P 1

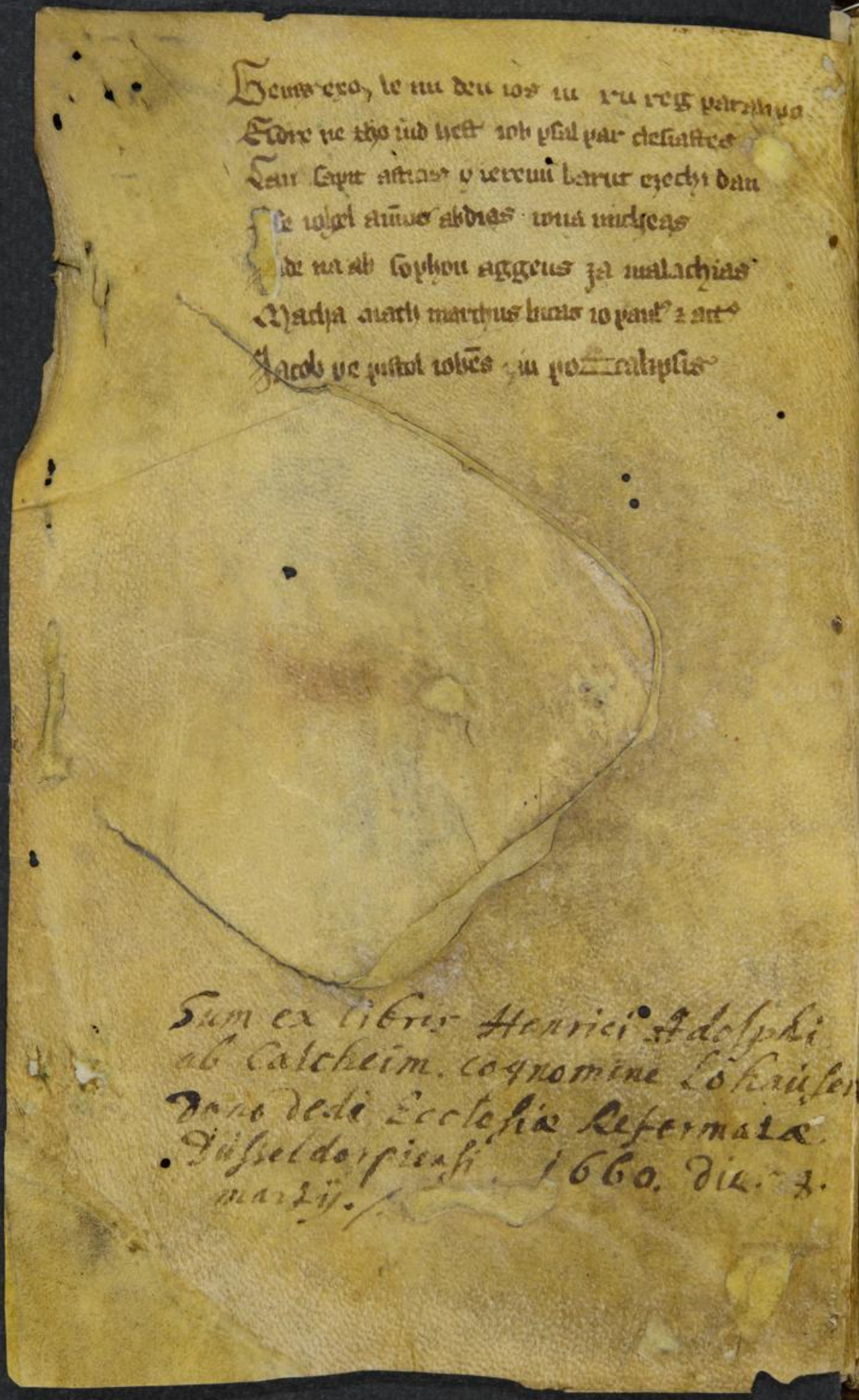
148

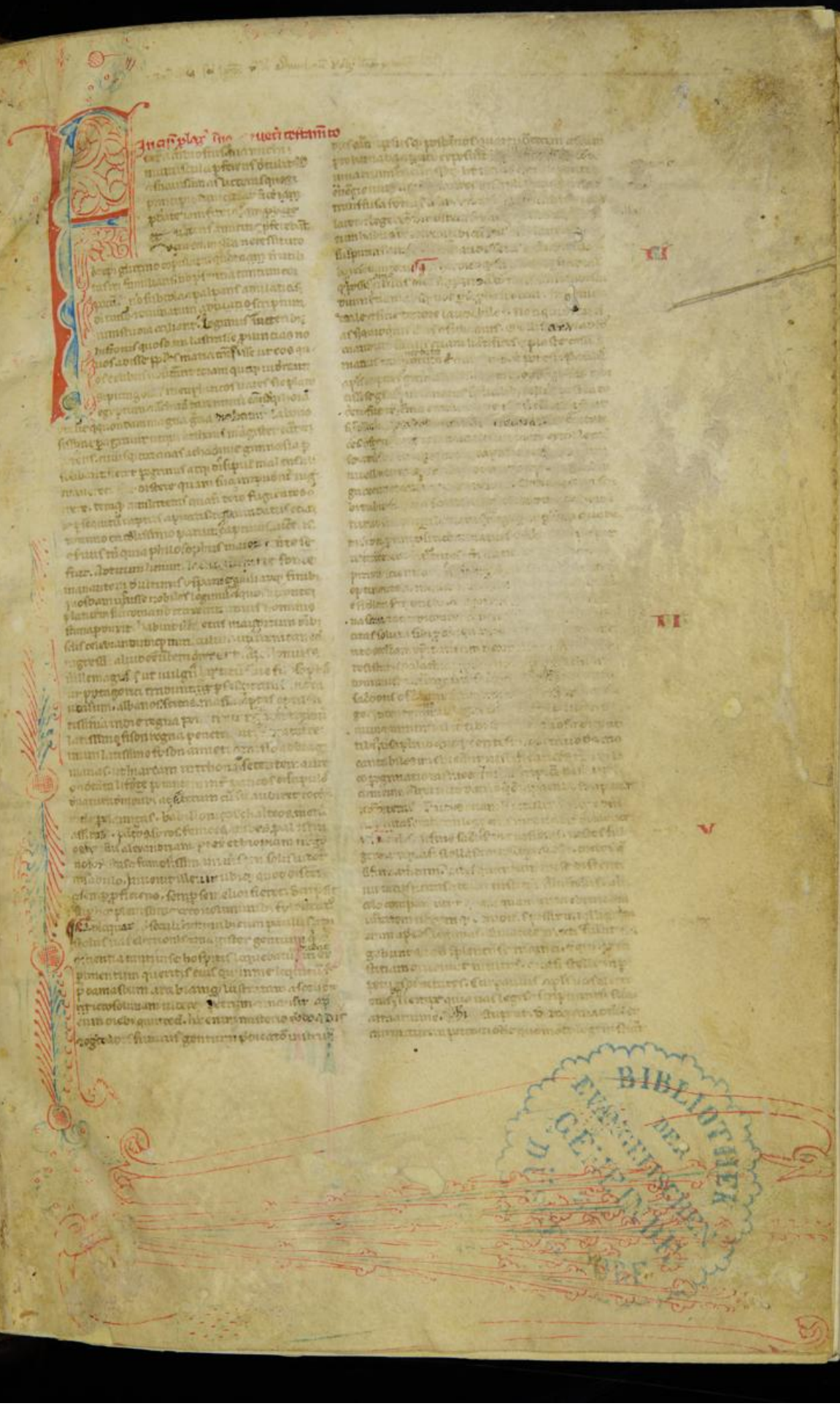
P1

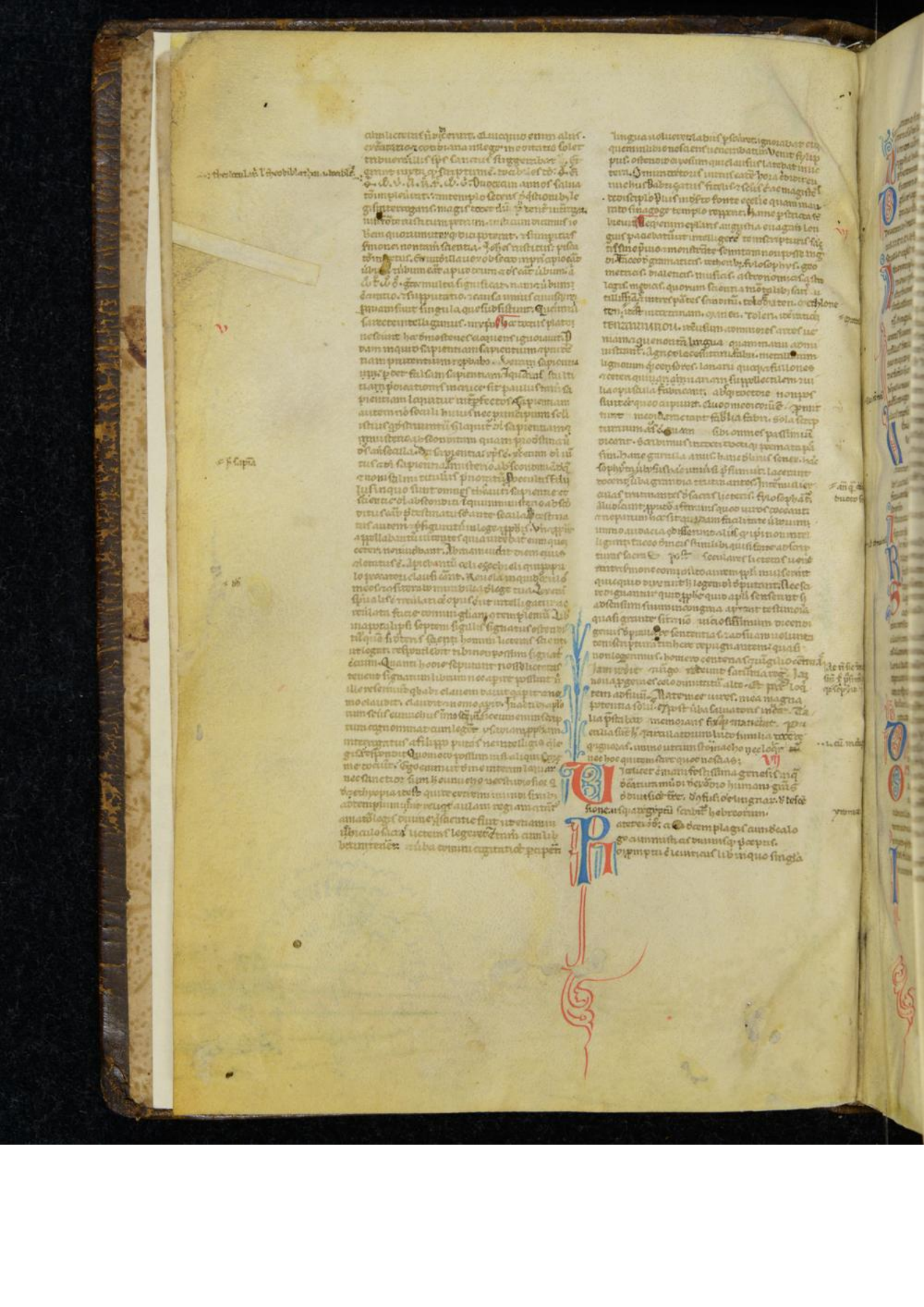
I

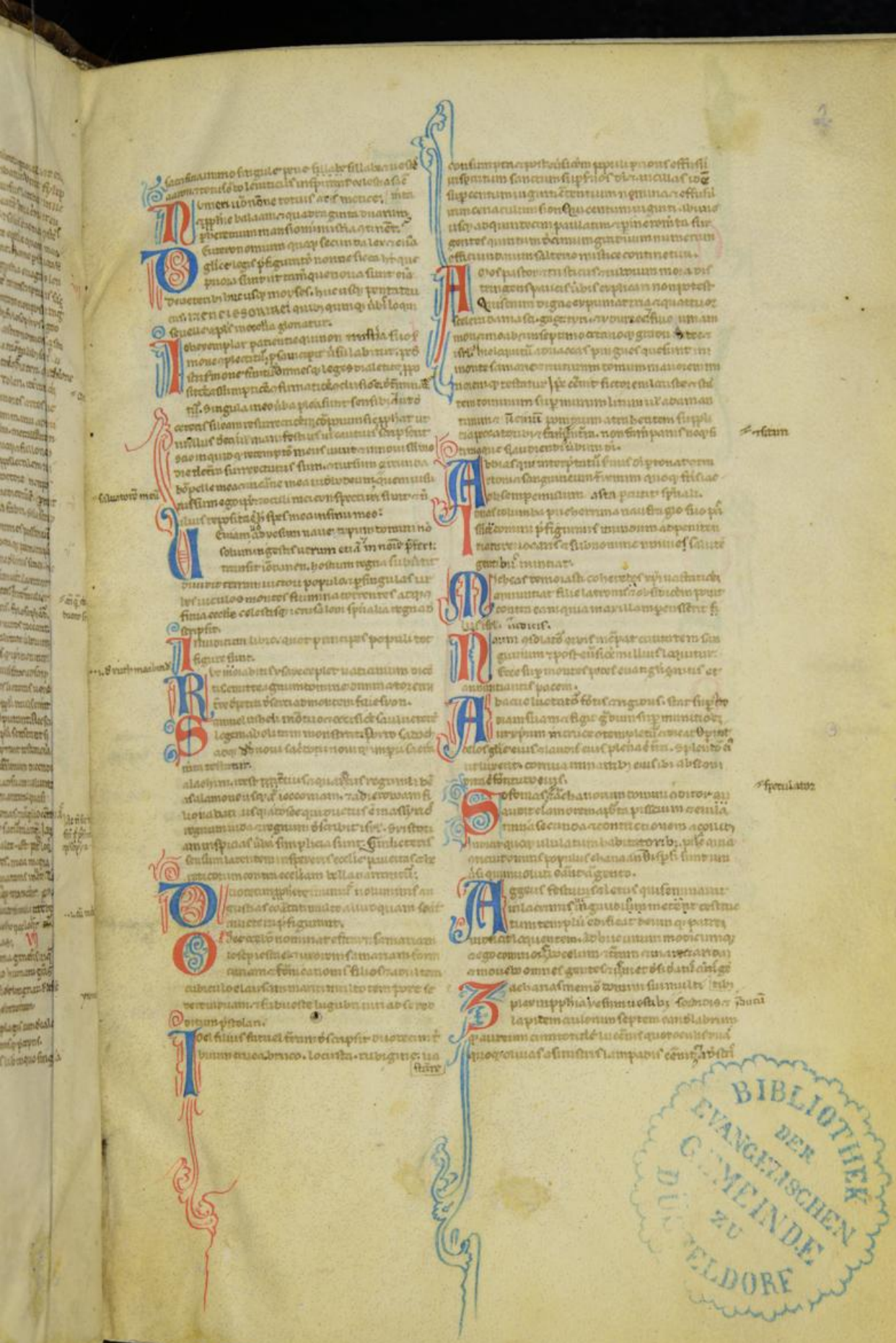

Sum ex libris Henrici Adolphi
ab Calcheim. cognomine Löhausen
dono dedi Ecclesiæ Reformatæ
Düsseldorpiensi. 1660. die 7.
martij.

BIBLIOTHEK
DER
EVANGELISCHEN
GEMEINDE
ZU
DÜSSELDORF

Item secundū prologus

V

VI

Egressus ē ḡ no⁹ et habitauit ex aduersus eden ad orientalem plagam. Filios autem suos ita benedixit. Ecce ego augebo et multiplicabo semen tuum et dabo tibi omnes has regiones. Et in semine tuo benedicentur omnes gentes quia obaudiuit abraham voci meę et custodiuit mandata mea. Et habitauit ysaac in gerara. Interrogantibus autem viris loci illius de uxore sua respondit soror mea est. Timuit enim confiteri eam suam uxorem existimans ut aiebat propter illius pulchritudinem interficere eum. Cognouit autem rebeccam post annum quam duxerat. Et cum per fenestram domus respiceret rebeccam vidit eam cum marito suo ioca[n]tem. Et ait ad uxorem suam. Manifestum est quod uxor mea sis. Quomodo ergo dixisti soror mea est. Dixi ne forte moreretur propter te. Et ait ei rebecca. Ecce habitas mecum. Et ego habeo te pro fratre. Quam ob rem ludificata es nos. Et ait ysaac. Propter te. Et dixit ei. Cur quęsumus ne tetigisti eam. Et ait ysaac. Ne forte moreretur propter me

XI

XII

XIII

XII

XIII

XIIII

XV

XVI

XVII

XVII

XVIII

XVIIII

diam et angelo multiplicauo cumulate
Dixerunt ei nichil gēabit. sed tamen illum in gen
tem magnam faciam quia semen tuum est
illud quem pariet tibi sara tempore isto in
anno alterno. Cumq; finem fecisset loquendi
cum eo ascendit deus. abrahamq; cultor eius
abrahā vt ismaelem filium eius omnesq; ver
nas domus sue nec non quos emerat argento
omnem masculinum de domo abrahā. et circum
cidit carnem preputii eorum statim die sic
ut precepit ei deus. abraham nonagenarius erat
cum circumcideret carnem preputii sui. ismahel
quoque filius eius tredecim annorum erat
quando circumcisionis accepit sacramentum
Eadem die circumcisus est abraham et ismahel filius eius.
et omnes viri domus illius tam nati in domo quam
empti pecunia alienigene pariter circumcisi sunt
cum eo. Apparuit autem ei dominus in mambre
sedenti in ostio tabernaculi sui.
tempore feruoris diei. Cumq; leuasset oculos
appa
rerunt ei tres viri. stantes prope eum. Quos
cum vidisset accurrit de loco in occursum eorum. pro
strato q; corpore in terram ait domine si inueni
gratiam coram te ne transeas famulum tuum. sed
afferetur paululum aque et lauentur pedes vestri et requiescite sub arbore
Ponam buccellam panis et confortate cor
vestrum. postea transibitis quam ideo declinastis
in domum serui vestri. dixerunt ergo sic facias
ut locutus es. festinauit abraham in tabernaculum
ad sarram et ait. accelera tria sata similae
commisce et fac subcinericios panes. ipse ue
ro ad armentum cucurrit. et tulit inde vitulum tenen
tissimum et optimum deditq; puero suo. qui fe
stinauit et coxit illi. tulit quoq; butyrum
et lac vitulumq; quem coxerat posuit co
ram eis. ipse vero stabat iuxta eos sub arbore
cumq; comedissent dixerunt ad eum vbi est
sara uxor tua. ille respondit ec
ce intabernaculo. cui dixit Reuertens ad te
ad tempus istud uita comite. filium habe
bit sara uxor tua. quod audiens sara ri
sit post ostium tabernaculi. erant autem am
bo senes. processerantq; dies multi. et desierant
mulieri fieri quæ solent. risitq; sara dicens. Post
quam senui et dominus meus vetulus est
voluptati mihi erit. dixitq; dominus ad abra
ham. Quid ait sara risit inquiens. Num
quid uere paritura sum anus. numquid deo
difficile. quicquam. Reuertar ad te tempore
isto uita comite et habebit sara filium.
Negauit sarra dicens. non risi timore perter
ritam. Dixitq; ei. non ita est sed risisti.
Cumq; surrexissent inde viri contorserunt
oculos contra sodomam. abraham simul gre
diebatur deducens eos. Dixitq; dominus. Num
celare potero abraham quæ gesturus sum.
cum sit futura in gentem magnam ac robus
tissimam et benedicendæ sint in illo omnes gen
tes terræ. Scio enim quod præcepturus sit filiis suis
et domui sue post se. ut custodiant viam domini
et faciant iustitiam et iudicium. vt adducat
dominus super abraham omnia quæ locutus est ad eum
Dixitq; ei. Clamor sodomorum et
gomorreorum multiplicatus est et peccatum
eorum aggrauatum est nimis. Descendam
nunc et videbo utrum clamorem qui venit ad me op
leuerint an non est ita ut sciam. Conuertentesq;
se inde abierunt sodomam. abraham uo
luebat adhuc stans coram domino. et appropin
quans ait numquid perdes iustum cum impio. Si fue
rint quinquaginta in ciuitate iustorum. vtrum
simul omnes peribunt. nec parces loco illi propter quinquaginta
iustos si forte fuerint in eo. Absit a te ut rem hanc
facias et occidas iustum cum impio fiatq; iustus
sicut impius. Non hoc tibi convenit qui iudicas
omnem terram. nequaquam facies iudicium. Dixit
q; dominus ad eum Si inuenero sodomis quinqua
ginta iustos in medio ciuitatis dimittam om
nem locum propter eos. Respondens abraham ait. Quia
semel cœpi loquar ad dominum meum cum sim
puluis et cinis. Quid si minus fuerint quinquaginta iustis. num
quid delebis propter quadraginta quinque. Dixit non delebo si
inuenero ibi quadraginta. rursum ait. Forsitan quadraginta
reperientur ibi. respondit. Non faciam propter
quadraginta. Precor ne irascatur dominus meus si
quid locutus fuero. Forsitan inuenientur ibi triginta. Respondit non faciam
si inuenero ibi triginta. Ait. Quia semel cœpi loquar ad dominum meum. Forsitan
inuenientur ibi viginti. Respondit non interficiam propter viginti. Precor ne
irascatur dominus meus si adhuc semel loquar. Forsitan inuenientur ibi decem. Respondit non
interficiam propter decem. Abiit dominus postquam
cessauit loqui ad abraham et ille reuersus est in
locum suum

Venerunt q; duo angeli sodomam uespe
re. Loth sedente ante ostium ciuitatis. Quos cum vi
disset surrexit obuiam eis et adorauit pronus
in terram. Obsecro domini declinate in
domum pueri tui manete hic. Lauate pedes
uestros mane prosurgetis. Illi autem dixerunt
Minime. sed in platea manebimus. Compulit illos ut
diuertere ad eum. Ingressi q; domum illius. fecerunt convi
uium coquentes azimos. Illi autem quia
priusquam cubitum irent circumdederunt domum
a puero usque ad senem omnis po
pulus simul. Vocauerunt loth dicentes ei
Vbi sunt viri qui introierunt ad te nocte
Educ illos huc vt cognoscamus eos. Egressus
ad eos loth post ostium abscondens ostium ait.

dixit dō michi q xx

forte

Nolite queso fratres mei nolite malum hanc facere. habeo duas filias quae necdum cognoverunt virum. Educam eas, et utimini eis sicut vobis placuerit. Tantummodo viris istis nichil facere tentetis. Ideo enim ingressi sunt tectum trabis mee. Qui dixerunt ei. Recede illuc. Et rursus ait unus. Quia ingressus est ut peregrinus, numquid iudicare audet. Te ergo ipsum magis quam hos affligemus. Vimque facientes nimis coartabant eum. Et prope erat ut effringerent fores. Ecce autem misericordes manum miserunt viri et introduxerunt ad se Lot. Domumque clauserunt. Hostium autem domus percusserunt a parvulo usque ad maximum. Ita ut ostium invenire non possent. Dixerunt autem ad Lot. Habes hic tuos quempiam generum aut filios aut filias. Omnes quos habes in civitate educ de loco hoc. Delebimus enim locum istum eo quod clamor eorum creverit coram domino qui misit nos ut perdamus eos. Egressus itaque Lot locutus est ad generos suos qui acceperant filias eius. Surgite et egredimini de loco isto quia delebit dominus civitatem hanc. Et visus est eis quasi lusum ioqui cum eis. Cumque diu cunctaretur manu tenentes eum angeli vocabant dicentes. Surge et tolle uxorem tuam et duas filias quas habes ne pereas pariter in scelere civitatis. Et adhuc illo hesitante apprehenderunt viri manum eius et manum uxoris eius duarumque filiarum eius eo quod parceret domus illa. Eduxerunt eum et posuerunt extra civitatem. Postquam ergo eduxerunt eos dixit. Salva animam tuam. Noli respicere post tergum nec subsistas in omni circa regione. Sed in monte salvum te fac ne forte simul pereas. Dixitque Lot ad eos. Quaeso domine mi quia inuenit famulus tuus gratiam coram te et magnificasti misericordiam tuam quam fecisti mecum ut salvares animam meam nec possum in monte salvari ne forte adprehendat me malum et moriar. Est civitas proxima ad quam fugere valeam et parva est. Salvabor ibi obsecro et vivet anima mea. Dixitque ei. Ecce in hoc suscepi preces tuas ut non subvertam urbem pro qua locutus es. Festina et salvare ibi quia non potero facere quicquam donec ingrediaris illuc. Propterea vocatum est nomen urbis illius Segor. Egressus est igitur sol super terram. Lot introgressus est Segor.

Igitur dominus pluit super Sodomam et Gomorram sulphur et ignem a domino de celo et subvertit urbes istas et omnem circa regionem. Omnes habitatores urbium et universa terrae virentia. Respiciens autem uxor eius post se. versa est in statuam salis. Abraham autem consurgens mane ubi steterat prius cum domino. Intuitus est contra Sodomam et Gomorram et contra omnem regionis illius. Vidit ascendentes fumum regionis. Cum subvertit deus omnes circumquaque civitates. Sed memoratus Abrahae. Eripuit Lot de medio subversionis urbium in quibus habitaverat. Locutus est Lot ad eum. Obsecro domine mi. Quia coepit famulus tuus gratiam coram te et fecisti mecum misericordiam tuam quam fecisti mecum ut salvares animam meam. Ego autem non possum in monte salvari ne forte adprehendat me malum et moriar. Est civitas proxima ad quam fugere valeam et parva est. Salvabor ibi obsecro et vivet anima mea. Dixitque ei. Ecce in hoc suscepi preces tuas ut non subvertam urbem pro qua locutus es. Festina et salvare ibi quia non potero facere quicquam donec ingrediaris illuc. Propterea vocatum est nomen urbis illius Segor. Egressus est igitur sol super terram. Lot introgressus est Segor.

Pater abrahae habitavit inter chariza et sur et peregrinatus est in gerara. Dixit autem uxori sue Sara soror mea est. Timuit ergo abimelech et misit et tulit eam. Venit autem deus ad abimelech per somnium noctis et ait illi. Ecce tu morieris propter mulierem quam tulisti habet enim virum. Abimelech autem non tetigerat eam. Ait. Domine num gentem ignorantem et iustum occides. Nonne ipse dixit mihi soror mea est. Et ipsa ait frater meus est. In simplicitate cordis mei et munditia manuum mearum feci hoc. Dixit ergo ei deus. Et ego scio quod simplici corde feceris hoc. Et idcirco custodivi te ne peccares in me. Non dimisi ut tangeret eam. Nunc ergo redde uxorem viro suo. Quia propheta est. Et orabit pro te. Et vives. Si autem nolueris reddere sciato quod morte morieris tu et omnia quae tua sunt. Statim quod de somno surgens. Abimelech vocavit omnes servos suos et locutus est universa verba haec in auribus eorum. Timuerunt viri nimis. Vocavitque abimelech abraham et dixit ei. Quid fecisti nobis. Quod peccatum in te commisimus. Quia induxisti super me et super regnum meum peccatum magnum. Quae non debuisti facere nobis fecisti. Insuper expostulans ait. Quam ob rem finxisti. Respondit abimelech. Putabam quod non esset timor dei in loco isto et occiderent me propter uxorem meam. Alias autem vere soror mea est filia patris mei tantum non filia matris meae et duxi eam uxorem. Postquam

autem egredi me tuis oblomo patris mei viri ad
ea hanc misericordiam facies mecum tui
loco aequum gregi orienti dicens q̄ frater
tuus simbolitur igitur abimelec ouesq; abiit
filios ad alias ad habitabat abraham. Reuertit
q; illis ad suum uerum sua. Terra corum ob
q; illis eam q; tibi placuit habita. Saeuit
uirtus fere mille argenteos reddit multos oc
cendit misericordiam oculorum abimelec qui
reminiscitur reuelationem q; prevenis mente re
plebam. Omnes autem abimbam sanauit
uenis ubimelec uxorem ac cellas q; eius ap
pellauit ouelissimi ad omnem omnem uni
nam domus abimelec q̄ simmuorem
abimbam.

Visitauit autem commissarium sicut
promisit implenit quae locutus est oc
cepit. Et peperit filium in senectute sua tem
pore quo promiserat ei deus. Vocauit q; ab
rahamen filium suum quem genuit ei sara y
saac dixitque ei deus circumcidet octauo die
quilibet puer in domo tua et circumcisionem
carnis praeputii tui. Erit q; fedus meum in
carne tua pactum sempiternum. Masculus
cuius praeputii carnis non circumcisa delebitur
anima illa de populo suo quia fedus meum
irritum fecit. Dixitq; deus ad abraham
Sarai uxor tua non uocabitur nomen eius
sara sed sarra benedicam illi et ex illa dabo
tibi filium benedicamq; ei et erit in gentes
reges populorum orientur ex eo. Cecidit
q; abraham in faciem suam et risit gaudens
ait in corde suo putasne centenario filius
nascetur et sara nonagenaria pariet. Dixit
q; ad deum utinam ismahel uiuat coram te
Dixitq; deus sara uxor tua pariet tibi filium
uocabisq; nomen eius isaac et constituam
pactum meum apud illum fedus sempiternum
et semen eius post eum. Super ismahel quo
que exaudiui te ecce benedicam ei et crescere
faciam eum et multiplicabo nimis duodecim
principes genitus et faciam eum in gentem
magnam. Sed fedus meum statuam cum isaac
quem pariet tibi sara tempore isto in anno
alio. Postquam autem cessauit loqui deus
ascendit abraham sicut praeceperat illi
et circumcidit carnem praeputii sui die eadem
sicut locutus est illi deus. Abraham nonagenarius
erat quando circumcisa est caro praeputii sui
ismahel filius eius tredecim annorum erat
quando circumcisa est caro praeputii sui.
In ipso die circumcisus est abraham et ismahel
filius eius. Omnes uiri domus eius nati in
domo et empti pecunia de filiis alienigenis
circumcisi sunt cum eo. Quae cum peregisset

Quae postquam gesta sunt temptauit deus
abraham et dixit ad eum abraham abraham
At ille respondit adsum. Dixitq; tolle filium
tuum unigenitum quem nimis diligis isaac et
uade in terram uisionis atque offer eum ibi in holo
caustum super unum montium quem tibi
monstrauero. Igitur abraham de nocte consti
gens strauit asinum suum duxitq; secum
duos iuuenes et isaac filium suum. Cum
q; concidisset ligna in holocaustum abiit ad
locum quem praeceperat ei deus. Die autem tertio eleuatis
oculis uidit locum procul dixitq; ad pue
ros suos. Expectate hic cum asino. Ego et
puer illuc eamus adorantes. Postquam ado
rauerimus reuertemur ad uos. Tulitq; quoq; li
gna holocausti et imposuit isaac filio
suo ipse uero portabat in manibus ignem et
gladium. Cumq; duo pergerent simul dixit
isaac patri suo. At ille respondit Quid mi
fili. Ecce inquit ignis et ligna ubi est uictima
holocausti. Dixit abraham Deus prouidebit sibi
uictimam holocausti fili mi. Pergebant ergo pariter uenerunt q; ad locum
quem ostenderat ei deus in quo edificauit
altare et desuper ligna composuit. Cumq; al
ligasset isaac filium suum posuit eum

mulierē egrediabhaurentem aquam
et dixit dñs et dñs mei abraam occur
re hodie obsecro mihi tuę misericor
diam dñm meo abraam. Ecce ego stabo
ppe fontem aquę et filię habitatrum hu
ius ciuitatis egredientur ad hauriendam a
quam. Igitur puella cui dixero inclina
nūtā ut bibam et illa respondebit bibe
quin et camelis tuis dabo potum ipsa ē quam
prouidit seruus dño suo et ipse intelligē
s̄ fecisse misericordiam cum dño meo
Nec dum mutū dūbat apleuerat. Ecce rebecca
egrediebatur filia bathuel filii melchę
uxoris nachor fratris abraam habens hydriā in scapula
puella [illegible] decora nimis virgoq; pul
chra et incognita uiro. Descendit ad fontem
impleuitq; hydriam et ascendebat. Occurrit ei seruus et ait pauxillū
mihi de hydria tua potum ad bibendum. Quę respondit
Bibe dñe mi. Celeriterq; deposuit
hydriam super ulnam suam et dedit ei potū
Cumq; ille bibisset. adiecit Quin et camelis tuis
infundam donec cuncti bibant. Effudit ergo hydriam in canalibus
et cucurrit rursus ad puteum ut hauriret aquā
et cunctis omnibus camelis dedit. Ille autem
contemplabat eam tacitus scire uolens
utrum prosperum fecisset dñs
iter sum an non. Postquam bibe
runt cameli protulit ur haurem aureū
appendentem siclos duos et armillas eius
pondo siclorum. x. dixitq; adeam
Cuius es filia indica mihi. Est in domo
patris tui locus ad manendum. Quę respon
dit filia bathuelis sum filii nachor
hoc quę peperit ei melcha. Addidit dicens. Pa
la quoq; et plenum est apud nos
locus et spatium ad manendum. Inclinā
tus ergo homo adorauit dñm dicens. Bene
dictus es dñs deus domini mei abra
am qui non abstulit misericordiam suam et ueritatem
a dño meo. Me uidente perrexit puella et nunciauit matri
sue omnia quę audierat et uiderat. Habebat autem rebecca
fratrem nomine laban. Qui festinus egres
sus ad hominem ubi erat fons. Cumq; uidisset inaures et armillas in manibus
sororis sue audisset eadem uerba referentis. Hec locutus est mihi homo
uenit ad uirum qui stabat iuxta camelos ad fontem aque et ait ei
Ingredere benedicte dñi. Cur foris stas
Preparaui domum locum camelis tu
uero ut eum in hospitium me deducas. Statimq;
camelos dimisit paleas et fenum ad
labrandos præbuit. Oleum camelorum ad lauandos pedes
tam ipsius quam eorum qui cum eo uenerant appositum est coram eo. Qui ait. Non comedam do
nec loquar sermones meos. Respondit ei
Loquere. Ait ille seruus abraam sum
et dñs benedixit domino meo et magnificatus est
et dedit ei oues et boues argentum et aurum seruos et ancillas camelos et asi
nos. Et peperit sara uxor domini mei filium do
mino meo in senectute sua deditq; illi om
nia quę habuerat. Et adiurauit me domi
nus meus dicens. Non accipies uxorem filio
meo de filiabus chananeorum in quorum ter
ra habito sed ad domum patris mei proficiscē
ris et de cognatione mea accipies uxorem filio meo. Ego
respondi forsitan nolet mihi mulier sequi me
cum per uiam. Dixitque dñs in cuius conspectu
ambulo mittet angelum suum tecum et
dirigat uiam tuam. Accipies uxorem
filio meo de cognatione mea et de domo patris
mei. Innocens eris a maledictione mea cum
ueneris ad propinquos meos et cum non dede
rint tibi. Pro certo hodie ad fontem hodie cō
memorans dñe deus domini mei abraham si
recte dirigis uiam meam in qua nunc ambulo
ecce stabo iuxta fontem aquę cumq; egressa
uirgo hauriendā aquam audierit a me da mihi
paululum aquę de hydria tua potum
dederitq; mihi et camelis meis ego
bibam tribuam et mulier quę respon
derit mihi tam tibi quam camelis tuis po
tum ipsa ē mulier quam præparauit
filio meo. Antequam complerem mecum uolutans
hec ecce rebecca egrediebatur cum hydria quā
portabat in scapula. Descenditq; ad fontem et hausit
aquam. Et ego ait. Da mihi paulu
lum bibere. Quę festinauit deposuit hy
driam de humero et dixit mihi et tibi bibe et ca
melis tuis potum tribuam et potum. Bi
bi itaque et camelos inebriauit
et dixi. Cuius es filia. Et respondit
filia bathuel sum filii nachor. quem pe
perit illi melcha. Suspendi itaque
armillas ut adornarem faciem eius et manibus
meis imposui adoraui dominum be
nedicens domino deo domini mei abrahā
qui perduxit me recto tramite ut sumerem
filiam fratris domini mei filio eius. Quam
ob rem si facitis misericordiam et ueritatem
cum domino meo aperite mihi. Si aliud placet
hoc dicite ut uadam ad dextram aut
sinistram. Respondit laban et bathuel
A domino egressus est sermo non possumus extra
placitum eius quicquam aliud tecum lo
qui. En rebecca coram te. Tolle eam et pro
fecto sit uxor filii domini tui sicut locutus
est dominus. Quod cum audisset puer abraham
adoratum se dominum. Protulit que uasa
argentea et aurea et uestes deditq; eas rebec
ce. Preterea munera fratri quoq; eius et matri
eius obtulit. Illi quoq; et uiro uescentes

rbus respondit. Some mo ad eū mittent eum
ostrā q̄ bonū est ac utilius reputans ne
fieret mīficerent eum pp̄ illius pulcritu
dinem. Cumq; p̄ multos dies plurimū
cubitum moraret̄ p̄spiciens abimelec pa
lestinorum rex p fenestram vidit eum lu
dentem cum uxore sua Rebecca. Et vocato
eum ait. Manifestum est quin uxor tua sit
tua. Quomodo dixisti soro
rem tuam cē Respondit. Timui ne forte
p̄ea interficerer. Dixitq; abimelec. Quare imposu
isti nobis? Facile quispiam de populo cum uxore
tua posset grauē peccatum
ignorans inducere. Precepitq; omni populo dicens. Qui tetigerit homi
nem hunc aut uxorem eius morte morietur. Seminauit
Isaac in terra illa et inuenit eo anno centu
plum. Benedixit ei dominus et locupletatus
est homo ac bat̄ proficiens atq; succrescens donec
magnus ualde effectus est habuit quoq;
possessiones ouium et armentorum et familie
plurimum. Obliti eum fuerat omnes putei quos foderant famuli patris illius abra
ham illos replendo terre obstruentes impleuerat
humo. Dixit quoq; ad eum abimelec. Recede a nobis quoniam potentior
nostri factus ualde es. Ille discedens iuxta torrentem
habitauit ibi. Rursumq; fodit
alios puteos quos foderant famuli patris sui
habebantq; hos illo mortuo olim obstru
xerant. Quibus ille nomina imposuit que
nomina ab auo fuerant indita. Foderunt
in torrente et reperierunt aquam uiuā
Sed et pastores gerare adu[er]sus pastores Isaac. Dicentes illis aquam nostram
esse. Vocauitq; nomen putei eius Calumpniam. Foderunt aliū et pro illo quoq;
rixati sunt. Appellauit quem ille Inimicitias. Ascendens inde fodit alium puteum pro
quo non contenderunt. Vocauitq; nomen eius Latitudinem dicens. Nunc dilatauit nos
dominus et fecit crescere super terram.

Ascendit exinde in Bersabee ubi apparuit ei dominus nocte dicens. Ego
sum deus Abraam patris tui. Noli timere
quia tecum sum. Benedicam tibi et multiplicabo semen tuum propter seruum meum
Abraam. Fecitq; ibi altare et
inuocato nomine domini extendit ibi
tabernaculum precepitq; famulis ut foderent
puteum. Adquem locum cum uenissent dixerunt
ei quia abimelec eo uocante amicitias illius
petebat. Dixitq; eis Quid uenistis ad me homines quem odistis et
expulistis a uobis? Quibus respondentibus. Vidimus te cum dominum tibi esse
nunc dicimus. Sit iuramentum inter nos
et ineamus fedus ut non facias nobis
quicquam mali sicut et nos nichil tu

enim attigimus nec fecimus quicquam
nisi quod optimum tibi fuit dimisimus te cum benedictione
domini. Fecit ergo eis convivium. Et post cibum
potumq; surgentes mane iurauerunt sibi mutuo
dimisitq; eos pacifice in locum suum. Eodem
autem tempore uenerunt nuntii puteum quem foderant
famuli eius et renuntiaverunt ei quem foderant. Appellauitq; eum
Abundantiam. Nomen urbis ipsius Bersabee
usque in presentem diem. Esau quadraginta
annos habens uxores filias Beeri Etbeum et Basemath
filiam Elon Etheum duxit. Quibus offendebat
animum Isaac et Rebecce.

Factum est autem ut caligarent oculi
Isaac nec posset videre. Vocato igitur Esau filio
suo maiore dixit ei. Fili mi. Qui respondit. Ad
sum. Pater. Audi quod senuerim ignoro
diem mortis mee. Sume arma tua pharetram
et arcum et egredere foras. Venatusq; aliquid
apprende mihi fac mihi cibum quem ut
le meo sit. Affer ut comedam benedicat
tibi anima mea antequam moriar. Rebecca autem
audiebat ea que locutus fuerat Esau filio suo. Qui cum
abisset ad capiendum uenatum et
sicut patri placebat ferre. Dixit filio suo Iacob. Au
divi patrem tuum loquentem cum Esau fratre
tuo et dicentem. Affer mihi venatum tuum fac
mihi cibos ut comedam et benedicam tibi coram
domino antequam moriar. Nunc
ergo fili mi ad quod tibi precipio. Curre ad
gregem affer mihi duos hedos optimos ut fa
ciam ex eis escas patri tuo quibus libenter ue
scitur. Quas cum intuleris et comederit. Be
nedicat tibi priusquam moriatur. Cui ille re
spondit. Nosti quod Esau frater meus sit hirsutus
ego lenis. Si tetigerit me pater meus sentiet
me esse deceptum. Et non potest fieri ut benedictionem
quam habere debeo accipiam maledictionem. Cui
mater. Super me sit ista maledictio fili mi tantum
audi uocem meam et pergens affer quod dixi.
Abiit. Attulitq; et dedit matri. Parauit illa
cibos sicut nouerat patrem illius velle. Indu
itq; Esau maioris bona quae apud se habebat do
mi. Vestibus eum pelliculas hedorum circum
dedit manibusq; et colli nuda protexit. Dedit pul
mentum et panes quos coxerat tradidit. Qui
intulit dixit. Patrem. Ille respondit. Au
dio. Quis es tu fili mi? Ait ille. Respondit. Ego
sum Iacob. Ego sum esau primogenitus tuus
feci sicut precepisti mihi. Surge sede et
comede de venatione mea. Ut benedicat mihi
anima tua. Rursum qui Isaac ad fili
um suum quomodo inquit tam cito inue
nire potuisti fili mi? Respondit. Vo
luntas dei fuit ut cito mihi occurreret
quod edebam. Dixit ei Isaac. Accede huc ut
tangam te fili mi. et probem utrum sis
ne meus an non. Accessit ille ad patrem

et palpato eo dixit ysaac. Vox quidem vox iacob est manus autem manus sunt esau. Et non agnouit eum quia pilose manus similitudinem illius maioris expresserant. Benedicens ergo illi ait. Tu es filius meus esau. Respondit. Ego sum. Adtulit quoque ei cibos quos apposuerat. Et obtulit ei vinum. Quibus sumptis. Osculare mihi fili. Statimque ut osculum dedit. Odorem vestimentorum illius sic accepit benedicens ei. Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni cui benedixit dominus. Det tibi deus de rore celi et de pinguedine terre habundantiam frumenti tui et vini olei tui. Adorent te populi et curventur tibi tribus. Esto dominus fratrum tuorum et curuentur ad te filii matris tue. Qui maledixerit tibi sit ille maledictus et qui benedixerit tibi benedictionibus repleatur. Vix ista finierat ysaac et ecce esau frater illius venit. Et ipse dulcia de venatione preparata intulit patri dicens. Surge pater mi et comede de venatione filii tui ut benedicat mihi anima tua. Dixitque ei ysaac. Quis es tu. Qui respondit. Ego sum filius tuus primogenitus esau. Expauit ysaac stupore vehementi. Et ultra quam credi potest admirans. Ait. Quis igitur ille fuit qui dudum captam venationem attulit mihique comedi et antequam tu venires benedixit ei. Et benedictus erit. Audiens esau sermones patris ululatu magno mirabiliter est consternatus. Et. Benedicat inquit michi pater mi. Quia et tu venisti germanus tuus fraudulenter et accepit benedictionem meam. Et ille subiunxit. Iuste vocatum te puto esau. Supplantauit me ecce altera vice. Primogenita mea ante tulit. Et nunc secundo surripuit benedictionem meam. Rursumque ad patrem. Numquid non reservasti inquit michi benedictionem. Respondit ysaac. Dominum tuum illum constitui eum seruis tuis. Frumento et vino stabiliui eum. Et tibi post hec fili mei quid faciam. Cui esau. Numquam ne unam habes benedictionem pater mi. Michique quoque obsecro ut benedicas. Cumque ploraret ingenti clamore. Motus ysaac dixit ad eum. In pinguedine terre et rore celi desuper erit benedictio tua. Vives gladio tuo et fratri tuo seruies. Tempus autem veniet cum excutias et soluas iugum eius de cervice tua.

Optimuit ergo semper esau iacob benedictione qua benedixerat ei pater. Dixitque in corde suo. Venient dies luctus patris mei occidam iacob fratrem meum. Et mutata sunt verba ore. Que mittens ad se vocari iacob filium suum dixit ad eum. Ecce esau frater tuus minatur

natiuitate ceruat te. Nunc ergo fili mi audi vocem meam et consurgens fuge ad laban fratrem meum in mesopotamiam et commorare apud eum paucos dies donec requiescat furor fratris tui et recedat indignatio eius et obliuiscatur quecumque feceris in eum. Postea mittam et adducam te inde. Quare totiens orbabor filiis una die. Dixitque rebecca ad ysaac. Taedet me vite mee propter filias heth. Si accipit uxorem iacob de stirpe huius terre nolo ut. Vocauit ergo ysaac iacob.

Et benedixit ei dicens. Non accipies uxorem de semine chanaan surge et proficiscere in mesopotamiam syrie ad domum bathuel patris matris tue. Et accipe tibi inde uxorem de filiabus laban auunculi tui. Deus autem omnipotens benedicat tibi et crescere te faciat atque multiplicet ut sis in turbas populorum det tibi benedictionem abrahe et semini tuo post te ut possideas terram peregrinationis tue quam pollicitus est deus auo tuo.

Cumque audisset esau ysaac patrem suum iacob benedixisse et misisse eum in mesopotamiam syrie ut inde uxorem duceret et benedicente se ac precipiente ne uxorem de filiabus chanaan acciperet iacob parentibus obtemperasse et in mesopotamiam perrexisse. Quod quoque non libenter aspiceret filias chanaan pater suus. Abiit ad ismahelem et duxit uxorem absque his quas prius habebat mahelet filiam ysmahel filii abrahe sororem nabaioth.

Igitur egressus iacob de bersabee pergebat haran. Cumque uenisset ad quendam locum et occidisset sol mansit ibi. Et assumens de lapidibus qui iacebant ibi supposuit capiti suo et dormiuit in eodem loco. Vidit in somnis scalam stantem super terram et cacumen eius tangens celum. Angelos quoque dei ascendentes et descendentes per eam. Et ecce dominum innixum scale dicentem sibi. Ego sum dominus deus abrahe patris tui et deus ysaac. Terram in qua dormis tibi dabo et semini tuo et erit germen tuum quasi pulvis terre. Dilataberis ad occidentem et orientem septentrionem et meridiem. Et benedicentur in te et in semine tuo omnes tribus terre. Et ero custos tuus ubicumque perrexeris reducamque te in hanc terram. Nec dimittam donec complear omnia que dixi. Cumque euigilasset iacob de somno ait. Vere dominus est in loco isto et ego nescieba. Et pauescens inquit. Quam terribilis est locus iste. Non est hic aliud nisi domus dei et porta celi. Surgens

ipse manet iacob tulit ei lapidem quem ille
pulerat capiti suo et erexit in titulum fun-
dens oleum desuper. Appellauitq; nomen urbis
bethel quæ prius luza uocabatur. Votum vouit
dicens. Si fuerit deus mecum et custodierit me
in via per quam ambulo et dederit mihi panem
ad vescendum et vestimentum ad induendum
et reuersus fuero prospere ad domum patris mei
erit mihi dominus in deum et lapis iste quem
erexi titulum uocabitur et omnium quæcunque
dederis mihi decimas offeram tibi.

XXX Profectus igitur iacob uenit ad orientales
plagas et uidit puteum in agro et tres
greges ouium accubantes iuxta eum de quo
enim potabantur pecora erat autem lapis
grandis super os putei quem cum uoluerint
pastores simul de loco reuoluto lapide irrigant
oves et rursum lapidem ponunt in ore putei
locum suum. Dixitq; eis iacob fratres unde
estis. Responderunt de haran quos cum
quæsisset an nossent laban filium nachor
dixerunt nouimus eum. Quid agit inquit
adhuc uiuit et bene habet filia eius rachel
uenit cum grege suo. Dixitq; iacob adhuc
dies multus est nec tempus ut reuertantur
ad caulas congregate oves irrigate et ite
pascite. Illi dixerunt non possumus donec
omnes greges congregentur et amoueamus
lapidem de ore putei ut irrigentur pecora
nostra. Adhuc eis loquentibus uenit rachel
cum ouibus patris sui. Illam gregem quæ pascebat. Quam cum
uidisset iacob accessit et amoto lapide de ore putei
oues laban auunculi sui matris suæ irrigauit
quibus potatis osculatus est eam et eleuata uoce
flenit. Indicauitq; ei quod esset pater fratris
filius matris suæ. At illa festinans nuntiauit
patri suo. Quam audiens ille uenit obuiam
filio sororis suæ. et osculatus eum et
plenius cuncta scrutatus audiuit eum dicentem
omnia sua. Dixitq; ei quasi uulnerato
tu es os meum et caro mea et apposito
completo mense mutabis mercedem. Dixitq;
ei iacob frustra es mihi dixeris quid
placiti gratis seruies mihi. dic quid tibi debeam
habebat autem filias duas nomina
maioris lia. minor appellabatur rachel. Sed lia
lippis erat oculis rachel decora facie
et uultu pulchra. Quam diligens iacob ait
Seruiam tibi pro rachel filia tua minore. septem
annis. Respondit laban melius est
illi eam tradere quam uiro alteri. Mane apud
me. Seruiuit ergo iacob pro rachel septem
annis et ipsi pauci dies. pro
magnitudine amoris. Dixitq; ad laban Da
uxorem meam quia iam tempus expletum

plenum mihi ingredior ad illam. Quo audito
multis amicorum turbauit conuiuium et
ut nuptias celebre filiam suam ei. Am intro
duxit ad eum dans ancillam filiæ elphan
nomine. Quam cum mane filius esset ingres
sus iacob facto mane uidit liam et dixit ad
socerum suum. Quid est quod fecisti mihi
nonne pro rachel seruiui tibi quare imposu
isti mihi respondit laban. Non est in loco isto
nostro consuetudo ut minor ante detur
nuptas. Impletam ebdomadam die
rum huius copulabo hanc quoque tibi
pro quo rursus alios mihi septem annos
seruies. Annuente placito expleta ebdomada dedit
illi et rachel uxorem. Habuit autem
balam ancillam filiæ suæ. Cumq; post nuptias
uisus esset rachel amore magis
dilecta quam lia. Rursum seruiuit annis
septem.

Videns autem dominus quod despiceretur lia
aperuit uulnam eius. Sorore sterili pe
manente. Hæc concepit et genuit filium uo
cauit que nomen eius ruben. dicens. Vidit
dominus humilitatem meam. Nunc amabit
me uir meus. Rursumq; concepit et peperit
filium et ait. Quoniam audiuit dominus
habere me odiosam reddidit mihi et istum
uocauit nomen eius simeon. Concepit et
tertio genuit alium dixitq; Nunc et hoc
copulabitur mihi maritus meus. eo. quod pe
pererim ei tres filios. Et ideo uocauit
nomen eius leui. Quarto concepit et peperit fi
lium et ait. Confitebor domino. Hoc ue
ro nomine uocauit eum. Et stare fecit
ultra fecunditatem uterum. Videns autem rachel
sterilem se esse. Inuidit sorori suæ et ait
marito suo. Da mihi liberos. Alioquin mo
riar. Iratusq; iacob contra eam respondit
numquid ego deo. Qui fecit uentrem tuum
et prohibuit te fructum edere. At illa habeo inquit
famulam balam ingredere ad illam et pariat super
genua mea et faciet de corpore illius balam no
nigentum. Quem cum ad se uocasset peperit
filium. Dixitq; rachel iudicauit mihi
deus et exaudiens uocem meam dedit
mihi filium. Propterea appellauit nomi
nis eius dan. Rursum ex balam concepit et
peperit alterum. Quo ait rachel. Compar
me deus et exaudiens uocem meam dedit
mihi filium. Idcirco appellauit nomen
eius neptalim.

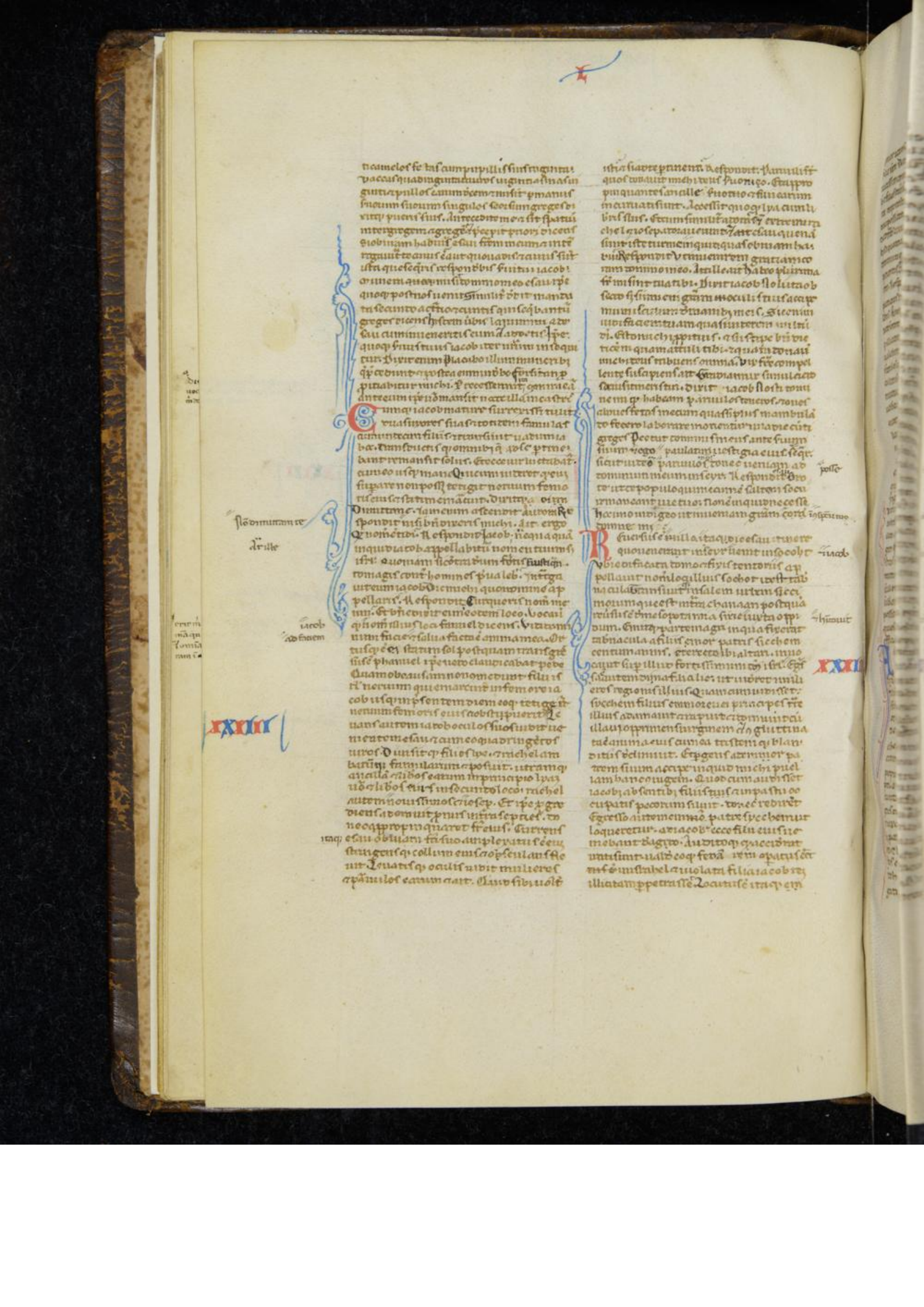
Videns autem lia quod ipsa staret
zelpham ancillam suam marito so
cians dedit. Quæ post concepit et peperit
filium. Dixitq; rachel feliciter. Idcirco uocauit eius nomen
gat. Peperit quoq; zelpha alterum. Dixit
que lia. Hoc pro cantarino me ea. Vocauit nomen
eius aser. Egressi autem tempore messis
tritici reperit mandragoras in

XXX flum

v balam ge en

quasi mam ipe tenuit. Dixitq; michel. Dimitte me. Ille
tem ō mandendi gressus filium ut lare respondit. Non
nebit ut tuus. q; pinquens manum meam
tum mihi benedixeris. Interrogauit
tulens. dixit michel. Dormat tecum hac nocte
p mandatum gressus filium. Et cum surrexisset
tra gressus iacob egressa est nocte filia eius
Ad me quidem magnam fecit domine
vingens filium. Dominus tamen mea nocte illa
ceruum. Et specie. concepitq; peperit fi
um quintum. Dixit. Dedit michi
vedi meam lau meam huic mo. Appellauitq; no
mentum. Rachab. Iam sine spe concipiens peperit
serunt filium. Dixitq; Deus tulit opprobrium meum
ambat mecum. Quocirca vocauit nomen eius
gemetum ei. Et erit filios Israel appellauit nomen
mus gabulō. Postquā peperit filiam nole omnia
Recordatus deus michel et cetera
eam. aperuit uulvam illius. Quo concepit
peperit filium. Et ait. Ablui dedecus meum
iacob soc sic dimittere me ut reuertar in patriam
navertem mecum. Da mihi uxores et filios meos
p quibus seruiui tibi. habeam. Tu nosti seruitu
tem quam seruiui tibi. Dixit laban. Inuenio gra
tiam in oculis tuis. Experimento didici
ent mihi deus propter. Constitue mercedem tuā
quam tenebi. Ille respondit. Tu nosti quo
modo seruierim tibi. et quantum habuerit pecus
fuit possessio tua. Modicum habuisti antequā
uenirem. Et multum creuit. Dominus
tibi. Quando ego operabor et domui
aliquando et ipse. Da mihi mercedem
Quid dabo tibi. Ille ait. Nihil. Si feceris
postulo. Et rursum pascam. Et custodiam pecora tua
Transibo omnes. Separa. Et quicquid
nata. Varium. fuerit
Quicquid ergo in me. Et
tus labor. Cras
sum. Si quis inuenerit apud me
quod. Et
Separauit ergo. Et
macula
Et
ouis nigra. Et varia. Et
Et
Et

XXXII

filij
agnouerat eos. Siechem uero adhesit anne
filie sue. Dixitq; ad patrem & fratres eius. Date
michi puellam istam uxorem. Cumq; ma
nere illi cum eo uellet. Filiaq; iacob ui
sa fuisset a principe terre illius. Et habitare
in ea prestitute uim ei & exercere nequiam
nec posset reuocare. Siechem ad patrem
& fratres eius ait. Inueniam gratiam coram uo
bis quocumq; statueritis dabo. Augere
re meum non postulate. Quantumcumq; pe
tierit augebit me. Tribuam q
rem. Respondentes filii iacob siechem et
patrem eius uolentes ob. Cum primum so
lum. Sed pollutum fieri. Que penitus ne
fas fore ratum habebant. Nec
quilla omnino ephanei & apertos. Simile
que ualebunt fieri. Si nolueritis nos
similes esse nostros. Tradimus filias
nostras uobis. Et eas habemus pro accipien
dis uestris filiabus. Habitabimus
uobiscum. Et erimus populus. Si
autem audire nolueritis. Tollemus fi
liam nostram & recedemus. Placuit oblato
rum omnium ratio. Siechem filio eius. Et
adolescens quin statim quod petebatur
expleret. Amabat enim puellam. Erat
que honestissimus omnium domus patris
sui. Egressi q; portam urbis. Locuti sunt ad
ciues suos. Uiri isti pacifici sunt. Et uolunt habitare
nobiscum. Negotientur in terra. Et exerceant
eam que spatiosa est late. Et uultis in
ger. Filias eorum accipiemus uxores. Nos
tras illis dabimus. Non hoc. Sed uitam
nobis. Et unum
esse populum.

Adhuc illis omnibus de circumcisione
narrantibus. Ecce uictus quarto grauis
simus dolor. Et arripiens duo
filii iacob. Simeon & leui fratres dine gladios ingre
diuntur urbem nesciente. Interfectisq;
omnibus masculis. Et ipso siechem patre.
Necnon & hamor. Tollentes dinam domo sie
chem sororem suam. Quibus egressis. Irru
unt super occisos. Ceteri filii iacob. Et
populantur urbem multorum. Stu
pra. Oues. Et armenta. Asinos. Et cuncta
quecumq; in circuitu. Et in domibus erant
diripiunt. Parilos quoq; et mulieres
captiuas. Et impatientes auaritie. Iacob dixit ad sime
on & leui. Turbastis me. Odiosum fe
cistis habitatoribus terre. Chananeum. Et
pherezeum. Habitatoribus
que huius. Nos pauci sumus. Illi congre
gati percutient me. Et delebor ego. Et domus

fenderunt.
mea. Quibus ille respondit. Num quasi scortum
meretrix locutus est soror nostra. Et
surgens ascendit bethel. Habitauitq;
ibi altare construxit. Et inuocauit
fugiebat ira fratrum suorum. Iacob uocauit
construxisse altare. Deosq; alienos qui
mecum sunt. Et mundamini. Et mu
tate uestimenta uestra. Surgite. Et ascendamus
in bethel. Ut faciam altare. Deo qui
exaudiuit me. In die tribulationis mee. Et fuit
comes uie mee. Dederunt ergo ei omnes deos alienos. Et
mauum eorum. Et illa que in aure
bintum quod est. Iuxta siechem. Et
terrorem. Timor enim. Et non fuit ausus
rum autem. Et non sint ausi. Et
tes. Uenit igitur iacob. Et
an. Et non
aimeo. Et
nem. Et
eum figeret. Et
Egressa deinde nutrix
becce. Et
terram quam
fecerat. Apparuit
post quam
bengyminq; et
benegyminq; Et
rubel. Et
plicare. Et
nationum. Et
bis. Et
ram. Et
cob. Et
rubel. Et
cum. Et
Ne
bent
nem
ne
ne
ne

gnetum. filii eliphaz ameleq. hi filii ada uxoris esau. Hi autem filii raguel. nahath. zare. samma. et miza. hi fuerunt filii basemath uxoris esau. Isti vero filii oolibame filie ane filii sebeon quos genuit esau. iehus. ieleom. et chore. hi principes de filiis esau primogenitis filii eliphaz principis themam. principis oma principis sephi. principis gathan. principis amalech. hi principes eliphaz in terra idumee. hi filii ade. Hi autem filii reguel filii basemath uxoris esau. nahath principis zare principis samma principis miza. hi principes de reguel in terra idumee. hi filii uxoris esau. Isti autem filii oolibame filie ane uxoris esau quos genuit esau iehus. ieleom. et chore. hi principes de filiis oolibame filie ane uxoris esau principis de filiis eliphaz primogeniti esau. principis themam. principis oma principis sephi. principis gathan. principis amalech. hi principes eliphaz in terra idumee. hi filii ade. Hi autem filii reguel filii esau principis de filiis basemath uxoris esau principis de filiis oolibame filie ane uxoris esau principis iehus principis ieleom principis chore. hi principes de filiis esau qui principati sunt in terra idumee. hi filii seboni. et aie. hi sunt filii ana qui inuenit aquas calidas in solitudine cum pasceret asinos sebeon patris sui. habuitque filium disan et filiam oolibamam.

Hanan filii oolibama uxoris esau

hamy themanite filii eliphaz alii seyr oholibama thamna.

XXXVI

Hec est itaque generatio esau. ipse est edom. Esau accepit uxores de filiabus chanaan. ada filiam elon etthei. et oolibamam filiam ane filii sebeon euei. basemath quoque filiam ysmahel sororem nabaioth. Peperitque ada eliphaz. basemath quoque genuit raguel. Oolibama autem genuit ieus. et ieleom. et chore. hii filii esau quos nati sunt ei in terra chanaam. Tulit autem esau uxores suas de filiabus chanaan. et filios. filiasque omnem animam domus sue. et substantiam quam possederat in terra chanaan. et abiit in alteram regionem procul a fratre suo iacob. Diuites enim erant. nec poterant habitare simul. nec sustinebat eos terra peregrinationis eorum propter multitudinem gregum. habitauitque esau in monte seyr. ipse est edom. Hec sunt autem generationes de stirpe seyr in monte seyr. et nomina filiorum eius. eliphaz filius ada uxoris esau. et raguel filius basemath uxoris eius. fecerunt quoque filii eliphaz. themam. omar. sephi. gathan. et cenez. et chore. Gentes autem natas de concubina eliphaz filie esau que peperit amalech. hii sunt filii ate uxoris esau. Sed et filii raguel. nahath. et zare. samma. et miza. hii filii basemath uxoris esau. Isti quoque erant filii oolibama filie ane filie sebeon esau quos genuit esau. ieus. et ieleom. et chore. hii principes de filiis oolibame filie ane uxoris esau principis de filiis eliphaz primogeniti esau. principis themam. principis oma principis sephi. principis gathan. principis cenez. principis chore. principis gathamalech. hii principes eliphaz in terra idumee. hii filii ade. Hii filii raguel filii esau principis de filiis basemath uxoris esau principis de filiis oolibame filie ane uxoris esau. principis ieus principis ieleom principis chore. hii principes de filiis esau. principis de filiis seboni. et aie. hii principes de filiis ana. principis de filiis sebeon et ane. principis de filiis disan. principis de filiis ezer. principis de filiis disan. hii principes de filiis horreorum qui habitauerunt in terra seyr. Principes autem qui regnauerunt in terra idumee. antequam haberent. rex filiis israel fuerunt. hii sunt nomina eorum. Bale filius beor. nomen ciuitatis eius dinaba. Mortuus est autem bale filius beor. regnauitque pro eo iobab filius zare de bosra. Cumque mortuus esset iobab regnauit pro eo husam de terra themanorum. Hoc quoque mortuo regnauit pro eo adad filius. barad qui percussit madiam in regione moab. nomen urbis eius auith. Cumque mortuus esset. regnauit pro eo semla. de masreca. Hoc quoque mortuo regnauit pro eo saul de rohoboth fluminis. Cumque mortuus esset. regnauit pro eo balanan filius achobor. Isto quoque mortuo regnauit pro eo adad. nomen urbis eius fau. et appellabatur uxor illius meetabel filia matred filie mezahab. Ergo nomina principum esau in cognationibus et locis suis. nuncupabuntur. duces thamna. duces ola. duces ietheth. duces oolibama. duces ela. duces phinon. duces cenez. duces themam. duces mabsar. duces magdihel. duces iram. hii duces edom habitantes in terra possessionis sue. ipse est esau pater idumeorum. Habitauit autem iacob in terra chanaan in qua peregrinatus est pater suus.

XXXVII

Hec sunt generationes eius. Ioseph cum esset sedecim annorum. pascebat gregem cum fratribus suis. cumque puer adolescentulus esset cum filiis bale et zelpe uxorum patris sui. accusaret fratres filios apud patrem crimine pessimo. Israel autem diligebat ioseph super omnes filios suos. quia senem genuerat eum. fecitque ei tunicam polymitam. Videntes autem fratres eius quia pater plus amaret eum cunctis filiis. odio habebant illum. nec poterant ei quicquam pacifice loqui. Accidit quoque ut uidit somnium retulerit fratribus suis. quo amplius odium in animo eius exardescerent. Dixit ergo ad eos. Audite somnium quod uidi. Putabam nos ligare manipulos in agro. et quasi manipulum meum surrexisse. et stare. uosque manipulos meos circumstantes adorare manipulum meum. Responderunt fratres eius. Numquid rex noster eris aut subiicieris ditioni nostre. hoc ergo occasione somnii et uerborum nutrimentum. Aliud quoque uidit somnium quod narrans fratribus ait. Vidi per somnium quasi solem et lunam. et stellas undecim adorare me. Quod dum patri suo et fratribus retulisset. increpauit eum pater dicens. Quid sibi uult somnium hoc quod uidisti. Num ego et mater tua et fratres tui adorabimus te super terram.

ysmahelite

ysmahelite

sompnia q[uo]d pr[ae]dixit

cum. Iuxta igitur ea fiēt sin pñcio re
motus fit mar. Cumq; fierēt illuc inpa
scendis gregib; primi nati rentū inst ebei
mercatorum isti fiēt empti sum vos. Inte
cum sic mutuum mercatoribus. Quo respondēte
pfitemur. Vana cupitis si cuncta ppemlint ē
ga fiēt vos. Ecce nunc anuchin quid agatū
Quidā fratelle ebron venit in siechem. In
ueniq; eum in regione in magro. Inter
rogauit quid quereret. Ille respondit.
fratres meos quero mihi dica michi ubi pascā
gregē. Dixit eis. Recesserunt de loco isto. Au
diui autem eos dicentes inwolham.

Perrexit ergo ioseph post fratres suos et inue
nit eos in dothaym. Qui cum vidissent
eum procul antequam accederet ad eos cogita
uerunt illum occidere. Et mutuo loquentes
Ecce somniator venit. Venite occidamus
eum. Et mittamus eum in cisternam ue
tere. Et dicemus fera pessima deuorauit
eum. Et videamus quid illi prosint somnia sua. Hec audiens
Ruben conabatur liberare eum de manibus
eorum. Et dicebat. Non interficiamus eum
animam eius nec effundamus sanguinē
eius. Spoliate eum magisterium hac tunica
polymita et mittite eum in cisternam hanc que
est in deserto. Manus autem nolebat inferre
fratri suo. Volens scilicet eripere eum
de manibus eorum et reducere patri suo. Cele
riter igitur ut perrexit nudauerunt eum tu
nica talari et polymita misseruntq; eum in
cisternam veterem que non habebat aquam
sed lutum. Sederunt postea ut comederent
panem. Et leuantes oculos viderunt ismaelitas
gabaonitas camelos eorum portantes aromata
et resinam et stacten in egyptum. Dixit ergo
Iudas fratribus suis. Quid nobis prodest si occi
damus fratrem nostrum et celauerimus sangui
nem eius. Melius est ut non polluamur manibus
nostris. Venite et non occidamus eum. Sed
magis date illum ismaelitis. Et manus nostre non
inquinentur. Placuit fratribus sententia. Et
preterēntibus negotiatoribus madianitis extra
hentes eum de cisterna nudum venundederunt
eum ismaelitis viginti argenteis. Qui
duxerunt eum in egyptum. Reuertensq; ad
cisternam non inuenit puerum. Et scissis
uestimentis reuersus ad fratres ait. Puer non
apparet. Et ego quo ibo. Qui tulerunt autem tunicam eius
tinxerunt eam in sanguine hedi quem occiderant. Et miserunt
qui ferrent ad patrem. Et dicerent. Hanc inue
nimus. Utrum tunica filii tui sit
an non. Quam cum vidisset. Pater ait. Tunica
filii mei est fera pessima comedit eum
bestia. Dilaceratus est ioseph. Scissis quippe ves
timentis et indutus cilicio filium suum multo
tempore lugebat. Congregati autem omnes libe
eius ut consolarentur. Dolorem pa
tris nolebat consolationem recipere sed

scendam ad filium meum lugens descen
dam ad infernum. Illo pseuerante in fletu madianite
uenderunt eum in egypto ioseph ad putiphar eunuchum pharaonis
magistrum militie.

Eo tempore descendit iudas a fratribus suis
et diuertit ad virum odollamitem nomine
hyram. Vidit ibi filiam hominis chananei
nomine sue. Et accepta ingressus est ad
eam. Que concepit et peperit filium vocauitq; no
men eius. Her. Rursus concepto. fœminā filium
nomine onan. Et rursum quoq; peperit
filium quem appellauit sela. Quorum de pa
rente filium nō cessauit. Dederat autem iudas
uxorem primogenito suo. Hēr nomine thā
mar. Cumq; her primogenitus iudē nequam
mortuus coram deo occisus est. Dixit ergo iudas ad o
nan filium suum. Ingredere ad uxorem fratris
tui. Et iniungat illi leuirī tui fratio. Ille autem
sciens non suam fore sobolem introiens ad uxorem
fratris sui semen fundebat in terram ne
fratri nomen nascerētur. Displicuit autem deo
quod facerēt. Et percussit eum
mortuus est. Quam ob rem dixit iudas thamar nuru sue. Esto
uidua in domo patris tui donec crescat sela
filius meus. Timebat enim. ne et ipse moreretur
sicut fratres eius. Que abiit. et habitauit
in domo patris sui. Cumq; multis
diebus transissent mortua est filia sue
lamitis. Et consolatione suscepta ascendebat ad tondentes
oues suas thamnam. Et nunciatum est thā
mar quod socer illius ascenderet in thamnā ad
tondendas oues. Que deposita uiduitatis
habitu sumpsit. Et ornatu mutato
habitauit ubi uno itineris quod ducit
thamnan. Eo quod uidisset sela adultum
illum. Et se non accepisset uxorem. Quem cum uidisset iuxta
uultum suum. Et meretricem eam. Opinata est enim
illum esse. Dixit. Permitte me. Ut eam ad te
Nesciebat enim quia nurus sua esset. Quae respondit
dabis mihi pignus quo ad me venias. Dixit. Quid
tantum tibi de grege dabo. Rursum illa
dixit. Patiar. quod fidi mihi. Ambo ergo
concubuerunt. Et concepit
mulier. Et surgens abiit. Posteq; habitu
quem assumserat. induta est vidualis
uestibus. Misit autem iudas hedum
per eundem amicum suum odollamitem. Ut reciperet pig
nus quod dederat. Mulieri. Que cum non mi
nus eam inuenire potuisset. Interrogauit homines. Loca illius
Vbi est mulier que sedebat in bimno. Respō
derūt ei. Non fuit hic meretrix
Reuersusq; ad iudam dixit ei. Non inueni eā

aut me cum miserit cor viam, ut suggerens placi-
mentum reuocet me unde exiui. Ecce quia fur-
em iudicastis me. Ut in bethoronum. Abie
innocentia mea cum mihi fissum. Vivens spi-
ritum magister. Ipse iniquitatis. Ergo ubi
somnium magister. Ipse iniquitatis. Ergo ubi
somnium q̄ habuerē tria cum his furne
sup capite meum. Cumque amis hoc erit
ex eis ut potare me omnes a bos qui fuit
Respondit ioseph. Hoc est interpretatio somnii tui
ioseph. Hoc est interpretatio somnii tui
tribus. tres adhuc dies sunt. postquā
autem ēxpiauerint me princeps tuus
et reddet tibi ministerium tuum. et
tu dabis calicem pharaonis in manu eius
secundum ritum pristinum quando eras
pincerna. Memento igitur mei cum bene
tibi fuerit. et facias mecum misericordiam
et commemores de me pharaoni. et educas
de domo ista. Furto enim ablatus sum de
terra hebreorum. Sed et hic nihil commisi
quam ob rem deberem mitti in carcerem
Videns igitur pistorum principem
consentire somnio suo. Ego quoque
inquit in somnio meo tria canistra
farinæ portabam in capite meo. et in
canistro quod erat desuper omnia cibo-
rum genera quæ fiunt arte pistoria. et
volucres comedebant ex eis. Respondit
ioseph. Hoc est interpretatio somnii
tui. Tria canistra tres dies sunt. Post
hos annos. Putabat se ferire sup ca-
put suum. Quo ascendebant septem boues
pulcre et crassæ nimis. a quibus deuorabantur
miræ et pulchritudinis. Alieque septem
emergebant de flumine graciles et
macre. pascebantur ripa. Ambæ simul ripa
in alia surrexerunt. Boues enim macre ac
graues corpore. Septem spicæ plenæ. et
grandes. Septem quoque boues crassæ et
macilente. Ascendunt postea et
septem spicæ tenues et quasi urente ven-
to. Septem anni fertilitatis magne. Venient
ergo septem anni fames. Quæ
hec omnia opletiū. Ecce septem annorum
fertilitatis magne venient. Septem anni
terre sterilitatis. ut oblivioni tradatur omnis
copia retro habundantia. Consumptumque
omnem fames. omnē enim substantiā magnitudinem
plenitudinem inopia magnitudo
Quatenus audistis secundo dicentem. Septem
pinguium. Septem anni. Septem
anni fertilitatis. in diversum
et contrarium. Quod autem
dixi. Septem boues. et septem spicæ. Septem
anni sunt. Et sicut non aliud
est. aliud enim. Sic
Hunc ergo virum. Sapientem
et
intelligentem. Constitue
eum super terram Ægypti. Quoniam
tuam. Constituat. et singulas regiones. quam
tam partem fructuum. per septem annos
fertilitatis. quam nunc futuri sunt.
congregent in horrea. et omne frumentum sub
Simoni potestate. conducant. Servetur
quod ibi reparetur futuris septem
annorum famis. quæ futura est Ægyptum. ne
consumetur. ea inopia. Placuit pharaoni
et filiis. eius. Et ait ad eos. Invenire
quærere possumus quod huic simile
Spiritum quo plenus. Dixitque
ad ioseph. Quia ostendit
tibi deus omnia. quæ locutus. Nunquid sapien
tiorem te similem tui invenire potero.
Tu eris super domum meam. et ad tuti
imperium. cunctus populus obedi-
et nec unum regni solio te præcedam. Dixit
insuper quoque ad ioseph. Ecce
constitui te super universam terram Ægypti

tu bit. manum ō manu sua. et vide. imm mundi-
cus. Vestitur. et cum ingressa hyemis. cello tō
quem autem arcumpo suit. fecer eum as
scendere sup currum suū. secundum clamāre
pcone. ut omne coram eo genu flecteret. et pp
situm eē sarent. simile fre egipti. Vivit quo
q; rex. vivet sp. Ego sum pharao. absq; tuo impio
nomine ovire quilibet manum aut pedem
omnis tm egipti in tra. Vertit; nomen illi
quarto. dixit. nom. quod vocant eum lingua
egyptiaca saluatorem mundi. Dedit; illi uxo
rem asseneth filiam putifare sacerdotis heliopol. egs
suscepit ioseph. et transiit egipti regionem autem
cū annorum triginta stetisset. in conspectu regis
pharaonis. Circuivit omnes regiones egipti. Venit; fer
tilitas septem annorum. Cumq; impleti essent
septem anni quos ioseph ante dixerat. cepe
runt fames fieri. et dominabatur in cuncta
terra egipti. Omnis autem egiptus esuriebat
panem. clamabatq; populus ad pharaonem
petens panes. Cui ille respondit. Ite ad
ioseph. et quicquid vobis dixerit. hoc facite.
Crescebat autem cotidie fames. aperuitq; ioseph
universa horrea. et vendebat. universis ha
bitantibus egipti. Flammis oppressi fa
mis. Omnes quoq; provinciae venibant egipti
ut emerent escas. et malum in oppido premebat
Audiens autem iacob quia frumenta venderen
tur egypti. dixit filiis suis. Quare negli
gitis. Audivi quod frumenta venundentur. egipti
Descendite et emite nobis. necessaria ne possimus
occidi. et non consumamur inopia. Descende
runt igitur fratres ioseph. et emerunt frumen
tum. egipto. Benjamin tamen non misit frater eius
ad iacob quia dixerat. filium eius. ne forte accidat
quicquam patri suo. malum in via. Ingressi sunt
egiptum cum aliis. qui properabant ad emendum
Erat autem fames in terra chanaan. et ioseph pro
pter egipti. et adibant eum turbe
emptum venientes. Cum q; ad eum venissent
fratres. agnovit eos. quasi alienos. durius
loquebatur. et interrogabat eos. Unde venistis. qui
responderunt. De terra chanaam. ut emamus
victui necessaria. ut emamus. victui ne
cessaria. Et tamen fratres eius agnoscentes eum
ab egypti sacerdote. Recordatus somniorum
quae viderat. Exploratores estis ut
videatis nuditatem terre. Quibus ille respon
dit. Non ita est domine. sed servi tui venerunt. ut eme
rent escas. Omnes filii unius sumus. pacifici
sumus. nec quicquam famulatus tui
machinatur. mali. Quibus ille respondit. Aliter
se habent res. huiusce rei veritatem ex
tulli. duodeci. pro quibus unus frater est
filium unius. ultra chanaam minimus
cum patre nostro remansit. Et hoc arguento
exploratores estis. Sic flammine
ero vivit tua anima. nisi egredia
tur minimus. Mittite unum de vobis
et adducat fratrem suum. vos autem
carceribus tenebimini. ut probentur
quae locuti estis. Si autem non
facitis. per salutem pharaonis
exploratores estis. Tradidit eos custodie
tribus diebus. Quarto autem die eduxit
eos et ait. Facite quod dixi. et vivetis. Deum enim
timeo. Si pacifici estis. frater unus vester
teneatur in domo carceris. vos autem abite. et
differte frumenta. et adducite minimum
ad me. et vestra verba probabo. ut possim ne
scire. et facere sermones tuos. Annuerunt
ut fecerunt. et dixerunt. Vere reus est
ad invicem. Quia vidimus
angustiam animae eius. dum deprecaretur nos.
et non audivimus. idcirco venit super
nos tribulatio. Cumq; unus ex
illis quid non dixerit vobis. nolite peccare
in puerum. et non audistis nos. sanguis
eius exquiritur. Nesciebant autem quod intelligeret ioseph. quia
per interpretem loquebatur. ad eos. Conversus a
fratribus flevit. Et reversus est ad eos. et locutus
est. Tollensq; ex eis Symeon
alligavit filiis presentibus. Iussit famulis ut
implerent. saccos eorum tritico. et reponerent
pecunias singulorum in saccis. et tribueret
eis viaticum in via. Qui fecerunt ita.
Illi portantes frumenta asinis. profecti
sunt in terram suam. Unus autem
ex eis aperuit saccum ut daret
pabulum in diversorio. et reperta pecunia
in ore sacci. dixit fratribus suis. Reddita est
pecunia mea. habeo in sacco. Obstupefacti
et conturbati dixerunt ad invicem. Quid est
hoc quod fecit nobis deus. Venientesque ad
patrem suum in terra chanaan. enarrave
runt omnia quae acciderant sibi dicentes.
Locutus est nobis princeps terre quasi explo
ratores eam perlustraremus. Cui respondi
mus. Pacifici sumus. nec ullas insidias
machinamur in terra. Duodecim fratres sumus.
unius patris genniti sumus.
unus non est. et minimus cum patre nostro
remansit in terra chanaan. Quibus ille. Sic
probabo quod veri sitis. unum fratrem dimittite apud
me. et frumenta quae

XLIII

XLIIII

habeam uñ̃ gñlẽ cũ eſq; uxorẽ meã: rũ filii ſũ. filiis eorũ nõ mõ ouiũ tuarũ cũ eis
ſũ. ubicq; tibi placuerit: ibi q; poſſitis cũ
tis meis: cũ omnib; q; poſſideo. Et cũ
ſtis: dixerit uobis quę artes ſint ueſtre: re
dicite: q; pecuarii fuerint ſerui tui a pue
ritia ſua tã nos q; patres noſtri: ut habi
tare poſſitis in terra geſſen: quia odio ha
bẽt omnes aegyptii paſtores ouium.

Ingreſſus ergo ioſeph nũciauit pharaoni
dicens: pater meus & fratres mei greges
& armenta & cuncta quę poſſident: uenerũt
de terra chanaan: & ecce morant in terra
geſſen. Nouiſſimos autem ex omnibus fra
tribus adduxit ſecum: quinq; uiros: quos
ſtatuit coram pharaone. Interrogauitq; il
lum rex: quę opera eorum eſſent. Qui re
ſpondit: pecora pauimus ſicut patres noſtri
tam nos q; quam nos: ut inuenias in terra
geſſen: quia abominatur aegyptius omnem
pastorem ouium. Dixit ergo pharao ad
ioſeph: pater tuus & fratres tui uenerũt
ad te. Terra aegypti in conſpectu tuo eſt:
in optimo loco habita patrem tuum & fra
tres tuos: habitent in terra geſſen. Si
quos nouisti in eis uiros industrios: con
ſtitue eos magiſtros ſuper pecora mea.

Introduxit autem ioſeph patrem ſuum
iacob: & ſtatuit eum coram pharaone. Be
nedixitq; iacob pharaoni. Et interrogatus
ab eo: quot eſſent dies annorum uitę ſuę:
Dixit: dies peregrinationis meę centum
triginta annorum ſunt: parui & mali fuerũt
dies mei: & non peruenerunt ad dies pa
trum meorum in peregrinatione ſua. Be
nedixit ergo iacob pharaoni: & egreſſus
eſt foras. Ioſeph autem patri ſuo & fra
tribus dedit poſſeſſionem in terra aegypti
optimam regionis terminis: id eſt in ter
ra rameſſe: ſicut præcepit pharao. Et ſu
ſtentauit patrem ſuum & fratres ſuos: cun
ctamq; domum patris ſui cibaria præbens
ori uniuerſo.

Non erat autem panis in uniuerſa terra:
nimia quippe fames uaſtauerat omnia: ita
ut terra aegypti & chanaan fame conſume
rentur. Quę congregauit omnem pecuniam
quę reperiebatur in aegypto & in chanaan
pro frumentis quę emebant: & intulit eam
ioſeph in domum pharaonis. Cumq; defe
cta eſſet pecunia: uenerunt omnes aegyptii
ad ioſeph dicentes: da nobis panes: ne mo
riamur coram te: defecit enim pecunia.
Quibus ioſeph respondit: afferte pecora
ueſtra: & dabo uobis pro iumentis eorum:
ſi pecunia deficit. Adductis itaq; iumen
tis: dedit eis cibaria pro equis: & pro gre
gibus ouium: & armentis: & pro aſinis.
Pauitq; eos in cibariis pro cunctis poſſeſſi
onibus & armentis eorum. Quo anno tran
ſacto: uenerunt ad eum anno ſecundo: &
dixerunt ei: non poſſumus latere dominũ
noſtrum: quod deficiente pecunia & pecu
dum armentis: nihil ei reſtet præter cor
pora & terras. Quare morimur coram te:
& terra noſtra in ſeruitutem cedet. Em
ue nos & terram noſtram pro pane: & erimus
cum terra noſtra ſeruientes pharaoni. Da
semen: ut uiuentes non moriamur: & ſolitudo
terra non ſit. Emit ergo ioſeph uniuerſam
terram aegypti: uendentibus cunctis pro
pter uim famis: & redacta eſt in ditionem
regis. Populum quoq; uniuerſum traduxit
in ciuitates: a finibus aegypti uſq; ad ter
minos eius. Abſque terra ſacerdotum: quę
non uenit in commutationem: quia ſacer
dotes pharaonis ex publico alimenta per
cipiebant: & comedebant ea quę eis quo
tidie dabantur a rege: propterea non ſunt
coacti uendere poſſeſſiones ſuas. Dixitq;
ioſeph ad populum: ecce poſſideo uos ho
die & terram ueſtram: accipite ſemina: &
ſerite agros: ut habeatis unde uiuere poſ
ſitis: & qui ingrediuntur mecum: habeant
unde uictum quęrere poſſint. Dederunt
ergo ioſeph quinquageſimam partem fru
gum: ut quinque partes ipſi haberent ad
ſemina agrorum: & in uictum ſuum: & eo
rum qui domi erant: & in cibaria paruu
lorum ſuorum. Et ait ioſeph: poſſeſſores
uos eſſe pharaonis: ſervate legem: & non
eritis ſervi. Quibus ille reſpondit: ſalus
noſtra in manu domini noſtri: inueniamus
gratiam coram eo: & ſeruiemus regi. Ex
tunc uſque in præſentem diem: ſervat ea
lex: ut quinta pars regi cedat: quatuor
partes ſint agricolarum. Habitauit ergo
iſrael in terra aegypti: in regione optima
quę eſt circa urbem heliopolim: & poſſe
dit eam: crebreſcens & multiplicatus ni
mis. Vixit autem iacob in terra aegypti
annis decem & ſeptem: & impleti ſunt dies
uitę illius: ut eſſent anni centum quadra
ginta ſeptem. Cumq; inſtaret tempus mor
tis: uocauit ioſeph filium ſuum: & dixit
ei: ſi inueni gratiam coram te: ponens ma
num ſub femore meo: fac mihi miſericor
diam & ueritatem: ne ſepelias me in ægy
pto: ſed dormiam cum patribus meis: tol
lesq; me de terra hac: & ſepelies in ſepul
chro maiorum meorum. Cui ille reſpon
dit: faciam ſermonem tuum. Et ait: iura
mihi. Quo iurante adorauit deum: conuer
ſus ad lectuli caput.

Poſt hæc nuntiatum eſt ioſeph: quod pa
ter ægrotaret. Qui aſſumens duos filios
ſuos manaſſen & ephraim: perrexit ad pa
trem. Et renuntiatum eſt ei: quod filius
ueniret ad te. Confortans ergo ſe infirmus
reſedit in lectulo. Cumq; ingreſſus eſſet
ioſeph ad eum: dixit ei: deus omnipotens
apparuit mihi in luza: quæ eſt in terra
chanaan: & benedixit mihi. Et ait: ecce
ego augebo te: & multiplicabo: & faciam
ex te turbas populorum: dabo terram hanc
ſemini tuo poſt te in poſſeſſionem ſempi
ternam. Duo ergo filii tui: qui nati ſunt
tibi in terra ægypti antequam ad te ue
nirem in hanc regionem: mei ſunt. Ephra
im & manaſſes ſicut ruben & ſimeon reputa
buntur mihi. Reliqui autem quos genue
ris poſt illos: tui erunt: & uocabuntur in
nomine fratrum ſuorum in poſſeſſione ſua.
Ego autem quando uenio de meſopotamia:
mortua eſt mihi rachel in terra chanaan
in via: quando adhuc longa regio terræ
reſtabat ut ueniretur ad ephrata: & ſepe
liui eam ibi in uia ephrata: quæ nunc
dicitur bethleem. Videns autem filios
eius: ait: qui ſunt iſti? Dixitq; ei pater:
filii mei ſunt: quos dedit mihi deus hic.
Quos ille: adduc mihi: inquit: ut benedi
cam eis. Erat enim caligo ualida oculo
rum ex ætate: & uix poterat uidere. Ap
propinquauerunt igitur ei: qui cum osculo
& amplexu patris accepto: dixit ad filium
ſuum: non putaui me uidere faciem tuam:
& amplius deus oſtendit mihi ſemen tuum.
Tollens ergo eos de gremio patris: adora
uit pronus in terram. Et rurſum: ſtatuit
ioſeph filios ante genua patris: ephraim
contra dexteram iſrael: manaſſen contra
ſiniſtram. Et adduxit eos ad patrem. Qui
extendens manum dexteram: poſuit ſuper
caput ephraim: qui erat minor natu: & ſi
niſtram ſuper caput manaſſe: qui primo
genitus erat: commutans manus. Benedi
xitq; ioſeph: & ait: deus in cuius conſpectu
ambulauerunt patres mei abraham & iſaac:
deus qui pascit me a iuuentute mea uſque
in præſentem diem: angelus qui eruit me
de cunctis malis: benedicat pueris iſtis:
& inuocetur in eis nomen meum: nomina
que patrum meorum abraham & iſaac: &
crescant in multitudinem ſuper terram.
Videns autem ioſeph quod poſuiſſet pater
dexteram ſuper caput ephraim: & moleſte
tulit: apprehendit manum patris ſui: ut
transferret eam de capite ephraim ad ca
put manaſſe. Dixitq; ei: non ita debet fieri
pater mi: iſte enim primogenitus eſt: pone
dexteram tuam ſuper caput eius. Renuit
ille: & ait: noui fili mi: noui: & iſte erit in
populum: & multiplicabitur: ſed frater eius
minor maior illo erit: & ſemen illius im
plebit gentes. Benedixit ergo eis in illo
die: dicens: in te benedicet iſrael: & dice
tur: ſic benedicat tibi deus ſicut ephraim
& ſicut manaſſe. Poſuitq; ephraim ante
manaſſe. Et ait ad ioſeph: ecce ego mori
or: & erit deus vobiſcum: & reducet uos
ad terram patrum ueſtrorum. Dabitq; tibi
partem unam amplius quam fratribus tuis:
quam tuli de manu amorrhæi in gladio &
arcu meo.

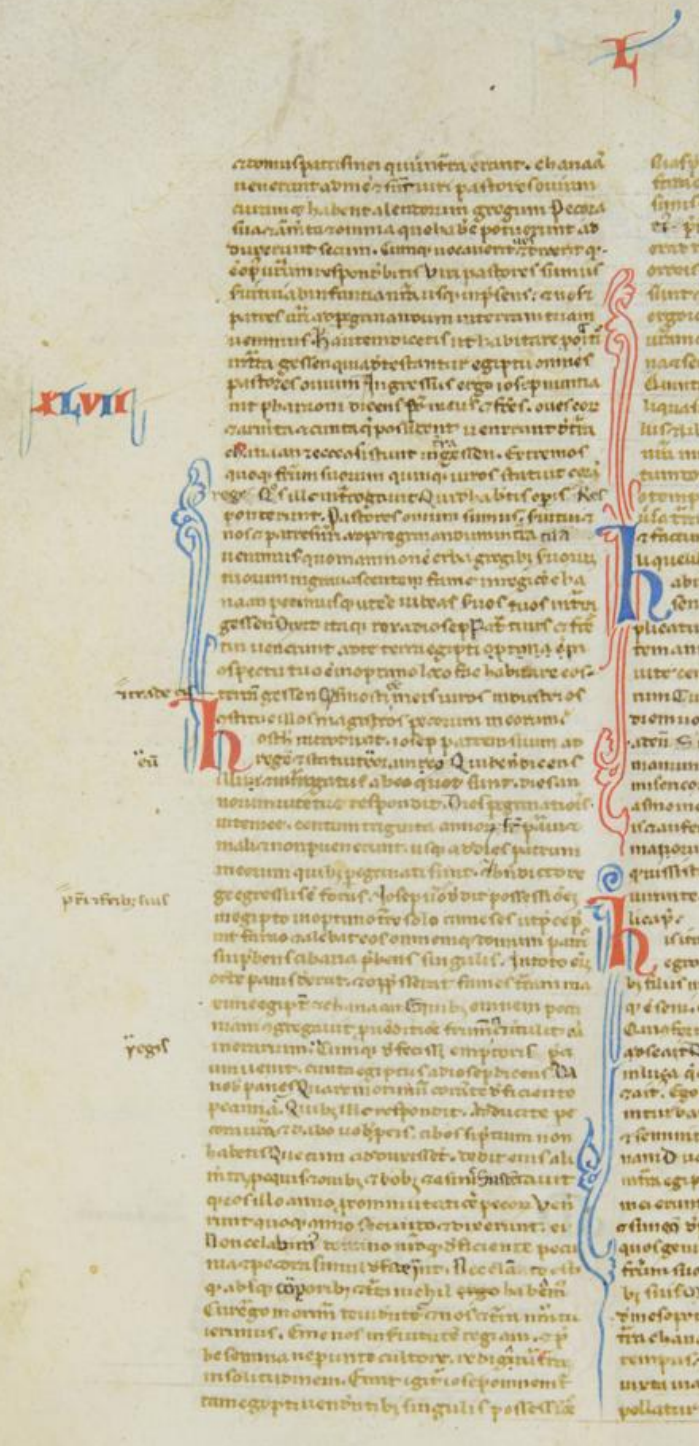
Vocauit autem iacob filios ſuos: & ait
eis: congregamini: ut annuntiem uobis
quæ uenturi ſunt in nouiſſimo tempore.
Congregamini & audite filii iacob: audite
iſrael patrem ueſtrum. Ruben primogeni
tus meus: tu fortitudo mea & principium
doloris mei: prior in donis: maior imperio.
Effusus es ſicut aqua: non crescas: quia
aſcendiſti cubile patris tui: & maculaſti
ſtratum eius. Simeon & leui fratres: uaſa
iniquitatis bellantia in habitationibus eo
rum. In conſilium eorum non ueniat anima
mea: & in cœtu illorum non ſit gloria mea:
quia in furore ſuo occiderunt uirum: & in
ſua uoluntate ſubuerterunt murum. Ma
ledictus furor eorum quia pertinax: & ira
eorum quia dura. Diuidam eos in iacob:
& diſpergam eos in iſrael. Iuda te laudabit
fratres tui: manus tua in ceruicibus ini
micorum tuorum: adorabunt te filii patris
tui. Catulus leonis iuda: ad prædam fili
mi aſcendiſti: requieſcens accubuiſti ut
leo: & quaſi leena: quis ſuſcitabit eum?
Non auferetur ſceptrum de iuda: & dux de
femore eius donec ueniat qui mittendus
eſt: & ipſe erit expectatio gentium. Ligans
ad uineam pullum aſinæ ſuæ: & ad uitem
filium aſinæ ſuæ. Lauabit in uino ſtolam
ſuam: & in ſanguine uuæ pallium ſuum.
Pulchriores ſunt oculi eius uino: & dentes
lacte candidiores. Zabulon in portu nauium
habitabit: & latus eius pertingens ad ſi
donem. Iſſachar aſinus fortis accubans in
terminis. Vidit requiem quod eſſet bona:
& terram quod optima: & ſubiecit humerum
ad portandum: & factus eſt tributis ſer
uiens. Dan iudicabit populum ſuum ſicut
& alia tribus in iſrael. Fiat dan coluber
in uia: ceraſtes in ſemita: mordens ungu
las equi: ut cadat ascensor eius retro. Sa
lutare tuum expectabo domine. Gad accin
getur ad bellum: & ipſe pugnabit ante fa
ciem eius. Aſer pinguis panis eius: & præ
bebit delicias regibus. Nephthali cerua
emiſſa: & dans eloquia pulchritudinis.
Filius accrescens ioſeph: filius accrescens
& decorus aſpectu. Filiæ discurrerunt
super murum. Sed exacerbauerunt eum:
& iurgati ſunt: & aduersati habentes iacu
la. Sedit in fortitudine arcus eius: & dis
ſoluti ſunt nexus brachiorum & manus illius
per manus potentis iacob. Inde egreſſus
eſt paſtor lapis iſrael. Deus patris tui erit
adiutor tuus: & omnipotens benedicet tibi
benedictionibus cæli ſuper: benedictionibus
abyſſi iacentis deorſum: benedictionibus
uberum & uuluæ. Benedictiones patris tui
confortatæ ſunt benedictionibus patrum
eius: donec ueniret desiderium collium æ
ternorum. Fiant in capite ioſeph: & in ver
tice nazaræi inter fratres ſuos. Benjamin
lupus rapax: mane comedet prædam: & ve
ſpere dividet ſpolia. Omnes iſti duodecim
tribus iſrael: hæc locutus eſt pater eorum
ad eos: benedixitq; singulis propriis be
nedictionibus. Præcepitq; eis dicens: ego
morior: ponite me ad patres meos: ſepelite
me cum patribus meis in spelunca duplici
quæ eſt in agro ephron hethæi: contra ma
mbre in terra chanaan: quam emit abraham
cum agro poſſeſſionis ſepulchri a ephron
hethæo. Ibi ſepelierunt abraham & ſaram
uxorem eius. Ibi iſaac & rebeccam uxorem
eius. Ibi & ego ſepelii liam. Emptio agri
& spelunca quæ in eo eſt: a filiis heth.
Quibus præceptis finem dedit mandandi
filiis ſuis: collegitq; pedes ſuos in lectulo:
& tradidit ſpiritum. Et appositus eſt ad
populum ſuum.

Videns autem ioſeph patrem ſuum mor
tuum: ruit ſuper faciem eius: & flens
osculatus eſt eum. Præcepitq; ſeruis ſuis
medicis: ut aromatibus condirent corpus
patris ſui. Quibus impletis: transierunt
quadraginta dies. Erant enim hæc ſolem
nia condientium: & luxerunt eum aegyptii
ſeptuaginta diebus. Cumq; finitum eſſet
tempus lugentium: locutus eſt ioſeph ad
domum pharaonis: ſi inueni gratiam in
conſpectu ueſtro: loquimini in auribus
pharaonis: quia pater meus adiuravit me
dicens: ecce morior: in ſepulchro meo quod
fodi mihi in terra chanaan: ibi me ſepelies.
Nunc igitur aſcendam: & ſepeliam patrem
meum: & reuertar. Dixit ei pharao: aſcende
& ſepeli patrem tuum: ſicut adiuratus es.
Aſcendit ergo ioſeph ut ſepeliret patrem
ſuum: & aſcenderunt cum eo omnes ſeruo
rum pharaonis: majores natu domus eius:
& uniuerſa terra ægypti: domus ioſeph &
fratres eius: & domus patris eius. Parvu
li autem eorum & greges: & armenta dere
licta ſunt in terra geſſen. Aſcendit quoq;
cum eo currus & equites: & turba non
modica nimis. Cumq; uenissent ad aream
atad: quæ ſita eſt trans iordanem: ubi
celebrantes exequias magnum & grauem
planctum fecerunt: & lugentes ſeptem
dies: dixit ioſeph ad omnes: luctus iſte
grauis aegyptiis: unde & uocatum eſt no
men loci illius: luctus aegyptiorum. Fe
cerunt ergo filii iacob ſicut præcepit eis:
& portantes eum in terram chanaan: ſepe
lierunt in spelunca duplici: quam emit
abraham cum agro in poſſeſſionem ſepul
chri a ephron hethæo contra mambre.
Reuerſus ioſeph in ægyptum: ipſe & fra
tres eius: & omnes qui aſcenderant cum
eo ad ſepeliendum patrem ſuum: poſtquam
ſepelierunt eum.

Videntes autem fratres ioſeph mortuum
patre: dixerunt: forſitan memor eſt iniu
riarum quas ei intulimus: & reddat nobis
omne malum quod operati ſumus ei. Mi
ſerunt ergo ad eum nuntium: præcipientes
ei ex præcepto patris ſui: ut dimitteret
eos ut fugerent. Quibus ioſeph lectis: flere
cœpit. Et uenientes fratres eius: ſe ante
pedes eius proiecerunt: dixerunt que ei:
ecce ſumus ſervi tui. Quibus ioſeph re
ſpondit: nolite timere: ſtatis enim ſub
potestate dei. Vos cogitaſtis de me mala:
ſed deus uertit ea in bonum: ut exaltaret
me ſicut hodie cernitis: & ſalvos faceret
populum multum. Nolite ergo timere: ego
pascam uos & parvulos uestros. Et conſo
latus eos: locutus eſt ad cor eorum.

Habitauit autem ioſeph in ægypto ipſe
& domus patris ſui: & uixit centum & de
cem annis. Et uidit ephraim filios uſque
ad tertiam generationem. Filii quoq; ma
chir filii manaſſe nati ſunt super femora
ioſeph. Dixitq; ioſeph fratribus ſuis: ego
morior: & deus uiſitans uos educet de
terra hac: & introducet in terram pro qua
iuravit abraham iſaac & iacob. Adiuravit
quoq; filios iſrael dicens: cum uiſitaverit
deus uos: efferte hinc oſſa mea uobiſcum.
Mortuus eſt ergo ioſeph centum & decem
annorum: condierunt eum aromatibus: &
repoſitus eſt in thalamo in ægypto.

XLVII

XLVIII

XLIX

ego

VI

missit. Dimitte populum meum
ut sacrificet. michi enim placet. Ad
lertsum vir. Quasi communis. utrum
quamque eorum sibi placere tanquam
fidei communis. auxilii non oppor
tuni. Dixerunt. Deus hebreorum in
currit nos. ut eamus tridui
uium in solitudinem et sacrificemus
nostro domino. quod ille accipiat
nobis propitius fiat. Surgentes
regressi. Quarum molestia aaron fol
latus. populum ab opibus suis re
vocare nitebatur. pharaonis ultus
ppulus. Dixerunt. quid facimus hoc
fecimus. ut dimittamus israhel
ne quaquam multum habitis palearum
populo amplius erit. Dixerunt sicut prius
ipsum arcentes colligant stipulam et
mensuram. laterum quas prius face
bant. imponetis super eos nec imminue
tis quicquam. Vacant enim otio vo
ciferantur. dicentes. Eamus sacrifi
cemus deo. Opprimantur operibus et
impleantur nec audiant verba mendacia
Abiit igitur egressi pharaonis. et
locuti sunt ad populum. Sic dicit fa
raon non dabo vobis palearum. Vos ergo ite et
colligite vobis ubicunque reperire
quamvis. nichil minuetur ex
omni opere vestro. Dispersus est populus per
omnem terram egypti. ut colligerent
palearum. Pharao quoque instabat
dicens. Complete opus vestrum cotidia
num sicut facere solebatis quando
dabantur vobis palee. flagellabantur scripti
principes filiorum israhel. a quibus
pharaonis dicentibus. Quare non im
plestis sicut prius nec hodie. Venerunt ergo
principes filiorum israhel et querebantur super
hominem dicentes. Cur ita agis. et
fundatur fuos nos. palee non datur et latericii similiter
imperantur. Cum famulis tuis flagellis cedi
mur. et delinquit populus tuus
Qui ait. Vacui estis vacui dicitis
Eamus sacrificemus domino. Ite ergo
et operamini. Paleae non dabuntur vobis
et numerum laterum implere
tis. Videbant se pessime filiorum
israhel. mala eos dicerentur esse non mi
nuentur quicquam laterum per singulos
dies. Occurrerunt. qui moysi et aaron et
stabant. videntes eos egredientes a pharaone
dixerunt dominus videat et iudicet. quoniam fe
tere fecistis odorem nostrum coram pha
raone et coram cunctis populis. et gladium

ut occidant nos. Reversus quoque moyses ad do
minum ait. Domine cur afflixisti popu
lum istum quare misisti me. Ex eo enim
quo ingressus sum ad pharaonem ut loquerer
in nomine tuo affligit populum tuum
nec liberasti eos. Dixit dominus ad moy
sen. Nunc videbis quae facturus sim fa
raoni. Dimittet eos. et manu valida
eiciet illos de terra sua.

Locutus quoque dominus ad moysen dixit
Ego sum dominus. qui apparui abraham.
ysaac et iacob in deo omnipotente. et nomen
meum adonay non indicavi eis. Pepigi
quoque foedus ut darem illis terram cha
naan terram peregrinationis eorum in qua
fierunt advenae. Ego audivi gemitum
filiorum israhel quo egyptii opprimunt eos
et recordatus sum pacti mei. Propterea loque
re filiis israhel. Ego dominus qui educo vos
de servitute egyptiorum liberabo vos de
ditione et eruam in brachio excelso et
in iudiciis magnis. Assumam vos mihi
in populum et ero deus vester. Scietis quia ego sum
dominus deus vester qui educo vos de gur
gite egyptiorum et introducam in terram
pro qua levavi manum meam ut tradam eam abra
hae ysaac et iacob. Daboque illam vobis
possessionem. Ego dominus. Haec locutus est moyses
filiis israhel. Qui non acquie
verunt ei prae angustia spiritus et
nimium. Locutusque dominus ad moysen dicens. Ingredere et loquere pharaoni regi
egyptiorum mittat filios israhel de
terra sua. Cui respondit moyses coram domino. Ecce filii
israhel non audierunt me quomodo audiet
me pharao praesertim cum incircumcisus sim labiis
Locutusque est dominus ad moysen et aaron
et dedit eis mandatum ad filios israhel et ad pha
raonem regem egyptiorum ut educerent filios israhel
de terra egypti. Hi sunt principes domorum
familiarum suarum. Filii ruben primogeniti
israhel. enoch et fallu. hesron et charmi. hi cog
nationes ruben filii eius. Simeon. iamuhel et
iamin. et iahod. et iachin. et zohar. et saul. fili
us chananitidis. hae cognationes. Symeon.
hi nomina filiorum. leui per cognationes suas
gerson et caath. et merari. Anni autem vitae
leui fuerunt centum triginta septem. Fi
lii gerson lebni. et semei per cognationes
suas. Filii caath. amram et isaar. et he
bron. et oziel. Anni quoque vitae caath. centum
triginta tres. Filii merari. mooli et musi
hi cognationes leui per familias suas. Accepit
autem amram iochabel patris
suae uxorem. quae peperit ei aaron et moysen et
mariam sorores eorum. Anni vitae amram

taginta septem filiis quos genuit. vsq; ad
rosa nasi gracchi. filii quoq; oziel
unsahel & elisaphan. & sethri. Qui cum accepisset
aaron uxorem filiam amminadab sororem
naasson quae peperit ei nadab. & abiu & ele
azar & ythamar. filii quoq; chorsi sethra & elcha
na & abiasaph hae sunt cognationes chorsi
trium. Ipse quoq; eleazar filius aaron accepit
uxorem de filiabus futhiel quae peperit
ei finees. hi sunt principes familiarum leui
ticarum per cognationes suas. Ipse est aaron
& moyses quibus praecepit dominus ut
educerent filios israel de terra egypti. Et
locuti sunt ad pharaonem regem egypti ut
educerent filios israel de egypto. Igitur moyses
& aaron introierunt ad pharaonem & fecerunt
sicut praecepit dominus. Et moyses quidem
habebat octoginta annos aaron autem
octoginta tres cum loquerentur ad
pharaonem regem egypti. dixit dominus ad moy
sen. Ecce constitui te deum pharaonis. & aa
ron frater tuus erit propheta tuus. Tu loqueris
omnia quae mandavero tibi ille loquetur ad
pharaonem ut dimittat. & ego indu
rabo cor eius. & multiplicabo signa & osten
ta mea in terra egypti. & non audiet vos
& inmittam manum meam super egyp
tum. & educam exercitum populum meum filios
israel de terra egypti per ingentia iudicia.
quibus percutiam egyptum. & educam filios
israel de medio eorum. Fecerunt ergo moyses & aaron sicut praecepit
dominus. ita egerunt.

Moyses autem habebat octoginta annos
aaron octoginta tres cum loque
rentur ad pharaonem. Dixitque do
minus ad moysen & aaron. Cum dixe
rit vobis pharao ostendite signa. dices
ad aaron. Tolle virgam tuam. & proice eam
coram pharaone & coram pueris eius. & vertetur in colubrum. Vocati
sunt ergo moyses & aaron ad pharaonem
fecerunt sicut praecepit dominus. Proji
cit aaron virgam coram pharaone & pue
ris eius & versa est in colubrum. Vocavit
autem pharao sapientes & maleficos. fece
runt etiam ipsi per incantationes aegyp
tiae & arte magica quae dicta sunt. Proje
cerunt quisque virgas suas & factae sunt
dracones. sed devoravit virga aaron
virgas eorum. Et roboratum est cor pha
raonis. & non audivit eos sicut praecepit dominus.

Dixitque dominus ad moysen. In
gravatum est cor pharaonis. nolunt

inmittere populum. Vade ad eum mane ecce
egredietur ad aquas. & occurres ei super
ripam fluminis. virgam quam in
conversa est in draconem tolles in manu tua. & dices
ad eum. Dominus deus hebraeorum misit me ad te
dicens. Dimitte populum meum ut sa
crificet mihi in deserto. & usque adhuc
audire noluisti. Hac igitur dicit dominus. In
hoc cognoscis quia ego dominus. Ecce percutiam vir
ga quae est in manu mea aquam fluminis
& vertetur in sanguinem. Pisces qui
sunt in flumine morientur. & putre
scet aqua. & affligentur aegyptii. & bibere
non poterunt aquam fluminis. Dixitque
dominus ad moysen. Dic aaron. Tolle virgam tuam
& extende manum tuam super aquas aegyp
tias super flumina eorum & paludes
& lacus & omnem aquarum congregationem
ut fiant sanguis. & sit cruor in universa terra
aegypti & in lignis & in saxis. Fecit moyses & aaron sicut
praecepit dominus. & elevans virgam percussit aquam
quae erat in fluvio coram pharaone & pueris eius. & versa
est in sanguinem. Pisces qui erant in flumine mortui
sunt. & putuit fluvius. & non poterat
ultra aegyptus bibere aquam fluminis
fuit sanguis in omni terra aegypti. Fece
runt autem similiter malefici aegyptiorum in
cantationibus suis. & induratum est cor pha
raonis. nec audivit eos sicut praecepit
dominus. Iuxta quod locutus est
Cumque transisset septem dies postquam per
cussit dominus fluvium. Dixit dominus ad
moysen. Ingredere ad pharaonem & dices
ad eum. Haec dicit dominus. Dimitte po
pulum meum ut sacrificet mihi. Quod si
nolueris dimittere ecce ego percutiam omnes terminos tuos ra
nis. Et ebulliet fluvius ranas quae ascen
dent & intrabunt domum tuam & cubiculum lectuli tui & super
stratum tuum. & in domos servorum tuorum. & populi tui. & in furnos tuos & in
conspersiones tuas. & tibi & populo tuo & omnibus servis tuis ingredientur ranae.
Dixitque dominus ad moysen. Dic aaron. Extende manum tuam cum virga tua
super flumina & rivos & paludes. ut educantur ranae super terram aegypti. Extendit aaron manum suam
super aquas aegypti. Et ascendentes ranae operuerunt
terram aegypti. Fecerunt autem & malefici
arte magica similiter. Educentes ranas super terram aegypti. Vocavit autem

Dixitq; dñs ad moysen. Intra ad pharaonem. Ego enim indurau cor eius & cor seruorum illius: ut faciam signa mea hec in medio illorum. Et ut enarres in auribus filii tui & nepotis tui quecunq; fecerim in egypto: signa mea que posui in eis. & sciatis quia ego dñs. Ingressus ergo moyses & aaron ad pharaonem dixerunt ei. Hec dicit dñs deus hebreorum. Usquequo non vis subire conspectum meum? dimitte populum meum ut sacrificet mihi. Quod si resistis & adhuc retinere eos cupis: ecce cras inducam locustas in terminos tuos. Que operient superficiem terre: ne quidquam eius appareat: & comedent quicquid residuum fecit grando: & devorabunt omnia ligna que germinant in agris. Et implebuntur domus tue & omnium seruorum tuorum: domus cuncte egyptiorum: quantum non viderunt patres tui & aui tui ex quo super terram fuerunt usque in presentem diem. Et auersus abiit de conspectu eius. Dixerunt autem serui pharaonis ad eum. Usquequo hic homo erit in ruinam nobis? dimitte homines ut sacrificent dño deo suo. Nondum scis quia perdita est egyptus? Reductus est ergo moyses & aaron ad pharaonem: qui dixit eis. Ite & sacrificate dño deo vestro. Quinam sunt qui ituri sunt? Respondit moyses. Cum iuuenibus nostris & senibus pergemus: cum filiis & filiabus: cum ouibus & armentis: quia sollemnitas dñi nobis est. Dixitq; eis. Sit dñs vobiscum cum dimittam vos & parvulos vestros. Videte quia malum contra faciem vestram est. Non sic: sed ite viri & sacrificate dño: hoc enim petistis. Eiectique sunt de conspectu pharaonis. Dixitq; dñs ad moysen. Extende manum tuam super terram egypti in locustas: ut ascendant & operiant omnem herbam terre: & quicquid reliquum fecit grando. Extendit moyses virgam suam super terram egypti: & dñs adduxit ventum australem per diem illum & totam noctem. Mane facto ventus australis portauit locustas. Et ascendit super omnem terram egypti: & requieuit in cunctis finibus egypti grandis nimis: ante hanc non fuerunt tales locuste: nec post eam erunt huiusmodi. Operuitq; superficiem uniuerse terre: & obtenebrata est omnis regio: & comedit omnem herbam terre & quicquid reliquum fecerat grando. Non remansit quidquam viride in lignis & in herbis agri per totam egyptum. Festinus pharao vocauit moysen & aaron: & ait. Peccaui in dñm deum vestrum & in vos. Sed nunc dimitte peccatum meum hac vice tantum: & orate dñm deum vestrum: ut auferat a me mortem hanc. Egressus ab eo rogauit dñm. Qui conuertit uentum ad motum occidentalem: & tulit locustas: & proiecit eas in mare rubrum. Non remansit una omnino locusta in omnibus finibus egypti. Et indurauit dñs cor pharaonis: & non dimisit filios israel. Dixit autem dñs ad moysen. Extende manum tuam in celum: & sit tenebre in egypto tenebre palpabiles. Extendit moyses manum suam in celum: & facte sunt tenebre horribiles per totam terram egypti tribus diebus. Non videbat quisquam fratrem suum: nec mouit de loco suo quemquam per tres dies. Omnibus autem filiis israel lux erat in habitationibus suis. Vocauit pharao moysen & aaron: & ait. Ite & sacrificate dño: oues tantum & armenta non tollantur: sed & parvuli vestri ibunt vobiscum. Dixit autem moyses. Dabis nobis victimas & holocausta: que immolemus dño deo nostro. Sed & pecora nostra ibunt nobiscum: non remanebit ungula: ex eis enim sumemus ad seruitutem dei nostri. Nos autem quid immolemus dño: donec illuc perueniamus? Indurauit dñs cor pharaonis: & noluit dimittere eos. Dixitq; ei. Recede a me: caue ne ultra addas ut uideas faciem meam. In quacunq; enim die apparueris mihi morieris. Ait moyses. Bene dixisti: non adiciam ultra ut videam faciem tuam. Dixit autem dñs ad moysen. Adhuc unam plagam inducam super pharaonem & super egyptum: & post hec dimittet uos hinc. Quotiescunq; autem emiserit uos: consumendo consumet hinc omnes. Loquere ergo ad populum: & dicat unusquisq; ad proximum suum & unaquæq; ad proximam suam. Vasa argentea & aurea postulet ab egyptiis. Dñs quoq; det gratiam populo suo coram egyptiis. Vir quoq; moyses magnus valde erat in terra egypti coram seruis pharaonis & coram populo. Dixit ergo moyses. Hec dicit dñs. Quasi media nox ego egrediar in medio egypti. Et morietur omne primogenitum in terra egypti: a primogenito pharaonis qui sedet in solio suo: usque ad primogenitum ancille que est ad molam manuarium: & primogenita iumentorum. Et erit clamor magnus in uniuersa terra egypti: qualis non fuit antea: nec erit deinceps. Et omnibus filiis israel non mutiet canis linguam suam a homine usque ad pecus: ut sciatis quanto mirabilia faciat dñs inter egyptios & israel. Descendent omnes serui tui isti ad me: & adorabunt me dicentes. Egredere tu & omnis populus qui sequitur te. Et post hec egrediar. Et exiit egrediens a pharaone in ira. Dixit autem dñs ad moysen. Non audiet uos pharao: ut multiplicentur mirabilia mea in terra egypti. Moyses & aaron fecerunt omnia prodigia hec coram pharaone: & indurauit dñs cor eius: & non dimisit filios israel de terra sua. Locutus est autem dñs ad moysen & aaron in terra egypti dicens. Mensis iste vobis principium mensium: primus erit in mensibus anni. Loquimini ad uniuersum cetum filiorum israel: & dicite eis. Decima die mensis huius tollat unusquisq; agnum per familias & domos suas. Sin autem minor est numerus hominum ut sufficere possint ad agnum edendum: assumet vicinum suum qui iunctus est domui sue: iuxta numerum animarum quæ sufficere possint ad esum agni: computabitis. Agnus erit absque macula masculus anniculus. Tollite autem de ouibus & de capris: & seruabitis eum usque ad quartamdecimam diem mensis huius: & immolabit eum uniuersa multitudo cetus filiorum israel ad uesperam. Et sumentes de sanguine ponent ex utraque parte postis & superliminaris in domibus in quibus comedent eum. Et comedent carnes nocte illa assas igni: & azymos panes cum lactucis agrestibus. Non comedetis ex eo crudum quicquam nec coctum aqua: sed tantum assum igni: caput cum pedibus & intestinis. Non reseruabitis ex eo quicquam in mane. Quod si remanserit: igni comburetis. Sic autem comedetis illum: renes uestros accingetis: calceamenta habebitis in pedibus: & baculos in manibus: & comedetis festinanter. Est enim phase dñi. Et transibo per terram egypti nocte illa: & percutiam omne primogenitum in terra egypti: ab homine usque ad pecus: & in cunctis diis egyptiorum faciam uindictas. Ego dñs. Et erit sanguis uobis in signum in domibus in quibus eritis: & videbo sanguinem: & transibo uos: nec erit in uobis plaga disperdens quando percussurus ero terram egypti. Et erit dies iste memorabilis: celebrabitisque eum festum dño in generationibus uestris: cultu sempiterno solemnizabitis eum. Septem diebus azymos comedetis panes. In die primo quicunq; comederit fermentatum: perdetur anima illius de israel. Dies primus erit uobis sanctus: & dies septimus similiter sanctus. Omne opus non facietis in eis: absque his que ad esum pertinent animarum: hec tantum facienda sunt uobis. Et obseruabitis azyma: quia in hac ipsa die eduxi exercitus uestros de terra egypti: & obseruabitis diem hanc in generationibus uestris cultu sempiterno. Primo mense a quarta decima die mensis ad uesperam comedetis azymos panes: usque ad diem uigesimam primam eiusdem mensis ad uesperam. Septem diebus fermentum non inuenietur in domibus uestris. Omnis qui comederit fermentatum: perdetur anima illius de cetu israel: tam aduena quam indigena terre. Omne fermentatum non comedetis: in cunctis habitaculis uestris comedetis azymos panes. Vocauit autem moyses omnes maiores natu filiorum israel: & ait ad eos. Elligite & tollite uobis oues familiis uestris: & immolate phase. Tollensque fasciculum hysopi intingite in sanguine qui positus est in superliminari & utraque postis: & nullus egredietur ostium domus sue usque mane. Transibit enim dñs percutiens egyptios: & cum uiderit sanguinem in superliminari & utraque postis: transibit ostium illud & non sinet percussorem ingredi ianuas uestras & percutere. Obseruabitis hoc uerbum: & eris tibi & filiis tuis usque in sempiternum. Cumque ingressi fueritis terram quam dñs daturus est uobis sicut pollicitus est: obseruabitis ritum hunc sacrificii. Et cum dixerint ad uos filii uestri. Quid sibi uult ritus iste? dicetis. Victima phase hec est dño qui transiit per domos filiorum israel in egypto: percutiens egyptios & domos nostras liberauit. Inclinauit populus & adorauit: & abierunt filii israel & fecerunt sicut præceperat dñs moysi & aaron. Factum est autem in nocte media: dñs percussit omne primogenitum in terra egypti: a primogenito pharaonis qui sedebat in solio suo: usque ad primogenitum captiui qui erat in carcere: & primogenita omnis pecoris. Surrexit pharao nocte: & omnes serui eius & uniuersus egyptus: & facta est ululatus magnus in egypto. Non enim erat domus in qua non esset mortuus. Vocauitque moysen & aaron nocte: & ait. Surgite & egredimini de medio populi mei tam uos quam filii israel: & ite sacrificate dño sicut dixistis. Oues uestras & armenta tollite sicut postulastis & abite: benedicite & mihi. Urgebant autem egyptii populum: ut cito de terra egrederentur: dicebant enim. Omnes morimur. Tulit ergo populus conspersum adhuc fermentum: & ligatis in pallis suis sarcinis: impositis humeris filii israel fecerunt sicut præceperat moyses: & postulauerunt a egyptiis uasa argentea & aurea: & uestes multas. Dñs quoq; dedit gratiam populo suo coram egyptiis: & commodauerunt eis. Spoliauerunt ergo egyptum. Profecti sunt autem filii israel de ramesse in soccoth: sescenta milia uirorum peditum absque paruulis. Sed & uulgus promiscuum innumerabile ascendit cum eis: oues & armenta & animantium diuersa genera: non modica. Coxerunt azyma panes de massa quam extulerant: non enim potuerat fermentari: eiecti de egypto & ne morari quidem ualentes: nec sibi cibaria præparauerunt. Habitatio autem filiorum israel qua habitauerunt in egypto: fuit quadringentorum & triginta annorum. Et post quadringentos & triginta annos egressus est omnis exercitus dñi de terra egypti. Nox hec obseruabilis dño: eo quod eduxerit eos de terra egypti. Hanc ipsam nocte dñi obseruare omnes filii israel in generationibus suis. Dixitq; dñs ad moysen & aaron. Hec est religio phase. Omnis alienigena non comedet ex eo. Et omnis seruus emptus pecunia circumcisus illo uescetur. Advena & mercenarius non comedent ex eo. In domo una comedetur: nec efferetis de carnibus eius foras. Os non comminuetis ex eo. Omnis cetus filiorum israel faciet illud. Si quis autem aduenarum habitare uoluerit apud uos: & fecerit phase dño: circumcidetur prius omne masculinum eius: & tunc accedet & faciet illud: & erit quasi indigena terre. Omnis autem incircumcisus non comedet ex eo. Lex una erit indigenæ & aduenæ qui habitat inter uos. Fecerunt igitur omnes filii israel sicut præceperat dñs moysi & aaron: ita fecerunt usque in hodiernum diem. Factum est autem in ipso die: eduxit dñs filios israel de terra egypti per turmas suas.

similis erit tui terra. Nunc cum extenderem manum potuissem te percutere et populum tuum peste, et deleri de terra. Verumtamen propterea constitui te, ut ostendam in te fortitudinem meam, et narretur nomen meum in universa terra. Adhuc resistis populo meo, nec dimittis eum? Ecce ego pluam hac ipsa hora grandinem inmensam nimis, qualis non fuit in Aegypto a die qua fundata est usque in praesentem diem. Mitte ergo nunc et congrega omnia animalia tua, et quidquid habes in agro. Homines cum universis quae habet ager. Homines cum universis quae habet ager. Homines cum universis quae habet ager

XII

XI

manuma. quia bonum erit nuntiatum
nostris ter tonum. Cum per nocte. Ima
ginem fum comite te communi egypto. Su
per hoc. Immisit deus omnia genera statuit com
pere. ante. Mouit. Cumq; introduxerit te do
minus terram chananeorum sicut iurauit tibi
patribus tuis. & dederit tibi eam. Separabis omne q; aperit
vulvam. Omne primum tuum. Et impe
cuum. Et si quicquid habuerit masculini sexus
offeres domino. Primogenitum asinum mu
tabis quibus si non redimeris interficies. Oē
autem primogenitum hominis in filiis tuis
cras pro nomine. Cumq; interrogaue
rit te filius tuus cras dicens. Quid est hoc. respon
debis ei. In manu fortis eduxit nos dominus
de egypto de domo seruitutis.

Cumq; indurasset pharao ut dimitte
ret nos. occidit dominus oē
primogenitum in terra egypti a primo ge
nito hominis usq; ad primogenitum iumentorum. Ideo ego immolo domino o
q; aperit vulvam masculum sexus. Oē
primogenita filiorum meorum redimo
hoc erit quasi signum in manu tua. Et
quasi appensum quid coram oculis tuis. eo
quod in manu forti eduxerit nos dominus de egypto.

Cumq; dimisisset pharao populum. non
eos duxit deus per viam terre philisthiim q̄
vicina erat. putabat enim ne forte penitere
at eos videntes bellum. & reuertantur in egyptum. Circumduxit ergo populum per viam
deserti q̄ erat iuxta mare rubrum. Armati
ascenderunt filii israel de egypto.

Tulitq; moyses ossa ioseph secū. eo q̄
adiurasset filios israel dicens. Visitabit
vos deus. efferte ossa mea hinc vobiscum.
Profectique de soccoth. castrametati sunt
in ethan in introitu deserti. Dominus autem precedebat eos ad ostendē
dum viam. per diem in columna nubis. &
per noctem in columna ignis. ut duce
rem itineris utroq; tempore. Nunquam
discedebat columna nubis per diem. &
columna ignis per noctem a conspectu
populi.

Locutusq; est dominus ad moysen. Loquere
filiis israel. Reuertantur. & castra
metentur. ex aduerso. Hiaroth. que est inter
magdalum. & mare contra belsephon. In
aspectu eius castra ponetis super mare.
Dicturus enim est pharao filiis israel. Errant
isti in terra. conclusit eos desertum
dominus. & dixit ego sequetur vos. & glo
rificabo in pharaone. & in omni exercitu eius. Et
scient egyptii quia ego sum dominus. Cumq; nuntiatum
esset regi egypti quod fugisset populus. Immu
tatum est cor pharaonis & seruorum eius. dixeruntq;
quid hoc fecimus. quod dimiserimus israel
ne seruiat nobis. Junxit ergo currum suum & assumpsit secum. cuncta populum
electum. & omnia quadrigas egypti. & duces
per cuncta castra. Indurauit quoq;
animum pharaonis regis egypti. & persecutus est filios israel. Egredientes manu
excelsa. Cumq; persequerentur eos egyptii. omnes
equi & quadrigę pharaonis. & equites. & exercitus eius. consecuti sunt eos. castrametantes in
littore. iuxta pontem. Baalsephon. Cumq; appropin
quasset pharao. leuauerunt filii israel oculos suos. & ecce egyptios post se. & timuerunt
nimis. clamauerunt ad dominum. & dixerunt ad moysen. Forsitan non erant sepulchra in egypto. tulisti nos
ut moreremur in solitudine. Quid hoc
fecisti nobis. ut educeres de egypto
nos. Nonne hic est sermo quem loquebamur ad te in
egypto dicentes. Recede a nobis ut seruiamus
egyptiis. multo enim melius est seruire eis
quam mori in solitudine. Dixit moyses ad populum
nolite timere. state & videte magnalia domini quę
facturus est hodie. Egyptios enim quos
nunc cernitis. nequaquam ultra videbitis
usq; in sempiternum. Dominus pugnabit
pro vobis. & vos tacebitis.

Dixitq; dominus ad moysen. Quid clamas ad me. Loquere
filiis israel. & proficiscantur. Tu autem eleua virgam tuam
& extende manum tuam super mare. & dirige illud. & ingredian
tur filii israel per medium mari. Ego autem indurabo cor
egyptiorum & persequetur vos. & glorificabo
me in pharaone. & in omni exercitu eius. in
curribus & in equitibus illius. & scient egyptii
quia ego sum dominus. cum glorificatus fuero in pharaone. & in curribus & in equitibus eius. Extollens se angelus dei
qui præcedebat castra israel. abiit retro. Collocauitq; se angelus domini qui præcedebat castra
israel. abiit retro. & cum eo. Columna nubis a facie eorum. & stetit
post eos. & venit inter castra egyptiorum & castra israel. Eratq; nubes tenebrosa. & illuminabat noctem. & iter
totam non accessit ad alterum. Cumq; extendisset moyses manum
super mare. abstulit illud dominus. flan
teq; vento uehementi & urente. totam noc
tem. & siccum fecit. Et in locum eius. Diuisa quę aqua. Et ingressi
sunt filii israel per medium mari. sicca

Erat enim aqua quasi murus a dextera eorum
aquaq; quasi pariete ex sinistris. Persequebantur
autem egyptii & ingrediebantur post eos omnis equitatus pharaonis
currus & equites eorum per medium maris. Factum est autem in vigilia matutina. & ecce respiciens dominus super castra egyptiorum per columnam ignis & nubis interfecit exercitum eorum. & subvertit rotas curruum & ferebantur cum impetu. Dixerunt ergo egyptii fugiamus israhelem dominus enim pugnat pro eis contra nos. Dixit autem dominus ad moysen. Extende manum tuam super mare & revertantur aque ad egyptios super currus & equites eorum. Cumq; extendisset moyses manum contra mare revertit se primo diluculo ad priorem locum suum.

Fugientibus igit egyptiis occurrebant aque & inundabant eos. Sic omnis immersus est exercitus pharaonis. Qui secuti fuerant israhelem ingressi sunt mare. & ecce unus ex eis non superfuit. Filii autem israhel perierunt per medium maris & aque eis fuerunt quasi pro muro a dextera & a sinistra. Liberavit ergo dominus in die illa israhel de manu egyptiorum. Cumq; conspexisset israhel egyptios mortuos super littus maris & manum magnam qua percussit eos dominus timuit populus dominum & credidit domino & moysi famulo eius. Tunc cecinit moyses & filii israhel carmen hoc domino & dixerunt.

Cantemus domino gloriose enim magnificatus est equum & ascensorem dejecit deus. Fortitudo mea & laus mea dominus & factus est mihi in salutem. Iste deus meus & glorificabo eum deus patris mei & exaltabo eum. Dominus quasi vir pugnator omnipotens nomen eius. Currus pharaonis & exercitum eius projecit in mari. Electi principes eius submersi sunt in mari abyssi operuerunt eos descenderunt in profundum quasi lapis. Dextera tua domine magnificata est in fortitudine dextera tua domine percussit inimicum. & in multitudine gloriae tuae posuisti adversarios meos. Misisti iram tuam quae devoravit eos sicut stipulam. & in spiritu furoris tui congregatae sunt aquae. Stetit unda fluens congregatae sunt profundae in corde maris. Dixit inimicus persequar & apprehendam dividam spolia. implebitur anima mea. Evaginabo gladium meum interficiet eos manus mea. Flavit spiritus tuus & operuit eos mare submersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus. Quis similis tui in fortibus domine quis similis tui in sanctitate magnificus in laudibus atque mirabilis. Extendisti manum tuam & devoravit eos terra. Dux fuisti in misericordia tua populo quem redemisti &

portasti eum in fortitudine tua ad habitaculum sanctum tuum. Ascenderunt populi & irati sunt dolores obtinuerunt habitatores philistiim tunc obstupuerunt principes idumee robur imperatorum contremuit habitatores chanaan. Irruat super eos formido & pavor in magnitudine brachii tui fiant immobiles quasi lapis donec pertranseat populus tuus domine donec pertranseat populus iste quem possedisti introduces eos & plantabis in monte hereditatis tue firmissimo habitaculo quod operatus es domine sanctuarium domine quod firmaverunt manus tue. Dominus regnabit in eternum & ultra. Ingressus est enim equus pharaonis cum bigis & ascensoribus suis in mare. & reduxit super eos dominus aquas maris. Filii autem israhel ambulaverunt per siccum in medio eius.

Sumpsit igitur maria prophetissa soror aaron tympanum in manu sua egressaeq; sunt omnes mulieres post eam in tympanis & choris quibus precinebat dicens. Cantemus domino gloriose enim magnificatus est equum & ascensorem dejecit in mare.

Tulit autem moyses israhel de mari rubro & egressi sunt in desertum sur. Ambulaverunt autem tribus dies per solitudinem & non invenientes aquam venerunt in mara. nec poterant bibere aquas de mara eo quod essent amare. Unde & nomen loci impositum est vocabulum mara. murmuravit ergo populus contra moysen dicens quid bibemus. At ille clamavit ad dominum. Qui ostendit ei lignum quod cum misisset in aquas in dulcedinem versae sunt. Ibi constituit ei precepta atque iudicia. Et ait. Si audieris vocem domini dei tui & quod rectum est coram eo feceris & obedieris mandatis eius custodieris que omnia precepta illius. Cunctam languorem quem posui in egypto non inducam super te. Ego enim dominus salvator tuus. Venerunt autem in helim ubi erant duodecim fontes aquarum & septuaginta palme. & castrametati sunt juxta aquas. Profectique sunt de helim & venerunt omnis multitudo filiorum israhel in desertum sin quod est inter elim & sinay quinto decimo die mensis secundi postquam egressi sunt de egypto.

Murmurabat omnis congregatio filiorum israhel contra moysen & aaron in solitudine dixeruntq; ad eos filii israhel. Vinam mortui essemus per manum domini in terra egypti quando sedebamus super ollas carnium & comedebamus panes

XVII

Iussitque populo murmurante dicere. Quid
manducabimus? Quibus ille respondit. Quando
vespere dabit dominus vobis carnes manducare
& mane panibus saturari. Cumque locutus esset
moyses & aaron ad omnem cetum filiorum israel
dixerunt ad eos. Accedite coram domino audivit
enim murmurationes vestras. Cumque loqueretur
aaron omni cetui filiorum israel respexerunt
contra desertum & ecce gloria domini apparuit
in nube. Locutusque est dominus ad moysen dicens
Audivi murmurationes filiorum israel loquere
ad eos. Vespere comedetis carnes & mane saturabimini
panibus scietisque quod ego sim dominus deus
vester. Factum est ergo vespere ut ascenderent
coturnices & operirent castra mane quoque
apparuit quasi roris copulum in circuitu castrorum
Cumque operuisset superficiem terre apparuit
in solitudine minutum & quasi pilo
tundi in mortariis quod antea non viderant
Dixerunt ad se invicem filii israel manhu
quod significat quid est hoc. Ignorabant enim
quid esset. Quibus ait moyses. Iste panis quem
dedit dominus vobis ad vescendum. Hic est sermo quem
precepit dominus. Colligat ex eo unusquisque
quantum sufficit ad vescendum gomor per
capita. Iuxta numerum animarum vestrarum
quas habitatores tabernacule sic tollent
Fecerunt ergo filii israel & collegerunt alius plus
alius minus. Et mensi sunt gomor
& qui plus collegerat habuit
nec qui minus quicquam
inde reppererat invenit singuli quantum
sufficere poterat ad vescendum. Dixitque
moyses ad illos. Nullus relinquat ex eo
mane. Qui non audierunt eum & reservarunt
quidam. Exortus est mane & computruit
cepitque scatere vermibus & fetere
irascens contra eos moyses. Colligebant autem mane singuli quan
tum sufficere poterat ad vescendum. Cumque
sol ardore fervere cepisset liquefiebat. Die autem sexto
collegerunt cibos duplices. i. duo gomor per
singulos homines. Venerunt autem principes
multitudinis & nuntiaverunt moysi. Qui
ait. Hoc est quod locutus est dominus. Requies
sabbati sanctificata est domino cras quod
cum coquere volueritis coquite & quod
coquendum est decernite. Reliquum

requiescite sanctificate hodie & ecce
parate moyses sermo quem precepit
mihi dominus. Servate usque in mane. Feceruntque
ut preceperat moyses & non computruit
nec vermis inventus est in eo. Dixitque moyses. Comedite
illud hodie quia sabbatum est domino
hodie minime reperietis. Sex diebus colligetis
sed die septimo sabbatum est
in quo non invenietur. Dixit ad eum septi
ma dies. Egressi sunt populi ut colligerent
& non invenerunt. Dixitque dominus ad
moysen. Usquequo non vultis custodire mandata mea
& legem meam. Videte quod dominus dederit vobis sab
batum & propter hoc tribuat vobis die sexto cibos
duplices. Quamobrem unusquisque apud se
maneat nullus egrediatur loco suo die septimo. Et sab
batizavit populus die septimo. Appellavitque domus israel
nomen eius man. Erat quasi semen coriandri
album. Gustus eius quasi similae cum melle
Dixitque moyses. Hoc est quod precepit
dominus. Impleatur gomor ex eo custodiatur in
futuras generationes. Ut noverint panem
quo alimenti sustentavi vos in deserto quando
eduxi vos de terra egypti. Dixitque moyses ad aaron
Sume vas unum & mitte ibi man quantum
potest capere & repone coram domino
servandum in generationes vestras. Sicut
preceptum est mihi. Posuitque illud aaron in tabernaculo
testimonii custodiendum. Filii autem israel comederunt
man quadraginta annis donec venirent
in terram habitabilem. Hoc cibo usi sunt
usque quo tangerent fines terre chanaan. Gomor
autem decima pars est ephi.

Omnis autem turba filiorum israel de deserto
Sin profecta iuxta mansiones suas ex
precepto domini & castrametati sunt in
Raphidim. Cumque aqua deesset populo
ibique rixarentur contra moysen & dicerent
Da nobis aquam ut bibamus. Respondit moyses. Quid
contenditis mecum cur temptatis dominum.
Sitivit ergo populus ibi aque penuria murmu
ravitque contra moysen & dixit. Cur hoc fecisti ut
educeres nos de egypto & interficeres filios nostros
ac greges in siti nostra. Clamavit autem moyses ad dominum
dicens. Quid faciam populo huic. Adhuc paulu[m] illum
& lapidabit me. Dixitque dominus ad eum.
Transi coram populo & tolle tecum de senioribus israel
virgam qua percussisti flumen & vade
Ego stabo ibi coram te super petram
horeb percute petram & exibit ex ea aqua ut
bibat populus. Fecit moyses ita coram senio
ribus israel. Et vocavit nomen loci illius
tentatio propter
iurgium filiorum israel & quia temptaverunt
dominum dicentes. Est ne dominus
nobiscum.

Venit autem amalec & pugnavit contra
israel in raphidim. Dixitque moyses ad iosue
Elige nobis viros & egredere pugna contra amalec. Cras ego
stabo in vertice collis habens virgam dei in

XVIII

XLI

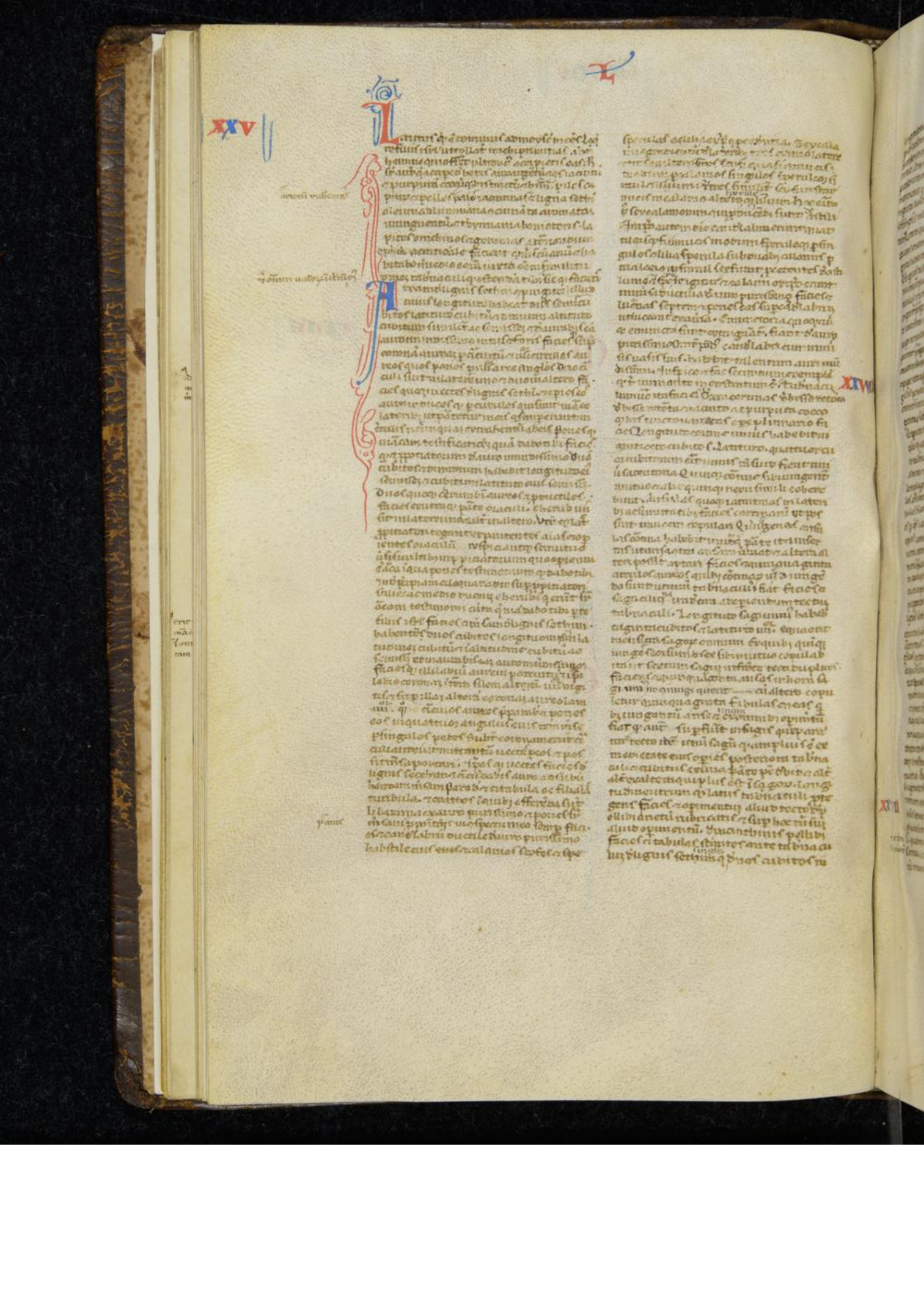
ra eius et ad hec eius. Cumq; recitasset
omnes sermones populi ad verba tonitrua
rum. Et sonum tube audiret et montem fumi
gantem uidisset populus loquentem ad Moy
sen aiunt ei. Loquere tu nobis sermones tuos
et audiemus. Non loquatur nobis dominus
ne forte moriamur. Et ait Moyses ad populum.
Nolite timere. Ad hoc enim uenit deus ut
probaret uos et terror eius esset in uobis
et non peccaretis. Stetit ergo populus de
longe. Moyses autem accessit ad caliginem
in qua erat deus. Dixitq; dominus ad Moy
sen. Hec dices filiis israel. Vos uidistis quod
de celo locutus sim uobis. Non facietis deos
argenteos nec deos aureos. nec. Altare de
terreum facietis mihi et offeretis super illud holocausta et pacifica
quæ uestra sunt oues et boues in omni loco in quo
memoria fuerit nominis mei ueniam ad te
et benedicam tibi. Quod si altare lapideum
feceris non ædificabis illud de sectis
lapidibus. Si enim leuaueris cultrum tuum su
per illum polluetur. Non ascendes per gradus ad
altare meum ne reueletur ignominia tua.

Ecclesiastici xxxi

Beatus uir qui inuentus est sine macula
et qui post aurum non abiit nec speravit
in pecunia et thesauris. Quis est hic et laudabimus
eum fecit enim mirabilia in uita sua. Qui probatus
est per illud et perfectus inuentus est erit illi gloria
æterna. Qui potuit transgredi et non est transgressus
facere mala et non fecit ideo firmata sunt bona illius in domino
et eleemosynas illius enarrabit omnis ecclesia sanctorum. Sedisti
in conuiuio magnorum ne sis auidus super illa et ne dixeris
multi sunt qui benedicunt in panibus illius. Memento quia malus
est oculus. Quid creatum est malo hoc lacrimas dedit. Super omnem
escam ne extendas manum tuam et in omni dato ne auideas. Parum
et multum in te benedicetur. Non te delectet conuiuium
fenoris et ne uelis esse de conuiuis eius. Ne in fenore et
in uadimonio tuo sit anima tua. Ne iudices super uinum
cum sis potator. Non enim dormiet ira regis. Non
delectet te uinum ne forte obliuiscaris iudicii. Primo autem egredietur tibi

XXIII

XXIIII

XLVI

XLVII

XLVIII

XXX

exodv

illud ingenuos nobis sint spectatum. Et autem
sempiternum. Sed vim vicis fecerit celestium
sermonis septimo abomni opere cessa
tur.

Locutusq; dominus mosi oplenis
humilibus modi. Ipse ut sermonibus
hominis syndyonal tabulas testimonii
lapideas scriptas digito dei. Et ut scias
tem populus quorum facere descenden
di montem moyses congregatus adversus aa
ronem. Surge fac nobis deos qui nos precedant
Moyses enim hunc virum qui nos eduxit
terra egypti nescimus quid acciderit. Auferte qua
aures. Tollite mihi et afferte ad me
filiorum quibus mihi ne auribus circumcidite
ame fecerq; populus. Illi dixerunt
mihi et abierunt. Quas cum ille accepis
set formavit opere fusorio et fecit eas vitu
lum conflatilem. Dixerunt q; hi sunt dii
tui israel qui te eduxerunt de terra egypti. Id
cum vidisset. Aaron edificavit altare co
ram eo et proclamavit dicens
Crastollemnitas est domini. Surgen
tesq; mane obtulerunt holocausta
hostias pacificas. Sedit populus manducare
et bibere et surrexerunt ludere

Locutusq; autem dominus ad moysen di
cens. Vade descende. Peccavit populus tuus q;
eduxisti de terra egypti. Recesserunt cito de
via quam ostendisti eis. Fecerunt sibi
ipsis vitulum conflatilem et adorave
runt eum. Immolaverunt victimas et dixerunt
hi sunt dii tui israel qui te eduxerunt de terra
egypti. Rursum ait dominus ad moysen
Cerno q; populus iste durae cervicis sit. Dimit
te me ut irascatur furor meus contra eos
et deleam eos faciamq;
te in gentem magnam. Precatus est autem
orabat dominum deum suum. Et ait
Quare domine irascitur furor tuus contra
populum tuum quem eduxisti de terra
egypti in fortitudine magna et manu
robusta. Ne quaeso dicant
egyptii in malo eduxit eos ut interficeret
montibus et deleret eos
quiescat ira tua et esto placabilis super
nequitia populi tui. Recordare abra
hae isaac et israel servorum tuorum quibus
iurasti per temetipsum dicens. Multiplica
bo semen vestrum sicut stellas celi et cunctam
hanc terram quam locutus sum dabo
semini vestro et possidebitis eam semper
Placatus est dominus ne faceret ma
lum quod locutus fuerat adversus popu
lum suum. Reversus est moyses descen
dit de monte duas tabulas lapideas testi
monii in manibus scriptas ex utraq; par
te

te scriptum quoq; de
bant scalptum erat. Tabule autem opus
erant dei et scriptura dei. Audiens autem
iosue tumultum populi iubilantis dixit ad
moysen. Ululatus pugnae audi
tur in castris. Cui respondit. Non est clamor
adhortantium ad pugnam neq; vocifera
tio expellentium ad fugam sed vocem can
tantium ego audio. Cumq; appropin
quasset moyses castris vidit vitulum et
choros. Iratusq; furore animi precipitavit
tabulas de manibus suis et confregit eas
monti subter qui ortus est populum qui
fecerat vitulum. Quem
cremavit igni et contrivit usq; ad pulverem. Quem
sparsit in aq[uam] et potum dedit filiis
israel. Dixitq; ad aaron. Quid tibi fecit
populus iste ut induceres super eum peccatum
maximum. Cui ille respondit. Ne
irascatur furor domini mei tu
enim nosti populum istum q; pronus sit ad
malum. Dixerunt mihi fac nobis deos qui
precedant nos. Hunc enim moysi qui nos
eduxit de terra egypti. Nescimus quid ac
ciderit. Cumq; ego dixi quis aurum hab
et aurum tulerunt a me et dederunt mihi atque
ita illud in ignem ego projeci. Hic egressus
vitulus. Ergo moyses populum. Videns
quod esset nudatus quia nudaverat eum aaron ppter
ignominiam sibi et cunctis hostes suos minus
tantem. Stetit in porta castrorum et ait
Si quis est dominus iungatur mihi. Con
gregati sunt ad eum omnes filii leui
quibus ait hec dicit dominus deus israel. Ponat
vir gladium super femur suum. Ite et redi
te de porta usq; ad portam per medium cas
trorum occidat unus quisq; fratrem am
icum et proximum suum fecerunt q; filii
leui juxta sermonem moysi. Cecidit
que illo die quasi viginti tria milia hoi
um dixit moyses. Consecrastis manus
vestras hodie domino unusquisq; in filio et fra
tre ut detur vobis benedictio. Factum autem die sequenti
locutus est moyses ad populum. Peccastis pec
catum maximum. Ascendam ad dominum si quo
modo cum quibus deprecer propitietur de
licto vestro. Reversus ad dominum ait obsecro
vnde peccavit populus iste peccatum magnum
fecerunt sibi deos aureos
aut dimitte hanc noxam aut si non facis
dele me de libro tuo quem scripsisti. Cui respon
dit dominus. Qui peccaverit mihi de
lebo eum de libro meo. Tu autem vade et duc
populum istum quo locutus sum tibi an
gelus meus precedet te ego autem in die ultionis
visitabo hoc peccatum eorum. Percussit
ergo dominus populum pro vitulo quem

XXXII

Incipit aqua.

Cumque egressus esset Moyses in occursum socero suo, adorauitque et osculatus est eum, salutauerunt se mutuis precibus, et ingressi sunt tabernaculum. Narrauit autem Moyses cognato suo omnia quæ fecerat Dominus Pharaoni et Ægyptiis propter Israel, universum laborem qui accidisset eis in via, et quod liberasset eos Dominus. Lætatus est autem Iethro in omnibus bonis quæ præstitit Dominus Israel, quod liberasset eum de manu Ægyptiorum, et benedixit Domino dicens: Benedictus Dominus qui liberauit vos de manu Pharaonis et de manu Ægyptiorum, qui liberauit populum suum de manu Ægypti. Nunc cognoui quia magnus Dominus super omnes deos, eo quod superbe egerint contra eos. Et obtulit holocausta et victimas Deo. Venerunt autem Aaron et cuncti seniores Israel, ut comederent panem cum socero Moysi coram Deo. Cumque sedisset Moyses ut iudicaret populum, stetit populus coram eo a mane usque ad uesperam. Quod cum uidisset socer eius, omnia scilicet quæ agebat in populo, ait: Quid est hoc quod facis in plebe? cur solus sedes, et omnis populus præstolatur a mane usque ad uesperam? Cui respondit Moyses: Venit ad me populus requirens sententiam Dei. Cumque ortum fuerit aliquod negotium, protinus ad me uenit, ut iudicem inter unumquemque et proximum, et ostendam præcepta Dei et leges eius. Dixit ad eum socer: Non bona ratione tractas rem. Stulto labore consumeris tu et populus iste qui tecum est. Ultra uires tuas negotium ingressus es, quod sustinere solus non ualebis. Audi ergo uocem meam, et consulam te, et erit Deus tecum. Esto tu populo in his quæ ad Deum pertinent, ut referas uerba eius et ostendas eis uiam in qua ambulare debeant, et opus quod operari debeant. Provide autem de omni plebe uiros potentes et timentes Deum, in quibus sit æquitas et qui oderint auaritiam, et constitue ex eis tribunos et centuriones et quinquagenarios et decanos, qui iudicent populum omni tempore. Quidquid autem maius fuerit referant ad te, et ipsi tantummodo minora iudicent. Leuius erit tibi, portantibus tecum onera. Si hoc feceris, et præceperit tibi Deus, poteris sustinere, et omnis populus iste reuertetur ad locum suum cum pace. Audiuit Moyses socer sui uocem, et fecit omnia quæ dixerat. Et electis uiris fortibus de cuncto Israel, constituit eos principes populi, tribunos et centuriones et quinquagenarios et decanos, qui iudicarent populum omni tempore. Quidquid grauius erat referebant ad eum, et ipsi tantummodo minora iudicabant. Dimisit autem socerum suum, et abiit ille in terram suam.

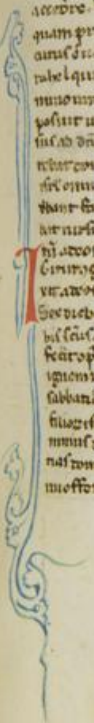
In mense tertio egressionis filiorum Israel de terra Ægypti, eo die uenerunt in solitudinem Sinai. Profecti de Raphidim et ingressi desertum Sinai, castrametati sunt in eodem loco. Et ascendit Moyses ad montem Dei. Vocauitque eum Dominus de monte dicens: Hæc dices domui Iacob et annuntiabis filiis Israel: Vos uidistis quæ fecerim Ægyptiis, et quomodo portauerim uos super alas aquilarum, et assumpserim mihi. Nunc ergo si audieritis uocem meam et custodieritis pactum meum, eritis mihi in peculium de cunctis populis. Mea est enim omnis terra. Vos autem eritis mihi regnum sacerdotale et gens sancta. Hæc sunt uerba quæ loqueris filiis Israel. Venit Moyses, et conuocauit maiores natu populi, et exposuit omnia mandata quæ præceperat ei Dominus. Respondens autem uniuersus populus simul, dixerunt: Omnia quæ locutus est Dominus faciemus. Cumque retulisset Moyses uerba populi ad Dominum, ait ei Dominus: Ecce ego uenio in caligine nubis, ut audiat populus loquentem me tecum, et credat tibi in perpetuum. Nuntiauit ergo Moyses uerba populi Domino. Qui dixit ei: Vade ad populum, et sanctifica eos hodie et cras, lauentque uestimenta sua, et sint parati in diem tertium. In die enim tertio descendet Dominus coram omni multitudine super montem Sinai. Constituesque terminos populo per gyrum, et dices: Cauete ne ascendatis in montem, nec tangatis fines eius. Omnis qui tetigerit montem morte morietur. Non tanget eum manus, sed lapidibus obruetur aut figetur sagittis. Siue iumentum fuerit siue homo, non uiuet. Cum cœperit clangere bucina, tunc ascendent in montem. Descendens autem Moyses de monte ad populum, sanctificauit eos, et lauerunt uestimenta sua. Dixitque ad eos: Estote parati in diem tertium, et ne accedat uir ad uxorem suam. Factum est autem die tertio, mane, et cœperunt audiri tonitrua et micare fulgura, densumque nubes operire montem, clangorque bucinæ personare uehementius, et pauere omnis populus qui erat in castris. Quos cum eduxisset Moyses in occursum Dei de loco castrorum, steterunt ex parte infima montis. Mons autem Sinai fumabat uniuersus eo quod descendisset Dominus super eum in igne, et ascenderet fumus quasi fornacis, et terrebatur omnis populus nimis. Sonitus autem tubæ paulatim crescebat in maius, et Moyses loquebatur, et Deus respondebat ei. Descenditque Dominus super montem Sinai in cacumen montis, et uocauit Moysen in summitatem montis. Qui ascendit ad eum, et dixit ei: Descende, et contestare populum ne forte uelit transcendere terminos ad uidendum Dominum, et pereat ex eis plurima multitudo. Sacerdotes quoque qui accedunt ad Dominum sanctificentur, ne percutiat eos. Dixitque Moyses ad Dominum: Non potest populus ascendere ad montem Sinai, tu enim contestatus es nos, dicens: Pone terminos montis, et sanctifica eum. Cui dixit Dominus: Vade, descende, et ascendes tu et Aaron tecum; sacerdotes autem et populus ne transcendant terminos ut ascendat ad Dominum, ne forte interficiat eos. Descendit ergo Moyses ad populum suum, et dixit omnia.

Locutusque est Dominus omnia uerba hæc: Ego sum Dominus Deus tuus qui eduxi te de terra Ægypti, de domo seruitutis. Non habebis deos alienos coram me. Non facies tibi sculptile neque omnem similitudinem quæ in cælo sursum est, et quæ in terra deorsum, nec eorum quæ in aquis sunt inferius. Non adorabis ea neque coles. Ego enim sum Dominus Deus tuus fortis, zelotes, reddens iniquitatem patrum super filios in tertiam et quartam generationem eorum qui oderunt me, et faciens misericordiam in multa milia his qui diligunt me et custodiunt præcepta mea. Non assumes nomen Domini Dei tui in uanum. Nec enim habebit insontem Dominus eum qui super re uana iurauerit nomen eius. Memento ut diem sabbati sanctifices. Sex diebus operaberis et facies omnia opera tua, septimo autem die sabbatum Domini Dei tui est. Non facies omne opus in eo, tu et filius tuus et filia tua, seruus et ancilla tua, iumenta et peregrinus qui est intra portas tuas. Sex enim diebus fecit Dominus cælum et terram et mare et omnia quæ in eis sunt, et requieuit in die septimo. Propter quod benedixit Dominus diei sabbati et sanctificauit eum. Honora patrem tuum et matrem tuam, ut sis longæuus super terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi. Non occides. Non mœchaberis. Non furtum facies. Non falsum testimonium dices contra proximum tuum. Non concupisces uxorem proximi tui. Non desiderabis domum proximi tui, non agrum, non seruum, non ancillam, non bouem, non asinum, non omnia quæ illius sunt.

Omnis autem populus uidebat uoces et lampades, et sonitum buccinæ montemque fumantem. Perterriti ac pauore concussi steterunt procul, et dixerunt Moysi: Loquere tu nobis, et audiemus; non loquatur nobis Dominus ne forte moriamur. Dixitque Moyses ad populum: Nolite timere. Non enim ad perditionem uestram uenit Deus, sed ut probet uos per hanc uirtutem, et terror eius sit in uobis, et non peccetis. Stetit ergo populus de longe. Moyses autem accessit ad caliginem in qua erat Deus. Dixitque Dominus ad Moysen: Hæc dices filiis Israel: Vos uidistis quod de cælo locutus sim uobis. Non facietis mihi deos argenteos nec deos aureos. Altare de terra facietis mihi, et immolabitis super eo pecora uestra et armenta, in omni loco in quo memoriam fecero nominis mei, ueniam ad te et benedicam tibi. Si altare lapideum feceris mihi, non ædificabis illud de quadris lapidibus, quia polluisti cælatura tua. Non ascendes per gradus ad altare meum, ne reuelentur turpitudines tuæ coram eo.

Hæc sunt iudicia quæ proponere debes coram eis. Si emeris seruum Hebræum, sex annis seruiet tibi; septimo egredietur liber gratis. Si cum uxore ingressus est, exibit uxor illius cum eo. Si dominus dederit uxorem, et genuerit ei filios uel filias, mulier et liberi erunt domini sui, ipse uero egredietur cum uestimento suo. Si dixerit seruus: Diligo dominum meum et uxorem et liberos, nolo egredi liber, offeret eum dominus ad ostium et ad postem, perforabitque aurem eius subulo, et seruiet ei in perpetuum. Si quis uendiderit filiam suam in famulatum, non egredietur sicut egredi solent serui. Si displicuerit oculis domini sui, quæ sponsa illi fuerat, faciet eam redimi; populo autem uendere non habet potestatem, spernens eam. Quod si filio suo desponsauerit eam, iure filiarum faciet illi. Si alteram uxorem filius duxerit, non minuet cibaria eius et uestimentum et debitum coniugale. Si tria hæc non fecerit, egredietur gratis absque ullo pretio. Qui percusserit hominem uolens occidere, morte morietur. Qui autem non est insidiatus, sed Deus illum tradidit in manus eius, constituam tibi locum ad quem fugere debeat homicida. Si quis per industriam et insidias occiderit proximum suum, ab altari meo auelles eum ut moriatur. Qui percusserit patrem suum aut matrem suam, morte morietur. Qui furatus fuerit hominem et uendiderit eum, uel inuentus fuerit in manu illius, morte morietur. Qui maledixerit patri suo aut matri suæ, morte morietur. Si rixati fuerint uiri, et percusserit unus proximum suum lapide aut pugno, et ille mortuus non fuerit, sed decubuerit in lectum; si surrexerit et ambulauerit foris super baculum suum, qui percussit innocens erit, ita tamen ut operas eius et impensas quæ fecit in cura sua restituat. Si percusserit homo seruum suum aut ancillam uirga, et mortui fuerint in manu eius, criminis reus erit. Si autem uno die aut duobus supra uixerit, non subiacebit supplicio, quia pecunia eius est. Si rixati fuerint uiri, et percusserint mulierem prægnantem, et abortiuum fecerit, sed ipsa uixerit, subiacebit quantæ dominus mulieris uoluerit, et arbitri dederint. Quod si mortua fuerit mulier, reddet animam pro anima. Oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede, adustionem pro adustione, uulnus pro uulnere, liuorem pro liuore. Si percusserit homo oculum serui sui aut ancillæ suæ, et luscum fecerit, dimittet eos liberos pro oculo quem eruit. Si dentem excusserit seruo suo aut ancillæ, similiter faciet. Si bos uxorem uirum aut mulierem cornu petierit, et mortui fuerint, lapidibus obruetur, nec comedetur caro eius. Dominus autem bouis innocens erit. Quod si bos ante hesternum et nudiustertium cornupeta fuit, et contestatus est dominum suum, nec eum inclusit, sed ille occidit uirum aut mulierem, bos lapidibus obruetur, et dominus eius morietur. Si pro redemptione fuerit ei impositum pretium, dabit pro anima sua quidquid fuerit ei impositum. Sive filium cornupeta percusserit bos, sive filiam, secundum hanc legem iudicium fiet. Si seruum aut ancillam cornupeta percusserit bos, triginta siclos dabit dominus eius, bos lapidibus obruetur. Si aperuerit homo cisternam, et non operuerit eam, cecideritque bos uel asinus in eam, dominus cisternæ reddet pecuniam iumentorum, et quæ mortua fuerint illius erunt. Si bos alienus bouem alterius uulnerauerit, et mortuus fuerit, uendent bouem uiuum et diuident pretium eius, sed et mortuum inter se diuident. Quod si nouerat bos ante hesternum et nudiustertium cornupeta fuisse, et dominus eius non custodierit eum, reddet bouem pro bove, mortuus erit ipsius. Si furtum fecerit homo bouem aut ouem, et mactauerit uel uendiderit, quinque armenta pro uno bove restituet, et quattuor oues pro una ove. Si fur effringens domum fuerit inuentus, et percussus ab eo mortuus fuerit, non erit homicida. Si sol ortus fuerit super eum, fecit homicidium. Qui furtum fecerit, reddet quod abstulit. Si non habuerit unde reddat, uendetur pro furto suo. Si inuentum fuerit furtum apud eum, uiuens, sive bos sive asinus sive ouis, duplum restituet. Si quis uastauerit agrum aut uineam, et dimiserit pecus suum ut depascat alienum, quidquid optimum habuerit in agro suo aut in uinea sua, pro damni æstimatione restituet. Si egressus ignis inuenerit spinas, et combusserit fruges uel cumulos frugum aut ipsum agrum, reddet damnum qui accendit ignem. Si quis commendauerit proximo suo pecuniam aut uasa ad custodiendum, et furto ablata fuerint, si inuentus fuerit fur, duplum restituet. Si latro non fuerit inuentus, dominus domus applicabitur ad deos, et iurabit quod ipse non extenderit manum in substantiam proximi sui. Et in omni re quæ perire potest, siue bos sive asinus sive ouis sive uestimentum, siue quidquid omnino quod amitti solet, cum dixerit ille apud quem inuenta sunt: Meum est, utriusque causa ueniet ad iudicem, et quem iudex damnauerit, duplum restituet proximo suo. Si quis commendauerit proximo suo asinum aut bouem aut ouem aut omne animal, et mortuum fuerit aut membrum debilitatum, aut abductum ab hostibus, nullus testis fuerit, iusiurandum erit inter eos quod non extenderit manum ad substantiam proximi sui, et dominus eius recipiet, nec ille reddet. Quod si furto ablatum fuerit, reddet damnum domino eius. Si comestum a bestia fuerit, deferet ad eum quod comederit bestia, et non restituet. Si quis cum uirgine quæ nondum habet uirum dormierit, dotabit eam et habebit uxorem. Si pater uirginis dare noluerit, reddet pecuniam iuxta modum dotis quæ solet dari uirginibus. Maleficos non patieris uiuere. Omnis qui concubuerit cum iumento morte morietur. Qui immolat diis occidetur, præter Domino soli. Aduenam non contristabis nec affliges eum, peregrini enim et uos fuistis in terra Ægypti. Omnem uiduam et pupillum non nocebitis eis. Si nocendo læseritis eos, et illi clamauerint ad me, audiens audiam clamorem eorum, et irascetur furor meus, percutiamque uos gladio, et erunt uxores uestræ uiduæ, et filii uestri pupilli. Si pecuniam mutuam dederis populo meo pauperi qui habitat tecum, non urgebis eum quasi exactor, nec usuras exiges ab eo. Si pignus tulerit a proximo suo tunicam, ante occasum solis reddes ei. Vestimentum enim est solum quo operitur, in quo dormiat. Si clamauerit ad me, exaudiam eum, misericors enim sum. Diis non detrahes, nec principi populi tui maledicere. Primitias frugum tuarum et uinearum tuarum non tardabis reddere. Primogenitum filiorum tuorum mihi dabis. Sic facies de bobus tuis et ouibus. Septem diebus sit cum matre sua, die octauo reddes mihi. Viri sancti eritis mihi. Carnem quæ a bestia fuerit capta non comedetis, sed proicietis canibus. Non suscipies uocem mendacii. Ne iunge manum tuam ut pro impio dicas falsum testimonium. Non sequeris turbam ad faciendum malum, nec in iudicio plurimorum acquiescens sententiæ ut a ueritate declines. Pauperis quoque non misereberis in iudicio. Si occurrerit bos inimici tui aut asinus errans, reduc ad eum. Si uideris asinum odientis te iacentem sub onere, non pertransibis, sed leuabis cum eo. Non declinabis in iudicio pauperis. Mendacium fugies. Insontem et iustum non occides, quia abominor impium. Munera non accipies, quæ etiam excæcant prudentes et subuertunt uerba iustorum. Aduenam non affliges. Vos enim scitis animas peregrinorum, quia et ipsi fuistis aduenæ in terra Ægypti. Sex annis seminabis terram tuam et congregabis fruges eius. Septimo autem anno dimittes eam et requiescere facies, ut comedant pauperes populi tui, et quod his superauerit bestiæ agri comedant. Sic facies in uinea tua et in oliueto tuo. Sex diebus operaberis, die autem septimo requiescere facies, ut requiescat bos tuus et asinus tuus, et refrigeretur filius ancillæ tuæ et aduena. Omnia quæ dixi uobis obseruate. Et nominibus deorum alienorum non memorabitis, nec audiri ex ore uestro. Tribus temporibus per singulos annos mihi sacrificium celebrabitis. Azyma custodies. Septem diebus comedes azyma, sicut præcepi tibi, tempore mensis nouorum, in hoc enim egressus es de Ægypto. Non apparebis in conspectu meo uacuus. Et sollemnitas messis primitiarum operis tui quæcumque seminaueris in agro. Sollemnitas quoque exitus anni quando congregabis fruges tuas de agro. Tribus temporibus apparebit omne masculinum tuum coram Domino Deo. Non immolabis super fermentum sanguinem hostiæ meæ, nec remanebit adipes sollemnitatis meæ usque mane. Primitias frugum terræ tuæ offeres in domo Domini Dei tui. Non coques hædum in lacte matris suæ. Ecce ego mittam angelum meum qui præcedat te et custodiat in uia, et introducat in locum quem parauit. Obserua eum et audi uocem eius, nec contemnas illum quasi nescientem cum non dimittat peccatum uestrum, et sit nomen meum in eo. Si audieris uocem eius et feceris omnia quæ loquor, inimicus ero inimicis tuis, et affligam affligentes te. Et ibit angelus meus ante te, introducetque te ad Amorræum et Hethæum et Pherezæum et Chananæum et Heuæum et Iebusæum, quos ego disperdam. Non adorabis deos eorum nec colas eos, neque facies opera eorum, sed destrues eos et confringes statuas eorum. Seruietis autem Domino Deo uestro, et benedicet panibus tuis et aquis, et auferam infirmitates de medio tui. Non erit infecunda nec sterilis in terra tua. Numerum dierum tuorum implebo. Terrorem meum mittam in circuitu tuo, et occidam omnem populum ad quem ingredieris, dabo omnes inimicos tuos fugientes coram te. Mittam crabrones ante faciem tuam, qui ejicient Hethæum et Chananæum et Hethæum coram te. Non ejiciam eos a facie tua in anno uno, ne forte uastetur terra et crescant contra te bestiæ agri. Paulatim ejiciam eos a facie tua, donec augearis et possideas terram. Ponam autem terminos tuos a mari Rubro usque ad mare Palæstinum, et usque ad desertum fluminis. Tradam enim in manu uestra habitatores terræ, et ejicies eos in conspectu tuo. Non inibis cum eis fœdus nec cum diis eorum. Non habitabunt in terra tua, ne forte faciant te peccare in me. Si seruieris deis eorum, absque dubio capiet te laqueus. Venit autem Moyses et narrauit populo omnes sermones Domini et uniuersa iudicia. Responditque omnis populus uoce una: Omnia quæ locutus est Dominus faciemus. Scripsit autem Moyses omnes sermones Domini. Et mane consurgens ædificauit altare ad radices montis, et duodecim titulos per duodecim tribus Israel. Misitque iuuenes de filiis Israel, qui offerrent holocausta et immolarent uictimas pacifica Domino uitulos. Tulit autem Moyses dimidiam partem sanguinis, et misit in crateras; dimidium quoque reliquum sanguinis fudit ad altare. Quo sumpto uolumine legis, recitauit audiente populo, qui ait: Omnia quæ locutus est Dominus faciemus et erimus obedientes. Et tollens sanguinem aspersit populum dicens: Iste sanguis fœderis quod pepigit Dominus uobiscum super cunctis sermonibus his. Ascendit ergo Moyses et Aaron, Nadab et Abiu et septuaginta de maioribus natu Israel. Et uiderunt Deum Israel, et sub pedibus eius quasi opus lateris lapidei, et quasi substantia cæli cum serenum est. Nec super electos filios Israel manum misit, et uiderunt Deum, et comederunt et biberunt. Dixitque Dominus ad Moysen: Ascende ad me in montem, et esto ibi, daboque tibi tabulas lapideas et legem et mandata quæ scripsi, ut doceas eos. Surrexit Moyses et Iosue minister eius, ascenderunt in montem Dei. Senioribus autem dixerat: Manete hic donec reuertamur ad uos. Habetis Aaron et Hur uobiscum, si quid natum fuerit quæstionis, referetis ad eos. Ascendit ergo Moyses montem, et operuit nubes montem. Habitauitque gloria Domini super Sinai, tegens eum nube sex diebus. Vocauit autem eum die septimo de medio caliginis. Erat autem species gloriæ Domini quasi ignis ardens super montis uerticem coram filiis Israel. Ingressus Moyses medium nubis ascendit montem, et mansit ibi quadraginta diebus et quadraginta noctibus.

Locutus est Dominus ad Moysen dicens: Loquere filiis Israel ut tollant mihi primitias. Ab omni homine qui offert ultro, accipietis eas. Hæc autem sunt quæ accipere debetis: aurum et argentum et æs, hyacinthum et purpuram coccumque bis tinctum et byssum, pilos caprarum, pelles arietum rubricatas et ianthinas, ligna setthim, oleum ad luminaria, aromata in unguentum et in thymiama odoris, lapides onychinos et gemmas ad ornatum Ephod et rationalis. Et facient mihi sanctuarium, et habitabo in medio eorum. Iuxta omnem similitudinem tabernaculi quod ostendam tibi et in omnibus uasis eius, sic facietis. Arcam de lignis setthim fabricabis, duos cubitos et dimidium longitudo eius habebit, cubitum et dimidium latitudo eius, et cubitum et dimidium altitudo eius. Et deaurabis eam auro purissimo intrinsecus et extrinsecus, faciesque super eam coronam auream per circuitum. Quattuor annulos fundes aureos, et pones per quattuor arcæ cardines, duo anuli sint in latere uno, et duo in altero. Facies et uectes de lignis setthim, et deaurabis eos, et mittes per anulos qui sunt in arcæ lateribus, ut in eis portetur arca. Uectes in anulis erunt, nec unquam inde auferentur. Dabisque in arca testimonium quod dabo tibi. Facies et propitiatorium auri purissimi, duos cubitos et dimidium longitudo eius habebit, cubitum et dimidium latitudo eius. Duos cherubim aureos et productiles facies ex utraque parte propitiatorii, unum cherub de latere uno, et alterum cherub de latere altero. Ex ipso propitiatorio erunt cherubim a duobus lateribus eius. Et operient alis suis desuper propitiatorium, habentes facies mutuo uersas, et ad propitiatorium quo operta erit arca. Pones autem propitiatorium desuper arcam, in qua dabo testimonium quod tradam tibi. Inde præcipiam et loquar ad te, et ostendam tibi super propitiatorium, inter duos cherubim qui erunt super arcam testimonii, omnia quæ mandabo per me filiis Israel. Facies et mensam de lignis setthim, duos cubitos longitudo eius habebit, et cubitum latitudo eius, et cubitum et dimidium altitudo eius. Et deaurabis eam auro purissimo, faciesque ei labium aureum per circuitum. Et coronam auream per circuitum facies ei, et labio eius. Et quattuor anulos aureos pones in quattuor angulis mensæ, contra labium eius, ut mittantur uectes in anulis, et portetur mensa. Uectes de lignis setthim facies, et deaurabis eos, et portabitur in eis mensa. Thuribula et fialas, et cyathos et hydrias, in quibus libabitur, de auro purissimo facies. Super mensam autem ponentur panes propositionis coram me semper. Facies et candelabrum de auro purissimo, ductile opus, hastile eius et calamos, scyphos et sphæras et lilia de ipso procedent. Sex calami egredientur de lateribus, tres calami candelabri de latere uno, et tres calami candelabri de latere altero. Tres scyphi quasi in nucis modum in calamo uno, sphæra et lilium, et tres scyphi quasi nuces in calamo alio, sphæra et lilium. Sic sex calami qui egrediuntur de candelabro. In candelabro autem quattuor scyphi quasi nuces, sphæræ et lilia. Sphæra sub duobus calamis de ipso procedentibus, et sphæra sub duobus alterius, et sphæra sub duobus tertii, usque ad sex calamos qui egrediuntur de candelabro. Sphæræ et calami ex ipso erunt, totum ductile opus auri purissimi. Facies et lucernas septem, et ponentur super candelabrum, ut luceant ex aduerso. Emunctoria quoque et turibula de auro purissimo. Omnia uasa hæc quæ pertinent ad candelabrum, talenta auri purissimi habebunt. Vide et fac secundum exemplar quod tibi in monte monstratum est. Tabernaculum autem sic facies. Decem cortinas de bysso retorta et hyacintho et purpura et coccum bis tinctum, opere uariabis cherubim. Longitudo cortinæ unius habebit uigintiocto cubitos, latitudo quattuor cubitos. Mensura una erit omnium cortinarum. Quinque cortinæ iungentur sibi mutuo, et aliæ quinque sibi mutuo cohærebunt. Facies et ansulas hyacinthinas in ora cortinæ unius, quæ est in fine iuncturæ, et in ora cortinæ quæ ex altera parte coniungitur. Quinquaginta ansulas in cortina una, et quinquaginta ansulas in ora cortinæ quæ est in iuncturæ altera, ut ansulæ ex aduerso respondeant sibi mutuo. Et quinquaginta fibulas aureas, quibus iungantur cortinæ ansulis suis, et fiat tabernaculum unum. Facies et cortinas undecim de pilis caprarum, ut operiant tabernaculum. Longitudo cortinæ unius habebit triginta cubitos, latitudo quattuor cubitos. Mensura una erit undecim cortinarum. Iungesque cortinas quinque seorsum, et sex seorsum, sextæ cortinæ duplicabis frontem. Et quinquaginta ansulas in ora cortinæ unius, quæ est in fine iuncturæ, et quinquaginta ansulas in ora cortinæ quæ iungitur secundæ. Fibulas æneas quinquaginta, quibus copuletur tentorium ut unum fiat. Operimentum autem tabernaculi de pellibus arietum rubricatis, et desuper aliud operimentum de pellibus ianthinis. Tabulas quoque tabernaculi de lignis setthim facies stantes. Decem cubitorum longitudo tabulæ unius erit, et cubitus et dimidius latitudo. Duo cardines erunt tabulæ unius, quibus altera alteri coniungitur. Sic facies omnes tabulas tabernaculi. Viginti tabulæ erunt ad plagam australem contra meridiem. Quadraginta bases argenteas facies sub uiginti tabulis, duas bases sub tabula una pro duobus cardinibus. Et sub tabula altera duas bases pro duobus cardinibus. Ad latus quoque tabernaculi secundum plagam septentrionalem uiginti tabulæ, et quadraginta bases argenteæ, duæ bases sub tabula una, et duæ bases sub tabula altera. Ad occidentalem autem plagam tabernaculi facies sex tabulas. Et duas tabulas in angulis tabernaculi in lateribus. Erunt autem gemellæ deorsum, et pariter usque ad caput ad primum anulum. Sic erit utrumque latus, et duæ tabulæ in angulis. Erunt ergo tabulæ octo, et bases earum sedecim argenteæ, duæ bases sub tabula una. Facies et uectes de lignis setthim, quinque tabulæ unius lateris tabernaculi, et quinque uectes tabulæ alterius lateris, et quinque uectes tabulæ quæ ad occidentalem plagam respicit. Vectis autem medius per medias tabulas pertransibit a summo usque deorsum. Tabulas autem deaurabis, et anulos eorum in quibus mittantur uectes fundes aureos. Et uectes deaurabis. Et erigis tabernaculum secundum formam quæ tibi in monte ostensa est. Facies et uelum de hyacintho et purpura et coccum bis tinctum et bysso retorta, opere uariabis cherubim. Et ponentur super quattuor columnas setthim deauratas, habentes capita aurea et bases argenteas. Dabisque uelum sub fibulis, et inferes intrinsecus arcam testimonii, et diuidet uelum uobis sanctuarium et sanctuarium sanctuariorum. Pones propitiatorium super arcam testimonii in sanctuario sanctuariorum. Mensam quoque extra uelum, et contra mensam candelabrum in latere tabernaculi ad meridiem. Mensa autem in aquilonari plaga erit. Facies et ostium tabernaculo de hyacintho et purpura et coccum bis tinctum et bysso retorta, opere plumarii. Et quinque columnas cum basibus suis. Et altare holocausti de lignis setthim, quinque cubitorum erit per quattuor latera, et trium cubitorum altitudo eius. Facies cornua per quattuor angulos, et de ipso erunt cornua. Et operies altare æramento. Ollas quoque ad suscipiendum cinerem et forcipes et fuscinulas et ignium receptacula de æramento facies. Omnia uasa eius. Craticulam quoque æneam et quattuor anulos æneos in quattuor angulis craticulæ. Et mittes eam subter in area altaris deorsum, et erit craticula usque ad medium altaris. Facies et uectes altaris de lignis setthim, et operies eos æramento. Et inducentur uectes in anulis, et erunt uectes ex utroque latere altaris ad portandum. Cauum tabulatum feceris ex tabulis. Sicut ostensum est tibi in monte, sic facient. Atrium quoque tabernaculi. Ad plagam australem contra meridiem erunt cortinæ atrii de bysso retorta centum cubitorum longitudine per unum latus. Et uiginti columnæ earum cum basibus suis æneis. Capitella columnarum et celatura earum argentea. Similiter et ad aquilonem per longum cortinæ centum cubitorum longitudine habebunt, et uiginti columnæ earum cum basibus suis æneis. Capitella columnarum et celatura earum argentea. Ad occidentalem plagam cortinæ habebunt quinquaginta cubitorum longitudine, columnæ decem cum basibus suis decem. Capitella columnarum et celatura earum argentea. Ad orientalem plagam contra solis ortum quinquaginta cubitos. Cortinæ ex una parte habebunt quindecim cubitos, columnæ tres cum basibus suis tres. Et ex altera parte cortinæ quindecim cubitos habebunt, columnæ tres cum basibus suis tres. Ostium autem atrii cortina habebit de hyacintho et purpura et coccum bis tinctum et bysso retorta, opere plumarii. Et columnæ quattuor cum basibus suis quattuor. Omnes columnæ atrii per circuitum habebunt capitella argentea et celaturam argenteam, et bases æneas. Longitudo atrii centum cubitorum, et latitudo quinquaginta per singula latera. Altitudo autem quinque cubitorum. Cortinæ de bysso retorta, et bases æneæ. Omnia uasa tabernaculi in cultum eius, et paxillos et funes atrii æneos facies. Præcipe filiis Israel ut adferant tibi oleum de arboribus oliuarum purissimum, ex arboribus contusum, ad luminaria, ut ardeat lucerna semper. In tabernaculo testimonii extra uelum quod pendet coram testimonio, ponet eam Aaron et filii eius a uespere usque mane coram Domino. Legitimum sempiternum filiis Israel in generationibus suis. Ab filiis Israel sumes uirgas, et adferes mihi. Aaron et filios eius adduces ad te de medio filiorum Israel, ut sacerdotio fungantur mihi. Aaron et filii eius. Facies uestimenta sancta Aaron fratri tuo in gloriam et decorem. Et loqueris omnibus sapientibus corde, quos implere uoluisti spiritu prudentiæ, ut faciant uestimenta Aaron in quibus consecratus ministret mihi. Hæc autem erunt uestimenta quæ facient: rationale et Ephod, tunicam et lineam talarem, mitram et balteum. Facient ergo uestimenta sancta Aaron fratri tuo et filiis eius, ut sacerdotio fungantur mihi. Accipient aurum et hyacinthum et purpuram coccumque bis tinctum et byssum. Et facient Ephod ex auro et hyacintho et purpura et coccum bis tinctum et bysso retorta, opere uariabis cherubim. Duas oras iungentes sibi mutuo in utroque latere. Et subtegmen Ephod ex eodem opere et auro et hyacintho et purpura et coccum bis tinctum et bysso retorta. Duos lapides onychinos sculpes nominibus filiorum Israel. Sex nomina in lapide uno, et sex nomina in lapide altero, secundum ordinem nativitatis eorum. Opere lapidarii, sculptura gemmæ, sculpes duos lapides nominibus filiorum Israel. Inclusos auro et circumdatos. Et pones eos in humeralibus Ephod, lapides memoriales filiis Israel. Portabitque Aaron nomina eorum coram Domino super duos humeros suos in memoriam. Et facies uncinos aureos, et duas catenulas auri purissimi sibi mutuo cohærentes, quas inseres uncinis in utroque latere rationalis. Et pones rationale super humerum Ephod, ante pectus eius. Et ponentur in rationali quattuor ordines lapidum. Ordo primus sardius et topazius et smaragdus. Secundus carbunculus et sapphirus et iaspis. Tertius ligurius et achates et amethystus. Quartus chrysolithus et onychinus et beryllus. Inclusi auro in ordinibus suis. Et erunt lapides duodecim nominibus filiorum Israel, duodecim nominibus eorum. Sculptura signaculi unusquisque nominibus suis duodecim tribubus. Facies in rationali catenulas sibi mutuo cohærentes opere textili auri purissimi. Et duos anulos aureos, quos pones in duobus angulis rationalis. Et duas catenulas auri in anulis qui sunt in angulis rationalis. Et duas extremitates catenularum texes in duobus uncinis, quos pones in duobus lateribus Ephod

XXXVI

XXVII

XXVIII

Explicat exodus
Incipit leuiticus

V

VI

tu ingemiscentionib⁹ filiis. Ihuelet holocau-
stū sacrificij pacifici. Si de armentis quasi ostiam te
quis mō⁹ si unū de armento quantuꝫ ma
nare filii israel ut offerent oblationes si
ue de armento siue de ouibus.
Si holocaustū ei⁹ fuerit oblatio[n]is de armento
masculū ꝑfectū offeret eū ad ostiū tabernaculi
testimonij placabilem sibi ꝓ eo coram dño
et ponet manū sup caput hostie. Et placabilis
fiet ei ad expiandū pctm. Immolabitq; filius
coram dño sanguinē. Et offerent filii aaron sacer
dotes sanguinē in circuitu altaris. Cumq; ꝑcussa
fuerit victima fundent sanguinē. Et detrahent
pellē victime. Cumq; cesa fuerit in frusta
mittent ignē in altari. Et ponent ligna sup
focū altaris. Frusta quoq; et caput et adipē
ordinabunt sup ligna q̄ iacent in altari
igni. Intestina autē et pedes lauabunt aq̄.
Et adolebit sacerdos omnia sup altare in holo
caustū. Et in odorē suauissimū dño. Si de pe
coribus hostiā pacifici. Si de armentis
siue masculū siue femellā ꝓfectū offeret
illā coram dño. Et ponet manū sup caput
hostie. Et immolabit eā ad ostiū tabernaculi
testimonij. Fundentq; filii aaron sanguinē
in circuitu altaris. Et offerent ex victima
ꝓ sacrificio pacifici. Adipē. Et caudā
totā cū spinali medulla. Et pinguedinē
q̄ operit intestina. Et cūcta intestinorū
sebū. Duos renes cū adipe q̄ est sup eos
et ilia. Et reticulū iecoris cū renibus
auferet. Et adolebit ea sacerdos in altari
in cibū ignis in odorē suauitatis. Omnis
pinguedo ad dñm. Lex sempiterna in
generationibus vestris cunctis habitaculis
vestris. Nullum omnino adipē nullum
sanguinē comedetis. Anima enim carnis
in sanguine est. Et ideo dixi filiis israel.
Sanguinē cuiuscūq; animantis non comedetis
quia anima omnis carnis in sanguine est.
Qui comederit illū disperibit. Si quis
de filiis israel aut de aduenis qui habitant
inter eos sanguinē comederit. Ponam faciem
meā contra animā illā q̄ comederit sanguinē
et disperdam eā de populo suo. Anima enim
carnis in sanguine est. Et ego dedi illū
vobis ut super altare fundatur sanguis
animarū vestrarū. Et sanguis pro animā
fundetur. Idcirco dixi filiis israel. Nullus
ex vobis comedet sanguinē. Et aduena
qui habitat inter vos non vescetur sanguine.
Quicūq; de filiis israel et de aduenis qui
habitant inter eos in venatione bestiā
siue auis cuius comedi fas est. Effuderit
sanguinē. Operiet eū pulvere. Quia anima
omnis carnis sanguis illius est. Et dixi filiis
israel. Sanguinē omnis carnis non comedetis
quia anima omnis carnis sanguis illius est.
Quicūq; comederit illū disperibit. Anima
quę comederit morticinū aut captū a bestia
sive de ciue sive de aduena lauabit vestimenta
sua et lauabitur aq̄. Et polluta erit usq;
ad vesperū. Et sic mundabitur. Si non lauerit
vestimenta sua nec carnem suam portabit
iniquitatem suam. Locutusq; est dñs ad
moysen dicens. Loquere filiis israel et dices
ad eos. Ego dñs deus vester. Iuxta opera
terre egipti in qua habitastis non facietis.
Et iuxta opera terre chanaan in quā ego
introducam vos non agetis. Nec in legibus
eorum ambulabitis. Iudicia mea facietis
et legitimā mea custodietis ut ambuletis in
eis. Ego dñs deus vester. Custodite ergo
legitimā mea et iudicia mea quę faciens
homo vivet in eis. Ego dñs. Nullus ex
vobis ad proximā sanguinis sui accedet
ut revelet turpitudinē eius. Ego dñs.
Turpitudinē patris tui et turpitudinē matris
tue non revelabis. Mater tua est. Non
revelabis turpitudinē eius. Turpitudinē
uxoris patris tui non revelabis. Caro patris
tui est. Turpitudinē sororis tue filie patris
tui siue filie matris tue quę domi vel foris
genita est non revelabis turpitudinē earum.
Turpitudinē filie filii tui et filie filie tui non
revelabis turpitudinē earum. Caro tua
sunt. Turpitudinē filie uxoris patris tui
quę genita patri tuo et tibi soror est non
revelabis. Non revelabis turpitudinē sororis
patris tui. Caro enim patris tui est. Turpi-
tudinē sororis matris tue non revelabis.
Caro enim matris tue est. Turpitudinē
fratris patris tui non revelabis. Et uxorem
eius non accedes. Mulier enim fratris tui
est. Turpitudinē nurus tue non revelabis.
Uxor enim filii tui est. Non revelabis
turpitudinē eius. Turpitudinē uxoris fratris
tui non revelabis. Caro enim fratris tui est.
Turpitudinē mulieris et filie eius non
revelabis. Filiam filii eius et filiam filie illius
non revelabis turpitudinē earum. Caro enim
illarum est. Et nefarium scelus. Sororem
uxoris tue non accipies. Nec revelabis
turpitudinē eius. Caro enim illius est.
Et nefarium scelus. Sororem uxoris tue non
accipies. Nec revelabis turpitudinē eius.
Caro enim illius est. Et nefarium scelus.
Sororem

ungulam sinon uindit eam sicut animal
inmundum non mandetis illud et mater
immunda reputabitis. Aragallus qui
ruminat ungulam quidem findit sed non
uidet pedem. sinungulam non findit ruminat
non secabit ungulam non diuidit. ruminat
hoc animal inmundum erit et cetera.
Hæc animalia quæ immunda sunt nobis.
et sentit qui tetigerit morticinam eorum
immundus erit usque ad uesperum. et
qui tulerit aliquam de membris eius lauabit
uestimenta sua et ipse immundus erit
usque ad uesperum. Omne animal quod
graditur super plantas suas et habet
plurimos pedes inter cuncta reptilia
quæ humi trahuntur non comedetis
quia abominabilia sunt. Ex animalibus
quæ ambulant super quatuor pedes
habentia longiora crura inter posteriores
pedes ut saltare possint super terram
non comedetis quia abominabilia sunt
uobis. Morticinam eorum non tangetis
ne polluamini. Hæc animalia inmunda
erunt uobis. Quicumque tetigerit
morticinam eorum lauabit uestimenta
sua et immundus erit usque ad uesperum.
Omne animal quod ungulam habet
sed non findit eam nec ruminat
immundum erit. Omnis qui tetigerit
illud polluetur. Quicquid ambulat super
plantas suas inter cuncta animantia
quæ graditur super quattuor pedes
immundum erit uobis. Qui tetigerit
morticinam eorum lauabit uestimenta
sua et immundus erit usque ad uesperum.
et habitabit solus nec mittetur in castra.
Omne animal quod graditur super pectus
suum et super quattuor pedes et habet
plurimos pedes inter cuncta reptilia
quæ humi trahuntur non comedetis
quia abominabilia sunt. Qui tetigerit
morticinam eorum polluetur usque ad
uesperum et quicumque tulerit de membris
eius lauabit uestimenta sua et immundus
erit usque ad uesperum. Omne animal
quod ungulam habet sed non findit
eam nec ruminat immundum erit
omnis qui tetigerit illud polluetur.
Quicquid super plantas suas graditur
inter cuncta animantia quæ ambulant
super quattuor pedes immundum erit
uobis. Qui tetigerit morticinam eorum
polluetur usque ad uesperum. et qui
tulerit de membris eius lauabit uestimenta
sua et immundus erit usque ad uesperum.
quia omnia immunda sunt uobis. Sed et
hæc quæ moueantur

uidelacertus. cancer et illud singula
rum genus simum mygale et mus et
thos lacerta. et talpa. omnia immunda
sunt. qui tetigerit morticinam eorum
immundus erit usque ad uesperum. Et
quæcumque ceciderint ex his super
quam temeraueris eorum pollutum
erit. sive in uasis lignorum siue in
uestimentis siue in pelliculis. siue in
cilicio. siue in quibuscumque fuerit
opus. tinguentur aqua et polluta erunt
usque ad uesperum. et sic mundabuntur.
Vas autem
fictile in quo horum quippiam cecidit. pol
luetur. et frangendum est. Omnis
cibus qui comeditur si fuerit super eum aq
uam habens polluetur. Omne liquens quod bibi
potest in uniuerso uase immundum erit. Et quic
quid de huiusmodi corpore fuerit super quod cecidit pollutum
immundum erit. Sive de ibam sive cor
pora pecorum fuerint. immundi erunt
et uos pollutos existimabitis. Fons autem et
cisterna aquarum congregatio immunda
erit. Qui autem tetigerit cadaver eorum
polluetur. Si super semen quod seritur
ceciderit non polluet eam. Si autem aqua
fuerit mentum posita et super eam
ceciderit pollutum erit uobis. Omne animal
quod graditur super plantas suas inter
omne reptile quod humi trahitur. non comedetis
quia abominabile est. Ne polluatis animas uestras
in omni reptili quod mouetur super terram.
Ego enim sum dominus qui eduxi uos
de terra egypti. ut essem uobis in deum. Sa
cti eritis quia ego sanctus sum. Hæc est lex ani
mantium ac uolucrum. omnisque animæ
uiuentis quæ mouetur in aquis et
quæ reptat super terram. ut habeatis discretionem
inter immundum et mundum. et inter animal quod
edi potest et quod edi non potest.

Locutus est dominus ad moysen dicens
loquere filiis israhel et dices ad eos. Mulier
si suscepto semine peperit masculum
immunda erit septem diebus iuxta dies
separationis menstruæ immunda erit.
octauo autem die circumcidetur infantis
caro præputii. Ipsa autem triginta tribus
diebus manebit in sanguine purificationis sui. Omne sanctum non tanget
nec ingredietur sanctuarium donec impleantur
dies purificationis eius.

XIII

habebit nethinea christian. qui ap̃ mundi
or nethe. et cum anima mundi mace sordi
um cet. mabit. mundi ep̃ris lepr̃is et
mundus sordi habebit. et ita aut
beth sanabit finem aque lepra habuit
mundi mundi. aqui subtrahit. aut certe pol
lice qui pollet offerent. et sanabit. habuit. mundi
habuit infecta lepra repurabit. et mundi
qui sacra quinos ter tam reducet septem
vide qui lep̃ primo ap̃ qui sacerdos ap̃
vide lep̃ sacerdos. pollutum iudicabit.
immundus. communicans quo fuit immundus
immundus dicetur flammis. qui sacra mu
rum nouem cruste papiret anabunt. qui
quo lepra sacerdos illud septem vide. salvus
animitur sacerdos quinque pullos nouem
mundus et cum cedro et cocco et hyssopo
et sanguine pullus immolati et aqua fluenti
et passeribus mundis et ligno cedrino et cocco
et hyssopo. aqua fluenti in vas mundum
unum ex passeribus immolabit in vase fictili
super aquas fluentes. et mundum
unum cum ligno cedrino et cocco et hyssopo
et vermiculo. et dimittet passerem
unum in agrum. et mundabit eum. et lavabit
homo vestimenta sua et radet omnes pilos
corporis et lavabitur aqua. et mundus
ingredietur castra. et manebit extra tabu
naculum suum septem
vel tertio die septimo radet capillos. barbam
que supercilia et totum corpus. pilos
et lavabit vestimenta. et corpus suum. et
mundus erit. et octavo die sumet duos agnos immaculatos
et ovem anniculam immaculatam
et tres decimas similae in sacrificium mixtas
olei et sextarium olei. et stabit sacerdos mundans
hominem et illa coram domino ostium
tabernaculi testimonii. offeretque agnum

offerat cum pelluce oleique sextarium et
oblata. super oblationem omnibus unum olab
in agnum. ubi immolari solet. hostia pro
cato. et holocaustum. et imponet sacerdos
pro cum pcato. et pollucto. ad sacerdotem
pro cum hostia. et sanctum. Assumens de sa
cerdos sanguine. hostie immolate. p
pollucto ponet sup cacumen auris dexte
tis dextere cuius manus et pedis
q pro sacerdos. et sanguinem mandatum sua
sinistram mittet. et digitum ver dexterum
meo aspergit septies contra dominum. et
aut reliquum olei fundam sup
cacumen auris dexte. et pollicis manus pedis
tis q pro sacerdos. sanguinem hostie pollucto
et sup caput. et expiabit. pro eo sacerdos coram
domino sacrificium. et faciet pcato. Tue
immolabit holocaustum. imponet illud
altem cum libamentis. sinet homo ver
mundabitur. si inops. et non inveniat
sufficientia. unum agnum pollucto. pro cum
pollucto ad sacerdotem utroque. pro sa
cerdos. decimam unam similae mixtam
olei sextarium olei. et duos turtures
aut duos pullos columbe qui
rum fuerimus. pcato. et alterum holocaustum
offerat. et ore. et duo pullos sacerdos sue
sacerdos. ad ostium tabernaculi testimonii
coram domino. et sumens sacerdos. agnum
pollucto. et sextarium olei. et lavabit simul
immolato. agnos sanguine cuius. sup
cacumen auris dexte. hominis sup
pollicis manus pedis
tis dextere. Et olei quem habet in
manu fundam in quo ter
digitum dextere manus aspergit septies
ora contra dominum. tangens. cacumen auris
dexte. hominis illius. et pollicis manus pedis
tis dextere. super sanguinem pollucto
et sup caput pollucto. reliquas
autem partem olei q̃ est in sinistra manu ef
mittet sup caput purificandi ut placet
pro eo coram domino. et turturem unum sive pullum
columbe offeret. unum pollucto. de quib
unum holocaustum. alterum pcato. hec
est sacrificium lepri qui habere non potest
omnia ea munda ad sua.

XV

Locutus quoque est dominus ad moysen et aaron dicens. cum ingressi fueritis terram
chanaan. quam ego dabo vobis. et imposuerit
plagam lepre domus
terre. Quasi lepre plaga videatur in pa
rietibus domus. detille pariet ut excidant
ea. et ferant extra urbem in locum
immundum. et domus radi intrinsecus
per circuitum. et projici pulverem

XVI

XVII

utpaulo ante recitauimus. Quando fungebatur quisque officio sacerdotali. Quicunque ergo ex filiis israel uel de aduenis qui peregrinantur in israel obtulerit holocaustum siue victimam in templum ut faciat illud domino uotum aut sponte quippiam uoluerit immolare ad ostium tabernaculi testimonii offeret coram domino. Et ponet manum super caput hostiae. Et placabilis fiet ei pro illo. Et immolabit uitulum coram domino. Offerentque filii aaron sacerdotes sanguinem eius. Et fundent sanguinem super altare per circuitum quod est ante ostium tabernaculi testimonii. Et auferet de eo adipem hostiae pacificorum. Et adolebit eum super altare holocausti. Viscera autem et pedes lauabit aqua. Et offeret sacerdos omnia super altare in holocaustum. Incensum suauissimum domino. Si autem de gregibus ouium uoluerit offerre hostiam pro peccato masculum siue feminam immaculatum offeret. Et ponet manum super caput hostiae. Et immolabit eam pro peccato in loco ubi solet holocaustum immolari coram domino. Et sanguinem hostiae pro peccato sacerdos inferet in tabernaculum testimonii. Intinctoque digito mergens de sanguine septies contra uelum sanctuarii aspergit coram domino. Et de eodem sanguine ponet super cornua altaris incensi quod est coram domino in tabernaculo testimonii. Reliquum autem sanguinis fundet ad basim altaris holocausti quod est ante ostium tabernaculi testimonii. Adipem quoque auferet de ea sicut de hostia pacificorum. Et adolebit eum super altare holocausti. Pelles autem et omnes carnes cum capite et pedibus et uisceribus et fimo. Et omne reliquum corpus efferet extra castra in locum mundum ubi cinis effundi solet. Et succendet eum ligna super ignem. Ubi cinis effundetur ibi comburetur. Si autem omnis multitudo israel per ignorantiam quippiam fecerit et latuerit hoc oculos populi. Et operti fuerint quae non debent fieri. Et postea intellexerint delictum. Offerent uitulum pro peccato. Et adducent eum ante tabernaculum testimonii. Et omnis populi multitudo ponet manus suas super caput uituli coram domino. Et immolabitur uitulus in conspectu domini. Inferetque sacerdos qui unctus est de sanguine uituli in tabernaculum testimonii. Et intinctum digitum de sanguine septies aspergit coram domino contra uelum. Et de eodem sanguine ponet super cornua altaris quod est coram domino in tabernaculo testimonii. Reliquum autem sanguinis fundet ad basim altaris holocausti quod est ante ostium tabernaculi testimonii. Adipem quoque auferet de eo et adolebit super altare. Et faciet de uitulo sicut fecit de uitulo qui pro peccato offertur. Hoc ordine immolabit eum. Et precabitur pro eis sacerdos et dimittetur eis. Qui enim peccauerunt et primae hostiae offerentur pro peccato. Et rogabit pro populo suo. Quia sanctificata est omnis multitudo filiorum israel et aduena qui peregrinatur inter eos. Omnis anima eorum absque ullo discrimine. Et omnis homo quicunque de filiis israel et de aduenis qui peregrinantur inter eos. Si quis sanguinem comederit. Auertam faciem meam a anima illius quae deprauato sanguine polluitur. Et disperdam eam de populo suo. Quia anima carnis in sanguine est. Et ego dedi illum uobis ut super altare pro animabus uestris deprecemini dominum. Sanguis enim pro animae piaculo fundetur. Propterea dixi filiis israel. Omnis anima uestrum non comedet sanguinem. Et aduena qui peregrinatur apud uos sanguinem non comedet. Si quis autem de filiis israel et de aduenis qui peregrinantur inter eos. Qui uenatione ceperit feram siue auem quibus fas est uesci. Effundet sanguinem eius et operiet illum terra. Anima enim omnis carnis in sanguine est. Et ideo dixi filiis israel. Sanguinem uniuersae carnis non comedetis quia anima omnis carnis in sanguine est. Qui comederit illum exterminabitur. Anima quae comederit morticinum et captum a bestia siue de ciue siue de aduena non lauabit

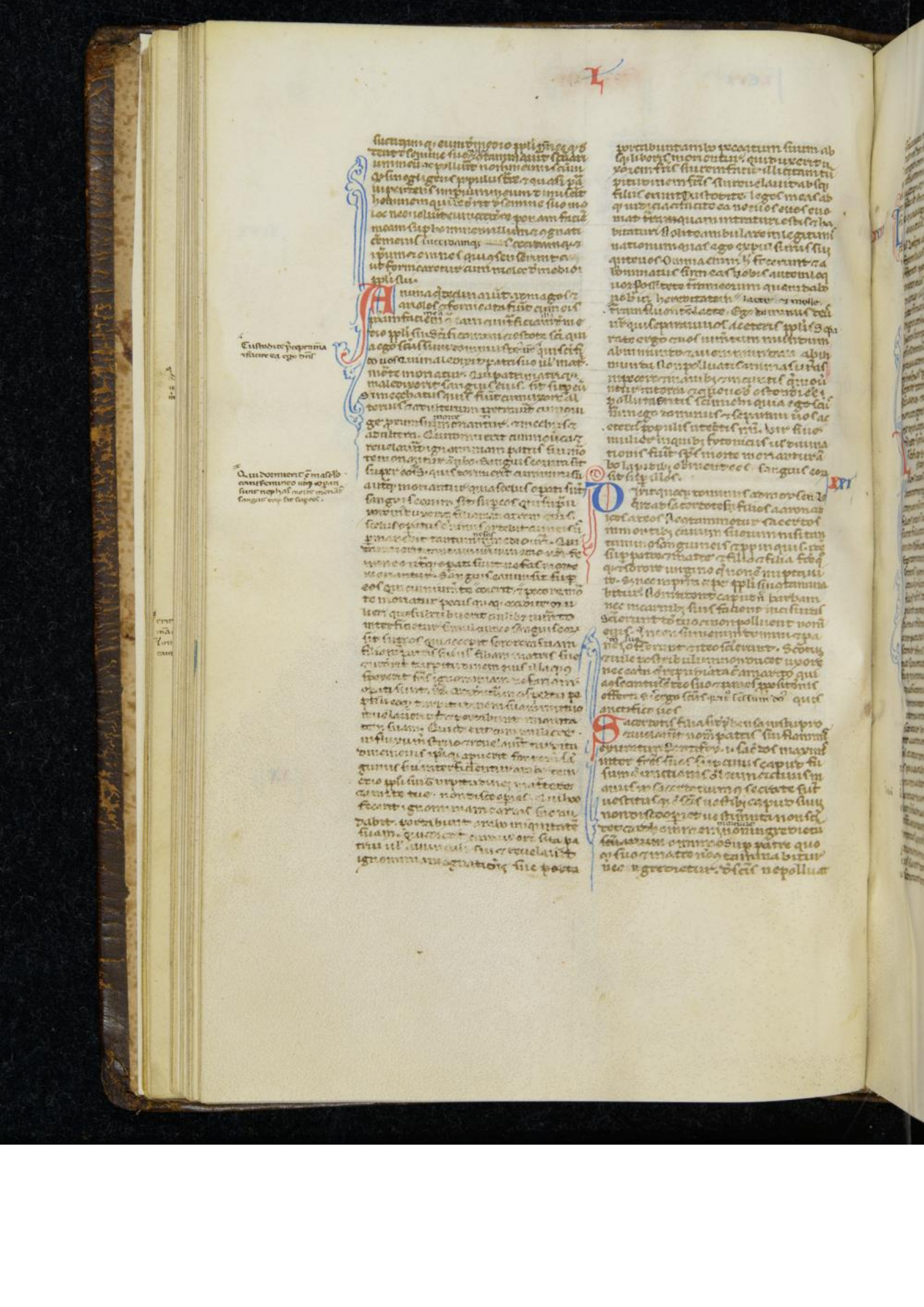
XVIII

Locutusque dominus ad moysen dixit. Loquere filiis israel et dices ad eos. Ego dominus deus uester. Iuxta opera terrae aegypti in qua habitastis non facietis. Et iuxta opera terrae chanaan in quam ego introducam uos non agetis. Nec in legitimis eorum ambulabitis. Iudicia mea facite et praecepta seruate ut incedatis in eis. Ego dominus deus uester. Custodite legitimum meum atque iudicium quod faciens homo uiuet in eis. Ego dominus. Omnis homo ad proximum sanguinis sui non accedet ut reuelet turpitudinem eius. Ego dominus. Turpitudinem patris tui et turpitudinem matris tuae non reuelabis. Mater tua est non reuelabis turpitudinem eius. Turpitudinem uxoris patris tui non reuelabis. Turpitudo enim patris tui est. Turpitudinem sororis tuae ex patre siue matre quae domi uel foris genita est non reuelabis. Turpitudinem filiae filii tui uel neptis ex filia non reuelabis. Quia turpitudo tua est. Turpitudinem filiae uxoris patris tui quam pater tuus genuit et soror tua non reuelabis. Turpitudinem sororis patris tui non reuelabis. Quia caro patris tui est. Turpitudinem matris tuae non reuelabis. Turpitudinem patrui tui non reuelabis nec accedes ad uxorem eius quae affinitate tibi iungitur. Turpitudinem nurus tuae non reuelabis. Quia uxor filii tui est. Turpitudinem uxoris fratris tui non reuelabis. Turpitudo enim fratris tui est. Turpitudinem sororis uxoris tuae non reuelabis filiae quoque filii eius et filiae filiae illius non sumes ut reuelet turpitudinem earum. Quia caro illius est. Et talis coitus nefarius est. Sororem uxoris non accipies nec reuelabis turpitudinem eius adhuc illa uiuente. Mulierem quae patitur menstrua non accedes nec reuelabis foeditatem eius. Dormiesque cum uxore proximi tui non polluteris semine. Ne tradas de stirpe tua ut consecretur idolo Moloch nec polluas nomen dei tui. Ego dominus.

Cum mascula non coibis coitu femineo quia abominatio est. Iumento quoque nullum coniungi permixto nec mulier subiacebit iumento quia scelus est. Nec polluamini

XVIII

XX

XVII

XVI

XXIIII

XVI

XXVII

Locutusque dominus ad moysen in deserto sinay tabernaculo federis primo die mensis secundi anno altero egressionis eorum de egypto dixit ad eum

Tollite summam universe congregationis filiorum israel per cognationes familias domos et cognominum vocabula omne masculinum capite per capita a vigesimo anno et supra omni qui possit egredi ad bellum numerate turmis suis tu et aaron

Erunt autem vobiscum viri per singulas tribus principes per familias suas qui maiores sunt

Hec autem nomina eorum ruben elisur filius sedeur

Simeon salamiel filius surisaddai

Iuda naason filius aminadab

Issachar nathanahel filius suar

Zabulon heliab filius helon

Filii ioseph ephraim elisama filius ammiud manasse gamaliel filius phedasur

Beniamin abidan filius gedeonis

Dan achiezer filius ammisaddai

Aser phegiel filius ochran

Nephthali ahira filius enan

Hii sunt qui vocati sunt de synagoga principes per tribus patrum suorum capita milium israel

Quos tulerunt moyses et aaron cum omni multitudine die secunda mensis secundi et recensuerunt eos per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra per capita

Sicut precepit dominus moysi recensuit eos in deserto sinay

Facta est autem summa filiorum ruben primogeniti israel per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra omnis qui egredi ad bellum poterat

Recensiti sunt de tribu ruben quadraginta sex milia quingenti

Ad simeon pertinent per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra omnis qui egredi ad bellum poterat

Recensiti sunt de tribu simeon quinquaginta nonem milia trecenti

Ad gad pertinent per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra omnis qui egredi ad bellum poterat

Recensiti sunt de tribu gad quadraginta quinque milia sexcenti quinquaginta

Ad iuda pertinent per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra omnis qui egredi ad bellum poterat

Recensiti sunt de tribu iuda septuaginta quatuor milia sexcenti

Ad issachar pertinent per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra omnis qui egredi ad bellum poterat

Recensiti sunt de tribu issachar quinquaginta quatuor milia quadringenti

Ad zabulon pertinent per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra omnis qui egredi ad bellum poterat

Recensiti sunt de tribu zabulon quinquaginta septem milia quadringenti

Filii ioseph ephraim per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra omnis qui egredi ad bellum poterat

Recensiti sunt de tribu ephraim quadraginta milia quingenti

Manasse per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra omnis qui egredi ad bellum poterat

Recensiti sunt de tribu manasse triginta duo milia ducenti

Ad beniamin pertinent per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra omnis qui egredi ad bellum poterat

Recensiti sunt de tribu beniamin triginta quinque milia quadringenti

Ad dan pertinent per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra omnis qui egredi ad bellum poterat

Recensiti sunt de tribu dan sexaginta duo milia septingenti

Ad aser pertinent per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra omnis qui egredi ad bellum poterat

Recensiti sunt de tribu aser quadraginta milia quingenti

Ad nephthali pertinent per cognationes familias domos et nomina singulorum a vigesimo anno et supra omnis qui egredi ad bellum poterat

Recensiti sunt de tribu nephthali quinquaginta tria milia quadringenti

Hii sunt recensiti quos recensuerunt moyses et aaron et duodecim principes israel singuli per domos cognationum suarum

Et fuerunt omnes recensiti filiorum israel a vigesimo anno et supra per familias suas omnis qui egredi ad bellum poterat

Sexcenta milia trecenti quinquaginta

Leuitici autem per tribum patrum suorum non sunt recensiti inter filios israel

Locutusque dominus ad moysen dixit

Tu ergo constitue leuitas super tabernaculum testimonii et super omnia vasa eius et quicquid pertinet ad cultum eius

Ipsi portabunt tabernaculum et omnia vasa eius et ministrabunt in eo et in circuitu eius castrametabuntur

Cumque proficisci debuerit castra primum ingredientur filii aaron et destruent tabernaculum et tradent filiis merari tabulas et vectes columnas et bases

Columnas autem atrii per circuitum cum basibus suis et paxillis et funibus

Ante orientalem plagam tabernaculi federis contra solis ortum castrametabuntur moyses et aaron et filii eius

Custodientes ceremonias sanctuarii in medio filiorum israel

Alienigena autem qui accesserit morte morietur

Locutusque dominus ad moysen dixit

Tolle summam filiorum levi per familias et domos et cognominum vocabula omne masculinum a mense uno et supra

Recensuit eos moyses iuxta imperium domini

Fuerunt autem filii levi nomine gedeon caath et merari

Et nomina filiorum gedeon libni et semei

Filii caath amram isaar hebron et oziel

Filii merari moholi et musi

Hec sunt familie levi per cognationes suas

Gedeon libnitarum et semeitarum

Hec familie gedeonitarum

Filii gedeon qui habitant in loco tentorii ad occidentalem plagam

Eliasaph filius dahel

Et exercitus eius

Eliasaph filius ochran

Et exercitus eius

Eliasaph filius lahel

Et exercitus eius

Omnes qui recensiti sunt de familiis gedeonitarum septem milia quingenti

Castrametabuntur post tabernaculum ad occidentalem plagam

Et erit princeps domus patrum gedeonitarum eliasaph filius lahel

Filii caath libni et semei

Hec familie caathitarum

Filii caath amram isaar hebron et oziel

Hec familie caathitarum

Omnes qui recensiti sunt de familiis caathitarum octo milia sexcenti

Castrametabuntur ad meridianam plagam

Et erit princeps domus patrum caathitarum elisaphan filius oziel

Filii merari moholi et musi

Hec familie merarite

Et qui recensiti sunt de familiis merarite sex milia ducenti

Castrametabuntur ad plagam septentrionalem

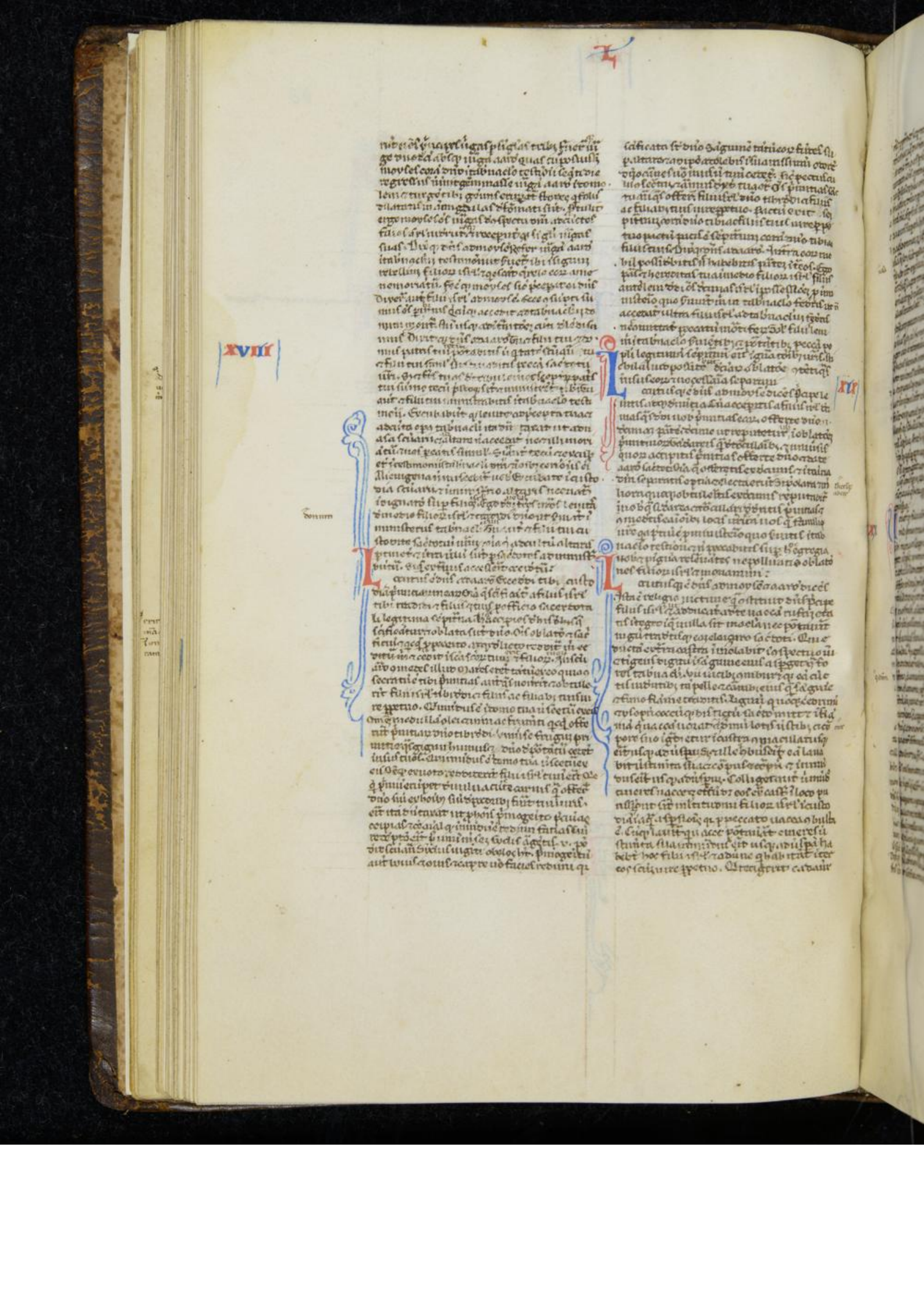
Et erit princeps domus patrum merarite suriel filius abihail

nalamentū ab eum libr. qui p̄magistro q̄ apud nos
in hebraico libro qui p̄magistro cognominatur.
Et ecce ait p̄magistri tui nuncii venerunt
ad te dicentes. Ecce rex david pater tuus
mortuus est. Et ecce ego communi.

Et communi ait mouit dicens. Ecce pater tuus
infirmatur et languet. Et ecce ego communi.

Et communi ait mouit dicens. Ecce pater tuus
mortuus est

XIIII

XXI

Quæ cum

Transtulerunt arcam

Samaritani

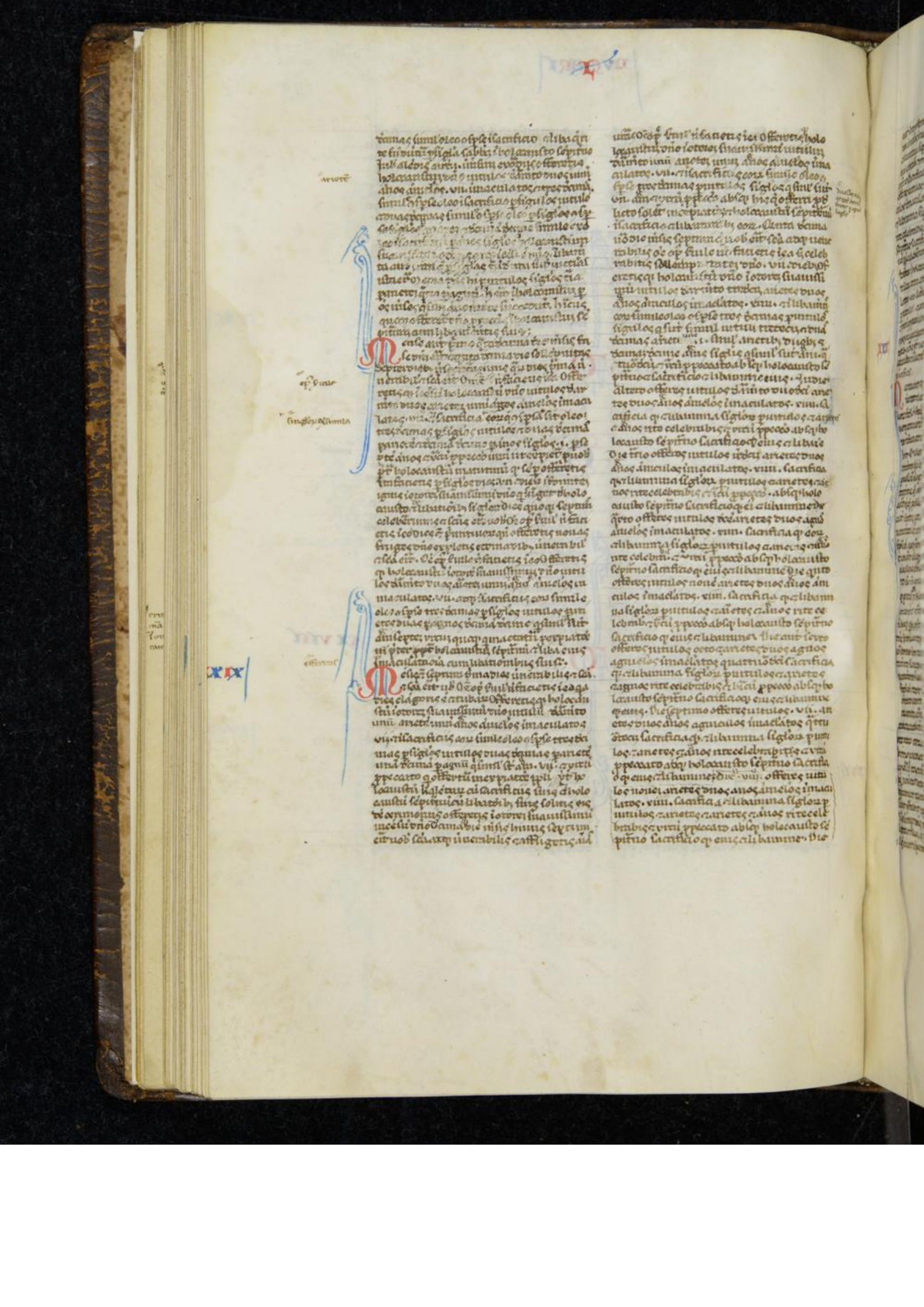
XXII

XXV

XXVI

XXVII

XXVIII

XXXI

XXI

Nam[un]t q[uo]d filie ist[ra]ol. q[uo]d diuisa p[ar]s
[hae]reditatis ad p[ro]pinquos tribuum filiis
ist[ra]el. [con]tr[ad]i[xi]t. Siquis uxo-
rem habuerit duo aut tres fratres simul
habentes. Quibus [con]tigerit ut mo-
riantur. illa [con]sortio [con]tinuo [con]sortibus
[con]iungetur. Quod si [con]sortes non habuerit
[con]iungetur ei q[ui] p[ro]pinquior fuerit. Vi-
duam [con]sortis sui [con]iungetur. Quod si
[con]sortes non habuerit. [

xxxiii

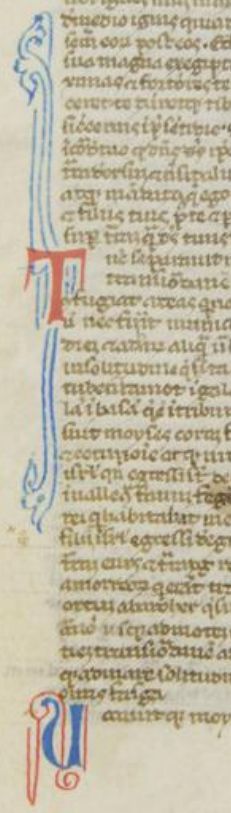
xxxiiii

XXV

XXVI

explicat liber numeri

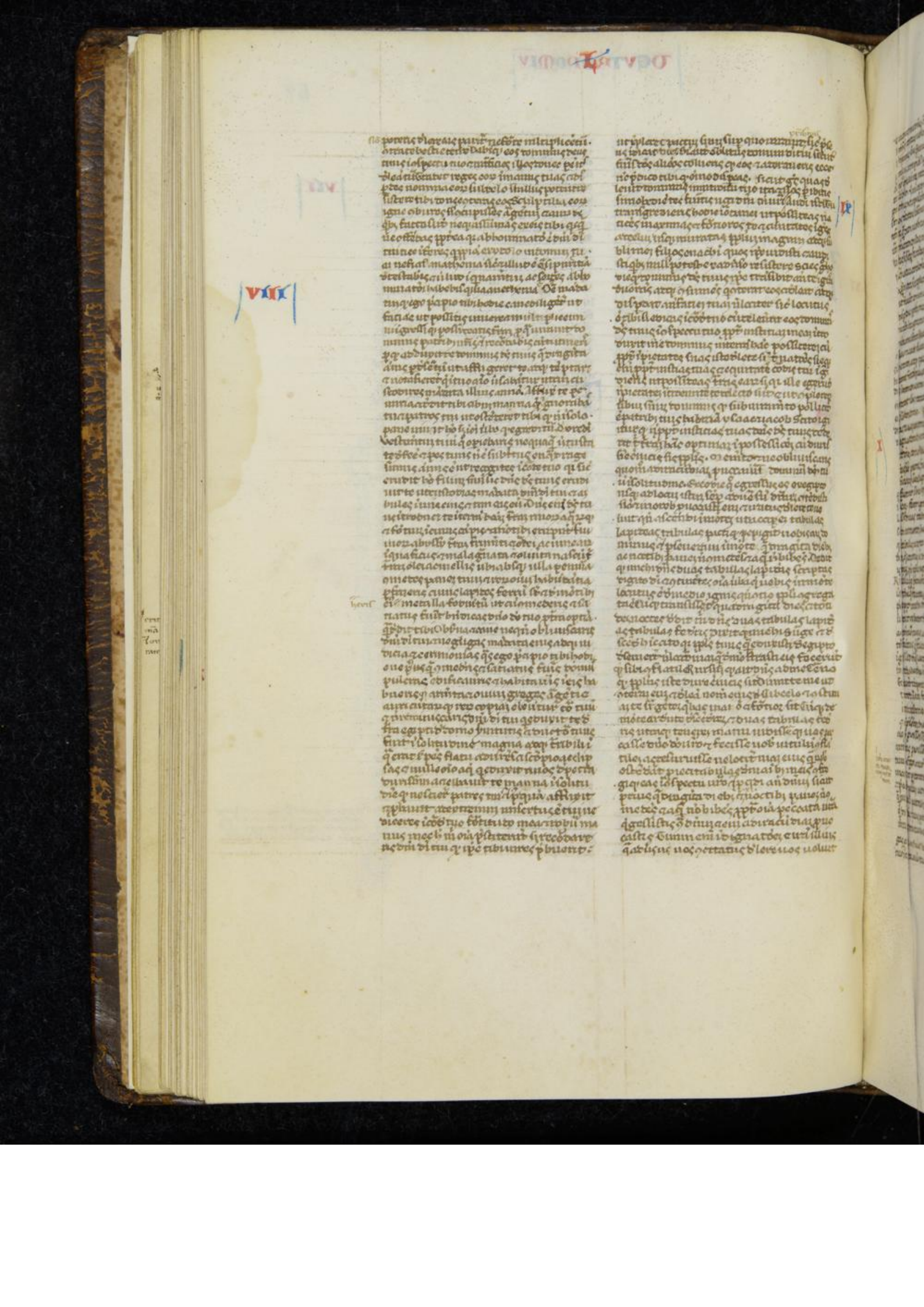
Hec sunt verba que locutus est moyses ad omnem israel trans iordanem in solitudine in campestri contra rubrum mare inter pharan et thophel et laban et haseroth et dizahab undecim dierum iter est horeb per montem seyr usque cades barne anno quadragesimo mense undecimo prima die mensis locutus est moyses filiis israel omnia que mandavit illi dominus ut diceret eis postquam percussit sehon regem amorreorum qui habitavit in esebon et og regem basan qui habitavit in astaroth et in edrai trans iordanem in terra moab cepit moyses explanare legem dicens dominus deus noster locutus est ad nos in horeb dicens sufficiat vobis quod hactenus in monte hoc stetistis vertimini et proficiscimini vos et venite ad montem amorreorum et ad omnia que huic adiacent campestria montana et humilia et ad meridiem et ad maritima terre chanaan et libani usque ad flumen magnum flumen euphrates ecce dedi coram vobis terram ingredimini et possidete eam pro qua iuravit dominus patribus vestris abrahe isaac et iacob ut det illis et semini eorum post eos. vidique ego illo tempore dicens non valeo solus sustinere onus vestrum dominus deus vester multiplicavit vos et ecce hodie estis sicut stelle celi plures quam sitis dominus deus patrum vestrorum addat ad hunc numerum multa milia et benedicat vobis sicut locutus est vobis quomodo solus sustinere possim negotia vestra iudicesque et litigia vestra dividite per tribus vestras viros sapientes et nobiles et scientes et quos vos ipsi probaveritis ut constituam eos principes vestros. tunc respondistis mihi bonus est sermo quem locutus es faciendum. tulique de tribubus vestris viros sapientes et nobiles et constitui eos principes vestros tribunos et centenarios et quinquagenarios ac decanos qui docerent per singulas tribus vestras. precepique illis dicens audite illos et quod iustum fuerit iudicate sive civis sit ille sive peregrinus nullius personam accipietis in iudicio sed parvum audietis ut magnum nec accipietis personam quia dei iudicium est. quidquid vobis difficile fuerit ad me referte et ego audiam precepique illis cuncta que facere debuerant. cumque iter ingressi fuissemus per montem illum et solitudinem quam vidistis iuxta viam montis amorreorum sicut mandavit dominus deus noster nobis venimus usque cades barne. dixique vobis ad montem amorreorum venimus quem dominus deus noster dabit nobis ecce tradidit dominus deus tuus coram te terram ingredere et posside eam sicut locutus est dominus patribus tuis ne timeas neque paveas. accessistis ad me omnes et dixistis mittamus viros qui considerent terram et renuncient nobis per quam viam ascendere debeamus et ad quas urbes venturi simus placuit sermo coram me et tuli de vestro numero duodecim viros singulos de singulis tribubus qui cum abissent et ascendissent montem venerunt usque ad torrentem botri et considerata terra tulerunt de fructibus eius ad nos et renuntiaverunt quod bona esset terra quam dominus deus noster dabit nobis et noluistis ascendere sed increduli ad sermones domini murmurastis in tabernaculis vestris et dixistis odio habet nos dominus eduxit nos de terra egypti ut tradat in manu amorreorum et deleat nos ubi ascendemus et fratres nostri terruerunt cor nostrum dicentes populus iste maior et procerior est nobis quam nos urbes grandes et muris tenentes celum usque ad filios enacim vidimus ibi. dixi vobis nolite metuere nec timeatis eos dominus deus qui ducit ante faciem vestram ipse pugnabit pro vobis sicut fecit in egypto videntibus cunctis et in deserto ubi vidisti dominum deum tuum portare te sicut portare solet homo parvulum filium suum per omnem viam quam ambulastis donec veniretis ad locum istum. qui cum ita sint non credidistis domino deo vestro qui precessit vos in via metatus locum in quo figere tentoria ignem per noctem ostendens vobis viam qua gradi debuistis et nubem per diem. cumque audisset dominus vocem sermonum vestrorum iratus iuravit dicens si videbit quisquam de hominibus istis generationis pessime terram bonam quam sub iuramento promisi patribus eius preter chaleb filium iephone ipse videbit eam et ei dabo terram super quam calcavit pes eius eo quod secutus sit dominum. mihi quoque iratus propter vos dixit non intrabis illuc sed iosue filius nun minister tuus ipse introibit. hunc confortare quia ipse dividet terram israel parvulos vestros de quibus dixistis quod in captivitatem ducendi essent et filios qui hodie bonum ac malum ignorant ipsi introibunt illuc et illis dabo terram et possidebunt eam. vos autem revertimini et proficiscimini in solitudinem per viam maris rubri. cumque respondissetis mihi peccavimus domino parati sumus ascendere et pugnare iuxta omnia que mandavit nobis dominus deus noster accincti armis facile putastis ascendere montem. dixitque dominus mihi dic eis non ascendatis neque pugnetis non enim sum vobiscum ne corruatis coram inimicis vestris. locutus sum vobis et non audistis sed contra os meum et imperium superbientes ascendistis montem. egressusque amorreus qui habitabat montem venit contra vos et persecutus est sicut solent apes quas sequitur qui fugiunt vos de seyr usque horma. cumque revertissetis flebatis coram domino et non audivit vos nec voci vestre voluit acquiescere. propterea ego ibatis

VI

VII

VIII

XVIII

XIX

XXVI

XXVII

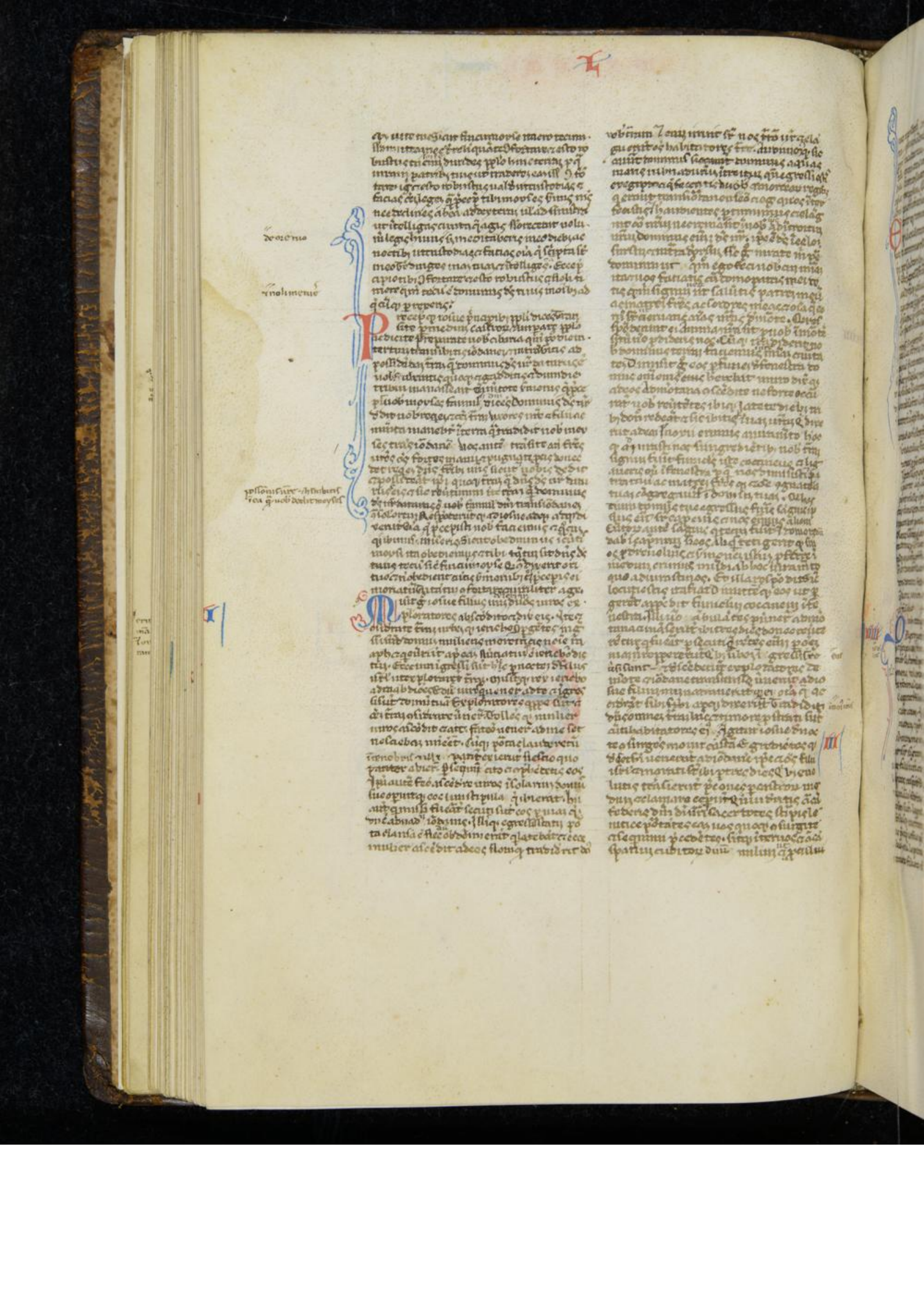
XXVIII

tumque mulcis unguentis oleo quod tuebatur pa-
ter filios gratia boni filiae non frustrans quo-
modo ergo tu filiae non frustraris quom-
modo ergo tu filiae non frustraris quom-
modo ergo tu filiae non frustraris quom

XXXII

Explicit prologus. Incipit liber primus.

V

VIII

XI

XVII

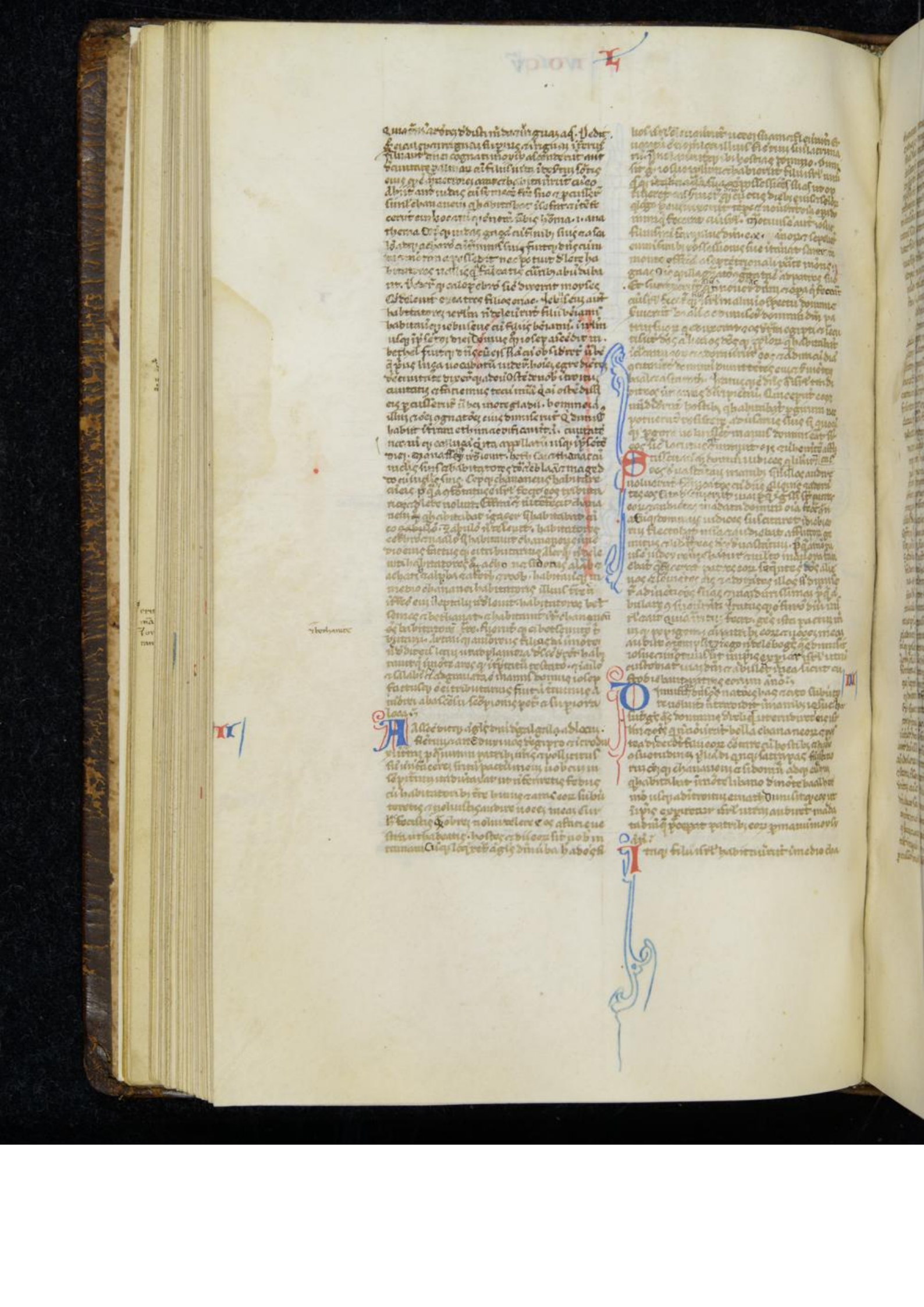
Iudicum

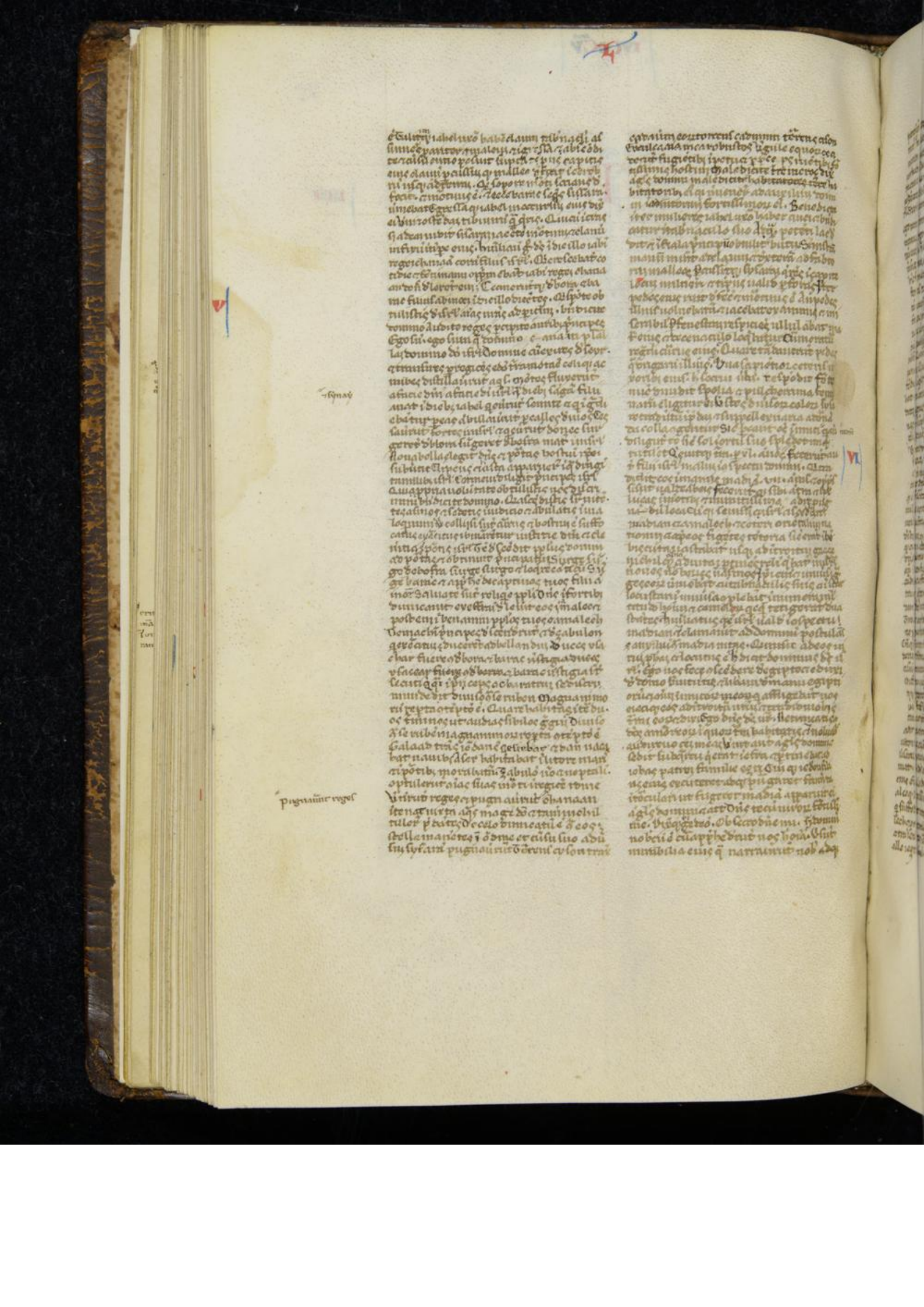
POST mortem
Iosue obtulerunt
filii israhel domi-
no dicentes. Quis
ascendet ad nos
ad chananeum
ut bellum
incipiat contra eum. Dixit dominus
iudam ascendet. Ecce
tradidi terram
in manus eius
Dixerunt iudas ad simeon fratrem suum. Ascende mecum in sorte mea ut pugnem contra chananeum et ibo pariter cum tecum in sorte tua habitabit autem simeon cum eo. Tradidit ergo iudas chananeum et ferezeum in manus eorum et percussit ex eis in bezec decem milia virorum. Inuenerunt quoque adonibezec in bezec et pugnauerunt contra eum. Percusseruntque chananeum et ferezeum. Fugit autem adonibezec quem cum persecuti comprehendissent ceciderunt extremum digitum manus eius ac pedis. Dixitque adonibezec. Septuaginta reges abscisis manibus ac pedibus colligebant cibos sub mensa mea. Sicut ego feci ita reddidit mihi deus. Adduxerunt eum in hierusalem ubi mortuus est. Pugnauerunt autem filii iuda contra hierusalem et ceperunt eam percusserunt aciem gladii ciuitate succensa igni. Postea descenderunt pugnare contra chananeum qui habitabat montana austrum et campestria. Perrexitque iudas contra chananeum qui habitabat in hebron cuius nomen ante fuerat cariatharbe et percussit tres filios enach. Sesai et ahiman et tholmai. Ascendit autem inde ad habitatores dabir cui antea nomen fuerat cariathsepher. Et ait caleb. Percutienti cariathsepher et ceperit eam dabo ei achsa filiam meam uxorem. Cuius cepit eam othoniel filius cenez frater caleb minor natu deditque ei achsa filiam suam uxorem. Cumque ea pergeret suasit ei ut postularet a patre agrum. Quam illa petiit et impetrauit ab eo. Dedit quoque ei irrigua superiora et inferiora. Et dixit ei pater eius. Quid habes dextella respondit. Dani mihi terram

Iosue 15

Iosue 15

Iosue 15

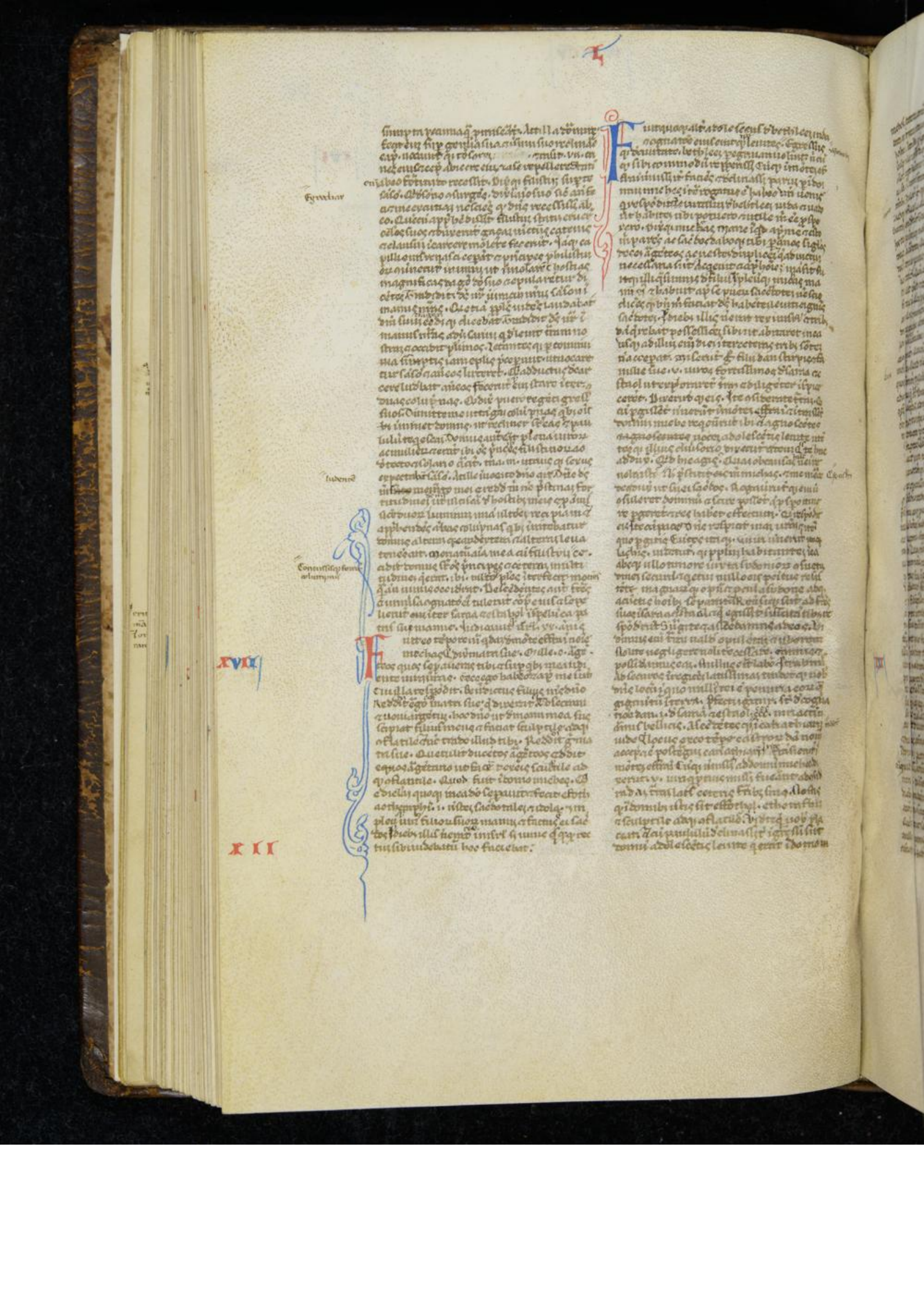
VII

VIII

XII

XV

XVI

incip̃ plō. sc̃ ỹonimi
ī libz̃os Regū.

Incipit prologus libri regum

Fuit vir unus de Ramathaim Sophim de monte Effraim et nomen eius Helcana filius Hieroam filii Eliu filii Thohu filii Suph Ephrathei et uxores duae nomen unius Anna et nomen alterius Fenenna et erat Fenenne filios habens Anna autem non habebat liberos ascendebat autem homo de civitate sua per singulos annos et adorabat et immolabat Domino exercituum in Silo ibi autem erant duo filii Heli pontificis Ophni et Finees sacerdotes Domini

Cumque venisset dies et immolasset Helcana dedit Fenenne uxori suae et cunctis filiis eius et filiabus partes suas Annae autem dedit partem triste quia Anna dilexit eum et Dominus conclusit vulvam eius et aemula eius quasi propter iracundiam et indignationem irritabat eam eo quod Dominus conclusisset vulvam eius et sic faciebat per annos singulos cum ascenderet de domo Domini sic irritabat eam et flebat Anna et non edebat

Dixit autem ei Helcana vir eius Anna quare fles et quare non comedis et quare affligitur cor tuum numquid non melior sum ego tibi quam decem liberi

Surrexit autem Anna postquam comederat in Silo et bibit et stetit ante Dominum Heli autem sacerdos sedebat super sedem ante postem templi Domini et illa orans in amaritudine flevit lacrimis multis et votum vovit dicens Domine exercituum si respiciens respexeris afflictionem famulae tuae et memor fueris mei nec oblita famulae tuae dederis famulae tuae semen virile dabo illum Domino omnes dies vitae eius et novacula non ascendet super caput eius

Cumque illa multum coram Domino loqueretur Heli observabat os eius Anna autem loquebatur in corde suo tantummodo labia illius movebantur vocem autem penitus non audiebat aestimavit ergo eam ebriam et ait usquequo ebria eris digere paulisper vinum quo madet sacerdos Respondens Anna ait non quia ita est domine mi ego mulier infelix vinum et omne quod inebriare potest non bibi sed effudi animam meam in conspectu Domini ne reputes ancillam tuam quasi unam de filiabus Belial prae multitudine enim doloris et maeroris mei locuta sum usque in praesentem horam

Respondens autem Heli ait vade in pace et Deus Israel det petitionem tuam quam rogasti eum Illa autem dixit inveniat ancilla tua gratiam coram oculis tuis et abiit mulier in viam suam et comedit et facies eius ultra non fuit similis priori

Surgentes autem mane adoraverunt coram Domino et reversi sunt et venerunt in domum suam in Ramatha cognovit autem Helcana Fenennam uxorem suam et memor fuit eius Dominus et factum est post circulum dierum concepit Anna et peperit filium et vocavit nomen eius Samuel eo quod a Domino postulasset eum

Ascendit autem vir ille Helcana et universa domus eius ut immolaret Domino hostias sollemnes votorum suorum et tripertita sua Anna autem non ascendit dixit enim viro suo donec ablactetur puer et introducam eum ut videatur coram Domino et maneat ibi iugiter

Dixit autem ei Helcana vir eius fac quod tibi videtur mane et ablactetur donec ablactetur et tantummodo dirigat Dominus verbum suum Mansit ergo mulier et lactabat filium suum donec ablactavit eum

Ascendit autem cum eo in Silo tribus vitulis et simila et lagena vini et adduxit puerum parvulum adhuc lactantem et immolaverunt vitulum et adduxerunt puerum ad Heli

Et dixit Obsecro mi domine vivit anima tua ego sum mulier quae steti coram te hic orans ad Dominum pro puero isto Dominus dedit mihi petitionem meam quam postulavi eum Ideoque et ego commodavi eum Domino omnibus diebus quibus fuerit commodatus Domino

Et adoraverunt ibi Dominum et precata est Anna et ait

Exultavit cor meum in Domino et exaltatum

REGVM primus

Samuhel.

Samuhel

Samuhel

Samuhel

Tulerunt philistiim archam dei

VII

eum amore venerunt. Et cum magnificarent
diuerse deum suum et uictimas immolarent. cum uide
rent eum stultum esse. et uituperabiliter deum do
minum. et uictimam eorum die illa. Mortuus est
autem Samuhel. et congregati omnes filii israhel
luxerunt eum. et planxerunt eum. et sepelierunt
eum in ramatha. in ciuitate sua. Et abstulit Saul
magos et pythonicos de terra.

VIII

Factum est autem cum senuisset Samuhel
constituit filios suos iudices israhel. Fuit nomen
filio primogenito eius Iohel. et nomen secundi abia
iudicabant in Bersabee. Et non ambulauerunt filii
eius in uiis eius. Et declinauerunt post auaritiam

Dormiuit autem Samuhel cum patribus suis. et sepultus est in ramatha ciuitate sua. Et abstulit Saul magos et pythonicos de terra. Congregati omnes filii israhel luxerunt eum. et planxerunt eum. et sepelierunt eum in ramatha. in ciuitate sua. Et abstulit Saul magos et pythonicos de terra.

Factum est autem cum senuisset Samuhel constituit filios suos iudices israhel. Fuit nomen filio primogenito eius Iohel. et nomen secundi abia iudicabant in Bersabee. Et non ambulauerunt filii eius in uiis eius. Et declinauerunt post auaritiam

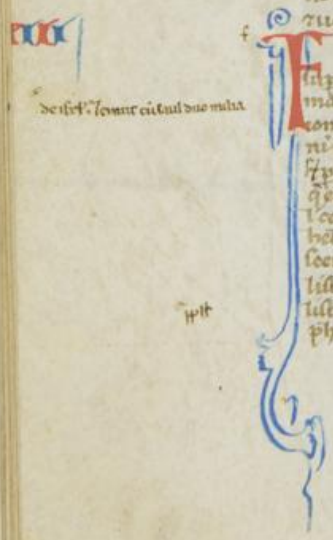
accipiunt et subuertunt iudicium. Congregati omnes maiores natu israhel uenerunt ad Samuhel in ramatha. Dixerunt ei. Ecce tu senuisti. et filii tui non ambulant in uiis tuis. Constitue nobis regem ut iudicet nos sicut habent uniuersæ nationes. Displicuit autem uerbum hoc in oculis Samuhel eo quod dixissent. Da nobis regem ut iudicet nos. Et orauit Samuhel ad dominum. Dixitque dominus ad Samuhel. Audi uocem populi huius in omnibus quæ loquuntur tibi. Non enim te abiecerunt sed me ne regnem super eos. Secundum omnia opera sua quæ fecerunt a die qua eduxi eos de egypto usque ad diem hanc. Et dereliquerunt me et seruierunt diis alienis. Sic etiam faciunt et tibi. Nunc ergo audi uocem eorum. Verumtamen contestare eos et prædices eis ius regis quod imperaturus est eis. Dixit ergo Samuhel omnia uerba domini ad populum qui petebat a se regem. Et ait. Hæc erit lex regis qui imperaturus est uobis. Filios uestros tollet et ponet eos in curribus suis. et constituet sibi tribunos et centuriones. et aratores agrorum suorum et messores segetum suarum. fabros quoque armorum et curruum suorum. Filias quoque uestras faciet sibi unguentarias et focarias et panificas. Agros quoque uineas et oliueta optima tollet et dabit seruis suis. Segetes uestras et uinea reddituum auferet ut det eunuchis et seruis suis. Seruos quoque uestros et ancillas et adolescentes optimos et asinos auferet et ponet opera sua. Gregem quoque uestrum decimabit et eritis ei serui. Clamabitis in die illa a facie regis quem elegistis uobis. et non exaudiet uos populus in die illa quia petistis uobis regem. Noluit ergo populus audire uocem Samuhel et dixerunt. Nequaquam sed rex erit super nos. et erimus nos quoque sicut uniuersæ gentes. Iudicabit nos rex noster et egredietur ante nos et pugnabit bella nostra pro nobis. Audiuit Samuhel omnia uerba populi et locutus est ea auribus domini. Dixitque dominus ad eum. Obtempera uoci eorum et constitue super eos regem. Et ait Samuhel ad uiros israhel. Vadat unusquisque

IX

Erat uir de ramatha nomine Cis filius Abiehel filii Seroi filii Bechorath. filii uir filia Sarim filii uocem unum gemmum uirum robustum et nomen eius Saul electum et bonum. Non erat de filiis israhel melior illo. Abundabat humero et altius incedebat cunctis populis. Perierant autem asinæ Cis patris Saul. Dixitque Cis ad Saul filium suum. Tolle tecum unum de pueris et surgens uade et quære asinas. Cumque transisset montem Ephraim et terram Salisa nec inuenissent transierunt terram Salim. et non erant ibi. Transierunt quoque terram Iemini et minime reperierunt. Cumque uenissent in terram Suph dixit Saul ad puerum qui erat cum eo. Reuertamur ne forte dimittat pater meus asinas et incipiat nobis esse sollicitus. Qui dixit ei. Ecce ciuitas dei in

REGVM I

XII

Philistiim

Factum est autem postquam reversus est David
a cede Philistei et data est ei mulier
Saul abiit et David in deserta
montana habitavit
Et tulit Saul tria milia virorum electorum
de universo Israel et abiit ad quaerendum David
et viros eius super petras rupium
quae sunt in solitudine
Et venit ad caulas ovium in via
ubi erat spelunca in qua intravit Saul
ut operiret pedes suos
David autem et viri eius
sedebant in interioribus speluncae
Dixerunt autem viri David ad eum
Ecce dies de qua locutus est Dominus ad te
Ecce ego tradam inimicum tuum in manu tua
et facies ei sicut placuerit tibi
Surrexit ergo David
et abscidit oram vestimenti Saul clam
Et percussit cor David eum
eo quod abscidisset oram vestimenti Saul
Dixitque ad viros suos
Propitius sit mihi Dominus
ne faciam hanc rem domino meo
christo Domini
ut mittam manum meam in eum
quia christus Domini est
Et cohibuit David viros suos
his sermonibus
nec permisit eos consurgere adversus Saul
Saul autem egressus de spelunca
coepit viam ingredi
Surrexit post haec David
egressusque de spelunca
clamavit post tergum Saul dicens
Domine mi rex
Et respiciente Saul
inclinavit David corpus pronum in terram
et adoravit
Dixitque ad Saul
Quare audis sermones hominum dicentium
David quaerit malum contra te
Ecce hodie viderunt oculi tui
quia tradidit te Dominus hodie in manu mea in spelunca
et dixerunt mihi ut occiderem te
et pepercit anima tua
Vidit enim quia pater meus
pallium tuum tenebat in manu sua
et abscidit oram vestimenti tui
et non occidit te
Intellige et vide
quia non est in manu mea malum aut iniquitas
et non peccavi tibi
Tu autem circuis animam meam
ut auferas eam
Iudicet Dominus inter me et te
et ulciscatur me de te Dominus
manus autem mea non erit in te
Sicut dicit proverbium antiquorum
Egredietur impietas a nocentibus
manus autem mea non erit in te
Quem persequeris rex Israel
quem persequeris
canem mortuum
pulicem unum
Sit Dominus iudex
et iudicet inter me et te
videat et videre faciat causam meam
et eruat me de manu tua
Cumque finisset David
loquens verba haec ad Saul
dixit Saul
Numquid vox haec tua est fili mi David
Et levavit Saul vocem suam
et flevit
Dixitque ad David
Iustior tu es quam ego
quia tu reddidisti mihi bona
cum ego retribuerim tibi mala
Et ostendisti hodie
quod feceris mihi bona
quia cum conclusisset me Dominus in manu tua
non occideris me
Et quis umquam
cum invenerit inimicum suum
dimittit eum abire incolumem
Dominus ergo retribuat tibi bona
pro his quae fecisti mihi hodie
Et nunc scio quia certe regnabis
et habebis in manu tua regnum Israel
Iura mihi per Dominum
quia non disperdes semen meum post me
nec delebis nomen meum
de domo patris mei
David ergo iuravit Saul
Et abiit Saul in domum suam
David autem et viri eius
ascenderunt ad munitionem

Philistiim autem venerunt
et vastabant terram
Fuit autem cum audisset David
congregati sunt omnes principes Philistiim
ut pugnarent contra David
Et dixerunt ad Saul
Ecce David in deserto est
Et tollens Saul tria milia virorum electorum
de universo Israel
ascendit ad quaerendum David
et viros eius
super petras rupium
quae sunt in solitudine
Et venit ad caulas ovium in via
ubi erat spelunca
Et intravit Saul
ut operiret pedes suos
David autem et viri eius
sedebant in interioribus speluncae
Dixerunt autem viri David ad eum
Ecce dies de qua locutus est Dominus ad te
Ecce ego tradam inimicum tuum in manu tua
et facies ei sicut placuerit tibi
Surrexit ergo David
et abscidit oram vestimenti Saul clam
Et percussit cor David eum
eo quod abscidisset oram vestimenti Saul
Dixitque ad viros suos
Propitius sit mihi Dominus
ne faciam hanc rem domino meo
christo Domini
ut mittam manum meam in eum
quia christus Domini est
Et cohibuit David viros suos
his sermonibus
nec permisit eos consurgere adversus Saul
Saul autem egressus de spelunca
coepit viam ingredi
Surrexit post haec David
egressusque de spelunca
clamavit post tergum Saul dicens
Domine mi rex
Et respiciente Saul
inclinavit David corpus pronum in terram
et adoravit
Dixitque ad Saul
Quare audis sermones hominum dicentium
David quaerit malum contra te
Ecce hodie viderunt oculi tui
quia tradidit te Dominus hodie in manu mea in spelunca
et dixerunt mihi ut occiderem te
et pepercit anima tua
Vidit enim quia pater meus
pallium tuum tenebat in manu sua
et abscidit oram vestimenti tui
et non occidit te
Intellige et vide
quia non est in manu mea malum aut iniquitas
et non peccavi tibi
Tu autem circuis animam meam
ut auferas eam
Iudicet Dominus inter me et te
et ulciscatur me de te Dominus
manus autem mea non erit in te
Sicut dicit proverbium antiquorum
Egredietur impietas a nocentibus
manus autem mea non erit in te
Quem persequeris rex Israel
quem persequeris
canem mortuum
pulicem unum
Sit Dominus iudex
et iudicet inter me et te
videat et videre faciat causam meam
et eruat me de manu tua
Cumque finisset David
loquens verba haec ad Saul
dixit Saul
Numquid vox haec tua est fili mi David
Et levavit Saul vocem suam
et flevit
Dixitque ad David
Iustior tu es quam ego
quia tu reddidisti mihi bona
cum ego retribuerim tibi mala
Et ostendisti hodie
quod feceris mihi bona
quia cum conclusisset me Dominus in manu tua
non occideris me
Et quis umquam
cum invenerit inimicum suum
dimittit eum abire incolumem
Dominus ergo retribuat tibi bona
pro his quae fecisti mihi hodie
Et nunc scio quia certe regnabis
et habebis in manu tua regnum Israel
Iura mihi per Dominum
quia non disperdes semen meum post me
nec delebis nomen meum
de domo patris mei
David ergo iuravit Saul
Et abiit Saul in domum suam
David autem et viri eius
ascenderunt ad munitionem

rugiens ppli. ⁊ obediens ei ac cons. Si ne-
pm ⁊ sic peccatum meum ⁊ reuertere mecum
ut adorem dominum. Et ait Samuel ad Saul
Reuertar tecum, quia proiecisti uerbum do-
mini ⁊ proiecit te dominus ne sis rex sup
Israel. Conuersusque Samuel ut abiret, ap-
prehendit ille uimbriam pallii eius ⁊ scidit
eam. Et ait ei Samuel. Scidit dominus regnum
Israel de manu tua hodie ⁊ tradidit illud proximo
tuo melior te. Porro triumphator in Israel non
ero ⁊ penitudine non flectetur. Non est enim
homo ut agat penitentiam. Et ille peccaui
ait. Honora me nunc coram senioribus populi
mei ⁊ coram Israel ⁊ reuertere mecum
ut adorem dominum deum tuum. Reuertitur ergo
Samuel sequente Saul ⁊ adorauit Saul
dominum. Dixit quoque Samuel. Adducite ad me
agag regem amalec. Oblatusque est agag
pinguissimus tremens. Dixitque agag. Sic
recedit amara mors a me. Et ait Samuel. Sicut
fecit absque liberis mulieres gladius tuus
sic absque liberis erit inter mulieres mater tua
Confestim cecidit agag coram
domino in galgalis. Abiit autem Samuel in
ramatha. Saul uero ascendit domum suam
in gabaa ⁊ non uidit Samuel ultra Saul usque
ad diem mortis sue. Ululabat autem luge bat
Samuel Saul cui dominus penituit quod
constituisset regem Saul super
Israel.

Dixit autem dominus ad Samuel usquequo tu
luges Saul ego proiecerim eum ne regnet
super Israel. Impple cornu tuum oleo ⁊ uade mit-
tam te ad Isai bethleemitem. Uidi enim in
filiis eius michi regem. Ait Samuel. Quomo-
do uadam audiet enim Saul ⁊ interficiet me
Et ait dominus. Uitulum de armento tolles ⁊ im-
mola in eo. Ad immolandum domino uenies.
Et uocabis Isai ad immolationem. Ego ostendam tibi
quid facias ⁊ unges quem michi monstrauero tibi.
Fecit ergo Samuel sicut locutus est dominus. Ueni-
ebant autem seniores ciuitatis obuiam ei
cum uultu pauido ⁊ dixerunt. Pacifice ne-
gressus es. Et ait. Pacifice. Immolare domino
uenio. Sanctificamini ⁊ uenite mecum
immolaturi. Sanctificauit quoque Isai ⁊ filios eius
⁊ uocauit eos ad sacrificium. Cumque ingressi
essent uidit Eliab ⁊ ait. Certe coram domino
est christus domini. Dixit autem dominus ad Samuel. Ne re-
spicias uultum eius neque altitudinem staturę eius
quia reiecta est ab eo. Non enim uidet homo
sicut uidet deus. Homo intuetur ea que parent. Dominus autem in-
tuetur cor. Et uocauit Isai Abinadab ⁊ adduxit eum coram Samuel. Qui dixit. Nec hunc
elegit dominus. Adduxit autem Isai Samma. Et ait. Etiam hunc non elegit dominus. Adduxit Isai
septem filios suos coram Samuel. Et
dixit. Non elegit dominus ex istis. Ait ergo Samuel ad
Isai. Numquid consumpti sunt pueri. Qui respon-
dit. Adhuc reliquus est paruulus pascit oues
Dixit ergo Samuel ad Isai. Mitte ⁊ adduc eum. Nec enim discu-
mbemus donec huc ueniat. Misit igitur ⁊ adduxit eum. Erat autem rubicundus ⁊ pulcher aspectu
et decorus forma. Et ait dominus. Surge ⁊ un-
ge eum iste enim est. Tulit igitur Samuel cornu olei ⁊ unxit eum in medio fratrum eius
Et directus est spiritus domini in David a die illa in
reliquum. Surgens autem Samuel abiit in
ramatha. Spiritus autem domini recessit a Saul
Arripuit eum spiritus nequam a domino. Dixe-
runt autem serui Saul ad eum. Ecce spiritus dei malus
exagitat te. Imperet dominus noster seruis tuis
coram te quęrere hominem qui sciat psallere ⁊
sit uir fortis bellator sapiens eloquio ⁊ pulcher
aspectu. Et dominus tecum. Dixit ergo Saul ad seruos suos. Pro-
uidete mihi uirum optimum psallentem ⁊ adducite eum ad me.
Et respondens unus de pueris ait. Ecce uidi filium Isai
Bethleemitis psallentem ⁊ fortissimum robore ⁊ bellicosum ⁊ prudentem
in uerbis ⁊ uirum pulcherrimum ⁊ dominus tecum est.
Misit ergo Saul nuntios ad Isai dicens. Mitte
ad me filium tuum David qui est apud oues. Tulit itaque Isai asinum panibus ⁊
uinum ⁊ hedum unum ⁊ misit per manum David filii sui Saul ⁊ placuit coram
eo. Et ille dilexit eum nimis ⁊ factus est ar-
migerulus eius. Mittensque Saul ad Isai dicens
Stet David coram conspectu meo inuenit enim gratiam
in oculis meis. Igitur quicunque spiritus domini
inuadebat Saul tollebat David citharam ⁊ percutiebat
manu sua ⁊ refocillabatur Saul ⁊ leuius ha-
bebat. Recedebat autem ab eo spiritus malus.

Congregantes autem philistiim agmina
in prelium collecta sunt in soccoth ⁊ castrametati sunt
inter soccoth ⁊ azeca in finibus dommim. Porro
Saul ⁊ uniuersi filii israel congregati uenerunt
in ualle terebinthi ⁊ direxerunt aciem ad pu-
gnam aduersus philistiim. Et stabant hinc mons
hinc mons ex altera parte. Philistiim quoque ⁊ israel
stabant super montem ex hac parte ⁊ ex illa parte. Vallis quoque erat inter
eos. Et egressus est uir spurcissimus de castris philistinorum nomine goliath de geth altitudinis
sex cubitorum ⁊ palmi. Galeam habebat aereum in capite ⁊ lorica indutus erat
erat autem pondus loricę eius quinque milia siclorum aris. Et ocreas aereas habebat inter scapu-
las ⁊ clipeum aereum tegebat humeros eius
Hastile autem hastę eius erat quasi liciatorium
et cuspis hastę eius sexcentos siclos ferri habebat ⁊ armiger
eius antecedebat eum. Stansque clamabat
aduersus phalanges israel ⁊ dicebat eis. Ut
quid uenistis parati ad prelium. Numquid ego sum philis-
theus ⁊ uos serui Saul. Eligite uobis uirum ad

philistei

XVIII

XVIIII

David cum illo ut fiat ei inflammatum

patrem meum aq̃q̃ uitero nisi a deo tibi
locum sedentes ignabit ꝙ dauid hec ad saul
pretermisso dño q̃ dicens. Ne peccet rex in
seruum tuum dauid q̃ non peccauit tibi q̃ opera eius
valde tibi bona sit. et posuit animam suam in
manu sua percussit philistheum. fecitq̃ dominus
salutem magnam uniuersis israhel. uidisti et
letatus es. quare ergo peccas in sanguine innocentem
interficere. dauid q̃ audiens uerba saul placauit
indignationem suam. iuravitq̃ dominum dicens
quia non occidetur. uocauit ergo ionathan
hec dauid. et indicauit ei omnia. adduxitq̃ eum
ad saul. et fuit coram eo sicut heri et nudius tertius.

Motumq̃ est rursum bellum. egressusq̃
dauid pugnauit aduersus philistheum
percussitq̃ eum plaga magna. et fugerunt ab
eo. Arreptusq̃ spũs domini malus saul
sedebat autem homo in domo sua et tenebat lanceam
Porro dauid psallebat manu sua. et urgebat
lanceam in manu sua. Voluitq̃ percutere dauid
et affigere saul. Ille autem declinauit
plagam hastę spiritus. et percussit lanceam in parietem. dauid fugit et saluauit
se nocte. Misitq̃ saul nuncios ad domum
dauid ut custodirent eum et occiderent
mane. Quod annuntiauit michol uxor
sua dicens. Nisi saluaueris animam tuam
hac nocte cras interficieris. Descendit
ergo michol per fenestram. Porro
ille abiit et fugiens saluatus est. Tulitq̃
michol statuam et posuit eam in lectulo
et pellem caprarum pro capite eius operuit
eam uestimento. Misitq̃ saul apparitores
qui apprehenderent dauid. Responditq̃ mulier
infirmus est. Nuncios ergo iterum misit
ut uiderent dicens. Afferte eum mecum in lectulo
ut occidatur. Cumq̃ uenissent nuncii. et
rem sic se haberet. lectulum pellemq̃ caprarum
uidere. Dixit saul ad michol. Cur sic illusisti
me. et dimisisti inimicum meum ut effugeret.
Et respondit michol ad saul. Quia ipse locutus est
mihi. Quare me interficis. et dauid
fugiens saluatus est. et uenit ad samuel
in ramatha. nunciauitq̃ ei omnia
quę fecerat ei saul. et habierunt ipse et samuel et mo
rati sunt in naioth in ramatha. Nunciatum
est autem saul. quia dauid esset in naioth
in ramatha. et misit nuncios ut apprehenderent
eum. Quos cum uidisset prophetantes
et ipsum stantem prophetare super eos.
factus est et ipse spiritus domini. et prophetauit
donec ueniret in naioth. Et ipse expoliauit
se uestimentis suis. et prophetauit coram
samuele. et cecidit nudus tota die illa et nocte
Unde exiit prouerbium. Numquid et saul inter
prophetas. Fugit autem dauid de
naioth quę est in ramatha. et ueniens
locutus est coram ionatha. Quid feci
quę est iniquitas mea. et quod peccatum
in conspectu patris tui. quia quęrit animam
meam. Qui respondit ei. Absit non morieris nequaquam
faciet pater meus rem grandem aut parvam nisi
prius dicat mihi. Cur ergo celabit me pater meus
sermonem istum non est utique ita.
Dixit autem dauid rursum. Patri tuo
notum est quod inuenerim gratiam in oculis
tuis. et dicat. Ne contristetur ionathan
hec. ne forte reference. Quamobrem quod
quęso anima mea et quę iniquitas mea
ego peccatum in conspectu patris tui
ut quęrat animam meam. Dixitq̃ ei ionathan
absit hoc a te. Si enim scio
certe quod completum sit malum
a patre meo ut ueniat super te. et non
indicabo tibi. Et respondit dauid ionathę
Quis renuntiabit mihi si forte responderit
tibi pater tuus durius. Dixitq̃ ionathas
ad dauid. Venite egrediamur in agrum
Cumq̃ egressi fuissent abierunt in agrum
Dixitq̃ ionathas ad dauid. Domine deus
israhel scrutator es. Si explorauero patrem
meum cras hoc tempore aliquando bonum
fuerit super dauid. nonne statim misero
ad te. et indicabo tibi. Si ergo patri meo
placet malum contra te ascendere. et
hoc indicabo tibi. et dimittam te ut
uadas in pace. Sit dominus tecum sicut
fuit cum patre meo. Si uivero non
mihi tantum dominum. Sed non
tantum si uivam. faciam mecum
misericordiam dei. Si autem mortuus fuero
non auferes misericordiam tuam a domo mea usq̃
in sempiternum. Cum ergo fecerit dominus
inimicos dauid unum

saul confugit

pellem

ꝑ saul

Nabuit inuidiam

XXI

manum dñi. Et ait dñs. Ecce tradet hodie inimicum tuum in manu tua. Et dixit mihi. Occide eum. Et pepercit manus mea illi. Dixitq; saul ad dauid. Tu es iustior me. Tu enim reddidisti mihi bona. Ego autem reddidi tibi mala. Et tu hodie ostendisti quia operatus es mihi bona. Quia tradidit me dñs in manu tua. Et non occidisti me.

Quis enim inueniet inimicum suum. Et dimittet eum in via bona. Et dñs retribuet ei bona pro his quæ hodie fecisti mihi. Et nunc ecce scio. Quia regnabis regnabis. Et firmabitur in manu tua regnum israel. Iura ergo mihi per dñm. Quia non disperdes semen meum post me. Et non delebis nomen meum de domo patris mei. Et iurauit dauid saul. Abiit autem saul in domum suam. Dauid autem et viri eius ascenderunt ad montem.

Et mortuus est samuel. Et congregati omnes filii israel. Venerunt et planxerunt eum. Et sepelierunt eum in ramatha. Et in deserto. Surrexit dauid. Et descendit ipse et sexcenti viri qui erant cum eo. Et habitauit in solitudine pharan. Et audiuit nabal in carmelo. Et erat homo potens nimis. Et habebat tria milia ouium. Et mille capras. Et erat tempus tondendi oues eius. Et nomen uiri nabal. Et nomen uxoris eius abigail. Et erat mulier bona intellectu. Et pulchra facie. Et homo durus. Et malus in operibus suis. Et ipse erat de filiis caleb. Et audiuit dauid in deserto quod tonderet nabal oues suas. Et misit dauid decem pueros. Et dixit ad eos. Ascendite in carmelo. Et ite ad nabal. Et salutate eum pacifice. Et dicetis hoc ipsum uiuenti in pace. Et tibi pax. Et domui tue pax. Et omnibus quæ habes pax. Et nunc audiui quia habes tondentes oues. Nunc pastores tui qui fuerunt cum nobis. Non contristauimus eos. Et non quæsiuimus ab eis aliquid omnibus diebus quibus conuersati sumus cum eis in deserto. Et ipsi erant nobis murus tam in nocte quam in die. Cunctis diebus quibus eramus cum eis pascentes oues. Interroga patres tuos. Et dicent tibi. Quapropter inueniant pueri oculos tuos. Quia in die bona uenimus. Da quæcumque manu tua inuenerit seruis tuis. Et filio tuo dauid. Et uenerunt pueri dauid. Et locuti sunt ad nabal iuxta uerba hæc ex ore dauid. Et siluerunt. Et respondit nabal seruis dauid. Et dixit. Quis est dauid. Et quis est filius isai. Hodie multiplicati sunt serui qui dissipant unumquemque a facie domini sui. Tollam ergo panes meos. Et aquam meam. Et uinum meum. Et pecudes meas quas occidi tondentibus meis. Et dabo uiris quos nescio unde sint. Reuersi sunt ergo pueri dauid per uiam suam. Et reuersi sunt. Et uenerunt. Et nuntiauerunt ei omnia uerba hæc. Et accinxit se dauid. Et ascendit post eum. Et egressi sunt quadringenti uiri. Et ducenti sederunt cum impedimentis. Et audiuit quidam puer de seruis nabal. Et nuntiauit abigail uxori nabal. Dicens. Ecce misit dauid nuntios de deserto ut benedicerent domino nostro. Et male ille exprobrauit eis. Et uiri isti bonum nobis fuerunt nimis. Et non contristauerunt nos. Et non quæsiuimus aliquid ab eis omnibus diebus quibus conuersati sumus cum eis in agro. Murus fuerunt nobis tam in nocte quam in die. Cunctis diebus quibus eramus cum eis pascentes greges. Nunc ergo scito et uide quid facias. Quia decreta est malitia contra dominum nostrum. Et contra omnem domum eius. Et ipse est filius belial. Et non est qui audeat loqui ei. Tulit ergo abigail ducentos panes. Et duos utres uini. Et quinque arietes coctos. Et quinque modios polentæ. Et centum uuas passas. Et ducentos fasciculos ficuum. Et imposuit asinis. Et dixit pueris suis. Præcedite me. Et ecce ego sequar uos. Et uiro suo nabal non indicauit. Et cum ascenderet asinum. Et descenderet per partem montis. Ecce dauid et uiri eius descendebant contra eam. Et occurrit eis. Dixerat autem dauid. Frustra custodiui omnia quæ fuerunt huius in deserto. Et non defuit ex omnibus eius quicquam. Et reddidit mihi mala pro bonis. Hæc faciat deus inimicis dauid. Et hæc addat. Si dimittam de omnibus quæ ad eum pertinent usque mane mingentem ad parietem. Et uidit abigail dauid. Et festinauit. Et descendit de asino. Et cecidit coram dauid in faciem suam. Et adorauit super terram. Et cecidit ad pedes eius. Et dixit. In me sit domine mi hæc iniquitas. Loquatur ancilla tua in auribus tuis. Et audi uerba ancillæ tuæ. Ne ponat dominus meus cor suum super uirum iniquum istum. Super nabal. Quia secundum nomen suum ita et est. Stulticia apud eum. Et stulticia in domo eius. Et ego ancilla tua non uidi pueros domini mei quos misisti. Nunc ergo domine mi uiuit dominus. Et uiuit anima tua. Quia prohibuit te dominus ne uenires in sanguinibus. Et ne ulciscereris manu tua. Nunc ergo sint sicut nabal inimici tui. Et qui quærunt malum domino meo. Nunc igitur benedictionem hanc quam attulit ancilla tua domino meo. Detur pueris qui sequuntur dominum meum. Et dimitte obsecro peccatum ancillæ tuæ. Quia faciens faciet dominus domui domini mei fidelem. Quia prælia domini mei tu pugnas. Et malitia non inuenietur in te. In cunctis diebus tuis. Et si surrexerit homo persequi te. Et quærere animam tuam. Erit anima domini mei fasciculus uiuentium. Apud dominum deum tuum. Et animas inimicorum tuorum. Circumferet in medio fundæ. Cumque uenerit dominus ad omnia bona quæ locutus est de te. Et constituerit te principem super israel. Non erit tibi hoc in scandalum. Neque in offendiculum cordis. Quod effuderis sine causa sanguinem. Et ultus fueris dominum tuum. Et reseruet dominus ancillam suam. Et dixit dauid ad abigail. Benedictus dominus deus israel. Qui misit te hodie in occursum mihi. Et benedictus sermo tuus. Et benedicta tu. Quæ prohibuisti me hodie ne uenirem in sanguinibus. Et ne ulciscerer manu mea. Quin immo festinans uenisti in occursum meum. Quia certe si non festinasses. Et uenisses mihi. Non remansisset nabal usque mane mingentem ad parietem. Et accepit dauid de manu eius omnia quæ attulerat ei. Et dixit ad eam. Vade in pace in domum tuam. Ecce audiui uocem tuam. Et honorificaui faciem tuam. Et reuersa est abigail ad nabal. Et ecce habebat in domo sua convivium quasi convivium regis. Et cor nabal lætum erat in eo. Et ipse ebrius nimis. Non indicauit ei quicquam uerbi. Neque paruuli neque magni. Usque ad lucem diei crastinæ. Et factum est mane. Cum digestus esset uinum. Locuta est ei uxor sua omnia uerba hæc. Et obstupuit cor eius in ventre suo. Et factus est quasi lapis. Et mortuus est decima die. Et percussit dominus nabal. Et mortuus est. Audiuit autem dauid quod mortuus esset nabal. Et dixit. Benedictus dominus qui iudicauit causam opprobrii mei de manu nabal. Et seruum suum custodiuit a malo. Et malitiam nabal reddidit dominus in caput eius. Et misit dauid. Et locutus est ad abigail. Ut tolleret eam sibi in uxorem. Et uenerunt serui dauid ad abigail in carmelum. Et locuti sunt ad eam dicentes. Quia misit nos dauid ad te. Ut sumeret te sibi in uxorem. Et illa surrexit. Et adorauit in faciem suam in terram. Et dixit. Ecce ancilla tua sit in ministerium. Ut lauet pedes seruorum domini mei. Et festinauit abigail. Et surrexit. Et ascendit super asinum. Et quinque puellæ ancillæ eius. Et secuta est nuntios dauid. Et facta est ei uxor. Sumpsit autem dauid achinoam de iezrahel. Et fuerunt ambæ uxores eius. Saul autem dedit michol filiam suam uxorem dauid. Phalti filio lais. Qui erat de gallim. Et uenerunt ziphæi ad saul in gabaa. Dicentes. Nonne dauid absconditus est in collibus apud nos in solitudine. Et ecce in colle hachila. Quod est contra solitudinem ad meridiem. Surrexit ergo saul. Et descendit in desertum ziph. Et tria milia uirorum electorum israel. Ut quærerent dauid in deserto ziph. Et castrametatus est saul in colle hachila. Qui est contra solitudinem in uia. Dauid autem habitabat in deserto. Et uidit quia uenisset saul post se in desertum. Et misit exploratores. Et cognouit quia uere uenisset saul. Et surrexit dauid. Et uenit in locum ubi castrametatus fuerat saul. Et uidit dauid locum ubi dormiebat saul. Et abner filius ner princeps militiæ eius. Et saul in medio carri dormiebat. Et populus in circuitu eius. Et dixit dauid ad achimelech hetthæum. Et ad abisai filium saruiæ fratrem ioab. Dicens. Quis descendet mecum ad saul in castra. Et dixit abisai. Ego descendam tecum. Venit ergo dauid et populus qui erat cum eo. Et inuenit saul dormientem in medio carri. Et hastam eius fichatam in terra ad caput eius. Et abner et populus dormiebant in circuitu eius. Et dixit abisai ad dauid. Conclusit deus hodie inimicum tuum in manu tua. Nunc igitur percutiam eum hasta mea semel. Et secundo non indigebo. Et dixit dauid ad abisai. Ne occidas eum. Quis enim extendet manum suam in christum domini. Et innocens erit. Dixit quoque dauid. Vivit dominus. Quia nisi dominus percusserit eum. Aut dies eius uenerit ut moriatur. Aut in bello descendens perierit. Propitius esto mihi deus ne extendam manum meam in christum domini. Sume nunc hastam quæ est ad caput eius. Et lagenam aquæ. Et abeamus unusquisque in locum suum. Et non fuit qui uideret. Et qui sciret. Et qui euigilaret. Quia omnes dormiebant. Quoniam sopor domini irruerat super eos. Et abiit dauid trans contra. Et stetit in cacumine montis procul. Et grandis erat locus inter eos. Et clamauit dauid ad populum. Et ad abner filium ner. Dicens. Respondes abner. Et dixit abner. Quis es tu qui clamas ad regem. Et dixit dauid ad abner. Nonne tu es uir. Et quis similis tui in israel. Quare ergo non custodisti dominum regem tuum. Quia ingressus est unus de populo ut occideret dominum regem tuum. Non est bonum hoc quod fecisti. Vivit dominus. Quia filii mortis estis uos qui custodistis dominum uestrum christum domini. Et nunc uide ubi sit hasta regis. Et lagena aquæ quæ erat ad caput eius. Et cognouit saul uocem dauid. Et dixit. Numquid hæc uox tua est fili mi dauid. Et ait dauid. Vox mea est domine mi rex. Et dixit. Quare persequitur dominus meus seruum suum. Quid feci. Et quod malum est in manibus meis. Nunc ergo audiat dominus meus rex uerba seruo suo. Si dominus concitauit te contra me. Odoretur munera. Si autem filii hominum. Maledicti sunt coram domino. Qui eiecerunt me hodie ne adhærerem hæreditati domini. Dicentes. Vade. Serue deis alienis. Et nunc ne effundatur sanguis meus in terram coram domino. Quia egressus est rex israel ad quærendam pulicem unum. Quemadmodum persequitur perdix montes. Dixit autem saul. Peccaui. Reuertere fili mi dauid. Quia non nocebo tibi ultra. Eo quod pretiosa fuerit anima mea in oculis tuis hodie. Ecce stulte egi. Et ignoraui nimis. Respondit dauid et dixit. Ecce hasta regis. Transeat unus de pueris tuis. Et tollat eam. Et reddet dominus unicuique iustitiam suam. Et fidem suam. Quia tradidit te dominus hodie in manu mea. Et nolui extendere manum meam in christum domini. Et sicut magnificata est anima tua hodie in oculis meis. Sic magnificetur anima mea in oculis domini. Et liberet me de omni tribulatione. Et dixit saul ad dauid. Benedictus es tu fili mi dauid. Faciens faciebas. Et prævalens prævalebas. Et abiit dauid in uiam suam. Et saul reuersus est in locum suum.

Et surrexit dauid. Et transiit ipse et sexcenti uiri qui erant cum eo. Ad achis filium maoch regem geth. Et habitauit dauid apud achis in geth. Ipse et uiri eius. Unusquisque cum domo sua. Dauid et duæ uxores eius. Achinoam iezrahelitis. Et abigail quæ fuerat uxor nabal carmelitis. Et nuntiatum est saul quod fugisset dauid in geth. Et non adiecit ultra quærere eum. Dixit autem dauid ad achis. Si inueni gratiam in oculis tuis. Detur mihi locus in una urbium regionis huius. Et habitabo ibi. Quare habitet seruus tuus in urbe regia tecum. Dedit ergo ei achis in die illa siceleg. Propter quod siceleg fuit regibus iuda usque in diem hanc. Et fuit numerus dierum quos habitauit dauid in regione philistinorum. Dies quatuor mensium. Et ascendit dauid et uiri eius. Et irruebant in gessuri et in gerzi et in amalech. Erant enim habitatores terræ antiquitus habentes habitationem usque in sur. Et usque ad terram ægypti. Percutiebat dauid omnem terram. Et non relinquebat uirum et mulierem uiuentes. Et tollebat oues et boues. Et asinos et camelos. Et uestimenta. Et reuertebatur. Et ueniebat ad achis. Et dicebat achis. Numquid irruistis hodie in meridiem. Et dicebat dauid. In meridiem iudæ. Et in meridiem iezrahelitis. Et in meridiem cinæi. Et uirum et mulierem non reseruabat dauid ut adduceret in geth. Dicebat enim. Ne forte loquantur contra nos. Et dicant. Hæc fecit dauid. Et hæc erat consuetudo eius cunctis diebus quibus habitauit in regione philistinorum. Et credidit achis dauid. Dicens. Fetere fecit populum suum israel. Et erit mihi seruus sempiternus. Factum est autem in diebus illis. Congregauerunt philistiim castra sua in exercitum. Ut pugnarent contra israel. Et dixit achis ad dauid. Scito quod mecum exeas in castris tu et uiri tui. Et dixit dauid ad achis. Ideo ipse nosti quæ faciet seruus tuus. Et dixit achis ad dauid. Propterea custodem capitis mei ponam te omnibus diebus. Et congregauerunt philistiim omnes exercitus suos in sunem. Et congregauit saul omnem israel. Et castrametati sunt in gelboe. Et uidit saul castra philistinorum. Et timuit. Et expauit cor eius nimis. Et consuluit saul dominum. Et non respondit ei dominus neque per somnia. Neque per urim. Neque per prophetas. Dixit ergo saul seruis suis. Quærite mihi mulierem pythonissam. Et ibo ad eam. Et interrogabo per eam. Et dixerunt pueri eius ad eum. Est mulier pythonissa in endor. Et mutauit se saul. Et induit se uestimentis aliis. Et abiit ipse et duo uiri cum eo. Et uenerunt ad mulierem nocte. Et dixit ei. Diuina mihi in pythonico. Et suscita mihi quem dixero tibi. Et dixit ei mulier. Ecce tu nosti quæcumque fecit saul. Et quomodo disperdiderit pythonicos et hariolos de terra. Et quare tu insidiaris animæ meæ ut interficiam me. Et iuravit ei saul per dominum. Dicens. Vivit dominus. Quia non accidet tibi iniquitas propter hanc rem. Dixit autem mulier. Quem suscitabo tibi. Et ait. Samuhel mihi suscita. Et uidit mulier samuhel. Et exclamauit uoce magna. Et locuta est mulier ad saul. Dicens. Quare decepisti me. Tu enim es saul. Et dixit ei rex. Ne timeas. Quid uidisti. Et dixit mulier ad saul. Deos uidi ascendentes de terra. Et dixit ei. Quæ est forma eius. Et ait. Senex ascendit. Et pallio contectus est. Et intellexit saul. Et adorauit pronus in terram. Et inclinauit se. Et dixit samuhel ad saul. Quare inquietasti me. Ut suscitarer. Et dixit saul. Coactus sum. Et philistiim bellant contra me. Et deus recessit a me. Et non respondit mihi amplius. Neque per manum prophetarum. Neque per somnia. Et uocaui te. Ut ostendas mihi quid faciam. Et dixit samuhel. Quid interrogas me. Dominus recessit a te. Et factus est inimicus tibi. Et fecit sibi dominus sicut locutus est in manu mea. Et abstulit dominus regnum de manu tua. Et dedit illud proximo tuo dauid. Eo quod non audieris uocem domini. Et non feceris furorem iræ eius contra amalech. Propterea hoc uerbum fecit dominus tibi hodie. Et tradet dominus israel quoque tecum in manu philistinorum. Cras autem tu et filii tui mecum eritis. Sed et castra israel tradet dominus in manu philistinorum. Et festinauit saul. Et cecidit repente humi plenus. Et pauor grauis nimis. Et defecerunt omnes sermones eius de ore eius. Eo quod non esset in eo spiritus. Et ait mulier ad eum. Ecce audiuit ancilla tua uocem tuam. Et posui animam meam in manibus meis. Et audiui sermones quos locutus es ad me. Nunc ergo audi et tu uocem ancillæ tuæ. Et ponam coram te buccellam panis. Et comede. Et sit fortitudo in te. Cum ambules in uia. Et renuit. Et dixit. Non comedam. Et coegerunt eum serui eius. Et mulier. Et audiuit uocem eorum. Et surrexit de terra. Et sedit super lectum. Et mulier habebat in præsentia sua uitulum saginatum. Festinauit et ipsa. Et coxit panes azymos. Et apposuit coram saul et seruis eius. Et comederunt. Et surrexerunt. Et abierunt in nocte illa. Congregauerunt philistiim omnes exercitus suos in aphec. Et israel castrametatus est in fonte qui est in iezrahel. Et principes philistinorum transibant per centenos et per milenos. Et dauid et uiri eius ultimi transibant cum achis. Et dixerunt principes philistinorum ad achis. Quid sibi uult hebræus iste. Et dixit achis ad principes philistinorum. Nonne iste est dauid seruus saul regis israel. Qui fuit mecum iam dies duos aut annos. Et non inueni in eo quicquam ex die qua defecit a saul usque in diem hanc. Et irati sunt contra eum principes philistinorum. Et dixerunt ei principes philistinorum. Reuertatur homo iste. Et habitet in loco suo quem constituisti ei. Et non descendat nobiscum in prælium. Ne fiat in prælio aduersarius noster. Et in quo placabit dominum suum nisi in capitibus uirorum istorum. Nonne iste est dauid cui concinebant in choris dicentes. Percussit saul in millibus suis. Et dauid in decem millibus suis. Et uocauit achis dauid. Et dixit ei. Vivit dominus. Quia rectus es tu. Et bonus in oculis meis egressus et ingressus mecum in castris. Et non inueni in te malum ex die qua uenisti ad me usque in diem hanc. Sed principes non placent tibi. Et reuertere nunc. Et uade in pace. Et non facies malum in oculis principum philistinorum. Et dixit dauid ad achis. Quid feci. Et quid inuenisti in seruo tuo ex die qua fui coram te usque in diem hanc. Quare non uadam. Et pugnem contra inimicos domini mei regis. Et dixit achis ad dauid. Scio quia bonus es tu in oculis meis quasi angelus dei. Verumtamen principes philistinorum dixerunt. Non ascendet nobiscum in prælium. Surge ergo tu et serui domini tui qui uenerunt tecum. Et cum diluxerit mane. Et illuxerit super uos. Proficiscimini. Et surrexit dauid. Et uiri eius. Ut pergerent et reuerterentur in terram philistinorum. Et philistiim ascenderunt in iezrahel. Et dauid et uiri eius ascenderunt in siceleg. Et irruerunt amalechitæ in australem plagam. Et in siceleg. Et percusserunt siceleg. Et succenderunt eam igni. Et captiuas duxerunt mulieres. Et omnes qui erant cum eis. A minore usque ad maiorem. Et non occiderunt quemquam. Et abierunt in uiam suam. Et uenit dauid et uiri eius ad torrentem besor. Et remanserunt ibi ducenti uiri. Qui defecerunt præ lassitudine. Et non potuerunt transire torrentem besor. Et inuenerunt uirum ægyptium in agro. Et adduxerunt eum ad dauid. Et dederunt ei panem. Et comedit. Et potum dederunt ei aquam. Et dederunt ei partem massæ ficuum. Et duo botros uuæ passæ. Et comedit. Et reuersus est spiritus eius in eo. Quia non comedit panem. Et non bibit aquam tribus diebus et tribus noctibus. Et dixit ei dauid. Cuius es tu. Et unde es tu. Et ait puer ægyptius. Ego sum puer adolescentis amalechitæ. Et dereliquit me dominus meus. Quia infirmatus sum ego hodie tribus diebus. Quia fecimus impetum in australem plagam cerethi. Et in finibus iudæ. Et in australem plagam caleb. Et siceleg succendimus igni. Et dixit ei dauid. Numquid deduces me ad turmam hanc. Et ait. Iura mihi per deum. Quia non occides me. Et non tradas me in manus domini mei. Et deducam te ad turmam hanc. Et deduxit eum. Et ecce illi diffusi super omnem terram. Comedentes et bibentes. Et festum diem agentes. Pro omnibus spoliis quæ tulerant de terra philistinorum. Et de terra iuda. Et percussit eos dauid a crepusculo usque ad uesperam. Et in diem alterum. Et non euasit ex eis homo. Nisi quadringenti iuuenes. Qui ascenderunt post camelos. Et fugerunt. Et tulit dauid omnia quæcumque tulerant amalechitæ. Et duas uxores suas liberauit dauid. Et non defuit ex eis a paruo usque ad magnum. Et usque ad filios et filias. Et spolia. Et omnia quæcumque tulerant sibi. Reduxit dauid. Et tulit dauid omnes greges et armenta. Et ducebant ante faciem suam. Et dicebant. Hæc spolia dauid. Et uenit dauid ad ducentos uiros. Qui defecerant præ lassitudine. Et non poterant sequi dauid. Et fecerunt occurrere ei. Et occurrerunt populo qui erat cum eo. Et appropinquauit dauid et uiri eius. Et interrogauerunt eos pacifice. Et dixerunt. Omnes uiri mali et pestilentes de uiris qui abierunt nobiscum. Non dabimus eis de spoliis quæ tulimus. Præter unumquemque quem habet uxorem et filios. Et abducant. Et recedant. Et dixit dauid. Non facietis ita fratres mei. De his quæ dedit nobis dominus. Et custodiuit nos. Et tradidit in manu nostra turmam hanc. Et quis audiet uos in sermone hoc. Sed sicut pars descendentis ad bellum. Ita pars sedentis ad sarcinas. Pariter partientur. Et factum est ex die illa et deinceps. Et posuit eum præceptum et iudicium in israel usque in diem hanc. Et uenit dauid in siceleg. Et misit de spoliis principibus iuda. Et amicis suis. Dicens. Ecce munera uobis de spoliis inimicorum domini. Ciuitatibus quæ sunt in bethel. Et quæ in ramoth australi. Et quæ in iether. Et quæ in aroer. Et quæ in sephamoth. Et quæ in estamo. Et quæ in rachal. Et quæ in ciuitatibus iezrahelitarum. Et quæ in ciuitatibus iarameelitarum. Et quæ in ciuitatibus cinæi. Et quæ in hormam. Et quæ in borasan. Et quæ in athach. Et quæ in hebron. Et in omnibus locis in quibus fuit ipse et uiri eius. Philistiim autem pugnabant contra israel. Et fugit uir israel a facie philistinorum. Et ceciderunt uulnerati in monte gelboe. Et persequebantur philistiim saul et filios eius. Et percusserunt philistiim ionathan et abinadab et melchisua filios saul. Et factum est gravis pugna contra saul. Et sagittarii sagittauerunt eum. Et uulneratus est nimis a mittentibus sagittas. Dixit autem saul ad armigerum suum. Educ gladium tuum. Et percute me ne forte ueniant incircumcisi isti. Et illudant mihi. Et percutiant me. Et illudant mihi. Noluit armiger eius. Timuit enim nimis. Et tulit saul gladium suum. Et incubuit super eum. Et armiger eius uidens quod mortuus esset saul. Irruit et ipse in gladium suum. Et mortuus est cum eo. Et defecit saul. Et tres filii eius. Et armiger eius. Et omnes uiri eius simul in die illa. Et uiri israel qui erant trans campum. Et qui trans iordanem. Uidentes quod fugissent uiri israel. Et quod mortui essent saul et filii eius. Reliquerunt ciuitates suas. Et fugerunt. Et uenerunt philistiim. Et habitauerunt in eis. Factum est autem in crastinum. Et uenerunt philistiim ut spoliarent occisos. Et inuenerunt saul et filios eius iacentes in monte gelboe. Et præcidentes caput eius. Et spolia eius. Miserunt in terram philistinorum per circuitum. Ut annuntiarent idolis suis. Et populo. Et posuerunt arma eius in templo astaroth. Et fixerunt cadauer eius in muro bethsan. Quod audientes habitatores iabes galaad. Quæ fecerant philistiim saul. Surrexerunt omnes uiri fortes. Et tulerunt corpus saul. Et corpora filiorum eius. Et adduxerunt ea in iabes. Et sepelierunt ossa eorum subter terebinthum. Et ieiunauerunt septem diebus.

Factum est autem post interfectionem saul. Et dauid reuersus est percussa amalech. Et stetit dauid in siceleg duobus diebus. Die autem tertia. Ecce homo uenit de castris a saul. Habens uestimenta sua scissa. Et terram super caput suum. Et cum uenisset ad eum. Et adorasset eum. Dixit ei dauid. Unde uenis. Et ait ad eum. De castris israel ego fugio. Et dixit ei dauid. Quid factum est. Quæso ut indices mihi. Et ait. Quia fugit populus de prælio. Et multi ceciderunt de populo. Et mortui sunt. Sed et saul et ionathan filius eius mortui sunt. Et dixit dauid ad iuuenem qui nuntiabat ei. Unde scis quia mortuus est saul et ionathan filius eius. Et dixit iuuenis qui nuntiabat ei. Casu deueni in montem gelboe. Et ecce saul incumbebat super hastam suam. Et ecce currus et equites persequebantur eum. Et conuersus uidit me. Et uocauit me. Et dixi. Ecce ego. Et dixit mihi. Quis es tu. Et dixi ei. Amalechites ego sum. Et dixit mihi. Sta quæso super me. Et interfice me. Quia tenuit me angustia. Quia totus adhuc uigor meus in me est. Et stans super eum interfeci eum. Sciebam enim quod uiuere non posset post casum suum. Et tuli diadema quod erat in capite eius. Et armillam quæ erat in brachio eius. Et attuli ea huc ad dominum meum. Apprehendit ergo dauid uestimenta sua. Et scidit ea. Et omnes uiri qui erant cum eo. Et planxerunt. Et fleuerunt. Et ieiunauerunt usque ad uesperam. Super saul et super ionathan filium eius. Et super populum domini. Et super domum israel. Eo quod corruissent gladio. Et dixit dauid ad iuuenem qui nuntiabat ei. Unde es tu. Et ait. Filius hominis aduenæ amalechitæ ego sum. Et dixit ei dauid. Quomodo non timuisti mittere manum tuam. Ut occideres christum domini. Et uocauit dauid unum de pueris suis. Et dixit. Accede et irue eum. Et percussit eum. Et mortuus est. Et dixit dauid ad eum. Sanguis tuus super caput tuum. Quia os tuum locutum est contra te. Dicens. Ego interfeci christum domini. Et planxit dauid planctum hunc super saul et super ionathan filium eius. Et præcepit ut docerent filios iuda arcum. Ecce scriptum est in libro iasar. Gloria tua israel super montes tuos interfecta est. Quomodo ceciderunt fortes. Nolite annuntiare in gath. Neque euangelizetis in compitis ascalonis. Ne forte lætentur filiæ philistinorum. Ne forte exultent filiæ incircumcisorum. Montes gelboe. Nec ros nec pluuia ueniat super uos. Neque sint agri primitiarum. Quia ibi proiectus est clypeus fortium. Clypeus saul quasi non unctus oleo. A sanguine occisorum. A pinguedine fortium. Arcus ionathan non conuersus retrorsum. Et gladius saul non reuertetur ad eum frustra. Saul et ionathan amabiles et decori in uita sua. In morte quoque non diuisi sunt. Super aquilas leuiores. Super leones fortiores. Filiæ israel flete super saul. Qui uestiebat uos coccino cum deliciis. Qui præbebat ornamenta auri ad uestimenta uestra. Quomodo ceciderunt fortes in prælio. Ionathan in excelsis tuis occisus est. Angustior mihi factus es frater mi ionathan. Decorus nimis. Et amabilis super dilectionem mulierum. Sicut mater unigenitum diligit. Ita ego te diligebam. Quomodo ceciderunt fortes. Et perierunt arma bellica. Et post hæc interrogauit dauid dominum. Dicens. Numquid ascendam in unam ciuitatem iudæ. Et dixit ei dominus. Ascende. Et dixit dauid. Quo ascendam. Et dixit. Ad hebron. Ascendit ergo dauid illuc. Et duæ uxores eius. Achinoam iezrahelitis. Et abigail quæ fuerat uxor nabal carmelitis. Et uiros qui erant cum eo. Et habitauerunt in ciuitatibus hebron. Et uenerunt uiri iuda. Et unxerunt ibi dauid regem super domum iuda. Et nuntiatum est dauid. Quod uiri iabes galaad sepelissent saul. Et misit nuntios ad uiros iabes galaad. Et dixit ad eos. Benedicti uos domino. Qui fecistis misericordiam hanc cum domino uestro saul. Et sepelistis eum. Et nunc retribuat dominus misericordiam et ueritatem erga uos. Sed et ego reddam uobis bona pro eo quod fecistis uerbum hoc. Nunc ergo confortentur manus uestræ. Et estote filii uirtutis. Mortuus est enim dominus saul. Sed et me unxit domus iuda in regem super se. Abner autem filius ner princeps militiæ saul. Tulit ishbosthe filium saul. Et eduxit eum in castra. Et constituit eum regem super galaad. Et super gessuri. Et super iezrahel. Et super ephraim. Et super beniamin. Et super omnem israel. Filius quadraginta annorum ishbosthe filius saul. Quando cœpit regnare super israel. Et duobus annis regnauit. Porro domus iuda secuta est dauid. Et fuit numerus dierum quibus fuit dauid rex in hebron super domum iuda. Septem annorum et sex mensium. Et egressus est abner filius ner. Et serui ishbosthe filii saul de castris in gabaon. Et egressus est ioab filius saruiæ. Et serui dauid. Et congressi sunt simul ad piscinam gabaon. Et sederunt isti ex una parte piscinæ. Et illi ex altera parte piscinæ. Et dixit abner ad ioab. Surgant pueri. Et ludant coram nobis. Et dixit ioab. Surgant. Surrexerunt ergo et transierunt numero duodecim de beniamin. Et ishbosthe filii saul. Et duodecim de pueris dauid. Et percusserunt unusquisque aduersarium suum. Et ceciderunt simul. Et uocatum est nomen loci illius. Prælium robustorum. Et factum est prælium durum nimis in die illa. Et percussus est abner et uiri israel a pueris dauid. Erant autem ibi tres filii saruiæ. Ioab et abisai et asahel. Et asahel pernix pedibus quasi unus de capreis quæ sunt in agris. Persequebatur ergo asahel abner. Et non declinauit dextram neque sinistram a persequendo abner. Et respexit abner post tergum suum. Et dixit. Tu es asahel. Et dixit ei. Ego sum. Et dixit ei abner. Declina a me ad dextram uel sinistram. Et apprehende unum de pueris meis. Et tolle tibi spolia eius. Et noluit asahel declinare a persequendo eum. Et addidit adhuc abner ut percuteret asahel hasta retro. Et transiret per posteriora eius. Et percussit eum in ventre. Et egressa est hasta per dorsum eius. Et cecidit ibi. Et mortuus est in loco suo. Et omnes qui ingrediebantur ad locum in quo cecidit asahel. Et mortuus est. Stabant. Et persequebantur abner ioab et abisai. Et sol occubuit. Et uenerunt usque ad collem amma. Qui est contra faciem gai. Et uia deserti gabaon. Et congregati sunt filii beniamin post abner. Et facti sunt unus cuneus. Et steterunt super uerticem montis unius. Et clamauit abner ad ioab. Et dixit. Usquequo gladius deuorabit. Nescis quia amaritudo erit in nouissimo. Usquequo ergo non dicis populo ut reuertatur a persequendo fratres suos. Et dixit ioab. Vivit deus. Quia si locutus fuisses. Mane utique recessisset populus. Ut persequeretur unusquisque fratrem suum. Et tuba cecinit ioab. Et steterunt omnes populi. Et non persecuti sunt israel. Et non addiderunt ultra pugnare. Abner autem et uiri eius ambulauerunt per campestria tota nocte illa. Et transierunt iordanem. Et perrexerunt omnem diuisionem. Et uenerunt in mahanaim. Ioab autem reuersus est de persequendo abner. Et congregauit omnem populum. Et defuerunt de pueris dauid decem et nouem uiri. Et asahel. Porro pueri dauid percusserant de beniamin. Et de uiris abner trecentos sexaginta uiros. Qui mortui sunt. Et tulerunt asahel. Et sepelierunt eum in sepulchro patris sui qui erat in bethlehem. Et ambulauit ioab et uiri eius tota nocte. Et illuxit eis in hebron. Et fuit longum bellum inter domum saul et inter domum dauid. Porro dauid proficiebat et ualescebat. Domus autem saul ibat et deficiebat. Et nati sunt filii dauid in hebron. Et fuit primogenitus eius amnon de achinoam iezrahelitide. Et secundus cheleab de abigail quæ fuerat uxor nabal carmelitis. Et tertius absalom filius maacha filiæ tholmai regis gessuri. Et quartus adonias filius aggith. Et quintus saphatias filius abital. Et sextus iethraam de egla uxore dauid. Hi nati sunt dauid in hebron. Factum est autem cum esset bellum inter domum saul et inter domum dauid. Abner autem confortabat se in domo saul. Et erat saul habens concubinam nomine respha filiam aia. Et dixit ishbosthe ad abner. Quare ingressus es ad concubinam patris mei. Et ait abner. Quasi caput canis ego sum. Qui hodie facio misericordiam cum domo saul patris tui. Et cum fratribus eius. Et cum amicis eius. Et non tradidi te in manus dauid. Et requiris a me hodie culpam mulieris. Hæc faciat deus abner. Et hæc addat ei. Quia sicut iuravit dominus dauid. Ita faciam ei. Ut transferatur regnum de domo saul. Et erigatur thronus dauid super israel. Et super iudam. A dan usque bersabee. Et non potuit ultra respondere abner uerbum ishbosthe. Timebat enim eum. Et misit abner nuntios pro se ad dauid. Dicens. Cuius est terra. Et dicite. Pange fœdus tecum. Et ecce manus mea tecum erit. Ut conuertam ad te omnem israel. Et ait. Bene. Ego feriam fœdus tecum. Verumtamen unam rem ego postulo a te. Non uidebis faciem meam. Nisi adduxeris michol filiam saul. Cum uenies ad uidendam faciem meam. Et misit dauid nuntios ad ishbosthe filium saul. Dicens. Da uxorem meam michol. Quam desponsaui mihi centum præputiis philistinorum. Et misit ishbosthe. Et tulit eam a uiro suo a phaltiel filio lais. Et ibat uir eius cum ea. Et plorabat post eam usque bahurim. Et dixit abner ad eum. Vade. Et reuertere. Et reuersus est. Sermo autem abner fuit ad seniores israel. Dicens. Heri et nudiustertius quærebatis dauid ut esset rex super uos. Nunc ergo facite. Quia dominus locutus est ad dauid. Dicens. In manu dauid serui mei saluabo populum meum israel de manu philistinorum. Et de manu omnium inimicorum eius. Locutus est autem abner et in auribus beniamin. Et abiit abner ut loqueretur in auribus dauid in hebron. Et omnia quæ placuerant israel. Et uniuersæ domui beniamin. Et uenit ad dauid in hebron. Et uiginti uiri cum eo. Et fecit dauid abner et uiris qui cum eo erant epulum. Et dixit abner ad dauid. Surgam. Et ibo. Et congregabo ad dominum meum regem omnem israel. Et pangent tecum fœdus. Et regnabis in omnibus quæ desiderat anima tua. Et dimisit dauid abner. Et abiit in pace. Et ecce serui dauid et ioab uenerunt de persequendo latrunculo. Et adduxerunt secum spolia multa nimis. Abner autem non erat cum dauid in hebron. Dimiserat enim eum. Et abierat in pace. Ioab autem et omnis exercitus qui erat cum eo. Postquam uenerunt. Nuntiatum est ioab. Dicentes. Uenit abner filius ner ad regem. Et dimisit eum. Et abiit in pace. Et ingressus rex ad dominum suum. Dixit. Quid fecisti. Ecce uenit abner ad te. Quare dimisisti eum. Et abiit. Et recessit. Nosti abner filium ner. Quia ad hoc uenit ut decipiat te. Et sciat exitum tuum. Et introitum tuum. Et cognoscat omnia quæ agis. Et egressus ioab a dauid. Misit nuntios post abner. Et reduxerunt eum de cisterna bethsira. Et dauid nesciebat. Reuersus autem abner in hebron. Seduxit eum ioab in medium portæ. Et locutus est ei quasi pacifice. Percussit eum ibi in inguine. Et mortuus est. Propter sanguinem asahel fratris eius. Et audiuit dauid postea. Et dixit. Mundus ego et regnum meum a sanguine abner filii ner usque in sempiternum. Et ueniat super caput ioab. Et super omnem domum patris eius. Et non deficiat de domo ioab fluens et leprosus. Et tenens fusum. Et cadens gladio. Et indigens pane. Ioab autem et abisai frater eius interfecerunt abner. Eo quod occidisset asahel fratrem eorum in gabaon in prælio. Et dixit dauid ad ioab. Et ad omnem populum qui erat

xxxiij

XXV

XXVI

XXIX

XXX

uanit. Gola aut̃ tm̃is tumulū ei⁹ iacturq; tpm̃
dauid ipaus sep̃ sup̃ tumulū tm̃a. vii. ānō
numaleruñ sium. Egressiq; q̃ abner filiū
ner q̃ princ̃ vbosseth filiū suū sedtrē ei⁹
on ꝑtim iabēq; filiuq; samuel q̃ princ̃ dauid & q̃
egressiss̃ q̃ accurrentes ei⁹ nunc pugnā
gabaon. Et cum simul o simul sed̃ ꝑ ei⁹ q̃
sedent. hi ex una ꝑte piscine. illi ex alt̃a
tm̃. Dixq; abner ad ioab surgat̃ pueri
ludant coram nob̃. Respondit ioab. surgat
gant. Surrexerunt & trāsierunt numero
duodecim ex beniamin q̃ fuit ioab & duode
cim pueri dauid. Apprehensoq; quisq;
capite aduersarii sui. vulnerauit gladio latus
eius & ceciderunt simul. Vocatumq; é nomen
illius loci ager robustoꝝ. Ceptumq; é bellum
vehemēs nimis. Victi sunt abner & uiri
israhel a pueris dauid. Fuerunt autē ibi tres filii
saruie. ioab. abisai & asahel. Porro asahel erat
velocissimus sicut capreolus q̃ est in agris. Per
secutus est abner. nec declinauit de via
sua vel ad dexteram vel ad sinistram. Omnes
autē q̃ uidebant eum stupebant. Cōmi
serunt ergo abner. & percussores ei⁹ ioab
& abisai. Quibus respondit ego sum
pater tui abner. Cui ille. Non sum pater
tuus. Sed adolescentib̃ tollens tibi spolia eius
noluit auerti. Dixitq; abner ad eum. Ne
cede mihi. ne cogā te in terram ruere. Quo
modo audēre potero faciem meam ostendere
fratri tuo. Quem cum renuisset. noluit dece
dere. Percussit ergo eum abner. ad ictū hastē
in inguine. q̃ penetrauit & exiuit retrorsum. Cecidit
loco. & mortuus est ibidem. Omnes autē q̃ uenie
bant ad locum in quo asahel iacebat. & mortuus
fuerat. stabant. Ioab autē & abisai persecuti
sunt abner. Et occubuit sol cum uenissent us
q; ad collē q̃ est ante geth in uiā q̃ ducit
desertum gabaon. Congregatiq; sunt
filii beniamin ad abner. & globati unum
agmen steterunt in summitate tumuli unius
Et exclamauit abner ad ioab & ait. Usq;
ad internecionē tuus mucro deuorabit. Nescis
quia amara erit desperatio. Usq; quo
populo non imperas ut reuertatur unus
quisq; a persecutione fratris sui. Ioab autē
respondit. Viuit deus nisi tu locutus fuisses mane
nec abiisset populus. Sed statim reuersi
sunt a tergo abner. & non ultra addiderunt
bellare. Ioab autē & abisai uenerunt
per totam noctem illam. Et illuxit eis
cum uenissent ad montem ammā. qui est
ante gaie in uiam deserti gabaon. Et
congregati sunt filii beniamin ad abner.
& globati unum agmen steterunt in
summitate montis unius. Et clamauit
abner ad ioab & ait. Usq; quo gladius
deuorabit. Nescis quia amara erit
desperatio. Usq; quo non dicis populo
ut reuertatur unusquisq; a persecutione
fratris sui. Respondit ioab. Viuit deus
nisi tu locutus fuisses mane. nec
ascenderet populus. Sed statim
reuerteretur unusquisq; ad locum
suum. Ioab autē & abisai
buccinam cecinerunt. & reuersi
sunt. Nec ultra ausi sunt
bellare. Abner autē cum
suis abiit. Et transierunt
per campestria totam noctem illam
transierunt iordanē. Et ingressi saltum
uenerunt ad castra. Porro ioab reuocato
populo abner. & trecentis sexaginta
octo uiris qui cum eo fuerant de
beniamin & duce eorum
asahel. Sepelierunt
eum in sepulchro patris sui
qui erat in bethlehem. Ioab autē & abisai
& abner cum suis ambulauerunt tota nocte
illa. & orto iam die uenerunt
in hebron.

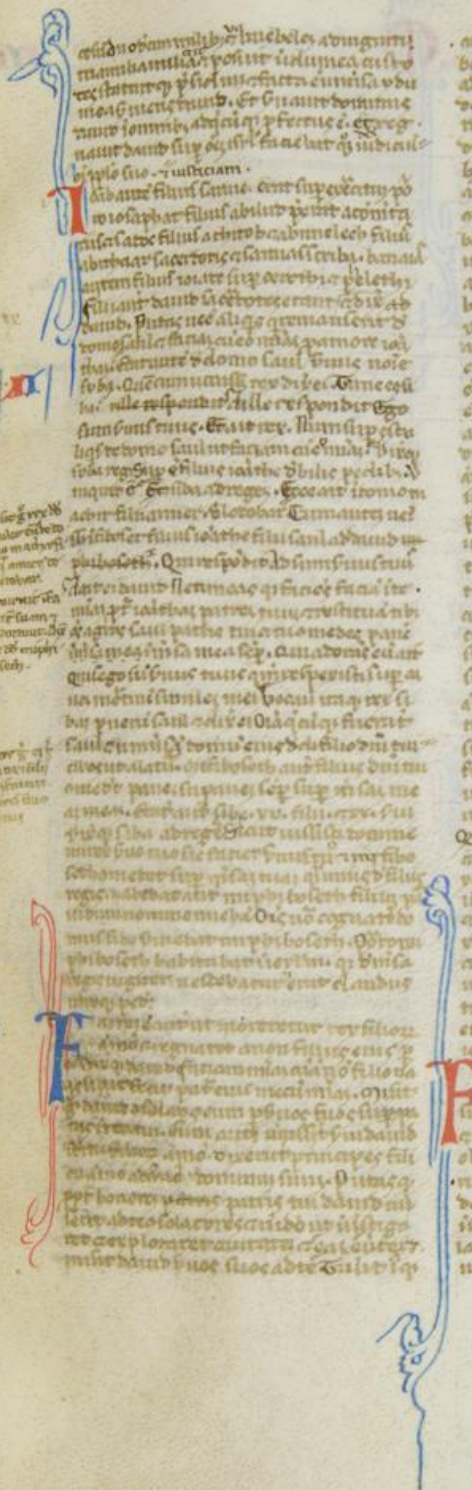
Facta est autē longa
bella inter domum
saul & inter domum dauid. Dauid proficiebat
semper & roborabatur domus saul autem
decrescebat die ac nocte. Natiq; sunt filii
dauid in hebron. Primogenitus eius amnon ab
inoam iezrahelitide. Secundus cheleab de
abigail uxore nabal carmelite. Porro tertius
absalon filius maacha filie tholomai regis gessur
Quartus adonias filius agithe. Quintus
saphatias filius abital. Sextus iethraam
de egla uxore dauid. Ipsi nati sunt dauid
in hebron. Cum autē esset primum bellum
inter domum saul & inter domum dauid
abner filius ner regebat domum
saul. Fuerat autē saul concubina nomine respha
filia aie. Dixitq; ysboseth ad abner. Quare
ingressus es ad concubinā patris mei. Quamvis
ipse nequaquā uba ysboseth aut sciens dixerit
causa ego sic adulatus sum. Hodie ego ostendam
me amicum super domum saul patris tui & super fra
tres eius & non dereliqui te in manu dauid. Et
hodie requiris a me culpam mulieris. Hec faciat deus abner & hec addat ei
quomodo iurauit dominus dauid sic faciam ei
eo usque transferatur regnum de domo saul &
leuetur thronus dauid super israhel & super iudam
ab dan usq; bersabee. Et non potuit ultra respondere
quicquam ei. Mittens autem abner nuntios
ad dauid dixit. Cuius est terra. Et rursum
ait. Operare mecum fœdus meum erit tibi
quoniam ego reddam tibi omnem israhel. Cui
ait. Optimo. ego ineam fœdus tecum. Unam
tantummodo rem exigo a te. Non uidebis faciem
meam nisi adduxeris michol filiam saul. et sic
ueneris ut uidere me possis. Misit quoque dauid nuntios
ad ysboseth filium saul dicens. Redde uxorem
meam michol quam despondi mihi centum
preputiis philistinorum. Misitq; ysboseth & tulit eam
a uiro suo phalti filio lais. Ibatq; cum
uir suus plorans post tergum usq; bahurim. Et dixit ad
eum abner. Vade & reuertere. Quumque ille re
uertisset. Sermonem quoque habuit abner ad seni
ores israhel dicens. Cum heri & nudius tertius
tu quereretis dauid ut regnaret super
nos. Nunc ergo facite quod deus locutus est ad dauid
dicens. Manu mei serui dauid saluabo po
pulum meum israhel de manu philistinorum
uniuersorumque hostium eius. Locutus est quoque
abner. etiam ad beniamin. Et abiit ut loqueretur ad dauid
in hebron omnia que placebant israhel uniuersi do
mui beniamin. Venit quoque dauid in hebron cum gu
ttuor
uiris. Et
fecit dauid conuiuium abner & uiris qui
cum eo uenerant. Dixitq; abner ad dauid. Surgam ut congregem
ad te dominum meum regem omnem israhel. Et

V

VI

VII

Hec edificatur domus nathan propheta chronium regni eius.

XIIII

XV

Iuxta ergo uerbum abigail ita per omnia egit dauid
sicut locuta fuerat ad eum. Et ait ad eam. Ecce exaudiui
uocem tuam et honorificaui faciem tuam. Porro abigail
reuersa est ad nabal. Et ecce habebat convivium in domo
sua quasi convivium regis. Cor autem nabal gaudebat in
eo. Et ipse ebrius nimis. Non indicauit ei quicquam
parum aut plus usque ad lucem diei alterius. Cumque
mane facto digestus esset uinum dixit ei uxor sua
iuxta uerba haec. Et obstupuit cor eius intra ipsum
et factus est quasi lapis. Decem autem dierum spatio
percussit eum dominus et mortuus est. Quod cum audisset
dauid dixit. Benedictus dominus qui ultus est opprobrium
quod mihi illatum fuerat a manu nabal. Et servum suum
custodiuit a malo. Malitiam autem nabal reddidit dominus
super caput eius. Misit ergo dauid et locutus est ad
abigail ut tolleret eam sibi in uxorem. Cumque uenissent
servi dauid ad abigail in carmelum locuti sunt ad eam
dicentes. Misit nos dauid ad te ut tollat te sibi in
uxorem. Quae surgens adorauit pronum in terram et ait.
Ecce ancilla tua sit in ministerium famulae ut lauet
pedes servorum domini mei. Festinans ergo abigail
ascendit asinam et secutae sunt eam quinque puellae
quae ambulabant post eam. Et abiit post nuntios dauid
et facta est ei uxor. Dauid autem accepit achinoam de
iezrahel et habuit eam uxorem. Et ipsae simul fuerunt
uxores eius. Saul autem dedit michol filiam suam uxorem
dauid phalti filio lais qui erat de gallim. Venerunt
autem zyphei ad saul in gabaa dicentes. Nonne dauid
absconditus est apud nos in collibus haquila quae est
contra desertum. Surrexit ergo saul et descendit ad
montem zyph habens secum tria milia uirorum electorum
ut quaereret dauid in deserto zyph. Et castrametatus
est saul in gabaa haquila quae est contra desertum
iuxta uiam. Dauid autem habitabat in deserto et uidit
quod saul uenisset post eum in desertum. Misit ergo
exploratores et cognouit quod saul uenisset in certo.
Surrexit dauid et uenit ad locum ubi castrametatus
fuerat saul. Et uidit dauid locum ubi dormiebat saul
et abner filius ner princeps militiae eius. Et saul
quidem in plaustris dormiebat. Populus autem in
circuitu eius. Dixit ergo dauid ad achimelech hetthaeum
et ad abisai filium saruiae fratrem ioab. Quis descendet
mecum ad saul in castra. Et ait abisai. Ego descendam
tecum. Venit ergo dauid et populus qui cum eo erat
nocte. Et ecce saul dormiebat in plaustris et hasta
eius infixa erat in terra ad caput eius. Abner autem
et populus dormiebant in circuitu eius. Dixit ergo
abisai ad dauid. Conclusit deus hodie inimicum tuum
in manibus tuis. Nunc igitur percutiam eum hasta mea
semel et secundo non egeo. Dixit autem dauid ad abisai.
Ne occidas eum. Quis enim potest extendere manum suam
in christum domini et innocens erit. Dixit rursus
dauid. Vivit dominus quia nisi dominus percusserit eum
aut dies eius uenerit ut moriatur aut descendens in
bellum perierit parcat mihi dominus ut non extendam
manum meam in christum domini. Nunc igitur tolle
hastam quae est ad caput eius et lagenam aquae et
abeamus. Tulit ergo dauid hastam et lagenam aquae
quae erat ad caput saul et abierunt et non fuit qui
uideret neque qui sentiret neque qui euigilaret sed
omnes dormiebant quia sopor domini irruerat super eos.
Et transiit dauid ex altera parte et stetit in uertice
montis procul habens spatium magnum inter se et illos.
Et clamauit dauid ad populum et ad abner filium ner
dicens. Non respondes abner. Et ait abner. Quis es tu
qui clamas et molestus es regi. Dixit autem dauid ad
abner. Numquid non tu es uir et quis similis tui in
israhel. Quare ergo non custodisti dominum regem tuum.
Ingressus est enim populus unus ut occideret regem
dominum tuum. Non est bonum hoc quod fecisti. Vivit
dominus quia filii mortis estis uos qui non custodistis
dominum uestrum christum domini. Et nunc uide ubi sit
hasta regis et lagena aquae quae erat ad caput eius.
Cognouit saul uocem dauid et ait. Numquid uox tua est
haec fili mi dauid. Et respondit dauid. Vox mea est
domine mi rex. Et ait. Quare persequitur dominus meus
seruum suum. Quid feci et quae est in manibus meis
malitia. Nunc ergo audiat dominus rex seruum suum
uerba haec. Si dominus te concitauit contra me odoretur
munera. Si autem filii hominum hoc fecerunt maledicti
sint coram domino qui eiecerunt me hodie ne habitem in
hereditate domini dicentes. Vade et serue deis alienis.
Nunc igitur ne effundatur sanguis meus in terram
alienam a facie domini. Egressus est enim rex israhel
ut quaereret pulicem unum sicut persequitur perdix in
montibus. Et ait saul. Peccaui. Reuertere fili mi dauid
non enim nocebo tibi ultra eo quod pretiosa fuerit
anima mea in oculis tuis hodie. Ecce stulte egi et
ignoraui nimis. Respondit dauid et ait. Ecce hasta
regis. Transeat unus de iuuenibus et tollat eam. Et
reddet dominus iustitiam unicuique et fidem suam quia
tradidit te dominus hodie in manu mea et noluit
extendere manum suam in christum domini. Et ecce sicut
magnificata est anima tua hodie in oculis meis ita
magnificetur anima mea in oculis domini et liberet me
de omni tribulatione. Dixit autem saul ad dauid.
Benedictus es tu fili mi dauid. Faciens faciebas et
praeualebas. Abiit ergo dauid in uiam suam et saul
reuersus est in locum suum.

Mortuo autem samuhel congregati sunt omnes israhelitae
et planxerunt eum et sepelierunt eum in domo sua in
armatha. Et surrexit dauid et descendit in desertum
pharan. Fuit autem homo in maon et possessiones eius
in carmelo et ipse magnificus nimis habebat oues tria
milia et mille capras et tondebat gregem suum in
carmelo. Et nomen uiri nabal et nomen uxoris eius
abigail. Et erat mulier bonae intellegentiae et
speciosa nimis. Vir autem durus et malus in operibus
et nabal nominabatur ei. Et ipse erat de domo chaleb.
Audiuit autem dauid in deserto quod tonderet nabal
gregem suum. Et misit decem iuuenes et dixit ad eos.
Ascendite in carmelum et uadite ad nabal et salutate
eum pacifice. Et dicetis ei sic. Sit pax tibi et domui
tuae et omnia quae habes pax sint. Audiui quod tondeas
pecora tua. Nunc pastores tui qui fuerunt nobiscum in
deserto non contristati sumus neque quicquam quaesiuit
ab eis per omnes dies quibus conuersati sumus in
carmelo. Interroga pueros tuos et indicabunt tibi.
Inuenient ergo pueri tui gratiam in oculis tuis quia
in die bona uenimus. Da quaeso quicquid manu tua
inuenire potest seruis tuis et filio tuo dauid. Cum
uenissent pueri dauid locuti sunt ad nabal omnia uerba
haec ex ore dauid et siluerunt. Respondit nabal
seruis dauid et ait. Quis est dauid et quis est filius
isai. Hodie multi sunt seruientes qui fugiunt dominos
suos. Numquid tollam panes meos et aquam meam et
uictimas quas occidi tondentibus meis et dabo eis
quibus nescio unde sint. Reuersi sunt pueri dauid per
uiam suam et reuertentes nuntiauerunt ei uniuersa
uerba haec. Dixit autem dauid pueris suis. Accingatur
unusquisque gladio suo. Accinctus est ergo dauid gladio
suo et ascendit post eum quasi quadringenti uiri.
Ducenti autem sedebant cum sarcinis. Audiuit autem
unus de pueris nabal nuntians abigail uxori eius
dicens. Ecce misit dauid nuntios de deserto ut
benedicerent domino nostro et male se habuit contra
eos. Cumque homines isti essent nobis bonissimi et non
contristauerint nos neque quicquam perierit nobis
omnibus diebus quibus conuersati sumus cum eis cum
essemus in agris. Murus erant nobis et die ac nocte
cunctis horis quibus cum eis pauimus oues. Nunc ergo
quod facere debes intellege et uide quia malum
contra dominum nostrum et contra omnem domum eius
iam iam paratus est. Et ipse filius est belial ut
nemo possit loqui ei. Tulit ergo abigail ducentos
panes et duas lagenas uini et quinque arietes
coctos et quinque modios polentae et centum
massas uuae passae et ducentos fiscellos
palmularum et imposuit asinis. Et dixit ad
pueros suos. Praecedite me ecce ego sequar uos
post tergum. Viro autem suo nabal non indicauit
quicquam. Cumque ascenderet asinam et descenderet
per occultum montis ecce dauid descendebat ei
contra et illi qui erant cum eo. Et congressus
est ei. Dixerat autem dauid. Frustra custodiui
omnia quae huius fuerant in deserto ita ut nihil
omnino perierit ex his quae ad eum pertinebant et
reddidit mihi malum pro bonis. Haec faciat deus
inimicis dauid et haec addat si dimittam de omnibus
quae illius sunt usque mane mingentem ad parietem.
Quae cum uidisset abigail festinauit et descendit
de asino et corruit coram dauid in faciem suam et
adorauit super terram. Et procidens ad pedes eius
dixit. Mihi domine mi haec iniquitas. Loquatur
quaeso ancilla tua in auribus tuis et audi uerba
ancillae tuae. Ne ponat dominus meus cor suum super
uirum iniquum nabal. Iuxta nomen enim suum ita et
ipse est. Stulticia est apud eum. Ego autem ancilla
tua non uidi pueros domini mei quos misisti. Nunc
igitur domine mi uiuit dominus et uiuit anima tua
quia prohibuit te dominus ne uenires in sanguinem et
ulciscereris manu tua. Nunc ergo sint sicut nabal
inimici tui et qui quaerunt malum domino meo. Et nunc
benedictionem hanc quam attulit ancilla tua domino
meo detur pueris qui sequuntur dominum meum. Et
dimitte quaeso peccatum ancillae tuae. Faciet enim
dominus domino meo domum fidelem quia bella domini
pugnat dominus meus et malitia non inuenietur in te
in diebus tuis. Si surrexerit homo ut persequatur te
et quaerat animam tuam fuerit anima domini mei
fasciculus uiuentium in sacculo uitae apud dominum
deum tuum. Animas autem inimicorum tuorum
excutiet quasi de medio manus fundae. Et cum
fecerit dominus domino meo omnia bona quae locutus
est de te et constituerit te principem super
israhel non erit tibi hoc in scrupulum et offensionem
cordis quod effuderis sine causa sanguinem et
ultus fueris dominum tuum. Et cum bene fecerit
dominus domino meo memento ancillae tuae. Dixit
autem dauid ad abigail. Benedictus dominus deus
israhel qui misit te hodie in occursum mihi et
benedictus sermo tuus et benedicta tu quae
prohibuisti me hodie ne uenirem in sanguinem et
ulciscerer manu mea. Verumtamen uiuit dominus deus
israhel qui prohibuit me ne facerem tibi malum nisi
festinans uenisses in occursum mihi certe non
remansisset domino nabal usque ad lucem diei
alterius nec unus quidem mingens ad parietem.
Suscepit ergo dauid de manu eius omnia quae
attulerat ei et ait. Vade in pace in domum tuam.
Ecce audiui uocem tuam et honorificaui faciem tuam.
Porro abigail reuersa est ad nabal. Et ecce habebat
convivium in domo sua quasi convivium regis. Cor
autem nabal gaudebat in eo. Et ipse ebrius nimis.
Non indicauit ei quicquam parum aut plus usque ad
lucem diei alterius. Cumque mane facto digestus
esset uinum dixit ei uxor sua iuxta uerba haec. Et
obstupuit cor eius intra ipsum et factus est quasi
lapis. Decem autem dierum spatio percussit eum
dominus et mortuus est. Quod cum audisset dauid
dixit. Benedictus dominus qui ultus est opprobrium
quod mihi illatum fuerat a manu nabal. Et servum
suum custodiuit a malo. Malitiam autem nabal
reddidit dominus super caput eius. Misit ergo dauid
et locutus est ad abigail ut tolleret eam sibi in
uxorem. Cumque uenissent servi dauid ad abigail in
carmelum locuti sunt ad eam dicentes. Misit nos
dauid ad te ut tollat te sibi in uxorem. Quae
surgens adorauit pronum in terram et ait. Ecce
ancilla tua sit in ministerium famulae ut lauet
pedes servorum domini mei. Festinans ergo abigail
ascendit asinam et secutae sunt eam quinque puellae
quae ambulabant post eam. Et abiit post nuntios
dauid et facta est ei uxor. Dauid autem accepit
achinoam de iezrahel et habuit eam uxorem. Et ipsae
simul fuerunt uxores eius. Saul autem dedit michol
filiam suam uxorem dauid phalti filio lais qui erat
de gallim. Venerunt autem zyphei ad saul in gabaa
dicentes. Nonne dauid absconditus est apud nos in
collibus haquila quae est contra desertum. Surrexit
ergo saul et descendit ad montem zyph habens secum
tria milia uirorum electorum ut quaereret dauid in
deserto zyph. Et castrametatus est saul in gabaa
haquila quae est contra desertum iuxta uiam. Dauid
autem habitabat in deserto et uidit quod saul
uenisset post eum in desertum. Misit ergo
exploratores et cognouit quod saul uenisset in
certo. Surrexit dauid et uenit ad locum ubi
castrametatus fuerat saul. Et uidit dauid locum ubi
dormiebat saul et abner filius ner princeps militiae
eius. Et saul quidem in plaustris dormiebat. Populus
autem in circuitu eius. Dixit ergo dauid ad
achimelech hetthaeum et ad abisai filium saruiae
fratrem ioab. Quis descendet mecum ad saul in
castra. Et ait abisai. Ego descendam tecum. Venit
ergo dauid et populus qui cum eo erat nocte. Et ecce
saul dormiebat in plaustris et hasta eius infixa
erat in terra ad caput eius. Abner autem et populus
dormiebant in circuitu eius. Dixit ergo abisai ad
dauid. Conclusit deus hodie inimicum tuum in manibus
tuis. Nunc igitur percutiam eum hasta mea semel et
secundo non egeo. Dixit autem dauid ad abisai. Ne
occidas eum. Quis enim potest extendere manum suam
in christum domini et innocens erit. Dixit rursus
dauid. Vivit dominus quia nisi dominus percusserit
eum aut dies eius uenerit ut moriatur aut
descendens in bellum perierit parcat mihi dominus
ut non extendam manum meam in christum domini.
Nunc igitur tolle hastam quae est ad caput eius et
lagenam aquae et abeamus. Tulit ergo dauid hastam
et lagenam aquae quae erat ad caput saul et
abierunt et non fuit qui uideret neque qui sentiret
neque qui euigilaret sed omnes dormiebant quia
sopor domini irruerat super eos. Et transiit dauid
ex altera parte et stetit in uertice montis procul
habens spatium magnum inter se et illos. Et
clamauit dauid ad populum et ad abner filium ner
dicens. Non respondes abner. Et ait abner. Quis es
tu qui clamas et molestus es regi. Dixit autem
dauid ad abner. Numquid non tu es uir et quis
similis tui in israhel. Quare ergo non custodisti
dominum regem tuum. Ingressus est enim populus unus
ut occideret regem dominum tuum. Non est bonum hoc
quod fecisti. Vivit dominus quia filii mortis estis
uos qui non custodistis dominum uestrum christum
domini. Et nunc uide ubi sit hasta regis et lagena
aquae quae erat ad caput eius. Cognouit saul uocem
dauid et ait. Numquid uox tua est haec fili mi
dauid. Et respondit dauid. Vox mea est domine mi
rex. Et ait. Quare persequitur dominus meus seruum
suum. Quid feci et quae est in manibus meis
malitia. Nunc ergo audiat dominus rex seruum suum
uerba haec. Si dominus te concitauit contra me
odoretur munera. Si autem filii hominum hoc fecerunt
maledicti sint coram domino qui eiecerunt me hodie
ne habitem in hereditate domini dicentes. Vade et
serue deis alienis. Nunc igitur ne effundatur
sanguis meus in terram alienam a facie domini.
Egressus est enim rex israhel ut quaereret pulicem
unum sicut persequitur perdix in montibus. Et ait
saul. Peccaui. Reuertere fili mi dauid non enim
nocebo tibi ultra eo quod pretiosa fuerit anima mea
in oculis tuis hodie. Ecce stulte egi et ignoraui
nimis. Respondit dauid et ait. Ecce hasta regis.
Transeat unus de iuuenibus et tollat eam. Et
reddet dominus iustitiam unicuique et fidem suam
quia tradidit te dominus hodie in manu mea et
noluit extendere manum suam in christum domini. Et
ecce sicut magnificata est anima tua hodie in
oculis meis ita magnificetur anima mea in oculis
domini et liberet me de omni tribulatione. Dixit
autem saul ad dauid. Benedictus es tu fili mi
dauid. Faciens faciebas et praeualebas. Abiit ergo
dauid in uiam suam et saul reuersus est in locum
suum.

XVI

XVII

XVII

Gaude

Gaude

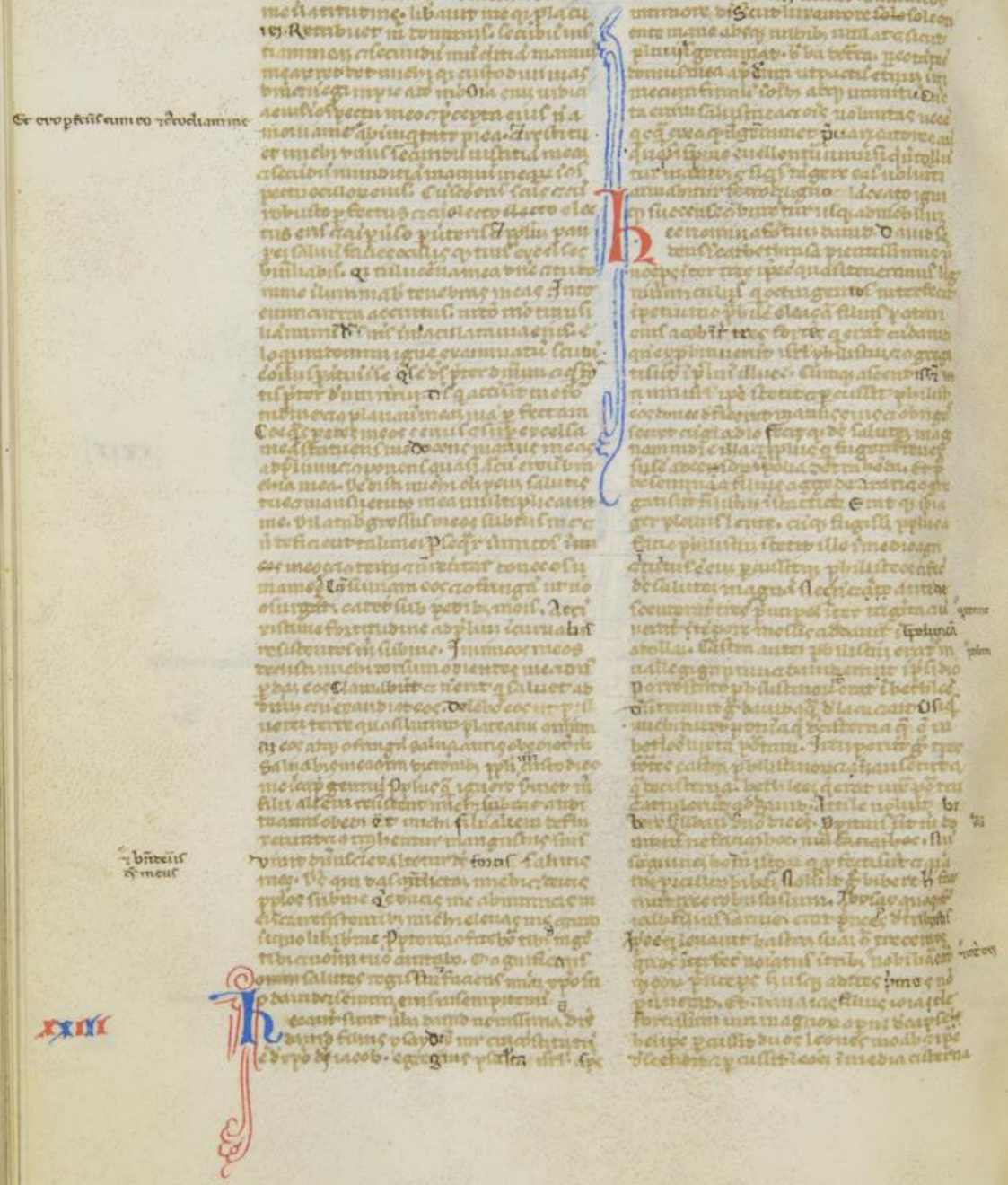
XVIII

XIX

XXIIII

Gaudet ecclesia

David rex senex

Addauid nunciante et dicente.

Adonias autem filius aggith accessit ad bersabee matrem salomonis. Que dixit ei. Pacifice ne venis? Qui ait. Etiam. Habeo enim tecum sermonem. Dic inquit. Tu scis inquit regnum meum fuisse. Et me omnes israelitas constituisse regem. Sed mutatum est regnum. Et factum est a domino fratri meo. Quia illi a domino datum est. Nunc igitur petitionem unam deprecor te. Ne confundas faciem meam. Dixit ei bersabee. Dic. Audiam. Loquere ait. Dic regi salomoni. Ut det mihi abisag sunamitidem uxorem. Respondit bersabee. Bene. Ego loquar pro te regi. Venit ergo bersabee ad salomonem regem. Ut loqueretur ei pro adonia. Et surrexit rex in occursum matris sue. Et adorauit eam. Sedensque in throno suo. Posuit matri regis dextrum solium. Que dixit ei. Petitionem unam parvam. Ego deprecor te. Ne confundas faciem meam. Dixit ei rex. Pete mater mea. Nec enim fas est ut confundam faciem tuam. Dixit ergo. Detur adonie fratri tuo abisag sunamitis uxor. Respondens salomon regina mater sua ait. Cur petis abisag sunamitidem adonie fratri meo? Postula ei et regnum. Ipse enim frater meus maior natu est me. Et habet adiutorium sacerdotem abiathar et ioab filium sarvie ducem exercitus. Iuravit igitur salomon per dominum dicens. Hec faciat mihi deus et hec addat. Quoniam contra animam suam locutus est adonias verbum istud. Nunc igitur vivit dominus qui confirmavit me et collocavit me super solium david patris mei et qui fecit mihi domum sicut locutus est. Hodie occidetur adonias. Misit igitur per manum banaie filii ioiade. Qui irruens interfecit eum. Et mortuus est. Abiathar autem sacerdoti dixit rex. Vade in anathot ad agros tuos. Es enim vir mortis. Sed hodie te non interficiam. Quia portasti arcam domini dei coram david patre meo. Et laborasti in omnibus in quibus laboravit pater meus. Dejecit igitur salomon abiathar ut non esset sacerdos domini. Ut impleretur sermo domini quem locutus est super domum heli in silo.

Diefan W

Salomon autem sedit super thronum david patris sui. Firmatumque est regnum eius nimis. Igressus est autem adonias filius aggith adire bersabee matrem salomonis. Que dixit ei. Pacifice ne ingressus es? Qui ait. Pacifice. Habeo enim tecum sermonem. Dic inquit. Tu scis inquit regnum meum fuisse. Et me omnes israelitas constituisse regem. Sed mutatum est regnum. Et factum est a domino fratri meo. Quia illi a domino datum est. Nunc igitur petitionem unam deprecor te. Ne confundas faciem meam. Dixit ei bersabee. Dic. Audiam. Loquere ait. Dic regi salomoni. Ut det mihi abisag sunamitidem uxorem. Respondit bersabee. Bene. Ego loquar pro te regi. Venit ergo bersabee ad salomonem regem. Ut loqueretur ei pro adonia. Et surrexit rex in occursum matris sue. Et adorauit eam. Sedensque in throno suo. Posuit matri regis dextrum solium. Que dixit ei. Petitionem unam parvam. Ego deprecor te. Ne confundas faciem meam. Dixit ei rex. Pete mater mea. Nec enim fas est ut confundam faciem tuam. Dixit ergo. Detur adonie fratri tuo abisag sunamitis uxor. Respondens salomon regina mater sua ait. Cur petis abisag sunamitidem adonie fratri meo? Postula ei et regnum. Ipse enim frater meus maior natu est me. Et habet adiutorium sacerdotem abiathar et ioab filium sarvie ducem exercitus. Iuravit igitur salomon per dominum dicens. Hec faciat mihi deus et hec addat. Quoniam contra animam suam locutus est adonias verbum istud. Nunc igitur vivit dominus qui confirmavit me et collocavit me super solium david patris mei et qui fecit mihi domum sicut locutus est. Hodie occidetur adonias. Misit igitur per manum banaie filii ioiade. Qui irruens interfecit eum. Et mortuus est. Abiathar autem sacerdoti dixit rex. Vade in anathot ad agros tuos. Es enim vir mortis. Sed hodie te non interficiam. Quia portasti arcam domini dei coram david patre meo. Et laborasti in omnibus in quibus laboravit pater meus. Dejecit igitur salomon abiathar ut non esset sacerdos domini. Ut impleretur sermo domini quem locutus est super domum heli in silo.

IIII

V

VII

habuit

VIII

Segd cherubim

egressum dñm egypti. Sicut recumbit sale
monum alienigenarum in conspectu ecclie tue
expandit manus suas inimicus cuncta do
mum dei. Sicut nec similis tui celo deus de
silue tuum regis qui audit de precibus
mas suis atq; auxiliat eorum te iesu
corum qui audit vias tuas in toto corde
suo qui audit dixit tuo nostrum pri
mo ad templum ecce ego locabitur
nibi preualuit dñe probari. Sicut ego
vomme dñe israhel fac sua mia; famili tuo dñ pa
rimo ut sint coram me sicut erat sup throno israhel
tem tuum me qui secerat sup throno israhel
mum si tantum custodierint filii tui vias suas ut ambu
let me sicut tu ambulasti coram me.
Et nunc domine dñe israhel firmetur sermo tuus
quem locutus es seruo tuo dauid patri meo Ecce
vere habitabit sup terram si enim celi celorum te capere non possunt.
quanto magis domus hec quam edificaui
ut respicias ad orationem serui tui et ad precem eius
domine dñe mi. audi hymnum et orationem quam
seruus tuus orat coram te hodie ut sint oculi
tui aperti sup domum istam die sup do
mum de qua dixisti erit nomen meum ibi ut exaudias
orationem quam orat seruus tuus in loco isto ut exaudias preces
seruorum tuorum et populi tui israhel quecumq; deprecati fuerint
in loco isto tu exaudias in loco habitationis tue in celo et cum exaudieris ignosce.
Si peccauerit homo
proximum suum et habuerit aliquam contra eum
et uenerit iuramentum coram altari tuo in domo hac tu exaudi
de celo et facias et iudices seruos tuos
dempnans impium et reddens viam suam super caput
eius et iustificans iustum et retribuens ei secundum
iustitiam suam. Si fugiens populus tuus israhel
coram inimico quia peccauerint tibi et reuersi fuerint
et confessi nomen tuum et orauerint et deprecati te
in domo hac tu exaudi de celo et dimittas peccata
populi tui israhel et reduces eos in terram quam
dedisti patribus eorum. Quando clausum fuerit celum
et non pluet eo quod peccauerint tibi et orauerint in loco isto
et confessi fuerint nomini tuo et a peccatis suis conuersi fuerint
cum afflixeris eos tu exaudi de celo et dimittas peccata
populi tui israhel et ostendas eis viam bonam in qua ambulent
et des pluuiam super terram tuam quam dedisti populo tuo
in possessionem. Fames si fuerit in terra pestilentia
aurugo uredo locusta et bruchus si fuerint
et obsederit eum inimicus eius in cunctis portis
omnis plaga omnisque infirmitas
universa oratio et deprecatio quecumque facta fuerit ab omni homine
de populo tuo israhel qui cognouerit unusquisque plagam
suam et dolorem suum et expanderit manus suas in domo hac
tu exaudies de celo firmamenti habitaculi tui et propitiaberis
et reddes unicuique iuxta omnes vias suas quas nouisti
cor enim eorum tu solus cognouisti filiorum
hominum ut timeant te cunctis diebus
quibus vixerint super facies terre quam dedisti
patribus nostris. Etenim alienigena qui non de
populo tuo israhel est venerit de terra longinqua propter
nomen tuum. audient enim nomen tuum magnum
et manum tuam fortem et brachium tuum extentum
et cum uenerit et oraverit in loco hoc tu exaudi in celo
firmamenti habitaculi tui et facias omnia
propter quæ inuocauerit te alienigena ut discant
uniuersi populi terre nomen tuum timere sicut populus tuus israhel
et sciant quod nomen tuum inuocatum sit super domum
hanc quam edificaui ego. Si egressus fuerit populus tuus
ad pugnandum contra inimicos suos per viam
quacumque mittes eos et orauerint te contra
uiam ciuitatis huius quam elegisti et domus
quam edificaui nomini tuo et exaudies de celo
orationem eorum et deprecationem eorum et facies
iudicium eorum. Si peccauerint tibi nec enim
est homo qui non peccet et iratus tradideris eos
coram inimicis suis et captiuos duxerint
eos in terram inimicorum procul aut prope
et conuersi fuerint in corde suo in loco
ad quem ducti sunt captiui et egerint
penitentiam et deprecati te fuerint
in terra captiuitatis suæ dicentes peccauimus
iniuste egimus impie tenuit nos
error abierunt et reuersi fuerint
ad te in omni corde suo et in tota
anima sua in terra inimicorum suorum ad quam
ducti sunt captiui et orauerint
te contra viam terræ suæ quam
dedisti patribus eorum et ciuitatis
quam elegisti et domus
quam edificaui nomini tuo et exaudies
de celo firmamenti habitaculi tui orationem eorum
et deprecationem eorum et facies
iudicium et propitiaberis populo tuo
qui peccauit tibi et cunctis iniquitatibus eorum quibus
prævaricati sunt in te et dabis
misericordes coram his qui captiuos habuerint eos
ut misereantur eis quia populus tuus
et hereditas tua sunt quos eduxisti
de terra egypti de medio fornacis ferree ut sint
oculi tui aperti ad deprecationem famuli tui et
populi tui israhel et exaudias eos in cunctis
pro quibus inuocauerint te quoniam tu separasti
eos tibi in hereditatem sicut locutus es
per manum moysi famuli tui
cum educeres patres nostros de egypto domine deus.
Factum est autem cum complesset salomon orans
dominum omnem orationem et deprecationem hanc
surrexit de conspectu
altaris domini. et mitis genibus terræ
et manibus ad celum. Steterat quæ habitat
ecclie illius ecce magna dicere. benedictus dñs
qui dedit requiem populo suo israhel iuxta
omnia quæ locutus est non cecidit
sermo ex
omnibus bonis quæ locutus est per manum
famuli sui.
Sit dñs deus noster nobiscum sicut fuit cum patribus
nostris non derelinquat nos neque proiciat nos
ut declinet cor nostrum ad
inclinemus corda
nostra ad omnes vias eius et mandata eius
et cæremonias quas mandauit patribus
nostris precepta quoque et iudicia quæ
præcipere dignatus est patribus nostris
sermones mei isti quibus

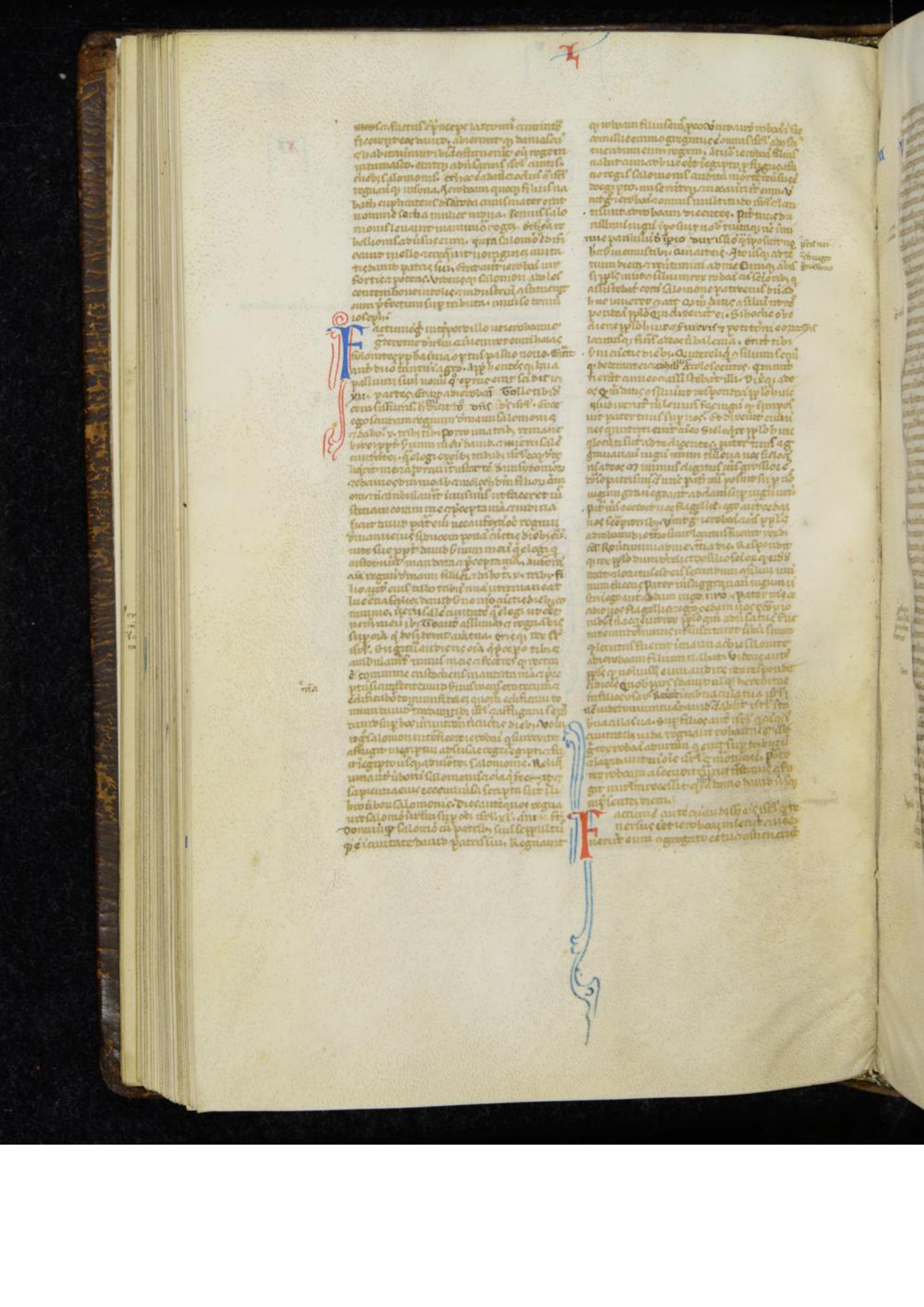

XI

Rex autem Salomon amauit mulieres am-
plas et filiam pharaonis
multas alienigenas moabitidas ammonitidas idumeas sidonias et ethe-
eas de gentibus super quibus dominus dixerat filiis israel
nolite introire ad eas neque illæ introeant ad vos certissime enim
peruertent corda vestra ut sequamini deos suos his adhesit
salomon et habuit uxores quasi reginas septingentas et concubinas
trecentas et mulieres eius. Cumque iam senex esset prauerunt
corda eius mulieres eius ut sequeretur deos alienos nec erat cor
eius perfectum cum domino deo suo sicut cor dauid patris eius
sed abiit salomon post astaroth deam sidoniorum et post
moloch idolum ammonitarum. fecit ergo salomon quæ malum
erant coram domino nec implere uoluit quæ præceperat ei
dominus deus israel qui apparuerat ei bis declinans a mandato
hoc de re præceperat ei ut non sequeretur deos alienos et
non custodiuit quæ mandauit dominus. Dixit ergo dominus ad
salomon quia habuisti hoc apud te et non custodisti pactum
meum et præcepta mea quæ mandaui tibi diuidens diuidam
regnum tuum et dabo illud seruo tuo. Verumtamen
in diebus tuis non faciam propter dauid patrem tuum de manu
filii tui diuidam illud ego autem tribum unam dabo filio meo propter
dauid seruum meum et propter hierusalem ciuitatem quam elegi.

Salomon

Suscitauit dominus satanan aduersarium
Hadad idumæum de stirpe regia qui erat in idumea
cum seruis patris sui adorantibus idola sicut et ipsi
Adhuc autem puer fugerat in egyptum ad pharaonem regem
qui dedit ei domum et terram et annonam quotidianam
Rezon filius eliada fugerat a domino adarezer regem suum
qui congregauerat contra eum latrunculos cum esset dauid
occidens eos et abierant damascum habitauerantque ibi
et regnauerant in damasco. Erat autem hostis israel
cunctis diebus salomonis malum quod hadad
et odium israel habuit et regnauit super syriam
Jeroboam quoque filius nabat ephrathæus de zarira
de tribu ephraim seruus salomonis nomen matris eius
sarua mulier vidua levauit manum contra regem
Hæc autem causa fuit qua levauit manum contra eum
salomon ædificabat mello et complebat
scissuram urbis patris sui dauid erat autem
Jeroboam vir fortis et potens cumque vidisset
salomon adolescentem quod esset operosus
et faciens opus constituit eum præpositum
super omnem exactionem domus ioseph

VIII

Vocauitq; salomon ad se adoniam filium aggith. Et dixit ei. Intelligis quia adonias frater tuus petit mihi regnum? Et populus omnis Israel in me direxit facies suas ut regnem super eos? Sed translatum est regnum et factum est fratris mei: quia illius fuit a domino. Nunc igitur unam petitionem parvam ego deprecor a te: ne confundas faciem meam. Dixitq; ei adonias. Loquere domine mi rex. Et ait salomon. Dic. Dixit ergo adonias. Precor ut detur mihi abisag sunamitis uxor. Respondens salomon regi matri suae ait. Cur postulas abisag sunamitidem adoniae fratri meo? Postula ei et regnum: quia ipse est frater meus maior me: et habet Abiathar sacerdos et Joab filius Sarviae fautores partis eius. Juravitq; salomon per dominum dicens. Haec faciat mihi deus et haec addat: quia contra animam suam locutus est adonias verbum istud. Nunc igitur vivit dominus qui firmavit me et collocavit me super solium David patris mei: et qui fecit mihi domum sicut locutus est: hodie occidetur adonias. Misitq; per manum banaiae filii joiadae: et percussit eum: et mortuus est. Sacerdoti autem abiathar dixit rex. Vade in anathot in agrum tuum: quia vir mortis es tu: sed hodie non interficiam te: eo quod portaveris arcam domini dei coram david patre meo: et laboraveris in cuncto in quo laboravit pater meus. Ejecit ergo salomon abiathar de sacerdotio domini: ut impleret sermonem domini quem locutus fuerat super domum heli in silo. Et rumor pervenit ad joab: nam et ipse secutus fuerat adoniam: licet non secutus fuerat absalom. Fugit ergo joab in tabernaculum domini: et apprehendit cornua altaris. Nuntiatumq; est regi salomoni quod fugisset joab in tabernaculum domini: et ecce est juxta altare. Misit ergo salomon banaiam filium joiadae dicens. Vade et irruere in eum. Venit ergo banaias in tabernaculum domini: et ait ei. Haec dicit rex. Egredere. Qui respondit. Non egrediar: sed hic morior. Retulit ergo banaias regi verbum dicens. Haec locutus est joab: et haec respondit mihi. Dixitq; ei rex. Fac sicut locutus est: et occide eum: et sepeli: ut auferas sanguinem innocentem quem effudit joab a me et a domo patris mei. Dominus autem reddat sanguinem eius super caput ejus: qui irruens in duos viros justos et bonos interfecit eos gladio: patre meo david ignorante: Abner videlicet filium ner principem militiae israel: et amasa filium jether principem militiae juda. Corruent ergo sanguines eorum super caput joab et super caput seminis ejus in aeternum: david autem et semini ejus et domui ejus et throno ejus pax sempiterna a domino. Ascendit ergo banaias filius joiadae: et irruit in eum: et interfecit eum: et sepultus est in domo sua in deserto. Et dedit rex salomon banaiam filium joiadae pro eo principem militiae: et sadoc sacerdotem posuit rex pro abiathar. Misit autem rex et vocavit semei: et dixit ad eum. Aedifica tibi domum in jerusalem et habita ibi: et non egredieris inde huc atque illuc. In die autem qua egressus fueris et transieris torrentem cedron: scito pro certo quod morte morieris. Dixitq; semei regi. Bonus sermo: sicut locutus est dominus meus rex ita faciet servus tuus. Habitavit ergo semei in jerusalem dies multos: et post tres annos fugerunt duo servi semei ad achis filium maacha regem geth: et nuntiatum est semei dicentes. Ecce servi tui in geth sunt. Abiit ergo semei et adduxit servos suos de geth: et venit achis ad eum. Cumque reversus esset semei et adduxisset servos suos de geth: et venisset in jerusalem coram rege salomone: dixit ei salomon. Nonne adjuravi te per dominum: et contestatus sum te dicens. In die qua egressus fueris et ambulaveris huc atque illuc: scito pro certo quod morte morieris? Et dixisti mihi. Bonus sermo quem audivi. Cur ergo non custodisti juramentum domini: et praeceptum quod praecepi tibi? Et rursum dixit rex ad semei. Tu scis omnem malitiam tuam quam novit cor tuum quod fecisti patri meo david: et reddet dominus malitiam tuam in caput tuum. Rex autem salomon benedictus: et thronus david firmus erit coram domino in aeternum. Praecepitq; rex banaiae filio joiadae: qui egressus percussit eum: et mortuus est. Regnum ergo confirmatum est in manu salomonis.

Et sociatus est salomon pharaoni regi aegypti: accepitq; filiam ejus: et introduxit eam in civitatem david donec compleret aedificans domum suam: et domum domini: et muros in circuitu jerusalem. Verumtamen populus immolabat in excelsis: quia aedificata domus nomini domini non erat usque in diem illum. Diligebat autem salomon dominum: ambulans in praeceptis david patris sui: absque eo quod in excelsis immolabat et adolebat incensum. Abiit autem rex in gabaon ut immolaret ibi: erat enim excelsum magnum: mille hostias holocaustabat salomon super altare illud. In gabaon apparuit dominus salomoni per somnium noctis: dixitq; deus. Postula quod vis ut dem tibi. Dixitq; salomon. Tu fecisti cum servo tuo david patre meo misericordiam magnam: sicut ambulavit coram te in veritate et justitia et in aequitate cordis cum tecum: custodisti ei misericordiam magnam hanc: et dedisti ei filium sedentem super solium ejus sicut est hodie. Nunc igitur domine deus meus tu regnare fecisti servum tuum pro david patre meo: ego autem sum puer parvulus: nesciens egressum et introitum meum. Et servus tuus in medio populi quem elegisti populi infinitus: qui numerari et supputari prae multitudine non potest. Dabis ergo servo tuo cor docile ut populum tuum judicare possit: et discernere inter bonum et malum. Quis enim potest judicare populum tuum hunc multum? Placuit ergo sermo coram domino: quod salomon hanc rem postulasset. Et ait deus ad eum. Quia postulasti verbum hoc: et non petisti tibi dies multos: nec petisti tibi divitias: nec petisti animas inimicorum tuorum: sed petisti tibi prudentiam ut audias judicium: ecce feci tibi secundum sermones tuos: et dedi tibi cor sapiens et intelligens in tantum ut nullus ante te similis tui fuerit: nec post te surrexerit tibi similis. Sed et haec quae non petisti dedi tibi: divitias videlicet et gloriam: et cunctis diebus tuis non habebit quisquam similem tui inter reges. Si autem ambulaveris in viis meis: et custodieris praecepta mea et mandata mea: sicut ambulavit david pater tuus: longos faciam dies tuos. Evigilavit autem salomon: et intellexit quod somnium vidisset. Et venit jerusalem: stetitq; coram arca foederis domini: et obtulit holocausta et fecit victimas pacificorum: et fecit convivium universis servis suis. Tunc venerunt duae mulieres meretrices ad regem: et steterunt coram eo. Dixitq; una mulierum. Obsecro domine mi: ego et mulier haec habitabamus in domo una: et peperi apud eam in cubiculo. Tertio autem die postquam ego peperi: peperit et haec: eramus simul: nec quisquam alius nobiscum in domo: duo tantum habitabamus in cubiculo. Mortuus est autem filius mulieris hujus nocte: quia obdormivit super eum. Et consurgens media nocte tulit filium meum de latere meo: ancilla tua dormiente: et collocavit eum in sinu suo: filium autem suum mortuum reposuit in sinu meo. Cumque surrexissem mane ut darem lac filio meo: inveni mortuum: et diligenter contemplatus deprehendi non esse filium meum quem genueram. Dixit mulier altera. Non est ita ut dicis: sed filius meus vivit: et filius tuus mortuus est. Rursum illa contradicebat dicens. Mentiris: filius enim tuus mortuus est: meus autem vivit. Sic coram rege contendebant. Dixitq; rex. Haec dicit: filius meus qui vivit: et filius tuus mortuus est: et illa respondet. Non: sed filius tuus mortuus est: et filius meus qui vivit. Ait ergo rex. Afferte mihi gladium. Cumque attulissent gladium coram rege: dixit rex. Dividite puerum vivum in duas partes: et date dimidium uni: et dimidium alteri. Dixit autem mulier cujus filius vivebat ad regem: commota visceribus super filio suo: Obsecro domine mi: date illi infantem vivum: et nolite occidere eum. Haec autem dicebat: Nec mihi nec tibi sit: sed dividatur. Respondens rex ait. Date huic infantem vivum: et nolite occidere eum: haec enim est mater ejus. Audivit igitur omnis Israel judicium quod judicasset rex: et timuerunt regem: videntes sapientiam dei esse in eo ad faciendum judicium.

IX

Et factum est cum aedificasset salomon domum domini: et domum regis: et omnia quae optaverat et desiderabat facere: apparuit dominus salomoni secundo: sicut apparuerat ei in gabaon. Dixitq; dominus ad eum. Exaudivi orationem tuam et deprecationem tuam qua deprecatus es coram me: sanctificavi domum hanc quam aedificasti ut ponerem nomen meum ibi in sempiternum: et erunt oculi mei et cor meum ibi cunctis diebus. Tu autem si ambulaveris coram me sicut ambulavit david pater tuus in simplicitate cordis et in aequitate: et feceris omnia quae praecepi tibi: et legitima mea et judicia mea custodieris: dabo solium regni tui super Israel in sempiternum: sicut locutus sum david patri tuo dicens. Non auferetur de stirpe tua vir qui sedeat super solium Israel. Si autem aversi fueritis vos et filii vestri a me: et non custodieritis praecepta mea et legitima mea quae proposui coram vobis: sed abeuntes servieritis diis alienis et adoraveritis eos: auferam Israel de terra quam dedi eis: et domum quam sanctificavi nomini meo projiciam a facie mea: et erit Israel in proverbium et in fabulam cunctis populis. Et domus haec quae sublimis fuit omnis qui transierit per eam obstupescet: et sibilabit super ruinam ejus: et dicent. Quare fecit dominus sic terrae huic et domui huic? Et respondebunt. Eo quod dereliquerint dominum deum suum qui eduxit patres eorum de terra aegypti: et apprehenderint deos alienos: et adoraverint eos: et coluerint eos: propterea adduxit dominus super eos omne malum hoc. Viginti autem annis transactis in quibus aedificavit salomon duas domos: domum domini: et domum regis: Hiram rex tyri ministravit salomoni in lignis cedrinis et abiegnis et auro juxta omnem voluntatem ejus: tunc dedit rex salomon hiram viginti civitates in terra galilaeae. Et egressus est hiram de tyro ut videret civitates quas dederat ei salomon: et non placuerunt ei. Dixitq; eis. Quae sunt civitates istae quas dedisti mihi frater? Et vocavit eas terram chabul usque in praesentem diem. Misit autem hiram regi centum viginti talenta auri. Haec autem causa tributi quod levavit rex salomon: ut aedificaret domum domini: et domum suam: et mello: et murum jerusalem: et asor: et mageddo: et gazer. Pharao rex aegypti ascendit et cepit gazer: et succendit eam igni: et chananaeum qui habitabat in civitate interfecit: et dedit eam in dotem filiae suae uxori salomonis: et aedificavit salomon gazer: et bethoron inferiorem: et baalath: et thadmor in deserto in terra sua: et omnes civitates horreorum quae fuerunt salomonis: et civitates quadrigarum: et civitates equitum: et universa quae voluit salomon aedificare in jerusalem: et in libano: et in omni terra potestatis suae. Omnem populum qui remanserat de amorrhaeo: et hetthaeo: et pherezaeo: et hevaeo: et jebusaeo: qui non sunt de filiis Israel: filios eorum qui remanserant post eos in terra: quos videlicet non interfecerant filii Israel: fecit salomon tributarios usque in praesentem diem. De filiis autem Israel non posuit salomon servire quemquam: sed erant viri bellatores et ministri ejus et principes et duces et tribuni et praefecti quadrigarum ejus et equites ejus. Hi sunt principes praefectorum qui erant super opera salomonis: quingenti et quinquaginta praepositi populi qui operabantur in operibus. Filia autem pharaonis ascendit de civitate david in domum suam quam aedificaverat ei salomon: tunc aedificavit mello. Offerebat autem salomon tribus vicibus per annum holocausta et pacifica super altare quod aedificaverat domino: et adolebat incensum coram domino: postquam completa est domus. Classem quoque fecit rex salomon in asiongaber quae est juxta ailath in littore maris rubri in terra idumaeae. Misitque hiram in classe illa servos suos nautas gnaros maris cum servis salomonis: qui navigaverunt in ophir: et tulerunt inde auri talenta quadringenta quinquaginta: et attulerunt regi salomoni.

X

Audiens autem regina saba famam salomonis in nomine domini: venit tentare eum in aenigmatibus. Et ingressa jerusalem cum grandi comitatu: et camelis portantibus aromata et auri pondus infinitum nimis: et lapides pretiosos: venit ad salomonem: et locuta est ei omnia quae habebat in corde suo. Et docuit eam salomon universa quae proposuerat ei: non fuit sermo quem rex ignoraret et non esset ei necessarius. Quae postquam vidit sapientiam salomonis: et domum quam aedificaverat: et cibos mensae ejus: et habitacula servorum: et ordines ministrantium: vestesque eorum: et pincernas: et holocausta quae offerebat in domo domini: non habebat ultra spiritum: dixitque ad regem. Verus est sermo quem audivi in terra mea de sermonibus tuis et de sapientia tua: et non credebam narrantibus donec ipsa venirem et oculis meis cernerem: et probarem quod dimidium non fuerit narratum mihi: major sapientia et opera tua rumorem quem audivi. Beati viri tui: et beati servi tui qui stant coram te semper et audiunt sapientiam tuam. Sit dominus deus tuus benedictus: qui voluit te ponere super solium Israel: et dilexit dominus Israel in sempiternum: et constituit te regem ut facias judicium et justitiam. Dedit autem regi talenta auri centum viginti: et aromata multa nimis: et lapides pretiosos. Non sunt allata aromata tanta quanta dedit regina saba regi salomoni. Classis quoque hiram quae portabat aurum de ophir: attulit ligna thyina multa nimis et lapides pretiosos. Fecitque rex de lignis thyinis fulcimenta domui domini et domui regis: et citharas et psalteria cantoribus. Non sunt allata ligna thyina tanta nec visa usque in praesentem diem. Rex autem salomon dedit reginae sabae omnia quae voluit petitione sua: exceptis his quae ei dare consuevit de manu sua. Reversa est igitur et abiit in terram suam cum servis suis. Erat autem pondus auri quod allatum est salomoni per singulos annos sescenta sexaginta sex talenta auri: exceptis his quae offerebant negotiatores et mercatores: et omnes reges arabiae: et duces terrae. Fecitque rex salomon ducenta scuta de auro purissimo: sescentos aureos dedit in scutum unum: et trecentos aureos dedit in clypeum unum: et posuit ea rex in domo nemoris libani. Fecit quoque rex thronum eburneum grandem: et vestivit eum auro purissimo. Sex gradus throni: et scabellum aureum: et duo brachia: et duo leones stantes juxta brachia: et duodecim leones stantes super gradus hinc et inde: non est factus in universis regnis. Omnia vasa quibus bibebat rex salomon: de auro erant: et vasa domus nemoris libani: de auro purissimo: nihil ex argento: quia pro nihilo reputabatur in diebus salomonis. Classis enim regis ibat in tharsis cum classe hiram semel per tres annos: et deferebat inde auri et argenti dentes elephantorum: et simias et pavos. Et magnificatus est rex salomon super omnes reges terrae divitiis et sapientia. Et omnis terra desiderabat videre salomonem: et audire sapientiam ejus quam dederat deus in corde ejus. Et ipsi deferebant singuli munera sua: vasa argentea et aurea: vestes et arma: et aromata: equos et mulos per annos singulos. Congregavit autem salomon equites et quadrigas: et fuerunt ei mille quadringentae quadrigae et duodecim millia equitum: quos collocavit in urbibus quadrigarum: et cum rege in jerusalem. Et dedit rex argentum in jerusalem quasi lapides: et cedros quasi sycomoros quae nascuntur in campestribus multis. Et educebantur equi salomonis de aegypto et de cilicia: mercatores regis emebant de cilicia pretio constituto. Ascendebat autem et egrediebatur de aegypto currus sescentis argenteis: et equus centum quinquaginta: sic omnibus regibus hettaeorum et regibus syriae per manus eorum educebantur.

XI

Rex autem salomon amavit mulieres alienigenas multas: filiam pharaonis: moabitidas: ammonitidas: idumaeas: sidonias: hettaeas: de gentibus super quibus dixit dominus filiis Israel. Non ingredimini ad eas: neque enim illae introibunt ad vos. Certe enim avertent corda vestra ut sequamini deos earum. Huic salomon adhaesit amore nimio. Habuitque uxores quasi reginas septingentas: et concubinas trecentas: et avertebant mulieres cor ejus. Cumque jam senex esset: depravatum est cor ejus per mulieres ut sequeretur deos alienos: nec erat perfectum cor ejus cum domino deo suo sicut cor david patris ejus. Secutus est igitur salomon astaroth deam sidoniorum: et moloch idolum ammonitarum. Et fecit salomon malum coram domino: et non implevit quod secutum est dominum sicut david pater ejus. Tunc aedificavit salomon fanum chamos idolo moabitarum in monte qui respicit contra faciem jerusalem: et moloch idolo filiorum ammon. Sic fecit cunctis uxoribus suis alienigenis: quae adolebant incensum et immolabant diis suis. Iratus est ergo dominus salomoni: quia recessit cor ejus a domino deo Israel qui apparuerat ei bis: et praeceperat ei de hac re ne sequeretur deos alienos: et non custodivit quae mandavit ei dominus. Dixit ergo dominus ad salomonem. Quia habuisti hoc apud te: et non custodisti pactum meum et praecepta mea quae mandavi tibi: dividens scindam regnum tuum: et dabo servo tuo. Verumtamen in diebus tuis propter david patrem tuum non faciam: de manu filii tui scindam illud. Sed nec totum regnum auferam: tribum unam dabo filio tuo propter david servum meum: et propter jerusalem quam elegi. Suscitavit autem dominus adversarium salomoni adad idumaeum de regione idumaea: de stirpe regis: qui cum esset puer in aegypto: fugerat ad pharaonem regem aegypti: et habebat ille domum et victum et agros. Et adad adhuc puer erat: cum fugeret david et joab princeps militiae: qui ascendit ad sepeliendum occisos: et percussit omne masculinum in idumaea. Sex enim mensibus ibi commoratus est joab et omnis Israel: donec interficeret omne masculinum in idumaea. Fugit ergo adad ipse et viri idumaei de servis patris ejus cum eo: ut ingrederetur aegyptum: adad autem puer erat parvulus. Cumque surrexissent de madian: venerunt in pharan: et tulerunt secum viros de pharan: et ingressi sunt aegyptum ad pharaonem regem aegypti: qui dedit ei domum: et victum constituit: et terram dedit ei. Invenit autem adad gratiam coram pharaone nimis: ita ut daret ei uxorem sororem uxoris suae thaphnes reginae: soror autem thaphnes genuit ei genubath filium suum: quem nutrivit thaphnes in domo pharaonis: et erat genubath in domo pharaonis inter filios ejus. Adad autem audiens in aegypto quod dormisset david cum patribus suis: et mortuus esset joab princeps militiae: dixit ad pharaonem. Dimitte me ut vadam in terram meam. Dixitque ei pharao. Quid tibi deest apud me: ecce quae petis ut vadas in terram tuam? Respondit. Nihil: sed dimitte me omnino. Suscitavit quoque ei deum adversarium rasin filium eliada: qui fugerat adadezer regem suum: qui percussit eum: et congregati sunt contra eum viri latrones: et abierunt damascum: et habitaverunt ibi: et regnaverunt in damasco. Fuit autem adversarius israel omnibus diebus salomonis: praeter malum quod fecit adad: et odivit Israel: et regnavit super syriam. Jeroboam quoque filius nabat ephrathaeus de sarira de stirpe servae salomonis: levavit manum contra regem. Haec autem causa fuit qua levavit manum contra regem: aedificabat salomon mello: et claudebat lacunam civitatis david patris sui. Erat autem jeroboam vir fortis et potens: videns adolescentem quod operaretur opus: constituit eum praepositum super omnem exactionem domus joseph. Factum est autem in tempore illo: egressus est jeroboam de jerusalem: et invenit eum in via ahias silonites propheta: opertus pallio novo: et erant duo tantum in regione. Apprehendens ahias pallium suum novum quo indutus erat: scidit illud in duodecim partes: et dixit ad jeroboam. Tolle tibi decem partes: haec enim dicit dominus deus Israel. Ecce ego scindam regnum de manu salomonis: et dabo tibi decem tribus: tribus autem una erit ei propter servum meum david: et propter jerusalem civitatem quam elegi ex omnibus tribubus Israel. Eo quod dereliquerit me: et adoraverit astaroth deam sidoniorum: et chamos deum moabitarum: et moloch deum filiorum ammon: et non ambulaverit in viis meis ut faceret quod placet coram me: et justitias meas et judicia mea: sicut david pater ejus. Non auferam autem omne regnum de manu ejus: sed principem eum constituam cunctis diebus vitae ejus propter david servum meum quem elegi: qui custodivit praecepta mea et legitima mea. Tollam autem regnum de manu filii ejus: et dabo tibi decem tribus. Filio autem ejus dabo tribum unam: ut permaneat lucerna david servi mei coram me omni tempore in jerusalem civitate quam elegi mihi ut ponerem nomen meum ibi. Te autem assumam: et regnabis super omnia quae desiderat anima tua: et eris rex Israel. Si ergo audieris omnia quae praecipiam tibi: et ambulaveris in viis meis: et feceris quod rectum est coram me: custodiens praecepta mea et mandata mea: sicut fecit david servus meus: ero tecum: et aedificabo tibi domum fidelem: sicut aedificavi david: et dabo tibi Israel. Et humiliabo semen david propter hoc: verumtamen non cunctis diebus. Quaesivit autem salomon occidere jeroboam: qui surrexit et fugit in aegyptum ad sesac regem aegypti: et fuit in aegypto usque ad mortem salomonis. Reliqua autem sermonum salomonis: et omnia quae fecit: et sapientia ejus: nonne haec scripta sunt in libro verborum salomonis? Dies autem quibus regnavit salomon in jerusalem super omnem Israel quadraginta anni sunt. Dormivitque salomon cum patribus suis: et sepultus est in civitate david patris sui: regnavitque roboam filius ejus pro eo.

XII

Roboam autem quem filium genuerat bathsabee ad montem ephraim: et abierat ad eum ut constitueret eum regem super omnem Israel: et ut ungeretur in regem jeroboam filius nabat: qui cum adhuc esset in aegypto audisset haec: fugerat enim a facie salomonis: et habitabat in aegypto: misit et vocavit eum. Et venerunt omnes principes israel: et locuti sunt ad roboam dicentes. Pater tuus aggravavit jugum nostrum: tu nunc minora imperia patris tui et grave jugum quod posuit super nos: et serviemus tibi. Qui ait ad eos. Revertimini ad me post tres dies. Et ingressus est populus. Et rex roboam iniit consilium cum senibus qui stabant coram salomone patre ejus dum adhuc ipse viveret: et ait. Quomodo consulitis vos ut respondeam populo huic? Qui dixerunt ei. Si placet tibi domine rex: et servies populo huius diei: et obsequens fueris eis: et locutus ad eos verba placabilia: erunt tibi servi cunctis diebus. Ille autem dereliquit consilium quod dederunt ei senes: et iniit consilium cum adolescentibus qui nutriti fuerant cum eo: et stabant coram illo. Dixitque ad eos. Quid consulitis vos ut respondeamus populo huic qui locutus est ad me dicens. Minora fac imperia quae posuit pater tuus super nos? Et dixerunt ei adolescentes qui nutriti fuerant cum eo: Haec dices populo qui locutus est ad te dicens. Pater tuus aggravavit jugum nostrum: tu minora fac nobis: sic loqueris ad eos. Parvulus meus grossior lumbis patris mei: nunc ergo pater meus imposuit vobis jugum grave: ego autem addam jugo vestro. Pater meus erudivit vos flagellis: ego autocem castigabo vos scorpionibus. Venit ergo jeroboam et omnis populus ad roboam die tertia: sicut praecepit rex dicens. Revertimini ad me die tertia. Et respondit rex populo duriora: dereliquit consilium senum quod dederant ei: et locutus est ad eos juxta consilium adolescentium dicens. Pater meus aggravavit jugum vestrum: ego autem addam jugo vestro. Pater meus erudivit vos flagellis: ego autem castigabo vos scorpionibus. Non ergo acquievit rex populo: quia aversa erat voluntas a domino ut impleret sermonem suum quem locutus fuerat in manu ahiae silonitis ad jeroboam filium nabat. Videns autem omnis Israel quod non audisset eos rex: respondit populus regi dicens. Quae nobis pars in david? Et non habemus hereditatem in filio jesse. Vade in tabernacula tua israel: tu vide domum tuam david. Et abiit israel in tabernacula sua. Super filios autem Israel qui habitabant in urbibus juda regnavit roboam. Misit quoque rex roboam aduram qui erat super tributa: et lapidaverunt eum filii Israel: et mortuus est. Rex autem roboam festinavit ascendere currum suum ut fugeret in jerusalem. Et defecit israel a domo david usque in praesentem diem. Audivit autem omnis israel quod reversus esset jeroboam: et miserunt et vocaverunt eum ad coetum: et constituerunt eum regem super omnem Israel: non secuta est domum david nisi tribus juda tantum. Venit autem roboam in jerusalem: et congregavit omnem domum juda et tribum benjamin centum octoginta millia virorum bellatorum: ut pugnarent contra domum israel: et reverterent regnum roboam filio salomonis. Factum est autem verbum domini ad semeiam virum dei dicens. Dic roboam filio salomonis regi juda: et universae domui juda et benjamin: et reliquae parti populi: haec dicit dominus. Non ascendetis: neque pugnabitis contra fratres vestros filios israel: revertatur unusquisque in domum suam: a me enim factum est verbum istud. Et audierunt verbum domini: et reversi sunt ut irent juxta sermonem domini. Aedificavit autem jeroboam sichem in monte ephraim: et habitavit in ea: egressusque inde aedificavit phanuel. Dixitque jeroboam in corde suo. Nunc revertetur regnum ad domum david: si ascenderit populus iste ut faciat victimas in domo domini in jerusalem: et convertetur cor populi hujus ad dominum suum roboam regem juda: et interficient me: et revertentur ad roboam regem juda. Consilio igitur accepto fecit duos vitulos aureos: et dixit ad eos. Nolite ultra ascendere in jerusalem. Ecce dii tui israel qui eduxerunt te de terra aegypti. Et posuit unum in bethel: et alterum dedit in dan. Quae res in peccatum vertit: ibant enim populi ad adorandum coram facie unius usque dan. Fecit quoque fanum in excelsis: et sacerdotes de novissimis populi qui non erant de filiis levi. Constituit autem diem festum in mense octavo quinta decima die mensis sicut celebrabatur dies festus in juda: et ascendit ipse super altare: sic fecit in bethel: ut immolaret vitulis quos fecerat: et constituit in bethel sacerdotes excelsorum quae fecerat. Ascendit ergo in altare quod fecerat in bethel quinta decima die mensis octavi: mense quem finxerat corde suo: et constituit diem festum filiis israel: et ascendit ad altare ut adoleret incensum. Ecce autem vir dei venit de juda in verbo domini in bethel: jeroboam stante juxta altare ut adoleret incensum. Et clamavit contra altare in sermone domini et dixit. Altare altare haec dicit dominus. Ecce filius nascetur domui david josias nomine: et immolabit super te sacerdotes excelsorum qui nunc adolent incensum super te: et ossa hominum comburentur super te. Dedit autem in die illo signum dicens. Hoc est signum quod locutus est dominus. Ecce altare scindetur: et effundetur cinis qui est super eum. Factum est autem ut audiret rex sermonem viri dei quem clamaverat contra altare in bethel: extenditque manum suam de altari dicens. Tenete eum. Et exaruit manus ejus quam extenderat contra eum: et altare scissum est: et effusus est cinis de altari juxta signum quod dederat vir dei in sermone domini. Respondens rex ait viro dei. Roga faciem domini dei tui: et ora pro me ut reddatur manus mea mihi. Rogavit vir dei faciem domini: et reddita est manus regi: et facta est sicut prius fuerat. Dixitque rex ad virum dei. Ingredere mecum domum: et reficere: dabo tibi munus. Ait vir dei ad regem. Si dederis mihi medium domus tuae non ingrediar tecum: nec comedam panem nec bibam aquam in loco isto. Sic enim mandatum habeo in verbo domini dicentis. Non comedas panem nec bibas aquam: nec revertaris per viam qua ambulasti. Et abiit per viam alteram: nec reversus est in viam qua venerat in bethel. Propheta autem senex habitabat in bethel: et venerunt filii ejus et narraverunt ei omnia opera quae fecerat vir dei in die illa in bethel: verba quae locutus fuerat ad regem: narraverunt quoque patri suo. Dixitque pater eorum ad eos. Quam viam abiit? Viderunt autem filii ejus viam qua abierat vir dei qui venerat de juda. Et dixit ad filios suos. Stringite mihi asinum. Cumque strinxissent ei asinum: ascendit super eum: et abiit post virum dei: et sedit sub quercu: et ait ei. Tu es vir dei qui venisti de juda? Respondit. Ego sum. Dixitque ad eum. Veni mecum domum: et comede panem. Ait ille. Non possum: nec ingrediar tecum: nec comedam panem nec bibam aquam tecum in loco isto. Mihi enim dictum est in sermone domini: Non comedas panem nec bibas aquam: nec revertaris per viam qua ambulasti. Ait ille. Et ego propheta similis tui sum: et angelus locutus est mihi in sermone domini dicens. Reduc eum tecum in domum tuam ut comedat panem et bibat aquam. Mentitus est ei. Reduxit ergo eum secum: et comedit panem in domo ejus et bibit aquam. Cumque illi recumberent ad mensam factum est verbum domini ad prophetam qui reduxerat eum: et clamavit ad virum dei qui venerat de juda dicens. Haec dicit dominus. Quia inobediens fuisti ori domini: et non custodisti praeceptum quod praecepit tibi dominus deus tuus: et reversus es: et comedisti panem et bibisti aquam in loco in quo prohibuerat tibi ne comederes panem et biberes aquam: non inferetur cadaver tuum sepulchrum patrum tuorum. Cumque comedisset panem et bibisset: stravit asinum propheta qui reduxerat eum. Et abiit: invenitque eum leo in via et occidit: et erat cadaver ejus projectum in via: asinus autem stabat juxta illud: et leo stabat juxta cadaver. Et ecce viri qui transibant videbant cadaver projectum in via: et leonem stantem juxta cadaver: et venerunt et narraverunt in civitate in qua propheta senex habitabat. Quod cum audisset propheta qui reduxerat eum de via: dixit. Vir dei iste inobediens fuit ori domini: tradidit eum dominus leoni: qui contrivit eum et occidit juxta sermonem quem locutus est ad eum. Dixitque filiis suis. Stringite mihi asinum. Cumque strinxissent: ascendit et invenit cadaver projectum in via: et leonem stantem juxta cadaver: non comedit leo cadaver nec laesit asinum. Tulit ergo propheta cadaver viri dei: et imposuit illud super asinum

XIII

XVI

Anno xxiiii asa regnante baasa filio
abiam super omnem israhel triginta
octo annis. Et non fuit bellum usque
ad annum tricesimum quintum regni asa.
Ascendit autem baasa filius ahia rex
israhel contra iudam et edificabat
ramatha ut non esset egredi et ingredi
ad asa regem iuda. Tulit ergo asa
argentum et aurum de thesauris domus
domini et de thesauris regis et misit
ad benadab regem syriae qui habitabat
in damasco dicens. Fœdus est inter me
et te et inter patrem meum et patrem
tuum. Ecce misi tibi munera argentum
et aurum. Vade et irrita pactum tuum
cum baasa rege israhel ut recedat a me.
Cui benadab regi assentiens misit
principes exercitus sui contra civitates
israhel et percusserunt ahion et dan
et abelmaim et omnes urbes munitiones
nephthali. Quod cum audisset baasa
cessavit ædificare ramatha et opus
eius dissolvit. Rex autem asa congregavit
universum iudam et tulerunt lapides
ramatha et ligna eius quibus ædificare
baasa et exstruxit ex eis gabaa
benjamin et maspha. Reliqua autem
omnia sermonis asa et universa fortitudo
eius et cuncta quæ fecit et civitates
quas ædificavit nonne hæc scripta sunt
in libro verborum dierum regum iudæ?
Absque eo quod in tempore senectutis
suæ infirmatus est pedibus. Dormivit
ergo asa cum patribus suis et sepultus
est in sepulchro patris sui david
regnavitque pro eo iosaphat filius eius.
Anno secundo asa regis iudæ regnavit
nadab filius hieroboam super israhel
duobus annis
et fecit malum coram domino ambulavit
in via patris sui et in peccato eius
quo peccare fecit israhel. Insidiatus
est ei baasa filius ahia domus issachar
percussitque eum in gebbethon urbe
palæstinorum. Nadab enim et omnis
israhel obsidebant gebbethon. Interfecit
ergo eum baasa anno tertio asa regis
iudæ et regnavit pro eo. Cumque
regnare cœpisset percussit omnem
domum hieroboam non dimisit ex
ea quidquam animæ sed delevit eam
juxta verbum domini quod locutus
fuerat in manu servi sui achiæ silonitis
propter peccata hieroboam quæ peccavit
et fecit peccare israhel ad iracundiam
qua irritavit dominum deum israhel.
Reliqua autem sermonum nadab et
omnia quæ fecit nonne hæc scripta
sunt in libro verborum dierum regum
israhel?

Anno tertio asa regis iudæ regnavit
baasa filius ahia super israhel in
thersa viginti quattuor annis.
Et fecit malum coram domino ambulavit
in via hieroboam et in peccato eius
quo peccare fecit israhel. Locutus est
autem dominus ad iehu filium hanani
contra baasa dicens. Eo quod exaltaverim
te de pulvere et constituerim principem
super populum meum israhel tu autem
ambulasti in via hieroboam et peccare
fecisti populum meum israhel ad
iracundiam me irritare in peccatis suis
ecce ego demetam posteritatem baasa
et posteritatem domus eius faciamque
domum tuam sicut domum hieroboam
filii nabat. Qui mortuus fuerit de baasa
in civitate comedent eum canes et qui
mortuus fuerit de illo in agro devorabunt
eum volucres cœli. Reliqua autem
sermonum baasa et quæ fecit fortiter
et bella eius nonne hæc scripta sunt
in libro verborum dierum regum israhel?
Dormivit ergo baasa cum patribus suis
et sepultus est in thersa. Regnavitque
ela filius eius pro eo anno secundo
asa regis iudæ.

Anno tricesimo asa regis iudæ regnavit
ela filius baasa super israhel in thersa duobus
annis. Conspiravit autem contra eum
zamri dux partis suæ dimidiæ quadrigarum
cumque ille esset in thersa et ebiberet
se et inebriaretur in domo arsa præfecti
domus in thersa ingressus zamri percussit
eum et interfecit anno tricesimo
asa regis iudæ regnavitque pro eo.
Cumque regnare cœpisset postquam sedit
in solio suo percussit omnem domum
baasa non dimisit ex ea mingentem ad
parietem et propinquantes ac fratres
illius et amicos. Et delevit domum
baasa juxta verbum domini quod locutus
fuerat in manu iehu prophetæ propter
universa peccata baasa et peccata ela filii
eius quæ peccaverunt et fecerunt
israhel — provocaverunt dominum deum
israhel in idolis suis. Reliqua autem
sermonum ela et universa quæ operatus
est nonne hæc scripta sunt in libro
verborum dierum regum israhel?

Anno tricesimo et uno asa regis iudæ regnavit
zamri septem diebus in thersa. Populus
autem castrorum audierat philistiim
gebbethon urbem esse captam. Qui
egressus de castris constituit regem
amri ipse quoque die illa in castris
Audientes autem qui erant in castris
quod insidiatus esset zamri regi et
interfecisset eum fecerunt ibi regem
amri principem militiæ super israhel.
Amri ergo et omnis israhel cum eo
obsederunt thersa. Videns autem zamri
quod capienda esset civitas ingressus
palatium domus regiæ succendit super
se domum regiam igni et mortuus est
propter peccata sua quæ peccavit
faciens malum coram domino ambulans
in via hieroboam et in peccato eius
quod operatus est ut faceret peccare
israhel. Reliqua autem sermonum
zamri et coniuratio eius qua conjuravit
contra dominum nonne hæc scripta
sunt in libro verborum dierum regum
israhel?

Tunc populus qui erat in castris audivit
quod amri esset factus rex et quod
conjurasset contra regem. Omnis ergo
israhel constituit amri principem militiæ
super se in die illa in castris. Ascendit
autem amri de gebbethon et omnis
israhel cum eo et obsederunt thersa.
Videns autem amri quod civitas
capienda esset misit nuntios ad
semei filium gera principem tribus
benjamin ut dicerent ei. Tolle me
et educ de civitate quia in te spes
mea est et in peccato tuo quod
operatus es coram domino. Fecit
enim malum coram domino ambulavit
in via hieroboam et in peccato eius
quo peccare fecit israhel. Reliqua autem
sermonum amri quæ operatus est
et fortitudo eius quam ostendit
nonne hæc scripta sunt in libro
verborum dierum regum israhel?

Tunc dimisit populus amri in media parte
israhel et populus sequens homini filio
gineth qui factus est rex pro eo
et regnavit cum eo in media parte

XVII

XVIII

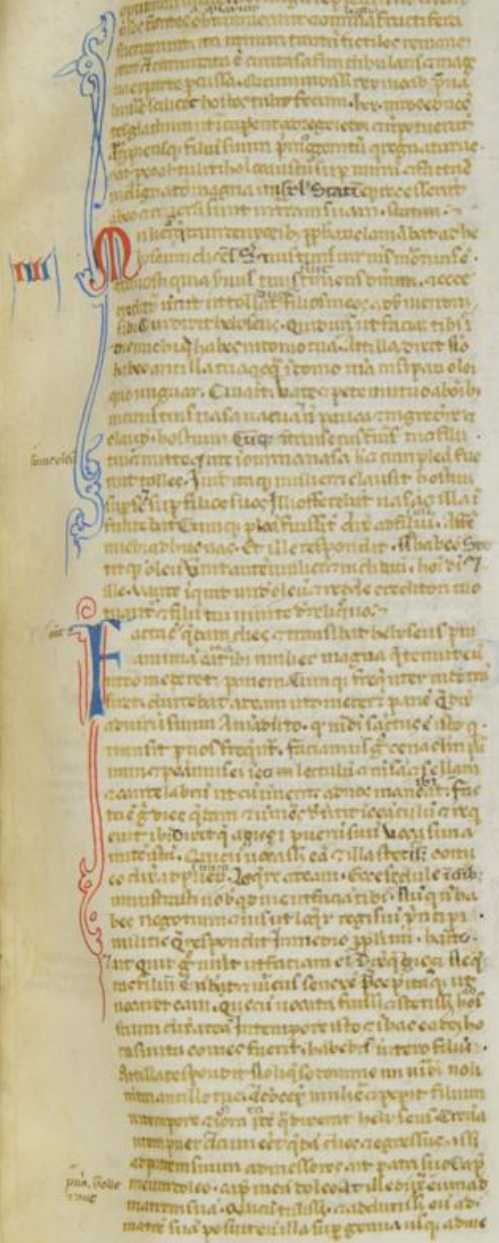
habuit hec pugnabat ipse cum pelitibus a
mittebat omnes hostes a Syrechi autem ipse cum
[illegible]

Cumque pugnaret contra Israel recesserunt hi
milites recesserunt latrones pugnare
ipse filii israel recesserunt fugerunt accepto
[illegible]
ecclesiis pugnabat cum
[illegible]
[illegible]
[illegible]

107

Oriae autē filiae ab regnauit cepit ſe-
ſilis in iamana anno. xxiii. iosa-
phat regis iuda regnante ioram filio iosa-
phat regis iuda. xxxii. anno ochozias
ochozie filius ab regnauit cepit ſe-
ſilis in iamana anno. x

Mulier quedam mittens manum suam in
vas olei effudit oleum et lavit pedes
Jesu et capillis capitis sui extersit.
Et domus impleta est ex odore unguenti.
Dixit autem Jesus ad Simonem: Simon habeo
tibi aliquid dicere. At ille ait: Magister dic.
Duo debitores erant cuidam feneratori: unus
debebat denarios quingentos, et alius quinquaginta.
Cum non haberent unde redderent, donavit utrisque.
Dic ergo quis eum plus diligit?
Respondens Simon dixit: Aestimo quia is cui plus donavit.
Dixit ei Jesus: Recte judicasti.
Et conversus ad mulierem dixit Simoni:
Vides hanc mulierem? Intravi domum tuam,
aquam pedibus meis non dedisti, haec autem lacrimis
rigavit pedes meos et capillis suis extersit.
osculum mihi non dedisti, haec autem ex quo intravi
non cessavit osculari pedes meos.
oleo caput meum non unxisti, haec autem unguento unxit pedes meos.
Propter quod dico tibi: Remittuntur peccata multa,
quia dilexit multum.
Cui autem minus dimittitur, minus diligit.
Dixit autem ad illam: Remittuntur tibi peccata.
Et coeperunt qui simul accumbebant dicere intra se:
Quis est hic qui etiam peccata dimittit?
Dixit autem ad mulierem: Fides tua te salvam fecit,
vade in pace.

Factum est autem deinceps et ipse iter faciebat per
civitatem et castella praedicans et evangelizans regnum Dei,
et duodecim cum illo, et mulieres quaedam quae erant
curatae a spiritibus malignis et infirmitatibus,
Maria quae vocatur Magdalene de qua septem daemonia
exierant, et Johanna uxor Chuzae procuratoris Herodis,
et Susanna et aliae multae quae ministrabant ei de facultatibus suis.
Cum autem turba plurima convenirent et de civitatibus
properarent ad eum, dixit per similitudinem:
Exiit qui seminat semen suum.
Et dum seminat, quaedam cecidit secus viam et conculcata est,
et volucres caeli comederunt illud.
Et aliud cecidit supra petram et natum aruit,
quia non habebat humorem.
Et aliud cecidit inter spinas et simul exortae spinae
suffocaverunt illud.
Et aliud cecidit in terram bonam et ortum fecit fructum centuplum.
Haec dicens clamabat:
Qui habet aures audiendi audiat.
Interrogabant autem eum discipuli ejus dicentes:
Quae haec parabola esset?
Quibus ait: Vobis datum est nosse mysterium regni Dei,
ceteris autem in parabolis,
ut videntes non videant et audientes non intelligant.
Est autem haec parabola:
Semen est verbum Dei.
Qui autem secus viam sunt hi sunt qui audiunt,
deinde venit diabolus et tollit verbum de corde eorum,
ne credentes salvi fiant.
Qui autem super petram hi sunt qui cum audierint
cum gaudio suscipiunt verbum et hi radices non habent,
qui ad tempus credunt et in tempore tentationis recedunt.
Quod autem in spinas cecidit hi sunt qui audierunt
et a sollicitudinibus et divitiis et voluptatibus vitae euntes
suffocantur et non referunt fructum.
Quod autem in bonam terram hi sunt qui in corde bono
et optimo verbum audientes retinent et fructum
afferunt in patientia.
Nemo autem lucernam accendens operit eam vase
aut subtus lectum ponit,
sed ponit eam super candelabrum,
ut intrantes videant lumen.
Non enim est occultum quod non manifestetur,
neque absconditum quod non cognoscatur et in palam veniat.
Videte ergo quomodo audiatis.
Qui enim habet dabitur illi,
et quicumque non habet etiam quod putat se habere
auferetur ab eo.
Venerunt autem ad illum mater et fratres ejus
et non poterant adire eum prae turba.
Et nuntiatum est illi: Mater tua et fratres tui stant foris
videre te volentes.
At ille respondens dixit ad eos:
Mater mea et fratres mei hi sunt qui verbum Dei audiunt et

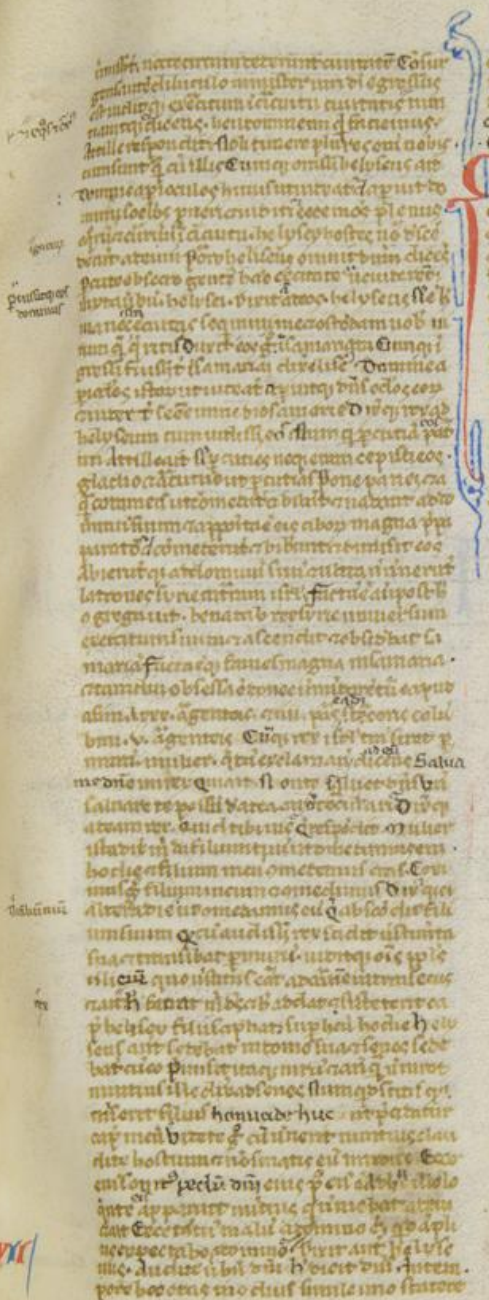
V

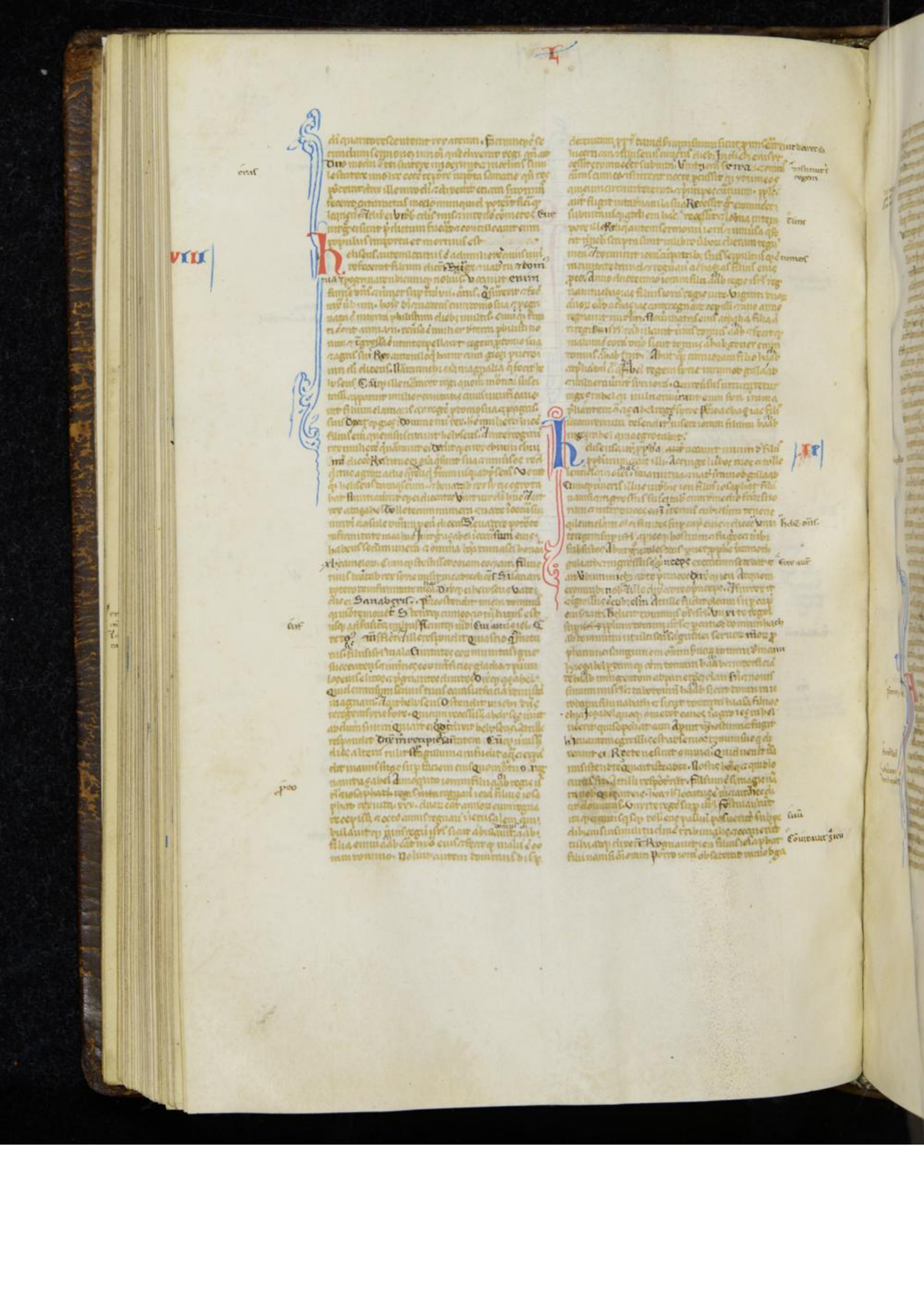
Naaman princeps militie regis syrie erat vir magnus apud dominum suum et honoratus
per illum enim dedit dominus salutem syrie erat autem vir fortis et dives sed leprosus
Egressi fuerant latrunculi de terra israel et captivam duxerant inde puellam parvulam
que erat ministra uxoris naaman quam cum respexisset dixit ad dominam suam
Quare non adimus dominum nostrum ad prophetam qui est in samaria protinus enim
liberabit eum a lepra quam habet quod cum audisset ingressus est naaman et nuntiavit
domino suo dixitque sic et sic locuta est puella de terra israel Et ait ei rex syrie Vade
et mittam litteras ad regem israel Qui cum abisset tulit secum decem talenta argenti et
sex milia auri et decem mutatoria vestium deferens litteras ad regem israel in quibus
scriptum erat Cum acceperis epistulam hanc scito quod ad te miserim servum meum
ut cures eum a lepra sua Cumque legisset rex israel scidit vestimenta sua dixitque
Numquid deus ego sum qui possim occidere et vivificare quia iste mittit ad me ut curem
hominem a lepra sua Animadvertite et videte quod occasionem querat contra me
Quod cum audisset heliseus vir dei scidit vestimenta sua ad regem misitque dicens
Quare scidisti vestimenta tua veniat ad me et sciat esse prophetam in israel Venit
ergo naaman cum equis suis et curribus et stetit ad ostium domus helisei Misitque
ad eum nuntium heliseus dicens Vade et lavare septies in iordane et restituetur tibi
sanitas et mundaberis Iratus ille discessit et dicebat Putabam quod egredi-
eretur ad me et stans invocaret nomen domini dei sui et tangeret manu sua locum
leprae et curaret me Melius sunt abana et pharphar fluvii damasci quam omnes aquae
israel ut lavem in eis et mundari valeam Cumque vertisset se et recessisset ab eo
indignans venerunt servi eius et locuti sunt ei Pater mi si propheta grande quid
verbum faceres tibi nonne facere debuisti maxime cum dicat tibi lavare et mundaberis
Descendit ergo et lavit in iordane septies iuxta sermonem viri dei et restituta est caro
pueri sicut caro hominis parvuli et mundatus est Reversusque ad virum dei
cum universis quae secum duxerat stetit coram eo dixitque Vere scio quod non sit
alius deus in universa terra nisi tantum in israel Obsecro ergo ut accipias benedictionem
a servo tuo Cui ille respondit Vivit dominus in cuius conspectu sto quia nihil
accipiam Cumque nimium coegisset ut acceptum munus susciperet noluit omnino
Dixitque naaman Si non vis quaeso detur mihi de terra huius modii onus duorum
mulorum quia non faciam deinceps holocaustum et victimam diis alienis sed domino
Hoc autem solum deus sit propitius servo tuo quando intrabit dominus meus templum

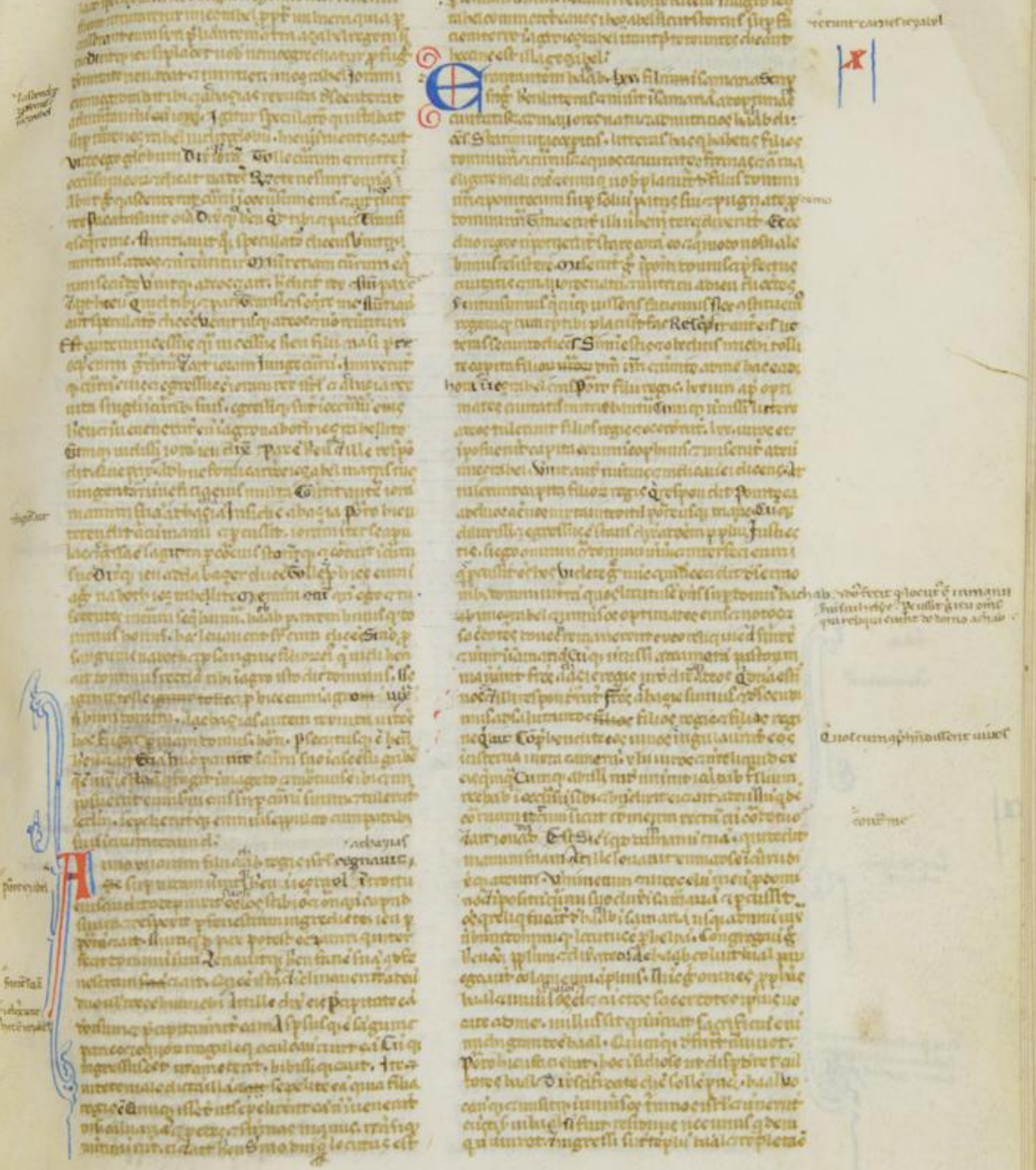
Vade impar

Rogare nos tuum. Et illicet recedit dominus
mei limit medicem. Vero tuo nec admoveo
uole sacrificare domino sed tantum ut famulo
tuo ignoscat dominus hoc uno uerbo
Ait illi propheta Vade in pace Abierat autem
duplicem onus mulorum de terra israel
Vocatoque gehezi puero suo ait Quid
putas voluit dominus meus naaman
duplicem onus de manibus meis accipere
Vivit dominus quia post eum pergam
et accipiam quippiam ab eo Secutus est
ergo naaman gehezi qui cum eum
currere post se vidisset descendit de curru
in occursum eius Et ait Numquid
pax est Respondit pax Dominus meus
misit me dicens Modo venerunt ad me
duo adolescentes de montibus ephraim
de filiis prophetarum da eis talentum
argenti et duas mutatoria vestium
Dixitque naaman Sed melius duo talenta
accipe Et coegit eum et ligavit duo talenta
argenti in duobus sacculis et duo mutatoria
vestium imposuitque duobus pueris
qui portabant coram eo Cumque venisset
ad collem abstulit ea de manibus eorum
et condidit in domo Et dimisit eos
qui profecti sunt Ipse autem ingressus
stetit coram domino Dixitque ei
heliseus Unde venis gehezi Qui ait
Non ivit servus tuus quoquam
Et ille Nonne cor meum in praesenti
erat cum reversus est homo de curru
in occursum tuum Tempus
ut acciperes argentum et vestes
olivas et vineas oves et boves
servos et ancillas Sed lepra naaman
adhaerebit tibi et semini tuo usque
in sempiternum Egressusque
ab eo quasi nive lepra
VI

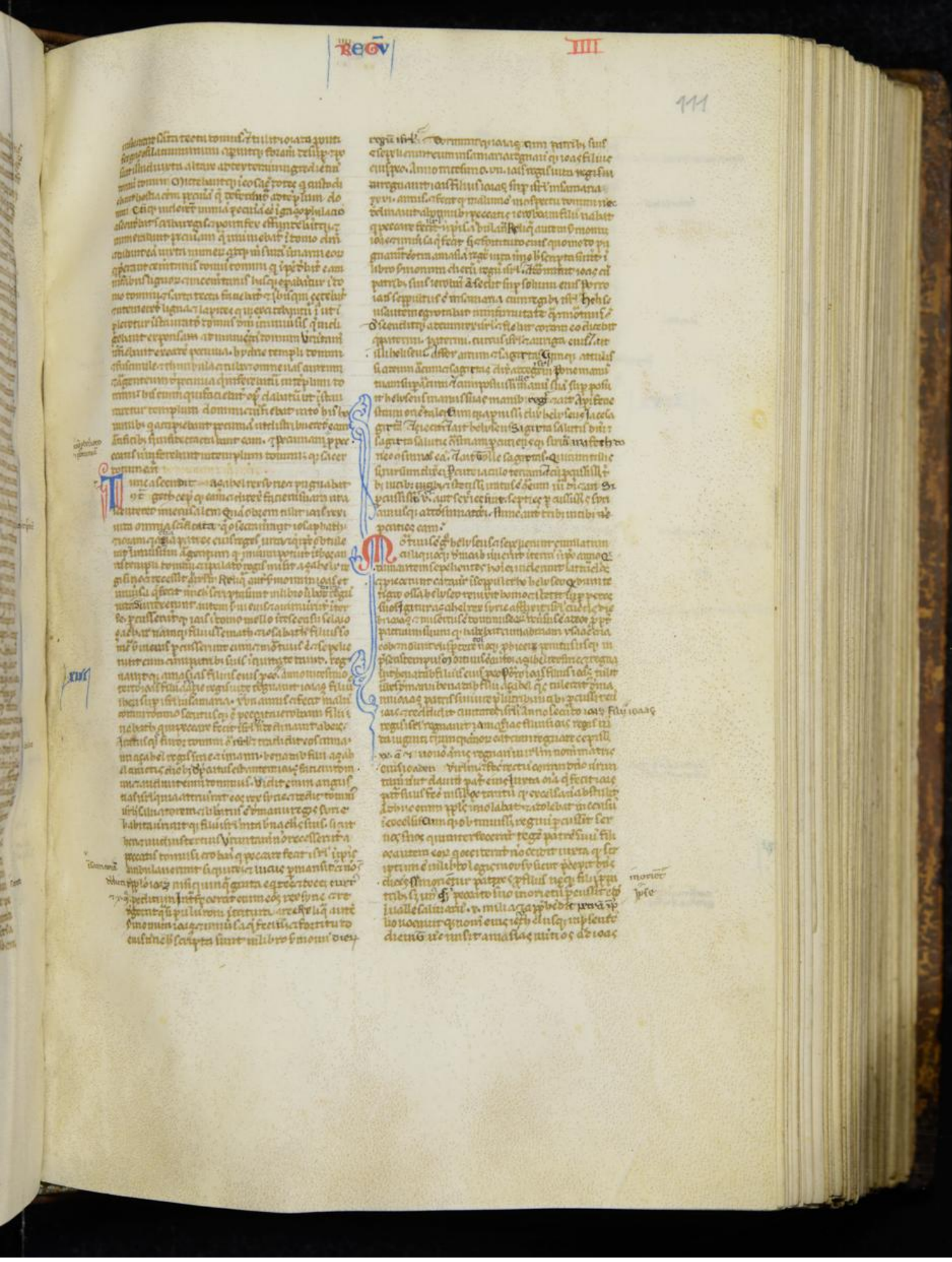
Venit autem filius prophetarum ad heliseum et ait
Ecce locus in quo habitamus coram te angustus
est nobis eamus usque ad iordanem et tollat de illa
singuli
materias singulas ut edificemus nobis habitaculum
Ad quod ille Vadite inquit Et
quidam ex illis Vade cum famulis tuis
respondit Ego veniam tecum
Et ille Sum inquit Cumque
abiret cum eis et venissent ad iordanem
caedebant ligna Accidit autem ut unus
securim ferreni secum lapsa in aquam
diceret Heu heu domine mihi hoc ipse
mutuo acceperat Dixit autem homo dei ubi
cecidit de
manibus tuis Cui ille monstravit locum
Praecidit ergo lignum et misit
illuc Natavitque ferrum et ait
Tolle tibi Qui extendit
manum suam et cepit illud Rex autem syriae
expugnabat contra israel et inito
consilio cum servis suis dixit
Ponam castra mea in loco illo
quibus ille insidiatus est
Misit vir dei ad regem israel
dicens Cave ne transeas
hunc locum quia
Syri descendunt illuc
Misit ergo rex israel
ad locum quem
dixerat ei vir dei
et servavit
eum
cum

XVII

XLVII

alimas

Anno

XXII

XXIII

XXV

[illegible] regnauit [illegible] regnauit
[illegible] iudith nomine mare eius abrammithal filie
[illegible] ioachaz mal[illegible] quinto mense regni
[illegible] ioachim hic cepit [illegible] ierusalem
[illegible] in [illegible] regnauit [illegible] ierusalem
[illegible] regnauit [illegible] ierusalem
[illegible] regnauit [illegible] ierusalem
[

III

IIII

IIIIT

amilim gmra cum. filiq; ciim ele tribꝫ manaꝫ
& posteor nr̄ cram a filiis ysahel usq; hiaal. ber
mon & lamur & monteꝫ hōmō ingene q ppe mu
mer il. cāra uit fuerūt p̄ncipes domꝰ ogna
tōnꝫ eorum cph & rafia. heliel. eenib. el er
ioram aggeliā. iedihel. umbroxilium. & ponēte
eum manā. ciuecē ysamulis. ic. liq; nit aut dom
num & eius ecē ysamulis. ic. liq; nit aut dnm
patrum suoꝝ in romam sūt post trēs ylōy. tri
ginoc ab hiulier. & mmul com eis. & nūsq; murto
mmulabl' fuit eorum sipm. filii regis allinou
& ylyn & iegiam. phalaliur regis allur & ramꝰ
sulur & ribeu. gad & ilium & ulii & ber man alle
& arium eoꝝ ille & albor. & ara & filiorum grā
ulq; ad dic hanc.

VI Filii leui gēsō. caath. & merari & yliab & ebron & oziel
filii aūm maxpu moyses. & aaron & maria. &
fōmatrib & abiue & eleaā & ozbamar & eleazar &
mur & fines. & finees genuit abiue. abiue uō
genuit boꝫi. & hozi. genuit. ozi. & ozge. zaraq gi
& zamaq genuit memoth. pōy me memoth
gōnuit & mamai & amamai genuit achitob.
achitob genuit sadoch. & sadoch genuit ac
chimaaq achimaaq genuit azariā. azariā ac
genuit ioiadam. ioiadā genuit azamiā. azamiā
& amiliae certoꝝ hunc tuc̄ idomoꝫ iam & ioino
quam edificauit salomon in hiersm genuit autem
azamiam. & amiam genuit achitob genuit
achitob. sadoch genuit. azaria. azariae genuit
sumiā. sumiae genuit iosedec. qui
iosedech & egressus est quā tam transtulit dominus in manu
& nabuchodonosor & nabuchodonosor. filiꝫ & leui
gerson caath & merari. & hec nomina filiorꝫ ger
sō. lobni & semei. & filii caath. amram. & yssar. & hebꝰ
ron & oziel. hec nomina filiorꝫ merari. moholi. & musi. hec sunt fa
miliae leui & cardi & familiae eorꝝ gēsō. lobni
ius eius. & iaat filius eius. & amma filius eius.
& ioaa filius eius. & zaro filius eius. & gam filius eius. & iethra
filius eius. filii caath. amram. & isaar. & hebꝰ
ron & oziel. filii amram. aaron & moyses. & maria
& filii aaron. nadab. & abiu. eleazar. & ythamar.
eleazar genuit phinees. phinees genuit abisue.
& abisue genuit bocci. & bocci genuit ozi. & ozi
genuit zarahiā. & zarahias genuit meraioth.
meraioth genuit amariā. & amarias genuit achitob.
& achitob genuit sadoch. & sadoch genuit
sellum. & sellum genuit helciam. & helcias genuit
azariā. & azarias genuit saraiā. & saraias genuit
iosedech. & iosedech egressus est cum
& filii israel in manu nabuchodonosor & nabuchodonosor
& filii leui gerson. caath. & merari. & iubal
& leui & cardi & familiae eorum gēsō. lobni
ius eius. & iaat filius eius. & amma filius eius.
& ioaa filius eius. & zaro filius eius. & gam filius eius. & iethra
filius eius. filii caath. amram. & isaar. & hebꝰ
ron & oziel. filii amram. aaron & moyses. & maria
& filii aaron. nadab. & abiu. eleazar. & ythamar.
eleazar genuit phinees. phinees genuit abisue.
& abisue genuit bocci. & bocci genuit ozi. & ozi
genuit zarahiā. & zarahias genuit meraioth.
meraioth genuit amariā. & amarias genuit achitob.
& achitob genuit sadoch. & sadoch genuit
sellum. & sellum genuit helciam. & helcias genuit
azariā. & azarias genuit saraiā. & saraias genuit
iosedech. & iosedech egressus est cum
& filii israel in manu nabuchodonosor & nabuchodonosor
& filii leui gerson. caath. & merari. & iubal
& leui & cardi & familiae eorum gēsō. lobni
ius eius. & iaat filius eius. & amma filius eius.
& ioaa filius eius. & zaro filius eius. & gam filius eius. & iethra
filius eius. filii caath. amram. & isaar. & hebꝰ
ron & oziel. filii amram. aaron & moyses. & maria
& filii aaron. nadab. & abiu. eleazar. & ythamar.
eleazar genuit phinees. phinees genuit abisue.
& abisue genuit bocci. & bocci genuit ozi. & ozi
genuit zarahiā. & zarahias genuit meraioth.
meraioth genuit amariā. & amarias genuit achitob.
& achitob genuit sadoch. & sadoch genuit
sellum. & sellum genuit helciam. & helcias genuit
azariā. & azarias genuit saraiā. & saraias genuit
iosedech. & iosedech egressus est cum
& filii israel in manu nabuchodonosor & nabuchodonosor
& filii leui gerson. caath. & merari. & iubal
& leui & cardi & familiae eorum gēsō. lobni
ius eius. & iaat filius eius. & amma filius eius.
& ioaa filius eius. & zaro filius eius. & gam filius eius. & iethra
filius eius. filii caath. amram. & isaar. & hebꝰ
ron & oziel. filii amram. aaron & moyses. & maria
& filii aaron. nadab. & abiu. eleazar. & ythamar.
eleazar genuit phinees. phinees genuit abisue.
& abisue genuit bocci. & bocci genuit ozi. & ozi
genuit zarahiā. & zarahias genuit meraioth.
meraioth genuit amariā. & amarias genuit achitob.
& achitob genuit sadoch. & sadoch genuit
sellum. & sellum genuit helciam. & helcias genuit
azariā. & azarias genuit saraiā. & saraias genuit
iosedech. & iosedech egressus est cum
& filii israel in manu nabuchodonosor & nabuchodonosor
& filii leui gerson. caath. & merari. & iubal
& leui & cardi & familiae eorum gēsō. lobni
ius eius. & iaat filius eius. & amma filius eius.
& ioaa filius eius. & zaro filius eius. & gam filius eius. & iethra
filius eius. filii caath. amram. & isaar. & hebꝰ
ron & oziel. filii amram. aaron & moyses. & maria
& filii aaron. nadab. & abiu. eleazar. & ythamar.
eleazar genuit phinees. phinees genuit abisue.
& abisue genuit bocci. & bocci genuit ozi. & ozi
genuit zarahiā. & zarahias genuit meraioth.
meraioth genuit amariā. & amarias genuit achitob.
& achitob genuit sadoch. & sadoch genuit
sellum. & sellum genuit helciam. & helcias genuit
azariā. & azarias genuit saraiā. & saraias genuit
iosedech. & iosedech egressus est cum
& filii israel in manu nabuchodonosor & nabuchodonosor
& filii leui gerson. caath. & merari. & iubal
& leui & cardi & familiae eorum gēsō. lobni
ius eius. & iaat filius eius. & amma filius eius.
& ioaa filius eius. & zaro filius eius. & gam filius eius. & iethra
filius eius. filii caath. amram. & isaar. & hebꝰ
ron & oziel. filii amram. aaron & moyses. & maria
& filii aaron. nadab. & abiu. eleazar. & ythamar.
eleazar genuit phinees. phinees genuit abisue.
& abisue genuit bocci. & bocci genuit ozi. & ozi
genuit zarahiā. & zarahias genuit meraioth.
meraioth genuit amariā. & amarias genuit achitob.
& achitob genuit sadoch. & sadoch genuit
sellum. & sellum genuit helciam. & helcias genuit
azariā. & azarias genuit saraiā. & saraias genuit
iosedech. & iosedech egressus est cum
& filii israel in manu nabuchodonosor & nabuchodonosor
& filii leui gerson. caath. & merari. & iubal
& leui & cardi & familiae eorum gēsō. lobni
ius eius. & iaat filius eius. & amma filius eius.
& ioaa filius eius. & zaro filius eius. & gam filius eius. & iethra
filius eius. filii caath. amram. & isaar. & hebꝰ
ron & oziel. filii amram. aaron & moyses. & maria
& filii aaron. nadab. & abiu. eleazar. & ythamar.
eleazar genuit phinees. phinees genuit abisue.
& abisue genuit bocci. & bocci genuit ozi. & ozi
genuit zarahiā. & zarahias genuit meraioth.
meraioth genuit amariā. & amarias genuit achitob.
& achitob genuit sadoch. & sadoch genuit
sellum. & sellum genuit helciam. & helcias genuit
azariā. & azarias genuit saraiā. & saraias genuit
iosedech. & iosedech egressus est cum

VII

VIII

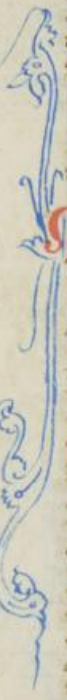
nam. cama. chulam. cmoloth. cgepham. t
phumiel. filii elie. sapsam. csocia. cothoni
cherla. cbepra. cacen filii ceram. bin. pprar
ciq; cagronum. principe qui habitauit in
rim. ingaboz. autem bi bituenerunt abigalu
cuem imperat ei gabaa. filii q; emi pmogenitu
abomelum. cal. cbual. cnaab. cgeliur quequa
eleno. cbalbon. cmaacelloth. genuit lamaa. in
bitauerunt q; cetilo. filii enoz iurim. aithi
filii. nec autem genuit ac eae genuit. saul. pro
saul genuit ionathan. cmelchisue. cammanab. c
bisual. filii autem. saithim qui habitauit. ul
mophaleth. cumphual. genuit. nueha. filii
nadab. pthon. cmeleth. arbaim. cbaag. eae
hae genuit. zelam. cthaam. genuit. ahimoth. ca
galeth. cgamari. pro gamari. genuit. moosa
cmaela genuit. benaia. cmultos filios sine mpha
ra. quos omnes electi. qui genuerunt. ael. pro. ael
ui. filii fuerunt. hic nominib; eoz. cam. boerbu
asingaiel. cama. cabiela. anan. cnumebu filia
sel. filiu. autem. aleth frez emi. uiam pmogenitu
emi. elmaie. cheliphaleth. cmuee. sue unt. q; filia
uiam. mirabilissimu. cmagno robore uenit
re. q; arum. cmultos babentes filios ne ne pyg
pigi. q; dal. multa. omnes hi filii. benamin. cm
ulisse. q; cefi. dinumerantes. cclumnaceos sup pa
filii bor regum. cbet anna. cmultum ibi habi
tionem. pp. reuerentiam. ipsius. qui habitauerunt a p
m. ipsalem cum. cmultis. filiis. cbet. cfacto tres
electe. q; hae nomina eoz. cum habitarent. in iem
filii. ezechiel. cbacru. cmanasse

XII

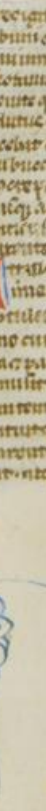
XIII

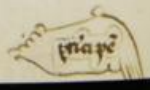
XIIII

XV

XVII

XV

XVI

XXIIII

XXV

XXVI

ei⁹ unu⁹ pudentissi⁹ senio⁹ obuiu⁹ plaga septē
mional⁹. obededom uō filius ei⁹. ad⁹ sur⁹ in qua
ꝑte dom⁹ erat⁹ semo⁹ ocliui. Sephim ⁊ ola ad
occidentē. sur⁹ portam que ducit ad uiā ascen
sionis custodia ꝓ custodiā. ad oriente⁹ quo⁹ le
uite. vi. ⁊ ad aquilonē. sex. ꝑ diem atq; die
sibi⁹ die⁹ sex. ⁊ ad austrū. ⁊ ad domū bus
ne⁹ ⁊ bus. ne⁹ ad occidentē. sex. mansi bi
naq; p cellulas. hec sunt diuisiones ianitor⁹ filio⁹
chore. abiasaph. ⁊ porro abiasaph erant sup thesauros
dom⁹ dñi. de ualle seor⁹. filij ledan. filij gersonni.
De ledan ꝓnatꝰ familiaꝝ ledan. ⁊ gersonn.
iehiel. filij iehiel. iathan. ⁊ abihel frēs ei⁹ super
thesauros dom⁹ dñi. Amramites. ⁊ isaarites.
hebronites. ⁊ ozielites. Subahel. aut⁹ filij ger
som filij moysi. ꝓpositi thesauro. frēs quo⁹ de ei⁹
ezer. erat⁹ filij. rabia. ⁊ hui⁹ filij ysaias. ⁊ hui⁹
filius ioram. huic filius zechri. si. ⁊ huic filij
selemith. ꝓpositi selemith sup thesauros sanctoꝝ
sanctorum. dd⁹ rex ⁊ principes familiaꝝ. ⁊ tribu
num. centurionū. ⁊ ducū exercitus. De bel⁹ ⁊
manubijs ꝓliorū que obtulerunt ad instau
rationē ⁊ supellectilē templi dñi. h⁹ aut⁹ unusq⁹
sanctificauerat samuel uidens. ⁊ samuel filij ci⁹.
⁊ abner filij ner. ⁊ ioab filij saruie. oēs qui sanctifi
cauerant quam ymanū selemith ⁊ filiū ei⁹. ⁊ fi
lios saruie. sub potestate cōsilij ⁊ ithamar. Ex
roboratus est ysaar. addocend⁹. ⁊ adiudicand⁹ oēs
porro de hebronitis. ⁊ abias. frēs ei⁹ uir fortissi
mus. mdc. ꝑant⁹ israel transmodan⁹ dominē
tē meritis operib⁹ dñi. ⁊ ministerio regis.
hebronitar⁹ hec ꝓnatꝰ fuit hebron sedim fa
miliaꝝ ⁊ cognationū eor⁹. Cui adiunctꝰ anno
regni dd⁹ recensi sunt. ⁊ inuenti uiri fortis
simi in urbe galaad frēs eius robustissimi
erant. ii. duc⁹ principes familiaꝝ. ⁊ ꝓpositi
ā eis dd⁹ rex in rubenites. ⁊ gaditas. ⁊ dimidi
e tribu⁹ manasse in⁹ omnia⁹ dei. ⁊ regis.
filij aut⁹ israel secundum suū ꝓnatꝰ familiaꝝ
principes tribuum. ⁊ centurionēs. ⁊ ꝓfecti. qui mi
nistrabant regi in⁹ turmas suas ingredientes
⁊ egredientes p singulos mēses mensis. vnius.
singule ꝑebant. xxiiim⁹ turme in⁹ mensem
unam ꝑebat filij zabdiel. ⁊ subeo. vnius.
De filijs phares ꝓnatꝰ omnes. ꝓnatꝰ i
exercitu mēse ꝓmo. Sedi⁹ mēsis secun⁹ turmā du
diabones. ⁊ post eū altin noie macelloth qui
regebat ꝑ exercitus. vnius. mensi⁹. Duc⁹ q;
turme tertie mense. iij. erat banaias filius
ioiade sacerdos. ⁊ princeps sua. vnius. ⁊ pe
r hanaias fortissim⁹ xxx. ⁊ sup. xxx.
erat aut⁹ turme ei⁹ amizabad filius ei⁹. Quar
tus mense. iiij. asahel frāt⁹ ioab. ⁊ zabdias filius
ei⁹ ꝑ eum. ⁊ in turma ei⁹. vnius. erat mense
v⁹. hanan filius azur principes. ⁊ in turma ei⁹
vnius. vij⁹. mense. vij⁹. eliez phalonites de fi
liis ephraim. ⁊ in turma ei⁹. vnius. vij⁹.
mense. viii⁹. sobochai asothites de stirpe zara
⁊ in turma ei⁹. vnius. ix⁹ mense. ix⁹. abiezer. ana
thothites de stirpe gemini. ⁊ in turma ei⁹. x.
vnius. x⁹ mense. x⁹. maria. ꝓpe netophathites
de stirpe zare. ⁊ in turma ei⁹. vnius. xi⁹ mense. xi⁹.
banaias phinathothites. de stirpe gothomel. ⁊
in turma ei⁹. vnius. ⁊ porro in tribub⁹ israel
rubenus dux eliezer filius zechri. Symeo
nites dux saphathias filius maacha leuites.
asabias filij camuhel. aaron⁹ sadoch. ⁊ ju
dithan fr⁹ dd⁹. ⁊ achar. ambri filij machabel.
Zabulonites. ismaias filius abdias. Nepta
lim⁹ ieremoth filij oziel. filij ephraim. oseē
filius ozam. Dimidie tribus manasse. iohel fi
lius phadaie. ⁊ dimidie tribus manasse in galaa
ad iado filij zacharie. Beniamin. ā iasiabel fi
lij abner. Dan⁹ ezriel filius ieroham. hij ꝑ
cipes filio⁹ israel. Noluit aut⁹ dd⁹ numerare eos. a xx.
annis nisi⁹. quia dixer⁹ dñs ut multiplica
ret deus⁹ q⁹ stellas celi. ⁊ ioab filius saruie ce
pit numerare ⁊ nō explerit. q⁹ super hoc ira orta est in
israel. nec eo⁹ nūs ex⁹ qui fuerant recēsiti. nō
ē relatus in fastis regis dd⁹. Super thesauros aut⁹
fuit azmoth filius adiahel. Super ea thesauros
qui erant in urbib⁹ ⁊ in uicis. ⁊ in turribus ꝑsidebat
ionathan filius ozie. Opi⁹ ā rusticis ⁊ agricol⁹
qui colebant agros. ꝑerat ezri filius chelub.
Vineis aut⁹ ꝓsidebat semei⁹ ramathites. Olei⁹
autē ⁊ cellis ꝓsidebat sabdias ephronites. Ā sup oliueta
⁊ pinetis. q; erant in campestribus. ualle⁹ ge
dires. Super apothecas olei⁹ ioas. Porro armento⁹
q; pascebantur in saron⁹ sephonites. Super ouiū q;
in agris agebant. dd⁹ hij ꝓnatꝰ fuere regis dd⁹.
Jonathan patruꝰ dd⁹ ossiliarius uir prudens
⁊ scribe. ꝑ⁹ ⁊ iahiel filius achamoni. hij erant
cum filijs regis. Achitophel ⁊ osiliarius regis.
⁊ husai architites amic⁹ regis. Post achitophel
fuit ioiada filius banaie. ⁊ abiathar ꝓnatꝰ aut⁹
exercitus regis erat ioab.

Convocauit igitur dd⁹ oēs ꝓnatꝰ israel. duc⁹
tribuū. ⁊ ꝓpositos turmaꝝ qui ministrabant
regi. tribunos quo⁹. ⁊ centuriones. ⁊ q; erant su
per. ⁊ possessiones regis. filios ei⁹ suaq; ei eunuchos
⁊ potentes. ⁊ robustissimos quosq; me⁹ exercitu
⁊ strenuissimos. Cumq; stetisset rex ⁊ steterit⁹ aut⁹. ā
udite me frēs mei ⁊ populus meus. Cogitaui ut edifi
carem domū requieꝰ fœderis. arce⁹ fœderis dñi.
⁊ scabellū pedū dei nr̄i. ⁊ ad edificandū ꝑata ꝑa
ue. Dixit aut⁹ mihi. Non edificabis domū nōi meo. eo
q; uir bellator⁹. ⁊ sanguinē fudisti. Et elegit
me d⁹ de omi⁹ israel me de domo ꝑris mei. ⁊ de
filijs ꝑris mei. placuit ei ut me eligeꝰ regē
super israel. ⁊ de filijs meis. filioꝝ enim
multos dedit mihi dñs. Elegit salomonē filiū meū

XXVII

XXVIII

ur sedr mregno ⁊ mthrono dñi sup ihrl. Dñe
m Salom filme tuie edificabit dom meā. ⁊ ata
mea. ipse enī elegit mfilii. ⁊ ego ei ipm. ⁊ fir
mabo regn ei usq; mternū. si pseuerit facere pcep
ta mā. ⁊ iudicia sic ⁊ hodie. Nunc igit coram
omnī cetu audiente dño dō mō custodite ⁊ .
pquirite cuncta mandata dñi dī vr ur possida
tis terram bonā. ⁊ relinqnte eam filiis vris p uos
usq; mseptimū. Tu ā Salom fili mi. scito dm pr
tm. ⁊ fac ei corde pfō. ⁊ āīo voluntario. Omīa e
nī scrutat dñs. ⁊ cuncta mentiū cognoscit. si
eligas eū. ipse reperies eum. si aut deliqne
rim dīc. te mternū. Nunc e quia elegit
te dñs. ut edificares dom sācrī. confortare ⁊ vi
rīl. leg ā dō Salom filio suo descripsit posuit. ⁊
tpli. ⁊ cellar oz. ⁊ cenacli. ⁊ adytor oz. ⁊ domi.
dom propitiatoīs nec nō oīū q cogitauit ⁊ co.
⁊ vestibuli p circuit mthesauris dom dñi. mthe
saurīs sācr. Diuisionēq; sacerdotū. ⁊ leuitaꝝ
ioīa opa dom dñi. ⁊ omnia vasa ministrij tpli
dñi. Aur mpondē pfingla vasa ministri. ⁊ ar
genti; pond pfinglor. atq; opis diligentia. Et
ad candelabra aurea. ⁊ ad lucernas eoꝝ. aur
p singlum unī cuiq; candelabri. ⁊ lucernaꝝ sīl
⁊ mendelabris argenteis. mlucernas eo
p diligentiā singul pond argenti tradidit. Aur
quoq; dedit mensas ppositis. ⁊ diligenter mfan
silī. ⁊ argenti. ml. alias mlas argenteas. Ad
fiscinulas quoq; ⁊ phialas. ⁊ cumbla aureu
purissimo. ⁊ leuiticos aureos p qualitate m
singul pond distribuit. ml cereoliū. ⁊ lucernis
silī. ⁊ leones argenteos. diligenti argenti p
d separauit. Ad altare ā mq adoleant. mcelit
aur purissimū dō. ut expte fiat similitudo q dge
cherubin extendentiū alas. ⁊ uelantiū arcā
fedꝰ dñi. Omīa mgē uetustate septa manu
dīa dñe. ut intelligerē unīuersa opa eē
plans. Dixit q dō Salom filio suo. Confor
ga ⁊ roborare. ⁊ fac ne timeas ne paueas d
eū dō mō tēr erit. ⁊ nō dimittet te neq; de
linqt donec plenas oēs op mistij dom dñi. Ecce
diuisiōes sacerdotū. ⁊ leuitaꝝ mgē mnisteriū dom
dñi. assistūt. ⁊ parati sunt. ⁊ nomīa tam pna
pes qui ad ipō faciēdū oīa precepta tua.

Lecutq; dō rex adomē; exclam. Salomō fi
lius meꝰ unus elegit dō. adhuc puer ⁊ te
nerum. Opꝰ eni grande. ⁊ eni vō ipius hīta
tio ⁊ dō. Ego aut totis uiribꝰ mee ipius m
pensaꝝ dom dī mī. Aur aduasa aurea. Ar
genti argentea. ⁊ lenea. ferrū inferas.
legi adhgnea. lapides onichinos. ⁊ gēs stibi
nos. ⁊ diuersoꝝ colorū omēs lapides pciosos. ⁊
marmoreoꝝ uarii habundantissimē. Et sup
hīs q obtuli mdomū dī mī d peculio meo. au
rū ⁊ argentū do mfēpsi dī mī. excepto hīs
q ipius medēt scōꝝ. iij. d talenta aluī dā
uo optim. xxij. talentoꝝ argenti purissī.
ad deaurandos parietes templi. Et ueri; opꝰ eē aur
d auro. ⁊ ueri; opꝰ eē argenti argento opa fiat
pman artificū. Et siquis sponte offerre ample
at manū suā hodie. offrt q uoluīt dño.
Sollicita sunt ergo principes familiaꝝ. ⁊ pces m
buū ihrl. tribuū tquoq; ⁊ centuriōes. ⁊ principes
possessionū regis dederunt mopa dom dñi. auri ta
lenta. v. ⁊ solidos. y. argenti talenta. y. ⁊ ter
tia talenta. x. ⁊ iij. ferri quoq; c talenta. Et a
p quibꝰ; inuenta sunt lapides. dederunt mthe
saur dom dñi pman gersbihel gersonite. Letat
q; e plō ni; ipōa sua sponte offerret. quia cor
de toto offerebat ea domino. Et dauid rex le
tatus e gaudio magno. ⁊ benedixit dñm coram
omī cētu. multitudine. ⁊ ait. benedict es dñe de
ihrl pr nr. ab eterno ⁊ usq; in eternū. Tua e dñe mag
nificentia. ⁊ potēa. ⁊ gl. atq; victoria. ⁊ tubi
lō. Omnia enī q; celo ⁊ q; in terra tua ē. Tuū
dñe regnū. ⁊ tu es sup oēs principes. tue diuine
tua ē gl. ⁊ tu dñans oīū. In manu tua ur ⁊
potentia. in manu tua magnitudo. ⁊ ipius
oīū. Nō q ē dō nr obtemperamus. ⁊ gl audam nomē
tuū mclitum. Quis e quis ip mō ur possim
⁊ l. unusq; pmtere. tua sunt oīa. ⁊ q de manu
tua accepim. dedim ⁊ pegrin enī sum coram
te. ⁊ aduene sic oēs pres nri. Dies nri sūt umbra
super humū. ⁊ nulla e mora nisi dñe de nr. Omne h
copia quā paramꝰ. ut edificaretur dom nōi. tu
mo d manu tua ē. ⁊ tua sunt oīa. Scio deꝰ mō
q; pbes corda. ⁊ simplicitatē diligas. Ego
mō simplicitate cordis mi lenis opuli omni
sa. ⁊ pl tui qui hic repti ē. indi tui mgēn
gaudio ē offre dōnia. Dñe dō habrahā. ⁊
ysaac ⁊ israel. custodi mternū hanc uolū
tatē cordis eoꝝ. ⁊ pfice cor tuū mecū. ⁊ salomō filio meo da cor pfectū
ut custodiat mandata tua. ⁊ testimōia tua.
⁊ ceremōias tuas. ⁊ faciat omīa. ⁊ edificet
edē cui impensas paui. Precepit aut dō omni
se ecclie. Benedicite dño dō nr. Et benedixit oīs
ecclā dño dō patrū suoꝝ. ⁊ incliuerūt se. ⁊
adorauerūt dm deinde regē. Immolauitq; victi
mas dño. ⁊ obtulerunt holocausta die sequē
ti mille. ⁊ centū mille. agnos. i. cū libā
minib; suis. ⁊ omnis cetus habundantissime
mōe. ihrl. Et comedit ⁊ bibit cū dō
usq; ille. cū grandi letitia. ⁊ unxerunt sedō
Salom filiū dō. ⁊ ungerunt ā dñm in principē.
⁊ Sadoch in pontificē. Sedit q; Salom sup solū
dñi mregē p dō pr suo. ⁊ placuit
ei. ⁊ paruit illi oīs ihrl. Et omnes principes ⁊ po
tentes. ⁊ omnes filii regis dō. dederunt manū
subtus sunt Salom regi. Magnificauit au
t dñs Salomōē sup omēs ihrl. ⁊ dedit illi glam
regni. qualē nullus habuit ante eū rex ihrl. ⁊
dauid filius ysai regnauit sup omnē ihrl.
⁊ quib; regnauit sup ihrl fuit xl. ānis.

Iubebron regn. aur. xxj. annis. Merlin vero ibi
se mouit. et inuenit ei bona plena diera. dum
tuo regi. regnauit q; salo filius ei⁹. Gesta
aut dd̄ ꝑ̄a nouissima scripta s̄ in libro Samu
hel videntis. in libro nathan ꝓphe. atq; in multo
mun grad in deum inuisi ei⁹ regni. et ꝑ q̄
transierunt subeo sine mihi. sine mamens
regnis tuis.

Ono. autē. ē. ergo salo filius
dd̄ in regno suo. deus cum
eo. in magnificauit eum in me
nū. Precepit q; salo omnib⁹
ihel. tribunis. communib⁹.
ducib⁹. iudicib⁹ oi isrl. et
ꝓcip⁹ familiar. ut aduc
eam. unusq; mulum domui
in celsum gabaon. ubi erat tabnaculū fedis dei
q̄ fecit moyses famul dñi in solitudine. Ibiq;
aut dñi. adduxerunt dd̄ de carathiarim in loco
quē ꝑparat. et. in fecit illi tabnaculū i ē in te
rusalem. Altare q; eneum q̄ fabricauit. filius
seleel filius uri filius. q; erat coram tabnaculo
dñi. requisiuit salo. cū ecclia. Adorauit q;
salo ad altare eneum coram tabnaculo fedis dei
et obtulit sup eo mille hostias. Eod̄ aut nocte
apparuit ei dd̄ dicens. Postula q; uis ut dē tibi.
Dixit q; salo dō. Tu fecisti cum dd̄ pr̄i meo dauid
magnā. et constituisti me regē pro eo. Nunc q; dne
dd̄ implentur sermo tui q; pollicitus es dd̄ pr̄i meo.
Tu enī me fecisti regē sup ꝑplm tuū multū qui
tam innūrabil⁹ ē quā pulue⁹ tre. Da mihi sapiam.
et intellectū. ut egrediar coram ꝑplo tuo. et ingrediar.
Quis enī pot iudicare ꝑplm tuū istū qui tam gr
de ē iudicare. Dixit aut dd̄ ad salomone. Quia hoc
tibi placuit cordi tuo. et nō postulasti diuitias et
substantiā. et gloriā. nec animas eoz quor odisti.
si nec dies multos ꝓtexisti. Sapiam aut postula
ut iudicare possis ꝑplo meo sup q̄ constituite re
gē sapiā. et substantia data sunt ei. Diuitie. et substan
tia. et gloria talia nullus regū habuit ante
te nec ꝑ te habebit sequent⁹. venit q; salomon ab
excelso gabaon et merlin coram tabnaculo fe
dis. et regnauit sup isrl. Congregauit q; sibi
equitū. et fecit sibi. dcc. currū. xiiij. milia
equor et xij. milia
equitū quos dispersit p ciuitates curruū. et
cum rege in hierlm. Fecitq; ut argenti. et au
ri q̄ lapides. cedros q; sicomoros. q̄ multi
tudine mōtis pelagi. multitudine magna. Ad
ducebantur aut eq; et de egypto. de eoa. ne
gotiatores regis quibant. et emebant pro
quadrigis equoz. de. argenteis. et equis
de. l. sicli. De omnib⁹ regnis orientis. et are
ne⁹ de syria ꝑpter celebrabantur.

Occepit aut salon edificare dom̄ nōi dñi.
et palatiū sibi. et fecerunt lxx. milia uiroz portan
tiū humeris suis. lxxx. qui cedebant lapides i
montib⁹ ꝑpter eoz. iij. de. Misit q; ad hiram
regē tyri dicens. Sicut egisti cū dd̄ pr̄e meo et
misisti ei ligna cedrina. ut ędificaret sibi domū mā
hitauit. sic fac mecum ut ędificē dom̄ nōi dei
di mei. ꝓ offerem eam ad adolend̄ incensū aro
matū. et ad ꝓpone panes sep̄ma. holocausta mane et uespe. sa
bbat⁹ q; neomenias. et sollepnitatib⁹ dei di
mei in ꝑpm isrl. Domus aut quam ędificare cupio magna ē. magnus ē
enim dē nr̄ sup oēs dos. Quis ē aut ꝑ ualet ut
ędificet ei dignam domū. si celi. celoz et
celor caper eam nō queunt. quis ego sum ut possim
ędificare domū. si ad hoc tm̄ ut adoleā
incensū coram illo. Mitte q; mi uirū erudi
tum qui nouit opari auro. argento. ere. ferro. ꝑpura. coccino. hyacintho. qui sciat scu
lpe celatura cū hijs artifib⁹ quos mecū habe
bit iudea. in merlim quos ꝑparauit dd̄ pr̄ meus. et
ligna cedrina mitte mihi. de libano. sciō enī q; famuli tui nouerūt cedros
de libano. et ecce famuli mei cū famulis tuis
ut parentur mihi ligna ꝑplima. domus enī quā
cupio ędificare magna ē ꝓpter magnificentiā dei nr̄i.
ea aut⁹ q̄ ędificat sunt ligna famulis meis. dabo
mercenarijs tuis choros. xx. modios chori tritici
oleiq; quoq; totid̄. xx. Dixit aut hyram rex tyri p
litteras quas misserat salomoni. Quia dilexit
dñs ꝑplm suū. fecit te regnare sup eū. Et
addidit hyram. benedictus dñs deus isrl. qui fe
cit celum et terram. qui dedit dd̄ regi filiū sapientē
eruditum. discretū. atq; prudentē. ut ędificet
domū dñō. et palatiū sibi. Misi ē. et misi prude
tem. et gnarissimū hyram fabrū pris mei filiū
mulie de filiab⁹ dan. Cui pr̄ fuit ut
operar⁹ aurī. et argenti. ere. ferri.
marmor. lignor. purpure. hyacin
thi. bysso. coccino. et ut sciat celare omne
sculptur̄. et mirabiliter prudenter q; illi
que reperit ē in artificib⁹ tuis. et artifib⁹
dñi mei dauid pr̄is tui. Tritū aut et ordei. oleū
q; pollicit⁹ ē dñs mi. mittet famulis suis. nos aut
cedem ligna de libano quecūq; necessū fuer
rit applicabim⁹ ea ratib⁹ ꝑmare iopen. et
tu ei⁹ transferre in hierlm ea. Nunc aut. et salo
mon placuit ei⁹ quę erat in merlim. isrl. et
dinumerauit eos qui erant in merlim. isrl. ꝑ
dinumerē. quā numerauit dd̄ pr̄ ei. inuenta
sunt. c. l. iij. de. centū. cxcix. qui fu
erūt horū ꝑfectores. lxx. qui lapides in
montib⁹ cederent. et multa aut de. ꝓpositos
ꝑm ꝑ. Et cepit salo edificare dom̄ dñi in hierlm.
in monte ozia qui demonstrat⁹ fuerat dd̄ pr̄i ei⁹ i
loco q̄ parauerat dd̄ in area orne iebusei. Cepit
aut edificare in secūdo. ij. anno. iij. regni sui.
et hec sunt fundamenta q̄ fecit salo ut ędificaret
domū dñi. longitudinis cubitos in mensura pri
ma. lx. latitudinis cubitos. xx. Porticū ante

frontē que tendebatur in longum. nūc ūsurpā
tur ductilis. dūm cubitorū. xv. ¶ Porro altitudo
.xv. cubitorū erat. ¶ Deaurauit eam auro mundissimo. Dom̄ q̄ maiorē structurā
habuit templum habeamus. ¶ Lamminas auri dom
ū. affixit prothi. sculpsitq; in ea palmas. ¶ q̄
catenulas se mutuō complectentes. Gemmis q̄
pauimētū templi p̄ciosissimo marmore dextruit
multo. ¶ Porro aur erat p̄ciosissim. d cui lamine
structe dom̄ū. ¶ trabes eius ¶ postes. ¶ parietes
¶ ostia ac clausure cherubim sculpsit. ¶ Fecit
quoq; domui sc̄e sc̄oꝝ. longitudinē xx cubitorū
dom̄ dom cubitorū. xx. ¶ altitudinis similit. x
x cubitorū. ¶ lamina aureis tegit cum valentiore
de. & ¶ clauos fixit aureos. ita ut singuli clauus si
gnaret. quinquagenos appenderent. Cenaculū q̄
struxit sup. fecit ē in domū sc̄a sc̄oꝝ. cherubim
quoq; duo ope statuario. ¶ fecit eos auro. Alę eius
cubitorū. xx. cubitos extendebantur. ita ut una ala
tangeret parietē domus. & ala al
tera. v. cubitos habens alam tangeret alterius cherub.
similiq; modo cherubin. ¶ similes ales erant. cherubim
expansis erant. ¶ extendebantur p cubitos. xx. ip
si ē stabant erecti pedib. ¶ facies eorū ūsus e
rant ad penetrale domus. fecit q̄ uelum ex iacinto.
purpura. coccino. ¶ bysso. ¶ intexuit ei cherubi
nas formas. ¶ fecit ante templū duas columpnas. q̄. xxx. ¶ duo
cubitos habentes altitudinē. ¶ super capita earū
v. cubitorū. nec nō & reticulatę mortelo. ¶
fuppefuit eas capitibus columpnarū. Malagranata
ū. e. q̄ catenulis intexuit. ¶ fuit q̄ columpnę p
fiunt in mesthibulo templi. una a dextris. ¶ alia
a sinistris. Cumq; adcretas esset uocauit nomi
nam q̄ ad dexterā hoc.

Fecit quoq; altare ex eisdē. xx. cubitorū longitu
dinis. ¶ xx. cubitorū latitudinis. ¶ xx. cubitorū
altitudinis. Mare ¶ fusile. x. cubitos a labio
usq; ad labiū rotundū per gyrū. x. cubitos habebat
altitudinis. ¶ funiculus. xxx. cubitorū ābie
bat gyrū ei. Globus quoq; bouū erat subter illo
rū. x. cubitos quidā circumcingebat ei aurum. q̄ du
obus ordib; alternatim erat fusilem. Boues aut
erant fusiles. supm mare sup. xii. boues ipsi
um erant. Quorū tres respiciebat ad aquilonē.
¶ alii tres ad occidentē. ¶ porro tres alii ad meri
diem. ¶ tres qui reliqui erant orientē. mare
super eos superiorē. Posteriora ā boū erant in
trinsec sub mari. ¶ porro uastitas ei ł̄ mensuꝝ
palmi. ¶ labiū illi erat q̄si labiū calicis. l̄ ue
luti lilij. Capiebatq; metatos. iii. metretas fe
rat quoq; decē. ¶ posuit. x. aduersus. xv.
a sinistris. ut lauarēt in eis ea q̄ in holocau
stū offerri erant. ¶ porro mare sacerdotes la
uabantur. fecit ā candelabra aurea. x. iux
ta formā quā uidere fi. ¶ posuit eas in templo. v. aduersus
v. a sinistris. ¶ alia quoq; aurea. c. fecit ¶
mensas sacerdotū gloriē. ¶ hostiā holocausti q̄ fecit ei

¶ porro mare posuit in latere dextro ē orientē. ad meridiē
fecit autē hyram lebetas quoq; ¶ cinerarias. ¶ phialas
¶ apleuit de q̄ rege in domo dñi. h̄ e columpnas
duas. ¶ epistilia capitū. ¶ q̄ quidā retacula
que capita regerent sup epistilia. Malagranata
quoq; ¶ retinacula duo ita ut ordines malo
granatoꝝ singulis retinaculis ungerentur. q̄ p
tegerent epistilia. ¶ capita columnarū. Duces
etiam fecit ¶ cacabos. quos sup posuit basib.
Mare unū bouesq; xii. subtus. ¶ labetes ¶
cinerarios ¶ phialas. Omnia uasa fecit salomō hirā
pater ei in domo dñi ex ere mundissimo. ¶ in regio
ne iordanis. inter eā et mare magnum. in terra so
coth. ¶ sare dathan. Erat ā multitudo nimia
innumerabilis. ita ut ignoraret pond ens. fecerat
q̄ salomō omnia uasa domus dñi. ¶ altare aureum. ¶ mensā
sup eius panes ꝓpōis. Candelabra quoq; ex auro
purissimo. ¶ florentia q̄si lucernas aureas. cōtra ordinē
quinq; ad austrū mundissimo ex ō. Thuri
ma quoq; ¶ turibula. ¶ phialas. ¶ mortaria
ex auro purissimo. ¶ hostia ostia templi in
trorsus. i. misc sc̄oꝝ. Et hostia templi exteriora
aurea. sicq; opleti ē omne opꝰ q̄ fecit salomō in
domo dñi. ¶ intulit q̄ omnia que uouerat salo.
dd. pr̄ sanctis argentū. aurū. ¶ uasa posuit in
thesauris domus dñi.

Tunc congregauit se maiores natu israel. ¶ cuncti
principes tribuū. ¶ capita familiarū de filiis
israel in hierusalē. ut adducerent arcam fedis dñi
de ciuitate dd. q̄ ē syon. Venerunt igit ad regē
et omnes uiri israel in die sollemni mēsis septimi. Cum
uenissent cuncti seniores israel. portauerunt leuite
arcam. ¶ intulerunt ei tabernaculū testimonii. ¶ omnia uasa sanctuarii que erant in tabernaculo portauerunt sacerdotes et leuite. ¶ rex ā
salomō ¶ omnis cetus israel. qui erant cum eo
ante arcam immolabant arietes et boues absq;
ullo nūo. Tulit eos ingressus multitudo nimia nimis.
Et intulerunt sacerdotes arcam fedis dñi in locū
suū. i. adoracula templi misc sc̄oꝝ. subter alas
cherubin. ita ut cherubin expandentes alas suas
super locū in quo posita erat arca. ¶ q̄si arcā
regerent cum ueribus suis. Quorum ā ēbo
portabantur. prorsus. ep. paululū longiores erāt.
capita parebant extra oraculi. sed q̄ nō pro
cul. sunt uisq; ad hodiernū diem. In
archa erat manna. aliud nisi due table q̄s
posuerat moyses horeb. q̄n pepigit dñs cū
filiis israel egredientibus eos de egypto. Egressis aut
sacerdotibus de sanctuario. nō enim sacerdotes q̄
ibi ministrant mutauerāt sortem suā. nec adhuc il
lo tpe mutē. ¶ munusculoꝝ ordo mirabilis erat
ministeriū eorū. ita ut omnes. i. q̄
sub asaph erant. ¶ qui sub eman. ¶ q̄ sub
idithum. filij ¶ frēs eoꝝ uestiti byssinis ābal.

VI

ꝓsalmꝰ. regnauit a ligno dñs. ascendit sup
plaꝯam. ait. ꝯ cū eꝫ sacerdotes. & ꝓphe
tantes tubis. ⁊ igne ductꝰ populꝰ sub. ⁊ uoce
symbalis. ⁊ organo. ⁊ diuersis generibꝰ musicoꝝ
ornamentis. ⁊ uoce sublime tollentibꝰ. ꝛon
ꝙ clamoꝝ audiebatur. ita ut cum hymnū lau
dare cepissent. ⁊ dicere. Confitemini dño quoꝝ
bꝰ mꝰ. cū misericordia eius. ⁊ implerꝰ domꝰ de
nube. nec possent sacerdotes stare ꝓ caligine.
Compleuerat eū glā dñi domū dei.

Tunc salomon ait. Dñs pollicit se ut habitet
in caligine. Ego ædificaui domū habitaculi
mei. firmissimū. ⁊ solidū fundamentū sedis tuæ. ⁊ ibi
dixit omnis multitudinis israel. Nam omnis
uerbi statuat intentꝰ. ⁊ ait. benedictus dñs de
israel. qui ꝙ locutus est de ꝓre meo. & cꝓleuit
dicens. A die qua eduxi ꝓplm meū de terra
ægypti. nō elegi ciuitatē de cunctis tribubꝰ israel
ut ædificaretur domus mihi ibi nec elegi
quemq; ut esset dux ꝓpli mei. nec elegi
ciuitatē ut sit nomen meum ibi. ⁊ ele
gi de ut ostenderē eum sup ꝓplm meū israel.
Cumq; fuisset uoluntas de ꝓre nro ut ædifica
ret domū dño deo israel. dixit ad eum. Quia hꝫ
fuit uoluntas tua. ut ædificares domū nōi mo
deo quide sensisti humiliter hoc uoluntatē
si nō tu ædificabis domū. sed filius tuus
qui egredietur de lumbis tuis. ipse ædificabit
domū nōi meo. Complenit ergo dñs sermo
nē suū q. locutus fuerat. & ego surrexi ꝓ de
ꝓre meo. & sedi sup thronū israel. sicut locutus est
dñs. & ædificaui domū nōi dño israel. & posui
in ea arcam in qua est pactum dñi dei israel. quod
pepigit cum filiis israel. Stetit q; coram altari
domini. ex aduerso uniuersæ multitudinis israel
extendit manus suas. Siquidē fecerat salo basi
cleam. & posuerat eam in medio basilicæ hanc
v. cubitos longitudine. & v. latitudine.
& tres cubitos altitudinis. Steteratq; sup eam. & de
more flexis genibꝰ. in uniuersam multitudi
nē israel. palmas in cælum leuans ait. Dñe
deus israel nō est similis tui deus in cælo. & in
terra. qui custodis pactū & misericordiam seruis tuis. qui am
bulant coram te in toto corde suo. Qui ꝓstiti
sti dño seruo tuo patri meo quæcūq; locutus es ei.
& ore pollicitus es. opere explesti. sicut præsens dies
probat. Nunc ergo dñe deus israel. imple seruo
tuo patri meo dño quæcūq; locutus es dicens. Non de
fiet ex te uir coram me. qui sedeat sup thro
nū israel. tantum si custodierint filii tui uias
suas. ambulentq; in lege mea sicut
tu ambulasti coram me. Et nunc dñe deus
israel firmentur sermones tui. quos locutus es seruo tuo
dño. Ergo ne credibile est ut habitet deus cū hoīb⁹
super terram. si cælum & cæli cælorum te capere
non possunt. quanto magis domus hæc quā
ædificaui. si adhuc
tamen ad te ut respicias orationē serui tui
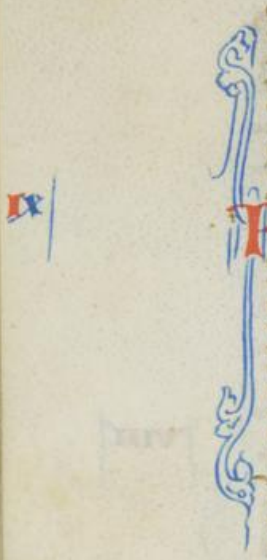
obsecrationēq; eius. Dñe deus meus audias preces quas
fudit famulus tuus coram te hodie. ut sint oculi tui
aperti super domū istam die ac nocte. super locū in q
pollicitus es. ut misereatur nomen tuum. ut exau
diat. non tui. nec erat in eo.
famulum. quicquid orauerit in
loco isto exaudi de habitaculo tuo. & de cæli. & pi
tians. & propitius quicquam de ꝓplo israel
fuerit. orauerit in
hoc loco exaudi de habitaculo tuo. & de cæli. & pi
tians. & propitius eris. Si peccauerit quispiam de ꝓplo israel
& ostenderit ei cum iustis uenire. sedq; male
dicto obstrinxerit coram altari domus ista.
tu exaudies de cælo. & facies iudicium seruoꝝ tuo
rum. ut reddas impio uiā suā in caput eius. &
iustifices iustum retribuēs ei secundum iustitiam
suam. Si fugatus fuerit ꝓplꝰ tuus israel ab inimi
co. peccauerit enim tibi. confessusq; exercerit pœnam
nomen tuum. fuerintq; deprecan
tes in
loco isto. te exaudi de cælo. & propitius esto
peccato ꝓpli tui israel. reduc eos in terram quā dedisti eis
patribꝰ eoꝝ. Si clausum cælum pluuia nō defluat
propter peccata ꝓpli. deprecati fuerint te in loco
isto. confessi nomini tuo. & a peccatis suis cū eos
afflixeris. exaudi de cælo. & dimittat peccata
serui tui. & ꝓpli tui israel. docebis eos uiam bonā
per quam ingrediantur. & da pluuiā terræ quā de
disti ꝓplo tuo ad possidendā. fames si orta fuerit
in terra. pestilentia. aut erugo. locusta. ærugo
aut. hostes uastare regionibꝰ portas obsede
rint ciuitatū. omnisq; plaga. infirmitasq; fi
erint. quicquid deprecatus ꝓplꝰ tuus israel fuerit. depreca
tusq; cognouerit plagam infirmitatis suæ expā
dit manus suas ad domum hanc. tu exaudies de
cælo de habitaculo tuo. & propitiaberis. & reddes
unicuiq; secundum uias suas. quas nosti cor
eius. solus enim nosti corda filiorum hominum. ut timeant te. & ambulent in uiis
tuis cunctis diebus quibus uiuunt super faciem
terræ quam dedisti patribus nostris. Etenim eū qui
non est de ꝓplo tuo israel. si uenerit de longinquo
propter nomen tuum magnum. & manum tuam
robustam. & brachium tuum extentum. & ado
rauerit in loco isto. tu exaudies de cælo firmissi
mo habitaculo tuo. & facies omnia propter quæ
inuocauit te ille peregrinus. ut sciant omnes ꝓpli
nomen tuum. timeantque te sicut ꝓplꝰ tuus israel.
& cognoscant quia nomen tuum inuocatum est
super domum hanc quam ædificaui nomini tuo. Si
egressus fuerit ꝓplꝰ tuus ad bellum. & adie
rit eos per uiam qua mittes eos. adorauerint te
& uersi ad ciuitatē quam elegisti. & domum
quā ædificaui nōi tuo. ut exaudias de
cælo preces eoꝝ & obsecrationē. ultciscere
quia peccauerunt tibi. & ipse es ira
tus eis. tradesq; eos hostibus. & captiuos
eos duxerint in terram longinquā. & ipse ꝑ
mutauerit de corde suo in terra ad quā captiui
ducti fuerint. & egerint pœnam. & deprecati te fu
erint in terra captiuitatis suæ dicentes. Pec

caum̃ unq; egñ. munste fcam̃. ꝛ reuti
fiunt adre mtoto corde suo. ꝛ mtota ala su
a. mtra captuitate sue. ad quã dixit ꝫ. ado
rabũt re. ꝛ mã tre sue. quam dedist pr̃ib; eo
r̃. ueb ꝙ eleg̃sti. ꝛ dñe quia edificasti nõi. t.
tu exaudias de celo. h̃ ẽ d firmo hñcio tuo
pr̃ eor. ꝛ fac ei iudicium. ꝛ dimittas pp
tuo quãtus peccãt. tu es enim de mis. Aperiãt
ꝙo oculi tu. ꝛ aures tue mtente sint. ad orati
onẽ q̃ fit in loco isto. Nunc igitur osurge dñe
de requiẽ tuam. tu ꝛ archa fortitudinis tue
ẽdebre tui meditantur salutare. ꝛ si tui le
rauit in hoc. Dñe de ne auertas faciẽ ẽ tui
xpti tui. Memor esto miãrum dd̃ tuar. Cum q; oplesset
salo fundẽs preces. ignis descendit d celo. ꝛ deuo
rauit holocaustu ꝛ victimas. ꝛ maiestas dñi ĩ
plenit dom̃. nec poterãt sacdotes ingredi templũ
dñi. eo q; implesset maiestas dñi templum dñi. Q;
oẽs filii isrl. videbant descendentẽ ignẽ. ꝛ
gl̃am domus sup domũ. Et corruentes pn in
ram sup pauimtũ stratũ lapide adorauerũt
ꝛ laudauerũt dñm qm bonus qm misericordia
ei⁹.

VII Rex aũt omnis pl̃s immolabant victimas co
ram dñe. Mactauit igitur salo hostias
bouũ. vij. milia. ꝛ ouiũ. c. vij. milia. dedicauit domũ
dñi rex. ꝛ omnis pl̃s. Sacerdotes aũt stabãt
mosterijs suis. leuite quoq; in carminib⁹
di que fecit dd̃ rex ad collaudandũ dñm. quia ĩ
ternum mia ei⁹ hymnũ dd̃ canentes p manus
suas. Contra sacerdotes canebant tubis. ĩ eo
q; omnis isrl stabat. Sanctificauit q; salo medi
um atriũ. ante templum dñi. Obtulit enim ibi
holocaustu. ꝛ adipes pacifico. quia altare e
reum q. fecerat nõ poterat sustinere holocaustu
sacrifitia. ꝛ adipes. Fecit q; salomõ festiuitatẽ
mtpe illo. vij. diebus. omnis isrl eo. ecclia ma
gna valde ab introitu emath usq; ad torrẽ
tem egypti. fecerũt die. vij. collectam. eo q;
dedicatũ altare. vij. diebus. ꝛ sollẽpnitatem
celebrauit. diebus. vij. ꝛ igitur die. xxiij. mẽsis
vij. dimisit pl̃s ad tabnacula sua letantes
atq; gaudentes sup bono q̃ fecerat dñs dd̃
salomõi. isrl pl̃o suo. Complenti q; salo
dom̃ dñi. ꝛ domũ regis. ꝛ omnia que diuoluit
in corde suo ut faceret in domo dñi. ꝛ in domo
sua. ꝙsp̃uit ẽ. Apparuit ei dñs nocte. ꝛ ait
illi. exaudiui orationẽ tuam. ꝛ elegi domũ istã ĩ in
locum sacrifiti. Si clausero celum ꝛ pluuia
nõ fuerit. ꝛ mandauero ꝛ precepero locuste. ut deuo
rent fruges. ꝛ misero pestilentiam in pl̃m meũ.
et uindicauerit nomen meum super eos. qui
uocatum est nomen meum super eos. ꝛ deprecati
fuerint faciem meam. ꝛ egerint penitentiam
a uijs suis pessimis. ego exaudiam de celo. ꝛ
propitius ero peccatis eor̃. ꝛ sanabo
terram eor̃. Oculi q; mei erunt apti. ꝛ aures
mee erecte ad orationẽ ei⁹ qui in loco isto

omnium. Elegi enim ꝛ sanctificaui locum istum ut sit no
men meum ibi usq; in pm̃m. ꝛ pmanebũt oculi mei ꝛ cor
mei omnibus diebus. Tu quoq; si ambulaueris
coram me sicut ambulauit dd̃ pr̃ tuus. ꝛ feceris
uniuersa q̃ pcepi tibi ꝛ mandata mea iudicia
que mea custodieris. dixero solio regni tui sicut
pollicitus sum dd̃ pri tuo dicens. non auferetur de
stirpe tua uir qui sit princeps in isrl. Si aũt auersi fueri
tis uos ꝛ deliqueritis in mandata mea ꝙ pro
posui uob. ꝛ abieritis seruieritis dijs alienis. ꝛ ado
raueritis eos. euellam uos de terra mea quã dedi
uob. Et domũ hanc quam edificaui nõi meo
pulsam abiciam de conspectu meo. ꝛ tradam eam ꝙ parabolã ꝛ
in prouerbium cunctis pl̃is. Et domus ista erit in
exemplum uniuersis transeuntibus. ꝛ dicent stupe
tes. Quare sic fecit dñs terre huic. ꝛ domui huic.
et respondebunt. Quia dereliquerũt dñm dm̃ suum
qui eduxit eos de terra egypti. ꝛ apprehenderunt
deos alienos. ꝛ adorauerunt eos. et coluerũt eos
propterea induxit super eos uniuersa mala.

VIII Expletis aũt. xx. annis postquã edificauit sa
lomõ domũ dñi. ꝛ domũ suã. ciuitates quas
dedit hyram salomõi. edificauit. ꝛ habitare ibi fecit
filios isrl. Abiit q; memath syba. ꝛ pugnauit
contra ꝛ edificauit palmyram in deserto. ꝛ alias
ciuitates munitissimas edificauit in emath.
et ruyth; et bethoron superiorem. ꝛ bethoron inferio
rem. turres munitas portas ꝛ seras
et emag. baalath. ꝛ oẽs urbes fortissimas que
fuerant salomõis. et omnes quadrigarum
urbes et ea q; uoluit salo atq; disposuit. edi
ficauit in libano ꝛ in uniuersa terra
potestatis sue. Omnẽq; pl̃m qui de relicta fuerat de ethe
o. et amorreo. et pherezeo. et eueo. et iebuseo.
qui non erant de stirpe isrl. de filiis eor̃. et de
posteris. quos non interfecerant filii isrl. subiugauit
ut salo tributarios usq; in hodiernum diem. Ipsos
aũt filios isrl nõ posuit ut seruirẽt operibus regis.
ipsi enim erant uiri bellatores. principes pin
cipum equitum eius. Ipse quoq; princeps
operis regis salomõis fuerat. cc. l. qui erudi
ebant pl̃m. filiam aũt pharaonis transtulit de ciui
tate dd̃ in domum quam edificauerat ei. Dixit enim. Non
habitabit uxor mea in domo dd̃ regis isrl. eo q̃
sanctificata sit. quia ingressa est ad eam archa dñi.
Tunc obtulit salo holocausta dño super altare
dñi. q̃ extruxerat ante porticũ ut p singulas dies of
ferretur in eo iux̃ preceptũ moysi in sabbatis. ꝛ
in kl̃. in festis diebus ter per annũ. in sollẽpnita
te azimoꝝ. in sollẽpnitate ebdomadarum. in sollẽp
nitate tabnaculoꝝ. Et constituit iux̃ diuisiones
dd̃ pr̃is sui. officia sacdotum in ministeriis suis. ꝛ leui
tas in mdis suis. ut laudarent. ꝛ ministrarent
coram sacdotibus iux̃ ritum uniuersum die.
ꝛ ianitores in diuisionibus suis p portas. porta
die enim pcepit dd̃ hoc. Nec prẽterijt sermo
dñi a mandatis regis tam sacdotes q̃m leuite

eremib; que fecum. Et me fto duc thesaurum. & impensas ptatis huic fili dno dic q̄ fundant domū dñi. usq; mihi q̄ placet ei. Tunc abiit salo. in gaon & habitauit ibi. ad eram matris ruben. que erat mīa eius. Misitq; aūt ei pmarū suos & uxorē nauec. & mandauit ei ut ascenderet ad se. & habitaret cū eo in salois ut ophet ei ibiq; ordinē esse. li. talenta auri. & ascenderunt ad regem salomon.

Regina quoq; saba cum audisset fāmā salomonis repetit cum magnis muneribus in Hierusalē cū magnis opib; & camelis q̄ portabant aromata. & auri plimū. & gēmas pciosas. Cumq; uenisset ad salomonē locuta ē ei quecunq; erant in corde suo. Et exposuit ei salo. oīa q̄ proposuerat eis. & nō fuit q̄ nō pponeret ei. Q; uidens regina sapiā salomonis. domū quā edificauerat. & cibos mense eius. & habitacula seruorū. & ordines ministrorū eius. & uestimenta eorū. & pincernas eorū. & holocausta q̄ offerebat in domo dñi. non habebat ultra spūs in ea. & dixit ad regē. Verus sermo quē audiui in terra mea. de sermonibus & sapientia tua. Non credebam narrantibus donec ipsa uenissem. & uidissem oculis meis. & probassem me dicente sapiē me fuisse in narrando. & addidisti fidē auditui meo. Beati uiri tui. & beati hi serui tui qui assistunt coram te omni tpe. & audiunt sapientiam tuam. Sit dñs deus tuus benedictus qui uoluit te ascendere super thronū suū regem dñi dei tui. quia deus tuus diligit israhel. & uult stare eum in sempiternū. ideo posuit te super eum regem. ut faceres iudicium & iustitiam. Dedit aūt regi. c. xx. talenta auri. & aromata multa nimis. & gēmas pciosissimas. Nō fuerūt aromata talia allata. ut ea que dedit regina saba regi salomoni. Sed & hiram cum suis seruis classe. adducebant de ophir. lignū thinū. & gēmas pciosissimas. de quib; fecit rex de ligno. s. thino. gradū domo dñi. & domo regia. Cythare quoq; & psalteria domo dñi & omnib; huic quam usq; fuit nulla talia allata. ut ea que dedit regina saba regi salomoni. Et aūt salo. de regione saba omnia q̄ uoluit. & petiuit plura quā attulit ad eam. Quare nulla abiit ultra sicut fuit & hesterna. Erat aūt pondus auri q̄ afferebatur salomoni p̄ anno sexcenta. & sexaginta. vi. talenta auri. excepti ex his quam legati & institores gentium. negotiatores afferebant. omnes reges arabie. & principes terre. qui apportabāt auri & argentū salomoni. Fecit q̄ rex salo. ce. hastas aureas. de singulis sexcentos aureos. qui inhastati singulis expendebantur. etc. quoq; fecit & alia aurea. etc. aureos. quib; regebantur. scuta aurea singula. posuitq; ea rex in armamentario q̄ edificauit nemoris. Fecit q̄ rex solū eburneū grande. & uestiuit illud auro mundissimo. Erat q̄ gradꝰ quib; ascendebatur ad solium. & scabellum aureum. & brachiola duo adiacebāt & duo leones stabāt uni brachiolo. Et duodecim. vii. leunculos stantes. sup. vi. gradꝰ ex utroq; latere. Non fuit tale solium in uniuersis regnis. Oīa quoq; uasa ex quib; rex potabat aurea. & uasa de domo saltus libani erant aurea. Nullus habebat ullum. Argentū enim in diebus illis pro nichilo reputabatur. Quippe & naues regis ibant in tharsis cum seruis hyram. semel in anno. & deferebant inde aurū & argentum. ebur. & simias. & pauones. Magnificatus est ergo salo sup oēs reges terre diuitiis & sapiā. Et uniuersa regio desiderabat faciem salomonis. ut audirent sapiā quam dederat deus in corde eius. & deferebat unusquisq; munera. uasa aurea. & uestes. & arma. & aromata. equos & mulos per singulos annos. Huius quoq; salo. vi. equorū milia fuerūt. currus. cc. & xl. vii. Constituitq; eos in urbib; quadrigarū. & cum rege in hierl. Erant & portē sup altare ex gre. aliis cupiebat usq; ad finem pfluminis. & usq; ad finem egypti. Et aurum q̄ apportabat ar gento erat in diebus salomonis pondus. dcclxvi. talentorum auri. multo amplius deferebant negotiatores & institores. & omnes reges arabie. & duces terre. Hi ferebant aurum & argentum domui dei. Rex aūt salo. fecit ex auro clypeos. ducentos. & sexaginta aureos. singulos. quos sexcenti auri. tegebant. & trecentos alios. & sexaginta aureos. singulos. quos trecenti auri. tegebant. & posuit eos

...ntip ē aut uinceñ uolumtate. ...pr nō ḡtie uob
...unpsur regnum. q; ego ḡm fugam. ...pr mē co
...ab uac flagellē. ego uō cedam uac ſcorpionib; ñ
...sequetur pp peccā. Erat enim uolumtē di ut cō
...plerent ſmo ē q̄ locut ē in manū ahie silo
...nitē ad ieroboam filiū nabath. ...pfs mīt um
...ilitē regē durorū dicentē. Sic loquit ē ad eum
...ilitē regē durorū dicentē. Sic loquit ē ad eum
...gion est nob parē mdō. neq; hereditē in filio ysi
...i. ...q̄ctē unusquisq; ad tabernacula tua israēl. tu aut pasce
...domū tuā dō. Et abiit israēl in tabernacula sua.
...sup filios ā israēl qui habitabant in ciuitatib; iuda
...regnauit roboam. Misitq; rex roboam ad ymā
...qui erat tributis. ...lapidauer eum filii israēl.
...mortuꝰ ē. ...porro rex roboam curruum festinauit
...ascendē. ...fugere. ...p̄ Et cōsilium israēl adorno dō. usq;
...in meridiem hinc. ferūtamē aut audissēt omnes
...israēl. q; reuersus ē ieroboam. misserunt. et uocauerūt
...eum in cōgregatōne cūctē. et fecerunt ē eum regē
...sup omnē israēl. nec secutus ē quisquā domū
...dō pr tribū iuda solam.

X

Cumq; ā roboam ierūlem. ...congregauit uniuersā
...domū iuda ...beniamin. c. octoginta milia
...electorū. ut ō israēl dimicarent. ...subiter ad se rg
...nū suū. factuq; ē ſmo dō ad semeiā hoīem
...dei dicens. Loquere ad roboam filiū salomōis regē
...iuda. ...ad uniuersum israēl. qui ē in iuda ...beniā
...min. Hec dicit dō. Nō ascendetis nec pugnabitis
...cōtra fratres uestros filios israēl. ...p̄ reuertatur unusquisq; in
...domū suā. ea mea q̄ gesta ē uoluntate. Cumq;
...audissent ſmonē dñi reuersi sunt. nec prece
...runt cōtra roboam. Habitauit ā roboā ierūlem. ...
...edificauit ciuitates munitas in iuda. Extru
...xit bethleē ...etham. ...thecoe. bethsamur
...cōtra. ...soco. ...odollam. nec nō geth. ...maresa. ...
...zip. ...ziphim. ...aradā. ...lachis. ...azaraā
...rabsalon. ...hebron q̄ erant in iuda ...beniamī
...ciuitates munitissimas. Cumq; eis munitis
...as munio. posuit in eis p̄fectos et thesau
...ros. et olea ...ē uinū. Et in singulis urbib; scuta ac
...lancias parauit. firmauitq; eas ualdē. ...tenuit sub
...ditos iuda ...beniamī. Q̄ adraginta ...nis autem e
...rat roboam cum regnare cepisset. ...xl. annis
...regnauit ierūlem ciuitate quam elē
...gerat dñs ut ponēt nomen suū i eā de omnib; tribub
...israēl. nomen aut matris eius naama ammanitis. Fe
...cerunt aut filii israēl qui erant in iuda malū in cō
...spectu dñi. ...uehementius q̄ fecerant patres eorū
...in peccatis suis quib; imitati sunt eos. ...ædificauerunt
...enim sibi excelsa. ...statuas. ...lucos. ...omnē collē
...sub umbra. ...p̄ sodomitas quoq; fecerunt in terra.
...Feceruntq; omnes abominationes gentium quas
...subuertit dñs coram filiis israēl. ...in anno quinto
...regis roboam ascendit sesac rex egypti ierūlem.
...quia peccauerant dño. ...mille ducentis curribus. ...
...et sexaginta milib; equitū. nec erat numerus
...ullus hominū qui uenerat cum eo de egypto. libiis.
...troglodytis. ...ethiopibus. Cepitq; ciuitates munitissimas
...iuda. ...uenit usq; ierūlem. Semeias autē
...propheta uenit ad roboam. ...principes iuda. qui cō
...gregati fuerant ierūlem in tempore sesac. Dixit
...q; ad eos. Hec dicit dñs. ...uos reliquistis me. ...ego
...reliqui uos in manu sesac. Confusi ergo
...principes israēl. ...rex dixerunt. ...iust ē dñs. Cumq;
...uidisset dñs q̄ humiliati essent non
...factum est uerbum semeiē dicens. Quia humiliati sunt non
...disperdam eos. ...daboq; eis pauxillū auxilij. ...nec
...stillabit furor meus in ierūlem. ...per manū sesac. ...uerumtamen
...erunt ei. ut sciant differentiā seruitutis mee. ...et
...regni regum terrarū. ...Recessit ergo sesac rex e
...gypti ab ierūlem. fugiensq; thesauros domus dñi. ...
...domus regis omnia secum tulit. ...clypeos aureos q̄s
...fecerat salomō. ...quib; fecit rex ereos. ...tradidit
...illos principib; satellitū. qui custodiebant ue
...stibulum palatij. Cumq; introisset rex domū dñi
...uenerunt satellites. ...tulerunt eos. ...reportaq; re
...portarunt ad armamentariū suū. ...Humiliatus quo
...que humiliatus est ab eis ira dñi. nec delens fu
...turum. Siquidem in iuda inuenta sunt opera bona
...Confortatus ergo rex roboam in ierūlem ar
...cp regnauit. ...xl. annis. ...unū annis erat cum re
...gnare cepisset. ...xvij. annis regnauit
...in ierūlem urbe quā elegit dñs ut affirmaret nomē
...suum ibi. de cunctis tribubus israēl. nomen matris eius
...naama ammanitis. Fecitq; malū. ...nō quippe
...cor suum ut quēreret dñm. Opa uō roboam prima
...nouissima. scripta sunt in libris semeie ...prophe
...tę. ...atq; iadonte. ...delectationes expōte sunt. Pugnauitq; ad uersus
...roboam. ...et roboam cū
...eis die...q; ...dormiuit roboam ē patrib; suis. ...se
...pultus ē in ciuitate dō. ...regnauit abia filius
...eius p eo.

XI

Anno aut. xviij. regis roboam. ascendit sesach
...rex egypti in ierūlem. quia peccauerant dño
...cum curribus. ...lxx. equitū. nec erat nūe ul
...lus. qui uenisset ex egypto ē eo. libies. s. troglo
...dite. ...ethiopes. Ceptisq; ciuitates munitissimas
...iuda. ...uenit usq; ierūlem. Semeias ā ppha
...mgēssit ē ad roboam. ...p̄ncipes iuda. qui cō
...gregati fuerant ierūlem in tempore sesac. Dixit
...q; ad eos. Hec dicit dñs. ...uos reliquistis me. ...ego
...reliqui uos in manu sesac. Confusi ergo
...principes israēl. ...rex dixerunt. ...iust ē dñs. Cumq;
...uidisset dñs q̄ humiliati essent non
...factum est uerbum semeiē dicens. Quia humiliati sunt non
...disperdam eos. ...daboq; eis pauxillū auxilij. ...nec
...stillabit furor meus in ierūlem. ...per manū sesac. ...uerumtamen
...erunt ei. ut sciant differentiā seruitutis mee. ...et
...regni regum terrarū. ...Recessit ergo sesac rex e
...gypti ab ierūlem. fugiensq; thesauros domus dñi. ...
...domus regis omnia secum tulit. ...clypeos aureos q̄s
...fecerat salomō. ...quib; fecit rex ereos. ...tradidit
...illos principib; satellitū. qui custodiebant ue
...stibulum palatij. Cumq; introisset rex domū dñi
...uenerunt satellites. ...tulerunt eos. ...reportaq; re
...portarunt ad armamentariū suū. ...Humiliatus quo
...que humiliatus est ab eis ira dñi. nec delens fu
...turum. Siquidem in iuda inuenta sunt opera bona
...Confortatus ergo rex roboam in ierūlem ar
...cp regnauit. ...xl. annis. ...unū annis erat cum re
...gnare cepisset. ...xvij. annis regnauit
...in ierūlem urbe quā elegit dñs ut affirmaret nomē
...suum ibi. de cunctis tribubus israēl. nomen matris eius
...naama ammanitis. Fecitq; malū. ...nō quippe
...cor suum ut quēreret dñm. Opa uō roboam prima
...nouissima. scripta sunt in libris semeie ...prophe
...tę. ...atq; iadonte. ...delectationes expōte sunt. Pugnauitq; ad uersus
...roboam. ...et roboam cū
...eis die...q; ...dormiuit roboam ē patrib; suis. ...se
...pultus ē in ciuitate dō. ...regnauit abia filius
...eius p eo.

XIII

abia

Anno. xviij. regis ieroboam. regnauit abia sup iudam. Tribus annis regnauit mie lin nomen ei mich. filia uriel. de gabaa. erat bellum inter abia ieroboam. Cumq; iniret abia certamen. ibant bellatissimi uiri electorum. xl. ieroboam instruxit contra eum. uiros. qui ipsi elect erant. ad bellandum fortissimi. Stetit q; sup montem semeron q; erat in ephraim. dixit. audite ieroboam omesq; israel. Num ignoratis q. dominus deus israel dedit regnum dd sup israel in sempiternum. ipsi. filio ei pactum salis. Et surrexit ieroboam filius nabat seruus salomonis filij dd. rebellauit contra dominum suum. Congregati sunt ad eum uiri inanissimi. filij belial. prualuerunt contra roboam filium salomonis. roboam erat puer. et corde pauido nec potuit resistere eis. Nunc et uos dicitis. et resistere potestis regno domini. q. possidet per filios dd. habens grande pplm multitudine atq; uitulos aureos quos fecit uobis ieroboam in deos. et eiecistis sacerdotes domini filios aaron atq; leuitas. fecistisq; uobis sacerdotes. sicut omnes pplm terre. Quicumq; uenerit immundus manu sua mundus ambubus. mortuis. uel sue sacrificio eorum qui sibi sunt dijs. Nos autem dominus deus noster quem non reliquimus. sacerdotes eius ministrant domino et filij aaron in opere suo et leuite. holocaustis quotidie offerunt domino per singulos dies mane uespere thimiama suauissimi incensi. propositionis mundissimam. et candelabrum aureum cum lucernis suis. ut accendantur sero ad uesperam. Nos quippe custodimus precepta domini dei nostri quem uos reliquistis. Ergo militauimus nobiscum deus dux et sacerdotes qui clangunt tubis resonant contra nos. filij autem nolite pugnare contra dominum deum patrum uestrorum. quia non uobis expedit. Hec illo loquente ieroboam uero molliebatur in fidiae. Cumq; circumdato hostium starent agmine undique iudas uidit sibi instare bellum circumdato et a fronte. et a tergo. clamauit ad dominum. et sacerdotes tubis canere ceperunt. Omnisq; uir iuda uociferatus est. et ecce illi clamantibus pugnat deus ieroboam. omnisq; israel. qui stabant circumdato abia. iuda. fugerunt filij israel iudam. tradidit eos omnipotens deus. percussit et occidit abia plagis magnis. corruerunt. q. interfecti israel. v. uiros fortissimos. humiliati sunt tpe illo. nec ualuerunt resistere filiis iuda. eo q. confiderent in deo patrum suorum. Persecutus est autem abia fugientem ieroboam. cepitq; ciuitates ei. bethel. filias ei. et uelam filias eius. et ephron quez. filias ei. et stetit ultra. ultra uisitare ieroboam in diebus abia. percussit eum dominus. et mortuus est. Porro abia obtinuit regnum suum accepitq; uxores. xiiij. peperitq; xxij. filios.

XIII

et filias. xvi. Reliqui autem sermones abia. mirabiles. et opera eius scripta sunt diligentissime in libro profete addo. Dormiuit autem abia cum patribus suis. sepelieruntq; eum in ciuitate dd. Pro quo regnauit asa filius eius. in diebus quibus non affligebatur regnum a bello. x. fere annis. fecit asa quod bonum et placitum erat in conspectu domini sui. subuertit aras peregrinas et excelsa. et confregit statuas. lucosq; succidit. Precepit quoq; ut quereret dominum deum patrum suorum. et faceret legem et mandata. Et abstulit cunctas urbibus iuda aras. et phana. et regnauit in pace. Edificauitq; ciuitates munitas in iuda. quia quies erat. nec fuit illi temporibus ei bella surgentia. pace domino largiente. Dixit autem iuda. Edificemus ciuitates istas. et muremus eas. et turribus portisq; seras. Terra adhuc est coram nobis. quia quesiuimus dominum deum nostrum. et requieuimus undique. Edificauerunt igitur et mulli prosperati sunt. habuitq; asa exercitum de filiis iuda portantes scuta et hastas. de iuda. ccc. de beniamin uero qui portabant clipeos et iaculabantur. ccl. uiri fortissimi. Egressus est ad eos zaraz ethiops cum exercitu decies centena milia. et curribus. ccc. uenit usq; marisa. et processit contra eum. Dixitq; asa ad dominum deum suum. Domine non est apud te ulla distantia. utrum in paucis an in pluribus auxilietur. Adiuua nos domine deus noster. quia in te confidimus. et in nomine tuo ad hanc multitudinem. Domine tu es deus noster non prevalebit contra te homo. Percussit igitur dominus ethiopes coram asa et coram iuda. et fugerunt ethiopes. persecutusq; est eos asa. et populus qui cum eo erat usq; gerara. et ceciderunt ethiopes usq; ad internicionem. quia domino cedente cuncta sternunt. et ceperunt ibi plurimam. Tulerunt et spolia multa. et asportauerunt de circumiacentibus gerare. Oves quoque camelos et pecudum greges. et reuersi sunt hierusalem.

XV

Azarias autem filius obed factus est spiritu dei. egressusq; est occurrit asa. et dixit ei. Audite me asa et omnis iuda et beniamin. Dominus uobiscum. q. fuistis cum eo. Si quesieritis eum inuenietis. Si autem dereliqueritis eum derelinquet uos. Transibunt autem multi dies in israel. absq; deo uero. et absq; sacerdote doctore. et absq; lege. Cumq; uersi fuerint in angustia sua. ad dominum deum israel. et quesierint eum. reperient. In tpe illo non erit pax egredienti. nec ingredienti. sed terrores undique. mouentur gentes contra urbes. et ciuitates. Pugnabit enim gens aduersus gentem. et ciuitas aduersus ciuitatem. quia deus conturbabit eos in omni angustia. Vos autem confortamini. nec dissoluantur manus uestre. erunt enim merces operi

XVII

XVII

XII

Fuit ꝙ iosaphath duc⁹ ⁊ melitus. ⁊ affirma
re quinctus ē achab. Descendit ꝙ ad eum post
annos vrsam ama. Adiit. ad uenerant ei achā
ab ariete⁊ bouē plimos. ⁊ ꝓlō quinctil⁹
eum eo. ꝓsuasitq; illi ut ascender ramoth ga
laad. Dixitq; achab rex isrl. ad iosaphath rege
iudā. Vis mecū in ramoth galaad. Cui ille
ꝛndit. Vt ego. ⁊ tu. sic ut pls tuus. sic ⁊ pls mꝰ.
Tecumq; erim in bello. Dixitq; iosaphath ad
regem isrl. Consule obsecro hodie sm⁹
ne dñi. Congregauit ꝙ rex isrl ꝓphas. circ.
uirꝫ. ⁊ dixit ad eos. Ramoth galaad ad
bellandū ne debem⁹ an quiescere. at illi. Ascē
de ne quaquā. ⁊ tradet d⁹ in manu regis. Dixit
q; iosaphath. Nūquid nō ē hic ꝓphēs dñi. ut
abillo ⁊ requiramꝰ. Et ait rex isrl. adiosaphā
Est ut uꝝ adhuc possim⁹ ꝙrere dñi nisi tantū
Ego odi eum qm nō ꝓphat mihi bonū. sꝫ ma
lum omni⁹ dies. Et ait michees filius iembla.
Dixitq; ei iosaphath. Ne loquat⁹ rex h⁹ mō
dum ⁊ rex isrl uocauit d⁹ eunuchū. ⁊ dixit ei.
Voca cito micheam filium iembla. Porro rex
isrl iosaphath uestiti sedebat unusquisq; suo. uesti
tu regio. Sedebant in area iuxta portam sa
marie. omesq; ꝓphē uaticinabantur coram eis
Sedechias filius chanaan cornua
ferrea sibi fecerat ⁊ ait hec dicit dñs. In his ue
nilabis syriam donec conte eam
Omesq; similr ꝓphetabant. dicentes
Ascende ramoth galaad ⁊ ꝓsperabis. nuncq;
ecce de manu tua d⁹. ⁊ nuntius ait qui ierat
ad uocandū micheam ait illi. Ecce uba oīū ꝓphā
tum uno ore bona annūiant regi. Sit ꝛmo ergo
tuus ut fuerit unus ex eis. et nō dissentias. loquaris
q; ꝓspa. Cui ille michees. uiuit d⁹ quia quic
quid dixerit dñs mihi. hoc loquar ad regem. Cui rex ait. Ob
hoc ne debem⁹ ramoth galaad ad bellum ire
quiescere. cui ille ꝙt. Ascendite eam ꝓspa
nemente. tradentur hostes in manus uras.
Dixitq; rex. usq; atq; uām te adiuro ut nō loq̄
ris mihi nisi q; uēm ē in nomīe dñi. Ille ait. Vidi
uniuersum isrl dispsum in montibus. sicut oues
absq; pastore. ⁊ dixit dñs. Non habent isti dñm
reuertatur unusquisq; in domū suā in pace. Di
xit rex isrl. ad iosaphath. Nonne dixi tibi q; nō
ꝓphetaret mihi nisi bona quicquā. ⁊ q; mala. ꝓ
Ille ꝛdit ait. Vidi dñm sedentē in solio su
o. omemq; exercitum celi assistentē ei. a dextris
⁊ a sinistris ⁊ dixit d⁹. Quis decipiet regē isrl
ut ascendat ⁊ corruat in ramoth galaad. Cūq;
diceret ⁊ modo ⁊ alio. processit spūs ⁊ ste
tit coram dño. ⁊ ait. Ego decipiam eum. Cui dñs.
In quo inquit decipies. At ille ꝙt. Egrediar
⁊ ero spūs mdax in ore oīū ꝓphārum eius. Dixitq;
ei. Decipies ⁊ ualebis. egrēdere ⁊ fac. Nunc ꝙ
ecce dedit dñs spūm mdacij in ore oīū ꝓphārum
tuorum. ⁊ dñs locutus ē de te mala. Accessit aūt sedechias filius ei⁹
nam. ⁊ percussit michee maxillam ⁊ ait. Quā
nam transiuit spūs dñi a me ut loquerent ad
Dixitq; michees. Tu ꝙdē uidebis in die illo. qñ in
gressus fueris cubiculum de cubitu ut abscondas
Precepit aūt rex isrl dicens. Tollite micheam. ⁊
ducite eum ad amon ꝓpositū ciuitatis. ⁊ ad ioas
filium amalech ⁊ dicetis. Hec dixit rex. Mittite hūc
in carcerem. ⁊ date ei panis modicū ⁊ aque pau
xillum. donec reuertar in pace. Dixitq; michees.
Si reuertens fueris in pace nō est locut⁹ d⁹ in me. Et ait.
Audite ꝓpli mei. ascendit ergo rex isrl ⁊
iosaphath. Ramoth galaad. Dixitq; ad
iosaphath. Mutabo habitum. ⁊ ibo ad pugnandū
uadam. tu aūt indue uestib⁹ tuis. Mutato
q; rex isrl habitu. uenit ad bellum. ⁊ ex aūt sy
rie ꝓcepit ducib⁹ equitū sui dicens. Ne ꝓpug
nate mecum ꝑ minimū. aut ꝑ maximū. nisi solum
regē isrl. Cumq; ait uidissent principes equitū cur
siū iosaphath dixerūt. Ipse rex isrl ille ē. circumdede
runt eum dimicantes. Ille clamauit ad dñm. ⁊ ad
iuuit eū. atq; auertit eos ab illo. Cum enī ui
dissent duces equitū. q; nō esset rex isrl. reuer
sus. Accidit aūt ut ui⁹ explo⁹ tenderet arcum imprū
dens. percussit regem isrl inter iuncturas lo
ricis ⁊ pectoris. Qui ait auriga suo. Conuerte manū tuā. ⁊
due me de acie. quia uulnerat⁹ sum. Et tamen ꝑ
pugnabat die illo. porro rex isrl stabat in curru
suo ꝑ syros usq; ad uesperā. moriensq; ē circa
solis occasum. Cruor aūt uulneris ꝑfluebat in sinum
curru⁹. Et ita mortuus est rex isrl. Cumq; sol
occubuisset. exclamauit exercitus uniuersus
dicens. Unusquisq; ad ciuitatem suam. unusquis
q; ad terram suam fugiat. Sic mortuus est rex
isrl. et delatus est in samariam. Et lauerunt
currum in piscina samarie. et lauerunt scorie
bus. iuxta uba dñi quod locutus est. Reliqua
aūt sermonum ioathan. et omnia que fecit. nonne
hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum
israel. Dormiuitq; ioathan cum patribus suis. et
sepultus est cum eis in ciuitate dauid patris sui.
Regnauitq; ioram filius eius pro eo. Anno
secundo ioram filii achab regis isrl. regnauit
ioathan filius ozie regis iuda. Filius triginta
quinque annorum erat cum regnare cepisset. et
sedecim annis regnauit in hierusalem. Nomen
matris eius azuba filia sadoc. Fecitq; quod
placitum erat coram dño. Non tamen ut dauid
patre suo. sed iuxta omnia que fecerat ozias pater
eius. Ambulauit in uiis regum isrl. Sed et
filias suas uxores fecit achab filii sui. Et fecit
malum in conspectu dñi. Misit quoq; dñs in
ioathan et in domum eius. Et in omnes
populos circumadiacentes. Et in uniuersa
regna philistinorum. et arabum. et ethiopum.
Et in omnes arabes. et in cunctos qui habitant
in deserto. Et in omnes populos.

XV

Porro zabulon filius ismahel. qui ē dux mdo
me uda. sup eos opt cēt. ḡ ad regē offīū pmēn
bentq; magnē leuitē eorum uob. Confortam
zagre diligenter. nec dubē uobēt.

Pcessit ergo iosaphath sunt filij moab. ⁊ filij ammon
cum eis d' ammanitis ad iosaphath ut pug
narēt ad eum. veneruntq; nūtij ⁊ nūciauerūt iosa
phath dicentes. venit ē re multitudo magna
d' trans loc; ḡ trans iordanē sunt. d' syria. ⁊ ecce e
sidunt in asason thamar. q̄ ē engaddi. iosaphat
autē timore repletus. posuit se orare ad rogand' dñm
ieiunium uniuersis. habitatoribus iude. Congregat
q; se iudas ad querendū dñm. ⁊ de cunctis ciui
tatibus iude rogare dñm. Stetit ergo iosa
phath in medio ecclie iude ⁊ ierlm in domo dñi ante
atrium nouum. ait Dñe deus patrū nr̄oz. tu es deus in celo
⁊ in imperio gentium omnium. ⁊ in manu tua
ē fortitudo ⁊ potētia. nec quisq; ē qui tibi resistere. nōne
tu deus noster interfecisti oēs habitatores terre huius coram
populo tuo israel. ⁊ dedisti eam semen habitam a
mantium in sempiternū. habitauerūt in ea. ⁊ edificauerūt
in ea sanctuariū nōi tuo dicentes. Si uenerit sup
nos malū. gladius iudicij. pestilentia ⁊ fames ste
terimus coram domo hac. ⁊ in conspectu tuo. (quia nomē
tuū in domo hac) et clamabimus ad te de tribulatione
nr̄a. ⁊ exaudies saluabisq; facies. Nunc ergo ecce
filij ammon. ⁊ moab. ⁊ mons seir. p quos nō dedisti
israel ut transiret cū egrederent de egypto. sed declinare ab eis. ⁊ nō interfecit. illos ecce ipsi
gunt. ⁊ mutant nos de possessione tua quam tra
didisti nob̄ dē nr̄. Ergo nō ultiscēris eos. ⁊ nob̄
quid nouimus ē fortitudo. ut possim huic mul
titudini resistere. q̄ irruit sup nos. Si eam ignore
mus quid agere debeam. Hoc solum habemus residui ut
oculos nr̄os dirigamus ad te. Omnis iuda stabat
coram dño. cū paruulis ⁊ uxoribus. ⁊ liberis suis.
Stetit autē iezriel filius zacharie ⁊ filij banaie filij
iehubel filij mathanie leuites de filijs asaph. Si
quis spūs dñi in medio turbe stetit. Et dixit audite
me omnis iuda. ⁊ qui habitatis ierlm. ⁊ rex iosa
phath. Hec dicit dñs nob̄. Nolite timere nec pauere
hanc multitudinē. nō ē enim uestri pugna. sed dei. Cras
descendetis contra eos. Ascensum enim sunt per clatum sōre
sis. inuenietis eos in extremitate torrentis q̄ ē de
solato deserte iezrahel. Non erit uob̄ necesse in hac
pugna. Si tantūmodo ordinate stetis. videbitis
auxilium dñi sup uos. Iuda ⁊ ierlm nolite
timere nec pauere. cras egredimini contra eos. ⁊ dñs
erit uobiscū. Iosaphat ⁊ oēs habitatores ierlm
cecidere pn̄ arcam coram dño. ⁊ adorauerūt
eum. Porro leuite de filijs caath. ⁊ de filijs co
re laudabant dñm deum israel uoce magna in
excelsum. Cumq; mane surrexissent. egressi sunt
per desertū thecue. Proficiscentibus eis. stans iosa
phath in medio eoz dixit. Audite me iuda. ⁊ oēs
habitatores ierlm. Credite dño deo uestro ⁊ firmi
eritis. Credite prophetis eius. ⁊ cuncta cedent ut
. uob̄ prosp̄a. Deinde consilium pp. ⁊ statuens cantores dño
minū ut laudarēt eum mirabilitate sanctitatis. ⁊ mitterent
ante exercitum. ac uicissim dicerent. Confitemini
mini dño qm̄ bonus. qm̄ misericordia ei⁹ in seculum. Cumq;
cepissent laudare cōuertit dñs insidias eorū in semet
ipsos. filios. s. ammon. ⁊ moab. ⁊ montem seir
qui egressi fuerant ut pugnarent d' iudam. ⁊ percussi
sunt. Namq; filij ammon ⁊ moab insurrexerūt
aduersum habitatores montis seir. ut interficerēt. ac
cisserent eos. Cumq; hoc perfecissent. ⁊ unusquisq;
ipse. mutuis se cedibus interfecit. Porro iudas ut
uenerunt ad speculum q̄ respicit solitudinē. in
d' pulueres. late regionē plenā cadauerib; nec
super se quenq; qui necē potuisset euadere. Venit
ergo iosaphath ⁊ omnis pp̄s eius. ad deprædandas spo
lia mortuoz. inuenerunq; inter cadauera uestem
supellectilē pretiosissimā. ⁊ uasa pulcherrima. ⁊ ex
uerunt ea ut omnia portare nō possent nec p
tres dies spolia auferre p̄ præ magnitudine. Die
autē tertio. congregati sunt in uallē benedictionis. ⁊ ē
quippe ibi benedixerūt dño. unde uocatum est nomen illi⁹
uallis benedictionis usq; in presentem diē. ⁊ reuersus
est omnis iuda. ⁊ habitatores ierlm. iosaphath autē
eos in ierlm. ⁊ domum magnā ex q̄ duxit. et d'
grandum d' manus eius. ⁊ cuncta sunt ut
ierlm ē plenitudine exultans. inibi mdom dñi. ⁊
runt cithare. nabie ⁊ dom dñi. ⁊
regna terraz. cū audissent q̄ pugnasset d' d' inimicos israel. quod
qui regnū iosaphath. ⁊ pace ei dedit deus.
Regnauit ⁊ iosaphath filius iudam. ⁊ erat. xxv.
v. annoz. ⁊ regnauit ierlm. Nom mē ei azuba. filia
selahi. Et ambulauit uia p̄ris sui asa. nec d
declinauit abea faciens q̄ placita erant coram dño.
Uerūtamen excelsa nō abstulit. adhuc pp̄s nō direxe
rat cor suū ad dñm deū patrū suoz. ⁊ eliez
zer filius dodaue de maresa. prophetauit contra iosa
phath dicens. Quia habuisti fœdus cū co
chozia. percussit dñs opa tua. Contriti sunt naues
nec potuerunt ire in tharsis.

XVI

Dormiuit autē iosaphath cū patribus suis. ⁊ sepul
tus ē cū eis in ciuitate dauid. ⁊ regnauit ioram
filius eius. qui habuit fres filios iosaphath. azu
riam. iahiel. ⁊ zachariam. ⁊ azariam. ⁊ mi
chahel. ⁊ saphatiam. Oēs hi filij iosaphath re
gis iuda. Dederatq; eis pr̄ munera multa
argenti. ⁊ auri. ⁊ possessiones ē munitas. ⁊ urbium
firmas iuda. ⁊ regnū tradidit ioram eo
q; ēet primogenitus. Surrexit autē ioram sup
regnum patris sui. Cumq; se confortasset occidit oēs
fratres suos gladio. ⁊ quosdam de principibus israel.

annoꝝ erat ioram cum regnare cepisset. & vij. annis regnauit uterlin. Amblauitq; munic regum isrl. sicut egerat dom̃ ahab. filia ejus. habebat uxor ei. & fecit malũ in conspectu dñi. Non tamen ad delendã dom̃ dd. p pactum q. inierat cũ eo. & quia promisit ut daret ei lucernã. & filiis ejus omnibus ppe. In diebus illis rebellauit edom ne esset sub manu iude. & constituit sibi regem. Cum ioram cum principibus suis. & cunctis equitatu qui erat ei. & surrexit nocte. & percussit edom qui se circudederat. & duces equitatus ej. At ille rebellauit edom ne esset subditus manui iude usq; ad hanc diem. Eo tpe edom nã recessit ne esset sub manu iudee. Derelictus enim dñm dñi patrum suoꝝ. & recessit subtus ē in urbib; iuda. & fecerunt excelsa montium. & fornicari fecit habitatores ierlin. & iudeam iudam. Allate sunt ad eum litere ab helia pphẽ. in quibꝫ scriptũ erat hec dicit dñs deꝰ dauid patris tui. Pro eo q; non ambulasti in uijs patris tui iosaphath. & in uijs asa regis iuda. & in cessisti p uiã regum isrl. & fecisti ut fornicarẽtur habitatores ierlin. & fornicari fecisti iudam. & habitatores ierlin. imitatiq; es domum achab. & filios domus patris tui meliores te occidisti. Ecce dñs percutiet te plaga magna & plõ populo tuo. & filiis. & uxoribꝰ tuis. & omnib; substãtijs tuis. Tu autem egredieris languore pessimo uteri donec egrediantur uiscera tua paulatim p dies singlos. Suscitauitq; dñs & iratus est spiritui philistinoꝝ. & arabum qui confines sunt ethiopie. & ascendunt terrã iude. & rumpunt eam. diripuerũtq; omnem substãtiam q inuenta est in domo regis. & filios ejus & uxores. nec remansit ei filius nisi ochozias. qui minimus natus erat. Et post hec percussit eum dñs languore insanabili. Cumq; dies succederet dies. tpm; duorum annoꝝ explebat circulus. nec ullo longa egritudine tabe. uta ut egereret uiscera sua. languore pessimo defunctus est. Mortuusq; est miserrime nec sepelierunt eum maiores sui. sepulchro regum. Ochozias filius ioram rex iude. anno duodecimo ioram filii achab regis israel. cepit regnare. & regnauit anno uno in hierusalem. Nomen matris ejus athalia filia amri. Et ipse ingressus est uias domus achab. mater enim impulit eum ut impie ageret. fecit & malũ in conspectu dñi sicut domus achab. ipsi enim fuerunt ei consiliarij p mortem patris sui in perditionem ei. Ambulauitq; etiam iuxta consilia eorum. & perrexit cum ioram filio achab. ad prelium contra hazahel regem syrie in ramoth galaad. uulnerauerunt autem syri ioram. Qui reuersus est ut curaretur in iezrahel. multa enim plagarum acceperat in ramoth. cum pugnaret contra hazahel regem syrie. & ochozias filius ioram rex iude descendit ut uideret ioram filium achab. in iezrahel egritudine. uolũtas quippe fuit dei. ad perditionem ochozie. ut ueniret ad ioram. Et cum uenisset ut egrederetur ad eos adduxit deus filii namsi. quem unxit dñs ut deleret domum achab. Cumq; iudicium dei domui achab. inueniret principes iudee & filios fratrum ochozie. qui ministrabant ei interfecit illos. ipse quoq; quereret ochoziam. apprehenderunt eum latentem in samaria. & adduxerunt ad eum. Et sepelierunt eum eo q; esset filius iosaphath. qui studuerat deum exorare corde suo. Nec erat ulli spes aliqua ut de stirpe regnare posset ochozie. Sciebat athalia mater ejus iudee q; mortuus esset filius suus. surrexit & interfecit omne semen regium domus ioram. Porro iosabeth filia regis uidit ioas filium ochozie. & furatus est de medio filiorum regis cum nutrientibus. absconditq; eum cum nutrice sua in cubiculo lectulorum. & iosabeth auditq; q absconderat eum erat filia regis ioram. uxor iojade pontificis sacerdotis. quia ochozie athalia non interfecit eum. Fuit & cum eis in domo dei absconditus. vj. annis quibꝫ regnauit athalia super terram.

Anno aũt vij. obstinatis ioiada. assumpsit centuriones. Azariam filium iehoram. & ismahel filium iohanã. Azariã q filium obed. & maasiã filium adaie. & elisaphath filium zochri. cumq; eis fedus. Circuierunt iudam & congregauerunt leuitas de uniuersis urbibꝫ iuda. & principes familiarum isrl. uenerunt q; in hierusalem. fecit & cum multitudo pactum in domo dei cum rege. Dixitq; ad eos ioiada. Ecce filius regis regnabit sicut locutus est de super filios dd. Iste est sermo quem facietis. Tertia pars uestrum q ueniunt ad sabbatum. custodiet excubias domus regis. & tertia pars ad portam q appellatur fundamenti. Omnis aũt populus sit in atriis domus dei. nec ingrediatur domum dei nisi sacerdotes. & qui ministrant de leuitis. ipsi tantummodo ingredientur quia sanctificati sunt. & reliquus uniuersus populus custodiat excubias dei. Leuite circuibunt regem hinc & inde singuli arma sua. & siquis alius ingressus fuerit septa interficietur. sitq; cum rege morante & ingrediente. fecerunt & leuite & uniuersus iuda. uniuersa q precepit ioiada sacerdos. assumpserunt singuli uiros q subsequentur. uenerantur porro dominum sabbatum. cum

XXIII

XXIV

qui cum ipsis erant fabẽm. ⁊ egressus est
exercitus quod ioiada princeps nõ munisset abire eum
mane q̃ a principio ecclesie exercebat. ⁊ custodiebant
Dedit ioiada factis centurionibus lanceas et
peltas regis dẽ. quas consecrauerat in templo
mo dñi. stetitq; omnis populus tenens pugiones
apud templi dextrũ usq; ad sinistrũ templi iuxta
altare templo q̃ circumq; regis. ⁊ eduxit filiũ regis. imposuitq; ei diadema
et testimoniũ. tradiditq; ei. ⁊ fecerunt eum regem. ⁊
unxerunt illũ. ⁊ plaudentes dixerunt. uiuat rex
Quã audisset athalia uocem cursantium. atq;
laudantium regem. ingressa est ad populũ in templũ
dñi. cumq; uidisset regẽ stantem sup gradũ. ⁊ principes
et turmas circa eum. et cunctum populum terre gaudẽtẽ atq; clangentes tubis. scidit uestimenta
sua. ⁊ exclamauit. coniuratio. coniuratio
Precepitq; ioiada tribunis exercitus. ⁊ dixit ei. Educite eam extra ambitum templi. ⁊ quicumq; secutus fuerit eam. interficite gladio. Dixerat enim sacerdos ne occiderentur
in domo dñi. Et inposuerunt ei manus. Cumq;
transisset portam equitum regis. in domo occisa est
ibi. Pepigit autem ioiada testamentum inter se. ⁊ populum. ⁊ regem. ut esset populus dei. ⁊ inter regem
et populum. Et ingressus est omnis populus in templum
baal. ⁊ destruxerunt eam. ⁊ altaria
et simulacra illius confregerunt. Mattan quoq;
sacerdotem baal interfecerunt ante aras. Constituit autem
ioiada pontifices in domo dñi. ⁊ sub manibus sacerdotum leuitarum quos distribuit dẽ. in domo
dñi ut offerrent holocausta dño sicut scriptũ
est in lege moysi. ⁊ in cantibus et canticis
mentibus uti disposuit dauid. Constituit q; ianitores
portarum templi dñi. ut nõ introiret
immundus in omni re. Assumpsitq; centuriones. ⁊ fortissimos uiros ac principes populi
et omnem plebem terre. ⁊ deduxit regem
de domo dñi. transeuntes per medium portam superiorem in domum regis. ⁊ collocauerunt eum in solio
regali. Lætatusq; est omnis populus terre. ⁊ ciuitas
quieuit. Porro athalia interfecta est gladio
Septem annorum erat ioas cum regnare cepisset. ⁊ xl. annis regnauit in hierusalem.
Nomen matris eius sebia de bersabee. Fecitq; ioiada
quod est rectum in conspectu dñi cunctis diebus ioiade
sacerdotis. Accepit autem ioiada uxores duas et
genuit filios ⁊ filias. Factum est post
hoc ut instaurare domum dñi. congregatis
sacerdotes ⁊ leuitas dixit eis. Egredimini ad
ciuitates iuda. ⁊ colligite de uniuerso israhel
cunctã. ad sarta tecta templi dei ñri per
singulos annos. festinate autem rem. Leuite
uero negligentes. Vocauitq; ioiada
rex ⁊ principes ⁊ dixit ei. Quare nõ fecistis
super ut cogeres leuitas inferre de iuda ⁊ de
hierusalem. pecuniam quam constituit moyses famulus
dñi. ut inferret eam omni multitudo israhel in
tabernaculũ testimonii. Athalia enim impudica
filii eius destruxerant domum dñi. ⁊ omnibus
sanctis templi dñi. omnia uasa templi
baalim. Precepit ergo rex ⁊ fecerunt arcã
posuerunt eam ante portam domus dñi foris.
⁊ præcepit populo iuda ⁊ hierusalem. ut offerrent dño
munera sicut constituit moyses famulus dei in deserto
israhel. Omnesq; principes et uniuersus populus obtulerunt libenter. ⁊ mittebant in gazophylacium
et consummabant. Cumq; tempus esset ut referretur arcam ad regem per manum leuitarum. uidebant
quod multum pecuniæ esset. ingrediebantur scriba regis
et qui erat a manu pontificis. ⁊ effundebant pecuniam q̃
erat in arca. ⁊ rursum arcam reportabant ad
locum suum. sicq; faciebant per singulos dies. ⁊
congregata est infinita pecunia. quam dederunt rex
⁊ ioiada huic qui præerat domui dñi. At illi dabant
eam cæsoribus lapidum. ⁊ artificibus operum singulorum. ut instaurarent domum dñi. fabros
quoq; ferri ⁊ cupri. ut confortaretur ruina templi.
Egrediebantq; hi qui operabantur in
doctrina. nec reputabat pecunia data per
manum eorum. ac sustinebant domum dñi instaurare
prudenter. ⁊ firmo eam statui suo. Cumq;
implessent omnia opera. deferuntur coram rege
⁊ ioiada reliquum pecuniæ. de qua fecit
uasa templi ministerii. ⁊ holocausta. et
cyathos ⁊ cætera uasa aurea. ⁊ argentea. ⁊ offerebantur holocausta in domo dñi iugiter
cunctis diebus ioiade. Senuit ioiada plenus dierum. ⁊ mortuus est. c. xxx. annorum cum
sepelierunt eum in ciuitate dd. cum regibus quia fecerat bonum in israhel. cum domo
eius. Post eum autem obiit ioiada. ingressi sunt
principes iuda. ⁊ adorauerunt regem. Qui delinitus obsequiis eorum. acquieuit eis. ⁊ dereliquerunt templum dñi dei patrum suorum. seruierunt
lucis ⁊ sculptilibus. ⁊ facta est ira dei contra
israhel propter hæc. Quibus testificatus est eos ut
reuerterentur ad dñm. quo prædicante illi
audire noluerunt. Spiritus autem dei induit zacha
riam filium ioiade sacerdotis. stetitque
in excelso populi ⁊ dixit eis. Hæc dicit dñs. ut quid
transgredimini præcepta dñi. quod nõ prosperum
⁊ derelinquitis dñm ut deseratur uos. ⁊ dixerunt
contra eum. ad iussum regis lapidauerunt eum
in atrio domus dñi. ⁊ non est recordatus ioiada patris illius
eius. ⁊ occidit filium eius. Qui cum moreretur ait. uidet dñs ⁊ requirat. Cumq; esset
annus. ascendit sirorum exercitus syriæ
et iudam et hierusalem. interfecit omnes
principes populi. atq; universam prædam miserunt
regi damasci. Et cum pauci uiri uenissent syrorum. tradidit dñs in manus eorum innume

multitudinē eoꝝ deliquisse dñm dñm pñm
filiorꝫ. ⁊ mal ēt ignominiaꝫ cōtulere michea.
⁊ abeunte dimicatiū eum milāgentib; ma
gnis. Surrexerūt aūt ⁊ cum ḡa su multē
tudine filio ioade sādoaq; occidunt eū in
cubili suo. ⁊ mortuū & sepelierūq; illū mortua
re dd. ⁊ nō inferēt sepulcē regum. ⁊ misit ad eū
ethath. amasiaq; filiuꝫ zebiath. ⁊ ozaiath
filiuꝫ semanth. dicēs. Pone filij ei⁹ ac sū
ma pecunie. ⁊ adunata fiāt abeo. ⁊ instaura
no dñi dñi templi sui diligenter mihi vigi
lemus. ⁊ gnauit ā amasiaq; filiuꝫ ei⁹ pro.

XXV

Ux genti quīq; annoꝝ erat amasias cū reg
nare cepisset. xxv. ⁊ v. annis regnauit in
ierlin. nomē matris ei ioaden. de ierlim. fecit q̄d
mō pleru dñi. uerūtamen nō corde ꝑfō. Cumq;
ualuisset ⁊ rudet impiū. ingulauit seruos qui
occiderāt regem ꝑrem suū. ⁊ filios eoꝝ nō mi
serat: sicut scriptum ē in libro legis moysi ū
pcepit dñs dicens. Non occidentur pres ꝓ fi
lijs. ⁊ filij ꝓ ꝑib; suis. ⁊ unusquisq; in peccō su
o morietur. Congregauit igitur amasias iudā
⁊ fecit eos ꝑ familias tribunos. ⁊ centuriōes
⁊ universū iudā ⁊ beniamin. ⁊ recensuit. xx. ā
nis ⁊ sursum. inuenitq; .xxx. milia uiroꝝ qui
egrederent ad pugnā. ⁊ tenerēt clipeū ⁊ hā
stam. Mercede quoq; ydē isrl. c. robustos.
⁊ talentis argenti. centū. Venit aūt hō dī ad
illum. ⁊ ait. O rex ne egrediant tecū exercitus
isrl. nō ē enī dñs cum isrl. ⁊ omnes filios ep
hraim. Si putas in robore esse bella ꝑfici
ſupare ne faciet dē adiutib; nos. Dixitq; amasias
ad hominē dī. Quid ⁊ fiet de. c. talentis quos
dedi multitudi isrl. Et ꝓnūciat ei hō dī. ha
bet unde ⁊ dare possit multo huc plā. Separa
uitq; amasias exercitū qui uenerat ad eū ex eph
raim. ut reuerterent in loca sua. Illi aūt indi
gnāter nimis tulerūt in regionē suam. Ipse
aūt amasias obsedit ciuitates iudē filiorū. ⁊ abur
mualle. ⁊ alimaaz. percussitq; filios seyr .x.
milia. ⁊ inuasit cepitq; filij iuda. ⁊ adduxe
runt ad ꝓpriū auitū ꝑ. Deprimitq; eos d̄ fiimo in ꝑcepto qui os ꝑcuſit. Ille ex
ercitū q̄ remisit amasias. ne ſet ire impetum
effuſe ē memoratis iudē. ⁊ ſamaria usq; be
thoron. interfecitq; ex eis. tria milia. ⁊ rapuit ꝑdā magnā.
amasias nō ꝑcedē ydumeos. Illos decē mi
lium seyr. ⁊ tenuit eos in die ⁊ adorabat eos
⁊ illis adolebat incensum. Quam obrē iratꝰ
ē dñs amasiam. misit ad illum ꝓphām q̄ diceret
ei. Cur adorasti eos q̄ nō liberauerūt ꝓpriū suū ꝑ
manū tuā. Cumq; hæc loqueretur ꝓdixit ei. Nū
quid aūt regi ē consilij ne uim inferas. Desi
dens ꝓphēta. Scio inquit q̄ cogitauit dñs occide
re te. q̄ fecisti hæc. ⁊ nō acquiesti cōsilio
meo. ⁊ gnauit amasias rex iudā inuito ꝑ
simo ozię. misit ad ioaz filiū ioachaz. filij ie
hu regis isrl. dicens. Veni uidēmus nos inuicē. Q̄
remisit nūtiū dicens. Cardus qui ē in libano mi
sit ad cedrum libani dicens. Da filiā tuā filio
meo uxorē. Et ecce bestie q̄ erant in silua libani
transierūt ⁊ conculcauerē cardū. Dixisti. percu
tiens percussisti edō. nūc ḡo extollitur cor tuū ut glorie
ris de domo tua. Cur incitas aduersū te malum. ut
cadas tu ⁊ iudas tecū. Noluit audire amasias
eo q̄ dñi esset uoluntas. ut tradentur in manus
hostiū ꝓ dīs edō. Ascendit igitur ioas rex isrl. ⁊
uidit eū ꝓphē. Amasias aūt rex iuda e
rat in bethsamis iudē. cōtraq; uidas eorum is
rl. ⁊ fugā trahebat. ꝓdiit amasias rex iudē
filiū ioas. filiū ioachaz rex isrl. apud bethsa
mis. ⁊ duxit ierlim. destruxitq; murū
ei porta ephraim. usq; ad portam anguli. cc
cc. cubitis. Omnēq; aurū argentum. ⁊ uniuersa
uasa que reperta sunt in domo dñi ⁊ apud edō in
thesauris ē dom regie. nec nō ⁊ filios obsidū re
duxit in samariā. Verūt aūt amasias filius ioa
chaz rex iuda post q̄ mortuus ē ioas filius ioachaz
rex isrl. xv. annis. Reliqua uō sermonū amasie
ꝓphē. ac nouissimorū. scripta sunt in libro regū
iuda ⁊ isrl. Q̄ postq̄ recessit a dñō. tetenderunt
ei insidias in ierlim. Qui fugiens lachis. misse
runt ⁊ interfecerūt eum ibi. reportantesq; ē eum.
sepelierunt eum cum maioribus ꝑdecessoribus. ē ꝑib; ſ.

XXVI

Omnis aūt ꝓplis iuda filiū ei oziam. annoꝝ
xvi. ꝓstituit regē ꝓ ꝑre suo amasia. ꝓ ēdē
cunt achaloth. ⁊ restituit ei duxit iudē. Postq̄
dormiuit rex ē ꝑib; suis. xvi. annoꝝ erat oz
ias cum regnare cepisset. ⁊ l. y. annis regnauit ie
rlim. nomē matris ei hiechelia. de ierlim. fecit qd
erat rectū in oculis dñi. iux omnia q̄ fecerat amasi
ꝑ ei. ⁊ exquirebat deum in diebus zacharie ma
gistri eius. in uisionibus dei. Cumq; requireret dñm
direxit eum deus. Deniq; egressus ē ⁊ pugnauit
ꝑ philisthim. ⁊ destruxit murū geth. murū iabne.
murū azoti. Edificauitq; ciuitates in azoto. ⁊
philisthim. ⁊ abstulit eis de ciuitatibus philisthim. nō
minus q̄ tributarios eius. ⁊ ædificauit ciuitates
de finibus philisthim. ⁊ arabie qui habitabant in gebbaal. ⁊ amonitis. ⁊
dederunt: amonite munera ozie. ⁊ diuulgatū ē
nomē eius usq; ad introitum egypti ꝓpter nimiā
ac. Edificauitq; ozias turres in hierlim super por
tam anguli. ⁊ super portā uallis. ⁊ reliquas mœni
mum latere. firmauitq; eas. erantq; ꝫ turres in
solutudine. fodit cisternas plimas. eo q̄ habet mul
ta pecora. tā in campestribus q̄ in montibus. ⁊ in
agris quoq; cultores ⁊ uinitores. in
montibus ⁊ carmelo. Erat
enim homo agricolarum deditus. Fecit aūt exercitū bellatoꝝ
ꝓ qui pugnabant ad filia sabaoth sub
manu iehihel scribe.
maasieq; doctore. ⁊ submanu manne ꝓ erat d
ducis regis. omnisq; numerus principū ꝑfectorum
uirorū fortiū. y. dc. ⁊ subdebat manibus e
orum. dc. ⁊ vii. qui erant super adiutoria. ⁊ pro
tegebāt ꝓ adiutoria inimicorum. ⁊ ꝓparauit ei

et ozie. ⁊ amitro eius ceperunt. ⁊ hetas. ⁊ gi
leas. ⁊ ioones. Arasep ⁊ simdie adiacentes
lapides fecit uicelin duos cuic machinas ⁊ ſſ
mirabiles collocauit. ⁊ magnific muros. adiacu
erdus ⁊ turres guchia. Cognomen ei nom ei. peul
eo q. auxiliaretur et d. ⁊ corroborasset illum. &
ei roborauit fort. ⁊ eleuauit ei ad ei miteiu suu.
⁊ neglexit dnm dm suu. ⁊ ingressus. replu dni no
uuitq; adolere incensum sup altare thumiamatis
Stetitq; ingressus p eu azarias sacdos. ⁊ cu eo sa
cerdotes dni. her. uiri fortissimi. restituere regi
atq; dicentes. Non ē tui officij ozias ut ado
leas incensū dno ⁊ sacdoti. hi ē qui sanctificati sunt
dno ad huiscemodi ministriu. Egre d sanctua
rio ne offendas. quia nō reputabitur ē tibi. ⁊ gloriabi
dno dō tuo. ⁊ irat ozias ⁊ turibulu in
manu habe ut adoleret incensum indignabatur sacdoti
stanti. erat ē lep in fronte ei coram sacdotib⁹ in
templo dni sup altare thumiamatis. Cumq; ir
fremuisset eum. azarias pontifex. ⁊ ceteri sacdotes
uidissent lepra in fronte ei. ⁊ festinato expulisse
eum. & ipe p̄ nimiu accelerare egredi. eo q. sensis
set plagam dni. fuit ⁊ ozias rex leprosus usq;
ad diē mortis sue. ⁊ habitauit in domo separa ple
ne lep. obquam ⁊ recisus fuit ē domu. ⁊ pse
ioatham filius ei regebat domū regis. ⁊ iudicabat
populū terre. Reliqua ā ⁊ mon ozie pue
ne ultimoz. scripsit ysaias filius amos ꝓpha. Dormi
uit ozias cū patribus suis. ⁊ sepelierunt eū m
agro regaliū sepulchroz eo q. dix leprosus. regna
uit ioatham filius ei pro eo.

XXVII

Filius. xv. annoz erat ioatham cum regnare
cepisset. ⁊ xvi. annis regnauit iherlm. No
men matris ei ibersa. filia sadoc. fecit q; rectū erat
coram dno. uix omnia q fecerat ozias pr ei. excepto
q nō ē ingressus templū dni. ⁊ adhuc populus delinquebat
ipe edificauit porta dom dni excelsam. ⁊ mu
ros ophel multa edificauit. urbes q; edificauit in
montibus iuda. ⁊ in saltibus castella ⁊ turres. ipe
pugnauit ē regē filioz amon. ⁊ uicit eos. Dederūt
q; ei filij amon mpe illo. c. talenta argenti. x.
choroz tritic. ac totid choroz ordei. hec ei pbuer filij
amon in anno. ij. ⁊ tertio. Corroboratq; ē ioatha
eo q. direxisset uias suas coram dno dō suo. Re
liqua ā ꝓmon ioatham. nec pugne ei. cepta sep
tuaginta talenta argenti de templo dni. Sed & in
urbe regis iuda. xvi. annoz
erat cū regnare cepisset. ⁊ xvi. annis regnauit ī
iherlm. Dormiuitq; ioatham ē patribus suis. ⁊ sepelie
runt eū in ciuitate dō. regnauit achaz filius
ei pro eo.

XXVIII

Filius. xx. annoz erat achaz cum regnare ce
pisset. ⁊ xvi. annis regnauit iherlm. Nō fe
cit rectū in conspectu dni. sicut dō pr ei. ⁊ ambulauit
uias regum. israhel. ⁊ statuas fudit baalim. ipe
ē qui adolebat incensum in conualle filioz
ennom. ⁊ succendebat holocaustum. ⁊ incensum
filios suos igne iuxta ritū gentiū quas ditrit
dns ꝓ introitu filioz israhel. sacrificabat quo;
thumiama succendebat in excelsis. ⁊ collib⁹. ⁊
subter ligno frondoso. Tradidit eum dns dō ei ī
manu regis syrie. qui percussit eū. magnāq; plā
dē ei intulit cepit. ⁊ abduxit damascū. Tradit q;
regis israhel tradidit ē. percussit plaga grandi. De
ciditq; phacee filius romelie d iuda. c. xx. milia
uno die. Oēs uiros bellatores. eo q. dereliquissent dnm
dm patrū suoz. Eod tpe occidit zechri ua potes
tissimus ephraim maasiam filiū regis. ⁊ ezricam duc
dni ei. helcanam q; secūdus erat rege. ceperunq; filij israh
d fratrib; suis. cc. milia. pueros. ⁊ puellas. ⁊
infinitam pdam. portantesq; eam samariam.
Erat autē ibi ppha dni nomine obed. qui egr
obuiam exercitui uenienti samariā. Dixit eis.
ecce quia d dō patrū uestroz. ⁊ iudā tradidit eos in ma
nus uras. ⁊ occidistis eos. ⁊ ascendit ira ut celū
pungere uid crudelitas. ⁊ insup numa filios ⁊ filias iudee
uestros subire uos famulos. ⁊ ancillas. q; nequa
quā fecistis ē. ⁊ peccatis enim in dnm dm uestr.
Sed audite consiliū meū. ⁊ reducite captiuos qs
adduxistis d fratrib; uris. qa magnus furor dni ī
minet uob. Steteruntq; uiri d principib;
filioz ephraim. azarias filius iohanan. ba
rachias filius mosollamoth. ⁊ ezechias filius
sellum. ⁊ amasa filius adali. ⁊ dicebant eis qui ueni
bant d pelio. ⁊ bellis. Non introducetis huc
captiuos. ne peccem dno. Quare uultis addere
super peccata nra. ⁊ nra crimulare delicta. grāde
peccm ē. ⁊ furor ire dni immer sup israh. Omnes
seruientes uiri bellatores pdam. ⁊ numisa q; cepit
coram principib; ⁊ omi multitudine. Steteruntq; uiri
quos ō memorauim. ⁊ apprehendentes captiuos
ō; qui nudi erant uestierunt d spolijs. Cibosque
sumere eos. ⁊ ungi fecerunt eos. ⁊ deportare
pene imbecilles. ⁊ reficere eos. ⁊ adducere
eorum. ⁊ imponere eos iumentis. ⁊ adducere
eos ad ciuitatem palmaz. ad fres
eoz ipsiq; reuti sunt samariā. Tpe illo misit
rex achaz ad regem assiroz postulans auxi
lium. ⁊ dixerunt ydumei. ⁊ percusserunt mise
runtq; capiuos pdā magnā. ⁊ philistiim ⁊
diffusi sunt p urbes campestres. ⁊ ad meridiē
iuda. Ceperuntq; beth semes. ⁊ haialō. ⁊ gaderot.
socchō quoq; ⁊ ym ⁊ thamnā. ⁊ ambos ē uicinis ei.
habitauitq; ibiq; humiliauit ē dns de
iudam p achaz regem iuda. eo q. nudasset e
um. ⁊ uilipendisset dnm. Addux
quoq; ē eum teglaphalasar rex assiroz
qui ⁊ afflixit eum. ⁊ nullo resistente. uastā
uit. ⁊ spoliauit domo dni. ⁊ domo re
gum ⁊ principū. deditq; regi assiroz munia.
⁊ uicit eum. Insup ⁊ ipe angustiae fuit
tempus in dno. ipe ipse rex achaz. imo
uauit dnm dam sicut imicatus est pontifices
deoz. qui regū syrie. auxiliantur eis. qui
ego placebo holocaustis. ⁊ deorum ei ego

erunt numa. eĩ. ⁊ unusquisq; ifrl. Diuerse quoq; ob-
uiaue dñi dñi atq; ofensacule elausit achaz tam
ac tẽpli dñi. ⁊ fecit sibi aras in uniuersis angu-
lis iherlm. ⁊ in urbibus iude ubi extruxit aras ad
manduc thuc atq; adolendum dñi. Quocunq; ꝓ-
fectus est in ciuitatibus iude ⁊ fecit excelsa ad
ꝓuocandum dñm dñm patrum suoꝝ. ⁊ dixit ad
eos. Audite me leuite. ⁊ sanctificamini. ⁊ mundate domum dñi dñi patrum uestrꝝ. ⁊ auferte de sanctificatione de ⁊ de
lubro immundã. Patres nri
⁊ fecerunt malũ in oculis dñi dñi nri. ⁊ dereliquerunt eum. Auerterũt faciem suam a tabernaculo dñi. ⁊ ꝑbu-
erunt dorsum. Clauserunt hostia q̃ erant in
porticu. ⁊ extinxerunt lucernas. incensũ non ado-
leuerũt. ⁊ holocaustũ non obtulerunt deo dei ifrl. Conquestus est uas furor dñi sup iudã ⁊ iherlm. tra-
didit eos cõmotũ. ⁊ mirabilẽ. ⁊ sibilũ. sicut
ipi cernitis oculis uris. Ecce ex hoc patres nri ceci-
derunt. filii mei ⁊ filie ure. ⁊ uxores captiue
ducte sunt propter hoc. Quapropter placitum est in corde
meo ut ponam fœdus cum dño deo ifrl. ⁊ auertat a nobis furorem ire
sue. Filii mei nolite negligere uos electos dñi ut sit
nos coram eo. ⁊ ministretis illi. colatis eũ. ⁊ re-
cte incensum. Surrexerunt ergo leuite ma-
hath filius amasai. ⁊ ioel filius azarie de filiis
caath. ⁊ porro de filiis merari. cis filius abdi. ⁊ azarias
filius iehel. De filiis gerson. ioa filius zem-
ma. ⁊ eden filius ioada. de filiis elisa-
phan. ⁊ zamri. ⁊ iehiel. de filiis asaph zacha-
rias. ⁊ mathanias. nec non de filiis eman
iahiel ⁊ semei. Sed ⁊ de filiis idithun. semeias
⁊ oziel. Congregatisq; fratribus suis. sanctificati sunt
⁊ ingressi iuxta mandatum regis in uerbis dñi. ut
expiarent domum dñi. Sacerdotes q; ingressi templum
dñi. ut sanctificarent illud. ejecerunt ea q̃ inuenerunt
quasi uasa reprobi muliebris dñi. Quæ
tulit leuites. ⁊ asportauerunt ad torrentem
cedron foras. Ceperunt q; prima die mensis primi mundare
templum. ⁊ octaua die mensis. ingressi sunt
templum dñi. expiauerunt templum diebus octo. ⁊ in
die octauo mensis primi q; ceperant impleuerunt. Ingressi
sunt ad ezechiam regem ⁊ dixerunt. Sanctifi-
cauimus domum dñi. ⁊ altare holocaustorum
⁊ omnia uasa eius. mensam propositionis. ⁊ omnibus u-
asibus quæ abiecerat rex achaz in regno suo postquam peccauit
et nunc exposita sunt ante altare dñi.
Consurgens igitur ezechias rex adunauit oes
principes ciuitatis. ⁊ ascendit templum dñi obtulerunt
simul uitulos. vij. arietes. vij. agnos. ⁊ hir-
cos. vij. pro peccato. pro regno. pro sanctuario. pro iu-
da. Dixit q; sacerdotibus filiis aaron. ut offerrent super
altare dñi. Immolauerunt et uitulos. ⁊ suscepe-
runt sacerdotes sanguinẽ. ⁊ fudiuerunt illud sup altare.
Immolauerunt et arietes. ⁊ illorum sanguinẽ super
altare fudiuerunt. ⁊ immolauerunt agnos. ⁊ fu-
diuerunt super altare sanguinẽ. Applicuerunt uitu-
los prope coram rege ⁊ cõtulerũt multitudinem
imposuerũq; manus suas sup eos. ⁊ immolauerunt
illos sacerdotes. ⁊ asperserunt sanguinẽ eorum al-
tari. Propiciatio uniuersi israhel. Pro omni quippe
scelia cepit rex ut holocaustum fieret pro peccato. Co-
stituit q; leuites in domo dñi. cũ cymbalis. ⁊ psal-
teriis. ⁊ cytharis. sm dispositionẽ dauid. ⁊ gad uidentis regis. ⁊ nathan prophete. Siquidem dñi fuerat
præceptum per manum prophetarum eius. Steterunt q; leuite tenentes
organa dauid. ⁊ sacerdotes tubas. Iussit ezechias
ut offerrent holocaustum sup altare. Cumq;
offerretur holocaustum ceperunt laudes ca-
nere dño. ⁊ clangere tubis. atq; instrumentis diuersi generis
quæ dauid rex israhel reperat ad canendum. Omnis autem
turba adorante canentes. hymnumq; qui tenebat
tubas. erant mortui simul donec impleretur holo-
caustum. Cumq; finita fuerit oblatio. inclinati sunt
⁊ qui erant cum eo. ⁊ adorauerunt. Præcepit
ezechias. ⁊ principes leuitis ut laudarent do-
minum uerbis dauid. ⁊ asaph uidentis. Et lau-
dauerunt dñm magnalenia. ⁊ curuato genu
adorauerunt eum. Ezechias ⁊ principes addidit. Im-
plestis manus uestras dño. Accedite ⁊ offerte
uictimas. ⁊ laudes in domo dñi. Obtulit q; multitudo hostias. ⁊ laudes. ⁊ holo-
caustum mente deuota. Fuitq; numerus holocaustorum
quæ obtulit multitudo hec fuit. Tauros. lxx. a-
rietes. c. agnos. cc. Sanctificata sunt dño omnia
hæc. dc. tauros. iij. Sacerdotes autem non sufficiebant
ut possent holocausta de
mouere. Quos leuites frẽs suos adiuuerunt eos
donec impleretur opus. ⁊ sanctificarentur. ministe-
leuite enim sanctiores erant quã
sacerdotes. fuere q; holocausta plura. Adipes
pacificorum. ⁊ libamina holocaustorum. ⁊ explet
cultus domus dñi. Letatusq; est ezechias. cũctus p
pulus. in subiectione dñi cor explentium. De repente
quippe ⁊ sine preparatione res perficiebantur

multitudinem. ⁊ dederunt ut mererent munera ⁊
munusculum israel. d' hersabee usq; dan. ut uenirent
⁊ faceret pacem dño do israel merlin. Multi enim
no fecerunt sic lege precepti ⁊ preuaricati
ceteros ⁊ ceptos corrigas impio. ⁊ pnapium
ei munusculo israel. nidam. nec adq; nisi
pchentes. filij israel reminiscimini ad dñm dñm
israel. abraam. ysaac. ⁊ israel. ⁊ creatores. ad re
liquias qui effugiunt manu regis assyrio
rum si uolunt pacem nri. ⁊ fri. qui remanserunt
adhuc do pcm suos. ⁊ non dicant. spe matrimon
ut epi eius. Nolite indurare aures uras
sic pcm uri. audiat manu dño ⁊ uenite ad
sanctuarium ei q. sanctificauit in etnu. Gerunte d
uno do pcm uicis. ⁊ cantauit. audi me fili
ne dñi. si ego uos reuocati fuerit ad dñm. fres uri
⁊ filij sui non coram dño suo qui illoc
diuersant capiunt ⁊ retinentur nequam hec
pauc ego ⁊ cleric ⁊ dño de nro. mo autem facie
sua audi. si reuocati fuerit ad eum. Igit cu
cernerent pcebant uelociter d' cantare ⁊ cantare. p
tem ephraim ⁊ manasse usq; zabulon illuc
irridendo. ⁊ subsannando eos. At tam q
dam uir exacer ⁊ manasse ⁊ zabulon acq
cernens qđo uerum in merlin. ⁊ nudatis u
sis ⁊ man dñi. ut daret eis ad mu. ut fa
cerent uir sceptrum regis ⁊ principis ubera dñi
congregati sunt merlin uti multi. ut fa
cerent sollemnitate azimoz mense. q. Et sur
gentes destruebant altaria q erant in cet
ceteris ut mundi mundi. uel adorabant. l' ad
oleandum incensum subuertere. q. cecidit in
torrente cedron. ⁊ immolauit ⁊ phase. x
iij. die mis sedi. Sacerdotes q. atq; leuite
tandem sanctificati obtulerunt holocausta in dome
dñi. Stetitq; mox dñe sue uti dispsi ⁊
lege moysi hoc di. Sacerdotes nec suscepe
bant effundendi sanguinis de manibus le
uitaz. eo q. multi ex eis sanctificati non erant
adeo immolabant leuite phase hic q non
occurrebant sanctificati dñi. Magna ⁊ pene pulli
q sanctificata no fuisse ante dñi phase nisi q
septuaginta. Et erant pene ccc. nec
dñe bñ ppitiabunt cuncte qui uenerat ad
requirendum ydñm dñm patrum suoz. nec ipa
tibit aie q. non sanctificata fuerit. Sic creditu
ut de placentes ⁊ pp. fecerunt filij israel q.
mecum sue merlin sollemnitate azimoz
vij. dies in letitia magna. laudantes dñm
per singulos dies. leuite quoq; sacerdotes q eg
ma q sic offo egregiabat. Et locuti ⁊ exerci
te adeo. dñi leuitas. qui habebant intellec
tum bonum sup dño. ⁊ confitebantur. vij. di
es sollemptates immolantes uictimas pa
cificas. ⁊ laudantes dñm patrum suo
rum. ⁊ placuit omnibus multitudini ut cele
brarent ⁊ alios. vij. dies. Q. ⁊ fecerunt dies m
gnum gaudio. Epchas ⁊ rex iudas pbuit mil
lia edorum mille tauros. ⁊ vij. milia. pecue
ua debuit plo tempe. i. ⁊ oues. x. Sacer
dotes ⁊ q sacerdotum plurima multitudo. ⁊ bulla
uerat plebs. omnes turbe iuda tam sacerdo
tes ⁊ leuitas qui uenerat de israel pselytos qui
q d' tra israel. ⁊ habitantes i
iudea. fea q. ⁊ grande celebrauerunt merlin. q.
adiecit salomon filius dauid regis israel. uere ut be ⁊
suus. Surrexit aut sacerdotes atq; leuite benedi
centes dño. ⁊ exaudita ⁊ uox eoz. ⁊ peuenit
oratio usq; in habitaculum sancti celi.

XXVI.

Cumq; hec fuissent facta celebrata. egressi ⁊
omnes israel. qui inuenti sunt in ciuitatibus iu
da. ⁊ confregerunt similiter. succiderunt quoq; lu
cos. ⁊ altaria destruxerunt. ne
solum d' omnibus iuda ⁊ beniamin. sed ⁊ ephra
im quoq; ⁊ manasse. donec penit consumer.
Reuersi sunt aut filij israel unusquisq; ad
uicos suos ⁊ possessiones. ⁊ ciuitates
suas. Ezechias aut constituit turmas sacer
dotes ⁊ leuitas per ordines suos. unumquemq; in
officio suo. tam sacerdotum uidelic quam leui
tar. ad holocaustum ⁊ pacifica ut ministrent
⁊ confiteantur. canticum in portis castroz dñi.
Placuit aut regi erat ut d' sua regia substa
retur holocaustum mane ⁊ uespe. sabbt
q; ⁊ calendis. sollemnitatibz cet. sic scriptu ⁊
in lege moysi. Populus ⁊ plo hierusalem ut re
ddant ut darentur pte sacerdotib ⁊ leuitis ut p
sine cessare legi dñi. Qui ⁊ pcepit in
iudea multitudinem primas oblatas frumen
tas filij israel. primitias. uini ⁊ olei. mell q
cuncta q gignuntur humo. decimas obtulerunt
⁊ filij israel iuda qui habitabant urbibz
iuda obtulerunt decimas boum ⁊ ouium. decimas si
cor q uocat dño de suo. atq; mundata pari
ter sacerdotes aceruos primos. mense. iij. cepe
runt aliosq; acerbos fundentes. ⁊ mense. vij. opleuere
q. Cumq; ag essent exercitus ⁊ ydo
rum ad uidendum aceruos. ⁊ benedixerunt dño ⁊ ple
bi israel. ⁊ interrogauit ezechias sacerdotes
⁊ leuitas super acerbos dicens. De ubi acer
uos sacerdotes pisti q. sumpserunt sacerdotes dicens. Ex
quo cepere offerri primitie in domo dñi. comedi
mus ⁊ saturati sumus. ⁊ habundauit. Magnam uim
ma q benedixit dñs plo suo. ⁊ quicquid
remanet copia ista quam cernis. ⁊ respondit igit
ezechias ut specie hesrel in domo dñi. Ex
ad sacerdotes ministros. tam primitias q de
cimas. ⁊ qui uouerunt fidelit. Fuit aut ex eis
chonenias leuita. ⁊ semei frr ei. ii. ⁊ qui
quid ezechiel. ⁊ azarias. ⁊ nahath. ⁊ asahel.
⁊ ieremoth. ⁊ iozabath quoq; ⁊ heliel. ⁊
machias ⁊ niaath. ⁊ banaias principes filii
manios chenenie. ⁊ semei frris ei ex precepto
ezechie regis. ⁊ azarie principis tem

dñi. ad quos oīa pmebant. Cheore ſ filii ieuna
leuite. ⁊ iamin: oriental' port ꝓstimis eor. hu
que ſponte offerebantur dño pmiſ ⁊ oſſibꝰ i
ſci ſoꝝ. Et ſubſana ei eden ⁊ iemamin. iſaie.
⁊ ſemeias. Amarias quo; ⁊ ſechenias mauti
ubi ſacerdotu. ut fideli diſtribuerent frib; ſ.
pres minoribꝰ atq; minoīb; excepto mūb; a
b amus ibi. ⁊ ſ ſ camene qui ingrediebant tp
lum dnim. Et quecūq; p dies ſingloꝝ ydu
cebant immiſſio atq; obſeruatombꝰ nr dis
tionis ſue ſacerdotibꝰ p ſcriptas. ⁊ leuitas. a
xx. anno ⁊ ſ prędicti ⁊ familias ⁊ turmas
ſuas. ⁊ miſerat multitudinem tam uiroꝝ q
libe dei utriq; ſcr fidelit ù q ſufficiat facere
plurimum. Ez ⁊ filioꝝ aaron pagis. ⁊ ſub
urbana urbium ſingliꝰ diſpoſit erant u
ri qui pre diſtribuerent omniſo ſexu ma
ſculino d ſacerdotibꝰ ⁊ leuite. fuit ꝙ ezechi
omniū que diuin moſi uidi patiꝰ ē donū
⁊ rectum. ⁊ uīa eoꝝ dño do ſuo. ⁊ munū
ſa autem mirabiliꝰ deū dñi. ut legem ⁊
cerimonias uoleni requirē dñm ſini mtoꝝ
corde ſuo. fecit ⁊ pſpuꝰ ē. ⁊ ſtrā ⁊ huiuſmo
uitatē. uenit ſennacherib rex aſſyrioꝝ ⁊
ingeſſit udam. obſedit cautare. minuras
uoleni eis expe. Qꝝ oīa audiſſ ezechi ne
miſſe. ſ. ſennacherib. ⁊ oē bellū iupenū ūn
ꝰ ierlin. ntra eam pnapib; oſſio uiroꝝq fo
rtiſſimoꝝ. ut obturarent capita fontiū que
erant ēē urbem. Et ꝑ oēs decenter ſnā. ogꝝ
gauit plimā multitudinē. ⁊ obturauerūt
aquas fontes. ⁊ riuū qui fluebat medio
ꝛre dicentes. Ne uenant reges aſſyrioꝝ
⁊ inueniant aquas hūdantiam. Edifica
uit quoq; ag ualidiſſime oīe. murū qui
fuit diſſipatus. ⁊ erexit turres desup
⁊ foraneas alīm murū. inſuper munitis
mello menitate dō. ⁊ fecit armaturā. ⁊ ſcuta. Conſtituitq; principes
bellatoꝝ populi. ⁊ iunxit unūſq; ad
platea ante se locauit ē ad eoꝝ cor dicens
Viriliter agite ⁊ ſortissima. nolite timere nec
paueatis regem aſſyrioꝝ. ⁊ omnē ſimul
tudine que ē cū eo. Multo enī plures no
biſcū ſunt quam cum illo. Cum illo enī eſt
brachiū carneum. nobcū dñs deꝰ nr qui au
xiliat. ⁊ nr pugnabit. ꝓ nob. Confortauit
aū ē ex his uerbis hiſcecmodi ùb ezechie regis iuda
Que poſquam geſta ſunt. miſit ſennache
rib rex aſſyrioꝝ ſuos ſuos ierlin. Ipſe enī
cum omni exercitu obſidebat lachis. ad eū
ezechiam regem iuda. ⁊ ad oēs ꝓtin qui e
rant in urbe iuda dicens. Hec dicit ſennacherib
rex aſſyrioꝝ. In quo uīre fiduciam ſedentes
obſidii ierlin. Quam ezechias decipit uos
ut tradat uos inſame. ⁊ ſic. Affirmans q
dñs deꝰ ſuꝰ liberet eos de manu regis aſſyrioꝝ.
Numquid nō ipſe ē ezechias. qui deſtruxit excel
ſa illius. ⁊ altaria. ⁊ precepit inde iude ⁊ ierlin dicens
coram altari uno adorabitis ꝙ. ⁊ unde ego uobis
meosum. An ignoratis que ego feci. ⁊ patres
mei cunctis terris ꝓpliis. Numquid ꝓualuit
dij gentium oīūm terrā liberare regionē ſuā
de manu mea. Quis ē d omnibꝰ deis gentiū
quos uastauerūt patres mei. qui potuit eripe pp
ſuum de manu mea. ut possit deus uſr
eruere nos de manu hac. Num g nos decepit
ezechias. nec uana ꝓſuasione deb; nec
credite ei. Si enī nullius potuit deꝰ eripere
gentis. atq; regionis liberare ꝓpin ſuā de ma
nu mea. ⁊ de manu patrū meoꝝ. quanto magis
de uīs potit eruere nos de manu hac. Sic ⁊ alii
multi locuti sunt seruo ei. q dñs fuit. ⁊
ezechiam ſuū ei. Epīs quoq; ſcripſit plena
blasphemie in dñm dñm ūrſ. ⁊ locut ē ad do
minū dñm ⁊ adūſū eum. Statur dij gentiū ter
ram nō poterunt liberare ꝓpłos ſuos de manu mea.
sic ⁊ deꝰ ezechie eruere nō poſt ꝓpin ſuū de
manu mea. ⁊ inſup clamore magno lingua
iudaica. q ꝓpin qui sedebat in muro ierlin
ꝓsonabat ut terreret eos. ⁊ expugnare ciuitatē
locutꝰ ē q dñm ierlin. ſicut adūſus deos ꝓpłoꝝ
terre opꝝ manuū hoīū. Ormino ꝙ rex eze
chias. ⁊ yſaias filius amos ꝓpha adūſum
hanc blasphemiā. ac uociferātes sunt uſq;
medium. Et misit dñs angelū qui peruſſit
omnē uirum robustum. ⁊ bellatorē. ⁊ pn
cipem exercitus regis aſſyrioꝝ. reuſuſq; ē
cum ignominia in terram ſuam. Cumq; in
ſtitiſſet deus dñi ſui filij qui egſti fuerant
de uīs ei interfecerunt eum gladio. Saluauit
ergo dñs ezechiam ⁊ habitatores ierlin de
manu ſennacherib regis aſſyrioꝝ. ⁊ de
manu oīūm. ⁊ ꝓtexit eos undiq. ⁊ quos per
cautum. Multi ⁊ detulerunt hoſtias ⁊ ſa
cra dño in ierlin. ⁊ munera ezechie regi iu
da. Ex eo autem ſ ꝓtexit eos coram cunctis gentib;
iudicib; ill' egrotauit ezechias uſq; ad mortē.
⁊ orauit ad dñm. qui audiuit eum. ⁊ dedit
ei ſignū. Sed nō iuxta beneficia que accepit re
tribuit. nec ē ꝓ eum ira. ⁊ iudam. ierlm
⁊ humiliatē ē pec. eoq; exaltatum fuit cū
cunctis. tam ipe quam habitatores ierlin. nec
eo nō uenit sup eos ira dñi in diebus ezechie
fuit ā ezechias diues ⁊ mltus valde. ⁊ ther
auros plimos ogꝝ auri argenti. auri. lapi
dis pciosi. aromatū. ⁊ armoꝝ uniuſq; ge
neris ⁊ uasoꝝ magni pcij. Inſuper et ꝙ frumen
tum. olei. ⁊ ſpecia diuſoꝝ unguentoꝝ. caulas
pecoꝝ. ⁊ urbes. vi. edificauit. habuit eque
greges ouiū. ⁊ armentoꝝ innumerabiles. eo q
dedisſ ei deꝰ ſubſtantiā multā nimis. Ipe ē e
zechias qui obturauit ſuperiorē fontē aquaꝝ
gion. ⁊ duxit eas ſubter ad occidentē urbē dd.

- xxxii -

pugnand̄ mecū cham; nūq̄ expugnāre. ~ possūt
mecum sim ei⁹ ioſias. Ad ille misſis ad eum nū
cios dic̄. Quid mihi ⁊ tibi est rex iuda. Non ad te
die uenio. ſi; ad alia pugnando dom̄. ad q̄ me d̄
festinare iussit. Desine adhuc dom̄ facere
qui mecū est ne occidat te. Noluit ioſias reuer
ti ſi; pugnare cū eis bellum. nec acquieuit ſmo
nibꝫ nechao ex ore dñi qui erat dicturus ut dimicaret
contra magedo. ⁊ pugnabat. ⁊ sagittarius
dixit puero suo. Educ me d̄ pugna. quia op
pido uulnerat sum. Et transtulimus eū de curru
in alium curru. Et sedebat cū in ordine regio. ⁊ as
cenderunt mortuū. Venitq; sepultus est in
mausoleo patrū suoꝝ. ⁊ omnis iuda hie
remias maxime. Cuius etiā
omnes cantatrices usq; in presentē diē la
mentant super ioſiam replentes. ⁊ qui lex obtinu
it isrl. Ecce scripti sunt in lamentationibꝫ.
⁊ cuncta ſmonii ioſie. ⁊ opera eius. que le
ge pcepta sunt dñi. opa q̄ illi prima ⁊ nouiſ
sima scripta sunt in libro regum isrl ⁊ iu
da.

XXVI Tulit aut̄ pplus terre iaachaz filiū ioſie. ⁊ ſtituit
regem p patre suo in hierlm. xxiii. annoꝝ
erat iaachaz cū regnare cepiſſet. tribꝰ mēſibꝰ
regnauit in hierlm. Amouit aut̄ eū rex egy
pti cum uenisſet in hierlm. ⁊ codemnauit terram
c talentis argenti. ⁊ talento auri. Cōstituitq;
regem pos haliachim fratrem eius. super iudam ⁊ he
rlm. ⁊ uertit nomen eius iaachi. ⁊ pm ioachaz
tulit fratē ⁊ adduxit in egyptum. xxv. annoꝝ
erat iaachim cum regnare cepiſſet. ⁊ vndecim
annis regnauit in hierlm. Fecitq; malū coram d
mino d̄ suo. Contra hunc ascendit nabuchod
rex babilonis. ⁊ uinctum catenis duxit in babi
lonē. Ad quā ⁊ alia domum transtulit. ⁊ po
suit eā in templo suo. ⁊ cū q̄ aut̄ ibi erat iaachi
⁊ abhominabilia eius quae fecit. ⁊ q̄ inuenta sunt
in eo. conscripta sunt in libro uerborum dierum
regum isrl ⁊ iuda. Regnauit
⁊ iaachin filius eius pro eo. viii. annoꝝ erat cū reg
nare cepiſſet iaachim. tribꝰ mēſibꝰ. ⁊ x. dieb;
regnauit in hierlm. Fecitq; malū in conspectu dñi.
Cumq; annus ille uoluitur misit nabuchod
nosor qui ⁊ adduxit eum babilonē. cum
uasis templi dñi. ⁊ fecit filium eius sedechiā
in hierlm. regem. cum annorum esset sedechias
cum regnare cepiſſet. ⁊ xi. annis regnauit
in hierlm. Fecitq; malū coram dño d̄ suo. non
erubuit faciem hieremie prophete loquentis ad
eum ex ore dñi. Rebellauitq; ⁊ ad
nabuchodonosor. ⁊ adiurauit eum p dñm. Indurauit aut̄ ceruicē suā.
⁊ cor suum ne reuerteretur ad dñm deum isrl. Et
omnes principes sacerdotū. ⁊ plebs peccauerunt
nimis. ⁊ uiolauerunt domum dñi quā sanctificauerat
ei dñs in hierlm. Mittebat aut̄ deus patrum suoꝝ ad illos per manū nū
cios suos. de nocte surgens. ⁊ mittebat omnino
nes eos. parcebat populo ⁊ habitaculo suo. At
illi subsannabant nuncios dei. ⁊ despiciebant
sermones eius. illudebantq; prophetis donec ascen
deret furor dñi contra eos. ⁊ esset nulla curatio. ad
duxit super eos regem chaldeorum. interfecit iu
uenes eorum gladio in domo sanctuarii sui. Nō
est miseratus adolescentiae. ⁊ uirginis. ⁊ senis ⁊ de
crepiti. quod si; ea tradidit omnia in manibꝫ eius. Omnia
quoq; uasa dñi domus ei magna ⁊ parua. ⁊
thesauros templi. ⁊ regis. ⁊ principum transtu
lit in babilonē. Incenderunt hostes domū dñi
destruxerunt murū hierlm. ⁊ omnes turres
combusserunt. ⁊ quicquid pulchrum fuerat demolitus est.
Siquis euaserat gladium duxit in babilonē ſ
uitutis regi ⁊ filiis eius. donec imperaret ei. ⁊ pla
rum. ⁊ impleretur ſmo dñi ex ore hieremie. ⁊
celebraret ei sabbata sua. Cunctis eius diebꝰ
desolatione egit sabbata usq; dum impleretur le
ge. anni. Anno aut̄ primo ei regis persarū ad ex
plendū ſmonē dñi. q̄ locutus fuerat per os hiere
mie. suscitauit dñs spm ei regis persarū. qui
misit preconem in uniuerso regno suo. ⁊ per
tamen dicens. Hec dicit cyrus rex persarū. Oēs
regna terre dedit mihi dñs de celo. ipse precepit
mihi ut edificarem ei domum hierlm. q̄ est in iu
dea. Quisquis ex uobis est in omni populo eius. sit dñs deus
eius cum eo ⁊ ascendat.

Verum difficilimus sit facere q̄ petamus ani
mare nec dum finem. Nam ii; nobis aliqd
impedimenti; obmittere fuit. ⁊ magnitudo operis
imposita. ma cimeris premit. ut ante subsidere
cuncta. q̄ leuandum. Accedunt adhuc mul
tos studia. qui omne q; scribim reprehendē
putant. inuidi; ociosi detrahere parati.
lacerarum q̄ seculos legit. intantū. ut cla
mare appellat. dicēs. Quid alia alia mensꝰ
alabus miscuis ⁊ alingua uolsa. Tertii
annus est q; cepi scribere. atq; rescribere.
ut ezre libri nobis de exemplaribus transferrem.
si nō hinc ira ⁊ flamma nobis mea. aut
quicquid illud est q; nob inuit nō stari ab
hoibꝫ obpugnand sit. studia aut̄ ut aut q̄ di
mi. ii; aliud stringendo ⁊ obmi quā certe
me dimisse est. ⁊ quis obsecro nos ? dom
mon. ⁊ regnare hmi. ut pauca lec
tione grā. libri ii effremus impublici.
ner sibi diosie magestate alios interceps
ores super aliis qui nichil ere ? b alios ⁊ pi
ctos tm il noiem. Dicā aut̄ sim sit. dñs
mihi displiceat hos tribuere exemplar ad
monendos ut hebrea nōia quoꝝ grandi
pars uolumine copia est. dilimere ⁊ ut
nulla transferibam. Nec cū possit cū
dasse ipse q̄ ii emendatio librariorꝫ diligē
tia adhibetur. Nec quisq; moueat q; minus

nob̄ crimq; hb̄ ē nec apocryphor̄ tuy. ⁊ q̄r
u libri sopmo delectent. cum ap̄ hebreos
ctore. nemiq; simones munū. uolumen
obtinent. Ea que nō hnt ap̄ illos. nec d̄ ex
tuis. sentys. sunt penit abiecenda. Si quis aū
sepmagincta nobis opponat mīpres. quos
ecclesia uarietatē. q̄ lacerata. cissa deuio
frangi. nec p̄ hoc mihi sum assert. q̄ diuisū ē mu
rite cum ab euangelia mqubz multa pmū
nur. qi d̄ uerū tulit. q̄ ap̄ mīpres. hys. nō ha
bemus uelut illud. qm nazarenus uocabi
tur. et egypto uocaui filiū meū. ⁊ indebitur
mqđ opponet. Ultraq; alia que laudat
opi refutatū. ⁊ q̄ribz ab eo ubi sumpta sūt.
Cumq; pferre nō potuīt. nec legere d̄ hr
ecclesiabz. que nup anob etiā maledicere
nō cessat lingue ⁊ focundur. sicut ada
pendiū uenatū. ne q̄ illatur simus. equissi
mū ē. Etiā aliquid. nē q̄ nō sētiat. mgīo
r alr hr̄ quā ame usū ē. Quod nūpt lau
ant. ⁊ mirabunt hebrei. ⁊ q̄ic mendosi
translationis nec l'arrogent. l' erogent fidē
Porro aliud ē si elatus q̄ dr. cubis in uetus
maledicet. nō immanis. g̃ros studiū.
⁊ immolentā. qui p hys. translatores. tam
d̄ euangelio ecclesiasticis utr̄os. ⁊ ebionitā
legis uētq; mīpres. aquilam. symachum. ⁊ sy
chodotionis autores legunt. ⁊ p
origenis labor̄ ecclesiae deuitarunt. quo
mag̃ latini grām ee debent. q̄ deuitarūt
temerent grām. ac aliquid mutilum. Pa
uū enim magnor̄ fiducia ē. ⁊ imminutio
difficultatis posse hr̄ omnia. Deū etiam q̄
habuerint hebrei. ⁊ mōles ignari sunt. errabē
ignorabunt. quic emendare uelit. Ob
d̄ sapientissimo cuidam nup ap̄ g̃cos. accā
ur. ut dum. scripture sensum. rel mēsi. un
cuiusq; mīpris. sequerent. errore. Nec ē qđ
hebree lingue. sibi. parum hēm. sēā. ⁊ la
tinis nob ut sumq; simo. nō desit. d̄ alie ma
g̃ possint. uidicare. nec q̄ ipi intelligēt in
tria lingua. ymō. ⁊ quelibet. ⁊ sua sibilet. ne
trux. hyson. monicha. uerbi. mihi. meū u
uante. ē sileba. eloquū. etiam. pfecta lingua
balbutiet. Legant. qui uolunt. qui nolunt
abnant. ⁊ tutissime. apud. me. ecclesiā. salūm
entur. mag̃ uñ. certare. puderet. adstricti
quam illor̄ detrectet. nobis. deficere.

Anno

pmo q̄n regis. ut impleret. ubi dñi
ore. ieremie. suscitauit. dñs. spīm cy
ri regis. pharā. ⁊ emisit. uoce. mun
dū. in regno suo. etiā. p scripturas. dicēs
Ihs. hec. dr. cyrus. pharā. Omīa regna. tre
dedit mihi. dñs. deus. celi. ⁊ ipe. pecpit. mihi. ut. edi
ficarem. ei. domū. in. ierlm. q̄ ē. in. iuda.
Quis. ex. uob. d̄ omībus. plis. ei. Sit
deus. eius. mecū. ascendat. in. ierlm
q̄ ē. in. iuda. ⁊ edificet. domū. dñi. dñi
israhel. ipe. ē. d̄. qui. ē. in. ierlm. In. q̄
qui. remanent. locis. ubi. nūc. habitant
iuuent. eum. uir. d̄. loco. suo. argento. ⁊
auro. ⁊ substā. ⁊ pecoribz. excepto. q̄. uo
luntarie. offerunt. templo. dei. q̄. ē. in. ierlm
Surrexer̄. principes. patrū. d̄. tribꝰ
beniamin. ⁊ iuda. sacerdotes. ⁊ leuite. cūc
suscitauit. dñs. spīm. ut. ascenderent. ad
edificandū. templū. dñi. q̄. erat. in. ierlm.
Omnesq; q̄. erant. in circuitu. ⁊ adiuuā
ē manib̄ eor̄. in. uasis. argenteis. ⁊ auri.
in substā. ⁊ in pecoribz. ⁊ in supellectilib̄. excep
tis his. q̄ sponte obtulerā. Rex quoq;
cyrus. protulit. uasa templi dñi. q̄ tulerat
nabuchodonosor. d̄ ierlm. ⁊ posuerat. ea in tē
plo dei sui. Protulit. autē. ea. cyrus. rex. pha
rsan. p manū. mithridatis. filij. gazza
bar. ⁊ annumerauit. eis. sesbasar. p
incipi. iude. hec. ē. nūs. eor̄. scale. au
rea. xxx. scale. argentee. mille. Cu
lteri. xxix. scapule. aurei. xxx. scapule
argentee. ccc. quadringenti. ⁊ ua
sa alia mille. Omīa. uasa. aurea. ⁊ ar
gentea. duo milia. quadringenta
nouaginta nouē. omnia. sublata
sunt. cū. transmigrarent. babylonē. mīerly.
Hi sunt. aut. uiri. filij
prouincie. q̄. ascendēr̄. d̄. captiuita
te. quam. transtulit. nabuchod. rex
babylonis. in babylo. ⁊ reuersi sunt. in
ierlm. ⁊ iudam. uñ quisq; in ciuitatem
suam. qui uenerūt. cum. zorobabel.
iesua. neemia. seraia. reelaia. mar
dochei. belsan. mesphar. begui. uñ
haarua. Numerus. uiroꝝ. pli. sūt. filij pha
ros. duo milia. centū. septuaginta. duo.
filij. area. septingenti. septuaginta
quinq. filij. iezephenia. cc. lxxii. fi
lij. phethmoab. filioꝝ. iesue. ⁊ ioab. du
o milia. octingenti. xii. filij. helam
mille. cc. l. iii. filij. zathui. nouin
genti. xlv. filij. bani. sexcenti. xlii.
filij. bebai. sexcenti. xxiii. filij. azgad.

mille. cc. xxij. filij odomam. cc. xxxv. filij beguai. duo mil. lvi. filij adin. cccliiij. filij ater. q. fuit. ezechie. xcvi. filij bezai. trecenti. xxiij. filij iore. cxij. filij asom. cc. xxiij. filij gebbar. xcv. filij betlehem. cxxiij. viri netofathes. lvi. viri anathoth. c. xxviij. filij azmaueth. xlij. filij cariathiarim. cephiram. & beroth. septingenti. xliij. filij rama. & gaba. sexcenti. xxj. viri machmas. cxxij. viri bethel. & hai. ccxxiij. filij nebo. lij. filij magbis. clvi. filij elam alter. m. cc. liij. filij zath. ccc. xv. filij zacai. dcc. lx. filij bani. dcxlij. filij bebai. dxxiij. filij ozgad. dcc. xxij. filij adonicam. dxvij. filij beguai. ducenti. lxvij. filij adin. dliiij. filij ater. ezechie. xcviij. filij besai. cccxxiij. filij iore. cxij. filij asom. cc. xxiij. filij gebbar. xcv. filij bethl

ur nos q̄rim̄ dñm̄ ur̄m. Cece nos īmolauim̄
uicinias ex diebꝫ aloradam regis assur
qui addux̄t nos huc. dix̄t eis zorobabel. ⁊
iosue. ⁊ reliqui principes patrū isr̄l. non ē
nob̄ nob̄ ut edificemus dō mō domū. ſ.
nos ipi soli edificabim̄ dō dō nr̄o sicut pce
pit nob̄ cyr̄ rex pſar. factum ē q̄ ꝓpt̄ hoc
ut impediret manū ipi inde. ⁊ murarent ⁊
ꝛedificando. Conducēs aut̄ adūsū eos cō
siliatores. ut destruerent consilia eoꝝ cūctis
diebꝫ cyri regis pſar.

In regno aut̄ assuerꝝ ipē assuer. ꝺ. ⁊ ar
taxerxis inimicꝫ regum ex scripserūt ad
darium. ⁊ adhuc literatores inde. hierlm.
inde diebꝫ artaxerxis scripsit belesam mi
thridato. ⁊ tabel. ⁊ reliqui q̄ erant mosili
o eoꝝ. ad artaxersen regem pſar. Epla
aut̄ actionis tarpni erat syriace. ⁊ lege
batur ꝑ mō syro. ⁊ ꝑ dom̄ beelthecm. ⁊
sanlay scribā scripserunt eplam unā de
hierlm artaxersi regi hmōi commodi. ⁊ ꝑ
beelthecm. ⁊ sanlay scribā. ⁊ reliqui consi
liatores eoꝝ dmā. ⁊ pharsathei. tharpha
rei. aphorsei. erchuei. babylonij. susan
ne. ⁊ chamanei. dahei. elamei. ⁊ reli ḋ gē
nib̄ quas transtulit asenaphar magn̄
⁊ glōrie. ⁊ hītare eas fines mentan bi. ca
mare. ⁊ reliquis regionib̄ transflu
in pace. h ē exēplar epl̄e. quam misēr
artaxersi regi. huius um qui sunt trāſ
fluuiū salutem dic̄. Nomni sr̄ regi ar
taxersi qui ascendēr ate ad nos. uenerunt
hierlm cuitatē rebellem. ⁊ pessimā quā
edificant instruentes muros. ⁊ ꝓparare
ꝛes aponentes. Ignote ḡ notum sit regi
quia si cuitas illa edificata fuīr. ⁊ mu
ri ei instaurati tributum. ⁊ uectigal. ⁊
annuos reddit̄ nō dabunt. ⁊ ulq; ad regū
ꝺ nova puenient. Nos ḡ memores salu
tis ꝑ palatio comedimus. ⁊ quia ledēr
regie audire. nefas duxim̄. idcirco misim̄
⁊ nunciauim̄ regi. ut recenseas in libꝝ
ystoriaꝝ patrū tuoꝝ. ⁊ inuenies script
in monimentis. ⁊ scies ex ipis urbē illā. urbē
rebell. esse. ⁊ nocent regib̄ ⁊ pacatis
bella ꝯmunitur. ⁊ ex diebꝫ antiq. ſ.
cā obrē ⁊ cuitas ipa destructa ē. Nun
nam nos regi. ꝺñi ſi cuitas illa edificata
fuīr ⁊ muri ipi instaurati. possessiōē trāſ
fluuii nō habebis. Ubū misit rex ad beel
thecm. ⁊ sanlay scribā. ⁊ ad reliquos q̄
erant mosili eoꝝ hītatores samarie.
⁊ trāſ transfluuiū. salutē dicens. ⁊ pace.
Relatū ē q̄ missiles ad nos. manifeste
lecta ē coram me. ⁊ ame ꝓcepū ē. ut re
censerent. inuenēr̄ q̄ ex urbe illa

adiebꝫ antiquis adūsus reges rebellan. ⁊
seditiōes ꝯmunitur ea. Ꝺñi am̄ reges
fortissimi fuer̄ hierlm qui ꝺñabāt tote
regioni q̄ trāsfluuiū ē. tributū dabāt. ⁊ uecti
gal. ⁊ redit̄ accipiebant. Ꝺñe ḡ audire
tuā. ut ꝓhibeāt uiros illos. ut hec illa ne
edificentur. donec ꝑ nos forte amē nullum fiat
ꝛdere aut̄ ne negligens ſ. impleas. ꝓ
ulatum crescat malū ꝑ regē. Tunc
ꝛecōpti edicti artaxersi regis lecti ē. coram
beelthecm. ⁊ sanlay scribā. ⁊ ofliuntes eoꝝ.
ſ. abier festim hierlm ad uidendū. ⁊ ꝓhibu
er eos ne brachio ⁊ robore. Tunc missus ē
op dñi dñi hierlm. nō fiebat usq; ad annū
ſm regni darij regis pſar. Aggeus ꝓphetauit
aut̄ aggeus ꝓpha. ⁊ zacharias filius abdo ꝑ
phantes ad iudeos qui erant in iudā ⁊ hierlm
in nōe dñi isr̄l.

Tunc surrexerunt zorobabel. filius sa
lathiel. iosue filius iosedech. ⁊ cepe
runt edificare in hierlm templū dñi. ⁊ cum eis ꝓphe
tę adiuuantes eos. Iuxtā aut̄ hoc uenit ad
eos tatanai. ꝺ. ex trans fluuiū. ⁊ star
buzanai. ⁊ sibi q̄ eoꝝ. sicq; dixer̄ eis.
Quis dedit uob̄ edictū ut domū hanc edificare
tis. ⁊ muros hec consummetis. Hoc ꝓdi
dim̄ que essent nōia uirōꝝ illoꝝ. edifi
cantiū. Oculus aut̄ dī eoꝝ fact̄ ē sup̄ senes iudeo
rū. nō potuer̄ ꝓhibe eos. ꝓpterea ut res
ad darium referret̄. ⁊ tunc scripta ꝛsp̄onsi
onis illi. Exēplar epl̄e q̄ misit ta
tanai. duxq; regionis trāsfluuiū. ⁊ star bu
zanai. ⁊ ofliatores eoꝝ aphersagei. qui e
rant trāsfluuiū. ad darium regē. Gerimo quē
miserūt a se scripte erat. Darío regi pa
cem. Notū sit regi ille nos ad iudeā ꝓui
ciam. ad domū dī magni. hanc edificant
lapide ꝓlecto. ⁊ ligna ponunt̄ parietib̄
opꝰq; illud diligent̄ extruit̄. ⁊ crescit ſma
nib̄ eoꝝ. ⁊ sermonum ſ senes illoꝝ ⁊ tu
dym̄ es. Cunc dedit̄ uob̄ ut domū
hanc edificaretis. ⁊ muros hec instaura
retis. ſ. nomina eoꝝ ꝑ nūm abtis ut nūcia
rem tibi q̄ scripsim̄ nō eoꝝ. qui sunt ꝑ na
pec ieth. humiliemō aut̄ ymone ꝓdet
nob̄ dicentes. Nos sum̄ filij dī celi ⁊ tre. ⁊
edificam̄ templum q̄ erat extructū ab
hac annos multos. q̄s rex magn̄ edifi
cauit ⁊ extruxit. Postq̄m aut̄ ad ira
cundiam ꝓuocauer̄ patres nr̄i dñm celi. ⁊
tradidit eos manū nabuchodonosor regis ba
bil. chaldei. domū hanc destruxit. ⁊ ꝑ
ei translatus babilonē. Anno aut̄ primo
regis babylō. cyr̄ rex ꝓposuit edictū. ut do
mū dī edificaretur. Etiam uasa templi
dī aurea. ⁊ argentea que nabuchodo.

nular v̄ tēplo q̄ erat in ierlm. ⁊ aspectabilē es
mēplum babyl. ⁊ ꝑcūlar cyr̄ rex d̄ tēplo babyl.
⁊ dati sunt a balthassar nouchodo q̄ ⁊ ꝑcepē ostēn
ut. Dirigat. hūasa volle. ⁊ade ⁊ pone ea mīē
plo q̄ ē ierlm. ⁊ domꝰ d̄ edificetur mlocꝰ suo
time magꝰ balthassar ille uenit ⁊ ꝑcūlar fundā
mēta tēpli d̄ ierlm. Et ex eo tpe usq; nunc edi
ficatur. ⁊ nec dum ꝑfectum ē. ⁊ sine & si ut
regi lonū recensear in bibliotecis regię q̄ est
in babylōe. utrum nam a cyro rege missū sit
ut edificaretur dom̄ d̄ ierlm. ⁊ voluntatē
regis sup̄ hoc remittatur ad nos.

VI

Tunc darius rex ꝑcepit. ⁊ recensiti sunt in
bibliotecis librorū. qui erant reposīti in
babylone. ⁊ inuentū ē in ecbatanis q̄ ē ca
strum ī media ꝑuīcia volumē unū in quo sic scꝑtū
erat mlocꝰ in anno ꝑmo regis.
cyr̄ rex decreuit ut dom̄ d̄ que ē ierlm. edifi
cetur mlocꝰ ū immolent hostias. ⁊ ut ponā
fundamēta sublimia. altitudinis cubitorū
lx. ⁊ latitudinis cubitorū lx. ordines d̄ lapidi
bꝫ ingentibꝰ. ⁊ rec. ⁊ sic ordines d̄ lignis nouis
supē aur̄ d̄ domo regis debuntur. Et
uasa tēpli d̄ aurea ⁊ argentea. q̄ nabuchodo
nosor d̄ tēplo ierlm mlocū sustl. q̄ ⁊ posita
mēpium d̄. Hanc & transmat. huc regionē
que ē trans fluuiū. ⁊ star buzannai. collocā
ri ut. apharsacei. qui ethē trans fluuiū peul
recedere ab illi. ⁊ dimittere ꝑ tēplū d̄ illud
aduc in loco. ⁊ a cemorib; eoꝝ. Domū d̄
illam edificent mlocꝰ suo. Et a me ꝑcepit
ē quid operent. ꝑ plebe iudeoꝝ illi. ut edifi
cent domū d̄. Cui⁹ d̄ archa regis. ⁊ de sump
tibus. que dantur d̄ regione trans fluuiū
studiose suppīne dentur. ne cessent illi ne ꝑ
dantur op̄. Quod si necessē fuerit. ⁊ uitulos ⁊
agnos. ⁊ hedos. in holocaustum d̄ celi. frumē
tū. sal. inuū. ⁊ oleū. sm̄ arbitrium sacerdotū qui sūt
in ierlm. dentur eis p̄ die sine mlo. ut ne sit
in aliquo querimonia. Et offerant oblā
tiones d̄ celi. odorē suauē regi. ⁊ filiis
eius. Ame & ꝓcepit ē a me. ut oīs
hō qui hanc mutauit iussionē. tollatur
lignū d̄ domo ipi. ut crucietur. ⁊ figatur
in eo. Domꝰ aut̄ d̄ publicetur. Dꝰ aut̄ qui
habitare fē nomē suū ibi. dissipet omnē regē
⁊ ꝑsonā. qui extenderit manū suā. ut repu
gnet. ⁊ dissipet domū d̄ illam q̄ ē in ieru
sale. Ego darius statui decretū. q̄ studiose ī
pli nolo. ⁊ sic thamnai duc regionis trans
fluuiū. ⁊ star buzannai. ⁊ socii eius. sic q̄ d
precepit darius rex sic diligenter exequan⁹ fe
nentes. aut nichil. edificabant. ⁊ p
sperabantur ex ꝓphetia aggei ꝓphe. ⁊ za
charie filii addo. Et edificauerunt. ⁊ co
nsummauerunt dom̄ dño d̄ isrl. ⁊ iubente cy
ro ⁊ dario. ⁊ artaxersen regibꝫ ꝑsaꝝ. Et
pleuerunt domū hanc usq; ad diē tertiū
mardocheum. qui ē annus sext⁹ regni dari
i regis. fecerunt aut̄ filii isrl sacerdotes
leuite. ⁊ reliqui filioꝝ transmigrationis
dedicationē dom̄ d̄ in gaudio. ⁊ obtulerē
in dedicatione dom̄ d̄ in tulos. c. arietes. cc.
agnos. cc. hyemas expiatiōis p̄ cūctō isrl
uel. xii. iuxta numerū tribuū isrl. Con
stituer sacerdotes in officiis suis. ⁊ leuitas ī
ordinibꝫ suis. sup opa d̄ in ierlm sicut scꝑ
tum est in libꝝ moysi. fecer aut̄ filii transmi
grationis pascha. xiiii die mensis
p̄mi. ꝑ purificati enim fuerunt sacerdotes
⁊ leuite qui un⁹ omnes mundi. ad immolandū
pascha. uniuersis filiis transmigrationis. ⁊ fr̄
bus suis sacerdotibus. ⁊ c. Et comedēr filii isrl
qui reuersi fuerunt de transmigratione. ⁊ omnes
qui separauerunt se ab immūditia gentiū terre ad
eos ut quererent dom̄ dñi isrl. Et fecer sal
lēpnitates azimoꝝ septē diebꝰ in leticia. quia
ꝑlustrauerat eos dñs. ⁊ conuerterat cor regis assur ad eos ut adiuuaret manꝰ eoꝝ
in opꝰ dom̄ dñi d̄ isrl.

VII

Post h̄ aut̄ ūba in regno artaxersis regis
ꝑsaꝝ. ezras filius sarie. filij azarie.
filij elchie. filij sellum. filij sadoch. filij
achitob. filij amaria. filij azarie. filij ma
raioth. filij zarie. filij ozi. filij bocci. filij
abisue. filij finees. filij eleazar. filij a
aron sacerdotis. abunno. ipe ezras ascen
dit babylōe. erat scriba uelox in lege moy
si. quā dedit dñs d̄ isrl. ⁊ dedit ei rex ꝑ
manū dñi d̄ ei sup eum. omnes petitiones
ei. Et ascenderunt ꝑ filios isrl. ⁊ d̄ filiis sa
cerdotū ⁊ d̄ filiis leuitarū. ⁊ d̄ cantorib; ⁊
ianitorib; ⁊ d̄ nathineis in ierlm. anno
vii. artaxersis regis. uenerunt in
mensē. Ab. ipe ē anno. vii. regis. in
mēse primo die mensis ꝑmi. cepit ascendere d̄ baby
lone. Et in mēse v. uenit in ierlm
in manū dei sua bona sup eo. Quia
enim paratꝰ erat cor suū. ut inuestigaret le
gem domini. ⁊ faceret. ⁊ doceret in isrl ꝑcepta
⁊ iudicium. hic ē aut̄ ouꝑplar epistule decreti
quā dedit rex artaxersis ezre sacerdoti. Ego
artaxersis rex regū. ezre sacerdoti scribe legis dei celi. perfecte
salutē. Ame decretū est. ut quicūq; placu
erit in regno meo d̄ ꝓlo isrl. ⁊ sacerdo
tibꝫ ei. ⁊ d̄ leuitis ire in ierlm. uoleī
uadat. Abeat enim regis. ⁊ septē cō
siliatoꝝ ei missiꝰ es. ⁊ uisitet iudeā ⁊
ierlm in lege dei sui. q̄ ē in manu sua.
aur̄ famꝰ argentum ⁊ aurū. q̄ sūt in

uenit ymola puincia babylonis. ꝓpls
offerre uoluit. ꝺ sacedotib; qui sponte
obtulerunt domu di sue que ē in ierlm
libe accepi. studi. Eme ꝺ hac pecunia uitu
los. arietes agnos. ⁊ sacrificia. libamina
eoꝝ. ⁊ offer ea sup altare di uri ꝙ ē in ierlm. Si ⁊ siquid ē fratrib; tuis placuit
ꝺ reliquo argento ⁊ auro. ut faciatis uti
uoluntate di uri facite sic. Vasa quoq; q
danf ē ministriu domꝰ di tui. trade in
conspectu di in ierlm. Si ⁊ alia quibꝰ op̄ fuit
in domo di tui. ignicia. necesse ē ut expendā
de ꝺomo regis. ⁊ de fisco regis. Ego
artaxerses rex statui oib; tesaurariis qui
trans fluviu sunt. ut quecūq; miserit
esdras sacerdos. scriba legis dei cli. absq; mora detis usq; ad argē
tentū. c. ⁊ usq; ad trit̄ batos. c. ⁊ usq; ad
totidē cados. c. ⁊ usq; ad totidē olei. c. Sal
ꝙ sine mensura. Omne ꝙ ad arbitriū di cli pti
net studiose fiat. ne forte indignet̄ in domo di cli
ne fiat ira regis ⁊ filioꝝ ei. Vobis quoq; notū facimꝰ. De omnibus sacerdotib⁹
⁊ leuitis. cantoribus. ⁊ ianitoribus. nathinee
ꝙ ministri domꝰ di hui. ne quis gal. ⁊ tributū
⁊ annonas. nō hāc potestē imponendi sup
eos. Tu aut esdra ꝙ sapiā dei tui ꝙ ē in manu
tua. institue iudices. ⁊ psides. ut iudicent
omi pplo qui ē trans fluviu. hīs ꝰ ndeiscer
qui nouerunt legē di tui. Et inscie ꝺo
cere like. ⁊ omiē qui nō fecit legē di tui. ⁊
legem regis diligenter iudicii ārie ꝺ eo siue
in mortē siue in exilii. siue in damp̄nationē
siue ei l'ere mancipiū. benedict̄ ꝺs pris
noꝝ qui dedit ꝙ in corde regis. ut glifi
caret domꝰ dñi ꝙ ē in ierlm. inclinauit mihi
misericordiā suā coram rege ⁊ consiliarib;
ei. ⁊ omnib; pncipib; regis potentib;
Et ego confortat̄ manu di mei ꝙ erat in me
⁊ congregaui ꝺ isrl pncipes qui ascenderent
mecum.

Hi sunt ꝙ pncipes familiarū. ⁊ gene
alogia eoꝝ. qui ascenderunt mecū in
regno artarxerxis regis ꝺ babylone. ꝺ
filiis finees ⁊ gersom. De filiis ithamar
daniel. De filiis ꝺd. attus. de filiis se
chenie. ⁊ filiis pharos. zacharias. ⁊ cū
eo mascul sunt numer. c. l. De filiis phath. moab. helioenai filius zarie. ⁊ cum eo. cc.
uiri. De filiis zatoe. filius iezechiel.
⁊ cum eo. ccc. uiri. De filiis. adamalech.
filius tonathan. ⁊ cum eo. l. uiri. De filiis
helam. gotholias. filius athalie. ⁊ cum eo. lx
v. uiri. De filiis saphatie. zebedia. filius
michael. ⁊ cum eo. octogenta uiri. De filiis
ioab. obedia. filius iehiel. ⁊ cum eo. cc. x
viij. uiri. De filiis selomith. filii iosphi
e. ⁊ cum eo. c. lx. uiri. De filiis bebai zacharias filius bebai. ⁊ cum eo. xx viij. uiri. De
filiis ezgad. iohanā filius ecetham. ⁊ cū eo.
c. x. uiri. De filiis adonicam. qui erant no
uissimi. ⁊ hoc sunt eoꝝ. eliphelet. ⁊ hiel. ⁊
samaias. ⁊ cum eis. lx. uiri. De filiis beggai.
uthi. ⁊ zaccur. ⁊ cum eo. lx. uiri. Congre
gaui aut eos ad fluuiū qui decurrit ad ahaua
⁊ mansimus ibi diebus tribus. Quos cum ꝙ rimpsissem
⁊ sacerdotes ꝺ filiis leui. non inueni ibi.
mittens igit ezer. ariel. ⁊ semeiam. ⁊ helnathan.
⁊ iarib. ⁊ alium helnathan. ⁊ nathan. ⁊ zacha
riam. ⁊ mesollam principes. ⁊ iarib. ⁊ nathan
sapientes. ⁊ misi eos ad eddo. qui ē pncps in cas
pie loco. ⁊ posui in ore eoꝝ ubi que loquer
uir. ad eddo. ⁊ ad fratres ei nathinees in loco
casphie. ut adducerent nob ministros domꝰ dei
nri. Et adduxerunt nob pm. mali di nri bo
nam sup nos uirum doctissimū. ꝺ filiis mooli
filii leui. filii isrl. ⁊ sarabiam. ⁊ filios ei. ⁊
fratres eius. decē octo. ⁊ asabiam. ⁊ cū eo ysaiam
De filiis merari fratres ei ⁊ filii eius. xx. ⁊ ꝺ na
thinees. quos dedit. ꝺd. ⁊ pncipes ad mini
stria leuitaru. nathinees. cc. xx. Os bi sine
nois uocabantur. ⁊ pdicti ubi uenerūt. ad
fluuiū. hanaa. ut affligeremur coram
deo nro. ⁊ peteremꝰ ab eo uiam ueram nob
⁊ filiis nris. ⁊ omni substātie nre. Erubuit
ꝙ petere regem auxilium. ⁊ equites qui defen
derent nos. Dixeramus enim regi. Manus dei
nri sup oes qui querunt eum in bo
no sunt. impiū autē. ⁊ fortitudo ei. ⁊ furor ei
sup omes qui derelinquunt eum. Ieiunauimus ⁊
rogauimus dm nrm sup hoc. ⁊ exaudiuit nos pfecte
Et segregaui ꝺ pncipib; sacerdotum. ex. Samebri
asabiam. ⁊ cum eis ꝺ fratrib; eoꝝ. x. appendi
qui erat argentū. ⁊ aurū. ⁊ vasa offerentia domui
di nri. quę obtulerat rex ⁊ consiliatores ei. ⁊ pn
cipes ei. omnisq; isrl. eoꝝ qui inuenti sunt
⁊ appendi in manibus eoꝝ argentū talē
ta sexcenta. l. ⁊ vasa argentea. c. aurei. c. en
talenta. ⁊ auratas aureas. xx. qui ualent so
lidos mille nongentos. ⁊ vasa eris fulgentis op
timi duo. pulchra ut aurū. ⁊ dixi ad eos. Vos sa
cti dñi. ⁊ vasa sca. ⁊ argentū. ꝙ sponte
oblatum ē deo ꝺ patrū nrōꝝ. vigilate ⁊
custodite donec appendatis coram pncipi
bus leuitis. ⁊ sacerdotib⁹. ⁊ ꝺ ducib; familiaꝝ
isrl in ierlm. in thesauris domꝰ dei. Susce
pere aut sacerdotes ⁊ leuite pond argenti
⁊ auri. ⁊ vasoꝝ. ut deferrent in ierlm in do
mū dei nri. ꝓmotus ꝙ mane xiij. die mensis pmi. ut ꝙgrederem in ierlm. Et
fuit sup nos. ⁊ liberauit nos de
manu inimici. ⁊ insidiatore in uia.
uenimus ierlm. ⁊ mansimus ibi diebus tribus. Die
autē iiij. appensum ē argentum. ⁊ aurū

-uasa mdomo dñi nr̄i. ꝑmanū remoth filiū
ure sadone. -eam eo de ezr̄e filiuꝫ sucre
-eam eis roz addrd. filiuꝫ ysrle. -noadaia. fili
bennoi leuite. -ꝙ nūm -ponderat. acceptū
q; ē omīe ꝑmd utre illo. -Et qm̄ uenatur de q
ꝑuaricate filiuꝫ remsmgroie. -obtulerūt hole
causton. xm. dñi isrl. -vndecim. xij. -pomi isrl.
-decre nonaginta ser. -agnos. lxx. vij. hyrcos
ꝑcoꝝ. xij. omīa in holocaustum dñō. -Vbi erit
nūr celata regis sacrapis qm̄ enarr̄ operu
regis. -diuulgabit manifestū. -et cū audierint
plm -domū dī.

IX

Postquā aūr̄ opleta sunt h. accesserūt ad me
principes dicentes. -Non ē separ̄at̄ ꝑplis isrl. -
sacerdotes -leuite a ꝑplis terr̄. -et abhoīnatiōib;
eoꝝ ꝑ cheuneos. -et ethei. -et fuzei. -et ie
busei. -ammonitar. -et moabitar. -egyptio
rū. -et amorreoꝝ. Tulerūt enim de filiab; eoꝝ ꝑ
de filiis suis. -et miscuerūt semen sanctū cū ꝑplis terr̄a
rum. Et manus principū. -magistratuū fuit mater
delictū hui⁹ rei. Cum audisset ego hanc rē scidi
pallium meū. -et tunicam. -et euellī capillos capitis
mei. -et barbe. -et sedi mestus. Congregati sunt
ad me oēs qui timebant uerbū dñi isrl. ꝓ transgres
sione eoꝝ qui de captiuitate uenerant. Et ego
sedebam tristis usq; ad sacrificiū uespertinū. -et
surgens a ieiunio uestimento scissum habens de
-scissis pallio -et tunica. euulsis quoq; capitis mei
capillis -et barbe. -sedi merens. Congregati sunt
ad me oēs qui timebant uerbū dñi isrl. ꝓ transgres
sione eoꝝ qui de captiuitate uenerant. Et ego
sedebam tristis usq; ad sacrificium uespertinū. -et
surgens de

nag. uenamur uxoribus statutis. cum his
semoreq; p̄ aurarēq; murmurē. muliere
ei dones aūtamur uñ dñe mī supli; anob supp̄
auro li; gemur ionathan filiuq; asahel.
iaazia filiuq; thocue. scripsimus supplēs. m
eollam. selachin leuites admirati sunt eos. fe
cerunt q; sic filij israhel gratiosē. Et abiit
ezra sacerdos uxores p̄ncipes familiaz. m
domos patrū suoz. Et p̄nōia sua. Et sede
runt die p̄mo mēsis. Et ut quererent rē. Et
osimam simile est uxor qui dixerit uxoreq;
luem gentes. usq; addit p̄mā mēsis p̄mi.
nuerūt sunt de filiis sadoch qui dixer uxo
res alienigenas. de filiq; iosue filij iosedech
ipsi et mathia. eliezer. iarib. gedolia
Et dederūt manū suas ut eicerent uxores suas
sp̄ delicto suo. arietem de oubz offerentes. Et
de filiis semmer. anani. zebedia. de fili
is emmanasi. helia. semeia. uchiel.
ozias. de filiis phesur. helioenai. maasia.
ismahel. nathanahel. iozabeth. eleasa.
Et de filiis leuitaz iosabeth. semei. celeia
ipse est calita. phatua. mathi. eliezer. Et
de cantoribz eliasib. de ianitoribz sellum.
thelem. uur. Et exierūt de filiis pharoz.
remia. ezra. melchia. maamai. et
eliezer. melchia. benen. Et de filiis ela
mathania. zacharias. iehiel. abdi. ier
moth. helia. Et de filiis zethua. heliae
nai. eliasib. mathania. iermuth. zabet
azaza. Et de filiis bebai iohanan. ananias
zabbai. athalia. Et de filiis bani. mesollā
melluch. adaia. iasub. sahal. iemoth.
Et de filiis phethymoab. edna. chalal. be
naias. maasias. mathanias. beseleel. bē
ni. ramasse. Et de filiis ezrom. eliezer.
iesue melchias. semeias. someon. benia
min. moloch. semarias. De filiis asom. ma
thenai. matheth. zabel. elipheleth. ier
mai. manasse. semei. De filiis bani. ma
addi. amram. uhel. banaias. badmas. e
zeli. anan. banaia. marmuth. ezrasib.
mathanias. mathanai. zasi. sarai. e
bani. ioēmi. semei. salumi. zamathi
zazaz. mechnedebai. sisai. sarai. ez
rel. selemiam. semaria. sellum. amaria. iosaph. De filiis nebo iahiel. mathi
thias. zabed. zabina. iedau. ioēl. benaiam. Oēs hi acceperūt uxores alie
nigenas. fueruntq; ex hac mulieres
quē peperunt pueros.

Sedechie filij helcie.

Primo regni sedechie. anno. xi. ego enim uitulis castro. uicine amen uñ. de filiis mois. ipse uero nō. nec negauit ea de nubis qui re manserūt. superiore de aperuerunt. de iordane. de rerunt ñ. Qui remanser. reliqui sūt de cap tiuitate i prouincia mafferet magna sūt mobyron. nisi iordan dissipatus ē. pere ei obsidē sunt igit. Cum audisset filius humicomodi sedi. flenu. fui diebz mul tis. ieiunabam. orabam. ñ fuisem de co li. dixi. Quaeso dñe de celi fortis. magne. atq; terribilis. qui custodis pactum. misericordiā his qui te diligunt. custodiunt mandata tua. fiant aures tue auscultantes. oculi tui aperti. ut audias orationē serui tui. quam ego oro coram te hodie nocte. die p filiis isrl serui tui. Et confiteor p peccatis filioz isrl. in quibus peccauimus. Et ego. et domus patris mei peccauimus. incedentes incedentes contra te. Et non custodiuimus mandatum tuum. et cerimonias. iudicia q̄ precepisti moysi seruo tuo. Memento ubi q̄ mandasti moysi seruo tuo dicens. Cum transgressi fuerit. ego dispergam uos in populos. et reuertimini ad me. et custodieritis mandata mea. et faciatis ea. etiam si abducti fuerint ad extrema celi. inde congregabo eos. et adducam eos in locum quē elegi. ut habitaret nomen meum ibi. Et ipsi sunt tui et populus tuus quos redemisti in fortitudine tua magna. et manu ualida. Obsecro dñe sit auris tua attendens. ad orationē serui tui. et ad orationē seruoz tuoz. q̄ uolunt timere nomen tuum. et dirige seruum tuum hodie. et da ei miam in conspectu uiri huius. Ego enim eram pincerna regis.

Factum est autē in mense nisan. anno. xx. ar taxerxis regis. uini erat in cons pectu eius. et leuaui uinum. et dedi regi. eram q̄si languidus in facie ei. Dixitq; mihi rex. Quare uultus tuus uidetur esse malus. cum te egritudinem nō uideam. non est hoc nisi malum. Et timui ualde sed timui. et dixi regi. Deus uiuat in eternum. Quomodo non moereat uultus meus. quia ciuitas domus sepulchroz patrum meoz deserta est. et portae eius combustae sunt igni. Et dixit mihi rex. Pro qua re postulas. Et orauit deum celi. et dixi ad regem. Si uidetur regi bonum. et si placet tibi mihi. mitte me in iudam ad ciuitatem sepulchri patrum meoz. et ędificabo eam. Dixitq; mihi rex. et regina quę sedebat iuxta eum. usq; ad quod tibi erit iter. et quando reuertens. Et placuit ei mihi

regis. ꝛ mist me. Et ostium ei pc̃. ꝛ dixi regi. Si rex uolu. eplas det m̃. ad duces regiõ trans flumi. ut transeamus me donec ueniam in iudeam. ꝛ eplam ꝑ asaph custodẽ saltus regis ut det mi ligna quib; tegere possim portas ciuitatis templi. ꝛ mee. domꝰ. ꝛ mihi. quamdiu. ꝛ quando reuertar. ꝛ placuit regi. ꝛ dedit mihi secundum bonitatem manus dei mei mecum. Et uenim ad duces regiones trans flumen. ꝛ dedi eis eplas regis. misit quoq; rex mecum principes militum. ꝛ equites. Et audierunt sanaballath horonites. ꝛ tobias famulus. ammanites. ꝛ ualde afflictum est malum eis. quia uenisset homo qui quereret prosperitatem filiorum israel. Et uenim ierusalem. ꝛ fuim ibi tribus diebus. Et surrexi nocte ego ꝛ uiri pauci mecum. nõ indicaui cuiquam quid deus meus uellet facere in corde meo. nec erat iumentum mecum. nisi illud cui ego sedebam. Et egressus sum per portam uallis nocte. ꝛ ad fontem draconis. ꝛ ad portam stercoris. Et considerabam muros ierusalem. dissipatos. ꝛ portas eius consumptas igni. Et transibam ad portam fontis. ꝛ ad aquaeductum. ꝛ non erat locus iumento. cui sedebam ut transiret. Et ascendi per torrentem nocte. ꝛ considerabam murum. ꝛ reuersus uenim ad portam uallis. ꝛ redii. Magistratus autem nesciebant quo abissem. aut quid ego facerem. Sed ꝛ iudeis. ꝛ sacerdotibus. ꝛ optimatibus. ac magistratibus. ꝛ reliquis qui faciebant opꝰ. usq; ad id locum. nec indicaui eis. Et dixi eis. Uos nostis afflictionem in qua sumus. quia hierusalem deserta est. Et porte eius succense igni sunt. Uenite edificemus muros ierusalem. ꝛ non simus ultra obprobrium. Et indicaui eis manum dei mei quia bona est super me. ꝛ uerba regis quæ locutus erat mihi. Et dixerunt surgamus ꝛ edificemus. Et confortate sunt manus eorum in bonum. Audierunt autem sanaballath horonites. ꝛ tobias famulus. ammanites. ꝛ gosem arabes. ꝛ irrisserunt nos. ꝛ despexerunt nos dixerunq;. Quid est uerbum quod facitis. Numquid contra regem uos rebellatis. Et reddidi eis sermonem. ait eis. Deus ipse nos inuadit. nos serui eius sumus. surgamus ꝛ edificemus. Uobis autem non est pars. ꝛ iustitia. ꝛ memoria merlin.

Et surrexit eliasib sacerdos magnus. ꝛ fratres eius sacerdotes. ꝛ edificauerunt portam ouium. ipsi sanctificauerunt eam. ꝛ statuerunt ualuas eius. usq; ad turrem. c. cubitorum. Sanctificauerunt eam usq; ad turrem ananehel. Et iuxta eum edificauerunt uiri iericho. ꝛ iuxta eum edificauit zaccur filius amri. ꝛ portam autem piscium edificauerunt filii asnaa. ꝛ statuerunt ualuas eius. ꝛ seras. ꝛ uectes. Et iuxta eos edificauit marmuth filius uriæ filii accus. Et iuxta eum edificauit mesollam filius barachiæ. filius mesezabel. Et iuxta eum edificauit sadoch. filius baana. iuxta eum edificauerunt thecuitæ. Optimates autem eorum non supposuerunt colla sua in opere domini sui. ꝛ portam ueterem edificauerunt ioiada filius phaseæ. ꝛ mosollam filius besodeia. ipsi roborauerunt eam. ꝛ statuerunt ualuas ꝛ uectes. Et iuxta eos edificauerunt melatias gabaonites. ꝛ iadon meronathes. uiri de gabaon. ꝛ maspha princes qui erant in regione trans flumen. Et iuxta eum edificauit ezechiel filius ama. auriter. Et iuxta eum edificauit malchias filius pigmenarii. Et domus nathinæorum. usq; ad murum platee portæ. Et iuxta eum edificauerunt nathinæi filius habiul. principes mercatorum. Et iuxta eum edificauit ezechias filius semeiæ. filii domini sui Et iuxta eum edificauit azarias filius aseebie. Ordinem pri mi. edificauit melchias filius ereni. nasub. filius phaseeb. moab. ꝛ murum furnorum. Et iuxta eos edificauerunt sellum filius alloes principis medietatis pue ma ierusalem. Et portam uallis edificauerunt filii zanoe. ipsi edificauerunt eam. ꝛ statuerunt ualuas ei ꝛ seras. ꝛ uectes. ꝛ mille cubitos murus usq; ad portam stercoris. edificauit melchias filius rechab princeps regionis bethacherem. ipse edificauit eam. ꝛ statuit ualuas ei ꝛ seras. ꝛ uectes. Et portam fontis edificauit sellum filius colozæ princeps regionis maspha. ipse edificauit eam. ꝛ texit. ꝛ statuit ualuas ei ꝛ seras. ꝛ uectes. ꝛ murum piscinæ syloe iuxta hortum regis. usq; ad gradus qui descendunt de ciuitate dauid. Post eum edificauit neemias filius azboc. princeps dimidiæ partis bethsur usq; contra sepulchra dauid. ꝛ usq; ad piscinam quæ facta est. ꝛ domum potentum. usq; ad atrium carceris. Post eum edificauit leuites. rehum filius beni. Post eum edificauit asebias. princeps dimidiæ partis ceilæ. in dimidia parte sua. Post eum edificauerunt fratres eorum. bebai. filius enadad princeps dimidiæ partis ceilæ. Et edificauit iuxta eum azer filius iosue princeps maspha. mensuram secundum contra ascensum armamentarii anguli. Post eum inmonte edificauit baruch filius zachai. mensuram secundum ab angulo. usq; ad portam eliasib sacerdotis magni. Post eum edificauerunt meremuth filius uriæ. filii accus. secundum aportam domus eliasib donec consummarent domum eliasib. Et post eum edificauerunt azarias filius maasiæ. filii ananie iuxta domum suam. Post eum edificauerunt bannui filius enadad mensuram secundum a domo azarie. usq; ad flexuram. usq; ad angulum. Phalel filius ozai. contra flexuram. turrem quæ eminet de domo regis excelsa. quæ est in carcere. Post eum

phadaa. filii phenee. Nathanmes autē hīmbār
mosel. usq; ō portam aquaz. adorientē. tur-
rem que ymmineb. — Post eum edificauēt eli
ab insuam secūm exegrone murre magna
cemmem. usq; ad muriam ophli. Sursum. ab
aquam equaz. edificauēt sacerdotes unūquisq; ō
domū suam. — Post eos edificauit sadoc filius
emmer. ō domū suam. Et p eum edificauit se
mea filius seconie. custos portē oriental. — Post
eum edificauēt anania filius selemie. — mā
filius selon. sexti insinuam secūm. — Post eum
edificauit mesollam filius barachie. ō gran
pinaui sui. — Post eum edificauit melchias
filius aurifex. usq; ad domū nathinneoz. —
suam vendentiū. ō portā inchat. usq; ad
cenaculum anguli. ad portam ggzo edifica
uerunt aurifices — negotiatores.

Factum ē aut cum audisset sanaballat. q;
edificarem murū nr ē ualde. — mōr mihi
fuit. iratus sum ualde. Et dixi coram fratrib; suis hic
quia samaritani. Quid nōi. imbecilli hi
iudei. Num quid dimittent eos gō. Num
sacrificabunt. — oplebunt una die. Usquid
edificabunt petre lapides de aceruis pulueris. qui
combusti sunt. Et tobias ammanites pro
ximus. ait. Edificent. si ascenderit vulpis. transi
liet murum eoz lapideū. Audi dē nr. quia
facti sum despectio. Conuie obprobrium sup
caput eoz. — da eos in despectionē in terra cap
tiuitatis. — ne operias iniquitatē eoz. — peccā
tum eoz coram facie tua nō deleatur. quia
edificauerūt murū. — eramus in muro usq; ad
pre dimidiū. — populus erat ops. Factū
aut cum audisset sanaballat. — tobias. —
arabes. — ammanites. — azotii. q; obducta
erat cicatrix murorū ierūlim. — q; cepissent mitigari
in ordine. quia fracti erant. Et aggrauati sunt
ualde. — pugnarent ad ierūlim. —
molirentur insidias. Et orauimus deū nr
— posuimus custodes sup murū die ac nocte
ō eos. Dixit aut iudas. Debilitata ē fortitu
do portantis. — humus multa ē. — nos nō po
terimus edificare murū. Et dixerūt hostes
nri. Nesciant — ignorent donec veniam ī
medio eoz. — interficiam eos. — cessare faciam
opus. Factū ē aut cum venissent iudei. qui habi
tant iuxta eos. — dixerunt nobis p. v. vices.
ex omnib; locis quib; ueniunt ad nos. Sta
tuit in loco p murū. p ordinē populi in ordine
cum gladiis suis. — lanceis. — arcubus. Et
prospexi. atq; surrexi. — dixi ad optimates
— magistros. — ad reliquū populū. Nolite
timere a facie eoz. Dñi magni — terribilis
memores — pugnate pro fratribus uris. filiis ue
stris. — filiabus uris. — uxoribus. — domibus uris.
Factū ē aut ci audierūt inimici nri. nōtum
factum ē nob. destruxit dē consilium eoz. — re
duxit nos omes ad murum. unūquisq; ad opus suū. Et
factum ē die illa. media pars iuuenū eoz
faciebat opus. — media pars eoz ad hastas. —
lanceas. — scuta. — arcus. Et prepositi
fuere. post omnem domum iuda edificantiū murum. — portan
tiū onera. — imponentiū. una manu sua
faciebat opus. — alia tenebat gladiū. Edifica
bāt enim unusquisq; gladio cinctus lumbos
suos. — edificabant. — clangebat buccina ap
me. Et dixi ad optimates. — ad magistros.
— relignam populū. Opus grande ē. — latū.
— nos separati sumus muro procul. alter ab alio. — in loco
quocūq; audieritis clangorē buccine illuc conuer
tite ad nos. Deus noster pugnabit pro nob. — nos ue
niemus ad opus. Et media pars nostrum teneat lan
cee. ab ascensu aurore donec egrediamur astra
rum quoq; illo die. — non exuimur nos uestimē
tis quisq; ad lauacrum suum. — sinistra nob ulcē
proximo. — die ad opus. Ego aut — fratres mei. —
pueri mei — custodes. qui erant post me. nō deponē
bamus uestimēta nra unusquisq; tantū nudabat
eum ad baptismū.

Et factum ē clamor populi. — uxoz ei magnus ad
versus fratres suos iudeos. Et erant qui dicerent
filii nri. — filie nre multe sumus nimis. Accipia
mus pecuniam eoz frumentū. — comedamus — biba
mus. Et erant qui dicerent. Agros nros — uineas. — domos nras opponamus.
— accipiamus frumentū in fame. Et alii dicebant. Obligati su
mus pecuniae tributum regis. — deinde
agros nros — uineas. — domos nras opponimus.
— accipiamus frumentū in fame. Et alii dicebant
Et nunc sicut carnes fratrū nrōz. sic carnes
nre sunt. — sicut filii eoz. ita filii nri. Ecce nos
subigimus filios nros. — filias nras in
seruitutē. Et de filiabus nris sunt famule. nec hā
bemus unde redimamus. Et agros nros — uineas
alii possidebāt. Et nimis iratus sum nimis ei au
diuissem clamorē eoz. secundū uerba h. Cogitauit
qq; cor meū. — increpui optimates. — magistros
nros. — dixi eis. Usuras ne singuli exigatis. fratri
bus uris. Et congregaui aduersus eos occasionē
magnā. — dixi eis. Nos ut possumus redemimus fratres nros iudeos. qui uenditi sue
runt gentibus. si possibile tantū sit. Et uos
ergo uenditis fratres uros. — ut inueniant eos. Et
siluerūt. nec inuenerūt quid — peccatis. Dixi
quoq; ad eos. Non ē bona res quā uos facitis.
Nō ne ambulare debetis. in timore dei nri. ne ex
pleamur nos opprobrio. nre gentis inimice nrē. Et
ego — fratres mei — pueri mei. commodauimus pe
cuniam. — frumentum. Dimittamus quoq;
istud. Et date eis hodie agros uineas suas. oliue
ta sua. — domos suas. Cum centesimā
pecunie. frumentum. — oleum. quam exigē
batis ab eis. date pro illis. Et dixerūt. — dabi

dñs ⁊ abeat mecū q̄rem. sicq; fac ē. ut loq̄r
ſr ad eos sacdotes. ⁊ ad ceteros. ⁊ ait eis
ut q̄rerent. q̄ singl p domū suā. ⁊ fierent
ei p diem. ⁊ nocte. ⁊ ut ſacerent
ſcdm ordinē. ⁊ ſic fac ē. Nō exuebā
vestib; meis. nec ego. nec fr̄es mei. nec
pueri mei. nec viri custodie q sequebant
me. nō exuebamur vestib; nr̄is. nisi
unusquisq; ad lauacrū manuū. Porro
in tempore illo q̄ p̄cepit mihi ut ē
dux fierem eis. a die ui. mēſis q̄ p̄cepit in. ui. ē
dñe mēſis nou. ab anno. xx. usq; ad annū. xxx.
ij. artaxerſis regis. anni. xij. ego
⁊ fr̄es mei annonā que debebatur
nō comedimus. Duces aut p̄mi qui fuer̄ ante
me grauauer̄ plūm. ⁊ acceperūt ab eis in pa
nibus ⁊ in. pecunia cotidie sicli. xl. Sed ⁊ mi
nistri eor̄. depress̄ plūm. Ego aut̄ nō fec ñ im
p̄ timore dñi. quem pre oīb; metuo exercitum.
⁊ agrum nō emi. Ser de pueris mis aggra
dab; eram. ⁊ dabā quicq; ⁊ magistratib; ce.
l. uir. ⁊ qui uenieb; ad me de gentib; que
circuitu nr̄o sunt. mensa mea erat. Pabu
lum aut mi p dies singl fac bos. xl. arietes. vi.
electi. et pulli in labrib; fac mihi. et semel die. x.
ouis electas. ⁊ altilia multa subnebam. nec
⁊ annonā ducis mi nō exegi. Valde enī
erat grauat̄ plūs. Memento mei de mi
mirū. scdm omnia q̄ fec plō huic
populo. Audiuit aut eum audiſſe sanaballath
⁊ tobias ⁊ gosem. arabes. ⁊ ceteri inimi
ci. q̄ edificassem ego murū. ⁊ nō ēet q
rupt residua ex rupto. usq; ad tp̄e aut ui
ua ualuas in portis. misit ergo
sanaballath. ⁊ gosem ad me dicentes. ve
ni. ⁊ pacemur pariter. Ego aut nuntiū mittebā
ad eos. ipsi aut cogitabant. ut facerent mihi ma
lum. Quos ego ad hec mittebā dicens. Op̄ gran
de ego faco. nō possum descendere. ne forte
negligatur cum ueniē ⁊ descendā ad uos.
Quesierunt aut ad me p̄ ūbū. p. uices
ecc. ⁊ sic ait simonē. porro. Ser mittit
ad me sanaballath. aut ūbum. p̄. v. u
ce puer suū. ⁊ epla ſtat in manu ei⁹.
in modū. ingentib; auditū. Ser gosem
dic. Ad ni. quidē cogitatis reuellare. ⁊ p
ea edificatis mur. ⁊ ideo ut sitis ei⁹ sup eos
regem. sicut quam cōm. ⁊ p̄phas ponatis
qui p̄dicent de te in urbib; dicentes. Rex in
dea est dauid. ⁊ nūc ibit. ⁊ sic. ūba. ⁊ dēo nunc
ueni. ut mecū pariter ciliū. Ser misi ad eos
dicens. Non ē sic ſ dicis ea que ni loqueris.
De corde enim tuo tu ea componis ⁊. Qđ enim
ut terrere nos. cogitantes q̄ cessarent ma
nus nr̄e ab op̄e. ⁊ quiescerem. Quāobrē
confortaui magis manus meas. ⁊ mi
hi ait demus samaie filij dalaie. filij me
tabeel. et ego. ad ea. Putasne fugiā. nō
ero sic ego. ⁊ intrabo templū. ⁊ claudā portas e
ius. quia nūciāturi sunt ut occidāt te. ⁊

nocte uenturi sunt. ad occidendū te. ⁊ dixi illi
quisquam filiis mis sum. Ser quis ut ego in
gredietur templū. ⁊ uiuam. Non ingrediar. Ser m
recognoui q. dñs nō misisset illum. Ser quasi
loquia ēet ad me. Ser tobias. ⁊ sanaballath ō
duxissent eum. Accepta enī pmū. ut irrī ⁊
acrem. ⁊ peccarē. ut hrent mihi. q. exprobra
rent mi. Memento mei dne tobie. ⁊ sanaball
lath. mis ops eor̄ talia. Sed ⁊ mulier ppha
tissa. que erat mecum
mirus. xx v. die mēſis elul. l. diebus
fecit ē aut cum audissent oēs gentes nr̄i. ut
timerent timuisse gd. que erant mecum
nro. cadent mira sermone. ⁊ scirent q
ab deo nr̄o ēet op̄ hoc. Sed ⁊ in diebus illis multe op
timates iudee epla mittebant ad tobiā
⁊ tobias ueniebant ad eos. Quia erat iuda
eis gener eo. quia gener erat sechenie filij ares.
⁊ iohanan filius. filij berechie. Sed ⁊ lau
dabant eum coram me. ⁊ uba mea nūciabāt
ei. Ser tobias mittebat epla ut terreret me.
Post q̄ aut̄ edificauimus ē murus. ⁊ posui ual
uas. ⁊ recensiti sunt ostiarij. cantores ⁊ le
uite. percepi animam fr̄i mei. ananiam pin
cipem domus de ierlm. ipse enim q̄si uir uerus
⁊ timens dñm plus ceteris ut debebam. ⁊ dixi
eis. Non aperiantur porte ierlm. usq; ad ca
lorē solis. Cumq; adhuc assistentes clause je
te essent. erigebant. ⁊ posui custodes de habi
tatib; ierlm. singlos p uices suas. ⁊ unū
quēq; ē contra domū suam. Ciuitas aut erat
lata animis. ⁊ grandis. ipse uero in medio
ei⁹ nō erant domus edificate. Dedit aut de
meo deo mō. ⁊ optimates. ⁊ magi
stratus ⁊ populum ut recenserent eos. ⁊ inue
ni liburum census eor̄. q̄ ascenderat primū.
Ser inueni ē scriptum ex eo. Hi filij y
unace. qui ascenderūt de captiuitate migra
tionis quā transtulit nabuchodonosor
rex babylonie. ⁊ reuersi sunt in ierlm. ⁊
in iudam unusquisq; in ciuitate sua qui
uenerūt cum zorobabel. iosue. neemias.
azarias. raamias. naasson. mardochē.
belsan. mesphath. beguai. naum. baa
na. Numerus uiror̄ populi israel. filij pha
ros. xxj. milia. c. lxxij. filij phaath
moab. ij. xviij. filij arath. dc. l. iij. filij p
hethmoab. filior̄ iosue. ioab. xxj. mi
lia centum. x. octo. filij elam mille
ducenti. l. iiij. filij zethua. dccc. octoginta
v. filij zachai. dcc. sexaginta. filij ban
nui. dc. lx. viij. filij bebai. dc. xxviij.
filij azgad. duo milia. ccc. xxij. filij
adonicam. dcc. lx. viij. filij bagguai
mi. duo milia. lx vij. filij addin. dc.
lv. filij ater filij ezechie. xcviij. filij

asen. ccc. vc. ccco. filij bebai. ccc. xxviij. filij
azgad. c. vij. filij adonicā. vc. v. filij bebloī
nepphu. cl. xxv viij. vm adurī. c.
xxviij. vm ketanoth. vlij. vm cinadi
arem. tephua. ebroth. sepngenna. vlij.
vm mma. gebai. lxvij. vm magmas.
c. xxij. vm idurema. sepngenn. xxviij.
vm bethel. xx. centū. xxvij. vm nebo alī
o. cc. l. ij. vm bethan alriuq. o. cc. l. iiij. fi
lij arem. ccc. xv. filij iericho. ccc. xl. v. filij
lodidd. onon. dcc. xxi. filij senaa. iiij. mīa
lia. nongenti. xxx. sacerdotes. filij idaia
domus iosue. nongenti. lxxiij. filij emmer
o. l. ij. filij phassur. o. cc. xl vij. filij arem
o. x. vnij. leuite filij iosue. cadmihel.
filiox obdua. lxxiij. Cantores filij asaph. c.
xl viij. Janitores filij sellum filij ater. filij
thalmon. filij accub. filij atita. filij sobai. c.
xxx. viij. Nathinnei. filij sua. filij aspha. fi
lij tabaoth. filij ceros. filij sua. filij phaco.
filij lebana. filij agaba. filij anam. filij cedel.
filij gaher. filij rahaia. filij rasim. filij neco
da. filij gazzā. filij aza. filij phasea. filij be
sai. filij munim. filij nephusim. filij bacbu
filij acipha. filij aur. filij hesloth. filij me
ida. filij arsa. filij barcos. filij sisara. filij the
ma. filij nesia. filij atyphe. filij salo
monis. filij sotai. filij sophereth. filij pe
rida. filij iahala. filij darcon. filij gedel. filij
saphatia. filij athil. filij phacereth. qui erat
ozebaim. filio amon. Oēs nathinei
nei. filij seruox salomonis. ccc. nonagin
ta. duo. Hi sunt aūt qui ascenderūt de the
mela. thelarsa. cherub. addon. et emmē
nō potuerūt indicare patrū suox. et semē
suum utrum ex isrl essent. filij dalaia. filij
tobia. filij negoda. sexcenti. vlij. Et de sa
cerdotib; filij abia. filij. accoz. filij berze
llai. Qui accepit de filiis berzellai galaa
dite uxorē. et uocat ē nōie eox. hi quesi
erunt scripturam suam mensium. nō
inuenēs. eiecti sunt de sacerdotio. Dixit a
thersatha. ut nō manducarent de sācta
sanctox. donec staret sacerdos. doctus. et edit.
Omnis multitudo est ut sūt. xlij. milia. de
scentum absq; filiis. et ancillis eox. qui erāt
septēmilia. ccc. xxxvij. septē. aūt eox cantā
tores. et cantatrices. cc. xlv. Equi eox sep
tingenti. xxxvj. Cameli. cccc. xxxv. hu
menta septingenta. xx. Quidā de principib; familiarū. dixerūt in
gressi. Templū. Et altare reparauimus
Eximus. ne ruina ostenta teneāt. Ascen nulli
aūt de principib; familiarū. dixerūt nob.
Ascendat. dicit urbes aūt opus. aurī dragmas
mille. phialas. l. tunicas sacerdotales. d. xx
x. Et de principib; familiarū. dixerūt in thesau
rū operis. aurī dragmas. xx. mil. argenti mi
nas. duo milia. cc. Et q. dixit reliquus p
aurī dragmas. xx. mil. argenti minas. duo
mil. tunicas sacerdotales. sexcentas. vj. hīa
uerunt aūt sacerdotes. et leuite. et cantores. et
ostiarii. et quidā de turbis. et nathinei. et
isrl manserūt in suis.

VI

Et ingressi sunt mēsis. vij. sexto anno. Esdre
ras. nemia. filij aūt isrl erant in ci
uitatibus suis. Congregatusq; est omis pplūs. quasi un
us. ad plateam quę est ante portam aquarū. et
dixerunt ei. ut afferret librum
legis moysi. quam preceperat dñs isrl. Intulit
aūt esdras sacerdos legem coram multitudi
ne uirox. et mulierū. omnibusq; qui poterāt
intelligere. mense primo mēsis. vij. et legit in
ea ante platea quę est ante portam aquę
de mane usq; ad medium diē coram uirīs et
mulieribus. et sapientib;. et unusquisq; omī pplō
erant erecte ad librū. Stetit aūt esdras
scriba sup gradū ligneū quem fecerat ad lo
quend. et stetrunt iuxta eū mathathias. et
sema. et anaias. et urias. et helcias. et maa
sias. ad dexterā. et ad sinistrā. fadaia. misahel.
melchia. et asum. et aspha duna. zacharias.
et mosollam. Et aperuit esdras librum coram
omī pplō. Et unusquisq; quippe pplūs eminebat
Et cum aperuisset eum stetit omis pplūs. Et
benedixit esdras dño deo magno. Et re. om
pplūs. amē. Eleuantes manib. suis. et corruerunt
et adorauerūt dñm pnis in terrā. Iesus et
bani. et serebia. et iamin. et accub. et sephtai. odi
a. et maasia. et celita. et azarias. et iozabed. et ana
phalaia. et iesue et silentii. et anibāt in pplō. ad
audiendam legem. et pplūs aūt stabat in
gradu suo. Et legerunt in libro legis
dei distincte. et aperte. et intellegendū. Et
intellexerūt cum legerent. Dixit aūt nemias
ipse. et esdras sacerdos. scriba. et le
uite instruentes omnem pplūm. Dies sanctifica
tus est deo nro. nolite luctū. nolite fle
re. flebant aūt omnes pplūs cum audirent ea
legis. Et dixit eis. ite. et edite pingue
dinem. et bibite mulsum. et mittite partes eis qui no
ndum parauerunt sibi. quia sanctus dies est dñi. et nolite cru
ciari. Celebrabant enim omnes festiuitatem mag
nam aūt silentii. facientes uoluntatem dñi pplo
dicentes. Tacete q. dies sanctus est. et nolite tri
stari. Abiit itaq; omnis pplūs. ut comederet. et bi
beret. et mitteret partes. et faceret lętitiam magnā
quia intellexerunt uba quę docuerat eos.
Die aūt secundo congregati sunt principes familia
rum omnis pplūs. sacerdotes. et leuite ad esdram
scribam. ut intellexerent uba legis. Et
inuenerunt scriptum in lege quam preceperat dñs
in manu moysi. ut habitarent filij isrl in tu
gurijs in die sollempni. mēsis. vij. Et ut pu
blicarent. et diuulgarent uocē in uniuersis ur
bib; suis. et in hierusalem dicentes. Egredimini in

monere. ⁊ afferte frondes myrti. ⁊ rami oliue pi
nee. frondes ligni nemorosi. ut fiant ta
bernacula sicut scriptum e. Et egressus e pl⁹
⁊ attulerunt. fecerintq; ⁊ tabernacula unus
quisq; in domate suo. ⁊ in atriis suis. ⁊ in
atriis domus dei. ⁊ in platea porte ephraim. Fecit q; uniuersa ecclia
eorum. qui reuerant de captiuitate habitabant
⁊ fecerunt in tabernaculis. Non enim fecerat
a diebus iosue filii nun. usq; ad
diem illum. ⁊ fuit letitia magna nimis. Lege
autem libru legis dei p dies singulos. a die pri
mo usq; ad diem nouissimum. Et fecerunt collectam
octauam. secundum
ritum.

Die aut xxiiij. mensis h⁹. congregati sunt filii is
rahel. ieiunio. ⁊ in saccis. ⁊ humus super eos
Et separauit se semen filiorum israhel ab omni filio
alienigena. ⁊ stetit. ⁊ confitebantur peccatis
suis. ⁊ iniquitatibus patrum suorum. Et surrexe
runt ad standum. ⁊ legerunt in libro legis
dei sui. quarta parte diei. ⁊ quarta confitebantur
⁊ adorabant dominum deum suum. Surrexit aut
super gradum leuitarum iosue. ⁊ bani. cedmihel. se
rebia. bani. ⁊ chanani. clamauerunt uoce magna. ad dominum deum suum. Et dixerunt
leuite iosue. ⁊ cedmihel. bonni. asebnia. sere
bias. othoia. sabania. fadaia. isaya. Surgite
benedicite dominum deum uestrum. ab eterno usq; in eternum
Et benedicant nomini gloriae tuae exceltso. omni be
nedictione. ⁊ laude. Tu ipse dne solus tu fe
cisti celum et celos. ⁊ omnem exercitum eorum. terram
⁊ omnia q̄ in ea sunt. maria. ⁊ ea q̄ in eis sunt
⁊ tu uiuificas ea omnia. ⁊ exercitus celi adorat
te. Tu ipse dne deus qui elegisti abram. ⁊ e
duxisti eum de igne chaldeorum. ⁊ posuisti nomen
ei abraam. ⁊ inuenisti cor ei fidele coram te
⁊ pepigisti cum eo fedus. ⁊ dedisti ei terram chana
nei. etthei. amorrei. ⁊ ferezei. ⁊ iebusei. ⁊ gir
gasei. ut dares semini ei. ⁊ implesti uerba
tua. quia iustus es. ⁊ uidisti afflictionem pa
trum nostrorum in egypto. clamoremq; eorum audisti
super mare rubrum. ⁊ dedisti signa. ⁊ portenta
in pharaone. ⁊ in omnibus seruis eius. ⁊ in omni po
pulo terre illius. Cognouisti enim quia superbe egis
sunt contra eos. ⁊ fecisti tibi nomen sicut in hac die
⁊ mare diuisisti ante eos. ⁊ transierunt per
medium maris in siccum. Persecutores aut eorum
precipisti in profundum. sicut lapidem in aquas ualidas
⁊ in columpna ignis ⁊ nubis ut apparet eis
uia per quam ingrederentur. Et montem in
syna descendisti. ⁊ locutus es cum eis de ce
lo. ⁊ dedisti eis iudicia recta. ⁊ legem ueritatis
ceremonias. ⁊ precepta bona. ⁊ sabbatum sanc
tificatum ostendisti eis. ⁊ mandata. ⁊ cerimonias
⁊ legem precepisti eis in manu mosi famuli tui.

⁊ panem de celo dedisti eis in fame eorum. ⁊ aquam de petra eduxisti eis in sitim eorum. ⁊ dixisti eis ut in
gressi possiderent terram. ⁊ aquam de petra edu
xisti eis in sitim eorum. super quam leuasti manum
tuam ut traderes eis. ⁊ ipsi non ⁊ patres nri superbe
egerunt. ⁊ induraerunt ceruicem suam. ⁊ non
audierunt mandata tua. ⁊ noluerunt au
dire. nec fuit recordatus mirabilium tuorum. q̄
fecisti eis. ⁊ induraerunt ceruices suas. ⁊ de
dit caput. ut reuerent ad seruitutem suam in
patientiam. Tu aut deus propitius. clemens ⁊ miseri
cors. longanimis. ⁊ multe misericordie. non
deliquisti eos. ⁊ quod cum fecissent sibi uitu
lum conflatile. ⁊ dixissent. hic e deus tuus qui edu
xit te de egypto. fecerunt blasphemias ma
gnas. Tu aut in misericordiis tuis multis. non
dimisisti eos in deserto. columpna nubis non re
cessit ab eis per diem. ut ducerent eos per uiam. ⁊ co
lumpna ignis per noctem. ut ostenderet eis in qua
ingrederentur. Et spm tuum bonum dedisti ad
docendos eos. ⁊ manna tuum non prohibuisti ab
ore eorum. ⁊ aquam dedisti eis in sitim. Qua
draginta annis pauisti eos in deserto. nichil
eis defuit. ⁊ estimenta eorum non uetustate
⁊ pedes eorum non sunt attriti. ⁊ dedisti eis regna
⁊ populos. ⁊ partiuisti eos in finibus. ⁊ possede
runt terram seon. ⁊ terram regis esebon.
⁊ terram og regis balan. ⁊ filios eorum multi
plicasti sicut stellas celi. ⁊ adduxisti eos ad
terram de qua dixeras patribus eorum. ut ingre
rentur ⁊ possiderent. ⁊ uenerunt ⁊ possederunt
eam. Et humiliasti coram eis habitatores e
ius. Et chananeos. ⁊ dedisti eos in manu eorum. ⁊
reges eorum ⁊ populos terre. ut facerent eis sicut
placebat illis. Ceperunt ergo urbes munitas
⁊ humum pinguem. ⁊ possederunt domos plenas
cunctis bonis. cisternas ablutas fabricatas. uineas
⁊ olueta. ligna pomifera multa.
Et comederunt ⁊ saturati sunt. ⁊ impinguati
sunt. ⁊ habitauerunt deliciis in bonitate tua
magna. Prouocauerunt aut te ad iracundiam
⁊ recesserunt a te. ⁊ proiecerunt legem tuam post
sua. ⁊ prophetas tuos occiderunt q̄ protestabantur ad
ut reuerterentur ad te. fecerunt blasphemias
grandes. Et dedisti eos in manu hostium suo
rum. afflixerunt eos. Et in tempore tribulationis sue
clamauerunt ad te. Et tu de celo exaudisti eos
⁊ in misericordiis tuis multis. dedisti eis salua
tores. qui saluarent eos de manu hostium suo
rum. Cumq; requieuissent. reuersi sunt ut fa
cerent malum in conspectu tuo. ⁊ dereliquisti eos
in manu inimicorum suorum. ⁊ possederunt eos
Conuersi sunt. ⁊ clamauerunt ad te. Tu
aut de celo exaudisti. ⁊ liberasti eos in
multis temporibus. secundum misericordias tuas. ⁊ protestatus es eis.
ut reuerterentur ad legem tuam. ipsi uero superbe egerunt. nec audierunt mandata tua.

ꝑ sacerdotꝫ: abdia. filiꝰ mamb. iachim. zam
ri filiꝰ helchia. filiꝰ mosollam. filiꝰ sadoc
filiꝰ meraioth. filiꝰ ahitub. ꝓnceps dom
dī. ⁊frēs eoꝝ sinagoge eop̄ nēpli. octingenti
xvij. ⁊dan filiꝰ iezram. filiꝰ phelelihu. fili
amsi. filiꝰ zacharie. filī phesshur. filiꝰ mel
chie. ⁊frēs eius ꝓnceps patrum. cc. vi. duo. ⁊
amaliu. filiꝰ ezriel. filiꝰ asai. filiꝰ mo
sollamoth. filiꝰ semei. ⁊frēs eoꝝ posteꝝ m
mo. c. xxx. ⁊ ipsius eoꝝ zabdiel. filiꝰ g
reatum. ⁊ d leuite sebema filiꝰ asob. fili
azariam. filiꝰ asabia. filī hom. ⁊ sabathai
rabel. sup opꝰ que erant foris cē mdomo
dī. ā ꝓnapib; leuitꝝ. ⁊ mathania filiꝰ mi
chei. filiꝰ zabdi. filiꝰ saphi ꝓnceps. ad lau
dand ⁊ ad obtinend confessione. ⁊ bacbacias sec
d frēs suos. ⁊ abda filiꝰ samua. filī abdiū.
ād leuite mēmorate sūt. cc. octogenta. ust. ⁊
amorree acob. telmon. ⁊ frēs eoꝝ. qui custo
diebant hostia. c. octogenta. ij. ⁊ reliqui ex
ist sacerdotes ⁊ leuite immixtis cunctis; tu
di unequiq; in possione sua. ⁊ nathinei qui
habitant ofel. ⁊ siaha. ⁊ gaspha. ⁊ nathina
ei. ⁊ epi leuitaꝝ mcelim. azi filiꝰ hasa
m. filī asabie filiꝰ nathanie filiꝰ mighe.
⁊ filiꝰ asaph. cantoraꝝ. immissio dom dī.
⁊ ꝓceptum quippe regis sup eos erat. ⁊ ordo
mentoꝝ; p̄ die singlos. ⁊ phanuia filiꝰ
mesezebel. d filiꝰ zare. filī iuda ī manu regis
in omē rbū pli. ⁊ mbis; pmis regionꝫ
eoꝝ. ⁊ filiꝰ iuda hasenua. mauri athaber.
⁊ infilab; eius. ⁊ mahon. ⁊ filiab; ei. ⁊ mop
sol. ⁊ mmeulis ei. ⁊ mmolada. ⁊
mbethphaleth. ⁊ asersual. ⁊ mbersabee. ⁊
filiab; ei. ⁊ mnaamon. ⁊ asa. ⁊ mtemuth
zonea. odollam. ⁊ mmilis eius. ⁊ adus. ⁊ mre
gionib; ozeba. ⁊ filiab; ei. ⁊ manserūt
mbersabee. ust adualle enon. filij aut bema
min. zereba. mechmas. ⁊ ala. ⁊ bethel. ⁊ filia
bei. anathoth. nobi. anania. asorum. ⁊
ramam. madith. selom. nebalitib. ⁊ ona valle
rum. madith. selom. nebalitib. ⁊ ona valle
rum.

Hij aut sacerdotes ⁊ leuite. qui ascenderunt ꝫ
zorobabel filio salathiel. ⁊ iosue. semaia. io
iarim. exin. amaria. melluch. amb. sechc
nia. rehum. meremuth. addo. genton. abia.
miamin. maadia. belga. semeia. ⁊ ioarib. ida
ia. ⁊ ꝑ ꝓnapes sacerdū. ⁊ frēs eoꝝ. in diebꝫ
iosue. ⁊ ioacim ihesua. iemnia. eliasib.
sarebia. iuda. mathanias sup ymnos ipe
⁊ frēs eoꝝ. in custodiis suis. ⁊ iosue aut ge
nuit iachim. ⁊ iachim genuit. eliasib. eli
asib. genuit. ioiada. ⁊ ioiada genuit. ionathan. ⁊
ionathan genuit. iaddua. ⁊ in diebꝫ aut iaddua
erant sacerdotes. ⁊ ꝓnapes familiaꝝ. eius

llam. amarie. ⁊ ioannā. melico. ⁊ ionathan.
sebenie. ioseph. ammedna. maanoth. eius. ad
hec zacharie. genton. mosollam. abie. ze
chri. miamin. ⁊ moadie. felelai. belgai. semu
a. sem. ⁊ ionathan. ioiarib. mathenai. iadai
dane. azi. sellaie. celaia. moeth. eliasib. afon
et iddue. nathanahel. ⁊ ozore. melichi. eliasib.
⁊ ioiada. ⁊ ionan. ⁊ iedduo. serpn ꝓnapes
familiaꝝ. ⁊ sacerdotes in regno darij pse.
filij leui ꝓnapes familiaꝝ. scripti in libro ū
bis dieꝝ. usq addiec. ionathan. filij eliasib.
⁊ ꝓnapes leuitaꝝ. asebia. serebia. ⁊ iesue
filiꝰ cedmiel. ⁊ frēs eoꝝ p̄ceps suas. ut
laudarent. ⁊ confitentur. iuxta ꝓceptū dd ui
ri dī. ⁊ obseruarent ex. q̄ p ordinē mathania.
⁊ bellechia. obedia. mosollam. thelmon. ac
cub. custodes portaꝝ. ⁊ custodiebāt ad portaꝫ
iuxta mandata. iachim. filij iesue. filij iose
dech. ⁊ michei; nectime. eliaꝝ. ⁊ ezre sac
tone scribe. ⁊ ndedicatione aut murorū
rim. requisier leuitas d omnib; locis suis.
ut adducerent eos in ierlim. ⁊ facerent dedi
cationē. ⁊ letarent. in cantico
in cymbal. psalteꝛ. ⁊ citharis. Congregati
sunt & filij cantoꝝ. ⁊ d campestribus circa ie
rlim. ⁊ d villis. ⁊ natophati. ⁊ domo galgal.
⁊ d regionib; ichee. ⁊ azmanoth. edi enim villaꝫ
circuitus sibi cantores in circuitu ierlim. Et mū
dati sunt sacerdotes ⁊ leuite. ⁊ mundauerūt ꝓ
pterea ⁊ muros. Ascendere aut feci ꝓnapes
iuda sup murū. ⁊ statui duos choros laudantiū
um magnoꝝ. Et ierunt ad dextrum sup murū
ad portam sterquilinij. ⁊ post eos osaias.
⁊ media pars ꝓnapum iuda. ⁊ azarias. es
ra. ⁊ mosollam. iuda. ⁊ benamin. ⁊ semeia. ⁊
ieremias. ⁊ d filiis sacerdotū. in buc. zachari
as filiꝰ ionathan. filiꝰ semeie. filī ma
thanie. filiꝰ michee. filiꝰ zecchur. fili
asaph. ⁊ frēs ei semeia. azabel. malalai.
gelalai. maai. nathanahel. iuda. ⁊ ama
ni. ꝓ manus dauid hominis dei. ⁊ ezra scri
ba ante eos ꝑ porta fontis. Et ꝺ ex ascen
gradib; ciuitatis dd. ꝑ ascensum
sup domū dd. usq ad portam. aquaꝝ. ad
orientē. ⁊ chori sedē gratie referunt. ⁊ ne
q ab illo. ⁊ ego ꝑ eum. Et media pars ꝑ
sup murū. ⁊ sup turrē furnoꝝ. usq ad
murū latissimum. ⁊ sup portam ephraim.
⁊ sup portam antiq. ⁊ sup portā piscis. ⁊
turrem ananehel. ⁊ turrem emath. usq
ad portam gregis. ⁊ steterunt ꝑ portā custodie.
Steterūq; duo chori laudantiū. ī domo
dī. Et ego ⁊ dimidia pars magistratuū
mecū. Et sacerdotes heliachim maasias.
miamin. michea. elioenai. zacharias. ā
mania. mauis. ⁊ maasia. ⁊ semeia. ⁊ ele

-rezor. Et clare eorum cantores -rezimu-
ppositus. Et immolauer mdie illa uictimas
magnas -letatus simt. Dñs enim lenfi gaudi
oze lenma magna. Et audiebat ezor -labi gau-
dia simt -audita é lenma ierlim paul. Et ce-
ciderunt quoq; mdie illa muri sup gazophy-
lacia ihezamī. ad illamina -ad pumina
-ad dextra. aut intro ferrent pecz pueper
autatis mferorz gratia actois. Sadducei -le-
uitas. qm letus est nuda. mSadducis -leuti
stantib; Et custodiet obseruatiõe dñi sui. ob
seruationē cyriacoz. -cantorez -ianitorz.
uti precepit dñs. -Salois filij ei. qui a mdieb
dñi -asaph. Aberat dio eminet pncipez asaru
ti cantorz. meritissime laudamuli. -offeren-
um dñi -omi isrl. -indicib; zorobabel. -inde
ibi; necessitatib; tulit pter animalib; -iumentis
bi; preciosa singlis. -sacrificabant lauttis. -leuite
sacerdotibus filios aaron.

Die aut illo lectu est in auditibus mo
ysi audiente plo. -inuentu é scptm ieo
q; nõ debent intrare ammanites. -moabites
in ecclesiam dñi usq; mtiñ. eo q; no occurerut
filijs isrl. cum pane -aq; noluerut. ad
uiatib; eoz laudare. ad maledicendu ei. -conuer
tit dñs mlcdictionē in benedictionē. Fact
aut cum audissent legem separauer omem a
iumenta israhel. Et sup hec erat eliasib sa
cerdos. qui fuerat positus magz gazophylacio dom
di nri. -p[ro]pinquus tobie. Erat Et ipe gazophy
lacium grande. -ubi erant ante cibaria repo
nentes munera. -thus. -uasa. -decimas
frumenti. uini. -olei. pcepta leuitaz. -cantoz
ru. -ianitoz. -primitias sacerdotales. -In
omib; autem his no fui in ierlim. quia anno
xxxij. artarserses regis babylonis ad
regem. -infine dieb; regni regis. -re-
uerti ierlim. -intelleri malu q; fecerat
eliasib tobie. ut faceret ei thezaurū in
atrijs domus dei. -malū in nimis é valde.
-proiecta uasa domus tobie. iussu Et gazophylacio
precepi; -emundarent Et gazophylacia.
-reduci uasa domus dei sacerdotum -thus.
Et cognoui qm pter leuitas. nõ fuissent
date. -fugisse unusquisq; in regionē suā
Et leuite. -Et cantores; -Et hi qui ministe-
rium. Et ego cum ad ultimum magistratū -di
xi. Cur derelinquimur domus dei. Et congregatis
eos. -feci stare in statiõib; suis. -omnis
uda apportauit decimā frumenti. -uini.
olei mduxi. Et thesaurum sup horrea. Se-
lemiam sacerdotē. -sadoch scribam. -plu
rimam Et leuitē. nisi ego anim. filiorum za
chur. filij mathanie. qm fideles apti
sunt. -ipsi essent super pcepta fratrū suoz. Re-
mino mei Et mihi pli. -ne deleas misericor
dias tuas quas fecisti iudeis Et nr. tempo-
re

mas est. -inebriabit illū uidi in iuda. calcantes
torcularia sabbo. -portantes aduc -bone
rantes sup asinos uinū. -uinac. -sic. -omne
honus. -introferentes in ierlim in die sabbi. In
obtestatus sum. ut die q; uendebat
Et tyrii habitabant mea inferentes pisces
-omnia uenalia. -iudeis in sabbto filijs
iuda. -in ierlim. -dominis. -optimatibz iu
dee. -dixi eis. Que est res hec mala q; uos facitis
-pphanatis die sabbati. Nõquid nõ sic fece-
runt patres uri. -adduxit deus nr sup nos omne ma
lum Et sup ciuitatem istam. -uos addidis uratã
diam sup israhel. violando sabbm. Factu é aut e
quiescerent portes ierlim ante die sabbi. dixi. Et
dixerunt ianuas -precepi ut nõ aperiã
tur. usq; post sabbm. Et de pueris meis ostiarijs
ponã. ut nullus introeat onus die sabbati.
Et manserunt negotiatores. -uendentes
uniuersa uenalia extra ierlim semel. -bis. Et
obtestatus sum eos -dixi eis. Quare manetis ex
aduerso murri. Si feceritis sic. manū mittā
in uos. -exinde non uenerunt in sabbto.
Dixi que leuitis ut mundarent. ut uen
irent ad custodiendas portas. -sanctificādū
die sabbi. Et pter hec memento mei deus meus. -pcer
re secundū misericordiā tuā. Sic
-mulieres iudee duxerunt uxores azo
ticas. -ammanitas. -moabitidas. -filij eoz
semidia pte loquebantur azoticis. -nec sciebat
loqui iudaice. -loquebantur uter lingua
populi. Et obiurgaui eos -maledixi. -percussi
eis uiros. -euulsi eos -adiurauiq; eos
in deo. ut nõ darent filias suas filijs eoz. -nõ
accipere de filiabus eoz filijs suis. -nisi om
nes diuisi. Nũquid nõ in huiusmodi re peccauit
salomon rex isrl. Et cum multis gentibz mulier non
erat rex similis ei. -dilectꝰ deo fuit deo. Et
posuit eum deus sup omem isrl. Et ipm
peccare fecerunt mulieres alienigene. Nunquid
-nos obediemus facturi. omne malū gn
de hac. ut prauaricemur deo nro. -ducentes u
xores pegrinas. Et filius ioiade filij e
liasib sacerdotis magni. gener eius sana
ballath cornutes fugauit me. -Re
cordare deus de mihi. aboleas eos qui pollu
unt sacerdotiū. usq; sacerdotale -leuiticū.

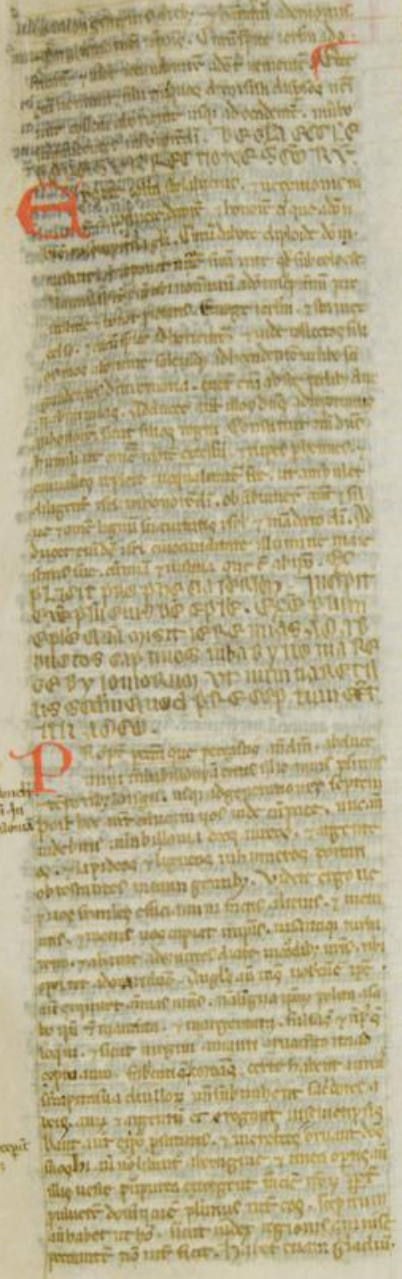
Igitur mundaui eos ab omib; alienigenis
-statui excubias sacerdotū -leuitaz unusq;
q; immobilis suo -mobilatione ligneoz -
tempib; oblatus. -primitis. Memento de mi
hi deus meus. Am.

DEUTERONOMIUM FELIX
PROLOGUS. INCIPIT DEUTERONOMIUM.

INCIPIT LIBER SAMUEL.

Incipit liber baruch.

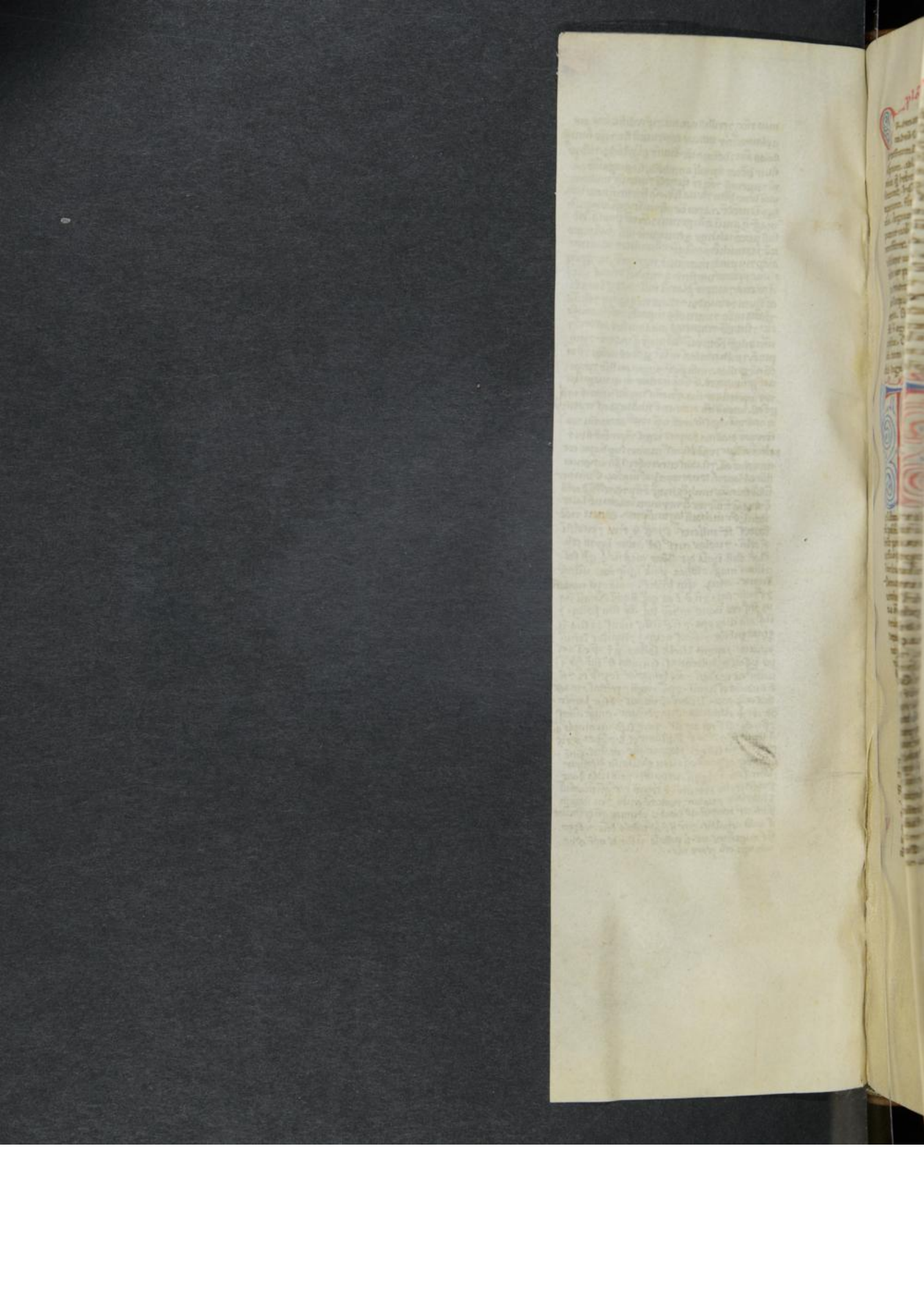
Hec verba libri que scripsit baruch filius nerie. filius maasie. filii sedecie. filii sedecie. filii chelcie. in babylonia in anno quinto. et septimo die mensis. quando ceperunt chaldei urbem hierusalem. et succenderunt eam igni. Legit autem baruch libri. audiente ieconia filio ioacim regis iude. et audiente omni populo qui habitabat in babylonia. et audiente principibus. et audientibus regibus. et audientibus senioribus. et audiente omni populo a paruo usque ad magnum. omnibus habitantibus in babylonia. ad fluuium sudi. Cum audissent. et plorauerunt. et ieiunauerunt. et orauerunt coram domino. et collegerunt pecuniam secundum quod potuit unusquisque. et miserunt in hierusalem filio ioachim sacerdoti filio helchie. et ceteris sacerdotibus. et omni populo qui cum eo inuentus est in hierusalem. quando accepit ea que data fuerant de templo domini. ut reportaret ea in terram suam. die decima mensis. argentum quod fecerat sedecias filius helchie. filius maasie. et principes eius. et uxores eius. et filii eius. et filie eius. post quam abstulerat nabuchodonosor rex babylonie. hoc est post quam transtulerat ieconiam. et principes. et potentes. et fabros. et habitatores hierusalem. et adduxerat in babylonem. et dixerunt. ecce nos misimus uobis argentum. et emite holocausta. et victimas. et incensum. et facite manna. et offerte super altare domini dei nostri. et orate pro uita nabuchodonosor regis babylonis. et pro uita baltasar filii eius. ut sint dies eorum super terram sicut dies celi. et dabit dominus uirtutem populo suo. et protegat nos in brachio excelso. et liberet nos a potestate nabuchodonosor regis babylonis. et a potestate baltasar filii eius. et det nobis dies in quibus luceat lux super nos. et uiuamus sub umbra nabuchodonosor regis babylonis. et sub umbra baltasar filii eius. et seruiamus eis multis diebus. et inueniamus gratiam coram eis. et propitietur nobis dominus deus noster. et auferat a nobis luctum seruitutis. et erit apud nos ut dicatis populo huius terre. quoniam deus noster iustificat israhel. et quia hodie nomen domini dei nostri. quod inuocatum est super hierusalem. et super montem israhel. et super israhel populum eius. et scripsit baruch in libro uerba hec. et legit in libro coram ieconia filio ioachim regis iude. et coram omni populo qui ueniebat ad librum. et coram principibus. et coram omnibus qui erant de stirpe regis. et coram senioribus. et coram omni populo a paruo usque ad magnum. omnibus habitantibus in babylonia. ad fluuium sudi. et flebant. et ieiunabant. et orabant

V

Gen. xiv. c. xv.

Rex domus hē ḡnam magnam ḡby ūmacul'liū
er ōib; magīnb; merc ꝑpis ⁊ ōiby ꝑūnum
ꝑterea by ꝓsiliby ꝓpheris subillo ai ūdra usq
cimopiā. c. xx. viij. pmus. rāi manuanisse ⁊ in
bitue ⁊ lagan ūsecime. nie dam rex asanerie ia
bialoste ⁊ omne. ⁊ cepgeō. etc. ange illi exc me
nec corpis aūtōs. q̄ sodoc time corp regis mor
alīt ḡtem. diem imgh; nūm mgnem q̄ pellat.
⁊ aūāq; appmr ḡmo capiamnō alīt. dabit illa di
nus rex dna mag purpuā coꝝ. ⁊ manuh bic
⁊ ē. amū dōmr. ⁊ amū amū inferne ⁊ adam bel
sina ⁊ ꝙnqué ēt adlum. ⁊ sēp loco sabyre adamo
pp capiam sig ⁊ equus tuū occisū. nie sing sen
tenc sinū ubū signaūme ⁊ posuer subd ēmoni
dam regis. ⁊ dixum. ſū sumvūc rex dixum illi
semp sig. ⁊ q̄uq; audiēnt rex ceūb. ⁊ magne
pldis q̄m ubū ē capienci ēt ipi dabr victoria sic
semp ūcēt. ⁊ vnscplic fabz mmi. ait scplic. fornez
ē rex. ēt scplic. fornez ē illi mulcrez. ⁊ q̄ omīa
mmur uūs. ⁊ aūsum rexiller rex ampune sepra
sua ⁊ dixum illi ⁊ lesr ⁊ mmēt uanū omīs hu
gnār pūr. ⁊ meār. ⁊ ꝑpmeos. ⁊ pcepit ⁊ ꝑpheis. ⁊
sedr mōlito. ⁊ lem sue sepra. ⁊ ipis ⁊ dixr ⁊ ecce ad
lescentes. ⁊ ipi iudicabūr ūla sua. ⁊ ocain sūr. ⁊m
q̄ vocē dixr illi. ut maire nob ⁊ bis ē sepra sūr. ⁊ appre
pos q̄ecime ⁊ fornicabr ūm. ⁊ dixr. um q̄m pūaler
unū ōmib; hōib; qui bibume illud sobre mēs. sēp
regis ⁊ opsum hac mentē uanā. ihē pua ac lib pau
pis ⁊ diuns ⁊ ōes simul. ūne inscientiē ⁊ memdi
tate. ⁊ ū memmr ōs mihanā ⁊ dixi. ⁊ omīa ꝑce
dia ēcar honestu ⁊ nō memmr ut ē nec magn
ōnū. ⁊ omīa ꝑcedem hē leg. ⁊ nō memmr ea
bilime amicā. nec simulē. ⁊ ꝑt ūmultū simile
gladios ⁊ ai anno ūsecime. ⁊ uerūme nō memi
nēr que gessēr. Quam nō pcellet unū quīe equal
tate. ⁊ mane hodie ⁊ nquo aut sēgns die gnē iii.
ꝑ fornicabr regis. ⁊ cum nō pcellāt hōies q̄ cum
⁊ mane ep̄mūt ⁊ omīa que in eis sūr. Rex aū sup
omīa pcellet. ⁊ anno. ⁊ ecc. ⁊ q̄cūq; dixr ill' facient
⁊ similr illoz. ꝙ bellatores uadr ⁊ remolitr mon
tes. ⁊ mmos. ⁊ ūtes. Jugulant ⁊ mgulāt ⁊ regis ubū
nō ꝑcepermt nam ⁊ mcrie asser rex omīa q̄
cūq; ꝑtu fuime semp ⁊ alia omīa. ⁊ quoc q̄ nō
militare sine ꝑpugname ⁊ colūr finu ruīli qui
fuime mcrcnes. asserr arbum rex q̄ ipe unus sol
⁊ dirūr ecclē occidr. dixr ⁊ mittē ⁊ congnē.
dixr pcūt ꝑmunr. dixr exhmare exhmāc. dixr
ch̄ianr edificār. dixr erantr evadr. dixr plāt
re plantare. ⁊ omīs plebs ⁊ mares eu ob audmt
⁊ sb̄ uē recthr. dixr ⁊ dixmr. hui aūt odi
une mcautu eū ⁊ nō pollūr ut singli hicr opa
sua ⁊ mer modo audiences sūr a um. quom nō
pcellet rex q̄ dicta mā. ⁊ mane. Tempus q. dixr
ne dixr ⁊ mutenr. ⁊ mane hic Nabuchodonosor q
cep log. ⁊ um nō magn rex ⁊ mgn hoies. ⁊ ne
mū pcellet. q. scit. ꝙ q. dnmar eor. ⁊ one mu
lieres genuerunt regem ⁊ omem ppm q. dnas

Explicit liber Judith. Incipit liber Tobiae.

TOBIAS

Liber verborum Tobi filii Tobihel filii Ananihel filii Aduel filii Gabahel de semine Aser, qui fuit captivus in diebus Salmanasar regis Assyriorum in captivitate sua, quae facta est in diebus Osee filii Ela regis Israel. Ipse autem Tobias in diebus Enemessar regis Assyriorum ambulavit omnes dies vitae suae in veritate et faciebat eleemosynas multas fratribus suis et genti suae quae secum erat in captivitate Ninive. Et cum regnaret Jeroboam in Israel in Samaria, omnes dies poenitentiae peccatorum eius videbat et laetabatur in eis. Et cum esset in Jerusalem tempore festo, et jurasset omnis tribus Israel coram Salomone et patre eius David quod vitulos aureos quos fecerat Jeroboam rex Israel in Dan et in Bethel, et in omnibus montibus excelsis, et in tribubus Israel adorarent, et sacrificarent eis, et quod sacerdotes Domini filios Aaron relinquerent, et sacrificarent vitulis, et omnes tribus Israel et Nephthali sacrificarent idolis, et quod Jerusalem civitas sanctificata esset in omnibus tribubus Israel, et quod templum Domini in ea aedificatum esset, et quod

uō uxo ei⁹ hec ad ventrē op⁹ cōdūc. Et ꝺ labore manū suaꝝ victum quē cōsequ⁹ pusill⁹ defendebat. vīl fem̄ & ne hodiū ex pmīa ampleā derisibil⁹ dom⁹. Cui nō occ lalantes ut ei⁹ audisti, dix. ordere ne fur. nusq⁹ fm̄. Et edere cum dñis suis. quia nō licet nob aut ebr exterꝝ aliquid aut om gere. Ad hec uxo ei⁹ iam. Et. Manifeste ua na fcā & spes sua. elemosine ei⁹ in parte rum. dicēs his vidis hīm̄ libris. explm lat ei.

XXX

Tunc tobias ingemuit. cepit orare cū lacrimis dicens. Iust es dne. & omia iudi cia tua misa sunt. & oēs uie tue misericordia & veritas. & iudicas ve. Et nunc dne memor esto mei. ne imputes mihi peccā mea. & ignorācias. & peccā meos. & parentū meoꝝ. qui ne obedierūt preceptis tuis. tradidisti nos ꝛ diuersionē & captiuitatē. & mortē. & fabulā. & in oppō omnibus gentibus. quibus dispsisti nos. Et nunc dne secūdm iudicia tua fac mecū. & precepit ut tollerent a me spūm meū. Expedit enim ei ut moriar. quā uidere. Eadem ꝛ die venerunt ei sarra filia raguel. & increpauit medoꝝ. ut cū ancillis patris sui. quia tradita fuit. vi. uiris. & demoniū nocē asmodeus. occidēt eos. nec ut mulieri fuillent adeam. Ego cum peccā mea mēpsit puellam. & ei dicens. Amplius de te nō videā filium aut filiam sup terrā. maledixit matri nostre Numquid tu nec occidis nunc. sic ꝛ cōiugib⁹ vi. uisse. Adhuc nec⁹ pcepit ut increpa bilis domi sue. nūq⁹ diebus ac noctibus. cū manducant. nō bibāt. & mentē ꝑsēte lauent. depecabant dñm. ut abillo mip pio ulcer⁹ eam. cūq⁹ ē aut filia dñe dum ipler⁹ omnino. būdicens dñm dñi. būdicat ē nom̄ tuū dē patrū nr̄oꝝ. qui ei⁹ fu ene nūq⁹ facies. increpabilis & ira bilis. Et dixit. Et nunc dne ut scis nolo mip⁹ hui⁹ absolua me. aut de terra deleat me. Tu scis dne quia nūq⁹ concupiui virū. & mundā seruau aīā meā. ab omi cupiditate. Nū quā cum ludentib⁹ misceā me. & cum his qui in leuitate ambulant participe me pbui. verum aut cum timōe tuo nō cū libidi ne mea assensū susceps. siue ego indigna fui ill. aut ill forsitan in digno nō fuer. quia forsitan ante alio ostruxit me. Nō ē ei hōis potēte obstitū mū. Hec aut pcio hē. omīs qui colūt te. quia cum ei⁹ si ꝓbatio ne fuit coronabunt⁹. si aut tribulatio fuit liberabit⁹. Et si increpatio fuit ad mīa tua uenie locū. misericordia enim delectat

. no in filiis hūis. quia p̄ tpestate tranquillū facis. & in tribulatione & flectis. exaudisti me. & misertus es mei. & dixisti ut dimittas de ista mea. Nullo tpe exaudire sunt pec tores nec aspectu glie tue dī. nullus ē angelus dñi sēd raphahel. ut curaret ambos. quoꝝ a nomine sunt oratones. & aspectu domini re cedunt.

XXXI

Tunc cum tobias. putaret oratione sua exaudiri. ut mox pusill⁹ accessit ad se tobiā filiū suū. dixit ei. Audi fili mi fabā oris mei. & mandata mea qi fundamētū a strue. Cum accepe dē tuā meā. cepe mea sepeli. honorū habebis mēm tue. omnib⁹ diebus uite tue. Memor enim ē debes. que pro ta pericula passa fuit pro te iuxta suo. Cum aut & ipā sepelierit tpe inte tue. sepelies eam ē ea me. Omnib⁹ aut diebus uite tue. in mente habeto sēp dñm. & cane noli peccā ofendere & pceptū dī nr̄i. Et substantia tua fac elemosinā. & noli auertē faciē tuā ab ul lo pupe. ita enim fiet ut nec a te avertat faciē suā. Quō poteris tu dño mi serue. Si multū ē tibi abundanter tribue. Si exiguū fuit etiā exiguū libenter ipte time. Thesaurū enim bonū ē tibi acquiris die necessitatis. qui elemosina adomi pe cato. & a morte liberat. nō patet aīā ire in tenebras. Fiducia magna erit coram su mo dō elemosina. omnib⁹ facientib⁹ eam. Attende ē fili adomi fornicatōē. & ipe uxo rē tuam nūq⁹ patiens eam fore. Et ipse am nū quā uerbo fallat. aut tuo ulo te mendum ꝓmittas. Ipā enim mutuū sūp sumus omīs pctus. Quicūq⁹ aliquid ē operat fuit. finem modō ei⁹ habebit. & nō manebit Ad abalio obtēp⁹ ubi. inde ne alti. tu ali qū facias. Panē tuū cum esurientib⁹ & egenis comede. & de uestimēta tua tuis tege. Fac tui sumū sup sepulturā iu stoꝝ. & noli eos mendicare. & deie rum peccatib⁹. Consiliū sp̄ a sapiente pe te. Omni tpe benedic dñm. & pete abeo ut tua uias dirigat. & omia consilia tua in ipo per manēt. Indicio enim ē fili mi tobie me. & timor. & ego ē qui adeam pusillā. & ipiam abeo sup mentionem. & pcepta mea. & testimo nia sua. & ingrediam in tuis. & nōn ē fili mi pa uendū. quid tibi germ. si multū tem lebum si exiguū dñm. & accepisti abeo pecūd. fac eam dñi.

Tunc tobias. & ipe sue. dixe. Omia quecūq⁹ pcepisti nr̄o fac dñe. Quā

V

uit hunc penit nequam ignoro. ~ille me ne
scit rogo illum ignoro. Cui signū dabo ei. Si
ūm uitam putam petunt illuc aliqū cognoui.
Time pr̄ time ~dr̄ illi ~dr̄. Corrogaphū q̄d
illuc pones me hic. Cui dum illa ostendit ha
nus reuertuntur. Si pge nunc ~inquit & a
liquē fidelē uirum qui eat tecū salua mer
de sua. dum adhuc uno aut repiac eam.
Time exiliis tobias uitrea uitrea splē
dicium sanie pōtuit. ~qui pueri admiran
t. Et ignorant quangls dr̄ cēr̄ salutant
eū ~dicit. ~in te ueniā alme uniuersi. Ar
ille p̄t. Cui filius sit. Et tobias dr̄ ei. Nesti
uam que duxit mergens medra. Cui
p̄t nouit. Et omīa mala ei fecerit ambu
lau. ~manū ip̄ galeatum. Rem uti. qui
mouetur mrgos extreme melius. que
pstine amonte exhalans. Cui tobias
ait. Sustine me obsero. donec h̄ ipi nūtiē
pere mea. Time ingressus tobias mansit
hec unisa par suo. Supque amicum
pūi rogat ut introeat ad eum. ~ingressi
mag. Salutant eum ~dr̄. Gaudium t̄ sp
sit. Et tobias ait. Quale in gaudiū erit
qui in tenebris sedeo. ~lumē celi nō uide
ant oculi nr̄i. Tota nr̄a substātia inopia
p̄ter ut misereat dr̄s. Tu aut es uir bonus
& ait adiuuet. Respondit ei ~dr̄. Nouisti
q̄ ego & pater tuus solebamus simul
ire ad gabelum. Et cum pdicto
redituri t̄ mercēde uiā. Et dr̄ ei. ~ingls. Ego
ducam ~reducam eum ad te. Cui tobias
~dr̄. ~Rogo te indicā mihi de qua domo aut
de qua tribu es tu. Cui raphahel. ~ingls
ait. Genus quid requiris. an pauperē mer
cenariū qui tibi filio tuo cum sit necesse
re solleitum te reddam. ~ego sum azarias
ille magni hli. Et tobias. ~dr̄.
Germano quidē es tu. & pero ne uasane
q. uolueram cognoscere genus tuū. Dr̄s
illi angls. Ego sanū ducam. ~reducā
sanū tibi filium tuū. ~dr̄ illi tobias
dum. Dñi ambulemus ~sic dē omnib; uiis
~angls dñi omnemur nobēū. Time pue
omnib; que essent necessaria. Fecit
tobias. Vade pr̄ sue. ~mbula
uerunt ambo simul. Cum pfecti essent
ēq̄ sere mat ei. ~dr̄. Ecce filium senectutē
nr̄ nullo ~remittit ante nob. Nunquid
ēo ipi pecunia q̄ commisit eum. Aut
timebat. ne nobis pugnaq̄ mō. ut ciui
tati appaream. Ita. ~adrisit filii mm.
Dixerat tobias. Nolī fleri. Salue pue
mr̄ filius nr̄. ~salue reuertatur ad nos
nr̄i. uidebunt eum. Credo enim q
angls dr̄i bon comitetur. ~dr̄ ei. Dñi dispo
omia. q. cū ipm̄ germanus mr̄ ut ei
gaudio reuertatur ad nos. Ad hanc uocē

respirare mat ei. Et flere ~incipit.

VI

Pposuitq̄ ē tobias. ~canē secū est
eum. Et manser̄ pma mansione nr̄
fluuiū tygr̄. Et ecce ut lauaret pedes
suos. ~dcē pisc̄s immanis exiuit ad deuo
randum eum. Quē expauescens tobias
clamauit uoce magna dicens. Dñe in
uadit me. ~dr̄ ei angls. Apprehende brā
chium ei. ~trahe eum adte. Qui cum fe
cisset. ~extraxit eū in siccō. ~palpitare cepit
in pedib; ei. Time dr̄ ei angls. Exenter
a hinc piscem. ~cor ei ~fel. ~necnon re
pone ei. Sunt enī h̄ necessaria admedicā
mina multa. Qui cum fecisset. assarunt carnes
ei. ~seū sustulerunt mūda. Cetera salta
ri que sufficerent eis. quousq; puenie
rent mrgos extremē medos. Time i
terrogauit tobias angls. ~dr̄ ei. Obsecr
te azarias fr̄ ut dicas in q̄ remediū hr̄
bime ifra. que d̄ pisce fieare iussisti. Et
dens q̄ angls dr̄ ei. Si cordis ei p̄ueni
si fuerit carbones ponas. fumū ei exciet dē
genus demoniū. siue uiro. siue a
mulieri. ~ut ultr̄ nō accedat ad eos
Et dr̄ ei. Vnus ut memorē. Audiens
q̄ angls dr̄ ei. Et hr̄ fiam nōiā
me propinquę d tribu tua. ~hr̄ hr̄ fi
liam nr̄ sarram. Et nō masculū neq;
femīa ullū hr̄ alū p̄ter eam. Tibi debe
tur dñe sua ei. ~opter eum re accipe
q̄ magem. Pere & eam ap̄me ei. ~dabi
t̄ eam uxorem. Time ~p̄ tobias ~dixit
audio quia tradita ē uiro. vij. ~mari
tis. Et p̄ demoniū. q̄ dilexit illos occidit.
Timeo ḡ ne forte ~nō ei nocumēta. cum si
unie parenti bñdicō reponā senectutē
illoz. cum illis ad uiteros. Time angls
raphahel. dr̄ ei. Audi me ~ostendā tibi.
q̄ sint quib; ualeat dari demoniū. hi nāq;
q̄ nupcias cū sic suscipiūt. ut dñs abse excludāt
sua mente. ~sue libidini uacantes sic
equus. mul. quib; nō est intellectus hr̄ po
testē demoniū sup eos. Tu aut cum accepe
ris eam. ingressus cubiculū. p̄cies dies tres
esto abea. ~nec aliud nisi oīonib; uaca
bis ei ei. Ipsa aut nocte mensis recede p
fices fugabitur demoniū. Secū nō nocte
una copulabis. Sed p̄mercedē admitte
re. Tertia aut nocte benedictionē obtine
bis. ut filij exuob nascantur pacentur.
Transacta aut nocte tertia. accipies uir
ginē. ai timore dñi. amore filioz. ma
gis qua libidine ductus. ut in semine be
nedictionē inuenias filios desiderabiles.

VII

Egressi sunt aut ad ingabelē. ~iuxta
pte eos ingabel cum gaudio. ~reu
erti sunt ingabel tobiam. dr̄ ei ~nec

Quam similiꝫ ẽ unicꝰ ille ꝯsobrino meo. ⁊ cum ꝯ dixiſſ. aut. uñ eſtis uos nec fiḋ nñi. At illi dixerunt. Cognatꝰ nr patrui ſumꝰ ex tribu nr patrui ſumꝰ ex tribu nr nñr. Dixitq; ill raguel. Nonne tobiã fiḋm meũ? Qui dixerũ. Noui. Cui multa bona ꝯferebat de eo. Dixit angꝰ ad ra guhel. Tobias de quo mãdas puꝫ hic ẽ. Et misit se raguel cum lacrimis obuiam ei. Et ipsum ſuꝫ collũ ei dix. Benedictꝰ sit ⁊ filius. qua bon nr patrui ſum filiꝰ es. ⁊ anna uxor ei. ⁊ soror nra filia ꝯsanguinee ſumꝰ postquã aũt locuꝰ fuit. præcepit raguhel ac ancillis suis. ⁊ pueris ut. Cum parassent ꝯ duxerũt ad prandiũ. tobias dix. Nec ego hic die nõ manducabo nec bibam ñ prius petitã meã ꝯfirmes. ⁊ promittas mi dare sororem filiam tuã. Quo audito ait raguel. expauit ſecum quid euenit illic. vij. uiros qui mi ḋli sunt ad eam. ⁊ nõ cepit. nec dixit huic filiã accipe. Et aium nostrum. nõ dixit ul lum pecus responsum. dix ei angꝰ. Noli timẽ dare illam isti. qui huic timet dñm. te benet quæ filia tua. ꝓpter aliuꝫ nõ potuit hæc illam. Time dñm raguel nõ dubito q. dẽ ⁊ pcez. ⁊ lacrimas meas ꝯspectui suo ob tulit. ⁊ credo quia ido uos fecit ad me uenire. ut ita omnigenæ cognatõi sue sedin locum moueã. Et nunc nõ dubium gere. q. ẽ eam tradam. Et apprehendens dextram filie sue. dedit tobie. dicens. Dñs abraam. ⁊ dñs ysaac. ⁊ dñs iacob. sit uobiũ. ⁊ ipse coniungat uos. impleatq; benedictionẽ suã in nob. Et accepta carta fecerunt ꝯsponsionẽ coniugii. Et post hec epulant sunt benedicentes dñm. Vocauitq; ad se raguel anã uxorẽ suã. ⁊ præcepit ei ut iuꝫ ret alũ cubiculũ. Et introduxit in eum sicut filiã suã. lacrimata ẽ. Dixitq; ei. Noli mõe ofto filia mi. Dñs celi det tibi gaudiũ pro dolo q. pssa es. Post quam nõ tenuerunt. introduxerunt ame ne ad eam. ⁊ recordata tobias sermõis a gli. posuit ꝺ cor suũ in dilectione dei. ꝓmittẽs ꝺ cui ꝺ cor suũ ꝓ ꝺ cor suũ. ꝓ ꝺ cor suũ. ꝓ ꝺ cor suũ.

VIII

Tunc raphael angꝰ. apprehendit demonii nãtem. et misit eã in deserta superiora egypti. Time bonũ ẽ mane dixit tobias. dixitq; ei. Ecce surge. depecemur dñm hodie. ⁊ orem. ⁊ rogemus. ut ipse nos uiã nostrã dirigat. Terra aũt tremescens nocte. mane enim a nugis. filij quippe seruã sum. nõ possumus nos ꝯungi. sicut gẽ q ignorant dñm. Surgentes aũt parentes. inflauit ambas ãbas. in camino dicentes eis. Dixitq; tobias. Domine dẽ patrũ nr. benedicat te celũ ⁊ terra. mare. ⁊ fontes. ⁊ flumina. ⁊ ois creatura. que in te sunt. Tu fecisti adam. ⁊ limo terre. dedisti ei. adiutoriũ cuã. Et

Et nunc dñe tu scis quia nõ luxurie cã accepi sororẽ meã. sed solã posteritatẽ dilectionis. mã benedicatur nomen tuũ in sctis. ⁊ in omnibus seculis seculoꝝ. amẽ. Dixit raguel. Obsecro nos dñe misereꝝ nob. ⁊ ostende tecum ambo parẽ sanã. Et fecerũ ꝺ cũ pulleꝝ cumulũ accessit nullus. raguel. fuꝺ suos. ⁊ abierunt parẽ ut fodient sepulchrũ. Dixerat enim. Ne forte hic mortuꝰ aduenerit ex. q. ⁊ cetꝰ ill sepulchrũ. ꝺ sunt mortui ab eam. Cumq; pleni essent fossam. reuisus raguel ad uxorẽ suã dixit ei. Mitte unã ex ancillis tuis. ⁊ uideat si mortuꝰ ẽ. ut sepeliam illum ante quam illuc ostiat. Et misit unã ex ancillis suis. Que ingressa cubiculũ. reppit eos sanos. ⁊ incolumes. sicut pariter dormierunt. Et reuisa nũtiauit bonũ nũmen. Et benedixerunt dñm raguel. tobelias. ⁊ anna uxor ei. ⁊ benedixerunt. Benedictus te dñe dẽ israel. quia nõ aliter nob quã dmodũ putabam. fecisti enim nobecũ mãã tuã. ⁊ misericordiã. ostendisti nob. inimicis prestitisti huic. Obsecro ego ãũ charissimi. ut ꝯcedatis mihi. ⁊ fratri meo. ⁊ sue sanitatis offerre. ut agnoscant omnes qui. omniq; ꝺ cepit ꝺ huic suis raguel. ut replet fossam ãtequã fierent. priusquã lucesceret. Dixit aut ille ad eum. ut mihi uerit quinq; ⁊ ipse. ita q maneat cum ꝺ agentibus. necessaria. Duplicauitq; letitiã ꝺ cepit. ⁊ quattuor. annos ꝺ cepit fieri. ⁊ pueri epulas omnibus uicinis suis ꝺ cepit. annis. Et adiurauit raguel. tobiam. ut duas ebdomadas moraret ad eum. De omnib; aũt que possidebat raguel. dimidiã ꝑtẽ tulit tobie. ⁊ fecit hec scripturam. ut pars dimidia q superat ꝺ obitum eoꝝ tobie ꝺ uenirent.

IX

Tunc uocauit ad se tobias angꝰ. q. quod hois esset mirabar. Dixitq; ei. Ista uidẽ pater ut audiuisse illum. Sume ipse tractam ẽ q uiã. nã ego ꝺ dignus pudorne nec. Tam obsecro te. ut accipias ẽ mala sine summa. mitte ad gabelum ⁊ mages animã medere. reddasq; ei cyrographũ suũ. ⁊ recipias abeo pecuniã. ⁊ roges eũ uenire ad nuptias meas. Scis enim me qm iurat dies patrẽ mẽ. Et si tardauero una die pluꝰ contristabitur ãa ei. Et ecce iudeꝝ quid raguel. gemmis me. Cui ad uerissimũ ꝺ ponere nõ possum. Time tuꝰ bel assumens quattuor seruos. ⁊ duos camelos. mergit animam medere preter. Et uenerũ gabelum tradit ei cyrographum suũ. ⁊ recepit omnes pecunias. Videntesq; ꝺ tobias filio tobie. omnia que gesta sunt. festinat ei ire nuptias. ⁊ cum ꝺ ingressus ẽ domũ uidebit.

le erilent oculan sunt se mutuē. ~ fleuit ga
belus. benedixitq; dñm ~ dixit. Benedicat te dñs israēl
quia filius es unus optimi. ~ iustus timens dñm. ~ te
lemosinas faciens. Et nichilominus filiae uīri
~ filios filiorū uīri ~ usq; nonā ~ quartā gnā
tionē. ~ sic sem urīm uīdentē ab israēl. qui reg
nat usq; in seculū seculi. Cum; omīs dixissent. mi ac
cesserunt ad nouiū. Et ~ iam nouve dñi mu
ptiarū gaudiū celebrant.

X Cum uō moras faceret tobias ei nuptias sol
lemnis esse. pr ei tobias dicens. — Putasq; ego
moratur filiusq; mus. aut quare detenē est
ibi. — Putasne gabelus mortuus ē. ~ nemo
illi reddidit pecuniā. Cepit aūt grauiari u
mis ipe ~ anna uxor ei ad eo. Et cepunt ābo
simul flere. eo q; die statuto minime reuerē
filii eoz ad eos. — flebat q; mr ei iremedia
bilibus lacrimis. his dicebat. heu me fili un
urquid te misimi peregrinam lumen oculoz nos
tri. baculū senectutis nre. solatiū uite nre
spem posteritatis nre. Omīa simul unū uno
loco te nō debuimi dimittere a nob. Cui dice
bat tobias. Tace. ~ noli turbari. sanū ē filiū uī
tuus fidelis ē uir. ille ei quo mihi cum. Et
la aūt illo in oīsolatu ponere. Et confide cerū
eos cum spiritu. ~ recubuit uias omīs p quas
spes reuertendi habebatur ut prius inter ei
si fieri posset uenirent. Ac uō raphael dicebat
ad genetes suas. Manete hic. ~ ego merū cum
nuntiū salutis d te. ad tobiam puerū uīm.
Cui tobias dixit. Ego noui quia pr nīs ~ mr
mea modo dies expirant. ~ crucior spe eoz
mpis. Cumq; tibi multa rogaret raphael
tobiam. ille cum milla rationes uellet a
uelare. tradidit ei sarram. admodū pr
omīs subditā fuit. mpuerus. spuelli. specubi
tumeli. ~ mutatq; ~ pecūa multa. ~ abiit
atq; gaudentē ale dicens. Angelis dñi sce
sit in mnē nrō. pacemq; nec molimen. ~
inuenatic. omīū recte cura gerentes. nos
~ iudam. oculi nī filiiq; nros pr quā mortā
Et applidentes parentes filiā suam osa
lan sunt eam. ~ diuiserunt ea monentes
eam honorare socerū. diligē martrum. re
gē familiam. gubnare domū. se ipam
in reprehensibilē exhibē.

Cumq; reuerentur puenerunt ad chā
ran q ē in medio mesare ō nineuen a
decimo die. Dixitq; angelus tobiae fri cre q
admod reliquisti patrē tuū. Si placet mihi
ē pcedam. ~ ipse gradu sequatur. et nr in
famulis tuis. simul am ungue tua. ceū alā
bi. Cumq; h placuisset ut iret. dixit raph
hel. ad tobiam. tolle cerū erbelle pisces
eius cum necessū. Tulitq; tobias. erbel
le illo. ~ abiit. Anta uō sedebat sce mr
ei iuxta uiā pedis montis. uīi respicere

portā d longinq. Et cum eyeod loco spe
laretur aduentum ei uidit alonge. ~ illico
cognouit uenientē filiū suū. Currensq;
nuntiauit uiro suo dicens. Ecce uenit filius
tuus. Dixitq; raphael ad tobiam. d uiro
ueris domū tuam. statim adora deū dñm
tuū. ~ grās age ei. accede patrī tuo. un
seulare eum. Stammeq; lum sup oculos er
felle isto pisc. q primū recū. hoc enī qm
mov apiemur oculi ei. Et videbit pr tuus
lumē cēli. ~ letabitur tuo gaudebit. Tunc p
uectus canis qui simul fuit mua. ~ qi
nunc blandimto sue caude gaudebat.
Ueniens; ecē patrē cepit offendens pedib
aurtē. Et cucurrit ob
uiam filio suo. Et suscipiēs osculat ē eū
cum uore sua. ~ cepunt flere pgaudio.
Cumq; adorassent deum. ~ gnīq; egressi
sederunt. Tunc sumens tobias d felle pi
scis. linitur oculos patris sui. ~ sustinensq; q
dimidiam fere horam cepit albugo ere
oculis ei. qsi membrana ou egredi. Quam ap
prehendens tobias. traxit ab oculis ei. Sta
timq; recepit. Et glificabant dñm
pe uicinei. ~ uoz ei. ~ q qui scebant eū.
Dixitq; tobias. benedicat deus de israēl. qm
nu castigauit me. ~ nu saluauit me. ecce u
do tobiam filiū meū. ~ nr gaudet ē etiā p. vij.
dies. Lartia uxor filij eius. ~ omīs familie
~ pcem sana. ~ eam ei. ~ pecūa multa
uxoris. Sed ~ pecunia quā receperat a gabelo.
Et narrauit parentibus suis omīa beneficia
que fecisset ei cum p hōie. qui eum duxerat.
~ uenerunt; adhuc. ~ nabath osobrinus to
bie gaudentes ad tobiū. ogratulantesq;
ei d omīb; bonis. que ei illum ostendē
dē. Et p septē dies epulantes cum gau
dio magno. gauisi sunt.

XII Tunc uocatur ad se tobias filiū suum
dixitq; ei. Quid possimus dare uiro sa
ncto. qui uenit nobis. quidue tobie. dig
pat suo. — Aut quam mercedem habere ei. d
ur qd dignū posit ee beneficio ei. Me du
xit. ~ reduxit sanū. pecuniā agabelo re
cepit. uxorē ipe me hre fecit. ~ de
mortui aberet ipe expectauit. Gaudiū parent
bi ei fecit. ~ me ipm adeuntionis pisc
cepunt. Et quaq; fecit mihi sunt cēli. ~ ho
mis omīb; p eum repleti sunt. Quis illi ad
h dignū poterim dare. Sed peto te pr ut
rogēs eum. si forte dignabitur michi
tuē d omīb; q illata sunt q assumē. Et
uocantes eum pr filii. tulit eum in pti
pē. ~ rogare cepunt. ut dignaretur di
midiam pr omīū q attulerant. acceptū
hre. Tunc dixit eis angelus occulte. Bñdi
cite dñm cēli. ~ coram omīb; uiuentib;

ostrum ei. qua fecit uobeā mīā suā. Et
cum sanctū regē abscōdere bonū ē. qđ
dē revelare honorificum ē. opa
ē omne cum timore. Elemosina. ma
gē quam thesaurōs auri reconde. qm̄ de
mosina a morte liberat. ipsa ē que purgat
pecā. facit inuenire miā. et ipa ēnā
dē aīē suas non patiet pecō. nequitiaē hostē
sunt aīe sue. Manifesto g uob uerbū
nō abscondam. Quob simone occultum.
Quando orabas cum lacrimis. et sepeli
ebas mortuos. et dēquebas prandiū
tuum de domo tua
nocte sepelichas. ego obtuli orationē
tuā dño. Et quia acceptus eras dō. necē
sum ut tēptatio probaret te. Et nunc mi
sit me d̄. ut curarem te. et sanarē te. et
sarram uxorem filij tui a temorio libere
Ego enim sum raphael angl̄. unus ex
septem qui astam ante dñm. Cumq
audissent turbati sunt. timores eē
adhuc sup faciē suam. Dixitq; eis an
gl̄s. Pax uob. nolite timere. Et enī cū
essem uobēā uoluntate dī. ipm̄ bndi
cite. et cantate illi. Videbar quidē uob
cum manducare. et bibere. sed ego cibo u
isibili. et potu qui ab hōib; uidi nō pt
uri. Tempꝰ ē g ut reūtar ad eum qui
me misit. uos aut̄ benedicite dñm. et nī
tate omnia mirabilia ei. Et cum ī tenebris
ab aspectu eoꝝ ablatus ē. nec eum uide
nō potuerūt. Tunc ymnum p horas rec
itabam et benedicebā dñm. Et exurgēt
te narrauerūt omnia mirabilia ei.

Xiiii

Ipse aut̄ tobias senuit et iuuē
dixit dñm et dixit. Magn̄ ē dñs et m
omnia sēcla regnū ei. qm̄ ipe flagellat
et saluat. deducit ad inferos et reducit.
non est qui effugiat manū ei. Confi
temini dño filij isrl̄. et in gentibus
laudate eum. qm̄ ideo dispersit uos inter gē
tes q ignorant dñm. ut uos narretis mira
bilia ei. et instruatis eos. quia nō ē alius
deus ompotēs p eum. Ipse castigauit nos
et misertus est omnium. Et videbitis uos
et in terra uestra. ipse saluabit nos
et misericordiam suam. Aspicite et q fecit nobēā. et
exaltate eum in ore uestro. et benedicite illi. Et ego
quidē sēcla exaltabo. et laudibus meis. Ego aut̄
in terra captiuitatis mee ostendi illi quia
ostendit maiestatē suā peccatrici. Con
uertimini ergo peccatores. et facite iustitiā
coram deo. credentes q faciat uobēā misericordiā
suā. Ego aut̄ et anima mea in deo letabimur.
benedicite dñm omnes electi ei. agite dies
letitie. et confitemini illi. Jerlin autem di
cite magnificate te dñe in operibus tuis in
seculis. Confite dño in electis. et benedic dñm

Et
factum est autem ut senuit tobias. et
quam illuminē ē. anno. xlij.
et uidit filios nepotes suos. Completis nā
annis. cxij. sepultus ē honorifice in
ninue. Cumq magnus autē pater
annos seculos luctū amisit. Et age
natus nō recepit. Reliquit aut̄ nō inter suos
magnum finē. cum bono proficu timoris
dī quem habuit ad deum. Iuborum aut̄ nomina
uocantur ad se tobiā filiū suū. et uij. ui
uentes filios ei nepotes suos priusq; ex.
Pre erat mitis misericors. et dñs eis erudie
bat uerbis dī. et fīs sui qui dispersi sunt isrl̄ a
tra reuertentur ab eam. omne eni tra ei
desertā replebitur. et dom dī que fuit inde
sta ē. rūs reedificabitur. et quicq reuer
tur et timentes dñm. et relinquent ge
tes sua. et uenient in terlin. et habi
but ei. et gaudebūt filij ei et regno tre ad
oriantes regem isrl̄. Audite ergo filij
mi patrem uestrum. Seruate dño et facite
et quarite. ut faciatis q placita
illi. et filios uestros mandate ut faciant ue
ritatē. et elemosinas. ut sint memores
dī. et benedicant dñm omni uirtute. et
in ueritate sua. Nunc ergo audite me fi
lij. et nolite manere hic. sed quemadmodū
speliendo manē uxorem feci me mihi se
pulchrum. ecce dimitto et filios uestros. et ego
sane hinc. Deo omi quia inquisitus est fi
nē dabit ei. Factum est aut̄ postquā mortuus
fuit tobias abscessit. et mortuus est uxor
sua. et filius. et filios filius et reuersus ē ad
socerum suum. et uenerunt ibi in
senectute bona. et cum egrit senec
tute eoꝝ. et ipse clausit oculos eoꝝ. et

Prologus.

Apud hebreos liber iudith inter agiographa legitur: qui auctoritate ad roborandam fidem eorum non indigere uidetur. Chaldeo enim regi non scripture nostre sed historie apocrife liber iste adscribitur. Nec mirum si apud hebreos inter sanctorum numerum non meruit recipi. Cum multa sint que ab eis legantur que in canone scripture non habentur. Sed quia liber iste apud nicenum concilium inter alios sanctos libros a patribus approbatus est. Nos quoque quamuis apud hebreos non habeatur inter canonicas scripturas: tamen quia ecclesia eum legit: non indigne eum inter ecclesiasticas scripturas computandum esse iudicauimus. Ut quia ecclesia eum legit: non indigne eum inter ecclesiasticas scripturas computandum esse iudicauimus. Ut quia ecclesia eum legit: non indigne eum inter ecclesiasticas scripturas computandum esse iudicauimus.

Incipit liber iudith. Capitulum primum.

Anno duodecimo regni nabuchodonosor qui regnauit in niniue ciuitate magna in diebus arfaxath qui regnauit super medos in ecbatanis. Et circumdedit muros ecbatanis lateribus quadratis per cubitos centum in latitudine et longitudine. Et fecit portas turribus excelsis per cubitos sexaginta in latitudine et longitudine. Et dedit portis suis per cubitos quadraginta in altitudine et latitudine. Et fecit portas in introitibus et exitibus suis. Et fecit muros ecbatanis lateribus quadratis per cubitos centum in latitudine et longitudine. Et fecit portas turribus excelsis per cubitos sexaginta in latitudine et longitudine. Et dedit portis suis per cubitos quadraginta in altitudine et latitudine. Et fecit portas in introitibus et exitibus suis.

Anno duodecimo regni nabuchodonosor qui regnauit in niniue ciuitate magna in diebus arfaxath qui regnauit super medos in ecbatanis. Et circumdedit muros ecbatanis lateribus quadratis per cubitos centum in latitudine et longitudine. Et fecit portas turribus excelsis per cubitos sexaginta in latitudine et longitudine. Et dedit portis suis per cubitos quadraginta in altitudine et latitudine. Et fecit portas in introitibus et exitibus suis.

Anno duodecimo regni nabuchodonosor qui regnauit in niniue ciuitate magna in diebus arfaxath qui regnauit super medos in ecbatanis. Et circumdedit muros ecbatanis lateribus quadratis per cubitos centum in latitudine et longitudine. Et fecit portas turribus excelsis per cubitos sexaginta in latitudine et longitudine. Et dedit portis suis per cubitos quadraginta in altitudine et latitudine. Et fecit portas in introitibus et exitibus suis.

pos syne: s. mesopotamie. ⁊ syne robal. ⁊ libie. atq; aliae. Qꝛ uenientes ad holofernē di
xerunt. Desinat indignatio tua dñe nr̄e. Ecce
enim ut uincerent filii israēl nabuchod
rex magnus. ⁊ subdam sibi ꝙ̄ q̄ morientes ē
uiribus nr̄is ipi ꝑmunt nr̄e dapna paratū.
Omēs montes nr̄e. omnesq; possessiōes. omēs nr̄e
greges. ⁊ armenta boum. gregesq; ouiū. equorū. ⁊ equarū camelorūq; ⁊ iumentor
facultates nr̄e ante famulie conspectu nr̄o
sunt. sine omnia subiloge tua. Nos ⁊ filii
nr̄i sumꝰ tui sumꝰ. Veni nob pacifice dñe. ⁊ nr̄e
gentis nr̄is sicut placuit ē tibi. Venit descendit
de montibus cum equitibus multitudine magna. ⁊ ꝓtinus
omnes montes. collesq; ⁊ turres. ⁊ omēs firmi
tatem munit. De munitis aut urbibus. alligā
sibi ꝙ̄ aureos. ⁊ argenteos. ⁊ electos ad
bellum. Turgit metus pauoris illius mon
tibus. ut munitas urbium haberet. ꝓna
pes. ⁊ honoratus simul cum ꝓlio exierunt ⁊
obuiā uenerūt. ereptentes eū cū coronis
⁊ lampadibus. ducentes choros ꝯ tympanis. ⁊ cy
thara. ⁊ ꝯ tympanis. cōfecerūt eis ꝑ uiā montis. Quos cū uidissent
ferentes eū pauoris ꝯfusi sunt. Nā
⁊ cantatores eoꝝ destruxit. ⁊ uoces eoꝝ exanimauit
ꝓtinus aut̄ nabuchod. ꝛex. ut oēs dēt ꝛex
timuerūt. ut deleret. ut ipē solus dominaret
dē. ab his nationib; que potuissent holoferni
ꝓtinus subiugari. ⁊ ꝓmisit. ei aut̄ hyero
am iobal. ⁊ offert. q̄ amicā. omēsq; mesopo
tamiā. uenit ad ydumeā. ꝑ uiā. ꝙ̄ ꝓtinus grabā
accepit. cantatores eoꝝ. ⁊ sedit ꝑ p. xxx.
dies. ⁊ q̄ub; diebꝰ admare ꝓpe ut
iisdem exercitum unusq; fue.

Tunc audientes filii israēl qui habitā
bant in iudea. timuerūt valde ab eis. Et
dixerunt. ⁊ ꝯsilio. ⁊ ꝛeplo dixerūt. quib; fuerit ocio
sum ⁊ ꝛeplo eoꝝ. Et misserunt ad
samariā ꝑ cursū ut ierichō. ⁊ ꝓcucur
rerunt ad montē. ⁊ inuenerūt

qui sui posteris nunciarent. Egressus a mane ru
brum. despuit super montes occupauerat. nigh
nigua. ne bibere possent. ut filius boc bibe
repleantur. Illae fodiens. amari obdulcati sunt
eis ad bibendum. Et annos. xl. annona de cele
stem fuit. Quicunque migrabi sunt sine arcu
lagitta. gladio. fame. et gladio. de eor pes pu
gnantium. nec. non fuit qui resistere pos
sit. nisi qui recessit a cultum dni dei sui. Cu
nensati sunt peccauerunt se recessisse a cultu
ra dei sui. de cetis uelle eis unde resistendi. De
mq; chananei rege. iebusei. ferezei.
eueu. amorrei. omq; potentes in
esebon. pstruere. timq; eor. cauebant eor
ipi possedere. Et usq; dum no peccassent in conspe
dei sui. erant cum illis bona. Dei enim odit
iniquitate. Nam ante hoc annos cu
recessissent ama quam debat illi de. ut am
bularet mea. existimat sunt plus amicis
natombi. plius eor captiui. Adducti sc
mira no sic. Nisi auer recisi. ad dnm dm
sinum. ex dispone qua dispi fuant ad
nan sunt. ascendit montana hoia. et
eor possidebat. ierim u scd eor. Sume g
meis duc pquire sc. aliquia inquietu
eor nospecu dei eor. ascendam ad illoc.
qm tradens trader illoc de eor. subiugi
ti erunt subiugo poreme me. Si auer no
offensio pli sui coram de suo no ponu
resistere illis. qua de eor defendet illoc. re
tum nobpbrium imisse dre. Et sem est ei
cessasti loqui achior uba. eam sunt de ma
gnates holoferne. cogitabant nitiere ei
dicentes ad alterum. Quid e iste qui filios
isrl posse dicit resistere regi nabuchod. nec
arbi ei hostes mi cernes. sine uirtute. nti
pua arma pugnet. ut g agnoscat achior
qm fallit nos. ascendem montana. cum
capu fuerit potentes eor. tunc eum ens de
gladio transfu babilon. ut sciat de gd. qm
nabuchod. de ire e. pter ipm aliud no e.

Factum e auer ei cessasset loqui.
indignatus e holoferne uehemr. dic
achior. Quia pphasti nob dicens. q. gens
isrl defendatur. ds suo. ut ostendam tibi
qua no e de ti nabuchod. cum peussim
de. et sicut hoies unti. te. nec enim ill. as
syrior gladio mibis. omes isrl. recti p
demone pugnet. pbibus qm nabuchod. ter
dns inutile fiet. tunc; gladius mine
mee transiet. p latera tua. et ostendes me nul
lum esse isrl. non respicies ultra donec te
immeris cum ill. Quod auer si pha tua
uera extimas no cadat mlr mea. pal
let. qui facie tuam opprimit. discedat ate.
subito mea. nec. nec mpli no posse. Ne auer no
mis. qua simul cum ill sapiens. eccc ex
hac hora illor pt sonabis. ut dum dignas
mei gladij pedis occidat. pe simul ultor
subiacebis. Tunc holofernes precepit suis. ut
apprehendent achior. et ducerent eu in bethuli
am. tradent eum in manu filior isrl. Et ani
pientes eum sui holofernis. pfecti sunt p
campestria. Et cum approximassent ad
montana. ecce eum fundibular. et
la auer cuntes alacr montis. lapidare
achior. ad arbore manib; pedib; sic uin
tum et relictu. dimisit eum. reuisi sunt
ad dnm suu. Procid auer filij isrl. descende
runt de bethulia uener ad eum. Quo soluto
ceu duxer ad bethuliam. atq; in medio pli
illius stantes. petiit. quid ven esset
q. illi uinxer. assyrij reliquissent. Iudae
i; ille. erant ille principes. oziae filius mi
chee de tribu symeon. et charmi. qui et gothon
el. Innumero multi; semor. in conspectu omn
achior. de omia ubi q locut sit ad
holofernem nunciant. quali pls holofer
nes uolusse pl ipsum interficere eum. et
admod ipe holofernes mlt uastar eum isrl.
helmis hae de ei tradi. ut dum uincer filio
isrl. nunc et ipm achior. dubie habet suppli
cie mitat. pr is q durissi de eis defensor. eor
e. Cum q; audissa achior exposuiss. omes pp
cadit infinit adorantes. dei lamentes
fletu unanimes. pcem suae deo effudes
dicentes. Dne ds celi et. aspice superbia
illor. et respice ad humilitate. nra
ne sor nor arrende. ostende. quia no
delinquim pfitentes d re. et pfitentes de se. et
de sua iustitia gliantes. humilia. fiuntq; una
fletu. et totum die pleor oratione. q
solam fuit. achior dicentes. De pueri mor
qui tu audis pcepta. pe e home debit iust
studiose. ut cor mag tu meu audias
Cum ei die de ne dedit home libertate sua
sua. sit et deus in medio nri. et sicut pla
cuit ei. ita et iter eis tuc omnib; obsequi. De
oziae fuit ostio susceptu cum indomd sua
et cta magna. et uocate omib; phis.
simul explorato consilio referebat. Postea
no quoties ob; plis. et totu noctu mr
ecclia omnes ut pcentes auxilii ad
isrl.

Holofernes auer alia die precipit exercit; ei
ut ascenderet in bethuliam. Erant ei pedi
tes bellatores. c. xx. milia. et equit. xxii. mi
lia. pter gumones. mirior illor quos ecce
pauerat expugnator. et addum secum
de punicie urbib; unusse multos. Ob
quae pugnare se ad pugnam in filios isrl.
et uenerunt p expedita montis usq; ad apice

qui respiat sup terram. Loca quib⁹ bel
ma. usq; ad celmon. qui ē ꝛ̄ bestrelon. filij
aut̄ israel. ut ubiunq; multitudinē illoꝝ p
spexerunt se sp̄ fugam mittentes cuncti
sp̄ capita sua. in montes omnes. ut de isr
mā suam. ostenderet sup philistiim. Et assu
mentes arma sua bellica. sedimus plocu. que
angusta nimis. munitē undiq; de rupe mō
tosa. Venit aūt dicentes ea tota nocte
et die. Percutiemus dim̄ cum p cui⁹
regnat q̄ fons qui influebat aq̄ ductum
illoꝝ aptē austrinū ē cuniculū diriget ī
ciuit̄ parui aque ductum eoꝝ. Limus aūt
nō longe a muris fontes. Exeuntib⁹ fortē
militibus aurire aquā. ad refocillandū
pot̄ quam abpotandū. ex filij ammon ⁊
moab. accesserunt ad holofernē dicentes
filij israel nō in manu nec in lancea nos
tra fiducia defendunt illos. sed montes illi
collecq; inpetuosi qbus. vt ē sine ogi
tione pugne possis superare eos. pone exito
des fontiū. ut nō bibant ei⁹. ⁊ sine
gladio mittes eos. Et cū fatigati traxe
rint ut̄ sitim. quam patiunt sup ūtes
montiū positi superari nō poss. Et planē
ubi⁹ omnis holofernes. ⁊ omnis omnib⁹ si
tientib⁹ ei. ⁊ ostium p quod exeunt ad
pfingiū fontē. Cumq; ista custodia p
ex. xx. dies explesset. defecer aquis. ⁊ cis
ternis aquas omnib⁹ habitantib⁹ in be
thulia. ut ut ē ser mercē tantū de
sanantur l' ima die. qm̄ ad mensurā da
batur plis aqua condicē. Time ad ea
ngregati oēs uri. femine⁊. iuuenes senes
q; ⁊ puerili. simul oēs ima uoce bruer.
Iudicet de nob⁹ deꝰ ⁊ ꝛ̄. qm̄ fecist nob⁹ ma
la. nolens loq; pacifice cum assyriis. ⁊p
h̄ tradidit nos de manib⁹ eoꝝ. ideo n
ē qui adiuuet cum p sternam in oculos
eoꝝ infirmitate ⁊ pdition magna. Et nūc o
congregate omnes qui in ciuitate sunt. ut
ponte nos tradam omib⁹ plis holoferni.
Melius ē enī ut capiam⁹ diripiam⁹ dim̄
uniuersa q̄ moriam⁹. simus obprobriū oi ⁊
cunctis cum uidam uerbis mitis. mitigante
mede motu in oculis eius. Constantin
bodie ciuitē. ⁊ dim̄ patrū nr̄oꝝ q̄ ulci
scatur nos ꝑ penas nr̄as. ⁊ nō tradamus cui
uitē in manu holofernis. ⁊ferim⁹ nr̄
buic more gladij. qui longius effecer
laudare sine. Et cū p diuersum fact̄ ē fle
tus ⁊ ululat⁹ magn⁹ factus magnanimis
p multas horas una uoce clamantes ad
dm̄ dicentes. Peccauim⁹ cū patrib⁹ nr̄is ī
uane egim⁹ iniquitate fecim⁹. tu equa
pius es miserere nr̄i. duc manus flagel
lo uindicte inquietes nos. ⁊ obstrue
os tentes te ꝓlo quiescere. ut nō dicāt
nr̄ gēs ubi est de eoꝝ. Et cum finissent hu
iusmodi uerbis. ⁊ nil eis auditū p ulla inde
urgens oratio⁊ infulcis lacrimis domus. Ioa
kim sacerdos magn⁹ cū uniuersa cognatione
sua. ⁊p hos. v. dies. expectem⁹
ad nō nr̄a. forsitan enim misericordiā
sua ab eis auferet. ⁊ dabit gl̄iam nob⁹ suo.
manifestū ⁊ q; diebus nō uenit auxiliū
suum⁹ p ulla que locuti estis.

Et fcm̄ ē uū iudith. p ulia iudith iudica. q
erat filia merari. filij ioseph.
filij ozie. filij elai. filij ananie. filij gedeon.
filij raphaim. filij achitob. filij melchie. filij
elam. filij nathanie. filij salathiel. filij sy
meon. filij ruben. qui et fuit patriarcha. q
mortuus ē in diebus messie herdeatre. ⁊ in
stabat enim sup alligantes manipulos.
Ioseph. ⁊ uenit ethuc sup eos et. ⁊ mensi ē
Bethulia ciuitas sua. ⁊ sepulti ē ibi cū
patrib⁹ suis. Erat aūt iudith relicta ē uiu
ri sui manasse tribꝰ ⁊ familie ei⁹. Et ascendit
domū sue ⁊ lectū cubiculi. atq; ei⁹ posuit
cilicia. et uestimenta uidualia. Et ieiunabat
omnib⁹ diebus uite sue p sabbata. ⁊ neomenias. festas dom̄ uxl. Et
erat aūt eleganti aspectu nimis. Cui uir ei⁹
reliquerat diuitias multas. ⁊ familiā copio
sā. ac possessiones. armentaq; boū. gregib⁹ ouiū ple
nas. Et erat ipa mobil⁹ famosissima. qui ui
debat dim̄ valde. nec erat qui loqueretur
uerbū illa ubū malū. ipa magis aūt audiss.
qm̄ ozias promisit. q; transacto. quinq;
diebus tradet ad plenū ciuitatē
carnem. Et uenerūt ad illam. Et dū ill. ora
ret ipa ubiū atq; ingressa ipa ⁊ ancille
cum ea

XI

XII

ronuer eam dicentes. Vñ uenis. aut quo uadis? filia sum hebree. Ego ego fugio a facie eor. qm̃ sciui eos cognoui. q̃ deuiant uia ab ipsa uenit. peccatq; peccatores suos. saluet ille nr̃os sepe. Inuenerent nil a nobis pertimescendum. hec dixit. cognouit mecu dicens. Vadam ad faciem principis holoferne. ut nr̃os illi seden illos. nobis dum illi quo adiuuari possit. obuiet eos. nr̃a. nō adiuuabit nos ut ipse ei. Ecce enim ancillam ut illi ita ei. ostendant facie ei. eos facere lucr eor. stupor. qm̃ mirabantur pulchritudinē ei nimis. Et dixer ad eam. Confidas mihi tuam. eo q; tale reppsti ostendi. ut descendes ad dñm nr̃m. hodie ut seruas qm̃ cum steteris conspectu ei bñ. fiat. eis ex eis grandissima in corde ei. Dixer q; illam ad tabernaculū holoferne. nr̃i uenerunt ei. Cumq; nunciat. ei sua ei. stratum erat ei. intus cortine holoferne. Dixerunt q; ad eam. Suscitet ei. Quis credidit. plin hebreor. qui ridere nos multi erec hñt. ut nō phis nitro pugnare ne eos debuit. Videns mulier hoc holoferne multis sedere conopes ex purpura. auro. smaragdo. lapidib; ꝯ aliis uestib. Et ei ita facie ei intendit. adorauit. dum pstrat se sup illam. Et leuauer illam hu holoferne. in bonis dñi sui.

Tunc holofernes dixit ei. Eque uō esto mihi pitie mulier tuo. qm̃ ergo nihil hoc in mundo. qui uoluit seruire nabuchodonosor regi. pplo aut ei. q; crucifixit me nō leuassem lancea mea sup illum. Nūc aut die in. qua ex ei recessit abillis. placuit ei ut uenires ad nos. Et dixit iudith. Sume ulla malle tua. qm̃ si sermē fecero. ꝓficiam re mee dñs meus. Viuit enim nabuchodonosor rex ter. uiuit virtus ei. que ei mte. abscrepit. ei ad ea errantia. qm̃ nō solū hoies sed uniuersi ille. pecudes. bestie agri obtēperant illi. assumatur eni mentissima animi tua mulier. cui subiciat ei omia quecūq; nr̃i solite sunt. ꝓficiet ei nr̃o regno ei. disciplina tua omib; pris nr̃e ydumee. nec ei lucet q; lonenit ei. ad hoc. nec illud ignorauimus. ille nr̃i seruire cupiunt. Confitor enim dñm nr̃m sic peccatis offendisse. ut mandauit p ipsos suos. ad quos ꝓficiscatur cum ꝓpere. Et qm̃ sciunt se offendisse dñm suū ueru mortis. quiq; ipse ei. nisi ea iam fuisset nuncia. ab archiuere aque nō nr̃ morituros sputant. Denecq; ei ordinare ne nr̃ianr peccata sua. Cum

gunt ei eor. bibant. nisi dñi sui. que ꝓpere dixit nō ꝓficiscatur. unus. oleo. ei cogitauerint ꝓpendere. assumat ei qui ei manib; deferat. ꝓficiscatur. Ego qm̃ ei. qm̃ ꝓpterea dabunt. Ad ego ancilla tua cognoscens fugi abillis. mittit me dñs hec nō ꝓficiare ei. Ego nō nulla nua dñm olo eham mihi ap se. inter nulla nua. ornibus dñi. dicet m̃ qm̃ ei redeat pre cātū suū. Et uenies nūciabo tibi. ut ne ego adducam te p media ierlm. Et lebie. sine ꝓtin ifirl. sicut oues quib; nō ē pastor. nō latrabit ul' unus ē ne. qm̃ ei ei dixit ꝓpudentia di. Et qm̃ missa sum nūciare ei. placuit aut oīb; ibi eorum holoferne. eorum pacte ei. mirabantur ad sapiam eius. dicebat alt ad alter. Non ē tal mulier sup ter in aspectu. in pulchritudine. in sensu ei hoīs. Et dixit ad illam holofernes. bñ fecit de qui misit te. ad ipsos nr̃i. ut bñ ibi tu in manib; mis. Et qm̃ bona ē ymo sic tua. si feceris sicut dixisti. eius. et mē dñs. in domo nabuchod magnis eius. in omīb; mihi notis. ubi fuit tua.

Tunc iussit holofernes eam introduci repositi eius. Dixerunt ei. ut sibi ille mane. ostium q; dixerat ille ē quinto sue. Cui dixit iudith. Domine mi non potero ni audiente ore tuo. q; michi ꝓpter tibi. ne uenias sup me offensio. Et hoc aut que in domo mea disposui. Cui holoferne. aut si defecerint ꝓfecto q; tenuo domibi. quod fuit mihi. Et dixit iudith. Viuit anima tua dñe mi. qm̃ nō ꝓpendet ancilla tua donec faciat dñs omnia mea q; cogitauit. Et ne diuerunt illam hu ei. in tabernaculo q; ꝓcepit. ꝓcubuit dum introiret. ut bibret copia uini. ut luxet cor eius. ad ornandū. ꝓcedendo dñm. Et ꝓcepit ancillis suis. ut sicut placerit ille. ornet. introiret ad ornandū dñi sui ꝓpter. Et exiit noctib; in ualle bethulie. lauabat se in fonte aque. Et ut ascendebat orabat dñm dñs isrl. ut dirigat uiam ei. ad liberos nr̃e ꝓfectus. Et introiens mundi. mundā mansionē ancillarū. ut uiam accepit ei. Et fecit ei quarta die holofernes. fecit ancillis suis. Vocat ad uagnū amicum. Vade. suade hebream illā. ut acquiescat hūare mecū. Ecce enim ap assyrios. si femina irridet unū. agendo. ut nunc mihi sene abeo. Iuit introiit uagnus ad iudith. Ne. non recusemus bona

puella mitteret ad dñm meū. ut honorificet
tur ā facie ei. ⁊ manducet cū eo. ⁊ bibat
unū mecū cibum. Cui ualdē ⁊ p. Q. ue
ro sum ut odiam dñs meū? Omne q̄ erit
ante oculos ei bonū ⁊ optimū faciam. Ut
quid aūt illi placuit. hoc in ore optimū ei
bz diebus uite mee. Et fauere ⁊ ornauit se
uestimēto suo. ⁊ mulier uenit ⁊ fecit ei
Cor. aūt holoferne⁹ omnibus. Erat ē arden⁹
ē cupiscentia ei. Et dix ad eam holoferne⁹
bibe nunc ⁊ assūde mecū dulcedinē. q̄m ē
tiam magnificata ē dies mea
hodie pr̄ omnib; diebus meis. Et accepit ⁊
andrauit ⁊ bibit coram illo. ⁊ exultauit
ei anima ei⁹. ⁊ potauit ⁊ fec ē ho
loferne⁹ ab illam. bibereq; unū multū
nimis. quātū una die nequā bibat ī
uita sua.

XII Et aūt uesp̄e fact ē. festinauerunt hu
illuc ad hospitia sua. Et exclusit ma
gno hostia cubiculi. ⁊ abiit. Erant aūt
ē singulā animo. Lucerna aūt nullib; sola in
cubiculo. ⁊ ebro holoferne⁹ iacebat in
lecto minia ebrietate sopitus. Dixq; u
dith puelle sue. ut starent foris ante cu
biculum. ⁊ obs̄uarent. Stetitq; udith.
ante lectum. orans aūt lacrimis ⁊ labi
is motu mēsurato dicens. Confirma
me dne de isrl. ⁊ respice in hac hora ad
opa manuū mearū. ut sicut p̄misisti ut
resurgā ciuitati tuā ergone. Et li q̄ ar
dens ut posset fi⁹ cogitatū p̄fectum. Et
cum hec dixisset accessit ad columpnā que
erat ad cap̄ lectuli ei. ⁊ pugione ei⁹ q̄
ten ligatus pendebat exsolu. Cumq;
euaginasset illum. ap̄hendit comā capi
tis eius. ⁊ ait. Confirma me dne de isrl.
et hac hora. Et percussit bis ī ceruice ei. ⁊ ab
scidit cap̄ ei⁹. Et abstulit conopeū ei⁹ ab
columpnis. ⁊ euolutū corp⁹ ei⁹ truncū. Et p̄ pa
ulū exiuit. exinde exit cap̄ holoferne⁹
malle sue. ⁊ misit ut mitteret illud ī
peram suā. Et exiere duo sedm ostiu
dne suā ad orationē. ⁊ transierē castra
et gurgites. ualle⁹ q̄ueri ad montē
petram. Et cucurr̄ uidith. ⁊ longe ab
dib; multis. ⁊ pr̄ter ueniens. q̄m nouerā ē
de. qm̄ ferent misericordiā isrl. Et stet ē ei
ad illos. uerti uoce ei⁹. ascendet ybros
montes. ⁊ descendet ad eam oē armatum
ulq; ad nouissimū. q̄m securitate eis nō
ē ostensū. Et accendentes lumina
ria. ꝙgregauerunt circa eā omnes. ⁊ ipsa
aūt ascendens ī eminentiorē locū astitit
ut silentiū. Clamq; dne tranquillent de
uictis. ⁊ laudate dñm dñm nrm. q̄ nō de
seruit spontes suas. Et ne mulla sua
adimpleatur misā suā. quam promisit do
mui isrl. mittent in manu mea hostē
pr̄sentem. hac nocte. Et p̄cessit d̄ pedē cap̄
holoferne⁹. ostendit illi dicens. Ecce cap̄
holoferne⁹ p̄ncips militie assiriorū. ⁊ ec
ce conopeū illius. q̄uo recubebat ebrie
tate sua. ⁊ p̄cussit dñs illum in manu femine. Et
illum dñs ds nr. ⁊ nunc aūt ipē dñs q̄m
custodiuit me angls ei⁹. ⁊ hinc exiui
ibi. ⁊ mansi hic. ⁊ reuertent. ⁊ in
troiuit me. ancillam suā. Et in me ⁊ in
q̄ sine pusillanimo pectore. suscepit me
in ab gaudentē in misericordia sua. mea
sione mea. in habitatione mea. Confite
bor illi q̄m. q̄m in me. q̄m misericordiā
ei. ⁊ nisi aūt abominor eum. Et
tinuit ad eam. Audite me dñe mi. ne
sua qua p̄te ad nichilum redegit in
mane nro. ⁊ ecce ego p̄cepi pr̄
isrl. Et ad ea. Benedicta ei⁹ filia a dño
de cuncto p̄nib; mulieb; sup̄ ter. Bene
dictus dns q̄m creauit celum ⁊ ter
qui te direxit ī uulnera capitis p̄ncipis
inimicor nr̄or. q̄ habuit nom tui ita
magnificauit. ut nō recedat laus tua
de hore hūi. qui memores fuer ūtutis
dñi in ēternū. ⁊ eo q̄ nō pepercit aīe
tue. p̄ tribulatione ꝙ
tie tue. ⁊ subuenisti ruine ad ꝓpere
di nr̄i. Et dixit omnis pl⁹ fiat fiat. ⁊
in secl̄a seculi. Et iudeā eum. dixit
ei uidith. Dō isrl. ad testimoniū ceteris
q̄ uidescant d̄ inimicis suis. que cap̄
oiū mirabiliū. fecit hac nocte ī
manu mea. Et ut placet q̄a in ē. erit
cap̄ holoferne⁹. q̄m mortem sup̄bie
sue dñs isrl. ostēdit. ⁊ misericordia ei
habuit dicens. Cum cap̄ fuit pl⁹ isrl.
gladio p̄sumpt latrunc. ⁊ uidens aūt
achior. cap holoferne⁹. angustiat ꝑ pa
uore. scidit uestimēta sua sup̄ terram. ⁊
cecidit aūt ria ei⁹. ⁊ postea ut cuit ydith
ut ipm uocaret ē. p̄cidit ad pedes ei⁹. ⁊
adorauit eam ⁊ dix. Benedicta tu dō
tuo. monti tabernaculo iacob. q̄m in
omi gente q̄ audierit nomē tuū. ma
gnificabit dñs isrl sup̄ te.

XIIII Tunc aūt uidith ad omnē. p̄sentē. A
dhuc me fres. suspendite cap̄ hoc
sup̄ muru⁹ uīe. ⁊ erit cum exierit sol
accipiat unūqsq; arma sua. ⁊ exite ei⁹
ptm. ut nō descendatis deorsum. si
ci ipsum facere. Tunc cyphonites
rexit ut fugiant ad p̄ncipē suū
cyptum ad pugnā. Tunc duces eor
cucurrerunt ad tabernaculū holoferne⁹

XV

XVI

ee. ~ fiant pueri fugientes conducunt eos p
erunt mplis afflic dni mei. hymnū cantē
mus dño. hymnū cantem dō nr̄o. Adonay
dñe dñe magnū est nō. ~ pclare mirabile. ~ fi
fugare nemo pōt. Tibi suavis ois cantus ge
dulis. ~ fēū sunt. mirabil spūs tui. ~ certa sūt
mōs ē qua refulsit nra vita. Montes exultā
mus ut arietes. mouebimur cum aquis. pone fr̄ eos le
quelam aure tuā. Qui aūt timent
te. magni erunt apte pomia. ~ de gūn m
sunt gentes fr̄ gen mei. vnd ē omipō mihi
tabit in te. ~ judex mirabit usq; illuc
Labor enim ~ mes tamen ex eo. ~ curan
tur ~ sanant ut nō sēpiam. Te fem ē p
ō omīe pōs p̄ victoriā uenie mi er lin abo
mine dulo. Memor ut pmittam tē opu
lēr omīe holocaustū. ~ vota. ~ reppmissiōes
suas. Sono mihi unusq; vasa bellica ho
lofernē. que dedit illi ppō. ~ conopeum
q; ne sustul ar nr̄a mihi oblivione. Sint
aūt pōs voēs ē sacrē scōr. ~ p mee fi
lor gaudii hui victorie celebrūi ē ei
mihi. ~ fuit dies aūt illoc. unusquisq; re
dijt mīa. ~ nichil magna fēū ē in be
thulia. ~ pclarior erat vna se ve ul
lar. ~ ut nunc cathenas abrumpam ma
nr̄ nō cognoscēt ultra omīb; diebz vite
sue. et qui defuncte ē in amassēs mr ei.
stat aūt diebz festis. pedens cum gla
magna. Mansit aūt annis c. v. in
domo uxi sui. ~ domūr. abrū sua libe
ra defuncta ē ac sepulta cū uxe sue in
bethulam. luctuq; omīe p diebz. vij.
Omīb aūt spūs unc ei nō fuit qui ul
tra ferē. ~ post mortē ei anne mīne.
Dies aūt memorie hui festiuitatis ab he
breis in nūō scōr dieb acceptur. ~ ob
linet audeis et illo tpe usq; mpletē
diem. ~ Explicit.

Incipit liber hester. ~ Incipit prologus.

Librum hester uarie translatum a
diuersis et ordinatum. Quē ego d archa
nis hebreoz eruens ~ ubi
plusq; ventilatū. Quē librū cum
legem Lacemonie hunc in ulos suos ut
ber addend ea que ex tpe dei parum ~ au
dim. sicut solitum ē sacerdotibz disceptā
mus. Scripto etiamnare eo cognitore q; ibz
ūne ut ponam. q; munera festiuitatis ē ut il
le qui munera ferūt. hoc aūt apud ~
ecclesiā. qui ~ bibliotheca hebreoz stu
diuse intuet. ~ inspectum gaudia ad
plusq; veneranda hester hebraicū librū
p singla ubi ~ ~ translationē aspi
cit ut possim agnoscē me. mihi ~ ad
ministrū addendo. ~ fidei testimōio
simplicitatis ubi hebreo hīc ~ ystoria he
braica lacune ingruc traditisse. Nec

affectum laudes hominū. q; inuidiose ex
pauescam. Deo enim placē auentes mihi
hōīū penit nō timem. qui dissipat ossa
eoz qui hōib; placē desiderant. ~ q; plus. q
huiusmodi sunt hui ~ ēe nō possunt. ~ hui
sim in libro hester. alphabetum ex numo usq;
ad thaum literam ferem. dubiq; mlos
uolentes. s. hre. inspectum habuisse ~ in
simulare studiosos lectoꝝ. Nec enī ultra
modū hebreoz eruditis ~ persequi eam in sep
tuagenta editione malumus.

Incipit liber hester. ~ Capitulum primum. ~ In diebus

Assueri regis qui regnauit ab
India usq; ethiopiam. sup. c. xxvij. prouin
as. qui sedit in solio
regni sui sicla centum regni ei
exordium fuit. Tertio ē anno
impij sui fecit grande convivium
omnibus principib. ~ potentissimis plu
ribus ~ medos. medisq;
~ optimatibus prouincie sue co. ut
ostenderet diuitias glie regni sui
ac magnificentiā atq; iactantiā
potentie sue multo tpe. c. videl.
~ octoginta diebz. Cumq; impleti
essent dies convivij mutuantur ad
plum qui inuenit ē sussis ama
timo usq; adindicum. Ex. vij.
diebz vinū ministrabat omnibz pari mensu
la ex. ~ memoriā. q; regio
cultu ~ manu ejus erat. Ex
pendebat ex omni parte tento
ria aerij colores. ~ carbasum
~ hyacinthum sub extentum fu
it funibz byssinis atq; purpureis. Et e
burneis columnis marmoreis fulcieba
tur. Lectuli quoq; aurei. ~ argē
tei. sup pauimentū smaragdino
~ pario strato lapide dispositi e
rant aurei poculi. ~ alius at
q; alius uasis ubi inferebantur
~ vini quoq; ut magnificentia
regia decuit erat. abundans
~ propinā ponebatur. Et cum ē
solemnes agere ad bibendū. Ut
sit rex finitimor sponsi mihi
singlis d precibz suis. ut fu
mere uinū quisq; uellet. ut
sit quoq; regina fecit convivij
femineū in palatio. ubi rex
assueri die septimo vocat
uasios. ~ p manū ponit ei
eunuchi mero. pcepit ut mitrā

thazelita. tarbona. thagatha. abagatha. zethar. charchas. septem eunuchi qui in aspectu eius ministrabant. ut introduceretur regina uasthi coram rege. posito sup̃ eius diademate. ut ostenderet populis. et principibus illius pulchritudinem. erat enim pulchra valde. Quae venit ad regis imperium. per manus eunuchorum mandati uenire recepit. Nec mirum. mutato iam more. Nisi enim ea. quae sponte fiebant. lex esset. non fierent. Igitur gaudens rex. iussit conuocari septem amicos suos. qui ex more regio primi assidebant. illos enim sequebatur ante alios. et proximus sedebat. Iussit ergo adduci reginam. coram eis. ut ostenderet populis. et principibus

iij.

niam morabunt. nam sunt hagarian. ubare
bus eunuchi regi. qui ianitores erant. imo
palatij. immo ptidebant uolumen mise
gere regē. eccabe eum. Q̄ mardocheū
nō latuit. Stantq; nūciant regine hest
illa regi. et nōie mardochei. qui ad se rem
serui. Q̄uestum ē. inuentū. ⁊ appensus
ē uter eoz impubilo. Mandatūq; ytto
rus. ⁊ amalib; multum coram regib. post
q̄ rex assuet̄ exaltauit aman. tibi. mardo
thi. qui erat ō sempe agag. ⁊ posuit sol
um ei sup oēs principes quos habeb. Cune
tis fiu regis. qui in foribz palatij ūsabā
tur flectebant genu. ⁊ adorabant aman.
Sic enim p̄cepit imperor. Solus mardo
chē nō flectebat genua ñ adorabat eū.
Cū dicerent regie pueri. qui ad fores pa
latij p̄sidebant. Cur p̄cepta nō obseruas
mandata regis. Cumq; ī cotidi dicerent.
ille nollet audire. nūciat̄ aman. si ire
aduertere uellet p̄ loquerentur sibi. Quoniam
exposuit eis. q̄ se iudeū uidisset. Q̄ cum au
dis. aman. ⁊ expōnto p̄cepto. q̄ mardo
chēus nō ē flecteret genu. nec se adorare
uellet. ⁊ pudore ductus. iniuriā mar
dochei ultiōe uindicare. nūciauit eum
q̄ cēt genus iudeoz magisq; uolunt omēs
iudeos qui essent in regno interfici p̄ nāt
tē. Mense p̄mo qui nisan. ē xiiij. annō
regni assueri. missā sortē in urna
que hebraice phur sue cōi aman. quo die
quo ipse genus iudeoz delere uellet. Ex eadē
filiis. vij. qui uocant adar. ⁊ bona eoz dari
petit. Quingi aman regi assuero. Est p̄ps p
omīs pumatis regni tui dispsus. ⁊ ale mi
tus sequē. nouus utens legib. ⁊ cerimoniis
ipsop ⁊ legi sanctis. ⁊ preterea nosti
q̄ nō expediat regno tuo ut insoleſcat p̄ tuā
tā. Si placet decerne ut pereat. ⁊ decē milia
talentoz. appendā archariis gazē tue. tu
ē rex annuit tuū que uertens d̄ manu
a. ⁊ dedit eum aman filio amadathi. hos
tem agag. hostib iudeoz. Dixitq; ad eum.
Argentum q̄ polliceris tibi sit. ō populo q̄
ē placē. Vocatiq; sunt scribe regis. nisē pō
nan. die duodecima die eiō mēsis. Et scriptū ē
ut iussit aman. ad omēs satrapas regis
⁊ p̄positos p̄uinciaz. ducesq; ē gentiū. ut que
cunq; gentes legē ponēt. ⁊ mutare uarie
tates linguaz. et nōie assueri regis. Et
tāc signate ypi annulo missē sunt p cur
sores regis ad minīstros p̄uinciaz. ut occidēt
atq; deleret ē iudeos. a puero usq; ad senē.
pusillos ⁊ mulieres uno die. ij. est xiij. ē
die mēsis xij. qui uocatur adar. ⁊ hēd eoz
diripere. Simia auē explāta ī fuit. ut oē
pumatis fieret. ⁊ parati essent ad p̄dictū die
festinabant cursores qui missi erant explē
regis imp̄ū. Stantibz; ī susis pependit e
dictum rege. ⁊ aman celebrante conuiuū. ⁊
ciuitas iudeis qui in urbe erant flentibz. Q̄
cum audisset mardocheus scidit uestimēta
sua. ⁊ indut̄ ē sacco. spargens cinere capi
ti. ⁊ plateas meche ciuitatis uoce magna
clamabat. ostendens amaritudinē animi
sui. Et ī eundi. usq; ad fores palatij
ingredi. Non enim erat licitū indutū
sacco. aulam regie intrare. ⁊ omnibz; q̄
pumatis oppidis ac locis. ad que crudele
regis dom̄a puerilis planctū ingens erat
apud iudeos. ieiunii. ululat̄. ⁊ fletus fac
ti. ⁊ inūt multis pstratis. strem. ⁊ cinere
sit sue puelle hest. ⁊ eunuchi. nūciauerunt
ei. Q̄ audiens ostupuit ē. Et misit uestē. ut ablato sacco indueret eum.
quam accipe nolum. Accito aūt athac
eunucho quē rex ministrū ei dederat. pe
pit ut iret ad mardocheū. ⁊ discēt ab eo
cur hoc faceret. Egressusq; athac uit ad mā
dochēum stantē in platea ciuitatis añ
hostiū palatij. Q̄ indicauit ei omīa
que acciderant. q̄m aman promisisset. ut
nūdecauras regie p iudeis nece infer
ret argentū. Ex quib; ei dedit. q̄ pen
debat in sublic dedit ei. ut regine osten
deret ⁊ moneret eam. ut introiret ad regē.
⁊ deprecaret eum p pplo suo. Recolligit a
thac nūciauit hest omīa q̄ mardocheus
dixerat. Q̄ ps ei. ⁊ nullū ut diceret mar
dochēo. Omīs fratres regie ⁊ cūcte q̄ subdi
tione ei sunt. norūt pūlege. Q̄ si quis
siue mulier nō uocat̄ intrā atriū regi
nuerit. absq; ulla excēptione statim ui
te finietur. ñ forte ei aureū sceptrū ad
eum tetenderit ī signo clemēcie. atq; ī
posse uiuet. Ego q̄q; ad regē nō sum uocat
ad eum. Q̄ cum audisset mardoche.
rursum mandauit hest dicens. Ne pu
tes q̄ ānē tuā tm̄ liber. q̄ oīm regis
es euncuz. Si enī nūc siluueris
p aliā occasionē liberabimur iudei. tu
tuusq; patēs tui pibimus. Et quis nouit
utrū ideō ad regnū. ut nunc ppareres. ⁊ dixerit hest. ī mardoche
ē illi mandauit. ⁊ vade. congrega ē iudeos
quos ī susis reperis. ⁊ orate p me. Non
comedatis. nō bibatis tribz diebz. nocti
bz. ⁊ ego cū ancillis meis sic ieiunabo.
Et tunc ingrediar ad regē. ⁊ lege sanctā
nō uocata. tradar. me morti. si uolu. fue
rit mardoche. ⁊ fecit oīa q̄ ei hest p̄cepe
rat. Die aūt octauo ē hest
regalib; uestimēt. ⁊ stetit ante dom

regie q̄ erat mūnc ꝺ̄ basileū regis. Ꝺ̄ el
le sedebat sup solū suū. mōstrumq̄ pala
tij. ꝺ̄ hestum dom̄i. Cumq̄ audiss hest̄ re
gina stupēs planx oculis ei. Ut extenderet
ꝺ̄ eam virgam aureā. qua tenebat mās
Cumq̄ accedens oblisset ē tangere virgā
ei. Dixitq̄ ad eam rex. Quid vis hest̄ re
gina. Quis ē petitio tua. Etiam ꝺ̄ dimi
diam regni mei petieris dabitur ē. Ait illa
Si rex placet obsecro. ut veniat ad me
hodie. cum aman ceteris ad epulū q̄ parau.
Statimq̄ rex. Vocate mox aman ut
hest obtemperet voluntati. Venit itaq̄ rex
cum aman ad epulū q̄ eis regina parauit. Di
xitq̄ ei rex p̄ q̄d̄ vinū bibent habundā
ē. Quid petis ut detur ē. p quā re postu
las. Etiam ꝺ̄midiā p̄te regni mei pe
tieris impetrab. Cui ita hester. Petitio
mea ꝑes vre sint. Si inuenī gr̄iam in
oculis regis. Si rex placet ut det mihi q̄
postulo. cum aman impleri petitionē me
am rex cum aman ad epulū q̄ parau eis.
Cras quoq̄ faciā regi voluntatē meā. Egressus
ē itaq̄ illo die aman. lēt̄ alacr. Cumq̄
vidiss mardocheū sedentē ad fores palā
ti. nō solū surrexisse ē. sed neq; motū q̄d
ꝺ̄ loco sessionis sue. indignat ē valde.
Se dissimulata ira reuersus ē ꝺ̄ domū sua
vocauit ad se amicos. Zares uxorē su
am. exposuit ei magnitudinē diuitiaꝝ su
arū. filiorū. turbā. honores quib; eū gra sū
onis ꝑumpes. Postea q̄q; rex eleuauit. Se
ꝑ hester. Regina q̄q; hest̄ nullū alū
uocauit cum rege ad epulū p̄ter me. a
ꝑ quam etiam cras cum rege parata sū
Sed cum hac cuncta hām. nil me hēre puto q̄
ꝺ̄ui videro mardocheum sedentē ad fo
res regias. Ꝺ̄mouitq; eū zares uxor ei
q̄ eius. aman. Jube prius excidi crucē
lignā altitudinis. l. cubitoꝝ. dic mane re
gi ut appendant sup eā mardochē. Sic
ibis cum rege lēt̄ ad epulū. Placuit
ei cōsiliū. iussit excidi crucē p̄ri. Nocte
illaꝝ rex dormire nō potuit. Jussitq; af
ferri ꝺ̄ vsum suū. annales priscoꝝ tēpoꝝ. Q̄
cum ille p̄sente lecti sunt. inuentum ē ad
eum locum ubi scriptū erat. quō mardo
cheus nuntiasset. de insidiis bagathan. et
thare eunuchoꝝ regis assueri ut occidere
eum. Quod cum rex audisset. ait. Quid
ꝑmiū huic fidei benocie ac ꝑmij mardochē cō
ferri ē. Dixer; ei q̄ nihil illuc. ac mi
nistri. Nec ego mercedis accepi. Statim
q; rex. Quis ē in atrio. Aman ingressus
est atrium domus regie. ut dicat regi
ut suspendat mardocheū. cui parauit
Aman stat lēt̄. Dixitq; rex. Introducatur. Cui
q; ingressus. ait illi. Quid debet fieri viro quē
rex honorare desiderat. Cogitauit aman in mente
sua. reputans q. nullū alū rex ꝺ̄ se velle
honorare. ꝓt. homo quē rex honorare cupit
debet indui vestib; regiis. ꝑpon sup equū qu
ꝺ̄ sella regis ꝺ̄. accipe regium diadema q̄
capi suū. prim̄ ꝺ̄ regis principib; ac tribuꝝ
teneat equū ei. ꝙ placeam eiusmodi mo
dem clamet. dicat. Sic honorabitur quicūq;
rex voluit honorare. Festina sūpta stola
equo fac ut loquit ē mardocheo iudeo. q̄
scilicet ad fores palatij. Cave ne quicq̄ ꝺ̄ hiis
que locutus es ꝑmittas. Tulit itaq; aman
stolam. equū indutiq; mardocheū ꝑpla
tea ciuitatis. imposuit equo pedester. ac
ꝙ clamabat. Hoc honore dignus ē. quē
rex voluit honorare. ꝙ cūq; ē mardochē
ad ianuā palatij. cū festinatione re
dijt suā lugens opto capite. Narrauitq;
zares uxori sue. amicis. omia q̄ euenissent
sibi. Cui respondent sapientes q̄ solent mol
lio. ruere. Si ꝺ̄ semine iudeoꝝ es mar
dochē cui q̄ cepisti nō poteris resistere. q. cadē
in aspectu tuo. Adhuc illis loquentib; ue
nerunt eunuchi regis. et cum ad epu
lū q. regina parauerat ꝑgere cepissēt. Ꝑ
mouit rex aman. ut biberet cū regi
na. Dixitq; rex etiā in altera die ꝑ q̄ uno
mea petitio. Quis ē petitio tua hester. ut de
tur ꝺ̄ dimidiā regni mei.
ꝑpetrab. Ad q̄ illa. ꝓt. Si
inuenī gr̄iam oculis tuis rex. si ꝑ placet
dona mihi mea petitione. ꝙ ꝑ mei
pquo obsecro. Tradar cū populo meo ꝙ
uor. ut eremūr. neq; illesi. ꝑ quē. Dixi
tq; rex. ubi est. qui hoc ausus est. Hester
hostis. inimicus nr pessimus hic ē a
man. Quo ille audiens illico obstupuit
mutus. regis ac regine furor nō sustinēs
surrexit. cumq; ille ꝺ̄ loco quo. mitur
sedebat. ortus. Aman q̄ ut regi
hest surrexit. p̄cipitat. cecidit. regi ē
pedi mali. Quo cū reuisus ē ꝺ̄ extra
menta. ait. Etiam reginā vult. cōfundere
me. Nec dū uerbū exierat
de ore regis. cooperti. sunt
uultus eius. Dixitq; unus eunuchoꝝ
q̄ stabant in ministerio regis. En lignū q̄
parauerat mardocheo qui locutus ē ꝓ regē
stat in domo aman. Ait dominus. Le

hmc. cui dixit rex. Ingredere cum ues. Suspen
sus é itaq; aman in patibulo q̃ parauerat mar
dochęo. ⁊ regis ira quieuit. viii.

Die aũt illo dedit rex assuero hest regine do
mui aman adulatoꝛ iudeoꝝ. Et mardochęus
ingressus é añ faciẽ regis. Confessa é enim ei hest
q̃ esset patruus ei. tulitq; rex anulũ quẽ abs
man reuocauerat illi. ⁊ tradidit mardochęo. hest
aũt constituit mardochęum sup domũ suã. Nec hic
orsus pacare ad pedes regis. fleuitq; et roga
uit eum ommodo ut malitiã amã agagi
⁊ machinationẽ ei pessimã q̃ excogitauerat
ꝯ iudeos inducẽ mẽtẽ. Porrexit ei rex sceptrũ aureũ
mi. ut surgeret. ⁊ stans ante faciem regis. Dixit
aũt eum ⁊ ut. Si placet rege ⁊ mihi gratũ i
ueniã. ⁊ depẽdi mea uba et audiãtur. hoc ẽt.
obsecro ut mihi saluẽ detur ãma mea. ⁊ populo
meo. hoc enim petitione mea ⁊ postulatione
pti mi. Dixitq; rex assuero hest regine. ⁊ nã
dubito uideo. Domũ aman. occidi hest. ⁊ ip
sum missi affigi cruci. qm aduersꝰ é iudeos
manib; meis uelle scribere. q̃ iudeis sicut ubi
placet. ei regie nõie signãtes litteꝛas anulo
meo. hoc enim ofuetudo erat ut epistole. que
ex regis nõie mittebantur. illi. anulo sig
nare erant. neq; audebat ꝙq̃ dẽ. Accersi
scribas. ⁊ aduocauit regis. Erat aũt tpe ẽ
tij mẽsis. qui appellabatur siban. vicesi
ma. ⁊ tertia illius diei sẽptẽ sunt epistole. ut
mardochęus uoluerat ad iudeos. ⁊ ad pin
ces pamtoꝝ regis. ⁊ iudices. qui. c. xxvij.
prouincie ab india usq; ethiopiã psidebãt
prouincie atq; patrie. plis. ⁊ plis. suã lin
guã. ⁊ litteꝛas suas. iudeis ut legẽ po
terant. ⁊ audire. ⁊ poꝛro epistole que ex re
gis nõie mittebantur. amalo illi obsig
nate sunt. ⁊ misse p̃ uelocissimos. qui per
eq̃s pueniles ⁊ cursu rapidos. uectis litte
ris nouis uultus ꝑsentes. Quibꝰ imperau
rat ut ouentibus iudeis p singulas ciui
tates. ⁊ munitis perpetuo ꝯgrãdi. ut li
ceret pugnare ꝓ uitis suis. ⁊ omnes inimicos suos ẽ
quẽlibꝫ ac ubiq; ⁊ inimicis tomb; ut
facerent atq; delerent. Et ostenum ẽ ꝙ ẽ
pugnãe ima ulciscẽs diei. i. tria decima
mẽsis duodecimi. qui. Sũmaq; epistole
sunt ut ꝛõibꝫ trãs ac plis. qui regie ad
sueti. impio subiacebãt. notũ fieret
patre ẽ iudeos ad capiendã uindictam
de hostibꝫ suis. Cõfestim sunt uecturi
celeres nimis ꝓperanter. ⁊ edõ regis
pependit mẽsule. Mardocheus aũt de
palatio. ⁊ de spectu regis egressꝰ ei
gebat uestibꝫ regiis ⁊ cẽtextus. indel
⁊ cornũ aureã portans ⁊ capite
⁊ amictꝰ pallio serico. atq; purpureo. Oĩs
q; ciuitas exultauit. atq; letata é. Iudei
aũt nouã leg otur usã é. Gauisi. ho
nor. ⁊ triumphũ. ap omnẽ plã. urbes. at
q; pouincias. quocũq; regis uba ueniebãt
mãu. celebrato. epule. atq; conuiuia. ⁊
festos dies. inuitum ut plerq; altiꝰ gẽtis
⁊ secte. ex religiõe. ritum omnes un
gentur. Timuit eni timore iudeoꝝ no
mine tuꝰ inualuerat. ⁊ igitur duodeci
mo mẽse. epistole abar aũ uecari ia dixim
tradendi die. qñ cuncte inimicis mitte
re parabãt. ⁊ hostes ex iudeis mactabãt
sanguine. usq; uxo iudeis superos ẽ ex
pti. ⁊ se ꝺ adiũgere cupiebant. Cum
q; essent pstituti cunctos. oppidã
leon. ut ex terrebant manũ ꝺ inimicos
⁊ pseutores suos. Nullusq; ausus é resistere
eis q; omẽs pplos magnus timor eoꝝ so
mo ꝑcutiebat. ⁊ Iam ꝑcussis. xl. iudi
ces. duces. ⁊ patrones. omnesq; dignita
tẽ ꝙ singulis locis. ⁊ opibꝫ ꝑtem. extollebãt
iudeos timẽ mardochei ꝙ pncipẽ ẽ pa
latij. ⁊ plurimis passe cognitum. ei
ma ꝙ; nõie ei crescebat cotidie. ⁊ pcutio
nẽ eis inferre cuncti. ⁊ q̃ uolebãt. inimi
corũ suoꝝ plagis magna. ⁊ occidẽ eos
reddentes aie q. ẽ ꝑcussi sunt. in ui
ctã mẽsis. quingentos uiros nisi ꝑ
ẽ dẽ filiis amã. agagitis hostis iudeoꝝ.
Quoꝝ ista sunt nõia. pharsan. dalu
telphon. ⁊ phasata. ⁊ phorathi. ⁊ adalia
⁊ aridatha. ⁊ epher et hestha. ⁊ uesa. ⁊
ridau. ⁊ uaizatha. Quos ẽ occidit ꝑsen
ꝑdas ꝺ substantiã eoꝝ agere noluerũt.
Statimq; nisie eoꝝ qui occisi erãt insidi
ad regem relatus ẽ. qui dixit regine. ⁊
urbe filios mẽsie nubis ⁊ ingentes urbe
⁊ alios. v. filios aman. quos pueros
⁊ exteros. crede mumisie ꝑcussis. Ad
uti postulat. ⁊ quid uis ut fiat. sibi.
Cui illa ꝑ. Si rex placet. detur iudeis
potestas ut sicut hodie fecerũt mẽsie sic
⁊ illi faciant. v. filij aman ut pariter
luce suspendãtur. ⁊ pceptũ rex. ut ꝛ
fieret. Statimq; mẽsie pependit ẽ
dõ. v. aman filij suspensi sunt. Co
ngregate ubiq; ⁊ quarta decima adar mẽsis di
ẽ. mẽsis sunt mẽsie. occi. mil. nec ꝙ
ꝛ abill. diuersa fuisse ẽ. si ꝙ omnes pu
gnãe que dirũ regis subiacebãt. ꝙ ma
gis sibi essent uideri mẽsis hostibꝫ. ac
pseutoribꝫ suis. mumisi ut septua
ginta quinq; milia. occisos. ⁊ mẽsis
de substantiis eoꝝ quicq; ꝯtigere. Di
ẽ aũt tricesimo mẽsis adar. mi ap

v.

omẽ nitẽ comẽ fuit. ꝙ quarta decima die
eẽdẽ celebrauit. Quã ꝙnto⁹ ẽ ſollẽpnẽ
ut mos omẽ dem ceps ꝑe nacaret epulis
gaudio. atq; iucũditꝫ. Ita hi ꝙ in urbe
ſuſæ eẽdẽ celebrauit. tho decimo. ꝙrto
decimo eidẽ mẽſis die. morde uſq; fuit.
Quintodecimo aũt die ꝑcite deſtiẽ. ad
eo eund die. ꝙnuit ſollẽpnẽ epulatꝰ at
q; letatꝰ. hyuñ ordi qui nõ ꝑcipiũt nõ
murmur ac uilipẽ mordeantur ac. ꝙrto
decimũ die abeãt mẽſe octauũ. ꝙ gaudij
celebritate in ur epulent deo. mittant
ꝫ munꝰ ꝑce epulãꝫ. ꝛc. Scribit ꝫ
mardocheus omia h. iudeis ꝙphis im
ſit ad iudeos qui in orbe regis ꝑnaq; ꝛc
tinebantur. cum mandatũ poſtq; ꝙ pecu
ur ꝙrtã decimã. ꝛ. ꝙtãdecimã die mẽſis
adar ꝑfecte ſuſcepit. ꝛ celebrante ſẽ. mo.
ſollẽpni honore celebrarent. qua in ꝑpẽ
diebꝰ ſe ulti ſunt iudei d̃ mmicis ſuis. ꝛ
lucrũ atq; uſura in hylaritate gaudi
um ꝙuerũt. qũle ſunt ceteꝙ die. die epulã
atq; leticie. Et mittent ꝫ munꝰ alterꝰ p
ximꝰ. ꝛ ꝑpauꝑib; munuscula largientur.
Suſceꝑẽtq; iudei inſolleꝑniẽ rerum. quã
ꝙ eo ꝑpe facẽ ceꝑant. ꝛ q mardocheꝰ ſcribꝰ
ſcribendã mandauerat. aman filiũ
amadathi ſtirpis agag. hoſtẽ iudeoꝝ
iudeos. cogitaſſe. ꝛ eos malis. ut ꝓcidere
illos atq; deleri. ꝛ miſſa phur. ꝙ ſua ligna
iuerint inſortẽ. Et poſtea uiſta ẽ hely.
ad regẽ. obtulerunt. ut conatus ei⁹ iuſte re
gis ira ſterneret. ꝛ malis q; ẽ iudeos cogita
uerat reꝑcutere. ꝛ ꝑcipẽ. Damq; ꝛ filios
ei affixerunt cruci. atq; ex illo ꝑpe
dies ill appellati ſunt phurim. i. ſortes
ex q; phurim. i. ſors iuxta uſſa fuit. Et aũ
tiq; geſta ſunt epiſtolis h̃ uoluminẽ
comentur. quoq; ſuſtinuerint. ꝙ demeꝙ
inuenti ſunt ſuſcepẽre ubi ſi ſe ꝛ ſuis
ſuis. ꝛ ſi ẽ cunctos qui religionẽ eoꝝ no
luerint celebrari. nec nulli ꝛ ꝙ duos
hos dies ablq; ſollẽpnitate tranſigẽ. ꝙ
ſẽpnum teſtantur. Et ꝓpterea ꝙ anne
ꝙ uigil ſuccedentib;. iſti ſunt dies quoꝝ
nulla dele. bit unq; obliuio. ꝛ ꝙ ſin gliꝝ
gratiã ꝛ cunctꝝ nr̃oꝝ ꝓuidꝰ celebrabunt. nec ẽ ulla ciuitas neq; dieꝝ
ꝓhurim. ꝛ ſoꝝ nõ obſeruentur iudeoꝝ
ab eoꝝ ꝑgenie. ꝙ hãc ceremoniã obligata ẽ. Scripſerunt q; hec regina filia abi
hel. ꝛ mardocheꝰ iudeꝰ ꝙ ſcẽlim ꝓlãm. ꝛ
omi studio dies iſtos ſollẽpnes ſeruarent. ꝛ
poſtea. Et miſerũt ad eos iudeos qui t. e. xv.
vii. puncta ꝓſalmorum ut lectum ꝑcẽ
ꝛ ſuſcepta ueritate obſeruãtes dies ſo
lẽnes. ſicut ꝑpe ei gaudio celebrarent ſicut
aſſumerunt mardocheꝰ ꝛ hester. ꝛ illi obſeruãda
ſuſceperunt ſibi. ꝛ ſemini ſuo ꝙmixta atq;
clamore. ꝛ ſortiũ dies. ꝛ omia ꝙ libri h̃ qui
uocantur hest hystoria ꝙnemur. ſ. ex ꝙ
aſſueꝝ omẽ ſcriꝑm. ꝛ cunctis mariꝙ mitilac
ſecũ uibitantibꝰ. Cui ſententie ꝛ impiũ. ꝛ
gratiꝰ atq; ſublimitꝰ qua eſtimant mardo
cheum ſẽpe ſimꝰ mlibꝰ meliꝝ atq; ꝓfa
ꝙ amicꝰ mardocheꝰ iudeus gẽtis ſue adiuꝝ
fuit. ꝛ magn apud nãtes. ꝛ accepubilis pleb
ſue ſuꝝ. quaꝝ ꝙ ſua ꝓlis ſuo. ꝛ deq; ex
q; ad ꝓfectũ ſui ſeminis ꝙuerat. Que hec
mhebreo plenius ſcripta. h̃ uir q; ſeꝑ
ſẽpta regis mediocre mlegata. q; ꝝ lingẽ
tiũ ꝙnebant. Et uerũ ꝓ ſuis libꝰ hec ꝛ
pulum ferebatur. q; uiꝰ ꝙſuetudinẽ ele
ſo. ꝛ uerũ pronuntiamus.

VI.

Porro mardocheꝰ. Ideo filii ſunt iſti. ꝓ
cordatus ſum ſopnij q; uidẽ h̃ eudem
ſignificantẽ. nec ꝝ quicq; uerum ſint
ſarmie ſunt qui erunt mlitiuũ. ꝛ mlucẽ
ſolẽp. hũſque ẽ. ꝛ aquaꝰ ꝑmaꝝ rẽdunda
ur. hest ẽ quã rex accepit uxorẽ. ꝛ uolun
ẽ regniũ. Duo aũt draconeꝝ ego ſũ. ꝛ amã
gẽ quo ꝙcuerant hi ſunt qui delere nom
conati ſunt nr̃oꝝ. Gens aũt mea iſt ẽ
qui clamant ad dñm. ꝛ ſaluũ fecit d̃ ꝑm
ſuũ. ſaluauitq; nos d̃ malis oñib;. ꝛ fecit
ſigna magna atq; ꝓtenta nõ ꝙ. ꝛ dua
ſortes ẽ ꝓpoſit. una ꝑti di. ꝛ altera cum
mea gentili. ꝛ uenit ꝛ utraq; ſors ſibi ꝛ
cuilos tam ꝓpe coram d̃o ut uiſa ꝙ
ſue. ꝛ obſeruabuntur dies iſti mẽſe adar
ꝙtadecima. ꝛ ꝙtadecima die eid̃ mẽſis. ẽ
omi studio ꝛ gaudio tam ꝑti ꝙ ngẽtiꝰ
ꝛ manentes demeꝙ gẽtiꝰ ꝛ ꝑti ſibi.
Anno. iiij. regnante nubi ptolomeo. ꝛ cleo
patra. mtulimꝰ dositheꝰ qui ſe ſacerdẽ. ꝛ
leuitã gẽtis fore bat. ꝛ ptolomeꝰ filꝰ ei⁹ hãc
epl̃am phurim. Quã dicit ꝛ ꝑtentũ ẽ
lysimachum ptolomei macelin filiũ. hec
quoq; ꝑ capitula enarr mediocre mlegata
q; nec in hebreo. ꝙ ap ullũ ferꝝ ꝛpertum.
Anno ſcdo regnante artarxerſe. mario
ꝑpadie mẽſe miſan. uidit ſopnũ mardo
cheꝰ filius iaſiri. filij ſemei. filij cis. ꝑ tri
benamin. hõ iudeꝰ. qui habitabat murbe ci
ſis uir magn. ꝛ uir ꝑmꝰ aule regie. Erat
aũt d̃ eo numeꝰ captiuoꝝ. quos mutta
uerat nabuchodonoſor rex babyl. d̃ ieruſlm. cum
iechonia rege iude. Et hec ei ſopnũ fuit.
Aparuꝝ uoces. ꝛ tumultꝰ. ꝛ tonitrua. ꝛ
tremor. ꝛ turbatio ſup tã. ꝛ ecce duo dra
cones magni. paratꝰ ñ ſe utriq;. Ad q⁹
clamore cuncte gentes ſunt congregate
ut pugnarent ꝓ gentẽ iudeoꝝ. ſuitq;

die illa tenebr⁹ & obscurit⁹ nubes & tribulatio
& angustia. & gentil⁹ turbo sup eam. Cons
bunt q̄ gent⁹ multo⁹ tumult⁹ mala sua. & ips
ta ad mont⁹. clamauer⁹ ad dñm. Et ill⁹ ocasi
unt⁹ fons paruus creuit in fluuiū mag
nū. & in aquas plimas reductus. luxit
sol aut̄ & humiles exaltati sunt. & deuorau
runt inclitos. Qd cum audisset mardochē.
surrexit & stratu. cogitabat qd de xp̄o fier
let. iuxta illud debut malo. seruit sapiens qd
significaret per sapiū. Ingrediebatur aut̄ eo tp̄
aula regis cum bagatha. & thara. eunuc
hi regis. qui custodiebant palatū. Cumq;
audisset & cognouisset eor⁹. & nimis diligē
ter sciscitaret. didicit q̄ conarentur manus mittere
in regem assuerum. Et munerant⁹ sū
eo regi. Ad d'utroq; hāc q̄stione relato. du
ci iussit ad mortē. Et ex aut̄ eo gestū est
scripsit ioānes. Et cognouit mardocheus rei
memoriā huius inclusit. Præceptq; ei rex
ut aula palatij mundaret. Cum dies ei p di
latū⁹ munus. Anno ū filij amadathi bu
gei erat glōsissim⁹ omnib⁹ regis. Et volunt
nōe mardocheo. Aplō ei. p duobus regis e
unuchis. qui fuerant insidias. huc usq; p
mit. Qui aut̄ secuntur meo loco posita etiā
ú sēpū ē manifestum. Duo pueri hōa ul
tulias eor⁹. & misola vulgata editione
reperiū. Explēt ū h ecclesiast⁹. Et mirati
sunt eversus ab media usq; ethiopiam. c.
xx. & vij. principat⁹. principib⁹ & diuitib⁹ &
ei impio subdita sunt salutē diem. Cum
plimis gentib⁹ imperat. & unusquisq; eor⁹ dū
se subiugasse. uolūt nequaq̄ ab eis potē
te magnitudine. s. & clemētia. & lenitate
gubernare subiectos. ut absq; ullo furore.
unum silentio transigentes. omnia cū
ea moderatione pace fruerentur. Quereret
aut̄ me consiliarios meos quom⁹ h̄ posset ī
pli. uel q̄ sapiā. & ille ecclesiast⁹ ecclesiam
p regē sede amā noīe. indicauit uīs mea
to esse finis. plen⁹ ēt dispsū. qm nouis
uenit legib⁹. & omnū gentiū fanticis
simis. regū ritus. excepto & sanctissimo
gentium nationū. sua defensione mala
ret. Qd cum audissem. indemē animā gē
tē rebellem. adusū omē. hoīes gen⁹ pusil
lis legib⁹. nūq̄ p ullis⁹ ōib⁹ & tēp. mansue
fuisse. nob⁹ primū ad pacē. atq; oēs
diū ritus ut quosq; amen. qm omnib⁹
primis posita ē. fide & rege. quid pmit
tos volumus monstrauit. cum quibus ac
ubiq; debemus ab inimicis se. mutuisq; es
sum misereamur. Cum decima die. duode
cima nihē adar anno psentis. ut nefari
j hōis. uno die ad inferos descendentes
redderent impio uno puer q̄ turbauerunt.
hyue usq; ecclesiast⁹ explē. Que cum p ieū
locū septa regis. & legum⁹ pgens⁹ mar
dochē fecit omia que ei mandauerat hest
ner tū hūi. medicato. rap nullū penus
ferentes inpium. Mardocheus aut̄ depea
tus ē dñm. memor oīū operum ei. Et dixit dñe
dē rex omnip⁹. memoue nia tuta sint
posita. nō est qui tue possit resistē uolūta
ti. si decreueris saluare isrl. Tu fecisti celū &
terram. & quicquid celi ambitu continentur
dñs oīū ex. nec est qui resistat maiestati tu
e. Cuncta nostī. & sis quia nō p superbia. & co
tumelia. & alterius glē cupiditate fecim
j ut nō adorarem. amian superbissimū.
libenter enī pro salute isrl. & uestigia pedū ei
deosculari pte essem. & cuncta ne honorē dī
meo transferre ab hoīe. ne quēq; adora
rem excepto dō meo. Et nunc dñe rex re
gum dē abraam miserē pplo tuo. quia
uolunt nos nimici pdē. & hereditate tuā
delē. Ne despnas pte tuā. quā redemisti
e de egypto. eripi de potestate mea. & ps
ti esse sem. & funiculo tuo. & odire luctū nō
strū in gaudiū. ut uiuentes in tui dñe. & ī
laudib⁹ ora te amentiū. Omnisq; isrl pro
fuse. & obsecratione clamauit ad dñm. eo
q̄ eis eternus mors impenderet. Hest̄ q; regina
confugit ad dñm. pauore q; preculū q̄ immi
nebat. Cumq; deposuisset uestes regias. & ind
ta ē. diuersa aptā in tumultu suscepit. & p
gressa nimis. cū duab⁹ ancillis. & ipsa
quidē innixa. cui & ipsone impleuit
corp⁹. & corp⁹ sui humiliauit tenuitē. Omia
q; loca uiridia letari aī consueuerant. ex
timuit taciturnitate oppletum. & despondebant
dñm dñi isrl dicens. Dñe mi qui rex noī es
solus. adiuua me solitariā. & cui p̄ter te nl
lus auxiliator ē aliis. periculū meū in
manib⁹ meis ē. audiui a patre meo q̄ tu do
mine tulisses isrl de gentib⁹ cunctis. & pres
tes eor⁹ omnib⁹ retro maiorib⁹ suis. ut possi
des hereditatē sempitnā. fecisti q; eis sicut
es. & spectum in conspectu tuo. & dedisti eis
dilectū nos in manib⁹ inimicor⁹ nrōr. Co
luimus enim dēs eor⁹. & iustus es dñe. Et ne
nō eis sufficiat. q̄ durissima nos oppimūt
seruitute. & robur manuū suar⁹ idolor⁹
potiue deputantes. uolumus tua mun
ra promissa. delē hereditatē tuā. & claudē
ora laudantiū. ateq; extinguat̄ gl̄ia tē
pli. altaris tui. ut aperiant ora gentil.
& laudent idolor⁹ fortitudinē. & pdicet
carnalē regem in sempitnū. Ne tradas
dñe sceptrum tuū his qui nō sunt ne ri
dant ruinā nrām. & in nos conuertat eor⁹
sup ere. & eū q̄ nunc cepit principatū dispo
de. Memor dñe & ostende te nob⁹ in tpe
bulationis nre & da fiduciā mihi dñe. &

naf ē. ⁊ omīs cognatio ei pendet ꝑ publicā
nō neb ſ; tō reddente q̄ merum. hec aut ēdō
q̄ nunc narrā. mandatq; ut bibi; pānum
ut lucrar ubiq; uri legibi; sins. quib; deberi
ēt ad numerū. ut hīc qui ſe ad nefā cōs
uuerīt poſſint mīſcerī. Tria derelicta die
mēſis duodecim. qui uocant adar. hīc
enim dies omīb; dō merone. aluū eis ul
ut ingnuitū. uīn uinū mīſcetōr ſoſtoq; die
hāne habentur diem. ⁊ ecl cōmūe omī ēl
onū lectiā. ut impoſterū cognoſcantur ois
qui fidēlr ꝓfeſſ obediunt. dignū ꝓfide re
cipe mēdā. qui aut mīſcebantur regno eo
rum pne p̄cīſe. Omīs aut pēna ⁊ emā
q̄ noluīt ſolēpnitatē hui ēt p̄cepi ꝑ la
deo regnē pen. hīc delentur ut nō ſolū ho
minib; ſ. ēt am bēſtis mutat. uſq; ad mū
ꝑ ſolo oēm̄ ⁊ obedientie.

Prologus.

Egor ꝓfigēdi ſēpuro dnīne libroꝝ.
adiſarcos ⁊ pīde malēdicte. q̄ nīpa
nō ne replīone. hyr. mīpnum cruminan
tur. q̄ nō ⁊ ap̄ ḡrōs. aquila. ſymach. ⁊ he
odotion. ul ubiq; eūdē. ul ſenſū eſentia. ſ
ex uno q; omnium. ⁊ medie tēpanī. gen
mutlatione me oꝑſſ. ſ; omīa uetꝰ te
ſtamīt uolumina. ex gentiꝝ. ⁊ obelis. alte
riſq; diſmocente. quaꝝ ⁊ addite. ſ. de the
odotione. ſuppoſ tranſlatōr. antiquo uſeru
u plane defuiſſe q; addtū ē. diſcāt ḡ. ob
trectatōr mei rempe meoꝝ q; imputēt ſi
ſcopum. aut mīpretatōr meū cum alte
rius uide. Nec; enim ſ; pōt ut quoꝝ plā
ultrumuiſſe ſuſceptum nō coſcē ⁊ mḍ; dā
cruiſſe ſtrenuī. perpue in ob. cui ſi ea q̄
ſubtraxiſſe. addtū ſunt ſubtraxiſſe. ꝓpe
maria uolumina detrectabunt. hec dū
natur ap̄ ḡros. ⁊ cū ap̄ latinos. aī cum
tranſlatione. q̄ ſubtraxiſſe. obelis in
pectum. ſepegrem ferme aut ceteros
u uſui ſunt. quē. dcur mī. ⁊ lacerat. eo
uolue q; lib ſecundē ſm̄ pīs. legendi; ꝓ
ut hec aut tranſlatio nullū ꝺ uetib; ſed
ut mīpre. ſi ergō hebraico. ambuoq; ſ
mone. ⁊ medium ſyro. nunc ihā. tīr ſenē
nunc ſimul utriq; reſonabut. Oblq; eni
am ap̄ hebreos ror lāb ſerē. ⁊ lubricē
ap̄ ḡros rationē uocum. Aquarum caſte
nas. Dumq; aliud loquitur. aliud agit
ut ſi uelit anguillam aut murenulā ſtrenue
tenere manib. ⁊ uno forti pſtrin
gitis eā ſlabitur. Omnium me ob multi
tudinē uolumīe ut ꝺdcem ſpūdā ꝓcep
ſerē q̄ ap̄ hebreos. primū in putabuntur ꝛ
pterea redemiſſe uitiuꝝ. ſui doctrīa. an
aliquid ꝓfeim noſtro. hec inīi ſeo nō
pnūc ſe me mīpem ⁊ q̄ aī miſerem.
ꝺpncipio nraq; uolumina. uſq; ad iūa rob.
apud hebreos ꝓfa erano ē. ⁊ ſcīo aūbis rob
nequib; am. ⁊ pear. duoꝝ nequa nāt ſum. ⁊
nor nqua deū ē. ocept ē. vō. uſq; ad eum
lectum ū aī finē uolumīe ſepium ē. id ē
co ꝓpe me replīndo. ⁊ ago pīā infamilia ⁊
tinere. examen uſuꝝ ſum. Duello ſpondō
ep̄ arrianoꝝ. ⁊ a ꝓ lingue idioma arebo
reripientes. ⁊ aluꝝ pedes nō ex ꝺ filiāꝝ
ſi, vocē tpm. hīdiam quoq; rubū ꝑ
dulce ⁊ mundus fertur numeris lege
ſolutis. q; metri magī epīa ſimplex lectoꝝ
mellīgunt. A ſup̄ deo aut iſu. uſq; ad ſi
nē libri. paruū comata q; remanet ꝓfa o
mnone ornatur. ⁊ d ſinu uī. mercabile
meū ſ. ē ap̄ hebreos. ⁊ more nāt ſi acer.
ḡcaq; pndam. ⁊ alcheu. ⁊ ſapho. ul pſal
tum. ul lamentōe ſeruntē. ſ. omīa fer
me ſēpuma. omnes oꝑbndi. legunt ꝓ
lonē. ioſephū. eugenū. ſclarentem. euſe
bium. ⁊ ceſ teſtimōio me uerū dice ap̄
lubr. Audiame qui ap̄ eneꝝ nū. ideo me
ſi uolumine laſcuiſſe. nō ut mīpmā
nuq̄ repbndem. ſ; ut ea que multa. aū
obſcura ſunt. aut omiſſa. aut ꝺte ſēpe
uno repetita. manifeſtiom uīū mīpretō
ne fierent. ⁊ hebreū ſ mouē expte di
cerē. ⁊ amo penē ꝺdpīc eruditiōe
nū ḡmatice ⁊ rethoricē. ⁊ philoſophoꝝ
narū ſum. ⁊ d ſi ap̄ ḡros p. hyr. edituō.
tam ē euangelio exiſtimē. inde. aq̄la.
⁊ ſymach. ac theodotion. ndanguntur hēta
ſunt recepti. ⁊ q̄ multa minuta ſaluatōr
ſubdola mīpretē celarunt. ⁊ in m zail
la aoꝛ. hīr ap̄ eccl̄ē. ⁊ explanauī ab
eccliaſtē. nunc. ⁊ imonagī ego aū. de
pembꝝ ꝺme. ⁊ uetullū. ⁊ nec. ⁊ ſi
he pentāt. cui ſtudiū fuit. omiſſa repetē.
depmuta corrigē. ⁊ ſacramēta eccl̄e. pu
to fideli. aque ſ; mone. ⁊ aſſiduoſis. ul
amaligne lectoꝝ; nō debeo replarī. hu
bemt qui uoluī uetēs libros. ul ūūbra
tus purpureis. auro. argēteq; deſpice
re. una aliꝝ. ut mulgo aiunt. lutēs oīa
magī eraruta q̄ codices. dum in m meū
q; pmittant pulpe hīs ſeculaꝝ. ⁊ nō ꝑ
pulcre ecclēe quā ꝺdatos. ⁊ mq; ecl
ſiaſ. ſepuagīta nūī ḡros. ⁊ mea ut he
breos ꝺlatauī meo labore tranſlatā.
Lingue unuſquiſq; q; uult. ⁊ ſtudioſius
me magī q; malīuolū plen. ſi aū fideli
tam iuuto reuerē. aut palmā ſolūo
placere. ut mſidere multis nō ꝺdeſpe
pimo. ⁊ inuere op̄ ſollicitus mee uacuē.
ut millie mozdeū neo replīdet. Nūcā
quia nūī ſuā ſaluatoꝛ. uolo opus e
blim qui nō pe. ⁊ aunequā humīoꝛ uo

lumenū mam. cacumib; vrgulisq; purga re errorē ñ gemmā nitgimur. Correctoz u noz falsamus uocē. ⁊ errores nō auferre sſ̃ erere. Tanta ē enim uetustas ofuendo ut eam offella plisq; una placeant. dum mag; pulchre hre uolunt edocē. quā em dulce. O nap ois dilectissim. umeū nobiamus exemplar. p flabello. calathos. spozellisq; monachoz munusculis spōn talia b mansura dona suscepit. ac ben num iob. qui adhuc ap lamice iacebat n stbore. ⁊ mb; sanabat errorē. integrū macularūq; gnidete. O tuom em post plationē atq; uictimā. duplina ei unusa sunt reddita. tu ego nlingua mā audie ē loquar. fec eum hre ⁊ amsur. ⁊ gīt nec unū quisq; lectoꝝ tolam legē pfu none cōmoneo. ut pnaquis librozū dū ſſ̃ amectentur rogo. ut ubicūq; sēſ̃ pe tenes unguiae mbis. scalpe. ⁊ quē sb iacen sunt nbebreas uolumib; nō hñ. Sunt u stelle ymago phillirū. cerebros mmrō ſmone addita. Nec nō illa que ha bere ndebemus. una recurrete emne ut sensum legenib; tollam. omnib; nob ma gno labore compti mag; nile; quid ecclā u meis ecclie ꝝ eruditum nā quā exalt ꝝ negotio.

Incipit liber Job.

IRAT

pitis huius nie iob. Et e rat ut ille simplex ⁊ rect. ac timens dñm. ⁊ recedens a malo. Nascq; sunt ei. vii. filij. ⁊ tres filie. Et fuit possessio ei septē milia ouiū. ⁊ tria milia camelop. iugenta quoq; ugalop. ⁊ ingentē alme. ac familia multa nimis. Erat q; ure ille ma gnus inr os orientales. Et ibant filij ei. ⁊ faciebant convivia p domos unusquisq; in die suo. et mittentes vocabant tres sorores suas ut comederent. ⁊ bibent cum eis. Cum; ergo transissent dies convivi. mittebat ad eos iob. ⁊ sanctificabat illos. Consurgensq; diluculo. offerebat holocaustis p singlos. Dicebat enim. Ne forte peccaverint filij mei. ⁊ benedixerint dō in cordibus suis. Sic faciebat iob. cunctis diebus. Quadam aut die cum venissent filij dī. ut assisterent co ram domino. affuit inr eos ⁊ satan. Cui dixit dñs. Unde uenis. Qui respondens ait. Cir cuiui terram ⁊ ambulavi eam. Dixit dns ad eum. Nūquid posuisti cor tuum super seruū meū iob. q nō sit similis ei in terra. vir simplex ⁊ rectus. timens dñm. ⁊ recedens a malo. ⁊ adhuc tenens in nocentiam. Tu aut commouisti me aduersus eū ut affligerem ipm frustra. Cui respondens satan ait. Pellem. p pelle dedit homo animā suā. Alioquin mitte manū tuā. ⁊ tange ossa ei⁹ et carnē. nisi in facie benedixerit tibi. Dixit ergo dns ad satan. Ecce omnia q hr mmāia tua sunt in manu tua. tm ipi ne extendas manū tuā. Et egressus ē satan a facie dñi. Cum aut qdā die filij ⁊ filie ei comederent ⁊ biberent uinū in domo fris sui primogenti. nūtius uenit ad iob qui dixit. Boues arabant ⁊ asine pascebā tur iuxta eos. ⁊ irruerunt sabei. tulerunt omnia. ⁊ pueros percusserunt gladio. ⁊ euasi ego solus ut nūciarē tibi. Cūq; adhuc ille loqrē tur ingressus ē. Ignis dei cecidit ecclo. ⁊ tactis ouib; pueris q; absumpsit. refugi ego solus ut nūciarē tibi. Et adhuc illo lqē te uenit alius ⁊ dixit. Chaldei fecerunt tres turmas. ⁊ irruerunt camelos. ⁊ tulerunt eos. ⁊ pueros percusserunt gladio. refugi ego solus ut nūciarē tibi. Adhuc loquebatur ille. uenit alius ⁊ dixit. Filij tui ⁊ filie tui edebant ⁊ bibebant uinū in domo fris sui primogenti. repente uentus uehemens irruit a regione deserti. ⁊ contulit quattuor an gulos domus. Qui corruens. oppressit iuuenes tuos. ⁊ mortui sunt. refugi ego solus ut nūciarē tibi. Hinc surrexit iob. ⁊ scidit uestimēta sua. ⁊ totō capite coīsum intimum. adorauit. ⁊ dixit. Nud egressus sum de utero matris mee. nud reuertar illuc. Dns dedit. dns abstu lit. sicut dño placuit ita factū ē. sit nom dñi. benedictū. In omib; his nō peccauit iob labijs suis nec stultum quid de dō locutus ē.

Factum ē aut cum quadam die uenissent filij dī. ⁊ starent coram dño. uenit. ds satan in medio eoz. ⁊ dixit ei dñs. Unde uenis. Qui respondens ait. Circuiui terram ⁊ ambulavi eam. Et dixit dñs ad sa tan. Numquid posuisti cor tuum super seruū meū iob. q nō sit similis ei in terra. vir simplex ⁊ rectus. timens dñm. ⁊ recedens a malo. ⁊ adhuc tenens in nocentiam. Tu aut commouisti me aduersus eū ut affligerem ipm frustra. Cui respondens satan ait. Pellem. p pelle dedit homo animā suā. Alioquin mitte manū tuā. ⁊ tange ossa ei⁹ et carnē. nisi in facie benedixerit tibi. Dixit ergo dns ad satan. Ecce omnia tua in manu tua sunt. tm ipi ne extendas manū tuā. Et egressus ē satan a facie domini. percussit iob ulcere pessimo. a planta pedis usq; ad uerticē ei. Ille tolit sanies mittebat. sedens q; in stercore Dixit aut illi uxor sua. Adhuc permanes in simplicitate tua. benedic dō. ⁊ morere. Qui ait illi. Quasi una de stultis mulieribus locuta es. Si bona suscepimus de manu dñi. mala qī

nō suscipiam. ¶ Homībz his nō peccauit iob labiis suis. ¶ Igitur audientes tres amici iob. omne malum q̄ accidisset ei. uenerunt singuli d̄ loco suo. Eliphaz themanites. ⁊ baldad suites. ⁊ sophar naamathites. Conuenerunt enim in unum ut uenientes consolarentur eum. ⁊ consolarent. Cumq; eleuassent oculos suos procul. nō cognouerūt eum. Et exclamantes ploranerunt. scidit q; unusquisq; pallium suum. ⁊ sparserunt puluerē sup caput suū in celum. Et sederunt cū eo in terra. vii. diebz. ⁊ vii. noctibz. ⁊ nemo locutus est ei uerbum. Videbant enim dolorē eē uehemētē.

Post hec aperuit iob os suum. ⁊ maledixit diei suo. ⁊ locutus est. Pereat dies in qua natus sum. ⁊ nox in qua dictum est conceptus est homo. Dies ille uertatur in tenebras. nō requirat eum de sursum. nec illustretur lumine. Obscurent eum tenebre. ⁊ umbra mortis. Occupet eum caligo. ⁊ involuatur amaritudine. Nocteq; illam tenebrosus turbo possideat. non computetur in diebz anni. nec numeretur in mensibz. Sit nox illa solitudo. ⁊ laude digna. Maledicent ei qui maledicūt diei. q̄ parati sunt suscitare leuiathā. Obtenebrentur stelle caligine ei. Expectet lucem. ⁊ nō uideat. nec ortum surgentis aurore. qui nō clusit ostia uentris que portauit me. nec abstulit mala ab oculis meis. Cur nō in ipso uulua mortuus sum. egressus ex utero nō statim perii. Cur exceptus genibus. Cur lactatus uberibz. Nunc enim dormiens silerem. ⁊ somno meo requiescerē cū regibz ⁊ consulibz terre. qui edificant sibi solitudines. aut cum principibz qui possidēt aurum. replent domos suas argento. aut sicut abortivū absconditum nō subsisterē. ut qui non fuerūt nō uiderē lucem. Ibi impii cessauerūt a tumultu. ⁊ ibi requieuerūt fessi robore. Et simul habitantes pariter sine molestia. nō audierūt uocē exactoris. Parvus ⁊ magnus ibi sunt. ⁊ seruus liber a domino suo. Cur dabitur miseto lumen his qui amaricati sunt. Qui expectant mortē. nec uenit. qui effodiunt eā. quasi thesaurum. gaudentq; uehementer. cum inuenerint sepulchrum. Viro cui abscondita est uia. ⁊ circumdedit eum deus tenebris. Ante quam comedam suspiro. ⁊ sicut inundant aque sic rugitus meus. quia timor quē timebam euenit mihi. ⁊ quod uerebar accidit. Nonne dissimulauī. nonne silui. Nonne quieui. Et uenit super me indignatio.

Respondens autem eliphaz themanites dixit. Si ceperit quis loqui tibi forsitan molestē accipies. Et si cepisti monere quasi plures ecce docuisti plurimos. manus lassas roborasti. uacillantē sermones tui erexerunt. genua trementia roborasti. Nunc autem uenit super te plaga. ⁊ defecisti. tetigit te. ⁊ conturbatus es. Timor tuus fortitudo tua. patientia tua. ⁊ perfectio uiarum tuarum. Recordare obsecro te. quis unquam innocens perit. aut ubi recti deleti sunt. Quomodo ego uidi eos. qui operantur iniquitatem. ⁊ seminant dolorem. ⁊ metunt eū. Flante deo perire. ⁊ spiritu furoris eius consumi. Fremitus leonis. ⁊ uox leonis. dentes catulorum leonum super fracti sunt. Ecce quasi leena uastata periit. fortissimi leonis filii dispersi sunt. Verbum autem absconditum. dixi furtim suscepit auris mea. quasi sub horrore uisionis nocturne. cū solet sopor occupare homines. Pauor. tremor me. ⁊ horror. ⁊ omnia ossa mea perterrita sunt. Et cū spiritus me preteriret. inhorruerunt pili carnis mee. Stetit quidam. nō agnoscebam uultum. ymago coram oculis meis. ⁊ auditus sum uocem. Quasi uentus leuis audiui. Siquid homo iustificatior deo erit. aut factore suo purior. ecce qui seruis eius non credit. ⁊ in angelis suis reperit prauitatem. Quanto magis qui habitant domos luteas. qui ex uili materia sumpti sunt. conterentur uelut a tinea. De mane usq; ad uesperam succidentur. ⁊ quia nullus intelligit. in sempiternum pibunt. Quia aufert eos quasi funiculus. auferentur. Occumbent. ⁊ non in sapientia.

Uocā si est qui tibi respondeat. ad quē sanctorum conuertaris. Virum stultum interficit indignatio. ⁊ parvulum occidit inuidia. Ego uidi stultum firmas radices tenere. ⁊ maledixi pulchritudini eius statim. Longe sint filii eius a salute. conterantur in porta. nec sit qui eruat. Qui messem eius comedet. ipse uiator armatus. ⁊ habebit sitientes substantiam eius. Nec de terra sine causa egreditur. ⁊ germen non orietur de humo. homo ad laborem natus. ⁊ auis ad uolatum. Quia obscuratus est dominus. ⁊ ad deum meum ponam eloquium meum. Qui facit magna ⁊ inscrutabilia. ⁊ mirabilia absq; numero. Qui dat pluuiam super terram. ⁊ inundationes aquarum immittit super agros. Qui ponit humiles in sublime. ⁊ mestorum curas sospitate. Qui dissipat cogitationes malignorum. ne possint implere manus suas quicquam. Qui apprehendit sapientes in astutia eorum. ⁊ consilium prauorum dissipat. In die occurrent tenebre. ⁊ quasi in nocte sic palpabunt in meridie. Pauperem eripuit de gladio oris eorum. ⁊ de manu potentis pauperem. Et erit egenus spes. ⁊ iniquum a ore suo habebit os suum. Beatus homo qui corripitur a deo. ⁊ increpationem domini ne reprobes. Ipse enim medetur. ⁊ mittit plagam. ⁊ manus eius sanabunt. In sex tribulationibz liberabit te. ⁊ in septima non tanget te malum. In fame eruet te de morte. ⁊ in bello de manu gladii. A flagello linguarum abscondēris. Nec timebis calamitatem cū uenerit. ⁊ inquitatem

-sume videbis. et lassitudine tua non formidabis
cum lapidibus regionis pacem tuam. et bestie
agri pacifice erunt tibi. Et scies q̄ pacē habes in
tabernaculo tuo. visitabis speciem tuā nō peccabis
scies quoq; q̄m multiplex erit semen tuū. et
progenies tua q̄si herba terre. Ingredieris sepulchrum
in abundantia sepulchrū. sicut infernus acervus messis
tue. Dece hec tibi ostendi q̄m nō sit malum
iuxta peccata.

RESpondens aut̄ Iob. dixit. Vtinā appendi
rentur peccata mea. quibus iram merui
calamitatem quā patior. in statera. Quasi arena
maris hec grauior apparet. ideo verba mea
dolore sunt plena. Sagitte dñi in me
sunt quarū indignatio ebibit spūm meū. et
terrores domini militant contra me. Numquid ru
get onager cum herbam. aut mugit
bos cum fuerit plenum fenis. aut potest
comedi insulsum. q̄d est saporis ouum
aut potest alicui gustanti gustantium afferre nō
te. Anime enim cibum. i. amara dul
cia esse videntur. Que prius tangere nolebat
hec mea. nūc fame cogūt nobis horū
Quis det ut veniat petitio mea. et q̄ expectō
tribuat mihi deus. Et qui cepit me atterere
soluat manū suā. et succidat me. Et hoc
sit mihi consolatio. ut affligat me dolore nō
parcat. nec contradicam sermonibus sancti. Quis
est enim fortitudo mea ut sustineā. aut q̄s finis
meus ut patienter agam. Nec fortitudo
lapidum fortitudo mea. nec caro mea e
nea est. Nec enim non est auxilium in me. et scien
quoq; nō recesserint ame. Qui tollit ab
me eo quod meū est. et non dimittit
sed me pulverem me. sicut torrens qui
preterit. et sicut semita latentium
preterit. et quasi lux. que quo fu
erit obscurum patebunt. aut nubes erunt
solitudine de loco suo. Emolliuntur semite
sentie eius. et ascendent. ambulabunt in va
cuo. et peribunt. Considerate semitas theman
et viam saba paulisp. Confusi sunt qui fi
dunt. Venerunt quoq; usq; ad me. et pudo
re cooperti sunt. Nunc venistis et modo
videntes plagā meam timuistis. Numq̄d
dixi vobis. date michi de substantia vestra
et de manu hostis liberate me. Et de
manu robustorum eruite me. Docete me
ego tacebo. et quid forte ignorauī me
monete me. Quare detrahitis sermonibus ue
stris. num eruditi estis qui possitis
arguere me. Ad increpandū tm eloquia
eorum intenditis. Nunquid de verbis pferis. Sē
pupillum vexatis. et subtrahitis amicū
amici vestri. Verumtamen q̄ respicite in
me. Videte si coram vobis mentiar. Re
vertimini obsecro absq; contentione. et loquimini ad
q̄ nullū est iudicate. et nō iniquum
mea inquitatē. et iustitia mea
in illa.

MEmento quia sicut lutum fecisti me. et
in pulverem reducis me. Nōne sicut lac
mulsisti me. et sicut caseum coagulasti me.
Pelle et carnibus vestisti me. ossibus et nervis
compegisti me. Vitam et misericordiam tribuisti
mihi. et visitatio tua custodiuit spūm meum.
Hec cum celares apud te. noui quod omnia
dimittas peccatis meis. Si peccauero observabis me
et ab iniquitate mea non mundabis me.
Si sum impius ne lauero caput meum. repletus
sum confusione. et vide afflictionem meam.
Quoniam consurgit quasi leena superbia mea.
Venatorem quasi insidiantem invadis me. Reno
uas contra me testimonia tua. et multiplicas
iram tuam in me. Militia et tentatio
mecum. Quare de vulva eduxisti me. Qui
utinam consumptus essem. ne oculus me
videret. Fuissem quasi non fuerim. et de
utero translatus ad sepulchrum. Nonne
paucitas dierum meorum finietur brevi.
Dimitte ergo me ut plangam paululum
dolorem meum. antequam vadam et non
revertar ad terram tenebrosam et opertam
mortis caligine. Terram miseriae et tenebrarum
ubi umbra mortis et nullus ordo. sed
horridum habitans sempiternus horror.

RESpondens autem baldad suites dixit.
Usq; quo loqueris talia. spūs multiplex sermo
tuus. Nunquid deus supplantabit iudicium.
nec subvertet q̄ iustum est. Licet filii
tui peccauerint ei. et dimiserit eos in manu i
quitatis sue. tu tamen si diluculo surrexeris
ad deum. et deprecatus fueris deprecatorem
fuerit. si mundus
et rectus incesseris. statim excitabit ad
te. pacemq; reddet habitaculi iustitie tue
habitatio tua fuerit pusilla. comparatione
tua multiplicabitur numerus. Interro
ga enim generationem pristinam. et diligenter inqui
re patrum memoria. hesterni quippe sumus
ignariq; quid sit. umbra dies nostri super
terram. et qui docebunt te. loquentur tibi
et de corde suo proferent eloquia. Nunquid ut
rescit papirus sine aqua. aut crescit
carectum sine humore. Cum adhuc sit integ
ra. nec carpatur manu. omnium herbarum ante

sus. Sic ut homuñ qui oblauduntur dñm
-spor. v poēte ybie. Hon ei placebit recordi
abit -sliar fela armenti tuba ei. -Imo
netur sup domū suā -nō sinibit sibilet eā
mū suam -nō allit gret. -vnecē ut in qui
nem ac fol. -mons silio gremiū eius expellet.
Suy accuū pennis vbiter, et brachiū.
-mur. Lapides amouebuntur. Et absorbuerit
eum v locus suus. negabit eum -dicet. Non
nouit me h enim semita me ei. ut vorsum
v ten alq gumentū. Dō nō pnuit simplicē. si
pungēt manus malignus. vnec implēt
ficie ei mū. -labia nā nubilo. Ut odiose
te mūdent afflione. -tenbnaculū impio
rum nō subsistet

Respondens iob aut. Vere sic ego qm sic
gnon iustificetur hō cp̄ho dō. Si vo
luit ocendē cum eo nō pōt ei. pōt unū
p mille. Sapiēs corde ē. -fortis robore.
Quis restitit ei -pace huic. Qui montes
ne montes -nescierunt hi quos subuer
tit furore suo. Qui emouet terram v lo
co suo. -columpne ei contremūt. Qui pcipit
soli -nō oritur. -stellas claudit qui subsig
nat lo. Qui extendit celos solus. -gradi
tur sup fluctus maris. Qui facit arcturū
-orionē. -hyadas. -interiora austri. Qui fa
cit magna -mō pscrutabilia. -mirabilia
quoz nō ē numer. Si venit ad me nō
videbo. Si abierit nō intelligam ei. Si
repente interficit quis poterit ei. Vel qs
dicere pōt cur ita fac. Dō cui resistere me
nemo pōt. -sub q curuantur qui portant
orbem. Quanto ego sum ē q rndeam ei.
-loquar vbis mīe ei eō. Qui etiam si hīo
quippiam iustum nō rndebo. sed meū iudi
ē deprecabor. Et cū inuocanti exaudierit
me. nō credo q audierit voce meā. -In
turbine ē operat me. -multiplicabit vl
nera mea etiam sine eā. Non concedit re
quiescere spīm meū. -implet me amaritu
dinib. Si fortitudo q robustissim ē.
si equitis iudicij. nēo pōt me audere te
stimonū dicet. Si iustificare me voluō
os meū codēnabit me. Si innocentē
ostendo pfall me ophabit. Etiam si sim
plex fuero hoc ipm ignorabit āia mea
-tedebit me vite mee. -vnū ē q locut
sum. -innocentē -impiū ipse me pd.
Si flagellet semel occidat semel. -nō de pena
innocentū ridet. Terra data ē in manus i
pij. vultum iudicum ei operit. Ut si nō
hic ē qui ē. Dies mei velociores cursū
anteuerte. fugerūt nō viderūt bonū. Pertē
sierunt sic naues pomā portantes. sicut
aquila volans ad escam. Cum dixero ne
quaq̄ me loquar. -mutato vultu meo
-dolore macerō. Verebar omīa opa mea
sciens q nō parceres delinquenti. Sic aut
ego impius sum. cur frustra laborauī. Si
lot fuero ex aquis nivis. -fulserint ve
luti mundissime manus mee tū sordib
me demerges. -abhorrebunt vestimēta
mea. Neq enim viro qui sicut ego sum
possum rndere q mecū iudicio. -eq pollit audire.
Non ē qui utriq; valeat arguere. -ponat
manū suam sup ambos. -auferat me vir
gam suam. -pauor eius nō me terreat. Lo
quar -nō timebo eum. Neq enim possū
metuens -sic.

Fiet dīs mea iuxta mea. -dixi
me electi mei. loquar. -amaritudine
mee mee. Dicā deo. Noli me condēnare. -indi
ca mihi cur me ita iudices. Numquid bonū ē
tibi calūpniari -opprimere me. ex ma
nib tuis -consilia impioz adiuues. Nū
quid oculi carnei ē tibi. aut sic vides
-ut videbis. Numquid sicut dies hoīs
dies tui. -anni tui sicut humana sunt. qa
ut ignes inquirant mea. -peccata mea
scrutere. -scias quia nichil impiū fece
rim cum sit nemo qui de manu tua ēripi
at. Manus tue fecerūt me -plas
maverunt me. totū in circuitu. -sic repen
te precipites me. Memento obsto q sicut lutū fe
cisti me. -impulueris vt redigas me. Nōne
sicut lac mulsisti me sicut caseū me coa
gulasti. -pelle -corio vestisti me. ossib
bus -nervis coagmentasti me. Vitam -misē
bilis fecisti me. Visitatio tua custodiuit spīm
meū. Hec ab celo recorde eius. enim sic
quia universos -memorare. Si peccau
-ad horam parcis mihi. cur abmouisti me
a mea mīa. me ē nō purgas. Et si ipse
fuero ne nō ē. Et si multe nō leuabo ca
put. Saturatus afflictione -miseria.
Et ne supbiam capiat me qi leonē rapi
entē mirabile me crumas. -instaurat
testes suos cōtra me. -multiplicat ire sua
aduersus me. -pene militum sine. Qui
d multa eduxisti me. ut nichil ēsset
ēem. ne oculus me videret. Fuissem qi
qui nō ēt. d vtero matris ad tumulū.
Nunquid nō pauca dierū meoz. si
metuā parcas. Dimitte ē me ut plan
gā paululū dolorē meum. ad qd vadā -nō reuer
tar ad terram tenebrosā. -opacā mortis ca
liginē. Terram miserie -tenebrosā ubi
umbra mortis -nullus ordo. -si sempiter
num horreat inhabitat.

Respondens aut sophar naamathites
dixit. Numquid qui multa loqui
tur audiet. aut vir labiis suis iustificabitur.
Tibi soli tacebunt homines. -eum ridebis ir

risero. amullo obumbie. Durelli eman. Pur est
sime nīe. mmū sum mospectu tuo. Ecce ut
dē loquar tecū. ut aperiat labia sua. ut ostēdat
tibi secreta sapie. q; multiplex est lex ei. et
intelligat. q; multo minora deposcat abeo quam
meretur inquitas mea. Scrutare vestigia di
spicies. nisi ab exercitu omipotēs reperies
te. Collige ē velo. quid fauces. Pulmones ē
ferro. nīa cogitatus. Longeue tibi nūmus
eius. Lanceo mari. Si subuerterit omia. qs ī
unū coartabit quis cōtradicet ei. Spē eā nosti
bōis ignorāt. Tudent inquietabit nonne ois
sadabit. Vr una inundabūt cingulum. tinquā
pullum onagri se libēr putat. Ea autē firma
ti cor tuū. Expandidi addīm manus
Si iniquitatē q ē in manu tua absulie
te. nō manebit in tabernaculo tuo tristitia
nil leuare poteris faciem tuā absq; macula
certo stabilis nō timebis. Miseriē eq;
oblituscēris. qsi aquarū que pterierūt
recordabis. Et q; meridianū fulgor con
surget ē aduesperū. tuā te obscuratū pu
tabis. oculis tuis. Et confidēs quia est spes
tibi. fodiēs in tuto dormies. Requiescēs. nō est qui te exterreat. et de
precabūtur facie tuā plurimi. Oculi aut
impioz deficient. et refugium pibit ab eis
et spes eoz abhominatio aie.

Respondens aut Iob. dixit. Ergo nec e
go sū solus homo. nobiscū oriet sapia
tia in ē eos fiet. Vos. nec mos. nī sum.
Quis enī h; que nescit ignorat. Qui deridet
ab amico suo luce. ego. invocabit deū. t
exaudiet eum. Derideūr enī iust simpli
citas. Lampas ocepta ap cogitationes qē di
uitum. parat ad tpe suū tum. Abundāt
tabernacula predōm. audacter pucant dīm ē
que debit omia manib; eoz. Ilumīa mī
rogā nūtia. et docebūt te. nolantia ocu
nudicabunt. et loquet tibi. respondebit ti
marsabunt pisces maris. Quis ignorat
q; omia hec fecit manus dñi. In manu
ius omīs viuentis. Nonne aurē iudicabit
verba. Gustus comedentis sapiā. In an
tiquis ē sapia. et in multo tpe prudentia.
Apud ipm dī sapia. et fortitudo. ipe hr
consilium. et intellectum. Si destruxerit nēo ē
qui edificet. si incluserit homi. nullus ē
qui aperiat. Si omnia aquas ossa sicca
buntur. si emiserit eas subuertent terram.
Apud ipm ē fortitudo et sapia. ipe nouit
et decipientē. et eum qui decipitur. Adduc
et obstupefacit iudices. et fatuos. et furiosos
interficit. et subuertit fortes. et iudices subi
tos. Labium veraci mutabit. et senib; con
silium auferet.

Effundet despectionē sup principes. et eos q
opressi fuerant relevauit. Qui revelat profunda
de tenebris. et producit in lucē umbrā mortis
Qui multiplicat gentes et perdit eas. et dilatat
integros et restituit. Qui immutat cor principū
populi terre. et decipit eos. ut frustra incedant p
invium. Palpabunt qsi in tenebris nō in
luce. et errare eos fecit qsi ebrios.

Ecce omia hec vidit oculus meus. audiuit
auris mea. et intellexit singula. Secūm scīa
tum. et ego noui. nec minor vobis sum. Verūm
ad omipotētē loquar. et disputare cū deo de
sidero. Vos autē fabricatores mendaciorū
sarcinatores pessimi dogmatū. Atq; utinā tacē
tes ut putaremini esse sapientes. Audite
ergo ratiōnes meas. et iudicii labioz meoz
attendite. Numquid deo indiget sermo uester
aut pro illo loquimini dolose. Numquid facie
ei accipitis. et pro deo iudicare nimium. Aut q
latebit eum quē celare nō potest. nec deprimet
vos hominis fremitus. Spē vos arguet
cum in abscondito faciē ei accipitis. Stati
ne se omnis turbabit vos. nitor ei irruet
et super vos. Memoria vestra similabitur cine
ribus. et refugium lutum. et caetera pu
tridi. ut loquar quicquid in mente fuerit
Qui latere carnes meas dentib; meis
et animā meā ponere in manib; meis. Ecce ille
occidit me. nō sperabo. Verūm vias meas in
conspectu ei arguam. et ipe erit salus mea.
Nō ē ausurus hypocrita in conspectu ei omīs vpocrita
Audite sermonē meū. et eloquium predice au
ribus vestris. Scīa indicium meū q; iustus iudicor
Quis est qui iudicetur mecū. Nescio. Quia ea
cōsumor. Duo tantū ne facias mihi. nē
a facie tua nō abscondar. Manū tuā longe
fac a me. et formido tua nō me terreat. Voca
me. et respondebo tibi. aut certe loquar. et tu re
spōde mihi. Quantas habeo iniquitates. et peccā. Scelera
mea et delicta ostende mihi. Cur faciē tuā ab
scondis. et arbitreris me inimicū tuū. Cō
tra folium qd vento rapitur. ostendis potentiā
tuā. et stipulam siccā persequeris. Scribis enī
cōtra me amaritudines. et consumere me vis pec
cata adolescentie mee. Posuisti in nervo
pedē meū. et observasti semitas meas. et vestigia
plantarū meaz considerasti. q; qsi putredo ea
rum consumēt. et quasi vestimētū quod comeditur a
tinea. Homo natus de muliere brevi vivēs tpe re
pletus multis miseriis. Qui egressus quasi flos. et
conteret. et fugit velut umbra. et nūq
eodē statu permanet. Et dignū duxisti
super huiusmodi aperire oculos tuos. et
me vocare ad iudicium. Quis potest facere
mundū de immundo conceptū semine. Nonne
tu qui solus es.

Dies enī dierū sunt. et numeri mensiū apud te

XIII

te est. Consumsit eminentes eius qui pñm nō
patrum. Semen pululū abeo. ut quescāt
de ea omnes uenti. nisi ut dies meos numerū
mei. Quid hō spem. Si fatum fuit nu-
simum meum. tam ei pullulant. Si secun-
dum mea mdre ei. ⁊ pullus mortuus
fuit. nūc ait illuc. dolorem aque gemma
bit. ⁊ hic ait comā ei. si pñs plantū est
homo nō cum mortuus fuit. nudat arp
siūpnc. ⁊ ḡso est. Quō si recedant aq de
mari. ⁊ fluuius uacuo fcē. arescet. sic hō cum
dormierit nō resurget. donec atteratur ce
li nō euigilabit. nec surget ⁊ sopno su
o. Quis mihi hoc tribuat ut inferno pro-
tegas me. abscondas me. donec pertranseat
furor tuus. ⁊ statuas mihi tpm. memēs recorde
ris mei. Putasne mortuus hō uiuet. un
dies militie mei. cuncti diebus quibus nunc milito. exp
to donec ueniat immutatio mea. Vocabis me
⁊ ego tibi dabo ei. opi manuū tuaꝝ porrigi
des eam. Tu quid gressus meos dinumera
sti ⁊ super peccatis meis. signasti ei in sac
culo delicta mea. ⁊ curasti iniquitatē meā.
Quasi cadens defluam. ⁊ sicut tinea consumes
me sicut uas. Lapides erumpant aq. ⁊ alluuio
paulatim terram eluminuit. Sp hōiem. ⁊ fili
es eum. Laborabit cum paululū. ut inpatiē
tiam premittet. Summab tua ei. tem
pus eius. Sine nobiles fuerint filij ei.
sine ignobiles. nō intelliget de eis.
cum dum uiuit uolebit. ⁊ ala illi si
mea pelle uestiet.

XIIII

Respondens aut eliphaz themanites
dixit. Numquid sapiens respondebit ei
quasi ventum loquī. implebit uentre stoma
chū suū. increpat sibi cum. qui nō e opti
me loquit ⁊ tibi nō expedit. Quamobrē ire
ris quasi uinctor. ⁊ multū pcedit cor
de. Donat ira uiros tuos. ⁊ tui. ⁊ mu
tatis in eum blasphemamus. Condēp
nabit te os tuū. ⁊ nō ego. ⁊ labia tua te
ipsum ei. Numquid primus hō ⁊ nor es. ⁊
ante colles formatus. Intendi consilū dei audi
ti. ⁊ ad te ei sapiā. Quid nosti q
ignoramus. Quid intelligis q nescimus.
Senes ⁊ antiqui sunt in nob. multo
ris dierū plenus. Numquid grande ē
apud deū consolatio tua. Quid est. ⁊ mu
tatus in eum blasphemauit

mea mutuum. Reddam eis. Quia ego sum
gemuerunt. Et pallet sum ab eis. Miserere mihi
mei: quoniam infirmus sum ego: sana me
ab ossibus meis. Et anima mea turbata est
nimis: sed tu Domine usquequo. Convertere
anima mea: eripe me propter misericordiam
tuam. Quoniam non est in morte qui
memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur
tibi. Laboravi in gemitu meo: lavabo per
singulas noctes lectum meum: lacrimis meis
stratum meum rigabo. Turbatus est a furore
oculus meus: inveteravi inter omnes inimicos
meos. Discedite a me omnes qui operamini
iniquitatem: quoniam exaudivit Dominus
vocem fletus mei. Exaudivit Dominus deprecationem
meam: Dominus orationem meam
suscepit. Erubescant et conturbentur vehementer
omnes inimici mei: convertantur et erubescant
valde velociter. Domine Deus meus in te
speravi: salvum me fac ex omnibus persequentibus
me et libera me. Nequando rapiat ut leo
animam meam: dum est redemptor et non est
qui salvum faciat. Domine Deus meus si feci
istud si est iniquitas in manibus meis. Si reddidi
retribuentibus mihi mala: decidam merito ab
inimicis meis inanis. Persequatur inimicus
animam meam et comprehendat: et conculcet
in terra vitam meam: et gloriam meam in pulverem
deducat. Exurge Domine in ira tua et
exaltare in finibus inimicorum meorum: et
exurge Domine Deus meus in praecepto quod
mandasti: et synagoga populorum circumdabit
te. Et propter hanc in altum regredere. Dominus
judicat populos. Judica me Domine secundum
justitiam meam et secundum innocentiam
meam super me. Consumetur nequitia peccatorum
et diriges justum scrutans corda et renes
Deus. Justum adjutorium meum a Domino qui
salvos facit rectos corde. Deus judex justus
fortis et patiens: numquid irascitur per singulos
dies. Nisi conversi fueritis gladium suum
vibrabit: arcum suum tetendit et paravit illum.
Et in eo paravit vasa mortis: sagittas suas
ardentibus effecit. Ecce parturiit injustitiam:
concepit dolorem et peperit iniquitatem. Lacum
aperuit et effodit eum: et incidit in foveam
quam fecit. Convertetur dolor ejus in caput
ejus: et in verticem ipsius iniquitas ejus descendet.
Confitebor Domino secundum justitiam
ejus: et psallam nomini Domini altissimi.
Domine Dominus noster quam admirabile est
nomen tuum in universa terra: quoniam elevatur
magnificentia tua super caelos. Ex ore infantium
et lactentium perfecisti laudem propter inimicos
tuos: ut destruas inimicum et ultorem. Quoniam
videbo caelos tuos opera digitorum tuorum:
lunam et stellas quae tu fundasti. Quid est homo
quod memor es ejus: aut filius hominis quoniam
visitas eum. Minuisti eum paulo minus ab angelis
gloria et honore coronasti eum: et constituisti
eum super opera manuum tuarum. Omnia subjecisti
sub pedibus ejus: oves et boves universas
insuper et pecora campi. Volucres caeli et pisces
maris qui perambulant semitas maris. Domine
Dominus noster quam admirabile est nomen
tuum in universa terra.

XVII

XVIII

XVIII

XVIII

ō eum. fugiet ḡ arma grad. q̄m ulroz ī-
quatiet gladius ē. sagitta ē uidentī.

XIX Respondens aut sophar naamathites dī.
ideo cogitationes mee succedunt uarie
ut. mentis incussa impetum. Doctrinā qua
me audiuit audiam. et spē intelligentie mee re
spondebit mī. hoc scio ab principio ex quo positus ē
homo sup terram. q. lauc impiozum breuis fit. et gau
dium ypocrite ad instar puncti. Si ascen
dit usq; ad celum superbia ei. et nubes te
gat caput ei sicut sterquilinium finiet. et qui e
um uidebant dicent. Ubi ē. Velut somniū
auolauit nō inuenietur. transiet sicut ysio
nocturna. Oculus qui eum uiderat nō u
debit. nec ultra intuebitur eum. et. filii ei
attenuentur egestate. et manus illius reddet
ea dolorē suū. Ossa ei implebunt uitijs ad
lescentie ei. et cum eo pulueꝛe dormient.
Cum autē dulce fuerit in ore ei malū. abscon
det illud sub lingua sua. parcet illi. nec de
relinquet illud. et celabit in gutture suo.
Panis ei intro ullus conuertet. et in
stomacho illius ueluti. aspidis
interiora. Diuitias quas deuorauit eua
met. et uomet illas ex uentre suo ds. Caput
aspidum sugeret. occidet eum lingua uipe
rine. non uidebit. riuulos fluminaq; torrentes
mellis. butiri. Luet ea iuxta que omnia nec in
stimauit. sed multiplicabit ad inuen
tionē suā. et. sic sustinebit. q. ui oppri
get inopes. domū impin.
nō edificauit eam. nec ē saciabit uentre ei.
et cum bonis q. cupierat. non habebit requiē.
nec saluabit ex ea. ipse mel. pma
nebit de bonis ei. Cum satur fuerit arcta
bitur. et omnia uenā dolor. uirtutes tol
lentur. et implebitur ipse ei. ne imitet
in cunctis sermones eius. et plumbum
ferreus. ut tela arcum aereum sagitta
egrediens et
rutilans. et fulgurans. et arma circumdet
eū. tenebre abscondant sibi omne lumen
ignis. deuorabit eum. et consumet eum ignis
relictus in tabernaculo suo. prodibit celum reuelabit
ei. et terra consurget aduersus eū. ut
ruant fruges domus eius. diffluent aque
in die ire dei. hec pars hominis impij a deo. et hec
hereditas eius a deo.

XXI Respondens aut iob dixit. audite sermo
nes meos. et agite penitentiam. Sustinete
me ut et ego loquar. et post me quicquid
uolueritis. increpate. Numquid ad homi
nem disputatio mea est. ut merito non debeam anxiari.
et cruciare me nō intelligens. Respicite me. et
obstupescite. et superponite
digitum ori uestro. Et ego cū recordatus
fuero. pertimesco. et horror carnē meā tre
mor. Quā ē impij uiuunt. sublenati sunt
opibus. et uidere semen eorum
cum eis. propinquos suos. et
ante oculos suos. Domus eoꝝ pacifice
et secura sunt. et non est uirga dī sup eos. Bos eoꝝ concepit. nec ab
ortus uacca peperit. nec abortiuit fetus suus.
Egredimini quasi gregem paruulos eoꝝ. et
filios eoꝝ exultare lusibus. Tenent tym
panū et citharā. et gaudebūt ad sonitum
organi. Ducunt in bonis dies suos. et impiē
to ad inferna descendunt. Qui dicebant
dō recede a nob. scientiā uiaꝝ tuaꝝ nolum
Quis ē omnipotens ut seruiamus ei. et quid
nobis prodest si oremus illum. Verūtn
quia nō sunt in manu eoꝝ bona sua. sit
lū impioꝝ longe sit a me. Quotiens
lucerna impioꝝ extinguetur. et superueniet
eis interitus. dolores diuidet furore
suo. Fiant sicut palea ante faciē uētī. et
quasi pulueꝛ quem turbo dispergit. Dicitis
filius illius dolore patris. et cum reddidē
rit sciet. Videbunt oculi ei interitū
suum. et de furore omnipotentis bibet. Quid
enim ad eum pertinet de domo sua post se.
si numerus mensiū eius dimidietur. Numquid de
um quispiam docebit scientiā. qui excelsos iu
dicat. Iste moritur robustus. et sanus diues
felix. Lactes ei plene sunt ubere. et medul
le ossa illius refrigerantur. Ille uō mortuus est
anima
amaricatus. et absq; ullo gaudio. et sicut simul in
pulueꝛe dormient. et uermes operient eos. Ecce
scio cogitationes uestras. et consilia quibus
me iniquas. Dicitis enim. Ubi ē domus
pnceps. et tabernacula impioꝝ. Interrogate
quemlibet de uiatoribus. et eoꝝ ea melius
cognoscetis. Quia malus preparatur in die
malicie. et ad diem furoris ducetur. Quis
arguet coram eo uiam ei. et quod fecit
illi. Ipse ad sepulchra ducetur. et in congere
mortuoꝝ uigilabit. Dulcis fuit glaꝛe
uallis. et post se omnem hominem trahet. sicut
et innumerabiles. Quomodo igitur consola
mini me frustra. cum et responsio uestra repug
nare ostendat ueritati.

XXII Respondens aut eliphaz themanites
dixit. Numquid deo quasi potest homo. et qui
cōpositus est sapiens. Quid prodest si iustus fue
ris. aut quid ei refert si immaculatam
fueris uiam tuam. Numquid timens arguit
te. et ueniet tecum in iudicium. Nōne pro ma
litia tua multa. et infinita iniquitati
bus tuis. Abstulisti enim pignus fratris tui
sine causa. et uestimenta nudis
detraxisti. Aquā lasso nō dedisti. et famelico
subtraxisti panē. Fortissimus brachij tui
possidebit terrā. potentissimus obtine
bit eam. Viduas dimisisti uacuas.

ē. Nunquid inbecillis. Et sustentans brachium ei qui nō ē fortis. Cui debilis assistit. Forsitan illi qui nō hē sapientiā. prudentiā suā ostendit plima. Quē docē insanis. Nomine eum qui fecit spiritū. Cuius gigantes sub aquis gemūt. qui habitant ei etc. Nud ē infernus cōtra illo. nullū ē operimēt perditōi. Qui extendit aquilonē sup nāciū. appendit terrā sup nichilo. Qui ligat aquas in nubibus suis. ut nō erumpat pariter desup. Qui tenet vultū solii sui. expandit sup illud nebulam suā. Terminū circūdedit aquis usq; dum finiant lux cū tenebre. Colūpne cēli contremiscūt. pauēt ad nutū ei. In fortitudine illi repente maria aggregata ē. prudentia ei percussit superbū. Spūs ei ornauit celos. obstetricante manu ei. eduxit ē coluber tortuosus. Ecce hī extrema dē sunt ex parte. et cū vix parvam stillam sermōis audiuimus. quis potest tonitrui magnitudinē ei intueri.

XXVII Addidit q; iob assumens parabolā suā. dixit. Vivit dē qui abstulit iudiciū meū. et omnipotēs qui amaricauit aiā meā. quia donec stat halitus me. et spūs dī in naribus meis. non loquētur labia mea iniquitatē nec lingua mea meditabit mendaciū. Absit me. ut iustos vos ego iudicē. Donec deficiam. nō recedam ab innocentia mea a me. Iustificationē meā q; cepi tenere nō deseram. et enī reprehendit me cor meū in cūctis diebus meis. ut impī inimicus meus. adūsarius meus sit iniquus. Quis ē ē spes hypocrite. si auare rapiat. nūq; liber de aiā ei. Numquid clamorē ei audiet dē cū venerit sup eum angustia. aut poterit in omnipotente delectari. invocare dīm in omni tpe. Docebo vos per manum dī q; omnia hēt nec abscondam. scio ego vobis. et quid sine ei vana loquimini. Hec ē pars hoīs impii ap dīm. et hereditas violentorū. q; ab omnipotente suscipiēt. Si multiplicati fuerint filii ei in gladio erunt. et nepotes ei nō saturabuntur pane. Qui reliqui fuerint ex eo sepelientur in interitu. nec plorabunt vidue illi. Si congregauerit quasi terrā argentū. et sicut lutū parauerit vestimēta. Parabit quidē sed iustus vestietur illis. et argentum innocens dividet. Edificauit sicut tinea domū suā. et sicut custos fecit umbraculū. Dives cū dormierit nichil secū auferet. aperiet oculos suos nichil inueniet. Assūpsit eum ei quasi aqua. nocte opprimet eum tempestas. Uret eum ventus urens. et auferet. et auferet eum de loco suo. et conteret sup eum nō parcet. de manu ei fugiens fugiet. et stringet eum vir ad manū suam.

Et sibilabit sup illum vir gressus loci ei. XXVIII

Habet argentum venarum suarum indagine auro locus ē in quo conflatur. ferrum de terra tollitur. et lapis solutus calore ē in aurum. Tēp posuit tenebras. et umbrosa. et nē ipe videat. lapidē qui educunt venti aperiri. Quē quasi torrentes perrumpunt. et in abscondito oculus eius omne pretiosum vidit. Et fluminum scrutatus ē sapiā et in lucem producit abscondita. Sapia aut ubi inuenitur. et quis ē locus intelligētie. Nescit hō pretium eius. nec inuenitur in terra suauiter viuentiū. Abyssus nō ē mecū. et mare loquitur nō ē mecū. Nondabitur aurū obrizū pro ea nec appendetur argentū in permutatione ei. Non conferetur auro tinctile babylonicum. nec lapide onychino pretiosissimo et saphiro. Nō adequabit ei aurū nec vitrum nec commutabuntur pro ea vasa auream. Excelsa et eminentia nō intuemini bene quidē ei. Tenebre aut sapiā preoculos. nō adequabitur ei topazion de ethiopia. nec mundissimo apponetur. Unde ergo sapia venit. et quis ē locus intelligentie. Abscondita ē ab oculis omnium volucrum celi latet. Perditio et mors dixerunt. Auribus nris audiuimus famā ei. Deus intelligit viā eius. Ipe novit locum illius. Ipe enī fines mundi intuet. et omnia q; sub celo sunt respicit. Qui fecit ventis pondus. et aquas appendit in mensura. Quando ponebat pluuiis legē. et viā procellis sonantibus. tunc vidit illam. et enarrauit. et estimauit. et scrutatus est. Dixit autē hoī. Ecce timor dñi ipe ē sapia. recede a malo intelligentia.

XXIX Addidit quoq; iob assumens parabolā suā. et dixit. Quis mihi tribuat ut sim mensis pristinis. secūm dies quibus deus custodiebat me. quū splendebat lucerna sup caput meū. et ad lumen eius ambulabā in tenebris. sicut fui in diebus adolescentie mee. quū secreto deus erat in tabernaculo meo. quū adhuc omnipotēs mecū. et circūstantes me pueri mei. quū lauabā pedes meos butiro. et petra fundebat mihi rivos olei. quū egrediebar ad portā civitatis. et in platea parabā cathedrā mihi. Viri

lunt me inuenes. abscondebantur. sene
ssiti gaudent subsant. pauper. ossilabat
loqu. indignum sup pondus oculis. Ve
ei qui odiebant duisce. indigna erga gar
nem sus abebat. dure audent lenticia
barge. oculus audent testimonii redde
bat mi. Si ibissem pauper auferrent
pupillu au no erit dolore. Sitiebam p
tum sup me nemebat. cor mihi desola
uit sum. Sustinia mihi sum. sicut um
me sicut stimito. diadem me mihi
meo. Oculus fui ceci. pes claudo. pie
eram pauper. causa q nesciebam. diligen
nissime inuestigabam. Conterebam mo
lac iniqu. de dentib illius auferebam
ppm. Dicebam. Cum iuuenculo meo mo
ar. sicut palma multiplicabo dies.
radix mea aperta e secus aquas. ros
morabitur in messione mea. Gla mea
sp renouabitur. arc mea in manu mea
instituabatur. Qui me audiebant exp
tabant silu. tacebant ad consiliu
meu. Verbis meis addere nichil audebant.
stillabat eloqu meu. Expe
tant sicut pluuia. os suu aperiebant q
adumbre dierum. Si qui ridebam ad eos
no credebant. et lumine mi cadebat n
terra. Suadebam ut abeat sedebam pri
Cum sederet q rex delectante exercitu. cu
tatis me circuit tristis.

Xxv.

Nunc autem derident me iuniores tpe
quoz no dignabar ponere. cu canib
gregis mei. Cuius fortitudo manuu erat
in quibus consummatus in egestate
et fame. qui rodebant mihi
linidine squalentes calamitate. qui
mandebant herbas arboru cortices.
pulpa eoz. Qui de medio eiciebantur
rapientes eum singli conclamabant. ad eos
clamore aut rubam. In torrentib habitare
coacti. in cauernis terre et in scopulis.
gentes. Qui inter huiusmodi lasciuiebant
et subsannabant delicias apparebam. filii
illustroz. ignobiliu. inuersi pene no
paucitate. Nunc autem canticu eoz
sum. factus sum eis in prouerbiu. Abhoz
me. elongant fugiunt ame. frenu mei
exposuerunt no uererentur. q contra e fra
pu. affligere me. frenii posuerunt me
ii. Ad dexteram orientis calamitate e me
pedes mei subuerterunt. pedes meos sibi
parauerunt. et obsiderunt. qui fluctib semitas eius
dissipauerunt. contem mihi. insidiati
sunt mihi. et preualuer. no fuit qui ferret
auxiliu. Quasi rupto muro. aperti
sunt inruerunt sup me. ad mare misi
ae deuolui sunt. et cadet sup me calu

lum. Abstulisti spm meu desiderii mei. nubes
transiit salus mea. Nunc aut inuenit
me marcescit dies afflictionis. Nocte ossa mea perforantur dolore
qui me comedunt no dormiunt. Immuta
mentum eoz assumitur uestimenti meu. circu
dedit me. sicut lutu assimilatus sum fauille et cinis. Clamo
ad te no exaudis me. sto no respicis
me. Mutatus es mihi crudelis. in duritia
manus tue aduersaris mihi. Elleuasti me. et quasi
ui ponens elisisti me nimis. Scio enim q
morte trades me. ubi domus est omni uiuenti
Verumtamen no ad consumptione eoz omnes
manus mea. si corruerit q per salutem
flebam quondam sup eo qui afflictus erat
egenus anima mea paupe. Expectabam
lucem. uenerunt mihi mala. prestolabar
lucem. et ecce tenebre. Intestina mea
effuerbuerunt absq ulla requie. preuenerunt
me dies afflictionis. Moerens incedebam sine
furore surgens inquietus clamabam ad
fratres meos. et struthionum. Cutis mea
denigrata e super me. ossa mea aruerunt
prematura mea e inluuium gaudium mea
in organum meu in uocem flentiu.

xxvi

Pepigi fedus cum oculis meis. ut ne co
gitarem quidem de uirgine. Quam enim
partem habet de deus desup. et hereditate omnipo
tens de excelsis. Nunquid non perditio e iniquo.
et alienatio operantibus iniquitatem. Nonne
ipse uidet uias meas. et cuncta gressus me
os dinumerat. Si ambulaui in uanitate. et
festinauit in dolo pes meus. appendat me in
statera iustu. et sciat deus simplicitatem mea.
Si declinauit gressus meos de uia. et secut
est oculus meus. et in manib meis adhesit
macula furtu. Si uidelicet comedam
pane meu et extraneus non comederit ex eo. quia
ab infantia mea creuit mecu miseratio. et de
utero matris mee egressa est mecu. Si despexi
perientem eo q non haberet indumentu. et absq operto pauperem. Si non
benedixerunt mi lateris mei. et de uellere ouium meaz

elefacē ē oculum ē pupillā manū meā ē
nluderē me. Ipsum suspicē humer mō a
mentum sūm cīdam. brachiū meū ofrmg
tur ei ē ossib. Sēp enim qī timuec ē me
fluer mmu dñi. Apnd ei fortē nō pony.
Sapiam meā robur meū. robustēo ē
fidima mā. Et lenē sum ē dumq; mīe
mulus. equa plima regnū mam meā. S
mda solē cum fulgeret. luna mobemē cla
re. Letatū ē m̄ abscondito cor meū. ob
culat ē mā meā ore meo. q̄ ē mag
ma mea. ingentia q̄ dñs abundmi.
Si gaudē sum ad ruinā ei qui me odit
ē exultauī. q̄ inuenit ei malū. Non ē
data ad peccandū guttur meū. ut expetet
maledictē ānā ei. Si nō dixer q̄ntab
naculi mei. cuis det de carnib ei. ut sa
turem. foris nō mansit peregrin. ostiū
meū viatorū patuit. Si absconda q̄ hō
peccm meū. ē celauī mīam nō magna
tē meā. ē expauī ad multitudinē turbā
ā. ē desperto ignominia circūdet me. de sīl
magnū meū. nec egressus ē ostiū meū.
Quis mi tribuat audientē me. ut desīdiū
meū. omnīp̄ audiat. ē libellū scribat q̄
qui iudicat ut in humero meo portē illū.
ē circūdem illū. q̄si coronā mi. ē p singlos
gressus meos pnūciabo illū. q̄si pncipi of
feram eum. Si abscōdī me tm̄ meā cla
mat. ē nō q̄ culpa ei delent. ī fortē
ē cinerē absq; pcussa. ē animā ag
colarū ei afflixi. ē p frustrō erubescat mi
nibulus. ē pro deo spīna.

XXXII Omisit. aūt mea ut ih̄ ꝓ̄ iob. eo
q̄ iust ē iudicat. Et vnus de magna
tib̄ belus. filius barachiel buzites. de cog
natione ram. frāt ē aūt abdiam iob
eo q̄ ait se ē dicer cum ds. ē ira ad
iūm. ē indignat ē ei eo q̄ nō
iustificet ē p anīas. ē nō ab
deprimat iob. ē ignorat belus ex
tunc iob loquit. eo q̄ senectē cēsē qui
loquebat. Cum aūt audiss q̄ ꝓ se ī
iustificet. ait ē iudeām. ē ira ei
bilis barachiel buzites dixit. Iuuenes sū
tpe ego aūt antiquiores. ī eo ē verī
ē timui ē ueritus sum indicare tibi mei
scīa. Sperabam enī q̄ etās plures loquerent.
ē annos multos ē docerēt sapiēt. Sed
ut video spūs ē in hoīb. ē inspiratio om
nipotētis dat intellegentiā. Non sūt lon
gēui sapientes. nec senes intelligunt
iudiciū. Ideo dixi audite me. ostendā
tibi etiam ego mea scīa. Expectauī ē
audiui ego mea scīa. Expectauī ē
sermones tuos. Audiam prudentiā tuā.
tonec disceptationum tuarū. ē tonec pu
tabam nos ad dicē. Obstupebam. ē ut

nullus nō ē qui arguat possit iob. ē p̄de
rint ab sermib̄ ei. Ne forte dicatis nos
inuenim sapientiam. ē proicit eum nō hō. n
ab locutē ē mī. ē ego nō sermonib̄ eius
p̄dolo illi. Expauit. nō poter vltra ab
stulerūt sine eloquio. Quia q̄ expectau
nō sunt loquti. steterūt nec poterunt vltr
p̄tulerūt ex pte mea. ē ostendā scīa
mea. Plenus ē sum enī sermonib̄. coar
tat me spūs ventri mei. En venter meus
absq; spiraculo. q̄si lagunculae nouae dis
rupt. loqr respirabo paululū. Aperiā la
bia mea. ē loquar. Nō accipiā psonā uiri
ā dīm hoī nec equabo. Nescio enī q̄ dem
subsistam. si p modicū tollat me fac
tor meus.

XXXIII Audi q̄so iob eloquia mea. ē omēs
mōs meos ausculta. Ecce aperui os meū. lo
quetur lingua mea mīabilib̄ meis. Ex
plicatione cordis mei sermones mei. ē scīa labia
mea puram loquentur. Spūs dei fecit me. ē
spiraculū omnipotētis uiuificauit me.
Si potes. rōdē mihi. ordina mihi cōsi
stere. ecce me sicut ē te fact ds. ē ego de
lutea creatus sum. Verūtamen mi
meus non te terreat. ē eloquentia
mea non sit tibi grauis. Dixisti enī auribus meis
ē vocē sermonū tuorū audiui. Mundus
sum ego. ē absq; delicto nitidus. ē im
maculat. nec ē inq̄tas in me. Querelas me aduer
sus me numerat. ē me putat inimicū sibi.
Posuit in nerui pedes meos. custodiuit omnes semitas meas
ē ad cogitatus meos nō ē inuenta. Ecce in hoc
nō es iustificat. respondeo tibi q̄ maior sit deus homine.
ē quid contendis aduersus eum. q̄ nō ad omnia uerba reddit
tibi. q̄ semel loquitur ds. ē secūdo idipsum nō repetit. p
somnū visionē nocturnā. q̄ irruit
super homines. ē dormiunt in lectulo. tūc
aperit aures virorū. ē erudiēs eos instruit
in disciplina. ut auertat hoīem ab incepto
ē liberet eum a superbia. ut eruat aīam eius
a corruptione. ut illi ut nō transeat in
gladium. Increpat q̄ p dolorē in lectulo
ossa eius ē marcescere facit. Abhōia
bilis ei fit panis eius ānē. ē desiderabilis
ei cibi eius. Attenuata sunt caro eius ā
visa que tecta fuerant nudabunt. Ap
propinquauit corruptōi aīa eius. ē uita
illius mortiferis. Si fuit pro angelus
loquens unus de mille. ut annūciet hoī
equitiā suā. Miserebit ei ē dicet. Libera
illum ut nō descendat in corruptionē. Inue
ni unde ei rpiem. Consumpta ē caro eius a
supplicio. reuertat ad dies adolescen
tiae sue. Deprecabitur dm. placabilis
erit ei. ē intebit faciē eius in iubilo.
ē reddet hoī iustitiā suā. Respiciet

hō dicere. ꝓcessum. uere deliqui. ut eū
digneꝛ nō recipi. Dimitte mihi ne ꝑ
mittā. ꝙ iniquit̄ luce inde. Hæc ꝑ omia
operat̄ dꝰ uir̄ mult̄ ꝑ ingiō. ut reuoce
aīas eoꝝ a corrupcō. illuminet̄ lumine u
ētōꝝ. Audi hec iob. audi me. tace
dum ego loquar. Si aut̄ hec q̄ loquar̄ ꝛ
de me loq̄r. uolo enī te apparere iustū. Qꝛ
si nō ꝛñdes mihi. tace. docebo te sapiā
ꝓ ñiam mea. Iob. cum ꝛ locut̄ est.

XXXIIII

Audite sapientes uba mea. et eruditi
auscultate me. Auris enī uba pbat. et gut
tur esce. gustu dulcedinē. iudiciū eli
gamus nob. et nr̄ ꝙ uidim̄ quid sit melī
Qꝛa dix̄ iob iustꝰ sum. et deꝰ subtulit iudi
cium meū. In iudicando enī me iniquū ē
uolenta sagitta mā absq; ullo pcō. Qꝛ
ē ur ut ē iob qui bibit subsannatiōē qꝛ
aquam. qui graditur cū operibꝰ iqtā
tis. et ambulat cū uiris impijs. Dix̄ enim
non placebit uir deo. et si curreret cū eo
deo non coꝛdam audire me. Absit ab impi
etate. ut abominꝰ̄ potēs iniqtē. Opꝰ enī hoīs
reddet ei. et uia uiꝝ singlos reperiet. Ve
rū deꝰ nō odēnabit frustra. nec omnipo
tens subuertit iudiciū. Quis ꝓstituit alū sup
uā. aut quis posuit sup orbē q̄ fabricat̄ ē. Si di
rexit ad eum cor suū. spīm illi. et flatū ad
se trahet. Deficet omnis caro simul. et ho
mo cinerī reuertet. Dic ergo si habes intellectū. audi
bis. et auribus auscultes uocē eloquij mei. Numquid
qui nō amat iudicū sanari pōt. et quomo
do cum qui multū ē iustꝰ codemnat̄ q̄
dixit regi apostata. qui nocat duces ipiōꝝ
qui ꝓtulit ꝑsonas ꝓncipū. nec cognouit
personā. cum distraheret ꝑ ꝓpem. Opꝰ
enim manuū ei sunt. subito morientur. et
in media nocte turbabunt̄
ꝓp. et ꝓterībunt. et auferent̄ uiolen
tus absq; manu. Oculi enī ei sup uiā
hoīs. et omnes gressꝰ eoꝝ ꝑspicit. Non sunt
tenebre. nec ē umbra mortis. ut abscōdā
tur ibi qui operant̄ iniquitatē. Nec
enim ultra in hoīe ponet̄ ē. ut ueniat ad
deū in iudiciū. Conteret̄ multos. et inue
stigabiles. et stare faciet alios ꝓ eis. Noueꝛit
enī opa eoꝝ. et ideo inducet̄ nocte. et conte
rent̄. Quasi impios plausit eos in loco
uidentib. Qui ꝙ de uestigio recesserunt. et
quasi uias ei intelligē noluerūt. ut ꝓpter
eū intelligerent clamorē egenoꝝ. et au
diret uocē pauꝝ. Ipse enī concedente pa
ce. quis ē qui obpugnet. Sequus abscondit
uultū. quis ē qui ꝑspiciat eum. Et si
gēs et hoīes. Qui regnare facit ypo
critā hoīe. ꝓp peccā ꝓpl. Clama ergo
cur su addam. te qui nō pbibeo. Si erro

in me dice mihi. si iniquitatē locut̄ sū. ultra
addam. Numquid apd̄ te expetet eā. quia displi
cuit tibi. Tu enī cepisti loqui. nō ego. Qd
siquid nosti melius loq̄re. Viri intelligētes
loquant̄ mihi. et uir sapiens audiat me. Iob
aut̄ dolose locut̄ ē. et uba illius nō sonāt disci
plinā. Pat̄ mi pbetur. usq; ad finē. Ne desinā
abhoīe iniquitatis. qui addit sup pec
cata sua blasphemiā. Inter nos ꝑcutiat
gnatur. et ad uchemētiā ꝓuocet uba sua
deum.

XXXV

Dixit iob. Iustꝰ sum. et deꝰ iudicium meum
subuertit. et cū iudicer mendax. uulnꝰ meū
insanabile. absq; ullis pcīs. Quis ē uir ut bibat
subsannationē sicut aquā. qui graditur cū operā
tibus iniquitatis. et ambulat cū uiris impijs. Dixit
enī. Non placebit uir deo. et si curreret cū eo
deo non coꝛdabit̄ uobis. Sed et uos
prudentes audite me. Absit deū impietas.
et omnipotēti iniquitas. Opꝰ enī hoīs reddet ei.
et uia uiꝝ singlos reperiet. Vere enī deꝰ nō
condemnabit frustra. nec omnipotēs
subuertit iudiciū. Quis ꝓstituit alū sup
uā. aut quis posuit sup orbē q̄ fabricat̄ ē. Si di
rexit ad eum cor suū. spīm illi. et flatū ad
se trahet. Deficet omnis caro simul. et ho
mo cinerī reuertet. Dic ergo si habes intellectū. audi
bis. et auribus auscultes uocē eloquij mei. Numquid
qui nō amat iudicū sanari pōt. et quomo
do cum qui multū ē iustꝰ codemnat̄ q̄
dixit regi apostata. qui nocat duces ipiōꝝ
qui ꝓtulit ꝑsonas ꝓncipū. nec cognouit
personā. cum distraheret ꝑ ꝓpem. Opꝰ
enim manuū ei sunt. subito morientur. et
in media nocte turbabunt̄
ꝓp. et ꝓterībunt. et auferent̄ uiolen
tus absq; manu. Oculi enī ei sup uiā
hoīs. et omnes gressꝰ eoꝝ ꝑspicit. Non sunt
tenebre. nec ē umbra mortis. ut abscōdā
tur ibi qui operant̄ iniquitatē. Nec
enim ultra in hoīe ponet̄ ē. ut ueniat ad
deū in iudiciū. Conteret̄ multos. et inue
stigabiles. et stare faciet alios ꝓ eis. Noueꝛit
enī opa eoꝝ. et ideo inducet̄ nocte. et conte
rent̄. Quasi impios plausit eos in loco
uidentib. Qui ꝙ de uestigio recesserunt. et
quasi uias ei intelligē noluerūt. ut ꝓpter
eū intelligerent clamorē egenoꝝ. et au
diret uocē pauꝝ. Ipse enī concedente pa
ce. quis ē qui obpugnet. Sequus abscondit
uultū. quis ē qui ꝑspiciat eum. Et si
gēs et hoīes. Qui regnare facit ypo
critā hoīe. ꝓp peccā ꝓpl. Clama ergo
cur su addam. te qui nō pbibeo. Si erro

XXXVI

Addens aut̄ iob. et ꝛñdens dixit. Sustine
me paululū. et indicabo tibi. Adhuc enī
hō q̄ pro deo loquar. et expectam scīā meā
aperiā. et operabo meū pbabo ut iustū
sit enī absq; mendacio sermo meus. ꝑfecta
scīa pbabitur tibi. Dō potēte. nō abiicit
sit potens. et nī saluat impios. iudicium pau
peribꝰ tribuit. Nō auferet a iusto oculos su
os. et reges in solio collocat in perpetuū. et illos
exaltatos. Et si fuerint in catenis. et
tineantur funibꝰ paupertatis. indicabit eis opa
eoꝝ. et scelera eoꝝ quia ualenter fuerint. Re
uelabit q̄ aurē eoꝝ ut corripiant. et loquatur
ut reuertantur ab iniquitate. Si audierint
et obseruauerint. complebunt dies suos in bono
et annos suos in gloria. Si aut̄ nō audierint
trāsibunt p gladiū. et consumentur insipien
tia. Simulatores et callidi ꝓuocāt ad
ñi clamabunt et uincti fuerint. Morie
tur in pestilentia aīa eoꝝ. et uita eoꝝ in
effeminatos. Eripiet pauꝑ de angustia

fua. ⁊ relabit nubilatione ante ei. ⁊ gr̃
faluabit te d'ore angustꝰ latissime. ⁊ nõ hñt
similitudinẽ sup̃ se. ⁊ requies aut̃ ipse tue
erit plena purgrudine. Tabis tua q̃si mpi
ludicrata ẽ. cũ ludinũ q; recepisse. nõ n̄ g
super ea. ut aliq; opiniat. ñ multitudo to
lotꝛ metuet te. Deponẽ magnitudinẽ tuã
absq; tribulatione. ⁊ome robustoꝝ fortitu
dine. Ne pretereaꝰ noctẽ. ut ascendat pp eos
Cane ne declines ad iniquitatẽ hanc enim
cepisti p miseriã. Ecce dñs excelsus in fortitudi
ne sua. ⁊ nullꝰ ei similis in legislatoꝛibꝰ. Quis
potest scrutari uias eius aut quis potest dice
re in manifestẽ. Memento q̃ ignores opꝰ ei. de q̃
cecinerũt uiri. o nũq̃ hoies uident eum. ut
quisq; intuear procul. Ecce deꝰ magnꝰ uincens
scientiã nr̃am. nũs annoꝛ ei inuestigabilis. Qui
auferet stillas pluuie. effundit ymbres
ad instar gurgitum qui de nubibꝰ fluunt
q̃ stillauerunt abunde desup. Si uoluerit extem
dere nubem q̃si tentoriũ suũ. ⁊ fulgurare lumẽ
suo desup. cardines q; maris operit. Per ea
quidem iudicat populos. dat escas multis mortalibꝰ
⁊ manibꝰ abscondit lucẽ. ⁊ precipit ei ut ru
rsꝰ adueniat. Annuntiat de ea amicus suꝰ
et possessꝰ ei sit. ad eum possit ascendere.

Audi expauit cor meũ. ⁊ emota ẽ de loco
suo. Audite auditionẽ in furore uocis ei
⁊ sonũ de ore illius procedentẽ. Subtus oẽ celo
qꝫ est. ⁊ lumen illius sup̃ terminos terre. Post
eum rugiet sonitꝰ. tonabit uoce magnitudinis sue. ⁊ non inuestigabitur cũ au
dita fuerit uox ei. Tonabit deꝰ in uoce sua
mirabiliter. qui facit magna ⁊ inscrutabilia. et laudabiles quas non nouimus
plumas. ⁊ ymbres tempestatis de fine sue. Qui
in manu omnium hominũ signat. ut nouerint om
nes opa sua. Ingredietur bestia latibulũ suũ
⁊ in antris suis morabitur. Ab interioribꝰ egre
dietur procella. ⁊ ab arcturo frigus. Flatu
de celesti gelu. ⁊ rursum latissime fundit
ur aque. Frumenti desiderio nubes. ⁊ nubes
spargunt lumen suũ. Qui circumagitur p circuitũ
quocũq; eas uoluerint gubernantes. ut
faciant omne q̃ precepit illis super faciem orbis terre
sue. sive in una tribu sive in terra sua. sive in loco
misericordie sue. eas inuenire faciet. Auscul
ta hec iob. sta ⁊ considera mirabilia dei. Numquid scis
aut precepit deꝰ pluuiis. ut ostenderent lucem
nubium ei. Numquid noscis semitas nubium
magnas. ⁊ perfectas scientias. Nonne uestimẽ
ta tua calida sunt. cũ perflata fuerit terra au
stro. Tu forsitan cum eo fabricatꝰ es celos. q̃
solidissimum sunt quasi ere fusi. Ostende nobis
quid dicamus illi. Nos quippe inuolumur tene
bris. Quis narrabit ei que loquimur. Etiã
si locutus fuerit homo deuorabitur. Aut numquid ul

dentur lucẽ subito aer cogetur in nubes. nisi
ue uentus fugabit eas. Ab aquilone au
rum uenit. ⁊ formidolosa laudatio. Deꝰ
ne cum inuenire non possimus. Magnus fortitu
dine. iudicio. ⁊ iustitia. ⁊ enarrari non pote
rit. Ideo timebunt eum uiri. cum uidebunt
omnes qui sibi uidentur esse sapientes.

Respondens autem dñs ad iob de turbine dix.
Quis est iste inuoluens sententias mihi imperi
tis. Accinge sicut uir lumbos tuos. interro
gabo te. ⁊ tu mihi. Ubi eras cũ ponebam fun
damenta terre. Indica mihi si habes intelligentiã.
Quis posuit mensuras eius si nosti. Aut quis te
tendit super eã lineã. Super quas bases illi solidate
sunt. aut quis demisit lapidem angularem
eius. cũ me laudarent simul astra matu
tina. ⁊ iubilarent oes filii dei. Quis clau
sit ostiis mare cũ erumperet quasi de uulua
procedens. cũ ponerem nubem uestimentum eius. ⁊ ca
ligine illud quasi pannis infantie obuolue
rem. Circumdedi illud terminis meis. ⁊ po
sui uectes ⁊ ostia. ⁊ dixi. Usq; huc uenies
⁊ non procedes amplius. ⁊ hic confringes tumentes
fluctus tuos. Numquid post ortum tuum precepisti
diluculo. ⁊ ostendisti aurore locum suum. ⁊ te
nuisti extremum terre. ⁊ excussisti impios exinde. Restituet ut lutum signaculum.
⁊ stabit sicut uestimentum. Auferetur ab impiis
lux sua. ⁊ brachium excelsum confringetur. Nũ
quid ingressus es profunda maris. ⁊ in nouissimis abyssi deambulasti. Numquid aperte
⁊ sunt portæ mortis. ⁊ ostia tenebrosa tu
disti. Numquid considerasti latitudinẽ terre. Indica mihi si nosti omnia. in qua uia habitet lux. ⁊
tenebrarum quis locus sit. ut ducas unumquodq; ad
terminos suos. ⁊ intelligas semitas domui ei.
Sciebas tunc q̃ nasciturus eras. ⁊ numerus die
rum tuorum noueras? Numquid ingressus es
thesauros niues. aut thesauros grandinis
aspexisti. q̃ præparaui in tempus hostis. in diem pug
ne et belli. Per quam spargitur lux. dividi
tur estus super terram. Quis dedit uehementissimo
imbri cursum. aut sonantis tonitrui
et pluuie super terram. absq; homine habitante. in deserto. in quo
mortalium nemo est. ut impleret inuia et de
sola. ⁊ produceret herbas uirentes. Quis est
pluuie pater. aut quis genuit stillas roris.
de cuius utero egressa ẽ glacies. ⁊ gelu de celo quis
genuit. Infelicium instar lapidis aque durantur.
et superficies abyssi constringitur. Numquid
coniunges micantes stellas pleiades. aut gy
rum arcturi poteris dissipare. Numquid pro
ferre lucifer uespere facit. et uesperum super
oriturum ducet? Numquid nosti ordinem eli
⁊ pones rationem eius in terra. Numquid elevabis
in nebula uocem tuam. ⁊ impetus aquarum operi
et. Numquid mittes fulgura ut eant

ūtenta ducere ē ablūm. Quis posuit mu
sēb; hōis sapiā. ul' quis dedit gallo intelligē
tiam. Quis enarrabit celos rationē. aut
tum poli quis dormire faciet. Quando fun
dabat pulmē mitra. ⁊ glebe agregabantur
Nūqd capies leena ꝓdā. ⁊ ānā catulor ei im
plebis. qñ subsunt in antris. ⁊ insidiēt; ⁊
fodiantur. Quis ꝑparat cornico escā suā. qñ pu
lli ei ad dñm clamant grgantes eo q; nō
hābt cibū.

XXXVII xxxvi Numquid nosti tpe partū ibicē petre
ul parturiunt cervē obstetrix. Dinume
rasti mēses cōceptus eaz. ⁊ nosti tpe pariū ꝑ
curuantur ad fetum ⁊ parium. rugitus
emittunt. Separāt filios eaz. ⁊ pgrunt ad
pastum. egrediunt ⁊ nō reuertuntur ad eos
Quis dimisit onagrū liberū. ⁊ vincula ei
quis solauit. Cui dedi inolitudinē ūmū
⁊ tabernacula ei mīra salsugīnis. Contem
nit multitudinē ciuitatis. clamorē exa
ctoris nō audit. Circuispicit montes pa
scue sue. ⁊ uirentia quęq; perquirit. Nūq
quid uolet rinoceros seruire tibi. aut mo
rabitur ad presepe tuū. Nūquid alliga
bis rinocerotem ad arandū loro tuo. aut
franget glebas vallis tibi. Nūquid fidu
ciam habes mī magna fortitudinē ei. ⁊
relinques ei labores tuos. Nūqd credes
ei. qñ reddet semē ⁊ aream tuā aggre
get. Penna struthionis filiis ē permixta herodio. ⁊ ac
cipitri. Quando dereliquit in terra ova sua
tu fotasti in pulue calefacta ea. Obliuisca
tur q; pes conculet ea. aut bestia agri conte
dat. Duriter ad filios suos ql nō sint tui. frū
stra laborauit nullo timore cogente. Pri
uauit ē eā dē sapiā. nec dedit illi intellec
tum. Cum tpe fuit manum alacē
erigit. deridet equitē. ⁊ ascensorē ei. Nū
quid prebes equo fortitudinē. aut circūda
bis collū ei hinnitu. Numquid suscitabis
eum q; locustas. Gla narium ei terror. Ter
rum ungula fodit. exultat audacter in
occursum pergit armatis. contemnit pau
rē nec cedit gladio. Sup eum sonabit
pharetra ūtrumq; fulgebit hasta ⁊ clipeus feruēs
⁊ fremens ferbet terram. nec reputat tu
be sonare clangorē. Ad audientē buccina
dicit Vah. ⁊ procul odorat bellum. exor
tationē ducum. ⁊ ululatū exercitus. Nūqd
p sapiā tuā plumescere accipiter expandet
alas suas ad austrū. Aut ad preceptū tuū
cleuabitur aquila. ⁊ iuxta ponet nidū
suū. In petris manet. ⁊ inpetrupe silicis
⁊ munitissimis locis rupibus. Inde
speculatur escam. ⁊ de longe oculi ei prospi
ciunt. Pulli ei lambent sanguinē. ⁊
vbicūq; cadauer fuerit statim adest. Et adiecit

dñs ⁊ locutus ē ad iob. Numquid q; contendit cū
deo tam facile acquiescet. Qui arguit dñm
debet etiā ei. Respondens aut iob dño dixit. Quia
leuis locutus sum. quid dicā. manum
meam ponā sup os meū. Vnū locutus sum qđ
utinā nō dixissem. alterū quibus ultra me
dium.

xl. XXXVIII Respondens aut dñs iob de turbine dixit. Ac
cinge sicut uir lumbos tuos. interrogabo te
⁊ responde mihi. Numquid irritum facies iudiciū
meū. condemnabis me. ut tu iustificeris. Si
quid brachium habes sicut deus. ⁊ si voce simili tonas. tu
da te decorē. ⁊ sublimare erige. ⁊ esto gloriosus
⁊ speciosus induere vestibus. Dispge superbos
furores tuos. ⁊ respiciens omnes arrogantes
humilia. ⁊ conterens impios in loco suo. Abscon
de eos pulueri simul. ⁊ facies eorum inprimes
in ergastulo. Confitebor q; saluare te possit dextera
tua. Ecce behemoth quē feci tecū. fenū sicut
bos comedet. Fortitudo eius in lumbis eius. ⁊ uir
tus illius in umbilico ventris eius. Constringet
caudam suā sicut cedrū. Nervi testiculorū
ei perplexi sunt. ossa eius fistule ereē.
cardillago illius sicut lamine ferree. Ipse
principium est uiaz dei. qui fecit eum applica
bit gladiū ei. Montes herbas ferūt
omnes bestie agri ludent ibi. Sub umbra dormi
et in secreto calami. ⁊ loco humentib;. Pre
gunt umbre umbrum ei. circūdabūt eū salices torrentis.
Ecce absorbebit fluuiū ⁊ nō mirabitur. Et fiducia q; influat iordanis
in os ei. In oculis ei qui capiet eum.
in laqueis perforabit naresq; eius. Numquid extrahes
bestiā leuiathan hamo. ⁊ fune ligabis linguā
eius. Nūquid pones circulū in naribus ei
⁊ armilla perforabis maxillā eius. Nūquid
multiplicabit ad te preces. aut loquetur
mollia. Numquid feriet tecū pactū. ⁊ ac
cipies eum in seruū sempiternū. Numquid illudes
ei sicut uni. aut ligabis illum ancillis tuis. Con
fodient eum amici. diuident illum negotia
tores. Numquid implebis sagenas pelle ei.
⁊ corycium piscis capite illius. Pones super
eum manum tuā. memento belli. nec ultra ad
dere loqui. Ecce spes ei frustrabit eum. ⁊ in xli.
videbi; aspectu ferpentis. Nō ei crudelis
suscitabo eū. Quis ē iste p qui ego meos. Qui
mihi dedit ꝑ quem reddam ei. Omnia q; sub cae
lo sunt mea sunt. Nō tacebo ei. ⁊ uerbis pote
ribus; ⁊ ad dependendū apposite.

XXXIX Quis revelabit faciē indumenti ei. ⁊ i
medium oris ei quis inferet. Portas
vultus ei quis aperiet. Per gyrum dentes
ei formido. Corpus ei ut scuta fusilia. ⁊
compactū squamis se premētibus. Vna uni con
gregatur. nec spiraculū quidē medium pcedit.

Ps. Dñe ne in furore tuo arguas me neq; in ira tua corripias me. Miserere mei dñe quoniam infirmus sum. Sana me dñe quoniam conturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est valde. Sed tu dñe usquequo. Convertere dñe et eripe animam meam. Salvum me fac propter misericordiam tuam. Quoniam non est in morte qui memor sit tui. In inferno autem quis confitebitur tibi. Laboravi in gemitu meo lavabo per singulas noctes lectum meum. Lacrimis meis stratum meum rigabo. Turbatus est a furore oculus meus inveteravit inter omnes inimicos meos. Discedite a me omnes qui operamini iniquitatem quoniam exaudivit dominus vocem fletus mei. Exaudivit dominus deprecationem meam dominus orationem meam suscepit. Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei convertantur et erubescant valde velociter.

Ps. Domine deus meus in te speravi salvum me fac ex omnibus persequentibus me et libera me. Nequando rapiat ut leo animam meam dum est redimens neque est qui redimat neque est qui salvum faciat. Domine deus meus si feci istud si est iniquitas in manibus meis. Si retribui retribuentibus mihi mala decidam merito ab inimicis meis inanis. Persequatur inimicus animam meam et comprehendat et conculcet in terra vitam meam et gloriam meam in pulverem deducat. Exurge domine in ira tua et exaltare in finibus inimicorum meorum et exurge domine deus meus in praecepto quod mandasti et synagoga populorum circumdabit te et propter hanc in altum regredere. Dominus judicat populos judica me domine secundum justitiam meam et secundum innocentiam meam super me. Consumetur nequitia peccatorum et diriges justum scrutans corda et renes deus justus. Adjutorium meum a domino qui salvos facit rectos corde deus judex justus fortis et patiens numquid irascitur per singulos dies. Nisi conversi fueritis gladium suum vibrabit arcum suum tetendit et paravit illum. Et in eo paravit vasa mortis sagittas suas ardentibus effecit. Ecce parturit injustitiam concepit dolorem et peperit iniquitatem. Lacum aperuit et effodit eum et incidit foveam quam fecit. Convertetur dolor ejus in caput ejus et in verticem ipsius iniquitas ejus descendet. Confitebor domino secundum justitiam ejus et psallam nomini domini altissimi.

Ps. Domine dominus noster quam admirabile est nomen tuum in universa terra quoniam elevatur magnificentia tua super coelos. Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos ut destruas inimicum et ultorem. Quoniam videbo coelos tuos opera digitorum tuorum lunam et stellas quae tu fundasti. Quid est homo quod memor es ejus aut filius hominis quoniam visitas eum. Minuisti eum paulo minus ab angelis gloria et honore coronasti eum et constituisti eum super opera manuum tuarum. Omnia subjecisti sub pedibus ejus oves et boves universas insuper et pecora campi. Volucres coeli et pisces maris qui perambulat semitas maris. Domine dominus noster quam admirabile est nomen tuum in universa terra.

Confitebor tibi domine in toto corde meo narrabo omnia mirabilia tua. Laetabor et exultabo in te psallam nomini tuo altissime. In convertendo inimicum meum retrorsum infirmabuntur et peribunt a facie tua. Quoniam fecisti judicium meum et causam meam sedisti super thronum qui judicas justitiam. Increpasti gentes et periit impius nomen eorum delesti in aeternum et in saeculum saeculi. Inimici defecerunt frameae in finem et civitates eorum destruxisti. Periit memoria eorum cum sonitu et dominus in aeternum permanet. Paravit in judicio thronum suum et ipse judicabit orbem terrae in aequitate judicabit populos in justitia. Et factus est dominus refugium pauperi adjutor in opportunitatibus in tribulatione. Et sperent in te qui noverunt nomen tuum quoniam non dereliquisti quaerentes te domine. Psallite domino qui habitat in Sion annuntiate inter gentes studia ejus. Quia requirens sanguinem eorum recordatus est. Non est oblitus clamorem pauperum. Miserere mihi domine vide humilitatem meam de inimicis meis. Qui exaltas me de portis mortis. Ut annuntiem omnes laudationes tuas in portis filiae Sion exultabo in salutari tuo. Infixae sunt gentes in interitu quo absconderunt pedem suum in laqueo isto quem absconderunt comprehensus est pes eorum. Cognoscetur dominus judicia faciens in operibus manuum suarum apprehensus est peccator. Convertantur peccatores in infernum omnes gentes

quae obliviscuntur deum. Quoniam non in finem oblivio erit pauperis patientia pauperum non peribit in finem exurge domine non confortetur homo judicentur gentes in conspectu tuo. Constitue domine legislatorem super eos sciant gentes quoniam homines sunt. Ut quid domine recessisti longe despicis in opportunitatibus in tribulatione. Dum superbit impius incenditur pauper comprehendantur consilliis hujusmodi quae cogitant. Quoniam laudatur peccator in desideriis animae suae et iniquus benedicitur exacerbavit dominum peccator secundum multitudinem irae suae non quaeret deus neque est deus in conspectu ejus inquinatae sunt viae illius omni tempore. Auferuntur judicia tua a facie ejus omnium inimicorum suorum dominabitur. Dixit enim in corde suo non movebor a generatione in generationem sine malo. Cujus maledictione os plenum est et amaritudine et dolo sub lingua ejus labor et dolor. Sedet insidiis in occultis ut interficiat innocentem. Oculi ejus in pauperem respiciunt insidiatur in abscondito sicut leo in spelunca sua. Insidiatur ut rapiat pauperem rapiat pauperem dum attrahit eum. In laqueo suo humiliabit eum incurvabitur cadet cum dominabitur paupertatibus. Dixit enim in corde suo oblitus est deus avertit faciem suam ne videat in finem. Exurge domine deus exaltetur manus tua ne obliviscaris pauperum. Propter quid irritavit impius deum dixit enim in corde suo non requiret. Vides quoniam tu labores et dolorem consideres ut tradas eos in manus tuas. Tibi derelictus est pauper orphano tu eris adjutor. Contere brachium peccatoris et maligni quaeretur peccatum illius non invenies. Dominus regnabit in aeternum et in saeculum saeculi peribitis gentes de terra illius. Desiderium pauperum exaudivit dominus praeparationem cordis eorum audivit auris tua judicare pupillo et humiliato ut non apponat ultra magnificare se homo super terram.

In te domine speravi dixi non confundar in aeternum in justitia tua libera me et eripe me inclina ad me aurem tuam accelera ut eruas me esto mihi in deum protectorem et in domum refugii ut salvum me facias quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu et propter nomen tuum deduces me et enutries me educes me de laqueo hoc quem absconderunt mihi quoniam tu es protector meus et fortitudo mea es tu. In manus tuas commendabo spiritum meum redimisti me domine deus veritatis odisti observantes vanitates supervacue ego autem in domino speravi exultabo et laetabor in misericordia tua quia respexisti humilitatem meam cognovisti de necessitatibus animae meae. Et non conclusisti me in manibus inimici statuisti pedem meum in loco spatioso miserere mei domine quoniam tribulor conturbatus est in ira oculus meus anima mea et venter meus. Defecit in dolore vita mea et anni mei in gemitibus infirmata est in paupertate virtus mea et conturbata sunt ossa mea. Propter omnes inimicos meos factus sum opprobrium vicinis meis valde et timor notis meis qui videbant me foras fugerunt a me. Oblivioni datus sum tanquam mortuus a corde. Factus sum tanquam vas perditum quoniam audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu. In eo dum convenirent simul adversum me accipere animam meam consilliati sunt. Ego autem in te speravi domine dixi tu es deus meus. In manibus tuis sortes meae eripe me de manu inimicorum meorum et a persequentibus me. Illustra faciem tuam super servum tuum salvum me fac in misericordia tua domine non confundar quoniam invocavi te erubescant impii et deducantur in infernum. Muta fiant labia dolosa quae loquuntur adversus justum iniquitatem in superbia et abusione. Quam magna multitudo dulcedinis tuae domine quam abscondisti timentibus te perfecisti sperantibus in te in conspectu filiorum hominum. Abscondes eos in abscondito faciei tuae a conturbatione hominum protegis eos in tabernaculo tuo a contradictione linguarum. Benedictus dominus quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita. Ego autem dixi in excessu meo projectus sum a facie oculorum tuorum. Quare exaudisti vocem deprecationis meae dum clamarem ad te. Diligite dominum omnes sancti ejus quoniam veritatem requirit dominus et retribuet abundanter facientibus superbiam. Confortamini et roboretur cor vestrum omnes qui speratis in domino.

Vnum petiui a dño hanc requiram: ut inhabitem in domo dñi omnibus diebus vite mee. Ut videam voluntatem dñi et protegar templo eius. Quoniam abscondit me in tabernaculo suo in die malorum. Protexit me in abscondito tabernaculi sui. In petra exaltauit me. Et nunc exaltauit caput meum super inimicos meos. Circuiui et immolaui in tabernaculo eius hostiam vociferationis. Cantabo et psalmum dicam dño. Exaudi dñe vocem meam qua clamaui ad te. Miserere mei et exaudi me. Tibi dixit cor meum exquisiui vultum tuum. Vultum tuum dñe requiram. Ne auertas faciem tuam a me. Ne declines in ira a seruo tuo. Adiutor meus es ne derelinquas me. Ne despicias me deus salutaris meus. Quoniam pater meus et mater mea dereliquerunt me. Dñs autem assumpsit me. Legem pone mihi dñe in via tua et dirige me in semitam rectam propter inimicos meos. Ne tradideris me in animas tribulantium me. Quoniam insurrexerunt in me testes iniqui et mentita est iniquitas sibi. Credo videre bona dñi in terra viuentium. Expecta dñm viriliter age et confortetur cor tuum et sustine dñm.

Ad te dñe clamabo deus meus ne sileas a me. Ne quando tacueris a me et assimilabor descendentibus in lacum. Exaudi dñe vocem deprecationis mee dum oro ad te. Dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum. Ne simul trahas me et cum operantibus iniquitatem. Qui loquuntur pacem cum proximo suo mala autem in cordibus eorum. Da illis secundum opera eorum et secundum nequitiam adinventionum ipsorum. Secundum opera manuum eorum tribue illis. Reddere retributionem eorum ipsis. Quia non intellexerunt opera dñi et in opera manuum eius destruet illos et non edificabit eos. Benedictus dñs quoniam exaudiuit vocem deprecationis mee. Dñs adiutor meus et protector meus. Et in ipso confidit cor meum et adiutus sum. Et refloruit caro mea et ex voluntate mea confitebor illi. Dñs fortitudo plebis sue et protector saluationum christi sui est. Saluum fac populum tuum dñe et benedic hereditati tue et rege eos et extolle illos usque in eternum. Ascendite dño filii dei ascendite dño filium arietum. Date dño gloriam et honorem date dño gloriam nomini eius. Adorate dñm in atrio sancto eius. Vox dñi super aquas deus maiestatis intonuit dñs super aquas multas. Vox dñi in virtute vox dñi in magnificentia. Vox dñi confringentis cedros et confringet dñs cedros libani. Et comminuet eas tanquam vitulum libani et dilectus quemadmodum filius unicornium. Vox dñi intercidentis flammam ignis. Vox dñi concutientis desertum et commouebit dñs desertum cades. Vox dñi preparantis cervos et revelabit condensa et in templo eius omnes dicent gloriam. Dñs diluuium inhabitare facit et sedebit dñs rex in eternum. Dñs virtutem populo suo dabit dñs benedicet populum suum in pace. Ad te dñe levavi animam meam deus meus in te confido non erubescam. Neque irrideant me inimici mei etenim universi qui sustinent te non confundentur. Confundantur omnes iniqua agentes supervacue. Vias tuas dñe demonstra mihi et semitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua et doce me quia tu es deus salvator meus et te sustinui tota die. Reminiscere miserationum tuarum dñe et misericordiarum tuarum que a seculo sunt. Delicta iuventutis mee et ignorantias meas ne memineris. Secundum misericordiam tuam memento mei tu propter bonitatem tuam dñe. Dulcis et rectus dñs propter hoc legem dabit delinquentibus in via. Dirigit mansuetos in iudicio docebit mites vias suas. Universe vie dñi misericordia et veritas requirentibus testimonium eius et testimonia eius.

Domine ne in furore tuo arguas me neque in ira tua corripias me. Quoniam sagitte tue infixe sunt mihi et confirmasti super me manum tuam. Non est sanitas in carne mea a facie ire tue non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum. Quoniam iniquitates mee supergressa sunt caput meum et sicut onus grave gravate sunt super me. Putruerunt et corrupte sunt cicatrices mee a facie insipientie mee. Miser factus sum et curvatus sum nimis tota die contristatus ingrediebar. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus et non est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sum nimis rugiebam a gemitu cordis mei. Domine ante te omne desiderium meum et gemitus meus a te non est absconditus. Cor meum conturbatum est dereliquit me virtus mea et lumen oculorum meorum et ipsum non est mecum. Amici mei et proximi mei adversum me appropinquabunt et steterunt et qui iuxta me erant de longe stabant. Et vim faciebant qui querebant animam meam et qui inquirebant mala mihi locuti sunt et dolos tota die meditabantur. Ego autem tamquam surdus non audiebam et sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo non audiens et non habens in ore suo redargutiones. Quoniam in te domine speravi tu exaudies me domine deus meus. Quia dixi nequando supergaudeant inimici mei et dum commouentur pedes mei in me magna loquuntur. Quoniam ego in flagella paratus sum et dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annuntiabo et cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei vivunt et confortati sunt super me et multiplicati sunt qui oderunt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi quoniam sequebar bonitatem. Ne derelinquas me domine deus meus ne discesseris a me. Intende in adiutorium meum domine virtutis mee salutis mee. Iudica me domine deus meus secundum iustitiam tuam et non insultent mihi inimici mei. Ne dicant in cordibus suis euge euge anime nostre ne dicant absorbuimus eum. Confundantur et reverentur simul qui gaudent malis meis induantur confusione et reverentia qui magnificantur super me. Exultent et letentur qui volunt iustitiam meam et dicant semper magnificetur dominus qui vult pacem servi sui. Et lingua mea meditabitur iustitiam tuam tota die laudem tuam. Deus meus ne elongaveris a me deus in auxilium meum respice. Domine dominus salutis mee tu protexisti super caput meum in die belli. Ne tradas me a desiderio meo peccatori. Exurgat deus et dissipentur inimici eius et fugiant qui oderunt eum a facie eius. Sicut deficit fumus deficiant sicut fluit cera a facie ignis. Sic pereant peccatores a facie dei et iusti epulentur et exultent in conspectu dei. Et delectentur in letitia. Exultate deo adiutori nostro iubilate deo Jacob. Sumite psalmum et date tympanum psalterium iocundum cum cithara. Buccinate in neomenia tuba in insigni die solemnitatis vestre. Quoniam precepta in israel sunt et iudicia deo Jacob. Testimonium in Joseph posuit illud in exitu de terra egypti. Labium quod non noverat audivi. Divertit ab oneribus dorsum eius manus eius in cophino servierunt. In tribulatione invocasti me et liberavi te exaudivi te in abscondito tempestatis probavi te apud aquam contradictionis. Audi populus meus et contestabor te israel si audieris me non erit in te deus recens et non adorabis deum alienum. Ego enim sum dominus deus tuus qui eduxi te de terra egypti dilata os tuum et implebo illud. Et non audivit populus meus vocem meam et israel non intendit mihi. Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum ibunt in adinventionibus suis. Si populus meus audisset me israel in viis meis ambulasset pro nichilo forsitan inimicos eorum humiliassem et super tribulantes eos misissem manum meam. Inimici domini mentiti sunt ei et erit tempus eorum in secula. Et cibavit eos ex adipe frumenti et de petra mel saturavit eos. Exultavit dilectus et recalcitravit incrassatus es impinguatus es dilatatus es et dereliquit deum factorem suum et recessit a deo salutari suo. Provocaverunt eum in ydolis suis et in sculptilibus suis ad iracundiam concitaverunt eum. Immolaverunt demoniis et non deo deis quos ignorabant novi recentes venerunt quos non coluerunt patres eorum. Petram que genuit te dereliquisti et oblitus es dei nutritoris tui. Et vidit dominus et accensus est ira propter iracundiam filiorum suorum et filiarum. Et dixit abscondam faciem meam ab eis et considerabo novissima eorum. Generatio enim perversa est filii quibus non est fides. Ipsi me provocaverunt in eo qui non erat deus irritaverunt me in vanitatibus suis. Et ego provocabo eos in eo qui non est populo meo in gente insipiente in iram concitabo eos. Quia ignis succensus est in furore meo et ardebit usque ad inferni novissimum devorabitque terram et germen eius et montium fundamenta comburet. Congregabo super eos mala et sagittas meas complebo in eis. Consumentur fame et devorabunt eos volucres morsu amarissimo et dentes bestiarum immittam in eos cum furore trahentium super terram et intrinsecus vastabit gladius et formidabo similiter et iuvenem virginem lactantem cum homine senio deficiente. Dixi ubi sunt nunc et auferam de hominibus memoriam eorum. Nisi propter iram inimici distulerim ne forte superbiant adversarii eorum et dicant manus nostra excelsa et non dominus fecit hec omnia. Gens absque consilio est et non est prudentia in eis. Utinam sapere et intellegere ac novissima providere. Quomodo persequatur unus mille et duo fugent decem milia nisi quia dominus tradidit eos et deus conclusit illos. Non enim est deus noster quasi deus eorum et sunt inimici nostri fatui. De vinea enim sodomorum vinea eorum et de suburbanis gomorre uva eorum uva felle plena botri dulcedine inebriantes. Fel draconum vinum eorum et venenum aspidum insanabile. Nonne hec condita sunt apud me et signata in thesauris meis. Mihi vindicta et ego retribuam in tempore ut labatur pes eorum. Prope est dies perditionis et adesse festinant temporum. Iudicabit dominus populum suum et in servis suis deprecabitur quoniam vidit quod infirmata sit manus et defecerit conclusus et infirmus. Et dixit ubi sunt dii eorum petra in qua habebant fiduciam. Qui comedebant adipes victimarum eorum bibebant vinum libaminum eorum surgant et opitulentur vobis et protegant vos in necessitatibus vestris. Videte quod ego sum solus et non est alius deus preter me. Ego occidam et vivere faciam percutiam et sanabo et non est qui de manu mea possit eruere. Levabo ad celum manum meam et dicam vivo ego in eternum. Si acuero ut fulgur gladium meum et arripuerit iudicium manus mea reddam ultionem hostibus meis et retribuam odientibus me. Inebriabo sagittas meas sanguine et gladius meus devorabit carnes de cruore occisorum et de capitibus principum inimicorum. Letamini gentes populum eius quia sanguinem servorum suorum ulciscetur et vindictam retribuet hostibus eius et propitiabitur terre populi sui. Et clamabunt domino qui revelat sanguinem eorum et non deridebit clamores eorum. Et dixit dominus ad me sermones meos concipe in auribus tuis quia sicut venturus est auditor sic et qui narrat de voluntate illius. Et sicut descendit imber et nix de celo et illuc ultra non revertitur nisi inebriaverit terram et infundat eam et germinare faciat dabitque semen seminanti et panem comedenti sic erit verbum meum quod egredietur de ore meo non revertetur ad me vacuum sed faciet quecumque volui et prosperabitur in his ad que misi illud. Egredimini de medio babilonis et salvet unusquisque animam suam ne pereatis in iniquitatibus illius. Tempus enim ultionis domino est vicem ipse retribuet. Date illi sicut et ipsa dedit vobis et duplicate duplicia secundum opera eius. In calice in quo miscuit miscete illi duplex. Quantum glorificavit se et in deliciis fuit tantum date illi tormentum et luctum. Quia in corde suo dicit sedeo regina et vidua non sum luctum non videbo. Propterea in una die venient mors et luctus et fames et in igne comburetur quia fortis est dominus deus qui iudicabit eam. Et flebunt et plangent eam reges terre qui cum ea fornicati sunt et in deliciis vixerunt quando videbunt fumum incendii eius. Longe stabunt propter timorem tormentorum eius dicentes. Vae vae civitas illa babilon civitas fortis quia una hora venit iudicium tuum. Et negotiatores terre flebunt et lugebunt super illam quia merces eorum nemo emet amplius. Merces auri et argenti et lapidis pretiosi et margaritarum et bissi et purpure et serici et cocci et omne lignum thyinum et omne vas ebureum et omne vas de lapide pretioso et de ere et ferro et marmore et cinnamomum et odoramentum et unguentum et thus et vinum et oleum et similam et triticum et iumenta et oves et equorum et rhedarum et mancipia animas hominum. Et poma desiderii animae tue discesserunt a te et omnia pinguia et insignia perierunt a te et amplius non invenient ea. Mercatores horum qui divites facti sunt ab ea longe stabunt propter timorem tormentorum eius flentes et lugentes et dicentes. Vae vae civitas illa que amicta erat bysso et purpura et cocco et inaurata erat auro et lapide pretioso et margaritis quia una hora destituta est tanta divitia. Et omnis gubernator et omnis qui navigat et nautae et quotquot in mari operantur longe steterunt et clamabant videntes locum incendii eius dicentes. Quae similis fuit civitati huic magnae. Et miserunt pulverem super capita sua et clamabant flentes et lugentes et dicentes. Vae vae civitas illa in qua divites facti sunt omnes qui habebant naves in mari de pretiis eius quia una hora desolata est. Exulta super eam celum et sancti apostoli et prophete quia iudicavit deus iudicium vestrum de illa. Et sustulit unus angelus fortis lapidem quasi molarem magnum et misit in mare dicens. Hac impetu mittetur babilon civitas illa magna et ultra non invenietur. Et vox citharedorum et musicorum et tibicinum et tubicinum non audietur in te amplius et omnis artifex omnis artis non invenietur in te amplius et vox molendini non audietur in te amplius et lumen lucerne non luceat in te amplius et vox sponsi et sponse non audietur in te amplius quia mercatores tui erant principes terre quia in veneficiis tuis erraverunt omnes gentes. Et in ea sanguis prophetarum et sanctorum inventus est et omnium qui interfecti sunt in terra. Post hec audivi quasi vocem turbarum multarum in celo dicentium alleluia salus et gloria et virtus dei nostri quia vera et iusta iudicia eius quia iudicavit de meretrice magna que corrupit terram in fornicatione sua et vindicavit sanguinem servorum suorum de manu eius secundo dixerunt alleluia et fumus eius ascendit in secula seculorum. Et ceciderunt quattuor et viginti seniores et quattuor animalia et adoraverunt deum sedentem super thronum dicentes amen alleluia. Et vox de throno exivit dicens laudem dicite deo nostro omnes servi eius et qui timetis eum pusillus et magnus. Et audivi quasi vocem turbe magne et quasi vocem aquarum multarum et quasi vocem tonitruorum validorum dicentium alleluia quoniam regnavit dominus deus noster omnipotens. Gaudeamus et exultemus et demus gloriam ei quia venerunt nuptie agni et uxor eius preparavit se. Et data est illi ut cooperiat se bysso splendenti candida nam bysso iustificationes sanctorum sunt. Et dicit mihi scribe beati qui ad cenam nuptiarum agni vocati sunt. Et dicit mihi hi sermones veri dei sunt. Et cecidi ante pedes eius ut adorarem eum. Et dicit mihi vide ne feceris conservus tuus sum et fratrum tuorum habentium testimonium ihesu deum adora. Testimonium enim ihesu est spiritus profetie. Et vidi celum apertum et ecce equus albus et qui sedebat super eum vocabatur fidelis et verax et cum iustitia iudicat et pugnat. Oculi autem eius sicut flamma ignis et in capite eius diademata multa habens nomen scriptum quod nemo novit nisi ipse. Et vestitus erat veste aspersa sanguine et vocatur nomen eius verbum dei. Et exercitus qui in celo sunt sequebantur eum in equis albis vestiti bysso candida et munda. Et de ore eius exit gladius ex utraque parte acutus ut in ipso percutiat gentes et ipse reget eas in virga ferrea et ipse calcat torcular vini furoris et ire omnipotentis dei. Et habet in vestimento et in femore suo scriptum rex regum et dominus dominantium. Et vidi unum angelum stantem in sole et clamavit voce magna dicens omnibus avibus que volabant per medium celum venite congregamini ad cenam magni dei ut manducetis carnes regum et carnes tribunorum et carnes fortium et carnes equorum et sedentium in eis et carnes omnium liberorum et servorum et pusillorum et magnorum. Et vidi bestiam et reges terre et exercitus eorum congregatos ad faciendum bellum cum illo qui sedebat in equo et cum exercitu eius. Et apprehensa est bestia et cum illo pseudoprophetes qui fecit signa coram ipso quibus seduxit eos qui acceperunt caracterem bestie et qui adoraverunt imaginem eius. Vivi missi sunt hi duo in stagnum ignis ardentis sulphure. Et reliqui occisi sunt in gladio sedentis super equum qui procedit de ore ipsius et omnes volucres saturate sunt carnibus eorum. Et vidi angelum descendentem de celo habentem clavem abissi et catenam magnam in manu sua. Et apprehendit draconem serpentem antiquum qui est diabolus et satanas et ligavit eum per annos mille. Et misit eum in abissum et clausit et signavit super illum ut non seducat amplius gentes donec consummentur mille anni et post hec oportet illum solvi modico tempore. Et vidi sedes et sedentes super eas et iudicium datum est illis et animas decollatorum propter testimonium ihesu et propter verbum dei et qui non adoraverunt bestiam neque imaginem eius nec acceperunt caracterem in fronte sua et in manu sua et vixerunt et regnaverunt cum christo mille annis. Beatus et sanctus qui habet partem in resurrectione prima in his secunda mors non habet potestatem sed erunt sacerdotes dei et christi et regnabunt cum eo mille annis. Et cum consummati fuerint mille anni solvetur satanas de carcere suo et exibit et seducet gentes que sunt super quattuor angulos terre gog et magog et congregabit eos in bellum quorum numerus est sicut arena maris. Et ascenderunt super latitudinem terre et circumdederunt castra sanctorum et civitatem dilectam et descendit ignis a deo de celo et devoravit eos et diabolus qui seducebat eos missus est in stagnum ignis et sulphuris ubi et bestia et pseudoprophetes et cruciabuntur die ac nocte in secula seculorum. Et vidi thronum magnum candidum et sedentem super eum a cuius conspectu fugit terra et celum et locus non est inventus eis. Et vidi mortuos magnos et pusillos stantes in conspectu throni et libri aperti sunt et alius liber apertus est qui est vite et iudicati sunt mortui ex his que scripta erant in libris secundum opera ipsorum. Et dedit mare mortuos qui in eo erant et mors et infernus dederunt mortuos qui in ipsis erant et iudicatus est unusquisque secundum opera sua. Et mors et infernus missi sunt in stagnum ignis hec est mors secunda. Et si quis non inventus est scriptus in libro vite missus est in stagnum ignis. Et vidi celum novum et terram novam primum enim celum et prima terra abiit et mare iam non est amplius. Et ego iohannes vidi sanctam civitatem hierusalem novam descendentem de celo a deo parata sicut sponsam ornatam viro suo. Et audivi vocem magnam de throno dicentem ecce tabernaculum dei cum hominibus et habitabit cum eis et ipsi populus eius erunt et ipse deus cum eis erit eorum deus. Et absterget deus omnem lacrimam ab oculis eorum et mors ultra non erit neque luctus neque clamor neque dolor erit ultra quia prima abierunt. Et dixit qui sedebat in throno ecce nova facio omnia et dicit mihi scribe quia hec verba fidelia sunt et vera. Et dixit mihi factum est ego alpha et o principium et finis. Ego sitienti dabo de fonte aque vite gratis. Qui vicerit possidebit hec et ero illi deus et ipse erit mihi filius. Timidis autem et incredulis et execratis et homicidis et fornicatoribus et veneficis et idolis et omnibus mendacibus pars illorum erit in stagno ardenti igne et sulphure quod est mors secunda. Et venit unus de septem angelis qui habebant septem fiolas plenas novissimis septem plagis et locutus est mecum dicens veni et ostendam tibi sponsam uxorem agni. Et abstulit me in spiritu in montem magnum et altum et ostendit mihi civitatem sanctam hierusalem descendentem de celo a deo habentem claritatem dei et lumen eius simile lapidi pretioso tamquam lapidi iaspidis sicut crystallum. Et habebat murum magnum et altum habentem portas duodecim et in portis angelos duodecim et nomina inscripta que sunt nomina duodecim tribuum filiorum israel. Ab oriente portae tres et ab aquilone portae tres et a meridie portae tres et ab occidente portae tres. Et murus civitatis habens fundamenta duodecim et in ipsis duodecim nomina duodecim apostolorum agni. Et qui loquebatur mecum habebat mensuram arundineam auream ut metiretur civitatem et portas eius et murum eius. Et civitas in quadro posita est et longitudo eius tanta est quanta et latitudo et metivit civitatem de harundine per stadia duodecim milia et longitudo et altitudo et latitudo eius equalia sunt. Et metivit murum eius centum quadraginta quattuor cubitorum mensuram hominis quod est angeli. Et erat structura muri eius lapidis iaspidis et ipsa civitas aurum mundum simile vitro purissimo. Fundamenta muri civitatis omni lapide pretioso ornata. Fundamentum primum iaspis secundum saphirus tertium calcedonius quartum smaragdus. Quintum sardonix sextum sardius septimum crysolitus octavum berillus nonum topazius decimum crysoprasus undecimum iacinctus duodecimum amethistus. Et duodecim portae duodecim margarite sunt per singulas et singule erant portae ex margarita una et platea civitatis aurum mundum tamquam vitrum perlucidum. Et templum non vidi in ea deus enim omnipotens templum illius est et agnus. Et civitas non eget sole neque luna ut luceant in ea nam claritas dei illuminavit eam et lucerna eius est agnus. Et ambulabunt gentes in lumine eius et reges terre afferent gloriam et honorem suum in illam. Et portae eius non claudentur per diem nox enim non erit illic. Et afferent gloriam et honorem gentium in illam. Non introibit in eam aliquod commune et faciens abominationem et mendacium nisi qui scripti sunt in libro vite agni. Et ostendit mihi fluvium aque vite splendidum tamquam crystallum procedentem de sede dei et agni. In medio platee eius et ex utraque parte fluminis lignum vite afferens fructus duodecim per menses singulos reddens fructum suum et folia ligni ad sanitatem gentium. Et omne maledictum non erit amplius sed thronus dei et agni in ea erit et servi eius servient illi. Et videbunt faciem eius et nomen eius in frontibus eorum. Et nox ultra non erit et non indigebunt lumine lucerne neque lumine solis quia dominus deus illuminabit illos et regnabunt in secula seculorum. Et dixit mihi hi sermones fidelissimi et verissimi et dominus deus spirituum prophetarum misit angelum suum ostendere servis suis que oportet fieri cito. Et ecce venio velociter beatus qui custodit verba prophetie libri huius. Et ego iohannes qui audivi et vidi hec. Et postquam audivi et vidi procidi ut adorarem ante pedes angeli qui hec mihi ostendebat. Et dicit mihi vide ne feceris conservus tuus sum et fratrum tuorum prophetarum et eorum qui servant verba libri huius deum adora. Et dicit mihi ne signaveris verba prophetie libri huius tempus enim prope est. Qui nocet nocere faciat adhuc et qui in sordibus est sordescat adhuc et qui iustus est iustificetur adhuc et sanctus sanctificetur adhuc. Ecce venio velociter et merces mea mecum est reddere unicuique secundum opera sua sicut est. Ego sum alpha et o primus et novissimus principium et finis. Beati qui lavant stolas suas in sanguine agni ut sit potestas eorum in ligno vite et per portas intrent in civitatem. Foris canes et venefici et impudici et homicide et idolis servientes et omnis qui amat et facit mendacium. Ego iesus misi angelum meum testificari vobis hec super ecclesiis. Ego sum radix et genus david stella splendida et matutina. Et spiritus et sponsa dicunt veni et qui audit dicat veni et qui sitit veniat et qui vult accipiat aquam vite gratis. Testificor enim ego omni audienti verba prophetie libri huius si quis apposuerit ad hec apponet deus super illum plagas scriptas in libro isto. Et si quis diminuerit de verbis libri prophetie huius auferet deus partem eius de libro vite et de civitate sancta et de his que scripta sunt in libro isto. Dicit qui testificatur hec etiam venio cito amen. Veni domine ihesu.

requirem; testū ei. ~ testimōia ei. Pp
nomē tuū dñe ppitiabis peccō meo multū ē
enī. Quis ē hō qui timet dñm. legē statuit ei
in via q̄ elegit. Anīa ei in bonis demorabit.
~ semē ei hereditabit terrā. Firmamentū ē d̄ti
nūtibus eum. ~ testm̄ ipi ut manifestentur illi.
Oculi mei sp̄ ad dñm. q̄m ipe eueller de laqo
pedes meos. Respice in me ~ miserere mei. q̄
unic ~ pauper sū ego. Tribulatiōes cordis mei
multiplicate sunt de necessitatibus meis eripe
me. Vide humilitatē meā. ~ laborē meū. ~ di
mitte uniūsa delicta mea. Respice inimicos
meos. q̄m multiplicati sunt. odio iniquo
oderūt me. Custodi aīam meā. ~ eripe me. ~ n
erubescam q̄m sperauī in te. Innocentes ~
recti adheserūt mihi. quia sustinui te.
Lu dē israel ex oībus tribulatiōibus suis.

Iudica me dñe q̄m ego in innocentia mea in
gressus sum. ~ in dño sperās nō infirmabor.
Proba me dñe ~ tēpta me. ure renes meos ~ cor
meū. Oculi mei ante tua sūt oculos meos ē ~ pla
cui in veritate tua. Non sedi cum concilio vani
tatis. ~ cū iniq̄ gerentibus nō introibo. Odiui
ecclīā malignantiū. ~ cū impiis nō sedebo.
Lauabo inter innocentes manus meas. ~ circūi bo al
tare tuū dñe. Vt audiā vocē laudis. ~ enar
rē uniūsa mirabilia tua. Dne dilexi
decorē domus tue. ~ locū habitatiōis glē tue. Ne
pdas cum impiis deū aīam meā. ~ cū viris sā
guinū vitā meā. In quoꝝ manibus iniq̄
tates sunt. dextera eoꝝ repleta ē muneribus.
Ego aūt in innocentia mea ingressus sū. redi
me me. ~ miserere mei. Pes meus stetit in di
recto. in ecclīis benedicā te dñe.

Dominus illuminatio mea. ~ salus mea
q̄ timebo. Dne protector vite
mee. a quo trepidabo. Dū ap
propiant sup me nocentes. ut
edant carnes meas. Qui tri
bulant me inimici mei. ipi infirmati sunt. ~ ce
ciderūt. Si consistant adūsū me castra. non ti
mebit cor meū. Si exurgat adūsū me prelium.
in hoc ego sperabo. Vnā petij a dño hanc requiram.
ut inhabitē in domo dñi oībus diebus vite mee.
Vt videam voluptatē dñi. ~ visitem templū ei.
Quoniam abscondit me in tabernaculo suo. in die
malorum protexit me. In abscondito tabernaculi sui
exaltauit me. super petram exaltauit me.
Et nunc exaltatum est caput meum. super inimicos meos.
circuiui. ~ immolaui in tabernaculo ei. hostiā uociferationis. cantabo
~ psalmū dño deo. Exaudi dne vocē meā
qua clamauī ad te. miserere mei. ~ exaudi me.
Tibi dixit cor meū exquisiui te facies mea. faciē
tuā dne requiā. Ne auertas faciē tuā a
me. ~ ne declines in ira a seruo. Adiutor
meus esto ne derelinquas me. ~ despicias me deus
salutaris meus. Quoniam pr̄ mei. ~ mr̄ mea dereliq̄
runt me. dñs autē assūpsit me. Legē pone mihi dne
in via tua. ~ dirige me in semitā recta. pr̄
inimicos meos. Ne tradideris me in animas tribu
lantiū me. quoniam insurrexerūt in me testes iqui
tatis. ~ mentita est iniquitas sibi. Credo ut videā bona dei in
terra viuentiū. Expta deum uiriliter age. ~ confor
tetur cor tuū. ~ sustine dñm.

Ad te dñe clamabo. deus meus ne sileas a me.
ne forte taceas a me. ~ assimilabor descendē
tibus in lacum. Exaudi dne vocē deprecatiōis
mee. dum oro ad te. ~ dū extollo manus meas
ad templū sanctū tuū. Ne simul trahas me ~
perdas cū operantibus iniquitatē ne pdas
me. Qui loquuntur pacē cū proximo suo. ma
la autē in cordibus eoꝝ. Da illis scd opera eoꝝ. ~ scd
nequitiā adinuentionū ipoꝝ. Scd opera manuū eoꝝ tribue illis. redde retributionē eoꝝ ipis
Quia non intellexerūt opa dñi. ~ opera manuū ei. de
structet illos. ~ non edificabis eos. Benedictus dñs quo
niam exaudiuit vocē deprecatiōis mee. Quia dñs adiutor
meus ~ protector meus. ~ in ipo speuit cor meū. ~ ad
iutus sum. Et refloruit caro mea. ~ ex voluntate
tua confitebor ei. Dus fortitudo plebis sue
~ protector saluationū xp̄i sui ē. Saluum fac
pplm tuū dñe. ~ benedic hereditati tue. ~ rege
eos ~ extolle illos usq; in etūm.

Afferte dño filij dei. afferte dño filios arie
tum. Afferte dño gloriā ~ honorē. af
ferte domino gloriā nois ei. adorate dñm
in atrio sco ei. Vox dñi sup aquas. deus maiestatis
intonuit. dñs sup aquas multas. Vox dñi in
virtute. vox dñi in magnificentia. Vox
dñi confringentis cedros. ~ confringet dns cedros
libani. Et comminuet eos. tanq; unigenitū libani
~ dilectus quemadmodū filius unicornuū. Vox
dñi intercidentis flammā ignis. vox dñi com
mouentis desertū. ~ commouebit dns desertū cades.
Vox dñi preparantis cervos. revelauit condensa.
~ in templo ei omes dicent gloriam. Dñs diluuio
in habitare facit. ~ sedebit dns rex in etūm.
Dns virtutē plō suo dabit. dñs benedicet
plō suo in pace.

Exaltabo te dñe q̄m suscepisti me. ~ delec
tasti inimicos meos super me. Dne dn̄s
clamaui ad te. ~ sanasti me. Dne eduxis
ti ab inferno aīam meā. saluasti me ab
descendentibus in lacū. Psallite dño sc̄i ei
~ confitemini memorie sanctitatis ei. Quoniam ira in
indignatione ei. ~ vita in voluntate ei. Ad vesperum demorabitur fletus. ~ ad matutinum le
titia. Ego aūt dixi in abundātia mea. non
mouebor in etūm. Dne in voluntate tua.
prestitisti decori meo virtutē. Auertisti faciē
tuā a me. ~ factus sū conturbatus. Ad te dne

clamabo. ad dñm meū deprecabor. Que utilitas in sanguine meo: dum descendo in corrupționē. Nunquid confitebitur tibi pulvis aut annūtiabit veritatē tuā. Audivit dñs misericordiā meā: dñs factus est adiutor meus. Conversus planctū meū in gaudiū mihi: concidisti cilicium meū: circūdedisti me lętitia. Ut cantet tibi gla mea: nec compungar: dne deus meus in ętērnum confitebor tibi.

In te dne speraui non confundar in ętērnū: in iustitia tua libera me. Inclina aurē tuā ad me: accelera ut eruas me. Esto mihi in deum protectorē: et in domū refugii: ut salvum me facias. Quoniam fortitudo mea: et refugium meum es tu: propter nomen tuum deduces me: et enutries me. Educes me de laqueo hoc quem abscondērunt mihi: quoniam tu es protector meus. In manus tuas cōmendo spīm meū: redemisti me dne deus veritatis. Odisti observantes vanitates supervacue. Ego aut in dño speraui: exultabo et lętabor in misericordia tua. Quoniam respexisti humilitatem meā: salvasti de necessitatibus animā meā. Nec conclusisti me in manus inimici: statuisti in loco spacioso pedes meos. Miserere mei dne quoniam tribulor: conturbatus est in ira oculus meus: anima mea et venter meus. Quoniam defecit in dolore vita mea: et anni mei in gemitibus. Infirmata est in paupertate virtus mea: et ossa mea conturbata sunt. Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium vicinis meis valde: et timor notis meis. Qui videbant me foris fugerunt me: obliuioni datus sum tanquam mortuus a corde. Factus sum tanquam vas perditum: quia audiui vituperationem multorum habitantium in circuitu. In eo dum conuenirent simul adversum me: accipere animam meam consiliati sunt. Ego aut in te speraui dne: dixi tu es deus meus. In manibus tuis sortes mee. Eripe me de manu inimicorum meorum: et a persequentibus me. Illustra faciem tuam super seruum tuum: salvum me fac in misericordia tua dne: non confundar quoniam te invocaui. Erubescant impii: et deducantur in infernum: muta fiant labia dolosa. Que loquuntur adversus iustum iniquitatem in superbia: et in abusione. Quam magna multitudo dulcedinis tue dne. Quam abscondisti timentibus te. Perfecisti eis qui sperant in te: in conspectu filiorum hominum. Abscondes eos in abscondito faciei tue: a conturbatione hominum. Proteges eos in tabernaculo tuo: a contradictione linguarum. Benedictus dñs deus: quoniam mirificauit misericordiam suam mihi in ciuitate munita. Ego aut dixi in excessu meo: proiectus sum a conspectu oculorum tuorum. Ideo exaudisti orationem meam: dum clamarem ad te. Diligite dñm omnes sancti eius: quoniam veritatem requirit dns. Retribuet abundanter his qui operantur superbiam. Viriliter agite: et confortetur cor vestrum omnes qui speratis in dño.

Beati quorum remisse sunt iniquitates: et quorum tecta sunt peccata. Beatus vir cui non imputauit dns peccatum: nec est in spu eius dolus. Quoniam tacui inueterauerunt ossa mea: dum clamarem tota die. Quoniam die ac nocte grauata est super me manus tua: conuersus sum in ęrumna mea dum configitur spina. Delictum meum cognitum tibi feci: et iniustitiam meam non abscondi. Dixi confitebor adversum me iniustitiam meam dño: et tu remisisti impietatem peccati mei. Pro hac orabit ad te omnis sanctus: tempore opportuno. Verumtamen in diluvio aquarum multarum ad eum non approximabunt. Tu es refugium meum a tribulatione que circumdedit me: exultatio mea erue me a circumdantibus me. Intellectum tibi dabo: et instruam te in via hac qua gradieris: firmabo super te oculos meos. Nolite fieri sicut equus et mulus quibus non est intellectus. In camo et freno maxillas eorum constringe qui non approximant ad te. Multa flagella peccatoris: sperantem autem in dño misericordia circumdabit. Lętamini in dño et exultate iusti: et gloriamini omnes recti corde. Exultate in dño et in deo ihu. xpo. Confitemini dño in cithara: in psalterio decem chordarum psallite illi. Cantate ei canticum nouum: bene psallite ei in vocibus. Quia rectum est verbum dni: et omnia opera eius in fide. Diligit misericordiam et iudicium: misericordia dni plena est terra. Verbo dni celi firmati sunt: et spu oris eius omnis virtus eorum. Congregans sicut in utre aquas maris: ponens in thesauris abyssos. Timeat dnm omnis terra: ab eo autem commoueantur omnes habitatores orbis. Quoniam ipse dixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sunt. Dns dissipat consilia gentium: reprobat autem cogitationes populorum: reprobat autem consilium principum. Consilium autem dni manet in ętērnum: cogitationes cordis eius in generationem et generationem. Beata gens cuius est dns deus eius: populus quem elegit in hereditatem sibi. De celo prospexit dns: vidit omnes filios hominum. De preparato habitaculo suo: respexit super omnes qui habitant terram. Qui finxit singillatim corda eorum: et intelligit omnia opera eorum. Non salvatur rex per multam virtutem: et gigas non salvabitur in multitudine virtutis sue. Fallax equus ad salutem: in abundantia autem virtutis sue non salvabitur. Ecce oculi dni super metuentes eum: et in eis qui sperant super misericordia eius. Ut eruat a morte animas eorum: et alat eos in fame. Anima nostra sustinet dnm: quoniam adiutor et protector noster est. Quia in eo lętabitur cor nostrum: et in nomine sancto eius sperauimus. Fiat dne misericordia tua super nos quemadmodum sperauimus in te.

Benedicam dnm in omni tempore: semper laus eius in ore meo. In dño laudabitur anima mea: audiant mansueti et lętentur. Magnificate dnm mecum: et exaltemus nomen eius in idipsum. Exquisiui dnm et exaudiuit me: et ex

omib; tribulationib; meo eripuit me. Accessi
te ad eum & illuminamini. & facies uře nō
confundemur. Iste pauper clamauit & dñs exau
diuit eū. & de cunctis tribulationib; eius saluauit eū. In
mittet angelus dñi in circuitu timentiū eū. & eripiet eos. Gustate & uidete quā suauis est dñs.
beatus uir qui sperat in eo. timete dñm omes sci eius.
quoniam nō est inopia timentibus eum. Diuites egue
rint & esurierint. inquirentes aut dñm. nō minuen
tur omi bono. Venite filii audite me.
timorē dñi docebo uos. Quis est hō qui uult
uitā. cupit inde dies bonos. Prohibe lin
guam tuā a malo. & labia tua ne loquant
dolum. Declina a malo & fac bonū. inquire
pacē & persequere eam. Oculi dñi sup iustos.
& aures eius ad preces eorū. Vultus aut dñi sup
facientes mala. ut perdat de terra memoriā
eorū. Clamauerūt iusti & dñs exaudiuit eos.
& de omib; tribulationib; eorū liberauit eos. Iux
ta est dñs his qui tribulato sunt corde. & humiles
spū saluabit. Multe tribulationes iusto
rum & de omnib; his liberabit eos dñs. Custodit dñs
omnia ossa eorū. unum ex his non conteretur.
Mors peccatorum pessima. & qui oderūt iustū de
linquent. Redimet dñs animas seruorum suorum. & non
delinquent omes qui sperant in eo.

Iudica dñe nocentes me. expugna im
pugnantes me. Apprehende arma & scutum.
& exurge in adiutorium mihi. Effunde frameā
& conclude aduersus eos q̄ persequuntur me. dic aīe
meē salus tua ego sum. Confundant & re
uereantur q̄rentes aīam meā. Auertant retro
sum & confundantur. cogitantes mihi mala.
Fiant tanq̄ puluis ante faciē uenti. angelo
dñi coartante eos. Fiat uia eorū tenebre
& lubricū. angelo dñi p̄sequente eos. Quoniā gratis
absconderunt mihi interitū laqueū sui. supervacue
exprobrauerūt aīā meā. Veniat illis
laqueus quē ignorant. & captio quā absconderūt
apprehendat eos. in laqueū cadant ipsum. Anima
aut mea exultabit in dño. & delectabitur in
salutari suo. Omnia ossa mea dicent. dñe
quis similis tui. Eripiens mopē de manu fortio
ris eius. egenum & pauperē a diripientib; eum.
Surgentes testes iniqui q̄ ignorabant me
interrogabant me. Retribuebant mihi mala p
bonis. sterilitatē aīe meē. Ego aut cū mihi
molesti essent. induebar cilicio. humilia
bam in ieunio aīam meā. & oratio mea in
sinu meo conuertebatur. Ego aut sicut mihi mole
sta erat. incedebam. Quasi proximū & q̄si
fratrem nostrum sic placebam. aut lugens & q̄si
matre sic contristabar. Aduersū me lētati
sunt & congregati sunt. congregati sunt super me flage
lla & ignorabam. Dilacerati sunt & non
compūcti. tentauerunt me. subsannatione
subsannationes. Frenduerūt super me dentib; suis.

Dñe quando respicies. restitue aīam meā. a malig
nitatibus eorū. a leonibus unicā meā. Confitebor
tibi in ecclesia magna. in populo gravi laudabo te.
Non supergaudeant mihi qui adversantur mihi iniq̄
qui oderūt me gratis. & nutauerūt oculo. Quoniā
mihi quidē pacifice loquebantur. & in
tra terrā dolos cogitabant. Et dilatauerūt super me os suū.
dixerūt euge euge. uiderūt oculi mei. Vidisti dñe ne si
leas. ne discedas. me. Exurge intende
iudicio meo. deus meus & dñs meus in causā meā.
Iudica me dñe secundū iustitiā meā dñe deus meus.
& non supergaudeant mihi. Ne dicant in cordibus su
is. euge. euge aīe nīre. ne dicant deuorauimus
eum. Erubescant & reuereantur simul
qui gratulantur malis meis. Induantur confu
sione & reuerentia. qui magnificant loquun
tur super me. Exultent & letentur qui uolunt
iustitiā meā. & dicant semper magnificet dñs.
qui uult pacē serui sui. Et lingua mea me
ditabitur iustitiā tuā. tota die laudē tuā.

Dixit iniquus ut delinquat peccato. non
est timor dei ante oculos eius. Quoniā dolose egit
in conspectu eius. ut inueniatur iniquitas eius ad
odium. Verba oris eius iniquitas & dolus. no
luit intelligere. ut bene ageret. Iniqui
tatem meditatus est in cubilib; suis. astitit omni me
de bone. malitiā autē non odiuit. Dñe in
celo misericordia tua. & ueritas tua usq; ad nubes.
Iustitia tua sicut montes dei. iudicia tua
abyssus multa. Homines & iumenta saluabis
dñe. quemadmodū multiplicasti misericordiam tuam
deus. Filii aut hominū in tegmine alarū tuarū.
inebriabuntur abundantia domus tue. & torren
te uoluptatis tue potabis eos. Quoniā apud
te est fons uite. & in lumine tuo uidebimus
lumen. Protende misericordiam tuam scientibus te.
& iustitiam tuam his qui recto sunt corde. Non
ueniat mihi pes superbie. & manus peccatoris non
moueat me. Ibi ceciderūt qui operantur
iniquitatem. expulsi sunt nec potuerunt sta
re.

Noli emulari in malignantibus. nec zelaueris
facientes iniquitatem. Quoniam quasi fenum ue
locius arescent. & quemadmodum olera herbarum
cito cadent. Spera in dño & fac bonitatem. & habi
ta in terra & pascere in diuitiis eius. Dele
ctare in dño & dabit tibi petitiones cordis
tui. Reuela dño uiam tuam. & spera in eo & ipse
faciet. Et educet quasi lumen iustitiam tuā
& iudicium tuum tanq̄ meridiem. Subditus esto
dño & ora eum. Noli emulari eum qui pro
speratur in uia sua. in homine faciente iniqui
tates. Desine ab ira & dimitte furorem. noli
emulari ut malignemini. Quoniam qui ma
lignantur exterminabuntur. sustinentes autē
dñm ipsi hereditabunt terrā. Et adhuc pusil

lum ⁊ nō erit peccō. ⁊ erit locꝰ ei. ⁊ nō inuenie. Mansuetꝰ aūt hereditabūt trā. ⁊ delectabuntur in multitudine pacis. Obſeruabit peccō iustū. ⁊ dentes impiorū fremet super eum & infirmabitur. Dñs aūt irridebit eum. quia prouidet q̄ uenit dies ei. Gladiū euaginauerūt peccō. intenderūt arcū suū. ut deripiant pauperē ⁊ inopē. ut trucident rectos corde. Gladius eoꝝ intret in corda ipsoꝝ. ⁊ arcus eoꝝ confringatur. Melius est modicū iustō sup diuitias peccōꝝ multas. Quia brachia peccōꝝ conterentur. confirmat aūt iustos dñs. Nouit dñs dies immaculatoꝝ. ⁊ hereditas eoꝝ in eternū erit. Non confundentur in tempore malo. ⁊ in diebus fame saturabuntur. quia peccōres peribūt. Inimici dñi tanquā honorificentia saluoꝝ. ⁊ exaltati. deficientes q̄si fumꝰ deficient. Mutuabitur peccō. ⁊ nō soluet. iustꝰ aūt miseretur ⁊ tribuet. Quia benedicentes ei hereditabunt trā. maledicentes aūt ei disperibunt. A dño gressus hōis dirigentur. ⁊ uiā ei uolet. Cum ceciderit iustus nō collidetur. quia dñs supponit manū suā. Iuuenis fui. etenim senui. ⁊ nō uidi iustū derelictū. nec semen ei querens panē. Tota die misericordiā. ⁊ fenerat. ⁊ semen illius benedictione erit. Declina a malo. ⁊ fac bonū habita in terra in seculū seculi. Quia dñs amat iudicium. ⁊ nō derelinquet sanctos suos. Iniquitate puniētur. ⁊ semen impioꝝ perib. Iusti aūt hereditabunt terrā. ⁊ inhabitabūt in seculū seculi sup eam. Os iusti meditabit sapientiā. ⁊ lingua eius loquetur iudicium. Lex dī ei⁹ in corde ipsi. ⁊ nō supplantabūtur gressus eius. Considerat peccō iustꝰ. ⁊ quærit mortificare eum. Os iusti nō delinquet in manib⁹ eius. ⁊ nō supplantabūtur gressus eius. Custodit dñs omnia ossa eoꝝ. unū ex istis nō conteretur. Mors peccōrum pessima. ⁊ inimici iusti delebunt. Redimet dñs animas seruoꝝ suoꝝ. ⁊ nō delinquent omnes q̄ sperant in eo. Testis iniquus irridet iudicium. ⁊ os impiorum deuorabit iniquitates. Reuelauerunt impii super terram. ⁊ abundauerunt super eā peccō. ⁊ transibunt. ⁊ ecce nō erunt. quesiui eum. ⁊ nō inuenta est locꝰ eius. Custodi innocentiā. ⁊ uide equitatem. quia sunt reliquie uiro pacifico. Iniusti aūt disperibunt simul. reliquie impioꝝ interibunt. Salus aūt iustoꝝ a dño. ⁊ protector eoꝝ in tempore tribulationis. Et adiuuabit eos dñs. ⁊ liberabit eos. ⁊ eruet eos a peccōribus. ⁊ saluabit eos. quia sperauerunt in eo.

Domine ne in furore tuo arguas me. nec in ira tua corripias me. Quoniam sagittę tue infixę sunt mihi. ⁊ confirmasti sup me manū tuā. Non est sanitas in carne mea a facie ire tue. non est pax ossib⁹ meis a facie peccōrum meoꝝ. Quoniam iniquitates meę supergressę sunt caput meū. sicut onus graue grauate sunt super me. Putrierunt ⁊ corrupte sunt cicatrices meę a facie insipientie mee. Miser factus sum ⁊ curuatus sum usq̄ in finē. tota die contristatus ingrediebar. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionib⁹. ⁊ non est sanitas in carne mea. Afflictus sum ⁊ humiliatus sum nimis. rugiebam a gemitu cordis mei. Domine ante te omne desiderium meum. ⁊ gemitus meus a te non est absconditus. Cor meum conturbatum est. ⁊ dereliquit me fortitudo mea. ⁊ lumen oculoꝝ meoꝝ. ⁊ ipsum non est mecum. Amici mei. ⁊ proximi mei aduersum me appropinquauerunt. ⁊ steterunt. Et qui iuxta me erant de longe steterunt. ⁊ uim faciebant qui querebant animā meā. Et qui inquirebant mala mihi locuti sunt uanitates. ⁊ dolos tota die meditabantur. Ego autem tanq̄ surdus non audiebam. ⁊ sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo non audiens. ⁊ non habens in ore suo redargutiones. Quoniam in te domine speraui. tu exaudies me dñe deus meus. Quia dixi ne quando supergaudeant inimici mei. ⁊ dum commouentur pedes mei super me magna locuti sunt. Quoniam ego in flagella paratus sum. ⁊ dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annunciabo. ⁊ cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei uiuunt ⁊ confortati sunt super me. multiplicati sunt qui oderunt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi. quoniam sequebar bonitatem. Ne derelinquas me dñe deus meus. ne discesseris a me. Intende in adiutorium meum. dñe deus salutis mee.

Cō fratres ⁊ dñe. ysa. xx.

Dixi custodiam uias meas ut non delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam. ⁊ obmutui & humiliatus sum. ⁊ silui a bonis. ⁊ dolor meus renouatus est. Concaluit cor meum intra me. ⁊ in meditatione mea exardescet ignis. Locutus sum in lingua mea. notum fac mihi dñe finem meum. ⁊ numerum dierum meoꝝ quis est. ut sciam quid desit mihi. Ecce mensurabiles posuisti dies meos. ⁊ substantia mea tanquam nichilum ante te. Verumtamen uniuersa uanitas omnis homo uiuens. Verumtamen in imagine pertransit homo. ⁊ frustra conturbatur. Thesaurizat ⁊ ignorat cui congregabit ea. Et nunc quid est expectatio mea nonne dñs. ⁊ substantia mea apud te est. Ab omnib⁹ iniquitatib⁹ meis eripe me. obprobrium insipienti dedisti me. Obmutui ⁊ non aperui os meum. quoniam tu fecisti

ille amove ame plagaꝫ tuaꝝ. A fortitudine
manꝰ tue. ego defeci in increpationib⁹ pp mᵗ
ne corripiaꝭ hoiē. E t tabescere me fecisti a
me consumptio hoiē. E t vanū ormē mei dñe. t dep
me ne tacueris. auris pop lacrimaꝝ meaꝝ. ne
sil⁹ eaꝝ. q̄m aduena ego sum apꝰ te. t pegrin
sicut oēs patres mei. R emitte mihi requiescam
priꝰ quam eā. t amplius nō ero.
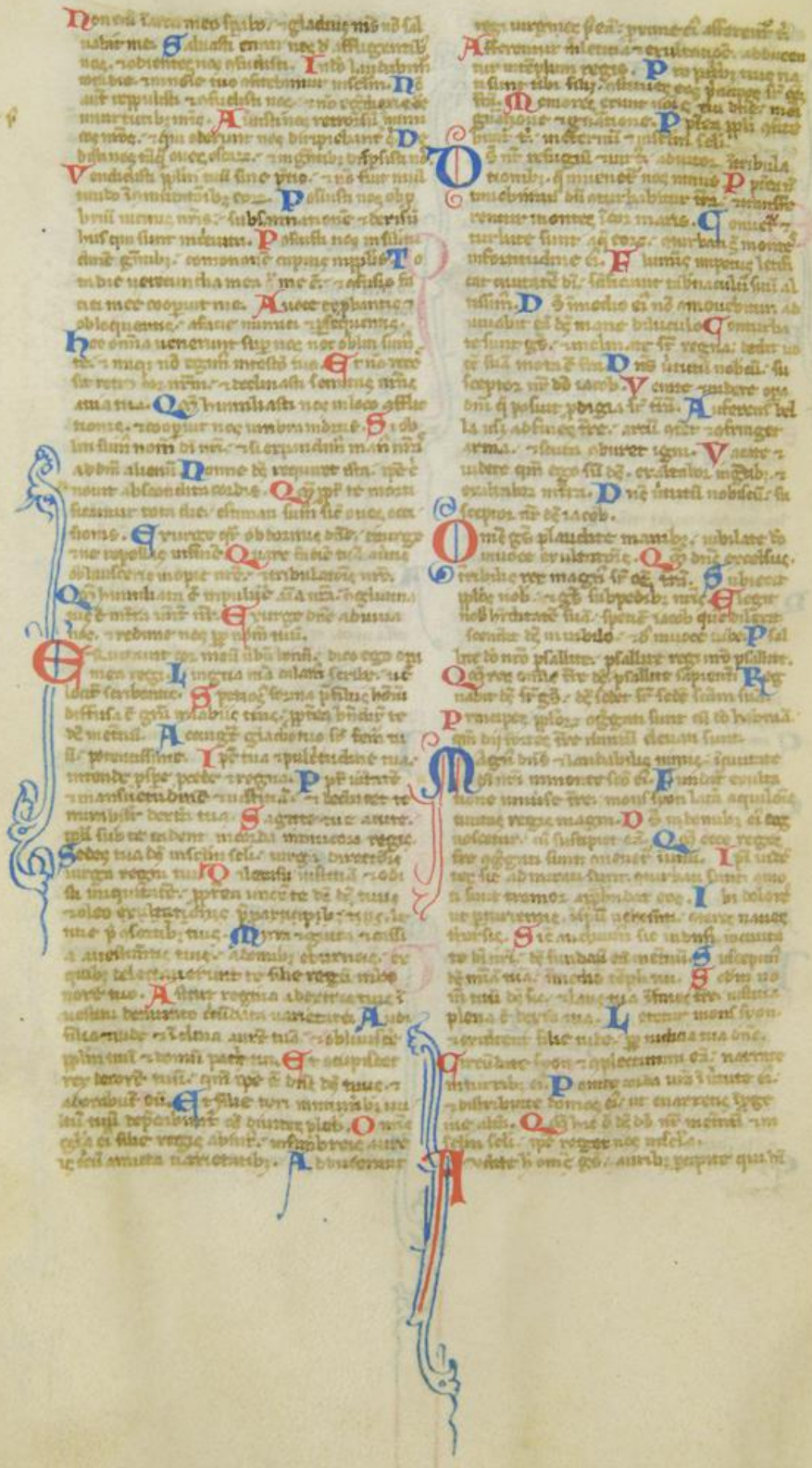
E xpectans expectaui dñm. t intendit mihi.
E t audiuit preces meas. t eduxit me de lacu
miserie. t de luto fecis. E t statuit sup petrā pe
des meos. t direxit gressus meos. E t immisit
in os meū canticū nouū. carmē deo nr̄o. V ide
bunt multi. t timebunt. t sperabunt in dño.
B eatus uir cui⁹ est nomē dñs. spes eius
tua. t non respexit in vanitates. t insanias falsas. M ulta fe
cisti tu dñe deꝰ mr̄ mirabilia tua. t cogitatiōes
tue nō ē q̄s similis tibi. A nūciauī t locutus
sum. multiplicate sunt sup numerū.
S acrificiū t oblationē noluisti. aures aut
perfecisti mihi. H olocaustū t pro peccato nō postulasti.
tunc dixi ecce uenio. I n capite libri
scriptū ē de me. ut faciā uoluntatē tuā. deus meus
uolui. t legē tuā in medio cordis mei. A nūciauī iustitiā
tuā in ecclesia magna. ecce labia mea nō prohi
bebo dñe tu scisti. I ustitiā tuā non abscondi
in corde meo. ueritatē tuā. t salutare tuū dixi.
non abscondi misericordiā tuā. t ueritatē tuā. a consilio
multo. T u aut dñe ne longe facias miserationes tuas a me.
misericordia tua. t ueritas tua semp susceperunt me. Q uoniā circūdederūt me mala quoꝝ
non ē numer. apprehenderunt me iniquitates mee
t non potui ut uiderē. M ultiplicate sunt sup
capillos capitis mei. t cor meū dereliquit me.
C omplaceat tibi dñe ut eruas me. dñe ad adiuuandū me respice. C onfundant. t reuere
antur simul. q̄ querūt aīā meā. ut auferant eā.
C onuertantur retrorsū. t reuereantur. q̄ uolunt
mala mihi. A uertant confestim confundentes tuā. q̄
dicūt mihi euge euge. E xultent. t letentur
sup te oēs querentes te. t dicant sp magnificetur
dñs. qui diligūt salutare tuum. E go aut egen⁹ sum. t pauper. dñs sollicitus est mei.
A diutor meus. t protector meus es. deus mē ne
tardaueris.

B eatus qui intelligit sup egenū. t pauperē. in
die mala liberabit eum dñs. dñs conser
uet eum. t uiuificet eū. t beatū faciat eū in terra.
t non tradat eū in aīam inimicoꝝ eius. D ñs opē
ferat illi sup lectū doloris eius. uniuersū stratū
eius. uersasti in infirmitate eius. E go dixi dñe mi
serere mei. sana aīam meā quia peccauī tibi. I n
imici mei dixerūt mala mihi. q̄n morietur. t
peribit nomē eius. E t si ingrediebatur ut uide
ret uana loquebatur. cor eius congregauit iniquitatē sibi.
egrediebat foras. t loquebatur in idipsum mala
mihi. A duersum me susurrabant oēs inimici mei.
aduersum me cogitabant. V erbum iniquum statuerunt
aduersum me. numquid qui dormit non adiiciet ut resurgat. E t enim hō pacis mee in q̄ sperauī.
qui edebat panes meos. magnificauit aduersum
me supplantationē. T u aut dñe miserere mei.
et resuscita me. t retribuam eis. I n hoc cognoui
quoniam uoluisti me. quia non gaudebit inimicus meus
sup me. M e aut propter innocentiam suscepisti. t confirmasti me in conspectu tuo in eternū. B enedictus dñs
deus israhel. a seculo. t in seculum fiat fiat

Q uemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum. ita
desiderat aīa mea ad te deus. S itiuit aīa mea
ad deum fortē uiuū. quando ueniam. t apparebo ante
faciē dei. F uerunt mihi lacrime mee panes die ac
nocte. dum dicit mihi quotidie ubi est deus tuus. H ec
recordatus sum. t effudi in me aīam meā. quoniam transibo
in locum tabernaculi. admirabilis usq; ad domum
dei. I n uoce exultationis. t confessionis. sonus epulantis.
quare tristis es aīa mea. t quare conturbas me.
S pera in deo quoniam adhuc confitebor illi. salutare uultus
mei. deus meus. A d me ipsum aīa mea conturbata
est. propterea memor ero tui de terra iordanis.
t hermonim. a monte modico. A byssus abyssum inuocat. in uoce cataractarum tuarum. O mnia
excelsa tua. t fluctus tui super me transierunt. I n die
mandauit dñs misericordiam suam. t nocte canticum ei.
A pud me oratio deo uite mee. dicā deo susceptor
meus es. Q uare oblitus es mei. t quare contristatus
incedo. dum affligit me inimicus. D um confringūtur
ossa mea. exprobrauerūt mihi qui tribulant me
inimici mei. D um dicunt mihi per singulos dies. ubi
est deus tuus. Q uare tristis es aīa mea. t quare conturbas
me. S pera in deo quoniam adhuc confitebor illi. salutari
uultus mei. t deo meo.

I udica me deus. t discerne causam meam de gente
non sancta. ab homine iniquo. t dolioso eripe me. Q uia tu es deus fortitudo mea. quare me repulisti
t quare tristis incedo. dum affligit me inimicus.
Emitte lucem tuam. t ueritatem tuam. ipsa me deduxerunt. t adduxerunt in montem sanctum tuum. t in tabernacula tua. E t introibo ad altare dei. ad deum qui letificat iuuentutem meam. C onfitebor
tibi in cithara deus deus meus. quare tristis es aīa mea.
t quare conturbas me. S pera in deo quoniam adhuc confitebor illi. salutare uultus mei. t deo meo.

D eus auribus nr̄is audiuimus. patres nr̄i annun
tiauerunt nobis O pus quod operatus es in diebus eorum. in diebus antiquis. M anus tua gentes dissipauit. t plantasti eos. afflixisti populos. t expulisti eos. N on enim in gladio suo possiderunt terram. t brachium eorum non salutabit eos. S ed
dextera tua. t brachium tuum. t illuminatio uultus tui. quoniam complacuisti in eis. T u es ipse rex meus. t deus meus. qui mandas saluos fieri iacob.
In te inimicos nr̄os uentilabimus cornu. t in nomine tuo spernemus insurgentes. in nobis.

nom̄ tuū. qm̄ bonū ē ō̄n ꝓspectu scōꝝ tuoꝝ.

Ego dixi. ysa. xxxviii.

Dixi custodiam vias meas ut non delinquam in lingua mea. posui ori meo custodiam. cū consisteret peccator adversum me obmutui & humiliatus sum & silui a bonis. & dolor meus renovatus est. concaluit cor meum intra me. & in meditatione mea exardescet ignis. locutus sum in lingua mea. Notum fac mihi domine finem meum. & numerum dierum meorum quis est. ut sciam quid desit mihi. Ecce mensurabiles posuisti dies meos. & substantia mea tanquam nichilum ante te. Verumtamen universa vanitas omnis homo vivens. Vere in imagine pertransit homo. sed vane conturbatur. thesaurizat & ignorat cui congregabit ea. Et nunc quae est expectatio mea nonne dominus & substantia mea apud te est. Ab omnibus iniquitatibus meis eripe me. opprobrium insipienti dedisti me. obmutui & non aperui os meum quoniam tu fecisti. Remove a me plagas tuas. a fortitudine manus tuae ego defeci in increpationibus propter iniquitatem castigasti hominem. & tabescere fecisti sicut araneam animam eius. verumtamen vane conturbatur omnis homo vivens. Exaudi orationem meam domine & deprecationem meam auribus percipe lacrimam meam ne sileas. quoniam advena ego sum apud te & peregrinus sicut omnes patres mei. Remitte mihi ut refrigerer prius quam abeam & amplius non ero. Expectans expectavi dominum & intendit mihi. Et exaudivit preces meas. & eduxit me de lacu miseriae & de luto faecis. & statuit super petram pedes meos. & direxit gressus meos. Et immisit in os meum canticum novum carmen deo nostro. Videbunt multi & timebunt & sperabunt in domino. Beatus vir cuius est nomen domini spes eius. & non respexit in vanitates & insanias falsas. Multa fecisti tu domine deus meus mirabilia tua. & cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi. Annuntiavi & locutus sum multiplicata sunt super numerum. Hostiam & oblationem noluisti aures autem perfecisti mihi. holocaustum & pro peccato non postulasti. Tunc dixi ecce venio in capite libri scriptum est de me. ut faciam voluntatem tuam deus meus volui & legem tuam in medio cordis mei. Annuntiavi iustitiam tuam in ecclesia magna. ecce labia mea non prohibebo domine tu scisti. Iustitiam tuam non abscondi in corde meo veritatem tuam & salutare tuum dixi. non occultavi misericordiam tuam & veritatem tuam a concilio multo. Tu autem domine ne longe facias miserationes tuas a me. misericordia tua & veritas tua semper susceperunt me. quoniam circumdederunt me mala quorum non est numerus. comprehenderunt me iniquitates meae & non potui ut viderem. multiplicatae sunt super capillos capitis mei & cor meum dereliquit me. Complaceat tibi domine ut eruas me. domine ad adiuvandum me respice. Confundantur & revereantur simul qui quaerunt animam meam ut auferant eam. Avertantur retrorsum & erubescant qui cupiunt mihi mala. Fiat statim confusione sua qui dicunt mihi euge euge. Exultent & laetentur super te omnes qui quaerunt te. & dicant semper magnificetur dominus qui diligunt salutare tuum. Ego autem egenus & pauper sum dominus sollicitus est mei. Adiutor meus & protector meus tu es deus meus ne tardaveris. Memento mei quia tu fecisti me. & formasti me. Quid est homo quia magnificas eum aut apponis erga eum cor tuum. Visitas eum diluculo. & subito probas illum. Usquequo non parcis mihi nec dimittis me ut glutiam salivam meam. Peccavi quid faciam tibi o custos hominum. quare posuisti me contrarium tibi. & factus sum mihimet ipsi gravis. Quare non tollis peccatum meum & quare non auferis iniquitatem meam. Ecce nunc in pulvere dormio & si mane me quaesieris non subsistam. Miserere mihi domine quoniam infirmus sum. sana me domine quoniam conturbata sunt ossa mea. & anima mea turbata est valde. Et tu domine usquequo. Convertere domine & eripe animam meam. salvum me fac propter misericordiam tuam. Quoniam non est in morte qui memor sit tui. in inferno autem quis confitebitur tibi. Laboravi in gemitu meo lavabo per singulas noctes lectum meum. lacrimis meis stratum meum rigabo. Turbatus est a furore oculus meus inveteravi inter omnes inimicos meos. Discedite a me omnes qui operamini iniquitatem quoniam exaudivit dominus vocem fletus mei. exaudivit dominus deprecationem meam. dominus orationem meam suscepit. Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimici mei convertantur & erubescant valde velociter. Domine deus meus in te speravi salvum me fac. Ne quando rapiat ut leo animam meam dum est redimens & non est qui redimat neque qui salvum faciat. Domine deus meus si feci istud si est iniquitas in manibus meis. si retribui retribuentibus mihi mala decidam merito ab inimicis meis inanis. Persequatur inimicus animam meam & comprehendat & conculcet in terra vitam meam & gloriam meam in pulvere deducat. Exurge domine in ira tua & exaltare in finibus inimicorum meorum. & exurge domine deus meus in praecepto quod mandasti & synagoga populorum circumdabit te & propter hanc in altum regredere. Dominus judicat populos. Judica me domine secundum justitiam meam & secundum innocentiam meam super me. Consumetur nequitia peccatorum & diriges justum scrutans corda & renes deus. Justum adjutorium meum a domino qui salvos facit rectos corde. Deus judex justus fortis & patiens numquid irascitur per singulos dies. Nisi conversi fueritis gladium suum vibrabit. arcum suum tetendit & paravit illum. Et in eo paravit vasa mortis sagittas suas ardentibus effecit. Ecce parturiit injustitiam concepit dolorem & peperit iniquitatem. Lacum aperuit & effodit eum & incidit in foveam quam fecit. Convertetur dolor eius in verticem eius & in cerebrum eius iniquitas eius descendet. Confitebor domino secundum justitiam eius & psallam nomini domini altissimi. Domine dominus noster quam admirabile est nomen tuum in universa terra quoniam elevatur magnificentia tua super caelos. Ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos ut destruas inimicum & ultorem. Quoniam videbo caelos tuos opera digitorum tuorum lunam & stellas quae tu fundasti. Quid est homo quod memor es eius aut filius hominis quoniam visitas eum. Minuisti eum paulo minus ab angelis gloria & honore coronasti eum & constituisti eum super opera manuum tuarum. Omnia subjecisti sub pedibus eius oves & boves universas insuper & pecora campi. Volucres caeli & pisces maris qui perambulant semitas maris. Domine dominus noster quam admirabile est nomen tuum in universa terra. Confitebor tibi domine in toto corde meo narrabo omnia mirabilia tua. Laetabor & exultabo in te psallam nomini tuo altissime. In convertendo inimicum meum retrorsum infirmabuntur & peribunt a facie tua. Quoniam fecisti judicium meum & causam meam sedes qui judicas justitiam. Increpasti gentes & periit impius nomen eorum delesti in aeternum & in saeculum saeculi. Inimici defecerunt frameae in finem & civitates earum destruxisti. Periit memoria eorum cum sonitu & dominus in aeternum permanet. Paravit in judicio sedem suum & ipse judicabit orbem terrarum in aequitatibus. Judicabit populos in justitia. Et factus est dominus refugium pauperi adjutor in opportunitatibus in tribulatione. Et sperent in te qui noverunt nomen tuum quoniam non derelinquis quaerentes te domine. Psallite domino qui habitat in Sion annuntiate inter gentes studia eius. Quoniam requirens sanguinem eorum recordatus est. Non est oblitus clamorem pauperum. Miserere mihi domine vide humilitatem meam de inimicis meis. Qui exaltas me de portis mortis. ut annuntiem omnes laudationes tuas in portis filiae Sion exultabo in salutari tuo. Infixi sunt gentes in interitu quem fecerunt. in laqueo isto quem absconderunt comprehensus est pes eorum. Manifestus est dominus judicia faciens. In operibus manuum suarum comprehensus est peccator. Convertantur peccatores in infernum omnes gentes quae obliviscuntur deum. Quoniam non in finem oblivio erit pauperis patientia pauperum non peribit in finem. Exurge domine non confortetur homo judicentur gentes in conspectu tuo. Constitue domine legislatorem super eos ut sciant gentes quoniam homines sunt. Ut quid domine recessisti longe despicis in opportunitatibus in tribulatione. Dum superbit impius incenditur pauper. comprehendantur in consiliis quibus cogitant. Quoniam laudatur peccator in desideriis animae suae & iniquus benedicitur. Exacerbavit dominum peccator secundum multitudinem irae suae non quaeret. Non est deus in conspectu eius inquinatae sunt viae illius in omni tempore. Auferuntur judicia tua a facie eius omnium inimicorum suorum dominabitur. Dixit enim in corde suo non movebor a generatione in generationem sine malo. Cuius maledicto os plenum est & amaritudine & dolo sub lingua eius labor & dolor. Sedet in insidiis cum divitibus in occultis ut interficiat innocentem. Oculi eius in pauperem respiciunt. Insidiatur in abscondito quasi leo in spelunca sua. Insidiatur ut rapiat pauperem rapere pauperem dum attrahit eum. In laqueo suo humiliabit eum incurvabitur & cadet cum dominatus fuerit pauperum. Dixit enim in corde suo oblivisctur deus avertit faciem suam ne videat in finem. Exurge domine deus exaltetur manus tua ne obliviscaris pauperum. Propter quid irritavit impius deum dixit enim in corde suo non requiret. Videbis quoniam tu labor & dolorem considerabis ut tradas eos in manus tuas. Tibi derelictus est pauper orphano tu eris adjutor. Contere brachium peccatoris & malignus quaeretur peccatum eius & non invenietur. Dominus regnabit in aeternum & in saeculum saeculi peribitis gentes de terra illius. Desiderium pauperum exaudivit dominus praeparationem cordis eorum audivit auris tua. Judicare pupillo & humili ut non apponat ultra magnificare homo super terram. In domino confido quomodo dicitis animae meae transmigra in montem sicut passer. Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum paraverunt sagittas suas in pharetra ut sagittent in obscuro rectos corde. Quoniam quae perfecisti destruxerunt justus autem quid fecit. Dominus in templo sancto suo dominus in caelo sedes eius. Oculi eius in pauperem respiciunt palpebrae eius interrogant filios hominum. Dominus interrogat justum & impium qui autem diligit iniquitatem odit animam suam. Pluet super peccatores laqueos ignis & sulphur & spiritus procellarum pars calicis eorum. Quoniam justus dominus & justitias dilexit aequitatem vidit vultus eius. Salvum me fac domine quoniam defecit sanctus quoniam diminutae sunt veritates a filiis hominum. Vana locuti sunt unusquisque ad proximum suum labia dolosa in corde & corde locuti sunt. Disperdat dominus universa labia dolosa linguam magniloquam. Qui dixerunt linguam nostram magnificabimus labia nostra a nobis sunt quis noster dominus est. Propter miseriam inopum & gemitum pauperum nunc exurgam dicit dominus. Ponam in salutari fiducialiter agam in illo. Eloquia domini eloquia casta argentum igne examinatum probatum terrae purgatum septuplum. Tu domine servabis nos & custodies nos a generatione hac in aeternum. In circuitu impii ambulant secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum. Usquequo domine oblivisceris me in finem usquequo avertis faciem tuam a me. Quamdiu ponam consilia in anima mea dolorem in corde meo per diem. Usquequo exaltabitur inimicus meus super me respice & exaudi me domine deus meus illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte. Nequando dicat inimicus meus praevalui adversus eum qui tribulant me exultabunt si motus fuero. Ego autem in misericordia tua speravi exultabit cor meum in salutari tuo cantabo domino qui bona tribuit mihi & psallam nomini domini altissimi. Dixit insipiens in corde suo non est deus. Corrupti sunt & abominabiles facti sunt in studiis suis non est qui faciat bonum non est usque ad unum. Dominus de caelo prospexit super filios hominum ut videat si est intelligens aut requirens deum. Omnes declinaverunt simul inutiles facti sunt non est qui faciat bonum non est usque ad unum. Nonne scient omnes qui operantur iniquitatem qui devorant plebem meam ut escam panis. Deum non invocaverunt illic trepidaverunt timore ubi non erat timor. Quoniam dominus dissipavit ossa eorum qui hominibus placent confusi sunt quoniam dominus spernit eos. Quis dabit ex sion salutare filii israel. cum averterit dominus captivitatem plebis suae exultabit jacob. et laetabitur isr.

Domine in tribulatione mea clamavi ad te & exaudisti me. Domine eripe animam meam a labiis iniquis & a lingua dolosa. Quid detur tibi aut quid apponatur tibi ad linguam dolosam. Sagittae potentis acutae cum carbonibus desolatoriis. Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est habitavi cum habitantibus cedar multum incola fuit anima mea. Cum his qui oderunt pacem eram pacificus. cum loquebar illis impugnabant me gratis. Adjutorium meum a domino qui fecit caelum & terram. Non det in commotionem pedem tuum neque dormitet qui custodit te. Ecce non dormitabit neque dormiet qui custodit israel. Dominus custodit te dominus protectio tua super manum dexteram tuam. Per diem sol non uret te neque luna per noctem. Dominus custodit te ab omni malo custodiat animam tuam dominus. Dominus custodiat introitum tuum & exitum tuum ex hoc nunc & usque in saeculum. Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi in domum domini ibimus. Stantes erant pedes nostri in atriis tuis hierusalem. Hierusalem quae aedificatur ut civitas cuius participatio eius in idipsum. Illuc enim ascenderunt tribus tribus domini testimonium israel ad confitendum nomini domini. Quoniam sederunt sedes in judicio sedes super domum david. Rogate quae ad pacem sunt hierusalem & abundantia diligentibus te. Fiat pax in virtute tua & abundantia in turribus tuis. Propter fratres meos & proximos meos loquebar pacem de te. Propter domum domini dei nostri quaesivi bona tibi. Ad te levavi oculos meos qui habitas in caelis. Ecce sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum. Sicut oculi ancillae in manibus dominae suae ita oculi nostri ad dominum deum nostrum donec misereatur nostri. Miserere nobis domine miserere nobis quia multum repleti sumus despectione. Quia multum repleta est anima nostra opprobrium abundantibus & despectio superbis. Nisi quia dominus erat in nobis dicat nunc israel. Nisi quia dominus erat in nobis cum exurgerent homines in nos. Forte vivos deglutissent nos cum irasceretur furor eorum in nos. Forsitan aqua absorbuisset nos torrens pertransisset animam nostram. Forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem. Benedictus dominus qui non dedit nos in captionem dentibus eorum. Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium. Laqueus contritus est & nos liberati sumus. Adjutorium nostrum in nomine domini qui fecit caelum & terram. Qui confidunt in domino sicut mons sion non commovebitur in aeternum qui habitat in hierusalem. Montes in circuitu eius & dominus in circuitu populi sui ex hoc nunc & usque in saeculum. Quoniam non relinquet dominus virgam peccatorum super sortem justorum. Ut non extendant justi manus suas ad iniquitatem. Benefac domine bonis & rectis corde. Declinantes autem in obligationes adducet dominus cum operantibus iniquitatem pax super israel.

ẽ meam. V eritamen dñe ostende gr̃am
nimiam sup̃ me. tu ẽ eripuisti p̃ambula
tiũ inobedientie. D ne d' evbalsan ꝑ me.
dium inp̃sentiarũ. V t mentiantur
pr̃ me inq̃unie. lingua tenti mea
tr̃ inimicũ ei⁹. V niverum meũ tu
es deꝰ. ne discedas ꝑ me. deꝰ meꝰ
ad adiuuandũ me. V ereant et
vereantur ꝓpter. qui querũt ꝓ
P uertere ꝓpter. qui volũt mihi mala
confundant. I n
dextera tua. deꝰ ꝑ formasti me. I
beramen adolescentiã. mihi ꝗ exultet
P ropter vita tua dabis gr̃am. ꝓpter. tuã
ꝓpter neptalim. M anda de virtute tua
firma deꝰ hoc. q̃ operat es in nob̃. A
templo tuo in hierl. offerent tibi reges munera. I
ncrepa feras harundinis. congregatio taurorũ
in vaccis populi. ut excludant eos. q̃ p
bant sibi argẽtũ. D issipa gẽtes. que bella uo
lunt. venient legati ex egypto. ethiopia
preueniet manꝰ eius deo. R egna terre cã
tate deo. psallite dño. P sallite deo qui a
scendit sup celũ celi. ad orientẽ. E ce da
bit uoci sue. uocẽ virtutis. date gl̃am deo
super israel magnificentia eius. et virtus eius
in nubibꝫ. M irabilis deꝰ in sanctis suis. deꝰ israel
ipe dabit virtutẽ. et fortitudinẽ plebi su
e benedictus deꝰ. Exultent cõ meũ in dñm. et ꝓ.

PSALMVS

Alua me deꝰ. quoniã intrauerũt
aq̃. usq; ad aiã meã. I
nfixus sum in limo profundi
et non ẽ substãtia. V eni in altitu
dines maris. et tempestas
demersit me. L aboraui
clamans rauce facte sunt fauces mee. de
fecerũt oculi mei dum spero in deũ meũ. M
ultiplicati sunt sup capillos capitis mei. qui
oderunt me gratis. C onfortati sunt q̃
persequuntur me. inimici mei iniuste. que
ad rapui tunc exolueb̃. D eus tu scis insi
pientiã meã. et delicta mea ate nõ sint
abscondita. N on erubescant. time q̃ exs
pectant te dñe. deus uirtutum. N on confundã
tur super me. q̃ querunt te deus israel. Q uo
niam propter te sustinui opprobriũ. operuit confusio faciẽ meã.
E xtraneus factus sum fratribꝰ meis. et peregri
nus filiis matris mee. Q uoniam zelus domus tue comedit
me. et opprobria exprobrantiũ tibi cecide
runt sup me. E t operui in ieiunio animã meã. et
factũ ẽ in opprobriũ mihi. E t posui uestimen
tum meũ cilicium. et factus sum illis in parabolam.
Aduersum me qui sedebant in porta. et
psallebant qui bibebant uinum. E go uero
orationem meã ad te dñe. tp̃e beneplaciti deꝰ
In multitudine misericordie tue exaudi me. in
ueritate salutis tue. E ripe me de luto ut nõ infi
gar. libera me ab hiis qui oderũt me. et de profundis
aquarum. ne me demergat tempestas aque. nec
absorbeat me profundum. nec urgeat sup me puteꝰ
os suum. E xaudi me dñe quoniam benigna ẽ mi
sericordia tua. secundum multitudinem miserationum tuarum respice in
me. et ne auertas faciem tuã a puero tuo. quoniam tri
bulor. velociter exaudi me. I ntende aie mee
et redime eã. propter inimicos meos eripe me. T u
nosti improperiũ meũ. et confusionem meã. et reuerentiã
meã. I n conspectu tuo sunt omnes qui tribulant
me. improperium exspectauit cor meum. et miseriã.
E t sustinui qui simul contristaret̃ non fuit. et
qui consolaret̃ non inueni. E t dederunt
in escam meam fel. et in sitim meam potauerunt me aceto.
F iat mensa eorum coram ipsis in laqueum. et in retribu
tiones. et in scandalum. O bscurentur oculi eo
rum ne uideant. et dorsum eorum semper incurua. E f
funde super eos iram tuam. furor ire tue comprehendat eos. F iat habitatio eorum deserta. et
in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet. Q uoniam
quem tu percussisti persecuti sunt. et super interfectos
meos addiderunt. A pone iniquitatem super iniquitatem eorum. et non intrent in iustitiam tuã. D elea
antur de libro uiuentium. et cum iustis non scribantur.
ego sum pauper et dolens. salus tua deus suscep
tor me. L audabo nomen dei mei cum cantico.
et magnificabo eum in laude. E t placebit deo
super uitulum nouellum. cornua producentem et un
gulas. V idete mansueti. et letentur. quoniam inqui
rite deum. et uiuet anima uestra. Q uoniam exaudiuit pauperem
dñs. et uinctos suos non despexit. L audent illum celi et terra. mare et omnia reptilia eius.
Q uoniam deus saluam faciet sion. et edificabuntur
ciuitates iude. E t inhabitabunt ibi. et hereditate acquirent eam. E t semen seruorum eius possi
debit eam. et qui diligunt nomen eius habitabunt
in eo.

DEVS

Adiutorium meum intende. dñe ad ad
iuuandum me festina. C onfundantur
et reuereantur. q̃ querunt animã meã. A vertantur retrorsum et erubescant qui uolunt mihi mala.
A uertantur statim erubescentes qui dicunt mihi euge euge. E xultent et letentur in te omnes qui querunt te. et dicant sẽp magnificetur deus. qui diligunt salutare tuum. E go
uero egen⁹ et pauper sum. deus adiuua me. A diutor meus et liberator meus es tu. dñe ne mo
ras. [illegible]
In te dñe speraui non confundar
in eternum. in iustitia tua libera me et eripe
me. I nclina aurem tuam ad me et saluum
me fac. E sto mihi in deum protectorem et in locum mu
nitum. ut saluum me facias. Q uoniam firmamen
tum meum. et refugium meum es tu. D eus meus
eripe me de manu peccatoris. et manu
legis contrarie et iniqui. Q uoniam tu es patien
cia mea dñe. dñe spes mea ab adolescentia mea.

Inte confirmat sum cor meū: & ab ore meo
non exeat vanū. Inte amauit anīa mea:
propterea non deficiet misericordia tua a me. Repleatur cor meū laude: ut cantē gloriā tuā: tota die magnificentiā tuā. Ne proicias me in tempore senectutis: cū defecerit virtus mea ne derelinquas me. Quia dixerunt inimici mei mihi: & qui custodiebant āiam meā: cōsilio inito sunt in unū. Deus dereliquit eū: persequimini & comprehendite eū: quia non est qui liberet. Deus ne elongeris a me: Deus meus in auxiliū meū respice. Confundantur & deficiant detrahentes āie mee: operiant confusione & pudore qui quærunt mala mihi. Ego autē semper sperabo: & adiciam super omnē laudē tuā.

Os meū annuntiabit iustitiā tuā: tota die salutare tuū. Quoniā non cognoui litteraturā: introibo in potentias dñi: dñe memorabor iustitie tue solius. Deus docuisti me a iuuentute mea: & usq; nunc: pnūtiabo mirabilia tua. Et usq; in senectem & senium: deus ne derelinquas me. Donec annuntiē brāchium tuū: generationi omni que uentura est. Potentiā tuā & iustitiā tuā: usq; altissima quā fecisti magnalia. Deus quis similis tibi. Quanta ostendisti mihi tribulationes multas & malas: & conuersus uiuificasti me: & de abyssis terre iterum reduxisti me. Multiplicasti magnificentiā tuā: & conuersus consolatus es me. Nam & ego confitebor tibi in uasis psalmi ueritatē tuā deus: psallam tibi in cithara sc̄e israel. Exultabunt labia mea cum cantauero tibi: & anīa mea quā redemisti. Sed & lingua mea tota meditabitur iustitiā tuā: cum confusi & reuerentes fuerint qui quærunt mala mihi.

Deus iudicium tuū regi da: & iustitiā tuā filio regis. Iudicare populū tuū in iustitia: & pauperes tuos in iudicio. Suscipiant montes pacē populo: & colles iustitiā. Iudicabit pauperes populi: & saluos faciet filios pauperū: & humiliabit calumniatorem. Et permanebit cū sole: & ante lunā generationē & generationē. Descendet sicut pluuia in uellus: & sicut stillicidia stillantia super terrā. Orietur in diebus eius iustitia: & abundantia pacis donec auferatur luna. Et dominabit a mari usq; ad mare: a flumine usq; ad terminos orbis terrarum. Coram illo procident ethiopes: inimici eius terrā lingent. Reges tharsis & insule munera offerent: reges arabū & saba dona adducent. Et adorabunt eum omnes reges terre: omnes gentes seruient ei. Quia liberabit pauperē a potente: & pauperē cui non erat adiutor. Parcet pauperi & inopi: & animas pauperum saluas faciet. Ex usuris & iniquitate redimet animas eorum: & honorabile nomen eorum coram illo. Et uiuet: & dabitur ei de auro arabie: & adorabunt de ipso semper tota die benedicent ei. Et erit firmamentum in terra in summis montium: super extollentur sicut libanus fructus eius. Florebunt de ciuitate sicut fenum terre. Sit nomen eius benedictum in secula: ante solem permanet nomen eius. Et benedicent in ipso omnes tribus terre: omnes gentes magnificabunt eum. Benedictus dominus deus israel: qui facit mirabilia sola. Et benedictum nomen maiestatis eius in eternum: & replebitur maiestate eius omnis terra. Fiat fiat.

Defecerunt orationes dauid filii iesse. Quoniam ipse est uere dominus meus & deus meus: & adorabunt scabellum pedum eius quoniam sanctum est. Non ascendam in tabernaculum domus mee: non adibo cubile lectī mei. Non dabo somnum oculis meis: & palpebris meis dormitationem. Et requiem temporibus meis donec inueniam locum domino: tabernaculum deo iacob. Ecce audiuimus eum in effrata: inuenimus eum in campis silue. Introibimus in tabernaculum eius: adorabimus in loco ubi steterunt pedes eius. Exurge domine in requiem tuam: tu & arca sanctificationis tue. Sacerdotes tui induantur iustitiam: & sancti tui exultent. Propter dauid seruum tuum: non auertas faciem christi tui. Iurauit dominus dauid ueritatem & non frustrabitur eam: de fructu uentris tui ponam super sedem tuam. Si custodierint filii tui testamentum meum & testimonia mea hec que docebo eos: & filii eorum usque in seculum sedebunt super sedem tuam. Quoniam elegit dominus sion: elegit eam in habitationem sibi. Hec requies mea in seculum seculi: hic habitabo quoniam elegi eam. Uiduam eius benedicens benedicam: pauperes eius saturabo panibus. Sacerdotes eius induam salutari: & sancti eius exultatione exultabunt. Illuc producam cornu dauid: paraui lucernam christo meo. Inimicos eius induam confusione: super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea.

Ecce quam bonum & quam iocundum habitare fratres in unum. Sicut unguentum in capite: quod descendit in barbam barbam aaron. Quod descendit in oram uestimenti eius: sicut ros hermon qui descendit in montem sion. Quoniam illuc mandauit dominus benedictionem: & uitam usque in seculum. Ecce nunc benedicite dominum omnes serui domini: qui statis in domo domini in atriis domus dei nostri. In noctibus extollite manus uestras in sancta: & benedicite dominum. Benedicat te dominus ex sion: qui fecit celum & terram. Laudate nomen domini: laudate pueri dominum. Qui statis in domo domini: in atriis domus dei nostri. In hierusalem. Laudate dominum quoniam bonus est dominus: psallite nomini eius quoniam suauis est. Omnia quecumque uoluit dominus fecit in celo & in terra: in mari & in omnibus abyssis. Educens nubes ab extremo terre: fulgura in pluuiam fecit. Qui producit uentos de thesauris suis. Qui percussit primogenita egipti: ab homine usque ad pecus. Et misit signa & prodigia in medio tui egipte: in pharaonem & in omnes seruos eius. Qui percussit gentes multas: & occidit reges fortes. Seon regem amorreorum: & og regem basan & omnia regna chanaan. Et dedit terram eorum hereditatem: hereditatem israel populo suo. Dñe nomen tuum in eternum: dñe memoriale tuum in generationem & generationem. Quia iudicabit dominus populum suum: & in seruis suis deprecabitur. Simulacra gentium argentum & aurum: opera manuum hominum. Os habent & non loquentur: oculos habent & non uidebunt. Aures habent & non audient: nares habent & non odorabunt. Manus habent & non palpabunt: pedes habent & non ambulabunt. Non clamabunt in gutture eorum: similes illis fiant qui faciunt ea & omnes qui confidunt in eis. Domus israel benedicite dominum: domus aaron benedicite dominum. Domus leui benedicite dominum: qui timetis dominum benedicite dominum. Benedictus dominus ex sion: qui habitat hierusalem. Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius. Confitemini deo celi: quoniam in seculum misericordia eius. Confitemini domino dominorum: quoniam in seculum misericordia eius. Qui facit mirabilia magna solus: quoniam in seculum misericordia eius. Qui fecit celos in intellectu: quoniam in seculum misericordia eius. Qui firmauit terram super aquas: quoniam in seculum misericordia eius. Qui fecit luminaria magna: quoniam in seculum misericordia eius. Solem in potestatem diei: quoniam in seculum misericordia eius. Lunam & stellas in potestatem noctis: quoniam in seculum misericordia eius. Qui percussit egiptum cum primogenitis eorum: quoniam in seculum misericordia eius. Et eduxit israel de medio eorum: quoniam in seculum misericordia eius. In manu potenti & brachio excelso: quoniam in seculum misericordia eius. Qui diuisit mare rubrum in diuisiones eius: quoniam in seculum misericordia eius. Et traduxit israel per medium eius: quoniam in seculum misericordia eius. Et excussit pharaonem & uirtutem eius in mari rubro: quoniam in seculum misericordia eius. Qui traduxit populum suum per desertum: quoniam in seculum misericordia eius. Qui percussit reges magnos: quoniam in seculum misericordia eius. Et occidit reges fortes: quoniam in seculum misericordia eius. Sehon regem amorreorum: quoniam in seculum misericordia eius. Et og regem basan: quoniam in seculum misericordia eius. Et dedit terram eorum hereditatem: quoniam in seculum misericordia eius. Hereditatem israel seruo suo: quoniam in seculum misericordia eius. Quia in humilitate nostra dominus recordatus est nostri: quoniam in seculum misericordia eius. Et redemit nos ab inimicis nostris: quoniam in seculum misericordia eius. Qui dat escam omni carni: quoniam in seculum misericordia eius. Confitemini deo celi: quoniam in seculum misericordia eius. Confitemini domino dominorum: quoniam in seculum misericordia eius.

Super flumina babylonis illic sedimus & flauimus: cum recordaremur tui sion. In salicibus in medio eius: suspendimus organa nostra. Quia illic interrogauerunt nos qui captiuos duxerunt nos: uerba cantionum. Et qui abduxerunt nos: uerba carminum cantate nobis de canticis sion. Quomodo cantabimus canticum domini: in terra aliena. Si obliuiscar tui hierusalem: oblitus sit dexter mea. Adhereat lingua mea faucibus meis: si non meminero tui. Si non proposuero hierusalem: in principio leticie mee. Memor esto dñe filiorum edom: in die hierusalem. Qui dicunt exinanite exinanite: usque ad fundamentum in ea. Filia babylonis misera: beatus qui retribuet tibi retributionem tuam quam retribuisti nobis. Beatus qui tenebit & allidet parvulos tuos ad petram.

Dñe probasti me & cognouisti me: tu cognouisti sessionem meam & resurrectionem meam. Intellexisti cogitationes meas de longe: semitam meam & funiculum meum inuestigasti. Et omnes uias meas prouidisti: quia non est sermo in lingua mea. Ecce dñe tu cognouisti omnia nouissima & antiqua: tu formasti me & posuisti super me manum tuam. Mirabilis facta est scientia tua ex me: confortata est & non potero ad eam. Quo ibo a spū tuo: & quo a facie tua fugiam. Si ascendero in celum tu illic es: si descendero in infernum ades. Si sumpsero pennas meas diluculo: & habitauero in extremis maris. Etenim illuc manus tua deducet me: & tenebit me dextera tua. Et dixi forsitan tenebre conculcabunt me: & nox illuminatio mea in deliciis meis. Quia tenebre non obscurabuntur a te: & nox sicut dies illuminabitur. Sicut tenebre eius ita & lumen eius: quia possedisti renes meos. Suscepisti me de utero matris mee: confitebor tibi quia terribiliter magnificatus es. Mirabilia opera tua: & anima mea cognoscit nimis. Non est occultatum os meum a te: quod fecisti in occulto. Et substantia mea in inferioribus terre. Imperfectum meum uiderunt oculi tui: & in libro tuo omnes scribentur. Dies formabuntur: & nemo in eis. Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui deus: nimis confortatus est principatus eorum. Dinumerabo eos & super arenam multiplicabuntur: exurrexi & adhuc sum tecum. Si occideris deus peccatores: uiri sanguinum declinate a me. Qui dicitis in cogitatione: accipient in uanitate ciuitates tue. Nonne qui oderunt te dñe odio habebam illos: & super inimicos tuos tabescebam. Perfecto odio oderam illos: inimici facti sunt mihi. Proba me deus & scito cor meum: interroga me & cognosce semitas meas. Et uide si uia iniquitatis in me est: & deduc me in uia eterna.

Eripe me dñe ab homine malo: a uiro iniquo eripe me. Qui cogitauerunt malitias in corde: tota die constituebant prelia. Acuerunt linguas suas sicut serpentes: uenenum aspidum sub labiis eorum. Custodi me dñe de manu peccatoris: & ab hominibus iniquis eripe me. Qui cogitauerunt supplantare gressus meos: absconderunt superbi laqueum mihi. Et funes extenderunt in laqueum pedibus meis: iuxta iter scandalum posuerunt mihi. Dixi dño deus meus es tu: exaudi dñe uocem orationis mee. Domine dñe uirtus salutis mee: obumbrasti super caput meum in die belli. Ne tradas me dñe a desiderio meo peccatori: cogitauerunt contra me ne derelinquas me ne forte exaltentur. Caput circuitus eorum: labor labiorum ipsorum operiet eos. Cadent super eos carbones in ignem: in miserias non subsistent. Uir linguosus non dirigetur in terra: uirum iniquum mala capient in interitu. Cognoui quia faciet dominus iudicium inopis: & uindictam pauperum. Uerumtamen iusti confitebuntur nomini tuo: & habitabunt recti cum uultu tuo.

Clamaui ad te dñe exaudi me: intende uoci orationis mee cum clamauero ad te. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: elevatio manuum mearum sacrificium uespertinum. Pone dñe custodiam ori meo: & ostium circumstantie labiis meis. Non declines cor meum in uerba malitie: ad excusandas excusationes in peccatis. Cum hominibus operantibus iniquitatem: & non communicabo cum electis eorum. Corripiet me iustus in misericordia & increpabit me: oleum autem peccatoris non impinguet caput meum. Quoniam adhuc & oratio mea in beneplacitis eorum: absorpte sunt iuncte petre eorum. Audient eloquia mea quoniam potuerunt: sicut crassitudo terre erupta est super terram. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum: quia ad te dñe dñe oculi mei. In te speraui non auferas animam meam: a laqueo quem statuerunt mihi & a scandalis operantium iniquitatem. Cadent in reticulo eius peccatores: singulariter ego sum donec transeam.

Voce mea ad dominum clamaui: voce mea ad dominum deprecatus sum. Effundo in conspectu eius orationem meam: & tribulationem meam ante ipsum pronuntio. In deficiendo ex me spiritum meum: & tu cognouisti semitas meas. In uia hac qua ambulabam absconderunt laqueum mihi: considerabam ad dexteram & uidebam & non erat qui cognosceret me. Perit fuga a me: & non est qui requirat animam meam. Clamaui ad te dñe dixi tu es spes mea: portio mea in terra uiuentium. Intende ad deprecationem meam: quia humiliatus sum nimis. Libera me a persequentibus me: quia confortati sunt super me. Educ de custodia animam meam: ad confitendum nomini tuo. Me expectant iusti donec retribuas mihi: quia confitebor nomini tuo.

Exaudi dñe orationem meam: auribus percipe obsecrationem meam in ueritate tua exaudi me in iustitia tua. Et non intres in iudicium cum seruo tuo: quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis uiuens. Quia persecutus est inimicus anīam meam: humiliauit in terra uitam meam. Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi: & anxiatus est super me spiritus meus in me turbatum est cor meum. Memor fui dierum antiquorum: meditatus sum in omnibus operibus tuis. In factis manuum tuarum meditabar: expandi manus meas ad te. Anīa mea sicut terra sine aqua tibi: uelociter exaudi me dñe. Defecit spiritus meus: ne auertas faciem tuam a me. Et similis ero descendentibus in lacum: auditam fac mihi mane misericordiam tuam. Quia in te speraui: notam fac mihi uiam in qua ambulem. Quia ad te leuaui anīam meam: eripe me de inimicis meis dñe ad te confugi. Doce me facere uoluntatem tuam: quia deus meus es tu. Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: propter nomen tuum dñe uiuificabis me in equitate tua. Educes de tribulatione anīam meam: & in misericordia tua disperdes inimicos meos. Et perdes omnes qui tribulant anīam meam: quoniam ego seruus tuus sum.

Benedictus dominus deus meus qui docet manus meas ad prelium: & digitos meos ad bellum. Misericordia mea & refugium meum susceptor meus & liberator meus. Protector meus & in eo speraui: qui subdit populum meum sub me. Domine quid est homo quod innotescis ei: aut filius hominis quia reputas eum. Homo uanitati similis factus est: dies eius sicut umbra pertranseunt. Domine inclina celos tuos & descende: tange montes & fumigabunt. Fulgura coruscationem & dissipabis eos: emitte sagittas tuas & conturbabis eos. Emitte manum tuam de alto: eripe me & libera me de aquis multis. De manu filiorum alienorum: quorum os locutum est uanitatem & dextera eorum dextera iniquitatis. Deus canticum nouum cantabo tibi: in psalterio decem cordarum psallam tibi. Qui das saluationem regibus: qui redimis dauid famulum tuum de malo gladio. Eripe me & erue me de manu filiorum alienorum: quorum os locutum est uanitatem & dextera eorum dextera iniquitatis. Quorum filii sicut nouelle plantationes: in iuuentute sua. Filie eorum compositę circumornatę: ut similitudo templi. Cellaria eorum plena eructantia ex hoc in illud: oues eorum fetose abundantes in egressibus suis. Boues eorum crassi: non est ruina maceriarum neque transitus. Non est clamor in plateis eorum: beatum dixerunt populum cui hec sunt. Beatus populus cuius dominus deus eius.

Exaltabo te deus meus rex: & benedicam nomini tuo in seculum & in seculum seculi. Per singulos dies benedicam tibi: & laudabo nomen tuum in seculum & in seculum seculi. Magnus dominus & laudabilis nimis: & magnitudinis eius non est finis. Generatio & generatio laudabit opera tua: & potentiam tuam pronuntiabunt. Magnificentiam gloriae sanctitatis tue loquentur: & mirabilia tua narrabunt. Et uirtutem terribilium tuorum dicent: & magnificentiam tuam narrabunt. Memoriam abundantie suauitatis tue eructabunt: & iustitia tua exultabunt. Miserator & misericors dominus: patiens & multum misericors. Suauis dominus uniuersis: & miserationes eius super omnia opera eius. Confiteantur tibi dñe omnia opera tua: & sancti tui benedicant tibi. Gloriam regni tui dicent: & potentiam tuam loquentur. Ut notum faciant filiis hominum potentiam tuam: & gloriam magnificentie regni tui. Regnum tuum regnum omnium seculorum: & dominatio tua in omni generatione & generationem. Fidelis dominus in omnibus uerbis suis: & sanctus in omnibus operibus suis. Allevat dominus omnes qui corruunt: & erigit omnes elisos. Oculi omnium in te sperant dñe: & tu das escam illorum in tempore opportuno. Aperis tu manum tuam: & imples omne animal benedictione. Iustus dominus in omnibus uiis suis: & sanctus in omnibus operibus suis. Prope est dominus omnibus invocantibus eum: omnibus invocantibus eum in ueritate. Uoluntatem timentium se faciet: & deprecationem eorum exaudiet & saluos faciet eos. Custodit dominus omnes diligentes se: & omnes peccatores disperdet. Laudationem domini loquetur os meum: & benedicat omnis caro nomini sancto eius in seculum & in seculum seculi.

Lauda anīa mea dominum: laudabo dominum in uita mea. Psallam deo meo quamdiu fuero: nolite confidere in principibus in filiis hominum in quibus non est salus. Exibit spiritus eius & reuertetur in terram suam: in illa die peribunt omnes cogitationes eorum. Beatus cuius deus iacob adiutor eius: spes eius in domino deo ipsius. Qui fecit celum & terram mare & omnia que in eis sunt: qui custodit ueritatem in seculum. Qui facit iudicium iniuriam patientibus: qui dat escam esurientibus. Dominus soluit compedentes: dominus illuminat cecos. Dominus erigit elisos: dominus diligit iustos. Dominus custodit aduenas pupillum & uiduam suscipiet: & uias peccatorum disperdet. Regnabit dominus deus tuus sion: in generationem & generationem. Laudate dominum quoniam bonus est psallite deo nostro quoniam suauis est: decora est laudatio. Edificans hierusalem dominus: dispersiones israel congregabit. Qui sanat contritos corde: & alligat contritiones eorum. Qui numerat multitudinem stellarum: & omnibus eis nomina uocat. Magnus dominus noster & magna uirtus: & sapientie eius non est numerus. Suscipiens mansuetos dominus: humilians autem peccatores usque in terram. Exordite domino in confessione: psallite deo nostro in cithara. Qui operit celum nubibus: & parat terre pluuiam. Qui producit in montibus fenum: & herbam seruituti hominum. Qui dat iumentis escam ipsorum: & pullis corui inuocantibus eum. Non in fortitudine equi uoluntatem habebit: nec in tibiis uiri beneplacitum erit ei. Beneplacitum est dño super timentes eum: & in eis qui sperant super misericordia eius. Lauda hierusalem dominum: lauda deum tuum sion. Quoniam confortauit seras portarum tuarum: benedixit filiis tuis in te. Qui posuit fines tuos pacem: & adipe frumenti satiat te. Qui emittit eloquium suum terre: uelociter currit sermo eius. Qui dat niuem sicut lanam: nebulam sicut cinerem spargit. Mittit crystallum suam sicut buccellas: ante faciem frigoris eius quis sustinebit. Emittet uerbum suum & liquefaciet ea: flabit spiritus eius & fluent aque. Qui annuntiat uerbum suum iacob: iustitias & iudicia sua israel. Non fecit taliter omni nationi: & iudicia sua non manifestauit eis. Laudate dominum de celis: laudate eum in excelsis. Laudate eum omnes angeli eius: laudate eum omnes uirtutes eius. Laudate eum sol & luna: laudate eum omnes stelle & lumen. Laudate eum celi celorum: & aque omnes que super celos sunt. Laudent nomen domini: quia ipse dixit & facta sunt. Ipse mandauit & creata sunt: statuit ea in eternum & in seculum seculi. Precepit & non preteribit: laudate dominum de terra. Dracones & omnes abyssi: ignis grando nix glacies spiritus procellarum. Que faciunt uerbum eius montes & omnes colles: ligna fructifera & omnes cedri. Bestie & uniuersa pecora: serpentes & uolucres pennate. Reges terre & uniuersi populi: principes & omnes iudices terre. Iuuenes & uirgines: senes cum iunioribus laudent nomen domini. Quia exaltatum est nomen eius solius: confessio eius super celum & terram. Et exaltauit cornu populi sui: hymnus omnibus sanctis eius filiis israel populo appropinquanti sibi. Alleluia.

Cantate domino canticum nouum: laus eius in ecclesia sanctorum. Letetur israel in eo qui fecit eum: & filii sion exultent in rege suo. Laudent nomen eius in choro: in tympano & psalterio psallant ei. Quia beneplacitum est domino in populo suo: & exaltabit mansuetos in salutem. Exultabunt sancti in gloria: letabuntur in cubilibus suis. Exaltationes dei in gutture eorum: & gladii ancipites in manibus eorum. Ad faciendam uindictam in nationibus: increpationes in populis. Ad alligandos reges eorum in compedibus: & nobiles eorum in manicis ferreis. Ut faciant in eis iudicium conscriptum: gloria hec est omnibus sanctis eius. Alleluia.

Laudate dominum in sanctis eius: laudate eum in firmamento uirtutis eius. Laudate eum in uirtutibus eius: laudate eum secundum multitudinem magnitudinis eius. Laudate eum in sono tube: laudate eum in psalterio & cithara. Laudate eum in timpano & choro: laudate eum in cordis & organo. Laudate eum in cymbalis benesonantibus: laudate eum in cymbalis iubilationis. Omnis spiritus laudet dominum: alleluia.

ei mirabilia. miscuit & aquas & congelauit eas.
Inebriauit ignem fluminis eius. misit pallium
tabernaculi noie eius. Dixit in corde suo cog-
nationes eorum simul. que extorsere fenerato
festine ei aiam. Signa nra non uidimus. iam
e ppha. nec qs nouit amplius. Vsq
de mpabit inimicus. ut irritet aduersarius no
in nouissimo. ut quid auertis manu tuã
& dexteram tuã. de medio sinu tuo in finem.
Deus autem rex noster ante secula. operatus est salutem in
medio terre. Tu obstruxisti in furore tuo mare
ymbulasti capita draconis. Tu confregisti
capita draconis. dedisti eum escam populis ethyopum.
Tu erupisti fontes & torrentes. tu siccasti
fluuios ethan. Tuus est dies. & tua est nox.
tu fabricatus es auroram & solem. Tu fecisti
omnes fines terre. estatem & uer tu plasmasti eum.
Memor esto huius inimicus dominus. populus i
nsipiens nominauit nomen tuum. Ne tradas be-
stiis animas confitentes tibi. & animas pauperum tuo-
rum ne obliuiscaris in finem. Respice in testamen-
tum tuum. quia repleti sunt qui obscurati sunt ex
terre domibus iniquitatum. Ne auertatur humi-
lis factus confusus. pauper & inopes laudabunt nomen
tuum. Exurge deus iudica causam tuam. memor
esto improperii tuorum. que ab insipiente tota
die. Ne obliuiscaris uocem petentium
a te. superbia eorum qui te oderunt ascendit
semper.

Confitebimur tibi deus confitebimur
& inuocabimus nomen tuum. Narrabimus mirabilia tua.
cum accepero tps ego iustitias iudicabo. Li-
quefacta est terra. & omnes habitantes eam. ego confirma-
ui columpnas eius. Dixi iniquis nolite inique age-
re. & delinquentibus nolite exaltare cornu.
Nolite extollere in altum cornu uestrum. nolite loqui
aduersus deum iniquitatem. Quia neq; ab oriente
neq; a occidente neq; a montibus. quoniam deus iudex est. Hunc
humiliat & hunc exaltat. quia calix in manu
dni uini merum plenum mixto. & inclinauit ex hoc in hoc.
uerumtamen fex eius non est exinanita. bibent omnes peccatores terre. Ego annun-
tabo in seculum. cantabo deo iacob. & omnia cor-
nua peccatorum confringam. & exaltabuntur cor-
nua iusti.

Notus in iudea deus. in israel magnum nomen eius.
Et factus est in pace locus eius. & habitatio eius in
sion. Ibi confregit potentias. arcum scutum gladium &
bellum. Illuminans tu mirabilior a montibus
eternis. turbati sunt omnes insipientes corde.
Dormierunt somnum suum. & nichil inuenerunt omnes uiri
diuitiarum in manibus suis. Ab increpatione tua
deus iacob. dormitauerunt qui ascenderunt equos.
Tu terribilis es. & quis resistet tibi. ex tunc ira
tua. De celo auditum fecisti iudicium. terra tre-
uit & quieuit. Cum exurgeret in iudi-
cium deus. ut saluos faceret omnes mites
terre. confessio tua homo & reliquie cogitationis diem festum agent tibi. Vouete & reddite
deo uestro omnes qui in circuitu eius afferte mu-
nera. Terribili & ei qui auferet spiritum principum.
horribili apud omnes reges terre.

Voce mea ad dominum clamaui. voce mea ad dominum
deprecatus sum. In die tribulationis mee deum
exquisiui manibus meis. nocte coram eum. & non
sum deceptus. Renuit consolari anima mea. memor
fui dei & delectatus sum. & exercitabar. & defecit spi-
ritus meus. Anticipauerunt uigilie oculi mei. turbatus
sum & non sum locutus. Cogitaui dies antiquos.
& annos eternos in mente habui. & meditatus sum nocte cum corde meo. & exercitabar
& scopebam spiritum meum. Numquid in eternum proiciet
deus aut non apponet ut complacitum sit ei
adhuc. Aut in finem misericordiam suam abscindet a gene-
ratione in generationem. Aut obliuiscetur miseri deus
aut continebit in ira sua misericordias suas. Et dixi nunc cepi hoc mutatio dextere excelsi. Memor
fui operum domini. quia memor ero ab initio mira-
bilia tua. Et meditabor in omnibus operibus
tuis. & in adinuentionibus tuis exercebor. Deus
in sancto uia tua. quis deus magnus sicut deus noster
tu es deus qui facis mirabilia. Notum fecisti in
populis uirtutem tuam. redemisti in brachio tuo
populum tuum. filios iacob & ioseph. Vidit
te aque deus. uidit te aque & timuerunt. & turba-
bantur sine. abyssi. Multitudo sonum aquarum
dederunt nubes. Etenim sagitte tue transi-
erunt. uox tonitrui tui in rota. Illuxerunt
coruscationes tue orbi terre. mota & con-
mota est terra. In mari uia tua & semite tue
in aquis multis. Et uestigia tua non cognos-
centur. Deduxisti sicut oues populum tuum.
in manu moysi & aaron.

Attendite populus meus legem meam. inclinate
aurem uestram in uerba oris mei. Aperiam in para-
bolis os meum. loquar propositiones ab initio
antiquas. Quanta audiuimus & cognouimus ea. & patres
nostri narrauerunt nobis. Non sunt occultata a
filiis eorum. in generatione altera. Narrantes laudes
dni & uirtutes eius. & mirabilia eius que
fecit. Et suscitauit testimonium in iacob.
& legem posuit in israel. Quantas mandauit
patribus nris notas facere filiis suis. ut
cognoscat generatio altera. filii qui nascentur
& exurgent. & narrabunt filiis suis. Et
ponant in deo spem suam. & non obliuiscantur
operum dei. & mandata eius exquirant. Ne
sicut patres eorum. generatio prua & exacer-
bans. Generatio que non direxit cor suum. & non
creditus est cum deo spiritus eius. Et non creditum intenderet
sagittarum arcu. conuersi sunt die belli.
Non custodierunt testamentum dei sui. & in lege eius no-
luerunt ambulare. Et obliti sunt benefi-
cia eius. & mirabilia eius que ostendit eis

Cæcinit. Exod. xv.

men mañ dñi. Cor meū ⁊ caro mea: exulta
uerūt in deū uiuū. Etenim passer inuenit
⁊ turtur nidū ubi reponat pullos suos. Al
taria tua dñe uirtutū. rex meus ⁊ deus meus. Be
ati qui habitant in domo tua dñe: in sęcła sęcło
rū laudabunt te. Beatus uir cui est auxiliū ab te
ascensiones in corde suo disposuit in ualle la
crimarū in loco quē posuit. Etenim benedic
tionē dabit legislator: ibunt de uirtute in
uirtutē uidebitur deus deorū in sion. Domine
exaudi orationē meā: auribus percipe deus iacob.
Protector noster aspice deus: ⁊ respice in faciem
christi tui. Quia melior est dies una in atriis tuis
super milia. Elegi abiectus esse in domo dei mei
magis ⁊ habitare in tabernaculis peccatorū. Quia
misericordiā ⁊ ueritatē dilexit deus: gratiam ⁊ glo
riam dabit dñs. Non priuabit bonis eos qui ambulant
in innocentia: dñe uirtutū beatus homo qui sperat
in te. Benedixisti dñe terrā tuā: auertisti
captiuitatē iacob. Remisisti omnē iniquitatē
plebis tuę: operuisti omnia peccata eorū. Mitigasti
omnē indignationē tuā: auertisti ab ira indignationis tuę.
Conuerte nos deus salutaris noster: ⁊ auerte iram tuā a nobis.
Numquid in eternum irasceris nobis aut extendes iram
tuā a generatione in generationē. Deus tu conuersus uiuificabis
nos: ⁊ plebs tua lętabitur in te. Ostende nobis dñe misericordiā
tuā: ⁊ salutare tuū da nobis. Audiam quid loquatur in me dñs deus: quoniam
pacem in plebem suā. Et super sanctos suos ⁊ eos qui
convertuntur ad cor. Verumtamen prope timentes eum
salutare ipsius: ut inhabitet gloria in terra nostra.
Misericordia ⁊ ueritas obuiauerunt sibi: iustitia ⁊ pax osculate
sunt. Veritas de terra orta est: ⁊ iustitia de cęlo prospexit.
Etenim dabit dominus benignitatem: ⁊ terra nostra dabit fructum suum. Iustitia ante eum ambulabit
⁊ ponet in uia gressus suos.

Inclina dñe aurem tuam ⁊ exaudi me: quoniam
inops ⁊ pauper sum ego. Custodi animam meam quoniam sanctus
sum: saluum fac seruum tuum. Deus meus sperantem
in te. Miserere mihi dñe quoniam ad te clamabo
tota die. Letifica animam serui tui: quoniam ad te dñe
animam meam leuabo. Quoniam tu dñe suauis ⁊ mitis
multe misericordie omnibus inuocantibus te. Auribus
percipe dñe orationem meam. Et intende uocem deprecationis mee. In die tribulationis mee clamabo
ad te: quia exaudisti me. Non est similis tui in
deis dñe: ⁊ non est secundum opera tua. Omnes gentes quascumque fecisti uenient ⁊ adorabunt coram te dñe.
⁊ glorificabunt nomen tuum. Quoniam magnus es tu
⁊ faciens mirabilia tu es solus deus. Dirige me
dñe in uia tua: ⁊ ingrediar in ueritate tua. Letetur
cor meum ut timeat nomen tuum. Confitebor
tibi dñe deus meus in toto corde meo: ⁊ glorificabo
nomen tuum in eternum. Quia misericordia tua magna est
super me: ⁊ eruisti animam meam ex inferno inferiori.
Deus iniqui insurrexerunt super me: ⁊ synagoga
potentium quesierunt animam meam: ⁊ non proposuerunt
te in conspectu suo. Et tu dñe deus miserator ⁊

⁊ misericors: patiens ⁊ multum misericors ⁊ uerax.
Respice in me ⁊ miserere mei: da imperium puero
tuo: ⁊ saluum fac filium ancille tue. Fac mecum
signum in bonum. ut uideant qui oderunt
me ⁊ confundantur: quoniam tu dñe adiuuisti
me: ⁊ consolatus es me.

Fundamenta eius in montibus sanctis: diligit dominus
portas sion super omnia tabernacula iacob.
Gloriosa dicta sunt de te: ciuitas dei. Memor
ero rahab ⁊ babylonis scientium me. Ecce alienigene ⁊ tyrus. ⁊ populus ethiopum hi fuerunt
illic. Numquid sion dicet homo ⁊ homo natus est in ea:
ipse fundauit eam altissimus. Dominus narrabit in scripturis populorum. ⁊ principum horum qui
fuerunt in ea. Sicut lętantium omnium habitatio
in te.

Domine deus salutis mee: in die clamaui ⁊ nocte
coram te. Intret oratio mea in conspectu tuo: inclina aurem tuam ad precem meam. Quia repleta
est malis anima mea: ⁊ uita mea inferno appropinquauit. Estimatus sum cum descendentibus in lacum. Factus sum sicut homo sine adiutorio inter
mortuos liber. Sicut uulnerati dormientes in sepulcris quorum non es memor amplius: ⁊
ipsi de manu tua repulsi sunt. Posuerunt
me in lacu inferiori: in tenebrosis ⁊ in umbra
mortis. Super me confirmatus est furor tuus: ⁊
omnes fluctus tuos induxisti super me. Longe
fecisti notos meos a me: posuerunt me abhominationem sibi. Traditus sum ⁊ non egrediebar
oculi mei languerunt præ inopia. Clamauit
ad te dñe tota die: expandi ad te manus meas. Numquid mortuis fines mirabilia
tua aut medici suscitabunt: confitebuntur tibi.
Numquid narrabitur in sepulcro misericordia tua ⁊
ueritas tua in perditione. Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua. ⁊ iustitia tua in
terra oblivionis. Et ego ad te dñe clamaui: ⁊ mane oratio mea preueniet te. Vt
quid dñe repellis orationem meam: auertis faciem
tuam a me. Pauper sum ego ⁊ in laboribus a iuuentute mea: exaltatus autem ⁊ humiliatus sum
⁊ conturbatus. In me transierunt ire tue: ⁊ terrores tui conturbauerunt me. Circumdederunt me sicut
aqua tota die: circuierunt simul. Elongasti amicum ⁊ proximum ⁊ notos meos a miseria mea.

Misericordias domini in eternum cantabo: in generationem ⁊ generationem. Annuntiabo ueritatem tuam in ore meo in
eternum. Quoniam dixisti misericordia in eternum
in celis parabitur ueritas tua in eis. Confitebuntur celi mirabilia tua dñe: etenim ueritatem tuam in ecclesia sanctorum. Quoniam quis in nubibus equabitur dño: similis erit deo in filiis dei. Deus qui glorificatur

naum. Qui ē corrēt orbē terr qui nō ḡmouē
bitur. Iudicabit pplōs in equitate. Lētē
cōletur celū. Et exultet terra. Mouēatur mare. Et ple
nitudo ei. Exultabunt ḡpi. Et oīa q̄ in ip̄is. Tūc
exultabunt oīa ligna silue. A
ante dñm. Quia uenit. Quia uenit iudicare
terram. Iudicabit orbē terr in equitate. Et pplōs
in iustitia sua.

DOminus regnauit exultet terra. Letent insu
le multe. Nubes et caligo in circuitu ei.
Iustitia et iudicium correctio sedis ei. Ig
nis ante ip̄m precedet. Et inflammabit in circuitu
inimicos ei. Illuxerūt fulgura ei orbi terre.
Vidit et cōmota est terra. Montes sicut cera
fluxerūt a facie dñi. A facie dñi omnis ter
re. Annūciauerūt celi iustitiā ei. Et uiderūt oēs
pp̄li gl̄am ei. Confundant oēs qui adorāt
sculptilia. Qui gl̄ianf in simulacris suis.
Adorate eum oēs angeli ei. Audiuit et letata
est Sion. Et exultauerūt filie iude p̄ iudicia
tua dñe. Quoniam tu dñe altissim sup omnem ter
ram. Nimis exaltatus es super oēs deos. Qui diligitis dñm
odite malū. Custodit dñs animas sanctorū suo
rum. De manu peccatoris liberabit eos. Lux ori
ta est iusto. Et rectis corde letitia. Letamini
in dño iusti. Et confitemini memorie sanctitatis ei.

Dñe audiui
abacuch. iii

CAntate dño canticū nouū. Quia mi
rabilia fecit. Saluauit sibi
dextera ei. Et brachium sanctū ei.
Notum fecit dñs salutare suū.
In conspectu gentium reuelauit iu
stitiā suā. Recordatus est misericordie
sue. Et ueritatis sue domui israel. Uiderūt oēs fines
terre salutare dei nri. Iubilate deo omnis terra.
Cantate et exultate. Et psallite. Psallite dño in cithara
in cithara. Et uoce psalmi. In tubis ductilibus. Et
uoce tube cornee. Iubilate in conspectu regis
dñi. Moueatur mare et plenitudo ei. Orbis
terrarum. Et qui habitant in eo. Flumina plau
dent manu simul. Montes exultabunt a
conspectu dñi. Quoniam uenit iudicare terrā. Iudica
bit orbē terrarum in equitate. Et pplōs in
iustitia.

DOminus regnauit irascant pp̄li. Qui sedet su
per cherubim moueatur terra.
Dñs in sion magn. Et excelsus est sup oēs pp̄los.
Confiteantur nomini tuo magno. Quoniam terribile
et sanctum est. Et honor regis iudicium diligit. Tu pa
rasti directiones. Iudicium et iustitiam in iacob
tu fecisti. Exaltate dñm dñm nrm. Et adora
te scabellum pedū ei. Quoniam sanctum est. Moyses et
aaron in sacerdotibus ei. Et samuel inter eos qui
inuocant nomen ei. Inuocabant dñm. Et ipse exau
diebat eos. In columna nubis loquebatur ad
eos. Custodiebant testimonia ei. Et precepta

q̄ dedit illis. Dñe deus noster tu exaudiebas eos
deus noster fuisti eis. Ultionem super omnes
cogitationes eorum. Exaltate dñm deum nrm.
Et adorate montem sanctum ei. Quoniam sanctus dñs deus noster.

IUbilate deo omnis terra. Iubilate deo in
uoce exultationis. Introite in conspectu eius
in exultatione. Scitote quoniam dñs ipse est deus. Ipse fecit nos
et non ipsi nos. Populus eius. Et oues pascue eius. Introite portas
eius in confessione. Atria eius in hymnis confitemini illi.
Laudate nomen eius. Quoniam suauis est dñs in eternum misericordia ei.
Et usque in generationem et generationem ueritas ei.

LAudate nomen dñi. Laudate pueri dñm. Sit nomen dñi benedictum
ex hoc nunc et usque in seculum. A solis ortu usque ad occasum laudabile nomen dñi.
Excelsus super omnes gentes dñs. Et super celos gl̄ia ei. Quis sicut dñs deus noster qui in altis habitat.
Et humilia respicit in celo et in terra. Suscitans a terra inopem. Et de stercore erigens pauperem.
Ut collocet eum cum principibus. Cum principibus populi sui. Qui habitare facit sterilem in domo.
Matrem filiorum letantem.

MIserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam. Et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam.
Amplius laua me ab iniquitate mea. Et a peccato meo munda me. Quoniam iniquitatem meam ego cognosco.
Et peccatum meum contra me est semper. Tibi soli peccaui et malum coram te feci. Ut iustificeris in sermonibus tuis.
Et uincas cum iudicaris me. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum. Et in peccatis concepit me mater mea.
Ecce enim ueritatem dilexisti. Incerta et occulta sapientie tue manifestasti mihi. Asperges me hysopo et mundabor.
Lauabis me et super nyuem dealbabor. Auditui meo dabis gaudium et letitiam. Et exultabunt ossa humiliata.
Auerte faciem tuam a peccatis meis. Et omnes iniquitates meas dele. Cor mundum crea in me deus.
Et spiritum rectum innoua in uisceribus meis. Ne proicias me a facie tua. Et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.
Redde mihi letitiam salutaris tui. Et spiritu principali confirma me. Docebo iniquos uias tuas.
Et impii ad te conuertentur. Libera me de sanguinibus deus deus salutis mee. Et exultabit lingua mea iustitiam tuam.
Domine labia mea aperies. Et os meum annuntiabit laudem tuam. Quoniam si uoluisses sacrificium dedissem utique.
Holocaustis non delectaberis. Sacrificium deo spiritus contribulatus. Cor contritum et humiliatum deus non despicies.
Benigne fac domine in bona uoluntate tua Sion. Ut edificentur muri hierusalem. Tunc acceptabis sacrificium iustitie.
Oblationes et holocausta. Tunc imponent super altare tuum uitulos.

DOmine exaudi orationem meam. Et clamor meus ad te ueniat. Non auertas faciem tuam a me
in quacumque die tribulor. Inclina aurem tuam ad me
in quacumque die inuocauero te. Velociter exaudi me. Quia defecerunt sicut fumus dies
mei. Et ossa mea sicut cremium aruerunt. Percussus sum ut fenum et aruit cor meum.
Quia oblitus sum comedere panem meum. A uoce gemitus mei adhesit os meum carni mee.
Similis factus sum pellicano solitudinis. Factus sicut nycticorax in domicilio.
Uigilauit et factus sicut passer solitarius in tecto. Tota die exprobrabant mihi inimici mei. Et qui laudabant me
adiurabant me. Quia cinerem tanquam panem manducabam. Potum meum cum fletu miscebam.
A facie ire indignationis tue. Quia elevans allisisti me. Dies mei sicut umbra declinauerunt. Et ego sicut fenum arui.
Tu autem domine in eternum permanes. Memoriale tuum in generationem et generationem.
Tu exurgens misereberis sion. Quia tempus miserendi eius. Quia uenit tempus.
Quoniam placuerunt seruis tuis lapides eius. Et terre eius miserebuntur.
Et timebunt gentes nomen tuum domine. Et omnes reges terre gl̄iam tuam. Quia edificauit dominus sion.
Et uidebitur in gl̄ia sua. Respexit in orationem humilium. Et non sprevit precem eorum.
Scribantur hec in generatione altera. Et populus qui creabitur laudabit dominum. Quia respexit

ꝺ excelso sedꝫ suꝰ. dnꝰ ꝺ celo in terrꝫ aspexit
Vt audiret gemitꝰ compedita. ut solueret filios
interemptoꝝ Et annuncient in syon nomẽ
dñi. laudẽ ei in ierlm. In conueniendo
populos in unũ. et reges ut seruiant dño Re
spondit ei in uia uirtutis suæ. paucitatem
dierꝫ meoꝝ nũcia mihi. Ne revoces me i di
midio dierꝫ meoꝝ. in generatione et generationẽ.
In principio tu dne terrã fundasti. et opa manuũ
tuaꝝ sunt cæli. Ipsi peribunt tu aũt pma
nes. et sic omes sicut uestimẽtũ veterascent et sicut
opertoriũ mutabis eos et mutabuntur. tu aũt
ide ipse es et anni tui nõ deficient. Filii serui
tuoꝝ habitabunt et semen eoꝝ in seculũ dirigetur.
Benedic aĩa mea dño et omia que intra me
sunt nõi scõ ei. Benedic aĩa mea dño et
noli oblisci es retributiones ei. Qui propi
tiatur omnib; iquitatib; tuis. qui sanat omes
infirmitates tuas. Qui redimit de interitu
uitã tuã. qui coronat te in miã et miserib;
Qui replet in bonis desiderium tuũ. renouabitur
ut aquile iuuentꝰ tua. Faciens miãs dñs
et iudiciũ omib; iuriã patientib; Notas
fecit uias suas moysi. filiis isrl uoluntates
suas. Miserator et miserens dñs. longanimis
et multũ misericors. Non in perpetuũ iracũdiã
exercebit. nec in eternũ comminabitur Non sedm
peccãa nãa fecit nob. nec sedm iniquitates
nras retribuit nob. Quãꝫ ꝺ altitudine celi
a terra. corroborauit miã sup timentes se.
Quantũ distat ortꝰ ab occidente. longe fecit
ab nob iniquitates nras. Quomꝺ miserꝫ
pat filioꝝ. miserꝫ e ds timentib; se. quia ipse
cognouit figmentũ nrm. Recordare e ego
pulueꝛ sum. hõ sicut fenũ. dies ei tanquã
flos agri. sic efflorebit. Quia spiritus pertransibit
in illo. et non subsistet. et agnoscet
amplius locũ suũ. Miã aũt dñi ab eno.
et usq; in eternũ sup timentes eũ. Et iustitia illi
us filiis filioꝝ. his qui seruant testm ei.
Et memores sunt mandatoꝝ ei. ad faci
endũ eaꝫ. Dns in celo parauit sedem suã. et
regnũ ipi omiũ dominabit. Benedic dño oes angli
ei. potentes uirtute. facientes uerbũ illius. ad
audiendam uocẽ sermonũ ei. Benedicite dño
oes uirtutes ei. ministri ei qui facitis uoluntatẽ
ei. Benedic dño oia opa ei. in omi loco
dominationis ei. benedic aĩa mea dño.
Benedic aĩa mea dño. dñe deꝰ meꝰ mag
nificatus es uehemẽter. Confessionẽ et decorẽ
induisti. amictus lumine sicut uestimẽto.
Extendens celũ sicut pellẽ. qui tegis aquis superiora
ei. Qui ponis nubem ascensum tuum qui
ambulas sup pennas uentoꝝ. Qui facis an
gelos tuos spiritus. et ministros tuos ignem urentem.
Qui fundasti terrã sup stabilitatem suã. non in
clinabitur in seculum seculi. Abyssus sicut uestimẽtum
amictus ei. sup montes stabunt aque.
Ab increpatione tua fugient. ab voce tonitrui
tui formidabunt. Ascendunt montes
et descendunt campi. in locum quem fundasti eis.
Terminum posuisti quem non transgredient
non conuertentur operire terrã. Qui emittis
fontes in conuallibus. inter medium montiũ pertransibunt
aque. Potabunt omes bestie agri. et
expectabunt onagri in sitim suam. Super eas uolucres celi habitabunt. de medio petrarũ da
bunt uocem. Rigans montes de superioribus
tuis. de fructu operũ tuoꝝ satiabitur terra.
Producens fenũ iumentis. et herbam seruituti
hoĩm. Et educas panem de terra. et uinum le
tificet cor hoĩs Et exhilaret faciem olei
pane cor hoĩs confirmet. Saturabuntur
ligna campi. et cedri libani quas plantauit
illic passeres nidificabunt. Herodij domi
nus est eis. montes excelsi cerui. petra
refugiũ herinacijs. Fecit luna in tempo
ribus sollemnitatũ. Sol agnouit occasum suum. Posuisti tene
bras et facta est nox. in ipa pertransibunt omes bestie
silue. Catuli leonũ rugientes ut rapiant
et querant a deo escam sibi. Ortus est sol et congre
gati sunt et in cubilibus suis collocabuntur. Exibit
homo ad opus suum. et ad operationem suam usq; ad ue
sperum. Quã magnificata sunt opa tua dne.
omia in sapientia fecisti. impleta est terra creatura tua.
Hoc mare magnum et spatiosum
manibus. illic reptilia quoꝝ non est numꝰ.
Animalia pusilla cum magnis. illic naues
pertransibunt. Draco iste quem formasti ad
illudendum ei. ipsa ad expectant ut escam in tempore.
Dante te illi colligent. aperiente te manum tuam. omia implebuntur bonitate
Auertente aũt te faciem turbabuntur. auferes
spiritum eoꝝ. et deficient. et in pulueꝛem suum reuertentur
Emittes spiritum tuum. et creabuntur
et renouabis faciem terre. Sit gloria dñi in seculum
letabitur dns in operibus suis. Qui respicit ter
ram et facit eam tremere. qui tangit montes
et fumigabunt. Cantabo dño in uita mea.
psallam deo meo quãdiu sum. Jocundum sit ei eloquium meum. ego delectabor in dño.
Deficiant peccatores a terra. et iniqui ita ut non
sint. benedic aĩa mea dño.
Confitemini dño et inuocate nomen ei. annun
tiate inter gentes opa ei. Cantate ei psallite
ei omnia mirabilia ei. Laudamini in nomine
sco ei. Letetur cor querentium dñm.
firmamini. quere faciem ei sep. Memen
to mirabiliũ ei quæ fecit. prodigia ei et iudi
cia oris ei. Semen abrahã serui ei. filii
iacob electi ei. Ipse dns deus noster in omi
terra iudicia ei. Memores fuit testm ei
sermonis sui. quod mandauit in mille ge
nerationes. Quod disposuit ad abraham

rumnũ sin ab ysaac. Et fuerunt illi
xaob in pcepti. et dñs in pcepti eius. Dixit
e dilo fram chanaan. fumaulũ brchiume
ui. Cum ebur mulo brua. pauallimi.
mole fei. Et ptransierunt de gine ismc
ne regnũ ad pplm alien. Non reliquat hõie.
noce eis. nec reprimut pes regis. Nolite ti
ge ipõe mecũ. nolite malig
nari. Et ascendit fan sr flum. omẽ fr
mamtũ pmũ ei⁹. Mortr ait eis mtr
tuus venidatus e ioseph. Humiliauer
mopedib: pedes ei⁹. ferrũ ptransiit aiã ei⁹.
donec veniret ubi ei⁹. Et laqũ dñi mstrã
mauit eum. misit rex. et soluit eũ. ptecit
pplos. et dimisit eum. Constituit eũ dñm
domꝰ sue. et pcipẽ omiũ possessioũ sue. Vt
erudiret pncipes ei⁹ sicut semtipm. et se
nes ei⁹ prudentiã docerẽt. Et venerunt filii
megyptũ. iacob accola fuit trã chan.
Et narrt pplo suo uehemẽt. et firmauit eũ
sup inimicos ei⁹. Et ouertit eos. ut odi
rent pplm ei⁹. et dolum facerent in seruos ei⁹.
Misit moysen puũ suum. aaron qm elegit ipm.
Posuit inter eos uba signoꝝ suoꝝ. et prodigioꝝ i
trã cham. Misit tenebras et obscurauit. nõ
exacerbauerũt pmones suos. Conuertit aquas eoꝝ
in sanguinẽ. et occidit pisces eoꝝ. Et dedit t
ra eoꝝ rane. in penetralibꝫ regũ ipoꝝ.
Dixit et facta est cynomia. et tenfex. in oib: fi
nibꝫ eoꝝ. Posuit pluuias eoꝝ grandinẽ
ignẽ obtinentẽ in trã ipoꝝ. Et percussit vi
neas eoꝝ. et ficulneas eoꝝ. et contriuit lign
finũ eoꝝ. Dixit et facta est lausta. et bruchꝰ cui
ꝰ non erat numꝰ. Et comedit omne fenũ in
trã eoꝝ. et comedit omne fructũ terre eoꝝ.
Et percussit omne pmogenitũ in trã eoꝝ. pmi
tias omiũ laboris eoꝝ. Et eduxit eos cũ ar
gento et auro. nec erat infirmus in tribꝫ eoꝝ.
Letatus est egyptus in profectione eoꝝ. qa
timor ipoꝝ irruit sup eos. Expandit nu
bem in protectionem eoꝝ. ignem ut luceret eis p
nocte. Petierunt et venit coturnix. panem
celi saturauit eos. Dirupit petrã et fluxerũt
aque. abierũt in sicco flumina. Quõ me
mor fuit ubi sci sui. et hebr ad habraam
puerũ suũ. Et eduxit pplm suũ in exultati
one. et electos suos in letitia. Et dedit illis
regiones gentiũ. et labores populoꝝ possederũt.
Et custodiant iustificationes ei⁹ et legem
ei⁹ requirant.

Confitemini dño qm bonꝰ. qm in sclm
misericordia ei⁹. Quis loquetur potentias dñi
auditas faciet oẽs laudes ei⁹. Beati q custo
diunt iudiciũ. et faciũt iustitiam in omi tpe.
Memento nr dne in beplacito pli tui. visita
nos in salutari tuo. Ad videndũ in bonitate electo
rũ tuoꝝ. ad letandũ in letitia gentis tue. ut
laudem cũ hereditate tua. Peccauimus cũ pri
bꝫ nris iniuste egim iniquitatem. Patres
nri in egypto non intellexerũt mirabilia tua. nõ
fuerũt memores multitudinis misericordie tue. Et
irritauerunt eum ascendentes mare rubrũ.
saluauit eos pp nom suũ. ut notam faceret
potentiã suã. Et increpuit mare rubrũ. et
exsiccatus est. et deduxit eos in abyssis sicut in deser
to. Et saluauit eos de manu odientiũ. et redemit
eos de manu inimici. Et operuit aq tribulan
tes eos. unus eoꝝ non remansit. Et credi
derũt verbis ei⁹. et laudauerũt laudem ei⁹. Cito fe
cerũt obliti sunt operũ ei⁹. nõ sustinuerũt consiliũ
ei⁹. Et concupierũt concupiscentias in deserto. et tẽ
tauerũt deum in inaccessis. Et dedit eis petitionẽ
ipoꝝ. et misit saturitatem in aiabꝫ eoꝝ. Et ze
mulati sunt moysen in castris. aaron sctum dñi.
Aperta est terra et deglutiuit dathan. et operuit su
per congregationem abiron. Et exarsit ignis in sy
nagoga eoꝝ. flamma combussit peccatores. Et
fecerũt vitulũ in oreb. et adorauerũ sculptile.
et mutauerũt gloriam suã in similitudinẽ vituli
comedentis fenũ. Obliti sunt dñm q saluauit
eos. qui fecit magnalia in egypto. mirabilia
in trã cham. terribilia in mari rubro. Et dixit
disperdere eos. nisi moyses electus eius stetisset in
confractione in conspectu eius. Et auertit ira ei⁹
ne disperderet eos. Et nichilo minus irritauerũt eum
in adinuentionibꝫ suis. Et humiliata est in
malitiis suis. Et tẽtauerunt deum et exacerbauerũt
altissimum. Et testimonia eius non custodierunt.
Et declinauerunt magis quã conuertebant patres eo
rum. conuersi sunt in arcum prauum. Et irritauerũt
eum in adinuentionibꝫ suis. et multiplicata est in
eis ruina. Et audiuit deus et sprevit. et adnullauit
nimis israhel in manibꝫ inimicorum suorum. Et
tradidit in manus gentium. et dominati sunt eorum
qui oderũt eos. Et tribulauerũt eos inimici eorũ
et humiliati sunt sub manibꝫ eoꝝ. Sepe liberauit
eos. Ipsi autem exacerbauerũt eum in

dnm. ꝓpmetu corde mozientiu. Et di
xit maledicõnꝫ mihi met ei. nolui dirin
nõꝫ. elõgabit abs me. Et induit male
dictõne sic vestimẽtũ. suꝑuen sic aq̃ intꝰ
ra ei. sic oleu in ossibꝰ ei. Fiat ei sicut ue
stimẽtũ quo opit̃. et sicut zona qua semꝑ p̃
cingunt. Hc op̃ eoꝝ qui detrahunt mihi apd
dñm. et qui loquunt mala adanimas meas. Et
tu dñe dñe fac mecũ ꝓp nomẽ tuũ. qm suaue
est mia tua. L ibera me quia egen et pau
per ego sum. et cor meũ conturbatum est in
me. Sicut umbra cũ declinat ablatus sũ. et
excussus sicut locuste. Genua mea in
firmata sũt ieiunio. et caro mea immutata
ꝓp oleũ. Et ego factus sũ obprobriũ illis. vi
derunt me et mouerunt capita sua. Adiu
ua me dñe deꝰ meꝰ. Saluũ me fac ꝓ mia tua
Et sciant qa manus tua hec. tu dñe fecisti
eam. Maledicent illi et tu benedices. qui
insurgunt mihi confundantur. famꝰ aũ
tuus letet̃bitur. Induant̃ q detrahũt
mihi pudore. et operiant̃ sic confusione sua
sicut dyploide confusione sua. Confitebo
dño nimis ore meo. et in medio multoꝝ laudabo eũ. Qꝛ
astitit a dextris pauperis. ut saluũ faceret ab
his q̃ detrahebant aiam eius.

(Audite oēs. dominica. xxiij.)

DIXIT dñs dño meo sede a dex
tris meis. Donec ponã inimicos tuos scabellũ pe
dum tuoꝝ. Virgã virtutis tue emittet dñs ex Sy
on. dñare in medio inimicoꝝ tuoꝝ. Tecũ principiũ in die virtutis
tue in splendoribus sanctoꝝ. ex utero ante luciferum genui te. Iurauit dñs
et non penitebit eũ. Tu es sacerdos in eternũ secundum ordinem melchisedech. Dñs a
dextris tuis. confregit in die ire sue reges. Iudicabit in nationibus implebit ruinas. conquassabit capita in terra multoꝝ. De torrente in via bibet. ꝓpterea exaltabit caput.

CONFITEBOR tibi dñe in toto corde meo. in consilio iustoꝝ et congregatione. Magna opa dñi. exquisita in omnes voluntates eius. Confessio et magnificentia opus eius. et iustitia eius manet in seculum seculi. Memoriam fecit mirabilium suoꝝ misericors et miserator dñs. escam dedit timentibus se. Memor erit in seculum testamenti sui. virtutem operum suoꝝ annũciabit populo suo. Vt det illis hereditatem gentium. opa manuum eius veritas et iudicium. Fidelia omnia mandata eius confirmata in seculum seculi. facta in veritate et equitate mandatum emisit redemptionem misit populo suo. mandauit in eternum testamentum suum. Sanctum et terribile nomen eius. initium sapientie timor

dñi. Intellectus bonus omnibus facientibus eũ. laudatio eius manet in seculum seculi.

BEatus vir qui timet dñm. in mandatis eius volet nimis. Potens in terra erit semen eius. generatio rectoꝝ benedicetur. Gloria et diuitie in domo eius. et iustitia eius manet in seculum seculi. Exortum est in tenebris lumen rectis. misericors et miserator et iustus. Iucundus homo qui miseretur et commodat. disponet sermones suos in iudicio. quia in eternum non commouebitur. In memoria eterna erit iustus. ab auditione mala non timebit. Paratum cor eius sperare in dño. confirmatum est cor eius non commouebitur. donec despiciat inimicos suos. Dispersit dedit pauperibus iustitia eius manet in seculum seculi. cornu eius exaltabitur in gloria. Peccator videbit et irascetur dentibus suis fremet et tabescet. desiderium peccatoris peribit.

LAudate pueri dñm. laudate nomen dñi. Sit nomen dñi benedictum. ex hoc nunc et usque in seculum. A solis ortu usque ad occasum. laudabile nomen dñi. Excelsus super omnes gentes dñs. et super celos gloria eius. Quis sicut dñs deus noster qui in altis habitat. et humilia respicit in celo et in terra. Suscitans a terra inopem. et de stercore erigens pauperem. Vt collocet eum cum principibus. cum principibus populi sui. Qui habitare facit sterilem in domo. matrem filiorum letantem.

IN exitu israel de egypto. domus iacob de populo barbaro. Facta est iudea sanctificatio eius israel potestas eius. Mare vidit et fugit. Iordanis conversus est retrorsum. Montes exultauerunt sicut arietes. et colles sicut agni ouium. Quid est tibi mare quod fugisti. et tu iordanis. quia conversus es retrorsum. Montes exultastis sicut arietes. et colles sicut agni ouium. A facie dñi mota est terra. a facie dei iacob. Qui convertit petram in stagna aquarum. et rupem in fontes aquarum.

Non nobis dñe non nobis. sed nomini tuo da gloriam. Super misericordia tua et veritate tua. nequando dicant gentes ubi est deus eorum. Deus autem noster in celo. omnia quecumque voluit fecit. Simulacra gentium argentum et aurum. opa manuum hominum. Os habent et non loquentur. oculos habent et non videbunt. Aures habent et non audient. nares habent et non odorabunt. Manus habent et non palpabunt. pedes habent et non ambulabunt. non clamabunt in gutture suo. Similes illis fiant qui faciunt ea. et omnes qui confidunt in eis. Domus israel sperauit in dño. adiutor eorum et protector eorum est. O domus aaron sperauit in dño. adiutor eorum et protector eorum est. Qui timent dñm sperauerunt in dño. adiutor eorum et protector eorum est. Dñs memor fuit nri. et benedixit nobis. Benedixit domui israel. benedixit domui aaron. Benedixit omnibus qui timent dñm. pusillis cum maioribus. Adiciat dñs super nos.

fup nos ⁊ fup filios nros. Benedictus qui dñs. q̄
fecit celum ⁊ terram. Gloria patri ⁊ filio ⁊ ſpūi ſco. ſicut
erat in principio ⁊ nunc ⁊ ſemp ⁊ in ſecula ſeculorum. Amen.
Non moriar ſed viuam ⁊ narrabo opera dñi. Deus
castigans castigauit me ꝺ. ⁊ morti non tradidit me. Aperite mihi portas iuſtitie.
⁊ ingressus in eas confitebor dño. Hec porta dñi iuſti intrabunt
in ea. Confitebor tibi qm exaudisti me. ⁊ factus es mihi in ſalutem. Lapidem quem
reprobauerunt edificantes. hic factus est in caput anguli. A dño factum est istud. ⁊ est mirabile in oculis nris. Hec est dies quam fecit dñs
exultemus ⁊ letemur in ea. O dñe saluum me fac
o dñe bene prosperare. Benedictus qui venit in nomine
dñi. Benedicimus nos de domo dñi. Deus dñs
illuxit nob. Confortate dies festos usq̄ ad cornu altaris. Deus meus es tu. ⁊ confitebor tibi. Deus meus es tu. ⁊ exaltabo te. Confitebor tibi qm exaudisti me. ⁊ factus es mihi in ſalutem. Confitemini dño qm bonus qm in seculum misericordia eius.

Beati immaculati. q̄ ambulant in lege dñi. Beati qui scrutantur testimonia eius. Et toto corde exquirunt eum. Non enim qui operantur iniquitatem in viis eius ambulauerunt. Tu mandasti mandata tua custodiri nimis. Vtinam dirigantur uie mee. ad custodiendas iustificationes tuas. Tunc non confundar cum perspexero. omnibus mandatis tuis. Confitebor tibi in directione cordis. mei q̄ didicerim iudicia iustitie tue. Iustificationes tuas custodiam. nō me derelinquas usquequaq̄.

In quo corrigit adolescentior uiam suam. in custodiendo sermones tuos. Luceat cor meum exquisiui te. ne repellas me a mandatis tuis. In corde meo abscondi eloquia tua ut non peccem tibi. Benedictus es dñe doce me iustificationes tuas. In labiis meis pronunciaui. omnia iudicia oris tui. In via testimoniorum tuorum delectatus sum. sicut in omnibus diuitiis. In mandatis tuis exercebor. et considerabo uias tuas. Iustificationibus tuis meditabor. non obliuiscar sermones tuos.

Retribue seruo tuo multa me. uiuificabo
sermones tuos. Revela oculos meos et
considerabo mirabilia de lege tua. Incola ego
sum in terra. non abscondas a me mandata tua.
Concupiuit anima mea desiderare iustificationes
tuas. in omni tpe. Increpasti superbos. maledicti
qui declinant a mandatis tuis. Aufer
a me opprobrium et contemptum. quia testimonia tua exquisiui. Etenim sederunt principes. et adversum me
loquebantur. famulus tuus exercebatur in iustificationibus tuis. Nam et testimonia tua meditatio
mea est. et consilium meum iustificationes tue.

Adhesit pauimento anima mea. uiuifica me
secundum uerbum tuum. Vias meas enumerauj. et
conuertisti me. doce me iustificationes tuas. Via
iustificationum tuarum instrue me. et exercebor in
mirabilibus tuis. Dormitauit anima mea pre
tedio confirma me in uerbis tuis. Viam iniquitatis amove a me. et de lege tua miserere
mei. Viam veritatis elegi. iudicia tua non
sum oblitus. Adhesi testimoniis tuis dñe.
noli me confundere. Viam mandatorum tuorum
cucurri cum dilatasti cor meum.
Lege pone mihi dne iustificationem tu

ꝛ. ꝛ requirem eam semp. Da mi intellectū
ꝛ simulac legem tuā ꝛ custodiā illam toto
corde meo. Dduc me in semitam mandā
torū tuoꝝ. quia ipsam volui. Inclina cor
meū in testimonia tua ꝛ nō in auariciam. Auer
te oculos meos ne videant vanitatem tuam
in via tua vivifica me. Statue seruo tuo eloquiū
tuū. qui est in timorē tuū. Amputa opprobriū me
ū q̄ suspicatus sū. iudicia tua iocunda. Ecce
concupiui mandata tua. in equitate tua vi
vifica me.

Et veniat sup me misericordia tua dñe. salutare
tuū s̄m eloquiū tuū. Et respondebo exprobrā
tibus mihi verbū. quia speraui in sermonibus tuis.
Et ne auferas de ore meo verbū veritatis usq̄quaq̄.
quia in iudicia tua supersperaui. Et custodiā legem
tuā semp in seculum seculi. Et ambulabam in latitudine. quia mandata tua
exquisiui. Et loquebar de testimonijs tuis in conspectu regū. ꝛ non confundebar. Et me
ditabar in mandatis tuis q̄ dilexi. Et leuabo manus meas ad mandata tua q̄ dilexi.
Et exercebor in iustificationibus tuis.

Memor esto verbi tui seruo tuo. in quo mihi spem de
disti. hec me consolata est in humilitate mea
quia eloquium tuum vivificauit me. Superbi
inique agebant usq̄quaq̄. a lege autem tua
non declinaui. Memor fui iudiciorum tuorum a seculo
dñe. et consolatus sum. Defecit tremor me p
peccatoribus derelinquentibus legem tuam. Cantabiles
mihi erant iustificationes tue. in loco peregri
nationis mee. Memor fui nocte nomen tuum dñe.
et custodiui legem tuam. Hec facta est mihi.
quia iustificationes tuas exquisiui.

Portio mea dñe. dixi custodire legem tuam.
Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo. mi
serere mei s̄m eloquium tuum. Cogitaui vias
meas. et conuerti pedes meos in testimonia tua.
Paratus sum et non turbatus. ut custodirem mā
data tua. Funes peccatorum circumplexi sunt me.
et legem tuam non sum oblitus. Media nocte surgebam
ad confitendum tibi. super iudicia iustificationis
tue. Particeps ego sum omnium timentium te.
et custodientium mandata tua. Misericordia tua dñe
plena est terra. iustificationes tuas doce me.

Bonitatem fecisti cum seruo tuo dñe. s̄m verbum
tuum. Bonitatem disciplinam et scientiam doce
me. quia mandatis tuis credidi. Priusquam
humiliarer ego delinquebam. propterea eloquium tuum
custodiui. Bonus es tu. et in bonitate tua doce
me iustificationes tuas. Multiplicata est super me
iniquitas superborum. ego autem in toto corde meo
scrutabor mandata tua. Coagulatum est sicut
lac cor eorum. ego vero legem tuam meditatus sum.
Bonum mihi quia humiliasti me. ut discam
iustificationes tuas. Bonum mihi lex oris tui
super millia auri et argenti.

Manus tue fecerunt me et plasmauerunt me. da mi
intellectum ut discam mandata tua. Qui
timent te videbunt me et letabuntur. quia
verbum tuum supersperaui. Cognoui dñe quia equi
tas iudicia tua. et in veritate tua humiliasti me.
Fiat misericordia tua ut consoletur me. s̄m eloquium tuum
seruo tuo. Veniant mihi miserationes tue et viuam. quia
lex tua meditatio mea est. Confundantur superbi.
quia iniuste iniquitatem fecerunt in me. ego autem
exercebor in mandatis tuis. Convertantur mihi
timentes te. et qui noverunt testimonia tua. Fiat cor
meum immaculatum in iustificationibus tuis. ut
non confundar.

Defecit in salutare tuum anima mea. et in verbum
tuum supersperaui. Defecerunt oculi mei in eloquium
tuum. dicentes quando consolaberis me. Quia facta sum
sicut uter in pruina. iustificationes tuas non sum oblitus.
Quot sunt dies seruitutis mei. quando facies de
me iudicium. Narrauerunt mihi iniqui fabulationes
sed non ut lex tua. Omnia mandata tua
veritas. iniqui persecuti sunt me adiuua me.
Paulominus consumpserunt me in terra. ego autem
non dereliqui mandata tua. Secundum misericordiam tuam vivifica
me. et custodiam testimonia oris tui.

In eternum dñe. verbum tuum permanet in celo. In
generationem et generationem veritas tua. fundasti terram
et permanet. Ordinatione tua perseverat dies.
quia omnia seruiunt tibi. Nisi quia lex tua medi
tatio mea est. tunc forte periissem in humilitate
mea. In eternum non obliuiscar iustificationes
tuas quia in ipsis vivificasti me. Tuus sum
ego saluum me fac. quoniam iustificationes tuas
exquisiui. Me exspectauerunt peccatores ut perderent
me. testimonia tua intellexi. Omnis consummationis vidi finem.
latum mandatum tuum
nimis.

Quomodo dilexi legem tuam dñe. tota die meditatio
mea est. Super inimicos meos prudentem
me fecit mandatum tuum. quia mihi in eternum est.
Super omnes docentes me intellexi. quia testimonia tua meditatio mea est. Super senes
intellexi. quia mandata tua exquisiui. A omni via mala prohibui pedes meos. ut custodiam
verba tua. A iudicijs tuis non declinaui. quia tu legem posuisti mihi. Quam dulcia faucibus
meis eloquia tua. super mel ori meo. A mandatis tuis intelligam. propterea odiui omnem viam iniquitatis.

Lucerna pedibus meis verbum tuum. et lumen semitis
meis. Iuraui et statui custodire iudicia
iustitie tue. Humiliatus sum usq̄quaq̄ dñe. vivifica me s̄m verbum tuum. Voluntaria
oris mei beneplacita fac dñe. et iudicia tua
doce me. Anima mea in manibus meis semper.
et legem tuam non sum oblitus. Posuerunt peccatores laqueum mihi. et de mandatis tuis non
erraui. Hereditate acquisiui testimonia

amicę meę. Ierlm. Ierlm q edificatur ut
anima eius pcipatio ei in idipm. Illuc e
ascenderunt tribus tribus dni. testimoniu isrl. ad cfite
dum nomi dni. Quia illic sederunt sedes in iudicio
sedes sup domū dd. Rogate q ad pacē sunt
Ierlm. Habundantia diligentibus te. Fiat
pax in uirtute tua. habundantia in
turribus tuis. Propter fres meos. et proximos meos
loquebar pacē de te. Propter domū dni dei nri
quesiui bona tibi.

Ad te leuaui oculos meos qui habitas in celis.
ecce sicut oculi seruorum in manibus dnorum sup
ra. Sicut oculi ancille in manibus dne sue
ita oculi nri ad dnm deum nrm. donec
misereatur nri. Miserere nri dne miserere
nri. quia multū replti sumus despectione
quia multū replta e anima nra. opprobrium
habundantibus et despectio superbis.

Nisi quia dns erat in nobis. dicat nunc isrl. e
nisi quia dns erat in nobis. Cum exurge
rent homines in nos. forte uiuos deglutissent
nos. Cum irascerentur furor eorum in nos.
forsitan aqua absorbuisset nos. Torrentem
pertransiuit anima nra. forsitan pertransiuit
nra aqua inscrutabile. Benedictus dns qui
non dedit nos captionē dentibus eorum. Anima
nra sicut passer eripta e de laqueo uenantium.
Laqueus contritus e. et nos liberati sumus. Adiutorium
nrm in nomine dni qui fecit celum et terram.

Qui confidunt in dno sicut mons syon.
non commouebitur in etnū. habitat in Ierlm. Montes in circuitu eius. et dns in circuitu populi
sui ex hoc nunc usq in seculum. Quia non derelinquet dns
virgam peccatorum. super sortem iustorum.
ut non extendant iusti ad iniquitatem manus
suas. Bene fac dne. bonis et rectis
corde. Declinantes aut in obligationes. adducet
dns cum operantibus iniquitatem. pax sup
isrl.

In conuertendo dns captiuitatem syon. facti sumus
sicut consolati. Tunc repleta e gaudio
risus noster. et lingua nra exultatione. Tunc
dicent in gentibus magnificauit dns facere cum eis.
Magnificauit dns facere nobiscum letantes.
Conuertere dne captiuitatem nram
sicut torrens in austro. Qui seminant in la
crimis in exultatione metent. Euntes
ibant et flebant mittentes semina sua.
Uenientes autem uenient cum exultatione portantes
manipulos suos.

Nisi dns edificauerit domū in uanū laborauerunt
qui edificant eā. Nisi dns custodierit
ciuitatem frustra uigilat qui custodit eā.
Uanum est uobis ante lucem surgere surgere post
sedentes qui manducatis panē doloris.
Cum dederit dilectis suis somnum. ecce hereditas
dni filii merces fructus ventris. Sicut sagitte in
manu potentis. ita filii excussorum. Beatus uir qui ple
num desiderium suum explebit ex ipis. non confundetur cum
loquetur inimicis suis in porta.

Beati omnes qui timent dnm. qui ambulant
in uiis eius. Labores manuum tuarum quia
manducabis. beatus es et bene tibi erit. Uxor
tua sicut uitis habundans. in latibulis domus
tue. Filii tui sicut nouelle oliuarum. in
circuitu mense tue. Ecce sic benedicetur homo
qui timet dnm. Benedicat te dns
ex syon. et uideas bona ierlm omnibus diebus
uite tue. Et uideas filios filiorum tuorum
pacem sup isrl.

Sepe expugnauerunt me inuenetur
me. dicat nunc isrl. Sepe expugnauerunt me inuenetur non mihi. etenim non
potuerunt me. Supra dorsum meum fabricauerunt
peccatores prolongauerunt iniquitatem suam.
Dns iustus concidit cervices peccatorum. confundantur
et conuertantur retrorsum omnes qui oderunt syon.
Fiant sicut fenum tectorum. qui priusquam
euellatur exaruit. Of quo non implebit
manum suam qui metit. sinum suum qui ma
nipulos colligit. Et non dixerunt qui p
tereuntes benedictio dni sup uos. benedicimus
uobis in nomine dni.

De profundis clamaui ad te dne. dne exaudi
uocem meam. Fiant aures tue intendentes
in uocem deprecationis mee. Si iniquitates
obseruaueris dne. dne quis sustinebit. Quia
apud te propitiatio est. propter legem tuam sustinui
te dne. Sustinuit anima mea in uerbo eius.
sperauit anima mea in dno. A custodia matutina
usq ad noctem. speret isrl in dno. Quia apud
dnm misericordia et copiosa apud eum redemptio. Et
ipse redimet isrl. ex omnibus iniquitatibus eius.

Dne non est exaltatum cor meum. neq elati sunt oculi mei. Neq ambulaui in magnis
neq in mirabilibus sup me. Si non humiliter sen
tiebam. sed exaltaui animam meam. Sicut ablactatus
est homo sup matre sua. retribue seruo tuo
anime meę. Si non conuertar ad lectum meum.
ascendero in celum si descendero ad infernum ades.
Si sumpsero pennas meas diluculo. et habitauero in extremis maris.
etenim illuc manus tua deducet me. et tenebit me dextera tua.
Si dixero forsitan tenebre conculcabunt me. et nox illuminatio mea in deliciis meis.
quia tenebre non obscurabuntur a te. et nox sicut dies illuminabitur.
Quia possedisti renes meos. suscepisti me de utero matris mee.
Confitebor tibi quia terribiliter magnificatus es. mirabilia opera tua.
et anima mea cognoscit nimis. Non est occultatum os meum a te.
quod fecisti in occulto. et substantia mea in inferioribus terre.
Imperfectum meum uiderunt oculi tui. et in libro tuo omnes scribentur.
dies formabuntur. et nemo in eis. Mihi autem nimis honorati sunt amici tui deus.
nimis confortatus est principatus eorum. Dinumerabo eos. et super arenam multiplicabuntur.
exurrexi. et adhuc sum tecum. Si occideris deus peccatores. uiri sanguinum declinate a me.
quia dicitis in cogitatione. accipient in uanitate ciuitates tuas.
Nonne qui oderunt te dne. odio perfecto oderam illos. et inimicos tuos tabescebam.
Perfecto odio oderam illos. inimici facti sunt mihi.
Proba me deus. et scito cor meum. interroga me. et cognosce semitas meas.
Et uide si uia iniquitatis in me est. et deduc me in uia eternali.

Memento dne dauid. et omnis mansuetudinis
eius. Sicut iurauit dno. uouit uoto
dco iacob. Si introiero in tabernaculum domus
mee. si ascendero in lectum strati mei. Si
dedero somnum oculis meis. et palpebris meis
dormitationem. Et requiem temporibus meis
donec inueniam locum dno. tabernaculum deo
iacob. Ecce audiuimus eam in effrata. inuenimus
eam in campis silue. Introibimus in tabernaculum
eius. et adorabimus in loco ubi steterunt pedes eius.
Surge dne in requiem tuam. tu et arca sanctificationis
tue. Sacerdotes tui induantur iu
stitiam. et sancti tui exultent. Propter
dauid seruum tuum. non auertas faciem
christi tui. Iurauit dns

si descendero, adinbernū abdor. Si fuspho pē
nace mās dilucilo. dñmuō mex tremę ma
no. Q ercū illuc manus tua deducet me. ⁊
tenebit me dexterā tua. Q dixi forsitan te
nebre calcabunt me. ⁊ nox illuminatio mea
in deliciis meis. Q uia tenebre nō obscura
buntur a te. ⁊ nox sic dies illuminabit. sicut
tenebre eius ita ⁊ lumen eius. Q uia tu possedisti
renes meos. suscepisti me de utero matris mee.
Q confitebor tibi quia terribiliter magnificatus es.
mirabilia opera tua. ⁊ anima mea cognoscens
nimis. Non est contectus os meum abs te qđ
factus in occulto. ⁊ plasma tua in novissimis terre.
Imperfectum meum viderunt oculi tui. ⁊ in libro tuo
omnes scribentur. dies formabuntur ⁊ nec unus
in eis. Mihi autem nimis honorati sunt amici tui deus.
nimis confortatus est principatus eorum. Dinumerabo
eos ⁊ super arenā multiplicabuntur. exurrexi
⁊ adhuc sum tecum. Si occideris deus peccato
res: viri sanguinum declinate a me. Q uia
dicitis in cogitatione accipient in vanitate ci
vitates tuas. Nonne qui oderunt te dne o
derā. ⁊ super inimicos tuos tabescebam.
Perfecto odio oderā illos. inimicos fēcisti mi
Probame deus ⁊ scito cor meum. interroga me
⁊ cognosce semitas meas. ⁊ vide si via ini
quitatis in me est. ⁊ deduc me in via
Eripe me dne ab hōie malo. a viro iniqui
Eripe me. Q ui cogitauerunt malitias in
corde. tota die constituebāt pelas. A cuerunt
linguas suas sicut serpentes. venenū aspi
dum sub labiis eorū. Custodi me dne ⁊ manus
peccatoris. ⁊ ab hōibus iniquis eripe me. Q ui
cogitauerunt supplantare gressus meos. abscon
derunt superbi laqueū mihi. ⁊ funes extende
runt in laqueū. iuxta iter scandalū posuerūt mi
hi. dixi deo meo es tu. exaudi dne vocē de
precationis mee. Dne dne virtus salutis me
e. obumbrasti sup caput meū in die belli. Ne
tradas me a desiderio meo peccatori. cogitaue
runt contra me. ne derelinquas me ne forte exal
tentur. Caput circuitus eorum labor labio
rum ipsorū operiet eos. Cadent sup eos carbones
in ignē. dejicies eos. in miserias non subsistent
Vir linguosus non dirigetur in terra. virum
iniustum mala capient in interitu. Cognovi quia
faciet dns iudicium inopis. ⁊ vindictam pau
perum. Verumtamen iusti confitebuntur nomi
ni tuo. habitabunt recti cum vultu tuo.
Dne clamavi ad te exaudi me. intende
voci mee cū clamavero ad te. Dirigatur
oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. ele
vatio manuum mearum sacrificium vespertinum.
Pone dne custodiam ori meo. ⁊ ostium circum
stantie labiis meis. Non declines cor
meum in verba malitie. ad excusandas excu
siones in peccatis. Cum viris operantibus in
quitatem. nō communicabo cum electis eorum.
Corripiet me iustus in misericordia. ⁊ increpabit me. oleum autem
peccatoris non impinguet caput meum. Q uia adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum. absorpte sunt
iuncte petre iudices eorum. Audient verba mea
quoniam potuerunt. sicut crassitudo terre. erupta est su
per terram. dissipata sunt ossa nostra secus infer
num. Quia ad te dne dne oculi mei. non auferas ani
mam meam. Custodi me a laqueo quem statuerunt mihi. ⁊ scandalis operan
tium iniquitatem. Cadent in reticulo eius peccato
res. singulariter sum ego donec transeam.
Voce mea ad dnm clamavi. voce mea ad
dnm deprecatus sum. Effundo in conspectu eius o
rationem meam. tribulationem meam ante ipsum
pronuntio. In deficiendo ex me spiritum meum.
⁊ tu cognovisti semitas meas. In via hac
qua ambulabam. absconderunt superbi la
queum mihi. Considerabam ad dexteram ⁊ videbam
et erat qui cognosceret me. Perit fuga
a me. ⁊ non est qui requirat animam meam. Clamavi
ad te dne dixi tu es spes mea. portio mea
in terra viventium. Intende ad deprecationem me
am. quia humiliatus sum nimis. Libera me a
persequentibus me. quia confortati sunt super me.
Educ de custodia animam meam. ad confitendum nomi
ni tuo. me exspectant iusti donec retribuas mi
hi. Quando orationem meam. super bi pepe
rit misericordiam meam. misericordia tua exaudi
me una cum ultima. Et non memor fuit faciendi
misericordiam suo. qui non intercepit in misericordia
omnem virtutem. Quia precatus est mentem
humiliatus est animam suam. Quia
locutum me oblatrant qui oderunt scia
mnes te et super me spe mis. ⁊ me turbati sunt
eos meos. Memor fui dierum antiquorum
meditatus sum in omnibus operibus tuis. in factis ma
nuum tuarum meditabar. Expandi manus me
as ad te anima mea sicut terra sine aqua tibi. Velociter
exaudi me dne. defecit spiritus meus. Non avertas
faciem tuam a me. ne similis ero descendenti
bus in lacum. Auditum fac mihi mane misericordiam tuam
quia in te speravi. Notam fac mihi viam in qua am
bulem. quia ad te levavi animam meam. Eripe
me de inimicis meis dne ad te confugi. doce
me facere voluntatem tuam. quia tu es deus meus
Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam. Pro
nomen tuum dne vivificabis me in equitate tua.
Educes de tribulatione animam meam. ⁊ in misericordia tua
disperdes omnes tribulantes animam meam. Et quoniam ego servus tuus sum.
Benedictus dns deus meus. qui docet manus meas
ad prelium. ⁊ digitos meos ad bellum. Misericordia
mea et refugium meum. susceptor meus ⁊ liberator
meus. Protector meus ⁊ in quo speravi. qui subdit populum meum sub me. Dne quid est homo quia notum
facis ei. aut filius hominis quia reputas

cum. Homo uanitati similis factus est. dies ei sicut umbra pereunt. Inclina celos tuos et descende. tange montes et fumigabunt. Fulgura coruscationem et dissipabis eos. emitte sagittas tuas et conturbabis eos. Quia tuas manus tuas de alto. eripe me et libera me de aquis multis de manu filiorum alienorum. Quorum os locutum est uanitatem. et dextera eorum dextera iniquitatis. Deus canticum nouum cantabo tibi. in psalterio decem chordarum psallam tibi. Qui das salutem regibus. qui redimis dauid seruum tuum. de gladio maligno eripe me et erue me de manu filiorum alienorum. quorum os locutum est uanitatem. et dextera eorum dextera iniquitatis. Quorum filii sicut nouelle plantationes in iuuentute sua. Filie eorum ornate sicut similitudo templi. promptuaria eorum plena. eructantia ex hoc in illud. Oues eorum fetose habundantes in egressibus suis. boues eorum crassi. Non est ruina maceriae. nec transitus. nec clamor in plateis eorum. Beatum dixerunt populum cui hec sunt. beatus populus cuius dominus deus eius.

Exaltabo te deus meus rex. et benedicam nomini tuo in seculum et in seculum seculi. Per singulos dies benedicam tibi. et laudabo nomen tuum in seculum et in seculum seculi. Magnus dominus et laudabilis nimis. et magnitudinis eius non est finis. Generatio et generatio laudabit opera tua. et potentiam tuam pronuntiabunt. Magnificentiam glorie sanctitatis tue loquentur. et mirabilia tua narrabunt. Et uirtutem terribilium tuorum dicent. et magnitudinem tuam narrabunt. Memoriam abundantie suauitatis tue eructabunt. et iustitia tua exultabunt. Miserator et misericors dominus. patiens et multum misericors. Suauis dominus uniuersis. et miserationes eius super omnia opera eius. Confiteantur tibi domine omnia opera tua. et sancti tui benedicant tibi. Gloriam regni tui dicent. et potentiam tuam loquentur. Vt notam faciant filiis hominum potentiam tuam. et gloriam magnificentie regni tui. Regnum tuum regnum omnium seculorum. et dominatio tua in omni generatione et generationem. Fidelis dominus in omnibus uerbis suis. et sanctus in omnibus operibus suis. Allevat dominus omnes qui corruunt. et erigit omnes elisos. Oculi omnium in te sperant domine. et tu das escam illorum in tempore opportuno. Aperis tu manum tuam. et imples omne animal benedictione. Iustus dominus in omnibus uiis suis. et sanctus in omnibus operibus suis. Prope est dominus omnibus inuocantibus eum. omnibus inuocantibus eum in ueritate. Voluntatem timentium se faciet. et deprecationem eorum exaudiet. et saluos faciet eos. Custodit dominus omnes diligentes se. et omnes peccatores disperdet. Laudationem domini loquetur os meum. et benedicat omnis caro nomini sancto eius in seculum et in seculum seculi.

Laus ista mea in

uita mea. psallam deo meo quamdiu fuero. Nolite confidere in principibus. in filiis hominum in quibus non est salus. Exibit spiritus eius et reuertetur in terram suam. in illa die peribunt omnes cogitationes eorum. Beatus cui deus iacob adiutor eius. spes eius in domino deo ipsius. qui fecit celum et terram. mare et omnia que in eis sunt. Qui custodit ueritatem in seculum. facit iudicium iniuriam patientibus. dat escam esurientibus. Dominus soluit compedentes. dominus illuminat cecos. Dominus erigit elisos. dominus diligit iustos. Dominus custodit aduenas. pupillum et uiduam suscipiet. et uias peccatorum disperdet. Regnabit dominus deus tuus sion. in generationem et generationem.

Laudate dominum quoniam bonus est psalmus. deo nostro sit iocunda decora laus. Edificans ierusalem dominus. dispersiones israelis congregabit. Qui sanat contritos corde. et alligat contritiones eorum. Qui numerat multitudinem stellarum. et omnibus eis nomina uocat. Magnus dominus noster. et magna uirtus eius. et sapientie eius non est numerus. Suscipiens mansuetos dominus. humilians autem peccatores usque ad terram. Preuenite in confessione. psallite deo nostro in cithara. Qui operit celum nubibus. et parat terre pluuiam. Qui producit in montibus fenum. et herbam seruituti hominum. Qui dat iumentis escam ipsorum. et pullis corui inuocantibus eum. Non in fortitudine equi uoluntatem habebit. nec in tibiis uiri beneplacitum erit ei. Beneplacitum est deo super timentes eum. et in eis qui sperant super misericordiam eius.

Lauda ierusalem dominum. lauda deum tuum sion. Quoniam confortauit seras portarum tuarum. benedixit filiis tuis in te. Qui posuit fines tuos pacem. et adipe frumenti satiat te. Qui emittit eloquium suum terre. uelociter currit sermo eius. Qui dat niuem sicut lanam. nebulam sicut cinerem spargit. Mittit crystallum suam sicut buccellas. in facie frigoris eius quis sustinebit. Emittet uerbum suum et liquefaciet ea. flabit spiritus eius et fluent aque. Qui annuntiat uerbum suum iacob. iustitias et iudicia sua israel. Non fecit taliter omni nationi. et iudicia sua non manifestauit eis.

Laudate dominum de celis. Laudate eum in excelsis. Laudate eum omnes angeli eius. Laudate eum omnes uirtutes eius. Laudate eum sol et luna. Laudate eum omnes stelle et lumen. Laudate eum celi celorum. et aque que super celos sunt. Laudent nomen domini. quia ipse dixit et facta sunt. ipse mandauit et creata sunt. Statuit ea in eternum. et in seculum seculi. Preceptum posuit et non preteribit. Laudate dominum de terra. dracones et omnes abyssi. Ignis grando nix. glacies. spiritus procellarum. que faciunt uerbum eius. Montes et omnes colles. ligna fructifera et omnes cedri. Bestie et uniuersa pecora. ser-

penes ꝙ uoluere ꝙ penare. Regere fre ꝙ
pli. ꝙpere ꝙ uelle ꝙ tre. Laudate ꝙ
pueri dñm laudate nomen dñi. q. exaltemꝰ ē nomē ei soli. Confitebor ei hūj celum ⁊ terram. ⁊ exultatione eoꝝ
me pli dñs. Homiū pribꝰ scio ei. filiꝰ
pdo appropinquiamus ē.

Cantate dño cantū nouū. laude ei in
ecclia sctoꝝ. Lauder nomē ei in choro.
⁊ in tympano ⁊ psalterio psallat ei. Quia
bñplacitū ē dño pplo suo: ⁊ exaltabit mā
suetos in salutē. Exultabūt sctī in gla.
⁊ delebuntur mesubi sue. Exal
tatōes dī in gutture eoꝝ. ⁊ gladij ame
pnes in manibꝰ eoꝝ. Ad faciendā uin
dictā in nāib⁹ ⁊ increpatōes in pplis. Ad
ligandos reges eoꝝ in compedibꝰ. ⁊ nobi
les eoꝝ in manicis ferreis. Ut faciant in
eis iudiciū exaratū. gla hꝰ ē omnibꝰ sctis ei.

Laudate dñm in sctis ei. Laudate
eum in firmamēto uirtutis ei. Laudate
eum in uirtutibꝰ ei. Laudate eum ꝙ multitudo
magnitudinis ei. Laudate eum in sono
tube. Laudate eum in psalterio ⁊ cithara. Laudate eum in tympano ⁊ choro. Laudate eum in
cordis ⁊ organo. Laudate eum in cymba
lis bñ sonantibꝰ. Laudate eum in cymbalis iu
bilationis. omnis spūs laudet dñm.

Incipit prologus sancti hieronimi presbiteri in libros salomonis.

Quomodo ⁊ beliodorꝰ epūs scis. ⁊ ia
cobum pbr unxerit epla que unguen
tum dicitur. nunc autem nō dubitat
quod ꝙ nouum ⁊ ueterem. Constantes ⁊
esdram. ⁊ aggeum. ⁊ zachariā. ⁊ malachiā. quoꝝ ꝙ
sanctis scripsisse libri testātur. ꝓ illustratione. Ita
nunc salomonis tripartitū notarium uideo. ⁊ libros
duos sustinentes. ut nobis postremum uerum de
fluere uideatur. Et uere ecclaſtes frequēter nu
gas dicit esse cuncta. qui aut equū sit me nolī
curere uobis aliquid laborare. aut in uanitate du
cere uerum. nullus ꝙ ne obnoxius sim.
⁊ quo longe ego ratione ne peruicacis ⁊
immo uenerēdis ⁊ ap nos manet sēm. ui
dm op uro ⁊ eloquium. ⁊ ꝓuerbiū ne u
tiles. nisi salomonis uoluminis. cantica.
quasi hebreꝰ pabulo ⁊ nulgatus cibus pū
blicus uocat. Celeb q. ego ecclīasten. ⁊ cāme
onomatoꝝ possimus dñi Sermonum. q
nisi lingua ipsius. cantici canticoꝝ.
ferme. ⁊ primoris. ⁊ filij salomonis lib⁹.
⁊ illuc pseudographus q lapidē saloīs uxo
bus. Quibus porro ⁊ ebreus regi. ⁊ no
ecclīasten. ut ap latinos. si pabulo pre

nomē. Cū unus erunt ecclīastes. ⁊ cāticū
canticoꝝ. ut silimadū saloīs no solū labo
ri nūd. si ⁊ mānas quid coquanꝰ. Sed
ap hebreos nusquā est. qua ꝙ spe fultus ꝙ
cum magē eloquiū rediens. nō nulli scrip
tores ueteris huic ē uni salomoni assimilāt.
Stant ꝙ uobis machabeoꝝ libro
leg quō ere ecclia. si nr emolīas scripta
nō nā rempte sic. duo uoluminā legun
ad edificandā plebis. nō ad eorundē
ecclīasticoꝝ dogmatū confirmatiō. Sic
sane. lex. ꝓpheta magē edito placeāt
eam anteā eius exēplaria. Neq; enī sic nouū
quidā. ut ueta destruam. Et tñ ea diligē
tissime legim⁹ scias magē nā melligi. que
nō mihi nas transfusa carnaliter si spi
rit dño purissime emendata restit. suīsa
que sanctorū. Salomonis?

Tribꝰ nāb⁹ nomē fuisse salomonē.
. sepius manifestissime docui. patrisq;
s. salomonis. nōiā. i. dilecti dñi. Et ꝙ
nunc dr ecclēt. i. ecclīasten. Ecclīastes dū
goꝝ ꝓmone. apllē. ē. qui ecclīa
congregat. quē nos nūcupare possim⁹ ono
matoꝝ ꝙ loquamur ad plm. ⁊ mo ei
nō sp̄āle ad unū. si ad multos gēāle de
rigamus. Pcurq; pacifice ⁊ dilecte dñi ab
eo ꝙ in regno ei par fuit. ⁊ cum dño dile
xerit appellāt ē. Quā am ⁊ psalmi qui
dm grecos quarti. ⁊ septuagesimi pmi.
dilecti ⁊ pacifici nūlo ꝓnūciāt. Qui tñ
⁊ ad ipsum ꝙ ecclīe pmentes scientia
rū. ⁊ uires salomonis euertunt. tñ ꝙ u
sionem ꝙ salomonis scpm sunt. ⁊ qui
uis nūm uocabulorū tria uoluminā e
ditum pūbi. ecclīasten. cantici canticoꝝ.
⁊ pūbice. ⁊ simulū docent. qi ē ordinē ꝓfūi
erudiendi. nō ad filiū sm̄o uerbo repe
tunt. ⁊ ecclīasten nō manere uerū etiam
mutationē. q quotq; mundi rebꝰ. puer ēt
senex. si cadūca ⁊ breuia uanitas q cernī
mus. Adcernimus ad etūmatū uerū. ⁊ tri
tura solo ignē. mentesq; emptoꝝ spontes
iungere simplerib⁹. Hui ē pri reminiscēn
tia ⁊ pompe seculi remige amore. ⁊ pecu
nie q; ad dñm nō possimus ꝙ
tare cantici canticoꝝ. Et ⁊ hoc diligenti
aprendendo. ꝙ tres libros auctoret. duos
ēt tacitus. ꝙ pbis eū notamus. pū
blius saloīs filij dd regis nri. ⁊ ecclīasten
nō filius ecclīastes. filij dd regis nr̄i. Su
pflui quippe ē hic nr̄i. q. malo magnē ⁊
inanime ecclīastē. miscemus. ⁊ nam
cū cantico. nec filij dd. nec rex nr̄i
simē uerūm pūbicum. Si tñ eam. eū ēt
nec salōīs. Sic eū pūbia. ⁊ rudis ⁊
seruiens ad ey. uerb. ⁊ ad utilē ꝓmet. ⁊.

⁊ quom̃ accep̃ mundi. nõ ẽ metipolanꝰ auen
li ẽ hierosolimꝫ uerlim. in cuncti cantoꝝ adeõ
pe fatꝰ. qui uentꝰ signa delituit. Ad uiaꝫ
cantoꝝ ꝓficiscẽtes. ⁊ patria migrantes. ⁊ magnꝫ pꝫ
uino uen dicantiꝫ auꝝoꝝ. Adpetente nõ u
bi nõ nimꝝ eruditur discipl̃o. ꝙ amore ꝑ il
lectiar. ⁊ equal magr̃ ẽ. ⁊ ceteꝝ ce se regẽ

Tres libros salomonis

A. ꝑbia. collecta. ⁊ cant̃ cantoꝝ uen
tꝰ. mꝫ. autẽ uoduh. l'ame poline limes
lupsimum quoq; deligeam. l'shelle multo ꝑ
mius. cuꝫ mih̃ debeamꝰ misereri. Qꝫ plen
paula ⁊ eulodiꝰ ꝙgulcatꝰ ⁊ mulꝫ mis
mih̃ sin quidue rebundet. Nec ꝙ ⁊ illa que
impin tranllatoꝝ male inlingũa nram.
ꝺ ꝛro ꝙmone ũtemur obliuiscẽ. ⁊ antiquã
nimoſillimã uitate coꝛrex. Si ꝙ ꝓstero ꝺ
dne. atq; ꝑuso fidꝰ ⁊ fidẽ lum crepũ sul
lone restimeni. ⁊ cen mellig aplachar. ꝑ
ro meo libro. cup aplisq; sapiã salois m
scribimꝰ. ⁊ ecclisastico quẽ ẽ ihu filꝰ
syrach. nullus ignorat calamꝫ repaꝛ. Si
ꝝ modo emẽdare stꝝimus nob emendare
ꝛeliquũ. ⁊ studiũ mei tui magr̃ quã du
bus ꝙmdare. ⁊ ꝺo ꝛro ⁊ debito ꝓficiuꝛ cla
uꝛaq; nubꝛo ꝓmissa ẽ. qua nõ nulla ꝺ ꝛ
ro ad illuminatiõẽ sensꝰ ⁊ legentiꝫ cõ
fectionẽ. ut nris ꝛebꝰ uer ꝛmissoꝝ ex
uenscꝰ uenia sint. ⁊ ꝺo qui legis sꝫ
pegrinꝫ memto.

Parabole

Salomonis filꝫ ꝺ regis
ist. ad scendam sapiã
⁊ disciplinã. ad intelligẽ
da uba prudentie. ⁊ ſ
sapiendam eruditionẽ
doctrine. iustiã. ⁊ iudiciũ. ⁊ equitatẽ. ut det
puerulis astutia. adolescentiã. ⁊ intellec
tũ. Audiens sapiens sapientioꝝ erit. ⁊ intelligẽs
gubnacula possidebit. Animaduertet pbo
lam. ⁊ interpretatiõẽ. uba sapientiũ. ⁊ enig
mata eoꝝ. Timoꝛ dñi initiũ sapie. Sapi
entiã aut doctrinã stulti despiciunt. Audi
fili mi disciplinã ꝓris tui. ne dimittas legẽ
matꝛis tue. ut addatur gꝛãi capiti tuo. ⁊ tor
ques collo tuo. Fili mi si te lactauerit pec
tinere. ne acquiescas eis. Si dixerint uen
nobiscũ. insidiemur sanguini. abscondam
us ꝛustra sine causa. deglutiamus eos
sicut infernꝰ uiuentes. ⁊ integrum qi descẽ
dentes in lacũ omes. possessam substan
tiam replebimꝰ domos nras spolia. sor
tẽ mitte nobiscũ. marsupiũ unus sit oĩũ
nrũ. Fili mi ne ambules cũ eis. Prohibe pe
dẽ tuũ a semitis eoꝝ. Pedes enĩ illoꝝ ad
malum curruũt. ⁊ festinãt ut effundãt
sanguiẽ. Frustra aũt iactantur rete ãũ oculis
pennatoꝝ. ipsi quoq; ꝛ sanguinẽ tuũl in
insidiantur. ⁊ moliuntur fraudes ꝛ animab
us. Sic semꝫ omniũ inqui. animas possiden
tium rapuit. Sapiã foris ꝓdicat. in plateis
dat uocẽ suã. in capite turbaꝝ clamitat
in foribꝰ portaꝝ urbe ꝓfert. uerba sua dicẽ
⁊ quicquid parulꝰ diligitis infantiã. ⁊
stultiã diligitis. ⁊ stulti ea que ꝛ sunt nociua capient. ⁊ ꝓ
temnetis obedire sãã. Conuertimini ad ar
guconẽ meã. En ꝓferam uob ſ̃ meũ.
⁊ ostendam uba mea. Quia uocauꝫ renu
stis. extendi manũ meã. ⁊ nõ fuit qui aspi
ceꝛet. Despexistis omẽ ciliũ meũ. ⁊ increpa
tiones meas neglexistis. Ego q; interitu
uꝛo ridebo. ⁊ subsannabo cũ uob. q; timoꝛ
us aduenit. cũ uꝛuit repentina calamitas.
⁊ interitꝰ sicut tempestas inguit. cũ uenerit sup
uos tribulatio. ⁊ angustia. Tunc inuocabunt me ⁊
nõ exaudiam. mane obsurgẽt. ⁊ nõ inuenie
nt me. eo q; exosam habuerint disciplinã. ⁊
timoꝛe dñi nõ susceperint. nec adquieuerint
ꝛsilio meo. ⁊ detraxerint omnibꝰ correp
tiõi meã. Comedẽt ⁊ fructꝰ uie sue. ⁊ sui
q; ꝛsilij sui satiabuntur. Auersio paruulo
rum interficiet eos. ⁊ prosperitas stultoꝝ perdet
illos. Qui aũt me audierit. absq; terroꝛe requi
escet. ⁊ habundantia fruetur malogꝝ timo
re sublato.

Filimi si suscepis ꝛmones meos. ⁊ mandata
ta mea abscondis penes te. ut audiat
sapientiã auricula. ꝓclina cor tuũ ad eog
noscendã prudentiã. Si enĩ sapiã inuocauꝝ
⁊ intelligentiã cor tuũ prudentie. ſtigeris ei
q; pecuniã. ⁊ sic thesauꝝos effoderis illaꝝ
tunc intelliges timoꝛe dñi. ⁊ sciã dei inuenies
quia dñs dat sapiẽtiã. ⁊ ex ore ei scia ⁊ prude
tia. Custodiet rectoꝝ salutẽ. ⁊ protector gradi
entiũ simplicitatẽ. seruans semitas iudicij. ⁊
uias sanctoꝝ custodiet. Tunc intelliges iustitiã
⁊ iudicium. ⁊ equitatẽ. ⁊ omnẽ semitã bonã.
Si intrauerit sapia cor tuũ. scia aĩe tue pla
cebit. ꝛsilium custodiet te. ⁊ prudentia ꝓtegat
te. ut eruaris ab homine malo. ab homine q; pꝛ
uersa loquitur. qui relinquũt iter rectũ. ⁊ ambu
lant ꝓuias tenebꝛosas. q; letantur cũ malefe
cerint. ⁊ exultant ꝛuersis. pessimis. quoꝝ
uie ꝓuse. ⁊ infames gressus eoꝝ. ut eruaris
a muliere aliena. ⁊ ab extranea q; mollit ꝛ
mones suos. ⁊ relinquit ducẽ pubertatis sue.
⁊ pactum dei sui oblita est. ⁊ declinauit ad
mortẽ domꝰ eius. ⁊ ad inferos semite ipius. Oĩ
qui ingrediuntur ad eã nõ reuertentur. nec ap
prehendent semitas uite. ut ambulet in bis
uolles uultoꝝ suoꝝ. Ecce ꝛ rectꝰ fuit inue
nitur mulier. ⁊ simplices ꝓuenerit in ꝛm

pri uō. de ēs ꝓcentur ꝙ qui mq; agnte au
ferentur eyen.

III Fili mi ne obliuiscaris legis mee. ⁊ ꝓcep
ta mea custodiat cor tuum. Longitudi
nē enim dierū ⁊ annos vite ⁊ pacem apponet
tibi. Misericordia uēritasq; nō te deseat. circūda eis gut
turi tuo. ⁊ describe illa in tabulis cordis tui. Inue
nies gratiam ⁊ disciplinā bonam coram deo ⁊
hōib. Habe fiduciā in dño ex toto corde tuo.
⁊ ne innitaris prudentie tue. In omnibus viis
tuis cogita illum. ipe dirigit gressus tuos. Ne
sis sapiens ap temetipm. Time dm ⁊ recede
a malo. Sanitas quippe erit umbilico tuo
⁊ refrigerium ossibus tuis. Honora dm de tua
substātia ⁊ de primis frugum tuarū. Implebun
tur horrea tua saturitate. ⁊ uino torcularia
redundabunt. Disciplinā dei fili mi ne abi
cias. nec deficias cū arguēris ab eo. Quē enī
diligit dns corripit. ⁊ q̄si pr filio ꝙplacet
ei. Beat hō qui inuenit sapiā. ⁊ qui affluit pru
dentia. Melior ē acquisitio ei⁹ negotiatiōe ar
genti. ⁊ auri ꝓfit⁹ purissimi. Pciosior ē cunctis opi
bus. ⁊ oīa q̄ desiderant hūo
di nō valent ei quāri. Longitudo dierū in dextera ei⁹
⁊ in sinistra illius diuitie ⁊ gla. Uie ei⁹ pulchre
uie sōt semite illius pacifice. Lignū uite oīb⁹
q̄s apphēderint eum. ⁊ q̄ tenuerit eū beat⁹
dns sapientia fundauit terrā. ⁊ stabiliuit cē
los prudentia. Scientia illius erupēt abyssi. ⁊ nu
bes rore cōcrescunt. Fili mi ne effluant hī ab
oculis tuis. custodi legē atq; cōsilia. ⁊ erit vi
te tue ⁊ gutturi tuo gratia. Tunc ambulabis
fiducialr uia tua. ⁊ pr tuū nō ipinget
pes. Dormiens nō timebis. quiescesq; suauis
erit sopnus tuus. Ne paueas repentino terrore.
⁊ irruentes ē potentias ipios. Dns em erit in
latere tuo. ⁊ custodiet pedē tuū ne capiaris. Ne
prohibe benefice eum qui potest. si vales. ⁊ pe bñfi
cio. Ne dicas amico tuo. vade ⁊ reuertere. cras
dabo tibi. cū statim possis dare. Ne molieris
amico tuo malū. cum ille inhabitet fiducia
ē. Ne contendas absq; hōe frustra. cum ipe
tibi malū fecerit. Ne emuleris hoīs iniqui
ne eligas omnino vias eius. Quia abhōiatus ē pr⁹ dñs
illoq;. ⁊ cum simplicib⁹ sermocinatio ei⁹. Egestas
domino in domo impij. Habitacula iustoꝝ be
nedicet. illusores ipse deludet. ⁊ mansuetis
dabit gratiā. Gloriā sapientes possidebunt
honorē. Stultos tollentes ignominiā.

IIII Audite filij disciplinā patris. ⁊ attendite ut
sciatis prudentiā. Donū bonū tribuā uo
bis. legē mea nō derelinquatis. Nam ⁊ ego filius
fui patri meo tenellus. ⁊ unigenit⁹ coram mre
mea. Docebat me atq; dicebat. Suscipiat cor tu
um uerba mea. custodi precepta mea ⁊ uiues.
Possidē sapiā. possidē prudentiā. ne obliuiscā
re neq; recedas ab oribus meis. Ne dimittas eā
⁊ custodiet te. Dilige eam ⁊ suabit te. ⁊ pm
cipiū sapie. Possidē sapiā. ⁊ in omī possōne tua
adquire prudentiam. Arripe illam. ⁊ exalta
bit te. Glorificabis eam cum eam fueris amplexa
tus. Dabit capiti tuo augmēta gratie. Coro
na inclita proteget te. Audi fili mi. ⁊ suscipe
ubi mā. ut multiplicentur ⁊ anni uite. Uia
sapie monstrabo tibi. ducā te p semitas eq
itatis. Quas cum ingressus fueris nō arctabun
tur gressus tui. ⁊ currens nō habebis offendiculū.
Tene disciplinā nec dimittas eam. Custodi
illam. quia ipa ē uita tua. Ne delectent te semite
impioꝝ. nec ꝓsperent malos mala. Fugge. abst
ne transeas p illam. Declina ⁊ desere eam.
Non enim dormiūt nisi male fecerint. ⁊ rapiunt
somnū suū nisi supplantauerint. Comedunt pane
impietatis. ⁊ uinū iniquitatis bibunt. Iustoꝝ
aūt semita. sicut lux splendet procedit. ⁊ crescit
usq; ad perfectum diem. Uia impioꝝ tenebro
sa. nesciunt ubi corruant. Fili mi ausculta sa
monē meū. ⁊ ad eloquia mea. inclina aurē
tuā. Ne recedant ab oculis tuis. custodi ea in
medio cordis tui. Uita enim sunt inuenien
tibus ea. ⁊ omnī carni sanitas. Omni custodi
a custodiā cor tuū. quia exitus uite procedit
ex eo. Remoue a te os prauū. ⁊ detractionis labia sint
procul a te. Oculi tui recta uideant. ⁊ palpebre
tue precedant gressus tuos. Dirige semitā pedi
bus tuis. ⁊ omnes uie tue stabiliē. Ne declines
ad dexteram ⁊ ab sinistram. Auerte pedē tuū a
malo. Uias enim q̄ adspicit deus nouit ꝺ. ꝑuse nō
sunt. q̄ similiter sunt. ꝑuse sunt. Semitas
quidē recti⁹ fac
tus. ⁊ omnes uie tue directe sunt.

V Fili mi attende sapiā mee. ⁊ prudentie
mee inclina aurē tuā. ut custodias cogi
tatus. ⁊ disciplinā labia tua obtineāt. Fauus
enim stillans labia meretricis. ⁊ nitidior oleo gut
ture ei⁹. Nouissima aūt illius amara q̄si absinthi
um. acutus q̄si gladi⁹ biceps. Pedes ei descen
dunt in mortē. ⁊ ad inferos gressus illius pene
trant. Semitā uite nō ambulant. uagi sunt
gressus ei⁹. ⁊ inestigabiles. Nūc ergo fili audi
me. ⁊ nequaq; recedas ab eis mei. Longe fac
uiā tuā ab eis. ne appropinquet fori
bus domꝰ ei⁹. Ne des alienis honorē tuū. ⁊ annos tuos
crudeli. ne forte impleantur extranei uiri
bus tuis. ⁊ labores tui sint in domo aliena. ⁊ gemas
in nouissimis. qñ consumpseris carnes tuas
⁊ corpus tuū. ⁊ dicas. Cur detestatus sum disciplinā.
⁊ increpationib⁹ nō acquieuit cor meū. nec
audiui uocē docentis me. ⁊ magistrū nō inclinā
ui aurē meā. Pene fui omnī malo. in me
dio ecclie. ⁊ synagogē. Bibe aquā de cisterna
tua. ⁊ fluenta puteoꝝ. Diuidantur fontes tui foras.
⁊ in plateis aquas tuas distribuas. Habe
to eas solus. nec sint alienī participes tui. Sit
uena tua benedicta. ⁊ letare cū muliere adole

fame tue. Cerua curiosa. ⁊ grauiter hu-
milis. ⁊ beca ei⁹ ebrietat⁹ te omi tpe. ⁊ in
amore illius delectare iugit. Quare seduc-
ris fili mi ab aliena. ⁊ foueris sinu alieni
Prospiat⁹ dñs hois. ⁊ oēs gressus ei⁹ dili-
git. Iniquitates sue capiūt impiū. ⁊ funi-
bus delictor⁹ suor⁹ constringit⁹. Ipe morietur qui nō habuit
disciplinā. ⁊ in multitudine stulticie sue decipi-
et. Fili mi si sponderis pro amico tuo. defixisti
apud extraneū manū tuā. illaqueat⁹
es uerbis oris tui. ⁊ capt⁹ propriis sermo-
nib⁹ teneris. Quod ergo fili mi. ⁊ tu
eo filio meo. ⁊ memet⁹ esto. qm in manū ami-
ci⁹ prolapsus es. Defige gressus tuos. ⁊ cal-
ca semitas tuas. Ne dederis dormitationē
oculis tuis. nec palpebris tuis quietē. Eruere
sicut dorcas de manu. ⁊ sicut auis de laqueo uenan-
tis. Vade ad formicā o pigre. ⁊ cōsidera uias eius. ⁊ discе
sapiēciā. Que cum nō habeat ducē. nec p̄ceptorē. nec principē. parat estate cibū sibi. ⁊ congregat
in messe quod comedat. Usq; quo pigre dormis. Quā
aliquādo consurges de sompno tuo. Paululū dormies.
paululū dormitab⁹. paululū sedere manib⁹
bonis. ⁊ uenient ubi qui uelut egestas. ⁊
paupies qui uir armat⁹. Stulto ipiger filius
uenter ut fouet mollitudo. egestate longe
fugiet⁹ erit. Nō ap̄etum uir mendax. gra-
dietur cum pūso. Annuit oculis. terit pede.
digito loquitur. Prauo corde machinat⁹
malū. omni tpe iurgia seminat. Huic
extemplo uenient pestis sua. ⁊ subito atte-
ret⁹ nec habebit ille medicinā. Sex sunt q̄ odit
dñs. ⁊ septimū detestat⁹ ala es. Oculos sb
limes. linguam mendac. manus effun-
dentes innocētē sanguinē. cor machinās
cogitationes pessimas. pedes ueloces ad
currendū in malū. proferens mendacia. testē
fallacē. ⁊ eum qui seminat inter fres discor-
dias. Custodi fili mi p̄cepta patris tui. ⁊ ne
dimittas legē matris tue. Ligā ea mondo
tuo iugiter. circūda gutturi tuo. Cum am-
bulauerit. gradiet⁹ tecū. cū dormie-
ris custodiet te. ⁊ euigilans loquere cū eo.
quia mandatū lucerna est. ⁊ lex lux. ⁊ uia
ite increpatio discipline. ut custodiat te a
muliere mala. ⁊ blandis lingua eius ne
ñ capiāt pulchitudinē tuā. nec rapiāt te
nutib⁹ illius. Pretiū enī scorti
uix ē unius panis. Mulier aūt uirū pciosā
āiā capit. Numquid abscondē pot ignē ñ.
uestimenta sua. ut ambulet sup prunas. ñ obuolu-
ant plante ei⁹. Sic qui ingreditur ad mu-
lierem proximi sui. nō erit mundus ait⁹ qui
tetigerit eā. Nō grandis ē culpa. si quis fu-
rat furet. furtiuge esuriē ut impleat
animā. Deprehensus quoq; reddet sep-

tuplū. domū filiū domus sue tradet. Qui
adulat⁹ ē p̄ cordis inopiā perdet ānā suā. Impu-
dentiā ingeniosa egestas ē. uerbosa
tum nō celebrat⁹. Qui odit uerbū suum. u
nō parcet indie ultionis. nec acquiesce-
et qui pcib⁹. nec suscipet. p̄decumone dū
plurima.

Fili mi custodi sermones meos. ⁊ p̄cepta
mea reconde tecū. fili hominis dñm time. ⁊ debi-
lis eris. ⁊ nō timebis. alienū. Serua mandata
mea. ⁊ uiues. ⁊ legē meā q̄si pupillā oculi
tui. Ligā eā in digitis tuis. scribe eā in tabu-
lis cordis tui. Dic sapiē soror mea es. ⁊ pru-
dentē uocā amicā tuā. ut custodiat te a mu-
liere extēa. ⁊ aliena. q̄ dulcia fāa uulnera
sua. De fenestra ē domus mee p̄aexcelsa p̄spe-
xi. ⁊ uidi puellas. q̄bus nec uerecūdē inesse. ⁊
stultior puellis. q̄dā uenerē transire p̄plateas nec angulū. ⁊ pe iuxta
domū illius gradiebat. in obscuro. aduesp̄ante
die. in obscuro uespere. in tenebris. ⁊ caligine.
Ecce mulier occurrit illi. ornatu meretricio. ꝓna
ad capiendas ānas. garrula. ⁊ uaga. nec
quietēs. ⁊ ualens in domo stare pedib⁹ suis.
Nunc foris. nūc in platea. nec nūq̄ meretrix
insidians. Apprehensumq; deosculatur⁹ suis
nē. ⁊ proa nulli blandiatur. dicens. Victimas
pacificas uouebā. hodie reddidi uota mea. ⁊
ideo egressa sum occurrere tibi. desiderā te u
de ⁊ reperi. strauerā funibꝫ lectū meū. stra-
ui tapetib⁹ pictis ex egypto. aspersi cubile
meū murra. aloe. ⁊ cynamomo. Veni in
ebriemur ubib⁹. ⁊ fruamur optatis amplexi-
bꝫ donec illucescat dies. Nō ē enī uir in domo
sua. abiit uia longissima. Sacculū pecunie
secū tulit. in die plene lune reuertet⁹ ē do-
mū suā. ꝓcessit cum multis sermonib⁹
⁊ blandiciis labioꝝ p̄mouit illum. Statī
cum sequitur. q̄si bos ductus ad victimā. ⁊
q̄si agnus lasciuiens. ⁊ nescit q̄d
ad uincula stulti ducant. donec trans-
figat sagitta iecur eius. uelut si auis festi-
net ad laqueū. ⁊ nescit q̄ de periculo
agitur. Nūc ergo fili audi me. ⁊ attende ub
uerbis meis. ne abstrahatur in uijs illius mens tu
a. ⁊ nō decipiaris semitis eius. Multos enī
uulnerib⁹ dedecorauit. ⁊ fortissimos quosq; in
terfecit. Inexpugnabilis domus inferi penetrā
tes uias mortis. Ne declines corde tuo ad uias illius.
neq; erres in semitis eius. Vulnerati enī
plurimi deiecti. ⁊ fortissimi quiq; interfecti
sunt ab eo. Via inferi domus eius. penetrans
in interiora mortis. Numquid non clamitat sa-
pientia. ⁊ prudentia dat uocē suā. In
excelsis q̄ super uerticē uie. In medio semitarū
stans. iuxta portā ciuitatis. In ipsis fori
bus loquit⁹. O uos homines ad uos clamito.
⁊ uox mea ad filios hominū. Intelligite paruuli
astutiā. ⁊ insipientes animaduertite. Au-
dite q̄ de rebus magnis locutura sum. ⁊ de
apienciā labia mea. ⁊ eructabunt ueritatē
⁊ labia mea detestabunt impium. Recte
sunt oēs sermones mei. nō est in eis pauēs

ut non ꝓdā. Veritatē meditabit⁹ ē guttur meū. ⁊ labia mea

ñ pchi. ℔ cem sime ñ illigembꝫ. ⁊ eſ̄ u
nemembꝫ ſcā. deꝑno bilplinā mea ⁊
nō pcuniā. decimā mag q̄ ñiā eligue. qꝫ
lue. ē ē ſapia aiem ei⁹ pſilliēb. ⁊ om̄e
delectabile ei⁹ pdr̄ qm. Ego ſapiā habit in
conſilio ⁊ eruditi⁹ interſum cogitatiōibꝫ. Ti
mor dñi odit malū. arrogantiam ⁊ ſuperbi
am ⁊ pmā. ⁊ os bilingue deteſtor. Mēa ē
ptilia ⁊ equitas. mea pdentia. mea ē for
titudo. ℔ me reges regnant ⁊ legū cōdito
res iuſta decernunt. ℔ me pncipes imperāt
potentes decernunt iuſtitiā. Ego diligentes
me diligo. ⁊ qui mane vigilauerint ad me i
uenient me. Mecum ſunt diuitie ⁊ gle.
opes ſuperbe ⁊ iuſtitia. Melius ē fructꝰ meꝰ
auro. ⁊ lapide pretioſo. ⁊ genimina mea
argento electo. ℔ media iuſtitie ambulo
in medio ſemitarū iudicij. ut ditē diligen
tes me. ⁊ thesauros eorū repleam. Dñs
poſſedit me in initio viarū ſuarū. ⁊ in opi
bus q̄dā ſuis antequā ea q̄ tēpꝰ fuēr. Ab
initio ⁊ ex antiquis ante q̄ terra fieret. Nō
dum erant abyſſi. ⁊ ego iam concepta
eram. nec dum fontes aquis eruperāt
nec dū montes gravi mole ſubſederāt. Ante
colles ego parturiebar. Adhuc terram nō
fecerat ⁊ flumina. ⁊ cardines orbis ter
rarū. Quo tempore ordinabat celū. aderā
cum eo cuncta cōponēs. ⁊ delectabar p̄ſingu
lis die. ludēs coram eo omni tempore. Ludens
in orbe terrarum. ⁊ deliciæ meæ eſſe cū filiis
hoīm. Et nūc filii audite me. Beati qui cuſto
diunt vias meas. Audite diſciplinā
⁊ eſtote ſapientes. ⁊ nolite abiicere eam. Be
atꝰ hō qui audit me. qui vigilat ad fores
meas quotidie. ⁊ obſeruat poſtes hoſtij mei.
Qui me inuenerit inueniet vitam. ⁊ hauriet
ſalutē a dño. Qui aut me peccauit. lede
bit aiam ſuā. Omes q̄ me odierūt diligūt
mortē.

Sapia edificauit ſibi domū. excidit colū
nas ſeptē. immolauit victimas ſuas
miſcuit vinū. ⁊ poſuit mēſā ſuā. Misit
ancillas ſuas ut vocarent ad arcē. ⁊ ad
menia ciuitatis. Quis ē paruulus veniat
ad me. Insipienti⁹ dixit. Venite
comedite panē meū. ⁊ bibite vinū q̄ mi
ſcui vobis. Relinquite infantiā ⁊ viuite.
⁊ ambulate viis prudentie. Qui erudit
derisorē ipse ſibi iniuriā facit. ⁊ qui arguit
impiū gratiā ſibi refert. Noli arguere
derisorē ne odiat te. Argue ſapientē. ⁊ di
lget te. Da ſapienti occaſionē. ⁊ addetur
ei ſapia. Doce iuſtū ⁊ festinabit accipe. Prin
cipium ſapie timor dñi. ⁊ ſcīa ſanctoꝝ pru
dentia. ℔ me enim multiplicabuntur dies
tui. ⁊ addentur anni vite. Si ſapiens fuis
ſi tibimet ipi eris. ⁊ pyrume tuo. Si aut illuſor
ſolus portabis malū. Mulier ſtulta ⁊ clamo
ſa plenaq; illecebris. ⁊ nichil oīo ſciens. ſedet
in foribus domꝰ ſue ſup ſellam. in excelſo urbis
loco. ut vocet trāſeuntes ꝙ iuā. ꝙ gre
diūt viā ſuo. Quis puſillus declinet ad me
Cordi⁹ deſtituto dixit. Aque furtive dulciores
ſunt. ⁊ panis abſconditus ſuauior. Se ignorā
tium q̄ gigantes ibi ſint. ⁊ in profundis inferi
hospita ei. Qui acquiescunt illi deſcendet
ad inferos. nam qui abſcedit ab ea ſalua
bitur.

Filii ſapiens letificat patrē filius aut
ſtultus meſtitia ē matris ſue. Non proderunt
theſauri impietatis. iuſtitia aut liberabit a
morte. Non affliget dñs aiam iuſti. fame
diras impioꝝ ſubtrahet. Egeſtatē operata ē ma
nus remiſſa. manus aut fortis diuitias parit. Qui
congregat in meſſe filius ſapiens eſt. qui aut ſtertit
in meſſe filius confundens ſe. Benedictiones dñi ſup caput iuſti. ⁊ os iniq
rum operiet iniquitatē. Memoria iuſti cū laudibꝫ. nom impioꝝ putrefcet. Sapiens cor
de precepta ſuſcipiet. ſtulti cedunt labijs. Qui
ambulat ſimpliciter ambulat confidenter. ꝙ aut
pervertit vias ſuas manifeſtus erit. Qui an
nuit oculo dabit dolorē. ſtultus labijs ꝛuī
buet. Arguta labia arguit parentem. ve
na vite os iuſti. ⁊ os impioꝝ operiet iniquitatē.
Odit iuſtus verba mendacij. impius confundit
⁊ confundet. Labia ſapientis inueniūt gra
tiā. ⁊ labia ſtulti deiicient ea
Ubi multa ſapientia ibi multa ſcientia. ⁊ qui
parcit labijs ſuis prudentiſſimus eſt. Argentū electū
lingua iuſti. cor impioꝝ pro nichilo. Labia iuſti erudiunt plurimos. ⁊ qui inopes ſunt
in corde egeſtatē patiuntur. Benedictio dñi
ditat. ⁊ non ſociabitur ei afflictio. Quaſi ꝓ ioco facit stultus. ſcelus
⁊ viro prudenti. Quod timet impius ueniet ei. Desi
derium ſuum iuſtis tribuetur. Quaſi tempeſtas tranſiens non erit impius.
⁊ fundamentum ſempiternum.

um denub. ⁊ sum̃ oculis. sic pig̃ bis qui mfrunt eum. Timor dñi apponet eos dies. ⁊ñ impioꝝ brevabuntur. Expectatio iustoꝝ letitia. spes aũt impioꝝ perit. Fortitudo simplicitatis mandatum. ⁊ pauci bis qui operantur malum. Fili mei ne obmoveãm impij aũt nõ timebunt me. Os iusti parturiet sapiã. lingua prauoꝝ peribit. Labia iusti considerant placita. ⁊ os impioꝝ pascã.

Statere dolosa abhoiat dñs. ⁊ pond̃ equũ voluntas ei. Ubi fuerit superbia. ibi erit ⁊ contumelia. ⁊ aũt humilitas. ibi ⁊ sapia. Simplicitas iustoꝝ diriget eos. ⁊ supplantabunt pauloꝝ iniquitates illoꝝ. Non proderunt diuitie in die ultionis. iustitia aũt liberabit a morte. Justitia simplicis dirigit viã ei. ⁊ in impietate sua corruet impius. Justitia simplicis dirigit viã ei. vero in sua impietate capientur iniqui. Mortuus homo impio nulla erit ultra spes. ⁊ expectatio substantie peribit. Justus de angustia liberatus ⁊. ⁊ tradetur impius pro eo. Simulatores corde decipiunt amicũ suũ. nisi aũt liberabuntur scientia. Justorum ciuitas bñ gradiet. ⁊ in ore impioꝝ subuertetur. Qui despicit amicũ suũ indigens corde ẽ. vir aũt prudens tacebit. Qui ambulat fraudulenter. revelat archana. ⁊ qui aũt fidelis ẽ. celat ea omnium. Ubi nõ ẽ gubernator pplis corruet. salus aũt ubi multa consilia affluunt. malo q̃ fidẽ fac̃ pro eo. qui aũt cauet laqueos securus erit. Mulier gratia sustinet virum. ⁊ robur diuitias. Benefacit aĩe sue vir misericors. ⁊ qui aũt crudelis ẽ. ppinquos abiicit. Impij faciũt op̃ mendax. Semen aũt iustoꝝ saluabit. Circulus aurẽ in naribus sus. mulier pulc̃ ⁊ fatua. Desiderium iustoꝝ omne bonũ ẽ. ptolatio impioꝝ furor. Alij diuidunt sua. ⁊ ditiores fiunt. alij rapiunt nõ sua. ⁊ ꝙ magis egestate sunt. Anima que benedicta impinguabitur. ⁊ q̃ inebriat ipe ꝙ inebriabitur. Qui abscondit frumenta maledicetur in populis. benedictio sup caput vendentis. bene diligit diligens bonum. ⁊ q̃ inquirit mala. ei aũt occurrent. Qui confidit in diuitiis suis corruet. iustus aũt quasi virens folium germinabit. Qui conturbat domũ suã possidebit ventos. ⁊ q̃ stulti ẽ seruiet sapienti. Fructus iusti lignum vite. ⁊ qui suscipit aĩas sapiẽs ẽ. Si iustus in terra recipit ⁊ impius ⁊ peccator. Qui diligit disciplinã diligit scientiã. Qui aũt odit increpationes insipiens ẽ. Qui bonus ẽ hauriet gratiã dñi. Qui aũt odit cogitationes suas. impius agit.

Non roborabitur hõ ex impietate sua. ⁊ radix iustoꝝ nõ emouebitur. Mulier diligẽs corona ẽ viro suo. ⁊ putredo ossibus ei. qui confusione vac dignas gerit. Cogitationes iustoꝝ iudicia. consilia impioꝝ fraudulenta. Verba impioꝝ insidiantur sanguini. os iustoꝝ liberabit eos. Vertite impios. nõ erunt. dom̃ aũt iustoꝝ permanebit. Doctrina sua noscitur vir. qui aũ vanus ⁊ puerilis erit. Melior est pauper ⁊ sufficiens sibi. quam gloriosus indigens panem. Noue vidue. alas nutrit. ⁊ sem aũt impioꝝ crudelis. Os eorum fraus sua seruabuntur pauli. Os aũt eorum ruinã vicinissimã ẽ. Os aũt sua ẽ tumultuosi. nimis mundi. nimũ ornamenta. Desiderium impij monumentũ ẽ pessimoꝝ. radix aũt iustoꝝ pferet. Labiorum ruina proximat malo. effugiet aũt iustus de angustia. De fructu oris sui unusquisq; replebitur bono. ⁊ mercedes manuũ suarum tribuentur ei. Via stulti recta coꝝ ei. qui aũt sapiẽs ẽ audit consilia. Fatuus statim indicat iram suã. ⁊ qui dissimulat iniuriã. callidus ẽ. Os q̃ nouit labia veritatis ẽ. qui aũt testis ẽ fraudulentus. Est ⁊ pungitur ⁊ gladius pungitur eloquium. Lingua aũt sapientum sanitas ẽ. Labium veritatis firmũ erit in perpetuũ. ⁊ aũt celat ẽ stultitiam. Dolus in corde cogitantium mala. ⁊ aũt fecunt pacis. gaudium consiliantibus. Nõ contristabit iustum quicquid ei accidit. impij aũt replebuntur malo. Abhoiatio ẽ dño labia mendacia. ⁊ aũt fideliter agunt placent ei. Homo astutus celat scientiã. cor insipientiũ predicat stultitiã. Manus fortium dominabitur. ⁊ pigritia tributi ẽ. Cor mestum curuabit virum. ⁊ sermo bonus letificabit. Qui negligit damna pp amicũ iustus ẽ. ⁊ aũt impioꝝ decipiet eos. Non inuenit fraudulenter lucrũ. substantia hois. erit aũt pretiosum. ⁊ aũt sanctificatum. Pigrum non inuenit ea. ⁊ aũt substantia hois. ad meditandum. Filius sapiens. sapiens doctrina patris. qui aũt illusor ẽ. nõ audit. Ex argumentis. De fructu oris sui. nõ seruabuntur bona. Ĩe aũt prauorum iniqua.

Voluntas ex suis. iustoꝝ aũt sua. qui aũt ostentat ẽ. ablocquit sermones mala. Vade. nõ inuenies pcm. aĩa aũt operantis impinguabitur. Verbum nimis. nisi ne cognoscatur. ignis aũt extinguitur. nõ effundetur. Justitia custodit incolam viã. impietas aũ peccatores supplantat. Est q̃ diues. cũ nichil habeat. ⁊ est q̃ pauper. cũ multas opes sit. Propter aũt. non. diuitie sue. Qui aũt parce ẽ. multiplicat eas. Lux iustoꝝ letificat. lucerna aũt impioꝝ extinguetur. Inter superbos ⁊ contentiones semper sunt. Qui aũt agunt cũ consilio. tractantur sapia. Substantia festinata minuetur. Qui aũt parcit colligit manu.

multiplicabitur. Spes q̃ differtur. affligit aiã
legnũ mare delicias memorie. Qui timet dñm. alic
ũ. ipse vsuarium obligat. Qui aũt timet
sceptũ. incidet in malum. filio doloso nil eũ
bonũ. Filius aũt sapiens plus erudit ceteros
puerum suũ. ut decimet arma mortis
Decreta debet gñs. mimice ordinem nomagio
Mihi ois agit cum astito. q̃ aũt timet dñm. gaudet
in mandatis. Timor dñi odit malũ. Legatus
fidelis sanitas. Legẽtes ignominia et qui
debit disciplinã. qui aũt negligit arguẽ
tem glorificabitur. Delicias sapientie delectant
ãiã. Detestantur stulti eos q̃ fugiunt mala.
Qui cum sapientib; graditur sapiens erit. A
matis stultor effinget filios. Peccatores p
legẽtur malis. multis retribuentur bona. Bon
relinquit hered filios. nepotes. custodientes
verbũ filii perdent. Multi ibi innocentes ibi pe
rii. alii negligent absq; merito. Qui parcit
virge odit filiũ suũ. qui aũt diligit illũ c
stanter erudit. Pus comedet. replebit ãã sua
uentr aũt impior insatiabilis.

XV Sapiens mulier edificat domũ suã. insipi
ens instruendo destruet manib;. Am
bulans recto itinere timet dñm. despectus ab
eo qui inferna gradit. Ira. in ore stulti vir
gã super. Labia sapientiũ circũdabunt scientiã.
Os fatuor ebullit stultitiã. In omni loco oculi
dñi speculant bonos et malos. Lingua placa
bilis lignũ vite. q̃ aũt immodeste detrahit spi
ritus in ea dejectio pñs fit. Q̃ aũt ut
studet iniquitati affligetur ea. In habundãti
ustitie virtutũ maxima ẽ. cogitationes aũt i
pios exterminabuntur. Dñm ubi plima fugã
tes. instructis impij exurbant. Labia sa
pientiũ disseminabunt scientiã. cor stultor dissi
mile erit. Victime impior abhominabiles dño
eorũ vitam placabilia. Abhominatio ẽ dño via
impij. qui sequitur iustitiã diligitur abeo. De
uita mala deserenti instãtia. Qui increpat odit
monentem. Infernus et perditio coram dño. quanto ma
gis corda filior hoĩm. Nõ amat pestilens eũ
qui se corripit. nec ad sapientes gradietur
Cor gaudens exhilarat faciẽ. in merore aũ
deiecta spes. Cor sapientis quer doctrinã. e
os stultor pascetur imprudẽtia. Oĩes dies pauper
mali. sedamentũ aũt mens omnium. Convivium ẽ
pura ubi timet dñm. quã thesaurus magnus in
tabulis. Melius ẽ accipere ab olera ubi cum
ea quã adipes vitulini ibi odio. Vir ira
cundus provocat rixas. qui patiens ẽ mitigat
suscitatas. Iter impior quasi sepes spinar
um. via aũt iustor absq; offendiculo. Filius sapiens
lętificat patrem. stultus hõ despicit matrem suã.
Stultitia gaudiũ stulto. sed prudens vir
get gressus. Dissipantur cogitatões vbi nõ ẽ co
silium. vbi aũt plures sunt salvatores firmant. Le
tatur hõ sententia oris sui. et sermo opportunus ẽ optimus.
Semita vite ipsi erudienti. ut declinet a
inferno novissimo. Dñm supbor destruet
domũ. et firmos fines viduę. Abhominatio
nes dñi cogitatões malę. pure sermones pulch
ri firmabit abeo. Conturbat domũ suã
qui sectat auaritiã. q̃ aũt odit munera vivet.
Mente meditat iustus. ut respondeat. os impior effundit mala.
Longe ẽ dñs ab impijs. et orationes iustor exaudiet. Lux oculor lętificat cor. fama bũa pi

pinguat ossa. Anus q̃ audit meḷiora nec unc
in medio sapientiū demorabit. Qui abuit dis-
plicui. despicit illū suū. Qui aũt acquiescit mḷiora
ubi possit ē audit.

XVI

Timor dñi disciplina sapientie. ⁊ gloria p
cedit humilitas. Vole ē dñi timere. ⁊ dñi qui
timere linguam. Qñ me vole timent oculi ei⁹
sup illi ponent. ē dñs. Spes cuida dño opa sua. ⁊
cogitatōes cogitatōis tue. Omnis sp semet
ipm exal ē ydē. impiꝰ quoq; abhoiatio dñi. Ab
hoiatio dñi vie arrogātis. etiā si manꝰ ad ma
nū fuer. nō erit innocens. Principiū ut vie fiue
iustā. accepte aũt ap dñm mage q̃ immolare
hostiaꝫ. Misericordiā ⁊ veritatē redimunt iniq̃tat.
⁊ timore dñi declinatur omalo. Cum pla
cuer dño vie hoīs. inimicos ei⁹ conuer
tet ad pacē. Melius ē parū cū iustitia q̃ multi
frugesq; ē iniquitate. Cor hoīs disponit via
sua. Sed dñs ē dirige gressꝰ ei⁹. Diuinatio in la
biis regis. in iudicio no erabit os ei⁹. Pondꝰ
⁊ stateꝫ iudicia dñi sunt. ⁊ opa ei⁹ lapides se
culi. Abhoiabile regi q̃ agunt impie. qñ
iustitia firmat solii. Voluntate regū labia
iusta. ⁊ eloquia q̃ recta diligunt. Indigna
tio regis nuntii mortis. vir sapiēs placabit eam.
⁊ in hilaritate vultꝰ regis vita. ⁊ clementia ei⁹ ut
imber serotin. Possidē sapiēciā q̃ auro melior ē. ⁊ acquire pruden
tiam quia pciosior ē argēto. Semita recti declinat mala. custos aīe sue viā suā.
Contritione precedit superbia. ⁊ ante ruinā exaltan
tur spūs. Melius ē humiliari cū mitibꝰ. q̃ dare
vi spolia cum superbis. Priusq̃ mitto veniet
ira. ⁊ equus in die belli. ē. Qui sapienter in
tende inuenit bona. ⁊ qui confidit in dño beat⁹ ē. Qui sapiens cor
de ē appellabitur prudens. ⁊ dulcedo eloq̃o
maiorē pcipiet fructū. Cor sapientis eru
dietur ⁊ labia illius addet gratiā. Fauus mel
le verba aplia. dulcedo aīe ē sanitas ossiū.
Est via que videtur hoī recta. ⁊ novissima ei⁹
ducit ad mortē. Anima laborantis labo
rat ei. quia coegit eū os sui. Vir impius fodit
malū. ⁊ in labiis ei⁹ ignis ardet. Vir pversꝰ
fabricat lites. ⁊ susurro separat fedꝰ
sup amicos. Vir violentꝰ lactat amicū suū. ⁊ ducit eū
p viā nō bonā. Qui strombat oculis cogitat
prava. mordens labia sua ptrat malum.
Corona dignitatis senectus. ⁊ inuenit in
via iustitie reperitur. Melior ē patiens viro fo
rti. ⁊ qui dominatur animo suo expugnante ur
bes. Sortes mittuntur in sinu. ⁊ a dño
temperant.

XVII

Melior ē buccella sicca cū gaudio. quā
domꝰ plena victimaꝝ cū iurgio. Servus
sapiens dominabit filio stulto. ⁊ in
fratꝝ hereditate dividet. Sicut igne probat
argentū ⁊ aurū in fornace. ita corda pbat

divinꝰ. Malus obedit lingue mēdacij. ⁊ labiis
pessimis. Qui despicit pauperē exprobrat
factori ei⁹. ⁊ qui inimicū letatur alienis. nō erit
impunis. Corona senū filij filioꝝ. ⁊ gloria
patrū eoꝝ. Non decent stulti viri labia pfessionis
principem labiū mendax. Gemma gratia
apientibus ꝑ oīa. quocūq; se verterit pros
perabit. Qui celat delictum qrit amicitias
qui altero p mone repetit separat fœdera
tos. Plus pficit correptio apud prudentem. q̃ centū
plagē apud stultū. Sēp irrogat iram malus
angelus aut crudelis mittetur ꝫ cum. Occur
rat magis ursa catulis rapte. q̃ homo
stultus confidens ꝫ stultitia sua. Qui reddit ma
la pro bonis. nō recedet malū ē domo ei⁹. Qui
dimittit aquā caput ē iurgiorꝝ. ⁊ antequā
iurgium emergat. priusq; iudicio manus
inferatur. Qui iustificat impiū. ⁊ qui condemnat
iustū. abhoiabilis ē ap dñm. Quare ꝑ dat pecuniā ad
stultos cum sapiā emere nō possit. Omnis qui di
ligit amicū ē. ⁊ frater magnꝰ efficit
hō stult⁹ plauder manib⁹. cum sponde
pro amico suo. Qui meditatur discordias dili
git rixas. ⁊ qui extollit ostiū. quērit ruinā.
Qui pūs cor bō ē. nō inueniet bonū. ⁊ q̃ immu
tat linguam incidet in malū. Pater ē stulti in igno
minia sua. ⁊ nec pri mīabilis letabit. Animꝰ
gaudens etatē floridam facit. spūs tristis. exsic
cat ossa. Munꝰ ē lapis inꝑ apud eū qui
eū possid. Omnia ē sibi impi sapiā ut pu
tat semper insipiēs. Insipiens ꝑcipiet iu
per sapiā. Oculi stulti in finib⁹ terre. Filius pu
dens eligit patrē. maledicit matri confun
dit eum. Non ē bonū cū pnū inferre iudici
ei pcussiō ꝑcipē qui recta iudicat. Qui mo
derat sermones suos scit. ⁊ prudens ē. ⁊ pcio
sus spūs reputabit. si ꝑsseuerauerit labia sua mode
rans.

XVIII

Occasiones quas qui male querit. dabit
se. cum pce cadet exprobabilis. Non recipit
stultus verba prudentie. nisi ea dixerit
que locutus est in corde ei. ⁊ impius cū ve
nerit in profundū malorū. contemnit. sed sequitur
cum ignominia. ⁊ cum inuentus fuerit. confun
detur. In ore imprudentis virga superbie. ⁊ in
labiis eoꝝ verbera. Contritiones irrisoris. ⁊ vulnera
sunt sapie. Accepte pcussiones imprudentis nocent
ei. ut declinet a similibus se cautior. Labia
stulti miscent se rixis. ⁊ os ei⁹ iurgia pro
cat. Os stulti ofes ei. ⁊ labia ipi ruina aīe
ei. Verba bilinguis q̃si simplicia. sed pe
netrant usq; ad interiora ventris. Qui mollis
⁊ dissolutus ē in opere suo. frater ē sua⁹ dis
pantis. Turris fortissima nomen dñi. ad
eum current iust⁹. ⁊ exaltabit. Substā
tia ditis urbs roboris ei. ⁊ q̃si murus altus ꝫ cogitatio
ei. Ante q̃ frangat quis. exaltatur cor hoīs.
⁊ ante gloriā humiliatur. Qui pri

x pgat. mitt. mitt. ⁊ ait. dicimus. quidam

qui quib⁹ iudex sub⁹ se ee demonstrat. ⁊ officione dignit. Sed nec sic terrore ministeri ne sua. spm nō ad mitendi sanctē. quē pōt sustinere. Cor prudēt possidebit scīa. ⁊ aurs sapientiū sitiet doctrinā. Donū boīs dilatat uiam ei. ⁊ ad pncipes spūm erudit. pessimus pncipū ē adulator sui. nemo amicē ei. immo inimicabit eum. Commutatiōes spūm soc. ⁊ iungit potentes de diuidunt. sic qui abundat abstinēcia ei⁹ auxiliū firma. ⁊ uictus ei⁹ sicut torrens urbium. De fructu oris uiri replebunt uē ter ei. ⁊ generatiōes labioꝝ illius sanabunt eum. Mors ⁊ uita in manib⁹ lingue. qui bus gustant eam comedent fructū eius. Qui inuenit mulierē bonā inuenit bonū. ⁊ haurit iocunditatē a dño. Qui ei⁹pellit mulierē bonā. ei⁹pellit bonū. Qui tenet adulterā stulte. insipiēs. Cum obsecrationib⁹ loquitur pauper. ⁊ diues effabiliter rigide. Vir amabilis ad lectionē. magis amic⁹ est q̄ frater.

Iuxta ē pau⁹ qui ambulat in simplicitate sua. qui dirigit semitas labia sua sapiēs. ⁊ nō ē sua alē nō ē bonū. ⁊ qui festinus ē pedib⁹ offendit. Custodiens boīs sup plantat animā ei⁹. ⁊ nō ui uertet ad eos. Diuitie addent amicos plurimos. a quib⁹ aut quos bon⁹ separatur. Testis fallax nō erit impunit. et qui in ira loquitur nō effugiet. Multi colunt plantā potentis. ⁊ amicus omnium ualentiū. fili boīs pauper ne ei cum. melior ⁊ anima pessimi necessitate abeo. Qui em odit fratres suos malis hēbit. Qui aut possessor ē mentis. miserē sibi ipi. ⁊ custos pu dentie inueniet bona. Testis fallax nō erit impunitus. ⁊ q̄ loquitur mendacia perib⁹. Nō decent stultū delicie. nec seruo ut imperet pncipib⁹. Doctrina uiri p patientiā nosc⁹. ⁊ gloria ei ē transire sup delictū. Sicut fremit leonis. ira ⁊ regis ira. Ce ut ros sup herbā. ita ⁊ hylaritas ei. Dolor patris filius stultus. ⁊ rixe uxor⁹ pstillans in die pluuie. Domus ⁊ diuitie hereditabunt a patrib⁹. uxor aut prudēs. a dño dirigit. Pigredo mittit soporē. ⁊ anīa dissolutus esurie. Qui custodit mandatū. custodit ānā suā. Qui aut neglexerit uias suas morietur. Fenerat dño qui misereī paup. ⁊ uicissitudinē suā red det ei. Erudi filiū tuū ne desperes. ad mortē aut ei ne ponas aiā tuā. Qui impatiens ē sustinebit dāpnū. ei⁹ enim iracundiā apponet. Audi consiliū. ⁊ suscipe disciplinā. ut sis sapiens in nouissimis tuis. Multe cogitatiōes in corde uiri. uoluntas aut dñi pmanebit. Hō misericors inopi⁹ ē. melior pauper q̄ uir dic⁹. Timor dñi ad uitam. ⁊ replebitur abundās. absq; ulla malitia pessim. Abscondit piger manū suā sub ascella. nec ad os suū applicabit eam. Percutiente flagellabis. stultus sapientior erit. Intelligenti conspicere intellectū disciplinā. Qui affligit patrē ⁊ fugat matrē. ignominiosus ē ⁊ infelix. Nō cesset fili audire doctrinā. ne ignores ser mones scīe. Odit anīa tua impium. ne consentiat ei. Testis nequ⁹ deridet iudicia. ⁊ os impiorū deuorat iniquitatē. Parata sunt de derisorib⁹ iudicia. ⁊ malleus pueris stultis corporib⁹.

Vinū luxuriosa res ē ⁊ ebrietas tumultuosa. omis qui delectat in eis. non erit sapiens. Sicut rugit leo. ita ⁊ ira regis. Qui pec cat contra animā suā. Honor ē hoī qui separat se a contentionib⁹. Oēs aut stulti se misc⁊ immundis. Propter frigus piger arare noluit. mendicabit ergo ⁊ non dabitur ei. Sicut aque profunde. sic consilia in corde uiri. sed hō sapiens exhauriet illud. Multi hoīes mi sericordes uocantur. uirū aut fidelē quis inueniet. Justus qui ambulat in simplici tate sua. beatos post se filios dimittet. Rex qui sedet in solio iudicij. dissipat omne malū intuitu suo. Quis potest dicere mundū ē cor meū. pur⁹ sum a peccō. Pondus ⁊ pondus mēsu ra. utrūq; abhōinabile ē apd dñm. Et studiosus suis intelligit puer. si munda sint et recta opera ei. Aurē audientē. ⁊ oculū uidē tē. dñs fecit utrūq;. Noli diligere somnū. ne te egestas opprimat. Aperi oculos tuos ⁊ sa turare panib⁹. Malū ē malū ē dicet oīs emptor. cum recesserit tunc gloriabit⁊ur. Est aurū ⁊ multitudo gēmaꝝ. uasa pciosa labia scīe. Tolle uestimentū ei qui fidemfecit extraneo. ⁊ pignora accipe pro eo qui alienos. Suauis cibus ē hoī panis fallax. ⁊ postea implebitur os ei⁹ calculo. Cogitationes absq; consilio dissipabun tur. apud plures aut consiliarios conualescunt. Qui reuelat mysteria. ⁊ ambulat fraudulēt ⁊ dilatat labia sua. ne commiscearis. Qui ma ledixerit patri suo ⁊ matri. extinguetur lucerna ei⁹ in mediis tenebris. Hereditas ad quā festinatur in principio. nouissimum ei⁹ benedictio ne carebit. Ne dicas reddam malū pro malo. expecta dñm. ⁊ liberabit te. Abhōinatio est apd dñm pond⁊ pond. Statere dolosa. nō ē bona. A dño dirigunt gressus uiri. Quis aut hoīs intelligit per uiā suā. Homo est hoī deuorare sanctū. ⁊ post uota tractare. Dissipat impios rex sapiens. ⁊ inuoluit sup eos fornacē. Lucerna dñi spiraculū hoīs. qui scrutatur omnia secreta uentris. Qui custodit regem. ⁊ roborantur clementia thronus ei⁹. Cyclamus uiuentis fructus dile ctus. ⁊ gratie sensus. Amos uultus abstergit malū. ⁊ plagē in secreto ribus

uentris.

Sicut diuisiones aquarum ita cor regis in manu domini. Quocūq; uoluerit inclinabit illud. Omnis uia uiri recta ē sibi. Appendit aūt corda dñs. Facere iudiciū magis placet apud deū quā uictimas. Lucerna oculorū ē splendor uultus. Semita iustorū declinare a malo. Custodit uiā suā qui seruat animā suā. Qui autē neglexerit uias suas interficiet eum. Finis illius inferet sapientiā. Qui uerecundatur uerbum cum eo uirgineum. Abundantia in horreis iusti. Qui autē dissipat ea quę congregata sunt dilabuntur de manibus eius. Qui diligit uoluptates in egestate erit. Qui amat uinū et pinguia non ditabitur. Impius dabit pro iustis. Et pro rectis iniquus. Melius ē habitare in terra deserta. q̄ cum muliere litigiosa et iracunda. Thesaurus desiderabilis requiescit in ore sapientis. Et stulta homo dissipabit illum. Qui sequitur iustitiā et misericordiam inueniet uitam. iustitiam et gloriam. Cauea pedis formidolosi sapiēs. et destruet robur fiducie eius. Qui custodit os suū custodit animā suā. Qui autē dilatat labia sua ruinā sibi parabit. Duplex auaro quasi uomitus malus. q̄ multa comedit. Qui affligit egenum exprobrat factori eius. Qui custodit disciplinā in uia uitę. Ipse in semitis iustitię ambulat. Custos animę suę qui cauet uias suas. Qui autē neglexerit eas mortietur. Qui parcit uirge odit filium suum. Qui autem diligit illum instanter erudit illum. Multa cogitationes in corde uiri. Consilium autem domini permanebit in eternum. Homo benignus fenerabitur amico suo. Et effundet coram eo uerba precum suarum. Noli esse amator uini nec conuiuator ad uescendas carnes. Quia uinolentus et comessator egestatem operabitur. Et obdormiet anima illius esurietur. Ne laudes hominem in pulchritudine sua. Nec auertas faciem a despectione humilis. Ne sis imitator hominis iracundi. Et ne ambules cum homine animoso. ne forte discas semitas eius. et sumas scandalum contra animam tuam. Noli esse amicus homini uindicanti. et ambulet cum eo iustus ne forte declinet semita

bunt vene mei. cum locuta fuerit vestra
bra tua. Non emuletur cor tuū peccatores. sed
timore dñi esto tota die. quia habebis spē
in nouissimo. & scientia tua nō auferetur.
Audi me fili. & esto sapiens. & dirige tuā ani
mū tuū. Noli esse in conuiuijs potatorū nec in
cōuentibus eorū. qui carnes ad vescendū of
ferunt. quia luxuriosus pauper. & damnosa su
pra modum. Indue pannis tuis decorum
nouus. Inde parce tuis qui genuit te. & ne
crepuas cum tenuit mater tua. Veritatē e
me. & noli inde sapientiā & disciplinā & pru
dentiā. Scitum gaudio pater iusti. & qui
peperit genuit lenitatem meo. Gaudet pa
ter tuus & mater tua que genuit te. Prebe fili
mi cor tuū michi. & oculi tui mea vias meas custo di
ant. Fouea enī profunda est meretrix. & puteus
angustus aliena. Insidiatur enim tanq latro.
& adulteros inter homines auget. Cuius au
pertum. ait vae. cui foueas. cui lites. cui su
spiria. cui sine causa vulnera. Nonne his qui
morantur in vino. & student calicibus ebi
bendis. Ne intuearis vinū cū flauescit
cum splenduerit in vitro color eius. ingre
dit blande. & in nouissimo mordebit ut
coluber. & sicut regulus venena diffundet.
Oculi tui videbunt extranea. & cor tuū loque
tur perversa. & eris sicut dormiens in medio mari.
& quasi sopitus gubernator amisso clauo. & di
ces. Verberauerunt me & non dolui. traxe
runt me. & ego nō sensi. Quando evigilabo &
rursus vina reppiam.

XXIV

Nē emuleris viros malos. ne desideres
eos esse tecum. Quia rapinas meditantur mens
eorum. & fraudes labia eorum loquuntur. Sapien
tia edificabitur domus. & prudentia roborabi
tur. & doctrina repletur cellaria.
opulenta & pulcherrima. Vir
sapiens & fortis est. Vir doctus robusto. Nam
bus. quia cum dispositione bellum.
& ubi salus ibi consilia sunt. Ut vestita stulto sa
pientia. imperti nō apparet os eius. Qui cogitat
mala malę stulti vocabuntur. Cogitatus stul
ti peccatum est. & abhominatio hominū detractor. Si
defecisti lapsus. mente magnifica. Emunc
fortitudo tua. Erue eos qui ducuntur ad
mortē. & qui trahuntur ad interitū ne li
bera ne cesses. Si dixeris quare nō suppe
tunt. qui inspector est cordis. ipe intelligit.
& custodit animā tuā & ille reddet
homini iuxta opera sua. Comede fili mi mel. quo
niā est. & fauus dulcissimus guttur tuo
sic & doctrina sapientie ānime tue. Quā cum
inueneris habebis vnouissimus spē & spes
tua non auferetur. Ne insidieris & requiē
impii hominis iusti. ne subuertas requiē eius.
Septies enī cadet iustus & resurget. impii a

cerruent in malū. Cum ceciderit inimicus tuus
ne gaudeas. & in ruina eius ne exultet cor tu
um. ne forte videat dñs. & displiceat ei. & auferat
ab eo iram suā. Ne oemuleris viros pessimos. ne
emuleris impios. quia non erit habitator spē
mali. lucerna impiorum extinguetur. Time
dñm fili mi & regē. & cum detractoribus ne co
miscearis. quia repente assurget ruina eorum.
& ruinā utrorumq; quis nouit. Hec quoq; sapien
tibus. cognoscere personā in iudicio nō est bonum. Qui
dicit impio iustus es. maledicent ei populi. & detes
tabuntur eum tribus. Qui arguunt laudabili
ter. & super eos veniet benedictio. Labia deside
rabunt qui recta iudicat. & dabit. Prepa foris
opus tuum. & diligenter excole agrum tuum. ut post e
difices domum tuam. Ne sis testis frustra in proxi
mum tuum. nec lactes quidem labia tua. Ne di
cas quo modo fecit mihi sic faciam ei. reddam unicui
que secundum opus suum. Per agrum hominis pigri transi
vi. & per vineam viri stulti. & ecce totum repleuerat ur
tica operuerant superficiem eius spine. & maceria
lapidum destructa erat. Quod cum videlicet
animo meo. & exemplo didici disciplinam. Modicum dormies. modicum dormi
tabis. Paululum manus conseres ut requiescas. Sic
et egestas veniet tibi. & mendicitas ut vir
armatus.

XXV

Hec parabole salomonis. quas transtulerunt
viri ezechie regis iude. Gloria dei est celare
verbum. & gloria regum investigare sermonem.
Celum sursum & terra deorsum. & cor regum
inscrutabile. Aufer rubiginem de argento. &
egredietur vas purissimum. Aufer impietatem de vultu regis. & firmabit iustitia thro
nus eius. Ne gloriare apparere coram rege. & in
loco magnorum ne steteris. Melius est enim ut
dicatur tibi ascende huc. quā ut humilieris
coram principe. Que viderunt oculi tui ne pro
feras in iurgio cito. ne forte emendare non pos
sis in nouissimo eius. amici tui. Causā tua fer
tua cum amico tuo. & secretum alterius ne reue
les. ne forte insultet & audiens. & exprobret tibi nec cesset. Gratia & confusio labium. quasi
& fossa ne exsiccabile fiat. Mala auribus in
telligentis. qui loquuntur ubi impe fu
o. Aurum aureum. & margaritum fulgens. q
arguit sapiens. aurem obedientis. Sic
fructus unius uidue messis. ita legere fidelis
ei q misit eum illa illi reuelatio facit. Nu
bes & uentus. & pluuie nō sequentes. vir gloriosus nō opulens. Patientia lenitet princeps
& lingua mollis confringet durissima. Crebi in
uenies. comede ex quantum sufficit tibi. ne forte satia
tus euomas illud. Subtrahe pedem tuum de domo
proximi tui. ne forte satiatus oderit te. Jacu
lus & gladius & sagitta acuta ho q

ent. ~ vir pauper calūpnians pauperē filiꝫ ē vm
bo ut ei nō inferāt famē. Qui declinat
legem laudat impiū. q; custodiunt eū exacer
bantur ē eis. ~ viri mali nō cogitant iudi
cium. qui aut requirūt dñm animaduertūt oīa.
Melior ē pauper ambulans in simplicitate su
a. q; diues prauis moribꝰ. Qui custodit legē filius
sapiens ē. qui aut pascit luxuriosꝰ confundit
patrē suū. Qui accusat dominū ingratꝰ erit
nouissimꝰ. impunitꝰ agetur eius. Qui declinat
aurē suam ne audiat legem. oratio ei⁹ execra
bilis. Qui ungit uultū unusquisq; ad malū.
minutiꝰ
suo corruet. ~ simplices possidebunt hereditatē
sapiens ē qui ut timeat. pauper audet prudens
scrutabit eum. ~ qui affligit inopē multa gra
ditur regnando impius ruine hōīū. Qui abscō
dit oculos suos non dabuntur Qui aut obstetrix
fuit ~ relictus ei nullam obscurum. beatꝰ hō q;
semꝑ pauidus. q; aut mente ē dure. corruet ma
lis. Leo rugiens ~ ursus esuriens. princeps im
pius sup pauperē. Dux indigens prudens
multos opprimet p calumniā. Qui aut odit
auaritiam. longe fient dies ei. Hostis. qui
calūpniatur ire. ~ sanguinē. si uis ablatū
fugit nō sustinet. Qui ambulat simpliciter salu
abit. Qui pessimis adulatur inimicꝰ erit sapientibꝰ.
Qui spernit sua saluabit pauper. Qui secernunt
eum replebuntur egestate. ~ uir fidelis mul
tum laudabit. Qui aut festinat ditari. nō erit
innocens. Qui cognoscit iudicia iustē. nō
sunt boni. iste ~ pbuccella pauci desipi uita
te. ~ uir qui festinat ditari. ~ alius nescit
egestatē superuenire ei. Qui corripit
hominē. grātiā postea inueniet apud eum. magis
quam ille q; blandiens lingua decipit. Qui
subtrahit aliquid a patre suo ~ amico et dicit
nō ē peccm. precepto hōīnis ē Qui se iactat
et dilatat. iurgia excitat. Qui sperat in dño sal
uabitur Qui confidit in corde suo stult ē. Qui a
gnoscit sapientē. iste laudabit. Qui detrahit pa
tri nō maledicet. q; despicit matrem stulti
nebit pudori. Sē tum sit reuerens impij
ablata demittur hōīes. cum illi preterit. mul
tiplicabuntur iusti ~ uiri qui corripientē
dure ceruicis oppriment. repente supplicio in
sanabilis nō sequetur. ~ simula
ptionē iustoꝝ letabit. multi. Cum im
pij sumūtur peccauit. gemet pl⁹. ~ uir q;
amat sapiā letificat patrē suū. Qui aut nu
trit scortū perdet substantiam. ~ rex iustꝰ erigit ter
ram. uir auar destruet eam. hō qui blā
dit amicis suis. spargit rete ante pedes ei⁹. ~ peccatū uirī nu
qui mulier laqueꝰ. ~ iustꝰ laudabit ar
gi gaudebit. Noluit iust⁹ ei⁹ pauper. in
prius ignorat causā. horas postulationis diffi
nit murmur sapientes nō sinunt furore.

~ uir sapiens si cum stulto contendat siue irascatur
siue ridet. nō inuenit requiē. ~ uir sanguinū
odiunt simplicē. ~ iustū aut sciunt animā ei⁹. Tō
tum spm suū profert stult. sapiens differt. ~ re
uelat mysteriū. ~ p̄mo qui libenter audit
filius sedulus. qui ministrus hōīs impij. ~ pauper ~ di
uites obuiauerunt sibi. utrosq; illuminat⁹ est dñs.
~ qui audiens ministrat pauperi. throni ei⁹
etiā firmabitur. ~ uirga atq; correptio in
buent sapiam. ~ puer aut qui dimittitur su
lumen sue confundet matrē suā. ~ in multiplica
tione impioꝝ multiplicabuntur scelera. ~
iustꝰ ruinā eorū uidebunt. Erudi filiū tuū
~ refrigerabit te. ~ dabit deliciꝰ aīe tue. Ci
pphā declarat dissipabit ppls. qui custodit legē
beatꝰ ē. Seruus ubi nō p̄ceditur. quia q;
duas malignat. ~ pauē ostendit. Audisti hōiē
velocē ad loquendū. stultitia magis sperabit ē q;
illi correptio. Qui delicate a puericia nutrit
fuit suus. post illum sentiet ingratū. ~ in
manib⁹ pudens regis. ~ q; admodū rugit leo
nis ~ ita ē. terror ad petit p̄dones. Superbū se
quitur humilitas. ~ humilē spū suscipiet
gla. Qui cum fure participat odit aīā suā
adiurantē audit ~ nō manifestat. Qui timet ho
minē cito corruet. qui spat in dño sublevā
bitur. Multi requirunt facie principis. ~ a
dño iudicia egredit singloꝝ. Abhōiatiō
iustis uirum impiū. ~ abhōiantur pii eos
qui in recta sunt via. Filii audientes ubi ē
pdicationē erit. ~ ubi negligunt filij confusio.

Vir
filio quam loquit ē iur ei⁹ quo ē dō.
~ qui dō seruū morbose ab infantia suo delicias
sim sum uenit. ~ sapiā habitū nō ē meritū. Nō
dabit sapiā. ~ nouū seculū sitā. Qui ē ascend⁹
medium atq descendit. Quis contin
uit spm
in manib⁹ suis. Quis glutinauit aquas q; in
uestimēto. Quis fulsatauit oēs finitos tue. Qd
nom ē ei. ~ q nom filij ei si nosti. Omnis sermo
dei ignitus. clypeus ē sperantib⁹ se. Ne ad
das quicquā uerbis illius. ~ arguas in
mendacijs nō inuenias. Duo rogaui te. ne dene
ges mihi antequā moriar. ~ uanitatē ~ uba
mendacij longe fac a me. fiducias ~ diuitias
ne dederis mihi. tribue tm uictui meo necessa
ria ne forte satiatus illa. ~ negē ~ dicam.
Quis ē dñs. Et egestate compulsus furer. ~ pe
rem nomē dei mei. Ne accuses seruū ad dñm
suū. ne forte maledicat tibi ~ reatum. Gnā
tio q; patri suo maledicit. ~ q; matri sue non
benedicit. Gnātio q; ē munda ī oculis suis. ~ ab
luta sordib⁹ suis. Gnātio cui oculi excelsi sūt
~ palpebre ei⁹ alta subleuate. Gnātio q; p den
tib⁹ gladios hī. ~ mandibulas molares habet sup.
ut comedat inopes de terra. ~ pauperes ex hōib⁹.
Sanguisugę due sunt filie dicentes. affer.
affer. Tria sunt insatiabilia. ~ quartū q;

nūquā dicat sufficiam. ¶ Infernū & vulua. ¶ terra que nō satiatur aqua. ¶ Ignis nūquā dicat sufficiat. Oculum qui subsannat patrē & spernit partum matris sue. effodiant eum corui de torrentib; & comedant eum filij aquile. Tria sūt difficilia. ¶ Iterum ponit ignoro. viam aquile in celo. viam colubri sup petram. & nauis in medio maris. & viam viri in adolescentula sua. Talis & mulieris adulter. q̄ comedit & dicit. Nō sum operata malū. & non mouetur ira. ¶ Quatuor nō possunt sustinere. & hec sūt. Sub quo regnauit pessimū cum saturat fuit & abundauit. & odiosam mulierē cum nupserit & fuit ei suppta. & ancillam cū hērē fuit dñe sue. Quatuor sunt minima terre. ¶ & hec sapientiora sapientibus. formice que nō sunt in fortitudine. que parant in messe cibū sū. Lopusculus plebs imbecillis. & collocat in petra cubile suū. ¶ Locuste non habent regē & egrediuntur uniuersa per turmas. Stellio manib; tenet. & moratur in edib; regū. Tria sunt q̄ bñ gradiuntur. & quartum q̄ incedit feliciter. Leo fortissim bestiarū. ad nullius pauet occursum. Gallus succinctus lumbos. & nec. nō & hir. & rex consilians ei. Et q̄ sibi apparuit post quam elevatus & sublimatus. Qui mittit manū suā in vas ferreum. & exprimit butirū & qui premit nares & elicit sanguinē. & qui provocat iras & elicit discordias. Verba Lamuhel regis. visio quā erudiuit eum mater sua. Quid dilecte mi. quid dilecte uteri mei. & dilecte votorū meorū.

Nē dederis mulib; substantiā tuā. & substantias tuas ad delendos reges. Nō est regib; o Lamuel. nō est regib; dare vinū. & nusquā est cū dicat ebrietas. Ne forte bibat & obliuiscatur iudicioꝝ. & mutet causā filiorū pauperū. Date siceram merentib; & vinum his qui amaro sunt animo. bibant & obliuiscantur egestatis sue. & doloris nō ultra memores sint amplius. Aperi os tuū muto. & causis omniū filiorū qui pertranseunt. Aperi os tuū decerne q̄ iustum est. & iudica inopē & pauperē. Mulierē fortē quis inueniet. Procul & de ultimis finib; pretium eius. Confidit in ea cor viri sui. & spolia non indigebit. Reddet ei bonū & non malum omnib; diebus vite sue. Quesiuit lanā & linū. & operata est consilio manuū suarum. Facta est quasi nauis institoris. de longe portans panē suū. Et de nocte surrexit dedit prædā domestic suis. & cibaria ancillis suis. Consideauit agrum & emit eum. de fructu manuū suarum plantauit vineā. Accinxit fortitudine lumbos suos. & roborauit brachium suū. Gustauit & vidit quia bona est negotiatio eius. nō extinguetur in nocte lucerna ipsius. Manum suā misit ad fortia. & digiti eius apprehenderunt fusum. Manū suā aperuit inopi. & palmas suas extendit ad pauperē. Non timebit domui sue a frigoribus nimis. omnes enim domestici eius vestiti sunt duplicib;. Stragulatā vestem fecit sibi. bys & purpura vestimentum eius. Nobilis in portis vir eius. quando sederit cum senatoribus terre. Sindonem fecit & tradidit. & cingulum tradidit chananeo. Fortitudo & decor indumentum eius. & ridebit diei nouissimo. Os suū aperuit sapie. & lex clemētie in lingua eius. Considerauit semitas domus sue. & panem otiosa nō comedit. Surrexerunt filij eius. & beatissimā predicauerūt eum. vir eius & laudauit eam. Multe filie congregauerunt diuitias. tu supergressa es vniuersas. Fallax gratia. & vana est pulchritudo. mulier timens dñm ipsa laudabitur. Date ei de fructu manuū suarum. & laudent eam in portis opus eius.

Incipit lib. ecclesiastes

Verba Ecclesiastes filij dauid regis ierusalem. Vanitas vanitatum dixit ecclesiastes. vanitas vanitatum & omnia vanitas. Quid habet amplius homo de omni labore suo quo laborat sub sole. Generatio præterit. & generatio advenit. stat autem terra in eternū. Oritur sol. & occidit. & ad locum suum revertitur. Ibique renascens gyrat per meridiem. & flectitur ad aquilonem. Lustrans universa in circuitu pergit spiritus. & in circulos suos revertitur. Omnia flumina intrant in mare. & mare non redundat. Ad locum unde exeunt flumina revertuntur ut iterum fluant. Cuncte res difficiles non possunt eloqui lingua. Non saturabitur oculus visu. nec auris implebitur auditu. Quid est quod fuit. ipsum quod futurum est. Quid est quod factum est. ipsum quod faciendum est. Nec sub sole quidquam nouum. nec valet quisquam dicere. ecce hoc recens est. Iam dictum est in seculis. que fuerunt ante nos. Non est priorum memoria. sed nec eorum quidem q̄ futuri sunt. erit reminiscencia apud eos q̄ futuri sunt in nouissimo. Ego ecclesiastes fui rex israel in ierusalem. Et proposui in animo meo querere. & inquirere sapienter de omnibus q̄ fiunt sub sole. Hanc occupationem pessimam dedit deus filiis hominum. ut occuparentur in ea. Vidi q̄ cuncta que fiunt sub sole. essent vanitas & afflictio spiritus. Perversi difficile corriguntur. & stultorum infinitus est numerus. Locutus sum in corde meo dicens. Ecce magnus effectus sum. & præcessi sapientia omnes qui ante me fuerunt in hierusalem. mens mea contemplata est multam sapientiam & doctrinam. Dedi cor meum ut scirem prudentiam atque doctrinam. erroresque & stultitiam. & agnoui q̄ in his quoque esset labor. & afflictio spiritus. Eo q̄ in multa sapientia multa sit indignationis. & qui addit scientiam addat & laborem. Delectem

Dixi ego in corde meo. vadam & affluam deliciis. & fruar bonis. Et vidi quod & hoc esset vanitas. Risum reputavi errorem. & gaudio dixi. Quid frustra deciperis? Cogitavi in corde meo abstrahere a vino carnem meam. ut animum meum transferrem ad sapientiam. & vitarem stultitiam. donec viderem quid esset utilius filiis hominum. quod faciant sub cœlo per paucum numerum dierum. Magnificavi opera mea. ædificavi mihi domos. plantavi vineas. feci hortos & pomaria. & consevi ea cuncti generis arboribus. Et extruxi mihi piscinas aquarum. ut irrigarem silvam lignorum germinantium. Possedi servos & ancillas. multamque familiam habui. Armenta quoque & magnos ovium greges. ultra omnes qui fuerunt ante me in Jerusalem. Congregavi mihi argentum & aurum. & substantias regum & provinciarum. feci mihi cantores & cantrices. & delicias filiorum hominum. scyphos & urceos ad ministrandum mihi. & ad fundendas in eis libationes. Et quicquid desiderabant oculi mei non negavi eis. nec prohibui cor meum quin omni voluptate frueretur. & oblectaretur in his quæ paraverat. Et hanc mihi fore partem de universo labore meo. Cumque me circumflexissem ad universa quæ fecerant manus meæ. & ad labores in quibus frustra sudaveram. vidi in omnibus vanitatem & afflictionem animi. nihilque horum mansurum sub sole. Transivi ad contemplandam sapientiam. erroresque & stultitiam. Quis enim hominum poterit post regem quem fecit tempus imitari? Et vidi quod plus præcederet sapientia stultitiam. quantum differt lux a tenebris. Sapientis oculi in capite ejus. stulti in tenebris ambulant. Et didici quod unus utrosque casus maneret. Et dixi in corde meo. Si casus stulti & mihi occurret. cur ergo plus sapere quæsivi? Locutusque cum mente mea. animadverti quod hoc quoque esset vanitas. Non enim erit memoria sapientis filii ut stulti in perpetuum. futura quæ jam oblivione cuncta perfodit. Morietur doctus similiter ut indoctus. Et ideo taduit me vitæ meæ. videntem malum esse cuncta quæ sub sole geruntur. & omnia vanitatem & afflictionem animi. Displicuitque mihi omnis labor meus quo sub sole studiosissime laboravi. hæredem relicturus eum qui post me futurus est. Quem scio utrum sapiens an stultus futurus sit. & tamen dominabitur in laboribus meis quibus desudavi & sollicitus fui. Et recte quicquid tam nimis? Non est enim. venit mentis meæ. ut cruciatum laboremque sub sole. Nam cum alius laboret in sapientia. doctrina. & sollicitudine. homini otioso & quem non putat. Et hoc vanitas. & magnum malum. Quid enim habet homo de universo labore suo. & afflictione animi qua sub sole cruciatus est? Cuncti dies ejus doloribus. & ærumnis pleni sunt. nec per noctem mente requiescit. Et hoc non vanitas est. Nonne melius est comedere & bibere. & ostendere animæ suæ bona de laboribus suis? Et hoc de manu Dei

est. Quis ita comedet. & deliciis affluet ut ego. homini bono in conspectu suo dedit Deus sapientiam. & scientiam. & lætitiam. Peccatori dedit afflictionem. & curam superfluam ut addat. & congregat. & tradat ei qui placuit Deo. Sed & hoc vanitas. & cassa sollicitudo animi.

Omnia tempus habent. & suis spatiis transeunt universa sub cœlo. Tempus nascendi. & tempus moriendi. Tempus plantandi. & tempus evellendi quæ plantata sunt. Tempus occidendi. & tempus sanandi. Tempus destruendi. & tempus ædificandi. Tempus flendi. & tempus ridendi. Tempus plangendi. & tempus saltandi. Tempus spargendi lapides. & tempus colligendi. Tempus amplexandi. & tempus longe fieri a complexibus. Tempus acquirendi. & tempus perdendi. Tempus custodiendi. & tempus abjiciendi. Tempus scindendi. & tempus consuendi. Tempus tacendi. & tempus loquendi. Tempus dilectionis. & tempus odii. Tempus belli. & tempus pacis. Quid habet amplius homo de labore suo? Vidi afflictionem quam dedit Deus filiis hominum ut distendantur illa in ea. Cuncta fecit bona in tempore suo. & mundum tradidit disputationi eorum. ut non inveniat homo opus quod operatus est Deus. ab initio usque ad finem. Et cognovi quod non sit melius nisi lætari. & facere bene in vita sua. Omnis enim homo qui comedit & bibit. & videt bonum de labore suo. hoc donum Dei est. Didici quod omnia opera quæ fecerit Deus perseverent in sempiternum. non possimus eis quicquam addere. & auferre quæ fecit Deus. ut timeatur eum. Quod factum est ipsum permanet. quæ futura sunt jam fuerunt. & Deus instaurat ea quæ abierunt. Vidi sub sole in loco judicii impietatem. & in loco justitiæ iniquitatem. Et dixi in corde meo. Justum & impium judicabit Deus. tempus enim omni rei tunc erit. Dixi in corde meo de filiis hominum ut probet eos Deus. & ostendat similes sibi esse bestias. Ideo unus interitus & hominis & jumentorum. & æqua utriusque conditio. Sicut moritur homo sic & illa moriuntur. Similiter spirant omnia. & nihil habet homo jumento amplius. Cuncta subjacent vanitati. & omnia pergunt ad unum locum. De terra facta sunt. & in terram pariter revertuntur. Quis novit si spiritus filiorum Adam ascendat sursum. & si spiritus jumentorum descendat deorsum? Et deprehendi nihil esse melius quam lætari homine in operibus suis. hanc esse partem illius. Quis enim adducet eum ut post se futura conspiciat?

Et rursum alia. vidi calamitates quæ sub sole geruntur. & lacrymas innocentum. & consolatorem neminem. in manu potentium vim. & consolatorem nullum. Laudavi magis mortuos quam vivos. & utrosque felices quibus nondum natis nec dum videntibus mala quæ fiunt sub sole. Rursum animadverti quod labor omnis & cura artificum æmulatione constet. Et hoc vanitas. & cassa sollicitudo. Stultus complicat manus suas & comedit carnes suas dicens. Melius est pugillus cum requie. quam plenus utraque manu cum

labore ⁊ afflictõe animi. Considerans vtiq; ⁊ ego
uanitatẽ sub sole. vñ & ⁊ sedm nõbr. nõ filiũ
nõ frẽm. ⁊ non labore nõ cessat ne⁊ oculus
eius diuitijs. nec recogitat dicens. Cui la
boro fraudo aiã meã bonis. ⁊ hoc uanitas &
⁊ afflictio spũ. pessima. Melius & duos simul
& quã unũ. ⁊ habẽt emolumẽtũ societatis
sue. Si unus ceciderit ab alio fulcietur. ve soli q
cum ceciderit non habẽt sublevantẽ. Si dormierit
duo fouebunt mutuo. ⁊ unus quomõ calefiet.
si quispiam preualuerit ⁊ unũ. duo resistunt ei.
funiculus triplex difficile rumpitur. Melior
& puer pauper ⁊ sapiens rege stulto. ⁊ qui nescit p
videre ignorabit. Quia ⁊ de carcere interdum vinctus
regnum egressus est. ⁊ alius natus in re
gno inopes ⁊ summus. vidi cunctos viventes
qui ambulant sub sole. cũ adolescente secũdo qui
consurget pro. ⁊ fuerũt & multi pli cũ qui fuer
unt cum. ⁊ qui postea futi sunt. nõ lętabũt
in eo. Et hoc uanitas ⁊ afflictio spũ. Custodi
pedẽ tuũ ingrediens domũ dei. ⁊ appropinqua
ut audias. Multo enim melius & obedientia
quã stultorũ victima. q̃ nescũt quid faciũt ma
le. Ne temere quid loquaris. nec cor tuũ sit ve
lox ad proferendũ sermõẽ coram
Deus enim & in celo. & tu super terrã. ideo sint
pauci sermones tui. Multas enim sequũtur so
licitudines. in multitudine somnij. ita & vox
stulti in multiloquio. Si quid uouisti deo ne moreris reddere. Dis
plicet enim ei infidelis. ⁊ stulta promissio. ⁊ quod
mihi uoueris reddo. Multoq; melius ⁊ non u
overis. quã ⁊ uoti pmissa nõ reddas. Ne dedic
os tuũ ut peccare faciat carnẽ tuã. ni dicas
coram angelo ⁊ quoniam. ne forte iratus de
stroy tibi. & euacuet opera manuũ
tuarũ. Vbi multa sunt somnia plurimę ua
nitates. & sermones innumeri. Tu uero deum
time. Si uidebis calumpnias egenorum. violentia
iudicia & subuerti ut nullam in predicta. ne
mireris super hoc negotio. qz excelso alius
excelsior. & super hos quidem excelsiores
sunt alij. ⁊ super omnes unius terre rex imperat
agro. Auarus non implebitur pecunia. ⁊
qui amat diuitias. fructũ non capiet ex eis
& hoc uanitas. Vbi multe sunt opes.
multi sunt comedunt eas. Et quid prodẽt
possessori nisi cernat diuitias oculis suis.
Dulce & dormiens mercenarius siue parum siue
multum comedat. Satietas autem diuitis
non sinet eum dormire. Est & alia infirmi
tas pessima. q̃ vidi sub sole. Diuitias conser
uare in malũ dñi sui. pereunt in afflictione
pessima. Genuit filium & nichil omnino in
manibus eius. Sic & egressus & nudus eodem ima
ginem. sic reuertetur. nichil auferet secũ
de labore suo. Miserabilis prorsus. sicut ma
nit quomodo uenit sic reuertetur. Quid & prodẽt
q laborauit ventui. Cunctis diebus mee fu
o contristabar mendẽs. molestia multa. ⁊
ęrũpna & tristitia hec mea in insũ. Bonũ
ut comedat quis. & bibat. ⁊ fruatur leticia ⁊ la
bore suo. q laborauit sub sole nũ dies
uite sue quos dedit ei. Et & pars illi. Et
omnis hõ cui dedit ei diuitias & substãtiam. po
testatẽq ei ut comedat ex eis. & fruatur
parte sua. & letetur in labore suo. hoc & donũ dei.
Non enim cum recordabitur diez uite sue. eo
q̃ & occupet deus in. ei.

Est & aliud malũ q uidi sub sole. & quidẽ
frequens ap hoĩes. Vir cui dedit ei deus
diuitias. substãtiam & honorẽ. nichil deest aie sue
ex omnibus que desiderat. nec tribuit ei potestatẽ dñs
ut comedat ex eo. sed homo extraneus deuorabit illud.
Hoc uanitas & magna miseria ẽ. Si genuerit
quispiam. centum liberos. & uixerit multos annos
plurimos dies etatis sue. & anima illius non
utatur bonis sibi sue. sepulturamq; non
habuerit hoĩ ego pronuncio. q melior illo sit abortiuus.
frustra enim venit. & pergit ad obscurum. & nomen eius
memoratione tenebitur. nomẽ ei. Nõ uidit solẽ
nec cognouit distantiã boni. mali. Etsi bis
mille annis uixit. nõ fruit bonis. nonne ad unum locum
properat omnia. Omnis la
bor hoĩs. ore ei. & anima illi no implebitur. hoc
& Quid habet amplius sapiens stulto. & quid pau
per nisi ut pergat illuc ubi non. Melius ẽ
intuẽtis q̃ cupias. quam desiderio q. nichil ha
bens. & hoc uanitas & afflictio spũ. Quem fu
turũ ẽ. iam uocatũ ẽ nomẽ ei. Et scitur quod
hoĩ sit. nec possit. ⁊ le iudicio contendere
tecum. Vbi sunt plura multaq; melius
sunt. Quis

Quis nouit ẽ hoĩ. quid bonum sit in uita sua. nu
mero dies peregrinationis sue. & tempus umbre eius.
aut quis ei potest indicare
quid post eum futurũ sub sole sit. Melius
ẽ nomen bonum. ⁊ unguenta pretiosa. ⁊ dies
mortis die natiuitatis. Melius ẽ ire ad
domum luctus. q ad domum convivij. in illa enim
finis cunctos admonemur hoĩs. & unus
quisque gaudet quod sumus sic. Melior ẽ ira
risu quia per tristitiã melior. efficitur animi delin
quentis. Cor sapientium ubi triste ẽ. nec
stultorum ubi lętum. Melius ẽ. a sapiente ar
guiri. quã stultorum adulari. sicut. Canticum
enim stulti. audiri. ita & uanitas. Calumpnia
turbat sapientem. & perdit robur cordis illi.
Melior ẽ finis orationis. ⁊ patientia. Melius
ẽ paciens arrogante. Ne velox sis ad
mouendũ. quia ira in sinu stulti requie
scit. Ne dicas. da putem esse. ⁊ quomodo tps
meliorem fuere. quã nunc sunt. Sapiens

eū hui⁹cemōi nīrogans. ⁊ vnū⁹ ē ha
pienna eū dumq; ⁊ magē pōē udomb;
dīe. suar eū proqr sapīa. sic progr
pecūa. hūi plue hī cruciat⁹ ⁊ sapīa.
q; unīm tribuunt possēs suo. Consi de
opa dī. q; nō possit ꝑuigē q; dēsperet il
le. ⁊ melie hāi frule boie. ⁊ malam diem
ꝑsume. Sit ē hūc sic illam sorte dī. ne
nā uenīat cum dē ē eū uultuq; ignōīa
hoc ē; uels mīeb; uanitate mee. ⁊
stuc ꝑ. impi multa unt ꝑ imalicia
sua. oēs ē ulne multi. ⁊ plue sapiae
quā uerbe ē. ne obstupescas. Ne impi
ageāl multū. ⁊ noli ē studē. ne molestē
ntpe nō tuo. boni ē re sustentare u
stū. ⁊ abullo ne subtrahat manū tuā.
Qui⁹ dīs timet. ūl negligit. Sapīa ofor
tabit sapientē fr. v. ꝑcipes ciuitatis. Nō
ē hō iust⁹ in tra qui faciat bonū. ⁊ nō ꝑ
cat. Q; ⁊ omnes sermōib; q; dīcīs ne acco
modes cor tuū. ne forte audias seruū tuū
maledicentē ē. scit ē ma sua. q; ⁊ tu ē
hō maledixisti alīq. Cuncta tēptaui in
sapīa. dixi. Sapiens efficar. ⁊ ipē longē re
cessit a me. multo magis q; erat. ⁊ valeā p
fundīe; quis inuēīet eam. Lustraui uni
uersā mea mētē. ut sciā. ꝑspiciā ⁊ re
quīrā sapīam ⁊ rationē. ut cognoscā ip̄ietatem
stulti. erroremq; imprudentiē. Et inueni
amarior morte mulierē q; laqueis uena
tor ē. ⁊ sagena cor ei. uincla ē manꝰ illius. Qui placet deo effugiet eam. q; aut
pecōr ē. capietur abilla. Ecce hoc inuēi
dīt ecclīastes unū ⁊ alterū. ⁊ inuenire nō
ne q; adhuc quīr. anīa mea ⁊ nō inueni. Vi
rū de mille unū reppi. mulierē ex oīb; nō in
uēni. Solūmodo hoc inuēi q; fecit dē ho
mīē rectū. ⁊ ipe se infinitis miscuit q;
stionib;. Quis talis ut sapiens ē. ⁊ q; cog
nouit solutiōnē ubi.

VII

Sapīa hoīs luce; illuminat ei. ⁊ potentissim⁹
fortē illius cōmutabit. Ego de regno o
bus. ⁊ ꝑcepta iustitiē dī. Ne sedeāc ne
cede alienis ei. ⁊ ꝑmaneas inope malo. Ol
ā one q; uoluit facer. ⁊ mo illi potēte
ꝑsiē nōlīe dīre ei. quicq; post ea ꝑ ista fuer.
Qui nullo ꝑcepto. nō expauerit. quicq; ma
li. Ipe ⁊ pulsiōnē. ex sapientē. meritū.
Oīa negotia sapē ē. ꝑpetuitq;. ⁊ multa ho
mīē affluenta. q; ignorat. ꝑtīa ⁊ uētu
ei. nullo seruē post numero. Non ē hoīs di
tione ꝑhibē spīm suū. ⁊ nō potēte in die
mortis. nec simulat⁹ quiescere negotiū
alio. ⁊ salua hūc impietas ipīi. Oīa ꝑ
speculū. ⁊ dēi ex. meū meditare. q; ibus q;
sunt sub sole. ꝑfectum dīat hō scī in
mālu suū. ⁊ idi impios sepultos. qui ⁊

VIII

cum adhuc erant in loco scō erant. ⁊ laudā
bant meditare. ꝑfectos opm. Q; ⁊ iam
tuc ē. ⁊ eū quia nō ꝑfertur cito ⁊ malos
suā. absq; ullo timore filij hoīm ꝑpetrant ma
la. ⁊ tam peccāt. cito q; cernēs sic malū.
⁊ ꝑtiam sustentantem. ⁊ ego cognoui q; erit
bonū timēb; dīm. q; uerentur facie ei. Nō
sit bonū impio. nec ꝑlongentur dies ei. ⁊
q; umbra transeāt q; nō timet faciē dō
mini. ⁊ alia uanitas q; fiūt sup terrā.

VIIII

Sunt iusti quib; multa ꝑuenīt
q; opa egerunt ipioꝝ. Et rursus ipij ⁊
iusti secūdū sunt. q; rursus dixi hāc ⁊ hāc uā
nitatē uidere. Laudaui ⁊ letitiā q; nō
esse hō bonū subsole. nisi q; comedat ⁊ bibat
⁊ epulet⁹ sit. ⁊ hoc secū auferret de
labore suo noctib; quas dedit ei dēs sub
sole. Et apposui cor meū ut scīrē sapīā. ⁊ intel
ligerē distinctionē q; ulsq; uigilia. Et hō
qui dieb; ⁊ noctib; somnū oculis nō capit. Et inue
nio q; oīa opa dī nulla possit inuenire hō
mīē eoꝝ q; fiunt subsole. Et quāto plus la
borauit adquirēs tanto minꝰ inueniet. Etiā
si dixerit sapiens se nosse nō poterit reppire.
Omīa ⁊ tempus meoꝝ de meo. ut uerisse m
illi gorem. Sunt uiri qui sapientes. eoꝝ
animas dī. ⁊ nō nolare hō ut amore
an odio dignꝰ sit. ⁊ omnia reseruata sunt
in tēp. q; uniuersa eque uenīant iusto ⁊
impio. bono ⁊ malo. mundo. ⁊ immundo. immo
lanti victimas. ⁊ sacrificia contēnenti. sic bo
nꝰ sic ⁊ peccās. ut puta. ita ille q; uer. di
cit. hoc ē pessimū in oīa q; fiunt subsole. Si
unꝰ. eūd exitus eorum. ⁊ cogitatio
filioꝝ hoīm ꝑplenit malicia. ⁊ contēptus
uita sua. ⁊ post ad inferos deducemur le
mo ē q; sic unusquisq;. ⁊ quo ꝑgat ratiōnē sciam
Q uelut. ctr cane uiuꝰ leone mortuo. ut
uentes cui sequit se. ctr mortuos. Qui⁹
nō uidē nouer amplꝰ. Nec hūt ultrā mer
cēdē. quia obliuion tradit ē memoria e
oꝝ. Amoꝝ quoq; odiū. ⁊ inuidia simul p
erunt. nec hūt ultrē partē in seculo. ⁊
in opē q; sole geritur. Vade ⁊ comede i
letitia panē tuū. ⁊ bibe in corde tuo uinū
tuū. placet enī deo opa tua. Omni tpe
sint uestimēta tua candida. ⁊ oleū de ca
pite tuo nō deficiat. Perfruē uita cum
uxore quā dilexisti. cūctis diebus uite
instabilitatis tue. quos dat tibi sub sole cūctis
diebus uanitatis tue. hec enī
pars in uita ⁊ in labore tuo quo labo
rasti sub sole. Quicq; potest manꝰ tua facere. in
stanter operare. quia nec opus nec ratio.
nec scīa. nec sapīa erunt apud inferos quo
tu properas. ubi nec alea. utrū q; sub sole. ⁊
uidere ad cursum. nec fortes bellū. nec

sapientiū pinē nec dero. dum ma. nec ar
uficum genīm. Ego ē in cōsilio mō. Ne
sint fines tui hō. si sicut pisces capiuntur
hame. sic ē pcutiunt laqueo. sic ca
piuntur hoīes tpe malo cum ceciderit sup
eos. hunc quoq; uide subsole sapientiā.
plum magnā. cuncte magna. parum ten
uit. Venit ē eum rex magn. circūdauit
eum. extruxitq; munitiones p gyrū. ipse
fecit ē obsidio. Inuentusq; inde pauper
sapiens. liberauit urbē ipsa sapientiā suam.
nullusq; deinceps recordatus ē hoīs illius pa
upis. dixi ego melior ē sapientia
fortitudine. Quoniā ē sapiā pauperis abiec
ta ē. uba eius nō sunt audita. Verba sapi
entiū audiuntur cū silentio. plusquā cla
mor principis stulto. Melior sapiā
quam arma bellica. qui unus peccator
multa bona perdit.

Muscę morientes perdunt suauitatē u
guenti. Pretiosior ē sapiā. gla pū
ab ipe sublimia. Cor sapientis inquirit
eī. cor stulti insistit stultis. Si spūs ptātis
ascendat sup te. locū tuū ne dimittas.
quia curatio cessare faciet peccā magna.
Est malū q uidi sub sole. qi peccātē ex
cedens. a facie principis. Ponitur stultitia in
dignitate sublimi. diuites sede deorsū.
Vidi seruos in equis. et principes ambulā
tes ut serui sup terram. Qui fodit foueam
incidet in eam. et qui dissipat sepē mor
debit eum coluber. Qui transfert lapides
affligetur in eis. et qui scindit ligna
multabitur a eis. Si retrorsum ferrū
reuerti. hō ut pri. si hebetatū fuer.
multo labore exacuetur. et industria
sequitur sapiā. Si momorderit serpens in
silentio. nichil eo minus hr. qui occulte de
trahit. Verba oris sapientis grā. et labia
insipientis precipitabūt eum. Initiū uerbo
rū stultitiā. nouissimū eius illius erro
pessimus. Stult uba multiplicat. et ignorat
hō quid ante se fuerit. et qui post eum futu
rus ē quis illi poterit nūciare. Labor stulto
rum affliget eos qui nescierūt urbem
pgere. Vae tibi terra cui rex puer. et cui
principes mane comedunt. Beata terra
cui rex nobilis ē. et cui principes uescūtur
tempe sue ad reficiendū. nō ad luxuriā.
In pigritiis humiliabit contignatio. et in
firmitate manuū pstillabit domus. In
risum facient panes. et uinū. ut epulē
tur uiuentes. et pecunie obedient oīa.
In cogitatione tua regi ne detrahas. et
in secreto cubiculi tui ne maledixeris diui

n. quia auis eli portabit uocē tuā. et qui hr pe
nas annūciabit sermonē. x.

Mitte panē tuū sup rumsemtes aquas.
quia p multa tpa inuenies illum. Da pti
cipē et octo. quia ignoras quid fu
turū sit mali sup terram. Si repleta fuerint nu
bes. imbrem sup terrā effundent. Si ceciderit
lignū ad austrū. aut ad aquilonē in quocū
loco ceciderit ibi erit. Qui obseruat uentū nō se
minat. et qui respicit nubes nūq metet. Quēm
ignoras quia sit uia spūs. et quōmodo oppi
pentur ossa in uentre prgnantis. sic nescis o
pa dī qui fabricator ē oīū. Mane semina se
men tuū. nec pe ne cessi manus tua. quia nescis
quid magis oriatur. hoc aut illud. et si utrūq;
simul melius erit. Dulce lumen. et delectabile
ē oculis uidē solē. Si anno multis annis
hō. et in his oīb; letet. meminisse
debet tenebrosi tpis. et dierū multorū. Oia ā
ueniunt uanitas. arguere puta adoles
centē in tua. et uincens adolescentia tua. in bono sit
cor tuū in diebus iuuentutis tue. et ambu
la in uijs cordis tui. et in intuitu oculoz tu
oz. Et scito q pro oīb; his. adducet te dē
in iudicium.

Aufer iram a corde tuo. et amoue mali
tiam a carne tua. Adolescentia enī et
uoluptas uana sunt. Memento creatoris tui
in diebus iuuentutis tue. antequā ueniat tpus
afflictionis tue. et appropinquent anni de
quib; dicas. nō mihi placent. antequā tenebre
scant sol. et lumen. et lux. et stelle. et reuertantur
nubes p pluuiā. Cū emouebunt custodes
domus. et inuoluent se uiri fortissimi. et otiose
cessauerint molentes in minuto numero. et tenebre
scant uidentes p foramina. et claudent
ostia in platea. humiliate uocis molen
tis. et surget ad uocē uolucris. et obsurdescent
omnes filie carminis. et excelsa quoq; time
bunt. et formidabunt in uia. florebit a
mygdalus. et ingrauabit locusta. et dissi
pabitur capparis. quia ibit hō in domū eter
nitatis sue. et circuibunt in platea plangē
tes. antequā rumpatur funis argenteus. et recurrat
uena aurea. et confringatur urna sup fontē. et cōcidat
rota sup cisternā. et reuertatur
puluis in terrā suam unde erat. et spūs reuer
tatur ad dm qui dedit illū. Vanitas uanitatū
dixit ecclesiastes. oīa uanitas. Cūq; esset
sapientissimus ecclesiastes docuit populū. et enar
rauit q fecit. et inuestigans exposuit parabo
las multas. Quesiuit uba utilia. et scripsit
sermones rectissimos ac uerissimos. plenos
uba sapientiū sicut stimulos. et sicut clauos
altē defixos. Que p magistrorū consilium
sunt a pastore uno. Hec amplius fili mi
ne requiras. faciendi plures libros. nullus

sunt & fragilis meditatio. cum me & affluo. sine loquendi pausa & audiui. Dum u me & mandum ei obstruo. hoc & ei & ho. & amem. q sunt addiues. & inuidiam ponit cruce sue bonu. huic malu sit.

Osculetur me osculo oris sui. Quia meliora sunt ubera tua uino. fragrantia odoribus optimis. Oleum effusum nomen tuum. ideo adolescentule dilexerunt te. Trahe me post te. curremus in odore unguentorum tuorum. Introduxit me rex in cellaria sua. exultabimus & letabimur in te. Memores uberum tuorum super uinum. Recti diligunt te. Nigra sum & formosa filie ierusalem. sicut tabernacula cedar. sicut pelles salomonis. Nolite me considerare quod fusca sum. quia decoloauit me sol. filii matris mee pugnauerunt & me. posuerunt me custodem in uineis. uineam meam non custodiui. Indica mihi quem diligit anima mea. ubi pascas. ubi cubes in meridie. ne uagari incipiam post gregem sodalium tuorum. Si ignoras te o pulchra inter mulieres. egredere & abi post uestigia gregum. & pasce hedos tuos. iuxta tabernacula pastorum. Equitatui meo in curribus pharaonis assimilauit te amica mea. Pulchre sunt gene tue sicut turturis. colli tui sicut monila. Murenule aureas faciemus tibi cum clauulis argenteis. Dum esset rex in accubitu suo nardus mea dedit odorem suum. fasciculus myrre dilectus meus mihi. inter ubera mea commorabitur. Botrus cypri dilectus meus mihi. in uineis engaddi. Ecce tu pulchra es amica mea. ecce tu pulcher es & decorus. Lectulus noster floridus. Tigna domorum nostrarum cedrina. laquearia nostra cypressina.

Ego flos campi. & lilium conuallium. Sicut lilium inter spinas. sic amica mea inter filias. Sicut malus inter ligna siluarum. sic dilectus meus inter filios. Sub umbra illius quam desiderabam sedi. & fructus eius dulcis guttur meum. Introduxit me rex in cellam uinariam. ordinauit in me caritatem. Fulcite me floribus. stipate me malis. quia amore langueo. Leua eius sub capite meo. & dextera illius amplexabitur me. Adiuro uos filie ierusalem. per capreas. & cerua rum. ne suscitetis. neque euigilare faciatis dilectam. quoadusque ipsa uelit. Vox dilecti mei. Ecce iste uenit. saliens in montibus. transiliens colles. Similis est dilectus meus capree. hinuloque ceruorum. En ipse stat post parietem nostrum. respiciens per fenestras. prospiciens per cancellos. & dicit mihi dilecta mea. Surge propera amica mea. columba mea. formosa mea. & ueni. iam enim hyems transiit. imber abiit. recessit sibi. flores apparuerunt in terra nostra. tempus putationis aduenit. Vox turturis audita est in terra nostra. ficus protulit grossos suos. uinee florentes dederunt odorem suum. Surge amica mea. speciosa mea. & ueni. Columba mea in foraminibus petre. in caverna maceriae. Ostende mihi faciem tuam. sonet uox tua in auribus meis. Vox enim tua dulcis. & facies tua decora. Capite nobis uulpes. paruulas & demolientes uineas. nam uinea nostra floruit. Dilectus meus mihi. & ego illi. qui pascitur inter lilia. donec aspiret dies. & inclinentur umbre. Reuertere fili. esto dilecte mi capree. aut hinulo cerui super montes bether.

In lectulo meo per noctes quesiui quem diligit anima mea. quesiui illum. & non inueni. Surgam & circuibo ciuitatem. per uicos & plateas. queram quem diligit anima mea. Quesiui illum. & non inueni. Inuenerunt me uigiles qui custodiunt ciuitatem. Numquid quem diligit anima mea uidistis. Paululum cum pertransissem eos. inueni quem diligit anima mea. Tenui eum nec dimittam. donec introducam illum in domum matris mee. & in cubiculum genitricis mee. Adiuro uos filie ierusalem per capreas & ceruos agri. ne suscitetis neque euigilare faciatis dilectam. donec ipsa uelit. Quis est iste qui ascendit per desertum sicut uirgula fumi. ex aromatibus myrre. & thuris. & uniuersi pulueris pigmentarii. En lectulum salomonis sexaginta fortes ambiunt. ex fortissimis israel. Omnes tenentes gladios. & ad bella doctissimi. Unusquisque accingitur super femur suum. propter timores nocturnos. Ferculum fecit sibi rex salomon de lignis libani. Columnas eius fecit argenteas. reclinatorium aureum. ascensus purpureus. Medium caritate constravit propter filias ierusalem. Egredimini & videte filie syon regem salomonem. in diademate quo coronauit eum mater sua. in die desponsationis illius. & die letitie cordis eius.

Quam pulcra es amica mea. quam pulcra es. oculi tui columbarum. absque eo quod intrinsecus latet. capilli tui sicut greges caprarum. que ascendere de monte galaad. Dentes tui sicut greges tonsarum. que ascendere de lauacro. omnes gemellis fetibus. & sterilis non est inter eas. Sicut uitta coccinea labia tua. & eloquium tuum dulce. Sicut fragmen mali punici. ita genae tue. absque eo quod intrinsecus latet. Sicut turris dauid collum tuum. que edificata est cum propugnaculis. Mille clipei pendent ex ea. omnis armatura fortium. Duo ubera tua sicut duo hinuli capree gemelli. qui pascuntur inter lilia. donec aspiret dies. & inclinentur umbre. Vadam ad montem myrre. & ad collem thuris. Tota pulcra es amica mea.

VIII

Le Iugier se fait ... Absalon ... ne ... ne ... ne ...

suū
uos ⁊ inpetus nr̄os. Quia ymago noua ⁊ uetꝰ
dilexit me ⁊ quam ꝛ. Qui in te se fidem me
um suggerēt ubi manet mea ⁊ mea ubi ⁊ uli
genitus meus ibi me decebit. ⁊ dabo ē poeni
tē ei unū odio. ⁊ multū malos grauato
rū meoꝝ. Deus ei sub capite meo. ⁊ dextra
illi amplexabitur me. Absit uos filie se
ruū. ne fastidiatis ⁊ angulare fundamentū
dilectum dom̄i ꝓ uobis. Quę ē ista q̄ ascen
dit ꝑ desert. deliciis affluens. ⁊ innixa sup
dilectū suū. Sub arbore malo suscitaui te
ibi corrupta ē mat̄ tua. ibi violata ē genit
tua. Pone me ut signaculū sup cor tuū. ut sig
naculū sup brachiū tuū. Quia fortis ē ut mo
rs dilectio. dura sicut infernus emulatio. lam
pades eius lampades ignis atq; flāmaꝝ. Aq
multe nō potuerūt extinguere caritatē. nec
fluuius obruet illam. Si dederit ho ois
substantiā domus sue p dilectione. q̄si nichil despici
ent eam. Soror nr̄a parua ⁊ nubila nō habet. Quid
faciem sororis nr̄e nubile. qđ alloquenda ē.
Si murus ē edificemus sup eum propugnacula
argentea. Si ostium ē compingamus illud ta
bulis cedrinis. Ego murus ⁊ ubera mea sicut
turris. ex ea facta sum coram eo q̄si pacē reperi
ens. Vinea fuit pacifico. mea q̄ hab̄t populos ⁊ tradi
dit eos custodibus. ut afferat p fructu eius
mille argenteos. Vinea mea coram me est
Mille tui pacifici. ⁊ ducenti his q̄ custo
diunt fructū eius. Quę habitas in ortis. amici
auscultant fac me audire uocē tuā. fuge di
lecte mi. assimilare capree hinnuloq; ce
rorū sup montes aromatū.

Incipit liber Cāticorū.

OSCULETVR me osculo oris sui. Quia
meliora sunt ubera tua uino. fragrantia
unguentis optimis. oleum effusum nomen tuū.
ideo adolescentule dilexerunt te. trahe me post te
curremus in odorem unguentorum tuorum. Introduxit
me rex in cellaria sua. exultabimus ⁊ lętabimur in te
memores uberum tuorum super uinum. Recti diligunt
te. Nigra sum sed formosa filie Hierusalem. sicut
tabernacula cedar. sicut pelles salomonis. Nolite me
considerare quod fusca sum. quia decoloravit me sol.
filii matris mee pugnauerunt contra me. posuerunt
me custodem in uineis. uineam meam non custodiui.
Indica mihi quem diligit anima mea. ubi pascas. ubi
cubes in meridie. ne uagari incipiam post greges so
cii tui. Si ignoras te o pulchra inter mulieres. egre
dere ⁊ abi post uestigia gregum. ⁊ pasce hedos tuos
iuxta tabernacula pastorum. Equitatui meo in curribus
pharaonis assimilauit te amica mea. Formose sunt
gene tue sicut turturis. collum tuum sicut monilia.
Murenulas aureas faciemus tibi. uariatas argento.
Donec rex in accubitu suo. nardus mea dedit odorem
suum. Fasciculus myrre dilectus meus mihi. inter
ubera mea commorabitur. Botrus cipri dilectus meus
mihi. in uineis engaddi. Ecce pulchra es amica mea.
ecce pulchra es. oculi tui columbarum. Ecce tu pul
chra es dilecte mi ⁊ decorus. Lectulus noster floridus.
tigna domorum nr̄arum cedrina. laquearia nr̄a cy
parissina. Ego flos campi. ⁊ lilium conuallium. Sicut
lilium inter spinas. sic amica mea inter filias. Sicut
malus inter ligna siluarum. sic dilectus meus inter
filios. Sub umbra illius quem desiderabam sedi. ⁊ fructus
eius dulcis gutturi meo. Introduxit me in cellam uinā
ria. ordinauit in me caritatem. Fulcite me floribus.
stipate me malis. quia amore langueo. Leua eius sub
capite meo. ⁊ dextera illius amplexabitur me. Adiuro
uos filie hierusalem. ne suscitetis neque euigilare faciatis
dilectam donec ipsa uelit. Quę ē ista q̄ ascen
dit ꝑ desert. deliciis affluens. innixa su
per dilectū suū. Sub arbore malo suscitaui te
ibi corrupta ē mat̄ tua. ibi violata ē genit
tua. Pone me ut signaculum super cor tuum. ut sig
naculum super brachium tuum. Quia fortis ē ut mo
rs dilectio. dura sicut infernus emulatio. lam
pades eius lampades ignis atq; flāmaꝝ. Aq
multe nō potuerūt extinguere caritatē. nec
fluuius obruet illam. Si dederit ho ois
substantiā domus sue p dilectione. q̄si nichil despici
ent eam. Soror nr̄a parua ⁊ nubila nō habet. Quid
faciem sororis nr̄e nubile. qđ alloquenda ē.
Si murus ē edificemus sup eum propugnacula
argentea. Si ostium ē compingamus illud ta
bulis cedrinis. Ego murus ⁊ ubera mea sicut
turris. ex ea facta sum coram eo q̄si pacē reperi
ens. Vinea fuit pacifico. mea q̄ hab̄t populos ⁊ tradi
dit eos custodibus. ut afferat p fructu eius
mille argenteos. Vinea mea coram me est
Mille tui pacifici. ⁊ ducenti his q̄ custo
diunt fructū eius. Quę habitas in ortis. amici
auscultant fac me audire uocē tuā. fuge di
lecte mi. assimilare capree hinnuloq; ce
rorū sup montes aromatū.

Incipit liber Cāticorū.

OSCULETVR me osculo oris sui. Quia
meliora sunt ubera tua uino. fragrantia
unguentis optimis. oleum effusum nomen tuū.
ideo adolescentule dilexerunt te. trahe me post te
curremus in odorem unguentorum tuorum. Introduxit
me rex in cellaria sua. exultabimus ⁊ lętabimur in te
memores uberum tuorum super uinum. Recti diligunt
te. Nigra sum sed formosa filie Hierusalem. sicut
tabernacula cedar. sicut pelles salomonis. Nolite me
considerare quod fusca sum. quia decoloravit me sol.
filii matris mee pugnauerunt contra me. posuerunt
me custodem in uineis. uineam meam non custodiui.
Indica mihi quem diligit anima mea. ubi pascas. ubi
cubes in meridie. ne uagari incipiam post greges so
cii tui. Si ignoras te o pulchra inter mulieres. egre
dere ⁊ abi post uestigia gregum. ⁊ pasce hedos tuos
iuxta tabernacula pastorum. Equitatui meo in curribus
pharaonis assimilauit te amica mea. Formose sunt
gene tue sicut turturis. collum tuum sicut monilia.
Murenulas aureas faciemus tibi. uariatas argento.
Donec rex in accubitu suo. nardus mea dedit odorem
suum. Fasciculus myrre dilectus meus mihi. inter
ubera mea commorabitur. Botrus cipri dilectus meus
mihi. in uineis engaddi. Ecce pulchra es amica mea.
ecce pulchra es. oculi tui columbarum. Ecce tu pul
chra es dilecte mi ⁊ decorus. Lectulus noster floridus.
tigna domorum nr̄arum cedrina. laquearia nr̄a cy
parissina. Ego flos campi. ⁊ lilium conuallium. Sicut
lilium inter spinas. sic amica mea inter filias. Sicut
malus inter ligna siluarum. sic dilectus meus inter
filios. Sub umbra illius quem desiderabam sedi. ⁊ fructus
eius dulcis gutturi meo. Introduxit me in cellam uinā
ria. ordinauit in me caritatem. Fulcite me floribus.
stipate me malis. quia amore langueo. Leua eius sub
capite meo. ⁊ dextera illius amplexabitur me. Adiuro
uos filie hierusalem. ne suscitetis neque euigilare faciatis
dilectam donec ipsa uelit. Quę ē ista q̄ ascen
dit ꝑ desert. deliciis affluens. innixa su
per dilectū suū. Sub arbore malo suscitaui te
ibi corrupta ē mat̄ tua. ibi violata ē genit
tua. Pone me ut signaculum super cor tuum. ut sig
naculum super brachium tuum. Quia fortis ē ut mo
rs dilectio. dura sicut infernus emulatio. lam
pades eius lampades ignis atq; flāmaꝝ. Aq
multe nō potuerūt extinguere caritatē. nec
fluuius obruet illam. Si dederit ho ois
substantiā domus sue p dilectione. q̄si nichil despici
ent eam. Soror nr̄a parua ⁊ nubila nō habet. Quid
faciem sororis nr̄e nubile. qđ alloquenda ē.
Si murus ē edificemus sup eum propugnacula
argentea. Si ostium ē compingamus illud ta
bulis cedrinis. Ego murus ⁊ ubera mea sicut
turris. ex ea facta sum coram eo q̄si pacē reperi
ens. Vinea fuit pacifico. mea q̄ hab̄t populos ⁊ tradi
dit eos custodibus. ut afferat p fructu eius
mille argenteos. Vinea mea coram me est
Mille tui pacifici. ⁊ ducenti his q̄ custo
diunt fructū eius. Quę habitas in ortis. amici
auscultant fac me audire uocē tuā. fuge di
lecte mi. assimilare capree hinnuloq; ce
rorū sup montes aromatū.

mus qui uerbo diffusus ē ⁊ aquā memoria
hospite mā bñ ꝓfecimus. ⁊ sub aūt ingre.
ni unumq; nāq; dñm ē nāce cōe. ⁊ cognitō
illoꝝ ap̄ alterutrū. ⁊ dō accepi eor regnū decō
re. ⁊ diadema spēi d'manu dñi. Q; in dextera
a tegar illoꝝ. ⁊ brachio suo defendet eos. ⁊ ar
mab̄t armaturā zelus illius. ⁊ armabit ōm
aturā ad ultionē inimicōꝝ. ⁊ induet ꝓtec
tōe iustitiā. ⁊ accipiet ꝑgalea iudiciū veru.
Sumet scutum inexpugnabile equitatē a
cuet aūt duram in lanceam. ⁊ pugna
bit cū illo orb̄ terra. ō mēs sacr. ⁊ sub
directe emissiones fulgor. ⁊ tanq; bene
ne iactato arcu nubes exient ad summū abituri
ad locum loam ministeri. ⁊ aperiet sua ꝑ
lent mittentur grandines. ⁊ scandescet in
illoꝝ aqua maris. ⁊ flumina quarrent du
ri. Contra illos stabit spūs uirtutis. ⁊ tan
quā turbo uenti dissipabit illos. ⁊ adhuc ꝑpa
cet omis trā. ⁊ iniquitas illoꝝ ad malignā
tes exterminet sedes eorū.

VI

Audite ē sapientia qua utere. ⁊ ut pru
dentes magis quam fortes. Audite ē reges
⁊ intelligite: discite iudices finiū tre. ⁊ pre
bete aures uos qui continetis multitudines ⁊
placetis uobis in turbis nationū. quā data ē
a dño potestas uob̄. ⁊ uirtus ab altissimo. qui
interrogabit opa uā. ⁊ cogitationes scrutabit
Quā cum essetis ministri regni illius. nō
recte iudicastis. ⁊ custodistis legē iusti
tie. ⁊ secundū uoluntatē dī ambulastis. Ho
rrende ⁊ cito apparebit uob̄. quā iudicium du
rissimū. nihil enim ꝑfunditur ceteris. Largus enim
est humilitati. potentes aūt potenter tormē
ta patientur. Nō enim subtrahet personā cuiquā
hūs. nec uerebitur magnitudinē cuiquā
quā pusillū ⁊ magnū ipe fecit. ⁊ equaliter cura
est illi de omib; sortientib; aūt fortius instat ⁊
tanto. Ad uos ergo reges sunt hi sermones mei
ut discatis sapientiā ⁊ non excidatis. Q; enī
custodierint iustitiā iuste iustificabuntur
⁊ qui didicerint iusta inuenient quid docēant
Concupiscite ergo ⁊ sermones meos. diligite illos.
⁊ erudimini disciplinā. Clamat ē ⁊ nō tacet sapiā. ⁊ ante uiā ꝑ abbā qui diligunt
eam. ⁊ mane uigilat abbā qui quārunt illā. ⁊ ꝑ
occupat q̄ se occupiscūt ut illā se ꝑ ostendat
illis. q; lucē uigilauit ad illam. nō laborabit. As
sidentē enī illam inforibus suis inuenet. Cogi
tare ergo ē de illa sedulus ē obtinere. ⁊ uigilatus
ꝑ illam. cito erit securus. quī dignos se quē circū
gerit. ⁊ benigne suos ostendit in uijs hylares. ⁊
omnē prudentiā occurret illi. ⁊ quasi ciuis illi
ustissima ē disciplina occupiscentē. Cura ergo ꝺ
lectus disciplinē. ⁊ dilectio custodias illi ē legū.
Custodire aūt legū affirmatio incorruptionis
ē. ⁊ incorruptio ē aūt faciet ꝑximū ꝺ. Con

VII

templatio ergo sapientie deducet ad regnū ꝑ
manū. Si ergo delectamini sedib; ⁊ sceptris regū
ꝑ dilexistis sapientiā ut imperetis sempiter
Diligite lucē sapientie oēs qui ꝑ populis sūt.
sit aūt sapia. ⁊ quid sit ꝺ illa dicā. ⁊ nō
abscondam uob̄ sacramenta dī. Si quidem na
turam inuestigabo. ⁊ ponā in medio scīa illi
⁊ nō ꝑteriā ueritatē. nec cum inuida tabescente ā
bibo. qui talia hō nō erit particeps sapientie.
Multitudo aūt sapientum sanitas est orbis
ni. ⁊ rex sapiens ꝑfectio subiectorū ē. Ergo ac
cipite disciplinā ꝑ monitos meos. ⁊ proderit uob̄.
tas eruditionis ꝑ uerbos meos. ⁊ ꝑdocet uob̄.

Sum quidē ego mortal hō similis omib;
⁊ ex gñe terreno illius qui ꝑmus factꝰ ē. ⁊ in
utero matris figuratꝰ sum caro. Decē mēsi
ꝑ coagulatus sum in sanguine. ⁊ semē hūis
⁊ delectatiōe sōpni quiescente. Et ego nat⁹ ac
cepi communē aerē. ⁊ in similē cadū ruī. ⁊
ꝑmā uocē emisi similē omib; plorans. ⁊ nutri
tus sum in fascis. ⁊ curis magnis. Nō enī ex
regib; aliud hūit natiuitatis initiū. Una ē
introitus ē omib; aditus. ⁊ filiis exitus. ꝑpe
re operatū. ⁊ ē in sanē. Et mihi cōtin
tino spūs sapiē. ⁊ optauī illam ⁊ dat⁹ sum mihi
⁊ inuocauī ⁊ uenit ē in me sapia. ⁊ ꝓposui illam regnis ⁊ sedib;
⁊ diuitias nichil ēe duxi ꝓ ipsius illius. nec
parem illi lapidē pretiosum. quī omne aur in
ctione illius harena ē exigua. ⁊ q̄si lutū ero
mabitur argentum. in conspectu illius. Sup
salutē ⁊ formā dilexi illam. ⁊ elegi pulchritu
dinem illam. ⁊ ꝓposui hanc ꝓ illā. ⁊ uenerunt aūt mihi ōia bona pariter cū illa. ⁊ innume
rabil honestas ꝑ manū illius. Et letatus sum in
omib; quī antecedebat me sua sapia. Et ig
norabam quī ipsa bonoꝝ mat⁹ ē quā sine fictōe di
dici. sine inuidia communico. ⁊ honestatē illi nō ab
scondo. thesaurus ē hūis. q; qui usi sūt
ꝓpter facti sunt amici dī. ꝑ disciplinā do
na ostendit. Dignꝰ aūt dī docēte duce eruditi.
⁊ ꝓuidus in sermonē quī ꝑ sa
pientiā dirigit ē. ⁊ sapientib; cōdictos. ⁊ non am
bigam illi. ⁊ nō ꝓponā nīa. ⁊ operā sine defectu
ꝓpter illam habebo. ⁊ habebo ꝓximū
⁊ immortalitatē ꝓpter disciplinā. ⁊ memoriā ꝑpetuā relinquam ꝓximis meis. ⁊ ꝓpositis
⁊ futuris generationibus. ⁊ populi enarrabūt
sapiam. ⁊ gens laudes illius. ⁊ nōmen illius uiuet
in sempiternū. ⁊ si dormiens inuenit me intellectus
⁊ ꝓpter illum habebo multa. ⁊ ꝓpter illum ad
multitudines ibo. ⁊ honorabor ꝓpter illum
⁊ ꝓpter illum ad iuuenes ibo. ⁊ inuenio ꝓpter illum
⁊ ꝓpter illum ad senes ibo. ⁊ iudicabor ꝓpter illum
⁊ ꝓpter illum ad potentes ibo. ⁊ admirabor ꝓpter illum
⁊ ꝓpter illum ad principes ibo. ⁊ laudabor ꝓpter illum
⁊ ꝓpter illum ad inimicos ibo. ⁊ ridebor ꝓpter illum
⁊ ꝓpter illum ad amicos ibo. ⁊ delect

VIII

bilog. mundꝰ fubtilisq. Omnib; enim mobilib; mobilior ē sapientia. attingit autē ubiq; pp suam munditiā. vapor ē enim virtutis dei. et ema natio quedam cyclaritatis omipotentis dei sincera. Et ideo nichil inquinatū in illā maurrit. Candor est enim lucis eterne. et speculū sine macula dei maiestatis. et imago bonitatis illius. Et cū sit una omnia pōt. et permanens in se oīa inno uat. Et per nationes in animas sanctas se transfert amicos dei. et prophetas constituit. Nemine enim deligit deꝰ. nisi eum qui cum sapiā habitat. Est enim pulchrior sole. et super omnē stellarū dispositionē huic aptata inuenitur. Prior illi ē nō succedit nox. malicia autē non uincit eam. attingit ergo a fine usq; ad finē fortiter. et disponit omnia suauiter. Hanc amaui. et exquisiui eam a iuuentute mea. et quesiui sponsam michi eam assumere. et amator factus sum formē illius. Generositatē illa glorificat. conuersatio enim illius deꝰ. Si. quid et diues in disciplina dei. et electiua operū illius. Et si diuitie appetuntur in vita. quid sapientia locupletius. q̄ oīa operatur. Si autē sensus operatur. quorum maior est artifex. Et si iustitia quis diligit. Labores huius magnas habet virtutes. Sobrietatē enim et prudentiā docet. et iustitiā. et virtutē. quibus utilius. nichil est in vita hominibus. Et si diuitiis appetitum habet. quis plus est sapientia artifice omnium. Si. quis in intellectu est. et operatiua. Si. quis in sermone est. respondere nouit. et antiqua memorare. Si. quis in iudicio est. diuinare. quod futurum est. Si. quis sensus. et ad persuadendum. Si. quis in vita amicitias habere. et mansuetudinem. Et ideo gloriose habebit turbas. et honorem ab seniores. iuuenes. et si iuuenior sum inuentus. in disputatione. potentiā habebo. et inter principes mirabor me. Et cum tacuero me sustinebunt. et loquente me respicient. et si conloquendo me plura. manum meam ponam. ori meo. Propter hoc habebo immortalitatē. et memoriā eternā. hiis qui post me futuri sunt relinquam. Disponam populos. et gentes michi subiacere. Timebunt me audito. reges horrendi. in multitudine me laudabunt. bonum. et bello fortem. Introibo in domum meam. requiescam cum illa. Non enim habet amaritudinem conuersatio illius. nec tedium quod cum ipsa. Sed letitiam et gaudium. Hec cogitans apud me. et hec memorans in corde meo. quoniam immortalitas est in cognatione sapiē. et in amicitia illius delectatio bona. et in operibus manuum illius honestas. sine defectione. et in meditatione sermonis illius sapiā. et gloriam habere in conuersatione cum seniore. et gloriosum apud iuuenes. Introiens in domum meam requiescam cum illa. Hec enim mihi cognata est. et amicitia illius non est amara. nec conuersatio illius habet tedium. sed letitiam et gaudium. Hec cogitans apud me. et hec memorans in corde meo. quoniam immortalitas est in cognatione sapiē. et in amicitia illius delectatio bona. et in operibus manuum illius honestas. sine defectione. et in meditatione sermonis illius sapiā. et gloriam magnam habere in conuersatione cum seniore. et gloriosum apud iuuenes. Inueni quid mihi letum. et ad corpus meum non. Et ideo circuibo ego. ut accipiam sapiam in me. Puer eram enim ingenio bono. sortitus quoque animam magis bonam. Et cum bonus essem. uenio ad corpus incoinquinatum. Et ut scirem quoniam aliter non possum esse continens. nisi deus det. hoc ipsum esse sapientis scire cuius esset hoc donum.

Adij dñm. et deprecat⁹ sum illum. et dixi. ex toto corde meo. Deus patrū meorū. et dñe misericordie. qui fecisti omnia verbo tuo. et sapia tua constituisti hominē. ut dominaret creature que a te facta est. et disponat seculum in sanctitate. et iustitia. et in directione animi iudicium agat. da mihi sedium tuarum assistricem sapiam. Et noli me reprobare a pueris tuis. quia ego seruus tuus. et filius ancille tue. homo infirmus. et exiguus tpe. minor ad intellectum iudicii. et legum. Et si quis erit consummatus inter filios hominum. si absit ei sapia tua. in nichilum reputabitur. Tu autē me elegisti regem populo tuo. et iudicem filiis tuis. et filiabus. dixisti edificare templum in monte sce habitationis tue. et in ciuitate tabernaculi tui. sacrificium. Sciens autem deus. quoniam sapia est hec cui inuidet. et assistrix operum tuorum. et scit. quid placitum sit oculis tuis. et quid directum in sermonibus tuis. Mitte illam de celis sanctis tuis. et a throno magnificentie tue. ut mecum sit. et mecum laboret. ut sciam quid acceptum sit apud te. Scit enim illa omnia. et intelligit. et deducet me opib; meis sobrie. et custodiet me in sua potentia. et erunt accepta opera mea. Et disponam populum tuum. et ero iudex principum meorum. Quos cum illa dederis michi de corde tuo. mittes eos in hanc domum tuam. Dixisti enim michi habitare me montem sanctum tuum. et in ciuitate habitationis tue altare. Et quia scio. quoniam nisi quis fuerit sapiens. non custodiet me. Corpus enim quod corrumpitur. aggrauat animam. et deprimit terrena mea inquisitio sensum multa cogitantem. Et difficile estimabimus que in terris sunt. et quod inuestigabile est inuenimus cum labore. Quis autem inquisiuit quis sensus tuus dederit. nisi tu dederis sapiam. et miseris spiritum sanctum tuum de altissimis. Et sic correcte sunt semite eorum qui in terris sunt. et quod placita sunt hominibus. Nam per sapiam salui facti sunt quotquot placuerunt tibi dñe ab initio.

Hic illum qui primus formatus est abs. pater orbis terre. cum solus esset creatus adduxit illum a lapsu suo. et dedit illi virtutem omnia. Abhinc ut resurrexit iniustus ira sua. per eam homicidio furibundus deprimit. per quam ad tempus terra cum aquis deletur. Iterum ipsam iustum gubernantem. In ligno exigua cogitatione contemnens. testificatus est confusionem. Item et gentilitatis malitia. cum sapia reprobatur. Sic non solum de malis hominibus. sapia liberauit. sed et pericula fugientes. per suos ipsos. ignis descendens in quinque illorum. quibus meritissimis nequitie sue magnitudo ignota fuit. Item per ipsa. et peregrinantes. inuestigabiles. ac memorandas. habuit ciuitas desertas. in testimonium per fructus terre arbores

nā. ⁊ nihil quo peccauerē nō lædere potuisset. Sapientes aut̄ hoc qui se obtinent. adolescentibus labitur. Ꝯ aut̄ plagā ut fiāt. nullā dedisse diē ⁊ ignoscere. ⁊ ostendit illi regnū dī. ⁊ dedit illi claritatē scīe. honestauit illum in labo. ⁊ complet labores illius. Ꝯ fraudē cōsiliatorū illum illexit. ⁊ honestum fecit illum. Custodiuit illum ⁊ inuenit. ⁊ aspexerunt illum. ⁊ irrisērunt illū. ⁊ derisū inter maledicos. ⁊ reuelauit secreta illius. ⁊ ostendit illi ut ameret. ⁊ doceret eum de terra iustos. Ꝯ honestum fecit illum. ⁊ dedit illi hereditatē. ⁊ dimisit illi benedictionē suā. Quoniam cum illo inuenit. ⁊ in nomine ei⁹ exaltabitur. ⁊ dedit illi claritatē ⁊ stolā. Audiant me qui diligunt illum. ⁊ qui vigilant ad iustificationes meas. ⁊ sicut sine querela iudicabor apud eos. ⁊ dicam. Replebo habitacula eorum. ut thesauros illorum impleam. Ecce non laboraui mihi tantum. sed omnibus exquirentibus disciplinam. Audite me filii sanctorum. ⁊ germinate quasi lilium germinans odorem. ⁊ quasi thus redolete. Date canticum laudis. benedicite dominum in omnibus operibus suis. Date magnificentiam nomini eius. ⁊ confitemini illi in confessione. ⁊ in laudibus labiorum. ⁊ in cithara. ⁊ in psalterio. Dicite hymnum. ⁊ in omnibus dicite. Quam magnificata sunt opera tua domine. nimis profunde facta sunt cogitationes tue. Vir insipiens non cognoscet. ⁊ stultus non intelliget hec. Impii sicut fenum germinauerunt. ⁊ florauerunt omnes qui operantur iniquitatem. ut intereant in seculum seculi. Tu autem altissimus es in eternum domine. Quoniam ecce inimici tui domine. quoniam ecce inimici tui peribunt. ⁊ dispergentur omnes qui operantur iniquitatem. Et exaltabit sicut unicornis cornu meum. ⁊ senectus mea in misericordia uberi. Et despexit oculus meus inimicos meos. ⁊ aduersum insurgentes in me malignantes audiet auris mea. Iustus ut palma florebit. sicut cedrus libani multiplicabitur. Plantati in domo domini. in atriis domus dei nostri florebunt. Adhuc multiplicabuntur in nutrimento pingues erunt. ⁊ bene patientes. ut annuncient quoniam rectus dominus deus meus. ⁊ non est iniquitas in eo.

XI

TOtum opus illorum in manibus prudentie. ⁊ fortitudo. ⁊ fortitudinis est. ⁊ non inhabitamus in loco desino. sic erimus cibus. Exterminabo de terra memoriam eorum. ⁊ nouissimum se uendicauerit. ⁊ inuocauerit te. dabitur ei aqua de petra altissima. ⁊ requies sine de lapide duro. ⁊ quod eis penas pessimi fuere inimici illorum. a defectione penis sui. Sed habundauerunt filii sceleratorum. ⁊ ei illis decedit. bibi actibus eius quam promisit. quod septimum flumen. humani sanguinis dedisti inimicis. Qui ex inuerecundia mirabuntur infantium consolatores. dedisti illis habundantiam aquarum inopinatam. offendens sitientes. quemadmodum tuos exaudiuerunt. ⁊ adflictionem illorum necauerunt. Cum enim temptati fuerunt. quamuis ex misericordia disciplinati sunt. scientes quemadmodum ex iudicio impii torquentur. Hos quidem tanquam patrem monendo probasti. illos autem tanquam durum regem existentes condemnasti. Absentes ⁊ presentes similiter tanquam. duplex eis illorum ac eorum tristitia. ⁊ gemitus ad memoria priorum. Cum enim dolentes per ea. quibus illis sceleratis agnouerunt. ⁊ admirati sunt deum. ⁊ infantes infantes erant. Irrationabilem infinitam eis. Quia eis inexplicabilem ⁊ piacularem de nefarium. insanie cuiusque natura fuit. Nō

O

Quam bonus ⁊ suauis ē dñe spūs tuus in nobis. ideo hec qui errauerunt paulatim. ⁊ per quibus peccauit. increpans. ⁊ admonens. ut relicta malitia credant in te dñe. Illos enim antiquos habitatores sce tue terre quos exhorruisti. quia abhominabilia ⁊ opera incantationum impia. ⁊ cerimonia nefanda. filiorum suorum necatores. sine miserationem. ⁊ de medio uiscerum hominum. ⁊ deuoratores sanguinis ameno sacramento de tua. ⁊ patrum parentes. duces manifestasti. ut dignam patre peregrinatione puerorum. ⁊ ē. ⁊ ē dñe qui eis dares locum penitentie. non ignorans quia malitiosa ē nata eorum. ⁊ malus malitia ipsorum. ⁊ cogitatio eorum non permutabitur in sempiternum. Semen enim erat maledictum ab initio. nec timuit aliquem. ut ideo dimiseris peccata illorum. Quis enim dicet ē quid fecisti. aut quis stabit ⁊ iudicium tuum. Aut quis te accusabit de gentibus iniquis hominibus. aut quis ⁊ imputabit tibi natum. perierunt quos tu fecisti. Nec ē alius dñe quam tu. cui cura ē omnium. ut ostendas quia non iniuste iudicium iudicasti. Neque rex neque tyrannus coram te

XII

XV

XVI

cmmantre laudes ⁊ ꝓsonabat aũr mone
mẽ̃ immoꝛ uoy. ⁊ flebil audiebatur pi
us plorat⁹ mbanũ. Enũ aũr pẽ̃ ſ mue ẽ
dñi affluẽ. ⁊ plimo hõ regi filia puſſue. ſi
mili. ꝙ ẽ uno nocte morꝛe moꝛtuoꝛ hebuit
inuicẽbiles. Nec eũ ab ſepelẽdo uim ſu
ſtinebam. qñ mo moꝛtuo ẽ ⁊ erat clarioꝛ
nam illoꝛ ex immanitate. De oĩb; eũ non
credentes ꝙ būſtina. ⁊ al pnũ fuit exitꝰ
nũ pnoꝛ ẽmoꝛ. ſuspendebat ꝙlin di ſe ex.
Cum eũ quietum ſilentiũ gnãt ſla ⁊ uoꝛ
uſuo uerſu medio ⁊ bꝛeꝛ: omipõ ſmo uũ
ſi celo regnãb; ſedẽb; dñe rebellaꝛe ꝛpme
dum exterminꝰ; ñã pſilium. gladi aũr in
ſimulatiõ ꝙũ tuũ petunt. ⁊ ſtant repleꝛ
omĩa mortuoꝛ ⁊ ſ; ad celũ attingebat ſtim
mitam. Time omnio uꝰ ſolnuoꝛ malo
rũ habuer illoꝝ. ⁊ mo rex ſupuenit. ⁊ ſpi
u. ⁊ ali alibi. pcep ſom uninꝛe ꝙ qua eis
ꝛmonſtrabat mozꝛ. uiſionẽ eis ⁊ illoꝝ
turbatiõ. he ꝓmonebant. ne inſeq; qñ ma
la ꝓuenirent. Tercio aũr ꝛ ⁊ hoc
ꝛpetiõ mozꝛ. ⁊ cõmotio mbꝛoꝛ fiũ ẽ mul
titudinis. ſ; nõ diu ꝓmanſit uanꝰ. ꝙnſ
eũ bõ ſine querela depoſuit ꝙ plio. ꝓcep
tumq; ſue ſanctũ. ⁊ ꝓmiſſiõ de
ꝓmonẽ allegauit. reſtitue me ⁊ ſuũ ꝓſtine
uatiõ. obtendens qñ mee ex ſimilitu me
aũr nubile nõ minuit corꝓ. nec armata
mẽ̃ne. ſ; tibo illum qui ſe uexabat ſub
iecit. uirtutiõ parentiũ. teſtãs omem oꝛdi
nem. Cum eam ad ꝛ ꝛcendiſſent ſ; ãtiſtitiũ
moꝛa. uiſum ⁊ amputatur ꝓpetum. ⁊ di
uiſit illam q̃ adhuc ducebat uitam. ꝓ
uiſe ẽ ꝓdentis quã ẽbeam uoꝛ erat oꝛdi ter
tiꝰ. ⁊ parentum magnalia. in quartuoꝛ
oꝛdinibꝰ lapidũ erant ſculpta. ⁊ magn
ficentia tua in dirademate capitis illiꝰ
erat ſcripta. Hi aũr hiſ celſit q̃ ⁊ ꝛtinua
bat. ⁊ hec tenuit. Erat aũr ſola ꝛpetiõ
ne ſufficiens.

Impius aũr uſq; in nouiſſimũ ſine miſ
ſu ſupuenit. ⁊ ꝓcepit eũ ⁊ ſtatu
ta illoꝝ. qñ ipi eum retuli ẽnt ut ſedu
ceret. ⁊ cum magna ſolli citudine ꝓmuliſ
ſent illoꝛ. ſequebantur illoꝝ pie aĩe. Ad
hos eũ aũr manꝰ bñꝛ lucẽ. ⁊ deplozã
te admonitiõ mozꝛtuoꝛ. Ala ẽ aſſiſ
ſtitiũ aggrauãte eũ ſtatu. ⁊ quoq; negãte
pcepta hec ꝛ ſuguntq; ꝓſequebantur
Duebat enim illoꝛ ad hunc fine digna
ne ꝛtinq; ⁊ hoꝛ que acciderãt omẽ memoꝛa
tõ ne mitte ſam. ut ea q̃ deꝛant ꝛtinq;
repleꝛ puncto. ⁊ ꝓ quo nunq; mundi
ſt manſuꝛet. illi aũr nouã mozꝛ inuen
rent. Omõ eũ ceteꝛa ad ſuũ gen ab
mino ꝓfugiebant. deſuetq; tunc ꝓpin
ur pñ ne cuſtodirentur illeſi. nã iam nubes a
ſtiti eoꝝ obũbrabat. ⁊ eraqua q̃ antea erat ẽ
mirabile apparuit. ⁊ mmare rubuꝛ uia ſine
impedimẽto. ⁊ cãpꝰ gnmanſ de pfundo mira
o. p quẽ omĩa nãq manſuꝛa. q̃ regebantur
nua manu. iudentes mirabilia ⁊ monſtra.
Tamquam eũ equo ꝛpetuꝰ. nãq agra ceul
ceuerunt. magnificentes te dñe qui liberaſ
ces. Omnes enim eramꝰ adhuc coꝛ q̃ in
uolutaꝛ illoꝝ ſol fuerãt. quidnã ꝓ pna
uone. ualuũ ceteꝝ ſtu muſcas ⁊ ypocrab;
ceruentauit fluuiꝰ mutatione ẽnãz. Nõ
uiſſime aũr uidẽ nouã ẽmã aũũ. cum
abeam ocupiſcentia. poſtulauer eſcaꝝ e
pulatiõ. ⁊ mulcentiũ eũ deſidiꝰ. aſcendit
ill b'mari ozꝛgometꝛ. ⁊ eranoꝛ; peruẽ
nb; ſupuenerunt. nõ ſine ill' que aũ ſol
erant arguũne p uũ fluuiũ. ⁊ uſte eũ
punebantur ⁊ ſuaq; nequitiã. Et eũ de ter
ſtabiliorẽ uiſpiratiõe miſimꝰ. Aliꝰ
quid ignoroq; nõ ꝛpiebant aduenie. Alij
aũr uoꝛ; haſpiroꝝ mꝛ magnũ accipiebãt
Et nõ ſolum hoc. ſ; ali quiſ reſpiraꝝ eoꝝ
illoꝝ. qñ mutꝰ ꝛpiebãt eũ eoq;. Ut ã
nimlenta recipiunt hoc. qm et dẽ uſi e
rant muſti. ſenſibiliq; affuer dolorib;.
Pauli ſunt aũr creature ſine ill' uſoꝛib; ui
ti. cum ſubeanteꝝ coꝛpꝰ eoꝝ tenebꝛe. un
quiſ; hoſtiꝰ ſui uindictã ꝛcebat. ⁊ ſe eũ
ſtenta diem ꝙdiũ ſũ mozꝛ equa
lnus ſoli ⁊ mutatur. ⁊ oꝛdo ſuꝰ ſonũ uſto
duit. Vñ ex iſtis ex ꝓpõ eoꝝ uſu poſ
ſũt ſha ẽ maquam ꝓcebantur. ⁊ quiq; e
nim naꝛamia miti manſuabãt. ⁊ quiſ
aqua ualebat ſup ſuã ꝛtutẽ. ⁊ aqua ex
tinguere nature obliuiſcebatur. Sic
me ẽdo exꝛpebãt. ⁊ alioꝝ nõ necnon
tunc ꝛmoꝝ eam bulamnũ nec diſſolue
bant illam q̃ ſuole diſſoluebatur ſigne
glaciꝝ uoꝛa eſcam. ⁊ nouiſſ eũ dñe ma
gnificentia ꝙlin tuũ. ⁊ benomẽ. nõ deſpe
ꝛnt in omne tpe. ⁊ moꝛ loco aſſiſtentiã eoꝝ.

Multoꝝ nob; ⁊ magnoꝝ plegẽ ꝙlis
ſuoꝝq; qui lecti ſunt illoꝛ ſupiemã
demonſtrantiã. in quib; oꝑet laudare ſtil
tocrina. ⁊ ſapiẽ ci. qui nõ ſolũ ꝓpe legẽtiꝝ
neceſſe ẽ ꝓuide. ſ; ⁊ oĩũq; poſſe ⁊ beatiꝝ
⁊ ſtudentiꝝ tocuſſimoꝝ fieri. Animꝰ nõ ſto
ꝙ quam ſe ampliꝰ dilatat ab diligentiam
lectiõis legẽ. ⁊ ꝓfectꝰ. ⁊ alioꝝ libꝛoꝝ qui
nob apiendib; nõ ẽ tradita ſunt. uolui
ꝓpe ſtudiũ aliq̃nd hoꝝ. ꝙ ad doctrinã ⁊ ſapi
entiam ꝓmẽ ut deſiderantiꝝ diſcẽtiꝝ
illoꝝ ꝓfectꝰ magꝝ magiſtꝝ ſtruxerunt. alio
ab legumꝰ uiam. ⁊ ſtruxerũt. hoꝝ q̃
uenerunt cum tumolente. ⁊ ꝛpentiõe.

studio lectionis facē. uenīā hr̄ē. Illic i
quib; uidēī. sectntes ymaginē sapiē. de
cerē multiz ypotecone. Nam defluent i
ha omnia. qn̄ manifestata fuīnt ad alīum lin
guam. Non solum aūt h; q; ipī lr̄es ypōe ce
tāq; librozā nō paruam hīt differēm. sn̄ aūt
se dūīr. Nam noctuno intestino anno. ipī h;
prolomeꝰ. cigens regni. postquam puerī
egyptum. tam multum ipe sibi scelē. m
ūdm libroz relatoz nō paruē ūs accipien de
deorne. Itaq; ionū in ecclīa plurīm. ipē a
liquēm adē diligentiam. habuerē nūpam
di istum librū. Ir multa uigilia attuli deter
nam usq; ad ipm. ad illa que adhuc duct
librum dire. illaq; quotidiane dūi mundi
discere quēadmodū oportet. ministrē mores
qui sm legem dī ppoluerunt uitam agēs

Incip̄ lib ecclīa

Omnis
Sapīa ab dō dē cum
illo fuit sp̄. ē. ei cum. h
renam mare. plume
guttas. dies seli que
eternitatem. Altitudinē ce
li latitudinē tre. profundum abyssi quis rīmē
ē. Sapiemā dī posteriē cnīa quis mueligā
uit. Prior oīm creata ē sapīa. intellēc pn
dentie a beuo. fons sapie ibi dī in eccliīs.
mandata illius mandatum eterna. Radix sapie
cui revelata ē. malitiaꝰ eius quis agnouit.
Disciplina sapie cui revelata ē. et malitia
ta. multiplicationē mgllie illi que intellēc
uī ē altissīm. Unus omnipotens rex potens. timen
dus nimis. sedens sup thronū illius. et dñans
dē. ipē creauit illam spū scō. uidit. et numerauit
mensus ē. et effudit illam sup omnia opa sua.
sup omēm carnē. Cum dono suo præbuit illam di
ligentib; se. Timor dñi gla. et gloria. et exul
tatio. et corona exultationis. Timor dñi delectabit cor
dabit letitiam. et gaudiū et longitudinē di
es. Timēs dñm bñ erit in nouissimis. et in die
defunctionis sue inuenīet gram. Initium eī bñdicere.
Dilexit eū honestabit. sapīa. qui aūt apprehēdit
illam dilexit eam. Principium. et medium sapie
timere dñm. et fidelib; creata est cū matrice
sua. et cū electis gentis hominū. Timor dñi fidē re
ligiosissime. Non erit iustificatio impij. impe
dimentum labiorū illius. Timens dñm non negli
get. Locum enim penitentie non habet. In
timēs dñm bñ erit. et in diebus defunctionis sue
benedicetur. Plenitudo sapie timere dñm. ple
nitudo fructuū illius. Omnē domū illius im
plebit generationibus. et receptaculis. et recep
cula eius adimplebit illi. Corona sapie timor dñi
replens pacē et salutē fructū. Ille uidit et dimi
mercuit eam. unusq; aūt fuit dū dī. Sed
intellectū prudentie sapientia apprehendit.
et tenentib; se exaltat. Radix sapie est
timere dñm. rami eius sī longeui. Iustificatio
ne timoris sapie est religiosissima. Exscin
dit aūt peccatores. sapīa. Timor dñi expellit
peccm. Nam qui sine timore ē. nō potest iu
stificari. Furoꝰ enim ad horam. et ille subi
to ulciscet. Usq; misus sustinebit patientē.
postea redditio iocundabitur. Homo sensatus
usq; ad tpe abscondet uba illi. Labia multoꝝ
enarrabunt sensū illius. Imbecillitas sapie
significatio est discipline. Exercitatio aūt peccā
tum dī. Filii sapientes sapientiā. Hec anīa
de ipsius illa erit. Sapīa enī disciplīa. uiuit
dñi. Et ep̄ bñplacita est illi. fides. mansuetu
do. adimplebit thesauros illi. Ne fiāt mer
tribuite timore dñi. ne accedatis ad illam du
plici corde. Ne fiāt hypocrita in conspectu hoīm. et
sit labiorū illius. Attende tibi ne for
te cadas. adducas aūt tue inhonorationē
reuelet dō. absconsa tua. in medio synago
ge eiciet te. cum accesseris malignus ad dñm.
et tua plenū fel et bolū. stultitia.

Fili accedens ad seruitutē dī sta iustitiā. et
timorē. et ipa tuā adtemptationē. Dispo
ne cor tuum. et sustine. inclina aurē tuā
et excipe uba intellectus. et ne festines in tpe ob
scuro. Sustine sustentationē dī. quoniam ei ad
here. sustine ut crescat in nouissimo uita tua.
Omne q; ē applicetur tibi excipe. in uolue
sustine. et humiliare ma patientia habe.
Quoniam in igne probat aurū. et argentū. hoīes
receptibiles. in camino humiliationis. Crede dō
et recipiet te. et dirige uiā tuā. et spa in illū.
Custodi timorē dī. et inueterare in illo
Custodi timorē illius et ueteraberis. Omnia quecq;
dō suscipies tibi. et in tristitia ei humilia
ne endure. Qui timent dñm credent illi. et non
euacuabitur merces eoꝝ. Qui timent dñm sperāt
bona. et in gaudium. et misericordiam. Respice filios
hominū. et intellege. quia nemo confusus est
sperans in dño. Quis mansit in mandatis ei. et derelictus est. Aut
quis inuocauit illum. et despexit eum. Quia
pius et misericors est dñs. et remittet in die tri
bulationis peccā. et protector est omnib; exquirenti
bus se in ueritate. Ue timido corde. et labiis dupli
cib; et manib; malefactoribus. et peccatori ingredienti
duabus uiis. Ue dissolutis q nō credunt dō. et
nō protegunt ideo. Ue his q perdiderunt sustinētiam
tam. quid facient cū uisitauerit illos. Qui timent dñm
mandata eius requirent. et quod placitum est illis operā
Qui timent dñm nō erubescent. et non derelinquent
illum. et q diligunt illum repleburnt lege ipī
illi. et qui diligunt eū replebuntur lege ipī

Qui timet dñm pbabit cor suū. & in conspectu illius sanctificabit uias suas. Qui timet dñm custodiunt mandata illi. & patiā habebit usq; ad inspectionē illi. Timorē dñi non egrediat nisi cū illo. & in tpe infirmitatis ne discedat ab illo. Sicut ē magnitudo illi. sic & misericordia illi. & secundū ē nobilitatē illi. sic & iudicium illi. Est qui callide agit. & malus habet. Est qui nequiter agit. & dormitat. Est qui desperat. & pigritatur. Est qui simulat se grauē. & plenus ē dolo. Est qui humiliat faciē suā. & fingit se surdū ad ignotū. Et si deficit a te sentiet malū. & impedit se ne delectet. Et si ministrat loquitur pauca. & circumspicit te quasi sciat te. Et si habet uires dormit plenus somno. & cognoscit eum omnis homo. Filius sapiēs erudit animā suā. & fructificabit ut oliua fructū suū. Filius sapiēs lętificabit patrē suū. & filius indisciplinatus in luctu erit matri suę. Filius sapiēs diues erit in domo patris sui. & qui placet matri suę in diebus suis. Filius sapiens erudit filios suos. & fructificabit ut uitis semen suum. Filius sapiens implebit animā patris sui. & non dormiet confusus in diebus suis. Filius sapiens lętificabit patrē suū. & filius stultus tristitia matri suę. Filius sapiens & timens dñm bene faciet. & in die iudicii habebit fiduciā. Et timens dñm bene faciet. & in die iudicii habebit fiduciā. Et timens dñm bene faciet. & in die iudicii habebit fiduciā. Et

V

Noli emulari in malignantibus neq; zelaueris facientes iniquitatem. Quoniam tanquam fenum velocius arescent et quemadmodum olera herbarum cito decident. Spera in domino et fac bonitatem et habita in terra et pascere in diuitijs eius. Delectare in domino et dabit tibi petitiones cordis tui. Revela domino viam tuam et spera in eo et ipse faciet. Et educet quasi lumen iustitiam tuam et judicium tuum tanquam meridianum. Subditus esto domino et ora eum. Noli emulari eum qui prosperatur in via sua in homine facienti iniquitates. Desine ab ira et derelinque furorem noli emulari ut malignetur quoniam malignantes exterminabuntur. Qui autem sustinent dominum ipsi hereditabunt terram. Adhuc enim modicum et non erit peccator et quæres locum eius et non invenies. Mansuetiores autem hereditabunt terram et delectabuntur in multitudine pacis. Considerabit peccator iustum et stridebit super eum dentibus suis. Dominus autem irridebit eum quia prospicit quod veniet dies eius. Gladium strinxerunt peccatores intenderunt arcum suum ut dejiciant inopem et egenum ut trucident rectos corde. Gladius eorum intret in corda ipsorum et arcus eorum confringatur. Melius est modicum justo quam divitiæ peccatorum multæ. Quia brachia peccatorum conterentur et confirmat justos dominus. Novit dominus dies immaculatorum et hereditas eorum in æternum erit. Non confundentur in tempore malo et in diebus famis saturabuntur. Quia peccatores peribunt et inimici domini statim ut honorificati exaltentur et deficientes in fumo deficient. Mutuabitur peccator et non solvet justus autem miserens tribuet. Quia benedicentes ei hereditabunt terram maledicentes autem ei interibunt. A domino gressus hominis dirigentur et viam eius volet. Cum ceciderit non collidetur quia dominus supponit manum eius. Puer fui etenim senui et non vidi justum derelictum nec semen eius quærens panem. Tota die miseretur et commodat et semen illius in benedictione erit. Declina a malo et fac bonum et habita in sæculum sæculi. Quia dominus judicium diligit et non derelinquet sanctos suos in æternum conservabuntur. Justi autem hereditabunt terram et inhabitabunt in sæculum sæculi super eam. Os justi meditabitur sapientiam et lingua eius loquetur judicium. Lex dei ipsius in corde ipsius et non supplantabuntur gressus eius. Observabit peccator justum et quærit mortificare eum. Dominus autem non derelinquet eum in manibus eius nec condemnabit eum cum judicatur. Expecta dominum et custodi viam eius et exaltabit te ut hereditate possideas terram. Cum perierint peccatores videbis non apparebit enim finis malignantium. Vidi impium superexaltatum et elevatum sicut cedros libani et transivi et ecce non erat et quæsivi locum eius et non est inventus. Custodi innocentiam et vide æquitatem quia sunt relinquiis homini pacifico. Iniquitates autem simul disperdentur reliquiæ impiorum interibunt. Salus autem justorum a domino qui protector est in tempore tribulationis. Et adjuvabit eos dominus et liberabit eos et eripiet eos a peccatoribus et salvos faciet eos quoniam speraverunt in eo.

VI

Domine ne in furore tuo arguas me neque in ira tua corripias me. Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi et confirmasti super me manum tuam. Non est sanitas in carne mea a facie irae tuæ non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum. Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum et sicut onus grave gravatæ sunt super me. Putruerunt et corruptæ sunt cicatrices meæ a facie insipientiæ meæ. Miser factus sum et curvatus sum usque in finem tota die contristabar. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus et non est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sum nimis rugiebam a gemitu cordis mei. Domine ante te omne desiderium meum et gemitus meus a te non est absconditus. Cor meum conturbatum est dereliquit me virtus mea et lumen oculorum meorum et ipsum non est mecum. Amici mei et proximi mei adversum me appropinquabunt et steterunt et qui juxta me erant de longe steterunt. Et vim faciebant qui quærebant animam meam et qui inquirebant mala mihi locuti sunt vanitates et dolos tota die meditabantur. Ego autem tanquam surdus non audiebam et sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo non audiens et non habens in ore suo redargutiones. Quoniam in te domine speravi tu exaudies me domine deus meus. Dixi nequando supergaudeant inimici mei mihi et dum commoventur pedes mei super me magna locuti sunt. Quoniam ego in flagella paratus sum et dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annuntiabo et cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei vivunt et confirmati sunt super me et multiplicati sunt qui oderunt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi quoniam sequebar bonitatem. Ne derelinquas me domine deus meus ne discesseris a me. Intende in adjutorium meum domine virtutis meæ salutis meæ.

VII

Domine deus meus in te speravi salvum me fac ex omnibus persequentibus me et libera me. Nequando rapiat ut leo animam meam dum est redimens neque est qui redimat neque est qui salvum faciat. Domine deus meus si feci istud si est iniquitas in manibus meis. Si retribui retribuentibus mihi mala decidam merito ab inimicis meis inanis. Persequatur inimicus animam meam et comprehendat et conculcet in terra vitam meam et gloriam meam in pulverem deducat. Exurge domine in ira tua et exaltare in finibus inimicorum meorum et exurge domine deus meus in præcepto quod mandasti et synagoga populorum circumdabit te et propter hanc in altum regredere. Dominus judicat populos judica me domine secundum justitiam meam et secundum innocentiam meam super me. Consumetur nequitia peccatorum et diriges justum scrutans corda et renes deus justus. Adjutorium meum a domino qui salvos facit rectos corde. Deus judex justus fortis et patiens numquid irascitur per singulos dies. Nisi conversi fueritis gladium suum vibrabit arcum suum tetendit et paravit illum. Et in eo paravit vasa mortis sagittas suas ardentibus effecit. Ecce parturiit injustitiam concepit dolorem et peperit iniquitatem. Lacum aperuit et effodit eum et incidit in foveam quam fecit. Convertetur dolor eius in caput eius et in verticem ipsius iniquitas eius descendet. Confitebor domino secundum justitiam eius et psallam nomini domini altissimi.

VIII

Domine dominus noster quam admirabile est nomen tuum in universa terra quoniam elevata est magnificentia tua super cælos. Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos ut destruas inimicum et ultorem. Quoniam videbo cælos tuos opera digitorum tuorum lunam et stellas quæ tu fundasti. Quid est homo quod memor es eius aut filius hominis quoniam visitas eum. Minuisti eum paulo minus ab angelis gloria et honore coronasti eum et constituisti eum super opera manuum tuarum. Omnia subjecisti sub pedibus eius oves et boves universas insuper et pecora campi. Volucres cæli et pisces maris qui perambulant semitas maris. Domine dominus noster quam admirabile est nomen tuum in universa terra.

ere mmm. Noli ee pusillanimis ala
nua. eo mre nec elemosinā nō despica
re. nec immalumidine numeri mei ve
spicari te. offerre me ō altissimo sus
pier munera mea. Non irridias homi. m
marumque aie. Est e qui humiliat re
spicias ēi respectu te. Noli amare mamū
abhinc fremitū in mamei filie sue ac.
Noli velle simus omis mdamū. affidiat
cum alijs nō t hū. Noli ihc ee mmulu
tudine plorū. nō rec ubi mma ora
re. nō obere. Labores opis. a vsticatēs
ab altissimo creatam. Nonne reputes in
mmalumidine indisciplinatos mentiri
re qui nō credidit. humilia valde spiri
tui. qm umbra erme impij igne
domat. Noli puniam mamei peccā. dif
ferra. in fres hūi. aut spūs. Noli di
ce amice sentata. hū. quam seruit er
numore di. Gri e veritas die illi se aut
Non lede fidē quam re mittunt. ne mem
bra ei amē aīe tue. Seruus sentat se ti
bi dilexit qi aīa tua. Non defraudes illi lib
tate. in mepe dēmque illum. Prodi e
sine. atende illic. si sint mihi a pone
ram ap te. filij. e sint crudi illo. a cura
illo. spuerna illoz. filie e sint sua
cap illaz. nō ostendas vlare faciē tuā
a illac. Tende filiā tuā a grande op fe
de. hoi sentato da illam. Quia er sic e
filia tua ne prodas illam. odibili nō cre
dita te mero cadat. Honora patrē tuū a
gemina matre tua ne obliscaris. Ce
nare apd ō pillac. nō fastidias a bone illic
quando ipi e. a quem filia tua tibi dim
sit adhorte illuc sedere. noli ingere ma
dibus tuis ante quā dicat tibi. manducā
ne. Honorabilis es nō dēmque. Honora dm ex tota aīa tua
honestet sacerdotes. a mundā te ab inimicis
dabit ge sinat in manib. a ibi primitias
purgatōis. ne negligentia purgare ea pri
mitias. Deus ō nobis. pugnat a placentia
fratribus offer deo munera tua. a pulm
tuum gratanter. ut sanctificat ppm nō
a sanctum tua. ea manu. a ospectu ōis
viuentis. Et mortuis nō phibe gratiā. nō
este plorantib. nō solatione. a cum lugē
tib. ambula. Nonne pigebat infirmare mēbra
tua. cubil enim maledicti firmabit. in
omnib. opib. tuis memorare nouissima. a
in aternū nō peccabis.

VIII

Non lunges ei hoīe potente ne forte in
cidas in manū illi. Non contendas ei viro
diuitem. ne forte ō possit tibi. Multa
enim pondus aurū. a argentū. cuius ani
mā ei trahunt. a dona. Non litiges cū lo
quente lingua. a non ignes ligna illius
lingua. Non scias hoi mendacio. ne male ō pge
re ma loquatur. Ne despicias hoīe. alterum se
apercato. fili mi pce ei. Quoniam ēm ex mercatu
none sum. ne spnas hoīe. multa senectus. re
cedit a nobis senectus. Noli enim ō mortuo mmi
ō mo gaudi. scias enim ex mortuis. a ingra
tudo nolum nemie. Ne despicias narrantis
phera sapientis. a improbare illoz ora. ab
ipsis enim discas intelligere. a ture magistros
fine sibila. Nonne prēcur narrato semo
a. a pi cui dicere. aperib. fuic. qm ab ipse di
scas intellectū. a ne sit necessitas dab. fili.
Non mendax in bonec peccas. a regnum
eog. a ne mentiaris flāma ignis peccato
rios. Ne ō sanctificet homo mollis. ne sedeas
qi usticatoz cū tuo. Noli seniare hoi fo
rtem te. q. si feceris ei qi potens fuit. Non spe
tue sup mentē tuā. q. si spoderis ei qi vita
tuam cognat. Nō nocebit tibi vultus. qm f
q. dignū d mentiat. Cum amico ne sis
inuta. ne forte gravet malo sua mens. p
se e p volumtē sua vadat. a simul cum
stultissimo illi pces. Cum sapiēte nō faciat ver
bum. a cum audaci nō eas in deserti. qm
qi mihi e ei cum fatuo ne gastiti hac nō
enī poterit diligere. a q ipse placeat. Coram
ciuibus ne facias obsidi. a inter qui dū pa
ter. Nō enī hoi cor. tui manifestabit. ne for
te inferat ē grum. a mortē tibi.

Non zelet mulierē sin nu. ne ostendat
se tibi malitiose docere tibi. Nec ho mu
lieri aie tue. ne mēdicare mihi pure tua
a fundare. Ne respicias mulierē multi
volam. ne forte miscat tibi laqueos illi. Cū
fabulatrice ne assideas. nec audias illam. ne
forte pcas mortifere illi. Virginē ne cō spi
cias. ne forte scandalizeris modestie illi.
Nō des fornicarie aīam tuā nullo. ne pdas
te hereditatem tuā. Noli circūspice in vias ciui
tatis. nec obernaueris in plateis illi. Vide sua
ē pulchra. mulierē conversa. a nō circūspicias
speciē alienā. Propter speciē mulieris multi pec
cauerūt. a in circūscentia ignis exardescit.
Cum alienā mulierē ne sedeas nō. nec ac
cumbas cū ea in cubitū. a nō altercis cū illa
mimō. ne forte declinet cor tuū illius. a
sanguine tuo labatur mystice. Ne derelin
quas amicū antiquū. nouus enī nō erit similis
illi. Vinū nouū amicus nouus. veterascet. a
suauiter bibes illud. Nō zelet gloriosū
pec peccatrix. nō enī scis q fundus sit illi sub
ipso. Nō placeat ē mimica mulieris. sedē
ejus ut sit. ab uxore nō placebit impio. Lon
ge abesto abhinc. a nō circūdes. a
nō suspicatus rumoē mortis. Et si ac
cesserit ad illum. nō omittas. ne forte in

ferar utrum tuã. Cõtione mozte seruo. qm̃ i
medio laqueoꝝ mg̃duerũ. ⁊sup tolennũ ar
ma ambulabiũ. Sedm̃ uirtutẽ tuã cane tra
pymnos. ⁊nam sapientib; ⁊prudentib; tem
plum uilti sint ẽ omne. ⁊in timore di sit ẽ glo
no. ⁊sensus ei ẽ cognitẽ di. ꝯic narrone tua
mpcepue altissim. ⁊manũ artificũ opa lau
dabit. ⁊hoc ꝙ pli ustapiã ẽ nome sui. misen
sa uũ sermoꝝ uerbũ. Terribil ẽ in cautate
sua bõ linguosis. ⁊mendaciũ in ulo suo odibi
l erit.

Vltor sapiens ndicabit plm suã. ⁊impiꝰ
et peccatꝰ terribil erit. Sedm̃ iudiciũ plm sic e
mundus ei. ⁊qui ueritat ẽ cumulꝰ. ⁊uelox bi
tantes in ea. Ꝑey insipiens ꝑder plm suũ. ⁊
numeratꝰ in tribunis ꝓsensũ prudentiũ. ⁊in
manu di potis hoc. ⁊sup mãẽ sen
le imponet honorẽ suũ. Omic iumẽta pymn
ne nemiẽ. ⁊mich agnis opib; mutus odibil
coram to ẽ ꝯtib; supbis. ⁊ execrabilis oĩ in
quantꝰ gemitꝰ. Ꝑ egritũ agente magnũ tuũ
ferent. ꝓ mutuatis ⁊mutuat. ⁊qui melius
⁊dulc uoloꝝ. Auaꝝ aũ mch ẽ sceleste. Quid
sup̃bit ⁊ra ⁊mus. Nich ẽ inquũ g̃ amare pe
cuniã. Hinc enim aĩã suã uenalẽ hr. qm̃ in
tis sua ydeat nemia sua. Omic potenti breuis
ura. Tangor plenꝰ gemitat medull. breuis lan
gore ꝑdit medicus. Die ⁊ nr hodie ẽ ⁊ cras
moriet. Cum enĩ mentur iõ. iracundiam ser
pentes. ⁊bestias. ⁊ũmes. ⁊mũ supbie hoĩs a
ptissimare ado. qm̃ ab eo qui hr illum recessit ẽ
ei. qm̃ mnũ peccatũ ẽ omic supbia. Ꝙ tenuit
illam adimplebunt maledicte. ⁊subuert e
os usq; in finẽ. Sedet ducũ supboꝝ destruit dꝰ.
⁊sedẽt fecit mites ꝓ eis. Radicat gentiũ supbo
rum arefecit ẽ. ⁊plantauit humiles ex pcis gẽ
tib; Terrã gentiũ euert dꝰ. ⁊pdidit eas usq; ad
fundamtũ. Arefecit eas ⁊disperdit illas. ⁊
cessare fecit memoriã eoꝝ a hoĩ. Perdit ẽ me
moriã supboꝝ. ⁊reliquit memoriã illi confu
sionis ẽ eternã hoĩb; supbis. qꝝ mandata nr
mulier. Sedm̃ hoĩũ honorabimur ⁊ q timet dñm
sedm̃ aũ ⁊ exhonorabitur q ꝑur mandata dñi
⁊medio fratrũ rectoꝝ illoꝝ inhonorat. ⁊qui ti
met dñm. et mouebit illi. Ola diuitum honorati
ora. ⁊pulpm mnoꝝ di ẽ. nd despice hoĩe. inꝑ
tupum. ⁊nõ magnificetur uirũ peccãte diuite
Magñ ẽ nr dey. ⁊potens ẽ honore. ⁊nõ ẽ ma
ior illo qui timet dñm. Seruus sensatꝰ liber fu
mit. uir prudens. ⁊disciplinat. nõ murmura
bit correptꝰ. insipiẽs nõ honorabitur. Noli te ex
tollẽ in faciendo opa tua. ⁊in tempe angustie.
Melior ẽ qui operatꝰ. ⁊habundat
omnib; quam qui glorior. ⁊egeat pane. fili
mi in mansuetudine tua aĩã tuã. ⁊da illi hono
rẽ ꝙ meretur. ⁊ peccatꝰ ne laẽ tua qui ut
ficibus. ⁊ te qui honorabit. ⁊honorificꝰ ãã
tua. ⁊qui glorabitur ꝓ despectũ. ⁊honorificꝰ su
um. ⁊ ẽ homo qui ex honorificatur ꝓ sublimi
tuam. Qui aũ glorat in paupte. quid magꝝ
in diuitis. ⁊qui glorat in sublimitate. paupte
ret eternam

Sapiens humiliabit animã suã. ⁊in medio magnatoꝝ. gloriabit ilium super
flon laudes nrũ nisi ꝓ sua. ⁊ nisi ꝓ hoĩe. n
nisi suo. Breuis ẽ in olantib; apis. ⁊nnũ
uolucris hr fructꝰ illius. ⁊nec illum ne gle
nos umquã. nec mdie honoriẽ sui exollant
qm̃ mirabilia opa altissimi soli. ⁊gloria. rab
sensa. ⁊inuisa opa illi. Multi reguli sedẽ
inhonos. ⁊inuisꝰ pcubuit diadema.
Multi potentes oppssi sunt ualde. ⁊gloi ẽ
dm sunt in manũ alteri. Ꝑ quam introgẽ
ne inuidẽ quicquã. ⁊ill introgũ
ne in pe nihil. Priusquã audias ne ꝓdias ubi
⁊in medio sermoꝝ ne admiꝛ loqui. De ea
q te nõ molestat ne irascẽ. ⁊in silentio pensi
num ne offendas. Fili ne in multis sine ceꝛ
tus. ⁊si diues filiꝰ nõ eris inimic adchero
ris ei sensit fuis nõ applicabit. ⁊nõ effugies
si pauperies. Ne laborem ⁊ festinat.
adolesc impi. ⁊tanto magis nõ humilia. Ne
hõ mare d' egressi reuocatione pius defunct
iurture. ⁊humane pupture. ⁊audisse dꝰ re
spexit illum in bono. ⁊erexit illum ab humilia
re ipi. ⁊exaltauit eũ ei. Et multi fuit ꝑdito
multi. ⁊honorauit dñs. bona. ⁊mala. uita
⁊mors. pupties. ⁊honestas. ab sunt. Dona
uis dꝰ permanet mihi. ⁊pserit illius successꝰ
bitur in tuũ. Ne quis laudet ꝓ
agnito. ⁊ẽ pars in ore illi. ⁊in o ei. n
uem requie in. ⁊mane mandauit ⁊ bene
mecũ ꝓlixe. ⁊nolit ꝓ me ꝓfer. ⁊relinquet
omia alii. ⁊ in nullo eo. ⁊nullo ⁊ negre
tu opa mea. Dicis ⁊nr ⁊ nr ne nesse. Ne mon
hoc magis ꝓcedas. ⁊de quib; no. ⁊ne
mi ex me. Facile ẽ in oculis di subito ho
nestare pupẽ. Bonedicto di in ore illi ⁊ fe
stinat. ⁊honore ualde ꝓcellit illi ⁊ruscꝰ
cat. Ne dicas quid ẽ in opue. ⁊ q ex
bi bona. Ne dicas sufficiens sum. ⁊quid ex ho
possimalos. ⁊in die bonoꝝ ne immemoꝛ fue
malos. ⁊in die malos. ne immemoꝛ fue bo
noꝝ. qm̃ facile ẽ coram to mdie obuiare
unicuiq; ꝓ uias suas. Minima hore oblino
nẽ fiat luxurie magne. ⁊finis hoĩs tenu
dies opũ illi. Ani mattẽ ne laudes hoĩe. ꝙ
qm̃ in filiis suis agnoscitur. Nõ omic, ho
nimẽ melueris ndemissã. Multe ẽ simu
lationis tolesi. Sunt ẽ eruntiant ꝓdicia
seruntiũ. ⁊sunt ꝓdie inducentur ꝓ tue eã. ⁊ur
cupiens malaqũ. sic ⁊ os supboꝝ. Et sicut ꝓ

vr. audens eslum pymm sm. Bona enī sm ala
nūrent mſidiamur. m eleemę ponęr macul.ā
Absamilla ma augeretur ugmę. ⁊ ab uno dolosō
augentur languię. hō uō peccāt. sanguim mſidi
amur. Attende tibi. apostolus sūb mat enī mala
ne forte mducat sup te sūb flammatiōne nppe
nūl. Admitte adre alienigenā. ⁊ subinter te ī
turbine. ⁊ alienabit te amicę ppię.

XV Sbiecęę suo au fęęę. ⁊ erit gā boę nas
multa. Bone estne usto. mmemę retribuō
ne magnā. Et si nā abnō. ⁊ dre alo. Non ē ei
bñ. equi alludunę ē mmaulię ⁊ elemosinā nō
dam. equi ⁊ alusim odio hē peccōrę. misſe
ē pententib. Da mām. ne suspiąę peccō
re. Et impue ⁊ peccatb; redder unctam.
ausbodiens ege male unctę. Da bono ⁊ nō
recepię peccōr. bñe bñi. nō debię impi
o. ⁊ sūbile ponęr illi dire: ne mipię potentē
ter fier. Nam duplicia mala mmemę mōib;
lōis. equi ⁊ alusim odio hē peccōrę. ⁊ impij
redder unctam. Nō agnoscetur iboię am
mę. nā ablondetur īmā mmē. ⁊ bonus
um mmica illi. misſima ⁊ malina illuię ag
nē ē amē. Non ēdag mimico tuo mēmū.
Sicut eū cruciū erugnat nequma illi. ⁊ si
hūliat vadat cū mę. abnę āūtuū. ⁊ ausbodi
te abillo. Non stmabę illum ponet. te. ⁊ sedat
ad dextām tuā. ne oūsię sedt mloco mo. ne
forte oūsię mlocū tuū. mquirat ascēdrā
nam. ⁊ mnouissimo ognoscę ūba mā. ⁊ si
smoub; meis stmulerę. Qui mlebrum ⁊
contritom adpenet pessio. ⁊ omōib; qui ap
propiant bestię. Sic ⁊ qui cōmittit eū uro
inquo. ⁊ obnoxiat ē impectię ei. Vna hom te
tū pmanebit. si aūt declinauię nō suppotab.
⁊ labuię suę mdulcat mmic. ⁊ morde suo
usq diabitur. ut subūtat. ⁊ mfouem. ⁊ no
ubię suę laēmatur mmic. ⁊ si mucrūt spę
nō tenabit sanguē. Si murrerint ē malā
muenię eam illuę pmorē. ⁊ oculię suę la
amat immic. ⁊ gē adiamus ag. si suffodiet p
lamę nas. Cap suū monebit ⁊ plander
mam. ⁊ multa sustinans gmurabit mal
tū suū. Qui ⁊ ręcię pięę mq̄nabitur. ab illa.
⁊ qui cōcaūt sup. ⁊ mduet supbiā.

XVI Pnōb sup se ⁊ ollam q̄ honestiorē se cōtat. ⁊
dicōn te ne seni suū. Quo ascēdet ma
tibi ad ollam. Quū enī ollerit ofringent.
Duet. mustę ego. ⁊ fremebit. pupp aūt leę.
mcebit. Si largmę fuit. assumet te. ⁊ si nō
huīo stinḡt te. Si hēt ouuet te. ⁊ euacua
bit te. spē nō dolebit sup te. Si nec̄i illi suę
supplantabit te. ⁊ subridens spē dabit. nar
mus ⁊ huā ⁊ dicet. quid op ē ei. Et ofundet te
mabię suis. donec te erinanet bis. ⁊ ē. ⁊
mnouissimo derideb te. Hūiliare tō ⁊ cōpūn
mā ei. Attende ne seducęę imultitudā hu
milięę. Nolī ē humilię msapiā qua. ne hūi
liāt mſultitudā seducęę. Adducet apostātē re
discedę. ⁊ qui cum magē te adducebat. Nec
plus sic ne mpingang. ⁊ ne longe sic abeo. Ne
ęę mobilionē. ne remanę ęę equis loqm ē
illo. ne credas mulię ūbię illuię. Ex multm
cum loquela tēptabit te. ⁊ subridens mitto
gabit te. ⁊ absondat tuis. ⁊ mmmę amm
illuis. ⁊ obnubat ūba ma. nō pareet de malm a
tō umalio. Cauę ē ⁊ attendē diligēr audītu
tuo. equi ei sūbūsione ma ambulas. Audi
enī nō illa ci mfopmo unde. ⁊ ugiabis ōi
um tua. Diligę dm. ⁊ mnoca eū mſilium tua.
Omē. aūl diligit sile ē. sic ⁊ hō pmū ē.
Omię caro ad sile ē. q̄ mgenet. ⁊ omnē hō silię
sm. allon abetur. Sic ōsēdet lup agno alienū.
sic pecōr usto. Quę cōcōrdia tō hōi ad dmō.
Aut q̄ pax hā dium adpupē. Venatio leōię
omię. mſemo. sic pascua sunt dumū pupē.
Et sicut abhōiatō ē supbo hūilmę. sic execratio
dimes pupp. Omes omō ofirmāt abanas.
hūmili. aūt eū cendit expēlunt ⁊ amos. Di
um decepto multi ręcupatores. locūt ē supba.
⁊ mſidiemēr illum. hūil decepē ē mſup ⁊ ar
gumt. locūt ē sentię. ⁊ nō ē dūt ei locię. Di
noę locūt ē rē tacitā. ⁊ ūbū illuę usq ad nu
bē pducent. pupp locūt ē ⁊ diamt. Quę ē
hię. Et si offendit. sūbūtent illū. Bona ē sulā
tu nō ē pecām mosā. ⁊ equissima pupne
more ipj. Cor hōię mutat sm ē illuię. sm
mona. sm ⁊ mala. Vestigū cor dię bōm ⁊ sm
ē bonū. difficile mutabę. ⁊ ei labore.

XVII Ear ur. qui nō ē lapsus ūbo ore suo. ⁊ si
ē simulār mſidiā tēptabit. Felix qui nō ha
buit. ad sm tristiā. ⁊ nō eyudit aspe sua. Viri
cupido ⁊ tenax sine mūe ē sulā. ⁊ hōi laudo
abequid aurū. Qui ateruat ex āīo suo. mstre
abuię ogētu. ⁊ mbsię illuię. Aut sapiā ab
Qui sibi nequā ē. cui alij bonus erit. ⁊ nō tenam
dabitur mbonę sue. Qui ⁊ mudet mch ē illo
nequā. Et si rēdamo ē malū illi. Et si bñfe
ār ignorabit. ⁊ nō ubonę sua. ⁊ mnouissimo
manifestabit malm sua. Nequā ē oculus
du. ⁊ aūtens faciē. ⁊ despiet aīā suā. ⁊ ingrata
bilię oculię cupidi. impię mequitatis. ⁊ nō
sm abinet. donec ofimet. avertat ęę aīā suā
Oculus malus ab mala. ⁊ nō sm abet panes
subigens. mſidiā erit. sī mīam suā. filis si
hēę bñe tenam. ⁊ dignas oblatōes offert.
Memor esto qm mors. nō tardat. ⁊ testm
seroz equa demonstratū ē ti. Testm ē hui
mundi. moriēr. Ar morte bñe annos
tuo. ⁊ sumos tuos exporgens da pupi. Ne
defraudes ab bono. ⁊ portiōa bonī tui
nō te ḡrāt. Nōne alię relinquet dolores ⁊
labores tuos. ⁊ dūsione sortis. da. accipe
⁊ mſidiā. Ar obitū tuū. equa sm.

qm̃ nō ē ap̃ inferos mnemone album. Omīs ar
bo sians fructū nequā. fiunt fructꝰ fructificā
marbone mala. Alia grāmur. alia decum
mur. sic gñatio carnis. sanguis. Alia finit
alia nascunt. Omīe op̃ corrumpibile infinit
definet. qui aliud opatur. dnr ei qđ. Et omīe
op̃ electū nullificabitur. q̃ opatur illud bonū
manet in illo. Beat⁹ vir qui misp̃ia sua mo
mordit. qui iniustitia in oculis suis non
fidit cognoscit scelus spectionis dī. Qui cogno
mat illius intelligit. inadens post illum qui
nos ligator. in vijs illius ostiens. qui respi
at p fenestras ei. in muris ei⁹ audiens. qui
respicit ad domū illi⁹ in parietib⁹ illi⁹ figen
pali. Statuet missilia sua ad mani illi. inq̃
cōmunt missila illi penū. Stamet filios su
os subregimine illius. subregimē illi⁹ mō
bium. progenies subregimine illi⁹ ifirmor
ingla ei requiescet.

XV

Ovium ei dñi timet illud. qui omnē
ē sustinet applinder illi. obumbrat il
li ps̃ mat̃ bonōficata. q̃ multiplicauit
suscepit illi. Exhibit illi pane intellec
tꝰ. aqua sapie salutare potabit illum
et firmabit illum nullo nō flectetur. nomē
bit illum. nō confundet. inimicabit illi ap
primos suos. Et in medio ecclie aperit os
illius. implebit illi spūs sapie et intellectꝰ
stolam glie induet illum. gaudiū et
exultationē obtinebit in illo. nomē e
ius hereditabit illum. hoīes stulti nō appon
dent illam. hoīes sensati obumbrabunt illa.
hoīes stulti nō intelligent illam. longe erit
ab elati superbia. dolo. viri mendacij nō erit
illius memores. et viri nequā non inuenient
illam. fastidium habebunt illius. disciplinā
bunt eam illi. Non dicet q dñi absq̃ eo
nō ne fecit. Non dicet ille me ipsum erra
nō enī necessē illi hoīes impij. Odit execra
bilē dñs. et exercitū odit deꝰ. nō erit impunabile
tum mendacijs illum. Deꝰ ab initio constituit hoīes.
reliquit illum in manu consilij sui. Adiecit
mandata et precepta sua. Si voluerit mandata
ea seruare. obseruabunt te. et imperpetuū fidē
placitam facere. Apposuit tibi aquā et ignē
ad q̃ voluerit porrige manū tuā. Ante hoīem
mors et vita. bonū et malū. q̃ placuerit ei dabit illi. O quā multa sapia dī
et fortis imperterrita. videns et sine intermis
sione. Oculi dñi ad mirabilia ei. et ipse agno
scit omnia opa hoīs. Nemini mandauit impie age
re. et nemini dedit spatiū peccandi
nō enī desiderat multitudine filiorū in
fidelium. et inutilium.

XVI

Ne letaueris in filijs impijs si multiplicā
tur. nec obletaueris sup illos. Si nō ē timor dñi
in illis. Non credas vite eorū. nec respicias
in labores eorū. Melior ē vnus timens dñm
quā mille filij impij. Et melius ē mori sine fi
lijs. quam relinquere filios impios. Abunde
sensato mlta narrabuntur patria. et tribꝰ impijs
deserentur. Oculata alia videt oculus mi.
et fortior horū audiunt aures mee. In medio
gentis peccatorū exardebit ignis. in gente in
credibili exardescet ira. Non exorabit gigas
p peccatis suis. audacia gigantes. q destruxit
suos confidentes sue virtutis. nō pepercit pe
grinantibus illorū. et reverendū ē illi superbia ver
bi illorū. Non misertꝰ ē illi gentis totā plebē
et vastantē se in iniquo peccatis. sicut cete
ra multa petulātē. qui egressus sunt de ter
ra sua et derelicti sūt. Si vnus fuisset cum cer
uicositate. mirū si fuisset impunis. Quia est misericordia et
ira. potens ē ad ignoscendū. et effundens ira. et mīa ē in aduersam. Si
correptio illi horis sit opus sua videbit. et si fugiet in impatia peccatorū. nō reputabi
tur mihi sufferentia. tanta omnē. Omīe mīa
secundū locū misericordie sue. et meritū operū suorū
iudicabit. Ne dicas. absconsus ero a deo. et de excelso
quis memorabitur mei. In populo magno nō agnoscar. Quid
ē enim anima mea in mīa creatura. Ecce
celum. et celi celorū. abyssus. et terra. et
q̃ mota sunt. mōtes. et colles. et fundamēta terre. Et
cum inspexerit illa dñs. et nimis contremuerit
et moueant hec. et timebunt omnes angeli
dñi. abillo. et hec illius quę meditatur. et
pectora quia nec oculi videbunt hoīs. Nam
plima opa illi⁹ sunt in abscondito. Et opa in
fine et q̃ nunciabit. Longe erit ostendere
aequitatem. et iudicium quis metietur. Quid enim est
testimonium. et iudicium mo
tum ante eos. Qui mouet orbē eo
mouebit

suam sicut illum. ⁊ vere qui ⁊ illi impiam ⁊ se ostendit illi. Unde sum dicit ⁊ pe deo illi. dedit illi posse eos q̄ sunt sp̄ ⁊ ñ. Postu rum mori illuc sp̄ omes cernit. ⁊ dicat ē he chaz ⁊ olanchū. Creatur ex pō adumbro site xp̄i. Consilii. ⁊ lingua. ⁊ oculos ⁊ aures ⁊ cor dedit illi erudiendi. ⁊ disciplina m rellere regendi illos. Creauit illi sua spē. sensu implent cor eor. ⁊ mala ⁊ hū offen dit illi. Posuit oculi xp̄i ex da ipōzo stende illi magnalia opū suoz. ⁊ nomi sāh antiq̄ collaudent. ⁊ gloriem immalulab illi. ut numbilia enarrent opa ei. Addi dit illi disciplinā. ⁊ legē vite eruditur il los. Testm̄ eñi ostituit ei illi. ⁊ iustificā tiones sua ostendit illi. magnalia ho nore ei audiri eum illoz. ⁊ honorē nos audiēt aures illoz. Ex dixit illis. Intendi te aboi magno. ⁊ mandauit illi unusq̄ p̄ximo suo. Ne illoz ambl̄ qui sit sp̄. nō claue absconse abscondit ipi. ⁊ inimicitiq; gentiū posuit rectore. ⁊ pares di sit sci sit manifesta. Ex omia opa illoz. audiun sōi mospeem di. ⁊ oculi ei sine intellectoe inspicientes mala eoz. Nō sunt abscon sa reati p̄ iniquitate eoz. ⁊ mēorare eo ñi mospeem di. Elemosina uiri quasi ci ipi. ⁊ gratiā hoīs q̄ pupillā q̄ habet. ⁊ p̄ exaltabit. ⁊ exurget ⁊ retribuet illis retributionē inuenit. ⁊ inuenit p̄ioz. ⁊ inter munitores pec̄ ñr. Penitentiā. aut deum mā iustifi cat. ⁊ sum aute penitentes saluāt. ⁊ tesli nant illi cōfitentes. Comitte ad dñm. ⁊ relinque pecā ma. scare an facie di. ⁊ mane offer munera. Et cito ad dñm. ⁊ ora abundantia ma ⁊ minue odio equi tatē. ⁊ agnosce ultimaq; media di. ⁊ am sare posside. ⁊ omtoic altissim di. ⁊ pre uate beli sei. ñ unq̄ tumbi ofessionē ib. Non temorent ⁊ laudēt nos mpiet. Ante mortē ofite a mortuo. q̄si nich ym ofitebr unq̄. Ante mortē ofite unq̄ ⁊ laud. Confitebr landab dñm. ⁊ glabert misericordiā illi Quam magna ⁊ mia di. ⁊ ppitatio illi ostendēt. Nec enim omia possūt ee nibāb. q̄m nō ē imortalis filius hoīs. Nō namq̄ ē malue placuer. Quis luc di sole. ⁊ hc deficer. Aut quid nequā exco gitauit exto. ⁊ sange. Et bārgentum. ⁊ aurē dimidiū celi tpe ospian. ⁊ oc hoīes ies ⁊ eius.

XVII Omnis mortalis. creatur ōia simul. Dñs solus iustificabit. ⁊ mer inter res mortalis. Quis iustificet opa illi. Qui enī iustificabit magnalia illi. ⁊ virtutē aut magnitudie ei. quis enumerabit. Et quis abscon. enarrare nīā ei. Non ē minuē nī. adiūc. nec ē inuēire magnalia dī. Cum oīm. aut hō tunc in cipit. ⁊ cum quieuit operabit. Quid ē hō eque grā illius. Et quib̄ lucē. aut quid ne quam illi. Nūc dierū hoīs. ut multū. c. an m. Quasi gutte aque. ⁊ arene. sic exigua. anni. in die eni. Propt hec patiens ē dñs mult. ⁊ effun dit sup eos misā suam. Videt p̄stigōnē cor dis illoz. q̄m mala ē. Et cognouit iudi cationē illoz. q̄m nequā ē. Ideo adimple uit ppitatōnē sua multis. ⁊ ostendit illis uiam ectrans. Misitio hoīs cū primū fu it. misā aut dī sup omes carnē. Cum mīa bit ⁊ dicet erudit q̄ putos gētes sunt. mise rator exaudiens doctrinā misitōis. ⁊ qui sollicitat mundū ē. fili misitōis nō dec q̄re lam. ⁊ omū dator ne dec ēternā ubi mali. Nō ne ardoīs refrigerabit roc. sic ⁊ ibi nō ne inuenit dator. Confitebr ee ubi sp̄ dator bonū. ⁊ mutuo eū hoīe misericors. Omnē agit inpiam. ⁊ dat in disciplinam. mise rator eius. Ab oculis. Ab inimicis p̄ misericor dia. ⁊ ab quā loquaris dilec. Ab langore abstine medicinā. ⁊ ab inimicis mitiga re ipm. ⁊ mospm di memento. p̄ma. ⁊ ab langore humilia te. ⁊ mitte misericordiā ostende quātam tuā. Non impedia ne orare sep. ⁊ nō uereris ire. ad infirmū misericordiam. qui mecū di mandet memi. In omnōe tua mā. ⁊ noli ee q̄ hō qui tēptat dm. Odiento ire malie obliuiōis. ⁊ tpe retributois mollamone tua oc. Odiento paupeiē inpe habundāt ce. ⁊ mercimoē paupeiē inopē dimittas. Amare ut. ab ee ipi inimbit tpe. ⁊ b ola recumbe mecū dī. Nō sapiens mor bi memor. ⁊ indoctus arcebr ab merito. Omis aut agnoscet sapiam. ⁊ imemor non dabit ofessionē. Con sam mūbi. ⁊ pi sapiens exper ⁊ intelle verunt utilitatē multā. ⁊ implorum ei pūbia multa. Post concupiscentias tu as nō eas. ⁊ abstine a uoluntate tua nō admit. Si p̄stes aīe tue concupiscentias ei. faciet te inguadū d̄ inimicas tuas. Ne oblec tes te murb. ut imadicie. arduas ē eni missio illoz. Ne fiāc mendicetis mor none exclamove. ⁊ nō ē ē ill misericors. ens eni miūd tue aīe. XLV

XVIII Opus ebrioz nō locupletabit. qui spnit modica paulat decidit. Vin ⁊ mulieres apostatare facit sapiens ⁊ arguens sensatos. ⁊ q̄ se iungit forn erit ⁊ erit nequā. ⁊ putredo ⁊ uermes he reditabunt illū. ⁊ exaltabit ⁊ efferet ⁊ repleb mal. ⁊ tollentur d̄ nūo aīa ei. Os ēdit uno. leuis

tenebr. ꝓpe. Os iusti ꝺr ustiā ore
sensū ei. Cōsumato timōis ōi sapiā. ꝛsen
sus. Non erubescunt qui nō ē sapiēc thome
ē nec insipiencia q̄ habundat in malo. nō ē
sensus q̄ habundat in iniusto. Scia sapiencie
ramq̄ mundo habundabit. ꝛ stulti illi sūt
sensu vre ymanet. Cor iusti ꝯsi uac. ꝛ sinistra
ꝛois sapiā nō reuelabit. Labia iusti q̄ sūt
iudicia sciet. i. utilia ꝺr ad se ꝺmer. Iudi
cia iniquitatis ꝛ ꝺsipiebat illi. ꝓ uel illud ꝓ
ꝺsum fuit. Narratio sancti q̄ sapiencia in
ma. nā in labijs sensus inuenietur ḡsū. Os
prudentis q̄ in celis. ꝛ stulti illi cogitabūt
mendacia sua. Timēs ꝺm exhumiliatus. sic
sanctus sapiā. ꝛ stulti insensati. in ea ambulia
ōbus. Compedes in pedib; stulti doctrina. ꝛ q̄
manus manuū sic manū doctrinā. sanctus
in stulticia ouetur uocē suā. ubi aūt sapien
tia mature ꝺbetur. Ornamēta aurea prude
ti doctrina. ꝛ q̄ bracchiale in brachio dextro
sic sanctus sancti. in omni ꝓmiū. ꝛ hō ꝺr olim
debet. q̄ potentes. Stulti abscondita respuent
in omni. ubi aūt erudit sonc stulti. Stultia
abhic auscultare ꝓhibi. ꝛ prudens q̄ labia a
amictu. Labia in prudentis sūt stulti narra
bunt. ubi aūt prudentia sancta ponēdabit.
non sanctoꝝ ꝛois illoꝝ. in corde sapientis
de illoꝝ. Dum maledicit ipse diabolus. male
dicat q̄ aūt sua. Sanctus consolabit aīa su
a. inuidi odietis. q̄ manebit odioc erit. tra
que sensus honorabitur.

Qui parcit uerbo suo custodit ē pięc. ꝛ loquit
sup afflictione illi. De fructu oris sui sapi
dit ē pięc. ꝛ omnes q̄ reuertit cum exultat ma
li. Confusio pcc ē ꝺ filio maledispersionis. in
filia aūt in dominatione sua. filia aūt pru
dens hereditabit uiru suu. nam q̄ ꝺsipat
ignominia sit genitori. ꝓpter aūt in sim
bra sua. abundabūt nō minorabunt. Abun
q̄ aūt in benedictione. Qui ita in uictu in
prudentia narratio. Flagella ꝛ doctrina in ōe
ope sapie. Os docti ornatus q̄ qui ogitationes
stulti. Os narrat ubi no attendens. q̄
qui exercet de mendacio q̄ genus sopnō. Cum
cogitatione stulto. in fine ducit quic ē hic
sup monuū plom. debitor ē uir ei. le supra
similē plom debitor ē sensu. Obediēs plom su
p monuū. qui reiecerit. Negligens ē negli
sima uia sup mortē sancti. Custos mentis sep
tē dieb. sanctus aūt impu. q̄ diec utre cor
Cum stultis ne multū loquaris. ꝛ ad insensa
to ne adiecias. Serua te ab illo ut nō mole
stū hic. nō cachinnauit impedit illi. Super
pōbit q̄ habit. q. illi aliud nom q̄ sancti. ha
bitū stale. ꝛ malū ferre stulti ē portare. q̄
hoc. imprudentis. sancti. sapiēs q̄ loquentis
ligneū colligenti. sanctus cū ore suo nō offen
detur. sic ꝛ os affirmatū mendacium ad alios
cogitūt seculari monili ꝺr. Ut mens nō deficia
bitur. Beati pales meretricis. ꝛ anima sine
impensa posita. ꝛ sancta uenit nō ymanebit. ꝛ
sic ꝛ os stulti in cogitatione stulta. ꝛ ipsius um
bras nō reuident sic ꝛ os prudēt in cogitatōe sa
pientie nō mentietur. sic ꝛ qui ꝓceptis ꝺi
ymanet ḡs. Pungit cecidit deiu consolatia
ꝛ qui pungit os ꝓbet ꝛ sensū. Os iusti lapide
mucolatilia deiecit illa. sic ꝛ qui ornatus ani
ce dissolutus amentiā. Ad amicū ꝛ si ꝓdigus
gladiū nō deficiet. Ut ē regalis ad mīc.
Ut si aquā ce uisc nō timeas. Ut ē rectus de
no exercito numo ꝛ impio. ꝛ superbia ꝛ mitis
reuelatio. ꝛ plaga dolosa. ꝛ in bic omib; et
fugiet amicic. fidē possidet cum primo in
pugnante illi. ut ꝛ in bic illi lateris. ꝛ in pe
tribulatōic illi ymane illi fidelis. ut ꝛ in bi
dicunt illuc cobis sio. Ad ignē cammi. na
pi ꝛ sum ignis maturus. sic ꝛ ad sanguē
maledicti ꝛ omnelic. ꝛ mine. Amici filii
mei nō confundas. ꝛ afflicte illi nō me ab
scondam. Ut si mala in cuncta pillum
sistinctu. Omic q̄ audiet cauebit se ab eo
Cuic dabit os meo auscultam. ꝛ sup labia
mea signaculum ferā. Ut ne cadam ab ip
sis. ꝛ lingua mea ꝺdit me.

XXII

Dne pat ꝛ dnator uite mee. ne ꝺrelinquas
me in cōsilio illoꝝ. nec sinas me cadē in mā
lam exēplū in nōe. Cuic supponere in cogita
tionibo flagella. ꝛ in cede in meo doctrinā sapi
entie. ut ignominiosis ꝺr nō parcat mi. ꝛ
nō ignoscant delictis illoꝝ. ne in ersatione ig
nominie mee. ꝛ multiplicent delicta mea
ꝓpter mea abundantia. ꝛ in dī in os ꝓpū abū
dantia. ꝛ gaudiū immisce mihi. Dne pat ꝛ dō
nator uite mee. ne ꝺrelinquas me in cogitatu illo
rū. Ꝓ stellantia seculoꝝ ne ꝺrelinquas me in
desiderio aure ame. Auferat ame uentꝰ, ꝛ rapi
at me. ꝛ aūt ꝺ aspiciat ne appendat
me. ꝛ alo ut ceciderim. ꝛ fremitu ne tradas
me. Doctrinam eius audite filij. ꝛ qui custodi
erit illam nō ꝺbet labijs suis. nec scandalu
zabit ꝺpib; nequissimis. ꝛ in aurem ne fu
a applicabitur peccō. ꝛ sapiēs. ꝛ maledicus
scandalizabit mille. ꝛ in nōi ei assue
scat os tuū. multe ē cuic milia. Notatio
nō ꝺi nōstri assidua. sore tuo. ꝛ noli ꝺ ꝛois
ne admiscearis. qui nō erit ymmor ab eis.
Sic enī cuic mitrogit assidue alnore nō
minuitur. sic oic unus ꝛ nō ans uitroa
peccō nō purgabitur. ꝛ ut multi unum
implebimur mictare. nec ꝺ discedet ab omo
illuic plaga. Ut si frustra murmur. ꝺcrēdi
illi sup ipm erit. ꝛ si dissimulauit delin
qr duplicat. Ut si murmur ammisit nō in
fructificabitur. ꝛ eplebimur ē retributōe oīs

XXIII

Ce commence le 4e chapitre [illegible]

illi. Et ~ alia loquela ñra mota. nō mutat
mbrantur iacob. Et enim amisi eos dubi
omia h̄ aut̄ēmur. ~ mslueñ nō ualuerūt
~ nēla plamose loquele nō affectat os mū.
Et omni mlla ūbum pecūm. Memo pñs
~ mñe nre. ~ in medio eñ magnatoꝝ ḡlūe
re fuēre obluctant̄. et dñs mōsperā illoꝝ
~ affligunt̄ne nra mfantat̄ imperiū punic
~ mabulles nō nata. ~ uīe natiuitatis nre
malodiant hō affuēr mūbie impijs. mōbꝰ
ogib; tuis nō ercudiet̄ur. Dius ḡtiā habundāt
mpecuniꝰ. ~ tuū adiuuat̄ uam ~ ydumēe
Ara cuius est ḡgmes ardent nō extingt̄. dñs
aliquā gluctat̄. Et hō nesc̄ mane cū ego su
o nō desinet. donec nicendat ḡnie. Hāc fa
mentio eis punic dulce. Non tangēbunt
mmsgrūene. uīs mfūe. Omīs hō qui mmi
timur lectū suū. ornēmenc aīa sua ~ dnoꝝ
Quis me uidet. ~ tenebre cūdant me. ~ pa
rietes cooperiēt me. ~ nō ēcūspiat me. qūe
uerꝝ. Delictoꝝ meoꝝ nō memābunt
altissim. ~ nō mirelli gra. qm̄ omīa uidet o
culus illi. qm̄ expellat ase timorē di. humil
mōt hōīs timoꝝ. ~ oculi hōīs mūtes illū. ~
nō cognoscunt qm̄ oculi dñi multo plus ful
dioreꝝ sē solem. ēcūspiantes oīa uias hōīs
~ pfundi abyssi. ~ hōīs corda intuentes tab
scondam̄ pter. Dnō eñ dī. in qua creatura
omīa sunt agnum. sue ~ pfectū respic
omīa. Hic implacēs cuncta mundabunt
qñ pullus equi fugabit. ~ ū nō spebit ap
bendent. ~ cēte dederūt omīb; eo q nō re
tulerūt timorē dī. Sic ~ mule oīs relinq̄t
mū suū. ~ stimulē hēdinē exulcrio ma
mmōīo. Primo eñ mlego altissim mi
rabilis fuit. ~ sb mū suū tetigit. tūc ladu
tio formicā. ~ reg alis mus filiꝰ stimur ~
h mecū adducetur. ~ mlis ei respuetur
Non tudent filiꝰ ei tribuet. ~ mm est
babim fructū. Derelinqt mm maledicti
memoriā illi. ~ dedecus illuc nō recibitur
~ agnoscit q ūltes sum. qm̄ mēb meis
quam timoꝝ dī. ~ mēb dulcedo qua respic
mmandante dñi. Et gra magna ē secun
dū fm. longitudo eñ dieꝝ assumet̄ur. abeo

XXIIII Sapia laudabit̄ filiꝰ sua. ~ in
honorabit̄. ~ in medio pp̄ui sui glabitur.
~ in ecclie altissimi aperiet os suū. ~ in cos
pt̄e uirtutis illi gla bitur. ~ in medio pli e
xaltabit̄. ~ implebit̄ in dne sūi glabit̄. ~ in mī
tudine electoꝝ hēbit laudē. ~ audit̄ uidē
me uidentes uidebit. Ego eructauit altissim
pdam. ~ p̄mogenita ante omīa creata. Ego
fecī ne cadat̄ in cordibus meis. ~ indeficiens
sicut nebula tegā omīa tua. Ego tabernā
culū meū in altissimis habui. ~ thronꝰ meꝰ in colūna nu
bis. Gyrū celi circuiui sola. ~ profundū abyssi
penetraui. ~ in fluctib; maris ambula
ui. ~ in omī terra steti. ~ in omī pplo. ~ in omī gē
te primatū hūi. ~ oīū excellentiā ~ subli
mitatē cordis. ꝑ uirtutē tulerā. Et in oīb;
requiē ēstiti. ~ in hēditate dñi morabor.
Tunc p̄cepit ~ dixit mihi. creatoꝝ oīū. ~ qui
creauit me. requieuit in tabnaculo mo.
~ dixit mihi. habita in iacob hēditare in
israel. ~ in electis meis mitte radices. Ab initio
~ ante secla creata sum. ~ usq ad futurū seclū
nō desinā. Et in habitatiōe sancta coram ipō ministra
ui. Et sic in sion firmata sum. ~ in requie
sanctam similit̄ requieui. ~ in hierlm potestas mea.
Et radicaui in populo honorificato. ~ in parte dī
mei hēditatis illius. ~ in plenitudine sanctoꝝ
detenno mea. Quasi cedrus exaltata
sum in libano. ~ sicut cupressus in monte syō.
Quasi palma exaltata sum in cadis. ~ sicut
plantatio rose in iericho. Quasi oliua spe
ciosa in campis. ~ sicut platanꝰ exaltata fui iux
aquā in plateis. Sic cynamomū ~ bal
samū aromatizans odorē dedi. Quasi
myrra electa dedi suauitatē odoris. Se
cundū storax. ~ galbanū. ~ ungula. ~ gutta.
~ sicut libani non transiui ut aperiam hēditatē
meā. ~ qui balsamū nō effudi. odor mꝰ.
Ego qui theretrum extendi ramos meos
~ ramus meus honoris ~ gre. Ego qui tanq̄ fruc
tificans suauitatē odoris. ~ flores mei fruc
tus honoris ~ honestatis. Ego mr pulchre
dilectois. ~ timoris. ~ agnitionis ~ sc̄e spei.
In me gra oīs uie ~ ueritatis. in me oīs spes
uite ~ morīs. Transite ad me oēs qui p
optatis me. ~ a generationib; meis ꝑplemini.
Spūs enim meus sup mel dulce. ~ hēditas mea sup
mel ~ fauum. Memoria mea in generatiōe sēculoꝝ
Qui edunt me adhuc esurient. ~ qui bibūt
me adhuc sitient. Qui audit me nō confun
detur. ~ qui operant in me nō peccabūt. Qui elu
cidant me uitā eternā habebunt. Hoc libr uite
~ testm altissimi. ~ agnitō ueritatis. Legē
mandauit moyses in possessione ultimā tri
bubus iacob. ~ iudicia mandata dñi
israel ad populū suū exaltare regē eccl̄ie sū
ciissimū. ut bene honorificet̄ sedens super
pinū. Qui implet̄ sicut phison sapiā. ~ sicut
tygris in diebus nouoꝝ. Qui adimplet̄ sicut eu
phrates sensū. ~ sicut iordanis in diebus
messis. ~ illustrat̄ sicut gen in die
uindemie. Qui procedit ut lucifer ante
faciem diei. ~ sicut stella matutina in me
die luminis. Qui splendet in templo dei
sicut iris effulgens in die nouitatis. ~ sicut
lilium effundens odorē. ~ quasi thus ardens
in diebus temporis. Qui ornatū stolē glie
induit. ~ perfectā fortitudinē. ~ induit
se uestimentis eternitatis. Cū honore
exaltabit cornua sua. ~ dabit ei dñs
benedictionē in sc̄is labiis suis. ~ exultabit
in conspectu altissimi. ~ sicut dies nouitatis
in diebus unigeniti sui. ~ oriet̄ur sicut lux
solis. ~ sic oriet̄ur in templo dei. ~ sicut
lucifer matutinus in medio nubis. ~ sicut
luna perfecta in diebus suis. ~ lux eius
sicut sol refulget. ~ sicut lucerna ardens
in diebus illuminationis. ~ sicut lampas
ardens in incensis ignis. ~ sicut uas auri
solidum ornatum omī lapide pciosō. ~ sicut
oliua fructificans. ~ sicut cupressus que
in nubibus exaltauit cacumen suum. ~ in
altitudine sua dedit uocē suam. ~ in
nubibus aquarum multarum. ~ sicut
cinamomum ~ balsamum aromatizans
odorē dedit. ~ sicut myrra electa dedit
suauitatē odoris. ~ in domibus meis
quasi cedrus exaltata sum. ~ quasi cu
pressus in montibus syon. ~ quasi
oliua speciosa in campis. ~ quasi platanus
exaltata sum iuxta aquā in plateis. ~
sicut cinamomum ~ balsamum aro
matizans odorē dedi. ~ quasi myrra
electa dedi suauitatē odoris. ~ quasi
galbanum onix ~ stacte. ~ sicut
libani non transiui ut aperiam hēditatē
meā. ~ qui balsamū nō effudi. odor mꝰ.
Ego qui theretrum extendi ramos meos
~ ramus meus honoris ~ gre. Ego qui tanq̄ fruc
tificans suauitatē odoris. ~ flores mei fruc
tus honoris ~ honestatis. Ego mr pulchre
dilectois. ~ timoris. ~ agnitionis ~ sc̄e spei.
In me gra oīs uie ~ ueritatis. in me oīs spes
uite ~ morīs. Transite ad me oēs qui p
optatis me. ~ a generationib; meis ꝑplemini.
Spūs enim meus sup mel dulce. ~ hēditas mea sup
mel ~ fauum. Memoria mea in generatiōe sēculoꝝ
Qui edunt me adhuc esurient. ~ qui bibūt
me adhuc sitient. Qui audit me nō confun
detur. ~ qui operant in me nō peccabūt. Qui elu
cidant me uitā eternā habebunt. Hoc libr uite
~ testm altissimi. ~ agnitō ueritatis. Legē
mandauit moyses in possessione ultimā tri
bubus iacob. ~ iudicia mandata dñi
israel ad populū suū exaltare regē eccl̄ie sū
ciissimū. ut bene honorificet̄ sedens super
pinū. Qui implet̄ sicut phison sapiā. ~ sicut
tygris in diebus nouoꝝ. Qui adimplet̄ sicut eu
phrates sensū. ~ sicut iordanis in diebus
messis. ~ illustrat̄ sicut gen in die
uindemie. Qui procedit ut lucifer ante
faciem diei. ~ sicut stella matutina in me
die luminis. Qui splendet in templo dei
sicut iris effulgens in die nouitatis. ~ sicut
lilium effundens odorē. ~ quasi thus ardens
in diebus temporis. Qui ornatū stolē glie
induit. ~ perfectā fortitudinē. ~ induit
se uestimentis eternitatis. Cū honore
exaltabit cornua sua. ~ dabit ei dñs
benedictionē in sc̄is labiis suis. ~ exultabit
in conspectu altissimi. ~ sicut dies nouitatis
in diebus unigeniti sui. ~ oriet̄ur sicut lux
solis. ~ sic oriet̄ur in templo dei. ~ sicut
lucifer matutinus in medio nubis. ~ sicut
luna perfecta in diebus suis. ~ lux eius
sicut sol refulget. ~ sicut lucerna ardens
in diebus illuminationis. ~ sicut lampas
ardens in incensis ignis. ~ sicut uas auri
solidum ornatum omī lapide pciosō. ~ sicut
oliua fructificans. ~ sicut cupressus que
in nubibus exaltauit cacumen suum. ~ in
altitudine sua dedit uocē suam. ~ in
nubibus aquarum multarum. ~ sicut
cinamomum ~ balsamum aromatizans
odorē dedit. ~ sicut myrra electa dedit
suauitatē odoris. ~ in domibus meis
quasi cedrus exaltata sum. ~ quasi cu
pressus in montibus syon. ~ quasi

XXIV

fuge ē in unguē abundāt. ⁊ fumꝰ mō ppm
quaut admare. qm doctrīa ēt amꝫ lucꝫ
nī illumīa oīb; ⁊ enarrabo illam ut;
ulongumepo. ⁊ ponā ribꝫ mīoīe ꝓpe ne
⁊ inspiām ē dōmentoꝫ. ⁊ illumīabo
ē sm̄ꝫ ꝰ dīm. Adhuc doctrīa ēt ꝓpīa
effundam. ⁊ relinquam illā ēuēdi. ꝙpīa.
nō desīā. ꝓpagare illoꝫ. ut meū scīa.
⁊ dēse qm̄ nō solum mi. laborau. sī oīb;
exquirētib; uīitatē.

XXV

Audi rib; plateā ē sm̄ meo. ⁊ que sunt
plam oīum tō ibēbi. Concordia frīm
ēnoꝫ ꝓmoꝫ. ⁊ mulīr ē ornamētū
Vtes sōe. odiū aīa mā. ⁊ aggrauꝫ ualde
aīe illoꝫ. ⁊ ꝙpe sīphū. ⁊ dūrē mē
nāē ⁊ sēnē sīnū ⁊ insēsatū. ⁊ inuen
uite ma nō ogītabi. ⁊ quom mulīer. in
senectute sua. Aīa spetiosū cū ītegrī
dieū. ⁊ pōne ogīosē ofiliū. Aīa ꝓpeno
si nequitiē sapīa. ⁊ gloīe mulier ⁊ ofiliū
Corona senū multa pua. ⁊ gla illoꝫ nnō
si. Noue uīsū pūbus ⁊ cordio magnifica
ui. ⁊ deceīt dīi mlīgua hōib; Hō qui
uocabit mīlīe. uigilāt ⁊ audēt subitē
sīde uīuētiꝫ. Beat qui habitat cū mulie
re sensatā. ⁊ qui lingua sua nō ē lapē.
⁊ qui nō fuit ingenuꝰ se. Beatꝫ qui
uīoīs amīcī uerū. ⁊ qui enarrat ui
sūā aurī audīenti. Quam magnꝰ qui
uenit sapīa. ⁊ sēa. Sī nō ē sup timentes
dīm. Timoꝫ dī sup oīa sē posuit. Beat
ui dēus ē hīē timētē dī. Qui tenet illi
us assimilabit. Timoꝫ dī uītā dilec
tōis ē. sibi aūt uītā adgluinabit ⁊ ē. Oīe
plaga sētīa cordis ē. ⁊ oīe malū
a nequitā mulīs ē. ⁊ oīe plagā. ⁊ nō
plagā ut debīt cordis. ⁊ oīe nequitā ⁊
nō ēsumā mulīs. Et oīe obductiōn o
diosū. ⁊ oīe. uindictā. ⁊ nō uindictā
inimīoꝫ. Non ē exp nequi sē mīe uolū
nō ē ira sē uom mulīs. Cū omnīb; leōi
⁊ draconi placabit. qua habitare cū mulīere
nequā. Tenuīa mulīs inuītū facīē ei
obprobriū. ubīsī sīnū ītīs ꝙpe. ⁊ qui sueī
ollendit sīnestra ꝓmoꝫ ei. ⁊ audiens
subsannabit mōrtē. Breuis ē oīs malīa sē
cordia mulīs. sētīa pessīa. cetꝫ sē illā.
delīnq̄ uenosīe subpedit. uetꝰ. sic
mulīr loquacis hōi quieto. Ne respicia
tīmulīs ꝓpīs. nō ingrīsē mulīrē in
ꝓpīa. Ofiliū ira. ⁊ ira sīne. ⁊ afflio
uīagra. Odīt si ꝓmatū uīr. sīa ē unꝰ
oluī sēs humile. ⁊ sīne ꝓtīo. ⁊ plagā
tīmīs mulīr nequ. Aūt obtulēs. ⁊ genu
ua tristitiā. mulīr que nō ītendit ut uī
ri sui. Imulīrē uerbū sēm ē pecti. ⁊ pul
uīs os magnū. Non dec aq̄ uīe cyuīl. nec

XXVI

Mulieris bone beāt uīr nūe ei. ⁊ annoꝫ ui
ꝙ duplex. Odīt sonꝰ obloquēs uerū si
lentiū uīe illī exhalabīt ⁊ pare ꝓplēbit
ꝙ bona. mulīr bona. mīe sua uīrtutē oī.
dabīt uīo ꝓtīs suis bonīb. Omnīq; aūt ⁊ pau
pis ualentī. ⁊ ꝙpe mulīr illoꝫ hylarabit. A
mīb; timuit cor meū. ⁊ mīes sanctē men me
mue. Delectauīa animā. ⁊ collectē; ꝓpi. ⁊
calūpniā ītuet. sī mosē oīa ḡīna. Dolor
cordis ītus mulīr ꝙtorqꝫ. ⁊ mulīere re
tropa. flagellum lingue oīb; cōmī. Sicut
bōū iugū q̄ mouet ita ⁊ mulierē nequā. Q̄
tenet illam q̄si apphēdit scorpionē. Mulīr e
brosa ira magna. ⁊ ignomīa. ⁊ turpitudo
illī nō deerit. Formatio mulīs in tribu
latiōe oculoꝫ. ⁊ palpebre illī agnoscēt.
ꝓlius nō ītrante se firma cultodiā. ne ī
uenta occasione abutatur se. Ab oī inuētiō
na oculis caue. ⁊ ne mirare si te neglexerit.
Sitē maroꝫ sitiens ab fonte q̄ apiet. ⁊ abo
ī aq̄ ꝓxima bibet. ⁊ ō omē ꝓtīs sedebit. ⁊ ō ōe
sagittarū apiet pharetrā. tonec defīnat.
Oīa mulīs sedule dēcernēs uīrū suū. ⁊ os
sa illī ꝓpīguabit. Disciplina illī dat dī.
mulīr sensatā. ⁊ ḡnā. nō ē imitatio eru
dire aīe. Oīa sē ḡīa. mulīr sēa. ⁊ pudorata.
Omīq; aūt gratīa. nō ē digna ornatus
aīe. Sicut sol ortus mundo altissimꝰ dī
sic mulīs bīi spēs. ornatꝰ uītis ei. ⁊ ue
ut splendens sē ornatꝰ labrū sēm. ⁊ spēs ina
ri. sē ornatꝰ stabilis. Columne aureꝰ sē base
argētea. ⁊ pedes firmꝰ. sē plantæ stabil
mulīs. sīmilīter ornata sē pretium solidum.
⁊ magnum dī mente mulieris sēe. Indus
bi offensū ē uīr mei. ⁊ nō ītelligēs ne
aduenīa. ⁊ uīr uillatꝰ. deficiēte ꝓpīa.
⁊ uīr sensatꝰ. ꝓpter ⁊ ēgrauabitur anīa
ta ad pectē. de pauꝰ cum ad uēpbēd.
Due spēs difficiles ⁊ ꝓtulose in aparatu ē
Difficile ornatur negotiator. negligens
a. nō iustificabīr caupo a peccīs labiorū.

XXVII

Pupe nopiam multi delitiscūt. ⁊ qui
ne locupletem aūt oculū fugiūt. Sīm
modo aguīme lapidū poluis figitur sic
uīe medīa uēdentis. ⁊ ꝓpter. angustia
bit pecte. ꝓtēdet ei tolerāre detrectū. Si ñ
mouere bīi remīs te nītitur. tuo sub
ūtetur dēm tua. Simpulsus cribri remā
nebit puluis. sic apta hōis cogitatio
illī. Vasa ulus ꝓbat fornax. ⁊ hōies ten
tatio tribulatiōis. Sicut custodia de
ligno ostēdit fructū illī. sic ubū cogi
tatu cordis hōis. Ab hmone nō collaudes

mrū. ꝙ enim rōpinꝰ ē hōīb. ꝙ sequane ⁊ mā
applūdet illam. ⁊ mduc ꝙ ꝑ̄ poterē homīes. Se
ubūdia. nam en ⁊ pregen te usēpīnū. ⁊ mdu
e aguttōis mucnet fir mamū. volanlia ad
filiꝫ filia auemunt. ⁊ mūc ad eos ꝙ opmur illā
rēūterur leo uenatiꝰ mſidiatur ſp. sic peccā o
pmnb; mētatēs. hō ſicut ſcō mſapīa mar
ſicut ſol. nō ſmulue ſicut luna ⁊mutatur. ⁊n
medio ſenlatoꝝ fua ubū tpi. ⁊n medio aut eo
grauantū affligamꝫ eſto. Narrauo peramū od
oſa. ⁊mſuc illoꝝ ⁊n delectu peccā. Sequela mul
tū utuit. hoīrpulatōe. capiū ſtamen. ⁊ mr
uēnna ꝙ obnubulo aueū. ſſtulto ſanguꝫ ī
nus ſuꝫbeꝝ. ⁊ maledicto illoꝝ audiſ gemuꝫ
Q. demdar archana amici. ꝑter fidē. nō m
nemer amici ad aūs ſuū. Diligo ꝓximū ⁊ uī
ge fidē cū illo. Q. ſi demdauīe abſcondſa illi
nō ꝓſequeris ꝑ eum. Sicut ē hō qui pdit am
cū ſuū. Sic qui pdit amicitiā. ꝓximū. Si ſiē
q̄ dimittit aſte ꝝ mānu ſua. sic reliquiſt ꝓxi
mū tuū. ⁊nō eum capies. Nō illum ſequanꝫ
qui longe abeſt. effugit ē qui aīa ꝝ acqueo
qui mūnam ē aīa ei. ⁊ūlt eū nō poſſ colligere
Si maledicti ē occidere. timidare aūt
amici mſtia. deſpmo ē. sic mſidiē. Inimīc
oculo fubnatur inqua. ⁊nō eū abiacet. ⁊no
ſpretu oſoꝝ uoꝝ. odiſcabit oſ ſuū. ⁊ſi ſer
mones mos amicabunt. ſſoueſſime aūt ꝓ
ūter oſ ſuū. ⁊mūbie tuꝰ dabit ſcandalū. Qui
ta auditu nō exequam ei. ⁊ odiet illū. Q.
malū mutuꝰ lapidē ſr̄ cap ei order. ⁊ plagꝫ
doloſa dunder uulnia. Sr qui ſpuerm fodiet ī
illam dender. ⁊ q̄ ſtanur lapidē ꝑmo offen
der meo. Q. laqueū ally ponet pibit mllo.
ſtacem nequiſſimū oſſtuū ſr̄ ipm deuoluēt.
nō agnoſcet uñ cueiat illi. ⁊ſtulcio ꝛnpp
ū ſuplexꝫ ⁊mchetꝫ. ſicut leo mſidiabit illi
laqueo ꝓbuunt qui obleeuntur eiū ſoꝝ. to
los aūt ꝙſimer illoc mī quā moꝛiamur. ⁊n
ſimoꝝ. unuq; exeeabilia. ⁊mur peccoꝝ on
neꝫ erūt illoꝝ. Q. uindicauꝫ uult ad uuēt
er unūetum. ⁊ peccā illi ſuamꝫ ſuadun

Q Amque ꝓlio uo nocentu re. nē tepeam
a ꝑ peccā ſoluent. hō bō refuat uū. ⁊a
dō ſpur medelam. ⁊ubole ſilē ⁊ nō bē mīā.
⁊ō peccē ſuꝫ depeabunt dūi. ꝙ dū caro ſr̄
refuat utm. ꝙpnatyonē pemr ads. Qui
eyombur ꝑdelectꝫ illi. Oēmes nouiſſimoꝝ
odiſne immicam. Labundo ē ⁊ mors ⁊m
net ⁊manducꝫ. Oēmēne unoꝛē dī. nō
uiſtumꝫ primo. Oēmēne reſtī aiuſſim.
deſpue ignoīmiā ꝑmm. Abſtinet ee alue
⁊mmicꝫ peccā. hō cū uiamb mendet u
nē. ⁊mr peccoꝝ turbabr amicoꝫ. ⁊n medio
pacē hūāī mutuꝫ ummicā. Sedm ē lin
gua ſilue. sic ignis exardeſcit. ⁊ uirtutē
hōīs ſic illi maledicta erit. ⁊ ſiliā ſuam

equitabit uñ ſuā. Certū eſtimatū mendō
gnūē. ⁊luꝫ feſtinans effunder ſanguīē. ⁊
lingua tenūtoſa adducet mortē. Si ſtulta
uñ q̄ ignis exardebit. ⁊ſi cupiene ſr̄ illā
extinguetur. ⁊mm; erore ꝓfectamur ſu
ſurro. ⁊ bilinguis maledicꝰ multoꝝ ē tur
bat pacē hūīoꝝ. ⁊lingua ītā multoꝝ mmour
⁊ alpſin illoꝝ. ꝙpter ingentē. Cuuiroꝝ nu
mer diuitum deſtruet. ⁊ tom os magiatoꝝ
offodit. ⁊ uirtutes ꝓpꝛoꝝ acuit. ⁊ gō femē
diſſolutꝰ. lingua ītā mlieꝝ fortes euē.
⁊ pauat illas d̄ laboꝛib; ſuis. Q. ſpuet illā
nō hēbt requiē. nec hēbit amicū neqs re
quieſcet. Flagelli plaga huorē facit. pla
gaūf lingue ꝛnmur oſſa. Multi ecidēr
more gladij. ſ; nō sic q̄ mlier plangūt
ſuā. Beat qui ter ē ⁊ lingua nequā. qui
nunqua illi nō tradit. ⁊ qui nō aſſo
ciabit ei. ⁊ mmicabit illi nō dī ligati
jugum enī illi ingū ferreū ē. ⁊ mcatū
illuc ⁊ mcātū ereū ē. Mors illuc mors
nequiſſima. ⁊ mtl̄ pēs mferne. quā illa.
⁊ſeuerauit a illi nō ꝓmebet ſi obumebit
uiae mulioꝝ. mſſāma ſua nō obuiabit in
Q. rēmequam dūi. medetur millam. ⁊ey
arrebit mille. ⁊ nō extinguetur. ⁊ mmit
tetur mille qi leo. ⁊qi parū leder illoc. Se
pi amicꝫ tuaꝫ ꝓmo. ⁊ndi audere lingua
nequā. ⁊ea nō fiducto hostiā. ⁊ seme amb
tuꝫ. darrū tuū. ⁊ angenū tuū ossa. ⁊ubie
tuꝫ fiducto ſtuterū. ⁊ frenꝫ oꝛ tuo mette.
⁊ande ne ſcire labuꝛis ⁊lingua. ⁊ dā
mo ſpectu mmicoꝝ mſidiatuū ē. ⁊ſit cau
tuꝫ uſanabil̄ ⁊mozē.

XVIII

O Vi ſicut mīā fenestatur ꝓmo ſuo. ⁊ qui
dualer manū. mandata ſuaꝝ ſeruare
ꝓmo mpe nr̄ūtuꝫ illi. ⁊ uerꝫ redde
ꝓmo mpe ſuo. Confirma ubū ⁊ fidēlia
ge. ad illo ⁊ mouū tpe muenīē. q. ē neceſſū
eſt. Multi quid q̄ mmentūe. ⁊ ꝓmuerūt
terū. ⁊ ꝓtuerūt maleſtiā. hī q̄ ſe admue
runt. Donec acquiāt oſculū mittur. manū dun
uꝫ. ⁊ mmiſſ ſōbꝰ hūiliatur uoꝛ ſuā. ⁊n
tpe rebūtiōis poſtulabur ūpē. ⁊ loquetur
illa tecū. ⁊ murmuratōis. ⁊pē caulabit
Si aūt ꝓuīe redde. ⁊ illatur ſolde. ⁊ne rep
der dmi ei. ⁊ oyumbur illud. q̄ mutandō
nō. Sm aūt ſcrutabit illum peccā a ſua
⁊ poſſidebit illū mmicū ſuū. ⁊ mtū
maledicta redder illi. ⁊ honoꝛe ⁊ diuīs
redder illi grumeliā. Multi nō ſi ut ſpes
nō ſeruāt ſunt. ſi ſimubus ſuis mmicēt.
Veritū ſr̄ bilinē nō ſcmoꝝ eſto. ⁊ pbleuno
ſima nō mubus illū. ⁊ꝑ mandata illu
me pupē. ⁊ꝑ mopūm ei ne bmittat. qui
naciū. ⁊ꝑ peccā ꝓ ſtum. ⁊mtā. ⁊ſi
abſcondiꝫ illam ſub lapide ingnoīe. ⁊

ne thesaurū mīoꝝ pcul̄um. ꝓbrū ē
mag̃ quā aurū. Conclude elemosinā in
sinu pauꝑis. & pte ombr abomī malo. Ele
mosina um quasi signaculū ai ip̄ī. ꝯgrām
hoīs. quasi pupillam oculi seruabit. ꝓsten̄ resur
get ꝯrēbuit illuc retribuōnē. unusq; m
pur illoꝝ. Sup sanum poronę. ꝯ lancea
am adūlū animaū tuū pugnabūt. vīs bo
nuꝫ fidē finat primo suo. ꝯ qm̄ poīdie obu
sionē ālunquit ē grām. ꝯ benīllone ne
obliuiscaris. dedit eū ꝓ te aīā suā. ꝓ ep
missore fugax peccō. ꝯ mundū. bona rep
mittenꝫ à se scribūt peccō. ꝯ ingrat sensu
ālunquit lib̄alē se. ꝯ repmitur de p
primo suo. ꝯ am poīdit reuerēnā relinq
tur abeo. ꝓ epmissio nequissima multoꝝ
peccāt diligenter. ꝯ omonitur illoꝝ qui flue
nuꝫ marīs. ꝯ ubi poterunꝫ gyrinī mā
ne simī ꝯ magnī sunt ꝯ grādi. ab eme. ꝓ
cepta. ꝯ ansgressi mandata dñi mode
rāmissionē nequā. ꝯ qui conantur mul
ti agē moder mundiciam. ꝓ ecipe pri
mū. ꝓ murmur tuū. ꝯ tarende ē ne mādu
mutuū iure hoīs aq̃ ꝯ nunc. nostrūq. ꝯ
dñm progenī murmurādē. Melior ē nec
ē pauꝑis. ꝯ subtegmine asser. q̃ epule
splendido ꝛ pegre sine tumultu. ꝯ hum
mū p magno placent ē. ꝯ ꝛ pānū pegrino
tōē nō audiat ē. ꝯ uīa nec hospitandi de
dome ū domo. ꝯ ū hospitabitur nō fidum
aliaget nec aperiet oc. hospitabit ꝯ pascet
ꝯ portabit ingētuꝫ. ꝯ adh̄ anam auēter
tenuī hospoc ꝯ ona mīsi. ꝯ q̃ unanimis bē
abs cede. ꝯ ē ubiq; honōiē. ꝯ mutoꝝ mōꝝ
necessitudine dom̄ mee hospitio ū fēt ē
fēt. Simul ab hoī bīm censū. ꝯ ereptio de
ū ꝛ ꝓpīū fenātoꝝ.

Qui diligit filiū suū. assiduē ill̄ fla
gella: ut leret ūn oultissimo suo. ꝯ
nō pelpet ꝓximoꝝ oīa. Qui doc filiū suū.
laudabit̄ in illo. ꝯ medio domesticoꝝ
illo glōrī. Qui docet filiū suū medium inī
micis inuidebit. ꝯ medio numeroꝝ gl̄ābit̄
illo. Moriuus ē pat illi. ꝯ qui nō ē mortuꝰ
sibi. quasi enī relinq̃t ꝑ se simile sui. ꝯ qui
vesc ē illo. mobitus suo nō ē cōfusus. ꝯ
obiuit ē eorum murmure. ꝓ elequū ē de
fenset dom̄ ē animoꝝ. ꝯ ut eꝛ reddentē
grām. ꝓ fili filioꝝ colleggabit̄ multitū
sua. ꝯ sup emes uoce turbabunt̄ uisc ei
Iqui mdomit cū dr dñs. ꝯ fili remit
tite uacāt peccō. Laeta filiū ꝯ pauenti
te fuit: lude ad eo ꝯ illudet̄ ei. Ne do
ndaꝫ illi ꝯ ne doleas. ꝯ amoultissimo obstrep
sceris temere nu. Non dēs illi potestē mutue
tua. nō despiat augustū illi. Curua mei
ei mutuetur. ꝯ unde lari illi dū sanc

ti ne forte mdurer. ꝯ nō certat ē. ꝯ ert ē dolet ille
fuos filiū suū. ꝯ quare mullo. ne murmurādē
illuꝫ offendaꝫ. Melior ē pup sui ꝯ fame uerb
quam diues mbercillus. ꝯ Magellanuꝫ matua
salue ale insānire ustimo. Et melior ē omī
auro. ꝯ argento. ꝯ ex naludū qui ē cēsue ūnē.
non ē censue sup censū salute corpis. ꝯ nō ē
oblectatio sup cordis grauedū. Melior ē mor
qui uita amara. ꝯ requies eius qui langor
pseuerans. Bona ablegatio mone clausis
qui apposuerunt epulas. eū posite sepulchris
Qd̄ pdest luctus ydolo. Nec cū manducor
nec obumbr sue q̃ effugi nr abnō. ꝯ portaꝫ
mercēde mquinauis. uidens oculus. ꝯ gemi
scens. sue spado oplectens uirginē. ꝯ suspirans.
Multitudo nōn dēs aīe sue. nō affligas temer
ipm mosilio tuo. Joan dulcis uxōis ē u
tis hōis. ꝯ thesaurū sine detrect̄ēt̄ frūgi. ꝯ ey
ultimo um ē longeuus. Misere aīe tue
placere dō. ꝯ anē. ꝯ ogēs eoꝝ tuū mlētare
ei. ꝯ tum ā longe expelle ate. Mulieꝛ ē occi
dit ipsa. ꝯ nō ē uirilius milla. ꝯ ulus uir
amdia munient diez. ꝯ aīi spē senectus ad
ducet. Cogitū splendidū cortonii mepul.
epule enim illi diligenē fuit. ꝯ uigilia ho
nestans tabescet carnes. ꝯ cogitus illi
auferet sopnū. Cogitus ꝑsentie auter sen
sum. ꝯ infirmitate grauis. sobriā finat aīā.
Laborauit dulcis mongregatē sibi. ꝯ ure
que sua replebitur hom̄ sue. Labomnat pa
up mdimmutē uiet. ꝯ mitte mozē sic. Qui
aurū diligit nō iustificabit. ꝯ qui insequit
ossumone replebitur eyen. Multi dñs sur
marent ānū. ꝯ soī ē inspē ipi ꝓmo corrig
nū offensiole ē. aurū ꝯ sacrificantū. Ve ill̄
qui secretatur illuc. ꝯ oīs imprudens deprec
mullo.

Beat dulcis qui mutat ē sine macula. ꝯ
q̃ ꝓ aurū non abiit. nec sperauit pecūie the
saurū. Quis ē hic ꝯ laudabim̄ eū. fec enī mi
rabilia in uita sua. Quis phat ē mullo. ꝓfect ē.
Et erit illi gl̄ia ēna. Qui potuit trāsgred
nō ē transgressus. ꝯ facere mala ꝯ fecit. ꝯ
stabilita sunt bona illi in dñō. ꝯ elemosinaꝫ illi
enarrabit ois ecclia sanc. Sup nilam ma
gnā structa. nō apiae sp illā fructē suā ꝓmp
tion dieꝫ si multa sunt. q̃ sp illam sunt. ꝯ
mestro qui malue oculi. oculi nequā. Et ne
qui celo q̃d ēmī ē. ꝯ abomī sine sua la
crimabr cum ubis. Ne extendaꝫ manū tuā
priꝰ. ꝯ mundia stammate erubescaꝫ. ne cō
pmare iouuno. ꝯ melliget ꝓmissū sibi re
te nō. uce est hō frugi. insque ē ꝯ omnibus
nō emanducens. multi odio habēs. Cest
sa poꝛ caule disciplinet. nolt mmē nō ne fo
te offendaꝫ. Et si imedio multoꝝ ꝛcedit. ꝓ
oꝛ ill nō extendaꝫ manū tuā. nec poꝛ possit

bere. Quam sustinens ē hō erudito unū ergā
quē. Et mendacio nō labentibus abilla. nō
semper doloē. ingelia. colem. certum. uno
nisi uno. Sapiēs animo ē uno pauo. Dormi
et ut mane. ne illuc cū nō delectabuntur ſ
si exercitus fuīe meretrix. Nūl surge e medio
nomine. refrigerabit te. nō abducet corpus
tuo unū mutuō. Audi me fili. ne spnās me
unmonitissimo unumet tibi mea. nomibz
ogib; tuis obtuelor. oēs unū nō decli
ter tibi. Splendidā mundi; bñdicent labi
a unū. restimonū uitam illi fidele. in
nequissimo pace. murmurantur animo. ū
restimonū nequime illi unū. Diligenter in
uno noli peccare. multos ē exīmanatur u
nū. grue plan seruū durū. sic unū corda
supbos. arguet mibriatare potatū. Cepus
uim omū nō obuertere. si bibe illud me
dice. ene solui. Que ē una q̄ murmurat u
no. Ad defraudat unā mozē. unū uno
andare creatū ē. nō obuertere animō
dulcedo. ale. corde. unū modare potatū.
Damnos ē. coepon. ale. solui pot. unū.
multū potatū. uexationē. uā. animae
multe fuat. Amādatu ale unū multū
potatū. Uberes. Hostius. imprudente of
fensio unorum. urtutē. facient multa
in nouuo unu nō arguas potatū. nō de
spnās eum ut ecundare illi. oba ingi
gion dnē. nō pnās illū ut peccato
Rectore se poluēt nolī extolli.
Cito mali. quali un exīsse. Cunam illos
hibe. sic ofde. ossa. aua tua expectans uenī
be ut lenere pp illoc. ue emanatū gre. acc
pias coronam. dignanone ofequans cō
gregatole. loquere maoz nam. Decet em
de pauū ubi diligens fuīm. ut nō impe
uas multū. Q audiē nō ē nō effundas ser
mone. Ut ipmine noli extolli insapiā tua
Gemmula carbunculi mozmuro aut
equare nubicoz. mouuus unu. Dic in fa
bricando aut. signū ē finanegdo. sic mīe
multoz in occimbe. moūare uno. Audi
tacent. preuēnia accedet ē bā gra. Ag
lebrent loqre ntua cū ingi bie uitupē
fuīe hāt cap. tanti mū. pmultipe eſſo q
nlang. audi tacent. simul. q̄rent. in
medio magnatoz nō plumag. nā sine
senec. nō multū loquaris. Ante grandi
pbus caruland. nā uereticha pbus gra
de bona surgendi nō te mecp. pacem
aut pot nomū mū. illuc accarū. illuc
inde. age optabe nat. nō indelicte
alib. supbe. sup hic omibz uidentu dnō
qui scit te. ne ebriare de abomibz hoc
fuge. Qui timet dñm exquirit doctrinā ei
equi ingelia erunt ad illum mane.

bñdictionē. Qui querit legē replebitur abon.
equi ntidiose agit. scandalizabitur nulla. Qui
timet dñm nihil expedit nichil. nullatenus
q̄ timi. secundum. Peccō. dō ultubit accep
none. ꝑ voluntate sua multos quasdā
ne offlig nō dispgere medii gressū. Noū
supbi. nō pmittet tumore. cui ꝑ qui sic
cum eo sine offlio. insine insectationibz ar
guentem. fili sine offlio mēs finat. ꝑfectū
penitebis. pma rumo nō eas. nō offen
des. ni apidē. ne credas te. ne labōiose.
Non pone. sic ne scandalū. abilis tue
cauē. adomestuaq; tuis attende. nomū
ope crede exside aie tue. h ē ē ofuato
mandato. Qui credit dō attende man
dato. qui offert munera imolat siligi
Timeto dñm nō accurrent mala. Qui
tēperatē dō illum q̄suat. ubiber a
malo. Sapiens nō odit mandatū. nulli
nas. non illudetur ei impella nauis.
hō sensat credet lege dī. lex illi fidelis.
Qui uitoge nōie in mufestat pbis libū.
sic deperibit cum dicetum. q̄suabit dili
plmā. nunc. q̄rendebat. Pcto dia sanū
q̄ rota curri. ipī aqs ubtalue cognat illi
Equus mulcentule sicut amē subleuna
tō. subomū sup sedentē hymnū. Quare
duo die super. unū lux. omū an
nū. Adole adm sali. super sum sacro sole
ꝑceptum cultu dicente. manubie equ.
bus festos ꝑoz. milt duo festos ꝑoz
celebrant ecclie adomum. Ecclie ecclia
tur magnificatur dē. ecclie posuit
mmeā dieā. Et ego hoiem dolo. cruen
tū ecclia ē adom. multitudinē di
sepulcoz dñi sepelit ecc. murmurat u
ac dea. ecclie bñdē ecclesiam. ecclie
scheuat. adole applicum ecclie mille
dū. bñdicant. tollet illoc. adsparo dē
ipā. Quasi unū figulū. mundus ipi.
plantare illud. dispone. Omē nec ei. ꝑ
dispōnōē ei. sic ho simulū illi qui se
cum. reddet illi ꝑ meruit sui. Contem ma
li homū ē. nō mozē uta. sic ēt unū
nihil peccatoz. sic mutare mōla opa
altissim. Duo. duo. unū ō unū. ego
nouissimū negligam. qui colligere a
nua ꝑ mundem. stroret. ubēdictione
di. pē spum. qui mundem ar re
pleu torcular. despicat. qm nō ē so
li labōm. Si omibz exquirentib; dilec
plmā. Audite me magnates. omē ppli.
et cetera ecclie. auribz pcipite. Filiū
so uno seruo honarē. multo nolumo fi
uere. filio multen fē. anna. nō des
ponere. sic te multa ma. Et nō debes alij
posōnē tuā. ne forte pentent te. dep

ens pillie. Dñm adhuc supes. spiritus
immundus te omīe eius. Celum ē mihi ut
filij nr te rogem: quam te respice manū
filios meos. Ignoīs opib; tuis pcellens
clo ne dedis maculam mgl̄ationis. Ipu-
dice oblatoīe ehas nre nre. Nrpe cui
nu displicē vēdatur tua. Celum q̄ terra
laus. sino. pace. disciplina. op⁹ tuū. O
pater mdisciplina. q̄rit qui eleē. Lava ma
nus illi q̄rit ubiq̄. Iudicium. laz. ur
bane colle diuri. Fili meli mat opuoc al
sichue. Seruo malualo tenura. respedz
mitte illi mpatione ne usq̄ cer. Quitam.
ē malum dicēr onolimo. Inopē assime
cū. sic oīs condecet illu. Qui si nō obaudiēn
tia illum apedib. nō implebit sup
omīa; carne. Verū sine pudico il fiducia
gnāe. Sic ē sine sic ē qui alia tua. Quasi
ferūm sic eam mitta. qm̄ insanguine aie
equili eum. Sic hoc ei multe infugiam o
uertetur. Sr si vellem discedere quis eius.
Sr nqua ma qms illum nesao.

Ua aspex mdanū insensato uno. sop
ma ex tollunt imprudentes. Quasiq
aplaudit umbrā. splemur inutil. sic
qui attendit adulta mdanis. hec si usq
sopmo. cū sue hoīe silimo hoīe. Ab
immundo quis mundabit Sr amdace qs
ueq; dicerit: Dnamo erroīe. augme
ta mdana. sopma malefactoīm uam
tae ē. Sr sic pmurentes oī tuū sanctifi
ae pmum tibi abalissimo fuit emulsa
salsimo. Ne debis mihi oī tuū. Multos
ē errare fecit sopima. q̄ videt sparges
mihi. Ome mdano obumabr libum. sa
pientia more fidelis oplanabrum. Qui nō
respicit ē quid sum. Vir in multe cupē eo
gnabit multa. Sr qui multa ducitur erā
rabit milleū. Qui in nō ē expuis pauca ren
gustet. Qui aut̄ immites sic ē multiplica
bit malū. Qui aut̄ respicit nō ē qualia
sic Sr qui implantat ē habundabit nequa
dulca tibi erumpendo. splimae ūbra
sfuenchmaq;. Ilesus tibi abmeritū pcli
tis suis hoīa qui libat sum eis. Eps p
mensi dñi qui non respexit illi bñdictū
spes ē illoz nisi humane illoz. oculi dñi m
tuēbuntur se. Qui timet dñm il nequidqb.
ma pauper. qui ne ē spes ei. Timentes do
mini. pcibit ē ma. Adequē respexit. equq
ē humilio ei. Oculi dñi sup timentes eum.
spes. perenne. Hemanuēl mirtus. re
qui arbores. umbracula meridiana. de
pcto offensoīs. Adiutoīū nāe. eruat
tuos ā ē illuminans oculos. dns sanita
tē animam. Vbiq̄ne oñe immolansi ei
que. oblatio macilata. nō fiat hūpla

cate subsanatōēs mistoz. Dns solus sustine
ns; se mea nūtans mustus. Dona mihi ū
plur altissim. nec respicit oblationib; in
quoz. nec immultiplicne sacrificioz eoz p
pmabr pcīs. Qui offert sacrificiū ex subs
pauper. ep qui inclinat filiū mospetu pat;
sui. Panis egenoū vita pauperis ē. qui defrau
dat illi hō sanguine ē. Qui aufert mis dore
proīs. qi qui occidit proximū sibi. Qui effundit
sanguē. qui fundēm fiunt incendario sūt
sunt. vñ crucifigens sibi destruens. quid pdest
illis mihi labor. vñ oraōs. sua maledicens
cui nocē crucifer dō. Qui lapidat amō
nuo meū tangit eū. quid pficit lauans illi
ego hō qui tangit mpectis sue. nec ead
ficens. Quo pficit humiliando se. Oraōnē il
li qui crucifer.

Qui obturat aurē suā multiplicat oratōnē su
am fiūt sanctis. attende mandatis. in
ge abi mansuete. qm̄ardēt ignis sacrifi
cia sup multitudē. Redeamus ppeccis vere
de abundātia. Sacrificium grātis q̄ offert
sibi gnāe. q̄ fidē mihi offert sacrificiū. Bñ
pinguē ē dñō recede abmundare. Nō appa
rebis aīe ysrāl dñi inanis. Hec ē via pīs mā
datum dñi sunt. Oblato multi mpmgnat al
tare. rodoz suauitatis ē mospetus altissimi
sacrificiū mihi acceptū ē. memoriā ei nō
obliuiscetur. Bono animo gliam redde dō. sua
munus pmitiae manuū tuaz. Quoi da
tu vlarē fac multū tuū. Memoriale sēm
fini decimae tuae. Da altissimo sicut datū ei
ambono oculo. abundanter facito manu
ū tuaz. qm̄ dñs retribuens ē. septies tanto
reddet tibi. Noli offerre munia prava. nō
enī suscipiet illa. Sr noli intuitu sacrifi
cium iniusti. qm̄ dñs iudex ē. nec ē apd illū
gla plures. Non accipiet dñs psonā mpaupē
patronū legi curuabit. Non despicies pe
ces pupilli. nec iudicā si effundit lacrimā
ōtumie. Nonne lacrime indue ad mar
ginā descendit. nec clamans ei sr deducē
tes eas. Amarilla ē ascendit usq; ad celū
dñs exaudiuit nō tolerabit mill. Qui ad
orat dñm in oblatione susceptus. depen
no illi usq; admittet pmiabit. Oratio
humiliantis se nubes penetrabit. donec
propiquet nō desistabit. nec discedet do
nec aspiret altissim. Sr dns nō elonga
bit. sicut iudicabit iustos. facit iudicii.
Sr fortissim nō hr mill patiēs. ur oten
dulcer tortū ppz. egenis reddet um
bretam. tonec tollat plenitudinē superbo
rū sceptr impiz obtulet. nō reddat hōib
sm aīe suas. sic opa ade. sic pspuanē illi.
tonec iudicet iudicū plebis sue. nobler
tabit nubes mia sua. Expensa mia dī in

XXXVI

ꝑe ꝺbulatoꝛ̃. quasi nubes pluuie meꝫ ſic
ꝯtus.

Miſerere nr̄i dn̄e ⁊ reſpice nos. ⁊ oſten
de nobis lucē miſeꝛatōnū tuaꝝ. ⁊ timo
re timorē nr̄m. ſup gēs que nō nouer̄ te ⁊
ñ eq̄rier̄t te. ⁊ cognoſcant quia nō ē
dn̄s ñ tu. ut enarrent magnalia tua. Alle
ua manū tuā ſup gēs alienas. ut uideāt po
tentiā tuā. Sicut enim mō ſperent eoꝝ ſili
i eoꝝ ex nob. ſic mō ſperem⁹ nr̄i magnifi
cabis nr̄. ut cognoſcant te ſicut nos cog
nouim⁹. q̄m nō ē dn̄s ꝑ te dñē. ⁊ innoua ſig
na. ⁊ mutа mirabilia. Glorifica manū. ⁊ brachi
ū dexteꝛā. Excita furoꝛē. ⁊ effunde ir̄. Euelle
aduſarīū. ⁊ affligе inimicū. Festina ꝑe. ⁊ me
mento finis. ut enarrent mirabilia tua. In
ira flāme deuoretur q̄ ſalutē nr̄ā mutauit in
pditōnē. q̄ pſſi
mam plebē tuā memēm⁹ possidē. Conſō
ꝑnepſi aſp̄ inimicoꝝ uocē nr̄ā. nō ē ali ꝑe nō
Congrega eos. ubi? ⁊ cognoſcant quia nō ē dn̄s ñſi
tu. ut enarrent magnalia tua. ⁊ ſecundū hec
eos ſic abunio. Miſere plebi tue ſic quam
multoꝝ ē nom̄ tuū. ⁊ nr̄i. q̄d ꝯcepiſti
ꝑmogenito tuo. Vbere cauum. cāſcare
ſuꝑ nos ſerū. auraꝝ requia nr̄e. ⁊ ple
ſyon mendarmlibꝫ ſeruis tuis. ⁊ gla tua
ꝑplin nr̄i. Da teſtimoniū ꝙ. abunio creature
ſue ſunt. ⁊ ſiſtum ꝑatōnes quas locuti ſūt
mnōie nro ꝑhe ſoꝛte. Dā mētē ſiſtinē
tib; te. ut ꝑhe nr̄i fideles mei. amen. ⁊ ev
uch oratones ſeruoꝝ tuoꝝ. Sedm benedict
nē aaron ſu ꝑlo tuo. ⁊ dirige nos uiā in
ſtuā. ut ſciam⁹ oēs qui mlitant tibi quia
tu es dn̄s ſperatoꝛ ſeloꝝ. Omē eccl̄a mdu
cabit uīm. ⁊ ē tib; abo melioꝝ. Fluxꝰ enī
guine abū ſorte. ⁊ eoꝝ mſentiū ūbi mdun
a. Eoꝝ pruſi dabit illuſiā. ⁊ bo ꝑ resiſter
illa. Omēs masculi excepter mulr̄. ⁊ ē filia
melioꝝ filia. Spē mulies explanat. Facē tu
n ſiū. ⁊ ſup omē ꝯupiſcentiā bōis ſupēn
cer deſiderium ſuū. Sic ē lingua cuꝝtis ⁊
mmgatibꝰ. ⁊ mīs. nō ē uir illi ꝑ filiꝰ bōis
Q2 ꝑſſidet mulierē. bna melior possēt.
Adultoriū ſ. illi ē. ⁊ ſolſpna ut requiet
⁊ nō ē lepꝛo dumpienū possō. ⁊ nō ē mu
lier geneſar egenū. Cui cūn. qm nō hē m
dū. ⁊ reflectens ueū. obſcuꝛatū. ē ſup eum
ē laſ evidens ⁊ manifeſte ſentiat. Oīe am
ate dieꝫ. ego animā copulau. ⁊ ē amē
ſolo nōie amīs. Nomē ieſu. ⁊ ieſt ut ad
monē ſoluꝫ nr̄. ⁊ amē adnumiam⁹ eū
utentes. O ꝑſupno nequiſſima. ut ereas
ex. Cooꝑue ardam malua. ⁊ dolioſiſſime il
lius. ⁊ ſodalē amicos gaudentur mobler
tarē. ⁊ ꝑe ꝺbulatoꝛ̃ adiuſari erut. Do
talis amico ꝺoler ē ſentr. ⁊ dō hoſtē am
pier ſanū. Non obliuiſcaꝝ amaꝝ tuo

XXXVII

nuo. ⁊ nō mmemoꝛ ſis illi⁹ moꝝ tuoꝝ.
Noli ꝙſiluare cum ꝯcubo tuo. ⁊ ꝙclamabꝫ te
abſonde ꝙſiliū. Omīs ꝙſiluare ꝑot ꝙſiliū.
ſi ē ꝙſiluare ſine mpo. Adſiluarto fuga
illā tuā. ⁊ pauꝫ ſaeo q̄ ſit illuc neceſſ
ſe ꝑe enim ālo suo cogitabim⁹ ne forte imꝑ
tet mlūde nīam. ⁊ dicat ē bā ē matua
⁊ ſter eōꝝ ubi q̄d ē euenīat. Cum uiꝝ
uligoſo uincta ⁊ ſcientes. ⁊ nō multo ⁊ in
ſtia. ⁊ cum mulcere ⁊ bñ q̄ ſimulatum. Cū
tumido ⁊ bello. nō negligas uire de mmend.
cum ebrioſe ⁊ uinolēte. ⁊ ſtt uiꝝ lundo ⁊
grauiꝫ aggredi⁹. nō impio ⁊ impietate. nō
mhoneſto ⁊ honeſtate. nō opaco aginoꝝ ⁊
omī ope. cum opaco amicabi. ⁊ ꝙſilūt am
i. cum ſuo pigro ⁊ multa equitē. Nō at
tendas hic. momi ꝙſilio. Sz nō uiro ſcō ꝙ
ſidiuꝫ eſto. q̄ſiꝫ cognouiſſ obſeruatē ꝛ
moꝝ ſi. nō alia ē ꝑ filā tuā. Cū meiꝫ tru
bauīt mrieb; nō ꝺoleb⁹ ꝛ. ⁊ eoꝝ bñ ꝙſi
liꝫ ſtame teuit. Nō ē cūi ē aliud pluꝫ ſlo. A
rama uri ſcī aliq̄n uem. q̄ā uij. ceſſpec
tores ſedentes ꝺſpectandꝫ. Se mlne oīb;
deſiare dnīcū. ut diligant mlitare
nam tuā. Anne omīa opa ubi uerꝫ poe
dar ne ⁊ nō omēs. ⁊ ſtuꝫ ꝙſiliꝫ ſtabile. ubium
nequā mumbr eoꝝ. O quantuꝫ preꝫ oꝝun
ur bonū ⁊ malū. inta. ⁊ moꝝ. ⁊ bñdic ē illo
uꝫ aſſidua lingua. ⁊ ur puꝫ multoꝝ erudi
un. ⁊ ille ſue ſuauis ē. O ſophiſtice loq̄
ꝺbilis ē. Omī ue defendabim⁹. Non ē ſtt
illa dum adnū gīāy. Omī ē ſapiā ttenuda
tur ē. Stt ſapiēs ſic ſue ſapiēs. ⁊ ſtuꝫ
ſenſus illuiꝫ laudabim⁹. ⁊ ur ſapiens ple
bem ſuā erudiet. ⁊ ſruet ſenē illi fideles ſue
⁊ ur ſapiens mpleb; bñdictōnib;. ⁊ nomē
illum laudabunt. ⁊ cui unꝰ mulo uiꝝ
duꝝ. aut ſcī. mmūabiles ſimt. Sapiens in
ꝑlo hēdabit honoꝛē. ⁊ nō illi erit mul
ti nīi. Fili mmm tua ꝛeꝑm ālā tuā. ⁊ fi
lijs nequā no ꝺeſ illi poꝛāre. Non em oīa
oīb; expedim⁹. ⁊ nō omī ale omī gra
placēt. Noli aud ē moꝛ epulaꝝ. ⁊ nō te
offīdat ſup ōꝝ. eſcam. ⁊ multe ē eſce
ifirmāe. ⁊ audax ē apprehendabit illū ad
colem. ⁊ ꝑ aplesiā multoꝝ ſiet infir
ſbimen ē. ⁊ abſtinet uītā.

Onora medicū ꝑ neceſſitatē. ⁊ eū illū
creauit altiſſim. Ab ē enī ſcīa medici
ꝺnge accepit ſenatorē. Diſciplina me
dici exaltabit eū illuc. ⁊ in ſpectu mag
noꝝ collaudabit. Altiſſim creauit de
ſra medicīā. ⁊ uir prudens nō abhorrebit
illā. Nonne aligno mdulcata ē aqua
amaꝝ. Ad agnitionē hōīs uirtꝰ illoꝝ
⁊ dedit hōib; ſcīā altiſſimus. honoꝛem in
mirabilib; ſuis. ſalus animā mmgabit de

lon̄ ⁊ unguentū fragret pigmēta sua
tuis. ⁊ non ḡsumabunt̄ opa ei. ⁊ pa em di
sup sanct̄ sue. filii mea mfirmitate nō despi
ciat̄e ipm. si em dñm ⁊pē timebit̄. et. Aute
deluero ⁊ dulcedo mā. ⁊ ab omī delicto mun
da me dne. Dñs auteī. ⁊ memoriā sāctē
⁊ pmptua oblatione. ⁊ da locū medico. Et
eī illum dñs creauit ⁊ nō discedat̄ a te. qm
opa ei sunt necria. Est em ⁊pē q̄ mmanēt
ēt mortuis. ⁊ p̄ si nō dñm deprecabunt̄ur
ut dirigat̄ requiē eor. ⁊ lamentē ⁊ q̄si
none illor. Cū delinquer mospectu ei qui
fecit eum. made mihi fili mor
tuū pdue lacrimas. ⁊ ei dic passus mape
plorem. Et ⁊ medicū ortge eor ⁊pē illuc. ⁊ nō
desp̄es sepulturā illius. Ppt̄ defunctū
flet amare. et luctum illuc no duc. ⁊ sic
bre ⁊ crudelē. ⁊ fac luctum ⁊ mercū ei. u
no die. Et duob; ⁊ tremendē. Anima ē fe
cisti mor. ⁊ cōpuer ut rue. ⁊ sic
de flectu cruciē. ⁊ nabescat̄ pmanet ⁊
stina. ⁊ sic nopis ⁊ cor ei. Non dedig mu
stra ⁊ ei tuū. ⁊ ⁊pelle eum arc. ⁊ mōtu
nouissimoꝝ. Noli obliuisci. Nec ē ē oīs
sio. Et hunc mch ꝑdic. ⁊pe ipm. ⁊pe ipm
pessimabis. Memor esto michi mei. sic
enim erit ⁊ tuū. Modic bre. ⁊ē bonū. ⁊n
requiē mortu. requiescē fac memoriā ei
⁊ solare illum mrēque ⁊pe in. Sapiens
mscribe mpe uacuitatē. ⁊ qui minuit
otiū. sapiemā ꝑcipiet. qua sapiā ⁊pleb
bitur. Qui tenet aratrū. ⁊ qui gl̄abitur in ta
alo. stimulo boues agitat ⁊ occupat̄ in o
pib; eor. ⁊ narratio eius in filiis tauoꝝ.
Cor suū dabit ad sulcos dilige. ⁊ uigilia
ei in magna uacuitas. Sic omīs fab ⁊ archi
tectus. qui nocte ēt die ⁊ uigilabit. Qui sculp
it signacula sculptilia. ⁊ assiduitate ei va
rias picturē. Cor suū dabit imitari picturā
⁊ uigilia sua plenet op. Sic fabr̄
ferrari sedens ad incudem. ⁊ considerat op ferr
ri. uapor ignis urit carnes ei. ⁊ calore fur
nacis operatur. Vox malleo mugit au
rē ei. ⁊ ad similitudinē uasis oculus ei. Cor su
um dabit ad perficiendū opus. ⁊ uigilia su
a ornabit opus ferreū. Sic figulus sedēs ad
op suū. rotam pedib; suis ⁊ curā totam.
Et sollicitudine ponit̄ ē sēp ⁊pe op suū
⁊ in nūā ē omīs opus ei. ⁊ in brachio suo
formabit lutū. ⁊ ad pedes suos curuabit
urceū suū. Cor suum dabit ut linitū
perficiat. ⁊ uigilia sua mundabit formā
omīs bis animalib; suis spauet. ⁊ ⁊ festq;
mane sua. Sapiēs ē omīe hic ⁊pleb; nō ēt
honorat̄ ⁊ ut. ⁊ nō mlinquent. nec in
ambulabunt. ⁊ in ecclam nō innobilient
sup sellam iudicis nō sedebunt. ⁊ testm
nū iudicii nō intelligent nec palam faciet di
sciplinā. ⁊ iudicii. ⁊ in parabolis nō inuenient̄
⁊ eruntur ⁊ ostendent̄ illor
opatione artis. ⁊ ad modū ignis ita ⁊ē. XXXIX
⁊ quirentes in lege altissimi. Sapientiā oī
⁊ in quoꝝ exquirit sapiens. ⁊ in pphīe ua
cabit. ⁊ narrationē uiroꝝ nominatoꝝ obseruabit.
⁊ in sūtilitates parabolaꝝ ⁊ simul introibit. Occul
ta ꝑuerbiorū exquiret. ⁊ in absconditis parabo
rum uersabit. ⁊ in medio magnatoꝝ non
seruiet. ⁊ in ospectu ꝑncipis apparebit. ⁊ in ter
ra alienaꝝ gentiū temptabit. bona enī ⁊ mala ōib;
hominib; tentabit. Cor suū ⁊ de ad uigilandū diu
mane. ad dñm qui fecit illum. ⁊ in ospectu al
tissimi deprecabitur. Aperiet os suū ⁊ orabit
⁊ delictis suis deprecabitur. Si enim ⁊ magn
⁊ uoluit spū suū intelligentie ⁊pleb illum. ⁊
⁊pē tunc quā ymbrē mittet eloquia sapie
tie. ⁊ confitebit dñō ⁊pē dirige
ostiliū ei. ⁊ disciplinā. ⁊ in absconditis suis
ostilabunt. ⁊pē palam faciet disciplinam
doctrine sue. ⁊ in lege testamēti dñi gl̄abit
Collaudabunt multi sapiā ei. nusq; mscelim
nō delebitur. Non recedet memoria ei ⁊ no
mē ei requiretur. agnidet̄ ⁊ gnātionē. Sapi
entiam ei enarrabunt gēs. ⁊ laudē ei enū
tiabit ecc. Si permanser nomē ei. delinquet
plus quā mille. ⁊ si requieuit ꝑdit̄ illi. Ad
huc ostilabo ut narrem. ut ebrius enim
repletus sum. nusquā dicat obscure in. Ob
audite me dilecti fructē. ⁊ q̄si rosa plantatus
super riuū aquaꝝ fructificate. Q. uasi libā
odorē suauitatis habete. florete flores. q̄si li
lū date odorē. Et frondete gratiam. ⁊ collau
date canticū. ⁊ benedicite dñm in operib; suis
date nomi ei magnificentiā. ⁊ confitemini illi
in uocib; labioꝝ uestroꝝ. ⁊ in cantico labioꝝ
⁊ cythare. ⁊ sic dicetis in confessione. Opa dñi
omnia bona ualde. ⁊ in tpe ei stabit aqua
sicut ogenes. ⁊ in monte ones illius sicut ex
pressio aquaꝝ. Cui mpcepto illius placuit sic
⁊ nō ē minuendū ⁊ nō ē inquirere illius. Opa ei ois
coram illo. ⁊ nō ē ⁊equia abscondere ab
oculis ei. Adhuc nūq; mscelim respicit. ⁊ nisi ē
mirabile in ospectu ei. Nō ē dicere quid ē hoc
aut quid ē illud. Omīa cū mpcepto suo ꝑquirit.
Videte illi qui fluxit mirabiliter. Et requiet
cum eis. ⁊ in tpe ei transibit. sic nu ⁊pē gēs
que nō exquisier ei hō deuorabit. Cui nō ⁊ē
aquae multe nō inundauerūt ⁊ circūdauerūt illum
ut ille oꝝ diceret. Cum ⁊ē ⁊ē. ⁊ nunc illum
ut ille oꝝ diceret. Cum sic peccauī; ostendi
one mihi ei. Qui nōs creauit fac abundare
in nobis requiem. ⁊ mala. ⁊ mali nocen
tes uere hōnes. aē. ignis. ⁊ fetorem. hae. ⁊pa
tio. ⁊ flagellū. ⁊ mel. ⁊ dolor uincet. ⁊ole. ⁊ue
mentū. hec ōia ⁊ē mhoīe. sic ⁊ impius ⁊
peccator. mmala sustinebit. Cum ⁊pē qui

ab mulierib⁹ creatꝰ sum. ⁊ insuper sug ofirm.
amēꝫ veritꝫ sua. ⁊ pter ostimatoꝛ. ⁊ sm dēr
mr tuū. ⁊ fiveꝛē ei. qui sonꝫ illoc ⁊ dnet. ⁊ ge
nuc. grandꝫ. famex. ⁊ mort. ⁊ ia ꝫ enim ab ill
dictum ꝛeꝛm sum. ⁊ bellua. ⁊ vanꝫ. ⁊ sorpi.
⁊ spentꝫ. ⁊ vmplex. unde cans nerrimuꝫ
impiꝫ. ⁊ mandatis ei equalabimur. ⁊ si e
rā mercemur ⁊ habimꝰ. utpꝫ; sunc nō pñ
ere ubi. ⁊ pter abnto ofirmat ill. ⁊ ossila
ns sum. ⁊ cogitatꝫ. ⁊ septa dnoꝝ. Omia opa
dñi laā. ⁊ omīe op homiā sibimmistrabit
Nō e dicē ꝫ illo nequi e. Omia e mpe sno o
phabuntur. ⁊ nunc nomā corde. ⁊ ere colla
tatur. ⁊ benedicte nom dñi.

O Carpano magna creatꝰ e omīb; hīb;
⁊ magis qui se sue. ⁊ dm. ⁊ die cui de
uentre matꝛis tue. ut; mdie sepulture ei ma
tꝛis ei. Cogitauit eoꝝ. ⁊ mouꝝ eoꝝ ad
muendo eptatoꝛe. ⁊ dies inutile. residen
tes sꝰ sede glosam. us; ad bullam. ⁊ mia. ⁊
mie. aboo qui utitur sacrificio. ⁊ pter eoꝝ
nā us; eam. ⁊ coopmur lino ecudo. furoꝛ.
zelus. ⁊ mulꝰ fulcuatꝰ. ⁊ mmoꝛ mozne.
mandia pseuerat. ⁊ ostino. ⁊ mpe tebe
nis. ⁊ nubil sepꝰ nocte ⁊ mutat sua ei.
Medull ⁊ qua mel. ⁊ utreque. ⁊ abeo mlo
pnq; ei mdie relpect. Comurbat e m mlu
cordie sua. ⁊ q̄ qui exultat mdie bell. ⁊
pte saluno sue. ⁊ surrexit. ⁊ mmuit ad nlli
mmoꝛe ei omīs carne. ⁊ bone us; ad pec. ⁊
pecdnꝫ sepulti. Ab mozt. sapie. ⁊ ecc.
⁊ vmplex. ossilcet. ⁊ mno. ⁊ ecc. ⁊ lage
lla sup meque ꝛeꝛm sunt bomia. ⁊ pulld
fol e cumclusit. Omia em q̄ sb sna sunt mt
mm circuit. Ome mul. ⁊ meq; delebit
⁊ dier. nisi lm fugbit. ⁊ ulla mulbꝛa sicut
fluuius siccabit. ⁊ hie tonitrū. ⁊ egressꝰ i
pluuia pfondam. ⁊ q̄ appendo man sua.
Leabit. ⁊ ie p̄uaricatoꝛis. ⁊ sumatione
tabelcem. Nepotes eoꝝ nō multiplicabū
tanee. ⁊ mdices m mundo. sup eacum pel
se sonat. ⁊ sup onde. ⁊ q̄ umdnio. ⁊ ad otim
flumia. ⁊ in ome sonū. ⁊ elleuat. Qui sunt p
nā. mbndicte mbi. ⁊ mia melio p̄mancr.
Oia e sufficiens ⁊ opari adulabimur. ⁊ mo
da mulieꝛ thesauꝛi. sili. ⁊ dilectꝰ ⁊ amat
⁊ fremabit nom. ⁊ sup hme mille im
tua. ⁊ putabit. ⁊ omīl. ⁊ mulier. ⁊ ecc. ⁊
sup nom. ⁊ dilectꝰ sapie. ⁊ tibie. ⁊ psalmū
⁊ nue. ⁊ cecidit melodia. ⁊ sup urna. ⁊
gna. ⁊ mne. ⁊ fran. ⁊ span. ⁊ sistebat. ⁊
cubet. ⁊ sup. ⁊ mnde. ⁊ die. ⁊ me
⁊ sal. ⁊ mpe. ⁊ gnemne. ⁊ sup. ⁊ ut. ⁊ sq
mulē. ⁊ ut. ⁊ ecc. ⁊ a. ⁊ uoꝝ. ⁊ mpe. ⁊
bul. ⁊ sup. ⁊ ecc. ⁊ nuā. ⁊ habuit. ⁊ ut.
⁊ gnāl. ⁊ mno. ⁊ pdū. ⁊ ut. ⁊ ut. ⁊ sili
ū. ⁊ displacenū. ⁊ ut. ⁊ ut. ⁊ ut. ⁊ eo

Ianuꝫ eoꝝ. ⁊ sup. ⁊ mnoꝛ dñi. Nō e mmore
dñi mna tua. ⁊ nom mee. ⁊ ad me sū.
Timoꝛ dñi fili. ⁊ dilige. ⁊ mdicite. ⁊ omēs
gl̄am opuꝝ ei. ⁊ ecc. ⁊ ecc. ⁊ ecc. ⁊ ecc.
⁊ ecc. ⁊ ecc

XLII

Mōibꝫ mpu. ꝛeū bdie no ꝛpoc.
E duplicē ſrmōne audiū ꝫ reuelarē
huīe ablcondm. Et erit ūē ſine oīū
ſione. ꝛmuemeꝫ grām mo ſperu oīū hoīū
ne phīe omīb; ſimdarē. ne ſcipias pſōi
ue dām quas. De lege altiſſim. ꝛeſtamēs
ꝫ uchas uſtificare mpuū. De ūbo ſon
os eruabꝛ. ꝛꝫ dare bñtas amicꝫ.
de qualitate ſtare ꝛpondere. ꝫ acquiſtō
ne multoꝝ. ꝛpuēdz. ꝫ corrupteꝫ epō
mis. ꝛnegonatoꝝ. ꝛꝫ multa diſciplina
filioꝝ. ꝛbno peſſimo laꝛ ſangumare. ſꝫ
mulierē nequā lonū ē ſigni. ꝫ mā
mulre ſuā ē laudē. ꝛ ei⁹ nudē mīā.
ꝛ
appendo. dnū nō ꝛceptū omīē deſere
de diſciplina mſenſan ꝛſuū. ꝛꝫ ſenio
ribꝫ qui uchumtur ab adoleſcentibꝫ.
ꝛ
ens eruditi mōnibꝫ. ꝛpbabilq; moſper
ti oīū unoꝝ. filia patꝛi ablcondm ē
ngilia ꝛ ſollicitudo ei⁹ auferre ſopmū. Ne
ſcire adoleſcentia ſua adultā effica
tur ꝛ omonta ei⁹ uro odibil ſiat. Ne
qñ polluatur mdignitate ſua. ꝛmpar
nūc ſue ſiudi mieuantur. ne ſcire ei⁹
uro omoratu mſcēdāt. aut ēre ſil
effinatur. Cmp filia luxurioſa ſeruā
cuſtodi. neqñ ſtuar ꝛe mobybrū ue
nire mumcē. adeſcēde mcuitate. ꝛab
ſcerā pleb. ꝛſundar ꝛe mulrudine
pli. Omī hō noli mtendē mſpē. ꝛmedi
mulieꝝ noli omorari. De neſtitute ē
ꝛcedit mieq. ꝛamulere mequitꝫ mu
Melioꝝ ē mequitꝫ mu. quā bñficiēs
mulrē ꝛmulē oſundens mobybrū. De
mos ewgē opꝛ dñi. ꝛſ ſnch mmūnalo
mſmoīb; dñi opꝛ ei. ſol illuminās p
ōia reſpexit. ꝛgla dñi plenū ē op ei⁹
Nonne dns fecit ſcē. enarrare oīa
mirabilia ſua. que ſtirmabit dns oī
potens ſtabilit ꝛgla ſua. Abyſſū ꝛ
cor hoīs mueſtigabit. ꝛ ſabtia illoꝝ
evogitabit. Cognouit enī dns omēs ſa
cuiam. ꝛ mſpexit ſignū eni. mmūrans
que ꝓteritoꝝ. ꝛ que ſup uenturꝫ ſunt re
uelans. ueſtigia occultoꝝ. no ꝓtr illi oīs
cogitat. ꝛ no ablcondit ſe abeo ullus ſ
mo. Magnalia ſapiē ſue decompuit. eni
ē ūū ſcim. ꝛ ulcim. ꝛ adiecit ē nj nu
mcrum. ꝛ nō egct ullo ex illis. Quā deſidi
blia ōia opa ei. ꝛ q ſcintilla ſeq ē ſtu
ra. Omīa h uluent. ꝛ manent mſcim. ꝛ
ſenū necessitate. omīa obedūt ei. Omīa
duplicia ſ unū. ꝛ nō fecit quicq; ſuſ.
nūq; ſtirmabit hūi. ꝛ quis ſmabitur u
dere glam ei.

XLIII

Altitudine firmamēti pulcdo ei⁹ ſpē
cieli. mulione gie. ſol mſpectu om

nīnans erit mū. hac abmirabile op excel
ſi. ſm meridiano cremet ſtim. ꝛ quis ſpectu
ardore ei⁹ que poterit ſuſtinē. fornace ex
ſtudiosis mopibꝫ ardoꝝ. tpli⁹ sol exurens
montes. radios igneos eructans. ꝛ reful
gens radiis ſuis obcecat oculos. Magn⁹ d⁹
qui fecit illū. ꝛ ſm mōibꝫ ſuis ſcitmatur in
ſuma ſonibꝫ urpe ſuis. ablcntis tpis ſigni
fi cū. Aluna ſignū diei feſti. luminare
q; umuatur ſolimatōē. Mensis ſ nom ei
creſcens admunbili mollimatōe. qui ex
ſtruxa nūc celſie. mfirmamēto celi reſplendes
gtōſas ſpē celi. gla ſtellaꝛ mundū illumi
nans ſnc celſie d⁹. ꝛ nubis ſcie ſtabilit ab
mutatil. nō deficient mngulis ſuis. ꝛ
de arcu ꝛ bñdic ei⁹ fecit illum. ꝛ alde ſpecō
ſus ē mſplendore ſuo. Circuit celū in ar
cum gle ſue. man excelſi aperuit illū. ꝛ
pio suo iaculatur mile. ꝛ accelerat cursus
nonce emittē uelocitatē ſua. ꝛ per eā apu ſunt
thesaur. ꝛ uolauerunt nebule ſicut a
ues. ꝛ magnitudine ſua posuit nubes.
ꝛ frustū ſunt lapides grandinis. ꝛ ſpe
tu ei⁹ conmouebuntur montes. ꝛ in uolū
tate ei⁹ aſperabit noth. ꝛ uox tonitrui ei⁹
dilabit ſtum. ꝛ pcella aquilonis. ꝛ gyra
no ſpe. ꝛ ſic aues deponens ad edendū. ꝛ
ſpargit mile. ſicut locusta descendens dele
ſue ene. Pulcritudine colorū ei⁹ admunbili
oculus. ꝛ ſup ymbrē ei⁹ expanſior est. Ge
lu ſic ſale effundet ſ terrā. ꝛ cum gelauerit
fuerit tamq; cacumina mbuli. frigid⁹ uent
aquilo flauit. ꝛ gelauit crustallus ab aqua
ſup omīe. ꝛ ggatione aquaꝝ requiescet.
ſicut leo in cubitu ſe aquis. ꝛ deuorabit
montes. ꝛ uuret desti. ꝛ ex igne ei⁹ un
de ſicut ignē. Nebula cita oīū mfestinatōe
nebule. ꝛ ex obumat ab ardore uentoꝝ. hu
mile efficiet eū. mſnōē ei⁹ ſiluet ūnā. Cog
tatē ſua placabit abyſſum. ꝛ plantabit
illū d⁹ ibi. Qui navigant mare. enarrant
pericula ei⁹. auditu eoꝝ. aure nō admirabi
mur. Illic pcara ꝛ mirabilia opa uaria
genū bestiaꝝ. ꝛ omē pecoꝝ. ꝛ cetoꝝ magnoꝝ. be
luaꝝ. Ppr ipm ostium ei⁹ ē mnis fine
ꝛ mſmone eius opꝛa sunt omīa. Quid
tacentiū ꝛ deficientē ubiq; ostium ante
ſ mōib; ipē ē mōib;. Gloriare ad quid ma
lebim. ipē ē d⁹ omīpotēs ſ ōia opꝛa. Ter
ribilis dns ꝛ magn⁹ uehemēs. ꝛ mirabi
lis potentia ipi. Glifrentes dum quiescu
nt pruīne. ſimulabit ꝛ dens ꝛ ſicut
rubie magnū cornua ei⁹. Inebriantes te
mmis ventilabit illis quidam pruīna. Ora
nia ē ē ōlaudē. Ignitentes ell replebi
mur. Laudes ne laboremus. ipe ē pfector
Quoniā ubi ei⁹ mirabilior. ſ quis mag

XLIII

mbiantur cum sicut ē abnmo. Multa abscon
dita sunt maiora his. ~ Parua ē mediū op⁹
ei. Omīa aūt b̄ fecit ~ pie agentib⁹ dedit sapi
entiam.

Laudem utiq; gl̄osoq; parentes magnātē
suū. Multam gl̄am fecit d̄s magnificen
tia sua a seculo. Duces imperiū p̄batos; sapi
entes magnos in virtute ~ prudentia habentes
in patribus p̄dictos. Nā
rantes in p̄phis dignos ē p̄dicatione. ~ in pru
dentes in p̄silio. ~ in virtute prudentie p̄ce
dentia. in puerilia sua ē requirentes
modos musicos. ~ narrantes carmina scr
ture. Homines diuitem virtute. pulchri
tudine studiū habentes pacifice habitantib⁹
suis. Omnes istis magnatibus; gentes sue gl̄am
adepti sunt. ~ ducib⁹ suis in sapiēcijs;
Qui p̄ illis nati sunt relinquerūt nom̄ narrā
di laudes eor⁹. ~ sunt quor⁹ nō ē memoria
facta. sed qui nō fuerūt. ~ nati sunt q̄ nō nati
fuissent p̄ eos. ~ Sicut illi uiri misericordes sunt.
quor⁹ pietates nō defuerunt. Cū hereditate
p̄ semine eor⁹ permanent bona hereditate. ~ nepotes illor⁹
in testamento stetit. ~ filios eor⁹ p̄ illos usq;
ad hodiernū manet. Semen eor⁹ ~ gl̄a eor⁹ non
derelinquetur. Corpora ip̄or⁹ in pace sepulta sunt
~ nom̄ eor⁹ uiuet generationes. ~ generationes
Sapientiam sanctor⁹ ip̄or⁹ narrent p̄plī. ~ la
udē ip̄or⁹ nunciet ecclia. Enoch placuit d̄o
~ translatus ē in paradisum. Hoc mutauit ē p̄fec
tionis. ~ in pe in mundis fact⁹ ē exemplum
ut per generationē. ~ to dimissū ē reliquū fie
cum semine ē diluuium. Testū fœdis p̄cussi sunt ap
ud illum. ne deleri posset diluuio die cruc. A
braam magn⁹ pat⁹ multitudinis gentiū. ~
nō ē inuentus similis illi in gl̄a. qui obseruauit
legē excelsi. Et fuit testū cum illo in cre
ne ei. stare fecit testū. ~ in tentatione in
uentus ē fidelis. ~ ideo uir iurando dedit
illi gl̄am in gentibus suis. crescere illum sicut
terrā tre. ~ ut stellas exaltare semen ei. ~
hereditare illos ab mari usq; ad mare. ~ a flu
mine usq; ad terminos terre. Et ipse cū fe
cit tā. p̄ abraam patrem ipsi. benedictionē
omnē dedit illi. ~ testū suū confirmauit
in capite. Agnouit eos in benedictionib⁹ suis. ~
dedit illi hereditare ~ diuidere illi p̄tes inter duode
cim phylas. Et conseruauit illi homines misericordie. inuenien
tes gratiam in oculis omnis carnis.

Dilexit d̄s ~ homines. nō memoria
bñdictionis ē. similē illi fecit in gl̄a
sanctor⁹. Et magnificauit eū in timore inimi
corū. ~ in uerbis suis monstris placauit.
Glorificauit illum in conspectu regum. ~ mandata illi
tribuit in conspectu populi sui. ~ ostendit illi gl̄am
sua. ~ in fide ~ lenitate ipse sanctificauit illū
~ elegit illum ex omni carne. Audiuit enim
eū ~ uocem ipsius. ~ eduxit illū in nubi. ~ ded

illi coram ad p̄ceptum. ~ legē uitæ. ~ disciplinæ do
ctrinæ in perpetuum. ~ dilexit illum
fecit aaron fratrem ei. ~ filiū ē. ~ in unbulem sa
cauit ei testū eternū. ~ dedit illi sacerdotii gloriā
~ beatificauit illū in gl̄a. Et exaltauit illi
coronā glē. ~ coronauit illū in amictu virtutis.
Cruciperes ~ memoriale. ~ humeralia. ~ in humeris pos
uit ei. ~ ambitum illum in uasis aureis
plenis in gyro. dare sonitū in incessu suo
auditum facere sonitū in templo. in memoriā fi
liis gentis sue. Stolam auream sacerdotii. ~
purpuram. opus regale uarietate sapientie. Judi
cio ornauit pectus. Torto cocco opus artificis
gemmis pretiosis figuratis in diligentiam auri.
opus lapidarij sculpte. in memoriā f. num
bratis in circuitu. Coronā auream super mitrā ei. expri
mam signo sanctus. gl̄a honoris. ~ opus fortitu
dinis. Desiderabiles oculos ornatu fecit pulchritu
dinem. nō fuerit talia usq; ad hodiernū. Nō audiuit
ē illa alienigena aliquis. Et non filii ei soli.
sed omnes qui p̄ome tpe. Sacerdotia ipsi⁹ solius
sunt ita ut hereditent. Complent manus
eius. ~ unxerit illum oleo sanctificationis. fuit ei
illi in testimonium. ~ sensum populi. benedicere in
nomine eius. laudare in confessione. ~ in
conspectu eius stetit ante altare. ~ memoriale placabile p̄ populo suo. Et dedit illi p
ceptus sue potestatē. ~ testis iudicioz ut
docere iacob testimonia. ~ in lege sua lucē da
re. dixit. pax ē illius stetere altem. ~ ipse audi
uit eius. ~ elocutus ē illi in nube. ~ super aquam contradictionis. prope illum inimicos. hoīes
qui erant cum dathan. ~ abiron. ~ congre
gationē chore in indignatione. ~ uidit d̄s ~ non placuit illi. ~ obtusi sunt in impetu ira
cundie. fece illis monstra. ~ consumpsit eos in
flamma ignis. Et addidit aaron gl̄am. ~
dedit illi hereditate. ~ primitias fructuū fre
dauit illi. Panē ipse nimis parauit mul
titudinē. Nā sacrificia edent d̄i. q̄ dedit ip
si ~ semini ei. Cereū uero gē nō habent
hereditatē. ~ quia nō hereditabit ē illi in gentibus. ipse
enim pascit ē. ~ hereditas. sinceq; filius eius
cum timore gl̄ē ē. ministrando ipsum ministē
di. ~ stare ministerium gentis. ~ ut benedicat
te. ~ laudemur aūt sue placuit d̄o ut
firmatur ab illum testū pacis. ~ principē
sacerdotū eius. ut sit illi ~ seminis
in sacerdotij dignitate in eternū. Et testū dā
tem filios israēl. ~ verbu ut docerent legē
~ semini ei. ut darent sacrificia in odorē. ~
placere gratē suā memoriale. ne abolerē
tur ~ populo. ~ gl̄am ip̄or⁹ in gentibus eor⁹ et
nā fecit.

Omne bellū ab hinc non fuit sicut illor⁹ ma
gnificentia. qui fuere magni ~ nomi
nati. Qui primi in fulmine electorū dei ex

XLIV

XLVI

XLVII

pugnare insurgentes hostes. ut ostenderet
hereditate ihr. Quam gl̃am adeptꝰ ē in ore
lendo manib⁹ suis. ꝛ tractando ꝑ mentes re
phaim. Quę aũ illi sic retinuit. ni hostes
ipē dñs pdurus. Aut nō mirandus ei⁹ in
pdit̃ est sol. ꝛ una dies sibi ē ac duo. ꝛ mo
dum altissimū potenter nō pugnandy in
mare undis. ꝛ audiunt illum magn̄ ꝛ ter
ribilē. in ꝛra grandinę lapidꝫ ualidę. sonę
tę impetu ferar ꝑ gentes hostiles. ꝛ desecatis
paludibꝫ ōnes. ut cognoscant qđ potentia ei⁹
ac ꝑ dñm pugnare nō ē timēdū. ꝛ erat ē
ārtꝰ potentes. ꝛ michab; movit mūdā fac
tā. ꝛ caleph filiꝰ iephone thare ꝑ hostē. ꝛc
bilis gētē apertis. ꝛ phangē murū ma
lume. Et ipi duo ostium aperiūt labiis suis
mūo seruientes mutui pectori. ꝛ dicit il
lę ubi dormiēt. mihi ei manar lac. ꝛ mel.
Et dicit ꝺ ipi caleph senex dicit. nisi in
senectute pmansit illi ārt. ne declinet in
cerebrum fere locū. ꝛ sem ipi ꝺ omnium hēbi
tatꝰ. Et unde omę filij ihrl. qui a noui est
oblequiū seo to. ꝛ dicit singli suo nōie. qui
nō ē corruptum eoꝝ. qui nō adhi sunt. adhuc
ne in memoriā eoꝝ in bndicte. ꝛ ossa illo
ꝝ pullulent ulcere suo. ꝛ nomi eoꝝ pma
nere memi. ꝛ pmanęnt ad filios illoꝝ
seꝝ mirꝝ mgā. Dilect ads suo sam
uel ꝑphā dñi reuelauit mihi. ꝛ unxe
pnopes mgēm suā. ꝛ ingressꝰ dñi in templū
ostensionis. ꝛ dat ꝺ iacob. ꝛ in fide sua
pliat ē ꝑphā. regnū ē in hac sua fidei.
qua audit ꝺ⁹ luce. ꝛ inuocauit dñm omi
potentē impugnando hostes. cui⁹ mores
indaꝫ nobl. ꝛ ē uiri in uolan. Et ne
mur ꝺ celo ꝺ ingressꝰ magno. audita
sent uocē suā. Et ecce pncipes uirtu
tum dnoꝝ philistiim. ꝛ ait ꝺ⁹ sanc tue
sue. ꝛ eli tetimoniū ꝑbui in oshea dñi ꝛc.
Peccauit. nisi ad calcaneū aboī carne nō
accepit. ꝛ nō ait illum hō. Et ꝑ hī ꝺ⁹
muir. ꝛ nouū sent regi. ꝛ ostendit illi fi
nē uite sue. ꝛ exaltauit uocē ei ꝺ⁹ in. m
plia dele impietatē gentis.

XLVII Post ꝺ⁹ surrexit nathan ꝓphā. michey; ꝺ⁹
rege. ꝛ ḡ adepe sapiēs ē ataxie. sic
ads ihrl. Cum leonib; luit ei⁹ am
agnę. ꝛ murꝰ filij sent sunt eū agnę
omū immutauit sua. Nūquid nō occidit
gigantē. ꝛ absulit opprobriū ꝺ gētē. ꝛ inci
dendo manū misere sinde. dicent exultauit
golie. ꝛ inuocauit dñm omipotentē
ꝛ dixit mihi ei tollē hōiē fortē mihi lo
ro uitatur eccl̃ia gētis sue. Sic in deū in
ubi ḡlificatur eccl̃. ꝛ laudauit eū in bndicti
nibi dñi. ꝛ offerendo illi eccl̃ia gl̃ie. Con
mutat eccl̃ia ꝓpa ihr mihi. ꝛ nomi ope

dexit ꝛ fessionē seo. ꝛ exercitio mihi gl̃ie. De
omū corde suo laudauit dñm. ꝛ dilexit dñs
qui fecit illum. Et dixit illi ꝺ⁹ inimicos potē
nam. ꝛ tare fecit cantores ad altare. ꝛ mo
dos eoꝝ dulces fecit modos. Et dixit in cele
bratiōib; dei. ꝛ ornauit ꝑa. ihr ad ꝓsima
nonē ut. ut laudarent nomi scm dñi. ꝛ ad
plicarent mane ꝺ⁹ sanctū. Vide puerū
pecū ipi. ꝛ exaltauit methū cornu ei⁹. Et
tetim regū dixit illi. ꝛ sedē gl̃ie misit. ꝛ post
ipm surrexit filius semsame. ꝛ ydithun de
cent ōnes. potentia minuetur. Salomō ipi
ur michey; pare. ut subiecit dē omes hostes
ut oderet dñm mihi ꝛe sue. ꝛ pater sanctē
mscripsit. qđ ea modo eruditus ē mundi
tute sua. ꝛ implet ē qđ flumi sapiā. ꝛ tum
retexit ala sua. ꝛ replesti mo ꝓphetib; eme
matā. Ad mihi ꝛ longe ambulauit ē ꝺ⁹
mihi. ꝛ dilect ē ei ꝛpiat tua. ꝛ memi lemę
ꝛ mihi bus. ꝛ ꝓphetib;. ꝛ ꝓphetib; mun
te sunt fere. ꝛ nomē dñi tui ē cognom tę ꝺ⁹
rl. Colligit qđ aurichalci aurū. ꝛ ut plū
bū ydolis argentū. ꝛ michaiā femāi tua
mulieribꝰ. Potāt hinni mihi corpore
ꝛ decisit maculam mgā sua. Et ꝑhanasti
sem mihi ꝛ dixit ꝛ tamen ad hoc nec. ꝛ
mentię stultitiā tuā. ꝛ fac̃ mihi ꝑpetui
ꝛ eyssram impare ignē durū. Dō aut nō
bilitꝰ ꝛ tuā sua. ꝛ nō corrūpet ꝛ dei chꝝ
opa sua. nō ꝑdet ꝛ stirpe nepotes eoꝝ sui
ꝛ sem ei qui diligit dñm nō corrūpet. De
dit aut reliquū iacob. ꝛ dō ꝺ⁹ stirpe. Et
finē hūit salomon ei⁹ pabꝫ sue. ꝛ reli
quit ꝑ se ꝺ⁹ semine suo gētis stultitiā. ꝛ
mutuū prudentia roboā. ei aūt gētē
situs suo. Et ieroboam filiꝰ nabath qui pe
care fec̃ ihrl. ꝛ dedit effectum iam peccandi
ꝛ plima rebundauerūt pecta ipōz. ꝛ valde
eni alter illoꝝ aīa sua. ꝛ fugiunt ꝙ necessa
ria. dum ꝙcurrent ad illoꝝ defensio. ꝛ ab
omib; petam libauit eoꝝ.

XLVIII Et fuerunt heliae ꝓphā qui ignę. ꝛ labii
ipi qui incula arcebant qui michee filiꝰ
iemi. ꝛ imitantes illū iudica sua pauca fil
sunt. nā potuit eū sustinē ꝓpter ꝺ⁹.
lo dñi omnium tibi. ꝛ dixerit ale ignē ꝙ
te. sic ampliscat ē heliae immutabilis. sī
le quę. pōt filiꝰ gl̃iam ei. qui sustulisti mō
nil abinferę. de sorte mortis multo ꝙ
mum ꝺ⁹. Qui dixisti regē ad gentē. ꝛ fac
tis sicelo potentia ignis. ꝛ gloriōe deserto
sue. ꝙ audire mihi in horeb
mentia defensiōe. qua unxit reges ad ꝓphā.
ipsius fuit successore ꝑ te. qui recepit ex
mirabilis ignē. mortui eoꝝ ignis eoꝝ
qui inscripti ex inuidiis. spes. lenire in ni
dū dñi. exaltare dei patrū ab filiū. ꝛ mimic

tribus iacob. beati sunt qui te uidẽrũt. et tamen
anima tua turbata est. Nam nec una uirtus tm.
p̃ morte sua nõ erit tale nomẽ tribus. Beluae q̃
mundum hunc terrent. Et si mansuetos oppri-
mendi. siue nõ premunt p̃cepta. impe-
rantiã nõ uacat illum. nec sup̃ uirtutibus
aliq̃. Mortui p̃mittunt odor ei. Punctura sua
fecit monstrum. immortale mundum quod
est. Nolebat nec nõ permittit p̃dicatores. nõ receptu-
runt apostolos sine. ut dum absens sunt de
fide sua. et discipuli sunt mortis tui. Et reliqua
est gens p̃ua. et p̃ncepe mundo dñe. Quidã
rogauerunt q̃ placeã tibi. alii aũt multo
miserunt pecũ. Ezechias munivit civita-
tẽ suã. et duxit in medio ei aquã. Et foro
fodit rupẽ. et ædificauit ad aquã puteũ. Pu-
dicabit ipse ab eo ezechias scribe. et audi-
ciet. et subdit manũ suã ad illos. et erudit
manũ suã in fronte. et sup̃bis fecit ẽ perenne suã
Time mota sunt corda et mentes p̃phetarum
eius. et primores multorũ. et mundauerũt
vim mirabilem expandentes manus eius et
ad deum. Rex dñe de excelsis nos et oratio-
nem et memoriam peccatorum illorum. ne dede
illos in manus eius. et ut cognoscant illos in manu
tua et tu dñe. subiecisti eorum aduersarios. ne
tentent illos angeli tui. Quam fecit ezechias et
placuit tibi. adhuc erat mens in pace sua et
mandauit illi ysaias p̃pha magn. et fidelis
nosperen di. Iudeb; ipse rex rebus sui. et
addebat regi uitam. et ipse magno uidit ul
tima. et oblatus est in templo dñi. ut sacrifi-
cium. Ostendit fiscina et absconsita. atq̃
quemadmodum

XLVIII

Memoria iosie magnifice obtulit fecit
pascha pigmentarius. mortui enim est mel mul
tis habentur ei memoria. nec minus hominum
uitia. ipse est dixit dominus mihi q̃ tollat
tulit abhominationes impietatis. et gubernat
uit ad deum cor ipsi. in diebus peccatores eius
bortantur peccare. Ipse dñs et ezechias et iosias.
am. et peccata omisit. Nam reliquit legi
potentes reges mitt. et deseruerunt dñm
dñi. Detulerunt enim regni sui alie. et gẽs
sua alienigene gentes. incendit ab eorum
femine cuiuscũq; dñi. Et dereliquit eos ut ac
ipse in mari seruientes. Nã ingloriantur illi
qui quondam uisa obstupuit ẽ ypsa. cuius
ipse. ipse dñs. uires exhibuerat. et renouauit

Ezechiel qui uidit gloriam dei. quã olim
dut illi in curru cherubin. Nã memor
ẽ inimicos in ymbn. diffidẽtes illis qui o
stenderat ventos mare. Et uitulos plura
lauit ẽ loco suo. Nã conuertit ẽ iacob. et
redemptus ẽ in fide nomini. Quid ampli
ficem eum dicam. Nam nisi ipse signis in
ignem manus dei. non consumpsit q̃ in diebus

fuis edificauit domũ. et ecclesiam ẽ. templi sanc
tuũ patri magnã hierusalem. Et memoria hominis
nullus ipse. qui erexit nos muros eius. et
fuit stetit portas et tectum qui erexit domos
nõe. Nõ nat ẽ nullus qualis enoch. Nam et
ipse receptus ẽ a deo. et elias qui nat ẽ in pro-
cella turbinis. et eliseus. rector spũs. fuit
habitauit ipse. Ossa ipsius ossuta fuerunt. et
mortui prophetauerũt. et eam ab hoste
ipse. Sup omnia dux magnus ẽ. Symeon filius onie sacerdos magn.
qui in uita sua sustulit domũ. et in
diebus suis corroborauit templũ. Templi et al
tare. ab ipso fundata ẽ. Diligenter edificauit
excelsa parietis templi. In diebus ipsi rema
nauit puteus aquarũ. et ipse mare ab imple
ri sunt sup modum. Qui circuit grecia fuã
labauit illam aptitudo. et putauit ampli
fuisse cunctas. qui adepti ẽ gloriam nobilita
tẽ gentis. Et ingressum domus templi ampli
ficauit ẽ. et stella matutina in medio nebu
le. et ut luna plena in diebus suis luceret.
et ut sol refulgens. sicut ille refulsit in
templo dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas
glorie. et ut flos rosarum in diebus primi.
et ut lilia que sunt in transitu aq. et ut thus redolens
in diebus estatis. et ut ignis effulgens. et thus
ardens in igne. et ut nauis auri solidus ornatus
omni lapide pretioso. et oliua pullulans. et
ipsius in altitudine se tollens. ita ipse
ipm stolam glorie. et clipeum eum ornamentis
circumdedit. et altaria sanctificauit
ut essent. et ex illis ipse ut uinea pul
me. nec filij aaron magnificabit. Oblatio à
dñi in manibus ipsius coram oi synagoga
israel. Et ornamentis sanctis et in ea ampli
ficauit oblationem excelsi regis. Porrexit ma
nu sua in labamone. et libauit de sanguine
uue. Effudit in fundamento altaris odorẽ
diuini excelsi principis. Tunc exclamauerunt
filij aaron in tubis ductilibus. sonue
runt. Et auditum fecerũt magnum in memo
rã coram deo. Tunc omnis populus simul festi
nauerunt et ceciderunt in terram ad orandum dñm
suum. et dare preces omnipotenti dño excelso. Et
ampliauerũt psallentes in uocibus suis. In
magna domo sancti ẽ sors sacerdotum et
regnum populo dñi gloriam. Et ut
dum preces ẽ bonos dñi. et misericordiam precati.
Tunc celebrauerunt cantus in ore.
aggregationis filiorum uiri. dum gloriantes in
bus suis. et in ore ipsi gloriam. Et ut
ordinem suum uolentes offendere inutile di.
Et plus ornare dñm dei. qui magna fe

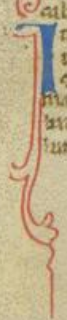
Incip. ysaye.

ilio elate filii amoc
quam audiam sup urbi
em israel et domui
aram et ego
gregeme regum u
m. dum ecce ei
nib pap
quo omnis fermē
e filiae eius
eum. quam
ipsum me. cog
nem hoc posse
fium eius sup
nomē meū
ripeam a plo
flus eius
manent
sp
gp
nostra
ne
ulum
ut
ne
ut
ne
ut
ne

VI

VII

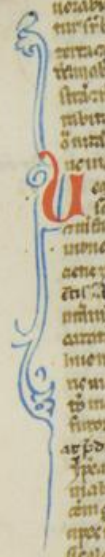

VIII

Ecce Judex ante ostium assistit

Forte assistit

XV

XVI

XVII

XVIII

XVIIII

Omnis egyptus ecce tecum mutabit se in
lutum et bibet egyptus aquam fluminis et
inebriabitur et deficiet. Et implebo terram
egypti desolatione et vastitate a turre
Aphironis usque ad finem terminorum
Ethiopie. Et non pertransibit per eam pes
hominis et pes bestie non pertransibit per
eam et non habitabitur quadraginta annis.
Et dabo terram egypti desertam in medio
terrarum desolatarum et civitates eius
inter civitates subversas erunt desolate
quadraginta annis. Et dispergam egyptios
in nationibus et ventilabo eos in regionibus.
Et dicit dominus deus. De fine quadraginta
annorum congregabo egyptios de populis
in quibus dispersi fuerint et reducam
captivitatem egypti et habitare faciam eos
in terra Phetros in terra nativitatis sue
et erunt ibi in regno humili. Et erit humilior
cunctis regnis et non extollet ultra super
gentes et minorabo eos ne dominentur
gentibus. Et non erit ultra domus Israel
fiducia reducens iniquitatem recordantem
cum fugerit ad eos et cognoscent quia ego
dominus deus. Et factum est in vicesimo
et septimo anno in primo mense una
mensis factum est verbum domini ad me
dicens. Fili hominis Nabuchodonosor rex
babylonis servire fecit exercitum suum
servitute magna adversus Tyrum omne
caput calvum et omnis humerus depilatus
et fortitudo non fuit regi babylonis et
exercitui eius a Tyro super opus quod
operatus est adversus eam. Propterea
haec dicit dominus deus. Ecce ego dabo
terram egypti Nabuchodonosor regi babylonis
et tollet multitudinem eius et diripiet
spoliationem eius et auferet rapinam eius
et erit merces exercitui eius terra egypti
pro operibus quibus servierunt mihi
adversus eam. Propterea haec dicit dominus
deus. Ecce ego dabo terram egypti
Nabuchodonosor regi babylonis et tollet
multitudinem eius et diripiet spoliationem
eius et auferet rapinam eius et erit merces
exercitui eius terra egypti pro operibus
quibus servierunt mihi adversus eam.
Propterea haec dicit dominus deus. Ecce
ego dabo terram egypti Nabuchodonosor
regi babylonis et tollet multitudinem eius
et diripiet spoliationem eius et auferet
rapinam eius et erit merces exercitui eius
terra egypti pro operibus quibus servierunt
mihi adversus eam. Propterea haec dicit
dominus

XXII

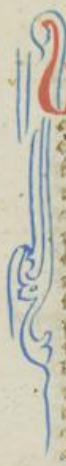
XXIII

XXIIII

XXVII

XXVIII

XXIX

XXX

XXXII

XXXIII

XXXIIII

XXXV

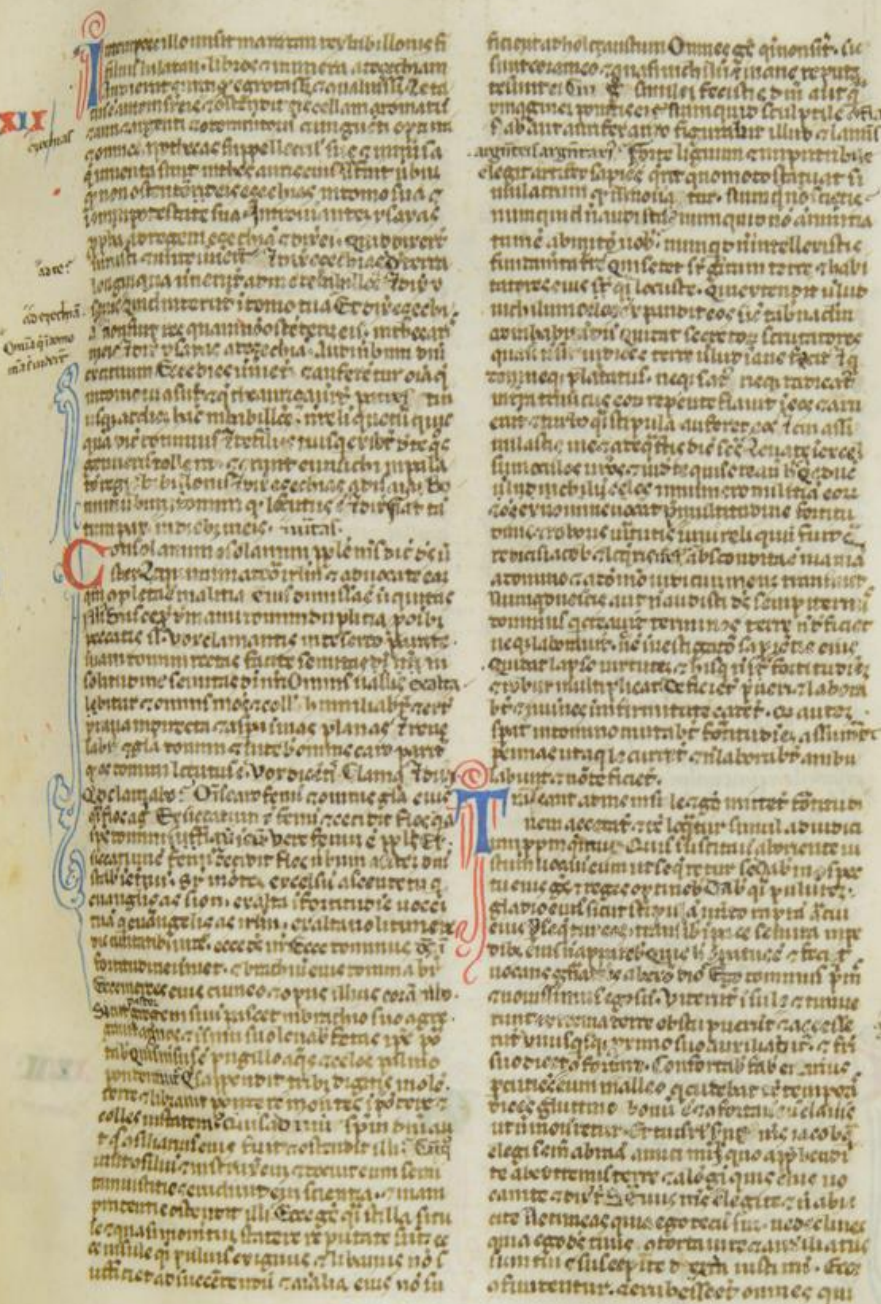
XXXVI

Ermite

XXXVII

ledre

XXXI

pugnantes vñsumere. eum rãi non sint. ꝓ ibi
unaquoꝝ uincunt tibi. quę cęca ęc. ꝓ lucem
ęc mane tenebras tuas. cuius. si non sit. cui lu
no sumptũ hominẽ. ir ligantę auisimꝫ te. a
ego communi dẽ nuil. ꝙ hęredes manum tu
ãm uicensq; tibi. nouimꝫ ęc ego adunum ꝙ re
ilo lumen uenimꝫ. iacob quin iocum celuę ęui
sit ego aurilla tui. sum nuntiat communię
aute empto nuil cę. ibi. Ego ꝓlunto. qi pla
ustrum tuum. ꝙ pomum. saluene. to tum
centuꝫ. a tatum. b montes. c communes. ę
colles. qi pulsus. ꝙ nec ueni labęc. ę qui eri
tollet. e turbo. vi. ꝓgrędi ecc. e tue ut uelut leue
ut omnino nihil ibi sit. ea. ibi. Ego. m. ꝙ pinę
cręc. qui eunt. aquas. a non sitr. ligna. o
num sin. e uanur. Ego communi. e ra ꝓpiam
eos. dicit. nonte tuq; ęc. ą pam. i. summi. c
colli. b. flumina. m. in medio. campou. fontes
Ponam. re. lectum. in. stagnũ. ą. in. e. terrum
sitiẽ. in. fontes. aquarum. d. alio. u. solu. uirine
cebrum. a. ꝓna. e. inte. cero. habie. ytem
ut non. bubum. simul. ur. uideant. a. sciat.
q. ꝙ. animꝫ. e. intelligat. ꝓ. inter. quia. manu
tenuit. ec. hoc. ci. ęc. ur. ę. creauit illud. ꝓ. ę
get. iudicium. illud. unum. dicit. tenuit. ac
ferte. si quis. forte. habeat. dare. re. iacob. ac
cetent. e. nuntient. nobꝫ. quinq; uentura
sunt. ꝓnoua. q. uenient. ut. nouerimꝫ. et. po. nen
ces. unum. a. ii. ecce. nos. nil. nouissima. eoꝝ. a. q
ntum sunt. ut. uidero. nob. annuntiate. q
uentura sunt. i. futura. ii. ecce nos. quia. du. es
tis. quoc. bi. ꝙ. aut. nulle. si. potestis. ꝙ. ec. te
lamur. e. miremur. simul. Ecce. uos. ex. nihilo
ex nichilo. a. qui. e. unim. e. uos. q. ꝙ. ab. homina
to. ꝙ. eque. uos. fulciamur. ab. quibꝫ. ad. uit
ec. ex. abomi. dẽ. uocabit. nomẽ. meũ. in. capiet
ing. gubernatus. qua. si. iumenta. culus. plaustre. o
culus. humum. e. in. sanamini. ab. ab. ver
bo. ur. ecclesiastes. ꝙ. nuq; uio. ur. dicamus. nisi
es. neq; annuntiẽ. neq; ꝓdicẽ. neq; au
die. ex. sermone. eius. Pone. a. ilo. dicet. ecce.
ecce. ecce. me. a. gentibꝫ. mihi. Iudicia
mea. nati. ex. ihi. q. ihu. q. quinto. rogatus. re. ꝓbi. re. ꝓbum. ecce. ec. m
mitte. ea. nas. o. pico. qui. u. ere. tus. iane. sinu
lacrum. eorum.

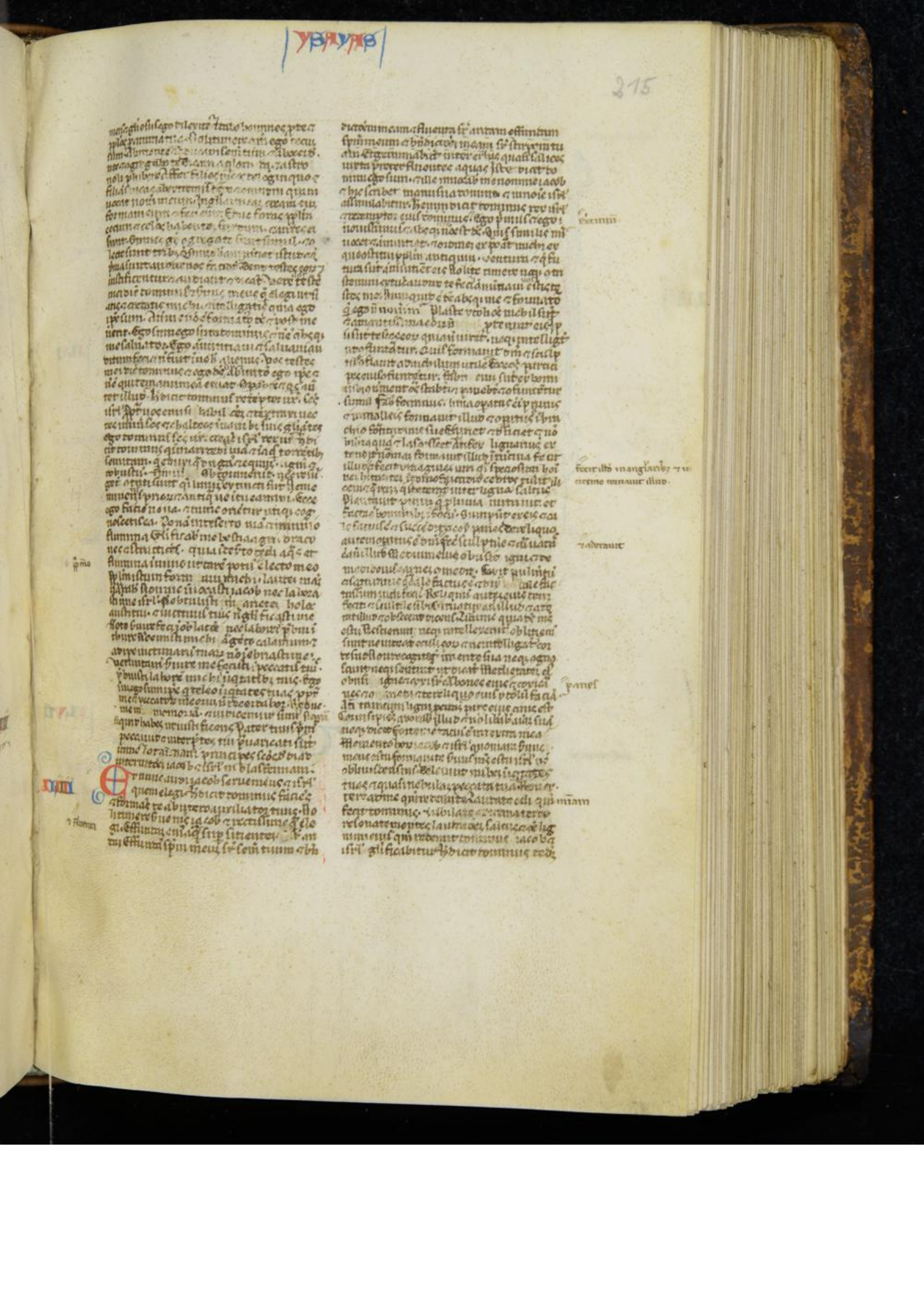
XLII

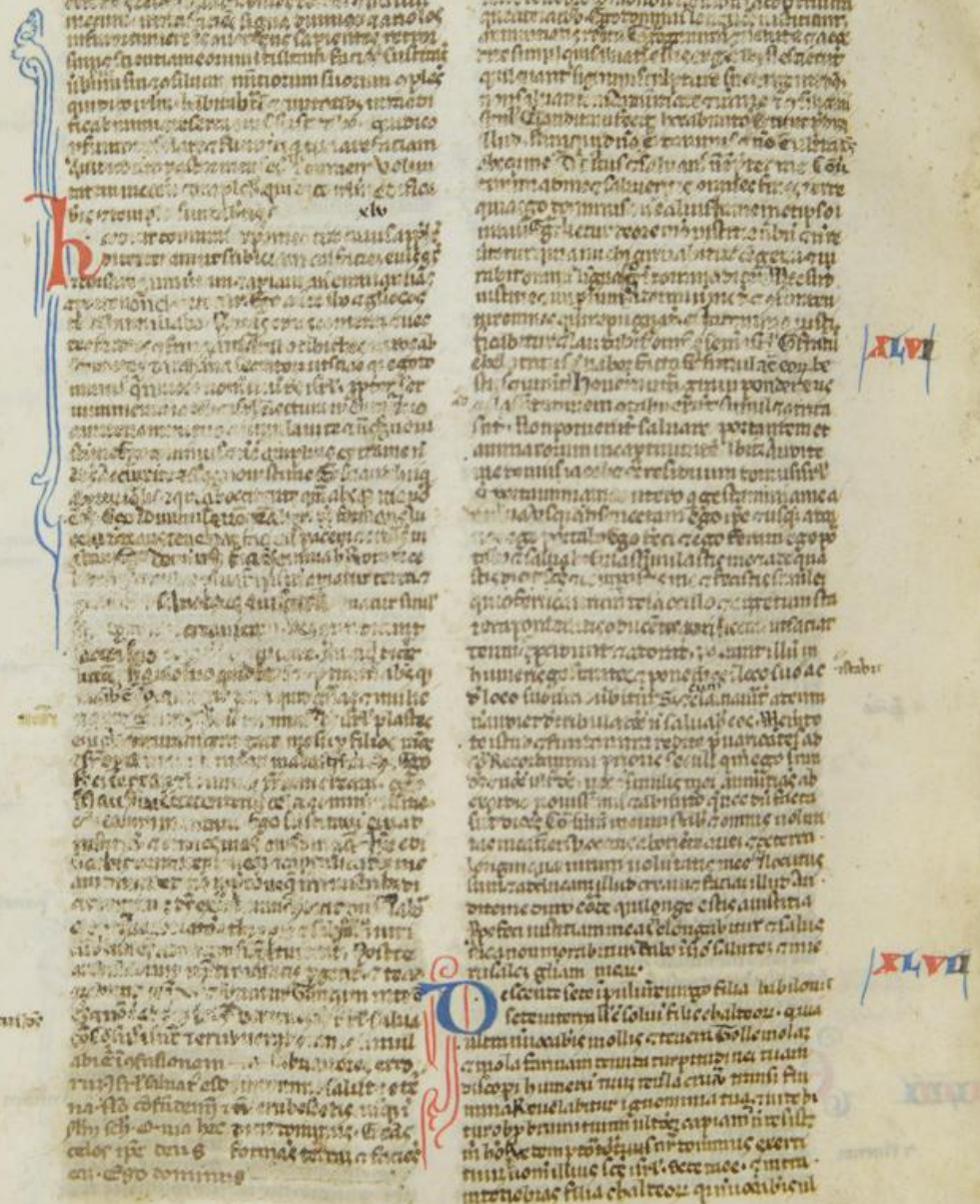
Ecce. ꝙ. iunt. meus. li. sapiam. e. uię. electę. ue
meus. o. placuit. tibi. unlo. a. ia. mea. re
di. ꝓpꝫ. meũ. fi. e. um. uirium. gemu. ꝓ
fert. sonel. ama. bit. neq. accipiet. ꝓ. lau. nec
audietur. foris. ꝑ. ecie. calamum. q. si. atũ
non. o. tere. ret. lignũ. fumigãs. n. e. ret. q. uet
imutato. educet. ut. ꝙ. eum. uocente. re. ibi. ne
q. turbu. i. ent. ul. tonec. ꝓnat. uterum
uidua. e. ꝓ. egre. eul. mul. e. re. pe. tab. di
cit. e. tonnul. de. a. q. celos. e. extentę. e. ex
firmauę. terrã. q. ꝙ. ger. minat. e. ea. q. ui

filiũ. ꝓ. q. ꝙ. sup. eam. a. ꝙ. in. ea. lauru. ri
ea. Ego. tonnul. ia. aute. uiuificauit
uerę. manumeam. e. ꝓ. au. te. e. re. dent
mihi. dñs. ut. ille. ecce. gentium. uiri. ꝓ. re. lo
cuto. ecce. ecce. ꝓ. eum. e. duce. re. ecce. lucę. lucę. ui
re. tomo. e. gre. pl. sę. gente. ꝙ. inte. nebre. Ego
tonnul. ce. nomen. glia. m. nau. alter
nomen. lauter. m. eam. scul. p. ulibꝫ. ꝙ. pna
fuerunt. ecce. uenie. nt. noua. q. uę. ego. an
nunt. ã. ute. q. on. antur. audita. ꝙ. ob. ẽ. am
Cantate. tomine. cãticum. nouꝫ. laudem. eius
ab. extremis. terre. q. ui. descendit. mare. e
plenitudo. eius. insule. habitatores. au. ab
leuet. de. serum. e. auditate. eius. in. montibꝫ
habitẽ. cent. dent. habitatores. petre
uincte. montium. clamabũt. ponet. dñs. glo
riam. tuam. in. insulis. nuntiabũt. Dominus
sicut. gigas. pugnator. sicut. uir. uiator
Zelabit. zelum. Vociferabitur. e. clamabi
tur. super. inimicos. suos. obtinebitur. et. au. sęcu
lum. tacui. semper. tacens. loquar. dissipa
bo. ut. aliquando. simul. desertę. fiat. mons.
et. colles. et. omne. gramen. eorum. arescet. ꝙ. in. pona
flumina. in. insulas. et. stagna. aperiam. ꝙ
deducam. cecos. in. uiam. quam. nescierunt. in. se
mitis. ignotis. ambulare. eos. faciam. ponam
tenebras. eorum. coram. eis. et. lucem. ea. prua. in
directa. hec. uerba. feci. eis. et. non. dereliqui. eos. conuer
tentur. retrorsum. confundatur. confusione. qui
confidunt. in. sculptili. qui. dicunt. conflatilibus
uos. dii. nr. quia. audiet. o. israhel. uos. cecos. et
surdos. ad. uidendum. et. audiendum. quis. cecus
nisi. qui. credit. mihi. et. quis. surdus. ut. nuntius
meus. quis. cecus. nisi. qui. credidit. ei. qui. retribuit
sibi. ego. dñs. uocaui. te. in. iustitia. et. apprehendi
manum. tuam. et. custodiui. te. et. dedi. te. in. fedus
populi. in. lucem. gentium. ut. aperias. oculos. cecorum
ut. educas. de. conclusione. uinctum. et. de. domo. car
cere. sedentes. in. tenebris. Ego. dñs. hoc. nomen. meum
et. gloriam. meam. alteri. non. dabo. nec. laudem. meam. sculptilibꝫ. ꝙ. prima
fuerunt. ecce. uenerunt. noua. quę. ego. an
nuntio. antequam. oriantur. auditis. uobis. eam
Cantate. domino. canticum. nouum. laudem. eius
ab. extremo. terre. qui. descenditis. mare. e
plenitudo. eius. insule. et. habitatores. eas. Sibi
leuet. desertum. et. tentoria. eius. in. quibꝫ
habitat. cedar. laudate. habitatores. petre
de. uertice. montium. clamabũt. ponet. dño. glo
riam. et. laudem. eius. in. insulis. ut. gigas. dñs. sicut. uir. pugnator
suscitabit. zelum. uociferabitur. et. clamabi
tur. super. inimicos. suos. obtinebitur. et. tacui. semper
tacens. patiebar. sicut. parturiens. loquar. dissipa
bo. et. absorbebo. simul. et. deserta. faciam. montes
et. colles. et. omne. gramen. eorum. arescere. faciam. flumina
in. insulas. et. stagna. aperiam. et
deducam. eos. quos. ignorauerunt. ambulare. eos. faciam. semitas
quas. nescierunt. ponam. tenebras. coram. eis. et. lucem. ea. prua. in
directa. hec. uerba. feci. eis. et. non. dereliqui. eos. conuertentur
retrorsum. confundatur. confusione. qui. confidunt
in. sculptili. qui. dicunt. conflatilibus. uos. dii. nr. quia. audiet. o. israhel. uos. cecos
et. surdos. ad. uidendum. et. audiendum. quis. cecus
nisi. qui. credit. mihi. et. quis. surdus. ut. nuntius
meus. quis. cecus. nisi. qui. credidit. ei. qui. retribuit
sibi. ego. dñs. uocaui. te. in. iustitia. et. apprehendi
manum. tuam. et. custodiui. te. et. dedi. te. in. fedus
populi. in. lucem. gentium. ut. aperias. oculos. cecorum
ut. educas. de. conclusione. uinctum. et. de. domo. car
cere. sedentes. in. tenebris.

XLIII

Audite. hec. dicit. dominus. qui. creauit te. iacob.
et. formauit. te. israhel. noli. timere. quia. redemi
te. uocaui. te. nomine. tuo. meũ. es. tu. Cum. transieris
per. aquas. et. flumina. ecce. tecum. ero. et. flumina. operient
te. Cum. ambulaueris. in. igne. non. uureris. et. flam
ma. non. ardebit. in. te. quia. ego. dominus
deus. tuus. sanctus. israhel. saluator. tuus. dedi. propi
tationem. tuam. egyptum. et. ethiopiam. et. saba. pro
te. Ex. quo. honorabilis. facta. es. tu. ac

XLVIII

XLVIII

LXI

LXII

ne. uñ. ne cedere hue filij auguriarios sem̃ ad
ulti. ⁊ fremere ne sup̃ quid luctuos. sup̃ quē ch
lastis oc. ⁊ exercitio linguam. Numquid ñ
ue filij scelesti. sem̃ mendax. qui consolamini
mdus subt̃ omē lignū fronduosum immolā
tes ⁊ suffiens thymiamatib; subt̃ enumerates pec
tus eoz. ⁊ in ruinis pcipitij eoz. ⁊ ipse
effundit lilam̃. obtulisti sacrificium. Numqd
sup̃ his nonne indignabor. sup̃ monte eccliū
sublim̃ posuisti tabnaculū tuum. illuc ascendē
tur immolare hostias. Post ostiū ⁊ retro
postem. posuisti memoriale tuū. quia nuī me
discooperuisti. ⁊ suscepisti adulterū. dilatasti cu
bile tuum. ⁊ pepigisti fed̃ cum eis. dilexisti
stratum eoz manu aperta. ⁊ ornasti te regio
unguento. ⁊ multiplicasti pigmēta tua. misi
sti legatos tuos procul. ⁊ humiliatus es usq; ad
inferos in multitudine uie tue laborasti.
nō dixisti quiescam. ⁊ etiam manū tue inue
nisti. propt̃a nō rogasti. Quos sollicitata animosa
quia timuisti ec. ⁊ mei nō ē recordata. nec cogita
sti in corde tuo. quia ego tacens. ⁊ qi nō ti
meris. ⁊ nō oblita es. Ego annuntiabo iustitiā
tuam. ⁊ opera tua nō p̃desint tibi. Cum clamau
erint liberent te congregati tui. ⁊ omnes eos auferet
ventus. tollet aura. Qui aut̃ sperauerit mihi hēdi
tabit terram. ⁊ possidebit montē sanctū meū.
Dicam. Viam facite. platee ite. declinate de se
mita. auferte offendicula de via populi mei. qi
excelsus ⁊ sublimis habitat ec. ⁊ nomen eius sanc
tum. ⁊ sanctū nomen ei meditatus. ⁊ excelso sancto
⁊ humili spū. ut viuificet spūm humi
lium. ⁊ viuificet cor contritū. Quia in finē non
perpetuum iudicabo. nec usq; ad finē irascar. q
spūs a facie mea egrediet̃. ⁊ flatus ego feci
ebiquitatē modici. malitie ei. percussi eū. ⁊
percussi eum. Abscondi. ac fremē meam. ⁊ indi
gnatus sum. ⁊ abiit vagus in via cordis sui.
Vias ei vidi ⁊ sanabo eum. ⁊ reddam eum ⁊
reddidi consolationes ipsi. ⁊ lugentibus ei. Creā
tor fructum labioz pacē. pacem ei qui longe ē
⁊ qui prope. dicit dñs. Sanabo eum. ⁊ impij
autē q̃si mare feruens. q̃ quiescere nō potest. ⁊
redundant fluctus ei. ⁊ conculcabunt̃ in terram ⁊
non erit pax. dicit dñs deus impijs.

LVIII

Clama ne cesses. Q̃i tibi exalta uocē tuam
⁊ annuntia populo meo scelera eoz. ⁊ domui iacob
peccata eoz. Me. ⁊ enim die medium quere. ⁊
scire uias meas uolunt. quasi gens que iusti
tiam fecerit. ⁊ que iudicium dei sui nō dereliq̃rit. pe
tunt me iudicia iustitie. ⁊ appropinquare deo
uolunt. Quare ieiunauimus. ⁊ nō aspexisti. hu
miliauimus animas nras. ⁊ nescisti. Ecce in die
ieiunij uri inuenitur voluntas ura. ⁊ omnes debitores
uros repetitis. Ecce ad lites ⁊ contentiones ieiu
natis. ⁊ percutitis pugno impie. Nolite ieiuna
re sicut usq; ad hanc diem. ut audiatur in excel
so clamor uester. ⁊ Numquid tale ē ieiunium q̃ elegi
p diem affligē homo animā suā. ⁊ quasi oū
curuet. ⁊ circulum cinis ei. ⁊ cilicium ⁊ cinerē
sternet. ⁊ Numquid istud uocabis ieiunium. ⁊ diem
acceptabilem domino. ⁊ Nonne hoc ē magis ieiunium
q̃ elegi. Dissolue colligationes impietatis. solue
fasciculos deprimentes. Dimitte eos qui confracti
sunt liberos. ⁊ omne onus disrumpe. Frange esurienti
panē tuū. ⁊ egenos vagosq; induc in domū tuā
Cum videris nudum operi eum. ⁊ carnē tuam
ne despexeris. Tunc erumpet q̃si mane lumen
tuum. ⁊ sanitas tua citius oriet̃ur. ⁊ ante ibit
faciē tuam iustitia tua. ⁊ gla domini colliget
te. Tunc inuocabis. ⁊ dñs exaudiet. clama
bis. ⁊ dicet. Ecce adsum. quia si auferas de
medio tui. vinculum. ⁊ desinas digitum tuū extendere. ⁊ loquaris
nō prodest. Cum effuderis esurienti animā tuā. ⁊ ani
mam afflictam repleueris. oriet̃ur in tenebris lux tu
a. ⁊ tenebre tue erunt sicut meridies. Et requiē
te dabit dominus tibi semp. ⁊ implebit splendori
bus animā tuam. ⁊ ossa tua liberabit. ⁊ eris q̃si or
tus irriguus. ⁊ sicut fons aquarum. cui nō deficiet
aqua. ⁊ edificabuntur ex te deserta seculoz. fun
damenta gñōnē ⁊ gñōnis suscitabis. ⁊ vocabiris e
dificator sepium. auertens semitas ut habitē
s. si auerseris a calle pedem tuū fac̃e voluntatem
tuam in die sc̃o meo. et vocabis sabbatum delica
tum. ⁊ sanctum domini gloriosum. ⁊ glorificabis eum
dum nō fac̃s vias tuas. ⁊ nō inuenietur vo
luntas tua. ut loquaris sermonē. tunc delecta
beris sup̃ domino. ⁊ sublevabo te sup̃ altitudi
nes terre. ⁊ cibabo te hereditate iacob patris tui. Os enim
domini locutum ē hec.

LIX

LVIII

Ecce nō est abbreviata manus domini ut sal
uare nequeat. nec aggrauata ē auris ei.
ut nō exaudiat. ⁊ iniquitates uestre diuiserunt
inter vos ⁊ deum vestrum. ⁊ peccata uestra absconderunt
faciem eius ab vobis ne exaudiret. Manus enim vestre po
llute sunt sanguine. ⁊ digiti uestri iniquitate. labia
uestra locuta sunt mendacium. ⁊ lingua tua in
quitatem fatur. Non ē qui inuocet iustitiam.
nec ē qui iudicet vere. confidunt in nichilo ⁊ lo
quuntur vanitatem. ⁊ concepunt laborem. ⁊ pepererunt
iniquitatem. Ova aspidum nutrierunt. ⁊ telas
aranee texerunt. qui comederit de ouis eoz morie
tur. ⁊ q̃ obtritum ē erumpet in regulum. Tela
eoz nō erunt in vestimentum. nec operientur
operibus suis. Opera eoz opera inutilia. ⁊ opus iniq̃
tatis in manibus eoz. ⁊ pedes eoz ad malum
currunt. ⁊ festinant ut effundant sanguinē
innocentē. Cogitationes eoz. cogitationes inutiles.
vastitas ⁊ contritio in viis eoz. Viam pacis nescie
runt. ⁊ nō ē iudicium in gressibus eoz. Semitas eoz p
uersas fecerunt sibi. Omnis qui calcat eas. nō
nouit pacē. Propterea longe ē iudicium a no
bis. ⁊ nō apprehendet nos iustitia. Expecta

umꝫ lucem. ⁊ erit tenebre splendor. ⁊ mene-
bras ambulauim. ⁊ palpauim sicut cec pariet.
⁊ sicꝫ absq; oculis attrectauim. Impegim⁹ in me-
ridie sic in tenebris. ⁊ in caliginosis sic mor-
tui. ⁊ rugiemus quasi ursi omes. ⁊ quasi co-
lumbe meditantes gemem. Expectauim⁹ iu-
dicium. ⁊ nō est. saluum. ⁊ elongauit a nobis
Illuminare qui sumꝫ inquietates nre comm te
⁊ peccata nra ⁊ deleuisti nos. quia scelera nra no-
biscum. ⁊ iniquitates nras cognouimus. pecca
re fecimus⁹ ⁊ mentiti sumus. ⁊ auersi sumus ne reti
pgressum dei nri. ut loquerem calumpniā. ⁊ mi
gillauim⁹ corde. ⁊ locuti sumus de corde verba in
dania. et obstipum est retrorsum iudicium. ⁊ iustitia
ab longe stetit. quia corruit in platea veritas
⁊ equitas nō potuit ingredi. Et facta est ue
ritas in oblatione. ⁊ qui recessit a malo pre-
patur. Et vidit dominꝰ ⁊ malū apparuit in
oculis ei. quia nō est iudicium. Vidit q̄ quia nō
est vir. ⁊ admirat⁹ est. quia nō est qui occurreret. Et sal
vabit ei brachium suum. ⁊ iustitia ei ipa co
firmabit eum. Induit se iustitia ut lorica
⁊ galea salutis in capite ei. Induit se
uestimentis ultionis. ⁊ operuit se sicut pallio zeli.
sicut ad retribuendum indignationē hostibꝰ suis. ⁊ retributionē inimi
cis. insulis retribuet. Et timebūt qui ab
occidente nomen domini. ⁊ qui ab ortu solis
gloriam ei. cum uenerit sicut fluuius violentus
quē spūs domini cogit. ⁊ uenit Syon redemp-
tor. et qui reuertuntur ab iniquitate in iacob di
cit dominꝰ. Hoc fedus meum cum eis dicit do
minꝰ. Spūs meus qui est in te. ⁊ uba mea q̄ posui
in ore tuo. non recedent de ore tuo. ⁊ de
ore seminis tui. dicit dñs. amodo ⁊ usq; in
sempiternum.

Surge illuminare ierlm. quia uenit lu
men tuum. ⁊ gla domini sup te ortta est. Qa
ecce tenebre operient terram. caligo pleb. Su
per aut orietur dñs. ⁊ gla ei in te uidebitur.
Et ambulabunt gentes in lumine tuo. ⁊ reges in
splendore ortus tui. Leua mea in circuitu oculos tuos
⁊ vide. omnes isti congregati sunt uenerunt tibi. filii
tui de longe uenient. filie tue de latere surge
gentes tunc videbis. ⁊ affluens. admirabitur ⁊ di
latabitur cor tuū. qm̄ conuersa fuit ad te multitu
do maris. fortitudo gentiū uenerit tibi. Inun
dabit te turmaloz operiet te dromedarij madiā
⁊ epha. Omes de saba uenient aurū ⁊ thus de
ferentes. ⁊ laudē domino annūiantes. Qm̄
omes de cedar congregabuntur tibi. arietes nabaioth
ministrabunt tibi. offerentur super placa
bili altare meo. ⁊ domꝰ magnificabo me. et gla
tabor. Quis isti qui ut nubes uolant. ⁊
qui columbe ad fenestras suas. Verumtamen
insule expectabunt. ⁊ naues maris principio ut
adducam filios tuos de longe argentū eoz
⁊ aurum eoz tibi ere nos dñi dei tui. ⁊ sci
sti q̄ ego dñs saluabo te. Et ecclesiabunt filij
pegrinoz. ⁊ mīstri tui reges eoz. ministra
bunt tibi. In indignatione enim mea percussi te.
⁊ in reconciliatione mea misertus sum tui. Et
aperient porte tue iugiter die ac nocte. non
claudentur ut afferatur ad te fortitudo gen
tium. ⁊ reges eoz adducantur. Gens enim ⁊ regnū
q̄ nō seruierit tibi peribit. et gentes solitudine
vastabuntur. Gla libani ad te ueniet. abies.
buxus. ⁊ pinus simul ad ornandū locū sanctuarij mei. ⁊ locum pedum meoz gli
ficabo. Inquient ad te curui filij eoz qui
humiliauerunt te. ⁊ adorabunt uestigia pe
dum tuoz. omēs qui detrahebant tibi. ⁊ adora
bunt te current⁊ domum syon sci dei.
eo q̄ fuisti derelicta. ⁊ odio habita. nō erat q̄
pertranseat. ponam te in superbia sclorū. ga
udium in generatione ⁊ generatione. Et lac
tabis gentium ⁊ mamilla regum lactabis.
⁊ scies quia ego dominꝰ saluans te. ⁊ redē
tor tuus fortis iacob. Pro ere afferam aurum. ⁊ pro
ferro afferam argentum. ⁊ pro lignis es. ⁊
pro lapidibus ferrum. ⁊ ponā visitatē tuam pa
cem. ⁊ principes tuos in iustitia. Nō audietur ultra
iniquitas in terra tua nec vastitas
⁊ contritio in finibus tuis. Et vocabis salutare tuum. ⁊ omne la
dabrum tuum erit. Non occidet ultra sol ad lucendū p
diem. nec splendor lune illuminabit te. Si
erit dominꝰ tibi in lucem sempiternā. ⁊ dabit deus tu⁹ in
gloriam tuam. non occidet ultra sol tuus. ⁊ lu
na tua nō minuetur. quia dñs erit tibi in lucē
sempiternā. ⁊ complebuntur dies luctus tui.
populus autē tuus omes iustus hereditabit
terram. Germen plantationis mee opus manuum
ad glificandū. Omnis erit minimus ⁊ par
vulus in gentem fortissimā. Ego dñs in
tempore eius subito faciā istud. Spūs domini sup
me eo q̄ unxit me dñs. Ad annūiandū mā
suetis misit me. ut medear contri
tis corde. ⁊ predicem captiuis indulgentiam
⁊ clausis aperiōne ut predicē anniū placa
bilem domino. ⁊ diem ultōis deo nō. ut con
solarer oēs lugentes. ut ponerē lugentibus syon
⁊ darem eis coronā pro cinere. oleū
gaudij pro luctu. pallium laudis pro spū
mero
ne. ⁊ uocabuntur in ea fortes iustitie. ⁊ p
lantatio dñi ad glificandū. ⁊ edificabunt
deserta antiqua. ⁊ ruinas antiquas erigent
⁊ instaurabunt ciuitates desertas. ⁊ dilatabū
tur in generatione ⁊ generationē. Et stabunt alieni
⁊ pascent pecora tua. Et filij pegrinoz ⁊
agricole. ⁊ uinitores uri erunt. Vos aut
sacerdotes dñi uocabimini. ministri dei nri di
cemini. fortitudinē gentiū comedetis.
⁊ gla eoz superbiemini. Pro confusione tua
duplici. ⁊ rubore laudabunt pte eoz. ⁊
ꝑ hereditate sua dupla possidebunt. Ide
ꝰ letitia sempiterna erit eis. quia ego dominus.

diligens nudicui. ⁊ odio hñt rapinā holo
caustum. ⁊ dabo op eoꝝ mercede. ⁊ fed̄ pc
tuam ferā eis. ⁊ faciem ingīb; semī
ex. ⁊ gñ eoꝝ inmedio pōlꝝ. Omēs qui vi
derūt eos cognoscent illos. quia ipi sunt se
mē ben benedix dominus. Gaudens gaude
in dño. ⁊ exultabit aīa mea in deo meo.
Ca indut me vestimēto salutis. indu
mento iustitie circūdedit me. Quasi sponsū.
ornatum coronā. ⁊ qī sponsam ornatum
monilib; sī. Sicut enim terra pfert germi
num. ⁊ sicut germen seminatū germinat. sic
ens dominꝰ germinabit iustitiam. ⁊ la
udem coram omnib; gentib;.

LXII Propter syon nō tacebo. ⁊ pp ierlm nō quie
scam. donec egrediatur ut splendor iustꝰ
ei. ⁊ salvator ei ut lampas accendatur. Et
videbunt gentes iustum tuū. ⁊ cuncti reges
inclytum tuum. Et vocabunt te nomē no
uū q̄ os dñs nominabit. Et eris corō
na glē in manu dñi. ⁊ diadema regni
in manu dei tui. Non vocabit te ultra derelicta.
⁊ terra tua nō vocabitur amplius desolata. ⁊
vocabis voluntas mea in ea. ⁊ terra tua ma
ritabitur. quia complacuit dominus in te. ⁊
terra tua inhabitabitur. habitabit enim virgo
cum virgine. ⁊ habitabunt in te filij tui. Et
gaudebit sponsus sup sponsam. ⁊ gaudebit
sup te deus tuus. Sup muros tuos ierlm con
stitui custodes tota die. ⁊ nocte non tacebunt.
Qui reminiscimini dominꝰ ne taceatis. ⁊ ne
detis silentium ei donec stabiliat. ⁊ donec po
nat ierlm laudem in terra. Jurauit dñs in
dextera sua. ⁊ in brachio fortitudinis sue. si
dedero triticum tuum ultra escam tuam. ⁊ si
bibent filij alieni vinum tuum in quo
labrasti. Quia qui congregabunt illi comedent
⁊ laudabunt dñm. ⁊ qui operantur illi
bibent in atriis sci mei. Transite
transite portas parate viam populo. planum ite facite.
⁊ elevate signum ad populos.
Ecce dñs audiri fecit in extremum terre. Dicite
filie syon. Ecce salvator tuus venit. Ecce
merces eius cum eo. ⁊ opus ei coram illo. Et vocabit
eos populum sanctum redemptos a domino. Tu autem vocaberis
quesita civitas non derelicta.

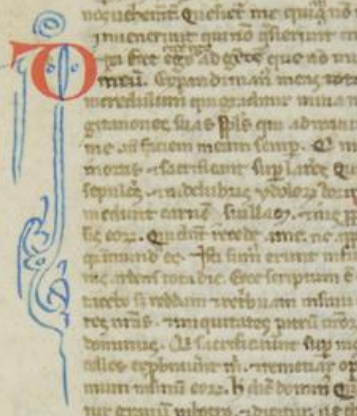
LXIII Quis est iste qui venit de edom. tinctis vestib⁹
de bosra. iste formosus in stola sua. gradiens
multitudine fortitudinis sue. Ego qui
loquor iustitiam. ⁊ propugnator sum ad sal
vandum. Quare ergo rubrum est indumen
tum tuum. ⁊ vestimenta tua quasi calcantium in
torculari. Torcular calcavi solus. ⁊ de gen
tibus non est vir mecum. Calcavi eos in furore meo
⁊ conculcavi eos in furia mea. Et aspersus est sanguis
eorum super vestimenta mea. ⁊ omnia inquinavi mea
pugnavi. Dies enim ultionis in mente mea.
annus redemptionis meę venit. Circumspexi. ⁊ non

enim

LXIIII erat auxiliator. ⁊ non sunt qui adjuvaret
Et saluavit mihi brachium meum. ⁊ indignatio mea
ipsa auxiliata est mihi. Et conculcavi populos in furore
meo. ⁊ inebriavi eos indignatione mea. ⁊ de
traxi in terram virtutem eorum. Misericordias dñi
recordabor. Laudem domini super omnib; que
reddidit nobis dñs ⁊ super multitudine bonorum
domus israel que largitus est eis secundum miserationem
autem suam. ⁊ secundum multitudinem misericordie sue.
Et dixit Utique populus meus filij non negantes. ⁊
factus est eis saluator. In omni tribulatione eorum non
est tribulatus. ⁊ angelus faciei eius saluauit eos
In dilectione sua. ⁊ in clemencia sua ipse redemit
eos. ⁊ portauit eos. et eleuauit eos cunctis
diebus seculi. Ipsi autem ad iracundiam provocauerunt
et afflixerunt spiritum sci eius. Et quia conversus est
eis in inimicum. ipse debellauit eos. Et recordatus est
dierum seculi moysi ipse sui. Ubi est qui eduxit eos
de mari cum pastoribus gregis sui. Ubi est qui po
suit in medio eorum spiritum sci sui. qui eduxit ad
dexteram moysen brachio maiestatis sue. qui
scidit aquas ante eos. ut faceret sibi nomen sempiternum.
qui eduxit eos per abyssos. qui equus in
deserto non offendent. qui sicut iumenta de
scendens. spū domini duxit eos. sic duxisti populum
tuum ut adduceres tibi nomen
gloriosum. Intende de celo. ⁊ vide de
habitaculo sco tuo et glie tue. Ubi est zelus
⁊ fortitudo tua. Multitudo viscerum tu
orum. ⁊ misericordie tue super me quoniam
tu pater noster. ⁊ abraam nescivit nos.
⁊ israel ignoravit nos. Tu domine pater noster
et redemptor noster. ab seculo nomen tuum. Quare errare
fecisti nos dñe de viis tuis. indurasti cor nostrum ne
timeremus te. Convertere propter servos tuos tribus he
reditatis tue. qui modicum possederunt populus
sanctus tuus hostes nostri conculcaverunt sanctuarium
tuum facti sumus quasi non principio dominaberis nostri. non
invocaretur nomen tuum super nos.

LXIIII Utinam dirumpas. ⁊ descendas. a facie tu
a montes diffluerent sicut cera
liquescit tabescerent. ac sicut ardens ignis ut aqua
fiat nomen tuum manifestum tuis. a facie tua gen
tes turbarentur. cum feceris mirabilia non sus
tinebimus. Descendisti. a facie tua montes
defluxerunt. a seculo non audierunt. nec auribus
percepimus. Oculus non vidit deus absque te. ⁊ que
sivit exspectantibus te. occurristi letanti. ⁊
facienti iustitiam in viis tuis recordabuntur
tui. Ecce tu irasceris. ⁊ peccavimus. in viis
tuis semper. ⁊ salvabimur. Et facti sumus ut im
mundus omnes nos. ⁊ quasi pannus menstrue
te universe iustitie nostre. ⁊ cecidimus. sicut folia
universi. ⁊ iniquitates nostre quasi venti
tulerunt nos. Non est qui invocet nomen tuum
qui surgat ⁊ teneat te. abscondisti faciem
tuam a nobis. ⁊ allisisti nos in manu

XLIII

LXVI

qua? ecce dñs in igne uenie? et quasi turbo quad
ge? redde? in furore furoꝛe suu?. increpa
tione? suam in flamma ignis. quia in igne
dominus disputabitur. et in gladio suo ad
omne? carne?. et multiplicabuntur interfecti dñi
mei. qui sanctificabantur. et mundabant se putan
tes hortos post unam ianuam intrinsece qui co
medebant carnes suillam. et abhoꝛ. et mu
rem simul consumentur dicit dominus. Et
go autem opera eoꝛ et cogitationes eoꝛ uenio ut co
gam cum omnibus gentibus et linguis et ueni
ant et uidebunt gloꝛiam meam. et ponam in eis
signum. et mittam ex eis qui salui fuerint ad
gentes. in africam et in lydiam mittentes sa
gittam in italiam et in graeciam. ad insulas lon
ge ad eos qui non audierunt de me. et non vi
derunt gloꝛiam meam. et annuntiabunt gloꝛiam
meam gentibus. et adducent omnes fratres eoꝛ
de cunctis gentibus. munus domino in equis. et in quadri
gis. et in lectica. et in mulis et in carrucis ad mon
tem sanctum meum hierusalem dicit dominus. quemadmodum si in
ferant filii israel munus in mundo mundo dicit
dominus. Assumam ex eis sacerdotes et leuitas
dicit dominus. quia sicut celi nouus et terra nouа
que ego facio stare coram me dicit dñs. Sic
stabit semen uestrum et nomen uestrum. et erit mensis ex
mense. sabbatum ex sabbato uenient omnis caro ut a
doret coram facie mea dicit dominus. et egredien
tur et uidebunt cadauera uirorum qui prauari
cati sunt in me. Vermis eoꝛum non morietur. et
ignis eoꝛum non extinguetur. et erit usque ad sa
tietatem uisionis omni carni.

Incipit ieremias ꝓphꝫ.

VERBA
ieremie filij elchie. de sacer
dibus qui fuerunt in anathe
mate in terra beniamin. Ad quos
fuit uerbum dñi in diebus iechonie filij ioachim regis iuda
in undecimo anno regni
eius. Et fuit in diebus ioachim filii ioachim regis iuda usque ad transmigra
tionem hierusalem mense quinto. Et fuit
uerbum dñi ad me
dicens. Priusquam te formarem in utero noui te
et antequam exires de uulua sanctificaui te. ꝓphetam
in gentibus dedi te. Et dixi. a. a. a. dñe deus. Ecce
nescio loqui quia puer ego sum. Et dixit dñs
ad me. Noli dicere quia puer sum. quoniam ad omnia q
cumque mittam te ibis. et omnia quecumque mandauero ti
bi loqueꝛis. Ne timeas a facie eoꝛum quia tecum ego
sum ut eruam te dicit dñs. Et misit dñs
manum suam. et tetigit os meum. Et dixit dñs
ad me. Ecce dedi uerba mea in ore tuo. Ecce con
stituo te hodie
super gentes. et super regna. ut euellas et de
struas. et disperdas et dissipes. et edifices et plan
tes. Et factum est uerbum domini ad me dicens. Quid
tu uides ieremia. Et dixi. Virgam uigilan
tem ego uideo. Et dixit dominus ad me. Bene ui
disti quia uigilabo ego super uerbum meum. ut fa
ciam illud. Et factum est uerbum domini ad me di
cens. Quid tu uides ieremia. Ollam succensa
ego uideo. et facies eius a facie aquilonis. Et di
xit dominus ad me. Ab aquilone pandetur ma
lum super omnes habitatores terre. quia ecce ego uo
co omnes regnoꝛa aquilonis ait dñs. Et
uenient et ponent unusquisque solium suum in
introitu portarum hierusalem. super omnes muros eius in gy
ro. super uniuersas urbes iuda. Loquar iu
dicia mea cum eis super omnem malitiam eoꝛum qui
dereliquerunt me. et sacrificauerunt deis alienis. et
adoraueruntopera manuum suarum. Tu ergo ac
cinge lumbos tuos. et surge et loquere ad eos
omnia quecumque ego precipio tibi. Ne formides a facie eoꝛ
ne cum timueris te faciam ut nihil eoꝛum. Et
ego quippe dedi te hodie in ciuitatem munitam et
in columnam ferream. et in murum eneum super om
nem terram regibus iuda principibus eius et sacerdotibus et
populo terre. Bellabunt adversum te et non p
ualebunt. quia tecum ego sum ait dñs ut
liberem te. Et factum est uerbum domini ad me

dicens. Vade ⁊ clama in aurib⁹ ierl̄m dicens.
Hec dicit dominus. Recordatus sum tui miser⁹
adolescentiam tuā. ⁊ caritatē desponsationis tue.
fine aq̄ q̄n secuta ē me in deserto in terra que nō seminat.
Sanctus israēl domino primitie frugum ei⁹. Omnes q̄
deuorant eum delinquēt mala ueniet⁹ sup⁹ eos dicit dominus. Audite uerbum domini domus iacob
⁊ omnes cognationes domus israēl. Hec dicit dominus. Quid
inuenerunt patres uri in me iniquitatis. quia
longe fecerunt a me. ⁊ ambulauerunt post uanitatē.
⁊ uani facti sunt. Et non dixerunt ubi est dominus. qui
ascendere nos fecit de terra egypti. ⁊ eduxit nos per
desertū per terrā inhabitabilē. per terrā
siti⁊ ⁊ umbre mortis. per terrā per qua
non ambulauit uir. nec habitauit homo. Et induxi
vos in terrā carmeli ut comederetis fructum
eius. ⁊ optima illius. Et ingressi contaminastis
terrā meam. ⁊ hereditatē meam posuistis in
abhominatiōnē. Sacerdotes nō dixerunt ubi est dominus
⁊ tenentes legem nescierunt me. ⁊ pastores
prauaricati sunt in me. ⁊ prophetæ prophetauerunt in
baal. ⁊ ydolis secuti sunt. Propterea adhuc iudicio
contendam uobiscum ait dominus. ⁊ cum filiis meis
disceptabo. Transite ad insulas cetim. ⁊ uide
te. ⁊ mittite in cedar. ⁊ considerate uehementer. ⁊ uide
te si factum est huiscemodi. Si mutauit gens
deos suos. Hec ipsi nō sunt dii. Populus meus
mutauit gloriam suā in idolum. Obstupescite
celi super hoc. ⁊ porte eius desolamini uehementer dicit
dominus. Duo enim mala fecit populus meus. Me
reliquerunt fontē aque uiue. ⁊ fodiunt sibi cis-
ternas dissipatas. q̄ aquā nō ualent aquā
tumquid seruus israēl ⁊ nō alumnus⁹
Quare ⁊ ē factus in prædam. Super eum rugierunt
leones. ⁊ dederunt uocem suam. posuerunt terrā
eius in solitudinē. Ciuitates eius exuste sunt ⁊
nō ē qui habitet in eis. Filii quoq⁹ nophes. ⁊
taphnes. constuprauerunt te usq⁹ ad uertice. Nōne
hoc tibi factum ē. quia reliquisti dominum deum
tuum. eo tpe quo ducebat te per uiā. Et nunc quid
tibi uie huic in egypti. ut bibas aquam tur-
bidam. ⁊ quid tibi cum uia assyriorum. ut bibas
aquā fluminis. Arguet te malitia tua. ⁊ infi-
delitates tue increpabunt te. Scito ergo quia malū
⁊ amarum reliquisse te dominum deum tuum. ⁊
nō ē timor meus apud te dicit dominus deus exercituum. Quia
contriui iugum tuum. rupi uincula
tua. ⁊ dixisti non seruiam. Quoniam in omni colle sub
limi. ⁊ sub omni ligno frondoso tu prostibulans
sedisti. Ego autem plantaui te uineam electam
omne semen uerum. Quomodo conuersa es in amaritudinem
uineam alienam. Si lauas te nitro. ⁊ multipli
cauerit tibi borith. macula tua coram me dicit dominus deus. Quomodo dicis
nō sum polluta post baalim nō ambulaui.
Vide uias tuas in conualle scito quid feceris cur
sor leuis erpiens uias suas. Onager assuetus
solitudini desiderio ānē sue. attraxit uentū
amoris sui. Nullus auertet eum. omnes qui quæ-
rent eum nō deficient. in mense eius inuenient eā.
Prohibe pedem tuum a nuditate. ⁊ guttur tuum a
situ. ⁊ dixisti. desperabam. Neque audiā sic amabo.
amauit ipse alienos. ⁊ post eos ambulabo. Quo
modo confundet⁊ fur qui deprehendit. sic confusi sunt
domus israēl ipsi reges eorum. principes ⁊ sacerdotes. ⁊
ipse eorum. dicentes ligno pater meus es tu. ⁊ lapi
di tu me genuisti. Verterunt ad me tergum. non
faciem. Tempore afflictionis sue. dicent surge
⁊ libera nos. Vbi sunt dii tui quos fecisti tibi surgant
⁊ liberent te tempore afflictionis tue. Secun-
dum numerum quippe ciuitatū tuarū erant dii tui
iuda. Quid iudicio meco iudicio agendo. Et
derelinquistis me dicit dominus. Frustra percussi filios
uestros disciplinā nō receperunt. Deuorabit gladius
uester prophetas uestros. quasi leo uastator gentium uesti.
Videte uerbum domini. Numquid solitudo fac⁹
sum israēl aut terra serotina. Quare dixit populus meus.
recessimus nō uenemus ultra ad te. Numquid ob
liuiscetur uirgo ornamenti sui. sponsa fidei ue
stis sue. Populus uero meus obliuiscitur mei diebus
innumeris. Quid uenatur uiam tuam ostendit
ad quærendam dilectum. que inuia ⁊ ma
lignas tuas. docuisti uias tuas. malitie tue
munera ē. Sanguinē animarum pauperum ⁊ innocentium. non inuenisti eas. Et quomodo dicis q̄
sine⁊ memoratus. Et deinde abstraxit furor meus a
me. Ecce ego iudicio contendam tecum. eo q̄
dixisti nō peccaui. Quam uilis es. facis et mutas
uiam tuam. Confundet⁊ ab egypto sicut
confusa es a assiria. Nam ⁊ ab isti egredieris. ⁊
manus tue erunt sup caput tuum. quoniam
obtexit dominus sperantem tuam. non
habebis prosperum. Vulgo dicit si dimiserit uir uxo
rem suam. ⁊ recedens abeat duxerit uirum alterum. nū
quid reuertetur ad eum ultra. nūquid nō
polluta ⁊ contaminata est mulier illa. tu aut
fornicata es cum amatoribus multis tū reuertere ad
me dicit dominus. ego suscipiam te. Leua
mentum oculos tuos. unde. ū nō prostrata
sis. Multis sedebis expectans eos et latro i
solitudine. polluisti terram in fornicationibus tu
is. in malitiis tuis. Quā obrem prohibe ⁊
stille plumas. seroti⁊ ymbr nō fuit. frons
mulieris meretricis facta ē. noluisti erubescere. Et
ego clamem amodo uocabis me pr̄ me. dux uir
ginitatis mee tu es. Numquid irascet⁊ in
perpetuū. aut perseuerabit in finē. Ecce locuta es
⁊ fecisti mala. ⁊ potuisti. prohibe. Super hoc
blasphemasti. ⁊ implesti malum agendo
nō tuam. ostendisti ō uirū sapientiam mē
tuā. ut possis facere ⁊ finem tractasti. Audi
dominū domus iudicii. iste pessimus. Numquid
uidisti q̄ fecit apostata israēl. Abiit ⁊ mer ſ

sup omnē montē excelsum. ⁊ sub omni ligno frondo
so. tu prostituta es. Et dixi cum fecisset hec oia ad
me. reuertere ad me. Et non est reuersa. Et vidit perfidia
sor. eius iudea. quia propterea q̄ mechata est adulatera
israel dimisissem eam. ⁊ dedissem ei libellū repu
dij. non timuit perfidia iudea soror. eius. sed abiit ⁊ fornicata est ⁊ ipsa. ⁊ facilitate fornicationis
sue polluit terram. et mechata est cū lapide ⁊ ligno. Insuper his omnibus hijs non est reuersa ad me p̄
fidia soror. eius iudea. tota corde suo. sed in
dissimulatione. ait dominus. Et dixit dñs ad me.
Iustificauit āia mea. adulteram israel. in comparatione p̄
fidie iudee. Vade ⁊ clama hos sermones ad
aquilonē ⁊ dices. Reuertere adulatera israel ait dominus. ⁊ non auertam faciem meam a uobis. quia pius
ego sum dicit dominus. non irascar in perpetuum.
Tantum cognosce iniquitatem tuam. quia in dominum
dei tui prostituta es. ⁊ dispersisti uias tuas alienis
sub omni ligno frondoso. ⁊ uocem meam non audisti dicit dominus. Conuertimini filij reuertentes dicit dominus. quia ego uir uobis. ⁊ assumam uos unum de ciuitate. ⁊ duos de cognatione. ⁊ introducam uos in sion. ⁊ dabo uobis pastores iuxta cor meum. ⁊ pascent uos scientia ⁊ doctrina. Cumq; multiplicati fueritis ⁊ creueritis in terra in diebus illis. dicit dominus. non dicent ultra. arcus testamenti domini. nec ascendet super cor. nec recordabuntur illi. nec uisitabuntur nec fiet ultra. In tempore illo uocabunt hierusalem solium domini. ⁊ congregabuntur ad eum omnes gentes in nomine domini in hierusalem. nec ambulabunt post prauitatem cordis sui pessimi. In diebus illis ibit domus iuda ad domum israel. ⁊ uenient simul de terra aquilonis. ad terram quam dedi patribus uestris. Ego autem dixi. Quomodo ponam te inter filios. ⁊ dabo tibi terram desiderabilem. hereditatem pulcherrimam exercituum gentium. ⁊ dixi. Patrem uocabis me. ⁊ post me ingredi non cessabis. Et quomodo si contemnat mulier amatorem suum. sic contemsit me domus israel. dicit dominus. Vox in excelso audita est ploratus ululatus filiorum israel. quia incurauerunt uiam suam. obliti sunt dominum deum suum. Convertimini filij reuertentes. sanabo contritiones uestras. Ecce nos uenimus ad te. tu enim es dominus deus noster. Vere mendaciter egimus colles multitudo montium. Vere in domino deo nostro salus israel. confusio comedit labores patrum nostrorum. ab adolescentia nostra. pecora eorum. armenta eorum filios eorum. ⁊ filias eorum. Dormiemus in confusione nostra. operiet nos ignominia nostra. quia in domino deo nostro peccauimus nos. ⁊ patres nostri. ab adolescentia nostra usque ad hanc diem. non audiuimus uocem domini dei nostri.

Si reuertaris israel ait dominus ad me. si
abstuleris offendicula tua a facie mea.
non commoueberis. Iurabis uiuit dominus in ueritate.
in iudicio. ⁊ in iustitia. Habitabunt eum eo
gentes ipsum laudabunt. ⁊ in ipso gloriabuntur omnes domini
num iuda. ⁊ hierusalem. Hec dicit dominus uobis no
uale. ⁊ nolite serere super spinas. Circumcidimini
domino. ⁊ auferte preputia cordium uestrorum uiri
iuda ⁊ habitatores hierusalem ne forte egrediatur ut ignis indignatio mea. ⁊ succendatur. non sit qui
extinguat propter malitiam cogitationum uestrarum. Annun
tiate in iuda. ⁊ in hierusalem auditum facite dicite
clangite buccina in terra. Clamate fortiter ⁊ dicite congregamini. ⁊ ingrediamur ciuitates munitas. Leuate signum in sion. fortiter nolite stare. quia malum ego adduco ab aquilone. ⁊ contritionem magnam. Ascendit leo de cubili
suo. ⁊ prædo gentium se leuauit. Egressus est de loco suo ut ponat terram tuam in solitudinem. ciuitates tue uastabuntur remanentes absq; habitatore.
Super hoc accingite uos cilicio. plangite. ululate. quia non est auersa ira furoris domini a
uobis. Et erit in die illa dicit dominus peribunt cor regis. ⁊ cor principum. obstupescent sacerdotes. ⁊ prophete obmutescent. Et dixi. heu. heu. heu dñe deus. Ergo ne decipiens decepisti hunc populum ⁊ hierusalem dicens. pax erit uobis. ecce peruenit gladius usq; ad animam. In tempore illo dicetur populo huic ⁊ hierusalem. uentus urens in itinere qui est in deserto uie filie populi mei non ad uidendum. ⁊ ad purgandum. spe plena quibus uenies mihi. Et nunc ego loquar iudicia mea cum eis. Ecce quasi nubes ascendet. ⁊ quasi tempestas currus eius. uelociores aquilis equi illius. ue nobis quia uastati sumus. Lava a malitia cor tuum hierusalem. ut salua sis. Vsq; quo morabuntur in te cogitationes nequitie tue. Vox enim annuntiantis ab Dan. ⁊ nuntium facientis idolum ephraim. Audite gentes. ⁊ auditum facite in hierusalem. dicite. Custodes uenerunt de terra longinqua. ⁊ dederunt super ciuitates iuda uocem suam. Quasi custodes agrorum fuerunt super eam in gyro. quia me ad iracundiam prouocauit. ait dominus. Uie tue ⁊ cogitationes tue fecerunt hec tibi malitia tua quia amara. quia tetigit cor tuum. Ventre me um dolco. uenter meus dolco. Sensibus cordis mei turbati sunt mecum. Non tacebo quia uocem buccine audiuit anima mea clangorem prelij. Contritio super contritionem uocata est. tabernacula mea. subito pelles mee. Vsq; quo uidebo fugientes. audiam uocem buccine. quia stultum populus meus me non cognouit. filij insipientes sunt. et sine intellectu. sapientes sunt ut faciant mala. bene autem facere nescierunt. Aspexi terram. ⁊ ecce uacua erat. et nihil. et celos. ⁊ non erat lux in eis. Vidi montes. ⁊ ecce mouebantur. et colles

rium sunt. Inimici sum nō enarrō. nomē ei
milc ceu turbant sunt recedit. Aperi. ecce carme
lus defuis. nomē urbes ei destructe sunt. absq
domīo. absq uo suvne ei. H enim dicit dom
nus dēs ecce omes fra. si tam ostimatce, nō
fiet am. Luget ūa amerebunt ceu desup. eo
q loeuus sum loquutus. nō penuit ut ma. nē
ausus sum abeo. Audite equitis. mittentes si
gittam. fugit omīs aurigas. ingressi sunt ar
dua. ascendit dūne rupes. Demisse urbes delec
te sunt. nō sunt meis hēs. Tu mīr uidam
quid faciet am uestiens. accipio. cum ema
tis filie mōsti. aperio. pmīs subito oclos.
frustra cōpōi. Contempserunt pre. amatores
un. animā tuam querent. Vocē eni ei pa
turientis audiui. angustiaq ut puerpe.
voy filie syon mīt moriente. expandentes
manus suas. ve mī quia defecit anīa mea p
interfectos.

Circumde uias tuas ter lim. aspice. solidate.
fortē uplatus ei. in multitudine uiū fa
cientem michi am. effrenē fidem. ppī eo
cans. Qui si ēā uiuit dominus dicūt. ī fal
sitate. Oculi tui respiciunt fidem. Per
cussit eos. nō dolūt. attriuisti eos. renuūt
accipe disciplinā. Indurauerunt facies su
as sup petrā. noluūt reuti. Ego aīt di
ri. forsitan pauper sum. stulte ignorauerunt
uiā dīi sui. iudicium di sui. Vadam igitur ad
optimates. loquar eis. qui enī cognouūt
uiam dīi. iudicium di sui. Ecce ma
gis simul hi contriuerunt iugum rupuūt
uincula. Ideo percussit eos leo de silua. lupus
ad uesperam uastauit eos. pard uigilauit ci
uitates eoz. Omīs qui egrīuit ex eis capie
tur. quia multiplicate sunt preuaricatio
nes eoz. confortate sunt auersiones eoz.
Super quo ppitius ē tē pōi. hi filii tui te
liquerunt me. iurauit nbus qui nō est
dīs. Saturaui eos. mechati sunt. in do
mo meretricis luxuriabantur. Equi amā
tores mfenes facti. semissarii fēi sunt. u
nusquisq; ad uxorem proximi sui hinnie
bant. Numquid sup hiis nō ultiabr dicit dīs.
aut in gente tali nō ulciscetur aīa mea. Ascē
dite muros eius. dissipate. consummatiōē
aīt nolite facere. Auferte propagines eius. qui
a nō sunt domini. Prauaricatione enim pre
uaricata ē mihi dom̄s israel. dicit dīs. ait
dominus. Negauerūt dīm. dixerunt. nō ē ipse
nō uenient sup nos mala. gladiū. famē
nō uidebimus. Prophete facti sunt in ui
entū. nō est uerbū in eis. Hec ergo eueniet illis.
Hec dicit dīs dē exercituū. Quia locuti estis
uerbū hoc. ecce ego do uba mea in ore tuo
in ignē. populus istī ligna. et deuorabit
eos. Ecce ego adducam sup uos gentē de
longinquo domus israel. ait dīs. gentē robustā.
gentem antiquam. gentē cui ignorabis
linguam nec intelliges quid loquatur. Pha
retra eius sicut sepulcrum patens. omnes fortes.
Et comedet segetes tuas. panē tuū. quo
cumque
rabunt filios tuos. filias tuas deuorabit. greges
uestros. armenta tua comedet. uineam tuam.
ficus tuam. conteret urbes munitas tuas in
quibus tu hēs fiduciam gladio. Verūtamen in
diebus illis ait dominus. non faciam uos me
simo. Et si dixerint qr̄e dicit dīs dē nr̄
nobis omia hec. adicies. Sicut dereliquistis me
et seruistis dīs alieno in terra uestra. sic seruietis alienis in terra non uestra.
te hi domui iacob. et auditum facite in
dā dicentes. Audi plē stulte qui nō hēs
cor. qui oculos habes et nō uides. aures
et nō audis. Me ergo nō timebitis dicit dīs.
et a facie mea nō dolebitis. qui posui arenā
finē mari. p̄ceptum sempiternū et nō
p̄teribit. et commouebuntur. nō ualebunt. et
tumescent fluctus ei. nec transibunt eū.
Populo aūt huic fuit cor incredulum et
exasperans. recessistis. et abiistis. nec dixerunt
corde suo. Timeamus dīm dīm nr̄m. qui dat
nobis pluuiam regrem et serotinam in tpe
suo. plenitudinē annue messis custodiente
nobis iuguinates. nr̄ declinauerūt hi. et pec
cata nr̄a prohibuerunt bona. a nobis. quia inuenti sunt
in populo meo impij insidiantes. et. quasi la
queos ponentes. pedicas ad capiendos uiros.
Sicut decipula plena auibus. sic domus eoz ple
na dolo. Ideo magnificati sunt et ditati
sunt. impinguati. et uenerunt quoq; nō
pessime. Causā uidue nō iudicauerūt causā
pupilli nō direxerunt. iudicium pauperū nō
iudicauerūt. Numquid sup hiis nō uisitabo
dicit dominus. aut sup gente huiusmodi nō
ulciscetur aīa mea. Stupor et mirabilia facta
sunt in terra. p̄phete uaticinabantur falsa. et
sacerdotes applaudebant manibus suis. et populus meus dilexit
talia. Quid ḡ fiet in nouissimo eius. Confortamini
filii beniamin in medio terre. in tecoa
clangite buccina. et sup bethacharam le
uate uexillum. quia malum uisum est ab aquilone
et contritio magna. Speciosē et delicate assimilaui
filiā syon. ad eam uenient pastores et
greges eoz. figent tentoria in circuitu eius. pascent unusquisq;
uos suos. Sanctificate sup eam bellum. surgite et
ascendamus meridie. Ve nobis quia declinauit dies. quo
niam longiores facte sunt umbre uespe. Surgite
et ascendamus noctu. et dissipemus domos eius
quia sic dicit dominus exercituū. Caedite lig
num eius et fodite. circa terram aggerem. hec
est ciuitas. omnis calumpnia in medio
eius. Sicut frigidam facit cisterna aquam
suam. sic frigidam fecit malitia sua fon

quos ~ uastasse michetur mea eram me
cum infirmitas ~ plaga. Ecclesiae tecti-
ne foete recedit alia mea ate. ne foete pous
ne desinam ferum habitabilem. h dicit dns
exercitu. Si adhuc semi colligēs colliges
ql manes reliquias ihsl. Conuite manū
tuam. qi vindemiator ad cartallum. Cui lo
quar. ~ quē contestabor ut audiat. Ecce in
circumcisi aures eoz. ~ audire nō possūt.
Ecce verbum domini dñi ē eis mobprobriū.
nō suscipient illud. ideo furore domini
plenus sum. ~ laboraui sustinens. Effund
sup parvulum foris. ~ sup coetum iuue
num simul. Vir cum cum muliere ca
pientur. ~ senex cum pleno dierū. Transibūt
domus eoz agros. uxores pr. quia
extendam manū meam sup habitantes terram
dicit dominus. Ammouet quippe ut ad ma
iorem. omis a maiore studet. ~ appia usq;
ad lacedonem cuncti faciunt dolum. Et cura
bant ruinam filie pli mi. cum ignominia
dicentes. Pax pax. nō erat pax. Confusi sūt
qui abhominationē fecerunt. quin pone
confusione nō sunt confusi. ~ erubescere nesci
erunt. Quam obrem cadent inter corruentes
ruinę infirmitas sue corruent dicit dns. h
dicit dns. State sup uias ~ videte. videte
interrogate de semitis antiquis que sit via
bona. ~ ambulate in ea. ~ inuenietis refri
gerium animabus uris. Et dixerunt. Non am
bulabimus. Et constitui sup uos speculatores.
audite uocē tube. Et dixerunt. Non audie
mus. ~ Ideo audite gēs ~ cognosce congre
gatio ego ~ ego fac mala. Audiat terra. Ecce ego ad
ducam mala sup populum istum fructum cogi
tationū eius. quia uerba mea nō audierunt.
legem meam proiecerunt. ~ ut quid mihi thus
de Saba affertis. ~ calamum bonę olentis de
terra longinqua. holocaustomata mea nō sunt
accepta. ~ uictime ure nō placuerunt mihi.
Propterea dicit dominus ds. Ecce ego dabo pp
lum istum ruinas. ~ corruent patres ~ filii
simul. uicinus. ~ primus. ~ proximus. Hec
dicit dominus. Ecce populus uenit de terra aqui
lonis. ~ gens magna consurget ab finibus terre.
Sagittam ~ iaculum arripient. crudelis ē ~
nō miserebitur. ~ uox eius q; mare sonabit.
~ sup equos ascendet quasi. q; uir ad pug
nam aduersum te filia syon. Audiuimus famā
eius. dissolute sunt manus nre. tribulatio ap
prehendit nos. dolores ut parturientis. Nolite
exire ad agrum. ~ uiam ne ambuletis. eo
gladius inimici pauor undiq; circuit. filia
populi mei accingere cilicio. ~ operire cinere. Luctum u
nigenitę fac tibi planctum amarissimū. ~ ama
rum quia uenit repente uastator sup uos
Timorem dederunt populo meo robusti. ~ oues

pbabis uiam eoz. Quid ihs principes delinā
tium ambulantes fraudulenter. ~ ferrum
inuisi corrupti sunt. Defecit sufflatorium i
gne consumptum ē plumbum. frustra conflauit
conflator. malitie enim eoz nō sunt consump
te. Argentum reprobum uocate eos. quia dns pie
cit illos.

VII

Verbum domini q; factum ē ieremię dicens
Sta in porta domus domini. ~ pdica ibi ver
bum istud. ~ dic. Audite uerbum domini oēs
uidi. qui ingredimini p portas has ut adore
ne domino. h dicit dominus dominus exercituū deus
israel. Bonas facite uias uras. ~ studia ura.
~ habitabo uobiscū in loco isto. Confidite ne
uobis uerba dicentes. Templū dni templū do
mini templū dni ē. Quia si bene direxeritis uias
uras ~ studia ura. si feceritis iudicium inter
uirum et proximū eius. Si inquilinū pupillū ~ uidu
am non feceritis calumpniam nec sanguinē innoc
entem effuderitis in loco h. ~ post deos alienos
non ambulaueritis inimicitias uobis mercipse
habebitis habitabitis in loco isto in terra quam de
di patribus uris. a seculo ~ usq; in seculum. Ecce uos
confidite uobis in sermonibus mendacii quę nō pde
runt uobis simul. adulantes. occidere. furare
mendacium iurare ba alim. ~ ambulare p deos
alienos quos ignoratis. ~ Et uenistis. ~ stetis
coram me in domo hac. in q; inuocatū
est nomen meum. ~ dixistis Liberi sumus ea qđ
fecerint abhominationes istas. Ergo spelun
ca latronū facta ē domus ista in qua inuocatū ē
nomen meum in oculis uris. Ego. ego sum
ego sum dicit dominus. ~ Ite ad locum meum
in silo. ubi habitare feci nomen meum a principio. ~
videte quid fecerim ei. pp malitiam populi mei
israel. Et nunc quia fecistis ōia opa hec dicit do
minus. ~ loquens sum ad uos mane surgens
~ loquens. ~ nō audistis. ~ uocaui uos. ~ nō
respondistis. faciam domui huic in qua
uocatum ē nomen meum. et in qua uos hē
tis fiduciam. ~ loco quē dedi uobis ~ patri
bus uris sicut feci silo. Et proiciam uos a fa
cie mea sicut proieci fratres uestros uniuersum semi
nem effraim. Tu ergo noli orare pro populo h. nec
assumas pro eis laudem. ~ orationē. nō ob
stabis mihi quia nō exaudiam te. Nonne in
deos quos isti faciunt in ciuitatibus iuda. ~ i
platheis eorum filii colligunt ligna. ~ patres
succendunt ignē. ~ mulieres conspergunt a
dipem ut faciant placentas regine celi.
libent dijs alienis. ~ me ad iracundiam
prouocent. Numquid me ad iracundiam
prouocant dicit dns. Nonne semetipsos
confusione uultus sui. ~ ideo h dicit dns de
Ecce furor meus ~ indignatio mea effla
bit super locum istum super homines. ~ super iumenta. ~ super lig
num regionis. ~ super fructum ter. ~ succendetur

ꝛnō ernguentum ⁊ dixit dñs ad eum nō sit.
holocaustomata uestra non placuerunt mihi. ⁊
comedite carnes. quia non locutus sum patribus
uestris. ⁊ nō præcepi eis in die qua eduxi eos de ter
ra egypti. de uerbo holocaustomatum ⁊ uicti
mis. sed hoc uerbum præcepi eis dicens. audite uocē
meam ⁊ ero uob deꝰ. ⁊ uos eritis mihi pplꝰ. Et
ambulate in oī uia quā mandauī uob. ut bñ
sit uob. Et nō audierunt me nec inclinauit
aurē suam. ⁊ abierunt in uoluptatibus ⁊ in
pruitate cordis sui mali. ⁊ facti sunt retrorsum
⁊ nō ad ea quæ ꝯstituta sunt. ex die qua egressi sunt patres eorū de ter
ra egypti usq; ad diem hanc. Et misi ad uos oēs
seruos meos prophetas. p diem consurgens diluculo
misi eos ⁊ nō audierunt me. nec inclina
uerunt aurē suā. ⁊ induraūt ceruicē. ⁊ pe
cierunt sup. q; cunctꝰ patres eorū. Et loqueris ad eos
omnia uba hæc ⁊ nō audient te. Et uocabis eos ⁊
nō respondebunt tibi. Dices ad eos. hæc ē gens
que nō audiuit uocē dñi dei sui. nec recepit
disciplinā. perijt fides ⁊ ablata ē de ore eorū
Tonde capillum tuū ꝓiecte. ⁊ sume planctum
planctum. qm abiecit dominꝰ. Et reliquit ge
nerationē furoris sui. qua fecerunt filij
iuda malum oculis meis dicit dñs. posu
erunt offendicula sua in domo mea inuocari
ē nomē meū. ut polluerent eam. ⁊ ædificauerunt
excelsa topheth. que sunt in valle filij en
non. ut incendent filios suos ⁊ filias suas igni
quæ nō præcepi nec cogitauī de corde meo.
nō ecce dies uenient dicit dominus. ⁊ nō
dicetur amplius topheth. ⁊ uallis filij enno
ꝫ uallis interfectionis. Et sepelient in tophet
eo q; nō sit locus ad sepeliendum. ⁊ erit ꝯpa
tio pli huius. mediū uolucribꝫ cæli ⁊ be
stijs terre. ⁊ nō erit qui abigat. Et quiescere
faciam de urbibꝫ iuda. ⁊ de plateis hierlm
uocē gaudij. ⁊ uocē lætitie. uocē sponsi
⁊ uocem sponse. a desolatione enim erit ter
ra. In tpe illo ait dominus Eruent ossa regis iu
da. ⁊ ossa principum eius. ⁊ ossa sacerdotū
⁊ ossa pphetarū. ⁊ ossa eorū qui habitauerunt
hierlm de sepulcris suis. Et expandent ea ad so
lem ⁊ lunā. ⁊ omnē militiam cæli. quæ dile
xerunt. ⁊ quibꝰ seruierūt. post quā ambulauerūt
⁊ quæsierūt eas. ⁊ adorauerūt. non colligent
⁊ nō sepelientur. in sterquilinium sup faciē ter
ræ erunt. ⁊ elegent magis mortē quam uitam
oēs qui reliqui fuerint de cognatione hac pessi
ma. in uniuersis locis quæ dispersi eos
ibi dicit dñs exercituū. Et dices ad eos.
hæc dicit dominus. Numquid qui cadit nō
resurget. ⁊ qui auertit se nō reuertetur. Cur
ergo auersus ē populus iste hierlm. aversione ꝑpe
tua. Arripuerunt mendacium. ⁊ noluerunt
reuerti. Attendi. ⁊ auscultaui. nemo quod bo
nē loquutus nullus ē qui agat pœnam su
per peccato suo dicens quid fec. omnes conuersi sunt ad
cursum suum. qⁱ equus irruens ruens
ad prelium. Milui cęli cognouit tpe suo.
turtur. ⁊ hirundo. ⁊ ciconia. custodierūt
tpe aduentus sui. populus autē meus nō cogno
uit iudicium domini. Quō dicitis sapientes
nos sumꝰ. ⁊ lex domini nobscū. Ecce in mendacium
operatus ē stilus mendax scribarum. Confusi sunt
sapientes. territi ⁊ capti sunt. Verbū autē domi
ni proiecerūt. ⁊ sapia nulla ē in eis. Propterea dabo
mulieres eorū extraneis. ⁊ agros eorū alienigenis
hæredibus. quia a minimo usq; ad maximum oēs a
uaritiam sectantur. A pphēta usq; ad sacerdotē oēs
faciunt mendacium. Sanabant contritionē
filie populi mei. ignominiam dicentes pax
pax. cum nō esset pax. Confusi sunt quia ab
hominatione fecerunt. ⁊ nō more. sed
one nō sunt confusi. erubescere nescierūt. Ideo
cadent inter corruentes. in tpe uisitationis
sue corruent dicit dñs. Congregans congrega
bo eos ait dñs. Non ē uua in botro. nō est
ficus in ficulnea. folium defluxit. ⁊ dedi eis q;
præterierūt illos. Quare sedemus congregamini
⁊ ingrediamur ciuitatē munitam ⁊ sileamus ibi.
quia dñs deus noster silere nos fecit. ⁊ potum dedit nobis
aquam fellis. peccauimus enim dño. Expectauimus
ut pacē. nō erat bonū tpe medicinæ. ⁊
ecce formido. Ab aquilone fremit equus
eius. a uoce hinnitus pugnatorū eius omnis
terra mouet. Venerunt ⁊ deuorauerunt terrā.
⁊ plenitudinē eius urbē ⁊ habitatores eius. Quia
ecce ego mittam uobscū serpentes regulos. quibus
non ē incantatio. ⁊ mordebunt uos ait dñs.
Dolor meus super dolorē. mœrore cor meū mihi.
Ecce uox clamoris filie populi mei. de terra longi
qua. Numquid dñs non ē in sion. aut rex eius non ē in ea. quare ergo me ad iracun
diam concitauerunt sculptilibꝰ suis. ⁊ uanita
tibus alienis. Transiit messis. finita ē æsti
mo ⁊ saluati nō sumꝰ. super contritione filie popu
li mei contristatus sum. ⁊ contristatꝰ stupor obtinu
it me. Numquid resina nō ē in galaad.
aut medicus nō ē ibi. Quare ergo nō ē obducta cicatrix
filie populi mei. Quis det capiti
meo aquam. ⁊ oculis meis fontem lacrimarum.
⁊ plorabo die ac nocte super interfectione populi mei. Quis
quis habuit me in solitudine diuersoriū uiato
rum. et dimittam populum meum. ⁊ recedam ab eis
quia adulteri sunt. cœtus perfidorum. Et direxerunt
in mendacium linguā suam quasi arcum suum. ⁊ non in fide. confortati sunt
super terram. quia de malo ad malum egressi sunt. ⁊
me nō cognouerunt dicit dominus. Unusquisque se
cundum proximum suum custodiat. ⁊ omni fratri suo non habeat
fiduciam. quia omnis frater supplantans supplanta
bit. ⁊ omnis amicus fraudulenter incedet. ⁊ unus
quisque proximum suum deridebit. ⁊ ueritatem non loquetur.

Loquimini eum in quam fiam loquim fiducia. ú
gnt agent. Labor mercenarii. Ecce manus mea unicedi
dolo. in deo loquimini. me scire dicit dns. ⁊ sp
ctu ei dicat dns dei nr̃i. Ecce ego ostabo ⁊
plabo eos. Quid enim aliud dicam. aliae
filie ꝓ nr̃i. Sagitta occidens lingua eor̃
lum locuta ē. fraude suo proximo cum amico
suo loquuntur. ⁊ occulte ponit ei insidias. Nūq̃d
sup hec nō visitabo dicit dns. aut in gente hui
smodi. nō ulciscetur ala mea. Super montes
assumā fletum ac lamentū. ⁊ sup speciosa des
ertorum. quia incensa sunt. eo q̃ nō sit
qui pertranseat. nec audierunt vocē possi
dentis. A volucre celi usq; ad pecora recesserunt
grauerunt. ⁊ recesserunt. Et dabo hierl'm in
quos arcere. ⁊ cubilia draconū. ⁊ ciuitates
iudee dabo in desolōē. eo q̃ nō sit habitator. Quis
est vir sapiens qui intelligat hc. ⁊ ad quē os
brum eius domini locuta sit. ut annūciet. Quid
perierit terra. exusta sit q̃si deserta eo q̃ nō sit qui
pertranseat. Et dixit dns. Et dereliquerunt me
legē meam quam dedi eis. ⁊ nō audierūt
vocē meam. ⁊ nō ambulauerūt in ea. Sed ab
erunt p pertinaciā cordis sui. ⁊ post baalim
quae didicerunt patribus suis. Ideo hec dicit
dns exercituū dē isrl'. Ecce ego cibabo populū
istum absinthio. ⁊ potum dabo eis aquam fel
lis. Et dispergam eos in gentibus quas nō nouer
unt ipse ⁊ patres eor̃. ⁊ mittam post eos gladium do
nec consumantur. Hec dicit dns exercituū dē
isrl'. Contemplamini. ⁊ vocate lamentatrices
ut veniant. Ad eas q̃ sapientes sunt mittite ut
festinent. ⁊ assumant super nos la
mentum. Deducant oculi nr̃i lacrimas. ⁊ palpe
bre nr̃e defluant aquis. Quia vox lamentationis
audita ē de syon. Quō vastati sumus confusi ue
hemēter quia dereliquim terram. quia dereli
querunt tabernacula mea. Audite ergo mulieres ubi dn̄i
audiūt aures vr̃e sermonē oris ei. et do
cete filias vestras lamentū. et una quæq; proximā su
am planctū. et addent mortē p fenestras nr̃as
ingressa ē domos nr̃as. disperdere parvulos de foris.
iuuenes de plateis. Loquere hec dicit dns Et
cadet mortuus homo sicut stercus super faciē regiōis
et quasi fenum post tergum metentis. nō ē qui co
ligat. Hec dicit dominus. Non glorietur sapi
ens in sapientia sua. ⁊ nō glorietur fortis in
fortitudine sua. ⁊ nō glorietur diues in diui
tijs suis. Sed hoc glorietur qui gloriatur scire
⁊ nosse me quia ego sum dominus qui facio
misericordiam. iudicium. et iustitiam in terra. hec
enim placent mihi ait dominus. Ecce dies ue
niunt dicit dominus. ⁊ visitabo super omē
qui circūcisum hz̃ preputiū. sc̃z egyptum ⁊ sc̃z
idam. ⁊ sc̃z edom. ⁊ sc̃z filios ammon. ⁊ sc̃z
moab. ⁊ sc̃z oēs qui attonsi sunt comā hi
tantes in deserto. Quia omēs gētes hnt̃ p̃pū

Circumcisis autē dom̃o isrl' incircūcisi sunt corde.

Audite verbum q̃ locutus ē dominus sup vos
domus isrl'. Hec dicit dns. Juxta vias gentium no
lite discere. ⁊ a signis celi nolite metuere q̃
timent gētes. quia leges populorum vane sunt.
quia lignū de silua precidit. op̃ manuū ar
tificis in ascia. ⁊ argento ⁊ auro decorauit
illud. clauis ⁊ malleis conpegit. ut nō dissolua
tur. Similia ipsis erunt fabricatores eor̃
nō loquentur. portatum tollentur. quia
pedes non habent. Nolite timere eos. q̃
nec male possint facere nec bñ. Non ē simi
lis tui domine. Magnus es tu. ⁊ magnū
nomen tuum in fortitudine. Quis nō time
bit te rex gentium. Tuum ē enim decus
nr̃ inter cunctos sapientes gentium. ⁊ in omnibus
regnis eor̃ nullus ē similis tui. Pariter insi
pientes ⁊ stulti eruditi sunt. Lignum enim
vanitates eor̃ est. quod excisum ē de nemore
opus manuum artificis ferro. Hoc argento et auro
ornauerunt illud. clauis et malleis confixerunt
ne labatur. Quasi palma fabricata sunt. ⁊ non
loquentur. Tollentes portabuntur. quia non
gredientur per se. Nolite timere eos. neq;
enim male facere possunt. sed nec bene est in
eis facere. Non est similis tui domine. Magnus es tu.
et magnum nomen tuum in fortitudine. Quis
non timebit te rex gentium. Decet enim te.
quia inter omnes sapientes gentium. et in
omnibus regnis eor̃ nullus est similis tui. Pariter
insipientes et stulti eruditi sunt. Lignum est
disciplina vanitatum eor̃. quod argentum
inductum de tharsis affertur. ⁊ aurum de ophaz opus
artificis. ⁊ manū cesarij. hyacinctus ⁊ pur
pura vestimentum eor̃. opus artificum om
nia ista sunt. Dns aut̃ deus verus ē ipse dominus
⁊ rex sempiternus. Ab indignatione eius com
movebitur terra. ⁊ nō sustinebunt gētes omi
nationē eius. Sic ⁊ dicetis eis. Dii qui celos
et terram nō fecerunt pereant de terra. ⁊ de hijs
q̃ sub celo sunt. Qui fecit terram in fortitu
dine sua. parat orbem in sapientia sua et pretendit
celos. Ad vocem suam dat multitudinem
aquarum in celo. ⁊ eleuat nubes ab extre
mis terre. fulgura in pluuiam fecit. ⁊
educit ventum de thesauris suis. Stultus factus
est omnis homo a scientia sua. confusus est omnis ar
tifex sculptilis. quia falsum est quod fabricauit. ⁊ nō
est spūs in eis. Vana sunt opera risu digna
in tempore visitationis sue pibunt. Non est horū si
milis pes mearum. Qui enim formauit
omnia ipse est dns. ⁊ isrl' virga hereditatis eius.
Dominus exercituū nomen est illi. Congrega de ter
ra confusionem tuam. q̃ habitas in obsidione. quia
hec dicit dominus. Ecce ego longe proji
ciam habitatores terre hac vice. ⁊ tribulabo eos ut
inueniant. Ve mihi super contritione mea.
pessima plaga mea. Ego aut̃ dixi. Pla
ne hec infirmitas mea est. ⁊ portabo illam.
Tabernaculum meum vastatum est. et funiculi mei de
rupti sunt. Filij mei exierunt a me. ⁊ non
subsistunt. Quia non est qui extendat ultra tento
rium meum. ⁊ erigat pelles meas. quia stulte
egerunt pastores. ⁊ dominum non requisierunt. Propter
hoc non intellexerunt. omnis grex eor̃ dispersus est. Vox
auditionis ecce venit. ⁊ commotio magna
de terra aquilonis. ut ponat ciuitates inde
solitudinem habitaculum draconum. Scio dne q̃
non est hominis via ei. nec vir est qui ambulet. ⁊ dirigat
gressus suos. Corripe me domine verum

XI

mundus. nō misereor eis. ne forte admoleam
religio me. Filiam de malignantibus ē tuam ſ̄ ḡē-
que nō cognoscunt te. ſup pauimas ā nomē tuū
nō meditantur. Quia comedunt iacob & deuo-
rauerunt eum. & ſp̄leuerunt illum. & locū eius dis-
ſipauerunt.

Verbum q̄ fiēt ē ad me dicens. A
dhuc ūba pacis huic. clamans. audite uba
fœderis hui. & loquimini ad uiros iuda
& habitatores ierlm. & dices ad eos. Hec dicit dñs ds
isrl. Maledictus uir qui nō audierit ūba pac-
tionis hui. q̄ p̄cepi patribus uris die qua eduxi eos
de terra egypti. de fornace ferrea dicens. Audite uo-
cem meam. & facite oīa q̄ p̄cepi uobis. & eritis
mihi in plm. & ego ero uobis in deū. ſ̄ suscitē iuramē-
tum q̄ iuraui patribus uris dare eis terram
fluentē lacte & melle. sicut & die hodie. Et re-
spondi. Amē dñe. Et dixit dñs ad me. Vociferare
oīa ūba hec in ciuitatibus iuda. & foris ierlm dicēs.
Audite ūba pacti hui & facite illa. quia obtestando
testificatus sum patres uros die qua eduxi eos de terra
egypti usq; ad diem hanc. Mane surgens protes-
tatus sum & dixi. Audite uocē meā. Et nō au-
dierunt nec inclinauerunt aurē suam. & abiit uir
unusquisq; in prauitate cordis sui mali. Et in-
duxi sup eos oīa ūba pacti hui. q̄ p̄cepi ut facerent
& nō fecerunt. Et dixit dominus ad me. Inuētus
est coniuratio inter uiros iuda. & habitatores ierlm. Re-
uersi sunt ad iniquitates patrū suorū priores. qui no
luerunt audire ūba mea. Et ipsi ecce abierunt
post deos alienos ut seruirent eis. Irritum fecerūt
domus isrl. & domus iuda pactum meū q̄ pepigi
cum patribus eorū. Quamobrē hec dicit dñs. Ecce
ego inducam sup eos mala. de quibus exire non
possunt. & clamabunt ad me. nō exaudiam eos
Et ibunt ciuitates iuda. & habitatores ierlm. & cla-
mabunt ad deos quibus libant. nō saluabit eos
minime afflictionis eorū. Secūdm numerū enim ciuitatū
tuarū erunt dii tui iuda. & secundum numerum
uiarū ierlim posuistis aras confusionis. aras ad libandū
baalim. Tu ergo noli orare pro populo hoc. nec assu-
mas pro eis laudem. & orationem. quia nō exaudiam
in tempore clamoris eorū ad me in tempore afflictionis
eorū. Quid est q̄ dilecta mea in domo mea fecerūt sce-
lā multa. Numquid carnes sanctę auferent a te
malitiæ tuas. in quibus gloriata es. Oliuam uire-
pulcram fructiferam. speciosam. uocauit dñs
nomē tuū. Ad uocem loquele grandi exarsit ignis
in ea. & combusta sunt fruteta eius. Et dñs exer-
tuū qui plantauit te locutus est super te malū
pro malitia domus isrl. & domus iuda. q̄ fecerunt sibi
irritandum me. libando baalim. Tu autē do-
mine demonstrasti mihi. & cognoui tu ostendisti
mihi studia eorū. Et ego quasi agnus mansuetus qui por-
tatur ad victimā. nescieram. q̄ super me cogi-
tauerunt consilia dicentes. Venite mittamus lignū
in panē eius. & eradamus eum de terra uiuentiū. & nomen
eius nō memoretur amplius. Tu autem domine sabaoth
qui iudicas iuste. probans renes. & corda. uide ultionē
tuam ex eis. Etenim reuelauit dominus & cognoui
dixit dñs. ad me. tunc ostendisti mihi cogitationes eorum.
Ego autem quasi agnus mansuetus portabar. qui affertur
ad victimam. & nesciebam. q̄ super me cogitauerunt
dicentes. Mittamus lignum in panem eius. & eradamus
eum de terra uiuentium. & nomen eius non memoretur
amplius. Tu autem domine sabaoth. iudicans iuste.
probans renes. & corda. uidere ultionem tuam ex eis.
Etenim reuelauit dominus & cognoui. tunc ostendisti mihi
cogitationes eorum. Propterea hec dicit dñs. de
uiris anathoth. qui quærunt animā tuam
& dicunt. Non prophetabis in nomine dñi. & nō morieris
in manibus nris. Propterea hec dicit dñs exercituum. Ecce
ego uisitabo super eos. iuuenes eorum morientur in
gladio. & filii & filie eorum morientur in fame.
& reliquiæ non erunt ex eis. Inducam enim malum su-
per uiros anathoth. annum uisitationis eorum.

XII

Iustus quidem tu es domine si disputem tecum. uerū-
tamen iudicia loquar ad te. Quare uia impiorum prospe-
ra est. bene est omnibus qui prauaricantur & inique agunt. Plan-
tasti eos. radicem miserunt. proficiunt. & faciunt fruc-
tum. Prope es tu ore eorum. & longe a renibus eorum.
Et tu dñe nosti me. vidisti me. & probasti cor
meum tecum. Congrega eos sicut gregem ad victi-
mam. & sanctifica eos in die occisionis. Vsq; quo luget
terra. & herba omnis regionis siccabitur. propter malitiam
habitantium ibi. consumpti sunt & ablati. quoniam dixerunt
non videbit nouissima nra. Si pedestres
cucurrerunt & lassauerunt te. quomodo certabis cum
equis. Cum autem in terra pacis securus fueris. quid fa-
ciēs in superbia iordanis. Nam & fratres tui. & domus
patris tui. etiam ipsi pugnauerunt aduersum te. & clama-
uerunt post te plena uoce. Nec credas eis cum locuti
fuerint tibi bona. Dereliqui domum meam dimisi
hereditatem meam. dedi dilectam meam animam
mei manibus eius. facta est mihi hereditas mea. sicut leo
silua. dedit contra me uocem. propterea odio habui eam.
Numquid auis discolor hereditas mea mihi. Numquid aues ca-
te gyro. Venite congregamini omnes bestie terre. properate
ad deuorandum. Pastores multi demolti sunt uineam
meam. conculcauerunt partem meam. Dederunt
portionem meam desiderabilem michi. in solitudinem
desertam. posuerunt eam in luctum. luctuosa est mihi. Deso-
latione desolata est omnis terra. quia nullus est qui re-
cogitet corde. De stupore uenerunt uastatores. quia gladius domini
devorat. ab extremo terre usque ad extremum eius. non est pax uniuersæ
carni. Seminauerunt triticum. & spinas messuerunt
hereditatem acceperunt. & non erit eis. Con-
fundamini agricolæ. ululate. propter iram furoris
dñi. Hec dicit dominus ad omnes vicinos meos
pessimos. qui tangunt hereditatem quam diuisit dñs
populo meo israel. Ecce ego euellam eos de terra
sua. & domum iuda euellam de medio eorum. Et
cum euulsero eos. ostiam rursum & reuertar
& reducam eos. unumquemque ad hereditatem suam. & unum-
quemque in terram suam. Et erit si discentes didicerint uias
populi mei. ut iurent in nomine meo viuit dñs.
sicut docuerunt populum meum iurare in baal.
ædificabuntur in medio populi mei. Quod si non
audierint. euellam gentem illam euulsione
perditionis ait dñs.

XIII

Hec dicit dominus ad me. Vade & possidē
tem lumbare lineum. & pones illud super lumbos
tuos. & in aquā nō mittes illud. Et possedi lum

verbum domini. ¶ Quia dormis domine exurge. Ne repellas in finem. Quare faciem tuam avertis. Obliviscere inopie nostre et tribulationis nostre. Quia humiliata est in pulvere anima nostra. Adhesit pavimento venter noster. Exurge domine adiuva nos et libera nos propter nomen tuum. Deus auribus nostris audivimus patres nostri narraverunt nobis opus quod operatus es in diebus eorum et in diebus antiquis. Manus tua gentes disperdidit et plantasti eos. Afflixisti populos et expulisti eos. Non enim in gladio suo possederunt terram et brachium eorum non salvavit eos. Sed dextera tua et brachium tuum et illuminatio vultus tui quoniam complacuisti in eis. Tu es ipse rex meus et deus meus qui mandas salutes Jacob. In te inimicos nostros ventilabimus cornu et in nomine tuo spernemus insurgentes in nos. Non enim in arcu meo sperabo et gladius meus non salvabit me. Salvasti enim nos de affligentibus nos et odientes nos confudisti. In deo laudabimur tota die et in nomine tuo confitebimur in seculum. Verumtamen repulisti et confudisti nos et non egredieris deus in virtutibus nostris. Avertisti nos retrorsum post tergum tribulantis nos. Et inimici nostri diripiebant sibi. Dedisti nos tamquam oves escarum et in gentibus dispersisti nos. Vendidisti populum tuum sine pretio et non fuit multitudo in commutationibus eorum. Posuisti nos opprobrium vicinis nostris subsannationem et derisum his qui in circuitu nostro sunt. Posuisti nos similitudinem in nationibus commotionem capitis in populis. Tota die verecundia mea contra me est et confusio faciei mee operuit me. A voce exprobrantis et detrahentis mihi a facie inimici et persequentis me. Hec omnia venerunt super nos et non sumus obliti te et inique non egimus in testamento tuo. Et non recessit retrorsum cor nostrum et declinasti semitas nostras a via tua. Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis et operuit nos umbra mortis. Si obliti sumus nomen dei nostri et si expandimus manus nostras ad deum alienum nonne deus requiret istud ipse enim novit abscondita cordis. Quia propter te mortificamur tota die. Reputati sumus sicut oves occisionis. Exurge quare obdormis domine exurge et ne repellas in finem. Quare faciem tuam avertis oblivisceris

ut nulla sit salus. Expauimꝰ pacē ⁊ nō ē bo
num. ⁊ tēp curatiōis ⁊ ecce turbatio. Cognou
imus dñe impietatē nr̄am. iniquitatē
patrū nr̄ōz. q. peccauimꝰ tibi. Ne nos deꝰ nr̄ op
probiū p nomē tuū. ne fugias nob⁹ oīm⁹ am-
odū q̄re nos reprobasti. ne irritum facias fe
dꝰ tuum nobiscū. Numquid sunt inscalptilibꝫ
gentium. qui pluant aut celi possint dare im
bres. Nonne tu es dñe deꝰ nr̄ qui expectamꝰ
Tu enim fecisti oīa ista ⁊.

XV

Et factus est sermo dñi ad me dicens. Vade
⁊ clama in aures hierusalē. dicens. Hec dicit
dñs. Recordata sum tui miserans misericordiā
adolescentie tue. caritatis desponsationis tue.
quando secuta es me in deserto. in terra que
non seminatur. Sanctus israel dñi. primitie
frugum eius. Omnes qui deuorant eum. delin-
quent. mala uenient super eos. dicit dñs. Audite
uerbum dñi domus iacob. ⁊ omnes cognationes
domus israel. Hec dicit dñs. Quid inuenerunt
patres uestri iniquitatem in me. quia elongauerunt
a me. ⁊ ambulauerunt post uanitatem. ⁊ inanes
facti sunt. Et non dixerunt. Ubi est deus qui
eduxit nos de terra egypti. qui traxit nos per
desertum per terram inuiam ⁊ auiosam. per
terram siti ⁊ ubi non habitauit homo. ⁊ non
habitauit filius hominis ibi. Et introduxi uos
in terram carmeli. ut comederetis fructum eius
⁊ bona illius. Et ingressi polluistis terram meam.
⁊ hereditatem meam posuistis in abominationem.
Sacerdotes non dixerunt. Ubi est dñs. ⁊ tenentes
legem nesciuerunt me. pastores prauaricati sunt
in me. ⁊ prophetæ prophetabant in baal. ⁊ post
idola quæ non prodesse eis poterant ambulauerunt.
Propterea adhuc iudicium contra uos dicit dñs.
⁊ contra filios filiorum uestrorum disceptabo.
Transite insulas cetheorum ⁊ uidete. ⁊ cognos-
cite nimis. ⁊ considerate heri ⁊ nudiustertius.
si facta est huiusmodi gens. ⁊ si mutauit gens
deos suos. ⁊ hi non sunt dii. Populus autem meus
mutauit gloriam suam in idolum. Obstupescite
cæli super hoc. ⁊ portæ eius desolamini. Dicit dñs.
Duo enim mala fecit populus meus. Me dereli-
querunt fontem aquæ uiuæ. ⁊ foderunt sibi cisternas
dissipatas. quæ continere aquas non ualent.
Numquid seruus israel natus est ei. ⁊ ideo
factus est in direptionem. Super eum rugierunt
leones. ⁊ dederunt uocem suam. ⁊ posuerunt
terram eius in solitudinem. Ciuitates eius
incensæ sunt. ⁊ habitatores non erunt in eis.
Sed ⁊ filii nophe ⁊ thaphnes depauperauerunt
te usque ad uertice. Nonne hoc tibi accidit
quia reliquisti dñm deum tuum. in tempore
quo ducebat te in uia. Et nunc quid tibi
uis ad uiam egypti. ut bibas aquas turbidas.
Et quid tibi uis ad assyrios. ut bibas aquam
fluminis. Corripiet te malitia tua. ⁊ aduersio
nes tuæ increpabunt te. Scito ergo ⁊ uide quia
malum tuum ⁊ amarum est. quod dereliqueris
dñm deum tuum. ⁊ non sit timor meus ad te.
dicit dñs deus exercituum. Quia a seculo con-
fregisti iugum tuum. rupisti uincula tua. ⁊ dixisti.
Non seruiam. Quoniam in omni excelso colle.
⁊ sub omni ligno frondoso tu prostibulum
prostituebaris. Ego autem plantaui te uineam
electam. omne semen uerum. Quomodo ergo
conuersa es mihi in amaritudinem. uinea
aliena. Quia si lauata fueris nitro. ⁊ multi-
plicaueris tibi herbam borith. maculata es
iniquitas tua coram me. dicit dñs deus. Quo-
modo dicis non polluta sum. post baalim non
ambulaui. Uide uias tuas in conualle. agnosce
quæ operata es dromedaria leuis cursor. de-
serens uias suas. Onager assuetus solitudini.
in desiderio animæ suæ attraxit amatorem
suum. In mense eius inuenient eum. omnes
qui requirent eum. in mense nouo reperient
eum. Prohibe pedem tuum a nuditate. ⁊ guttur
tuum a siti. Et dixisti. Desperabundus. Non
sic. Sed dilexi alienos. ⁊ post eos ibo. Sicut
confunditur fur cum deprehensus fuerit. sic
confusi sunt domus israel. ipsi. reges eorum.
principes eorum. ⁊ sacerdotes eorum. ⁊ prophetæ
eorum. Dicentes ligno. Pater meus es tu. ⁊
lapidi. Tu genuisti me. Uerterunt ad me
dorsum. ⁊ non facies. Et in tempore afflictionis
suæ dicent. Surge ⁊ saluos nos fac. Ubi sunt
dii tui quos fecisti tibi. surgant si te saluare
possunt in tempore afflictionis tuæ. Secundum
numerum enim ciuitatum tuarum erant dii tui
iuda. Quare disputatis aduersum me. omnes
uos dereliquistis me dicit dñs. Frustra percussi
filios uestros disciplinam non receperunt. Deuo-
rauit gladius uester generationem uestram
quasi leo uastator. O generatio hec. Uos uidete
uerbum dñi. Numquid desertus fui israel. aut
terra serotina. Quare ergo dixit populus meus.
Recessimus. non ueniemus ultra ad te. Numquid
obliuiscetur uirgo ornamenti sui. aut sponsa
fasciæ mammarum suarum. Populus autem
meus obliuioni me tradidit diebus innumeris.
Quid diligis uiam tuam ut quæras pactum.
Ideo ⁊ malas leges tuas docuisti. Etenim in
alis tuis inuentus est sanguis animarum pau-
perum innocentium. non in cauernis terræ
inuenisti eos. sed super omnia hec. Et dixisti.
Quia innocens sum. ⁊ auertatur furor eius a
me. Ecce ego iudicium tuum. eo quod dixeris.
Non peccaui. Quam uilis facta es nimis. ⁊ iter
quam mutas. ⁊ ab egypto confunderis. sicut
confusa es ab assyria. Et egredieris inde. ⁊
manus tua super caput tuum. Quoniam abiecit
dñs sperantes in se. ⁊ non habebis prosperitatem
per eos. Si dimittit uir uxorem suam. ⁊ recedens
a uiro suo alterius fiat. numquid reuertetur
ad eum ultra. nonne polluta ⁊ contaminata
terra illa. Tu autem fornicata es cum amatori-
bus multis. tamen reuertere ad me dicit dñs.
Leua oculos tuos in directum ⁊ uide. ubi non
prostrata sis. Ad uias sedebas eis quasi latro
in solitudine. ⁊ contaminasti terram in fornica-
tionibus tuis. ⁊ in malitia tua. Propter hoc
prohibiti sunt imbres. ⁊ serotinus non fuit.
Facies mulieris meretricis facta est tibi. noluisti
erubescere. Nonne ex hoc uocasti me. Pater
meus dux uirginitatis meæ tu es. Numquid
irascetur in perpetuum. aut perseuerabit in
finem. Ecce locuta es. ⁊ fecisti mala. ⁊ prae-
ualuisti. Dixit autem dñs ad me in diebus
Iosiæ regis. Numquid uidisti quæ fecerit
aduersatrix israel. Abiit super omnem montem
excelsum. ⁊ sub omni ligno frondoso. ⁊ fornicata
est ibi. Et hec cum fecisset omnia scelera hec
dicit dñs. Dixi ad eam. Conuertere ad me. ⁊
non est reuersa. Et uidit hoc perfida iuda soror
eius. Et uidi. quia propter hoc quod mœchata
est aduersatrix israel. dimisi eam. ⁊ dedi libellum
repudii eius. ⁊ non timuit perfida iuda soror
eius. Sed abiit ⁊ ipsa fornicata est. Et factum
est a uoce fornicationis suæ. polluta est terra.
⁊ mœchata est cum lapide. ⁊ ligno. Et super
hoc non est reuersa ad me perfida iuda soror
eius in toto corde suo. sed in mendacio. dicit dñs.
Et dixit dñs ad me. Iustificauit anima mea
aduersatricem israel. in comparatione perfidæ
iudæ sororis eius. Uade ⁊ clama sermones istos
contra aquilonem. ⁊ dices. Conuertere aduersatrix
israel dicit dñs. non auertam faciem meam a
uobis. quia misericors ego sum dicit dñs. non
irascar in perpetuum. Uerumtamen cognosce
iniquitatem tuam. quia in dñm deum tuum
prostituta es. ⁊ dispersisti uias tuas alienigenis
subter omne lignum frondosum. ⁊ uocem meam
non audistis. dicit dñs. Reuertimini filii
reuertentes. dicit dñs. Quia ego uir dominabor
uestri. ⁊ assumam uos unum de ciuitate. ⁊ duos
de cognatione. ⁊ introducam uos in sion. Et dabo
uobis pastores iuxta cor meum. ⁊ pascent uos
scientia ⁊ doctrina. Et erit cum multiplicati
fueritis ⁊ creueritis in terra in diebus illis.
dicit dñs. non dicent ultra. Arca testamenti dñi.
Non ascendet super cor. Non recordabuntur
eius. Non uisitabunt neque fiet amplius. In
tempore illo uocabunt hierusalem solium dñi.
⁊ congregabuntur ad eam omnes gentes in
nomine dñi hierusalem. ⁊ non ambulabunt
amplius post pravitatem cordis sui pessimi.
In diebus illis ibunt domus iuda ad domum
israel. ⁊ uenient pariter de terra aquilonis
super terram quam dedi patribus uestris.
Ego autem dixi. Quomodo ponam te inter filios
⁊ dabo tibi terram desiderabilem. hereditatem
exercituum gentium. Et dixi. Patrem uocabis
me. ⁊ post me ingredi non cessabis. Uerumtamen
sicut contemnit mulier amatorem suum. sic
contempsit me domus israel. dicit dñs. Uox in
uiis audita est. ululatus ⁊ fletus filiorum israel.
quia iniquam fecerunt uiam suam. obliti sunt
domini dei sui. Conuertimini filii conuertentes.
sanabo contritiones uestras. Ecce nos uenimus
ad te. tu enim es dñs deus noster. Uere mendax
erat collis. multitudo montium. Uere in deo
nostro salus israel. Confusio deuorauit labores
patrum nostrorum. ab adolescentia nostra.
de gregibus eorum. de armentis eorum. de filiis
eorum. de filiabus eorum. Dormiemus in confu-
sione nostra. ⁊ operiet nos ignominia nostra.
quia in deum nostrum peccauimus nos. ⁊ patres
nostri. a adolescentia nostra usque in diem hanc.
⁊ non audiuimus uocem dñi dei nostri. Si
conuertaris israel dicit dñs. ad me conuertaris.
si auferas abominationes tuas a facie mea. non
commouebis. Et iurabis. Uiuit dñs in ueritate.
in iudicio. ⁊ in iustitia. ⁊ benedicent in eo gentes.
⁊ in ipso laudabuntur. Hec enim dicit dñs uiro
iuda ⁊ hierusalem. Innouate uobis nouale. ⁊
nolite seminare super spinas. Circumcidimini
dño. ⁊ auferte præputia cordium uestrorum.
uiri iuda. ⁊ habitatores hierusalem. ne forte
egrediatur quasi ignis indignatio mea. ⁊ exar-
descat eo quod non sit qui extinguat. propter
malitiam cogitationum uestrarum. Annuntiate
in iuda. ⁊ in hierusalem auditum facite. ⁊ dicite.
Canite tuba in terra. Clamate fortiter. ⁊ dicite.
Congregamini. ⁊ ingrediamur ciuitates munitas.
Leuate signum in sion. confortamini. nolite
stare. Malum ego adduco ab aquilone. ⁊ contri-
tionem magnam. Ascendit leo de cubili suo.
⁊ leuauit se ultor gentium. Egressus est de loco
suo. ut ponat terram tuam in solitudinem.
Ciuitates tuæ destructæ sunt. non habitantes.
Super hoc accingite uos cilicio. lamentamini.
⁊ ululate. Quia non auersus est furor dñi a
nobis. Et erit in die illa. dicit dñs. Peribit cor
regis. ⁊ cor principum. ⁊ obstupescent sacerdotes.
⁊ prophetæ consternabuntur. Et dixi. A. a. a.
dñe deus. Quare decipiens decepisti populum
istum ⁊ hierusalem. dicens. Pax erit uobis.
⁊ tetigit gladius animam eius. In tempore illo
dicetur populo huic ⁊ hierusalem. Spiritus
elatus uiarum quæ in deserto sunt. uia filiæ
populi mei. non ad uentilandum. neque ad
mundandum. Spiritus plenior horum uenit ad
me. nunc ego loquar iudicia mea cum eis. Ecce
quasi nubes ascendet. ⁊ quasi tempestas currus
eius. Super aquilas leuiores equi eius. Uæ nobis
quia uastati sumus. Lauda a malitia cor tuum
hierusalem. ut saluata sis. usquequo morabuntur
in te cogitationes noxiæ. Uox enim annuntiantis
a dan. ⁊ quasi idolum a monte ephraim. Annun-
tiate gentibus. ecce auditum facite super hierusalem.
Custodes uenerunt de terra longe. ⁊ dederunt
super ciuitates iuda uocem suam. Quasi custodes
agri facti sunt super eam in circuitu. quia me
ad iracundiam prouocauit. dicit dñs. Uia tua
⁊ cogitationes tuæ fecerunt hæc tibi. malitia
tua quia amara. quia tetigit cor tuum. Uisce-
ra mea. uisceribus meis dolentibus. non tacebo.
quia uocem buccinæ audiui anima mea. ⁊ clamo-
rem prœlii. Contritio super contritionem uocata
est. quia uastata est omnis terra. Subito uastata
sunt tabernacula mea. in momento pelles mee.
Usquequo uidebo fugientes. audiam uocem
buccinæ. Quia stulta est populus meus. me non
cognouerunt. Filii insipientes sunt. ⁊ sine intellectu.
sapientes sunt ut faciant mala. bene autem facere
nescierunt. Aspexi terram. ⁊ ecce uastitas ⁊
nihil. ⁊ ad cælum. ⁊ non erat lux in eis. Uidi
montes. ⁊ ecce commouebantur. ⁊ omnes colles
turbati sunt. Aspexi. ⁊ ecce non erat homo.
⁊ uniuersa uolatilia cæli fugerunt. Uidi. ⁊ ecce
Carmelus desertus. ⁊ omnes ciuitates eius
destructæ sunt a facie dñi. a facie ire furoris
eius. Quia hec dicit dñs. Desolabitur omnis
terra. ⁊ consummationem non faciam. Super
hoc lugebit terra. ⁊ mœrebunt sursum tenebræ.
eo quod locutus sim. cogitauerim. ⁊ non pœni-
tuerit me. neque auertar ab eo. A uoce equitis
⁊ iaculatoris fugit omnis ciuitas. ingressi sunt
condensa. ⁊ ascenderunt super petras. Omnes
ciuitates derelictæ sunt. ⁊ non habitabit in eis
homo. Et tu quid facies uastata. Si uestieris te
coccino. si ornata fueris auro. si scindis stibio
caput tuum. frustra ornaberis. Abiecerunt te
amatores tui. animam tuam quærent. Quia
uocem quasi parturientis audiui. angustiam
quasi primiparæ. uocem filiæ sion anhelantis.
expandentis manus suas. Uæ mihi quia defecit
anima mea. propter interfectos. Circuite uias
hierusalem. ⁊ aspicite ⁊ scitote. ⁊ quærite in
latitudinibus eius. si inuenitis uirum. si est
facientem iudicium. ⁊ quærentem fidem. ⁊ pro-
pitius ero ei. Si autem ⁊ dominum uiuum
dixerint. ⁊ utique falsum iurabunt. Domine
oculi tui respexerunt fidem. percussisti eos.
⁊ non dolebunt. attrivisti eos. ⁊ renuerunt
accipere disciplinam. Indurauerunt facies suas
supra petram. ⁊ noluerunt reuerti. Et dixi.
Forsitan pauperes sunt. ⁊ stulti. ⁊ ignorant
uiam dñi. iudicium dei sui. Ibo ad optimates.
⁊ loquar eis. Ipsi enim cognouerunt uiam dñi.
iudicium dei sui. Et ecce hi simul fregerunt
iugum. ⁊ diruperunt uincula. Propterea percussit
eos leo de silua. lupus uespertinus uastauit eos.
pardus uigilans super ciuitates eorum. Omnis
qui egredietur de eis capietur. quia multiplicatæ
sunt iniquitates eorum. confortatæ sunt auersiones
eorum. Quomodo propitius tibi fiam. filii tui
dereliquerunt me. ⁊ iurauerunt in non deos.
Saturaui eos. ⁊ mœchati sunt. ⁊ in domo meretricis
luctati sunt. Equi amatores facti sunt. uniuersi
ad uxorem proximi sui hinnierunt. Numquid
non super istis ultionem sumam. dicit dñs. aut
super gente huiusmodi non uindicabit ultio mea.
Ascendite uineas eius ⁊ uastate. consummationem
autem facite. Auferte propagines eius. quia non
sunt dñi. Quia prauaricatione prauaricata est
in me domus israel ⁊ domus iuda. dicit dñs.
Abnegauerunt dñm. ⁊ dixerunt. Non est ipse.
⁊ non ueniet super nos malum. gladium ⁊ famem
non uidebimus. Prophetæ autem fuerunt in
uentum. ⁊ sermo non est in eis. Hæc fiant eis.
Propterea hec dicit dñs deus exercituum. Quia
locuti estis uerbum istud. ecce dabo uerba mea
in ore tuo in ignem. ⁊ populum istum in ligna.
⁊ deuorabit eos. Ecce ego adducam super uos
gentem de longe. domus israel. dicit dñs. gentem
robustam. gentem antiquam. gentem cuius
ignorabis linguam. ⁊ non intelleges quid loquatur.
Pharetra eius quasi sepulchrum patens. omnes
fortes. Et comedet messem tuam. ⁊ panem tuum
quem deuorabunt filii tui ⁊ filiæ tuæ. Et comedet
oues tuas ⁊ armenta tua. Et comedet uuam tuam
⁊ ficum tuam. Et conteret ciuitates munitas tuas
in quibus tu habes fiduciam gladio. Uerumtamen
in diebus illis dicit dñs. non faciam uobiscum
consummationem. Et erit cum dixerint. Quare
fecit nobis dñs deus noster hæc omnia. Et dices
ad eos. Quia sicut dereliquistis me. ⁊ seruistis
deo alienigenæ in terra uestra. sic seruietis
alienigenis in terra non uestra. Annuntiate
hæc domui iacob. ⁊ auditum facite in iuda.
dicentes. Audi hoc populus stolidus ⁊ insipiens.
qui habet oculos ⁊ non uidet. aures ⁊ non audit.
Me non timebitis. dicit dñs. ⁊ a facie mea non
dolebitis. Qui posui arenam terminum mari.
præceptum sempiternum. ⁊ non præteribit illud.
⁊ fluctus eius ualescent. ⁊ non transgredientur
illud. Et non dixerunt in corde suo. Timeamus
dñm deum nostrum. qui dat pluuiam temporalem
⁊ serotinam in tempore suo. plenitudines messis
custodientes nobis. Iniquitates uestræ declinauerunt
hæc. ⁊ peccata uestra prohibuerunt bonum a
uobis. Quia inuenti sunt in populo meo impii.
insidiantes quasi aucupes laqueos mortiferos.
Et posuerunt muscipulam in uirorum capitibus.
Sicut decipula plena auibus. sic domus eorum
plena dolo. Ideo magnificati sunt. ⁊ ditati sunt.
Incrassati sunt. ⁊ impinguati. ⁊ transgressi sunt
uerba mea. Causam pupilli non iudicauerunt.
causam uiduæ non iudicauerunt. Et non ultus
sum. dicit dñs. Aut super gente huiusmodi non
uindicabit ultio mea. Stupor ⁊ horror facta est
in terra. Prophetæ prophetabant mendacium.
⁊ sacerdotes applaudebant manibus suis. ⁊ populus
meus dilexit talia. Quid fecistis in nouissimo
eius. Numquid non confusione confundetur
qui facit peccatum. ⁊ non erubescet. Ideo cadent
inter ruentes. in tempore uisitationis suæ
corruent. dicit dñs. Congregans congregabo eos.
dicit dñs. non est uua in uinea. ⁊ non est ficus
in ficulnea. Folium defluxit. ⁊ dedi eis quæ
transeant eos. Quare sedemus congregamini.
⁊ ingrediamur ciuitatem munitam. ⁊ conticescamus
ibi. quoniam deus noster conticescere fecit nos.
⁊ potum dedit nobis aquam fellis. quia peccauimus
domino. Sperauimus pacem. ⁊ non est bonum.
tempus curationis. ⁊ ecce turbatio. Cognouimus
domine impietatem nostram. iniquitatem
patrum nostrorum. quia peccauimus tibi. Ne nos deus
proiicias propter nomen tuum. ne dedecores
solium gloriæ tuæ. recordare. ne irritum facias
fœdus tuum nobiscum. Numquid sunt inter sculptilia
gentium. qui pluant aut cæli possint dare im
bres. Nonne tu es dñe deus noster. quem expectamus.
Tu enim fecisti omnia ista ⁊.

XVI

Et factus est sermo dñi ad me dicens. Non
accipies uxorem. nec erunt tibi filii nec filiæ
in loco isto. Quia hec dicit dñs. ad filios ⁊
filias qui generantur in loco isto. ⁊ ad matres eorum
quæ generant eos. ⁊ ad patres eorum a quibus
nati sunt in terra hac. Mortibus egritudinum morientur.
non planguntur. nec sepelientur. sed quasi
humus super faciem terræ erunt. Gladio. ⁊ fame
consumentur. Et erit cadauer eorum escam uolu
cribus cæli. ⁊ bestiis terræ. Quia hec dicit dñs. Ne in
tres domum luctus. nec uadas ad plangendum
nec condoleas eis. quia ablatus pacem meam ab hoc
populo dicit dñs misericordiam. ⁊ miserationes. Morientur
grandes ⁊ pusilli in terra hac. Non sepelientur nec
plangentur. nec se incidet nec calua fiet
super eos. Et non frangetur nec eis luctus ad
consolandum super mortuo. nec dabunt eis po
tum calicis ad consolandum super patre suo ⁊ matre.
Et domum conuiuii non ingredieris ut sedeas cum eis.
comedas ⁊ bibas. Quia hec dicit dñs exercituum
deus israel. Ecce ego auferam de loco isto uocem lu
ctus ⁊ uocem gaudii. uocem sponsi ⁊ uocem sponsæ. Et erit cum annuntiaueris populo
huic omnia uerba hæc ⁊ dixerint tibi quare locutus
est dñs super nos omne malum grande istud. aut quæ
quenam iniquitas nr̄a. aut q. peccatum nr̄um quod
commisimus in dñm deum nr̄um. dices ad eos. Quia dereliquerunt me patres
uestri dicit dñs. ⁊ abierunt post deos alienos. ⁊ seruierunt eis. ⁊ adorauerunt eos. ⁊ me dereliquerunt. ⁊ legem
meam non custodierunt. Et uos patres uestri operati estis
quam pessime. Ecce uos ambulat unusquisque post prauitatem cordis sui pessimi. ut me non audiatis.
Et proiciam uos de terra hac in terram quam nescitis uos ⁊ patres uestri. ⁊ seruietis ibi diis alienis
die ac nocte qui non dabunt uobis requiem. Propterea ecce dies uenient dicit dñs. ⁊ non dicetur
ultra ut iuretur dñs deus qui eduxit filios israel de terra egypti. sed uiuit dñs qui eduxit filios israel de terra
aquilonis. ⁊ de uniuersis terris ad quas ejecerat eos. ⁊ reducam eos in terram suam quam dedi pa
tribus eorum. Ecce ego mittam piscatores multos dicit dñs. ⁊ piscabuntur eos. Et post hæc mittam eis
multos uenatores. ⁊ uenabuntur eos de omni monte. ⁊ de omni colle. ⁊ de cauernis petrarum. quia oculi
mei super omnes uias eorum. non sunt abscondite a facie mea. nec fuit occultus miquitas eorum ab
oculis meis. Et reddam primum duplicem. iniquitates eorum ⁊ peccata eorum. quia contaminauerunt terram
meam in mortuis idolorum suorum. ⁊ abominationibus suis implenerunt hereditatem meam. Do
mine fortitudo mea ⁊ robur meum. ⁊ refugium meum in die tribulationis. Ad te gentes uenient

Ecce ego abla
quei. ꝓpterea
ecce dies uenient
dicit dñs. ⁊ non
dicetur ultra
uiuit dñs. qui eduxit
filios israel de terra
egypti.

Egypti. ⁊ uiuit
qui eduxit dñs

XVII

abrahe ⁊ dicens. Ne tradideris
pauperē. ⁊ ne auferas ab eo substantiam
suam. ne forte dicat quis ego pauper
& de tuo viuam. Quid ergo faciet diues
qui habet multa. Si dederit omnia
perdet. Si autem non dederit. non
habebit misericordiam. Et ideo
ego ostendam ei quod bona opera
sua non in alienis rebus. sed in
meis debeat exercere. Dicit ergo
Non tibi mando. ut pauperibus
tribuas. quod de rapina. aut de
furto. aut de iniquitate collegisti.
Sed quod de tuo tibi labore
quæsitum est. Et hoc non
imperio. sed consilio. Si enim
perfectus esse uis. non tibi
dico. ut omnia quæ habes
pauperibus tribuas. sed ut
primum ea quæ tua sunt
pauperibus tribuas. Et sic
demum ad me uenias. Cum
uenerint filii eius. auferet
substantiam suam
a filiis eius. ⁊ congregabit
eam. ⁊ dabit ea his qui
misericordiam fecerunt
cum patre. Et ideo
ego dico. Ne auferas
substantiam pauperis.
ne forte dicat. Ego
pauper de tuo uiuam.
Quid ergo faciet
diues qui habet
multa. Si dederit
omnia perdet. Si
autem non dederit.
non habebit
misericordiam.
Et ideo ego
ostendam ei
quod bona
opera sua
non in alienis
rebus. sed
in meis
debeat
exercere.
Dicit ergo
Non tibi
mando.
ut pauperibus
tribuas.
quod de
rapina.
aut de
furto.
aut de
iniquitate
collegisti.
Sed quod
de tuo
tibi
labore
quæsitum
est.
Et hoc
non
imperio.
sed
consilio.
Si enim
perfectus
esse uis.
non tibi
dico.
ut omnia
quæ habes
pauperibus
tribuas.
sed ut
primum
ea quæ
tua sunt
pauperibus
tribuas.
Et sic
demum
ad me
uenias.
Cum
uenerint
filii eius.
auferet
substantiam
suam
a filiis eius.
⁊ congregabit
eam. ⁊ dabit
ea his qui
misericordiam
fecerunt
cum patre.
Et ideo
ego dico.
Ne auferas
substantiam
pauperis.
ne forte
dicat.
Ego
pauper
de tuo
uiuam.
Quid ergo
faciet
diues
qui habet
multa.
Si dederit
omnia
perdet.
Si
autem
non
dederit.
non
habebit
misericordiam.
Et ideo
ego
ostendam
ei
quod
bona
opera
sua
non in
alienis
rebus.
sed
in
meis
debeat
exercere.
Dicit
ergo
Non
tibi
mando.
ut
pauperibus
tribuas.
quod
de
rapina.
aut
de
furto.
aut
de
iniquitate
collegisti.
Sed
quod
de
tuo
tibi
labore
quæsitum
est.
Et
hoc
non
imperio.
sed
consilio.
Si
enim
perfectus
esse
uis.
non
tibi
dico.
ut
omnia
quæ
habes
pauperibus
tribuas.
sed
ut
primum
ea
quæ
tua
sunt
pauperibus
tribuas.
Et
sic
demum
ad
me
uenias.
Cum
uenerint
filii
eius.
auferet
substantiam
suam
a
filiis
eius.
⁊
congregabit
eam.
⁊
dabit
ea
his
qui
misericordiam
fecerunt
cum
patre.
Et
ideo
ego
dico.
Ne
auferas
substantiam
pauperis.
ne
forte
dicat.
Ego
pauper
de
tuo
uiuam.
Quid
ergo
faciet
diues
qui
habet
multa.
Si
dederit
omnia
perdet.
Si
autem
non
dederit.
non
habebit
misericordiam.
Et
ideo
ego
ostendam
ei
quod
bona
opera
sua
non

Non enim prohibet lex. Audere. n. possibile. Sapiente. n. sino. applicabile. Venite. Patuam. ei. Ingemiscamus. non attendamus. ad inutilesce. sermones ei. Attende de domine ad me. Audi. noce. adulatores me os. Numquid reddetur pro malo malum. Quia fodit fouea. ante me. Recordare. Quia steti in conspectu tuo ut loquer pro eis bonum. Auertem indignationem tuam ab eis. Propter da filios eorum in fame. Deduc eos in manus gladij. Fiant uxores eorum absque liberis. Induc. cum eis interficiantur mortes. Iuuenes eorum a gladio interficiantur bellico. Audiatur clamor de domibus eorum. Adduces. Quia fouea ceperunt me. Laqueos absconderunt pedibus meis. Tu autem domine scis omne consilium eorum adversum me in mortem. Ne propitieris iniquitati eorum. Et peccatum eorum a facie tua non deleatur. Fiant corruentes coram te. In tempore furoris tui abutere eis.

Hec dicit dominus. Vade. Recipe lagunculam figuli testeam. De senioribus populi. Et de seniorib⁹ sacerdotum. Egredere ad vallem filij ennom. Que est iuxta introitum porte testee. Predicabis ibi verba que ego locutus fuero ad te. Et dices. Audite verbum domini reges iuda. Habitatores ierusalem. Hec dicit dominus exercituum deus israel. Ecce ego inducam afflictionem super locum istum. Ut cuicumque auduerit illam tintinnent aures eius. Eo quod dereliquerint me. Et alienauerint locum istum. Et libauerint in eo deis alienis. Quos nescierunt ipsi et patres eorum. Reges iuda. Et repleuerint locum istum sanguine innocentium. Et edificauerint excelsa baalim ad comburendos filios suos igni. holocaustum baalim. Quod precepi et locutus sum. Et ascendit super cor meum. Propterea ecce dies uenient dicit dominus. Non uocabitur locus iste amplius topheth. Et vallis filij ennom. Sed vallis occisionis. Et dissipabo consilium iude et ierusalem in loco isto. Et dabo eos corruere gladio coram inimicis suis. Et in manibus querentium animas eorum. Et dabo cadauera eorum escas. Et bestijs terre. Et ponam ciuitatem hanc in stuporem et in sibilum. Omnis qui preterierit per eam obstupescet. Et sibilabit super omnem plagam eius. Et comedere faciam eos carnes filiorum suorum. Et carnes filiarum suarum. Unusquisque carnes amici sui comedet in obsidione. Et angustia. Qua constringent eos inimici eorum. Et qui querunt animas eorum. Et confringes lagunculam in oculis virorum qui ibunt tecum. Et dices ad eos. Hec dicit dominus exercituum. Sic confringam populum istum. Et ciuitatem hanc. Sicut confringitur hec testea. Que non potest ultra restaurari. Amplius. Et sepelient. Eos. Et. non erit adhuc locus ad sepeliendum. Hec faciam loco huic. ait dominus. Et habitatoribus eius. Ut ponam ciuitatem istam sicut topheth. Et erunt domus ierusalem. Et domus regum iuda. Sicut locus topheth. Immundi. Et domus omnes habitationum. In quibus adolerunt. Et libauerunt. Omni militie celi. Et libauerunt. Diis alienis. Venit. Ieremias de topheth. Quo miserat eum dominus ad prophetandum. Stetit. In atrio domus domini. Et dixit ad omnem populum. Hec dicit dominus exercituum deus israel. Ecce ego inducam super ciuitatem hanc. Et super omnes uillas eius. Omne malum quod locutus sum aduersus eam. Quia induraverunt ceruicem suam. Ne audirent sermones meos.

Audiuit phassur filius emmer sacerdos. Qui erat princeps in domo domini. Et hec. Prophetante ieremia. Percussit phassur ieremiam prophetam. Misit eum in nervum. Qui erat in porta beniamin superiorem in domo domini. Cumque diluxisset mane. Eduxit phassur ieremiam de nervo. Et dixit ad eum ieremias. Non phassur vocauit dominus nomen tuum. Sed pauorem undique. Quia hec dicit dominus. Ecce ego dabo te in pauorem tibi. Et omnibus amicis tuis. Corruentque gladio inimicorum suorum. Et oculi tui videbunt. Et omnem iudam dabo in manu regis babylonis. Transmigrabit eos in babylonem. Et percutiet eos gladio. Et dabo ciuitatem istam in omnibus laboribus eius. Et omnes fortitudines eius. Universasque diuitias eius. Et omnia pretiosa regum iuda dabo in manu inimicorum eorum. Et diripient ea. Et tollent. Et deducent eos in babylonem. Tu autem phassur. Et omnes habitatores domus mee ibunt in captiuitatem. Et in babylonem venies. Ibique morieris. Ibique sepelieris tu. Et omnes amici tui. Quibus prophetasti falsa. Quia fortis factus es super me decepisti. Et prevaluisti. Factus sum in derisum tota die. Omnis subsannat me. Quia cum eloquor. Clamo. Et vim et sonum dominum. Et opprobrium. Factum est mihi. Et dixi. Non recordabor eius. Nec loquar ultra in nomine illius. Et fuit in corde meo quasi ignis. Exardescens. Clausum in ossibus meis. Et defeci. Ferre non sustinens. Audiui contumeliam multorum. Terrorem undique. Persequimini. Et persequamur eum. Omnes uiri pacifici mei. Custodientes latus meum. Si quomodo decipiatur. Et prevalebimus ei. Et ultionem sumamus ex eo. Dominus autem mecum est. Quasi bellator fortis. Ideo qui persequuntur me cadent. Et infirmi erunt. Et confundentur. Vehementer. Quia non intellexerunt. Opprobrium sempiternum. Quod nullatenus delebitur. Et nunc domine exercituum probator iusti. Qui uides renes. Et cor. Videam ultionem tuam ex eis. Tibi enim revelavi causam meam. Cantate domino laudate dominum. Quia liberavit animam pauperis de manu malignorum. Maledicta dies in qua natus sum. Dies in qua peperit me mater mea non sit benedicta. Vir in quo annuntiaverunt patri meo dicentes. Natus est tibi puer masculus. Letificans eum. Sit homo ille sicut ciuitates quas subvertit dominus. Et non penituit eum. Audiat clamorem mane. Ululatum in meridie. Qui non me interfecit a ulua matris mee. Et fuit mihi

mā sepulē ⁊ umbra ei⁹ nō erit ⁊ cū. Ē ⁊ mul
ta ecclīa sūm. ut iidē labore ⁊ dolore. ⁊
lamentu multiplicē dicē mi.

XXI Verbum q̄ fc̄m ē ad hieremiā ad dñm q̄n misit
ad eum rex sedechias phassur filium melch
chiam ⁊ sophoniam filium maasie sacerdotē dicēs
orā pro nob dñm. quia nabuchodonosor rex ba
bylonis pugnat ad uersus nos. si forte faciat dñs
nr̄ mirabilia sua ⁊ recedat ab nob. Et dixit hieremias ad eos. Sic dicē
tis ad sedechiā. hec dicit dñs. Ecce ego
uertam arma belli q̄ in manibus uestris sunt. ⁊ q̄
uos pugnatis ad uersus regem babylonis ⁊
chaldeos qui obsident uos extra murum. ⁊
congregabo eos in medium ciuitatis hui⁹.
⁊ debellabo ego uos in manu extenta. in
brachio forti. in furore ⁊ in indignatōe. ⁊
in ira grandi. percutiam habitatorē ciuitatis
hui⁹ hominē ⁊ bestiē. pestilentia magna.
morientur. Et postea ait dñs. Tradā sedechiam regem iuda. ⁊ seruos eius ⁊ populū eius. ⁊ q̄s
derelictus fuerit in ciuitate hac a pestilē
tia ⁊ gladio ⁊ fame. in manu nabuchodonosor regis babylonis ⁊ in manu inimicorū eorū. ⁊
in manu querentiū animas eorū. ⁊ percutiet eos in ore gla
dij. non misereb̄ nec parcet. nec miserebitur. ait dñs. ad me hebreus. ⁊ ad
plin hunc dices. hec dicit dñs. Ecce ego
do coram uobis uiam uite. ⁊ uiā mortis. Qui
remanserit in urbe hac morietur gladio. fa
me. ⁊ peste. Qui aut egressus fuerit. ⁊ transfu
gerit ad chaldeos qui obsident uos. uiuet
erit ei anima sua ⁊ possidebit. posuit enim faciem meam super ciuitatem hanc in malū ⁊ non
in bonū. ait dñs. In manu regis babylonis tradetur. ⁊ succendet eam igni. Domus
regis iuda. Audite uerbum dñi domus dauid. hec
dicit dñs. Iudicate iudicium mane. ⁊ eru
te uiolentum de manu calumniatoris. ne
forte egrediatur ut ignis indignatio mea
⁊ succendatur. nec sit qui extinguat p ma
litias studiorū uestrorū. Ecce ego ad te habitatorem conualis
⁊ petre campestris. ait dñs. qui
dicitis. quis descendet nos. ⁊ quis ingredietur
domos nras. ⁊ ecce ego uisitabo sup uos ait dñs. ⁊ succendam ignem
in saltu eius. ⁊ deuorabit oīa in circuitu eius.

XXII Hec dicit dñs. Descende in domū regis iuda
⁊ loquere ibi uerbum hoc. ⁊ dices. Audi uer
bum domini rex iuda qui sedes super solium dauid
tu. ipse ⁊ serui tui. ⁊ populus tuus qui ingredimini p
portas istas. hec dicit dominus. Facite iudi
cium. ⁊ iustitiam. ⁊ liberate uiū de manu
calumniatoris. ⁊ aduenam. ⁊ pupillum.
⁊ uiduam nolite contristare. nec opprimatis
eos. ⁊ sanguē innocentē ne effundatis in
loco isto. Si enim facientes feceritis uerbum
istud. ingredientur p portas domus huius reges

sedentes de genere dauid. sup thronū eius. ⁊ ascendentes
in curribus ⁊ equis. ipse ⁊ serui ⁊ populus eorū. Si uero
audieritis uerba hec. in memetipso iurauī dicit dñs.
quia in solitudinē erit domus hec. Quia hec dicit dñs
super domū regis iuda. Galaad. tu mihi caput
libani. Si non ponam te desertū ciuitates non habi
tabiles. ⁊ succidam super te interficientes uiru
arma eius. ⁊ succidentur electam cedrū tuā. ⁊ p
ruabunt in ignē. ⁊ pertransibunt gētes multe
per ciuitatē hanc. ⁊ dicent unusquisq; proximo suo.
Quare fecit dominus sic. ciuitati huic grandi.
Et respondebūt. Eo quod dereliquerint pactum domini dei
sui. ⁊ adorauerint deos alienos ⁊ seruierint eis.
Nolite flere mortuū. neq; lugere eū. sed
flete. Plangite eum qui egreditur. quia non
reuertetur ultra. nec uidebit terrā nativitatis
suæ. quia hec dicit dñs. ad sellum filiū iosie re
gem iuda. q̄ regnauit p iosia patre suo. qui
egressus ē de loco isto non reuertetur huc. amplius.
sed in loco ad quem transtulit eum ibi morietur
⁊ terrā hanc non uidebit amplius. Ve qui
ædificat domū suā non in iustitia. ⁊ cenacula sua
non in iudicio. Proximum suū operabitur frustra.
⁊ mercedem eius non reddet ei. Qui dicit Edificabo
mihi domū latam. ⁊ cenacula spatiosa. ⁊ fenestras. ⁊ tecta laquearia cedrina
pingens minio. Numquid regnabis quoniam tu
conteris te cedro. Pater tuus numquid non
comedit ⁊ bibit. ⁊ fecit iudicium ⁊ iustitiam. Tunc
bonum erat ei. iudicium causæ inopis ⁊ egeni. tunc
bene habebat. Nonne hoc est scire me dicit dñs.
Tua non oculi ⁊ cor. ad auaritiam. ⁊ ad sanguinē innocentē fundendū. ⁊
ad calumpniam. ⁊ ad ursum malum operis. Propterea hec dicit dñs de ioachim filium iosie regē iu
da. Non plangent eum ue frater. ue soror. non
lugebunt eum ue dñe. ue mi dñe. Sepultura
asini sepelietur. putrefactus ⁊ proiectus extra portas
ierusalem. Ascende libanum. ⁊ clama. ⁊ in basan
da uocem tuam. ⁊ clama ad transeuntes q̄
contriti sunt omnes amatores tui. locuta sum ad te
in humiliationibus tuis. Dixisti non audiā. Hec
via tua ab adolescentia tua. q̄ non audisti
uocem meam. Omnes pastores tuos pascet uentus.
⁊ amatores tui in captiuitatem ibunt. Et te
confundet. ⁊ erubescet ab omni malitia tua
q̄ habitas in libano. ⁊ nidificas in cedris. quā
doleas cum uenerint tibi dolores. ⁊ dolor q̄si
parturientis. Uiuo ego dicit dñs. quia si fuerit
iechonias filius ioacim rex iuda. anu
lus in manu dextera mea. inde euellam eum
⁊ dabo te in manu querentiū animā tuā. ⁊ in manu
quorum tu formidas faciem. ⁊ in manu nabu
chodonosor regis babylonis ⁊ in manu chaldeo
rum. Et mittā te ⁊ matrem tuam quæ genuit te in terrā
alienam ubi non estis natæ. ibique moriemini.
Et in terram ad quam leuabunt animas
suas. ad eam

ut reuertantur illuc nō reuertentur. Numqd
uas fictile atq; q̄tritum ut iste techon
as. Numquid uas absq; oñ uoluptate
q̄ abierūt sunt ꝑi ⁊ seīm ei. ⁊ pcussi me
rtam quā ignorabant. Terra. tra. tra. audi
ſmonē dñi. Hec dicit dñs. Scribe uu
rum istum stilē uirum qui in diebus suis
nō ꝓsperabitur. Hec enim erit de semine ei
us. qui sedēt sup solium dd. ⁊ potestē hēs ul
tra iudā.

Audi
xviii

E pastoribus qui dissipant ⁊ dilacerant
gregem pascue mee dicit dñs. Ideo h dicit
dñs deus isrl ad pastores qui pascunt ꝓplm me
um. Vos dispersistis gregē meū. eiecistis eos. ⁊
nō uisitastis eos. Ecce ego uisitabo sup uos
malitiam studioꝝ uroꝝ. ait dñs. Ego
autē congregabo reliquias gregis mei de omnibus ter
ris ad quas eiecero illos. Et reducam eos ad hi
lia sua. ⁊ crescent ⁊ multiplicabuntur.
Et suscitabo sup eos pastores. qui pascent eos.
Non formidabunt ultra. nec pauebunt. nec
quetur. et numerus deest dñs. Ecce
dies uenient ait dominus. ⁊ suscitabo dō
gno iustum. ⁊ regnabit rex ⁊ sapiens erit
⁊ faciet iudicium ⁊ iustitiā in terra. In
diebus illis saluabitur iuda. ⁊ isrl habitabit fidē
ter. Hoc est nomen q̄ uocabunt eum dominus iu
ste. Propterea ecce dies uenient dicit dñs. ⁊ nō dicet
ultra uiuit dñs qui eduxit filios isrl de ter
ra egypti. Sed uiuit dñs qui eduxit. ⁊ adduxit
semen domus isrl de terra aquilonis. et de om
nibus terris ad quas eieceram eos illuc. ⁊ habita
bunt super humum suam. Contritum est cor meum in medio
mei. contremuerunt omnia ossa mea. factus sum qua
si ebrius. ⁊ quasi homo madidus uino. a facie dñi
⁊ a facie uerborum eius sanctorum. Quia adulteris ple
na est terra. quia a facie maledictionis luxit
terra. arefacta sunt aruina deserta facta sunt cursus
eorum malus. ⁊ fortitudo eorum dissimilis. Quia
nam ⁊ sacerdos pollute sunt. ⁊ in domo mea
inuenta malitia eorum ait dñs. Propterea
erit quasi lubricum in tenebris. impellen
tur enim ⁊ corruent in ea. Afferam enim super eos
malum annum uisitationis eorum. ait dñs. Et in
prophetis samarie uidi fatuitatem. Et prophe
tabant in baal. ⁊ decipiebant populum meum isrl.
In prophetis eorum uidi similitudinem
adulterii. ⁊ iniquitatem. Et confortauerunt man
us pessimorum. ut non reuerteretur unusquisque a ma
litia sua. facti sunt mihi omnes sodoma. ⁊ habi
tores eius sicut gomorra. Propterea hec dicit dñs
exercituum ad prophetas. Ecce ego cibabo eos ab
sinthio. ⁊ potabo eos felle. Quia ex ipsis egressa est pollutio super omnes terras. Hec
dicit dñs exercituum. Nolite audire uerba prophe
tarum qui prophetant uobis. ⁊ decipiunt uos. Visiones
eorum loquuntur non de ore dñi.

Quis huius qui blasphemauit. ⁊ dicit dñs. Pax
erit uobis et omni qui ambulat in pertinacia cordis
sui. dixerunt super uos mala. Quis enim
astitit consilio dñi. ut uideret ⁊ audiret sermonē
eius. Quis obtendit auribus suis. ⁊ audiuit. Ecce tur
bo dñi ⁊ indignatio egredietur. ⁊ tempestas
erumpens super caput impiorum uoluet. Non reuer
tetur furor dñi donec faciat. ⁊ usq; dū
perficiat cogitationem cordis sui. Intelligendo
dicis intelliges eum. Non mittebam
prophetas et ipsi current. non loquebar ad eos
et ipsi prophetabant. Si stetissent consilio meo. ⁊ no
ta fecissent uerba mea prophetis meis. Auertissem utique eos a uia sua mala. ⁊ a pessimis cogitatio
nibus suis. Putasne deus eminens ego sum.
dicit dñs. ⁊ nō deus longe. Si occultabitur
homo absconditus. ⁊ ego nō uidebo eum
dicit dñs. Numquid nō cœlum ⁊ terram ego
impleo ait dñs. Audiui quid dixerunt prophe
tantes in nomine meo mendacium. dicentes. Somniauit somniauit. Usq; quo istud in cor
de prophetarum mendacium. ⁊ prophetas seductionis cordis sui qui uolunt fac
ere obliuisci populum meum in somnis suis. sicut obliti sunt patres eorum nominis mei propter baalim.
Propheta qui habet somnium narret somnium. ⁊ q̄
habet sermonem meum loquatur sermonem meum
uerum. Quid paleis ad triticum dicit dñs. Numquid
non uerba mea sunt quasi ignis. ardens dicit dñs
⁊ quasi malleus conterens petram. Propterea ecce e
go ad prophetas ait dñs. qui furantur uerba mea
unusquisque a proximo suo. Ecce ego ad prophetas
ait dñs. qui assumunt linguas suas. ⁊ ai
unt dicit dñs. Ecce ego ad prophetas ait dñs
somniantes mendacium ait dñs. qui narra
uerunt ea. ⁊ seduxerunt populum meum in mendacio suo
et mirabilibus suis. cum ego nō misissem eos. ⁊
mandassem eis qui nihil prodest populo huic
dicit dñs. Et ideo interrogauit te populus iste. ⁊
propheta aut sacerdos dicens. q. e onus dñi. dices
ad eos. Vos estis onus. Iactam quippe uos
dicit dñs. ⁊ prophetas ⁊ sacerdotes ⁊ populum qui dix
erit onus dñi. uisitabo super uirum illum et domum
eius. Hec dicetis unusquisque ad proximum suum. ⁊ ad
fratrem suum. Quid locutus est
dominus. ⁊ quid locutus est dominus. Si autem onus dñi dicetis. propterea h dicit
dñs. quia dicitis sermonem istum onus
dñi. ad uos dicens. Nolite dicere onus dñi.
propter ecce ego tollam uos portans. ⁊ delin
quam uos. ⁊ ciuitatem hanc quam dedi uobis
et patribus uestris. a facie mea. ⁊ dabo uos in opprobrium sempiternum. ⁊ in ignominiam sempiternā
que nunquam obliuione delebitur.

Hon dñi. ille nō
meus rabe. ephon
est unius. sno sunt.
phetas. ille di ne
uerit. nō dicemus
fratri. sed dicamus ad ꝓphā
etm uenit dñs. sed dicamus
locutus e mihi.

xviii

Audiui
Audiui

Audiui

Audiui

nabuchodonosor filium regis babylonis
et misit eum in babylonem. Et exclamauit omnis
populus et ululauerunt in ciuitate illa
quasi in die festo. Et dixerunt ad inuicem
omnes qui habebant malas mulieres quæ
medicamina non prosunt eis ut sint mulieres.
Et dixerunt ad me. Quando uidebis ieremiam. Et dicam ei
si quis habet malas mulieres. malas habeat
quæ medicamina non possunt eis ut sint
sanæ. Verbum domini factum est ad me dicens.
Hæc dicit dominus deus israhel. sicut fecit
ionadab filius rechab mandatum filiorum
suorum quæ præcepit eis. ut non biberent
uinum omnes dies. domum autem meam
ædificauerunt. et ego locutus sum ad eos
consurgens diluculo et loquens. et non
audistis. Et misit dominus ad uos
omnes seruos meos prophetas. consurgens diluculo mittens
non audistis. Et misit dominus ad uos
omnes seruos meos prophetas. consurgens diluculo mittens
et

omi carne. ⁊ impleꝫ ⁊ madet gladio dicit dñs.
H dicit dñs exercituũ. Ecce affligeno egredient de
gente in gentẽ. ⁊ turbo magnus egredet ab ultimis
terre. Interfecti dñi in die illa a
finibus usq; ad finẽ ei. Non plangent nec
colligent nec sepelient mistiquilinui sup
faciem terre iacebunt. Ululate pastores ⁊ cla
mate. ⁊ aspergite vos cinere opmates egre. q
opleti sunt dies uri ut mittã uasa. ⁊ dissipabi
ni uos. ⁊ cadet. q̃ uasa pmola. Et perit fuga
a pastoribus. ⁊ saluabit ab eo pmates egre. Au
e clamoꝫ pastoꝝ. ⁊ ululat̃ opmatum egre.
Quo clamoꝫ pastoꝝ. quia uastauit dñs pa
scua eoꝝ. Et quietꝫ tranq; stabe ut
surgẽ dominꝫ. Deliquit q̃ leo umbrachin
suum. quia fili ẽ tibi in desolationẽ. absce
ra ne celumbe. ⁊ absce ne surgẽ dñi.

In diebꝫ primapo regis iacobim filij iosie regis
iuda. fcm ẽ uerbum istud a dominꝫ dicens. H
dicit dominꝫ. Sta in atrio domꝰ dñi. ⁊ loqñ ad
oẽs ciuitates iuda. q̃ adorant in domo dñi uniuersa
uerba q̃ mãdaui tibi ut loqñ ad eas. Ne q̃ subtrahe uerbũ si
forte audiant. ⁊ conuertat unusq; a uia sua ma
la. ⁊ penitebit me malũ q̃ cogito facere eis. p
malitiã studioꝝ eoꝝ. ⁊ dices ad eos. H dicit
dñs. Si non audieritis me ut ambuletis in lege
mea quam dedi uobis. ut audiatis sermones
seruoꝝ meoꝝ pphaꝝ. quos ego mitto ad uos
de nocte consurgens. ⁊ mittens. audistis. dabo domũ
istam sicut silo. urbem hanc dabo maledi
ctionẽ cunctis gentib; re. Et audierunt
sacerdotes. pphe. ⁊ omis pplꝰ ieremiam loqñtẽ
uba h in domo dñi. Cum. ꝫ complesset ieremias
loqñs omnia q̃ pcepit ei dñs ut loqreꝫ
ad uniuersum pplm. ⁊ apphenderunt eũ sacerdo
tes. pphe. ⁊ omis pplꝰ dicẽtes. Morte morie
ris. Quare pphasti nomine dñi dicens. Sicut
silo erit domꝰ h. ⁊ urbs ista desolabit. eo q̃
nõ sit habitor. Et congregatus ẽ omis pplꝰ adu
sum ieremiam in domo dñi. ⁊ audierunt
principes iuda uba h. ⁊ ascenderunt de domo
regis in domũ dñi. ⁊ sederunt in introitu porte
domus dñi noue. ⁊ locuti sunt sacerdotes ⁊
pphe ad principes. ⁊ ad omẽm pplm dicentes. Iu
dicium mortis ẽ huic uro. quia pphauit ad ci
uitatem hanc. sicut audistis auribꝰ uris.
Et ait ieremias ad omes principes. ⁊ ad uni
uersum pplm dicens. Dñs misit me ut pphare
ad domũ istam. ⁊ ad ciuitatem hanc. omnia uba
q̃ audistis. Nunc g̃ bene facite uias uras
studia ura. ⁊ audite uocẽ dñi dei uri. ⁊ pe
nitebit dominũ mali q̃ locutꝰ ẽ aduersus uos. Ego
autẽ ecce in manibꝰ uris sum. facite mihi q̃
bonũ ⁊ rectũ ẽ oculis uris. Uerumtamen scitote
reuera q̃ si occideritis me. sanguinẽ inno
centem tradetis ꝫ ciuitatem hanc ⁊ habitato
rem eius. Intuitu enim misit me
dñs ad uos. ut loquer in aurib; uris omia uba
hec. Et dixerunt principes ⁊ omis pplꝰ ad sacerdotes ⁊
pphas. Non ẽ iudicium huic homini morte. q̃
nomine dñi dei nri locutus ẽ ad nos. Surrexe
runt q̃ uiri de seniorib; terre. ⁊ dixerunt ad omẽ
cetum pplm loquẽs. Micheas de morasthi fu
it pphauit diebꝰ ezechie regis iude. ⁊ ait ad
omem pplm iude dicens. H dicit dñs exerci
tuũ. Sion q̃si ager arabit̃. ⁊ hierusalem in lapidum
eri. ⁊ mons domꝰ dñi quasi excelsa silue.
Numquid morte occidunt eum
ezechias rex iude. ⁊ omis iuda. Numquid non timuit dñm.
⁊ deprecatus fuit faciẽ dñi. ⁊ penituit dñm
de malo. q̃ locutus erat aduersus
eos. ⁊ nos facim malum grande ãiabꝰ nris
nris. Fuit q; uir pphans in nomine dñi uria
filius semei de cariathiarim. pphauit aduersus
ciuitatem istam. ⁊ aduersum terram hanc. uerbis
omibus ieremie. Et audiens rex ioachim
omnes potentes. ⁊ principes eius uba h. q̃siuit
rex occidere eum. Et audiens uria timuit
fugitq; ⁊ uenit in egyptum. Et misit rex
ioachim uiros in egyptum. ⁊ educunt uriã
de egypto. ⁊ adduxerunt eum ad regem ioa
chim. ⁊ percussit eum gladio. ⁊ iecit cadauer
eius in sepulchra filioꝝ populi. Igitur manus
ahicham filij saphan fuit cum ieremia ut non
traderet eum in manus populi. ⁊ occiderent eum.

In principio regni ioachim filij iosie regis iu
da. fcm ẽ uerbum istud a dño dicens. H dicit dñs ad me.
Fac tibi uincula ⁊ catenas. ⁊ pones ea sup ceruicem
tuam. ⁊ mittes ea uinculis nro. ⁊ mitte eos ad
regem edom. ⁊ ad regem moab. ⁊ ad regem
filioꝝ ammon. ⁊ ad regem tyri. ⁊ ad regem sidonis
in manu nũciorum qui uenerunt ierlm ad se
dechiam regem iuda. ⁊ precipies eis ut ad dños
suos loquantur. H dicit dñs exercituũ deꝰ israhel. H
dicetis ad dños uros. Ego feci terrã ⁊ homines
⁊ iumenta. q̃ sunt sup faciem terre in fortitudine
mea magna. ⁊ in brachio meo extento. ⁊ dedi
eam ei qui placuit michi in oculis meis. Et nunc ip
se ego dedi omes terras istas in manu nabuchodo. re
gis babylonis serui mei. ⁊ bestias agri de
dedi ei ut seruiant illi. Et seruient ei oes gẽ
tes. ⁊ regi magno. Gẽtes autẽ ⁊ regna q̃ nõ
fuerint nabuchodo rex babylonis. ⁊ quas
nõ ceruicibꝰ collum suum sub iugo regis ba
bylonis. in gladio. ⁊ in fame. ⁊ peste. uisitabo
super gentem illam. ait dñs. donec consumam eos in
manu eius. Vos g̃ nolite audire pphas uros
⁊ sortilegos. ⁊ somniatores. ⁊ augures. ⁊
maleficos. qui dicunt uobis. non seruietis regi ba
bylonis. quia mendacium pphant uobis. ut longe
faciant uos de terra uestra. ⁊ eiciam uos ⁊ pe
ream. Porro gentes que subdiderint ceruices suas sub
iugo regis babylonis. ⁊ seruierit ei. dimittã

XLVII

XLVIII

XLIX

ecce mittam mare gladium. ⁊ famē. ⁊ pestē. ⁊ po
nam eos sicut ficus malas que comedi nō possūt
eo q̄ pessime sint. ⁊ persequar eos gladio. ⁊ famē.
⁊ pestilētia. Et dabo eos mōstrationē ūniuersis
regnis terre. in maledictionē. ⁊ stuporē. ⁊ in sī
bilum. ⁊ opprobrium cunctis gentibꝫ. ad quas
ego eiecero eos. eo q̄ nō audierunt ūba mea dicit
dñs. q̄nisi ad eos p̄ seruos meos p̄phas de nocte
⁊ de nocte surgēs. ⁊ mittens. nō audiuistis dicit dñs. Eos q̄
audire ūbum dñi nolite timere q̄. eum
si dixerim nabuchodonosor rege babylonis. ⁊ dicat de exercitu de
israel. ad achab filiū achor. ⁊ ad sedechiā filium
maasie qui p̄phant uob̄ mendacium in nomine meo. ecce ego tradam eos in manu nabuchodo
nosor regis babylonis. ⁊ percutiet eos coram inimicis suis. ⁊ accipient eos
cuncti captiui babylonē. dicentes. assimilet te
dñs sedechie. sicut assauit rex babylonis. in igne duos de
israel. ⁊ factum est ex eis maledictio. cunctis transmigrantibus de iuda que
est in babylone dicentibus. ponat te dñs sicut sedechiam.
⁊ sicut achab. quos frixit rex babylonis. igne. p
eo q̄ fecerunt stultitiam in israel. ⁊ mechati sunt
uxores proximorum suorum. ⁊ locuti sunt ūbum
in nomine meo mendaciū q̄ nō mandauī eis. Ego sum
iudex. ⁊ testis dicit dñs. Et ad semeiam nehela
mitem dices. ⁊ dicat dñs exercituū de israel. pro eo q̄
misisti in nomine meo libros ad omnem p̄plm qui est
in hierusalem. ⁊ ad sophoniam filiū maasie sacer
dotem. ⁊ ad uniuersos sacerdotes dicens. Dñs dedit
te sacerdotem pro ioiade sacerdote. ut sis dux in domo
dñi. super omnem uirum arreptitium. ⁊ p̄phantē.
⁊ mittas eum in nerui. ⁊ in nerticam. Et nūc
quare nō increpasti ieremiam anathotitē qui p
phetat uob̄. quia super hoc misit ad nos in babylo
nē dicens. Longum est. ædificate domos. ⁊ habi
tate. ⁊ plantate ortos. ⁊ comedite fructum eo
rum. Legit autem sophonias sacerdos libꝝ istum in aures
ieremie p̄phe. Et factum est ūbum dñi ad ieremi
am dicens. Omnes ad omnem transmigrationē
dicens. ⁊ dicat dñs ad semeiam nehelamitē. q̄
eo q̄ p̄phauit uob̄ semeias. ego nō misi eū.
⁊ fecit uos confidere mendacio. Ideo ⁊ dicit dñs.
Ecce ego uisitabo sup semeiam nehelamitē. ⁊
sup semen eius. non erit ei uir sedens in medio pō
puli huius. nec uidebit bona q̄ ego facturus sum ad
populum meum dicit dñs. quia transgressionem locutus est aduersum do
minum.

Hoc ūbum q̄ factum est ad ieremiam a dño dicēs.
Hec dicit dñs deus israel dicens. Scribe tibi om̄a
uerba que locutus sum ad te in libro. Ecce enim
dies ueniunt dicit dñs. ⁊ reducam captiuitatem
populi mei israel. ⁊ iudee ait dñs. Et reducam eos ad terram
quam dedi patribus eorum. ⁊ possidebunt eam. Et
hec sunt uerba q̄ locutus est dñs ad israel. ⁊ ad iudam. quo
niam hec dicit dñs. Vocem tremoris audiuimus. formido ui
et non pax. Interrogate et uidete si gignit masculus. Cur
go uidi omnem uirum manum suam lumbis suis. sicut
parturientem. ⁊ uersi sunt uultus cuncti in color
em. Heu. quia magna est dies illa. nec est similis ei. tri
bulatio est iacob. ⁊ ex ipsa saluabitur. Et erit
die illa ait dominus exercituum. conteram iugum
eius de collo tuo. ⁊ uincula illius dirumpam. Et non
seruient ei amplius alieni. seruient autem dño
deo suo. ⁊ dauid regi suo q̄ suscitabo eis. Tu ergo ne
timeas serue meus iacob ait dñs. nec paueas israel. quia
ecce ego saluabo te de terra longinqua. ⁊ semen
tuum de terra captiuitatis eorum. Et reuertetur ia
cob. ⁊ requiescet. ⁊ otiabitur. ⁊ affluet omnibus. ⁊ non
erit qui conterreat eum. quia ego tecum sum ait
dñs. ut saluem te. Faciam enim consumma
tionem in cunctis gentibus. in quibus dispersi te. te
tamen non faciam consummationem. sed castigabo
te in iudicio. ne omnino innocentem te. ait dñs.
Insanabilis fractura tua. pessima
plaga tua. non est qui iudicet iudicium tuum. ad
alligandum curationi ualitudines non erunt tibi. Omnes
amatores tui obliti sunt tui. te non quesierunt. plaga
enim inimici percussit te castigatione crudeli.
Propter multitudinem iniquitatis tue. duras fecit
peccata tua. Quid clamas super contritione tua.
insanabilis est dolor tuus. Propter multitudinem
iniquitatis tue. ⁊ quia duras fecerunt peccata tua feci hec tibi
dicit dñs qui comedunt te deuorabuntur. ⁊
omnes hostes tui captiuitatem ducentur.
⁊ qui te uastant uastabuntur. cunctos qui
rapiunt tradam in rapinam. Obducam enim cica
trices et sanabo te de plagis tuis dicit dñs.
Quia electam uocauerunt te sion. hec est quam nemo
requirit. Hec dicit dñs. Ecce ego reuertens
conuertam tabernacula iacob. ⁊ tentorium eius mi
serebor. ædificabitur ciuitas in tumulo suo.
⁊ templum iuxta ordinem suum habitabitur. Et egre
dietur de eis laudatio et uox ludentium. Et multi
plicabo eos ⁊ non minuentur. ⁊ glorificabo eos
⁊ non attenuabuntur. Et erunt filii eius sicut
a principio. ⁊ cœtus eorum me precedet. ⁊
uisitabo aduersum omnes qui tribulant eum. Et erit
dux eius ex eo. ⁊ princeps de medio eius prodibit.
applicabo eum ⁊ accedet ad me. Quis est iste
qui applicet cor suum. ut appropinquet mihi ait dñs.
Et eritis mihi in populum. ego ero uobis in deum. Ecce
turbo dñi furor egredietur procella ruens. ma
nebit in impios. non auertet furor dñi furoris eius. donec faciat. ⁊ compleat cogitatum
cordis sui. In nouissimo diebus intelligetis
eum.

In tempore illo dicit dñs. ero deus uniuersis cognatio
nibus israel. ipsi erunt mihi in populum. Hec dicit dñs.
Inuenit gratiam in deserto populus qui remanserat
gladio. uadet ad requiem suam israel. Ipse
dñs apparuit mihi. a longe. Caritate perpetua dilexi
te. propterea attraxi te miserans. Rursumque edi
ficabo te. ⁊ ædificabere uirgo israel. Adhuc
ornabis tympanis tuis. ⁊ egredieris in choro
ludentium. Et adhuc plantabis uineas in
montibus samarie. plantabunt plantatores
⁊ non uindemiabunt. quia est

dnt mqua el ma bunt cantlodes in monte ephra
im. mmonte sam. ite. Surgite ⁊ ascendam⁹
mus in Sion ad dñm dm nr̃m. quia h̃ dicit dñs. Ex
ultate mlcnia iacob. ⁊ hmnite ꝺ caꝑ gen
tium. ꝓclamate. audite. ⁊ dicite. Saluꝫ dñe
pl̃m tuũ. ꝛeliquias isr̃l. Ecce ego adducã
eos ꝺ tra aquilonis. ⁊ congregabo eos ab extremis
tre. in quib⁹ erunt cecus. ⁊ claud⁹. ꝓgnãs
⁊ parturiens simul. cetus magnus reuertentium
huc. In fletu uenient. ⁊ in placabilitate reducam eos
⁊ adducam eos p torrentes aquaꝝ in uia
recta. in qua non offendent in ea quia factus sum
isr̃li pr̃ ⁊ ephraim primogenit⁹ meus e. Audite
uerbum dñi gẽs. ⁊ annuntiate in insulis que
procul sunt. ⁊ dicite. Qui dispersit isr̃l congregabit
eum. ⁊ custodiet eum sicut pastor gregẽ
suum. Redemit enim dñs iacob. ⁊ liberauit
eum ꝺ manu potentioris. Et uenient ⁊ la
udabunt in monte sion. ⁊ fluent ad bona
dñi sup frumento ⁊ uino ⁊ oleo. ⁊ fetu pecoꝝ. ⁊
armẽtoꝝ. Erit anima eoꝝ q̃. quasi irriguum. nul
tra ꝛ ultra infirmabit. Tunc letabitur uirgo in choro
iuuenes ⁊ senes simul. Et conuertam luctum
eoꝝ in gaudiũ. ⁊ consolabor eos. ⁊ letificabo
ab dolore suo. inebriabo animã sacerdotũ pinguedine.
populus meus bonis meis adimplebitur dicit
dñs. ⁊ dixit ds. Vox in excelso audita e lamen
tationis. ⁊ fletꝰ luctꝰ. rachel plorans filios
suos. nolens consolari sup eis quia non sunt.
⁊ dicit ds. Quiescat uox tua a ploratu. ⁊ oculi
tui a lacrimis. quia e merces operi tuo ait ds.
Et reuertentur de tra inimici. est spes nouis
simis tuis ait dñs. ⁊ reuertentur filii tui ad
terminos suos. Audiens audiui ephraim tris
mentem. Castigasti me. ⁊ eruditus sum
sicut uitulus indomitus. Conuerte me ⁊ conuer
tar quia tu dñs ds meus. Postquam enim conuertisti
me egi pñam. ⁊ postquam ostendisti mi pussi
onem meã. Confusus sum ⁊ erubui. quia
sustinui opprobrium adolescentie mee. Filius
honorabilis mi ephraim. si puer delicat
us. Quia ex quo locutus sum de eo. adhuc recorda
bor ei. Ideo conturbata sunt uiscera mea sup
eum. misericordia miserebor ei ait ds. Statue
speculam. pone tibi amaritudines. dirige cor
tuum in uiam directam in qua ambulasti.
Reuertere uirgo isr̃l. reuertere ad ciuitates tuas
istas. usq; quo delicata filia uaga. quia
creauit dñs nouũ sup terram. femina circũdabit
uirum. Hec dicit ds exercituum ds isr̃l. Adhuc
dicent uerbum istud in terra iuda. ⁊ in urbib⁹
ei. cum conuertero captiuitatem eoꝝ. benedicat tibi
ds pulcritudo iustitie. mons sce. ⁊ habitabunt
in eo iudas. ⁊ omnes ciuitates eius simul agricole
⁊ migrantes gregẽ. quia inebriaui animã lassã.
omnem animã esurientem satiaui. Ideo exper
rectus sum. ⁊ uidi
(finit)

m. Ecce dies uenient dicit dñs. ⁊ seminabo do
mum isr̃l. ⁊ domum iuda semine hominũ. ⁊ semine
iumentoꝝ. Et sicut uigilaui sup eos ut euellam.
⁊ demolirer. ⁊ dissiparem. ⁊ disperdam. ⁊ affligere
ita uigilabo sup eos ut edificem. ⁊ plantem
ait dñs. In diebus illis non dicent ultra patres come
derunt uuã acerbam. ⁊ dentes filiorum obstupescent
ꝛ obstupuerunt
dentes filiorũ. ⁊ unusquisq; in sua iniq
tate morietur. Omnis homo q comedit uuam acerbã. obstupescent
dentes eius. Ecce dies ueniunt dicit dñs. ⁊ feriam domui isr̃l
⁊ domui iuda fedus nouũ. Non secundum pactum quod pepi
gi cum patribus eorum in die qua apprehendi manum eorum ut educerem eos de tra egypti
pactum meum irritum fecerunt. ⁊ ego dominatus sum
eorum dicit dñs. Sed hoc pactum quod feriam domui isr̃l. post dies illos dicit dñs. dabo legem meam in medio eorum. ⁊ in corde eorum
scribam eam. ⁊ ero eis in deum. ⁊ ipsi erunt mihi
in populum. Et non docebit ultra uir proximum suum
⁊ uir fratrem suum dicens. cognosce dominum. quia omnes
cognoscent me a minimo eorum usq; ad maximum ait dñs. quoniam propitiabor iniquitati eorum. ⁊
peccati eorum non ultra memorabor. Hec dicit
dñs qui dat solem in lumine diei. ordines lunæ ⁊ stellarum in lumine noctis. Qui turbat
mare ⁊ sonant fluctus eius. dñs exercituum nomen
illi. Si defecerint leges iste coram me dicit
dñs. tunc ⁊ semen isr̃l cessabit ut non sit gens co
ram me cunctis diebus. Hec dicit dñs. Si
cut non possunt celi sursum. ⁊ metiri
fundamenta terre deorsum. Et ego abiciam u
niuersum semen isr̃l. p omnia que fecerunt dicit
dñs. Ecce dies uenient dicit dñs. ⁊ edifica
bitur ciuitas dño a turre ananehel usq; ad
portam anguli. Egredietur ultra norma me
sure in conspectu eius sup collem garab. ⁊ circu
ibit goatha. ⁊ omnem uallem cadauer
um. ⁊ cinerum. ⁊ omnes regiones montis usq; ad torren
tem cedron. usq; ad angulum porte equo
rum orientalis. Sanctum dño non euelletur. ⁊ non de
struetur ultra in perpetuum.

XXXII

Verbum q factum e a dño ad hieremiam anno decimo sedechie regis iuda. hoc e
anno. xviij. nabuchodonosor. Tunc erant regis babylonis. obsidebat ierusalem. ⁊ hieremias propheta erat
clausus in atrio carceris qui erat in domo re
gis iuda. Clauserat enim eum sedechias rex
iuda dicens. quare prophetas. ⁊ dicis. hec dicit
dñs. Ecce ego dabo ciuitatem istam in manu
regis babylonis. ⁊ capiet eam. Sedechias
rex iuda non effugiet de manu chaldeorum. sed
tradendo tradetur in manu regis babylonis. ⁊ loquetur
os ei cum ore illius. ⁊ oculi ei oculos illius u
idebunt. ⁊ in babylonem ducet sedechiam.
⁊ ibi erit donec uisitem eum ait dñs. Si
quis dimicauerit adversus chaldeos nichil pro
sperum habebis. Et dixit hieremias sermonem istum ad me dicens. Ecce ana
mehel filius sellum patruelis tui ueniet

adre dicens. Eme ꝺ agrum meum. quꝫ ē in anathoth. ꝺ enim apud eos propinquitate ut emas. Et venit ad me iuxta ꝺm filius patruꝰ mei. secundum verbum domini. ad uestibulum carceris. et dixit ad me. Posside agrum meum quꝫ ē in anathoth in terra beniamin. quia tibi debetur hereditas. tu eum quoꝫ ex iure possidere. Intellexi aut. q̃ iussum domini esset. et emi agrum abdiseel filio patrui mei. quꝫ est in anathoth. et appendi ei argentum septem siclos. et decem argenteos. Scripsi in libro et signaui. et adhibui testes. et appendi argentum in statera. Acceptis itaq; libris possessionis signatum ꝺ placentes. et ratum. et signis foris exaratis. Audiui hanameel filium patruelem meum. secundum uerbum domini. ad me in atrio carceris. et dixit mihi. Eme agrum meum quꝫ est in anathoth in terra beniamin. quia tibi debetur hereditas. et tu possides eum. Intellexi quia sermo domini esset. et emi agrum abdiseel patruelis mei. et appendi ei argentum.

quia ꝓ dicet dñs. ecce enim dies ueniũt. ad domũ
urb hui. ⁊ ad domũ regũ iudæ. q̃ destructe sunt ⁊
admonitiones. ⁊ ad gladium uenientiũ di
mittam eum ⁊ builig. ⁊ impleant eas cadauꝛ
bꝰ uiꝝ. quæ passi infuꝛore mꝰ ⁊ in furoꝛe mꝰ
mea. Absconderũ faciem meam a uultu hꝰ
ꝓ omñ malitiam eoꝝ. Ecce ego obducam
eã ꝛ contriti. ⁊ lanientem. ⁊ umbo eã. Et reue
labꝝ illiç ꝓdicẽ omẽ pane ⁊ sitiam. ⁊ oꝛtum ꝛ
ũsionẽ iudæ. ⁊ gsionẽ uerlin. Et ecclesiã eo
ſiam. ꝛ principio. ⁊ emundabo illoç ab omni
nitate sua in qua peccauerũt in. ꝛ ꝓpitiꝰ ero eis
ꝛ omnibꝰ peccatis eoꝝ. in quibꝰ delinquerunt ꝛ
in quibꝰ preuaricati sunt in me. Et erit mihi in nomẽ gau
dii. ⁊ laudis. ⁊ in gloriã omni gẽti
bus terre. q̃ audient omia bona q̃ ego facio
eis. Et pauebunt. ⁊ turbabunt ꝛ
in bonis uniuersis. ⁊ in oni pace quã ego
faciam eis. Hec dicit dñs. Adhuc audietur
in loco isto quem uos dicitis esse desertum. eo q̃
non sit hõ nec uillã. in ciuitatibꝰ iuda ⁊ in ꝛ
ris eius que desolate sunt absq; homine. ⁊ absq;
habitatore. ⁊ absq; pecore. Vox gaudii. ⁊ uox le
titie. uox sponsi. ⁊ uox sponse. Vox dicentium
confitemini dño exercituum. q̃m bonus dñs. q̃m
in seculũ misericordia eius. ⁊ confitentium sacrifi
cium laudis in domũ dñi
Reducam enim captiuitatem terre huius. ꝛ principio si
cut dixit dñs. Hec dicit dñs exercituum. Adhuc erit in loco
isto deserto. absq; homine. ⁊ in uniuersis ciuitatibꝰ eius
habitaculum pastoꝝ. accubantium gregum
meorum. ait dñs. ⁊ in montanis. in ciuitatibus. ⁊ in uniuer
sis regionibꝰ iuda. Adhuc in manibus gregis. adnume
rabunt eum. ait dñs. Ecce dies ueniunt dicit
dñs. ⁊ suscitabo uerbum bonum q̃ locutus sum ad
domũ israel. ⁊ ad domũ iudæ. In diebꝰ illis. ⁊ in
tpe illo germinare faciam dauid germen iustitie. ⁊ fa
ciet iudicium. ⁊ iustitiam in terra. In diebꝰ illis
saluabitur iuda. ⁊ israel habitabit confidenter. Et
hoc est nomen q̃ uocabunt eum dñs iustus noster. Hec
dicit dñs. Non intereat. de de uir qui sedeat
super thronum domus israel. De cæteris. ⁊ leuitis.
non minuetur uir a me qui offerat holocau
stomata. ⁊ incendat sacrificium. ⁊ coquat
uictimas cunctis diebus. Et factum est uerbum do
mini ad ieremiam dicens. Hec dicit dñs. Si ir
ritum feceris pactum meum diei. ⁊ pactũ
meum cum nocte. ut non sit dies ⁊ nox iuxta
tempus suum. ⁊ pactum meum irritum fieri possit de
de ꝓle suo nec ut non sit ex eo filius qui regat
in solio eius. ⁊ leuites. ⁊ cæterus minister
mei. Sicut non possunt stelle celi. ⁊
metiri harenã maris. sic multiplicabo semen
meum. ⁊ leuitas ministros meos. Et factum est
uerbum domini ad ieremiã dicens. Nunquid
non uidisti quid populus hic locutus sit dicens.

duas cognationes quas elegerat dñs abiecit e
as. et ꝓpterea contemnunt populum meum ne
quando habeant gentem coram eis. Hec dicit dñs. Si pactum meum die
et noctis. ⁊ leges celi et terre non posui. eo
modo et semen iacob. ⁊ dauid serui mei. ut non assu
mam de semine eius ꝓtinentes semini abraham
ysaac. ⁊ iacob. ⁊ reducam eos. ⁊ miserebor
eoꝝ. ⁊ misericordiã eis. xxxviii xxxv

Verbum q̃ factum est ad ieremiã a dño. q̃n nabu
chodonosor rex babylonis. ⁊ omnis exercitus eius. ⁊ uniuersi reges
terre que erant sub potestate manus eius. ⁊ omnes ꝓ
pugnabant contra ierlim. ⁊ contra uniuersas ciuitates eius. dicens.
Hec dicit dñs deus israel. Vade ⁊ loquere ad sedeciã
regem iuda. ⁊ dices ad eum. Hec dicit dñs.
Ecce ego tradam ciuitatem hanc in manu re
gis babylonis. ⁊ succendet eam igni. tu non effu
gies de manu eius. sed apprehensione capiendo. ⁊ tra
dendo tradiẽ. et oculi tui videbunt. oculos regis ba
bylonis. et os eius ore tuo loquetur. ⁊ babylonem introibis. Verumtamen audi uerbum dñi
mum sedeciã regem iuda. Hec dicit dñs ad te. non
morieris gladio. sed pace morieris. ⁊
sicut combustiones patrum tuoꝝ regum priꝝ
fuerunt. ita et tibi comburent te. nec dolebunt
tangent te. quia uerbum ego locutus sum
dicit dñs. Et locutus est ieremias propheta ad se
deciam regem iuda. uniuersa uerba hec in
ierlim. cũ oste regis babylonis ꝓpugnabat
ꝓpugnabat. ⁊ cõtra uniuersas ciuitates iuda que remanse
rant et lachis. ⁊ azeca. hec enim sole erant de
fortibꝰ iuda. ciuitates munite. xxxvii xxxvi

Verbum q̃ factum est ad ieremiam a dño. post quam posuit rex sedecias fed cum oi
pulo qui erat in ierlim. pactum ut dimitteret unusquis
que seruum suum. uniuscuiusq; ancillam suam he
breum. hebream libꝝ. ne quis quam ultra
premeretur eis. i. iudeo. fr̃e suo. Audier
unt ergo omes principes. ⁊ uniuersus ꝓpls. qui ingres
sus fuerant pactum. ut dimitteret unusquisq; ser
uum suum. ⁊ unusquisq; ancillam suam libꝝ. ⁊ nul
tus non premeretur eis. Audierunt ergo ⁊ di
miserunt. Et ꝓcessit sermo dei ad ieremiam
a dño ꝛ dicens. Hec dicit dñs deus israel. ego pepigi pactum
cum patribus uestris in die qua eduxi eos de terra egipti. de domo
seruitutis dicens. Cum completi fuerint anni vii.
dimittet unusquisq; fratrem suum hebreum
qui uenundatus fuerit tibi. et seruierit tibi anni
bus vi. ⁊ dimittes eum ad libertatem. et non audierunt
patres uestri me. nec inclinauerunt aurem suam.
Et conuersi estis hodie. ⁊ fecistis q̃ rectum
est coram me. ut ꝓclamaretis libertatem unus
quisq; ad proximum suum. Et percussistis ꝓpe
ctum meum in domo in qua uocatum est nomen meum super eam. ⁊ reuertimini unusquisq; ad

ꝛ reuersi estis ⁊ maculastis nomen meum

suum. ⁊ unusquisq; a nella sua. quæ di
mittunt ut eant ubi. ⁊ue ponant. ⁊ subiuga
te eoꝝ ut sint uob ꝑui. ⁊ nelle. ꝓpter ꝙ dixit
dominus. ⁊ꝝ ⁊ audistis me ut pcaretis ut
tare unusquisq; frī suo. ⁊ unusquisq; mucꝰ suo.
Ecce ego pcio uob ut tare ad d̄m. ad gladiū ⁊
ad pestem. ⁊ fame. dabo nec ꝛmotione cunctis
regnis tre. et dabo urꝝ qui pterierint ꝺ
meū. nō obstruantur ulla fodiē nī. quib; illuꝰ
sunt mosperu nō. utlm ⁊ osculabunt mbras
re. ⁊ munsierunt ut diuisiōe ei ꝓcepe uidi
⁊ pcepe uerlm. ⁊ euuebi. ⁊ addixec. ⁊ omnē
ꝓle tre qui uuisiet ut diuisiōe utli. ⁊ da
bo eoꝝ in manu inimicoꝝ suoꝝ. ⁊ in manu ꝙrē
tium ꝗa eoꝝ. Et erit morticinū eoꝝ mescā
uolatilib; celi ⁊ bestiis tre. ⁊ dedechiam regē
uda. ⁊ pncipes ei. dabo in manu inimicoꝝ su
ꝝ. ⁊ in manu querentiū ꝗa eoꝝ. ⁊ in manu ex
ercitum regis babyloꝛis qui recessunt anob
Ecce ego pcipio dicit d̄s. reducam eos manu
tarē hanc. ⁊ pliabuntur adūsus eam ⁊ expu
gnt eam ⁊ succendent igni. ⁊ ciuitates uda
dabo insolitudinē eo q. nō sit habitator.

XXXVII

Uerbum qꝰ fcm ē ad ieremi. admō mdieb;
ioachim filij iosie regis uda dicens. Va
de ad domū rechabitaꝝ. ⁊ loqre eis ⁊ introdu
ces eos in domū d̄ni in unam credrum thece
uoꝝ. ⁊ dabi ei bibe uinū. Et assumpsi iechon
iam filium ieremie filij absanne. ⁊ frēs ei. ⁊
oēs filios ei. ⁊ uniuersam domū rechabitaꝝ. ⁊ in
troduxi eos in domū d̄ni ad gazophilaciū filio
ꝝ. ⁊ filij hedelie hoīs dī q. erat iuxta gaza
philacium ꝓncipum ⁊ ē thec ⁊ā ma. ie filij
sellum. qui erat custos ustibuli. ⁊ posui coꝝ
filios dom rechabitaꝝ. ⁊ sapho uino plenos. ⁊
cilices. ⁊ dixi ad eos. Bibite. Et bibere. Non bibem
uinū. quia ionadab filius rechab. pcepit nob
dicens. Non bibetis uinū uos ⁊ filij uri usq; ī
ppetuū. ⁊ domū nō edificabitis. ⁊ semē non se
retis. ⁊ uineā nō plantabitis. nec habebitis. sed
in tabnaculis habitabitis cunctis diebus uris. ⁊
uiuetis diebus multis sup facē terre ure. audiui
mus uocē ionadab filij rechab pris nri omnibus
quæ pcepit nob ut
non bibamus uinū cunctis diebus nris. nec ⁊
uxores nre. ⁊ filij ⁊ filie nre. nō edificē
mus domos ad habitandū. ⁊ uineam ⁊ agrū.
⁊ semē non habem. Sed habitauim in tabnaculis
obedientes fuim et
omnia q pcepit nob io
nadab pr nr. Cum ⁊ ascendisset nabuchod
nosor rex babyl. ad terrā nram dixim. Venite ⁊
fugiamus ierlm a facie exercitus chaldeoꝝ. ⁊
a facie exercitus syrie. ⁊ habitam ierlm. Et
factus ē sermo d̄ni ad ieremiā dicens. Hec
dicit d̄ns exercituū d̄s isrl. Vade ⁊ die uiris iudā ⁊
habitatoribus ierlm. Nūquid nō recipietis disci
plinam ut obediatis uerbis meis dicit d̄s. Pmanserunt

Bibere uinū. ꝙ pr nr

ꝛmones ionadab filij rechab. quos pcepit filios
suos ut nō biberent uinū. ⁊ nō biberunt usq; ad di
em hanc. quia obedierunt pcepto pris sui. Ego
aut locutus sum ad uos ꝺ mane ⁊ surgens ⁊
loquē. ⁊ nō obedistis mi. ad uos ꝺ mane surgens ⁊
mittens pphas meos ꝺ mane surgens ⁊ dicens
Conuertimini unusquisq; a uia sua pessima. ⁊ di
spa fiant studia ura. ⁊ nolite sequi dīos alienos
ut colatis eos. ⁊ habitabitis in terra quam dedi uob
⁊ patribus uris. ⁊ nō inclinastis aurē uram ⁊
audistis me. Firmauit igitur filij ionadab fi
lij rechab pceptum pris sui q pcepit eis. pplō
aut isti nō obedierunt mi. ⁊ dcit d̄s exercituum dī isrl. Ecce ego ad
ducam super iudam
⁊ sup oēs habitatores ierlm uniuersam afflictō
nē quam locutus sum ad illos. eo q locutus
sum ad illos ⁊ nō audierūt. uocaui illos ⁊
nō respōderunt mi. Domui aut rechabitaꝝ
dixit ieremi. Hec dicit d̄s exercituū dī isrl. Eo q.
obedistis pcepto ionadab pris uri. ⁊ custo
distis omnia mandata ei ⁊ fecistis
uniuersa q pcepit uob.

XXXVIII

Et factū ē in anno quarto ioachim filij iosie
regis uda. factus ē sermo d̄ni ad ieremi. admō
dicens. Tolle uolumen libri. ⁊ scribes in eo oīa
uba que locutus sum tibi ad uersum isrl. ⁊ ad uersum
ad uersum oēs gētes. a die qua locutus sum ad te
ex diebus iosie usq; ad diem hanc. Si forte audi
ant domus uda uniuersa mala q ego cogito su
per eos. reuertatur unusquisq; a uia sua pessima.
⁊ propitiabor eis iniquitati. ⁊ peccati eoꝝ. Vocauit
ergo baruch filium neriæ. ⁊ scripsit ba
ruch ex ore ieremie oēs sermones domini q
locutus ē ad eum in uolumine libri. Et pce
pit ieremias baruch dicens. Ego clausus
sum nec ualeo ingredi domū domini. Ingredere
⁊ tu. ⁊ legere de uolumine in quo scripsisti ex
ore meo uba dñi audiente pplō in domo
dñi die ieiunii. insuꝑ ⁊ audiente uniuersa
uda qui uenerunt de ciuitatibus sue legere ei
si forte cadat oratio eoꝝ in mosperu eoꝝ dñi.
⁊ reuertatur unusquisq; a uia sua pessima. ingē
gn furoꝝ ⁊ indignatio quā locutus ē d̄s ad isti pplō
hunc. ⁊ legit baruch filius neriæ in libro ea q̄
pcepit ieremias pphā. legens ex uoluminе
sermones domini. in domo domini. sedentē ad ali
tium quilie iechoniæ filij iosie regis uda i
nisse. ut pdicarent ieiunium mosperu dñi ci
pplō in ierlm. ⁊ misse multitudini q ascen
derat de ciuitatibus uda in ierlm. Legens ba
ruch ex uoluminе sermones ieremie in domo dñi in
gazophilacio gamarie filij saphan scribe
in atrio superiori in introitu portæ noue
domus dñi audiente cunctis pplō. Cum audisset mi
chaeas filius gamarie filij saphan ea sermo
nes dñi ex libro descendit in domum regis ad

gazophilacij scribe. recce i omnē ꝓnapes sedē
bat elcana scribe. dauid filius semeie
athanan filius achobor. gamariae filius
saphan. sedechiae filius ananie. ⁊ omnis ꝓ
napes. Et nimirum eis michaeas ois ubi ꝙ au
dirit legentis baruch euoluimine maurili
ꝙ. Ascendit ergo ois ꝓnapes ad baruch mi
sit ad eum athanee. filij selemie filij eus dicēs
volumē ers legebis audiente ip sime in manu
tua ⁊ uem. Tulit ꝙ baruch filij nene uolu
mē imm. manu sua. ⁊ uenit ad eos. Et dixerunt ad
eū. sede ⁊ legite ꝙ manibi nēs ⁊ legerunt
coram eis. Factum cum audissent oia uba
obstupuerunt uniquisq; ad ꝓximū suū. ⁊ dixerūt
ad baruch. Nuntiare debem regi oia simone
istis. Et interrogauerunt eum dicentes. Indica
nobis quomō scripsisti simone istis. Et ego le
gebam multimine ante eis. Dixq; eis
eis baruch. Ore suo loquebatur ad
me oia simone istis. Et ego scribebā in volu
mine atramēto. Et dixerunt ꝓnapes ad baru
ch. Vade ⁊ abscondē te ieremiae. ⁊ nemo sci
at ubi sis. Et ingressi sunt ad regē in atriū. ⁊ bre
volumē posuerunt ingazophilacij elisame
scribe. Et nuntiauerunt audiente rege oia simoes
Ozirie; rex iudi ut sumeret volumē. Et tol
lente illo de gazophilacio elisame scribe legere
audiente rege. ⁊ omnibus ꝓnapibus qui stabāt
cū regem. Rex aut sedebat in domo yemā.
inseris. ⁊ ignis ardebat coram eo plena
pumicis. Cum; legissi; tres pagellas ⁊
mi;. scidit illud scalpello scribe. ⁊ ꝓiciebat in ignē
qui erat sup arulam donec consumeretur ome
volumē igni qui erat in arula. Et nō timu
erūt nec sciderunt uestimēta sua rex nec ꝙs eius. q;
audierūt omnibus simoes istis. Amplius etia
tham. ⁊ delaias. ⁊ gamarias deprecati sunt regi
ne ubureret librū. nō audiuit eos. Et ꝓce
pit rex ieremiel filio amalech. ⁊ saraie filio
ezriel. ⁊ selemie filio abdiel ut apphenderent
baruch scribam ⁊ ieremiā ꝓphām. Abscondit
aut eos d. Et factū ē uerbum dñi ad ieremiā
phām ꝓ quam obtulerat rex volumē. ⁊ simo
nes quae scripsrat baruch ore ieremie di
cens. Sursum tolle volumē aliud. ⁊ scribe
meo eē simones ꝓtas qm ecce multimine
pon ꝙ obtulit iaechim rex iuda. Et ad ia
chim regem iuda dices. Hec dicit d. Tu obtulisti
volumē illud dicens. Cur scripsisti meo ineuitab.
festim uenier rex babylonis. ⁊ asportabit ter
ram hanc. ⁊ cessare faciet ex illa homines. ⁊ iumēta.
Ꝙpterea hec dicit dns ad iaechim regem iuda. Nō
erit exeo qui sedeat sup solium dd. ⁊ cadauer ei ꝓ
icietur ad estum ꝓdie. ⁊ ad gelu noctis. Et
visitabo sup eum. ⁊ sup semen ei. ⁊ sup seruos ei unu
quemq; ⁊ adducā sup eos ⁊ sup habitatores
ierlm. ⁊ sup uniuersa iuda omne malū q; locutus
sum ad eos ⁊ non audierūt.

XXXIX

Ieremias autē nolite uolumē aliud. ⁊ dedit illud
baruch filio nerie scribe. Et scripsit ex eo ex ore
ieremie oē simones libros. Et obtulit iaechim
rex iuda igni. ⁊ insuper addita sunt simones mul
te plures quam ante fuerūt. Et regnauit rex se
decchias filius iosie ꝓ chonia filio iaechim
ꝙ constituit rex nabuchodonosor rex babyl. in terra iuda ⁊ iudee
da ipse ⁊ pncs eius. ⁊ populus terre non audiuit
ea ipse ⁊ serui eius. ⁊ populus domus ꝙ locutus ē i
manu ieremie ꝓphe. Et misit rex sedechias
iuchal filius selemie. ⁊ sophoniā filiū maasie
sacerdotē ad ieremiā ꝓphām dicens. Ora pro
nobis dominū dñm nrm. Ieremias autē libe ibulabat
in medio pp. nō enī miserant eum in custodiā carce
rie. Egressus autē exercitus pharaonis de egypto
audientes chaldei qui obsidebant ierlm
sancta nuntiū. recesserunt ab ierlm. Et factū ē
verbum dñi ad ieremiā ꝓphām dicens. Hec dicit d
de dñs israel. Hec dicetis regi iuda qui misit uos ad
me ut rogetis me. Ecce exercitus pharaonis egressus ē ut
auxilium. reuertet in terram suam in egyptū
et tradient chaldei. et pugnabūt contra hanc.
et capient eam et igni succendent. Hec dicit dns
Nolite tempe ad uos dicentes quoniā abibūt
recedent a nobis chaldei. qz nō abibunt. Etenī
si percussissetis omnē exercitū chaldeoz. q pugnant ad
uersum uos. et relicti fuissent ex eis aliqui uulne
rati singuli in tentorio suis consurgentes incendent
ciuitatē hanc igni. Factū ē ergo cū recessisset exer
citus chaldeoz ab ierlm ꝓ timore pharaonis. egressus est
ieremias de ierlm ut iret in terram beniamin.
diuidere ibi possessionē in medio populi. Cumq; pue
nisset ad portam beniamin. erat ibi custos
porte nomine hieremias filius selemie filij
hanie. arripiensq; ieremiā ꝓphām dicēs.
ad chaldeos pfugis. ⁊ ꝓ ieremias. falsum e.
Non fugio ad chaldeos. Et ille audire eū nolo
ꝓhendit ieremiam. ⁊ adduxit eum
ad ꝓnapes. Cumq; irati ꝓnapes in ieremi
am cecidissent eum miserunt in carcere. qui erat
in domo ionathan scribe. ipse enim ꝓpter erat
in carcere. Ingressq; ieremias in domum
lac. in ergastulum. ⁊ sedit ibi ieremias di
ebus multis. Mittens autē rex sedechias tu
lit eum. ⁊ interrogauit eum in domo sua absconse
dixq; ad eū. Putasne est sermo a dño. Et dixit
ieremias ad. Et ait. Immo tradēris in manu regis babylonis
tradis. Et dixit ieremias ad regē sedechi
am. Quid peccaui ⁊. ⁊ in uos tuos ⁊ ꝓ populo meo. qz
misisti me in domum carceris. Vbi sunt ꝓphe uri
qui ꝓphabant uob ⁊ dicebant. nō uenient rex
babylonis sup uos ⁊ sup terram hanc. Nunc ergo
audi obsecro dne mi rex. valeat depcō mea
in conspectu tuo. ne me remittas in domum
ionathan scribe ne moriar ibi. Precepit
ergo rex sedechias ut traderent mihi ibi cū
custodie ieremiam. ⁊ darent ei tortam panis cotidie

ecepto pulmõro donec cõsumerentur ẽ pa
ter ꝑ manare. Et mansit ieremias mich
bylo exercẽs.

XL mxxviii. Audiens aũt saphatias filius matan ꝛ ge
delias filii phasur. ꝛ michel filius selemie.
ꝛ phasur filius melemẽ ꝓ monẽs quos ieremias loquebat ad omẽ ꝑplm dicens. hec
dicit dñs. Qui manserit in ciuitate hac. mo
rietur gladio. ꝛ fame. ꝛ pste. Et qui ꝓ
fugerit ad chaldeos. viuet. ꝛ erit aĩa ei in salutẽ.
ꝛ viuet. hec dicit dñs. Tradendo tradetur ciui
tas hec in manu exercitus regis babylonis. ꝛ capiet
eam. Et dixerunt principes regi. Occidatur
quæso hic vir. De manibus enim istius
modi non cessat loquentium quæ remanserunt
in ciuitate hac. ꝛ in manu uniuersi ꝑpli loquẽ
tes uerba h. Vir iste non quærit. Et quid hic
nisi pacẽ ꝑpli huius. ꝛ malum. Et
dixit rex sedechie. Ecce ipse in manibus uestris
est. Hoc enim fas est. ꝛ non quicquam regem
negare. Tulerunt igit ieremiam. ꝛ proiecerunt eũ
in lacum ochie filii amalech. qui erat in cu
stodia carcere. Et submiserunt ieremiã funi
bꝰ in lacum. in quo non erat aqua sed limus.
Descendit ergo ieremias in limum. Audiuit aũt
ab dalemech ethiops vir eunuch qui erat
de domo regis. q̃ miserant ieremiã in lacum.
porro rex sedebat in porta beniamin. Et egr̃
sus ẽ abdemelech de domo regis. ꝛ locutus
ẽ ad regem dicens. Dñe mi rex male fecerunt
viri isti. omnia quæcũq̃ fecerunt ieremiæ
ꝑphẽ misericorditer eum in lacum ut morta
tur ibi fame. Non sunt enim ulli panes in ci
uitate. ꝓcepit aũt rex abdemelech ethio
pi dicens. Tolle tecum hinc. xxx. uiros. ꝛ
leua ieremiam ꝑphẽm de lacu antequam mo
riatur. Assumpsit ergo abdemelech secũ viros
et ingressus ẽ domũ regis que erat sub gazo
philacio in uestibulo superiori. ꝛ accepit uestimẽta
que computruerant. ꝛ sumsit ea. ad ieremiã in
lacum ꝑ funiculos. Dixitq̃ abdemelech ethio
pes ad ieremiã. Pone uestes putres ꝛ ꝑfossas
istas sub ascellis manuum tuarũ. ꝛ sub
funes. feci ieremias sic. Et extraxerunt eum
funibꝰ. ꝛ eduxerunt eum de lacu. Mansit aũt
ieremias in atrio carcere. Et misit rex sede
cias. ꝛ uocauit ad se ieremiam ꝑphã. ad ostium
tertium q̃ erat in domo dñi. Dixit rex ad ieremiam.
Interrogo ego te. ne abscondas a me
aliquid. Dixit ieremias ad sedeciam. Si an
nũciauero tibi. nũquid non interficies me. Et si ad
uisum tibi dedero. non me audies. Iurauit aũt rex se
dechias ieremie clam dicens. Viuit dñs q̃
fecit nobis animam hanc. si occidam te. nec dabo
te in manus uiroꝝ istoꝝ. q̃runt animã tuam.
Et dixit ieremias ad sedeciam. hec dicit dñs deus
sabaoth. Si egrediens exieris ad ꝓncipes regis
babylonis. uiuet anima tua. et urbs hec non succen
detur igni. ꝛ saluus eris tu et domus tua. Si aũt
exieris ad ꝓncipes regis babylonis. tradetur ciui
tas hec in manus chaldeoꝝ. ꝛ succendent eam igni.
tu non effugies de manu eorũ. Et dixit rex sede
cias ad ieremiam. Sollicitus sum ꝓ iudeis qui trans
fugerunt ad chaldeos. ne forte tradar in manus
eorũ. illudant mihi. Dixit aũt ieremias. Non tra
detur. Audi quæso vocem domini quã ego lo
quor ad te. ꝛ erit tibi bene. ꝛ anima tua. Quod si
noluerit egredi hoc ꝛ dñs ostendit mihi. Ecce
omnes mulieres que remanserunt in domo regis
iuda educentur ad ꝓncipes regis babylonis. ipse
dicent. Seduxerunt te. ꝓualuerũt aduersum
te uiri pacifici tui. Demerserunt te in cœno. ꝛ
abierunt retrorsum pedes tui. Et ecce uxores tue. ꝛ filii tui ducentur ad chaldeos. ꝛ
non effugies manus eorũ. sed manu regis baby
lonis capiẽris. ꝛ urbem hanc incendet igni. Dixit
aũt sedechias ad ieremiam. Nullus sciat uerba h. ꝛ
non morieris. Si aũt audierint ꝓncipes q
locutus sum tecum. ꝛ ipsi uenerint ad te. ꝛ dixerint
tibi. indica nobis quid locutus es ad regem. ne
celes nos. ꝛ non interficiemus te. ꝛ quid locutus
ẽ tecum rex. dices ad eos. ꝓstravi ego faciem
meam coram rege. ne me reduci iuberet in
domum ionathan. nihi moreren. Venerunt
aũt ꝓncipes ad ieremiã. ꝛ interrogauerũt eum.
Et locutus ẽ eis iuxta omnia uerba que ꝓcepit ei
rex. Et siluerunt ab eo. Nihil enim fuit auditum.
Mansit aũt ieremias in atrio carcere usq̃ ad di
em qua capta ẽ hierusalem.

XLI mxxix. Anno nono sedechie regis iude mense x̃.
die. xm. ꝛ uenit nabuchodonosor rex babylonis. ipse
ꝛ omnis exercitus eius. super hierusalem. ꝛ obsederunt eam. Anno undecimo sedechie regis
iude mense iiii. die mensis. prefossa est ciuitas.
Ingressi sunt omnes ꝓncipes regis babylonis. ꝛ sederunt in porta media. nergalsarasar. samgarnabu. nabusarsechim. rabmag. nergalsarasar. rabsaris. ꝛ reliqui ꝓncipes regis babylonis. Cumq̃ uidisset eos sedechias
rex iude. ꝛ omnes uiri bellatores fugerũt.
egressi sunt noctu de ciuitate ꝑ uiam horti
regis ꝑ portam q̃ erat inter duos muros. egressi sunt
ad uiam deserti. Persecuti sunt aũt eos exercitus chal
deoꝝ. apprehenderunt sedeciam in campis solitu
dinis iericontine. ꝛ capiũt ad ducẽdum ad na
buchodonosor regem babylonis in reblatha que est in
terra emath. ꝛ locutus ẽ ad eum iudicia. Et ce
cidit rex babylonis. filias sedechie in reblatha in oculis
eius. ꝛ omnes nobiles iude occidit rex babylonis. Oculos aũt
sedechie eruit. ꝛ uinxit eum catenis. ut duce
ret in babylonem. Domum aũt regis. ꝛ domos populi
succenderunt chaldei igni. ꝛ muros hierusalem subuerterunt. Reliquos aũt populi q̃ remanserant in ciui
tate. ꝛ perfugas qui transierant ad eum. ꝛ
reliquam turbam quæ remanserat transtulit
nabuzardan magister militum in babylonem. ꝛ de
plebe pauperum qui nichil penitus habebant dimi
sit nabuzardan magister militum in terra iuda. ꝛ
dedit eis uineas ꝛ agros in die illa. ꝓ

XLII Et mense nabuchodonosor regis babylonis septimo. venit ismahel filius nathanie filii helisama de semine regio. et optimates regis. et decem viri cum eo ad ismahel filium nathanie in maspha. et ibi comederunt panes simul in maspha

XLII

XLIII

XLIV

filiaſ regis ⁊ omnibꝰ ꝓpe remanſur in maſphat.

nathanie. ⁊ abiit ut reuerteret filios ⁊ amon.
iudeum. audiit autē iohānan filius caree. ⁊ oēs principes
bellatoꝝ qui erant cum eo oīem malum qđ
fecerat ysmahel filius nathanie. ⁊ alligauerunt
illis tunc. ꝓfecti sunt ut bellarent ad diem
ysmahel filium nathanie. Et inuenerunt eū
ad aquas multas que sunt in gabaon. Cūq;
uidisset oīis plebs qui erat cū ysmahel iohānā
filium caree. ⁊ omnes principes bellatoꝝ qui
erant cum eo. letum sunt. Et reuersus est oīis
plebs quem cepit ysmael ⁊ maspheth. ⁊ reuer-
sus abiit ad iohānem filium caree. Ysma
hel aūt filius nathanie fugit cum
viij. uiris a facie iohanan. ⁊ abiit ad filios am
mon. Tulit autē iohanan filius caree. ⁊ oēs prin
cipes bellatoꝝ qui erant cū eo. omnes reli
quias multi. quas reduxerat ab ysmael fi
lio nathanie ⁊ maspheth. postquā percussit godo
liam filiū ahicā. scilicet uiros adultos. ⁊ mulie-
res. ⁊ paruos. ⁊ eunuchos quos reduxerat ⁊ gabaon.
⁊ abierunt ⁊ habitauerunt ⁊ chamaam. qui est
in terminis bethleem. ut pergerent. ⁊
irent ⁊ essent in egypto a facie chaldeoꝝ. timebāt
enim eos quia percussit ysmael filius
nathanie godoliam filiū ahicam quē ipse
esse uel habuerat in terra. xlv.

XLIIII Et accesserunt oēs principes bellatoꝝ. iohānā
filius caree. ⁊ azarias filius osaie. ⁊ reli-
quum uulgus a paruo usq; ad magnū. Dixitq;
ad eos. Cadat oratio mea coram uobis. ⁊ orate
pro me ad dominum deum uestrum. ꝑ omnibus
reliquiis istis. quia relicti sumus pauci ex plu-
ribus sicut nos cernitis. ut annuntietis nobis quid
faciamus. ⁊ ambulemus. Et indicauit eis ieremi
as propheta. dixit. Audiui. Ecce ego ora
bo dominum deum uestrum secundum uerba uestra. Om-
nia quecumq; locutus fuerit dominus ad uos. indicabo uobis. nec celabo uos. Et
illi dixerunt ad ieremiam. Sit dominus testis ueritatis ⁊ fidei inter nos. si non
iuxta omnia uerba quibus misit te dominus deus noster ad nos sic faciemus. sive bonum
sive malum. Pro quo deum dei nostri rogamus te obedi
emus. ut bene sit nobis cum audierimus uocem domini dei nostri. Cum autē explesset dies decem. factum est uer-
bum domini ad ieremiam. Vocauit iohanan filium ca
ree. omnesq; principes bellatoꝝ qui erant cum eo.
omnemq; populum a minimo usq; ad magnum.
⁊ dixit ad eos. Si manere uultis in terra hac. edificabo uos
⁊ non destruam. plantabo ⁊ non euellam. Iam
enim placatus sum super malo quod feci uobis. Nolite
timere a facie regis babyl. quem uos pauidi
formidatis. Nolite eum metuere. dicit dominus. quia uo
biscum sum ego dicit dominus. ut saluos faciam uos
⁊ eruam de manu eius. Et dabo uobis misericordias
et faciat uobis. ⁊ reuertatur ad terram suam. Si autem uos
dixeritis. non habitabimus in terra ista. nec

audientes uocem domini dei nostri dicentes. nequaquam. sed
ad terram egypti pergemus. ubi non uidebimus bellum
⁊ clangorem tube nec audiemus. famem non su
stinebimus. ubi habitabimus ibi. nunc audite ver
bum domini reliquie iudee. hec dicit dominus exercituum deus
israel. Si ponentes ponitis uultum uestrum ut ingrediamini e
gyptum. ⁊ intraueritis ut habitetis. gladius
quem uos formidatis. ibi apprehendet uos in terra
egypti. ⁊ fames pro qua cruciamini. adhebit
uobis in egypto. ibique morieminī. Omnes qui ponent
pulerunt faciem suam. ut ingrediantur egyp
tum. habitent. morientur gladio. fame
⁊ peste. fames illis de eis remanebit. nec ef
fugiet ex eis malum quod ego afferam super eos. ait
hec dicit dominus exercituum deus israel. Sicut exarsit
furor meus. et indignatio mea super habitatores ierusa
lem. sic exardescet indignatio mea super uos cum ingressi
fueritis egyptum. et eritis in execrationem. ⁊
stuporem. ⁊ in maledictum. ⁊ in opprobrium. nec
quicquam ultra uidebitis locum istum. Verbum
dominī super uos reliquie iudee. Nolite intrare egy
ptum. Scientes scietis quia obtestatus sum uos ho
die. quia deceptibiles animas uestras cum mise
rint me ad dominum deum uestrum dicentes. Oa pro nobis
ad dominum deum nostrum. ⁊ iuxta omnia que dixerit dominus deus
noster sic annuntia nobis. ⁊ faciemus. Et annun
tiauit uobis hodie. nec audistis uocem domini dei uestri.
super universis propter quibus misit me ad uos. Nunc
scientes scietis quia gladio ⁊ fame. ⁊ peste mo
rieminī in loco. ad quem uoluistis intrare ut habi
tetis ibi. xlvi

XLV Factum est autem cum complesset ieremias
omnes sermones domini dei ad
quos misserat eum dominus deus eorum. ad illos omnia uerba hec. di
xit azarias filius osaie. ⁊ iohanan filius caree
⁊ uniuersi uiri superbi dicentes ad ieremiam. mendacium tu lo
queris. non misit te dominus deus noster dicere. non
ingrediamini egyptum. ut habitetis ibi. sed baruch
filius nerie instigat te contra nos. ut tradat
nos in manus chaldeoꝝ. interficiat nos. ⁊ transmi
grare faciat in babylonem. Et non audiuit iohanā
filius caree. ⁊ omnes principes bellatoꝝ. ⁊ uniuer
sus populus uocem domini. ut maneret in terra iuda. Sed tollens
iohanan filius caree. ⁊ uniuersi principes bellato
rum. uniuersas reliquias iude. qui reuersi fuerant
de cunctis gentibus. ad quas fugerant ante dispersi.
ut habitarent in terra iuda. uiros. ⁊ mulieres. ⁊ par
uulos. ⁊ filias regis. ⁊ omnem animam quam reliquerat
nabuzardan princeps militum. cum godolia fi
lio achicam filii saphan. ⁊ iheremiam prophetam. ⁊ baruch filium nerie. Et ingressi sunt in terram
egypti quia non obedierunt uoci domini. ⁊ uenerunt usq;
ad taphnis. Et factus est sermo domini ad ieremiam in taph
nis dicens. Sume in manu tua lapides grandes
⁊ absconde eos in cretula. que est sub murro in
introitu domus pharaonis in taphnis coram
uiris iudeis. ⁊ dices ad eos. Hec dicit dominus exercu

um dñi israel. Ecce ego mittam & assumã nabuchodonosor regem babylonis. seruũ meũ. & ponã thronũ eius. super lapides istos quos abscondi. & extendet solium suum sup eos. & capiet terram egypti. quo ducendi. in mortẽ. & qui ad captiuitatem captiuitatem. & qui ad gladium gladio. & qui ad famem fami. & tradam eos in manus regis babylonis. & succendam deos egypti. & comburet eos. & captiuos ducet illos. & amicietur terra egypti. sicut amicit pastor pallio suo. & egredietur inde in pace. & conteret statuas eius. & fanum domus solis quæ sunt in terra egypti. & delubra deorum egypti comburet igni.

XLVI

Verbum quod factum est ad ieremiã. ad de uersus qui habitant in terra egypti. habitantes in magdalo. & in taphnis. & in memphis. & in finibus phatures dicens. Hæc dicit dñs exercituũ deus israel. Dic in medio eorũ. & tene tibi. & præcinge gladio lumbos tuos. & ascende super robur. & super arenam. & tolle in manu tua loricam. & indue te. & calciamenta tua. & ne transeas per gregem. & ne sis pastor ouium. & ne habeas pallium. & ne sis pastor pecorum. & ne habeas baculum. & ne sis pastor pecorum. & ne habeas baculum. & ne sis pastor pecorum. & ne habeas baculum

XLVII

XLVIII

XLVIIII

L

filiis eius et sequetur te gladius. Vox clamoris de oronaim. vastitas et contritio magna de terra moab. Comminuta est clamor parvulis eius. per ascensum enim luith plorans ascendet in fletu eius. in descensu oronaim hostes ululatum audierunt. Fugite salvate animas vestras et erunt sicut myrice in deserto. Quia eo quod confisus fuisti in munitionibus tuis et in thesauris tuis. tu quoque capieris. et ibit chamos in transmigratione sacerdotes eius et principes eius simul. Et veniet depopulator super unamquamque civitatem. et nulla civitas salvabitur. Et peribunt valles et dissipabuntur campestria. quia dixit dominus. Date florem moab. quia florens egredietur et habitatores eius desertum erunt et inhabitabiles. Maledictus qui facit opus dei fraudulenter et maledictus qui prohibet gladium suum a sanguine. Serenus fuit moab a iuventute sua et requievit in fecibus suis. nec transfusus est de vase in vas et in transmigrationem non abiit. Ideo permansit gustus eius in eo et odor eius non est immutatus. Propterea ecce dies venient dicit dominus. et mittam ei dimidiatores et dimidiabunt eum. et vasa eius evacuabunt et lagunculas eorum collident. Confundetur moab a chamos sicut confusa est domus israel a bethel fiducia sua. Quomodo dicitis fortes sumus. et viri robusti ad pugnandum. vastata est moab et ciuitates eius succenderunt. et electi iuvenes descenderunt ad occisionem. ait rex dominus exercituum nomen eius. Prope est ut veniat malum moab et afflictio eius festinet nimis. Consolamini eum omnes qui circa eius habitatis et universi qui nostis nomen eius. dicite. Quomodo confractus est baculus potens virga magnificata. Descende de gloria et sede in sitim habitatrix filia dibon. quia vastator moab ascendet adversum te dissipabit munitiones tuas. In via sta et prospice habitatrix aroer. Interroga fugientem et eam que evasit. dic quid factum est. Confusus est moab quoniam contritus est. ululate et clamate. annuntiate in arnon. quia vastata est moab. Iudicium venit ad terram campestrem super holon. et super iasa et super mephaath. et super dibon et super nabo. et super domum deblathaim. et super cariathaim. et super bethgamul. et super bethmaon. et super carioth. et super bosra. et omnes super multas terras moab. longe et prope. Abscissum est cornu moab. et brachium eius contritum est dicit dominus. Inebriate eum quia contra dominum erexit se. Allidet manibus suum vomitum suo. et erit in derisum et ipse. Certe cum israel non fuerit derisui. quasi inter fures deprehensus est. quia ex quo locutus es contra eum. prosiluisti. Habitatores de moab et habitatrix de civitate. et requiescite sicut columba que nidificat in ore voraginis. Audivimus superbiam moab superbus est valde. Sublimitatem eius et arrogantiam eius. et superbiam eius. et altitudinem cordis illius. ego sum dicit dominus. Iactantia eius non erit. quia non fecit virtutem eius. ita quia propterea ululabit moab ululatu omnis moab. ad viros muri fictilis lugebitis. Deplanctus agri plorabo te vinea sabama. Propagines tue transierunt mare usque ad mare iazer pervenerunt. Super messem tuam et vindemiam tuam. Ablata est letitia et exultatio de carmelo. et de moab. et de terra uberi sublata est. Requaquam silebunt ultra. super sanguine heseboni usque ad eleale. usque ad iasa dederunt vocem suam. a segor usque ad oronaim vitulam tertiennem. Aqua quoque nemrim pessime erunt. Et auferam de moab ait dominus offerentem in excelsis. et sacrificantem diis suis. Propterea cor meum quasi tibie cantabit super moab. et cor meum quasi tibie cantabit super viros muri fictilis. quia plus fecerunt quam acquisierunt. et operati sunt quam habuerunt. non lucrabuntur. Quia omne caput calvum. et omnis barba rasa erit. In cunctis manibus moab. et super omnes dorsum eius cilicium. super omnia tecta moab. et in plateis eius planctus. quia contrivi moab. sicut vas inutile ait dominus. Quomodo attrita est. ululate. quomodo vertit humerum confusa moab. et erit moab in derisum. et in exemplum omnibus circumcirca se. hec dicit dominus. Ecce quasi aquila evolabit et extendet alas suas ad moab. capta est carioth. et munitiones occupate sunt. Et erit cor fortium moab in die illa. sicut cor mulieris parturientis. Et abstulit moab ne sit populus. quoniam contra dominum glorificatus est. Pavor et fovea et laqueus super te o habitator moab ait dominus. Qui fugerit a facie pavoris cadet in foveam. et qui ascenderit de fovea capietur laqueo. Adducam enim super eam moab annum visitationis eorum dicit dominus. In umbra exulum stetimus de laqueo fugientes. quia ignis egressus est de esebon et flamma de medio seon. et devoravit partem moab. verticem filiorum tumultus. Ve tibi moab peristi populus chamos. quia capti sunt filii tui. et filie tue in captivitate. Et ultimum captivitatis moab in novissimis diebus ait dominus. Hec est ergo dominus. Numquid filii non sunt israel aut heres non est ei. Super ignominia hereditate possedit melchom populus eius. et in urbibus eius habitavit. Propterea ecce dies venient dicit dominus. et audiri faciam super rabbath filiorum ammon terrorem pugne. et erit in tumultum desolata filie eius igne succendentur. et possidebit israel possessores suos dicit dominus. Ulula esebon quoniam vastata hai. Clamate filie rabbath accingite vos cilicio. plangite et circuite per sepes quia melchom in transmigrationem ducetur sacerdotes eius et principes eius simul. Quid gloriaris in vallibus. defluxit vallis tua filia delicata que confidebas in thesauris tuis. et dicebas. Quis veniet ad me. Ecce ego inducam super te pavorem ait dominus deus exercituum. ab omnibus qui sunt circa te. et dispergemini singuli ad spatium suum. nec erit qui congreget fugientem. et post hec reducam captivos filios

ammon aut d̄. Ad vdimeam. h̄ dicit d̄ ep
enim d̄ nunquid nō ē ultra sapia in thema
n̄ aut d̄ filiū filiq; mutl fēt ē sapiā eor. Fugi
te fugi ūrite. Descendite in profundū habitatōes
de dan. qm̄ in p̄dōne ēlau. ab dūg̃ sē eum
tp̄ visitatōis ē. Si in dem uuas ingredient
sup te nō relinquēt racemū. Si fures ne
te vastauerint q̄ ſ sufficiet. Ego aūt denudauī e
sau. reuelauī abscondita ei. nec latē pōt
ultatū ē semē ei. frēs ei rumpt ei. nō erit.
h̄ elinq̄ pupillos meos ego eos viuificam vnic̄ e
dnē uir ume ſp̄ium qua h̄ dicit d̄. Et
er quib; nō erat iudicium ut bibēt calicē bi
bentes bibent. tu q̄ innocens reminq̄. Nō
eris innocens. ſ bibens bibes. quia p mem
ipm̄ iurauit d̄. q̄ in solitudinē. in opbriu
um. in desertum. in maledictionē erit bosra.
nes aut urbes ei erunt in solitudines sempiter
nas. audiui auditum a dō. a dō legat. ad gēs misit
e congregamini. venite ē eam. ſurgam in
pleum. Ecce enī parvulum dedite in gentib;
despectibilē me hois. Arrogantia tua decepit
te. ſuperbia cordis tui. q habitas in cauernis
petre. apprehendes montis excelsi. Cum exal
taueris q̄si aquila nidū tuū inde detrahā dī
dominus. Erit vniuersa terra desolata q̄ transi
bit per eam stupebit. ſibilabit sup oēs plagas
ei. Sicut subuersa ē sodoma. gomorra. vicina
rum ei⁹ ait d̄. Non habitabit ibi vir. nō mo
ſ eum filius hominis. Ecce q̄si leo ascendet
de superbia iordanis. ad pulchritudinē fortissimi
quia subito curram eum fugam ab illa. Et q̄s
erit electus. q̄ ponam ei. Quis enim similis
mei. quis sustinebit me. Et quis ē iste pa
stor. q̄ resistat vultui meo. Propter audite co
silium dñi. q̄ iniit d̄ edom. cogitationes ei q̄s
cogitauit d̄ habitatōibus theman. Si nō deprime
ent eos paruli gregis. si dissipauit ea⁹ habitacu
la eor. Luce ruine eor omota ē fra. clamor
ruinam in rubro. audiuit ē vox ei. Ecce q̄si aq̄
la ascendet. et volabit. et expandet alas suas
sup bosram. et erit cor fortium edomeor in
die illa. q̄si cor mulie parturiēt. Addam ad
eum. Confusi ē emath. et arpath. quia audie
pessimū audierūt. Turbati sunt in mari p
sollicitudine quiescere n potuit. Dissolutus est
damascus. vsa ē infirmari. verti se. apphēd
eam. angustia. et dolores tenuer eam. q̄si p
turiētē. Quō derelicta non est laudabi
bilem. urbem letitie. Ideo cadent iuuenes
ei⁹ in platea ei. et omēs viri pliu⁹ in die
illa dr dñs exercituū. Et succendam ig
nem in muro damasci. et deuorabit mena
neda b. Ad cedar. et ad regna asor. q̄ percussit
nabug. rex babyl. h̄ dicit d̄. Surgite ascē
dite ad cedar. et vastate filios orientis. Ta
bernacla eor et greges eor tapiet pelles eor
et omnia vasa eor. et camelos eor portabunt
sup cos et clamabunt sup eos formidinē undiq;
te habitate velociter nimis dicit d̄. sedete qui
habitatis asor. ait dominus. Iniit enim co
nabug. rex babyl. consilium. et cogitauit
aduersum eos cogitationē. Consurgite. et
scendite ad gentem quietam. habitare se
dant ait d̄. Non bestia nō tectes eor solitudinē.
et erunt cameli eor in direptionē. multi
tudo iumentor ipsarum. Et dispergam eos in om̄e
uentū qui tonsa sunt anteriora eorum. et cala
mo eor adducam interitum super eos ait d̄. Et erit
asor habitaculum draconum. desertū usq; in eternū.
Non manebit ibi vir. nec habitet eam filius ho
minis. Ad sem ē verbum dñi. ad eremiā ppha
aduersum helam. in principio regni sedechie
regis iude dicens. H̄ dicit dñs exercituū. Ecce
ego confringam arcum helam. principiū fortitu
dinis eor. Et inducam sup helam. iiii. ventos.
uiii. a iiii. plagis celi. et dispergam eos omni
bus ventis istis. nō erit gens quo non ve
niant profugi elam. Et paue faciam elam
coram inimicis suis. et coram querentibus animas
eor. Et inducam sup eos malū indignationis
mee dicit d̄. Et mittam post eos gladiū donec
consumam eos. Ponam solium meum in elam.
et perdam inde regem et principes ait d̄. Immo
uebo me. inquit dñs. et conteram arcum elam.
principium fortitudinis eor. Et inducam sup elam
quatuor ventos de quatuor plagis celi. et dispergam
eos in omnibus ventis istis. nō erit gens quo non
veniant profugi elam. Et pauefa

ar. dñi qñ eruḷtáuḷ ⁊ magna loquamur. dim
pones ḷeḍimtē meam. qñ effusi ofuḷ fuat u
nilus sup ḷibum. ⁊ magnitu ut mare ḷobus eḷ
mē uas mmus. ⁊ decēta ē pului q̄ gemat. nec
ḷece nouissima erit ingemisḷ. ḷeḍeta. ⁊ iiii
ei. ⁊ aperi. abus dominus. Non hitabit ḷi redig
eat ḷeḍ uas infoluḍmē. Omis qui mansibus p
babylonē sup̄bit. ⁊ sibilabit sup uniūsis
plagis ei. ⁊ pauebunt d babylonē pauidi
omis ⁊ rendis. ⁊ eum debellare eam. Nonp
omis lacte. quia dominus pecauit. Clamate
aduſus eius. qm ubiq; dedit manū. Ceciderunt fū
damēta ei. destructi sunt muri ei. qm ultio
dominī ē. ultionē accipit. d ea. sicut fecit fa
cite ei. Disperdite sarone babyl. ⁊ tenentē falcē
in tpe messis. a facie gladij columbe. ⁊ unus
quisq; ad plusimū suū conuertet. ⁊ singli ad ḍrā suā
fugient. Grex dispsus isrl. leones eiecerunt eū.
primus comedit eum rex assur. iste nouissim
ḷofregit eum nabuchō. rex babyl. Ppterea
hec dicit d exercituū deus isrl. Ecce ego uisitabo su
per regem babylonis. ⁊ terrā ei sicut uisitauī re
gem assur. ⁊ reducam isrl ad habitaculū suū. ⁊
pascetur carmelus. ⁊ basan. in monte effraim
⁊ galaad. ⁊ saturabit anima ei. In diebus illis. ⁊ in
tpe illo. dicet dominus. requirent iniquitas isrl. ⁊ non erit. ⁊
peccata iuda. ⁊ non inuenient. ⁊ delicta eius. ⁊ non inue
nient. quoniam ppitus ero eis quos reli
quero. Super terrā ascende. ⁊ in terrā dominationū ascende. ⁊ uisita
tores eius gladius. dissipa. ⁊ interfice que post eū
sunt. ait d. ⁊ fac uti omia q̄ precepi tibi. Vox bellū
in terra. ⁊ contritio magna. Quō contrit. ⁊ confrac
tus malleus uniūsi tre. Quō uersa ē in desertum ba
bylon in nationibus. ⁊ illaqueatus te. ⁊ comprehensa es. babylon
nescies. ⁊ inuenta es. ⁊ apprehensa. qm dño
pugnasti. Aperuit d thesaurū suū. ⁊ pro
tulit uasa ire sue. qm op̄ est dominus d exercituum
in terra chaldeoꝝ. Venite adeum ab extremis fi
nibus. aperite ei horreum eius. calcate eum. tanquā
d manipulos. ⁊ subigite eū. ne sit ei quicquam reliquū. Dissipate u
niuersos fortes ei. interficiantur occisione
eorum. ue sup illos dies eorum. tpe ultionis eorum. Vox
fugientium. ⁊ euadentium de terra babylo
nis. ut annuntient in sion ultionē dei dei
nri. ultionē templi ei. Annuntiate in babyl.
plures omibus qui tenditis arcum. Confirmi
te aduſus eam p gentes. mille quadrate. quod
dixit ei. iuxta op̄ eius uniuersa q̄ fecit fac
te illi. quia d dñm exercituū ē aduſus sanctū isrl.
Ideo cadent iuuenes eius in plateis ei. omes
uiri bellatores eius conticescent in die illa. ait
dominus. Ecce ego ad te sūpe. dicit dñs d exer
cituum. quia uenit dies tua. tpe ultionis
tue. Corruet sup̄bus. ⁊ cadet. ⁊ non erit qui
suscitet eum. Et succendam ignē in ciui
tatibus eius. ⁊ deuorabit oia in circuitu eius. Ih dicit
dñs d exercituum. Calumpniam sustinent filii
isrl. ⁊ iuda simul. Et qui ceperunt eos tenent ne
dimittere eos. Redemptor eoꝝ fortis dñs exercituum nomen eius. Iudicio defendet causam eoꝝ.
ut requiescere faciat terram. ⁊ conturbet habitatores babyl.
Gladius ad chaldeos ait dñs. ⁊ ad habitatores babyl. ⁊ ad principes. ⁊ ad
sapientes eius. Gladius ad diuinos eius. qui stulti
erunt. gladius ad fortes eius. qui timebunt.
gladius ad equos eius. ⁊ ad currus eius. ⁊ ad de
uersum eius. qui est in medio eius. ⁊ erunt sicut mulie
res. Gladius ad thesauros eius. qui diripientur.
Siccitas sup aquas eius. et arescent. quia
terra sculptilium est. ⁊ in portentis gloriantur. Propterea habitabunt bestie deserti cum struthionibus. ⁊ habitabunt
in ea filie sirenarum. ⁊ non habitabitur
ultra usq; in sempiternum. nec edificabitur usq; ad generationem. ⁊ generationem. Sicut subuertit dominus
gomorram. ⁊ uicinas eius ait dñs. non habi
tabit ibi uir. nec morabitur in eo filius hominis. Ecce
populus uenit ab aquilone. ⁊ gens magna. ⁊
reges multi consurgent ab extremis terre. Arcum ⁊
scutum apprehendent. crudelis sunt. ⁊ non mi
sericordes. Vox eorum sicut mare sonabit. ⁊ super equos
ascendent. sicut uir paratus ad prelium aduſus te filia ba
bylonis. Audiuit rex babylonis famā eorum.
⁊ dissolute sunt manus ei. angustia apprehen
dit eum. dolor sicut parturientis. Ecce sicut leo ascen
det de superbia iordanis. ad pulchritudinem robu
stam. quia subito curret eum ea. et iuuenem ad illū.
Et quis erit electus quem ego preponam ei. Quis
enim similis mi. et quis sustinebit me. Et quis
est ille pastor qui resistat uultui meo. Propterea
audite consilium domini q̄ fecit aduſus
babylonē. ⁊ cogitationes ei quas cogitauit super terrā
chaldeoꝝ. Nisi detrahent eos paruuli gregis. nisi
desolabunt fortitudinem eorum super eis. Audite
captiuitatem babylonis. ⁊ clamor de terra chaldeoꝝ audietur.

H Ec dicit dñs. Ecce ego suscitabo sup babylonē. ⁊ sup habitatores eius. qui cor suum leua
uerunt in me. qui uenenum pestilentie. Immitam
in babylonē uentilatores. ⁊ uentilabunt eā.
⁊ denudabunt terram eius. qm uenerunt sup eā
undique in die afflictionis eius. Non tendat qui
tendat arcum suum. ⁊ ascendat loricatus. Ne
parcite iuuenibus eius. interficite omem militiam
eius. Et cadent interfecti in terra chaldeoꝝ. ⁊
uulnerati in regionibus suis. qm non est uidu
atus isrl. ⁊ iuda a deo suo domino exercituū.
Terra autem eorum repleta est delicto a deo isrl. Fu
gite de medio babylonis. et saluet unusq;
animam suam. Nolite tacere in iniquitate
eius. qm tps ultionis est dño. ipse retribuet ei. Calix aurē babyl. inebrians uniuersam terram. De uino eius biberunt gen
tes. ideo commote sunt. Subito cecidit babylon. ⁊
contrita est. Ululate super eam. Tollite resinam ad do

filii

simorta ē ira

LIII

LIBER

fame fuffoffione fuffodiemur. ~ quere ei eccleſie
gere obtinemur. ~ labores ꝓpter malum, ~
ſmil. magnũ erunt in diſplicium. Verbum q̃ fecit
ieremias ꝓphẽ fame filio neree filii maſeie. ꝙ
ger cum ſedechia rege babyl. anno ſexto
regni ei. Erunt aũt ei pncipes ꝓphẽ. Aſcẽ
ſit ieremias omẽ malum q̃ futurum erat ſu
babylonẽ in libro uno. omia uba hec q̃ ſcripta erãt
in babylonẽ. Et dixit ieremias ad baruch. Eu
nentes in babylonẽ audite. ~ legite omia uba hec
hec. Dñe tu locutus es ad locum iſtum. ut diſp
deam. ne ſit qui maneat habitet in eis. ab ho
ne uſq; ad pecus. ~ ut ſit ꝓterra ſolitudo. Cumq; ꝓpleuiſſet le
gẽ librum iſtum. ligabis ad eum lapidẽ. ~ mit
es illum in medio euphratem. ~ dices. Sic ſub
mergetur babylon nec aſurget a facie afflictionis
quam ego adducam ſuper eam. ~ ſic defecerunt.
Hucuſq; uba ieremie.

LIBER

Factus. ve. ~ anno. xxxiii. erat ſedechias cum
regnare cepiſſet. ~ xi. anno regnauit in hie
ruſalem nabuchodonoſor. filius nabuchodonoſor
Et fecit malum coram dño deo ſuo. omia
que fecerat iechonias. qui fuerat dominus eius in
ieruſalem. nuda. uſq; ꝓcedit eos a facie ſua. Et re
ceſſit ſedechias a facie regis babyl. ſeruiuit ei
tamen. ~ regni ei miſit. ~ dominus dicit. ſi ſic
ne tradẽs nabuchodonoſor regi babyl. ꝓphẽ. ~ nec
tradet ciuitatem iſtam. ~ obſidebunt eam. ~ confligent ꝓ ea
munitiones machinas. Et fiunt ciuitas obſeſſa
uſq; ad undecimũ annũ regis ſedechie. Octauo
aũt menſe. xi. die menſis. obtinuit fames ciuita
tem. nec erant alimenta ꝓ populo. Et diruptus eſt
murus ciuitatis. ~ uniuerſi bellatores ei fugiunt. ~ egre
diuntur nocte ꝓpe portã que eſt inter duos
muros. ~ iuxta hortum regis. chaldei aũt obſi
debant ciuitatem in gyro. ~ abierunt ꝓ uiam
que ducit ad heremum. ~ perſecuti ſunt chaldei
exercitus regis. ~ apprehenderunt ſedechiam in deſer
tis q̃ ſunt iuxta hiericho. ~ omnes comitantes eum diſ
fugerunt a deo. Cumq; comprehendiſſent regem. ad
duxerunt eum ad regem babyl. in reblatha q̃
eſt in emath. Ubi locutus eſt dominus iudicia ei. Et
occidit regem babyl. filios sedechie in conſpectu
eius. ~ omnes principes iude occidit in reblatha.
Et oculos sedechie eruit. ~ uinxit eum catenis.
Et adduxit eum babyl. ~ miſit eum in carcerem
ubi fuit uſq; ad diem mortis ſue. ~ ſic finis
ſuit. vbi. dicit dñs. ecce
ego tradam nabuchodonoſor regem babylonis in manum
eius. ~ incendet eam igni. ~ ſic deſolabitur
ciuitas hec. ~ omnes qui fugerunt ad chaldeos
non euadent manus eius. ſed tradendo tradetur.
Et uidebunt oculi eius oculos regis babylonis.
Et os eius os eius loquetur. ~ ad os eius
adducetur. ~ in babylonem ducetur. ~ ibi
manebit donec uiſitem eum. dicit dñs. ~ ſi
pugnaueritis contra chaldeos. non uobis
proſperabitur. ~ uir cui reuelatum eſt uerbum
hoc. ~ abſconderit ſermonem in corde ſuo. ~ non
uidebit oculis ſuis. ~ uos non uidebitis
omnia hec que locutus ſum ad uos. ~ uerbum
quod locutus eſt ieremias ad omnem populum
iude. ~ ad uniuerſos habitatores ierl. dicens.
Hec dicit dñs exercituum deus iſrahel. ~ ſicut
poſuiſtis uaſa hec in medio babylonis. ~ ſic
ego adducam ſuper eos omnia uaſa domus
domini que erant in domo domini. confringam
et conteram ea. ~ ſic dicit dñs exercituum deus
iſrahel. ~ ſic dicit dñs exercituum deus iſrahel.
ad uaſa que relicta ſunt in domo domini. ~ in
domo regis iude. ~ in ieruſalem. ~ non
transferantur in babylonem. ~ ſic dicit dñs
exercituum deus iſrahel. ad omnia uaſa que
relicta ſunt in domo domini. ~ in domo regis
iude. ~ in ieruſalem. ~ que transferuntur in
babylonem. ~ ſic dicit dñs. ~ ſic dicit dñs exercituum
deus iſrahel. ad columnam. ~ ad mare
eneum. ~ ad baſes. ~ ad uniuerſa uaſa que
relicta ſunt in domo domini. ~ in domo regis
iude. ~ in ieruſalem. ~ que transferuntur in
babylonem. ~ ſic dicit dñs exercituum deus
iſrahel. ad omnia uaſa que relicta ſunt in
domo domini. ~ in domo regis iude. ~ in
ieruſalem. ~ que transferuntur in babylonem.
Et reuertentur. ~ reportabuntur in locum
ſuum. ~ ait dñs. ~ ſi uos eritis prophete
uerbum meum. ~ ſecundum uerbum meum
quod ego loquor in auribus uris. ~ in auribus
omnis populi. ~ prophetes qui fuerunt ante
me. ~ et ante uos. ~ a ſeculis. ~ prophetauerunt
ſuper terras multas. ~ et ſuper regna
magna. ~ in bellum. ~ et in malum. ~ et in
peſtilentiam. ~ propheta qui prophetauerit
pacem. ~ cum uenerit uerbum prophete
eius. ~ agnoſcetur propheta quem miſit
dñs. ~ uere. ~ ſi ſic. ~ ſic dicit dñs. ~ ſic
dicit dñs exercituum deus iſrahel. ~ ſic
dicit dñs exercituum deus iſrahel. ad
columnam. ~ ad mare eneum. ~ ad baſes. ~ ad
uniuerſa uaſa que relicta ſunt in domo
domini. ~ in domo regis iude. ~ in ieruſalem.
~ que transferuntur in babylonem. ~ ſic
dicit dñs exercituum deus iſrahel. ad omnia
uaſa que relicta ſunt in domo domini. ~ in
domo regis iude. ~ in ieruſalem. ~ que
transferuntur in babylonem. ~ ſic dicit dñs
exercituum deus iſrahel. ad omnia

eromib; eurt eī. ōnēs amice eī ſpūm eum. ⁊ ſēd ſē
ea mmā. Gimel. Migrauit nūa p̄ affluentiā
a multitudīne ſuauitis. hēant nī gē nec m
nemr requiem. Oēs p̄ſecutores eī apphendūt eī
nī⁹ angustijs. Daleth. Vie ſyon lugent eo q̄ nō
ſint qui ueniant ad ſolēpnitatē. Omēs portę eī
destructe. ſacerdotes eī gemūtes. virgines eī squa
lide. ⁊ ipā oppſſa amaritudine. He. fēt ſunt hо
ſtes eius in capite inimici eius. q̄ locupletati ſunt
quia dñs locutus ē ſup eam. ⁊ p̄ multitudi
nē iniquitatū eī. puuli eī ducti ſunt in captiu
tate ante faciem tribulantis. Vau. Et egſū
est aūt a filia ſyon omis decor eī. fēt ſunt p̄cipes
ei ueluti arietes nō inuenientes pascua. ⁊ abi
erunt absq; fortitudine ante faciem sublequentis.
Zai. Recordata ē ierlm dierū affluentiē ſue. ⁊
p̄uaricatiōis oīū desiderabiliū ſuorū. q̄ hūāt ab die
bus antiquis. cum caderet ppls eius in manu ho
stili. nō ēt auxiliator. Viderunt eam hostes. ⁊
derisерunt sabbata eī. Heth. Peccm peccauit
ierlm. p̄ea instabilē facta ē. Omēs qui glorificabāt
eam ſpernūt illam. q̄m uiderunt ignominiā eī.
ipā aūt gemens ⁊ conuſa ē retrorſum. Teth. Sor
des eius in pedibus eī. nec recordata ē finis ſui.
Deposita ē uehemēter nō habens consolatorē. Vide dñe
inime affluentiē meā. q̄m erecta ē inimica. Iod.
Manū ſuā misit hostis ad oīa desiderabilia eī.
quia uidit gē ingressā sanctuariū ſuū. d̄ quibus p̄
cepso ne introirent ecclīam tuam. Caph. Oīs
ppls eī gemens. ⁊ querens panē. dederunt pretia q̄
p cibo ad refocillandam aīā. Vide dñe ⁊ cōſidera q̄
facta ſum uil. Lamech. Ouos omēs qui transitis
p uiam. attendite ⁊ videte si ē dolor ſicut dolor
meus. q̄m inebriauit me. ut locut ē d. in die i
re furoris ſui. Mem. De excelſo misit ignē i
ossibus meis. ⁊ erudiuit me. extendit rete pedi
bus meis. conuertit me retrorſum. posuit me de
solatam tota die merore confectam. Nun. Vi
gilauit iugum iniquitatū meaꝝ in manu eī.
aggrauati ſunt ⁊ inuolute ſunt ⁊ impoſite colło meo. ⁊ infirma
ta ē uirtus mea. dedit me dñs in manibus de qui
bus non potō surgere. Samech. Abſtulit omēs magna
tes meos de medio mei. uocauit ad
ſum me tp̄e. ut conterat electos meos. Torcular
calcauit dñs uirgini filie iude. Ain. Ideo
ego ploraui. ⁊ oculus meus deducens aq̄ quia lō
ge fact ē a me consolator. conuertens aīā meā. fēt
ſunt filij mei pditi. q̄m inualuit inimic. Sade. Ex
pandit ſyon manus ſuas. nō ē qui consoletur eam.
Mandauit dominus aduersus iacob. in circuitu eius
hostes eius. fēa ē ierlm q̄si polluta menstruis in medio eo
rum. Iust ē dñs. quia os eius ad iracundiā p
uocauit. Audite obsecro uniuersi pli. ⁊ uidete do
lorē meū. uirgines mee. iuuenes mei. abi
erunt in captiuitatē. Caph. Vocaui amicos
meos. ipi deceperunt me. Sacerdotes mi ⁊ seniores
mi mei in urbe defecerunt. quia q̄sierunt cibum
animę ut refocillarent aīā ſuā. Reſ. ⁊ vide dñe
q̄m tribulor. intē mi conturbat ē. subuſtū ē cor
meū in me metipō. q̄m amaritudine plena ſū
foris mucro gladius. ⁊ dom mors ſimil est.
Sen. Audierunt quia ingemisco ego. ⁊ nō ē q̄
consoletur me. Omēs inimici mi audierē ma
lum meū. letati ſunt q̄m tu fecisti. Adduxi
diem consolōnis. ⁊ fient ſicut me. Thau. Ingrediatur
oēs malum coram te. ⁊ uindemia eos
ſicut uindemiasti me p̄ oēs iniquitates meas. Multi
enim gemitus mei. ⁊ cor meū merens. Aleph. Co
modo obtexit caligine in furore ſuo dñs filiam
ſyon. proiecit de celo in terram gloriam ſrl. ⁊ non
recordatus ſcabelli pedum ſuorum in die furoris
ſui. Beth. Precipitauit dñs nec pepcit omnī
speciosa iacob. destruxit in furore ſuo munitō
nes uirginis iude. detexit in terram pollute regnū
⁊ principes eius. Gimel. Confregit in furore
ſuo. omē cornu ſrl. auertit retrorſum dexteram su
am a facie inimici. ⁊ succendit in iacob. quasi
ignē flāme deuorantis in gyro. Daleth. Tetendit
arcum ſuū q̄si inimicus firmauit dexteram ſuam
q̄si hostis. ⁊ occidit omē q̄ pulchrum erat uisu i
tabernaculo filie ſyon. effudit q̄si ignē indignitā
tem ſuam. He. fēt ē dominus ut inimicus. ſupi
tauit ſrl. peccatum omīa mea ci. dissipauit eos
manuones ei. ⁊ repleuit uirgine iude humi
liatam. ⁊ humiliatam. Vau. Et dissipauit q̄
cunctum tentoriū ſuū. demolitus ē tabernacl
ſuum. Obliuionem tradidit dñs festiuitatē in
ſyon. ⁊ sabbm. reliquum uindictę indignationi ſu
e regem ⁊ sacerdotē. Zai. Reppulit d
altare ſuum. maledixit ſanctō ſue. tradid
in manu inimici muros turrium eius. Uocē dederūt
in domo dñi ſicut in die ſolēpni. Heth. Cogitā
uit dñs dissipare murum filie ſyon. tetendit
funiculum ſuum. ⁊ nō auertit manū ſuā a perdē
tione. ⁊ luctus. ⁊ planctus p̄ dissipatē ſūt. Theth.
Defixe ſunt in terra portę eius. perdidit ⁊ contrit uectes
eius. regem eius ⁊ principes eius. in gentibus ſine lege. ⁊ pro
phete eius non inuenerunt uisionē a domino. Iod.
Sedebunt in terra. conticuerunt ſenes filie ſyon. asperserūt
cinere capita ſua. accinxerunt ſacis. abscondunt ſuas a
lentes ſenes iude. Abscederunt in terra capita
ſua uirgines ierlm. Caph. Defecerunt pree
mei oculi mei. conturbata ſunt uiscera mea. effusum
ē in terra iecur meū ſup contritione filie populi mei. cum
deficeret parulus ⁊ lactans in platheis oppidi. Lamech.
Matribus ſuis dixerunt. ubi ē triticum ⁊ uinū cū
deficerent. q̄si uulnerati in platheis ciuitatis matrum ei exa
larent. in sinu matrum ſuarum effundentes. Cui
equabo te. ue ſimilabo te filia ierlm. Cui ad
equabo te. ⁊ consolabor te uirgo filia ſyon. Magna
enim uelut mare contritio tua. quis medebit
tui. (Nun). Ppheta tui uiderunt tibi ⁊ stulta. nec

gebunt inquitate tuam. ut te adpiã pus
cerunt. vidunt nãt ẽ assiptiones uanas ⁊
fallãs ⁊ actiones. Glauerũt sup
te manib; oĩs trãseuntes ꝑ uiam. sibila
uit. ⁊mouit caput suã. sup filiam ierlm.
hec ẽ urbs dicentes ꝑfecta decoris. gau
dium uniuse terre. Aperuit sr te os suum
oĩs inimici tui sibilauit. ⁊fremuit dens
bꝰ ⁊ dixit deuorabũ. En ista ẽ dies quã
optabam. inuenim uidim. fo. Fecit dñs
que cogitauit. complenit sermonẽ suũ quẽ
ꝓcepit ab diebꝰ antiquis. Destruxit ⁊ nõ pepet
cit. ⁊ letificauit sup te inimicum. exaltauit cor
nu hostium tuoꝝ. Ps. Clamauit cor meum
ũ ad dñm. sup muros filie syon. Deduc q̃si to
rrẽs lacrimas die ac nocte. Ne des requiẽ
tibi nec tacent pupilla oculi tui. Coph. Consurge
lauda in nocte. in principio uigiliarũ. effunde sic
aquã cor tuũ ante conspectum dñi. Leua ad eũ
manus tuas. p. animab; paruulorũ tuorũ qui fame
ꝓ cãt in capite oĩm plateaꝝ. Ps. Vide domine
cui sic. quem uindemiauisti sic. Ergo ne come
dent mulieres fructũ suũ. paruulos adsultũ
palme si occidatur in sanctuario domini sacerdos ⁊ ꝓ
phẽ. Coph. Jacuit in terra foris puer ⁊ senex. in
gines mee. iuuenes mei ceciderunt gladio in
ira tua dne. iugulasti. non pepercisti. nec misere
ris. Thr. Vocasti q̃si ad diem sollẽpnẽ qui ter
reant me d circũ. nõ fuit in die furoris dñi
qui effugeret ⁊ relinq̃retur. quos educauit ne
mini. imme mẽ oĩmplẽs ecce. Aleph. Ego ui
dens paupertatẽ meã. in ira indignationis
sue. Bet. Me minauit ⁊ adduxit in tenebras.
sed ultica. Aleph. Tantũ inme uertit. ⁊ uertit ma
nũ suam tota die. Beth. Vetustam fecit pelle
mean. ⁊ carnẽ meam. comminuit ossa mea. Beth. Ed
ificauit in gyro meo. ⁊ circumdedit me felle ⁊ la
bore. Beth. In tenebris collocauit me q̃si mortu
os sempiternos. Gimel. Circũedificauit aduersũ me
ut nõ egrediar. aggrauauit opere meo. Gimel.
&, cum clamauero. ⁊ rogauero. excludit oratio
nem meam. Gimel. Conclusit uias meas lapidibꝰ q̃
dros. semitas meas subuertit. Beth. Versus in
sidians fact ẽ mihi leo. in abscondito. Beth. Semi
tas meas subuertit. ⁊ confregit me. posuit me desо
latam. Beth. Tetendit arcum suũ. ⁊ posuit me q̃
signum ad sagittam. Ps. Misit in renibꝰ meis
filios pharetre sue. Ps. Fact sum in derisum oĩ ꝑ
pulo meo. canticum eorũ tota die. Ps. Replenit me
amaritudinibus. inebriauit me absinthio. Vau
V. Contriuit in petris dentes meos. inpinxit
me in cinere. Vau V. Et repulsa ẽ a pace anima mea. oblit sũ
bonoꝝ. Vau V. Et dixi. Periit finis meus ⁊ spes
mea a dño. Zai. Recordare paupertatis ⁊ transmi
grationis mee. absinthii ⁊ fellis. Zai. Memoria me
mor ero. ⁊ tabescet in me anima mea. Zai. Hoc recо

lens in corde meo. ideo sperabo. Teth. Misericordie dñi quia non sumus consumpti. quia non defecerũt. miserationes. Teth. Nouum diluculo. multa ẽ fides tua. Teth. Pars mea dñs dixit anima mea. propterea eum. Teth. Bonus est dñs sperantibꝰ in eum. Teth. Bonum ẽ sperare in dño. Teth. Bonum ẽ ꝓstolari cum silentio salutare dei. Teth. Bonum ẽ uiro cum portauerit iugum. ab adole
scentia sua. Joth. Sedebit solitarius ⁊ tacebit. quia leuabit se sup se. Joth. Ponet in pulueꝛe os suum si forte sit spes. Joth. Dabit percutienti se maxilla
saturabit opprobriis. quia nõ repellet in sempiternũ dominus. Caph. Quia si abiecit. miserebitur ꝑ multi
tudinem misꝝationum suarum. Caph. Non enim humiliauit corde suo. ⁊ abiecit filios hominum. Videbit oculus ei
pedibus suis omia inimici eius. Iudicium declinauit
in conspectu altissimi. Iudicium pariter hominis. minuentis dñs non intelligit. Quis ẽ iste qui dixit ut fieret. dñs nõ iussit. Ex ore altissimi nõ egredietur nec bona nec
mala. Quid murmurauit homo uiuens uir ꝑ
pecte suus. Inuestigemus uias nostras ⁊ quirã
mus. ⁊ reuertamur ad dñm. Leuemus corda nra cũ ma
nibus ad dominum in celos. Nos impie egimus ⁊ ad
uocauimus. ideo tu inexorabilis es. Ps. Oppressit nos. arabith nec
pepercit. Lamech Oppressit nulle ẽ. ne transeat oratio. Lamech Circũededit. ⁊ circumdedit me felle ⁊ la
bore. Ps. Aperuerunt sup me os suum oĩs
inimici. Ps. Formido ⁊ laqueus fact ẽ nobis uastitas ⁊
contritio. Ps. Deduxerunt oculos meos diuisiones aquarũ
in contritione filie populi mei. Jay Oculus meus afflixit animã
meam. ex omnibus ciuibus filiabꝰ urbis mee. Jay Oculi mei defecerunt ⁊ non cessauerunt. Jay. Donec respiciat
⁊ uideat dñs de celis. Jay Quia non recessimus ⁊ a
mittis nos. memento filiabꝰ urbis mee. Ps. Aperuerunt super me os suum oĩs inimici. Ps. Formido ⁊
laqueus fact est nobis uastitas ⁊ contritio. Ps. Deduxerunt aquarũ descensus oculi mei. in contritione filie ꝑ
Ps. Vastatores aquarũ inundauerunt me q̃si uastitas
uiri ignis. Ps. Lapsa ẽ in lacum uita mea. ⁊ posue
runt lapidem sup me. Ps. Inundauerũt aquã sup ca
put meum. dixi ꝑi. Coph. Inuocaui nomen tuum de
profundo lacu nouissimo. Vocem meam audisti ne auꝛ Coph
res tue aduertant. auꝛem tuam. a singultu meo. ⁊ clamore meo. Coph.
Appropinquasti in die. qñ inuocauerã te. dixisti
ne timeas. Ps. Judicasti domine causas anie mee.
redemisti uitam meam. Ps. Vidisti dñe inquitatem
eorũ. iudica causam meam. Ps. Vidisti dñe omnem ultionem eorũ. omnes cogitationes eorũ
aduersum me. Audisti obprobrium eorũ dñe.
omnes cogitationes eorũ aduersum me. Ps. Labia insurgentium mihi. ⁊ meditationes eorũ aduersum me
tota die. Ps. Sessionem eorũ ⁊ resurrectionem eo
rum audi. ego sum psalmus eorũ. Thr. Redde eis
dñe mercedem operum manuum suarum. Thr. Dabis
eis scutum cordis labores tuos. Thr. Persequeris in
furore. ⁊ conteres eos sub celis dñe. Aleph. Quid ob

Ps.

pene uenebat ab aquilone. nubes magna. ignis
inuolues. splendor in circuitu. & de medio eius
quasi electrum. & de medio ignis. Et in medio eius
similitudo iiii animalium. & hec erat species illorum. similitudo hominis
in eis. Et quatuor facies uni. & quatuor pennæ uni. pedes eorum
pedes recti. & planta pedis eorum. sicut planta pedis uituli.
scintillantia quasi aspectus æris candentis. Et manus
hominis sub pennis eorum in quatuor partibus. & facies & pennæ
per quatuor partes earum. pennæ eorum iungebantur
ab latere. Non reuertebantur cum incederent. singula quæque
in latus suum gradiebatur. similitudo autem uultus
eorum facies hominis. facies leonis a dextris ipsorum iiii.
facies autem bouis a sinistris ipsorum iiii. facies aquilæ
per quatuor iiii. Facies eorum pennæ eorum extente
desuper. Due penne singulorum iungebantur. & due tegebant
corpora eorum. Animalia quo cumque ibant. ibant
& non reuertebantur. Et animalia ibant. & reuertebantur. in similitudinem
fulgoris coruscantis. Cumque aspicerem animalia. apparuit rota una super
terram iuxta animalia. habens iiii facies. Et species rotarum & opus earum.
quasi uisus maris. & similitudo ipsarum iiii. Et aspectus eorum. & opus quasi sit
rota in medio rote. per iiii partes earum incedebant. & non reuertebantur cum ambularent. Et altitudo & terribilis
erat eis. & altitudo circumibus illorum plena oculis. in circuitu ipsarum iiii. Cumque ambularent animalia. ambulabant
rote iuxta ea. & cum exaltarentur animalia de terra. exaltabantur & rote. Quocumque ibat spiritus
ut ambularet illuc. & ibant. illuc quoque spiritus ibat. & rote exaltabantur simul cum eis. quia spiritus animalis erat in rotis.
Illis gradientibus. gradiebantur & illæ. & illis stantibus. stabant & hæc. & illis exaltatis de terra. exaltabantur simul
& rote iuxta ea. quia spiritus animalis erat in rotis. Et similitudo super caput animalium firmamentum
quasi aspectus crystalli horribilis. extensum super caput eorum desuper. Sub firmamento autem pennæ eorum rectæ altera ad alteram. uniusquisque duas. uel alebat corpora sua. & altera tegebat
ea. audiebamque sonum alarum. quasi sonum aquarum multarum. quasi sonum sublimis dei. Cum ambularent
quasi sonus exercitus multitudinis dei. ut starent demittebantur pennæ eorum. Illa enim
tantum tempore requiescebant. quando stabant alæ suas. Et super firmamentum quod erat impositum capiti eorum. quasi aspectus lapidis
sapphiri. similitudo throni. Super similitudinem throni. quasi aspectus hominis desuper. Et uidi quasi speciem
electri. uelut aspectum ignis intrinsecus precinctum. ab
his die. & ab eius renibus. & deorsum. uidi
quasi speciem ignis splendentis in circuitu. uelut aspectum
arcus cum fuerit imbre in die nubis. hec erat species
splendoris per gyrum. hoc uisum similitudinis gloriæ dei.
Et uidi. & cecidi in faciem meam. audiui
uocem loquentis ad me. fili hominis sta super
pedes meos. & loquar tecum. Et ingressus est in me spiritus postquam locutus est mihi. & statuit me super pedes meos. Audiui
autem loquentem ad me. & dicentem. fili hominis mitto ego te
ad filios israel ad gentes apostatrices que recesserunt a me.
ipsi & patres eorum prauaricati sunt contra me usque ad diem
hanc. & filii duri facie. & animo obstinato ego mitto te ad eos. & dices ad eos. hec dicit dominus deus.
Si forte audiant. & si forte quiescant. quia domus exasperans est. & sciant quia prophetes fuerit in medio eorum. Tu
autem fili hominis ne timeas eos. & sermones eorum ne timeas. quia exasperantes sunt te. & cum
scorpionibus tu habitas. Uerba eorum ne timeas. & a facie eorum ne formides. quia domus exasperans est. Loqueris ergo uerba mea ad eos. si forte audiant. & quiescant. quia exasperantes
sunt. Tu autem fili hominis audi quecumque loquor
ad te. noli esse exasperans sicut domus exasperans est. Aperi os tuum & manducа quod ego do tibi. Et uidi. & ecce manus missa ad me. in qua erat involutus liber. & expandit illum coram me. Qui erat scriptus intus & foris. & erant in eo scripti
dum illum coram me. Qui erat scriptus intus & foris. & erant in eo scripti
versus lamentationes. & carmen.

VII

Et dixit ad me. fili hominis quecumque inueneris comedes. comede volumen istud. & uade loquere ad filios israel. Et aperui os meum. & cibauit me volumine illo. & dixit ad me. fili hominis uentrem tuum comedes. & uiscera tua oplebis filiis hominis
uolumine istо quod ego do tibi. Et comedi illud. & factum est in ore meo sicut mel dulce. Et dixit ad me. fili hominis uade ad domum israel. & loqueris uerba mea ad eos.
non enim ad populum profundi sermonis & ignotæ linguæ tu mitteris. sed ad domum israel. non ad populos multos. profundi sermonis & ignotæ linguæ. quorum non possis audire sermones. Et si ad illos mittebaris. ipsi audirent te. Domus autem israel nolunt audire te. quia nolunt audire me. Omnis quippe domus israel. aduersa fronte
& duro corde sunt. Ecce dedi faciem tuam validam contra facies eorum. & frontem tuam durorem frontibus eorum.
Adamantem quasi cautem dedi frontem tuam. ne timeas eos. & ne formides a facie eorum. quia domus exasperans est. Et dixit ad me. fili hominis omnes sermones meos quos
ego loquor ad te. assume in corde tuo. & auribus tuis audi. & ade migra ad transmigrationem ad
filios populi tui. & loqueris ad eos. & dices ad eos. Hec dicit dominus deus. si forte audiant me. & quiescant. Et assumpsit me
spiritus. & audiui post me uocem commotionis magne. Benedicta gloria domini de loco suo. & uocem alarum animalium percutientium alteram ad alteram. & uocem rotarum secundum illa. & uocem commotionis magne. Spiritus quoque leuauit me. & assumpsit me. & abii amarus in indignatione spiritus mei. Cum esset dominus super me
fortis. Et uenit ad transmigrationem ad
eos qui habitabant iuxta fluvium
thebar. Et sedi ubi illa sedebant. & mansi ibi
vii. diebus. merens in medio eorum. Cumque fuissent vii. dies. factum est uerbum domini ad me dicens.
fili hominis speculatorem dedi te domui israel. Audies de ore meo uerbum. & annuntiabis eis ex me. Si dicente me ad impium morte morieris. non annuntiasti ei.
neque locutus fuisti ut auertatur impius a uia sua impia

rumat qē impi mumquitate sua morietur
sanguinē aūt ei⁹ no d manu tua requiā. Si
aūt tu annūtia aūs impio ⁊ ille nō fuēr ⁊ustus
ab impietate sua. ⁊ anīa sua impia. ipe quid
mumquitare sua morietur. tu aūt ala tua lib
fti. Si ⁊ si ⁊ustus ⁊ustus. anīa sua fuēr. ⁊ fe
cer mquitatē. pona offendiculū coīa eo. ipe mo
rietur. quia nō annūtiasti ei. ⁊ peccō suo mo
rietur. nō erunt in memoīa ⁊ustitie ei⁹ quas fe
cer. sanguinē aūs ei⁹ d manu tua requiram. Si
aūt tu annūtia aūs ⁊usto. ut nō pecet ⁊ustus
ille nō peccauēr. uiuens uiuet. ⁊ qr annūtia
sti ei. anīa tua anīa liberasti. Et fuit ē sup me
manus dñi. ⁊ dixit ad me. Surgens egrede in campū
⁊ ibi loquar tecum. Et surgens egressus sū in
pū. Et ecce ibi gla dominī stabat. sicut gla quē
di uidi iuxta fluuiū chobar. Et cecidi in faciē meā. ⁊
ingressus ē in me spūs. ⁊ statuit me sup pedes meos
⁊ locutus ē in me dixit ad me. ⁊ ingrede ⁊ includere in
medio domus tue. Et tu fili hōis ecce data sunt sr
te uincla. ⁊ ligabunt te in eis. ⁊ nō egredieris in
medio eoꝝ. ⁊ linguā tuam adherere faucib⁹ tuis
tro. ⁊ eris mutus nec ei⁹ increpans. quia
domus exasperans ē. Cum aūt loquar ad ē aperi
os tuum. ⁊ dices ad eos. Hec dr dñs. Qui audit au
diat. ⁊ qui quiescit quiescat. quia domus exasperans
est.

Et tu fili hōis sume ti lateres. ⁊ pones eos coram
te. ⁊ describes in eo ciuitatē ierlin. Et obsidiū ab
dūcis eam obsidionē. ⁊ edificabis munitiones
⁊ aggerē. ⁊ dabis ē castra. ⁊ pones arietes
⁊ gines. Et tu sume ti sartaginē ferream. ⁊
pones eam in murū ferreū. inter te ⁊ inter ciuitatē.
⁊ obfirmabis faciē tuam ad eam. erit in obsidio
ne. ⁊ arietabis eam. Signū ē domui isrl. Et
tu dormies sup latus tuū sinistrū. ⁊ pones iniqta
tes domus isrl. sup eo⁹ nūd dies. quos dormies sup
illud. ⁊ assumes iniquitatē eoꝝ. Ego aūt dedi
ti annos iniquitatis eoꝝ nūd. ccc. ⁊ xc. dies. ⁊
portabis iniquitatē domus isrl. Et cū opleris ea
dormies sup latus tuū dextrum. ⁊ assumes
iniquitatē domus iuda. xl. diebus. diem p anno. die
m quam p anno dedi ti. Et ad obsidionē ierlin
gites faciem tuam. ⁊ brachiū nūd erit. et psti
bis adūsus eam. Ecce posui dedi te funiculis
nō te uertes ala⁊e tuo usq⁊ ad consummationē
dies obsidionis tue. Et tu sume ti frumentū. ⁊ ordeū
⁊ fabam. ⁊ lentē. ⁊ milium. ⁊ triticum. ⁊ mittes ea
in uas unū. ⁊ facies ti panes nūd dierū quot dies
es sr latus tuū. ccc. ⁊ xc. dies. comedes illud.
Cibus aūt tuus quē uesci⁊ erit in pondere. xx. sta
tēr⁊ per dies. Aquā in mensura bibes sextariū p̄ hin. Aqua
in mensura bibes sextariū p̄ hin. ⁊ de die in die
bibes illud. ⁊ sicut subcinericiū hordeaceū comedes il
lud. ⁊ stercore q⁊ egredit de hōie. operies illud in
oculis eoꝝ. Et dixit dñs. Sic comedent filii isrl pa
nē suū pollutū inter gētes ad quas eiciā eos. Et
dixi. a.a.a. dñe ds. ecce anīa mea nō ē polluta. ⁊ mor
tuum ⁊ laceratū. abhinc non comedi in omnia
mea usq nunc. Nec ē ingressa os meū omnis caro im
munda. Et dixit ad me. Ecce dedi ti fimū bouū pro
stercore humano. ⁊ faciesq panē tuū in eo. Et dixit
ad me. Fili hōis. ecce ego confringam basilin panis in
Ierl. ⁊ comedent panē tuū ponderē. ⁊ sollicitudine. ⁊
aquā mensura. ⁊ angustia bibent. ut deficien
tibus pane ⁊ aqua torpeant unusquisq; ad fratrē suū
⁊ tabescant mumquitatibus suis

Et tu fili hōis sume ti gladiū acutū radēn
tem pilos. Et assumes eum ⁊ duces p̄ cul
tum. ⁊ pharium tuam. Assumes ⁊ statues
pondus. ⁊ dividēs eos. Tertiā p̄tē igne obsides
in medio ciuitatis tue. ⁊ plenos dies obsidi
onis. Et assumens tertiam p̄tē. percutiēs gladio
in circuitu ei⁹. tertiā nō dimittes uentos. ⁊
gladium nudabo p eos. Et sumens inde paucos
numero. ⁊ ligabis eos in simmachis tuis. Et ex eis
sumes rursus. ⁊ proicies in medio ignis. ⁊ combures
eos igne. ⁊ exibit ignis in omnem domū
isrl. hec dr dñs. Ista ierlin in medio gentium
posui eam. ⁊ circa eā terras. Et exasperauit iudicia
mea. ut impie esset impia quā gentes. per mā
tes eius. ⁊ precepta mea. ut transirent. iudicia
enim mea proiecerunt. ⁊ precepta mea nō ambulauerunt
in eis. Propterea hec dicit dñs dñs. Quia super
abundastis gentes quę circa uos estis. ⁊ precepta mea
nō ambulastis. ⁊ iudicia mea non fecistis. ⁊ nec iudicia gentium. quę circa uos
sunt nō fecistis. Propterea hec dicit dñs dñs. Ecce ego ad
te. ipe ego sum. ⁊ faciam in medio tui iudicia in
conspectu gentium. ⁊ faciam in te quę non feci. ⁊ quales
ultra nō faciam propter omnes abhominationes tuas. Ideo
patres comedent filios suos in medio tui. ⁊ filii co
medent patres suos. Et faciā in te iudicia. ⁊ uen
tilabo uniuersas reliquias tuas in omnē uentū. Propterea
hec uiuo ego dicit dñs dñs. quia sanctificasti sanctuarium meum
in omnibus offensionibus tuis. ⁊ in omnibus
abhominationibus tuis. ego quoq; auferam. ⁊ nō p
cet oculus meus. ⁊ nō miserebor. Tertia pars in
pestilentia morietur. ⁊ fame assumetur in medio
tui. ⁊ pars tua. cadet gladio in circuitu tuo. Et
tertiam dispergam p omnem. ⁊ gladium evaginabo post eos. et oplebo furorem
meum. ⁊ requiescere faciam indignationem meam
in eis. ⁊ consolabor. Et cent quia ego dñs locutus
sum. zelo meo. cū impleuero omnē indignationem
meam in eis. Et dabo te in desertum. ⁊ in op
brium gentibus. q circuitu tuo sunt in conspectu
omnis preteruntis. Et exprobrium. ⁊ blasphemia
et exemplum. ⁊ stupor gentibus. q circuitu tuo fe
cerim in furore in indignatione. ⁊ in correptionibus uindictę
ego dñs locutus
sum. Cū misero sagittas famis pessimas i
eos q erunt ad interficere. ⁊ quas mittam ut disp

dom uias ⁊ cogitatiõ suas ⁊ omnes fugabo
ab eis pauos. ⁊ mittam in eos gladium ⁊ pestilentiam ⁊ sanguinem
usq; ad meridiem. ⁊ cadent interfecti in medio tui. ⁊ scietis quia ego dñs
locutus sum. Hec dicit dñs deus. Percute manu tua ⁊ plaude pede tuo ⁊ dic.
heu heu ad omnes abhominationes malorum domus israel que gladio
fame ⁊ pestilentia ruitura sunt. Qui longe est pereat pestilentia morietur. Et qui
prope gladio cadet. Et qui reliquus fuerit ⁊ obsessus fame morietur. ⁊ complebo
indignationem meam in eis. Et scietis quia ego dñs cum fuerint interfecti
uiri eorum in medio idolorum suorum in circuitu altarium suorum. In omni
colle excelso. ⁊ in cacumine montium. ⁊ subter omne lignum frondosum. Et
subter omnem quercum ramosam. In omni loco in quo obtulerunt
ibi suauissimum odorem. ⁊ dabo terram desertam. ⁊ desolatam a deserto
Deblatha. in omnibus habitationibus eorum. Et scietis quia ego dñs.

Et factus est sermo dñi ad me dicens. Et tu fili hois
sume tibi latericium unum. ⁊ pones illud coram te. ⁊ describes in eo ciuitatem
hierusalem. Et dabis contra eam obsidionem. ⁊ edificabis munitiones. ⁊ circumdabis
eam aggerem. ⁊ pones castra in circuitu eius. Et imponas arietes per gyrum.
Et tu sume tibi sartaginem ferream. ⁊ pones eam murum ferreum inter te
⁊ inter ciuitatem. ⁊ firmabis faciem tuam contra eam. ⁊ erit obsessa. ⁊ tu
obsidebis eam. Signum hoc domui israel. Tu dormies super latus tuum sinistrum
⁊ pones iniquitatem domus israel super eum. Per numerum dierum quibus
dormies super eum. Iniquitates eorum portabis. Et posui tibi annos
iniquitatis eorum in numero dierum trecentorum nonaginta. ⁊ portabis
iniquitatem domus israel. Et complebis hec. Et dormies iterum super latus
dextrum tuum. ⁊ portabis iniquitatem domus iuda quadraginta dies. Diem
unum pro anno unicuique dedi tibi. Ecce dies complebuntur. Et ad
latus tuum non conuerteris. ⁊ tolles tibi farinam triticeam. ⁊ hordeaceam
⁊ fabam. ⁊ lentem. ⁊ milium. ⁊ far. ⁊ mittes ea in uas unum. ⁊ facies
panes ex eis. Secundum numerum dierum quibus dormies super latus tuum
trecentorum nonaginta dierum comedes ex eis. Cibus tuus quem comedes
in pondere. uiginti siclorum per singulos dies. De tempore in tempus comedes
illum. Et aquam in mensura bibes. Sextam partem hin per singulos dies.
De tempore in tempus bibes. Et subcinericios panes hordeaceos comedes
illum. Et operies stercore quod egreditur de homine in conspectu eorum.
Et ait dñs. Sic comedent filii israel panem suum pollutum inter gentes
quo eiciam eos illuc. Et dixi a dñe deus. Ecce anima mea non polluta
est. ⁊ morticinum ⁊ captum non comedi ab infantia mea usque nunc. ⁊ non
introibit in os meum caro abominabilis. Et dixit ad me. Ecce dedi tibi
bouinum fimum pro humano stercore. ⁊ tu facies panem tuum in eo.
Et dixit ad me. Fili hominis ecce ego conteram baculum panis in
Hierusalem. ⁊ comedent panem ad pondus ⁊ in sollicitudine. ⁊ aquam ad mensuram
⁊ in angustia bibent. ut egeant pane ⁊ aqua. ⁊ stupefiant uir ⁊ mulier
⁊ tabescant in iniquitatibus suis. Et tu fili hominis sume tibi gladium
acutum. ⁊ pones eum tibi quasi nouacula tonsoris. ⁊ transibis per eum
capillos capitis tui ⁊ barbe. Et sumes tibi stateram ponderis. ⁊ diuides
capillos. Tertiam partem igne combures in medio ciuitatis. Et sumes tertiam
partem. ⁊ percutiens cultello circa eam. Tertiam partem dispergens in uentum.
Et gladium nudabo post eos. Et tu sume inde paucos numero. ⁊ liga eos
in fimbriis tuis. Et de ipsis rursum mittes in medium ignis. ⁊ combures eos
igne. Et egredietur ignis in omnem domum israel. Hec dicit dñs deus.
Hierusalem hanc in medio gentium posui. ⁊ in circuitu eius terras. Et
mutauit iudicia mea in impietatem plus quam gentes. ⁊ precepta mea plus
quam omnes terre que in circuitu eius sunt. Quia abiecerunt iudicia mea
⁊ precepta mea non ambulauerunt in eis. Propterea hec dicit dñs deus.
Quia uos plus quam omnes gentes que in circuitu uestro sunt. In
precepta mea non ambulastis. ⁊ iudicia mea non fecistis. ⁊ secundum
iudicia gentium que in circuitu uestro sunt non fecistis. Propterea hec
dicit dñs deus. Ecce ego ad te. ⁊ faciam in medio tui iudicia in conspectu
gentium. Et faciam in te quod non feci. ⁊ quod non faciam amplius
simile. Propter omnes abhominationes tuas. Propterea patres comedent filios
in medio tui. ⁊ filii comedent patres suos. Et faciam in te iudicia. ⁊ dispergam
omnem reliquiam tuam in omnem uentum. Propterea uiuo ego dicit dñs deus.
Si non quia sanctuarium meum polluisti in cunctis offensionibus tuis
⁊ in uniuersis abhominationibus tuis. Ideo ego auferam. ⁊ non parcet oculus
meus. ⁊ non miserebor. Tertia pars tui in pestilentia morietur. ⁊ in fame
consumetur in medio tui. Et tertia pars tui gladio corruet in circuitu tui.
Et tertiam partem in omnem uentum dispergam. ⁊ gladium nudabo post eos.
Et complebo furorem meum in eis. ⁊ requiescere faciam indignationem meam
in eis. Et consolabor. Et scient quia ego dñs locutus sum in zelo meo.
Cum complebo indignationem meam in eis. Et erunt montes israel
desolati eo quod non sit qui pertranseat. Et scient quia ego dñs. Et tu
fili hominis uaticinare ad montes israel. ⁊ dices. Montes israel audite uerbum dñi
dei. Hec dicit dñs montibus. collibus. rupibus. uallibus. Ecce ego inducam super uos gladium. ⁊ disperdam
excelsa uestra. ⁊ demolientur altaria uestra. ⁊ confringentur simulacra uestra. Et dabam interficiam uirum
ante idola uestra. et dabo cadauera filiorum israel. ante
simulacra uestra. ⁊ dispergam ossa uestra
circa aras uestras. In omnibus habitationibus uestris ciuitates
desertæ erunt. ⁊ excelsa demolientur. Destruentur
⁊ cessabunt aræ uestræ. ⁊ confringentur ⁊ dissipabuntur simulacra uestra. ⁊ succidentur delubra uestra. ⁊ delebuntur opera uestra. Et dabo interfectos uestros coram
idolis uestris. ⁊ dispergam ossa uestra

leuam celoꝝ vñ ad uā aq̃lonis? ecce ab aquilone porte altaris ydolum gelosie istud. Et dixit ad me. Fili hoīs. putasne vides tu quid isti faciunt abhominationes magnas quas domus isr̃l facit hic ut pcul recedam a sanctuario meo. Et adhuc reuertere videbis abhominationes maiores. Introduxit me ad hostiū atrii Inuidi. Et ecce foramen unū in pariete. Et dixit ad me. Fili hoīs fode in pariete. Et cū fodissem pariem. apparuit hostiū unū. Et dixit ad me. Ingredere. et vide abhominationes pessimas quas isti faciūt hic. Et ingressus vidi. Et ecce omne simulacrū reptilii. et animalis abhoīabilis. omnia ydola domus isr̃l depicta erant in pariete circuitu. Et lxx. viri de senioribus domus isr̃l. Et Jechonias filius saphan stabat in medio eorū stantiū ante picturas. vnusquisq; habebat turibulū in manu sua. et vapor nebule thuris oriebatur. Et dixit ad me. Certe vidisti fili hoīs. q̃ seniores domus isr̃l faciūt in tenebris vnusquisq; in cubiculo ydoli sui. Dixerunt enim. Non videt dñs nos. dereliquit dñs terram. Et dixit ad me. Adhuc conuertere videbis abhominationes maiores quas isti faciūt. Introduxit me postea porte domus domini. q̃ respicit ad aquilonē. Ecce ibi mulieres sedebāt plorantes dominū. Et dixit ad me. Certe vidisti fili hominis. Adhuc conuertere videbis abhominationes maiores his. Et introduxit me in atriū domus domini interioris. Et ecce in ostio templi dñi. inter vestibulum et altare q̃si. xxv. viri. dorsa habentes templum domini. et facies ad orientem. adorabant ad ortū sol. Et dixit ad me. Certe vidisti fili hoīs numquid leue est domui iude ut faciāt abhoīationes istas quas fecerūt hic. Quia repleuerūt terrā iniquitate. et ecce ipsi. quasi surculū adducunt ad nares suas. Ergo et ego faciam in furore. nō parcet oculus meus nec misereb̄. Et clamabit in auribus meis uoce magna et non audiam eos.

Et clamauit in auribus meis uoce magna dicens. Appropinquate visitatores urbis. Unusquisq; vas interfectionis habet in manu sua. Et ecce. vi. uiri ueniebant de via porte superioris q̃ respicit ad aquilonē. unusquisq; vas mactationis in manu ei. Et unus in medio eorū vestitus linea. et atramentarium scriptoris ad renes ei. Et ingressi sunt iuxta altare ereum. Et gla dei isr̃l assumpta est de cherub que erat sup eum. ad limen domus. Et vocauit virū qui indutus erat lineis. et atramentarium scriptoris habebat in lumbis suis. Dixitq; dñs ad eum. Transi per medium ciuitatis in medio. per medium ierusalem. et signa thau sup frontes virorum gementium. et dolentium. et omnes abhominationes. q̃ fiunt in medio ei. Illis dixit audiente me. Transite per ciuitatem sequimini eum. et percutite. nō parcat oculus meus. nec misereamini. Senem. adolescentulum. virginē. parvulos. et mulieres interficite usq; ad internecionem. Omnē autē virū. in quo uideritis thau ne occidatis. A sanctuario meo incipite. Ceperunt igit̄ viros senes qui erant ante domū. Et dixit ad eos. Contaminate domū. et implete atria interfectis. Egredimini. Egressi sunt. et percutiebant eos. qui erant in ciuitate. Factū est autē. cū percuterent eos. et remanerem ego. cecidi super faciē meā. et clamans. aio. heu. heu. heu. dñe deus. Numquid consumes omnes reliquias isr̃l effundendo furorem tuum super hierusalem. Et dixit ad me. Iniquitas magna domus isr̃l et iude repleta est terra sanguinibus. et ciuitas repleta est iniustitia. Dixerunt enim. Dereliquit dñs terram. et dñs non videt. Igit̄ et meus non parcet oculus. nec miserebor. sed viam eorum super caput eorum reddam. Et ecce vir qui indutus erat lineis qui habebat atramentarium scriptoris in lumbis suis. renunciauit sermonem. et dixit. Feci sicut precepisti mihi.

Et vidi. et ecce in firmamento. q̃ erat sup caput cherubim q̃si lapis saphirus. q̃si species similitudinis throni apparuit sup eum. Et dixit ad virū qui indutus erat lineis. et ait. Ingredere medium rotarum. q̃ sunt subter cherub. et imple manū tuā prunis ignis que sunt inter cherub. et effunde super ciuitatē. Ingressus est in conspectu meo. Cherubin autē stabant ad dexterā templi. cū ingrederet uir. nubes implebat atriū interius. Et repleta est gla dñi. de sup cherub. ad limen domus. Et impletum est domus nube. et atrium splendore gle dñi. Sonitusq; alarū cherubin audiebatur usq; ad atrium exterius. quasi vox omnipotentis. dū loqueret. Cum precepisset uiro qui indutus erat lineis dicens.

Sume ignē de medio rotarū q̃ sunt inter cherubin. Ingressus ille stetit iuxta rotam. Et extendit cherub manū de medio cherubin ad ignē qui erat inter cherubin. et sustulit. deditq; in manus ei. qui indutus erat lineis. qui accepit et egressus est. Apparuit autē cherubin filiorū in manibus eorū sub pennis earum. Et vidi. et ecce iiii. rote iuxta cherubin. rota una iuxta cherub unū. et rota alia iuxta cherub unū. Species autē earum rotarū. q̃si visus lapidis chrisolith. et aspectus earū similitudo una. iiii. q̃si sit rota in medio rote. Cum ambularent. in iiii. partes ibant. nō reuertebantur ambulantes. ad locum ad q̃ respiciebat. q̃ primū sequebantur. nec reuertebantur. Et cetera. nō reuertebantur. Et cuncta erant plena oculis. et corpora eorum. et manus. et pennæ. et circuli pleni oculis erant. quatuor rotarum. iiii. rotarū. Et vocat istas rotas audiente me. uolubiles. audiente me. O. animalia. Facies vnius. cherub una facies. et facies secunda facies leonis. et facies. iii. facies vituli. et facies. iiii. facies aquile. Et eleuati sunt cherubin. ipse est animal q̃ vidi iuxta fluuium chobar. Cum ambularent cherubin. ibant pariter rote quoq; eorum. Et cū eleuarent cherubin alas suas ut exaltarentur a terra. nec reuertebantur rote. sed iuxta eos erant. Stantibus illis stabant. nec eleuabantur. cū eleuabantur. Spūs enim vite erat in eis. Et egressa est gla domini. de limine templi. et stetit sup cherubin. Et eleuauerunt cherubin alas suas.

XII

XIII

fient. Non plōgabit. Ampli⁹. Et michi, nisi dñs deus
ipse. loquar. ubi. Et nō illud dicā. de. Et sic. ē
mo domus. ad me dicens. Fili hōis. ecce dom⁹ isrl. q
communis. Visio quā me uidet michel multos.
ntpa longa. ac. plures. Proin dic ad eos. hec dicit. d⁹
dñs. Complengabuntur ul. ma omīs fmo mis. v
bum q. loquar. et fiet. Complebitur dicit. d⁹ dñs.
Factus ē fmo dñi. ad me dicens.

Fili hōis. uaticinare. ad pphas isrl. qui pphant
tibi. et pphantib⁹. de corde suo. Audite uba dñi. hec
dicit dñs dñs. Ve pphis insipientib⁹. qui sequunt
spm suū. et nichil uident. q. nullus mdebuo. pphe
tas isrl. eramus. Non ascendistis ex aduso. nec op
posuistis murum. p domo isrl. ut starent. in plio
in die dñi. Viderunt uana. et diuinant mdacium
dicentes. ait. d⁹. cum dñs nō miserit eos. et speran
tibi confirmare fmonē. Nūquid nō uisionē cassā
uidistis. et diuinationē mdacē locuti estis. cum
dicitis. ait. d⁹. cum locutus nō sim. Propter hec dicit. d⁹.
Quia locuti estis uanū. et uidistis mdacium. ppt hoc
ecce ego ad uos. ait dñs dñs. et erit manus mea sup pphas qui
uident uana. et diuinant mdacium. in consilio pli
mi nō erunt. nec in pscriptu domus isrl. nō scribentur
nec in terrā isrl ingredientur. et scietis q. ego d⁹ dñs.
ego q. deceptus sum meis dicentes. Pax. cum nō ē
pax. Et ipe edificabat parietē. illi aut linebāt eū
luto absq. palea. Dic adeos qui linunt absq. pdurā
m. q. cadet. sic. Erit enim imbr⁹ inundans. et da
bo lapides grandes desup ruentes. ventiq. pro
cellē dissipabunt eos. Siquid ecce cecidit parie
non dicetur uob⁹ u. est linitus qua linistis. Propte
a h dicit dñs dñs. et rumpe faciam spm tempestatis
in furore meo. et imber inundans in furore
meo erit. et lapides grandes. in furore mo⁹ in con
sumptionē. et dissipabo parietē quē linistis absq. pdura
et equabo eum terre. et nudabit fundamentū eius. et
corruet. et consumemini in medio eius. et scietis quia ego sum
d⁹. Et explebo indignationē meā in pariete. et in his qui
linunt eum absq. pdura. Dicamq. uob⁹ q. nō
sunt. qui liniunt eam pphe isrl. qui pphant
ad ierlm. et uident ei uisionē pacis. et nō ē pax
ait d⁹ dñs. Et tu fili hōis pone faciē tuā cōtra filias
pli tui. q. pphant de corde suo. et diuinare
de. et dic. hec dicit d⁹ dñs. Ve qui consuitis pului
lacia sub omī cubito manus. et facitis cussinos
sub capite uniuse etatis ad capiendas aias.
Cum capere aias pli mei. uiuificabant aias
eorū. et polluebant me ad plm meū p pugillū
ordei. et fragmē panis. ut interficerent animas q
nō moriuntur. et uiuificarent aias q nō uiuifi
cabantur. mentientes pplo meo credenti mdacio.
Propt hec dicit dñs dñs. Ecce ego ad pulullos. quib⁹
uos capitis aias uolantes. et diripiam eas de
brachiis uris. et dimittā aias quas uos
capitis aias ad uolandū. et diripiam cucullos
uros. et liberabo plm meū de manu ura. ne
erunt ultra in manibus uris ad dilacerandū. et

ne quia ego dñs d⁹. Propterea. hec dicit dñs dñs.
Et ego sup cucullos uros. erum
os meos. et disperdā eos de manibus uris. et dimittā
animas. ne sint in escas. et scietis quia ego d⁹. Et nō erit ultra
in manibus uris. et scietis quia ego d⁹. Et nō erit ultra
Et factus ē sermo dñi. ad me dicens. Fili hōis pone
uniuersos principes suos. et mandabis. super
fundibulum inquietantes suos. et facies fu
am. Numquid uidendo uidebo eos. et loquere
eis. et dices ad eos. hec dicit d⁹ dñs. Ecce do
mo isrl. qui posuit immundicias suas in cordibus
suis. et scandalū iniquitatis sue fecit
am. Numquid uidendo uidebo eos. et loquere
ego d⁹. ut capiat domus isrl. in corde suo. et scandalū
ame manentes in cordibus suis. Propterea dic ad domū isrl.
hec dicit d⁹ dñs. Convertimini. et recedite ab ydolis uris.
et ab uniuersis abominationibus uris. auertite faciem
uras. Ecce hōis de isrl. et de proselitis qui habitant
isrl. qui alienat se ab me. et ponit ydola
sua in corde suo. et scandalū iniquitatis sue po
nit ante faciem suam. et uenit ad pphām ut interroget
eum me. ego d⁹ dñs. et respondebo ei per me. Et ponā
faciem meā sup hōis illū. et faciam illū in ex
emplum. et in prouerbium. et disperdam eum de medio pli
mei. et scietis quia ego d⁹. Et pphēta si erraue. et
locutus fuerit uerbū. ego dñs decepi. pphām illū. Et ex
tendam manum meā sup eū. et delebo eum de medio
o pli mei isrl. et portabunt iniquitatē suā. iuxta ui
quitatem interrogantis. Sic iniquitas pphe erit si
cut erroris. ut non erret ultra domus isrl. amplius. nec polluantur
pmultis p̄uaricationib⁹ suis. sed sint mihi in pplm. et
sim eis in d⁹. ait d⁹ omnip. Et fili hōis ē mo dñi
ad me dicens. Fili hōis. si terra peccauerit mihi. ut p
uaricetur p̄uaricatione. et extendam manū meā sup
eam. et comminuam paxillos panis eius. et mittā fam.
et interficiam de ea hōiem. et iumentū. Et si fuerint
in medio eius. uiri isti. Noe. Daniel. et Iob. ipi animas
suas liberabunt. ait d⁹ dñs. Si bestias pessimas induco sup
terram illam. et uastauerit eā. et fuerit inuia. et non sit pgrediens
et ingrediens. propter bestias. uiri isti cū fuerint in
medio eius. uiuo ego dicit dñs dñs. non liberabunt filios nec filias. ipi soli liberabuntur. et
terra erit desolata. Aut si gladium inducam
super terram illam. et dicam gladio transi
per terram. et interfecero de ea hōiem. et iumen
tum. et fuerint in medio eius. uiuo ego dicit dñs
dñs. non liberabunt filios nec filias. ipi soli liberabuntur. et
terra erit desolata. Aut si pestilentiam immisero in terram illā.
et effudero indignationē meā sup eam in sanguinē ut
auferam de ea hōiem. et iumentum. nec. Daniel. et Iob
fuerint in medio eius. uiuo ego dicit d⁹ dñs. quia si
filium non liberabunt. ipi soli liberabunt animas suas. quib⁹
dicit d⁹ dñs. Et si bestias malas inducam. et gladiū. et fame. et pestilentiam

las ꝓhibleuma. iuuſo mierlin. ut mittam
d'alomnīē ꝓnia mī relinq̄nt mieſalmano
diuinū filiaꝫ ꝙ filiaꝫ. Ecce ipī egdiemur ad nō
tudebinę ualeoꝛa. ad mānonē eoꝝ. ꝙ ſola
bonum ſupmalo q̄ mdum ī ierlin. ſonūbꝫ ē
inpectum ſup eam. Et ſolabunt ſe ꝙ ea in
diē ſuā eoꝝ. ad mānonē eoꝝ. ꝙ cognoſcent
q̄ nd fruſtra feam vobiſ. q̄ ſecm̄ uias eoꝝ ait d'ſ ihūſ d'ſ.

XV Et factū ē ſmo dñi ad me dicens. fili hoīs q̄ ſtū
ce lignū uitę ceteris lignis nemoꝝ. q̄ ſtū
mī lignū ſilueſtre. Nūq̄d tollet ex lignū ut fi
at opꝰ. aut fabricabit ex eo paxillus ut pendeat ex eo
q̄ūuaſ. Ecce ignī datum ē in eſcam ignis. p
ce ei⁹ deuoꝛauit ignis. medietas ei⁹ redacta ē in fa
uillam. Nūq̄d utile erit adopꝰ. Cū adhuc ēet integrū
nō erat aptum adopꝰ. quāto magis cū ignis illud de
uoꝛauit. & ambuſtum fuerit. nūq̄d erit opꝰ. Ppterea hec
dicit dñs dñs. Quid lignū uitis inter ligna ſilueſtra q̄
dedi ignī ad deuoꝛandū. ſic dabo habitatōꝛes ierlin
ꝓpenam fidē meam ī eoꝝ. Et ponam faciē meam ī eoꝝ.
egrediēt ignis deuoꝛabit eoꝝ. & cognoſcent q̄ ego d'ſ poſui
faciē meā ī eoꝝ. & dedo terram in ſolitudinē & deſolatā.
eo q̄ preuaricati ſunt preuaricatiōnē dicit d'ſ.

XVI Et factū ē ſmo dñi ad me dicens. fili hoīs notā
fac ierlin abhoīnatōnes ſuas. & dices. Hec dicit d'ſ
ierlin. Radix tua & gñō tua de terra chanaan
in die natiuitatis tue. non eſt tua ombilicꝰ tuus. & non
lauata es in aquā ad ſolidandū. nec ſale ſalita. nec in
uolumā pannis. Nō pepercit ſup te oculus meus. ut fa
ceret tibi unū de iſtis miſerans tui. ſed proiecta es ſup fa
ciē terre in abiectione animę tue. in die qua nata es.
Tamen cū preteriens uidi te. & calcem ſanguinē tuo. uixi
dixi q̄ tibi cū eſſes in ſanguine tuo uixi. Multiplicauī ſi
cut germen agri dedi te. & multiplicata es. & grandeſcere
& ingreſſa es. & mundiſſima ornamenta. mamille tue
fabricate ſunt. & pilus tuus germinauit. & cū eſſes nuda
& confuſione plena. pertranſiui per te. & uidi te. & ecce
tempus tuum tempus amantium. & expandi
amictum meum ſup te. & operui ignominiā tuā. Et
iuraui tibi & pepigi fœdus tecum. dicit d'ſ. & facta es
mihi. & laui te aqua. & emundaui ſanguinē
tuū de te. & unxi te oleo. & induam te diuerſis
bus. & calciamenta dedi tibi ianthinos. & cinxi te byſſo
& operui te ſubtili. & ornaui te ornamēto. & dedi ar
millas in manibus tuis. & torquē circa collū tuū. & de
di inaurē ſup faciē tuā. & circulos auribus tuis. & coronā
decoris in capite tuo. Et ornata es auro & argento
& veſtita es byſſo & polimito & multicoloribus.
& ſimilā & mel & oleum comediſti. & decora facta es ne
mis nimis. & peruenit in regnum. Egreſſa ē nomen
tuum in gentibus ꝓpter pulchritudinem tuā. quia perfecta eras in de
core meo quē poſui ſuper te dicit d'ſ. Et confidens
tuam in pulchritudine tua. & fornicata es in nomi
ne tuo. & poſuiſti fornicationes tuas omni tranſeunti ut
ei fieres. Sumens d' ueſtimenta tua feciſti tibi excel
ſa bene ui. & ſcortata es ſuper eo quod non fieret. & non
fuerit ei ſic. Aſſumens d' uaſa decoris tui. de au
ro meo. & argento meo. que dedi tibi. feciſti tibi ma
gnes maſculinas. & fornicata es cum eis. Et ſup
ſtibas uestimenta tua multicoloria. & ponebas ea
ſolin meū. & mea incenſa poſuiſti coram eis. cibꝰ quē panē meū & oleū & mellē dedi tibi. & ſimila
modoꝛē ſuauitatis. Et feciſti ea in d'ſ. Et nul
ſus filioꝝ tuoꝝ. & filiaꝝ tuaꝝ quas genuiſti mihi. immo
laſti eos ad deuoꝛandū. Numquid pua ē fornicā
tua. immolaſti filios meos. & dediſti oſcula
eis ſuper eis. Et p omnē abhoīnatōnes tuas. & fornicatōnes
tuas non es recordata dierū adoleſcentie tue. quū eſſes
nuda. & confuſione plena. & calcata inſanguine
tuo. Et accidit p omnē malitiā tuā. ue. ue. ait
dñs dñs. Et edificaſti tibi lupinar. & feciſti tibi poſti
bulum in omni platea. In omni capite uie edifi
caſti lupinar tuum. & abhoſtalē feciſti de
core tuo. & diuiſiſti pedes tuos omni tranſeunti
& multiplicaſti fornicationes tuas. & fornicata es
cum filiis egypti uicinis magnis carnibus. tuis
& multiplicaſti fornicationē tuā ad irritandū me.
Ecce ego extendi manū meā ſup te. & auferam
iuſticiā tuā. & dabo te in animā odientiū te
filias paleſtinaꝝ. q̄ erubeſcunt in uia tua ſcelera
ta. Fornicata es uſq; filios aſſyꝛioꝝ. eo q̄ nec ſic
ſatiata es. & multiplicaſti fornicationē tuā
in terra chanaan & chaldee. nec ſic ſatiata es.
Quomodo mundabo cor tuum ait d'ſ. ut facias
omnia hec opa mulieris meretricis. ꝓtenax. edifi
cans lupinar tuū in capite omnis uie. & exedi
ficans tuū fornix. & non placuit quaſi ſcortū. ſed ſicut
mulier adultera. q̄
ſub uiri ſui manu extranei. Omnibus meretri
cibus dantur munera. tu autē dediſti munera cunctis
amatoribus tuis. & donabas eis ut uenirent
ad te undiq; ad fornicandū tecū. Factū ē in te contra
morem mulieꝝ in fornicatōnib; tuis. & ꝓ
te non erat fornicatio. In eo enim q̄ dediſti mer
ces. & merces non accepiſti. factū ē in te contra
ꝓ
tem mulieres aliā ſubeum d'ſ. Verumtamen
eſtuliam & ex tuū. reuelata ē ignominia tu
a in fornicationibus tuis ſup amatores tuos. & ſuper
omnia abhoīnationibus tuis. & ſanguine fi
liorum tuoꝝ quos dediſti eis. Ecce ego congrega
bo omnes amatores tuos. quibus placuiſti eis. & omnes quos
diligiſti. cū uniuerſis quos odiſti. congregabo eos
ſuper undiq; & nudabo ignominiā tuā eis ut
uideant eam. & uidebunt omnem turpitudinem tuā. Et iu
dicabo te iudicio adulteraꝝ. & effundentis ſan
guinis. Dabo te in ſanguine furoꝛis & zeli.
& dabo te in manus eoꝝ. & deſtruent lupinar tuū
& demolientur ꝓtibulum tuū. & nudabunt te ue
ſtimentis tuis. & auferent uaſa decoris tui.
& relinquent te nudam plenā ignominia. Et
adducent ſuꝑ te multitudinem & lapidabunt
te lapidibus. & mucrone dabunt te gladiis ſuis. Et

XVIII

mdebis eum. Et scietur omia ligna regionis. quia
ego dñs humiliaui lignū sublime. exaltaui lig-
nū humile. exsiccaui lignū uiride. efloruit ferens lignū
multum. Ego dñs locutus sum. et feci.

Hec dicit dñs deus. Numquid uiuet homo. aut
fiet quasi unus impiorum istorum. absit. Anima
quę peccauerit ipsa morietur. filius non portabit
iniquitatem patris. nec pater portabit iniquitatem filii. Iustitia
iusti super eum erit. et impietas impii super impium
erit. Si autem impius egerit penitentiam ab omnibus
peccatis suis quę operatus est. et custodierit omnia
præcepta mea. et fecerit iudicium et iustitiam. uita
uiuet. et non morietur. Omnium iniquitatum eius quas
operatus est non recordabor. in iustitia sua quam
operatus est uiuet. Numquid uoluntatis meæ est mors
impii dicit dñs deus. Non ut conuertatur a uiis suis
et uiuat. Si autem auerterit se iustus a iustitia sua.
et fecerit iniquitatem. secundum omnes abominationes quas
operari solet impius. numquid uiuet. Omnes iustitiæ eius quæ fecerit non recor-
dabuntur. in prauaricatione qua prauaricatus est. et peccato
suo quod peccauit in ipsis morietur. Et dixistis. Non est
æqua uia domini. Audite domum israel. Numquid uia
mea non est æqua. non magis uiæ uestræ prauæ sunt.
cum autem auerterit se iustus a iustitia sua. et fecerit iniquita-
tem. morietur in eis. in iniustitia sua quam operatus est
morietur. Et cum auerterit se impius ab impietate sua quam
operatus est. et fecerit iudicium et iustitiam. ipse animam suam
uiuificabit. Considerauit enim. et auertit se ab omnibus in-
quitatibus suis quas operatus est. uita uiuet. et non mo-
rietur. Et dixit filius israel. Non est æqua uia domini. Numquid
uiæ meæ non sunt æquæ domus israel. nonne uiæ uestræ prauæ sunt.
Idcirco unicuique iuxta uias suas iudicabo te domus israel.
ait dñs deus. Convertimini igitur et agite pœnitentiam ab omnibus
iniquitatibus uestris. et non erit uobis in ruinam iniquitas. Proicite
a uobis omnes præuaricationes uestras in quibus præuaricati
estis. et facite uobis cor nouum. et spiritum nouum. Et quare mo-
rimini domus israel. Quia nolo mortem morientis. ait
dominus deus. Reuertimini. et uivite.

XIX

Et tu fili hominis. assume planctum super principes israel
et dices. Quæ mater tua leæna inter leones accubuit.
in medio leonum educauit catulos suos. Et educa-
uit unum de catulis suis leo factus est. et didicit capere
prædam. homines comedit. Et audierunt de eo gen-
tes. in fouea earum captus est. et adduxerunt eum
catenis usque in terram ægypti. Et uidit quod expectans
mansuetam fecerit. et unum de catulis suis posuerit
leonem. et factus est leo. Et ambulauit inter leones.
leo factus est. Et didicit prædam capere. homines de-
uorare. didicit uiduas facere. et urbes eorum de-
sertas adducere. Et desolata est terra plenitudo eius ab
eo rugitus illius. Et circumierunt eum de
diuersis gentibus. Et expandunt super eum rete suum. In
fouea earum captus est. Et miserunt eum in mu-
rum. et posuerunt eum ad regem babylonis.
miserunt eum in arcere. ne audiretur ultra eius
super montes israel. Et ramus qui uiuens in languore sit
aquæ plantatus est. et fructus eius et frondes eius creuit et
aquis multis. Et fortes fuerunt ei uirgæ solidæ in fir-
mitatem dominantium. Et exaltata est statura eius inter
frondes. et uidit altitudinem suam in multitudine pal-
mitis sui. Altitudo eius altitudo procerissimi. et
data est altitudo eius in multitudine ramorum eius. Et
incrassatus est in pulchritudine sua. in multitudine pal-
mitis sui. Et in radicibus aquarum plantatus est.
ipse et fructus eius. et factus est in palmitem.
et fortem habuit uirgam principatum. Et
eminuit altitudo eius. et uidit in multitudine palmitum
suorum. Et ecce succisus est in furore. et in terram
proiectus est. et uentus urens siccauit fructum eius. Et confractæ
fortes sunt uirgæ roborum eius. et exaruit. ignis comedit eum. Et
nunc plantatus est in deserto in terra
inuia et sitienti. Et egressus est ignis uirgæ ramorum eius qui fructum eius
comedit. nec fuit in ea uirga fortis sceptrum ad
dominandum. Planctus est. et erit in planctum.

XX

Et factum est. in anno septimo. in mense quinto. decima
mensis. uenerunt uiri de senioribus israel. ut interrogarent
dominum. et sederunt coram me. Et factus est sermo domini ad
me dicens. Fili hominis loquere senioribus israel. et dices
ad eos. Hæc dicit dominus deus. Numquid ad interrogandum me uos
uenistis. uiuo ego dicit dominus deus. quia non respondebo uobis. ait
dominus deus. Numquid iudicas eos. iudicas tu fili homi. abomi-

nones prīm eoꝝ ostēde eis. ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs. In hac qua elegi isrl. leuabo manū meā ꝑ semine iacob. ⁊ apparebo eis in egypto. ⁊ leuabo manū meam ꝑ eis dicens. ego dominus deꝰ uester. In die illa leuabo manū meam ꝑ eis ut educerē eos de terra egypti. in terrā quam prouiderā eis lacte ⁊ melle fluentē fluentē hec est egregia inter cetera. Et dixi ad eos. Unusquisq; offensiones oculoꝝ suoꝝ abiciat. in ydolis egypti nolite polluere. Ego dñs deus uester. Et irritauerūt me. nolluerūt me audire. Unusquisq; abhominationes oculoꝝ suoꝝ non proiecerūt. nec ydola egypti reliquerunt. Et dixi ut effunderem indignationē meam sup eos. ⁊ plenum furorem meum in eis. in medio terre egypti. ⁊ feci ꝓ nomine meo. ut nō uilipenderet coram gentib; quib; erant apud quas apparui eis ut educerem eos de terra egypti. Et eduxi eos de terra egypti. ⁊ duxi in desertum. ⁊ dedi eis ꝓcepta mea ⁊ iudicia mea ostendi eis. que faciat homo ut uiuat in eis. ⁊ sabbata mea dedi eis. ut esset signū inter me ⁊ eos. ⁊ scirent quia ego dñs sanctificans eos. Et irritauerūt me domus isrl in deserto. in ꝓceptis meis nō ambulauerunt. ⁊ iudicia mea proiecerunt. q faciēs ea homo uiuet in eis. ⁊ sabbata mea polluerunt ualenter. Dixi ergo ut effunderem furorē meū sup eos in deserto. ⁊ consumerē eos. ⁊ feci ꝓ nomine meo ne uilipenderet coram gentib; de quib; eram eos in conspectu eoꝝ. Ego igitur leuabo manū meā sup eos in deserto. ne inducerē eos in terrā fluentē lacte ⁊ melle. pulcherrimā terraꝝ omniū. quia uilipenderāt iudicia mea. ⁊ ꝓcepta mea nō ambulauerunt. ⁊ sabbata mea polluerunt. ⁊ post ydola oculi eoꝝ gradiebantur. Et pepercit oculus meus super eos ne disperderem eos. nec consumpsi eos in deserto. Dixi autē ad filios eoꝝ in solitudine. In ꝓceptis. patrū uestroꝝ nolite ambulare. nec iudicia eoꝝ custodire. nec in ydolis eoꝝ polluamini. Ego dominus deus uester. In ꝓceptis meis ambulate. ⁊ iudicia mea custodite. ⁊ facite ea. ⁊ sanctificate sabbata uestra. ut sint signū inter me ⁊ uos. ⁊ sciatis quia ego dominus deus uester. Et exacerbauerunt me filij eius in ꝓceptis meis. nō ambulauerunt. iudicia mea nō custodierunt. ut facerent ea quæ cum fecerit homo uiuet in eis. ⁊ sabbata mea polluerunt. Et cogitauit ut effunderem furorē meū sup eos. ⁊ explerem iram meam in eis in deserto. Auertī manū meā ⁊ feci ꝓ nomine meo ut nō uilipenderet coram gentib; de quib; eram eos in medio earū. In leuando manū meā in eis in solitudine. ut dispergerem illos in nationes. ⁊ uentilarē eos in regionib; quia ꝓceptis meis nō fecerūt. ⁊ ꝓcepta mea proiecerunt. ⁊ sabbata mea polluerunt. ⁊ post ydola patrū suoꝝ fuerūt oculi eoꝝ. Ergo ⁊ ego dedi eis ꝓcepta nō bona. ⁊ iudicia in quibus nō uiuent. ⁊ polluā eos in munerib; suis cū offerent omne qd aperit uuluam ꝓ delictis eis. ⁊ uidebo quia ego dñs. Quapropter loquere filijs

hōis. ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs deus. Adhuc in hoc blasphemauerūt me patres uestri. cū ꝓfugissent me contemnentes. ⁊ introissem eos in terrā quam leuato manū ut darē illam eis. Videbāt omnē collē excelsum. ⁊ omnē lignū nemorosū. ⁊ immolabāt ibi uictimas suas. ⁊ dabant ibi irritantē oblationē suā. ⁊ ponebāt ibi odorē suauissimū suū. ⁊ libabāt libationes suas. Dixi ad eos. Quæ est excelsum ad quod uos ingredimini. ⁊ uocatū est nomen eius excelsum usq; ad diem hanc ⁊ ꝓphetæ dicit dñs deus. Hec dicit dñs deus. Certe in uia patrum uestroꝝ uos polluimini. ⁊ post eos offenditis ea uia fornicationū. ⁊ post idola uestra uos polluimini in diebus uestris usq; hodie. Ego ergo postulo uos domus isrl. Uiuo ego dicit dñs deus quia nō respondebo uobis. ut ego uid mihi. dicit dñs deus. Et scit ꝓpheta quæ ascendit in mentē uestrā. quod dicitis. Erimus sicut gentes. ⁊ sicut cognationes terræ. ut colamus lignum ⁊ lapidem. Uiuo ego dicit dñs deus. quia in manu forti ⁊ brachio extento. ⁊ in furore effuso regnabo sup uos. ⁊ educam uos de ꝓpulis. congregabo uos de terris in quibus dispersi estis in manu forti ⁊ brachio extento. ⁊ in furore effuso regnabo sup uos. Adducamq; uos in desertū ꝓpulorū. ⁊ iudicabor uobiscū ibi facie ad faciē. Sicut iudicio contendi cum patribus uestris in deserto terre egypti sic iudicabo uos dicit dñs deus. ⁊ subtrahā uos sapientes. ⁊ adducam uos in uinculis fœderis. et eligam uos transgressores. ⁊ impios. de terra colatus eoꝝ educam eos. ⁊ terram isrl non ingredientur. ⁊ scietis quia ego dñs deus uester. Hec dicit dñs deus. Uadat domus isrl. unusquisq; post ydola sua ambulate. ⁊ iurate eis. Quod si mihi non audieritis. nomen meū sanctū polluere ultra in donis. ⁊ in ydolis uestris. ⁊ in montē sanctū excelsū isrl. ait dñs deus. ibi seruet mihi omnis domus isrl. omnis inquā terra placebit mihi. et ibi requiram primitias uestras. ⁊ summa uestrarū donaria. in omnib; sanctificatis uestris. In odore suauitatis suscipiā uos. cū educam uos de ꝓpulis. ⁊ congregabo uos de terris in quibus dispersi estis in uobis. ⁊ sanctificabor in uobis coram nationib; Et scietis quia ego dominus cum introduxero uos in terrā isrl. ad quam ꝓtendi manū meā. ut darē eam patribus uestris. Et recordabimini ibi uiarū uestrarū. ⁊ omniū cogitationū uestrarū in quibus polluti estis in uobis. ⁊ displicebit uobis in conspectu uestro. in omnib; malitijs uestris quæ fecistis. Et scietis quia ego dñs deus uester. cū fecero uobis ꝓpter nomen meū. nō secundū uias uestras malas. ⁊ secundū cogitationes uestras pessimas domus isrl. ait dñs deus. Et factū est uerbum dñi ad me dicens. fili hōis pone faciē tuā cōtra uiā austri. ⁊ stilla ad austrum. ⁊ prophetā ad saltū agri meridiani. ⁊ dices saltui meridiano. Audi uerbū dñi Hec dicit dñs deus. Ecce ego succendam in te ignē ⁊ uorabit in te omne lignum uiride. ⁊ omne lignum aridum. Non extinguetur flāma succensionis. ⁊ urentur in ea omnes facies ab austro usq; ad aquilonē. Et uidebunt omnis

la cum. quia ego dñs succurrā eam. nec erū
gnetur. Et dixi. A. A. A. dñe dē. ipī dixit de me
lium quid nō p parabolā loquunt iste.

Et factū ē verbū dñi ad me dicens. Fili hōis
pone faciē tuā cōtra leviathā. et vaticina
de spū tuo. et dic. hec dicit dñs dñs. Ecce ego ad te. o leviathā gladiū
meū sup vaginā suā. et occidam mē iustū et impiū. Propterea q occidā mē iustū et impiū. ideo egredietur gladius meus de vagina sua ad omnē carnē ab austro usq; ad aquilonē. ut sciat omnis caro q ego dñs
eduxi gladiū meū de vagina sua nec revocabit
Et tu fili hōis ingemisce contritione lumbor. et
amaritudine; ingemisces coram eis. Cumq;
dixerint ad te. quā ob rē tu gemis. dices. Pro auditu
quia venit. et liquescet omne cor. et dissolvent manus
universe. infirmabit omnis spūs. et omnia ge
nua fluent aq. Ecce venit. et fiet. ait dñs dē. Et
factus ē sermo dñi ad me dicens. Fili hōis pphetā de
scribe. et dices. Lacrō Gladius. gladius exacuitus
ē. et limatus ē. ut cedat in cedes. exacutus ē. ut sp
lendat. limatus ē. Ut mones sceptrū filij mei. Gla
dius sp̄ernit omne lignū. dedit eum. ad deleūdū. ut
teneatur in manu. iste exacutus ē. et gladius iste li
matus ē. ut tradat in manu interficientis. Clama. ulu
la fili hōis. quoniā hic factus ē populo meo. hic omnes
duces. simul. Cum lacrō gladio. tradita sunt
enim populo meo. Ideo plaude super femur. quia p
bata ē. Et cum sceptrū subiūxit. nō erit ultra
dñs dū. Tu ergo fili hōis pphetā. et pcute manū
ad manū. et duplicetur gladius. et triplicetur
gladius interfectorū. Hic ē gladius occisionis magnæ. qui obstupefecerit eos. et fecit. eorū. de taberna
cula multiplicatas ruinas. In omnib; portis eorū
dedi terrorē gladii. Aha. illuminatus ad fulgendū. acutus ē gladius. ut interficiat occisionē.
Vade ad dexterā siue ad sinistrā. quocūq; facies tue ē aptum. Et
ego plaudam manu ad manū. et implebo in
dignationē meā. Ego dñs locutus sum. Et factus ē
sermo domini ad me dicens. Et tu fili hōis pone
tibi duas vias. ut veniat gladius regis babylonis
de terra una egrediētur ambo. et manu capiet ea
dem. incipiet in antiqua ciuitate. vi
am ponet. ut veniat gladius ad rabbath filios
amon. et ad iudam in ierusalem munitissimā.
Stetit enim rex babylonis in biblatha. in capite du
arum viarum diuinationem querens. omiscens sa
gittas. interrogauit idola. extra oblatum. ad
spectum ei factum ē diuinatio sup ierusalem. ut po
nat arietes. ut aperiat os in cede. ut eleuet vocē
in ululatu. ut ponat arietes sup portā. ut osp
tet aggerem. ut edificet munitionē. Enimvero
si obsidens frustra erit eis. quia sacra
menta audierunt eorum inutilia. Ipse autē recordabitur iniq
tatis ad capiendum. Ideo hec dicit dñs dē. Pro
recordatione vestra manus capientium. Tu autē
impie dux israel. cui venit dies in
quitatis finium. Hec dicit dñs dē. Aufer diadema
tolle coronam. Nonne hec ē que humilē sublima
uit. sublimē humiliauit. iniquitate iniquo
ponā eam. et hoc nō fiet donec veniat cui ē iu
dicium et dabo ei. Et tu fili hōis pphetā. et di
ces dñs dē ad filios amon. et ad opprobrium eorū. Di
ces. Gladius. gladius. exacuitus ad occidendū
limatus. ut fulgeat. fulgurans. cum ē in dēten
tus. dum arcentur fauces tuæ. ut deprimas ce
rebrum vulnerator impiorū. quoru venit dies
in tempore iniquitatis finium. Reuertere ad vaginā
tuam in loco in quo creatus es. ad terrā natiuitatis tue
iudicabo te. effundam sup te indignationē meā
flatu furoris mei suffland ad te. dabo te in manus
virorū insipientiū. fabricantiū interitū. Ignis
eris cruor. sanguis tuus erit in medio terre. ob
liuioni tradita es. quia ego dñs locutus sum.

Et factus ē sermo dñi ad me dicens. Et tu fili
hōis nō iudicabis ciuitatē sanguinū. Et osten
des ei abhominationes suas. et dices. Hec
dicit dñs dē. Ciuitas effundens sanguinē in medio sui ut
veniat tps eius. et fecit idola sibi contra ius
fluerentur in sanguine tuo q effudisti. et aliqua
sti. et vasa tua que fecisti polluta es. et appro
pinquare fecisti dies tuos. et adduxisti tps an
norum tuorum. Propterea dedi te opprobrium gentibus. lu
sionē uniuersis terre q nuria sunt. q pollu
te. Inuiphabunt de te. fortibus nobilibus grandis
nominis. Ecce principes israel singuli in brachio suo
fuerunt mihi ad effundendū sanguinē. Pater
et matrem contemnere fecerunt mihi. ad uenā eius
manserunt in medio tui. pupillū et uiduā op
pressuerunt apud te. Sanctuaria mea spreuisti. et sabbata me
a polluisti. Viri detractores fuerunt mihi. ad ef
fundendū sanguinē. et in montes comedistis apud te.
Scelus operati sunt in medio tui. Verecundiam pa
tris discooperuerunt in te. Immundā menstruate
mulierē humiliauerunt in te. et unusquisq; uxorē pro
ximi sui operatus ē abhominationē. et socer nurū suā
polluit nepharie. et soror sua filiā patris sui op
pressit in te. munera acceperunt ad te. ad effunden
dendū sanguinē. usuram sup usuram accepisti.
et auare oculos tuos eius proximis abstulisti. me oblita
es ait dñs dē. Ecce oplosi manū meā sup ga
zam tuam q fecisti. et sanguis qui effusus
ē in medio tui. nūquid subsistet cor tuū aut
fortia erunt manus tue in diebus quibus ego faciā
tecum dixi dñs. Audi
am te in manibus. et dispergam te in nationes. et consumam immundiciā tuā ex te. et
dehonestabo te in oculis tuis. et scies. quia ego dñs. Et
locutus ē sermo dñi ad me dicens. Fili hōis usa
ē in domo israel in scoriā. Omnes isti erant aramen
ferrum. et plumbum. et stannum. et argen
tum fornacis facti sunt. pro eo q iuli estis omnes
propterea. ecce ego congregabo uos in me
dio ierusalem. congregatione argenti. et eris. et fu-

XXIII

XXV

negotiatōb; nuc. n. nauec. manc. pnapęc tui ine
gressumone tua. Arepleta es ⁊ glosiam nimi
is de mari. ⁊ in aquis multis adduxerūt te
remiges tui. uentus aust in corde maris. in me
dio tui. ⁊ in medio tui. ⁊ in omni pulchritu
dine tua. ⁊ in omni multitudine diuitiarū tuarū. ⁊ in omni
uentu tuo. nautę tui ⁊ gubernatores tui qui
tenebant supellectilem tuā. ⁊ qui tuos peritos in
quos bellatores tui qui erant intra te. ⁊ omnis
multitudine tua q̄ ē in medio tui. cadent in
corde maris die ruine tue. A sonitu clamo
ris gubernatorū tuorū conturbabunt classes. ⁊ de
scendent de nauib; suis oēs qui tenebant remū
naues. ⁊ nautę gubernatores maris. omnes stu
puerunt ⁊ exulabunt super te uoce magna. ⁊ cla
mabūt amare. ⁊ ponent pulueres sup capita
sua. ⁊ in cinere operientur. calui facient te ⁊ accin
gent se cilicijs. ⁊ plorabunt te in amaritudine
anime ploratu amarissimo. ⁊ assument sup te
carmen lugubre. ⁊ plangent te. Quae est ut te
nec. q̄ omnis tacuit in medio maris? Quae ter
ra negotiationis tuae de mari. implesti plures
multos. in multitudine diuitiarum tuarū. ⁊ sa
pientia tua. ⁊ decori tui. nauigia tua. ⁊ nauta
tui tuus. ⁊ gubernatores tui. ⁊ qui tenebant
commertium tuum. ⁊ omnes uiri bellatores qui
erant tecum. ⁊ in omni congregatione tua quae
est in medio tui. cadent in corde maris in die
ruinę tuę. ad sonitum clamoris gubernatorum
tuorum contremiscent suburbana. Et descen
dent de nauibus suis omnes qui tenent remum
nautę. ⁊ omnes gubernatores maris. super terram
stabunt. ⁊ eiulabunt super te uoce magna. ⁊ cla
mabūt amare. ⁊ dabunt pulueres super capita
sua. ⁊ in cinere operientur. calui facient te ⁊ accin
gent se cilicijs. ⁊ plorabunt te in amaritudine
animę ploratu amarissimo. ⁊ assument ⁊ dicent
carmen lugubre. ⁊ plangent te. Quae est ut te
nec. q̄ omnis tacuit in medio maris? Quae terra
negotiationis tuae de mari. implesti plures
multos. in multitudine diuitiarum tuarū. ⁊ sa
pientia tua. ⁊ decori tui. nauigia tua. ⁊ nauta
tui tuus. ⁊ gubernatores tui. ⁊ qui tenebant
commertium tuum. ⁊ omnes uiri bellatores qui
erant tecum. ⁊ in omni congregatione tua quae
est in medio tui. cadent in corde maris in die
ruinę tuę. ad sonitum clamoris gubernatorum
tuorum contremiscent suburbana. Et descen
dent de nauibus suis omnes qui tenent remum
nautę. ⁊ omnes gubernatores maris. super terram
stabunt. ⁊ eiulabunt super te uoce magna. ⁊ cla
mabūt amare. ⁊ dabunt pulueres super capita
sua. ⁊ in cinere operientur. calui facient te ⁊ accin
gent se cilicijs. ⁊ plorabunt te in amaritudine
animę ploratu amarissimo. ⁊ assument ⁊ dicent
carmen lugubre. ⁊ plangent te. Quae est ut te
nec. q̄ omnis tacuit in medio maris? Quae ter
ra

rupib; tre. ⁊ recedent ⁊ omb medio ei omīe ꝓlix
re. ⁊ cinḡne eum. ⁊ horum ei hereditē omīa
nolanlia eli. ⁊ mrimus ei fuer inuise bestie re
gionis. Cui no obrē no ei cuabunt ualtitu
dine sua oīa ligna aquar. sr ponēt sublimita
tē suā int nemorosa atq; frondosa. nec stabūt
sublimitate sua oīa que irrigantur aquis
q; ē tm cedit sunt nimoze ad dēā ultimā. ⁊ medi
o filioz hoīm. ad eos qui descendūt in lacū. her
tacet dñs. ⁊ dicit qui descendit ad inferne. in
die luctus. opui eum abysso. ⁊ phibui fluminā
eius. ⁊ coercui aquas multas. Contristat ē sr eū
libanus. ⁊ omīa ligna agri exaruit sup. ⁊ com
mouime ei gentes cū deiecerē eum ad in
fernū. cum descendebant in lacum. ⁊ co
solata sunt in terra infima oīa ligna uoluptatis
⁊ electa. atq; pclara libani. omnes q; irrigaba
tur aquis. Nam ⁊ ipi ad eo descendent ad
fernū. ad interfectos gladio. ⁊ brachiū ei in q;
sedebāt sub umbraculo ei in medio nationū. Cui
assimilasti ce o inclite atq; sublimis. in ligna
uoluptatis. Ecce deducēt ce cum lignis uolup
tatis. ad terram ultimā. in medio incircūcisoz dormi
es. cum his qui interfecti sunt gladio. Ipse est
pharo ⁊ oēs multitudo ei. dicit dñs dē.

Et factū ē in xij. anno. in xij. mense. vij. mensis.
factū ē uerbū dñi ad me dicens. fili hoīs assume
lamentū sr pharonē regē egypti. ⁊ dices ad eum.
leonem gentium assimilatus es. ⁊ draconi qui ē i
mari. ⁊ irruisti cornu tuū. ⁊ turbasti aquas pedibus tuis. ⁊ conculcasti flumina eo
rum. ⁊ pcussit eos dñs dē. Expandam sup te re
te meum in multitudine pplox multoz. ⁊ extra
hent te in sagenis meis. ⁊ proiciam te sup terrā
ag̃ abiciam te. et faciam omē uolatile celi sup te. ⁊ satiabo
de te bestias uniuerse terre. dabo ca
ro tua sup montes. ⁊ implebo colles tuos fame
tua. ⁊ irrigabo sup terrā tuā ⁊ cursus tuos. ⁊ sup
montes. ⁊ ualles implebuntur exercitu. Et ero
tenebrosus cū extinguo te. operiā celos. ⁊ nigrēt omnes stellae eius.
solem nube tegam. ⁊ luna nō dabit lumē suū. Oīa
luminaria celi mcare faciā sup te. ⁊ dabo tenebras sr
terrā tuam dicit dñs dē. Et irritabo cor pplox multoz
cū minero contritionē tuā in gentibus. sr in terras quas ne
scis. Et stupere faciā sr te pplos multos. ⁊ rex
eoz horrore horribunt sr te cū uolare
coperit gladius meus. sup faciē eoz. ⁊ obstupescent
repente singli pro anīa sua. in die ruine tue. quia
hec dicit dñs dē. Gladius regis babyl. uenit ē tibi. ⁊ in gladi
is tuis dabit multitudinē tuā. fortissimoz oīm gē
tiū. ⁊ destruent superbiā egypti. ⁊ dissipa
bitur multitudo ei. Et perdā oīa animalia ei q; erāt
sup aquas plurimas. ⁊ nō turbabit eas pes hoīs
ultra. ⁊ ungula iumentoz turbabit eas. tunc
pacificabo aquas eoz. ⁊ flumina eoz quasi
oleum ducam. dicit dñs dē. cum dedero terrā egypti
desolatam. Deseretam aut terrā a plenitudine
sua. cū percusso oē habitatore ei. ⁊ sciēt quia ego
dñs. ⁊ planctē ē ⁊ plangent eum. filie gentiū pl
gent eum. sup egyptū. ⁊ sr multitudine ei ꝓ
langent eum ait dñs dē. Et factū ē i xij. anno.
in xij. die mensis. factū ē uerbū dñi ad me dicens.
fili hominis cane lugubre sup multitudinē egypti
⁊ deduc eam. ipsam ⁊ filias gentiū robustas
ad terram ultimā. cum his qui descendūt in lacū.
Cui pulchrior es. descende ⁊ dormi cū incircūcisis
⁊ iacebis in medio interfectoz gladio cadent
ē. tradita sunt. trahent eam ⁊ ppls ei. loquent ei ꝓ
tentissimus robustoz de medio inferni. qui cū au
xiliatoribus ei descenderunt. dormierunt mer
cum cū incircūcisis interfectis gladio. Ibi assur ⁊ omīs mi
litudo ei. ⁊ monimenta illi sepulcr ei. omēs interfec
ti cadentes gladio. Quoz data sunt sepulcra
in nouissimis lacus. ⁊ facta ē multitudo ei ꝓ cir
cuitu sepulchri ei. Omnes interfecti cadentes gla
dio qui dederunt timorē in terra uiuentium. Ibi elam ⁊ oīs multitudo ei ꝓ circuitu sepulcr
sui. omnes hi interfecti ruentes gladio. qui descenderūt
incircūcisi ad terram ultimā. qui posuerūt timorē suū in
terra uiuentiū. ⁊ portauerūt ignominiā suā. cum
his q; descendūt in lacum. In medio interfectoz posi
erunt cubile ei in omnibus ꝓlis ei. ⁊ monimenta ei in se
pulcrum illius. Omnes hi incircūcisi interfecti gladio.
Dederant enim timorem suū in terra uiuentiū. ⁊ portauerunt ignominiā suā cū his q; descendunt in lacum.
In medio interfectoz posita sunt cubile ei in omnibus
ꝓlis ei. Ibi moloch. ⁊ tubal. ⁊ omīs multitudo
eius. monimenta illius sepulcr illius. Omnes hi incircūcisi
interfecti cadentes gladio. quia dederunt formidinē
suam in terra uiuentiū. ⁊ portauerunt ignominiā suā cū his
q; descendūt in lacum. cū interfectis. qui descendunt incircūcisi
ad terram ultimā. qui posuerūt timorē suū in
terra uiuentiū. ⁊ portauerūt ignominiā suā cū his q; descendunt in lacum. ⁊ dormierunt
cū interfectis gladio. ⁊ portauerūt iniquitates suas sup ossibus eoz. quia
fuit inquisitor timoz eoz in terra uiuentiū. Et tu ⁊ immedio in
circūcisoz conteres. ⁊ dormies cum interfectis gladio.
Ibi principes aquilonis oēs. ⁊ omnes sidonii descen
dentes cū interfectis. qui terrebant timore suo. ⁊ dormierunt incircūcisi cū interfectis gladio. ⁊ portauerūt confusionē suam cū his qui descen
dunt in lacum. Vidit eos pharo ⁊ consolatus ē sr omni
tudine fortitudinis sue. q; interfecti sunt gladio. pharo ⁊ oīs
exercitus eius. ait dñs dē. qui dedit timorē suū in terra u
iuentiū. ⁊ dormiunt in medio incircūcisoz cū interfectis
gladio. pharo ⁊ omīs multitudo eius. ait dñs dē.

Et factū ē ubum dñi ad me dicens. fili hoīs loqre
ad filios ꝓpli mi. ⁊ dices ad eos. Terra cui inducā
gladium. ⁊ tollat ꝓplus terre uirū unū de nouis
simis suis. ⁊ ponat eum sup se speculatorē. ⁊
ille uidē gladiū uenientē sup terrā. ⁊ canat buc
cina. ⁊ annūiet ꝓplo. audiens aut quisquis audi
erit uocem buccine. ⁊ nō se cōmouerit. ueniēsq; gladius

-tulit eum. Sanguis ipi sup eum et erit sonitū
buccine audientis nō ꝺ obtemperet. Sanguis ei in pō
ere. Si aut custodiens nā sua salubr. Qui aspe
culator vidit gladiū venientē. nō insonuit
buccina. -pplō nō se custodiente. veniēq gladi
-tulit vnā aiam. ille quiꝺ in iniquitate sua
capt est. sanguinē aut ei ꝺ manu speculatoris
requiram. Et tu fili hoīs. speculatorē ꝺedi te domu
isrl. Audiens ex ore meo sermonē. annūciabis eis ex
me. Si me dicente ad impiū. impie morte moriēris
nō fuerit locutus ut se custodiat impius a via sua pē
ipe impius in iniquitate sua morietur. sanguinē aut ei
ꝺ manu tua requiram. Si aut annuntiante te
impio. ut auertat se a via sua. nō fuerit auersus
a via sua. ipe in iniquitate sua morietur. tu aut
aiam tuam liberasti. Tu ꝙ fili hoīs dic ad domū isrl.
Sic locuti estis dicentes. Iniquitates nre -pcta
nra sup nos sunt. -in ipis nos tabescim. Quō ꝙ
uiuem. Dic ad eos. Viuo ego dicit ꝺs ds. no
lo mortē impi. sed ut reuertatur impius a via sua et
uiuat. Conuertimini auersiones pessime. Et quare
moriemini domꝰ isrl. Tu ꝙ fili hoīs. dic ad filios po
pli. Justitia iusti nō liberabit eum in quacūq die
peccauerit. Et impietas impi non nocebit ei. sequa
die cōuersus fuerit ab impietate sua. Et iustꝰ nō poterit
uiuere iustitia sua in quacūq die peccauerit. Etiā
si dicēte iusto q uita uiuat. -confidat in iustitia sua
fecerit iniquitatē. omnes iustitie eius oblionē tra
dentur. in iniquitate sua qua operat est in ipa mo
rietur. Similiter dicente impio morte morieris.
-egerit pniam. reuertat se a peccato suo. -fecerit iudiciū -iustitiā
am. pignꝰ restituerit ille impius. rapinā quā rob
didicit in mandatis uite ambulauerit. nec fecerit q
quā iniuste. uita uiuet -nō morietur. Omnia
peccata ei quae peccauit nō imputabunt ei. iudiciū
-iustitiā fecit uita uiuet. Et dicunt filij pli
mi. Non est equa uia dñi. -pua uia mea
sta est. Cum auertit se iustus a iustitia sua. -fecerit
iniquitatē. -morietur in eis. Et cū reuersꝰ fuerit impius ab impietate sua. -fecerit iudiciū -iustitiā
am. uiuet in eis. Et dicitis nō est equa uia do
mini. -uniq iudicabo uos singulos iuxta uias suas ꝺ domꝰ
isrl. Et factū est in octauo anno in decimo
anno mēse. v. mēsis. transmigrauit mihi. uenit
ad me qui fugerat ꝺ ierlm dicens. Vastata est
ciuitas. Manus aut domini fuit super me
uespe. ante qui uenret qui fugerat. Aperuit os
meum donec uenret ad me mane. Aperto
re meo nō silui amplius. Et factū est ad me sermo
dñi dicens. Fili hoīs qui habitant habitacula
isrl. istius terre loquunt. dicunt. Unus e
rat Abraham. -hereditate possedit terrā nos aut
multi. nobis data est terra in possessionē. Ideo dicite
ad eos. Hec dicit ꝺs ds. Qui sanguinē comeditis
cū esu. -oculos uestros leuatis ad immunditias uras. -
sanguinē fundite. -numquid terrā hereditate
possidebitis. Stetistis in gladio uestro. fecistis
abhominationes. -unusquisq; uxorē proximi su
polluit. -terrā hereditate possidebitis. Hec dicit
ad eos. Hec dicit dñs ds. Vivo ego quia qui in
ruinosis habitant. gladio cadent. -qui in agro
ē bestiis tradentur ad deuorand. qui aut in
præsidiis. -in spelunc sunt peste morientur. Et
dabo terrā in solitudinē -desertū. -defficiet superbia
fortitudinis ei. -desolabuntur montes isrl. eo q nul
lus sit qui pceꝺ transeat. Scient quia ego ds cum de
dero terrā desolatā -desertā. p omnibus abho
minationibus suis quas operati sunt. Et tu fili hoīs. fi
lij populi. qui loquuntur ꝺ te iuxta muros -in ho
stiis domoꝝ. -dicūt unus ad alterū. unusquisq ad fratrē
suum loquitur. Venite -audiam qui sit sermo
egrediens a dñō. Venerunt ad te sicut ingrediatur pō
pulus. -sedent coram te populus meus. -audiunt sermones tuos
nō faciunt eos. quia in ore suo ipi faciunt eos. -cor eorū
sequitur auaritiā suam. Et ecce sicut carmen
musicū. qui suauis dulcis sono canitur. Audiunt
uerba tua -nō faciunt ea. Et cū uenerit quꝺ
ptexit. et ecce ecce uenit. nunc scient q. prophetes
fuit in me. etc.

Et factū ē ūbum dñi ad me dicens. Fili
hoīs pphā ꝺ pastoribus isrl. pphetā -dices pa
storibus. Hec dicit dñs ds. Ve pastoribus isrl qui pa
scebant semetipos. Nonne greges pascuntur -pa
storibus. Lac comedebatis. -lanis operiebamini. -q
crassum erat occidebatis. greges aut meos nō pascē
bant. Quę infirma fuit nō consolidastis -q egrū
nō sanastis. -nō fregistis ē nō alligastis. -quę
abiectum ē nō reduxistis. Quę perierat nō quesis
tis. -si cū austeritate imperabatis eis -cum potentia. Et
dispse sunt oues meę eo q nō erat pastor. -nec se
pastorum omnes ouiū bestias agri. -dispse sunt.
Errauerūt greges mei in omnibꝰ montibꝰ. -super
uniuersū collē excelsū. -sup omnē faciē terre dispsi sunt
greges mei. -nō erat qui requireret. -qui pascēs
tes. Audite uerbū dñi. Vivo ego dicit ꝺ ds. q
pro eo q facte sunt greges mei in rapinā. -oues mee
in deuorationē omnī bestiā agri. eo q nō erat
pastor. -nec enim quierūt pastores greges meos. -pa
scere pastores. sed pauerunt semetipos. -greges aut meos nō pas
cebant. Et ideo greges mei audite verbū dñi. Hec dicit
ꝺ ds. Ecce ego ipe sup pastores. requiram greges
meos ꝺ manu eorū. -cessare eos faciam ut ultra
nō pascant greges. nec pascant amplius pastores
semetipos. Et liberabo greges meos ꝺ ore eorū. -nō
erunt ultra ad vescendū. Quia hec dicit ꝺ ds. Ecce ego
ipe requiram oues meas. -visitabo eas sicut
visitat pastor greges suos. -die quando fuerit in medio ouiū
suarum dissipatarum. Sic visitabo oues meas. -liberabo
eas de omnibꝰ locis. -quibꝰ dispse fuerant in
die nubis -caliginis. Et educam eas ꝺ pplis
-congregabo eas ꝺ terris. Et introducam eas in terrā
suam. -pascam eas in montibꝰ isrl. Iuxtas
rivulos -omnibꝰ habitabilibꝰ terre. in pascuis uberrimis pasce
eas. -in montibꝰ excelsis isrl. erunt pascua-

erum. Vt requiescant nobis universi. ⁊ impleant pregnabi; pascentur sup montes isr̃l. Ego pastum oues meas. ⁊ ego eas accubare faciam dicit d̃s. Quod perie requiram. ⁊ q abiecta fuerit reducam. ⁊ q̃ afractum fuerit alligabo. ⁊ q infirmata erunt consolabor. ⁊ q pinguis ⁊ fortis custodiam. ⁊ pascam eas in iudicio. Vos aũt greges mei. Hec dicit d̃s. Ecce ego iudico inter pecus pecus ⁊ arietem ⁊ hircum. Nonne satis uobis erat pascua bona depasci. ⁊ reliquum pascua uestris pedibus conculcastis. ⁊ aquas limpidas bibere. reliquam pedibus uestris turbabatis. ⁊ oues mee hec quasi conculcata pedibus uestris pascebantur. ⁊ que uestris pedibus turbabantur. hec bibebant. Propterea hec dicit d̃s d̃s ad eos. Ecce ego ipse iudicio inter pecus pecus ⁊ pinguem ⁊ macilentum. Eo q latꝰ ⁊ humeris ⁊ cornibus uestris impingebatis. ⁊ omnes infirmas earum ventilabatis foras. donec dispergerentur foras. Saluabo gregem meum. ⁊ non erit ultra in rapinam. Iudicabo inter pecus ⁊ pecus. ⁊ suscitabo super eas pastorem unum qui pascat eas. seruum meum dauid. Ipse pascet eas. ⁊ ipse erit eis in pastorem. Ego aũt dominus ero eis in deum. ⁊ seruus meus in medio earum. Ego dominus locutus sum. Et faciam cum eis pactum pacis. ⁊ cessare faciam bestias pessimas de terra. ⁊ habitabunt in deserto confidenter. et dormient in saltibus. Et ponam eos in circuitu colles mei benedictionem. ⁊ deducam imbrem tempore suo. Pluuie benedictionis erunt. Et dabit lignum agri fructum suum. ⁊ terra dabit germen suum. erunt in terra sua absque timore. Et scient quia ego d̃s cum contriuo catenas iugi eorum. ⁊ eruam eos de manu inperantium eis. ⁊ non erunt ultra in rapinam gentibus. neq; bestie terre deuorabunt eos. Sed habitabunt confidenter absq; ullo terrore. Et suscitabo eis germen nominatum. ⁊ non erunt ultra consumpti fame in terra. nec portabunt amplius opprobria gentium. Scient quia ego d̃s deus eorum. ⁊ ipsi populus meus domus isr̃l. ait dominus deus. Vos aũt greges mei. greges pascue mee. homines estis. ⁊ ego dominus deus uester dicit dominus deus.

XXV Et factus est sermo domini ad me dicens. fili hominis pone faciem tuam aduersum montem seyr. ⁊ prophetabis de eo. ⁊ dices ei. Hec dicit d̃s. Ecce ego aduersum te mons seyr. ⁊ extendam manum meam super te. ⁊ dabo te desolatum atq; desertum. Vrbes tuas demoliar. ⁊ tu desertus eris. ⁊ scies quia ego dominus. Eo q fuisti inimicus sempiternus. ⁊ effudisti filios isr̃l in manu gladii. in tempore afflictionis eorum. in tempore iniquitatis extremi. Propterea ego uiuo dicit d̃s. quia sanguini tibi dabo te. ⁊ sanguis te persequetur. Et dabo montem seyr desolatum ⁊ desertum. ⁊ auferam de eo transeuntem. ⁊ reducam. ⁊ implebo montes eius occisis suis. ⁊ collibus tuis. ⁊ in omnibus torrentibus tuis atq; conuallibus. interfecti gladio cadent. In collibus tuis. et in finibus tuis. et in cunctis regionibus tuis interfecti corruent. Gladium dabo super te. ⁊ consumentur. et scies quia ego d̃s. Eo q dixisti. duæ gentes. ⁊ due terre mee erunt. ⁊ hereditate possidebo eas. cum dns esset ibi. Propterea uiuo ego dicit d̃s de quia faciam iuxta iram tuam. ⁊ secundum zelum tuum qui fecisti odio habens eos. Et notus efficiar per eos in te iudicium. ⁊ scies quia ego d̃s. audiui omnia obprobria tua. que locutus es montibus isr̃l dicens. Desolati nobis dati sunt ad deuorandum. Insurrexisti super me ore uestro. ⁊ locuti es aduersum me. Ego audiui. Hec dicit d̃s. Iuxta uniuersam letitiam tuam letatus es super hereditatem domus isr̃l. eo q̃ facta est desolata sic faciam tibi. Desolata eris mons seyr. ⁊ idumea omnis. ⁊ scient quia ego dns.

XXVI Tu aũt fili hominis propheta super montes isr̃l. ⁊ dices. Montes isr̃l audite uerbum dni. Hec dicit d̃s. Eo q dicit inimicus noster euge. altitudines sempiterne hereditate date sunt nobis. propterea uaticinare ⁊ dic. Hec dicit d̃s. Propterea q desolati estis. ⁊ conculcati per circuitum. ⁊ facti hereditate reliquis gentibus. ⁊ ascendistis super labium linguæ. ⁊ obprobrium populi. Propterea montes isr̃l audite uerbum dni. Hec dicit d̃s montibus. collibus. torrentibus. uallibus. et desertis. et urbibus. derelictis. q deprædate sunt. ⁊ subsannate. et reliquis gentibus. per circuitum. propterea hec dicit d̃s. Quia locutus sum in zelo meo. ⁊ in furore meo locutus sum. Eo q confusionem gentium sustinuistis. Hec dicit d̃s. Ego leuaui manum meam. ut gentes. q circa uos sunt. ipse confusionem suam portent. Vos aũt montes isr̃l. ramos uestros germinate. ⁊ fructum uestrum afferetis populo meo isr̃l. Iam enim ut ueniant. Quia ecce ego ad uos. ⁊ conuertar ad uos. ⁊ arabimini. ⁊ accipietis semen. ⁊ multiplicabo super uos homines omnes. domum isr̃l. Et habitabuntur ciuitates. ⁊ ruinosa instaurabuntur. ⁊ replebo uos hominibus. iumentis. ⁊ multiplicabuntur. ⁊ crescent. Habitare uos faciam sicut ab initio. ⁊ benefaciam uobis magis quam ab principio. ⁊ scietis quia ego d̃s. Et adducam uos homines populum meum isr̃l. ⁊ hereditate possidebunt te. ⁊ eris eis sup hereditate. ⁊ non addes ultra. ut absint eis filii. Hec dicit d̃s. Eo q dicunt uobis mulieres deuoratrix hominum es. ⁊ sufficientia gentis tui. propterea homines non comedes amplius. ⁊ gentem tuam non necabis ultra ait d̃s. Nec audietur in te amplius confusio gentium. ⁊ obprobrium populorum non amplius audies ultra. ⁊ gentem tuam non amittes amplius ait d̃s. Et factum est uerbum domini ad me dicens. fili hominis domus isr̃l habitantes in humo sua. polluerunt eam in uiis suis. sicut immunditia menstruate fœtet uia eorum coram me. Effudi indignationem meam super eos pro sanguine quem fuderunt super terram. ⁊ in idolis suis polluerunt eam. ⁊ dispersi eos in gentibus. ⁊ uentilati sunt in regionibus. Iuxta uias eorum

XXVIII

Et factus est sermo dñi ad me dicens. Fili hoīs pone faciē tuā sup gog. terrā magog. principē capitis mosoch. et thubal. et prophetā de eo. et dices ad eum. Hec dicit dñs dñs. Ecce ego ad te gog. principem capitis mosoch. et thubal. et circumagam te. et ponam frenum in maxillis tuis. et educam te. et exercitum tuum. equos. et equites vestitos loricis. omnesq; multitudinē magnā. habentē clypeum. et scutum. gladiosq; psequentes omnes. et habentes eos. et scutum. et galeam. gomer. et omnes turmas eius. domum thogormatha latera aquilonis. et omnes turmas eius. populos multos tecum. Esto et instrue te. et omnes multitudines tuas que congregate sunt ad te. et esto mihi in exercitū. post multos dies. visitaberis. in novissimo annorum. venies ad terrā que revocata est a gladio congregata est de populis multis ad montes israel. qui fuerunt desertum iugiter. hi de populis educti sunt. habitaverunt in ea omnes simul. Ascendens autem et irruens venies quasi nubes. et operies terrā tu. et omnes turmē tue. et populi multi tecum. Hec dicit dñs dñs. In die illa ascendent sermones super te. et cogitabis cogitationem pessimam. et dices. Ascendam ad terram absque muro. veniam ad quietantes. habitantes sine muro. vectes. et portas non habentes. ut diripias spolia. et invadas prædam. manum tuam super habitationes desertas. que postea habitate sunt. et super populum qui de gentibus congregatus est. possidet pecus. et res habitat umbilicus terre. Saba. et dedan. et negotiatores tharsis. et omnes leones eius dicent tibi. Numquid ad diripiendā spolia tu venis. et ecce ad diripiendā prædā. congregasti multitudinem tuam. ut tollas argentum. et aurum. auferas supellectilem. et substantiam. diripias manubias multas. Propterea vaticinare fili hoīs. et dices ad gog. Hec dicit dñs dñs. Nunquid non in die illo cum habitabit populus meus israel confidenter. venies et veniet de loco tuo a lateribus aquilonis tu. et populi tecum. ascendentes equites omnes. cœtus magnus et exercitus validus. et ascendes super populum meum israel. quasi nubes ut operias terram. In novissimo dierum. adducam te super terram meam. ut sciant gentes me sanctificante me in te coram eis o gog. Hec dicit dñs dñs. Tu ergo ille es de quo locutus sum in diebus. in annis. annis. adducam super israel prophetas meos. qui prophetabant in diebus illis annis. per quos adducerer te super eos. Et erit in die illa. die adventus gog super terram israel. ait dñs. ascendet indignatio mea in furore meo. zelo meo. in igne ire mee locutus sum. quia die illa erit commotio magna super terram israel. Et commovebunt a facie mea pisces maris. et volucres celi. et bestie agri. et omne reptile quod movetur super humum. et omnes homines qui sunt super faciem terre. Subvertentur montes. et cadet semper. et omnis murus in terram corruet. et convertet. adversus eum. in omnibus montibus meis gladium ait dñs. Gladius uniuscuiusq; contra fratrem suum erit. et in decalvo eum pestilentia et sanguine. et imbre vehementi. et lapidibus grandinis. et igne. et sulphure pluam super eum. et super exercitum eius. et super populos multos qui sunt cum eo. Et magnificabor. et sanctificabor. et notus fiam in oculis multarum gentium. et scient quia ego dñs.

XXIX

Tu autem fili hoīs vaticinare ad pharaonem regem egypti. et dices. Hec dicit dñs dñs. Ecce ego super te pharaonem regem egypti draco magne. qui cubas in medio fluminum tuorum. et dicis. Meus est fluvius. et ego feci memetipsum. Et ponam circulos in maxillis tuis. et adducam pisces fluminum tuorum adhærere squamis tuis. et educam te de medio fluminum tuorum. et omnes pisces fluminum tuorum squamis tuis adhærebunt. Et projiciam te in desertum. te et omnes pisces fluminum tuorum. super facies agri cades. non colligeris. nec congregaberis. bestiis terre et volatilibus celi dedi te in escam. Et cognoscet omnis habitator egypti quia ego dñs. eo quod fuerit baculus arundineus domui israel. Quando apprehendent manum tuam. et confringeris. et scindes omnem humerum eorum. et innitentibus eis fractus cunctum dorsum eorum dirumpes. Propterea hec dicit dñs dñs. Ecce ego adducam super te gladium. et interficiam de te hominem et pecus. Et erit terra egypti in solitudinem et vastitatem. et scient quia ego dñs. eo quod dixerit. Meus est fluvius. et ego feci. Propterea ecce ego ad te. et ad fluvios tuos. et dabo terram egypti in solitudines gladii. vastas et desertas. a turre syene. et usque ad terminos ethiopie. Non pertransibit per eam pes hominis. et pes pecoris non pertransibit per eam. et non habitabitur quadraginta annis. Et dabo terram egypti desertam in medio terrarum desolatarum. et civitates eius in medio urbium vastarum erunt desertæ quadraginta annis. et dispergam egyptios in nationibus. et ventilabo eos in regionibus. Quia hec dicit dñs dñs. Post finem quadraginta annorum congregabo egyptios de populis in quibus dispersi fuerant. et convertam captivitatem egypti. et reducam eos in terram phetros in terram nativitatis sue. et erunt ibi in regnum humile. Humilior erit super omnia regna. et non elevabitur ultra super gentes. et minorabo eos. ne dominentur gentibus. Et non erit ultra domus israel confidens. et habens iniquitatem recordationis. cum respexerint post eos. Et scient quia ego dñs dñs. Et factum est in anno vicesimo septimo. in primo mense. in una mensis. factum est verbum dñi ad me dicens. Fili hoīs. nabuchodonosor rex babylonis servire fecit exercitum suum servitute magna adversus tyrum. omne caput calvum. et omnis humerus depilatus est. et merces non est facta ei. neque exercitui eius de tyro pro servitute qua servivit mihi adversus eam. Propterea hec dicit dñs dñs. Ecce ego dabo nabuchodonosor regem babylonis terram egypti. et tollet multitudinem eius. et diripiet spolia eius. et auferet prædam eius. et erit merces exercitui eius. Terram egypti dedi ei pro operibus quibus servivit mihi. quia dñs dñs. In die illa germinare faciam cornu domui israel. et tibi dabo aperitionem oris in medio eorum. et scient quia ego dñs.

abere ⁊ mediū eor mmaū hostiū. ⁊ cedjuit mgia
dis umūs fuis immundicā eoꝝ. ⁊ celauit fen eis
⁊ abscondi faciē mā abillis. ꝓpēa ꝑ dux dō. ne
reclinum capiuitatē ucob ⁊ miserā omīs dom i
rahel. ⁊ assumā zelum pmeū sās meos. ⁊ portabūt
confusionē suā. ⁊ omēs preuaricationē qua preuari
sunt in me. cum habitauerint mīm sua absq; ulo ne
mine. cū dimisero eos de gentibus. ⁊ congregauero eos ꝑ ter
ras inimicoꝝ suoꝝ. ⁊ sanctificabor in eis
in oculis multaꝝ gentiū. ⁊ scient quia ego dñs
deus eoꝝ. eos q̄ transmisi eos in gentes. ⁊ congre
gauī eos sup terram suam. nec dēlinquetur quēq;
ultra ibi. nec abscondam ultra faciē mā. cū effu
dero sp̄m meū sup omēs domū isrl. ait dñs deus.

Anno octauo mo. ⁊ decimo anno. in mense quarto decimo die
mēsis. in quinta die mensis. cū percussus essem in ciui
tate. eo die manus dñi. ⁊ adduxit me illuc. uisiones dei. adduxit
me in terram isrl. ⁊ dimisit me sup montē excelsum nimis. sup quē quasi edifi
catio ciuitatis a meridie. ⁊ adduxit me illuc. ⁊ ecce
uir cui erat species. qui speciem erat. ⁊ in manu eius. stabat. ⁊
mensura lini in manu eius. ⁊ calamus mensorius. ⁊ ipse
stabat ad portam. locutusq; est ad me. ille uir. fili hois inde
oculis tuis. ⁊ auribus tuis audi. ⁊ pone cor tuū in
omīa que ostendam tibi. quia ut ostenderentur tibi adduc
tus es huc. annuntia omīa que tu uides domui isrl.
⁊ ecce murus foris circa. domus. ⁊ in manu uiri. calamus mensurę.
cubitoꝝ. vi. cubitoꝝ. ⁊ palmo. ⁊ mensus est latitudinem edificij. calamo uno.
altitudinem calamo uno. ⁊ uenit ad portam. que respiciebat uiā orientalē. ⁊ ascendit p gradus eius.
⁊ mensus est limen portę calamo uno latitudinis. i.
men unius. calamo uno altitudine. ⁊ thalamus
uno calamo in longum. ⁊ uno calamo in latitudine.
⁊ inter thalamos. v. cubitos. ⁊ limen portę iuxta uestibulum portę intrinsecus calamo uno. ⁊ mensus est
uestibulum portę intrinsecus calamo uno. ⁊ mensus est
uestibuli portę octo cubitoꝝ. ⁊ frontes eius duobus cu
bitis. ⁊ uestibulum intrinsecus portę erat intrinsecus. ꝑ
ro thalami portę ad uiā orientalē. ⁊ mensus est latitu
dinem inde. a latere unius fenestre. ⁊ usq; ad latus
alterius erant hinc ⁊ inde. cubiti quinq; ⁊ latitudo
portę. x. cubitoꝝ. ⁊ longitudinem portę. xiij. cubi
toꝝ. ⁊ margines ante thalamos cubitus unus. ⁊
cubitus unus finis uterq; thalami autē finis erat cubitus
erant hinc ⁊ inde. ⁊ mensus est portam alterius
thalami usq; ad alterum. ⁊ latitudinem xxv. cubitoꝝ. o
stium ostio. ⁊ erant fenestre pseudoginum ante
tes. ad frontes atrii porte undiq; per circuitū. ⁊
ab introitu portę que respiciebat uiā aquilonis. ⁊ mensus est
latitudinem portę que respiciebat uiā aquilonis. cubitoꝝ
⁊ longitudinem eius. quinquaginta cubito
rum. ⁊ fenestre obliquate thalamis. ⁊ introrsum ⁊
foris. que erant intra portam undiq; per circuitū.
similiter autē erant ⁊ uestibula fenestris per gyrū intrinsecus. ⁊ ab
erant fenestre per gyrum palmis.
⁊ elatę ⁊ ecce duxit me ad atrium exterius. ⁊ ecce gazophy
lacia. ⁊ pauimentū stratū lapide marmoreo per cir
cuitum. triginta gazophylacia mormoris pauimen
ti. ⁊ pauimentum infrontes portaꝝ iuxta longitudinem
portaꝝ erat inferius. ⁊ mensus est latitudinem ante
portę inferioris. usq; ad frontem atrij intrinsecus gazo
phylacium. contra cubitus. ad orientem. ⁊ ad aquilonem.
portam q; que respiciebat uiam aquilonis ante
faciem eius. ⁊ eam ulongitudinem quā mla
titudinem. ⁊ thalamos eius ⁊ uestibulum eius. ⁊ fenestras inde. ⁊
ad ea. ⁊ uestibulum eius. iuxta mensuras portę priores. l.
cubitoꝝ longitudinem eius. ⁊ latitudinem. xxv.
cubitoꝝ. ⁊ fenestre autē eius ⁊ uestibulum. ⁊ palmę
sm mensuras portę que respiciebat orientem. ⁊
xxv. gradus erant ascensus eius. ⁊ uestibulum ante
eum. ⁊ porta atrij intrinsecus contra portam aquilonis
⁊ orientalis. ⁊ mensus est a porta usq; ad portam. c.
cubitoꝝ. ⁊ eduxit me ad murum australem. ⁊ ecce
porta que respiciebat ad austrum. ⁊ mensus est
frontem eius ⁊ uestibulum eius. iuxta mensuras supiores
⁊ fenestras ei ⁊ uestibula marmorea circa. iuxta
similitudinem. l. cubitoꝝ longitudinem. ⁊ latitudinem
xxv. cubitoꝝ. ⁊ gradibus septem ascendebatur ad eam. ⁊ uestibulum ante eos. ⁊ habebat
palmas. ⁊ ecce una hinc. ⁊ alia inde. in frontes
eius. ⁊ portam atrij intrinsecus contra australem. ⁊ mensus est a porta australi. usq; ad portam
australem. c. cubitoꝝ. ⁊ mensus est me murum australem
iuxta mensuras istas. ⁊ cellas eius. ⁊ fenestras ei
⁊ uestibulum circa. iuxta mensuras istas. ⁊ fenestre ei ⁊ uestibulo ei ⁊ palmę
⁊ frontes eius ad mensuram portę orientalis. ⁊ ascendebatur per eam septem
gradibus. ⁊ uestibulum eius intrinsecus. ⁊ palmę ab introitu
portę australis. ⁊ mensus est murum intrinsecus ad portam australem. c.
cubitoꝝ. ⁊ introduxit me australem. ⁊ mensus est portam australem iuxta
mensuras istas. ⁊ cellas eius. ⁊ fenestras ei ⁊ uestibulum ei. ⁊ fenestre
⁊ uestibulo ei. ⁊ palmę ei ⁊ frontes eius. ⁊ uestibulum
ei ⁊ ade mensuras istas. ⁊ fenestras ei. ⁊ uestibulum ei ⁊
arcuatum. l. cubitoꝝ longitudinem. ⁊ latitudinem
xxv. cubitoꝝ. ⁊ uestibulum per gyrum. longitudinem
xxv. cubitoꝝ. ⁊ latitudinem. c. cubitoꝝ. et ue
stibuli ei. ⁊ atrium exterius. ⁊ palmas ei infrontes.
⁊ ecce gradus eius. ascendebatur per eam. ⁊ ecce
uestibulum ante eam. ⁊ introduxit me in atrium interius
lem. ⁊ mensus est portam. iuxta mensuras supiores.
thalamum ei ⁊ frontes ei. ⁊ uestibula ei ⁊ fenestras ei.
⁊ fenestras ei. ⁊ uestibula ei. ⁊ arcuatum. l. longitudi
ne. l. cubitoꝝ. ⁊ latitudine. xxv. cubitoꝝ.
⁊ uestibuli ei. ad atrij exterioris. ⁊ palmę ei. ⁊
infrontes ei huc ⁊ illuc. ⁊ octo gradibus ascen
debatur ei. ⁊ introduxit me ad portam que respiciebat
ad orientem. ⁊ mensus est iuxta mensuras istas
⁊ thalamum ei ⁊ frontes ei. ⁊ uestibulum ei. ⁊ fene
stras ei ⁊ porticum. ⁊ longitudinem. l. cubitoꝝ. ⁊
latitudinem. xxv. cubitoꝝ. ⁊ uestibulum ei. ad
atrium exterius. ⁊ palmas ei ⁊ infrontes illi
hinc ⁊ inde. ⁊ in octo gradibus ascensus ei. ⁊ fron
tes gazophylacia ostium infrontis. portaꝝ. i
sti. ⁊ altaria holocaustū. ⁊ introduxit me ad uestibulum templi. ⁊ mensus est
postem hinc ⁊ inde. ⁊ duas mensas hinc ⁊ inde. ⁊ immolabant super eas
holocaustū ꝓ peccato. ⁊ delictis. ⁊ adduxit eum
q; ascendit ad ostium portę que respiciebat ad aquilonem. ⁊ duas mensas. ⁊ altaria
ante uestibulum portę duas mensas. ⁊ altaria. ante uestibulum
portę duas mensas. quatuor mensę hinc. ⁊ quatuor
mensę inde. ⁊ per latus portę octo mensę erant. super
quas immolabant. ⁊ quatuor. autē mensę ad holocaustū
de lapidibus quadris erant. longitudine u

hanū ⁊ āmachi. ⁊ latitudine cubiti unius ⁊ dimidij. ⁊ altitudine cubiti unius. Sup quas pābāt ligna quibus immolarent holocaustum victime. ⁊ labia erant palmi unius. Vestibulum ante templum. Sup illud aut carnes oblationis. Et erat porta una ad aquilonem. Et introduxit me ad portam que respiciebat ad viam aquilonis. Et ecce gloria dñi implebat domum dñi. Et cecidi in faciem meam. Et dixit ad me. Hic est locus throni mei. Et hic locus vestigiorum pedum meorum. Ubi habitabo in medio filiorum israel in sempiternum. Et non polluent ultra domus israel nomen sanctum meum. Ipsi et reges eorum in fornicationibus suis. Et in cadaveribus regum suorum in excelsis suis. In eo quod ponerent limen suum iuxta limen meum. Et postes suos iuxta postes meos. Et erat paries inter me et eos. Et polluebant nomen sanctum meum in abominationibus quas operabantur. Et consumpsi eos in furore meo. Nunc ergo procul faciant fornicationem suam et cadavera regum suorum a me. Et habitabo in medio eorum in sempiternum. Tu autem fili hominis ostende domui israel templum. Et confundantur ab iniquitatibus suis. Et metiantur fabricam. Et si erubescunt ab omnibus que fecerunt. Figuram templi et fabricam eius. Exitus eius. Et introitus eius. Et universam formam eius. Et omnia precepta eius. Et universas figuras eius. Et annuntia eis legitimum templi. Hec est lex domus in vertice montis. Omnis terminus eius per circuitum sanctum sanctorum erit. Ecce hec est lex domus. Et hec mensure altaris in cubito cubitus et palmus erit sinus eius. Et labium eius super oram eius per circuitum spithama. Et hec erit altitudo altaris. A sinu terre usque ad eminentiam inferiorem cubitus unus. Et latitudo cubitus unus. Et a margine eius usque ad labium eius per circuitum palmus unus. Et hec erit altitudo altaris. Et ascendetur ad orientem. Et locutus est ad me. Hec dicit dominus deus. Hec sunt precepta altaris in die qua fiet ut offerantur super eo holocausta. Et effundatur sanguis. Et dabis sacerdotibus levitis qui sunt de semine sadoch qui accedunt ad me dicit dominus deus ut ministrent mihi vitulum de armento pro peccato. Et tollent de sanguine eius. Et ponent super quattuor cornua eius. Et super quattuor angulos canistri. Et super oram eius per circuitum. Et mundabis eum. Et accipies vitulum pro peccato. Et comburetur in separato domus extra sanctuarium. Die autem secunda offeres hedum capreum sine macula pro peccato. Et mundabunt altare sicut mundaverunt in vitulo. Et cum complueris mundans eum offeres arietem de armento sine macula. Et vitulum de grege sine macula. Et offerent ea coram domino. Et mittent sacerdotes super eos sal. Et offerent ea holocaustum domino. Septem diebus facies hedum pro peccato cotidie. Et vitulum de armento. Et arietem de grege sine macula facient. Septem diebus expiabunt altare. Et purificabunt illud. Et implebunt manum eius. Et complebunt dies. Et erit octava die. Et deinceps faciet sacerdos super altare holocausta vestra. Et pacifica vestra. Et placabilis ero vobis. Dicit dominus deus. Et reduxit me ad portam templi exteriorem que respiciebat ad viam orientis. Et erat clausa. Et dixit dominus ad me. Porta hec clausa erit. Non aperietur. Et vir non transibit per eam. Quia dominus deus israel ingressus est per eam. Et erit clausa principi. Princeps ipse sedebit in ea ut comedat panem coram domino. Per viam vestibuli portæ ingredietur. Et per viam eius egredietur. Et introduxit me per viam portæ aquilonis ante faciem templi. Et vidi. Et ecce repleverat gloria domini domum domini. Et cecidi in faciem meam. Et dixit dominus ad me. Fili hominis pone cor tuum. Et vide oculis tuis. Et auribus tuis audi omnia que ego loquor tibi. De omnibus ceremoniis domus domini. Et de universis legibus eius. Et pones cor in introitu domus. In cunctis egressibus sanctuarii. Et dices ad domum inobedientem. Hec dicit dominus deus. Sufficiant vobis omnes abominationes vestre domus israel. In introducendo vos filios alienigenas incircumcisos corde. Et incircumcisos carne. Ut essent in sanctificio meo. Et polluerent domum meam. Et offerrent panem meum. Adipem. Et sanguinem. Et dissipaverunt pactum meum in universis abominationibus vestris. Et non custodistis observationes sanctuarii mei. Et constituistis custodes observationum mearum in sanctificio meo vobismetipsis. Hec dicit dominus deus. Omnis alienigena incircumcisus corde. Et incircumcisus carne. Et universus filius alienigena qui est in medio filiorum israel. Non ingredietur sanctificium meum. Et universus filius alienigena qui est in medio filiorum israel. Qui advenerit in domum meam

phylama. ⁊ una ad sinistram eorum usque simulmodum gazophylacium eorum que erant una aequalem. secundum altitudinem eorum. sic et latitudo eorum. Similis modus et altitudines. ⁊ ostia eorum. secundum hostia gazophylacium. que erant una respicientes ad una dominicam viam in exitus sue. que una erat ad australem plagam. separatim. per unam australem plagam. Et dixit ad me. Gazophylacia aquilonis. ⁊ gazophylacia autem que sunt ante exitum septentrionalem. sunt gazophylacia sacerdotum. in quibus coquent sacerdotes qui appropinquant ad dominum mensas sanctas. ibi ponent sacra sanctorum. ⁊ oblationes. ⁊ pro peccato. ⁊ pro delicto. Locus enim sanctus est. Cum autem ingressi fuerint sacerdotes non egredientur de sanctis in atrium exterius. ibi reponent vestimenta sua in quibus ministrant. quia sancta sunt. vestientur vestimentis aliis. et sic procedent ad plebem. Cumque complesset mensuras domus exterius. eduxit me per viam portae quae respiciebat ad viam orientalem. Mensus est autem ex omni parte per circuitum. Mensus est ad australem plagam. calamo mensure per circuitum. quingentos calamos. calamo mensure per circuitum. Et mensus est ad aquilonem. quingentos calamos. calamo mensure per gyrum. Et ad occidentalem plagam mensus est quingentos calamos. calamo mensure. ⁊ quadrangulum unum mensus est. illud. muri ei⁹ undique per circuitum. Et ad orientalem plagam mensus est quingentos calamos. calamo mensure. ⁊ ipse ille mensus est illud. Muri ei⁹ undique per circuitum. longitudine quingentorum calamorum. latitudo quingentorum calamorum. ad dividendum inter sanctuarium. et locum communem.

Et duxit me ad portam. que respiciebat ad viam orientalem. ⁊ ecce gloria dei Israel ingrediebatur viam orientalem. Huius erat species quasi species aquarum multarum. ⁊ terra splendebat a maiestate eius. Et vidi visionem secundum speciem quam vidi. quando ingrediebar ut disperderem civitatem. visio secundum aspectum quem videram iuxta fluvium chobar. Et cecidi super faciem meam. ⁊ maiestas domini ingressa est templum per viam portae que respiciebat ad viam orientalem. Et elevavit me spiritus. et introduxit me in atrium interius. Et ecce repletum erat gloria domini domum. Et audiebam loquentem ad me de domo. Et vir qui stabat iuxta me dixit ad me. Fili hominis locus throni mei. ⁊ locus vestigiorum pedum meorum ubi habitabo in medio filiorum Israel in aeternum. Nec polluent ultra domus Israel nomen sanctum meum. ipsi reges eorum in fornicationibus suis. ⁊ in ruinis regum suorum in excelsis quae in medio terrae sunt. dum aedificarent limen suum iuxta limen meum. ⁊ postes suos iuxta postes meos. eratque murus inter me et eos. et polluebant nomen sanctum meum. in abominationibus quas fecerunt. propter quod consumpsi eos in furore meo. Nunc ergo repellant fornicationem suam. et ruinas regum suorum a me. et habitabo in medio eorum semper. Tu autem fili hominis ostende domui Israel templum. ut erubescant iniquitates suas. et metiantur fabricam. et erubescant ex omnibus quae fecerunt. figuram domus. fabricae

ei. eius. ⁊ omnes dispositiones ei⁹. ⁊ omnes leges ei⁹. et ostende eis. videbit. mecum eorum. ⁊ custodiant omnes dispositiones ei⁹. ⁊ precepta illius. ⁊ faciet ea. ista est lex domus in montis. omnis finis eius in circuitu. ecce ista est lex domus. Hec autem sunt altaria mei secundum cubitum. cubitus mensura palmi. ⁊ palmus. sinus ei erit cubitus. ⁊ labium in labio eius. ⁊ dicimus ei⁹ ad labium ei⁹ per circuitum palmum unum. Et quae erit fossa altaris. ⁊ de humo terre usque ad receptaculum inferius duos cubitos. ⁊ latitudo cubiti unius. Et a receptaculo minore usque ad receptaculum maius quattuor cubitos. ⁊ latitudo cubiti unius. Et arabel. quattuor cubitos. ⁊ ab arabel usque ad cornua. quattuor. Et arabel duodecim cubitos in longitudine. per viginti cubitos latitudinis. Quadrangulum equale latitudo. et altitudo. viginti cubitos longitudinis. per viginti. Latitudinis quadrangulum equalium. et altitudo. Et altitudo mensarum. angulus ei. Et cornua in circuitu ei⁹ dimidij cubiti. ⁊ fossa ei⁹ unius cubiti per circuitum. Et sanctificabunt ei⁹ ut expient eum. Et dixit ad me. Fili hominis hi duces domus dei in his sunt in altari. in quacumque die fuerint fabricati. ut offerantur super illud holocaustum. ut effundatur sanguis. Et dabis sacerdotibus ⁊ levitis qui sunt de semine sadoch qui accedunt ad me. ait dominus deus. ut offerant mihi vitulum de armento pro peccato. Et assumens de sanguine ei⁹. ponet super quattuor cornua ei⁹. Aliique. viginti. angulos ariete. ⁊ super cornua in circuitu. ⁊ mundabis illud ⁊ expiabis. Et tolles vitulum qui oblatus fuerit pro peccato. ⁊ adurent illum in separato loco domus. et extra sanctuarium. Et in die secundo offerent hircum caprarum immaculatum. pro peccato. ⁊ expiabunt altare. quemadmodum expiaverunt in vitulo. Cumque explevit expiare illud. offerent vitulum de armento immaculatum. ⁊ arietem de grege immaculatum. ⁊ offerent eos holocaustum domino. Septem diebus faciet vitulum pro peccato quotidie. ⁊ hircum de armento. ⁊ arietes de grege immaculatos offerent. Septem diebus expiabunt altare. ⁊ mundabunt illud. ⁊ implebunt manum ei⁹. Expletis autem septem diebus. die octava ⁊ deinceps faciunt sacerdotes super altare holocaustum tuum. ⁊ pacifica tua. et placebo vobis dicit dominus deus.

Et reduxit me ad viam portae sanctuarii exterioris quae respiciebat ad orientem. ⁊ erat clausa. Et dixit dominus ad me. Porta haec clausa erit non aperietur. nec ingredietur per eam. quoniam dominus deus israel ingressus est per eam. erit ergo clausa principi. ⁊ princeps ipse sedebit in ea. ut comedat panem coram domino. per viam vestibuli portae ingredietur. ⁊ per viam eius egredietur. Et adduxit me per viam portae aquilonis contra speciem domus. Et vidi. et ecce implebat gloria domini domum domini. Et cecidi in faciem meam. Et dixit dominus ad me. Fili hominis pone cor tuum. et vide oculis tuis. et auribus tuis audi. omnia q

eg loquor. adue d̄ mūdīs ceremonīs dom̄ dō
mūn. d̄ sanctis legib; ei. Et pones eos nūi m
nū templi pomō eius sēūarij. ⁊ dices. adue
spuentem me tonū ihēl. h dicit d̄ dō. Suffīat
nēs anīa scēl̄a uēa dom̄ ihēl. eoq; mduans ſ
hoc alienos in carnē cordē. ⁊ incircūcisos cō
nē ut sint in sēūario meo. ⁊ polluant dom̄ ū
meum. & offerentis panē meos adipē ⁊ sanḡ
nē. dissoluent pactū meū. in omnib; scelib;
uris. ⁊ nō custodia precepta sēūarij mei. ⁊ posuistis
custodes obſeruationū meaꝝ. in sēūario meo ad
h metipſos. h dicit d̄ dō. Omīs alienigena.
incircūcisus cordē. ⁊ incircūcisus carne. nō ingre
etur sēūariū meū. Et omīs filius alieni. qui
ē in medio filioꝝ ihēl. & leuite qui recessērūt
longe a me errantes filioꝝ ihēl. ⁊ errauerūt a
me post ydola sua. portauerūt iniquitatē suā
et. ministri dom̄. ipi ministrabunt in bolocaſ
ustis. macte. ipi. ipi stabunt in conſpectu
eoꝝ ut ministrent eis. & ingrediētur sāctua
rium meū. & accedent ad mēsam meā ut mi
nistrent mihi. & custodient excubias meas.
et erit cū ingrediūtur ostia atrij interioris
et domus. ⁊ cū egrediūtur ut egrediant
populū. & in omnib; operib; eoꝝ. non orabunt
lanea. ⁊ linū non erit indumentū eoꝝ. cū
ſudabunt. non accingent se in sudore. Sacer
dotes. & uinū non bibent omīs sacerdos. cū
ingredient atrium interius. Viduā. ⁊ repudiatā
non accipient uxores. ſ. virginē de semine dom̄
ihēl. & uiduā que fuit uxor sacerdotis. accipient
ipi. ut sciāt. & discernant inter sanctū & pro
fanum. ⁊ inter mundum & immundum ostendent
eis. Et in iudicio stabunt. & in omnibus
legē meā. ⁊ preceptā meā in omnib; solemnitatib;
meis custodient. ⁊ sabbata mea sanctificabunt

Et ad mortuū hoīe nō ingrediētur ne polluant̄. nisi
patrē. ⁊ matrē. ⁊ filium. ⁊ filiam. ⁊ fratrē. ⁊ sororē que
non uirum nō habuit. propter eas polluent̄. Et
postquam fuerit emundatus. vij. dies numerabunt
ei. ⁊ die octauo offerent pro peccato suo ait dō. nō
erit aut eis hēditas. ego hēditas eoꝝ. Et possessiō
nō dabitis eis in isrl. ego enim possessio eoꝝ. Victimā
pro pcto. ⁊ pro delicto. ipi comedent. ⁊ omne votum i
srl. ipsoꝝ erit. Et primitiua oīm primogenitoꝝ. ⁊
omnia libamēta. ex omnib; que offerunt sacerdoti
erunt. Et primitias aluꝝ uestrarū dabitis sacerdoti. ut
reponat benedictionē domui uestre. Omne morticinū
et captum ab aue. & ab animali. d̄ pecoribus. nō come
dent sacerdotes.

XLV

Et cū ceperitis terram in sortē. offeretis pri
mitias dō. sacrificium d̄ ea. longitudine.
xxv. milia. ⁊ latitudine. x. milia. sanctificā
bit omne termin ei p circuitū. Inde ex eis pro
sanctis. quingentos. p quingentos. quadra
tum p circuitū. ⁊ quinquaginta cubitos mūdū ur
bis ei p gyrum. Et mensura ista mensurabis lō
gitudinē. xxv. milia. ⁊ latitudinē. x. milia.
in ipō erit templū sanctoꝝ. sanctorū. sacerdotes d ea
erunt sanctificati. ministri sanctuarij. qui accedunt ad
ministriū dī. ⁊ erit eis locus in domibus. in sanctis ad
sanctificandos. uigintī milia longitudinis. ⁊
x. milia latitudinis. erunt leuite q̄ ministra
bunt domui. ipi possidebunt. xx. gazophilacia.
Et possessiōnē ciuitatis dabitis. v. milia latitu
dinis. ⁊ longitudinis. xxv. milia. contra
oblationē sanctuarij omni domui ihēl. principi quo
que hinc in inde sanctuarij. ⁊ possessiōnē ciuita
tis. d facie sanctuarij sanctuarij. ⁊ ante possio
nis urbis. a latere maris ad. mare. a latere orien
tis ad orientē. longitudine aut̄ una quāq;
q; partiū. Termino occidentali usq; ad terminū o
rientalē. d tua erit ei possio in ihēl. Et nō depri
mentur ultra principes ipsi in meis. ⁊ domū Da
bunt domui ihēl. secūm tribꝰ eoꝝ. h dicit d̄ dō.
Sufficiat uob principes ihēl. iniquitatē ⁊ rapinā
auferte. iudicium. ⁊ iustitiā facite. separate o
fiscationē uestrā a populo meo ait d̄ dō. Stateram iustā. ⁊ epha
ſ iustum. ⁊ batus iustus erit uob. Epha. ⁊ batus e
qualia. cum mensura erunt. ⁊ capiet. x. par
chon epha. ait mensurā chori. erit equa libra
tio eoꝝ. Siclus aut. xx. obolos hāt. Porro. xx.
sicli. ⁊ xxv. sicli. ⁊ xv. sicli. minā faciēt. Et
be sunt primitie quas tollent. Tertiam ptē o
phi d chori frumēti. ⁊ tertiam ptē ephi d chori
uel. Mensura aut olei. bat olei. decima
pars chori. x. bati chorus faciunt. ⁊ qz. x. ba
ti implent chorū. Et an ecē unū d ḡge de
centibꝰ. d pascuis irrigui. ait dō. ut sacrificiū. ⁊
holocaustum. ⁊ pacifica. ad expiandū pro
eis dō. Omīs plē tre tenebunt principis
huius principis isrl. Et super principē erit holocau

anni dñi

parchon

stu. ⁊ sacrificiū. ⁊ hamma. ⁊ sollēpnitatib; ⁊ mēsibus. ⁊ sabbatis. ⁊ mūnerib; sollēpnitatib; dñi tui. ⁊c. Hē fiet ar p peccō sacrificiū ⁊ holocaustum ⁊ pacifica ad expiand̄ p domo isr̄l. h dicit d̄s. Hōmo mēse. ma mēsis simēsi mutuū d̄ar mō imaculatū. ⁊ expiabis sacerdōs. Et tollet sāḡe d̄ sanguīe q̄ erit p peccō. ⁊ ponet hostiā; dom̄i. in quatuor angulis respectus altaris. ⁊ postib; porte atri mōris. Septē sabbata mēsis. ⁊ septima mēsis. p noctē; qui ignorant. ⁊ errore deceptus ē. ⁊ expiabis p domo. Hōmo mēse. viij. die mēsis. erit tibi pascha sollēpnitas. Septē diēb; azima comedentur. ⁊ faciet princeps die illa pro se. ⁊ p uniuerso pplo tre. mutuū p peccato. Et in septē dies sollēpnitat. faciet holocaustū dñi septē mutulos. ⁊ septē arietes imaculatos. p die septē diebus. ⁊ p peccō hyrcū ca pram̄ cotidie. ⁊ sacrificiū oephi p mutulum. ⁊ oephi p arietem faciet. ⁊ olei hin. p singlā oephi. Septimo mēse. xv. die mēsis sollēpnitates faciet sicut sup dicta sunt. p septē dies. ⁊ p peccō quā p holocausto. ⁊ sacrificio. ⁊ oleo.

XLVI

Hec dicit d̄s. Porta atri mōris q̄ respicit ad orientē erit clausa sex diebus. in quibus operabit. die aut sabbati aperietur. Et in die kalendarū aperietur. Et stabit princeps p uestibulū porte deforis. ⁊ stabit ad postē porte. ⁊ facient sacerdotes holocaustū ei⁹ ⁊ pacifica ei⁹. ⁊ adorabit sup limē porte. ⁊ egredietur. Porta aut non claudetur usq; ad uesp̄m. Et adorabit plebs terre. ad ostium porte illius. in sabbatis. ⁊ in kalendis. coram dñō. holocaustū. aīl dñō. ⁊ offeret princeps die sabbati. Et agnus imaculatus. ⁊ arietem imaculatū. ⁊ sacrificiū oephi p arietē. Agnū aut sacrificiū q. dabit manū ei⁹. ⁊ olei hin. p singlā oephi. In die aut kalendarū. mutulū de armēto imaculatum. et sex agnos. ⁊ arietē imaculatū erunt. Et oephi p mutulū. oephi ⁊ p arietē faciet sacrificium. Agnus aut sicut inuenerit manū ei⁹ sic dabit. ⁊ olei hin. p singlā oephi. Cum ingressurus ē princeps p uiam uestibuli porte ingrediatur. ⁊ p eandē uiam exibit. Et cū introierit plebs terre. in conspectu dñi in sollēpnitatib; qui ingreditur p portam aquilonis ut adoret. egrediatur uiam porte meridiane. ⁊ qui ingreditur p uiam porte meridiane. egrediatur p uiam porte aquilonis. non reuertet uiam porte p quā ingressus ē. sed contra eam illius egredietur. ⁊ princeps aut in medio earum ingrediens. ingredietur. Et egredientib; egredietur. ⁊ & egredientib; egredietur

Et erunt sollēpnitates in diebus festis. sacrificium mutulo. ⁊ sacrificium arieti faciet. ⁊ agnis sicut manus eius. ⁊ olei hin. p singlā oephi. Cum aut fecerit princeps spontaneū holocaustum. aut pacifica uoluntaria dñō. aperietur ei porta q̄ respicit ad orientē. ⁊ faciet holocaustum suum. ⁊ pacifica sua sicut facit sabbato. egredietur. ⁊ claudetur porta post quam exierit. Et agnū eid̄ agm̄ imaculatum. faciet holocaustum quotidie domino. sep mane faciet illud. Sacrificium faciet sup eo cotidie mane. mane sextam pte ephi. Et olei tertiā pte hin. ut misceatur sil sacrificiū domino. Legitimū sempiternum. faciet agnū ⁊ sacrificiū. ⁊ oleū cotidie mane holocaustum sempiternū. hec dicit d̄s. Si dederit princeps munus alicui de filiis suis. hereditas eius filiis suis erit. possidebunt eam hereditario. Si aut dederit largitum de hereditate sua uni seruorū suorū. erit illius usq; ad annum remissionis. ⁊ reuertetur ad principē. hereditas aut eius filiis eius erit. Et nō accipiet princeps de hereditate pli p violentiā. ⁊ de possōne eorū. si de possōne sua hereditē. habebit filius suus. ut nō dispergatur pplus meus unusquisq; a possōne sua. Et introduxit me p transitum. qui erat ex latere porte in gazophylacia sacerdotū ad plagā que respiciebant ad aquilonē. ⁊ erat ibi locus ultra occidentem. Et dixit ad me. Hic est locus ubi coquent sacerdotes p delicto. ⁊ p peccō. ubi coquant sacrificium. ut nō efferant atrio exteriori. ⁊ sanctificent plm. Et eduxit me atrium exterius. ⁊ circumduxit me p quatuor angulos atrii. ⁊ ecce atriolum erat in angulo atrii. atriola singula p angulos atrii. in quatuor angulos atrii atriola dispositā. vl. cubitos p longum. ⁊ xxx. planum. Mēsure unius. quatuor erant ⁊ mures p circuitū ambient. ubi. atriola. ⁊ culine fabricate erāt subt̄ porticus p gyrum. Et fixit admē. h est domus culine ubi coquent ministri dom̄i de mum uenientes plm.

XLVI

Et reduxit me ad portam dom̄i. ⁊ ecce aque egrediebantur subt̄ limen dom̄i ad orientē. sua ēt enim domus respiciebat ad orientē. Aque aut descendebant ad latus dexterum templi. ad meridiē altaris. Et eduxit me p uiā porte aquilonis. ⁊ circumduxit me ad uiā foris porte exteriorē. uiā q̄ respiciebat ad orientē. Et ecce aque uadebant ex latere dextero. Et cū egressus fuisset homo ad orientē. qui habebat funiculū in manu sua. Et mensus ē mille cubitos. ⁊ traduxit me p aquam usq; ad talos. Et mensus ē mille. ⁊ traduxit me p aquam usq; ad genua. Et mensus ē mille. ⁊ traduxit me p aquam usq; ad renes. Et fluuius ē mille. ⁊ non potui pertransire. quia inundauerat aque pfunde torrentis. qui nō pot̄ transiri dari. Et dixit ad me. Certe uidisti fili hōis. Et duxit me. ⁊ reduxit ad ripam torrentis. Cū aut me reduxisset. ecce in ripa torrentis lignum multum nimis. ex utra parte. Et ait ad me. Aque iste que egrediuntur ad tumulos. tabuli

orientalē. ⁊ descendunt ad plana dñi. nra
hmr mare ⁊ cribunt. ⁊ inundabuntur aque. ⁊
omīe alia mūtit. q̄ spūs quocūq; uenit. uenit
unct. Et erunt pisces multi satis p̄ quā ue
nūt illuc aque istę. ⁊ sanabuntur. ⁊ uiuent
omia. ad que uenit torrens. uiuent. ⁊ abūt
sup illa piscatores. ab engaddi. usq; ad engallim
tractus sagenaꝝ erunt. plime fuę erunt
pisces eius. sicut pisces maris magni. mul
tudine nimie. ⁊ in locis. suis ei impalu
dibus nō sanabuntur. quia in salinas dabun
tur. Et sup torrentē oriuntur omnis ei⁹ ar
bor ⁊ folia eius. non defluent. folium
eius. nō deficiet fructus ei⁹. per singulos m̄
ses afferet p̄mtia. quia aque ei⁹ de sanctuario eg
dientur. Erunt fructus ei⁹ in cibū. ⁊ folia ei⁹ ad
medicinam. ⁊ hec est diuisio. hec ē terra q̄ hereditate
possidebitis inter uos. in sortē. iuxta duode
cim tribus israhel. hēr. ⁊ possidebitis. aut eam
singuli. eque ut frēs eius. sup quā leuauī manū
meā. ut darē patribus uris. ⁊ cedet ista uob⁹ in
sortē. hec ē aut finis tre. ad plagā septentrionalē.
a mari magno uia hetalon. ut ueniat. sedda
de. emath. berothi. sabarim. q̄ ē aut finis di
nasei. ⁊ ab aquilone ad aquilonē. finis e
math. plaga aut septentrionalis. ⁊ hec plaga o
rientalis. de medio auriū. ⁊ de medio damasci.
⁊ de medio galaad. ⁊ de medio tre israhel iordanis
finis. ad mare orientale. meneruin. ⁊
plagā orientalē. plaga aut australis meridia
na. a thamar usq; ad aquas ȝdictionis cadec. ⁊
torrē usq; ad mare magnū. ⁊ plaga ad meridiē
austrinus. ⁊ plaga maris mare magnū. a
finibus p directum. donec ueniat ad emath. ⁊ est
plaga austri. Et dimidium terre ista p tribus israhel. ab
orientali usq; ad mare. metiemini eam in hereditate uob. ⁊ aduenis qui
accesserint ad uos. qui genuerint filios in medio
uri. ⁊ erunt uob. sicut indigene inter filios
israhel. uobiscū eum dederint possessionē. in medio tribuū
israhel. in tribu aut in qua incola fuerit. ibi dabis
ei possessionē. ait dñs.

Et hec nomina tribuū. ab austro. a quilonis. uer
sus aquam ethlon per uiam. emath. ad uillā enon.
finis damasci. ad aquilonē aut emath. Et est
ei plaga orientalis mare. dimidium. Et ab austro
dimidium. a plaga orientali usq; ad plagā maris a
ser una. Et sup finibus aser. a plaga orientali
usq; ad plagam maris neptalim una. Et sup
finibus neptalim. a plaga orientali usq; ad pla
gam maris manasse una. Et sup finibus ma
nasse. a plaga orientali usq; ad plagam maris
ephraim una. Et sup finibus effraim. a plaga
orientali usq; ad plagam maris ruben una. Et
sup finibus ruben. a plaga orientali usq; ad pla
gam maris iudā una. Et sup finibus iudā.
a plaga orientali usq; ad plagam maris. erunt
autem mensure quadrate. per circuitum. duo milia cubi

dimos. longitudinis. sunt singule preter. a plaga
orientali usq; ad plagam maris. Erunt sanctuarii
in medio ei⁹. p̄mense quas sepibunt duo. per. longitudo
milia. ⁊ latitudo. per milia. hec aut erit p̄mus
e sanctuarii sadoch. ad aquilonē longitudinis
per milia. ad mare latitudinis. per milia. ex
ad orientē latitudinis. per milia. ad meridiē
longitudinis. per milia. Et erit sanctuarii dui
in medio ei⁹. e sadoch. sanctuarii erit. q̄ filii sadoch q̄
custodierunt excelsa filii israhel. sicut erraūt leuite. Et erit
eis p̄mus. q̄ primus tre. sanctuarii. aut primi le
uitarum. ex ⁊ leuites simulat aut fines sadoch.
per milia longitudinis. ⁊ latitudinis. per mi
lia. Omis longitudo. per milia. ⁊ latitudo. per
milia. Et nō uendabunt ex eis. nec mutabunt
nec transferentur primitie tre. quia sanctificate
dño. Quinq; milia aut q̄ supsunt in latitudine
per milia. profana erit urbi in habitaculum. ⁊ in
habitatione. erit autem in medio ei⁹. Et hec mēsu
re ei⁹. ad plagam septentrionalē. quingenti. quinq; milia. ad plagā orientalē quingentorum ⁊ quinq;
milium. ad plagam occidentalē. quingenti. quinq; milia. ad plagā australē quingentorum
quinq; milium. Et erunt aut residua cubitus. ad aquilonē
cubitus. l. Et ad orientē. cc. l. Et ad mare. cc.
l. Os aut reliqui erit in longitudine. ⁊ in pri
mas sanctuarii. per milia in orientē. ⁊ milia in oc
cidentē. erunt sicut primitie sanctuarii. Et erunt
fructus ei⁹ in cibū. his qui seruiut ciuitati. Serui
entes aut ciuitati. ex omnibus tribubus israhel.
Omis primitie. per milia. p̄ per milia in circuitu
sepibuntur. in primas sanctuarii. ⁊ possidebunt ciuita
tē. Os aut reliqui erit principis erit ex omni
bus primitiis sanctuarii. ⁊ possidebit ciuitatem. ex
regione. per milia primitiarum usq; ad finem
orientalē. ex ⁊ ad mare ex regione. per milia.
usq; ad finem maris. silii principis erit. Et erunt primitie sanctuarii. ⁊ sanctuarii templi in
medio ei⁹. De possessione aut leuitarum. ⁊ de possessione ciui
tatis. in medio primi principis. erit ex finibus
tuis. ⁊ contra humeros principis. ex ⁊ finibus
tuis. ad orientalem. ⁊ ad occidentalem. ⁊ pars
longitudinis. secundum unam partem tribuum israhel.
erit primitie sanctuarii templi. in medio ei⁹. ⁊ templum
domini. in medio principis. ex ⁊ de possessione ciui
tatis. in medio primitiarum tuarum. ad occidentalem. ⁊
ad orientalem. ⁊ pars secundum unam partem tribuum
israhel.

Er ab plagam orientalē quingentē. xuiij. mil. ꝑ
te nrē. ꝓta ioseph una. porta beniamin una. po
ta dn una. Et ab plagam meridianā quingentē
xuiij. milia mensē. ꝓta ꝑ simeon una. ꝑ
tam ysachar una. ꝓta zabulon una. Et ab
plagam occidentalē. quingentē. xuiij. mil. ꝑ
te nrē. ꝓta gad una. ꝓta neptalim u
na. ꝓta aser una. ⁊ ciuitas. v. xuij. milia.
Et nomē ciuitatis erit dies dñi ibidem.

Prologus sancti jeronimi.

Quidam ꝓbum nr̄ septuaginta nr̄pres
dñi saluatōis ecclie nr̄legium uenere
theodotionis etiōne. hoc aut audire
nolūt. huic cum sono quia chaldeē ꝙ quib⁹
dam peritis amīs eloquio discrepat. aduertimꝰ
ver. nr̄pres. eisdem literis interpretatione sua
re. siue sibi uōle cred. dubio nego quo. non sa
ne chaldeam lingua scripsisse edr liber. siue
aliud quid euisse euidēt ignorāt. hebreū affir
mare possum. q̄ nihil sūmere discrepet. uerū
ueluti repudiāt hr. Ego enī quippe danielē ma
yme. ⁊ ezram. hebreum quē lingue ⁊ chaldey
os simone obscripsisse. cuiꝰ ⁊ extāt ꝑ volumē. Job
quoq; cum arabica lingua hr̄ plurima sentare.
Denīq; nego adolescentulus pēs quillam. ⁊
illa ieronē. ac florentē rhetoricē. cum me mihiq;
hui⁹ pulcre rechibissem. multo iudice multoq;
pe. ut cepissem Alamā strideman. q; ubi relega
re. q̄ ꝑ ceptum nubila. nr̄a delige lumina
spacerem. nr̄pres nr̄ulme mihi dicēdē. ⁊ uno te
dio affectus sum. ut desp̄mone fabulas ouīs ueri
loquī. nihilq; adēpcrē. uīs adamare me hebr̄
uellud in sua lingua ecbibingerime. Labor eis
umar nr̄pres. qui ꝙ indebar sacdocē. ⁊ nr̄ etc aqz
uersue discipulis ē chaldeē. Et ut nr̄ breuē usꝰ
ad plenē eiem magis possum simone chaldeum
legere. ⁊ meliꝰ ē. quam sonare. hoc ideo dixi. ut
dissimilitudē nob danielē ostendam. qui apud hebr̄
os nec sic. ut nr̄ hr̄ ybreum. nec omnīno uīl pu
erum. nec ludis ac theatricis fabulis. quas nos q̄
uetes ab ipse sumꝰ. utrū aure ponere cuiq;
ingulanē subuenīl. nec uidemur ap nr̄pres
magnā ꝑ columnā ueritatis. Iudeum ego
quendam ꝙ ꝓpere ubi audiebā. non sulanne
deridebā hebreum. ⁊ ego nescio quo dicēdē. ē o
fetam. illud apostoli q; eugelia quo; abrenūt ope
sunt. etiam elegas. hrs. apostolum. Clivis. hic
apostolus. paulus. ꝑdicans simone defensē. Cui
ro nos intelligemꝰ nīle hunc possum dare. ut
ubi ꝙ dicimus. abarbone vlice. dicisse eum
duos pueros. ⁊ alomeos. nolentē se ommutarī
gētē. Nō leuis pcss. aut lenis. ⁊ flexibilis. duos
ne adnotēr. siue aliud quid abarbone nom esse
uīs. Deū enim fuisse ois mihi puerō cau
tabatur. ut nemino obtrectātis mendacij me
ro iudicē. ꝓpterea ad laudē dī eloquia sāp
tuarum. hui⁹ q; nunc nihil dumtaxat impugnis

dicens. uel breuiter interpretum offa ꝓpono. Pla
cebat illi machabeus deprimere. que magꝝ
pudenda sollertie uir quam ꝓhibere. cum spū ꝑ
penetra. Cum nō ad habenē uenīat. ⁊ uidea
chaldēum nimium discrepare. ⁊ ebraicum. ubi legisset nihilē restaurare. quicquid
sodes grauiꝰ uolasse dicere. impunctos hebr̄ uoꝝ
tuos. ⁊ sana minuisse. Cui cum quidā emēdā
pupulus adesset. ezechiel. adduxisse. ime
dum. ⁊ dixē eum ē chaldeū mudeum fuisse
mendacium. dixit hominē. ⁊ corpꝰ uolumi
ne demonstrante. ꝙ ebraicē. nisi se uidisse ne
gassem. Denīq; ⁊ plurimi uidēbāt. ut ego
dixerim. qui legē ablebreis dicebāt. nō
fuisse. nisi affirmare se nr̄pres. nec ꝓpē
si dixisse. siue nec ꝑsuasse ei. corp nostro de
fec. hui⁹ multi arguūtur. apocrifa mihi
ecclie fabulas arguebat. Quip qua ve lectiō
arbitrio uolumi derelinq̄nt. aliud ammonēs
nō hr̄ damnē. ap hebreos nr̄ ꝓbat. nē
dos qui agiographi adscripserunt. ⁊ nec
siquidem pene omīs abest scriptura diuini
legem. ꝓphas. hagiographa. ⁊ ipse
⁊ octo. xxi. libros. ꝙ quo nō ē hui⁹ ꝓpe differe
re. Quē aut ecclie ꝓba. minus ꝙ hinc libri
peplū duxer. refert sint meditand. eusebius
⁊ hylarius. qui multis ūsui mihi ei uel ame
respondere. nescio. ⁊ mirabilē terrorē suffudit
mihi obtrector ille ꝓpula. ⁊ calce dñi. ut simulem
ꝑ me ad dñm ꝓce. ut quamdiu mihi expurgā
tum. seruum aliquid eorum nob unle ecclie
diligentiꝰ posteris. ⁊ ꝑsentiꝰ quippe uidear
nō tam mouēs. que unumquiq; putet. aut a
more laborem aut odio.

Anno
nrēo regni ioachim
regnē uidit nebu
chodonosor. ver ha
bolomē interlin. ⁊
obsedit eam. Et tra
didit dñs in manū
ei ioachim regē iu
de. ⁊ partem uasē
domus dñi. ⁊ asportā
es eorum in terram sennaar
in domū dei sui. ⁊
si uocabit in domū
thesaurorum suī. Et ait rex aspheniz. ꝓpter eunuchos
suos. ut introducēt de filiis israel. ⁊ semine regi
o. ⁊ optimos. pueros in quibus nulla ēt macula
aerone forma. ⁊ eruditos omī sapiā. ⁊ intelle
entes doctē disciplina. ⁊ qui possent stare in palatio
regis. ut docerēt eos literas chaldeoꝝ ⁊ linguā.
Et statuit eis rex annonam ꝑ singulos dies de

pcus ūīē ⁊ femor. ei. er. ubie aūt ferree. pedum quedam pars erat ferrea. quedam fictil. videbat ia donec ablatus ē lapis d̄ monte sine manib; ⁊ percussit statuā impedib; ei ferreis ⁊ fictilib; ⁊ commutr eos. Tunc ḡra sunt pariter ferri testa. ei. argentum. ⁊ aurū. redacta ē mesul lam estiue aree. Que rupta sunt aueno. milluſ locis mictus ē eis. Lapis aūt qui percussit statuam. factꝰ ē mons magn̄. impleuit uniuſā terram. hec ē sōpn̄ū. Interpretatiōē ḡ ei dicēm coram te rex. Tu rex regum es. ⁊ dē celi. regnū. ⁊ fō tudinē. ⁊ impiū. ⁊ gl̄iam dedit ē. ⁊ oīa in quib; habitant filij hōīū. ⁊ bestias agri. uolucresq; celi dedit manum tuā. ⁊ subdidit eis. ⁊ omnib; tibi fecit caput aureum. Et post te assurget regnū aliud minꝰ te. Et regnū tertiū aliud eneum. q; imperabit uniuſe terre. Et regnū quartū erit uelut ferrum. Quomodo ferrum omnia. ⁊ domat oīa. sic omnia conteret. Porro quia uidisti pedum ⁊ digitoꝝ pte testa figuli. ⁊ pte ferream. regnū dimisum erit. q; quidē de plantario ferri. oriet. Sicut ergo uidisti ferrum mixtum teste ceramici. digitoꝝ pedū ex parte ferreos. ⁊ ex parte fictiles. ex parte solidū regnū erit. ⁊ ex parte contritum. Quia aūt uidisti ferrum mixtum teste ceramici. commiscebūt ut quidē humano semine. sed nō adherebunt sibi. sicut ferrum misceri nō pōt teste. In diebus aūt regnoꝝ illoꝝ. suscitabit dē celi regnū q; in eternū nō dissipabit. ⁊ regnū eius alteri nō tradetur. Comminuet ⁊ obteret aūt omnia regna hec. ipsum stabit in eternū. Sicut uidisti q; de monte ablatus ē lapis sine manib; ⁊ comminuit testam. ferrū. es. ⁊ aurū. argentum. ⁊ aurū. Deꝰ magn̄ ostendit regi quid futurum sit postea. Verum ē somnium. ⁊ fidelis interpretatio ei. Tunc nabuchodonosor rex. cecidit in faciem suam. ⁊ daniel adorauit. ⁊ hostias. ⁊ incensum precepit ut sacrificarent ei. Loquens ē rex ad danielem. Vere dē uester. dē deoꝝ ē. ⁊ dñs regum ⁊ reuelans misteria. quia potuisti aperire sacramentū hoc. Tunc rex danielem sublimem fecit. ⁊ munera magna multa dedit ei. et constituit eum principē sup̄ omnes prouincias babylonie. ⁊ p̄fectum magistratuum sup̄ omnes sapientes babylonis. Daniel aūt postulauit a rege. ⁊ constituit sup̄ opa prouincie babylonie. sydrach. misach. ⁊ abdenago. ipse aūt daniel erat in foribus regis.

Nabuchodonosor rex fecit statuā auream altitudine cubitoꝝ. lx. ⁊ latitudine eius cubitoꝝ. vi. et statuit eā in campo dure in prouincia babyl. misitq; nabuchod. rex ut congregarentur satrape. magistri. iudices. duces. tyranni. ⁊ p̄fecti. omnes principes regionis. ut uenirent ad dedicationē statue quam erexerat nabuchod. rex. Stabant ergo ante statuam quā posuerat nabuchod. ⁊ p̄conclamabat ualenter. Vobis dicitur populis. tribus. ⁊ linguis. hora qua audieritis sonitū tube. fistule. ⁊ cythare. sambuce. ⁊ psalterij. ⁊ symphonie. ⁊ omnis generis musicoꝝ. cadentes adorare statuam auream. quam statuit nabuch. rex. Siquis aūt nō prostratus adorauerit. eadē hora mittetur in caminū ignis ardentis. Post hec ergo audierūt omnes populi sonitū tube. fistule. ⁊ cythare. sambuce. psalterij. ⁊ symphonie. ⁊ omnis generis musicoꝝ. cadentes omnes populi. tribus. ⁊ linguē. adorauerūt statuam auream. quā statuerat nabuchodonosor rex. Statim itaq; accedentes uiri chaldei accusauerūt iudeos. dixerūq; nabuchodonosori regi. Rex in eternū uiue. Tu rex posuisti decretum ut omnis homo qui audierit sonitum tube. fistule. ⁊ cythare. sambuce. psalterij. ⁊ symphonie. ⁊ omnis generis musicoꝝ. prostratus adoret statuam auream. Si quis aūt non prostratus adorauerit. mittatur in fornacem ignis ardentis. Sunt ergo uiri iudei quos constituisti super opera regionis babylonis. sydrach. misach. ⁊ abdenago. Viri isti contempserunt decretum tuum. deos tuos non colunt. ⁊ statuā auream quam erexisti non adorant. Tunc nabuchod. indignatione repletus. precepit ut adducerentur. sydrach. misach. ⁊ abdenago. Cumq; essent adducti coram rege. precepit nabuchod. rex. ait eis. Vere ne sydrach. misach. ⁊ abdenago. deos meos non colitis. ⁊ statuā auream q̄ erexi non adoratis. Nunc ergo si estis parati cum audieritis sonitum tube. fistule. ⁊ cythare. sambuce. psalterij. symphonie. omnisq; generis musicoꝝ. prostrati adorare statuam quā feci. Quod si non adoraueritis. eadē hora mittemini in fornacem ignis ardentis. Et quis est deus qui eripiat uos de manibus meis. Sydrach. misach. ⁊ abdenago. dixerunt regi nabuchodonosor. non oportet nos de hac re. p̄cepta tua dare. Ecce enim deus noster quem colimus. potens est eripere nos de camino ignis ardentis. ⁊ de manibus tuis rex libare. Quod si noluerit. notum sit tibi rex quia deos tuos non colimus. ⁊ statuā auream quā erexisti non adorabimus. Tunc nabuchod. repletus est furore. ⁊ iussit fornacem illius incendi septuplum. ⁊ precepit ut succenderet fornax septuplū quā succendi solebat. Fortes quoq; de exercitu suo. iussit ligare pedes. ⁊ manus. sydrach. misach. ⁊ abdenago. mittique eos in fornacem ignis ardentem. Et ecce quatuor uiros. solutos. ambulare in medio ignis. et nullum cernere corruptionis in eis. Quartus quoque similis erat filio dei. Et ait nabuchodonosor. nonne tres uiros misimus in medium ignis. Respondentes dixerunt ei. Vere rex. Ecce ego uideo quatuor uiros solutos. ambulantes in medio ignis. et nullum cernere corruptionis in eis. Quartus quoque similis est filio dei. Et accessit nabuchodonosor ad ostium fornacis ignis ardentis. Et ait. Sydrach. misach. ⁊ abdenago. serui dei excelsi. exite. et uenite. Et egressi sydrach. misach. ⁊ abdenago. de medio ignis. Et congregati satrape. magistri. iudices. duces. tyranni. ⁊ optimates qui erant imperatoris. uiderunt uiros istos. quibus ignis nullam potestatem in corporibus suis habuerat. Et capillus capitis non combustus. nec sarabalę mutate. nec odor ignis transierat per eos. Respondens nabuchodonosor ait. Benedictus deus sydrach. misach. ⁊ abdenago. qui misit angelum suum. et liberauit seruos suos. qui crediderunt in eum. et uerbum regis mutauerunt. et tradiderunt corpora sua ne seruirent. nec adorarent omnem deum. nisi deum suum. Et a me positum est decretum. ut omnis populus. tribus. ⁊ lingua. quicquid contra deum sydrach. misach. ⁊ abdenago dixerit. disperdatur. et domus eius uastetur. quia non est deus alius qui possit ita saluare. Tunc rex sydrach. misach. ⁊ abdenago. promouit in prouincia babylonis.

ignitae ignis ardentis. Nam ultio regis urgebat: fornax autē succensa erat nimis. Pueri uero illæ qui missi sunt sydrach. misach. abdenago uidebant flāmā ignis. Vnus autē horū dixit sydrach. misach. abdenago credidistis in medium ignis ardentes tres uiros. Illi dixerunt ei. Vere rex. Ecce ego uideo quatuor uiros solutos ambulantes in medio flāme laudantes dñm. benedicentes dñm. Stans autē azarias orauit sic. aperuitq; os suū in medio ignis. et benedixit dñe deus patrū nrōrū. laudabilis et gloriosum nomen tuū in sēcla. qm̄ iustus es in omnibus quæ fecisti nobis. omnia opera tua uera. uiæ tuæ rectæ. et iudicia tua uera. iudicia enim uera fecisti. uice omnia quæ induxisti super nos et super ciuitatem sanctam patrum nrōrum ierusalem. quia in ueritate et iudicio induxisti omnia hæc propter peccata nra. peccauimus enim et iniq; egimus recedentes a te. et deliquimus in omnibus. et præcepta tua non audiuimus. nec obseruauimus sicut præcepisti nobis ut bene nobis esset. Omnia quæ induxisti super nos. et omnia quæ fecisti nobis. uere in uero iudicio fecisti. Et tradidisti nos in manibus inimicorū iniquissimis et pessimis prædicatoribus. et regi iniusto et pessimo ultra omnes in terra. Et nunc non possumus aperire os nostrum. confusio et opprobrium factum est seruis tuis et cultoribus tuis. ne blasphemes nos in perpetuum propter nomen tuum. et ne dissipes testamentum tuum. et ne auferas misericordiam tuam ab nobis propter abraam dilectum tuum. et propter isaac seruum tuum. et israel sanctum tuum. quibus locutus es promittens semini eorum multiplicare sicut stellas cæli. sicut arenam quæ est in littore maris. Quia domine imminuti sumus plusquam omnes gentes. sumus quoque humiles in omni terra hodie propter peccata nostra. Et non est in tempore hoc princeps. propheta. dux. non holocaustum non sacrificium. non oblatio. non incensum. non locus primitias coram te offerre ut possimus inuenire misericordiam tuam. sed in animo contrito et spiritu humilitatis suscipiamur sicut in holocausto arietum. taurorum. sicut in milibus agnorum pinguium. sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie. ut placeat tibi. quoniam non est confusio sperantibus in te. Et nunc sequimur te toto corde. et timemus faciem tuam. et exquirimus faciem tuam. Ne confundas nos. sed age nobiscum mansuetudinem tuam. et secundum multitudinem misericordiæ tuæ. et secundum magnalia tua libera nos. et da gloriam nomini tuo domine. et confundantur omnes qui ostendunt mala seruis tuis. Confundantur et omni potentia tua. robur eorum conteratur. et sciant quia tu es dominus deus solus et gloriosus super orbem terræ. Et non cessabant qui miserant eos ministri regis succendere fornacem. naphtha. et stuppa. et pix. et malleoli. effudebatur flamma super fornacem cubitis. xlix. et erupit incendit quos reperit iuxta fornacem de chaldæis. Angelus autem domini descendit cum azaria. et sodalibus eius in fornacem. et excussit flammā ignis de fornace. et fecit medium fornacis. qui uentum roris flantis. Et non tetigit eos omnino ignis neque

[a] Benedicite omnia opera domini dominum. laudate et superexaltate eum in secula.

[b] huiusq; nām hebraice ⁊ positum est abscondam. ochrone sēcla

quidquam molestiæ nocuit. Tunc hi tres qui erant ore laudabant. glorificabant. benedicebant dñm in fornace dicentes. Benedictus es dñe deus patrū nrōrū. laudabilis et exaltatus in sēcla. Et benedictum nomen gloriæ tuæ sanctum. laudabile et exaltatum in omnibus sēculis. benedictus es in templo sanctæ gloriæ tuæ. et laudabilis et glorificatus in sēcla. benedictus es in throno regni tui. et laudabilis et exaltatus in sēcla. benedictus es qui intuetur abyssos et sedes eorum. et laudabilis et gloriosus in sēcla. benedicite omnia opera domini domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite cæli domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite angeli domini domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite aq̄ omnes quæ super cælos estis domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite omnes uirtutes domini domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite sol et luna dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite stellæ cæli domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite omnis imber et ros domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite omnes spiritus dei domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite ignis et æstus dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite frigus et æstus dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite rores et pruina domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite gelu et frigus domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite glacies et nives domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite noctes et dies domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite lux et tenebræ dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite fulgura et nubes domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicat omnis terra dominum. laudet et superexaltet eum in sēcla. benedicite montes et colles domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite germinantia in terra dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite fontes domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite maria et flumina dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite cete et omnia quæ mouentur in aquis domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite uniuersa uolucres cæli domino. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite omnes bestiæ et pecora dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite filii hominum dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicat israel dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite sacerdotes domini dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite serui domini dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite spiritus et animæ iustorum dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite sancti et humiles corde dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. benedicite ananias azarias. misael dominum. laudate et superexaltate eum in sēcla. quia eruit nos de inferno. et saluos fecit nos de manu mortis. liberauit nos de medio ardentis flammæ. et de medio ignis eruit nos. Confitemini domino quoniam bonus. quoniam in sēculum misericordia eius. benedicite omnes religiosi domini deo deorum. laudate et confitemini. quia misericordia eius in sēculum sēculi. Tunc nabuchodonosor rex obstupuit. et surrexit propere. ait optimatibus suis. Nonne tres uiros misimus in medium ignis spectatores. Illi respondentes dixerunt regi. Vere rex. Ait. Ecce ego uideo uiros quatuor solutos et deambulantes in medio ignis. nec corruptionem in eis. et species quarti similis filio dei. Tunc accessit nabuchodonosor ad ostium fornacis ignis ardentis. et ait. Sydrach.

misach. ⁊ abdenago sui di excelsi. et dum ma-
neo omnia. essent sui sydrach. misach. abdena
go d' medio ignis. et aggeres. sunt. magnat. ⁊
iudices. ⁊ potentes regis. contemplabantur viros illos
qui nichil potuit huius. ignis. corpor. capilli
illor. capit. non sunt adusti. ⁊ sarabala eor
nō fuissent mutata. ⁊ odor ignis nō transisset. per
et erumpens nabuchod. ait. bñdict' d' eus. sydra
ch misach. ⁊ abdenago. qui misit angm suū. ⁊ eruit. seruos. suos. qui cre
dider. in eū. ⁊ verbum regis. immutauer. ⁊ tra
diderunt. corpa sua ne. seruirent. ⁊ adorarent omne
dñm excepto d'o sup. Ideo ego posui. decretū. ut
omīs pls. ⁊ tribꝰ. ⁊ lingua. quecūq; locuta fuit b
blasphemiā d' dñi sydrach. misach. ⁊ abdenago.
dispdet. ⁊ domꝰ eius vastet. Neq; enim est. alius
qui ita possit. saluare. Time rex. ꝓmouit sydrach.
misach. ⁊ abdenago. in prouincia babyl. Nabu
chod rex omnib; pplis. tribꝰ. ⁊ linguis. qui habitant
in uniuerso. pace vob. ⁊ multiplicentur. Signa. ⁊ mi
rabilia fecit. apud me. de excelso. Placuit. ⁊ mihi ꝑ
dicere signa. ei. quia magna sunt. ⁊ mirabilia
ut. quia fortia. ⁊ regnū eius regnū sempiternū. ⁊ po
testas. ei. in generatiōe. ⁊ generatiōe.

Ego nabuchodonosor quietꝰ in domo mea. ⁊ flo
rens in palatio meo. Somniū vidi. et perter
ruit me. ⁊ cogitationes. in cubili meo. ⁊ visiones
capitis mei conturbauerunt me. Et ꝓ me positū
est decretum. ut introducantur. in conspectu meo
sapientes babyl. ut solutionē somnii michi
ostendant. Tunc ingressi sunt. inchantatores. magi. chaldei.
⁊ arioli. et somnium narraui. in conspectu eorū. ⁊ so
lutionē eius nō indicauerunt mihi. donec introiret
ingressus est. ⁊ in conspectu meo. daniel. cui nomen baltasa
sar. nomen dei mei. qui est. in eo. spūs dei sanctorū. et somnium
somnii coram eo locutus sum. baltasar princeps
magorum. quia ego noui. spūm dei sanctū. in eo. esse. et nullus
sapiens potest. ⁊ divinus. sermo. non est impossibile. tibi. ⁊ visiones. somnii
mei. et quas vidi. ⁊ solutionē eius narra.
visio capitis mei. in cubili meo. videbam. ⁊ ecce ar
bor in medio terre. ⁊ altitudo eius immensa. magnitudo
eius. ⁊ fortitudo. ⁊ proceritas eius contingens celum. aspec
tus illius erat. usq; ad terminos universe terre. folia eius
pulcherrima. ⁊ fructus eius nimis. ⁊ esca omnium
mortalium. Subter eā habitabant bestie. de terra
et super ramos eius volucres celi. habitabant. ⁊ ex ea vescebatur
omnis caro. Videbam in visione capitis mei. super
stratum meum. ⁊ ecce vigil. ⁊ sanctus de celo descendit. cla
mans fortiter. ⁊ sic ait. Succidite arborem. ⁊ decla
rate ramos eius. excutite folia eius. ⁊ dispergite fructum eius. fugiant bestie
que subter eam sunt. ⁊ volucres de
ramis eius. verumtamen germen radicum eius in terra
dimittite. ⁊ ligabitur vinculo ferreo. ⁊ ereo in herbis que
foris sunt. ⁊ rore celi tinguetur. cum bestia pars
eius in herbis terre. Cor eius ab humano commutetur.
⁊ cor bestie detur ei. ⁊ septem tps mutentur sup eum.
hec dicta est. ⁊ ego daniel. ⁊ sanctus. ⁊ petitio de
ore eorum requirens. quo dñatur excelsus
regno hoīm. ⁊ cui uoluit dabit illud. ⁊ humil
limū hominē constituet sup eum. hec somnii
vidi ego nabuchod. Tu ergo baltasar mihi enar
ra festinus. quia cū sapientes regni mei nō ꝑ
valuerint solutionē eius mihi. tu mihi poteris. quia spūs
dei sancti in te. et lumen. daniel. cui nomen baltasar
ego mihi. secundum nomen dei mei. cogitare qui bene ma
gnificat. ⁊ cogitationes ei non turbant eum. ⁊ dixit. ad
eum rex. ait. baltasar sapiens. mihi non est
turbet te. ⁊ baltasar. dixit. Dñe mi somnium
hoc his qui te oderunt. ⁊ interpretatio ei. hostibus
tuis sit. Arborem quā vidisti. sublimē atq; robu
stam. cui altitudo pmagna. usq; ad celum. ⁊ asp
ectus illius. in omni terra. ⁊ folia eius pulcherrima.
⁊ fructus ei nimis. ⁊ esca omnium. subter ea
habitantes bestie agri. ⁊ in ramis eius volucres
celi. manebant. ⁊ ex ea omnis caro
vescebatur. tu es rex qui magnificatus es. et mul
tiplicata. ⁊ magnificata est fortitudo tua. ⁊ pertin
git. usq; ad celum. ⁊ potestas tua. usq; ad terminos
universe terre. Quod autem vidit rex angelum. ⁊ sanctum descendentem
de celo. et dicentem succidite arborem. ⁊ dissipate illam. at
tamen medium eius. in terra dimittite. vinciatur
ferro. ⁊ ere. in herbis foris. ⁊ rore celi aspergat
⁊ cum feris sit pabulū ei. donec septem tps mu
tentur sup eum. hec est interpretatio sermonis. ⁊ decretum altissimi. q
pervenit sup dñm meum regem. Eicient te ab
hoīb. ⁊ cum bestiis erit habitatio tua. et fe
num ut bos comedes. ⁊ rore celi madefieris. ⁊
vij. tps mutabuntur sup te donec scias q
dominetur excelsus sup regnū hoīm. ⁊ cui voluerit dabit illud. Quod autem precepit ut relinquerent
dimidium eius. radicem arboris. regnū tuū tibi manebit
postquam cognoueris potestatē esse celestē. Quam
obrem o regem meū rex placeat tibi. ⁊ peccata tua
elemosinis redime. ⁊ iniquitates tuas misericordiis
pauperum. forsitan ignoscat delictis tuis.
Omnia uenerunt sup nabuchodonosor. Post finē. xij. mē
sium. in aula babylonis. deambulabat. ⁊ dixit. re
gnum Nonne hec est babylon magna quā ego ædi
ficaui in domū regni. in robore fortitudinis
mee. ⁊ gl̄ decoris mei. Cum adhuc sermo esset
in ore regis. voxꝰ de celo venit. Tibi dicitur nabu
chodonosor rex. regnum transiit. a te. ⁊ abiicient te
et cum bestiis erit habitatio tua. fenum
ut bos comedes. ⁊ vij. tps mutabuntur super te
donec scias q dominetur excelsus. regno hoīm.
⁊ cui uoluerit dabit illud. Eadem hora impleta
est sup nabuchodonosor. Et eiectus est. a semi
hoīb comedit. ⁊ rore celi corpus eius infectum est. do
nec capilli eius. sicut aquilarum crescerent. ⁊ un
gues eius. sicut. ⁊ finito tempore. ego nabu
chodonosor oculos meos. ad celum leuaui. ⁊ sensus
mei redditus est mihi. ⁊ altissimo benedixi. ⁊ uiuē
tem in sempiternū laudaui. ⁊ glorificaui. cuius potes
tas potestas sempiterna. ⁊ regnum eius. in generatiōe. ⁊ gene
rationē. ⁊ omnes habitantes. apud eum. quasi

reputans sum. ⁊ qui nolunt ⁊ē cū sint cum m
ortuis cels. qui cū mortuis; ⁊c. mō ē qui
relinq̄t manū ei. ⁊ dicit ei. ⁊c. ⁊ stulti. ⁊ impo
tes sensu meū relinq̄t ⁊ abnē. ⁊ abhonōr̄ reg
nū nouerēt; putem. ⁊ signa mā reliq̄t ⁊ ad nic.
opinantes mei. ⁊ magi ⁊ mī reppulerunt m
e. ⁊ in regno constituti sum. ⁊ magnificentia
amplior addita ē mi. Nunc igitur ego nabuc
hodonosor. laudo. ⁊ magnifico. ⁊ glorifico regē
cēl. qui omnia opa ei⁹ uera. ⁊ uie ei⁹ iudicia.
⁊ gradientes superbia. pōt humiliare.

Belsar rex fecit grande omnib⁹. optima
tib⁹ suis mille. ⁊ iuxta singulos eorū uinū bibebat
eorum. ⁊ cepit ebrietate ⁊ iam temulentus. ut affa
rentur uasa aurea. ⁊ argentea. que asportau
erat nabuchodonosor pr̄ ei⁹ de templo q̄
fuit in hierlm. ut biberet in eis rex. ⁊ opum
tes ei⁹ uxores ei⁹. ⁊ concubine. Tunc ablata
sunt uasa aurea que asportauerat de templo q̄
fuit in hierlm. ⁊ biberunt in eis rex. ⁊ opumā
tes ei⁹ uxores. ⁊ concubine ei⁹. bibebantur uinū. ⁊ lau
dabant deū suū. aureū argenteū. ⁊ ereū. ferreū. ligneū. ⁊ lapideū. Eodem hōre
apparuerunt digiti. q̄si manus hōis scribē
tis contra candelabrum. in superficie parietis a
ule regie. Et rex respiciebat articulū manus
scribentis. Tunc regis facies immutata ē. ⁊ co
gitationes ei⁹ conturbabant eum. ⁊ quassabāt ei⁹
renes ei⁹. et genua eius collidebantur. ⁊ clamauit
fortiter. ut introducerent magos. chaldeos. ⁊ aruspices. ⁊ ploēsis rex
ait sapientib⁹ babilonie. Quicunq̄ legerit scrip
turam hanc. ⁊ interpretationē ei⁹ manifestam fe
cerit purpura uestietur. ⁊ torquē aureū ad
collo suo. ⁊ tertius in regno meo erit. Tunc magi
⁊ sapientes regis. nō poterant scripturam
legere. ⁊ interpretationē eius indicare regi. ⁊
rex turbabatur ualde. ⁊ conturbatus ē. ⁊ optimates ei⁹
immutati sunt. ⁊ ipse optimates ei⁹ turbabantur
⁊ regina. aut pro que accidit regi. ⁊ optimā
tibus eius. ingressa ē domū cōuiuij. ⁊ ait. Rex
in eternū uiue. Non te conturbent cogitationes tue.
neq̄ facies tua immutetur. Est uir in regno tu
o. in quo spūs dei sc̄oz̄ ē. ⁊ in diebus pr̄is tui.
lucidus. ⁊ intellectus. ⁊ sapiā. similis sapiē
tie deorum inuentus est in eo. quē rex na
buchod. pr̄ tuus. ⁊ princeps magoz̄. ⁊ incanta
toz̄. chaldeoz̄. ⁊ aruspicum. constituit eum. ⁊ pr̄
inquam tue rex. quia spūs amplior. ⁊ prudē
tia. ⁊ intelligentia. ac sapiā deorum. ⁊ scī
entia scriptoz̄. ac solutio ligatoz̄. inuenta sunt
in eo. ⁊ ē in hierlm. aut rex posuit nomē ei
Baltasar. nunc igitur. uocetur. ⁊ interpretē
ei narrabit. Igitur introductus ē daniel co
ram rege. Adquē ploēus rex ait. Tues daniel
de filiis captiuitatis meē quā adduxit pr̄ meus
de iudea. Audiui de te quia spūs dei sanctoz̄ in
te ⁊ scientia. ⁊ intelligentia. ac sapiā. ⁊ optimes in

uentus sum in te. Et nunc magi⁹ sapientes
et magi ut scripturam hanc le
gerent. ⁊ interpretationē ei⁹ indicarent mihi. ut neq̄
uerum sensum ⁊ nomē huius crederē. ⁊ uerbo ego au
diui de te. q̄ possis obscura interpretari. ⁊ ligata dis
soluere. Si q̄ uales scripturam legere. ⁊ interpre
tationē ei⁹ indicare mihi. purpura uestieris. ⁊ torquē a
ureum circa collum tuū habebis. ⁊ tertius in regno meo
potens eris. Ad quem respondens daniel. ait coram
rege. Munera tua sint ipsi. ⁊ dona domus tue alteri da.
Scripturam tamē legam ei rex. ⁊ interpretationē ei⁹
ostendam ei. O rex. deus altissim⁹ regnū. ⁊ magnifi
centiam. ⁊ gloriā. ⁊ honorē dedit nabuchodo
nosor patri tuo. Et p magnificentiā quā dedit ei. omnes
populi. tribus. ⁊ lingue tremebant. ⁊ metuebāt
eum. Quos uolebat interficiebat. ⁊ quos uolebat
percutiebat. Quos uolebat exaltabat. ⁊ quos uole
bat humiliabat. Quando aut elevatum ē cor ei⁹
⁊ spūs illius obfirmatus ē ad superbiam. deposit⁹ ē
de solio regni sui. ⁊ gloria ei ablata ē. ⁊ filiis hōi
nū ademptus ē. ⁊ cor eius cum bestiis positum ē. ⁊ cū
onagris erat habitatio ei⁹. fenū quoq̄ ut bos comedebat. ⁊ rore cēli corp⁹ ei⁹ infectū ē. donec cognos
ceret q̄ potestatē hr̄ altissim⁹ in regno hōiū. ⁊ quē
cūq̄ uoluit sustituit super illud. Tu quoq; fili ei⁹
baltasar nō humiliasti cor tuū cum scires hec oīa. ⁊
adhuc sum diadema cēli elevat⁹ ē. ⁊ uasa dom⁹ ei⁹ al
lata sunt coram te. ⁊ tu optimates tui. uxores
tue. ⁊ concubine tue uinū bibistis in eis. Deos quo
argenteos. ⁊ aureos. ⁊ ereos. ferreos. ligneos.
⁊ lapideos. qui nō uidentes nec audientes nec sentiēt
laudasti. ⁊ deum qui hr̄ flatū tuū in manu tu
a. omesq̄ uias tuas nō glorificasti. Deus aut⁹ misit
finē sermonis manus quę scripsit ⁊ q̄ exaratū
ē. Hec autē est scriptura que digesta ē. mane. thec
cel. phares. Hec ē interpretatio sermonis. Mane.
numerauit deus regnū tuū. ⁊ complēt illud. Thecel. ap
pensus es in statera. ⁊ inuentus es minus habēs. Pha
res diuisum ē regnū tuū. ⁊ datum est medis. ⁊ perse
Tunc iussit
[illegible] daniel purpura
circumdari ⁊ monile aureū collo ei⁹. ⁊ precepit ē
de eo q̄ iret potestē tertius in regno. Eadem nocte interfectus ē balthasar rex chaldeus. ⁊ darius medus
successit in regnū. annos natus lxij.

Placuit dario. ⁊ constituit sup regnū satrapas. c.
xx. ut essent in toto regno suo. ⁊ super eos principes
tres. quoz̄ unus daniel. ut satrape ei
redderent rationē. et rex nō subiret molestiā.
Igitur daniel superabat oēs principes. ⁊ satrapas.
quia spūs dei amplior erat in eo. Porro rex cogi
tabat constituere eum super oē regnū. Vnde principes
⁊ satrape querebant occasionē. ut inuenirent
in daniele ex latere regis. Nullam occasionē. nec suspi
tionē reperire potuer. eo q̄ fidelis esset. ⁊ omnis
culpa ⁊ suspitio nō inuenirēt in eo. Dixerunt
ergo uiri illi. Non inuenimus contra daniel istum
hanc occasionē. nisi forte in lege dei sui. Tunc principes

pec ⁊ lampe subpuerunt regi. ⁊ lr locum si
ei. Dm rex mcmii mnie. Consiliu meum cum
pncipe regn. magnit. ⁊ lampe. senatores. ⁊
iudices. ut decretum imperat confirmet. ⁊ edictū. ut
omnis qui petiit aliquam petitionē a quoqz
dō ⁊ hoīe usq; ad dies. xxx. nisi a te rex. mittat
in lacum leonū. Nunc itaq; rex confirma scrī
ptum. ⁊ scribe decretum. ut nō immutetur qđ
tuum ē a medo ⁊ pso. nec p̄teribit unq;
lucem. Statim rex dari pcepit edictū. Statuit
Ds dan damel. qđ. dest. statuta lege. i
ēsse ē domū suam. ⁊ fenestre. que me
ridiano suo ī ierlm tribz. tpibz. mane flectebat
genua sua. ⁊ adorabat. confitebaturq;
coram ds suo sicut. ⁊ ante fact̄ agebat. Vi
gilant illi curiosius inquirentes. inuenerunt
danielē orantē ⁊ obsecrantē dñm suū. Et ac
cedentes loquunt regi sup edicto. Nonne
quid nō statuisti. ut omnis hō qui rogaret q̄
quam d̄ deū ⁊ hoīb; usq; ad dies. xxx. nisi
te rex. mitteret⁹ in lacum leonū. Respondit
dens rex ait. Verbū hoc uerū decretum medoz ⁊
pharaz. q̄ p̄terire non licet. Tunc respondentes
dixerūt coram rege. Daniel d̄ filius captiui
tatis iudee. nō curauit de lege tua. ⁊ de edicto tu
o q̄ statuisti. sed tribz tpibz p diem orat obla
tionem suā. Qđ ubi cum audisset rex tri
stis grauiter ē. ⁊ p daniele posuit cor. ut liberet
eum. usq; ad occasum solis laborauit. ut eu
eriperet illum. Viri aut illi intelligentes rege
dixerunt ei. Scito rex quia lex medoz ⁊ p
sarz ē. ut omne decretum. q̄ statuit rex nō
liceat immutari. Tunc rex pcepit. ⁊ adduxer
danielem. ⁊ miserunt eum in lacū leonū. Di
xit rex danieli. Ds tuus quē colis sēp ipe li
berabit te. Allatusq; ē lapis unus. ⁊ positus sup
os lacus. quē obsignauit rex anulo suo. ⁊ a
nulo optimatū suoz. ut quid fieret ā daniele
non. Et abiit rex in domū suā. ⁊ dormiuit
mcen. nec. allatq; nō sunt illi cibi coram eo. nec
somnus recessit abeo. Tunc rex primo diluculo
surgens festinus. ad lacum leonū perrexit
propinquauitq; lacui. damielem uoce lacri
mabili. miserabili. ⁊ affatus ē eum. Daniel
huc ds tuus. de cui⁹ tu cultu sēp pu
tasse ualuit liberare te a leonib;. Et daniel
rex. Ds mē. uiuit. mgfin fuit
deuisse ora leonū. nō nocuerunt mi. qua
coram eo innocens ē inuenta sum. Sed coram
te rex delictū nō feci. Tunc rex uehemēt gā
visus ē sup eo. ⁊ danielē pcepit educi de la
cu. Eductusq; ē daniel de lacu. ⁊ nulla lesio
inuenta ē in eo. quia credit de suo. Iubente
rege adducti sunt uiri illi qui ac
cusauerant danielē in lacū leonū. missi sunt
ipi. ⁊ filij. ⁊ uxores eoz. nec puenerunt
usq; ad pauimentū lacus. donec arripuer eos leo
nes. ⁊ omnia ossa eoz cōminuerent. Tunc da
rius rex scripsit uniuersis pplis. tribub;. ⁊ li
guis. habitantib; uniuersa terra. Pax uob mul
tiplicetur. Ame statuit ē decretum. ut in
uniuerso imperio regno meo tremiscant ⁊ pue
rant dm̄ danielis. Ipse ē enī ds uiuens. regnāt
⁊ cternus in sēcla. ⁊ regnū eius non dissipabitur.
⁊ potās ei usq; in finē. Ipse liberator atq; salua
tor. faciens signa ⁊ mirabilia in celo ⁊ in
terra. qui liberauit danielē de lacu leonū. Hic
rex daniel prosperatus est usq; ad regnū darij. regis
persarum. Et persar.

VII

Anno primo balthasar regis babylonis. da
niel somnium uidit. Visio autē capitis ei⁹
in cubili suo. Hoc scribens breui sermone
complexus summatim. pstringens aut. Vidi
inquit in uisione mea nocte. ⁊ ecce. iiii. uēti
celi pugnabant in mari magno. iiii.
bestie grandes ascendebant de mari diuise
unaq; se. Prima qđ leena. ⁊ alas habebat qđ ā
le. Aspiciebam donec euulse sunt ale ei. ⁊
sublata ē de terra. ⁊ sup pedes qđ hō stetit.
⁊ cor ei datum ē ei. Et ecce bestia alia similis
urso inpie stetit. ⁊ tres ordines erant in ore
ei. ⁊ in dentib; ei. ⁊ sic dicebant ei. Surge
comede carnes plurimas. Post hoc aspiciebā
⁊ ecce alia qđ pard. ⁊ alas habebat quasi auis. iiii.
sup se. ⁊ quattuor capita erant bestie. ⁊ potes
tas data ē ei. Post hec aspiciebam in uisione
noctis. ⁊ ecce bestia quarta terribil. atq; mi
rabilis. ⁊ fortis nimis. Dentes ferreos habē
tem magnos. comedens atq; conminuens
⁊ reliqua pedib; suis conculcans. Diuersa aut
erat cunctis bestijs. quas uidi ante eam. ⁊
habebat cornua. x. Considerabam cornua. ⁊ ecce
cornu aliud ortum ē de medio eoz. ⁊ tres de primis
euulsa sunt a facie ei. Et ecce oculi quasi oculi hois erant in cornu illo.
⁊ os loquens magna. Aspiciebam donec throni
positi sunt. ⁊ antiquus dierū sedit. Vestimentū ei
sicut nix candidum. ⁊ capilli capitis ei sicut lana
munda. Thronus ei flamma ignis. rote eius ignis
accensus ē. Fluuius igneus rapidusq; egrediebatur
a facie eius. Millia milliū ministrabant ei.
⁊ decies milies centena milia assistebant ei.
Iudicium sedit. ⁊ libri aperti sunt. Aspiciebā propter
uocem grandem quam cornu illud loque
batur. Et aspiciebam donec occisa est bestia. ⁊ pe
rierit corpus ei. ⁊ traditum est ad comburendū
igni. Aliarū aut bestiarū ablata est potestas. ⁊ tem
pora uite constituta essent eis usq; ad tp̄s. Aspiciebā
in uisione noctis. ⁊ ecce cum nubib; celi qđ filius hois ueniebat. usq; ad an
tiquū dierū pruenit. ⁊ in conspectu eius oblatus
est. Et dedit ei potestatē. ⁊ honorē ⁊ regnū. ⁊ oēs
populi tribus. ac lingue ipi seruient. Potestas ei po
testas ēterna q̄ non auferetur. ⁊ regnū eius q̄

nō corrumpent. horrent spē mē. Ego danel ē
nē sum mihi. ⁊ uisiones eius mee conturbauer
runt me. Et accessi ad unū d assistentibꝫ. ⁊
inuestigabā ab eo ueritatē omnium hoꝝ. Qui dixit mi
hi et manifestauit mihi sermonis rationem. he bestie
agne. iiii. sunt. regna consurgent de terra. Susci
pient aut regnū sc̄i dī altissimi. ⁊ optinebit
regnū usq; in seculū. ⁊ seculū seculoꝝ. Post hꝫ uolu
i diligentiꝰ discere de bestia spūs que erat dissi
milis ualde ab omnib. terribilis nimis. dentes
eius ferrei. et ungues eius ærei. comedebat ⁊ conminue
bat. reliquias pedibus suis conculcabat. de omni
bꝫ. e. q bestiis ma spūs. de alio q ortū fuerat
ante q. ceciderant tria ex omnia de ornibus illo q
habebat oculos. ⁊ os loquens grandia. maiora erant ex
tis. Aspiciebam. et ecce cornu illud faciebat
bellum adūsus sc̄os. ⁊ prualebat eis. donec ue
nit antiquus dierū. ⁊ iudicium dedit sc̄is altissimi
et obtinuit tps ⁊ regnū sc̄orum possederunt sc̄i.
Bestia quarta regnū quartū erit in terra
q maius erit omnib regnis. ⁊ deuorabit uni
uersam terram. ⁊ conculcabit. ⁊ comminuet eam. ⁊ de
cornua. x. ipius regni. x. reges erunt. Et
alius consurget post eos. ipe potentior erit prioꝝ.
⁊ tres reges humiliabit. ⁊ sermones aduersus
loquentur. ⁊ sc̄os altissimi obteret. ⁊ putabit q
possit mutare tps ⁊ legeꝫ. ⁊ tradentur in manu
eius usq; ad tps. tpa. ⁊ dimidiū tpis. Et iudi
cium sedebit. ut auferatur potestas. ⁊ tollatur
⁊ disperat usq; in finē. regnū aut ⁊ potestas. ⁊
magnificentia regni que est subtus omni. detur
populo sc̄oꝝ altissimi. cui regnū regnū sempiter
num ē. ⁊ omnes reges seruient ei. ⁊ obedient ei.
Hucusq; finis uerbi. Ego danel multū cogita
uerunt me. ⁊ species uultus mei mutata est
in me. uerbum aut in corde meo seruaui.

VIII

Anno tio regni balthasar regis uisio apa
ruit mihi. Ego danel post id q uidi in principi
o. mihi uisione mea. cum essem in susis castro q
est in elam. et uidi in uisione eē me
super portam ulai. et eram eodē tempe. et uidi.
et eccē aries unus stabat ante paludem hns cornua
excelsa. ⁊ unū excelsius alio. atq; succrescebat.
Postea uidi arietem cozniꝫ uentilantē ad occi
dentē. ⁊ ad aquilonē. ⁊ ad meridiē. ⁊ oēs bestie non po
terant resistere ei. nec liberare de manu ei. fecitq; sc̄d
uoluntatē suā. ⁊ magnificatus ē. Et ego intelli
gebam. Et ecce hirc caprarū uenichat ab
occidente sup faciē tre tre. nō tangebat tra.
Porro uir erat cornu insigne inter oculos
eius. ⁊ uenit usq; ad arietē illū cornutū qui
habebat stare ante portā. ⁊ cucurrit ad eū in
impetu fortitudinis sue. Cumq; appropinquasset
prope arietē. efferatus ē contra eū. ⁊ percussit arietem
frangens duo cornua ei. nec potuit aries resistere
ei. Cumq; eum misisset interram conculcauit. ⁊ nemo
quiuit liberare arietem de manu ei. hyrcus aut
caprarum. magnus factus ē nimis. Cumq; crepu
isset. ortum ē cornu magnū. ⁊ orta sunt cornua
iiii. sub illo p̄ uentos cli. De uno aut ex
eis. egressum ē cornu unū modicum. ⁊ factū ē
grande ad meridiē. ⁊ ad fortitudinē. ⁊ ad orientē. ⁊
magnificatum ē usq; ad fortitudinē cli. ⁊ de
iecit de fortitudine. de stellis. ⁊ conculcauit eas
⁊ usq; ad principem fortitudinis magnificat ē.
⁊ abstulit sacrificiū. et aperuit locū sanctificationis ei.
Robur aut datū ē ei sup sacrificium
p peccā. ⁊ proiecit iustitiā in terra. ⁊ fecit
⁊ prosperatus est. Et audiui unū de sc̄is loquentē. Et
dixit unus sc̄us alii. noscito cui loquit. ⁊ usq; q uisio
sacrificii. ⁊ peccati desolationis q fiet. ⁊ sanctū
atrium. et fortitudo conculcabitur. Et dixit ei. usq;
ad uesperam. mane. duo milia trecenti. ⁊ mun
dabitur sanctuariū. sermo ē aut cum uiderem ego
danel uisionē. ⁊ quererem intelligentiā. ecce
stetit in aspectu meo q̄si species uiri. ⁊ audiui uo
cem hominis super ulai. et uocauit ⁊ dixit Gabriel fac in
telligere istī uisionē. Et uenit ⁊ stetit ubi ego sta
bam. Cumq; uenisset, pauens corui in faciē meā
et dixit ad me. ⁊ intellige fili hois quia in tpe finis
explebitur uisio. Cumq; loqueretur ad me colla
psus sopitum pronum. Et tetigit me et statuit me
in gradu meo. dixitq; mi. Ego ostendam tibi que
futura sunt in nouissimo maledictionis. quia ad
tpe finis sunt. Aries quē uidisti habentē cornua
reges medoꝝ et persaꝝ. Hirc autē caprarum rex
grecoꝝ ē. Et cornu grande q erat inter oculos eius
ipe est rex primus. Qđ aut fracto illo surrexerint
iiii. pro eo. iiii. regna de gente eius consurgent. sed non
fortitudine eius. Et post regnū eoꝝ. cū creue
rint maledicti. consurget rex impudens facie. ⁊
intelligens propositos. et roborabitur fortitudo
eius. sed non tua. ⁊ supra quā credi potest corrumpet
et prosperabitur. ⁊ faciet. perficietq; robu
stos populū sanctoꝝ. Iuxta uoluntatē suā. Et dabi
tur dolus in manu eius. Et cor
dabitur in corde suo. ⁊ in copia rerū multos occidet. plures. Et aduersus
principem principū consurget. ⁊ sine manu conteretur. Visi
o uespere ⁊ mane que dicta est uera. Tu ergo signa
uisionē. quia pro dierū multa erit. Et ego danel
elanguit. ⁊ egrotaui. p dies plures. Cumq; surre
xissem faciebam opa regis. ⁊ stupebam ad
uisionē. nec erat qui interpretaretur.

IX

In anno primo darij filij assueri de semine
medoꝝ q imperauit sup regnū chaldeoꝝ. an
no. i. regni ei. ego danel intellexi in libris nume
rum annoꝝ de quo factus ē sermo dñi ad ie
remiā pphām. ut complerentur desolationes ierlm
lxx. annis. Et posui faciē meā ad dñm dm meū rogare ⁊ deprecari ieiunio ⁊
cilicio ⁊ cinere. Obsecroq; dñe dē magne ⁊ ter
ribilis. custodiens pactū ⁊ misericordiā diligentibꝫ te ⁊
custodientibꝫ mandata tua. peccauimus ini
quitatem. impie egimus. Recessimus ⁊ declinauimus
a mandatis tuis ac iudiciis. non obediuimus

Daniel

dñō mō. Mich enim ime remanſit mecū. Et
ullē nō miſcebuntur. ⁊ burſum ꝙ tenuit me
qſi uſio ſōlis. ⁊ confortauit me ⁊ dixit. Nolī me
uīē ut deſpicias. pur roborare ⁊ eſto robuſtus.
Cumq; loqueret mecū qualia dixi. loqre dñe
mi. qua ꝙ fortaſti me. Num quid loq; qſ uenim
ad te. Et nunc reuertar. ut pugnē aduſū pncipē
pſe. Cum enim egrederer apparuit pncipat⁹
grec uenieng. Verūtam annūtiabo tē q; expſſ
ſum ē mſcriptum uīitatis. Et nemo ē aduſ
me. nīſi michl. hīs. nīſi michael pncipſ uē.
Ego aūt ab anno pme dari
ſtabam ut confortarent⁹ roborarent⁹ et
unne uīitatē annūtiabo tī. Ecce adhuc tres reg
ges ſtabunt in pſide. ⁊ quartus ditabit opib⁹
ſuis ſup oēs. Et ut ditatus fuerit diuitijs ſuis. o
mnib⁹ omḡ aduſus regnū grē. Surget uō
rex fortis. ⁊ dñabitur potēte multa. ⁊ faciet
ꝙ placuit ei. Et cum ſteterit orietur regnū ei⁹. di
uidetur in quattuor uētos celi. ſ. nō in poſteros
ei⁹. nec ſecūm potēti. illius qua dñatꝰ ē. Lacera
bitur enī regnū ei⁹ eram morticoꝝ. exceptis
his. Et obtinebunt reges aſtri. ⁊ d pncipib⁹ ei⁹
pualebit ſup eum. ⁊ dñabitur ditione. Qui
q; enim dñatꝰ ei. Et poſt finē annoꝝ fedꝰ
ſociabunt filiā regis auſtri. ⁊ uenient ad regē
aquilonis facē amicit. et nō optinebit fortitu
dinē brachij. nec ſtabit ſemē ei. ⁊ tradetur ipſe
⁊ qui adduxerunt eum. adoleſcentes ei⁹ ⁊ qui
confortabant eum in tpib⁹. Et ſtabit d ſemine
radicum ei⁹ plantone. ⁊ uenet ad exercitū. ⁊
ingredietur domū fortiū regis aquilonis. ⁊ abutet
ſe pugnando contra eos. ⁊ uincet. ⁊ deos eoꝝ
ſimulacra eoꝝ. ⁊ uaſa pulcra. uaſa
q; pciosa. argenti. ⁊ auri. captiua ducet in eg
ptum. ipſe pualebit aduſus regē aquilo
nis. ⁊ reuertet in regnū ſuū. ⁊ irritat
ſtabit ſuum. filij aūt ei⁹ pcocabuntur ⁊
congregabunt multitudinē exercituū plimoꝝ. ⁊
uenient properāter ⁊ inundans. ⁊ ſeruabitur usq;
ad fortitudinē ei⁹. ⁊ congredietur cum robore ei⁹. Et pugnabit aduſus
regem aquilonis. ⁊ parabit multitudinē m
gnā. ⁊ dabitur multitudo in manus ei⁹. ⁊ capiet
multitudinē. ⁊ exaltabitur cor ei⁹. ⁊ deiicet ml
ta milia. ⁊ no pualebit. Conteret enim rex
aquilonis. ⁊ parabit multitudē duplo multo ma
iorē priꝰ. ⁊ in fine temporū annoꝝ quo
rundā ueniet properāter exercitu magno. ⁊ opib⁹
multis. Et in temporib⁹ illis multi ſurgent aduſus regē
aquilonis. ⁊ filij preuaricatores populi ſui exaltabuntur
ut impleant uīonē. ⁊ corruent. Et uenet rex
aquilonis. ⁊ congeret agerē munitū. et capiet
urbes munitiſſimas. ⁊ brachia regis austri
nō ſuſtinebunt. Et ſurgent electi ei⁹ ad reſiſ
tendū. ⁊ non reſiſtendo. Et faciet uenet
ſup eum. ⁊ uoluntatē ſuā. ⁊ nō erit qui
ſtet ante faciē ei⁹. Et ſtabit in terra inclita. ⁊
ſumetur in manu ei⁹. Et ponet faciē ſuā ut ueniat
ad tenendum omnē regnū ei⁹. rectos faciet cū
eo. filiā feminarū dabit ei ut eertet illud. nō
ſtabit nec illius erit. Et ponet faciē ſuā ad inſu
las. ⁊ capiet multas. ⁊ ceſſare faciet principē obp
brij ſui. ⁊ obprobriū ei⁹ conuertet mecum. Et conuer
tet faciē ſuā. ad impiū terre ſue ⁊ impinget. ⁊ cor
ruet. ⁊ non inuenietur. ⁊ ſtabit in loco ei⁹ inſulſꝰ
⁊ indignus decore regio. ⁊ in paucis diebꝰ
terit. nō in furore nec in pelio. ⁊ ſtabit in loco ei⁹
deſpectus. ⁊ nō tribuetur ei honor regi. Et ue
niet ex abſcondito. ⁊ optinebit regnū in fraudulentia.
⁊ brachia pugnantis expugnabuntur a facie
ei⁹. ⁊ conterentur. inſup ⁊ dux fedꝰ. Et p amici
tias cum eo facet dolum. Et aſcendet ⁊ ſuperabit
in modico pplo. abundantes. ⁊ dñabitur in
ter eos. ⁊ facet que nō fecerunt patres ei⁹. ⁊ patꝝ
patrum ei⁹. ⁊ preda ⁊ diuitias ⁊ ꝙ
diſſipabit. ⁊ nō in ſuis cogitationes in hoc
tempe usq; ad tpe. Et ſuperabunt fortitudo ei⁹ ⁊ ei⁹
aduſus regem auſtri in exercitu magno. Et rex
auſtri puocabitur ad bellum multo. ualde ⁊
fortis nimis. ⁊ nō ſtabunt qꝝ inibūt aduſus ei⁹
conſilium. Et comedentes panē eum eo conte
rent illum
exercitū ei⁹ et cadent uulnerati plimi. Du
os qꝝ regum cor eoꝝ ut malefaciant. ⁊ ad mē
ſam unam mendacium loquentur. ⁊ nō proſperabit qꝝ
adhuc finis in alium tpe. Et reuertetur in terrā ſuā.
cogitatus ꝙ contra ſanctū. Et uenet ad auſtrū. ⁊ nō erit
poſt hec nouiſſime. Et uenet ſup eum in tempe
nauium. ⁊ pauebit. et reuertetur. ⁊ indignabitur
ſuper pactum ſanctū. ⁊ faciet. Reuertetur. ⁊ cogi
tabit aduſus eos qui reliquerint teſtamentū ſanctū.
Et brachia ex eo ſtabunt. polluent ſcm. ⁊ ui
tabunt. ⁊ auferent ingens ſacrificiū. ⁊ dabunt
abhominationē in deſolatione. ⁊ impij teſtm
ſimulabunt fraudulenter. ⁊ pplꝰ aūt ſcens
deum ſuū optinebit ⁊ faciet. ⁊ doctꝰ in plo. de
cebunt plimos. et uicem ingladie. ⁊ infir
mabunt. ⁊ expugnabunt. ⁊ capma dieꝝ. Cum au
tem ruerint ſublenabuntur auxilio paruulo. ⁊ ap
plicabunt eis plimi fraudulenter. ⁊ de eruditis
ruent ut elimantur. ⁊ dealbentur
uſq; ad tpe finitum. quia adhuc aliud tpe erit.
Et faciet uē uoluntatē ſuā ⁊ exaltabitur
⁊ magnificabitur aduſus omēm dñm. ⁊ aduſus
dñm deoꝝ loquetur magnifica. ⁊ diriget donec
ꝓſperetur indignatio. ⁊ perfecta quippe ē deſti
nata. et dñi patrū ſuoꝝ nō reputabit. ⁊
ne mulieris ſcientiq; femoꝝ. nec quēquā
deoꝝ non intelligit. quia aduſus omnia ſurget.
Dñm aūt maozim loco ſuo uenerabitur. ⁊ dñm
quē ignorauerunt patres ei⁹ colet. auro ⁊
argento. ⁊ lapide pciosis. ⁊ rebꝰ pciosis. Et faci
et. ⁊ munit maozim cum dō alieno quē cog
nouit. Et multiplicabit gl̄iā. ⁊ dabit eis ꝓ
fectū in multis. ⁊ nō diuidet gratuita. Et

mtpe plmro plabunt ad dñm eam rex aust. ⁊ qñ repellas uenet ō eum rex aquilonis. maurtabi ⁊ mequmbj. ⁊ mel asse magna. et mḡdiet ur ⁊ ꝓperet. ⁊ pueniet ⁊ inundabit ⁊ trans gdā. ⁊ multe corruent. hec aut sole saluabunt ꝑ manu ei edom. ⁊ moab. ⁊ pncpis filioꝝ āmō. Et mittet manū suā sup. ⁊ tra egypti nō effugiet. Et dñabit thesauꝛis auꝛi ⁊ argēti. ⁊ oīb; pciosis egypti. Libies quoq; ⁊ ethiopie transibit. fama turbabit eum. ab oriente ⁊ aquilone. ⁊ uenet in multitudine magna ut ostet ⁊ disperdat plmos. Et figet tabnacm tu um aplyms. inter mare ⁊ montē montē ⁊ cūm. ⁊ uenet usq; ad summitatē ei. ⁊ nemo auxiliabitur ei.

In tpe aut illo surget michael pncps magnus qui stat ꝑ filios plis tui. ⁊ erit tps quale nō fuit ab eo que gentes cē ceperunt usq; ad tpm illud. Et in tpe illo saluabit plus tuus omis qui inuent fuit scriptus in libro. Et multi de his qui dormiunt in pulue euigilabunt. alii in uitam eternā. ⁊ alii in opbriū ut uideant sēp. Qui aut docti fuerint fulgebunt qi splendoꝛ firmamti. ⁊ qui ad iustitiā erudiunt multos qi stelle in ppetuas eternitates. Tu aut daniel claude sermones. ⁊ signa libꝝ usq; ad tpm statutū. Pertransibunt plmi. ⁊ multiplex erit scia. Et uidi ego daniel. ⁊ ecce ḡ duo alii stabant unus hinc sup ripā fluminis. ⁊ alius inde ex adꝛ ripa fluminis. Et dixit uir qui uestitus erat lineis. qui stabat sup aquas fluminis. ⁊ leuasti dexteram ⁊ sinistram suā in celum. ⁊ iurauit ꝑ uiuētē in eternū. quia in tpe ⁊ tpa. ⁊ dimidiū tpis. Et cum ꝑfecta fuerit dispsio manus plī sc̄i. ꝑficientur omia hec. Et ego audiui. ⁊ non intellexi. ⁊ dixi. Dñe mi quid erit post hec. Et ait. Vade daniel. q clausi sunt signandi sermones usq; ad tpm finitū. Eligentur. ⁊ dealbabuntur. ⁊ ignis ꝑbabunt multi. ⁊ impie agent impij. ⁊ nō intelligent ē impij. ⁊ pbi intelligent. Et a tpe cū ablatū fuerit iuge sacrificiū. ⁊ posita fuit abhominatio in desolatiōe. dies mille. cc. nonaginta. Beat ē qui exspectat ⁊ puenit ad dies mille. ccc. xxx. v. Tu aut uade ad finitum. ⁊ requiesce. ⁊ stabis misericordia mīne dieꝝ. Hec usq; daniel me hebreo uolumine legnti. acta uō que scripta usq; ad hūc librū. ꝑ obscuꝛitatē ablata sunt.

Et erit ur in babylone bisame. ⁊ nom ei ioachym. ⁊ accepit uxoꝛ nōe susannā filiā helcie pulchꝝ nimis. ⁊ timentē dñm. ꝑ reuerse enim illius cum ceteꝛ usti. erudiebat filiam suam secdm legē moysi. Erat aut ioachim diues ualde. ⁊ erat ei pomeriū iuxta domū suā. ⁊ ad ipm confluebant iudei. eo q; ceteꝛ honorabilioꝛ oīm. Et constituti sunt duo senes iudices anno illo. ⁊ quibꝝ locut ē dñs quia egressa ē iniquitas ꝑ babylone a senib; iudicib; qui uidebantur regere plm. ⁊ suscipiebant domū ioachim. ⁊ uenebant ad eos omes qui habebant iudicia. Cum aut ꝑs rediti; p mīdē mḡdiabatur susanna. ⁊ deambulabat in pomerio uiri sui. Et uidebant eam senes quotidie mḡdientē. ⁊ deambulantē. ⁊ exarserunt in concupiscentia ei. Et euerterunt sensū suū. ⁊ declinauerunt oculos suos ⁊ nō uidebant celū. nec recordabantur iudiciꝝ iusti. Erant ꝑ amb; uulnati amore ei. nec indicauerunt ē sibi sim dolorē suū. Erubescebant enī indicare ē concupiscentiā suā. uolentes cōcubere cū ea. Sed ualebant quotidie solliciti uidere eam. Dixit q; ad alt̄m. Eamꝰ domū q; pndi hora ē. Et egressi recesserunt a se. Cumq; reuertissent uenerūt in unū. ⁊ interrogantes ab inuicē causā dixerunt confessi sunt concupiscentiā suā. Et tunc statuerunt tpe qñ eam possent uidere solam. Factū ē ⁊ cum obseruarent diem aptum. ingressa ē aliqñ sicut heri. tridui hī. cum duabꝰ solis puellis uoluit lauari in pomerio. Estus quippe erat. Et nō erat ibi quisquam ꝑ ꝙ senes absconditi. ⁊ contemplabant eam. Dixit ergo puellis. Afferte mihi oleum ⁊ unguenta. ⁊ ostia pomerii claudite ut lauer. Et fecerunt sicut precepit. Clauserunt ostia pomerii. ⁊ egressi sunt ꝑ posticū ut afferrent quibꝰ iussa. nesciebant autē q; senes intus erant absconditi. Cum aut egressę essent puellę surrexerunt duo senes. abierunt ad eam. ⁊ dixerūt. Ecce ostia pomerii clausa sunt. ⁊ nemo nos uidet. ⁊ concupiscimus te. consentire nobis. Quod si nolueris dicemus testimoniū in te. q; fuit tecū iuuenis. ⁊ ob hanc causam emisisse puellas a te. Ingemuit susanna. ⁊ ait. Angustiæ mihi undiq; sunt. Si enim ego hoc egero mors mihi ē. Si aut nō egero nō effugiam manus uestras. Sed melius mihi ē absq; opere incidere in manus uestras quam peccare in conspectu dñi. Et exclamauit uoce magna susanna. Exclamauerūt aut et senes aduersus eam. Et cucurrit unus ⁊ aperuit ostia pomerii. Cum ergo audissent clamorē in pomerio familiæ domus. inuerecunde ꝑpetrare uerbum de ea. Postquam aut senes loqui cepti sunt erubuerunt sua uolentes. q; nunquā ei acciderat ꝑmo huiscemodi de susanna. Erat aut ipsa delicata. ⁊ pulchra ualde. Cumq; uenissent ipsi iniqui ad uirū ei ioachim. uenerūt duo ꝑbi plenī inquā ego uidi eos adibus susannā. ut mitterent eam. Et dixerūt eorum ꝑbi. Obsignate ad sisannā filiā helcie. uxorem ioachim. Et statim fecerunt. Et uenit cum parentibꝰ ⁊ filiis ⁊ uxoꝛibus cognatis suis. ⁊ erat susanna erat delicata nimis. ⁊ pulchra ꝑspe. Et iniqui illi iussit ur discooperiretur. erat enī cooperta. ut uiderentur. Flebant igitur sui. ⁊ omnes

qui noluerunt cum. Consurgentes autē duo pr̄
bui in medio pli. posuer̄ manus sup caput ei.
Qui flens subpexit ad celum. Erat autē cor ei⁹
fidutiam bn̄s in dn̄o. Et dixerunt pbr̄i. Cum
deambularem in pometio solu. ingressa est ea⁹ ia
ab; puell. et clausit hostia pomerij. et dimisit
puellas. venit; ad eam adolescēs qui erat
absconditus. et dixit ei ea. Ecce nos ei⁹ cōclū
in angulo pomerij. et uolentes mechari eam
cum ad eos. noluim⁹ eas parti⁹ omisc. Et illam
quidem nō quim⁹ apphendere. quia fortior nobis
erat. et apto hostiu exiuit. Hanc aut cum ap
phendissem. interrogauim⁹ quis nā esset adolescēs
noluit mihi dicere nob. Hui⁹ rei testes sum⁹. Cre
didit eis multitudo qi sunt pli. et iudicauit
eos ut morte. Exclamauit autē uoce magna Ds aut⁹ eterne qui
absconditor es. et cognitor. qui nosti oia antequā
fiant tu scis qm̄ falsum testimoniū
dixer̄ mihi. Ecce morior cū nichil horu fecim⁹. q⁹ tu mali
tose apposuer̄ ad ultiū me. Et exaudiuit aut dn̄s
uocē eius. Cū ducerent ad mortē suscitauit dn̄s
spm sanctū pueri iuuenis cui nomē erat daniel. Et
clamauit uoce magna. Mundꝰ ego sum a sāguine
huius. Et ait omi⁹ ad eam. Quis est sermo iste quē locut⁹ es. Qui cū staret in medio
eoꝝ. ait. Sic fatui filij isrl. nō iudicantes. nec q⁹ tim̄ cognoscentes. condemnastis filiā isrl.
Reuertim̄i ad iudiciū. q⁹ falsum testimoniū locuta
est ad uos. Reuersus est igit⁹ populus cum festi
natione ad horā. et dixer̄ ei seniores. Veni et sede in medio
nr̄m. et da nob. quia tibi dedit dn̄s honorē senec
tutis tue. Et ait ad eos daniel. Separate eos ab inuicē
procul. et diiudicabo eos. Cum ergo diuisi essent al
ter ab altō. uocauit unū de eis. et dixit ad eū. Inue
terate dierū malorū nūc uenerūt peccata tua q̄ operabaris pri. iudicia iniqua. innocentes op
primens. dimittens reos. cū tm̄ dicat dn̄s. Innocē
tem⁹ et iustum nō occides. Nunc ergo si uidisti eū
da sub qua arbore uideris eos colloquentes sibi. Qui ait
sub schina. Recte mentit in caput tuū. Manet enī angl⁹ dei gladiū hn̄s
ut secet te medium. et illos ut occ. Exclamauit
omis uoce magna. Benedicim⁹ deū qui saluat
sperantes in se. Et consurgentes aduersus duos pr̄
bos. conuicit eos daniel. ex ore suo fuisse falsum
testimoniū. fecerūq; eis sicut male egerant
aduersus proximū. ut faceret̄ secdm legē moysi.
et interfecerūt eos. et saluatus est sanguis in⁹ce
nte illa. helchias autē et uxor ei laudauer̄ dn̄m
pro filia sua iosuma cum eodem uiro ei⁹. et ago
nane sibi. quia nō esset inuenta res turpis in ea.
Daniel autē factus est magnus coram populo. Ab
illa quoq; die et deinceps. Erat rex astriages adorans
daniel. et per singulos dies. sicut alii
quid de edulijs regijs. et uinum optimum ei⁹ mittebat.
Et dixit ei rex. Cur non adoras bel. Qui respondit. Non
colo idola manufacta. sed deum uiuentem qui
fecit celum et terram. et habet potestatem omis
carnis. Et dixit ad eum rex. Non tibi uidet bel
esse deus uiuens. An non uides quanta comedat et bibat
quotidie. Et ait daniel arridens. Ne erres rex. Iste
enim intrinsecus luteus est. et testaceum habet
aliquid in uentre. Et nihil comedit
Iratus ergo rex. Iste
uocauit sacerdotes eius
et ait ad eos. Nisi dixeritis mihi quis est qui comedat
penses hos. morietis. Si aut ostenderitis quia
bel comedat. morietur daniel quia blasphemauit
bel. Et dixit daniel regi. Fiat secdm uerbum tuum. Erant
autē sacerdotes bel. lxx. exceptis uxoribus et filiis
et paruulis. Et uenit rex cū daniele in templū belis.
Dixerunt sacerdotes belis. Ecce nos egredimur foras.
tu rex pone escas tuas. et uinum misce. et claude ostium.
et signa anulo tuo. Et cū egressus fueris mane. si non
ueneris omnia comesta a bel. morietis. vel daniel. qui
mentitus est aduersus nos. Contemnebant autē ea se
curi sub mensa absconditum introitum. per quem
ingrediebantur semper. et deuorabant ea. Cum ergo exisset aut pa
egressi sunt illi. rex posuit cibos coram bel. Porro daniel precepit pue
ris suis. et afferunt cinerem. et cribrantur
per totū templū coram rege. et egressi clauser̄ ostium. et signa
uerunt anulo regis. et abierūt. Sacerdotes autē ingressi
sunt noctu sicut consueuerant. cum uxoribus. et filijs et
filiabus. et comederūt omnia et bibunt. Surrexerunt autē rex
primo diluculo. et daniel cum eo. Ait rex. Saluum
ne sunt signa daniel. Qui ait. Saluata rex. Statim
ut aperuit ostium. intuit rex mensam. et exclam
auit uoce magna. Magnus es bel. nec est apud te
dolus ullus. Et ridens daniel. tenuit regem
ne ingrederetur intro. Et dixit. Ecce pauimentum. diligenter
attende cuius uestigia hec sunt. Et dixit rex. Video uestigia
uirorum. mulierum. et infantum. Et iratus rex
apprehendit sacerdotes. uxores. filios eorum. Et ostē
derunt ei abscondita ostiola per quę ingrediebantur.
et consumebant ea quę erant super mensam. Occidit autē illos
rex. et tradidit bel potestati daniel. Qui subuertit
eum templū ei⁹. Et erat draco magnus in loco illo
et colebant eum babylonij. Et dixit rex daniel.
Ecce nunc nō poteris dicere q⁹ non sit iste deus uiuens
Adora eum. Dixitq; daniel. Dominū deum meum
adoro. quia ipse est deus uiuens. Tu aut rex da mihi
potestatem. occidam draconem absq; gladio et fuste.
Et ait rex. do tibi. Tulit ergo daniel picem et pilos et

adipem. ⁊ vorat parē. ⁊ ēpt̄ ⁊ dedit in
ę dnicone. ⁊ dñs ēpt̄ ē dnō. Et dixit. Ecce ę
celebratis. Q̄d cū audissent babylonij. in
dignan sunt ulcīscī. Et congregati ad bellū re
gē āwel. ⁊ iudeus fōs ē rex. bel. destruxit. du
conē misericors. ⁊ cādo rex credit. Et ei uenīlēr
ad regem dicūt. Trade nob̄ danielē. alioqn
mittem̄ te ⁊ domū tuā. Videt ḡ rex q̄ irati
erant in eum uehemēr. ⁊ cōpulsus
dedit eis danielem. Q̄ mittunt eū in lacū le
onū. ⁊ erat ibi sex diebꝫ. Porro in lacu erant sep
tē leones. ⁊ dabant eis cotidie duo corpora. ⁊
duas oues. Tunc nō dantur eis. ut deuo
rent danielē. Erat aūt abbacuc ꝓpha in iudea
qui coquebat pulmēta. ⁊ mīcbat panes in fue
olo. ⁊ ibat in campū. ut ferret messoribꝰ. Di
xitq; angēs dñi ad abbacuc. Fer prandiū q̄ hē
in babylonē danielī. qui ē in lacu leonū. Et
dixit abbacuc. Dñe babylonē nō uidi. ⁊ lacū
nescio. Et apprehēdit eum angēs dñi p̄ uertice ei⁹
⁊ portauit eum capillo capitis sui. posuitq; eū
in babylone sup lacū impetu spūs sui. Et clama
uit abbacuc dicens. Daniel. tolle prandiū q̄
misit tibi deus. Et ait daniel. Recordatus es mei
dñe. nec dereliquisti diligentes te. Surgensq;
daniel comedit. Porro angēs dñi restituit ab
bacuc ofelli ilico suo. Venit aūt rex die septimo
ut lugeret danielē. Venit ad lacū. ⁊ intuit̄ spe
⁊ ecce daniel sedens. Et exclamauit rex voce
magna dicens. Magn⁹ es dñe deus danielis.

Et quoniā eū ⁊ porro unus illoꝝ qui nominē ei⁹ fuerant
inuenisset in lacu. Ideo nō fuit̄ in omnib⁹ o
mnes.

Ap̄lo?

Omne idem ordo ē. vij. ꝓphāe ap̄ hebreos
qui ap̄ nos. vñ lectiō ibi q̄ ibi legunt.
Hic quis dispositus fuit. Osee oim̄ maior ē. ⁊
q̄ p̄ssit loquit. Johel plan⁹ impiger. ⁊ fine
obscuris. Et ipse ad malachiam hūt singuli po
nunt⁹ suos. quos eloquium scripturarum legisq; doctor
hebreus autumant. Et quia nunc longitudo ē de
libri dicē. Trium⁹ oseę ⁊ iohelis. ⁊ amon⁹
nolo unusquisq; libroꝝ ee vij. ꝓphāe. osee. sin cronō.
⁊ aye. malachiā uō aggeo. ⁊ zacharie fuisse
reputēt. Neq; aūt nos ignorem⁹ inumulos
fuisse illos eos regibꝰ ꝓphātasse. sub quib⁹ ⁊ an eos ha
bent relos ꝓpheterum. Alī ꝓlo?

Duplex ē apud hebreos sñs. d'hs. ut. ⁊ ihs;
qui magistri sunt ꝓpheta. Quicquid enim di
uine q̄ ab eloquia scripta monstrabꝫ ꝓphā sic fuit ut
tacuit. ut ꝓpterea unusquisq; nōie ꝓphe. audire secundi
nolentes. ⁊ pe aut eloquia. qui ultime ꝓphe
scribunt. malachie nōie. Alij uō dicūt q̄ ab ipō
ꝓphe p̄ spūm scm. ut cetā sunt oscripta.

Incipit oseę ꝓpha.

VERBVM

domini q̄ factū ē ad oseę filiū
beeri. in diebꝰ ozie. ioathan
⁊ achaz. ezechie regū iuda.
⁊ in diebꝰ ieroboam filij ioas
regis israel. Principiū loquendi
dñō in osee. Et dixit dñs ad
osee. Vade sume tibi uxorē fornicationū
mulierem. ⁊ filios fornicationū. qui fornicā
fornicabitur terra a dño. Et abiit ⁊ accepit filiā gomer
debelaim. Et concepit ⁊ peperit filiū. Et dixit dñs ad
eum. Voca nomē ei iezrahel. quia adhuc modicū
⁊ uisitabo sanguē iezrahel. sup domū iheu
⁊ quiescere faciam regnū domus israel. Et in die
illa conteram arcū israel. in valle iezrahel. Et con
pit adhuc ⁊ peperit filiā. Dixitq; ei. Voca nomē ei. absq;
q̄ mīa. q̄ nō adiciam ultra misereri domui israel.
⁊ obliuione obliscar eoꝝ. Et domui iuda mi
serebor. ⁊ saluabo eos in domino deo suo. Et nō sal
uabo eos in arcu. ⁊ gladio. ⁊ in bello. ⁊ equis
⁊ equitibꝰ. Et ablactauit eam q̄ erat absq; mīa.
⁊ concepit ⁊ peperit filiū. Et dixit. Voca nomē ei. non ꝓpl⁹ mei.
q̄. uos non ꝓpl⁹ mei. ⁊ ego nō ero ur. Et erit
nūe filioꝝ israel. sicut arena maris q̄ sine mēsura
⁊ nō numerabit. Et erit in loco ū dr eis. nō ꝓpl⁹ mei
uos. dicetur eis filij dei uiuentis. Et congregabunt
filij iuda. ⁊ filij israel pariter. ⁊ ponent sibimet caput
unum. ⁊ ascendent de terra. q̄ magna dies iezrahel.

Dicite fratribꝰ uestris ꝓpl⁹ mei.
⁊ sororibꝰ uestris misericordiam consecuta. Iudicate matrem
uestram. iudicate. quia ipsa nō ē uxor mea. ⁊ ego nō
sum ei. Auferat fornicationes suas a facie sua.
⁊ adulteria sua de medio uberum suoꝝ. ne forte ex
poliem eam nudam. ⁊ statuā eam sicut die nativi
tatis sue. et ponā eam q̄si solitudinē. ⁊ sta
tuā eam q̄si terrā inviā. ⁊ interficiam eā in si
ti. ⁊ filios illius nō miserebor. quia filij fornicationū sūt.
q̄ fornicata ē mater eoꝝ. Confusa ē q̄ concepit eos.
q̄ dixit vadam post amatores meos. qui dant panes
mei. ⁊ aquas meas. lanā meā. ⁊ linū meū. oleū me
um. ⁊ potū meū. Ppterea ecce sepiā uiā tuā spinis. ⁊ se- ave ego
piam eā maceria. ⁊ semitas suas nō inueniet.
et sequetur amatores suos. ⁊ nō apprehendet eos.
⁊ quęret eos ⁊ nō inueniet. et dicet. Vadam ⁊ rei
tuar ad virum meū priorē. quia bonum mihi erat tunc magis
quā nunc. Et ipsa nescivit quia ego dedi ei frumē
tum. ⁊ vinum. ⁊ oleum. et argentū multiplicaui ei.
⁊ aurū q̄ fecerunt baal. Ideo conuertar. ⁊ sumā frumē
tum meum in tempore suo. ⁊ vinum meum in tempore suo. ⁊
liberabo lanam meam. ⁊ linum meum. quę operiebant ig
nominiam ei. Et nunc revelabo stultitiam ei in
oculis amatorum ei. ⁊ nemo nō eruet eam de ma
nibus meis. Et cessare faciam omne gaudium ei.
⁊ sollemnitatem ei. neomenias ei. ⁊ sabbata ei. ⁊
omnia festa tempoꝝ ei. Et auferam vineas ei. ⁊
ficus ei. de quibus dixit. Mercedes hec sunt q̄s

ndimt m amatore mi. Et pona eam mihi
in uxorem illam hesee. xlc. Et insimbo ei eam
in xc lados. quib; accendebat incensu. noma
bimus manere sua. mensi suo. sicut p amato
re suos. xlc mei oblimiscebimur dicit dns.
Ppe hoc ecce ego lactabo eam. et ducam eam in solu
dinem. et loquar ad cor ei. et dabo ei uineas eius
exeodem loco. et vallem achor. ad aperi
dum spem. Et cantabit ibi sicut diebus iuuentutis
sue. et sicut dies ascensionis sue de terra egypti.
Et erit in die illo ait dns. uocabit me uir meus
non uocabit me ultra baalim. Et auferam
nomina baalim de ore eius. et non recordabit ultra
nominis eorum. Et pcutiam eis fedus in die illa cum be
stia agri. et cum uolucre celi. et reptili terre.
Et arcum et gladium et bellum conteram de
mare eos faciam eis dormire confidenter. Et sponsabo te mihi
in sempiternum. Et sponsabo te mihi in iustitia. et iudicio
et misericordia. et sponsabo te mihi in fide et
scies quia ego dns. Et erit in die illa exaudiam
dns dicit. exaudiam celos. illi exaudient terram
et terra exaudiet triticum. et uinum. et oleum. et hi exaudi
ent iezrahel. Et seminabo eam mihi in terra. et
misereor ei que fuit absque misericordia. et dicam non
populo meo. populus meus es tu. ipse dicet dns deus meus
es tu.

III Et dixit dns ad me. Adhuc uade dilige mu
lierem dilectam amico. et adulteram. sicut dilexit
dns filios israel. et ipsi respiciunt ad deos alienos. et diligunt unguentum
et vinum. Et lodi eam mihi xv. argenteis. et chomor ordei. Et dixi ad eam
Diebus multis expectabis me. non fornicabis. et non eris uxor. sed ego expectabo te. Quia dies multos se
debunt filii israel. sine rege. et sine principe. et sine sacrificio. et sine altari. et sine ephod. et sine theraphim.
Et postea reuertentur filii israel. et quarent dominum deum su
um. et dauid regem suum. et pauebunt ad dominum et ad
bonum eius in nouissimo dierum.

IIII Audite uerbum dni filii israel. quia iudicium dno cum
habitatoribus terre. Non est enim veritas. et non est misericordia. et non est scientia dei in terra.
maledictum. et mendacium. et homicidium. furtum. et adulterium inundauerunt. et sanguis sanguini
quinge tangit. propter hoc lugebit terra. et infirmabitur
omnis qui habitat in ea. in bestia agri. et in uo
lucre celi. sed et pisces maris congregabuntur. Verumtamen
unusquisque non arguatur. et non arguatur uir. Pro
eum tuum sicut hi qui contendunt sacerdoti. et populus
tuus sicut qui contendit cum sacerdote. Corruet
quidem. et corruet et propheta tecum. Nocte tacere fecit ma
trem tuam. Conticuit populus meus. eo quod non habuit scientiam.
Et quia tu scientiam repulisti. repellam te ne sacerdo
tio fungaris mihi. Et obliuiscere legis dei tui. obli
uiscar filiorum tuorum. secundum multitudinem
eorum sic peccauerunt mihi. gloriam eorum in ignomi
niam mutabo. Peccata populi mei comedent. et ad ea
quorum est eorum subleuabunt animas eorum. Et erit
sicut populus sic sacerdos. Et visitabo super eum uias eius.
et cogitationes eius reddam ei. Et comedent et non

saturabuntur. fornicati sunt. et non cessauerunt. quo
niam dominum non custodierunt fornicatione. et
uino. et ebrietate. auferunt cor. Populus meus in ligno
suo interrogauit. et baculus eius annuntiauit
ei. Spe enim fornicationis deceptus est cor.
mum sunt a deo suo. Super capita montium sac
rificauerunt. et super colles accendebant thymia
ma. subter quercum. et populus. et therebinthum. quo
niam bona erat umbra eius. Ideo fornicabuntur filie
uestre. et sponse uestre adultere erunt. Non uisitabo
super filias uestras. cum fuerint fornicate. et super spon
sas uestras cum adulterauerint. quia ipsi cum meretrici
bus colloquebantur. et cum effeminatis sacrificabant. Et
populus non intelligens uapulabit. Si fornicans
tu israel. non delinquat saltem iuda. Et nolite ire
in galgala. neque ascendatis in bethaben.
neque iuraueritis uiuit dns. Quia sicut uacca lasci
uiens declinauit israel. nunc pascet eos dominus quasi a
gnum in latitudine. Particeps ydolorum ephra
im dimitte eum. Segregatum est conuiuium eorum. fornicatione fornicati sunt. dilexerunt afferre
te ignominiam protectores eius. Ligabit eum spiritus
in alis suis. et confundentur a victimis suis.

V Audite hoc sacerdotes. et attendite domus
israel. et domus regis auscultate. quia uobis iu
dicium est. quia laqueus fuistis speculationi
rete expansum super thabor. victimas de
clinastis in profundum. et ego eruditor eorum. Ego
scio ephraim. et israel non est abscondita a me. quia nunc fornicatus est ephraim. contaminatus est israel. Non
dabunt cogitationes suas ut reuertantur ad deum
suum. quia spiritus fornicationis in medio eorum. et dominum
non cognouerunt. Et superbia israel humiliabitur in facie eius. et israel
et ephraim ruent in iniquitate sua. ruet et iuda cum eis. In gregibus
suis. et armentis suis. uadent ad querendum dominum
et non inuenient. ablatus est ab eis. In deum p
fidum fuerunt. quia filios alienos genuerunt. Nunc deuorabit eos mensis cum portionibus suis.
Clangite buccina in gabaa. tuba in rama.
ululate in bethaben. post tergum tuum beniamin.
ephraim in desolatione erit in die correptionis in tribubus israel ostendi fidem. Facti sunt principes iudae quasi transferentes terminum. super eos effundam quasi aquam iram meam. Calumpniam pa
tiens ephraim confractus in iudicio. quoniam cepit abire
post sordem. Et ego quasi tinea ephraim. et quasi putredo domui iudae. Et uidit ephraim
languorem suum. et iuda uinculum suum. Et abiit ephraim ad assyrios. et misit ad regem ultorem. ipse non potuit curare uos. nec solue
re potuit a uobis uinculum. Quia ego quasi leena ephraim. et quasi catulus leonis domui iudae. Ego.
ego capiam et auferam. tollamque nec est qui eruat.
Vadens reuertar ad locum meum. donec deficiant. et querant faciem meam.

In tribulatione sua mane consurgent ad me. Venite et reuertamur ad dñm. quia ipe cepit et sanabit nos. percutiet et curabit nos. Viuificabit nos post duos dies. et die tertia suscitabit nos. et uiuemus in conspectu eius. Sciamus sectemur ut cognoscamus dñm. Quasi diluculum parata est egressio eius. et ueniet qsi imber nobis temporaneus serotinus terre. Quid faciam tibi ephraim. Quid faciam tibi iuda. Misericordia uestra quasi nubes matutina. et quasi ros matutinus pertransiens. Propterea dolauit in prophetis. occidi eos in uerbis oris mei. Et iudicia tua quasi lux egredientur. Quia misericordiam uolui et non sacrificium. et scientiam dei plus quam holocausta. Ipsi autem sicut adam transgressi sunt pactum. ibi prauaricati sunt in me. Galaad ciuitas operantium idolum supplantata sanguine. et quasi latrones insidiantur uiro sacerdotes. partiebantur uiam siquidem in sichem. et scelus operati sunt. in domo israhel uidi horrenda. ibi fornicatio est ephraim. contaminatus est israhel. Et tu iuda pone messem tibi. cum conuertero captiuitatem populi mei.

Cum sanare uellem israhel. reuelata est iniquitas ephraim. et malitia samarie. quoniam iniquitatem operati sunt. et fur ingressus diripiebat foris latrocinium. et non dicebant in cordibus suis. omnem malitiam eorum memor fui nunc circumdederunt eos adinuentiones sue coram facie mea facte sunt. In malitia sua letificauerunt regem. et in mendaciis suis principes. Omnes adulteratores qsi clibanus succensus a pistore. Quiescente panificatore ab excitante. donec fermentetur totum. die regis nri. Coeperunt principes furere a uino. Extendit manum suam illusoribus. et applicuerunt qsi clibanum cor suum. cum insidiarentur eis. Tota nocte dormitauit coquus eorum. mane ipe succendetur qsi ignis flamma. Omnes calefacti sunt qsi clibanus. et deuorauerunt iudices suos. Omnes reges eorum ceciderunt. non est qui clamet ad me ex eis. Ephraim ipse commiscebatur. ephraim factus est subtortus qui non reuertitur. Comederunt alieni robur eius. et ipse nescierunt. Sed et canities effusa est super eum. et ipse non senserunt. et humiliabit superbia israhel in facie eius. nec reuersi sunt ad dñm deum suum. et non requisierunt eum in omnibus his. Et fuit ephraim qsi columba seducta non habens cor. Egyptum uocauerunt. ad assyrios abierunt. Et cum perierint mittam super eos rete meum. Et quasi uolucrem celi deducam eos. secundum auditionem cetus eorum. Ve eis quoniam recesserunt a me. uastabuntur quia peccauerunt in me. et ego redemi eos. ipsi autem locuti sunt de me mendacium. Non clamauerunt ad me in corde suo. cum ululabunt in cubilibus suis. Super frumento et mustum ruminabantur recesserunt a me. Et ego erudiui eos. et roboraui brachia eorum. et in me cogitauerunt malitiam. Reuersi sunt ut essent absque imperio. facti sunt qsi arcus dolosus. cadent gladio principes eorum. a furore linguae suae. Ista subsannatio eorum in terra egypti.

Quasi gutture tuo sit tuba. qsi aquila super domum dominum. Pro eo quod transgressi sunt fedus meum. et legem meam peccauerunt contra me. Israhel nouit deus me cognouimus te israhel. Proiecit israhel bonum. inimicus persequetur eum. Ipsi regnauerunt non ex me. principes exstiterunt non cognoui. Argentum suum et aurum suum fecerunt sibi idola. ut interirent. Proiectus est uitulus tuus samaria. iratus est furor meus contra eos. Usquequo non poterunt emundari. Quia ex israhel ipse est. artifex fecit illum. non est deus: quin contritus erit uitulus samarie. Quia uentum seminabunt. turbinem metent. Culmus stans non erit eis. germen non faciet farinam. Quod si fecerit. alieni comedent eum. Deuoratus est israhel. nunc autem factus est in nationibus qsi uas inutile. Quia ipsi ascenderunt ad assur. onager solitarius sibi. Ephraim mercede conduxerunt amatores. Sed cum mercede conduxerint eos. congregabo eos. et quiescere faciam paululum. onerati regis et principum. Quia multiplicauit ephraim altaria ad peccandum. facta sunt ei altaria in delictum. Scribam ei multiplices legis meae quae uelut aliena reputatae sunt. Hostias affectum. immolabunt carnes. et comedent. et dñs non suscipiet eas. Nunc recordabitur iniquitatis eorum. et uisitabit peccata eorum. ipsi ad egyptum reuertentur. et inmundus est israhel. Fecerunt sua. et dissipauerunt delubra. Iudas multiplicatus est urbes munitas. Immittam ignem in ciuitates eius. et deuorabit edes illius.

Noli lætari israhel. noli exultare sicut populi. Fornicata es deo tuo. Dilexisti mercedes super omnes areas tritici. Area et torcular non pascet eos. et mustum mentietur eis. Non habitabunt in terra dñi. Reuertetur ephraim in egyptum. et assyrius pollutum comedet. Non libabunt dño uinum. nec placebunt ei. Sacrificia eorum qsi panis lugentium. omnes qui comederint ea contaminabuntur. quia panis eorum ad animas eorum non intrabit in domum dñi. Quid facietis in die solemni. in die festiuitatis dñi. Ecce enim profecti sunt a uastitate. egyptus congregabit eos. in memphis sepelietur eos. Desiderabile argentum eorum urtica possidebit. lappa in tabernaculis eorum. Venerunt dies retributionis. uenerunt dies ultionis. sentire israhel stultus propheta insipiens. uir spiritalis. Propter multitudinem iniquitatis tuae. multa est odium. Speculator ephraim cum deo meo. propheta laqueus uenatoris in omnibus uiis eius. odium in domo dei. profunde peccauerunt sicut in diebus gabaa. Recordabitur iniquitatis eorum. et uisitabit peccata eorum. Quasi uuas in deserto inuenit israhel. qsi primam poma in folliculo meo uidi patres eorum. Ipsi autem introierunt ad beelfegor. et abalienati sunt in confusione. et facti sunt abominabiles sicut ea

que dilexerunt. Ephraim qui nunc applaudit sibi
erit sparsus. abiud. & accepit. Quasi vanum
erunt filii eius absq; liberis erit finalis inhoi
bi. & nunc eis cum recesso abeo. Ephraim sic
ut dicitur erat fundata in pulchritudine. & e
phraim eduxit ad interfectores & filios suos. Da ei
dne. Quid dabis ei? vulvam sine libio. & u
bi arentia. Omis nequitia eor mala gala.
qua ibi exosos hos eos. ppr malitia adin
ventionu eor de domo mea eiciam eos. Non
addam ut diligam eos. Omnes principes eor re
dentes. Percussus e ephraim. radix eor ex
siccata & fructum nequaq; faciet. Quod si ge
nuerint interficiam. mirabilia uteri eor. Abia
et eos dne quid quando dabis eis. & uteri ag
nationibus.

Vinea frondosa israel. fructui adequat e ei. Sed
multitudini fructus sui multiplicatur al
taria. nec ubertati ter sue exultant simulacra.
Divisum e cor eor. nc mactabuntur. Ipse confringet si
mulacra eor. decapitabit aras eor. Quia nunc di
cent e rex nob. Non enim timemus dnm. & rex
quid faciet nob? loquimini verba iusiurandu in
mul. frustra & fedus. & germinabit sicut amaritudo
iudicii sup sulcos agri. Vaccae bethaven colu
erunt habitatores samarie. quia luxurie sup eu
plebs ei. & celum ei sup eu exultauit. ingola ei.
quia migrauit abeo. Ipse confringet altaria dela
ta e manu regia ultoru. Confusio ephraim eru
et. rubigo israel mucronatae sua. Transiit
fear samaria regi sui. qui sicut spuma sup faciem
aque. & dilapidatur excelsa vbelii peccati israel.
Lapi inibulue ascendet sup altaria eor. & dicent
montibus operite nos. & collibus cadite sup nos. Ex
diebus gabaa peccauit israel. ibi steterunt nec ob
prelium ceperunt. in gabaa plus sup filios inequi.
Iuxta desiderium meum corripiam eos. Congregabit
sup eos populi nu corripientur pp duas iniquitates
suas. Ephraim vitula docta. diligere triturare
& ego transibam sup pulchritudinem colli ei. Ascen
dam sup ephraim arabit iuda. confringet sibi sulcos
vobis. Seminate vob in iustitia. & metite vo
bis misericordiam. innouate vob novale. Tpe au
tem requirendi dnm donec veniat qui docebit vos iu
stitiam. Iniquitatem arastis. iniquitatem messuistis.
comedistis fructum mendacii. Quia confisus es in via
tua. in multitudine fortitudinis tue. consur
get tumultus in populo tuo. & omnes munitiones tue
vastabuntur. sicut vastauit salmana domum
qui iudicantur baal in die pelii. mater sup filios
allisa. sic fecit vob bethel. facie malitie ne
quitiae vestrae.

Sol ortus est mane transiit. preuenit vere israel. qui
pluet. israel. & dilexit eum. & ex egypto vocauit
filium meum. Vocauerunt eos. sic abierunt a
facie eor. baalim immolabant. & simulacris
sacrificabant. & ego qui nutrieui ephraim po
tabam eos in brachio meo. & nescierunt quoniam
curam eor. Funiculis ade trahebam eos. in fu
nibus caritatis. & fui eis quasi exaltans iugum sup
maxillas eor. & declinaui ad eum ut vescerer.
Non reuertetur in terram egypti. & assur ipse rex eius
quoniam noluerunt conuerti. cecidit gladius in ciuitatibus eius. &
consumet electos eius. & comedet capta eor. & ipsos
nec pendebit. ad rectum meum. Iugum autem im
ponentur eis simul & nudabitur. Quomodo dabo te
ephraim. protegam te israel. Quomodo dabo te sicut
adama. ponam te ut seboim. Conuersa e in me cor
meum. pariter conturbata e penitudo mea. Non faciam
furorem ire mee. non conuertar ut disperdam ephraim
quia deus ego & non homo in medio tui sce. non in ciuitatem
intrabo. Post dnm ambulabunt. quasi leo rugiet
quia ipse rugiet. & formidabunt filii maris.
& auolabunt quasi auis de egypto. & quasi columba de
terra assyrioru. & collocabo eos in domibus suis dicit
dns. Circumdedit me in negatione ephraim.
& in dolo domus israel. Iudas autem adhuc descendet ad
deum & fidelis sanctis.

Ephraim pascit ventum. & sequitur estum. tota
die mendacium & iniquitatem multiplicat. & fedus cum
assyriis init. & oleum in egyptum ferebat. Iudica
tum ergo dni cum iuda. visitare super iacob. iuxta
vias eius. secundum adinuentiones eius reddet ei. In u
tero supplantauit fratrem suum. & in fortitudine sua
directus e cum angelo. & inualuit ad angelum.
confortatus e. flenit & rogauit eum. Bethel inue
nit eum. & ibi locutus e nobiscum. Dns deus exercitu
um. dns memoriale eius. tu autem ad deum tuum conuer
tere. Misericordiam & iudicium custodi. & spera in deo tuo sp.
Chanaan in manu eius statere dolosa. calumniam
diligit. Et dixit ephraim. Verumtamen ditatus sum & inue
ni simulacra mihi. Omnes labores mei
non inuenient in me iniquitatem quae peccauit. Et ego
dns deus tuus ex terra egypti. adhuc habitare te faciam
in tabernaculis. sicut in diebus festiuitatis. Et lo
cutus sum super prophetas. & ego visiones multipli
cauit. & in manu prophetarum assimilatus sum. Si gal
laad vanitas ergo frustra erunt mendaces. bubus
immolantes. Nam & altaria eor. sicut acerui sup
sulcos agri. Fugit iacob in regionem syre. & seruiuit
israel uxore & uxore custodiuit. In propheta autem
eduxit dns israel de egypto. & in propheta seruatus e.
Ad iracundiam me prouocauit ephraim. in amaritu
dinibus suis. sanguis eius super eum uenit. &
opprobrium eius reddet ei dns suus.

Loquente ephraim horror iuasit israel. hic
quid mihi fuit. & moriuus e. Et nunc addi
derunt ad peccandum fecerunt sibi conflatile de argento
suo. quasi similitudinem ydolorum. fabrorum artificii to
tum e. Vos ipsi dicit immolate homines. vitulos adorate
eos. Ideo erunt quasi nubes matutina. & quasi ros
matutinus pertransiens. Sicut pulueris turbine rapti
erunt de area. & sicut fumus de camino. Ego autem dns
deus tuus ex terra egypti. deum absq; me nescies. & salu

uam. nō est pē me. tgo cognouī te ī deserto ī
ter solitudine. nāv patrie tue. ⁊ ad implen-
dū ⁊ plenum. Israel̄ cor̄ suū. ⁊ obliuiscūt me. ⁊
ī ō q̄ lacūs sine pede ⁊ ī nullo. affirmat. Oderūt
ei quasi uelā rapue studio. ⁊ diruptum mūdū
ī recorde eor̄. ⁊ sūmā ecc̄ ī q̄ī leo. bestia agri
sanies eor̄. ⁊ pēnoua ifirl̄. nīm̄ ī me auxiliū
tuū. V. ē rex uīt. Quarum nūc saluet te oēs
urbib; tuis. ⁊ iudices tu. q̄ quib; dixisti. da
mihi regē ⁊ pncipes. Dabo ē regem ī furore meo. ⁊
auferam ī indignatione mea. Colligent ē sacerdos
ephraim. abscondam penitē ī dolore puluerem
nr̄m. ⁊ pē filius nō sapiens. Iuuenē enim si
statim matrone filios. De manu mortis liberabo
eos. de morte redimā eos. ero mors tua. o mors
ero morsus tuus infernē. Consolatio abscondita
ē ab oculis meis. quia pē nīl̄ frēt deus. Adduc
erunt ī uentū uenēti dominus ⁊ desertū sequentem.
⁊ siccabit uenas ei⁹. ⁊ desolabit fontē ei⁹. ⁊ pē dis-
perdet thesaurū omīs uasis desiderabilis. ⁊ pcedat ca-
maria. ⁊ ascendat nuditatē eorum dñm suū.
ingl̄acho pcm. ⁊ pmuīa eor̄ eludantur. ⁊ fere
quiescūdamur.

XLIIII

Conuerte sīl̄. addñm dñe tuū. q̄m corruisti ī
iniquitate tua. Tollite uobīcū uba. ⁊ conuerti
addñm. ⁊ dicite ei. Omē auferes iniquitatē. ⁊ ac-
cipe bonū. ⁊ reddem̄ uitulos labior̄ nr̄or̄. Assur
nō saluabit nos. nec ēqui. nō ascendem̄ sup dextrā
nr̄am. ultra. q̄ nīl̄ opa manuū nr̄ar̄. quia ī ē
mīe ē misereberis pīl̄. ⁊ saluo ego fiam sicut eor̄.
diligam eos spōtanee. quia auersus ē furor meus
ab eis. Ero q̄si ros. sīl̄. germinabit q̄si lilium. ⁊ erum-
pet radix eius ut libani. ibunt rami ei⁹. ⁊ erit
q̄si oliua gl̄a ei⁹. ⁊ odor ei⁹ ut libani. Conuertentur
sedentes sub umbra pīl̄. uiuent tritico. ⁊ germinabit
q̄si uinea. memoriale ei⁹ sicut uinū libani.
ephraim quid ei ultra ydola. Ego exaudiam ⁊
diligam eum. ego ut abietis uiridis. ex me
fructus tuus inuentus ē. Quis sapiens ⁊ intel-
liget istā. ⁊ intelligens. ⁊ sciet hec. Quia recte uie
dñi. ⁊ iusti ambulabunt ī eis. preuaricantes
aūt corruent ī eis.

plō.

Sēr osee. aput hebreos pōsec̄ ponitur.
Er̄ ibi sub rege ephraim. ad. v. hor̄
ferme uaticinii. q̄ ul̄ ama. ⁊ l̄ sīl̄. sep
memoratū. sic ubique ephraim. omē q̄ dr. adoptiū
iudā. ⁊ ad ultīm pene credendē ē. ⁊ nīl̄ alio sīl̄
deest. v. tribuū. nīsi fortasse omē. Ipa q̄. quab; ppha
tur. ead̄ etiā accepe. q̄ moses legūm metu ab; ozi
e. uastū. achaz. ⁊ ezechie regum iudā. ⁊ michee
uerbum. filij autē regis sīl̄. ⁊ pro fictum ē ut
sermone dñi. ad meritum ei⁹ referr̄ ut fīr nō ad
dominātē illius qui ⁊ dr ut alibi legim̄. duīs ī
fide ē nīl̄ditē. Iudāt aūt inlēpuans ecclīe. nō ē
dne qua mūre sonat. ⁊ qui cor̄de pendet.
nūī illud q̄ dñs loquit̄ in euangelio. Q̄ dē
aures audiendi audiant. Q̄ aūt dr ⁊ ī q̄ī
accēm ⁊ flamme sonat. umbr; pepūe. pe nō aure
si. cor̄de pepūm. Q̄ senec̄ sunt ⁊ ecclesie. au
diunt spūalit̄. ⁊ aūt hūīt nūīm. ap̄llāt̄; ī
ueru. umbr; papiri. Abraam. aūt duo
ubi nūtes ponunt. nō ad simplīē tm ubo
rū sonū. si ad reconditam q̄ dictor̄ intellige
ntiam pueīe. ⁊ ingeneri loquīt̄ lamech. adam
ec suis. adā. ⁊ heua. Audite uba mā urores la
mech. umbr; pepūe ⁊ monēc meec. quia ui
rum occidi in uulnū meū. ⁊ iuuenē in liuorē
meū. Cr ysaac. Audite oēs. ⁊ umbr; pepe
rūt.

Iobel filī samuel. descriptū ē tm. vij. ībuū.
ero ca. lxxv. locutus. rubigine uastante
ostiperum. ⁊ p̄ effusionē pōnō p̄ effusū in spūm
suū. sup fruges dī. ⁊ mala. ideō sup. c. vii. ere
dentū nōīa. ⁊ effusum in manibus suis. Q̄
c. vv. abimo usq; ad. vv. pulatum. ⁊ p meritū
ī surgentes. vv. gratulati mīē effunt. quī
pl̄ius mūdē omittim̄.

obel ē tribus ruben. nunc magro lotharin.
ubi ēnā unquā mortuus ē aut sepultus.

VERBVM dñm. q̄ fuit ē ad iobel
filiū samuel. Audite ī se
nes. auribus pepūe ō hīa
tores tīr̄. si fuit ē istud
ī diebus uīīs. aut ī die
bus patrū uīōr. Cup hec
filiis uīīs narrate. ⁊ filij
uīi filiis suis. ⁊ filij eor̄
generōi alie. Residuū ē
nuce comedit locusta. ⁊ residuū locuste comedit
bruc. ⁊ residuū bruc comedit rubigo. Expge
mini ebrij ⁊ flete. ululate oēs qui bibitis ī
uū in dulcedine. q̄m pit ab ore uro. Gens enī a
scendit sup terrā meā fortis. ī numāb̄ilis. Dentes
ei ut dentes leonis. ⁊ molares ei ut catuli leo
nis. posuit uineā meā ī desertū. ⁊ ficū meā decor-
ticauit. Nudans expoliauit eā. ⁊ proiecit. ⁊ albi
fēa sunt rami ei⁹. Plange q̄si uirgo accincta
sacco. sup uirū pubertatis tue. Pit sacerdotū ⁊
ululate ō domo dñi. lugete ministri altaris
mi. Deplana ē regio. luctus huīm. q̄m deuastat
ē ager. obstupuit ē unio. ē. q̄ia cruit oleum. Confusi
sunt agricole. ululauer̄ uinitores. sup frumēto. ⁊ hor-
deo. quia pit messis agri. Vinea obstupuit ē. ⁊ fi-
cus elanguit. Malo granatū. ⁊ palma. ⁊ malū. oīa
ligna agri aruerunt. quia confusi ē gaudiū. ab
filiis hoīm. Accingite uos. ⁊ plangite sacerdotes. ulu
late ministri altaris. ingredimini. pernoctate ī sac
co ministri dei mei. q̄m interiit ō domo dei uīi sacrificiū
⁊ libatio. Sanctificate ieiunīū. uocate cetū. congre
gate senes. oēs habitatores terre ī domū dei uīi. ⁊ cla

Iohēl

mor dñi. ha. ha. ha. dicit. quia pe est dies dñi. ⁊ nō ipse. ⁊ ipsum ⁊ nemo. Num quid non ignis oculos uros. aurum pcii. ē domo dñi lem ⁊ torrentē. Computrata erunt iumēta in stercore suo. ⁊ cōmolim sunt horrea. dilapsa sunt apothece. qm̄ obstitit ē frumē. Quid ingemuit. ful. mugierunt armenta. quia nō ē pascua eis ⁊ greges pecorū dispersi sunt. Ad te dñe clamabo. quia ignis comedit speciosa deserti. ⁊ flamma succendit. omnia ligna regionis. Sed ⁊ bestie agri. ut ceruus sinens imbrē suspexerūt ad te. quia exsiccati sunt fontes aquarū. ⁊ ignis deuorauit speciosa deserti.

II

Clangite tuba in sion. ululate in monte scō meo. Conturbentur oēs habitatores terre. quia uenit dies dñi. quia pe ē in proximo. caligonis. dies nubis. ⁊ turbinis. quasi mane expansum sup montes. ps̄s multus ⁊ fortis. similis ei nō fuit a principio. ⁊ post eā nō erit usq; in annos ḡnōnis. ⁊ ḡnōnis. Ante faciem ei ignis uorans. ⁊ post eum exurens flāma. Quasi ortus uoluptatis tra coram eo. ⁊ post eū solitudo deserti. ⁊ nō ē qui effugiat eum. Quasi aspectus equorū aspect eoꝝ. ⁊ sicut equites sic current. Sicut sonitus quadrigarū. sup cacumina montiū exilient. sicut sonitus flāme ignis deuorantis stipulam uelut ps̄s fortis ꝑcinct. ad pliū. Facie ei cruciabūtur pli. omnes uultꝰ redigentur in oliam. Sicut fortes current. sicut uiri bellatores. ascendent murum. uir in uiis suis gradientur. ⁊ nō declinabunt semitas suas. Vir frēm suū nō coartabit. singuli in calle suo ambulabūt. ⁊ p fenestras cadent ⁊ nō demolientur. Urbem ingredientur. muros current. domos ascendent. p fenestras intrabunt sicut fur. Facie ei contremuit terra. mota sunt cēli. sol ⁊ luna tenebrati sunt. ⁊ stelle retraxerunt splendorē suū. Et dñs dedit uocē suā ante faciem exercitus sui. quia castra eius multa nimis. quia fortia uerbum dñi ei. Magn⁹ dies dñi. ⁊ horribil⁹ ualde. ⁊ quis sustinebit eum. Nunc ergo dicit dñs. Conuertimini ad me in toto corde uro. ieiunio. ⁊ fletu. ⁊ planctu. Scindite corda ura. ⁊ nō uestimenta ura. ⁊ convertimini ad dñm dm uestrum. quia benignus ⁊ misericors ē. patiens. ⁊ multū misericors. ⁊ prōbabilis sup malitia. Qs scit si conuertatur. ⁊ ignoscat. ⁊ relinquat p se benedictionē. Sacrificium ⁊ libamen. dño dō uro. Canite tuba in sion. sanctificate ieiunium. uocate cetum. congregate populum. sanctificate ecclesiam. congregate senes. congregate parulos ⁊ sugentes ubera. Egrediatur sponsus de cubili suo. ⁊ sponsa de thalamo suo. Inter uestibulū ⁊ altare. plorabunt sacerdotes. ministri dñi. ⁊ dicent. parce dñe parce pplo tuo. ⁊ ne des hereditatē tuā in obprobriū. ut dominentur eis nationes. Ne dicāt in pplis. ubi ē dꝰ eoꝝ. Zelatus ē dñs terrā suā. ⁊ pperc pplo suo. Et respondit dñs. et dixit pplo suo. Ecce ego mitto ubi

frumēti. ⁊ mosti. ⁊ oleum. ⁊ repletemini eis. ⁊ non dabo ultra obprobrium gentibus. ⁊ eum qui ab aquilone ē procul faciā a uobis. ⁊ expellam eum in terram. ⁊ in terram deserti. faciē eius ad mare orientale. ⁊ extremū eius ad mare nouissimū. ⁊ ascendet fetor eius. ⁊ ascendet putredo eius quia superbe egit. Noli timere terra. exulta ⁊ lētare. quia magnificauit dñs facere. Nolite timere bestie regionis. quia germinauerunt speciosa deserti. quia lignum attulit fructū suū. ficus ⁊ uinea dederunt uirtutē suā. Et filij sion exultate ⁊ lētamini in dño dō uro. qz dedit uobis doctorē iustitie. ⁊ descendere faciet. ad uos imbrē matutinū. ⁊ serotinū in principio. Et implebuntur areæ frumento. ⁊ redundabunt torcularia uino ⁊ oleo. Et reddam uobis annos quos comedit locusta. ⁊ bruchus. ⁊ rubigo. ⁊ eruca. fortitudo mea magna quā misi in uos. Et comedetis uescentes. ⁊ saturabimini. ⁊ laudabitis nomen dñi dei uri. qui fecit uobiscū mirabilia. Et nō confundetur ps̄s meus in sempiternū. ⁊ scietis qz in medio israel ego sum. Et ego dñs dō ur. ⁊ nō ē alius. Et non confundetur ps̄s meus in eternū.

III

Et erit post hec effundam de spū meo sup omnē cārnē. ⁊ prophetabunt filij uri ⁊ filie ure. Senes uri somnia somniabunt. ⁊ iuuenes uri uisiones uidebunt. Et sup hos quoq; meos ⁊ ancillas meas. in diebus illis effundam de spū meo. Et dabo prodigia in celo ⁊ in terra. signa in sanguine. ⁊ igne. ⁊ in uapore fumi. Sol conuertetur in tenebras. ⁊ luna in sanguinē. ante quā ueniat dies dñi magn⁹ ⁊ horribil⁹. Et erit omnis qui inuocauerit nomen dñi saluus erit. Quia in monte syon. ⁊ in hierlm erit saluatus sicut dixit dñs. ⁊ in residuis quos dñs uocauit. Quia ecce in diebus illis ⁊ in tempore illo. cū conuertero captiuitatē iude ⁊ hierlm. congregabo omnes gentes. ⁊ deducā eas in uallē iosaphat. ⁊ disceptabo cum eis ibi ꝑ pplo meo. ⁊ hereditate mea israel. quos dispersерūt inter gentes. ⁊ terrā meā diuiserunt. ⁊ sup sorte mea miserunt sortē. ⁊ posuerūt puerū in prostibulis. ⁊ puellā uendiderunt p uino ut biberent. Verū quid mihi ⁊ uobis tyrus. ⁊ sydon. ⁊ omnis palestinoꝝ. Numquid ultionē uos reddere mihi. Et si ultciscimini uos. cito ac uelociter reddā ultionē uram super caput uestrū. Argentū meū ⁊ aurū meum. ⁊ desiderabilia mea. pulcherrima misistis in templa uestra. Et filios iude. ⁊ filios hierlm uendidistis filijs grecoꝝ. ut longe faceretis eos de finibus suis. Ecce ego suscitabo eos de loco in quē uendidistis eos. ⁊ retribuā retributionē uram in caput uestrum. Vendam filios uestros in manu filiorum iuda. ⁊ uendent eos filijs saba. gentī longinque. qz dñs locutus est. Clamate hec in gentibus. sanctificate bellū. suscitate robustos. accedant. ascendant omnes uiri bellatores. conflabunt gladios. ligones uros in

lam eccl. Infirmus dicat: quia fortis ego sum. Erumpite & venite omnes gentes de circuitu & congregamini ibi. Decidat illuc fortitudines tuas dns. Consurgant & ascendant gentes in vallem Josaphat. quia ibi sedebo ut iudicem omnes gentes in circuitu. Mittite falcem quoniam maturavit messis. Venite & descendite quia plenum est torcular. Exundaverunt lacus malitia. quia multiplicata est malitia eorum. Plui. plui. in valle decisionis. Sol & luna obtenebrati sunt. & stelle retraxerunt splendorem suum Et dns de syon rugiet. & de ierlm dabit vocem suam. & commouebuntur celi & terra. Et dns spes populi sui. & fortitudo filiorum isrl. & scietis quia ego dns deus vester habitans in syon mons sanctus meus. Et erit ierlm sanctus. & alieni non transibunt per eam amplius Et erit in die illa stillabunt montes dulcedinem & colles fluent lacte. & omnes rivi iuda ibunt aquis. Et fons de domo dni egredietur & irrigabit torrentem spinarum. Egyptus in desolationem erit. & idumea in desertum perditionis. pro eo quod inique egerint in populo iuda. & effuderint sanguinem innocentem in terra sua. Et iuda in eternum habitabit & ierlm in generationem & generationem. Et mundabo sanguinem eorum quem non emundaveram. & dns habitat in syon.

Amos pastor & rusticus & rubi morus di strictus. quae libris explicari non potest. Ait enim dignetur explanari tota. viii. scelata damasci. gazae tyri. edomitae filiorum ammon & moab & sephumo. etenim & gracia tota isrl. hinc loquitur aduersus paupertatem israhel simul montes samariae. & luxuriam domus maioris memoratque testatur. ipse eorum fuerit locutus. & mittet dns ignem super muros eius. & deuorabit domos eius. & adamantium & unctum pomorum attendentes supplantatores & fauces nitentes. ne finem panis nisi simul atque sciscitantes di vbium domum.

Oziae rex cum deum legem colere cepisset omnia reuerenter numen religiosa mente pauidus & precepta legis mouens arreptis thuribulo. ut vetustas libri refert. postponendo obstinatis. & deorum le offerri primae aetatis est. Obeam rectum et eum in templo dei creatorem istius. cui cuncta seruiunt elementa psalmus memorat. Nil huic magis firmum est. amos pastor pauperum regis & pastorum. verba filii roboam regis isrl. memorie quae memorantur a fructu demonstrat. Et quia idem ipse misceantur barbaris impietatibus. & ii. viii. non putarem esse sine peccatis in dilectum. dns sane posse significat. quatenus eis peccata ignoscantur. nec prius nec dilectum dauid existimat. Nam per ignem filii hinnom. qui per dei ignem immundi precluntur. gehennae inextinguibile dei numen. adulationem ea numine dei cuncta possitum iohnr demonstrant. Amos non mentiatur omnibus. huc amos stili

gni plenum. phauue mihi certus phie. Nec enim me solue erit phes. si etiam alii. Ille quippe non potest p pheten nisi ante posse fuisse. qui etiam tubi sua clangunt p singlos duces exercitus. Decet sacerdotium enim non omnium phas. nisi vnus sit vnus & plurimi mercia secundum quod scriptum est. Alem de monte excelsum tu qui euangelizas syon exalta uocem tuam qui euangelizas ierlm.

Verba amos qui fuit inpastoribus de thecue. quae vidit super isrl. in diebus ozie regis iuda. & in diebus ieroboam filii ioas regis isrl. ante duos annos uremot. Et dixit. Dns de syon rugiet. & de ierlm dabit vocem suam. Et luxuriant speciosa pastorum. & siccatus est vertex carmeli. Hec dicit dns. Super tribus sceleribus damasci. & super iiii. non auertam eum eo quod inplauerint serras galaad. Et mittam ignem in domum azahel. & deuorabit domos benadab. Et conteram vectem damasci. & disperdam habitatorem de campo vbelu. & tenentem sceptrum de domo uoluptatis. & migrabit populus syrie. captiuus. dicit dns. Hec dicit dns. Super tribus sceleribus gazae. & super quattuor non auertam eum. eo quod migrationem captiuam transtulerit vt concluderet eam in hydumea. Et mittam ignem in muris gazae. & deuorabit edes eius. Et disperdam habitatorem de azoto. & tenentem sceptrum de ascalone. & auertam manum meam super accaron. & peribunt reliquiae philistinorum dicit dns deus. Hec dicit dns.

Super tribus sceleribus tyri. & super iiii. non auertam eum. eo quod conclusit captiuitatem perfectam in edom. & non sit recordatus fedus fratrum. Et mittam ignem in muris tyri. & deuorabit edes eius. Hec dicit dns. Super tribus sceleribus edom. & super iiii. non auertam eum eo quod persecutus sit in gladio fratrem suum. & violauit misericordiam eius. & seruauit vsque in finem furorem suum. & indignationem suam custodiuit usque in finem. Et mittam ignem in theman. & deuorabit edes bosre. Hec dicit dns. Super tribus filiorum ammon & super iiii. non auertam eum. eo quod dilacerauerint mulieres galaad. ad dilatandum finium suum. Et succendam ignem in muro rabbat & deuorabit edes eius in iubilatione die belli. in turbine in die commotionis. Et abibit melchom in captiuitatem. ipse & principes eius simul dicit dns. Hec dicit dns. Super tribus sceleribus moab & super iiii. non auertam eum. eo quod incenderit ossa regis edomitarum usque ad cinerem. Et mittam ignem in moab & deuorabit edes carioth. Et morietur in sonitu moab. in clangore tube. Et disperdam iudicem de medio eius & occidam principes eius cum illo dicit dns. Hec dicit dns. Super tribus sceleribus

uda. sup. usq. nō cōtum eum. eo q abiecerint legem dñi. ⁊ mandata ei⁹ nō custodierūt. Deceperunt eos uę ydola sua. p quę abierant patres eo⁹. Et mittam ignē in iuda. ⁊ deuorabit ędes hierm. Hec dicit dñs. Sup tribus israhel. non conuertam eum. eo q uendiderit argentū iusti. ⁊ pauperem pro calciamentis. Qui conterunt super puluerē terre capita pauperū. ⁊ uiam humilium declinauerunt. et filius ⁊ pater eius abierunt ad puellam. ut polluerent nomen sanctum meum. Et super uestimenta pignerata accubuerunt iuxta omne altare. ⁊ uinum damnatorum bibebant in domo dei sui. Ego autem exterminaui amorreum a facie eorum. cuius altitudo cedrorum. altitudo eius. ⁊ fortis erat quasi quercus. Et contriui fructum eius desuper ⁊ radices eius subter. Ego sum qui ascendere uos feci de terra egypti. ⁊ adduxi uos. ⁊ traxi per desertum annis quadraginta. ut possideretis terram amorrei. Et suscitaui de filiis uestris in prophetas. ⁊ de iuuenibus uestris nazareos. Numquid non hęc filii israhel dicit dñs. Et propinabitis nazareo uinum. ⁊ prophetis mandabatis dicentes. Non prophetabitis. Ecce ego stridebo subtus uos. sicut stridet plaustrum. onustum feno. Et peribit fuga a uelocibus. ⁊ fortis non obtinebit uirtutem suam. ⁊ robustus non saluabit animam suam. ⁊ tenens arcum non stabit. ⁊ uelox pedibus suis non saluabitur. ⁊ ascensor equi non saluabit animam suam. ⁊ robustus cor de uirorum fortium nudus fugiet in die illa. dicit dñs.

Audite uerbum hoc quod locutus est dñs super uos filii israhel. super omnem cognationem quam eduxit de terra egypti dicens. Tantummodo uos cognoui ex omnibus cognationibus terre. propterea ultiscar super uos omnes iniquitates uestras. Numquid ambulabunt duo pariter. nisi conuenerit eis. Numquid rugiet leo in saltu. cum non habuerit prędam. Numquid dabit catulus leonis uocem de cubili suo. nisi aliquid apprehenderit. Numquid cadet auis laqueo super terram absque aucupe. Numquid auferetur laqueus de terra antequam quidquam apprehendat. Si clanget tuba in ciuitate. et populus non expauescet. Si erit malum in ciuitate quod dominus non fecerit. Quia non faciet dominus deus uerbum. nisi reuelauerit secretum suum ad seruos suos prophetas. Leo rugiet quis non timebit. Dominus deus locutus est quis non prophetabit. Audite hoc et dicite in domibus azoti. ⁊ in domibus terre egypti. ⁊ dicite. Congregamini super montes samarie. ⁊ uidete miseras multas in medio eius. ⁊ calumpnias patientes in penetralibus eius. Non nouerunt facere rectum dicit dñs. thesaurizantes iniquitatem et rapinas in domibus suis. Propterea hec dicit dominus deus. Tribulabitur. ⁊ circuibit terram. ⁊ deprahendetur ex te fortitudo tua. ⁊ diripientur ędes tuę. Hec dicit dominus deus. Quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura. aut extremum auricule. sic eruentur filii israhel qui habitant in samaria. in plaga lectuli. ⁊ in damasco grabatti. Audite ⁊ obtestamini in domo iacob dicit dominus deus exercituum. quia in die ultionis uisitabo super eum. ultimo ⁊ super altaria bethel. et amputabuntur cornua altaris. ⁊ cadent in terram. Et percutiam domum hyemalem cum domo estiua. et peribunt domus ebur nec. ⁊ dilapidabuntur ędes multe dicit dñs.

Audite uerbum hoc uaccę pingues. quę estis in monte samarie. quę calumniam facitis egenis. ⁊ confringitis pauperes. quę dicitis dominis uestris. afferte ⁊ bibemus. Iurauit dominus deus in sancto suo quia ecce dies uenient super uos. ⁊ leuabunt uos in contis. et posteros uestros in fuscinulis piscium. Et egrediemini per uolumina contra uos. et proicietis in auerna. dicit dominus. Uenite ad bethel ⁊ impie agite. ad galgalam. ⁊ multiplicate preuaricationem. Afferte mane uictimas uestras. tribus diebus decimas uestras. ⁊ sacrificate fermento laudem. ⁊ uocate uoluntarias oblationes. ⁊ annuntiate. Sic enim uoluistis filii israhel dicit dominus deus. Ego autem dedi uobis stuporem dentium uestrarum in cunctis urbibus uestris. ⁊ indigentiam panis in omnibus locis uestris. ⁊ non estis reuersi ad me dicit dominus. Ego quoque prohibui uobis imbrem. cum adhuc tres menses superessent usque ad messem. ⁊ pluebam super ciuitatem unam. ⁊ super ciuitatem alteram non pluebam. Pars una apluebatur. ⁊ pars super quam non pluebat aruit. Et uenerunt duę tres ciuitates ad ciuitatem unam ut biberent aquas. ⁊ non sunt saturate. ⁊ non reuersi estis ad me dicit dominus. Percussi uos uredine et aurugine. multitudine hortorum uestrorum. ⁊ uinearum uestrarum. Oliuetum uestrum ⁊ ficeta uestra comedebat eruca. ⁊ non reuersi estis ad me dicit dominus. Misi in uos mortem in uia egypti. occidi in gladio iuuenes uestros usque ad captiuitatem equorum uestrorum. ⁊ ascendere feci putredinem castrorum uestrorum in nares uestras. ⁊ non reuersi estis ad me dicit dominus. Subuertit uos sicut subuertit deus sodomam ⁊ gomorram. ⁊ facti estis sicut torris raptus de incendio. ⁊ non reuersi estis ad me dicit dominus. Quapropter ego faciam tibi israhel. Quia autem hęc faciam tibi. præparare in occursum dei tui israhel. Ecce formans montes. ⁊ creans uentum. ⁊ annuntians homini eloquium suum. Faciens matutinam nebulam. ⁊ gradiens super excelsa terre. dominus deus exercituum nomen eius.

Audite uerbum istud. quod ego leuo super uos planctum. Domus israhel cecidit. non adiiciet ut resurgat uirgo israhel. proiecta est in terra sua. non est qui suscitet eam. Quia hec dicit dominus deus. Urbs de qua egrediebantur mille. relinquentur centum. ⁊ de qua egrediebantur centum. relinquentur decem. ⁊ domui israhel. Quia hec dicit dominus deus israhel. Quærite me ⁊ uiuetis. nolite quærere bethel. et galgalam nolite introire. ⁊ puteum non transibitis. quia galgal galgala capietur. ⁊ bethel erit mendax. Quærite dominum ⁊ uiuetis ne forte prosiliat ut ignis domus ioseph. ⁊ deuoret. nec erit qui extinguat bethel. Qui conuertitis in absinthium iudicium. ⁊ iustitiam in terra relinquitis. Facientem

arcturum. ⁊ orionē. ⁊ obscurē ī mane tenebrā.
⁊ diem ī nocte mutabit. Q̄ vocat aquas maris
⁊ effundit eas sup faciem terre. dñs nom ei.
Q̄ subvertet ualitudē sup robustū. ⁊ depopulabit
nē sup porentē affert. Odio habuerunt ī porta ꝺ.
ipientē. ⁊ loquentē p̄fecte abhōiant sunt. ⁊ dē
co pēs q̄ conpilatis paupē. ⁊ p̄dam electā
tollitis. ⁊ ideo. domos quas edificastis de cētis
labris. ⁊ nō habitabitis eas. Vineas amantis
simas plantabitis. ⁊ nō bibetis uinū earū. q̄
cogitatis multa scelera mā. ⁊ fortissimi peccā. uni.
hostes uestri. sapientes mutos. ⁊ pauperes impe
dimentū. ⁊ ꝺ prudens tacebit. ipse enim malus
est. Q̄erite bonū ⁊ nō malū. ut viuatis.
⁊ erit dñs ꝺs exercituū uobiscū sic
dicitis. Odite malum. ⁊ diligite bonū. ⁊ co
stituite ī porta iudicium. si forte miserat ꝺs exer
cituū reliquis ioseph. ⁊ ꝑcutiat ī dicat ꝑ ꝺs
exercituū deus. ⁊ omnib; plateis planct. ⁊ ia
mentū ī cūctis uicis dicetur ue. ue. Et vocabit
agricolam ad luctum. ⁊ ad planctum eos qui
sciunt plangere. ⁊ in cūctis uineis erit plā
tus. quia ꝑtransibo ī medio tui dicit dñs. Ve
desiderantib; diē dñi. Quid eum uobis. Dies dñi
ista tenebre. ⁊ nō lux. Quō si fugiat uir ab
ursi leonē. ⁊ occurrat ei ursus. ⁊ ingrediatur
domū. ⁊ innitatur manu sua sup parietē. ⁊
mordeat eum coluber. Numquid nō tenebre di
es dñi. ⁊ nō lux. ⁊ caligo. ⁊ nō splendor. ⁊ea.
Odi. ⁊ proiecī festiuitates uestras. ⁊ nō capiā odorē co
rum sordes. Q̄d si holocaustomata
⁊ munera uestra. nō suscipiam ea. ⁊ uitula pinguiū ue
strorū nō respiciam. Auferte a me tumultū carmi
nū uestrorū. ⁊ canticum lyre uestre nō audiam. Et
reuelabitur sicut aqua iudicium. ⁊ iustitia sicut to
rrens fortis. Numquid hostias aut sacrificia ob
tulistis mihi ꝺs. xl. anno domꝰ israel. Et por
tastis tabernaculum moloch tuo. ⁊ imagi
nē idolorum uestrorum. sidus dei uestri. quod fecistis
uobis figuras. uersus scythicus
⁊ transferam uos trans damascum di
cit dñs ꝺs exercituum nomen ei.

Ve qui opulenti estis in sion. ⁊ confidentes in mō
te samarie. optimates capita ꝓlis mēi
grentes. pompe domꝰ israel. Transite in ciui
tatem. ⁊ videte. ⁊ inde memibi magna
⁊ descendite in geth palestinorū. ad optima
quaq; regna eorū. si latius finis eorū finibus
uestris est. Q̄ sequin estis iniqui malū. ⁊ approxi
quatis solio iniquitatis. ⁊ dormitis in lectis
eburneis. ⁊ lasciuitis in stratis uestris. Q̄ edo
medetis agnū de grege. ⁊ uitulos de medio ar
mēti. Qui canitis ad uocē psalmi. sicut ꝺs pu
tauerūt se habere uasa cantici. bibentes ī phiale
uinū. ⁊ optimo unguento delibuti. ⁊ nichil pa
timini super contritione ioseph. Quia ꝓpter hoc
migrabūt in capite transmigrantium. ⁊ auferetur factio lasciuientium. ⁊ iurauit ꝺs in
ānā sua. dicit ꝺs ꝺs exercituū. Detestor ego su
per iacob. ⁊ domos eius odi. ⁊ tradam ciuita
tem cum habitatoribus suis. Q̄d si relicti fuerint
x. uiri in domo una. ipsi morientur. et
tollet eum ꝓpinquus suus. ⁊ cremabit eū ut ef
ferat ossa ꝺ domo. ⁊ dicet ei qui in penetra
libus domꝰ ē. Numquid adhuc est apud te.
⁊ respondebit. finis est. Et dicet ei. Tace. ⁊ non
recordemur nominis dñi. Q̄ ecce dñs mā
dabit. ⁊ percutiet domū maiorē ruinis. ⁊ domū
minorem scissionibus. Numquid current equi
per petram. aut arabit quisquam ibi
armentis. quia conuertistis in amaritudinē iudicium. ⁊ fructū
iustitie ī absinthium. Q̄ letamini in nichi
lo. qui dicitis. Nūquid nō in fortitudine mea
assumpsimus nobis cornua. Ecce enim suscitabo sup
uos domꝰ israel. dicit ꝺs ꝺs exercituū gentē. et
affligent uos ab introitu emath usq; ad torrentē deser
tī. Hec ostendit mihi ꝺs. Et ecce fictor
locuste ꝓpter ꝓpositum germinantis. et ecce
germinabat. ⁊ ecce serotinus ꝓpter tonsionē regis.
Et factum est ut consummaret. comedere herbā ter
re. et dixi. Dñe ds ꝓpitius esto obsecro. Quis suscita
bit iacob. quia paruulus est. Misertus est dñs
super hoc. ⁊ nō erit dicit dñs. Hec ostendit
mihi dñs ds. Et ecce vocabat ut ignē dñs ds. et
deuorabat abyssum multam. ⁊ comedebat simul pa
tē. et dixi. Dñe ds quiesce obsecro. Quis su
scitabit iacob. quia paruulus est. Misertus est dñs
super hoc. ⁊ nō erit dicit dñs. Hec ostendit
mihi dñs ds. Et ecce ds stans super murum litū. ⁊ in
manu eius trulla cementi. Et dixit dñs ad
me. Quid tu videz amos. Et dixi. Trullam
cementi. Et dixit dñs. Ecce ego ponā trul
lam in medio populi mei israel. ⁊ nō adiciam ul
tra ut pertranseam eum. et deuastabuntur excelsa
ysaac. ⁊ sanctuaria israel desolabuntur. et ego
surgam super domū ieroboam gladio. Et
misit amasias sacerdos bethel ad ieroboam
regem israel dicens. Conspirauit contra te amos
in medio domꝰ israel. nō potest terra sustinere
omnes sermones eius. Hec enim dicit amos. In gla
dio morietur ieroboam. israel captiuus mi
grabit de terra sua. Et dixit amasias ad amos.
Qui videz. vade fuge tibi in terram iudee. ⁊ co
mede ibi panē. ⁊ ibi prophetabis. ⁊ in bethel nō
adicies ultra ut prophetes. quia sanctuarium regis
est. ⁊ domus regni est. Et respondens amos. ⁊ di
xit amasiæ. Non sum propheta. ⁊ nō sum filius
prophete. sed armentarius ego sum. et ligo mo
rum. Et tulit me dñs cum sequerer gregem. ⁊
dixit mihi dñs ad me. Vade prophetā ad populum meū
israel. Et nunc audi verbum dñi. Tu dicis nō
prophetabis super israel. ⁊ nō stillabis super domū
ysaac. ꝓpter hoc dicit dñs. Uxor tua in
ciuitate fornicabitur. ⁊ filii tui ⁊ filie tue
in gladio cadent. ⁊ humus tua funiculo me

mecho meũ. Non iudicent sup me mala. qui circũeũt me in circuitu capitum eorũ. labor labiorũ ipsorũ operiat eos.

IIII Et erit in nouissimo dierũ erit mons domus dñi parat⁹ in vertice montiũ. et sublimis⁹ super colles. et fluent ad eum populi. properabunt gentes multe et dicent. Venite ascendamus ad montem dñi. et ad domum dei iacob. et docebit nos de viis suis. et ambulabimus in semitis eius. quia de sion exibit lex. et verbum dñi de hierusalem. Et iudicabit inter populos multos. et arguet gentes robustas usque in longinquum. Et conflabunt gladios suos in vomeres et lanceas suas in falces. non leuabit gens contra gentem gladium. nec exercebuntur ultra ad prelium. Et sedebit vir subter vineam suam. et subter ficum suam. nec erit qui deterreat. quia os dñi exercituum locutum est. Quia omnes populi ambulabunt unusquisque in nomine dei sui. nos autem ambulabimus in nomine dei nostri in eternum. et ultra. In die illa dicit dñs congregabo claudicantem. et eam que ejecta fuerat colligam. eamque affligebam. et ponam claudicantem in reliquias. et eam que longe fuerat in gentem robustam. Et regnabit dñs super eos in monte sion. ex hoc nunc et usque in seculum. Et tu turris gregis nebulosa filie sion. usque ad te veniet. et properabit principatus primus. regnum filie hierusalem. Nunc quare mœrore contabescis. quia rex non est tibi. aut consiliarius tuus quia obprehendit te dolor. sicut parturiens. dole et contabesce filia sion quasi parturiens. quia nunc egredieris de civitate. et habitabis in regione. et venies usque ad babylonem. ibi liberaberis. ibi redimet te dñs de manu inimicorum tuorum. Et nunc congregate sunt super te gentes multe que dicunt. Lapidetur. et aspiciat in sion oculus noster. Ipsi autem non cognouerunt cogitationes domini. nec intellexerunt consilium eius. quia congregauit eos quasi fenum aree. Surge et contere filia sion. quia cornu tuum ponam ferreum. et ungulas tuas ponam eneas. et comminues populos multos. Et coquam rapinas eorum. et fortitudinem earum dño universe terre.

V Nunc vastaberis filia latronis. Obsidionem posuerunt super nos in ferula percutient in maxillam iudicem israel. Et tu bethleem ephrata parvulus es in milibus iuda. ex te mihi egredietur qui sit dominator in israel. et egressus eius ab initio. a diebus eternitatis. Propter hoc dabit eos usque ad tempus in quo parturiens pariet. et reliquie fratrum eius convertentur ad filios israel. Et stabit et pascet in fortitudine dñi. in sublimitate nominis dei sui. et convertentur quia nunc magnificabitur usque ad terminos terre. et erit iste pax assyrius. si venerit in terram nostram. et si calcauerit in domibus nostris. Et suscitabimus super eum septem pastores et octo primates hominum. et pascent terram assyrium in gladio. et terram nemroth in lanceis eius. et liberabit ab assyrio si venerit in terram nostram. et si calcauerit in finibus nostris. Et erunt reliquie iacob in medio

populorum multorum sicut ros a domino. et sicut stille super herbam. que non expectat virum. nec prestolatur filios hominum. Et erunt reliquie iacob in gentibus. in medio populorum multorum. quasi leo interfector in iumentis saltus. et quasi catulus leonis in gregibus pecorum. Qui cum transierit conculcabit. et capiet nec est qui eruat. Exaltabitur manus tua super hostes tuos. et omnes inimici tui interibunt. Et erit in die illa dicit dñs. auferam equos tuos in medio tui. et disperdam quadrigas tuas. et perdam ciuitates terre tue. et destruam omnes munitiones tuas. Et auferam maleficia de manu tua. et divinationes non erunt in te. Et perdam sculptilia tua. et statuas tuas de medio tui. nec adorabis ultra opera manuum tuarum. Et eradicabo lucos tuos de medio tui. et disperdam ciuitates tuas. Et faciam in furore. et in indignatione vindictam in omnibus gentibus que non audierunt

VI vocem dñi. Audite quid dicat dñs. Surge et contende coram montibus. et audiant colles vocem tuam. Audite montes iudicium dñi. et fortia fundamenta terre. quia iudicium dñi cum populo suo. et cum israel iudicabitur. Populus meus quid feci tibi. aut quid molestus fui tibi. responde mihi. Quia eduxi te de terra egypti. et de domo seruitutis liberaui te. et misi ante faciem tuam moysen. aaron. et mariam. Populus meus memento quæso quid cogitauerit balach rex moab. et quid responderit ei balaam filius beor. de semin usque galgalam. ut cognoscas iustitias dñi. Quid dignum offeram dño curuabo genua deo excelso. Numquid offeram ei holocaustomata. vitulos anniculos. Numquid placari potest dñs in milibus arietum. aut in multis millibus vervecum pinguium. An quemquid dabo primogenitum meum pro sceleribus meis. fructum ventris mei pro peccato animæ meæ. Indicabo tibi o homo quid sit bonum. aut quid dñs requirat a te. nisi facere iudicium. et diligere misericordiam. et solicitum ambulare cum deo tuo. Vox dñi ad ciuitatem clamat. et salue erit timens nomen tuum. Audite tribus. quis auditor habitet illud. Adhuc ignis in domo impii thesauros iniquitatis. et mensura minor ira plena. Numquid justificabo stateram impiam. et sacculi pondera dolosa. quibus dixerunt ei. replen et nugatores. Viri ciues mei loquebantur mendacium. et lingua eorum fraudulenta in ore eorum. Et ego cepi percutere te plagam mortis super peccata tua. Tu comedes et non saturabit. humiliatio tua in medio tui. Et apprehendes et non salvabis. et quæ salvaueris in gladium dabo. Tu seminabis et non metes. tu calcabis oliuam. et non ungeris oleo. et mustum. et non bibes vinum. Et custodisti precepta amri. et omne opus domus achab. et universas traditiones eorum. et ambulasti in consiliis eorum. ut darem te in perditionem. et habitatores eius in sibilum. et opprobrium populi mei portabitis.

VII Me miserum quia factus sum sicut qui colligit in autumno racemos vindemie. Non est botrus

VII

ad comedend. ꝓ quaꝫ ficus deliꝫ ma-
mā. Pur ſoꝫ d fici. metuē mḡbꝫ nō t. Os.
inſanguine miſcēmur. ut ſtem ſuū uena
tur ad mortē. ḡ alū m manū ſuaꝫ dñi lyni,
Quinqꝫ poſtulat mi reddendo t. magiſ locut.
t deli dñi ale ſue. ꝙ urbaneꝰ am. Ds opuꝫ
mag t. ei palmā. qui recē ei ſpma d ſepe.
Dirē ſpeculatoꝫq tue. uiſitatio tua uenit
eoꝝ t uſtitie eoꝝ. Nolite dē amico. t noli te.
oſtidē meluere. Abi qui dormit. ſinu uo.
cabulū eiꝰ aulam quo tu. qnā fili ꝙ nume
ralis ſuer patri. filia oſurgit adiuuē mēm
ſuam. huic d ſoerū ſuā. mmm ei tēmeſtas
ei. Ego aūt ad dñm aſpiam. t expectabo
dñm ſalutarē meū. Audiet me dñs dī mē.
Ne letere. ſup me inimica mā. qnā cecidi. ſurgam. Cum ſedero in tenebꝝ. dñs lux mā
t. Iram dñi portabo. qm peccaui ei donec iudi
cet cām meā. t faciat iudiciū meū. Educet
me in lucē. videbo iuſtitiā ei. t ſuſpiciet inimi
ca mea. t opiet confuſione ſ dicit ad me. V
ubi t dñs dē tuus. Oculi mei uidebunt inimi
cos eoꝝ. in oculatē. ut lutū platee. Di
e ut edificentur macerie tue. Iuxta illa lē
ge fiet leu. iuxta illa. tuli. adhuc uidet aſ
ſur. tuli. ad habitatoꝝ miniue. t accipiam
hz munera uſq. ad flumē. t ad mare. d mari.
t ad montē d monte. Et erit ter in deſola
tione ꝓ hereditate ſuaꝫ. ꝙ ſtruthi cognati
mi eoꝝ. Pulce ꝓdim tui murgantia. gregē
bidentiū ecē. hirtinos ſibos mlchi. inmedio
carmeli pascentur balan. t galaad ſicut dies a
tiquoꝝ. ſecdm dies egreſſionis mee d ēm egyp
ti oſtendam ei mirabilia. Videbunt gētes to
fundentur ſup oī fortitudine ſua. ponēt ma
nū ſuā os. aures eoꝝ ſurde erunt. Inimici
pulueꝝ lingent ſicut ſerpentes. uelut reptilia ſtre ꝓ
turbabuntur & exibunt. Omn dñm dm tm.
timebunt. timebunt ate. Quis dī ſili
mi. qui auferes iniquitatē. t trāſiens ꝑcm
reliquiaꝝ hereditatis tue. Nō tenuit ultra
furorē ſuū. qm uoluit miām ē. reuertetur
t miſebitur nr. Deponet iniquitates nr.
t mittet in profundū maris omia ꝑcā nr. Dabit
veritatē iacob. miām abrahā ſicut iurasti patri
bus nr a dieb antiquis.

Nam ꝙm ad uenit rex aſſyrio
rū. qui ꝑm fuer cupiuit milia regioꝝ
t ſubiugauit eas. fuiſſe hebreos timidos ofirmā
tq; quid nūc hui terroꝝ. ꝑdens rege adue
niente. id ꝙd ꝓphā annuare monſtratur. Si
cum hierico. nmquid ona mihi tenebre
ꝑdentes. ne dicā mi. denuo aūt mihi
fuerint pecoꝝ ꝓpecuā ꝑm egreſſem.
ceperū dī mihi grauedinē. t tremuerūt
ſpirare cepiū. Quando ei memorē ꝙm

ſpū dī plenus. uehemēs dī ānūciauit ut eſſe
locuū. Dō gelaſ ulaſ ceuſ dño. Iam ceſſ. v.
trib: abaſſyrioꝝ eluere fuerunt. t capiuntes
ſub ezechia rege iuda. ſibeno eoꝝ nume
roſolatione ꝙm transmigrauit. ab illis minue
ruio cernuus. ſtec erat. parua oſolatio tam
bis quā ſam aſſyrioꝝ fuerabant. quā reliquas
qui ſub ezechia d tribu iuda. t beniamin.
ab hil dē bosib; obſidebamur. ut audiret
aſſyrios quoq; actualiter ē capiendos. ſicut
in oſequenib; libris huius demonſtrabitur. Sacer
d aūt q; minue ī mā lingua t hebrea ſpecie
oſonans. Speciosus aūt mundi die dicitur
vñ ap̄ grec. Kosmos. abomanu nom accepit.
q; quicquid nunc ab illis nitunt dr d mūdo
figuraliter ꝓdicatur. Quam obcām. aſſiri
no quā lxx. mēſes. a HH Ma. aquila ar
ma mēſeruit ē. apud hebreos massa ꝓtur
t deſt grauis hō. ſic. eund ab illis quā ꝓhē
ꝑm. nec ſmat. d uare ceruicē. Cumulq;
t attendend. q; t ꝑ l. alleluia. Thomas l
pmo. ꝓhe mihi ſit. Non enim ſequitur m
ceruſi. ut mamā. t ſcalla. mammillaq;
detrahat. ſi q. ꝓphet. lib ē uſionis mollegēt
ne umbra quē loquatur. t pmo hostili fiat
tis suo ꝙm uſi ōne de oſumatione nec;
mundi. ſed magogon. moſolatē ſuā. ꝓphe
t reperit. ut quēli ei in mundo idem ꝙ ꝑ
ſcima. t octaua oſtenāt. et ſanctus ſe ad
uentū dñi. ubi ulteri. adiuuā mane aſſiria
fuit d dño. ſ. anno oſolatos debet. mer
par auitate clugumū. t ꝑ uiſione illuſe lo
quitur. Quos ſup montes pedes euangeli
zantis annuntiantis pacē.

NVS
minue lib uiſione
nauum ut hēlelei.
Dō emulatoꝝ. eula
ſcent dñs. ulaſcens
dñs. t hinc ſurgē. Si
aſcens dñs uhoſtes
ſuos. t uſcens uſq;
mānus ſunt. Dñs pa
uent. t magnus fortitudine. t mutant ne
fiat ex nichilo. Dñs in tēpeſtate. t turbine
uia ei. t nebule puluis pedum ei. Increpat
mare. t ſiccat illud. t oēs fluuios
addeſtrum deducens. Infirmatus ē basan. t
carmelus. t flos libani clanguit. Montes
mouti sunt a deo. t colles. de elatus ſunt a fa
cie ei. t orbis a facie ei. t omēs habitantes
eo. A facie indignationis ei. quis habit. t
quis reſiſtet in furore ei. Indignatio
nis ei effuſa ē ut ignis. t petre diſſolute ſunt
a deo. Deus dñs. fortitudo mea. Hilarabis.

ecclesiā sanctā suā. Et indulsimo qui p̄cium
ōnationē fiacer leo. ei. ⁊ mmiaē ei placē
re videbit. Quid cogitatis ō dīm. Consu
mationē ip̄e faciet. Non obsurget duplex tri
bulatio. quia sicut spinę se mutuō oplectun
tur sic gnatiō eoz pariet pectantiū. Ros sim
ilis qui sepulcra aridarent plena. Ecce exurat
cogitatus ō dīm malitiā. nitę pmeatus ip̄
piarentionē. Ut diat ō. Ut placeā tuīne ⁊ ta
plurez. sic quō; attondentur ⁊ pramsibit.
Affligā te ⁊ nō affligam te ultra. Et nunc
mmi urgium ei ō dorso tuo. ⁊ umcula tua
durrumpam. Et pepcisti te dīne. ⁊ nō semā
binar exnōie tuo amplius. De domo dī tu
mēfinam sculpule. ⁊ ollantle pōtā sepule
tuū. quia mbonoreuil es.

Ecce sup montes pedes euangelizantis
⁊ annuntiantis pacem. Celebra iudi
sitiunitates tuas. ⁊ redde uota tua. quia n̄
adiuget ultra ut pertranseat inte belial. un
iūs mūit. Ascendit qui dispergit ante te q̄
custodiat obsidionē. Contemplare uiā astrin
gimbec. roborā unrustē ualoe. qm̄ sicut red
dat dūs superbiā iacob. sic reddet superbi
biā. qm̄ uastatores euastauerē eos. ⁊ palmi
tes eoz corrupēr. Clupē fortiū ei ignitus. ⁊
robusti mercenarii. ⁊ gnec halbene aurē in
die ḡnationis ei. Et agitabuntur ostia ciuitā
tis. ⁊ palatium fundet. Nudabit cooperimē
tum. ⁊ revelabit absconsa. ⁊ aperietur templ.
Ascendet eoz ad lampades. et fulgā di
spergentur. ⁊ recordabitur fortiū suoz. mei
minibus suis. Velocit ascendent muros ei. ⁊
parabunt pinnacula. Porte fluuiorū aperte ⁊
palatium ad solū diruetur. Et nudabit captiuus
abducet ē. ⁊ ancille ei mee adducte gemētes ū
columbe. murmurantes in cordibus suis. Et ni
nue q̄si piscina aquarū aque ei. qui nō fugere
runt. State. state. ⁊ nō est qui reuertatur. Di
pyne argentū. diripite aurū. ⁊ nō ē finis di
uitiaz eoz nōiū; ualiū desiderabiliū. Direptio
⁊ dilapidatio. ⁊ nudatio. ⁊ tabescent. ⁊ dissolue
tur genua. ⁊ defectio omnibus renibz. ⁊ fa
cies eoz quasi nigredo ollē. Vbi est habitatio leo
nū. ⁊ pascua catulorū leonū. Ubi ambulabat leo
ne nigerrim⁹ illuc catulus leonis. ⁊ nō ē qui
exterreat. Leo rapit sufficienter catulis suis. ⁊ ne
cauit leonibus suis. ⁊ implebat prēdis cauernas suas
⁊ rapinis tana sua. Ecce ego ad te dicit dūs oīn
cremabor in fumo gladius tuus. ⁊ leunculi tui; deuorabit
gladius tuus. ⁊ exterminabo de terra p̄dam tuā. ⁊ nō audiet ultra
ra uox nūcioz tuoz.

Ue ciuitati sanguinū. tota mendacii. tota la
cerationē plena. non recedet rapina.
Uox flagelli. ⁊ uox impetus rote. ⁊ equi fremē
tis. ⁊ quadrige ferentis equites. ascenden
tis. ⁊ gladij micantis. ⁊ fulgurantis hastē. ⁊

multitudinē miserē. ⁊ grauis rume nec est
finis cadauez. Et corruent in corporibus suis
pp multitudinē fornicationū meretricis speciō
se ⁊ grate. ⁊ hūtis maleficia. q̄ uēdidit gēs i
fornicationibus suis. ⁊ familias in malefitiis su
Ecce ego ad te dicit dūs ō exercituū. Et revelabo pudē
da tua in facie tua. ⁊ ostendam gentibus nuditā
tē tuam. ⁊ regnis ignominiā tuā. Et proiā
sup te abhōiationes. ⁊ ponam te me exēplū. Et erit omnis qui uide
te. refugiet abte. ⁊ dicet. Vastata est nīnue. Uis
amouebit sup te caput. Unde enim nō solatiorē
te. Numquid melior es alexandria plēa q̄
habitat in fluminibus. aquis circuitu eius. cui
fluuius mare. aqua murus eius. ethiopia fortitu
do egypti. ⁊ nō est finis. Africa ⁊ libyes fuere
fastulo tuo. Et capti sunt in transmigratione du
ces eius. Super omnia ignominiosa facta es
captiua duct uasa. ⁊ sup omnes ciuitates tuas sor
tes tue. nōiā opprimatur. et obsidēs in speculis.
Et tu ebrietabis. eris et despecta. ⁊ tu quere
auxilium ab inimico. Omnes munitiones tu
e sicut ficus cū grossis suis. si cadere fuerit su
per os comedentis. Ecce pl̄s tui. mulieres
in medio tui. inimici tui adaptione pandē
tur porte terre tue. deuorabit ignis uectes tuos.
Aquam pro obsidione haure. et corrue muni
tiones tuas. Intra lutū. ⁊ calcabis. subigens
tene latere. Ibi comedet te ignis. gladius
cidet. deuorabit te ut bruchus. Congregare ut bru
chus. multiplicare ut locusta. Plures negotiā
tores tuos quam stelle fuere celi. bruchus
expansus ē ⁊ auolauit. custodes tui qsi locuste
⁊ principes tui qsi locuste locustarū que obsidēt
in sepibus in die frigoris. sol exortus ē. ⁊ auola
uerunt. nō ē cognit locus earū ubi fuerunt. Dor
mitauerunt pastores tui rex assur. sepelien
tur pinnacule tui. Dissipatus ē pl̄s tuus in mon
tibus. ⁊ nō ē qui congreget. Non est obsecum con
tritio tua. pessima ē plaga tua. Omnes qui audiere
auditionē tuā. applauserunt manibus sup te. q̄ sup
quē nō transiit malitia tua semp.

Onus qd̄ uidit nahum. uus ephrathe de cōmune fuit.
equabus tue mynapto. Thaysa. ad est pons.
multum hēt. naum. habacuc. ⁊ malachias.
pruy zacharias in medio. ⁊ ten fuit. duos hui
scemodi pene nullos. equabus uni ē omnes ubi
dūs minat adduct. ⁊ dum alci requiescit. air in
fine. omnes ubi dominum sup ipsi. Deb ignauit ab
hac que l'oreo q. amabil dea ē. uecenta ⁊
plenus. l'q. mitem ⁊ luctum. ⁊ ne ira dies
amplerum ogeditur eis do apleranne. ⁊ luc
tamus sozemus ē nam. Nullus enī ei andi
a uoce. auligē ē dm adolescentiam suā
tis. puocare. ⁊ dicere ei aur mrēs humā
nas. ⁊ mundi ipsi. MOAMA. tamen uera

ipsum unquens. Usq; duc clamabo. nō exaudies. vociferabor ad te uim patiens. nō salua bis. Quare ostendisti mi iniquitate. dolorē intuē. Laceratꝰ ē lex. nō pdit usq; ad finē iudicium. Quia impius p̄ualet adūsus iustū. ideo egredit iudicium pūsum. Videt q̄ nō ita accidit quodam in blasphemiam. eructabit fiuū ad iudicium pueniet. nec singule adūsus singulum. aut tale t̄ale fm̄ scr̄ disputatur. Ille nō ait abstinendū ꝗ. q̄ illi pnō. q̄ pene q̄ ꝗ. ē constituit. ppe usio ēst. adūsum mona chum dogma pūsum mittigit q̄ndo. ꝗ amens lo quatur. nec imoꝝ insanientiū semp̄ ita. dat sine fine sonū. nō ꝗ aplō uber ut supplicijs alios. alij fuit rusticum. nec ame qui pri lo quebantur. Et ecce nō ē iniqui dulcedinis dō. ꝗ pius. Et quo modō cum quo uolebat renden. alii locum dat ad loquēd. posse loqui nec ann uelut. Cum aut increpati. i. minis lo quatur. nec tacē nec loqui. sinus potest. Ut aut scribendi p̄bam hunc ē ꝗ babylonie chal dee. ut quom̄ pri pha naum. q̄ abstinen sequam. ut annalia hui⁹ nunc assyrio. q̄ usbauerunt. q. hoc. q̄ uocitamur. ꝗ. ita accidit babilonie. ꝗ na buchodonosor. aquib; audie. uerbis repliq subtilia sunt. ꝗ nim scim scr̄am dicitur ad ꝗ. Cur nabuchodonosor ꝗ pli nat ter. audam. cur uerbis quib; urbe dñi destruxa unt. q̄ eleuauer p̄ dō. nō audiam. uociferē ad dñm. ꝗ stultus a culdie. nō saluabit. q̄ ꝗ. ꝗ. ꝗ.

et pus el. ⁊ abiit ei electus. ⁊ ppt hoc & expandet
sagenam suam. ⁊ sp̄ interficere gē nō pcc.
II Sup custodiam meam stabo. ⁊ figam
gradum sup munitionē meā. ⁊ cōtemplabor
ut videam quid dicatur mi. ⁊ quid respondam ad ar
guentē me. Et respondit ñ dñs. ⁊ dixit dñs ad me
Scribe visionē. ⁊ explana eam sup tabulas ut pateat qui le
gerit eam. quia adhuc visio pcussi. et apparebit
in fine & non mentietur. Si moram fecerit expecta eū
quia veniēs veniet. nō tardabit. Ecce qui incre
dulus est non erit recta ānā ei. insidiator. insul
tator insidet sua uineæ. Et quō uinū prodit ten
tor. sic erit uir superbus. nec domū habitat. Qui dilatat
ut infernus. ānā sua. ipse qui mors. ⁊ nō ad
implebitur. Et congregabit ad se omnes gēs. ⁊ coacer
vabit ad se omnes pplos. Numquid nō omnes isti
istp cum parabolam sument eum. ⁊ aenigma
tum ei. et dicent. ve ei qui multiplicat nō sua.
usq; aggravat ō se densam lutum. Numquid
nō repente exsurgent qui mordeant te. ⁊ euigi
labunt qui affligant te. ⁊ eris in prædā eis.
quia tu spoliasti gēs multas. Spoliabunt te oēs
qui reliqui fuerint d populis. p sanguinē hōis
⁊ iniquitatē terræ. ciuitatis. ⁊ oīū habitantiū in ea.
Ve qui congregat auaritiam malam domui suæ ut
sit in excelso nīd ei. liberari se putet de manu
mali. Cogitasti confusionē domui tuæ. occidit pplos mul
tos. ⁊ peccauit ānā tua. quia lapis de pariete
clamabit. ⁊ trabs q̄ intexta est ædificiis respon
debit. Ve qui ædificat ciuitatē in sanguinib;
& parat urbem in iniquitate. Numquid non
hæc dñs exercituū. Laborabunt enim pli
in multo igne. ⁊ gēs in uacuū. ⁊ deficient q̄ re
plebantur ea ut cognoscat gl̄iam dñi. q̄ aqua
opient mare. Ve qui potum dat amico suo
mittens fel tuū. ⁊ inebrians ut aspiciat nudi
tatē ei. Repleberis ignominia p gl̄iā. bibe
tu q̄ operire. et circumdabit te calix dexteræ dñi.
⁊ vomitus ignominiæ sup gl̄iam tuā. quia in
quinans lucum operuit te. ⁊ malum malitiæ de
orbe te. & sanguinib; hōiū. ⁊ iniquitate ter
ræ. ciuitatis. ⁊ oīū habitantiū in ea. Quid pdest
sculptile quia sculpsit illud factor eius. figu
latile. ⁊ imaginē fusilem. quia speravit in
figmento factor ei⁹ ut faceret simulatra muta.
Ve qui dicit ligno expergiscere. surge lapidi
tacenti. Numquid ipse docere potest. Ecce ipse eo
pertus est auro & argento. ⁊ omnis spūs nō est in medio
eius. Dñs aut in templo sco suo. fileat omnis
terra ei.

Oratio habacuc prophetæ. pro ignorantiis.
Domine audiui auditionē tuam. Dñe op
pili in medio annoꝝ uiuifica illud. ⁊ in me
dio annoꝝ notum facies. cum iratus fueris. misericordiæ
recordaberis. Dñs ab austro ueniet. ⁊ sc̄s de mōte
pharan. Operuit celos gl̄ia ei. ⁊ laudis eius plena est
terra. Splendor ei ut lux erit. cornua in manibus
ei. ⁊ ibi abscondita est fortitudo ei. Ante faciē
ei ibit mors. ⁊ egredietur diabol' ad pedes ei.
Stetit. ⁊ mensus est terram. aspexit. ⁊ dissolutæ gē
tes sunt montes seculi. ⁊ contriti sunt colles
mundi. ab itibus æternitates ei. Pro iniquitate
vidi tentoria ethiopiæ. turbabuntur pelles terræ
madian. Numquid in fluminib; furor tuus dñe. aut
in fluminib; ira tua. aut in mari indignatio
tua. Quia ascendes sup equos tuos. ⁊ quadrige
tuæ saluatæ. Sagitta tua tendens arcum tuum.
maledictiones tribus q̄ locutus es. Fluuios findes
terræ. videbunt te. ⁊ dolebunt montes. Gurges aq̄
rum transiit. dedit abyssus uocē suā. altitudo
manus suas leuauit. Sol ⁊ luna steterunt in sta
bulo suo. ⁊ in luce sagittæ tuæ ibunt in splen
dore fulgurantis hastæ tuæ. In furore conculca
bis terram. in furore tuo obstupefacies gentes. Egressus
es in salutē populi tui. in salutē cū christo tuo. Percussisti
caput de domo impiorum. denudasti fundamentum usq;
ad collum. Maledixisti sceptris eius. capiti bellato
ris eius. uenient ut turbo ad dispergendū me. Et
exultatio eorum sicut ei qui devorat pauperem in abs
condito. ⁊ gressus in mari equorum meorum. in lutum
aquarum multarum. Audiui ⁊ conturbatus est uenter meus.
ab hac uoce contremuerunt labia mea. Ingrediatur pu
tredo in ossibus meis. ⁊ subtus me scatebrat. ut re
quiescam in die tribulationis. ut ascendat ad populum
accinctum mihi. Quia ficus non florebit. ⁊ non erit
germen in uineis. Mendacium oliue. ⁊ arua
non afferent cibum. Abscidetur de ouili pecus.
⁊ non erit armentum in præsepibus. Ego aut in dño ga
udebo. ⁊ exultabo in deo iesu meo. Dñs deus fortitu
do mea. ⁊ ponet pedes meos q̄si cervorum. ⁊ super
excelsa mea deducet me victor in psalmis can
tabit.

Tradunt hebrei. nathaniel ypocrita pater. aut amul
tum amator mendacii. pol quoq; ypocrita. dñi ⁊ amo
rum dicunt. vii. ypocrites. qui dicebant no esse
filius ypocrites. si pastor caprarum nullius si
amorum primo nomen mendacii nō habet. hæc si uera
est sophonias ypocrita. à quibus ut ita dicam ypo
crisis regis iudæ pdecessor habuit primum exi
mium godoliam. p quem manassa. annum. exercitus
i. talem quadrigam in qua uehitur exercitus au
rigæ cōplectitur. Exercitus sophoniæ. dicit spiritalia a
liis arbitrii dñi transtulimus. Quæ igitur sit
limus sive absconditus dñi interpretemur. ut intelligi
possit quemadmodum. Osee. ⁊ ab egressione. filii hōis
speculatorem te posui domui israel. Et saluo loco
non facies dñi quicquid à reuelatis discipu
lis suis fuerit ignorat. ⁊ de his qui
erant in speculatoribus. in sublimibus obscurius. ⁊
uenit multis dñi. filii erant enim qui interpretati sunt
mulieres. Ethiopes uero. Verbum ei⁹ quod godoliæ
qui de magnitudine. ⁊ quod manassæ. qui ipse
interpretatur mysteriorum dñi. ⁊ annum. exercitum ei

Sophonie

sonat formatus dñs. De formatione mundi dñs
natus est homo dñs. natus est magnitudo domini
de magnitudine dñs natus est hululatus. Ve ei
qui venit aliquis ad pcm. dicit quia nō sit dignus
vocari aplūs. vel illud in psalmis. Dñe nō est exal
tatum cor meum. nec elati sunt oculi mei. Iohiam nō
regem inde. cui tpe sophonias pphetauit. imitā
do ponitq; regis inde. placuisse. hystoria ḡra li
bri regum. sed paupertatem demonstrat. Jo
nias similaem quē pr fuisse amon. l'annis ma
nasses templo dñi collocutionem decreti com
minuisse monstratur. Jnde quia eam pmit
tentem. amos sed nō. errore inducente pla su
pstitione vitiorū detrectat admittere. Idem etā
custodisse pascha. nam nullum tpis multis
locis celebratum firmatur. Jo de xxiiii phm tpi
bus memorat regis que pcessum eius ostēdit. gentib; quib; lectoi opprobio assumptum
iudicium. pphā nō sibi. nomen sortiri relin
quit nomine tpis tribuendā. tertiis lectoris de
nuntiat. Sophonias speculator. aut sermo
vel dñi cognitor. audite clamorē aperta pfalli.
tentatum accedi. attritionē accolis. Jndicat
quos ululatum hortatōr; pfe. quia ostenditis
pfā chanaan. disperiti sunt omnes qui mer
catur argentū.

Verbum dñi qd factū ē ad sophoniam filiū chusi. filij
godolie. filij amasie. filij
ezechie. in diebus iosie fi
lij amon regis iuda. Con
gregans congregabo omnia
de facie terre dicit dñs. con
gregans hominē et pecus. congregans volatilia celi
et pisces maris. et ruine impiorū erunt. Et dis
perdam homines de facie terre dicit dñs. et extendam
manū meā super eos. et super omnē habitatorē
ierusalem. Et disperdam de loco hoc reliquias baal.
et nomina edituorū cū sacerdotibus. et eos qui adorant
super tecta militiā celi. et adorantes iurantes in
dño. et iurantes in melchom. et qui auertuntur de
post dñm. et qui nō fecerūt dñm. nec inquisierunt
eum. Silete a facie dñi dñi. quia
iuxta est dies dñi. quia parauit dñs hostiā sanctificauit
vocatos suos. Et erit in die hostie domini. et
visitabo super principes. et super filios regis. et super
omnes qui induti sunt veste peregrina. Et visi
tabo super omnē qui arrogantē ingreditur su
per limen in die illa. qui replent domū dñi dei su
in iniquitate et dolo. Et erit in die illa dicit dñs.
vox clamoris a porta pisarū. ululatus de secun
da et contritio magna a collibus. Ululate habitatores
pile. quoniam conticuit omnis populus chanaan. disperierunt
omnes imitatores argenti. Et erunt in tempore illo scru
tabor hierusalem in lucernis. et visitabo super viros de
fecibus suis. qui dicunt in cordibus suis. Non faciet
bene dñs. et non faciet male. Et erunt fortitudo eorum in
direptionem. et domus eorum in desertum. Et edificabunt
domos. et non habitabunt. et plantabunt vineas et non
bibent vinum eorum. Juxta est dies dñi magnus
velox nimis. vox diei amari. tribulabitur
ibi fortis. Dies illa. dies ire dies tribulationis et
angustie. dies calamitatis et miserie. dies tenebra
rum et caliginis. dies nebule. et turbinis. dies tu
be et clangoris. Super ciuitates munitas. et super an
gulos excelsos. Et tribulabo homines. et ambulabunt
ut ceci. quia dño peccauerūt. Et effundetur sanguis
eorum sicut humus. et corpora eorum sicut stercus. Et
argentum eorum et aurum eorum non poterit liberare eos
in die ire dñi. In igne zeli eius deuorabitur tota ter
ra consummationem et festinatam faciet cunctis habitatoribus terre.

Congregamini et aggregamini gens non amabilis
priusquam pariat ut fluat quasi pulueris trans
iens dies antequam ueniat super uos ira fu
roris domini. Querite dñm omnes mansue
tes terre. qui iudicium eius operati. Querite iustitiam. querite mansuetudinem. si quomodo abscondamini in
die furoris dñi. Gaza gaza derelicta erit. et ascalon in desertū. Azotum meridie eiicient. et ac
caron eradicabitur. Ve habitantes funiculum mari
timum. gens cretheorum. Verbum domini super uos chana
an terra philistinorum. et disperdam te ut non sit habitator. Et erit funiculus maris pascuis
pastorum. et caule pecorum. et erit funiculus ei⁹ re
manentibus de domo iuda pascentur in domibus ascalo
nis. ad uesperam requiescent. quia uisitabit
eos dñs deus eorum. et auertet captiuitatem eorum. Audi
ui obprobrium moab. et blasphemias filio
rum amon. quia exprobrauerunt populo meo. et magnificati sunt super terminos eorum. Propterea
ego uiuo dicit dñs exercituum deus israel. quia moab
sicut sodoma erit. et filij amon sicut gomorra. Siccanie
et syrnaea. et cherin talus. et desertum usque
in eternum. Reliquiae populi mei diripient illos. et re
siduum gentis meae possidebunt eos. Hoc eis eue
niet pro superbia sua. quia blasphemauerunt et
magnificati sunt super populum dñi exercituum.
horribilis dñs super eos. et attenuabit omnes deos
terre. Et adorabunt eum uir de loco suo omnes in
sule gentium. Sed et uos ethiopes interfecti gladio
meo eritis. Et extendet manum suam super aquilo
nem. et perdet assur. Et ponet speciosa in solitu
dinem. inuia quasi desertum. Et accubabunt
in medio eius greges. omnes bestie gentium. Onocrota
lus et ericius. in limine eius. et morabuntur. uox
cantantis in fenestris. corax in superliminari. qui attenuabo robur eius. Hec est ciuitas glo
riosa habitans confidenter. que dicebat in corde suo
Ego sum. Et ecce non est alia amplius. Quo
modo facta est in desertum cubile bestie. Omnis qui
transibit per eam sibilabit. et mouebit manum

lum. Ne quando ... rediens ... ostium. obliti. non audiat ... nō discipiat ... disciplinā. In
uenis ē absq; ... dm sui nō appropiant. Pā
pe ei in medio ei quasi leones rugientes, u
dicē ei iusq; usq; nō relinquebāt ... man ... Po
ne ē ecclām ... ūm infideles. ... ordines ē pollu
erunt sem ... mūde egerunt ē legem. Dūs
uit in medio ei nō faciet iniquitatē. Mane
mane iudiciū suū dabit in luce ... nō absco
detur. Nouerunt aūt iniquus confusionē sui.
dispersi ... dissipati sunt a quib ex ... De
fuit fm ... eoz dum nō ē quietus erit. De
solate sunt ciuitates eoz nō remanēte uro
nec ulle habitatē. Dixi ... uerbis me. su
scipies disciplinā. et nō pibit habitaculū ei.
p omia in quib; ... Verumtamē
diluculo consurgentes ... corruperunt ... et
cogitationes suas. ... ecce pertransibit
dūs in die resurrectionis, in ea mutuū
quia iudicii mei ut congregem ... colligā
regna, et effundā sup eos ... indignationē
meā ... ignis enim
zeli mei. deuorabitur omnis ter. quia tunc
reddam pl̄o labiū electum. ut uocent omēs
in nomine dñi, seruant ei humero uno.
Ex ultra fluminā ethiopie, inde supplices mei fi
lie dispersi mee referent munus. In die
illa non confundēris in cūctis adinuentionib;
tuis quib; preuaricata es in me. Quia tunc au
feram de medio tui magniloquā superbie tue
et ultra non adicies amplius extolli in monte scō
meo. Et derelinquam in medio tui plm pauper
et egenū, fiduciam habebunt in nōie dñi. Reliqui
israel non facient iniquitatē nec loquentur ūdā
cium, nec inuenietur in ore eoz lingua
dolosa. Quoniam ipi pascentur et accubabunt, nō
est qui exterreat. Lauda filia syon, iubila israel
letare et exulta in omī corde filia ierlm. Ab
stulit dñs iudicia tua, auertit inimicos tuos.
rex israel dñs in medio tui. nō timebis ma
lum ultra. In die illa dicetur. ierlm noli ti
mere syon non dissoluantur manus tue. Dūs
deus tuus in medio tui fortis, ipe saluabit te. Gau
debit sup te in leticia, silebit in dilectione tua
exultabit sup te in laude. Congregans qui are re
motum egerabā, quia ex ipis erant. ut nō ultra
portes opprobriū. Ecce ego interficiā omnes
qui te afflixerunt in tempore illo. et saluabo claudicantē. et eā que
fugerat congregabo. et ponā eos in laudē et in
nomē in omī confusione eoz. in tempore illo cū
adducam vos. in tempore quo congregabo vos. Da
bo enim vos in nomē et in laudē omnib; plis tre
rū, cū conuerto captiuitatē uestrā coram oculis
uris dicit dñs.

Verbum quod factum est ad Jeremiam, ppha ob causam ioachim regis
iude regis ut historia libri regū palipo
menon memorat. qui fuit pmissam nabucho
donosor regi chaldeo, et uastauerat plm israel
memorato rege ierlm expugnauit eam, et
in babylonā fuisse peductū. Et ait mentio
plis multe, cribz videlicet fundendo eam effu
sione sanguinis innocentis se gessit ipse
si, nolens dō quicquid simillam eis pris obtu
memoratis penitere decreuit. xxv. annoz septi
mus erat eundem plm in regno chaldeo fu
isse sublimē. hac ratione ut ipleto nūo an
noz nomine plis immunis amendans perea
ad remouationē ierlm pueniret. Septuagē
sima itaq; dō anno regni chaldeo subiugo
ta adhuc. vij. anni. ad regnandū restabāt.
q enim certa nūo dierū. obtinuit pr
cessam sacrilegij. que merito ultionē simi
lem fuisse ostendit. Qui qui merito impetrat.
ut septima ultio damelis ostendat. memorā
do regno successit. Cui pmo anno regni. ut
decima ultio manifestat. damel suppurans
annos. indens. appropinquare tpe reuisitatis
sue ierēmiam suū puellū. orans tam pro se
quam p plo. eandē remissionē ab postulabat
mysti. Ex prophetiem angelus ieudi misit
ei. pace eidem nūtiās ē ipleta de celum.
Nam moriente sapientissimo dario rege me
dox. succedente in regno cyro rege pse.
pmissione di ipleto ysaie de rege ipm
ierlm reuertendi. Visionis libri sedi palipo
menon. omnia exte pbie confirmant. Cui
apd israel memoriā templū dī edificari ac
pli. mortuo cyro rege de regnante dario
rege pse. qui memorato regno successit.
manē gē auratē ierlm. ut ide ezras ē
libro suo refert reedificationē supdicti te
pli dñi inpediri cepisset. Ob manē defectū
plis israel repetit. supdicti tēpli dñi. ne
dum nūe pmissionis effectum ex debitū. Ip
e ex medo anno regni ciborum darij regis
pse. aggeus ppha ab ipso missus. et zorobabel
filius salathiel de tribu iudā. qui potestē suscepit ex regni
ierlm. simil iosedech. summi sacdotis. amonet
ut reedificet ipsum nūs annoz tpe restaura
tionis ierlm adducendo. hec etiam addens
ne merediscrimine pli nollent. minuta. de
quo dē queri dicit. Ipsis hui diat. Non dū
uenit tpe. ne edificetur domus dñi. Omnia q
certa hui ppha annuntiat remissionē pli.
edificationē templi. renouationē cultus
obseruantie sacerdotalis. muri regnoz
gentiū extra significatur.

Aggeus festinus. et lex qui seminat
mihi carnes. ut inquietio meretur. deser
tum templum edificare. dñs pater mihi
et locutus. adhuc unū modicū. ego mo
uebo celum. et ter. mare. et aridum. et
mouebo ē gē. et uenient desiderat gētib

genabus

Anno

plau

Secõ dario regẽ in mense octo. mis
ma vñis. factum est ũbum dñi ad
aggeu pphẽ ad zorobabel filium sa
thiel ducem iude. ⁊ ad iesum filium io
sedech sacerdotẽ magnum dicens. hec
dicit dñs exercituũ dicens. pplus iste
dicit. nõ est tempus ut veniat tempus do
mus edificande. Et factum est ubi
uenit in manu aggei pphe dicentis
quid ipse nobis est iniquus in
domibus laqueatis. ⁊ dñs ait ad
eum. nunc ipse dicitis. Tempus
multũ. tempus pauci. Comedistis
nõ ebrii estis. bibistis nõ ebrii
inebriati. Operatus nec nõ est ut
lebetis. ⁊ qui mercedes congregauit mer
ces eius in sacculũ pertusũ. hec dicit dñs
exercituũ. ponite corda uestra super uias uestras.
Ascendite montem. portate ligna. ⁊ edificate domũ
et acceptabile mihi erit. ⁊ glorificabor. dicit dñs. Respe
xistis ad amplius. ⁊ ecce factum est minus. intulistis
in domũ. ⁊ exsufflaui illud. Quam ob rem dicit dñs
exercituũ. ea uia dum nra desolata est. nec festinat
unusquisque in domũ suã. propter hec super uos prohibiti
sunt celi ne darent ros. ⁊ terra prohibita est ne daret
germen. Et uocauit siccitatem super terram. ⁊ super mon
tes. ⁊ super triticũ. ⁊ super uinũ. ⁊ super oleum. ⁊ quecunq; pro
fert humus. ⁊ super homines. ⁊ super iumenta. ⁊ super
omnes labores manuũ. Et audierunt zo
robabel filius salathiel. ⁊ iesus filius iosedec sacerdos magnus. cum omni reliquiis populi uocis do
mini. ⁊ uerba aggei prophete. sicut misit eum dñs de
us ad ipsos. Et timuit populus a facie dñi. Et
dixit aggeus nuntius dñi. de nuntiis dñi populo
dicens. Ego nobecũ sum dicit dñs. Et suscita
uit dñs spiritum zorobabel filii salathiel du
cis iude. ⁊ spiritum iesu filii iosedech sacerdotis ma
gni. ⁊ spiritum reliquiarum omnis populi. et ingressi
sunt ⁊ fecerunt opus in domo dñi exercituũ
dei sui. In die uicesima sexta mensis. in sexto an
no regis darii. in septimo mense
in primo. in sexto die mensis. factum est ubum dñi in manu aggei
prophete dicens. Loquere ad zorobabel filium sala
thiel ducem iude. ⁊ ad iesum filium iosedech sacer
dotem magnum. ⁊ ad reliquos populi dicens. Quis
in uobis est relictus qui uidit domum istam in gl
oria sua prima. Et quid uos uidetis hanc nũ.
Numquid nõ ita est qui nõsti in oculis uris. Et
nunc confortare zorobabel dicit dñs. confortare
te iesu fili iosedech sacerdos magne. confortare
te omnis populus terre dicit dñs exercituũ. et ope
rare quia ego nobiscum sum dicit dñs exercituũ

ubum quod pepigi uobiscum cum egre
deremini de terra egypti. ⁊ spiritus meus erit in medio uestri. Nolite timere quia
hec dicit dñs exercituũ. Adhuc unum modicum est
et ego mouebo celum ⁊ terram. mare. ⁊ aridam. ego
uebo omnes gentes. ⁊ uenient desiderata cunctis gen
tibus. ⁊ implebo domum istam gloria dicit dñs exercituũ
num. Magna erit gloria domus istius noua plusquã prima dicit dñs exercituũ. Et locum istum dabo pacem. dicit dñs exercituũ.

In die uicesima. quarta mensis. anno
secũdo darii regis factum est ubum dñi ad aggeum pphẽ
dicens. hec dicit dñs exercituũ. Interroga sacerdotes
legem dicens. Si quis homo portauerit carnes sanctificatas in
ore uestimenti sui. ⁊ tetigerit de fimbria eius panem aut pulmentum aut uinum. aut oleum. aut omne ci
bum numquid sanctificabitur. Responderunt autem sa
cerdotes dicentes. non. Et dixit aggeus. Si tetigerit pollutus a
nima sua cõtra horum. numquid contaminabitur. Et respondentes sacerdotes dixerunt. Contaminabi
tur. Et respondens aggeus dixit. Sic populus iste. sic gens
ista coram me dicit dñs. Et sic omne opus
manuum eorum. ⁊ omnia q obtulerunt ibi omnia co
inquinata erunt. Et nunc ponite corda uestra
a die hac ⁊ supra. ante quam ponerent lapis super
lapidem in templo dñi. Cum accederet ad acer
uum. xx. modios. fuerunt. x. mensurati ad tri
turandum ut extunderent. l. lagenas. et fuerunt
xx. Percussi uos uento urente. ⁊ imbre. opus
manuum uestrarum. ⁊ non fuit in
uobis qui reuerteretur ad me dicit dñs. Ponite
te corda uestra ex die ista ⁊ deorsum. a die uicesima
uarta mensis. a die qua fundatum est templum dñi. Ponite super corda uestra. Numquid
adhuc semen in horreo. Et adhuc uinea. ficus. malo granatum. ⁊ lignum olive nõ floruit. Ex die ista benedicam. Et factum est ubum dñi
ad aggeum secũdo. in uicesima. quarta mensis dicens. Loquere ad zorobabel ducem iude dicens.
Ego moueo celum ⁊ terram. ⁊ subuertam
solium regnorum. ⁊ conteram fortitudinem regni
gentium. ⁊ subuertam quadrigas ⁊ ascensores
eorum. Et descendent equi ⁊ ascensores eorum
unusquisque gladio fratris sui. In die illo dicit dñs
exercituũ. assumam te zorobabel fili salathiel
serue meus dicit dñs. ⁊ ponam te quasi signacu
lum. quia te elegi dicit dñs exercituum.

In secũdo anno darii regis factum
est uerbum dñi in manu aggei prophete. Et zacchariam filium barachie. filium
addo prophetam dicens. Grauis fuit dñs super patres uestros. Et hec dicis ad eos. hec dicit dñs exercituũ. Conuertimini ad me dicit dñs exercituũ. et conuertar ad uos dicit dñs exercituũ. Nolite fieri sicut patres uestri. ad quos clamabant prophete priores dicentes. hec dicit dñs exercituũ. Convertimini de uiis uestris pessimis ⁊ de cogitationibus uestris pessimis. ⁊ non audierunt. nec intenderunt ad me dicit dñs. Patres uestri ubi sunt. ⁊ prophete numquid in perpetuum uiuent. Uerumtamen uerba mea ⁊ legitima mea quecunq; mandaui in manu seruorum meorum prophetarum. numquid non comprehendent patres uestros. Et conuersi sunt ⁊ dixerunt. Sicut cogitauit dñs exercituũ facere nobis iuxta uias nostras ⁊ iuxta adinuentiones nostras. sic fecit nobiscum. In die quarta uicesima mensis undecimi qui est mensis sabath. in anno secũdo darii regis factum est ubum dñi ad zachariam filium barachie filium addo prophetam dicens. Uidi nocte. ecce uir ascendens

dei. ⁊ merlin. ma ſe di ſibi ſup eos. Tunc ſur
rexerunt zorobabel filius ſalathiel. ihs filius
iosedech. ⁊ principes d. ⁊ inchoauerunt edificare
domū di que eſt in ierlm. Qbz cum abeſſent
ibi ezechiasone ſua adunauerunt eos. Nā
⁊ ipſm ibi ſibi adunatione principū deliros ꝓhā
nomonene idem ꝓphā aperiens ruscent. ⁊ cer b
lectione cōphnſis ubi ē. Vidi nocte ⁊ ecce ur
aſcendit ſup equū rubeum. ⁊ ecē. vidit ꝓphā
unum equo rubeo ſedentē ⁊ ſtantē i medio mir
tu umbroſi meyonat. Cuius uſione ſecdm
hebreos tradentes h ſoluto e. ⁊ ur aſcendens
equū rubeum. hic angls intelligant. tām eq
ꝓhm colorē equū oſtendē ubiq; ē unde dicta ſt
guine. ⁊ eam gentē ſignificat ꝓferendā. que
ꝓphā ibi ſibi manifeſtant retegerat. Nam ꝛyſ
tus ꝓphetē neſciunt: niſi gs unde natus ē
ſanguine. ad ꝓferendam demonſtrant. hic ibi
uſus eſt dicens. Quis ē iſte qui uenit ex edom
rubis uestimentis ei ex boſra ⁊ ecce. Stantē
uō in medio murten obumbrantē q; dixit. Le
uauit ꝓphā oculos ⁊ uidit ecce uirū ſedentē
ſup equū rubeum. hic ſignificat ſcm ihm ſup
ſedentē ſup pullū filium asine ſubiugalis.

Ego ſum qui ſtabam inter montes myrteos. ⁊ ecce
omnis terra habitatur ⁊ quiescit. Et ait angls dñi.
dixit. Dñe exercituū. uſq; tu nō miserebiris
ierlm ⁊ urbiū iudę quib; iratus es. iſte ſep
tuagesimus anno ē. Et ait dñs angło.
qui loquebatur in me ubi bona. ubi conſo
latio. Et dixit ad me angls qui loquebat
in me. Clama dicens. hec dicit dñs exerci
tuum. Zelatus sum ierlm. ⁊ zelo magno. ⁊
ira magna ego irascor sup gs opulentes.
quia ego iratus sum parum. ipſi ꝛo adiuue
runt in malū. Propter hec dicit dñs. Reuer
tar ad ierlm i miserationibus. Domus mea edifi
cabitur in ea. ait dñs exercituū. ⁊ perticula
extendetur sup ierlm. Adhuc clama dicēs.
hec dicit dñs exercituū. Adhuc affluent ciuita
tes mee bonis. ⁊ consolabitur dñs. adhuc ſy
on. ⁊ eliget adhuc ierlm.

Et leuaui oculos meos. ⁊ uidi ⁊ ecce. iiii.
cornua. Et dixi ad angłm qui loquebatur
in me. Qd sunt hi. Et dixit ad me. hi sunt
cornua que uentilauerunt iudam. merlin.
nisi. Et ostendit mihi dñs. iiii. fabros. Et
dixi. Quid isti uenient facere. At ait dicens.
hi sunt cornua que uentilauerunt uirum p sin
gulos uiros. nemo eoꝝ leuauit caput su
um. Uenerunt isti deterere ea. ut deiciant cor
nua gentiū. que leuauerunt cornu sup ter
ram uniuersam. ut dispergant eam. Et leuaui oculos
meos. ⁊ uidi ecce uir. in manu ei⁹ funiculus
mensoris. Et dixi. Quo tu uadis. Et dixit
ad me. Ut metiar ierlm. ut uidam quan
ta sit longitudo ei⁹. ⁊ quanta sit latitudo ei⁹. Et
ecce angls qui loquebat in me. egrediebatur.
⁊ alius angls egrediebatur occurrere ei. Et
dixit ad eum. Curre loquere ad puerum istum
dicens. Absq; muro habitabitur ierlm. p
multitudinem hominū. ⁊ iumentorum in medio ei⁹

Mense
decimo in anno secundo darij. factum e
verbum dñi ad zachariam filium
bareche. filij addo ꝓphām dicens
Ira mea. Et dixit ad me. Hi dicit dñs
exercituū. Conuertimini ad me ait
dñs exercituū. ⁊ conuertar ad uos dixit
dñs exercituū. Ne fiatis sicut patres
uri. ad quos clamabant prophe p
cedentes dicentes. Hi dicit dñs exercituū.
Convertimini de uiis uestris malis.

Et ego ero ei. ait dñs. murꝰ ignis in circuitu. et gla-
ria ero in medio ei. O. o. fugite de terra aquilonis di-
cit dñs. qm in quattuor ventos celi dispsi vos ait dñs.
O syon fuge. que habitas apud filiam babylonis.
quia hec dicit dñs exercituum. post gloriam misit
me ad gentes que spoliauerunt vos. Qui enim te-
git vos. tangit pupillam oculi mei. quia ecce
ego levo manu mea sup eos. et erunt prede his q
fuerunt eis. et cognoscetis qm dñs exercituum
misit me. Laudi et letare filia syon. quia ecce ego
venio et habitabo in medio tui ait dñs. Et applicabi-
tur gentes multe ad dñm in die illa. et erunt mihi in
populum. et habitabo in medio tui. et scies quia dñs exercituum
misit me ad te. Et possidebit dñs iudam partem suam
in terra sanctam. et eliget adhuc in hierusalem. Silea
omnis caro a facie dñi. quia consurrexit de habi-
taculo sancto suo.

Et ostendit mihi dñs sacerdotem magnum stantem
coram angelo dñi. et satan stabat ad dexte-
ram eius ut adversaretur ei. Et dixit dñs ad satan.
Increpet dñs in te satan. et increpet dñs in te q
elegit hierusalem. Nunquid non iste torris erutus
de igne. Et ipse erat indutus vestibus sordidis. et
stabat ante faciem angeli. Qui respondit et ait ad eos
qui stabant coram se dicens. Auferte vestimenta sor-
dida. ab eo. Et dixit ad eum. Ecce abstuli a te
iniquitatem tuam. et induam te mutatoriis. Et dixit.
Ponite cidarim mundam sup caput eius. Et posu-
erunt cidarim mundam sup caput eius. et vestie-
runt eum. et angelus dñi stabat. et protestabatur angelo dicens
dicens. Hec dicit dñs exercituum. Si in viis meis am-
bulaueris. et custodiam meam custodieris. tu quo-
que iudicabis domum meam. atque custodies atria mea.
dabo tibi ambulantes de his qui nunc hic assi-
stunt. Audi ergo iesu sacerdos magne. tu et amici tui
qui habitant coram te. quia viri prodigentes
sunt. Ecce ego adducam seruum meum oriente.
Quia ecce lapis quem dedi coram iesu sup lapi-
dem unum septem oculi sunt. Ecce ego celabo
scalpturam eius ait dñs exercituum. Et auferam ini-
quitatem terre illius in die una. In die illa
dicit dñs exercituum. vocabit vir amicum suum
sub vinea. et sub ficum.

Et reuersus est angelus qui loquebatur in me. et
suscitauit me quasi virum qui suscitatur de
somno suo. Et dixit ad me. Quid vides. Et
dixi. Vidi. et ecce candelabrum aureum totum. et
lampas ei sup caput ipsius. et septem lucerne ei
sup illud. et septem infusoria lucernis que e-
rant sup caput illius. et due olive sup illud.
una a dextris lampadis. et una a sinistris ei.
Et respondi. et aio ad angelum qui loquebatur
in me. dicens. Quid sunt hec domine mea. Et
dixit ad me angelus qui loquebatur in me. Nunquid nescis quid
sunt hec. Et dixi. Non domine mi. Et respondit. et dixit ad
me dicens. Hec est verbum dñi. ad zorobabel di-
cens. Non in exercitu nec in robore. sed in
spiritu meo dicit dñs exercituum. Quis tu mons

magne coram zorobabel in planum. Et educet
lapidem primarium. ad coronidem gratie eius. Et fa-
ctum est verbum domini ad me dicens. Manus zorobabel
fundauerunt domum istam. et manus eius perficient
eam. et scies quia dñs exercituum misit me ad vos.
Quis enim despexit dies parvos. Et letabun-
tur et videbunt lapidem stanneum in manu zo-
robabel. Septem isti oculi dñi qui discurrunt in
universam terram. Et respondi. et dixi ad eum. Quid sunt
due olive iste ad dextram candelabri. ad si-
nistrum eius. Et respondi secundo. et dixi ad eum. Quid
sunt due spice oliuarum. que sunt sup duo rivos
aureos. in manibus eorum qui infundunt de semetipsis aurum.
Et ait ad me dicens. Numquid nescis quid sunt
hec. Et dixi. Non domine. Et dixit. Isti sunt duo filii
olei. qui assistunt domino universe terre.

Et reuersus sum. et leuaui oculos meos. et vidi. Et
ecce volumen volans. et ipse dixit ad me. Quid
tu vides. Et dixi. Ego video volumen volans. longitudo eius. xx. cubito-
rum. et latitudo eius. x. cubitorum. Et dixit ad me. Hec est maledictio que egreditur super faciem
terre. quia omnis fur sicut ibi scriptum est iudicabitur. Et educam illud dicit dñs exercituum.
et veniet ad domum furis. et ad domum iurantis
in nomine meo falsum. et commorabitur in medio
domus eius. et consumet eam. et ligna eius. et lapides eius.
Et egressus est angelus qui loquebatur in me. et dixit
ad me. Leua oculos tuos et vide quid est
hoc quod egreditur. Et dixi. Quid est hoc. Et ait. Hic est
amphora egrediens. Et dixit. Hec est oculus eorum
in omni terra. Et ecce talentum plumbi por-
tabatur. Et ecce mulier una sedens in medio
amphore. Et dixit. Hec est impietas. Et proie-
cit eam in medium amphore. et misit massam
plumbeam in os eius. Et leuaui oculos meos et
vidi. et ecce due mulieres egredientes. et spiritus in
alis earum. habebant alas. quasi alas milui.
Et leuauerunt amphoram inter terram et cae-
lum. Et dixi ad angelum qui loquebatur in me.
Quo iste deferuntur amphoram. Et dixit
ad me. Ut edificetur ei domus in terra Sennaar.
et stabilitus. ponatur ibi sup basim suam.

Et reuersus sum. et leuaui oculos meos
et vidi. et ecce iiij. quadrige egredientes de
medio duorum montium. montes montes
ærei. In quadriga prima. equi rubi. et
in quadriga secunda equi nigri. et in quadriga
tertia equi albi. et in quadriga quarta equi
varii fortes. Et locutus. et dixi ad angelum qui
loquebatur in me. Quid sunt isti domine mi. Et
respondens angelus ait ad me. Isti sunt qui
egrediuntur ut stent coram dño
de omni terra. Et in quo erant equi nigri in
terram aquilonis. Et albi exierunt post eos. Et varii egressi sunt ad
terram austri. Qui aut erant robustissimi exie-
runt et quærebant ut discurrerent per
terram. Et dixit. Ite et ambulate per terram. Et

pabulū meritū ei am. Et uocauit me. & locu
tus ē ad me dicens. Ecce qui egressi sunt in
terram aquilonis. requiescere fecerunt spīm me
um in terra aquilonis. Et factum ē ūbum dñi ad
me dicens. Sume aurum a transmigrantibus ab bol
da. & a tobia. & ab iedaia. & uenies tu in die il
la. & intrabis in domū iosie filij sophonie qui
uenerunt de babilone. et sumes argentū. & au
rum. & facies coronas. & pones eas in capite Ihu
filij iosedech. sacerdotis magni. & loqueris ad eum
dicens. Hec ait dñs exercituū dicens. Ecce uir oriens no
mē. Ipse ædificabit templū dñi. Ipse portabit gl̄am. &
sedebit & dominabit super solio suo. & erit sacerdos su
per solio suo. & consilium pacis erit inter illos. &
omne erunt helem. tobie. & idaie. & hen. fi
lio sophonie memoriale in templo dñi. Et qui pro
sunt procul erunt. & ædificabunt in templo dñi. Et
scietis quia dñs exercituū misit me ad uos.
Erit autē hec. si audiendo audieritis uocē dñi
dei uri.

VII

Et factū ē in anno quarto darij regis. factū
ē ūbum dñi ad zachariam in quarta
mensis nom. qui ē chasleu. Et miserunt ad do
mū dei sarasar. & regemelech. & uiri qui erant
cum eo. ad deprecandam faciem dñi. ut dicerent
sacerdotibus domus domini exercituū. & prophe
tis. Numquid flendum in ē in mense quinto.
ut sanctificare me debeo sicut fec iam multis annis.
Et factus ē ūbum dñi exercituū ad me dicens. Lo
quere ad omē. plm terre. & ad sacerdotes dicens.
Cum ieiunaretis. & plangeretis in quinto &
in septimo p hos septuaginta annos. numquid
ieiunium ieiunastis mihi. Et cum comederetis &
bibetis. nonne uos ipsi comedebatis & uos ipsi bibebatis.
nonne hec sunt ūba. que locutus ē dñs in manu prophe
tarum. cum adhuc iherusalem habitaretur & esset opu
lenta. & circuite eius. & austrum. & campestria habitarentur. Et factum ē ūbum dñi
ad zachariam. dicens. Hec ait dñs exercituū di
cens. Iudicium uerum iudicate. & misericordiam
& miserationes facite unusquisque cū fr̄e suo. &
uiduam. & pupillum. & aduenam. & pauperem
nolite calumpniari. & malum uir fr̄i sui non co
gitet in corde suo. Et nolunt attendere. & re
rtrorsum dederunt scapulam. & aures suas ag
grauarunt ne audirent. & cor suum posu
erunt ut adamant. ne audirent legem. &
ubi que misit dñs exercituū in spū suo per ma
nū prophe priorū. Et factus ē indignatione magna
a dñō exercituum. Et factū ē sicut locutus est
& non audierunt. sic clamabunt & non exau
diam. dicit dñs exercituū. Et dispersi eos sup
er omnia regna que nesciunt. & terra desolata est
a tergo. eo q̄ non esset transiens & rediens. Et po
suerunt terram desiderabilē in desertū. Et factū est

exercituū

ūbum dñi ad me dicens. Hec dicit dñs exercitu
um. Zelatus sum syon zelo magno. & indig
natione magna zelatus sum eam. Hec dicit dñs
exercituū. Reuertar ad syon. & habitabo in
medio ierlm. & uocabitur ierlm ciuitas ueri
tatis. & mons dñi exercituū mons sanctus. Hec
dicit dñs exercituū. Adhuc habitabunt senes & a
platee ierlm. uir baculus in manu eius pre
multitudine dierū. & plateę ciuitatis replebuntur
infantibus & puellis ludentibus in pla
teis eius. Hec dicit dñs exercituū. Si difficile in
debitur in oculis reliquiarū populi huius in
diebus illis. numquid in oculis meis difficile e
rit dicit dñs exercituū. Ecce ego saluabo pop̄m
meum de terra orientis. & de terra occasus solis. &
adducam eos. & habitabunt in medio ierlm. &
erunt mihi in populū. & ego ero eis in deū. in
ueritate & iustitia. Hec dicit dñs exercituū.
Confortentur manus uestre. qui audistis in diebus
istis sermones istos per os prophetarum in die qua fun
data est domus dñi exercituum ut templum ædificare
tur. Quia ante dies illos merces hominis non
erat iumentum non erat. & operanti non erat pax pre
tribulationem. & dimisi omnes homines unumquemq; in
proximum suum. Nunc autem non uobis dies primi
sicut. Semen enim pacis. & uinea dabit fructum suum. &
terra dabit germen suum. & celi dabunt rorem suum. &
possidere faciam reliquias populi huius uniuersas. Et
erit sicut eratis maledictio in gentibus. domus
iuda. & domus israel. sic saluabo uos & eritis in
benedictione. Nolite timere. confortentur manus
uestre. quia hec dicit dñs exercituū. Sicut cogi
tauit ut afflingeret uos cum ad iracundiam
me prouocassent patres uri dicit dñs
& non sum misertus. sic conuersus cogitauit in die
bus istis. ut benefaciam ierlm & domui iude.
Nolite timere. Hec sunt ergo ūba q̄ facietis. Lo
quimini ueritatem unusquisque cum proximo suo
veritatem & iudicium pacis iudicate in portis
uris. unusquisque malum contra amicum suum ne co
gitetis in cordibus uestris. & periurium nolite
diligere. Omnia enim hec sunt q̄ odi di
cit dñs.

VIII

Et factum ē ūbum dñi exercituū ad me dicens.
Hec dicit dñs exercituū. Ieiunium quar
ti. & ieiunium quinti. & ieiunium septimi. & ieiunium
decimi. erit domui iude in gaudium. & in
letitiam. & in solemnitates pulchras. Veri
tatem tantum & pacem diligite. Hec dicit dñs exer
cituū. Adhuc uenient populi & habitent in ciui
tatibus multis. & abibunt habitatores unius ad
alteros dicentes. Eamus & deprecemur faciem dñi.
& quęramus dominum exercituum & ego
Et uenient populi multi. & gentes robustę ad
quirendum dominum exercituum in ierlm & deprecan
dam faciem dñi. Hec dicit dñs exercituum. In

VIII

die; illis nequib; applaudent. ꝙ hoīes evsib; linguæ ꝓfectum. ⁊ applaudent simbriam num nubes dicentes. Jhū nobū. Judaimū oīū. qm ꝺ nobisū est.

Omne vās dñi mānā adorate. ⁊ damnate. vestes ei⁹ quia dñs ē oculus hominis. ⁊ōnū ibunt ifrl. Gnath. quoꝝ mīmine ei. ⁊ vestal. ⁊ ydō. Assūpserunt quippe ꝺ sapiēnā ualde. Sed sicut tyē mumonē suam. ⁊ eoꝝ uanū argentum ei⁹ humū. ⁊ aurū ut lutum platearum. Ecce dñs possidebit eam. ⁊ percutiet in mari fortitudinē ei⁹ ⁊ hic igne devorabitur. Ydabit ascalon ⁊ timebit ⁊ gaza ꝺ dolebit nimi ⁊ accaron. qm confusa ē spes eius. Et perbit rex ꝺ gaza. ⁊ ascalon nō habitabitur. et habitabit separatꝰ magno. ⁊ dispdam superbiam philistiim. Auferam sanguinē eius ꝺ ore ei⁹ ⁊ abhominationē ei⁹ ꝺ medio dentiū ei⁹. Et reliquetur etiam ipē dō nrō. Erit ei dux in iuda. ⁊ accaron. sicut iebusēꝰ. Et edificabo domū meam ex vbi qui miserit in eam. ⁊ reuertetur. ⁊ nō transibit ultra sup eos ex actor. quia nunc vidi oculis mīs. Gaude satis. filia syon. iubila filia ierlm. Ecce rex tuus veniet ē tibi. iustus. ⁊ saluator. ipse pauper. ⁊ ascendens sup asinam. ⁊ sup pullū filium asine. Et dispdam quadrigam ex effraim. ⁊ equū ꝺ ierlm ⁊ dissipabitur arcus belli. ⁊ loquetur pacē gentibꝰ. Et potestas eius usq ad mare. ⁊ a flumine usq ad fines terre. Tu quoq; in sanguine testamenti. tui emisisti vinctos tuos ꝺ lacu in quo nō est aq. Convertimini ad munitionē vincti spei. hodie quoq; annūtians duplicia reddam tibi. Quia extendi mihi arcum ipleui effrem. ⁊ insultabo filiis tuis syon. sup filios tuos gręa. ⁊ ponā te qsi gladiū fortis. et dñs dē sup eos videbitur. ⁊ exibit ut fulgur iaculum ei⁹. et dñs dē in tuba canet. ⁊ vadet turbine austri. Dñs exercituū protget eos. et devorabunt ⁊ submerget lapidibꝰ fundē. ⁊ bibentes inebriabuntur qsi uino. ⁊ replebuntur ut fiale. ⁊ qsi cornua altaris. Et saluabit eos ꝺ dē eoꝝ in die illa. ut gregē pli sui. quia lapides sancti elevabuntur sup terrā ei⁹. Quid enim bonū ei⁹ est. ⁊ quid pulchrū ei⁹ nisi frumentū electoꝝ. ⁊ vinū germinans virgines.

Petite ꝺ dō pluuiā serotinū ꝙ. ⁊ dō fiet nubes. ⁊ pluuiam imbrē dabit eis singulis herbam in agro. quia simulacra locuta sunt inutile. ⁊ diuina uiderunt mēdacium. ⁊ somnia vana locuta sunt. frustra cōsolabamini. ideo abducti sunt qsi grex. affligentur quia nō ē eis pastor. Super pastores ira mea ē furet nos. ⁊ sup vrcos visitabo. qm visitabit dñs exercituum gregem suum domū iuda. ⁊ ponet eos qsi equū gle sue in bello. Ex ipō angulus. ex ipō paxillus. ex ipō arcus pugn. ex ipō egrędetur oēs exactor simul. Et erunt qsi fortes conculcantes lutum platee in bello. ⁊ pugnabunt quia dñs est cum eis. Et confundentur ascensores equoꝝ. Et fortabo domū iuda. ⁊ domū ioseph saluabo ⁊ reducam eos quia misertus eoꝝ. Et erunt sicut fuerunt qsi nō proiecerim eos. Ego enim dñs dē eoꝝ et exaudiam eos. Et erunt qsi fortes effraim. ⁊ letabitur cor eoꝝ qsi uino. ⁊ filii eoꝝ videbunt ⁊ letabunt. ⁊ exultabit cor eoꝝ in dño. Sibilabo ei. ⁊ congregabo illos quia redemi eos. ⁊ multiplicabo eos sicut fuerunt ante multiplicati. Et seminabo eos in populis. ⁊ longe recordabunt mei. ⁊ uiuent cum filiis suis. ⁊ reuertentur. ⁊ reducam eos ꝺ terra egypti. ⁊ ꝺ assyriis congregabo eos. ⁊ ad terram galaad. ⁊ libani adducam eos. ⁊ nō inuenietur eis locus. Et transibit in mari tribulationis. ⁊ percutietur in mari fluctus. ⁊ siccabuntur omnia profunda fluminis. ⁊ humiliabitur superbia assur. ⁊ sceptrum egypti recedet. Confortabo eos in dño. ⁊ in nōe ei⁹ ambulabunt dicit dñs.

Aperi libane portas tuas. ⁊ comedet ignis cedros tuas. Ululet abies quia cecidit cedrus quia magnifici vastati sunt. Ululate quercꝰ basan. quia succisus ē saltus munit. Vox ululatus pastorū. quia vastata ē magnificentia eoꝝ. Vox rugitus leonū. quia vastata ē superbia iordanis. Hec dicit dñs ꝙ. pascite pecora occisionis. quę qui possidebant occidebant. ⁊ nō dolebant. ⁊ dicebant. Benedictus dñs. ditatus sū. ⁊ pastores eoꝝ nō parcebant eis. Et ego nō parcam ultra sup habitantes terram dicit dñs. Ecce ego tradam homines unusquisq; in manu proximi sui. ⁊ manu regis sui. ⁊ conterent terrā. ⁊ nō eruam ꝺ manu eoꝝ. Pascam ergo me pecus occisionis. ꝙ pauperes gregis. Et assumpsi mihi duas virgas. unam vocatam voluptatem. ⁊ alteram vocatam funiculum. ⁊ paui gregē. Et succidi tres pastores in mense uno. ⁊ anima mea ipsorum. ⁊ quidem anima mea tabescebat. Et dixi. Non pascam uos. Quod moritur. moriatur. ⁊ qđ succiditur succidatur. ⁊ reliqui uescantur unusquisq; carne proximi sui. Et sumpsi uirgam meam quę uocabatur pulchritudo. ⁊ abscondi eam. ut irritum faceret fœdus meum ꝙ pepigi cum omnibus populis. Irritumq; factum est in die illa. ⁊ cognouerunt sic pauperes gregis. q; uerbum dñi est ipsum. ad me. Et dixi ad eos. Si bonum est in oculis uestris afferte mercedem meam. ⁊ si nō quiescite. Et appenderunt mercedem meam. triginta argenteos. Et dixit dñs ad me. Proice illos ad statuarium decorum pulchrum quem appretiatus sum ab eis. Et tuli triginta argenteos. ⁊ proieci illos in domo dñi ad statuarium. Et fabricatus sum fœdus meum secundum quod pollicitus sum. ⁊ dissoluere ipsum in nocte una. ⁊ scivi. Et dixit dñs ad me. ad

huc lume t nasa pastoree stulu. qua ecce ego suscitabo pastorem in terra. qui uitulum nõ insuper bet. t dispsu non quesiet. t comum nõ sanabit. t id q stat non enutriet. t carnes pinguiũ comedet. t unglas eoꝝ dissoluet. O pastor t ydolum derelinq̃s gregẽ gladius sup brachiũ ei. t sup oculum dexterum eius. brachium ei arescendo arescet. t oculus dexter ei tenebrescendo obscurabitur.

XII

Onus ubi dominus sup israel. Dixit dñs extendens celos t fundans terram. t fingens spũs hois in eo. Ecce ego ponam sup limen ire cunctis populis in circuitu. sz t iuda erit in obsidione sup ierlim. Et erit illa die ponam ierlim lapidẽ onerosum omnibus populis. Omnes qui leuabunt eũ scindendo lacerabuntur. t congregentur ad illũ omnes gentes terre. In die illa dicit dñs percutiam omnẽ equũ in furore. t ascensorẽ eius in amentia. t super domũ iude aperiam oculos meos. t omnẽ equũ populi percutiam in cecitate. Et dicent duces iude in corde suo. Confortentur mihi habitatores ierlim in dño exercituũ deo suo. In die illa ponã duces iude sicut cremũ ligni. t sicut fasciculus fẽi in messe. t deuorabunt ad dextram. t ad sinistram. omnẽ populum in circuitu. Et habitabit ierlim rursum loco suo. Habitabit dñs tabernacula iude sicut in principio. ut nõ magnificetur gloria domus dauid. t gloria habitantium ierlim sup iudam. In die illo proteget dñs habitatores ierlim. t erit qui offenderit eorum in die illa quasi dauid. t domus dauid quasi dñs. sicut angelus dñi in conspectu eorum. Et erit in die illa quęrere omnes gentes que uenerint sup ierlim. t corruendum sup domũ dauid. t sup habitatores ierlim. spũs gratie t precum. Et aspicient ad me quẽ confixerunt. t plangent eum planctu quasi super unigenitum. t dolebunt super eum dolore quasi in morte primogeniti. In die illa magnus erit planctus in ierlim. sicut planctus adadremon in campo mageddo. Et plangent terra familie t familie seorsum. familie domus dauid seorsum. t mulieres eorum seorsum. familie domus nathan. t mulieres eorum seorsum. familie domus leui seorsum. t mulieres eorum seorsum. familie semei seorsum. t mulieres eorum seorsum.

XIII

In die illa erit fons patens domui dauid. t habitatoribus ierlim in ablutionẽ peccatoris t menstruate. Et erit in die illa dicit dñs exercituũ. disperdã nomina idolorum de terra. t nõ memorabuntur ultra. t prophetas pseudoprophetas. t spũm immundũ auferam de terra. Et erit cum prophetare quispiam ultra. dicent ei pater eius t mater ei qui genuerunt eum. non uiues. quia mendacium locutus es in nomine dñi. t transfigent eum pater eius t mater ei qui genuerunt eum. cum prophetare. Et erit in die illa confundentur prophete unusquisq; ex uisione sua cũ prophetare eum. nec operientur pallio t mentietur. ut non arguatur. sed dicet. Homo agricola ego sum. quia Adam exemplum meum ab adolescentia mea. Et dicetur ei. Quid sunt plage iste in medio manuũ tuarum. Et dicet. His plagatus sum in domo eorum qui diligebant me. Framea suscitare sup pastorem meum. t sup uirum cohærentem michi dicit dñs exercituum. Percute pastorem. t dispergentur oues. Et ego uertam manum meam ad paruulos. t erunt in omni terra dicit dñs. Pars due ex ea dispergentur t defícient. t tertia pars relinquetur in ea. Et ducam tertiam partem per ignem. t uram eos sicut uritur argentum. t probabo eos sicut probatur aurum. Ipse inuocabit nomen meum. t ego exaudiam eum. Dicam populo meo. Et ipse dicet dñs deus meus.

XIIII

Ecce dies ueniunt dñi. t dividentur spolia tua in medio tui. Congregabo enim omnes gentes ad ierlim in prelium. t capietur ciuitas. t diripientur domus. t mulieres uiolabuntur. Et egredietur medietas ciuitatis in captiuitatem. t reliquus populi non auferetur ex urbe. Et egredietur dñs t pugnabit contra gentes illas sicut pugnauit in die belli. in die certaminis. Et stabunt pedes eius in die illa super montem olivarum. qui est contra ierlim ab oriente. Et dividetur mons olivarum. ex media parte sua. ad orientem t ad occidentem. in ruptu grandi nimis. et separabitur medium montis ad aquilonem. t medium eius ad meridiem. Et fugietis ad uallem montium hoc. adpropinquabit. Et fugietis sicut fugistis a facie terremotus in diebus ozie regis iude. Et ueniet dñs deus meus. omnes sancti cum eo. Et erit in die illa non erit lux. sz frigus t gelu. Et erit dies una. que nota est domino non dies nec nox. et nunquã uespere erit lux. Et erit in die illa. exibunt aque uiue de ierlim. medium earum ad mare orientale. t medium earum ad mare nouissimum. In estate et hyeme erunt. Et erit dñs in regem super omnem terram. In die illa erit dñs unus. et erit nomen eius unum. Circuibitur omnis terra sicut campus. ad desertum de colle remon. ad austrum ierlim. Et exaltabit habitabit in loco suo a porta beniamin. usq; ad locum porte prime. usq; ad portam anguloꝝ. t a turre ananehel. usq; ad torcularia regis. Habitabunt in ea. t anathema nõ erit amplius. sz habitabit ierlim secura. Et hec erit plaga qua percutiet dñs omnes gentes que pugnauerunt ad ierlim. Tabescet caro unius cuiusq; stantis sup pedes suos. t oculi eius tabescent in foraminibus suis. t lingua eorum tabescet in ore suo. In die illa erit tumultus dñi magnus in eis. Et apprehendet uir manum proximi sui. t conseretur manus eius sup manum proximi sui. sz et iuda pugnabit ad ierlim. Et congregabitur diuitie omnium gentium in circuitu. aurum t argentum. t uestes multe nimis. Et sic erit plaga equi. t muli. et cameli. t asini. t omnium iumentorum. que fuerint in castris illis sicut plaga hec. Et omnes qui reliqui fuerint de uniuersis gentibus que uenerunt sup ierlim. ascendent

eoꝝ qm̃ congregẽ nullus montiũ

ab amo manuū. ut adhereat regē dñm ēū
tuum. ⁊ celebrent festum tabnaculoꝝ. Et
erit qui nō ascendit de familijs tis ad eccliam. ut
adorent regem dñm exercituum. nō erit imber
sup eum. Q̄ si familia egypti nō ascendit
⁊ non venit. nec sup eos erit. Et erit ruina qua
percutiet dñs omēs gēs. que nō ascendent ad ce
lebrandum festum tabnaculoꝝ. hec erit
peccatum egypti. ⁊ peccatū omīū gēnū q̄ nō
ascendent ad celebrandum festum tabernā
culoꝝ. In die illa erit q̄ sup frenū equi e
sētū dñō. Et erunt lebetes in domo dñi. quasi
fiale coram altari. Erit omne lebes in Ier
⁊ in iuda sanctificatū domino exercituū. Et ue
nient omēs immolantes. ⁊ sument ex eis. ⁊ coq̄
mes. ex nō erit mercator. in domo dñi ex
quil die illa.

Spmo sermo ꝑ ml̄m ihū ad israhel. Ego
adduxi uos de egypto ut essem uob⁹ in
deū. uos autē dixistis. in quo adduxisti nos.
Nonne frater esau iacob dicit dñs. ⁊ dilexi iacob. esau
autē odio habui. Et posui montes eius in solitudinē.
⁊ hereditatē eius in dracones deserti. Q̄ si dixerit
dumes destruct sumus. sed reuertentes edificabi
mus que destructa fuerāt. hec dicit dñs exercituū.
Ipsi edificabunt. ⁊ ego destruam. uocabuntur
eis impietatis. ⁊ populus cui iratꝰ est dñs usq;
in eternū. Oculi uri uidebunt. ⁊ uos dicetis. Ma
gnificetur dñs sup terminū israhel. filius hono
rat patrem ⁊ seruus dño suo. Si ergo pr ego
sum. ubi est honor meus. Et si dñs ego sum.
ubi est timor meus dicit dñs exercituum. ad uos
o sacerdotes qui despicitis nomen meum. Et dixistis
in quo despeximus nomen tuum. Offertis super
altare meum panē pollutum. ⁊ dicitis. in quo
polluimus te. in eo q̄ dicitis mensa dñi despecta
est. Et offertis cecum ad immolandū. nonne ma
lum est. Et si offertis claudum ⁊ languidū
nonne malū est. Offer illud duci tuo si pla
cuerit ei. aut si suscipiet faciem tuā dicit dñs exer
cituum. Et nunc deprecamini uultū dei ut
misereatur nri. de manu enim uestra factum est hoc.
si quomodo suscipiat faciem uestrā dicit dñs exercitu
um. Quis est in uob⁹ qui claudat ostia. ⁊ in
cendat altare meū gratuito. Non est in uobis
uasa quibus dicit dñs exercituū. munus non
suscipiam de manibus uestris. Ab ortu enim solis
usq; ad occasum magnū est nomen meum in gen
tibus. ⁊ in omni loco sacrificatur. ⁊ offertur
nomini meo oblatio munda. quia magnū no
men meum in gentibus dicit dñs exercituū. Et uos pol
luistis illud. meo q̄ dicitis mensa dñi pollu
ta est. ⁊q; super ponitur esca illius. Et dixistis. Ecce de
labore. ⁊ insufflastis illud dicit dñs exercitu
um. Et intulistis de rapina claudum. ⁊ infir
mum. ⁊ adduxistis munera. Nūquid suscipiam
illud de manibus uestris dicit dñs. Male
dictus dolosus. qui habet in grege suo masculum.
⁊ uotum faciens immolat debile dño.
q; rex magnus ego sum dicit dñs exercituū.

Malachie apte nūcupat⁹ est ꝓphēta. ⁊ ab eo
ne uel ꝓpter excellentiā gratiē. nō ē in ue
lotissimo uob⁹ dicit dñs exercituū. ⁊ munus nō su
scipiam de manibus uestris. Ab ortu enim solis usq;
ad occasum magnū est nomen meū in gentib⁹. ⁊
in omni loco sacrificatur. ⁊ offertur mihi mun
da. quia magnū est nomen meum in gentibus dicit dñs
exercituū. ⁊ minatur sacerdotibus. ⁊ populo. ut
ad se reuertantur. ⁊ ꝑ penitentiā ad ueram ꝑfectionē
ueniant. Et ostendit eis q̄ nō ꝓficiat eis sacrificium
si cor non habeant mundum. ⁊ ꝓpositum bonum.

Onus
verbi dñi ad israhel
in manu malachie. Di
lexi uos dicit dñs. Et
dixistis. In quo dilexi
sti nos. Nonne frater esau iacob dicit dñs.
Et dilexi iacob. esau
autē odio habui. Et posui montes eius in solitudinē.
⁊ hereditatē eius in dracones deserti. Q̄ si dixerit
dumes destructi sumus. Et reuertentes edificabi
mus que destructa fuerāt. hec dicit dñs exercituū.
Ipsi edificabunt. ⁊ ego destruam. uocabuntur
eis impietatis. ⁊ populus cui iratꝰ est dñs usq;
in eternū. Oculi uri uidebunt. ⁊ uos dicetis. Ma
gnificetur dñs sup terminū israhel. filius hono
rat patrem ⁊ seruus dño suo. Si ergo pr ego
sum. ubi est honor meus. Et si dñs ego sum.
ubi est timor meus dicit dñs exercituum. ad uos
o sacerdotes qui despicitis nomen meum. Et dixistis
in quo despeximus nomen tuum. Offertis super
altare meum panē pollutum. ⁊ dicitis. in quo
polluimus te. in eo q̄ dicitis mensa dñi despecta
est. Et offertis cecum ad immolandū. nonne ma
lum est. Et si offertis claudum ⁊ languidū
nonne malū est. Offer illud duci tuo si pla
cuerit ei. aut si suscipiet faciem tuā dicit dñs exer
cituum. Et nunc deprecamini uultū dei ut
misereatur nri. de manu enim uestra factum est hoc.
si quomodo suscipiat faciem uestrā dicit dñs exercitu
um. Quis est in uobis qui claudat ostia. ⁊ in
cendat altare meū gratuito. Non est in uobis
uasa quibus dicit dñs exercituū. munus non
suscipiam de manibus uestris. Ab ortu enim solis usq;
ad occasum magnū est nomen meum in gen
tibus. ⁊ in omni loco sacrificatur. ⁊ offertur
nomini meo oblatio munda. quia magnū no
men meum in gentibus dicit dñs exercituū. Et uos pol
luistis illud. meo q̄ dicitis mensa dñi pollu
ta est. ⁊q; super ponitur esca illius. Et dixistis. Ecce de
labore. ⁊ insufflastis illud dicit dñs exercitu
um. Et intulistis de rapina claudum. ⁊ infir
mum. ⁊ adduxistis munera. Nūquid suscipiam
illud de manibus uestris dicit dñs. Male
dictus dolosus. qui habet in grege suo masculum.
⁊ uotum faciens immolat debile dño.
q; rex magnus ego sum dicit dñs exercituū.

Onus verbum domini ad israel in manu malachiae.

Ego dilexi vos dicit dominus: et dixistis in quo dilexisti nos? nonne frater esau iacob dicit dominus: et dilexi iacob, esau autem odio habui: et posui montes eius in solitudinem, et hereditatem eius in dracones deserti. quia locutus est edom: destruximur, et revertentes aedificabimus loca destructa: haec dicit dominus exercituum: ipsi aedificabunt, et ego destruam, et vocabuntur termini impietatis, et populus cui iratus est dominus usque in aeternum. videbunt oculi vestri, et vos dicetis: magnificetur dominus super terminum israel. filius honorificat patrem, et servus dominum suum. si ergo pater ego sum, ubi est honor meus? et si dominator ego sum, ubi est timor meus? dixit dominus exercituum vobis sacerdotibus, qui contemnitis nomen meum. et dixistis: in quo contemnimus nomen tuum? offerentes super altare meum panem pollutum, et dixistis: in quo polluimus eum? in eo quod dicitis: mensa domini despecta est quod et comedit super eam. quia si offeratis caecum ad immolandum, nonne malum est? et si offeratis claudum et infirmum, nonne malum est? offer illud principi tuo, si placuerit ei, aut si acceptabit faciem tuam, dicit dominus exercituum. et nunc deprecamini faciem dei, ut misereatur nostri: a manu enim vestra factum est hoc: numquid accipiet dominus vestrum personam vestram, dicit dominus exercituum? quis est in vobis qui claudat ostia, et non accendat incassum altare meum? non est mihi voluntas in vobis, dicit dominus exercituum, et munus non suscipiam de manu vestra. a solis enim ortu usque ad occasum magnum est nomen meum in gentibus, et in omni loco sacrificatur, et offertur nomini meo oblatio munda: quia magnum est nomen meum in gentibus, dicit dominus exercituum. et vos polluistis illud in eo quod dicitis: mensa domini polluta est, et quod vectigal est, despecta est esca eius. et dixistis: ecce de labore, et adflastis eum, dicit dominus exercituum: et intulistis quod captum et claudum et infirmum est, et offertis munus: numquid placebit hoc vobis? dicit dominus. maledictus dolosus, qui habet in grege suo masculum, et votum faciens immolat corruptum domino: quia rex magnus ego sum, dicit dominus exercituum, et nomen meum horribile in gentibus.

Et nunc ad vos o sacerdotes hoc praeceptum. si non audieritis, et si non posueritis in corde, ut detis gloriam nomini meo, dicit dominus exercituum, mittam in vos maledictionem, et maledicam benedictionibus vestris, et maledixi illis, eo quod non ponatis in corde. ecce ego increpo semen vestrum, et spargam stercus super facies vestras, stercus solemnitatum vestrarum, et adsumet vos secum. et scietis quia misi ad vos mandatum istud, ut esset pactum meum cum levi, dicit dominus exercituum. pactum meum fuit apud eum vitae et pacis, et dedi ei timorem, et timuit me, et a facie nominis mei pavebat. lex veritatis fuit in ore eius, et iniquitas non est inventa in labiis eius. in pace et aequitate ambulavit mecum, et multos avertit ab iniquitate. labia enim sacerdotis custodient scientiam, et legem requirent ex ore eius, quia angelus domini exercituum est. vos autem recessistis de via, et scandalizastis plurimos in lege, irritum fecistis pactum levi, dicit dominus exercituum. propterea et ego dedi vos contemptibiles, et humiles omnibus populis, sicut non custoditis vias meas, nec accipitis personas in lege. numquid non pater unus omnium nostrum? numquid non deus unus creavit nos? quare ergo despicit unusquisque nostrum fratrem suum, violare pactum patrum nostrorum? transgressus est iudas, et abominatio facta est in israel, et in hierusalem: quia polluit sanctificium domini quod dilexit, et habuit filiam dei alieni. disperdat dominus virum qui facit istud, magistrum et discipulum de tabernaculis iacob, offerentem munera domino exercituum. et hoc rursum fecistis: operiebatur lacrimis altare domini, fletu, et ululatu: ita ut ultra non respiciam ad sacrificium, nec accipiam placabile quid de manibus vestris. et dixistis: quam ob rem? quia dominus contestatus est inter te, et uxorem pubertatis tuae, quam tu despexisti: et haec particeps tua, et uxor foederis tui. nonne unus fecit, et reliquiae spiritus eius sunt? et quid unus quaerit nisi semen dei? custodite ergo spiritum vestrum, et uxorem adolescentiae tuae noli despicere. cum odio habuerit dimiserit dicit dominus deus israel, operiet iniquitas vestimentum eius, dicit dominus exercituum. custodite ergo spiritum vestrum, et nolite despicere. laboravistis dominum in sermonibus vestris, et dixistis: in quo laboravimus? in eo quod dicitis: omnis qui facit malum bonus est coram domino, et huiusmodi placent ei: aut ubi est deus iudicii?

Ecce ego mitto angelum meum, et praeparabit viam ante faciem meam. et statim veniet ad templum suum dominator, quem vos quaeritis, et angelus testamenti quem vos vultis. ecce venit, dicit dominus exercituum. et quis poterit cogitare diem adventus eius? et quis stabit ad videndum eum? ipse enim quasi ignis conflantis, et quasi herba fullonum. et sedebit conflans, et emundans argentum, et purgabit filios levi, et colabit eos quasi aurum, et quasi argentum, et erunt domino offerentes sacrificium in iustitia. et placebit domino sacrificium iudae, et hierusalem sicut dies saeculi, et sicut annis antiquis. et accedam ad vos in iudicio, et ero testis velox maleficis, et adulteris, et perjuris, et calumniantibus mercedem mercenarii, viduae, et pupillos, et opprimentibus peregrinum, nec timuerunt me, dicit dominus deus exercituum. ego enim dominus, et non mutor. et vos filii iacob non estis consumpti. a diebus enim patrum vestrorum recessistis a legitimis meis, et non custodistis. revertimini ad me, et revertar ad vos, dicit dominus exercituum. et dixistis: in quo revertemur? numquid adfigit homo deum? quia vos adfligitis me, et dixistis: in quo adfligimus te? in decimis, et primitiis, et maledictione maledicti estis gens tota. inferte omne decimarum in horreum meum, et sit cibus in domo mea, et probate me super hoc, dicit dominus exercituum, si non aperuerim vobis cataractas caeli, et effudero vobis benedictionem usque adabundantiam. et increpabo vobis devorantem, et non corrumpet vobis fructus terrae vestrae, nec erit sterilis vinea in agro vestro, dicit dominus exercituum. et beatos vos dicent omnes gentes, eritis enim vos terra desiderabilis, dicit dominus exercituum. confortaverunt super me verba vestra, dicit dominus. et dixistis: quid locuti sumus contra te? dixistis: vanus est qui servit deo, et quid lucrum quod custodivimus praecepta eius, et quod ambulavimus tristes coram domino exercituum? ergo nunc beatos dicimus arrogantes. siquidem aedificati sunt facientes impietatem, et tentaverunt deum, et salvi facti sunt. tunc locuti sunt timentes dominum unusquisque cum proximo suo, et contendit dominus, et audivit. et scripta est liber monumenti coram eo timentibus dominum, et cogitantibus nomen eius. et erunt mihi, dicit dominus exercituum, in die qua ego facio in praeparationem meam populum peculiarem, et parcam eis sicut parcit vir filio suo servienti sibi. et convertemini, et videbitis quid sit inter iustum, et impium, inter servientem deo, et non servientem ei. ecce enim dies veniet succensa quasi caminus, et erunt omnes superbi, et facientes impietatem stipula, et inflammabit eos dies veniens, dicit dominus exercituum, quae non relinquet eis radicem, et germen. et exorietur vobis timentibus nomen meum sol iustitiae, et sanitas in pennis eius, et egredietis, et salietis sicut vituli de armento, et calcabitis impios, cum fuerint cinis sub plantis pedum vestrorum, in die qua ego facio, dicit dominus exercituum. memento legis moysi famuli mei, quam mandavi ei in horeb, ad omnem israel praecepta, et iudicia. ecce ego mittam vobis heliam prophetam, antequam veniat dies domini magni, et horribilis. et convertet cor patris ad filios, et cor filiorum ad patres eorum, ne forte veniam, et percutiam terram anathemate.

Mihi ergo uidet sicut mos est mihi Anastasiae
primas petimus ut euangelium scripsit
dam prius scripsisse dicunt uocemq; ad de
um expubliamus ambo siue. duos ingenitos
& primarias plumencinuit eu prima deitas
mbrue; altius. aut ge. elemos sunt. Genitus est
uerbo; & diuq; quattuor milia trecenti pulmo.
pnapium serendi fide meletius tpe purgeus
ne clemone ut; mundi ingressione die dirig
ens. tap atq; mundi ingressionis die. ut. millium
ens. decursum. adhuc nil tamen obstendit grā
nonē. nisi sitis acens. tpi. ut eccle quid cer o
sten der. di mic op manifestat. eam ille qs
gni possim. & equus a principio testimonium
non negauit. Omnia omniū rez. tpe. ordo. nitt.
disposito. l'ordo. q. fidi. nequit esse de tpe & Ut
factus & ermulus ere. fuer sublatge. natus & er
urgens. passus; mortue. Omnia mentes fuer.
ut triumphans ascensem ergo. resurgens in cō
pe. patris nam in principio filio. filij nom pri
testimens nullus. finē principio. finē fine. ostē
dens se eum patre unū esse. qua unū est. Quoq;
euangelio unde & tetigerunt; dñi. sic prima l'
media. l'ptera cognoscere. uere uocationē
apli. tpus euangelij. ordinem di mirar
ne nascentis. puerilis legentes. uerbi grā
atq; ad meo inquo. apli nil sinet. sapientes et
perunt. recognoscamus. Iob enim hec nullus
dus angelus fuit. sed fuere rei testes. o
punis di intelligentiam diligentiā dispositi
nē. premuntes non tacere.

explicit prologus
incipit euangelium
secundum
MATHEUM

LIBER
generationis ihu & filij
dd filij habraam. habra
am autē genuit ysaac.
ysaac autē gnī. iacob.
iacob autē gnī. iudā &
frēs. ei. Iudas autē gnī.
phares. & zaram de
thamar. Phares au
gnuit esrom. Esrom
autē gnī. aram. Aram
autē gnī. aminadab.
aminadab autē gnī. na
asson. Naasson autē.....
genuit salmon. Salmon
autē gnī booz. ex rahab. Booz
autē genuit obeth. ex ruth. obeth autē gnī.
ysse. Isse autē genuit dd regem. Dauid
autē rex genuit salomonē ex ea q fuit uxor
Salomon autē gnī. roboam. Roboam autē
genuit abiam. Abias autē genuit asa. Asa
autē gnī. iosaphat. Iosaphat autē gnī ioram.
Ioram autē genuit oziam. Ozias autē gnī.
ioatham. Ioatham autē gnī achaz. Achaz
autē gnī. ezechiam. Ezechias autē gnī ma
nasses. Manasses autē gnī. amon. Amon autē gnī
iosiam. Iosias autē gnī iechoniam & frēs ei in tpe
migrationis babylonis. Et post transmigra
tionē babylonis iechonias genuit salathiel.
Salathiel autē gnī zorobabel. Zorobabel autē
genuit abiud. Abiud autē gnī eliachim. Elia
chim autē gnī azor. Azor autē gnī sadoch. Sa
doch autē gnī achim. Achim autē gnī eliud. Eliud
autē gnī eleazar. Eleazar autē gnī mathan.
Mathan autē gnī iacob. Iacob autē gnī ioseph.
uirū mariē. de qua natus est ihs qui uocatur
x̄s. Omnes ergo generationes ab abraham usq; ad
dauid generationes quatuordecim. Et a dauid usq; ad
transmigrationē babylonis. generationes. xiiij.
xiiij. Et a transmigratione babylonis usq; ad x̄m
generationes. xiiij. Xpi autē generatio sic erat
Cum esset desponsata mater ei
maria ioseph. ante quam ducerent se
uerent inuent in utero habens de spū scō. Ioseph autē uir
ei cum esset iustus. & nollet eam traducere
uoluit occulte dimittere eam. h autē ei cogi
tante. ecce angls dñi in somnis apparuit ei dicēs
Ioseph fili dd ne timeas accipere mariam coniugē
tuam. Qd enim in ea natū est de spū scō est. Pariet
autē filiū. & uocabis nomen ei ihm. Ipse enim saluū
faciet plm suū a peccatis eorū. Hoc autē totū factū
est ut adimpleret q dictū est a dño p prophā dicē
tem. Ecce uirgo in utero habebit. & pariet filiū. &
uocabunt nomen ei emanuel. q est interpretatū nobiscū
deus. Exurgens autē ioseph a somno fecit sicut p
cepit ei angls dñi. & accepit coniugē suam. Et
non cognoscebat eam donec peperit filiū suū primo
genitum. & uocauit nomen ei ihm. Cum ergo natus esset ihs in bethleem iude. in diebus
regis. ecce magi ab oriente uenerunt in ierosolymam dicentes. Ubi est qui natus est rex iudeorum. Vidimus
enim stellam ei in oriente. & uenimus adorare eum.
Audiens autē herodes rex turbatus est. & omnis ierosolyma cum illo. Et congregans omnes principes sacerdotum
& scribas pli sciscitabatur ab eis ubi xps nascerētur. At illi dixerunt ei in bethleem iude. Sic
enim scriptum est p prophetam. Et tu bethleem terra
iuda. nequaquam minima es in principibus iuda. ex te enim exiet dux qui regat plm
meum israel. Tunc herodes clam uocato magis diligenter didicit ab eis tpe stelle q apparuit
eis. & mittens eos in bethleem dixit. Ite & interrogate diligenter de puero. Et cum inueneritis renuntiate mihi. ut et ego ueniens adorem eum. Qui cum audissent regem abierunt. Et ecce stella
quam uiderant in oriente antecedebat eos. usq; dum
ueniens staret super ubi erat puer. Videntes autē
stellam gauisi sunt gaudio magno ualde.
Et intrantes domum inuenerunt puerum cum
matre ei. & procidentes adorauerunt eum. Et
apertis thesauris suis. obtulerunt ei munera. au

rum. eius. ⁊ mirram. Et posto accepto in somnis ne rediret ad herodem p aliam uiā reuersi sunt i regionē suam. Cū autē recessissent ecce angls dñi apparuit in somnis ioseph dicens. Surge ⁊ accipe puerū ⁊ matrē eius ⁊ fuge in egyptū. ⁊ esto ibi usq; dum dicam tibi. futurū ē enī ut herodes querat puerum ad perdendū eum. Qui surgens accepit puerū ⁊ matrē eius nocte ⁊ recessit in egyptum. ⁊ erat ibi usq; ad obitum herodis. ut adimpleret q dictū ē dño p ysaiam dicentē. Ex egypto uocauī filium meū. Tunc herodes uidens quia illusus ā magis. iratus ē ualde. Et mittens occidit omēs pueros. qui erant in bethleem. ⁊ in oībus finibus eius a bimatu ⁊ infra. secundū tempus quod exquisierat a magis. Tunc adimpletum ē q dictum ē p ieremiam dicentē. Vox in rama audita ē ploratus ululatus multus rachel plorans filios suos. Et noluit consolari quia non sunt. Defuncto autē herode ecce apparuit angls dñi in somnis ioseph in egypto dicens. Surge ⁊ accipe puerum matrē eius. ⁊ uade in terrā israel. Defuncti sunt enim qui querebant animā pueri. Qui consurgens accepit puerū matrē ei⁹ ⁊ intrauit in terrā israel. Audiens autē q archelaus regnaret in iudea p herode patre suo timuit illuc ire. Et monitus in somnis secessit in partes galilee. Et ueniens habitauit in ciuitate q uocatur nazareth. ut adimpleret q dictū ē p prophas quia nazarenus uocabit.

In diebus autē illis uenit iohs baptista predicans in deserto iudee ⁊ dicens. Penitemini agite. appropinquabit enim regnū celorū. Hic ē enim de quo dictū ē p ysaiam prophetā dicentē. Vox clamantis in deserto parate uiā dñi. rectas facite semitas eius. Ipse autē iohs habebat uestimentum de pilis camelorum ⁊ zonā pellicā circa lumbos suos. Esca aut eius erat locusta ⁊ mel siluestre. Tunc exibat ad eum hierosolyma ⁊ omis iudea. ⁊ omis regio circa iordanē. ⁊ baptizabantur a iordane confitentes peccata sua. Uidens autē multos pharisæorum ⁊ saducæorum uenientes ad baptismū suū dixit eis. Progenies uiperarum. quis demonstrauit uobis fugere a uentura ira. Facite ergo fructum dignum penitentie. ne uelitis dicere intra uos patrē habemus abraham. Dico enim uobis quia potens ē deus de lapidibus istis suscitare filios abrahe. Jam enim securis ad radicem arborum ponit. Omis ergo arbor q non facit fructum bonum excidetur ⁊ in ignē mittetur. Ego quidem uos baptizo in aquā in penitentiam. Qui autē post me uenturus est fortior me est. cuius non sum dignus calciamenta portare. ipse uos baptizabit in spū sancto ⁊ igni. Cuius uentilabrum in manu sua. ⁊ permundabit aream suā. ⁊ congregabit triticum in horreum suum. Paleas autē comburet igni inextinguibili. Tunc uenit ihs a galilea in iordanem ad iohem. ut baptizaretur ab eo. Iohes autē prohibebat eum dicēs. Ego a debeo baptizari a tu uenis ad me. Respondens autē ihs dixit ei. Sine modo. Sic enim decet nos implere omnem iustitiam. Tunc dimisit eum.

Baptizatus autē ihs ascendit confestim de aqua. Et ecce aperti sunt ei cēli. Et uidit spūm dei descendentē sicut columbam. ⁊ uenientem super se. Et ecce uox de celis dicens. Hic est filius meus dilectus in quo mihi complacui.

Tunc ihs ductus ē in desertum a spū ut tēptaretur a diabolo. Et cum ieunasset. xl. diebus. ⁊ xl. noctibus postea esuriit. Et accedens tēptator dixit ei. Si filius dei es. dic ut lapides isti panes fiant. Qui respondens dixit. Scriptū est enim. Non in solo pane uiuit hō. sed in omni uerbo q procedit de ore dei. Tunc assumpsit eum diabolus in sanctā ciuitatē. ⁊ statuit eum supra pinnaculū templi. ⁊ dixit ei. Si filius dei es mitte te deorsum. Scriptū est enim. quia angelis suis mandauit de te. ⁊ in manibus tollent te ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Ait illi ihs rursum. Scriptum est enim. Non tentabis dominum deum tuum. Iterum assumpsit eum diabolus in montem excelsum ualde. ⁊ ostendit ei omnia regna mundi. ⁊ gloriam eorum. ⁊ dixit illi. Hec omnia tibi dabo si cadens adoraueris me. Tunc dicit ei ihs. Uade satana. Scriptum est enim. Dominum deum tuum adorabis. illi soli seruies. Tunc relinquit eum diabolus. ⁊ ecce angli accesserunt. ⁊ ministrabant ei. Cum autē audisset ihs q iohes traditus esset secessit in galileam. Et relicta ciuitate nazareth. uenit ⁊ habitauit in ciuitate capharnaum maritimā. in finibus zabulon. ⁊ nepthali. ut adimpleretur q dictum ē p ysaiam prophetam. Terra zabulon. ⁊ terra nepthalim uia maris trans iordanē galilee gentium. populus q sedebat in tenebris lucem uidit magnam. Et sedentibus in regione umbre mortis lux orta est eis. Ex inde cepit ihs predicare. ⁊ dicere. Penitentiam agite. appropinquabit enim regnum celorum. Ambulans autē ihs iuxta mare galilee uidit duos fratres symonē q uocatur petrus. ⁊ andream fratrem eius. mittentes rete in mare erant enim piscatores. Et ait illis. Uenite post me. Faciam uos fieri piscatores hominū. At illi confestim relictis retibus secuti sunt eum. Et procedens inde uidit alios duos fratres. iacobum zebedei. ⁊ iohem fratrem eius in nauicula cum zebedeo patre eorum. reficientes retia sua. ⁊ uocauit eos. Illi autē relictis retibus. ⁊ patre secuti sunt eum. Et circuibat ihs totam galileam docens in synagogis eorum. ⁊ predicans euangelium regni. ⁊ sanans omnē languorem ⁊ omnem infirmitatem in populo. Et abiit opinio eius in totam syriam. ⁊ obtulerunt ei omnes male habentes uarijs languoribus. tormentis ⁊ demoniacos. ⁊ lunaticos. ⁊ paralyticos. ⁊ curauit eos. Et secuta sunt eum turbe multe de galilea. de decapoli. de hierosolymis. de iudea. ⁊ de trans iordanē.

Videns autē turbas ascendit in montē. Et

ueniam mihi. Amen dico uobis quia reddam nouissimum quadrantem. Tu autem cum ieiunas unge caput tuum et faciem tuam laua ne uidearis hominibus ieiunans sed patri tuo qui est in abscondito et pater tuus qui uidet in abscondito reddet tibi. Nolite thesaurizare uobis thesauros in terra ubi erugo et tinea demolitur et ubi fures effodiunt et furantur. Thesaurizate autem uobis thesauros in celo ubi neque erugo neque tinea demolitur et ubi fures non effodiunt nec furantur. Vbi enim est thesaurus tuus ibi est et cor tuum. Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus nequam fuerit totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen quod in te est tenebre sunt ipse tenebre quante erunt. Nemo potest duobus dominis seruire. aut enim unum odio habebit et alterum diliget aut unum sustinebit et alterum contemnet. Non potestis deo seruire et mamone. Ideo dico uobis ne solliciti sitis anime uestre quid manducetis neque corpori uestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca et corpus plus quam uestimentum. Respicite uolatilia celi quoniam non seminant neque metunt neque congregant in horrea et pater uester celestis pascit illa. Nonne uos magis pluris estis illis. Quis autem uestrum cogitans potest adicere ad staturam suam cubitum unum. Et de uestimento quid solliciti estis. Considerate lilia agri quomodo crescunt non laborant neque nent. Dico autem uobis quoniam nec salomon in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis. Si autem fenum agri quod hodie est et cras in clibanum mittitur deus sic uestit quanto magis uos modice fidei. Nolite ergo solliciti esse dicentes. Quid manducabimus aut quid bibemus aut quo operiemur hec enim omnia gentes inquirunt. Scit enim pater uester quia horum omnium indigetis. Quaerite autem regnum dei et iustitiam eius et hec omnia adicientur uobis. Nolite ergo esse sollicii in crastinum.

VII

Crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipsi sufficit diei malitia sua. Nolite iudicare ut non iudicemini. In quo enim iudicio iudicatis iudicabimini. Et in qua mensura mensi fueritis remetietur uobis. Quid autem uidet festucam in oculo fratris tui trabem autem in oculo tuo non uidis. aut quomodo dicis fratri tuo sine eiciam festucam de oculo tuo et ecce trabes in oculo tuo. Hypocrita eice primum trabem de oculo tuo et tunc perspicies eicere festucam de oculo fratris tui. Nolite sanctum dare canibus neque mittatis margaritas uestras ante porcos ne forte conculcent eas pedibus suis et conuersi dirumpant uos. Petite et dabitur uobis. Quaerite et inuenietis. Pulsate et aperietur uobis. Omnis enim qui petit accipit et qui quaerit inuenit et pulsanti aperietur. Aut quis est ex uobis homo quem si petierit filius suus panem numquid lapidem porriget ei aut si piscem petierit numquid serpentem porriget ei. Si ergo uos cum sitis mali nostis bona data dare filiis uestris quanto magis pater uester qui in celis est dabit bona petentibus se. Omnia ergo quecumque uultis ut faciant uobis homines et uos facite illis. Hec est enim lex et

Signe uoluntatis patris mei qui celis est. Ipse intrabit in regnum celorum.

prophete. Intrate per angustam portam. quia lata porta et spatiosa via que ducit ad perditionem. multi sunt qui intrant per eam. Quam angusta porta et arta via que ducit ad uitam. et pauci sunt qui inueniunt eam. Attendite a falsis prophetis qui ueniunt ad uos in uestimentis ouium. intrinsecus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uuas aut de tribulis ficus. Sic omnis arbor bona fructus bonos facit. Mala autem arbor fructus malos facit. Non potest arbor bona fructus malos facere neque arbor mala fructus bonos facere. Omnis arbor que non facit fructum bonum excidetur et in ignem mittetur. igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos. Non omnis qui dicit mihi domine domine intrabit in regnum celorum. Sed qui facit uoluntatem patris mei qui in celis est. Multi dicent mihi in illa die domine domine nonne nomine tuo prophetauimus et nomine tuo demonia eiecimus et nomine tuo uirtutes multas fecimus. Et tunc confitebor illis quia nunquam noui uos. Discedite a me qui operamini iniquitatem. Omnis ergo qui audit uerba mea hec et facit ea assimilabitur uiro sapienti qui edificauit domum suam super petram. et descendit pluuia. uenerunt flumina. et flauerunt uenti. et inciderunt impetu super domum illam. et non cecidit fundata enim erat super firmam petram. Et omnis qui audit uerba mea hec et non facit ea similis erit uiro stulto. qui edificauit domum suam super arenam. Et descendit pluuia. uenerunt flumina. et flauerunt uenti. et impegerunt in domum illam. et cecidit et fuit ruina eius magna.

VIII

Et cum descendisset de monte secute sunt eum turbe multe. Et ecce leprosus ueniens adorabat eum dicens. Domine si uis potes me mundare. Et extendens manum tetigit eum dicens. Volo mundare. Et confestim mundata est lepra eius. Et ait illi ihs. Vide nemini dixeris. sed uade ostende te sacerdoti. et offer munus quod precepit moyses testimonium illis. Cum autem introisset capharnaum accessit ad eum centurio rogans eum et dicens. Domine puer meus iacet paralyticus in domo. mirabiliter torquetur. Et ait illi ihs. Ego ueniam et curabo eum. Et respondens centurio ait. Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum. sed tantum dic uerbo. et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus habens sub me milites. et dico huic uade. et uadit. et alio uenite. et uenit. et seruo meo fac hoc. et facit. Audiens autem ihs admiratus est. et sequentibus se dixit. Amen dico uobis non inueni tantam fidem in israel. Dico autem uobis quod multi ab oriente et occidente uenient. et recumbent cum abra

am ysaac mregno edom. filij aũt regni ei
ciuntur in tenebras exteriores. ibi erit fletus
& stridor dentium. Et dixit ihs centurioni. Vade
sicut credidisti fiat tibi. Et sanatus est puer
illa hora. Et cum venisset ihs in domũ petri.
vidit socrum eius iacentem. & febricitantem
& tetigit manum eius. & dimisit eam febris. & surrexit
& ministrabat eis. Vespere aũt facto. obtulerunt
ei multos demonia habentes. & eiciebat spũs uerbo
& omnes male habentes curauit. ut adimpleretur q
dictum est p ysaiam prophetam dicentem. Ipse in
firmitates nostras accepit. & egritudines nostras
portauit. Videns aũt ihs multas turbas circa
se iussit ire trans fretum. & accedens unus
scribarum ait illi. Magister sequar te quocũq; ieris.
Et dicit ei ihs. Vulpes foueas habent. & uolucres
celi nidos filius aũt hois non habet ubi caput reclinet.
Alius aũt discipulorum eius ait illi. Domine
permitte me primum ire & sepelire patrem meum.
Ihs aũt ait illi. Sequere me & dimitte mortuos sepelire
mortuos suos.

IX

Et ascendente eo in nauiculã secuti sunt
eum discipuli ei. Et ecce motus magnus factus
est in mari. ita ut nauicula operiretur fluctibus
ipse aũt dormiebat. Et accesserunt & suscitauerunt
eum dicentes. Domine saluos nos fac perimus. Et
dicit eis. Quid timidi estis modicę fidei. Tunc
surgens imperauit uentis & mari. Et facta est tranquillitas
magna. Homines aũt mirati sunt dicentes.
Qualis est hic quia uenti & mare obediunt
ei. Et cum uenisset trans fretum in regionem
gerasenorum. occurrerunt ei duo habentes
demonia de monumentis exeuntes seuissimi. ita ut nemo
posset transire per uiam illam. Et ecce clamauerunt
dicentes. Quid nobis & tibi ihu fili dei. uenisti
ante tempus torquere nos. Erat aũt procul ab
illis grex porcorum multorum pascens. Demones aũt
rogabant eum dicentes. Si eicis nos mittes
nos in gregem porcorum. Et ait illis. Ite. At illi
exeuntes abierunt in porcos. Et ecce impetu
abiit totus grex per præceps in mare. & mortui
sunt in aquis. Pastores aũt fugerunt &
uenientes in ciuitatem nunciauerunt omnia. & de
his qui demonia habebant. Et ecce tota ci
uitas exiit obuiam ihu. & uiso eo rogabant
ut transiret a finibus eorum.

X 191

Et ascendens nauiculam transfretauit
& uenit in ciuitatem suam. Et ecce offerebant
ei paralyticum in lecto iacentem. videns aũt
ihs fidem illorum ait paralytico. Confide fili re
mittuntur tibi peccata tua. Et ecce quidam de
scribis dixerunt intra se hic blasphemat. Et ui
dens ihs cogitationes eorum dixit. ut quid
cogitatis mala in cordibus uestris. Quid est
facilius dicere. dimittuntur tibi peccata. aut dicere
surge & ambula. ut aũt sciatis quia filius
hois habet potestatem in terra dimittendi peccata. Tunc
ait paralytico. Surge tolle lectum tuum & ua
de in domum tuam. Et surrexit & abiit in domum
suam. Videntes aũt turbe timuerũt & glorifi
cauerunt deum qui dederit potestatem talem hoibus.
Et cum transiret ihs inde uidit hominem sedentem in
theloneo matheum nomine. & ait illi sequere me.
Et surgens secutus est eum. Et factum est discũ
bente eo in domo. ecce multi publicani & pec
catores uenientes discumbebant cum ihu & discipu
lis eius. Et uidentes pharisei dicebant discipu
lis eius. Quare cum publicanis & peccatoribus manducat magister uester. At ihs audiens ait
illis. Non est opus ualentibus medico sed malę habentibus. Et
euntes aũt discite quid est misericordiam uolo & non sacrifi
cium. Non enim uenit uocare iustos sed peccatores
ad pœnitentiam. Tunc accesserunt ad eum discipuli iohannis dicen
tes. Quare nos & pharisei ieiunamus frequenter. di
scipuli aũt tui non ieiunant. Et ait illis ihs.
Numquid possunt filij sponsi lugere quam
diu cum illis est sponsus. Venient aũt dies cũ
auferetur ab eis sponsus. & tunc ieiunabunt in illo
die aũt nemo mittit commissurã panni rudis in
uestimentum uetus. Tollit enim plenitudinem eius
uestimento. & peior scissura fit. Neq; mittunt uini
noui mustum in utres ueteres. Alioquin rumpuntur utres
& uinum effunditur. & utres pereunt. Sed uinum no
ui mittunt in utres nouos & utraque conseruantur.
Hæc illo loquente ad eos. ecce princeps unus accessit. &
adorabat eum dicens. Domine filia mea modo de
functa est. sed ueni & impone manum super eam & uiuet
Et surgens ihs sequebatur eum & discipuli eius.
Et ecce mulier quæ sanguinis fluxum patie
batur xii. annis. accessit retro & tetigit fimbriã
uestimenti eius. Dicebat enim intra se. Si tetigero
tantum fimbriam uestimenti eius salua ero. Et
ihs conuersus & uidens eam dixit. Confide filia fides
tua te saluã fecit. Et salua facta est mulier illa hora.
Et cum uenisset in domum principis & uidisset tibi
cines & turbam tumultuantem & dicebat. Re
cedite. Non est mortua puella. sed dormit. Et
deridebant eum. Et cum eiecta esset turba. intra
uit tenuit manum eius & surrexit puella. Et
exiit fama hac in uniuersam terram illam. Et transe
untibus inde ihu secuti sunt eum duo cæci clamantes & dicentes. Miserere nobis fili dauid. Cum
autem uenisset domum accesserunt ad eum cæci. Et dicit
eis ihs. Creditis quia possum hoc nobis
Dicunt ei utique domine. Tunc tetigit oculos e
orum dicens. Secundum fidem uestram fiat uobis. Et ape
ti sunt oculi eorum. Et comminatus est eis ihs dicens.
Videte ne quis sciat. Illi aũt exeuntes diffa
mauerunt eum in tota terra illa. Ipsis
autem illis. ecce obtulerunt homini demonium
habentem. Et ejecto demonio locutus est mutus. & ad
mirate sunt turbe dicentes. Numquã sic ap
paruit in israel. Pharisei aũt dicebant. In
principe demoniorum ejicit demones. Et cir

eubat aiuitates oꝝ ⁊ castella docens ⁊ synagogis eoꝝ. ⁊ predicans euangelium regni. ⁊ curans omnē langorem ⁊ omnē infirmitatē. Videns aut turbas misit eis. eo quia erant vexati ⁊ iacentes sicut oues nō habentes pastorē. Tunc dicit discipulis suis. Messis quidē multa operarii aut pauci. Rogate ergo dñm messis. ut mittat operarios ⁊ messē suam.

Et accessit. vij. discipulos suos. dedit illis potestatē spūs immundis. ut eicerent eos ⁊ curarent omnē langorem ⁊ omnē infirmitatem. Duodecim aut apostolorū nomina sunt hec. Primus symon qui dr petrus. ⁊ andreas frr eius. philippus. ⁊ bartholomeus. iacob; ⁊ zebedei. iohes frr eius. Thomas ⁊ matheus publican. iacob; alphei. ⁊ thadeus. Symon chananeus. ⁊ iudas scarioth qui ⁊ tradidit eum. Hos vij. misit ihs precipiens eis dicens. In viam gentium ne abieritis. ⁊ in ciuitatem samaritanoꝝ ne intraueritis. Si potius ite ad oues q perierunt domus israel. Euntes aut predicate dicentes. quia appropiauit regnū celoꝝ. infirmos curate. mortuos suscitate. leprosos mundate. demones eicite. Gratis accepistis. gratis date. Nolite possidere aurum neq; argentū. neq; pecuniā in zonis vrōis. Non peram in uiā. neq; duas tunicas. neq; calciamenta. neq; virgā. Dignus ē n operario cibo suo. In q̄ cunq; aut ciuitatē aut castellum intraueritis interrogate quis in ea sit dignus. ⁊ ibi manete donec exeatis. Intrantes aut in domū salutate eam dicentes. Pax huic domui. Et si ea fuerit domus digna veniet pax vestra sup eam. Si aut non fuerit digna pax vestra ad uos reuertetur. Et quicūq; non receperit uos. neq; audierit sermones uros. exeuntes foras de domo vel de ciuitate. excutite pulueres de pedibus vestris. Amen dico uobis tolerabilius erit terre sodomoꝝ ⁊ gomorreoꝝ in die iudicij. quam illi ciuitati. Ecce ego mitto uos sicut oues in medio luporū. Estote ergo prudentes sicut serpentes. ⁊ simplices sicut columbe. Cauete aut ab hoībus. Tradent enim uos in consiliis. ⁊ in synagogis suis flagellabunt uos. ⁊ ad rectores ⁊ reges ducemini propter me in testimonium illis ⁊ gentibus. Cum aut tradent uos nolite cogitare. quō aut quid loquamini. Dabitur enim uobis in illa hora quid loquamini. Non enim uos estis qui loquimini. sed spūs patris uestri qui loquitur in uobis. Tradet aut frr frem in mortē. ⁊ pr filius. ⁊ insurgent filij in parentes. ⁊ morte eos afficient. Et eritis odio oībus hoībus. p nomen meum. Qui aut perseuerauerit usq; in finē hic saluus erit. Cum aut persequentur uos in ciuitate ista. fugite in aliam. Amen dico uobis non consummabitis ciuitates israel. donec ueniat filius hominis. Non est discipulus sup magistrum. nec seruus sup dominum suum. Sufficit discipulo ut sit sicut magister eius. ⁊ seruus sicut dominus eius. Si patremfamilias beelzebub uocauerunt. quanto magis domesticos eius. Ne ergo timueritis eos. Nichil enim opertum est quod non revelabitur. ⁊ occultum quod non sciatur. Quod dico uobis in tenebris. dicite in lumine. Et quod in aure auditis predicate sup tecta. Et nolite timere eos qui occidunt corpus. animam autem non possunt occidere. Timete potius eum qui potest animam ⁊ corpus perdere in gehennam. Nonne duo passeres asse uenundantur. ⁊ unus ex illis non cadet sup terram sine patre uestro. Vestri aut capitis omnes capilli numerati sunt. Nolite ergo timere multis passeribus meliores estis uos. Omnis ergo qui confitebitur me coram hoībus. confitebor ⁊ ego eum coram patre meo qui in celis est. Qui aut negauerit me coram hoībus. negabo ⁊ ego eum coram patre meo q̄ in celis est. Nolite arbitrari. quoniam pacē mittere in terram. Non veni pacē mittere sed gladium. Veni enim separare hoīem aduersus patrem suum. ⁊ filiam aduersus matrem suam. ⁊ nurum aduersus socrum suam. Et inimici hoīs domestici eius. Qui amat patrem aut matrem plus quā me. non est me dignus. Et qui non accepit crucem suam ⁊ sequitur me non est me dignus. Qui inuenerit aīam suam perdet illam. et qui perdiderit aīam suam propter me inueniet eam. Qui uos recipit me recipit. Et q̄ me recipit recipit eum qui me misit. Qui recipit prophetam in nomine prophete. mercedē prophete accipiet. Et qui recipit iustum in nomine iusti mercedē iusti accipiet. Et quicumq; potum dederit uni ex minimis istis calicē aque frigide tm in nomine discipuli. Amen dico uobis non perdet mercedē suam.

Et factum est cū consummasset ihs mandata duodecim discipulorum suorum transiit inde ut docēret ⁊ predicaret in ciuitatibus eorum. Iohes aut cum audisset in vinculis opa xp̄i. mittens duos de discipulis suis ait illi. Tu es qui venturus es an alium expectamus. Et respondens ihs ait illis. Euntes renuntiate iohi que audistis ⁊ uidistis. Ceci uident. claudi ambulant. leprosi mundantur. Surdi audiunt. mortui resurgunt. pauperes euangelizantur. ⁊ beatus est qui non fuerit scandalizatus in me. Illis autem abeuntibus cepit ihs dicere ad turbas de iohe. Quid existis in desertum uidere. Arundinem uento agitatam. Sed quid existis uidere. hoīem mollibus uestitum. Ecce qui mollibus uestiuntur in domibus regum sunt. Sed quid existis uidere. prophetam. Etiam dico uobis ⁊ plusquā prophetam. Hic est enim de quo scriptum est. Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam. q̄ preparabit uiam tuam ante te. Amen dico uobis non surrexit inter natos mulierum maior iohe baptista. Qui aut minor est in regno celoꝝ maior est illo. A diebus aut iohis baptiste usq; nunc regnū celoꝝ uim patitur. ⁊ violenti diripiunt illud. Omnes enim prophete ⁊ lex usq; ad iohē

Et gener filiū aīe filiā ſr̄ me. ne

xii

Iuuenes mulieres

hanne ppheten. Se si mulier vapt pte ē helie
qui venit ē. Qui hr aures audiendi audiat
Cui aut similē estimabo gnōne istam? Si-
mile ē puero sedenti in foro. qui clamans
aliis coequalibus dicit. Cecinimus vob. ⁊ non saltastis
lamentauim⁹ ⁊ no planxistis. Venit ē iohes ne
manducans ne bibens. ⁊ dicit qua demoniū
hr. Venit filius hois manducans ⁊ bibens
⁊ dicit. Ecce hō vorax ⁊ potator vini. publica
noz ⁊ peccatoz amic. ⁊ iustificata ē sapia a
filiis suis. Tunc cepit exprobare ciuitat⁹
in quib⁹ facte sunt plime virtutes ei. q̄ non
egissent pnīam. vae ē corazain. vae ē bethsa-
da. q̄ si in tyro ⁊ sidone facte essent virtutes q̄
facte sunt in vob. olim in cilicio. ⁊ cinere pni-
tuissent. Verūtamen dico vob tyro ⁊ sidoni re-
missius erit in die iudicij q̄m vob. Et tu ca-
pharnaum numquid usq̄ celū exaltaberis usq̄
in infernū descendes. Quia si in sodomis fac-
tis essent virtutes q̄ facte sunt in te. forte
manssissent usq̄ ad hanc diē. Verūtamen dico vobis
quia terre sodomoz remissius erit in die
iudicij q̄m tibi.

In illo tp̄e. p̄gressus ihc dñs. Confite-
or tibi pr̄ celi ⁊ terre. quia abscondisti
hec a sapientib⁹ ⁊ prudentib⁹. ⁊ revelasti ea
parvulis. Etiam pr̄ quoniam sic fuit placitum ante
te. Omnia mihi tradita sunt a patre meo. Et ne-
mo nouit filiū nisi pr̄. neq̄ patrē quis nouit
nisi filius. cui voluerit filius revelare. Venite
ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis. ⁊ ego
reficiam vos. Tollite iugum meum super vos. ⁊
discite a me. quia mitis sum ⁊ humil corde
⁊ invenietis requiē animab⁹ vr̄is. Iugum enim
meum suave ē. ⁊ onus meum leve.

In illo tp̄e. abiit ihc sabbatis p̄ sata. discipli
autem eius esurientes ceperunt vellere spicas. ⁊
manducabant pharisei aut videntes dixe-
runt ei. Ecce discipuli tui faciunt q̄ non licet
eis facere sabbatis. Ille aut dixit eis. Non legistis
quid fecit dā cū esurit ipse. et qui cū eo erant q̄
intrauit in domū dei. ⁊ panes propitionis
comedit. quos non licebat ei edere. neq̄ his qui
cum eo erant nisi solis sacerdotib⁹. Aut non legi-
stis in lege. q̄ sabbatis sacerdotes in templo sab-
batum violant. ⁊ sine crimine sunt. Dico
aut vob. quia templo maius hic ē. Si aut scisse-
tis quid ē misericordiam volo ⁊ non sacrificium.
nūq̄ utiq̄ damnassetis innocentes. Dñs ē enim
filius hois ē sabbati. Et cū inde transisset ibat
in synagogam eoz. Et ecce hō manū habens ari-
dam. ⁊ interrogabant eum dicentes. Si licet
sabbatis curare. ut accusarent eum. Ipse aut
dixit ad. quis erit ex vob hō qui hr ouē u
nā. ⁊ si ceciderit sabbatis in foueam. Nonne te-
nebit ⁊ leuabit eam. Quanto magis melior
hō oue. ⁊ itaq̄ licet sabbatis bñfacere. Tunc
ait hoī. Extende manū tuā. ⁊ extendit. Et resti-
tuta ē sanata sicut altera. Exeuntes ⁊ pharisei.
filium fiebant aduersus eum quo eū perde-
rent. Ihc aut sciens recessit inde. Et secuti sunt eum multi
⁊ curauit eos oēs. ⁊ preceptis eis ne manifestū eū fa-
cerent. ut adimpleretur q̄ dictū ē p ysaiā pphā
dicentē. Ecce puer meus electus meus. dilectus
meus. meq̄ bñ complacuit. ponā spīm meū
sup eum. ⁊ iudicium gentib⁹ nūciabit. Non contendet
nec clamabit. nec audiet aliquis in platea vocē eius. Ca-
lamum quassatum non confringet. ⁊ linum
fumigans non extinguet. donec eiciat ad victoriā
iudicium. ⁊ in nomine eius gentes sperabunt.
Tunc oblatus ē ei demoniū habens. et cecus ⁊ mutus. ⁊ curauit eum
ita ut loqueretur ⁊ videret. Et stupebant oēs turbe et
dicebant. Numquid hic ē filius dā. Pharisei aut audientes
dixerunt. hic non eicit demonia nisi in beelze-
bub principe demoniorum. Ihc aut sciens cogita-
tiones eoz dixit eis. Omne regnū in se ipm di-
visum desolabitur. ⁊ omne ciuitas. ⁊ domus
super se non stabit. Et si sathanas sathanā eicit
adversus se diuisus ē. Quō ergo stabit regnū ei.
Et si ego in beelzebub eicio demonia. filii vri
in quo eiciunt. Ipsi iudices erunt
super hoc. Si aut in spū dei eicio demonia. igitur
venit in vos regnū dei. Aut quō potest quis intrare
in domū fortis ⁊ vasa eius diripere. Nisi prius alligauerit fortē
⁊ tunc domū illius diripiet. Qui non est mecū contra
me est. Et qui non congregat mecū dispergit. Ideo dico vo-
bis. omne peccatū blasphemia remittetur hoib⁹.
spūs aut blasphemia non remittetur. Et quic⁹
dixerit verbum contra filium hois remittetur ei. Qui
aut dixerit contra spīm scīm. non remittetur ei neq̄ in hoc
seculo neq̄ in futuro. Aut facite arborē bonā ⁊ fru
ctum eius bonum. aut facite arborē malā. ⁊ fruc-
tum eius malum. Ex fructu enim arbor cognos-
citur. Progenies viperarum quō potestis loqui bona
cum sitis mali. Ex habundantia enim cordis
os loquitur. Bonus hō de bono thesauro profert bona. et malus de malo thesauro profert mala.
Dico aut vob. quia omne verbum otiosum
quod locuti fuerint hoies. reddent rationem de eo
in die iudicij. Ex verbis enim tuis iustificaberis. et
ex verbis tuis condemnaberis. Tunc respondentes
quidam de scribis ⁊ pharisei dicentes. Ma-
gr volumus a te signū videre. At ille respondens ait
illis. Generatio mala ⁊ adultera signū querit.
signū non dabitur ei ni signū ione pphe.
Sicut fuit ionas in ventre ceti tribus diebus
⁊ tribus noctibus. Sic erit filius hois in corde
terre tribus diebus ⁊ tribus noctibus. Viri ninuite
surgent in iudicio cū generatione ista. ⁊ condemna
bunt eam. Quia pniam egerūt in predicatione
ionae. Et ecce plus quam ionas hic. Regi-
na austri surget in iudicio cū generatione
ista. ⁊ condemnabit eos. quia venit a finibus ter
re audire sapiam salomonis. Et ecce plus
quā salomon hic. Cum autem immūd⁹ spūs ex

XXIX

XXX

24

erat abbdie. ambulant ploru[m] urbs. ſpiritus re
quiē nō inuenit. Tunc dicit reuertar ad domū
meam unde exiui. Et uenient inuenit eā uacā
tē. ſcopis mundatam. ornatam. Tunc uadit
& assumit ſeptē alios ſpūs nequiores ſe. & intrantes ha
bitāt ibi. Et fiunt nouissima hōis illi peiora pri
oribus. Sic erit & generationi huic pessimæ. Adhuc eo
lquente ad turbas. ecce mr ei & frēs stabant
foris. ſcientes ei loqui. Dixit aut ei quidā. Ecce
mr tua. & frēs tui foris stant ſcientes te. Ille
respondens dicenti sibi. ait. Quæ ē mr mea
& qui sunt frēs mei. Et extendens manū in
discipulos suos. Ecce mr mea & frēs mei. Quicū
cumq; fecerit uoluntatē patris mei q̄ in cælis
est ipse meus frāter soror & mr est.

IN illo die exiens ihs de domo sedebat ſecus
mare. & congregate sunt ad eum turbæ mul
tæ ita ut nauiculā ascendens sederet. omnis au
tem turba stabat in litore. Et locutus ē eis multa in pa
rabolis dicens. Ecce exiit qui seminat seminare
re sem suū. Et dum seminat quædā ceciderunt
iuxta uiā. & uenerunt uolucres cæli &
comederunt ea. Alia aut ceciderunt sup petro
sa. ubi non habebat terram multā. & continuo exor
ta sunt. quia non habebant altitudinē terræ. Sol
aut orto estuauerunt. & quia non habebant
radicē aruerunt. Alia aut ceciderunt inter spi
nas. & creuerunt spinæ & suffocauerunt ea. Alia aut ce
ciderunt in terram bonā. & dabant fructū. Alia
centesimū. aliud sexagesimū. aliud tricesimū.
Qui habet aures audiendi audiat. Et accedentes
discipuli dixerunt ei. Quare in parabolis loqueris eis.
Qui respondens ait illis. Quia uobis datū ē nosse mi
steria regni cælorū. illis aut non ē datum. Qui enim
habet dabitur ei. & habundabit. Qui aut non habet
& quod uidetur habere. auferetur abeo. Ideo in pa
rabolis loquor eis. Quia uidentes non uident
& audientes non audiunt. nec intelligunt
Et adimplebitur in eis. profetia Isaiæ dicentis
Auditu audietis. & non intelligetis. Et uidentes
uidebitis. & non uidebitis. Incrassatū ē
enim cor populi huius. & auribus grauiter audierunt
& oculos suos clauserunt nequando uideant
oculis & auribus audiant. & corde intelligant.
& conuertantur. & curabo eos. Uestri aut beati
oculi quia uident. & aures uestræ quia audiunt.
Amen quippe dico uobis
quia multi prophetæ & iusti cupierunt uidere
quæ uidetis. & non uiderunt. & audire quæ audi
tis & non audierunt. Uos ergo audite
parabolā seminantis. Omnis qui audit ui
bum regni. & non intelligit. uenit malus & ra
pit quod seminatum ē in corde eius. Hic ē qui secus
uiam seminatus ē. Qui aut super petrosa semi
natus ē. hic ē qui uerbum audit. & cotinuo cū gau
dio suscipit illud. non habet aut radicem in
se sed ē ad tempus. Facta aut tribulatione & persecutione
propter uerbum. continuo scandalizatur. Qui aut semi
natus est in spinis. hic ē qui uerbum audit & sol
licitudo seculi huius & fallacia diuitiarum suffoc
at uerbum. & sine fructu efficitur. Qui aut in bonā
terram seminatus ē. hic ē qui audit uerbum &
intelligit. & fructum affert. Et facit alius quidem
centesimum. aliud sexagesimum. aliud tricesimum. Aliam parabolā proposuit illis dicens.
Simile factum ē regnum cælorum homini qui semi
nauit bonum semen in agro suo. Cum aut dormi
rent homines uenit inimicus eius. & superse
minauit zizania in medio tritici. & abiit. Cum
autem creuisset herba & fructum fecisset. tunc apparu
erunt & zizania. Accedentes aut serui patrisfamilias
dixerunt ei. Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo. Unde ergo habet zizania. Et ait illis
inimicus homo hoc fecit. Serui aut dixerunt ei. Uis
imus & colligimus ea. Et ait. Non. ne forte col
ligentes zizania. eradicetis cum eis simul & tri
ticum. Sinite utraque crescere usq; ad messem
& in tempore messis dicam messoribus. Colligite
primum zizania. & alligate ea in fasciculos
ad comburendum. triticum aut congregate in horreum meum.
Aliam parabolam proposuit eis dicens. Simile
est regnum cælorum grano sinapis. quod accepto
homo seminauit in agro suo. Quod minimum quidē
est omnibus seminibus. Cum aut creuerit maius est
omnibus holeribus. & fit arbor. ita ut uolucres cæ
li ueniant & habitent in ramis eius. Aliam parabo
lam locutus est eis. Simile est regnum cælorum fer
mento. quod acceptum mulier abscondit in tri
ci sat. ibus. donec fermentatum est totum. Hæc
locutus est ihs in parabolis ad turbas. & sine
parabolis non loquebatur eis. ut impleretur quod dic
tum est per prophetam dicentem. Aperiam in parabolis
os meum. eructabo abscondita a constitutione
mundi. Tunc dimissis turbis uenit in
domum. Et accesserunt ad eum discipuli eius dicen
tes. Edissere nobis parabolam zizaniorum agri.
Qui respondens ait. Qui seminat bonum semen est filius
hominis. Ager aut est mundus. bonum aut semen hi
sunt filii regni. zizania aut sunt filii nequam.
inimicus aut qui seminauit ea est diabolus. Messis aut est
consummatio seculi. Messes aut angeli sunt.
Sicut ergo colliguntur
zizania. & igni comburuntur. sic erit in con
summatione seculi. Mittet filius hominis angelos su
os. & colligent de regno eius omnia scandala. &
eos qui faciunt iniquitatem. & mittent eos in
caminum ignis. ibi erit fletus & stridor dentium.
Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno pa
tris eorum. Qui habet aures audiendi audiat.
Simile est regnum cælorum thesauro abscondito
in agro. quem qui inuenit homo abscondit
& præ gaudio illius uadit & uendit uniuersa quæ habet
& emit agrum illum. Iterum simile est regnum cæ
lorum homini negotiatori. querenti bonas margari
tas. inuenta aut una pretiosa margarita.
abiit & uendidit omnia quæ habuit & emit eam.

XVII

mundi. Ihs puer & mr. Adhereb[u]nt uxori sue
et erunt duo in carne una. Itaq; iam non sunt du
o sed una caro. Quod ergo deus coniunxit ho non separet. Dicit
illi. Quid ergo mandauit moyses dare libellu repu
dii & dimittere. Ait illi. Quia moyses ad duritiam cor
dis uestri permisit uob uxores uestras dimittere
a principio non fuit sic. Dico aut uob quia quicu[n]q; dimiserit uxo
rem suam nisi ob fornicationem & aliam duxerit mechatur
& qui dimissam duxerit mechatur. Dicunt ei discipli
ei sui. Si ita est causa hominis cum uxore non expedit nube. Qui dix
it illis. Non omnes capiunt uerbum istud sed quibus datu est. Sunt
enim eunuchi qui de utero matris sue sic nati sunt. Et
sunt eunuchi qui facti sunt ab hoibus. Et sunt eu
nuchi qui se ipsos castrauerunt propter regnum celorum. Qui
potest capere capiat. Tunc oblati sunt ei parvuli
ut manus eis imponeret. Discipuli aut increpa
bant eos. Ihs uero ait eis. Sinite parvulos
& nolite eos prohibere ad me uenire. Talium est enim
regnum celorum. Et cum imposuisset eis manus abi
it inde. Et ecce unus accedens ait illi. Magister bone
quid boni faciam ut habeam uitam eternam. Qui dixit
ei. Quid me interrogas de bono. Unus est bonus deus.
Si autem uis ad uitam ingredi. Custodi mandata. Dicit
illi. Quae. Ihs aut dixit. Non homicidium fac
es. Non adulterabis. Non furtum facies. Falsum
testimonium non dices. Honora patrem tuum & matrem
& diliges proximum tuum sicut teipsum. Dicit illi adu
lescens. Omnia hec custodiui a iuuentute mea. Quid
adhuc mihi desit. Dicit illi ihs. Si uis perfectus esse uade
et uende omnia que habes & da pauperibus & habebis the
saurum in celo. Et ueni sequere me. Cum audisset
adolescens uerbum istud. Abiit tristis. Erat enim habens multas
possessiones. Ihs aut dixit discipulis suis. Amen
dico uobis quia dives difficile intrabit in re
gnum celorum. Et iterum dico uobis. Facilius est camelum
per foramen acus transire quam divitem intrare in
regnum celorum. Audientes aut hec discipuli mirabi
ntur nimis dicentes. Quis ergo potest
saluus esse. Intuitus aut hec ihs dixit illis. Apud homines
impossibile est. apud deum aut omnia possibilia sunt.
Tunc respondens petrus dixit ei. Ecce nos reliquim
us omnia sequti sumus te. Quid ergo erit nobis. Ihs aut dixit illis.
Amen dico uobis quod uos qui secuti estis me in regene
ratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue
sedebitis & uos super sedes xii. iudicantes xii.
tribus israel. Et omnis qui reliquerit domum aut fratres
aut sorores aut patrem aut matrem aut uxorem
aut filios aut agros propter nomen meum centuplum
accipiet & uitam eternam possidebit.
Multi aut erunt nouissimi primi & primi no
uissimi. Simile est regnum celorum homini patrifami
lias qui exiit primo mane conducere operarios in uine
am suam. Conuentione aut facta ex denario diurno
misit eos in uineam suam. Et egressus circa horam tertiam
uidit alios stantes in foro otiosos. Et illis dixit. Ite & uos in
uineam meam & quod fuerit iustum dabo uobis. Illi aut abierunt.
Iterum autem exiit circa sextam & nonam horam. & fecit sili
ter. Circa undecimam uero exiit & inuenit alios stan
tes. Et dicit illis. Quid hic statis tota die otiosi.
Dicunt ei. Quia nemo nos conduxit. Dicit illis. Ite
& uos in uineam meam. Cum sero aut factum esset. Dicit
dominus uineae procuratori suo. Voca operarios. & redde
illis mercedem incipiens a nouissimis usq; ad primos
Cum uenissent ergi qui circa undecimam horam
uenerunt acceperunt singulos denarios. Ue
nientes aut primi arbitrati sunt q[uo]d plus essent
accepturi. Acceperunt aut & ipsi singulos denarios. Et accepto
re murmurabant aduersus patrem familias. Dicentes. Hi
nouissimi una hora fecerunt. Et pares illos nobis fecisti.
Qui portauimus pondus diei & estus. At ille respon
dens uni eorum dixit. Amice non facio tibi iniuriam. Nonne
denario conuenisti mecum. Tolle quod tuum est & uade.
Volo aut & huic nouissimo dare sicut & tibi.
Aut non licet mihi quod uolo facere. An oculus tuus nequa
m est quia ego bonus sum. Sic erunt nouissimi primi. & pri
mi nouissimi. Multi enim sunt uocati pau
ci uero electi. Et ascendens ihs hierosolimam assu
psit xii. discipulos suos secreto. & ait illis. Ec
ce ascendimus hierosolimam. & filius hominis tradetur
principibus sacerdotum & scribis. & condemnabunt eum
morte & tradent eum gentibus ad illudendum & fla
gellandum & crucifigendum & tertia die resurgere.
Tunc accessit ad eum mr filiorum zebedei cum
filiis suis adorans & petens aliquid ab eo. Qui
dixit ei. Quid uis. Ait illi. Dic ut sedeant hi duo
filii mei. unus ad dexteram tuam & alius ad sinistram tu
am in regno tuo. Respondens aut ihs dixit. Nescitis
quid petatis. Potestis bibere calicem quem ego
bibiturus sum. Dicit ei possumus. Ait illi. Calicem quidem meum bibetis & sedem ad dexteram meam & a sinistris
meis non est meum dare uobis. Sed quibus paratus est a pat
re meo. Et audientes. x. indignati sunt de duobus
fratribus. Ihs aut uocauit eos. & dixit. Scitis
quia principes gentium dominantur eorum & qui maiores
sunt potestatem exercent in eos. Non ita erit inter uos.
Sed quicunq; uoluerit inter uos maior fieri sit uester min
ister. Et qui uoluerit inter uos primus fieri erit uester seruus
Sicut filius hominis non uenit ministrari. sed minis
trare & dare animam suam redemptionem pro multis.
Et egredientibus eis ab hiericho secuta est eum tur
ba multa. Et ecce duo ceci sedentes secus uiam.
audierunt quia ihs transiret. clamauerunt dicentes.
Dne miserere nobis fili dd. Turba aut increpabat
eos ut tacerent. At illi magis clamabant dicen
tes. Dne miserere nobis fili dd. Et stetit ihs &
uocauit eos et ait. Quid uultis ut faciam uobis.
Dicunt illi. Dne ut aperiantur oculi nostri. Miser
tus aut eorum ihs tetigit oculos eorum. & confestim
uiderunt. & secuti sunt eum.
Et cum appropinquassent hierosolimis. & uenissent
bethfagee ad montem oliueti. tunc ihs mi
sit duos discipulos suos dicens eis. Ite in
castellu quod contra uos est. Statim inuenietis asinam al

XXI

XXII

ligatum. ⁊ pullum cum ea. solue. ⁊ adduc
mihi. Et si quis uob dixer aliquid. dicite q dñs
hñt opꝰ his. ⁊ statim dimittet eas. hoc aũt fact
est ut adimpleatur q dict ē p ysaiam dicentē. Dic
te filie syon ecce rex tuus uenit tibi mansue
tus sedens sup asinam ⁊ pullum filium subiugā
lis. Euntes aũt discipuli fecer sicut precepit illis
ihc. ⁊ adduxer asinā ⁊ pullū. ⁊ imposuerūt sup
eos uestimenta sua. ⁊ eum desup sedere fecer. Plures
aũt turbe straverunt uestimenta sua in uia. Alii aũt
cedebant ramos d arboribꝰ. ⁊ sternebant in uia. Turbe
aũt que precedebant ⁊ sequebantur clamabā
bus dicentes. Osanna filio dd. benedict qui
uenit in nõe dñi. osanna in excelsis. Et cũ intrasset
ierosolymam mota ē uniuersa ciuitas dicens. Quis ē hic. Populi aũt dicebant. hic ē ih
ihs ppha a nazareth galilee. Et intravit ihs in
templum dñi. ⁊ eiciebat oẽs uendentes ⁊ ementes
in templo. ⁊ mensas numulariorꝝ. ⁊ cathedras
uendentiũ columbas euertit. ⁊ dixit eis. Scriptū ē.
Domus mea domus orationis uocabitur. uos aũt
fecistis illam speluncam latronũ. Et accesse
runt ad eum cec. ⁊ claudi in templo. ⁊ sanauit
eos. Videntes aũt principes sacerdotũ. ⁊ scribe mi
rabilia q fecit. puerosq clamantes in tem
plo ⁊ dicentes. osanna filio dd. indignati
sunt. ⁊ dixerunt ei. Audis quid isti dicũt. Ihs
aũt dixit eis. Utiq. nunquã legistis quia
ex ore infantiũ ⁊ lactentiũ perfecisti laudem.
Et relictis illis. abiit foras ext ciuitatē in bethā
niam. ibiq mansit. Mane aũt reuertens in ci
uitatē esuriit. Et uidens fici arborē unā secꝰ
eam. uenit ad eam. ⁊ nichil inuenit in ea
nisi folia tantũ. Et ait illi. Nequã ex te nascatur
fructus in sempiternũ. Et aridata ē extemplo fi
culnea. Et uidentes discipuli mirati sunt di
centes. Quãdo aũt. Respondens aũt ihs
ait eis. Amen dico uob si habuer fidē. ⁊ nō he
sitaueritis. nō solũ de ficulnea facietis. Sed
monti huic dicetis. tolle te. ⁊ iacta te in ma
re. fiet. Et oĩa quecũq petieritis in oratiõe
credentes accipietis. Et cum uenisset in templũ. accesse
runt ad eum docenti principes sacerdotum. ⁊ seniores pli dicentes. In
qua potestate hec facis. ⁊ quis tibi dedit hanc potestatē
Respondens aũt ihs dixit eis. Interrogabo uos et ego unũ sermonem. Quem si dixerit
is mihi ego uob dicã in qua potestate hec facio. Baptismus ioh is
unde erat. de celo an ex hoĩbus. At illi cogitabant
aũt se dicentes. Si dixerim de celo. dicet no
bis quare nõ credidistis illi. Si aũt dixerim ex hoĩ
bus. timemus turbam. Oẽs enim habebant ioh
annem sicut prophetam. Et respondentes ihu dixer
Nescimus. Ait illi et ipe. Nec ego dico uob
in qua potestate hec facio. Quid aũt uob ui
detur homo quidam habuit duos filios. ⁊ accedens
ad primum dixit. fili uade hodie operare in

nea mea. Ille aũt respondens ait. Nolo. Postea aũ
pẽnitẽtia motꝰ abiit. Accedens aũt ad alterũ dixit sili
ter ille. respondens ait. Eo dñe. Et nõ iit. Quis ex
duobus fecit uoluntatem patris. Dicunt ei ihs. Dic
it illis ihs. Amen dico uobis. quia publicani
et meretrices precedunt uos in regnũ dei. Uenit enim ioh
ad uos in uia iustitie. ⁊ nõ credidistis ei. Publi
cani aũt et meretrices credidерunt ei. Vos aũt uidẽ
tes. nec pẽnitẽtiã habuistis postea ut credere
tis ei.

XXII

Aliam parabolam audite. hõ erat pater fa. qui
plantauit uineam. ⁊ sepem circũdedit ei. ⁊ fo
dit in ea torcular. ⁊ edificauit turrẽ. ⁊ locauit
eam agricolis. ⁊ peregre profectꝰ ē. Cum aũt ap
propinquasset. misit seruos suos ad
agricolas. ut acciperent fructꝰ ei. Et agricole ap
prehensis seruis ei. alium ceciderunt. alium
lapidauer. alium uero occiderunt. Iterum
misit alios seruos plures. ⁊ fecerunt illis sic
ut ad eos. Nouissime aũt misit ad eos filiũ suũ dicens. Verebunt filiũ meũ
cum. Agricole aũt uidentes filiũ dixer inter se
hic ē hres. Venite occidamus eũ. ⁊ habebimus hereditatem ei. Et apprehensum eum eiecer extra uineam
et occiderunt. Cum ergo uenerit dns uineę
quid faciet agricolis illis. Aiunt illi. Malos male perdet. ⁊ uine
am locabit aliis agricolis. qui reddant ei
fructum temporibus suis. Dicit illis ihs. Nunquã le
gistis in scripturis. Lapidem quem reprobauer
edificantes. hic factus ē in caput anguli. A dño
factum ē istud. ⁊ ē mirabile in oculis nris.
Ideo dico uob. quia auferetur a uob regnũ
dei. ⁊ dabitur genti facienti fructꝰ ei. Et q
cecidit sup lapidem istum. confringetur. Super quẽ
aũt ceciderit. conteret eum. Et cum audissent principes
sacerdotũ. ⁊ pharisei parabolas ei. cognouer q
de ipis dicebat. Et querentes eum tenere. timuer cum
turbas. quoniam sicut prophetam eum habebant.
Et respondens ihs iterum dixit in parabolis eis dicens. Simile factꝰ ē regnũ de
lorum homini regi. qui fecit nuptias filio
suo. ⁊ misit seruos suos uocare inuitatos ad
nuptias. ⁊ nolebant uenire. Iterum misit alios
seruos dicens. Dicite inuitatis. Ecce prandium meum paraui. tauri mei. ⁊ altilia occisa. ⁊
omnia parata. Venite ad nuptias. Illi aũt ne
glexerunt. ⁊ abierunt alius in villam suam. alius
aũt ad negotiationem suam. Reliqui
aũt tenuer seruos ei. ⁊ contumelias affecerunt. et
occiderunt. Rex aũt cum audisset. iratꝰ ē
⁊ mittens exercitus suos. perdidit homicidas il
los. ⁊ ciuitatem illorum succendit. Tunc ait seruis suis. Nuptie quidem parate sunt. sed qui
inuitati erant nõ fuerunt digni. Ite ad
exitus uiarum. ⁊ quoscũq inueneritis uocate
ad nuptias. Et egressi serui eius in uias
uerunt. Et quos inuenerunt malos. ⁊ bonos
impletę sunt nuptie discumbentium. Intra
uit aũt rex ut uideret discumbentes. Et uidit
ibi hoĩem. nõ uestitum ueste nuptiali. Et ait

illi. Amen quo hue uenulli nō hūt ut ſic impuſāt.
Tulle ab omnib⁹. Tunc dixit ver mūltis. ligans
manib⁹ ei⁹ ponder⁹. mittit eum in mēbrū ei⁹
oreo. ibi erit fletus. ſtridor dentiū. Quidā enī
ſeruor eorum pmus ē eleem. Tunc abeuntes phariſe.
cōſiliū inierūt ut capiant eum i ſmone. Et mittūt
ei discipl⁹ ſuos cum herodianis dicentes. Magi-
ſter ſcim⁹ q uerax ē. viā dei in ueritate docēs. non
ē tibi cura de aliquo. Non enim respicis psonā hoīs.
Dic nob quid tibi uidetur. Licz censum dare ce-
ſari? Cognoſcens aūt ihs nequitiā eor. ait. Qd
me tēptatis ypocte. Ostendite mihi numisma census.
Illi obtulerūt ei denariū. Et ait illis ihs. Cui
ymago hec ſuperſcriptio. Dixit ei ceſarīs. Tunc ait illis.
Reddite que ſunt ceſaris ceſari. et que ſunt
dei deo. Et audientes mirati ſunt: Et relicto eo
abierūt. In illo die accesſer ad eū ſaducei. qui
dicūt nō ē resurrectionē. et interrogauer eū dicētes.
Magr moyses dixit. Si quis mortuus fuerit nō
hūs filiū. ut ducat frēr ei⁹ uxorē illius. et ſuſcitet
ſemē frī ſui. Erant aūt apud nos. vij. frēs. Et
primus uxorē duxit et defunctus ē. nō hūs ſemē. re-
liquit uxorē ſuam frī ſuo. Sīr ſecūs. tertius ſi-
militer. uſq; ad ſeptimū. Nouiſſime aūt oīm mulier defūcta
ē. In resurrectione ergo cui⁹ erit ex eis uxor.
Omes enim habuer eam.

Respondens aūt ihs ait illis. Errat⁹ nesci-
entes scripturas neq; uirtutē dei. In resurrec-
tione enī nec nubent nec nubentur. sed erunt sicut
angeli dei in celo. De resurrectione aūt mortuor
nō legistis q dictum ē a deo dicente
vob. Ego sum deus abraam. deus ysaac. et deus iacob.
nō ē deus mortuor sed uiuentium. Et audientes
turbe mirabant in doctrina ei⁹. Pharisei aūt
audierūt q silentiū ipposuiſſet saducеis.
et uenerunt in unum. et interrogauit unus ex eis le-
gis doctor tentans eum. Magr q ē mandatū
magnū in lege. Ait illi ihs. Diliges dñm deū tu-
um ex toto corde tuo et ex tota anima tua. et in to-
ta mente tua. Hec est maxima et prima mandā-
tū. Secūm aūt simile ē huic. Diliges proximū tuū
sicut teipm. In his duob⁹ mandatis uniuersa lex
pendet et prophete. Congregatis aūt pharisеis. interro-
gauit eos ihs. Dicens. Quid vob uidetur de xpo. cuius
filius ē. Dicunt ei. Dauid. Ait illis. Quō ergo dauid in spū
uocat eum dñm dicens. Dixit dñs dño meo. Sede a dex-
tris meis. donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuor.
Si ergo dauid uocat eum dñm. quō filius ei⁹ est. Et nemo
poterat ei respondere uerbum. Neq; ausus fuit ex illa die
quisq; amplius illum interrogare. Tunc ihs locutus ē ad turbas
et discipl⁹ ei⁹ dicens. Super cathedram moyſi sederunt
scribe et pharisei. omnia ergo quecūq; dixerint uo-
bis seruate et facite. secūm aūt opa eor nolite facere. Di-
cunt enī et non faciunt. Alligant enī onera grauia
et importabilia. et imponūt hominū hūeris. Digito
aūt suo nolunt ea mouere. Omnia aūt opa sua fa-
cunt ut uideant ab hoīb⁹. Dilatant enī philac-
teria sua. et magnificant fimbrias. Amant aūt
primos recubitus in cenis. et primas cathedras in syna-
gogis. et salutationes in foro. et uocari ab hoīb⁹ rab-
bi. Vos aūt nolite uocari rabbi. Unus ē magr
vr. Oēs aūt uos fres estis. Et patrē nolite uocare
vob⁹ sup terrā. Unus ē pat⁹ vr qui in celis est. Nec uocemi
magri. quia magr vr ē. Qui maior ē vrm erit
minister vr. Qui aūt se exaltauerit humiliabitur.
Et qui se humiliauerit exaltabitur.

Ve vob scribe et pharisei ypocte qui comedetis
domos uiduarū. orationes longas orantes
propterea amplius accipietis iudicium. Ve aūt vob scri-
be et pharisei ypocte. quia clauditis regnum celo-
rum hoīb⁹. Vos enim nō intratis. nec introeuntes
sinitis intrare. Ve vob scribe et pharisei ypocte
qui circuitis mare et aridam. ut faciatis unū proſe-
lytum. et cum fuerit fact⁹ facitis eum filiū gehenne
duplo quam vos. Ve vob duces ceci. qui dicitis
Qui iurauerit per templū nichil ē. Qui aūt iurauerit in au-
ro templi debet. Stulti et ceci. Quid enī maius ē aurum
an templū q sanctificat aurū. Et quicūq; iurauerit in al-
tare nichil ē. Qui aūt iurauerit in dono. q ē sup illud
debet. Cece. Quid enī maius ē donum an altare q sanc-
tificat donū. Qui ergo iurat in altare iurat in eo
et in omnibus que super illud. Et q iurat in templo. iurat in illo et
in eo qui habitat in eo. Et q iurat in celo. iurat in throno
dei et in eo qui sedet sup eum. Ve vob scribe et phari-
sei ypocte. qui decimatis mētā. anetum et cumi-
num. et reliquistis q grauiora sunt legis. iudicium. mi-
sericordiā. fidē. hec oportuit facere. et illa nō omittere. Du-
ces ceci. excolantes culicē. camelū aūt glutien-
tes. Ve vob scribe et pharisei ypocte. q mundatis
quod de foris calicis et parapsidis. intus aūt plenum
estis rapina et immundicia. Pharisee cece mūda
prius q sit de calice et parapsidi ut fiat et id q
de foris ē mundū. Ve vob scribe et pharisei y-
pocte. qui similes estis sepulcris dealbatis. q a de-
foris quidē parent hoīb⁹ speciosa. intus aūt plena sunt ossibus mortuor
et omni spurcitia. Sic et vos a foris quidē
paretis hoīb⁹ iusti. intus aūt plenī estis ypocri-
si et iniquitate. Ve vob scribe et pharisei ypocte q
edificatis sepulcra pphar. et ornatis monumenta
iustor. et dicitis. Si fuissemus in diebus patrū nō-
strorum. nō essemus socii eor in sanguine pphar.
Itaq testimonio estis vob⁹ metipsis. quia filii estis
eor qui pphas occiderūt. Et vos implete mensurā
patrū vestror. Serpentes. genimina uipar.
quō fugietis a iudicio gehenne. Ppter hoc ecce ego
mitto ad vos pphas et sapientes et scribas. et ex
illis occidetis et crucifigetis. et ex eis flagella-
bitis in synagogis vris. et persequemini de ciui-
tate in ciuitatem. ut ueniat sup vos omnis sanc-
guis iustus qui effusus ē sup terram. a sanguine
Abel iusti usq; ad sanguinē zacharie filii ba-
rachie. quē occidistis inter templū et altare. Amen
dico vob. uenient hec omnia sup generationem
istam.

Ierusalem iterlin que occidis pphas. ⁊ lapidas eos qui ad te missi sunt quotiens uolui congregare filios tuos quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas suas ⁊ noluisti. Ecce relinquetur uobis domus uestra deserta. Dico enim uobis uos me uidebitis amodo donec dicatis benedictus qui uenit in nomine dñi. Et egressus ihs de templo ibat. Et accesserunt discipuli eius ostendere ei edificationes templi. Ipse autem respondens dixit eis. Videtis hec omnia. Amen dico uobis non relinquetur hic lapis super lapidem. qui non destruatur. Sedente autem eo supra montem oliueti. accesserunt ad eum discipuli seorsum dicentes. Dic nobis quando hec erunt. ⁊ quod signum erit adventus tui. ⁊ consummationis seculi. Et respondens ihs dixit eis. Videte ne quis uos seducat. Multi enim uenient in nomine meo dicentes. ego sum christus. ⁊ multos seducent. Audituri enim estis proelia. ⁊ opiniones proelia. Videte ne turbemini. Oportet enim hec fieri. sed nondum est finis. Consurget enim gens contra gentem. ⁊ regnum aduersus regnum. Et erunt pestilentie. ⁊ fames. ⁊ terremotus per loca. Hec autem omnia initia sunt dolorum. Tunc tradent uos in tribulationem. ⁊ occident uos. ⁊ eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum. Et tunc scandalizabuntur multi. ⁊ inuicem tradent. ⁊ odibunt inuicem. ⁊ multi pseudoprophete surgent. ⁊ seducent multos. Et quoniam habundabit iniquitas. refrigescet caritas multorum. Qui autem perseuerauerit usque in finem hic saluus erit. Et predicabitur hoc euangelium regni in uniuerso orbe in testimonium omnibus gentibus. ⁊ tunc ueniet consummatio. Cum ergo uidetis abominationem desolationis que dicta est a daniele propheta stantem in loco sancto qui legit intelligat. Tunc qui in iudea sunt fugiant ad montes. ⁊ qui in tecto non descendat tollere aliquid de domo sua. Et qui in agro non reuertatur tollere tunicam suam. Ve autem grauidis. ⁊ nutrientibus illis diebus. Orate autem ut non fiat fuga uestra hieme uel sabbato. Erit enim tunc tribulatio magna. qualis non fuit ab initio mundi usque modo. nec fiet. Et nisi breuiati fuissent dies illi. non fieret salua omnis caro. sed propter electos breuiabuntur dies illi. Tunc si quis uobis dixerit ecce hic est christus. aut illic nolite credere. Surgent enim pseudochristi. ⁊ pseudoprophete. ⁊ dabunt signa magna ⁊ prodigia. ita ut in errorem inducantur. si fieri potest. etiam electi. Ecce prędixi uobis. Si ergo dixerint uobis ecce in deserto est nolite exire. Ecce in penetralibus nolite credere. Sicut enim fulgur exit ab oriente. ⁊ paret usque in occidentem. ita erit aduentus filii hominis. Ubicumque fuerit corpus congregabuntur aquile. Statim autem post tribulationem dierum illorum sol obscurabitur. ⁊ luna non dabit lumen suum. ⁊ stelle cadent de celo. ⁊ uirtutes celorum commouebuntur. Et tunc apparebit signum filii hominis in celo. Et tunc plangent se omnes tribus terre. ⁊ uidebunt filium hominis uenientem in nubibus celi. cum uirtute multa. ⁊ maiestate. Et mittet angelos suos cum tuba uocis magne. ⁊ congregabunt electos eius. a quatuor uentis. a summis celorum usque ad terminos eorum. Ab arbore autem fici discite parabolam. Cum iam ramus eius tener fuerit. ⁊ folia nata fuerint. scitis quia prope est estas. Ita ⁊ uos cum uideritis hec omnia. scitote quia prope est in ianuis. Amen dico uobis non preteribit generatio hec donec ea fiant. Celum ⁊ terra transibunt. uerba autem mea non preterient. De die autem illa ⁊ hora nemo scit. neque angeli celorum. nisi pater solus. Sicut autem in diebus noe. ita erit aduentus filii hominis. Sicut enim erant in diebus ante diluuium. comedentes. bibentes. nubentes. nuptum tradentes. usque ad diem qua intrauit noe in archam. ⁊ non cognouerunt donec uenit diluuium. tulit omnes. ita erit aduentus filii hominis. Tunc duo erunt in agro. unus assumetur. ⁊ unus relinquetur. Duo molentes in mola una. assumetur una. ⁊ una relinquetur. Duo in lecto uno. assumetur unus. ⁊ unus relinquetur. Vigilate ergo. quia nescitis qua hora dominus uester uenturus sit. illud autem scitote quoniam si sciret paterfamilias qua hora fur uenturus esset. uigilaret utique. ⁊ non sineret perfodi domum suam. Ideo ⁊ uos estote parati. quia nescitis qua hora filius hominis uenturus est. Quis putas est fidelis ⁊ prudens. quem constituit dominus super familiam suam. ut det illis cibum in tempore. Beatus ille seruus quem cum uenerit dominus inuenerit sic facientem. Amen dico uobis. quoniam super omnia bona sua constituet eum. Si autem dixerit malus seruus ille in corde suo. morabitur dominus meus uenire. ⁊ cepit percutere conseruos suos. manducet autem ⁊ bibat cum ebriosis. ueniet dominus serui illius die qua non sperat. ⁊ hora qua ignorat. ⁊ diuidet eum. partemque eius ponet cum hypocritis. illic erit fletus. ⁊ stridor dentium. Tunc simile erit regnum celorum. x. uirginibus. que accipientes lampades suas. exierunt obuiam sponso ⁊ sponse. v. autem ex eis erant fatue. ⁊ v. prudentes. Fatue enim accipientes lampades non sumpserunt oleum secum. Prudentes uero acceperunt oleum in uasis suis cum lampadibus. Moram autem faciente sponso. dormitauerunt omnes ⁊ dormierunt. Media autem nocte clamor factus est. ecce sponsus uenit. exite obuiam ei. Tunc surrexerunt omnes uirgines illę. ⁊ ornauerunt lampades suas. Fatue autem sapientibus dixerunt. Date nobis de oleo uestro. quia lampades nostre extinguuntur. Respondentes prudentes dicentes. Ne forte non sufficiat nobis ⁊ uobis. ite potius ad uendentes ⁊ emite uobis. Dum autem eunt emere uenit sponsus. ⁊ que parate erant intrauerunt cum eo ad nuptias. ⁊ clausa est ianua. Nouissime autem ueniunt. reliqui uirgines dicentes. Domine domine. aperi nobis. At ille respondens ait. Amen dico uobis nescio uos. Vigilate itaque quia nescitis diem neque horam. Sicut enim homo peregre proficiscens uocauit seruos suos. ⁊ tradidit illis bona sua. Et uni dedit v. talenta alii autem duo. alii uero unum. unicuique secundum propriam uirtutem. ⁊ profectus est statim. Abiit autem qui v. talenta acceperat. ⁊ operatus est in eis. ⁊ lucratus est alia v. Simili ⁊ qui duo talenta ac

eqr luerit ē alia vice. Qui aut unū accepe
abiens fodit in terra. absconditq pecuniā dñi
sui. Post multū uo tpis uenit dñs ser
uoꝝ illoꝝ. & ponit rationē cum eis. Et ac
dens q. v. talenta accepat. obtulit alia. v.
talenta dicens. Dñe v. talenta mihi tradi
sti. ecce alia. v. sup lucrat sū. Ait illi dñs ei.
euge serue bone & fidelis. quia sup pauca fuisti
fidel. sup multa te cōstituā. intra gaudiū dñi
tui. Accessit aut & qui duo talenta acceperat &
ait. Dñe duo talenta tradidisti mihi. ecce alia
duo lucratus sū. Ait illi dñs ei. Euge serue
bone & fidelis. quia sup pauca fuisti fidel. sup
multa te cōstituam. intra in gaudiū dñi tui. Ac
cedens aut & qui unū talentū acceperat. ait. Dñe
noui te. q. homo dure es. metis ubi non seminasti. & cōgregas
ubi non sparsisti. Et timens abij. & abscondi talen
tū tuū in terra. ecce habes q tuū est. Respondens aut
dñs ei. dixit ei. Serue male & piger. sciebas
quia meto ubi non seminno. & cōgrego ubi non sparsi. Opor
tuit ergo te committere pecuniā meā nūmulā
ri. & ego veniens recepissem utiq q meū est
cū usura. Tollite ergo ab eo talentū. & date ei
qui habet. x. talenta. Omni enim habenti dabitur & a
bundabit. Ei aut qui non habet. & quod habet auferē
tur ab eo. Et inutilē seruū ejicite in tenebras exte
riores. ibi erit fletus & stridor dentiū. Cum aut
venerit filius hois in maiestate sua. & oēs angeli
cum eo. tūc sedebit sup sedē maiestatis sue. & co
gregabuntur ante eum oēs gētes. & separabit eos ab
invicē sicut pastor segregat oues ab hedis. & statuet oues quidē a dextris suis. hedos aut a sinistris. Tunc dicet rex his qui a dextris ei erūt. Venite benedicti
patris mei possidete paratū vobis regnū a cōstitu
tione mundi. Esurivi enim & dedistis mihi mandu
care. sitiui & dedistis mihi bibere. hospes eram &
collegistis me. nudus & operuistis me. infirmus &
visitastis me. in carcere eram & venistis ad
me. Tunc respondebunt ei iusti dicentes. Dñe quā
do te vidimus esurientē & pavimus. sitientē & dedimus
potū. Quando te aut vidimus hospitē & collegi
mus. aut nudū & cooperuimus. aut quando te
vidimus infirmū. aut in carcere & venimus ad
te. Et respondens rex dicet illis. Amen dico vobis. quādiu
fecistis uni de his fratribus meis minimis. mihi fecistis.
Tunc dicet his qui a sinistris erunt. Discedite a
me maledicti in ignē eternū. qui paratus est diabo
lo & angelis eius. Esurivi enim & non dedistis mihi
manducare. sitiui & non dedistis mihi bibere. ho
spes eram & non collegistis me. infirmus & in carce
re. & non visitastis me. Tunc respondebunt & ipsi
dicentes. Dñe quando te vidimus esurientē aut
sitientē aut hospitē aut nudū aut infirmū aut in carcere
& non ministravimus tibi. Tunc respondebit illis dicens. Amen dico vobis. quamdiu non fecistis uni de minoribus his nec mihi fecistis. Et ibunt hi in supplicium eternum. Justi aut in vitam
eternam.

Factum est cum consummasset ihs sermones hos
omnes. dixit discipulis suis. Scitis quia post
biduum pasca fiet. & filius hominis tradetur ut
crucifigatur. Tunc congregati sunt principes sacer
dotum & seniores populi. in atrium principis sacerdo
tum qui dicebatur caiphas. & consilium fecerunt ut ihm
dolo tenerent & occiderent. Dicebant aut. Non in
die festo. ne forte tumultus fiat in populo. Cum aut
esset ihs in bethania. in domo symonis leprosi. ac
cessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti pre
tiosi. & effudit super caput ipsius recumbentis. Videntes
aut discipuli indignati sunt dicentes. Ut quid
perditio hec. potuit enim istud venundari multo
& dari pauperibus. Sciens aut ihs ait illis. Quid molesti estis huic mulieri. opus enim bonum operata est in me.
Nam semper pauperes habetis vobiscum. me aut non semper
habetis. Mittens enim hec unguentum istud in corpus
meum. ad sepeliendum me fecit. Amen dico vobis. ubicunque
predicatum fuerit hoc euangelium in toto mundo dicetur
& quod hec fecit in memoriam ei. Tunc abiit unus de
duodecim. qui dicebatur iudas scarioth ad principes sacerdotum
& ait illis. Quid vultis mihi dare. & ego vobis eum tradam. At illi statuerunt ei. xxx. argenteos. Et ex
inde querebat opportunitatem ut eum traderet. Prima
autem die azimorum. accesserunt discipuli ad ihm di
centes. Ubi vis paremus tibi comedere pascha. At
ihs dixit. Ite in civitatem ad quendam. & dicite ei.
Magister dicit tempus meum prope est. apud te facio pascha cum
discipulis meis. Et fecerunt discipuli sicut constituit
illis ihs. & paraverunt pascha. Vespere aut facto
discumbebat cum duodecim discipulis suis. Et edentibus
illis dixit. Amen dico vobis quia unus vestrum me tra
det. Et contristati valde ceperunt singuli dicere.
Numquid ego sum dñe. At ille respondens ait. Qui mittit
mecum manum in paropside hic me tradet. filius
quidem hominis vadit sicut scriptum est de illo. Ve aut
homini illi per quem filius hominis tradetur. bonum erat ei
si natus non fuisset homo ille. Respondens aut iudas qui
tradidit eum dixit. Numquid ego sum rabbi.
Ait illi. Tu dixisti. Cenantibus aut eis accepit ihs
panem. & benedixit ac fregit deditque discipulis suis &
ait. Accipite & comedite hoc est corpus meum. Et accepto
calice gratias egit. & dedit illis dicens. Bibite ex hoc
omnes. hic est enim sanguis meus novi testamenti. q pro mul
tis effundetur in remissionem peccatorum. Dico aut
vobis non bibam amodo de hoc genimine vitis usq in
diem illum cum illud bibam vobiscum novum in regno patris
mei. Et hymno dicto exierunt in montem oliveti. Tunc
dixit illis ihs. Omnes vos scandalum patiemini in
me in nocte ista. Scriptum est enim. Percutiam pastorem
& dispergentur oves gregis. Postquam aut
surrexero. precedam vos in galileam. Respondens aut
petrus dixit illi. Et si omnes scandalizati fuerint in
te ego nunquam scandalizabor. Ait illi ihs. Amen dico
tibi quia hac nocte antequam gallus cantet ter
me negabis. Ait illi petrus. Etiam si oportuerit
me mori tecum non te negabo. Similiter & discipuli

diverunt. Tunc venit ihs in villam q dr gethsemani. et dicit discipulis suis. Sedete hic. donec vadam illuc et orem. Et assumpto petro et duobus filiis zebedei. cepit contristari et maerere. Tunc ait illis. Tristis est anima mea usq ad mortem. Sustinete hic et vigilate mecum. Et procedens pusillum prostravit faciem suam. orans et dicens. Pater mi si possibile est transeat a me calix iste. verumtamen non sicut ego volo. sed sicut tu vis. Et venit ad discipulos suos et invenit eos dormientes. Et dicit petro. Sic non potuistis una hora vigilare mecum. Vigilate et orate. ut non intretis in temptationem. Spiritus quidem prompte est caro autem infirma. Iterum secundo abiit et oravit dicens. Pater mi si non potest hic calix transire nisi bibam illum fiat voluntas tua. Et venit iterum et invenit eos dormientes. erant enim oculi eorum gravati. Et relictis illis iterum abiit et oravit tertio eundem sermonem dicens. Tunc venit ad discipulos suos et dixit illis. Dormite iam et requiescite. Ecce appropinquabit hora. et filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite eamus. Ecce appropinquabit qui me tradet. Adhuc me loquente ecce turba multa cum gladiis et fustibus missi a principibus sacerdotum et senioribus populi. Qui autem tradebat eum dederat illis signum dicens. Quemcumque osculatus fuero ipse tenete eum. Et confestim accedens ad ihm dixit. Ave rabbi. Et osculatus est eum. Dixit illi ihs. Amice ad quid venisti. Tunc accesserunt manus miserunt in ihm et tenuerunt eum. Et ecce unus ex his qui erant cum ihu extendens manum exemit gladium suum. percussit servum principis sacerdotum. abstulitque auriculam ei. Et ait illi ihs. Converte gladium tuum in locum suum. Omnes enim qui acceperint gladium. gladio peribunt. An putas quia non possum rogare patrem meum. et exhibebit mihi plus quam. xii. legiones angelorum. Quomodo ergo implebuntur scripture quia sic oportet fieri. In illa hora dixit ihs turbis. Tamquam ad latronem existis cum gladiis et fustibus comprehendere me. Quotidie apud vos eram docens in templo. et non me tenuistis. Hoc autem totum factum est ut adimplerentur scripture prophetarum. Tunc discipuli eius relicto eo fugerunt. At illi tenentes ihm duxerunt ad caiphan principem sacerdotum. ubi scribe et pharisei et seniores congregati sunt. Petrus autem sequebatur eum a longe usq atrium principis sacerdotum. Et introgressus intro sedebat cum ministris ut videret finem. Principes autem sacerdotum et omne concilium quaerebant falsum testimonium in ihm ut eum morti traderent. Nec invenerunt cum multi falsi testes accessissent. Novissime autem venerunt duo falsi testes et dixerunt. Hic dixit. Possum destruere templum dei. et post triduum reedificare illud. Et surgens princeps sacerdotum ait illi. Nichil respondes ad ea que adversum te testificantur. Ihs autem tacebat. princeps sacerdotum ait illi. Adjuro te per deum vivum ut dicas nobis si tu es christus filius dei. Ait illi ihs. Tu dixisti. Verumtamen dico vobis. ab modo videbitis filium hominis sedentem a dextris virtutis dei. et venientem in nubibus celi. Tunc princeps sacerdotum vestimenta sua discidit. Blasphemavit quid adhuc egemus testibus. Ecce nunc audistis blasphemiam quid vobis videtur. At illi respondentes dixerunt. Reus est mortis. Tunc expuerunt in faciem eius. et colaphis eum cecderunt. Alii autem palmas in facies eius dederunt dicentes. Prophetiza nobis christe quis est qui te percussit. Petrus vero sedebat foris in atrio. et accessit ad eum una ancilla dicens. Et tu cum ihu galileo eras. At ille negavit coram omnibus dicens. Nescio quid dicis. Exeunte autem illo ianuam vidit eum alia ancilla. et ait his qui erant ibi. Et hic erat cum ihu nazareno. Et iterum negavit cum juramento quia non novit hominem. Et post pusillum accesserunt qui stabant et dixerunt petro. Vere tu ex illis es. Nam et loquela tua manifestum te facit. Tunc coepit detestari et jurare quia non novisset hominem. Et continuo gallus cantavit. Et recordatus est petrus ubi ihs dixerat prius quam gallus cantet ter me negabis. Et egressus foras flevit amare. Mane autem facto omnes principes sacerdotum et seniores populi abierunt in consilium contra ihm ut eum morti traderent. Et adduxerunt eum et tradiderunt pontio pilato presidi. Tunc videns iudas qui eum tradidit quod damnatus esset pentitentia ductus retulit triginta argenteos principibus sacerdotum et senioribus dicens. Peccavi tradens sanguinem justum. At illi dixerunt quid ad nos tu videris. Et projectis argenteis in templo recessit. et abiens laqueo se suspendit. Principes autem sacerdotum accepta pecunia dixerunt. Non licet eam mittere in corbonam quia pretium sanguinis est. Consilio autem inito emerunt ex illis agrum figuli in sepulturam peregrinis. Propter hoc vocatus est ager ille haceldema. hoc est ager sanguinis usq in hodiernum diem. Tunc impletum est quod dictum est per jeremiam prophetam dicentem. Et acceperunt xxx. argenteos pretium appretiati quem appretiaverunt a filiis israel. Et dederunt eos in agrum figuli sicut constituit mihi dominus. Ihs autem stetit ante presidem et interrogavit eum presid dicens. Tu es rex judeorum. Dicit ei ihs. Tu dicis. Et cum accusaretur a principibus sacerdotum et senioribus nichil respondit. Tunc dicit illi pilatus. Non audis quanta adversus te dicunt testimonia. Et non respondit ei ad ullum verbum. ita ut mirarentur presides vehementer. Per diem autem festum consuerat presidi unum ex quibus voluissent. Habebat autem tunc vinctum insignem qui dicebatur barrabas. Congregatis ergo illis dixit pilatus. Quem vultis dimittam vobis barrabam. an ihm qui dicitur christus. Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum. Sedente autem illo pro tribunali misit ad illum uxor ejus dicens. Nichil tibi et justo illi. multa enim passa sum hodie per visum propter eum. Principes autem sacerdotum et seniores persuaserunt

plic ut peteret barrabam. ihm ꝰ pdem. ſtan
dens aut pdicat ei. Quid mali fecit. Qui
magis. Ad ꝰ ſuperius clamabant dicentes. Crucifi
gat. Videns aut pilat quia nichil proficeret ſed magis
tumultus fieret. accepta aqua lauit manus coram
populo dicens. Innocens ego ſum a ſanguine iuſti
huius. Vos uidetis. Et respondens uniuſcuiuſq; populi
ait. Sanguis eius ſuper nos. & ſuper filios nros. Tu
dimisit illis barrabam. ihm aut flagellato tradi
dit eis ut crucifigeretur.

XXVII Tunc milites pncis ſuſcipientes ihm in pretorio congregauerunt ad eum uniuersam cohortem. Et exuentes eum clamyde circumdederunt ei. Et plectentes coronam de ſpinis poſuerunt ſup caput eius. & arundinem in dextera eius. Et genu flexo ante eum illudebant ei dicentes. Aue rex iudeorum. Et exspuentes in eum. accepta arundine percutiebant caput eius. Et postquam illuſerunt ei. exuerunt eum clamyde. & induerunt eum uestimentis eius. & duxerunt eum ut crucifigerent. Exeuntes autem inuenerunt hominem cyrenen nomine simonem. hunc angariauerunt ut tolleret crucem eius. Et uenerunt in locum qui dicitur golgotha. qui est calueriae locus. Et dederunt ei uinum bibere cum felle mixtum. Et cum gustaſſet noluit bibere. Postquam autem crucifixerunt eum. diuiſerunt uestimenta eius. sortem mittentes. Et ſedentes ſeruabant eum. Et poſuerunt ſuper caput eius. Et ipſius erat ſcriptum. hic est ihs nazarenus rex iudeorum. Tunc crucifixi ſunt cum eo duo latrones. unus a dextris. & unus a ſiniſtris. Prætereuntes autem blaſphemabant eum. mouentes capita ſua & dicentes. Vah qui deſtruis templum dei. & in triduo illud reedificas. Saluum fac temetipſum. Si filius dei es descende de cruce. Similiter principes ſacerdotum illudentes cum ſcribis & senioribus dicebant. Alios ſaluos fecit. ſeipſum non potest saluum facere. Si rex iſrahel est descendat nunc de cruce. & credimus ei. Confidit in deo. liberet nunc eum ſi uult deus. dixit enim. Filius dei ſum. Idipſum autem & latrones qui crucifixi ſunt cum eo improperabant ei. Ab hora autem sexta tenebre facte ſunt ſuper uniuersam terram. uſq; in horam nonam. Et circa horam nonam clamauit ihs uoce magna dicens. heli. heli. lamazabatham. ꝙ est. deus meus. deus meus. ut quid dereliquiſti me. Quidam autem illic ſtantium audientes dicebant. heliam uocat iſte. Et continuo currens unus ex eis accepta ſpongia implens que aceto. & imposita arundini. dabat ei bibere. Ceteri uero dicebant. Sine uideamus an ueniat helias liberans eum. Ihs autem iterum clamans uoce magna emisit ſpiritum. Et ecce uelum templi ſciſſum est in duas partes a ſummo uſq; deorſum. Et terra mota est. & petre ſciſſe ſunt. & monumenta aperta ſunt. & multa corpora ſanctorum qui dormierant reſurrexerunt. Et exeuntes de monumentis poſt reſurrectionem eius uenerunt in ſanctam ciuitatem. & apparuerunt multis. Centurio autem & qui cum eo erant custodientes ihm uiſo terremotu. & his que fiebant timuerunt ualde dicentes. Vere filius dei erat iste. Erant autem ibi mulieres multe a longe que secute erant ihm a galilea ministrantes ei. inter quas erat maria magdalene. & maria iacobi. & ioſeph mater. & mater filiorum zebedei. Cum autem ſero factum esset uenit quidam homo diues ab arimathia nomine ioſeph. qui & ipſe discipulus ihu. hic accessit ad pilatum & petiit corpus ihu. Tunc pilatus iuſſit reddi corpus. Et accepto corpore ioſeph inuoluit illud in ſindone munda. & poſuit illud in monumento ſuo nouo qd exciderat in petra. Et adoluit saxum magnum ad ostium monumenti. & abiit. Erant aut ibi maria magdalene. & altera maria ſedentes contra ſepulchrum.

XXIX Alia aut die que est post parasceuen. conuenerunt principes sacerdotum. & pharisei dicentes. Domine recordati sumus quia seductor ille dixit adhuc uiuens. post dies resurgam. Iube ergo custodiri sepulchrum usque in diem tertium. ne forte ueniant discipuli eius & furentur eum. & dicant plebi surrexit a mortuis. & erit nouissimus error peior priore. Ait illis pilatus. habetis custodiam. ite. custodite sicut scitis. Illi aut abeuntes munierunt sepulchrum. signantes lapidem cum custodibus.

XXX Ueſpere aut sabbati. que lucescit in prima sabbatorum. uenit maria magdalena. & altera maria uidere sepulchrum. Et ecce terremotus factus est magnus. Angelus enim domini descendit de celo. & accedens reuoluit lapidem. & sedebat ſuper eum. Erat aut aspectus eius sicut fulgur. & uestimentum eius sicut nix alba. Præ timore aut eius exterriti sunt custodes. & facti sunt uelut mortui. Respondens aut angelus dixit mulieribus. Nolite timere uos. Scio enim quod ihm quem crucifixum quaeritis. non est hic. Surrexit enim sicut dixit. Venite. & videte locum ubi positus erat dominus. Et cito euntes dicite discipulis eius. quia surrexit. Et ecce precedet uos in galileam. ibi eum uidebitis. ecce prædixi uobis. Exeuntes ergo de monumento. cum timore & gaudio magno. & currentes nuntiare discipulis eius. Et ecce ihs occurrit illis dicens. Auete. Ille aut accesserunt & tenuerunt pedes eius & adorauerunt eum. Tunc ait illis ihs. Nolite timere. Ite nuntiate fratribus meis. ut eant in galileam. ibi me uidebunt. Quibus abeuntibus. ecce quidam de custodibus uenerunt in ciuitatem. nuntiauerunt principibus sacerdotum omnia que facta fuerant. Et congregati cum senioribus. consilio accepto pecunias copiosas dederunt militibus. dicentes. Dicite quia discipuli eius nocte uenerunt. furtim surripuerunt eum nobis dormientibus. & si hoc auditum fuerit apud presidem nos suadebimus ei. & securos uos faciemus. Illi accepta pecunia fecerunt sicut erant edocti. Et diuulgatum est apud iudeos usque in hodiernum diem. Undecim

aut discipli abierunt in galyleam in montē
ubi constituerat illis ihc. Et videntes eum adorauerūt
eum. Quidam aut dubitauerūt. Et accedens ihc locut est
eis dicens. Data est mihi omnis potestas in celo et
in terra. Euntes docete omnes gentes baptizantes eos in nomine patris
et filii et spūs scī. docentes eos seruare omnia quecunq;
mandaui uobis. Et ecce ego uobiscum sum cūctis diebus usq;
ad consummationē seculi

Sequentia sancti euangelii secundum marcum

Principium euangelii ihu xpi filii dei
sicut scriptum est in ysaya propheta. Ecce mitto angelum meum ante
faciem tuam. qui preparabit uiam tuam ante te. Vox clamantis in deserto parate uiam
domini. rectas facite semitas eius. Fuit iohannes in deserto baptizans et
predicans baptismum penitentie in remissionem peccatorum. Et egrediebatur ad eum
omnis iudee regio et hierosolymite universi. et baptizabantur ab eo in flumine iordanis confitentes
peccata sua. Et erat iohannes pilis camelorum et zona pellicia circa lumbos eius. et locustas et mel silvestre
edebat. Et predicabat dicens. Venit fortior me post me cui non sum dignus procidens
solvere corrigiam calciamentorum eius. Ego aut baptizo uos
aqua. Ille baptizabit uos in spū scō. Et factum est
in diebus illis. venit ihs a nazareth galilee et
baptizatus est a iohanne in iordane. Et statim ascendens de aqua
vidit apertos celos. et spūm sicut columbā descendentem. et manentem sup eum. Et uocem de celis facta. Tu es filius meus dilectus. in te complacui mihi. Et statim eum expulit in desertum. Et erat in deserto. xl. diebus. et. xl. noctibus. et tentabatur a satana. et erat cum bestiis. et angeli ministrabant ei. Postquam aut traditus est iohannes. venit ihs in galileam predicans euangelium regni dei. et dicens. Quia impleti sunt tempora. et appropinquabit regnum dei. penitemini et credite euangelio. Et preteriens secus mare galilee. vidit symonem. et andream fratrem eius mittentes retia in mare. Erant enim piscatores. Et dixit eis ihs. Venite post me faciam uos fieri piscatores hominum. Et continuo relictis retibus secuti sunt eum. Et progressus inde pusillum vidit iacobum zebedei. et iohannem fratrem eius. et ipsos in naui componentes retia. Et statim uocauit illos. Et relicto patre suo zebedeo in nauicula cum mercenariis secuti sunt eum. Et ingrediuntur capharnaum. et statim sabbatis ingressus in synagogam docebat eos. Et stupebant super doctrina eius. Erat enim docens eos sicut potestatem habens. non sicut scribe et erat in synagoga eorum homo in spū immundo et exclamauit dicens. Quid nobis et tibi ihu nazarene uenisti perdere nos. Scio qui sis sanctus dei. Et increpauit eum ihs dicens. Obmutesce. et exi ab homine. Et discerpens eum spūs immundus et exclamans uoce magna exiit ab eo. Et mirati sunt omnes ut conquirerent inter se dicentes. Quid est hoc quod nouum est. quia imperat etiam spūs immundis et obediunt ei. Et exiit fama eius confestim in omnem regionem galilee

Et egressi de synagoga. uenerunt in domum symonis. et andree cum iacobo et iohanne. Socrus autem symonis febricitabat. et statim dicunt ei de illa. Et accedens eleuauit eam apprehensa manu eius. et continuo dimisit eam febris. et ministrabat eis. Vespere autem facto cum occubuisset sol. afferebant ad eum omnes male habentes. et demoniacos hinc et inde. et erat ciuitas omnis congregata ad ianuam. et curauit multos qui uexabantur uariis languoribus. et demonia multa eiecit et non sinebat ea loqui quia sciebant eum. Et diluculo valde surgens egressus abiit in desertum locum ibique orabat. Et persecutus est symon et qui cum illo erant. Et cum inuenissent eum dixerunt ei. quia omnes querunt te. Et ait illis. Eamus

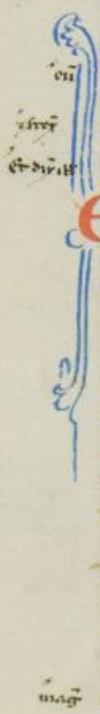
III

Et

ab huc ⁊ nãm illi. Quantus dñs fecit. ⁊ miserit
ru. Et abeũtes ꝓdicare inde pol ut
ẽuangl. ⁊ ibãt ⁊ curabãt.

V Et cũ transiuisset ihs trans mare
ẽrum uenit in ria multa ad illũ. Et
ecce ãs unus archisinagogo
ge nõie ianir. uidens eũ ꝓcidit ad pedes
ẽ. ⁊ rogabat eũ cum multũ dicẽs. Q̃ fili
a mã ẽ extrema ẽ uẽ impone manũ sup
eam ut salua sit ⁊ uiuat. Et abiit cũ illo ⁊
sequebãtur eum turbe ⁊ premebant eũ. Et
mul que erat in fluxu sanguinis ãnos
ẽ. ⁊ multa passa ꝑ multis medicis ⁊ er
pẽdisset omia sua nec quicquam ꝓfecisset
sed magis deterius habebat. Cum audisset de ihu
uenit in turba retro. ⁊ tetigit uestimẽtũ ei. Di
cebat enim. q si uestimẽtoꝝ ei tetigero salua
ero. Et cõtinuo siccatus ẽ fluꝰ sanguinis
ei. ⁊ sensit corpe q sanata ẽt a plaga.
Et statim ihs in semetipo cognoscens uirtu
tẽ que exierat ꝑ eũ. conuersus ad turbas
dicebat. Quis mea tetigit uestimẽta mã? Et dixe
runt ei discipuli. Vides turbam opimẽ te ⁊ dicis
mihi tetigit? Et circumspiciebat uidere eam. que fe
cerat hoc. Mulier aũt timens ⁊ tremens sciens
quod facta fuerat in se uenit. ⁊ procidit ante eum
et dixit ei tota ueritatem. Filia fides tua
saluam te fecit. uade in pace ⁊ esto sana a pla
ga tua. Adhuc eo loquente uenerunt a archisi
nagogum dicentes. Q̃ filia tua mortua ẽ
noli ultra magistrum turbare. Ihs aũt audito ꝙ di
ctum fuerat. Archisinagogo. nolite timere
tm̃ credere. Et admisit quẽquã se sequi
nisi petrum ⁊ iacobum ⁊ iohem fratrem iacobi. ⁊ uenit
in domũ archisynagogi. ⁊ uidet tumultũ
flentes ⁊ ululantes multũ. Et ingressus ait
illis. Quid turbamini ⁊ plorate? puella non
est mortua sed dormit. ⁊ irridebant eum. Ipse aũt
ciens omnes. assumit patrem ⁊ matrem puel
le. qui erant cum eo. ⁊ intrat ubi puella erat
iacebat. ⁊ tenens manũ puelle ait illi. Thabi
tha cumi. q ẽ interpretatũ puella tibi dico surge.
Et statim surrexit puella ⁊ ambulabat. Et
uerunt stupore magno. Et obstupuerũt stupore ma
gno. ⁊ precepit illis ne cui hoc fieri
scirent. ⁊ dixit ut manducare ei tribuer
tur manducare. Et egressus in
de uenit in patriam suam. ⁊ sequebãtur eum
discipuli sui. Et facto sabbato cepit in synagoga
docere. multi audientes admirabantur in
doctrina ei dicentes. Vnde huic omia? Et q
sapiẽtia que data ẽ illi. Et uirtutes tales q
per manus ei efficiuntur. Nonne ẽ hic fabri fili
us ⁊ frater iacobi. ioseph. ⁊ iude. ⁊ symonis? Nõ
ne sorores ei hic nobiscum sunt? ⁊ scandalizaba
tur in eo. Dicebat aũt illis ihs. Quia nõ est
propheta sine honore nisi in patria sua. ⁊ in cognatione sua.
⁊ in domo sua. ⁊ non potest uirtutem ullã facere.
ibi nisi paucis infirmis impositis manibus curauit. Et
mirabatur ꝓpter incredulitatem illorum. ⁊ circui
castella in circuitu docens. Et uocauit xii.
cepit eos mittere binos. ⁊ dabat illis potestatem spũs im
mundorum. ⁊ precepit eis ne quid tollerent in
uiam nisi uirgam tantũ. Non peram. non panem. non in
zonis aes. sed calciatos sandaliis. ⁊ ne induerent
duabus tunicis. ⁊ dicebat eis. Quocũq; in
troieritis in domũ illic manete. donec exeatis in
quocũq; non receperint uos nec audierint ex
euntes inde excutite pulueres de pedibus uris
testimonium illis. Exeuntes ꝓdicabãt ut pe
nitentiam agerent. ⁊ demonia multa eiciebãt
ungebant oleo multos egros. ⁊ sanabant
Audiuit aũt herodes rex manifestũ enim factũ
nomen eius. ⁊ dicebat q iohes baptista surrexit a
mortuis. ⁊ propterea uirtutes operantur in illo.
alii aũt dicebant quia helias. alii aũt dicebat
quia propheta est sicut unus prophetarum. Quo audito he- aũ
rodes ait. Quem ego decollaui iohem hic a
mortuis resurrexit. Ipse enim herodes mittens
tenuit iohem. ⁊ uinxit eum in carcere propter
herodiadem uxorem philippi fratris sui. q duxerat eã
dicebat enim iohes herodi. Non licet tibi uxorem
fratris tui habere. Herodias aũt insidiabatur illi. ⁊ uole
bat occidere eum nec poterat. Herodes enim metu
ebat iohem. sciens eum uirum iustum ⁊ sanc-
tum custodiebat eum. Et audito eo multa faciebat. herodes
et libenter eum audiebat. Et cum dies opportunus
ad illum natalibus suis cenam fecit principibus ⁊ tribuni.
primis galilee. Cum ingressa filia ipsius herodiadis
⁊ saltasset. ⁊ placuisset herodi simulque
discumbentibus rex ait puelle. Pete a me quod
uis dabo tibi. Et iurauit quia quicquid petieris dabo
tibi licet dimidium regni mei. Quae cũ exisset dixit
matri sue. Quid petam? At illa dixit. Caput
iohis baptiste. Cum introisset confestim cum festinatione ad
regem petiuit dicens. Volo. ut protinus des mihi in
disco caput iohis baptiste in carcere. Et contristatus rex
propter iusiurandum ⁊ propter discumbentes noluit ei
contristare. Sed mittens spiculatorem precepit auferri
caput iohis in disco. ⁊ decollauit eum in carcere. ⁊
attulit caput eius in disco. ⁊ dedit illud puelle. ⁊ pue
lla dedit matri sue. Quo audito discipuli eius uene
runt ⁊ tulerunt corpus eius. ⁊ posuerunt illud in mo
numento.

VI Et congregantur apli ad ihm et nũciauerunt illi
omnia que egerant ⁊ docuerant. Et ait illis
uenite seorsum uos ipsi in desertum locum ⁊ requiescite
pusillum. Erant enim qui ueniebant ⁊ redibant
multi. nec manducandi spatium habebant. Et
abeuntes in nauim abierunt in desertum locum seor-
sum. ⁊ uidebant eos abeuntes ⁊ cognouerunt mul
ti. ⁊ pedestres de omnibus ciuitatibus cucurrerunt illuc
⁊ praeuenerunt eos. Et exiens uidit turbã mul
tam. ⁊ misertus est super eos quia erant sicut o
ues non habentes pastorem. ⁊ cepit docere eos multa.

VIII
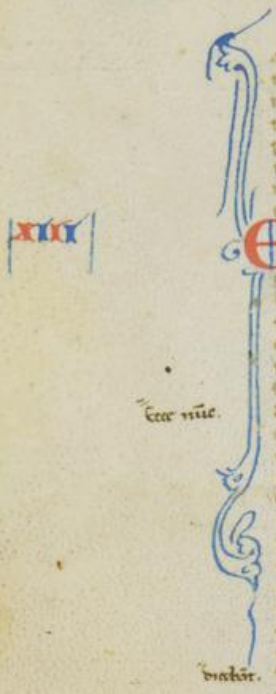
XI

illudere et. ⁊ spuere eum. ⁊ flagellabunt eū
⁊ occident eum. ⁊ die tertia resurget. Et accessit
ad eum mater filiorū zebedei cum filiis suis
adorans. ⁊ petens aliquid ab eo. Et ipse dixit illi.
Quid vis fieri tibi. Dicit ei. Dic ut sedeant hi duo
filii mei unus ad dexteram tuam. ⁊ unus ad sinistram
tuam in regno tuo. Respondens autem ihesus dixit.
Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem quem ego bibiturus
sum. Aut baptismo quo ego baptizor baptizari.
Dicunt ei. Possumus. Ait illis ihesus. Calicem
quidem meum bibetis. ⁊ baptismo quo ego baptizor
baptizabimini. Sedere autem ad dexteram meam
vel sinistram non est meum dare vobis. Sed quibus paratum
est a patre meo. Et audientes decem
cooperunt indignari de duobus fratribus. Ihesus autem
vocavit eos ait illis. Scitis quia principes gentium
dominantur eorum. ⁊ qui magni sunt potestatem
exercent in eos. Non ita erit inter vos. Sed quicumque
voluerit inter vos primus esse erit vester minister.
⁊ qui voluerit inter vos primus esse erit vester
seruus. Sicut filius hominis non venit ministrari
sed ministrare. ⁊ dare animam suam redemptionem
pro multis. Et egredientibus illis ab hiericho
secuta est eum turba multa. Et ecce duo ceci
sedentes secus viam audierunt quia ihesus transiret.
⁊ clamauerunt dicentes. Miserere nostri domine
fili dauid. Turba autem increpabat eos ut tacerent.
At illi magis clamabant dicentes. Miserere nostri
domine fili dauid. Et stans ihesus vocauit eos
⁊ ait. Quid vultis faciam vobis. Dicunt ei. Domine
ut aperiantur oculi nostri. Misertus autem
eorum tetigit oculos eorum. ⁊ confestim
viderunt. Et secuti sunt eum.

Et cum appropinquasset hierosolymis
⁊ venisset bethphage ad montem oliueti
tunc ihesus misit duos discipulos suos
dicens eis. Ite in castellum quod contra
vos est. Et statim invenietis asinam alligatam
⁊ pullum cum ea. Solvite et adducite mihi.
⁊ si quis vobis aliquid dixerit dicite quia dominus
his opus habet. Et confestim dimittet eos.
Hoc autem factum est ut adimpleretur quod dictum
est per prophetam dicentem. Dicite filie sion.
Ecce rex tuus venit tibi mansuetus sedens
super asinam ⁊ pullum filium subiugalis.
Euntes autem discipuli fecerunt sicut precepit illis
ihesus. ⁊ adduxerunt asinam ⁊ pullum
⁊ imposuerunt super eos vestimenta sua
⁊ eum desuper sedere fecerunt. Multi autem
turbe straverunt vestimenta sua in via. Alii autem
cedebant ramos de arboribus. ⁊ sternebant
in via. Turbe autem que precedebant eum
⁊ que sequebantur clamabant dicentes. Osanna
filio dauid. Benedictus qui venit in nomine domini.
Osanna in excelsis. Et cum intrasset hierosolymam
universa civitas mota est dicens. Quis est hic.
Populi autem dicebant. Hic est ihesus propheta
a nazareth galilee. Et intravit ihesus in templum
dei. Et ejiciebat omnes vendentes et ementes
in templo. Et mensas numulariorum
subvertit. ⁊ cathedras vendentium columbas effudit.
Et ait illis. Scriptum est. Domus mea domus
orationis vocabitur. Vos autem fecistis illam speluncam
latronum. Et accesserunt ad eum
ceci ⁊ claudi in templo. Et sanavit eos.
Videntes autem principes sacerdotum mirabilia
que fecit. Et pueros clamantes in templo
⁊ dicentes. Osanna filio dauid. Indignati sunt
dicentes ei. Audis quid isti dicunt. Ihesus autem
dixit illis. Utique. Nunquam legistis quia ex ore
infantium ⁊ lactentium perfecisti laudem.
Et relictis illis abiit foras extra civitatem
in bethaniam. Et mansit ibi. Et mane
revertens in civitatem esurijt. Et videns
arborem unam secus viam venit ad eam
⁊ nichil invenit in ea nisi folia tantum.
⁊ ait illi. Nunquam ex te fructus nascatur
in sempiternum. Et arefacta est continuo
ficulnea. Et videntes discipuli mirati sunt
dicentes. Quomodo continuo aruit ficulnea.
Respondens autem ihesus ait illis. Amen dico
vobis si habueritis fidem ⁊ non hesitaveritis
non solum de ficulnea facietis sed et si monti
huic dixeritis. Tollere ⁊ mittere in mare
fiet. Et omnia quecumque petieritis in oratione
credentes accipietis. Et cum venisset
in templum accesserunt ad eum docentem principes
sacerdotum ⁊ seniores populi dicentes.
In qua potestate hec facis. ⁊ quis tibi dedit
hanc potestatem. Respondens autem ihesus ait illis.
Interrogabo ⁊ ego vos unum verbum quod si dixeritis
mihi et ego vobis dicam in qua potestate hec
facio. Baptismus johannis unde erat. De celo
an ex hominibus. At illi cogitabant apud se
dicentes. Si dixerimus de celo dicet nobis.
Quare ergo non credidistis ei. Si autem dixerimus
ex hominibus timemus turbam. Omnes enim
habent johannem sicut prophetam. Et respondentes
ihesu dixerunt. Nescimus. Et ipse dixit illis.
Nec ego dicam vobis in qua potestate hec
facio. Quid autem vobis videtur. Homo quidam
habuit duos filios. Et accedens ad primum dixit
fili vade hodie operare in vinea mea. At ille
respondens ait. Nolo. Postea autem penitentia motus
abiit. Et accedens ad secundum dixit similiter.
At ille respondens ait. Eo domine. Et non abiit.
Quis ex duobus fecit voluntatem patris. Dicunt
ei. Primus. Dicit illis ihesus. Amen dico vobis
quia publicani ⁊ meretrices precedunt vos in regnum
dei. Venit enim ad vos johannes in via justitie
⁊ non credidistis ei. Publicani autem ⁊ meretrices
credidere ei. Vos autem videntes nec penitentiam
habuistis postea ut credatis illi. Aliam parabolam
audite. Homo erat paterfamilias qui plantauit
vineam ⁊ sepem circumdedit ei ⁊ fodit in ea
torcular ⁊ edificauit turrim. ⁊ locauit eam agricolis
⁊ peregre profectus est. Cum autem tempus fructuum
appropinquasset misit servos suos ad agricolas
ut acciperet fructum ejus. Et agricole tenentes
servos ejus alium ceciderunt alium occiderunt
alium vero lapidauerunt. Iterum misit alios
servos plures quam priores ⁊ fecerunt illis similiter.
Novissime autem misit ad eos filium suum dicens.
Verebuntur filium meum. Cum autem vidissent
agricole filium dixerunt intra se. Hic est heres
venite occidamus eum ⁊ habebimus hereditatem
ejus. Et apprehendentes eum eiecerunt extra vineam
⁊ occiderunt. Quando ergo venerit dominus vinee
quid faciet agricolis illis. Ait illi. Malos male
perdet. ⁊ vineam locabit aliis agricolis qui reddant
ei fructum temporibus suis. Dicit illis ihesus.
Nunquam legistis in scripturis. Lapidem quem reprobauerunt
edificantes hic factus est in caput anguli. A domino factum est istud. ⁊

nolanc quia mp̃mo sr̃ offas. Ite nos ci u
ritat̃ q̃ intrab̃tis ḡnia ꝑmo sr̃ mlestiã.
dñi dico vob̃ qm̃ no remittet gr̃ino ꝑ. nobis
ostia ista fiant. Celum ⁊ tm̃ trãsibunt. vbi
aũt mea no trãsibunt. De die aũt illa vel hora
nemo scit. nec angli celo. nec filius nisi pr̃ Col. videre
angulos. tenete nescitis q̃n tp̃s sit. Sicut ho
mo qui pegre pfect̃ ⁊ reliquit domũ suã ⁊ dedit ꝑ
tib⁹ suis potestat̃ cuiq; op⁹. ⁊ ianitori p̃cepit
ut vigilaret. vigilate ig̃ nescitis q̃n dñs
domus veniat. an mane. an gallicin̄. an
mane. ne cum venit repente inueniat vos dor
mientes. Q̃d aũt vob̃ dico omib⁹ dico vigilate.
Et fr̃ eius ꝑficta sigma ꝑ triduũ.

XIIII. Erat aũt pascha ⁊ azima post
duos dies. ⁊ quer̃bant principes sacerdotum
⁊ scribe quomodo eum dolo tenentes occiderent. Dicebant aũt. non
in die festo. ne forte tumultus fieret ꝑ populo. Et cum esset
in bethania in domo symonis leprosi. venit mulier habens alabastrum unguenti nardi
spicati pretiosi. ⁊ fracto alabastro effudit sup̃ caput eius. Erant aũt quidã indignantes intra
se. ⁊ dicentes. ut quid perditio ista unguenti facta est. Potuit enim unguentum istud ve
ndi plus q̃ trecentis denariis. ⁊ dari pauperibus. Et fremebant in
ea. Sinite aũt dixit. Quid illi molesti estis. Bonum opus operata est in me. Semꝑ enim pau
peres habetis vobiscum. me aũt non semꝑ habetis. Quod habuit hec fecit. Preoccupauit ungere corpus meum
in sepulturam. Amen dico vob̃ ubicumq; predicatum fuerit hoc evangelium istud in tocto mundo. dicetur
et quod hec fecit in memoriã eius. Et erant sc̃ronibꝰ ut eum tradat eis. Qui cum audissent gauisi sunt. Et promiserunt ei pe
cuniam dare. Et querebat quomodo illum opportune eum tradat. Et prima die azimorum quando pascha immolabant
dicunt ei discipuli. Quo me vis eamus ⁊ parem tibi ut manducas pascha. Et mittit duos de discipulis suis. ⁊ dicit eis. Ite in ciuitatem ⁊ occurret vo
bis homo lagenã aque portans. sequimini eum. Et quocumq; introierit dicite domino domus quia magister dicit. Vbi est refectio mea. ubi pascha cum discipulis meis manducem. Et ipse vobis demonstrabit cenaculum grande stratum. ⁊ illic parate nobis. Et abierunt discipuli eius. ⁊ venerunt in ciuitatem ⁊ inuenerunt sicut dixerat illis. ⁊ parauerunt pascha. Vespere aũt facto venit cum duodecim. Et discumbentibus eis ⁊ manducantibus ait ihs. Amen dico vobis quia unus ex vobis tradet me manducans mecum. Ipse cepit contristari. ⁊ dicere ei singulus. Numquid ego. Qui ait illis. Unus ex duodecim qui intingit mecum manum in catino. Et filius quidem hominis vadit sicut scriptum est de illo. Ve aũt homini illi per quem filius hominis tradetur. Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille. Et manducantibus illis accepit ihs panem ⁊ benedixit fregit. ⁊ dedit eis. Et ait sumite. hoc est corpus meum. Et accepto calice gratias agens dedit eis. Et biberunt ex illo oes. Et ait illis hic est sanguis meus nouum. qui pro multis effundetur. Amen dico vob̃. quia non bibam de gẽmine uue usq; in diem illum cum illud bibam nouum in regno dei. Et ymno dicto exierunt in montem oliueti. Et ait illis ihs. Oes scandalizabimini in nocte ista. Quia scriptum est. Percutiam pastorem ⁊ dispergentur oues. Sed p̃quam resurrexero precedam vos in galileam. Ipse aũt ait ei. Et si oes scandalizati fuerint. ego non. Et ait illi ihs. Amen dico tibi quia tu hodie in nocte hac priusquam gallus bis vocet ter me negabis. Et ille amplius loquebatur. Et si oportuerit me simul tecum mori non te negabo. Similiter aũt et oes dicebant. Et veniunt in villam cui nomen gethsemani. ⁊ ait discipulis suis. Sedete hic donec orem. Et assumit petrum. iacobum. ⁊ iohannem secum. ⁊ cepit pauere ⁊ tedere. Et ait illis anima mea tristis est usq; ad mortem. Sustinete hic ⁊ vigilate. Et cum processisset paululum procidit super terram. ⁊ orabat ut si fieri posset transiret ab eo hora. Et dixit. Abba pater omnia tibi possibilia sunt transfer calicem istum a me. Sed non quod ego volo. sed quod tu. Et venit ⁊ inuenit eos dormientes. Et ait petro. Symon dormis. Non potuisti una hora vigilare. Vigilate ⁊ orate ut non intretis in temptationem. Spiritus quidem promptus est caro aũt infirma. Et recedens iterum oravit eundem sermonem dicens. Et reuertens denuo inuenit eos dormientes. Erant enim eorum oculi gravati. ⁊ nesciebant quid responderent ei. Et venit tertio. ⁊ ait illis. Dormite iam ⁊ requiescite sufficit. Venit hora ecce tradetur filius hominis in manus peccatorum. Surgite eamus. Ecce qui me tradet prope est. Et adhuc eo loquente venit iudas scarioth unus de xii. ⁊ cum illo turba multa cum gladiis ⁊ lignis. a summis sacerdotibus ⁊ scribis ⁊ senioribus. Dederat aũt traditor eius signum eis dicens. Quem osculatus fuero ipse est tenete eum ⁊ ducite caute. Et cum venisset. statim accedens ait ei. Rabbi. rabbi. ⁊ osculatus est eum. Et illi manus iniecerunt in eum. ⁊ tenuerunt eum. Vnus aũt quidam astantium educens gladium percussit seruum principis sacerdotum. ⁊ abscidit auriculam eius. Et respondens ihs ait illis. Tanquam ad latronem existis cum gladiis ⁊ lignis comprehendere me. Quotidie apud vos eram in templo docens. ⁊ non me tenuistis. Sed ut adimpleantur scripture. Tunc discipuli eius relinquentes eum omnes fugerunt. Adolescens aũt quidam sequebatur eum amictus sindone super nudo. ⁊ tenuerunt eum. At ille reiecta sindone nudus profugit ab eis. Et abduxerunt ihm ad summum sacerdotem. ⁊ conueniunt ei oes sacerdotes ⁊ seniores. ⁊ scribe. Petrus aũt a longe secutus est eum. usq; intro in atrium summi sacerdotis. ⁊ sedebat cum ministris. ⁊ calefaciebat se ad ignem. Summi aũt sacerdotes ⁊ omne

abūsq; ilm̄ fallū. testimoniū. ut eum mor-
tificarent nec inuenerant. Multi enī testimo-
niū falsum dicebant ad illū. cum. nullius erant
testimōia nō erant. Et quidam surgentes falsi
testimoniū ferebant ad illū eum dicentes. Quō
nos audiuimus eum dicentē. Ego dissoluā templū hoc
manufactum. & p̄triduū aliud nō manufactum
edificabo. Et nō erat eorum illoz testimoniū.

Et exurgens summus sacerdos in mediū
interrogauit iesum dicens. Non respondes ad ea
quæ tibi. q̄ obiciunt isti. Ille aūt tacebat
nihil. Rursus summus sacerdos interrogauit eū
& dixit ei. Tu es ℞ filius benedicti. Ihs aūt dixit illi.
Ego sum. Et videbitis filiū hois sedentē a
dextris virtutis. & venientē cū nubibus celi. Tunc aūt
summus sacerdos scindens vestimenta sua. ait. Quid adhuc desi
deramus testes. Audistis blasphemiā. Quid nob̄ vi
detur. Qui omnes condemnauerūt eum esse reum mortis. Et coperūt
quidam conspuere eū. velare faciē eius. & colaphis
eum cedere. & dicere ei. Prophetiza. Et ministri alapis
eum cedebant. Et cum esset petrus sub deorsū
in atrio. venit una ex ancillis summi sacerdotis. Et cū vidisset
petrum calefacientē se aspexit illum. & ait. Et tu cū
ihu nazareno eras. Et ille negauit dicens. Ne
q̄ scio. nec noui quid dicis. Et exiit foras ante
atrium. & gallus cantauit. Rursus aūt cū vide
set illum. cepit dicere circūstantib; q̄ hic
ex illis est. Et ille iterū negauit. Et p̄ pusillum
rursus astantes petro. Vere tu ex illis es. nā
& galilęus es. Ille aūt cepit anathematizare & iu
rare quia nescio hoīem istum quē dicitis. Et
statim iterū gallus cantauit. Et recordatus petr̄
ubi q̄ dixerat ei ihs. p̄ q̄ gallus cantet bis ter
me negabis. Et cepit flere. Et confestim mane
consilium facientes summi sacerdotes. cū senioribus. scr̄
bis. & uniuerso concilio. vincientes ihm duxerūt
& tradidūt pilato. Et interrogauit eū pilat.
Tu es rex iudeorum. Et ille respondens ait illi. Tu
dicis. Et accusabant eum summi sacerdotes in
multis. Pilat aūt rursū interrogauit eū dicens. Nō
respondes quicq̄ quanta adūersum te
cūsant. Ihs aūt amplius nichil. ita ut mira
retur pilat. Per diem aūt festū dimittebat
illi unū ex vinctis quē petissent. Erat aūt
qui dicebatur barrabas. cū seditiosis vinctus
qui in seditione fecerat homicidiū. Et cum
ascendisset turba cepit rogare sicut semp fa
ciebat illi. Pilat aūt respondit eis & dixit. Vultis
dimittā vob̄ regem iudeorum. Sciebat enī q̄ p̄
inuidiam tradidissent eum summi sacerdotes. Pr̄
terea aūt incitauerūt turbam. ut magis barra
bam dimitteret eis. Pilat aūt rursus respondens ait illis
Quid ergo uultis faciam regi iudeorum. Et illi iterum
clamauerūt. Crucifige eū. Pilat aūt volens
satisfacere dimisit illi barrabam. Et tradidit
ihm flagellis cesum ut crucifigeretur.
Milites aūt duxerūt eum intro in atrium pretorij.

"Ecce mūc.

diabōr.

& uocant totā cohortē. & dicunt ei ihm.
imponunt ei plectentes spineā coronā. Et cepe
runt salutare eum. Ave rex iudeoz. Et per
cutiebant capiti eius harundine. & spuebant eum.
Et ponentes genua adorabant eum. Et p̄ quā
illuserāt ei. exuerūt eum purpura. & induerūt eū ve
stimentis suis. & ducunt illum ut crucifigerēt
eū. Et angariauerūt prętereuntē symonē cyre
nęum uenientē de villa patrē alexandri
& rufi. ut tolleret crucē eius. & ducunt illum
in golgotha locū. q̄ est interpretatū calui locus
& dabant ei bibere murratum. & nō accepit.
Et crucifigentes eū. diuiserūt uestimenta sua sor
tē mittentes sup̄ ea quis quid tolleret. Erat aūt
hora tertia & crucifixerūt eū. Et erat titulus
cā ei inscriptus rex iudeorū. Et cū eo crucifigūt
duos latrones. unū a dextris & alterū a sinistris
eius. & adimpleta est scriptura q̄ dicit.
Et cū transirent q̄ blasphemabant eum mouentes capita sua. & dicentes. Va
qui destruit templū dei. & in triduo reędificat.
Saluū fac temetipsum descendens de cruce. Simi
liter & principes sacerdotum illudentes. ad alterutrū cū scribis
dicebant. Alios saluos fecit. seipm̄ nō potest sal
uum facere. Xp̄s rex israel descendat nunc de cruce
ut videamus & credamus. Et qui cū eo crucifixi
sunt p̄bant illi. Et facta hora sexta tenebre facte
sunt p̄ uniuersā terrā usq; in horā nonā. Et hora
nona exclamauit ihs uoce magna dicens.
heloy. heloy. lama sabacthani. q̄ est interpretatū
deus meus. deus meus. ut quid me dereliquisti. Et
quidā de circūstantibus audientes dicebant. Ecce
liam uocat. Currens aūt unus implens spongiā
aceto circumponensq; calamo potabat eū dicens.
Sine videamus si ueniat helias ad deponendū
eū. Ihs aūt emissa uoce magna expirauit.
Et uelū templi scissum est in duo. a summo usq; deor
sum. Videns aūt centurio qui ex aduerso stabat
q̄ sic clamans expirasset. ait. Vere hō iste filius dei
erat. Erant aūt & mulieres de longe aspicientes inter
quas erat maria magdalene. & maria iacobi minoris & ioseph mr̄ & salome. Et cū eēt
in galilea sequebantur eū. & ministrabant ei. Et alię
multe q̄ simul cū eo ascenderant hierusalē. Et
cū iā sero fuisset. Eo q̄ esset parasceue. q̄ est ante sabbatum
uenit ioseph abarimathia nobilis decurio. q̄ & ipe
erat expectans regnū dei. Et audacter introiit
ad pilatum. petiit corpus ihu. Pilat aūt mirabatur
si iam obisset. Et accersito centurione interrogauit eū si iā mortuus esset. Et cū agnouisset
a centurione donauit corpus ioseph. Ioseph aūt
emit sindonē. & deponēs eum involuit sin
done. & posuit eum in monumento q̄ erat excisum
de petra. & advolvit lapidē ad ostium monumenti.
Maria aūt magdalene & maria ioseph aspexerunt
ubi ponebatur.

Et cum transisset sabbatum maria magdale

ne ⁊ maria iacobi ⁊ salome emer̃ ⁊ cum ea. ut
uenientes ungerent ihm. Et valde mane u
na sabbatoꝝ uenerunt ad monumentū exor to
sole. Et dicebant ad inuicē. Quis reuoluet nob̄
lapidē ab ostio monumenti. Et respicientes uider̄
reuolutum lapidē. Erat quippe magn⁹ valde. Et
introeuntes in monumentū uider̄ iuuenē sedentē
in dextris coopertū stolam candida ⁊ obstupuer̄.
Quib⁹ ille. Nolite expauescere. Ihm quer̄itis na
zarenū crucifixum surrexit nō est hic. Ecce locus
ubi posuer̄t eum. Sed ite dicite discipulis ei⁹ ⁊ petro
quia precedet uos in galileam. Ibi eū videbitis
sicut dixit uob̄. Et ille exeuntes fugerūt a monu
mento. Tenebat enī eas tremor ⁊ pauor. ⁊ nemi
ni quicq̄ dixer̄. Cum autem resurgens mane pma sabbati. apparuit primo marie mag
dalene de qua eiecerat vii. demonia. Illa ua
dens nūciauit his qui cum eo fuerant lugentib⁹
⁊ flentib⁹. Et illi audientes q⁹ uiuer̄ ⁊ uisus
est ab ea. nō credider̄. Post hec aut duob⁹ ex eis
ambulantib⁹ ostensus est in alia effigie eorum
Et illi euntes nunciauer̄ ceteris nec illis quidem
Nouissime recumbentib⁹ illis. xi. apparuit ei⁹
improperauit incredulitatē illoꝝ ⁊ duritiā cordis
quia his qui eum resurrexisse uiderant nō credidissent. Et dixit eis. Euntes in mundū uniuersū predicate euangeliū oi
ni creature. Qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit saluus erit
Qui uero non crediderit condemnabitur. Signa aut eos qui cre
diderint hec sequent. In nomine meo demonia eicient. li
guis loquentur nouis ⁊ penetr tollent. Et si
mortiferum quid biberint nō eis nocebit. Super
egros manus imponent. ⁊ bñ habebunt. Et dñs
quidē ihs postquā locut⁹ est eis assumptus est in
celum ⁊ sedet a dexteris dei. Illi aut profecti pdi
cauer̄t ubiq̄. Dño cooperante ⁊ sermonē cō
firmante sequentibus signis. Incipit euangelium
secundum lucam.

Quoniam quidem plures conati sunt ordinare narrationem que
rerum completarum est in nob̄ sicut tradider̄ nob̄
qui ab initio ipi uider̄ ⁊ ministri fuer̄ sermonis
visum est ⁊ mihi assecuto omnia diligen
ter a principio ordine tibi scribere optime theophile. ut cognoscas
de his uerbis. in quib⁹ eruditus es uerborum.

Incipit euangelium
luce euangeliste.

FVIT
in diebus herodis regis
iudee sacerdos quidam nomine
zacharias. de uice abia.
uxor illi de filiabus aaron
nomen ei elizabeth. Erant
aut ambo iusti ante deum in
cedentes in omnibus mandatis et iustificationibus
domini sine querela. Et non erat eis filius
eo q⁹ esset elizabeth sterilis. Erant ambo prouecti in
diebus suis. Factum est aut cū sacerdo
taret in ordine uicis sue
ante deum secundum consuetudinem sacerdotii sortis
contigit ut incensum poneret
ingressus templum domini. Et omnis multitudo erat
orans foris hora incensi. Apparuit aut illi angel⁹ dñi
stans a dextris altaris incensi. Et turbatus est zacharias ui
dens. timor aut⁹ irruit sup eum. Ait aut
illum angel⁹. Ne timeas zacharia qm exau
dita est deprecatio tua. uxor tua elizabeth pariet
tibi filiū. uocabis nomen ei ioh̄em. Et erit gaudiū
tibi ⁊ exultatio. multi in nativitate eius gaudebunt.
Erit enim magn⁹ coram dño. uinū ⁊ sicerā
non bibet. ⁊ spū sco replebitur adhuc ex utero matris
sue. ⁊ multos filioꝝ israel conuertet ad dñm deum ipoꝝ. Et
ipe precedet ante illum in spū
et uirtute helie. ut conuertat
corda patrum in filios. ⁊ incredulos ad prudentiā
iustoꝝ. parare dño plebē perfectā. Et dixit zacharias
ad angelum unde hoc sciam. Ego enim sum senex. ⁊
uxor mea processit in diebus suis. Et respondens
angel⁹ dixit ei. Ego sum gabriel qui assisto ante
deum. ⁊ missus sum loqui ad te. ⁊ hec euangelizare
tibi. Et ecce eris tacens. ⁊ non potes loqui usq̄ in diē
quo hec fiant. Pro eo q⁹ non credidisti uerbis meis q⁹ im
plebuntur in tempore suo. Et erat plebs expectans
zacharian. ⁊ mirabant q⁹ tardaret
in templo. Egressus aut non poterat loqui ad illos.
Et cognouerunt q⁹ uisionē uidisset in templo.
Et ipe erat innuens eis. ⁊ permansit mutus. Et
factum est ut impleti sunt dies officii ei⁹. abiit in
domum suam. Post hos aut dies concepit elizabeth
uxor eius. ⁊ occultabat se mensibus. v. dicens
quia sic fecit mihi dñs in diebus quibus respexit auferre
obprobrium meum inter homines. In mense aut sexto
missus est gabriel angel⁹ ad uirginem desponsatam
uiro cui nomen erat ioseph de domo dauid. ⁊
nomen uirginis maria. Et ingressus angel⁹ ad eam
dixit. Ave maria gratia plena dñs tecum. benedicta
tu in mulieribus. Que cum audisset turbata est
in sermone eius. ⁊ cogitabat qualis esset ista salutatio
Et ait angel⁹ ei. Ne timeas maria inuenisti enim
gratiam apud deum. Ecce concipies in
utero. ⁊ paries filium. ⁊ uocabis nomen eius ihm. Hic erit magn⁹ ⁊ filius al
tissimi uocabitur. Et dabit illi dñs deus sedem dauid
patris ei⁹. ⁊ regnabit in domo iacob in eternū. ⁊
regni ei non erit finis. Dixit aut maria ad an
gelum. Quomodo fiet istud quoniam uirum non cognosco
Et respondens angel⁹ dixit ei. Spūs sanctus superueniet
in te. ⁊ uirtus altissimi obumbrabit tibi. Quapro ⁊
quod nascetur ex te sanctum uocabitur filius dei. Et ec
ce elizabeth cognata tua. ⁊ ipa concepit filium in
senectute sua. Et hic mensis est sext⁹ illi quia nō erit impossibile apud deum omne uerbum. Dixit aut maria. Ecce ancilla dñi fiat mihi secundum
tuum. Et discessit ab illa angel⁹. Exurgens aut
maria in diebus illis abiit in montana cum festinatione in ciuitatem iuda. Et intrauit in domum zacharie. ⁊ salutauit
elizabeth. Et factum est ut audiuit salutationem

LUCAE 5

Et cum pr̃ dñi mirarent̃ fup bis que dicebant̃ ab illo. ꝓnduerit illis fm̃ con-
ti ad matrē nutrit̃ ei. Et ecce positus est hic in
ruinā. et resurrectionē multoꝝ in isr̃l. et in signū
cui contradicetur. Et tuam ipi animā pertran-
sibit gladius. ut reuelent̃ ex multis cordib; cogi-
tationes. Et erat anna prophetissa filia phanuel
de tribu aser. hec processerat multis mensib;
uixit cum uiro suo annis. vii. a uirginitate sua.
Et hec uidua usq; ad annos octoginta. iii. q nō
discedebat de templo seruiens nocte & die obsecra-
tionib; & orationib; Et hec ipa hora supueniens
confitebatur dño. & loquebatur de illo omni-
bus exspectantib; redemptionē isr̃l. Et ut perfe-
cerunt omia secundm legem dñi. reuersi sunt in galilea
in ciuitatem suam nazareth. Puer aut
crescebat. & confortabatur plen sapia. & gra dei
erat in illo. Et parentes ei p diem festum
bant hierusalem. Et cum factus esset annorum
duodecim. ascendentib; illis hierosolimā. & consummatis
diebus. cum redirent. remansit puer iesus hierusalem.
& non cognouerunt parentes ei. Existimantes aut illum esse in comitatu
uenerunt iter diei. & requirebant eum
inter cognatos & notos. Et non inuenientes reuersi
sunt in hierusalem requirentes eum. Et factum est post
triduum inuenerunt illum in templo sedentem in
medio doctorum audientem illos. & interrogantem eos.
stupebant aut omnes qui eum audiebant
super prudentia & responsis eius. Et uidentes admi-
rati sunt. Et dixit mr̃ ei ad illum. fili quid fe-
cisti nob sic. Ecce pr̃ tuus & ego dolentes quere-
bamus te. Et ait ad illos. Quid est q me quere-
batis. nescistis quia in his que patris mei
sunt oportet me esse. Et ipi non intellexerunt ver-
bum quod locutus est ad illos. Et descendit cum eis
& uenit nazareth. & erat subditus illis. Et mr̃
conseruabat omia uba hec in corde suo. Et
Et ihs proficiebat sapia & etate & gra apud
deum & homines.

Anno autem quintodecimo imperii tiberii cesaris principante
pontio pilato iudee. tetrarcha aut
galilee herode. philippo aut fre eius tetrarcha
ituree & trachonitidis regionis. & lisa
nia abilinen. sub principib; sacerdo
tum anna & caipha. factum est uerbum dñi super
zacharie filium. Et uenit in omnem regionem ior-
danis predicans baptismum pnie in remissionem pec-
catorum. sicut scriptum est in libro uerborum ysaie
prophete. Vox clamantis in deserto parate
uiam dñi rectas facite semitas eius. Omne
uallis implebitur. & omnis mons & collis humi-
liabitur. & erunt prua in directa. & aspera in
plana. Et uidebit omnis caro salutare
dei. Dicebat aut turbis que exibant ut
baptizarentur ab eo. Genimina uipe-
rarum quis ostendit uobis fugere ab ira uen-
tura? Facite ergo fructus dignos pnie. & ne cepistis dicere
patrem habemus abraam. Dico enim uobis. quia ꝓnte
de lapidibus istis suscitare filios abrahe
potens est. Iam enim securis ad radicem arborum ponit
Omnis ergo arbor non faciens fructum bonum. exci-
detur. & in ignem mittetur. Et interrogabant
eum turbe dicentes. Quid ergo faciemus?
Respondens aut dicebat illis. Qui habet duas tunicas det
non habenti. Et qui habet escas similiter faciat.
Venerunt aut & publicani ut baptizarentur. & di-
xerunt ad illum. Magister quid faciemus? Ille
aut dixit ad eos. Nichil amplius quam q̃ c̃
statutum est uob faciatis. Interrogabant aut illum
& milites dicentes. Quid faciemus & nos? Et ait illis.
Neminem concutiatis. neq; calumniam
faciatis. & contenti estote stipendiis uris.
Existimante aut populo & cogitantib; omni-
bus in cordibus suis de iohanne ne forte ipe sit
christus. respondit iohannes dicens omnib;. Ego quidem baptizo uos
aqua. uenient fortior me post me cui
non sum dignus corrigiam calciamenti
eius. ipe uos baptizabit in spu sco & igni. Cuius
ventilabrum in manu eius. & purgabit aream
suam & congregabit triticum in horreum suum. Paleas
aut comburet igni inextinguibili. Multa quidem
& alia exortans euangelizabat populo. Herodes
aut tetrarcha cum argueretur ab illo de herodia
de uxore fratris sui. & de omnib; malis que
fecit herodes. adiecit & hoc sup omnia. & clu-
sit iohannem in carcere. Factum est aut cum baptizare
tur omnis populus. & ihs baptizatus. & orante a
perto est celum. Et descendit spūs scs corpo-
rali specie sicut columba in ipm. Et uox de ce-
lo facta est. Tu es filius meus dilectus. in te complacui
mihi. Et ipe ihs erat incipiens quasi annorum
triginta. ut putabatur filius ioseph. qui fuit he
li. qui fuit mathath. qui fuit leui. qui fuit
melchi. qui fuit ianne. qui fuit ioseph. qui fuit mathathie
qui fuit amos. qui fuit naum. qui fuit hes
li. qui fuit naggee. qui fuit maath. qui fuit
mathathie. qui fuit semei. qui fuit ioseph.
qui fuit iuda. qui fuit iohanna. qui fuit reſa. qui
fuit zorobabel. qui fuit salathiel. qui fuit neri.
qui fuit melchi. qui fuit addi. qui fuit cosam. qui fuit
elmadā. qui fuit her. qui fuit ihu. qui fuit eliezer. qui
fuit iorim. qui fuit matthat. qui fuit leui.
fuit symeon. qui fuit iude. qui fuit ioseph. qui fuit
ionam. qui fuit eliachī. qui fuit melee. qui fuit me
na. qui fuit mathatha. qui fuit nathan. qui fuit dd.
qui fuit iesse. qui fuit obeth. qui fuit booz. qui fuit sal
mō. qui fuit naasson. qui fuit amminadab. qui fuit ami.
qui fuit aram. qui fuit phares. qui fuit iude. qui fuit ia
cob. qui fuit ysaac. qui fuit abrahā. qui fuit thare. qui
fuit nachor. qui fuit seruch. qui fuit ragau. qui
fuit phalech. qui fuit heber. qui fuit sale. qui fuit cainā
qui fuit arphaxath. qui fuit sem. qui fuit noe. qui fuit
lamech. qui fuit mathusale. qui fuit enoch. qui

g fuit melchy

LVCAE 5

stende te ydeon. offer p emundone tua sic
precepit moyses. testimoniu illis. Ingrediebat
autem iesus in ciuitatem. et transibat per
naim. Et ecce mortuus efferebat. filius unicus
matris sue. et hec vidua erat. Et turba ciuitatis
multa cum illa. Quam cum vidisset dominus
misericordia motus super eam. dixit illi. Ne
fleueris. Et accessit. et tetigit loculum. Hi
autem qui portabant. steterunt. Et ait. Adolescens
tibi dico. surge. Et resedit qui erat mortuus.
et cepit loqui. Et dedit illum matri sue. Accepit
autem timor omnes. et magnificabant deum
dicentes. Quia propheta magnus surrexit in
nobis. et quia deus visitauit plebem suam.
Et exiit hic sermo in uniuersam iudeam de eo.
et in omnem circa regionem. Et nunciauerunt
iohanni discipuli eius de omnibus istis. Et
conuocauit duos quosdam de discipulis suis
iohannes. et misit ad ihesum dicens. Tu es qui
venturus es. an alium exspectamus. Cum
autem venissent ad illum viri dixerunt. Iohannes
baptista misit nos ad te dicens. Tu es qui
venturus es. an alium exspectamus. In illa
autem hora multos curauit a languoribus et
plagis et spiritibus malis. et cecis multis donauit
uidere. Et respondens ihesus dixit illis. Euntes
renunciate iohanni que audistis et uidistis.
Quia ceci uident. claudi ambulant. leprosi
mundantur. surdi audiunt. mortui resurgunt.
pauperes euangelizantur. Et beatus est quicumque
non fuerit scandalizatus in me. Cum autem
hi abissent cepit dicere ad turbas de iohanne.
Quid existis in desertum uidere. arundinem
uento agitatam. Sed quid existis uidere. hominem
mollibus uestimentis uestitum. Ecce qui
mollibus uestiuntur. in domibus regum sunt.
Sed quid existis uidere. prophetam. Etiam
dico uobis. et plus quam prophetam. Hic est
enim de quo scriptum est. Ecce ego mitto angelum
meum ante faciem tuam. qui preparabit
uiam tuam ante te. Amen dico uobis. non surrexit
inter natos mulierum maior iohanne baptista.
Qui autem minor est in regno dei. maior est illo.
Et omnis populus audiens et publicani iustificauerunt
deum. baptizati baptismo iohannis.
Legisperiti autem consilium dei spreuerunt in
semetipsos. non baptizati ab eo. Cui ergo
assimilabo homines generationis huius. et cui
similes sunt. Similes sunt pueris sedentibus in
foro. et loquentibus ad inuicem. et dicentibus.
Cecinimus uobis tibia. et non saltastis. lamentauimus
et non planxistis. Venit enim iohannes
baptista. non manducans panem. neque bibens
uinum. et dicitis. Demonium habet. Venit filius
hominis manducans et bibens. et dicitis. Ecce
homo uorax et potator uini. amicus publicanorum
et peccatorum. Et iustificata est sapientia
a filiis suis omnibus. Rogabat autem illum quidam
de pharisaeis ut manducaret cum illo. Et
ingressus domum pharisaei discubuit. Et ecce
mulier que erat in ciuitate peccatrix. ut cognouit
quod accubuisset in domo pharisaei. attulit
alabastrum unguenti. Et stans retro secus pedes
eius lacrimis coepit rigare pedes eius. et capillis
capitis sui tergebat. et osculabatur pedes eius.
et unguento unguebat. Quod cum uidisset pharisaeus
qui uocauerat eum. ait intra se dicens.
Hic si esset propheta. sciret utique quae et qualis
mulier quae tangit eum. quia peccatrix est.
Et respondens ihesus dixit ad illum. Simon habeo
tibi aliquid dicere. At ille ait. Magister dic.
Duo debitores erant cuidam feneratori. unus
debebat denarios quingentos. et alius quinquaginta.
Non habentibus illis unde redderent
utrisque donauit. Quis ergo eum plus diligit.
Respondens simon dixit. Aestimo quia is cui plus
donauit. Et ille dixit ei. Recte iudicasti. Et conuersus
ad mulierem dixit simoni. Uides hanc
mulierem. Intraui in domum tuam. aquam pedibus
meis non dedisti. haec autem lacrimis rigauit
pedes meos. et capillis suis tersit. Osculum
mihi non dedisti. haec autem ex quo intraui non
cessauit osculari pedes meos. Oleo caput meum
non unxisti. haec autem unguento unxit pedes
meos. Propter quod dico tibi. remittuntur peccata
multa. quoniam dilexit multum. Cui autem
minus dimittitur minus diligit. Dixit autem ad
illam. Remittuntur tibi peccata. Et coeperunt
qui simul accumbebant dicere intra se. Quis
est hic qui etiam peccata dimittit. Dixit autem
ad mulierem. Fides tua te saluam fecit. Vade
in pace. Et factum est deinceps. et ipse iter faciebat
per ciuitates et castella praedicans et euangelizans
regnum dei. et duodecim cum illo. et
mulieres quaedam quae erant curatae a spiritibus
malignis et infirmitatibus. Maria quae uocatur
magdalene de qua septem daemonia exierant.
et Iohanna uxor chuzae procuratoris herodis.
et susanna et aliae multae quae ministrabant
eis de facultatibus suis. Cum autem turba plurima
conueniret. et de ciuitatibus properarent
ad eum dixit per similitudinem. Exiit qui seminat
semen suum. Et dum seminat. quaedam
cecidit secus uiam. et conculcata est. et uolucres
caeli comederunt illud. Et aliud cecidit supra
petram. et natum aruit. quia non habebat humorem.
Et aliud cecidit inter spinas. et simul
exortae spinae suffocauerunt illud. Et aliud cecidit
in terram bonam. et ortum fecit fructum
centuplum. Haec dicens clamabat. Qui habet
aures audiendi audiat. Interrogabant autem eum
discipuli eius quae haec parabola esset. Quibus
ille dixit. Uobis datum est nosse mysterium regni
dei. ceteris autem in parabolis. ut uidentes non
uideant. et audientes non intelligant. Est autem
haec parabola. Semen est uerbum dei. Qui autem
secus uiam sunt hi sunt qui audiunt. deinde
uenit diabolus et tollit uerbum de corde eorum.
ne credentes salui fiant. Nam qui supra petram
qui cum audierint cum gaudio suscipiunt uerbum.
et hi radicem non habent. qui ad tempus credunt.
et in tempore tentationis recedunt. Quod
autem in spinas cecidit hi sunt qui audierunt.
et a sollicitudinibus et diuitiis et uoluptatibus
uitae euntes suffocantur. et non referunt fructum.
Quod autem in bonam terram hi sunt qui
in corde bono et optimo audientes uerbum retinent
et fructum afferunt in patientia. Nemo
autem lucernam accendens operit eam uase aut
subtus lectum ponit. sed ponit eam super candelabrum.
ut intrantes uideant lumen. Non est
enim occultum quod non manifestetur. neque
absconditum quod non cognoscatur et in palam
ueniat. Uidete ergo quomodo audiatis. Qui enim
habuerit dabitur illi. et quicumque non habuerit.
etiam quod putat se habere auferetur ab eo.
Uenerunt autem ad illum mater et fratres eius.
et non poterant adire eum prae turba. Et nunciatum
est illi. Mater tua et fratres tui stant foris
uolentes te uidere. Qui respondens dixit ad eos.
Mater mea et fratres mei hi sunt qui uerbum dei
audiunt et faciunt. Die autem quadam erat
ihesus in nauicula cum discipulis suis. et dixit
ad illos. Transeamus trans stagnum. Et ascenderunt.
Et nauigantibus illis dormiuit. Et
descendit procella uenti in stagnum. et complebantur
et periclitabantur. Accedentes autem
suscitauerunt eum dicentes. Praeceptor praeceptor
perimus. Qui cum surrexisset increpauit uentum
et tempestatem aquae. et cessauerunt. et facta
est tranquillitas. Dixit autem eis. Ubi est fides
uestra. Timentes autem admirati sunt dicentes
ad inuicem. Quis putas hic est. quia et uentis
imperat et mari. et obaudiunt ei. Et navigauerunt
in regionem gerasenorum. quae est contra
galilaeam. Et egresso eo in terram. obuiauit ei
quidam uir qui habebat daemonia iam temporibus
multis. et uestimento non induebatur. et
in domo non manebat. sed in monumentis. Hic
cum uidisset iesum. et exclamasset. procidit ante
illum. et uoce magna dixit. Quid mihi et tibi
est ihesu fili dei altissimi. Deprecor te ne me
torqueas. Praecipiebat enim spiritui immundo
ut exiret ab homine. Multis enim temporibus
arripiebat illum. et uinciebatur catenis et compedibus
custoditus. et rumpebat uincula. et
agebatur a daemonio in deserta. Interrogauit autem
illum ihesus dicens. Quid tibi nomen est.
Qui dixit. Legio. quia intrauerant daemonia multa
in eum. Et rogabant eum ne imperaret illis
ut in abyssum ire iuberet. Erat autem ibi grex
porcorum magnus pascentium in monte. Et rogabant
eum daemones ut permitteret illis in illos
intrare. Et permisit eis. Et exierunt daemonia
a homine. et intrauerunt in porcos. Et impetu
abiit grex per praeceps in stagnum. et suffocatus
est. Quod cum uidissent qui pascebant
fugerunt. et nunciauerunt in ciuitatem et in
uillas. Et exierunt uidere quod factum est. et
uenerunt ad ihesum. et inuenerunt sedentem
hominem a quo daemonia exierant. uestitum et
sanae mentis. et timuerunt. Et narrauerunt illis
qui uiderant quomodo factum esset. et quomodo
sanatus esset a legione. Et rogauit eum omnis
multitudo regionis gerasenorum ut discederet
ab eis. quia timore magno pressi erant. Ipse
autem ascendens nauem reuertebatur. Rogabat
autem eum uir a quo daemonia exierant. ut cum
illo esset. Dimisit autem eum dicens. Reuertere
in domum tuam. et narra quanta fecit tibi deus.
Et abiit per uniuersam ciuitatem praedicans
quanta fecit illi ihesus. Et factum est cum reuerteretur
ihesus. excepit eum turba. erant enim
omnes exspectantes eum. Et ecce uenit homo
cui nomen iairus. et hic archisynagogus erat.
et cecidit ad pedes ihesu. rogabat eum ut intraret
in domum eius. quia filia unica erat ei
quasi annorum duodecim. et haec moriebatur.
Et factum est dum iret turbae comprimebant
eum. Et mulier quae erat in fluxu sanguinis
duodecim annis. quae in medicos erogauerat
omnem substantiam suam. et a nullo potuit curari.
accessit retro. et tetigit fimbriam uestimenti
eius. et continuo stetit fluxus sanguinis eius.
Et dixit ihesus. Quis est qui tetigit me. Negantibus
autem omnibus dixit petrus. et qui cum
eo erant. praeceptor turbae te comprimunt et
affligunt. et dicis quis tetigit me. Ait ihesus.
Tetigit me aliquis. Ego enim cognoui uirtutem
de me exisse. Uidens autem mulier quia non
latuit. tremens uenit. et procidit ante pedes eius.
et ante omnem populum. Et causam qua tetigerat
eum. et quemadmodum continuo sanata
esset. Ipse autem dixit ei. Filia fides tua te saluam
fecit. Uade in pace. Adhuc eo loquente
uenit quidam ad archisynagogum dicens. Quia
mortua est filia tua. noli amplius uexare magistrum.
Ihesus autem audito uerbo respondit
patri puellae. Noli timere. tantum fide. et
saluabitur. Et cum uenisset domum non intrauit
neminem secum introire. nisi petrum et iacobum
et iohannem. et patrem et matrem puellae.
Flebant autem omnes et plangebant eam. Ipse
autem dixit. Nolite flere. non enim mortua est
puella. sed dormit. Et deridebant eum. scientes
quia mortua esset. Ipse autem eiecit foras omnes.
et tenuit manum eius. et clamauit dicens.
Puella surge. Et reuersus est spiritus eius. et
surrexit continuo. Et iussit illi dari manducare.
Et parentes eius obstupuerunt. quibus praecepit
ne alicui dicerent quod factum fuerat. Conuocatis
autem duodecim dedit illis uirtutem et
potestatem super omnia daemonia. et ut languores
curarent. Et misit illos praedicare regnum
dei. et sanare infirmos. Et ait ad illos. Nolite
tollere quicquam in uia. neque uirgam neque
peram neque panem neque pecuniam. neque duas
tunicas habere. Et in quamcumque domum intraueritis
ibi manete. et inde exite. Et quicumque
non receperint uos. exeuntes de ciuitate illa
excutite pulueres de pedibus uestris. in testimonium
super illos. Egressi autem circumibant
per castella euangelizantes et curantes ubique.
Audiuit autem herodes tetrarcha uniuersa quae
fiebant. et haesitabat eo quod diceretur a quibusdam
quia iohannes surrexisset a mortuis.
Et a quibusdam quia helias apparuisset. Et a
quibusdam quia propheta unus de prioribus
surrexisset. Et herodes ait. Iohannem ego decollaui.
Quis autem est iste de quo ego talia audio.
Et quaerebat uidere eum. Et reuersi apostoli
narrauerunt illi quaecumque fecerant. Et assumens
eos secessit seorsum in locum desertum
ciuitatis quae uocatur bethsaida. Et cognouerunt
turbae. et secutae sunt illum. Et suscipiens
eos coepit loqui illis de regno dei. et eos qui
cura indigebant sanabat. Dies autem coepit
declinare. Et accedentes duodecim dixerunt ei.
Dimitte turbam ut euntes in castella quae circa
sunt et uillas diuertant et inueniant escas. quia
hic in loco deserto sumus. Dixit autem ad illos.
Date illis uos manducare. Et dixerunt. Non sunt
nobis plus quam quinque panes et duo pisces.
nisi forte nos eamus et emamus in omnem hanc
turbam escas. Erant enim quasi uiri quinque
milia. Dixit autem ad discipulos suos. Facite illos
discumbere per conuiuia quinquagenos. Et
fecerunt ita. et discumbere fecerunt omnes. Et
accepit quinque panes et duos pisces. et respiciens
in caelum benedixit illis. et fregit. et
dabat discipulis suis ponere ante turbam. Et
manducauerunt et saturati sunt omnes. et sublatum
est quod superauerat illis fragmentorum
cophini duodecim. Et factum est cum solus esset
orans. simul erant discipuli cum illo. et interrogauit
illos dicens. Quem me dicunt turbae esse.
Illi autem respondentes dixerunt. Iohannem baptistam.
alii autem helyam. alii uero quia propheta
unus de prioribus surrexit. Dixit autem
ad illos. Uos autem quem me esse dicitis. Respondens
petrus dixit. Christum dei. Et increpans
illos praecepit ne cui dicerent hoc. dicens. Quia
oportet filium hominis multa pati. et reprobari
a senioribus et principibus sacerdotum et scribis.
et occidi. et tertia die resurgere. Et dicebat
ad omnes. Si quis uult post me uenire abneget
semetipsum. et tollat crucem suam quotidie. et
sequatur me. Qui enim uoluerit animam suam
saluam facere perdet illam. Nam qui perdiderit
animam suam propter me hic saluam faciet illam.
Quid enim prodest homini si lucretur mundum
totum. se autem ipsum perdat et detrimentum
sui faciat. Nam qui me confusus fuerit et meos
sermones. hunc filius hominis confundetur cum
uenerit in maiestate sua et patris et sanctorum
angelorum. Dico autem uobis. Sunt quidam de
hic stantibus qui non gustabunt mortem donec
uideant regnum dei. Factum est autem post
hos dies octo. et assumpsit petrum et iohannem
et iacobum. et ascendit in montem ut oraret.
Et facta est dum oraret. figura uultus eius altera.
et uestimentum eius album refulgens. Et
ecce duo uiri loquebantur cum illo. Erant autem
moyses et helyas. qui uisi sunt in maiestate.
et dicebant excessum eius quem completurus
erat in hierusalem. Petrus autem et qui cum
illo erant grauati erant somno. Et euigilantes
uiderunt maiestatem eius. et duos uiros qui stabant
cum illo. Et factum est cum discederent
ab illo. dixit petrus ad ihesum. Praeceptor bonum
est nos hic esse. et faciamus tria tabernacula.
unum tibi. et unum moysi. et unum helyae.
Nesciens quid diceret. Adhuc eo loquente
facta est nubes et obumbrabat eos. Et timuerunt
intrantibus illis in nubem. Et uox facta est
de nube dicens. Hic est filius meus electus. ipsum
audite. Et dum fieret uox. inuentus est ihesus
solus. Et ipsi tacuerunt. et nemini dixerunt
in illis diebus quicquam ex his quae uiderant.
Factum est autem in sequenti die descendentibus
illis de monte occurrit illi turba multa. Et ecce
uir de turba clamauit dicens. Magister obsecro
te respice in filium meum. quia unigenitus mihi
est. Et ecce spiritus apprehendit eum. et subito
clamat. et elidit eum cum spumis. et uix discedit
dealbans eum. Et rogaui discipulos tuos ut
eiicerent illum. et non potuerunt. Respondens
autem ihesus dixit. O generatio incredula et peruersa
usquequo ero apud uos et patiar uos. Adhuc
accedit filius tuus. et discerpsit eum. et elisit.
Et increpauit ihesus spiritum immundum. et sanauit
puerum. et reddidit illum patri eius. Stupebant
autem omnes in magnitudine dei. Omnibus
autem mirantibus in omnibus quae faciebat
ihesus. dixit ad discipulos suos. Ponite uos in
cordibus uestris sermones istos. Filius enim hominis
futurum est ut tradatur in manus hominum.
Qui autem non intellegebant uerbum istud.
et erat uelatum ab eis ut non sentirent eum. et
timebant interrogare eum de uerbo isto. Intrauit
autem cogitatio in eos. quis eorum maior esset.
Ihesus autem uidens cogitationem cordis illorum.
apprehendit puerum. et statuit illum iuxta se.
Et ait illis. Quicumque susceperit puerum istum
in nomine meo me suscipit. Et quicumque me
susceperit suscipit eum qui misit me. Nam qui
minor fuerit inter uos omnes hic maior est. Respondens
autem iohannes dixit. Praeceptor uidimus
quendam in nomine tuo eiicientem daemonia.
et prohibuimus eum. quia non sequitur nobiscum.
Et dixit ihesus. Nolite prohibere. Qui
enim non est contra uos pro uobis est. Factum
est autem dum complerentur dies assumptionis
eius. et ipse faciem suam firmauit ut iret in hierusalem.
Et misit nuncios ante faciem suam.
Et euntes intrauerunt in quandam ciuitatem samaritanorum
ut parent illi hospitium. Et non receperunt
eum. quia faciem eius erat euntis in hierusalem.
Et cum uidissent discipuli eius iacobus
et iohannes dixerunt. Domine uis dicimus ut
ignis descendat de caelo et consumat illos. sicut
helyas fecit. Et conuersus increpauit illos. et dixit.
Nescitis cuius spiritus estis. Filius enim hominis
non uenit animas perdere sed saluare. Et
abierunt in aliam ciuitatem. Et factum est eunte
illo in itinere dixit quidam ad illum. Sequar te
quocumque ieris domine. Et dixit ihesus illi.
Uulpes foueas habent et uolucres caeli tabernacula.
filius autem hominis non habet ubi caput
reclinet. Dixit autem ad alium. Sequere me.
At ille dixit. Domine permitte me primum ire
et sepelire patrem meum. Dixit autem illi ihesus.
Dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Tu autem
uade et annuncia regnum dei. Dixit autem et
alius. Sequar te domine. sed permitte mihi primum
renunciare his qui domi sunt. Dixit autem
ihesus ad eum. Nemo mittens manum suam ad
aratrum et respiciens retro aptus est regno dei.
Post haec autem designauit dominus et alios
septuaginta duos. et misit illos binos ante faciem
suam in omnem ciuitatem et locum quo erat
ipse uenturus. Et dicebat illis. Messis quidem
multa operarii autem pauci. Rogate ergo dominum
messis ut mittat operarios in messem suam.
Ite. ecce ego mitto uos sicut agnos inter lupos.
Nolite portare sacculum neque peram neque calceamenta.
et neminem per uiam salutaueritis.
In quamcumque domum intraueritis primum dicite.
Pax huic domui. Et si ibi fuerit filius pacis
requiescet super illum pax uestra. sin autem
reuertetur ad uos. In eadem autem domo manete
edentes et bibentes quae apud illos sunt. Dignus
est enim operarius mercede sua. Nolite transire
de domo in domum. Et in quamcumque ciuitatem
intraueritis et susceperint uos. manducate
quae apponuntur uobis. Et infirmos qui in illa
sunt curate. et dicite illis. Appropinquauit in
uos regnum dei. In quamcumque autem ciuitatem
intraueritis et non susceperint uos. exeuntes
foras plateas eius dicite. Etiam pulueres qui
adhaeserunt nobis de ciuitate uestra in pedes
nostros excutimus uobis. Uerumtamen hoc scitote
quia appropinquauit regnum dei. Dico uobis
quia sodomis in die illa tolerabilius erit quam
illi ciuitati. Ue tibi corozaim. Ue tibi bethsaida.
quia si in tyro et sidone factae essent uirtutes
quae factae sunt in uobis olim sedentes in cilicio
et cinere paenitentiam egissent. Uerumtamen
tyro et sidoni remissius erit in iudicio quam
uobis. Et tu capharnaum nunquid usque in caelum
exaltaberis. usque ad infernum descendes.
Qui uos audit me audit. et qui uos spernit me
spernit. Qui autem me spernit spernit eum qui
misit me. Reuersi sunt autem septuaginta duo
cum gaudio dicentes. Domine etiam daemonia
subiciuntur nobis in nomine tuo. Dixit autem
eis. Uidebam satanan sicut fulgur de caelo cadentem.
Ecce dedi uobis potestatem calcandi
super serpentes et scorpiones et super omnem
uirtutem inimici. et nihil uobis nocebit. Uerumtamen
in hoc nolite gaudere quod spiritus uobis
subiciuntur. gaudete autem quod nomina uestra
scripta sunt in caelis. In ipsa hora exultauit
spiritu sancto et dixit. Confiteor tibi pater domine
caeli et terrae quia abscondisti haec a sapientibus
et prudentibus et reuelasti ea paruulis.
Etiam pater quoniam sic fuit placitum ante te.
Omnia mihi tradita sunt a patre meo. Et nemo
scit qui sit filius nisi pater. neque qui pater sit
nisi filius. et cui uoluerit filius reuelare. Et conuersus
ad discipulos dixit. Beati oculi qui uident
quae uos uidetis. Dico enim uobis quia multi
reges et prophetae uoluerunt uidere quae uos
uidetis et non uiderunt. et audire quae audistis
et non audierunt. Et ecce quidam legisperitus
surrexit tentans illum et dicens. Magister quid
faciendo uitam aeternam possidebo. Ille autem
dixit ad eum. In lege quid scriptum est. quomodo
legis. Respondens autem dixit. Diliges dominum
deum tuum ex toto corde tuo. et ex tota anima
tua. et ex omnibus uiribus tuis. et ex omni mente
tua. et proximum tuum sicut te ipsum. Dixit
autem illi. Recte respondisti. hoc fac et uiues.
Ille autem uolens iustificare semetipsum dixit
ad ihesum. Et quis est meus proximus. Suscipiens
autem ihesus dixit. Homo quidam descendebat
ab hierusalem in hiericho. et incidit in latrones
qui etiam despoliauerunt eum. et plagis
impositis abierunt. semiuiuo relicto. Accidit autem
ut sacerdos quidam descenderet eadem uia.
et uidens eum pertransiit. Similiter et leuita
cum esset prope locum et uidisset transiit. Samaritanus
autem quidam iter faciens uenit secus
eum. et uidens eum misericordia motus est. Et
adpropians alligauit uulnera eius infundens oleum
et uinum. Et inponens illum in iumentum
suum duxit in stabulum. et curam illius egit.
Et alterius die proferens duos denarios dedit
stabulario. et ait. Curam illius habe. et quodcumque
supererogaueris ego cum rediero reddam
tibi. Quis horum trium uidetur tibi proximus
fuisse illi qui incidit in latrones. Ille autem dixit.
Qui fecit misericordiam in illum. Et ait illi ihesus.
Uade et tu fac similiter. Factum est autem
dum irent et ipse intrauit in quoddam castellum.
et mulier quaedam excepit illum in domum suam.
Et huic erat soror nomine maria. quae etiam sedens
secus pedes domini. sedebat audiens uerbum
illius. Martha autem satagebat circa frequens
ministerium. Quae stetit et ait. Domine non
est tibi curae quod soror mea reliquit me solam
ministrare. Dic ergo illi ut me adiuuet. Respondens
autem dixit ei dominus. Martha martha
solicita es et turbaris erga plurima. porro unum
est necessarium. Maria optimam partem elegit
quae non auferetur ab ea. Et factum est cum
esset in quodam loco orans. ut cessauit. dixit
unus ex discipulis eius ad illum. Domine doce
nos orare sicut et iohannes docuit discipulos suos.
Ipse autem dixit eis. Cum orabitis dicite. Pater
noster qui es in caelis. sanctificetur nomen tuum.
adueniat regnum tuum. panem nostrum cotidianum
da nobis hodie. et dimitte nobis peccata
nostra. etenim ipsi dimittimus omni debenti nobis.
et ne nos inducas in temptationem. sed libera
nos a malo. Et dixit ad illos. Quis habebit
ex uobis amicum et ibit ad illum media nocte.
et dicet illi. Amice commoda mihi tres panes.
quia amicus meus uenit de uia ad me. et non habeo
quod ponam illi. et ille deintus respondens
dicat. Noli mihi molestus esse. Ianua iam clausa
est. et pueri mei mecum sunt in cubili. non possum
surgere et dare tibi. Dico uobis. etsi non
dabit illi surgens eo quod amicus eius sit propter
improbitatem tamen eius surgens dabit illi
quotquot habet necessarios. Et ego uobis dico.
Petite et dabitur uobis. quaerite et inuenietis.
pulsate et aperietur uobis. Omnis enim qui petit
accipit. et qui quaerit inuenit. et pulsanti aperietur.
Quis autem ex uobis patrem petit panem
numquid lapidem dabit illi. aut piscem numquid
pro pisce serpentem dabit illi. aut si petierit ouum
numquid porriget illi scorpionem. Si ergo uos
cum sitis mali nostis bona data dare filiis uestris.
quanto magis pater de caelo dabit spiritum
bonum petentibus se. Et erat eiciens daemonium
et illud erat mutum. Et cum eiecisset daemonium
locutus est mutus. et admirati sunt turbae.
Quidam autem ex eis dixerunt. In beelzebub
principe daemoniorum eiicit daemonia. Et alii
temptantes signum de caelo quaerebant ab eo.
Ipse autem intuens cogitationes eorum dixit eis.
Omne regnum in seipsum diuisum desolabitur.
et domus super domum cadet. Si autem et satanas
in seipsum diuisus fuerit quomodo stabit
regnum eius. quia dicitis in beelzebub me eicere
daemonia. Si autem ego in beelzebub eicio daemonia
filii uestri in quo eiciunt. Ideo ipsi iudices
uestri erunt. Si autem in digito dei eicio daemonia
profecto praeuenit in uos regnum dei. Cum
fortis armatus custodit atrium suum in pace sunt
quae possidet. Si autem fortior illo superueniens
uicerit eum uniuersa arma eius auferet in quibus
confidebat. et spolia eius distribuet. Qui non est
mecum contra me est. et qui non colligit mecum
spargit. Cum immundus spiritus exierit de homine
ambulat per loca inaquosa quaerens requiem.
et non inueniens dicit. Reuertar in domum
meam unde exiui. Et ueniens inuenit eam scopis
mundatam et ornatam. Tunc uadit et assumit
septem alios spiritus secum nequiores se. et ingressi
habitant ibi. Et fiunt nouissima hominis
illius peiora prioribus. Factum est autem cum
haec diceret extollens uocem quaedam mulier de
turba dixit illi. Beatus uenter qui te portauit.
et ubera quae suxisti. At ille dixit. Quinimmo
beati qui audiunt uerbum dei et custodiunt illud.
Turbis autem concurrentibus coepit dicere. Generatio
haec generatio nequam est. Signum quaerit.
et signum non dabitur ei nisi signum ionae
prophetae. Sicut enim fuit ionas signum ninuitis.
ita erit et filius hominis generationi huic. Regina
austri surget in iudicio cum uiris generationis
huius. et condemnabit eos. quia uenit a finibus
terrae audire sapientiam salomonis. et ecce plus
salomone hic. Uiri ninuitae surgent in iudicio
cum generatione hac. et condemnabunt eam. quia
paenitentiam egerunt in praedicatione ionae. et
ecce plus ionae hic. Nemo lucernam accendit et
in abscondito ponit neque sub modio. sed super
candelabrum. ut qui ingrediuntur lumen uideant.
Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus
tuus fuerit simplex totum corpus tuum lucidum
erit. Si autem nequam fuerit totum corpus tuum
tenebrosum erit. Uide ergo ne lumen quod in te
est tenebrae sint. Si ergo totum corpus tuum lucidum
fuerit non habens aliquam partem tenebrosam
erit lucidum totum. et sicut lucerna fulgore
illustrabit te. Cum autem loqueretur rogauit
illum quidam pharisaeus ut pranderet apud se.
Et ingressus recubuit. Pharisaeus autem coepit
intra se cogitare dicens. Quare non baptizatus
sit ante prandium. Dixit autem dominus ad illum.
Nunc uos pharisaei quod de foris est calicis et
catini mundatis. quod autem intus est uestrum
plenum est rapina et iniquitate. Stulti nonne
qui fecit quod foris est et quod intus est fecit.
Uerumtamen quod superest date elemosynam.
et ecce omnia munda sunt uobis. Sed uae uobis
pharisaeis qui decimatis mentam et rutam et
omne holus. et praetermittitis iudicium et caritatem
dei. Haec autem oportuit facere et illa non
omittere. Uae uobis pharisaeis qui amatis primas
cathedras in synagogis et salutationes in foro.
Uae uobis quia estis tamquam monumenta quae
non parent. et homines ambulantes desuper non
intellegunt. Respondens autem quidam de legisperitis
dicit illi. Magister haec dicens etiam
nos contumeliam facis. At ille dixit. Et uobis
legisperitis uae quia onerate homines onere quod
portari non potest. et uos uno digito uestro non
tangitis onera. Uae uobis quia aedificatis monumenta
prophetarum. patres autem uestri occiderunt
eos. Ergo testes estis et consentitis operibus
patrum uestrorum. quia illi quidem occiderunt
eos. et uos aedificatis sepulchra. Propter hoc et
sapientia dei dixit. Mittam ad illos prophetas et
apostolos. et ex illis occident et persequentur.
ut inquiratur sanguis omnium prophetarum qui
effusus est a constitutione mundi. a generatione
ista. Ab sanguine abel iusti usque ad sanguinem
zachariae qui perit inter altare et templum.
Ita dico uobis requiretur ab generatione ista.
Ue uobis legisperitis quia tulistis clauem scientiae.
ipsi non introistis. et introeuntibus non
permisistis. Cum autem haec ille diceret coeperunt
pharisaei et legisperiti grauiter insistere
et os eius opprimere de pluribus. insidiantes ei
et quaerentes capere aliquid de ore eius ut accusarent
eum. Interea cum turbae multae conuenissent
ita ut conculcarent se inuicem. coepit
dicere ad discipulos suos. Attendite uobis a fermento
pharisaeorum quod est hypocrisis. Nihil
autem opertum est quod non reuelabitur. et occultum
quod non sciatur. Quamobrem quae in
tenebris dixistis in lumine dicentur. et quod ad
aurem locuti estis in cubilibus praedicabitur in
tectis. Dico autem uobis amicis meis ne terreamini
a corpore et post haec non habent amplius
quid faciant. Ostendam autem uobis quem timeatis.
timete eum qui postquam occiderit habet
potestatem mittere in gehennam. Ita dico uobis
hunc timete. Nonne quinque passeres uenumdantur
dipondio. et unus ex illis non est in oblitione
coram deo. Sed et capilli capitis uestri omnes
numerati sunt. Nolite ergo timere. multis passeribus
pluris estis uos. Dico autem uobis omnem
qui confitebitur me coram hominibus. et filius
hominis confitebitur illum coram angelis dei.
Qui autem negauerit me coram hominibus negabitur
coram angelis dei. Et omnis qui dixerit
uerbum contra filium hominis remittetur ei. Ei
autem qui in spiritum sanctum blasphemauerit
non remittetur. Cum autem inducent uos in synagogas
et ad principes et potestates nolite cogitare
quomodo aut quid respondeatis aut quid
dicatis. Spiritus enim sanctus docebit uos in ipsa
hora quae oporteat dicere. Dixit autem quidam
de turba illi. Magister dic fratri meo ut diuidat
mecum hereditatem. Ipse autem dixit ei. Homo
quis me constituit iudicem aut diuisorem super
uos. Uidete et cauete uobis ab omni auaritia.
quia non in abundantia cuiusquam uita eius est
ex his quae possidet. Dixit autem similitudinem
ad illos dicens. Homo quidam diues uberes fructus
attulit agro. Et cogitabat intra se dicens.
Quid faciam quia non habeo quo congregabo
fructus meos. Et dixit. Hoc faciam. Destruam
horrea mea et maiora faciam. et congregabo illuc
omnia quae nata sunt mihi et bona mea. Et dicam
animae meae. Anima habes multa bona posita
in annos plurimos. requiesce. comede. bibe. epulare.
Dixit autem deus illi. Stulte hac nocte
animam tuam repetunt a te. quae autem parasti
cuius erunt. Sic est qui sibi thesaurizat et non
est in deum diues. Dixit autem ad discipulos suos.
Propterea dico uobis. Nolite solliciti esse animae
uestrae quid manducetis neque corpori quid induamini.
Anima plus est quam esca. et corpus
plus quam uestimentum. Considerate corui quia
non seminant neque metunt. quibus non est cellarium
neque horreum. et deus pascit illos. Quanto
magis uos pluris estis illis. Quis autem uestrum
cogitans potest adicere ad staturam suam cubitum
unum. Si ergo neque quod minimum est
potestis quae de ceteris solliciti estis. Considerate
lilia quomodo crescunt. non laborant neque
nent. Dico autem uobis. nec salomon in omni
gloria sua coopertus est sicut unum ex istis.
Si autem fenum quod hodie in agro est et cras in
clibanum mittitur deus sic uestit quanto magis
uos modicae fidei. Et nolite quaerere quid manducetis
aut quid bibatis. et nolite in sublime
tollere. Haec enim omnia gentes mundi huius
inquirunt. Uestri autem pater scit quia his indigetis.
Uerumtamen quaerite regnum dei. et haec
omnia adicientur uobis. Nolite timere pusillus
grex quia complacuit patri uestro dare uobis regnum.
Uendite quae possidetis et date elemosynam.
Facite uobis sacculos qui non ueterascant.
thesaurum non deficientem in caelis. quo fur non
adpropiat neque tinea corrumpit. Ubi enim thesaurus
uester est ibi et cor uestrum erit. Sint lumbi
uestri praecincti et lucernae ardentes in manibus
uestris. Et uos similes hominibus exspectantibus
dominum suum quando reuertatur a nuptiis.
ut cum uenerit et pulsauerit confestim aperiant
ei. Beati serui illi quos cum uenerit dominus
inuenerit uigilantes. Amen dico uobis quod praecinget
se et faciet illos discumbere. et transiens
ministrabit illis. Et si uenerit in secunda uigilia
et si in tertia uigilia uenerit et ita inuenerit beati
sunt serui illi. Hoc autem scitote quod si sciret
paterfamilias qua hora fur uenturus esset uigilaret
utique et non sineret perfodi domum suam.
Et uos estote parati quia qua hora non putatis
filius hominis uenturus est. Dixit autem petrus
ad illum. Domine ad nos dicis hanc parabolam
an et ad omnes. Et dixit dominus. Quis putas
est fidelis dispensator et prudens quem constituet
dominus super familiam suam ut det illis in tempore
tritici mensuram. Beatus ille seruus quem
cum uenerit dominus eius inuenerit ita facientem.
Amen dico uobis quod super omnia quae possidet
constituet eum. Si autem dixerit seruus ille in
corde suo. Moram facit dominus meus uenire.
et coeperit percutere pueros et ancillas. manducare
et bibere et inebriari. Ueniet dominus serui
illius in die qua non sperat et hora qua ignorat.
et diuidet eum partemque eius cum infidelibus
ponet. Seruus autem ille qui cognouit uoluntatem
domini sui et non praeparauit et non fecit
secundum uoluntatem eius uapulabit multis. Qui
autem non cognouit et fecit digna plagis uapulabit
paucis. Omni autem cui multum datum est
multum quaeretur ab eo. et cui commendauerunt
multum plus petent ab eo. Ignem ueni mittere in
terram et quid uolo nisi ut accendatur. Baptismo
autem habeo baptizari et quomodo coarctor usque
dum perficiatur. Putatis quia pacem ueni dare
in terram. non dico uobis sed separationem. Erunt
enim ex hoc quinque in domo una diuisi tres
contra duos et duo contra tres. Diuidetur pater
filio et filius patri. mater filiae et filia matri.
socrus nurui suae et nurus socrui suae. Dicebat
autem et ad turbas. Cum uidetis nubem surgentem
ab occidente statim dicitis. Imber uenit.
et ita fit. Et cum austrum flantem dicitis. Quia
aestus erit. et fit. Hypocritae faciem caeli et terrae
nostis probare. hoc autem tempus quomodo
non probatis. Quid autem et a uobis ipsis non
iudicatis quod iustum est. Cum enim uadis cum
aduersario tuo ad principem. in uia da operam
liberari ab eo. ne forte trahat te ad iudicem. et
iudex tradat te exactori. et exactor mittat te in
carcerem. Dico tibi non exies inde donec reddas
nouissimum minutum. In illo autem tempore
aderant quidam nunciantes illi de galilaeis quorum
sanguis pilatus miscuit cum hostiis eorum.
Et respondens ihesus dixit illis. Putatis quia
galilaei isti peccatores fuerunt prae omnibus galilaeis
quia talia passi sunt. Non dico uobis. sed
nisi paenitentiam habueritis omnes similiter peribitis.
Uerumtamen illi decem et octo quos
cecidit turris in siloe et occidit eos. putatis quia
et ipsi debitores fuerunt prae omnibus hominibus
habitantibus

VI

Et ecce mulier que erat in ciuitate peccatrix. ut
cognouit q̃ ihc̃ accubuisset in domo pharisei.
attulit alabastrum unguentum. stans retro
secus pedes ei lacrimis cepit rigare pedes ei.
et capillis capitis sui tergebat. et osculabatur pe
des ei. et unguento unguebat. videns autem pha
riseus qui vocauerat eum. ait intra se dicens
hic si esset propheta sciret utique quae qualis est
mulier que tangit eum quia peccatrix est. Et re
spondens ihc̃ dixit ad illum. Symon habeo tibi aliquid
dicere. ille autem Magister dic. Duo debitores
erant cuidam feneratori. unus debebat denа
rios quingentos. alius l. Non habentibus autem
illis unde reddere donauit utrisque. Quis ergo eum
plus diliget. respondens autem simon dixit. Es
timo quia is cui plus donauit. At ille dixit ei.
Recte iudicasti. Et conuersus ad mulierem dixit
simoni. Videsne hanc mulierem. intraui in
domum tuam. aquam pedibus meis non dedisti. haec
autem lacrimis rigauit pedes meos. et capillis
suis extersit. osculum mihi non dedisti. haec autem ex quo
intrauit non cessauit osculari pedes meos. oleo caput meum
non unxisti. haec autem unguento unxit pedes mo
os. propter quod dico tibi remittuntur ei peccata multa
quoniam dilexit multum. cui autem minus dimittit
minus diligit. Dixit autem ad illam. remittuntur
tibi peccata multa. Et coperunt qui simul accu
bebant dicere intra se. Quis est hic qui etiam pec
cata dimittit. Dixit autem ad mulierem. fides tua
te saluam fecit. vade in pace. Et factum est deinceps
et ipse iter faciebat per ciuitates et castella.
praedicans et euangelizans regnum dei. et duodecim
mulieres aliquae quae erant curatae a spiri
tibus nequam et infirmitatibus. Maria
quae vocatur magdalene. de qua daemonia septem
exierant. et Johanna uxor chuzae procuratoris hero
dis. et susanna. et aliae multae quae ministrabant
eis de facultatibus suis. Cum autem turba plu
rima conueniret. et de ciuitatibus properarent ad ihm
dixit per similitudinem. Exiit qui seminat semi
nare semen suum. Et dum seminat alia cecidit
secus viam. et conculcata est. et volucres caeli comede
runt illud. Et alia cecidit supra petram. et
natum aruit quia non habebat humorem. Et a
lia cecidit inter spinas. simul exortae spine
suffocauerunt illud. Et alia cecidit in terram
bonam. et ortum fecit fructum centuplum. Haec dicens
clamabat. Qui habet aures audiendi audiat. Interro
gabant autem eum discipuli eius. quae esset para
bola. Vobis datum est nosse mysterium regni dei.
ceteris autem in parabolis. ut videntes non uideant
et audientes non intelligant. Est autem haec pa
rabola. Semen est verbum dei. Qui autem secus viam. hi sunt
qui audiunt. deinde uenit diabolus. et tollit verbum
de corde eorum. ne credentes salui fiant. Nam
qui supra petram qui cum audierint cum gaudio
suscipiunt verbum. et hi radices non habent. qui ad
tempus credunt. et in tempore tentationis recedunt. Quod autem
in spinas cecidit. hi sunt qui audierunt. et a sollicitu
dinibus et diuitiis et uoluptatibus uitae euntes suf
focantur. et non referunt fructum. Quod autem in bo
nam. hi sunt qui in corde bono et optimo au
dientes uerbum retinent. et fructum afferunt in patien
tia. Nemo autem accendens lucernam operit eam uase aut
subtus lectum ponit. sed supra candelabrum ponit. ut in
trantes lumen uideant. Non est enim occultum quod non
manifestetur. nec absconditum quod non cognoscatur. et in
palam proferatur. Videte ergo quomodo audiatis. Qui e
nim habet dabitur illi. et quicumque non habet etiam quod putat se
habere auferetur abillo. Venit autem ad illum mater
et fratres eius et non poterant adire ad eum prae turba. nun
tiatum est autem illi. Mater tua et fratres tui foris stant ue
lentes te uidere. Ille respondens dixit ad eos. Mater mea
et fratres mei hi sunt qui verbum dei audiunt et faciunt.
Factum est autem in una dierum. ipse ascendit in nauem et
discipuli eius. et dixit ad illos. Transfretemus trans stag
num. Ascenderunt. Nauigantibus autem illis
obdormiuit. Et descendit procella uenti in stag
num et complebantur. periclitabantur. Accedentes
suscitauerunt eum dicentes. Praeceptor praeceptor. At
ille surgens increpauit uentum. et repulerunt aquae
et cessauit. Et facta est tranquillitas. Dixit autem illis.
Vbi est fides uestra. Illi timentes mirati sunt dicen
tes ad inuicem. Quis putas hic est. Quia imperat
et patri et mari. et obediunt ei. Et nauigauerunt ad
regionem gerasenorum. quae est contra galilaeam. Et cum
egressus esset ad terram. occurrit illi uir quidam qui
habebat daemonia iam temporibus multis. et uestimento
non induebatur. nec in domo manebat. sed in monu
mentis. Hic uidens iesum procidit ante illum et exclamauit uo
ce magna dixit. Quid mihi et tibi iesu fili dei altissimi
obsecro te ne me torqueas. Praecipiebat enim spiri
tui immundo ut exiret abhoc. Multis enim temporibus
arripiebat eum. et uinciebatur catenis. et
nibus custodiebatur. et rumpebat uincula. et agebatur a
monio in deserta. Interrogauit autem illum ihc̃ dicens.
Quod tibi nomen est. At ille dixit legio. Quia intrauerant
erant daemonia multa in eo. rogabant illum ne im
perret illis ut in abyssum irent. Erat autem ibi grex porco
rum multorum pascentium in monte. Et rogabant eum
ut permitteret eos in illos intrare illos. Et
si daemonia abhoc. et intrauerunt in porcos. et
per impetum abiit grex per praeceps in stagnum. et suffocatus est. Quod
autem uidentes factum qui pascebant fugerunt. et nunti
auerunt in ciuitatem et in agros. Exierunt autem uidere q
factum est. et uenerunt ad ihm et inuenerunt hominem sedentem
et a quo daemonia exierant. uestitum et sanum mente
ad pedes eius. et timuerunt. Nunciauerunt autem illis et qui
uiderant quomodo factus esset sanus erat a legione. et rogauerunt
eum omnis multitudo regionis gerasenorum. ut discederet abipsis. quia timore magno
tenebantur. Ipse autem ascendens nauem reuersus
est. Et rogabat illum uir a quo daemonia exie
rant. ut cum eo esset. Dimisit autem eum ihs dicens.

VII

-Ecclē tomū suam. -narra quanta ē fecit dē-
-abat puellam eximiē placeat quanta
illi fecerit. his.

Factum ē autē cum rediss. ihs. excepit illū
turba. Erant enim oēs expectantes eum.
Et ecce venit vir cui nomen iairus. -ipē princeps
synagoge erat. -procidit ad pedes ihu. rogans
eum ut introiret tomū ei. quia unica filia
erat illi fere annorū. xij. -hē moriebatur. Et
dum iret. turbi oprimebant eū.
Et mulier quedam erat influxu sanguinis aban
me. xij. que omnibus erogauerat ome. sua
suam. nec a nullo potuit curari. Accessit ret
-retrorsū fimbriam uestimē ei. -cōfestim ste
tit fluxus sanguinis ei. -ait ihs. Quis ē q me
tetigit. Negantib; aut oīb; dixit petr
-qui ei illo erant. -Preceptor turbe te opri
munt. -affligunt. -dicis. Quis me tetigit.
-dixit ihs. Tetigit me aliq. nam -ego nou
noui quē de me exisse. -videns aut mulier q
nō latuit. tremens venit. -pcidit ei pedes ei.
Et obquam ei tetigit illum. -declarauit ei pre tem
-qui eadem hora sanata sit. Et ipe dixit
illi. filia fides tua te saluū fecit. -vade in
ce. Adhuc illo loquente venit quidam ad prin
cipem synagoge. -quia mortua filia sua. nolu
uerat illum. -ihs audito hoc. -pr. pat pu
elle. Noluit neq; credere ei. -nisi petrum et
iacobum et. Et ei ue
nisset ad domū. nō permisit intrare secū quēq;
nisi petrū. -iohem. -iacobum. -patrē. -ma
trem puelle. Flebant aut oēs. -plangebant il
lam. At ille dixit. Nolite flere. Non enī ē mor
tua puella. sed dormit. Et irridebant eum sciē
quia mortua erat. -ipe aut tenens manū ei
clamauit dicens. -puella surge. Et reuixit
ē spūs ei. Et surrexit confestim. -iussit illi dari
manducare. Et stupuer parentes ei. quib;
ipe precepit ne alicui dicer. q. fecit eum.

VIII

Conuocans aut. xij. dedit illis uirtutē. -po
testatē sup omnia demonia. -ut langores p
ficarent. Et misit eos predicare regnū di.
-sanare infirmos. -dixit ad illos. -nichil tuli
tis in uia. Neq; uirgam. neq; peram. neq; pane
neq; pecuniā. neq; duas tunicas habere. Et in
quamcūq; domū introieritis ibi manete. -
inde nō recedatis. Et quicūq; nō receperint uos
exeuntes de ciuitate illa. -pulueē pedū ue
strorū excutite -in testimoniū illis. Egressi
aut circuibant per castella euangelizando -
curando ubiq. Audiuit autē herodes tetrarcha
omnia que fiebant abeo. -hesitabat eo q. di
cebat. -quibusdam. quia iohes surrexerat a mor
tuis. Aquibusdam uō quia helias apparuit. A
liis aut quia ppha unus de antiquis surrexit.
Et ait herodes. Iohem ego decollaui. quis aut ē iste
de quo audio ego talia. Et querebat inde
cum. Et reuersi apli narrauerūt illi quic; fece
runt. Et assumpsit illos. secessit seorsum in locū
desertum qui est betsaide. Et cum agnouissent
turbe secute sunt eum. -et excepit illos. -loqbat
ur illis de regno dei. Et eos qui curam indige
bāt sanabat. Dies aut cepit declinare. -accē
dentes xij. dixerunt illi. Dimitte turbas. ut
euntes in castella villasq; que circa sunt. diuer
tant -inueniant escas. quia hic in loco de
serto sumus. Ait aut ad illos. Vos date illis manduca
re. At illi dixer. Non sunt nobis plus quā quin
que panes -duo pisces. nisi forte nos eamus -eme
mus in omnē hanc turbam escas. Erant enī
fere uiri quinq; milia. Dixit aut ad discipulos
suos. Facite illos discubere p centenas
quinquagenas. Et fecerunt discumbere oēs.
Accepit autē quinq; panes -duos pisces. -respe
xit in celum. -benedixit illis. -et fregit. -dabatq;
discipulis suis. ut ponerent ante turbas.
Et manducauerunt oēs -saturati sū
blatum ē q. superfuit illis fragmentoz cophi
ni xij. Et factum ē cum solus esset orans. -
cum illo discipuli. -interrogauit illos dicē
Quem me dicūt homines esse. At illi respon
derunt. -iohem baptistam. Alii aut he
liam. Alii quia propha unus de priscis surrexit.
Dixit aut illis. Vos aut quē me esse dicitis.
Respondens simon petrus dixit. -xpm dei. At ille
increpans eos precepit ne cui dicerent hoc dicēs
Quia oportet filium hois pati multa. -reprobari a seni
oribus. -a principibus sacerdotum. -scribis. -et a die
occidi. Et resurgere. Dicebat aut ad oēs. Si quis uult
post me uenire abneget semetipm. -tollat
crucē suā quotidie. -sequatur me. Qui enī
uoluerit animā suā saluā facere perdet eam. Nā
qui perdiderit animā suam propter me. saluā faciet eā.
Quid enim prodest homini. si lucretur uniuersū
mundū. Se aut ipm perdat. detrimentū sui
faciat. Nam qui me erubuerit -meos ser
mones. hunc filius hois erubescet cum ue
nerit in maiestate sua. -patris -et sanctoz angelo
rum. Dico aut uob uere sunt aliqui hic stantes
qui nō gustabunt mortē donec uideāt
regnū dei.

VIII

Factum ē aut post hec ut
assumpsit petrum. iohem. -iacobum.
et eundem in montē ut oraret. -et cū orat
dum oraret spēs uultus ei altus. -uestis ei albus
refulgens. Et ecce duo uiri loquebantur
cum illo. Erant aut mosses -helyas ui
si in maiestate. -dicebant excessum ei quē co
pleturus erat in hierlm. -petrus uō -qui
illo erant grauati erant somno -euigilantes
uiderunt maiestatē ei -duos uiros qui stabāt
cum illo. Et factū ē cū discederēt abillo.
ait petr ad dñm. -Preceptor bonū ē nos hic ēe
-faciamus tria tabernacula. -unū tibi -unū mo

ysū ūnū helve: nesciens quid dicēr. Ḥ aut il
lo loqnte: fili ē mulꝛ: ⁊ obumbrauit eꝛ. ⁊
nunciē nrm̄ūb. Ille m̄ mulꝛ ⁊ uox fili ei⁹
audiēte. ⁊ dum sicut uox mulīs ē ihs: solūt
ꝑ tuū erūt. Ar illi ignorabant ubū illd
erāt nō ausi. ñ eꝛ. ut nō sentirent illud.
Et rogabant mīrogare eum de hꝛ ūlo. ⁊ intu
ut aut cogitatio meoꝛ. quis eoꝛ esset maiō.
Ar ihs videns cogitationes cordiū illoꝛ. apphn
dens puerū stare cum secū se. ait illis. Quī
cūq; suscepꝛ puerū istum in nōie meo me re
cipit. Et quicūq; me recepꝛ: recipit eum qui
me misit. Qui enī minoꝛ ē int oēs hic ma
ior ē. Respondens aut ioh⁹ dixit. Præceptoꝛ vidi
mus quendam in nōie tuo ejcientē demonia. ⁊ pro
hibuimus eum quia nō sequitur nobiscū. Et
ait illum ihs. Nolite ꝓhibe. Qui enim nō est
aduersus nos: pro nob⁹ est. Factū est aut cum aplēn
tur dies assumptionis ei⁹. ipe faciē suā fir
mauit ire hꝛlm. ⁊ misit nūcios. aīe
spectum suū. ⁊ euntes intrauerūt in castellum
samaritanoꝛ. ut parerent illi. nō receperunt
eum: quia facies eius erat euntis hierlm. Cū
uidissent aut discipuli ei⁹ iacob⁹ ⁊ ioh⁹ dixerunt
dne ꝛ uis dicamus ut ignis descendat de celo ⁊ cōsu
mat illoꝛ. Et conuersus increpauit illoꝛ ⁊ dixit. Nescitis
cui spū estis. filius hoīs nō uenit aīas perdē ꝛ
saluare. Et abierunt in aliud castellum. Fac
tum ē aut ambulantib⁹ illis in uia. dixit quidā
ad illum. Sequar te quocūq; ieris. Et ait illi
ihs. Vulpes foueas habēt. ⁊ uolucres celi nidos.
filius aut hoīs nō hꝛ ubi caput suū reclinet. Ait
aut ad alium. Sequere me. Ille aut dixit. Dne p
mitte mihi primū me sepelire patrē meū. Dixit
illi ihs. Sine ut mortui sepeliant mortu
os suos. Tu aut uade annūcia regnū dei. Et
ait alt. Sequar te dne. sꝛ primū permitte mihi re
nunciare his qui domi sunt. Dixit ad illū ihs.
Nemo mittens manū suā ad aratrū aspiciens
retro. aptꝰ ē regno dei.

Post hec aut designauit dn⁹ alios lxx. duos.
⁊ misit illos binos ante faciem suam in oēm
ciuitatē ⁊ locū quo erat ipe uenturus. ⁊ dicebat illis
Messis quidē multa operarii aut pauci. Rogate
ergo dominū messis. ut mittat operarios in messem
suam. Ite. Ecce ego mitto uos sicut agnos inter lupos.
Nolite portare sacculum nec peram nec calciamē
ta. ⁊ neminē per uiā salutauerīs. In quācūq;
domū intraueritis. ꝓmū dicite. Pax huic domui.
Et si ibi fuerit filius pacis. requiescet sup illū
pax uestra. sin aut ad uos reuertetur. In eadem
autē domo manete. edentes ⁊ bibentes que apud
illos sunt. Dignus enī operarius mercede sua. Nolī
te transire de domo in domū. In quācūq; ciuitatē
intraueritis. ⁊ susceperint uos. manducate q
apponunt uob⁹. ⁊ curate infirmos eoꝝ. ⁊ dicite illis

sunt. ⁊ dicite illis. appropinquauit in uos regnū
dei. In quācūq; ciuitatē intraueritis. ⁊ nō receperint
uos. exeuntes in plateas eius dicite. etiā pulueꝛē
qdhesit nob⁹ de ciuitate uestra excutimus uob⁹.
hoc sciote. quia appropinquabit regnū dei. Dico
uob⁹. quia sodomis in die illa remissius erit quā
illi ciuitati. ve tibi corozaim. ve tibi bethsaida.
quia si in tyro ⁊ sidone fact⁊ fuissent uirtutes que
in uob⁹ fact⁊ sunt olim in cilicio ⁊ cinere sedentes pe
nitentiā egissent. Verūtamen tyro ⁊ sidoni remissius erit in
diciū q̄ uob⁹. Et tu capharnaū usq; mīdū exalta
ta usq; ad infernū detraheꝛē. Qui uos audit me
audit. ⁊ qui uos spnit me spnit. Qui aut me spnit
spnit eum qui me misit. Reuersi sunt aut lxx.
duo. cum gaudio dicentes. Dne ⁊ demonia subiun
gunt nob⁹ in nōie tuo. Ait illis. Videbam satha
nam sicut fulgur de celo cadentē. Ecce dedi uob⁹
potestatē calcandi sup serpentes ⁊ scorpiones. ⁊ sup
oēm uirtutē inimici. ⁊ nichil uos nocebit. Uerūtā
tamen hoc nolite gaudere. quia spiritus uobis subiciuntur.
Gaudete aut ꝙ nomina uestra scripta sunt in
celis. In ipa hora exultauit spū sc⁊o ⁊ dixit. Confiteoꝛ tibi
pr dne celi ⁊ terre. q̄ abscondisti hec a sapientib⁹
⁊ prudentib⁹. ⁊ reuelasti ea paruulis. Etiā pr quia sic
placuit ante te. Omnia mihi tradita sunt a patre meo
⁊ nemo scit qui sit filius nisi pr. ⁊ qs sit pr nisi filius. ⁊ cui
filius uoluerit reuelare. Et conuersus ad discipulos su
os dixit. Beati oculi qui uident ea que uidetis. Dico enī
uob⁹ q̄ multi reges ⁊ pphe uoluerūt uidē ea que uos in
tuemini ⁊ nō uiderunt. ⁊ audire ea que audit⁊ nō au
dierunt. Et ecce quidam legis pītus surrexit ten
tans illum ⁊ dicens. Magiste quid faciendo uitā ēternā
possidebo. At ille dixit ad eum. In lege quid scri
ptum ē. Ille respondens dixit. Diliges dnm dm tuū ex toto corde tuo. ⁊ ex toto ānia tua. ⁊ ex omnib⁹ uiri
bꝰ tuis. ⁊ ex omī mente tua. ⁊ proximū tuū sicut te ipm
Dixit ei. Recte respondisti. hoc fac ⁊ uiues. Ille
uolens iustificare semetipm dixit ad ihm. Et quis
ē meus proximus? Suscipiens ihs dixit. Homo quidā descē
debat ab hierlm in hiericho. ⁊ incidit in latrones. Qui
etiam despoliauerūt eum ⁊ plagis impositis abie
runt semiuiuo relicto. Accidit aut ut sacerdos
quidā descenderet eadē uia. ⁊ uidens illum pertran
siit ⁊ leuita cum esset secundum eundem locum ⁊ uidens eum pertransiit. Samarites aut quidā iter faciens uenit secus eum. ⁊ uidens eum misericordia motus est. Et approprians alligauit uulnera eius infundens oleum ⁊ uinum. Et imponens illum in iumentum suum duxit in stabulum. ⁊ curam eius egit. Et alte
die prodiens duos denarios dedit stabulario ⁊ dixit Curam illius habe. ⁊ quodcūq; supererogaueris ego
cum rediero reddam tibi. Quis horum trium uidetur tibi
proximus fuisse illi q̄ incidit in latrones? At ille
dixit. Qui fecit misericordiam in illum. Et ait illi ihs.
Vade ⁊ tu fac similiter. Factum est aut dum irent. ipe
intrauit in quoddam castellum. ⁊ mulier quedam nomine
martha excepit illum in domum suam. Et huic
erat soror nomine maria. que etiam sedens secus pedes
domini audiebat uerbum illius. Martha aut circa

⁊ nemī dicēr ei aliē debēs q̄ḍ. ⁊ hinc q̄ sequit. ſcām. ē ā ī loco suo discedēs ait ē mansio. ecclesia
ait ihs. valeo. Et ecce unus de scribis accessit ⁊ temptans eum dixit. Magiste quid faciendo uitam
ēternam possidebo. At ille dixit ad eum. In lege quid scriptum est. quō legis. Ille respondens dixit. Diligēs dnm deum tuum ex toto corde tuo. ⁊ ex tota anima tua. ⁊ ex omnibus uiribus tuis. ⁊ ex omni mente tua. ⁊ proximum tuum sicut te ipm. Dixit illi. Recte respondisti. hoc fac ⁊ uiues. Ille uolens iustificare semetipm dixit ad ihm. Et quis est meus proximus? Suscipiens ihs dixit. Homo quidam descendebat ab hierlm in hiericho. ⁊ incidit in latrones. Qui etiam despoliauerunt eum ⁊ plagis impositis abierunt semiuiuo relicto. Accidit autem ut sacerdos quidam descenderet eadem uia. ⁊ uidens illum pertransiit. Similiter ⁊ leuita cum esset secundum locum ⁊ uidens eum pertransiit. Samarites autem quidam iter faciens uenit secus eum. ⁊ uidens eum misericordia motus est. Et approprians alligauit uulnera eius infundens oleum ⁊ uinum. Et imponens illum in iumentum suum duxit in stabulum. ⁊ curam eius egit. Et alte
die prodiens duos denarios dedit stabulario ⁊ dixit Curam illius habe. ⁊ quodcumque supererogaueris ego
cum rediero reddam tibi. Quis horum trium uidetur tibi
proximus fuisse illi q̄ incidit in latrones? At ille
dixit. Qui fecit misericordiam in illum. Et ait illi ihs.
Vade ⁊ tu fac similiter. Factum est autem dum irent. ipe
intrauit in quoddam castellum. ⁊ mulier quedam nomine
martha excepit illum in domum suam. Et huic
erat soror nomine maria. que etiam sedens secus pedes
domini audiebat uerbum illius. Martha autem circa

(pomer uoy)

gebat ea frequens ministriū. Que stetit xam
Dñe nō ẽt ẽ cure q̄ soror mea reliquit me so
la ministrare. Dic ḡ illi ut me adiuuet. Et re
spondens dñs dixit illi. Martha martha sollici
ta es ⁊ turbaris erga plima. Porro unū ẽ ne
cessariū. Maria optimā ptē elegit q̄ nō auferē
ab ea.

Factū ẽ cū eēt in loco quodam orans ut cessa
uit dixit ad illū unus de discipulis suis ad eum. Dñe do
ce nos orare sicut ⁊ iohānes docuit discipulos suos. Et
ait illis. Cum oratis dicite. Pat noster qui es in celis
sanctificet nomen tuū. Adueniat regnū tuū. Panem
nrm cotidianū da nobis hodie. Dimitte nobis
pcā nra. Etenim ipi dimittimus omi debenti no
bis. Et ne nos inducas in temptationē. Et ait ad illos.
Quis ex vobis habebit amicū ⁊ ibit ad illū media
nocte dicens illi. Amice accomoda mihi tres panes
quia amicus meus venit de via ad me. ⁊ non hō q̄ po
nam ante illum. Ille deintus respondens dicat. Noli mi
hi molestus eē. Iam hostium clausum ē ⁊ puerī mei
mecum sunt in cubili. nō possum surgere dare tibi. Et
ille si perseuerauit pulsans dico vobis. Si nō dabit
illi surgens eo q̄ amicus eius sit propter impudentiā tā
en surgens dabit illi quotquot habet necessit. Et ego di
co vobis. Petite ⁊ dabitur vob. Querite ⁊ inuenietis.
Pulsate ⁊ aperietur vob. Omnis enim qui petit ac
cipit. ⁊ qui querit inuenit. pulsanti aperiet. Quis
autē ex vob patrē petit panē. nūquid lapidē dabit
illi. Aut piscē. nūquid pro pisce serpentē dabit illi.
Aut si petierit ouū nūquid porriget illi scor
pionē. Si ergo vos cum sitis mali nostis bona data
re filiis vris. quanto magis pater vr celestis. da
bit spīm bonū petentibus se. Et erat ei ei demo
niū. illud erat mutū. Et cum ei ecessisset de
mon. locut ē mut. ⁊ admirate sunt turbe.
Quidam autē ex eis dixerunt. In beelzebub
principe demoniorū ei ect demonia. Et alii tēp
tātes signum de celo querebant abillo. Ipe autē ui
dens cogitationes eoz dixit eis. Omne regnū in se
ipm diuisum desolabitur. ⁊ domus supra domū ca
det. Si aut ⁊ sathanas. in seipm diuisus ē q̄
modo stabit regnū ipi. quia dicitis in beelzebub
me eice demonia. Si aut ego in beelzebub eii
no demonia. filii vri in quo eiciunt. ipi iudi
ces vri erunt. Porro si in digito dei eio de
monia. profecto uenit in vos regnū dei. Cum
fortis armatus custodit atrium suū in pace ē
ea que possidet. Si aut fortior illo superueniens
uicerit eum. uniuersa arma eius auferet in qui
bus confidebat. ⁊ spolia eius distribuet. Qui nō ē mecū
aduersus me ē. Et qui nō colligit mecū dissi
pat. Cum immūdus spūs exierit a boīe. ābu
lat per loca inaquosa. querens requiē ⁊ nō inue
niens dicit. Reuertar in domū meā unde exiui
Et cum uenit inuenit scopis mundatā
ornatā. Et tunc uadit ⁊ assumit vii. alios spūs ne
quiores se. ⁊ ingressi habitant ibi. ⁊ sunt nouis
sima hōis illius piora pribus. Factū ẽ aut ei
ens dicere. extollens uocem quedam mulier de turba
dixit. Beatus uter qui te portauit. tuba que
sucisti. At ille dixit. Quinimo beati qui audi
unt uerbum dei. ⁊ custodiunt illud. Turbis aut
accumulatis cepit dicere. Generatio hec. generatio ne
quam ē. Signū querit. ⁊ signū non dabitur ei
nisi signum ione pphē. Nam sicut ionas fa
ctus ē signū ninuitis. ita erit ⁊ filius hōis ge
nerationi huic. In iudicio surgent uiri ninuite
cum generatione hac. ⁊ condemnabunt eam. quia pe
nitentiam egerunt in predicatione ione. Et ecce plus
quam ione hic. Regina austri surget in iudicio
cum uiris generationis hui. ⁊ condemnabit illos. quia ue
nit a finibus terre audire sapientiā salomonis.
Et ecce plus salomone hic. Viri ninuite
surgent in iudicio cum generatione hac. Et con
demnabunt illam quia pdicationem ione hie. Et ecce
plus quam ione hic. Nemo
lucernā accendit ⁊ in abscondito ponit. neq̄ sub
modio sed sup candelabrū. ut q̄ ingrediuntur
lumen uideant. Lucerna corporis tui ē oculus tuus. Si
oculus tuus fuerit simplex. totum corpus tuū lu
cidum erit. Si aut nequā fuerit. etiā corpus
tuum tenebrosum erit. Vide ergo ne lumen
quod in te ē tenebre sint. Si ergo totum corpus tuū lu
cidum fuerit. nō habens aliquā partē tenebrosā erit lu
cidum totum. Et sicut lucerna fulgore illuminabit
te. Cum loqueretur rogauit eum quidam pha
riseus. ut pransum apud se. Ingressus recubuit
Phariseus aut cepit intra se reputare dicēs. Quā
nō lauerit ante prandium. Dixit aut dñs ad illum.
Nunc uos pharisei q̄ deforis calicem et catinum
mundatis q̄ aut intus uestrum plenum ē rapina
et iniquitate. Stulti nonne qui fecit q̄ deforis
est. etiam q̄ quod intus ē fecit. Verumtamen q̄ superest date
helemosinam. ⁊ ecce oīa munda uobis. Sed
uob pharisеis qui decimatis mētā. ⁊ rutam.
⁊ omne olus. ⁊ pterit iudiciū. ⁊ caritatē dei.
Hec autē oportuit facere. ⁊ illa nō obmittere. Ve uo
bis pharisеis qui diligitis primas cathedras in sy
nagogis. ⁊ salutationes in foro. Ve uobis
qui estis ut monumenta. q̄ nō apparent. ⁊ homi
nes ambulantes sup nescient. Respondens aut quidā
legis dixit illi. Magister hec dicens ⁊ nobis
contumeliā facis. At ille ait. Et vobis legis pe
ritis. quia honeratis homines honeribus quos uix portare
possunt. ⁊ ipi uno digito uri nō tangitis sarci
nas. Ve uobis qui edificatis monumenta pro
phetarum. patres aut uri occiderūt illos. Profecto te
stificamini et consentitis operibus patrum uestro
rum. quia ipi quidem occiderunt eos. Vos aut edificatis
eorum sepulchra. Propter hoc et sapientia dei dixit.
Mittam ad illos pphetas. ⁊ apostolos. ⁊ ex illis occident. ⁊ pse
quentur. ut requiratur sanguis omnium pphetarum.
qui effusus ē a constitutione mundi a generatione
ista. A sanguine abel usq̄ ad sanguinē
Zacharie. qui periit inter altare ⁊ templum. Ita dico uobis requiretur ab hac generatione.

Ve uobis legis peritis. quia sustulistis clauem scientie. ipi nec intro
istis. ⁊ eos qui introibant prohibuistis.

XII Cum hec ad illos diceret, ecce princeps quidam unus accedens adorabat eum dicens: Domine, filia mea modo defuncta est; sed veni, impone manum tuam super eam et vivet. Et surgens Jesus sequebatur eum cum discipulis suis. Et ecce mulier quæ sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti ejus. Dicebat enim intra se: Si tetigero tantum vestimentum ejus, salva ero. At Jesus conversus et videns eam dixit: Confide, filia, fides tua te salvam fecit. Et salva facta est mulier ex illa hora. Et cum venisset Jesus in domum principis et vidisset tibicines et turbam tumultuantem, dicebat eis: Recedite, non enim mortua est puella, sed dormit. Et deridebant eum. Et cum ejecta fuisset turba, introivit et tenuit manum puellæ, et surrexit puella. Et exivit fama hæc in universam terram illam.

Et transeunti inde Jesu secuti sunt eum duo cæci clamantes et dicentes: Miserere nostri, fili David. Cum autem venisset domum, accesserunt ad eum cæci, et dicit eis Jesus: Creditis quia hoc possum facere vobis? Dicunt ei: Utique, Domine. Tunc tetigit oculos eorum dicens: Secundum fidem vestram fiat vobis. Et aperti sunt oculi eorum, et comminatus est illis Jesus dicens: Videte ne quis cognoscat. At illi exeuntes diffamaverunt eum in universa terra illa.

Ipsis autem egredientibus, ecce obtulerunt ei hominem mutum dæmonium habentem. Et ejecto dæmonio locutus est mutus. Et mirabantur turbæ dicentes: Numquam apparuit sic in Israel. Pharisæi autem dicebant: In principe dæmoniorum ejicit dæmonia.

Et circuibat Jesus civitates omnes et castella docens in synagogis eorum et prædicans evangelium regni et curans omnem languorem et omnem infirmitatem. Videns autem turbas misertus est eis, quia erant vexati et jacentes sicut oves non habentes pastorem. Tunc dicit discipulis suis: Messis quidem multa, operarii autem pauci. Rogate ergo Dominum messis ut mittat operarios in messem suam.

Et convocatis duodecim discipulis suis dedit illis potestatem spirituum immundorum ut ejicerent eos et curarent omnem languorem et omnem infirmitatem. Nomina autem duodecim apostolorum hæc sunt: primus Simon qui dicitur Petrus, et Andreas frater ejus; Jacobus Zebedæi et Joannes frater ejus; Philippus et Bartholomæus; Thomas et Matthæus publicanus; Jacobus Alphæi et Thaddæus; Simon Chananæus et Judas Iscariotes, qui et traditor fuit eius.

Hos duodecim misit Jesus, præcipiens eis dicens: In viam gentium ne abieritis et in civitates Samaritanorum ne introieritis; sed potius ite ad oves quæ perierunt domus Israel. Euntes autem prædicate dicentes quia appropinquavit regnum cælorum. Infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos mundate, dæmonia ejicite. Gratis accepistis, gratis date. Nolite possidere aurum neque argentum neque pecuniam in zonis vestris, non peram in via neque duas tunicas neque calceamenta neque virgam. Dignus enim est operarius cibo suo. In quamcumque autem civitatem aut castellum intraveritis, requirite quis in ea dignus sit, et ibi manete donec exeatis. Intrantes autem in domum salutate eam dicentes: Pax huic domui. Et si quidem fuerit domus illa digna, veniat pax vestra super eam; si autem non fuerit digna, pax vestra ad vos revertatur. Et quicumque non receperit vos neque audierit sermones vestros, exeuntes foras de domo vel civitate illa excutite pulverem de pedibus vestris. Amen dico vobis: tolerabilius erit terræ Sodomorum et Gomorræ in die judicii quam civitati illi.

Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes et simplices sicut columbæ. Cavete autem ab hominibus. Tradent enim vos in consiliis suis et in synagogis suis flagellabunt vos. Et ante præsides et reges ducemini propter me in testimonium illis et gentibus. Cum autem tradent vos, nolite cogitare quomodo aut quid loquamini. Dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini. Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis. Tradet autem frater fratrem in mortem et pater filium, et insurgent filii in parentes et morte afficient eos. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem perseverabit usque in finem, hic salvus erit. Cum autem persecuti vos fuerint in civitate hac, fugite in aliam. Amen dico vobis: non consummabitis civitates Israel donec veniat Filius hominis.

Non est discipulus super magistrum nec servus super dominum suum. Sufficit discipulo ut sit sicut magister ejus et servus sicut dominus ejus. Si patremfamilias Beelzebub vocaverunt, quanto magis domesticos ejus! Nolite ergo timere eos. Nihil enim opertum quod non revelabitur, et occultum quod non scietur. Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine; et quod in aure auditis, prædicate super tecta. Et nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere; sed timete magis eum qui potest et animam et corpus perdere in gehennam. Nonne duo passeres asse veneunt? Et unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro. Vestri autem capitis omnes capilli numerati sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus pluris estis vos. Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo qui in cælis est. Qui autem negaverit me coram hominibus, negabo et ego eum coram Patre meo qui in cælis est.

Nolite arbitrari quia venerim pacem mittere in terram; non veni pacem mittere sed gladium. Veni enim separare hominem adversus patrem suum et filiam adversus matrem suam et nurum adversus socrum suam, et inimici hominis domestici eius. Qui amat patrem aut matrem plus quam me non est me dignus. Et qui amat filium aut filiam plus quam me non est me dignus. Et qui non accipit crucem suam et sequitur me non est me dignus. Qui invenit animam suam perdet eam, et qui perdiderit animam suam propter me inveniet eam.

Qui recipit vos me recipit, et qui me recipit recipit eum qui misit me. Qui recipit prophetam in nomine prophetæ mercedem prophetæ accipiet, et qui recipit justum in nomine justi mercedem justi accipiet. Et quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aquæ frigidæ tantum in nomine discipuli, amen dico vobis, non perdet mercedem suam.

Factum est autem cum consummasset Jesus præcipiens duodecim discipulis suis, transiit inde ut doceret et prædicaret in civitatibus eorum. Johannes autem audiens in vinculis opera Christi, duos ex discipulis suis misit ad eum dicens: Tu es qui venturus es, an alium exspectamus? Et respondens Jesus dixit eis: Euntes renuntiate Johanni quæ audistis et videtis: cæci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur, et beatus est qui non fuerit scandalizatus in me.

Illis autem abeuntibus cœpit Jesus dicere ad turbas de Johanne: Quid existis in desertum videre? Arundinem vento agitatam? Sed quid existis videre? Hominem mollibus vestimentis indutum? Ecce qui mollibus vestimentis vestiuntur in domibus regum sunt. Sed quid existis videre? Prophetam? Etiam dico vobis, et plus quam prophetam. Hic est enim de quo scriptum est: Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. Amen dico vobis: non surrexit inter natos mulierum major Johanne Baptista; qui autem minor est in regno cælorum major est illo. A diebus autem Johannis Baptistæ usque nunc regnum cælorum vim patitur, et violenti rapiunt illud. Omnes enim prophetæ et lex usque ad Johannem prophetaverunt; et si vultis recipere, ipse est Elias qui venturus est. Qui habet aures audiendi audiat.

Cui autem similem dicam generationem istam? Similis est pueris sedentibus in foro, qui clamantes dicunt: Cantavimus vobis tibia et non saltastis, lamentavimus et non planxistis. Venit enim Johannes neque manducans neque bibens, et dicunt: Dæmonium habet. Venit Filius hominis manducans et bibens, et dicunt: Ecce homo devorator et bibens vinum, publicanorum et peccatorum amicus. Et justificata est sapientia a filiis suis.

Tunc cœpit exprobrare civitatibus in quibus factæ sunt plurimæ virtutes eius, quia non pœnitentiam egissent. Væ tibi, Corozain, væ tibi, Bethsaida, quia si in Tyro et Sidone factæ essent virtutes quæ factæ sunt in vobis, olim in cinere et cilicio pœnitentiam egissent. Verumtamen dico vobis: Tyro et Sidoni remissius erit in die judicii quam vobis. Et tu, Capharnaum, numquid usque in cælum exaltaberis? Usque in infernum descendes. Quia si in Sodomis factæ essent virtutes quæ factæ sunt in te, forsitan remansissent usque in hodiernum diem. Verumtamen dico vobis quia terræ Sodomorum remissius erit in die judicii quam tibi.

In illo tempore respondens Jesus dixit: Confiteor tibi, Pater, Domine cæli et terræ, quia abscondisti hæc a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis. Etiam, Pater, quoniam sic fuit placitum ante te. Omnia mihi tradita sunt a Patre meo, et nemo novit Filium nisi Pater, neque Patrem quis novit nisi Filius et cui voluerit Filius revelare. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos. Tollite jugum meum super vos et discite a me quia mitis sum et humilis corde, et invenietis requiem animabus vestris. Jugum enim meum suave est et onus meum leve.

In illo tempore abiit Jesus sabbatis per sata; discipuli autem eius esurientes cœperunt vellere spicas et manducare. Pharisæi autem videntes dixerunt ei: Ecce discipuli tui faciunt quod non licet facere sabbatis. Ipse autem dixit eis: Nonne legistis quid fecerit David quando esuriit ipse et qui cum eo erant, quomodo intravit in domum Dei et panes propositionis manducavit, quos non licebat ei manducare neque his qui cum eo erant, sed solis sacerdotibus? Aut non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes in templo sabbatum violant et sine crimine sunt? Dico autem vobis quia templo maius hic est. Si autem scissetis quid est: Misericordiam volo et non sacrificium, nunquam condemnassetis innocentes. Dominus enim est filius hominis etiam sabbati.

Et cum inde transisset, venit in synagogam eorum. Et ecce homo manum habens aridam. Et interrogabant eum dicentes: Si licet sabbatis curare? Ut accusarent eum. Ipse autem dixit ad illos: Quis erit ex vobis homo qui habet ovem unam et si ceciderit hæc sabbatis in foveam, nonne tenebit et levabit eam? Quanto magis melior est homo ove! Itaque licet sabbatis benefacere. Tunc ait homini: Extende manum tuam. Et extendit et restituta est sanitati sicut altera.

Et egressi pharisæi consilium faciebant adversus eum quemadmodum illum perderent. Jesus autem sciens recessit inde. Et secutæ sunt eum turbæ multæ, et curavit eos omnes et præcepit eis ne manifestum eum facerent, ut adimpleretur quod dictum est per Isaiam prophetam dicentem: Ecce puer meus quem elegi, dilectus meus in quo bene complacuit sibi anima mea. Ponam spiritum meum super eum, et judicium gentibus annuntiabit. Non contendet neque clamabit, neque audiet quisquam in plateis vocem eius. Arundinem quassatam non conteret et linum fumigans non extinguet donec eiciat ad victoriam judicium. Et in nomine eius gentes sperabunt.

Tunc oblatus est ei dæmonium habens, cæcus et mutus; et curavit eum, ita ut loqueretur mutus et videret. Et stupebant omnes turbæ et dicebant: Numquid hic est filius David? Pharisæi autem audientes dixerunt: Hic non ejicit dæmonia nisi in Beelzebub principe dæmoniorum. Et cum videret Jesus cogitationes eorum dixit eis: Omne regnum divisum contra se desolabitur, et omnis civitas vel domus divisa contra se non stabit. Et si Satanas Satanam ejicit, contra se divisus est; quomodo ergo stabit regnum eius? Et si ego in Beelzebub ejicio dæmonia, filii vestri in quo ejiciunt? Ideo ipsi judices vestri erunt. Si autem in Spiritu Dei ejicio dæmonia, profecto pervenit in vos regnum Dei. Aut quomodo potest quis intrare in domum fortis et vasa eius diripere, nisi prius fortem alligaverit? Et tunc domum eius diripiet. Qui non est mecum contra me est, et qui non colligit mecum spargit. Ideo dico vobis: Omne peccatum et blasphemia remittetur hominibus, spiritus autem blasphemia non remittetur. Et quicumque dixerit verbum contra filium hominis, remittetur ei; qui autem dixerit contra Spiritum sanctum, non remittetur ei neque in hoc sæculo neque in futuro.

Aut facite arborem bonam et fructum eius bonum, aut facite arborem malam et fructum eius malum. De fructu enim arbor cognoscitur. Genimina viperarum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali? Ex abundantia enim cordis os loquitur. Bonus homo de bono thesauro profert bona, et malus homo de malo thesauro profert mala. Dico autem vobis quod omne verbum otiosum quod locuti fuerint homines reddent rationem de eo in die judicii. Ex verbis enim tuis justificaberis et ex verbis tuis condemnaberis.

Tunc responderunt quidam de scribis et pharisæis dicentes: Magister, volumus a te signum videre de cælo. Qui respondens ait illis: Generatio mala et adultera signum quærit, et signum non dabitur ei nisi signum Jonæ prophetæ. Sicut enim fuit Jonas in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus, sic erit Filius hominis in corde terræ tribus diebus et tribus noctibus. Viri Ninivitæ surgent in judicio cum generatione hac et condemnabunt eam, quia pœnitentiam egerunt in prædicatione Jonæ, et ecce plus quam Jonas hic. Regina austri surget in judicio cum viris generationis huius et condemnabit eos, quia venit a finibus terræ audire sapientiam Salomonis, et ecce plus quam Salomon hic.

Cum autem immundus spiritus exierit de homine, ambulat per loca arida quærens requiem et non invenit. Tunc dicit: Revertar in domum meam unde exivi. Et cum venerit, invenit eam vacantem, scopis mundatam et ornatam. Tunc vadit et assumit septem alios spiritus secum nequiores se, et ingressi habitant ibi. Et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. Sic erit et generationi huic nequissimæ.

Adhuc eo loquente ad turbas, ecce mater eius et fratres stabant foris quærentes loqui ei. Dixit autem quidam ei: Ecce mater tua et fratres tui foris stant quærentes te. At ille respondens dicenti sibi dixit: Quæ est mater mea et qui sunt fratres mei? Et extendens manum in discipulos suos dixit: Ecce mater mea et fratres mei. Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei qui in cælis est, ipse meus frater et soror et mater est.

In illo tempore egressus Jesus de domo sedebat secus mare, et congregatæ sunt ad eum turbæ multæ, ita ut navem ascendens sederet, et omnis turba stabat in litore. Et locutus est eis multa in parabolis dicens: Ecce exiit qui seminat seminare. Et dum seminat, quædam cecidit secus viam, et venerunt volucres et comederunt illud. Aliud autem cecidit in petrosa, ubi non habebat terram multam, et statim exortum est quia non habebat altitudinem terræ. Sole autem orto æstuavit et aruit, eo quod radicem non haberet. Aliud autem cecidit inter spinas, et ascendentes spinæ suffocaverunt illud. Aliud autem cecidit in terram bonam, et dabat fructum, alia centesimum, alia sexagesimum, alia tricesimum. Qui habet aures audiendi audiat.

Et accedentes discipuli dixerunt ei: Quare in parabolis loqueris eis? Ipse autem respondens ait illis: Quia vobis datum est nosse mysteria regni cælorum, illis autem non est datum. Qui enim habet, dabitur ei et abundabit; qui autem non habet, et quod habet auferetur ab eo. Propterea in parabolis loquor eis, quia videntes non videant et audientes non audiant neque intelligant. Et adimplebitur in eis prophetia Isaiæ dicentis: Auditu audietis et non intelligetis, et videntes videbitis et non videbitis. Incrassatum est enim cor populi huius, et auribus gravi audierunt, et oculos suos clauserunt, nequando videant oculis et auribus audiant et corde intelligant et convertantur, et sanem eos. Vestri autem beati oculi quia vident, et aures vestræ quia audiunt. Amen dico vobis quia multi prophetæ et justi desiderarunt videre quæ vos videtis et non viderunt, et audire quæ audistis et non audierunt.

Vos ergo audite parabolam seminantis. Omnis audiens verbum regni et non intelligens, venit malus et rapit quod seminatum est in corde eius. Hic est qui semen accepit secus viam. Qui autem in petrosa seminatus est, hic est qui audit verbum et statim cum gaudio accipit illud, non habet autem radicem in se, sed temporalis est; factæ autem tribulationis vel persecutionis propter verbum statim scandalizatur. Qui autem in spinas seminatus est, hic est qui audit verbum, et sollicitudo sæculi huius et fallacia divitiarum suffocat verbum, et sine fructu efficitur. Qui autem in terram bonam seminatus est, hic est qui audit verbum et intelligit, et qui utique fructum affert et facit alius centesimum, alius sexagesimum, alius tricesimum.

Aliam parabolam proposuit illis dicens: Simile factum est regnum cælorum homini qui seminavit bonum semen in agro suo. Cum autem dormirent homines, venit inimicus eius et superseminavit zizania in medio tritici et abiit. Cum autem crevisset herba et fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania. Accedentes autem servi patrisfamilias dixerunt ei: Domine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo? Unde ergo habet zizania? Et ait illis: Inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt ei: Vis imperemus et colligamus ea? Et ait: Non, ne forte colligentes zizania eradicetis simul cum eis triticum. Sinite utraque crescere usque ad messem, et in tempore messis dicam messoribus: Colligite primum zizania et alligate ea in fasciculos ad comburendum, triticum autem congregate in horreum meum.

Aliam parabolam proposuit illis dicens: Simile est regnum cælorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo. Quod minimum quidem est omnibus seminibus, cum autem crevit, maius est inter olera et fit arbor, ita ut volucres cæli habitent in ramis eius.

Aliam parabolam locutus est eis: Simile est regnum cælorum fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinæ sati tribus donec fermentatum est totum.

Hæc omnia locutus est Jesus in parabolis ad turbas, et sine parabola non loquebatur eis, ut adimpleretur quod dictum est per prophetam dicentem: Aperiam in parabolis os meum, eructabo abscondita a constitutione mundi.

Tunc dimissis turbis venit in domum. Et accesserunt discipuli eius dicentes: Edissere nobis parabolam zizaniorum agri. Qui respondens ait illis: Qui seminat bonum semen est Filius hominis, ager autem est mundus, bonum autem semen hi sunt filii regni, zizania autem sunt filii nequam, inimicus autem qui seminavit ea est diabolus, messis autem consummatio sæculi est, messores autem angeli sunt. Sicut ergo colligentur zizania et igni comburentur, sic erit in consummatione sæculi. Mittet Filius hominis angelos suos, et colligent de regno eius omnia scandala et eos qui facit iniquitatem, et mittent eos in caminum ignis; ibi erit fletus et stridor dentium. Tunc justi fulgebunt sicut sol in regno Patris eorum. Qui habet aures audiendi audiat.

Simile est regnum cælorum thesauro abscondito in agro, quem qui invenit homo abscondit, et præ gaudio illius vadit et vendit universa quæ habet et emit agrum illum. Iterum simile est regnum cælorum homini negotiatori quærenti bonas margaritas. Inventa autem una pretiosa margarita abiit et vendidit omnia quæ habuit et emit eam. Iterum simile est regnum cælorum sagenæ missæ in mare et ex omni genere congreganti. Quam cum impleta esset, educentes et secus littus sedentes elegerunt bonos in vasa, malos autem foras miserunt. Sic erit in consummatione sæculi: exibunt angeli et separabunt malos de medio justorum et mittent eos in caminum ignis; ibi erit fletus et stridor dentium.

Intellexistis hæc omnia? Dicunt ei: Etiam. Ait illis: Ideo omnis scriba doctus in regno cælorum similis est homini patrifamilias qui profert de thesauro suo nova et vetera.

Et factum est cum consummasset Jesus parabolas has, transtulit se inde in patriam suam et docebat eos in synagogis eorum, ita ut mirarentur et dicerent: Unde huic sapientia hæc et virtutes? Nonne hic est fabri filius? Nonne mater eius dicitur Maria, et fratres eius Jacobus et Joseph et Simon et Judas? Et sorores eius nonne omnes apud nos sunt? Unde ergo huic omnia hæc? Et scandalizabantur in eo. Jesus autem dixit eis: Non est propheta sine honore nisi in patria sua et in domo sua. Et non fecit ibi virtutes multas propter incredulitatem eorum.

In illo tempore audivit Herodes tetrarcha famam Jesu et ait pueris suis: Hic est Johannes Baptista, ipse surrexit a mortuis, et ideo virtutes operantur in eo. Herodes enim tenuit Johannem et vinxit eum et posuit in carcere propter Herodiadem uxorem Philippi fratris sui. Dicebat enim Johannes illi: Non licet tibi habere eam. Et volens eum occidere timuit populum, quia sicut prophetam eum habebant. Natalibus autem Herodis celebratis, filia Herodiadis saltavit in medio et placuit Herodi. Unde cum sacramento pollicitus est ei dare quodcumque petisset. Illa autem ante instructa a matre sua ait: Da mihi hic in disco caput Johannis Baptistæ. Et rex contristatus est propter jusjurandum et eos qui simul recumbebant, et jussit reddi et misit decollavit Johannem in carcere. Et allatum est caput eius in disco et datum puellæ, et puella tulit matri suæ. Et venerunt discipuli eius et tulerunt corpus et sepelierunt illud, et venientes nuntiaverunt Jesu.

Audiens autem Jesus secessit inde in navi in locum desertum seorsum. Et cum audissent turbæ secutæ sunt eum pedestres de civitatibus. Et exiens vidit turbam multam et misertus est eis et curavit infirmos eorum. Cum autem sero factum esset, accesserunt ad eum discipuli dicentes: Desertus est locus et hora jam præterit; dimitte turbas ut euntes in castella emant sibi cibaria. Jesus autem dixit eis: Non habent necesse ire, date illis vos manducare. Respondet ei Philippus: Ducentorum denariorum panes non sufficient eis ut unusquisque modicum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis eius, Andreas frater Simonis Petri: Est puer unus hic qui habet quinque panes hordeaceos et duos pisces; sed hæc quid sunt inter tantos? Ait Jesus: Facite homines discumbere. Erat autem fenum multum in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi quinque millia. Accepit autem Jesus panes et gratias egit et distribuit discumbentibus, similiter et de piscibus quantum volebant. Ut autem impleti sunt, dixit discipulis suis: Colligite fragmenta quæ superaverunt, ne pereant. Collegerunt ergo et impleverunt duodecim cophinos fragmentorum ex quinque panibus hordeaceis quæ superfuerunt manducantibus. Manducantium autem fuit numerus quasi quinque millia virorum exceptis mulieribus et parvulis.

Et statim compulit Jesus discipulos suos ascendere navem et præcedere eum trans fretum, donec dimitteret turbas. Et cum dimisisset turbas, ascendit in montem seorsum orare. Vespere autem facto, solus erat ibi. Navis autem in medio mari jactabatur fluctibus, erat enim contraria ventus. Quarta autem vigilia noctis venit ad eos ambulans super mare. Et videntes eum discipuli ambulantem super mare turbati sunt dicentes quia phantasma est, et præ timore clamaverunt. Et statim locutus est Jesus eis dicens: Confidite, ego sum, nolite timere. Respondens autem Petrus dixit: Domine, si tu es, jube me ad te venire super aquas. Qui ait: Veni. Et descendens Petrus de navi ambulavit super aquas et venit ad Jesum. Videns autem ventum validum timuit, et cum cœpisset mergi clamavit dicens: Domine, salvum me fac. Et continuo Jesus extendens manum apprehendit eum et dixit ei: Modicæ fidei, quare dubitasti? Et ascendentibus eis in navem cessavit ventus. Venientes autem qui in navi erant adoraverunt eum dicentes: Vere Filius Dei es.

Et cum transfretassent venerunt in terram Genesar. Et cum cognovissent viri loci illius misserunt in universam regionem illam et obtulerunt ei omnes male habentes et rogabant eum ut vel fimbriam vestimenti eius tangerent. Et quicumque tetigerunt salvi facti sunt.

Tunc accedunt ad Jesum Jerosolymis scribæ et pharisæi dicentes: Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum? Non enim lavant manus suas cum panem manducant. Ipse autem respondens ait illis: Quare et vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram? Deus enim dixit: Honora patrem et matrem, et: Qui maledixerit patri vel matri morte moriatur. Vos autem dicitis: Quicumque dixerit patri vel matri: Munus quodcumque est ex me tibi prodest, et non honorificabit patrem suum aut matrem suam. Et irritum fecistis mandatum Dei propter traditionem vestram. Hypocritæ, bene prophetavit de vobis Isaias dicens: Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est a me. Sine causa autem colunt me docentes doctrinas et mandata hominum.

Et convocata turba dicebat eis: Audite et intelligite. Non quod intrat in os coinquinat hominem, sed quod procedit de ore hoc coinquinat hominem. Tunc accedentes discipuli dixerunt ei: Scis quia pharisæi audito verbo scandalizati sunt? At ille respondens ait: Omnis plantatio quam non plantavit Pater meus cælestis eradicabitur. Sinite illos: cæci sunt et duces cæcorum. Cæcus autem si cæco ducatum præstet, ambo in foveam cadunt. Respondens autem Petrus dixit ei: Edissere nobis parabolam istam. Ait illis Jesus: Adhuc et vos sine intellectu estis? Non intelligitis quia omne quod in os intrat in ventrem vadit et in secessum emittitur? Quæ autem procedunt de ore de corde exeunt, et ea coinquinant hominem. De corde enim exeunt cogitationes malæ, homicidia, adulteria, fornicationes, furta, falsa testimonia, blasphemiæ. Hæc sunt quæ coinquinant hominem.

XIII

ubiam abillo. ne forte vnbar te ap̃ nuciũ. ⁊ mittẽs te ⁊ ip̃e
eumbar te ejaculum. ⁊ eiactus mittar te ⁊ tar
dẽs. Dico t̃ nõ exies inde donec ⁊ nouissimũ q̃
drantem reddas.

In illo tẽpe aũt quidam nũciãtes illi d̃
galileo. quoꝝ sanguinẽ pilat̃ miscuit ⁊
sacrificiis eoꝝ. ⁊ respondens dixit illis. Putatis q̃ hi
galilei. p̃ omnes galileos fuisse peccatores. quia ta
lia passi sunt. Non dico uob̃. sed nisi pñiã habueritis.
oẽs similr̃ peribitis. Sicut illi. xviij. sup̃ quos cecidit turris in siloam. ⁊ occidit eos. Putatis q̃ ip̃i debito
res fuer̃ p̃ oẽs homines habitantes hierlm. Non
dico uob̃. sed si nõ pñiam habueritis. oẽs similr̃ peribitis.
Dicebat aũt hanc similitudinẽ. Arborẽ fici habe
bat quidam plantatã in uinea sua. ⁊ uenit q̃rens
fructum in illa. ⁊ non inuenit. Dixit aũt ad illum
cultorem uineæ. Ecce anni tres sunt ex quo uenio q̃
rens fructũ in ficulnea hac. ⁊ non inuenio. Succide
eam. ut quid etiã terrã occupat. Ille re
spondens ait illi. Dñe dimitte illam. hac anno usq
dum fodiam circa illã. ⁊ mittam stercus. ⁊ si quidẽ
fecerit fructum in futurũ. sin autem succides eam. Erat autẽ docens in
synagogis eoꝝ sabbatis. Et ecce mulier q̃ habebat
spũm infirmitatis annis. xviij. ⁊ erat incuruata
nec omnino posset sursũ respicere. Quã autem uidisset eã ihc
uocauit ad se ⁊ ait illi. Mulier dimissa es ab infirmitate tua. ⁊ imposuit illi manib̃. ⁊ confestim e
rexit se. ⁊ glorificabat deũ. Respondens aũt archi
synagogus indignans q̃ sabbato curasset ihc. Dicebat turbæ. Sex dies sunt in quibus oportet operari. in
his ergo uenite ⁊ curamini. ⁊ nõ die sabbati. Dixit autem ad illum dñs. Hypocrite unusquisq
ue uestrum sabbato nõ soluit bouẽ suum aut asinum a præ
sepio. ⁊ ducit adaquare. Hanc aũt filiam abra
hæ quã alligauit satanas ecce. xviij. annis.
nõ oportuit solui a uinculo isto die sabbati. Et cũ hæc
diceret erubescebant oẽs aduersarii ei. ⁊ oẽs turbæ gaudebant in uniuersis q̃ gloriose fiebant ab eo. Dicebat
ergo. Cui simile est regnũ dei. ⁊ cui similabo illud.
Simile est grano sinapis. q̃ accepit homo misit in
hortum suum ⁊ auit in arborem magnã. Et
uolucres celi requieuerunt in ramis eius.
mensa dei. Cui simile estimabo regnũ dei. Simile est
fermento q̃ acceptum mulier abscondit in farinæ
sati tria. donec fermentatum est totum. ⁊ iter per
ciuitates ⁊ castella docens. ⁊ iter faciens in hie
rlm. Ait aũt illi quidam. Domine si pauci sunt q̃ sal
uantur. Ipse aũt dixit ad illos. Contendite in
trare per angustam portam. quia multi dico uob̃ quærent in
trare. nec poterũt. Cũ aũt intrauerit pater familias
⁊ clauserit hostium. incipietis foris stare. ⁊ pulsa
re hostium dicentes. Dñe dñe nobis. ⁊ respondens di
cet uob̃. nescio uos unde sitis. Tunc incipietis dice
re. manducauimus coram te ⁊ bibimus. ⁊ in plateis nras
docuisti. Et dicet uob̃. nescio uos unde sitis. Discedite a me
omnes qui operamini iniquitatem. Ibi erit fletus et
stridor dentium. Cum uideritis habraam. ⁊ isaac. ⁊ ia
cob. nec ꝓphetas in regno dei. uos aũt expelli fo
ras. Et uenient ab oriente. ⁊ occidente. ⁊ aquilone
⁊ austro. ⁊ accumbent in regno dei. Et ecce sunt no
uissimi qui erunt primi. ⁊ sunt primi qui erunt no
uissimi. In ipsa die accesserunt quidam pharisæo
rum dicentes illi. Exi. ⁊ uade hinc. quia herodes uult te occidere. Et ait illis. Ite dicite uulpi illi. Ecce
eicio demonia. ⁊ sanitates ꝓficio hodie. ⁊ cras. et tertia consummor. Verumtamen oportet me hodie. ⁊ cras. ⁊ sequenti ambulare. quia nõ capit ꝓphetam extra
uillam perire. Jerlm. Jerlm q̃ occidis ꝓphetas. ⁊ lapidas eos qui missi sunt ad te. quoties uolui congregare filios tuos. quẽadmodum auis fouet pullos suos sub alas. ⁊ nolueris. Ecce relinquetur uob̃ domus uestra deserta. Dico aũt uob̃. Non uidebitis me donec ueniat cũ dicetis. Benedictus qui uenit in nomine dñi.

XIIII

Et factum est cum uenisset in domum cuiusdam principis pharisæorum sabbato manducare panem. ipsi autem obseruabant eum. Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illum. Et respondens ihc dixit ad legis peritos et pharisæos dicens. Si licet sabbato curare. At illi tacuerunt. Ipse uero apprehensum sanauit. ac dimisit. Et respondens ad illos dixit. Cuius uestrum asinus aut bos in puteum cadet. nõ continuo extrahet illum die sabbati. ⁊ non potuerunt ad hæc respondere illi. Dicebat autem ad inuitatos parabolam. intendens q̃
modo primos accubitus eligerent dicens ad illos.
Cum inuitatus fueris ab aliquo ad nuptias. nõ discumbas in
primo loco. ne forte honorantior te sit inuitatus ab eo.
⁊ accedens is qui te et illum uocauit dicat tibi. Da huic locum. ⁊ tunc incipias cum rubore nouissimum lo
cum tenere. Sed cum uocatus fueris. uade recumbe nouissimo
loco. ut cum uenerit qui te inuitauit dicat tibi. Amice
ascende superius. Tunc erit tibi gloria coram simul discumbentibus. q̃ omnis qui se exaltat humiliabitur. et qui se humiliat exaltabitur. Dicebat autem et ei
qui se inuitauerat. Cum facis prandium aut cenam. noli uocare amicos tuos. ⁊ fratres tuos ⁊ cognatos tuos ⁊ uicinos diuites. ne forte ⁊ ipsi te reuocent. et fiat tibi retributio. Sed cum facis con
uiuium. uoca pauperes. debiles. claudos. et cæcos. et beatus eris. quia non habent retribuere tibi. retribuetur enim tibi in resurrectione iustorum. Hæc audiens quidam de discumbentibus dixit illi. Beatus qui manducabit panem in regno dei. Ille aũt dixit illi. Homo quidam fecit cenam magnam. ⁊ uocauit multos. ⁊ misit seruum suum hora cene dicere inuitatis ut uenirent. quia parata sunt omnia. ⁊ cœperunt simul omnes excusare. Primus dixit illi. Villam emi. ⁊ necesse habeo exire et uidere illam. Rogo te habe me excusatum. Alius dixit. Juga boum emi. ⁊ eo probare illa. Rogo te habe me excusatum. Alius dixit. Uxorem duxi. ⁊ ideo non possum uenire. Et reuertens seruus nuntiauit hæc domino suo. Tunc iratus pater familias dixit seruo suo. Exi cito in plateas. ⁊ uicos ciuitatis. ⁊ pauperes. ac debiles. ⁊ cæcos. ⁊ claudos introduc huc. Et ait seruus. Dñe factum est ut imperasti. ⁊ adhuc locus est. Ait dominus seruo. Exi in

uuc ⁊ sepe. ⁊ spelle mmire ur mpleāt domuc
mea. Dico aūt uob q nemo mmor illoz qui uo
cm suā gustabit cenā mea. ⁊ dixit aūt ad ill
multe ad eo. Et egressus dns adillos. exiuc uēit.
adme. ⁊ nō odit pr̄e suū. ⁊ matrē. ⁊ uxorē. ⁊ fili
os. ⁊ fres. ⁊ sorores. adhuc aūt ⁊ aiam suā. nō pt
mo cē discipl̄s. ⁊ qui nō bulat crucē suā. ⁊ sequ
tur me. nō pt mo cē discipl̄s. Quis ex
uob uolens turrim edificare. nonne pr̄ sedens
computat sumptus qui necessarii sunt. si hēat ad plicien
dū. Ne posteaquam posuerit fundamenta. ⁊ non
ualuerit omnes qui uident incipiant illudere ei dicentes.
Quia hic homo cepit edificare. ⁊ non
potuit edificare. aut quis rex iturus committere bellū
aduersus alium regē. nonne sedens prius cogitat si possit. cū
decē milibus occurrere ei. qui cū. xx. milibus uenit ad se.
Alioquin adhuc illo longe agente legationē rogat ea
que ad pacem sunt.

XV Sic ergo omnis ex uob. qui nō renūciat omnib;
que possidet. nō potest meus esse discipl̄s. Bonum
est sal. si aūt sal quoq; euanuerit. in quo condietur
terra. aut in sterquilinium utile erit. foras mittetur
illud. Qui hēt aures audiendi audiat. Erant aūt
appropinquantes ad publicanos ⁊ peccatores. ut
audirent illum. ⁊ murmurabant pharisei
⁊ scribe dicentes. Quia hic peccatores recipit. ⁊ manducat
cum illis. Ait aūt ad illos parabolam istam dicens.
Quis ex uob hō qui hēt. c. oues. ⁊ si perdat unā
ex illis. nonne dimittit nonaginta nouem in de
serto. ⁊ uadit ad illam q perierat donec inueniat
illam. Et cū inuenit imponit humeris suis
gaudens. Et ueniens domū conuocat amicos
uicinos dicens illis. Congratulamini mihi. q inue
ni ouē meā q perierat. Dico uob q ita gaudium
erit in celo super uno peccatore pnīam agente.
quā super nonaginta nouē iustis qui nō indi
gent pnīa. Aut que mulier hēns dragmas. ⁊ si p
derit dragmā unā. nonne accendit lucernā. ⁊
uerrit domū. et querit diligenter donec inueniat.
Et cū inuenerit conuocat amicas. ⁊ uicinas dicēs.
Congratulamini mihi. quia inueni dragmā q
perdidi. Ita dico uob gaudium erit coram
angelis dei. super uno peccatore pnīam agente. Ait aūt.
Homo quidā habuit duos filios. ⁊ dixit adolescentior
ex illis pr̄. Pater da mihi portionē substātie q me
contingebat. Ille aūt diuisit illis substantiam. Et non
multos post dies. congregatis omnibus adolescentior filius
peregre profectus. in regionē longinquā. ⁊ ibi dissipauit
substantiam suam uiuendo luxuriose. Et post quā
omnia consumasset. facta est fames ualida in regione
illa. ⁊ ipe cepit egere. abiit. ⁊ adhesit uni ciui
regionis illius. ⁊ misit illum in uillam suā. ut
pasceret porcos. ⁊ cupiebat implere uentrē suū de si
liquis quas porci manducabant. ⁊ nemo illi
dabat. Postquā aūt reuersus est. dixit. Quanti mercenarii
patris mei habundant panibus
ego aūt hic fame pereo. Surgam ⁊ ibo ad patrē
meū ⁊ dicam illi. Pater peccaui in celum. ⁊ coram
te. Iam nō sum dignus uocari filius tuus. fac me sic
unū ex mercenariis tuis. Et surgens uenit ad
patrē suum. cum aūt longe adhuc esset uidit
illum pr̄ ipse. ⁊ misericordia motus est. et accurrens cecidit
super collum eius. ⁊ osculatus est illum. Dixit ei filius
Pater peccaui in celum. ⁊ coram te. Iam nō sum dignus
uocari filius tuus. Dixit aūt pater ad seruos suos.
Cito proferte stolam primā. ⁊ induite illum. ⁊ date
annulum in manu ei. ⁊ calciamenta in pedes. ⁊
adducite uitulum saginatum. occidite. ⁊ manducemus
⁊ epulemur. quia hic filius meus mortuus fuerat
⁊ reuixit. perierat. ⁊ inuentus est. Et ceperunt epu
lari. erat aūt filius eius senior in agro. Et cū ue
niret. ⁊ appropinquaret domui. audiuit symphoniam ⁊ choros. ⁊ uocauit unum de seruis
suis. interrogauitque quid hec essent. Ipse aūt dixit illi. Frater tuus ue
nit. ⁊ occidit pr̄ tuus uitulum saginatum. q̄s sal
uum illum recepit. Indignatus aūt nolebat
introire. Pr̄ ergo illius egressus cepit illum
rogare. At ille respondens dixit pri suo. Ecce an
nis tot seruio tibi. ⁊ nūq̄ mandatum tuum pr̄i
terii. ⁊ nunquam dedisti mihi hedum. ut cū amicis
meis epularer. Sed postquā filius tuus hic qui
devorauit substantiam suam cū meretricibus uenit. oc
cidisti illi uitulum saginatum. At ipse dixit illi
fili tu semp mecū es. ⁊ omnia mea tua sunt. Epulari
autē ⁊ gaudere oportebat quia frater tuus hic mor
tuus fuerat. ⁊ reuixit. perierat. ⁊ inuentus est. Dixe
runt autē ad discipulos suos. Homo quidā erat dives
qui habuit uillicum. ⁊ hic diffamatus est apud illum
quasi dissipasset bona ipsius. ⁊ uocauit illum. aut illi.
Quid hoc audio de te. Redde rationē uillicationis
tue. iam enim non poteris uillicare. Ait aūt uillicus
intra se. Quid faciam quia dominus meus aufert ame
uillicationē. fodere non ualeo. mendicare erubesco
Scio quid faciam ut cū amotus fuero
de uillicatione recipiant me in
domos suas. Conuocatis unumquemq; debitorum
domini sui dicebat primo. Quantum debes domino meo. debes
At ille dixit. Centum cados olei. Dixitq; illi.
Accipe cautionē tuā. ⁊ sedens cito scribe. l. Deinde
alio dixit. Tu aūt quantum debes. At ille. Centum coros
tritici. Dicit illi. Accipe litteras tuas. ⁊ scribe octogin
ta. Laudauit dominus uillicum iniquitatis. quia pru
denter fecisset. quia filii huius seculi prudentiores filiis
lucis in generatione sua sunt. Et ego uob dico.
facite uobis amicos de mamona iniquitatis. ut
cum defeceritis recipiant uos eterna tabernacula.
Qui fidelis est in minimo. ⁊ in maiore fidelis est. ⁊
qui in modico iniquus est. ⁊ in maiore iniquus est. Si ergo
in iniquo mamona fideles non fuistis. q uerū est qui uob credet uob. Et si in alieno fideles non fuistis
quis est qui uobis dabit. Nemo
potest duobus do
minis seruire. aut enim unum odiet. ⁊ alterum dili
get. aut unum sustinebit. ⁊ alterum contemnet. non
potestis deo seruire ⁊ mamonae. Audiebant aūt
omnia hec pharisei. qui erant auari. ⁊ deridebant
illum. ⁊ ait illis. Vos estis qui iustificatis uos coram

XVI

Er ḋixit ad discipulos suos. Erant homines diuites habentes villicum. Et hic diffamatus est apud illum quasi dissipasset bona ipsius. Et vocauit illum et ait illi. Quid hoc audio de te? Redde rationem villicationis tuae. Iam enim non poteris villicare. Ait autem villicus intra se. Quid faciam quia dominus meus aufert a me villicationem? Fodere non valeo. Mendicare erubesco. Scio quid faciam ut cum amotus fuero a villicatione recipiant me in domos suas. Conuocatis igitur singulis debitoribus domini sui dicebat primo. Quantum debes domino meo? At ille dixit. Centum cados olei. Et dixit illi. Accipe cautionem tuam et sede cito scribe quinquaginta. Deinde alii dixit. Tu autem quantum debes? Qui dixit. Centum coros tritici. Et ait illi. Accipe litteras tuas et scribe octoginta. Et laudauit dominus villicum iniquitatis quia prudenter fecisset. Quia filii huius saeculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. Et ego vobis dico. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis ut cum defeceritis recipiant vos in aeterna tabernacula. Qui fidelis est in minimo et in multo fidelis est. Et qui in modico iniquus est et in multo iniquus est. Si ergo in iniquo mammona fideles non fuistis quod verum est quis credet vobis? Et si in alieno fideles non fuistis quod vestrum est quis dabit vobis? Nemo potest duobus dominis seruire. Aut enim unum odiet et alterum diliget. Aut unum sustinebit et alterum contemnet. Non potestis deo seruire et mammonae. Audiebant autem haec omnia pharisaei qui erant auari et deridebant illum. Et ait illis. Vos estis qui iustificatis vos coram hominibus. Deus autem nouit corda vestra. Quia quod hominibus altum est abominatio est ante deum. Lex et prophetae usque ad Ioannem. Exinde regnum dei euangelizatur. Et omnis in illud vim facit. Facilius est autem caelum et terram praeterire quam de lege unum apex cadere. Omnis qui dimittit uxorem suam. Et ducit alteram moechatur.

Homo quidam erat diues et induebatur purpura. Et bysso. Et epulabatur cotidie splendide. Et erat quidam mendicus nomine lazarus qui iacebat ad ianuam eius ulceribus plenus. Cupiens saturari de micis quae cadebant de mensa diuitis. Et nemo illi dabat. Sed et canes uenientes lingebant ulcera eius. Factum est autem ut moreretur mendicus et portaretur ab angelis in sinum Abrahae. Mortuus est autem et diues et sepultus est in inferno. Eleuans autem oculos suos cum esset in tormentis. Videt Abraham de longe et lazarum in sinu eius. Et ipse clamans dixit. Pater Abraham miserere mei. Et mitte lazarum ut intinguat extremum digiti sui in aquam ut refrigeret linguam meam. Quia crucior in hac flamma. Et dixit illi Abraham. Fili recordare quia recepisti bona in vita tua. Lazarus similiter mala. Nunc autem hic consolatur tu vero cruciaris. Insuper inter nos et vos chaos magnum firmatum est. Ut hi qui uolunt hinc transire ad vos non possint. Neque inde huc transmeare. Rogo te pater ut mittas eum in domum patris mei. Habeo enim quinque fratres. Ut testetur illis ne et ipsi veniant in locum istum tormentorum. Et ait illi Abraham. Habent Moysen et prophetas audiant illos. At ille dixit. Non pater Abraham. Sed si quis ex mortuis ad eos perrexerit agent paenitentiam. Ait autem illi. Si Moysen et prophetas non audiunt neque si quis ex mortuis resurrexerit credent. Et ait ad discipulos suos. Impossibile est ut non veniant scandala. Ve autem illi per quem veniunt. Vtique illi si lapis molaris imponatur circa collum eius et proiiciatur in mare. Quam ut scandalizet unum de pusillis istis. Attendite vobis. Si peccauerit in te frater tuus increpa illum. Et si paenitentiam egerit dimitte illi. Et si septies in die peccauerit in te. Et septies in die conuersus fuerit ad te dicens. Paenitet me. Dimitte illi. Et dixerunt apostoli domino. Adauge nobis fidem. Dixit autem dominus. Si haberetis fidem sicut granum sinapis. Diceretis huic arbori moro eradicare. Et transplantare in mare. Et obediret vobis. Quis autem vestrum habens seruum arantem aut pascentem. Qui regresso de agro dicat illi statim transi recumbe. Nonne dicet ei. Para quod coenem. Et praecinge te et ministra mihi donec manducem et bibam. Et post haec manducabis et bibes tu. Numquid gratiam habet seruo illi quia fecit quae ei praeceperat. Non puto. Sic et vos cum feceritis omnia quae praecepta sunt vobis. Dicite quia inutiles serui sumus. Quod debuimus facere fecimus. Et factum est dum iret in Hierusalem transibat per mediam Samariam et Galilaeam. Et cum ingrederetur quoddam castellum occurrerunt ei. X. uiri leprosi. Qui steterunt de longe. Et leuauerunt uocem dicentes. Iesu praeceptor miserere nobis. Quos

ut uidit dixit. Ite ostendite uos sacerdotibus. Et factum est dum irent mundati sunt. Unus autem ex illis ut uidit quia mundatus est regressus est cum magna uoce magnificans deum. Et cecidit in faciem ante pedes eius gratias agens. Hic erat Samaritanus. Respondens autem Iesus dixit. Nonne. X. mundati sunt. Nouem autem ubi sunt. Non est inuentus qui rediret. Et dixit illi. Surge vade quia fides tua te saluum fecit. Interrogatus autem a pharisaeis quando uenit regnum dei. Respondit eis et dixit. Non uenit regnum dei cum obseruatione. Nec dicent. Ecce hic aut ecce illic. Ecce enim regnum dei intra uos est. Et ad discipulos suos. Venient dies quando desiderabitis unum diem filii hominis. Et non uidebitis. Et dicent uobis. Ecce hic et ecce illic. Nolite ire neque sectemini. Nam sicut fulgur coruscans de sub caelo in ea quae sub caelo sunt fulget ita erit filius hominis in die sua. Primum autem oportet illum multa pati. Et reprobari a generatione hac. Et sicut factum est in diebus Noe. ita erit et in diebus filii hominis. Edebant. Bibebant. Uxores ducebant. Et dabantur ad nuptias usque quo introiit Noe in arcam. Et uenit diluuium et perdidit omnes. Similiter sicut factum est in diebus Lot. Edebant. Bibebant. Emebant. Uendebant. Plantabant. Aedificabant. Qua die autem exiit Lot a Sodoma pluit ignem et sulphur de caelo. Et omnes perdidit. Secundum haec erit qua die filius hominis reuelabitur. In illa hora qui fuerit in tecto. Et uasa eius in domo. Ne descendat tollere illa. Et qui in agro similiter non reuertatur retro. Memores estote uxoris Lot. Quicumque quaesierit animam suam saluam facere perdet illam. Et quicumque perdiderit illam uiuificabit eam. Dico autem uobis. Hac nocte erunt duo in lecto uno. Unus assumetur et alter relinquetur. Duae molentes in unum. Una assumetur et alter relinquetur. Duo in agro. Unus assumetur et alter relinquetur. Respondentes dicunt illi. Vbi domine. Qui dixit eis. Vbicumque fuerit corpus illuc congregabuntur et aquilae. Dicebat autem parabolam ad illos quoniam oportet semper orare. Non deficere. Dicens. Iudex quidam erat in quadam ciuitate qui deum non timebat. Et hominem non reuerebatur. Vidua autem erat in ciuitate illa. Et ueniebat ad eum dicens. Vindica me de aduersario meo. Et nolebat per multum tempus. Post haec autem dixit apud se. Etsi deum non timeo. nec hominem reuerebor. Tamen quia molesta mihi est uidua haec uindicabo illam. Ne in nouissimo ueniens suggillet me. Ait autem dominus. Audite quid iudex iniquitatis dixit. Deus autem non faciet uindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte. Et patientiam habet in illis. Dico uobis quia cito faciet uindictam illorum. Uerumtamen filius hominis ueniens. Putas inueniet fidem in terra. Dixit autem ad quosdam qui in se confidebant tamquam iusti. Et aspernabantur ceteros parabolam istam. Duo homines ascenderunt in templum ut orarent unus pharisaeus. Et publicanus. Pharisaeus stans

homines. Deus non sum sicut cetera hominum. Raptores. Iniusti. Adulteri. Velut etiam hic publicanus. Ieiuno bis in sabbato. Decimas do omnium quae possideo. Et publicanus a longe stans nolebat nec oculos ad caelum leuare. Sed percutiebat pectus suum dicens. Deus propitius esto mihi peccatori. Dico uobis descendit hic iustificatus in domum suam ab illo. Quia omnis qui se exaltat humiliabitur. Et qui se humiliat exaltabitur. Offerebant autem illi et infantes ut tangeret illos. Quod cum uiderent discipuli increpabant illos. Iesus autem conuocauit eos dicens. Sinite pueros uenire ad me et ne prohibueritis eos. Talium est enim regnum dei. Amen dico uobis quicumque non receperit regnum dei sicut puer non intrabit in illud. Et interrogauit eum quidam princeps dicens. Magister bone quid faciens uitam aeternam possidebo. Dixit autem ei Iesus. Quid me dicis bonum. Nemo bonus nisi solus deus. Praecepta nosti. Ne adulteris. Ne occidas. Ne furtum facias. Ne falsum testimonium dicas. Honora patrem tuum et matrem. Qui dixit. Haec omnia custodiui a iuuentute mea. Quae cum audisset Iesus adhuc unum tibi deest. Omnia quaecumque habes uende et da pauperibus et habebis thesaurum in caelo et ueni sequere me. Quae cum audisset contristatus est. Erat enim diues ualde. Videns autem Iesus illum tristem factum dixit. Quam difficile qui pecunias habent in regnum dei introibunt. Facilius est enim camelum per foramen acus transire quam diuitem intrare in regnum dei. Dixerunt autem qui audierunt. Et quis potest saluus fieri. Qui dixit. Quae impossibilia sunt apud homines possibilia sunt apud deum. Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te. Qui dixit eis. Amen dico uobis nemo est qui reliquerit domum aut parentes aut fratres aut uxorem aut filios propter regnum dei. Et non recipiat multo plura in hoc tempore et in futuro uitam aeternam. Et assumpsit duodecim et ait illis. Ecce ascendimus Hierosolymam et consummabuntur omnia quae scripta sunt per prophetas filio hominis. Tradetur enim gentibus et illudetur et flagellabitur et conspuetur. Et postquam flagellauerint occident eum et tertia die resurget. Et ipsi nihil horum intellexerunt et erat uerbum istud absconditum ab eis et non intellegebant quae dicebantur. Factum est autem cum adpropiaret Hiericho caecus quidam sedebat secus uiam mendicans. Et audiens turbam praetereuntem interrogabat quid hoc esset. Nuntiauerunt autem illi quod Iesus Nazarenus transiret. Et clamauit dicens. Iesu fili Dauid miserere mei. Et qui praeibant increpabant eum ut taceret. Ipse autem multo magis clamabat. Fili Dauid miserere mei. Stans autem Iesus iussit illum adduci ad se. Et cum adpropiasset interrogauit illum dicens. Quid tibi uis faciam. At ille dixit. Domine ut uideam. Et Iesus dixit illi. Respice fides tua te saluum fecit. Et confestim uidit et sequebatur illum magnificans deum. Et omnis plebs ut uidit dedit laudem deo.

sum sicut cet̄i hoīm. rapaces. iniusti. adulteri. ut
etiā ut hic publican. ⁊ iemno bis ieiunio. decimas
to oīa que possideo. Et publican. a longe stan-
tes. nolebat. oculos suos ad celum leuare. ⁊ percu-
tiebat pectus suum dicens. Dñe ppicius esto mihi peccatori. A
men dico uob descendit hic iustificat⁹ in domū
suam ab illo. quia oīs qui se exaltat humilia
bit. ⁊ qui se humiliat exaltabit. Afferebant aut
ad illum infantes. ut eos tangeret. Quos cū inde
rent discipuli increpabant illos. ⁊ ihs aut⁹ e
uocauit illos dic. Sinite pueros uenire ad me
nolite eos uetare. Talium enī est regnū dī. Am
dico uob. quicūq; non acceperit regnū dī sicut pu
er non intrabit in illud. Et interrogauit eum quidā
princeps dicens. Magīe bone quid faciendo u
tam cītā possidebo. Dixit aut ei ihs. Quid me
dicis bonū. nemo bon⁹ nisi solus deus. Mandata
nosti. Non occides. non mechabis. non furtū facies.
non falsum testimoniū dices. honora patrē tuū ⁊
matrē. Qui aut hec oīa abstulam a iuuentute mea
Quo audito ihs ait illi. Adhuc unū tibi deest.
Omnia quecūq; habes uende. da pauperibus. ⁊ habe
bis thesaurum in celo. ⁊ ueni sequere me. Hec ille audiens
tristis est. erat enim diues ualde. Videns aut
illum ihs tristē factū dixit. Quā difficile
qui pecunias habent regnū dī introibunt. Facilius
est camelum per foramen acus transire. q̄ diuitem intrare in regnū
di. Et dixerunt q̄ audiebant. Et quis pōt
saluus fieri. Ait illi. Quae impossibilia sunt apud
homines possibilia sunt apud deum. Ait aut petr⁹. Ecce
nos dimisimus oīa. ⁊ secuti sumus te. Ait illis. Amen dico uo
bis. nemo est qui reliquerit domū. aut parentes
aut fratres. aut uxorem. aut filios. p regno dei.
qui non recipiat multo plura in hoc tpe. ⁊ in seculo
uenturo uitam eternā.

XVII

Assumpsit aut ihs. xii. ⁊ ait illis. Ecce ascen-
dimus ierosolimā. ⁊ consummabuntur oīa
q̄ scripta sunt p prophetas de filio hois. tradetur
enī gentibus. et illudetur. ⁊ flagellabitur. ⁊ co
spuetur. Et postquam flagellauerint occi
dent eum. ⁊ die tertia resurget. Et ipi nichil horū
intellexerunt. Erat aut hoc uerbum istud absco
ditum ab eis. ⁊ non intelligebant q̄ dicebantur
Factū est aut cum approximaret iericho. cec⁹
quidā sedebat secus uiā mendicans. Et cū
audisset turbā pertransire interrogabat quid
hoc esset. Dixerunt aut ei q̄ ihs nazarenus transi
ret. Et clamauit dicens. Ihu fili dd miserere
mei. Et q̄ precedebant increpabant eum ut tace
ret. Ipe uero multo magis clamabat. Fili dd
miserere mei. Stans aut ihs iussit eum addu
ci. Et cū appropinquasset interrogauit illum
dicens. Quid tibi uis faciam. At ille dixit. Dñe
ut uideam. Et ihs dixit illi. Respice. fides tua
te saluum fecit. Et confestim uidit. ⁊ sequebatur
illum magnificans deum. Et oīs plebs ut uidit
dedit laudem deo. Et ingressus perambulabat iericho. Et ecce uir nomine zacheus. ⁊ hic erat princeps
publicanorum. ⁊ ipe diues. Et querebat uidere ihm
quis esset. ⁊ non poterat pturbā quia statura pu
silus erat. Et procurrens ascendit arborem
sycomorum. ut uideret illum. qm inde erat transi
turus. Et cum uenisset ad locum. suspiciens ihs
uidit illum. ⁊ dixit ad eum. Zachee festina
descende. qm hodie in domo tua oportet me ma
nere. Festinauit descendit. et excepit illum gau
dens. Et cum uiderent oēs murmurabant dicētes.
q̄ ad hoīem peccatorem diuertisset. Stans aut zachee
dixit ad dñm. Ecce dimidium bonorum meorum do
mine do pauperibus. ⁊ si quid aliquem defraudauerim red
do quadruplum. Ait ihs ad eum. Qm hodie
saluus huic domui facta est. eo q̄ ipse filius habra
e. uenit enim filius hois querere. ⁊ saluum facere
q̄ perierat. Hec illis audientibus. adiciens dixit pro
pter eo q̄ esset ierusalem. Et q̄ existimarent
q̄ confestim regnum dī manifestaret. dixit ergo. Ho
quidam nobilis abiit in regionem longinquam ac
cipere sibi regnum. ⁊ reuerti. uocatis aut. x. suis
decem illis. x. mnas. Et ait ad illos. Negotia
mini dum uenio. Ciues aut eius oderant illum.
⁊ miserunt post illum legationem dicentes. Nolumus
hunc regnare super nos. Et factum est ut rediret
accepto regno. ⁊ iussit uocari seruos quos
dixerat pecuniam. ut sciret quis quantum
quis negotiatus esset. Venit aut primus dicens. Dñe
mina tua. x. mnas acquisiuit. Ait illi. Euge bone
serue. quia in modico fidelis fuisti. eris potes
tate habens super x. ciuitates. Et alter uenit dicens
Dñe mina tua fecit. v. mnas. Et huic ait. Et tu
esto super v. ciuitates. Item alius uenit dicens. Dñe
mina tua quam habui repositum in sudario. timui
enim te quia homo austerus es. Tollis quod non posu
isti. ⁊ metis quod non seminasti. Dicit ei. De ore
tuo te iudico serue nequam. sciebas q̄ ego auste
rus homo sum tollens quod non posui. ⁊ metens quod
non seminaui. Et quare non dedisti pecuniam meam ad
mensam. ⁊ ego ueniens cum usuris utique exegissem illam. Et astantibus dixit. Auferte ab
illo mnam. ⁊ date illi qui. x. mnas habet. ⁊ dixe
runt ei. Dñe habet. x. mnas. Dico autem uobis q̄ oi
habenti dabitur. ⁊ habundabit. Et ab eo autem
non habet. etiam quod habet auferetur ab eo. Verumtamen
inimicos meos illos qui noluerunt me regnare super
se adducite huc. ⁊ interficite ante me. Hec dicens. Et
ibat precedens ierosolimam ascendens. Et factum
est cum appropinquasset bethfage ⁊ bethania
ad montem qui uocatur oliueti. misit
duos discipulos suos dicens. Ite in castellum
quod contra uos est. in quod introeuntes inuenietis
pullum asine alligatum cui nemo unquam
hominum sedit. Soluite illum et adduce
te. ⁊ si quis uos interrogauerit quare soluitis
sic dicetis. quia dns opus habet. Abierunt
aut qui missi erant. ⁊ inuenerunt

fiunt dñe illi. fiamẽ pullum. Soluentib; aũt illis pullũ dixerunt dñi ei⁹ ad illos. Quid solutis pullum? At illi dixerũt qz dñs eius necessariũ habet. Et duxerunt illum ad ihm. Et iactantes uestimenta sua sup pullum imposuerũt ihm. Eunte aũt illo substrabant uestimenta sua in uia. Et cũ approximaret iam ad descensum montis oliueti. cepit omis turba discipulorũ gaudentes laudare deum uoce magna sup omnib; quas uiderant uirtutibus dicentes. Benedictus qui uenit in nomine dñi rex pax in celo. et gloria in excelsis. Et quidam pharisæorum de turba dixerunt ad illum. Magister increpa discipulos tuos. Quibus respondens ait. Dico uobis quia si hi tacuerint lapides clamabunt. Et cum appropinquasset uidens ciuitatem flebat super illam dicens. Quia si cognouisses et tu. quidem in die tua. quæ ad pacem tibi nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. quia uenient dies in te. et circumdabunt te inimici tui uallo. et circumdabunt te. et coangustabunt te undique. et ad terram prosternent te. et filios tuos qui in te sunt. Et non relinquent in te lapidem super lapidem eo quod non cognoueris tempus uisitationis tuæ. Et ingressus templum cepit eicere uendentes in illo. et ementes dicens illis. Scriptum est quia domus mea domus orationis est. uos autem fecistis illam speluncam latronum. Erat docens cotidie in templo. principes autem sacerdotum et scribæ. et principes plebis. quærebant illum perdere. et non inueniebant quid facerent illi. Omnis enim populus suspensus erat audiens illum. Et factum est in una dierum docente illo populum in templo. et euangelizante. supervenerunt principes sacerdotum et scribæ cum senioribus. et dixerunt ad illum. Dic nobis in qua potestate hæc facis. aut quis est qui dedit tibi potestatem hanc. Respondens autem dixit ad illos. interrogabo uos et ego unum sermonem. et respondete mihi. Baptismus ioannis de celo erat an ex hominibus. At illi cogitabant apud se dicentes. Quia si dixerimus de celo dicet nobis. quare ergo non credidistis illi. Si autem dixerimus ex hominibus. plebs uniuersa lapidabit nos. Certi sunt enim ioannem prophetam esse. et dixerunt se nescire unde esset. Et ihs ait illis. Neque ego dico uobis in qua potestate hæc facio. Cœpit autem dicere ad plebem parabolam hanc. Homo quidam plantauit uineam. et locauit eam colonis. et peregre fuit multis temporibus. et tempore misit ad colonos seruum. ut de fructu uineæ darent ei. Quem cesum dimiserunt eum inanem. Et addidit alium seruum mittere. Illi autem hunc cum cecidissent. et contumelias intulissent dimiserunt inanem. Et addidit tertium mittere. qui illum uulnerantes eiecerunt. Dixit autem dominus uineæ. Quid faciam? Mittam filium meum dilectum forsitan cum hunc uiderint reuerebuntur. Cum autem uidissent eum cogitabant inter se dicentes. hic est hæres. Occidamus illum ut nostra fiat hereditas. Et eiecerunt illum extra uineam. et occiderunt. Quid ergo faciet illis dominus uineæ. ueniet et perdet colonos istos. et dabit uineam aliis. Quo audito dixerunt illi. absit. Ille autem aspiciens eos ait. Quid est ergo hoc quod scriptum est. Lapidem quem reprobauerunt ædificantes hic factus est in caput anguli. Omnis qui ceciderit super lapidem illum conquassabitur. Super quem autem ceciderit comminuet illum. Et quærebant principes sacerdotum et scribæ mittere in illa hora manus. et timuerunt plebem.

Et cognouit qz ad ipsos dixerit similitudinem istam. Et obseruantes miserunt insidiatores qui se iustos simularent. ut caperent eum in sermone. et traderent illum principatui. et potestati præsidis. Et interrogauerunt illum dicentes. Magister scimus quia recte dicis. et doces. non accipis personam. sed in ueritate uiam dei doces. Licet nobis dare tributum cæsari an non? Considerans autem dolum illorum dixit ad eos. Quid me tentatis. ostendite mihi denarium cuius habet imaginem et superscriptionem? Respondentes dixerunt. cæsaris. Ait illis. Reddite ergo quæ cæsaris sunt cæsari. et quæ sunt dei deo. Et non potuerunt uerbum eius reprehendere coram plebe. et mirantes responsum eius tacuerunt. Accesserunt autem quidam sadducæorum. qui negant esse resurrectionem. et interrogauerunt eum dicentes. Magister moyses scripsit nobis si cuius frater mortuus fuerit habens uxorem. et hic sine filiis fuerit ut accipiat eam frater eius uxorem. et suscitet semen fratri suo. Septem ergo fratres erant. Et primus accepit uxorem. et mortuus est sine filiis. et accepit eam alter. et ipse mortuus est sine filio. Et tertius accepit eam. similiter et omnes septem non reliquerunt semen. et mortui sunt. Nouissima autem omnium et mulier defuncta est. In resurrectione ergo cuius de eis erit uxor? Omnes enim habuerunt eam uxorem. Ait illis ihs. Filii huius seculi nubunt. et traduntur ad nuptias. Illi autem qui habebuntur digni seculo illo et resurrectione ex mortuis habent neque ducunt uxores. neque ducentur amplius. Neque enim mori poterunt. equales enim angelis sunt. et filii sunt dei. cum filii sint resurrectionis. Quod autem resurgant mortui et moyses ostendit secus rubum. sicut dicit dominum deum abraam. et deum ysaac. et deum iacob. Deus autem non est mortuorum sed uiuorum. Omnes enim uiuunt ei. Tradentes se quidam seruos dicebant. Magister bene dixisti. et amplius non audebant eum quicquam interrogare. Dixit autem dominus ad illos. Quomodo dicunt christum filium esse dauid. Et ipse dauid dicit in libro psalmorum. Dixit dominus domino meo. Sede a dextris meis. Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Dauid ergo illum dominum uocat. et quomodo filius eius est. Audiente autem omni populo dixit discipulis suis. Attendite a scribis qui uolunt ambulare in stolis. et salutationes in foro. et primas cathedras in synagogis. et primos discubitus in cenis. qui deuorant domos uiduarum simulantes longam orationem. hi accipient maius iudicium. Et respiciens aspexit mittentes munera sua in gazophylacium diuites. Vidit autem et quandam uiduam pauperculam mittentem ibi minuta duo. et dixit. Vere dico uobis quia hæc pauper plus quam

onē mālū: nam & hi exhabundant ē miser in
munera dī. ⁊ aūt eccl q eccl illis omia. metum
fuit quē hilit mūdi. Et quib; dicunt ⁊ templo
q lapidib; bonis. ⁊ donis ornatum est dix. ⁊ que
videtis venient quib; nō relinquetur lapis
sup lapidē qui nō destruatur. ⁊ interrogauerūt
illum dicentes. ⁊ Preceptor quā erunt hec. ⁊ q sig-
num cum hec fient quando dī habet ne se
moueant. Multi enim venient in nōe meo
dicentes quia ego sum. ⁊ tpe appropinquabit.
Nolite ergo ire p illos. Cum aūt audieritis plu-
simos, nolite terreri. Oportet primū hec
fieri sed nō statim finis. Tunc dicebat illis. Surget
gens contra gentē. ⁊ regnū adversus regnū. ⁊ terre
motus magni erunt per loca. ⁊ pestilentie. ⁊ fames.
terrores de celo. ⁊ signa magna erunt. Sed
ante hec oīa iacient vobis manus suas. ⁊ persequen-
tur tradentes vos in synagogas. ⁊ custodias. trahentes ad reges
⁊ presides propter nomen meū. Continget aūt vobis
in testimoniū. ponite ergo in cordibus vestris nō pre-
meditari. quomodo vel quid. Ego enim dabo
vobis os ⁊ sapientiam. cui nō poterūt resistere
⁊ contradicere omnes aduersarii vestri. Tradentur
autem a parentibus. ⁊ fratribus. ⁊ cognatis. ⁊ amicis. ⁊ morte afficient
ex vobis. ⁊ eritis odio omnibus hominibus propter nomen meū.
⁊ capillus de capite vestro nō peribit. In patientia vestra
possidebitis animas vestras. Cum aūt videritis circum-
dari exercitu Ierusalē. tunc scitote quia appropiauit
desolatio eius. tunc qui in Iudea fugiant ad montes. ⁊ qui in medio eius discedant.
⁊ qui in regionibus non intrent in eam. quia dies ultionis hi sunt ut impleantur omnia q
scripta sunt. Ve aūt pregnantibus ⁊ nutrientibus
in illis diebus. Erit enim pressura magna super terram. ⁊
populus hic. ⁊ cadent in ore gladii. ⁊ captivi du-
centur in omnes gentes. Et Ierusalem calcabitur a gen-
tibus donec impleantur tpa nationum. Et erunt sig-
na in sole. ⁊ luna. ⁊ stellis. ⁊ in terris pressura gen-
tium. prelusione sonitus maris. ⁊ fluctuum. Arescentibus hominibus
prae timore. ⁊ expectatione q supue-
nient universo orbi. nā virtutes celorum mo-
ventur. Et tunc videbunt filium hominis venientē in
nube cū potestate magna. ⁊ maiestate. Hec
aūt fieri incipientibus respicite. ⁊ levate capita
vestra. eo quod appropiabit redemptio vestra. Et di-
xit illis similitudinē. Videte ficulneā. ⁊ oēs
arbores. Cū producunt iam ex se fructū. scitis
quia prope est estas. Ita ⁊ vos cum videritis hec
fieri scitote quia prope est regnū dei. Amē dico vobis q
nō preteribit generatio hec donec oīa fiant. Cē-
lum ⁊ terra transibunt. verba aūt mea nō tran-
sient. Attendite aūt vobis ne forte graventur
corda vestra in crapula. ⁊ ebrietate. ⁊ cu-
ris huius vite. ⁊ superueniat in vos repentina dies
illa. Tanquam laqueus enim supueniet omnibus
qui sedent super faciem omnis terre. Vigilate
itaq omni tpe orantes. ut digni habeamini fu-

gere ista oīa que futura sunt. ⁊ stare ante filiū
hois. Erat aūt diebus docens in templo. noctibus aūt ex-
iens morabatur in monte qui vocatur olive-
ti. Et omis plus mane veniebat ad eum in templo au-
dire eum.

XXII

Appropinquabat aūt dies festus azimo-
rum qui dr pasca. ⁊ querebant principes sacerdotū ⁊
scribe quō eum interficerent. Timebant aūt plebē.
Intravit aūt satanas in iudam q cognomina-
tur scariotē unū de. xij. ⁊ abiit ⁊ locutus est cum
principib; sacerdotum ⁊ magistratib; quēadmodū il-
lum traderet eis. ⁊ gavisi sunt ⁊ pacti sunt illi
pecuniā dare. Et spopondit. ⁊ querebat opportu-
nitatem ut traderet illum sine turba. Venit aūt di-
es azimorum in qua necesse erat occidi pascha. mit-
tit petrum ⁊ iohem dicens. Euntes parate nobis
pascha ut manducemus. Illi dixerunt. Vbi vis
paremus. ⁊ dixit ad eos. Ecce introeuntibus vo-
bis in civitatem occurret vobis homo amphore por-
tans. Sequimini eum in domum in qua intrat. ⁊
dicetis patrifamilias domus. Dicit tibi magister. Vbi est
diversorium. ubi pascha cum discipulis meis manducem. ⁊
Et ipse vobis ostendet cenaculum magnum stra-
tum. ibi parate. Euntes aūt invenerunt sicut
dixit illis. ⁊ paraverunt pascha. Et cū facta esset hora dis-
cubuit. ⁊ duodecim cum eo. Et ait illis. Desiderio
desideravi hoc pascha manducare vobiscum. antequā
patiar. Dico enim vobis quia exinde nō manducā
illud donec impleatur in regno dei. Et accepto po-
culo gratias egit. ⁊ dixit. Accipite. ⁊ dividite in-
ter vos. Dico enim vobis q nō bibam de genimine
vitis. donec regnum dei veniat. Et accepto pa-
ne gratias egit. ⁊ fregit. ⁊ dedit eis dicens. hoc est
corpus meum quod pro vobis datur. hoc facite in
meam commemorationē. Similiter ⁊ calicem
postquā cenavit dicens. hic est calix novum testamentum in sanguine meo
qui pro vobis fundetur. Verumtamen ecce manus tradentis
me mecum est in mensa. Et quidem filius hominis
secundum quod diffinitum est vadit. Verumtamen ve illi homini per quem
traditur. Et ipsi cepere querere inter se quis esset ex
ipsis qui hoc facturus esset. Facta est autem ⁊ contentio inter eos
quis eorum videretur esse maior. Dixit autem eis. Re-
ges gentium dominantur eorum. ⁊ potestatem habentes super
eos benefici vocantur. Vos autem non sic. Sed q
maior est in vobis fiat sicut minor. Et qui pre-
cessor est sicut ministrator. Quis enim est maior
qui recumbit an qui ministrat. Nonne
qui recumbit. Ego autem in medio vestrum sum
sicut qui ministrat. Vos autem estis qui per-
mansistis mecum in temptationibus meis. Et ego
dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum.
edatis ⁊ bibatis super mensam meam in regno
meo. ⁊ sedeatis super thronos iudicantes. xij.
tribus israel. Ait aūt dns symon. symon. ecce
satanas expetivit vos. ut cribraret vos sicut
triticum. Ego aūt rogavi pro te ut nō deficiat
fides tua. Et tu aliquando conversus confirma fratres tuos.

dñe dixit ei. Dñe tecum paratus sum. et in carcerem et in mortem vadere. Ille dixit. Dico tibi petre non cantabit gallus hodie donec ter abnegabis nosse me. Dixit eis. Quando misi vos sine sacculo. et pera et calciamentis. numquid aliquid defuit vobis. At illi dixerunt. nichil. Dixit ergo eis. Sed nunc qui habet sacculum tollat similiter et peram. et qui non habet vendat tunicam suam et emat gladium. Dico enim vobis quoniam adhuc hoc quod scriptum est oportet impleri in me. Et cum iniquis deputatus est. Etenim ea quae de me scripta sunt finem habent. At illi dixerunt. Dñe ecce gladii duo hic. At ille dixit eis. Satis est. Et egressus ibat secundum consuetudinem in montem olivarum. Secuti sunt autem illum et discipuli. Cum autem venisset illo dixit illis. orate ne intretis in temptationem. Et ipse avulsus est ab eis quantum jactus est lapidis et positis genibus orabat dicens. Pater si non est fas calicem istum a me. Verumtamen non mea voluntas sed tua fiat. Apparuit autem illi angelus de celo confortans eum. Et factus in agonia prolixius orabat. Factus est sudor eius sicut guttae sanguinis decurrentis in terram. Et cum surrexisset ab oratione venit ad discipulos suos et invenit eos dormientes pre tristitia. et dixit illis. Quid dormitis. surgite et orate ne intretis in temptationem.

Adhuc eo loquente. ecce turba. et qui vocabatur iudas unus de. xii. antecedebat eos et appropinquavit ut oscularetur eum. Ihs autem dixit ei. Juda osculo filium hominis tradis. Videntes autem hi qui circa ipsum erant quod futurum erat dixerunt ei. Dñe si percutimus in gladio. et percussit unus de illis pincipis sacerdotis. et amputavit auriculam illi dexteram. Respondens autem ihs ait. Sinite usque huc. Et cum tetigisset auriculam eius sanavit eum. Dixit autem ihs ad eos qui venerant ad se principes sacerdotum. et magistratus templi et seniores. Quasi ad latronem existis cum gladiis et fustibus. cum quotidie essem apud vos in templo non extendistis manus in me. Sed hec est hora vestra. et potestas tenebrarum. Apprehendentes autem eum duxerunt. adduxerunt principes sacerdotum. Petrus autem sequebatur a longe. Accenso autem igne in medio atrio et circumsedentibus illi erat petrus in medio eorum. Quem cum vidisset ancilla quedam sedentem ad lumen. et eum intuita fuisset. dixit. Et hic cum illo erat. At ille negavit eum dicens. Mulier non novi illum. Et post pusillum alius videns eum dixit. Et tu de illis es. Petrus autem ait. O homo non sum. Et intervallo facto quasi horae unius alius quidam affirmabat dicens. Vere et hic cum illo erat nam et galileus est. Et ait petrus. Homo nescio quod dicis. Et statim adhuc illo loquente gallus cantavit. Et conversus dñs respexit petrum. Et recordatus est petrus verbi dñi sicut dixerat. quia priusquam gallus cantet ter me negabis. Et egressus foras flevit amare. Et viri qui tenebant illum illudebant ei. cedentes. Et velaverunt eum. Et percutiebant faciem eius. Et interrogabant eum dicentes. Prophetiza nobis christe quis est qui te percussit. Et alia multa blasphemantes dicebant in eum. Et ut factus est dies convenerunt seniores plebis et principes sacerdotum et scribe. et duxerunt illum in concilium suum dicentes. Si tu es christus dic nobis. Ait illis. Si vobis dixero non credetis mihi. Si autem et interrogavero me non respondebitis mihi neque dimittetis. Ex hoc autem erit filius hominis sedens a dextris virtutis dei. Dixerunt autem omnes. Tu ergo es filius dei. Qui ait. Vos dicitis quia ego sum. Illi autem dixerunt. Quid adhuc desiderium habemus testimonium. Ipse enim audivimus de ore eius. Et surgens totus multitudo eorum duxerunt illum ad pilatum. Cepit autem illum accusare dicentes. hunc invenimus subvertentem gentem nostram. prohibentem dare tributa cesari. dicentem. Ihs se regem esse. Pilatus autem interrogavit eum dicens. Tu es rex iudeorum. At ille respondens ait. Tu dicis. Ait autem pilatus ad principes sacerdotum. turbas. Nichil invenio causae hoc homine. At illi magis valebant dicentes. Commovet populum docens per universam iudeam incipiens a galilea usque huc. Pilatus autem audiens galilea interrogavit si homo galileus esset. Et ut cognovit quod de potestate herodis esset remisit eum ad herodem qui et ipse hierosolymis eo tempore. Herodes autem visus ihu gaudens nimis erat. cupiebat enim multo tempore videre eum. eo quod audierat multa de eo. et sperabat signum aliquod videre ab eo. Interrogabat autem illum multis sermonibus. At ipse nichil illi respondebat. Stabant autem principes sacerdotum et scribe constanter accusantes eum. Sprevit autem illum herodes cum exercitu suo. et illusit indutum veste alba. et remisit ad pilatum. Facti sunt amici herodes pilatus in ipsa die. nam antea inimici erant ad invicem. Pilatus autem convocatis principibus sacerdotum et magistratibus et plebe dixit ad illos. Obtulistis mihi hunc hominem quasi avertentem populum. et ecce ego coram vobis interrogans nullam causam inveni in homine isto ex his in quibus eum accusatis. sed neque herodes. Nam remisi illum ad vos. et ecce nichil dignum morte actum est ei. Corripiam ergo illum et dimittam. Necesse autem habebat dimittere eis per diem festum unum. Exclamavit autem simul universa turba dicens. Tolle hunc et dimitte nobis barabam. Qui erat propter seditionem factam in civitate. et homicidium missus in carcerem. Iterum autem pilatus locutus est ad illos volens dimittere ihm. At illi succlamabant dicentes crucifige. crucifige illum. Ille autem tertio dixit ad illos. Quid enim mali fecit iste. Nullam causam mortis inveni in eo. Corripiam ergo illum et dimittam. At illi instabant vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur. et invalescebant voces eorum. Et pilatus adjudicavit fieri petitionem eorum. Dimisit autem illum qui propter seditionem et homicidium missus fuerat in carcerem quem petebant. ihm vero tradidit voluntati eorum. Et cum ducerent eum apprehendentes simonem quendam cyrenensem venientem

y valla. ⁊ inposuerunt illi cruce portare ꝑ ihū
Sequebatur aūt illum multa turba ꝑpli. ⁊
mulieres que plangebant ⁊ lamentabantur
eum. Conuersus aūt ad illas ihs dix̄. filie ierlm
nolite flere sup me. sed sup uos ipas flete. ⁊
filios uros. Quia ecce uenient dies in quibus di
cent. Beate steriles ⁊ uentres q̄ non genuerunt
⁊ ubera que non lactauerunt. Tunc incipient di
cere montibus cadite sup nos. ⁊ collibus operite nos
Quia si in uiridi ligno hec faciunt in arido quid
fiet. Ducebantur aūt ⁊ alii duo nequā cum
eo ut interficerentur. ꝑ quam postq̄ uenit ad locū
qui uocatur caluarie. ibi crucifixer eum. ⁊
latrones unū a dextris ⁊ alterum a sinistris ipse
aūt dicebat. Pat̄ ignosce illis. nō enī sciūt
quid faciunt. Diuidentes aūt uestimenta ei mi
serunt sortes. Et stabat ꝑplus exp̄ctans. de
ridebant eum principes cum eis dicentes.
Alios saluos fecit. semp̄ saluū faciat si hic
est xp̄s electus. illudebant aūt ei ⁊ milites acce
dentes. ⁊ aceto̅ offerentes ei dicentes. Si
tu es rex iudeor. saluū te fac. Erat aūt ⁊ sup
scriptio scripta sup eum litteis grecis. ⁊ latinis
hebraicis. hic est rex iudeor. unus aūt de
his qui pendebant latronib. blasphemabat eum
dicens. Si tu es xp̄s saluū fac temetipm
⁊ nos. ⁊ ihs dens aūt alter increpabat illum di
cens. Neq̄ tu times deū q̄ in eadē damna
tione es. ⁊ nos quidē iuste. nam digna factis
recipimus. hic aūt nichil mali gessit. ⁊ dice
bat ihū. Dne memento mei cum uenies ī
regnū tuū. ⁊ dix̄ illi ihs. Amē dico tibi hodie
mecū eris in paradiso. Erat aūt fere hora sexta
⁊ tenebre facte sunt in uniūsā terrā. usq̄ ad horam
nonā. Et eclipsim passus est sol. ⁊ ecce
uelum templi scissum est medium. ⁊ exclamans
ihs uoce magna ait. Pat̄ in manus tuas
cōmendo spīm meum. ⁊ hec dicens expirauit. Vi
dens aūt centurio q̄ factum fuerat glorificauit deū
dicens. Vere hic hō iust erat. Et omnes turba
rum que simul aderant ad spectaculū istud.
videbant que fiebant pectora sua percutientes
⁊ reuertebantur. Stabāt aūt a longe
omnes mulieres que secute erant eum a galilea
hec uidentes. Et ecce uir nomine ioseph qui erat
decurio melis iustus. hic nō consenserat
⁊ actib. eor. Ab arimathia ciuitate iudee
⁊ qui exspectabat ⁊ ipe regnū dei. hic accessit
ad pilatum ⁊ petiit corp̄ ihu. Et deposuit
⁊ uoluit sindone. ⁊ posuit eum in monumento
exciso. in quo nondum quisquam positus fuerat
Et dixit. ecce parasceue ⁊ sabbatum illucescit.
Subsequentes aūt mulieres q̄ cum ipo uenerat
de galilea uiderunt monumentū. ⁊ quemadmo
dum positum erat corp̄ eius. Et reuertentes parauer
unt aromata. unguenta. ⁊ sabbo quidē siluerūt se
mandatum. ⁊ una aūt sabbi valde diluculo
ad monumentum properauerūt. q̄ parauerūt aroma
ta. Et inuenerunt lapidem reuolutum a mo
numento. ⁊ ingressi non inuenerunt corp̄ dñi ihu. Et
factum est dum mente ostupe erent de isto. ecce
duo uiri steterunt sup illas in ueste fulgenti.
Cum timerent aūt ⁊ declinarent uultū in
ram dix̄ ad illas. Quid q̄ritis uiuentē cū mo
tuis. Non est hic sed surrexit. Recordamini
qualit loquē est uob cum adhuc in galilea er
dicens. quia oport filiū hoīs tradi in manus
pecc. ⁊ crucifigi. ⁊ die tia resurgere. ⁊ recor
date sunt uerbi ei. ⁊ regressi monumento. nūt
tauer hec omnia illi xi. ⁊ ceteris omnib. Erat aūt
maria magdalene. ioha. ⁊ maria iacobi. ⁊
cete que cum eis erant. q̄ dicebant ad apl̄os
hec. Et uisa sunt ab illis sicut deliramenta. ⁊
illis nō credebant ill. Petr aūt surgens
cucurrit ad monumentū. ⁊ puls uidit lin
teamina sola posita. ⁊ abiit ⁊ secū mirans
quod factum fuerat. Et ecce duo ex illis ibāt ipa
die ad castellum q̄ erat in spatio stadior. lx.
ab ierlm nōie emaus. Et ipi loquebantur ad
inuicē. de his omnib. q̄ acciderant. Et factū est dū
fabularentur ⁊ secū q̄rerent. ipe ihs appro
pinquans ibat cum illis. Oculi aūt eor̄ tenē
bantur ne eum agnoscerent. ⁊ ait ad illos. Qui
sunt hi sermones quos alternis ad inuicē am
bulantes ⁊ estis tristes. Et respondens unus cui
nomen cleopas dix̄ ei. Tu solus peregrin es in hie
rusalem. ⁊ non agnouisti q̄ facta sunt in illa hic
diebus. Quib ille dix̄. que. Qui dix̄ ei. de ihu na
zareno qui fuit uir ꝑpha potens in opere ⁊ sermo
ne coram deo ⁊ omni ꝑplo. ⁊ quō tradiderūt eum
summi sacerdotes. ⁊ principes nri in damna
tionē mortis ⁊ crucifixerunt eū. Nos aūt
sperabamus quia ipe esset redempturus isr̄l. ⁊ nē
sup ⁊ omnia tria die hodie. quo hec facta sunt.
Sed ⁊ mulieres quedā ex nris terruer nos que
ante lucē fuerunt ad monumentū. ⁊ inuento nō
pore ei uenerē dicentes se ⁊ uisionē angelo
rum uidisse. qui dix̄ ei uiuē. Et abierē quidā ex
nris ad monumentū. ⁊ ita inuenerunt sic
mulieres dixer. ipm aūt nō inuenerūt. Et ipe
dix̄ ad eos. O stulti ⁊ tardi corde ad credendū
in oib; que locuti sunt ꝑphe. Nonne hec oport
pati xp̄m. ⁊ ita intrare in gl̄am suā. Et incipiēs
a moyse ⁊ oib; ꝑphis. interpretabat illis in oib;
scripturis que de ipo erant. Et appropinqua
uerūt castello quo ibant. ⁊ ipe finxit se longi
us ire. Et coegerūt illum dicentes. Mane nob
cum q̄m aduespascit. ⁊ inclinata est dies
⁊ intrauit cum illis. Et factū est dum recubet cum
illis. accepit panē. benedixit ac fregit. porrigebat
illis. Et apti sunt oculi eor̄. ⁊ cognouerūt eū.
Et ipe euanuit ex oculis eor̄. ⁊ dixer ad inu
icem. Nonne cor nrm ardens erat in nob dū lo
queret in uia. ⁊ aperiret nob scripturas.
Et surgentes eadē hora regressi sunt in ier.

-mueneꝛ ogg̃ntꝛ. ꝓ. -ꝛ ꝙ qui ẽ ꝛpis emꝛ
dicunt. q- surꝛt dñs uẽ. -appuit symõ. Ir
ꝛpi narrabant que gsta fuerant -qñ ogno
uerunt eũ in fractione pis. Dum aũ hec loq̃
tur. stetit ihs in medio eoꝝ -dr eis pax uob.
Ego sum nolite timẽ. Conturbati ⁊ conti
mescunt se spũs uidẽ. Qd dr eis. Quid turba
ti estis -ꝛ cogitationes ascendunt in cor uꝛm
uidete manꝰ meas -pedes meos. quia
ipe sum ego. -palpate -videte quia spũs car
nem -ossa nõ hꝫ. sicut me videtis hꝫ. Et cũ
hec dixiss. ostendit eis manꝰ -latꝰ. Adhuc aũt illis
nõ credentibꝫ -mirantibꝫ ꝑ gaudio dixit ha
bens hic aliquid q- manducetur. At illi obtu
lerũt ei ptẽ pisc assi. -fauꝰ mell. Et cũ manducas
set coram eis sumens reliquias dedit eis. -
dixit ad illos. Hꝫ sũ uba que locutꝰ sum ad uos ẽ
adhuc ẽm uobꝫ. qm necesse ẽ impleri ꝙ scꝛipt
ta sunt in lege moysi -ꝓphis -psalmis ꝛ me
Tunc aperuit illis sensum. ut intelligerẽt scꝛipturas
dixitq eis. Qm sc̃ptum ẽ. -sic oportebat ꝑ pas. -
resurgere a mortuis die tertia. -pdicari in nõe ei⁹
pniam. -remissionẽ peccatoꝝ in oẽs gẽs. incipi
entibꝫ ab hierosolymis. Vos aũt estis testes hoꝝ
-ego mittam promissum patris mei in uos. Vos ꝛ
sedete in ciuitate. quoadusq indamini uir
tute ex alto. erit aũ cũ uenerit paracletus. quem
ego mittam uobis a patre. spũm ueritatis. qui a patre
procedit. ipe testimoniũ perhibebit de me. -
uos testimoniũ perhibebitis. quia ab initio mecum
estis. Hec locutus sum uobis ut scandalizemini.
Absq synagogis faciẽt uos. sed uenit hora ut
omnis qui interficit uos arbitretur obsequium
se prestare deo. -hec facient uobis quia non nouerunt
patrem neq; me. Sed hec locutus sum uobis ut
cum uenerit hora eorum reminiscamini eorum
quia ego dixi uobis. Hec aũt uobis ab initio non
dixi. quia uobiscum eram. Et nunc uado ad eum
qui misit me. -nemo ex uobis interrogat me. Quo
vadis. sed quia hec locutus sum uobis tristitia
implevit cor uꝛm. Sed ego ueritatem dico uobis.
expedit uobis ut ego uadam. Si enim non abiero
paracletus non uenit ad uos. Si aũt abiero mittam
eum ad uos. Et cum uenerit ille arguet mundum
de peccato -de iusticia -de iudicio. De peccato
quidem quia non credunt in me. De iusticia aũt
quia ad patrem uado. -iam non uidebitis me. De
iudicio uero quia princeps huius mundi iam iudi
catus est. Adhuc multa habeo uobis dicere sed non
potestis portare modo. Cum autem uenerit ille
spũs veritatis docebit uos omnem veritatem.
non enim loquetur a semetipso. sed quecumq audi
uerit loquetur. -que ventura sunt annunciabit
uobis. Ille me clarificabit. quia de meo accipiet
-annunciabit uobis. Omnia quecumq habet pr
mea sunt. Propterea dixi quia de meo accipiet
-annunciabit uobis. Modicum -iam non uidebitis
me. -rursus modicum -videbitis me. quia ego
vado ad patrem. Dixerunt ergo ex discipulis
eius ad inuicem. Quid est hoc quod dicit nobis
modicum -iam non uidebitis me. -rursus modicum
-videbitis me. -quia ego vado ad patrem. Dicebant
ergo. Quid est hoc quod dicit modicum. nescimus
quid loquitur. Cognouit aũt ihs quia uolebant
eum interrogare. -dixit eis de hoc quesistis inter
uos quia dixi modicum -non uidebitis me. -rursus
modicum -videbitis me. Amen amen dico uobis
quia plorabitis -flebitis uos. mundus aũt gaudebit
uos aũt contristabimini. sed tristitia uꝛa uertetur
in gaudium. Mulier cum parit tristitiam habet
quia uenit hora eius. Cum aũt peperit puerum
iam non meminit pressure pp gaudium quia natus
est homo in mundum. Et uos ergo nunc quidem
tristitiam habetis. iterum aũt uidebo uos. -gaudebit
cor uꝛm. -gaudium uꝛm nemo tollet a uobis. Et
in illo die me non rogabitis quicquam. Amen amen
dico uobis si quid petieritis patrem in nomine meo
dabit uobis. Usque modo non petistis quicquam
in nomine meo. petite -accipietis. ut gaudium uꝛm
sit plenum. Hec in prouerbiis locutus sum uobis.
Venit hora cum iam non in prouerbiis loquar
uobis. sed palam de patre annunciabo uobis. In illo
die in nomine meo petetis. -non dico uobis quia
ego rogabo patrem de uobis. Ipe enim pater amat
uos quia uos me amastis. -credidistis quia ego a deo
exiui. Exiui a patre. -uenio in mundum. Iterum
relinquo mundum. -uado ad patrem. Dicunt ei
discipuli eius. Ecce nunc palam loqueris. -prouerbium
nullum dicis. Nunc scimus quia scis omnia. -non
opus est tibi ut quis te interroget. In hoc credimus
quia a deo exiisti. Respondit eis ihs. Modo creditis.
Ecce uenit hora. -iam uenit ut dispergamini
unusquisq in propria. -et me solum relinquatis.
Et non sum solus quia pater mecum est. Hec locutus
sum uobis ut pacem habeatis in me. In mundo pressu
ram habebitis. sed confidite ego uici mundum.

Sequentia sancti euangelii secundum iohannem.

In principio erat uerbum. -uerbum erat apud deum
-deus erat uerbum. Hoc erat in principio apud deum.
Omnia per ipsum facta sunt -sine ipso factum est nichil.
Quod factum est in ipso uita erat -uita erat lux hominum
-lux in tenebris lucet -tenebre eam non comprehenderunt.
Fuit homo missus a deo cui nomen erat iohannes. Hic uenit in
testimonium. ut testimonium perhiberet de lumine. ut omnes
crederent per illum. Non erat ille lux. sed ut testimonium perhi
beret de lumine. Erat lux uera que illuminat
omnem hominem uenientem in hunc mun
dum. In mundo erat -mundus per ipsum factus est -mundus eum non cognouit
-in propria uenit -sui eum non
receperunt. Quotquot aut receperunt
eum dedit eis potestatem filios dei fi
eri his qui credunt in nomine eius. Qui non
ex sanguinibus -neque ex uoluntate car
nis neque ex uoluntate uiri. sed ex deo
nati sunt. Et uerbum caro factum est -habitauit in nobis -et uidimus gloriam eius.
Gloriam quasi unigeniti a patre. plenum
gratie -et ueritate. Iohannes testimonium perhibet de
ipso -clamat dicens. Hic erat quem dixi.
Qui post me uenturus est ante me factus est. quia prior
me erat. -de plenitudine eius nos omnes accepimus
-gratiam pro gratia. quia lex per moysen data est. gra
tia -ueritas per ihm xpm facta est. Deum nemo uidit
unquam. unigenitus filius qui est in sinu patris ipse enarrauit.

Et hoc est testimonium iohannis. quando miserunt
ad eum iudei ab hierosolymis sacerdotes -leuitas
ad interrogandum eum. tu quis es. Et confessus est -non negauit. -confessus est quia
non sum ego xpc. Et interrogauerunt eum. Quid ergo helyas es tu. Et ait non. Dicendum est ei. Quis es
-ut responsum demus his qui missi sunt a nobis. Quid dicis de te ipso. Ait ego vox clamantis in deserto
parate viam domini sicut dixit ysaias propheta. Et qui missi fuerant erant ex pharisaeis. Et interro
gauerunt eum -dixerunt ei. Quid ergo baptizas si tu non es xpc. neque helyas neque propheta. Respondit eis iohannes. Ego
baptizo in aqua. medius aut uestrum stetit quem uos nescitis. ipse est qui post me uenturus est. cuius non sum
me dignus ego non sum dignus. ut soluam eius corrigiam calciamenti. Hec in bethania facta sunt

ventem dñe ad eum. ioh baptistam. Alia ꝯcordia
ioh ipm uementer ad se trahit. Ecce agnꝰ dei. ecce
qui tollit peccꝫ mundi. hic ē de quo dixi. Post
me uenit uir qui ante me factꝰ ē. q̄ prior me erat. Et
ego nesciebam eum. sed ut manifestet isrl. ppter
hoc ego in aqua baptizans. Testimoniū perhibuit
ioh dicens. Quia spiritum descendentem q̄si
columbam de celo. et mansit sup eum. Et ego nesciebam
eum. sed q̄ misit me baptizare in aqua ille mihi dixit.
Super quē uideris spm descendentē. et manentē sup eū.
hic ē qui baptizat in spu scō. Et ego uidi. et testimoniū
perhibui quia hic ē filius dei. Alia die rursus stabat
ioh. et de discipulis eius duo. Et respiciens ihm ambulantē dicit. Ecce agnꝰ dei. Et audierunt duo
discipuli loquentē et secuti sunt ihm. Conuersus aut
ihs. uidensq̄ eos sequentes se dicit eis. Quid quritis.
Qui dixerunt ei. Rabbi. Qđ dicit̄ interpretatꝫ magr. ubi habitas. Dicit eis. Venite et uidete. Uenerunt
et uiderunt ubi manebat. et manserunt apud eum die illa. hora
aut erat quasi. x. Erat aut andreas frr symonis petri unꝰ ex duobus. qui audierant a ioh. et secuti
fuerant eum. Inuenit hic primū frem suū symonē
et dicit ei. Inuenimus messiā q̄ ē interpretatꝫ xp̄s
et adduxit eum ad ihm. Intuitꝰ aut eū ihs dixit.
Tu es symon filius iohānis. tu uocaberis cephas q̄ interpretatur petrus. In crastinū uoluit exire in
galileam. et inuenit philippum. dixit ei. ihs sequere me. Erat aut philippus a bethsaida ciuitate an
dree et petri. Inuenit philippus nathanahel. et dixit
ei. Quem scripsit moyses in lege. et prophete inuenimus ihm filium ioseph a nazareth. Et dixit
ei nathanahel. Nazareth potest aliquid boni esse.
Dicit ei philippus. Veni et uide. Vidit ihs nathanahel uenientē ad se. et dicit de eo. Ecce uere israhelita in quo dolus non est. Dicit ei nathanahel. Unde
me nosti. Respondit ihs et dixit ei. Priusquam te philippus uocaret
cum esses sub ficu uidi te. Respondit ei nathanahel et
dixit ei. Rabbi magr filius dei tu es rex isrl. Respondit ihs et
dixit ei. Quia dixi tibi uidisse te sub ficu. credis. maius his uidebis. et dicit ei. Amen amen dico uobis. uidebitis celum apertum. et angelos dei ascendentes
et descendentes sup filium hoīs.

II. C In nupcijs factis est mater ihu ibi. Vocatus est aut ihs
et discipuli eius ad nupcias. Et deficiente uino. Dicit mater ihu ad eum. Vinum non habent. Dicit ei ihs.
Quid mihi et tibi est mulier. Nondum uenit hora mea.
Dicit mr eius ministris. Quodcumq̄ dixerit uobis facite. Erant aut ibi lapidee hydrie sex posite. s̄m purificationē
iudeorum capientes singule metretas binas
uel ternas. Dicit eis ihs. Implete hydrias aqua. Et impleuerunt eas usq̄ ad summum.
Et dicit eis ihs. Haurite nunc. et ferte architriclino. Et tulerunt. Ut aut gustauit architriclinus
aquā uinum factū. et non sciebat unde est. ministri aut sciebant. q̄ hauserant aquā. uocat sponsum
architriclinus et dicit ei. Omnis homo primum uinum ponit bonum. et cum inebriati fuerint tunc deteri-
In plene ydrias aqua. de ī plenit eas usq ad summū.
Et dicit eis ihs.

us. Et aut primum hoc fecit ihs in cana galilee. et manifestauit gloriam suam. et crediderunt in eum discipuli eius.
discipuli eius.
Post hoc descendit capharnaū. ipe et mr eius et fres eius. et discipuli eius. et ibi manserunt nō multis diebus. Et prope erat pascha iudeorum. et ascendit ihs hierosolymā. Et inuenit in templo uendentes boues et oues et columbas. et numularios sedentes. Et cum fecisset quasi flagellum de funiculis. omnes eiecit de templo. Oues quoq; et boues. et numulariorum effudit es. mensas subuertit. Et his qui columbas uendebant dixit. Auferte
ista hinc. nolite facere domum patris mei domum negotiationis. Recordati sunt discipuli eius. quia
scriptum est. Zelus domus tue comedit me. Re
ripuerunt ergo iudei. et dixerunt. Quod signū ostendis
nobis quia hec facis. Respondit ihs et dixit eis. Soluite templum hoc. et in tribus diebus excitabo illud. Dixerunt iudei. Quadraginta. et vi. annis edificatum est templum hoc. et tu in tribus diebus excitabis illud. Ille autem
dicebat de templo corporis sui. Cum autem surrexisset a mortuis recordati sunt discipuli eius quia hoc
dicebat. et crediderunt scripture. et sermoni quem dixit ihs. Cum autem esset ierosolymis in pascha in die festo. multi credidere in nomine
eius. videntes signa que faciebat. Ipse autem ihs non
credebat semetipm eis. eo q̄ ipe nosset omnes. et quia
opꝰ ei non erat ut quis testimonium perhiberet de homine. Ipe
enim sciebat quid esset in homine. Erat aut homo ex pharisees
sequentibus nomen. principe iudeorum. hic venit
ad ihm nocte. et dixit ei. Rabbi. scimus quia a deo uenisti magr. Nemo enim hec signa facere q̄ tu facis. nisi fuerit
deus cum eo. Respondit ihs et dixit ei. Amen amen dico tibi
nisi quis natus fuerit denuo. non potest uidere regnum dei.
Dicit ad eum nicodemus. Quomodo potest homo nasci cum
sit senex. Numquid potest introire in uterum matris sue
iterum et renasci. Respondit ihs. Amen amen dico tibi
nisi quis renatus fuerit ex aqua et spu scō. non potest introire in regnum dei. Quod natum est ex carne. caro est
et quod natum est ex spu spus est. Non mireris. quia
dixi tibi. oportet nos nasci denuo. Spūs ubi uult spirat. et uocem eius audis. sed nescis unde uenit. aut quo
uadit. Sic est omnis qui natus est ex spu. Respondit nicodemus et
dixit ei. Quomodo possunt hec fieri. Respondit ihs et dixit ei.
Tu es magr in israhel. et ignoras. Amen amen dico tibi
quia quod scimus loquimur. et quod uidimus testamur. et
testimonium nrm non accipitis. Si terrena dixi uobis. et
non creditis. quomodo si dixero uobis celestia credetis. Et
nemo ascendit in celum. nisi qui descendit de celo
filius hoīs qui est in celo. Et sicut moyses exaltauit
serpentem in deserto. ita exaltari oportet filium hoīs. ut
omnis qui credit in ipo non pereat. sed habeat uitam
eternam. Sic enim dilexit deus mundum. ut filium suum unigenitum
daret. ut omnis qui credit in eum non pereat. sed habeat uitam
eternam. Non enim misit deus filium suum in mundum ut
iudicet mundum. sed ut saluetur mundus per ipm. Qui
credit in eum non iudicatur. Qui aut non credit iam
iudicatus est. quia non credit in nomine unigeniti filij
dei. Hoc aut est iudicium. quia lux uenit in mundum. et dilexe

nunt hoīes magī ꝙ nebulę quā luc̄. fruunt eīs
ex mala opa. Omīe enim qui male agit odit
lucem. nō uenit ad luc̄em. ut nō arguantur opa
ei. Qui aut facit ueritatē uenit ad luc̄em. ut mani
festentur ei opa. q. in dō sunt facta.

III Postq̄ uenit dñs discipli ei. in iudā terrā
et illic demorabatur cum eis. et baptizabat. E
rat aut. et ioēs baptizās in enō iuxta salim. q.
quę multe erant illic. et ueniēbāt. et baptiza
bantur. nō enī dum missus fuerat ioēs in
prīm. Facta ē ergo quēstio ex discipl̄is ioānis cū
iudeis de purificatione. et uenerūt ad ioēm. et dixer̄ ei. Rab
bi. qui erat tecum trans iordanē. cui testimoniū
perhibuisti. ecce hic baptizat. et omēs uenit ad eū.
Respōdit ioēs. et dixit. Nō potest hō accipere quicq̄. nisi fuer
it ei datū de celo. Ipsi uos testimoniū perhibetis q̄d
dixim. nō sum ego xp̄s. sed q̄m missus sum ante illū.
Qui habet sponsam sponsus ē. Amīcus aut sponsi q̄ stat
et audit eum. gaudio gaudet propt̄ uocē sponsi. Ha
ec ergo gaudiū meū impletum ē. illū oportet
crescere me aut minui. Qui de sursū uenit
sup omēs ē. Qui ē de terra. de terra ē et de terra loquit
ur. Qui de celo uenit sup omēs ē. et testimoniū perhibet
quod uidit et audiuit. et testimoniū eius nemo accipit. Qui aut ac
cepit eius testimoniū. signauit. q. deus uerax ē. Quē
enim misit deus uerba dei loquitur. nō enī ad mensurā dat
deus spīm. Pater diligit filiū. et oīa dedit in manu ei.
Qui credit in filiū hz uitā eternā. Qui aut incredulus
erit filio nō uidebit uitā. sed ira dei manet sup eum. Cū
ergo cognouisset dñs. quia audierūt pharisei. q. ihs
plures discipulos facit et baptizat quā ioānes. (quāq̄ ihs
non baptizaret nisi discipli ei.) reliquit iudeā et abiit
iterum in galileam.

V Samarie Oportebat aut illum transire per samariā. Venit
ergo in ciuitatē samarię dicit̄ sichar iuxta prędiū q. dedit
iacob. ioseph filio suo. Erat aut ibi fons iacob. ihs
ergo fatigat̄ ex itinere sedebat sic sup fontē. hora au
tem quasi sexta. Venit aut mulier de samaria.
haurire aquam. dicit ei ihs. Da mihi bibere. Discipli enī
eius abierant in ciuitatem. ut cibos emerent. Dicit ergo
ei mulier illa samaritana. Quō tu cū iudeus sis a
me bibere poscis q̄ sum mulier samaritana. Nō enim
coūtur iudei samaritanis. Respōdit ihs. et dixit
ei. Si scires donū dei. et quis dicit tibi. da mihi bibere. tu fo
rsitan abs te petisses. et dedisset tibi aquā uiuā. Dicit
ei mulier. Dne nec quē habes haurias hoc. et puteus
altus ē. Unde ergo habes aquā uiuā. Numquid tu ma
ior es patre nr̄o iacob. qui dedit nobis hunc puteum
et ipse ex eo bibit. et filii ei. et pecora ei. Respō
dit ihs. et dixit ei. Omīs qui bibit ex aqua hac sitiet
iterū. Qui aut bibit ex aqua q̄ ego dabo ei. non sitiet
in ęternū. sed aqua q̄ ego dabo ei. fiet in eo
fons aquę salientis in uitam eternā. Dicit ad eum
mulier. Dne da mihi hanc aquā. ut nō sitiam. nec
ueniam huc haurire. Dicit ei dñs. Vade uoca
uirum tuum. et ueni huc. Respōdit mulier. et dixit. Non hō
habeo uirū. Respondit ihs. Bene dixisti quia nō habeo uirum. Quinq̄ enī
uiros habuisti. et nunc quem habes non est tuus uir. Hoc

dixisti. Dicit ei mulier. Dne uideo quia pphēta es
tu. patres nr̄i montem hunc adorauer̄. et uos dicitis
quia hierosolimis locus est ubi adorare oportet. Dicit
ei ihs. Mulier crede mihi. quia uenit hora. qñ
nec in monte hoc nec in hierosolimis adorabitis pa
trem. Uos adoratis q. nescitis. nos adoramus
quod scimus. quia salus ex iudeis est. Sed uenit hora
et nunc est. qñ ui adoratores adorabunt patrem
in spū et ueritate. Etenim pater quęrit tales qui
adorent eum. Spūs est deus. et eos qui adorant eum
in spū et ueritate oportet adorare. Dicit ei mulier
Scio quia messias qui dicit̄ xp̄s uenit. Cum ergo
uenerit ille annūciabit nobis oīa. Dicit ei ihs. Ego
sum qui loquor tecū. Et extunc uenerūt discipli
ei. et mirabantur q. cum mulier loquer̄. Nemo
tamen dixit ei quid quis. aut quid loqueris
cum ea. Reliquit ergo et mulier hydriā suā et abiit
in ciuitatem. et dicit illis hōib. Venite et uidete
hoīem qui dixit mihi oīa quecq̄ fecī. Numquid
ipse est xp̄s. Exierunt ergo de ciuitate et uenie
bant ad eum. Interea rogabant eum discipli
ei dicentes. Rabbi manducā. Ille autem dixit
eis. Ego cibum habeo manducare quem uos
nescitis. Dicebant ergo discipli ad inuicē. Nū
quid attulit ei aliquis manducare. Dicit
eis ihs. Meus cibus est ut faciam uoluntatem ei q̄
misit me. ut perficiam opus ei. Nonne uos di
citis. q. adhuc iiij menses sunt. et messis uenit.
Ecce dico uobis leuate oculos uestros. et uidete
regiones. quia iam albę sunt ad messem.
et qui metit mercedē accipit. et congregat fructū
in uitā eternā. ut et qui seminat simul gaudeat
et qui metit. In hoc enim est uerbum uerum. q.
aliud est qui seminat. et aliud est qui metit. Ego emi
si uos metere quod uos non laborastis. Alii la
borauerunt. et uos in labores eorum introistis.
Ex ciuitate aut illa multi crediderunt in eū ex
samaritanis. pp uerbum mulieris testimoniū phi
bentis. quia dixit mihi quecq̄ fecī. Cum ue
nissent ergo ad illū samaritani. rogabant eum
ut apud eos maneret. et mansit ibi duos dies
et multo plures crediderunt pp sermonem ei. et mulie
ribus dicebant. quia iam non pp tuam loquelā credi
mus. ipsi enim audiuimus. et scimus quia hic est ue
re saluator mundi. Post duos aut dies exiit
inde et abiit in galileam. Ipse enim
testimoniū perhibuit. quia pphēs in
patria honorē non habet. Cum ergo uenisset in
galileam. excepit eum galilei. cū oīa
uidissent que fecerat hierosolimis in die
festo. Ipsi enim uenerant ad diem festum. et
nos nec in cana galilee. ubi fecit aquam
uinum. Erat quidā regulus cuius filius
infirmabatur capharnaū. hic cū audisset q̄
ihs ueniret a iudea in galileam. abiit ad
eum. et rogabat eum ut descenderet et sanaret
filium eius. incipiebat enim mori. Dixit ergo

dño adeum. ⁊ſi ſigna ⁊ prodigia mḟnt, nō ēdm.
Pcedēti regnō. Dñe descende priꝰ q̄m moriatur filꝰ mꝰ.
dicit ei ihs. Vade filius tuꝰ uiuit. Credidit hō
ſermoni q̄m dixit ei ihs. ⁊ ibat. Jam aūt eo de-
ſcendente. Jam aūt eo descendente ſui ei
reuerti nūciauerūt ei dicentes. q̄ria filꝰ
ei uiuit. Interrogabat g horam abeis mel
meli habuerūt. dixerūt ei. q̄ia heri hora.
vij. reliquit eum febris. Cognouit g pr̄
q̄ illa hora erat in q̄ dixit ei ihs. Vad
filius tuꝰ uiuit. ⁊credidit ipe. ⁊domꝰ tota.
Hoc rurſus fecit ſignū ſecit ihs. cum ueniſſet a
iudea in galileā.

VI Post hec erat dies feſtus iudeoꝝ. ⁊aſcendit
ihs ieroſolimā. Eſt aūt ieroſolimis pi-
ſcina q̄ ꝯnominatur hebraice
bethſaida. v. porticus habēs. In hiis iacebat mul
titudo magna languentiū. cecoꝝ claudoꝝ
arentiū. expectantium aq̄e motum. Angelꝰ
aūt domini ſm tp̄s descendebat in piſcinam
& mouebatur aq̄a. ⁊q̄ pꝰ descendiſſet in
piſcinā p motionē aq̄e. ſanꝰ fiebat aqua
ꝯ infirmitate q̄ tenebatur infirmitate. Erat aūt hō
quidam ibi. xxxviij. annos hns infirmi-
tatē ſuā. hunc cum uidiſſet ihs iacētē.
⁊cognouiſſet q̄ia iā multū tp̄s hēret. dicit ei.
Vis ſanus fieri. Rñdit ei langud. Dñe hoīem nō
hō. ut cum turbata fuerit aqua mittat me
in piſcinā. dum uenio ego aūt. alius ante
me deſcendit. Dicit ei ihs. Surge tolle gra-
batū tuū. ⁊ambula. Et ſtatim ſanꝰ fact eſt
hō. ⁊ſustulit grabatū ſuū. ⁊ambulabat.
Erat aūt ſabbatū in die illa. Dicebant ergo
iudei illi qui ſanatꝰ fuerat fact. Sabbatum ē nō
licet tibi tollere grabatum tuū. Rñdit eis. Qui me
fecit ſanū. ille mihi dixit. tolle grabatū tuū
& ambula. Interrogabant g eum. Quis ē ille
hō qui dixit tibi. tolle grabatū tuū & ambula. Is
aūt qui ſanatꝰ fuerat eſſet. nesciebat quis eēt. ihs
aūt declinauit. a turba loco illo. Postea
inuenit eum ihs in templo. & dixit ei. Ecce
ſanus factꝰ es. iam noli peccare. ne deterius tibi
aliquid. Abiit ille hō & nūciauit iudeis. q̄
ihs ē qui fecit eum ſanū. Propter hoc
persequebantur iudei ihm. quia hec faciebat in ſabbto.
Ipse aūt rndit eis. Pr̄ mꝰ usq; nūc operatꝰ ē. ego
operor. Propterea magis querebant eum iudei
interficere. quia nō ſolum ſoluebat ſabbm. ſed
& patrem ſuum dicebat dēm. equalem ſe faciens
deo. Rñdit g ihs & dixit eis. Amē amē dico uobis nō p
ſe filius facere quicquam. nisi quod uiderit patrē
facientē. Quecūq; enim ille fecerit hec & filius
facit. Pr̄ enim diligit filium. & omnia demonſtrat ei que ipe facit. & maiora hec de-
monſtrabit ei opa ut uos miremini. Sicut
enim ſuſcitat pr̄ mortuos. & uiuificat ſic
& filius quos uult uiuificat. Neq; enim pr̄ iu-
dicat quēq; ſ; omne iudicium dedit filio ut
omnes honorificent filium ſicut honorificant pa-
trem. Qui nō honorificat filium nō honorificat
patrem qui miſit illum. Amē amē dico uobis
quia qui uerbum meum audit. & credit ei
qui miſit me habet uitam eternam. & in iudicium
nō uenit. ſ; transit a morte ad uitam. Amē
amē dico uobis. quia uenit hora & nunc ē. qñ
mortui audient uocē filij dei. & qui audie-
rint uiuent. Sicut enim pr̄ habet uitam in ſe
metipō. ſic dedit & filio habere uitam in ſemet
ipō. Et potestatem dedit ei iudicium facere. quia
filius hoīs ē. Nolite mirari hoc. quia uenit ho-
ra in qua oēs qui in monumentis ſunt audient
uocē filij dei. & procedent qui bona fecerūt in reſur-
rectionē uite. qui uero mala egerūt in reſurrec-
tionē iudicij. Non possum ego a meipō facere
quicquam. ſicut audio iudico. & iudicium
meum iustū ē. quia nō q̄ro uoluntatē meam
ſ; uoluntatē eius qui miſit me pr̄. Si ego te-
ſtimoniū perhibeo de me. teſtimonium meum nō ē
uerum. Alius est qui teſtimonium perhibet de me.
& ſcio quia uerum ē teſtimonium q̄d perhibet de me.
Vos miſiſtis ad ioh̄em. & teſtimonium perhibuit
ueritati. Ego aūt ab hōie teſtimonium nō ac-
cipio. ſ; hec dico. ut uos ſalui ſitis. Ille erat
lucerna ardens & lucens. uos aūt uoluiſtis
exultare ad horam in luce eius. Ego aūt habeo
teſtimonium maius ioh̄e. Opa enim que de-
dit mihi pr̄ ut perficiam ea. ipa opa q̄ ego facio
teſtimonium perhibent de me. quia pr̄ me mi-
ſit. & qui miſit me pr̄ ipe teſtimonium perhibu-
it de me. Neq; uocem eius umquā audiſtis
neq; ſpem eius uidiſtis. & uerbum eius in uobis
nō manens. quia quē miſit ille huic uos
nō creditis. Scrutamini ſcripturas. quia uos
putatis in ipis uitam eternā habere. & ille ſunt
q̄ teſtimoniū perhibent de me. & nō uultis uenire
ad me. ut uitam habeatis. Claritatem ab hoīb⁹
nō accipio. ſed cognoui uos quia dilectionē
dei nō habetis in uobis. Ego uenio in nomine pr̄
mei. & nō accepiſtis me. Si alius uenerit in
nomine ſuo illum accipietis. Quō potestis
credere. qui gloriam ab inuicē accipitis. & gla-
riam que a ſolo ē deo nō quritis. Nolite putare
q̄ ego accuſaturus ſim uos apud patrē. Est qui
accuſat uos moyſes in quo ſperatis. Si enim
crederetis moyſi. crederetis forſitan mihi. de me enim
ille ſcripſit. Si aūt illius ſcripturis nō creditis. quo-
modo meis uerbis credetis. Abiit iterum trans
mare galilee. q̄ ē tiberiadis. & ſequebatur eum
multitudo magna. quia uidebant ſigna q̄ fa-
ciebat. ſup his qui infirmabantur. Subiit
aūt ihs montem. & ibi ſedebat cum diſcipu-
lis ſuis. Erat aūt proximum pascha dies feſtus iu-
deoꝝ. Cum ſublenaſſet ergo oculos ihs. & uidiſſet
quia multitudo maxima uenit ad

eum. Dicit ad philippum. Vñ emem̃ panes
ut manducent hi? Hoc aut dicebat temptans eũ.
Ipe enim sciebat quid ẽt facturꝰ. Rñ ei philipꝰ.
Ducentor? panes nõ sufficiunt eis. ut unus quis
q; modicũ quid accipiat. Dicit ei unꝰ ex discipulis ei?
andreas frꝰ symonis petri. Est puer unꝰ hic q; hꝫ
v. panes ordeacos. & duos pisces. sed hec quid sunt
inter tantos. Dixit aut ihs. facite homines discũbere.
Erat aut fenũ multum in loco. Discubuerunt ergo
uiri in numero. q? v. milia. Accepit aut ihs panes. & cum
gratias egisset. distribuit discumbentibꝫ. similr & ex
piscib? quantum uolebant. Ut aut impleti sunt
dicit discipulis suis. Colligite q? superauerit fragmẽta
ne pereant. Collegerunt ergo & impleuerunt. xij.
cophinos fragmentoꝝ. ex v. panibꝫ ordeacis q?
superfuerũt his qui manducauerunt. Illi ergo ho
mines cum uidissent q? hoc signum fecit ihs.
quia hic ẽ uere pha? qui uenturꝰ ẽ in mundũ. ihs ergo
cum cognouisset quia uenturi erant ut rapiant
eum. & facerent eũ regẽ. fugit iterum in montem ipe
solus. Ut aut sero factum descenderũt discipuli eius ad
mare. & ascendentes naue uenerunt trans
mare in capharnaũ. & tenebre iam fact erant.
& nondum uenerat ad eos ihs. Mare aut uento ma
gno flante exurgebat. Cum remigassent ergo
stadia. xxv. aut xxx. uident ihm ambulantem
supra mare & proximum naui fieri. & timuerũt. Ille
aut dicit eis. Ego sum nolite timere. Voluerũt
ergo recipere eum. & statim fuit nauis ad
ad terram quã ibant. Altera die turba q stabat
trans mare. vidit q? nauicula alia nõ erat ibi
nisi una. & quia nõ introisset ihs in nauiculam suam
in naue. sed soli discipuli eius abissent. Alie uero
uenerunt naues a tyberiade iuxta locũ ubi manducauerant
panem gratias agente dño. Cum ergo uidisset turba
quia ihs nõ erat ibi. neq discipuli eius. ascenderunt
naviculas. & uenerunt capharnaũ querentes eum
Et cum invenissent eũ trans mare dixerunt
ei. Rabbi quando huc uenisti. Rñdit eis ihs & dixit
Amẽ amẽ dico uobis. quereris me nõ quia uidistis
signa sed quia

VII

manducastis ex panibꝫ & saturati
estis. Operamini nõ cibum qui perit. sed qui
manet in uitã eternam. quod filius hois dabit. hunc enim pr signauit ds. Dixerunt ergo
ad eum. Quid faciemus. ut operemur opera dei.
Rñdit ihs & dixit eis. Hoc est opus dei. ut credatis in eum
quem misit ille. Dixerunt ergo ei. Quod tu facis signũ
ut uidemus & credamus tibi. Quid operaris. Pa
tres nri manducauerunt manna in deserto. sicut scriptum
est panem de celo dedit eis manducare. Dixit
ergo eis ihs. Amẽ amẽ dico uobis. nõ moyses dedit
uobis panem de celo. sed pr meus dat uobis panem de ce
lo uerum. Panis enim dei ẽ qui descendit de ce
lo. & uitam dat mundo. Dixerunt ergo ad eum.
Dñe semp da nobis hunc panem. dixit aut eis ihs. Ego
sum panis uite. Qui uenit ad me nõ esuriet. &

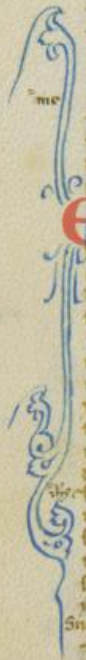
qui credit in me nõ sitiet unq̃. Sed dixi uobis
quia uidistis me. & nõ creditis. Omne quod dat
mihi pr ad me ueniet. & eum qui uenit ad me
nõ eiciam foras. Quia descendi de celo nõ ut
faciam uoluntatem meam sed uoluntatem eius qui misit me. Hec est aut uo- nuel fruolentiam
luntas ei qui misit me patris. ut oẽ q? uidet filium
et credit in eum habeat uitam eternam. & resuscitabo illum in nouissimo
die. Hoc enim uoluntas patris mei ut omnis qui uidet filium & credit in eum habeat uitam eternam
& ego resuscitabo eum in nouissimo die. Murmurabant ergo iudei de illo. quia dixerit. Ego sum panis
uiuus qui de celo descendi. & dicebant. Nonne hic
est ihs filius ioseph. cuius nos nouimus patrem & matrem.
Quomodo ergo dicit iste quia de celo descendi. Rñdit ergo ihs & dixit eis. Nolite murmurare inter uos. Nemo pot
uenire ad me. nisi pr qui misit me traxerit eum.
& ego resuscitabo eum in nouissimo die. Est scriptum in prophetis. Et erunt omnes docibiles dei. Omnis qui audiuit a pre
& didicit uenit ad me. Non quia pr
uidit quisquam nisi is qui est apud hic uidit pr. Ami
amẽ dico uobis qui credit in me hꝫ uitã eternã. Ego
sum panis uite. pres nri manducauerunt man
na in deserto & mortui sunt. Hic est panis qui de ce
lo descendit. ut si quis ex ipo manducauerit non
moriatur. Ego sum panis uiuus qui de celo descen
di. Si quis manducauerit ex isto pane uiuet in ter
nũ. Et panis quem ego dabo caro mea ẽ pro mun
di uita. Litigabant ergo & iudei ad inuicem dicentes.
Quomodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum. Dixit ergo ihs. Amẽ amẽ dico uobis. nisi
manducaueritis carnem filij hois. & bibetis eius sanguinem non habebitis uitam in uobis. Qui manducat meam
carnem & bibit sanguinem meum hꝫ uitã eternã. Et
ego resuscitabo eum in nouissimo die. Caro enim
mea uere ẽ cibus. & sanguis mei uere ẽ potus. Qui ma
ducat carnem meam & bibit sanguinem meum in me
manet & ego in illo. Sicut misit me uiuens
pr. & ego uiuo pr pter. & qui manducat me. &
ipe viuet pr me. Hic ẽ panis qui de celo descendit
Non sicut manducauerunt pres uri manna
& mortui sunt. Qui manducat hunc
panem uiuet in eternũ. Hec dixit in synagoga docens
in capharnaũ. Multi ergo audientes ex discipulis
ei dixerunt. Dure ẽ hic sermo. quis potest eum audi
re. Sciens aut ihs apud semetipm. quia murmu
rabunt de hoc discipuli ei. dixit eis. Hoc uos scandali
zat. Si ergo uidetis filium hois ascendentem ubi
erat. Spus ẽ qui uiuificat. caro nõ prodest quic
quã. Verba ego locutus sum uobis spus & uita
ẽ. sunt quidam ex uobis qui non credunt.
Sciebat enim ihs a principio qui essent non credentes
& qui traditurus eet eum. Et dicebat
ea de causa dixi uobis. quia nemo pot uenire ad me.
nisi fuerit ei datum a pre meo. Ex hoc multi discipulo
rum ei abierũ retro. Nam eiebant non ambulabant
Dixit ergo ihs ad. xij. Numquid & uos uultis abi
re. Rñdit ei symon petrus. Dñe ad quem

VIII

Post hæc ambulabat ihs in galilea. non enim
uolebat in iudea ambulare. quia querebant
eum iudei interficere. Erat autem in proximo sollemnitas
iudeorum dies festus tabernaculorum. Dixerunt autem ad eum
fratres eius. Transi hinc et uade in iudeam. ut et discipuli tui
uideant opera tua quæ facis. Nemo quippe in occulto quid facit et
quærit ipse in palam esse. Si hæc facis manifesta te ipsum mundo. Neque enim fratres eius credebant
in eum. Dicit ergo eis ihs. Tempus meum nondum aduenit. tempus autem uestrum semper est. Non potest mundus odisse uos. me autem odit. quia ego testimonium perhibeo de illo. quia opera eius mala sunt. Vos ascendite ad diem festum hunc. Ego autem non ascendam ad diem festum hunc. quia meum tempus non dum impletum est. Hæc cum dixisset. ipse mansit in galilea.
Vt autem ascenderunt fratres eius. tunc et ipse ascendit ad diem festum non manifeste. sed quasi in occulto. Judæi ergo quærebant eum in die festo. et dicebant. ubi est ille. Et murmur multus de illo erat in turba. Quidam enim dicebant. quia bonus est. Alii autem dicebant. Non. sed seducit turbas. Nemo tamen palam loquebatur de illo. propter metum iudæorum. Jam autem die festo mediante. ascendit ihs in templum. et docebat. Mirabantur ergo iudæi dicentes. Quomodo hic litteras sit. cum non didicerit. Respondit eis ihs. et dixit. Mea doctrina non est mea. sed eius qui misit me. Si quis uoluerit uoluntatem eius facere. cognoscet de doctrina utrum ex deo sit. An ego a memetipso loquar. Qui a semetipso loquitur. gloriam propriam quærit. Qui autem quærit gloriam eius qui misit illum. hic uerax est. et iniustitia in eo non est. Nonne moyses dedit uobis legem. et nemo ex uobis facit legem. Quid me quæritis interficere. Respondit turba. et dixit. Demonium habes. quis te quærit interficere. Respondit ihs. et dixit eis. Unum opus feci. et omnes miramini. propterea moyses dedit uobis circumcisionem. non quia ex moyse est. sed ex patribus. et in sabbato circumcidis hominem. Si circumcisio accipit homo in sabbato. ut non soluatur lex moysi. mihi indignamini. quia totum hominem sanum feci in sabbato. Nolite iudicare secundum faciem. sed iustum iudicium iudicate. Dixerunt ergo quidam ex hierosolymis. Nonne hic est quem querunt interficere. Et ecce palam loquitur. et nichil ei dicunt. Numquid uere cognouerunt principes quia hic est uere christus. Sed hunc scimus unde sit. Christus autem cum uenerit. nemo scit unde sit. Clamabat ergo ihs docens in templo et dicens. et me scitis. et unde sim scitis. et a me ipso non ueni. sed est uerus qui me misit quem uos nescitis. Ego scio eum. quia ab ipso sum. et ipse me misit. Quærebant ergo eum apprehendere. et nemo mi-

sit illum manus. quia nondum uenerat hora eius. De turba autem multi crediderunt in eum. Et dicebant. Christus cum uenerit numquid plura signa faciet quam quæ hic fecit. Audierunt pharisæi turbam murmurantem de illo hæc. Et miserunt pontifices et pharisæi ministros ut apprehenderent eum. Dixit ergo ihs. Adhuc modicum tempus uobiscum sum. et uado ad eum qui me misit. Quæretis me et non invenietis. Et ubi sum ego uos non potestis uenire. Dixerunt ergo judæi ad semetipsos. Quo hic iturus est. quia non invenietur eum. Numquid in dispersionem gentium iturus est. et docturus gentes. Quis est hic sermo quem dixit. quæretis me. et non invenietis. et ubi sum ego uos non potestis uenire.
In novissimo autem die magno festivitatis stabat ihs et clamabat dicens. Si quis sitit veniat ad me et bibat. qui credit in me sicut dicit scriptura. flumina de ventre eius fluent aquæ uiuæ. Hoc autem dixit de spiritu quem accepturi erant credentes in eum. Nondum enim erat datus spiritus. quia ihs nondum fuerat glorificatus. Multi ergo de turba audientes hunc sermonem dicebant. Hic est uere propheta. Alii dicebant. Hic est christus. Quidam autem dicebant. Numquid a galilea christus uenit. Nonne scriptura dicit. quia ex semine dauid et de bethleem castello. ubi erat david uenit christus. Dissensio ergo facta est in turba propter eum. Quidam autem ex ipsis uolebant apprehendere eum. sed nemo misit super illum manus. Venerunt ergo ministri ad pontifices et pharisæos. et dixerunt eis illi. Quare non adduxistis eum. Responderunt ministri. Nunquam sic locutus est homo sicut hic homo locutus est. Responderunt ergo et pharisæi. Numquid et uos seducti estis. Numquid aliquis ex principibus credidit in eum. aut ex pharisæis. Sed turba hæc quæ non novit legem. maledicti sunt. Dicit nichodemus ad eos. ille qui uenit ad eum nocte. qui unus erat ex ipsis. Numquid lex nostra iudicat hominem nisi audierit ab ipso prius. et cognouerit quid faciat. Responderunt et dixerunt ei. Numquid et tu galilæus es. Scrutare scripturas et vide. quia propheta a galilea non surgit. Et reversi sunt unusquisque in domum suam. Jhs autem perrexit in montem oliveti. Et diluculo iterum uenit in templum. et omnis populus veniebat ad eum. et sedens docebat eos. Adducunt autem scribæ et pharisæi mulierem in adulterio deprehensam. et statuerunt eam in medio. dixerunt ei. Quia hæc mulier deprehensa est in adulterio. In lege autem moyses nos precepit huiusmodi lapidare. Tu quid dicis. Hoc autem dicebant tentantes eum. ut possent accusare eum. Jhs autem inclinans se deorsum digito scribebat in terra. Cum autem perseverarent interrogantes eum. erexit se et dixit eis. Qui sine peccato est uestrum primus mittat in illam lapidem. Et iterum se inclinans scribebat in terra. Audientes.

† Et respondit ei. Nicodemus. Numquid et tu ex galilea es. Scrutare et uide.

IX

Ego sum lux mundi qui sequitur me non ambulat in tenebris sed habebit lumen vitae. Dixerunt ei pharisaei. Tu de te ipso testimonium perhibes testimonium tuum non est verum. Respondit Iesus et dixit eis. Et si ego testimonium perhibeo de me ipso testimonium meum verum est quia scio unde veni et quo vado vos autem nescitis unde veniam aut quo vadam. Vos secundum carnem iudicatis. Ego non iudico quemquam. Et si iudico ego iudicium meum verum est quia solus non sum. Sed ego et qui misit me pater. In lege autem vestra scriptum est quia duorum hominum testimonium verum est. Ego sum qui testimonium perhibeo de me ipso. Et testimonium perhibet de me qui misit me pater. Dicebant ergo ei. Ubi est pater tuus. Respondit Iesus. Neque me scitis neque patrem meum. Si me sciretis forsitan et patrem meum sciretis. Hæc verba locutus est Iesus in gazophylacio docens in templo. Et nemo comprehendit eum quia nondum venerat hora eius. Dixit ergo Iesus iterum. Ego vado et quæretis me et in peccato vestro moriemini. Quo ego vado vos non potestis venire. Dicebant ergo Iudæi. Numquid occidet semetipsum quia dixit. Quo ego vado vos non potestis venire. Et dicebat eis. Vos de deorsum estis ego de supernis sum. Vos de hoc mundo estis ego non sum de hoc mundo. Dixi ergo vobis quia moriemini in peccatis vestris. Si enim non credideritis quia ego sum moriemini in peccato vestro. Dicebant ergo ei. Tu quis es. Dixit eis Iesus. Principium qui et loquor vobis. Multa habeo de vobis loqui et iudicare. Sed qui misit me verax est. Et ego quæ audivi ab eo hæc loquor in mundo. Et non cognoverunt quia patrem eis dicebat Deum. Dixit ergo eis Iesus. Cum exaltaveritis filium hominis tunc cognoscetis quia ego sum. et a meipso facio nichil. Sed sicut docuit me pater hæc loquor. Et qui me misit mecum est. Et non reliquit me solum. Quia ego quæ placita sunt ei facio semper. His dicentibus multi crediderunt in eum. Dicebat ergo Iesus ad eos qui crediderunt ei Iudæi. Si vos manseritis in sermone meo vere discipuli mei eritis. et cognoscetis veritatem. Veritas liberabit vos. Responderunt ei. Semen Abrahæ sumus. et nemini unquam servivimus. quomodo tu dicis nobis quia liberi eritis. Respondit eis Iesus. Amen amen dico vobis quia omnis qui facit peccatum servus est peccati. Servus autem non manet in domo in æternum. Filius manet in æternum. Si ergo filius vos liberaverit vere liberi eritis. Scio quia filii Abrahæ estis. Sed quæritis me interficere. quia sermo meus non capit in vobis. Ego quod vidi apud patrem loquor. et vos quæ audistis apud patrem vestrum facitis. Respondit et dixerunt ei. Pater noster Abraham est. Dicit eis Iesus. Si filii Abrahæ essetis opera Abrahæ faceretis. Nunc autem quæritis me interficere hominem qui veritatem vobis locutus sum quam audivi ab Deo. Hoc Abraham non fecit. Vos facitis opera patris vestri. Dixerunt ergo ei. Nos ex fornicatione non sumus nati. unum patrem habemus Deum. Dixit ergo eis Iesus. Si Deus pater vester esset diligeretis utique me. Ego enim ex Deo processi et veni. Neque enim a meipso veni. Sed ille me misit. Quare loquelam meam non cognoscitis. quia non potestis audire sermonem meum. Vos ex patre diabolo estis. et desideria patris vestri vultis facere. Ille homicida erat ab initio et in veritate non stetit. quia non est veritas in eo. Cum loquitur mendacium ex propriis loquitur. quia mendax est. et pater eius. Ego autem quia veritatem dico non creditis mihi. Quis ex vobis arguet me de peccato. Si veritatem dico vobis quare non creditis mihi. Qui ex Deo est verba Dei audit. Propterea vos non auditis quia ex Deo non estis. Respondentes autem Iudæi dixerunt ei. Nonne bene dicimus nos quia Samaritanus es tu. et dæmonium habes. Respondit Iesus. Ego dæmonium non habeo. sed honorifico patrem meum. et vos inhonorastis me. Ego autem non quæro gloriam meam. est qui requirat. et iudicet. Amen amen dico vobis si quis sermonem meum servaverit mortem non videbit in æternum. Dixerunt Iudæi. Nunc cognovimus quia dæmonium habes. Abraham mortuus est. et prophetæ. et tu dicis. Si quis sermonem meum servaverit non gustabit mortem in æternum. Numquid tu maior es patre nostro Abraham qui mortuus est. et prophetæ mortui sunt. quem te ipsum facis. Respondit Iesus. Si ego glorifico me ipsum. gloria mea nihil est. Pater meus est qui glorificat me. quem vos dicitis quia deus vester est. et non cognovistis eum. Ego autem novi eum. Et si dixero quia non scio eum. ero similis vobis mendax. Sed scio eum. et sermonem eius servo. Abraham pater vester exultavit ut videret diem meum. vidit et gavisus est. Dixerunt ergo Iudæi ad eum. Quinquaginta annos non dum habes. et Abraham vidisti. Dixit eis Iesus. Amen amen dico vobis. antequam Abraham fieret ego sum. Tulerunt ergo lapides ut iacerent in eum. Iesus autem abscondit se. et exivit de templo. Et præteriens vidit hominem cæcum a nativitate. Et interrogaverunt eum discipuli eius. dicentes. Magister. quis peccavit hic aut parentes eius ut cæcus nasceretur. Respondit Iesus. Neque hic peccavit neque parentes eius. sed ut manifestentur opera Dei in illo. Me oportet operari opera eius qui misit me donec dies est. Venit nox. in qua nemo potest operari. Quamdiu sum in mundo lux sum mundi. Hæc cum dixisset exspuit in terram. et fecit lutum ex sputo. et linivit lutum super oculos eius. Et dixit illi. Vade lava in natatoria Siloe. quod interpretatur missus. Abiit ergo et lavit. et venit videns. Igitur vicini et qui videbant eum prius quia mendicus erat dicebant. Nonne hic est qui sedebat et mendicabat. Alii dicebant. quia hic est. Alii autem nequaquam. sed similis est ei. Ille autem dicebat. quia ego sum. Dicebant ergo ei. Quo

X

ipm fuit ē oculi nati. ꝛc. ille hō qui dr ihs. In
tum fecit luti oculos mōs. ꝛ dixit ei. Vade
ad natatoria siloe. ꝛ lauit. ꝛ abijt. ꝛ lauit. ꝛ vidit.
Vicini ergo. ꝛ qui ꝓius eū. ꝛ dixerāt. Nōne hic
est qui sedebat. ꝛ mendicabat. Alij dicebant
Quia ipse est. Alij autē. Nequaquā sed simi
lis ei. Ille autē dicebat. Quia ego sum. Dixerūt
ergo ei. Quō aperti sūt tibi oculi tui. Respō
dit ille. ꝛ dixit. Homo qui dr ihs lutū fecit. ꝛ
unxit oculos meos. ꝛ dixit mihi. Vade ad pi
scinā siloe. ꝛ laua. Abij ergo. ꝛ laui. ꝛ vidi.
Et dixerunt ei. Vbi est ille. Ait. Nescio. Adducūt
eum ad phariseos qui cecus fuerat. Erat aūt
sabbm qū fecit lutum ihs. ꝛ aperuit oculos ei.
Rursum ergo interrogabant eum pharisei. quō modo
ille aūt dixit eis. Lutum posuit mihi sup oculos
mos. ꝛ lauo. ꝛ video. Dicebant ergo de phariseis quidā
Non est hō iste a dō. qui sabbm nō custodit. Alij
dicebant. Quō potest hō peccator. hec signa facere.
Et scisma erat inter illos. Dicit ergo cecō rursū.
Tu quid dicis de illo. qm aperuit oculos tuos. Ille autē dixit
quia ppheta est. Non ergo credebant judei de illo.
quia cecus fuisset. ꝛ visum accepisset. donec vocarent
parentes ei. qui viderat. ꝛ interrogarent eos dicentes
Hic est filius vr quē vos dicitis q cecus
natus est. quō ergo modo videt. Responderunt
parentes ei. ꝛ dixerunt eis. Scimus quia hic
est filius nr. ꝛ quia cecus natus est. quō autē nunc
videt. nescimus aut quis ei. aperuit oculos nos
mos. ipse maiorē habet. interrogate. etatē habet. ipse de se
loquatur. Hec dixerunt parentes ei. qm timebant
judeos. Jam enim conspirauerant
judei. ut si quis eum confiteretur xpm. ex
synagoga fieret. propter parentes ei dixerunt
quia etatē habet ipm interrogate. Vocauerunt
ergo iterum hoīem. qui fuerat cecus. ꝛ dixerunt ei.
da glām dō. Nos scimus quia hic hō peccator
est. dixit ergo ille. Si peccator est nescio. quia cecus
cum essem modo video. Dixit autē illi. quid fecit
tibi. quō aperuit tibi oculos. Respondit eis. dixi vobis iam
audistis. quid iterum vultis audire. Numquid
ꝛ vos vultis discipuli fieri. Maledixerunt ei.
ꝛ dixerunt. Tu discipulus illius sis. nos autē mosi
discipuli sumus. Nos scimus quia moysi locutus
est dūs. hunc autē nescimus unde sit. Respondit ille hō
ꝛ dixit eis. In hoc enim mirabile est quia vos ne
scitis unde sit. ꝛ aperuit oculos meos. Scimus
autē quia peccatores dō nō audit. Sed si quis
deum colit. ꝛ voluntatē ei⁹ facit. hunc ex
audit. A seculo non est auditum. quia aperit
quis oculos cecī nati. nisi esset hic a dō non posset
facere quicq̄. Respondē dixerunt ei. In
peccatis tuis natus es totus. ꝛ tu docere nos. ꝛ eie
cerunt eum foras. Audiuit ihs quia ejecerunt eum foras. ꝛ cum inuenisset eum di
xit ei. Tu credis in filiū dei. Respondit ille ꝛ dixit.
Quis est dne ut credam in eum. Et dixit illi ihs
Et uidisti eum. et qui loquitur tecū ipse est. Ille
aut ait. Credo dne. Et procidens adorauit eum.
ꝛ dixit ihs. In iudiciū ego in hunc mun
dum uenio. ut qui non uident uideant. ꝛ qui vi
dent cecī fiant. Et audierunt ex pharisеis q
erant ipō simul. ꝛ dixerūt ei. Numquid ꝛ nos
cecī sumus. dixit eis ihs. Si cecī essetis non haberetis
peccatum. Nunc uō dicitis. quia uidemus.
manet peccatum uestrum manet.

Amen amen dico uob. qui nō intrat p ostiū
in ouile ouiū. sed ascendit aliunde ille fur ē
latro. Qui aut intrat p ostiū pastor ē ouiū.
huic ostiarius aperit. ꝛ oues uocē ei audiunt.
ꝛ p̄pria oua vocat oues nōiatim. ꝛ educit eas. Et cū
p̄pria oues emiserit ante eas uadit. ꝛ oues illū
sequūt qz sciunt uocē ei. alienū aut nō sequū
tur. sed fugiunt abeo qz nō nouerūt uocē alie
noꝝ. Hoc prouerbiū dixit eis ihs. Illi autē nō
cognouerunt quid loqueretur eis. dixit ergo eis iterum
ihs. Amen amen dico uob qz ego sum ostiū ouiū.
Omēs quotq̄ uenerūt fures sunt latrones. sed nō
audierunt eos oues. Ego sum ostium per me si
quis introierit saluabitur. ꝛ egredietur. ꝛ pascua inuenet. fur nō uenit nisi
furetur. ꝛ mactet. ꝛ perdat. Ego uenio ut uitam
habeant. ꝛ abundantius habeant. Ego sum pastor
bonus. bonus pastor. animā suā dat p ouibus suis.
Mercenarius aut. ꝛ qui nō ē pastor. cui nō sunt
oues p̄pie videt lupum uenientē. ꝛ dimittit
oues. ꝛ fugit. ꝛ lupus rapit. ꝛ dispergit oues. Mercenarius
aut fugit qz mercenarius ē. ꝛ nō pertinet ad eū
de ouibus. Ego sum pastor bonus. ꝛ cognosco meas
ꝛ cognoscunt me meę. sicut nouit me pr. ꝛ
ego agnosco pr. ꝛ aiam meā pono pro ouibus meis. Et
alias oues habeo. que nō sunt ex hoc ouili. illas ego
oportet me adducere. ꝛ uocē meā audient. ꝛ fiet
unū ouile ꝛ unus pastor. Propterea me pr diligit.
qua ego pono aiam meā. ut iterū sumā eam.
Nemo tollit eam a me. sed ego pono eam a me
ipo. potestatē habeo ponendi eam. ꝛ potestatē
habeo iterum sumendi eā. Hoc mandatū accepi a
patre meo. Dissensio ergo facta est inter iudeos. propter
monos hos. Dicebant aut multi ex ipsis. Demonium habet. ꝛ insanit. quid eum auditis. Hi autem non
sunt demonium habentis. Numquid demoniū pos
sit cecoꝝ aperire. Erat aut encenia in
Jerosolymis. ꝛ hiems erat. Et ambulabat ihs
in templo in porticu salomonis. Circūdederunt
ergo eum judei. ꝛ dicebant ei. Quousq; animā nrm
tollis. Si tu es xp̄s dic nob palam. Respondit ihs. Loquor
uob. ꝛ non creditis. Opa q̄ ego facio in nomine patris
mei. hec testimoniū perhibent de me. Sed uos nō creditis.
qua nō estis ex ouibus meis. Oues mee uocē
meā audiunt. ego cognosco eas. ꝛ sequuntur me. Et ego uitā eternā do eis. ꝛ
non peribunt in eternū. ꝛ nō rapiet eas quisquā de
manu mea. Pr meus q dedit mihi. maior omnib;
est. ꝛ nemo potest rapere de manu patris mei. Ego ꝛ pr
unum sumus. Sustulerūt lapides judei. ut lapidarent
eum. Respondit eis ihs. Multa bona opa ostendi uob
ex pre meo. propter quod eorum me lapidatis. Respon
derunt ei judei de bono opere non lapidamus te. sed de blasphe
mia. Et quia tu hō cum sis. facis te ipm deum.
Respondit eis ihs. Nonne scriptum est in lege uestra
quia ego dixi dij estis. Si illos dixit deos. ad quos

fmo dī facturę ē. ⁊ nō pt̄ solū sēptuꝫ quę-
pt̄ saluāre ⁊ mūdū iudicare. nos dicim⁹ q̄
blasphemat̄ quia dm filius dī sum. Si nō
opa patrę mī. nolite mihi credere. Si aūt facio. ⁊ si
non mihi nolite credere opib⁹ credite. ut cognoscatis ⁊
intelligatis. quia ego in me est pat̄. ⁊ ego in patre. Quę
rebant ergo eum apprehendere. ⁊ exiit de manib⁹ eor⁹.
Et abiit rursus trans Iordanē in eum locū. ubi erat
Iohes baptizans primū. ⁊ mansit ibi. Et multi
uenerunt ad eum ⁊ dicebant. quia Iohes quidē
signū fecit nullū. Omnia aūt quęcūq; dixit Iohes
de hoc uero erant. ⁊ multi credidērunt in eum. Erat
aūt quidam langues lazar⁹ a bethania de castello
marie ⁊ marthe sororis ei⁹. Maria aūt erat ꝙ
unxit dnm unguento. ⁊ extersit pedes eius capil
lis suis. cui⁹ frat̄ lazar⁹ infirmabatur. Miserūt
ergo ad eum dicentes. ecce quem amas infirmatur.
Audiens aūt Ihs dixit eis. Infirmitas hec nō
est ad mortē. sed pro gla dei. ut glorificetur filius
dei per eam. Diligebat aūt Ihs martham ⁊ sororē ei⁹
mariam ⁊ lazarum. Ut ergo audiuit quia in-
firmabatur. tē quidē mansit in eodē loco duo
bus diebus. deinde post hec dicit discipulis suis. Eamus
in iudeam iterū. Dicūt ei discipuli. Rabbi. nunc quęrebant te iudei lapidare. ⁊ iterū uadis illuc. Re-
spondit Ihs. Nonne. xii. horę sunt diei. Si quis am-
bulauerit in die non offendit. quia lucē hui⁹ mundi
uidet. Si aūt ambulauerit in nocte offendit. q̄
lux nō est in eo. Hec aūt locut⁹ est. Et post hec dicit eis. Lazar⁹ a-
mic⁹ noster dormit. sed uado ut a somno excitem
eum. Dixerunt ergo discipuli ei. Dne si dormit sa-
luus erit. Dixerat aūt Ihs de morte eius. Illi aūt
putauerūt quia de dormitione somni dicebat. Tūc
ergo dixit eis Ihs manifeste. Lazar⁹ mortuus est.
⁊ gaudeo propter uos. ut credatis. q̄ non eram ibi. Sed
eamus ad eum. Dixit ergo thomas qui dicitur didimus
ad condiscipulos. Eamus ⁊ nos. ut moriamur
cum illo. Venit ergo Ihs. ⁊ inuenit eum. iam
dies iam monumento habebat. Erat aūt bethania
iuxta iherusolymā. q̄si stadia. xv. Multi aūt
de iudeis uenerant ad martham ⁊ mariā. ut
cōsolarentur eas de fratre suo. Martha ergo ut au-
diuit. quia Ihs uenit. occurrit illi. Maria
aūt domi sedebat. dixit ergo martha ad Iham. Do-
mine si fuisses hic frat̄ meus nō esset mortuus. Sed
nunc scio quia quęcūq; poposceris a deo dabit tibi
deus. Dicit illi Ihs. Resurget frat̄ tuus. Dicit
ei martha. Scio quia resurget in resurrectione
in nouissimo die. Dixit ei Ihs. Ego sum resur-
rectio ⁊ uita. Qui credit in me etiam si mortuus fu-
erit uiuet. Et omnis qui uivit ⁊ credit in me. nō morie-
tur in eternū. Credis hoc aūt illi. Ita dne. Ego credidi quia tu es xp̄s filius dei uiui. qui in hunc
mundū uenisti. Et cū hoc dixisset abiit. ⁊ uocauit
mariā sororē suam silentio dicens. Magister
adest. ⁊ uocat te. Illa ut audiuit surrexit
cito ⁊ uenit ad eum. Nondū enim uenerat Ihs in
castellum. sed erat adhuc in loco illo ubi occur-
rerat ei martha. Iudei ergo qui erant cum ea in
domo. ⁊ consolabantur eam uidentes mariam
quia cito surrexit ⁊ exiit secum sequentes eam dicen-
tes. quia uadit ad monumentum ut ploret ibi. Maria
ergo cum uenisset ubi erat Ihs. uidens eum cecidit
ad pedes eius. ⁊ dixit ei. Dne si fuisses hic nō esset
mortuus frat̄ meus. Ihs ergo ut uidit eam plorantē
⁊ iudeos qui uenerant cum ea plorantes. fremu-
it spū. ⁊ turbauit semet ipm. ⁊ pertulit eum.
Dixit ei ubi posuistis eum. Dicunt ei dne uenī ⁊ uide. Lacrimatus est Ihs. Dixe-
runt ergo iudei. Ecce quomodo amabat eum. Quidam
autem ex eis. Non potuit hic qui aperuit oculos
cecum nato facere ut hic nō moreretur. Ihs aūt rur-
sum fremens in semetipso. uenit ad monumen-
tum. Erat aūt spelunca. ⁊ lapis superpositus erat ei. Ait
Ihs. Tollite lapidem. Dicit ei martha soror eius
qui mortuus fuerat. Domine iam fetet quatri-
duanus enim est. Dicit ei Ihs. Nonne dixi tibi quoniam
si credideris videbis gloriam dei. Tulerunt ergo lapidem.
Ihs aūt eleuatis sursum oculis dixit. Pater gratias ago tibi
quoniam me audisti. Ego aūt sciebam quia semper me audis
si, sed propter populum qui circumstat dixi. ut credant quia tu
me misisti. Et cum hec dixisset uoce magna clama
uit. Lazare ueni foras. Statim prodiit qui fuerat
mortuus. ligatis pedibus. ⁊ manibus institis. ⁊ facies
illius sudario erat ligata. Dicit eis Ihs. Solute
eum ⁊ sinite eum abire. Multi ergo ex iudeis qui
uenerant ad mariam. credidērunt in eum qui uidit. ea-
dem quę fecit Ihs. Quidam autem ex eis abierunt ad pha-
risęos. ⁊ dixerunt eis quę fecit Ihs. Collegerunt ergo pon-
tifices ⁊ pharisei concilium. ⁊ dicebant. Quid facimus
quia hic hō multa signa facit. Si dimittimus
eum sic ⁊ credent in eū. Et uenient romani
⁊ tollent nr̄m locū. ⁊ gentē. Vnus aūt ex illis caiphas nomine. cū pontifex esset anni illius prophetauit
dicens. Vos nescitis quicquā nec cogitatis. quia expedit
uobis. ut unus moriatur hō p plō. ⁊ nō tota
gens pereat. Hoc aūt a semetipso nō dixit. Sed cū esset pon-
tifex anni illius prophetauit. quia Ihs moriturus erat
pro gente. Et nō tantū pro gente. Sed ut filios dei q̄
erant dispersos congregaret in unū. Ihs ergo iam non
ambulabat palam apud iudeos. Sed abiit inde
in regionē iuxta desertū. in ciuitatē q̄ dicit̄ Ephrem. ⁊
morabatur cum discipulis suis. Proximum aūt
erat pascha iudeorum. ⁊ ascenderunt multi de regi-
one in iherusalem ante pascha. ut sanctificarent se
ipsos. Quęrebant ergo Iham. ⁊ colloquebantur ad
inuicem stantes in templo. Quid putatis quia
non ueniet ad diem festum. Dederant aūt pon-
tifices ⁊ pharisei mandatum. ut si quis cognos-
ceret ubi sit. indicet. ut apprehendant eum.

Iesus ergo. ante. vi. dies paschę uenit bethaniā.
ubi fuerat lazar⁹ mortuus ꝙ suscitauit Ihs. Fe-
cerunt aūt ei cenā ibi. ⁊ martha ministrabat. La-
zarus uero unus erat ex discumbentibus cū eo. Maria

sororē ei.

uiuū.

XII

& accepit libram unguenti nardi pistici pre
ciosi. unxit pedes ihu. & extersit capillis suis pedes ei.
domus impleta est ex odore unguenti. Dixit & u
nus ex discipulis eius iudas symonis. qui erat
cum traditurus. Quare hoc unguentum non uenditum
est. denariis. & datum egenis. Dixit autem hoc non
quia de egenis pertinebat ad eum. sed quia fur
erat. & loculos habens ea quae mittebantur portabat.
Dixit ergo ihs. Sine illam. ut in die sepulture
mee seruet illud. pauperes enim semper habetis uobis
cum. me autem non semper habebitis. Cognouit ergo turba mul
ta ex iudeis. quia illic est. & uenerunt non propter ihm
tantum. sed ut lazarum uiderent. quem suscitauit a mor
tuis. Cogitauerunt autem principes sacerdotum. ut
lazarum interficerent. quia multi propter illum abibant
ex iudeis. & credebant in ihm. Postero autem
turba multa quae uenerat ad diem festum. cum audis
sent quia uenit ihs hierosolymam. acceperunt
ramos palmarum. & processerunt obuiam ei. & clama
bant. osanna benedictus qui uenit in nomine dni
rex israel. Et inuenit ihs asellum. & sedit super
eum sicut scriptum est. Non timere filia syon
ecce rex tuus uenit. sedens super pullum asine.
Hec non cognouerunt discipuli eius primum. sed quando
glorificatus est ihs. Tunc recordati sunt quia hec
erant scripta de eo. & hec fecerunt ei. Testimonium
perhibebat turba. quae erat cum eo quando lazarum
de monumento. & suscitauit eum a mortuis. propterea
& obuiam uenit ei turba. quia audierunt
eum fecisse hoc signum. Pharisei ergo dixerunt ad
semetipsos. videtis quia nichil proficimus. ecce tot
mundus eum abiit. Erant autem quidam gen
tiles ex his qui ascenderant ut adorarent in die
festo. hi ergo accesserunt ad philippum. qui erat
de bethsayda galilee. & rogabant eum dicentes. Dne
uolumus ihm uidere. Venit philippus. & dicit andre
ae. iterum philippus & andreas dixerunt ihu. Ihs au
tem respondit eis dicens. Venit hora ut clarificetur fi
lius hominis. Amen amen dico uobis. nisi granum frumen
tum cadens in terram mortuum fuerit. ipsum solum manet.
si autem mortuum fuerit. multum fructum affert.
Qui amat animam suam perdet eam. Et qui odit
animam suam in hoc mundo. in uitam eternam custodit
eam. Si quis mihi ministrat me sequatur. & ubi
sum ego. illic & minister meus erit. Si quis mihi
ministrauerit. honorificabit eum pater meus. Nunc
anima mea turbata est. & quid dicam. pater saluum
me ex hac hora. Sed propterea ueni in hanc
horam. Pater clarifica nomen tuum. Venit ergo uox
de celo. & clarificaui. & iterum clarificabo. Turba
ergo que stabat. audiebat. dicebat tonitruum fac
tum est. Alii dicebant. angelus ei locutus est. Respon
dit ihs. Non propter me hec uox uenit. sed propter uos. Nunc
iudicium est mundi. Nunc princeps huius
mundi eicietur foras. Et ego si exaltatus
fuero a terra. omnia traham ad meipsum. Hoc autem
dicebat significans qua morte erat moriturus.

Respondit ei turba. Nos audiuimus ex lege quia Xps
manet in eternum. & quo tu dicis. oportet exaltari
filium hominis. Quis est iste filius hominis. Dixit ergo
eis ihs. Adhuc modicum lumen in uobis est. Ambu
late dum lucem habetis. ut non tenebre uos com
prehendant. Et qui ambulat in tenebris nescit quo uadit.
Dum lucem habetis credite in lucem. ut filii lucis si
tis. Hec locutus est ihs. & abiit. & abscondit se ab
eis. Cum autem tanta signa fecisset coram eis. non
credebant in eum. ut sermo ysaye prophete impleretur
quem dixit. Dne quis credidit auditui nostro.
& brachium dni cui reuelatum est. Propterea non poterant
credere. quia iterum dixit ysaias. Excecauit oculos eorum
& indurauit cor eorum. ut non uideant oculis. & intelligant
corde. & conuertantur. & sanem eos. Hec dixit
ysaias. quando uidit gloriam eius. & locutus est de eo. Ver
tamen & ex principibus multi crediderunt in eum. Sed
propter pharisaeos non confitebantur. ut de synagoga non
eicerentur. dilexerunt enim gloriam hominum magis
quam gloriam dei. Ihs autem clamauit & dixit. Qui
credit in me. non credit in me. sed in eum qui misit me. & qui videt me videt eum qui
misit me. Ego lux in mundum uenit. ut omnis qui credit
in me. in tenebris non maneat. & si quis audie
rit uerba mea. & non custodierit. ego non iudico eum.
Non enim ueni ut iudicem mundum. sed ut saluifi
cem mundum. qui spernit me. & non accipit uerba
mea habet qui iudicet eum. Sermo quem locutus sum
ille iudicabit eum in nouissimo die. quia
ego ex me ipso non sum locutus. Sed qui misit me
pater. ipse mihi mandatum dedit. quid dicam. &
quid loquar. Et scio quia mandatum eius uita
eterna est. Quae ego loquor. sicut dixit
mihi pater sic loquor.

Ante diem festum pasche. sciens ihs quia ue
nit eius hora. ut transeat ex hoc mundo ad
patrem. cum dilexisset suos qui erant in mundo
in finem dilexit eos. Et cena facta. cum diabolus iam
misisset in cor. ut traderet eum Iudas symonis
scariothis. sciens quia omnia dedit ei pater in
manus. & quia ab deo exiit. & ad deum uadit. sur
git a cena. & ponit uestimenta sua. Et cum accepisset
linteum. praecinxit se. deinde mittit aquam in pelui.
& cepit lauare pedes discipulorum. & extergere
linteo quo erat precinctus. Venit ergo ad symonem petrum. Dicit ei petrus. Dne tu mihi lauas
pedes. Respondit ihs & dixit ei. Quod ego facio tu nescis
modo. scies autem postea. Dicit ei petrus. Non lauabis
mihi pedes in eternum. Respondit ei ihs. Si non lauero
te non habebis partem mecum. Dicit ei symon petrus.
Dne non tantum pedes meos. sed manus & caput. Dicit
ei ihs. Qui lotus est non indiget nisi ut pedes la
uet. sed est mundus totus. Et uos mundi estis sed
non omnes. Sciebat enim quisnam esset qui
traderet eum. propterea dixit. non estis mundi omnes. Postquam ergo lauit
pedes eorum. & accepit uestimenta sua. cum recu
buisset iterum dixit eis. Scitis quid fecerim uobis. Vos
uocatis me magister & dne. & bene dicitis. Sum et

sic & lau ūrē petet dñs ⁊ magr. ⁊ uē alr al
tūe lauare pdes. Exemplū enī dedi uob
ut quēadmō ego feci uob. ita ⁊ uos faciatis. Amē
amē dico uob. nō ē seruꝰ maior dño suo. nꝯ apl
maior ē eo qui misit illum. Si hec scitis beati eritis
si feceritis ea. Non de omnib⁹ uob dico. Ego scio quos
elegerim. sed ut implet scriptura. Qui manducat mecū panē leuabit sup me calcaneū suū. Amodo dico uob priusq fiat. ut cū factū fuerit. credatis quia ego sum. Amē amē dico uob. qui accepturū quē misero. me accipit. Qui ā me accipit. accipit eū qui me misit. Cum hec dixisset. turbatus ē spū. ⁊ protestat ē ⁊ dixit. Amē amē dico uob. quia unꝰ ex uob tradet me. Aspiciebant ad inuicē discipuli. hesitantes de quo dicebat. Erat ergo recumbens unꝰ ex discipulis eius in sinu ihū. quē diligebat ihs. Innuit ergo hunc simon petrus ⁊ dicit ei. Quis est de quo dicit. Respondit ergo ille sup pectus ihū. dicit ei. Dñe quis ē. Respondit ihs. Ille est cui ego intinctū panē porrexero. Et cum intinxisset panē dedit iude symonis scarioth. Et post buccellam tunc introiuit in illum satanas. Dicit ei ihs. Quod facis fac citius. hoc autē nēo sciebat discumbentiū. ad quid dixit ei. Quidam autē putabant quia loculos habebat iudas. quia dixit ei ihs. eme ea quę opus sunt nobis. ad diem festum. aut egenis aliquid daret. Cum ergo accepisset ille buccellam exiuit statim. Erat autē nox. Cum ergo exisset dicit ihs. Nunc clarificatus ē filius hōis. ⁊ deus clarificatus ē in eo. Et deus clarificabit eum in semetipso. Et statim clarificabit eum. Filioli. adhuc modicū uobiscū sum. Quęretis me. ⁊ sicut dixi iudeis quo ego uado uos nō potestis uenire. ⁊ uob dico modo. Mandatū nouū do uobis ut diligatis inuicē sicut dilexi uos. ut ⁊ uos diligatis inuicē. In hoc cognoscent oēs quia mei estis discipuli. si dilectionē habueritis ad inuicē. Dicit ei symon petrus. Dñe quo uadis. Respondit ihs. quo ego uado non potes me nūc sequi. sequeris autē postea. Dicit ei petr. Quare non possum te sequi nunc. animam meam pro te ponam. Respondit ihs. animam tuam pro me pones. amē amē dico tibi. non cantabit gallus donec ter me negabis. Et ait discipulis suis. Nolite turbetur cor uestrum. creditis in deum. ⁊ in me credite. In domo patris mei mansiones multę sunt. Si quominus dixissem uobis. quia uado parare uobis locum. Et si abiero. ⁊ parauero uobis locum. iterum ueniam. ⁊ accipiam uos ad me ipsum. ut ubi ego sum. ⁊ uos sitis. Et quo ego uado scitis. ⁊ uiam scitis. Dicit ei thomas. Dñe nescimus quo uadis. ⁊ quō possumꝰ uiam scire. Dicit ei ihs. Ego sum uia ueritas ⁊ uita. nemo uenit ad patrē nisi per me. Si cognouissetis me. ⁊ patrē meū utique cognouissetis. ⁊ amodo cognoscetis eum. ⁊ uidistis eum. Dicit ei philippus. Dñe ostende nob patrē. ⁊ sufficit nob. Dicit ei ihs. Tanto tpe uobiscū sum. ⁊ nō cognouisti me. Philippe qui uidet me uidet ⁊ patrē. Et nō tu dicis ostende nob patrē. Nonne credis quia ego in patre. ⁊ pater in me ē. Uba q ego loquor uob. a me ipso nō loquor. Pater autē in me manens. Ipse facit opa. Non credis q ego in patre. ⁊ pater in me ē. Alioquin propr opa credite. Amē amē dico uob. qui credit in me opa q ego facio ipse faciet. et maiora horum faciet ea. Et quodcūq; petieritis patrē in nōie meo hoc faciā. ut glorificetur pater in filio. Si quid peteritis me in nōie meo hoc faciā. Si diligitis me mandata mea seruate. ⁊ ego rogabo patrē. ⁊ alium paracletum dabit uob. ut maneat uobiscū in eternū. spiritum ueritatis. q mundus non potest accipere. quia non uidet eum nec scit eum. uos autē cognoscetis eum. quia apud uos manebit. ⁊ in uob erit. Non relinquam uos orphanos. ueniam ad uos. Adhuc modicū. ⁊ mundus me iam non uidet. uos autē uidebitis me. quia ego uiuo. ⁊ uos uiuetis. In illo die uos cognoscetis quia ego sum in patre meo. ⁊ uos in me. ⁊ ego in uob. Qui habet mandata mea. ⁊ seruat ea. ille est qui diligit me. Qui autē diligit me diligetur a patre meo. ⁊ ego diligam eum. ⁊ manifestabo ei me ipsum. Dicit ei iudas. non ille scariothes. Dñe quid factum ē. quia nobis manifestaturus es te ipsum. ⁊ non mundo. Respondit ihs. ⁊ dixit ei. Si quis diligit me sermonem meum seruabit. Et pater meus diliget eum. ⁊ ad eum ueniemus. ⁊ mansionem apud eum faciemus. Qui non diligit me sermones meos non seruat. Et sermonem quem audistis non est meus. sed eius qui misit me patris. Hec locutus sum uobis apud uos manens. Paraclitus autem spūs sc̄s quem mittet pater in nomine meo. ille uos docebit omnia. ⁊ suggeret uobis omnia. quecumq; dixero uobis. Pacem relinquo uobis. pacem meam do uobis. non quomodo mundus dat ego do uobis. Non turbetur cor uestrum neq; formidet. audistis quia ego dixi uobis. Uado et uenio ad uos. Si diligeretis me gauderetis utique quia uado ad patrem. quia pater maior me est. Et nunc dixi uobis priusquam fiat. ut cum factum fuerit credatis. Iam non multa loquar uobiscum. uenit enim princeps mundi huius. ⁊ in me non habet quicquam. Sed ut cognoscat mundus quia diligo patrem. ⁊ sicut mandatum dedit mihi pater sic facio. Surgite eamus hinc.

Ego sum uitis uera. ⁊ pater meus agricola est. Omnem palmitem in me non ferentem fructum. tollet eum. ⁊ omnem qui fert fructum purgabit eum. ut fructum plus afferat. Iam uos mundi estis. propter sermonem quem locutus sum uobis. Manete in me. et ego in uobis. Sicut palmes non potest fructum afferre a semetipso. nisi manserit in uite. sic nec

in me manebit. Ego sum uitis uos palmites. Qui manet in me & ego in eo. hic fert fructum multum. quia sine me nichil potestis facere. Si quis in me non manserit mittetur foras sicut palmes & arescet. & colligent eum & in ignem mittent. & ardet. Si manseritis in me. & uerba mea in uobis manserint. quicquid uoluerit petetis & fiet uobis. In hoc clarificatus est pater meus. ut fructum plurimum afferatis. & efficiamini mei discipuli. Sicut dilexit me pater. & ego dilexi uos. Manete in dilectione mea.

Si precepta mea custodieritis manebitis in dilectione mea. sicut & ego patris mei precepta custodio. & maneo eius in dilectione. Hec locutus sum uobis ut gaudium meum in uobis sit. & gaudium uestrum impleatur. Hoc est preceptum meum. ut diligatis inuicem sicut dilexi uos ego. Maiorem hac dilectionem nemo habet ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Uos amici mei estis si feceritis quecumque ego precipio uobis. Iam non dicam uos seruos. quia seruus nescit quid faciat dominus eius. Uos autem dixi amicos. quia omnia quecumque audiui a patre meo nota feci uobis. Non uos me elegistis. sed ego elegi uos. & posui uos ut eatis & fructum afferatis. & fructus uester maneat. ut quecumque petieritis patrem in nomine meo det uobis. Hec mando uobis ut diligatis inuicem. Si mundus uos odit scitote quia me priorem uobis odio habuit. Si de mundo fuissetis. mundus quod suum erat diligeret. Quia non de mundo non estis. sed ego elegi uos de mundo. propterea odit uos mundus. Memento sermonis mei quem ego dixi uobis. non est seruus maior domino suo. Si me persecuti sunt & uos persequentur. Si sermonem meum seruauerunt. & uestrum seruabunt. Sed hec omnia facient uobis propter nomen meum. quia nesciunt eum qui me misit. Si non uenissem. & locutus eis fuissem. peccatum non haberent. Nunc autem excusationem non habent de peccato suo. Qui odit me & patrem meum odit. Si opera non fecissem in eis que nemo alius fecit. peccatum non haberent. Nunc autem uiderunt & oderunt me & patrem meum. Sed ut impleatur sermo qui in lege eorum scriptus est. quia odio habuerunt me gratis. Cum autem uenerit paraclitus quem ego mittam uobis a patre. Spiritum ueritatis qui a patre procedit. ille testimonium perhibebit de me. Et uos testimonium perhibebitis. quia ab initio mecum estis. Hec locutus sum uobis ut non scandalizemini. Absque synagogis facient uos. sed uenit hora. ut omnis qui interficit uos arbitretur obsequium se prestare deo. Et hec facient uobis. quia non nouerunt patrem neque me. Sed hec locutus sum uobis. ut cum uenerit hora eorum reminiscamini eorum. quia ego dixi uobis. Hec autem uobis ab initio non dixi. quia uobiscum eram. Nunc autem uado ad eum qui me misit. & nemo ex uobis interrogat me. quo uadis. Sed quia hec locutus sum uobis tristitia implebit cor uestrum. Sed ego ueritatem dico uobis. expedit uobis ut ego uadam. Si enim ego non abiero paraclitus non ueniet ad uos. Si autem abiero mittam eum ad uos. Et cum uenerit ille arguet mundum de peccato. & de iustitia. & de iudicio. De peccato quidem quia non credunt in me. De iustitia uero. quia ad patrem uado. & iam non uidebitis me. De iudicio autem quia princeps mundi huius iam iudicatus est. Adhuc multa habeo uobis dicere. sed non potestis portare modo. Cum autem uenerit ille spiritus ueritatis docebit uos omnem ueritatem. Non enim loquetur a semetipso. Sed quecumque audiet loquetur. atque uenientia annuntiabit uobis. Ille me clarificabit quia de meo accipiet. & annuntiabit uobis omnia quecumque habet pater mea sunt. propterea dixi quia de meo accipiet. & annuntiabit uobis. Modicum & non uidebitis me. Et iterum modicum & uidebitis me. quia uado ad patrem. Dixerunt ergo ex discipulis eius ad inuicem. Quid est hoc quod dicit nobis modicum & non uidebitis me. & iterum modicum & uidebitis me. quia uado ad patrem. Dicebant ergo. Quid est hoc quod dicit modicum. Nescimus quid loquitur. Cognouit autem ihesus quia uolebant eum interrogare. & dixit eis. De hoc quereritis inter uos. quia dixi modicum & non uidebitis me. & iterum modicum & uidebitis me. Amen amen dico uobis. quia plorabitis & flebitis uos. Mundus autem gaudebit uos autem contristabimini. Sed tristitia uestra uertetur in gaudium. Mulier cum parit tristitiam habet. quia uenit hora eius. Cum autem peperit puerum iam non meminit pressure propter gaudium. quia natus est homo in mundum. Et uos igitur nunc quidem tristitiam habetis. Iterum autem uidebo uos. & gaudebit cor uestrum & gaudium uestrum nemo tollet a uobis. Et in illo die me non rogabitis quicquam. Amen amen dico uobis. Quicquid petieritis patrem in nomine meo dabit uobis. Usque modo non petistis quicquam in nomine meo. Petite & accipietis. ut gaudium uestrum plenum sit. Hec in prouerbiis locutus sum uobis. Uenit hora cum iam non in prouerbiis loquar uobis. Sed palam de patre annuntiabo uobis. In illo die in nomine meo petetis. & non dico uobis quia rogabo patrem de uobis. Ipse enim pater amat uos quia uos me amastis. & credidistis. quia ab deo exiui. Exiui a patre. & uenio in mundum. Iterum relinquo mundum. & uado ad patrem. Dixerunt discipuli eius. Ecce nunc palam loqueris. & prouerbium nullum dicis. Nunc scimus quia scis omnia. & non opus est tibi ut quis te interroget. In hoc credimus quia a deo existi. Respondit eis ihesus. Modo creditis. Ecce uenit hora. & iam uenit. ut dispergamini unusquisque in sua. & me solum relinquatis. & non sum solus. quia pater mecum est. Hec locutus sum uobis ut in me pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis. sed confidite. ego uici mundum. Hec locutus est ihesus. & leuatis oculis in celum dixit. Pater uenit hora. clarifica filium tuum. ut filius tuus clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis. ut omne quod dedisti ei. det eis uitam

Si autem abiero mittam eum ad uos.

et gaudium uestrum

qa aut cyrum ordinatorum.

cum. ⁊ ē aut unū cum. ut cognoscant te solum uū dm. ⁊ quē misisti ihm xp̃m. Ego te clarificaui sup̃ tram op̃ q̃ dedisti mi ut faciam. Et nunc clarifica me tu pr̃ ap̃te metip̃m. Clarificare quā hūi pri quam mūs fieret ap̃te. Manifestaui nom̃ tuū hoīb; quos dedisti mi ⁊ mundo. Tui erant ⁊ mi eos dedisti. ⁊ sermonē meū seruauer. Et nunc cognouer quia omnia que dedisti mi abste sunt. qz uba que dedisti mi dedi eis. ⁊ ipi acceperunt. ⁊ cognouerunt uere. quia tu me misisti. Ego p eis rogo nō p mundo. sz p̃ quos dedisti mi quia tui sunt. ⁊ mea oīa tua sunt. ⁊ tua mea sunt. Et clarificat sum in eis. ⁊ iam nō sum in mundo. ⁊ hi in mundo sunt. ⁊ ego ad te uemo. Pr̃ scē serua eos in nōe tuo quos dedisti mi ut sint unū sicut ⁊ nos. Cum eem cū eis ego seruabam eos in nōe tuo. quos dedisti mi ⁊ custodiui. ⁊ nemo ex eis perijt. nisi filius perditōis ut scriptura impleatur. Nunc aut ad te uemo. ⁊ hec loquor in mundo. ut habeant gaudiū meum impletū in semetipis. Ego dedi eis sermonē tuū. ⁊ mundus eos odio habuit. quia nō sunt de mundo. sicut ego nō sum de mundo. Nō rogo ut tollas eos de mundo. sz ut serues eos a malo. De mundo nō sunt sicut ego de mundo nō sum. Sanctifica eos in ueritate. sermo tuus ueritas ē. Sicut tu me misisti in mundū. ⁊ ego misi eos in mundū. ⁊ pro eis sanctifico meipm. ut sint ⁊ ipi sanctificati in ueritate. Non pro eis rogo tantū. sz et pro eis qui credituri sunt p ubū eor in me. ut oēs unū sint. Sicut tu pr̃ in me. ⁊ ego in te. ut ⁊ ipi unū in nob unū sint. ut mundus credat. quia tu me misisti. Et ego claritatē quā dedisti mi dedi eis ut sint unū sicut nos unū sumus. Ego in eis ⁊ tu in me. ut sint consummati in unū. ⁊ cognoscat mundus quia tu me misisti. ⁊ dilexisti eos sicut me dilexisti. Pr̃ quē dedisti mi. uolo ut ubi ego sum. ⁊ illi sint mecū. ut uideant claritatē meā quā dedisti mi. quia dilexisti me ante constitutionē mundi. Pr̃ iuste mundus te non cognouit. Ego te cognoui. ⁊ hi cognouerunt quia tu me misisti. Et notū feci eis nomē tuū. ⁊ notū faciam. ut dilectio q̃ dilexisti me. in ipis sit. ⁊ ego in ipis. Ait illi ihs ē ego. Et cum discipule suis. transiit torrē cedron. ubi erat hortus. in quē introiuit ipe ⁊ discipuli ei. Sciebat aut et iudas qui tradebat eū locum. quia sepe thesum illuc cū discipulis suis. Judas ergo cum accepisset cohortem. ⁊ ex pontificib. ⁊ pharisēis ministros. uenit illuc cū latīis ⁊ armis. ihs ergo sciens oīa q uentura erant sup eū. prodit. ⁊ dixit eis. Quē quritis. Respondert ei. ihm nazarenū. Dicit eis ihs. Ego sum. Stabat aut et iudas qui tradebat eum cum ipsis. Ut ergo dixit eis. Ego sum. abierūt retrorsum. ⁊ cecidert in terrā. Iterum ergo interrogauit. Quē quritis. Illi dixerūt. ihm nazarenū. Respondit ihs. Dixi uob quia ego sum. Si ergo me quritis sinite hos abire. ut impleret sermo quē dixit. quia quos dedisti mi. non perdidi ex eis quemquā. Simon ergo petrus habens gladiū. eduxit eum. ⁊ percussit ptm pontificis ancille. ⁊ abscidit ei auriculā dexterā. Erat aut nom̃ seruo malchus. Dixit ergo ihs petro. Mitte gladiū tuū in uaginā. Calicē quē dedit mi pr̃ nō bibam illum? Coborte ergo ⁊ tribunus ⁊ ministri iudeor. apprehenderūt ihm ⁊ ligauerūt eum. ⁊ adduxerunt eum ad annā pmū. Erat aut socer caiphe. q erat pontifex anni illi. Erat aut caiphas q consilium dederat iudeis. quia expedit unū hoīem mori pplo. Sequebatur aut ihm simon petr. ⁊ alius discipul. Discipul aut ille erat notus pontifici. ⁊ cum ihu introiuit atrium pontifi. Petr aut stabat ad hostium foras. Exiit ergo discipul ille alius qui erat notus pontifici. ⁊ dixit ostiarie. ⁊ introduxit petrū. Dicit ergo petro ancilla hostiaria. Numquid ⁊ tu ex discipulis es hoīs illi. Dicit ille nō sum. Stabant aut serui ⁊ ministri ad prunas. quia frigus erat. ⁊ calefaciebant se. Erat aut cum eis ⁊ petr stans ⁊ calefaciens se. Pontifex ergo interrogauit ihm de discipulis suis. ⁊ de doctrina ei. Respondit ei ihs. Ego palam locutus sum mundo. ego semp docui in synagoga. ⁊ in templo. quo oēs iudei conueniunt. ⁊ in occulto locutus sum nichil. Quid me interrogas. interroga eos qui audierūt quid locutus sum eis. Ecce hi sciunt quid dixerim ego. Hec cum dixisset. unus assistentiū ministroꝝ. dedit alapam ihu dicens. Sic respondes pontifici. Respondit ei ihs. Si male locutus sū testimoniū phibe de malo. Si aut bñ quid me cedis. Et misit eum annas ligatum ad caiphā pontificē. Erat aut symon petr stans calefaciens se. Dixerunt ergo ei. Numquid ⁊ tu ex discipulis eius es. Negauit ille ⁊ dixit. Non sum. Dixit unus de seruis pontificis cognatus ei. cui abscidit petrus auriculam. Nonne ego te uidi in orto cum illo. Iterum ergo negauit petr. ⁊ statim gallus cantauit. Adducunt ergo ihm de caiphā in prētoriū. Erat aut mane. Et ipi non introierūt in prētoriū. ut non contaminarentur. sed manducarent pascha. Exiit ergo pilatus ad eos foras. ⁊ ait. Quā accusatiōē affertis aduersus hominē hunc. Respondert et dixerunt ei. Si non esset hic malefactor. non tibi tradidissemus eum. Dixit ergo eis pilat. Accipite eum uos. ⁊ secundū legē uram iudicate eum. Dixerūt ei iudei. Nob non licet interficere quemquā. ut sermo ihu impleret quē dixit. significans qua morte erat moriturus. Introiuit ergo iterum in prētoriū pilat. ⁊ uocauit ihm ⁊ dixit ei. Tu es rex iudeor. Respondit ihs. A temetipo hoc dicis. An alii tibi dixerūt de me. Respondit pilat. Numquid ego iudeus sum. Gens tua ⁊ pontifices tui tradidert te mi. Quid fecisti. Respondit ihs. Regnum meum non est de hoc mundo. si

illā dixerūt

echoe mundo.

eymundo cēr regnū meū. nunq̄ fuit. nūc aut regnū meū nō ē hinc. dix̄ ei pilat. Ergo rex es tu. Rñdit ihs. Tu dicis quia rex sum ego. Ego in hoc natꝰ sum. & ad hoc veni in mundū. ut testimoniū phibeam veritati. Omis qui ē ex veritate audit meā uocē. Dicit ei pilat. Quid ē veritas. Et cum hoc dixiss. exiit iterū ad iudeos. & dix̄ eis. Ego aut nullam in eo inuenio culpam. Est aut consuetudo uob. ut unū dimittam uob in pascha. Uultis ergo dimittam uob regem iudeoꝝ. Clamauerūt rursum oēs dicentes. Nō hunc sed barrabā. Erat aut barrabas latro. Tūc ergo apprehendit pilatus ihm. & flagellauit. Et milites coronā de spinis. posuer capiti ei. & ueste purpurea circūdederūt eum. & ueniebāt ad eum. & dicebant. Ave rex iudeoꝝ. & dabāt ei alapas. Exiit iterū pilat foras. & dicit eis. Ecce adduco eum uob foras. ut cognoscatis quia nullā ei inuenio. Exiit ergo ihs portans coronā. & purpureū uestimentū. & dicit eis. Ecce hō. Cum ergo uidissent eū pontifices & ministri clamabant dicentes. crucifige. crucifige eum. Dicit eis pilat. Accipite eum uos & crucifigite. Ego enim nō inuenio in eo causā. Rñderunt ei iudei. Nos legē habem. & secundū legē debet mori. quia filiū dei se fecit. Cū ergo audisset pilatus hunc sermonē magis timuit. & ingressus iterū in prætoriū. dixit ad ihm. Unde es tu. ihs aut responsū non dedit ei. Dicit ergo ei pilatus. Nescis quia potestatē habeo dimittere te. & potestatē habeo crucifigere te. Rñdit ihs. Non haberes potestatē adūsus me ullā. nisi esset tibi datum desuper. Propterea qui tradidit me tibi maius peccatū habet. Exinde quærebat pilat dimittere eum. Iudei aut clamabant dicentes. Si hunc dimittis nō es amicus cesaris. Omis enim qui se regem facit dicit cesarē. Pilatus ergo cum audisset hos sermones. adduxit foras ihm. & sedit pro tribunali in loco qui dr lithostrotos. hebraice aut gabbatha. Erat aut parasceue pasche. hora quasi sexta. & dicit iudeis. Ecce rex uester. Illi aut clamabant. Tolle. tolle crucifige eum. Dicit eis pilatus. Regem uestrum crucifigam. Respondērunt pontifices. Non habem regem nisi cesarē. Tunc tradidit eis ihm ut crucifigat. Susceperunt aut ihm. & exiuit bajulans sibi crucē. & uenit in locum qui dr caluarie locus. hebraice golgotha. ubi eum crucifixerūt. Et cum eo duos alios hinc & hinc. medium aut ihm. Scripsit aut & pilatus. & posuit super crucē. Erat aut scriptū ihs nazarenus rex iudeoꝝ. Hunc ergo titulum multi legerūt iudeoꝝ. quia prope civitatē erat locus ubi crucifixus est ihs. Erat aut scriptum hebraice. græce. latine. Dicebāt ergo pontifices iudeoꝝ. Noli scribere rex iudeoꝝ. sed quia ipse dixit rex sum iudeoꝝ. Respondit pilatus. Quod scripsi. scripsi. Milites ergo cum crucifixissent eum. acceperūt uestimenta eius. & fecerūt iiii. partes. unicuique militi partem. & tunicā. Erat aut tunica inconsutilis. desuper contexta per totum. Dixerunt ergo ad inuicē. Non scindamus eam. sed sortiamur de illa cuius sit. ut scriptura impleatur dicens. Partiti sunt uestimenta mea sibi. & in uestē meā miserunt sortē. Et milites quidem hec fecerūt. Stabāt aut iuxta crucē ihu mr ei. & soror mris ei maria cleope. & maria magdalene. Cum ergo uidisset ihs mr. & discipulū stantē quē diligebat. dicit mri sue. Mulier ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo. Ecce mr tua. Et ex illa hora accepit eum discipulus in sua. Postea sciens ihs quia iam cuncta consummata sunt. ut consummaretur scriptura. dicit. Sitio. Vas ergo positum erat aceto plenū. Illi aut spongiā aceto plenā hysopo circumdantes. obtulerunt ori ei. Cum ergo accepisset acetū ihs dixit. Consummatū ē. Et inclinato capite emisit spm. Judei ergo cum parasceue essent. ut ne remanerent in cruce corpora sabbato. erat enim magnus dies ille sabbati. rogauerunt pilatum ut frangerent eorum crura. & tollerentur. Uenerunt ergo milites. & primi quidem fregerunt crura. & alterius qui crucifixus est cum eo. Ad ihm aut cum uenissent. ut uiderunt illum iam mortuum. non fregerunt ei crura. Sed unus militum lancea latus eius aperuit. & continuo exiuit sanguis & aqua. Et qui uidit testimoniū phibet. & uerum est testimoniū eius. & ille scit quia uera dicit. ut & uos credatis. Facta sunt enim hec ut scriptura impleatur. Os non comminuetis ex eo. Et rursum alia scriptura dicit. Uidebunt in quem transfixerunt. Post hec aut rogauit pilatum ioseph ab arimathia. eo quod esset discipulus ihu. occulte autem metu iudeoꝝ. ut tolleret corpus ihu. & permisit pilatus. Venit ergo & tulit corpus ihu. Uenit autem & nicodemus qui uenerat ad ihm nocte primum. ferens mixturam myrre. & aloes. quasi libras c. Acceperunt ergo corpus ihu. & ligauerunt eum linteis cum aromatibus. sicut mos est apud iudeos sepelire. Erat aut in loco ubi crucifixus est hortus. & in horto monumentum nouum. in quo nondum quisquam positus fuerat. Ibi ergo propter parasceuen iudeoꝝ. quia iuxta erat monumentum posuerunt ihm.

Una aut sabbati maria magdalene uenit mane dum adhuc tenebre essent ad monumentum. & uidit lapidem sublatum de monumento. Cucurrit & uenit ad symonem petrum. & ad alium discipulum quem amabat ihs. & dicit eis. Tulerunt dnm de monumento. & nescimus ubi posuerunt eum. Exiit ergo petrus & ille alius discipulus & uenerunt ad monumentum. Currebant aut duo simul. & ille alius discipulus precurrit cito petro. & uenit prior ad monumentum. & cum se

melmalli, mdiu lmteamma posita nō mē
mur. ⁊ eūt & symon petr' sequ' eum. ⁊ mto
uat mmonumētū. ⁊ mdiu lmteamma posig
⁊ fudirū q̄ fuat se cap' ei. nō cum lmteamīb
posīt. ⁊ sequm mmolumī tumū loc'. Tunc
& mrmur. ille discipl' q̄ ueniat ad mom
mtū. Et mdiu redidit. ⁊ion dum è sic hūr
sep'tum. q̄ q̄rnāt eū amonuīt. ut surgēt
gētr. Abierūt & tūn ad semetipōs discipli
Maria ā stabat admonumētū foris plorans.
dum & flens. melmaiu le ⁊ plpit' mmonu
mtū. ⁊ mdit duos ang'los ālbis sedentes. u
nū ad caplī ⁊ unū ad pedes. ū posuit iuat corp
ihū. Dic' ei ille. Mulr quid plorās. dic' eis
Quia tulēr dūm meū ⁊ nēsc' ū posuer'
eum. h' cū dixiss. uidit ihū
stantē ⁊ nō sciebat quia ihs ē'. Dic' ei ihs.
gd plorās. Mulr quē q̄rīs. illa existimans q̄ hortu
lan' ēt. dic' ei. Dne si tu sustulisti eū. dicto
mi ū posuisti eum. ⁊ ego eum tollā. Dic' ei ihs
Maria. Conūsa illa. dicit ei. Rabboni. q̄ dr
magr'. dicit ei ihs. Noli me tangē. ⁊ion
dum enim ascendi ad patrē meū. vade aū
ad frēs meos. ⁊ die eis. Ascendo ad patrē meū
⁊ patrem uīm. dm meū ⁊ dm uīm. ⁊ eūt
maria magdalene. annūtians discipl'is q̄
uidi dnm. ⁊ h' dixit mi. Cum ēt sero die illa una sab
batoz. ⁊ fores ēent clause ū essent discipli
gregati. ip meū mtoz. ueniit ihs. ⁊stetit i
medio discipl'oz. ⁊ dic' eis pax uob'. Et cum hoc
dixiss'. ostendit eis manꝰ ⁊ lat'. Gauisi sūt
& discipli uiso dnō. dic' & eis iterū. pax
uob'. Sicut misit me pat'. ⁊ ego mitto uos
Hec cum dixiss insufflauit ⁊ dix' eis. Accipite
spīm scīm. Quoz remiseritis peccā remittū
tur eis. ⁊ quoz retinueritis retenta sunt. Tho
mas aut' unꝰ de. xij. qui dr didym. nō erat
cū eis q̄n uenit ihs. Dixer' & ei alij disci
pli. Vidim dnm. Ille aut' dix' eis. Nisi uidē
in manibꝰ ei fixurā clauoz. ⁊ mittā digi
tū meū in loc' clauoz. ⁊ mittā manū meā
in latꝰ ei nō credā. Et p dies viij. iterū
erant discipli ei intus. ⁊ thomas cū eis. Venit
ihs ianuis clausis. ⁊ stetit in medio eoz. ⁊
dixit eis pax uob'. deīn dicit thome. Infer
digitū tuū huc. & vide manꝰ meas. ⁊ affer
manū tuā ⁊ mitte lat' meū. ⁊ noli ē in
credulus ⁊ fidel'. Respondit thomas. ⁊ dix' ei. Dns
dns meus. Dic' ei ihs. Quia uidisti me ⁊ credi
sti. Beati qui nō uider' ⁊ credēt. Multa q̄d
alia signa fec' ihs in conspectu discipl'oz su
oz q̄ non sunt scripta in libro hoc. Hec aut' scr
pta sunt ut credatis quia ihs ē filius dei. ⁊ ut
credentes uitam habeatis in nōie ei. Postea
manifestauit se rursus ihs. ad mare tibe
riadis. Manifestauit aut' sic se. Erāt aut'
simul symon petr'. ⁊thomas q̄ dr didym
⁊ nathanahel qui erat a chana galilee. ⁊ fi
lij zebedei. ⁊ alij ex discipl's eius duo. Dic'
eis symon petrus. Vado piscari. dic' ei. Ve
nimus ⁊ nos tecū. Et exierunt ⁊ ascenderūt
in nauē. ⁊ illa nocte nichil prendidert. Mane
aut' iam stet' ihs in littore. nō tn cognouē
runt discipli. quia ihs ē. Dixit ergo eis ihs.
pueri numquid pulmentarium habetis. Respōd'
runt ei. Non. Dic' eis. Mittite in dexterā nauigij rete
⁊ inuenietis. Miser' ergo ⁊ nō ualebāt ille
trahe pr̄ multitudine piscīū. dic' & discipl's
ille q̄ diligebat ihs pet'. dns ē. Symon
petrus cū audiss' q̄ dns ē. tunicā sucinc
ta. Erat enī nudus. ⁊ misit se in mare. Alii
aut' discipli nauigio uener'. nō enī erāt
longe a terra. sed q̄si cubitis. cc. trahentes re
te pisciū. ut & descendissent ad terrā uidēt
prunas positas ⁊ piscē superpositū. ⁊ panē. dic'
eis ihs. Afferte de piscib' quos prendidi
stis nunc. Ascendit symon petrus. ⁊ trax' re
te in terrā plenū magnis piscib'. c. l. iij.
Et cum tanta essent nō est scissū rete. dicit
eis ihs. Venite prandete. Et nemo audebat
scitabūtur eum. Tu quis es.
scientes quia dns ē. Et uenit ihs ⁊ accepit panē
⁊ dat eis ⁊ piscē similr. Hec iam tertio manifesta
ta est ihs discipl's suis. cū resurrexiss a mor
tuis. Cum & prandiss'ent dic' symoni pe
ihs. Symon iohānis diligis me plus his. Dic'
ei. Etiā dne. Tu scis quia amo te. Dicit ei.
Pasce agnos meos. dic' ei iterū. Symon iohānis
amas me. Respondit ei petr'. quia dns ei ita.
amas me. ⁊ dic' ei iterū. Tu scis q̄ amo te. Dic' ei
dicit ei. pasce oues meas. Amen amen dico tibi
cū eras iunior. angebas te ⁊ ambulabas ubi
uolebas. Cum aut' senueris extendes ma
nus tuas. ⁊ alius te cinget. ⁊ duc' q̄ nolis sequ'
Hoc aut' dix' significans q̄ morte clarificā
ret dm. Et cū hoc dixiss dic' ei. Sequere me.
Conuersus petr' uidit illū discipl'm q̄ diligeba
tur ihs sequentē. q̄ & recubuit in cena sup pect'
ei. ⁊ dix'. Dne quis ē q̄ tradet te. Hunc ergo cū
uidiss petr' dic' ihu. Dne hic aut' q̄d. Dic' ei ihs.
Sic eum uolo manē donec ueniā. Quid ad te. Tu
me sequ're. Exiit ergo iste sermo inter fres. q̄ discipl's
ille nō moritur. Et nō dix' ei ihs quia nō mo
ritur. sed sic eum uolo manē donec ueniā. Hic
est discipl's ille qui testimoniū perhibet de
his. & scripsit hec. Et scimus q̄ uerum ē testimoniū eius.
Sunt aut' alia multa q̄ fecit ihs. q̄ si scribant p singula. q̄ nec ipm arbitror mundū capere eos qui scri
bendi sunt libros.

Pl̄o.

Primū q̄r quare ꝑ euāgelia q̄ simplicius simt legēda. inquib⁹ nob cū. ⁊ ꝓcepti mur cū cura plenissime discere sacre simt uolūt apl̄s hoc eplās assignās destinare. Hoc aut ꝓ hāc cām ut. s. multo nolentes ecclie nouis cās exhibeāt ꝑ mittat. aut ꝑsona atq; oratoria. vsq; esset una. ⁊ ꝑ mittas ecclesiā q̄sonez ē ꝓphetis. qui ꝑ eā tam legē mouēt. nē oīa mandata dī legebantur. nec homi ñ in ueterna sua rebellia. sz ꝑ hāc ostēdere ꝑ exēplum uniuersi libros. ad nām memoriam transmitterē. deinq; aut nō ampli. quā. x. epl̄ae. ad ecclias. ⁊ ipsarū. simt. eis cū illa q̄ ad hebreos de illam reliqua. ⁊ ad discipl̄os ꝑticulē ꝓtenderē. ⁊ ostenderet ut nouū nō discrepare. ueteri testō. nec ꝑ legē nō facē mouisse. ad mitt ꝑsonā de galatis mandatoꝝ suaq; epl̄as ordinatur. ⁊ hāc ille ꝓcepto mittit aphareone ydolatre. tonde epl̄as adiabolū. ydolatre simulate edere. acquiescere. Nā duas tabulas lapideas duos testōs significantes. ⁊ ꝑ hāc ecclesiā ꝓ ueteri testō. ⁊ ꝑ hāc ecclesiā ꝓ nouo. ⁊ ꝑ hāc ecclesiā ꝓ utroq; testō

uolunt uos ad nram mutationē admitte
Deꝰ ego ⁊ pdebā. Quanto maiora erga
uos bñficia narrauim⁹. tanto maioꝛe ex
mirac uos uos ee monstrabimus. Sēp enī
bis oīb⁹ ex nris mgnā. Nam ipis pe
dib⁹ quib⁹ ardū mare transistis. ludeā
ā uiola que fecistis. ⁊ pō paulo ā obtue
ee abolitionē dīne ēmutiāre. Simulate
uos fi ꝓfessie. Ille oculis quib⁹ uenerā
nam dīm nubē ligne ⁊ spūs ē solebatis. Si
mulate maledictum. Quāma ēq uob⁹ fallā
cho fuit. ⁊ ip̄e modesto ⁊ dīne murmurātib⁹
ad egyptum ire uos manu ualida eiecerā
rebus uolentes. Quo plā ⁊ pphēte nr̄ exe
bra pueritie dīne uerbū ꝛeuerti. ut ee in
hēmo morientur. nec plus ex semoēb⁹ il
los. quā duo hoīes fidē ꝓmissoꝛe mutā
rint. Et quid amplā replicā. nā ⁊ illa ni
mirū fefellerūt. dū solo neō uos dignos
uenia indicaret. q. dnīs ihūs ꝓhāt sp̄ uob⁹
uobis repmisit. Nō solū suscipe uos uolue
ꝛ ⁊ morte pessima pemisit. Cauē nos ut q
gnouim⁹. fidē dei nr̄i. cū nob⁹ de ep̄a nō
fuit ꝓtractū. Nō ꝓmiū q uol⁹ q̄uimus. nō
obstinatoī nūc. Ꝛ ignoīe dep̄imū. Qz
eī agnitum illī sequim⁹ q̄m maḡ sequē
mur si nā q gnouissēm. Si aut̄ d̄ gnā nob⁹
uane iactabim⁹. q̄ nō meo mutato maḡ
quā carnalis nāmtrāe filios nos fecim⁹. ꝺ
seōz. Denq; clauā ismael. cū d̄ sarpe fuit
habuisse minime cū ipsius ꝛepuerāmur
his uobis. alteāmbz. apls se mediū me
ponens. ita ut pīl durum ꝙstionē. ut ne
utrum eoꝝ sua iustia ⁊ salutē meruisse ꝛ
firmaret. Et hoc uō ꝓlixe ꝛsecuī ⁊ grauit
dolequisse. ⁊ uos qui p̄ p̄uersam nē legis
dīn nr̄m honorauerit. Deꝰ nō ep̄ cū agnitū
⁊ creatorē dīn debuerim⁹ uene
rā. q̄ām ei nr̄a infracta mutauē. Si
mulacrū. ⁊ uos ⁊ similr uenā ofeātib⁹
equales ee iustissima rē demōstrāt. ꝓcū ē
inēd legē. ad ⁊ fidē uocandos ostēdam. Qz
obtūe uestrā ex hūlitate adpcē ⁊ non di
ū cohortātur.

Romanis igīb ꝙ uult ds̄ p̄ eum iustā a
fallis ap̄lis. ⁊ sub nouo dīn nr̄m ihū x̄m in
legē ꝙ uocis erant meritū. hoc nunc ap̄lo
abutam ⁊ euangelici fidē seribendo ex ab
rahamo.

PAVLVS
Seruus ih̄u xp̄i uocatus
ap̄lus segregat̄ in euan
gliū dī. q. ante promisit
p ꝓphetas suas in scīp
turis de filio suo qui fc̄
est ei ex semine dd̄ sm
carnē. Qui predestinat̄
est filius dei in uirtute ſ. spīm sanctificationis ex
resurrectione mortuoꝝ ihū x̄i dīni nr̄i. ⁊
accepimus gr̄am ⁊ ap̄latum. ad obediend fidei
omnib⁹ gentib⁹ p nōie ei⁹. inquib⁹ estis ⁊
uos uocati ihū x̄pi. Omnib⁹ qui sunt rome dilectis dei uocatis sanctis. gr̄a uob⁹ ⁊ pax ab dō
patre nr̄o ⁊ dn̄o ihū x̄po. Primū quidē gr̄as a
go deo meo p ihūm x̄pm̄ p omnib⁹ uob⁹. quia fi
des uestra annuntiatur in uniuerso mundo. Te
stis enī mihi deus cui seruio in spū meo in euan
gelio filij ei⁹. q. sine intermissione memoriā
uestri facio sp̄ in orationib⁹ meis. obsecrans
si quo modo aliquando ꝓsperū iter habeam in uolū
tate dei uenendi ad uos. Desidero enī uide
re uos ut aliquid impartiar uob⁹ gr̄e spūalis
ad confirmandos uos. id est simul consolari uos
in uob⁹ per eam q̄ inuicem est fidē uestrā atq; me
am. Nolo aut̄ uos ignorare fr̄es. quia sepe ꝓposui uenire ad uos. ⁊ prohibt⁹ sum usq;
adhuc. ut aliq̄ fructum habeam in uob⁹ sic⁊
in ceteris gentib⁹. grecis. ac barbaris. sapien
tib⁹ ⁊ insipientib⁹ debitor sum. ita q. in
me promptū est. uob⁹ q̄ rome estis euāgeli
zare. Non enī erubesco euangliū. Virtus
enim dei est in salutē omni credenti iudeo primū
⁊ greco. Iustitia enī dei in eo reuelatur. ex fi
de in fidem. Sic scriptū est. Iust aut̄ ex fide
uiuit. Reuelatur enī ira dei de celo sup̄ omē
impietatē. ⁊ iustitiā hoīm. eoꝝ q̄ ueritatē
dei in iustitia detinēt. Qa q. notū est dei ma
nifestū est in illis. Deus enī illis manifestauit. In
uisibilia enī ipsius a creatura mundi. p ea q̄ facta sunt
intellecta conspiciunt. Sempiterna quoq; eius et
diuinitas. ita ut sint inexcusabiles. Qa
cū cognouissent deū. non sicut deum glorificauerunt
aut gratias egerunt. Sed euanuerunt
in cogitationib⁹ suis. ⁊ obscuratum est insipiens
cor eoꝝ. Dicentes enim se esse sapientes. stulti fac
ti sunt. ⁊ mutauerunt gl̄iam incorruptibilis dei
in similitudinē ymaginis corruptibilis hois.
⁊ uolucrū. ⁊ quadrupedū. ⁊ serpentū. Propter
ea ꝙ tradidit illos deus in desideria cordis eoꝝ in
immundiciam. ut contumelias afficiant corpo
ra sua inter semetipsos. Qui commutauerunt ueri
tatem dei in mendacium. ⁊ coluerunt ⁊ seruierunt p
ti q̄ creatori. qui est benedict̄ in scīa. Amē.

ꝑ̄ſon̄ nudat᷑ illoꝝ d̄ꝫ mpſſionꝫ ignomi-
nie. Ill᷑ femine eoꝝ imminuꝫ ñal᷑ uſu
ſeū uſu q̄ ꝯ nat̄ur̄. Sili᷑ aut᷑ ⁊ maſcł᷑ re
licto ñal᷑ uſu femine exarſer̄ in deſid᷑ıꝫ
ſuis ⁊ turp̄ maſcli ⁊ maſcłꝫ turpitudinē
operant᷑ ⁊ mercedē q̄ oportuit erroꝛis ſui ⁊ ſeme
ipſis recipientes. Et ſic̄ nō placuer̄ d̄n̄o ne-
mo⁹ ⁊ tradidit illoꝝ d̄ꝫ reꝓbū ſenſū
ut faciant ea q̄ nō conueniunt. ⁊ repletos o-
mi q̄tate. malicia. formicatōe. auaricia. ne-
quicia. plenos inuidia. homicidio. ⁊ contē. de
ſo. malignitate. ſuſurrones. detractores. ⁊ o
dibiles. ꝺeū contumelioſos. ſuperbos. elatos. inuento
res malorū. parentib᷑ nō obedientes. inſipientes
incōpoſitos. ſine affectōe. abſq; fœdꝛe. ſine nul
li᷑ ⁊ al᷑ cauſa. Q̄ cū iuſtitiā d̄ei cognouiſſent. nō intellexe
runt. q̄m qui talia agunt digni ſunt morte
nō ſolū qui faciūt ea. ſed ⁊ qui conſentiūt fa-
cientib᷑. Propt᷑ q̄ inexcuſabilis es hō o quicūq; iu
dicas. In quo enim iudicas teipm̄ ꝺeſpi-
cis. Cū enim iudicas alios que iudicas. Scim᷑ enī
q̄m iudicium d̄ei ſ᷑m ueritat᷑ eſt ſup eos q̄ talia agūt
Existimas hoc o hō qui iudicas eos qui talia
agunt. ⁊ facis ea. q̄m tu effugies iudiciū
d̄ei. An diuitias bonitatis ei⁹ ⁊ patiē. ⁊ longa
nimitatis contemnis. ⁊ ignoras q̄m benignitas
d̄ei ad pñia te adducit. Secm̄ duritiā aut᷑
iam impenitens cor. thesaurizas tibi ip̄i
ira in die ire. ⁊ reuelatōis iuſti iudicij d̄ei. q̄ red
det unicuiq; ſ᷑m opa ei⁹. his q̄dē qui ſ᷑m patien
tiā operis bonī gl̄am ⁊ honorē. ⁊ incorruptionē
q̄rentib᷑ uitā eternā. his aut᷑ q̄ ſunt ex contē
tiōe. ⁊ qui nō acquieſcunt ueritati. credūt aut᷑
iniquitati. ira. ⁊ indignatio. tribulatio. ⁊
angustia. oīe hoīe operant malū iudei
primū. ⁊ gre. Gl̄a aut᷑ ⁊ honor. ⁊ pax. oī ope
ri bonō. iudeo primū ⁊ greco. Nō enī ē accep
tio ap̄ d̄m. Q̄cūq; ē sine lege peccauer̄.
sine lege ꝑibunt. Et q̄cūq; in lege peccauer̄
sine lege iudicabunt᷑. Nō enī audi
tores legis iuſti ſunt ap̄ d̄m. ſ᷑ factores legis
iuſtificabunt᷑. Cū enī gētes q̄ legē nō habent
naturaliter ea q̄ legis ſunt faciunt. hi legē nō
habentes ipi ſibi ſunt lex. qui oſtendunt opus legis
ſcriptum in cordib᷑ ſuis. teſtimoniū reddente
illis cōſcientia ipoꝝ. inter ſe inuicē cogitatio
nib᷑ accusantib᷑. aut᷑ ⁊ defendentib᷑ in die
iudicabit d̄s occulta hoīm. ſ᷑ euangliū meū
p ihm xp̄m. Si aut᷑ tu iudeus cognomi
naris. ⁊ requieſcis in lege. ⁊ gl̄aris in d̄o
⁊ nosti uoluntatē ei⁹. ⁊ probas utiora inſtru
ctus p legē. confidis te ipm̄ ducē ee cecoꝝ. lu
mē eoꝝ qui in tenebris ſunt. eruditorē in
ſipientium. magistrū infantiū. habentē formā
ſcie. ⁊ ueritatis in lege. Qui ergo docs
te ipm̄ nō doces. Qui ꝓdicas nō furandū fu
raris. Qui dicis nō mechandū mecharis. Qui abho
minaris ydola sacrilegiū facis. Et qui in
lege gl̄aris. ꝑ ꝓuaricationē d̄m inhonorās.
Nomen enī d̄i. p uos blasphematur inter gēs sic̄
scriptum est. Circūcisio quidē ꝑdē si legē
obſerues. Si aut᷑ ꝓuaricator legis sis. circū
cisio tua ꝓputi facta ē. Si ergo ꝓputi iuſtifi
cationes legis custodiat. nonne ꝓputium illi in
circūcisionē reputabit᷑. Et iudicabit᷑ qd̄
ex natura ē ꝓputiū. legē oſummans te. q̄ ꝑ
littram. ⁊ circūcisionē ꝓuaricator legis es.
Nō enī qui in manifesto iudeus ē. nꝫ que in
manifesto in carne circūcisio. ſ᷑ qui in abſcō
ſo iudeus ē. ⁊ circūcisio cordis in ſpū. nō littra ē
laus nō ex hoīb᷑ ſ᷑ ex d̄o est.

Quid ergo amplius iudeo ē aut᷑ q̄ utilitas
circūcisionis. Multū p omnē mod᷑. Primū
quidē. quia credita sunt illis eloquia d̄ei. Quid ē
si quidā illoꝝ nō crediderūt. Nūquid incredu
litas illoꝝ fidē d̄ei euacuabit. Absit. Est aut᷑
deus uerax. omnis aut᷑ hō mendax. sicut scriptū ē. ut
iuſtificeris in ſermonib᷑ tuis. ⁊ uincas cū iudi
caris. Si aut᷑ iniquitas nr̄a iustitiā d̄ei com
mendat. Quid dicem᷑. Nūquid iniquus ē d̄s qui
infert iram. Secm̄ hōiem dico. Absit. Alioquin quō
iudicabit d̄s hunc mundū. Si enī ueritas d̄ei
in meo mendacio abundauit in gl̄iam ipius. Quid
adhuc ego tanquā peccator iudicor. ⁊ nō
sicut blasphemamur. ⁊ sicut aiunt quidā nos
dicere. faciam᷑ mala. ut ueniant bona. cuius
damnatio iuſta ē. Quid ergo? precellimus eos.
Nequaquā. Causati enī sumus iudeos ⁊ grecos esse sub
peccato sicut scriptū ē. Quia iustus nō ē. dns
nō ē intelligens. nō ē requirens d̄m. Oēs de
clinauerunt simul. inutiles facti sunt. nō ē q̄
faciat bonū. nō ē usq; ad unū. Sepulchrum pa
tens ē guttur eoꝝ. linguis suis dolose agebant
uenenum aspidū sub labiis eoꝝ. Cuius os
maledictione ⁊ amaritudine plenum ē. ue
loces pedes eoꝝ ad effundendū sanguinē. Con
tritio ⁊ infelicitas in uiis eoꝝ. ⁊ uiam pacis nō
cognouerunt. nō ē timor d̄i ante oculos eoꝝ. Scim᷑
aut᷑ q̄m quecūq; lex loquitur. his qui in lege
sunt loquitur. ut oē os obstruatur. ⁊ subdi
tus fiat oīs mundus d̄o. Quia ex operib᷑ legis nō
iustificabitur oīs caro coram illo. Per legē
enī cognitio peccati. Nūc aut᷑ sine lege iustitia
d̄i manifestata ē testificata a lege ⁊ prophe
tis. iustitia aut᷑ d̄i p fidē ihu xp̄i. ⁊ super oēs qui
credunt in eū. Nō ē enī distinctio. Oēs enim
peccauer̄. ⁊ egent gl̄ia d̄i. iustificati gratis
p gratiam ipius. p redemptionē q̄ ē in xp̄o ihu.
quē proposuit d̄s propitiatorē. p fidē in sanguine
ipius. ad ostensionē iustitie sue. p remissi
onē precedentiū delictoꝝ in sustentatione d̄i.
ad ostensionē iustitie eius in hoc tpe. ut sit

ꝑ̄ iustus. iustificauit eū qui ex fide ē ihu
xp̄i. ⁊ ē ḡ inane gl̄ians nr̄a. Excluſa ē ꝓpria
⁊ lege fidei. Non. s. ꝑ lege fidē. Arbitramur
enim iustificari hoīem ꝑ fidē sine op̄ib; legis
in nōiē dñi tm̄. Nonne ⁊ gentium. Imo
⁊ gentiū. Cū quid dō, simul qui iusti
ficat circūcisionē ex fide. ⁊ ꝓputū ꝑ fidē. le
gē ḡ destruimꝰ ꝑ fidē. Absit. s. lege stabi
limus.

CAP. III

Quid ḡ dicem̄. inuenisse habraam p̄rem
nr̄m s. carnē. Si ē habraam ex op̄ib;
legis iustificat ē. hr̄ gl̄iam. s. nō ap̄d dm. Q̄d
enim scr̄ptura dicat. Credidit habraam dō
⁊ reputatū ē illi ad iustitiam. Li aut̄ q̄ op
tur. Mercē nō imputatur ꝑ grām. s. ꝑ debitū
Si aut̄ qui nō operatur. credenti aut̄ eū q̄
iustificat impiū. reputat̄ fides ei ad iustitiā
ꝑ ꝓpositū gr̄ē dei. Sicut ⁊ dō dicit. beatitudi
nem hoīs. cui dō accepto fert iustitiā sine
op̄ib;. Beati quor̄ remisse sunt iniquitates
⁊ quor̄ tecta sunt peccā. Beat̄ vir cui nō i
putabit dñs peccm̄. Beatitudo ḡ hāc. manet
ne tm̄ in circūcisione an ꝑ ꝓpm̄. Diam̄ ē q̄ re
putata ē habrahe fides ad iustitiā. Quō ḡ
reputata ē in circūcisione an ꝑ ꝓpm̄. Non
in circūcisione. s. ꝑ ꝓpm̄. ⁊ signū accepit
circūcisionis signaculū iustitie fidei. q̄ ē ꝑ
ꝓpm̄. ut sit ꝑ eū ois credentiū ꝑ ꝓpm̄. ut
reputet ⁊ illi ad iustitiā. ⁊ sit ꝑ circūci
sionis. nō his tm̄ qui sunt circūcisione. s.
⁊ his qui sectantur uestigia ei. q̄ ē ꝑ ꝓpm̄
tio fidei ꝑ q̄ ambulat. Nō em̄ ꝑ legē ꝓ
missio abrahe aut semini ei. ut hr̄ hēat
mundi. s. ꝑ iustitiā fidei. Si em̄ ex lege he
redes. s. evacuata ē fides. abolita ē ꝓmissio
lex em̄ iram operatur. Vbi em̄ nō ē lex. nec ꝓuari
catio. nō ex fide. ut ꝑ grām firma sit ꝓ
missio oi semini. Nō ei qui ex lege ē. s.
ei qui ex fide ē habrahe. qui ē ꝑ oīm nr̄
Sicut scr̄ptum ē. Q̄a patrē multar̄ gēnīū
posui te. ai dñm cui credidisti. qui uiuifi
cat mortuos. ⁊ uocat ea q̄ nō sunt. tāq̄ ea
que sunt. Qui ꝑ spē in spē credidit ut fieret ꝑ
multar̄ gēnīū. ꝑ q̄d dict̄ ē ei. Sic erit se
men tuū sicut stellę cęli. ⁊ arena maris. Et
nō infirmat̄ ē in fide. nec consyderauit corpus
suū iā emortuū. Cū fere. c. annor̄. ⁊ emortuā uuluā sāre. In repromissione
ꝙ dei nō hesitauit diffidentia. s. ꝙ dubitauit ē
fide. sed dedit gl̄iam dō. Plenissime sciens q̄
q̄d promisit potens ē ⁊ facē. Vnde ⁊ reputa
tū ē ei ad iustitiā. Nō ē aut̄ scr̄ptū ꝑ ip̄m
tm̄ quia reputatū ē illi ad iustitiā. Sed ⁊ ꝑ nos
quib; reputabitur. credentib; ei. eum qui su
scitauit ihm dñm nr̄m ihm. a mortuis. Q̄ tra
ditus ē ꝑ delicta nr̄a. ⁊ resurrexit ꝑ
iustificationē nr̄am.

V

Iustificati ḡ ex fide pacē hāmꝰ ad dm. ꝑ
dñm nr̄m ihm x̄m. Ꝑ quē accessum hāmꝰ
fide in grām istam in qua stamꝰ. ⁊ gl̄iamur
in spe gl̄e filior̄ dei. Nō tm̄ aut̄ sed ⁊ gl̄iamur
in tribulationib;. scientes q̄ tribulatio patientiā
operatur. patiā aut̄ probationē. probatio aut̄ spē
spes aut̄ non confundit. quia caritas dei diffu
sa ē in cordib; nr̄is. ꝑ spm̄ scm̄ qui datus
ē nob̄. Ut quid ē ē cum adhuc infirmi
essēm. s. ꝑ spē p̄imus mortuus ē. Vix em̄
ꝑ iusto quis moritur. Nam forsitan bono quis
etiam quis audeat mori. Cōmendat aut̄ suā
caritatē dē in nob̄. Q̄m si cū adhuc pecca
rem̄ ecce. s. ꝑ spē ē ꝓ nob̄ mortuus ē. multo
ē magis nunc iustificati in sanguine ip̄i
simꝰ. salui erim̄ ab ira ꝑ ip̄m. Si em̄ cū
inimici essem̄. reconciliati sum̄ dō ꝑ mortē
filii ei. multo magis reconciliati salui erim̄
in uita ip̄i. Non solū aut̄ sed ⁊ gl̄iamur
in dō ꝑ dñm nr̄m ihm x̄m. ꝑ quē nūc reconci
liationē accepim̄. Ꝓpter hoc sic ꝑ unū hoīm
in hunc mundū peccm̄ intrauit. ⁊ ꝑ peccm̄
mortē. ⁊ ita in oēs hoīes ꝑtransiit. in quo
oēs peccauer̄. Usq; ad legē em̄ peccm̄ erat
in mundo. Peccatū aut̄ nō imputat̄
cum lex nō esset. Sed regnauit mors ab
adā usq; ad moysen. ⁊ in eos qui nō pec
cauerint similitudinē ꝓuaricationis a
de. qui ē forma futuri. Sed nō sicut de
lictum. ita ⁊ donū. Si em̄ unius delicto
multi mortui sunt. multo magis gr̄a
dei. ⁊ donū in gr̄a unius hoīs ihu x̄i in
plures habundauit. Et nō sicut per
unū peccatum. ita ⁊ donū. Nā iudicium
quidem ex uno in condēnationē. gr̄a aut̄ ex
multis delictis in iustificationē. Si em̄ in
unius delicto morte regnauit per unū.
multo magis habundantiā gr̄ē. ⁊ dōnis
et iustitie accipientes in uita regna
bunt per unum ihm x̄m. ⁊ igitur sicut
per unius delictum in oēs hoīes in
condēnationē. sic ⁊ per unius iustificatio
nem. in oēs hoīes in iustificationem uite. Sicut em̄ per
inobedientiā unius hoīs peccatores constituti sunt
multi. ita ⁊ per unius obedientiā iusti
ficabuntur multi. Lex aut̄ subintrauit
ut abundaret delictum. Ubi aut̄ abūdauit ꝓccm̄.
s. abūdauit ⁊ gr̄a. Ut sicut regnauit
peccm̄ in morte. ita ⁊ gr̄a regnet per
iustitiā in uitam eternā per ihm x̄m dm
nr̄m.

VI

Quid ḡ dicem̄. Permanebim̄ in peccō
ut gr̄a abundet. Absit. Qui enim mo
rimur peccō quō adhuc uiuem̄ in
illo. An ignoratis fr̄es. q̄ quicūq; bap
tizati sumus in xp̄m ihm. in morte ipius bap
tizati sumꝰ. Consepulti enim sum̄ illi per

bapm̃ unionẽ ut eqñ̃ sueroꝝ ꝑ amo-
nuꝫ ꝙ glam̃ pat̃ · ita nos unionẽ ut
re ambulem. Sicm̃ q̃plantati fuim̃
silitudinj mortis ei. simul ⁊ resurre
ri. enim si facti. qua nr̃ho nr̃. simil
crucifix ẽ ut destruat̃ corp̃ pcti. ut
ultr̃ nō seruam̃ pcō. Qui enim mortui
ẽ iustificat̃ ꝑ pcō ẽ. Si aut̃ mortui sum
cū x̃o. credim̃ q; simul uiuem̃ cū eo. Sc
ientes q; x̃s resurgens a mortuis iã nō mo
ritur. mors illi ultr̃ nō dñabit̃. Qd̃ ẽ
enim ẽ pcō mortui ẽ semel. q. aut ui
uit uiuit deo. ⁊ ita uos existimate uos
mortuos ẽ pcō. uiuentes aut̃ deo ꝑ
dñm nr̃m x̃m. Non ergo regnet pcm̃ in
uro mortali. ut obediatis concupiscentijs ei. Ne
ꝙ exhibeatis membra ura arma iniquitatis pcō
sed exhibete uos deo. tanq; ex mortuis ui
uentes. ⁊ membra ura arma iustitie deo. Pec
cm̃ enim uob nō dñabit̃. Non ẽ sub lege
sed sub gr̃a. Quid ergo. peccabim̃ quia
nō sum sub lege. sed sub gr̃a. Absit. Nescitis
quẽ exhibetis uos seruos. ad obediẽ
dum. seruj estis cui obeditis. Siue pcti
ad mortẽ. siue obedientie ad iustitiam.
Gr̃as aut̃ deo. q; fuistis serui pcti. obedistis a
utem de corde in eam formam doctrine in qua
tum estis. liberati aut̃ a pcō. serui facti
estis iustitie. Humanum dico ꝓpter infirmitatem car
nis ura. Sicut enim exhibuistis membra ura ser
uire immundicie. ⁊ iniquitati ad iniqui
tatem. ita nunc exhibete membra ura seruire
iustitie in sanctificationem. Cum enim seruj essetis
peccati liberi fuistis iustitie. Quem ergo fructum ha
buistis tunc in illis in quibus nunc erubescitis.
Nam finis illoꝝ mors ẽ. Nunc aut̃ liberati a pcō
autem seruj facti deo. habetis fructum uram in sanc
tificationem. finem uero uitam eternam. Stipendia enim pc̃i
mors. Gr̃a aut̃ dei uita eterna. in x̃o ihu dño nr̃o.

An ignoratis fres. Scientibus enim legem lo
quor. quia lex in homine dominatur. quam
diu uiuit. Nam cui sub uiro est mulier. uiuente
uiro alligata est legi. Si aut̃ mortuus fuerit
uir eius. soluta est a lege uiri. Igitur uiuente
uiro. uocabit̃ adultera si fuerit cum alio
uiro. Si aut̃ mortuus fuerit uir eius. liberata est a le
ge uiri. ut non sit adultera si fuerit cum alio
uiro. Itaq; fres mei. ⁊ uos mortificati estis
legi ꝑ corp̃ x̃i. ut sitis alterius qui ex
mortuis resurrexit. ut fructificemus deo.
Cum enim essemus in carne. passiones pcōr
que per legem erant operabantur in membris nris ut
fructificarent morti. Nunc aut̃ soluti sum̃
a lege mortis in qua detinebamur. ut seruia
mus in nouitate spūs. ⁊ non in uetustate
littere. Quid ergo dicem̃. Lex pcm̃ ẽ. Absit. Sed
pcm̃ non cognoui nisi ꝑ legem. Nam concupiscen
tiam nesciebam. nisi lex diceret. Non concupisces. Oc
casione aut̃ accepta pcm̃ per mandatum. ope
rata est in me omnem. concupiscentiam. Sine le
ge enim pcm̃ mortuum erat. Ego aut̃ uiuebam
sine lege aliquando. Sed cum uenisset mandatum.
pcm̃ reuixit. Ego aut̃ mortuus sum. ⁊
inuentum est in me mandatum quod erat ad uitam. hoc ẽ
ad mortem. Nam pcm̃ occasione accepta per man
datum seduxit me. ⁊ per illud occidit. Itaq; lex
quidem sancta. ⁊ mandatum sanctum. ⁊ iustum. ⁊
bonum. Quod ergo bonum est mihi factum est mors. Absit. Sed
pcm̃ ut appareat pcm̃ per bonum mihi operatum est
mortem. ut fiat supra modum peccans pcm̃
per mandatum. Scimus enim quia lex spiritalis est.
ego aut̃ carnalis sum uenumdatus sub pcō.
Quod enim operor non intelligo. Non enim quod uolo bonum hoc ago.
sed quod odi malum illud facio. Si autem quod nolo illud facio. = Si aut̃ q. nolo illud fac.
Nunc aut̃ iam non ego operor illud. sed quod habitat
in me pcm̃. Scio enim quia non habitat in me hoc est in
carne mea bonum. Nam uelle adiacet mihi.
aut̃ bonum non inuenio. Non enim quod uolo bonum hoc facio.
sed quod nolo malum hoc ago. Si aut̃ quod nolo illud
facio. non ego operor illud. sed quod habitat in me
pcm̃. Inuenio ergo legem uolenti mihi facere
bonum. quoniam mihi malum adiacet. Condelector
enim legi dei. secundum hominem. Video aut̃ aliam
legem in membris meis repugnantem legi mentis
mee. ⁊ captiuantem me in lege pcti que
est in membris meis. Infelix ego homo. quis
me liberabit de corpore mortis huius. Gratia dei per
dominum nrm. Igitur ego ipse mente seruio legi dei.
carne aut̃ legi pcti. Nichil igitur nunc damnationis
est his qui sunt in x̃o ihu. qui non secundum carnem ambu
lant. lex enim spūs uite in x̃o ihu. liberauit me
a lege pcti ⁊ mortis.

VIII

Nam quod impossibile erat legis in quo infir
mabatur ꝑ carnem. deus filium suum mittens in
similitudinem carnis pcti. ⁊ de pcto damnauit
pcm̃ in carne. ut iustificatio legis im
pleretur in nob. qui non secundum carnem ambulam.
sed secundum spūm. Qui enim secundum carnem sunt. que carnis
sapiunt. Qui uero secundum spūm. que sunt spūs sentiunt.
Nam prudentia carnis mors est. Prudentia
aut̃ spūs uita ⁊ pax. eo quod sapientia carnis inimica
est in deo. legi enim dei non est subiecta. Nec est pot.
Qui aut̃ in carne sunt deo placere non possunt. Vos
aut̃ in carne non estis. sed in spū. si tamen spūs dei
habitat in uob. Si quis aut̃ spūm x̃i non habet hic
non est eius. Si aut̃ x̃s in uob est. corp̃ quidem mor
tuum est ꝓpter pcm̃. spūs aut̃ uita ꝓpter iustificatio
nem. Quod si spūs eius qui suscitauit ihm a mortuis
habitat in uob. qui suscitauit ihm a mortuis. uiuificabit ⁊ mortalia corpa ue
stra ꝑ inhabitantem spūm eius in uob. Ergo fres debi
tores sumus non carni. ut secundum carnem uiuamus. Si
enim secundum carnem uixeritis moriemini. Si aut̃
spū facta carnis mortificaueritis uiuetis. Qui

ūs ſpm dī agnoſcunt. hꝫ filij ſunt dī. Non enim accepiſtis ſpm ſeruitutis ītm mmoꝛ. ſ accepiſtis ſpm adoptionis filioꝝ inqꝫ clamam⁹ abba pat. ꝓpe ipm ſpe teſtimoniū reddet ſpūs nr̄ q̄ ſumꝰ filij dī. Si aut filij ⁊ hēdes. hēdes quid dī. cohēdes aut x̄i. Si tmen compatimur ut ⁊ glorificemur. Existimo enī q̄ nō ſunt condigne passiones hui⁹ tp̄is ad futurā glām q̄ reuelabitur nobis. Nam exp̄tatio creature reuelationē filioꝝ dī exp̄ectat. Vanitati enī creatura ſubiecta ē nō uolens. ſ⁹ propter eum qui ſubiecit eam ī ſpe. Quia ⁊ ipa creatura liberabitur a ſeruitute corruptionis. in libertatē glē filioꝝ dī. Scīm⁹ enī q̄ omnis creatura ingemiſcit ⁊ parturit uſq; adhuc. Nō ſolū aut illa ſ⁹ nos ꝓpr̄ primitias ſpūs habētes. ⁊ ipi intra nos ingemiſcim⁹. adoptionē filioꝝ dī exp̄ectantes redēptionē corporis nr̄i. Spe enī ſalui facti ſumꝰ. Spes aut q̄ uidet nō ē spes. Nā q̄ uidet quis. quid ſperat. Si aut q̄ nō uidemus ſperam⁹. p patientiam exp̄ectam⁹. Simr aut ⁊ spūs adiuuat infirmitatē nr̄am. Nā quid oremꝰ sicut oportet nescim⁹. Sed ipe spūs postulat pro nob⁹ gemitib⁹ inenarrabilib⁹. Qui aut scrutat corda. scit q̄ desiderat spūs. quia ſ dm̄ pro scīs postulat. Scīm⁹ aut q̄m diligentib⁹ dm̄ oīa cooperant in bonū. his q̄ ſ ꝓpositū uocati sunt scī. Nā quos ꝓgnouit. ⁊ ꝓdestinauit conformes fieri imagini filij sui. ut sit ipe ꝓtogenit⁹ in multis frib⁹. Quos aut ꝓdestinauit hos ⁊ uocauit. Et quos uocauit hos ⁊ iustificauit. Quos aut iustificauit illos ⁊ magnificauit. Quid ergo dicem ad hec. Si deus ꝓ nob⁹ quis cōtra nos. Qui ⁊ filio suo ꝓprio non pepercit. ſ⁹ pro nob⁹ oīb⁹ tradidit illum. Quō nō ⁊ cū illo oīa nob⁹ donauit. Quis accusabit aduersus electos dei. Deus q̄ iustificat. quis ē qui condēnet. Xp̄s ihs q̄ mortuus ē. imo qui ⁊ resurrexit. qui ē ad dexteram dei. qui ⁊ intpellat pro nob⁹. Quis ergo nos separabit a caritate xp̄i. tribulatio. an angustia. an pressura. an fames. an nuditas. an gladius. an persecutio. Sicut scriptum est. Quia ꝓpter te mortificam⁹ tota die. estimati sum⁹ ut oues occisionis. Sed in his oīb⁹ superamus ꝓpter eum qui dilexit nos. Certus sum enī q̄ neq; mors neq; uita. neq; angeli. neq; principatus. neq; uirtutes. neq; instantia. neq; futura. neq; fortitudo. neq; altitudo. neq; profundum. neq; creatura alia poterit nos separare a caritate dei. q̄ ē in xpo ihu dño nr̄o.

Veritatē dico in x̄o. nō mentior. testimoniū mihi perhibente cōscientia mea in spū scō. quōm tristitia ē mihi magna. ⁊ continuus dolor cordi meo. Optabam enī ego ipe anathema esse ab xp̄o frib⁹ meis q̄ sunt cognati mei scīm. q̄ sunt israelitę. quorum adoptio ē filioꝝ. ⁊ gl̄a. ⁊ testm. ⁊ legislatio. ⁊ obsequium. ⁊ promissio. quoꝝ patres. ⁊ ex quib⁹ xp̄s

q̄ carnē. qui ē sup oīa dē benedict⁹ in scā. nō aut q̄ exciderit uerbū dei. Nō enī omnes qui ex israhel sunt. hi sunt israhelite. nec q̄ semen sunt abrahe. omes sunt filij. sed in isaac uocabitur tibi semen. ⁊ nō qui filij carnis hi filij dī. sed qui filij sunt promissionis estimant⁹ in semine. Promissionis enī uerbum est huius. Secundum hanc uenam ueniam. ⁊ erit sare filius. Non solū aut illa. sed ⁊ rebecca ex uno concubitū habens isaac patris nr̄i. Cū enī nati nō fuissent. aut aliquid egissent boni aut mali. ut secundum electionis propositum dei manēret. nō ex operib⁹ sed ex uocante. dictum est ei quia maior seruiet minori. sicut scriptum est. iacob dilexi. esau aut odio habui. Quid ergo dicem. Numquid iniquitas apud dm̄. Absit. Moysi enī dicit. Miserebor. cui misereor. ⁊ miserebor. ⁊ misericordiam. igitur nō uolentis nec currentis. sed miserentis dei. Dicit enī scriptura pharaoni. quia ideo ipsum excitauit te. ut ostendam in te uirtutem meam. ut annuntietur nomen meum in uniuersa terra. Ergo cui uult misetur. quem uult indurat. Dicet ergo mihi. quid adhuc conqritur. uoluntati enī eius quis resistit. O hō tu quis es. qui respondeas deo. Numquid dicit figmentum ei qui se finxit. quid me fecisti sic. an nō hꝫ potestatem figulus luti. ex eadem massa facere. aliud quidem in honorem. aliud in contumeliam. Quid si uolens deus ostendere iram. notam facere potentiam suam. sustinuit in multa patientia uasa ire aptata in interitum. ut ostenderet diuitias gl̄e sue in uasa misericordię. q̄ parauit in gl̄am. Quos ⁊ uocauit nos. nō solū ex iudęis. sed ⁊ ex gentib⁹. sicut ⁊ in osee dicit. Vocabo non plebem meam plebem meā. ⁊ non dilectam dilectam meā. ⁊ non misericordiam consecutam. misericordiam consecutā. Et erit in loco ubi dictum est eis. non plebs mea uos. ibi uocabuntur filij dei uiui. Isaias aut clamat pro israel. Si fuerit numꝰ filioꝝ israel tanquam harena maris. reliquię saluę fient. Verbum enī consummans ⁊ breuians sermo. quia breuiatum faciet dominus sup terram. Et sicut prędixit isaias. Nisi dominus sabaoth reliquisset nobis semen. sicut sodoma fuissemus. ⁊ sicut gomorra similes fuissemus. Quid ergo dicem. Quia gentes quę non sectabantur iustitiam. apprehenderunt iustitiam. iustitiam autem quę ex fide. Israel uero sectando legem iustitię. in legem iustitię non peruenit. Quare quia non ex fide. sed quasi ex operib⁹. Offenderunt enī in lapidem offensionis. sicut scriptum est. Ecce pono in sion lapidem offensionis. ⁊ petram scandali. ⁊ omnis qui credit in eum non confundetur.

Fratres. uolumen quidem cordis mei. ⁊ obsecratio ad dm̄ fit pro illis in salutem. Testimonium enī perhibeo illis. q̄ emulationem quidem dei habent. sed non secundum scientiam. ignorantes enī dei iustitiam. ⁊ suam querentes statuere. iustitię dei nō sunt subiecti. finis enī legis xp̄s. ad iustitiam omni cre

dem. Moyses enī scripsit. Cū ūsturia q̄ ex lege ē quotcūq; hō. mueri in ea. Ds aūt ex fide ē ūsturia sic dic̄. Ne dixīs in corde tuo quis ascendit in celū. i. xp̄m deducē. aut quis descendit in abyssum. hoc ē xp̄m a mortuis reuocare. Sz quid dic̄ scriptum? Prope ē ūbū in ore tuo. et in corde tuo. hoc ē ūbum fidei q̄ p̄dicam9. q̄. si confitearis in ore tuo dn̄m ihm. et in corde tuo credideris. q. de⁹ illum excitauit a mortuis salvus eris. Corde enī creditur ad ūsturiā. Ore aūt confessio fit ad salutē. Dicit enī scriptura. Omis qui credit in eum nō confundet. Nō ē enī differentia inter. iudeū. et gr̄m. Nā ds dns omiū. dines in oes q̄ invocant illum. Oīs enī q̄cūq; invocauerit nomē dn̄i salvus erit. Quō ergo invocabūt in quē nō crediderūt. Aut quō credent ei quē nō audierūt. Quō aūt audient sine p̄dicante. Quō vō p̄dicabūt nisi mittant. Sicut scriptū ē. Quā speciosi pedes euangelizantiū pacē. euangelizantiū bona. Sz nō oēs obedierunt euangelio. Ysaias dicit. Dne quis ē credidit auditui nr̄o. ergo fides ex auditu.

Auditus aūt p verbū x̄pi. Sz dico. Nūquid non audierūt. Quidē in omē terrā exiuit sonus eor̄. et in fines orbis terre verba eor̄. Sz dico. Nūquid israel nō agnouit. Primus moyses dicit. Ego ad emulationē vos adducam in nō gentē. in gentē insipientē in ira vos mittam. Ysaias aūt audet. et dicit. Inuentus sum a non q̄rentib; me. Palam apparui his qui me nō interrogabant. Ad israel aūt dicit. Tota die expandi manus meas ad populū nō credentē. et contradicentē mihi.

Dico ergo. Nūquid repulit de⁹ populū suū. Absit. Nam et ego israelita sum ex semine abrahe. de tribu beniamin. Nō repulit de⁹ populū suū q̄ p̄scisti. An nescitis in helia quid dic̄ scriptura. Quemadmodū interpellat deū adversus israel. Dne prophetas tuos occiderūt. altaria tua suffoderunt. et relict̄ sum ego solus. et quirunt aīam meā. Sz quid dicit illi diuinus responsus. Reliqui mihi septē milia virorū. q̄ nō curuauerūt genua ad baal. Sic ergo et in hoc tpe reliquie. secundū electionē gr̄ie dei salue facte sunt. Si aūt gr̄ia nō iam ex operibus. Alioquin gr̄ia iam nō est gr̄ia. Quid ergo. quod querebat israel hoc nō est assecutus. electio aūt assecuta est. Ceci vero excecati sunt. sicut scriptū ē. Deus dedit illis spm̄ compunctionis. oculos ut nō videant. et aures ut nō audiant. usq; in hodiernū diē. Et dauid dicit. Fiat mensa eor̄ in laqueū. et in captionē. et in scandalū. et in retributionē illis. Obscurentur oculi eor̄ ne videant. et dorsū eor̄ semp incurua. Dico ergo. Numquid sic offenderūt ut cadant. Absit. Sed illor̄ delicto salus ē gentib; ut illos emulentur. Si aūt delictū illor̄ diuitie sunt mundi. et diminutio eor̄ diuitie gentium. quanto magis plenitudo eor̄. Vobis enī dico gentib;. q̄diu quidē ego sum gentium apls. ministeriū meū honorificabo. Si quo ad emulandū provocē carnē meā. et saluos faciam aliquos ex illis. Si enī amissio eor̄ reconciliatio mundi. q̄ assumptio. nisi vita ex mortuis. Si aūt delibatio sc̄a ē. et massa. et si radix sc̄a ē. et rami. Si aūt aliq̄ ex ramis fracti sunt. tu aūt cū oliastr̄ essēs inseris es illis. et socius radicis. et pinguedinis olive facte es. noli gloriari abscisis ramis. Si aūt gloriaris nō tu radicē portas. sed radix te. Dices ergo. fracti sunt rami. ut ego insererer. Bñ. Propter incredulitatē fracti sunt. tu aūt fide stas. Noli altū sapere. sed time. Si enī de naturalib; ramis nō pepercit. ne forte nec tibi parcet. Vide ergo bonitatē et severitatē dei. In eos quidē qui ceciderūt severitatē. in te aūt bonitatē si permanseris in bonitate. Alioquin et tu excideris. Et illi si nō permanserint incredulitate inserentur. Potens est enī deus iterū inserere illos. Nā si tu ex oliastro excisus es et contra naturā insertus es in bonā oliuam. quanto magis hi q̄ secundū naturā inserentur suę oliue. Nolo enī vos ignorare fratres mysterium hoc. ut nō sitis vobis ipsis sapientes. quia excecatio ex parte contigit israel. donec plenitudo gentium intraret. Et sic omnis israel salvus fieret. Sicut scriptum ē. Veniet ex sion qui eripiat. et auertet impietates ab iacob. Et hic illi a me testamentū cū abstulero peccata eor̄. Secundum euangelium quidē inimici propter vos. Electionem autem charissi propter patres. Sine pñia enī sunt dona. et vocatio dei. Sicut enī et vos aliquando non credidistis deo. nunc aūt misericordiā consecuti estis. propter incredulitatem eorum. Ita et isti nunc non credunt. in vestrā misericordiam. ut et ipsi misericordiam consequantur. Conclusit enī deus omnia in incredulitatē ut omnium misereatur. O altitudo diuitiarum sapientie. et scientie dei. quā incomprehensibilia sunt iudicia ei. et inuestigabiles vie eius. Quis enim cognouit sensum dn̄i. aut quis consiliarius eius fuit. Aut quis prior dedit illi. et retribuetur ei. Quia ex ipso. et per ipsum. et in ipso sunt omnia. Ipsi honor et gloria in secula. Amen.

Obsecro itaq; vos fres per misericordiam dei ut exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem sanctam deo placentem. rationabile obsequium vestrum. Et nolite conformari huic seculo. sed reformamini in nouitate sensus vestri. ut probetis quid sit voluntas dei bona. et placens. et perfecta. Dico enī per gr̄iam que data ē mihi omib; qui sunt inter vos nō plus sapere q̄ oportet sapere. sed sapere ad sobrietatem. et unicuiq; sicut deus diuisit mensurā fidei. Sicut enī in uno corpore multa membra habemus. membra aūt omia nō eundem actum habent. ita multi unum corp̄ sumus in Xpō. singuli aūt alter alterius membra. Habentes aūt donationes secundū gr̄iam que data ē nobis differentes. Sive prophetiam secundū rationem fidei. Sive ministerium in ministrando. sive qui docet in doctrina

rma. Qui gloriatur in domino glorietur. Non enim qui
se ipse commendat ille probus est sed quem deus
commendat. Utinam modicum quid sustineretis
modicum insipientiae meae. Sed et sustinete me.
Aemulor enim vos dei aemulatione. Despondi enim
vos uni viro virginem castam exhibere christo.
Timeo autem ne sicut serpens hevam seduxit astutia
sua ita corrumpantur sensus vestri et excidant a
simplicitate quae est in christo iesu. Nam si is qui
advenit alium iesum praedicat quem non praedicavimus
aut spiritum accipitis quem non accepistis aut
evangelium quod non recepistis recte patienter tolleretis.
Existimo enim nihil me minus fecisse a magnis apostolis.
Nam etsi imperitus sermone sed non scientia.
Sed omnibus manifestati sumus in omnibus vobis.
An peccatum feci me ipsum humiliando ut vos
exaltemini quia gratis dei evangelium vobis evangelizavi.
Alias ecclesias spoliavi accipiens stipendium ad
ministerium vestrum. Et cum apud vos essem et
egerem nulli onerosus fui. Nam quod mihi defuit
supplevit frater qui venit a macedonia. Et in omnibus
sine vobis servavi me et servabo. Veritas christi est
in me quia haec gloriatio non infringetur in me in
regionibus achaiae. Quam ob rem quia non diligam
vos deus scit. Quod autem facio et faciam ut amputem
occasionem eorum qui volunt occasionem ut in
quo gloriantur inveniantur et hi sicut et nos. Huiusmodi
enim pseudoapostoli operarii subdoli transfigurantes
se in apostolos christi. Et non mirum ipse enim
satanas transfigurat se in angelum lucis. Non est
ergo magnum si ministri eius transfigurentur velut
ministri iustitiae quorum finis erit secundum opera
ipsorum. Iterum dico ne quis me putet insipientem
alioquin velut insipientem accipite me ut et ego
modicum quid gloriari. Quod loquor non loquor
secundum deum sed quasi in insipientia in hac
confidentiae gloriationis. Quoniam multi gloriantur
secundum carnem et ego gloriabor. Libenter enim
suffertis insipientes cum sitis ipsi sapientes. Sustinetis
enim si quis vos in servitutem redigit si quis devorat
si quis accipit si quis extollitur si quis in faciem
vos caedit. Secundum ignobilitatem dico quasi nos
infirmi fuerimus in quo quis audet dico in insipientia
audeo et ego. Hebraei sunt et ego israelitae sunt et
ego semen abrahae sunt et ego. Ministri christi sunt
minus sapiens plus ego in laboribus abundantius in
plagis supra modum in carceribus frequentius in
mortibus frequenter. A iudaeis quinquies quadragenas
una minus accepi. Ter virgis caesus sum semel
lapidatus sum. Ter naufragium feci nocte et die in
profundo maris fui. In itinere saepe periculis fluminum
periculis latronum periculis ex genere periculis ex
gentibus periculis in civitate periculis in solitudine
periculis in mari periculis in falsis fratribus in
labore et aerumna in vigiliis multis in fame et sitim
in ieiuniis multis in frigore et nuditate praeter illa
quae extrinsecus sunt instantia mea quotidiana sollicitudo
omnium ecclesiarum. Quis infirmatur et ego non
infirmor quis scandalizatur et ego non uror. Si gloriari
oportet quae infirmitatis meae gloriabor. Deus et
patris domini nostri iesu christi qui est benedictus in
saecula saeculorum scit quod non mentior. Damascenus
gubernator gentis aretae regis custodiebat civitatem
damascenorum ut me comprehenderet. Et per
sportam dimissus sum per murum et evasi manus
eius. Gloriari non expedit venio autem ad visiones et
revelationes domini. Scio hominem in christo ante
annos quattuordecim sive in corpore nescio sive extra
corpus nescio deus scit raptum huiusmodi usque ad
tertium caelum. Et scio huiusmodi hominem sive in
corpore sive extra corpus nescio deus scit quoniam
raptus est in paradisum et audivit arcana verba quae
non licet homini loqui. Pro huiusmodi gloriabor pro
me autem nihil nisi in infirmitatibus meis. Nam si
voluero gloriari non ero insipiens veritatem enim
dicam. Parco autem ne quis me existimet supra id
quod videt in me aut aliquid audit ex me. Et magnitudine
revelationum ne extollar datus est mihi stimulus
carnis meae angelus satanae qui me colaphizet ne
extollar. Propter quod ter dominum rogavi ut
discederet a me. Et dixit mihi sufficit tibi gratia mea
nam virtus in infirmitate perficitur. Libenter igitur
magis gloriabor in infirmitatibus meis ut inhabitet in
me virtus christi. Propter quod placeo mihi in
infirmitatibus meis in contumeliis in necessitatibus in
persecutionibus in angustiis pro christo. Cum enim
infirmor tunc potens sum. Factus sum insipiens
vos me coegistis. Ego enim a vobis debui commendari
nihil enim minus fui a magnis apostolis etsi nihil sum.
Signa quidem apostolatus mei facta sunt super vos in
omni patientia signis et prodigiis et virtutibus. Quid
enim habuistis quod non accepistis quod si accepistis
quid gloriamini. Non accepi a vobis mercedem aut
quid indigui fratres mei qui venerunt a macedonia
et in omnibus sine vobis servavi me et servabo. Veritas
christi est in me quia haec gloriatio non infringetur
in me in regionibus achaiae. Quam ob rem quia non
diligam vos deus scit. Quod autem facio et faciam ut
amputem occasionem eorum qui volunt occasionem ut
in quo gloriantur inveniantur et hi sicut et nos.
Huiusmodi enim pseudoapostoli operarii subdoli
transfigurantes se in apostolos christi. Et non mirum
ipse enim satanas transfigurat se in angelum lucis.
Non est ergo magnum si ministri eius transfigurentur
velut ministri iustitiae quorum finis erit secundum
opera ipsorum. Iterum dico ne quis me putet
insipientem alioquin velut insipientem accipite me ut
et ego modicum quid gloriari. Quod loquor non
loquor

sæpe mirabilium. sibi ipsum. ut unanimes uno ore honorificetis dñm. ⁊ patrē dñi nr̄i ih̄u xp̄i. ⁊ipse q. suscepture mundē. sē. ⁊ē suscepte nos honorē dī. deo enī ipm ihm mundi fundere ecclesias. ⁊ipse uidet dī ad obedientiā eius ymnos deo patri. Sed aut sr̄ mīa bonus mr̄ dñs. sic scripti ē. ⁊ipse a principio ē et gen̄ bus dixit. ⁊noī nro amen. Et ne tedeat te timorem ḡd simul cū plebe ei. Et ne cessa audire dñm. et gd. ⁊magnificate eū et exaltemus nomen eius. Et ne uidear esse contrarius uoluntati aut uestre. ⁊quia ecclesiarum regē gd. meū gd ipse dixit. Dō ⁊ ipse replent nos et gaudio. ⁊nec minden do. ⁊ridentes nupe ⁊uenire ipse scī. Certe aut sr̄s mei ⁊ego ipse uobis. qm̄ ipse plenus est malectie. replen omī scīa. ut possint alterutrū monē. Iudam aut sepius uobis expto cū memoriā. nos reducens ꝑ gram quā dam ē in ad. ut sim minister ihū xp̄i in gentibus. sacrificans euangliū dī. ut fiat oblatio gentiū accepta. sanctificata in spū scō. Video ⁊ gram meā ihū ad dñm. Nō ē aude o aliquid loqui eorū q̄ per me nō efficit ipe ad obedientiā gentiū. uerbo. ⁊facto. in uirtute signoꝝ. ꝑdigioꝝ. in uirtute spūs scī. ita ut ab ierlm ꝑ circuitū. usq; ad illiricū repleuim euangelium ē. Sic aut euangelizare. nō ubi nōiat ē ē. ne sup alienū fundamentū edificarē. sed sicut scriptū ē. Quib; nō ē annūciatū de eo uidebunt. ⁊q nō audierūt intelligent. ꝑ q. impediebar plurib; uenire ad uos. Nunc aut nō ultra locū in his partibus regionib; habens. desiderium aut hēns ue nendi ad uos ex multis iam ꝓcedentib; annis. cū in hyspaniā ꝓficisci cepo. spo q. ꝓficiscī uidebo uos. ⁊ a uobis deducar illuc si uobis ꝑmū cepero frui. Nunc aut ꝓficiscor ierlm ministrare scīs. Placuit enī macedonia. ⁊achaia. collatā. aliq facere pauperes scōrū qui sunt ierlm. placuit enī. ⁊debitores sunt eis. Nā si spūlib; eius participes facti sunt gentiles. debent ⁊in carnalib; ministrare eis. hoc ergo cū obsignauero ⁊assignauero eis fructū hunc. pficiscar per uos in hyspaniā. Scio aut cū ueniā ad uos. quia in plenitudine benedictionis euangelii xp̄i ueniā. Obsecro aut uos fr̄es ꝑ dñm nr̄m ih̄m xp̄m. ⁊ per charitatem spūs scī. ut adiuuetis me in orationibus pro me ad dñm. ut liber a perfidis qui sunt in iudea. ⁊obsequii mei oblatio accepta fiat in hierusalem scīs. ut ueniā ad uos in gaudio ꝑ uoluntatē dī. ⁊refrigerem uobiscū. Deus aut pacis sit cū omnib; uob. Amē.

Commendo aut uob phebem sororē nr̄ām q̄ ē ministrā ecclie. q̄ ē cenchris. ut eam suscipiatis in dño digne scōs. ⁊assistatis ei. in quocūq negocio indiguerit ⁊ eni ꝑ q̄ ipsa astitit multis. ⁊ipī. Salutate priscam. ⁊aquilam. adiutores meos in xp̄o ih̄u. qui pro aīa mea suas cervices suppositerūt. quib; nō solum ego gr̄as ago. sed et omnes ecclie gentium. ⁊domestican eorū ecclīa. Salutate ꝑ phenetum dilectū mr̄. qui ē primitiuus asie in xp̄o ih̄u. Salutate mariam q̄ multū laborauit in uob. Salutate andronicū. ⁊iuliā cognatos. ⁊parentes meos q̄s ē nobiles in apostolis. qui ⁊ ante me fuerunt in xp̄o. Salutate ampliatū dilectissimū mr̄m in dño. Salutate urbanū adiutorē nr̄m in xp̄o. ⁊stachim dilectū meū. Salutate apellē ꝑbū in xp̄o. Salutate eos q̄ sunt ex aristobuli domo. Salutate herodionē cognatū meū. Salutate eos qui sunt ex narcissi domo q̄ sunt in dño. Salutate tryphenā. ⁊tryphosā. q̄ laborauerūt in dño. Salutate persidam carissimā. q̄ multū laborauit in dño. Salutate rufū electū in dño. ⁊matrē ei. ⁊meā. Salutate asyncritum. flegontā. hermā. patrobam. hermam. ⁊q̄s cū eis sunt frēs. Salutate philologū. ⁊iuliā. nereū. ⁊sororē ei. ⁊olimpiadē. ⁊oēs qui cū eis sunt scōs. Salutate inuicē osculo scō. Salutant uos oēs ecclie xp̄i. Rogo aut uos frēs. ut obseruetis eos. qui dissensiones ⁊ offendicula. p̄ter doctrinā quā uos didicistis faciūt. ⁊declinate ab illis. huiusmodi enī xp̄o dño nr̄o seruiūt. ⁊sed uentri. ⁊per dulces ⁊ benedictiones seducunt corda innocentiū. Vra enī obedientia ꝓmanet. in uob gaudeo. Uolo aut uos sapientes in bono. ⁊simplices in malo. Deus aut pacis conterat satanan sub pedib; uris uelociter. Gr̄a dñi nr̄i ih̄u xp̄i uob. Salutat uos timothē adiutor mr̄s. ⁊luci. ⁊iason. ⁊sosipatr̄ cognati mei. Saluto uos ego tertius q̄ scripsi epistolam in dño. Salutat uos gaius hospes mr̄s. ⁊uniuse ecclie. Salutant uos eraustus. quartus frāter. ⁊quartus frāter. Gr̄a dñi nr̄i ih̄u xp̄i cum omnib; uob. Amē. Ei aut qui potens ē uos confirmare nr̄ euangliū meū. ⁊p̄dicationē ih̄u xp̄i. revelationē misterii temporib; eternis tacti. q̄ nunc patefacti ē. ꝑ scripturas ꝓphetarū. secdm ꝓcepta eterni dī. ad obediendū fidei omnes gentes. cognito solo sapienti deo. ꝑ ih̄m xp̄m. cui honor. ⁊gla in secula seculorum. Amē.

PAVL uocatus apls ih̄u xp̄i per uoluntatē dī. ⁊sostenes frāter. ecclie dī q̄ ē corinthi. sanctificatis in xp̄o ih̄u. uocatis sanctis. cū omnib; qui inuocant nomen dñi nr̄i ih̄u xp̄i. in omni loco ipōrū ⁊nrō. Gr̄a uob ⁊ pax ab

pare mō. ⁊ dnō ihu ꝙ. Gñe ago ro meo sꝫ
p uob mgrū di. que dam ē uob mē ihu. qua
mobꝭ duarꝫ ecclie sñt. nullo. moī ūlv. ⁊y
omī sāa. siat restimoīū ꝙ ⁊ firmatū ē m
uob. ⁊ps ut nēj uob desīr multa gñ. Depe
timbꝫ vndamentō dnī nr̄ ihu xp̄i. Qui ⁊ confirm
abit nos usq; adfinē sine crimine. ⁊ die ad
uenē dnī nr̄ ihu xp̄i. fidelis de q̄ quē uocau e
stis in societatē filij ei ihu xp̄i dnī nr̄ī. Obtecro
aut uos fr̄es p nom dnī nr̄ ihu xp̄i. ut id ipm
dicatis oēs. nō sint inuob scismata. sint
aut perfecti in eod sensu. ⁊ in eād sēa. Signi
ficatū ē de mꝭ uob fr̄es mei. ab his qui sunt de
q. qua contentōes sunt inr̄ uos. Hoc aut dico
q. unusquisq; uestrū dicit. Ego quid sum paulꝭ. Ego
aut apollo. ego aut cephe. Ego aut ꝙ. xpi
ste ē. Numquid paulus crucifixus ē p uob
aut in nōe pauli baptizati estis. Gñe ago de
meo. q. neminē urm baptizauī. nisi crispū
⁊ gaium. ne quis dicat q. in nōe mō baptiza
tos esse. Baptizau aut ⁊ stephane domū
Ceterū nescio si quē urm baptizauerim. Non
enī misit me xp̄s baptizare. sed euangelizare
nō in sapīa ūbi. ut nō euacuet crux xp̄i. Verbū
enī crucis pereuntib; qdē stultitia ē. his aut qui
salui fiunt. ⁊ uob. urtī. Scriptū ē enī. Perdā
dam sapīa sapientū. ⁊ prudentiā prudē
tum reprobabo. Vbi sapiens. ubi scriba. ubi conqsitor
hui⁹ sēli. Nonne stultam fecit de sapīa hui⁹
mundi. Nam quia in dei sapīa nō cognouit
mundꝰ per sapientiā deū. placuit deo per stultitiā
predicationis saluos facere credentes. Quo
niam signa petunt ⁊ gēs sapientiā quirunt. Nos
aut predicamus xp̄m crucifixum. iudeis quidē scan
dalū. gentib; aut stultitiam. ipsis aut uocatis
iudeis atq; xp̄m dei uirtutē ⁊ dei sapīam
quia q. stultum est dei sapientius est hoīb;. ⁊ q.
infirmum ē dei fortius ē hoīb;. Videte enī uocatōem
uestrā fr̄es. quia non multi sapientes secundū
nō multi potentes. nō multi nobiles. Sed q̄
stulta sunt mundi elegit deus ut confundat sapientes. ⁊ ut
infirma mundi elegit deus ut confundat fortia.
⁊ ignobilia mundi. ⁊ contemptibilia elegit deus
⁊ ea que nō sunt ut ea que sunt destrueret. ut nō
glorietur omnis caro in conspectu ei⁹. Ex ipo aut
uos estis in xp̄o ihu. qui factꝰ ē sapīa nob a deo
⁊ iustitia. ⁊ sanctificatio. ⁊ redemptio. Ut quemadmo
dū scriptū ē. Qui gloriatur in dño gloietur.

Et ego cum uenissem ad uos fr̄es non ue
ni in sublimitate sermonis. aut sapīe. annū
cians uob testimoniū dei. Non enī me iudi
cauī scire aliquid inter uos. nisi xp̄m ihm. ⁊
hunc crucifixū. Et ego in infirmitate. ⁊
in timore. ⁊ tremore multo fui apud uos. ⁊ sermo
meus. ⁊ predicatio mea. non in persuasibilibus humane
sapīe uerbis. sed in ostensione spūs ⁊ uirtutis. ut
fides uestra non sit in sapīa hoīm sed in uirtute

dei. Sapientiā aut loquimur inter perfectos. sapi
entiam aut hui⁹ seculi. neq; principū
huius seculi. qui destruuntur. Sed loquimur dei sapīa
in mysterio que abscondita est. quā predestinauit
deus ante secla in gloriam nram. quā nemo principū huius
seculi cognouit. Si enī cognouissent nunquā
dominū glie crucifixissent. Sed sicut scriptū ē. Quod
oculus nō uidit nec auris audiuit. nec in
cor hoīs ascendit. q̄ parauit deus his qui diligūt illū.
Nobis aut reuelauit deus per spīm suū. Spūs enī
omia scrutatur. etiam profunda dei. Quis enī scit hoīm
quę sunt hoīs. nisi spūs hoīs qui in ipo est.
ita ⁊ quę dei sunt nemo cognouit. nisi spūs dei. Nos
aut non spīm huius mundi accepimus. sed spīm qui
ex deo est. ut sciamus quę ab deo donata sunt nob. quę
⁊ loquimur non in doctis humane sapīe uerbis.
sed in doctrina spūs. spūalibus spūalia comparantes.
Animalis aut homo non percipit ea quę sunt spūs dei.
Stultitia enī illi est. ⁊ non potest intelligere. quia
spūaliter examinatur. Spūalis aut iudicat oīa.
⁊ ipse a nemine iudicatur. Quis enī cognouit
sensum dñi. aut quis consiliarius eius fuit.
Nos aut sensum xp̄i habemus.

Et ego fr̄es non potui uobis loqui quasi spūalibus.
sed quasi carnalibus. tanquā parulis in
christo potum uobis non escam. Non dum enī poteratis.
sed nec nunc quidem potestis. Adhuc enī estis carnales.
Cum enī sit inter uos zelus. ⁊ contentio.
nonne carnales estis. ⁊ secundum hoīem ambulatis. Cum
enī quis dicat. Ego quidē sum paulꝭ. Alius aut ego
apollo. nonne hoīes estis. Quid igit est apollo. quid
est paulus. ministri eius cui credidistis. Et unus
cuique sicut dominus dedit. Ego plantaui apollo rigauit
sed deus incrementum dedit. Neque qui plantat
est aliquid. neq; qui rigat. sed qui incrementum dat
deus. Cum plantat autē ⁊ qui rigat unum sunt.
Unusquisq; aut propriā mercedē accipiet. secundū suum
laborem. Dei enī sumus adiutores. dei agricultura estis. dei
edificatio estis. Secundum gratiam dei data mihi ut sapiens
architector fundamentum posui. Alius aut superaedificat. Unusquisq; aut uideat quid superae
dificet. Fundamentum enī aliud nemo potest ponere
præter id quod positum est. qui est xp̄s ihs. Si quis aut
superaedificat super fundamentum aurum. argen
tum. lapides pretiosos. ligna fenum. stipulam.
uniuscuiusq; opus manifestum erit. Dies enī dñi decla
rabit. quia in igne reuelabitur. Et uniuscuiusq; opus
quale sit ignis probabit. Si cuius opus manse
rit quod superaedificauit. mercedē accipiet. Si cuius
opus arserit detrimentum patietur. ipse aut saluus
erit. sic tamen quasi per ignē. Nescitis quia templū
dei estis. ⁊ spūs dei habitat in uobis. Si quis aut templum
dei uiolauerit. disperdet illum deus. Templum enim
dei sanctum est. quod estis uos. Nemo se seducat. Si
quis uidetur sapiens esse in uobis in hoc seculo. stultus
fiat ut sit sapiens. Sapīa enī huius mundi stultitia
est apud deum. Scriptum enī est. Comprehendā sa

pientes ⁊ stultos essē. Ite nr̄a. Unūq̄sq̄ nr̄m
gloriet̄ in hoīb⁹. Omnia ē nr̄a sive paul⁹
sive apollo. sive cephas. sive mundus. sive
vita. sive mors. sive p̄sentia. sive futura
omnia ei⁹ sunt. vos aut̄ xp̄i. xp̄s aut̄ dei.
Sic nos existimet hō ut ministros x̄i.
⁊ dispensatores mysteriorū dei. Hic iam
q̄r̄it̄ inter dispensatores. ut fidelis quis inue
niatur. Mihi aut̄ p minimo est ut a uob⁹
iudicer. aut ab humano die. sed neq; meipm
iudico. Nichil enim mihi conscius sum. sed non hac
iustificatus sum. Qui aut̄ iudicat me dñs est. ita
q̄ nolite ante tp̄s iudicare quoadusq; ueniat dñs
qui illuminabit abscondita tenebrarum ⁊
manifestabit cogitationes cordium. ⁊ tunc laus erit unicuiq; ab
deo. Hec aut̄ transfigurau ad me
metipsum propter uos fr̄es. ut in
nob⁹ discatis. ne supra quā scriptū est unus aduersus
alterius extollatur pro uno. Quis enim te discernit.
Quid aut̄ hab⁹ q̄d non accepisti. Si aut̄ accepisti
quid gloriaris q̄si non acceperis. Jam saturati
estis. iam diuites facti estis. Sine nob⁹ regnatis
et utinā regnetis. ut ⁊ nos uobiscum
regnemus. Puto enim quod deus nos apl̄os nouissimos
ostendit tanq̄ morti destinatos. quia
spectaculum facti sumus huic mundo ⁊ angelis
⁊ hominibus. Nos stulti p x̄m. uos aut̄ prudentes
in x̄o. Nos infirmi. uos aut̄ fortes. Vos nobiles
uos aut̄ ignobiles. usq; hanc horam. ⁊ esu
rimus. ⁊ sitimus. ⁊ nudi sumus. ⁊ colaphis cedi
mur. ⁊ instabiles sumus. ⁊ laboramus operantes
manibus nris. Maledicimur. ⁊ benedicimus. Persecutionē patimur. ⁊ sustinemus. Blasphema
mur. ⁊ obsecramus. tanq̄ purgamenta huius mun
di facti sumus. omnium peripsema. usq; adhuc. Non ut
confundam uos hec scribo. sed ut filios meos ca
rissimos moneo. Nam si. x. milia pedagogos
in xp̄o habeatis. sed non multos patres. Nam in x̄o
ih̄u per euangelium ego uos genui. Rogo ergo
uos mimatores mei estote. Ideo misi ad uos
timotheum qui est filius meus karissimus. ⁊ fidelis in dño
qui uos commonefaciat uias meas q̄ sunt in x̄o
sicut ubiq; in omni ecclia doceo. Tanq̄ aut̄ non ueni
turus ad uos. sic inflati sunt quidā. Ve
niam aut̄ ad uos cito si dñs uoluerit. ⁊ cognoscam
non sermonē eorū qui inflati sunt: sed uirtu
tem. Non enim in sermone est regnum dei. sed in uirtute.
Quid uultis in uirga ueniam ad uos. an in cari
tate spūs mansuetudine.

Omnino audit̄ inter uos fornicatio. ⁊ ta
lis fornicatio qualis nec inter gentes. ita ut
uxorem patris sui aliquis habeat. Et uos inflati estis
⁊ non magis luctum habuistis. ut tollatur de me
dio uestrum qui hoc opus fecit. Ego quidem absens corpore
presens aut̄ spū iam iudicaui. ut presens. eum
qui sic operatus est in nomine dñi nr̄i ih̄u x̄i. Congregatis
vobis ⁊ meo spū cū uirtute dñi nr̄i ih̄u. tradere
huiusmodi hosti. satane in interitū carnis. ut spūs
saluus sit in die dñi nr̄i ih̄u x̄i. Non bona est gloria
uestra. Nescitis quia modicum fermentum totam massam
corrumpit. Expurgate uetus fermentum. ut sitis
noua conspersio sicut estis azymi. Etenim pascha nr̄
immolatus est x̄s. Itaq; epulemur non in fermento
ueteri. neq; in fermento malitie ⁊ nequitie. Sed in
azymis sinceritatis ⁊ ueritatis. Scripsi uobis in
epla. ne commisceamini fornicariis. non utiq;
fornicariis huius mundi. aut auaris. aut rapacibus. aut idolis seruientibus. Alioquin debuistis de
hoc mundo exisse. Nunc aut̄ scripsi
uobis non commisceri. si quis frater nominatur inter
uos fornicator. aut auarus. aut idolis seruiens.
aut maledicus. aut ebriosus. aut rapax. cum
huiusmodi nec cibum sumere. Quid enim mihi de his qui foris
sunt iudicare. Nonne de his qui intus
sunt uos iudicatis. Nam eos qui foris est deus iudi
cabit. Auferte malum ex uobis ipsis.

Audet aliquis uestrum negotium habens ad
alterum iudicari apud iniquos. ⁊ non apud sanctos.
An nescitis quoniam sancti de hoc mundo iudicabunt.
Et si in uobis iudicabitur mundus. indigni
estis qui de minimis iudicetis. ⁊ scitis quoniam angelos iudicabimus. quanto magis secularia.
Secularia q̄ dem iudicia si habuerint quos constituitis ad
ecclesiā illos ad iudicandū sedere. Ad uere
cundiā uestrā dico. Sic non est inter uos sapiens
quisquā. q possit iudicare inter fratrem suum. Sed
frater cum fratre iudicio contendit. ⁊ apud infideles.
Jam quidem delictum est in uobis. q iudicia habetis
inter uos. Quare non magis iniuriā accipitis.
Quare non magis fraudem patimini. Sed uos iniu
riam facitis. ⁊ fraudatis. ⁊ hoc fratribus. An nesci
tis quia iniqui regnum dei non possidebunt. Nolite
errare. neq; fornicarii. neq; idolis seruientes.
neq; adulteri. neq; molles. neq; masculorum con
cubitores. neq; fures. neq; auari. neq; ebriosi. neq; ma
ledici. neq; rapaces. regnum dei possidebunt. Et
hec quidam fuistis. sed ablути estis. sed sanctificati estis
sed iustificati estis in nomine dñi nr̄i ih̄u x̄i. ⁊
in spū dei nr̄i. Omnia mihi licent. sed non omnia expedi
unt. Omnia mihi licent. sed ego sub nullius redi
gar potestate. Esca uentri. ⁊ uenter escis. deus aut̄
hunc ⁊ has destruet. Corpus aut̄ non fornicationi. sed dño. ⁊ dñs corpori. deus aut̄ ⁊ dñm suscitauit
⁊ nos suscitabit. p uirtutem suam. Nescitis
quia membra uestra. membra sunt x̄i. Tollens ergo
membra xp̄i faciam membra meretricis. Absit. An
nescitis quia qui adhęret meretrici unum corpus
efficitur. Erunt enim inquit duo in carne una. Qui aut̄ adhęret deo unus
spūs est. Fugite fornicationē. Omne enim peccatum
quodcumq; fecerit homo extra corpus est. Qui aut̄ fornicatur
in corpus suum peccat. An nescitis quia membra
uestra templum est spūs sancti. qui in uobis est. quem habetis

VII

ad̃i. ⁊ nō ethę uñ. Simpl eñ ethę ꝑuo magno
ęcclesiæ ⁊ponere dñi mꝛpore uro.

De quib; aũt scripsistis mi. bonũ ẽ hoĩ mu
lierẽ nō tangere. ꝓpter fornicatiões aũt
unusquisq; hãt suã uxorẽ. ⁊ una quæq; suũ uirũ
hãt. ⁊ uxori uir debitũ reddat. Similr ⁊ aut
uir potestẽ sui corꝑis nō hꝫ sed mulier. Nolite
fraudare inuicẽ. nisi forte ex assensu ad tps
ut uacetis orõi. Et rursũ reuertimini in idipsũ
ne tẽptet uos satanas ꝓpter incontinẽtiã uestrã
hoc aũt dico ꝯ indulgentiã. nō ꝯ imperiũ. Vo
lo aũt oẽs homines ee sicut meipm. sed unusq;
ꝓpriũ donũ hꝫ ex deo. Alius quidẽ sic alius
aũt nō unus ⁊ unusquisq; bonũ ẽ illis si
sic ymanere sicut ego. Dico aũt innuptis. ⁊
uiduis. nō ego. Si autẽ non se continent. nubant.
melius ẽ enim nubere quã uri. Iis aũt qui matrimoniũ iunxerũt
ꝯ cipio. nō ego. Si autẽ uxor. a uiro nō discedat
dẽ. Quod si discesserit manẽat innuptã aut
uiro suo reconciliari. ⁊ uir uxorẽ nō dimittat.
Nam ceteꝛis ego dico nō dñs. Si quis
frẽ uxorem hꝫ infidelẽ. ⁊ hæc consentit habitare
cum illo. nō dimittat illam. Et mulier
habẽs uirũ infidelẽ. ⁊ hic consentit habitare cũ
illa nō dimittat uirum. Sanctificatus ẽ enim
infidelis ꝑ mulierẽ fidelẽ. ⁊ sanctificata ẽ
mulier infidelis ꝑ uirũ fidelẽ. Alioquin fi
lii uri immundi essent nunc aũt sancti sunt. Quod
si infidelis discedit discedat. non ẽ seruitꝫ
fratri aut sorori in hiusmõi. ⁊ in pace
uocauit nos deꝰ. Vñ enim scis mulier si uirũ
saluum facies. aut uñ scis uir si mulierem
saluam facies. nisi unusquisq; sicut distribuit
dñs ⁊ unusquisq; sicut uocauit deꝰ ita ambu
let sicut in omnib; ecclesiis doceo. Circumcisus
aliquis uocatus ẽ. nō adducat ꝓpuciũ. ⁊ in ꝓpu
tio aliquis uocatus ẽ. nō circumcidatur. Circum
cisio nichil ẽ. ⁊ ꝓpuciũ nichil ẽ. sed obseruatio mandato
rũ dei. Vnusquisq; in qua uocatione uocatus ẽ i
ea ꝑmaneat. Seruus uocatus es. nō sit tibi cu
re. sed ⁊ si potes liber fieri magis utere. Qui enim
in dño uocatus ẽ seruus. liberꝫ ẽ dñi. Similr ⁊
liber uocatus ẽ seruus ẽ. ꝓmio empti estis.
nolite fieri serui hoĩũ. Vnusquisq; in quo uocatus
est frẽ. in hoc maneat apud̃. De uirginibus aũt
ꝓceptũ dñi nō hꝫ. consilium aut do. tanquã mi
sericordiã cõsecutus a dño ut sim fidelis. Existimo ergo
hoc bonũ ẽ ꝓpter instantẽ necessitatẽ. quoniã bonũ ẽ
hoĩ sic esse. Alligatus es uxori. noli quærere so
lutionẽ. Solutus es ab uxore. noli quærere uxorẽ.
Si autẽ accepꝛis uxorẽ nō peccasti. Et si nupserit
uirgo nō peccauit. tribulationẽ aũt carnis
habebunt huiusmõi. Ego aũt uobis parco. Hoc
autem dico frẽs. tps breue ẽ. reliquum ẽ ut et qui
habent uxores tanquã nō habẽtes sint. Et qui flent
tanquã nō flentes. ⁊ qui gaudent tanquã nō gau
dentes. ⁊ qui emunt tanquã nō possidentes

⁊ qui utuntur hoc mundo tanquã nō utantur.
Præterit enim figura huius mundi. Volo aũt uos
sine sollicitudine ee. Qui sine uxore est sol
licitus est quæ dñi sunt. quo placeat dño. Qui
aũt cũ uxore est sollicitus est quæ sunt mundi. quo
modo placeat uxori. ⁊ diuisus ẽ. Et mulier i
nupta. uirgo cogitat quæ dñi sunt. ut
sit sancta corpe ⁊ spũ. Quæ aũt nupta est co
gitat quæ sunt mundi. quo modo placeat
uiro. Porro hoc ad utilitatem uestram dico
nō ut laqueũ uobis mittã. sed ad id quod ho
nestum ẽ. ⁊ quod facultatẽ ꝓbet sine impedi
mento dño obsecrandi. Si quis aũt turpẽ
se inde existimat sup uirgine sua. quod
sit ætate adulta. ⁊ ita oportet fieri quod
nō peccet. si uult faciat
nō peccat. si nubant. Nã qui statuit cor
de suo firmũ. nō habẽs necessitatẽ potestatẽ aũt
habet suæ uoluntatis. ⁊ iudicauit hoc
ipm in corde suo seruare uirginitatẽ suã bñfacit. ⁊
igitur et qui nō iungit uirginẽ suã bñfacit.
melius faciet. Mulier alli
gata ẽ legi quanto tps uir eius uiuit. Quod si dor
muerit uir eius liberata ẽ. cui uult nubat
tm in dño. Beatior aũt erit si sic ꝑma
nserit secundum meum consilium. Puto aũt quod
et ego spm dei habeam.

VIII

De his aũt quæ uotis sacrificantur escis
cibis aũt escarum hẽm. Scio quia omnes scientiã
habemus. Scientia inflat. Charitas aũt ædi
ficat. Si quis aũt existimat se aliquid nosse nondum cognouit quo
modo oportet eum scire. Si quis aũt diligit deum. hic
cognitus est ab eo. De escis aũt quæ idolis im
molantur. Scimus quia nichil est idolum in mundo
et quia nullus deus nisi unus. Nam etsi sunt qui dicã
tur sive in cælo sive in terra. sicut sunt dii multi
et dñi multi. nobis tamen unus deus pater. ex quo omnia. ⁊ nos in illo. ⁊ unus
dñs ihs xps. per quem omnia. ⁊ nos per ipm. Sed
nō omnes scientia. quidam aũt conscientia idoli usq;
nunc tanquã idolothytum manducent.
⁊ conscientia ipoꝝ cum sit infirma polluitur
Escha aũt nos nō commendabit deo. Neq; enim si
nō manducauerimus deficimus. neq; si manducauerimus abundabimus. Videte aũt ne forte
ꝓ hæc nra infirmis offendiculum fiat in
firmis. Si quis enim uiderit eum qui hꝫ scientiam
in idolio recumbentem. nonne conscientia eius cum sit
infirma. ædificabitur ad manducandum
idolothytum. ⁊ peribit infirmus frater tuus
propter quem xps mortuus ẽ. Sic aũt peccantes
in fres. ⁊ percutientes conscientiam eorum infirmam
in xpm peccatis. Quapꝛopter si esca scandalizat fratrem
meum nō manducabo carnes in æternum.
ne fratrem meum scandalizem.

IX

Non sum liber. nō sum apostolus. Nonne uidi
Iesum dñm nrm. Nonne opus meum uos
estis in dño. Et si aliis nō sum apostolus. sed

mũ nob sum. Nã sigillaciõ aplãt mei
nos estis mdnõ. Q'ens signa defensio ap
eos qui me mirogant her̃. Nũquid nõ
hẽmus potestẽ manducandi. ẽbibendi.
Nũquid nõ hẽm potestẽ soro mulierẽ
circũducendi. sicut ~ ceti apli. ~ frẽs dñi ~ ce
phas? Aut solus ego ~ barnabas. nõ hẽm
potestẽ hoc opandi? Q'is militat suis stipẽ
dijs umquam? Q'is plantat vineã. ~ d'
fructu ei nõ edat? Q'is pascit gregẽ. ~ de
lacte gregis nõ manducat. Nũquid s hec
h dicõ? An ~ lex hec nõ dicit? Scriptũ ẽ enim
in lege moysi. Nõ alligabis os bouj tri
turanti. Nũquid d bubꝫ cura ẽ dõi? An
nõ p nos utiq; dicit? Nam p nos scripta
sunt. Q'm debet in spe qui arat arare
et qui triturat in spe fructus percipiendi
sumere. nob spualia seminauim. magnũ ẽ.
si nos carnalia uestra metamus? Si alij potes
tatis uestre participes sunt. nos magis? sed
non usi sumus hac potestate. sed omnia sustinemus. ne cui
offendiculũ demus evangelio xpi. Nescitis
quj qui in sacrario operantur. de sacrario edunt.
qui altario deserujunt. cum altario p
ticipant. ~ ita ordinauit dñs his qui evã
gelium annuntiant de evangelio uiuere. Ego
aut nullo horũ usus sum. Nõ scripsi aut
hec ut ita fiant. bonum ẽ enim mihi magis
mori. quã ut gloriã meã quis euacuet
Nam si evangelizauero nõ est mihi gloria
necessitas. Vx enim mihi est. si nõ
evangelizauero. Si enim nolens hoc ago mer
cedẽ hẽo. Si aut non nolens dispensatio mihi credita
ẽ. Quae ergo est merces mea? ut evangelium po
nens sine sumptu ponã evangelium. ut
nõ abutar potestate mea in evangelio. Nã
cum liber essem ex omnibꝫ. omnium me seruum fe
ci ut plures lucrifacerem. his qui sine lege erant
tanq; sine lege. non quasi sine lege dei. sed
in lege xpi. ut lucrifacerem eos qui sine lege erant
tanquã sine lege essem. Cui sine lege ero dei non essem. sed in
lege essem xpi. ut lucrifacerem eos qui sine
lege erant. Factus sum infirmis infirmus.
ut infirmos lucrifacerem. Omnibꝫ oia fac
tus sum. ut ex oibus faciam saluos. Oia aut
facio propter evangelium. ut particeps ei efficiar.
Nescitis q hi qui in stadio currunt. ex oes
currunt. sed unus accipit brauium. Sic curri
te ut comprehendatis. Omnis aut qui agonizat
omnia abstinet. Et illi quidem ut corruptibilẽ coronã accipiãt. nos aũ
incorruptam. Ego igit sic curro. non qsi in
certũ. Sic pugno non qsi aerẽ verberans. Sed ca
stigo corpus meum. ~ in seruitutẽ redigo
ne forte cum aliis predicauerim ipe reprobꝫ
efficiam.

Nolo enim uos ignorare frẽs. quia patres nri
omes sub nube fuerũt. ~ omes mare transierũt
~ omes in moysen baptizati sunt in
nube ~ in
mari. Et omes eandẽ escam spualem manducauerũt
~ omes eundẽ potũ spualem biberũt. Bibe
bant aut de spuali consequente eos petra. Petra
aut erat xps. Sed non in plurib; eorũ bene placuit
deo. Nam prostrati sunt in deserto. Hec aut
figure nr̃e fuerũt. ut nos non simus concupiscẽ
tes malorũ. sicut illi concupierũt. Neq; ydo
latre efficamini. sicut quidã eorũ. sicut scriptũ ẽ. Sedit populus manducare ~ bibere
surrexerunt ludere. Neq; fornicemur. sicut quidã
eorũ fornicati ẽ. ~ ceciderunt una die
viginti. tria. milia. Neq; tentemus xpm. sicut
quidã eorũ tentauerũt. ~ a serpentibꝫ perierũt.
Neq; murmuremini sicut quidã eorũ murmu
rauerũt. ~ perierũt ab exterminatore. Hec aut
figuraliter omnia contingebant illis. Scripta sunt aut
ad correptionẽ nram. in quos fines seculorũ
deuenerũt. ~ ita qui se existimat stare uide
at ne cadat. Tentatio uos nõ apprehendat nisi
humana. Fidelis aut deus ẽ qui nõ patietur uos
tentari supra id quod potestis. Sed faciet ẽ
cum tentatione etiã prouentum ut possitis sustinere
Propter quod mei dilectissimi. fugite a simulacris.
ut prudentibꝫ loquor. uos ipi iudicate quod
dico. Calix benedictionis cui benedicimus. nonne
communicatio sanguinis xpi est? Et panis quem frã
gimus nonne participatio corporis dñi ẽ? Quoniã u
nus panis. unum corpus multi sumus. omes. qui
de uno pane. ~ de uno calice participamus. Vi
dete israhel secundum carnem. Nonne qui edunt hostias
participes sunt altaris? Quid ergo dico quod ydolum
immolatum sit aliquid? Aut quod ydolum sit ali
quid? Sed quia immolant gentiles. demonijs immolant ~ non
deo. Nolo autem uos socios demoniorum fieri. Non potestis calicem dñi bibere ~ calicem
demoniorum. Non potestis mense dñi participes
esse ~ mense demoniorum.

Omnia mihi licent ~ ego non
edificant. Nemo quod suum est
quaerat sed quod alterius. Omne quod in macello uenit
manducate. nichil interrogantes propter conscien
tiam. Domini enim est terra. ~ plenitudo eius. Si quis in
uitat uos infidelium. ~ uultis ire. omne quod
apponitur manducate. nichil interrogantes
propter conscientiam. Conscientiam aut dico non suam sed alte
rius. Vt quid enim libertas mea iudicetur ab alterius
conscientia. Si ego gratia participo. quid blasphe
mor pro eo quod gratias ago. Siue ergo manducatis
siue bibitis. Vel aliud quid facitis. Omnia in gloriam dei facite. Sine offensione estote
iudeis ~ gentilibꝫ. ~ ecclie dei. sicut ego
omnibus placeo. non quaerens quod mihi utile ẽ
sed quod multis ut salui fiant.

Imitatores mei estote sicut ~ ego xpi. Sic autem dicit [illegible] immolatum manducare
illi q indicunt. ~ propter conscientiam

uđ aũt uos fr̃es. q̃ p oĩa memores mei estis
& sicut mdi uobis p̃cepta mea tenetis.
Volo aũt uos scire. q̃ ois uir caput ẽt xp̃i. caput aũt
mulieris uir. caput aũt xp̃i deus. Omis uir orans. aut
p̃phans. velato capite dehonestat caput suũ. Omis aũt
mulier orans aut p̃phans nõ velato capite dehonestat
caput suũ. unũ ẽt ac si tonsa
luctur. Nam si non velat mulier. tondeatur
Si aũt turpe ẽ mulĩ tonderi. aut detondi
ri uelet. caput suũ. uir quidẽ nõ debet
velare caput. cũ imago & gla dei & gloria
aũt mulieris ẽ. Nõ ẽ enĩ uir ex mulĩere ẽ
sed mulĩ ex uiro. Etenim nõ ẽ creatus uir p
mulĩere. sed mulĩ p uiro. Propt hoc debet mu
lier velamen hẽre sup caput. p angelos. Verũ
tamen neq; uir sine mulĩere. neq; mulĩ sine uiro
in dño. Sicut enĩ mulĩ de uiro. ita & uir
p mulĩere. Omia aũt ex deo qui uidica
te. Decet mulĩerẽ non velatam orare dñm.
nec ipa nonne docet uos. q̃ uir quidẽ si coma
nutriat ignominia ẽt illi. Mulier uero si com
ã nutriat gla ẽ illi. quia capilli pro velami
ne data sunt ei. Si quis aũt uidetur
ee. noc talẽ consuetudinẽ nõ habẽmus. neq; ecclã
dei. Hoc aũt precipio nõ laudans. q̃ nõ melius
sed deterius conuenitis. Primũ quidẽ conuenientib;
uob in ecclia. audio scissuras ee. & ex parte ẽ
re. Oportet & hereses ee ut & qui probati
sint manifesti fiant inter uos. Conuenientib;
ẽ uob in unũ. iã nõ ẽ dñi cenã manducare.
unusquisq; enĩ suã cenã p sumit ad man
ducandũ. Et alius quidẽ esurit. alius aũt ebri
us ẽ. Numquid domos nõ hẽtis ad man
ducandũ & bibendũ. aut ecclam dei contemp
nitis & confunditis eos qui non hnt. Quid dicã
uob. Laudo uos in hoc nõ laudo. Ego enĩ accepi
a dño q̃ & tradidi uob. Quia dñs ihs̃ xp̃s in
qua nocte tradebatur accepit panẽ
& gratias agens fregit & dixit. Accipite manduca
cate. hoc ẽ corpus meũ q̃ pro uob tradetur. hoc fa
cite in meã commemorationẽ. Simili modo & calicẽ postq̃
cenauit dicẽs. hic calix nouũ testm ẽ in meo
sanguine. hoc facite quotiescũq; bibetis in
meam commemorationẽ. Quotiescũq; enĩ
manducabitis panẽ hunc & calicẽ bibetis.
mortẽ dñi adnuntiabitis donec ueniat. Itaq;
quicũq; manducauerit panẽ. & biberit calicẽ
dñi indigne. reus erit corporis & sanguinis dñi.
Probet aũt seipm̃ hõ & sic de pane illo edat. & de
calice bibat. Qui enĩ manducat & bibit indigne.
iudicium sibi manducat & bibit. nõ diu
dicans corpus dñi. Ideo inter uos multi infir
mi & languidi. & dormiunt multi. Quod si nos
metipos iudicaremus. nõ utiq; iudicaremur
mur. Dum aũt iudicamur. a dño corripi
mur. ut nõ cũ hoc mundo dapnemur. Itaq;
fres mei cũ uenitis ad manducandũ inuicẽ
expectate. Si quis aũt esurit domi manducet
ut nõ in iudicium uenitis. Cetera aũt cũ
uenero disponã.

De spualibus aũt nolo uos ignorare fres
Scitis qm̃ cum gẽtes essetis. ad simulacra
muta. prout ducebamini euntes. Ideo notũ
facio uob. q̃ nemo in spũ dei loquens dicit
anathema ihu. Et nemo potest dicere dñs ihs̃
nisi in spũ scõ. Diuisiones aũt gratiarum sunt.
Et diuisiones ministeriorum sunt. idem dñs. Et
diuisiones operationum sunt. idem aũt deus qui
operatur oia in omibus. Unicuiq; aũt datur
manifestatio spũs ad utilitatem. Alii quidẽ
per spm datur sermo sapiẽtie. Alii aũt sermo scie
tie secundum eundem spm. Alteri fides in eodem spũ. Alii gra
tia sanitatum in uno spũ. Alii operatio uirtutum. Al
ii prophetia. Alii discretio spirituũ. Alii genera lin
guarum. Alii interpretatio sermonũ. Hec aũt oia
operatur unus atq; idem spũs. Dividens singu
lis prout uult. Sicut enĩ corpus unum ẽ. & mẽbra
hẽt multa. Oia aũt corporis mẽbra cũ sint mul
ta unum corpus sunt. ita & xp̃s. Etenim nos
spũ oes nos. in unum corpus baptizati sumus. si
ue iudei siue gẽtiles. siue serui. siue liberi.
& oes in uno spũ potum sumus. Nam & corpus
ẽ non unum mẽbrum. si multa. Si dixerit pes quia
non sum manus non sum de corpore. non ẽ
propter hoc non sit de corpore. Et si dixerit auris
quia non sum oculus. non sum de corpore.
non idcirco non ẽ de corpore. Si totum corpus oculus
ubi ẽ auditus. Si totum auditus ubi ẽ odo
ratus. Nunc aũt posuit deus mẽbra. unum
quodq; eorum in corpore sicut uoluit. Quod si
oia unum mẽbrum. ubi corpus. Nunc aũt multa
quidem mẽbra unum aũt corpus. Non potest aũt
dicere oculus manui. opus tuum non indigeo
Aut rursus caput pedibus. non estis mihi necessi
ri. Sed multo magis. quæ uidentur mẽbra corporis
fragiliora ee. necessaria sunt. Et quæ putamus
ignobiliora ee mẽbra corporis. his honorem
abundantiorem circũdamus. & quæ
honesta nr̃a mẽbra. habundantiorem ho
nestatem habent. honesta nr̃a mẽbra nullius
egent. Sed deus temperauit corpus. & au dantiori
habundantiorẽ tribuenti honorẽ. ut
non sit scisma in corpore. Sed idipsum pro
inuicem sollicita sint mẽbra. Et siquid
patitur unum mẽbrum. compatiuntur oia mẽ
bra. Siue gloratur unum mẽbrum. congau
dent oia mẽbra. Vos aũt estis corpus xp̃i.
& mẽbra de mẽbro. Et quosdã quidem posuit
in ecclia. primum apostolos. secundo pro
phetas. tertio doctores deinde uirtutes. deinde gra
tias curationum. opitulationes. gubernationes ge
nera linguarum. Numquid oes apli. Numquid
oes prophete. Numquid oes doctores. Numquid
oes uirtutes. Numquid oes habent gratiam sa
nitatum. Numquid oes linguis loquuntur

Quæquid ergo nos premunit emulandi ad
studium melioris zabulæ excellentiæ
re uobis demonstro.

Si lingue quis loquat̃ angelorũ et
homĩm caritatẽ aũt non habeam factus sum ut æs
sonans aut cymbalum tinniens. Et si habuero
prophetiam noverim omnia misteria et omnem
scientiam et si habuero omnem fidem ita ut montes
transferam caritatem aũt non habeam
nichil sum. Et si distribuero omnes facultates
meas et si tradidero corpus meum ut ardeam caritatem aũt non habeam
nichil michi prodest. Caritas patiens est benigna
est caritas non emulatur non agit perperam non
inflatur non est ambitiosa non quærit quæ sua
sunt non irritatur non cogitat malum non
gaudet super iniquitate gaudet aũt simul
congaudent veritati omnia suffert omnia credit omnia sperat omnia
sustinet caritas nunq excidit Sive prophetie evacuabuntur
quare linguæ cessabunt sive scientia destruetur. Ex parte enim cognoscimus
et ex parte prophetamus. Cum aũt venerit qd perfectum est
evacuabitur q ex parte est. Cum essem parvulus
loquebar ut parvulus sapiebam ut parvulus
cogitabam ut parvulus. Quod aũt factus sum viri
evacuavi quæ erant parvuli. Videmus nunc
per speculum in enigmate. tunc aũt facie
ad faciem. Nunc cognosco ex parte. tunc aũt cognoscam
sicut et cognitus sum. Nunc aũt manent
fides spes caritas tria hec maior aũt
horum est caritas.

Sectamini caritatẽ emulamini spiritalia. magis aũt ut prophetetis. Qui enim loquitur
lingua non hominibus loquitur sed deo. Nemo
enim audit. spiritu aũt loquitur mysteria. Etenim qui
prophetat hominibus loquitur ædificationem. et exhortationem. et
consolationem. Qui loquitur lingua
semetipsum edificat. Qui aũt prophetat ecclesiam
edificat. Volo aũt vos omnes loqui linguis.
magis aũt prophetare. Etenim maior est qui pro-
phetat quam qui loquitur linguis nisi forte interpretetur. ut ecclesia edificationem accipiat. Nunc
aũt fres si venero ad vos linguis loquens
quid vobis prodero. nisi vobis loquar. aut in revelatione. aut scientia. aut prophetia. aut in doctrina.
Tamen quæ sine vita sunt voces dantia. sive
tibia sive cythara. nisi distinctionem sonis de-
derint quis sciet id quod canitur. aut quod cythara canitur. Et enim si incertam vocem det tuba. quis
parabit se ad bellum. ita et vos per linguam. nisi manifestum sermonem dederitis. quis sciet
id quod dicitur. Eritis enim in aerem loquentes. tot ge-
nera vocum sunt in mundo. et nichil sine voce est. Si ergo nesciero virtutem
vocis. ero ei cui loquor barbarus. et qui
loquitur in me barbarus. Sic et vos cum emulatores
sitis spiritalium ad ædificationem ecclesie quæ-
rite ut abundetis. Qui loquitur linguis
oret ut interpretetur. Nam si orem lingua
spiritus meus orat. mens aũt mea sine fructu est. Quid
ergo est. orabo spiritu orabo aũt et psallam spiritu. psallam
et mente. Ceterum si benedixeris spiritu. quis supplentis
locum idiote. Quomodo dicet amen super tuam benedictionem.
quoniam quid dicas nescit. Nam tu quidem bene gratias
agis. sed alter non ædificabitur. Gratias ago deo meo
omnium vestrum linguis loquor. Sed in ecclesia volo v.
verba sensu meo loqui ut alios instruam. q.
x. milia verborum in lingua. Fres nolite pueri esse
sensibus. sed malitia parvuli estote. In le-
ge scriptum est. Quoniam aliis linguis. et
labiis aliis loquar populo huic. nec sic exaudient me dicit dominus. Itaq linguæ signum sunt
non fidelibus sed infidelibus. Si ergo ecclesia universa
in unum. et omnes linguis loquantur. intrent aũt idiote aut infideles. nonne dicent
quod insanitis. Si aũt omnes prophetent. intret aũt quis infidelis. vel idiota. arguitur ab
omnibus. dijudicatur ab omnibus. Occulta enim cordis eius manifesta fiunt.
Et ita cadens in faciem adorabit deum. pronuntians quod vere deus in vobis est. Quid ergo est fres. cum con-
venitis singuli vestrum. psalmum habet. doctrinam habet.
apocalipsim habet. linguam habet. interpretationem habet.
omnia ad ædificationem fiant. Sive lingua quis
loquitur per duos. aut multum tres. per par-
tes unus interpretetur. Si aũt non sit interpres. ta-
ceat in ecclesia. Sibi aũt loquatur et deo. Prophe-
tæ aũt duo. aut tres dicant. et cæteri dijudi-
cent. Quod si alii revelatum fuerit sedenti. pri-
or taceat. Potestis enim singuli per prophetare
ut omnes discant. et omnes consolentur. Et spiritus prophetarum prophetis subditus sunt. Non enim est dissentionis
dei sed pacis. Sicut in omnibus ecclesiis sanctorum docet
os. Mulieres in ecclesiis taceant. non enim per-
mittitur eis loqui. sed subditas esse sicut et lex
dicit. Si quid aũt volunt discere. domi viros
suos interrogent. Turpe est enim mulieri loqui in ecclesia. An vobis ubi dei pervenit. Aut in
vos soli devenit. Si quis videtur propheta esse. aut spiritalis. cognoscat quæ scribo vobis. quia dni sunt
mandata. Si quis aũt ignorat ignorabitur. Itaq fres emulamini prophetare. et loqui
linguis nolite prohibere. Omnia aũt honeste. et
secundum ordinem fiant vobis.

Notum aũt vobis facio fres euangelium quod prædicavi vobis. quod et accepistis. in quo et
statis per quod et salvamini. Qua ratione prædicaverim vobis si tenetis nisi frustra credidistis. Tradidi enim vobis in primis quod et accepi. quoniam est mor-
tuus est pro peccatis nostris secundum scripturas. et quia sepultus est et quia resurrexit tertia die secundum scripturas
et quia visus est cephæ. et post xii. Deinde visus
est plus quam quingentis fratribus simul. ex quibus
multi manent usque adhuc. Quidam autem dormierunt. Deinde visus est iacobo. deinde

aplis omnib. Nouissime aũt oĩm tãq abor
no uisus ẽ mĩ. Ego enĩ sũ mĩmus aplorũ. q
non sum dignus uocari aplus. q̃m ꝓsecut ẽ
ecclam dĩ. Gr̃a aũt dĩ sum id q sum. ⁊ gr̃a ei
mee uacua nõ fuit. sed habundanti illis oi
bꝰ laboraui. nõ ego aũt sed gr̃a dĩ mecũ. Sive
enĩ ego hue illi. sic ꝓdicamꝰ. ⁊ sic credidistis
Si aũt xp̃s ꝓdicatur q resurrexit amortuis
quõ quidam dicũt in nob q̃m resurrectõ nõ
est. nõ ẽ. nec xp̃s resurrexit. Si aũt xp̃s non re
surrexit manet ꝓdicatio nr̃a. inanis ẽ
⁊ fides nr̃a. Inuenimur aũt ⁊ falsi testes
dei. q̃m testimoniũ dicimꝰ adu⁹sus deũ. q suscita
uit xp̃m quẽ nõ suscitauit si mor
tui nõ resurgunt. Nam si mortui nõ re
surgunt. nec xp̃s resurrexit. Si aũt xp̃s non re
surrexit. uana ẽ fides uestra. Adhuc enĩ estis in pec
catis uestris. Ergo ⁊ qui dormierunt in xp̃o pe
rierunt. Si in hac uita tantũ in xp̃o sperantes su
mus. miserabiliores oĩb hoĩbus sumus. Nunc aũt xp̃s
resurrexit a mortuis primitiæ dormientiũ
Quoniã quidem per hoĩem mors. ⁊ per hoĩem resurrec
tio mortuorũ. Et sicut in adam oĩes moriũ
tur. ita ⁊ in xp̃o oĩes uiuificabuntur. Unus
quisq enĩ in suo ordine primus xp̃s. Deinde
hi qui sunt xp̃i. qui crediderunt in aduentu
Deinde finis cum tradiderit regnum deo ⁊ pr̃i. cũ
euacuauerit omnẽ principatum. ⁊ potestatem. ⁊ uir
tutem. Oportet autem illum regnare. donec po
nat omnes inimicos sub pedibus ei. Nouissima
autem inimica destruetur mors. Omnia enim
subiecit sub pedibus ei. Cum autem dicat oĩa
subiecta sint. absq dubio p̃ter eum qui subiecit
oĩa. Cum autem subiecta fuerint illi oĩa. tunc
et filius subiectus erit illi qui sibi subiecit
oĩa. ut sit deus oĩa omnibus. Alioquin qui
fluent qui baptizantur p mortuis. Si
omnino mortui non resurgunt. ut quid bap
tizantur p illis. ut quid nos periclitamur oi
hora. Quotidie morior per gloriam uestram fr̃es
quam habeo in xp̃o ihu dño nr̃o. Si secundum hoĩem ad
bestias pugnaui ephesi quid mihi prodest. Si mor
tui non resurgunt. Manducemus et bibamus
cras enim moriemur. Nolite seduci. Corrũ
punt enim mores bonos. colloquia ma
la. Exurgite iuste. et nolite peccare. Ig
norantiam enim dei quidam habent. Ad ver
ecundiam uobis loquor. Sed dicet aliquis.
quomodo resurgunt mortui. Quali aũt cor
pore uenient. Insipiens tu quod seminas
non uiuificatur nisi prius moriatur. Et quod se
minas non corpus quod futurum est seminas. Si
nudum granum forte tritici aut alicuius cetero
rum. Deus aũt dat illi corpus sicut uult. et u
nicuique seminum proprium corpus. Non omnis caro eadem caro.
Sed alia quidem hominum. alia uero pecorum. alia autem
alia piscium. et alia uolatilium. Et corpora celestia. et corpora
terrestria. Sed alia quidem celestium gloria. alia aũt
terrestrium. Alia claritas solis. alia claritas lu
ne. Alia claritas stellarum. Stella enim a stel
la differt in claritate. Sic et resurrectio
mortuorum. Seminatur in corruptione. Sur
get in incorruptione. Seminatur in igno
bilitate. Surget in gloria. Seminatur in
infirmitate. Surget in uirtute. Seminatur
corpus animale. Surget corpus spiritale. Si est corpus
animale. est et spiritale. Sicut scriptum est. Factus est
primus homo adam in animam uiuentem. Nouissimus
adam in spiritum uiuificantem. Sed non prius quod spiri
tale est. sed quod animale est deinde quod spiritale est. Primus
homo de terra terrenus. Secundus homo de cœlo cœlestis. Qualis
terrenus. tales et terreni. Qualis cœlestis. ta
les et cœlestes. Igitur sicut portauimus
imaginem terreni. portemus et imaginem cœ
lestis. Hoc aũt dico fr̃es. quoniam caro et sanguis
regnum dei possidere non possunt. nec corrup
tio incorruptelã possidebit. Ecce mysterium uobis
dico. Omnes quidem resurgemus. sed non omnes im
mutabimur. In momento in ictu oculi. in nouis
sima tuba. Canet enim tuba. et mortui
surgent incorrupti. nos immutabi
mur. Oportet enim corruptibile hoc induere in
corruptionem. et mortale hoc induere im
mortalitatem. Cum aũt mortale hoc induerit im
mortalitatem. tũc fiet sermo qui scriptus est.
Absorpta est mors in uictoria. Ubi est mors stimulus tuus.
Ubi est mors uictoria tua. Stimulus aũt mortis peccatum est.
Uirtus aũt peccati lex. Deo aũt gr̃as qui dedit no
bis uictoriam per dominum nr̃m ihm xp̃m. ita fr̃es mei
dilectissimi. Stabiles estote. immobiles.
habundantes in opere dei. sc̃ientes quod
labor uester non est inanis in domino.

De collectis aũt quæ fiunt in sanctos. sicut or
dinaui ecclĩis galatie. ita ⁊ uos
facite. per unam sabbati. Unusquisque uestrum ap
ud se ponat. recondens quod ei bene placuerit. ut
non cum uenero tunc collecte fiant. Cum aũt
præsens fuero quos probaueritis. per epistolas hos
mittam perferre gratiam uestram in hierusalem. Quod
si dignum fuerit ut ego eam. meam ibunt
uenient aũt ad uos cum macedoniam per
transiero. Apud uos aũt forsitan manebo
uel etiam hyemabo. ut uos me deducatis quocum
que iero. Nolo enim uos modo transire in
uia. Spero me aliquantum tempus manere apud
uos si dominus permiserit. Manebo aũt ephe
si usq ad pentecosten. Ostium enim mihi ap
ertum est magnum. ⁊ euidens. ⁊ aduersarii mul
ti. Si aũt uenerit timotheus. uidete ut
sine timore sit apud uos. Opus enim dñi operatur sicut ⁊ ego. Nemo ergo illum spernat.
Deducite aũt illum in pace ut ueniat ad me
quoniam exspecto illum cum fr̃ibus. De apollo
aũt fr̃e rogo uos. quam multum

regnum cum ut uenirent ad uos ei fili-
nec. -untq; nō fuit uoluntas ei ut uenirent
-uenit aut ei ꝛ. uacuū fuit -vigilare.
-stare unide utile agere. -oportunum
-oia dñi nr̄i uenturi sint. Obsecro uos
aut frēs. nostr̄ domū stephane -fortuā
-ei sunt primi achaie. -in ministeriū
scōr̄ ordinauerunt seipōs. ut -uos sub
diti sitis eis mōi. -oi cooperanti -laborāti
Gaudeo aut in presentia stephane. -fortuā
-achaici. cū ad ea uob deerant ipi sup
pleuerunt. -& refecer̄ meū spīm -
uestm. Cognoscite ergo qui ei mōi sunt. Sa
lutant uos ecclie alie. Salutāt uos
multū in dño aquila -ple-
sca sua ecclia. Salutant uos frēs. Sa
lutate inuicē osculo scō. Salutatio
nis mea manu pauli. Si quis nō amat
dñm nr̄m ihm xp̄m sit anathema. maran
natha. Gr̄a dñi nr̄i ihu x̄ uobcū. Caritas
mea sit cū omnibus uobis in xpō ihu. Amē.
Obsecram p̄fatā xp̄i.

Consolatoriā. scribit ecclie armade p̄ tim.
-collaudans eos. hortatur ad meliora.
-instruxe quid eos. si emendatos ostendet.

PAULUS apl̄s ihu x̄ p̄solationē
di -nymotheus fr̄ ecclē
di que ē corinthi. cū sanc
tis omnib; qui sūt in tota achaia. Gr̄a uob
& pax a deo pr̄e nr̄o. -dño ihu
x̄. Benedict̄ deus -pater dñi nr̄i ihu x̄. pr̄ mi
sericordiar. -& deus totius consolatōis. qui cōsola
tur nos in omni tribulatōe nr̄a. ut possim
-ipi cōsolari eos qui omni pressura sunt. p
exhortatōem. qua exhortamur -ipi a deo. Quōm
ut habundant passiones x̄i in nobis. ita -per
ipm habundat cōsolatio nr̄a. Sive aut
tribulamur p nra exhortatōe -salute. Sive
consolamur p nra exhortatōe -salute. q operatur tolle
rantiam earūdē passionū. quas -nos patimur
-et spes nra firma est p nobis. Scientes
-quia sicut sortis passionū estis. sic eritis -
consolatōis. Nō enim uolumus ignorare uos
frēs. de tribulatione nra q̄ facta ē in asia. quo
supra modū grauati sumus supra uirtutem ut
taderet nos -etiam. Sed ipi in nobis ipis re
sponsum mortis habuimus. ut nō simus fidentes in
nobis. sed in deo qui suscitat mortuos. q̄
de tanta pericl̄ eripuit nos. -et eruit. in q̄
speramus. quia -adhuc eripiet. adiuuantibus
et nobis orōne p nobis. ut ex multorum
plōrum gr̄a. eius in nobis donū ē. p mul-
tos gr̄e agantur p nobis. Nam gl̄ia nra hec
ē. testimoniū conscientie nr̄e. q̄ in simplici
tate -sinceritate dei. -nō in sapientia carnali. sed
in gr̄a dei conuersati sumus in hoc mundo. Abun
dantius aut ad uos. Nō enim alia scribimus uob
quā que legitis. -cognoscitis. Spo aut
et usq; in finē cognoscetis. sicut -cognouistis nos ex parte.
quia gl̄a uestra sumus. sicut -uos nr̄a. in die dñi nr̄i ihu x̄. Et hac fi
ducia uolui pr̄ uenire ad uos. ut bis
gratiam haberis. -et per uos transire in macedo
niam. -rursus a macedonia uenire ad uos.
-et uob deduci iudeā. Cum ergo hoc uolui
sem. numquid leuitate usus sum. aut quę co
gito ego secundū carnem cogito. ut sit apud me ē -non
fidelis aut sermo noster. quia sermo nr̄ qui fuit ap
ud uos non est in illo ē -non. Dei enim filius dñs ihs
x̄. qui in uob per nos p̄dicat ē per me -silua
num -timotheum non fuit in illo ē -ē. sed ē
in illo fuit. Quotcūq; enim promissiones dei sunt
in illo ē. ideo -et per ipm amen deo. ad gloriam nr̄am.
qui aut confirmat nos uobcū in xpō. qui
unxit nos deus ē. -qui signauit nos. -et
dedit pignus spūs cordibus nr̄is. Ego aut
testem deum inuoco in aiam meam. q̄ parcens
uob. non ueni ultra corinthum. non q̄ dñemur
uestr̄e fidei nr̄e. sed adiutores sumus gaudii
uestri. nam fide statis.

Statui aut hoc ipm apud me. ne rursus in
tristitia uenirem ad uos. Si ego enim
contristo uos. -quis est qui me letificet nisi qui con
tristatus fuerit ex me. Et hoc ipm scripsi uobis. ut
non cum uenero. tristitiam habeam super quib;
oportebat me gaudere. Confidens in omnib; uo
bis quia meum gaudium omnium uestrum est. Nam
ex multa tribulatione -angustia cordis scripsi uob per multas lacrimas. non ut
contristemini. sed ut sciatis quam caritatem habeo
abundantius in uob. Si quis aut contristauit
me non me contristauit. sed ex parte. ut non oneretur
omes. Sufficit illi qui eiusmodi est. obiurgatio
hec q̄ fit a plurib; in ut contra magis
donetis. -consolemini. ne forte habundan
tiori tristitia absorbeatur qui eiusmodi est.
Propter q̄ obsecro uos ut confirmetis in illum ca
ritatem. Ideo enim -scripsi. ut nota agnoscam
experimentum uestrum. an in omnib; obedientes sitis.
Cui aut aliquid donastis -ego. Nam
ego q̄ donaui. si quid donaui. propter uos in persona
Xpi. ut non circumueniamur a satana. non
enim ignorantes eius cogitationes sumus. Cui aut quid
donastis tradere in euangelium x̄. -rostrum in ter
apeumate mundo. non habui requiē spūm meo
eo q̄ non inuenirem titum frēm meum. sed male
dicens eis. profect̄ in macedoniā. Deo aut
gratias qui semper triumphat nos in xpo ihu. -et
odore notitie sue manifestat per nos in om

loco. Quia ypī ihū odor sumꝰ dō. mbis qui
solum sumt. ⁊ mbis qui pereũ. Aliis quidē odor
mortis mortē. aliis aũt odor vite vitā.
Et ad hec quis tam vtonē. ⁊ Non enī sumꝰ sic
plīmi adulterantes ubū dī. h; ex sinceritate ⁊
sicut ex deo coram deo in xpō loquimur.

Incipit secunda

Incipiunt capitula

Incipit prologus

Incipiunt capitula

Incipit prologus

Incipiunt capitula

Incipit prologus

cunctē. ꝛsi cognouim⁹ ſ cunctē vꝑm. ſ iam nō nouim⁹. Si qua ſ̄ noua ē̄mm. m ſ̄ ē. uetā trāſierūt ꝛ ecce fūt oīa noua. Oīa aut ex dō qui reconciliauit nos ſ̄ p xp̄m. ꝛ dedit nob̄ ministeriū reconciliatōis. Q̄ in quātū ſ̄ deus mūd reconcilians ſ̄. nō reputāſ̄ illis delicta ipōz. ꝛ posuit in nob̄ uerbū reconciliatōis. p xp̄o ſ̄ ergo legatione fungim̄ tāq̄ deo exhortante p nob̄. obsecramꝰ p xp̄o reconciliamini deo. eum qui no nouerat̄ peccatū. p nob̄ peccatū fecit. ut nos efficeremur iustitia dei in ipso.

Adiuuantes aut̄ exhortam̄. ne in uacuū gr̄am dei recipiatis. Ait enim. Tpe accepto exaudiui te. ⁊ die salutis adiuui te. Ecce nunc dies salutis. Ipe acceptabile. ecce nūc dies salutis. Nemi dantes ullā offensionē. ut nō uituperet̄ ministerū nr̄m. Sz exhibem⁹ nos metipos sicut dei ministros. in multa patientia. in tribulationibus. in necessitatibus. in angustijs. in plagis. in carcerib⁹. in seditionib⁹. in laboribus. in uigilijs. in ieiunijs. in castitate. in scientia. in longanimitate. in suauitate. in spu scō. in caritate non ficta. in uerbo ueritatis. in uirtute dei. ꝑ arma iustitie a dextris ⁊ a sinistris. ꝑ gloriam ⁊ ignobilitatē. p infamiā ⁊ bonā famā. ⁊ ut seductores. ⁊ ueraces. ut ignoti ⁊ cognit̄. ut mori ⁊ ecce uiuim⁹. ut castigati ⁊ nō mortificati. ut tristes. ſp aut̄ gaudentes. ut egentes. multos aut̄ locupletantes. ut nichil habentes. ⁊ oia possidentes. Os nr̄m patet ad uos corinthi. cor nr̄m dilatatum ē. Non angustiamini in nob̄ angustiamini aut̄ in uisceribus nr̄is. Eandē aut̄ habentes remunerationē. tāq̄m filijs dico. dilatamini ⁊ uos. nolite iugū ducere cum infidelibus. Q̄ enī ē participatio iustitie ad iniquitatē. Aut q̄ societas luci ad tenebras? Q̄ue aut̄ conuentio ad belial. aut quis pars fideli cū infideli. Q̄s aut̄ ſ̄ consensus templo dei cū idolis. Vos enim templū dei uiui. sicut dixit deus. Q̄m inhabitabo in illis ⁊ inambulabo. ⁊ ero illoz deus. ⁊ ipi erūt mihi in populū. Propt̄ q̄ exite de medio eoz. ⁊ separamini dicit dns. ⁊ immundū ne tetigerim. ⁊ ego recipiam uos. ⁊ ero uob̄ in patrē. ⁊ uos eritis mihi in filios ⁊ filias. dicit dns omnipotens.

Has ergo habentes promissiones carissimi. mundemus nos ab omni inquinamento carnis ⁊ spūs. perficientes sanctificationē in timore dei. Capite nos. neminē lesimus. neminē corrupimus. neminē circūuenimus. Nō ad condemnationē uestrā dico. Prediximus enim q̄ in cordibus nr̄is estis ad commoriendū. ⁊ ad conuiuendū. Multa enī mihi fiducia ē. apud uos. multa mihi gloriatio pro uob̄. Repletus sū consolatione. superabundo gaudio in omni tribulatione nr̄a. Etenim cū uenissem macedoniā. nulla requies fuit caro nr̄ē. Sz omnes tribulationē passi sum⁹. foris pugne. intus timores. Sz qui consolatur humiles. consolatus ē nos ex aduentu titi. Nō solū aut̄ in aduentu eius. Sz in consolatione qua consolatus ē sup uob̄. referens nob̄ uestrū desiderium. uestrū fletum. uestrā emulationē pro me. ita ut magis gauderem. Q̄m si contristauim uos in epla. nō me pentet. ⁊ si pentēbar uidens q. epla illa. ⁊ si ad horam uos contristauit nr̄a caritas. Non qua contristati estis. Sz q. ad penitentiam estis ad pūam. Contristati enī estis sm deum. ut in nullo detrimentū patiamini ex nob̄. Q̄ enī ē sm deum tristitia. pñam insalutē stabilē operatur. Seculi aut̄ tristitia mortē operatur. Ecce enī hoc ipm sm deum contristari uos. quanta in uob̄ operatur sollicitudine. Sz defensione. Sz indignatōe. Sz timorē. Sz desiderium. Sz emulationē. Sz ultionem. In oib⁹ exhibuistis uos integros esse negotio. ⁊ quia ⁊ si scripsi uob̄. nō propter eum qui fecit iniuriam. nec propter eum qui passus ē. Sz ad manifestandā sollicitudinem nr̄am quam pro uob̄ habem⁹ coram deo. Ideo consolati sum⁹. Consolatione aut̄ nr̄a. Abundantius magis gauisi sum⁹ super gaudio titi. quia refectus ē spūs eius ab omnib⁹ uob̄. Et si quid apud illū de uob̄ gloriatus sum. non confusus sum. Sz sicut omnia uobis locuti sum⁹ in ueritate. ita ⁊ gloriatio nr̄a quā fui ad titum. ueritas facta ē. ⁊ uiscera eius habundantius sunt. reminiscentis omnium uestrū obedientiā. quō cum timore. ⁊ tremore. excepistis eum. Gaudeo q. in omnib⁹ audeo in uobis.

Notam aut̄ facim⁹ uob̄ fres gr̄am dei que data ē in ecclijs macedonie. Q̄d in multo experimento tribulationis. habundantia gaudij ipōz fuit. ⁊ altissima paupertas eoz. habundauit in diuitijs simplicitatis eoz. Q̄a ab inicio nr̄e conuersionis illi ipsi bonā uoluntatem fuisse. cū multa exhortatione obsecrantes nos gr̄am ⁊ societatem ministerij q. fit in scōs. ⁊ non sicut speramus. Sz semetipsos dederūt. primū deo. deinde nob̄. per uoluntatem dei. ita ut rogaremus titum. ut quēadmodum cepit ita ⁊ perficiat in uob̄ etiam gr̄am istam. Sz sicut in omnib⁹ habundatis fide. ⁊ sermone. ⁊ scientia. ⁊ omni sollicitudine. insuper ⁊ caritate uestra in nos. ut in hac gr̄a habundetis. Non quasi imperans dico. Sz per aliorum sollicitudinem. ⁊ uestre caritatis ingenuū ipsum probans. Scitis enī gr̄am dn̄i nr̄i ihu xp̄i. quoniam propter nos egenus factus est cum sit diues. ut illius inopia nos diuites essetis. Et consilium in hoc do. hoc enī uobis utile ē. q nō solum facere. Sz uelle cepistis ab anno priore.

VIII

Jam sit.

Jam nō ⁊ fes plene. ut quēadm̄ impſ est
aīm̄ uolumꝰ. ꝓficiendi. ⁊ eq̄ bēnō. Si
enī uolumꝰ ꝓmptꝰ ē ſ ꝺ q̄ hī accepꝰ ē nō
ſ ꝺ q̄ nō hī. Nō enī ut alīs ſit remiſſio nob
aut tribulatō. ⁊ ex equalitate mpſenꝰ ꝺ
mā habundāma. eoꝝ mopiā ſupplent. ut
illoꝝ habundāma. uīē mopie ſit ſupplemēꝰ
tum. ut fiat equalitas ſīē ſcriptū ē. Q̄ ml̄ā
hē nō habuit aucr. ⁊ indigū nō mmāuit.
Gr̄s aut̄ dō q̄ dedit eāde ſollicitudinē ꝓ
nob mīē in. q̄m exhortationē quidē
ſuſcepit. ⁊ cū ſollicitꝰ eēt ſua uoluntate
ꝓfectꝰ ē ad uos. Qſitū ⁊ fr̄ illo fr̄e. nō
aūt l̄a ē in euāgl̄io p̄ eccl̄ias. Nō ſolū aūt
ſed ⁊ ordinat ab eccl̄is. comes peḡinādꝰ
nr̄ in hac gr̄a q̄ mīſtrat̄ ab nob. ad ꝺ
mm gl̄am. ⁊ dām̄ata uolūtē nr̄a. deuīa
tos hoc. ne quis nos uituperet in hac plenitudi
ne. q̄ mīſtrat̄ ab nob in gl̄am dī. ſ̄ hūdem
cū hīā. nō ſolū comm dō. ⁊ ꝙd hōb. Qſi
mus aūt cū illis ⁊ fidem nr̄m. q̄ nō ybi
uīt mmulte ſepe ſollicit ēē. Jam aūt
ſito ſollicitū ē ꝓpria multū uob. ſed
ꝓpter q̄dē ſon nr̄m. ⁊ uob ad uos. Siue
fr̄s nr̄ aplī eccl̄iaꝝ gl̄ie ē. Oſtensio ē
eque ē certame nr̄e. nr̄ē gl̄ie ꝙ uob. mīlō
ſtendere in hac eccl̄ia dī.

Nam ꝙ mmilio q ſit in ſcē. ⁊ habun
dāter ē in ſtribꝰ nob. ſed ea ꝓpt̄ a
mīā nr̄m. ꝓ ꝙ uob glor- ap macedōs
Q̄ia achaia p̄ſt ē abanno ꝓſito. ⁊ uēl emu
latio uīa mīuit plīmos. Qſitū aūt fr̄s
ut ne ex p̄te gl̄iām nr̄am uob euacuetur in hac
re. ut quēadm̄ dixi pan ſint. ne ſi uenerīt
ſēcū macedones. ⁊ inueniāt uos inparat
erubescam nos. ut nō dicā uos in hac ſubſta
Necēſ ē existimauī rogare fr̄s ut p̄uen
āt ad uos. ⁊ p̄parēt p̄mīſſam bñdictōē
hanc paratā ē ſic. ſi bñdictōē. nō ſic auā
ritiā. hoc aūt dico qui parce ſeminat par
ce ⁊ metet. Et qui ſeminat in bñdictōib
de bñdictōib ⁊ metet uītā ēternā. unūſq̄ſq
pro uoluntate cordis ſui. non ex tristitia. aūt
ex necessitate. hilarē enī datorē diligit ds.
Potens ē aūt ds omē gr̄am habundare in
uob. ut in oib ſp omīs ſufficientiā habē
abundetis in omē opꝰ bonū. ſic ſcriptū ē. Dis
ſpſit dedit paup. iuſtitia ei maner in
ſeculū ſeculi. Qui aūt administrat ſemiā
n. ⁊ panē ad manducandū p̄biū. ⁊ multi
plicabit ſemē nr̄m. ⁊ augebit incrēta
frugū iuſtitie uīe. ut in oib locupletati
habundetis in omē ſimplicitatē q̄ operat
nob gr̄as actionē ds. Q̄a mīſtriū hu
ius. nō ſolū ſupplet egā tribus ſcōr. ⁊
ſ ⁊ abundat ꝓ multos gr̄as actē dīno.
ꝓ pbationē mīſtrij huius. glificantes dīn.
ob hoc. ſ̄ obſequio ſē mē euāgl̄io ē. ⁊ ſ̄
ꝓpitate ad illos. ⁊ ad oēs. ⁊ ipſi ob
ſecrāte ꝓ nob. ꝺ eminentē
gr̄ā dī in nob. Gr̄s aūt ds ſuꝑ enarrabili
dono ei.

Ipſe aūt ego paul obſecro aūt uos per
mansuetudinē ⁊ modestiā ch̄i. q̄ in facie
quidē humil ſū ī uob absens aūt audeo in uo
bis. Rogo aūt ne ꝑſentē audeam p̄ con
fidentiā. qua existimo audere in quos exi
stimor tanq̄ ſ carne ābulē
mus. Nā in carne ābulantes nō ſ
ſm militam. Arma enī militie nr̄e
nō carnalia ſunt. ſ̄ potentia dō. ad dſtru
ctionē munitionū. cōſilia dſtruentes. ⁊
omē altitudinē extollentē ſe adu⁹ſ scīā
dī. ⁊ in captiuitatē redigentes omē in
tellectū in obſequiū ch̄i. ⁊ in promptu habē ul
ti omē inobedientiā. cū impleta fuer ura
obedientia. Que ſm facie ſunt uidete.
Si quis confidit ſibi xp̄i ē. hoc cogitet iterū ap
se. quia ſic xp̄i. xp̄i ē. ita ⁊ nos. Nā ⁊ ſi ali
quid gl̄iar amplius de potestate nr̄a. qua dedit
dn̄s mea in edificatiōē. ⁊ nō in destru
ctionē uestrā. nō erubescam. ut aūt non
existimer tanq̄ terrere uos p epl̄as. quoniā
epl̄e quidem graues ſunt ⁊ fortes. ꝓſentia
aūt corpis infirma. ⁊ ſermo despicabil. hoc
cogitet qui eīmodi ē. q̄ quales ſumus ābo
p epl̄as absentes. tales ⁊ ꝑſentes. ⁊ſcō.
Non ē audēs miscere aut equare nos ali
quibus qui ſeipos cōmendant. Sed nos ipi uobis
mensurā mētientes. ⁊ cōparates nos metipos
nob. Nos aūt nō in īmēſum gl̄iabim̄. ſ ſ
ſm mensuram regule. qua mensus ē nob ds. mē
ſuri ꝑuenire uſq̄ ad uos. Nō enī q̄ nō
ꝑuenimus ad uos. tanq̄ non ſimus ad uos. uſq̄ enī
euāgl̄io ch̄i. Nō in īmēſa gl̄iantes in alienis la
boribus. ſ ſpē habentes
crescente fidē uestrā in uobis magnificari
ſ regulam nr̄am. in habundātia ꝙ illa
ſ ultra uos ſit euāgliare nō in alieno
regulā in rebus q̄ ꝑata sunt gl̄iari. Qui aūt gl̄
ſe in dn̄o gl̄etur. Nō enī qui ſeipm cō
mendat. ille ꝑbatꝰ ē. ſ quē dn̄s cōmen
dat. Utinā ſustineretis modicū quid insipientie
mee. ⁊ ſustinetis me. Emulor enī uos
dī emulatione. Despondi enī uos uni uiro
gnē castam exhibere ch̄o.

Timeo aūt ne ſicut ſ pena euā ſedu
xit astutia ſua. ita corrumpant sen
ſus uīi. ut excidant a castitate que
in ch̄o ihu. Nam ſi quis uenit aliū ihm
ꝑdicat quē nō ꝑdicauim̄. aut alium ſpm
accipitis quē nō accepistis. aut alium e
uāgliū. q̄ nō recepistis. recte ꝑferēbā
estimo enī me nichil minus fecisse a

magne aplis. ꝯiam ꝛ si mpr̃ sū fm̃ē. sz
nō sā. ꝛ nobīz enī manifestius sū uob.
Aut nūquid peccīm fec. me pēnī humiliaus
ut uos exaltemini. qm̃ gratis euangliū
ꝛ euāgliza uob. Alias ecclias exspo
liam. accipiens stipendiū ad ministriū uro
ꝛ cum essem ap̃ uos & egerē. nulli onerosꝰ
fui. Nam q̃ mi deerat. supplerūt fr̃es q̃ ue
ner̃ a macedonia. ꝛ impōlez sine bonē me
uob fuaui. ꝛ seruabo. Et ueritas ē xp̃i. q̃m
h̄ glōia nō infringetur in me. in regiōb;
achaie. Quār. Quia nō diligo uos? Deꝰ scit
Sed quē faco. ꝛ faciā ut amputē occasio
nes eoꝝ q̃ uolūt gl̄ari ꝛ uti. Ueritatem xp̃i ꝛ nō
falsa. ꝛplendo apli cīmōi. sūt operāi sub
dolo. trāsfigurantes se in aplos x̄i. Et nō
mīr. ipē ē trāsfigurat se in angēlū lūc.
gim luc. Non ē magnū si ministri ei⁹
trāsfigurent̄. ut sint. ministri iustic. Quoꝝ
finis erit ꝛ opa ꝑ. ꝛ. Iterū dico. ne quis
me putet. stultū esse. Alioq̃n uelut
stultū accipite me. ut ego modicū
quid gl̄er. Q̄d loquor. nō loquor. fm̃
dm̃. in ista substātia. Quia multi gl̄ā
gm̃ mūdū gl̄ant̄ ꝛ ego. Libenter ē sufferetis stultos. cū sitis ipi
sapientes. Sustinetis ē siquis uos in ser
uitutē redigit. siquis deuorat. siquis accipit. si
quis extollit̄. siquis in faciē uos cedit. ꝛ
quasi obliti sumꝰ dicit. q̃ nos infirmi fuimꝰ in
hac pte. in q̄ ā q̄ audet. in stultitia dico.
Audeo. ego. hebrei sunt. ego. ꝛ israhe
lite sūt. ego. semē habrahe. sūt. ego. ꝛ ego
sum. ꝛ sumꝰ. ego. ut min̄ sapiens dicā
plus ego. in labōrib; plurib;. in carcerib;
in plagis supra mod̄. in mortib; frequē
ter. A iudeis quinq̃es quadragenas una
min̄ accepi. ter uergis cecīsum. semel la
pidat̄ sum. ter naufragiū feci. nocte ꝛ die
in profundo maris fui. in itinerib; sepe. in
periculis fluminū. periculis latronū. periculis ex gnōb;
periculis ex gentib;. periculis in ciuitate. periculis in
solitudine. periculis in mari. periculis in falsis
fratrib;. in labore ꝛ erūna. in uigiliis multis
in fame ꝛ sitī. in ieiuniis multis. in frigo
re & nuditate. Preter illa que extrinsecus
sunt instantia mea cotidiana. sollicitudo oīm
ecclīaꝝ. Quis infirmatur ꝛ ego nō in
firmor. quis scandalizatur ꝛ ego nō uror.
Si gl̄ari oportet. q̄ infirmitatis mee sū
gl̄abor. Deus ꝑ dñi nr̄i ihu xp̄i qui
ē benedict̄ in sēcula q̄ nō mentior. In ciui
tate damasceni. ut me apprehenderet. Et p
fenestram in sporta. demissus sū p murū
ꝛ effugi manꝰ ei⁹. Gl̄ari oportet nō ex
pedit quidē. Uenia aūt ad uisiones ꝛ

reuelationes dñi. Scio ē hoīem. in
Christo. ante annos. quatuordecim. siue in corpore. nescio
nescio deꝰ scit. raptū huiusmōi usq̃ ad tertiū
celū. Et scio hūmōi hoīem. siue in corpore. siue ex
tra corpus nescio deꝰ scit. Quoniam raptus ē in paradisum
& audiuit arcana uba que nō licet hoī
loqui. Pro hoīe gl̄abor. pro me aūt nichil gl̄abor
nisi in infirmitatib; meis. Nam si uoluero
gl̄ari nō ero insipiens. Ueritatē enī dicā. Pse
ruor aūt ne quis me existimet supra id q̄ uidet
in me. aut audit aliquid ex me. Et ne
magnitudo reuelationū extollat me. datus
ē mi stimul carnis mee angel⁹ satane q̄
me colaphizet. Propt̄ q. ter dñm rogaui
ut discederet a me. ꝛ dixit mi. Sufficit ti
gratia mea. Nam uirtus in infirmitate perfi
citur. Libenter igit̄ gl̄abor in infirmitatib; mei
ut habitet in me uirtus xi. Propt̄ q. placeo mi in
infirmitatib; meis. in contumeliis. in necessi
tatib;. in persecutionib;. in angustiis p xi. Cū
enī infirmor. potens sū. Factus sū insipiens. uos
me coegistis. Ego ē debui a uob; cōmē
dari. Nichil enī minus fui. a bbis. qui sup sū
per modū aplī. Etsi nichil sum. signa quidē
plāta sunt super uos. in omni patiētia. in
signis ꝛ prodigiis. ꝛ uirtutib;. Quid ē enī q̄ mi
nus habuistis ꝑ ceteris ecclīis. nisi q̄ ego ipse
nō grauaui uos. Donate mi hanc iniuriā.
Ecce tertio ho paratus ueni ad uos
ꝛ nō ero grauis uob. Non ē quia q̄rō
datum. sz uos. Non ē debent filij parentib;
thesaurizare. sz parentes filijs. Ego ē libēn
tissime impendam. ꝛ superimpendar ipe p ani
bꝰ uris. Licet plus uos diligens minus diligar
ab; ego uos nō grauabo. sz astutus cum
dolo cepi uos. Numquid p aliquē eoꝝ q̄m
misi ad uos. circūuenim uos. Exhortatus
sum titū. ꝛ misi cū illo fratrē. Numquid uos circūue
nit. Nōne eod̄ spū ambulauimus. Nonne eisdē
uestigiis. Olim putatis q. excusemus nos ap
uos. Coram deo in xp̄o loquimur. Omnia aūt
karissimi p uram edificationē. Timeo ē ne for
te cū uenero. nō quales uolo inuemā uos
ꝛ ego inuentus uob; qualē nō uultis. Ne
forte contentiones. emulationes. animositates
dissensiones. detractiones. susurrationes. inflā
tiones. seditiones. sint inter uos. ne iterū cū
uenero. humiliet me deꝰ apud uos. ꝛ lugeam
multos ex his. qui ante peccauerūt. nec egerūt
pēnā sup immunditia & fornicatione. & luxuria
quam gesserūt. Ecce tertio
uenio ad uos. In ore duoꝝ t̄riū stet oīs
uerbū. Predixi. ꝛ prędico. ut presens
& nunc absens his q̄ ante peccauerūt.
ceteris oīb;. Quoniam experimentū quæritis ei⁹ q̄ in me loquitur
xp̄s. Qui in uobis nō infirmatur. sed potens est
in uobis. Nam si infirmatus est ex infirmi-

Scr fōmatōe ꝛ ī pudicia

rate. ſi uiuit ꝙ mortuꝰ ē. ꝙ ego am ꝙ nec mſr
mu ſum mllo. ſi uis om̃ illi eo ꝙ uiuit ō ſub
uos metipſos reſpirate. Scio ꝙ in hac. ꝓ nec p
hanc. Amen cognoſcam ꝙ nos mortuꝰ. qua ē ihs
mus ē. niſi rpus eſtis. Spo aut ꝙ cognoſcat
quia nec nō ſumus reph. Omn aut dm ut
nichil mali faciatis. Nō ut nos ꝓbati pareā.
Nec aut ut rpi ſim. Nō em poſſum aliquid
aduſus ueritē. ſ. puitate. Gaudem em cū ſi
nos infirmi ſimꝰ. uos aut potentes eſtis. hoc
etiam ꝙ mām aſumatis. Ideo em ō abſē
ſens ut nō ꝓſens duri agam. ſ. potēt qua
dns dedit in edificatiōē. nō in deſtructiōē.
ueram. Decero fres gaudere ꝓfectꝰ eſſe. ꝛ ex
ortamur. ad Lapidē. Quæ habet. ad electos
ꝓ ſentē uobiſcū. Saluatus mundꝰ mobilelo ſuo
Saluemur nos ē ſcī. Gra dni nri ihu x̄pi cum
tu dr. ꝛ dilectio dei ꝛ pticipatio ſcī ſpūs cū omnib; nob. Amē.

Mathe ſunt gn.

Qui ſibi uitatis primū ab aplō ſuſceperūt
ſi ꝙ diſcreſſi ei repenti ſunt. ſubito aplō
ut integrem. credulitatē arcemur. nos ap
ſtolus reuocat. ad hoc uerus. ſcribens ecc ad
epheſo. ſcr macedoīa.

PAVLVS
aplūs nō ab hoīb. nec per
hoīa. ſ. p ihm xpm. ꝛ dm
patrē qui ſuſcitauit eū
a mortuis. Et qui mecū
ſunt oēs fres eccle galat
e. Gra uob ꝛ pax ab patre
ꝛ dno nro ihu x̄po. qui dedit ſemetipm ꝓ peccatis
nris. ut eriperet nos ꝺ ꝓſenti ſeculo nequa. ſ. no
luntate dei ꝛ patris nri. cui ē gla in ſecula ſeculoꝝ
Amen. Admiror. q ſicuit ita cito transferimini ab eo
qui uos uocauit in gratiam x̄pi in aliud euangeli
um. q nō ē aliud nisi ſunt aliq. qui uos conturbant. ꝛ uolunt conuertere euangliū x̄pi. Sed licet nos
aut angls de celo euangelizet uob ꝓ quod
q euangliz auerit uob. anathema ſit. ſicut ꝓdixi
mus ꝛ nunc euangliū rurſus dico. ſi quis
uob euangliz auerit ꝓ id q accepiſtis. anathema
ſit. Modo em hoīb ſuadeo. an deū. aut q
ro hoīb placē. Si adhuc hoīb placerē. ſ. n
eſſem nō eſſem. Noti em uob fres euangli
um fre. q euangliz ē mihi. quia nō eſt
homo. Neq; em ego ab homine accepi illud. nec di
dici. ſ. reuelatione ihu x̄pi. Audiſtis em conuer
ſationē meā aliq̄n in iudaiſmo. quōm ſupra modū
ꝑſequebar eccliam dei. ꝛ expugnabam illā
ꝛ proficiebā in iudaiſmo ſupra multos coetaneos
in gne meo. abundantius emulator exiſtens
patrnaꝝ mee traditionū. Cū aut placu
it ei qui me ſegregauit ex utero matris mee
ꝛ uocauit ꝑ gram ſuā. ut reuelaret filiū ſuū
in me. ut euangliz illū in gentib;.
Continuo nō acquieui carni ꝛ ſanguini.
neq; uenī hierosolymā. ad antecessores meos. ſed
abiī in arabiam. ꝛ iterū reuerſus
ſum damaſcū.

Deinde ꝑ annos tres uenī hierosolymā ui
de petrū. ꝛ mansi apud eū diebus. xv. Alium
aut aplōꝝ nemine uidi ſ iacobū fratrem
dni. Quæ aut ſcribo uob. ecce coram deo quia
nō mentior. Deinde uenī in partes ſyrie. ꝛ cilicie
Eram aut ignotus facie eccliis iudee q erant
in x̄po. Tantū aut auditū habebant. quia ꝙ perſe
quebatur nos aliq̄n expugnabat. ꝛ in me
glorificabant deū. Deinde ꝑ annos. xiiij.
iterū aſcendi hierosolymā cū barnaba. assumpto
etiō. Aſcendi aut ſ ꝑ reuelationē. ꝛ
cōmunicaui illis euangliū. q ꝓdico in gentib;.
ſeorſum aut his qui uidebantur. ne forte
in uacuū currerē. aut cucurriſſē. Sed ne
que titꝰ qui mecū erat cū eēt gręcꝰ. compulſus ē
circūcidi. Sed ꝓ ſubintroductos falſos fres. q
ſubintroierūt explorare libertatē nram q
habem in xp̄o ihu. ut nos in ſeruitutē redigerent. q
neq; ad horam ceſſimus ſubiectioni. ut ueritas
euangliī permaneat ap nos. Ab hiis aut qui
uidebantur eē. ad quales aliq̄n fuerē. nil
mea refert. Dē ꝓſōā hoīs nō accipio. Mihi
enim qui uidebantur eē aliquid. nichil cōfe
runt. Sed ꝑ ē uidentes q credit ē p euan
gliū ꝓputi. ſicut petro circūciſionis. Qui enim
operatus est petro in apoſtolatū circūciſionis. operatus ē
mihi inter gentes. Et cū cognouiſſent gratiā q
data ē mihi. iacobus ꝛ cephas. ꝛ iohes. qui uidebā
tur columnę eē. dextras dederunt mihi ꝛ barnabe
ſocietatis. ut nos in gentes. ipſi aut in
circūciſionē. tm. ut pauperū memores eſſē
mus. Quę ſolliciti fui hoc ipm facere. Cū aut
ueniſſet petrus antiochiā in faciē ei restiti.
quia reprehensibilis erat. Prius em quā uenirent
quidā a iacobo cū gentib; edebat. Cū aut
uenissent subtrahebat. ſegregans ſe timens
eos qui ex circūciſione erant. Et ſimulauerunt ei
cęteri iudei. ita ut barnabas ductꝰ
eſt ab eis in illa ſimulatione. Sed cū uidiſſem
quia non recte ambularent ad ueritatē euan
gliī. dixi petro coram oib;. Si tu cū iudeus
sis gentiliter. ꝛ non iudaice uiuis. quō gentes co
gis iudaizare. Nos nā natura iudei. ꝛ non ex gentib;
peccatores. Scientes aut q non iuſtificatur
homo ex operib; legis. niſi ꝑ fidē ihu x̄pi. ꝛ nos in
x̄m ihm credimus. ut iuſtificemur ex fide
x̄pi. ꝛ non ex operib; legis. in quib; non iuſtificabitur
omnis caro. Quod ſi quærentes iuſtificari in x̄po
inuenti ſumus ipſi peccatores. Numquid x̄ miſt
ri ſumus. Absit. Si enim quę deſtruxi hec iterum
edifico. pręuaricatorē me conſtituo. Ego enim
per legem legi mortuus ſum. ut deo uiuā. x̄ cum

fr̃e eius. Vnus aut̃ nr̃ dñs ego. unus ut̃ sine
xp̃o. Ad aut̃ nr̃ unus maneat: ubide unus si
lij dr̃. qui dilexit me. tradidit semetipm
pro me. Nr̃ abeo grãm dr̃. Si è p legẽ iustitia
ergo xp̃s gratis mortuus è.

O Insensati galathe. quis uos fascinauit
ueritati nr̃ ante quos oculos ihs p
certus è. crucifixus. Hoc solũ uolo a uo
bis discere. Ex operibus legis spũm accepistis. an ex
auditu fidei. Sic stulti estis. ut cũ spũ cepistis nẽ
carne consummamini. Tanta passi estis sine ca
sa. si tamen sine ea. Qui ergo tribuit uob spũm. et ope
ratur uirtutes in uob ex operibus legis. an ex auditu
fidei. Sicut abraam credidit do. et reputatum
est ei ad iustitiã. Cognoscite ergo quia qui ex
fide sunt. hi filij sunt abrahe. Prouidens
aut̃ scriptura. quia ex fide iustificat gẽs dñs.
ymnizauit abrahe. qr̃ benedicẽt oẽs gẽtes
in te qui ex fide sunt. benedicuntur cũ fideli ab
raam. Quoti cũ ex legis operibus sunt. sub maledicto
sunt. scriptũ è enim. Maledictus oĩs qui nõ per
manserit in oĩbus que scripta sunt in libro legis
ut faciat ea. Quia aut̃ in lege nemo iustificatur
apud dñm. Manifestum è quia iustus ex fi
de uiuit. Lex aut̃ nõ è ex fide. sed. Qui fecerit ea uiuet
in illis. Xps nos redemit de maledicto legis
factus pro nobis maledictum. Maledictus omis qui pen
det in ligno. ut benedictio abrahe fiat in xp̃o
ihu. ut pollicitationem spũs accipiamus per fidem. Fres. Se
mm hoĩes confirmatum testamentum nemo
spernit aut superordinat. Abrahe dicte sunt
promissiones. et semini eius. Non dicit et seminibus
quasi in multis. sed quasi in uno. et semini tuo qui est xp̃s. Hoc aut̃ dico
testamentum confirmatum. quod ante. ccc. et xxx. annos
facta lex. non irritum facit ad euacuandam
promissionem. Nã si ex lege hereditas. iã non ex
promissione. Abrahe aut̃ per repromissionem donauit
deus. Quid ergo lex posita è. propter
preuaricationes donec ueniret semen cui promissum est. ordinata per an
gelos in manu mediatoris. Mediator aut̃
unius non est. Deus aut̃ unus est. Lex ergo aduersus pro
missa dei. Absit. Si enim data esset lex. que posset uiuifi
care. ex lege esset iustitia. Sed conclusit scriptura
omia sub peccato. ut promissio ex fide ihu xp̃i daretur
credentibus. Priusquam aut̃ ueniret fides sub le
ge custodiebamur conclusi. in eam fidem que reuelãda
erat. Itaque lex pedagogus noster fuit in xp̃o. ut
ex fide iustificemur. Ex ubi uenit fides iã non su
mus sub pedagogo. Omes enim filij dei estis per fidem in
xp̃o ihu. Quicumq enim in xp̃o baptizati estis. xp̃m
induistis. Non est iudeus. nec grecus. non est seruus
neq liber. Non est masculus nec femina. Omes enim uos
unum estis in xp̃o ihu. Si aut̃ uos xp̃i. ergo semen
abrahe estis. secundum promissionem heredes.

Dico aũt. Quanto tps heres paruulus est. nihil
differt a seruo cũ sit dns omium. Sed sub tuto
ribus et actoribus est. usq ad prefinitum tpus a patre

tempus eius cũ essem paruulus sub elementis mũdi
eramus seruientes. At ubi uenit plenitudo tpis
misit deus filium suum natum ex mulere. factum sub
lege. ut eos qui sub lege erant redimeret.
adoptionem filiorum reciperemus. Quoniam aut̃ estis
filij dei. misit deus spũm filij sui in corda nr̃a cla
mantem abba pr̃. Itaque iã non est seruus sed filius.
Quod si filius. heres per dm̃. Sed tunc quidem
ignorantes deum. his qui nã non sunt dii seru
abatis. Nunc aut̃ cognoscentes deum. imo a
gniti estis ab deo. quo modo conuertimini iterum
infirma et egena elementa. quibus denuo seruire
uultis. Dies obseruatis et menses. et tempora. et annos.
Timeo ne forte sine ea laborauerim in uob.
Estote sicut ego. quia ego sic sum. quia
obsecro uos fres. nihil me lesistis. Scitis aut̃ quia per
infirmitatem carnis. euangelizaui uob in
principio. et temptationem meam in carne mea non est spr
nistis nec respuistis. sed sicut angelum dei excepi
stis me. sicut xp̃m ihm. Ubi est ergo beatitudo uestra.
Testimonium enim perhibeo uob. quia si fieri potuit
set. oculos uestros eruissetis. et dedissetis mihi.
Itaque inimicus uester factus sum. uerum dicens uob. Simili
ter uos nõ bñ. Sed emulabatur uos non bene. sed
excludere uos uoluit. ut illos
emulemini. Bonum aut̃ emulamini semper
in bono. et non tantum cum presens sum apud uos. filioli mei
quos iterum parturio. donec formetur xp̃s in uob.
Volebam aut̃ esse apud uos modo. et mutare uocem
meam. quia confundor in uob. Dicite mihi qui sub
lege uultis esse. legem non legistis. Scriptum est
enim quoniam abraam duos filios habuit. unum
de ancilla. et unum de libera. Sed qui de ancilla per
carnem natus est. Qui aut̃ de libera per repromissionem.
que sunt per allegoriam dicta. Hec aut̃ sunt
duo testamenta. unum quidem montem syna in
seruitutem generans. que est agar. Syna enim mons est
in arabia. qui autem est nunc
hierusalem. Hanc est filios suos. Illa aut̃ que sursum
est hierusalem libera est. que est mr̃ nr̃a. Scriptum est
enim. Letare sterilis que non paris. erumpe et
clama que non parturis. quia multi filij deserte
magis quam eius que habet uirum. Nos aut̃ fres sicut
Isaac promissionis filij sumus. Sed quomodo tunc is
qui secundum carnem natus fuerat. persequebatur eum qui
secundum spm. ita et nunc. Sed quid dicit scriptura.
Eice ancillam et filium eius. Non enim hered erit fi
lius ancille cum filio libere. Itaque fres non sumus an
cille filij sed libere. Qua libertate xp̃s nos liberauit.
State et nolite iterum seruituti contineri.

Ecce ego paulus dico uobis.
quoniam si circumcidamini. xp̃s uob nihil proderit.
Testificor aut̃ rursum omi homini circumcidenti se
quoniam debitor est uniuse legem faciendi. Euacuati
estis a xp̃o. qui in lege iustificamini. A
gratia excidistis. Nos enim spũ ex fide spem iu
stitie expectamus. Neq enim in xp̃o ihu ualet
circumcisio aliquid neq preputium. sed fides

p dilectionē ei⁹. Curabentes hñ. q̄ nec impedimur ullam nō obedire. Nemo ꝙ sensum ꝓsuasionē h nō ē ex eo qui vocat nos. Videt ꝺ nimiū vtā mallē cū ꝛipuꝛ. Ego enim nouit malis cū ꝛipuꝛ. Ego enim nouit vidēo. q̄ meli⁹ aliud sapiunt. Qd aut̄ quibus ue pollebat vtendi quidē. ē illis. Ego aut̄ fēs. si adhuc ꝺfessione ꝓdes. quid adhuc p ſecutionē pnoꝛ. Ergo euacuat̄ ē scandalum crucis. Vnd ⁊ abſtinemur qui nos turbant. Nec enī ꝓhibitā uocat esse circūcisionē. nec libentē occasionē dare curat si ꝙ certam spē huiꝰ rei habet. Omīs enī lex uno ſmone impletur. Diliges pximū tuū ſicut teipm. Qd si inuicē mordetis. ⁊ comedetis. videte ne ab inuicē cōſumamini. Dico aut̄. spū ambulate. ⁊ desidia carnis nō p ficietis. Caro enī concupiscit aduſus spm. spūs aduſus carnē. Hec enī ē inuicē aduersantur. vtrū quecūq; nolitis illa facere. Qd si spū ducimini nō estis sub lege. Manifesta aut̄ sunt opa carnis. Que sunt fornicatiō. immūdicia. luxuria. veloꝝ ſuli. ueneficia. inimicitie. contentiones. emulationes. ire rixe. dissensiones. sectē inuidie. homicidia. ebrietates. comessationes. & his ſilia q̄ ꝓdico uob sicut ꝓdixi. q̄m qui talia agunt regnū dei nō ꝓsequentur. Fructus aut̄ spūs ē caritas. gaudiū. pax. patiā. longanimitas. bonitas. benignitas. mansuetudo. fides. modestia. ꝯtinentia. castitas. aduſus hmōi nō ē lex. Qui aut̄ sunt x̄i. carnē suā crucifixerunt cū uitiis ⁊ concupiscentiis.

Spū uiuim⁹. spū ⁊ ambulem⁹. nō efficiamur inanis glie cupidi inuicē puocantes. inuicē inuidentes. frēs si occupat fuerit hō in aliquo delicto. uos qui spūales estis hmōi instruite in lenitate. obſtans teipm ne ⁊ tu tēptēris. Alt alterius onera portate. ⁊ sic adimplebitis legē x̄i. Nā si quis existimat se aliquid ee cū nichil sit ipe se seducit. Opus aut̄ suū probet unusquisq; ⁊ sic in semetipo tantū glām habebit. nō in alio. Unusquisq; enī onus suū portabit. Coicet aut̄ is qui catechizatur ꝛbo. ei qui se catechizat in omībus bonis. Nolite errare. dūs nō irridet̄. Quē enī seminauerit hō hec ⁊ metet. Qm qui seminat in carne sua. de carne metet corruptionē. Qui aut̄ seminat in spū. de spū metet vitā eternam. Bonū aut̄ facientes nō deficiamus. tpe enī suo metemus nō deficientes. Ergo dū tpa habemus operem⁹ bonū ad oēs. maxīe aut̄ ad domesticos fidei. Videte qualibus litteris mea manu. Quicūq; enī uolunt placere in carne hi cogunt uos circūcidi. tm ut crucē x̄i nō patiantur. Neq; enī qui circūcidunt legē custodiunt. sed uolunt uos circūcidi. ut in carne ura glientur. Mihi aut̄ absit glām. nisi in cruce dñi nri ihu x̄i. p quē mihi mundus crucifixus ē. ⁊ ego mundo. In x̄o enī ihu. nec circūcisio aliquid ualet nec ꝓpucium. sed noua creatura. Et quicūq; hanc regulam secuti fuerint. pax sup illos. ⁊ mia. ⁊ sup isr̄l di. Deinceps nemo mihi molestus sit. Ego enī stigmata dñi ihu in corpe meo porto. Gra dñi nri ihu x̄i cū spū uro frēs amen.

Ephesij sunt ad ama. bis accepto ubo ui mus. ꝓficere in fide. hoc enī audiuit apls ſcribens eis ꝙ aroma x̄i essent ⁊ nō diaconū.

Paulus apls x̄i ihu ꝓ uoluntatē dei sc̄is omībus qui sunt ꝛ phesi. ⁊ fidelibus in x̄o ihu. gra uob ⁊ pax ab deo pri nro. ⁊ dño ihu x̄o. Benedict⁹ deus ⁊ pat dñi nri ihu x̄i. qui benedixit nos omi benedictione spūali in celestibus in x̄o. Sicut elegit nos in ipo ante mundi cōſtitutionē. ut essemus scī ⁊ immaculati in ꝓspectu ei⁹ in caritate. Qui ꝓdestinauit nos in adoptionē filioꝝ ꝓ ihm x̄m in ipm. in ꝓpositū uoluntatis sue. in laudē glie gre sue. in qua gratificauit nos in dilecto filio suo. in quo habemus redemptionē ꝑ sanguinē ei⁹. remissionē peccatoꝝ. ſm diuitias gre ei⁹. q̄ superhabundauit in nob. omni sapia. ⁊ prudentia. ut notum nobis fecerit sacramentū uoluntatis sue. ſm bonū beneplacitū ei⁹. q̄ ꝓposuit in eo in dispensatione plenitudinis tpoꝝ. instaurare oīa in x̄o. que in celis ⁊ que in terra sunt in ipo. in quo ⁊ nos sorte uocati sumus. ꝓdestinati ſm ꝓpositū ei⁹. qui oīa operatur ſm consilium uolūtatis sue. ut simus in laudē glie ei⁹. nos q̄ ante sperauimus in x̄o. in quo ⁊ uos audito uerbo ueritatis. euangelio salutis uri. in quo ⁊ credentes signati estis spū promissionis scō. qui est pignus hereditatis nre in redemptionē acquisitionis in laudē glie ipi. Propter ⁊ ego audiens fidē uram q̄ est in dñm ihm. ⁊ dilectionē in oēs scōs. nō desino gras agens ꝓ uob. memoriā uri facies in orationibus meis. ut deus dñi nri ihu x̄i ꝓ gloie det uob spm sapie. ⁊ reuelationis in agnitione ei⁹. illuminatos oculos cordis uri. ut sciatis q̄ sit spes uocationis ei⁹. ⁊ q̄ diuitie gloie hereditatis ei⁹ in sc̄is. ⁊ q̄ sit supereminens magnitudo uirtutis ei⁹ in nos. qui credimus ſm operationē potentie uirtutis ei⁹ quā operat in x̄o. suscitans illum a mortuis. ⁊ sedere fecit ad dexteram suā in celestibus. sup omne principatū ⁊ po

...tem. ...uerunt. ...on nos ...nem nom ep
...nsiatu nd ...ation nbec ...ó ...s ...unum.
...ebsidem ...subpena ...by ...e. le ...pm ...ecie em
...sup ...mes, ...eliam. que ...e ...rpus ...pi. ...ple
...nude ...i qua ...ia mo...nib; ...adimpletur.

Quos cum ...ctis mozsi ...ebetis ...pec
...tus ...nis. ...mquib; ...aqñ ambulatis
...s ...elim ...unda hum...s ...pnape ...ratis a
...ens hu ...spe. ...qui nunc ...pacur ...nfilios dif
...fidentie. ...iunctib; ...noc ...e aliqñ ...ulan
...tium. ...modicu ...e curnis ...r. fanentes uo
...lumate ...e curnis. ...cognitionis. ...ernni
...ni ...bu ...re. ...ecti. ...ds ...ir qui duab
...e ...mia ...p unitia ...e curnate qua dilexer
...nt. ...ia ...ctu ...oztu ...nuntiatur ...nos
...s. ...ui ...ti ...stis ...saluati. ...arresuscitauit. ...
...sedit ...ctr ...n celestib; ...n ...pd ...hu. ut ...stis
...ter ...nfelis ...iupuenientib; habundanti
...uuntate ...pe. ...ue ...uolutate ...iup nos. ...i
...hu. ...ni ...ni ...stis ...saluati ...p fide. ...is ...nd de
...uob. ...di ...ni ...omi. ...nd ...ex ...pib; ...ne ...ne quis
...gletur. ...ipi ...ni ...facturi ...umi. ...can ...n ...pd
...hu. ...oxib; ...onse ...quirpauit ...ds. ...ut ...n
...ill' ...ambuli ...em. ...ipse ...q ...nentes ...estote
...q ...aliqñ ...uos ...gd ...qui ...ame ...neamur. ...q
...dicha...mus ...pturil. ...abeu ...que ...dr ...eccle
...sia ...neame ...ni ...nufactu. ...qui ...eame ...dio
...mpe ...sine ...r. ...alienam ...ationem ...sir' ...
...hospites ...estor ...pmissois ...spe ...nd ...hitec
...; ...ine ...do ...ili ...mundo. ...Unde ...autē ...n ...r ...hu
...uos ...qui ...aqñ ...eame ...longe ...ee ...estis ...pe
...ulanguine ...r. ...ipe ...e ...ni ...pm ...ra ...qui ...fear
...uit ...unii ...nedii ...parietis ...macerie ...soluens
...mimicitias ...meame ...sua ...legē ...mandator
...dens ...euacuauit. ...ut ...duos ...edar ...in ...semetipō
...sum ...hoies ...nouū ...faciens ...pace. ...reconciet
...ambos ...uno ...corpe ...do ...per ...crucē ...interfectis
...mimicitias ...in ...semetipo. ...Et ...ueniens ...e
...uangliçauit ...pacē ...uobis ...qui ...longe ...fuis
...tis. ...pacē ...his ...qui ...pe. ...Quia ...per ...ipm ...habem ...ac
...cessū. ...ambo ...uno ...spū. ...ad ...patrē. ...Ergo ...iā
...nō ...estis ...hospites ...aduene. ...sed ...estis ...ciues
...sanctor ...et ...domestici ...dei. ...Superedificati ...super
...fundamentū ...apl̄oz. ...ipl̄iuz. ...ipo ...summo ...a
...gulari ...lapide ...ihu. ...in ...quo ...oīs ...edificatio
...constructa ...crescit ...in templū ...scm ...dni. ...In
...quo ...nos ...coedificamini ...in habitaculū ...dei
...in ...spū ...scō.

III.

Hui ...rei ...gra. ...ego ...paulus ...uinctus ...dni ...ihu. ...pro ...uob ...gentib. ...si ...tamen ...audistis
...dispensationē ...gre ...dei ...q ...data ...est ...mihi ...uobis
...in ...reuelationē ...notū ...mihi ...sacm ...sicut ...scripsi ...in ...breui. ...per ...quod ...potestis ...legē
...ntes ...intelligere ...prudentia ...mea ...in ...mysterio ...
...q ...aliis ...generationib; ...nō ...est ...agnitū ...filiis ...hoīm
...sicut ...nunc ...reuelatū ...est ...scis ...apl̄is ...eius ...et ...pphis
...in ...spū ...ce ...gētes ...esse ...cohēdes ...et ...cōcorporales ...et ...comparti
...cipes ...promissionis ...eius ...in ...christo ...ihu ...per ...euangliū. ...cuius ...factus
...sum ...minister ...secundū ...donū ...gre ...dei. ...q ...data ...est ...mihi ...secundū
...operationē ...uirtutis ...eius. ...Michi ...omnium ...sanctorū ...minimo ...da
...ta ...est ...gra ...hec ...in ...gentibus ...euangligare ...i
...nuestigabiles ...diuitias ...gre ...xpi. ...et ...illuminare
...omnes ...quis ...sit ...dispensatio ...sacramēti. ...absconditi
...a ...seculis ...in ...deo ...qui ...oīa ...creauit. ut ...innotescat ...prin
...cipibus ...et ...potestatibus ...in ...celestibus ...per ...ecclīam ...multi ...formis
...sapia ...dei. ...secundū ...prothesim ...seculoz ...quā ...fecit
...in ...christo ...ihu ...dño ...nro. ...in ...quo ...habemus ...fiduciā. ...et
...accessum ...in ...confidentia ...per ...fidē ...eius. ...hui ...propter
...ne ...deficiatis ...in ...tribulationibus ...meis ...pro ...uob;
...que ...est ...gla ...ura. ...hui ...rei ...gra ...flecto ...genua
...ad ...patrē ...dni ...nri ...ihu ...xpi. ...ex ...quo ...omis ...patria
...tus ...in ...celis ...et ...in ...terra ...nominatur. ...ut ...det ...uob
...secundū ...diuitias ...gle ...sue ...uirtute ...corroborari ...per
...spm ...eius ...in ...interiorem ...hoiem. ...habitare ...xpm ...per ...fidē ...in ...cor
...dibus ...uris. ...in ...caritate ...radicati ...et ...fundati. ...ut
...possitis ...apprehendere ...cum ...omnibus ...scis. ...quae ...sit ...la
...titudo. ...et ...longitudo. ...et ...sublimitas ...et ...profundū.
...scire ...etiam ...supereminentem ...scīe ...caritatē ...xpi. ...ut
...impleamini ...in ...omem ...plenitudinem ...dei. ...Ei ...autem
...qui ...potens ...est ...omnia ...facere ...superabundanter ...quam
...petimus ...aut ...intelligimus ...secundū ...uirtutem ...que ...operatur
...in ...nob ...spi ...gla ...ecclīa. ...in ...xpo ...ihu. ...in ...omes ...gnōnes
...seculoz. ...Amē.

Obsecro ...uos ...ego ...uinctus ...in ...dño. ...ut ...digne
ambuletis ...uocatione ...qua ...uocati ...estis
Cum ...omni ...humilitate. ...et ...mansuetudine. ...cū
...patientia ...supportantes ...inuicē ...in ...caritate. ...Solli
...citi ...seruare ...unitatem ...spūs ...in ...uinculo ...pacis
...Unū ...corp. ...et ...unus ...spūs. ...sicut ...et ...uocati ...estis ...in
...una ...spē ...uocationis ...ure. ...Unus ...dns. ...una ...fides
...unū ...baptisma. ...Unus ...deus ...et ...pr ...omīm. qui ...est ...sup ...oēs
...et ...per ...omīa. ...et ...in ...omnibus ...nobis. ...Unicuique ...autem ...nro
...strum ...data ...est ...gra. ...secundū ...mensurā ...donationis ...xpi. ...Propter
...quod ...dicit. ...Ascendens ...in ...altum ...captiuam ...duxit
...captiuitatē. ...dedit ...dona ...hoīb. ...Quod ...autem ...ascendit
...quid ...est. ...nisi ...quia ...et ...descendit ...primū ...in
...feriores ...partes ...terre. ...Qui ...descendit ...ipe ...est. ...et ...as
...cendit ...super ...oēs ...celos. ...ut ...adimpleret ...oīa.
...Et ...ipe ...dedit ...quosdam ...quidem ...apl̄os. ...quosdā
...aut ...pphas. ...alios ...aut ...euangelistas. ...alios ...aut
...pastores. ...et ...doctores. ...ad ...consummationē ...sanctoz ...in
...opus ...ministerii. ...in ...edificationem ...corporis ...xpi. ...Do
...nec ...occurramus ...oēs ...in ...unitatem ...fidei. ...et ...agni
...tionis ...filii ...dei. ...in ...uirum ...perfectum. ...in ...mensuram
...etatis ...plenitudinis ...xpi. ...ut ...iam ...non ...simus ...paruli
...fluctuantes. ...et ...circumferamur ...omni ...uento ...doctri
...ne ...in ...nequitia ...hoīm. ...in ...astutia. ...ad ...circumuentionē
...nre ...erroris. ...veritatem ...autem ...facientes ...in ...ca
...ritate. ...crescamus ...illo ...per ...oīa ...qui ...est ...caput. ...xps.
...meus. ...ex ...quo ...totum ...corpus ...coaptatum. ...et ...connexū.
...per ...omem ...iuncturam ...subministrationis. ...secundū ...opa
...rationem ...in ...mensura ...unius ...cuiusque ...membri. ...augmentum
...corporis ...fit. ...in ...edificationem ...sui ...ipsius. ...in ...caritate.
...Hoc ...igitur ...dico ...et ...testificor ...in ...dño. ...ut ...iam ...non

ambulens sicut ꝯ ambulant nationes
in fornicatione sua. tenebris obscuratum habentes
intellectum. alienati a uita dei. per ignorantiam quæ
est in illis. per excecationem cordis ipsorum. qui desperantes
semetipsos tradiderunt impudicitiæ. in operationem
immunditiæ omnis in auaritia. Vos autem
non ita didicistis xpm. si tamen eum audistis illum. et
in ipso docti estis sicut est ueritas in iesu. Deponere
uos secundum pristinam conuersationem ueterem hominem qui
corrumpitur secundum desideria erroris. Renouamini autem spiritu mentis uestræ. et induite nouum
hominem qui secundum deum creatus est in iustitia et
sanctitate ueritatis. Propter quod deponentes mendacium
loquimini ueritatem unusquisque cum proximo suo
quia sumus membra inuicem. Irascimini et nolite
peccare. sol non occidat super iracundia uestra.
Nolite locum dare diabolo qui furabatur iam non
furetur. Magis autem laboret operando manibus
suis quod bonum est ut habeat unde tribuat necessitatem
patienti. Omnis sermo malus ex ore uestro non procedat
sed si quis bonus est ad ædificationem fidei. ut
det gratiam audientibus. Nolite contristare spiritum sanctum dei quo signati estis in die redemptionis
Omnis amaritudo. et. indignatio. et clamor. et blasphemia. tollatur a uobis cum omni
malitia. Estote autem inuicem benigni. misericordes. donantes inuicem sicut et deus in christo donauit
uobis.

Estote ergo imitatores dei sicut filii carissimi.
et ambulate in dilectione sicut et christus dilexit nos. et tradidit semetipsum pro nobis oblationem et
hostiam deo in odorem suauitatis. Fornicatio autem
et omnis immunditia aut auaritia. nec nominetur
in uobis sicut decet sanctos. Aut turpitudo. aut
stultiloquium. aut scurrilitas. quæ ad rem non pertinet. sed magis gratiarum actio. Hoc enim scitote
intelligentes. quod omnis fornicator aut immundus. aut auarus quod est seruitus simulacrorum non habet hereditatem in regno christi et dei. Nemo uos seducat inanibus
uerbis. Propter hæc enim uenit ira dei in filios
diffidentiæ. Nolite ergo effici participes eorum.
Fuistis enim aliquando tenebræ nunc autem lux
in domino. ut filii lucis ambulate. Fructus enim
lucis est in omni bonitate. iustitia. et ueritate. probantes
quid sit beneplacitum deo. Nolite communicare
operibus infructuosis tenebrarum magis autem
redarguite. Quæ enim occulte fiunt ab
ipsis turpe est et dicere. Omnia autem quæ arguuntur
a lumine manifestantur. Omne enim quod
manifestatur lumen est. Propter quod dicit. Surge qui
dormis. et exurge a mortuis. et illuminabit
te christus. Videte ergo fratres quomodo caute ambuletis non quasi insipientes sed ut sapientes
redimentes tempus quoniam dies mali sunt. propterea
nolite fieri imprudentes. sed intelligentes quæ
sit uoluntas dei. Et nolite inebriari uino
in quo est luxuria. Sed implemini spiritu sancto

loquentes uobismetipsis in psalmis. et hymnis. et
canticis spiritalibus. cantantes. et psallentes
corde uestro domino. gratias agentes semper pro omnibus in
nomine domini nostri iesu christi deo. et patri. Subiecti in
uicem in timore christi. Mulieres uiris suis subditæ
sint sicut domino. quoniam uir caput est mulieris
sicut et christus caput est ecclesiæ. ipse saluator corporis
eius. Sed ut ecclesia subiecta est christo. ita mulieres
uiris suis in omnibus. Viri diligite uxores
uestras sicut et christus dilexit ecclesiam. et seipsum
tradidit pro ea. ut illam sanctificaret. mundans
lauacro aquæ in uerbo uitæ. ut exhiberet ipse
sibi gloriosam ecclesiam. non habentem maculam aut
rugam. aut aliquid huiusmodi. sed ut sit sancta. et
immaculata. Ita et uiri debent diligere uxores
suas ut corpora sua. Qui suam uxorem diligit se ipsum
diligit. Nemo enim unquam carnem suam odio habuit sed nutrit. et fouet eam
sicut et christus ecclesiam. quoniam membra sumus corporis eius
de carne eius et de ossibus eius. Propter hoc relinquet homo patrem suum et matrem. et adhærebit uxori
suæ. et erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est. ego autem dico in christo et in
ecclesia. Verumtamen uos singuli unusquisque
uxorem suam sicut seipsum diligat. Vxor autem
timeat uirum suum.

Filii obedite parentibus uestris in domino hoc
enim iustum est. Honora patrem tuum et matrem
quod est mandatum primum in promissione
ut bene sit tibi. et sis longæuus super terram. Et patres
nolite ad iracundiam prouocare filios uestros
sed educate illos in disciplina. et correptione
domini. Serui obedite dominis carnalibus. cum timore
et tremore. in simplicitate cordis uestri
sicut christo. Non ad oculum seruientes. quasi hominibus placentes
sed ut serui christi. facientes uoluntatem
dei ex animo. cum bona uoluntate seruientes
sicut domino. et non hominibus. Scientes quoniam unusquisque
quodcumque fecerit bonum. hoc recipiet a domino. siue
seruus siue liber. Et uos quæ ea sunt iustum
præstate seruis. remittentes minas. scientes quia et illorum
et uester dominus est in cælis. et personarum acceptio non est apud
eum. Deinceps fratres confortamini in domino. et in
potentia uirtutis eius. Induite uos armaturam
dei. ut possitis stare aduersus insidias
diaboli. quia non est nobis colluctatio aduersus
carnem et sanguinem sed aduersus principes et
potestates. aduersus mundi rectores tenebrarum
harum. contra spiritalia nequitiæ in cælestibus. Propterea accipite armaturam dei. ut possitis resistere in die malo. et omnibus perfecti stare.
State ergo succincti lumbos uestros in ueritate. et
induti loricam iustitiæ. et calcati pedes in præparatione euangelii pacis. In omnibus sumentes
scutum fidei in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere. Et galeam salutis
assumite. et gladium spiritus quod est uerbum dei. per

omnione ⁊ obsecratione omnes omū pe i
spū ⁊ impo ugilantes monū institutā ⁊
omū obseruatione pomūbꝫ sēc ⁊ pme ur-
deur ñ sino mahone orc mei. Cū fidu
cia nota fcē misericū eu anglij. pquo
legatꝰ fungor. in catena. in qua ut in quo
audeam. put oporteat me loq. ve aut ⁊
noe scatis q ea circa me sunt quid agam. oi
nib⁹ notū fieri in xpo ihū. ita fr fideles
multos in dño. qui mei audaces. mlto ꝑ
ire sine timore. que ea nra sunt. ⁊ solet
ur audu ura. ⁊ quos fratres ⁊ confidentes ad
ab ⁊ pcē nrm. ⁊ dño ihu v. Quia ei obꝫ
qui diligunt deum. nām ihc̄ sic ecclesiarū
none. Amen.

Philippenses sūt macedones. hi accep
to uno uerbo plures misit. nec vere
pmur falsa aplo. hoc collaudat aplꝰ sen
tiens eos aroma odoris pfectu diuī.

PAVL⁹ ⁊ timotheꝰ frus ⁊ ihu
ubꝫ scis nr ihu qui sunt
philippis. cū epis ⁊ diaco
nibꝫ. gra uobis ⁊ pax
a ꝺ patre nro. ⁊ dño ihu
xo. Gras ago deo meo in
omi memoria uri. sp in
cunctis oronibꝫ meis pomūbꝫ uobis ē
gaudio deprationē facies. sup cōmunio
ne uram in euāgelio xi. ꝑfirmans hoc ipm
um. confidens hoc ipm. quia qui cepit
in uob opꝰ bonū perficiet usq in diē ihu.
Sicut ē mihi hoc sentire pro omnibꝫ uo
bis. eo q habeam uos in corde. ⁊ in uinculis
meis. ⁊ in defensione ⁊ confirmatione euā
gelij. socios gaudij mei oes uos ee. testis
enim mihi ē deꝰ. quo cupiā oes uos in uiscīb⁹
ihu xi. Et hoc oro ut caritas ura magis ac
magis habundet in scīa ⁊ in omi sensu. ut
probetis potiora. ut sitis sinceres ⁊ sine
offensa in diē xi. repleti fructu iusti
ie ꝙ ihm in gām ⁊ laudē dei. Sci
re aut uolo uos fres quia ea quę circa me sunt.
magis ad profectū uenerūt euāgelij.
ita ut uincula mea manifesta fierent
in xpo. in omi pretorio. ⁊ in cēteris omnibꝫ.
ut plures fratres in dño confidentes. ⁊ au
dentiores in abundantius audere sine timo
re uerbū dei loqui. Quidā quidē ⁊ pp inui
diā ⁊ contentionē. quidā aut ⁊ pp bonā uo
luntatē xpm prdicant. Quidā quidē ex
caritate. scientes quia in defensione ⁊ euā
gelij positus sum. Quidā aut ex ꝓten
tione xpm adnuntiant. non sincere ex
istimantes pressuram se suscitare in uin
culis meis. Quid enim. dumodo omnimodo sive
occasione. sive ueritate xps adnuntietur.
in hoc gaudeo. sed et gaudebo. Scio enim
quia hoc mihi proueniet in salutē per uram o
rationē ⁊ subministrationē spūs ihu xpi.
secundum expectationem ⁊ spem meam. quia nihil
confundar. sed in omi fiducia sicut semper
nunc magnificabit xps in corpore meo. sive
per uitā sive per mortē. Mihi enim uiuere
xps ⁊ mori lucrum. Quod si uiuere mihi fructus
operis. et quid eligam ignoro. Coarctor enim de duobꝫ. desiderium habens dis
solui. ⁊ cū xpo ee. multo melius. permanere
autem in carne necessarium ꝓpter uos. Et hoc confi
dens scio quia manebo. ⁊ permanebo omnibꝫ
uobis ad profectum uram. ⁊ gaudium fidei.
ut gratulationem uram abundet in xpo ihu in
me per meum aduentum iterum ad uos. Tan
tum digne euangelio xi conuersamini. ut
sive ueniens ad uos uidero uos. sive absens
audiam de uobis. quia statis in uno spū una
mnes. collaborantes fidei euangelij. ⁊
nullo terrēmini ab aduersariis. quę est
illis quidē manifesta. uobis aut salutis. Et hoc
a deo. quia uobis datum est pro xpo. non solum in eum
credere. sed et pro illo patiamini. idem certamen
habentes. quale et uidistis in me. et nunc audi
tis de me. Si qua ergo consolatio in xpo. si quod
solatium caritatis. si qua societas spūs. si qua
uisceratio et miserationes. implete gaudium meum
ut idem sapiatis. eandem caritatem habentes. unanimes
idipsum sentientes. nihil per contentionem neque per inanem gloriam. sed in humilitate
superiores sibi inuicem arbitrantes. non quę sua
singuli considerantes. sed et ea quę aliorum.
Hoc enim sentite in uobis. quod et in xpo ihu. Qui cum in forma dei esset. non rapinam arbitratus est
esse se equalem deo. sed semetipsum exinanit
uit. formam serui accipiens. in similitudinem
hominum factus. et habitu inuentus ut homo. humiliauit
semetipsum factus obediens usque ad mor
tem. mortem autem crucis. propter quod et deus illum
exaltauit. et donauit illi nomen quod est super omne
nomen. ut in nomine ihu omne genu flectatur.
Celestium. terrestrium. et infernorum. et omnis lin
gua confiteatur quia dns ihs xps in gla
ria est dei patris. itaque mei carissimi sicut semper obe
distis. non in presentia mea tantum. sed multo
magis nunc in absentia mea. cum metu
et tremore uram salutem operamini. Deus
enim est qui operatur in uobis et uelle et perficere
pro bona uoluntate. Omnia autem facite sine
murmuribus et hesitationibꝫ. ut sitis sine
querela et simplices filii dei. sine reprehensione
in medio nationis prue et peruerse. inter quas
lucetis sicut luminaria in mundo uerbum

uite gmemores. ad glām mēā mdnē ꝟ. Quia
nō mutauit ḡnatꝰ. nī mutabilitatē. ſ
ſi imolat ſup ſacrificiū ⁊ obſequiū fidei uē
Gaudo ⁊ congratulor oīb; uobiſ. ⁊ idipm ip
⁊ uos gaudete. ⁊ congratulamini mi. Spo aut
in dñō ihu timotheū ato me mittē. ab uob
ut ⁊ ego bono aīo ſim. agnoſcē ea uos ſuꝝ
Nemine hō tā unanimē. qui ſincere affec
tē p uob ſollicit ſit. Omēs ē q̄ ſua ſunt ḡrūt
nō que ihu ꝟ. Exp̄mētū aut ei cognoſcite. q̄m ſicut pat filiꝰ. mecū ſeruiuit
in euāgliō. Hunc ē ſpō me mittē ad uos
mox ut uidō que circa me ſint. Confido aut
in dñō. q̄m ⁊ ipe uenam ad uos. Neceſſū
aut exiſtimau epafroditū fr̄m. ⁊ cooperato
rē ⁊ cōmilitonē meū. uestū aut apl̄m. ⁊ mi
niſtrū necessitatis mee mittē ad uos. Quoniā
oīb uos desiderans ⁊ mest esse pturbat q̄ audi
tis eū infirmatū. Nam ⁊ infirmat
ē usq ad mortē. ſ; dē miſit ē ei. Nō ſolū
eū ſed ⁊ me. ne tristitiā ſuper tristi
tiam. Mittō ergo eū uelociꝰ. ut uīsū eū iterū gau
deatis. ⁊ ego sine tristitia sim. Recipite eū
igit in dño cum oī gaudio. ⁊ hūōi. ⁊ ei hoī
cum honore habete. Quia opꝰ xp̄i usq ad mortē
accessit tradens. aīā suā. ut impleret de
q̄ eruos deerat ḡga mei obsequiū. Dece
tero frēs mei gaudete in dño. Eadē uobis scri
bere. quid nō pigritat uob. aut ne cautiores
te eatis. Videte malos operarios. Videte con
sortiū. Nos enī sum circūcisio. qui spū dō ſeru
imꝰ. ⁊ gl̄iam mr̄ ihu. ⁊ non confidim⁹
in carne. Quāq̄ ego habeā fiduciam in carne. Si quis alius uidet̄ confidere
in carne. ego magis. circūcisus octaua die
ex genere israel. de tribu beniamin. hebreus
ex hebreis. ſ legē pharisey. ſ emulator
ecclē p̄secutꝰ. iustitiā q̄ in lege
ē. conuersat. sine querela. Sed q̄ mihi fuerūt lu
cra. hec arbitratꝰ sum p xp̄m detrimenta. Ve
rūtamen ⁊ certissimo oīa detrimenta ēe p
eminentē sciā ihu ē dñi mei. p̄ quē
oīa detrimentū feci. ⁊ arbitror ut stercora. ut
xp̄m lucrifaciam. ⁊ inueniar illi. non
habēs meā iustitiā que ex lege ē. ſ illā q̄ ē ex
fide ē ihu. que ex deo ē iustitia in fide.
ad cognoscendū illū. ⁊ uirtutē resurrectionis
ei. ⁊ consortiū passionū illius. configurat mor
ti ei. si quo occurrā ad resurrectionē
q̄ ē ex
mortuis. Nō q̄ iam acceperim. aut iā p̄fec
tus sim. Sequor aut. si quo ꝓhendā. in quo
⁊ ꝓhensus sū. a xp̄o ihu. frēs ego me nō arbi
tror. ⁊ phendisse. unū aut q̄ d̄ retro sunt
obliuiscens. ad ea uō que sunt ꝑ
dens me ipm. ad destinatū. ꝑsequor. ad bra
uiū sursū uocatiōis dei in xp̄o ihu. Quotq̄
ḡ ꝑfecti sum⁹. hoc sentiam⁹. ⁊ si quid aliter sa
pimꝰ. ⁊ hoc dō reuelabit⁹ uob. ueruētamen ad
q̄ peruenim⁹. in eōd̄ sapiam⁹. ⁊ eand̄ regulam
imitemini. ⁊ inuitatores mei estote frēs. ⁊ ob
seruate eos qui ita ambulant. sic habetis
formā nrām. Multi ē ambulant quos
sepe dicebam uob. Nunc aut ⁊ flens dico
inimicos crucis ē. quoꝝ finis mors. quoꝝ
dē uentr ē. ⁊ gl̄ia confusione ipōꝝ qui ter
rena sapiūt. Nrā aut conuersatio in celis ē
unde ⁊ expectam⁹ saluatorē dñm ihm xp̄m dñm
nrm. qui reformabit corp humilitatis nre
figuratum corpori claritatis sue. ſ ꝑ
tionē qua ꝑtē ⁊ subiicē ſ oīa sibi. Itaq̄ frēs
mei dilmi. ⁊ desiderissimi. Gaudiū meū
⁊ corona mea. sic state in dño dilmi. Euo
diam rogo. ⁊ sinthicē deprecor. idipm sapere
in dño. Etiā rogo ⁊ te germane opem ad
ua illas que mecū laborauerūt in euāgliō
cū clemēte. ⁊ ceteris adiutoribus meis. quoꝝ
nomina sunt in libro uite. Gaudete in dño
semper. iterū dicam. gaudete. Modestia uestra
sit omnibus hōibus. dñs ꝓpe ē. Nichil solliciti
sitis. sed in omni oratione petitiones uestre
innotescant apd dm.
Et pax dei que exuperat omnē sensū. custo
diat corda uestra ⁊ intelligentias uras in xp̄o ih̄u.
Cetero frēs quecūq̄ sunt uera. quecūq̄ pudica. quecūq̄ iusta. quecūq̄ sancta. quecūq̄ amabilia. quecūq̄ bone famē. si q̄ uirtus. si q̄ laus
disciplinē. hec cogitate. q̄ didicistis. ⁊ accepistis. ⁊ audistis. ⁊ uidistis in me. hec agite. ⁊ deus pacis erit uobiscū. Gauisus sū aut
in dño uehemēter. quia tandē aliquando refloruistis p me sentire. sicut ⁊ sentiebatis. Occupa
ti aut eratis. non ex penuria dico. Ego enī didici in quibus sum sufficiens esse. Scio ⁊
humiliari. scio ⁊ abundare. ubique ⁊ omnibus
instructus sum. ⁊ saturari. ⁊ esurire. ⁊ abundare. ⁊ penuriā pati. oīa possum in eo q̄ me
confortat. Uerūtamen bene fecistis. ⁊ communicantes
tribulationi mee. Scitis aut ⁊ uos ph̄i
penses. q̄ in principio euangelij. cū pfec
tus essem a macedonia. nulla mihi ecclia cō
municauit in ratione dati. ⁊ accepti nisi uos solī. Quia
⁊ thessalonicē semel. ⁊ bis mihi mi
stis in. nō quia quero datū. sed requiro fru
ctum habundantem in rationē uestrā. Habeo aut
oīa. ⁊ abundo. repletus sum. accepta ab
epafrodito que a uobis odore suauitatis
hostiam acceptam placentē deo. Deus aut
meus impleat omne desiderium uestrum. ſ dm
diuitias suas in gl̄ia in xp̄o ihu. Deo aut ⁊ pri
ri nō gl̄ia in secula seculorum. Amen. Salutate oēm
sanctum in xp̄o ihu. Salutant uos q̄ mecū sunt
frēs. Salutant uos oēs sancti. maxime aut
qui de cesaris domo sunt. Gra dñi nri ih̄u
xp̄i cū spū uro. Amen.

Colosenses hi sunt laodicenses sunt a
sum. ⁊ xpi ihesum cui⁹ apseudo aplic
nec adhoc accessit apls. s. ⁊ hoc p epłam
q̄ magis dubitarunt cui⁹ ubi abarchip
p. qui ⁊ mmstiū meū accepit. Ego apłc
iam legimus scripsit eis ab epheso. p tychicū
diaconū ⁊ onesimū accolitum.

PAVLVS
apls ꝺ ihu p voluntatē
ꝺi. ⁊ timotheus frāt hui⁹
sunt colossis. scis ⁊ fide
lib⁹ frib⁹ mīb⁹ ihu. grā
uob ⁊ pax ab patre nr̄o
⁊ dn̄o ihu ꝺ. Gras agimus ꝺo ⁊ pr̄i
nr̄i ihu ꝺ. sp̄ p uob orantes. audientes fi
dē vrām in xpo. ⁊ dilectionē quā habe
tis ad oēs sc̄os. p spē que reposita ē uob in
celis. quā audistis in vbo veritatis euangłi
i. q̄ puenit ad vos. sic ⁊ in uob. ex qua
die audistis ⁊ agnouistis gr̄am ꝺi
in veritate. Sicut didicistis ab epaphra
dito conseruo nr̄o. qui ē fidelis p uob ministr
ihu. qui ⁊ manifestauit nob dilectionē
vram in sp̄u. ꝺo nos ex qua die audi
uim⁹ non cessam⁹ p uob orare. ⁊ postula
re. ut impleamini agnitione voluntatis
ei⁹. in omi sapia ⁊ intellectu spūali. ut
ambuletis digne ꝺo in omia placentia.
in omi op̄e bono fructificantes. ⁊ crescē
tes in sciā ꝺi. in omi virtute confortati s
m potentiā claritatis ei⁹. in omi patiā
⁊ longanimitate cū gaudio. Gras agē
tes ꝺo patri qui dignos nos fecit in partē sor
tis sanctorū in lumine. qui eripuit nos de
potestate tenebraꝝ. ⁊ transtulit in regnū
filii dilectionis sue. in quo habem⁹ redemptionē
remissionē peccatoꝝ. Qui ē ymago ꝺi in
visibilis primogenitus oīs creature. qm̄
in ipo condita sunt uniuersa in celis. ⁊
in terra. uisibilia. ⁊ invisibilia. siue throni. siue
dominationes. siue principatus siue potestates.
omia p ipm ⁊ in ipo creata sunt. ⁊
ipe ē ante oēs. ⁊ omia in ipo constant. ⁊
ipe ē caput corporis ecclie. qui ē principium pri
mogenitus ex mortuis. ut sit in oibus
ipe primatū tenens. quia in ipo placuit
omi plenitudo habitare. ⁊ p ipm
reconciliare omia in ipm. pacificans p sāguinē
crucis ei⁹. sive que in terra. sive que in celis sunt.
Et uos cū essetis aliquā alienati. ⁊ inimici sensu in operibus mali
ne. nunc autem reconciliauit in corpore carnis ei⁹ p
mortem. exhibere uos sc̄os. ⁊ immaculatos
⁊ irreprehensibiles coram ipo. Si tamen
permanetis fundati. ⁊ stabiles. ⁊
immobiles. ab spe euangłij q̄ audistis
q̄ p̄dicatum ē in omi creatura q̄ sub ce
lo ē. Cui⁹ fact⁹ sum ego paulus minist⁹. qui
nunc gaudeo in passionibus pro uob. ⁊ adim
pleo ea que desunt passionū xpi in carne
mea. que ē p corpe ei⁹. q̄ ē eccl̄ia. Cui⁹
fact⁹ sum ego paulus minist⁹ ꝺm dispen
sationē ꝺi que data ē mihi in uob. ut im
pleam⁹ vbū ꝺi. mistm q̄ abscondit⁹ fuit
a seculis ⁊ generationibus. Nunc aut manife
stum ē sc̄is ei⁹. quibus uoluit ꝺs notas facē
divitias glē sacramenti huius in gentibus. quod
ē xps in uob spes glē. quē nos annūciamus.
Corripientes omē hoīem. ⁊ docentes omē
sapiā. ut exhibeam⁹ omē hoīem. perfectū in
xpo ihu. in quo ⁊ laboro certando s operationē
ei⁹ quā operatur in me in virtute.

Volo aut uos scire. qualē sollicitudi
nē habeam pro uob. ⁊ pro his qui sunt laodi
cee. ⁊ quicūq̄ non viderunt faciē meā in
carne. ut consolentur corda ipoꝝ instructi in
charitate. ⁊ in omi diuitiis plenitudinis intel
lectus. in agnitionē mistij ꝺi patris ⁊ xpi.
in quo sunt oēs thesauri sapie. ⁊ sciē
tie abscondit. Hoc aut dico ut nē quis decipiat
vos in sublimitate sermonis. Nam ⁊ si corpe ab
sens sum. s. spū tamen uobiscū sum. gaudens ⁊
videns ordinē vrm. ⁊ firmamentū eius q̄
in xpo ihu ē fidei vre. Sicut ꝙ accepistis ihm
xpm dnm nr̄m. in ipo ambulate. in
radicati. ⁊ superedificati in ipo. ⁊ confirmati
fide. sicut ⁊ didicistis habundantes in
gr̄az agentes. Videte ne quis uos decipiat
p philosophiā ⁊ inanē fallaciā s. m ꝺi
traditionē hoīm. s elementa huius mundi. ⁊ nō s
xpm. Quia in ipo habitat oīs plenitudo
diuinitatis corpalit. ⁊ estis in illo replen
ti. qui ē caput omis principatus ⁊ potestatis. in
quo ⁊ circūcisi estis circūcisione nō manufac
ta in expoliatione corpis carnis. s. in circū
cisione xpi ihu ꝺ. Consepulti ei in baptō. in
quo ⁊ resurrexistis p fidē operationis ꝺi. qui
suscitauit illū a mortuis. Et uos cū mor
tui essetis in delictis. ⁊ preputio carnis uestre.
uos cū illo. donauit nob omia delicta. de
lens q̄ aduersus nos erat chirographū decre
ti. quod erat contrarium nob. Et ipm tulit de medio
affigens illud cruci. ⁊ exspolians principa
tus ⁊ potestates. traduxit confidenter pala
triumphans illos in semetipo. Nemo ergo uos
iudicet in cibo. aut in potu. aut in parte
diei festi. aut neomenie. aut sabbatoꝝ.
q̄ sunt umbra futurorū. corpus aut xpi.
Nemo uos seducat volens in humilitate
sensus. ⁊ religione angelorū q̄ non vidit
ambulans inanis in mente carnis

sue. nñ teneñ capue ẽ quo ronñ dorp̃ pnes
ꝛ nunctẽ sub mundi. ꝛ ostendñ ẽ celest
magestñ di. Siaũ magnu ẽ hic ẽ. ab
lesñe hui mundi. quid adhuc ãq̃ uide
re mundo dcñe. nec retinge ñ. gu
stuñe. nec ornetuñe. q̃ sunt oña m
nistri pd usu. p̃ pcepta ꝛ doctrinas hoñ.
que sunt quid ratione hñt sapie. mlp
ꝛ humilitate. ad nd parendñ exp̃i. pd mhono
re aliquo ad amicitiã carnis.

Tenuit hos sui reritus eũ ẽ. q̃ sui sui sui
gnire. ꝛ vp̃ est mdeñi di sedens. Que
sui sui sunt capite nõ q̃ sẽ ñã. Oportuit ẽ eũ
uita uñ absondatã ẽ eũ ẽ mdo. Cũ eñ vp̃
apparuit uita uñ absonchita ẽ eũ ñ. nos
apparebim cũ pd mgla. Mortificate ẽ membra
uñ que sunt sup̃ ẽrã. fornicatiõe. imũ
dñã. libidine. cupiscentiã malã. ꝛ auaritiã
quã ẽ ydolor ẽ. p̃p̃ q̃ uenit ira
di sup filios diffidentie. in quib; ꝛ nos ãbulastis
aliq̃n. cũ uiuebam mlt. Nunc aũt deponite
ꝛ uos oña. ira. indignatiõe. malitiã. blas
phemiã. turpẽ sermone de ore uñ. Nolite mẽ
tiri inuicẽ. expoliantes uos uetẽm hoiẽ cũ
actib; suis. ꝛ induentes nouũ hoiẽ. qui re
nouatur in agnitiõe di s ymaginẽ ei qui
creauit eũ. ỽ nõ ẽ masculus. ꝛ femina. circũcisio
ꝛ pputiũ. barbar ꝛ sitha. s
uus ꝛ lib. sd oña ꝛ in omib; x̃. Induite uos
ẽ sicut electi di scti ꝛ dilecti. uiscã. mie. be
nignitatẽ. humilitatẽ. longanimitatẽ. modestiã
am. patiẽtiã. supportantes inuicẽ ꝛ donantes
uob memipsis. Siquis ad uersus aliquẽ hñ que
lam. sicut ꝛ dñs donauit uob. ita ꝛ uos. Sup
oña aũt hec caritatẽ hñte q̃ ẽ uinculũ p
fectois. ꝛ pax ỽ exultet in cordib; uñis. in
qua uocati ẽtis in uno corpe. ꝛ grati
estote. Uerbũ x̃pi habitet in uob habundanter in sa
pientia docentes. ꝛ monentes uos metipsis.
psalmis. ymnis. ꝛ canticis spualib;
in gra cantantes in cordib; uñis dño. Oe
quẽq̃ facitis. in ubo aut in opere. oña. in nõe
dñi ihu ỽ. gratias agentes deo ꝛ pr̃i p ipm. Mu
lieres subdite estote uris. sicut oportet
in dño. Uri diligite uxores uras. ꝛ nolite
amare ad eas. Filii obedite parentib;
per oña. hoc enim placitum ẽ in dño. Patres
nolite ad indignatiõe puocare filios ue
stros. ut nõ pusillo animo fiant. Serui obedite
dnis carnalib; per oña. nõ ad oculũ seruientes
q̃si hoib; placentes. sed in simplicitate cor
dis timentes dñm. Quicquid facitis ex aĩo ope
mini. sicut dño ꝛ nõ hoib; scientes q̃ a
dño accipietis retributiõe hereditatis. Dño
enim ẽ seruite. Qui enim nociua facit. recipiet
id q̃ nocuit. ꝛ nõ ẽ p̃s accepto ap̃d deũ.
Dñi q̃ nitium ẽ ꝛ equũ uob p̃stare. sociis

ñr̃is hñtes modicũ. Orate pro nob. ut
aperiat nob hostiũ sermonis. ad loquẽdũ
mysteriũ x̃pi. q̃ etiam uinctus sum. ut
manifestẽ illud ita ut oportet me loq̃. In
sapia ambulate ad eos qui foris sunt. tẽ
pus redimentes. Sermo uester sp̃ in gra sale cõ
situs. ut sciatis quid oporteat uos unicui
q̃ respondere. Que circa me sunt omnia uob notũ
faciet tychicus karissimus frater ꝛ fidelis minister ꝛ
conseruus meus in dño. quem misi ad uos ut cog
noscat q̃ circa uos sumus. ꝛ consoletur cor
da uestra cũ onesimo karissimo ꝛ fideli fratre qui
est ex uobis. Omnia que hic aguntur nota
faciet uob. Salutat uos aristarchus concapti
uus meus. ꝛ marcus consobrinus barnabe. de quo ac
cepistis mandata. si uenerit ad uos excipi
te illum. Et iesus qui dicitur iustus qui sunt ex
circumcisione. hi soli sunt adiutores mei in
regno dei. qui mihi fuerunt solatio. Salutat uos
epaphras. qui ex uobis est ihu. semp sol
licitus pro uobis in orationibus. ut stetis perfecti
ꝛ pleni in omni uoluntate dei. Testimoniũ enim
illi perhibeo. q̃ habet multum laborem pro uo
bis et qui sunt laodicie. ꝛ qui in hierapoli. Salu
tat uos lucas medicus karissimus. ꝛ demas. Sa
lutate fres qui sunt laodicie. ꝛ ninpham
ꝛ q̃ in domo eius ecclesiam. Et cũ lecta fuerit
ap uos epla. facite ut in laudicensium ecclesia
legatur. Et eam que laodicensium est ut
legatis. Et dicite archippo. Uide ministeri
um q̃ accepisti in dño. ut illud impleas.
Salutatio mea manu pauli. Memores
estote uinculorum meorum. Gra dei nr̃i re
surrectionis. Amen.

Thessalonicensium fuit macedonie
qui accepto uerbo ut iustitie p̃dicauit f
fidei. ꝛ in p̃sentia cunctis fidei. Prius ut
recepimus fratres apostolos. nec eam aliis a
postolis declarantibus. hoc collaudat apostolus. sen
tentiis eis abstinens p̃ter christum. ꝛ onesimum
nõ solum pro meis. sed pro omnibus fidelibus. et
rum proficerunt ꝛ exemplo laudando eos
apostolos. ꝛ ad maiora inuocat ꝛ inuitat.

Paulus
et siluanus ꝛ timotheus
ecclie thessalonicensium
fidei in deo patre nr̃o
ꝛ dño ihu x̃o. Gratia
gratia uob et sp̃s pacis ab deo patre nr̃o
ꝛ dño ihu x̃o. Gratias agimus deo sp̃ pro omnibus uobis memoriã
uestri facientes. memoriam uestri sine intermissione memores opis

fidi uē ⁊ labōris ⁊ cruciatꝰ. ⁊ sustinētie spē
i dñō nr̄ ihū xp̄o. añ dñi. p̄sētiꝫ nr̄m. Scientes
frēs dilēcōes a dō electionē uēm. quia euāgl̄m nr̄m nō fuit ad uos in sermōe tm̄ sed ⁊ in
uirtute ⁊ i spū scō ⁊ in plenitudine multa.
sicut scitis qualēs fuim muob ꝓp uos: ⁊
uos imitatores nr̄i facti estis muob ꝓp uos: ⁊
dñm excipiētes ubm in tribulatiōe multa cū gaudio spūs
scī. ut facti sitis forma oīb; credentib; i
macedonia ⁊ achaia. a uobis enī dim
mane ē sermo dñi. nō solū in macedonia
⁊ achaia. sed in oī loco fides uēa que est
ad dm̄ ꝓfecta ē. ita ut nō sit nob necē dicere
quēq; loqu. ipsi enī de nob annūciāt qua
lē introitū habem ad uos. ⁊ quō conuersi estis
ad dm̄ a simulacris. seruire dō uiuo ⁊ uō.
⁊ exp̄tare filiū ei de cel. quē suscitauit
ex mortuis ihm qui eripuit nos ab ira
uētura.

Nam ipi scitis frēs introitū nr̄m ad uos.
quia nō inanis fuit. sed ante passi ⁊ con
meliis affecti sic scitis in philippis fiducia
mus in dō nr̄o loqui ad uos euāgliū
dī in multa sollicitudine. exhortatio enī
nr̄a nō de errore. nec de immūditia nec in dolo.
sed sicut probati sum ab ut deretur nobis euā
gliū. ita loquim nō qsi hōib; placentes. sed
dō qui probat corda nr̄a. Neq; enī aliqn fuim
mus in sermone adulatiōis sicut scitis. nec occa
sione auaritie dei testes ē. Nec quērentes ab
hōib; gl̄am. nec a uob nec ab aliis. cū possem
oneri uob esse ut apli xp̄i. sed facti sum paruli
in medio ur̄m. tāquā si nutrix foueat filios
suos. ita desiderantes uos. cupide uoluim
us. non solū euāgliū dī. sed
etiam aīas nr̄as. quoniam uob nri facti estis. Memores
enī estis frēs laboris nr̄i ⁊ fatigationis. nocte
⁊ die operantes. ne quē uestrū grauarem. ꝓ
dicauim uob euāgliū dī. Vos testes estis
⁊ deus quam sācte ⁊ iuste ⁊ sine querela uobis q̄
credidistis fuim. sicut scitis. ⁊ qualit̄ singulū uestrū
quēq; uestrū tāq̄ pater filios suos. deprecantes
uos ⁊ consolantes. testificati sum ut ambu
letis digne deo. qui uocauit uos in suū
regnū ⁊ gl̄am. ⁊ ideo nos agim gr̄as deo sine
intermissione. quoniā cū accepisset a nob uerbū
auditus dī. accepistis illud nō ut uerbū hoim
sed sicut est uerē uerbum dī. qui operatur in uobis
qui credidistis in xp̄m. Vos enī imitatores fac
ti estis frēs ecclesiaꝝ dī. que sunt in iudea ī
xp̄o. quia eadē passi estis ⁊ uos a tribulib;
uestris. sicut ipi a iudeis. qui ipm dñm ihm
occiderunt ⁊ ꝓphas. ⁊ uos ꝓsequti sunt. ⁊ deo
nō placent ⁊ omib; hōib; aduersantur. prohibē
tes nos gentib; loqui ut salue fiant ut
plenum faciant peccata sua sēp. Pueuit enī in nos di
ra super illos usq; in finē. Nos aut frēs desolati

a uob ad tp̄s hor̄ aspectu. nō corde abundan
tius festinauim facē uultum uestrū in multo desiderio
Quia quidē uoluim uenire ad uos. ego quidē
paulus ⁊ semel. ⁊ iterū. si impediuit nos satha
nas. Que ē enī nra spes. aut gaudiū. aut
coronā gl̄iē. Nonne uos añ dñm nr̄m ihm
ꝓpter estis ad uentū ei. Vos enī estis gl̄a nra
⁊ gaudium.

Propt̄ q; nō sustinentes amplius. placuit
nobis remanere athenis soli. ⁊ misim
motheum frēm nr̄m. ⁊ ministrū dei nostri
⁊ adiutorem dei nr̄i. ad confirmandos uos. ⁊ exortandos ꝓ
fide uestra. ut nēo moueatur in tribulatiōib;
istis. ipi enī scitis. q̄ in hoc positi sum. Nā
⁊ cū apud uos essem. ꝓdicebam uob. passuros nos
tribulatiōes. sicut factū ē ⁊ scitis.
ꝓpter
ego amplius nō sustinēs. misi ad cognoscē
dam fidē uestrā. ne forte tentauerit uos is q̄
tentat. ⁊ inane fiat labor nr̄. Nunc aut
ueniente timotheo ad nos a uob. ⁊ annūtiā
te nob fidē ⁊ caritatē uestrā. ⁊ quia me
moriam nr̄i habetis bonā. sēp desiderantes nos
uidere sicut ⁊ nos uos. ideo consolati sum
frēs in uob in omni necessitate nr̄a ⁊ tribulatiōe
nra. ꝓ fide uestra. qm̄ nunc uiuimus. si uos sta
tis in dño. Quā enī gr̄ātā actionē possimus
dō rependere ꝓ uob in omni gaudio. quo gaude
mus ꝓp uos ante dm̄ nr̄m. nocte ⁊ die habē
tes abundāter. ut uideam faciem uestrā. ⁊
perficiam ea que deficiunt fidei uestre. ipe autē dē ⁊
pr̄ nr̄. ⁊ dns nr̄ ihs xp̄s dirigat uiā nr̄am
ad uos. Vos aut dns multiplicet. ⁊ abundā
re faciat caritatē uestrā inuicē. ⁊ in oēs. quē
admodū ⁊ nos uob. ad confirmandi corda uestra
sine querela. in sanctitate añ deū ⁊ patrē nr̄m ī
aduentu dñi nr̄i ihu xp̄i cū oib; sanctis ei. Amē.

De cetero q̄ frēs rogamus uos ⁊ obsecramus in
dño ihu. ut quemadmodū accepistis a nob. ⁊
quō uos oporteat ambulare ⁊ placere deo sicut
ambulatis. ut abundetis magis. Scitis enī
que ꝓcepta dederim uob ꝓ dñm ihm. Hec est enī
uoluntas dei sanctificatio uestra. ut abstineatis uos
a fornicatione ut sciat unusquisq; uestrum
uas possidere. in sanctificatione. ⁊ honore. non in
passione desiderii. sicut ⁊ gentes q̄ ignorant deū
Et ne quis supergrediatur. neq; circumueniat in
negotio frēm suum. quoniam ultor est dns de
omnib; sicut ꝓdixim uob. ⁊ testificati sum.
Nō enī uocauit nos deus in immunditiam. sed in
sanctificationē. ⁊ qui hec spernit. nō hoīem sper
nit sed deum. Qui ⁊ dedit spm̄ scm̄ suum in nobis.
De cetero aut fratres rogamus uos et obsecramus in dño
ihu. sicut accepistis a nobis quō oporteat uos ambulare
⁊ placere deo. sicut ⁊ ambulatis. ut abundetis magis.
scitis enī que ꝓcepta dederim uobis per dñm ihm.
Hec est enī uoluntas dei sanctificatio uestra. ut abstineatis uos
a fornicatione. ut sciat unusquisq; uestrum
uas possidere in sanctificatione. ⁊ honore. non in
passione desiderii. sicut ⁊ gentes q̄ ignorant deum
Et ne quis supergrediatur. neq; circumueniat in
negotio frēm suum. quoniam ultor est dns de
omnib; sicut ꝓdixim uobis. ⁊ testificati sum.
Non enī uocauit nos deus in immunditiam. sed in
sanctificationē. ⁊ qui hec spernit. non hoīem sper
nit sed deum. qui ⁊ dedit spm̄ scm̄ suum in nobis.
De cetero aut fratres rogamus uos et obsecramus in dño
ihu. sicut accepistis a nobis quō oporteat uos ambulare
⁊ placere deo. sicut ⁊ ambulatis. ut abundetis magis.
scitis enī que ꝓcepta dederim uobis per dñm ihm.
Hec est enī uoluntas dei sanctificatio uestra. ut abstineatis uos
a fornicatione ut sciat unusquisq; uestrum
uas possidere.

ꝛ opum nr̃m ubꝰ unꝰ. sint ꝓpm̃ uob ꝛ uꝛ honeste ambulet ad eos qui foꝛis sũt ꝛ nullius aliquid deficiat. Nolum̃ aũt ignoꝛare uos fr̃es de dormiẽtib; ut nõ cõtristemini sicut ꝛ cet qui spẽm nõ habẽt. Credim̃ enim q̃ ihs mo ꝛuit ꝛ resurrexit: ita ꝛ deꝰ eos qui dormier ꝓ ihm adducet cũ eo. Hoc enim uob dicim̃ in uꝛbo dñi. quia nos qui uiuim̃ q̃ relicti sum̃ in ad uentum dñi nõ ꝓueniem eos qui dormier. Quia ipse dñs in iussu in uoce archangli. ⁊ in tuba dei descendet de celo. ⁊ mortui q̃ in xp̃o sunt resurgent ꝓmi. Deinde nos qui uiuim̃ qui relinquim̃. simul rapiem̃ cũ illis in nubib; obuiã xp̃o in aeꝛ. ⁊ sic semꝑ cum dño erim̃. itaq; consolamini inuicẽ in uꝛbis istis.

De temꝑibus aũt ⁊ momentis nõ indigetis fr̃es scribi uob. ipsi enim diligẽter scitis quia dies dñi sicut fur in nocte ita ueniet. Cum enim dixerint pax ⁊ securitas. tunc repentinus eis superueniet interitus sicut dolor in utero habenti. ⁊ non effugient. Vos aũt fr̃es non estis in tenebꝛis. ut uos dies illa tanq̃ fur ꝓprehendat. Os enim uos filij lucis estis. ⁊ filij diei non estis noctis neq; tenebꝛaꝝ. Igitur non dormiam̃ sicut ⁊ cẽteꝛi. sed uigilem̃ ⁊ sobrij simus. nam qui dormiunt nocte dormiũt ⁊ qui ebꝛij nocte ebꝛij sũt. Hos autem qui sobrij sumus induti loꝛica fidei ⁊ dilectionis. ⁊ galea spẽm salutis. qm̃ nõ posuit nos deus in iram. sed in adquisitionem salutis ꝓ dñm nr̃m ihm xp̃m. qui mortuus est ꝓ nobis. ut siue uigilem̃ siue dormiam̃. simul cum illo uiuamus. Propter quod consolamini inuicem ⁊ edificate alterum sicut ⁊ facitis.

Rogamus aũt uos fr̃es. ut noueritis eos qui laborant inter uos. ⁊ ꝓsunt uob in dño. ⁊ monent uos. ut habeatis illos abundãter in caritate ꝓpter opus eoꝝ. Pacem habete cum eis. Rogamus aũt uos fr̃es. corripite inꝛequietos. consolamini pusillanimes. sustinete infirmos. patientes estote ad oẽs. Videte ne quis malum pro malo alicui reddat. sed semꝑ quod bonum est sectamini inuicem ⁊ in oẽs. Semꝑ gaudete. sine intermissione orate. in omnibus gratias agite. hec enim uoluntas dei est in xp̃o ihu in omnib; uob. Spm nolite extinguere. prophetias nolite spnere. Omnia aũt probate. quod bonum est tenete. ab omni specie mala abstinete uos. Ipse aũt deus pacis sanctificet uos ꝓtinus. ⁊ integer spiritus ⁊ anima ⁊ corpus sine querela. in aduentu dñi nri ihu xp̃i seruetur. Fidelis est qui uocauit uos. qui ⁊ faciet. fr̃es orate ꝓ nobis. Salutate fr̃es oẽs in osculo sco. Adiuro uos ꝑ dñm ut legatur epla ista omnib; scis fr̃ibus. Gra dñi nri ihu xp̃i cum omnib; uobis. Amen.

Ad Thessalonicenses secunda scripta epla ab Athenis.

Paulus ⁊ siluanus ⁊ timotheus ecclie thessalonicen. in deo patre nr̃o ⁊ dño ihu xp̃o. Gra uob ⁊ pax a deo patre nr̃o ⁊ dño ihu xp̃o. Gratias agere debem̃ deo semꝑ pro uob fr̃es. sicut dignum est. quia supercrescit fides uestra. ⁊ abundat caritas unius cuiusq; uestrum in inuicem. ita ut nos ipsi in uobis gloriemur in ecclesiis dei ꝓ patientia uestra ⁊ fide uestra in omnib; persecutionib; uestris. ⁊ tribulationib; quas sustinetis. exemplum iusti iudicij dei. ut digni habeamini in regno dei. ꝓ quo ⁊ patimini. siquidem iustum est apud deum. retribuere tribulationem his qui uos tribulant. uobis qui tribulamini requiem nobiscum. in reuelatione dñi ihu de celo. cum angelis uirtutis eius. in flamma ignis. dantis uindictam his qui non nouerunt deum. ⁊ qui non obtemperant euangelio dñi nr̃i ihu xp̃i. qui penas dabunt. eternas exitium a facie dñi. ⁊ a gla uirtutis eius. cum uenerit glificari in sanctis suis. ⁊ admirabilis fieri omnibus qui credidistis. quia testimonium nr̃m factum est uobis. in illo die. ut quid ⁊ oratio nr̃a semꝑ pro uob. ut dignetur uos uocatione sua dignos deus nr̃ et implet omnem uoluntatem bonitatis sue. ⁊ opus fidei in uirtute. ut clarificetur nom̃ dñi nr̃i ihu xp̃i in uobis. ⁊ uos in illo. ꝛ gratiam dei nr̃i. ⁊ dñi ihu xp̃i.

Rogamus aũt uos fr̃es. ꝓ aduentu dñi nr̃i ihu xp̃i. ⁊ nre congregationis in ipm. ut non cito moueamini a uro sensu. neq; terreamini. neq; ꝓ spm. neq; ꝓ sermonem. neq; ꝓ epistolam. tanq̃ ꝓ nos missam. quasi instet dies dñi. Ne quis uos seducat ullo modo. quoniam nisi uenerit discessio primum. ⁊ reuelatus fuerit homo peccati. filius perditionis. qui aduersatur. ⁊ extollitur. sup omne q̃ dr deus aut q̃ colitur. ita ut in templo dei sedeat ostendens illum se quoniam sit deus. Non retinetis q̃ adhuc cum essem apud uos hec dicebam uobis. Et nunc quid detineat scitis. ut reuelet̃ in suo tempore. Nam mysterium iam operatur iniquitatis. tantum ut qui tenet nunc teneat donec de medio fiat. Et tunc reuelabit ille iniq̃. quem dñs ihs interficiet spiritu oris sui. ⁊ destruet illustratione aduentus sui. eius est aduentus secundum operationem sathane in omni uirtute. ⁊ signis. ⁊ prodigiis mendacibus. ⁊ in omni seductione iniquitatis his qui pereunt eo q̃ caritatem ueritatis non receperunt ut salui fierent. Et ideo mittet illis deus operationem erroris. ut credant mendacio. ut iudicentur omnes qui non credidere ueritati. sed consentiunt iniquitati. Nos aũt gratias agere debemus deo semꝑ

ꝓnob fr̃b dilectiõ. q elegit nos dñs ꝓmittas
ulatiõe. ꝓmissa ꝓmissiõe spe. fide ueritatis.
qua nascuntur nos ꝑ euangliũ mei
simõe gle dei nri ihu v. ꝓmissis fr̃is
uenste tradimonez quas didicistis sine ꝑ
monez sine ꝑ epl̃am meam. ꝓpe aũt dñe nr̃
ihe x. de ꝓpter nr̃ qui dilexit nos. credere ꝑsola
nõe nobis etiã. spe uitã mgnã. et ostet
qdiũ nã. ꝰ firmet monũ opa ꝰ sinõe lu

(no.)

Decerdo fr̃e omne ꝓnob. ut
simo dñi curratꝰ celarificetur ũq; sicꝫ
apud uos. ut libeñ ab importunis malis
bis. Non em̃ oĩũ e fides. fidelis aũt dñs
x. qui ꝰfortabit uos. ꝰ custodiet a malo. Co
fidim̃ aũt fr̃es ꝑ uob in dño. quia que ꝑcꝑ
mus ꝰ facitis. ꝰ facietis. Dns aũt dirigat
ꝛ corda uã in caritate dei ꝰ patiã x. Denũtia
mus aũt uob fr̃es in nõe dñi nri ihu x. ut
subtrahatis uos ab oi fr̃e ambulante in
ordinate. ꝰ nõ ꝑ traditiõnẽ quã acceꝑũt
a nob. ipi em̃ scitis quẽadmodũ oporteat uos
imitari nos. Q nõ inquieti fuim̃ inter
uos. nec gratis panẽ manducauim̃ ab alq
quo. sed in labore & fatigatiõe. nocte & die o
perantes. ne quẽ uã grauarem. Nõ qz nõ
habem̃ potestẽ. sed ut nos metipsos formã da
rem uob ad imitandũ nos. Nã & cũ essem
uobis. hoc denũtiabam uob. qm si quis nõ
uult opari. nec manducet. Audiuim̃ em̃
inter uos quosdã ambulare inquiete. nil
operantes. sed curiose agentes. Hys aũt qui
cusmodi sumꝰ denũtiamꝰ. & obsecramꝰ in
dño ihu x. ut cũ silentio operantes suũ panẽ
manducent. Vos aũt fr̃es nolite deficere
bñ facientes. Q si quis nõ obedierit
ubo nr̃o ꝑ epl̃am. hunc notate. nec com
sceamini cum illo ut confundatur. Et no
lite eũ inimicũ existimare. sed corripite
ut fr̃em. ipe aũt dñs pacis. det uobis
pacẽ sempiternã in omi loco. dñs sit cũ oĩb
uobis. Salutatio mea manu pauli. q e
signũ in omi epla. ita scribo. Gra dñi
nr̃i ihu x cũ oĩbus uob. Amẽ.

Timotheũ instituit ordinatõe
epi. & diaconi. ꝛ de ecclesiastica disci
plina scribens ei ab urbe roma.

PAVLVS

apls ihu x. ꝑ imptm̃ dei
saluatoris nr̃i. & xpi
ihu spei nr̃e. timotheo
dilecto filio in fide. gr̃a
& mia. & pace a deo patre
& xpo ihu dño nr̃o.

Sicut rogaui te ut remanẽres ephesi cũ
irem in macedoniã. & denũtiares quibꝫ

dam ne aliter docerent. neq; intendere fabulis
& genealogiis interminatis. que quẽstiones ꝑ
stant magis quã edificationẽ dei q est in fide.
sic aũt finis ꝓcepti est caritas ex corde puro & se
ua. & fide nõ ficta. A quibꝫ quidã aberrantes
conuersi sunt in uanilogiũ. uolentes
esse legis doctores. nõ intelligentes nec ea quẽ
ni dicunt nec de quibus affirmant. Scim aũt quia bña
est lex. si quis ea legitime utatur. Scientes hoc
quia iusto lex nõ est posita. sed iniustis. & nõ
subditis. impiis & peccatoribus. sceleratis &
inquinatis. patribus & matricidis. homicidis
fornicariis. masculorum concubitoribꝫ. plagia
riis. mendacibus. periuris. & si quid sanę doctri
ne aduersatur. que est secundũ euangliũ gle
rie dei. q creditũ est mihi. Gratiã ago ei qui me
confortauit xpo ihu dño nr̃o. quia fidelem me
existimauit. ponens in ministerio. Qui ꝓmus
fui blasphemus. & persecutor. & contumeliosus. sed
miam cõsecutus sum. quia ignorans feci in
incredulitate. Superabundauit aũt gr̃a dei nr̃i
cum fide & dilectione que est in xpo
ihu. fidelis sermo & omi acceptione dignus
quia xps ihs uenit in hunc mundũ peccato
res saluos facere. quorum ꝓmus ego sum. Sed ideo
misericordiã consecutus sum. ut in me ꝓmo ostenderet
xps ihs omem patientiã. ad informationẽ eorũ. qui
credituri sunt illi in uitã etnã. Regi aũt seculo
rum immortali inuisibili soli deo honor & gla in
secula seculorum. amẽ. Hanc ꝓceptũ commendo tibi fili
mi timothee. secundum ꝓphetias que
de te ꝓcesserunt. ut milites
in illis bona militia. habens fidem & bonam
conscientiam. quam quidã repellentes circa fidem nau
fragauerunt. ex quibus est hymenęus & alexã
der. quos tradidi satanę. ut discant
non blasphemare.

Obsecro igitur ꝓmum omnium fieri obsecrationes. ora
tiones. postulationes. gratiarum actiones. ꝓ omni
bus hoibus. ꝓ regibus. & ꝓ omnibus qui in sublimi
tate sunt. ut quietam & tranquillam
uitam agamus in omi pietate & castitate. hoc
enim bonum est & acceptum coram saluatore
nro deo. qui omes hoies uult saluos fieri. & ad
agnitionẽ ueritatis uenire. Vnus enim
est deus. unus & mediator dei & hoim homo
crux xps ihs. qui dedit redemptionẽ semetipsum ꝓ omnibus. id
testimoniũ temporibus suis confirmatum est. in quo
positus sum ego ꝓco & apls. Veritatem
non dico non mentior. doctor gentium in fide
& ueritate. Volo igitur uiros ꝓcare in omi loco. leuantes puras manus sine ira & di
sceptatione. Similiter & mulieres in habitu or
nato. cum uerecundia & sobrietate ornãtes
se non in crinibus crispis. aut auro. aut
margaritis. aut ueste ꝓciosa. sed quod de
cet mulieres. promittentes pietatem ꝑ ope
ra bona. Discat mulier in silentio discat cum omi subiec

none. Docē aūt mulier nō ꝓmitto. ñ dñm mutum. si ee insilentio. Adā eñ ꝓmꝰ format ē. deinde eua. ⁊ adam nō ē seductꝰ mulier aūt ꝑseuerantē duxit fine. Saluabit aūt ꝑ filioꝝ ꝓgniationē. si ꝑmanserint in fide. ⁊ dilectione. ⁊ sanctificatione. cū sobrietate.

⁊ dixit. Fmo. siquis epūs desiderat. bonū opus desiderat. Oportet ḡ epm irreꝓhensibilē ee. unius uxoris uirum sobriū. prudentē. pudicū. ornatū. hospitalē. doctorē. nō uinolentum. nō percussorē. ñ modestū. nō litigiosum. nō cupidū. sed bonum. bñ ꝓpositū. filios habentē subditos cū omi castitate. Siquis aūt domui suę ne scit ꝓesse. quō eccliē dī. diligenter habebit. Nō neophytum. ne inflatus elatus. in iudicium diaboli. Oportet aūt illū testimoniū hr̄e bonū. ab his qui foris sunt. ut nō in obprobriū incidat. ⁊ laqueū diaboli. Diaconos esse pudicos. nō bilingues. nō multo uino deditos. nō turpe lucrū sectantes. habentes mysteriū fidei. in casta pura. Et hi aūt ꝓbentur ꝓmū. ⁊ sic ministrent nullū crimē habentes. Mulieres esse pudicas. nō detractrices. sobrias fideles in omibus. Diaconi sint unius uxoris uiri. qui filios suos bñ ꝓsint. ⁊ suos domibus. Qui enī bñ ministrauerit gradum bonū sibi acquirit. ⁊ multā fiducia am ꝑ fidē q̄ est in xp̄o. Hec tibi scribo fili timothee spāns me uenire ad te uelocius. Si aūt tardauero. ut scias quō oporteat te in domo dei conuersari. que est eccliā dei uiui. columpna. ⁊ firmamentū ueritatis. ⁊ manifeste magnū est pietatis sacramentū. q̄ manifestatus est in carne. iustificatus est in spū. apparuit angelis. ꝑdicatus est gentibus. creditus est in mundo. assumptus est in gl̄a.

Spūs aūt manifeste dicit. quia in nouissimis tpibus discedent quidā a fide attendentes spiritibus erroris. ⁊ doctrinis demoniorū in ypocrisi loquentiū mendacium. cauteriatam habentium sciam suā. prohibentium nubere. abstinere a cibis. quos deus creauit ad percipiendū cū gratiarū actione fidelibus. ⁊ his qui cognouerūt ueritatē. Quia omne creatura dei bona. ⁊ nichil reiciendū. q̄d cū gratiarū actione percipitur. Sanctificatur enī per uerbū dei. ⁊ orationē pr̄. Hec ponens fratribus. bonus eris minister ihu xp̄i. nutritus in uerbis fidei. ⁊ bone doctrine quā assecutus es. Deuita aūt ⁊ aniles fabulas. exerce te ipm ad pietatem. Nā corporalis exercitatio ad modicū utilis ē. pietas aūt ad oīa utilis ē. ꝓmissionē habens uite que nunc ē. ⁊ future. Fidelis sermo. ⁊ omni acceptione dignꝰ. in hoc enī laboramus. ⁊ maledicimur. quia speramus in deo uiuo. qui est saluator omiū hoiū. maxime fidelium. ꝑcipe hec. ⁊ doce. nemo adolescentiā tuā spernat. sed exemplum esto fidelibus. in uerbo. in conuersatione. in caritate. in fide. in castitate. Dū uenio attende lectioni. exhortationi. doctrine. Noli negligere gratiam que est in te. que data est tibi ꝑ ꝓphetiam cum impositione manuū ꝑbyterii. Hec meditare. in his esto. ut ꝓfectus tuus manifestus sit omibus. attende tibi. ⁊ doctrine insta illis. Hec enim faciens. ⁊ te ipm saluum facies. ⁊ eos qui te audiunt. Seniorē ne increpaueris. sed obsecra ut patrē. iuuenes ut fratres. anus ut matres. iuuencellas ut sorores. omni castitate.

Uidue honora. que uere uidue sunt. Si quis aūt uidua filios aut nepotes hr̄. discat ꝓmū domui suę bñ regere. ⁊ mutuū uicē reddere parentibus. Hoc enī acceptū est coram deo. Que aūt uere uidua est. ⁊ desolata speret in deo. ⁊ instet obsecrationibus. ⁊ orationibus nocte ⁊ die. Nam que in deliciis est uiuens mortua est. ⁊ hec ꝓpe ut irreꝓhensibiles sint. Si quis aūt suoꝝ ⁊ maxime domesticoꝝ curā nō hr̄ fidē negauit. ⁊ est infideli deteriꝰ. Vidua eligatur nō minꝰ lx. annoꝝ. q̄ fuit unius uiri uxor. in operibus bonis testimoniū hns si filios educauit. si hospitio recepit. si pedes sanctoꝝ lauit. si tribulatis ministrauit. si omne opus bonū subsecuta est. Adolescentiores aūt uiduas deuita. Cū enī luxuriate fuerint in xp̄o nubere uolunt. habentes damnationē. quia ꝓmā fidē irritā fecerūt. Simul aūt ⁊ otiose discunt circuire domos. nō solū otiose. sed ⁊ uerbose. ⁊ curiose loquentes que nō oportet. Volo ergo iuniores nubere. filios ꝑere. matres familias esse. nullā occasionē dare aduersario maledicti gratia. Iam enī quedā conuersę sunt retro ꝙ satanā. Si quis fidelis hr̄ uiduas. subministret illis. ⁊ nō grauetur ecclia. ut his que uere uidue sunt sufficiat. Qui bñ ꝓsunt ꝑbyteri. duplici honore digni habeantur. maxime qui laborant in uerbo ⁊ doctrina. Dicit enī scriptura. Nō alligabis os bouanti. dignꝰ est operarius mercede sua. Aduersus ꝑbyterum accusationē noli recipere. nisi sub duobus aut tribus testibus. Peccantes coram omibus argue. ut cęteri timorē habeant. Testor coram deo ⁊ xp̄o ihu. ⁊ electis angelis. ut hec custodias sine ꝓiudicio. nichil faciens in alterā ꝑtem declinando. Manus cito nemini imposueris. nec communicaueris peccatis alienis. te ipm castum custodi. Noli adhuc aquā bibere. sed uino modico utere. ꝓpter stomachum. ⁊ frequentes tuas infirmitates. quorundā hoiū peccata manifesta sunt ꝓcedentia ad iudicium. quosdam aūt ⁊ subsequuntur. Similr̄ ⁊ bona manifesta sunt. ⁊ que aliter se habent abscondi nō possunt. Quicūq; sunt sub iugo serui dnos suos

omñ honore dignos arbitremur. ne nom
dñi ⁊ doctrina blasphemetur. Qui aũt fideles
habẽt dnos. nõ despectui habeant quia frs sunt
sed magis seruiant. quia fideles sunt ⁊ dilecti
qui beneficij participes sunt. Hec doce ⁊ exhorta
re. Si quis aũt aliter docet. ⁊ nõ acquiescit sanis
sermonibus dñi nri ihu xpi. ⁊ ei q̃
secundũ est doctrinã que secundum pietatem est
superbus est. nichil sciens. sed languens circa quãstiones ⁊ pugnas uerborũ
ex quibus oriuntur inuidie. contentiones. blasphemie. suspitiones male. conflictationes
hominum mente corruptorum ⁊ qui a ueritate
priuati sunt. existimantium quẽstum esse pietatem
Est aũt quẽstus magnus pietas cum sufficientia. Nichil enim intulimus in hunc mundum
certum aut dubium quia nec auferre quid possumus. habentes aũt alimenta. ⁊ quibus tegamur
his contenti simus. Nam qui uolunt diuites
fieri. incidunt in temptationem ⁊ laqueum
diaboli. ⁊ desideria multa ⁊ inutilia. ⁊ nociua que mergunt homines in interitum. ⁊ perditionem. Radix enim malorum est cupiditas.
Quã quidam appetentes errauerunt a fide
⁊ inseruerunt se doloribus multis. Tu aũt
o homo dei hec fuge. sectare uero iustitiam pietatem
fidem caritatem. patientiam. mansuetudinem.
Certa bonum certamen fidei. apprehende uitam e
ternam. in qua uocatus es. confessus bonam fidei
confessionem coram multis testibus. ⁊ precipio tibi coram
deo qui uiuificat omnia. ⁊ ihesu. qui testimonium reddidit sub pontio pilato. bonam confessionem. ut serues mandatum sine macula. ⁊
reprehensibile usque ad aduentum dñi nri ihu xpi.
Quem suis temporibus ostendet beatus ⁊ solus potens rex regum. ⁊ dñs dominantium. Qui solus
habet immortalitatem. ⁊ lucem habitat inaccessibilem. Quem nullus hominum uidit. sed nec uidere
potest. Cui honor. ⁊ imperium sempiternum. Amen.
Diuitibus huius seculi precipe non sublime sapere.
neque sperare in incerto diuitiarum. sed in deo uiuo
qui prestat nobis omnia habunde ad fruendum
bene agere diuites fieri in operibus bonis. facile
tribuere communicare thesaurizare sibi fundamentum
bonum in futurum. ut apprehendant ueram
uitam. O timothee depositum custodi. deuitans
profanas uocum nouitates. ⁊ oppositiones
falsi nominis scientie. Quam quidam promittentes
circa fidem exciderunt. Gratia tecum. Amen.

Item timotheo scribit de
ordinatione martirij. ⁊ oratione pro regibus et
omnibus. ⁊ de sumo sacerdotio nouissimis temporibus. ⁊
de sua passione.

PAVLVS

Apls ihu xpi per uoluntatem
dei secundum promissionem uite que
est in xpo ihu timotheo karissimo
filio. gratiam. misericordiam. ⁊
pacem a deo patre. ⁊ xpo
ihu dño nro. Gratias ago deo
meo cui seruio a progenitoribus in conscientia pura. quemadmodum sine intermissione habeam
de te memoriam. in orationibus meis nocte ac die. desiderans te uidere memor
lacrimarum tuarum ut gaudio implear. recordationem accipiens ex fide que est
in te non ficta. quam habemus primum in auia tua loide. ⁊ matre tua eunice. Certus
sum autem quod. et in te. propter quam causam admoneo te ut resuscites gratiam dei quæ est in
te per impositionem manuum mearum. Non enim
dedit nobis deus spiritum timoris. sed uirtutis. ⁊
dilectionis. ⁊ sobrietatis. Noli ergo erubescere
testimonium dñi nri. neque me uinctum eius. sed labora
bono mecum euangelio. secundum uirtutem dei qui nos li
berauit ⁊ uocauit uocatione sua sancta. Non secundum opera nostra. sed propositum suum. ⁊ gratiam que data
est nobis in xpo ihu. ante tempora secularia. manifestata autem nunc per illuminationem saluatoris nostri ihu xpi. Qui destruxit quidem mortem illuminauit autem uitam ⁊ incorruptionem per
euangelium in quo positus sum ego prædicator. ⁊ apls. ⁊ magister gentium. Obsequar enim huic per
hoc. sed non confundor. Scio cui credidi. ⁊ certus
sum. quia potens est depositum meum seruare in illum diem. formam habe sanorum uerborum. quæ
a me audisti in fide ⁊ dilectione que est in xpo ihu.
bonum depositum custodi. per spiritum sanctum qui habitat in nobis. Scis hoc quoniam auersi sunt
a me omnes qui sunt in asia ex quibus est phigelus. ⁊ hermogenes. Det misericordiam dñs onesiphori domui. quia
sepe refrigerium mihi. ⁊ catenam meam non erubuit. Sed cum romam uenisset sollicite me
quesiuit. ⁊ inuenit. Det illi dñs inuenire misericordiam apud dominum in illa die. ⁊ quanta apud
ephesum ministrauit mihi tu melius nosti.

Tu ergo fili mi. confortare in gratia que est in xpo ihu.
⁊ que audisti a me per multos testes.
Hec commenda fidelibus hominibus. qui idonei erunt
et alios docere. Labora. sicut bonus miles xpi ihu.
Nemo militans deo implicat se negotiis secularibus. ut ei placeat cui se probauit. Nam ⁊
qui certat in agone non coronabitur nisi legitime certauerit. Laborantem agricolam oportet de fructibus accipere. ⁊ intellige quod dico.
Dabit enim tibi dñs in omnibus intellectum. Memor esto dñm ihm xpm resurrexisse a
mortuis ex semine dd ⁊ euangelii mei

PAVLVS
Seruus dei apls. ihu. f. fi
dem electoz dei. ⁊ agnitio
nem veritatis. que f̄m pietatē ē
spē vite eternē. quā pmi
sit qui nō mentitur deꝰ. an
te tpa secularia. Manifestauit
aut̄ tpibus suis. ubi sunt
mōitionē que ēdita ē mi. f. p̄ceptū sal
uatoris nr̄i dei. Tito dilecto filio. f. ecc. fidē
gn̄i. ⁊ aīe pat̄e. ⁊ ihu saluatore
nr̄o. Huius rei grā reliqui te crete: ut
ea q̄ desunt corrigas. ⁊ constituas p ciuita
tes pbros. sic. ⁊ ego t̄ dispositi. Si quis
sine crimine ē. unius uxoris uir. filios
hns fideles. nō accusatōē luxurie: aut
nō subditos. Oportet ē epm sine crimi
ne ēe sicut dī dispensatorē. Nō superbū. nō
iracūd. nō uinolentū. nō percussorē. ⁊
turpis lucri cupid. sd hospitalē. benigū
sobriū. iustū. sctm. continentē. amplectē
tē eū qui f̄m doctrinā ē fidelē sermonē. ut
potens sit exhortari. in doctrina sana. ⁊
eos qui ⁊ dīc̄t arguē. Sunt ē multi in
obedientes. uaniloqui. ⁊ seductores. ma
xime aut̄ qui de circūcisione sūt. quos op
tz redargui. qui uniuersas domos subuer
tunt docentes. q̄ nō oportet turpis lucri
grā. Dixit quidā ex illis ppr̄ eoꝝ ppha. Cre
tenses semp mendaces. male bestie uentres
pigri. Testimoniū hoc̄ uez ē. Quā ob cām in
crepa illos dure ut sanā sint in fide. Nō
intendentes iudaicis fabulis. ⁊ mandatis
hoīm. auertentiū se a uētate. Oīa mūda
mundis. Coīnantibus aut̄ ⁊ infidelibus
nichil ē mundū. sed inquinata sunt eoꝝ
mens. ⁊ cōscīa. Confitentur se nosse
deū. factis aut̄ negant. cū sint abhōiabi
les. ⁊ inobedientes. ⁊ ad omne opus bonū reprobi

Tu aut̄ loquere que decent ⁊ sanā
doctrinā. Senes ut sobrii sint. pudi
cos. prudentes. sanos in fide. in dilectōe. ⁊ pa
tientia. Anus simil in habitu sc̄o. nō criminā
tes. nō uino multō seruientes. bñ do
centes. ut prudentiā doceant. Adolescē
tulas. ut uiros suos amēt. filios suos
diligant. prudentes. castas. sobrias. bo
nas curā habentes. benignas. subditas suis
uiris. ut nō blasphemet uerbū dī. ⁊ iuue
nes exhortare ut sobrii sint. omnib; se
ipm̄ p̄bē. ē bonoꝝ operū. in doctrina. in
integritate. in grauitate. uerbum sanū. irre
prehensibile. ut hīs qui ex aduo
sō ē uerecundi. nichil habeāt malū dicere de nob
seruos dnis suis subditos ēe. in oībz pla
centes. nō fraudātes
sed in omnib; fidē bonā ostē
dentes. ut doctrinā saluatoris nr̄i dei or
nent. Apparuit enī grā dei saluatoris nr̄i
oīb; hoīb; erudiens nos. abnegantes omnē
impietatē. ⁊ sēcularia desideria. sobrie. ⁊ iu
ste. ⁊ pie uiuamus in hoc sēlo. Expectantes bmā spē
⁊ aduentū gl̄ē magni dei. ⁊ saluatoris nr̄i
ihu x̄pi. qui dedit semetipm̄ p nob. ut nos
redimeret ab omni iniquitate. ⁊ mundaret sibi
plm̄ acceptabilē sectatorē bonoꝝ operū.

Hec loquere. ⁊ exhortare. ⁊ argue
cū omī imperio. nemo te contemnat. Admone
illos principib; ⁊ potestatib; subditos ēe. dicto
obedire. ad omē opus bonū paratos ēe. Neminē
blasphemare. nō litigiosos ēe. ⁊ modestos.
omnes ostendentes mansuetudinē. ad ēos
hoīes. Fuimus aut̄ ⁊ nos aliquā insipientes
⁊ increduli. errantes. seruientes. desideriis ⁊
uoluptatib; uariis. ⁊ malitia. ⁊ inuidia.
agentes odibiles. odientes. inuicē. Cū aut̄
benignitas. ⁊ humanitas apparuit saluato
ris nr̄i dei. nō ex operib; iustitie q̄ fecimus
nos. sed suā misericordiā saluos nos fecit. Per lauā
crīs regenerationis. ⁊ renouationis spūs sc̄i
quē effudit in nob. abunde. per ihm xp̄m
saluatorē nr̄m. ut iustificati gr̄ā ipius.
hēdes simus ⁊ spē uite ēne. fidel̄ hmoī. ⁊
de his uolo te affirmare. ut curent hoīes op
ib; p̄esse qui credunt deo. Hec sunt bona ⁊ utilia
hoīb;. Stultas aut̄ quēstiones. ⁊ genealogias
⁊ contentiones. ⁊ pugnas legis deuita. Sunt
enī inutiles. ⁊ uane. Hereticū hoīem ⁊ mi
tem cauerpōnē deuita. sciens quia subuer
sus ē. qui ēiusmōi ē. ⁊ delinquit. cū sit proprio
dēpnatus. Cū misero aduc artemā. aut ty
chicū. festina ad me uenire nicopolim.
ibi enī statui hyemare. Zenā legē perīt. ⁊
apollo. sollicite premite. ut nichil illis deest.
Discant aut̄ ⁊ nri hoīes opib; p̄esse. ad usus
necessarios. ut nō sint infructuosi. Salutant
te qui mecū sunt oēs. Saluta eos qui nos
amant in fide. Gr̄a dei cū oīb; uob. Amē.

Philemoni familiari
nostro et collaboratori nr̄o.

PAVLVS
Vinctus ihu x̄pi. ⁊ timotheus
frr̄ philemoni dilecto ⁊
adiutori nr̄o. ⁊ apphie
sorori nr̄e. ⁊ archippo
cōmilitoni nr̄o. ⁊ eccle
siē domus tue. Gr̄a
uobis ⁊ pax ab deo patre nr̄o. ⁊ dño ihu xp̄o.
Gr̄as ago deo meo sp. memoriā tui faciens

morabꝰ mecꝫ. audiens emulatꝰ tuã. ⁊ fidẽ quã hꝫ mdiõ ihu. ⁊ mẽ sãc. ut cõi cans fidi tue evidens fiat magnitudine oĩc bonꝫ. ut ꝑpẽ ihu. Quidã enĩ magnũ bũ ⁊ solatiõẽ incarnatꝫ tua. qua inscĩ sãc wrum eccl'ie ꝓpe fr. ꝓpẽ q̃ multã fiduciã hꝫ mẽ ihu mpandi tibi q̃ ad vẽ pmet. ꝓpẽ carnatẽ vlãg obsecro. cũ sic vilis. ut pa vilis senex. mmẽ aũt unct ihu x̃. Obsecro te ꝑ mea filio quẽ genui mmetãs oneli mõ. q̃ ẽ ãtea mutilis fuit. q̃ remli ẽ nã ꝯ tibi utile. Tu aũt illum ut viscꝫ mea sibape hꝫ meã bnũ. quẽ ego voluẽ mecũ detinẽ. ut ꝓ tu mmistrarer mĩ elio euangliã. Sne cõsilio aũt tuo nichĩ uolui fa cẽ. ut velut ex necẽtate bonꝫ tuũ eẽt. sed voluntariũ forsitan ẽ ꝯ discessit ad horã. ut te ternũ illũ recipias. ⁊ am nõ sicut seruũ ꝑsu lemũ fidẽ. mlꝫ michi. quãto magꝫ aũt ẽ. ⁊ in carne ⁊ in dño. Si ergo hꝫ me socĩ sic me su scipe illũ. Si aũt aliquid nocuit ẽ. aut debꝫ hi mi imputa. Ego paulꝰ scripsi ꝯb mea manu. Ego reddam ut nõ dicam tibi q̃ ꝛ tu ꝑpiã mi debes. ⁊ am sic ego fruar in dño ꝛ fice viscꝫ mea in dño. Confidens de obedientia tua scripsi tibi. sciens q̃m ⁊ supra dicã facies. Simul aũt ⁊ parã mi hospitiũ. Spero q̃ p oniões vãs donabo me vob. Salutant te epaphras epaphitꝫ mẽ mlꝫ ihu. marcꝫ aristarchꝫ. demas. lucas. adiutores mei gen̄ dñi nr̃i ihu x̃. cũ spũ vr̃o. Amẽ.

Ad hebreos

Ipse dicendꝰ ẽ aut apls paulꝰ in hac epla scribendo. aut al' ꝯcalbitaꝰ noĩc fuit. Ordinẽ dñicũ dignitatis. hꝫ cũ ẽ q̃ ad eos scribens. qui exercitatione deside rant. q̃ gnũ apls mõ videãt. Sciens ch eos supbiã suã. blãdimẽ ꝓpe demonstrãc offerri sibi nolunt. ãnterre. Nã filiꝰ modo ẽ iobs apls ꝑ humilitatẽ inepla sua nomĩ suũ meũ ratione nõ ꝑdidit. hanc ẽ eplam scribit apls ad hebreos. eccl'ia he braica lingua mittere. Cui sentẽ ordinẽ rerum ẽ iudee euangliste. ꝑ excellẽ locũ apli pauli gro ⁊ mone apostoli.

Multi

fariẽ multifꝫ modis olim ds loq̃ns patribꝰ ⁊ ꝓphis. Nouissime diebꝰ istis locut' ẽ nobis in filio. quẽ constituit hꝫ de vniũsoꝝ ꝑ q̃ fecit ⁊ sclã. Qui cũ sit splendor gle. ⁊ figura substãe ei. portansq̃ oĩa verbo virtutis sue. purgatiõẽ peccatoꝝ faciens. sedet ad dexterã in magestatis in excelsis. Tanto melioꝰ angelis effectꝰ quanto differẽtiꝰ p illos nomẽ hereditauit. Cui enim dixit angelorꝰ filiꝰ meꝰ es tu. ego hodie genui te. Et rursum. Ego ero illi in patrẽ. ⁊ ipse erit mihi in filiũ. Et cum rursus introducit primogenitũ in orbẽ terre dicit. Et adorent eum oẽs angli dei. Et ad angelos quidẽ dicit. Qui facit angelos suos spũs. ⁊ ministros suos flammã ignis. Ad filiũ aũt. Thronus tuus deus in seculũ seculi. virga equitatis virga regni tui. Dilexisti iustitiã. odisti iniquitatẽ. propterea unxit te deus deus tuus. oleo exultationis ꝑ ticipibꝰ tuis. Et in principio dñe terrã fundasti ⁊ opa manuũ tuarꝰ sunt celi. ipi ꝑibunt tu aũt ꝑmanebis. ⁊ oẽs ut vestimẽtũ veterascent. ⁊ velut amictũ mutabis eos. ⁊ mutabũtur. tu aũt idem ipse es. ⁊ anni tui nõ deficient. Ad quẽ aũt angelorꝰ dixit aliquã sede ad me meos. quoadusq̃ ponã inimicos tuos scabellũ pedũ tuorꝰ. Nõne oẽs sunt administratorii spũs mmistrationẽ mittũt. ꝓpter eos q̃ hereditabũt capere salutẽ.

Propterea abundantius oportet obtẽdere nos ea q̃ audiuimus. ne forte p fluamus. Si enim q̃ p angelos dictus ẽ sermo fact' ẽ firmꝰ. omnis ꝓuaricatio. ⁊ inobedientia accꝑit iustã mercedẽ retributionis. quo nos et fugiem̃ si tanta negligamus salutẽ. Que cum mitti cepisset enarrari p dñm. ab eis qui audierũt in nos confirmata ẽ. testante de sigtis ⁊ prodigiis. ⁊ uariis uirtutibꝰ. ⁊ spũ scti distributoribꝰ. si tua uoluntate. Non enim angelis subiecit deus orbẽ terre de quo loquimur. Testatus ẽ aũt ubi quo ei quidam dicens. Quid ẽ hõ q̃ memor es ei aut filius hoĩs q̃m uisitas eũ. Minuisti eum paulomin̄ ab angelis. gla ⁊ honore coronasti eum. ⁊ constituisti eum sup opa manuũ tuarꝰ. Omnia subiecisti sub pedibꝰ ei. In eo ẽ q̃ omnia subiecit ei. nichĩ dimisit ei non subiectũ. nũc aũt nondũ uidemus omnia subiecta. Eum aũt qui modo qua angelis minoratus ẽ videmus ihm ꝓpter passionẽ mortis gla ⁊ honore coronatũ. ut gratia dei pro omnibꝰ gustaret mortẽ. Decebat enim eũ ꝓpter quem oĩa. ꝑq̃ oĩa. qui multos filios in gloriam adducẽte. auctorem salutis eorꝰ per passionẽ consummare. Qui enim sanctificat. et qui sanctificantur. ex uno omnes. ꝓpter quam causam non confunditur fratres eos uocare dicens. Narrabo nomen tuum fratribꝰ meis. in medio ecclie laudabo te. Et iterum. Ego ero fidens in eo. Et iterum. Ecce ego et pueri mei quos mihi dedit deus. Quia ergo pueri communicauerunt carni et sanguini. et ipse similiter participauit eisdem. ut per mortem destrueret eum qui habebat mortis imperium. id est diabolum. et liberaret eos. qui timore mortis per totum uite suꝫ erant obnoxii seruitutis. Nusquã enim angelos ap

ꝑhendit si scīm abnegare apprehendat nō debu
it p omīa sibi assimilari. ut inscios fideles
fidei ponnifex ad dīm. ut reprimatur velu
ma ꝑsi. ¶neo enī magno pillio ē ꝑe ⁊ rep.
tur poetę ē ⁊ eis qui reprimunt auxiliari
nda fīgl ꝓ nocentiꝫ ecclesię

II Unde ꝑpe. ostendere aplin. ⁊ ponnifi
cissimꝫ nr̄e dīm qm titulis ē ei qm fecit il
lum. sicut ⁊ moyses moi homo dī. aplioꝫ
enim ęcclę ubę ꝑmoysi dignit hūię ē. qm
vo amplioꝝ honorē hr̄ dom qui fabrica
uit illam. Omię nāq; domi qm fabricā
dliquo. Qui aut omīa creauit dī ē. Ir
mirabiliꝫ quid fidei erat in toto domo ei
ꝰ equā similiꝫ intestimoniū dom que
scenda erant. ꝑe nō tm equā filii in do
mo sua. que domus sumꝰ nos. si fiduciā
⁊ glām spei. usq; ad finē firmā retinemꝰ
Quasꝑ sicut dicit spe sic. hodie si uocē ei
audieritis. nolite obdurare cor da uīs
sicut meribathane sm̄ die tptationis
ꝰ in deserto. ubi temptauerūt me patres uri
probauerunt ⁊ uiderūt opa mea. Quadra
ginta annis ꝓpē q offendi sin grātioi
huic. ⁊ dixi semp errant corde. ¶ipi aut
nō cognouerunt uias meas quibꝰ iurā
um in ira mea. si introibunt in requiē me
ā videre ⁊ frēs. ne forte sit in aliq uīꝝ
ex malis introeuntiū. discedendi ab
uno. si ad hortamen hoc tempe p sin
głos dies. donec hodie cognominatur
ut nō obdurentur quis ex uob fallatꝰ a
peccō. ¶Participes enī xpi effecti sum.
si tm initiū substię ei. usq; ad finē firmā
tionem dū dr̄. hodie si uocē ei audi
eritis nolite obdurare cor da uīs. sicut
ad exacerbationē. Quidā enī audientes
exacerbauerūt. sed nō omnes. qui ꝑfecti sunt
ab egypto p moysen. Quibꝰ aut infensꝰ
ē p. xl. annis. ¶Some illis qui peccauerūt
quoꝝ cadauera ꝑstrata sunt in
deserto. Quibꝰ aut iurauit nō introire
in requiē ipsius. nisi illis qui incredulis fu
erunt. Et uidemꝰ quia nō potuer introire
in requiē ipꝰ ꝓp incredulitatē.

III ¶Timeamꝰ ergo fr̄s. ne forte relicta
pollicitatione introeundi in requiē ei.
existimetur aliquis ex uob deesse. Ir enī
nob nūciatꝰ ē quēadmodū et illi. sed nō ꝓfuit
illis uerbum auditus nō admixtꝰ fidei ex
his que audierāt. ¶ingrediemur enī in requi
em qui credimꝰ quēadmodū dixit. Sicut iura
ui in ira mea. si introibunt in requiē
meā. Ir quid opus ab institutione mun
di ꝑfecta. ¶ dicit alicubi de septima sic. Ir requieuit deus die septima
ab omnibꝰ opibꝰ suis. Ir in isto rursus. si introi
bunt in requiē meā. Quoniā ergo superest
introire quosdā in illam. Ir hi quibꝰ prius an
nunciatum ē. nō introierūt ꝓp incredu
litatem. iterum definit die quēdā. hodie in
dd dicendo. ꝓ tanto tpe sicut suprā dictū ē. hodie
si uocē ei audieritis. nolite obdurare
corda uīa. quēadmodum dixit. Si introibunt
si non eis dīs requiē ꝑsumsit. nūquid de alia die
loqueretur ꝑ hec. ¶Cui relinquitur sabbatismꝰ
populo dī. Qui enī ingressus ē in requiē ei. ⁊ ipe
requieuit ab opibꝰ suis. sicut a suis deꝰ. festi
nemus ergo ingredi in illā requiē. ut ne cadat quis
quam in eandē incredulitatis exēplū. Uiuus enī ē dī ser
mo ⁊ efficax. ⁊ penetrabilior omni gladio ancipiti.
⁊ pertingens usq; ad diuisionē animę ac
spūs. Compagū quoq; ⁊ medullarū. ⁊ discretor
cogitationū ⁊ intentionū cordis. ¶nec ē
ulla creatura inuisibilis in conspectu ei. Omnia
autē nuda ⁊ aperta sunt oculis ei. Ad quē nobis
mo. habentes ergo pontificē magnū q penetra
uit celos. ihm filiū dei. teneamꝰ spei nre confes
sionē. Nō enī habemꝰ pontificē. qui nō possit com
pati infirmitatibꝰ nris. tentatū autē per om
nia p similitudinē absq; peccō. Adeamus ergo cū fi
ducia ad thronū głie ei. ut misericordiā consequamur.
⁊ gratiā inueniamus in auxilio opportuno.

V Omnis nāq; pontifex ex hoībꝰ assumptus. p
hoībus constituitur in ea q sunt ad dm̄. ut
offerat dona ⁊ sacrificia ꝑ peccatis. q condolere
possit his qui ignorant ⁊ errant. quoniā ⁊ ipe
circūdatus est infirmitate. Ir ꝓpter eam debet
quēadmodum ꝑ plo. ita ⁊ ꝑ semetipō offerre ꝑ peccatis. Nec quisquā sumit sibi ho
norē. sed qui uocatur ab deo tanquā aaron. sic
⁊ xps nō semetipm clarificauit ut pontifex
fieret. sed qui locutus ē ad eū. filius meus es tu
ego hodie genui te. Quēadmodum ⁊ in alio
loco dicit. Tu es sacerdos in eternū sm̄ ordinē
melchisedech. Qui in diebus carnis suę preces
supplicationesq; ad eum qui possit saluum illum
a morte facere cū clamore ualido. ⁊ lacry
mis offerens. exauditus est ꝓ sua reuerentia
Ir quidē cū esset filius dei. didicit ex his
quę passus est obedientiam. ⁊ consummatus factus
est omnibus. obtemperantibus sibi causa salutis eter
ne. Appellatus ꝰ a deo pontifex sm̄ ordinem
melchisedech. De quo grandis nobis sermo
et ininterpretabilis ad dicendū. quoniā imbecilles
facti estis ad audiendū. Ir enī cū debeamus
magistri esse ꝓpter tpe. rursus indigetis. ut
uos docemini que elementa sunt exordij
sermonū dei. ⁊ facti estis quibꝰ lacte opꝰ sit.
nō solido cibo. Omnis enī qui lactis est
particeps. expers est sermonis iustitię. parvu
lus enī est. ¶Perfectoꝝ autē est solidus cibus. eoꝝ
qui pro habitum habent sensus.
ad discretionē boni ac mali.

VI

Quum mēmoremur mchaūsē ē fmo
nē. Ad ēsteret nē ei ferantur. nō rur
sum accedere fundamīt pnē. ab oīb;
mortuis ⁊ fide ad dīm. baptismatū doctri
ne impositōis q; manuū. ac resurrectōis
mortuor. ⁊ iudicij ēternī. Et hoc faciem⁹ si
quidē pmittit dē. ⁊ impossibile ē ēē eos q;
semel sunt illuminati. gustauerē ⁊ donū
celeste. ⁊ participes facti sūt spūs scī. Gustā
uerunt nichilominus bonū dī verbū. virtutes q;
sēculi venturi. ⁊ prolapsi sunt rursus renouari rur
sus ad pnīam. rursus crucifigentes sibi metipis
nostrum filium dī. Terra enī sepe ue
nientē sup se bibens imbrē ⁊ generās her
bam oportunā illis a quib; colitur accipit bñ
dictionē a dō. Proferens aūt spinas ac tri
bulos reproba ⁊ maledicto proxima. cui estima
tio ne in combustionē veniens. Confidim⁹ aūt de
uob dilectissimi meliora. ⁊ viciniora sa
lutis tamen ⁊ sic loquim⁹. Nō enī iniustus
ds. ut obliuiscatur operis ūr. ⁊ dilectōis
quā ostendistis nōiē ipsi. qui ministrastis scīs. ⁊ ministratis. Cupim⁹ aūt unū
quēq; ūrm eandē ostendere sollicitu
dinē ad expletionē spei. usq; in finē. ut nō
segnes efficiamini. vēm imitatores
eōr qui fide. ⁊ pacientia hereditabunt promissi
ones. Abrahe enī promittēs dē. quia neminē
habuit maiorē. per quē iuraret maiorē. iurauit p
semetipm dicens. Nisi benedicēs benedicā
te. ⁊ multiplicans multiplicabo te. Et sic
longanimiter ferens. adeptus ē repromissiōē.
homines enī p maiorē sui iurant. ⁊ finis omnis
eōr quē dicta ad confirmationē est iuramentū
quo habundantius uolens dē ostendē pollī
citationis hēdib; immobilitatē consilij sui mīpo
suit iurandū. ut p duas res immobiles
quib; impossibile est mentirī dm. fortissimū
solatiū habeam⁹ qui confugim⁹ ad tenendā p
positam spē. quā sicut ancoram habem⁹ aīe tu
tam ac firmā. ⁊ ingredientē usq; ad interiora
velaminis. vbi precursor pro nob⁹ introiuit
ihs. secundū melchisedech pontifex factus
in ēternū.

VII

Hic enī melchisedech rex salē sacerdos
dī summi. qui obuiauit abrahe regresso
a cede regū. ⁊ benedixit ei. Cui decimas de
omib; diuisit abrahā. primū quidē q̄ interpretatur
rex iustitie. deinde aūt ⁊ rex salē
qui ē rex pacis. sine patre. sine matre.
sine genealogia. nec initiū dierū. nec finē
vite habēs. assimilatus aūt filio dī. manet
sacerdos in perpetuū. Intuemini aūt quāt⁹
sit hic. cui ⁊ decimas dedit ex p̄cipuis ab
raham patriarcha. Et quidē ex filijs leui sacerdo
tiū accipientes. mandatum habent decimas
sumere a populo ex lege. ⁊ a fratribus suis. etiam
si exierint ex lumbis abrahe. Cui aūt
genealogia nō annumeratur meos. decimas sum
sit ab abraham. Et hunc qui habet repro
missiones habet. Sine ulla aūt dubitatiōe qđ
minus a meliore benedicitur. Et hic quidē
decimas morientes homines accipiunt. ibi
aūt testatur quia uiuit. Et ut ita dicam
per abraham et decimas accepta dedit
ēt. adhuc enī in lumbis patris erat cum qui obui
auit illi melchisedech. Si ergo perfectio
per leuiticū erat. populus enī sub ipo le
gē accepit. quid adhuc necessē fuit secun
dē melchisedech alium surgere sacerdo
tē. ⁊ nō secundē aaron dicī. Translato enī
sacerdotio necē ē ut lex. ⁊ translatio fiat
inquo enī h dicūt de alia tribu ē. de qua
nullus altaris obtulit. Manifestū est enī
quia ex iuda ortus est dūs nr in qua tribu
sacerdotij moyses locutus ē. Et adhuc
abundantius manifestū ē. si secundē filiū dicē tis
melchisedech exurgere alium sacerdotē. qui
non lege mandati carnalis factus ē. sed ui
tute indissolubilis vite. Contestatur enī
quia tu es sacerdos in eternū. secundē ordinē mel
chisedech. Reprobatio quidē fit precedē
tis mandati. propter infirmitatē eius. nichil
enī ad perfectū adduxit lex.
introductio aūt melioris spei. per quā pro
imus adde. Et quātū est nō sine iura
mento. Alij quidē sine iuramento
sacerdotes fiebant. hic aūt cū iura
mento per eum qui dicit ad illū.
Iurauit dūs
nec penitebit eum. tu es sacerdos in eternū.
Tanto melioris testis factus ihs sponsor.
Et alij quidē plures sacerdotes fiebant
eo q̄ morte prohibentur permanere. hic
eo q̄ maneat in eternū. sempiternū hz sa
cerdotiū. unde et saluare in perpetuū potest. acce
dentes per semetipm ad dm. semper uiuens ad
interpellandū pro nob⁹. Talis enī decebat ut
nobis esset pontifex. sanctus. innocens. impol
lutus. segregatus a peccatoribus. et excelsior ce
lis factus. Cui nō hz quotidie necessitatē quē
admodum sacerdotes prius pro suis delictis offerre
hostias. deinde populi. hoc enī fecit semel se
offendo. Lex enī homines constituit sacerdotes
infirmitatē habentes. Sermo aūt iura
menti. q̄ post legē ē filium in eternū perfectū.

VIII

Capitulū aūt sup ea q dicūt talem
habemus pontificē. q̄ sedet in dextera sedis
maiestatis in celis. minister sanctorū. et
tabernaculi vere. q̄ fixit dūs. et nō hō. Omnis enī
pontifex. ad offerendū munera. et hostias. constituitur.
vnde necesse ē. hunc habere aliquid
quod offerat. Si ergo esset super terram. nec esset
sacerdos. cū essent qui offerunt munera. se
cundē legē qui exemplari. et umbre deser

celestiū. sicut ꝓmīsit ē moysi. vt fabricet
tabnaclm. vbiq; inquit oīa facies ꝙ ego
ostēdi tibi in monte. ⁊ alibi. Ecce ait
mittā angelū meū. qui te custodiat in
vi. ⁊ introducat in locū. quē ego ꝑparaui
tibi. Attende ei & audi vocē eius. ne
ad iracundiā illū ꝓuoces. nec dimittet
cū. nō enī dimittet cū. qui ꝓpositus ē
ei. ⁊ nō ꝓpitiabitur. ⁊ nō sinet ꝓpter
nomē meū. ⁊ ego ponā inimicos tuos
inimicos eoꝝ. ⁊ affligā affligentes eos.
⁊ ibit angelus meus ante te. ⁊ introducet
te ad amorreū. ⁊ hetheū. ⁊ pherezeū. ⁊
chananeū. ⁊ hetheū. ⁊ hebeū. ⁊ iebuseū.
quos ego disperdā. Non adorabis deos
eoꝝ. nec colas eos. neq; facies opa eoꝝ.
sed destruēs subuertes. ⁊ cōfringes sta
tuas eoꝝ. Seruietis aūt dō vestro. ⁊ be
nedicā panibus tuis. ⁊ aquis. ⁊ auferā
infirmitatē de medio tui. Nō erit ste
ril. nec infecūda in terra tua. Nume
rū dierū tuoꝝ implebo. Terrorē meū
mittā in ꝓcessu tuo. ⁊ occidā omnē
populū ad quē ingredieris. ⁊ dabo
omnes inimicos tuos fugā tibi. Mittā
quoq; crabrones ante te. ⁊ eiciēt hetheū.
⁊ chananeū. ⁊ hetheū coram facie tua.
Non eiciā eos a facie tua in anno uno.
ne forte redacta terra in solitudinē. mul
tiplicentur contra te bestie agri. Paulatim
eos eiciā donec crescas. ⁊ possideas terrā.
Ponā terminos tuos a mari rubro usq;
ad mare palestinoꝝ. ⁊ usq; ad desertū.
⁊ ꝓtinus a fluuio. Tradā enī in manu
vestra habitatores terre. quos eiciēs de
pelles de conspectu tuo. Non inibis cū
eis. nec cū dīs eoꝝ fedus. Non habitabūt
in terra tua. ne forte ꝓpter te peccare
me faciāt in deos eoꝝ. Hec ille. Ecce
ꝓmittit ꝙ ipse faciet. ⁊ nos facere
debemus. Ecce dicit. Ego mittā angelū
meū. ⁊ ego ponā inimicos tuos inimicos
eoꝝ. ⁊ affligā affligentes eos. ⁊ ibit an
gelus meus ante te. ⁊ introducet te ad
amorreū. ⁊ hetheū. ⁊ pherezeū. ⁊ cha
naneū. ⁊ hetheū. ⁊ hebeū. ⁊ iebuseū.
quos ego disperdā. Ecce ꝓmittit ꝙ ipse
faciet. ⁊ nos facere debemus. Ecce dicit.
Ego mittā angelū meū. ⁊ ego ponā
inimicos tuos inimicos eoꝝ. ⁊ affligā
affligentes eos. ⁊ ibit angelus meus ante
te. ⁊ introducet te ad amorreū. ⁊ hetheū.
⁊ pherezeū. ⁊ chananeū. ⁊ hetheū. ⁊ he
beū. ⁊ iebuseū. quos ego disperdā. Non
adorabis deos eoꝝ. nec colas eos. neq;
facies opa eoꝝ. sed destruēs subuertes.
⁊ cōfringes statuas eoꝝ. Seruietis aūt
dō vestro. ⁊ benedicā panibus tuis. ⁊
aquis. ⁊ auferā infirmitatē de medio tui.
Nō erit sterilis. nec infecūda in terra
tua. Numerū dierū tuoꝝ implebo. Ter
rorē meū mittā in ꝓcessu tuo. ⁊ occidā
omnē populū ad quē ingredieris. ⁊ dabo
omnes inimicos tuos fugā tibi. Mittā
quoq; crabrones ante te. ⁊ eiciēt hetheū.
⁊ chananeū. ⁊ hetheū coram facie tua.
Non eiciā eos a facie tua in anno uno.
ne forte redacta terra in solitudinē. mul
tiplicentur contra te bestie agri. Paulatim
eos eiciā donec crescas. ⁊ possideas terrā.
Ponā terminos tuos a mari rubro usq;
ad mare palestinoꝝ. ⁊ usq; ad desertū.
⁊ ꝓtinus a fluuio. Tradā enī in manu
vestra habitatores terre. quos eiciēs de
pelles de conspectu tuo. Non inibis cū
eis. nec cū dīs eoꝝ fedus. Non habitabūt
in terra tua. ne forte ꝓpter te peccare
me faciāt in deos eoꝝ. Hec ille. Ecce
ꝓmittit ꝙ ipse faciet. ⁊ nos facere
debemus. Ecce dicit. Ego mittā angelū
meū. ⁊ ego ponā inimicos tuos inimicos
eoꝝ. ⁊ affligā affligentes eos. ⁊ ibit an
gelus meus ante te. ⁊ introducet te ad
amorreū. ⁊ hetheū. ⁊ pherezeū. ⁊ cha
naneū. ⁊ hetheū. ⁊ hebeū. ⁊ iebuseū.
quos ego disperdā. Non adorabis deos
eoꝝ. nec colas eos. neq; facies opa eoꝝ.
sed destruēs subuertes. ⁊ cōfringes sta
tuas eoꝝ. Seruietis aūt dō vestro. ⁊ be
nedicā panibus tuis. ⁊ aquis. ⁊ auferā
infirmitatē de medio tui. Nō erit ste
ril. nec infecūda in terra tua. Nume
rū dierū tuoꝝ implebo. Terrorē meū
mittā in ꝓcessu tuo. ⁊ occidā omnē

mlēpmnū sūficiētē. Cōtēsūē aūt ⁊ noc spē
sēc. ⁊ postquā eīi dr. hī ē aūt testm
hr ab illoc p dies illoc dicit d. dabo legē me
ā mētib hr. ⁊ mittēs eor sup cordib
eoꝝ. ⁊ pctoꝝ ⁊ miquitatū eoꝝ tā nō recor
dabor amplius. Vbi aūt hr remissio tā nō
oblatio p pcīo. Habētes ig fr fiducīā intr
troitū scōꝝ in sanguīe ē. quā inauit no
bis nouā. ⁊ uiuentē puelaīa. p carnē su
am. ⁊ sacerdōē magnū sup domū dī accede
mus nō corde plēmuidūē fidi. aspsi cor
da a sūcia mala. ⁊ ablut corp aqua mūda
teneamꝰ spēi mē cfessionē indeclinablē. fi
dēl eīi ē qui repmisit. Et cōsidēm inuicē i
puocatōē caritatis. ⁊ bonoꝝ opm. nō deseren
tes collectōēs nrām. sīc ē cōsuetudinē quib;
dam. sī cōsolamē. ⁊ tanto magis quanto ui
detis appropinquare diē. Voluntarie ē
peccantib; nob p acceptam notīā ueritatis
iam nō relin quitur p pcīis hostia. Terri
bilis aūt quēdā exspectatō iudicij. ⁊ ignis
emulatio. que deuoraturus ē aduersarios. ⁊ ir
tam ē quis tanct legē moysi. sine ulla
miserōē duob; aut tribꝰ testib; moritur. cūm
magis putatis deteriora mereri supplicia. qui
filiū dī conculcauerit. ⁊ sanguīē testi polluī
tū duxerit. inquo sāctificat ē. ⁊ spīui gr̄ē con
meliā fecerit. Scīm aūt eū qui dixit. Mihi ul
dictum ⁊ ego reddam. Et iterū. quasi iudi
cabit dn̄s ppl̄m suū. horrendū ē incidē in
manꝰ dī uiuentis. ⁊ recordamini aūt
pristinos dies. in q illuminati magnū cer
tāmē passionū. Et in altēo quidē
obprobrijs. ⁊ tribulatōib; spectaculū fīt
⁊ in altō aūt socij talī conuersi estis efficti.
nam ⁊ uinctis compassi estis. ⁊ rapinā bo
noꝝ uestroꝝ cū gaudio suscepistis. cognoscen
tes uos hr̄ melioē ⁊ manentē substan
tiam habere uos. admitte ꝙ fiduciā uestrā.
magnā hr remuneratōnē. Patiētia enī uo
bis necessaria ē. ut uoluntatē dī facientes. repor
tetis pmissionē. Adhuc ē modicū. aliquā
lum. qui uenturꝰ ē uenit. ⁊ nō tardabit.
Iustꝰ aūt meꝰ ex fide uiuit. ⁊ si subtrahit
se nō placebit aie mee. Nos aūt nō sum
subtractionis filij in perditōē. sed fidei ad
sitionē aie.

Est aūt fides sperandaꝝ substātia rerū. argumē
tum non apparentiū. ⁊ hoc ē testimoniū
obtinuerunt senes. Fide intelligim. apta
tā eē secla uerbo dī. ut ex inuisibilib; uisibilia
fierent. Fide plurimā hostiā abel. quā ce
pit obtulit deo. p quā testimoniū obtinuit es
se iustꝰ. testimoniū perhibente muneribꝰ ei
deo. ⁊ p illam defunctus adhuc loquitur.
Fide enoch translat ē. ne uideret mortē. Et
nō inueniebatur quia transtulit illū dꝰ

ante translationē eius testimoniū habuit pla
cuisse deo. Sine fide aūt impossibile ē pla
cere deo. Credē ē oportet accedentē ad dm. q
ē. ⁊ inquirentib; se remunerator fit. Fide
noe. ⁊ sensu accepto de his q adhuc nō uide
bantur. mouens. aptauit arcā in salutē
domui sue. p quā damnauit mundū. ⁊ iusti
tie que p fidē ē. hr̄ ē institutus. Fide q
uocatus abraam. obedīuit in locū exire
quē acceptur erat in hereditatē. ⁊ exi
it nesciens quo ueꝝ. Fide demorat ē in
repmissionis tā q in aliena. habitauit in ta
bernaculis cū ysaac. ⁊ iacob. cohered; eiusdē re
pmissionis. Expectabat ē fundamenta habē
tem. cui artifex ⁊ conditor deꝰ. Fide ipā
sarra stilis. in utero accepit semen
accepit. ⁊ p tpꝰ tpis enim. qui fidelē iudicā
tē eum qui repmisit. p q. ab uno ort
sunt. Et hoc emortuo tanq sidꝰ celi in
multitudine. ⁊ sicut arenā q est ad oram
maris innūerabil. Iuxta fidē defuncti
sunt hi. nō acceptis repmissionib; sed
alonge aspicientes. ⁊ salutantes. ⁊ cō
fitentes. quia peregrini ⁊ hospites sunt sup
terram. Qui enim hec dicunt. significant se
patriam inquirē. Et sic d ipi memores
essent de qua exierunt. habebant utiq tpe reu
tendi. Nunc aūt meliorē appetūt. id est
celestē. Idcirco nō confunditur dꝰ. uocari de
ip. Parauit enim illis ciuitatē. fide obtulit
abraam. ysaac cū tēptaretur. Et unī
genitum offerebat. qui susceperat repmis
siones. ad quē dictū ē. quia in ysaac uocā
bitur ē semē. arbitrans q ⁊ a mortuis
suscitare eū potens ē dē. unde ⁊ illū in si
militudine accepit. fide ⁊ de futuris benedixit. ysaac
iacob. ⁊ esau. fide iacob moriens. singlis
filiorum ioseph. benedixit. ⁊ adorauit fastigiū
uirge ei. fide ioseph moriens. de profectiōe
filiorum isrl memoratus ē. ⁊ de ossibus suis
mandauit. fide moyses natus. celatus
ē patrib; suis. q uidissent
elegantē infantē. ⁊ nō timuerūt regis e
dictum. fide moyses grandis factus. negā
tur se ee filiū filie pharaonis. magis eli
gens affligi cū pplo dī. quā ptēm hr̄ ce
peccati habere. maiores diuitias estimā
tus ignominiā xpi. q thesauros egyptiorū. Aspiciebat
enim in remuneratōnē. fide reliquit egyp
tū. nō timens animositatem regis. inuisibilem
enim tanq uidens sustinuit. fide celebrauit
pascha. ⁊ sanguinis effusionē. ne q tangē
bat primitiua. tangeret eos. fide transie
runt mare rubrū. tanq p aridam terrā. q. expti
egyptij deprensi sunt. fide muri iericho
corruerunt. circuitus dieꝝ. vij. fide ra
hab meretrix. nō pariter cū incredul. cepit

cyplomnes amplice. Et quid adhuc dicā. Defficer enī me enarrante de gedeon. barach. samson. iepte. dāuid. samuel. ⁊ alijs p fidē deuicerūt regna. operati sūt iusticiā. adepti sunt repmissiones. Obturauerūt ora leonū. extinxerunt ipetū ignis. effugerūt aciē gladij. conualuerūt de infirmitate fortes facti sunt in bello. castra verterūt exercituū. alie pceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. alij aūt distenti sunt. nō suscipientes redemptionē. ut melioꝝ inuenirēt resurrectionē. Alij aūt ludibria. ⁊ flagella expti. insup ⁊ uincula ⁊ carceres. lapidati sūt. secti sūt. tēptati sūt. in occisione gladij mortui sūt. circuierūt in melotis. in pellibus capinis. egentes. angustiati. afflicti. quibus dignus non erat mundus. in solitudinibus errantes. in montibus. in speluncis. ⁊ in cauernis terre. Et hi oēs testimonio fidei pbati. nō acceptū repmissionis. de p nobis melius aliquid puidente. ne sine nobis ipsi consummarentur.

Ideoq; ⁊nos tantā hāntes nubē testiū. deponentes oēm pondꝰ. ⁊ circūstās nos peccm. p patiā curramus ꝓpositū nob certamē. aspicientes in auctorē fidei. ⁊ consummatorē ihm qui ꝓposito sibi gaudio. sustinuit crucē. confusione spreta. Sedetq; ex dextris sedis dei. recogitate enī eū qui talē sustinuit aduersū semetipm contradictionē. ut ne fatigemini animabus uestris deficientes. Nondū enī usq; ad sanguinē restitistis aduersus peccm repugnantes. ⁊ obliti estis consolationis q̄ uobis tanq̄ filijs loq̄tur dicētes. Fili mi noli negligere disciplinā dñi. neq; fatigare dū ab eo arguris. quē enī diligit dñs castigat. flagellat aūt oēm filiū quē recipit. In disciplina perseuerate. tanq̄ filijs offert se uobis deus. Quis enī filius quē non corripit pater. Quod si extra disciplinā estis. cui participes facti sūt oēs. ergo adulteri ⁊ non filij estis. Deinde patres carnis nr habuimus eductores ⁊ reuerebamur eos. Non multo magis obtemperabimus patri spirituū ⁊ uiuemus. Et illi quidē per paucos dies. secundū uoluntatē suā eruditiebāt nos.

⁊ labrauerūt. tanquā ipi mortē nostrā honorabile omnibus mortalibus. ⁊ uoluptuosā immaculatus. fornicatores enī ⁊ adulteros iudicabit deus. Sit mores sine auaritia. ⁊ contenti ꝑsentibus. ipse enī dixit. non te deseram. nec derelinquā. ita ut dicamus in confidentia. dñs mihi adiutor. et non timebo quid faciat mihi homo. Memores ꝓpositorū uestrorū. qui uobis locuti sunt uerbū dei. quorū intuentes exitū conuersationis. imitamini fidē. ihs xpc heri. ⁊ hodie ipe. et in secula. Doctrinis uariis. ⁊ peregrinis nolite abduci. Optimū enī est gratia stabilire cor. non escis. q̄ non profuerūt ambulantibus in eis. Habemus altare de quo edere non habent potestatē qui tabernaculo deseruiūt. Quorū enī animalium inferūt sanguis pro peccō in sanctū. per pontificē. horū corpa cremantur extra castra. Propter quod ihs. ut sanctificaret per suū sanguinē populū. extra portam passus est. Exeamus igit ad eum extra castra. improperium eius portantes. Non enī habemus hic manentē ciuitatē. sed futurā inquirimus. Per ipm ergo offeramus hostiā laudis semp deo. i. fructum labioꝝ confitentiū nomi ei. Beneficentie aūt ⁊ cōmunionis nolite obliuisci. Talibus enī hostijs promeretur deus. Obedite ꝓpositis uris. ⁊ subiacete eis. Ipsi enī pernigilant animabus uris. ut rationē pro animabus uris reddituri. ut cū gaudio hoc faciant. ⁊ nō gemitu. Hoc enī nō expedit uobis. Orate p nobis. Confidimus enī quia bonā conscientiā habemus. omnibus bene uolentes agere. Amplius aūt deprecor uos hoc facere quo celerius restituar uobis. Deus aūt pacis qui eduxit de mortuis pastorē magnū ouiū. in sanguine testamenti eterni. dñm nrm ihm xpm. aptet uos in omni bono. ut faciatis uoluntatē eius. faciens in nobis q̄ placeat coram se. per ihm xpm. cui est gloria in secula seculoꝝ. Amē. Rogo aūt uos fratres ut sustineatis uerbū solatij. Et enī per paucas scripsi uobis. Cognoscite fratrem nrm timotheum dimissum. cum quo si celerius uenerit uidebo uos. Salutate oēs ꝓpositos uros. ⁊ oēs sanctos. Salutant uos fratres de italia. Gratia cū omnibus uobis. Amē.

PAVLVS Claudē simonē fratrē dilectū. ⁊ dilectissimū. ⁊ theophilē. q̄ cepit ihs facere. ⁊ docere. ut. i. ⁊ de quibus. Scripturas sanctas. q̄ possunt instruere ad salutē. per fidē q̄ est in xpo ihu. Omnis scriptura diuinitus inspirata. utilis est. Ad. i. ⁊ ad hoc utilis est. ad arguendum. corripiendum. erudiendum. qui in iustitia. ut perfectus sit homo dei. ad omne opus bonum instructus. Testificor coram deo. ⁊ ihu xpo. qui iudicaturus est uiuos. ⁊ mortuos. per aduentum ipius. ⁊ regnum eius. Predica uerbum. insta opportune. importune. argue. obsecra. increpa. in omni patientia. ⁊ doctrina. Erit enī tempus. cum sanam doctrinam non sustinebunt. sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros. prurientes auribus. ⁊ a ueritate quidē auditū auertent. ad fabulas aūt conuertentur. Tu uero uigila. in omnibus. labora. opus fac euangeliste. ministerium tuum impple. Ego enī iam delibor. ⁊ tempus resolutionis meę instat. Bonū certamen certaui. cursum consummaui. fidē seruaui. In reliquo reposita est mihi corona iustitie. quā reddet mihi dñs in illa die. iustus iudex. Non solum aūt mihi. sed ⁊ his qui diligunt aduentum eius. Festina ut ueniat ad me cito. Demas enī me reliquit diligens hoc seculum. ⁊ abiit thessalonicam. Crescens galatiam. Titus dalmatiam. Lucas est mecum solus. Marcum assume. ⁊ adduc tecum. Thichicum aūt misi ephesum. Penulam quem reliqui troade apud carpum. ueniens. ⁊ libros. maxime aūt membranas. Alexander eramarius multa mihi mala ostendit. Reddet illi dñs secundū opera ipius. quē ⁊ tu deuita. ualde enī restitit uerbis nris. In prima mea defensione nemo mihi affuit. sed omnes me dereliquerunt. Non illis imputetur. Dñs aūt mihi astitit. ⁊ confortauit me. ut per me predicatio impleatur. ⁊ audiant omnes gentes. ⁊ liberatus sum de ore leonis. Liberauit me dñs ab omni opere malo. ⁊ saluum faciet in regnum suum celeste. cui est gloria in secula seculoꝝ. Amē. Salutā priscā ⁊ aquilā. ⁊ onesiphori domū. Erastus remansit corinthi. Trophimum aūt infirmari reliqui mileti. Festina ante hyemem ueni. Salutat te eubulus. ⁊ pudens. ⁊ linus. ⁊ claudia. ⁊ fratres omnes. Dominus ihs xpc cum spū tuo. Gratia uobiscū. Amē.

Hec aūt ad te q̄ uenit ē. ⁊ cetera. Epistola ad titum. Titus ille discipulus pauli. ⁊ ab eo ordinatus episcopus. Cretensium. Posteaq̄ fructū promissionis eternorum per eum reddi uidit. Fr̄ q̄ remisso mari. ⁊ solum gremio erigunt. ⁊ gēs recens facere parat. uere ūn claudio q̄ ēuer magū aū sanct. Paulo tegmen eū dit. ⁊ cornua tim q̄ nō inde bene dīm. Cretenses negat d̄ ex gre di. ne qua mala mercimonia hūi gemitū ꝑdiscat. ⁊ ydē ignauē mēdax. Hegs tēmonū aū pphaū ⁊ etiam q̄ ꝑ una olea uendidit primogenita sua.

si expectarent promissionē patris. quā audistis
inquit per os meū. Quia ioh quidē baptizauit
aqua. vos autē baptizabimini spū scō nō
multos post hos dies. Igitur
qui quidem conuenerant interrogabant eum dicentes
dñe si in tpe hoc restituis regnū isrl. Dixit autē
eis. nō est vestrū nosse tpa vel momenta. q̄ pr̄ pos
uit patr in sua potestate. Sed accipietis virtutē supuenien
tis spūs scī in vos. et eritis mihi testes
in hierl. in
omi iudea. et samaria. usq; ad vltimū terre. Et cū
hec dixisset. videntibus illis eleuat̄ est. et nubes suscep
it eum ab oculis eorū. Et cū intuerent celū
cū irent illum. ecce duo viri astiterūt iuxta illos
in habitu albo. qui et dixerūt. Viri galilei quid
statis aspicientes in celū. hic ihs qui assumptus
est a vob in celū. sic veniet quēadmodū vidistis
eum euntē in celum. Tūc reuersi sunt hierl a monte
qui vocat oliueti. q̄ est iuxta hierl sabbati
habētem iter. Et cum introissent cenaculū. ascen
derunt vbi manebāt petr. et ioh. iacob. et
andreas. philippus. et thomas. bartholomeus. et
matheus. iacob alphei. et symon zelotes. et iu
das iacobi. hi omes erant persistentes unani
miter in oratione cū mulieribus. et maria mr ihu
et fratribus ei. et in diebus illis exurgens petr in me
dio fratrū dixit. Erat autē turba hominū simul
fere. c. xx. viginti sex. oportet impleri scripturā q̄
prefauit spūs scūs. per os dauid. de iuda. qui fuit dux eo
rum qui apprehenderunt dñm. q̄ annumerat erat in nob
et sortitus est sortē ministerii hui. hic quidē possedit
agrū de mercede iniquitatis. Et suspensus crepuit
medius. et diffusa sunt oia viscera ei. Et notū
factū est omnib habitantib hierl. ita ut appellatur
ager ille lingua eorū haceldemach. id est ager
sanguinis. Scriptū est enim in libro psalmorū. fi
at habitatio eius deserta. et non sit qui in
habitet in ea. et episcopatū eius accipiat alter. Oportet ergo
ex hijs viris qui nobiscū sunt congregationis tpe
quo intrauit et exiuit inter nos dñs ihs. incipiens ab baptismate
iohis usq; in diē qua assumptus
est a nob. testē resurrectionis eius nobiscū fieri un
um ex istis. Et statuerūt duo ioseph qui vocabatur
barsabas. qui agnominatus est iustus. et matthiā.
et oratione dixerūt. Tu dne qui nosti corda omnium
ostende quē elegeris ex his duobus unum. accipe
re locum ministerii huius. et apostolatus. de quo preuaricatus
est iudas. vt abiret in locum suum. et dedit sor
tes eis. et cecidit sors super matthiam. et annumeratus
est cum. xi. apostolis.

Et cum complerentur dies pentecostes erant
omes pariter in eodē loco. Et factus est repente
de celo sonus tanq̄ aduenientis spūs vehemēs
et replenit totam domū ubi erant sedentes. Et
apparuerunt illis dispertite lingue tanq̄ ignis
sedit; supra singulos eorū. Et repleti sunt oes
spū scō. et cepерunt loqui variis linguis. p
ut spūs sc̄s dabat eloqui illis. Erant autē in hie-
rusalē habitantes iudei viri religiosi ex omni natione que
sub celo est. Facta autē hac voce multitudo
venit et mirata est. quia audiebat unusquisq; lingua
sua illos loquentes. Stupebāt autē omes et mi
rabantur dicentes. Nonne ecce oes isti qui loquūtur
galilei sunt. et quō nos audimus unusquisq; lin
guam nr̄am in qua nati sumus. Parthi. et
medi. et elamite. et habitantes mesopotamiā.
iudeā et cappadociā. ponti. et asiam. phrygiā
et pamphiliā. egyptum. et partes libie. que est
circa cyrenen. et aduene romani. iudei quoq;
et proselyti. cretes et arabes. audiuimus eos loqui
tes nr̄is linguis magnalia dei. Stupebant
autē oes et mirabantur dicentes. quid vult hoc
esse. Alij autē irridebant dicentes. quia
musto pleni sunt. Stans autē petr cū
undecim vocē suā. locutus est eis. viri iudei
qui habitatis hierl universi hoc vobis notum sit. et au
ribus percipite verba mea. Non enim sicut vos e
stimatis hi ebrij sunt. cū sit hora diei ter
tia. sed hoc est quod dictum est per ioelem prophetam.
Et erit in nouissimis diebus dicit dñs. effundam de spū meo
super omem carnem. et prophetabunt filij tui et
filie tue. et iuuenes tui visiones videbunt.
et seniores tui somnia somniabunt. Et quidē
super seruos meos et ancillas meas in diebus illis
effundam de spū meo. et prophetabunt. et dabo
prodigia in celo sursū. et signa in terra deorsū.
sanguinē et ignē. et vaporē fumi. Sol conuer
tetur in tenebras. et luna in sanguinē. antequā ue
niat dies dñi magn. et manifestus. illa autem
erit omnis quicūq; inuocauerit nomen dñi saluus erit. viri isr
hel audite verba hec. Iesum nazarenum virum ap
probatum in vobis. in virtutibus. et prodigijs et si
gnis que fecit per illum deus in medio vestrū sicut
et vos ipsi scitis. hunc definito consilio et prescientia
dei traditum per manus iniquorum affligentes interfecistis. quē deus
suscitauit solutis doloribus inferni. iuxta quod
impossibile erat teneri illum ab eo. dauid enim dicit in
eum. Prouidebam dñm coram me sp. quia a dex
tris est mihi ne commouear. propterea delectatum est cor
meum. et exultauit lingua mea. insuper
et caro mea requiescet in spe. Quia non derelin
ques animam meam in inferno. nec dabis sanc
tum tuum videre corruptionem. notas mihi fecisti vias
vite. replebis me letitia cum vultu tuo.
Viri fratres liceat audenter dicere ad vos de patri
archa dauid. quia defunctus est et sepultus est. et sepul
crum eius apud nos est usq; in hodiernum diem. Propheta
ergo cum esset. et sciret. quia iuramento iurauit illi
de fructu lumbi eius sedere super se
de ei. prouidens locutus est de resurrectione christi. quia
nec derelictus est in inferno. nec caro eius vidit cor
ruptionem. Hunc ihm resuscitauit deus. cui
omes nos testes sumus. Dextera igitur dei exaltatus
missione. s. s. accepto a patre. effudit hoc quod
nos videtis et audistis. non enim ascendit

actū. Dixit aūt ipē. Dīc dñs dño meo sede a dextris meis. donec ponā inimicos tuos scabellum pedū tuoꝝ. Confidenter ergo sciat domus dei. q. et dñm eū fecit ds hūc iesū quē uos crucifixistis. His auditis compuncti sūt corde. dixerūtq; ad petrū. ad reliquos apłos. Quid faciemus uiri fres. Petrus uō aūt ad illos. pñiam egite. baptizetur unusquisq; uestrū in nōe iesu xpi. remissionē peccatoꝝ uestroꝝ. et accipietis pñm spūs scī. Vob enī est repromissio filiis uris. et his qui longe sūt quoscūq; advocauerit dūs de uīs aliis. pluribus uerbis testificabatur et exhortabatur eos dicens. Saluamini a generatione ista prava. Qui ergo receperūt sermonē eius baptizati sunt. et appositę sunt in die illa. circa aīas mille. Erant autē perseverantes in doctrina apłoꝝ. et societate fractionis panis. et orationibus. Fiebat aūt omi aīe timor. multa quoq; prodigia et signa per apłos in hierlm fiebant. et timor erat magnus in omibus. Omes autē qui credebant erant pariter. et habebant omnia communia. possessiones et substantias uendebant. et dividebant illa omibus. prout cuiq; opus erat. Cotidie quoq; perdurantes unanimiter in templo. frangentesq; circa domos panem. sumebant cibum cum exultatione. et simplicitate cordis. collaudantes deum. et habentes gratiam ad omem plebem. Dns autē augebat qui salvi fierent cotidie in idipsum.

Petr autē et ioh ascendebant in templū ad horā orationis nonā. Et quidā uir qui erat claud ex utero matris sue baiulabatur quē ponebāt cotidie ad portā templi q dr speciosa. ut peteret elemosinā ab introeūtib; in templū. hic cū uidisset petrū et ioh incipientes introire templū. rogabat ut elemosinā accipet. intuens aūt in eū petrus cū ioh dixit. Respice in nos. At ille intendebat in eos. sperans se ad accepturū aliquid. Petrus autē dixit. Argentū et aurū nō ē mihi. quod aūt habeo hoc tibi do. In nōe iesu xpi nazareni surge et ambula. Et apphensa manu eius dextra leuauit eū. Cōtinuo aūt consolidate sunt bases eius et plantę. Et exiliens stetit. et ambulabat. Intrauit cū illis in templū. ambulans et exiliens. laudans deū. Et uidit omis eius populus eum ambulantē. et laudantē deū. Cognoscebāt aūt illū. quia ipse erat qui ad elemosinā sedebat ad speciosā portā templi. et impleti sūt stupore et extasi in eo quod contigerat illi. Cū uidisset aūt petrus populū. respondit ad illos. Viri israelitę quid miramini in hoc homine. aut nos quid intuemini quasi nra fortitudine aut pietate fecerimus hunc ambulare. Deus abrahā. et deus ysaac. et deus iacob deus patrū nrōrū glorificauit filiū suū iesum. quē uos quidē tradidistis. et negastis aīa iudice. illo dimittente. uos aūt sctm. et iustum negastis. et petistis uirū homicidā donari uobis. auctorē uō uite interfecistis. quē deus suscitauit a mortuis. cui nos testes sumus. et fides nois eius hunc quē uos uidistis. et nostis. confirmauit nom eius. et fides quę per eū est. dedit integrā sanitatem istam in conspectu omium uestrū. Et nūc fres. scio quia per ignorantiam fecistis sicut et principes uri. Deus autē quę prenūciauit per os omium prophetarum pati xpm suum. sic implevit. Penitemini igitur et convertimini. ut deleantur peccata uīa. ut cū uenerint tpa refrigerii a conspectu domini. et mittat iesum qui prędicatus est uobis xpm. quem oportet celum quidem suscipere usq; in tpa restitutionis omnium quę locutus est deus per os scōrum suoꝝ a seculo prophetarum. Moyses quidem dixit. quoniam prophetam suscitabit uobis dns deus uester de fratribus uestris tanquam me ipsum audietis iuxta omnia quęcūq; locutus fuerit vobis. Erit autē omis aīa quę non audierit prophetam illum exterminabitur de plebe. Et omes prophetę a samuel. et deinceps qui locuti sunt annunciauerūt dies istos. Vos aūt estis filii prophetarum. et testamenti quod disposuit deus ad patres nros dicens ad abraham. et in semine tuo benedicentur omnes cognationes terre. Vobis primū deus suscitans puerum filium suum misit benedicentem uobis ut convertat se unusquisq; ab nequitia sua.

Adhuc autē illis ad plebem loquentibus supuenerunt sacerdotes et magistratus templi. et saducei dolentes q docerent plebem. et annunciarent in iesu resurrectionem ex mortuis. et miserunt in eos manus. et posuerunt eos in custodiam usq; in crastinum. Erat autē iam uesper. Multi autē eorum qui audierant verbum credidērunt. et factus est numerus uirorum. v. milia. Factum est autem in crastinum. ut congregarentur principes eorum. et seniores et scribe in hierlm. et anna princeps sacerdotum. et caiphas. et ionathas. et alexander. et quotquot erant de genere sacerdotali. et statuentes eos in medio interrogabant. in qua uirtute. aut in quo nomine fecistis hoc uos. Tunc repletus spū scō petrus dixit ad eos. principes populi. et seniores audite. Si nos hodie discutimur in beneficio hominis infirmi in quo iste salvus factus est. notum sit omibus uobis et omi populo israel. quia in nomine dni nri ihu xpi nazareni. quē uos crucifixistis. quē ds suscitauit a mortuis. in hoc iste adstat coram uobis sanus. hic est lapis qui reprobatus est a uobis edificantibus. qui factus est in caput anguli. nec est in alio aliquo salus. Nec enim aliud est sub celo datum hominibus in quo oporteat nos salvos fieri. Videntes aūt petri constantiam. et iohis. compti quod homines essent sine litteris et idiote. admirabantur. et cognoscebant eos quia cum iesu fuissent. hominem quoq; videntes stantem cum eis qui curatus fuerat nil poterant contradicere. Jusserunt aūt eos foras exire concilio. et conferebant

⁊ferebant ad mnēm dicentes. Quid faciem⁹
hōib⁹ istis. Quīquid noīe signū fec̄ē p ecc
ossib⁹ hierusalē. Manifestū ē ōib⁹
possibl̄ negare nō possum⁹. Ne ampli⁹ diuulgetur in
plm. comminem⁹ eis ne ulterius loquantur in noīe
hoc. Et illi hōtē ⁊ reuocantes eos denūciauer̄ ne
omnio loquerentur nec docerent in noīe ihu. Pe
trus aūt ⁊ iohēs respondentes dixer̄ ad eos. Si iu
stum ē in conspectu dei uob⁹ potius audire ꝙ deū.
uidere. Non enī possum⁹ ꝙ nō dem⁹. ⁊ audi
uim⁹ nō loqui. At illi cōminantes dimiser̄ eos
nō inuenientes quō punirent eos p plō
q⁹ oēs clarificabant ꝙ factō erat in eo
qđ accidit. Annoz ē enim hō amplī⁹ xl. in
quo factū fuer̄ signū istud sanitat̄. Dimissi
aūt uenier̄ ad suos. ⁊ nunciauer̄ eis
quanta ad eos principes sacerdotū. ⁊ seniores di
xissent. Et cū audissent unanimit̄ leua
uer̄ uocē ad deū ⁊ dixer̄. Dne tu fecisti ce
lū ⁊ terram. mare ⁊ oīa ꝙ in eis sunt. qui spū
sc̄o p os patr̄is nr̄i dd puer tu dixisti. Quia
ut fremuer̄ gētes ⁊ plī meditati sunt uana.
Astiter̄ reges ter̄. ⁊ principes conuener̄ in
idipsū dñō. ⁊ adūsus xp̄m ei⁹. Conuene
runt enī uere in ciuitate ista. adūsus sc̄m pu
erū tuū quē unxisti herodes ⁊ pontius pila
tus. cum gentib⁹ ⁊ plīs isr̄l facere quā
decreuit manus tua. ⁊ consilium tuū. ut fie
ret. Nunc dne respice in minas eoz. ⁊ da fa
mulis tuis in omi fiducia loq̄ uerbū tuū in me
dicamēti tui ad sanitatē ⁊ signa. ⁊ pdi
gia fiāt p noīe sc̄i filij tui ihu. Et cū oravis
sent loc⁹ in quo erant adḡgati. ⁊ replen
t̄ sunt oēs spū sc̄o. ⁊ loquebantur cum fiducia uerbū dei.
Multitudinis aūt credentiū erat cor unū ⁊
alma una. ⁊ nec quisq̄ eoz q̄ possidebat. ad
quā eē dicebat. ꝙ erant illi oīa cōia. ⁊ uirtute
magna reddebant apli testimoniū resurrec
tōis. ⁊ grā magna erat⁹ oīb⁹ illis. Nec enī qs
quā egens erat inter illos. Quotquot ē
possessores agroz. aut domoz erant. uende
tes afferebant pcia eoz ꝙ uendebant. ⁊ po
nebant ad pedes eoz. Diuidebat aūt sin
gulis prout cuiq⁹ opus erat.

Joseph aūt qui cognominat⁹ ē barnabas ab apl̄is. q̄ interpretat̄ ē filius
consolatōis. Leuites cypri⁹ genere. agrū cum
dus erat eius. ⁊ attulit pecūiā. ⁊ posuit ad pedes
apl̄oz. Vir aūt quidā nōie ananias. cū
safira uxore sua. uendidit agrū. ⁊ fraudauit de pcio agri. cōscia uxore sua. ⁊ afferens
pte quādam ad pedes apl̄oz posuit. Di
xit aūt petr̄. Anania cur tentauit satha
nas cor tuū spū sc̄o. ⁊ fraudare de pcio agri
tui nonne manēs ē tibi. ⁊ manens tuā erat
in tua potestate. Quid posuisti in corde
tuo hanc rē. non es mentit⁹ hōib⁹ sed deo. Audi
ens aūt ananias hec uba. cecidit ⁊ expirauit.
⁊ fact̄ ē timor magn⁹ sup oēs qui audier̄
Surgentes aūt iuuenes amouer̄ eū. ⁊ ef
ferentes sepelier̄. Factū ē aūt spacium tri
um horaz. nescient ꝙ factum fuerit ei
us. Erat aūt ⁊ petr̄ die nō multo intra ipsum
in medium. Ille aūt dixit. ⁊ tam. Petre. ad
dmm ad eam. Quo uniq⁹ audito uob⁹ spōm reddere
dimi? Ecce pedes eoz qui sepelier̄ uirū tuū
ad hostiū. ⁊ efferent te. Offestim cecidit ad
pedes eius ⁊ expirauit. Introeuntes aūt iu
uenes inuenier̄ illam mortuā. et efferen
tes sepelier̄ ad uirum suū. Et fact⁹ timor
magn⁹ in uniuersa ecclia. ⁊ in oēs qui audi
erūt ista. Per manus aūt apl̄oz fiebant signa ⁊
prodigia multa in plebe. erant unanimit̄
oēs in porticu salomonis. Ceteroz aūt nemo
audebat quidē se illis. sed magnificabat
eos plebs. magis aūt augebantur credentes
domino multitudines uiroz ac mulieroz. ita ut in plateas
eicerent infirmos. ut ponerent in lectis
⁊ grabatis. ut ueniente petro. saltem u
mbra illius obumbraret quemquā illoz ut
liberent ab infirmitatibus suis. Conuenie
bat quoq⁹ multitudo ciuitatū circum. ferentes egros
⁊ uexatos a spūb⁹ immundis. qui curabantur oēs.
Exurgens aūt princeps sacerdotū. ⁊ oēs qui cū illo erant. q̄ est
hēresis sadducoz replen sunt zelo. ⁊
iecer̄ manus in apl̄os. ⁊ posuer̄ illos in custo
dia pūl. Angl⁹ aūt dñi p noctē aperiens
ianuas carceris. ⁊ educens eos dixit. Ite
⁊ stantes loquimini in templo plebi. oīa uba
uite huius. Quo audito intrauer̄ diluculo in templū
⁊ docebant. Aduenies aūt princeps sacerdo
tū. ⁊ qui cū eo erant. conuocauer̄ cōsiliū
⁊ omē senatū filioz isr̄l. ⁊ miser̄ ad carcerē ut
adducer̄. Cū aūt uenissent ministri. ⁊
non inuenissent eos in carcere. renūciauer̄ nūcio
dicentes. Carcerē quidē inuenimus
clausū cum omi diligentia. ⁊ custodes stan
tes ad ostia. aperientes aūt neminē intus
inuenimus. ut aūt audier̄ hec uba sacer
dos magist̄ templi. ⁊ principes sacerdotū. ambigeba
bant de illis quid nā fieret. Aduenies aūt
quidam nunciauit eis. dicens. Ecce uiri quos
posuistis in carcere sunt in templo stantes ⁊ do
centes plīm. Tunc abiit magist̄ cū ministris. adduc illos sine ui. timebant enī
plīm ne lapidarent eos. Adducti aūt illi stetier̄ in medio. Interrogauit eos princeps
sacerdotū dicens. Precipiendo precepimus uob⁹ ne
doceretis in noīe isto. ⁊ ecce replestis hierusalē
doctrina ⁊ uultis introducere sup nos sanguinē hōis illius. Respondens aūt petrus ⁊
apli dixer̄unt. Obedire oportet deo magis
quā hōib⁹. Deus patrū nroz suscitauit

ihm quē uos mēmitis suspendentes in
ligno. hunc ꝓncipē dē ⁊ saluatorē. exal
tauit dexterā sua. ad dandam pñiā isrl. ⁊
remissionē peccatoꝝ. ⁊ nos sumꝰ testes bo
norum uerboꝝ. ⁊ spūs sc̄s quē dedit uob dē
ois obedientibꝰ sibi. Hec aut cū audissent
dissecabantur. ⁊ cogitabant mactare illos
Surgens aut quidam in cōsilio pharisēus.
nōie gamaliel legis doctor. honorabilis
uniuerse plebi. iussit foras ad breue
fieri homines. Et ait illis. Viri israhelite. attendite uob super
hominibus quid acturi sitis. Ante hos enim
dies exortus theodas dicens se esse aliquē
cui assensit numꝰ uirorꝝ circiter quadringen
torum qui occisus est. et quicūq; credebant
ei dispersi sunt. ⁊ in nichilū redacti. Post
hunc surrexit iudas galilēus in diebꝰ profes
tionis ⁊ auertit populū post se. ⁊ ipe perijt.
⁊ quicūq; obedierūt ei dispersi sunt. Et nunc in
quantum uob dico. discedite ab hominibꝰ istis. ⁊ sinite
illos. quia si est ex hominibꝰ consilium hoc aut opus hoc
dissoluetur. Si uero ex deo est. non poteritis dissoluere
eos. ne forte deo repugnare inueniamini
Consenserunt aut illi. ⁊ conuocantes apla
tos flagellauerunt eos. ⁊ denunciauerūt eis ne omnino
loquerentur in nomine ihu. ⁊ dimiserunt eos
illi quidē ibant gaudentes a conspectu
concilij. quia digni habiti sunt pro nōie ihu con
tumeliam pati. Omnem aut die non cessabant
docentes. ⁊ euangelizantes xpm ihm.

VI

In diebꝰ aut illis crescente numero discipulorum. factum est murmur
Grecorum. aduersus hebreos. eo q despicerentur in
ministratione cotidiana uidue eorum. Conuocantes aut xij. multitudinem discipulorum
dixerunt. Non est equum nos relictis uerbis
dei. ministrare mensis. Considerate ergo fratres uiros
ex uobis boni testimonij. septem plenos spū
sc̄o. ⁊ sapientia. quos constituamus super hoc opus
Nos uero orationi. ⁊ ministerio uerbi assistemus. Et placuit
sermo omni multitudini. ⁊ elegerunt
stephanum plenum fide. ⁊ spū sc̄o. et philippum
procorum. ⁊ nicanorem. ⁊ timonem. ⁊ parmenam.
⁊ nicolaum aduenam. antiochenum. hos sta
tuerunt ante conspectum aploꝝ. ⁊ orantes
imposuerunt eis manus. Et uerbum dei crescebat
⁊ multiplicabatur numerus discipulorum ne
mis in hierusalē ualde. Multa quoque turba sacerdotum
obediebat fidei. Stephanus plenus gratia. ⁊ fortitu
dine faciebat prodigia. ⁊ signa magna in plebe
Surrexerunt aut quidā de synagoga
que appellatur libertinorum. ⁊ cirenen. ⁊ alexā
drinorum. ⁊ eorum qui erant a cilicia. ⁊ asi
a disputantes cū stephano. ⁊ non poterant
resistere sapie. ⁊ spūi qui loquebatur
Tunc submiserunt uiros qui dicerent se audisse

VII

eum dicentem uba blasphemie. in moysen
⁊ deum. Commouerunt quoque plebem ⁊ seniores. ⁊ scri
bas. ⁊ concurrentes rapuerunt eum. ⁊ adduxerunt
in concilium. Statuerunt testes falsos dicentes.
Homo iste non cessat loqui uba aduersus locum
sanctum ⁊ legem. audiuimus enim eum dicentem quoniam
ihs nazarenus hic destruet locum istum. ⁊ immu
tabit traditiones quas tradidit nobis
moyses. Et intuentes eum omnes qui sedebant in
concilio. uiderunt faciem eius tanquam faciem angeli. Di
xit aut princeps sacerdotum. Si ita se habet
hec ita se habet.

VII

Viri fres ⁊ patres audite. Deus glie apparuit patri nro abrahe cū esset in mesopo
tamia. priusquam moraretur in charan. ⁊ dixit
ad illum. Exi de terra tua. ⁊ de cognatione tua. ⁊ ueni
in terram quā monstrauero tibi. Tunc exiit
de terra chaldeorum. ⁊ habitauit in charan. ⁊ inde
quando mortuus est pater eius. transtulit illum in
hanc terram in qua nunc uos habitatis. ⁊ non dedit ei
hereditatem in ea nec passum pedis. Et promisit dare illam ei in possessionem semini eius
post ipsum cū non haberet filium. Locutus est aut ei deus
quia erit semen eius accola in terra aliena. ⁊
seruient eos. ⁊ affligent eos annis. quadringentis. ⁊ gentem cui
seruierint iudicabo ego dixit dns. ⁊ post hec exi
bunt. ⁊ seruient mihi in loco isto. ⁊ dedit illi te
stamentum circumcisionis. ⁊ sic genuit ysaac. ⁊
circumcidit eum die octauo. ⁊ ysaac genuit ia
cob. ⁊ iacob. xij. patriarchas. Patriarche emulantes ioseph uenundederunt
eum in egyptum. ⁊ erat deus cum eo. ⁊ eripu
it eum ex omnibus tribulationibus eius. ⁊ dedit ei gra
tiam ⁊ sapientiam in conspectu pharaonis regis egy
pti. ⁊ constituit eum principem egypti. ⁊ uniuer
sum domui suę. Venit aut fames in uniuersam
terram egypti. ⁊ chanaan. tribulatio magna. ⁊ non inueniebant cibos patres nri. Cū
audisset aut iacob esse frumenta in egypto
misit patres nros primum. Secundo agnitus est ioseph
a fratribus suis. ⁊ manifestus est pharaoni genus
eius. Mittens aut ioseph accersiuit iacob
patrem suum. ⁊ omnem agnationem suam in animabus
lxxv. Et descendit iacob in egyptum. ⁊ defu
ctus est ipe ⁊ patres nri. ⁊ translati sunt in si
chem. ⁊ positi in sepulchro q emit abra
ham pecunia argenti a filiis emor filij sichem. Cū ap
propinquaret aut tps promissionis. q confessus
fuerat deus abrahe. crescit ⁊ multiplicatus est
in egypto. donec surrexit rex alius super
egyptum qui non nouerat ioseph. hic circum
ueniens genus nrm. afflixit patres nros. ut ex
ponerent partos suos. ut non fierent uiui
in tempore illo ex quo natus est mo
ysen. ⁊ fuit gratus deo. qui nutriti est tribus mensibus
in domo patris sui. Exposito aut illo sublatus

ler eum filia pharaonis. ⁊ murmur eius ẽ mfilium. ⁊ erudiẽ ẽ moyses omni sapiã egyptiorũ. ⁊ erat potens in ẽbis ⁊ in operibus suis. Cũq; autẽ implerent ei. xl. anni ascendit in cor eius ut uisitaret fres suos filios israel. ⁊ cũ uidisset iniuriã patiẽtẽ. uindicauit illatã. ⁊ fecit ultionẽ ei qui iniuriã sustinebat percusso egyptio. Existimabat autẽ intelligẽtia fris quã dẽ manu ipi daret eis. illi autẽ nõ intellexerũt. sequẽti uõ die apparuit illis litigantibus. ⁊ reconciliabat eos in pace dicens uiri fres estis. ut quid nocetis alterutrũ. qui autẽ iniuriã faciebat pximo suo repulit eum dicens. Quis te constituit principẽ ⁊ iudicẽ sup nos. Nũquid uis occidere me tu nos. que adhuc interfecisti hierm egyptiũ. fugit autẽ in uirtute. ⁊ factus ẽ aduena in terra madian ubi. genuit duos filios. ⁊ expletis annis. xl. apparuit illi in deserto montis sina. angl̃i in igne flãme rubi. Moyses autẽ intuens. admirabãtur uisũ. ⁊ accedente illo ut cognosceret fidẽ ẽ ad eum uox dñi dicens. ego sũ dẽus patrũ tuorũ. dẽus abraã. dẽus ysaac. ⁊ dẽus iacob. tremefactus moyses nõ audebat ampliꝰ intuẽri. Dixit autẽ illi dñs. solue calceamentũ pedum tuorũ. locus ẽ in quo stas tra sca ẽ. uidens uidi afflictionẽ ppli mei qui ẽ in egypto. ⁊ gemitũ eorũ audiui. ⁊ descendi liberare eos. nunc inquã ⁊ mittã te in egyptum. hunc moysen quẽ negauerunt dicentes. quis te constituit principẽ ⁊ iudicẽ. hunc deus principẽ ⁊ redemptorẽ. misit cũ manu angeli qui apparuit ei in rubo. hic eduxit illos faciens prodigia ⁊ signa in terra egypti. ⁊ in mari rubro. ⁊ in deserto annis. xl. hic ẽ moyses qui dixit filiis israel. prophetam suscitabit nob dẽus de fratribus uestris tanquam me audietis. hic ẽ qui fuit in ecclesia in solitudine cum angelo q̃ loquebatur ei in monte sina. ⁊ cum patribus nris. qui accepit uiua eloquia dare nobis. cui noluerũt obedire patres nri. sed repulerũt eum ⁊ auersi sunt corde suo in egyptum dicentes ad aaron fac nobis deos qui precedant nos. Moysi enim hunc qui eduxit nos de terra egypti. nescimus quid factus sit ei. ⁊ in illis diebus fecerũt uitulum. ⁊ obtulerũt hostiã simulacro. ⁊ letabantur operibus manuum suarum. Conuertit autẽ dẽus. ⁊ tradidit eos seruire militiæ celi. sicut scriptum ẽ in libro prophetarum. Nũquid uictimas aut hostias obtulistis mihi. xl. annis in deserto domus israel. ⁊ suscepistis tabernaculum moloch. ⁊ sidus dei uestri remphan. figuras quas fecistis adorare eas. et transferam uos ultra babylonẽ. Tabernaculum testimonii fuit cum patribus nris in deserto. sicut disposuit illis dẽus loquens ad moysen. ut faceret secundũ formã quam uiderat. quã & introducẽtes susceperunt patres nri cum iesu in possessionẽ gentium. quas expulit dẽus a facie patrum nrorum. usq; in diebus dauid. Qui inuenit gratiam apud dñm. petiit ut inueniret tabernaculum deo iacob. Salomon autẽ edificauit illi domum. sed non excelsus manufactis habitat sicut propheta dicit. celum mihi sedes ẽ. terra autẽ scabellum pedum meorum. Quam domum ædificabitis mihi dicit dñs. aut quis locus requietionis mee. nonne manus mea fecit hec omnia. dure ceruicis et incircumcisis cordibus et auribus. uos semper spiritui sancto resistitis. sicut patres uestri. ita et uos. Quem prophetarum non sunt persecuti patres uestri. et occiderunt eos qui prenuntiabant de aduentu iusti. cuius nunc uos proditores et homicidas fuistis. qui accepistis legem in dispositione angelorum. et non custodistis. Audientes autem hec dissecabantur cordibus suis. et stridebant dentibus in eum. Cum autem esset plenus spiritu sancto intuens celum uidit gloriam dei. et iesum stantem a dextris dei. et ait. Ecce uideo celos apertos. et filium hominis stantem a dextris uirtutis dei. Exclamantes autem uoce magna continuerunt aures suas. et impetum fecerunt unanimes in eum. et eiecerunt eum extra ciuitatem et lapidabant. et testes deposuerunt uestimenta sua secus pedes adolescentis qui uocabatur saulus. et lapidabant stephanum inuocantem et dicentem. Dne iesu suscipe spiritum meum. Ponens autem genibus exclamauit uoce magna dicens. Dne ne statuas illis hoc peccatum. et hec cum dixisset obdormiuit in dño.

VIII

Saulus autem erat consentiens neci eius. Facta est autem illa die persecutio magna in ecclesia que erat hierosolimis. et omnes dispersi sunt per regiones iudee et samarie præter apostolos. Sepelierunt autem stephanum uiri timorati. et fecerunt planctum magnum super eum. Saulus uero deuastabat ecclesiam per domos. mittens ad mulieres et tradebat in custodiam. ⁊ igitur qui dispersi erant pertransibant euangelizantes uerbum dei. philippus autem descendens in ciuitatem samarie. predicabat illis Christum. intendebant autem turbe his que a philippo dicebantur. una mente audientes et uidentes signa que faciebat. Multi enim eorum habentes spiritus immundos. clamantes uoce magna exibant. multi autem paralitici et claudi curati sunt. Fuit autem gaudium magnum in ciuitate illa. Quidam autem nomine symon. qui ante fuerat in ciuitate magus. seducens gentem samarie dicens se esse aliquem magnum. cui attendebant omnes a minimo usque ad maximum. dicentes hic ẽ uirtus dei que uocatur magna. Attendebant autem ei. propter multo tempore magiis suis demens[itis] eos. Cum uero credidissent

philippo euangelizet ei regnu dei. et nomine
ihu xpi baptizabantur uiri ac mulieres.
Tunc et symon ipe credidit. et cum baptizatus esset
adherebat philippo. uidens signa
atq; uirtutes maximas fieri. stupens admirabatur. ei.
autem audissent apli qui erant hierosolimis
quia recepit samaria uerbu dei. miserunt ad
eos petru et iohem. Qui cum uenissent o
rauerunt pro eis. ut acciperent spm scm. Nondu
enim in quenq illoz uenerat. sed baptizati
tantu erant in nomine dni ihu. tunc ipo
nebant manu sup illos. et accipiebant spm
scm. Cum uidisset autem symon quia per ipositio
nem manu aploz daretur spe. obtulit eis
pecuniam dicens. Date et mihi hanc potestatem ut
cuiqs imposuero manu accipiat spm scm. Petr
autem dixit ad eum. pecunia tua tecu sit.
in perditione. quia donu dei existimasti pecu
nia possideri. Non est tibi pars neq; sors in hoc
sermone. nam cor tuu non est rectu coram deo. pnia
igit age hanc malitiam tua. et roga
dnm si forte remittatur tibi cogitatio
cordis tui. In felle enim amaritudinis et
obligatione iniquitatis uideo te esse. Respon
dens autem symon dixit. precamini pro me ad dnm. ut
nihil ueniat sup me horu quae dixistis
Illi quidem testificati et locuti uerbu dei re
uertebantur hierosolimam. multisq; regionib; sa
maritanoz euangelizabant. Angelus autem
dni locutus est ad philippu dicens. Surge et
uade ad meridianu ad uiam q descendit
ab hierlim in gazam. hic est deserta. Et surgens
abiit. et ecce uir ethiops eunuchus potens
candace reginae ethiopu. qui erat sup om
nem gazam eius uenerat adorare hierlim. et reuer
tebatur sedens sup currum suu. legebatq; pphm
ysaiam. Dixit autem spe philippus. Accede et
iunge te ad currum istum. Accurrens autem
philippus audiuit eum legentem ysaiam pphm
dixitq; putasne intelligis q legis. Qui ait.
Et quid possum si non aliquis ostendat mi
hi. rogauitq; philippum. ut ascenderet sedi
leuq; autem scripturae q legebat erat hec.
tanq ouis ad occisionem ducta est. et sicut agnus
coram tondente se sine uoce. sic non aperuit os
suu. In humilitate iudicium eius sublatum est
generationem eius quis enarrabit. Quia tollitur
de terra uita eius. Respondens autem eunuchus philip
po dixit. obsecro te de quo pphta dicit hoc de se
ipso aliquo alio. Aperiens autem philippus os su
um incipiens a scriptura ista. euangeli
zauit illi iesum. Dum uenit per uiam uenerunt
ad quandam aquam. et ait eunuchus ecce aq.
Quid prohibet me baptizari. Dixit autem philip
pus. Si credis ex toto corde tuo licet. Et respon
dens ait. Credo filiu dei esse iesum. Iussit stare cur
rum. et descenderunt uterq; in aquam philippus et
eunuchus. et baptizauit eum. Cum autem ascen
dissent de aqua. spe dni rapuit philippum. et
amplius non uidit eum eunuchus. Ibat autem in
uia sua gaudens. Philippus autem inuentus est in
azoto. et pertransiens euangelizabat ciuitati
bus donec ueniret caesaream.

Saulus autem adhuc spirans minas
et cedis in discipulos dni. accessit ad pnci
pem sacerdotu. et petiit ab eo epistolas in damasci
ad synagogas. ut si quos inueniret hui us
tutae ac mulieres. uinctos perducere hierlim.
Et cum iter faceret. contigit ut appropinquaret
damasco. subito circumfulsit eum lux de ce
lo. et cadens in terram audiuit uocem dicentem
sibi. Saule. Saule quid me persequeris. Qui
ego dixi. Et ille. Ego sum iesus quem tu persequeris
tibi. Durum est tibi contra stimulum calcitrare. Et tre
mens ac stupens ait. Dne quid me uis facere. Et dixit ad eum dns. Surge et ingredere
ciuitatem et dicetur tibi quid oporteat
te facere. Uiri autem illi qui comitabantur eum eo stabant
stupefacti. audientes quidem uocem nemi
nem autem uidentes. Surrexit autem Saulus de
terra apti; oculis nil uidebat. Adducti autem
illum introduxerunt damascum. et
erat tribus diebus non uidens. et non manducauit
non bibens. Erat autem quidam discipulus dam
asci nomine ananias. et dixit ad illum iesus in
visu. Anania. Et ille ait. Ecce ego dne. Et dns
ad illum. Surge et uade in uicum qui uo
catur rectus. et quire in domo iude saulum nomine
tharsensem. ecce enim orat. Et uidit uirum
ananiam nomine intrantem et imponentem
sibi manum ut uisum recipiat. Respondit autem ananias.
Dne audiui a multis de uiro isto quanta
mala fecerit sanctis tuis hierlim. hic habet potestatem a
principibus sacerdotum alligandi omnes qui inuo
cant nomen tuum. Dixit autem ad eum dns. uade
quoniam uas electionis est mihi iste ut portet nomen
meum coram gentibus et regibus et filiis israel.
Ego enim ostendam illi quanta oporteat
eum pro nomine meo. Et abiit ananias
et introiit in domum. et imponens ei manus
dixit. Saule frater dns misit me iesus qui ap
paruit tibi in uia qua uenisti. ut uideas
et implearis spu scto. Et protinus ceciderunt ab
oculis eius tanq squamae. et surgens baptizatus est.
Et cum accepisset cibum confortatus est.
fuit autem cum discipulis qui erant damasci
per dies aliquos et confestim in synagogis
predicabat ihm. quoniam hic est filius dei. Stupebant autem omnes audientes
et dicebant. Nonne hic est qui expugnabat in hierlim eos qui
nomen istud. et ad hoc ad hos uenerat ut uinctos illos duceret ad principes sacer
dotum. Saulus autem magis conualescebat. et confundebat
habitantes damasci. affirmans
quia hic est xps. Cum autem implerentur
dies multi. consilium fecerunt iudei ut eum

fierent. Ioe autē fec̄ sunt saulo misdie e
rat. Cuidā discipl̄ aut̄ ioppe die ac vi
cto ut eum visitarent. Inquientes duo di
scipli ei nocte p̄ manū. dimiserunt eum
simitentes in portā. Cum aut̄ venissi
cerlin nūtiabat se ungē discipl̄. ros tu
mebant eū nō ēntrē q̄ erat discipl̄. Bar
nabas aut̄ apl̄os illum duxit ad apl̄os
narrauit illis quō uisa uidisset dn̄m.
quia loquit̄ est ei. quō fiducialr egisset in ioe dn̄o.
Et erat cū illis intrans
et exiens cerlin. fiducialr agens in nōe dn̄i.
Loquebatur q̄ gēnib. disputabat cū gēc.
illi aut̄ cogitabant occidere eum. Qd cū cognō
uissent fr̄es. deduxer̄ eum cesaream. et dimi
serūt illum. cecilia quid p̄terit uidē. ga
lilee eccl̄ie. Et edificabant
ambulant timore dn̄i. et solatio s̄c̄i spūs
replebantur. Factū est aūt dū circuiret petr̄s ad om
nes transiret et uenit ad sanctos
habitantes lidde. Inuenit ibi quēdā hoiem
nōe eneam. abantic. viii. iacentē grabatto qui
erat paral̄ticus. aut̄ illi petr̄s ihesus xp̄s te sanet
dn̄e xp̄e. Surge et sterne tibi. et cōtinuo surre
xit. Et viderunt illi oēs qui habitabant lidde
et saron. qui sūt sine ad dn̄m. Ioppe aut̄
fuit quidam discipl̄a nōie thabita. quę
ī̄pretatur dorcas. Hec erat plena op̄ib; bonis. et
elemosinis quas faciebat. Factū est aūt in
diebus illis ut infirmata moreret̄ lotā eā
lauissent posuer̄ eā in cenaculo. cū aut̄ esset
lidde ab ioppe discipli audientes. quia esset
petr̄s duos uiros misер ad eum rogantes
ne pigriteris uenire ad nos. Exurgens
aut̄ petr̄s uenit cum illis. Et cū aduenissi du
cerunt illum in cenaculū. et circūsteter̄ illū
oēs uidue flentes. et ostendentes tu
nicas et uestes quas faciebat illis dorcas. Eiec
tis aut̄ omnib; foras petr̄s ponens genua o
rauit. et conuersus ad corp̄ dixit. Tabita surge. Et
illa aperuit oculos suos et uidens petrum resedit. Dans
aut̄ illi manū erexit eam. Et cū uocassi sc̄os
et uiduas assignauit eā uiuā.

Factū est aūt ioppe ut quidā discipl̄ nomine symon coria
rius hospitio susciperet petrum. Erat aūt ei domus iuxta mare. hic
dicebatur ei quid oporteat me facere. Et cum discessis
set angl̄s qui loquebatur illi. vocauit duos de domesticis suis. et militē metuentē de
uotis ex his qui illi assistebant. quibus
narrauit omnia misit illos ioppen. Se
quent̄ aut̄ die et illis iter facientibus. et approp
quantibus ciuitati. ascendit petr̄s sup
pra. ut oraret circa horam sextam.
Et cū esuriret uoluit gustare. parantibus aū
illis excidit eū mens ī excessu. Et vi
dit cēlū apt̄m. et descendens uas quodā
uelut linteū magnū quatuor initiis de
mitti de celo ī terrā. in quo erant oīa qua
drupedia. et serpentia terre et uolatilia cēli.
Et facta est uox ad eum. Surge petre occide
et manduca. At ille aūt petr̄s. Absit dn̄e. q
niquā manducauī oīe cōe et immundū
uox iterū ad eum. Qd deus purificauit tu
ne tu ne dixeris. Hoc aut̄ factū est. et statim re
cepтum est uas in cēlū. Et dū ī se timeret
petr̄s quid nā esset uisio q̄ uidisset. ecce tri
es qui missi sunt a cornelio. inquirentes do
mum symonis. astiterunt ad ianuā. et
uocassent inuocabant symonē q̄ cognō
minabatur petrus si hospitet̄. Petro
aut̄ cogitante de uisione. dixit spūs ei. Ecce
uiri tres q̄runt te. surge ergo descende
et uade cum eis nichil dubitans. quia ego mi
si illos. descendēs aut̄ petr̄s ad uiros dixit. Ec
ce ego sum quē q̄ritis. Quę causa est p̄ quā ue
nistis. At illi dixer̄. Cornelius centurio uir
iust et timēs dn̄m. et testimoniū hīs ab
tota gente iudeorum. Sanctū accepit ab an
gelo sc̄o accersiri te in domū suā. audire
uerba abs te. Introducens ergo eos recepit
hospitio. Sequenti aut̄ die surgens pfect̄ est
ad illos. et quidam ex fr̄ibus ab ioppe. comitan
tes eum. ut autem introisset. occurrit ei et
procidens ad pedes eius adorauit. Petr̄s
aut̄ eum erexit dicens. Surge et ego ipse homo sum. et
loquens cum illo introiit. et inuenit multos q
uenerant. dixit ad illos. uos scitis quō ab
hominē est uiro uidere uel accedere
ad alienigenā. et michi ostendit deus neminē
dicere aut immundū aut coicū hominē. propterea sine du
bitatione uenī accersitus me. a cornelio. Interro
gō ergo quā ob rē accersistis me. et cornelius ait. Ab hodie
quarto usq; ad hanc horam orans eram in
domo mea hora nona et ecce uir stetit ante
me in habitu candido. et ait cornelī exaudi
ta est oratio tua. et elemosine tue memorate
sunt in conspectu dei. Mitte ergo ioppen et ac

cersi symonē qui cognominatur petrē. hic o
spitatur in domo cuiusdam sotoris cuius mare.
confestim ꝫ missi ad te. nec uerbum uerum
te. nunc ꝫ oēs nos presentes coram deo audire
ta quecūq; precepta sunt a dño. Aperiens aūt
petr' os suū dixit. In ueritate cognoui quia
non est aceptor dēs. sed in omni gēte qui timet eū
et operatur iustitiam. accepta est illi. Verbū mi
sit dēs filiis israel. annūtians pacē per ihm xp̄m.
hic est omnium dn̄s. uos scitis qd factū est per uniuersā
iudeā incipiens a galilea post baptismū. quē predi
cauit iohēs ihm a nazareth. quomodo unxit eū dēs
spū sco et uirtute. qui pertransiit benefaciendo et
sanando oppressos a diabolo. quia dēs erat cum
illo. nos testes sumus omnium que fecit in regione iudee
et hierlm. quē occiderunt suspendentes in
ligno. hunc dēs suscitauit tertia die. et dedit eum
manifestum fieri non omni populo. sed testibus prouidis
a dō. ꝫ manducauimus. et bibimus cum illo post
quam resurrexit a mortuis. et precepit nobis predica
re populo. et testificari. quia ipse est constitutus a de
o iudex uiuorum et mortuorum. huic omnes prophe tes
testimonium perhibent remissionem peccatorum accipere
per nomen eius omnes qui credunt in eum. Adhuc eo loquente
verbum hoc. cecidit spūs scūs super omnes qui audie
bant uerbum. obstupuerunt ex circumcisione
fideles qui uenerunt cum petro. quia et in nationes gē
tes spūs scī effusus est. audiebant enim illos loquentes
linguis et magnificantes dēm. tūc
respondit petrus. Numquid aquam quis prohibere potest ut non
baptizentur hi qui spūm scm acceperunt sicut
et nos. Et iussit eos in nomine ihu xp̄i baptizari.
tunc rogauerunt eum ut maneret apud eos aliquot
dies. Audierunt autem apli et fres qui erant in
iudea. quia et gentes acceperunt verbum dei.
Et ascendit petrus hierlm.

Circumcidebant eum qui erant ex circumcisione
dicentes. Quare introisti ad uiros preputium habentes et manducasti cum
illis. Incipiens autem petrus exponebat illis
ordinem dicens. Ego eram orans in ciuitate ioppe
et uidi in excessu mentis uisionem. uas descendens
quasi linteum magnum quatuor initiis demittitur de celo. et uenit usque ad
me. in quod intuens considerabam et uidi quadru
pedia terre et bestias et reptilia et uolatilia
celi. Audiui autem et uocem dicentem mihi. Surge
petre occide et manducа. Dixi autem. Nequaquam
dne. quia nec aut immundum nunquam introiuit
in os meum. Respondit autem iterum de celo
Quod deus mundauit tu ne communem dixeris. Hoc autem
factum est per ter. et recepta sunt omnia rursum in celum
Et ecce tres uiri statim astiterunt in domo in
qua eram missi a cesarea ad me. Dixit autem spūs
mihi. ut irem cum illis nihil hesitans. uenerunt autem
mecum. vi. fres isti. et ingressi sumus in domum
uiri. Narrauit autem quomodo uidisset angelum in
domo sua stantem et dicentem sibi. Mitte in
ioppen et accersi symonem qui cognominatur pe
trus qui loquetur tibi uerba in quibus saluus eris tu. et
tota domus tua. Cum autem cepisse loqui. cecidit spūs
scūs super eos sicut et in nos in principio. recordatus
sum autem uerbi dni sicut dicebat. Johēs quidem
baptizauit aqua. uos autem baptizabimini spū
scō. Si ergo eandem gratiam dedit illis sicut et nobis
qui credidimus in dnm ihm xp̄m. ego quis
eram qui possem prohibere deum. Audito autem hoc
tacuerunt et glorificauerunt deum dicentes. Ergo et
gentibus penitentiam dedit. Qui autem quidam de
scendentes de iudea docebant fres quia nisi circumcidamini
more moysi non potestis saluari. non
parua autem facta dissensione et conflictatione
non modica paulo et barnabe ad aduersus eos. statuerunt
ut ascenderent paulus et barnabas et quidam alii ex aliis
ad apostolos et presbyteros hierosolymam super hac
questione. Illi quidem deducti a ecclia pertransibant
phenicen et samariam narrantes conuersionem gentium
et faciebant gaudium magnum omnibus fribus. Cum uenissent
autem hierosolymam suscepti sunt a
b ecclia et apostolis et presbyteris. annuntiauerunt quanta
deus fecisset cum illis. Surrexerunt autem quidam de
secta pharisaeorum qui crediderant dicentes. Oportet circumcidere eos
denuntiare illis custodire legem moysi. Conuenerunt autem apostoli
et seniores uidere de uerbo hoc. Cognito autem petrus
dixit ad illos. Uiri fres uos scitis quoniam ex diebus antiquis
elegit deus inter nos per os meum audire gentes uerbum euangelii
et credere. Et qui nouit corda deus testimonium perhibuit dans illis
spūm scm sicut et nobis. et nihil discreuit inter nos et illos
fide purificans corda eorum. Nunc ergo quid tentatis deum
imponere iugum super ceruicem discipulorum quod neque patres nostri neque nos portare
potuimus. Sed per gratiam dni ihu xp̄i credimus saluari quemadmodum et illi.
Tacuit autem omnis multitudo et audiebant barnabam et paulum
narrantes quanta signa et prodigia fecisset deus per eos in gentibus.
Et postquam tacuerunt respondit iacobus dicens. Viri fres audite me.
Symon narrauit quemadmodum primum deus

cūdate uestmēntū suū. ⁊ seqūe me. ⁊ egred̄ sequebatur eū. ⁊ nesciebat quia uēm ē. qđ fiebat p angelū. existimabat aūt se uisū uidē
re. transeuntes aūt p̄mā ⁊ 2am custodiam. ue
nerunt ad portam ferream q̄ ducit ad ciuita
tē. que ultro apta ē eis. ⁊ egressi processē
unam uiā. ⁊ statim discessit angelus abeo
ab̄ pet̄. Petrus ad se reuersus dix. nūc scio ue. quia
misit dns angelū suū. ⁊ eripuit me d manu
herodis. ⁊ d omni expectatōe plebis iudeoꝝ. Et
cōsiderans uenit ad domū mar̄ matris ioh̄is
q̄ cognominabatur marc̄. ubi erant multi
congregati ⁊ orantes. Pulsante aūt ostiū
ianue. puella ad audiendū nomē petri
aut cognouit uocē pet̄. p gaudio nō aperuit
ianuā. sed intro currens. nūciauit stare pe
trū ad ianuam. At illi dixer̄ mlāc. Illa
aūt affirmabat sic se habere. illi aūt dice
bant angelus ei⁹ ē. Petrus aūt perseuerabat p
sistens. Cum aūt aperuisset. uiderūt eum ⁊ ob
stupuer̄. Annuens aūt eis manu ut tace
rent. narrauit quō dominus eduxisset eum d carce
re dixitq; Nūciate iacobo fr̄i ⁊ cēt
sis. abiit in aliū locū. Fact̄ aūt illa die erat
nō parua turbatio inter milites. quid nā
tor̄ esset d petro. Herodes aūt cum requisis
set eum ⁊ nō inuenisset. inquisitōe facta d cu
stodibus. iussit eos duci. Descendens aūt
a iudea Cesaream. ibiq; mansit. Erat aūt iratus ty
riis. ⁊ sydoniis. At illi unanimes uenerūt
ad eum. ⁊ persuaso blasto qui erat sup cubicu
lum regis. postulabant pacē. eo q̄ alerentur
regiones eor̄ ab illo. Statuto aūt die.
herodes uestit se ueste regali. sedit p tri
bunali. ⁊ concionabatur ad eos. Plebs aūt
clamabat dei uocē ⁊ nō hois. Confestim aū
percussit eum angl⁹ dn̄i. eo q̄ nō dedisset
honorē deo. ⁊ consumptus a uermibus expirauit. Ih
sus aūt dn̄i crescebat ⁊ multiplicabatur.

Barnabas aūt ⁊ saulus reuersi sunt
ab ierosolymis expleto ministerio. assu
mpto iohe qui cognominabatur marc̄. Erant aūt in ecclesia q̄ erat antiochie. p̄phe
te ⁊ doctores. in quib; barnabas. ⁊ symeon
q̄ uocabatur niger. ⁊ lucius cirenensis ⁊ ma
nahen qui erat herodis tetrarche collacta
neus. ⁊ saulus. Ministrantibus aūt illis
dn̄o ⁊ ieiunantibus. dixit illis spūs scūs. Segre
gate mihi barnabam. ⁊ saulū in op⁹ ad q̄ ad
sumpsi eos. Tunc ieiunantes ⁊ orantes imposi
tisq; eis manib; dimiserunt illos. ⁊ ipi qui
d missi erant spū scō. abierūt seleuciā. ⁊ inde
nauigauer̄ cypri. Et cū uenissent salami
nā. p̄dicabant ihū di in synagogis iudeoꝝ
habebant aūt ⁊ iohem ministrū. Et cū
pambulassent insulam usq; ad paphum. inuener̄ quēdā uirū mage
nū pseudo pphām iudeū. cui nom̄ erat
bariesu. qui erat cum proconsule sergio pau
lo. uiro prudēti. Hic accersito uerbū dei
audire cupiebat. Resistebat aūt illis elimas mag. sic enim interpretatur nom̄ eius. quere alibi de.
Saulus aūt qui ⁊ paulus repletus spū
scō intuitus eum dixit. O plene omni do
lo. ⁊ omni fallacia. fili diaboli. inimice
omnis iustitie. nō desinis subuertere uias dn̄i
rectas. ⁊ nunc ecce manus dn̄i super te
erit. et eris cecus nō uidens solē usq; ad tp̄s. ⁊
obscurum cecidit ei⁹ continuo. ⁊ circuiens quer̄ens qui manū daret.
Tunc proconsul cum uidisset factū. credidit ad
mirans sup doctrina dn̄i. Et cū apaphos
navigassent paulus. ⁊ q̄ cū eo erant. uene
runt pergen pamphilie. Johes aūt di
scedens ab eis. reuersus ē ierosolymā. Ipsi uō pertranseuntes pergen. uenerūt anno
chiam ⁊ die sabbatoꝝ sedentes post lectionē legis aūt
legis ⁊ pphaꝝ. miserūt principes synago
ge dicentes. Viri fr̄es si quis est in uobis
sermo exhortatōis ad plebē dicat. Surgens aūt paulus ⁊ manu silentiū in
dicens ait. Viri israhelite ⁊ q timetis dn̄m
audite. Dns plebis israhel elegit patres nr̄os
⁊ plebē exaltauit cum essent inco egyp
ti. ⁊ in brachio excelso eduxit eos ex ea. p
xl. annoꝝ tp̄e. moꝝ eoꝝ sustinuit in
deserto. ⁊ destruens gentes. vii. nōia cha
naan. sorte distribuit eis terrā eoꝝ. q̄
p. cccc. ⁊ l. annos. ⁊ post hec dedit eis iu
dices usq; ad samuelē pphām. ⁊ exinde
postulauer̄ regē. ⁊ postulauit deus
eis saul filiū cis uirum de tribu beniamin. annis. xl. ⁊ amoto illo suscitauit
illis dd regē. cui testimoniū phibens di
xit. Inueni dd filiū iesse. uirū secundum
cor meū. q̄ faciet oēs uoluntates meas. Cu
ius de semine secundū promissionē eduxit
israhel saluatorē iesum ihesum iohe. Baptizante
fact̄ adhuc ei baptismū penitē omni ple
bi israhel. Cum impleret aūt iohes cursum
dicebat. Quē me arbitramini
esse nō sum ego. Sed ecce uenit post me cui
nō sum dignus soluere calciamenta pedum ei⁹.
Viri fr̄es filii generis abrahā. ⁊ qui inter
uos timent dm. uob̄ uerbum salutis hui
usmodi missum est. Qui enim habitant hierusalem. ⁊ principes eius. hunc ignorantes iudicē pharisei
que p omnē sabbm legunt. iudicātes
implerunt. nullā causam mortis in
uenientes in eo. petierūt a pilato ut
interficeret eum. Cumq; consummassent oīa
q̄ de eo scripta erant deponentes eū
de ligno posuer̄ in monumento. Deus uō

sustamur eum amorreus tua dicens qui u
sque p multos dies cum eis qui simul ascen
derat cum eo de galilea in hierlm. qui us
que hodie sunt testes eius ad plebem. nos nob
annuntiam⁹ eum que ad patres nros repmis
sio fuit. quia hanc deus adimpleuit filiis
nris resuscitans iesum. sicut in psalmo scdo
scribitur filius meus es tu. ego hodie genui te. Quia
autem suscitauit eum a mortuis. amplius
non reuersurus in corruptionem. in hoc quidem
sic dicit quia dabo uobis sancta dauid fidelia. Quia
et alibi dicit non dabis sanctum tuum uidere corruptionem.
David enim cum in sua generatione deseruisset consilio
uoluntati dei dormiuit. et appositus est ad
patres suos. et uidit corruptionem. Quem uero
deus suscitauit non uidit corruptionem. Notum
igitur sit uobis uiri fratres quia per hunc remis
sio peccatorum annuntiatur uobis. et ab omnibus
quibus non potuistis in lege moysi iustificari.
in hoc omnis qui credit iustificatur. Videte ergo
ne forte superueniat uobis quod dictum est in prophetis.
Videte contemptores et admiramini. et disperdimini.
quia opus operor ego in diebus uestris. opus quod non credi
tis si quis enarrauerit uobis. Egressis autem illis
rogabant ut sequenti sabbato loquerentur eis uerba haec. Cum quae dimissa esset sy
nagoga. secuti sunt multi iudeorum. et colentium aduenarum paulum et barnabam. Qui
loquentes suadebant eis ut permanerent in gratia
dei. Sequenti autem sabbato pene omnis ciuitas
conuenit audire uerbum dei. Videntes autem turbas iudeis repletis sunt zelo. et contradicebant
his quae a paulo dicebantur blasphemantes. tunc constanter paulus et barnabas dixerunt
vobis oportebat primum loqui uerbum dei. Sed quoniam
repellitis illud. et indignos uos iudicatis
aeternae uitae. ecce conuertimur ad gentes. Sic enim nobis praecepit dominus. posui te in lumen gentibus
ut sis in salutem usque ad extremum terrae. Audientes autem gentes. gaudebant et glorificabant
verbum dei. et credebant quotquot erant
praeordinati ad uitam aeternam. Disseminabatur autem verbum domini per uniuersam regionem.
Iudaei autem concitauerunt mulieres religiosas et
honestas. et primos ciuitatis. et excitauerunt
persecutionem in paulum. et barnabam. et eiecerunt eos de finibus suis. At illi excusso pul
uere pedum in eos uenerunt iconium. Discipuli autem replebantur gaudio et spiritu sancto.

Factum est autem iconii ut simul
intrarent in synagogam iudeorum. et
loquerentur ita ut credidit multa turba iudeorum et
graecorum multitudo. Qui non credentes
suscitauerunt animos gentium aduersus fratres. Quidam autem
tamen moram fecerunt multum loquentes fiducialiter in domino
testimonio praebente uerbo gratiae suae. dante signa et prodigia
fieri per manus eorum. Diuisa est autem multitudo ciui
tatis. et quidam quidem erant cum iudeis. et quidam cum
apostolis. Et ut factus est impetus gentilium
et iudeorum cum principibus suis et obruere
affligere. lapidareque eos. intelligentes con
fugerunt ad ciuitates lycaoniae. lystram. et der
uen. et omnem circa regionem. et ibi erant
euangelizantes. Et quidam uir lystris
infirmus pedibus sedebat claudus ex utero matris
suae. qui nunquam ambulauerat. hic audiuit
paulum loquentem. Qui intuitus eum et uidens quod
fidem haberet ut saluus fieri. dixit magna uoce
Surge super pedes tuos rectus. et exiluit et
ambulabat. Turbae autem cum uidissent quod fecerat
paulus. leuauerunt uocem suam lycaonice
dicentes. dii similes facti hominibus descenderunt ad
nos. Uocabant barnabam iouem. paulum autem
mercurium. quia ipse erat dux uerbi. Sacerdos
quoque iouis qui erat ante ciuitatem. tauros
et coronas ante ianuas afferens cum populis
uolebat sacrificare. Quod audientes apostoli bar
nabas et paulus scissis tunicis suis. exi
lierunt inter turbas clamantes et dicentes
viri quid haec facitis. Nos mortales sumus similes
uobis homines. annuntiantes uobis ab huius ua
nis deum uiuum qui fecit caelum et ter
ram. et mare. et omnia quae in eis sunt. qui in praeteritis
nimis dimisit omnes gentes ambulare in uiis suis.
quamquam non sine testimonio semetipsum reli
quit benefaciens. de caelo dans pluuias et tempora fructifera. implens cibo et laetitia cor
dia nostra. Et dicentes haec uix sedauerunt turbas
ne sibi immolarent. Supuenerunt autem quidam ab antiochia et iconio iudaei. et persuadentes
his turbis lapidauerunt paulum trahentes extra
ciuitatem existimantes mortuum esse. Circumdantibus autem illum discipulis. surgens intrauit ciuitatem. et
postera die profectus est cum barnaba in
derben. Cumque euangelizassent ciuitati illi. et docuissent multos. reuersi sunt lystram.
et iconium. et antiochiam. confirmantes a
nimas discipulorum. exhortantes ut per ma
nerent in fide. quia per multas tribulationes
oportet nos intrare in regnum dei. et
constituissent illis per singulas ecclesias presbyteros. et orassent. cum ieiuniis commendauerunt eos
domino in quem credidere. Transeuntes autem
pisidiam uenerunt in pamphiliam. et loquentes in lystris et
in derben descenderunt in perge. et cum
in attaliam. inde nauigauerunt antiochiam. unde erant traditi
gratiae dei in opus quod impleuerunt. Cum autem
uenissent et congregassent ecclesiam. renuntiabant
quanta fecisset deus cum illis. et quia aperuisset gen
tibus ostium fidei. Morabantur autem tempus non modicum cum discipulis.

Et quidam descendentes de iudea do
cebant fratres dicentes. quia nisi circum

mum fm moyſi nō poteſtis ſalu
ſalui fi. fc'ſecundone nō mmma paulo
barnabe adiuuc illos ſtmuer ut ꝑſeuer
paulus barnabas, quidā alij exalus ad a
plos. ꝓbus merlm. ſup hac ſtione. ſll
decuen abecclia. ꝓmittebant phenīces et
ſamariā. narrantes ꝯuſationē gentiū.
ſtantebant grauiter magnū omnib; frib;
Cum aut uenſſent ierosolimā ſuſcepti ē
ab eccl'a abaplis. ſſenoꝛib; annūtiantes q̄nta d̄
ſecit; cum illis. Surrexerunt aut quidā
d hereſi phariseoꝛ qui ēdidēr dicentes. q
oport circūcidi eos. ꝯspexq; apli. ſſeni
bus uidē d ubo hi. Cū aut magna ꝯqui
ſitiō fuiſſet. Surgens petrus dixit viri frēs
uos ſciſtis ab antiquis diebus q̄ mos elegit
dō ꝑ os meos audire gentes ubū euangeli
i. credere. qui nouit cordia d̄ teſtimoniū
phibuit. dans illis ſpīm ſcīm ſicut nob. ſ
nichil discreuit inter nos illos. fide purifi
cans corda eoꝝ. nunc ergo quid tēptatis
dō imponit iugum ſup ceruicē discipulo
rū quē neq; patres nri neq; nos portare potuim.
ſed ꝑ gratiā dñi nri ihu xp credim saluari q̄
admodū illi. Tacuit aut omis multitudo.
et audiebant barnabā et paulū narran
tes quanta d̄ ſignis. et ꝓdigijs fcīt deus
p eos. ꝛp quam multos. Et postq; tacuer
dicent. viri frēs audite me. ſymō nar
rauit quēadmodū primū d̄ uisitauit ſumere
ex gentib; ꝓpm nois suo. ſ huic cordāt
ubā ꝓphaꝝ. ſicut ſcptū ē. ꝑ hec reuertar. ſ
diſtruā tabernaculū dd. edificabo. ſ diruta
ei reedificabo. ſ erigam illud. ut requirat
ceteꝛ hoīm dñm. ꝛō gēs. sup quas inuocatū
ē nomē meū. dicit d. faciens h. Notū
ē deo op suū. ꝑ q; ego iudico nō ingra
uare eos qui ex gentib; conuertuntur ad dñm
ſ scribe ad eos. ut abstineant se a contami
natiōib; ſymulacroꝝ. ſ fornicatiōe. ſ ſuf
focato. ſ ſanguine. Moyſes enī a tpi
b; antiquis hꝫ in singlis ciuitatib; qui
cum ꝓdicent in synagogis. i ꝓmis
ſabbm legitur. Tunc placuit apīis ſ ſe
nioꝛib; cum omni ecclia elegere ui
ros ex eis. mittere antiochiam cū pau
lo ſ barnaba iudā. qui cognominabatur
barſabas. ſ ſilam. uiros ꝓmos in
frib; seruientes. ꝑ manū eoꝝ. Scripſe
rentes fris his qui sunt antiochie. ſyrie
ſ cilicie frib; ex gentib; salutē. Quia
audiuim quia quidam exeuntes ex nob
turbauerunt uos uerbis subuertentes
animas uras. quib; nō mandauim. placi
tum nob factis nimis congregatis uiris
mittere ad uos. cū karissimis barnaba ſ paulo
hominib; qui tradiderunt animas suas ꝓ nōie
dñi nri ihu xp. Misimus & iudam ſ silam
qui ipi uob ubis referent eadē. Visum
est enim spīm scō ſ nob. nichil ultra imponere
uob honere quā hijs necessaria. ut abstineatis
uos ab immolatis ſymulacroꝝ. ſanguine
ne ſuffocato. ſ fornicatiōe. equibus custo
dientes uos bñ agetis. ualete. Illi q̄ di
missi descenderunt antiochiam. ſ congre
gata multitudine tradiderunt epīam q̄m
cum legissent. gauisi sunt super consolatiōe.
iudas aut ſilas. ipi et ipſi prophete. ubo
plimo confortauerunt frēs ſ confirmauerūt.
Facto aut tpe dimissi sunt cū pace ab frib;
suis. adeos qui miserant illos. visum ē aut ſ
silę remanere. Judas aut solus abiit re
rum. paulus aut ſ barnabas demorati
sunt antiochie. docentes ſ euangelizantes
cum alijs plurib; uerbū dñi. Post aliqs d
dies. dixit ad barnabam paulus. reuer
tentes uisitemus frēs p omnes ciuitates in
quibus ꝓdicauim uerbū dñi quō se hab
Barnabas aut uolebat secū assumere
iohem qui cognominabatur marcū.
paulus aut rogabat eum ut eū discessisset
eos de pamphilia. ſ nō isset cū
eis in opus nō debere recipi. frēs ē aut dissen
sio ita ut discederent ab inuicē. ſ barnabas
assumpto marco nauigauit cypꝝ. Paulus
aut electo sila pfectus ē. traditus ē
gratie dei a frib;. Perambulabat aut syriā
ſ ciliciam. confirmans ecclias. precipiens eis
custodire precepta apīoꝝ. ſ seniꝝ.

Peruenit autem et derben. ſ lustrā. ſ ecce di
scīpl quidā erat ibi. nōie timotheus
filius mulieris iudee fidelis patre gentilis.
huic testimoniū bonū reddebant qui in lustrā
erant. ſ iconio frēs. Hunc uoluit secū p
ficisci. ſ assumens circūcidit eū ꝓpter
q̄ erant in illis locis. Sciebant enim oēs q̄ pat
eius erat gentilis. Cum aut pmisisset eum
tradebant eis custodire dogmata. q̄ erant
decreta apīoꝝ. ſ seniꝝ qui erāt in
ſolimis. Et ecclie quidē confirmabant
fide. ſ habundabant numero in
quotidianū. Transeuntes aut phrygiam. ſ galaticā regionē.
uetati sunt a spīo scō loqui uerbum in
asia. Cum uenissent autem in
mysiam. tentabant ire
in bithiniā. ſ non permisit eos spīus ihu.
aut pertransientes mysiā. descenderūt in
adam. Visio p noctē paulo ostensa ē. ui
r macedo quidam erat stans. ſ deprecans
eum ſ dicens. transiens in macedoniā.
adiuua nos. Ut aut uidit statim q̄
sumus ꝓfecti in macedoniā. certi frēs quo
niam uocauit nos dñs euangelizare eis. Navigan
tes itaque uenim cursu Samothraciam
ſ sequenti die neapolim philippis. q̄ ē pi

pmç macedonie ciuitatis coloniæ. enim
autē hoc urbe diebꝫ aliquot. sabbatis
die autē exiimꝰ extra portam ubi
fluuiꝰ ꝙ videbat. oratio esse. sedentes locu
luimur mulieribꝰ q̄ conuenerant. Et q̄dā mulier
nōie lydia purpuraria ciuitatis thya
tirenoꝝ. colens dm audiebat. cui⁹ aperuit
cor intendere his quæ dicebantur a paulo
ut autē baptizata est. domꝰ ei⁹. rogauit ꝺ
dicens. Si iudicastis me fidelē dño esse. in
trate in domū meā. manete. Et coegit
nos. Factū est autē euntibꝰ nob⁹ ad oratiōē.
puella q̄dā habēs spīm pythonē obui
auit nob⁹. q̄ q̄stū magnū pstabat dñis su
is diuinando. hic subsequens paulū. nos clā
mabat. dicens. Isti homines serui dei excelsi sunt. q̄
annuntiant nob⁹ uiā salutis. hoc autē faciebat
multis diebꝰ. dolens autē paulus. et
conuersus dixit spiritui. precipio tibi in nomine ihu x̄pi
exire ab ea. Et exiit eadem hora. videntes autē
dni ei⁹ quia exiit spes q̄stus eoꝝ. apprehendentes paulū. silam. perduxerūt in forū ad
principes. et offerentes eos magistratibꝰ dixe
runt. hi homines conturbant ciuitatē nr̄am cum sint iudei. et annuntiant morē quē
nō licet nob⁹ suscipere. nec facere. cū sim⁹ romani
Et exurgit plebs aduersus eos. et magi
stri exuentes eos tunicas iusserūt uirgis ce
dere. et cum multas plagas eis imposuissent
miserunt eos in carcerē precipientes
custodi. ut diligenter eos custodiret. Qui cū
tale preceptū accepisset. misit eos in interiorē
carcerē. et pedes eoꝝ strinxit ligno. circa
autē noctē paulus et sylas. adorantes laudabant dm. et audiebant eos q̄ custo
dia erant. Subito autē factus est mo
tus magnus ita ut mouerentur fundamenta carcēris. et statim aperta sunt oia hostia. et uniuersoꝝ
uincula soluta sunt. Expergefactus autē custos
carcēris. et uidens ianuas apertas carcēris. euaginato gladio uolebat se interficere. estimans
fugisse uinctos. Clamauit autē paulus
uoce magna dicens. nichil feceris tibi malum. omnes enim hic sumꝰ. Petitoq lumine intulit se. et tremefactus prostrauit paulo et sile. et
pedes. et producens eos foras ait. dñi quid
me oportet facere ut saluus fiam. At illi dixerunt. Crede in dñm ihm. et saluus eris tu
et domus tua. et locuti sunt ei uerbum dñi et oībus
qui erant in domo ei⁹. et tollens eos in illa
hora noctis. lauit plagas eoꝝ. et baptizatus
est ipe et oēs domus ei⁹ continuo. Cū quibus perductis
eos in domū suā. apposuit eis mensam. et le
tatus est cū omni domo sua credens deo. Et cum
dies factus esset. miserūt magistratus lictores dicentes. dimitte homines illos. Renuntiauit autē
custos carcēris verba hec paulo. quia miserūt ma

gistratus ut dimittamini. nunc ergo exeuntes
ite in pace. paulus autē dixit eis. cesos nos pu
blice indemnatos homines romanos miserūt in carcerē. et
nunc occulte nos eiciunt. non ita. sed uenientes
ipi nos educant. Nuntiauerūt autē magistratibus lictores uba hec. timuerūt audito q. roma
ni sint. et uenientes deprecati sunt eos. et educentes rogabant. ut egrederentur urbem. Egressi
autē de carcere introierūt ad lydiā. et uisis
fratribus. consolati sunt eos. et profecti sunt

XVII

Cum autē ambulassent amphipolim. et
apolloniā. uenerūt thessalonicā. ubi erat
synagoga iudeoꝝ. Secundum consuetudinē autē
paulus introibat ad eos. et per sabbata disserebat eis de scripturis. adaperiens et insinuans quia
xpm oportuit pati. et resurgere a mortuis. et
quia hic est ihs. quē ego annuntio uob⁹.
Et quidā ex eis credidērunt. et adiuncti sunt pa
ulo et sile. et deuotorum gentilium q̄ magna
multitudo. et mulieres nobiles non paucæ.
zelantes autē iudei assumentes de uulgo uiros quosdam malos. et turbā facientes
concitauerūt ciuitatē. et assistentes domui iasonis. inquirebant eos producere in populum. Et cum nō inuenis
sent eos. trahebant iasonē. et quosdā fratres. ad
principes ciuitatis clamantes. quidā q̄ hi qui
bonum orbē. huc uenerūt quos suscepit ia
son. et hi oēs contra decreta cesaris faciūt. regē alium
dicentes esse ihm. Concitauerūt autē plebē. et
principes ciuitatis audientes hec. Et accepta satisfactione a iasone. et a cēteris. dimiserūt eos. Fratres
autē statim per nocte dimiserūt paulū et sylam
in beroam. qui cū uenissent in synagogā iudeoꝝ introierūt. hi autē erant nobiliores eo
rum qui erāt in thessalonica. q̄ suscepere uerbū cū
omni auiditate. cotidie scrutantes scripturas si hec ita se haberent. multi ergo ex eis credidērunt
et gentilium mulieres honestæ. uiri nō pau
ci. Cū autē cognouissent in thessalonica iudei quia et beroe prædicatū est a paulo uerbū dei. uene
runt illuc commouentes et turbantes multitudines. Statimq paulū quidē dimiserūt ire
usque ad mare. Silas autē et timotheus remanserūt ibi. qui autē deducebant paulū. perduxerunt eum usq; athenas. et accepto mandato
ab eo ad silam et timotheū. ut quā celeri
us uenirent ad illū profecti sunt. Paulus autē cū
athenis eos expectaret. commouebatur spū eius
uidens ydolatrē deditā ciuitatē. Disputabat quidē in synagoga cū iudeis et colen
tibus. in foro q̄ die ad eos qui aderant
quos contingebat. philosophi quidā epicurei. et
stoici. philosophi quidā dicebant. Quid uult semi
nator uerbi hic dicere. alii uero deiborum nouoꝝ dēoꝝ uidetur annuntiator esse.
quia iesum et resurrectionē annuntiabat

eis. Et apprehensum eum adareopagū du
xerunt dicentes. possumus scire quæ h̄ est
noua. quæ a te dr doctrina? noua quedā i
ferl ur auribꝫ nr̄is. uolumꝰ & scire quid nā
uelint h̄ esse. Athenienses aut̄ oēs ⁊ aduene
hospites ad nichil aliud uacabāt. nisi aut dicere
aut audire aliquid nou. Stans aut̄ pa
ulus in medio areopagi. ait. uiri athe
nienses. p oīa q̄si uos supstitiosos uide
pēsens enī ⁊ uidens simulacra uestra. inue
ni aram in q̄ scriptū erat. ignoto deo. Quod ē
ignorantes colitis. hoc ego annuncio uo
bis. Deus qui fecit mundū. ⁊ oīa q̄ in eo sunt.
hic cēli ⁊ terre cum sit dñs. non inhabat templis
manufactis. neq; humanis colitur
manibus indigens aliquo. cū ipe det oībus uitā ⁊
inspirationē. ⁊ omia. fecitq; ex uno omne genꝰ
hominū. inhabitare super uniuersam faciē terre.
definiens statuta tempꝰ. ⁊ terminos habitatiōis
eoꝝ. Querere dm. si forte p attactū
re eum. aut inueniāt. quāq; nō longe
sit ab uno q̄libet nr̄m. In ipo enī uiuimꝰ ⁊
mouemur. ⁊ sumꝰ. sicut ⁊ quidā poeta
rū dixerūt. ipsius enī ⁊ genꝰ sumꝰ. genus cū
cum simus dei. non debemus existimare auro
aut argento. aut lapidi. sculpture artis
⁊ cogitationis hois diuinū esse. hec tp
quidē ignorantie. despiciens. nūc
annuntiat hoībus. ut oēs ubiq; pēnā a
gant. eo q̄ statuit diē qua iudicatu
rus ē orbē in equitate. in uiro in quo statuit
dieiu. fidē exhibens oībus. suscitans
eum a mortuis. Cum audissent aut re
surrectionē mortuoꝝ. quidā quidē ir
debant. quidā aut dixerūt. audiemus te
iterū hac de re. sic paul exiuit de medio eo
rum. quidā uō uiri adherentes ei credidērunt. i
quibꝰ ⁊ dionisius areopagita. ⁊ mulier
nomine damaris. ⁊ alii cum eis.

Post hec egressus athenis uenit corin
thum. ⁊ inueniens quendā iudeū nomi
ne aquilam. ponticū genere qui nup uenerat
ab italia. ⁊ priscillam uxorē ei. eo q̄ præce
pisset claudius discedere oēs iudeos a roma. ac
cessit ad eos. ⁊ quia eiusdē erat artis ma
nebat ap eos. ⁊ operabantur. erant aut
scenofactorie. Cum uenissent aut de
macedonia silas. ⁊ timotheus. instabat u
erbo paulus. testificans iudeis esse ihm xpm.
contradicentibꝰ aut eis. ⁊ blasphemantibꝰ.
excutiens uestimenta sua. dixit ad eos. San
guis uester sup caput uestrum. mundꝰ ego exi
ad gentes uadam. ⁊ migrans inde intrauit
domū cuiusdā nomine titi. iusti colentis
deū. cuius domus erat coniuncta synagoge
Crispꝰ aut archisynagogus credidit dño cū omni domo su
a. ⁊ multi corinthioꝝ audientes credeba
ⁿ ⁊ baptizabantur. Dixit aut dñs nocte p
uisionē. noli timere. sed loquere. ⁊ ne tacueris
propter quod ego sum tecum. ⁊ nemo apponetur t
ibi nocere tibi. quia populus est mihi multus in
hac ciuitate. Sedit aut annum unum. ⁊ sex. mēses
docens ap eos uerbū dei. Gallione aut proco
nsule achaie. insurrexerūt uno animo iudei in. ipsum
⁊ adduxerunt eum ad tribunal. dicentes. quia
p legem colit deum hoībus male dicendi. Incipi
ente aut paulo aperire os. dixit gallio ad iu
deos. Si quidē iniquū aliq; esset hoc
mū opus uel. nefarie uos iudei recepissem. Si uō q
stiones sunt de uerbo. ⁊ nomibus. legis uestre. uos ip
si uidetis. iudex horū nolo esse. ⁊ im
mouit eos a tribunali. Apprehendentes aut oēs
sosthenē principē synagoge. percutiebāt eū
ante tribunal. ⁊ nichil eorū gallioni curæ erat
Paulus uō adhuc sustinuisset dicere. ait
dicēs iudeis. Si quidē iniquū aliquod esset. aut
scelestum opus. o uiri iudei. rationē sustinerē. Si uō
de questionibus sit

ꝓphãbant. Stranꝫ aũt ẽ ferꝫ. unꝰ. xꝪ. introgẽlic ã synagogã eũ fiducia loq̃
suadẽs. lant paũ. ñlos. disputans & regno dei
cum aũt quidã indurarent. ñ ẽbant
malediceñ ꝛ̃ uiã dñi coram multitu
dine. discedens ab eis. segregauit discipl̃os
ꝛ. quotidie disputans in schola tyranni aũ dñi
ne aũt fierũ ẽ ꝓ biennũ. Ita ꝙ omes qui habi
tant in asiam. audirent uerbũ dñi. ihu
ꝙ̃ gr̃ecis. iudeis qꝫ̃ ꝙ̃ fierẽt
ꝛ. ꝑ manus paũli non ut ꝛ sup languẽtes de
ferunt ad corpe ei sudaria uel cimutia. ꝛ
medebant ab eis languores. ꝛ spũs nequã
ꝛ. discedebant. Tẽptauerũ aũt quidã de
circũeuentib; iudeis. exorcistã uagãtiũ
sup eos. qui habebant spũs malos. nomẽ dñi
ihu dicentes. adiuro uos ꝑ ihm quẽ pa
ulus ꝓdicat. Erãt aũt quidã scene iudei
ꝓncipis sacerdotũ. filij qui hoc faciebant
ꝛ. Aũt spũs neqũ ꝛ dixit eis. ihm nouit
paulũ & uos aũt q̃ estis. insiliens hõ
in eos. inquo erat demoniũ pessimũ. ꝛ do
minatꝰ amboꝝ malauit ꝙ eos. ita ut nu
di. ꝛ uulnerati effugerent ꝺ domo illa. Hoc ã
notũ fuit oĩbus iudeis atq; gr̃ecis
qui habitabant ephesum. Et cecidit timor
ille sup omes. ꝛ magnificabatur nomẽ dñi ihu
multiq; ꝺ credentiũ uenerabant confitentes.
ꝛ annunciantes actus suos. Quam aũt
curiosa sectarũ. qui
bant libros. ꝛ combusserũt coram oĩbus
ꝛputauerũ ꝓcia illoꝝ. inuenerũt pecuniã de
narioꝝ. l. miliũ. in forma cyclobat uer
bũ dñi. ꝛ corroborabatur. His aũt expletis ꝓ
posuit paulꝰ in spũ transire macedoniã
ꝛ achaiã. ire ierosolimã dicens. qm̃ ꝓ
hiberi oportet me ꝛ romã uidere. Mittens
aũt in macedoniã. duos ex ministran
tibꝰ timotheũ. ꝛ erastũ. ipe remansit
ad tẽpꝰ in asia. fecit ẽ aũt illa ꝛpe turbatio
nẽ nonnulla ꝺ uia dñi. demetrius ẽ. q̃ fabꝝ
uotiue argentẽas. faciẽs edes argenteas di
ane ꝓstabat artificib; nõ modicã ꝛsticã.
Quos congregans ꝛ eos qui ei⁹modi erant ope
rarios dixit. uiri scitis quia ꝺ artificio ma
gistro nob ꝛ habemus. ꝛ uidetis ꝛ audistis qz nõ solũ
ephesi. sed pene totius asie paulus hic suadẽs
auertit multam turbam dicens. qm̃ nõ ẽ
dii qui manibus fiunt. nõ solũ aũt ꝺ periclitari
tur nob. pars in redargutionẽ uenire
sed magne diane tẽplũ in nichilũ reputa
bitur. sed ꝛ destrui incipiet maiestas
ei quã tota asia colit ꝛ orbis. His auditis
repleti sunt ira. ꝛ exclamauerũ dicentes
magne diane ephesiorũ. Et conueniens tota ciuitas
cucurrit. ꝛ impetum fecerunt unanimiter in theatrũ
rapto gaio. ꝛ aristarcho
macedonibus comitibus pauli. Paulo aũt
uolente intrare in populũ. ñ permiserũ discipuli. Quidã ꝛ ꝺ asie principib; qui erant ami
ci ei. miserũ ad eum rogantes. ne se daret
in theatrum. Alii aũt aliud clamabant. erat aũt
ecclesia confusa. ꝛ plures nescibant qua ꝓpter
quam conuenissent. De turba aũt detraxerũt alexan
drum. ꝓpellentibus eum iudeis. Alexander aũt
manu silentio postulato. uolebat rationẽ
reddere ꝓ populo. quã ut agnouerũt iudeum esse. uox facta
ẽ una oĩũ qui dixerũt. Magna diana ephesiorũ. ꝛ
cessasset scribarum turbarum
dus. urbis ephesi. quis ẽ hoĩ. qui nesciat
ephesiorũ ciuitatem cultricem esse magne dianę. ꝛ simulacri
pis. Cũ ergo his ꝛdictis non posset populus contineri. oportet uos sedatos
esse. ut nichil temere agatis. Adduxistis ẽ hoĩes
neq; sacrilegos. neq; blasphemantes deam uestrã
Si demetrius. ꝛ qui cũ eo sunt artifices habent ad
uersus aliquẽ. causam. forenses aguntur
ꝛ proconsules sunt accusent inuicem. Si quid aũt
alius rei quã ꝓ ignorãtia legitima ecclesia poterit
absolui. nam periclitamur argui seditionis ho
diernę. cum nullus obnoxius sit ꝺ quo possi
mus reddere rationẽ. ꝛ hoc dicto. dimisit
synagogam. ꝛ cũ ꝛ dixisset. dimissa
ecclesiam.

Postq̃ aũt cessauit tumultus. uocatis paulꝰ
discipulis. exhortatus eos. uale dixit. ꝛ exiit
ut iret in macedoniã. Cum aũt perambulasset
ꝓ partes illas. exhortatus eos ꝛ multo ꝛmone
uenit in greciam. ubi cũ fuisset. mẽsibus. iii. factis
illi insidie a iudeis nauigaturo insynã. hui⁹
q; ꝛsilii fuit. ꝛ reuerti ꝓ macedoniã. Comitatus ẽ
aũt eum sopatꝰ patri pyrri beroensis. de
thalonicẽsiũ aristarchus. ꝛ secundus. ꝛ gaius. derbẽ. ꝛ
timotheus. asiam aũt ꝛ tychicus ꝛ trophimus. hi cũ ꝓ
cessissent sustinuerũt uarde nos. nos aũt nauigauimus
ꝓ dies azimoꝝ a philippis. ꝛ uenimus ad eos ꝛ̃ die
bus. v. ubi demorati sumus
dies. vii. una aũt sabbati cũ conuenissemus
ad frangendum panem. paulus disputabat
eis. ꝛ ꝓfecturus in crastinum. ꝓtraxit ꝛmonem. usq; in mediã noctem. erant aũt lãpa
des copiose in cenaculo ubi eramus congregati.
sedens quidã aũt adolescens nomine eutichus
sup fenestrã. cũ ingereret sopno graui. dis
putante diu paulo. ductꝰ sopno. cecidit
de tercio cenaculo deorsum. ꝛ sublatus mor
tuus ẽ. descendens aũt paulus inclinauit se sup eum. ꝛ complexus dixit. Nolite
turbari. anima ipsius in eo ẽ. Ascendens ã
frangens. panemq; ꝛ gustauit. ꝛ satis ꝛ alloc
tus eos usq; ad lucem. Ita exiit. Adduxerũt aũt puerum
uentes. ꝛ consolati sunt non modice. Nos
aũt ascendentes nauem nauigauimus ad
asson. inde suscepturi paulum. sic enim disposu
erat ipe ꝑ pedes uolens ire. Cũ ergo conuenisset nos
in mitilenen. ꝛ inde nauigantes sequenti die uenimus contra
chium. ꝛ alia die applicuimus samum. ꝛ sequenti die

nemū mulcenū. ꝓpolitꝰ eū trāsmisa
nugare ephesum. ꝙcauit maiores na
ꝑ adse ne qua illi mol fier. festina
ret enim si ꝓssibile ē cēr ut diem pentes
ten fieret ierosolimis. Amleto aūt mittēs
ephesum uocauit maiores nauis eccliē
aim uenisset ad eū. simul cēnt dīs etc.
Vos scitis a prima die q̄ ingressꝰ sum asiā
qualit uobiscū p omē tpe tuum seruiens do
mino. cum oi humilitate. ⁊ lacrimis. ⁊ tēpta
tionib; que mi acciderūt ꝑ insidias iudeo
rū mihi subuenientiū. nihil q̄m utile
narē uob. ⁊ docere uos pūblice. ⁊ p domos testi
fians iudeis atq; gentilib; in deū pēnā. ⁊
de dn̄o nr̄o ihū xp̄o. ⁊ nunc ecce alligat
ego ligatꝰ spū. uado ierusalē. q̄ mihi ꝑuenient
nescio. nisi q̄ spūs scūs p oēs ciuitates
protestat̄ mihi dicens. q̄ uincula mihi
et tribulationes me manent. Sed nullius horū uereor. nec
facio aīam pciosiorē q̄m me. dūmodo consumā
cursū meū. ⁊ ministeriū q̄ accepi a dn̄o ihū
testificari euangliū gr̄ē dei. Et nunc ecce ego
scio. quia amplius nō uidebitis faciē mā
eā. de q̄ quos transiui ꝓdicans regnū dei.
Quapꝓpter testificor uob hodierna die. q̄ mun
dꝰ sum a sanguine oīm. nō enim subterfugi q̄
minus annūciarē omē uolūtatē dei uob. Attendi
te uob ⁊ uniuso gregi. in quo uos spūs scūs
posuit epōs regere ecclīam dei q̄ acquisiuit
sanguine suo. Ego scio q̄m intrabūt ꝑ uos lupi graues in uos nō parcētes
gregi. Et ex uob ipis. exurgent uiri loquentes
peuersa. ut abducant discipulos ꝑ se. ꝙpē q̄
uigilate memoriā habentes. q̄m ꝑ trēnium
noctes ac die. nō cessaui cū lacrimis
monens unūquēq; uestrū. ⁊ nunc oīndo
uos do. ⁊ uobis q̄ ipi. qui potens ē edificare
⁊ dare hereditatē inhabitare cū oīb;. Argenti ⁊ auri
uestis nullius concupiui. ipi scitis. q̄m ad ea q̄ op̄ mihi
et his qui mecū sunt ministrauerūt
manꝰ istę. oīa ostendi uob. q̄m sic laborantes
oportet suscipere infirmos. ⁊ memiscere uerbi dn̄i ihū. q̄m ipe dixit. Be
atius est magis dare q̄ accipere. ⁊ cū hec dixisset
ponens genua sua cū oīb; illis. Magnus
autē fletus factꝰ est omnium. ⁊ procidentes supra
collū pauli. osculabantur eū dolentes
maxime quod dixerat. q̄m facies ei⁹ ampli⁹
nō essent uisuri. ⁊ deducebant eū ad nauē.

Cum ergo factū est ut nauigaremus abstra
xissemus recto cursu uenimus coon. ⁊ sequē
ti die rodum. ⁊ inde patarā. ⁊ inuenta
nauē transfretantē. ascendentes na
uigauimus. Et apparuissemus autē cypro. re
linquimus eam. ad sinistrā. nauigauimus ⁊
veniebamus in syriam. ⁊ uenimus tyrū. ibi enim nauis expo
sita erat onus. inuentis autē discipulis
mansimus ibi diebus vij. qui paulo dicebāt
ꝑ spm̄ ne ascenderet ierosolymā explere di
es. ꝑfecti deducentes nos cum oībus uo
bis. ⁊ filiis ac filiabus. ⁊ ꝓsequentes nos
usq; extra ciuitatē. ⁊ positis genibus
in litore oauimus. ⁊ ascendimus in nauē. illi autē redie
runt ad sua. nos aūt nauigatione finita
descendimus ptolomaidā. ⁊ salutantes fra
tres mansimus die una apud eos. Alia autē die ꝓ
fecti eadem ascendimus. et uenimus
philippi ciuitatis. qui erat ꝑmus. de ⁊ ve
nimus ad eum. Hic autē filie eius. iiij. uir
gines ꝓphetāte. ⁊ cū moraremur ꝑ dies ali
quot. supuenit quidā iudeus ꝑphā nomine
agabus. et uenit ad nos. ⁊ tollens zonā pau
li. alligans ⁊ pedes ⁊ manꝰ dixit. hec
dicit spūs scūs. uirū cui est zona hāc sic alligabūt
in ierusalē iudei. ⁊ tradent in manꝰ gentiū. Quo
cum audissemus. rogabamus nos et loci il
lius. ne ascenderet ierosolymā. Tūc re
spondit paulus ⁊ dixit. Quid facitis flentes. ⁊ affli
gentes cor meū. Ego enim non solū alligari
sed et mori in ierusalē paratus sum ꝓ nomine dn̄i ihū
xpi. cum autem suadere nō posset. quiescimus dicentes
dn̄i uoluntas fiat. Post dies aūt istos
sumptis ascendebamus ierusalē. uenerūt autē ⁊
discipuli a cesarea nobiscū adducentes ap
ud quē hospitaremur iasonē cypriū antiquū
discipulū. cui uenissemus ierosolymā
libenter exceperūt nos fratres. Sequēti autē die intra
bat paulus nobiscū iacobū. omnesq; col
lecti sunt seniores. Quos cū salutasset narra
bat ꝑsingula q̄ deus fecisset in gentibus ꝑ ministe
rium illius. At illi cum audissent magnifi
cabant dn̄m. dixerunt q; ei. Vides frater quot
milia sunt iudeorum q̄ crediderūt. ⁊ omnes emula
tores sunt legis. audierūt aūt de te q̄ discessionem docetꝰ a moyse. eos q̄ per gentes sunt
omnium iudeos. dicens nō debere eos circū
dare filios suos. neq; secundum ritū ambulare.
Quid ergo est. utiq; oportet conuenire multitudi
nē audierūt enim te supuenisse. hoc ergo
fac q̄ dicimus. Sunt nobis uiri quatuor. uotū ha
bentes super se. hos assumens sanctificare cū
illis. ⁊ impende illis ut radant capita. ⁊
sciant oēs q̄ quę de te audierūt falsa sunt. sed
ambulas ⁊ ipe custodiens legē. De his
aūt qui credidērunt nos scripsimus
iudicantes. ut abstineant se ab idolo
thimolato ⁊ sanguine. ⁊ suffocato. ⁊ for
nicatione. Tūc paulus assumptis uiris postero
die purificatis cū illis intrauit templū.
annuntians expletionē dierū purificatio
nis. donec offerretur ꝓ unoquoq; eorū
eorū. Cū aūt vij. dies consummarentur
hij qui de asia erant. cū uidissent eū in tē
plo. concitauerūt omē turbā. ⁊ iniecerūt
ei manꝰ clamantes uiri israelite adiuua

ver. hic ē hō. qui ab ūlūe ꝑplin. ⁊ legē. ⁊ locū
hunc om̄s ubiq; doc; ⁊ infiny gētiles ndu
vit in ēplum. ⁊ uolauit ēcin ista locū.
⁊ ddūr enim trophimū ephesiū meminne
i. eam ip̄ē q̄ ētimauer. q̄m ip̄lū introdusse
ti paul. Comou q; aut eum ⁊ora. ⁊ ficā
ē ētrio ꝑpli. ⁊ ap̄hn deuntes paulū. tra
hebant eum ex ēplū. ⁊ tumult ei mote sūt
unte. Q uerentib; aut eum occidere nūi
atum ē tribuno cohortis q̄a ꝑfundebat
totu erlm. Q ui statim assūpto militib; ⁊
centuriombz; decurr ad illos. Q ui cū u
idissent tribunū ⁊ milites cessauer pcute
paulum. Tunc accedens tribun apphen
dit eum. ⁊ iussit alligari catenis duab;
interrogabat quis ēet. ⁊ quid fecisset. Alii
aut aliud clamabant inturba. Cū aut nō
posset cognoscere ꝑ tumultu. iussit du
ci eum castra. ⁊ cum ueniss; ad gdꝰ an
gr ut ptarentur a militib; ꝑ ip̄ius ꝑpli.
Sequebatur enim multitudo ꝑ clamā
tollē eum. ⁊ cū cepiss; duci in castra pa
ulus dixit tribuno. ⁊. mei loq aliquid
ad te. Q ui dixit nostin dne tuę ego qui
ā hoc die ꝑcussisti egyptiū. q
ante hos dies ꝑcussisti egyptiū. q
uidem fuī. nisi mil. uiroꝝ sicariorū. ⁊ dix
it ad eum paul. Ego hō q̄d sum iudē
atharso cilicie. nō ignotę ciuitatis mu
nicepe. Rogo aut te ꝑmitte me loq
ad pplm.

XXI Cum ille ꝑmisiss; paulus stans in
gradib; annuit manu ad plebē. ⁊ m
agne silentio facto. alloquut ē hebreā lingu
ā dicens. Viri frēs ⁊ ꝑres. audite ꝙm
ad uos nunc reddo rōnē. Cum audissent
aut quidam q̄ hebreā lingua loq̄r ē
ad illos. magis ꝑstiterunt silentiū. ⁊ dix.
Ego sum uir iudē natione thars ciliciē nu
tritus aut ꝑ ciuitate hac secus pedes gn
malielis eruditus iuxta ueritatē ꝑfectē legis
emulator. sicut ⁊ uos ēt estis hodie. qui
hanc uiam ꝑsecutus sum usq; ad mortē alli
gans ⁊ tradens masculos ac mulieres. sicut ꝑncepe sacerdos mi testimoniū
reddit. ⁊ oēs maiores natu. a quib; epistolas
accepi ad frēs. damascū pgebā. ⁊ ddu
cturus inde uinctos ierlm. ut punirentur
Factū aut eunte me ⁊ appropiante
damasco. media die subito de celo circū
fulsit me lux copiosa. ⁊ cadens ceci
audiui uocē dicentē mi. Saule
Saule quid me ꝑseqūris. Ego aut respon
di quis es dne. Dixitq; ad me. ego sum
ihs nazarenus quē tu ꝑseqūris. ⁊ qui m
ei erant uidē quidē lucē. uocē aut
nō audier a quiloquebatur mecū. ⁊
dixit. Q uid faciā dne. Dns aut dixit ad me
surgens uade damascū. ⁊ ibi dicetur tibi
de omnib; quę ordinata sunt tibi facere. Et cum nō uiderē ꝑ
claritate illius. ad manū deducentes
comites uenim damascū. Ananias aut
quidā uir ꝑ legē testimoniū hns. ab oīb; bnin
tib; habitantiū ad me. ⁊ astans dixit mi.
Saule frē respice. ego eadē hora respexi ī
eum. Ille aut dixit. Deus patrū nrōz ꝑdesti
nauit te ut cognoscas uoluntatē eius. ⁊ uidē
as iustum. ⁊ audias uocē ex ore eius. q̄ eris
testis illius ad oēs homines ea q̄ audisti. ⁊ nu
ne quid moraris. ⁊ surgens baptizare. ⁊ ablue peccata tua. inuocato nōie
ei. Factū aut reuertenti mihi in ierlm. ⁊ orāti
in templo fui me in stupore mentis. ⁊ uidi illū di
centē mihi. festina ⁊ exi uelociter ierlm. q̄m
nō recipient testimoniū tuū de me. ⁊ ego dixi.
Dne ipsi sciunt q̄ ego eram includens et ce
dens ꝑ singulas synagogas eos q̄ credebat
in te. ⁊ cum effunderet sanguis stephi testis
tui. ego astabam. ⁊ consentiebā. ⁊ custodie
bam uestimenta interficientiū illū. ⁊ dixit ad
me. Vade q̄m ego ad nationes longe mit
tā te. Audiebant aut illū usq; ad hoc uerbū. Et le
uauerunt uocē suā dicentes. tolle de terra hmo
di. nō ē fas ē eū uiuere. Vociferantibz; aut eis
et proicientibz; uestimenta sua. ⁊ puluerē iac
tantib; in aerē. iussit tribun induci eū ī
castra. ⁊ flagellis cedi. ⁊ torq̄ri cum. ut
sciret ꝑ quā causā sic acclamarent ei.
Et cum attendissit eum longe. dixit ad illū ē
centurio. ⁊ hoc. romanū. ⁊ indemna
tum licuit uob flagellare. Q uo audito cen
turio accessit ad tribunū. ⁊ nūciauit dicens.
quid acturus es. hic enim homo rōnē habet
le ciuis. ⁊. Q ui tribun. dixit mihi. dic mihi
si tu romanus es. Q ui dixit. ita. Respōdit
autē tribun. ego multa summa
ciuitatē hanc possedi sum. ⁊ paul dixit
Ego aut natus sum inde. Statim ergo discesser ab
illo. qui ei timuit cum cognouit quoniam
uidit ꝑ quā uinctus erat. quia cives rōmanus erat
⁊ quia ligatus eum.

XXII Postera aut die uolens scire diligenti
us quia ex ea accusatur a iudeis. soluit eū
⁊ iussit sacerdotes conuenire. et oēm sinedrium eorū. Et ꝑ
ducens paulū statuit in medio eorū. intendēs
aut oculis paul ait. uiri frēs ego oī conscientia
bona conuersatus sum ante deum. usq; in hodiernū di
em. ꝑncepe aut sacerdotū ananias precipit a
stantibz; sibi ꝑcutere os eius. tunc paul dixit ad eū.
percutiet te deus paries dealbate. tu sedens ⁊
iudicans me ꝑ legem. ⁊ contra legem iubes me ꝑcu
ti. ⁊ astantes dixerunt. Summū sacerdotē dei maledicis. Dixit aut paulus. Nesciē
bam frēs quia ꝑncepe est sacerdotū. Scriptū
est enim. Principē ꝑpli tui nō maledices.
Sciens aut paul. q̄ una pars esset saduce
orū. ⁊ alia pharisęorū. exclamauit in concilio

vm fiē ego pharisei sum filius pharisei
d' spe. ꝙ ꝓ resurrectione mortuoꝝ ego iu
dicor. Cū aũ hec dixisset, facta ē dissensio int
pharisees. ꝙ synedrium. ꝙ soluta ē multitu
do. Sadducei aũt dicũt nō ee resurrectionē
nec angelũ nec spm. Pharisei aũt utrũq; fi
tentur. Facta ē aũt clamor magn. ꝙ exsi
gentes quidam pharisoꝝ pugnabant
dicentes. nichil mali inuenimus in hoīe i
sto. quid si spūs locutus ē ei. aut angel'? Cū
magna dissensio fieret ceñ. timens tribu
nus discerpetur paul' ab ipis. iussit mili
tes descendere. ꝙ rapere eum de medio eoꝝ. ac
ducere eum in castru. Sequenti aũt nocte
assistens ei dñs ait. Fiduciam habe sicut testi
ficat' es ea quę de me Hierl'm. sic te oportet
rome testificari. Die aũt die collegerunt
se quidam ex iudeis. ꝙ deuouerũt se dicentes
nec manducare nec bibere donec occi
derint paulũ. Erant aũt plus q̃. xl. qui
hanc coniurationem fecerũt. Qui accesserũt ad
principes sacerdotũ. ꝙ seniores. ꝙ dixerũt. deuotione
devouimus nos nichil gustare. donec occi
dam paulũ. Nunc ergo uos notum facite tri
buno. ut adducat eum ad uos tanquã a
liquid certius de eo. Nos aũt parati
sumus interficere illum. Cū
autem audisset filius sororis pauli insidias
ueniens introiit castrum. nūciauitq; pau
lo. Vocans aũt paulus unum de centu
rionibus. ait. Adolescentem hunc adduc
ad tribunum. habet enim aliquid indicare
illi. Ille quidem assumens eum adduxit
ad tribunum. ꝙ ait. Vinctus paulus rogauit
me hunc adolescentem perducere ad te. habẽtem
aliquid tibi loqui. Apprehendens autem tribunus manu illi. se
cessit cum eo seorsum. ꝙ interrogauit illum
Quid ē quod habes indicare mihi. Ille aũt dixit
Iudei conuenerunt rogare te ut crastina die
paulum producas in consilium. quasi aliquid certius
inquisturi sint de illo. Tu uero ne credideris eis
insidiantur enim ei ex eis uiri amplius q̃. xl.
qui se deuouerunt neque manducare neque bibere do
nec interficiant eum. ꝙ nunc parati sunt exspec
tantes promissum tuum. Tribunus aũt dimisit ad
olescentem precipiens nemini eum locutum esse
quod significasset ei. quęrens ꝙ ferentis. ꝙ quosdam duos centuriones
nibus suis illis. parate militum. ait. ut eant us
que Cesaream. ꝙ equites. lxx. ꝙ lancearios
cc. a tertia hora noctis ut imponerent
paulum. eum saluum perducant ad fe
licem principem. scribens epistolam continens ver
bum. Claudius lisias. optimo principi felici. fe
stum. Virum hunc comprehensum a iudeis. ꝙ incipien
te interfici ab eis. superueniens cum exercitu e
ripui. cognito quia romanus est. ꝙ uolens sci
re causam quam obiciebant illi. deduxi eum
in concilium eorum. quem inuenio accusari de quibus
dam quęstionibus legis eorum. nullius aũt criminis dignum
mortis aut uinculis habentem crimen. ꝙ cui nuntiatum
est mihi insidias futuras homini ab ipsis. misi ad
te eum. denuntians ꝙ accusatoribus ut di
cant apud te. Valete. ꝙ per noctem ꝙ
assumentes paulum. diuerterunt in
antipatrida. ꝙ postera die dimissis equi
tibus ut cum eo irent reuersi sunt ad castra. Qui
cum uenissent cesaream. ꝙ dedissent e
pistam. ꝙ adduxisset e
um ante illum. ꝙ pau
lum. Cum legisset aũt interrogauit. ꝙ cuius
set prouincię esset. ꝙ cognouit ꝙ de cilicia ceñ. audiam te inquit
cum accusatores tui uenerint. ꝙ iussit eum
in pretorio herodis custodiri eum.

Post. v. aũt dies. descendit princeps
sacerdotum ananias cum senioribus
quibus dam. ꝙ tertullo quodam oratore. qui
aduersum paulum. ꝙ astitere paulo. coram
to paulo. cepit accusare tertullus dicens.
Cum multa pace agamus per te. ꝙ
corrigamur prouida
sollicitudine optime felix ad omnem gratiam ac
cipimus. Nos autem plurimam te. ꝙ
gratias agere
mus optime felix in omni loco ac
tione. Ne diutius protrahã te. obsecro te breui
ter clementia nos pia audire. ꝙ
Inuenimus
hunc hominem pestiferum. ꝙ mouentem seditio
nes omnibus hominibus per uniuersum orbem. ꝙ principem secte nazarenoꝝ. qui ꝙ templum u
nolare conatus ē. Quem ꝙ apprehendimus uolu
mus ꝙ secundum legem nostram iudicare. Superueniens
autem tribunus lisias cum ui magna eri
puit eum de manibus nostris ꝙ iubens accu
satores eius uenire ad te. A quo poteris ipse
iudicans de omnibus istis cognoscere. de quibus
nos accusamus eum. Adiecerunt autem ꝙ iudei dicen
tes hoc ita se habere. Respondit autem paulus annuente
sibi principe dicere. Verumtamen animo ue
niencius causam meam huic. sciens bono animo me
tuum esse iudicem gentis huius. cum possis cognoscere. quia non plures sunt mihi dies quam
duodecim ex quibus ascendi adorare hierl'm. nec inue
nerunt me in templo mecum ad aliquem disputantem
aut concursum facientem turbe. neque in synagogis neque per ciuitatem. Neque
probare possunt de his quibus nunc accusant me. Confiteor autem hoc
tibi. quod secundum uiam quam dicunt heresim sic deseruio patri
meo deum. omnibus credens quę in lege. ꝙ quę in
scripta sunt prophetis. spem habens in deum. quam ꝙ ipsi exspectant
et resurrectionem futuram iustorum iniquorum. quam
quidem. ꝙ ipse studeo sine offendiculo conscientiam habere ad deum. ꝙ ad homines semper. Per
aũt annos plures. elemosinas fecerim. ꝙ
gentis meę et oblationes. in
quibus inuenerunt me purificatum non cum
turba neque cum tumultu. Quidam aũt ex
asia iudei. quos oportebat apud te presto esse. ꝙ
accusare. si quid haberent aduersus me. aut

T

hij ꝑ dicam⁹ siquid mutenuit⁹ ime⁹ mi
quitatę eius sicut⁹ nouistis · nisi ꝺ una
hac solum⁹ uoce · cꝫ clamau mꝭ eoꝝ stans
qm ꝺ resurrectiõe mortuoꝝ · ego hodie
hodie audi⁹ · Festus aũt ille⁹ feliꝛ
cissime sacens eoꝝ deum dicens · Cum
ꝑtim⁹ uigilaꝝ ꝑcedẽ audiã uos · iussitq; ꝯ
turmã custodire eum · ꝯ ꝓ requiem
nec quicquã ꝓfice ꝺ fine manifestare ei
ꝑ aliquos aũt dies · uenies festus ad di
uisa uoce sua · iussit eum adduci · Cum
uenisset aũt paulꝰ · stabant ab eo ꝙ
circũ iudei · Et multa & grauia obiicien
tes · quę nõ ualebant probare · Dicente
paulo · q̃ neq; in legem iudeoꝝ · neq; in
templũ · neq; in cesarem quicq; peccauit ·
Festus aũt uolens gratiã
ꝑ iudeis · Respondens paulo ait · Vis
in hierusolymã ascendere · ibi ꝺ his iudi
cer ap̃ me · Dixit aũt paulus · Ad tribuna
li tui cesaris sto · ubi me oportet iudi
cari · iudeis nõ nocui sicut tu melius
nosti · Si enim nocui aut dignum morte
aliquid feci nõ recuso mori · Si uero nul
la sunt eoꝝ que hi accusant · nemo me
illis ꝓtest donare · Cesarem appello · tunc
festus cum concilio locutus · respon
dit · Cesarem appellasti · ad cesarem ibis · Et
cum dies aliquot transissent · agrippa rex
& bernice · descenderunt cesaream ad salutan
dum festum · Et cum dies plures ibi morarentur
festo rem indicante dicens · Virum quẽdam
relictum a felice uinctum · de quo cum essem
hierosolymis · adierunt me principes sacerdotum · et
seniores iudeoꝝ · postulantes aduersus illum da
mnationem · Ad quos respondi · quia nõ est mos
romanis · donare aliquem homines · priusq; qui accu
sati sunt · habeat accusatores · locum q; defendendi
accipiat · ad abluendum crimina · Cum ergo hue
nissent sine ulla dilatione · sequenti die sedens
pro tribunali · iussi adduci virum · de quo cum stetis
sent accusatores · nullam causam deferebant · de qb; ego
suspicabar malum · Questiones aũt quasdam
de sua superstitione habebant aduersus eum · de quodam
iesu defuncto · quem affirmabat paulus uiuere ·
Hesitans aũt ego de hac questione · dicebam si uelit
ire hierosolymam · ibi iudicari de istis · paulo aũt
appellante · ut seruaretur augusti decernenti
iussi seruari eum donec mittam eum ad cesa
rem · Agrippa aũt ad festum · uolebam & ipse
homines audire · Cras inquit audies eum · Cra
stina aũt die cum uenisset agrippa · et ber
nice · cum
multa ambitione · introissent in auditorium · cum
tribunis · et uiris principibus ciuitatis · iubente
festo adductus est paulus · et dixit festus · Agrippa
rex · et qui simul adestis nobis uiri · uidetis hunc homi
nem · de quo omnis multitudo
iudeoꝝ · interpellauit me hierosolymis perue
niens · hic clamantes nõ oportere eum uiuere amplius
Ego uero non mihi dignum morte eum admisisse · Ipse aũt hoc appellante ad augustum · iudica
ui mittere · de quo quid certum scribam domino non
habeo · Propter quod eum produxi · et maxime ante te
rex agrippa · ut interrogatione facta habeam quid
scribam · Sine ratione enim mihi uidetur mitti
tum et causas eius non significare

Agrippa uero ad paulum · Permittitur tibi lo
qui pro temetipso · Tunc paulus extenta ma
nu · cepit rationem reddere de omnibus quibus ac
cusabatur a iudeis dicens · Se existimo me beatum apud te rex agrippa · cum
hodie mihi apud te sim defensurus me
de omnibus quę sunt accusatus ab iudeis · maxime
autem te sciente · ob quam causam · precor ergo · patienter
me audias · Quidem uitam meam iuuentu
tis que ab initio fuit in gente mea hierosolymis
nouerunt omnes iudei · scientes me ab initio
si uelint testimonium perhibere · quoniam secundum
certissimam sectam religionis uestre pharisei · nunc
adsto sperans in ea que a deo facta est patribus nostris promissione · cui duodecim tribus
nostre · nocte ac die seruientes sperant deue
nire · de qua spe accusor a iudeis rex · Quod
incredibile iudicatur apud uos · Si deus mor
tuos suscitat · ego quid estimauerim
me ad uersus nomen ihu nazareni debere mul
ta agere scio · quod & feci hierosolymis · et multos
sanctorum in carceribus meis clausi · a principibus sacerdotum potestatem accepi · et cum occiderentur · detu
li sententiam · Et per omnes synagogas frequenter puniens
eos · compellebam blasphemare · et amplius
insaniens in eos · persequebar usque in exteras

cumane. ⁊ quib; dñi mei dum aderã. ait pũa
te ap̃ssũ p̃ncipũ sardoñ. die media n
nua nãi rex d celo cuj̃ splendore me
circũfulsit me lumẽ. ⁊ eos qui mecũ simul erãt
timũi. nos aũ cũ decidissemꝰ in terã audiui uo
cem dicentẽ mihi in hebraica lingua. Saule. Sa
ule quid me p̃sequeris. dure tibi ẽ contra stimulũ
calcitrare. Ego aũt dixi. Quis es dne. dñs aũt
dixit. Ego sum ihs̃ quem tu p̃sequeris. sed surge
⁊ sta sup pedes tuos. Ad hoc enim apparui ti
bi ut statuam te ministrũ. ⁊ testem eorũ quæ vi
disti. ⁊ eorum quibus apparebo tibi eripiens de p̃lio
populi. nunc ego mitto te ap
rire oculos eorũ. ut cõuertantur a tenebris ad
lucem. ⁊ de potestate sathanæ ad deum. ut accipiãt
remissionem peccatorũ. ⁊ sortem inter sanctificatos
per fidem quæ est in me. Vnde rex agrippa non fui incredu
lus celesti uisioni. sed his qui sunt damasci primũ
⁊ hierosolymis. ⁊ in omnem regionem iudee. ⁊ gẽ
tibus annũciabam ut pœnitentiam agerent. ⁊ conuer
terentur ad deum. digna pœnitentiæ opa facerent. hac
ob causam me iudei cum comprehẽderent in templo conabãtur
interficere. adiutus
aũt auxilio dei. usq; in hodiernum diem sto re
stificans minori atq; maiori. nil extra dicens
quã quæ prophetæ locuti sunt futura esse. ⁊ me
ysen. si passibilis. si primus ex resurrectione mortuorum lumen annunciaturus est populo ⁊ gẽ
tibus. Hæc eo ⁊ rationẽ reddente pro
fatus magna uoce festus. insanis paule.
multæ te litteræ ad insaniã conuertunt. Ait
paulus. non insanio optime feste. sed
ueritatis ⁊ sobrietatis uba eloquor. Scit enim de
hac re ad quem constanter loquor. Latet enim eum nul
lorum arbitror. nã cum angulo quicq; horũ
gestum est. Credis rex agrippa prophetis. Scio quia
credis. Agrippa aũt dixit ad paulum. In
modico me suades me christianum. Et
paulus. optarem apud deum. ⁊ in modico. ⁊ in magno.
non tantum te. sed omnes qui audiunt hodie fi
eri tales qualis ego sum. præter uincula hæc.
Et surrexit rex ⁊ p̃ses. ⁊ bernice. ⁊ assi
dentes eis. Et cum secessissent loquebantur
ad inuicem dicentes. quia nichil digni mortis
aut uinculis agit hic homo. Agrippa aũt festo dixit. dimitti
potuit hic homo si non appellasset cesarem.

XXVII

Vm aũt iudicatum est ut navigaremus ita
liam. tradebãtq; paulum ⁊ alios quosdam uinctos
cuidam centurioni nomine iulio cohortis
augustæ
Ascendentes aũt naui adramytenam incipi
entes navigare cõmanebamus aristarcho macedone
thessalonicense. Sequenti aũt die deuenimus sydonem. humane aũt tractans
iulius paulum permisit ad amicos ire. ⁊ re
quiem sui agere. Et inde cum sustulissemus sub
navigavimus cyprum. propterea quod ventos
essent. pelagus ciliciæ. ⁊ pamphyliæ navi
gantes uenimus lystram. Et ibi
inueniens centurio naue alexandri
na navigare in italiã. transposuit nos in
eam. Et cum multis diebus tarde navigare
mus. ⁊ uix deuenissemus ecnidum. prohibente
nos uento. adnavigauimus cretæ iuxta sa
lmonem. ⁊ uix transeuntes uenimus in
locum quidam qui uocatur bona por
tus cui uicina erat thalassa. Multo
rum aũt temporum. ⁊ iã non esset tutum navigatio
eo q; ieiunium iã præterisset. admonebat paul
dicens eis. Viri uideo quoniam cum iniu
ria ⁊ damno non solum oneris. ⁊ navis
ni nostræ. sed animarum. incipere navigationem. Centurio
aũt gubernatori. ⁊ nauclero. magis credebat
quæ dicebantur a paulo. Et cum aptus portus non esset ad hiemandum. pla
cuit plurimis consilium ponere inde si quo
modo possent deuenientes phœnicen. ⁊
hiemare portum cretæ respicientem ad eu
rum. ⁊ ad chorum. Aspirante aũt austro. op
timantes propositum se tenere. cum sustu
lissent ad asson. legebant cretam. non
multum aũt post misit se contra ipsum uentus
turbo. qui uocatur euroaquilo. Cumq; arrep
ta esset navis. ⁊ non posset conari in uentum
data naue flatibus ferebamur. admodum
aũt cauda. perrexim; sub obtione cauda. Et
vix obtinuimus scapham. quã sub
lata adiutorio utebantur. accingentes
naue. timentes ne in syrtim inciderent. sub
misso uase sic ferebantur. Valde aũt
nobis tempestate iactatis. sequenti die
fecerũt. tertia die suis manibus armamẽ
ta navis proiecerunt. non aũt sole si
bi apparentibus. plures dies. neq;
stellis imminentibus. ⁊ non ablato esset spes
omnis salutis nostræ. Cum multa ieiu
nio essent. tunc stans paul in medio eo
rum. Oportebat quidem o uiri audire me non
uolle a creta ducere. et lucrum facere iniuriam hanc
et damnum. Et nunc suadeo uobis bono ani
mo esse. Amissio enim nullius est animæ uestræ
præterquam navis. Astitit enim mihi hac nocte
angelus dei cuius sum ego. ⁊ cui deservio
rum. dicens. Ne timeas paule. Cæsarem te oportet
assistere. Et ecce donavit tibi deus om
nes qui navigant tecum. Propter quod bono ani
mo estote viri. Credo enim deo quoniam sic erit
quemadmodum dictum est mihi. In insulam aũt
quandam oportet nos deuenire. Et postea
quam dies. nox superuenit. navigantes
in adriatico. per mediam noctem
suspicabantur nautæ apparere sibi aliq
regionem. quam ⁊ intuentes inuene
runt fundum. ⁊ pulsum septem

ũ mueneſ. xcv. ~ nũtez aũ. ne maſga lo
ei madeñ. d' puppi mittentes ancoras
uj. optabant diem fi. ¶ Nautæ uõ q̃ũ
nã; fugẽ d' nau. cũ miſſiſſent ſcapham
in mare ſub optentu q̃ maperent aprã an
coras extendẽ. Dixẽ paulo centurioni. ~
militib; ẽ manu manſerint uos ſalui fi
ri nõ poteſtis. Tunc abſciderunt milites
funes ſcaphe. ~ paſſi ſunt eã cadẽ. Cr ẽ
lucmayer fi. rogabat paul' oẽs ſumẽ cibũ
dicens. Quartadecima die hodie exſpectã
tes ieiunj permanetes nichil accipientes. Pp q̃
rogo uos accipere cibũ p ſalute uestra. q̃na
nullũ ex uobis capillus de capite peibit. Cr cũ
hec dixiſſet ſumens panẽ egit deo in ſpectu
omniũ. Cr cum fregiſſet cepit manducare.
Animi aũt forciores facti ſunt. & ipſi
aſſumpſerũt cibũ. Eramus aũt omnes ãe ~
nauim. ducente. lxx vj. Cr ſatiati cibo alle
uiabant nauẽ iactantes triticũ in mare.
Cum aũt dies fieret. terrã nõ agnoſcebã
tem. ſinũ uero quẽdã conſiderabant habẽ
tem litus in quẽ cogitabant ſi poſſent ejicere nauẽ. ~
eam. Et ablatis ancoris. committebant
ſe mari ſimul laxantes iunctiones gu
bernaculorũ. & leuato artemone
flatui flamini dabant adiũ. Cr cum in
incidiſſem in locũ bithalaſſũ. impegerũt
nauẽ. ~ prora quidẽ fixa manebat immobil'
puppis aũt ſoluebat fluctuũ. Militũ
aũt conſilium fuit. ut uincti darent. ne
quis eorum natando effugeret. Centurio aũt
uolens ſeruare paulũ. prohibuit eos. & iuſſit
eos qui poſſent natare. mittere ſe primos
& exire. ad terrã. Cr ceteros alios in
bulis ferebãt quoſdã ſuper ~ quod ita
eſſet. & ſic factum ẽ ut oẽs ad terram
ſalui fierent. Cr cũ euaſiſſem. tunc cognou
i quia melyte inſula uocabatur. Bar
bari uero præbebant nõ modicã humanita
tẽ nobis. Accenſo enim rogo. recepe
runt nos oẽs. propter imbrem qui inſtabat. ~ frigus. Cũ aũt congre
gaſſet paul' ſarmentorũ aliquantũ. & poſuiſſet ſuper ignẽ. uipera
ab ardore eius egreſſa. momordit manũ eius. Ut uero uiderunt
barbari pendere beſtiã de manu eius. ad
inuicem dicebant. Vtiq; homicida ẽ homo hic. q̃
cum euaſerit de mari. ultionem ei non ſinit uiuere.
Ille quidem excuſſit beſtiã in ignẽ. nichil
mali paſſus ẽ. At illi exſpectabant eum uen
turum eſſe. ~ ſubito caſurum ~ mortuum. Du
mq; illum exſpectabant. ~ uidentes q; nichil ma
li in eo fieret mutantes ſe dicebant. eum deum. Circa aũt
illum eadem prædia principis inſule. no
mine publij. q̃ nos ſuſcipiens triduo benig
ne exhibuit. Contigit aũt patrem publij febri
bus & diſſenteria uexari. Ad quem paul'
intrauit. Cr cum oraſſet. impoſitiſq; ei ma
nibus ſanauit eum. Quo facto & alij qui
habebant infirmitates. accedebant & mundaban
tur. Qui & multis honorib; nos honorauer
unt. Cr classi nos imposuerunt. q̃ necessaria erant.
Post tres aũt menſes. nauigauimus in naui ale
xandrina. q̃ in inſula hiemauerat. cui eſt
inſigne caſtorum. Cr cum uenissemus syracu
ſas. manſimus ibi triduo. Inde circuiuentes
deuenimus rhegium. & post diem unum flante auſter
uentum ſecundum. ueniebamus puteolos. ubi inuenimus fratres. ro
gati ſumus manere apud eos dies. vij. & ſic ue
nimus romam. Cr inde cum audiſſent fratres. de
nobis. occurrerunt nobis uſque ad appij forum. & ~
tabernas. quos cum uidiſſet paulus. gratias
agens deo accepit fiduciam. Cum uenisse
mus autem romam. permiſſum eſt paulo manere ſi
bimet. cum custodiente se milite.

Post tres aũt dies conuocauit primos iu
dæorum. cumq; conuenissent dicebat ad eos. Ego
viri fratres nichil aduersus plebem facientes. aut
morib; patrum uincti ex hierosolymis tra
ditus sum in manus romanorum. Qui cum interro
gationem de me habuissent. uoluerunt me di
mittere eo q̃ nulla esset causa mortis in me. Cr
dicentibus aũt iudæis ex aduerso. coactus sum appellare
cesarem. non tamen quasi gentem meam habens aliquid de
crimine. Propter eam ergo rogaui uos uidere
& alloqui. ~ propter spem israel catenam hanc circum da
tus sum. At illi dixerunt ad eum. Nos neq;
litteras accepimus de te iudea. neq; aduenies
ex fratribus nunciauit. aut locutus ẽ quid de te
malum. Rogamus ergo audire a te sentia
mus aũt de secta hac notum ẽ nobis. quia ubique ei con
tradicitur. Cum constituissent aũt illi diem. ue
nerunt ad eum in hospitium plures. quibus
exponebat testificans regnum dei. suadens
eis de iesu ex lege moysi ~ prophetis. a mane
usque ad uesperam. Cr quidam credebant his
que dicebantur. Alii non credebant. Cum in
uicem non consentirent. discedebant di
cente paulo unum uerbum. quia spiritus sanctus locute ẽ bene
per ysaiam prophetam. ad patres nostros dicens.
Vade ad plebem hanc & dices. Aure audie
tis. non intelligetis. ~ uidentes uidebitis
~ non perspicietis. Incrassatum ẽ enim cor plebis hu
ius. ~ auribus grauiter audierunt. & oculos suos o
presserunt. ne forte uideant oculis. ~ auribus
audiant. ~ corde intelligant. & conuertantur
& sanem eos. Notum igitur sit uobis quia gentibus
missum ẽ hoc saluare dei. ipsi audient. man
sit autem biennio toto in suo conducto. & susce
piebat eos qui ingrediebantur ad eum prædicans regnum dei. docens ea quæ sunt de domino iesu ẽ.
cum omni fiducia. sine prohibitione.

acob.

bi ⁊ dñi nr̄i ihu xp̄i ⁊ hums. xp̄s ⁊ ei
bꝰ q̄ sunt mdāpsione. sāl
onē gmedium existimant. ⁊ fr̄
nū eum mceptatione. q̄ nāq; i
adonē. Sacentes q̄ plano sibi ue
sire putent. opantur. ⁊ puta aū
op̄ pfectum hr̄. ut sine pfect
⁊ mēc. mmillo defluentes. Si
quis aūt urm̄ medigat sapiā
postulet ab eo qui dat omib; afflu
enē. nō imputat. ⁊ dabitur illi.
postulet aūt nichil hēsitēs.
Qui enī hesitat similis ē fluctui ma
ris. q̄ a uento mouetur. ⁊ circūfer
tur. Nō ē existimet hō ille. q̄ accē
piat aliquid a dñō. Vir duplex
ānō. mobilis ē in oib; uis suis.
Gloriet aūt fr̄ humil. in exaltatōe sua.
Diues ā humilitate sua. Quōm flos
cei ⁊ decidit. ⁊ decor uultus ei de
pit. ita ⁊ diues in itinēb; suis ma
rcescet. Beat̄ uir qui suffert tēptōē.
qm̄ cū probat̄ fuīt accipiet coronā
uite. quam repmisit dē diliḡib; se.
Nemo ē cū tēptat̄ dicat qm̄ a dō tēp
tor. dē ē. ⁊ tēptat̄ malor ē. ipe ē
nemin ē tēptat. Vnūquīq; aūt tēptat
a cupiscentia sua abstractꝰ ⁊ illectus
Deinde cupiscentia cum accep̄t parit
peccatū. Peccatū aūt cū consumat fuīt
gignit mortē. Nolite itaq; errare fr̄es
mei dilectissimi. Omē datū optimū ⁊
omē donū pfectū desursū ē. descendēs
a patre luminū. ap̄ quē nō ē transmu
tatiō nec mutationis obūbratio. Volū
tarie genuit nos uerbo ueritatis. ut sim⁹ ini
tiū aliq̄ creature ei. Scitis ē fr̄es mei dilectis
mi sit aūt oīs hō uelox ad audiendū. tard⁹
aūt ad loquēd. ⁊ tard⁹ ad iram. Ira ē uir iu
stitā dei nō operat̄. Ppt̄ q̄ abicientes oē
immundiciā. ⁊ habundantiā malitie. in
mansuetudine suscipite insitū uerbū. q̄ pot̄ salua re
animas uras. Estote aūt factores uerbi ⁊ nō a
uditores tm̄. fallentes uos metipsos. quia
si quis auditor ē uerbi ⁊ nō factor. hic assimi
labit uiro ostendenti naturalitatē suā in spe
culo. Consideravit enim se ⁊ abiit. ⁊ statim
oblit̄ ē qualis fuīt. Qui aūt prospexerit in lege
perfecta libertatis. ⁊ permanserit. nō auditor. ob
liuiosus fact⁹. ⁊ factor operis. hic beatus in fac
tis suo erit. Si quis aūt putat se religiosū
esse nō refrenans linguā suā ⁊ seducēs
suū. huius uana ē religio. Religio mun
da ⁊ imaculata ap̄d dm̄ ⁊ patrē hec ē. Visi
tare pupillos ⁊ uiduas in tribulatione eo
rū. ⁊ imaculatum se custodire ab hoc seculo.
Fratres mei. nolite in plausu accipere
fidē dñi nr̄i ihu xp̄i glē. Si enī in
troierit in conuentū uīm aureū hīs
amictū uestē candidā. introierit aūt ⁊
pauper in sordido habitu. ⁊ intendatis in eū qui
indutꝰ ē uestē pclarā. ⁊ dixerīs ei tu sede
hic bñ. pauperi aūt dixeritis tu sta illic. aū
sede sub scabello pedū meorū. nonne iu
dicatis in uob. ⁊ facti estis iu
dices cogitationū iniquarū. Audite fr̄es
mei dilectissimi. Nonne dē elegit pau
pres mundo diuites aūt in fide. ⁊ hēdes
regnū. q̄ repmisit diligentib; se. Vos aūt
exhonorastis pauperē. Nonne diuites p po
tentiam opprimūt uos. ipi trahunt uos ad
iudicia. Nonne ipi blasphemant bonū
nomē q̄ inuocatū est sup uos. Si tamen legē
perficitis regalē s̄m scripturas. Diliges proxi
mū tuū sicut teipm̄ bene facis. Si autē psonā
accipitis peccatū operamini. ⁊ redarguimini a
lege. quasi transgressores. Quicūq; enī totā
legem seruauerit offendat aūt in uno. factꝰ ē
omīū reus. Qui enim dixit nō mechabe. dix
it ⁊ occidas. Quod si non mechabe. occi
das aūt fact⁹ ē transgressor legis. Sic loq̄
mini ⁊ sic facite. sicut p legē libertatis me
dicandi. iudicium ē sine mīa
illi qui nō facit mīam. Superexaltat mīa
iudicium. Quid proūt frēs mei si fidē quis dicat
se hr̄e opa aūt nō hat. Numquid potest fides
saluare eum. Si aūt frater aut soror nudi
sint ⁊ indigeant victu cotidiano. dicat aūt aliq̄s
d' uobis illis ite in pace. Calefacimini. ⁊
saturamini. nō dederitis aūt eis q̄ necessa
ria corpi sunt. Quid proūt hoc. Sic ⁊ fides si nō
hat opa. mortua ē in semetipsa. Sed dicat
aliq̄s. Tu fidē hās. ⁊ ego opa hēo. Ostende
mihi fidē tuā sine opib; ⁊ ego ostendā tibi ex
opib; fidē meā. Tu credis q̄m unꝰ ē deus.
bene facis. ⁊ demones credunt ⁊ contremiscunt. Vis
aūt scire o hō inanis. q̄ fides sine op
ib; otiosa ē. Abraam pr̄ nr̄ nōne ex op̄ib;
iustificat⁹ ē. offerens filiū suū isaac sup al
tare. Vides q̄m fides cooperabat̄ op̄ib;
illi. ⁊ ex op̄ib; fides consummata ē. Et suppleta
ē scriptura dicens. Credidit aūt abraā dō
⁊ reputatū ē illi ad iustitiā. ⁊ amīcꝰ dei q̄
pellat⁹ ē. Videtis q̄m ex op̄ib; iustificat⁹
hō ⁊ nō ex fide tm̄. Similit aūt ⁊ rahab
meretrix nōne ex op̄ib; iustificata ē. suscepis
sent nūios ⁊ alia uia eiecisset. Sicut enī
corp̄ sine spū mortuū ē. ita ⁊ fides sine
op̄ib; mortua ē.

Nolite plures magri fr̃es mei. scientes
quõ maius iudicium sumimꝰ. ꝓmulti enim offendimꝰ omes. Si quis in uerbo non
offendit. hic perfect⁹ e uir. ꝑualet frenare
et circũcidere totum corp⁹. Si aut frenos equo
mittimꝰ ad consentiendũ nob⁹ et omẽ corpus
eoꝝ circũferimꝰ. Ecce naues cum magne
sint. et a uentis ualidis minentur. circũferũ
tur tñ a modico gubernaculo. ubi impetꝰ dñi
gãtes uoluũt. ita et lingua modicũ
membrũ e. et magna exaltat. Ecce quã magnus
ignis quã magnã siluã incendit. et lin
gua ignis e uniuersitas iniquitatis. lingua
constituit in membris nr̃is. que maculat to
tũ corp⁹. et inflammat rotã natiuitatis nr̃e
inflammata a gehenna. Omnis et natura be
stiaꝝ. et uolucrũ. et serpentũ. et ceteꝝ domã
tur. et domita sunt. a natura humana. lingua
aut nullus hoim domare pot⁹. inquie
tum malũ plena ueneno mortifero. In
ea benedicimꝰ deum patrẽ. et in ea maledicimꝰ
homines. qui ad similitudinẽ dei facti sunt.
Ex eodẽ ore benedictio procedit. et maledictio.
Non oportet fr̃es mei hec ita fieri. Nũquid fons de
eodẽ foramine emanat dulcẽ et amarã
aquã. Nũquid pot⁹ fr̃es mei ficꝰ uuas facere. aut
uitis ficus. sic nec salsum dulcẽ pot⁹ facere aquã
Quis sapiens et disciplinat⁹. ostendat
ex bona conuersatione opationẽ suam in mansue
tudine sapientie. Quod si zelum amarum hẽ
tis. et contentiones sint in cordibus uestris. nolite
gloriari. et mentiri contra ueritatẽ. Non
est enim ista sapia desursum descendens. sed ter
rena animalis diabolica. Ubi enim zelus et contentio. ibi
inconstantia et omne opus prauum. Que aut desursum
est sapia. primum quidem pudica est. deinde pacifi
ca. modesta. suadibilis. bonis consentiens.
plena misericordia et fructibus bonis. non iudicans
sine simulatione. fructus aut iustitie in pace
seminatur facientibus pacem.

Unde bella et lites inter uos. nonne ex concupiscen
tiis uestris que militant in membris uestris. Con
cupiscitis et non habetis. occiditis. et zelatis. et
non potestis adipisci. litigatis et bellatis.
et non habetis. propterea quod postulatis. petitis et
accipitis. eo quod male petatis. ut in concupiscen
tiis uestris insumatis. Adulteri nescitis quia
amicitia huius mundi inimica est dei. Quicũq;
ergo uoluerit amicus esse seculi huius. inimicus dei constitu
itur. An putatis quia frustra scriptum dicat.
ad inuidiam concupiscit spiritus qui habitare in no
bis fecit. Maiorem aut dat gratiam. propter quod dicit. deus
superbis resistit. humilibus aut dat gratiam.
Subditi igitur estote deo. resistite aut diabo
lo et fugiet a uobis. Approximate deo. et appro
pinquabit uobis. Emundate manus peccatores
et purificate corda duplices animo. Miseri este

te. et lugete et plorate. Risus uester in luctum
conuertatur. et gaudium in merorem. Humiliamini
in conspectu dñi. et exaltabit uos. Nolite detra
here alterutrum fr̃es mei. Qui enim detrahit fr̃i aut
qui iudicat fratrem suum. detrahit legi. et iudi
cat legi. Si aut iudicat legem. non es factor
legis sed iudex. Unus est enim legislator. et iudex
qui potest perdere et liberare. Tu aut quis es qui iu
dicas proximum tuum. Ecce nunc qui dicis.
hodie aut crastino ibimus in illam ciuitatem.
et faciemus ibi annum unum. et negotiabimur. et lucrum
faciemus. qui ignoratis quid erit in crastinum
Quae enim est uita uestra. uapor est ad modicum pa
rens. et deinceps exterminabitur. pro eo ut dica
tis. Si dñs uoluerit. et si uiuemus. faciemus hoc aut
illud. Nunc aut exultatis in superbiis uestris.
Omnis exultatio talis maligna est. Scienti
ergo bonum facere. et non facienti. peccatum est illi.

Agite nunc diuites. plorate ululantes in
miserias uestras que aduenient uobis. Diui
tie uestre putrefacte sunt. et uestimenta uestra a tine
is comesta sunt. Aurum et argentum uestrum erugi
nauit. et erugo eorum in testimoniũ uobis erit.
et manducabit carnes uestras sicut ignis.
Thesaurizastis uobis in nouissimis diebus. ecce merces operariorum qui
messuerunt regiones uestras. que fraudata est
a uobis clamat. et clamor eorum in aures dñi sa
both introiuit. Epulati estis super terram. et in
luxuriis enutristis corda uestra. in die occisio
nis addixistis. Condemnastis et occidistis iustum. non resti
tuit uobis. Patientes igitur estote fr̃es usque ad aduentum
dñi. Ecce agricola exspectat pretiosum fructum
terre patienter ferens. donec accipiat temporaneum
et serotinum. Patientes estote et uos. confir
mate corda uestra. quia aduentus dñi appropi
quauit. Nolite ingemiscere fr̃es in alterutrum
ut non iudicemini. Ecce iudex ante ianuam assi
stit. Exemplum accipite fr̃es malorum laborum. et patientie prophetas qui locuti sunt in nomine dñi. Ecce be
atificamus eos qui sustinuerunt. Sustinentiam iob au
distis. et finem dñi uidistis. quia misericors
et miserator dñs. Ante omnia autem fr̃es mei no
lite iurare. neque per celum. neque per terram. neque aliud quod
cumque iuramentum. Sit aut sermo uester. est est. non
non. ut non sub iudicio cadatis. Tristatur
aliquis uestrum. oret. psallat. Infir
matur quis uestrum. inducat presbyteros ecclesie
et orent super eum. unguentes eum oleo in
nomine dñi. et oratio fidei saluabit infirmum.
et alleuabit eum dñs. et si peccata fuerint dimittun
tur ei. Confitemini ergo alterutrum peccata uestra. et ora
te pro uobis ut saluemini. Multum enim ualet
deprecatio iusti assidua. Helias homo erat simi
lis nobis passibilis. et oratione orauit ne pluu
eret super terram. et non pluit annos. iij. et mẽ
ses sex. Et rursum orauit. et celum dedit plu

nā. ⁊ñm dcīt fructum suū. frēs nīi sīquis ei
uob ernuīt aut rte. ⁊ oīdr quī cum sare
debz. qm qui alīū fecīt peccāt abeternū u
e suc̄ salua bit. aīā ei amonte ⁊ opt multi
tudinē peccōz.

PETRVS
Ipls ibu xp̄ electis ad
uenis dispsionis pon
galat. cappadoc.
asie. ⁊ bithin. Sedm
pscientiam dī patr in
sanctificone spūs. in o
bedientiā ⁊ aspsionē
sanguīs ihu xp̄i. grā
uob ⁊ pax multiplicetur. Benedc̄t dē ⁊ pat
dn̄i nr̄i ihu xp̄i. qui sm magnā nīā suā regene
rauit nos in spē uiuam p resurrectōē ihu
xp̄i ex mortuis in hereditē incorrupt̄ē
⁊ incontaminatam. ⁊ immarcessibilē ob ua
tam in celis uob qui in uirte dei custodi
mini pfidem in salutē parat̄ reuelari in
tpe nouissimo. in quo exultabitis. Modi
nunc si oport̄ est contristemini in uarijs
temptōnib; ut probatū ure fidei multo pciosior sit aur. q
p ignē probat̄. inuenīat laudē ⁊ glām
⁊ honorē in reuelatione ihu xp̄i. Quē cum
nō uidīs diligitis. in quē nunc quoq; nō
uidentes credit. credentes aūt exultabitis lētia
meno rabili. ⁊ glificata reportantes finē
fidei ure salutē aīārū. De qua salute exq̄si
erunt. atq; scrutati sunt pphē. qui de gratia
uob ptē uaticinati sunt. scrutantes in q̄ t
quale tps signīficaret in eis spūs xp̄i. p̄nūti
ans ea que in xp̄o sunt passiones. ⁊ posteriores
glās. Quib; reuelatum ē quia nō sibi ipis
uob aūt ministrabant ea q̄ nunc nūtiata
sunt uob p eos qui euangelizauerūt uobis
spū scō misso de celo. in quem desiderant an
geli ptspicere. Propt q. succincti lūbos mētis
ure sobrij. perfecte sperate in eam q̄ offertur
uobis gr̄am in reuelatione ihu xp̄i. Quasi
filij obedientie. nō configurati pristinis igno
rantie ure desideriis. sed secundum eum qui uocauit
uos sctm. ⁊ ipi sc̄i in oī conuersatione sint. Quia
scriptū ē. Sc̄i estote quīm ego sc̄s sum. Et si pa
trem inuocatis eum q̄ sine acceptione psonarū iu
dicat sm uniuscuiusq; op̄. in timore inhabitate tpe
ure peregrinationis. Scientes q. non corrupti
bilibus auro. vel argento redempti estis de uana ue
stra conuersatione patrie traditōis. sed pciosо
sanguine q̄si agni immaculati ⁊ immaculati
Xp̄i. prognitī quidē ante mundi constitutionē
uē manifestati aūt nouissimis tpib; p uos
qui p ipm fideles estis in deū qui suscitauit
eum a mortuis. ⁊ dedit ei glām. ut fides ue
stra ⁊ spes sit in deo. Castificantes aīas uras in obedien
tia charitatis in fraternitatis. in
re simplici ex corde inuicē diligite attenti
me. renati nō ex semine corruptibili. sed
incorruptibili p verbū dei uiui. ⁊ permanentis
quia omis caro sicut fenū. ⁊ omis gla hois tanq̄ flos
feni. Exaruit fenū ⁊ flos ei decidit. verbū
aūt dn̄i manet in eternū. Hoc ē aūt verbū q.
euangelizatū ē uob. Deponentes igit oēm
malitiā. ⁊ omē dolum. ⁊ simulatōnes ⁊ in
uidias. ⁊ oēs detractōes. Sicut modo geniti in
fantes rationabilis sine dolo lac concupiscite
ut in eo crescatis in salutē. si gustastis quoniam
dulcis ē dn̄s.

Ad quē accedentes lapidē uiuū. ab hoīb;
quidē reprobatum. apd aūt electū. pciosum
Et ipi tanq̄ lapides uiui. superaedificamini domus spūalis. sacerdotiū sanc
tum. offerentes hostias spūales. acceptabiles deo p
ihm xp̄m. Propt q. continet in scriptura. Ecce ponam
in sion lapidē summū angularē. electum pciosum. et
qui credit in eum non confundet. Vob igitur honor credentib;. nō credentib; aūt
lapis quē reprobauerūt edificantes hic factus ē in
caput anguli. Et lapis offensionis ⁊ petra
scandali his qui offendunt ibi. nec credūt
in quo ⁊ positi sunt. Vos aūt genus electum. re
gale sacerdotiū. gens sc̄a. populus acquisitionis.
ut uirtutes annunietis eius. q̄ de tenebris uos
uocauit in admirabile lūen suū. Qui aliquā
nō populus. nunc aūt populus dei. Qui nō obtenu
mia. nunc aūt misericordiam cōsecuti. Karissimi obsecro
uos tanq̄ aduenas ⁊ peregrinos. abstinere uos
a carnalib; desideriis que militant aduersus
aīam. Conuersationē uestrā inter gentes habentes
bonā. ut in eo quod detrectant de uob tanq̄ de male
factoribus. ex bonis operib; uos considerantes. glo
rificent deū in die uisitationis. Subditi igit
estote oī humane creature propt deū. Sive regi
quasi precellenti. sive ducibus tanq̄ ab eo missis. ad
uindictam malefactoru. laudē aūt bonoru.
quia sic ē uoluntas dei. ut benefacientes emmu
tescere faciatis imprudentiam hoīm stultorum.
Quasi liberi. ⁊ nō q̄si uelamē habentes malitie li
bertatē. sed sicut serui dei. Oēm honorate fratrni
tatē diligite. deū timete. regē honorificate.
Serui subditi estote in oī timore dn̄o. nō
tm bonis ⁊ modestis. sed ⁊ discolis. Hec ē enī gr̄a
si propt conscientiam dei sustinet quis tristitias pa
tiens iniuste. Qua ē enī gr̄a si peccantes ⁊ colaphi
zati sufferetis. sed si bñfacientes patienter
sustinetis. hec ē gr̄a apd deū. In hoc enī uocati
estis quia ⁊ xp̄s passus ē pro nobis. uob relinquens
exemplum ut sequamini uestigia ei. qui peccatum
nō fecit. nec inuentus ē dolus in ore
ei. Qui cum maledicerent. nō maledicebat. cum
pateret. nō comminabat. tradebat aūt

udicium se mutuo. q̄ pcō nūl ip̄e ꝓfuit
meozūē suo sup̄ligni. ut pcepit mō
nl ultime unam. qui huoꝛ sanat ēlig.
sans enim sicut ouel erraueꝛ. sī nūsi e
ūs nunc ad pastoꝛē ꝛepm̄ alia ueꝛa
Similr ꝛmulieꝛes subdite sint uiꝛ
ibus. ut ꝛsi qui nō obtēnt uerbo p mulie
rum cōuersonē sine uerbo lucē fiant. Considā
te mmore scām cōuersonē uestrām quaꝛ
sit nō extrinsecus capillatura. aut circūdo
no aurī. aut indumēti nestrūtou
q̄ ab̄sī. qui in abscondito cordis ē hō. in i
corrupabilitate quen. ꝛmodesti spūs. q̄ est
ante deū ꝛcopl̄es. Sic em̄ aliq̄n ꝛscē
mulieres sperates in deo ornabant se subiec
tes pp̄ uiꝛos. sicut sara obediebat abra
he. dīm eum uocans. Cui⁹ estis facte filiæ
boni facientes. ꝛnō timētes ullam pturbatōē.
Viri simil cohabitantes sc̄dm q̄ infirmioꝛi
uasculo muliebi impendite honorē. tāq̄ co
heredib; grē uite. ut ne impediantur o
rationes uē. ꝛfinis aut oēs unanimes
mestonē estote opulentes fraternitatis a
matores. misericordes. modesti. humiles. n
reddentes malū p malo. nec maledictū p
maledō. sī. cōtio benedicentes. Qā in hoc
uocati estis. ut benedictionē hereditate p
sideatis. Qui enim uult uitam diligere ꝛ
uidere dies bonos. coerceat linguam su
am a malo. ꝛlabia ei ne loquantur dolū.
Declinet aut a malo. ꝛfaciat bonū. inq̄
rat pacē ꝛsequatur eam. Quia oculi dñi
sup̄ iustos. ꝛaures eius in preces eoꝛ. Vul
tus aut dñi sup̄ facientes mala. Et quis e
q̄ uob nocere sit bonoꝛ emulatoꝛes fuitis.
sī ꝛaliquid patimini p iustitiā beati
estis. timorē aut eoꝛ ne timueritis. nec turbe
mini. Dñm aut xp̄m sanctificate in cor
dib; uīs. ꝓmptī ad satisfactionē. omi poscenti
uos rationē de ea q̄ in uob est spe. sed cū mode
stia. ꝛtimore. habētes bonā. ut in eo q̄
detrahunt. confundantur qui calūp
niantur uestrā bonā in xp̄o conuersonē. Me
lius ē enim benefacientes. si uelit uoluntas
dei pati. q̄ malefacientes. Quia xp̄s semel
pp̄ peccatis nīis mortuus ē. iust⁹ pro iniq̄
is ut nos offerret deo mortificatus quidē carne
uiuificatus aut spū. in quo ꝛ his q̄ in carce
re erant spūs ueniens p̄dicauit. q̄ nō
dim̄ credidīne aliq̄n q̄n expectabat dei pa
tientia in diebus noe cum fabricaretur arca. in q̄
pauci. id est. octo. aīe salue facte sunt p aq̄. Cui
us nunc et uos similis formā. saluos facit bap
tisma. nō carnis depositio sordis. sed bone
conscientie interrogatio in deo. p resurrectionē ihu
xp̄i qui ē in dexteꝛa dei. ꝓfect⁹ in celū. subiectis
sibi angelis. ꝛpotestatib; ꝛuirtutib;.

Xpō igitur passo in carne. ꝛnos eadē cogita
tione armamini. Quia qui passus ē carne
desitit a peccatis. ut nō iam hoīm desideriis sed
uoluntati dei q̄ reliquū ē in carne uiuat tpō.
Sufficit enim p̄terit⁹ tp̄s ad uoluntatē gētis fac
tum mandum. qui ambulauerūt in desidiis. u
luxurie. uoluptatib;. omessationib;. potatio
nib;. ꝛ illicitis idolor⁹ nefandis. in q̄
bus obstupescunt. nīq̄o admirantes nō cur
rentib; uob in eandē luxurie effusionē.
blasphemantes qui reddent rationē ei q̄
parat⁹ ē iudicare uiuos ꝛ mortuos. ꝓpt
hoc ꝛ mortuis euangelizatū ē. ut iudicent
quidē sc̄dm hoīes in carne. uiuant aut sc̄dm deū in spū.
Omniū aut finis appropinquauit. Sobrie ite ꝛ
vigilate in orationib;. Ante oīa. aut
mutuā in uob̄ met̄ipis caritatē ꝛ mul
titudinis operit peccata. hospitales inuicē sine murmu
ratione. ꝛ unusquisq; sicut accepit gr̄iam in al
teꝛutr̄i. illam administrantes. sicut boni dis
pensatores multiformis gr̄ie dei. Si quis
loquitur q̄si sermones dei. Si quis ministrat
tanquā ex uirtute quā administrat
deus. ut in omib; honorificetur deus p ihm xp̄m
cui est gl̄a ꝛimp̄iū in sēla sēloꝛ. Am. Karissi.
nolite peregrinari inferuere qui ad tēpta
tionē uobis fit. q̄si nouū aliquid uob̄ acci
dat. Volite tripidare sī cōmunicantes xp̄i pas
sionib; gaudete. ut in reuelatione gl̄ie ei⁹ ga
udeatis exultantes. Si exprobramini in
nōie xp̄i beati estis. quīa q̄ ē honoris gl̄e.
ꝛ uirtutis dei. ꝛ quē ei⁹ spūs sup̄ uos requi
escit. Nec em̄ unus patiatur q̄si homicida. a
ut fur aut malefactor. aut alienoꝛ appe
toꝛ. Si aut ut xp̄ianus nō erubescat. glorificet
aut deū in isto nōie. Quī tp̄s ē ut incipiat
iudicium a domo dei. Si aut̄ primū a nob. q̄s
finis eoꝛ qui nō credunt dei euāgelio. Et si
iustus uix saluabitur. impius ꝛ peccatoꝛ ubi pa
rebunt. Itaq; ꝛ hi q̄ patiuntur sc̄dm uolun
tē dei fideli creatoꝛi commendent animas suas in bonis
factis.

Seniores q̄ in uob̄ sunt obsecro ego
consenioꝛ ꝛ testis xp̄i passionū. q̄ ꝛ ei⁹ q̄ in fu
turum reuelanda est gl̄ie coseniꝛ. pascite q̄ in
uob̄ est gregē dei. prouidentes nō coacte sed spō
tanee sc̄dm deū. Neq; turpis lucri gr̄ā. sed uolū
tarie. ꝛneq; ut dominantes in cleris. sed forma
facti gregis ex animo. Et cū apparuerit archipa
stor. percipietis immarcessibilem gl̄ie coronā. Si
militer adolescentes. subditi estote seniorib;. Oēs q̄
inuicē humilitatē insinuate. quia deus superbis
resistit. humilib; aut dat gr̄iam. Humiliamini
g sub potenti manu dei. ut uos exaltet in tpe
opportuno. Omnē sollicitudinē uestrā proiicientes

nę meum. ęm ꝓpter tum ē d uob. Sobry esto
te mones nobi. ꝛ ingilate ęt adilari ꝰ
diabolꝰ tanq̃ leo rugiens circuit ꝙrens
quē deuoret. au resistite fortes in fide. Scien
tes eand̃ passionē ę in mundo ē ure frater
nitatꝭ ſi. Ds aut omis grē ꝙ uocauit nos in etnā
suā glām in ꝛpo modicū passos. ipe ꝑficiet ꝛ
confirmabit. solidabitq. ipi glā ꝛ impiū usq̃
ſeculꝫ. Amē. ꝙ siluani fidelē frem uobꝭ
ut arbitror. breuit scripsi. Obsecrans ꝛ testans
hanc esse grām di in qua stat. Salutat uos ec
clia ꝙ est babylone. coelecta. ꝛ marcꝰ filius
mꝰ. Salutate uos inuicē osculo scō. Grā
uob oībꝰ qui estis in xpō. Amē.

Petrus ꝑmus ꝛ apls
ihu xp̃i his qui coequalē
nobꝭ sortiti sunt fidē in
iustitia di nr̄i. Q. ūo
niam nob diuine ꝑtus
ꝙ ad uitam
ꝛ pietatē data est
ꝙ agnitionē ei qui uocauit nos ꝑ glām ꝛ uirtu
tē ꝙ quib maxa ꝛ preciosa nob ꝑmissa dnōr.
ut p hec efficiamini diuine consortes nature.
fugientes ei ꝙ in mundo ē concupiscentie cor
ruptionē. uos aut eandem omē. subinferte
ministrate in fide uīā uirtutē. ꝛ in uirtute ī
scīā. in scīa ī abstinentiā. ī abstinentia ī pa
tientiā. ī patientia ī pietatē. ī pietate ī amōr fraternitatis. ī amore ī fraternitate
caritatē. h enī si uobis adsint ꝛ superent. nō
inanes neq̃ sine fructu uos ostituent in
dn̄i nr̄i ihu xp̃i agnitionē. Cui ꝛ nō ꝓpe sit. cē
cus ē ꝛ manu tenens. oblitionē accipiet
ueterū delictorū suorū. Quapp̃ magis fatagite. ut ꝑ bona
opa firmam uestrā uocationē ꝛ electionē facia
tis. h enī facientes nō peccabitis aliquā.
Sic enī habundanter ministrabitur uobis
introitus in eternū regnū dn̄i nr̄i ihu xp̃i. ꝛ
ꝛ. Ppter q memoriā nec ꝑ negligā habere
quid sciatis. confirmatos uos ꝑsentem ue
ritate. Justum arbitror ē dum sum in
tabernaculo suscitare uos in admonitione. Certꝰ
ꝙ ē uelox ē depositio tabernaculi mei. sic ꝙ. d
nr̄ ihs xp̃s signifecauit mihi. Dabo aut operam
ꝛ effectū hīe uos ꝑ omnia mea. ut habeatis
memoriam mei. Non enī mendacio fabulę
secuti notam fecim uob dn̄i nr̄i ihu xp̃i ut
utē. ꝛ ꝑsentiam sed speculatores facti illius ma
gnitudinis. Accipiens enī a deo ꝑre honorem ꝛ
glām. Hec lapsa ad eū huiuscemodi. a magꝰ
fuit gia. hic ē filius meꝰ dilect meus in
quo mihi complacui. ipm audite. Et hanc uocē nos au
diuimꝰ de celo allatam cū essem cū illo in
monte scō.

Habemus firmiorē ꝓphām cui bene facitis intendentes quasi lucerne lucenti in caligi
noso loco. donec dies illucescat. ꝛ lucifer oriatur in cordibus nr̄is. hoc ꝓmū
intelligentes. q omis ꝓphia scripture ꝓpa
tiam habet. Non enim uoluntate humana allata est aliquando ꝓphia. sed spū sco mo
ti locuti sci dei homines.

Fuerunt autem ꝛ pseudo ꝓphe in ꝓplo. sicut
ꝛ in uobis erunt magri mendaces. qui introducunt sectas perditionis. ꝛ eum qui e
mit eos dn̄m negant. sup adducentes sibi ce
leremā perditionē. ꝛ multi sequentur eorum lasciuias. ꝑ quos uia ueritatis blasphemabitur
Et in auaritia fictis uerbis de uobis negotiabuntur. quibus iudicium iam olim non cessat. ꝛ perditiones eorum non dormitat. Si enim de an
gelis peccantibus non pepercit. sed rudentibus
infernis detractos. in tartarum tradidit. in
iudicium seruari. Et originali mundo non pepercit. sed octauum noe iustitie ꝓconem custodiuit. diluuium mundo
impiorum inducens. ꝛ cineres sodome. ꝛ gomorre redigens. damnationibus
damnauit. Exemplū eos qui impie acturi
sunt ponens. Et iustum loth oppressum nefa
rioꝝ iniuria. aliorum enim ꝙ uidebat. ꝛ audiebat. iustꝰ erat
habitando apud eos qui die ꝛ die animā iustam
iniquis operibus cruciabant. Nouit dns pios
de tentatione eripere. iniustos uero in diem
iudicii cruciandos reseruare. Magis aut eos ꝙ
per carnē in concupiscentia immundicie am
bulant. dnātione(m) despiciūt. audaces
placentes sectę. non metuunt sectę blas
phemantes. Vbi angli fortitudine ꝛ uir
tute amplius sint maiores. non ferunt aduersus se execrabile iudicium. hi uero uelut irra
tabilia pecora. nati in captionē. in ea quę
nesciunt blasphemantes. in corruptione sua ꝑibunt. Percipientes mercedem
iniquitatis. uoluptatem existimantes diem. ꝛ
conspersiones. delicias epulantes
montes sine. luxuriantes uobis. oculos
habentes plenos adulterii. ꝛ incessabilis delicti.
pellicientes animas infirmas. cor exercitum a
uaritia habentes. maledictionis filii. derelinquentes rectam uiam erraueri. secuti uiā balaā
ceboz. qui mercedē iniquitatis amauit.
Correptionē uero habuit sue. mutum iumentum sub
iugale mutiū. ꝛ animal hois. uoce edens. prohibuit ꝓphete insipientiā. hi sunt fontes
sine aqua. ꝛ nebule turbinibus expulse
quibus caligo tenebrarū ꝛ seruate.
Supbi enī uanitatis loquentes pellicient
in desideriis carnis luxurie eos qui paulu

lum effugiunt qui mercatores eius. Ibi
nate illic permanentes. ea ipi fugi fugiunt eos
rupuic. Aquo enim quis superatus fuerit huic e.
Si enim refugientes coinquinationes mun
di. in agnitione dni nri. et saluatoris ihu
xpi. his rursus implicati superantur. facti sunt
eis posteriora deteriora prioribus. Melius enim erat
eis non agnoscere viam iustitie. q. post agni
tionem retrorsum eis abire. q. illis mandati
sancti traditi. Contigit eis illud uere p
verbum. Canis reuersus ad suum uomitum. et
sue lota in volutabro luti.

Hec ecce uobis karissimi scribo epla.
in quib; excito uram mentem in monitione.
memores inde. ut memores sitis eorum q. p
dixerunt uerborum sanctorum prophetarum. et apostolorum uram. p
ceptorum dni et saluatoris. Hoc primum scientes. q. in nouissimis diebus deceptores
in illusores uenient in desideriis suis propria ambulantes. et dicentes. Ubi est promissio aut ad
uentus eius. Ex quo enim patres nri dormierunt. omnia
sic perseuerant ab initio creature. Latet enim eos hoc uolentes. q. celi erant prius. et terra de
aqua. et per aquam consistens uerbo dei. per quam tunc mundus aquis inundatus perijt.
Celi autem qui nunc sunt et terra eodem uerbo reposita sunt igni seruati in diem iudicii et perditionis impiorum
hominum. Unum uero non lateat uos karissimi. quia unus
dies apud dominum sicut mille anni. et mille anni
sicut dies unus. Non tardat dominus promissi. sicut
quidam existimant. sed patienter agit propter nos nolens aliquos perire. sed
omnes ad penitentiam reuerti. Aduenient autem dies domini
sicut fur. in quibus celi magno impetu transient
elementa autem calore
soluentur. Cum ergo hec omnia dissoluenda sint.
quales oportet uos esse in sanctis conuersationibus et pietatibus. expectantes et properantes in aduentum
diei dei. per quam accendentes celi soluuntur
et elementa igne ardentia tabescent. Nouos autem celos et terram nouam secundum promissa ipsius expectamus
in quibus iustitia habitat. Propterea karissimi hec expectantes. sategite immaculati et inuiolati ei inueniri in pace. et domini nri longanimitatem saluti arbitramini. sicut et karissimus frater noster
secundum datam sibi a deo sapientiam scripsit uobis. sicut et in omnibus epistolis loquens in eis de his
quibus sunt quedam difficilia intellectu. quas indocti et instabiles deprauant. sicut et ceteras
scripturas ad suam ipsorum perditionem. Vos ergo karissimi
precognoscentes custodite. ne forte seducti errore
iniquorum excidatis a propria firmitate. Crescite autem in gratia. et cognitione domini nostri. et saluatoris ihu xpi. ipsi gloria
nunc et in die eternitatis. Amen.

Quod fuit
Abinitio quod audiuimus.
quod uidimus oculis nris
quod perspeximus. et manus nre
contrectauerunt de uerbo uite
et uita manifestata est.
et uidimus et testamur. et annunciamus uobis uitam
eternam que erat apud patrem et apparuit nobis. Quod
uidimus et audiuimus annunciamus uobis. ut et uos
societatem habeatis nobiscum. societas autem nra sit cum
patre et filio eius ihu xpo. Et hec scribimus uobis ut
gaudium nrum sit plenum. Et hec est annunciatio quam audiuimus ab eo. et annun
tiamus uobis. quia deus lux est. et tenebre in eo
non sunt ulle. Si dixerimus quia societatem habemus
cum eo. et in tenebris ambulamus. mentimur
et non facimus ueritatem. Si autem in luce ambulamus
sicut et ipse est in luce. societatem habemus ad
inuicem. et sanguis ihu xpi filii eius emundat
nos ab omni peccato. Si dixerimus quia peccatum
non habemus ipsi nos seducimus. et ueritas in
nobis non est. Si confiteamur peccata nra. fidelis est et iustus
ut remittat nobis peccata nra. et emundet
nos ab omni iniquitate. Si dixerimus quia non peccauimus
mendacem facimus eum. et uerbum eius non est
in nobis. filioli mei hec scribo uobis. ut non peccetis. Et si quis peccauerit. aduocatum habemus
apud patrem ihm xpm iustum. Et ipse est propitiatio
pro peccatis nris. Non pro nris autem tm. sed et
pro totius mundi. Et in hoc scimus quoniam cognouimus
eum. si mandata eius obseruemus. Qui
dicit se nosse eum. et mandata eius non custodit
mendax est et in hoc ueritas non est. Qui autem seruat
uerbum eius. uere in hoc caritas dei perfecta est. Et in
hoc scimus quoniam in ipso sumus. qui dicit se in ipso manere.
debet quemadmodum ille ambulauit. et ipse ambulare. karissimi.
non mandatum nouum scribo uobis. sed mandatum
uetus quod habuistis ab initio. Mandatum
uetus est uerbum quod audistis. Iterum mandatum no
uum scribo uobis quod est uerum. in quo
quia tenebre transierunt. et lux uera iam lucet. Qui dicit se in luce esse. et fratrem suum o
dit in tenebris est usque adhuc. Qui diligit fratrem
suum in lumine manet. et scandalum in
eo non est. Qui autem odit fratrem suum in tenebris est.
et in tenebris ambulat. et nescit quo eat quia
tenebre obcecauerunt oculos eius.

Scribo uobis filioli. quoniam remittuntur uobis
peccata propter nomen eius. Scribo uobis patres quoniam
cognouistis eum qui ab initio est. Scribo uobis
adolescentes. quoniam uincistis malignum. Scri
bo uobis infantes. quoniam cognouistis patrem. Scri
bo uobis iuuenes. quoniam fortes estis.

manet in eo. et ipse in deo. In hoc
cognoscimus quoniam manemus in eo
et ipse in nobis quoniam de spiritu suo
dedit nobis. Et nos vidimus et testificamur
quoniam pater misit filium salvatorem
mundi. Quicumque confessus fuerit quoniam
ihesus est filius dei deus in eo manet et
ipse in deo. Et nos cognovimus et credidimus
caritati quam habet deus in nobis. Deus
caritas est et qui manet in caritate in deo
manet et deus in eo manet. In hoc perfecta
est caritas dei nobiscum ut fiduciam habeamus
in die iudicii quia sicut ille est et nos sumus
in hoc mundo. Timor non est in caritate sed
perfecta caritas foras mittit timorem quoniam
timor penam habet. Et qui timet non est
perfectus in caritate. Nos ergo diligamus
deum quoniam deus prior dilexit nos. Si quis
dixerit quoniam diligo deum et fratrem suum
mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum
quem videt deum quem non videt quomodo
potest diligere. Et hoc mandatum habemus
a deo ut qui diligit deum diligat et fratrem
suum. Omnis qui credit quoniam ihesus est
christus ex deo natus est. Et omnis qui diligit
eum qui genuit diligit et eum qui natus est
ex ipso. In hoc cognoscimus quoniam diligimus
filios dei cum deum dilexerimus et mandata
eius faciamus. Haec est enim dilectio dei ut
mandata eius custodiamus et mandata eius
gravia non sunt. Quoniam omne quod natum
est ex deo vincit mundum. Et haec est victoria
quae vincit mundum fides nostra. Quis est
qui vincit mundum nisi qui credit quoniam
ihesus est filius dei. Hic est qui venit per
aquam et sanguinem ihesus christus non in
aqua solum sed in aqua et sanguine. Et spiritus
est qui testificatur quoniam christus est
veritas. Quoniam tres sunt qui testimonium
dant in caelo pater verbum et spiritus sanctus
et hi tres unum sunt. Et tres sunt qui
testimonium dant in terra spiritus aqua et
sanguis et hi tres in unum sunt. Si testimonium
hominum accipimus testimonium dei maius est
quoniam hoc est testimonium dei quod maius
est quia testificatus est de filio suo. Qui
credit in filium dei habet testimonium dei in
se. Qui non credit filio mendacem facit eum
quia non credidit in testimonio quod testificatus
est deus de filio suo. Et hoc est testimonium
quoniam vitam aeternam dedit nobis deus et
haec vita in filio eius est. Qui habet filium
habet vitam qui autem non habet filium dei
vitam non habet. Haec scripsi vobis ut sciatis
quoniam vitam habetis aeternam qui creditis
in nomine filii dei. Et haec est fiducia quam
habemus ad eum quoniam quodcumque petierimus
secundum voluntatem eius audit nos. Et scimus
quoniam audit nos quodcumque petimus scimus
quoniam habemus petitiones quas postulavimus
a deo. Si quis viderit fratrem suum delinquere
peccatum non ad mortem petet et dabitur ei
vitam peccanti non ad mortem. Est peccatum
ad mortem non pro illo dico ut quis rogat
quis. Omnis iniquitas peccatum est et est
peccatum non ad mortem. Scimus quoniam omnis
qui natus est ex deo non peccat sed generatio
dei conservat eum et malignus non tangit eum.
Scimus quoniam ex deo sumus et mundus totus
in maligno positus est. Scimus autem quoniam
filius dei venit et dedit nobis sensum ut
cognoscamus verum et simus in vero filio eius
hic est verus deus et vita aeterna. Filioli
custodite vos a simulacris. Amen.

Epistola sancti iohannis apostoli.

Senex electae dominae et natis eius quos
ego diligo in veritate et non ego solus sed
et omnes qui cognoverunt veritatem propter
veritatem quae manet in nobis et vobiscum
erit in aeternum. Sit vobis gratia misericordia
pax a deo patre et a domino iesu christo filio
patris in veritate et caritate. Gavisus sum
nimis quoniam invenio de filiis tuis ambulantes
in veritate sicut mandatum accepimus a patre.
Et nunc rogo te domina non quasi mandatum
scribens tibi novum sed quod habuimus ab initio
ut diligamus invicem. Et hoc est caritas ut
ambulemus secundum mandata eius. Hoc est
enim mandatum quod audistis ab initio ut in
illo ambuletis. Quoniam seductores multi
exierunt in mundum qui non confitentur ihesum
christum venisse in carne. Hic est seductor
et antichristus. Videte vosmetipsos ut non
perdatis quae operati sumus sed mercedem
plenam accipiatis. Omnis qui recedit et non
manet in doctrina christi deum non habet.
Qui manet in doctrina hic et patrem et filium
habet. Si quis venit ad vos et hanc doctrinam
non affert nolite recipere eum in domum nec
ave dixeritis illi. Qui enim dicit illi ave
communicat operibus eius malignis habens
multa scribere vobis nolui per chartam et
atramentum spero autem me fore apud vos et
os ad os loqui ut gaudium nostrum plenum sit.
Salutant te filii sororis tuae electae. Amen.

Epistola sancti iohannis apostoli.

Senex gaio dilecto quem ego diligo in veritate.
Dilecte de omnibus rebus facio te prosperum
fieri et sanum sicut prosperatur anima tua.
Gavisus sum enim valde cum venirent fratres
et testificarentur veritatem tuam sicut tu in
veritate ambulas. Maiorem horum non habeo
gratiam ut audiam filios meos in veritate
ambulare. Dilecte fidele facis quicquid operaris
in fratres et hoc peregrinos qui testimonium
caritati tuae coram ecclesia reddiderunt quos
bene facies deduces dignum deo. Pro nomine
enim eius exierunt nihil accipientes a gentibus.
Nos ergo debemus suscipere huiusmodi ut
cooperatores simus veritatis. Scripsi forsitan
ecclesiae sed qui amat primatum gerere inter
eos diotrefes non recipit nos. Propter hoc si
venero commonebo opera eius quae facit verbis
malignis garriens in nos et non contentus
his nec ipse suscipit fratres et prohibentes
de ecclesia eicit. Dilecte noli imitari malum
sed quod bonum est. Qui bene facit de deo est
qui male facit non vidit deum. Demetrio
testimonium perhibetur ab omnibus et a veritate
ipsa et nos testimonium perhibemus et scis
quoniam verum est testimonium nostrum. Multa
habui scribere sed nolo per chartam et
atramentum scribere tibi. Spero autem me
mox videre te et os ad os loquemur. Pax tibi
sit. Salutant te amici. Salutate amicos
nominatim.

Epistola sancti iohannis apostoli.

Senex electae dominae et natis eius quos
ego diligo in veritate et non ego solus sed
et omnes qui cognoverunt veritatem propter
veritatem quae manet in nobis et vobiscum
erit in aeternum. Gratia misericordia pax
a deo patre et a domino iesu christo filio
patris in veritate et caritate. Gavisus sum
nimis quoniam invenio de filiis tuis ambulantes
in veritate sicut mandatum accepimus a patre.
Et nunc rogo te domina non quasi mandatum
scribens tibi novum sed quod habuimus ab initio
ut diligamus invicem. Et hoc est caritas ut
ambulemus secundum mandata eius. Hoc est
enim mandatum quod audistis ab initio ut in
illo ambuletis. Quoniam seductores multi
exierunt in mundum qui non confitentur ihesum
christum venisse in carne. Hic est seductor
et antichristus. Videte vosmetipsos ut non
perdatis quae operati sumus sed mercedem
plenam accipiatis. Omnis qui recedit et non
manet in doctrina christi deum non habet.
Qui manet in doctrina hic et patrem et filium
habet. Si quis venit ad vos et hanc doctrinam
non affert nolite recipere eum in domum nec
ave dixeritis illi. Qui enim dicit illi ave
communicat operibus eius malignis habens
multa scribere vobis nolui per chartam et
atramentum spero autem me fore apud vos et
os ad os loqui ut gaudium nostrum plenum sit.
Salutant te filii sororis tuae electae. Amen.

eternam quam hẽ dẽ mnob. Dẽ caritas ẽ
⁊ qui manet in caritate in dõ manet ⁊ dẽ
in eo. ⁊ mḷi pfecta ẽ caritas nobꝫ ut fiduciã
hãm in die iudicij. quia sicut ille ẽ ⁊ nos sum
us in hoc mundo. Timor nõ ẽ in caritate. sed pfecta
caritas foras mittit timorẽ. quia timor
penã hꝫt. Qui aũt timet nõ ẽ pfect in caritate.
Nos ꝫ diligamus dñm. quia dẽ prior dilexit nos.
Si quis dixit quia diligo dñm ⁊ fratrem suum odit
fidax ẽ. Qui enim non diligit fratrem suum quem vidit
dñm quem nõ videt quo pacto potest diligere. Et hoc man
datum habemus ab eo. ut qui diligit dñm. diligat
⁊ fratrem suum.

Omnis qui credit quia ihs ẽ xps. ex deo natꝰ ẽ. Et
omnis qui diligit eum qui genuit. dili
git eum qui natꝰ ẽ ex eo. In hoc cognoscimus
quia diligimus natos dei. cum deum diligamus. ⁊
mandata eius faciamus. Hec enim mandata dei sunt
ut mandata eius custodiamus. Et mandata eius gra
ua nõ sunt. Quia omne quod natum ẽ ex deo vincit mũ
dum. ⁊ hec victoria q̃ vincit mundum fides nr̃a. Quis
ẽ autem qui vincit mundum nisi qui credit quia ihs
ẽ filius dei. Hic ẽ qui venit per aquam. ⁊ san
guinem ihs xps. non in aqua solum. sed in aqua ⁊
in sanguine. Et spiritus ẽ qui testificatur quia xps est
veritas. Quoniam tres sunt qui testimoniũ dant in
celo. pater. verbum. et spiritus sanctus. et hi tres
unum sunt. Et tres sunt qui testimoniũ dant in terra.
aqua. sanguis. ⁊ tres unũ sunt. Si
testimoniũ hominũ accipimus. testimonium dei maius ẽ.
quia hoc ẽ testimonium dei quod maius ẽ. quia testificatus
est de filio suo. Qui credit in filium dei habet testimo
nium dei in se. Qui non credit filio. mendacem facit eum.
quia non credit in testimonio quod testificatus ẽ de
filio suo. Et hoc ẽ testimonium. quia vitam eternam
dedit nobis deus. ⁊ hec vita in filio ei. Qui habet filium
habet vitam. Qui non habet filium dei non habet vitam. Hec
scribo vobis filiolis. ut sciatis quia vitam habetis eter
nam. qui creditis in nomine filij. Et hec fiducia quã
habemus ad eum. quia quicquid petierimus secundum
voluntatem eius audit nos. quicquid petierimus. scimus
quia habemus petitiones quas postulamus a
deo. Qui scit fratrem suum peccare peccata
non ad mortem. petet. et dabit ei vitam peccanti
non ad mortem. Est peccatum ad mortem. non
pro illo dico. ut roget quis. Omnis iniquitas pec
catum ẽ. ⁊ est peccatum ad mortem. Scimus quia omnis
qui natus ẽ ex deo non peccat. sed generatio dei con
servat eum. ⁊ malignus non tangit eum. Scimus quia
ex deo sumus. ⁊ mundus totus in positus ẽ. Et scimus
quia filius dei venit. ⁊ dedit nobis sensum. ut
cognoscamus deum verum. ⁊ simus in vero filio eius.
hic ẽ verus deus. ⁊ vita eterna. filioli custodite vos ab simulacris.

SENIOR

Electe dñe ⁊ nunc electã ꝫ
diligo in veritate. Et non ego
solus. sed omnes qui cognouerunt veritatem. propter veritatem
que manet in nobis. et nobiscum erit in eternum. Sit nobiscum gratia. misericordia. pax. a deo patre
⁊ a christo filio patris. in veritate ⁊ caritate. Gauisus
sum nimis. quia inuenti de filiis tuis ambulantes in veritate. sicut mandatum accepimus a patre.
Et nunc rogo te domina. non quasi mandatum nouum
scribens tibi. sed quod habuimus ab initio. ut diligamus
nos inuicem. Et hoc ẽ caritas. ut ambulemus secundum mandata eius. hoc ẽ enim mandatum. ut quemadmodum audistis ab initio. in eo
ambuletis. Quia multi seductores exierunt in mundum. Qui non confitentur
ihm xpm venisse in carne. hic ẽ seductor ⁊
antixpc. Videte vos metipsos ne perdatis quod operati
estis. sed ut mercedem plenam accipiatis. Omnis
qui recedit. et non manet in doctrina
xpi. deum non habet. Qui permanet in doctrina christi. hic
et filium ⁊ patrem habet. Si quis venit ad vos ⁊ hanc
doctrinam non affert. nolite recipere eum in do
mum. nec ave ei dixeritis. Qui enim dicit illi ave
cooperatur operibus illius malignis. Plura habens vobis scribere. nolui per cartam atramentum. Spero enim fore
rum me apud vos. et os ad os loqui. ut gaudium nr̃m plenum sit. Salutant te filij sororis tue electe. Amen. Gratia dei nostri.

SENIOR

Gaio karissimo. quem ego di
lego in veritate. Karissime. de omnibus rogo te in deo. male
facit pastor agens sua ma
la. Gaudium sum mihi de venientibus fratribus. testimonium phibentibus tuam veritatem. sicut tu in
veritate ambulas. Maiorem horum non habeo
gratiam. quam ut audiam filios meos in veritate
ambulare. Karissime fidele facis quicquid operaris in fratres. et in peregrinos. qui testimonium
reddidere caritati tue in conspectu ecclesie
quos bene faciens deduces digne deo. Pro
pter nomen enim eius profecti sunt. nichil accipientes a gentibus. Nos ergo debemus suscipere huiusmodi.
ut cooperatores simus veritatis. Scripsissem
forsitan ecclesie. sed qui amat primatum gerere
in eis diotrepes. non recipit nos. Propter hoc
si venero. admoneam eius opera quæ facit. verbis
malignis garriens contra nos. et non his
contentus. neque ipse suscipit fratres. et eos qui
suscipiunt prohibet. et de ecclesia eicit. Karissime
noli imitari malum. sed quod bonum est. Qui male

quibene [illegible]

sunt nō inder dīn. Dom etō testimōiū reddi
mur ab omībz. ⁊ abijt uīmte. Et nos testimōiū
phibem. ⁊ nosti q̄m testimōiū nr̄m ūm ē. Q̄ul
tabūt scālē ⁊ ī nolūt ⁊ attēmūt ⁊ calamū.
Spe aūt pūt te nūdā ⁊ ce ados laqueū. Pur
tibi. Saluātē te anīa. Saluta tu annos no
minanm.

VOAS

Ihū xpi famuc fē aūt ī aobu.
hīs q̄m mīd pmo dilecte. nī
ē dīu ofuans. ⁊ uocans. mīa
uob ⁊ qua ād implemur ⁊ oīs
tus. līnū. omīe. sollicamdīē fa
ens scālēā uob. ⁊ oī nr̄ā sa
lute. necē hūī scālē uob. de
p̄ans sup eam. semī tendere
cās sūi. Subintroīē em q̄n
dam hoīes qui olim p̄scripti ī
hoc iudiciū impij. dī nr̄m grā
ām trāsferēs in luxuriā. ⁊ solū te
minatōrē ⁊ dīn nr̄m negan
tes. Comonīē aūt uos uolo scīē
tes semel omīa. q̄m dns pplm ⁊
ām egypti saluans. deīo sec q̄
nō ēs deīnde pdidit. Angēlōs nō
q̄m nō seruauerūt suū p̄nci
patū. ⁊ dīqtē ēr suū domici
lium. in iudiciū diēi magnī uīcu
lis sub caligīe ēēnis reūauīt.
Sicut sodoma. ⁊ gomorra. ⁊ fini
timē ciuitates. simili modo exfozm
cātē fornicātē ⁊ p̄ergētē alterīm.
fēē sunt exēplū ignis ēnī penā
sustinentes. Similē ⁊ isti carnē q̄
maculant dīatōē ā spnīt. mare
stātē aūt blasphemant. Cū mich
ael archangēls nī diabolo dis
putans. altercāret ⁊ mōi. cor
pus. nō ē ausus iudiciū inferre
blasphemie. sz dīt increpet ē dns.
Isti aūt quecūq; ignōnt blasphemant. Quecūq;
naturāl ut q̄dā mutā aīālia no
uerūt. ī his corrumpūt.

Ē illis q̄ uē uīm uīā abierunt. ⁊ er
rore balaam mercede effusi sunt. ⁊ ō
tradictione chore pierunt. Isti sunt in epul
sis maculē suntes. sine timore sem
etipos pascentes. Nubes sine aq̄ q̄ a uen
tis circūferunt. Arbores autūpnales ī
fructuose. bis mortue. eradicate. fluctus
feri maris. despumantes suas confusiones. S
dera errantia. quibz procella tenebraz in
ētnū seruata ē. Pphetauit aūt ⁊ isti septīs
ab adam enoch dicēs. Ecce uenit dns

misīs milib; sue sce uidīā ī ēē. ⁊ arg
uere omēs impios. de omīb; operib; impieta
tis eoz. quib; impie egerunt. Et de oīb;
duris que locuti sunt ī eū peccōres ipi.
Isti sunt murmuratores querelosi. ⁊ desi
deria sua ambulantes. os illoz loquitur
superbiam. mirantes psonas ūtatis cā.
Vos aūt dīlī mei memores estote uboz q̄
pdīt sunt ab apīis dīi nr̄i ih̄u x̄pi. q̄ dicebant
uob cū mundissime ipe uenietis illu
sores. ⁊ sua desideria ambulantes impie
tatis. Isti sunt qui segregant semetip
sos. animales. spīm nō habentes. Vos aūt dīlī
sup edificantes uras meripsos sācīssime ue
stre fidei. orīs scō orantes. uos ipos in
dilectōē dī seruate. Expectantes mīam d
ni nr̄i ih̄u x̄pi. in uitam ēnīa. Et hos
quid arguite iudicate. ⁊ alios uō saluā
te. de igne rapientes. Alios aūt miseri
mini in timore. odientes eam q̄ carnalē
maculatam uestīm. Ei aūt q̄ potēs ē
uos ostare sine peccō. ⁊ statuēē ante
cōspectum gīe sue immaculatos. in exultatōe
in dō nr̄o ihū x̄po ei honor. et glōa. et ma
iestas. et potestas ante omne seculum. et nunc
et in omīa secula. Amē. ⁊ alleluia.

APOCALIPSIS

Ihū x̄pi. quam dedit
illi dns palā fierē suis
que oportet fierī cito.
Et significauit mittēs
per angēlum suū suo
ri suo. qui testimoniū perhibuit uerbi dī. ⁊ te
stimoniū ihū x̄pi. quecūq; uidit. Beatus
qui legit. ⁊ audit uba p̄phīe hui. ⁊ seruat ea
que scripta sunt. Tpe em prope. ⁊ gratia
uob ⁊ pax ab eo qui est. ⁊ qui erat. ⁊ qui uenturus est.
Et a septē spīb; qui in conspectu sedis
ei sunt. ⁊ a ih̄u x̄po q̄ est testis fidelis. primoge
nitus mortuoz. ⁊ princeps regū terre. Qui di
lexit nos. ⁊ lauit nos a peccīs nīis in san
guine suo. Et fecit nos regnū. sacerdotes
deo ⁊ patri suo. ipi glōa ⁊ imperiū in secula
seculoz. Amē. Ecce uenit cum nubibus. ⁊ uidebit
eum oīs oculus. ⁊ qui eum pupugerūt. ⁊ plan
gent se sup eū omnes tribus terre. Etiam.
Amē. Ego sum. alpha. ⁊ ω. principiū ⁊ fi
nis. dicit dns deus. qui est. ⁊ qui erat. ⁊ qui ue
nturus est omnipotēs. Ego uob frr̄ et
particeps in tribulatōe ⁊ regno. ⁊ patīa ī ih̄u
fuī in insula q̄ appellatur pathmos pp
uerbū dī. ⁊ testimoniū ih̄u. fui in spū in

dñs dic. ⁊ audiam ꝙ me uocē magnā tāq̄
tube dicentiꝫ. Q̄d uidꝫ scribe uidebis. ⁊ mit
te sepē ecclīs. Ephesum. ⁊ smyrnā. ⁊ per
gamū. ⁊ thyatirā. ⁊ sardis. ⁊ philadelphiā.
⁊ laodiciam. Et conuersꝰ sum ut uiderē uocē
que loquebatur mecū. Et cū conuersꝰ uidi sep
tē candelabra aurea. ⁊ in medio vij. can
delabroꝝ aureoꝝ silē filiū hoīs uestitū po
dere. ⁊ precinctū ad mamillas zonā aureā
Caput aūt ⁊ capilli ei erant candidi tāq̄ la
na alba. ⁊ tanq̄ nix. ⁊ oculi ei ut flā
ma ignis. Et pedes ei silēs aurichalco. sicē
mamino igne ardenti. Et uox illius
tanq̄ uox aquaꝝ multaꝝ. Et habebat
in dexterā suā stellas vij. ⁊ de ore ei gla
dius ex utraq̄ pte acut⁹ exibat. Et facies ei
sicut sol lucet in uirtute sua. Et cū uidissē
eum cecidi ad pedes ei tāq̄ mortuus. Et
posuit dexteram suam sup me dicens mihi
ne timē. Ego sum ꝓmus. ⁊ nouissim⁹. ⁊ uiuus
⁊ fui mortuus. ⁊ ecce sum uiuens in sclā
sclōꝝ. ⁊ hō claues mortis ⁊ inferni. Scri
be ea que uidisti. ⁊ q̄ sunt. ⁊ q̄ oportet fieri
p hec. Sacramentū septē stellaꝝ quas u
disti in dexterā mā. ⁊ septē candelabra aure
a. Septē stelle angli sunt vij. eccliaꝝ.
⁊ candelabra vij. eccliē sunt.

Et angelo ephesi eccliē scribe. Hec dicit
qui tenet vij. stellas in dexterā sua q̄
ambulat in medio vij. candelabroꝝ a
ureoꝝ. Scio opa tua. ⁊ laborē. ⁊ patien
tiam tuā. ⁊ quia nō potes sustinere malos.
⁊ tēptasti eos qui se dicunt apl̄os ee. ⁊ nō
sunt. ⁊ inuenisti eos mendaces. ⁊ pātiā hēs.
⁊ sustinuisti ꝓpter nomē meū. ⁊ nō defecisti. Sed
hō aduersū te. q̄ caritatē tuā p̄mā reli
quisti. Memor esto itaq; unde excidisti
⁊ age pīāz. ⁊ p̄ma opa fac. Sin aūt nō
ueniā tibi. ⁊ mouebo candelabrū tuū de loco suo
nisi pīāz egeris. Sed hoc hēs qm odisti factā
nicolaitaꝝ. que ⁊ ego odi. Q̄ hꝫ aurē
audiat. quid spūs dicat eccliīs. Vincenti
dabo edere de ligno uite. q̄ est in paradi
so dei. Et angelo smyrne eccliē scribe.
Hec dicit p̄mus ⁊ nouissim⁹. qui fuit mor
tuus. ⁊ uixit. Scio tribulationē tuā. ⁊
paupertatē tuā. Sed dues es. ⁊ blasphemiā
ab his qui se dicunt iudeos ee. ⁊ nō sunt.
sed sunt synagoga sathane. Nichil horū
timeas que passurꝰ es. Ecce missurus
est diabolus ex uob⁹ in carcerē ut tēptemini
⁊ habebitis tribulationē diebus. x. Esto fi
delis usq; ad mortē. ⁊ dabo tibi coronā
uite. Q̄ hꝫ aurē audiat. quid spūs di
cat eccliīs. Q̄ uicerit nō ledetur a morte
secūda. Et angelo eccliē pergami scribe.
Hec dicit qui habet romphēam ex utraq;
parte acutam. Scio ubi habitas. ubi sedes ē sa
thane. ⁊ tenes nomē meū. ⁊ nō negasti fidē
meam. in diebus quibus antipas testis me⁹
fidelis occisus ē apud uos ubi habitat sa
thanas. Sed hēo aduersum te pauca. qm hēs illic tenen
tes doctrinā balaam qui docebat balac mit
tere scandalū coram filiis isrl. ede ⁊ for
nicari. Ita hēs ⁊ tu tenentes doctrinā ni
colaitaꝝ. similr agens. Sed quomodo uideo
ē ait. ⁊ pugnabo cum illis gladio oris mei.
Q̄ hꝫ aurē audiat quid spūs dicat eccliīs.
Vincenti dabo manna absconditū. ⁊ da
bo illi calculū candidū. ⁊ in calculo no
mē nouū scriptū. q̄ nemo scit nisi q̄ accipit
Et angelo thyatire eccliē scribe. Hec dicit
filius dei qui hꝫ oculos ut flāmā ignis ⁊
pedes similes aurichalco. Noui opa tua.
⁊ caritatē ⁊ fidē. ⁊ ministriū. ⁊ pātiā tuā.
⁊ opa tua nouissima plura priorib⁹. Sed
hēo aduersus te q̄ permittis mulierē Iez
bel. que se dicit prophetā docē ⁊ seduce
re seruos meos fornicari. ⁊ manducare de y
dolothitis. Et dedi illi tpe ut pīāz ageret
⁊ nō uult pnitere a fornicatiōe sua. Ecce
mitto eam in lectū. ⁊ q̄ mecū mechantur eā
in tribulatione maxīa nisi. pnitentiā
egerint a operib⁹ suis. ⁊ filios eius mittā
in mortē. ⁊ scient oēs eccliē. quia ego sū
scrutans renes ⁊ corda. ⁊ dabo unicuiq;
uestrū s̄m opa sua. Vobis aūt dico ceteris qui
thiatire estis. quotq; nō habetis doctrinā
hanc. qui cognouerūt altitudines sathane.
quemadm dicunt. non mittā sup uos aliud pon
dus. ꝑūmodo q̄ habetis tenete donec ueniā. ⁊ q̄
uicerit. ⁊ custodierit usq; in finē opa mea
dabo illi potestatē sup gētes. ⁊ reget eas in
uirga ferrea. ⁊ tāq̄ uasa figuli confringen
tur sicut ⁊ ego accepi a patre meo. ⁊
dabo illi stellā matutinā. Q̄ hꝫ aurē
audiat quid spūs dicat eccliīs.

Et angelo sardis eccliē scribe. Hec dicit
qui hꝫ septē spūs dei. ⁊ septē stel
las. Scio opa tua. quia nomen hēs q̄ uiuas
⁊ mortuus es. Esto uigilans. ⁊ confirma
cetera q̄ moritura erant. Non enim inuenio opa
tua coram deo meo plena. ⁊ memor esto q̄ ha
beq̄sti accepisti. ⁊ audisti. ⁊ custodi
⁊ pe nitentiā age. Si ergo non uigilaueris uenia
ad te tāq̄ fur. ⁊ nescies qua hora uenia
ad te. Sed hēs pauca nomina habes. qui non
inquinauerūt uestimenta sua. ⁊ ambulabūt
mecū in albis. quia digni sunt. Q̄ uicerit
sic uestietur uestimentis albis. ⁊ nō delebo
nomen eius de libro uite. ⁊ confitebor nomen ei
coram patre meo. ⁊ coram angelis ei.
Q̄ hꝫ aurē audiat quid spūs dicat ec
cliīs. Et angelo philadelphie eccle

scribe. ꝟ dnat seō ꝙuer. qui hꝫ claues dd. qui
aprit ⁊ nemo claudit. et claudit ⁊ nēō aprit. Sci
o opꝰ tua. Ecce dedi coram te hostium apt̄um
ꝙ nēō pōt̄ claudē quia modicam hꝫ uirtutē
⁊ seruasti ubū meū. ⁊ nō negasti nomen meū. Ec
ce dabo de synagoga sathane ⁊ qui dnt se
iudeos ee. ⁊ nō sunt ꝺ mentiuntur. Ecce faciā
illos ut ueniant ⁊ adorent ante pedes tuos.
⁊ sciant quia ego dilexi te. qm seruasti ubū
patiē mee. ⁊ ego te seruabo ab hora tēptationis
q uenturꝰ ē uniuersum orbem tēptare hi
tantes sup̄ eā. Ecce uenio cito tene q hꝫ. ut ne
mo accipiat coronā tuam. Qui uīcit faciā il
lum columpnā in templo dei mei. ⁊ foras nō egr
dietur amplius. ⁊ scribam sup̄ eū nomen dei
mei. ⁊ nomen ciuitatis noue ierlm que descē
dit de celo a deo meo. ⁊ nomen meū nouū. Qui hꝫ
aurē audiat. quid spūs dicat ecclīs. Et an
gelo laodicee ecclē scribe. ꝟ dicit amē testis fi
delis ⁊ uer⁹. qui ē principiū creature dei. Scio opa
tua. quia nec frigidus es nec calidus. utinā frigid⁹
es aut calid⁹. sic quia tepid⁹ es. ⁊ nec frigid⁹ es
nec calid⁹. incipiā te ōmē ex ore meo. quia
dicis diues sum. ⁊ locupletatus. ⁊ nullius
egeo. ⁊ nescis quia tu es miſ. ⁊ miserabilis.
paup. ⁊ cec. ⁊ nud⁹. Suadeo tibi emere aurū igni
tum. phanum. ut locupleſ fias. ⁊ uestimēta
alba induaris. ⁊ nō appareat confusio nuditā
tis tue. ⁊ collyrio ungе oculos tuos. ut ui
deas. ego quos amo arguo ⁊ castigo. Emula
re ꝺ ⁊ pnīā age. Ecce sto ad hostium ⁊ pulso
si quis audierit uocē meā. ⁊ aperuerit ianuā.
introibo ad illū ⁊ cenabo cū illo ⁊ ipse mecū.
Qui uīcit dabo ei sedē meā in throno meo. sic
⁊ ego uīci. ⁊ sedi cū patre meo in throno ei.
Qui hꝫ aurē audiat. quid spūs dicat ecclīs.

Post hec uidi ⁊ ecce hostiū apt̄m in celo
⁊ uox prima quā audiui tuba loquēs mecū dicens. Ascende huc. ⁊ ostē
dam tibi q̄ oportet fieri p̄ hec. Statim fui in spū. ⁊ ecce
sedes posita erat in celo. ⁊ sup̄ sedē sedens.
Et qui sedebat similis erat aspectui lapidis ia
spidis. ⁊ sardini. Et iris erat in circuitu sedis
similis uisioni smaragdine. Et in circuitu sedis sedilia. xxiiij. Et sup̄ thronos
xxiiij. seniores sedentes. circūamicti uestimē
tis alb̄. Et in capitib; eoꝝ coronе aureе.
Et de throno procedunt fulgura ⁊ uoces
⁊ tonitrua. Et septē lampades ardentes ante
thronū q̄ sunt. septē spūs dei. Et in conspectu sedis
die tāq̄ mare uitreū simile crystallo. ⁊ in me
dio sedis. iiij. animalia plena oculis ante ⁊ retro.
Et animal primū simile leoni. Et secm animal simile ui
tulo. Et tertiū animal habens faciē quasi hois. Et
quartū animal simile aquile uolanti. Et quatuor
animalia singula eoꝝ habebant ala⁊ sex. ⁊ in
circuitu ⁊ intus plena sunt oculis. Et requi
em nō habebant die ac nocte dicentia. Sc̄s.
Sc̄s. Sc̄s. dns deus omnipotens. qui erat
⁊ qui uenturus ē. Et cum darent animalia. iiij. glo
riā. et honorē. ⁊ benedictionē sedenti
sup̄ thronū uiuenti in secula seculoꝝ. Procidebant
ante. xxiiij. seniores ante sedentē in throno ⁊
adorabant uiuentē in secula seculoꝝ. mittentes coro
nas suas ante thronū ⁊ dicentes. Digne es
dne deus noster accipere gloriam. ⁊ honorē. ⁊ uirtu
tem. quia tu creasti omnia. ⁊ propter uoluntatē tuā
erant ⁊ creata sunt.

Et uidi in dextera sedentis sup̄ thronū
libruꝫ scriptū intus ⁊ foris. signatū sigil
lis. vij. Et uidi angelum fortē predicantē
uoce magna. Quis ē dignus aperire librū.
⁊ soluere signacula ei. Et nō poterat quis
in celo nec in terra. nec subtus terram aperire librū nec
respicere illum. Et ego flebam multū. q
nō dignus inuentus ē aperire librū nec
uidere illum. Et unus de senioribus dicit mihi.
Ne fleueris. Ecce uicit leo de tribu iuda radix
dne aperire librū ⁊ soluere. vij. signacula
ei. Et uidi ⁊ ecce in medio throni. ⁊ iiij.
animaliū. ⁊ in medio seniorum agnum stantem
tāq̄ occisum habentem cornua. vij. ⁊ oculos
vij. q̄ sunt. vij. spūs dei missi in omnem ter
ram. Et uenit ⁊ accepit librū de dextera sedentis
in throno. Et cū aperuisset librū. iiij. animalia
⁊ xxiiij. seniores. ceciderunt coram agno
habentes singuli citharas. ⁊ phialas aureas
plenas odoramentoꝝ. que sunt orationes
sanctoꝝ. Et cantabant canticū nouū dicen
tes. Dignus es dne deus noster accipere librū. ⁊ aperire
signacula eius. Quoniā occisus es ⁊ redemisti
nos deo in sanguine tuo. ex omni tribu ⁊
lingua. ⁊ populo. ⁊ genti. ⁊ fecisti nos deo
nostro regnū. ⁊ sacerdotes. ⁊ regnabimus su
per terram. Et uidi ⁊ audiui uocem angelorum
multorum in circuitu throni. ⁊ animaliū ⁊
seniorum. erat numerus eoꝝ milia milium
uoce magna. Dignus est agnus qui occisus
est accipere uirtutem. ⁊ diuinitatem. ⁊ sapi
entiam. ⁊ fortitudinem. ⁊ honorem. ⁊ benedictionem.
⁊ omnem creaturam que in celo est. ⁊ super terram
⁊ q̄ sunt in mari. ⁊ q̄ in eis sunt. Et au
diui dicentes sedenti in throno ⁊ agno.
benedictio ⁊ honor ⁊ gloria. ⁊ potestas in secula
seculoꝝ. Et quatuor animalia dicebant. Amē.
Et xxiiij. seniores ceciderunt in facies
suas. ⁊ adorauerunt.

Et uidi q̄ aperuisset agnus unum de vij.
signaculis. Et audiui unum. ex iiij.
animalibus. dicentem tāq̄ uocem tonitrui. Ve
ni ⁊ uide. Et uidi. ecce equus albus. ⁊
qui sedebat sup̄ illum habebat arcum. ⁊ da
tа est ei corona. ⁊ exiuit uincens ut um

cere. Et cum aperuit sigillum sedm audiui
sedm alia dicent. Veni & vide. Et ecce equus
niue equus rufus. & qui sedebat sup illū
datum ē ei ut sumēt pacē de tra. & ut inuicē
se occidāt. & datus ē illi gladi magn. Et
cum aperuit sigillū tertiū. audiui tertiū alia
dicens. Veni & vide. Et ecce equus nig. & q
sedebat sup eum. habēt stateram in manu su
a. Et audiui tanquā vocē in medio quatuor
aialiū dicentiū. Bilibris tritici denario. &
tres bilibres ordei denario. & uinū & oleū
ne lesueris. Et cum aperuit sigillū quartū. a
udiui vocē quarti aialis dicentis. Veni &
vide. Et ecce equus pallid. & qui sedebat su
per eum nomen illi mors. & infer sequebatur e
um. Et data ē illis potestas sup iiij. partes terre.
occidere gladio. fame. & morte. & bestiis
terre. Et cum aperuit sigillum quintū. vi
di sub altare aiaș eorū q occisi erāt p uerbū dei. & p
testimoniū q habebant. & clamabant uoce ma
gna dicentes. Usquequo dne sc̄e & uer
e nō iudicas & ultiscis sanguinē nr̄m. de hiș
qui habitant terrā. Et date sunt illis singule
stole albe. & dictū ē illis ut requiescerent adhuc
modicum. donec impleantur conser
ui eorū. qui interficiendi sunt sicut & illi. Et
vidi cum aperuit sigillū sextū. & ecce terre
motus factus ē magn. Et sol factus ē niger. tan
quam saccus cilicin. & luna tota facta ē sicut
sanguis. Et stelle cęli ceciderunt sup terrā sic
ut grossi fructus cū a uento magno mouentur.
Et celum recessit. sicut liber involuit. Et omn
mons & insule de locis suis mote sunt. Et reges
terre & pnapes. & tribuni. & diuites. & fortes. &
omnis seruus & liber absconderūt se in speluncis.
& petris montiū. & dixerunt montibus & petris cadi
te sup nos. & abscondite nos a facie sedentis
sup thronū. & ab ira agni. quoniam ve
nit dies magn ire ipsor. Et quis poterit stare.
Post hec vidi quatuor angelos stantes
sup iiij. angulos terre. tenentes iiij. ue
tos terre. ne flaret sup terrā. neq sup mare
neq in ullam arborē. Et vidi alterū angelum a
scendentē ab ortu solis habentē signū dei uiui.
Et clamauit voce magna. quatuor an
gelis quibus datū ē nocere terre & mari dicens.
Nolite nocere terre & mari. neq arboribus. quoad
usq signemus seruos dei nr̄i in frontibus eor.
Et audiui numerū signatorū. c. xl. iiij. mil
lia signati. ex omni tribu filiorū isrl. De tribu
iuda. xij. milia signati. De tribu ruben.
xij. milia signati. De tribu gad. xij.
milia signati. De tribu aser. xij. milia
signati. De tribu nepthalim. xij. mil
lia signati. De tribu manasse. xij. milia si
gnati. De tribu symeon. xij. milia sig
nati. De tribu leui. xij. milia signati. De
tribu ysachar. xij. milia signati. De tribu za
bulon. xij. milia signati. De tribu ioseph. xij.
milia signati. De tribu beniamin. xij. mil
lia signati. Post hec vidi turbā magnā. quā di
numerare nō poterāt eam omnibus gentib. & tribub.
& populis. & linguis. stantes ante thronū. & co
spectu agni amicti stolis albis. & palme in
manibus eor. Et clamabant voce magna
dicentes. Salus deo nr̄o. qui sedet sup thronū
& agno. Et oēs angeli stabant in circuitu throni
& seniorū. & quatuor aialiū. Et ceciderūt in
spectu throni in facies suas. & adorauerunt
deū dicentes. Amē. Benedictio & claritas & sapi
entia & gratiarū actio. honor. & uirtus
deo nr̄o in secula seculorū. amē. Et unus de
seniorib; dixit mihi. hi qui amicti sunt stolis albis
qui sunt & unde uenerūt. Et dixi illi. Dne mi tu scis.
Et dixit mihi. hi sunt qui uenerunt de tribula
tione magna. & laue runt stolas suas. & dealba
uerunt eas in sanguine agni. Ideo sunt ante
thronū dei. & seruiūt ei die ac nocte in templo
eius. Et qui sedet in throno habitat sup illos. Non
esurient neq sitient amplius. neq cadet sup illos
sol neq ullus estus. quoniam agnus qui in medio thro
ni est. regit eos & deducet illos ad uitas fon
tes aquarū. Et absterget deus omnem lacrymam ab
oculis eorū.

Et cum aperuit sigillum septimū. factū ē
silentiū in celo quasi media hora. Et vi
di. vij. angelos stantes in conspectu dei. & date
sunt illis. vij. tube. Et alius angelus uenit
& stetit ante altare habens turibulum aureum. Et da
ta sunt illi incensa multa. ut daret de ora
tionib; sanctor. super altare aureum. q ē ante
thronum. Et ascendit fumus incensor. de oratio
nib; sanctor. de manu angeli coram deo. Et ac
cepit angelus turibulum. & implenit illud de
igne altaris. & misit in terram. Et facti sunt
tonitrua. & voces. & fulgura. & terremotus ma
gnus. Et septem angeli qui habebant vij. tubas.
parauerunt se ut tubis canerent. Et primus angelus
tuba cecinit. & facta ē grando. & ignis mix
ta in sanguine. & missum ē in terram. Et tertia
pars terre combusta ē. & tertia pars arborū com
busta ē. & omne fenum uiride combustum ē. Et se
cundus angelus tuba cecinit. & tanq mons magn
us igne ardens missus ē in mare. & facta ē ter
tia pars maris sanguis. & mortua ē ter
tia pars creaturē q habebat aiam in mari. &
tertia pars nauiū interiit. Et tertius angelus tuba
cecinit. & cecidit de celo stella magna ar
dens tanq facula. Et cecidit in tertiam partē
fluminū. & in fontes aquarū. & nomen stelle
dicitur absinthius. Et facta est tertia pars aquā
in absinthium. Et multi hominū
sunt de aquis. quia amare facte sunt. Et
primus angelus tuba cecinit. & percussa ē tertia

pars solis. ⁊ tra pars lune. ⁊ tra pars stellaꝝ
ut obscuraretur tra pars eoꝝ. ⁊ die nō lu
ceret pars tra. ⁊ nox sibi. Et audiui unū
de quatuor aquile uolantis p medium celi. dicen
tis uoce magna. ve. ve. ve. qui habitant i
terra. De ceteris uocibꝫ tube trium angelorꝫ. q̄ tuba e
rant canturi.

Et quintꝰ angelꝰ tuba cecinit. ⁊ uidi stellā
de celo cecidisse in terram. data ē illi clauis
putei abyssi. Et aperuit puteū abyssi. ⁊ ascen
dit fumꝰ putei. sicut fumꝰ fornacis magne.
Et obscuratus ē sol. ⁊ aer de fumo putei. de
fumo putei exierūt locuste in terram. Et data
ē illis potestas sicut habent scorpiones terre. Et
precepta ē illis ne lederent fenū terre. nec q̄
uirde. nec omne arborē. nisi tantū homines qui non
habent signū dei in frontibꝫ eoꝝ. Et datum est
illis ne occiderent eos. sed ut cruciarentur mē
sibꝫ. v. Et cruciatus eoꝝ ut cruciatus scor
pij. cum percutit hominē. Et in diebꝫ illis quere
rent homines mortē. ⁊ non inuenient eam. ⁊ cupi
ent mori. ⁊ fugiet mors ab eis. Et simi
litudines locustarū similes equis paratis ad pu
gnam. Et super capita earū tamquā coronē
similes auro. ⁊ facies earū sicut facies ho
minū. ⁊ habebant capillos sicut capillos mu
lierū. Et dentes earū sicut dentes leonū e
rant. Et habebant loricas sicut loricas ferre
as. Et uox alarū earū sicut uox curru
ū equorū multorū currentium in bellū. Et
habebant caudas similes scorpionibus. ⁊ aculei
erant in caudis eorū. Et potestas earū nocere
hominibus mensibus. v. Et habent super se regē
angelum abyssi. cui nomen hebraice labbadō.
Et in greco apollion. ⁊ in latino habet nomen exter
minans. ve unum abiit. ecce ueniunt
adhuc duo ue post hec. Et sextus angelus tuba
cecinit. ⁊ audiui uocē unā de quatuor cor
nibus altaris aurei q̄ est coram deo dicentē sexto
angelo qui habebat tubam. Solue quatuor an
gelos qui alligati sunt super flumen mag
num eufraten. Et soluti sunt quatuor angeli qui
parati erant in horam. et diem. et mensem. et an
num. ut occiderent tertiam partem hominū. Et numerus
exercitus equitatus eorum. uicies millia millium.
audiui numerum eorum. Et ita uidi equos in
uisione. ⁊ eos qui sedebant super eos. habentes
loricas igneas. et iacinctinas. ⁊ sulphureas. Et capita equorum erant tanq̄ capita
leonum. Et de ore eorum procedit ignis. ⁊
fumus. ⁊ sulphur. Ab istis tribus plagis occi
sa est tertia pars hominū. de igne ⁊ fumo. ⁊
sulphure. q̄ procedebant de ore eorum. Potestas enim equorum in ore eorum. ⁊ in caudis eorum. Nam caude eorum similes serpentibus habentes capita. in his nocent. Et ceteri ho
mines qui non sunt occisi in his plagis

nec pœnitentiam egerunt de operibus manuum suarum.
ut non adorarent demonia. et simulacra au
rea. argentea. ærea. et lapi
dea. et lignea. q̄ nec uidere possunt. nec audi
re. nec ambulare. nec egerunt pœnitentiam ab
homicidiis suis. nec a ueneficiis suis. nec
a fornicatione sua. nec a furtis suis.

Et uidi alium angelum fortē descendentē
de celo amictum nube. et iris in capite
eius. Et facies eius erat ut sol. et pedes eius tan
quam columpne ignis. Et habebat in manu sua li
bellum apertum. et posuit pedem suum dexterum su
per mare. sinistrum autem super terram. Et clamauit
uoce magna. quemadmodum cum leo rugit. Et cū
clamasset locuti sunt. vii. tonitrua uoces
suas. Et cum locuti fuissent. vii. tonitrua
uoces suas. ego scribere eram. Et audiui
uocem de celo dicentem. Signa ea que locuta sunt
vii. tonitrua. noli ea scribere. Et angelum
quem uidi stantem super mare. et super terram. leuauit
manum suam ad celum. et iurauit per uiuentem
in sæcula sæculorum. q̄ creauit celum. et ea q̄ in
illum. et ea q̄ in eo sunt. et mare. et ea q̄ in eo
sunt. quia tempus amplius non erit. Sed in diebꝫ
uocis septimi angeli. cum cepit tuba canere.
consummabitur mysterium dei. sicut euangeli
zauit per seruos suos prophetas. Et uox quam au
diui de celo iterum loquentem mecum. et dicentem
ad me. Vade accipe libellum apertum de manu
angeli stantis super mare. et super terram.
Et abii ad angelum dicentem ei. ut daret mi
hi librum. Et dixit mihi. Accipe librum. et devora illum
et faciet amaricare uentrem tuum. sed in ore
tuo erit dulce tanq̄ mel. Et accepi librum
de manu angeli. et deuoraui eum. Et erat
in ore meo tanq̄ mel dulce. erat. Et dixit mihi.
Oportet te iterum prophetare populis. et gentibꝫ. et li
guis. et regibꝫ multis.

Et datus est mihi calamus similis uirge. dicens
mihi. Surge. et mensura templum dei. et altare.
et adorantes in eo. Atrium autem quod est foris templi.
ejice foras. et ne mensureris illud. quia datum
est gentibus. et ciuitatem sanctam calcabunt
mensibus. xlii. Et dabo duobus testibus meis. et
prophetabunt diebus. m. cc. lx. amicti saccis. hi
sunt due olive. et due candelabra que coram
deo terre stantes. Et si quis eos uoluerit
nocere. ignis exiet de ore illorum. et deuorabit
inimicos eorum. Et si quis eos uoluerit
ledere. sic oportet eum occidi. hi habent potestatem claudendi celum. ne pluat diebus
prophetie illorum. Et potestatem habent super aquas conuertendi eas in sanguinem. et percutere terram omni
plaga. quotiens uoluerint. Et cum finierint

testimoniū suū. bestia q̄ ascendit d̄ abysso faciet ad versus illos bellū. uincet illos. ⁊ occidet eos. ⁊ iacebunt corpa eor̄ in platea ciuitatis magnæ. q̄ uocatur sodoma ⁊ egyptꝰ. u̇ d̄n̄s eor̄ crucifix̄ est. Et uidebūt de populis. ⁊ tribubꝫ. ⁊ linguis. ⁊ gentibꝫ. corpa eor̄ tribꝫ diebꝫ. ⁊ dimidio. Et corpora eor̄ non sinent̄ poni in monimentis. ⁊ inhabitabunt sup eos gentes. ⁊ gaudebunt sup illos. ⁊ iocundabūtur. ⁊ munera mittent inuicē. quia duo prophetæ cruciauerunt eos qui habitant sup̄ terr̄. Et post tres dies ⁊ dimidiū spūs uitæ ab deo intrauit in eos. ⁊ steterunt sup̄ pedes suos. ⁊ timor magn̄ cecidit sup eos qui uiderūt eos. Et audierūt uocē magnā de celo dicentē illis. ascendite huc. Et ascenderunt in celū in nube. ⁊ uiderūt illos inimici eor̄. Et in illa hora factus est motus magn̄ terremot̄. ⁊ decima pars ciuitatis cecidit. Et occisi sunt in terremotu nomia hominū. vij. milia. ⁊ reliqui timentes dederunt gloriam deo celi. ve. p̄ abiit. ecce ue tertiū uenit cito. Et septimus angelꝰ tubā cecinit. ⁊ facte sunt uoces magne in celo dicentes. regnū est regnū huius mundi dn̄i nr̄i. ⁊ xp̄i ei⁹. ⁊ regnabit in sec̄la sec̄lor̄. Et uiginti seniores q̄ sedent in conspectu dei sedent in sedibꝫ suis. cecderunt in facies suas. ⁊ adorauerunt deū dicentes. Gratias agimꝰ tibi d̄ne d̄s omnipotens. qui es ⁊ qui eras ⁊ qui uenturꝰ es. quia accepisti uirtutē tuā magnā. ⁊ regnasti. Et irate sunt gentes. Et aduenit ira tua ⁊ tp̄s mortuos iudicari. ⁊ reddere mercedē tuis seruis prophetis ⁊ sanctis. ⁊ timentibꝫ nomen tuū pusillis ⁊ magnis. ⁊ exterminandi eos qui exterminant terram.

Et apertū est templū dei in celo. ⁊ uisa est archa testi eius in templo eius. Et fulgura facta sunt ⁊ uoces. ⁊ tremor. ⁊ grando magna. Et signū magnū apparuit in celo. Mulier amicta sole. ⁊ luna sub pedibꝫ eius. ⁊ in capite eius corona stellarū. xij. ⁊ in utero habebat. ⁊ clamabat parturiens. ⁊ torquebatur ut pariat. Et uisum est aliud signū in celo. ⁊ ecce draco magn̄ rubeus habens capita. vij. ⁊ cornua. x. ⁊ in capitibꝫ suis xij. diademata. Et cauda eius trahebat tertiā partē stellarū celi. ⁊ misit eas in terrā. Et draco stetit ante mulierē q̄ erat paritura. ut cū peperisset filiū eius deuoraret. Et peperit filiū masculū qui recturus est omnes gentes uirga ferrea. Et raptus est filius eius ad d̄m. ⁊ ad thronū eius. Et mulier fugit in solitudinē. ubi hꝫ locū paratū a deo. ut ibi pascat illā diebꝫ mille. cc. lx. Et factū est p̄lium magnū in celo. michahel ⁊ angeli eius pugnabant cū draconē. ⁊ draco pugnabat. ⁊ angeli eius. ⁊ non preualuerūt neq; locus inuentus est eor̄ amplius in celo. Et proiectus est draco ille magnus serpens antiquus qui uocatur diabolus ⁊ sathanas. q̄ seducit uniuersum orbē. proiectus est in terrā. ⁊ angeli eius cum illo missi sunt. Et audiui uocē magnā in celo dicentē. Nunc facta est salus ⁊ uirtus ⁊ regnū deo nr̄o. ⁊ potestas xp̄i eius. quia proiectus est accusator fratrū nr̄or̄. q̄ accusabat illos ante conspectum dei nr̄i die ac nocte. Et ipsi uicerunt illum p̄ sanguinē agni. ⁊ p̄ uerbum testimonii sui. ⁊ non dilexerunt animas suas usq; ad mortē. Propterea letamini celi. ⁊ q̄ habitatis in eis. ue terre. ⁊ mari. quia descendit diabolus ad uos habens iram magnā. sciens q̄ modicū tp̄s habet. Et postquā uidit draco q̄ proiectus est in terrā. persecutus est mulierē que peperit masculū. Et date sunt mulieri ale due aquile magne. ut uolaret in desertū in locū suū. ubi alitur per tp̄us. ⁊ tp̄a. ⁊ dimidium tp̄is a facie serpentis. Et misit serpens ex ore suo aquā tanquā flumen. ut eam faceret eum flumine. Et adiuuit terra mulierē. ⁊ aperuit terra os suū. ⁊ exhausit flumen quod misit draco de ore suo. Et iratus est draco in mulierē. ⁊ abiit facere p̄lium cū reliquis de semine eius qui custodiunt mandata dei. ⁊ habent testimoniū ihu. Et stetit sup̄ arenā maris.

Et uidi de mari bestiā ascendentē habentē capita septē. ⁊ cornua. x. ⁊ sup̄ cornua eius. x. diademata. ⁊ super capita eius nomina blasphemie. Et bestia quā uidi similis erat pardo. ⁊ pedes eius sicut pedes ursi. ⁊ os eius sicut os leonis. Et dedit illi draco uirtutē suā. ⁊ potestatē magnā. ⁊ uidi unū de capitibꝫ suis. quasi occisū in mortē. ⁊ plaga mortis eius curata est. Et admirata est uniuersa terra post bestiā. ⁊ adorauerunt draconē q̄ dedit potestatē bestie. ⁊ adorauerunt bestiā dicentes. Quis similis bestie. ⁊ quis potest pugnare cū ea. Et datum est ei os loquens magna. ⁊ blasphemiā. Et data est illi potestas facere menses. xl. duos. Et aperuit os suū in blasphemias ad d̄m blasphemare nomen eius. ⁊ tabernaculū eius. ⁊ eos qui habitant in celo. Et datum est illi bellum facere cum sanctis ⁊ uincere illos. Et datum est ei potestas in omnem tribum. ⁊ populum. ⁊ linguam. ⁊ gentem. Et adorabunt eam omnes qui habitant terram. quorum non sunt scripta nomina in libro uite agni. qui occisus est ab origine mundi. Si quis habet aurem audiat. Si quis in captiuitatem ducit. in captiuitatem uadit. Si quis gladio occidit. oportet eum gladio occidi. hic est patientia ⁊ fides sanctorum. Et uidi aliam bestiam ascendentem de terra. ⁊ habebat cornua duo similia agni. ⁊ loquebatur sicut draco. ⁊ potestatem prioris bestie omnem faciebat in conspectu eius. ⁊ faciet terram. ⁊

hominꝫ mor adeuit bestham p̃mã. cui⁹ tu
tam ẽ plaga mortꝫ. Et vidi signa ma
gna. ut ẽã ignẽ faciẽ de celo descẽde re
ram in conspectu hoĩũ. ⁊ seducẽ hitantes ter
ram p signa que data sunt illi facẽ in conspectu
bestie. dicens hitantib⁹ terram ut faciant y
magnẽ bestie. q̃ hr plagam gladij. ⁊ uixit.
Et datum ẽ illi ut daret spm̃ y magini bestie
ut loquat̃ y mago bestie. ⁊ faciet ut quot̃q̃
nõ adorauẽrt y maginẽ bestie occidant̃ur.
Et faciet oĩ⁹ pusillos ⁊ magnos. ⁊ diuites.
⁊ pauperes. ⁊ liberos. ⁊ seruos. hr̃ caracterẽ in dex
tera manu. aut in frontib⁹ suis. Et ne quis p
sit uendẽ aut emẽ. nisi hr̃ caracterẽ nois
bestie. aut numꝰ nois ei. hic sapia est. Qui
hr̃ intellectum computet numꝰ bestie. Numꝰ
enim hoĩs ẽ. ⁊ numꝰ ei. dcc. lxvi.

Et vidi ⁊ ecce agnꝰ stabat sup̃ montẽ syon.
⁊ cum eo. c. xl. iiij. milia. hr̃tes nom̃ ei⁹
nom̃ patris ei⁹ scr̃ipt̃m in frontib⁹ suis. Et au
diui uocẽ de celo dicentẽ tãq̃ uocẽ aquaꝝ
multaꝝ. ⁊ tãquã uocẽ tonitrui magni.
Et uocẽ quã audiui. sicut citharedõ⁹ cithari
zantiũ in citharis suis. Et cantabant q̃si
canticũ nouũ ante sedẽ ⁊ ãte thronũ. ⁊ ãte
quatuor animalia. ⁊ seniores. Et nẽ poterat dicẽ can
ticum nisi illa. c. xl. iiij. milia. qui empti sunt de
terra. hi sunt qui cũ mulieribꝰ nõ sunt coinq̃
nati. virgines enim sunt. hi sequuntur ag
nũ quocũq̃ ierit. hi empti sunt ex hoĩib⁹ p̃mi
tie deo ⁊ agno. ⁊ in ore ipoꝝ nõ ẽ inuentũ
mendaciũ. sine macula enim sunt ãte thronũ
dei. Et vidi alterũ angelũ uolantẽ p medium ce
li habentẽ euangeliũ eternũ. ut euangeliza
ret sedentib⁹ sup̃ terram. ⁊ sup̃ omnẽ gentẽ.
⁊ tribũ. ⁊ linguam. ⁊ populum. dicens uoce ma
gna. timete deum. ⁊ date illi honorẽ. q̃ uenit
hora iudicij ei⁹. ⁊ adorate eum q̃ fecit
celũ. ⁊ terram. ⁊ mare. ⁊ fontes aquaꝝ. Et alius angelꝰ secut⁹ ẽ dicens. Et
cadit. cecidit babylon illa magna. q̃ a uino
ire fornicationis sue potauit oĩa gẽ. Et alius
angelꝰ tertius secut⁹ illos dicens uoce magna.
Si quis adorauit bestiam ⁊ ymaginẽ ei⁹. ⁊
accepit caracterẽ in manu sua. aut in fron
te sua bibet de uino ire dei. qui mixt⁹ est
merum in calice ire ipius. ⁊ cruciabit igne ⁊ sulphure
coram spũ angelorũ sanctorũ. ⁊ ante conspectũ agni. Et
fumus tormentorũ illorũ ascendet in secula sec
culorũ. nec hr̃bunt requiem die ac nocte qui adorant
bestiam ⁊ ymaginẽ ei⁹. ⁊ si quis accepe
rit caracterẽ nois ei⁹. hic patientia sanctorũ ẽ qui
custodiunt mandata dei. ⁊ fidem ihu. Et audi
ui uocẽ de celo dicentẽ. scribe beati mortui
qui in dño moriunt. Amodo iam dicit spũs
ut requescant a laboribus suis. Opa enim illo
rum sequuntur illos. Et vidi ⁊ ecce nubes can
dida. ⁊ sup̃ nubẽ sedentẽ filiũ hoĩs. hr̃tẽ in capite suo coronã auream. ⁊ in manu
sua falcẽ acutam. Et alius angelꝰ exiuit de
templo. clamans uoce magna ad sedentẽ
sup̃ nubẽ. Mitte falcẽ tuam. ⁊ mete. quia
uenit hora ut metatur. q̃m aruit messis
tua. Et misit qui sedebat sup̃ nubẽ falcẽ su
am in terra. ⁊ messa ẽ terra. Et alius angelꝰ exi
uit de templo q̃ ẽ in celo. hr̃ ipe falcem
acutam. Et alius angelꝰ exiuit de altari. q̃ hr̃ potestatẽ su
per ignẽ. ⁊ clamauit uoce magna ad eum q̃
habebat falcẽ acutã dicens. Mitte falcẽ tuã
acutã. ⁊ vindemia uuas de uinea terre. q̃m maturæ
sunt uue ei⁹. Et misit angelꝰ falcẽ suã
in terrã. ⁊ uindemiauit uineã terre. ⁊ misit i
lacũ ire dei magni. Et calcat ẽ lacus extra ciuitatẽ. Et exiuit sanguis de lacu. usq̃ ad frenos
equoꝝ. per stadia mille sexcenta.

Et vidi aliud signũ in celo magnũ ⁊
mirabile. Angelos vij. hr̃tes plagas
vij. nouissimas. q̃m in illis consumat̃a ẽ ira
dei. Et vidi tãq̃ mare uitreũ mixtũ igne.
et eos qui uicerant bestiã ⁊ ymaginẽ ei⁹.
⁊ numerum nois illi⁹ stantes sup̃ mare uitreũ citharas dei hr̃tes. Et cantant cantũ
moysi serui dei. ⁊ canticũ agni dicentes. Ma
gna ⁊ mirabilia opera tua dñe deus omnipotens. iuste
et uere uie tue rex seculorũ. Quis nõ timebit te dñe ⁊ magnificabit nom̃ tuum. quia
solus pius es. q̃m oes gẽtes uenient ⁊ adorabunt in
conspectu tuo. q̃m iudicia tua manifestata sũt.
Post hec uidi ⁊ ecce apũ templũ tabernaculi te
stimonij in celo. Et exierunt vij. angeli
habentes. vij. plagas de templo. uestiti lapide
mundo. candido. ⁊ precinct̃i ad pectora zonis
aureis. Et unus exquatuor animalibus dedit
vij. angelis. vij. fialas aureas plenas
ira indignatione dei uiuentis in secula seculorum. Et
impletum ẽ templũ fumo a maiestate dei ⁊ de
uirtute ei⁹. Et nemo poterat introire in templũ
donec consummarentur. vij. plagæ. vij.
angelorũ.

Et audiui uocẽ magnã de templo dicen
tẽ. vij. angelis. ite ⁊ effundite
fialas ire dei in terram. Et abiit p̃mus ⁊ effudit
fialam suã in terram. ⁊ factũ ẽ uulnus
malum et pessimum in homines qui habebant caracterẽ
bestie. ⁊ eos q̃ adorabant ymaginẽ ei⁹.
Et secundus effudit fialã suã in mare. ⁊ factũ
est sanguis tãq̃ mortui. ⁊ oĩe aĩa uiuens mo
rtua ẽ in mari. Et tertius effudit fialã suã in
flumina. ⁊ in fontes aquaꝝ. ⁊ factus ẽ san
guis. Et angelũ aquarum audiui dicentem. Justus es dñe. qui es. ⁊ qui eras sc̃e. qui
hec iudicasti. quia sanguinẽ sanctorum ⁊ prophe
tarum effudere. ⁊ sanguinẽ eis dedisti bibere.
ut digni sunt. Et audiui alterũ dicentẽ

ſtram dñe dē omnipotēs uere ⁊ iuſta iudicia
tua. Et cū ſēt effudit fialam ſuā in ſolē. ⁊ da
tum ē illi eſtuare homines in igne. ⁊ eſtuauerunt homines eſtu magno. ⁊ blaſphemauerunt nomē dī hūtis potēs ſup has plagas. nō egerūt pēiam. ut darent illi gl̄iam. Et qrt effudit fialam ſuā ſup ſedē bestie. ⁊ factū ē regnū ei⁹ tenebros⁹. ⁊ comanducauerūt linguas ſuas p̄ dolore. ⁊ blaſphemauerūt dñm celi ⁊ non. p̄ doloribus ⁊ uulnerib⁹ ſuis. ⁊ non egerūt pēiam ex operib⁹ ſuis. Et ſext⁹ effudit fialam ſuā. in flumē illud magnū euphrate. ⁊ ſiccatus ē aqua ei⁹. ut parent⁹ uia regib⁹ ab ortu ſolis. Et uidi de ore draconis. ⁊ de ore bestie. ⁊ de ore pſete p̄phe. ſpūs tres immundos in modū ranaꝝ. Sunt ē ſpūs demoniorū faciētes ſigna. Et p̄cedūt ad reges orbis terre. congregare illos in p̄lium. ad diē magnū dī omnipotētis. Beat⁹ q̄ uigilat ⁊ custodit uestimēta ſua. ne nud⁹ ambulet ⁊ uideant turpitudinē ei⁹. Et congregauit illos in locū q̄ uocatur ebraice. armagedon. Et ſeptim⁹ effudit fialā ſuā in aerē. ⁊ exiuit uox magna de templo. a trono dicente. factū ē. Et facta ſunt fulgura ⁊ uoces. ⁊ tonitrua. ⁊ terremot⁹ factꝰ ē magn⁹. qualis non fuit ex quo homines fuer⁹ ſup terram tā talis terremot⁹ ſic magn⁹. Et factꝰ ē ciuitas magna in tres partes. ⁊ ciuitates gentiū ceciderūt. Et babylon magna uenit in memoriā ante deū. dare ei calicē uini indignationis ire ei⁹. ⁊ oēs insule fugerūt. ⁊ montes non ſunt inuenti. Et grando magna ſicut talenta deſcendit de celo in homines. ⁊ blaſphemauerūt homines deū p̄ plagam grandinis. quia magna facta ē ualde.

VII

Et uenit unꝰ de vij. angelis. qui habebant vij. fialas. ⁊ locut⁹ ē mecū dicens. Uenī ostendam tibi dāpnationē meretricis magne. q̄ ſedet ſup aquas multas. Cū qua fornicati ſunt reges terre. inebriati ſunt qui habitant terram de uino fornicationis ei⁹. Et abstulit me in deſertū in ſpū. ⁊ uidi mulierē ſedentē ſup bestiā coccineā. plenā nominib⁹ blaſphemie. habentē capita. vij. ⁊ cornua. x. Et mulier erat circūdata purpura ⁊ cocino. ⁊ inaurata auro ⁊ lapide pretioſo ⁊ margaritis. habens poculū aureū in manu ſua. plenū abhominatione. ⁊ immundicia fornicationis ei⁹. Et in fronte ei⁹ nomen ſcriptū. mysterium babylon magna. mater fornicationū. ⁊ abhominationū terre. Et uidi mulierē ebriam de ſanguine ſanctorū. ⁊ de ſanguine martyrū ihu. Et miratꝰ ſum cū uidiſſem illam admiratione magna. Et dixit mihi angel⁹. Quare miraris. Ego dicā tibi ſacramentū mulieris. ⁊ bestie q̄ portat eam. que habet capita. vij. ⁊ cornua. x. Bestia quā uidiſti fuit. ⁊ nō ē. aſcensura ē de abyſſo. ⁊ in interitū ibit. ⁊ mirabuntur habitantes terram. quorū nō ſunt ſcripta nomina libro uite. a constitutione mundi. uidentes bestiā q̄ erat ⁊ nō ē. Et hic ē ſensus qui habet ſapiā. Septē capita. ſepte montes ſūt ſup quos mulier ſedet. ⁊ reges ſeptē ſunt. Quinq; ceciderunt unus ē ⁊ alius nō dum uenit. Et cū uenerit. oportet illū breue ſpē manere. Et bestia que erat ⁊ nō ē. ipſa octauus ē. ⁊ de vij. est. ⁊ in interitū uadit. Et x. cornua q̄ uidiſti. x. reges ſunt qui regnū nō dum acceperūt ſed potestatē tanquā reges una accipient p̄ hora bestie. hi unū ſilium habent. ⁊ potestatē ſuā bestie tradent. hi cū agno pugnabunt. ⁊ agn⁹ uincet illos. quia dñs dominorū ē. ⁊ rex regum. ⁊ qui cum illo ſunt uocati. electi. ⁊ fideles. Et dicit mihi. Aquas quas uidiſti. ubi meretrix ſedet. populi ſunt. ⁊ gentes. ⁊ lingue. Et x. cornua que uidiſti ⁊ bestia. hi odient fornicariam. ⁊ deſolatam facient illam ⁊ nudā. ⁊ carnes eius manducabunt. ⁊ ipſam igne cremabunt. Deus ē dedit in corda eorū ut faciant q̄ illi placitum ē. ut dent regnū ſuū bestie donec conſummentur uba dī. Et mulier quā uidiſti ē ciuitas magna q̄ habet regnū ſup reges terre.

XVIII

Et poſt hec uidi alium angelum deſcendentē de celo habentē potestatē magnā. ⁊ terra illuminata ē a gla ei⁹. ⁊ exclamauit in fortitudine uoce dicens. Cecidit. cecidit babylon magna. ⁊ facta ē habitatio demoniorū. ⁊ custodia omnis ſpūs immundi. ⁊ custodia omnis uolucris immundē quia de uino fornicationis ei⁹ biberunt omnes gentes. Et reges terre cum illa fornicati ſunt. Et mercatores terre de uirtute deliciarū eius diuites facti ſunt. Et audiui uocē de celo dicentē. Exite de ea populē meus. ut ne participes ſitis delictorū eius. nec de plagis eius accipiatis. quoniā peccata eius. uſq; ad celū. Et recordatꝰ ē deus iniquitatū eius. Reddite illi ſicut et ipſa reddidit uob. ⁊ duplicate duplicia ſ̄m opera eius. in poculo quo miſcuit uob. miſcete illi duplū. Quantū glorificauit ſe. ⁊ deliciis fuit tantum date illi tormentū. ⁊ luctū. quia in corde ſuo dicit. Sedeo regina. ⁊ uidua nō ſum. ⁊ luctū nō uidebo. Propterea in una die uenient plage eius. Mors. ⁊ luctus. ⁊ fames. ⁊ igni cōburetur quia fortis ē deus qui iudicabit illam. ⁊ flebunt. ⁊ plangent se ſup illam reges terre. qui cū illa fornicati ſunt. ⁊ deliciis uixerunt. Cū uiderint fumū incendij eius. longe ſtantes p timorē tormentorū eius dicentes. Ve. ue ciuitas illa magna babylon. ciuitas illa fortis quia una hora uenit iudicium tuum. Et mer

ter flebunt & lugebunt sup eam: illa
quia nemo eos ultra emet amplius. Uasa auri
& argenti & lapidis pretiosi & margarite
& byssi & purpure & serici & cocci & omne li
gnum thyinum. Et omne vas eboris & om
ne vas de lapide pretioso & cupro & ferro & mar
more & cinamomum & odo
rem & unguenta & thus & vinum & ole
um & similam & triticum & iumenta & oues
& equos & redas & mancipia & animas hominum & pas
cha desiderii tui abierunt a te & omnia pinguia
& preclara perierunt a te & amplius illa non inuenient
eam. Negotiatores horum qui diuites facti sunt ab
ea longe stabunt propter timorem tormentorum
eius flentes & lugentes & dicentes. Ve. ve. ciuitas illa magna. que amicta erat bys
so & purpura & cocco & inaurata auro & lapide pretioso & margarita. quia una ho
ra destituta est tante diuitie. Et omnis gubernator & omnis classis & nautе & quotquot in alto nauigant & nauta
te & quotquot operantur mare longe steterunt & cla
mauerunt videntes locum incendii eius. Que similis erat huic magne. Et miserunt pul
uerem super capita sua & clamauerunt flentes
& lugentes & dicentes. Ve. ve. ciuitas illa magna in qua diuites facti sunt omnes qui
habebant naues in mari de pretio eius. quia una ho
ra desolata est. Exulta super eam celum & sanc
ti & apostoli. quia iudicauit deus iudicium uestrum de illa. Et sustulit angelus unus fortis lapidem
quasi molarem magnum & misit in mare dicens
Hac impetu mittetur ciuitas illa magna
babylon & non inuenietur. Et uox citharedo
rum & musicorum & tubicinum & tubi
cinantium non audietur in te amplius. Et omnis artifex om
nis artificii non inuenietur in te amplius. & uox molentis non audietur in te amplius. & lucerne non
lucebit in te amplius. Et uox sponsi & sponse non audietur in te adhuc. quia mercatores tui erant principes terre. quia in ueneficiis tuis erra
uerunt omnes gentes. & in sanguine prophe
tarum & sanctorum inuenta est & omnium qui occisi sunt in terra.

Post hec audiui quasi uocem magnam turbarum
multarum in celo dicentium. Alleluia. Salus
& gloria & honor & uirtus deo nostro. quia uera & iusta
iudicia eius. quia iudicauit de meretrice magna que corrupit terram in fornicatione sua. & ultus est sanguinem
seruorum eius de manibus eius. Et secundo dixerunt. Alleluia. & fumus eius ascendit in secula seculorum. Et ceciderunt seniores. xxiiii. & quatuor animalia. & adorauerunt deum sedentem super thronum dicentes. Amen. Alleluia. Et uox de throno exiuit dicens. Laudate deum nostrum omnes serui eius. & qui timetis deum pusillus & magnus. Et audiui quasi uocem turbe magne. & sicut uocem aquarum multarum. & sicut uocem
tonitruum magnorum dicentium. Alleluia. quia regnauit dominus deus noster omnipotens. Gaudeamus
& exultemus. & demus gloriam ei. quia uenerunt nuptie agni. & uxor eius preparauit se
ipsam. & datum est illi ut cooperiat se byssino splendenti & candido. Byssinum enim iustificationes
sanctorum sunt. Et dixit mihi. Scribe. Beati
qui ad cenam nuptiarum agni uocati sunt. Et dixit mihi. Uide ne feceris. Conseruus tuus sum ego. & fratrum tuorum habentium testimonium
ihu. deum adora. Testimonium enim ihu est spiritus
profetie. Et uidi celum apertum. & ecce equus albus. & qui
sedebat super eum uocabatur fidelis & uerax.
& in iustitia iudicat & pugnat. Oculi autem eius sicut
flamma ignis. & in capite eius diademata
multa. habens nomen scriptum. quod nemo nouit nisi
ipse. Et uestitus est ueste aspersa sanguine. & uocatur nomen eius uerbum dei. Et exercitus qui
sunt in celo sequebantur eum in equis albis
uestiti byssino albo & mundo. & de ore ipsius
procedebat gladius utraque parte acutus ut
in ipso percuciat gentes. Et ipse reget eos in uir
ga ferrea. & ipse calcat torcular uini furo
ris ire dei omnipotentis. Et habet in uestimento
& in femore suo scriptum. Rex regum
& dominus dominantium. Et uidi unum angelum stantem in sole. & clamauit uoce magna di
cens omnibus auibus que uolabant per medium ce
li. Uenite & congregamini ad cenam magnam dei. ut manducetis carnes regum & carnes tri
bunorum & carnes fortium & carnes equo
rum & sedentium in eis & carnes omnium liberorum ac seruorum & pusillorum & magnorum. Et uidi bestiam & reges terre & exercitus eorum
congregatos ad faciendum prelium cum illo qui sedebat in equo & cum exercitu eius. & apprehensa est
bestia & cum illa pseudopropheta qui fecit signa coram ipsis quibus seduxit eos qui acce
perunt karacterem bestie & adorauerunt imaginem eius. Uiui missi sunt hii duo in stagnum ignis ardentis sulphure. & ceteri occisi sunt in gladio sedentis super equum qui procedit de ore ipsius. & omnes aues saturate
sunt de carnibus eorum.

Et uidi alium angelum descendentem de
celo habentem clauem abyssi. & catenam
magnam in manu sua. Et apprehendit draconem serpentem antiquum. qui est diabolus
& satanas. & ligauit eum per annos mille.
& misit eum in abyssum. & clausit & signa
uit super illum. ut non seducat amplius
gentes. donec consummentur mille anni. Post hec oportet illum solutum modico tempore. Et uidi
sedes. & sederunt super eas. & iudicium datum est illis.
Et animas decollatorum propter testimonium ihu. &
propter uerbum dei. & qui non adorauerunt bestiam. neque imaginem eius. nec acceperunt cha

rerũ ei infernũ. aut mmanẽ sinũ. Et
uixerunt ⁊ regnauerunt cũ ẽ mille an
nis. Ceẽ mortuoꝝ nõ uixẽ donec ꝯsum
mentur mille annꝰ. hec ẽ resurrectiõ. beat⁹
⁊ sc̃s qui hẽ pte resurrectione pma. Et
in his su mors nõ hẽ potẽtiã. Sz erunt sa
cerdotes dei ⁊ xpi. ⁊ regnabunt cũ illo mille
annis. Et cũ consummati fuerint mille annꝰ
soluetur satanas de carcere suo. Et exibit ⁊ seducet
gẽs multas que sunt p quattuor angulos
terre. gog. ⁊ magog. Et congregabit eos
in prlũ. quoꝝ nũc ẽ sicut arena maris.
Et ascenderũt sup latitudinẽ terre. ⁊ circũie
runt castra sanctoꝝ. ⁊ ciuitatẽ dilectam. Et descẽ
dit ignis a deo de celo. ⁊ deuorauit eos. Et
diabolus qui seducebat eos. missus ẽ in
stagnũ ignis ⁊ sulphuris. ubi ⁊ bestia
⁊ pseudo xpc cruciabuntur in sec̃la sec̃lorũ.
Et uidi thronũ magnũ candidũ. ⁊ sedẽ
tẽ sup eum. a cui aspectu fugit celum ter
ra. ⁊ locꝰ nõ ẽ inuentus eis. Et uidi mor
tuos magnos. ⁊ pusillos stantes in conspe
ctu throni. libri aperti sunt. Et alius liber apt⁹ ẽ
qui est uite. Et iudicati sunt mortui ex his
que scripta erant in libris secundum opa ipoꝝ
Dedit mare mortuos suos qui in eo er
ant. mortꝰ ⁊ infernus dederũt mortuos qui
in eis erant. ⁊ iudicatũ ẽ unusquisq; secm
opa ipoꝝ. Et infernus. ⁊ mors missi sunt
in stagnũ ignis. Hec mors secda ẽ. ⁊ qcũq;
non inuentus fuerit in libro uite missꝰ ẽ in
stagnũ ignis.

XI Et uidi celũ nouũ. ⁊ terrã nouã. Primus
enim celum. ⁊ prima terra abiit. ⁊ mare iã
non ẽ. Et ego iohs uidi ciuitatẽ sanctã ierlm
nouam descendentẽ de celo. ado patrem
suum sponsam ornatam uiro suo. Et au
diui uocẽ magnã de throno dicentẽ. Ecce
tabnaculũ dei cum hoĩbꝰ. ⁊ habitabit cũ eis
et ipi populꝰ ei erunt. ⁊ ipe deus cũ eis erit eoꝝ
deꝰ. Et absteget deus omnẽ lacrimã ab oculis
eoꝝ. ⁊ mors ultra non erit. neq; luctus neq; cla
mor neq; dolor erit ultra. q prima abierũt.
Et dixit qui sedebat in throno. Ecce noua
facio oĩa. Et dicit mihi. Scribe. quia hi uer
bi fidelissima sunt ⁊ uera. Et dixit. factũ ẽ. Ego
sum. a. ⁊ o. principiũ ⁊ finis. Ego sitienti
dabo de fonte aq̃ uite gratis. Qui uicerit
possidebit hec. ⁊ erit illi deꝰ. ⁊ ille erit mihi filꝰ.
Timidis autẽ ⁊ incredulis. ⁊ execratis. ⁊ homi
cidis. ⁊ fornicatoribus. ⁊ ueneficis. ⁊ idolatris
⁊ omnibus mendacibus. pars illoꝝ in stagno ardẽti
igne. ⁊ sulphure q̃ ẽ mors secda. Et uenit
unus de vii. angelis habẽtibus fialas. vii.
plagis nouissimis. Et locutus ẽ mecũ dicẽs.
Veni ostendam tibi sponsã uxorem agni. Et
sustulit me in spũ in montẽ magnũ ⁊
altum. Et ostendit mihi ciuitatẽ sanctã ierlm
descendentẽ de celo ado habẽtẽ claritatẽ dei. lu
men ei simile lapidi pretioso. tanquã lapidi iaspidis
sicut crystallum. Et habet murũ magnũ ⁊
altum habẽtem portas. xii. ⁊ in portis angelos
xii. Et nomina scripta que sunt. xii. tribuũ filio
rum israel. Ab oriente portę. iii. Aquilone
portę. iii. Austro portę. iii. Occidẽtali
portę iii. Et murus ciuitatis habẽs fundamẽ
ta. xii. ⁊ in ipis. xii. nomina apl̃oꝝ
agni. Et qui loquebatur mecũ habebat
harundinẽ auream. ut metiret ciui
tatẽ. portas ei. ⁊ murum. Et ciuitas in q̃
dro posita erat. Et longitudo ei tantꝰ ẽ
quanta ⁊ latitudo. Et mensus ẽ ciuitatẽ de arun
dine aurea p stadia. xii. milia. Longi
tudo. ⁊ altitudo ⁊ latitudo equalia sunt.
Et mensus ẽ murum ei. c. xl. uiginti cubitoꝝ
mensura hoĩs q̃ ẽ angeli. Et erat structura
muri ei ex lapide iaspide. ipa uero ciuitas
aurum mundum simile uitro mundo. funda
menta muri ciuitatis omni lapide pretioso ornata.
primum fundamentum iaspis. secdꝰ sa
phir. tertius calcedonius. Quartus smaragd⁹.
Quintus sardonyx. Sextus sardius. Septimus chry
solitus. Octauus berillus. Nonus topazius. decimus
chrisoprasius. undecimus iacinctꝰ. Duo
decimus amethistus. Et xii. portę. xii. mar
garitę sunt per singulas. Et singule portę e
rant ex singulis margaritis. Et platea
ciuitatis aurum mundum tanq̃ uitrum pluci
dum. Et templum non uidi in ea. dns enim deꝰ omnipo
tens templum illius ẽ ⁊ agnus. Et ciuitas non eget so
le neq; luna ut luceant ei. Nam claritas
dei illuminauit eam. ⁊ lucerna ei est agnus. Et
ambulabunt gentes per lumen ei. Et reges terre af
ferent gloriam suam. ⁊ honorem illam. Et portę
ei non claudent per diem. nox enim non erit illic. Et
afferent gloriam ⁊ honorem gentium illam. Nec
intrabit in ea aliquid coinquinatum. ⁊ fa
ciens abhominationem. ⁊ mendacium. nisi qui scripti
sunt in libro uite agni.

XII Et ostendit mihi fluuium aq̃ uite splendidum
tanq̃ crystallum. procedentem de sede dei. ⁊ agni
in medio platee ei. Et ex utraq; parte fluminis
lignum uite afferens fructus. xii. per menses sin
gulos reddens fructum suum. Et folia ligni ad sa
nitatem gentium. ⁊ omne maledictum non erit amplius.
Sedes dei ⁊ agni in illa erunt. ⁊ seruientes ei seruient illi.
Et uidebunt faciem ei et nomina
eoꝝ in frontibus eorum. ⁊ nox ultra non erit. ⁊ non egebunt
lumine lucerne. neq; lumine solis. quoniam deus illuminabit illos. ⁊ regnabunt in secula se
culoꝝ. Et dixit mihi. hi sermones fidelissimi sunt
et ueri. ⁊ dominus deus spirituum prophetarum misit angelum
suum ostendere seruis suis q̃ oportet fieri cito. Et ec
ce uenio uelociter. Beatus qui custodit uerba p

phie huius libri. Si ego iohs qui audiui & uidi
hec. & postquã audiissem & uidissem cecidi ut
adorarem ante pedes angeli q̃ mihi ostendebat. Et
dicit mihi. Vide ne feceris conseruus tuus sum &
fratrũ tuorũ prophetarũ. & eorũ qui seruant uerba libri
huius. deũ adora. Et dicit mihi. Ne signaueris uerba
prophetie huius libri. tps enim prope est. Qui nocet nocebit ad
huc. & qui in sordibus est sordescat adhuc. Et iustus
iustificetur adhuc. & sanctificetur adhuc.
Ecce uenio cito. & merces mea mecũ est reddere u
nicuique sicut opus suum est. Ego sum. A. & O. principium
& finis. Beati qui lauant stolas
suas ut sit potestas eorum in ligno uitæ. & per
portas intrent in ciuitatem. foris autem canes
& uenefici. & impudici. & homicidæ. & idolis ser
uientes. & omnis qui amat & facit mendacium. Ego
iesus misi angelum meum testificari uobis hec ecclesiis. Ego sum genus & radix dauid stella splendida
& matutina. & spiritus. & sponsa. dicunt ueni.
Et qui audit dicat ueni. & qui sitit ueniat.
qui uult accipiat aquam uite gratis. Contestor ego omni audienti uerba prophetie libri huius. Si quis
apposuerit adiiciet deus super illum plagas
scriptas que sunt in libro isto. Et si quis diminuerit de uerbis libri prophetie huius. auferet deus partem eius de
libro uite. & de ciuitate sancta. & de his que scripta
sunt in libro isto. dicit qui testimonium phibet
istorum. etiam uenio cito. Amen. Etiam ueni domine iesu.
Gratia domini nostri iesu christi cum omnibus uobis. Amen.

ET FCM
Cfr post quam peruit ale
xander philippi macedo. q
prim regnauit in grēa. egr
sus & terra ceham. bariim
regē ꝑsar. medoꝝ. ostu
rauit plia multa. rolli op
mum munimones. mirabat regeꝫ fre. ꝑtā
fortis. ab finē riu. Cr accepit spolia multitu
dines gentiū. vsq; ad mare ꝓperu. Cr egr
gauit super eos. & cecidit mult. Cr obtinuit
alexand. annis. xii. mortuꝰ. Cr dispersa
sunt ꝑtes eius ad ventos celi. non in posteris
eius neq; secundū potestatē eius qua regnauit.
quia evulsum erit regnū eius. & possessum
ab alijs exceptis his. Cr inualuit regnum
eius. & confortatum est in tributum. Cr
fecerunt reges terre filij sui post eum annis
multis. & multiplicauerunt mala in terra.
Cr exiit ex eis radix peccatrix antio
chus illustris. filius antiochi regis. qui fuerat ro
me obses. & regnauit in anno centesimo & sep
timo regni grecoꝝ. in diebus illis exierūt ex israel
filij iniqui. & suaserūt multis dicentes. Cam
dispona mus testam cū gentibus que circa nos sunt
quia ex quo recessimus ab eis inuenerūt nos mul
ta mala. Cr bonū visus est sermo coram eis.
Cr destinauerunt aliqui de populo. & abierunt ad
regē. & dedit potestatē illis ut facerent iustitiā gen
tibus. Cr edificauerūt gymnasium in hierosolymis se
cundū leges nationū. & fecerūt sibi ꝓpucia. & recesserunt
a testo suo. & iunctisunt nationibus. & uenundati
sunt ut facerent malū. Cr ꝓcessit regnū in
conspectu antiochi. & cepit regnare in terra egy
pti. ut regnaret super duo regna. Cr intra
uit in egyptum in multitudine grauj. in curru.
& elephantis. & equitibus. & in naui magna mul
titudine. Cr obtinuit bellum aduersus ptolo
meū regē egypti. & fugit ptolomeus a facie eius. &
cecideruntplurimi multi. Cr obtinuit
munitas ciuitates in terra egypti. & accepit spo
lia terre egypti. Cr postquā percussit antiochus
egyptum. in centesimo. & quadragesimo
tertio anno. & ascendit ad israel. & ascendit ie
rosolymā in multitudine grauj. & intrauit in sanc
tificationē cū superbia. & accepit altare aureū.
& candelabrū luminis. & omnia vasa eius.
& mensā ꝓpositionis. & libationis. & fialas. & mortaria
ola aurea. & velū. & coronā. & ornamentū au
reū. quod erat ante templū totum contriuit. Cr
accepit argentū. & aurū. & vasa desiderabilia.
Cr accepit thesauros occultos quos inuenit
Cr sublatis omnib; abiit in terrā suā. Cr fecit cedem
hominū. & locutus est superbia magna. Cr fuit planctus
magnus in israel. & in omni loco eoꝝ. & gemu
erunt principes & seniores. virgines. & iuuenes
infirmitas facta est. & speciosa mutatio
est. Omis sponsus lugubrē. & omnis sponsa
in cubili maerebat. Cr commota est terra su
per habitatores eius. & inuasit omnem domum
iacob. confusione. Cr post duos annos diei
mittit rex princi
pē tributoꝝ. in ciuitates iude. Cr uenit ie
rosolymā cū turba magna. & locutus est ad illos uba
pacifica in dolo. & dedit ei. Cr credidit ei. Cr irruit super ciuitatē
repente. & percussit eam plaga magna. & perdidit
populum multum ex israel. Cr accepit spolia ciuitatis
& succendit eam igni. Cr destruxerunt domos eius &
muros eius in circuitu. & captiuas duxerūt mulieres
& natos. & pecora possederūt. Cr edificauerūt ciuita
tē dē muro magno & forti. & turribus firmis
& fuit ipsa eis in arcem. Cr posuerūt illic gentē pec
catoꝝ uiros iniquos. & roborauerūt se in ea. Cr posu
erūt arma. & escas. & congregauerūt spolia ierusa
lem. & reposuerūt illic. & fuit eis in laqueū magnū.
Cr factum est hoc ad insidias sanctificationis. & in
malum malū in israel. Cr effuderunt sanguinē
innocentē per circuitū sanctificationis. & contaminaue
runt sanctificationē. Cr fugerūt habitatores ierusa
lem ꝓpter eos. Cr facta est habitatio extraneoꝝ. & facta est ex
tranea semini suo. & filij eius reliquerunt eam
sanctificatione eius desolatam & facta est sicut desertū. Diec festi
tas eius conuersa sunt in luctum. sabbata eius in opp
brium. honores eius in nichilū. secundum gloriam eius
multiplicata est ignominia eius. & sublimitas
eius uersa est in luctum. Cr scripsit rex amicus
omni regno suo. ut esset omnis populus unus. Cr re
liquerunt unusquisq; legem suam. & consenserunt
omnes gentes. secundum mandatum regis. & multi
consenserunt israel. & immolauerunt
sabbatis. Cr misit rex antiochus libros per manus
nunciorum in hierusalem & ciuitates iude. ut
sequerentur leges gentium terre. & prohibent holo
causta & sacrificia. & placentes fieri in templo dei.
& prohibent celebrare sabbata. & dies festos & sollempnes
& coinquinare sanctos. & sanctum populum israel. Cr iussit
statuas & idola. & fana. & simulacra carnes suillas & pecorum cetera. Cr relinquere filios suos
non circumcisos. & contaminare animas eoꝝ in omni
immundicia & abominatione. ut ut obliuiscantur
legem & immutarent omnes iustificationes dei. Cr qui
cumq; non fecerint ꝓ uerbo regis antiochi mo
riantur. sm ola uba hui⁹ scripsit ei regno suo. Cr
proposuit principes ꝓpositos qui per uniuersam regionem iudee
compellerent omnes ad sacrificare. Cr congregati sunt
multi ad eos qui reliquerant legem dei
mum. & fecerūt mala super terram. & effugauerūt
runt populum israel in abscondita
quecumq; fuga
erant eis. Die. xv. mensis casleu. anno
centesimo quadragesimo quinto. & erexerunt abominationem desolationis super altare dei. Cr per ciuitates

uitates urbe munitu edificaueſ muꝝ. ⁊ām ia
mas domos ꝝ implarent mundeluminu thu
ri ⁊ſacrificabant. Et libros legis dissipauer
nt ſanctuar eoꝝ. Et ap quoſcūq; inuenerant
libꝝ teſti dñi. ⁊ quoſcūq; obſeruabant legē dñi
⁊ uoluntatē regis ꝛtrahebant cum. ⁊ furo
re ſuo ſeuiebat ⁊ plā iſrl. ⁊ inuenerunt
mēſe menſibꝝ. Et quinto. xxv. die
mēſis sacrificabant ſup aram q erat ſup altā
re. Et mulieres q circūdederant filios ſuos ꝛtru
cidabantur ⁊ ſuſpensi regis ꝛmoch. Et ſuſpē
debant pueros circa colla eoꝝ. ⁊ diripiebant domos eoꝝ
⁊ eos qui circūdederant eos trucidabant. Et mi
ra pls iſrl faciebant ipſe ū nō mandu
carent immunda. ⁊ elegerunt mage mori. ⁊
nolle cōmaculari immundis. Et noluer
in frangere legē dī ſui. ꝛtruncati sunt. Et
fuit ē ira magna ſup iſrl nimis.

Et ſurrexit mathathias filius
Johānis filius ſymeonis ſacerdos. ex filiis
joarim ab hierlm. Et habitauit in monte modin
Et habebat filios. v. johannan. q cognomina
batur gaddi. ⁊ ſymeon qui cognominabatur
thaſi. ⁊ iudas qui uocabatur macha
bē. ⁊ eleazar qui cognominabatur abarō.
⁊ jonathas qui cognominabatur apphus.
Et uidebant mala que fiebant in iuda ⁊ in
hierlm. ⁊ dixerunt mathathiae. ue
nobis ut quid nati sumus uidere contritiōē
plī mei. ⁊ ciuitatis sanctę. ⁊ sedere illic
nos datur in manibꝝ inimicoꝝ eius. ⁊ ſanc
tis eius sicut uiri alieni. ⁊ templum eius
sicut homo gloriosus. ⁊ uasa gle eius ablata sunt
Quę gens non hereditauit regnū eius. ⁊ nō
optinuit ſpolia eius. Omne ornatū eius ab
latū ē. Quę erat liba. ⁊ ecce facta est ancilla.
Et ecce sca nra. ⁊ pulchritudo nra. ⁊ glia
nra. uastata ē. ⁊ contaminauer eā
gēs. Quo ē nob adhuc uiuere. Et scidit
mathathias ⁊ filii eius uestimenta sua. ⁊ ope
uerunt se cilicio. ⁊ planxerunt ualde
Et uenerūt illuc qui missi erant ab antioc
ho rege. ut cogerent eos qui fugerant ⁊
cessauer ibi mōdin immolare. ⁊ accendere thu
ma. ⁊ legē dei discedere. Et multa ꝑ ppls iſrl
ſecum erant. accesserunt ad eos. Et mathathias
⁊ filii eius ſtabant fortes. Et ꝛtondens
qui missi erant ab antiocho. dixit ma
thathie. ⁊ princeps ⁊ clarissim. ⁊ magnus
⁊ uirtutē habes. ⁊ ornat filiis ⁊ fratri
bus ⁊ accede pr. ⁊ fac uoluntatē regis. sicut
fecer oēs gēs. ⁊ uiri iuda. ⁊ q remanserē
in hierlm. ⁊ erit tu. ⁊ filii tui in amicos
regis. ⁊ ampliabit aurū. ⁊ argentū. ⁊
munera multa. Et ꝛtr mathathias
⁊ dixit magna uoce. Et ſi oēs gēs regi antiocho
obediunt ut discedant unusquisq; a cultu
patrū suoꝝ. ⁊ eligant mandatis eius. ego ⁊
filii mei. ⁊ frēs mei. obediem legi patrū nrōꝝ.
Ppitus ſit nob dñs. nō ē nob utile relinquere
legē ⁊ iustitias dei. Nō audiem uba regis ā
dendo. nec sacrificabim transgrediendo le
gis nre mandata. ut eam alterna via. Et
ut cessauit loqui uba ad. accessit quidā iudeus
ut mos erat ut immolare mōdin ⁊ uidit mathathias
⁊ doluit. ⁊ exarserunt renes eius. ⁊ accensus ē furore eius ⁊ iuxta mandū legis
misit eum. Et dixit ad eum. Ecce
uiri qui missi sunt a rege antioch ut cogerent
nos discedere a cultu dī nri. Et nos facimus
quę iussit rex antioch qui cogebat
nos discedere. occidā uirū hūc ipe. ⁊ altare dēstruam. Et
zelatus ē lege. sicut fecit finees zambri filio
salom. Et exclamauit uoce magna mathathias
dicens. Omnis qui zelū hꝫ legis. ⁊ ſtat
qui testm. exeat ꝑ me. Et fugit ipe. ⁊ filii
ei immonites. ⁊ reliquer ꝙcūq; habebant mer
ces. Tunc descendit multi ſtinentes iusti
am. ⁊ iudicia ꝺ deſto. ut sederent ibi ipi. ⁊
filii eoꝝ. ⁊ uxores eoꝝ. ⁊ pecora eoꝝ. quia ma
gnificauer super eos mala. Et renuntiatū ē
regi antioch. ⁊ exercitui qui erant in hierlm
in ciuitate ut discessissent uiri qui
dissipauerunt mandata regis. ⁊ habitent
in loco suo. ⁊ abierunt ꝑ eos multi. Et ſta
tim prevenit ad eos. ⁊ cōmouit abire in
ſolitudinē. ⁊ abierunt ꝑ eos ꝑtū. mdxv. ſab.
Et dixer ad eos. Quousq; nunc abitis
Et dixer ad eos. Quia ſtatuim nunc ad
ire ⁊ facere ꝑ ubū regis. ⁊ uiuem. Et di
xer. Non exibim nec faciem ubū regis. ut
polluam die ſabbati. Et cecidit ad illos
ex ꝑtū. nisi ꝓdest eis. nec oppugnauer
eos. ⁊ locū eius dixerunt. Congregauit
autē eos. ⁊ uastē eos. nec oppugnauit
eos die illa. ⁊ dixit eis. Exite q uos habet
sanctū. ⁊ habitate ut habitatis. q
misit ꝑ me nūc. Et exierunt ad illos
in hierlm. ⁊ habitauer ibi. ⁊ uastauer
omnes ꝑ ſtinentes. ⁊ mortui sunt ipi. ⁊ uxores eoꝝ
⁊ filii eoꝝ. ⁊ pecora eoꝝ. usq; ad mille
ꝑtū. Et congregauit mathathias. ⁊ filii
⁊ amici ei. ⁊ fuerūt milites ⁊ ꝙcūq; Et
duxer ut ꝑ uno suo. Et ecce frēs sui ꝑ
mi fecerūt. ⁊ nō pugnauim ad uita ⁊
ꝑ animas nras ⁊ iustificationes nras. ⁊ dis
pdent nos ex ra. Et cognouer ea ⁊ ui
uerunt. Omnes hō quicūq; uenit ad
nos bello ꝑcutiebam eos. pugnem ad
uersus eū. nō mouem ꝙ fuer mortu
sunt sic nri misericordie. Tunc congregatus
est ad eos synagoga iudeoꝝ fortes uiri
ex isrl. omnes uoluntarii in lege. ⁊ oēs
fugientes malis ad dñm fuer ad eos.
⁊ filii eoꝝ. ⁊ uxores eoꝝ. ⁊ pecora eoꝝ. ⁊
sim sua. ⁊ mansere ibi usq; ad

sua. Et nō fugeō ab hominē ut euadēt. r.
mouunt machabeus r anni ei. r destru
verunt ingo. r erui debēt pīes meretrīs
sce. quoꝝ mulierē mīmb; sīl mīor
mulīe. r pcipuā sunt filiꝫ supbie. Et
pīsul ē op mmanīb; eoꝝ. r optimēt le
gum. r mīmb; gentiū. r mīmb; re
gum. r nō dēbēnt eoꝝ porrigi. Et ap
tyrymquanē dies machabeoꝝ meren
di. r filiꝫ sing. Nūc ostendā ē supbia
r rōbgantia. r ipse erubisc. una mulīcula
nunc. Nunc ē ostiū emulatoreꝫ esse
legē. r dare diē nīē p restō patrū. r me
mīnē opū patrū nrōꝝ. q̄ suscipiūt magnū
hōnē; suis. r accipiēs gl̄iā magnā. r nō
mīnī. Abrahā nonne in tēptatione mīt
us ē fidēl. r reputatū ē ei ad iustitiā. Io
seph in pe angustie sue custodiuit mā
datum. r fc̄ ē d egypti. sīcut pīt nr ze
lando zelū di. accepit testm sacerdōtij eius.
Iho dum implet ubi. fc̄ ē duc isr̄l. Ca
leb dum confitet in ecc. accepit hēdītā
tē. Dauid mītā misā. ofecut ē sedē regn
uīsalē. heliae dū zelat zelū legis. recep
t ē in celum. Ananiae. azariae. misa
hel exclamēs. ignis sunt d flāma. Dam
el in lacu simplicitate ihū ē d ore leōn.
Et ita cogitate p gñationē. r gñationē
q̄ ēs qui sperat in eo nō infirmabit. Et
ne dic iam peccāre nō timēs. quia gl̄ā
ei seruē. sūme ē. Noctē erroꝝ. reme nō
mīnem q̄ sūlus ē mitti sup. r cogitem
no ei preter eos ē filiꝫ ofortissimi. sum
ti agite mlegre. q̄ in pl̄i gl̄ādi eritis. Et
ecce symeon frr̄ ur stus. quia ur ofilij est.
ipse audite eū. ripe nob erit pār. Et u
bis machabe forte unb; audite me. sic
ut nob pcepi mihi. r ripe agere bellum
pl̄i. Et nec adiungite ē factoreꝫ legis. r
unducite undiq̄ pl̄i uri. Et retribu
te retribuōnē gēnib; r unrendite in cp
ne legis. Et bēdīx eos. r apposit ē ad pres
sus. r defunct ē cenesimo. r quadrage
simo. r sexto anno. r sepult ē ab filiꝫ sui
in sepulchris patrū suoꝝ in modin. Et plā
xerunt eum omīs isr̄l planctu magno.

Et surrexē inde qui uocabatur macha
bē filiꝫ ei pro. r adunauerunt eū oēs frēs
eius. r uniuersi qui se iunxerunt pr ei. r
pugnauerunt pl̄i isr̄l cū leticia. Et dilata
uit gl̄iam pl̄o suo. r induit se loricam
sīcut gigas. r uestiuit se arma bellica sua.
et pugnauit. r protexit castra gladio suo. Et
factus ē leōni similis. sīcut catulo
leonis rugienti uenationē. Et persecut
ē impios q̄rendo eos. r quos conturba
uit ignibus exussit. Et pre timore eius
timuerunt impij eius. r omnes operati
sunt iniquitatē conturbati sunt. Et sa
nauit salus in manu eius. r omnes gentes
ei ad memoriā. Et congregauit
multitudinē fidelium. r erant apud il
lum ut leones. r erant sicut catuli leonis.
Et persecutus est impios querendo. r
inuestigauit. r cū ululatu protexit. Et
cecidit de impijs. r debilitati sunt oēs
malefactores. r dissolute sunt manus
eius omnium. r dolores ceperunt eos. r
quasi parturiētis angustiati sunt. Et
inuocauerunt dm̄ ut ipse exaudiret eos.
r misit eis misericordiā. r sanauit eos
in oculis inimicorum suoꝝ. Et persecu
tus est eos. r transiuit in pace. r unus
ad nullum eoꝝ defecit. Et gl̄iabant
se in dīs suis. r in omnibus qui ascende
bant in equis. Et magnificauit nomē
suum. r factus est in cordibus uirorum
in salutē israel. Et in diebus illis surre
xerunt filij iniquitatis. r dixerunt ad
uersus semetipsos. Et ambulemus. r
defendamus nos a malis. r dixerunt
ad inuicem. Et ubi nos inuenerint
mala. r inuocabunt multi. r audiet
eos deus. r placebit sermo in oculis
eius. r gl̄iabuntur in gl̄iatione sua. r
ecclesiam fidelium laudabunt. r ut
ex tempore nos. r gl̄ificabunt nomen
sanctum eius. r in laude nō deficient
cor eoꝝ. Et gl̄iabat apollonij abstulit
eum. r pugnans meo ōib; diebꝫ. Et audi
erunt principes exercitus syrie q̄ congregauit
machabeus congregationē. r ecclesiam fidelium secū. r ut ex

rum & tpo alienigenaꝝ. Et vidaꝝ reū
ſuꝝ & abſpoliauerūt. & acceperūt aurū multū
argentum. & ueſtē. & purpuram maritī
ſepulti magnaꝝ. Et obſtupuit eis
ſanctū. & benedixerūt viri mediū. qđ ſibi
ſalutē multi ei. Et fuit & ſalutē magna in iſrl
in diebꝰ illis. Cumq; audiſſet alienigenaꝝ
ſuꝝ. & ſuꝝ
ſuꝝ. & multa. ut rebellarent
ſe. Et venit in medium. & cepit ſedere
ſuper. & cernere ill' cecidit mihi. Et
ſubito exiuit fortē. & ait. Vide. Bñedic & ſalua
me. dixit. qm in te habui. & in nomine ſcī
ſancti uenio ad te. Et ecce ego ſum
in manu tua ut dñe. & circuiuit castra alien
genaꝝ. & interfecit eum. & ſuſcitauit
ſuper eum. & ait. Quia ſimile. aut
non. fortiꝰ melior. ad quem. & elegit
milites. & multiplicati sunt ut ſuperarent in
iudicium. Duc aūt iudaꝝ. & fres ei. Ecce ego
immitto in
ſcī. Ascendam nunc mundare ſcā
ſanctuarium. Et aggressꝰ est dicit ei. & ascendit
in montē ſion. & inde
ſcīficationē de
ſuum. & altare holocausti. & omne
in atriis inquinata. & ſanctificauerunt ue
ſtimenta. & ſua. & planxerūt planctu magno. &
imposuerūt cinerē sup caput ſuū. & corruerūt
in faciē ſuā in terrā. & clamauerūt ad dñm
ſuum. & ait. Si peccauerit aliquis
aduersus. & ego orabo pro eo. Et
ſi peccauerimus in dñm. & ignoranter fecerimus. & ſi
ſcierit & ſanctificauerit ſcā. & ele
git sacerdotes. sine macula uoluntates eius
in lege dñi. & mundauerunt ſcā. Et iactauerunt lapi
des inquinatos. in locū mundū. Et cogi
tauit de altari holocausti. & ecce
ſcīficatum est. & natus est ignis de
ſuper. & offerebant hostias. & incensum. & lucer
nas. & propitiationes. & panes. & ſuper
altare. & ecce ruerunt
ſuper faciem ſuam. & benedixerunt
dñm. & ait. Ecce ego ſum
in medio tui

nom. ut cum pugnare que mecum nō
sunt. Et percipiat hic qui eunt in certa mea.
& abiit cum eis. Et cum gregibus de cunc
te. cum ei obuiam ibi impugnā. Et fugā
uerunt ioseph. & azariam ibi. & inde in
de recedentes mille die & ipso fere. ad duo
milia uiros. Et fuit fuga magna in ipso
quia nō audierunt ueniam. & ei. cui
nantes se fortiter facturos. ipsi aut nō
erant. & semine uiros illos. & quos fecit
salus in fer. cum tota magnificentissime
valde in conspectu omnis israel. & gloriā fuit ei
audebantur nomen eius. Et cucurrerunt ad eos
finitimi clamantes. & cum uidissent. & fre
ti. & expugnabantur filios eius in fini & e
adustrum. Et pauit hebron. & filios ei
& uicos ei. & turres succenderunt circum
mouit exercitus ut iret in finem alienigenarum
& ambulabat cum eis. & mille die cen
tum. & bello. dum uolunt fo
re fugā. dum fine ostilio exeunt in pluri.
Et dolemant uobis in azotum in finem
alienigenarum. & domos eius. & spolia
bona ipsa succendam igni. & capta spolia e
orum. & de illis & in finem uobis.

VI Et rex antioch pambulauit superiores re
giones. & audiuit esse eum in de
fide nobilissima. & copiosam marginu
dinem. & replis men locupler ualde. Et ille
exuit se clamide aurea. & uestes. & seuta. q
reliquit alexander philippi. rex macedo
qui regnauit prim in grecia. Et uenit
& q rebat eum in rege. & dedit eum & nō
potuit ei in odium. sed in hil qui erant
mecum. Et surrexit in pluri. Et fugit
inde & abiit cum tristitia magna. & reuer
sus & babyloniā. Et uenit qui nuntiaret ei
in fide quia fugerunt iudei castra que erāt
in finibus eius. & abiit iudas. & in terra
sorum in pace. & fugit & abiit in deser
ta. & ualuit animus. & uiribus. & pelus multus q
equus & aurum & q ornatus. & quia dere
linquebant abundanter quia ecclesiam sc
ambire. & eius in ierusalem. & sanctificatione sic
prime. & reliquerunt muri & exercitus. &
bethsuram munire ciuitatem suam. Et cog & uen
erunt rex & mones eius & cupiunt. & remo
ualde. Et decidit in terram. & mortui
languore perdita. quia nō & cog. sic exp
mebat. Et cum ille diu multo. quia re
nouata & mea & ima magna. & arbitrui
& & mon. Et uocauit & amicos suos. &
duces eius. & dixit. & ecclesiis sepe & occultis mee. & no
ui. & cum & de & solitudine & me. & dum
morte mea. & pestilentia & tribulationibus & pe
uenit. & nos & filios & uxores & ipsa ne
simus. qui uenit & ei. & uelit & in potestate ma.
Nunc uō reminiscor. malorum que feci ierusa
lem. & abstuli omnia spolia. argentea. & aurea q erāt
in ea. & misi auferri habitatores iudee sine ca.
Cognoui & quia propter inuenerunt me ma
la ista. & ecce pereo tristitia magna in fine aliena
Et uocauit antioch philippū amicū & amas ei.
& posuit eum & in uniuersum regnū suum. Et
dedit ei diadema. & stolam suā & anulū. ut ad
duceret antiochū filiū suū. & nutriret eū ut
regnaret. Et morit ibi & ille antioch rex. an
no centesimo. & quadragesimo & nono. Et
agnouit lysias quia mortuus & rex. & ostitu
it regnare antiochū filiū ei. quē nutriuit
adolescentē. & uocauit nomen ei eupator. Et
hi qui erant in arce. & obsidebant israel in circu
in locis. & facebant eis mala & per & ab firmam
ti gentis. Et cogitauit iudas disperdere eos
& congregare illos in pugnam. ut obsidem eos.
Et congregati sunt & obsederūt eos. anno. c.l.
& sexto. & uenerunt machinas. Et exierūt quidā
ex eis qui obsidebantur. & admixti & se illis
aliqui ex impiis israel. & abierūt ad regē & dixe
runt. Quousq; nō facis iudicium. & uindicas
fratres nros. Nos uolumus seruire patri tuo. & ambu
lare in preceptis ei. & obsequi & cleue ei. & filij
gentis mi. propter hoc alienabantur se mecū. Et
quicūq; mecum erant ex nobis occidebant.
& hereditates nras diripiebantur. Et nō ad nō
tm extenderūt manū & in nos sed nec
Et ecce applicuit ad arce in ierusalem occupa
re eam. & nuntiauerūt & hierusalem mun ei.
Et ut audiuit eos uehem. maiora q fecerat.
nec potuit obuiare eos. Et uocauit rex ami
cos & uocauit & amicos suos. & qui
pre erant sup eos q sup equites erant. &
& & regni alios. & de insulis. & mari uenerunt
uenerunt ad eum & & multi. & congregati
nes & exercitu. & mille & centum. & pe. mille & qui
ti. & elefanti. & xxxii. & boues & duplicati. Et ue
nerunt p idumeam. & applicuerunt ad bethsuram
& pugnauerunt dies multos. Et fecerūt machi
nas. & exierūt & succenderūt eas igni. & pug
nauerunt uiriliter. Et recessit iudas ab ar
ce. & mouit castra ad bethzachariam. & contra
regem. Et surrexit rex ante lucē & contra eos
ad uiā & bethzachariam. Et equitauit & & ex
ercitus & impluit. & ubi & exercitus & & elefantes ostēdē
dit & sanguinē uuis & & mures & ad & & & e
& & impluit. Et circumdederūt & & &

gulas uni urrunt. xxvii. qui pugnabant
desup. ⁊ int magi bellu. Et reliqui eoꝝ
hinc inde stabant in acies preg. ubi ea
tum omouit. ⁊ purgauit. ostupuit ille gio ibi
si. Et ut refulsit sol in clipeis aureis. ⁊ ecce
resplenduer montes abeis. resplenduer
sicut lampades ignis. ⁊ distincta ē pax eorum
regis p montes et colles. ⁊ alia loca humilia.
⁊ stat aute oculos mare. Et omouit oē in
hirannos auoꝝ natura eius eoꝝ. ⁊ metuit
turbe. ⁊ collisiois armoꝝ. Et cū ea erat mag
ua ualde ⁊ fortis. Et apparuit uidis. repta
tus ei implu. Et cecidit uultus ei ⁊ color re
gis super eum. Et mittit elezarus filius
saul. ad bestiis louaram louaq regis.
⁊ erat eminens sup ceteꝝ bestiaꝝ. ⁊ ipse ē ei
q mea cēde rex. ⁊ dedit se ut liberaret populu
suu. ⁊ acquisiuit ē nois eius. Et aduerrit ad eū
audiuit inmedio legioiꝝ. ⁊ intrinsecus adoris
⁊ simulat. ⁊ adebant ab eo hinc illuc. Et mit
subpedes elefanti. ⁊ supposuit se ei. ⁊ occidit
eum. ⁊ occidit mirabiliter ipm ⁊ mortuꝰ ē illic.
Et uidentes uirtutē regis. ⁊ pecunia eoꝝ
quā congregauerat abeis. Castra aut rege asce
derunt ō eos in ierlim. Et applicuit ad eū rex
ad uidendū. ⁊ monte syon. ⁊ erat pacē ei hic
qui eum inberi similiter. Et ingressus ē ciu
tate. qua nō erat ei ingressus ex illis. ex
diebus eius. Et ascendit rex in bethsimā.
⁊ statuit illic custodiam suam. Et ci
uitate ascendit ad locū sanctuariois p dies multos
Et statuit illic balistas. ⁊ machinas. ⁊ ig
nes iaculā. ⁊ tormēta. ad lapides iacientes
⁊ sagittas. ⁊ fundibulas. fecit aut ipse machi
nas. aduersus machinas eoꝝ. ⁊ pugnauerunt
uiros multos. Et ceciderunt de eis in
ciuitate. eo q. sepem non ederā. Et qui re
manserunt in iudea ⁊ gemuerunt. ⁊ supplerat
reliquias eoꝝ q reliquerat fuerunt. Et re
manserunt inclusi uiri pauci. qui obtinu
erunt eis firmos. ⁊ dispersi sunt unusquisq in
locū suū. Et audiuit hyliae q philippus
quē constituerat rex antiochus cum adhuc
uiueret. ⁊ uellet antiochū filiū suū ut re
gnaret reliquo eēt apud eos. ⁊ mesha. ⁊ er
rat qui abierabat cum pō. ⁊ quia ipse fu
super regni negotia. festinauit ire. ⁊ ueniē
ad regem. ⁊ duces exercitus. Defecit aqua
e. ut esset nob moꝝ ē. ⁊ loc ej obsidens est
munit. ⁊ uidit nob admare ⁊ regno
illuc magis bonū uerum hob. ihc. ⁊ fac
am cū illis pacē. ⁊ eoꝝ gentē eoꝝ.
stituam filios ut ambulēt in legitimis
suis sic pri. Tpe legnā sui dā. que de
spectui uniu fuit. ⁊ fecit omia bene. Et
placuit sermo in conspectu regis. ⁊ in ap⁹.
⁊ misit ad eos pacē facē. ⁊ recepit illam. Et
iurauit illis rex. ⁊ principes. ⁊ iacuerunt ⁊
munitione. ⁊ intrauit rex in monte syon.
⁊ uidit munitione loci. Et ruptū est mu
rū circū q. iuxta. ⁊ mandauit destrui
murū in giro. ⁊ discessit festinanter. ⁊ ue
nit sic ē in antiochiam. ⁊ inuenit philippum
dñm ciuitatē. ⁊ pugnauit aduersus eū
⁊ occupauit ciuitatem.

Anno centesimo. l. primo. exiit demetri
us de roma. ⁊ ascendit
cum paucis uiris in ciuitate marmarā.
⁊ regnauit illic. Et fact ē ut ingressus ē
domū regni patrū suoꝝ. ⁊ prehendit exer
citus antiochū. ⁊ lysiam. ut adduceret eos
ad eum. Et dixit ei intentum. Nolue
rit ostendere faciē eoꝝ. Et occidit eos ē
ciuitate. Et sedit demetrius sup sedē regni
sui. ⁊ uenerunt ad eum uiri impii
⁊ impij ex isrl. ⁊ alchimus dux eoꝝ. qui uo
lebat fieri sacerdos. ⁊ accusauerūt ꝑ plu
ribus regē dicentes. Defecit nobis ⁊ hīs
cuncte amicos nros. ⁊ nos disperdit de ter
ra. Nunc ergo mitte uirū in quē confidis ut eat
⁊ uideat extinctionē omē q fecit nob ⁊ re
gionib regis. Et punit eos amicos ei
⁊ adiuuet eoꝝ. Et elegit rex exercitus
suos. bacchidē qui dñabatur trans flumen
magnū in regnū. ⁊ amicū regis. ⁊ misit
eum. ⁊ alchimū impiū constituit in sacer
dotiū. ⁊ mandauit ei facere ultionē filio
rum isrl. Et surrexerunt ⁊ uenerunt ē
exercitu magno in iudeā. ⁊ misit nuntios ⁊ locuti sunt ad iudam ⁊ fr̄es
ejus uerba pacifica in dolo. ⁊ intendēs ꝑ
uerbis eoꝝ. uidens eis quia uenerūt
cum exercitu magno. Et credidit ad
alchimū. ⁊ bacchidē. ⁊ aggressus scribas
inquirere que iusta sunt. ipsi ulti
dent. que cumq insidiis circūdet
ab eis pacē. Dixerunt eū. nō sacerdos de
semine aaron uenit in ciuitate nos.
Et locutus ē cum eis uba pacifica. ⁊ iu
rauit illis dicens. Non inferem uobis
malum. nec amicis uris. Et credidit ei.
Et apprehendit exercitus sexaginta uiros.
⁊ occidit eos iuxta dictū. ē ubium q scripsit
Carnes sanctoꝝ tuoꝝ. ⁊ sanguinē ipsoꝝ
effuderūt. ⁊ circuitu ierlim. nō erat
qui sepeliret. Et tradidit eos. ⁊ uidit
mortuos ipsius. quia dixit nō ē m
eis uirtus ⁊ sapiētia. transgressi sunt enim
iusticiā. ⁊ iusiurandū q iurauerūt.
Et mouit bacchides castra ab ierlim.
⁊ applicuit in bethzeth. ⁊ misit ⁊ appre
dit multos ex eis qui ab se refugerant.
⁊ quosdam de plo macauit. ⁊ in puteū

magnū pcuit. Et emisit regionē alchi
mo. ⁊ reliquit cum eo exercitū mabuttonū
ꝑ. Et abiit ad eccl̄ias ad regē. ⁊ cū ageret
alchimi ꝑ pacatū sacedotē suū. Et ouertit
ad eum oēs qui ꝑturbabant ꝓlm suū. ⁊ op
pugnerant ꝺram nrām. ⁊ fecerūt ingē plagam
magnā nimi. Et uidit nudas oīa mala
que fecit alchimi ⁊ quia eū eo erant filii isrl
plus multo quā ipē. ⁊ erāt mōs sine ꝺce i
ꝺrauna. ⁊ fecit mudanam maris ꝺs rores
uellunt ille esse in regionē. ⁊ uidit aut
alchimi q̄ ꝓualuit nudas. ⁊ q̄ eū eo sunt ⁊
agnouit quia nō ꝓt̄ resistere eis. ⁊ regressus
ad regem. ⁊ cōiurat eos multis cōmunib⁹
Et misit rex nemoriū unū expiapid⁹ suis
nobilioribus qui erat exercit⁹ minoratus
ꝺ isrl. ⁊ mandauit ei dicēs ꝓlm. Et ueni
nemoz mecū in exercitu magno. ⁊ misit
ad nudam ⁊ ad ffr̄ eius cum uolo ubiq; pugnare
ꝺcens. nō Et pugnabit mecū nec uenit
cum aliis paucis. ⁊ uidit fratres suos cum
pauc. Et uenit ad nudam ⁊ salutauerunt
se mutuis pacis. ⁊ hostes pacati erāt inpe
nudam. Et nemoz ꝑ suos nūcios. qm̄ eū uolo
uenerat ad eum. ⁊ dixit ei abeo. ⁊ ampliꝰ
uolunt uidere faciē ei. Et agnouit nudam
qm̄ demutauit ē ossibus ei. ⁊ erant obuiam
nudi impugnā uir̄ cū pharsalama. ⁊ cecidit
ꝺ pre memoriē fere ōnes multa uiri. ⁊ fu
gerūt mauritē dd. Et ꝑ hūas ascendit u
chimoz nimoniē syon. ⁊ erexit ibi altarium
pls salutare eius inpare. ⁊ demonstrauit ei
holocaustomata q̄ offerebantur ꝓ regē. Et
uendens ipse oēs ⁊ pollut. ⁊ dixit. ecce fu
ge. Et uiuunt cum nō ducens. ibi nudam
fuit nudus ⁊ exiuit ei in mari magno. ⁊ mis
cum regibus fuerto inpare. succendit domū
ffrm. Et erat cum ira magna. Et uera
uerunt sacerdotes. ⁊ flerēt in fanū alcimi
⁊ ploratus dixer. Tu elegisti domū ꝺ
tam ut ad inuocandū nomē tuū in ea.
ut fiat domus omnibus nobis et seruis ꝓlm no
stre ut dicatis in bono tuo ⁊ ꝺcam tuis eadē
ingratis. Creuit blasphemias eoz. ⁊ non
debet eis ut ꝓmittant. Et erat michanoz
dicēs. ⁊ exiit applicuit ad bethoron. ⁊ oc
urrit illi exercit⁹ syrie. Et nudas applicuit eis
in mulibus iuxta mardasa. Et ornatus nudas
ꝺs. Q̄ nulli erant a regē sennacherib de
mne q̄ blasphemauerit rē. erat angel⁹. ⁊ per
sit exercit⁹. c. octoginta .v. milia. fuit orte ei
cum illum mane ꝑspexerūt mō hodie. ⁊ ecce ei
ēp male facti ē Et sēta sua. nudam illuc fry
mamā illi. Et omisit exercitū ꝓlm. ꝑta uersa
die mīc aut. ꝙm sunt ossa michanoz.
⁊ cecidit ipē ꝑm in ꝓlm. ⁊ erat aut eda
ē regis. qua occidit michanoz. pcessit ar
ma sua ⁊ fugerunt. Et ꝑsecuti sunt eos usq̄
ad ima uiri. ab adula usq; pueniēt in gazarā.
⁊ sub exercit⁹ ꝑ eos insignientibus. Et exeūt
ꝺ ciuitib⁹ castellis uidet mentu. ⁊ similabāt
eos armis. Et ꝺuxerūt illi ad eos. ⁊ cecide
runt eos gladio. nec ē relict⁹ exeūs nec unus.
Et accepūt spolia eoz ⁊ ꝺcam. ⁊ ꝙ multa
nor⁹ imputauer⁹. ⁊ dixerūt ei quia exerci
tus sepht. ⁊ mulcrunt ⁊ suspendēt ō ser lo
Et lentius ē ꝓlm nudas. ⁊ egressus die illi
cum lenia magna. Et ostendit nudas agri ōb;
anne die istam sua dextra die mīc adar.
⁊ situit in nudas duxq; pauc.

Audiuit nudas nom̄ rom. noz. quia
potentes uiribus. ⁊ acquisiant ad omia
que postulauit. abac. ⁊ quia accessēt ad
eos ⁊ misit eis ambassiatas. ⁊ ex sunt potentes
uiribus. audiet ꝓlia eoz. ⁊ ait tres huius est
finium magalana. ⁊ quia optimuer eos.
⁊ adduxerunt tributū. ⁊ cum fecit in
regione hispanie. ⁊ q̄ impotāt reuigeī
metalla argenti. ⁊ auri. q̄ illic sunt. ⁊ posse
det omia. loci ossilio suo ⁊ potestia. locofq; q̄
longe erant audit abeo. Et regem q̄ fugue
runt ill⁹ ab extremis ffr̄. mierunt ⁊ per
cusserunt eos plaga magna. Ceti aut ait
ex tributum omib⁹ annis. ⁊ philippū. ⁊ p
sennou regē. cetos qui ad ꝺuxe eos arma
ne terrent omnes bello. optimuer eos ⁊ an
nechum magnū regē alie: qui ex pugnā
mutat⁹ bis. c. xx. elefantes. ⁊ equitum
turr̄. ⁊ exercitum magnū ualde omū abeo.
Et qua equitat cum omnī. ⁊ stupuerūt et
ut darent ipē. ⁊ q̄ regnauerunt ꝓ eū tributū
magnū. ⁊ dimer obsides ⁊ ostagia. ⁊ regionē
medoz. ⁊ badoc. ⁊ medos. ⁊ optimuer regi
omib⁹ ꝓtis. ⁊ acceptus ex abiit. tedet eū
mens regis. ⁊ quia qui erant ab eo dabant.
uoluer ire ⁊ uolle eos. Et mouit spūs hic
⁊ mouet ad eos ducē unū. ⁊ pugnauit cū il
los. ⁊ cecidit ex illi multa. ⁊ captiuas duxe
runt uxores. ⁊ filios. ⁊ diripuer eos. ⁊ ciuitates
possederunt. ⁊ destruxer muros eoz. ⁊
munitiones illoz redigerunt usq; in hanc di
em. Et reliqua regna ⁊ insule q̄ aliqū resti
terant ill⁹ exterminauer. ⁊ impotāt reuigeī.
Cum amicis suis finc. ⁊ q̄ impie requieūt hē
bant. ⁊ ꝺuxer amicitias. ⁊ optimuer regi
na q̄ erant ꝓxīa. ⁊ q̄ longe ea quoq; audi
dant nom̄ eoz ⁊ michanoz eos. Alioq; nō uol
lent auxilio eē ut regnarent. regnabāt
quos uult uolent regno terrebantur. ⁊ ce
derat sunt ualde. ⁊ moriēs; illis ned portā
bat diadema. nec induebatur ꝑpura. ut
magnificaretur in eis. Et qua bellum fe
cerunt ē. ⁊ audiē obulebant. cēt. xx. ⁊ o
silui agnoscēs ꝙ ē multitudine. utique dig

nas sunt gentes. Et audierunt rex bōi magnū
tū finem pfringere annos dñi in humile re su
os. Et eos obedire ei. ⁊ nō ē mundus in pelus
ne eos. Et elegit nobis expolenniū filiū ios
filij iacob. ⁊ talentū filiū eleazari. ⁊ misit eos
romā ostendē eis dilectionē. ⁊ ostendē eis
ne auferrent abeis regni gentis. quia dixerunt q
nō indiget pinctente regni ihū. Et abierūt in
am multam valde. ⁊ introierūt curiam ⁊ dixer
runt machabē. frēs ē ⁊ pl̄s nobis misit nos
ad vos. ⁊ uolūt nobiscū fœdera pacis. ⁊ scribe
re nos socios ⁊ amicos suos. Et placuit finio n
eorum eis. ⁊ ceperūt tempus q̄ scriberent ei
bulle eius. ⁊ misit hoc exemplū. sicut scripserūt ante
memoriale pmo. ⁊ postea venit. ⁊ misit romanos
⁊ gentes nobis in mari ⁊ in terrā in circuitu. gladiū
hostis qui sit abeis. Quō si infertur bellū nō
ne pri. aut sibi socio eorū in oī dominatōe
eorū. auxiliū ferent gentes nobis. p ut pō dic
tauit corde pleno. Et plus nō tribuunt. nec sū
ministrabunt frumēt. arma. pecunia. naues
sicut placuit romanis. ⁊ custodiunt man
data eorū. nichil abscp accipientes. Sic aut
si gentes nobis pri accesserint bellum. admo
nebunt romani ex aio. pro qc nō pmptus. Et
abundantib; nō tribuent frumēt. arma. pecu
nias. sicut placuit romanis. ⁊ custodiet
mandata eorū absq; dolo. Sedm h uba osti
tuit romanū pl̄s nobis. Quō si p̄ h dūa be
nedicti addere aut demere aliquid uoluerint
faciant ex placito suo. ⁊ quic addiderint
l̄ dempserint mutabit. Et de malo q̄
demerint rex ferit eos. secundū ea dicebat.
Quasi gentilis nigri nulli sup amicos no
stros. ⁊ socios nobis. Si q̄ bella adierint nō
adiuuabit. faciem illis nō dabimus. ⁊ pugna
bim contra eos

Audiens aut demetr. quia ceciderat
nicanor. ⁊ exercit⁹ ei⁹ pfugus. iniecit
bacchidē. ⁊ alcimū. ut iterū ordinaret re
gnum. ⁊ adduxerūt eis illū. ⁊ abierūt
nam q̄ dicit magalgala. ⁊ cepit ponere ca
stella ibi. que est ad marbellē. Et debellare
runt eam. ⁊ tenuerūt eā. ⁊ occiderūt
mille pmo. anno centesimo quinquagesimo ter
tio. ⁊ applicuit exercitū adiersum. Et sumpsit
adiuerunt in berethe. ex milia uiros. ⁊
duo milia equitū. Et ipse castra posuerat
in lasa. ⁊ ipse milia uiri cū eo electi. ⁊ ui
dentes multitudinē exercit⁹ quia multus esset ⁊
immisit ualde. Et multi subtraxerūt se ⁊ de
fugerūt. nō remansit ex eis nisi octingenti
ri. Et iudas uidit q̄ defecerit exercitus suus
⁊ bellū premeret eum. afflict⁹ ē corde. neq;
nō habuit tpe aggregandi eos. Et dissolutus
ē. ⁊ erat sicut ouis sine pastore. Surgens ⁊
ipe ad adiuuandos suos. si potuit pugnare
adiuuc eos. Et dixerunt ei dicentes. Nō
potum⁹ sed ubem nisi nunc fugiamus. ⁊ reuertam⁹ ad fres
nros. tunc pugnabim⁹ adiuuc eos. Nos
aut pauci sumus. Et ait iudas. Absit hoc
faciat ne fugiam⁹ ab eis. Et si appropinqua
uit tpe nrm. moriamur pro fribus
nris. nō inferimus enim gle nre. Et mo
ti sumus ⁊ stetimus. ⁊ exierunt illi ex
ad nos. Et dimicauerunt equites ab alia pte. ⁊
funditores. ⁊ sagittarij pulsauerūt eos.
⁊ pugnatum est fortiter. bacchides
aut cum robore exercitus. ⁊ pugnare fecit
eos ad uesperum. ⁊ uidit iudas. Et exercitus
ab; ⁊ clamabant ubis. Et bella
mouerunt aut ⁊ qui eorum cepere fugere
ipi ⁊ omnes ē eis. ⁊ occisi sunt. ⁊ cecidit
ē pl̄s. usq; ad eum. Et iudas ⁊
duo qui ei firmiores ē parte exerc⁹ bacchidis
in dextro. ⁊ secuti sunt eos. Et uidit ui
dos

uasē. Et remansit ionathas iobem filiū
suū dux ppli. ut regnaret nabuthcos a
mauis suis. ⁊ mederetur illic ⁊ pauci
bri. ⁊ mandans ⁊ ophenderunt iobem
⁊ omīa que habuit. ⁊ abierunt hīes ea.
post ꝙ ihu reuersus est ionathe. ⁊ symo
ni fri ei. qua filij ambo ducunt uxores
de magnis. ⁊ dicunt sponsam eorum in
babu filiam uni de magnis principib; cha
naan. cum ambitione magna. Et recor
dans sunt sanguinis iobic. huic sin. ⁊ scri
serunt ⁊ absconderunt se sub regumine
nomine. Et leuauerunt oculos suos. ⁊ in
spexerunt. ⁊ ecce tumultus ⁊ aparatus milit. ⁊ spō
sus processit. ⁊ amici ei. ⁊ fres ei obuiā illic
cū tympanis ⁊ musicis. ⁊ armis multis
Et surrexerūt adducere eos cū multitudine. ⁊ eccē
derunt eos. Et crediderūt multi multitudini. ⁊
reliqui fugerūt in montē. ⁊ occisi sūt spo
lia eorū. Et obuersi sunt nuptie in luctū. ⁊
uox musicorū eorū in lamentū. Et cooperti
erunt sanguine frēs sui. ⁊ reliqui sunt ad ripam iordanis. Et reuer
sus est bacchides. ⁊ uenit die sabbatorū.
usq; ad ortum iordanis cū multitudine mul
ta. Et dixit ad suos ionathe. Surgamus
⁊ pugnemus p nrīs enim hodie. Non est enim
hodie sicut heri ⁊ nudius tertius. Ecce enī
bellum ex aduerso. ⁊ aqua hinc et inde. ⁊ ripe ⁊ paludes. ⁊ saltus. non est
locus diuertendi. Nisi nūc clamauerimus
celum. ne in lētum p manibus nrīs mu
rorū nros. Et dixit bellū. Et extēdit
ionathes manū suā percutere bacchidē. Et
fugit ab eo retro. ⁊ desiluit ionathas ⁊ q̄
cum eo erant in iordanē ⁊ natauerūt ad
ex iordanē. Et cecidit ex ipsis bacchides
in die illa mille uiri. ⁊ reuersi sunt ierusalē. ⁊ edificauerunt ciuitates munitas ⁊ muni
mentū quē erat in iericho. ⁊ amaū.
⁊ bethoron. ⁊ bethel. ⁊ thamnathan. ⁊
pharā. ⁊ tapho. murīs excelsis. ⁊ portis.
⁊ seris. Et posuit custodiam in eis. ut im
mitterent exercitū in isrl. Et munitus est
ciuitē bethsuram. ⁊ gazarā. ⁊ arcem. Et
posuit in eis auxilium. ⁊ apparatū escaru.
Et accepit filios principū regionis obsides.
posuit eos in arce ierusalē in custodia.

Anno centesimo quinquagesimo octa
uo. mense secūdo. precepit alchimus destrui murū
domus scē interioris. ⁊ destruere opera prophetarū. ⁊ cepit destruere contra illo. Et percussus est alch
imus. impedita sunt opa illius. ⁊ obclu
sum est os ei. ⁊ dissolutus est paralysin. nec ul
tra potuit loqui ubi. ⁊ mandare de domo
sua. Et mortuus est alchimus in pace illo cū
tormento magno. Et uidit bacchides qm mor
tuus est alchimus. ⁊ reuersus est ad regē. ⁊ siluit ter
ra annis duobus. Et cogitauerūt omnes iniqui
dicentes. Ecce ionathas ⁊ qui cum eo sunt
in silentio habitant sine timore. Nunc educemus
eum bacchidē. ⁊ apprehendet eos omnes una no
cte. Et abierunt ⁊ consuluit ei dedēt. Et surrexit
ut ueniret cū exercitu multo. Et misit occul
te aplās sonis suis. qui erant in iudea. ut ap
prehenderent ionathan ⁊ eos q̄ cū eo erant. sed
non potuerūt. quia innotuit eis consilium eorū. Et
apprehendit de uiris regionis. qui principes
erant malitie. l. uiros ⁊ occidit eos. Et secessit
ionathas ⁊ symon. ⁊ qui cū eo erant in be
thsue. que est in deserto. ⁊ instruxit diruta ei
⁊ firmauerūt eam. Et cognouit bacchides. ⁊
congregauit omnem multitudinē suā. ⁊ ꝑ
cepit omnibus terre iudee. ut ueniret
⁊ obsideret bethsue. ⁊ fecit ei. ⁊ pugnauit contra eā. Et cognouit ionathas ⁊ fugit ab eis. ⁊ tabernaculo
posuit. Et ceperūt ciuitatem. ⁊ occiderunt ex eis
uiros triginta. Et conuocauit symon ⁊ fugit
cum suis in montē. ⁊ habitauit in arce. Et
custodiuit eā. ⁊ fecit machinas. Et
reliquit ionathas symonē fratrem suū in
ciuitate. ⁊ exiit in regionē. ⁊ uenit cū numero
⁊ percussit odomen. ⁊ filios ei. ⁊ filios phaseron
in tabernaculo ipsorū. Et cepit crescere
⁊ ire. Et conuocauit symon ⁊ fugit in ciuitatem. Et
ierūt ⁊ cōtrarii. ⁊ circumdederunt machymas
Et pugnauerūt ⁊ bacchides. ⁊ omnes ⁊ aduersus
eum. ⁊ affligerunt eum ualde. quia consilium ei.
⁊ filios ei erat manus. Et uidit ⁊ uirtus in
iquos. qui ex filiis dedimus ut ueniret in re
gionē ipsorū. multos exercitu occidit. ipse aū
cogitauit cū reliquis abire in regionē su
am. Et cognouit ionathas. ⁊ misit ad eū
legatos. ꝙ nic cū ipso pacē. ⁊ reddē ei cap
tiuitatē. ⁊ libens accepit. Et fecit ꝙ uba ei.
Et iurauit ei se ex hac nō inferre mala omnibus di
ebus uite ei. Et reddidit captiuitatē quā
prius erat de terra iudee. Et conuersus abiit
in terram suā. Et nō apposuit amplius ue
nire in fines ei. ⁊ cessauit gladius ex isrl. Et
habitauit ionathas in machmas. ⁊ cepit iudi
care populū. ⁊ exterminauit impios ex isrl. Et
anno centesimo sexagesimo. Alexander
Leuander antiochi filius. qui cognominatus est nobilis. ⁊ occupauit ptolomaidē. ⁊
ceperunt eum. ⁊ regnauit illic. Et audiuit
demetrius rex congregauit exercitū ualde copiosum. ⁊ exiuit obuiā illi in prelio. Et misit
demetrius ad ionathan epla ut pacificaret
se magnificaret eū. Dixit enim. Anticipemus
in pace facere cū eo. priusquā faciat cū alex
andro aduersus nos. Memorabitur enim
omnium malorū que fecimus in eū. ⁊ in fres ei
⁊ in gentē eius. Et dedit ei potestatē congrega
re exercitū. ⁊ fabricare arma. ⁊ esse socius
sibi. ⁊ obsides qui erant in arce iussit
tradi ei. Et uenit ionathas in ierusa

legit q̄ſq; maximu omniū ꝓlī. ꝛeoꝛ qui u
xōꝛe emīt. Et tumuī tumoꝛe magno. cui a
uderūt q̄ uelut ex ꝛege potuīt ꝛegendi ex
emū. Et uindicū sunt ꝛonabe obsidē. ⁊ uīd
dicūt eoꝝ parentib; suis. Et abiit ꝛonabaꝝ m
erlin. ⁊ cepit edificare. ⁊ munauit eccliaꝝ
de duē sanctoꝝ. qa. ut euerterent mura
⁊ monū suoꝝ. marmoꝛū lapidib; quadratis
ad munitionē. Et ita fecerunt. Et fugerūt
alienigene. qui erant ī muris; quas edi
ficauīt inclitus. ⁊ relinq̄t unūquisq; in loci
suū ⁊ abiit ī ſrā suā. Danum michi sunū re
manſit. Aliqn euēt qa uelut̄ legē. ⁊ ꝑ
cepta dī. Erat enī ꝑ eis ad refugiū. Et audiuit
alexander rex. pmissa q̄ pmiſit demetrio ꝛona
be. ⁊ narrauerunt ei ꝓphā. ⁊ uerunt̄ qual
ꝓpe sint ⁊ fre ei. ⁊ labores quos laborauīt. ⁊
ut. Nūquā uidimus aliquē unū talē. Et nō
fuerūt cum annoꝝ ⁊ sonū nrm. Et sepsit e
plam. ⁊ misit ei ꝑ ſba dicens. ⁊ Ego alexan
der fili ꝛonabe. salutē. Audiuim ꝗ tu q̄ im
potens unꝰ. ⁊ ꝗ ego ut fili amā te. Et mul
ti omniū te hodie sūmū sacerdotē ḡntis tue.
ut amē necesse ꝛegis. Et mitte ei purpu
ram ⁊ coronā auream. Et q̄ uīt sunt semā
nobiscū. ⁊ fuerūt amicitiaꝝ ad nos. Et uidim
te ianathe stolam sacim septimo ānō. anno
centesimo. Et. mane sollēpnis sacerdotio. Et
egressus es. ⁊ fecit arma ecclesiā. Et audi
uit demetrī ubi ſba ⁊ uenit ē nunc ⁊ am
bo simul. q̄ occupauīt nos alexand̄ appre
hendē animā nrā. ⁊ diuinauīt sic. Scio
bam illi ubi ꝑfectoꝛ. ⁊ dignitatē. ⁊ dī. ut
sit michi ⁊ diuinauī. Et sepsit ei mlī ubi. ſba.
demetrī gnis uīꝛ talis. Q̄m q̄ natus ad ꝛē
patrum. ⁊ mansuēq; mansuetā nīm. nō de
cellit ad mmoꝛes mōꝛes. audiuīt ꝛegnū
si sum. Et nunc ꝓsūmo adhuc ostare ad
nos fidē. ⁊ retribuēm bō nob ꝓpter q̄ fecistis
nobis. ⁊ remuneꝛm nob ꝓpanones multas.
⁊ dabō uob dōꝛes. Et nunc absoluo uos
ab oī uinculo ꝛebus. ⁊ qua salue mādgo. ⁊ eo
nonas remitto. ⁊ uīas semnas. ⁊ mecū ꝑ
tē sumet ꝛegnū. ⁊ pontifex mee. ⁊ relinquo
uob exhodiū ⁊ denegs ne accipiatur
aīa uīa. ⁊ uīribus eaꝝ. ⁊ addunt ſ
illis exclamauīt ⁊ gaudēt exhodiū die. ⁊
mortuus ꝓt. Et merlin sic sci ⁊ ſba cum si
mb; suis. ⁊ deinde ⁊ ibum ꝓpsum. ⁊ e
mittō ⁊ ponūt arma que ē merlin. ⁊ eo
sūmo sacerdoti. ut ostenderet in eis unus quos
ipē elegit ad custodiam eā. Et omēs a
mīa uidentes q̄ ꝓpria ē aīa nra. monū
regno meo relinquo libam ḡtiā. ut q̄ ami
bitis. resoluamini ꝑ peccā suoꝝ. Et omēs
diēs solēpnes. ⁊ sabbata. ⁊ neomenia. ⁊ di
es festū. ⁊ eꝝ ꝑ diē solēpnē sunt oēs mun
dī ⁊ remissiōes ōīb; uidelic quos fuīt in re
gno meo. Et nō hīt ponūt agē aliquid. ⁊
mouere negociū ab hinc aliquē eoꝝ ad
eā. Et ne aferebamur ex mīs ꝛe ecclīa re
gis ad yyy. milia uiroꝝ. Et dabamur ei
aspis ut ponet omīb; ecclīs ꝛegis. Et
ipse ordinabimur qui sint ī ministeriis
regis magni. ⁊ ubi ostituemur sup ne
gocia regni. q̄ agimur ecclie. ⁊ ꝓcuꝛa
tiones eoꝝ. ⁊ ambulem̄ in legib; suis. Simi
ꝓcipit rex mīa nra. Et tres annos q̄
adhuc sunt ubi ecclīe sunt ordinate. ⁊ aīa ei
uidem repimentur. ut sint subm. Et nō
obediant sibi ꝓsūm ī sūmis sacdotes ꝓ
lomaidem. ⁊ alios ei. q̄ eoꝝ dedi uīm sci
q̄ sunt ī merlin. ad necessitatē sup scōꝝ. Et
ego singlis annis dabo. xv. milia sicloꝝ
argenti ī tributis regis. q̄ me omnium
Omēs ꝓ reliquū sunt q̄ nō red debant q̄
sup negocia erant animi poribus. exhibe di
bunt mopa dom. Et sup h. v. milia sicloꝝ
argēti q̄ accipiebant ī scōꝝ nō plingēs
animos. ⁊ ad sacdotes ꝑtinent qui mu
sicū simgunt. Et q̄ ecclīe fugerunt m
ꝛtiū q. ē in ceruicosum. ⁊ mortib; suis;
et obitoꝝ regis mei negocia dimittunt.
⁊ unūsq; q̄ sunt ex magno meo latisdom.
ad edificanda ⁊ restaurāda opa ecclīe sup
dabuntur ī regione regis. ⁊ ad ostiarios
ex mīis mundi. Ut audiunt mīi ꝛona
tiae ⁊ ꝓb ꝑmones ihc nō ēdūt ex ne
recipiunt eos ea ꝛeordam sunt malitie
magne q̄ fecerat merlin. ⁊ ubulauīt
eis uelut. ⁊ placuit ei ⁊ alexandrum. ex
ꝓ fuerat ei ꝓcepꝛ ſmonitiones. ⁊ ipi in
ylium ferebant ōmib; diebꝰ. Et ꝛegna
uit alexand̄ ꝛe ꝛomanoꝝ magnū. Et im
mouit exercitū ī temerū. Et omisit pli
um regis. ⁊ fugit ꝛomus demetrī. Et in
seruit ē eum alexand̄. ⁊ mouit sup
eos. ⁊ inualuit ꝓlī. ⁊ mīe uenit eccliā
sol. Et occidit demetrī milia duo. Et mi
sit alexand̄ ad ꝓlomeū legatos ꝛegē e
gypti. ꝛ. ꝑ ſba dicens. Quā ingressus fū
mi regni mei. ⁊ sedi ī sede patris mei. q
optimū ꝓtegi. ⁊ omni demetrii
⁊ possedi ꝛegnū ꝛomanoꝝ. Et omisi ei eos
ꝓpugnare. ⁊ uīe ⁊ castra ei. ⁊ ob
sedim̄ ī sede regni ei. Et nunc sum
mi ad mulēm amicum ā. ⁊ ita ī filiam
meam uxorē. ⁊ ero gener tuus. ⁊ dabo
ē dona ⁊ dignitates. Et ꝛ. ꝛ. ꝓlomeus
rex dicens. Felix dies magna ꝛeuisus
es ad tuum ꝓpriū uīos. ⁊ sedisti ī sede
regni eoꝝ. Et nunc fac am ē ei sepsi
mi. Ci. ecce te ꝓlomeū dum ut ubi
mul nos ad mulēm. ⁊ ꝓpondam ē sicut

dyrsth. Et erat ptolomē d egypto ꝙ̄ cleopatra filia eius. Et uenit ptolomaide anno. ē. lxij. Et occurrit illi alexandr rex ⁊ dedit illi cleopatrā filiā suā. ⁊ fecerunt ꝓ nuptie ei ptolomaide sicut regie imagnā glā. Et scripsit rex alexand ionathe ut ue niret ad illum ē. Et abiit cum glā ptolo maidam. ⁊ occurrerunt ei duo reges. ⁊ dederunt illi argentū multū. ⁊ aurū. ⁊ dōa. ⁊ inuenit grām in oculis eorū. Et uenerunt ad illum ei uiri pestilentes et ceperunt accusare eum apud rex. Et cū audisset rex ꝓpter eos iussit eum spoliari ionathan uestimentis suis. ⁊ induere eum purpura. Et fecerunt. Et collocauit eum rex sedere secū. dixitq; principib. suis ite cū eo in medio ciuitatis. ⁊ pdicent ut nemo mittat aduersus eum ullū negotiū. nec quisq; molestet eū de ulla causa. Et ꝙ̄ uiderunt qui mittebant glām eius ꝙ̄ pdicabatur. ⁊ optū eius ꝓpter fugere nō. Et magnificauit eū rex. ⁊ scripsit eum inter principes amicos. ⁊ posuit eum dux ⁊ principē prouincie. Et reuersus ē ionathas in iherlim cū pace ⁊ letitia. ⁊ anno. c. lx. uenit demetrius filius demetrij. a creta ad patrē suū. Et audiuit alexand rex. ⁊ contristatus ē valde. ⁊ reuersus ē antiochiam. Et constituit demetrius apollonium. qui erat celosyne. ꝙ congregauit exercitum magnū. ⁊ accessit ad iamnam. ⁊ misit ad ionathan filium saddi ut ē dicens. Tu solus resistis nob. Ego aut factus sum in derisum. ⁊ opprobrium. quia tu potestatē habes contra nos aduersus nos inimicis. Nunc ergo si placet tibi murmurib. tuis. desende ad nos campū. ⁊ paremus illic inuicē. quia mecū est bellator. ⁊ milites. Et scito quis sim ē ⁊ ceteri qui auxilio sunt mihi. qui dicit ex nō p stare pedes ut ait facies nostra. ex his intelligis quia sint pcedentes tui mihi tua. Et nunc quidē portare sustinē equitatum. ⁊ exercitū tantum maiorē. ut nō lapidē. nec sexū. nec locus fugiendi. Et audiuit aut ionathas sermones apollonij. motus ē ira. Et elegit ex milia uiros. ⁊ exiit obuiam ei. ⁊ uenerunt ei in abimazeth. Et applicuit aut ioppen. ⁊ eiecit eum armatos ex ciuitate apollonij ioppe erat. Et oppugnauerunt eum. ⁊ extremi qui erant mittebant ꝓ tergum eorum. ⁊ cōmisit ionathas ioppen. Et audiuit apollonius. ⁊ admouit ex milia equitū. ⁊ exercitu multū. ⁊ abiit azotū ⁊ ꝓgressus. Et statim exiit in campū. eo q̄ habet multitudinē equitum. confisus ē. Et persecutus ē eū ionathas azotum ⁊ pliū cōmisit. Et reliquit apollonius mille equites ꝓ eos occultos. Et cognouit ionathas q̄ insidie ꝑ se ⁊ circuier eū a mane usq; ad uesperam. ⁊ ꝑstiterunt contra eū sicut ꝓcepit ionathas. Et labouerūt equi eorū. Et eleuit symon exercitum suū. ⁊ misit ꝓ legionē. Equites eorū fregerunt eos. ⁊ fugerunt. Et qui dispersi sunt in campū fugerunt in azotum. ⁊ intrauerūt in beddagon ydolū suum ut se liberent. Et succendit ionathas azotum ⁊ ciuitates q̄ erant in circuitu eius. ⁊ accepit spolia eorū. ⁊ templū dagon. ⁊ eos qui fugerunt igne succendit. Et fuerūt qui ceciderunt gladio ad hos qui succensi sunt fere octo milia uirorū. Et mouit inde ionathas castra. ⁊ applicauit ex ascalona. Et exierunt ei cum honore. obuiā illi in magnā glā. Et reuersus ē ionathas in ierlim cū suis hominib. spolia multa. Et factū ē ut audiuit alexand rex ꝓmouit eum adhuc glorificauit ionathan. Et misit ei sibulā auream. sicut ē consuetudo dare cognatis regū. ⁊ dedit ei accaron. ⁊ fines eius in ꝓpriū.

Et congregauerunt se principes de terra ad bellum contra eum. Et ascendit demetrius in cadesim quę est galilee. ut ueniret in occursum ionathe. Et castrametatus est contra faciem castrorum eius. Et cognouit ionathas q̄ uenisset ad se demetrius. ⁊ misit legationē ad eum. Et dixit ei. Eamus et pugnemus inuicē. Et dixit demetrius legationi ad eum. Quia ego ante te non pugno hodie. Et non pugnabis mecum hodie. sed cras pugnabis mecum. Et nunc quia scio nomen meum apud te. Et nomen gentis meę. Et scio quia fortes sunt inimici tui. Et quia fortes sunt qui sequuntur te. Et ego non pugnabo hodie tecum. ne forte ueniat super me hodie. Et ego non sum paratus. Et nunc quia scio quia fortes sunt inimici tui. Et quia fortes sunt qui sequuntur te. Et ego non pugnabo hodie tecum. ne forte ueniat super me hodie. Et ego non sum paratus. Et nunc quia scio quia fortes sunt inimici tui. Et quia fortes sunt qui sequuntur te. Et ego non pugnabo hodie tecum. ne forte ueniat super me hodie. Et ego non sum paratus.

ꝛ egressꝰ ē ad eum omēs ciues suos ꝛ
amicos. ꝛ uenit ascalonam. ꝛ occurre
runt ei principes philistinorum ꝛ honorifice. ꝛ abiit in
gazam. ꝛ collegerunt se qui erant grauꝫ
ꝛ obsedit eam ꝛ succendit que circa
ea sunt crudeliꝫ. ꝛ ploratus ē ciuitas. ꝛ
rogauerunt eum principes ionathan. ꝛ de
ꝛ illo deprecati. ꝛ accepit filios eoꝝ
obsides ꝛ misit illos machelim. ꝛ pambu
laut tranquille usq; bethsaam. ꝛ audi
uit ionathas. quia congregati sunt prin
cipes philistinorum in unum ꝛ ipse
uenerit in terram galilee
am cum exercitu multo. uolentes eū remo
uere a finibus regni. ꝛ occurrit illi. ꝛ fe
cit fugam eis ꝛ reliquit eos pursequi.
ꝛ applicuit sydō in bethsuram. ꝛ ex
pugnabat eam diebus multis. ꝛ obsi
dione cinxerunt eam. ꝛ postulauerunt ab eo dextram ac
cipere. ꝛ dedit illi. ꝛ eiecit eos inde. ꝛ cepit
munire. ꝛ posuit ibi custodes. ꝛ congre
gauit ꝛ castra sua ē applicuerunt aduersus
genesar. ꝛ mane surrexerunt galilee
am ꝛ ecce exercitus alienigenarum
occurrebat in campo. ꝛ insidias
in montibus. ipse autē erat
cum filiis suis. ꝛ abscondit
se in agro. ꝛ omnis qui
quam exierat contra eum de
loco suo. ꝛ surrexerunt
qui erant in insidiis suis. ꝛ pugnauerunt
ꝛ fugerunt
omnes. ꝛ nō
remansit ē ex eis
nisi mathathias filius
absalomi. ꝛ iudas filius calphi principes
militie exercitus. ꝛ fugerunt
castra. ꝛ ecce
sunt
ibi. ꝛ
cum
ꝛ
ꝛ
ꝛ

accepit spolia eoꝝ. ⁊ unxit. ⁊ uenit dama
scum. ⁊ pambulauit omē regionē illā.
Symon aut̄ exiit ⁊ uenit usq; ascalonā.
⁊ adprima plidia. ⁊ declinauit in oppi-
dū ipsum. Audiuit enim q; uellēt
plidiā trāsire proby semery. Et ꝓfectus
est obuiā. ut susciperet eam. Et ꝓfectus ē in
natiuitate. ⁊ uocauit filios ꝓpi. Et ꝓfectus
est cū eis ⁊ uenit plidā mundā. ⁊ ob
sedit eā in uirtute ꝓpria mundā. ⁊ ob
sedit eā. ⁊ mundata. ut ecce ipā sin
gulariē. ⁊ omāt. ⁊ habitant. Et cū uenerit
ut edificarent aumbrā. Et cōtudit q; ꝑ
mum qui exiuit sup̄ torrentē abumi solis
regnauit eam qui uocatur ruphel ⁊ ha-
Et Symon edificauit adiadā. ⁊ in sephela.
munit eam. ⁊ imposuit portas ⁊ sera.
Et cum cognouisset tryphon regnare alē. ⁊ assu
mere diadēma. ⁊ manū mittere in regē ihm̄
ne forte nō ꝓmitteret eum ionathas. ⁊ pug
nauit aduersus eum. ⁊ fugauit eum. ⁊ abiit eum
uersus. Et exsiliuerunt abiit in bethsan. Et
exiit ionathas obuiā. eū. vl. milib; uiroꝝ
electoꝝ in bellum. ⁊ uenit bethsan. Et
uidit tryphon quia uenit ionathas cū
exercitu multo. ut cerueret eū. timuit. ⁊
timuit. ⁊ recepit eum cum honore. ⁊ co
ndauit eum omnib; amicis suis. ⁊ dedit
ei munera. ⁊ ꝑcepit exercitui suis. ut obe
dirent ei sicut ⁊ ꝑ. Et dixit ionathe. Ut
quid afflixisti uniuersum ꝓplm̄ eū bellum no
bis nō sit. Et nunc reuertere eos ad domos
suas. Elege aut̄ ē uiros paucos qui tecū
sint. ⁊ uem mecū ptolomaidā. tradā
illam tibi. ⁊ reliq; ptia. ⁊ exercitum. ⁊ omnes
qui ꝓsunt negotio. ⁊ reuertar. ⁊ abibo. Propter
eam uenī. Et audiuit eū. ⁊ fecit sicut di
xit. Et dimisit exercitū. Et abiit in terā
Iuda. ⁊ remisit cū secū tria milia uiro-
ꝝ. ex quib; remansit ei galilea
duo milia. Mille aut̄ ex eis uenerūt
cū ionatha. Ut autem intrauit ionathas ptolomaidā.
clausēr portae ptolomenses. ⁊ oppressē
runt eum. ⁊ quicūq; cū eo uenerant
gladio trucidarunt. Et misit tryphon e
quitatum. ⁊ pedites in galileam. ⁊
in planū magnū. ut perderet omnē ionathe
⁊ illum cum ognouissent. quia ꝓpinquā
erant uirū. qui erat eo cum. horrauerūt
semetipsos. ⁊ reuersi sunt in terā suā. Vide
runt aut̄ quia uisum fuerunt quia ꝓparā
rent ꝓ illis rotundum. Illi aut̄ uenerūt ad
cum in nocte. ⁊ percussit ionathas ⁊
qui cum eo erant. ualde. Et fugit israhel
multi magnus. Et ꝓfugerunt ad quendā erant in
ciuitate eoꝝ ozarete. Direxerunt enim nū

ꝓ pace

Et audiuit symon q; congregauit tryphon
exercitū copiosum ut uenisset in iudā
⁊ ascalon. ⁊ uidit quia mutatus
est ꝓ uerbū. ⁊ misit legatos. ⁊ dixit. Ego
⁊ fratres mei. ⁊ domus ꝓris mei fe-
cimus ꝓ israhel. ⁊ uidistis quanta
feci ego ⁊ frēs mei ꝓ legib; ⁊ ꝓ sanctis
⁊ ꝓ pugnas. ⁊ ꝓ angustias quas
uidimus. Hoc ergo fecit ꝓ frē mi ꝓ israhel.
⁊ relicti sum ego solus. Et nunc nō inuen
gimur parce ⁊ ne ego moriā ꝓ tribula
tione. Non enim melior sum frib; meis.
⁊ incipiebo nāq; gentē meā ⁊ sanctuariū
⁊ uxores. ⁊ filios eoꝝ. ⁊ dabunt in
se gō. ⁊ ꝓpē nos inimicitie omnes. Et ac
census ē spūs ꝓpli simul. ut audierunt ⁊ me
nos ista. ⁊ ꝓcesserunt magna nocte dicere
Ut quid dant nō loco uiri ⁊ ionathe hoc
⁊ ꝓpugnare ꝓpli nr̄i. ⁊ nos ꝑdimus
nobis fiduciā. Et ogressi sūt ⁊ uxores bella
tores accelerauerunt ⁊ ascendere ⁊ muros
ierlm. ⁊ murmurauit eum in gorro. Et misit
ionathas filii absalom. ⁊ eū eo exercitū nouū
⁊ oppressit. ⁊ exercitus qui erant circa. ⁊
circa illis ꝑ. Et mouit tryphon ab ptolo
maida. cum exercitu multo. ut uenisset
in terā iuda. ⁊ ionatha eū eo in custodia.
Symon aut̄ applicuit in addud. ⁊ in
campū. Et ut cognouit tryphon q; sur
rexit symon in loco ionathe frīs sui. ⁊ q;
omisit eū. ⁊ eū eo ꝓpli. misit ad eū legā
tos dicens. Pro argento q; debetur frī tuo
ionathe mittimus ꝓ eo. ⁊ filios eius. ⁊
nunc mitte argentū ⁊ ꝓ uita
mobis. ⁊ remittam eum. Et cognouit
symon quia cum dolo loquerent ad eum. iussit
tamen argentū dari. ⁊ puerum ne mitti
tur. ⁊ mittit aut̄ ei centū milia argenti. ⁊ ꝓ puero ꝓlo dicēs.
Et non misit aut̄ ei. ⁊ puer non ꝓfectus
est. ⁊ dixit tryphon ad symonē. Pro
pter argentū ⁊ ꝓ puerū quē non misisti
ad me. ecce filius tuus ꝓficiscitur. ⁊ ego
dimittam eum. ⁊ ascendet ꝓpter nix
ut ego ꝓficiscar. ⁊ tradā ei ciuitatē
⁊ ꝓpter quā ascendi. Et symon intellexit
quia dolo loquebatur ad eum. ⁊ misit
puerum. ⁊ non ꝓfectus est. ⁊ ꝓficiscitur
tryphon in terā desertā. ⁊ ꝓcessit
Adida. ⁊ sedit ibi. Et uidit tryphon quia
tempus multum ꝓterijt. ⁊ non uenit
ionathas. ⁊ ꝓficiscitur ut occideret eū
Et exiuit ⁊ ꝓficiscitur ⁊ uenit in terā
Iuda. ⁊ ionathā ibi. ⁊ occidit eū ibi. Et
sepelit ionathā. ⁊ ꝓficiscitur tryphon ꝑ
ut reuertatur in terā suā. Et misit symō
⁊ accepit ossa ionathe frīs sui. ⁊ sepe
liuit ea in modin. ciuitate patrū eius. Et
planxerunt eum omnis israhel planctu mag

no ⁊ huiusc̃ cum dieꝫ multoꝫ. Et edificauit. symon sepulchrũ patrię suę. ⁊ fratrũ suoꝝ. e dificauit altum usq; lapide polito retro. ⁊ ãt. Et statuit vij. pyramidas. una ꝙ una pr̃i matri. ⁊ quattuoꝫ fratribꝫ. ⁊ hĩc exposi tis ꝛ elimpnas. arma. ad memoriã ęternã. ⁊ u ros arma naues sculpsit. q̃ uidentur ab omnibꝫ nauigantibꝫ mare. hoc ē sepul chrũ q̃ fecit in modũ usq; mḧnc diem. Deyhon aũt ei ꝛ fecit cum antiocho re ꝛ adolescente. dolo occidit eum. ⁊ regnauit loco ei. ⁊ posuit ꝙ diadema sibi. ⁊ fecit pla gam magnã nimis. Et edificauit symon ꝓsidia in dee. munitos eam turribꝫ excelsis ⁊ muris magnis. ⁊ portis. ⁊ seris. ⁊ posuit a liãtia in munitionibꝫ. Et elegit symon uros ⁊ misit ad demetrium regẽ. ut daret remissi onẽ regnoꝝ. quia aduersꝰ triphonẽ. ꝑterre nonẽ fuerunt gesta. Et demetr̃ rex. ad uẽ hemẽtia ꝛ scripsit epistam talẽ. Rex demetr̃ symoni sumo pontifici ⁊ amicis regis ⁊ senioribꝫ ⁊ gentiq; iudeoꝝ. salutẽ. Coronã a ream quã misistis suscepimꝰ. ⁊ parati sumꝰ facere uobiscũ pacẽ magnã. ⁊ scribere ꝓcerib regię reuerẽtię uob q̃ mandauimꝰ. Quicquid. ergo obstrinxistis uob obstringat. munimenta q̃ edificastis sint uob. ⁊ si remittimꝰ quoꝝ ignoꝝ. ruinas ⁊ peccã usq; hodiernũ diẽ. ⁊ coronã quã debebatis. ⁊ si ꝙd aliud erat tributũ Et siquis eruob apti sunt ascribi mitantur. ⁊ sit mecũ pax. Anno. cl. xxx. ablatum ē iugũ gentiũ ab isrl. ⁊ cepit ꝑplus isrl scribe immutare. ⁊ gesta publica. Anno primo sub symone sumo sacerdote magno. duce ⁊ ꝓnapte iudeoꝝ. in illis diebꝫ symon applicuit gazam. ⁊ ędificauit eam contra. ⁊ fecit machinas. ⁊ applicuit ad ciuitatẽ. ⁊ percussit ē turrẽ una. ⁊ ꝛplenti ꝙ erupere erant mĩ machinã manuum. Et fugit ē mor magis meus ante. ⁊ ascendit ꝙ erant mansione ei ueri bꝫ ⁊ filius eius magni scissit uestimenta sua. ⁊ clamauerunt uoce magna postulantes a symone dextras ꝙ dari. Et dederunt. Et occidit eos dolose. ⁊ filios eius ⁊ uxorem. ⁊ ancillam eius. ⁊ sedit in throno eius. ⁊ misit symon ut destruerent regionem. ⁊ auferrent munera quę fecerant patres ei. Et ꝛliqua uerborum ꝛ scripsit ad eum pro filiis eius. ut remota sint a nobis. ⁊ auferantur nobis. ⁊ scribemus ad eos quę nobis placent. ⁊ dimittent eos tibi. Et misit ad eum ꝛ scripsit ad eum pro filiis eius. quia per domum patris mei steterunt israel. ⁊ auferre uolebant eos ut interficerent. ⁊ ꝛtinuit eos in ierusalem. Et uidit symon quia filius iohannis uenit ut bellum faciat contra eum. ⁊ misit ei ut occurreret eis. ⁊ posuit eis ducem uirum inimicos. ⁊ misit gazaram.

Anno centesimo. lxxi. egressus est demetr̃ rex de creta cum multitudine. ⁊ abiit mediam. ad regionem patris sui. ⁊ audiuit arsaces rex ꝓsidis ⁊ medie. q̃ uenit ut deminuat fines suos. misit unũ ꝺ ꝓceꝑibꝫ suis. ut apprehenderent eum uiuũ. ⁊ adduceret eũ ad se. Et abiit ⁊ percussit castra demetrii. ꝛ ꝛprehendit eum. ⁊ duxit eum ad arsacẽ. ⁊ posuit eũ in custodia. Et fuit terra iuda omnibꝫ diebꝫ symonis. Et inquirebat bona gentis suę. ⁊ placuerunt illi potissimꝰ. ⁊ gloriosus est eis omnibꝫ diebꝫ. Et ciuitates accepit ꝛpperi in portum. ⁊ fecit multitudinem magnã suis. Et dilatauit fines gentis suę. ⁊ optinuit regionem. Et congregauit captiuitatem multã. ⁊ fuit ē gazare. ⁊ bethsura. ⁊ arcem. ⁊ abstulit immunditias eius. nõ erat qui resistĕret ei. Et unusquisq; colebat ē. ⁊ uineam suã cum pace. Terra dabat fructũ suum. ⁊ ligna cãpoꝝ dabant fructũ suum. Senes in plateis sedebant ẽ. ⁊ bona ęrant omnia. iuuenes autem induebant se gloriam. ⁊ stola belli. Ciuitatibꝫ tribuebat alimonias. ⁊ restituebat eas ut erant ante. ⁊ dominabatur quo usq; audiuit ꝓmissa quę misit uerbo ei ꝛ ad eum rex. ⁊ fecit pacẽ sibi cum. Et letatus ē isrl le titia magna. Et sedit unusquisq; sub uinea sua. ⁊ sub ficulnea. nec erat qui eos terreret. Defecerunt ꝑpugnantes eos de terra. reges cessauerunt in diebꝫ illis. Et confirmauit ꝙ plebem suam. legem exquisiuit. ⁊ abstulit omnẽ. iniquum. ⁊ malum. Sanctificauit. ⁊ multiplicauit uasa templi. Et auditum ē rome. q; de simone erat ionathas. usq; usparta filius sunt ualde. Ut audierunt aut ei symoni fratri eius regnauerat ⁊ huic erat sumus sacerdos loco ei. ꝛpe obitum regionem. ⁊ mittatis mecum scripserat ad eum tabulas eneas. ut renouaretur amicitia. ⁊ societas quã fecerant ad uicem fratres nostri. Et legerunt coram ecclesia hierusalem. Et hoc ē exemplum epistulę. quas misit spartiate. Spartiate nostri ꝓnepe. ⁊ amicitie symoni sacerdoti magno. ⁊ senioribꝫ. ⁊ sacerdotibꝫ. ⁊ reliquo ꝑpulo iudeoꝝ fratribꝫ salutẽ. legatos qui missi sunt ad ꝑplum nostrum. nũciauerunt nobis de tua gloria ⁊ honore. ⁊ letati sumus. ⁊ quisq; fuit uoluntatis nostre. Et ꝛcepimus ꝙ absque dubio erunt dei tui filius ꝑpli sui. Nunc ergo antiochus. ⁊ antipater ⁊ alones filius. legatos iudeoꝝ nouos ad nos

numeru. requ ai eo fuerunt abuntie nũ
hũtes optãe regib; regiombz sępnẽ. in
quib; oĩm ciuiũ. h. Aud olim romanos
ptolomeo regi salũ. Legim nãq; uene
ruĩ ad nos anna mr̃ eorundem. pstrũa
gm eam. ~ ison etnaẽ. missi sũt mone
ĩnepe sacdotũ. ~ pio nãq;. Inuleẽ aũt
~ clipeũ aureu mirãz mulie. ~ Placuit
nob; scribe regib; regiombz. ut nõ
infestent illic nãla. nẽ impugnent eos.
~ ciuitates eoz. ~ regiones eoz. ut nõ
sint auxiliũ pugnantiũ aduersus eos
uelum ẽ aut ~ scutũ. ~ gẽs clipeũ. Sicut
~ psidentes rescripser ~ regione ipsoz ad
nos. tradidit eos symoni ỹnapi sacerdoti. ~
uiros ex eis ~ legẽ suã. Ut eãd sępta suã
armeto regi ~ amalo. ~ ambe. ~ arsan. ~
omib; regionib; ~ lamsame. ~ sparmane.
~ delo. ~ mulo. ~ sinone. ~ cnide. ~ cimũ. ~
pamphiliam. ~ mirã. ~ alacarnassiũ. ~ rodiũ
~ fasselidam. ~ coo. ~ siden. ~ aradu. ~ gor
tynam. ~ gnidiũ. ~ cỹpriũ. ~ cyrenen. Lr̃e
ptum aũt horũ sępsierunt ỹnepi sacdotũ
~ pio nãq;. Antioch aũt rex applicuit
ciuitati in diem so. admouitq; eis ỹ ma
nus. machinaq; tetendit. ~ eodiẽ triphonẽ
ne posset ~ misit ei symon duo milia uiro
rũ electoz. ~ auriũ. ~ argẽti. ~ auxiliũ. ~
uasa copiosa. ~ noluit ea accipe. Si irrupit
omia q̃ parat ẽ antea cũ eo. ~ alienauit se
abeo. Lr̃e misit ad eum athenobiũ unũ
d amicis suis. ut tractaret cũ ipo dicens.
Occupasti ioppen. ~ gazaram. ~ arcẽ q̃ ẽ
in ierlim. ~ cuncta regna mea. fines eoz
desolasti. ~ feciste plagã magnã in terra
mea. Nũc ergo redde ciuitates quas occupasti
~ tributum loci quib; dominaris extra
nidee. Sin aũt dare ps illic ẽ quingenta talen
ta argẽti. ~ pro mutuũ q̃ exigunt a te. ~ tu
pro ciuitatib; alia talenta ẽ quingenta. Sin á
uenerit ~ expugnabit nos. Lr̃e uenit athe
nobius amicus regis merlin. tradit ei
symoẽ. ~ clipeum aureum. ~ auri. ~ argẽteos. ~
quattuor corollas. ~ obstupuit. Lr̃e remisit
ei alia regia. ~ ps. symon. ~ dixit ei. Nec q
quã terram suscepim. nec alienã detinemus.
sed hereditatẽ patrũ q̃ abstulerãt nob
inimici nr̃i patrũ q̃ abstulerãt nob
hanc uindicamus hereditatẽ patrũ nr̃oz
Nam d ioppe. ~ gazara q̃ expostulasti. ipsi
fecerant ~ fecerãt plagã magnã. ~ in re
gione nr̃a. horũ dum talentum. e. Lr̃e ii
ps. ei ubil. ~ ecclesiã aũt ai ut ad regẽ
ueniam aut ei ibi sim. ~ ll symoẽ. ~ u
nusq; q̃ uadat. ~ nisi ẽ rex in magna
Triphon aũt fugit nauigio ozo siada.

Lr̃e ostenat rex eandebeũ uasa argẽti
~ auri ~ equũ. ~ pedarium. dedit illi. Lr̃e mã
dauit illi ciuitates moriẽ ẽ fieri ndee. ~ man
dauit ei edificare eodoniã. ~ obstruẽ portas
murorũ. ~ rebellare ptra. Lr̃e aũt plequa
tur tryphonẽ. Lr̃e ptexit eam debellẽ ideu
niam. ~ cepit ire multa plebe. ~ equitatu nu
merosa. ~ expugnare ptra. ~ ire ad
re eodoniã. ~ collegerunt illic equites. ~ ex
ercitum ut egressi pambulant. erant aũ ndee
fossatũ ostruere ei fre.

XVI

Et ascendit iosẽ ẽ zazaram. ~ misit ea
dem symoni pr̃i suo. q̃ fines eius debeat
in pplẽ ps. Lr̃e quecumq; symon duxit fi
lios suos ~ nepotes. nidam. ~ ire ill.
Ego ~ frẽs mei. ~ domus pris mei. expugnauimus hostes nr̃os. ab adolescentia usq; in hũc
diẽ. ~ ps sunt ẽ nob in manib; nris. Ideo
tibel. aliquos. sustinuimus. ~ electos
de ecclo meo. ~ fr̃es mei. ~ egressi pugnauimus p
ne nr̃m. auxilium uõ de ecclo nobis sit. ~ ẽ
elegit ẽ regione. xx. milia uiroz. bellã
gẽnoz. ~ equites. ~ ps erant. ad eos
debeum. ~ dormier in modin. Lr̃e surrexe
runt mane. ~ abierũ mãpũ. Lr̃e ecce turbo
copiosus mouit ~ ll. pedium. ~ equũ. ~ flu
uius torrens erat. nec medii ps. Lr̃e ad
mouit castra ẽ fieri eoz ps illic ẽ. Lr̃e
uidit ps utrũ essent. nec ne. ~ ascendit ps in montes. Lr̃e
ueniens ~ pauidus ad transeundu uo
rentes. ~ mittebat ps eos. Lr̃e misit eum
uiros. ~ mansit ẽ eum. ~ dixit ps illis. ~ eq
tes nec multi ẽ pedites. Sed aũt equitat
abundanter. ~ ps nimis. Lr̃e exclamauit
ad eos ~ dixit. nolite timere. ~ fugam facite ubie. ~ in fugam conuertite ẽ eos. ~ ascendite
ad eos. Lr̃e exclamauit ~ fecit ita. ~ conuersa est fugam. Lr̃e
reuertebant ~ persequebant ps. ~ cecidit ps illic. ~ mortui sunt
ex eis. ~ equites. ~ pedites. Lr̃e ascendit ps ~ omnis exercitus
eius in zedon. ~ uenerunt ad cedron. q̃ ẽdificauit
fugerunt usq; adturrẽ q̃ est in agro azo
ti. ~ succendit eã igni. Lr̃e ceciderũ ex illis
duo milia uiroz. ~ reuersus ẽ ps in pacem
ad. Lr̃e ptolomeus filius abobi. constitutus est dux in campo iericho. ~ habebat argẽti. ~ au
ri multi. Erat aũt gener summi sacerdotis. Lr̃e exaltauit ẽ cor ei. ~ uoluit obti
nere regionem. ~ cogitabat dolo auferre symoni ~ filiis ei ut tolleret eos. Symon aũt
pambulans ciuitates q̃ erant in regione
ndee. ~ sollicitudinẽ gerens eaz. descen
dit iericho. ipse ~ mathathias filii ei ~ iu
das. Anno. c. lxx. vij. mense. xi. hic mense
subath. ~ suscepit eos ptolomeus filius abo
bi inmunitu mendaci. q̃ fecerat doli cum
eis quib; educauerat. ~ fecit eis grande
magnũ. ~ absconditi illic uiros. Lr̃e ut
intellexit ptolomeus filius abobi. quoniam
symon ~ filii ei. surrexerunt
ptolomeus ad ciuitatem. ~ clausit ea. ~

mauerūt mōumēū. ⁊occidarunt eum ⁊ duos filios ei⁹. ⁊quosdam ꝑ⁹ eis. ⁊fecit decipi magnam multitudinē. ⁊occidit mala ꝑ vim. Et scripsit ⁊ ptolomeo ⁊misit regi ut mitteret ei exercitum in auxiliū. ⁊ruit ei regionē ⁊ cultores eius ⁊ tributa. Et multa alia nō enarranda tollit eis. Et tribunus misit ꝑ plac ut ueniret ad se. ⁊daret eis argentū ⁊ aurū ⁊ alia multa. Et alios misit occupare iericho. ⁊ montē templi. Et ꝑ currens iuit aut quidā ei nūciauit. quia pater ei ⁊ fratres ei quia milites de exercitu missi. Ut audiunt ab uehemēti erepunt. Et ꝑsilit ante ꝙ ueniat ꝑ eum. ⁊occidit eos. Cognouit enī qua ꝙ uenerant eum ꝑ. Et ceciderūt monū. ⁊ bellorū ei. ⁊ nauarū uirtutū quib⁹ fecerat gessit ⁊ edificia muros quos struxerat. ⁊ ecce gesta ei. ecce scripta sunt in libro dierū sacerdotū ei. ex quo facta ē ꝑ ipsum sacerdotū ꝑ ante sua.

CAP. XIII.

Quo audierunt ꝑ egyptum iudei⁹ salutē dare fratribus ei⁹ qui sunt in hierosolymis iudeis. ⁊qui in regione iudee. ⁊ pacē bonā. Benedicat uob deus. ⁊ memineri testi sui ꝙ adhabuit ad abraam. ysaac. ⁊iacob. locutus ē fidelibus suis. fiducia. ⁊ det uob cor omnib⁹ ut colatis eum. ⁊faciant ei uolūtatē. cor de magno ⁊ uolenti. Aperiat deus uestrū in lege sua. ⁊ precepta sua. ⁊ faciat pacem. Exaudiat orōnes uras. ⁊ reconciliet uob. nec uos deserat in tpe malo. Et nunc hic sumus orantes pro uob. Et egressus demetrio. anno cxlix. nono. nō uidisti nob tribulatōē ⁊ impetu. qui supuenit nob in his annis cxvj recessit ⁊ iason ⁊ alcimus. ⁊ sacerdotium. ⁊ posuerunt succenderunt. ⁊ effudēr sanguinē innocentē. Et orauim ad dñm. ⁊ exaudit sunt. ⁊ obtulim sacrificiū. ⁊ similagīnē. ⁊ accendim lucernas. ⁊ posuim panes. Et nunc fac ut scias dies istos festos. Anno c. octogesimo octauo. ꝑ quē ē reuolutus. ⁊ in diebus. Aristobolo magistro ptolomei regis. qui ē de genere christor⁹ sacerdotū. ⁊ his qui in egypto sunt iudeis. salutē. ⁊ sanitatē. De magne pietatis ad illum. magnificē gessis agonibus ut pote ꝙ adductus ierem regē dominatiū. ꝑ eum ebullire fecit de plebe eos qui pugnauerunt de nobis. ⁊ eam asuetē. Nā cum impetu ēēt ehur ꝑ. cū ipō ingressus erat cum duobus milibus nanee. ⁊ illo decepit sacerdotes nanee. Et cū ei mea dicatur uenia. Et cū ueniss ad locū amicos. ⁊ amicos ei. ut accipiat pecunias multas deos nōie. Cum ꝙ posuissent eos sacerdotes nanee. ⁊ ipe cum paucis ingressus erat unus ambū sinu. clausere templū cum uenissi amicos occulto aditu templi. muris lapides posuere duos. ⁊ qui cū eo erant. ⁊ diuisere inbrium. ⁊ capitib⁹ impunius fortes preceri. Et omia placita de qua tradidit impios. facturi ē dñs ⁊ ipe. misis talleu. purificationē templi. necessū duxim significare uob. ut nos quos agimus diem sceniofegie. ⁊ diem ignis qui datus ē cū neemias. edificans te plo. ⁊ altare obtulit sacrificia. Nam cum in ꝑsidē ducerentur ꝑtes nri sacerdotes. qui tunc dī altaris accepium ignē d altari occulte absconderūt in uallē. ⁊ erat puteus altus ⁊ siccus. ⁊ mego occultauim eum. ita ut omnib⁹ ignotus esset locus. Cum ꝑssent aut multi anni. ⁊placuit dō ut mittatur neemias ad ipos nepotes sacerdotum illoꝝ q̄ absconderat misit ad requirendū ignē. Et sicut narrauerunt nob nō inuenerunt ignē. ⁊ aq̄ iussit. ⁊ iussit eos haurire. ⁊afferre ē. ⁊ sacrificia q̄ ipōni erant iussit sacerdotes neemias aspergi aqua ipā. ⁊ ligna. ⁊ q̄ erant sup posita. Accensū ē. ut ꝑ solet refulsit qui pre erat in nubilo. accensq̄ ē ignis magn ita ut q̄ mirarent. Oratione aut fuit finita ebur. oēs sacerdotes. dum ofiarentur sacrificia ionathas incipiebat. ceteri aut ꝑsonabā. Et neemias erat orans hunc mod. Dñe dñe deus creator. omnipotēs. terribilis. fortis. iustus. misericors. ⁊ solus es rex ⁊ ꝑ⁹ solus pius. solus iust. ⁊ omnipotens. ⁊ eternus qui liberas israhel ꝑ oī malo. qui fecisti ꝑres electos. ⁊ sanctificasti eos. accepta hostias ꝑ populo israhel. ⁊ custodi ꝑtem tuam. ⁊ sanctifica. ⁊ nostra dispersionē nostrā. libera eos qui seruiunt gentib⁹. Contempt. ⁊ abiecta respice. ut sciat gentes ꝙ tues dñs noster. Affluge oppressores nos. ⁊ superbiam fabricatores insuperbiam. Constitue plebē tuā in loco sancto tuo. sicut dixit moyses famulus tu. Sacerdotes aut psallebant hymnos usq; ofertū est sacrificiū. Cū aut ofirmatū est sacrificium et reliqua aqua. neemias iussit lapides maiores ꝑfundi. Qui ut fecit ē flāma est ei accensa ē. Et columne q̄ refulsit ab altari ofirm est. ut ius mirabilima esset regnū tui ē. et ecclesia. q̄ misericordia nē absterdant hi qui mutilati fuerant sacerdotes aq̄ aparatum ē q̄ neemias. ⁊ qui cum eis erant purificauit sacrificia. Consumsit aut rex. ⁊ ē dilugēt ecclesiastes fecit ei templū. Et si quib⁹ dolebat rex mitti hū. accipiebat eos. ⁊ tribuebat. Appellatur aut neemias hēlcai neptus q̄ nitytanus purificatio. Vocatur aut ꝑ ꝑtes nephi.

Inuenitur aut in descriptis; reconme

ppbe q̄ nullū accipe ignē: eos qui transmi
grabantur. ut significarēt ē. cui mandatur
transmigrare. ꝛ decet illi legē. ne obliuisce
mini p̄cepti dñi. ut nō exercerent ido
la in templo. similacē aurea. ꝛ argentea. ꝛ
ornamenta eoꝝ. ꝛ alia hūmōi dicens. horta
tur ne legem amoueremus de suo.
Sanctuar autē impiī sepsum. quō tabernaculū
ꝛ archam. nullus pbr̄ decimo p̄ter
quā semel in anno. ꝛ altare in
censi mutuo illuc. ꝛ ostiū obstruūt. Et acce
serunt quidā simul. q̄ sequebantur. ut no
tarent ē locū. nō potuerūt inuenire. Hr
autē ingemuit ieremias. ꝛ locut illis dic.
Quō ignor̄ est loc. ꝛ ego ger̄ ē ego quō
nē pōt. ꝛ ait sanctū Et tunc dñs ostendet
ea. ꝛ apparebit maiestas dñi. ꝛ nubes erit
sic̄ in moysi manifestabatur. Et sic ait sa
lomō petiit ut loc̄ sanctificaretur magno
ꝛ manifestabat ē. Et ut sapientia dñi
ornatus sanctuū dedicauit. ꝛ ipse imitatꝰ
ē sic ꝛ moyses orabat dñm. ꝛ descen
dit ignis de celo. ꝛ cōsumpsit holocaustū. Et
dixit moyses eo q̄ nō est manducatū q̄
erat p peccō. ita factū ē. Sic ꝛ salomon
octo diebus celebrauit dedicationē. ꝛ infere
bantur aut in dedicationē deceptibus. ꝛ
ornatus nectar ē eadem. Et ut instruens
bibliothecam congregauit de regibus libros p̄
phetarum ꝛ dd̄. ꝛ epistolas regū. ꝛ dauid. Sic ā
dreas ea q̄ deficiebant pbellum q̄ nob ac
cidit congregauimus omnia. ꝛ sunt ap nos. Si q̄
desiderat ē nostre qui pferunt nob. Ac
cingimus purificationē scripsimus nob. bene
q̄ facietis si egeritis hos dies. Dedicauit
quō dabant p̄phetā suū. ꝛ rex dauid
tem ois. ꝛ regni ꝛ sacerdotū. ꝛ scitis omnē
sicut p̄misit in lege. sumi oratiōnē nr̄i m
sebitur. ꝛ congregabit de finibus nr̄os sem.
Cepit enim nos de magno periculo. ꝛ lo
cum purgamus. De iudā ds̄ machabeo ꝛ
frib; ei. ꝛ de magna repli purificatē. ꝛ de
dicatione. Et de plus q̄ pmisit ad ana
chum nobilē. ꝛ filiū eius antiochū. ꝛ de
illuminatiōib; q̄ de celo fact sunt ad eos. q̄
pugnantes fortit fecer. ita ut unusq̄ regi
onē ad punc̄ tenr̄ impedirent. ꝛ barba
rā multitudinē fugarent. ꝛ sumptuosissi
mū templū totius orbe repli recuperent. ꝛ cuncta
te libarent. ut legentes q̄ habebunt exhor
tentur. deus ad omnē tribulatiōnē
nos ꝛ ab ira sua. nequa abalienē eve
nēte. ꝛ libros epitomatos repetitum nos u
no uolumine tradere. Consentientes enim

multa de multis libris. ꝛ difficultatē uolen
tib; aggredi narrationes historiar̄ pp multi
tudinem materie. ꝛ oleum; quō legentib; ut cōfert animo delectatō. studiosis uō
ut facile possint memorie mandare. omib;
aut legentib; utilitatē offerentes. Et nob qdē
pp̄ qui opi; suscipiendi ē suscepit nō facile
labor. immo uigilantie plenū negotiū. agere
studiosis assidue. Sicut hō q̄ parat cenam
ꝛ q̄r alior̄ uoluptatē p̄parat. pp multor̄ gra
libenter labor̄ sustinet. Verūtamē quod ē fa
cilius auctoribus accedentes. ipi autē p̄ data fa
cultatē breuitatem studentes. Sicut ē nr̄e dom ar
chitecto d̄ omnib; structura animo ē ei q̄
pingit curā q̄ apta sint ad ornatū edifi
cii. ita eam amb ē ꝛ nob. Et enim
medicum oportet ē ordinare sumptus. ꝛ cu
rationes p̄ter singulas quas inquirere. hi
storie negotium auctori. Vinum ē ꝛ diuersis
serere. ꝛ cocentes nr̄as mare brutas accedere
ad hymettum q̄ narrationis materiem. de
phanone etiam aristotelis sufficiat. Simul
tum enim ē ab historiam effluere. impii
autē historia sacrilegi.

Igitur cum ita multa humanitus ordi
nata pace: legesq; adhuc optime cultui di
uino: ꝛ omne ponticus pietate. ꝛ ita
odio inimicis mala fiebat ut pi regi. ꝛ pn
cipes loci summo honore dignū ducerent
ꝛ replū maximis muneribus illustrarent
ita ut seleuci asie rex d reddendis sumptibus
pro sacrificiis ministerium. ꝛ
rex. Symon autē d tribu beniamin p̄posit
templi assumptus. ꝛ contendebat obsistere ꝛ
prope saddeum unicuiq; aliquid mali
tate moliri. Et cū nunciē omnia nō pos
set. uenit ad apollonium mysei filium. qui il
lo tpe erat dux celesyrie. ꝛ fenicis. ꝛ nūciat
ei pecunias suas immensis replet. ꝛ ceteros apud
inferos. ꝛ quē non pertinent ad sacrificia
dei. ꝛ aiūt possibile. subpotare
regis eas in usus. Cūq; uenisset. apol
lonius ad regē d pecunias que delate
erant ille accepto eloquio. qui erat fa
miliaris ei. misit eū mandans. ut pecu
niam transmitteret. Symmachus eli
dorū ut agressus. ipse quod ē celesyria
am. ꝛ fenicem custodiret. ꝛ pagnatur.
ut aiūt uera regis p̄positum pfectum
Et ann uenisse. ꝛ eroselimā. ꝛ dem gentē alu
mno sacerdote monstrare. ꝛ exceptū nar
rant d dato medio pecuniarū. ꝛ mi
gisse. ꝛ erat apum. ꝛ interrogabat aiūt sine
ira. ꝛ ostendebat tanti
tatē. ꝛ gentilia mandata. ꝛ pauloꝝ
quedam si ē verum. nobis non valde

nō sacdotes vasorum neforiū ⁊ mandatū scelerū ac sacdotū iā nō ēt altaris offa dedecorū sī oēs pcepta replo. ⁊ scrutinijs neglectus. fstimarent pmissę si pleisse. ꝑbuisse ei multe ⁊ merentis ē visa. ⁊ puritę q̄d pōnores mei hōres ḡcie gl̄ę optimaq̄ ā humanitate. Quas q̄n pericula ecc oīa nō hōrum ecc̄ institutis emulabamur ac pomīa bis silēs pericula ecc ecclie hēbat. Me capiebant quę hostes. ⁊ pceptores hūi mundi. ⁊ legę ei diuinas mouebat. ꝑ ipsum nō deū. sī sequi tp̄e decebat. Cū ad quadrangulū agon tyro celebraretur. rex plenę edi. misit vasa quadrorū. abstulit columnas. aureo solomonis opere. pendentes. argēti talenta ducenta. ⁊ alia multa. Quę ā pdecessoribus in ḡ aspernabantur. ne vasa ecclie ecclesiarū. ꝑ ea deportarentur. quia nō oportet. sī vasa ecclie supēr ecclesiā deportari. sī. ꝑ oblata sunt ē. ꝑ deo qui vasa templi. ecclie. ꝑ ecclesiā. ꝑ plenę aut dare sunt. in fabricā nauiū. ⁊ armoꝝ. Philo aut egyptiū apollonio nestheo. filio ꝑ primū ptolomeo. filio menenę regis. Cū ego missi. antiochi. a lieuū se. negotijs regni. esse. ⁊ ipse. ⁊ ille. ⁊ ambo. ⁊ laudabiliter. ⁊ mansuete. ⁊ misericorditer. ⁊ ꝑ meritū ꝑ vasa templi. ⁊ ꝑ ipsum. ⁊ ꝑ gentem. ꝑ ecclesiā. ⁊ ꝑ ecclesiā. ⁊ ꝑ ecclesiā. ⁊

undiq; gladius desuper. ⁊ foris pauor. ⁊ ruina
ubiq; ⁊ armor splendor. omniq; gens lo
quax. Quam p̄ frequentabant in bonū mouit
ira. Sz aut fallit timor exitū rāq̄ una
recessit. Antioch. assiriq; tafon nō mur⁹ mi
lle uiros repente aggressus ē cruentē. Et
quib; ad mirum modū ab; adulterijs
abhinc cruare menelaus fugit in arcē
Iason nō nō parcebat merce quib; suis. nec
cognoscebat p̄sumptē. ad ultiq; cognatos. ma
lum ē maximū arbitrant. hostiū ⁊ nō
cuiꝰ se tropheū tapnit. Et p̄ea quā q̄d
nō obruimur fundē nō insidijs suis. ⁊ ob
scissione aquꝰ. ⁊ plagē nec. habit mammam
te. Ad ultimū meritum sui occlusus aba
ritu arabum tyranno fugiens. ⁊ quanta
memorare omnib; odiosus. ut refugas legū
⁊ reuerentiæ. ut patre ⁊ ciuiū hostis regy
ptum extrusus ē. Et qui multos de patria
sua expulerat pegre put. Lacedemonas
pfectus. q̄ pegre nouē i refugio hinuit.
Et qui insepultos abiecerat multos. ipē
insepultus abiectus. insepultū sepulchrū
sis pegrina ultio. si parco sepulchro puru
quitis. his uti gestis suspicat ē rex sotie
tate fœderis uideri. Et obliuiscit erga
pos offensus animis. animisq; quod ad mi
serum ultra. multis; nō ferē. nec parcē
ciuib; suis. ⁊ plorantes ascendentes truci
dare. sicham. ⁊ cedes iuuenū. ac senioꝝ
mulierū. matroꝝ extinctio. virginū
⁊ paruulorū necis. Erant aut toto trid
o octogenta milia ultorū. vi. milia ultio
ni. si nec ita sufficiunt. Adhuc ē minare
reptū. ultra fines. menelaus ductu
re qui legum ⁊ patrie fuit pulsor. ⁊ celestis
manib; sumens sua uasa. q̄ abalys quon
dā ⁊ regib; ⁊ ciuitatib; adornatū loci
⁊ gloriam pertractabat indigne. ⁊ immuna
bat. ⁊ in alienat inter antioch. nō ossida
bat q̄ p̄ pecū hiemū cruare. modicū
d fuit minus. p̄ q̄ ⁊ accidit. ten loci deliqe
re. Antioch mil. virgil. ege multe pecū ⁊
ē multorū fuit beliodē qui multis ē ale
xandro rege ad expellandū eruntē. ⁊ hic sta
tū aduenientis flagellat. ⁊ repulsus inqui
situs. abandata. ⁊ in nō p̄ loci gentē. ⁊
p̄ gentē loci dñs eligit. ⁊ dz. ⁊ qui loc pa
tiens fœdē ⁊ p̄ malos. postea aut fuit so
lus ⁊ inops. Et qui delectus ē unus di
ripporentis. nec imagū dei reuelatē
ei sum ⁊ ela exaltabat. ⁊ genus auro
rum mille octingenta. ablatis ⁊ ciplo ar
gentei. ⁊ lentis uelocit antiochā regressus ē. erat
in animis se superbia sum. adagendū pelag
us ad ē agend declinat p̄ sine clamore
⁊ pelagus aut ⁊ spolare. ad affligendū gentē.
⁊ ersolumis quod philippū gentē plurimo mo
rib; crudelione eo p̄ aquis ostinatus ē. In
gnarum aut diuinū. ⁊ menelaū. qui
grauiū quā ceteri inuehebant crudis. Cui
apollo erat. ñ uideo. misit echolum pnū
p̄ apollonū ei operiū. ex. ⁊ duob; milib;
peditū ⁊ omnē pfectē exercitū. nihil
erez ac uenerē. inde. Et ei uenissent re
solutā. parē simulant. quicunq; usq; ad
diē festū sabbati. nunc feriant. deus ar
ma capiūs pugnā. omnes; qui ad spectā
culū possunt inuitantur. ⁊ cruentē ei ar
matis discurrens magnē multitudinē
perimit. Judas aut machabē qui decimꝰ
fuit ex successor. ⁊ defensū locū. ibiq; nō se
ros unū monuit. ei suis agelum. Et
sem cibo uelocitez temorabantur. ne p̄
uenire cēnt cōpunctos.

VI

Sed nō p̄ multū tpis misit rex senē q̄d
antiochenū. qui apellet iudeos. ut
se transferrent ad patrios. ⁊ legib; ei
nutare. ⁊ q̄ nō erosolimis essent templi.
⁊ agnominare iouis olympij. ⁊ in garizi
no p̄ eunt hys qui loci habitabant
iouis hospitalis. Pessima aut ⁊ inuisa
sis grauis malez erat maxime. Nam
⁊ epuli luxuria. ⁊ mensarū ebrij ple
ni. ⁊ sesquintuli ñ mererentib; ⁊ cū
tis ocib; mulieres se ultro ingerebant
introferentes ea q̄ nō licebant. Altare ⁊
pleni erat illicitis. quæ legib; phibē
tur. Nec aut sabbata custodiebantur. nec
diez solleptez patrij seruabantur. ⁊ si
placet se quisquam iudeū ee confitebatur.
Ducebantur aut ei ad aram necessitate ⁊
die natalis regis. ⁊ sacrifica. ⁊ cū li
bi sacra libarentur. celebrarentur. cogē
batur hebere. coronata ybis. ⁊ cū
cui aut erat nouū as gentili cum
tez suggestib; ptolomæi. ut pui modo
ripi. apiat se iudeus. agēre ut sacrificaret.
Loc aut qui nollent trucidare. ad uitu
to gentis misericors. ⁊ ē ubi uidia.
Quæ ei mulieres delate fuer natez suo
rū circuitū. Quæ infantib; ad ubera suspen
sis. ei pil. p̄ muros deiecisse p mu
ros p̄ipauer. Alij nō ad primas ecclē
tes spelūcas. ⁊ latentes sabbati die celebrā
tes. cum indicium esset ptolomæo. ⁊ ad
uersum eos q̄ uerebantur p̄ reli
gionē. ⁊ obseruantiā manū ⁊ met aureliū
senē. Obsecē aut eos qui hinc libris le
ctum fuer ne obhorruerint aduersa
sua. ⁊ reputent ea q̄ accidunt nō ad
uitium. ⁊ ad correptionē gentis ē nri
Et ei multo tpe nō sinit peccatib; ex
suā agē. ⁊ tunc ultionez adhibet mag

vindicta est malorū. Nō enim sicut malus
nanorum⁹ dñō patient⁹ expectat: ut eis ei
nidem⁹ die aduenit⁹ impleatur⁹ mensura peccō⁹
punitur. Ita mnob⁹ statuit. ut peccēs nūq
infinō deiolums. ma demū mnes⁹ unicet.
Ppt q nūq quō anob⁹ mā sua amouet⁹ ō
pienē nō mādūc ppin sui nō delet⁹. q;
nob⁹ ad omonitione legentiū dū sum⁹ pa
ac. um aut⁹ ugmenchi est ad harmonē.
Ignr elezar⁹ un⁹ ō ymorib⁹ scribaꝝ. ur
uir⁹ pueri⁹ nobil⁹ decor. apo on hians
pellebatur carnē porcinā manducare.
Ille gōsam morē mag quā debilē u
tum ampleteris. uolūtarie pbar ad sup
plia. Imens aut⁹ quēadmod⁹ opter ace
de pacient⁹ sumere. desumat⁹ nō admi
ter illecta. pp ure amorē. hi aut⁹ qui assi
bant mqua nisamone omon⁹ pp aiaꝝ
ium animā. tollentes eum secreto rogā
tunc afferri carnes quib⁹ uesci debuit
simularent⁹ manducasse. sic rex impe
uent⁹ ē sabinis carnib⁹. ut ei fas amore
ubaret⁹. pp uerē animā. hanc sine
ret meo humanitatē. Ille cognare ce
pit⁹ eratis ac senectutis sue eminentiā
cognā. ingenue nobilitatis tenorē. aqi
aptero optime ordinole. ē sic. ab ado
le legis constitutio. q. cito oriens. ymur
ne se tollet⁹ in inferni. Ne eni etate misery
digni ē mqui fingē ut⁹ multi adolescē
tium. arbitrantes elezarū nonagenu
annos⁹ transisse ad alienigenaꝝ
pi ymen simulatione. pp modici⁹ cor
ruptibil⁹ uite pe decipiantur. pp mcu
lam. atq execratione mee senectutis atq
ram. Nā si impiem pe supplicia hoīū
cipitā sa. mā omnipotens⁹ ui imens
ia ultionē effugiam. Quā obrē fortit
ter ille exēdens senectutē. ēq dign. aga
ro. ado elezarū. aut⁹ ferē ad mēsā. ii
ilitate pacto. Ait. p gmultissimē. ratissimē
lotis ē honesta mente phūgat. his dicti
ctum ad supplicia trahebant⁹. hi aut⁹ q
eum deceb⁹. paulo ali⁹ fiebat⁹ mitio
mitem ubi sunt pp ymones abeo dōc quoc
illi parvogenitam plagis arbitrabantur
ec sine plagis patientur. ugemuit⁹ ubi
ne. Dne q nō scām scīa manifeste sac tu
qua ei amore re possim⁹ libēn. durē corpe
sustinēs dolore. ē alia nō pp timorē tui
libenter patior. Et ille quidē si mod⁹ una
devasset⁹ nō solū iuuenib⁹. sī. imitāde ex
memoriā mortis sue. ad exēplū uirtu
tis. fortitudine delinq̄s.

Omnq aut⁹ ex vij. fils ei mirabilior
fac expelli aregē ē sic ad carnes porci
nas flagris. tortoq eiulantes. vin aut⁹

ei illis qui erat ymus sic aut. Quid agis rex
ug dilēc anob⁹. Ita sum moi mag quā pat
ac ac di legeꝝ pūarum. pat unq⁹ rex. ussit
sarcinec. nullas ceteras sumendi. Ob⁹ sta
tum sumendis. ussit⁹ ei qui poz fuāt locuī am
putari linguam. tarē capmc abstēta. si
mal quoz mali. pedes pūb⁹. cetic⁹ ei scīb⁹
nature usp⁹ent⁹. Et ei ita p omia mutilē
tē cū ussit⁹ ei igne admotū. adhuc spūs
nō terret⁹ misericordie. inquia cū bn cruā
tatur. cū una ei mat⁹ mortē se horrabilē
tur moi sortē dicentes. Dne dē aspicat⁹ ii
tatē. et solabitur⁹ nobis. qđadmod⁹ p te
simonē cantica declarat⁹ moyses. mō inc
sue ēsolabitur. Mortuus ut⁹ ymo ille ē nō
sepulc⁹ delectabat⁹ ad illudēb⁹. tanc cupid⁹
ei cū cupillis dentes uitrogabat⁹ si manda
cuet priusq̄ tota corpore p membra singla pu
uirentur. At ille gadens patria uoce dixit. Ne
fandam. Ppt q tale sectim loqz ymo rōnem
suscepit. multimo spū ostenit⁹ sic aut. Tu q̄d
scelestissime uiplenti⁹ nos pdis si. ipse
rex mundi defunctos nos ystoriis legib⁹. in e
tne uite reliuiscētē sustinebim⁹. Post bimo
dū illudebim⁹. Imgnā pulat⁹ hec putat.
mam ostenit⁹ imgnē exercende ei fiducia
am. Ecclo tha possido. sic pp di legeꝝ. nume ē
mā deputo. cui ubi pō me ex receptū spo
ctē qua ei ipō erunt mundandi. abo
lescens alii. q tunc melius ducēt exuat
Et ē ma debito. q̄tū silr uexabim⁹ corpē.
Et aī ā cēt ymi ad morē sic aut. Post est
ab omib⁹ meam dare spē expectare abo. Et
tez ab ipō resuscitandā deo. ē enī resurrectio
ad uitam nō extī. Et ei admonissent q̄tū
uexabant ei. At ille respondens dixit. q
tātē mīt hoīes bns cum sic corrumpibil⁹ fa
ag q nc. Nolī aut⁹ puerule gen nrām ad
ce delectum. Sanctē sustine. ut debi
magnā potiāt⁹ qualit⁹ re sciūm nullo qđ
post⁹ time decluebat⁹ sicuti. Et ei mor
sapiens sic aut. Nolī fratrē erare. Nec ē
pp nos metipē. ē pena creatoꝝ subdi
tem. digna ab mundane frā sime. m
nob⁹. Tis aut⁹ nc existimes ē ipme sum⁹
pe ē tūs purgare tyrannis. Sup modū
mīt mīt mundū. uenus memoria
digna. q pauces ceq. silue. subuni⁹ dies
pe ē spūalē bono nō fauebat. pp spē quā
mō habeat. Omgēs illoz hortabat⁹ pati
tate fortē replet⁹ sapiā. femineē cogi
tatiā masculinū. Aīa inserens dixit ad eos.
Nescio quale in ūtō meo apparuistis. Nec
eni ego spūm nec aīā nec⁹ uitā. sin
gulōz mbra ñ ego ipe opto. Sic ē mun
di creator. qui formauit hoīs natuitatē.
quoq; bonū inuenit⁹ augmē. spūm nob⁹

VIII

fuge duces urrige ordim. sp̃mõ. nolep
hum. nonathan. subiecte unumq; m
lieno. rangemens. Abhac ꝫ abelom lac
w illi sed libro. Le hoc signo ad numo di
mpma ante. ipe duy omsit cũ michanoze
Le sed ꝫ adiuvte omipotes misereat
sup nouẽ multa. holũ. maioꝛẽ quẽ pte ꝯ
cuis memoꝛiã multis debile scim fi
gẽ ppulerunt. Peamꝰ nõ qm ad ꝑpũ
nẽ ꝙꝛ uenerant sublans usq; quaq;
ptim simꝫ. Sꝫ reuꝛsꝰ ẽ ꝯ gelusi. nã e
ar in sabbm. Cuã obẽm nõ ꝓuenerunt
nunt miserunt aũt arma ꝙꝛ. ꝛ spolia
agrantes. sabbati agebant bñdicẽ
dñm qui uluit eos in pã dus. mãe mu
um stillauit in eos. ꝛ Pub sabbm nõ debi
lib; ꝛ epphanes nudus. dimiserunt sp̃
lũ. ꝛ reliqua ipi cũ suis huẽre. his ma
gelbe. ꝛ eñ ab eis; sed obsecrauit. mi
eadem dñm phalabant ꝛ mittẽ pugẽ
reuelaretur. Le cibꝰ ꝙ eũ timothio. ꝛ bu
cibde ceuit ẽ se ꝛendentes sup. ꝛ
milia mitterentur. ꝛ munitiõe excelsa
optinuer. ꝛ plẽs ꝑas dimiser. ꝛ qnã po
nense debilib. pupillis ꝛ uiduis. ꝛ ꝛse
nouib; facientes. Le cũ arma eoꝝ col
legissent. dilgẽ ẽã. apposuer ultoꝛes
optimꝫ. ꝛ ꝑtidua nõ spolia ꝛersoli
mã detulerunt. Le philarcen. qm cũ ꝛ
motho erat mitterentur unus celestis
qui in multis udeos afflixerat. Le cũ e
pemia agerent misersolimis. eos ꝙ
dasse uniuꝛs memdauit. occidere
ꝛ cultbenen. cũ mquidã dimicatis ꝛ
fugissent. ꝛ cendertur. duginta cꝛ mise
de ꝑ impietatib; sinꝫ reddita. facto
rissimus cũ michanoꝛ. qui mille ne
gotiantes adiuvoꝛ undiqꝫ addu
rerat. humiliat. ꝛ multo diu. abhc ꝛ
milles existimabat depositm uesse. qꝛ
p medianeam diffugione sol uemẽ
annochã suma infelicitatis ꝛ d uenu su
i cẽtuꝫ ꝛ secute. ꝛ ꝓbatur remanẽ
se tributare ꝛ captiuitate. ierusolimoꝛ
habitabant. nẽ ꝓtectoꝛẽ dñi hñt. nudoꝛ.
rob ꝑdñ mundabilee. ꝛ. eoꝝ ꝛsꝑsen
sur legeꝝ abꝝ ostiaꝝ.

Eodem ꝙꝛ annoch. honestẽ relue
tantur ꝛ ꝑdã inuenerunt ꝛ eã q; si
pulos. ꝛ ꝛpantur ꝛsoluere ꝛpla. ꝛ
uerãt ꝙmoꝛ. Sꝫ machuchine ad ar
ma ꝙuenere. mfugã usi sunt. Le ma
ngte ut annoch ꝑ fugam uerpit re
diret. Le cũ uenisset. ꝛ ꝙ babanan. re
cognouit ꝙ ingꝛa michanoꝛ. ꝛ munoche
ũ ꝛsta sunt. Clar aũt unus. ꝛ ebum
turus se murũ illoꝛ qui se fugauer
ꝑse mudece ꝛuꝛsꝛe. ꝛ ꝺep uelle agẽtem
curꝛ sine uẽmissione agentiũ celestiũ
uchad purgeme. ꝙ in supbe loce ẽ. in
uit se ierusolimã ꝛ ꝛgeriem sepule uidꝛ
cum facturꝰ. Sꝫ ꝙ annulla ostitur dns de is
rl. pcussit cum insanabli. ꝛ insibili pla
gã. ꝛ cũ finuit de ipiũ ꝛmoꝛẽ. aspre
hendit eũ dolor dꝛ insere. ꝛ amaꝛ inter
noꝛ torsita. Le quod sat iuste quippe qui
multe ꝛ nous creaturis; aliꝛ ꝛsceruꝛ
inseere ꝛe; ille nullũ alia maꝛa cessa
ret. Sup hec aũt supbia repletus. ignẽ
spirans ad multos. ꝛ papiene accelerꝛ
re negociũ. ingꝛ illum impeu eunte ꝛ
curꝛ ruẽ. ꝛ gnau ceꝛpis collisione in
bia neuꝛs. ꝛ sꝙ; qui ꝛ tabebat ꝛ fluen
bꝰ; mateꝛ impure. sup humi mod supbi
a repleꝛ. ꝛ mmiꝛ. alimedmos mstaneꝛ
apende. mihi bñlit ad stam ingressuꝛo
pompabat. manifestam ꝺ iuste inseꝛ
erupꝺ ꝛestans. ita ut ꝺ corpe impij ũe
sentiuntur. ac mirente. ꝛ molestis; carne
ei effluentem odore. ꝛ illuꝛ ꝛsuꝛe exꝛ
cruciaretur. Le qui paulo añ se sydera
celi omgẽ se arbitrabatur. ei nẽ ponꝛ
ꝑ insollentia ferre ponꝛan. hinc ꝙ
cepit exꝛnam supbia debuit. ad agnosꝛ
nẽ sui uenire. damna ad mente plagꝛ.
ꝑ mosem singla. dolorib; sinꝫ augẽtu
cpiens; ꝛ cum ꝛ ipe ꝛa ferꝛe suꝛ fer
re posset. ut aut. ꝛ ꝛtui ẽ subdi. ꝛ ꝺ
mortale nõ ꝙa ꝺ sentiꝛ. Ombꝰ aut
ꝑ scalaꝛ dñi. aqua nõ cꝛ mãꝛ ꝛsentiuꝛ.
ꝛ mutꝛ. adquam felicitate uemebat. ut
eum ad solũ deducer. ac sepulcꝛ agrẽ
tũ facer. nihil optat. libam redde. ꝛ indoc
gnaꝛ ner sepulturã quã dignoꝛ hñuꝛ
si. aubꝰ ꝛfes. dnpiendꝛ ꝙsuꝛũ. ꝛ
cum paruulis ꝛtinuaꝛũ duꝛ. e
qualꝛ nũ. ꝛuenib; facturꝰ pol
cetur. ꝛ ꝛtũ. ꝛ ꝛ ꝛ ꝙ. ꝑ ꝛpoluaꝛ
optimus dñe omaꝛa. ꝛ sꝫ uasa mul
tiplicauꝛ. ꝛ ꝓmeruꝛ. ad sacrissima sup
le ꝺ reddaꝛ. sinꝫ ꝑsaturꝰ. inq; ꝛ. mi
deum fiuꝛũ. ꝛ ꝛnũ. ꝛ ꝛ ꝛ ꝙ. ꝛ
laꝛũ. ꝛ ꝓdaꝛũ ꝺ potiũ. Sꝫ nõ
cessaꝛ; ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ. ꝛ cũ m
cum ꝙsũ ꝙsũ ꝺ. ꝺ ꝛ
adudos mmo ꝺ ꝛ. ꝛ
ꝛ. Optimꝰ cmib; ꝛ
bꝰ salui. ꝛ ꝛ. ꝛ ꝛ
ꝛ ꝛ. ꝛ ꝛ
filꝰ ꝛ. ꝛ ꝛ
maꝛm ꝛ ꝛ ꝛ
ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ

dum p eū ulcisci cupiam hūc. nō tēpus
memetipm. si spē multā hō effugien
bi infirmarē. Despiens aūt q̄ pār nō
quib; tpb; milcis superiob; diebus cōba
tum. elegit qm p se subiugare pncipiū
ut siquid filii accidēt aut bellāle mina
retur. sacerdotes hi qui unregionib; emit. e
cēt sūma rez tēlum nō turbaretur. Ad
h osedimꝰ p primo potentes quosq; cum
nes his tpb; nisi dimitt. Cumq; ea pem
tez. deligna filii mei antiochū regem
quē sepe retulerat insuperbiā multis uēn
gm̄dabam. Ut sepi ab eis q̄ subiecta ē. O
rem mq; nos petō memoēs bñficiozū pri.
pñaim ut unquisq; honet fidē admi
ab filiis mei. Confido ē eū modeste. hu
mane acturū. sequentē ꝓpositū meū.
ēē nob fore. Sequit homicida blasphe
mus pessime pcussit. ut ipē alios tracta
uerat. pegre mmonib; misabili obmu
tum tremēs ē. Transferebat aūt corpꝰ
philipp collactaneū ei. Qui metuens filiū
antiochi. adptolomeū filiū metoris regis
pium abiit.

Machabē aūt cqui cum illo erant tuo
se pugnare rēpsit quid cuncta re
pent. arāb aūt quas habeb gentes p plateā
steterant. urbemq; tebaidā demolitur. est
le purgare templo aliud altare fecit. et
ignitis lapidib; igne accepto opulentis
sacrificia post biennū. incensū. et lucer
nas et panes ꝓpositis posuit. Deinde gestis
regnabant diis ptum matrem. ne amp
lius malis talib; molestent. si tepā pecca
sent. abipō mitius corripiemur. nō blā
phemūs ac barbaros sinit. tardemur. Qui
die aūt rēpsit abalienigenis polluti fu
erūt ongit eād die purgandū fi. xx. et
v. illis qui fuit collau. Et ōia facta diebꝰ
xl. egerunt mmodū tabernaculoz recordā
tez. et ante modū ipis die solēpnē tab
naculoz mmonib; more bestiaz egerūt
Ppe q; tyrsos et ramos uirides. et palmas
ferebant ei. qui ꝓsperā mundare loca
sua. Et decreuerūt cōi ꝓpō. et decreto u
niuse gētis ut diebꝰ. annis agē dies
istos. Erat antiochꝰ quē ego appellauit. ēt
nobilis ante cteros. in se būt. Nunc
aūt de eupatore antiochi filio impi
que gesta sunt narrabim. breuiter ma
la quē in bellis gesta sunt. hic suscepto
regno obtulit sup negotia regni. leuiam
quendam genere et furie mirande ꝓnotā.
Nam ptolomē qui dicebatur macron
uisti nimis. q; nihil ē erga iudeos cōmissū
tunc. et ꝓpius ꝓ mequitate. q fecerat
mmis. et pacifice agere eū eis. Sz obsecu
tus ē abanneas ap̄ eupatorē. eū increpā
ꝓbrosa audiret. eo q; ex prīa dignitā ab
lomeroue deiecisset. et amicoch nobilē
translatus ē abeo necessitz. uenenoq; mō
simul. Gorgias aūt qui ēt dux locoz al
supnoz adunatis frequēt iudee rebellabat
iubet ho qui tenebant opugnare cupi
tos mmorē. fugatos abierosolimis
suscipiebant. bellare tēptabant. Hi nō
qui erant ai machabeo ꝙ orationē dñm
reganteq; ut ēēt ꝙ aduersoz. impetū ferē
simunteq; ꝙ dimicoz. multaq; in mssi
bentes loca opimuer. occurrentes utrom
q; simul nō mul. a xv. milib; p
ditos. Quidā aūt ex fugientibus in du
as turres ualde munitas. omiā apparā
tum ad repugnandū hūes. Machabeus
ad eoz expugnationē relicto symone
nolepho. item machabeo ex eq; qui ēt
ipis erant satis multis. ipē ad eos que ā
plus purgebant pugnas gessit. Et hi
nō qui cum symone erant cupiebant
uinci. aquibusdam qui murorū erant su
asi sunt pecunia. et xx. milib; drag
mis accepta. dimiserunt quosdā ex hu
gē. Cum aūt machabeo nūciatū ēēt
q fedē ē agentes pnapib; pli. accidun
ēē q; pecuniis sue uinditissent. ad ulti
sis eoz dimissis. hos q; ꝓditores sue ē
secit. nolens duas turres occupatas
armis aūt ac manib; ota pse agens.
multis; mmonib; plus quā xx. mi
lia pemit. Timotheus aūt qui pri am
dic fuat superb. cū exercitu pegre
multimultis. ingq; grauis ei bellū
aduenit ei armis ut eam capiat. Ma
chabē aūt et qui ei ipō erant. apparā
te illo pelabatur diis cap sui dirigi
tez. lumbolis tibiisq; pcinctis. ad ultimū
certandū ꝓclium. ut ē de ꝓpti. mmul
aūt eoz esset inmensa. et dissentur
sicut lex dicit. Et ma p oratione supne
armis longis et cuneis pcedentes. et ꝓxi
mi hostib; essent resedit. Primo aūt
solis ortu. utriq; animositer. ab quo
metuebat pseuerare sponsore. et uictore
diis hymnis. ab aūt duce bella aūt sedit.
Et cum uehemēs pugna ēēt. apparuerūt
adhostes de celo uiri. v. mequito. fre
nis aureis decori. ducentes nobis pfi
tes. Et equib; duo machabeū medium
bellis armis suis cellebant. molumē
ostiabant. undiq; aūt tela et fulmina iacebant. Et equo certare obsi
si et replen ptubatione cognoscebant. iuit
sorte aūt hostes. xv. milia. pugnā. et
equites sex cenū. Timotheū aūt ofugit

in gazaram ꝓficiũ munitũ. eũ ꝑcur
cerea. Machabe aũt ⁊ qui cũ eo erant
lenter. obsederunt ꝓficiũ. diebꝫ ꝛſſ.
Ad hꝰ qui munirib; erant loca firmitate
ꝓſil. ſuſp mos malechebare. ⁊ mones
nefandos iactabant. Sꝫ ꝗ dies ẽnira illu
ceſcerer. ꝯ. uiueret, eribꝫ qui cũ machа
beo erant accenſi. animꝰ ꝓ blaſphemiaꝫ
uriſ accelꝛ ad muru. ⁊ ferox ꝺõ mo
dente aſcendebant. Sꝫ ⁊ alij ſilr aſcenden
tes. turres portaſ; ſuccendẽ ag ꝓſil. atq; ꝓ
ſe malechee uiuos ocremare. ꝓ omnib;
aũt bꝰ ꝓficiũ deuaſtato. in thesaur
occultantes ſe q̃ꝺã reptiũ loco pemeꝛ
⁊ ferũ ullus ocream. ⁊ apolloſanes occide
runt. Q̃ ubꝫ gelhe in hymnis confeſſo
nib; benedicebant dñm. qm magna fecit
eam ſrl. ⁊ uictoriam dedit illi.

Sed paruo ꝓ tpe lyſias pincipꝫ regis
⁊ pnepotes. ac negotioꝝ poſſt gra
uit ferens. ꝺ his que accidẽant. ꝯgregꝫ
octoginta milibꝫ. ⁊ equitũ omniũ ſexa
gintaquinq; milibꝫ. ⁊ elephantis. ꝺecẽ
tẽ. ingressꝰ iudeã. et appropiauit bethsure q̃ erat in angusto
loco ab iero ſolima mlto allo. ꝺ. ſtadioꝝ.
illuc ꝓficiũ expugnabant. Vt aũt ma
chabeus. ⁊ q̃ cũ eo erant. cognouerũt expug
nari ꝓficia cũ fletu. lacrimis. ⁊ ogabant
dñm. ꝰ ut ille ſimul. ut bonꝰ angelꝰ
mittꝰ ad ſalutẽ iſrl. Ipe aũt ꝓ̃ machabe
ſumptis armis. ⁊ cũ ꝺ adhortati ẽ ſimul
cum ꝑculi ſubire. ⁊ ferre. aurilui fili;
ſius. Q̃q; parati ꝓmpto aõ ꝓcedere. ⁊ ad
huc mꝰ ieroſolimã ẽnt. ieroſolimis ap
parut ꝓcedens eos equeſtris inuelte candida.
aureis armis hastam ubrans. Tunc ſi
mul oes benedixerunt misericordẽ dñm ſu
ũ. ⁊ ualuerũt animꝰ nõ ſolũ ut bestias. ſ;
ut bellias ferocissimas. ⁊ muros ferreos pe
netrare. ⁊ hanc igit ꝓmptã ꝺ celo ſũ
ꝰ adiutoꝝ. ⁊ miſerũt eos dñm. Leonũ
aũt more impetu ruentes hostib; pſ
ternuer ꝯ. xv. milia peremit. ⁊ equit
milles ſexcẽtos. omniꝰ aũt fugauit
ierũ. Plꝰ eo ereptꝰ multũ in ciuia
ſeruit. Ipe ꝯ lyſias turpit fugiens
euaſit. Et q̃ ꝺ non ſenſus erat ſecũ ipe
reputans. ⁊ ꝯa ſe diminutionẽ eo
rũ intelligens in uicẽ eis hebreos. ꝺ oi
porentes. multis modis. miſit ad eos

ꝓmittens ſe omnib; que iuſta ſunt
⁊ regi ꝯpulsuꝝ amicꝰ fieri. Annuit aũt
machabe ꝓpt lyſie mois; uniuersa q̃ſulẽ
te q̃ecũq; ſcripſit machabe lyſie ꝺ iudeis. ex
tra oes. Nam exant ſcripte inde epiſte aly
ſia hunc mod q̃nentes. lyſias pplo iudeoꝝ
ſalutẽ. Johs ⁊ abeſſalon qui miſſi ſunt a no
bis tradentes ſcripta postulabant. ut ea q̃ ꝓ illos
ſignificabantur impleret. Q̃cunq; igit
regi ponẽ ꝓferri deposita. ⁊ q nõ ꝓmine
bit oeſſi. Siquidem in negotiis ſibi ꝓfu
uerint. ⁊ demceps honoꝝ uobis ea ẽ rep
tabo. De ceteis aũt ꝓſinxi ꝺbꝰ mandau
te ſibi. ⁊ ipſi q̃cumq; miſſi ſunt. ualeãt uobẽ
bñ ualere. Anno. c. xl. octauo. ꝺioſcori
e mſis. xv. ⁊ iij. regis epla uenit q̃ ſibi o
tinebat. ⁊ er amicis lyſie fris ſalutẽ. ⁊
tre nõ mit hoc mandato nos uolentes eos
q̃ miſſi ſunt in regnis nrõ ſine tumultu a
gere. ⁊ rebꝰ ſuis ꝺbite diligẽtã. auctum
mus. ꝺ nõ ofenſille pti. ut mandẽtis
ad rem gestã. ſ. tenẽ uelle ſuũ mandatũ
ac pen postulare. Decreuim ⁊ legitima ſua. ꝰ
lentes q̃ hinc quiꝰ q̃nt quietã ẽ. ſta
tuentes. ꝺ diemim. repit rubrũ. ut
agẽnt ꝓ maioꝝ ſuoꝝ ofuetudine. Si q̃
ſcire ſi mbꝰ abeat. ⁊ decretũ dedit. ut eoꝝ
num mis uoluntate bono aõ ſint. ⁊ mille
nꝰ ꝓuiſ defuerint. ꝺ nõ deos. aũt regis
epla talia erat. ⁊ er amicis ſenatꝰ ro
mꝰ. ⁊ ceteꝝ nõie. ſalutẽ. Si ualeãs. ſic e
ſſe ut uolumꝰ. Sꝫ ipi bñ ualemꝰ. Adue
nõe menelaus dicens uelle uos deſcendi
ad nos. ꝺ ſuper aſnẽ. hꝰ ꝗ ꝑ eũ emeãt
uſq ad diẽ. xxiiij. mſis. xandici. dum ꝺ
ceſſerint. ut ubi uoluerꝫ uenire
ubi. ⁊ legib; ſuis ſic ⁊ pri. ⁊ nõ eoꝝ ullo
modo molestiã patiantur. ꝺ his q̃ ꝓ ignoꝝ
nã gesta ſunt. Q̃ſi aũt ⁊ menelaũ ipm
uos alloquatur. ualete.

Anno. c. xl. viij. xandici mſis. xv.
Q̃ſerũt aũt ⁊ romani epla. tra ſe
mit. Q̃ntũ memini. ⁊ mit manifeſta legati
romanoꝝ. ꝓſpa nobis ſalutẽ. De his
q̃ lyſias cognatꝰ regis oeſſit uob. ⁊ ego
oeſſim. ꝺ quib; aũt uidemur referẽ
ofeſtim aliquã mittite diligenti. mit me
ferentes ut ꝺcam ſicut ogitum uob.
Ideo nõ ammoebã accedim. ⁊ q̃q; feſti
nate reſcribe. ut ego quoq; ſciam. cui eſt
uoluntas. bene ualete. Anno. c. xlviij.
xv. die mſis xandici. Inſulis romanis
lyſias pcedit ad regẽ. uidet aũt ea ſil
turẽ opam dabãt. Sꝫ in qui reſederunt a
mosbelis. ⁊ apollonius gemmei filius. ſi
ronimꝰ. ⁊ demofon ſup hec ⁊ nicanoꝝ
cyprij archeq nõ ſmediocre exilium

agē ⁊ quiet. ⁊ Joppite nō g̃ dñm flagnū
p̃petrarunt. ⁊ Loc̃ q̃uerunt vdeos q̃ ibi habitabant dicentes sophus quos
tenet cum uxorib⁹ ⁊ filiis. q̃ nullis munib⁹ nec ꝓ
suis subiacentib⁹. sed in cē mr
deorum dantes ⁊ ipōs aqua esce
pascā. nocti fluctib⁹ hūb⁹. cum in
altum pcessissent. nō mīa distantes. Q̃
crudelitate nidum misc gentis hoies
sciūt. ꝓ egressum ꝓpter mare qui erat
cum pō. ⁊ inuocato nullo iudice dō. ueri
ab iniq̃ discernes scīa. ⁊ potuit quod nec
tu suscendit sophus erubescit. nec aut q̃
abigne refugiant gladio pemti. Ir
cum p̃ma egisset. discessit. q̃ deus reuisi
me. ⁊ mutauit sēm spūs eius in eum
Sz cum cognouissz. ⁊ deo qui erant ta
me uelle pan modo fuge hūanū. sce
ndis. ⁊ minus quos noctu supeuen
portum ei nauib⁹ succendit. tu ut
iuīm ignē parauit ⁊ ierosolīe ab sidue
ducentis. ⁊ inde cum abissem. v. stadi
is. ut faceret adymotheū. amisit
am eo ambos. v. milia uiri. ⁊ equites
q̃ngenti. Cumq; pugna iudas fieret.
aurelio di ꝓpe accessit. ⁊ relictu uen
arder persequit. anda deuenit ē dam
pnitentes pacta dantes. ⁊ incolis
ptantes. ⁊ iudas nō ar sistit. ⁊ multe
deo fore inter ꝓmisit pace. ⁊ cernis. dane
⁊ acceptis. discessore ad mandata sua.
Agressiq ē aut aquarē q̃ada firmā
pomb⁹. ⁊ munisq; ea circumq; aut bie
habitant. gētium ꝓmissam ei nomē
au nom emphm. In nō qui uir erant
ofidentes inexpugnabilitate murou. ⁊ appa
ratu armoꝝ remisit. agebant
maledictis lacessentes. ⁊ audam ac blas
phemantes. ⁊ locutes que fas nō ē
Machabeus aut inuocato magno mun
di ꝓnpe. qui sine ariet⁹ ⁊ machinis
ipsis nauit peqnauit iericho. ut uit
terit muros. ⁊ capta ciuitate ꝓ dei uolū
tate. mirabilit cedes fecit. ita ut ad
iacens stagnū stadioꝝ duoꝝ latitudis
sanguine inferni sanguine fluere uide
rent. ⁊ inde discesserunt stadia septingē
ta q̃nquaginta. ⁊ uenerūt methaneha ad
eos qui uocant tubanei uideos. Ir tunc
ricum quod mille locis nō inuenit. nullo
q̃ negō ꝓfecto. regressi ē reliqto inquo
dam loco firmissimo ꝓsidio. Posterius
aut ꝓsiliū qui erant ducis ad machi
beos pemerunt. a timotheo relicto ingre
sibio. v. milia uiroꝝ. Ir machabeus cir
cūsē seq̃ mult⁹. ⁊ statuto ꝓsidio ad
uersus timotheū possit. uiriliter. ⁊ fe-

milia peditum. equitumq; duo milia
ꝙngenti. Cognito aut iude aduentu
timotheū ꝓmisit mulieres ⁊ filios. ⁊
reliquū apparatum impedimentū q̃ carni
ondi. Erat enī mercipabile. ⁊ acce
su difficile. ꝓ locoꝝ angustias. Cui
cubores iude ꝓma apparuit. ⁊ uoces ꝙ
b⁹ masculis ⁊ explosionis dī. qui uisis
hostib⁹ ⁊ insignib⁹ ubi erant aliqs
in ut mos. ⁊ fugere decreuit. ⁊ gladioꝝ
suoꝝ ictib⁹ debilitarentur. iudas aut
uehemēt irritatus pmuens ꝓmos. ⁊
ꝓstrauit ex eis. xxv. milia iroꝝ. ipe
rō timothē medius inter eos fuit. ⁊
sollicitus. ⁊ multis ꝓbis postulabat ut
unius dimitterent. eos multoꝝ ex
nudeis pentes hēre ac fis quos mox
ei decepti emeruerē Ir cum fidē dedissz
restituit se eos ⁊ ostium illesis cum
domus ꝓpīs salute. ⁊ iudas aut ex
gressus ē aduersus nitentes. xxv. mi
lib⁹. ⁊ post hoꝝ fugam ingrē. mouit e
rcitum ad ephron ciuitate munitā.
ubi multitudo diuersi gēnis hūa
nus Ir robusti iuuenes ꝓmuros ⁊ fortes. fortis repugnabant. ⁊ hinc aut
machine multe. ⁊ tela erat aparati
Sz ꝙ omnipotentē inuocasset ut
tuis ꝓ uiriū ꝓfregit. expugnat ciui
tate. ⁊ cedes qui in ea erant. xv. milia
pstrauerunt. ⁊ inde ad quattuor fanum
abierūt. quae abierūt solumq; septem
stadiis aberant. Cum existimabāt. aut hic
qui apud scamposinis eorum mitis ⁊
benigne habere hūanus ⁊ ꝓb⁹ inter
ciuis ⁊ modeste secū egerunt gras
agentes eis. ex hoc nam sunt eoꝝ ⁊ deo
to cepit genus sui benignos ee. ue
nerunt ierosolimā. die sollempni sep
timanarū instante. Ir ꝓ pentecosten
abierunt ꝑ gorgiam ducem idumee.
Cum aut cum pedib⁹ mb⁹ milib⁹.
⁊ equitib⁹ quadringentis. Quib⁹ agen
tib⁹ unus de pua uirtus. Lysias ⁊
quidā d'bacenor. equites ualentes
gorgiam tenebāt. Ir cum uellet a
lium capere unus. eques equi d'mi
bz ornat⁹ ⁊ ipe gorgias fugit in manib⁹
ꝓpīs. ⁊ ut ille qui ex ebri cadit dum pugnan
tib⁹ fugientes. inuocauit dñm ut dū
aduersore. ⁊ duce belli fi. ꝓpitius
se ꝓbē. Ir ut uinus clamore ex tollet
fugam gorgie mirab⁹ measit. iudas
aut collecto exercitu uenit ciuitate
odollam. Ir tal⁹ die sequentes
f⁹ osuetudinē purificem. in eod⁹ loco

c

rere bellum. ⁊ judic nō qui illū pnecū
tinē sequebantur dicentib; ne im fe
rent ⁊ barbare fortie. ⁊ honorē tribue
rūt sūbatroie. ⁊ boyorū eū qui unū
ex ptribus. Ait ille mittite mihi rogamus
⁊ ē potens milo. qui impauit agri die
ē allophyl. Et ⁊ pdentib; illis ē bne
uolus ipē in regio potens. qui uastat a
gri septentrō dic. at ille ait. Et ego po
tens sum sup eum. qui imperio sum
arma. ⁊ negotia regie implere. Tamē
nō opimur ut ostilū pficere. Et michā
nos quid ei sūma superbia exercent. eo
ꝙ cognouerat eē prophetā spūs d nūn
Quapropter ait ⁊ videbat tēp ei omīs spe
auxilū ⁊ ab hostib. ⁊ portabatur
suis ne forte darent ad aduersarios
nationū. ⁊ mittit ihēm ad urbem ia
ē facta. d celo. ⁊ nunc sparent ab oī
potente. ad futuram sibi metuebam.
Et allocutus illis d lege ⁊ pphis. am
monens ⁊ exprobrans in quib; fecerāt
prius. ympnauerāt eos ostibus. ⁊ in
manus eoz erectis simul ostendēs
gladium fallacem. ⁊ minantes
pharaonē. Singlos aut illoz
armatos nō cluppei ⁊ galee munitos
bz. ⁊ sonipedes ferreos. ⁊ horribiles
expositos etiam digno fide sopnio. pq
uniuersos letificauit. Erat autem huius
modi uisus. Onam qui fuit sūmus
sacedos. uir bonus ⁊ benignus. uerecū
dus uisu. modestus moribus. ⁊ eloqo
decoz. ⁊ quia a puero in moribus eē
exercitus sic. mani prendentes omnē pe
onis pbo in deoz. ⁊ stans ⁊ apparuit
se. ⁊ alius uir etate ⁊ gla mirabilē
⁊ magnificentia circūdatus eram illum.
⁊ prudentē nō omnes dixisse. hic ē
fratrum amator. ⁊ pli isrl. hic ē q
multū orat p pplo. ⁊ inuisa ciuī quo
tate ierusalē ꝙ hostia di. Extendisse aut
iterum dextrā. ⁊ dehisse unde gla
dium aureum dicentē. Accipe scām ē
lachum munā a dō. quo debetis ab
ostes pli mei isrl. Exhortatis ma
simonib; inde bone ualde. de quib; et
uolū possē. imperuq. ⁊ animi iuuenū
ostendi. Quia erant domi mare ⁊ ostili
exercitus forte. ut nullus d negotiis ui
deret. ep ꝙ eminaq; scā. ⁊ replū pedi
tatus. Erat aut p ingressū ⁊ exitū
mēnq; p uicos ⁊ ogiana. minoz solla
citudo. maxime nō ꝙmus p scalare
timoz eius. replū. et ⁊ eos qui mecū
erant nō minima sollicitudo hē
bāt. p hoc qui ogressum eius. Et ei oē ā
sperent inimicū suū hostesq; adesse.
atq; exercit eū ordinatū. bestie equit
q; optimo mireo opolin. ostendit multa
milia ad dimicandū multitudinē. ⁊ armoz
uarium armoza. ac feroces bestias.
extendens manū multo pdigna fiducie
dnō mitocinio qui nō in armoz potē
tiam. sz pro ut ipi placet dat dignis uicto
riam. Dixit aut mitocine eybe modo.
Tu dne qui misisti angelū tuū sub exerci
tu regis ezechie. ⁊ interfecisti d castris sen
nacherib. c. octogīta. v. milia. Et nūc
dilator celoz mitte angelū tuū bonū
ante nos in timore. ⁊ terrore magnitu
dinis brachij tui. ut metuat qui tā blā
phema. uenit ad tuū sēm pplm tuū.
Et hic quid tm portant. Michanor aut
⁊ qui cū ipo erant. cū tubis ⁊ canticis ad
modulum. Judas aut ⁊ qui cū ipo erāt
in occasū dō p ramos ag̃li sunt ma
nu quid pugnantes. sz ⁊ oratiōes dnm
orantes. pstituerunt nō mori. xxxv.
milia. plenta dī magnifice delectati.
Cumq; cessassent. ⁊ cum gaudio redisset.
cognouerunt michanorem cecidisse cum
armis suis. facto nāq; clamore ⁊ per
lationē exercitus patria uoce dīs omipo
tentē benedicebant. Precepit aut iudas
ꝙ p omnia corpora ⁊ ab humo pauib; pū
erat caput michanoris ⁊ manū ei hume
ro absciss. ⁊ erosolimā pferri. Cū
am peruenisset. quoscunq; hebreoz
dō abalienat arcessiuit. ⁊ eoz qui sacer
dotes erant. ostenso capite michanoris. ⁊ ma
nu nefaria quam extenderat d templū
scām. omipotentis dī magnifice gla
tus est. linguam ⁊ impij michanoris
p frusta iussit precidi. dari. uolucribus
manū ⁊ demū. ē contra suspendi. Oēs
igitur pplī unū benedixerunt. dicēs.
benedictus qui locū suū mirificauit. ei
q; inuocatū. Suspendit aut michanorē
cap̄ in arce. ut euidens et. ⁊ ma
nifestum sit auxiliū dī. ⁊ statuerūt
omnes eo
modo die illum absq; celebratione pterire. hec
aut celebrabant. xiij. die mensis adar. q
dr nonas syriata. pdo mardocheo die.
hic ē erga memorē gestis. ⁊ cruditus
ignibus ab ebreis cuncte possessa. ergo
quoz mihi finē fecisse iungis. Et si
quid bñ ut ystorie operi. ipē hunc
uelim. Si aut nimis digne recedentē
Sic enī unū ē bibere aut sp aqua nec
ē. aliunde aut uti delectabile ⁊ legentib;
ū sp equale fit sermo. nō eni ⁊ gramus
Vir aut ꝑsens sermo ꝑcepit ⁊ sumamus.

Liber nov[us] copie
[illegible] anno Domini

adgam. pr̃ sordes t̃ pr̃ sordid.
admalchu. hũ dñus. ut rubricet
cõmunionẽ.
admc. sordes. ut decor indumẽti. à
vidimo. ſ no possimus.
admodi. m dñi possimus. ut mundi
admolc. stola regis. t deus regni.
ut rex ymnus. à regnum deus us.
adnagarb. hũ gñans. t restificat
to ꝑ̃ce.
adoc. gog affus. t unus gregis. si
ue rubi ugilãs. à hũ cõgregans.
adolamb. ethis fructus. t hũ plasma
tor. ut hunc nouemus. à restificã
ti sanctificatiõis.
adona hũ dñi. t restituens dñm.
adrahel. gregis dei. ut ouis dñi
seu deus dñs. aut i domo.
adramel. stola regis. t deus regni. si
ue rex indus. à regnator deus.
adremun. restis sublimis. t hũ exal
tans. stola sordis. t deus separãs.
seu decor auxilii. à indumẽtum
sanctificationis. ſ do restificantis.
adrodu. ymens restibus. t fortitu
dinis. hũ dñi. ut restificãs dñi.
adsin. ymens causse. t restis iu
dicii. ſ iudex eius.
adsma. ymnus causse. t restis
sanctus. tremens. t celebratus. seu
sordis iudex. seu sordis exultans.
aduchã. hunc duplex. t restificã
tio ſ matois.
matois.
adwas. granis mala. t loc ma
lus. seu deus tactus. à uibrio plã
ctus. ſp dñi. t ouis domus. seu
dominus dñs. aut i domo eius.
ado hũ. t restis. seu hunc dñs. à
formitudo ei. ſ tatoz
adoz. hũ ungulans. t fortis flusa
. adozth. hunc tenens. t resti
mentis apprehensio. ſ aqua.
adolã. gãns sol. ut gaudio eos.
seu testimoniũ aq. à restificãs. t
adollamin. cõgrans eos. t cõgaudẽs
eos. seu testimoniũ aq. à restifica
to aqua. ſ in aqua.
adolamnes. cõgrans eos. t cõgaudẽs
eis. seu testis aq. à restificatoz.
adob. ymens eis. ut formitudo.
adormit. rubrum. ut assens rubo
rum. ut sanguinans. ſ re. ſ ac
cipio. ut sup adque ducunt ho q d
stendetur abi cetin i cetho. et
edit ilamones. ſ unus.
adon. hũ merens. t restis inundãs
seu fortis inundans. à formitudo iu
adonay. dñs. ut dominus.
adonayus. dñs. dñans. t dñi dña
tio. ſ mundo.
adoniaz. dñs celsus. t dñi ex
celsi. ſ sublimis.
adonibezec. dñs meus. t dñs iu
gum. sui dñs dñator. uam ser
pens.
adonicã. dñs celsus. t dñans ex
celsus. ſ sublimis.
adonim. dñs gratus. t dñans
adonizedec. dñs justus. t dñans iu
stitiam.
adophar. libratus. t gnidum.
adoz. hunc gũãs. t restitutio gra
tiosus. ſ tran.
adulã. testimoniũ p. t hunc cem
adumin. ruina. t hui egalem
seu doz excelsi. aũ fluminis
tatio. t exaltatio.
adunẽ. dñs excelsi. t gñans ex
celsa. sui dñs excelsi. aũ fluuij
adumenna. tusio sublimis. t
uidens sublimis. e. p. a.
aegla. turtula. t iuuẽcula. sui
solleptes. à festinatus ei.
aegyptus. renebre. t ãgustia. se
u tribulationis. t angustãs. aũ
ẽbulatoꝛ congustiatio.
aegyptenebre. t ãgustiatio ei.
seu tribulantes. coangustatoꝛ. aũ
ẽbulantes. coãgustantes.
aeglo. iuuencula. ut uacca eq.
seu uaccã merens. à iuuencã tu
rtis. l. p. e.
aelam. uelatulum. t ãnsa ei.
seu uelus. à sr luminare.
aelamme. uelatula. ut ãnsa ei
seu pelus. à sr luminaria
aelam. oppõens. t obiecta seu
despiciens aũ separans.
aelamite. oppõens. ut obiecta.
seu despicientes. à cõpanus.
aelmot. tabne. t offitium ei seu
tabne mortis. à offitium mei
muoꝛ. hic. n p. e.
aena. fons. t bluuũ seu fõs ei.
aũ celsus ei.
aenadab. fons generans. t celsi
gñans eis.
aenecus. paup. ut mus. seu res
pondens. aũ responsio. ſ clamoꝛ.
aengamg. fons eoꝝ. t celsus eoꝝ.
aenon. fons eoꝝ. t celsus eoꝝ.
aeruu. aduul lapidum. t ace
uam lapidis. ſ dolentiũ.
aeshelam. auxiliũ mercis. t mia
. t eliuon. tra depta. ut lentu
seu tra merens. aut tra turtis.
aethi. tra uallis. ut antiqua.
filii ascendens. t formitudo.
aethũ. obstupefactus. t ptus. seu
tro pulsus. à obstupefactus pte
mes. ſ mus. aũ caliginans.
aethe. tenebre. t caligo. seu tene
bricosa. tenebrosi. t caliginosi
seu tenebrans. t caliginans.
aethiopes. una deus. t uastus
tus.
aphaã. humãs eos. t uelat eos. seu
libans eos. à f ur eos. p. b. p. a.
aphar. humus eos. t uelat eos. seu
libans pauper. aũ secutus gre
gis. ſ fodiens.
aphan. humus mea. t uelat mis. seu a. p. p. h.
libans pauper mos. à secutus gre
gis. ſ fodiens.
aphar. tra ut humus. ut plus. à
aphar. pluus sustans. t humus
ungulas. seu libans ungulas. à secu
tus sustinens. ſ eus.
aphara. tra ei. t plus ei. sui humi
aphanã. plus sustans ei. t humi
ungulas eos. seu librans seu gilãs
sustinens eus.
affiãs. fodiẽs mare. t mare effossio.
affari. sustinens eos. t humus ung
las eos. t libramus ungulas eos.
à secutus sustinens eos. ſ illuminans.
aphimila. tra digna. ut fodiens
et euans. seu libras sons. à libãs
affhamei. trem digne. t fodiens
et euans. seu ubi sedis. à libãtes
illuminans.
aphilial. cell. saluans. t tra salut
seu pulsus sustinens salutis. à hu
mus ungulãs saluans.
aphraith. secutus. t libras. seu
liberãs gñs. à secutus restringens.
aphrodi. uidens dñs. t uidens
dñs.
aphse. gemur. ut cõmenta.
sui cornes.
aphse. cõmobit. t apprehendit si
ue ymnes. aũ apprehensio.
apheri. genebit eum. t apprehen
dit eũ. sui gumenta ei. ap apprehensio
aphse. tumz alteri. ut uitra sc. p. p. h. e.
dissipans. tumen dissipat. aũ ui
te dissipans.
apheleth. mutans. t rubricabit. ut admi
tens. seu ut uitificans aut credu
dens. ſ tutulus.
apher. humus. t fodiens. seu plus. à
apherezei. segmn. t absq; mu.
seu fodiens. et lua. aut uitul
tans. et.
aphes. i finis. ut ignorans.
aphes. dnũ i finis. rubricans. ut
ignorans. adhesiãs ruforum.
aphes. libe egidens seu secutus

ygilion.

Ayla. libat dñi. t libalitas dñi.

Aymos. fert. t augmentu.

Aymzum. velet. ut augmentu.

Ayresiba. colligẽs rem. ut ygilion, ygilioe. seu lib egit. aũ secuã

Ayhur. secur. t liber. legisio. Siue securitas. aũ libalitas.

ap.p.h. Aykim. uolans riq. t uolat me rit. seu liber erumpens. aũ secu tus t tumbe.

Aymure. uolante riq. ut uolando meme. secutu tumbe. à libalitas. Suz.

v.p.h. Aykus. uolas ofilio. t uolat ygilio. seu lib egilit. à secuã festa

Aykur. ei indumẽta. ut ei vestia

Aykurus. ei idumita. t de suo. dat tes ei. Sinio. ut legla.

ap.G. Aga. festiua. ut collepnis.

Aga. legis. t medias. seu me

Agaba. festiu pt. t collepnis pat. Agabat. mũ ebulauer. t amũ tuo. Sepne testimoiũ.

Agad. plant egypti. t planet egi pti. seu seruit uestia. aũ sol

Agaw. dom. ut tenet. seu festiue collepnit. aũ festiua collepnias.

Agawre. domauit. t obtenta. si ue collepnis festiue. aũ festiu le Sepnis. Sepnit. aũ festiuitas ei

Agagi. qlibet. aũ festiuitas. seu lo qne ni. aũ medietate ma.

Agila. utcula. t uuecula. seu sol

Agar. aduena. ut qnit. seu festiu lustatis. aũ collepnitas ugrue.

Agaren. aduene. t exili. seu festiu lustatis. aũ collepnitatis ugrũ

Agarij. aduena uilis. Jay. t pulio deuotois. siue festiuus magis mit. aũ collepnitas ma

c.p.G. Agre. qlibet. t collepnis se Sniu tiuitas. Sdñi.

Agia. collepnis dño. t festiuitas

Agre. qlibet. ut collepnis. seu me dietas. aũ legla. Sparus.

Aydu. collepnis pt. t festiuitas

Aygyad. arcanis. ut amicus pa.

Aygag. festiua. ser pmus. ut sol tepne testimoiũ aeternoris.

Aygilom. collepnis candor. t amẽna tiquitatis mũdi.

Aygil. festiũ. t collepnis. seu qlibet ysilion. aũ ter festiuitas.

Aygu. qlibet. ut collepnis. seu sacr nus. aũ festiuitas mã. Strias dñi.

Aygya. qlibet dñm. ut collepni

Aygurum. for sublimus. t fons cor. seu fons thesaurans. à fod ma

Aygyr. granary. Suo subita.

Aygyre. cogitat subito. t cogitans

Aygyr. aduene. t inuola. siue aduena mens. l incola meus

Aygr. festiua. ut collepnis. seu medietas. aũ legla. Soquens.

Aygyr. festiu. ut collepnis. sui

Ayab. ff pris. ut firmat primus

Ayben. capit. t aulonet. seu stat. malet grandes. aũ tanpellus.

Ayacub. mõs duudens. t mõs tens. a. lumpidus. siue lubric.

Ayamon. sapiens. à. t sapiens

Ayara. ffis ode. ut ff ode Smies tis.

Ayazel. p̃ceps. t legis secretu dei. ffe e aby. ac egnat inoyti. der uaru. Sau andreas.

Ayazi. testis. ut sol. seu testis.

Ayaz. patruel. ut patruus. seu fi us aut affrudet. Strato dñi.

Ayazias. patruus dñi. t patruel dño sũ. asphedens dñm. à fatu ra

Ayeben. hebreus. ut misericors seu miser. à fatigare ey.

Ayeb. ubmelin. ut fecundetur.

Ayei. decimat. t decimatio.

Ayelam. uolũtas. ut uolũtas. seu uolũtan. à uolũs ge.

Ayi. finuus. t ubi. seu uall aut qlibet.

Ayi. uuer. seu uica uallis. aũ qlibet uue. aut uuer.

Ayia. ff ei. t ubi. seu uica ei.

Ayia. quarens eum. ut uallis ei seu uica uallis ei. à qlibet illi ue.

Ayialim. ceruus. t cucurrit. rapidus ne uall firmis. à qlibet mallue.

Ayialon. dimuit. ut admirans. seu uica mens. à uall tignus.

Ayiar. uica flatuarum. t uica fuerit sublatollet. à ffis plasmatus.

Ayiarde. uuer. gla. t uica. gla. seu ff mi glans. à ffis mi glano.

Ayie. ffelinus. t obstinatus. seu ff ti tubrans. à ffis mi bubulcus. Suume

Ayiel. uuer dñi. ut uuer dñi. seu uica uallis dñi. aũ qlibet uue

Ayiez. uall amica. ut f amica. seu ff mi amici. t ffis mi amicus. Suarũ.

Ayiez. ff mis sons. t ffis mi ayer aut uica uallis sequens. siue qlibet uice ceruicis.

Ayigar. dolens. ut parturiens. seu aĩ tiens. aũ aĩ uelubilis.

Ayigel. ff unctor. ut ff ungens. siue uall celsus. aut uice uacue.

Ayiiarib. uall medius. t qlibet bit. seu ff medius. aut firmus. nobilissimus.

Ayiman. uica quat. ut qlibet. seu ff is. aut firmus qlibet.

Ayimeder. uica rog. t uall rgus. seu ff mi rgis. aũ ffis mi regni.

Ayim. sons. ut oculus.

Ayinadib. ff spontee. ut spõta ne. siue se spontaneus. siue seu uica uallis spontaneus. aut qlibet uice spontanee.

Ayi. ff mens. ut ff liquus. seu uica uallis dolosus. aut qlibet uice iniqui.

Ayil. uall puella. ut uica pa tiens. seu ff mi sublimis. aut ffis mi pcelsus.

Ayim. sculpens. ut sculpes.

Ayironite. sculptor. t sculptus.

Ayisor. sculpit. t sculptus. ut sculptus.

Ayissamah. ffis mi sculptus. t ffis mi creatio. seu ffe meus ad uiuens. aut ffiens meus pmus.

Ayisar. ff me pcepit. ut ffis mi seruus. seu uica uallis pcepit. aut qlibet uice ffie. ut uice angeli nunc.

Ayitub. ff mis bon. ut ffis mi bonus. seu uica uallis de ferentis. à qo uice ffie.

Abex. spuma. ut ꝯpuerio.
Abscondit. spumat. ut ꝯpungeꝫ.
Absconsum. spuma sapie. ut ꝯpue
rio intelligentis.
Absentia. p̃bus. ut p̃batio. seu
p̃gens qs. aut spuma quomodo.
Abū. ybernie. ut migra.
Ac. unde. ut deuatio. Scallidum.
Aca. unde el. t duo ab eo.
Acath. odepriano. seu unde del
ñat. aut duoatio peccatoꝝ.
Acclinat ut suppet. t fit me
ymno. seu unde collo. à duoatur
Accol. unde or. ut duoatio os.
Acath. odet. unde ꝯpuiens. seu un
de mer. aũ duoatur declinat.
Aclon. unde admiant. sũ à cano
nis. t ũ ẽ ũ. ut ydolata.
Acor. unde unna. unde. ut de
uatio unna declinat.
Acua. ũ cur urũ. t ũ ũ ũ.
Acum. unde aũ ydolat. seu
Aman. ydolu gen. t unat dna
nat unde qs. aũ duoatio qo.
Ac. fons. ut odus.
Aiacin. unde dois. aũ deuatio
pulcra dnis. Sin gratiam o.
Amagalt. oclus unuly. ut sol mũ
dus. sũ oclus reuelat. aut sol nat
dum. unde mens. t unde iniqui.
seu deuocat ũmune. à duoatio
dar. cunctat. t oppido. Sunt.
Arsames. cunctat solus. t oppid
dismet. ofrt. t adducta. sũ ima
ge. ofrt. t ofpatio. mercis.
Aud. unde ydat. t duoat glosum.
Ala. comitio. t ostendet sũ ifirm.
aut ifirmitas.
Alab. lacrea. ut dut rodo.
Alach. lubeu. ut pus mor.
Alachamalu. fermtu occidet du
os. t omneno duu del pnapes.
Alal. lapidat. t tollitat el. seu se
mitas.
Alam. ifirmat os. t omneno eas.
Alamath. delpiat unde. ut ꝯpu
nans indignatione.
Alame. despecto. ut dlupmultu
tudine. sũ infirmans os. doloꝝ.
à omissis os in qtate.
Alas. omneno. t fermtu.
Alasem. ẽplue. t ossat. seu ꝯ
mixet pp. aũ fermtato ppi.
Albalbon. pitis mũ dolor. t pa
mis sup intelligat.
Alchim. fermtu. uam gsilij. t ꝯ
mixtos callida festinatos.
Alc. glacio. t omisans. sũ ifir
mu. à ifirmitas. Snum.
Alephmille. ut cocina tepatio
Alel. gen. t yme. t cocina ma
dau. aũ mixta tepationu.
Alle. laus. t laudato.
Alleluia. laudate dnm. t lau
date dnm.
Alexander. alleuans tenebras.
t aufens aguas tenbray.
Alexandrum. tenebris alleuã
tes. t tenbray aguas aufentes.
Alexandria. alleuãs tenbras. t
aufens aquas tenebray.
Alphabi. brevia. t aq brevium
ius.
Alte. dei. t deamba. sũ fu
gamu. aũ milesim. S gre.
Alua. ꝓcipe dnm. t despecto
Alubanjaci. t erecto. S bus.
Alunus. uelibulus. t supplumiu
Alunath. ue. t indignatio.
Alunatat. ꝓcipe dom. t dsp
cans donatore.
Alunon. ꝓcipe. ut dspicit.
Alunon. deblasphaim. ꝓcipe ꝯ
pla ut despicit obprobria.
Alunoth. ue. t indignatio.
Aloes. laus fructure. ut laudan
te plasmatois.
Alon. laus doloꝝ. t la mercoꝝ.
sive laudato miqui. à laudan
te iuit.
Alua. despicit. t ꝓcipit. sũ ꝯ
tempe est. aũ despecto.
Alus. fermtu. t omneno. seu ꝯ
pit qsilij. à despet festinato.
Alua. ꝓcipit est. t. d. s. sũ ꝯ
cipe est. aũ. d. s.
Alun. eam. t pp.
Amma. gens mã. t pp ms.
Amag. get el. t pp el. seu pp rectus.
aũ pp rectus eam.
Amad. pp rectus. t rectificato pp.
Amad. pp. adhuc. t pp p̃uet. sũ
pp rectus. aũ pp rectificati.
Amadath. pp fuit pecto. t pp re
ctificat ꝯpe.
Amade. pp rectus gen. t pp su
os genuinos
Amal. gens comixta. t pp despect
sũ pp ifirm. à pp despecto.
Amalalar. dis pnapes. ut mira
pnapes. seu gens comixta amat.
ut pp despecte careant.
Amalech. gens bruta. ut pp lam
bens. Sbestes.
Amalachite. gens bruto. t pp la
Aman. liquis. t congregatus.
seu gp̃mens me. aũ ꝯgregato mũ.
Amana. liquis es. t congregans
eũ. seu gpmens est. à congregatio es.
Amanite. liq. ut congregatus
seu ꝯpositus est. à congregatio
Aman. pp date. t pp gnifica S cep.
to. Sgemens que. à pp qui.
Amantes. pp datu. t pp gnificatoꝝ.
Amar. cubat. ut mixtus. seu pp ps.
Amaste. cubiens. t mixtus. seu
Amatama. cubat fulcit. t mixta
cretos. sive pp dono. ad ut. aũ
pp gnificato firmat.
Amaphil. decto cadet. t dat ut
cadat. seu pp cant do. aũ pp medi
camtu.
Amaran. commixtus est. t rubens fe
dus. sive pp laudatus eo.
Amasa. ducto dnm. t dilat dnm. seu
get sustinens dnm. à pp ungulas dno.
Amatha. dilatat dnm. t dilat dnm.
seu pp dnm sustinens est. à pp dno u
gulatos.
Amas. sub. t indignatio. seu pp
vollens. aut pp mixtus.
Amasi. sub est. t indignans es. seu
subtollet. gens. aũ populus plasma
Amasi. sub. es mis. t indig. sus.
natus es in. aũ plasmato mã. seu
gens subtollens mudi.
Amasi. sub mis. t indignatio mã.
sũ pp vollens in. à pp plasmato.
Amasia. indignans dns. t sub dns
seu gens subtollet dno. à pp plas

mato dñi. Amalias. ꝓdē.
Amar. uel. t dignato. siū ꝑ dñi
tui. ut ꝑ celū mar.
Amar. ultas. t dignato. siū
ꝑ pecco. aū ꝑ tēpl. ꝑ peccy ei.
Amathia. ultas ei. ut t dign
tat ei. siū ꝑ peccāt ei. ut ꝑ
Amathē. popli peccāt. t dig
nato ngdm.
Amathi. ultas nā. t dignat
mec. seu ꝓpli. seu peccant
nā. à ꝑ celinat. ꝑ the amathi
Tiona ꝓpha sam prime ui
due filius. q. reuisura ū hēdā.
mat ꝑ dicente adeū. nē i
isto ognou q. ubi dī ctu.
zubū dñi tere tuo uey eis.
Amathia. ultas nā dño. t
fidūas nā dñi. siū ꝑ peccā
dño. aū ꝑ celinat dñm.
Amathi. ultas. t dignato
cop siū ꝑ peccāt ei. aū ꝑ de
linat eop. ꝑ uno.
Amathus. ultas um. t dig
no assūpre. seu ꝑ peccāt
uro. aut ꝑ declinat adū
ꝑcē. ꝙo.
Amaū. ꝑ abiāēt. t ꝑ abie
Amaul. ꝑ abiāēt. t ꝑ abiēt.
Amāt. ꝑ gemi scribt. t nō
cupiscēt. siū ꝑ uidēs eos. à
ꝑ iudge eop. ꝙ aū fideliē.
Amē. uere. t ultas. seu fiat.
Amella. ꝑ tollens. t abiens
Amesar. ꝑ leuāt dñi. ꝙ ꝑ.
t ꝑ subleuato.
Amicar. ꝑ timēt. t ꝑ ꝙo
gat. seu ꝑ gēt. à ꝑ tyme
to.
Amichu. luct. t dignato.
seu ꝑ domī. à ꝑ ꝓcto.
Amichē. popli ascendēs. t ꝑ
fortitudo. ꝙmen.
Amichu. luct me. t dignato
nā. siū populi mec. aut ꝑ
oblutpolens.
Amphibit. tupli cēnt. t ꝑ
oē carnem.
Amun. gens nā. t ꝑ mē.
Anna. ꝓpls dñi. t ꝑ mātū.
Amunel. ꝑ mī dī. t ꝑ mīo.
Amūl. ꝑ mī dea. t ꝑ mī dō.
Amūl. ꝑ mī dī. t popli mī dī.
Aminadab. ꝑ mī spōte. ut
ꝑ mī spōtane. siū ꝑ mū no
ta. aut ꝑ mī urbanus.
Aminad. ꝑ mī tdtus. t ꝑ
mī gtes.
Ammisadai. ꝑ mī suffician
t ꝑ mū suffician.
Amnihal. cālestis dī. t cale
stino rōt. siū ꝑ mī uirtut.
aut ꝑ mī uirtūo.
Amnirh. ꝑ mī inclu. t ꝑ
mī glūcato
Amiçaab. ꝑ mī fluēt tōtes.
ut ꝑ mō tens fluctō.
Amuel. robust. ut tōtissime
ꝑ mī dyerūi. à ꝑ mī tēp
tato.
Amob. parcēt. t mūnēt. siū
ꝑ dilēt. à ꝑ āplexio.
Amech. ꝑ uenens. t assēsio.
Ammolū. flos fumi. t defle
xus fūma.
Amon. honestus. t honustus
siū nubens.
Amon. donūs. t nutrens. siū
uocato. aut fidēt.
Amo. ꝑ dolens. t ꝑ mūmurēs
siū ꝑ inquies. aū ꝑ ignit.
Amon. ꝑ pmēt. t ꝑ medit.
siū fili ꝑ genit ei. aut fili ꝑ
mī.
Ammōna. ofmēt ei. t angt
tatus ei.
Ammoni. ꝑ parēt mī. t ꝑ
metēt mī. siue fili genit mī.
que file ꝑ mī.
Amquine. opimentes me. ut
coangustes me.
Amume. ꝑ pmēt mī. t ꝑ do
loz. meor. seu fily gnit mea.
aū fily ꝓpley meoy.
Amsā. loquēs. ut amicus.
siue amatus ꝑ. aut popls o
illuminatio.
Amoā. t loquēs seu ꝑ
ista. aū ꝑ illuminati.
Ames. fortis. t potens. siue ho
nestus. aue ua. robust.
Amos. honestus. t fortis do
seu ꝑ.
Amuller. aū ꝑ dumū lio.
Amola. aut fortis ei. t potēs ei.
siū bonus mī ei. aut fortunatus ei.
Amasia. uir robust ei. t pōtē
uir ei. seu ꝑ auditus ei. aū
dumultio ꝑ ei.
Amor. celestino. t celestinens.
Amodhor. celestino gnatōis.
ut celestinens genetuus.
Amphar. ꝑ maleū. t ꝑ ma
leum. siū ꝑ ꝫ malleū. t ꝑ
oē gtūdens.
Amphel. dicto celēs. t dyne
ur cadēs. siū ꝑ curue dō. aut
ꝑ medtōnus dī.
Amū. ꝑ gracil. t ꝑ celsitu
do. siū ꝑ gralem. à ꝑ gralem.
Amī. ꝑ gracilis. t ꝑ gralem.
Amry. amarulēs. t celestens
siū ꝑ magnus aut ꝑ magnifi
cum.
Amsi. ꝑ dīgēt. t ꝑ medita
to. ut dōctrinato.
Amthar. ꝑ pstens. t ꝑ ābi
gens. siū ꝑ explāta uenis. à
ꝑ explanato ad cassias.
Amuel. ꝑ calefact dī. t ꝑ ei
quo ē dī. ꝙnum.
Amul. ꝑ delet. t ꝑ parui el.
Amula. ꝑ dolet. aut ꝑ pusillē
Amulue. ꝑ dolēt. t ꝑ pu
tulentes. ꝙ fructo rotis. siū ꝑ
Amurhal. celestis dī. t cele
stinās. aut populi inclīo.
Ana. dōāt. t gratificans. siū
donū. aū gratificato.
Anna. gra. ut respondēt. siue
dōās aut dōāto. ꝙ ana patrū.
Anah. ima. t humiliatus. siū
dōans. siū donū grā. aū grā
Anahu. ue. el. t humiliatus el.
siū donū pōt el. aū gra patu
Anachā. hūilis. t equū ꝙ eis e.
gēt. seu donū calidū. aut ꝑ
cum calliditas. ꝙo.
Anaeel. cognoscēns. t gnomā
Anahē. nō opt. inocens. t pū
ritas rem iēl. siū mouile cēlo su
blimi. à humilitas rem quā.
Anaiē. qui dormoē. t nō qd

comonio.
Anaphati. audiet. t uolentis. si
ue gigantes. aũ ḡnium. declina
tis. ſ ture. aũ ḡnitur ſuſcepti.
Anabe. uõ dõ cõmoꝛ. ciuit. t
uõ qđ ẽ cõmonio tita. siũ dõat
Anathi. nubes. t obuiãmuo
siũ domi ꝓp. aut ḡnitamuo eoꝝ.
Anamolah. domũ regnj. ut
regal rſpõsio. siue domꝰ regũ
ut. aut ḡnificamuo regia
Anamĩ. rſpõdet aque. t ḡn
ficatꝰ aquaꝝ.
Anã. domũ. gre. t donata. ḡn
ficamo.
Ananeel. gnẽ dõ. t rſpõdio
do. siũ eũ dõiuit. dꝰ. à qui
ẽ dãte dõ.
Ananeth. dono mu nẽt. t ḡn
ꝓpriũ. ſ meũ.
Anam. dõãt mẽ. t ḡnificatõ
Anamaꝰ. rſpõdet gre dñi.
ut ḡnificauꝰ gre dñi.
Ananiaꝰ. domũ gre dñi. t do
nata ḡnificamo dñi.
Ananiam. rſpõdet aq. ut
donauit aqꝝ.
Anaꝰ. donaꝰ. ut dõãt. seu ḡna
tulit. aũ rſpõdet plasmatoꝛ.
Anath. gra. ut rſpõdet. seu
gra peccat. aũ rſpõsio ꝓpꝛ.
Anathea. rſpõdet ea. ut ḡnifi
cauit eam seu gra peccans ei.
aũ rſpõsio ꝓpꝛ ei.
Anathi. rſpondet eꝰ. t ḡnifi
cat eꝰ. seu gre peccat eoꝝ.
aũ rſpõsio ꝓpꝛ eoꝝ. ſ gręc.
Anathi. humilitas uana. no
mine alti. aũ humilis rõsũ
Anathoth. ꝓpo. t obedientia.
siũ rſpondet signa. aũ ḡnifica
tꝰ signatus.
Anathotha. ꝓpo dñi. t obedi
ens dño. siũ rſpondet signo dñi.
aũ ḡnificat deſignatꝰ dñi.
Anathothei. rſpõdet. t obe
diet signo. aut ḡnificatꝰ de
signatõ.
Andreas. rſpondet pabulo.
aũ decoꝛ. ſtamuõ. siue de
aut fm etimologiã.
Anapoꝛ. an uno uni.
Andreine. pendet pabulo. t
decoꝛ. adtrand. siue eggreatus
passionẽ. aũ rſpõsio passiõis.
Anebgaba. solicitamur. t hu
miliamur. siue sollicitat uel
let. aũ humiliat cõtes.
Anageb. aust. t nubes. siũ au
stral. aut pure. ſ do cõmono
Anea. nũdꝰ cõmoꝛ ẽm. t nũ
Aneliab. domũ dñi patꝛis. t ḡn
ficas dñi. ſ confurgeꝛ.
Anẽ. domũ mu. t ḡnificat mũ.
Anerium. t illuminatio do
no. seu uigilans. à ḡnificatõ
Ange. domũ pruptũ. t ḡnifica
to peccatõꝝ. Litera.
Anad. gra. t ꝓpo. siũ rſpõdet re
tribus. t ḡnificatio humanꝰ.
Anm. pauꝑ. t egen. siũ domi meũ.
aut ḡnificatio mea. ſ mmũ.
Anna. domũ dñi. t gnificas do
Anna. domũ ꝓp. t gra eoꝝ.
Anel. donat dõ. t ḡnificans
Anni. ḡnificãs eoſ. t pa ſ dñi.
upras eoꝝ.
Ano. annus. ut annone. pe
nes. ut peonatus.
Ano. donas as. t ḡnificas eoſ. siũ
volo eoꝝ. aũ labꝝ eoꝝ. ſ nuens.
Anob. dono fuscꝰ. ut ḡnificatõ
Anon. donatõ mẽs. t ḡnifi
quus. seu gre tuat. aut ḡnifi
catõ murmuratꝰ.
Annyhas. dans tinãsiũ. t dans
finitio.
Annabus. pauꝑ silens. ut pa
ꝓs silentiũ.
Annahem. pauꝑ silentia.
ut pauꝑtate silentis.
Annan. dans laude. ut dans
laudatio. ſ t dans laudatoꝛ.
Annuda. domũ laudationis.
Annula. dolens. t parnũiens.
Anarũ. domũ unctõ. t ḡn
ficatio septimi.
Aocen. nidꝰ. ut cubiculũ.
Aod. t dic. ut glosis.
Aohi. spina. ut cõpũctio.
Aohite. spinosi. t ꝓpugnis.
Aohiban. spina sapie. t ꝓpu
tio tribulgentie. ſ modo.
Aoh aman. pulue. t ꝓtritio
seu pungẽs dꝰ. aut pungẽs q
Aoth. nobilitas. t ordinatio. t
glatio. seu eoꝝ.
Apar. humus eoꝝ. ut uola
Apbar. libe eoꝝ. t cõtes
tes uentorũ.
Apara. libras ꝓp dñi. aũ cõ
tinet ꝓp dñi. ſ eoꝝ.
Apelec. congregas eoſ. t ꝓgnãs
Apra. libi. t libras. siũ cõtes
aũ omnia.
Apsiz. libi. t forus libras.
Apollo. mirabit. t admirãs.
Apollophanes. mirans fiue.
ut admirabit cõtemplans.
Apollonia. disciplina. t sina
goga eoꝝ
Apollani. miracula. t admi
rabit. ſ no eoꝝ.
Apollos. ꝓpans eoſ. ut ꝓpn
Apostolus. missꝰ. t legatus.
Apses. libe quindec. ut cõ
tinentia ꝓfessionis.
Apsilu. omnes inmundine
libras cõpunctas.
Aqla. dolens. t parnũiens. seu
dolor aut parturitio.
Ar. suscitamo. ut uigilet
Ar. elect. ut electio. seu ui
gilans sustinens eũ.
Arab. siccitas. t collectas. seu
uigilans sitis. aut sustinens
patre.
Araba. multa. ut ueru. siue
cedet. aut inbuibit.
Araba. plana. ut cõpetens.
seu dextra. aut occidentalis.
Arabah. dextra. spes. ut plan
ctus peccatoꝝ. siũ sustinens pa
tre peccati. aut uigilans pat
de cõmo.
Arabes. humiles. ut cedetat.
uite calidi. aut insidiantes.
Arabuhene. humile robur
ut dextra. fortitudo. siue sustinẽs
patre robustũ. aut uigilans
patris fortitudinis.
Arabia. calida. t insidians
siũ humil. aut cedetat.

arabath. plana. t humilia. siñ campestria. aut eqlia.

arar. tōgnudo. ut tōganimis siue sustinat frē. aut ugilia filiꝰ.

arathe. tōgnudo cōsiliet. seu ugilans frī oliꝰ. aut sustinat frīm festinanter.

arathi. tōgnudo mā. ut tōganimus. mā. seu frī mō ugilāt aū sustinat frīm mū.

archmet. tōgnus. ut tōganimus. seu ugilans frī gulo. áluseras frīm. ¶ testimoniū.

arad. descendit. ut descensio. siue sustinat hmōi. aut ugilat

aradi. deponens cōsiliū. ut descendens festinanter. seu ugilans humum festinan. aū festinanter ueltificationē.

arabi. admirat. t obstupefactus seu undemauerit sufficiens. aū undemauoit mī sufficientia.

arabo. miraculū. t despositio seu sustinat hmōi. aut ugilia ueltificatioīs

arapha. sustinat frum. t ugilans fodiens.

arath. negotiator. t negotiatio. seu ugilans urbe. aut ugilat sustinat puocē.

arara. elegens dnm. ut electo dei. seu ugilans dnō. aut sustentio dnī. ¶ noīs.

arar. sustinat firmiū. t ugilans ascendet. siue sustinat ꝺꝺeptionē. aut ugilia delpe arram. sustinans excelsum. t ugilat exaltatioī.

aresi. rex cū archa. t res cū capsa. siue mittens. aū dignatio.

aru. excelsꝰ. ut iocundꝰ. seu deo. aut electo eius. ¶ popli.

arum. sustinat gentē. t ugilā

aramia. excelsa. ut maiores seu deoꝝ. aut electo ei.

aramathi. ecce celsa. t electo ei. seu deoꝝ pauꝰ. aū excelse consumans.

arameleo. sustinat gentē regē t ugilia. pp regni. t electi rex.

seu deoꝝ regni. à natiuitate regis.

arum. cū arca. res. t cū capsa. siue sustinat excelsum. aut ugilans exaltatioī.

aram. acies erecti. ut laus fi mei. seu sustinans excelsum aut ugilat me.

aramon. laus fructus. t actus eius. seu sustinans donū fi quis. aut ugilans me. tuū.

aramat. uoꝰ. ut uocalis. t mō uellicans. siue sustinat hmōi rectē descendens. aut ugilat rectus motꝰ descendēs.

aram. mōs. sublimatus. t seu ugilans ugili mō. aut sustinans sustentans me.

aramene. mōtium. t sublimes. seu ugilantes ugili mō. aū sustinantes mei.

aras. elevatio. ut superbia. siue sustinat sustollens. aū ugilat plasmatoī.

aratat. aratre. t aratiū.

ara hr. testimoniū ostendens. ut ꝓpheta. ostensioꝝ. siue sustinans pacē. aut ugilat repulsa. ¶ tribꝰ.

arbah. bruc. t locusta. siue bruc pereat. aut locusta repo

arbehene. locuste. ut bruca pereat. aut locuste temporale

arbibi. locusta um. ut bruc abhūpt. bam pauꝰ. à humiliatas superbi.

arbee. quarta. t quatuor.

arbelis. sustinans uerustate uiri. ut ugilia siñ adhūpte.

arbi. locusta. ut brucus. siue humil mī. aū humiliat mā.

arbo. amas. ut ubi hec. siue humiliat ei.

arbar. humilis. ut capetus. siue bam reuel. aut bam reue

arbona. locusta iqua. ¶ no. ut bruc. humil. siue humiliatas mēm eum. aut recto o loīs ei.

arbub. ridere. ut ridiamus.

arbath. ridiatur. suus. t ridiant testimoniū leoꝝ. ¶ no.

archelaus. agnoscet leo. t ꝺꝺ

lithmathiōr. mora coronet te gratuito ꝺeuli.

archup. ridere ores. t tōgnudo oꝝ. siue ridere dilatans. aut ridiat dilatatio.

arden. sustinās iudicē. ut ugilia iudicantes.

ares. elegens eum. t electo ei. seu sustinans descendentē. aut ugilia descensioī.

arebu. plana. t campestris. seu de stra. ¶ dñi.

areben. humilis mō. t arretio

arebla. insidians. ut insidiatoꝝ.

arebua. humil pulcr. ut ridi ans pulcrudo.

hur. tōgnudo. ut tōganimus.

archon. longanimitas mēs. t longitudo iqua. siue admiratio possessioī. aut desolatioī. ac gouatioī. ¶ tumi.

ared. deo deī. aut desertio. siue desertus montiū. t eleoꝝ tal

arer. sustentato mō siue. ut ugilia dño mō.

arel. declinās me. ut declinato mā. siue sustinat deum meū aut ugilia dei mei.

arulue. declinans mī. t declinatiōnes mee. siue sustinat deū meum. aut ugilat deo mō.

aere. acies lapidum. ut lapidel aduersi. ¶ oculi.

ar filiꝰ mis. t filiatio mā. siue sustinat semē. aut ugilantia

ares. electus. ut electio. siue sustinat factum. aut ugilia plasmatoīs.

aver stupe. ut desertio. siue sustinat laudē ei. aut ugilia uite.

aremna. archa. t reliquie.

arebase. sustinat transitum. ut ugilia mūsioīs.

arpha. sanat. t saluat. siue sanans. aut saluatio.

arphasa. saluat. t sanat. ꝺꝺ pulcritudo. ¶ amabilis me

arpi. mihi. ut milui. ꝺꝺ

arpob. tōganimitas. maledictus. excelsus. t maledictus sublimis

arsaz. sustinans delectū mū

t ugilia.
Andadu. leo dnūc. ut leonis
dnūs fuſtinēſ.
And. leo dc̄ t leo dc̄ nr̄i.
Andy. leo dc̄ nr̄i. t leo dc̄ nr̄i.
Anp. ugilia ḡnu nr̄i flordi.
ut ſuſcitauo uſioſ bucelle-
nnū. dorruſ lapidū. t
lapidſ aceruati. ſ cruſ⁹ eſt.
Anmathou. alnitudo ei. ut
Anmarba. ſuſcitat dnūs dns.
ut ugilia donauoſ dnī.
Anoth. ebriet. ut adolimu
ſnē redigens
Anpigul. ꝓminua ſollēp
mat. ut ꝓminue ſollēpn
Anpicata. ꝓminu ſtans.
ue ſollepnat. t ꝓminua ſo
lēpnitas.
Anſuigoſ. ꝓminua ſollēp
nat. t ꝓminue ſollepna
at. ſer hoc nolenti ḡathe
dēſt cuiuo uenī ſuū ama
ritudinē acceptū.
Anſur. leo tēptauſ. ut leonis
ſpectu.
Antbuſ. ſuſcitauſt cornuam.
t monſ fecunde ſuperfluo.
Antabolus ſuſcitauſt dolore
ut ſuſcitauo geminus.
Anua. ſublimauſ. t ollingeſ.
ſiue ſublimitas. aut cōſtru
ao. ſ ꝓpa arq.
Anuagnēſ. mōſ. elatitudō.
ſiue ſublimitas dei, aut ollatio
Anuam ar. ſublimitas duo
t elatio arq. ſuū ſublimi
dno. aū ollingens.
Anuena. mēſ. uulſ. ut
mēſ uellent. ſeu mōſ attul
ſio. aut nomis uellicatio.
Anuenq. monſ uulſi. t mō
ſi uellicati. aut mōtu uul
ſiōſ. aut mōtu uellicatioſ.
Anq. anathema. meruſ
uſ. ut ymago ſtinae mee.
Anuon. dom mā. t celan
um meum. ſuū illuminaſ
me. aut anathema meum.
Anuq. anathema meruſ. t
imago. ſuū ſigat me. à anathē.
Anuon. dom. t cellaū ſuae

Anuabdy. ugilia ortuſ. t ſuſci
tauo cōſiliū. ſ eno arq.
Anuā. ugilia dom. t ſuſcitauo
ſtē. ſeu arbitrauiſ. aut male
dictio. arcta uerouſ. t maledi
ctio. ſuū lumē arq. aut maledictio
Anad. maledicto ſufficiat. t ſ arq.
maledictio ſufficiat.
Anadi. maledicē ſufficiente. t ma
ledicto ſufficiat nr̄i.
Anadne. maledicto ſufficiente
ut maledictionū ſufficiens.
Anc. munat. t ornat. ſuū ſubla
uans. aut ſuffoſſa.
Anuare. uacue faciens ugilet
t ſuffuſcet ugilauq.
Anuger. munat. t ſublenans
ſiue ſuffodiat ornans.
Anuq. nequaq. ullī pollis.
Anmath. neq. comp. t uſtpeſt
Anm. mōſ. ut ſublimitaſ. ſpectō.
Anuare. ſublimus. t mōtuſ.
Anuiqr. neq. ſemen. t ſiqua
poſtmo. ſeu ugilat ḡnū. aut ſu
ſcitauo reſtē duume.
Arſa. ſol ei. t illuminato.
Arſaeſ. ſol dnūa. t illumina
no uomit.
Arſelem. ſilens ē cōuerſio. t ſi
lentiū ſuſcitauſt nom dnī. à
ugilans audituum.
Arth. uom. t meāns.
Arduba. mors puls. t mēāt
Arduxerſes. lumē ſtē ꝓpitia
tio rēpauſ. t illumine ſilen
tio rēpauſ.
Arthemam. anathematizāt
t nullius uſus.
Artiemſ. i. diana cōturbāſ.
t anathematizans. ſiue ſuſci
tans ignoraūt. aut ignoranto
rū ſuſcitatio. ſ uſio mā.
Aruceuſ ē enim rodens. t ē cū cō
ſtrū. acuſ tna. t lauſ ſtuūm.
Arumaſ. illuminat. t illumi
nato. ſ luminis.
Arur. ſuſcitauſt ignē. t ugilia
Arus. terra. t aurea. ſeu ugi
lans ꝓſilio. aū ſuſcitaſ fēti
natione.
Aſa. tollet. t factuū. ſuū ſub
ſtollens. aut plasmano.

Aſaba. ē congruens. t ē cō
uſio. ſuū ſubſtollēs ꝓuē. aū
plasmano.
Aſabuaſ. colligens dnūm. t cō
gregat dnō. ſuū ſubſtollens
aū plasmano puls dnī.
Aſac. factum ꝓpter. ut plas
matoſt ūbraculū. ſuū ſubſto
llens ſtē. aū tollet tēmpeſt.
Aſadaſ. factum ſtuēt dnō.
t ſubſtollens teſtimoū.
Aſael. ſubſtollens dnūm. t plas
mato dnī.
Aſaph. colligens. ut cōgregans
ſuū collecto. aū cōgregatum.
Aſeu. ſubſtollens dnī. aū plasm
quo dī. ſ dnō. ſuū ſubſtollēt.
Aſaua. fuit dnūſ. t fuerunt ē
dnūm aū plasmano dnī.
Aſau. fuimuſ. t deliciū. ſeu ſu
bſtollēt poplīn. à plasmano arq.
Aſan. tollens dnūm. t donum
ut plasmano gre. ſ
Aſaua. tollens domū ei. t plas
mato gre ei.
Aſar. cuncē. ut cuncteſ. ſeu
ſtructurā ſuſtinēſ. aū ſubſtol
lens ugilantes.
Aſaradaſ. unctens. t expiatus.
ſuū ſubſtollens ugilet uidet
à plasmatore.
Aſarel. cuncē dei. t cuncteſ
dō. ſuū factum ſuſcitaſt dei. aū
ſubſtollens ugilē dī.
Aſar. factum ſuſcitans male
dictum. t plasmano tollens u
gilia maledictiōū.
Aſaruh. chamar. t cuncido ꝓ
timet. t beuendo commiſ. ſiue
arum amarū
Aſartu. alim. dumaſ multipl. t
atum multpū. ſeu factum ſu
ſcitans ſaluū. à plasmano ugi
lans ſaluum oī.
Aſar. ſuſim. duumuſ opanens.
t bene utens. ſeu factura
ſuſcitans equum. à plasmato
ugilans uiſio.
Aſaſon t hamar. os amarum,
t ſilentiū omnium. ſeu fumū
facians ſigne omnium. aū
plasmano tollens dolore ama

nundinis.

Asaar. diluculū. t mane di luculo. seu factū am ceu mās. à plasmatōe ceu matō.

Asaradu. uicine. t ocīāt. seu factū suscitās. quos si quos. aū plasmato ungulāt testimoū uicinau.

Asaracl. beat' dī. t beatu do dei. seu factum ungulās eē. à plasmatō suscitās dei.

Asamuel. subtollens gaudiū dei. t plasmato gaudiū dī.

Asbaal. plasmās unū. ut to llens uerutum. seu ensem.

Asbel. capnuus da. t factū

Ascalon. appensa. t ponsa. siū ignis ifamis. à ignis ifi bilis. signobiles.

Ascalonite. appēsi. ut ponsi siue ignes. ifames. à ignes

Ascenech. tollens pollicē or nāpabulū. t subtollens ornēp tibiū pollicē.

Aschenes. ignis aspsio. t ignis sic aspsus.

Asdod. dissolutio. t effusio. siue incendens. t incendium.

Ase. tollens. t factum. siū subtollens. aut plasmato.

Asebay. subtollēs sup. gaudium. t plasmato sup gaudiū.

Asebias. subtollēs dñm. t plasmans dominū.

Asebna. factum ptano. t plasmato ptanoīs.

Aselumiel. pollicē dñi. t factum in medio dñatoīs.

Asech. factum ꝑrupta. t plasmatoris umbiculi. siue subtollens fiēm. aut tollēs finitate.

Asedec. erecta. t sol. siue arden tis. aut siccatis ardoīs

Asedim. siccatis ardentis. t siccu urbana eay.

Asedoch. factura pabuli. ut plasmato uindemie.

Asedrech. plasga dolano fac tum. uindis. aut faciens pa bulum absentionis.

Aseph. atum. t uestibu lum. seu colligēs. aut

Aseq. subtollens eos. ſno. ut plasmatos eay.

Aserong. festinās. t os ab sens. nō abore.

Aseu. subtollens sonū. t pla smato eius eē.

Aseuua. ruina eī. t papya ro eī. ſeum.

Aseuuā. ruina eī. t papyrū

Asenathar. nouus magar. t papyrus ferens. decimās. aū plasmatoēm hedificans.

Asenech. ruina. t serpentis eī. seu factum. ſno mea.

Aseneſ. leuans me. t subleua

Asenech. ruens. t papyrans. seu ignis asplus. aut ignis aspio.

Aser. atum. t diuine. seu bea tudo. aū beat' ſtis.

Asiene. ach. t diuine deuoto

Asiam. beatitudo mā. t be atus eius mī. siue atum mū aū diuine mee.

Asidam. exactus. t unctus eius. seu beatū udinū. aū diuine udicans.

Asiem. atum. t uestibulū. seu diuine. aut beatudo eay.

Asiermach. beatudo dom. t ipse beata dōtio.

Asimoch. atum meretis. t di uine tēales.

Asiophiaēl. uestibula. aut se tutulle beatitudinis.

Asiual. beata salus. ut deus ue salus. ſanando letum.

Asiusa. atum gaudij. t be

Asemnōīt. t faciens nomē siue subtollens au dtum. à plasmato famose audiuōis.

Asena. ol. abolle. nō abore. t subtollens nomē eī. aut fa ciens famosam audiuonem.

Asen. factura dentium. t plā mato sup multitus. seu tollēs nomē. aut subtollēs amphora tempantis.

Asermoch. subuentus. t subuentibus. seu atum ī dignatoīs

ngide. aut beatitudo firmatoīs eay.

Asgadu. atum accumul tuus. t diuine tempano ris deuotantis.

Asiphi. tollens sibilū. t fac tum eructans.

Asiphanes. equoꝝ domitō. t factum ꝑfusionem aspho dens.

Asphar. tollens onagrum. t plasmato fero

Asia. subtollens dñm. t pla smato dñi. aut eterno.

Asia. egrediens. t eleuans seu afferens.

Asiam. factum dñi. t sub tollens dñm.

Asiam. elau. t auferens. si ue egrediens elau.

Asiel. subtollens dñi. t plas mato dñi.

Asida. mel unus. aū eydi. seu factum dilecta. aū plas mato amabit. ſ dea.

Asiel. egrediens dō. t eleuatō

Asiel. subtollens deum. t plasmato dei.

Asim. subtollens eos. t plas mato eay.

Asima. subtollens eos ibi. t plasmato eay eos.

Asimur. dirigens umbi lium. t directo umbi.

Asionobiar. linguarum. t dolano hominis. seu facies uerentes cōlles sublimes. aut subtollens colles col lis. sublimiū.

Asir. unguen. t unctus. seu factura ungulans. aut subtollens ungulans.

Asiides. mihi. t gaudis. seu factura dilectus. aut plasma nones amabiles. ſ dño.

Asistra. factura ungulans dño. aut subtollens ungulā eo

Asitra. diligens. t dilecta. si ue dirigens. t directo.

Asiri. factura ungulantes dño.

Asiri. directa. t dirigentes

seu dilectu. aũ dilectus.
Alima. fractũ labrũ. aut sub
stillens labrũ aut. ꝯ pruinosũ.
Alimo. nouissimũ ẽ. t fractũ
Alimosũ. fractũ ꝯ judicium. t
plasmatio judicantis.
Alineata. festinans. t celeri
tumentis. ꝯ matio columbi.
Alnaa. tollens ꝯpressũ. t plas
Alop. colligens. t uestibulũ seu
festinũ. aut festinatio.
Alsin. silens. t. os. a boze. nõ
abolle. ꝯ no pauoit.
Alsmerb. os unuoy. ab osse ũ
aboze ut silens ũce. à festinũ
Alsn. fractã pupille. t plasma
tio eterni.
Alter. atium. t signata luminis
seu tollens ꝯtrariũ. aut plasmatio
mundie.
Altreden. ultrix. t ꝯatrix. seu
adiutrix seu rigans. aut tollens tẽ
ptationis inuicti.
Altum. atium ꝯcelsum. t sa
gittã luminis ꝯcelsum. seu tol
lens ꝯtrariũ ꝯcelsum. aut pla
smatio mundi ꝯcelsum.
Alur. subtollens signũ. t plas
matio temporalis.
Alvachter. tollens nel signa. t fac
tus tempestates.
Alvn. diminuo. t diminuor.
seu tollens magistrum. aut
plasmatio magni.
Alvrel. diminuor dõ. t subtol
lens magistrũ dei.
Alvn. beatũ faciens. t beata
tionem. seu diminuor ꝯpi. à
diminutõe pruinosi.
Alvuel. beatus dõ. t beatitudo
dei. siũ tollens magistrum dñi.
aut plasmatio magistri dei.
Alvnelver. beata dõ. t beatifi
catrel dñm. aut plasmatio
magistio dei.
Alvnol. ignis generatiũ. t ign
pruinosi. ꝯ meum.
Alver. caula mea. t ꝯpere
Alvur. oculo meum. t cubi
culum meum. siũ atium uñ
cũ fractã explorationis.
Alvarolth. oculo. siue fractũ
exploratoy. ꝯ seu ꝯtrariũ.
Alvuroth. aũ. ut calcula
seu caule. aut ꝯpera.
Alvuroel. oculo. t fractũ.
Alvuroelver. caula. t atium
Alvurthen. fractum superflua.
t plasmatio ꝯ superfluitatis.
Alvugel. uolumen festina. t
celeriter festinantis.
Alvb. fractura tendis. t plas
matio cõtusionis.
Alvplu. tollens subtus. t frac
tura cruciatus.
Alvuel. beatus. t beatitudo. t
atium ei. ꝯ eius.
Alsum. os eoy. seu fumyrãs
Alsũ. fractura excaua. t tollens
pupillam eoy. ꝯ duum.
Alsur. duel. t tenuis. seu frac
tura luminis. aut tollens tẽ
Alsum. duel mich. t atium
meum. seu fractura luminis
mei. aut tollens meridiem
meum. ꝯ cõ. à tollẽs tẽperiũ eoy.
Alsuel. diuine eoy. t beatu
do eoy. seu fractã illuminans
Alur. tollẽs robustũ. t tollens
acerbitatẽ.
Alsur. subtollẽs murũ. t tol
lens tẽpestates. seu fractã gnantis.
aut plasmatio diuinantis.
Alsur. negotiator. t negotia
tio. siũ nem. aũ ꝯ illumiã
tio.
Alsur. diligens. t diligens. si
ue benedictus. aut gdiens.
Alsurũ. subtollens murum
ei. t tollens albitatẽ.
Alsurũ. faciens robustos eos.
t plasmatio directa eis. siũ
tollens angulos eoy. aut
subtollens genua eoy.
Alsurũ. memoriã. t ignium
illuminationes. seu negotiatio
nes. t negotiationes.
Alsurũ. diligentes. t diligẽ
tes. seu beatos. aut gdientes.
Althe. tpis. t peccatum. seu
delinquens. aut tpalis
Alther. peccatoz humilis. t pe
cata redẽptio. seu delinquentis.
à tempestate ff. ꝯ diu.
Alud. unus. t testimonium.
Altua. pruina dño. t tempestas
Althama. gemiscentia. t desi
derium. ꝯ unus.
Altalu. tempus dñi. t tempus el.
seu parui dñi. à declinatio do
Altangel. tempus meum dei.
t pruina meum dei.
Altuna. tempus fluctuũ. t per
cussor. gnãs. seu corona donatio
nis. aut explorator gratiarum
oris mei.
Altur. pruinosi silentium. t tem
pestas vigilia.
Althra. peccatũ sulcatus. ei.
t peccatũ vigilia ei. ꝯ no.
Althatũ. explorator. t explora
Althuor. corone. t ẽuis.
Althur. pectus tpis. t tempus pe
cantis.
Althene. dispse. t dissipator.
Althenelver. dissipatus. t dissipẽ
tes.
Althenobus. peccatũ lauit. t
temperat lauit.
Alther. tpe ꝯsurgens. t peccatũ
Althersum. tpe ꝯsur ꝯfusio.
gnãs ꝯ ius. t peccatũ obtinẽs
aduersa.
Althum. tempus medium. t pau
tosi diminutio. siue compas
gregatio unigenus. à pauorum
congregatio. aut peccatũ cõgre
gatis punit.
Althrbu. tpe subtus. t peccatũ
crucians.
Althil. pectus gemens. t tempus
tenuis.
Althra. tempus queruus. t dilec
silentium. ꝯ communio.
Altholul. tempus ollig. t pecca
Althamal. respectus dei. t tẽpus
ei dei. sensus firmitatis.
Althdia. tempus subitum. t pe
Althil. tempus collig. t peccatũ
festinat.
Alna. unique. t unctus.
Alnã. foui. t motus siue motio
nis. aut subtullo eoy.

Aau. ferox. t ferocitas. siue iracundia.
Aaui. sapiens. t prudens. ꝯ cog.
Aauun. astutus. sapiens. t prudens.
Aausa. uoluntas mea. t placens mihi. t placuisse.
Aaus. quia. t quoniam. ꝯ nisi. ꝯ nisi.
Aaoth. sedes. t habitatio. seu ubi.
Aar. uerbum. gla. seu ulla. aut aliquis.
Aaothaar. uinculum ungule. uel fides ungule. seu gemmatio illuminans. seu ulle ungulam. aut seu nebula illuminauit.
Aaothaar. uena luminis. t gla ad luminandi. seu ulle ungulam. aut oppida. illuminatio.
Aapharbon. frugiferum. t pulueulentum siue uberes. aut deuenientes.
Aafatonne. frugiferi. t pulueulenti. seu uberes. aut deuenientes.
Aaguth. collegium. stannum. t sepulcra. addita. ꝯ pelus.
Aaion. uallis grandis. t uallis ei.
Aama. merx. cog. t habens. cog.
Aame. iucunda. t iucundus.
Aamm. insidens. ut iucunda.
Aasitades. consilium. t consiliatus.
Aas. suus. t suabundi.
Aaan. claudicans. t insidens.
Aaar. medicina. t medicamen.
Aaa. audax. t robustus. seu fortis dei. aut fortitudo dei.
Aabaal. uidens puer dum. t fortitudo dei. ꝯ dei.
Aabael. uidens dum. t fortitudo
Aaam. uidens est. t fortitudo eius.
Aabdee. fortitudo amantis. t iusto regnum.
Aabam. dolium. t e pido pi. seu dolium eius. a epido eius.
Aabam. auxilium dum. t auxilium auxi dum.
Aabana. adiuuat poplim. t auxilium poplim. seu dolium eius. aut epido eius
Aabaa. gemens. t apprehendit. siue uidens frenat. a uitio frenis.
Aabaal. gemens dum. t applicatio dum. seu uidens fortis dum. aut robusta uitio dei.
Aabel. uidens uomere. t uidens uomitu. seu foras uertens. aut fortitudo lugentis.
Aabagad. uidens dolamen. t uidens ꝯpungere. seu fodiens ꝯ uolans. aut fortitudo pene. ꝯ nisi.
Aabcad. uidet mane. t fortitudo
Aabeb. pgens. t ambiens. seu uallis duorum. aut uallis ingredientis.
Aabara. fortitudo. aut decepta. siue robusta. aut clausa pessulo. ꝯ ꝯ. a uidet ungulas.
Aaber. auxilium. t fabricatio seu fo
Aabaab. fortis temptatio. uitu dens. actuli autone.
Aab. fortis me. t uitio mea.
Aabam. uidens pp. t fortitudo eius.
Aabas. uidens poplim. t fortitudo dei. ꝯ dens dei.
Aabel. pgens. t pfiadens. seu ui
Aabes. fortis uitio. t uidens uitia
Aabel. pgens. t ab. sonem. ens. seu uidens dei. aut fortitudo
Aaber. fortis ingrians. seu ꝯ dei. uidens ungulas.
Aabes. fortis ulie. t uitio ulie.
Aabmach. uidens monte. t mo tuus fortis.
Aabmanach. uidens monte. t fortis montis.
Aabmoth. fortis tabulis. t applicans decorem.
Aaber. aduri. t ayeluiter. seu uidet lum. aut fortis uacui.
Aabena. incendens deo. t incendit dei. ꝯ ei.
Aabel. incendet. t incendit. sui ignis parruet. aut ignis pueri
Aabena. incendentes. t incedet. sui ignis parruet. aut ignes parruit ei.
Aabende. incendit. t ignis.
Aabanuel. adiuuat deus. t fortitudo dei.
Aababa. tricea. t ypta. siue tectum. aut defluo.
Aabar. aduro lucas. t auxilium ignem. siue uidens lumen. a robusta incendium.
Baana. uenit reddens. t uenit responsio.
Baal. ū. t uetustas. siue baal aut dominus.
Baala. uenit. h. hoc domus. t in tres eam gram. seu ur ius et. aut duorum granificatio
Baalath. uetustas deuotus. atium. t ur habens egyptum luminis. seu uetustas rotens fremit. aū ur platinatio mali die.
Baalath. ur ascendens. t baal ascensione. seu uetustas pes. aut deuotio pauoris.
Baalbeth. ur habens pacem ut uetustas deuotas.
Baalfamasim. uetus deuotus duidens. t habentis uetustatem duplo.
Baalgad. ur fortunat. t hus reparatio. seu ur accipe la truncus. aut ur ducatus.
Baalia. ur hus dnm. ut uetustas deuotus dnationis.
Baalim. ascendentes siue ascendentes. b
Baalis. uetustas unus. t hus adhuc. seu deuotat unus aut uetustans. alliptio
Baalmaon. descendet humus. t descensio humiliatus. seu ur hus humi dominium. aut deuotat uetustas habitaculi.
Baalmaon. descendet humus. t descet humiliatus
Baalmelch. hus eum. t ur ꝯ priapi. seu uetustas ei. aut deuotio priapi.
Baaloth. ascendet. t ascensio nubi. seu ur hus pus. aut uetustas deuotas reparationis.
Baalsalisa. hus unda. alia ta. seu uetustas deuotans. t eum. a ur hus uetustam terram.
Baalshasmar. ur hus pauor

uit uir uīl amaritudine. seu
uertitur uastās. cōmutatōe.

Baana. uenit domus. t uenit
gratificat.

Baana. filī eius. t uenientes ei
seu uenit respondens. aut ue
nit responsio

Baani. uenit domus mī. t uenit
gratificans mā

Baanu. uenientes mī. t filī mīs.
seu uenit respondet mī. aut re
spōsio mā.

Baar. fornus. t puteus. siti sitie
ns. aut tumultuando. f ira mā.

Bat. uenit respondet. t uenit
Baanas. uenit respondet dīs.
t uenit responsio deī. f ruina.

Basa. uenit tollens. t uenientes fac
Basbatha. translatio spūs. t cōfu
sio succensa. seu exultatio spūs
aut ofulio zeeuaōis.

Babel. ofundet. t ofusio. seu ef
fornus. aut trāsitatio.

Babylon. ofundens. à ofusio. seu
mistrices. aut trāsitatio. f seu ofusa.

Babilonij. ofusi. aut trāsitatores.

Bachar. misanguine. t iūgulus.

Bachaam. uenustas ītāginans.
Hupsus inglīs est. agnus sui
ne. f inglīsus est meus.

Bālehener. iugens lucerna. t
Baccuiēr. t lucet. siue t prēdicans à
tuorum. f unionum. nu.

Bachrdes. lucet fornus. t uenustas.

Badagar. uenit oppugnans. t uenit
tumultus. t uenit mercens. t ue
nit turbatio

Badad. maximus. t quasi filius.
seu uenit rectus. aut uenit suf
ficiens.

Badach. magnus mī. t quasi filius
mus mus. seu robur meum. aut
sufficientia mea. f diuitiarum.

Badanas. pōpulus dnō. t inundatio
dantis seu uenit dns. aut uenit

Badeel. pōpulus dnō. ut fabri
mis. seu uenit ostendet. aut
uenit infirmitas.

Bagai. sol aui iudicio. seu uenit
pr. aut auene eoy.

Badat. papulus. t iudicium. seu

uenit dnatē. aut uenit gra
Badager. magnum f cano.
aurelius. t excellens sūficiat
seu fortis uenit aū uenit fm
Bagea. filia septem. f no.
t filia iuramēti. seu uenit
eloquis. à uenit gulio.
Badhiha. filia deputatis. t
filia sacerdotis. seu uenit cōu
tens. aū uenit loquendū.
Issa & baliha. t badhiha & ipsa.
bōsabee mat salomōis.
Badhan. loc uite mee. t loc fusti
pientis me. f oculus.
Baen. iniquus oculus. t iniquus
fornus. seu uenit fōs. aut uenit
Bagad. uenit uenit. t uenit
uertuna. seu uenit tumultus
aut uenit tempestas.
Bagal. vol t iugum. seu uenit
aeternus. à uenit uolumen.
Bigathu. excelsi spūs. t sublimi
tas creatōis.
Bigrathan. uenit exaltatus.
t uenit nisi tangentes.
Bigagaan. ingressio erumpens.
t uenit fortitudo.
Bagadeam. sublimatus. ducis
est. t iugum multōs eoy.
Baeu. loc. t meus. t uenit seu
loc eoy.
Bala. absorta. t imitata. seu ab
sorbens. t uastans.
Bahu. filī mīs. ut uenies mī. f ser.
Bana. absorbens eum. t tuentes
Balaae. tuāms. t pascuam. seu
absorbens iudicis. aut tuentes
iudicij.
Bale. pascua. t uocatio. f ser.
Balatte. deuastatus. t pascuus
Balos. absorbens. t pascuus. fi
ue absorbitur. à pascuo est.
Baluen. uanitates agnoū. tua
rum agnitio siue absorbens
testimoū. aut tuentes pulmo
nis. f trones.
Baloch. ascendentes. t absorbens
sui absorbens. aut tuentes ipsos
Balsadula. vīs uitulam offe
rens seu uastus tuens. t
aut vīs uitula demalo.

Balenlu. capillus capitis. t absorbēs
Blastus. habens lucē. f germinans.
t germē.

Bama.
quo. t quis. siue mihi. uel sep
Bamoch. timens. t excelsa. f excelsi
ta. t mens aduena.
Bamochal. excelsa timōre uirtu
tes. t mens adueniens uastatio
deuotionis.
Bana. uenit respicit. t uenit re
spōsio mea. siue responsio mā.
Banaa. uenit respondens mī. t ue
Banaeas. hedificauit dnō. t cōfi
cauit dns. seu respondet dīs. aut
responsio deī.
Banaga. filī audiens. t fortitudi
nis filius. f responsio eius.
Banaa. uenit respondet ei. t uenit
Banaas. uenit respirium tollens.
t uenit responsio plasmatōis.
Bane barach. edificatus sublimis. t filī
fulgōis. seu filī fulgurātis. aut
filius genuens.
Banchaiah. uenit respondet fu
nium. t uenit fulgor. seu uenit
respondens genuēs.
Ben eacham. filī hodie. t filī
necessitatis. seu uenit firmus
aut uenit gemens.
Bani. filī mens. t uenientes mī.
Banu. pallor rēs. t in modo mī.
Banuu. filī mī uiuet. t filī vīt
sempiternus.
Baon. in quam. t in quando.
Baon. uenit dolor. t uenit liquet
seu uenit inclinatus. à uenit
tuat.
Bar. spelta. t impelli.
Baz. uenit uestit lucrū. t uenit
fōnū. seu uenit pellis. à uenit
modius. f hebreum.
Bar. filius. t filiatio. sīrū est nō
Bara. loc. t creatura. siue fi
lius est. aut matrix.
Barabus. filī pueri. t filī magni.
sīrū est. puer hebreum.
Barac. fulmē. t fulgor. siue fulgu
rans. aut genuens.
Barachel. fulgor dī. t fulmē dī.
siue fulgurans dō. à genitio dei.

Baracenim. huius. & cātā mdcc. pōnum. seu filii uiramīn. aū filii ysolaaois.

Barachias. benedicē dñs. & benedictus dñi.

Barachias fulgō dñi. & fulminās dñs. siue fulguriēs domino. aut peculio dñi.

Barachiel benedicē dō. & benedictē dī.

Barachiel. fulgō dñi. & fulmē dñi. siue fulgurans dō mō. à peculio dñi.

Baraca. filii decor. & filii decoris. seu filii ignis. aut filii testimonij. ſ arcanum da.

Barakiel. benedicē dñi. & benedicto dī. siue benedictus dō. aut

Baraka. aurientes. & negligentes. seu uenientes. adiuuādo aū filii subtollens.

Barath. grando. & tempestas. seu filii pacis. aū filii tempestatis.

Baraqa. filius ardens. & filii fortitudinis.

Barer. grando. & tempestas. seu filii uiuax. aut filii pauidus.

Bardam ſ agricolā qspiam quoqmō. fuga eius.

Barna. iuuāt. & filius dī. siue selamee ei. aū ſ gnuratōe

Barnen. filii iuuāte. ſ ipius. & filii malefici q. ſ ipin nō mūl barpelis corrupte nominat.

Barnetan. filii qce. & filius pacis. siue filius gnoc. aut filii fauens. ſ hebreum.

Barnma. filii columbe. à filii simplicitatis. hymen est pācis

Bar qpe ti ſ hebreū est turtur. ſ filius. ſ nona columba.

Baiatin. phitonissa. & subuertens. siue os abyssi. aū ospitū inde.

Barnabas. filii ydeudens. & diluuij ppe. seu filii uenientis. aut filii ysolaaois.

Barnee. electi cōmoto. & filii electe inmutatois.

Barsabas. filii rapiens. & filii pens. ostio. hebree. & mō ex

Barsemma. filii oris. & filii eius. q. corrupte quida barsimeon.

Barsime. filii me pingue. & filii iumutatois

Barthelome. filii suspendens aq̄ sqrtiet nō ebraice.

Baruch. benedict. & benedictus.

Basaath. filii oluc ei. & filii fornicatois cog.

Basan. bruchus. & pinguedo. seu siccatus. aū ysaiā.

Basar. tribula. ſ angustia siue tribs. aut angustiat.

Basam. tribs ei. ut angustia ei. siue āgustians eum. aut angustia eius.

Basama. cōfusio caloris. & angustia calidi eius.

Basant. abscp. & defluxio

Basard. ad tpe. & defluxio

Baserath. adscp. & defluxio. seu defectus.

Balemath. depolim. & delinqt seu uenias. & linquis. aut inominib.

Basat. adscp dñi. & defluxio dñi. ſ aut uerolecus.

Basnath. depōta. & deliquis

Bathanim. dens humiliatus

Bathael. uirgo dī. & ea ſ ceruus dei. ſ mulieres. à robuth.

Bauth. electi. & electa. siue

Baumathes. fortes. & electe siue mutati. aut robusti.

Bacarias. grepius. & depen pentes.

Bazeta. error. pnes eius. & despero ei.

Bazadu. orphnes dñm. & despero dñi. ſ seu sapius.

Bnd. iniquus rebus. & pdens

Beau. iniquus. gre. & iniqtas donationis. ſ deuorationis.

Bdau. os mali nūs. & ybullo

Begerbas. ielue dño. & pmogenit dñi. ſ genu.

Bebe. ielutus. & pmogenit

Bezeleel. ire dei. siue pmo

Bezechias. meus dño. & pmogenit dñi. ſ meus mebi.

Bebe. pmogenit. & unigenit.

Bethoe. pmogenit nāe. & unigenit

Bebos. pmogenit ebrei. & unigenit a medus

Bebuch. ielutus grauis. & pmogenit ydumee.

Beth. filia. & nūsim duumuir. aut filia uelatus.

Beerdabee. filia iuramti. seu nūsium sacramti. à filia sacramti.

Bedlau. filia diui. & nūsium dñi. seu filia iuramti. aū filii iuratis.

Bedellion. lapis. & carbunculus.

Beel. uetustas dei. & ū deuotam. siū dñe uetustatis. aū ut habet uetustate.

Beelzebub. ut bñs ystorum. & uetustus dei. aut ut bñs uetustatis. hyat. ut dñt uetustas yāl. & uetustas diuersarū aīa.

Belliaphon. ut bñs archima. & dñs aglomis. seu uetustus dñs habens speculam. aut uehemēs deuorans. adtentionē spēi.

Beelzebub. ut musca. seu uetustus dei habens muscas. à uetustate deuorans mala.

Beermath. aūal. & aūal. sacietas aut bestia.

Bersa. fons ei. & puteus ei. siue illuminās. aū puteus ei.

Beer. fons meus. & puteus mei. siue illumine. aū puteus mei.

Bega. sublimis. & excelsa siue sublimatus. aū celsitudo.

Begeā. ingū uallis. & sublimitas diuersis.

Bemai. excelsus dñs. mis. & sublimatus mā. seu alta uel risi. à fabia deuastois. ſ mā.

Bemai. excelsus. mis. & sublimatus ſ ea. mu. aū ea. deuastois.

Bemu. excelsus mis. & sublimatus

Begamū. fabarnitarū. ſ mā. & fabricatores

Bedmon. uetustus dei. habitaculū. & dñs hui domicilium uetustatis

Bel. uetus. & alsq uetus. ſ mis.

Bel.a .habit. t duñtū seu uetustas el. t absq; eo.
Belac. uetustas peccū t absq; eo. ispū.
Belat. habuit. t habent. abhabendo. sine ab habere.
Balarth. habeat. t hic. genit. tertio ab habere. do. pueraptū eas ubi ipse.
Belag. habitū. ipse. filius. dñs. t uidentium uiuāū.
Belbena. uetustas pueri genitū dñi. t absq; nobilitate dñi.
Belga. absq; merito. t uetusta cōmorio.
Belgnas. absque uallo. t absq; pupillo. seu uetustas uulgus duoāuos.
Bella. uetustas dñi. ut absq; domino. Cet.
Bella. puer ei. t belamoē est. siue ignillis. aurgmu unio ipi. ſ domino.
Bdual. absq; ingo. t absq;
Bdur. eorum lumi. aū ceci seu uetustas defi. ſ gens. t absque cōmenda.
Belmelech. de mis rex. t uetustas mia. regnans. ſ malo.
Belmel. debitus. t absq; do
Bimela. his domesticis. t absq; inabitante.
Bellam. uetustas dura. t ipi uetustas uel iuenilis.
Belar. absq; puncte. t absq; crimine. seu uetustas uel à uetustate angua.
Bilach. absq; germine. t absq; fructe. seu uetustas reprobis rex. ſ mus.
Bon. filius. t filiano.
Benabinadab. filii pacis mei. sionane. t filii pacis mei uo
Benadin. filii ugnus. t eius sponse. ſ meus.
Benael. hedificat dñi. t hedificatio dñi. seu filii ei dñi. à filii ei dñi.
Benail. filii doloris. t filii pcussionis.
Benagar. ceci lumi. t filii pcussionis.
Benedarach. filii fulminis. t filii fulgoris. seu filii fulguratis. à filio; prudio. ſ tonitus.
Benehā. filii calix. t filii ygnis eius filii nequissimi. t filii nequitie
Benman. filii me. t filii cumedo eor. ſ ere hic sunt.
Benerigu. filii ere ius. t filii
Benere. filii ornamenti. t filii ornatus. q; acuerupe bonus usus obtinuit.
Benecleb. filii cinis. t filii ei firmationis.
Bengaber. filii fortis uiri. t filii uiuentis uiribus.
Benuchir. filii lucis. t filii ygnis.
Beni. filii me. t filiano mia.
Benui. filii congregati. t filii congregationis.
Beniamin. filii dextre. t filii ultimi. siue filii assumpti.
Benur. ceci lumi. t cum ingua seu filii deficientis. à filii priuationis.
Beunor. filii ymagis. t filii regis.
Benon. filii mei. t filii doloris. aut filii unitatis. à filii tristis. ſ mis mgo.
Benom. filii meus. t filii mi sui filii doloris mi. à filii ingra
Benun. filii mis. t filiano mia.
Bennu. filii congregantis. t filii congregationis mei. ſ sepiunis.
Beniuen. filii pugnis. t filii aut filii pisis. sui filii unde.
Benur. filii incendentis. t filii lucis. seu filii luminis. à filii ignis. ſ filii uinagis.
Benzoech. filii inimundi. t
Beon. pollex. t in medio. siue iquis murmurat. aut iquis ex dolens.
Beor. spellans. t ipullio. siue iquis luminis. aut ingratus in audire. ſ t pueri alu puoris
Ber. fons. t puteus.
Bera. fons ei. t puteus ei. ſ mis.
Beramer. fons gallinarum uiue.
Berros. fontis calix. t puteus po
Berdan. puteus iudicum. t fons iudicis. ſ rum.
Bereu. puteus ei. t filii a ei. hebreum e puteus argis ſ
Berri. puteus mis. t puteus filii mis.
Berg. fons dñi. t puteus dna.
Barth. fedus. t puteus.
Bernice. puteus incensus. t filia elegantis. qppm est; amota. utrisq; hoc nam pdicto syrisq; copatus
Berea. puteus ei. t ſ alia ei.
Berenses. filii ei. t puteus
Berom. filii aq. t ſ ei. puteus gl. hec ia nota pe hebreo pti syrisq; copti ia sunt. ſ mis.
Beor. fontes. t puteus. seu fons respondens. à puteus
Beorha. fontes ei. t puteus ei. seu fons ostendens ei. à puteus aquarum eius
Beorhai. fontes mi. t puteus mi. seu fons restituens mi. à puteus restitutionis.
fontes uultuum. aū puteus uel oāuos eius.
Bersa. puteus sedens. t fons uiuentis.
Berlahee. fons sempiterni. t fons uiuentis. siue puteus saluans. à puteus saluans.
Berlir. scarus. t capellatus. i. genesis q incipit de uno deorum. pcta est.
Berhara. fons alei. t puteus alusium. ſ t obumbrans eos
Berçalay. ferrum meum t ferruto mia.
Besai. pinguedo mia. t ygnominiosi mihi.
Besaia. pinguis dñs. t ygnominiosus mo.
Bethsomath. delicatus. t delicio. siue pinguedo mia. à offusio aquarum. fossus eius.
Belam. adeps. t obscurus.
Belse. pinguis. t ignominiosus
Bessalam. obumbrans eos

Berbal. obumbraclin duratū.
Berbdia. mīsuredīc. aguina
t tbulans mīsinū dīcū.
Berber. pīguis hgnē. t ygno
minie declinatio.
Berbm. ebulatio. t cantica.
siū alnat. à pellucus.
Berc dom' t habitaclin ſ cruſ.
Berba. nigr. t nigredo. siū dom'
Berbnamē. dom' sterilis. t do
mus erudītōīs ētinc.
Berbapheleth. dom' saluatr. t
dom' unificat. siue dom' exclu
dens. à dom' misbit.
Berbarr. dom' arōīs. t dom'
mālj. nō amalina. ſ abarbe
ipelligendū. ſ dom' disapline.
Berbage. dom' ons. t dom' disa
pline. siue dom' laquei. aū
Berbaphū. dom' induens eos.
t domus declinans eī coy eis.
aut nigredo iduitois eoy.
Berbagā. dom' ars. t domus
elationis.
Berbagila. dom' urnite. t dom'
festinans eī. t dom' defensoīs.
aut dom' plagentiū.
Berbagiā. dom' ydolj. t dē ſ
ydolatr. siue dom' deuiantis eos.
aut dom' ultōīs eoy.
Berbal mor. domus defra. t
dom' adducens mortē.
Berbalor. dom' campestr. t dom'
campestriū. seu regis uacans
aut regionē declinans.
Berbamor. dom' mortua. t do
mus mortuoꝝ. seu rejēs mo
tis. à rejciens.
Berbana. dom' purdy. t dom'
amaritudinis. seu regis amari
ans. aut regredio purdi.
Berbanā. dom' dom. t dom'
gre. seu rejēs donatōīs. à rej
gredio gratificatōīs.
Berbanath. dom' respondens.
t humiliatus. siue dom' ubi
est respondens dīs. à domus
ā ē grā dī.
Berbanra. dom' bobedīcie.
t dom' afflictōīs eī. siue dom'
domꝰ dñi. à dom' gratificata dñe.
Berbanath. dom' gre. t dom' res
pondentium. siue dom' electoīs
siū dom' pancs. à dom' pauper
Berbarn. dom' gre. t dom' tum.
puter. aut dom' electoīs. t dom'
collecta. siue dom' suscitans eos.
à dom' ingilaay eī. ſ populo
Berbarri. dom' montiū. t dom'
tribulantis me. siū dom' suscita
ntis gentē. aū dom' ingilaīs pp.
Berbaba. dom' grandis. t dom'
matra. siū dom' humilis. aū dom'
Berbamptha. dom' sagittans.
nans. t dom' mediane. seu rejēs
ē media. aut rejectio lanceans.
Berbanā. dom' ire. t dom' sub
tumiū ingilans ip'.
Berbanā. dom' ingilaī dono. t do
mus susceptionis gratificationē.
Berbarū. dom' mr. t dom' ascende
tium.
Berbasan. dom' ascendentiū.
Berbasan. dom' arrestium. t do
mus montiū. à dom' ascende
tium humiliū. ſ reducen
Berbasan. dom' fumi. t dom'
delicat. siue domus collens dom'
aut dom' plasmans gre.
Bedasan. dom' egressi. t dom'
posita. siue dom' ponit dom'.
aū dom' depositi gre. ſ unit.
Berbanū. dom' ydolator. t dom'
Berba. dom' fontis eī. t dom' pu
teī eī.
Berbaū. dom' putrj mī. t dom'
lumine mō. ſ pinguedinis.
Berbalē. dom' ofusa. t domus
Berbanon. dom' sculptra. t do
mus sculpture.
Berbacar. dom' agni. t dom' co
gnitionis. ſ aduentj.
Berbour. dom' frigida. t tapis
Berbarrj. dom' tricia. t dom'
Berbdacon. dom' pr ſ stultic.
sas. ētis. t dom' pisaū ultime.
Berbel. dom' dei. t habitaclin
Berbermelec. dom' uall. ſ dei.
t dom' ſfundentis. siue uter
fluit. aut uentis subtentaclin
Berben. uent. t uter. siue dom'
fontis ē. à dom' dei.
Berbesimor. dom' ētra. t dom' ad
ducens mortē.
Berbage dom' ons. t dom' bued.
siue dom' aū uallū. aū domus
muralle. t laby. siū aī. nō be
ticum. sāū dom' admirabilis.
Berbalee. dom' saluans. t domus
excludens. siue dom' auxilians.
Berbfale dom' transeundi. t
dom' trāsitōīs.
Berbay. dom' pul. t dom' pauc.
seu dom' oris pulchritud. siue
oris pelluj. aut dom' oris
pelluī.
Berbale. dom' transiens. siue do
mus transcendens. aut domus
ōīs. siue dom' odoris floruus.
Berbaaden. dom' mun. t dom'
macelle. ſ mus retributōīs.
Berbganil. dom' retribuens. t do
berbescerdo. dom' deliberans dui
ās. siue dom' deliberatio dulco
dinis.
Berbī. domib'. t dom' plurālit.
Berbra. dēū dom'. t dom' illum
natōīs.
Berbdabaroh. dom' venientium.
t dom' ingredientiū.
Berbeleg. dom' panis. t domus
rebellionis.
Berbelemiee. dom' panū. t re
fectionum.
Berbienabeth. dom' uenientiū
t dom' beatificantiū.
Berbmarba. dom' malis. t do
mus ofractu. siue dom' pectus
aū dom' ingeniosa.
Berbmabalor dom' curruum
t dom' quadrigarum.
Berbmarbalor dom' quadriga
rum. t dom' quadrigatū
Berbmbeba. dom' ebur. t dom'
humil' ter.
Berbmercth. dom' ingredians. t
dom' ofily. siue dom' arrogans
aut dom' cōfusion.
Berbmonia. dom' purdy. t
domus amaritus.
Berbūlu. dom' humil. t dom'
uespertina. siū dom' hūm. t do
mus locuꝝ q se mū habitantiū.

Barbon. dom' mr. t dom' magistr.
Barbo. dom' mr. t dom' accessi
us dom' motus. aut dom' ad
stans' humilis. ſ humiculatus.
Barbat. dom' cornutus. t dom'
Barbal. dom' plantat. t dom'
laudabilis.
Barbat. dom' utilitatis. siue
dom' habundans. aut dom' sati
ans.
Barbat. dom' curuantis. t
dom' singl'.
Barbal. dom' frugi. t dom'
studiosus. siue dom' peculiaris
aut dom' uenatus.
Barbat. dom' stolid. t domus
illuminatis.
Barbat. dom' plumbi. t do
mus illuminata.
Barbat. dom' dormitans. t do
mus secutus. seu dom' habi
dans. aū dom' assistens.
Belens. dom' sol. t dom' illumi
nans. siue illuminans. ſ uultuo.
Belinus. dom' deus. t dom' bobo. et
dom' obediens. siue dom' audi
ens mercedem. aut dom' dignus
Belinus. dom' leo. t dom' leon
siue dom' nominans. aū dom' in
dicatus. ſ commune.
Belsue. dom' fortis. t dom' dure
as siue dom' munitus. aut domus
Belsum. dom' actus es. t dom' mu
nitus. ſ gustine eius. t dom'
Belsum dom' adoptatus. t dom' a
dominus est. a dom' fortitudinis.
Belsui. dom' dinguas uos. t do
mus unus eos.
Belsui. dom' robusti. pp. t dom'
cognatus uos. siue dom' dominus
est. aū dom' adbreuiatus eos.
Bathus. ego cessa. siue domus
doloris est. t putruens eum.
Bethula. ego. t ecclesia domino. si
ue dom' dolens deo. aut domus
patientis dnm.
Bethuel. dom' ignis sublimis
t mundi existentis.
Bezaleel. domus memoria. t do
mus remunerans eum.
Bez. fulgur. t ictus. siue mitis

Bezu. dom' aqua. ſ dom' aqua
tua. siū dom' granis. a dom'
fortitudinis

aut grapt' nam.
Bezecha. mutans ea. t grauans. si
ue fulgurans eum. aut grap
tus uel uastatus ei.
Bibla. liberati. t liberans.
Bibula. filios gemisans. t filios e
murmur. ſ mosten.
Bidua. filia dni. t dnam filia. a
pi et filia phanicis. q adoptatis
Bethnia. filia spectata.
Bele. edit. t moderans.
Bilante. sobrius. t moderans.
Bouuegres. filij remanentes. t filij
contritus
Boen. uastatus. t uel. ſ t uomitus.
Boeta. luges. t luctus seu uomitus
Boetan. luctus dns. t lugens dns.
seu uel dno est. aut uomitus dni.
Bochi. ignis. e agni. t pmagnus e
Bohe. pmagnus. t dilect. ſ unch.
Boda. pollex eius. t unus dno eius.
Bon. pollex mei. t unus dno.
Bonu. dignus. t unus dno.
Boos. aquo robur. ut tg ur. sui ligo
fortitudo. aut ligo ifortitudo.
Borith. fedus. t pactus.
Bosa. ablatus. t ablatio. seu ge
florens. aut ligo florui.
Bos sigum. angua succussit. t
ebulans fortauit. ſ aū pollicens.
Bosez. ebulans. t angus. seu anus
Bolai. ebulans eius. t mangua
eius. siue anus eius. anuus ei.
Bosoi. annuans. t ebulans me
aut tanguis mea.
Bosu. tangua. t turbulanc.
Bubus. accelis. t sublimis. ſ us.
Bubut. ol cepimus. t labui cepimus
Bud. gemens. t geminans. ſ pia
Bud. uenus rasplendens. t uenus res
Bunos. uenus risplendens. t collus p
Busa. osculo. t ignominia. ſ puno.
Buc. desperans. t desperans
Buga. desperus. t desperans. siū depa
me. aut desperabit m.
Bugnes. t grauabit desperans

Ca. alas. uocis. t uelocis. subaudi
tur. uenerit. seu accelluerunt.
aū aū aduenit. ſ sic.
Caath. pia. t uia. aū dnis mala

Cat. dolens. t dolens. siue cōpo
nens. ſ aū deus molines.
Caubus. penitentes. t pinces.
Caubus. dolentes. siue cognitū
Cabulau. pius. t papiū. seu pa
pyrum. aut papyrabat.
Cabaroth. memorial sepulcri.
Cabaroth. memo
ale desiderij. t sepulcra cuiuspi
amus.
Cabulan. cognitus ei. t ad eos.
Cadba. qi gemuc. t qi desertū.
Cad. mare. t pnapiū.
Cademoth. mare mortuū. t p
napiū mortis. ſ nis.
Cades. translata. t fons iudicij.
Cadoc. sicca. t murmur. seu mar
tollens. aut pnapiū plasmatis
Cadoc. sodium. t sciens ei. siue
murmur ei. a pnapiū plasmatis
onis eius. ſ eas uiuentes.
Cadesbane. sanctas mentis. t sa
Cadesim. murmur. t germinans.
Cadmū. mare rubrū. t mare
antiquos pp. aq que facta sit
eo miracla. ſ diam.
Cage. ros. caligans uendens. q
nes plena. q. 7b. quadrans
Caph. ta. manus. t uacuans.
Caph. ioia. t palma. siū manus
Caphnaū. ager pmagnedimis.
t uilla consolationis. ſ bunom.
Caphasamala. manus sublimans
uentū. t captus ungulans ns
Capharre. manus robusti. t capa
tus pfectionis. ſ ca.
Caphtra. captus. t manus dissipi
Caphar. sagax. t uaticinans. seu
uomens ore. aū uotū est.
Cana. possessio. t lamentans siue
acquisit. t acquisitus eos. ſ donatus
Cana. possidens domū. t lamenta
tus. siue acquisit. t acquisitus eos.
Cana. possidens domū. t lamen
tans. siue acquisitus gram. t acquisitū
Calcol. qi cauus. t qi uirides. si
ue qi cor aut qi de eo.
Calatha. qi uirides. a qi de eo.
Calistenes. nitidus. summus. t
consummatus ns. pfectus
Caluby. canus nis. t qi uirides

Bibliothèque nationale de France

me. siue cō meū. à ꝺ cor.
Claudꝺ. spes ⁊ agilla ⁊ spes ⁊ agilla.
Clauꝺitur. loꝯ flet. ⁊ loꝯ ſal. fletuū. ſ ones ꝺei.
Camua. timoꝛ refrenio ꝺi.
Camuꝺire. stamel ꝺo. ⁊ refrena
Camon. statio ⁊ iqua. ⁊ refrenoꝛ hunitanꝰ.
Canna. fonꝺū. ⁊ calamꝰ. seu ſpa tium. aut ſpatiꝰ.
Vocanꝺ ⁊ caq; q nim cāna de lingua ebreꝛ ſūpum eſt.
Canath. emulatio. ⁊ gelousia.
Candaci. ornatꝰ. ⁊ ornatio.
Candē. clāgor. ⁊ reantiū. seu re uentꝰ. aut reuentio.
Capadocia. man ꝯuerꝺ. ⁊ manꝰ explaūtꝰ. siue manꝰ ꝺño reꝺ mentꝰ. ⁊ manꝰ recepta ꝺño.
Capadocꝰ manꝰ ꝯuerꝺ. ⁊ manus explicatꝰ. siue manꝰ recepta ꝺo mino. aut manu ꝺño reꝺmentꝰ.
Caputꝰ. manꝰ recepta. ⁊ manꝰ recepte. ⁊ recepto. ⁊ manꝰ ꝯuerꝺ à manꝰ explaūtꝰ.
Caleb. vocatꝰ. ⁊ cōgregatio.
Caplehel. cōgregans ꝺō. ⁊ cōuocā.
Capree. capricoꝛ. ⁊ capraꝛio. siue manꝰ explaūtꝰ. ſ explicatꝰ.
Capharī. capadoceꝰ. ⁊ manu tor tus. siue manꝰ tortꝰ. aū manꝰ
Canaā. gmoꝛ. ⁊ gmoꝛatio.
Canane. gmoꝛatꝰ. ⁊ gmoꝛo.
Carchamus. urbꝰ. ārgentꝰ. ut aurꝰ cōgregatꝰ. ſ coaceruꝰ.
Carchum. ciuꝰ gīs. ⁊ oppiꝺū.
Carthur. tuchigano. ut tuchigā tes. siue oppiꝺū uigilans.
Carme. caluus. ⁊ caluꝰ ocꝰ. siue occūrens ignē. aut occāsus ignē.
Carreuil. ꝺecaluans ocꝰ. ⁊ ꝺecal uatio ocꝰ. ⁊ oppiꝺū ocꝰ.
Caanath. urbꝰ murorꝰ. ⁊ tu rꝰ. siue oppiꝺū. à ulla.
Camarhaī. pfecte uocans. ⁊ pferta uocatio. seu ulla ocꝰ. à
Carchī. ulla ocꝰ. ⁊ aurꝰ pu pillata.
Carcharber. ulla quartio. ⁊ aurꝰ. uij. à aꝺ ⁊ habrahā. ⁊ ysaac ⁊ iacob. q ibi sepⁱa sūt.
Canarhual. urbꝰ uiroꝝ. ⁊ aue ca hūs. seu ulla uocans. aū oppiꝺum uocatiū.
Candēma. ulla lilleus. ⁊ ulla lileus. ſ pium ꝺefectoꝛis.
Canarū. ulla ꝺiaens. ⁊ op
Carrachaſ. ulla siluarum. ⁊ aurꝰ ſaltuū. seu ulla ꝺefi ciens est. à ulla ꝺefectoꝛis ocꝰ.
Canarhī. aurꝰ maīs. ut op pidum manum;
Canarhesa. ulla pulcritudis. ut aurꝰ luxuriꝰ.
Canaca. aurꝰ puīe. ut op pidum panemus. siue ulla ꝺolentiū. aū aurꝰ ꝺolꝰ.
Carue. caluus. ⁊ caluꝰ. siū occūrēs ignis. aū occāsus ignē.
Carneth. occūrēs signū. ⁊ oc aut; ignē. siue caluus reſpō dens. aū caluꝰ epule.
Carth. occurēs signum. ⁊ occāsus ignē. ſ carnalitatis.
Carmel. mallis. ⁊ renell. ſ suū cognoscens ecclesiaꝺē. aū sca
Carmelite. nōrel. ⁊ renell. seu scientes circūcisionē. aū ogn ecclesiaꝺibꝰ ſ cognō aque.
Carmi. uinea mea. ut cognō mei. suā gnoscēs aquā. aut
Carmire. uinee mee. ⁊ cogn tui. siue agnoscentes aquas aut cognoscēs aquas.
Carmam. cornua. ut ꝺefen sio ꝺei seu gaꝺens flugnum. à ꝺiuisio cōmonoꝛis. ſ ium.
Camo. cornua. ⁊ defensio.
Carmon. cōmi iqui. ⁊ de bello iuncti. seu gaꝺens mē tes. aū ꝺiuisio mūmum
Carmel. mollities. ut rore ntulꝺo. seu agnoscēs ecclesiaꝺē. aut scientia ecclesioꝝ.
Carmelite. molles. ⁊ roreꝰ seu scientes ecclesiaꝺē. aut cognō ecclesiaꝺibꝰ.
Carpū. scientē clare. ⁊ cogn scientē plene.
Carriuge. seniculo. ⁊ cōiuā to. seu urbꝰ meꝺitans. aut aurꝰ sollepnis.
Carmgmenser. seruientes. ⁊ consumans. seu auꝰ sollepnis aū ſbe meꝺitantes
Carthum. pfecta uocatio. ⁊ uocatio pfecte. siue urbꝰ ꝺ auꝰ cor. ⁊ tres.
Carrat. pfecte uocatꝰ. ⁊ pfecta uocatio. q apꝰ uos mei⁹ est. ⁊. q. sintam ut ꝺicat quā
Calaia. sūm ꝺñi. ⁊ pnapiū ꝺñi.
Calꝺon. ꝺure fomes. ⁊ ꝺura fortitudine. seu sūmitas ru tilus. aū pnapiū murmura tiois.
Caplia. sūmitas libertꝰ mo tes. ⁊ pnapiū ꝺñi uel mu undie. ſ ꝺñi.
Calia. sūm ꝺñi. ⁊ pnapiū
Calum. summitas. ⁊ pnapi um. siue summitas cor.
Callis. messis. ⁊ messis cor.
Callur. messis. seu sume u gilans. aut pncipiū uigilie.
Callis. sūmitas uiri. ⁊ pnapi um. assūptiois. ſ tempoꝛ.
Carhar. mōs. pcūs. ⁊ ogmus
Caldi. clangor robustus. ⁊ puncturā fortis. ſ innere.
Clangles. tube. aū clangens
Caus. pūa. ⁊ pcutiens. seu bucina. qustro hebreo uꝺe cō tractū nūm iaunū.
Cedu. meoꝝ. ⁊ tenebroꝝ seu mēs. aut tenebroꝝ
Cedemoth. aūcedens. ⁊ pus siue oꝛientat.
Cedn. antiq. ⁊ aūcedens. siue oꝛientat. oꝛiens.
Cedmonei. aūcedentes. ⁊ tes ⁊ strata. seu poꝛtes. aut oꝛientales. ſ ortus ꝺei.
Cedmel. oriens ꝺs. ⁊ aut
Cedrom. tristis meoꝝ. ⁊ tuat
Ceeladu. cōgregatꝰ. ſ ꝺen. ut cōuenit. ſ breuiū.
Cephus. capud. ipe primus. ⁊ principatus. ſpiū est nō he
Cephua. capiatis. ⁊ manꝰ
Cethā. capiens ſ ꝺissipata. uigilē. ⁊ manū ꝺissipatā

fisleamus. ſ semer ipſm.
Colla. adiunctā racem. t ſin
ſeruſſ sibimet. aū ſubtollā
Colaa. uoy dñi. t vollens ſibi
met dñm. ſ humilians ſeruū.
Collalitū. uallis gignens. t
Coleab. undecans patē. t
undecano patr. ſ decano pat.
Collaa. uallis. t cōgans d
mino. seu illoꝝ dñi. aū ui
Colen. undecans dolorē. t
undecano patr ſ decano patr.
Colon. undecans dolorē. t ui
Colestinā. undecans trium.
t undecano sublimitans.
Colelg. occidentes. t grīm
mantes
Colcung. antecedens. t ornā
Colua. q̄ undis. ut ue ſle
mens excella.
Colino. uallis robustus. t cōg
gans fortitudines.
Comēs. cōsules. t gubernatq.
Clopſus. gubernantes intendens.
t cōgans tribunos. ſ duc.
Cleopatr. tria cōgregans agri
as. t cognitiones dissoluens.
Cemel. orient dō. t ascellio
Cemua. ſeloruſ. t ſeloruꝝ.
Cuerual. vollidens secundū
t vollellio secundū. ſ grad.
Cerdbeul. seloruſ suffocans.
aū intelligens. t intellectum.
t seloruꝝ habūdans. intelli
Cucrorb. signū cubare. t q̄
luarna. ſ cubaturū.
Cmaar. q̄ luēne. t ligna
Cones. seloruꝝ. t seloruſ seu
vollellor. grampi. aur vollellio
grampabit.
Cenes. ſeloruꝝ. t seloruſ
siue vollellor. t repabulas.
Cenestmeū. vocauī me. sūn
nd nīt. aū vollellio mā.
Cephan. cōs. t cōgnitio. ſ ue.
Cepſagi. cōgnans eos. t na
Cerual. occidens. fucura. t
grīm narā plalmanoꝝ.
Cacrelg. occidentes. t grīm
Cecer. tenebrosus. ſ suaues.
aū tenebrescens.

Cyeeg. uocans. t collimans uo
cans. t hymnum hebreū myeū
Creeres. uocans. t uocans ſ ex
collimans.
Creeresles. uocans. t uocantes ſ
sumans. ſ pnapus.
Celar. vollidens pnapes. t vollellō
Celaus. vollellio pnapes. t vol
sellio pnapat.
Celelsuē. vollella. pnapi luas. t
vollellumini. aduenientes.
Celion. diu. fortitudines. t dur
ta fortitudines.
Celsens. fil. t ablill. siue finens
aur uentus excella.
Celsmer. fingens temp. ut ablū
dens. reſellionem. seu ostuens ep.
aur ilama reſellois.
Celsdom. tenebrans. os. thymia
ma eap.
Celsura. uens. t copla. siue thy
miama offerens. aur menses qui
dens lumini. ſ uel uomi eius.
Ciluna. cernens. t luens. siue adlupno
Cina. lugens. t lucens. seu vollens
aū vollellio. ſ aur vollellio qui.
Cmaan. lugens os. siue luce eap.
Cine. luce. t vollello.
Cmel. lugentes. t vollidentes.
Cmoch. lamentans. t lamentatio
seu lugens ſpe. ſ quin.
Cinq. luce. t vollello. q apd nos
mele offert. p. q. luna ut dicatur
Cipeus. mensis. t lunus.
Cpni. mēsis pncepi. t lunus pn
apis. q hebreū zgeu myeū e.
Cmus. hebetans. t hebetatus.
Cmus. hebetus. q apd nos mele
ofiat. p. q. luna. ut dicat qui.
Cuene. hebes. t hebetus.
Cuenel. hebet. t hebetatio.
Cesp. scens. t cognitus.
Cir. ur. uoment. t dur. t doloꝝ
Cilon. dur. iniquus. t uomens
Cilon. dur. iniquus. t uomens dolo
rē. siue murmurationis.
Cilon. lenticens os. t durans
eap. siue ipegerit ter. aū uo
Cilyu. animes. t stupentes. seu
mentes. aut admirans.
Cuhu. animes. t stupentes
Cihu. gelu. t plage. columan
ons. ſ gemellio.
Ceph. uocans. siue aus. aut
Coady. modemes. t cōgens
siue mollis. aut congregans.
Cohila. tuens. aur tuitā
Colo. occullio. t pro ſtell.
lans. siue ſplans. à occans.
Colaa. uoy tuens. t uocs tue
tio. seu uoy dñi. aū uoy dñi.
Colocza. uoy uidens. t uoy cō
templans. ſ uo coy.
Colonia. uoy coy. t reuela
Colomenss. uocs coy. t reue
lationes coy.
Ololoss. uocis fuere obediens.
t fuem uocis obedientia.
Caloleuss. uocs fuere obedien. et
ut uocs fuere obedientes.
Oloczay. uoy fornicans. t
fuccio ducens.
Coloes. oins. t occultio. siue
tuestigantes. aut columens.
Condunc. cyclus. t fiala.
Coroa. domū. t oblatio eius.
Cōneu. intelligens artificialis
t intellectus. ſ consentiens.
Colunā. domū. t altare
Colan. dominans. t dumina
no. seu dominans. os. aut do
minatio coy.
Cur. gelu. t stupens
Cus. dur. t malens cur.
Cuchu. binus. t duplicatus.
Cinthu. duplicatus. t binario.
Cluby. aūl. t lamentor.
Cluban. cauſ nīt. t latinus
m. hue usq; simplex. lūna. c.
a. sine aspiratione lecta sit
qbus q sequnt aspirationes ad
dita. q p hr. graeū logeda lr.
secund tam q hebraeū ſ no
tō hr ch. luel. ſ nouā que
apd nos ch luā legunt
apd eos sēm q bech. q dupli
cata aspiratione ptrā.
Chabol. q̄ germ. t q̄ ger
minans. ſ intelligens.
Chalun. q̄ intelligēs. t q̄

ticlligitiua. ſ intelligitiua exp.
Chalcoñ. libs. t crudula. ſeu qñ intelligēs dr. aut qñ t
Chalcoim. mañ ſpinay. ſili ſparetinel. aut ꝓfitēs dr.
Chalyb. cōiungēs. uel tēpan
tor. ſiue ornatus. à tēperō. ſm
Chalb. ul. diſplicañ. t dignā
Chalc. qñ gemuit. t qñ ſno.
dicens.
Chalcon. ſculptens. t ſculptā.
Chalaar. feruſ uel. uigilans t
uolubila uel ſubitanea.
Chalual. cōcutiā regno oñm
xtianoꝝ. t contentio religiōſ
fermōrare. ſ tum.
Chalachar. paſcens. t miſtꝰ
ſeu pabulum. aut nutrimē
Chalar. paſcens marinā. t
cōſumans testimoniū.
Chalamar. oñe formidine
habens. t dr formidans. ſm
hiruds. ſamarmido.
Chalamar. dr amarum. t dr
Chalamath. mensuſ est. t ꝯ
ſummauit. ſiue cōſumatiō
aut ꝯſumatio.
Chalamec. oñis. t oñiū. ſeu
oñiū. t oñiū. ſeu oñiū uel. aū
ꝯſumatio futuri.
Chalchal. paſcens. t miſtꝰ
ſeu pabulū aut nutrimentum.
Chaldea. qñ feri. t qñ ferens
ſeu qñ dñoñ. aut qñ mani
lla. ſaut qñ mamille.
Chaldei. qñ fere. t qñ demōr.
Chale. ꝓtecta. regno. t ꝓtectō
regnoꝝ
Chalch. omnis. t qñ unde-h
ue exp. aut qñ oñe uy.
Chaldeñ. ꝓpter regno dr. t ꝯ
tempno religiōſ illaq̄ ate.
Cham. ſurgens. t ꝛſ recto.
ſeu necessitas. aut necessitas.
Chamaal. fidelis gmixto. de
pectoꝝ.
Chamāl. fidelis fidelitas. ſeu
fideli ꝓp. aut fidelens ꝓp. do
no. ſoniꝝ.
Chamaā. similit. t fidelis do
no. aū similitudo omnibus
Chamā. fidet ꝓp. similitudo exp.
Chamō. ſgens dolor. t calid' me
ꝛ. seu calida. ñdras. aut necessitas uñ uñ remoꝝ.
Chamos. cōgrans dr. t cōgrat' ſiue arrecians. t altitudo.
Chamuel. calens dō. t calid' dr. ſeu dr necessitas. aut dr ꝛſtructio.
Chamuchine. calentes dō. aut calidi dō. ſiue ardo necessarij. aū deo rebellantes.
Chamul. calefiuꝰ. uel. t calefiuo uel.
Cham. ſgens dolor. t necessitē patientiens. seu calens dolore. à calliditas patiens.
Chama. ſcelus. t emulatio. seu possedit exp. aut possessio exp.
Chamaā. suſpirans. t moē exp. ſiue humilit. aut ingrauans.
Chamaā. ſcelus ꝓp. t emulans ꝓp. ſiue possidens populos. aut possessio populoꝝ.
Chamaā. possidens domū. t emulatoꝝ gñe ſ dñoꝝ.
Chamaā. crudelcens. t reus dr. seu qñ mouentes. aut qñ respon
Chamaā. pauperlus. t ingrauans eꝝ. seu possidens domū. aut emulatoꝝ gñe.
Chamaā. humilians eū. ut ingrauans ei. seu possidens domum eī. aut emulatoꝝ gñe eius.
Chamanē. possidentes. t possessio. Chamanē emulatoꝝ. t ſcelus ſiue ꝓpter. aū ingrauantes.
Chamanei. possidentes. t possessiones. ſ tres.
Chamana. ſcelus. aut emulatoꝝ. seu ꝓpter. aut ingrauans
Chamā. humilimus. t ipē pauper eius. ſiue mirabit.
Chamaā. pauperū me. t ingrauans m. seu possidēt domū meū. aut emulatoꝝ gñe mee.
Chananei. humiles. t possidentes. seu ſcelerati. aut emulatoꝝ.
Chaſael. cōprens dō. t ex dr.
Chamdn. mu fumi. t fremū
mutabile. ſ filii.
Chanada. exac. t exactor filioꝝ
Chanilla. cantus laudis. ut oppidū laudantes.
Chaingiu. formū. seu fimbriū dr. aut mutabit. ſ exp.
Chanū. fodiens exp. t effossio ſ aut steamma.
Chanū. unus. t un. ſiue fumꝰ.
Chanab. dumsio. t ſilio. filii cognati. aut cognitio.
Charmanes. agri. t cōgnat. t agnino. quasi arātes.
Charmin. uinea. gemma. t ꝯ gruno aque.
Charsena. fumꝰ habundans. t ex eius angustie.
Charbu. ꝓfecta uocatio. t ꝓ fecto. siue ꝓfecta uocatione.
Charmin. ꝓfecta negatio dñi. t ꝓfecta uocatē gñe.
Chaſlory. ſpes exp. t qñ ꝓpter ultes. ſuo mei.
Chalbi. calye time. t molatiu. siue calye mol. aū molatiu.
Chalkon. calye metuis. t molatio tñquis. t calye mutuis. t mutatio tuit.
Calad. qñ corripiens. t qñ pulanes. suis qñ chaldei mutuo nocē ſ cum.
Chaſeley. ſpes dr. t ſperans t
Chaleleu. frons. duricia. t ſtrudine dui.
Chaleb. mellis. t mellio. seu duce ſpes. aut dulcedine ſ mucis.
Chalibi. fimotat ora. t calua
Chaleuia. cōlumabit oñis dolor. siue mirabit. aū dñi dnum. ſue ꝓpter. à precio.
Challon. scelus. t ultima. ſi
Chacbi. mūdatis. sui ñqui.
Chacib. fimo. t mundatum.
Chebron. cōiugium. t tem
plum. seu uidens sempiterne. aut uisio sempiterna.
Chebel. ſignum pauperis. t ſcientia fabulay.
Chesbon. lacus. t albanes
Chebra. pus dñi. t patiens
dñm.

Chā. calidus. ſm calidus calor. aū calidus

Chelaū. dñi ē. t partiēs d
mini. t partiēs dñs est.
Chelū. tenduū. t glumaō.
Cholumath. pars dñi. t dūa
no partiens. ſ coy.
Cholon. abundo. t glumaro.
siue ois dolor. aut reuelatio
Calgicu. spes ei. t speūs ēor.
Cholo. abundo. t glumaro.
seu ois dolor.
Cholū. signū celmans
plenitudo uentus.
Chou ue. qi cupiū. t qi hue
ne. ſ soluens est sign cubantis.
Choncoz. signū cubare. t
Chomoz. cameū. t cubā
seu agneū lumē. aut cognitio
luminis. ſ dicto signū.
Chorbeloch. ustio signi. t u
Chorcubim. dispersiones. aut
dispositio coy.
Chorobō. cognitor. autem. t
cognitus ablatio. ſ onis.
Chormel. mollis. t remex. siue
gen remer. aut cognitio terrena
Chous. glaues. t sollicitudo.
Cherub. scientia. multiplica
tio. t scientie plenitudo.
Cherubim. ūmiculatio pe
cum. t scia multiplicatio. scy
scie plenitudo. aū qi pluis
scientie. melioꝝ.
Cherubin. ūmiculatio pecun
rē. ne ō.
Chellon. prepotens. t preco
sus. t sceleꝝ. aut stulta.
Chellon. ois dolor. sui interitꝰ
est. aut terendū coy.
Chelb. pauentes. t pauidi.
Cherbeatuh. signū ysame. t
fortitudo ūgnans. ſ uis ōnātis
Cherbl. pauida ōnātio. t pau
Cherbua. signatio. t meū. seu
firmitudines aut ſtauientes.
Cheleon. seueū. t dupl
Cheplū. oppiano. seu cumulus
ē. aut mari dilatans. q aū ea
tulū. i one significat. q. ḡn
anie mō uocant. ſ oneū puꝝ.
Chelaah. uidens pauē. à uū
Chelil. robuste. t fortitudo.
Chuūm. uindicans est. t uindex
no coy.
Chos. ecclia. t oppano.
Chaabad. magnūs. t papuū.
Chobal. ydōpias. t ydōphano.
Chobā. ydumido. siue grauiter
ut uis eleuū.
Chodaad cur rego. t curregiens
Chodmager. capies plasma uiuū
t capiens uiu plasmat.
Chadarlaomor. qi generatio mapl
t qi habens decoy manipulum
Chodrlaomor. qi generatio.
ē. ut ſ. ſ lamie
Chocloc. cōstat grece. ceraomata.
chornamen. edetu. t ianitores
Chomoz. lacessens. t pugnans. siu
lacessiās. aut pugnator. ſ onis.
Chonenias. gaudiū dñi. t gaudio
Chobur. scalus patre. t calumpa
pus. ſ ris. aut calumpa.
Choz. clamor. t calumpa. siue gla
Chōch. ardor. t flamma. à cor. uul
siue calumdo. ſ pet tepefās. à tepend
Chorob. tuba. ut massa. siue
Chorcimcund. t ub. siue fundā
aut defoāmine.
Chori. ubi. t uocandi. siue fun
dans. aut defoāminib.
Chorchur. dilp det. t dissipio. seu
dissipans. aut dissipato.
Choū. calumpa mis. t clamor mi.
siue calumpa meū. à glamer mū.
Chormiz. glacies mea. t clamor
michi. siue calu mea. aut cal
umpa mā.
Choū. fremita. aut fremens. seu fu
mans. seu potū me. aū foāmina
mea. ſ pugilator.
Chomuth. uehens. t onus spes. seu
collatio coy. aut ministrio rei
Choūch. auer. aut gulosus. t
seu deuotus coy. aut pugil. ad
ministrator.
Chow. gruphia. uocor. descripti
t regionū descripto.
Chorgan. hec secretū. uū. t hec
ministriū meum. ſ mea.
Chos. calyx. t pocū. siue poculū
Cholam. calyx donator. t por gen
ficatores.
Chosi. calyx mis. t poculū uū.
Chorum. cōgregans est. t cōgre
gatio coy. ſ habitaculū.
Chesbi. iniquus. t iniquitas.
Chocabeel. diuinus. t diuinatio
Chuz. grauitas. t oppressio.
Chun. pauens. t pauidus.
Chusu. nigr. t membror. nulle
t suorum. ſ de coy.
Chulan. tenebrosus est. t nig
Chulan. tenebrus dñi. ut
nigredo gratificationis.
Chularathat. tenebrata nigre
t nigredo ipsorum.
Chuli. secretum. t secretū. siu
archanū. aut pfunditas. ſ ille.
Chula. duitia illa. t tenebre

Dalu. eleuus. t pelūnyū.
Daleu. eleuus mis. t pelunū mea
Dalud. eleuus. t pelunū.
Dabuchr. exaculū. t coqua.
Daberer. exaculū fontis. t locu
tio puteoꝝ. ſ dicto.
Dabre. palpitacion. ḡce. ydra
Dadur. loquens. a. t loqla. ei
siue loqs. ei de. aut cantatrix
tis coy. ſ exaculū. aū dicqla.
Dabn. loquens. t locutio. siue
Dachar. oppugnet. t oppugno. si
ue oppugnetis. aut oppugnor.
Dadam. iudicans. t iudicū. siue
dominus. aut iudicis coy.
Dacaferek. maledicta. t iudicū
maledictionis.
Dara. terra. maligne. t iudex
maledictionis.
Daffra. adsio. t remissio. siue ro
berans. aut pulsatio. ſ soluens.
Dapnē. pulsans celū. t adhesio
Daphū. signū operis. t signe
operatio. ſ celi.
Dagun. tritū. t frumenti. seu pi
sas donat. aut pisū granificans
siga pisū ſtinue. t tritū. aut iu
Daual. terra dñi. t pupillus dñi.
Dalmas. aurtes dñi. t pupilli
dñi. ſ pauperes.
Dalam. operis pup. t opera
Dalila. sicula. t pauperula.
Dalmaneu. grandis egestas. t

magnitudo egestatis.
Valmaraca. grandis egestas. vel à f.
Palmaruca. stella. quoꝫ pauꝑ. t pauperat. recessent. sup.
Vamam. sanguis. t sanguine. seu sanguineꝰ. f caper.
Vamaris. silens caput. t silentiū
Vamasens. sanguis sacri. t sanguine sacrus. f grunnit oscultū.
Vamase. sanguine bibet. t sanguine ꝑfundit. siu sanguis pot. aut ti
Vamasceni. sanguine bibentes. t sanguine ꝑfundentes. seu sanguiū potantes. aut sanguine potentes.
Vama. causa. t iudicatū.
Vama. causa. t iudicatū. ei.
Vamue. iudices. t causidici. vel dc.
Vamel. causa dc. t iudicatū dc. siue iudicat dc. t iudicauit me
Vamen. autē. l. t affirmat.
Vardebe. gñatio equina. t generatio equarū.
Varon. affligit plaga. austrat.
Varban. domū eoꝝ. t domū sufficiēs
Vaheman. domū formidulosum. t dom sufficientia occupans.
Vaud. fortis manu. t ultra deliberabit.
Vebubalo. detectus secto. t detectato secatus. f detentu.
Vebused. apt detectus. t eloquens
Veblara. palata. t dilatū. gre aū f mone. veblara. tonus cum dilatat.
Veblaram. palare. t dilatū. seu palare eoꝝ. f secratū sectatū.
Vebelaim. detectus desectū. t de
Vebelarbaum. latens. t massa. qꝫ solet spungi de vestimentis fratꝝ hebreoꝝ. f mucupat.
Vebora. locutio. t ursū timet
Vebur. loquens. t loquela. siu ut
+ reprendis. siun timens. aut ursi times. +
Velongad. sufficiens. adtella. siu. temptauit. t habundauit. t telligens accessū lauacri.
Velbon. apis. t loquax. seu loquens. aū eloquens.
Veda. adhesit. t pulsans. seu mittens. aut remittit.
Vedū. plasmatu. t plantatu. siu subtilitas. à plasmato. t plātatū.
Vedam. iudicū. t male iudicat
Vedam. gñatio dei. t genitā f sanctio eoꝝ. f pulsatio. à remissio.
Vephai. pulsans. t adhesit. siue
Velaia. aurtes dñm. t pupilli domum.
Velan. egens. t egestas eoꝝ.
Velety. tabule. tabule. seu pauꝑ. aut tanua. f replacata.
Velfon. pauperies. t egeni eo
Valsen. frenum. t retinaculū.
Velo. tanua. t pauperes. f stas.
Velebu. pauꝑ egeni. t pauꝑ ege
Vamaf. silens. t tremens. siue silentiū. aut sanguine.
Vemet. timiū plegius. t iudicium. seu fortis adplegiū. aū robustꝰ unus deus.
Venna. causa. t iudicatū. seu stes aut iudicatū silentiū.
Vemephen. silentium sibilum me rod. t sanguine meum. t sufficiens iūcta eoꝝ.
Venaba. iudicatū ferens. vel. ys. ꝫ.
Vemuabuba. causa patet. t silē tiū firmatus.
Vebeaben. loquens. t filiꝰ gene mei. f ut genitus pessimus.
Verbec. laqueus. t generat.
Velbarbon. loquela. ut pauꝑ
Verbar. fortis dignatus. defecit.
Velan. fortis dignatus. t pigue do deuastat. sens. à calcatio.
Velech. murꝰ. ut uitio siue pū
Velon. fontis pupilla. t calcatur eorū. siu f suc. hebraico. à pinguedo. ī ꝑat. aut anes. i. fauilla. holocaustū. f cur dc.
Vechel. agnoscat dū. t agnosa
Velon. fortis pupilla. septa. d.
Vialobus. defluens. t de ersum mens. gre aut diat. emunctio. aut claus. serpentulo. f erunge
Vaphanes. dilaculum. t illu
Viana. equitudies. sustentans. t equitudinis sustentatio.
Vupsalma. ꝓpheta. t spes. t spe sū cellatio. siu am. aū fiat
gre fmo. unctus. uocū diuersa. f ut habundans. intelligens.
Viban. sufficies. adtectus. tectum
Vibangad. sufficiens adtectus. ꝑparatus. t habundans. intelligens accessū lauacri.
Vimaon. sufficiat est dolꝰ. t sufficiat est meus. siu sufficientia murmurationis eoꝝ. aut sufficientia iūcta eoꝝ. f murmurat.
Vimoban. sibilum mei. t cau
Vina. causa. t iudicatū istud.
Vinei. iudices hȳ. t causidici istu. f mens fugi eus.
Vionisus. duodecimus. t uche
Viachaz. pulsē adegens. t pulsans gregem. f ano.
Vialoerus. pulsare gregem.
Vialpel. abnuens. t abnuens
Vioerpel. speculū inclusus. vel deoꝝ ītanens.
Vis. f ū. fortis elephas. t fortitudo elephantus. f inf.
Vison. eius aū pinguedo. seu fortis papilla. aū caluarie ei.
Visine. adocadens. t occidens
Velir. quere. t vigil. f lucidus.
Vosy. cōmoti. siu soluti. aut so
Vodam. paruus. t paruus.
Vodā. paruus dnō est. t paruus eius dñi est. f solluit. à solluendo.
Volye. mot. t magnus. siue
Vomun. nubes. t alcens. f ultor.
Vana. silens. t silentiū.
Von. iudicatū. t iudicatū.
Vor. nauium. t gñatio. f populus.
Vorā. gñans populos. t gñatio
Vozea. nauium fortis. t gens pax delidenbit.
Vormi. generat exaltat. t generatio exaltata.
Vorax. genitor. fune. t genitus medicamen.
Vorimeo. genera exaltat. t generationū exaltatio.
Vozeupher. nauium. aduer + inimic. t gñans pauli uel eius. f fortitudo.
Voseth. calcatio parui uel ētis. t calcatis stipula. t uinea.
Vudi. sclerosus. t fortis. vel
dorham. papilla iudex. vel
sufficiens defectus. l. uinea.

Vur. dei. t pulcritudo. sm di.
Vuel. dei cultus dñi. t pulcritudo
Vuma. cacumen. t filiorum
sui grauditu. Aeneas. s con.
Vumebe. loquax. aũ loquacio
seu loquit filiũ. aut loquax filii.
Vuna. plenitudo. t luna. seu
loquit pulto. aut pulcritudo
Vusilla. generatus patris. t
generatiõe pulcherrimus.

Eual. uallis uel. t uel uocatio.
seu uallis deficiens. aut aceruus
lapidũ. sm ebreos. à ewalleo.
Ebrona. cribrans. t transiens.
Ebrona. cribri cannabis. t cannabus. siue cõiugiũ. à usio sep
tima. s mea.
Ebron. transiens. t cribrans mã.
seu cribrandens. aut cribrassio
Ebron. cognitio mea. t cognitus meus. siue cõiugiũ. à
usio septima. s mea.
Ebronez. cribrans cribrabit mea.
aut cribrãs cribrabit. aut cribrassio
Ebronez. cognoscens me. t cognitus meus. seu cognitus mihi
aut videns. sup me. s ea.
Ebda. ornata. t uoluptuosa
Ebema. uoluptas. t ei delitiose ornata. s diuine pulchre.
Ebdaniũ. uoluptuose delitiose
ornata delitiose. t diuinose.
Ebdon. uoluptans. t ornans. seu
Eder. uoluptans. ungulus. t
ornans. s lugens. seu delitiose
cultus. aut delitiose lugens.
Edel. delitias colens. t uoluptuosa plasmatio.
Edila. delicata. mulier. t
uoluptuosa pulcra. t ornamentum pulcritudo. s colubri.
Edual. ornamenti colens. t
delitiosa plasmatio. siue delectatio terens. aũ uoluptuosus
Edo. ruber. t rubens. sui ipsius. aut sanguinei.
Edoma. rubea. t terena. siue
rubea. aũ sanguinea.
Edar. mundatio pulcritudinis
t mundatio pulcritudo.
Edni. mundatio maloy. t
pellimoy. aut descensio pulvis. aũ mundatio pabuloy mei.
Efrũ. crescens. t auctus sui ipsius
in terram. aut fertilitas.
Efraymite. augmentes. t aucti. seu
fertiles. aũ crescentes.
Efrem. uidens. t frugiferum. se
u ferens. t. aut pulcritudinem.
Efren. aucta. t creatio. seu fer
tilis. aut secunda.
Efrem. adapire. t apis sil.
Efrun. pulvis meroris. t pulvis
uenit. siue pulvis eorum. aũ ur
no liquentium.
Effa. nihilum. t offendens. sui ipsius
me. aut resoluit.
Effu. nihilum mã. siue effundens
me. aut dissoluit mi. s ut. s.
Efhna nuth. dissoluta. t libratu
lum. t effusio usionis glutinate
Effra. uidens. t frugiferum. zz.
Effrutei. ferrolei. t frugiferi.
seu uidentes. aut pulcritudinem.
Effene. effundens deorsum. t dissoluens. ymagines. s aũ resoluto.
Elber. nihilum. elongans. t effusus
ungulus. siue dissoluens pulcritudo
Elhebute. effusi. ungulus. t nihilum. elongantes. seu dissolutum pulcrum. aũ resoluentes. s peccatores
Elher. nihilum. effundens uallis.
t peccatio dissoluens uanitatem.
Elhelcũ. gluten meum. t aia mea.
seu finis eorum. à uolutus mã.
Elhely. uoluntas mã aia mã
hanc finis eorum. à gluten eorum
t mã. s tuo.
Elhrer. fecundans. t augmentans
Elhi. nihilum tũ mihi. t ego
modicũ ministrans. s omis.
Elhon. lux idumei. t lux hu
mãle. s t uoluntas mea.
Elhuba. nihilum reuerendus
Eglatha. sollepne mandatũ
humile. t lex dom responsionis.
Eglathanus. sollepne man
datum humile. t lex
dei responsionis adripe.
Egreus. lex. t sollepnis.
Egypt. tenebre. t agustia.
siue tbulatio coangustas. aũ
coangustatio.
Egypcagus. tenebrosi. t angustiati. siũ t bulatiõe coangu
stati. à coangustatione t bulat
Egla. ut mula. t iuuenca. siũ
sollepnis. aut festuitas ei. ysi
e michol. uxo dauid. q genuit
a egyeth cui parui subcubu
it. s tel coy.
Eglam. ut mule. t iuuence.
siue sollepnes ei. aut festuitas
Egelon. iuuenci mei. aut iu
uenelli mei. siue mimi.
aut festuitas iuuilis.
Ela. maledicta. t ipse. seu ei
mi. aut arbuscula.
Elaath. ad solum. t ad solum
sui sui. aut unus. aut male
dicto pena.
Elada. deus. t deus testimo
nii. seu maledicto testis. aut
ebrie desiderabat.
Eladad. adiacentia. t adadiacentes.
seu ad aues pertat. sup has simu
les. aut di scientes. sive aues
mee pertat sup has. s mony.
Elade. adiacentis. t adiacentes. siue
di siue. aut maledicto testi
Elam. orbis. t seculi. seu potis.
aut sublimantes.
Elabi. uestibuli. t oratio seu
despiciens. s ster. à sublimanda.
Elamite. celes. t secula. seu pe
Elabite. uestibula. t oratio. seu
despiciens. aut oppidi. s antee.
Elas. maledet ipse. t faciens op
Elala. maledet ipse. t faciens
orationes. s plasmatio.
Elala. oratio. t adiacens. seu
laudes faciens. aut laudabit
Elalar. hae speramus. t h sepul
cro. siue dim declinat. aut di
declinatio.
Elalar. laudans cruciem. t la
sibstollentium ungulatus. aut
laudat plasmatae sui ipsius.
Elape. unus. t unus. siue so
litus. aut solitudo. s cruz.
Elaph. aulones. t trebine. siũ
do pertat. aũ maledes ipse pec

Ellanc: applicamus. t ꝑlegamus. siue applicabim⁹. aut ꝑsequar.

Ellyn. dñs fortis. t robust⁹ fortitudo.

Elon. pars ego. t ego mouebo ꝑ me. seu ꝑtio dñi. à ꝑtitio. ꝓ diuisi.

Elone. pars eius. t pronuncia ꝑ me.

Elsele. aduocatus. t aduocata.

Elchysel. aduocatus. t aduocat. ꝓ mea.

Elchysi. aduocat⁹ mi⁹. t aduocatus

Elden. alacer. t ꝓsultus.

Eleale. oraculo. ut adoꝛationē.

Eleaman. da mihi dꝛc. t dabit pulcritudo. ꝓ de mea aduersitate.

Elengar. dñs meus. aduocatus. ꝓ illum nisi. t deus meus adiutor fortitudinis. t

Elengar. dñs ꝓtector. t dñs meus. t auxiliator fortitudinis.

Elgy. dñs pax. t dñs pacificus.

Elge. pono. t procedo.

Elechare. pungo. t pungor.

Elette. ascendam⁹. t ascendit⁹. siue. ascendet. t ascendito.

Elel. laudans. t laudatus.

Elen. uolo. t seruiens. seu uoluntas. aut ꝓpitiabilis. aut ꝓpitiabilis ego.

Elama. potius el. t sedim el. t dñs accipiens. siue deus celans.

Elano. sana me. t ascendito.

Elemo. gemo. t gemens.

Elenn. dominical. t ꝓhibemur. ꝑ quē dñs ꝑmittit ascendere ecclesiam.

Elata. addidit. t adiacet sibi tot⁹ mundus. à ꝑ plasmato.

Elen. heus. sedim⁹ amans. t ꝑcipiens cum obedientia. ꝓ tal.

Elud. dñs pax. t dñs pacificus

Elualu. uana absconsio. t negligens. siue dñs mus el. aut dñs mea protectio. ꝓ dñs mi⁹ ego.

Elrachym. dñs misericordiabus t

Elrad. dñs meus cognouit. siue dñs mi⁹ fortis. aut dñs testimonium. ꝓ testimonii.

Eluade. dñs meus cognouit ego. t dñs mi⁹ audiet ego. siue dñs meus seruiet. aut dñs meus ꝓficiscetur ego.

Eluder. dñs mi⁹ cognitus. t dñs meus auditor. t dñs mi⁹ fortis. siue dñs mi⁹

Elud. dñs mi⁹ ꝓpe. t dñs mi⁹ ꝓpe. t deus mi⁹ misericordiabit⁹ ei. t deus mi⁹ misericors ego.

Eludi. dñs meus. t dñs mi⁹ ego ꝓtector. ꝓ deo meo dñante.

Elud. dñs mi⁹ dominat⁹. t dñs mi⁹ dñans. siue dñs meus dñante. aut

Eluamas. diligēs. siue. t adꝛ uoluntatem ꝑpetrans.

Elmaleth. adiuuet. t adpropiet. siue dñs mi⁹ fortis. aut dñs meus regnū. aut dñs mi⁹ regnator.

Elon. gaude. t sublimamini. siue dñs dolor. aut deus fortis.

Elonay. sublimis. mulcet. t exaltet siue deuozabo. ꝓ saluabo.

Elzeb. dñs mi⁹ fortis. t dñs mi⁹

Elzebeth. abscidit. dñs mi⁹ septuaginta. t deus mi⁹ cognouit. siue dñs mi⁹ iuuenis. aut deus mi⁹ iuuenis.

Elziph. dñs mi⁹ speculator. t dñs mi⁹ speculator. aut dñs mi⁹ abscondet. aut dñs mi⁹ absconsio. ꝓ gustu.

Elyha. dñs mi⁹ labuit. t dñs meus unctus. seu dñs mi⁹ speculator. à dñs mi⁹ speculi. seu dñs mi⁹ an

Elziphym. dominū lepus. t dñs mea cinis. siue dñs meus speculator. à dñs mi⁹ uitulus.

Elsahe. dñs mi⁹ saluus. t dñs mi⁹ dñans me. ꝓ mi⁹ gaudium.

Elsamo. dñs mi⁹ audiens. t dñs

Elsar. dñs mi⁹ ꝓpugnator. t dñs mi⁹ iudex. siue ꝓpugnat⁹ fuit. aut ꝓpugnatus.

Else. dñs mi⁹ saluus. t dñs precor.

Elsech. dñs mi⁹ saluus. t dñs mi⁹ ultor. t dñs mi⁹ saluator ueni. ut dñs mi⁹ saluus pauidus. ꝓ fracto.

Elsua. dñs mi⁹ salus. ut dñs mi⁹

Elsuer. dñs mi⁹ murmur. t dominū grauem. siue ꝓficiscetur fortis. à ꝓficiscetur exaltatus me.

Elud. dñs mi⁹ dñs. t dñs mi⁹ iste.

Eluadan. da filium. t dat ei unumquemq⁹. ꝓ uarios.

Elmelech. dñs regnū. t dñs regis

Elnodab. dñs gaudens. t dñs natiuitas.

Elnodab. dñs nidus. t admissionē ei pauor.

Elnid. ꝓcipiens. t ꝓcipiens.

Elnodallachi. ꝓcipiens palatium. t ꝓcipiens obsidionē.

Elnony. loc⁹. t ille. ubique. à contemnens me. ꝓ aliquē ego.

Elnadha. addens. t adiuuans. siue addentem. aut dñs donans.

Elnathi. dñs donans. t dñs dedit.

Elon. dñs. t dantes. siue ꝓcurantes.

Elocuyia. ruine mihi. t ego apostata. ꝓ aliquē ꝓcurantes.

Elor. deus mi⁹. t dicat mihi.

Eloan. dñs ei. t cantans ego.

Elom. ꝓcari fortitudinis. t ego

Elō. quere. t robur ei. seu regio campestris. aut ꝓcedens fortitudo.

Elor. auertens. t auertens signum. siue deus respondet. à equus.

Elnathi. uana absconsio. t negligens absconsio. ꝓ uomens.

Elniael. uani uomitus. t negligens

Elchue. ꝓcurans fontes. t planus oculi. ꝓ iumentum.

Elmichoel. naturans. t adnans

Elna. ꝓcurans. t ut pastores.

Elud. gladius. t ꝓcipiens gladius.

Elul. dies dolens. t dñs pluuiosus.

Emac. uallis ꝓfundissima. ꝓ ex.

Emmachi. uallis ꝓfundissima

Emschuel. uallis deus mea. t ꝓfundissima ea.

Emau. cælud⁹ t accipiens. siue
calor eor aũ fortitudo eor.
Emath. firmidas eo⁹ t accipies
eos. siue iudgat ngdm. aut de
mater ngdis. ſ mater ngdm.
Emathe. formido eor t accipies
eos. siue iudgmat ngdm. à t dig
mma⁹ mat⁹ mathmas. mat⁹ eor.
desiderũ ofilij. ſ dumeus.
Ema. mat⁹ eor t colidus eos.
Emanuel. nobiũ dei t nobiũ
Emalek. mat⁹ felmus t dlidet
um ofilij. ſ amalecis.
Emathi. ualtus cedentis. t uallis
Emmer. ubum. t ſma. siue
ſmarinas. t desiderium ofilij. à
ſmarinato. ſ aũ enbilor.
Emi. gentes. t ꝑ. siue ortendi
Emena. cælor ei⁹. t accipies eũ.
Emmõ. dlini⁹ t dlinens. siue lo
quax. à amalecens.
Emor. dlni. t asini. seu lecti
nes. aut amarum.
Emorrh. mat⁹ luxũ. t dolẽs de
uns dolẽ dolum.
En. fons. t oculꝰ.
Ena. ecce hoc sunt. t ecce oculꝰ
seu fons ei⁹. aut oculꝰ eius.
Enach. fortes. t potes. siue gi
gas. aũ tribut. ſ tributionis.
Enachim. fortes. t potentes.
seu tributes. à gigantes. ſ nor
Enada. fons acue⁹. t oculꝰ aqua
rũ. siue fons iustificans. aũ ocꝰ
Enada. fons acue⁹. t oculꝰ aqua
rũ. siue fons iustificans. aũ oculꝰ
admonis. ſ judicis.
Enadab. oculꝰ iudicat. t fit
Enadab. fons spontanei⁹. ut oculꝰ
uoluntarij. ſ uoluntas.
Engaddi. fons edituꝰ. t oculꝰ
Enai. fons mei⁹. t oculꝰ mei⁹.
Enaim. ecce hæ sunt. t ecce te
culꝰ. seu fortes eor. aut oculi
eor. ſ donationis eor.
Enan. nubes. t ecce hæ sunt
fontes eor. t oculi eor. ſ pecora.
Enanmelech. ecce propter. t ecce
Enanthan. addentes. t dos dan
tis. siue fons dat⁹ est. aũ oculꝰ
Enathum. dans ſtã. t dans
gratiã. siue donans meus. à
oculus dei thum.
Enaus. tenuauit. t dedicauit.
t renouatio dedicationis. ſ oculus.
Enaud. fons solutus. t lubricꝰ
Enbor. fons gnationis. t oculꝰ
natiuꝰ. ſ puteus.
Enos. pauꝰ. t ꝓpe.
Enõ. ecce ista. t ecce ꝑ sunt.
Engadi. fons edi. t oculus capra
Engaddi. fons mõdꝰ. t oculus
uinolentus. seu fons ebriantis.
aut oculꝰ tralumignis. ſ fons eo⁹
Engannim. fons ortꝰ. t oculꝰ clamoris.
Engannũ. fons ortꝰ. t oculꝰ cla
mantis. gñ mã dõ. t gñ mã dr.
Enoc. dedicatur. t dedicatio. si
ue hedificans. à cum eo ambulãs.
Enochim. dedicantes. t dedicatio
siue hedificantes. aut eũ dño ã ba
lantes. ſ oculus fortitudines.
Enom. eorũ sunt. seu eorũ. à
Enon. cursus meoꝝ. t oculꝰ
meoꝝ. seu fons ebitus. aũ fons
murmurationis. ſ iniquus. seu
Enon. cursus meoꝝ. t oculꝰ
iniquus. seu fons ebitus. aũ fons
murmurationis. ſ aũ violens.
Enos. ho desperat. siue infirmꝰ
Enon. fons congregans. t
oculus sublimis.
Ensamos. fons solis. t oculus in
undans humilia. ſ audiens.
Enshaphat. exclamans. t auxili
ũ. siue fructifer. aut eloquen
Enshodien. fertilis. t frugifer
seu fecundans. ſna. t sic inuenit.
Enania. lucerũ. t suplugenna.
Enaim. superans. t suplugẽ
Enan. uacue fecit. t uacuefa
cio. ſ mi. ſ lũ figuratiũ.
Enastus. sic mis uidens. t fac
mis uilio. sans abluse uocabu
Enely. uigilauit. t effusus pa
uor.
Enmab. lapis. t lapides.
Enoch. ebr. exul. t sic initiatus.
Enthanacharama. mercis. t ara
chem a thanac. ſ eo gñe.
Ennã. auferens. t adiuuans. à
uel anathã uirtus. à anathema
Enoloen. doloꝝ. t doloꝝ. siue t
fluxe eor. à t fluxe doloꝝ.
Enaan. firmat. t uirens. siue
substollens gñam. aut plan
no donationis. ſ mei.
Enaban. ignis meo. t ignis
Enaũ. uoluntas meoꝝ. ut ꝰ
situi tibi. ſ meo.
Enamar. tirens ni. t ſfirman
Enangabar. uoluntas. t u
nendus. seu fortis operatio. aut
Enikũ offerentes tibi.
Enau. faciens. t faciens. siue
ruben. aut aduus lapidũ.
Enbal. ignis mali. t ignis ma
rinarius. ſ nus. t ignis uer.
Enben. uens. t flat⁹ ignis ua
Enbm. flat⁹ meoꝝ. t anglis
tibi. ſ desperationis.
Encu. gemens. t ꝓpediens.
Encabor. ue gle. ut accedit gla.
ut ue gloria. à gladius hr accu
sum. ſ desperatio.
Encani. gelosus. t ꝓdemnans
Encol. lorens. t ignis cor. seu
ros ignis. ſ sine mi.
Enda. misericors. t misericordia. Enod. effusio.
Enod. fecundia. t uecundes. t isodium.
siue ignis ꝓcurrens. aũ ignis
Endmi. adiuuans. t auxiliũ. seu
mã dr. aũ mã matutina.
Endrelon. mã dr. t mã dex
tera. ſ nasi dextrarius.
Enden. admirans mentes. t mise
Enelun. angulus tibi. ut co
gitatio meoꝝ. ſ mã.
Enel. uecunus. t uecundus.
Enelã. uicarius meoꝝ. t uicarius
Enelia. ꝓpe dies tibi. ut dno
appropians ei.
Enmel. germina. t electi.
Enes. plasma. ut electus.
Enna. fecundus operans. t pla
mator ꝓgnans. ſ fratres mei.
Enu. uicarius meus. aut ut a
Ensu. fecundus. t abundans. aũ
ꝓfundato ualle rosa.
Enogen. felicitans. ut felicita
tio. ſ edificans. aut edificio.
Ena. ignis. t secundus. seu
Enum. undigens. t omen tax.
Enel. auxiliũ. t auxiliat dõ.
Enũ. sagena. uidens. t sagi
tta uisionis. uisor. à forte

taculo ggrum.
Ethan. actu est. ut atu eius siue atum ethane aut atum iudicauit. iudicia.
Ethanite. sagina uidens. aũ fortis taculo gregum.
Ethanim. atu est. t atu eius seu atu iudicatis iudicia.
Ethna. ignis agricultura. sdoloꝛ.
Ethama. ignis manens. t aggratio
Ethama. ignis manens. t aggratio doloꝛs ℣
Ethnoa. ignis manens. t aggratio doleꝛe eius.
Ethnoi. ignis germinũ. t ignis parturientium. sparturientis.
Ethraite. ignis germinis. t ignis
Ethome. aggrauans. t aggratio siue grauans. aũ aggrauatio doloꝛis. s ue. ℣.
Ethanoc. ignis manens. re
Ethernahe. femina. t uene mulieris. s mulieratus.
Ethemi. ignis medius. t aggratio
Ethan. fortis robustus meus. t pceꝛo mas ut repetio ethane.
Ethna. fortis dns. t pceꝛo deꝰ.
Ethalon. cunabula manẽs.
Euthi. fortis. t robust. siue fortis est. aut pceꝛo est.
Ethã. robustꝰ. ut robustus. seu fortis donatur. aũ fortis gregis. s medius. t lucrus.
Ethelh. robust dꝰ. t pceꝛo dꝰ.
Ethema. merens. t lugens. suꝰ
Ether. fimi do. t manabulum. suꝰ stupidꝰ. aũ fimus do.
Ethe. stupens. t formidans
Ethi. meꝰ. t tumuerit. suꝰ stupida. aut ꝛ
Ethi. pceꝛo. t fortitudo. seu fortis est. aũ pceꝛo est.
Ethiopia. caligo. t tenebre.
Ethiopes. tenebrosi. t caligi nosi. s rudo dꝰ.
Ethnica. pagani. t gentiles.
Ethuel. robustꝰ dꝰ. t fortitudo. ue. t uita. seu calamitatis. aut mat uituꝰ.
Eutonius. exhabitatꝰ. t exhibitꝰ. s ut asphelio dñi. ℣
Euchadza. asphendens dñm
Eud. giabundꝰ. t accipiet gia.
Eudema. asphendet dñm. t apphensio dei. s deans. aũ delectatꝰ.
Eur. est. ut delideat. seu desi
Euergebes. tyrannus pessimus t fera oppilio.
Euehus. ferus. t pessimus. seu ferus. aut lapideus colligens.
Euthana. frugifera. t pulue ralenta. seu regis uidens. aũ dominꝰ uemens.
Euthuel. erectens. t frugifer siue hum. t puluerulentus.
Eu. ue m. aut calamitas mã.
Eut. feralis. t ferocis. seu deiderantis. aũ desideriꝰ meus.
Eul. stultus. t insipiens.
Euula. dolens. t patiens. à stolidꝰ. t a principio.
Eulaneddae . stulte auaritia. t insipiens amaricans.
Euin. inique. t iniquitas. seu ue est. aut calamitas eius.
Eumeus. ornans uidens aut t cõmiscens ora alliptu.
Eunine. ornat de oculos. t comiscens ora malleatoꝝ.
Euridon. ducens ther. t cõ miscens decisum.
Eunchal. amens. t stultus. ghe aut dicit fortunat.
Eutne. idem est.
Ebuthauel. sollepne mandatũ humile. lera domi pontificis.
Exaltis. mente excedens. t mis excellio. s mã.
Ezaba. vilipe me. t humiliat
Ezaba. audens. t ultio.
Ezacon. audens pium. t audet itenoibꝰ.
Euuue. ornans. t ornamentum.
Eupre. ornatus. sepans. t cõmiscens sagittas. s celebratio.
Eupalem. ornans ore cõcussi. t cõmiscens ora malleatoꝝ.
Eceuu. audens fumuꝰ. t fugiens
Ezeba. auxiliũ. t cõfortatio.
Ezechias. auxiliũ dñi. t cõfortauit me dns. s me. deus.
Ezechiel. auxiliũ dei. sfor.
Ezel. audet deus. t fortitudo si.
Ezer. auxiliũ. t fortitudo. suꝰ
sepue. aũ sacrificat. s dñi.
Ezra au dens dñm. t fortitudo
Ezuel. audens deus. t fortitudo dei.
Ezion. audens dolere. ut fortitudo iniquitatis.
Ezrael. semen dei. t atu dei. siue auxiliũ dei. à auxiliat deꝰ.
Ezami. seminasti. t atu meus.
Ezanes. atu meus. t semina tor meꝰ. s deus.
Ezamus. auxiliũ. t seminatoꝝ.
Ezel. semen dei. t auxiliatoꝝ
Ezer. semen miꝰ. t auxiliatoꝝ meꝰ. s tor meꝰ. ℣. necessarii.
Ezechaw. semen meus. t auxiliat
Ezriel. semen miꝰ deꝰ. t auxiliatoꝝ meꝰ deꝰ. s auxilius est. à auxiliat deus.
Eyw. semis est. t atu est. siue auxilia ais eũ. à auxiliat ab ea.
Euce. apiens. t ois adiuns
Eucer. ide. s dei.
Euca. apiens deo. t os adiuns
Eucas. ide.
Eucar. apiens deo. t adiuns ea.
Eugide. ultrans. t ultimus.
Euda. redepte. t redepto. s meus.
Euday. redepti mei. t redepto
Eudaus. ide est dño. dñi.
Eudalur. uallat. ut redepto
Eurus. seu redimens angustiatꝰ. aũ redepto acerbitatis.
Eudalsurdo. id plr.
Eudah. redimens cpe. t redepto peccatoꝝ. s domini.
Eudayal. redepti deo. t redepti
Eudo. redimens eũ. t redepto eꝰ.
Eudon. redimens meretrices. t redepto iniquitatis. s mi dei.
Eguel. occurlio dei. t occidens
Eug. vanus es. s pellicens. siue occurrens lumini. aut occurrit tenebris. sturalio mã.
Eubel. videns exhibit. t operit
Euede. videns ethi. re ii ℣.
Eulah. saluatus mi. t salutio mã. s domini.
Eulaua. cadens dño. t accidens
Eulasar. cadens principi. t accidens dñi.
Eudal. cadens gia. t ruina pemptatis.

fallaū. cadet ꝑ. t occaſ cont.
fallcch. duudens. duuſ. diui
ſio me diuiſio mā.
fallalar. cadet dō. t occaſ dei.
fallalar. cadens ꝓnapes. ut
occid catuil.
fallech. ſaluans. t ſiluano
ſiue occaſ uice. ut cadens
pauce uice. ſ no mā. occaſ aut
fallerhe. ſaluans me. t ſalua
falsabalar. cadens ꝓnapes. t
occid mutuls.
falth. euadens. t liber. ſiue
ſaluatū meo. à ſaluatōe mea.
falebraſ. euadens adeo. t li
bera adeo. ſeu ſaluat me
ab. aū ſaluatio mā deo. ſ eo.
fallu. mundus. aū anima
mea. exemplans dñi. aut
fanael dñi. ſ ger. à fetterus.
fan. feroc. t ferus. ſiue ora
tiones. gluto. ut ſanabit
diſſipatur eū. ſeu dengal
eum. aut diſſipatur eū.
ſeu dengal eum. aut dgro
gens eum. ſ os. t diſſipat.
fanuo. nequiſſimus. peruſ
ſantes. ſeu dengal peruſſi
mus aut diſcohopient ſpuma
ōes.
fanſ aquā. t ſuccenſet. ſeu
aut denſ. aū diuiſio.
fanſim. ſuccenſ eſt. t au
gmentū corp. ſeu diuiſet eſt.
aū diuiſio corp. ſ anime.
fanth. ycruſ. t yaur. ſeu
uace me. aū yacio mea.
fanthon. yacuſ ſiqui. t ad
uocatus eſtote.
fannath. diſcedens. mea.
fannulus ſagenat.
fanſ. duudens. t duuſus
ſeu diſſipans. aū uolens.
fanſtue. duuſi. t duudens.
ſeu uolens. aut diſſipans
ſeu diſſipans. aū diſſipato.
fanſa. diuiſi. t duudens
ſeu uolens. aut diſſipans.
fannath. diſcedens ame. t
annulus ſagenatus. ſ eo.
fanſ. uolenta. t diſſipa
fanſadaua. onager. ōiuſ. t eo
eſt ſuan annoil. ſ iudicans.
fanſi. ſmocinās. t ſmocinaū.
fanuda. ſanctus uidens. t galio
fanſe. trūſcendet. aū trāſgilia.
fanſe. trūſiens. t tranſit. ꝓpto
pha. nō paſca leguntur ſanſeu.
fanſea. tranſit. t tranſiens tran
ſ tranſcendo cuſ. ſ eum.
fanſen. trūſcendo d. t trāſgredi
fanſeth. trāſgreſſor. t trāſgreſſ. ſiue
trāſgredi augur.
fanſelda. trāſgreſſio unius. t trā
ſens ꝓdificatus.
fanſum. trāſiens montes meos.
ut trāſcendo mundie.
fanſu. trāſit uenit. t tranſcen
ſio mundie uenientis. hebraice.
fanſur. pauor. undiq. t apiens
fanth. clauis. t plaga. uelud cū
dianus ſeptentionalis plaga. ut
meridiana. aut religio.
fanthei. clauis dñi. t plaga dñi dñi.
ſiue apiet dñs. aū apto dñi.
fannaeth. apiet. apiet. t expre
gnauit. aut apto dñi.
fanthiel. euadens adeo. t lapſus
dei. ſiue apiet dñs. aū apto dei.
fanthuel. euadens adeo. ſe. ū ſ.
fanuel. deceptu. calcar. t calca
neo. ſiue buccella ꝓfirmans. à
ingrecella cōfirmata. ſ à ruendo.
fanu. uich. ut ſubneo. ſiue nutus.
fe. diſciplina. t os. aboe. ſui er
ror. aut diſciplina. t deceptā.
feben. oe hedificans. t diſcipli
ne filia.
fedael. redepe dō. t redepto dei.
fedō. yaur. t oīt poſſ. ſiue os pal
lium. aut oris yaur.
feldel. excludet. ſtrenū. t excluſio
rennaculi. ſ tro dñi.
felehr. ſaluat dñō. t uiuifica
felcaſ. ruina. t diecro. ſ mihi.
felech. excludens. t mundabit a.
felechi. ſaluāſ me. t mundus
di. ſeu excludentes. à uiuificāt.
felechna. ſaluat dñō. t uiuificato
dñi. ſeu excludēs. à mundabit dñs.
felachue. excludentes. à uiuifica.
felix. excludēs. t ſaluat. ſeu ad
mundabit. à uiuificat. ſ eius.
feluē. muta facture. t tumoē
eius. uō eſt latinū. ſ. hebraū.
felmdual mon. ille. t ille loc.
ſiue dſ neſcio. t neſcio quat.
felonus. cadet. murmurans.
ut cauſ tunic. fellon. cadens
meōe. t caſus aquarum.
felonē. facie dñi. t facie mā.
felthi. euadens. adnō. t libat
dñi. ſeu ſaluat me dñs à ſalus
mea dnō.
flegon. duudet. t duuſio. diſcedet
t diſſedlio.
fenabe. mutus. t tuuet.
fendigō. ǵuſa ǵuāno. t ǵuſio
ǵuāno.
fenneig. ǵuſio. t ǵuſa.
fenas. mutus. t abnuet.
fenadam. diſciplina. ſcendnā
um. t diſciplina adſcenſionis eoꝝ.
fen. os mundi. t diſciplina
luſ. ſeu erruſ ſozam. t mo
tū diſciplina. ſ manus.
fenep. ſepue. t ſepno. t ſemi
natio. ſiue ſepans. aut diſſet
fenpa. ſeminat. ſeu ſepan
tes. aut diſſeminabet.
fenes. diſſipans. t uolens. ſeu di
ſipno. aut uolenta.
fenin. uolenta. anguſte. t
diſſipato aebreus.
fese. tranſiens. t trāſcedens.
ſeu os. aū odo flouit.
fesga. dolano. t peſio. ſiue oīt
muto. t oris multi. ſ na āgne.
felor. os nigri. t error facture
ſiue laqus fons. aut diſcipli
felul. qre multus. t os multi
tudinis. hec lamū nomē uo
lat hebice figuruū eſt.
felur. os debi. t laque. ſiue
errans robuſtus. aut diſciplā
diſcretis.
fath. apiens. t apto.
fedna. api. t apte. ſiue apies
dñm. t apto dñi. ſ aū oīs explatus.
fecnaab. apiens expatre ge
nitos. t apto de patre genitos.
fethoā. os tutum. t oe explo
rans. ſeu buccella lucentis.

a oīs explōtus.

fabi optimus dō. t laudabilis dī.

fabulosus apiens est. t laudabilis est.

fabulosi, of meū dī. t of mū dī. siue of germinās. aut of discipline dei. t ora mea dō. ℔ plinius.

face, cie, ere. ora dī mā. t ora mā dō. agit aū gmmatica dō. aū ora dūa

facioh. ve nobilitū. t vox nobilitans.

facibel. of ācā. t of ōnē.

faction. ois unus. t di ex. siue oīs

factū. ḡius. t accurens.

faledelfia. saluans hēnt dnō. t saluans confessionē dei. siue ꝓcepis.

falarot. declinans ꝓcepē. t declinabilis. of ꝓpriū. t ꝓcepis.

falemone. mīe donac. t mira donatio. siue of ꝓpriū ois. aut ꝓpriū ois. à ꝓpriū oīs ois.

falgell. of. t of ꝓcepis. ſa eōdē mā.

falet. delectō declinans. siue of meū

falge of lanpidis. t of manuū.

falippi. of manuū. t of lanpidū.

falippensis. aū manuū. t ora lanpidū.

falitus. cadēs. t cadens per ōē. seu ruina duplex. ut ruina pecuū.

falsulus. ore ꝓpriis. t of meū a mortuis.

falsiloq. cadens ligna. t callis lectuli.

famos. of murmur. t of silens. siue of augurium. aut oīs augurium

famen. of meū. tūtle. t of meum negociū. abōē. uō abolē. ſ dōm.

famus of sonans. aut oīs sonus. seu agnoscens dnm. aut agnitū

fanc. cecus. t of pupille. siue os murmur. aut oīs murmur.

fanon. fabricō. t fabricans. siue of abilis. aut of pfundus. ſ floros.

fanonia. fabrica. t fabricatio. siu of abilis. aut oīs pfundus.

fapha. scindens. seu of. aut odor

fapha. dolans. ut pcūs siue oīs mus. aut oīs mus.

falor. of nigrū. t of. siue cecū

fapfol. oīs scindens pcūs. t saltus pcūs.

faqueber. cadens occidens me. t ꝓcipiū ḡminatō mei.

faralim, uallans. t finis redemptio.

farde. ædificans. t edificans. t disciplinabilis. ſ ut pelicanus.

farpa. junc. t juncus. siue of pellis

farathy. additū. t rubrū. siue solut. aut apparebo.

farc. cadens. t oppū. ſ cōſ.

farasha. fer ipe. t ferocitas pcea

farr. bou dnīe. ſ gloſi.

farmuth. duradens pfectō.

farloch, laxo. t absolucio pfectō.

farlyn. dolans. t absolucio. siu of mu. t of milū

farbad. ſ ordinās dīm. ſ mon.

farbel. dolo dī. ſ addibū nō ꝓ

farba. labia. t induere. cum sti ug induto. aut dolo oīs ois.

farbathne. labia ois. t induere ois. siue dumta ois. aū declinā ois ubi ois.

farl. addens. t addens. siue cadēs. aut ruina. ſ abolē.

farm. of meū. t of m. abōē nō

farniel. of meū dnō. t of mū ōm.

farr. sors. t mina ei.

farth. labia. t induere. siue du meū. aut declinās oīs dei.

farsm. ois inclinans. t of declinans dissentes.

C

Caa. uall' estus. t uall' estuans.

Caad. abiectū ſ futurē. t revelata testificans.

Caala. levo. t revelans. ſ ꝓp.

Caala. abiciens ei. t revelans.

Caam. abiciens ſ. ut revelato ſ. seu uallis estuans est.

Caas. ōmor. t omono. ſ omone.

Caasar. cōmota tempestas. t

Cabi. uall. t pelūiam.

Cabia. uallis ei. t pelūia ei.

Cabiad. uall pterea. t collis pterit. seu uallis testificans. aut pelūiū fluens. ſ ꝓl. e.

Cabiah. uall pcūs. aū pelūia

Cabus. uallis mea. t pelūia fabulme. ſ um migrans.

Cabaon. uallis mestine. t pelūia

Cabaones. uallis mestine. t pelūia dictum. ſ spectans. aū

Cabech. sepes. t colonia. seu ſ spelunca. aū Caolus.

Cabacha. coll' alta. t pelūia fabulme. ſ sublimia.

Cabathne. colles alti. t pelūia

Cabee. ois sublimis. t ois sublimitū. ſ uel dumtr ois

Cabel? uallis de festinans. t

Caber. ur. t uitens terre.

Cabis. alienado ofulōis. t alia ofulio. ſ cessacio.

Cably. tra alophilog. t ra

Cabriel. ure mortē. t fortitu do dī. seu ꝓfortitū me dī. aut cōfortans mā dē.

Cabuā. sublimans. t alienans

Cad. temperans. t cuenu. seu felicis. aū ſfortuna.

Cad. fucans? uel. t fucans? lanū cultus

Cadar. fucans lanarū.

Cadar. temperans. seu fortunans. à felicō. siue ſcuentibus. ſ

Cadd a. temperans. t accurens.

Caddam. temperans ſ. t accurens

Cadel. bell dī. t temperē dī.

Cader. mur? ſ sepes.

Caden. mur? ei. t sepes ei.

Cadire. mui. t maceries.

Cadnah. sepes. ntiens. t macena tempāt. ſ ei ꝓpedes.

Cad. galo. t accurens. siue tūs?

Cadr. ped mis. t accurrens mā si ue accurer mis. d ꝓpedes mā.

Cadrr. ede mi. t accurrens mā. aū temperatōs mer. t nonā ai.

Cadrel. temperāt me dī. t accurrens

Cadrdur. ꝓperans dī. aū actus dē. ſ adsumens.

Cadrs. accurrens. à temperans

Cadri. accurrens lumen. t ꝓperans meundi. seu ꝓfectus.

Caer. uāgs. ſluptē. t accurrens. uall. t ſmptū. seu deuiat aū uāgs. ſ ntiens.

Cael. qualens. t qualens.

Cael. uall. t coll. seu duāsi.

Caelar. qualens ipe. t qualens

Caelor. uall. ut coll. t uāgs nes. aut duātes.

Caesl. nobilis. t gnōs. seu uallensis. seu ſmutabilis.

Cal. accurrens. ut Caolus.

alaad. cumul⁹ retrib⁹. t acūs retrib⁹ ..ur⁹. siue mūsimigūel retrib⁹. aū ..i. mgrio retrib⁹. ut acū retrib⁹ ..ur⁹.

..ur⁹. cumul⁹ retrib⁹. siue mūsimigūel retrib⁹. à retrib⁹ mūsimigūel⁹. ..ubdo. nec ..bō. t necessar⁹ fola.

Galadrū. uerubie aque. t ..ubi⁹ ..ris. ..ur⁹ q⁹ uoluerūt nīū. ..ubdi. uerberāt. ut uoluerāt.

Galah. uoluerūt. t uoluerāt. ..ubdi. uoluerūt uallis. t uoluerāt uoluerāt. ſ ..ubdi⁹.

Gazatha. tāq⁹ poſſella. t aquaeductus.

Gilarfia. magnificam. ut crūſta ..ti. crūſtmagnificā. à crūſmagnū.

Gilgal. rotā. ut rotudinū.

Galla. collis ſpūs. t collis dcūt

Gilgala. rotā. t rotudinū. ei. ſeu uoluerūt. à uoluino. ſ ſluctuo⁹.

Galgalis. rotā uel. t rotudinū ad

Galgalis. uoluerūt. t rotudinū. ſeu rotā. aū ſuoluerūt.

Galilea. rotā. t uoluit. ſuū mūſme

..ni⁹. aut crūſmigeo facta.

Galile. uoluibiles. ut rotūl⁹. ſiue mūſmigrantes. à crūſmigrō facta.

Galim. aceū lapidū. t lom paluū.

Galilœi. reuelatōr. aū crūſmigrō. à mūſmigrō mūſmatū.

Gilon. mutabilis. t uoluino. ſuū mūſerit. à crūſano. ſuū mūſerit aū mūſmigrō aq⁹. ſ lano turbis.

Galion. mūſerit mutabilis. ub crūſ

Gamaliel. retribuō. t retribuo.

Gamel. retribuens dō. t retribuō dō. ris. ..ur⁹. t clamo. ſ rotō.

Gani. ortus me. t clamo mā

Ganni. ortus q⁹ pulē. t clamo rūgā

Ganno. ortus. ut clamōr.

Gans. uallis arbus. t uallis cōmoen.

..ui⁹ affluens. aū uallis cōmoē.

Garamanmanē. t pgrinus.

Garab fabriet. ut fabriet. ſuū ma

lor malē. aut ſcolar militū.

Garerb. alienus descendens. t alienu

descendo. ſ rudet oī. à prisco aq.

Gargara. acqua. ut aduena dī. seu

fugā. duplio. ut abscidio. ſ ſuffocatō.

Garam. alieni diuers. ut ſcolarū

..ubdi⁹. uallis ornatū. t gmonis fu

ture. ſ rudentes.

Garbam. tangens nſm. ut tāgēs

nſm. aū tangentū nſ⁹ uel tacē

Garbe. uocalem. uidens dolore

ut accola explodāt uniquos.

Gareb roth. tocular. uidens tpē. ut accola explodāt pomiferum.

Gaula. uoluerūt. ut uoluerāt. siue ſuoluens eū. à ſuoluo eius.

Gaza. robusta dñi. ut fortitudo eius. seruū tuū. q⁹ uos mīſi apud

Gebuel. G. hēā ſpheno ſi tē. ſer

Gepre auson. a. rdē agāngea. ſiberium. G. hēā.

Gagabar. robust⁹ filī. t fortitudo filii

myeri ē ..ubdo. ..ur.

Gabaon. mox. ut amygdola. seu robust⁹ dō. à fortitudo. ..ur. ſ ſupnus.

Gagam. duodecī urnā. à prisco eius.

Gagal. duodecī urnā. ut posse ad

Gagse. arbor dī. t fortitudo dī.

Gaga. robustus dō. t fortis ei.

Gage. robustus est. ut fortitudo eius.

Gagar. robuste ghirōs q. t fortes

ugulus. ſ ingilla eius.

Gagem. robuste ghirens ei. t fortes

Gacom. duodecī cum. ut prisco ei. ſuis admanē eum. aū eādmanē ei.

Gager. uinea. ut uinea. ipse est na

tūrā meius cui ..ego accepta dō.

Getal. ..ruptū. ut delicans. seu uallis uel. aut uallis gemmas. ſ ..ur

Gebur. fodiens filios. ut effodiō filii

Gebehel. uallis fortis dī. ut collis

rotundus. ſ mercenū.

Gebeon. uallis mestue. ut collis

Gebim. fossa. ut effodiōr.

Gebehe. lucra. ut arena. siū pul

uis. aut turbis. ſ domāo.

Gedel. accrescō dō. ut macrā dō.

Gedel. comprimō dō. ut accrescō dī.

Gedeliah magnificō dñi. ut magnificō

Gedem. circuiens tuū. ut ..ur

ūtrū tigrinus. seu comprimo ymmi

tians meo. aū comprimo ūgrans ..ur. ſ sepiū. aue macrās.

Gedem. sepes. ut macrā.

Gedd. comprimō. ut accrescō.

Gedemuel. accrescō. ut repensō.

Geder. accrescens. ut applicans. seu

Gedor. accensus nīt. ut applicans nū.

siue sepes mee. aue macrās mea.

Gelud. lacrimabilis. t expedit. siue

accrescō. aū lacrimabilis cunct. ſ desi.

Geder. sepes ignea. ut macrā ſcē

Gehenna. uallis cruor. ut uallis gu

tturis. seu ualles ſuī. à uallis filius.

Gelboe. uolutpensō. ut desultor. si

ue actus fluens. à actū fluuius.

Gelon. migrans. ut migrans.

Gelonites. ciuis migrā. t ciuis migrā.

Gemalli. uallis talis. seu mā

aū amaritudo. ſ lis.

Gemalj. uallis talis. ut uallis ta

Gemallie. uallis talis. ut uallis talis. seu maīa. aut amaritudō.

Gemella. uallis tal. ut uallis talis.

Gemuel. mare dī. ut amantes

deum. ſ tans unanum.

Genalar. ortus pnapū. ut natus

Genabar. ortus filī. ut pnapum

filius. ſ nat. aū ūnū nanuentes.

Genelar. ortus pnapū. siue natus

Genalandy. ortus pnapū. siue

natus nanuentes.

Genebeus. ortus geminus. t pna

pum monēs. ſ unū nanuentes.

Genū. ortus rotundis. ut pnapu

Gen. pecus. t fructus.

Gera. incola. ut pgrinus. siue ruminans. aut colatus pgrinatio. ſ nō.

Gerra. incolat. utilio. ut ruminā

Gerar. aduena. ppl quantes.

Gerasen. suburbium. ut colonia. ibi.

siue colentes. à pgrinatōr mee.

Gerem. colon. ut pgrin.

Gergeseus. ppinquat aduenas. ut

colonū eius. à colonie. applicatō

ut colonū applicans. ſ dñi eius.

Geran. ruminans dño ei. t pgrin

Geriel. ruminās dō. ut pgrinus dī.

Germoch. timens mortē. t metuēs

alitudinē mortis.

German. ruminans. ēd colūs. uel

pgrinus ppleus numeq. ſ frutes.

Germacola. turbis. t ruminās tid

Gerlan. aduena. ut alien⁹ siue pfug.

aū exp exercito. ſ mea.

Gerna. aduena dñi. ut alien⁹ dñs.

Gerlon. aduena ibi. ut clerico exp.

Gerelim. aduena mīlibus. t clerico exp

Gerelonite. aduena ibi. ut clerico exp. ſ ruminans. aū ruminato.

Gerusa. pgrinato. ut ſcolas. siue

Gerra. ſcolas. ut ruminans.

Gera. male. ut ruminanes. ſ ſedēs.

Gelbuen. defluens. ut sedens. ipse. siue p dispersus. aut postus ipse.

Gelon. seu gloria. t umbra ueni. siue ppinquat plasmatōr exp.

Gelemani. uallis pgrinat. ut uall

pinguedinū. ſ duriciē me.

Gelfei. applicat lumi eī. ut applicat

Gelun. uis lumi. ut uicina lumi.

hamā. redens dñm. ut rñsō
lio grē. ſ reddit. aū rñsōdit.
hama. reddens. ut rñsōdēs. seu
hanalgiba. sollicitans. fune ſ
ligaram. aut humiliau.
hanuel. pnūp dī. ut rñsōdeſ
tuo. ſ miſeret.
hanon. reddens medīr. ut reddē
miqueriē. seu reddens alcrē
aut ſpo munis.
haoc. ſpne. ut gnuerēt.
hapion. pulnis mōris. ut fm
mundū.
harda. miraculū. ut admuno.
hē. filī mīl. ut filiū mā.
hēt. rettauro mā. t rettauīt.
hey. pcaltauro mā. ut rettau
tum. ſ tum angere.
halarmoth. atrium mōat. ut at
halaroth. atria. ut ulitibula. seu
ville. aut bertrudiet.
halim. festinate. ut festinanter
hamd. mīt. ut dilipuit. fue
rettinuit. aut dilipuit. ſ alīs
hamod. deſy. ut omne ſiliosy
hathoniel. Pondus dī. ut rñ
pondus ei dī. ſ tuo mquaſ
hamza. ipā migrat. ut fulcip
haunan. fons. ut motio. fili
hibūer ſ cog. ſtrule. ā ſtipiens.
haull. philtra. ā ſpiritra. fili
hanoch. leptus. ut gr annuo. seu
gurgulio. aut ſcrabula.
halam. claud. ut ſtulcans. fue
claudcans. uī claudicans
haſer. medius. ut mediocriſ
tum. ſ ſio. filī ganeſ. ā
hara. tudors. ut
hagagan. gemmeria. ut
hagib. mendacium. ut mag
nus. ſpfiens. uel ſpfeno.
hazeb. pgens. ut zabiens. aū
hagiba. defen. ut rēnen. fue
ligans. aut cohibens.
he. ē. ut unū. ſ aū ſuſcepio.
he. the. ut ſtis. filī ſuſcipiens
heben. uere. ut tremiens. ſpi
tremiens. aut reuerens.
hebē. uncens. t cunſtans. ſi
ue timens. aut tranſeūns.
Hebron. ſtupendus. ut paup
ſcens. ſpectus ſenſus.
hebronite. pauſcns. ut pau
hebron. ſeruans. ut ſeruā
tio. filī ōnūgēlī. ut uelle ſempi
terna.

hebōnite. gmgnans. t ſeruans.
aū utilis ſen pīne. c.p.c.
heber. ſpe uel gradiens. ſ ſte
ſuſcipiens humilitate. ſ me. d.p
hebar. cenus m. ut uoluptuoſ
hebdo. pauor ſmul. ut cruciſicū
ans.
hef. ſ. fouea. ut ſpcipiū.
here. q cet. ut ceſtat. l.p.c.
hela. uallis quoꝝ mor. ut male
dictio m. ſ qrē. ārdorē gñ.
helam. abiecto. ut ſuſpiranre
hela. oppreſſo. ut oppreſſi.
helā. dō gratis. t dō donat. ſeu ualt
helbud. dī filius. ut dī gradiſ.
helchal. templo. ut pertenila.
hechana. dei zelus. ut dei p
ſeſſio. ſ ruſ dño.
helfgaza. pus dño. ut uedici
helefer. adiuuans. ut adiuuā.
heliefe. adiuuans. ut adiuuā.
heleth. parens michi. uel uēdi
cans mei. ſ ruſ dñe.
helchiaſ. pars dñi. ut uēdica
helchaa. pars dñi. ut uendica
ruſ dño. ſ dicit dño eſt
helcman. pars dñi ē. ut ue
hel'dea. ārium ei. ut gubernet
eum. ſ eruet.
heruit uacue fuit. l uacue fue
heldai. ārium meū. ut acutio o
mea. ſ mea grā.
helcuiā. dī mī donū. ut dei
helcā. accepio gtē. ut accipiet
gtam. ſ habitū aū ſtrummā.
helē. pollet. ut ſerta. seu neſtu
helela. glūnans. ut glūnat.
helfel. ſpiens. ut ſpio.
helleſmoth. gre gradi. tanus
nit que mozeſ. ſpiro pauoſ.
hel'eth. accipiens uitā. ut ſuſcipi
hely. ſpcns. ut adscendens. J.p.l.
heli. dī mſ. ut dicat mā.
helu. deus mſ. ut dī diuāno.
fue aſcendet. ſ cernuus.
heluab. dī mſ pſi. ut dī mī pa
heliae. dō mſ. ut dī diuāno. ſi
ue aſcendet dñs. aū uoluit do
minarī. ſ mī cōgnatus.
helyaphat. dī mī collectio. ut dī
helyaſphan. dī mī fracens. ut
dei mī cōſilio. ſ mī ſpatus.
helkacha. dō mō peccans. ut dī
helkagi. dñi mīt uidens. ut dei
mea uisio. ut dī mī auerſiū. t
dei mea ſoꝛtitudo.

helkel. dō mō purus. ut dī mī
purificā. ſ cultus.
helkī. dī mſ dī. ut dī mī donat.
helkiā. dō mſ audens. ut dī mī
helkiahu. dō mſ mundat. uel
dī mī mundū. ſ mī dioceſis.
helkiaſe. dī mī ruina. ut dī
helkī. dī mſ mundat. ut dī
mī mundus
helkī. dī mſ dī. ut dī mī dei.
helkū. defician. ut fonſ ecp.
fue arcens. aut rōbuſtus.
helmaydel. ſcrutatio. ut dī mī. l dī
ſiluꝝ ſuſtinens. ſ dī mī gñans.
helodor. dō mō generans. uel
helcudi. dī mī ſons mīt. ut dī
mī oculus mī. ſ uerus.
heliopolis. ſol ciuīt. ut ſolis ꝛ
heliocob. dī mī cauꝝ. ut dī
mī ſolludo. fue ardor dī mī.
aut dī mī compunctio.
helilam. admiſtilans. ut dī aq
ſaluatus. ſ defenſio.
helilabor. dī mī ſalus. ut dī mī
defenſio. fue dī mī uāmēti
aut dī mī habundantia.
helisē. dī mſ ſaluat. ut dī mī
habundantia ſaluatus. ſ uerus.
helilu. dī mī ſalus. ut dī mī p
helku. dō dñs. ut dī uiuens.
dī mī iſte. aut dī mī ipſe.
helizer. dī mī auxiliū. ut dī
mī fortitudo. ſ uerus.
helmodad. dō mſ. ut dī mēſ
helnaam. dō fidelis. aū dī redpcto.
helnachā. dō mſ. ut dī dona
to. ſ mī fortitudine. c.p.l.
helon. cōmoꝝ tuꝝ. ut ſpera
helonite. goerenus tuus. ut
gloriā tuā tuis.
helsaphan. dō uerus. ut dī mī
aulum. fue dñi ſpeculans. aut
ſpeculator dī. ſ acutus mīnus
helzebon. ſpiens. ut ſpio. c.p.l.
heltolat. ārium occultū. ut
heredad. pelliſ. gliam.
hema. ſeruiens. ut ſeruiens
hem. ſeruiens. ut ſeruiens
hen. orb. uallis. ut abyſſus. fue
ſpund. aut ſpundus.
hen. ecce. fumus. ut oculus.
henoc. gaudens. ut ſtudens. fue
mulis ſplendens. aut humilis. dī
ſurrectio fue ſpiens. ā huī
henoch. gaudens. ut uolutus. ſi

hermon. cursus meus. ut tous
time. ut uallis tēbrosa. ut ua
lue tēbre. ℔ surgens aū cōsilio.
R.p.e. he. ugilans. ut pellicē suue ē
hera. uacue ℔ sua fructu. siu
uacue ferē. ut uacue fructuosa.
seu uacue facer. aū uacue fac
tore. ℔ nō uidet. a tēs nō uisio.
horastus. ugilans. ut cōsul. sui
herabza. ℔ gens midanū. ut ugi
lantes fructibus. ℔ uore.
hered. ugilans. ut ℔ gens pa
here. ugilans ois. ut tēpestuosa.
horas. ugilans dñō. ut ursine
no dñō. ℔ uicer. aū ℔ gens.
here. effusi. ut ugilet. siue pl
hereber. uacue fructu. os pue
rum. ut uacue fructo ois ℔ re
gens. ℔ ut ugilia habitatoꝝ.
herma gedon. ℔ gens tempestō
herma. anathema mouens. ut
anathema timo.
hermogenes. mōr sequens. ut
uomis os tualle. ℔ anatha timo.
hermes. anathema mouens. ut
hermo. dr.
hermonij. anatha mouens os
herodes. pellibz gl̄ans. ut pelli
ceus gl̄osus. ut pellicea gl̄osa.
herodiane. pellibz gl̄ans. ut
pellicrolus. ℔ mouens. dr nis.
S.p.e. heldrolen. mīa dr. ut auxiliū
hetli. uidens nūis. ut uiuimus
mou.
hetrum. ātrum. ut applicatus
hethy. ablanderis. ut ablandes.
seu eleuans ēplis. à ℔ tra tēp
hethuien. ut pauor. t.p.e.
hethum. finis. ut ablandens. siu
pauor dona. aū ugens gre.
hethon. ℔ humano. ut ℔ mat. si
ue aut cog. à ℔ sapiens nauim
rodam. ℔ midans. à thuyas.
hethe. unga. ut pauor. seu re
hethnas. pauor coluber. ut uitu
℔ pens. ℔ cōmouens. scorpiones.
hethi. uter mea. ut pauo mous.
J.p.b. hia. sublimis. ut exaltat.
hiaaz. sublimis. ut exaltans.
hic uthiel. ipe est duplex dr.
ut ipe est separans uidens.
hiclon. ipe est parens. ut ipe e
ficiens siu ipe est mouens. aut
ipe est excitans fortitudine.
hiclona. parens maledictus. ut
hicrelon. ipa pollicio. ut ugila
na. uigoza uois. e.p.j.
hiclana. ipe ficians dona. ut ip
parens mentiens. siue.
hicon. ipe. ut est. ℔ mot. à cōmo
uens. parens. ut ficiens. siue
hicuni. ℔ mot. aut. ℔ mōdo. seu
ipe est parens. aū ipe est ficiēs.
hiczer. ipe e fortis. ut ipe est. aū
saliens. siue ipe est separ. aut
saltans. ℔ separa.
hiczence. ipe fortes. ut ipi sunt
agitantes. ut ipi siue saltant ut
hiehel. accusans. ut gratulans. t
gaudens. ludens.
hiel. ficiens dō. ut ℔ mono dei.
hiha. gaudens. ut gaudens. ℔ mā
hilez. gaudens nī ut gaudens
hiemeni. ipe numerans fortiā
mes. ut sapiens. ad dicendū
ostiū.
hier. mūra. ut mūrarius. ligū
mina. siue fur. aut cur.
hir. ugilans. ut ugilat cr.
hiri. ugilans ꝑp. l'ugili e ꝑp. seu
uiuit excelsus. à uno ualde. e
him fīs uiuo. l'ugilās ugila
tionis.
hirs. frem mū uidens. ut fre
mit uisio. seu ugilantes subsis
tens. aut ugilans ℔ mans.
hireau. ℔ gens ℔ sellie. ubu
gilat. ℔ minat dr.
hisuriel. ipe nolens adq. ut no
lui mor. ipe mor gladius ans.
ut ipe e mortis adducens.
hispania. asciro. ut expedio.
hithnal. ipe ur uerbū. ut ip
ur denūtians. ℔ cr.
hispanienses. acuti. ut expedi
ti multi. mouens bina. ut ꝑ
sonus duob.
hiteub. ipe fluens tēs. ut
ipa tous est flumo.
hiziel. ipe fortis dr. ut ipa fa
ciendo dr. ℔ sumens gaudiū dr.
hilmael. ur audiens adq. ut ad
holem. mouens. ut terminans.
siue delens. aut ēplexans.
holdas. destruens me. ut deso
lans mi. seu dulcedo meum.
holon. destruens. ut disturbans.
seu distrus. aū dulcedo.
holofernes. firmans disciplos
t firmat ueritū ēgressus.
homar. ꝑp. ut amaricat. ut
ꝑp amaricans. ℔ ut dolens.
homer. ētpans. ut mapulus. R.p
hon. labor. ut dolor. siu talent.
hoob. mala. ut malla. siue rēp
tatio. aū tempt. siu. à ululando.
horeb. ardor. ut ustrans. siue ex
horer. libri. ut uerunde. siue
defluminibz. à ferruginei.
hoz. dolor. ut ira. seu eue excel
sio. aut ue mundo.
hoz. firma. ut firmat. seu ꝑ
me. aut firmū meū.
hors. fortes. ut exercitus. siue gen
tes. aut robusti.
horsi. maledictus sufficiens. ut
maledicta sufficiat.
horrolienda. recte. idigens restō
nio. ut sum politū ueh fiscatiō.
hosa. spes. ut saluatio. v.p.b.
houchar. sculpens. ut sculptile.
siue sculptor. aut sculptus.
hiū. penetrans. ut thalamus.
huma. festinat sibi. ut magnus.
hum. ēgrando mā. ut illumīa
tor meus.
hus. festinat. ut obstinatio ꝑp.
husadin. festinanter me. ut ꝑ
sinatio mea. ℔ me.
husi. festinans tū. ut obstinatio

Jaaon. ut audiens. b.j.p.b.
Jaaziel. tempus laudare dñm.
uel expectatio laudis dr.
Jaalon. ylex. ut ignis. a duj.p.j
Jaamena. gemus tronitu celes.
ut gemina. telemma cohors
cas. ℔ velocis. à dimidiatio.
Jaan. pdor. ut ꝑpendens. siu
Jaair. lucidus. ut lucina.
Jaal. fuit. ut dimidiū. seu dem
dans. à dimidiando. ℔ dans dr.
Jaaleel. dimidium dr. ut dimi
Jaar. expectans ēplis. ut expecta
tio pauoris. ℔ pauoris ultrans.
Jaaon. expectans dolorē. ut ex
Jagabel. auxiliū. ut auxilia
tor dñs. ℔ auxiliatus dñs.
Jaeaba. hiu auxiliū dñi. ut
Jaha. iuuenis. ut uestigiens. b.p.
Jabal. dolor. ut dolens. seu tra
ctus aut ptinens. ℔ ut uestig.
Jabin. sapiens. ut sapiā. siue
uestigiens. aut uestigatio.
Jabir. cursus decens. ut cur

Jacob. pulsus. ut uocem. siue luc
cus. aut lucrum. Jakob. sor.
Jchim. sapit dno. ut intelligat
uas dei.
Jchiud. stet dñi. ut ā et glū.
seu gnus. a ett gnuido.
Jchala. forus ei. ut ostenderis.
Jchaba. forus dñi. ut fodiens
o dni. ſ siue ebulans.
Jachū. ebulans. ut ebulat.
Jachan. ebulans. ut ebulanes.
Jadan. ebulans. ut ebulans.
Jchanne. ignis firmitatis. ut
ignis firmitatis.
Jacri. ignis. ut ignes. sui ignito.
Jachi. firmus. ut firmitas.
Jachnir. firmitudo. ut firmi.
Jacob. subplantō. ut subplan
tans. ſ plantes ei.
Jacobi. subplantans eū. ut sub
Jacob. subplantat supplantauit.
ut supplantans filij. ſ eo.
Jacobi. ignis. ut ignes. ut ig
Jachonia. ig ulno. ut ig ula
tis. seu ignis dñi. aut ignes
dñi. ſ gnosco. à cognosco.
Jadare. sciet. ut scā dr. sui co
Jadua. sciens dñm. ut cognitio
dñi. ſ notens habundantia.
Jadalim. sciens egressum. ut eo
Jadas. cognue dño. ut scā dñi.
Jadel. sciens dñm. ut cognic
dñi. ſ cano gnoui.
Jadde. sciens testimoniū. ut expe
Jadon. sciens delens. ut cognos
no iniquitates. ſ expectatio disciplē.
Jaebo. expectans laqueū. ut
Jaebe. elatus. ut elatio. se
ue ostendens. aut illuminatio
Jaeber. lanitudo. ut dilatatio.
Jaebra. ostendens. ut ostensio.
seu aperiens. siue expectans os. aū
ppiens.
Jagual. ppiens. uel ppinqs.
Jageur. inuena. ut colonus.
Jaiel. expectans dñm. ut expe
ctatio dr. sui ipse. aū ens
tale. ut supra.
Jaiele. adtendentes dō. a
adtendens ipm. ſ mea du.
Jahel. potuens dō. ut expe
ctans dr. siue potulans dñs
uū postulans dū. ſ indeo.
Jael. uena dr. ut procedū dr.
seu potulans dñi. aū uolens
Jaer. uigilans. ut illuminans.
seu illuminatio. aū illuminans.
Jair. illuminans. aut illumina
tio. seu uigilio. aū uigilans.
Jalam. expectans humilia. ut ex
pectatio eoꝝ parilioꝝ. ſ eo dñi.
Jaleel. expectans dñm. ut expec
Jaleeh. expectans populū. ut ex
pectatio uiri. ſ pectus rectum.
Jalen. expectans dolore. ut ex
Jā. mare. ut die ſ. amaricans.
Jam. mare laccens. uber amaritudo
Jamū. dies pp. ut numis. sui ma
ris. ut amaritudines. aū amaritu
dines ſ alins. aū alines.
Jāmin uterus. ut dextra. siue
Jano. mare. ut dextra. siue ma
ris. aū ā et signū.
Jāne. Joē.
Janiuero. dextre. ut dextrel. seu
alme. aū alines. ſ ā ū ē signū.
Jan. mare. ut dextre. sui maris.
Jannus. maximus. ut ā et sign.
Jana. dextra dñi. ut ā et signū.
Janer. uigilans dñi. ut ogbi
et signū. ſ unanidie.
Janey. amaritudo sui. ut ego
Jamiray. mare ego pulcra.
ut mare ego templum. ſ templū.
Janlupl. mare rubrū. ut dies
Jamuel. ē dō. ut dies ē dies.
Janat. gubernacio nis. ut gubina
cio mea. ſ expectatio redemptoris.
Jan. ignis nis. ut ignis mū.
Janec. expectans commotionē. ut
Janoa. gubernacio. ut gub nato.
Janoc. dormiens mortis. ut gu
bernator doloris.
Janua. rejecta. ut rejectio.
Janū. dormiens. ut dormitio.
sui dormitorio. ſ sinens.
Jadod. stirans. ut glitiens. si
ue cui sup ex. aue cui ett fir
Jara. stians. ut ostensio.
Janua. timens dñm. ut timo
dñi. seu stans dñi. aū sti
ans dñi. ſ sacro mostes.
Jammor. timens mortē. ut do
Jare. luna. ut delectio.
Jared. roborans. ut roborat.
Jare. silua. ut sale. ſ ej.
Jaec. delectio ejus. ut ulio uidi
Jarphael. dimitte dō. ut di
mittio dō. ſ
Jarū. audiens. ut audiens. sui
ulcisens. aut audiens
Jarū. siluā. ut siluay
Jas. dñi. ut audax. ſ audacio.
Jasa. tractans mundum. ut tract
Jasaphā. audiens. ut obedi
ens sui sedet. aut ol dñs.
Jasebel. dimittens dr. ut dimi
mittit dr.
Jasin. dormiens. dormitio. sopor.
Jasub. reuertens. ut reuisio.
Jase. quatuor. ut ostealam.
Jasel. equabiles dō. ut obedien
dr. ſ nos mandatum.
Jaso. tacitura mutescens. ut tac
Jason. desiderans. ut ā mirabi
lium fecit. ſ siue mirans
Jasu. ignis. ut ignis. sui
Jasubee. reuertens. ut revisit. si
ue reuocantes. aut reuertens.
Jabiba. peccatrix dra. ut pec
cans dei.
Jarphan. dñi ppetus. ut glia
tus dño. siue dñi ppetus. aut
dñi gloriatio. ſ in dei.
Jarhanael. expectans. sui hui
le dei. ut respondet humilem
Jarhan. dñi humil. ut dñi ut
pontio. seu expectans humi
aut expectatio populoꝝ. ut dñi
respectio. ſ eo luminis.
Janadiah. columba. defluens
ejus. ut columba deficiens pecta
Jaus. expectans filiū. ut expe
ctatio filiorum.
Jagog. aduersus. ut aduersum.
siue auxilians. ut auxiliator.
Jageal. audiens dñm. ut audiat
ctatio dñi.
Jaguel. audiens dñm. ut audiat
ctatio dr. ſ ens eq.
Jhaar. mōs fortis. ut ur fissa
Jhabely. coadiu glā. ut cui
tatem gloriatio.
Jehamai. ut gloriatio. ut fus
tatem rejectio.
Jehaman. durus habitaculū.
ut gloriatio habitatus.
Jehonu. durus. ut accusa
tio. ſ ū ett ebulans. aū ignis
gloriatio. ſ ens.
Jehuel. spes dr. ut ignis
Jeiaia. delectus dñi. ut ama
bilis. ſ dñm.
Jdael. delectus dñi. ſ dñm
uel amabilis dño prop

Jaue. expectū in
Gebū. ſ expecta
tio luminū.

dida. dilect⁹ dñi. ꝑt dñm. l'ama
bilis dño ꝑt dño.

Ipe dit salomo. q̄ dilect⁹ dñi
ꝑt dñm. ut amabit dñs ꝑt do
mum d' ꝑt sua nūc ꝑfatus.
q; ell delect⁹ deus⁹ dñs. cum
ubiq; dilector⁹ suo⁹ ecclesiā
q̄ struxer magnifice. ꝛ oppor
tepe diuinā ꝑpetuo ꝛ celebr
ꝛ frequenter mouet mulierum.
Jedidu. dilectus dñi. ut amabit eū.
Jedithū. cultus. ut exaltet
eos. ſ bilf uel ioanna.
Jedy. dilectus. uoluntariē. ut ama
Jedumea. rubia. ut nebos. seu ru
ra. aut sanguinea.
Jedumel. rubi. ut rubor. siue ru
ri. aut sanguinea.
Jebanim. lapides tribulationis. A
abu lapidū tribulationis. ſ stoma.
Jebaar. mōs fortis. ut electo su
Jebamias. sapiens dñō. ut vel
legentia dñi.
Jebec. plepui. ut exactero.
Jebar. in mucrone gladij. ut ge
neratio pueri. ſ colt mēneū.
Jeberchon. uallis meritrae. uel
Jelpeu. eligens electro.
Jblaā. ablabēr. ut ablabēs
seu ablabens ꝑt. aut ꝑfluf di
stincte. ſ dilicano dñi.
Jebrathel. hebdeiani dō. ut he
Jeber. hereua. ut lucratio.
Jebus. plepe. ut calcatio. sui gal
cans. aut calcatio. ſ no eiā.
Jebula. plepe meum. ꝛ calca
Jecha. tyrialer. ut oppilo. siue
oppimens
Jechaa. tyrialer ei. ut oppimens
oppila eum.
Jechia. lucrans ei. ut uena ei.
Jechyda. magnificat. ut magni
ficentia. ſ no pupli.
Jechyon. terribilis ꝑt. ut tuba
Jecolia. tyrialer ualuit. ut opp
silio ualuisa. ſ dñi.
Jegeruf. ſpant dñō. ut ꝑpano
Jechumā. possidet ꝑt. ꝛ possi ꝑt.
Jechamiā. uindicans ꝑt. uel ul
tionis populi.
Jechumā. uindicans poplm.
Jechuma. acquirens populum. uel
acquisitio populi. ſ uindicans ꝑt.
Jechonā. possidens populū. uel
Jechoreas. sic sua. ut ꝑparā. su
per deū. aut ꝑparo dñi.
Jebham. gentilis. seu idumeo
ut mōt. aut meritorū. ſ um.
Jebel. cernus dñi. ut augmentans de
Jechiel. tyrialer lupi. ut oppimens
lupum. ſ man⁹ maledictionis agman
Jedeia. man⁹ maledictum tbulas.
Jedebel. man⁹ maledictionis. ā gn
anus. ſ dñi.
Jedaia. sciens dñm. ut oppimus
Jedi. timens me. ut oppimens mia.
Jediel. sciens dñi. ꝛ magnifice dō.
Jedlaph. manū tollens. ut ma
nus adof. seu manū sublatus
à manū sublevatio.
Jeddoa. sciēs eū. aū agnitio eius.
Jedid. pmulus. ut minoratio
Jedir. accedens. ut applicat. siū
accel⁹ aut applicans.
Jedu. ornat⁹. ut temperans.
Jedua. temperans eum. uel ac
cingens eum. ſ nus dñi.
Jedula. man⁹ maledictum. ut ma
Jephidaa. timens dñō. ut appo
dñi. ſ mīn.
Japhet. apertio ei. ut apertio do
Jephtae. exfultio pessū. ut ag
tō deo eterno.
Jephlen. secludēs pectus mū.
ut apertio decoris mei. seu dñi
mundabit. à dñi mundificatio sua.
Jephonne. mutat. ut minuens.
Jephonne. annuens. ut innu
Jepiel. ꝑpinquus. ut redimens
seu ꝑpinquans. aut redemptio. ſ mā.
Jepuly. ꝑpinquus mī. ut redempto
Jeptā. desperans. ut desperat. seu
prompt. ſ dñi. siū mutat. à apertio
Jeel. uiuens dō. ut postulatio mea.
Jeli. uiuens dō mō. aut opera
tio dñi mea. ſ postulans.
Jen. uita. ut pdens. siū redpt. à
Jelada. cognoscens dñm. ut agēs
dñi. ſ redolens dō. à postulatio dei.
Jeel. uita dñi. ut qui dñi dñi. siū
Jeleph. manū tollens. ut manū
adof. siue man⁹ sublevans. aut
manūū sublevatio.
Jenda. plorando. ut confessio.
Jemel. dies mī. ut robur mū.
Jenuel. nūt dñi. ut mundabi
lis dño. ſ mōt acceptione.
Jemmy. robur mū. ut deptā.
Jenbu. sic ꝑ maledicto. ꝛ dō
Jeuleb. humilis uita. ut ama
mudo puelle.
Jemma. mare. ut amans siue
mis. aut mundabit. ſ no.
Jamuer. maīa. ut amās. si
ue mundabilis. à mare.
Jemuel. dies ei dies. ꝛ dies dñi.
Jesse. apta nom. ut aper. aud
Jeper. aper. ut apis. ſ dō
Jeprathel. aper dō. ut apis dñi
Jeper. aperiens. ut aper. siū apue
ut apis.
Jepon. ꝑtes dolore.
Jeri. timor. ut timens. siue m
ferocia. aut mutatus.
Jema. amās eū. ut mā ei.
Jerechon. aurugo. ut dmolitio.
Jerameel. cant dñi. ꝛ mia dñi.
Jeramel. cantus dñi. re. ue. ſ.
Jeramely. cantus dñi mei. ut
mea dñi mei. ſ dos mei.
Jeramuel. cant dñi. re. ū. ſ.
Jeramuely. cant dñi mia. ut mea
Jemon. timor. ut timebit.
seu cant ingrue. aut mutat⁹
mentis. ſ vel cantus.
Jepta. ꝑtus. iudicū supi. siue
timor. miserans. misericors
Jerechia. aurugo ꝑt. ut remo
uebit ꝑt.
Jerobeel. iudicū dñi. ut dim
dicans super ſ pugnans dñi.
Jeremiel. excell⁹ dñō. ut sub
Jeremiel. excell⁹ dñō pcy. uel
sublimitas dñi dñi ſ dñi.
Jamiel. tumet dñi ꝛ timor.
Jeriah. timens ꝑtutile. ut
timor dñi est. ſ no deuānōt.
Jerib. odor. ut lucta.
Jeribai. odor multi. ut defe
Jericho. luna. ut odor ei.
Jeruchan. odorāns⁹ ei. ut de
ficiens ei. ſ dā.
Jeriel. timens dñm. ut timōs
Jeremoth. timens mortē. uel
mortuus altitudinē mortis.
Jerimuth. timēs mortē. uel
mortuus altitudinē mortis.
Jerioth. uirgā sgni. ut ude
ris designatio. ſ collitudo.
Jerma. dñō excell⁹. ut dñi
Jerua. timēs ꝑt. ut adueni ꝑt
Jeroboal. iuuenū hui⁹. ut ude
cui habentis. ꝛ iudicū supal.
Jeruhal. timēs uitā ꝛ timor

uerustans. siue timens amore. ut iubens duãtãe.

Jeruum. cã pp. ut duplio pp. siue ulcerũ pp. aut sup. duudicans.

Jedolser. udicans ignominiã ut duudicans. firmatione.

Jeron. amor. ut pugnans. siue mundi. aũ pdus

Jeronimus. uultio pulcredens. ut duudicans locutãe.

Jerosolima. pacifica. ut uisio pacis.

Jerosolimite. pacifice. ut pace uentes. ꝯ nomis.

Jerua. aduena dei. ut alieni dei.

Jeruel. collis dñi. ꝛ uallis benedic

Jerula. tumentans. ut tumens eo. siue uolans. aut pegrinans. ꝯ saluatio. à desiderio meo.

Jerusalẽ. pacifici. ut uisio pacis.

Jesa. uerubus. ut plantuel. siue

Jesa. decimum. ut sabbaticum. seu tribulo sabbatiũ. aũ tribule holocaustum. ꝯ decimus ungula.

Jesaur. decimũ sustentans. ut holocaustum ungule.

Jessau. decimum meũ. ut sabbatum meũ. aũ tribule holocaustũ.

Jessamaũ. uerustas amaru. uel desiderij amaritudo. ꝯ eum.

Jessana. uerustas ei. ut decimus

Jessar. signãs mino. ut ululans. siue tribulo ululans. ꝯ ulor.

Jessar. meditet. ut uncto meo. siue meridiamus. aut meridiantes

Jesuã. collaudans pp. ut collaudans pplũ. ꝯ collaudatio pplũ.

Jesebesila. collaudans. ꝯ. uel sonans ꝯ nume. ut coequanus michi.

Jesbi modob. est time sperans ut coequanus michi spontaneus

Jesbuch. est cunctus. uel tacens. ꝯ ei.

Jesepha. tabernaculum. ut tuens

Jesse. decidens. ut decidũ. siũ tribule ysaiam. aũ tribule holocausti. ꝯ saluatio mea elegantis.

Jesebema. salus desiderij. ut

Jeser. finiens . ut plasmaũ. siue finiens. aũ plasmato.

Jesebẽe. figentes. aũ plasmatores. ꝯ eum ꝯ saluantes.

Jesesi. equus saluatus. ut desi-

Jesse. desedentium. ut desidentium. seu equalis mis. à equalis mea.

Jessepha. unctio. ut tabernaculum.

Jesepha. unctio. ut tabernaculum

Jesii. equalitas. ut tabernaculum

Jesii. decimi mi. ut sabbatum meum. ꝯ domine.

Jesias equus dño. ut saluans

Jesiel. decimum dñi. ꝛ sabbatum dei. ꝯ ea dei.

Jesidun. decimi dñi. ut sabbatum

Jesimuth. desiderium dulcedinis ut desiderata dulcedo.

Jesimachus. uerustus pacem dñm. ut figmẽs pauliosus.

Jesmanus. salus desiderantes dñm. ut saluans requirentes dñs. ꝯ dei.

Jesiel. sabbatus dñi. ut ululans

Jessua. planans. ut est deus desiderium meum salus.

Jesue. saluans. ut desiderium.

Jessai. equalis. ut equus mea.

Jessime. desiderantes. uel desiderata. ꝯ mea ignea.

Jessur. dolor. ut est dolore. siue salus luminis. ꝯ equus

Jessun. salus doloꝛ mi. uel saluans in dolore meo. siue salus illuminationis. ꝯ equalium meas. ꝯ cũ. aũ saluans.

Jesus. saluans. ut saluatus. ꝯ

Jesu. decimo. siue decimans ut supfluens. aut supfluus.

Jechaam. supfluus populus. ut supfluens populi. siue decimans pp. aũ decimo eorũ.

Jechaba. bonitas. ut declinatio. ꝯ aũ decimo eorũ.

Jechabatha. bonitas. ut bonitas. seu declinatio eorũ.

Jechebarba. bonitas. ut bonitas. siue declinatio uel uocatus.

Jechebarba. bonitas. ut bonitates. siue declinatio uel uocatus.

Jechabech. bona domi. ut declinans uenenum.

Jechela. decimans flammes ut decimo iudicis.

Jechol. medicũ retinens. ut medicum retinentis.

Jether. donans. ut donatio.

Jechamaã. possidens pp. ut fluens pp. ꝯ mbitus.

Jechon. supfluens. ut bonus

Jechonaã. bonũ pp. ꝛ fluũ pp. sup

Jechuhel. bonoꝛ dñi. ut supfluet deo. ꝯ michi.

Jechuh. bonoꝛ mis. ut supfluet:

Jechuhaã. honorans eũ. ut supfluens eorũ.

Jechã. bonoꝛ dñi. ut supfluens ei.

Jechi. supfluũ. ut honorabiles.

Jechiu. ide. ꝯ ei.

Jechiuel. supfluet. ut honorabit.

Jechur. ulus. ut odoꝛ. siue ordinans.

Jechul. exercitus. seu maledicens.

Jeu. patrans. omans. seu maledicens. ꝛc. uc. ꝛ.

Jeula. ipe patrans ei. ut ipi eorum mocio eius. ꝯ nomen ei.

Jeuhel. ipe patrans deus. ut ipa

Jeula. ipe. p. e. ꝛc. ꝛ.

Jeũ. dumis. ut dumus.

Jezabel. est ie. ut fluẽ sagus.

Jezabel. fluẽ nanus. ut sanguine fluens. siue habitaculo. aut habitans unus. ꝯ ut ablactatio dei.

Jezanias. auris ei. siue audiens deo.

Jezã. exercitando. ut adunatũ.

Jezarter. fortes. ut auertans.

Jetro. supfluet. ut honorabilis.

Jezechel. fortis dei. ut ipe dñm. siue obstrepens eum deus. aũ deo eorum ei.

Jezechias. fortis dñi. ꝛ applẽdes. siũ. fortiũ eũ. à deo fortiũ ei.

Jezẽ. fortitudo ut adunatũ.

Jezeẽe. fortes. ut auertans.

Jezuel. audiens deum. ut ablactatio domini. ꝯ laborauimus.

Jezrila. fortis labor. ut adunatum

Jezanias. auris ei. ut auris eius. siue audiens dñm. à alcolentio dei. ꝯ seminaciõs dei.

Jezim. semi. ut seminator. ꝯ deus.

Jezauel. semi dei. ut seminatus

Jezamelite. seminantes deo. ut

Jezra. sem dñi. sem dñi. ut seminans deo. ꝯ uelantes.

Jagual. uir abitans. ut uir re-

Igu. adunus. ut uoluto. siue est nõ hebreum. ꝯ uoluũ uolutionis.

Igarsahadu. adunus testimonij. ut

Ingrbarbanus. sollepne mandatũ. siue gnues. aũ hu subulo.

Iudidunus deluadi. ut odocilli alumnationum. ꝯ illuminans.

Iudia. nuens deluadis. ut odocilio

Iustinus. mens. ut timor. siue timens. aut odocilio. ꝯ ris.

Joa. tremens. ut trauens. ut tremens

Joaa. tremens ei. ꝛ eremus ei.

* siũ mei ul collaudatio ꝓpriꝰ.

Iaic. vermet formidinem. t ad
tribuendum. sili dñi nři. aut
dñi fortitudo. ſ fortis.

Iaib. timimc. ut timuerunt. si
ue ē ſpiritus. aũ est ymc.

Iozadac. fortis. ut robustus. seu
dominus fortis. aũ dñi fortitudo.

Iaadil. ũ est ipse. ut cui est
ipse. siue ipsius dñi. aũ dñi ips
ius.

Iaadu. dñi ſmus. ut dñi testimo
nium. ut dñi testis eius. ut dñi
testimonij sui tempe. ſ mini dicendo.

Iaadia. q̃ est testella sit q̃ est testi
catio. siue dñi diligens. aut do

Iaibiz. terrens formidinem.
ut ā ē terrē. siue dñm videns.
aut dñi fortitudo. ſ ipse ſ̃ ymagi

Iobac. ipe ygnoscens sciam. ait

Ioana. dñi dei. ut dñi pulcri
do. ſ dñi ingalis fortitudine.

Iamb. dñi intimans mores. ut

Ioagin. dño gaudens. t dñi gau
dium. ſ subtilis. ā dñi plasmato.

Ionas. spũs. ut spũs. siue dñs

Iaebui. pferens. ut pferto. si
ue glorians. aut glorians. ſ

Iaebaz. pferens subsistens. aut
glorians plasmans.

Ioaz. dñm videns. ut dñi fortitu
do. siue ū est nomē eius. ā
ū ē appellio dī. ſ aut vlulat

Ioly. doles. ut condolens.

Iolv. magus. ut magi. siue dolor

Iobab. distillans. uel ymago pa
ter. siue magi pat. aut dolor. ut
ululatus. ſ vens. aũ dimissio.

Iobal. delat. ut delans. sili dñm

Iobama. magi domus dño. ut
dolor gñs dñi. ſ eius.

Iobol. magnus dñs. ut dolens deo.

Iobabeb. dñi gñs. ut dñi ignis.
siue dñi labium. aut dñi rotulus

Iobal. gñs dñi. ut ignis dñs. ſ eoꝝ.

Ioaela. opimens eum. ut opilio

Iod. sera. ut pharus dñi. ut dira
tio dñi. ſ capium.

Iodaie. ipe cognoscens. ut dñi cogni
tio. siue agnoscit scia. aut cognoscit p

Ioed. dño fruens. ut dñm videns.

Ioez. dñi fortis. ut dñs sapit.

Iophe. dñi os. ut dñi dilucida.
siue dñi eloqui. à dñi illuminans.

Iolly. gemens. ut palpitans

Iohn. dño residens. ut dñi pius. sili

dñans ei. aũ dñm aut. sua ei.

Iohonã. dñs misericors. ut dñi
nita. seu dño gratus. aut dñi gr

Ioanna. dñi donũ. ut dñi grã.

Ionã. dñi gratus est. ut dñi mi
ca eoꝝ gñs. ſ mini grã.

Ioanna. erat dñi dilectus. ut do

Iohanne. dño donat. ut dño
gratificans. ſ fluit. à capiens.

Ihanel. dñi grã. ut dñi ē grã. si
ue cui donatio facta est.

Ioel. dimittet. ut dimittit. seu

Ioel. fur dñi. ut rapiens dñi. seu
est dñs. aũ ē dñi dñs. ſ dño substantie.

Iaebi. ē est collegens. ut dñi re
surrectio. siue dñi sustentus. aũ

Ioadi. dñm cognoscens. à dñi co

Ano ſ sceptra.

Iaade. dñi cognitio. ut ipse dño cog

Ioadan. dñi cognoscens fortis. ut
dñi cognoscens eum. ſ um.

Ioanb. dñi ultio. ut dñi ultio

Iaaza. dñm gestans. ut dñi gau
dium. siue dñi substantia.

Ioanna. matrona. ut domina.

Iona. columba. ut dolens. si
ue ū est donat. t ā est dolens.

Ionadab. dño obediens. ut dñi
spontaneus. ſ donans pñtes.

Ionadab. columba principua. ut

Ionas. donãs. ut donans. sili ei
ē donatio. aũ ē q̃ donat ē deo.

Ionathan. columba ueniens. ut
columbe donũ. sili columba
dans. aũ dñi donans. ſ nans.

Ionathã. dñi donũ. ut dño dat.

Ionathas. columba. uel. ut columbe
donũ. seu columba dans. à dñi do

Ioni. columba mea. ut dolens
mi. sili donũ mei. à dãs uel.

Iope. pulcritudo t pulc.

Ipsy. pulc. ut deoꝝ.

Ior. fluuius. ut fluui. ſ nudo.

Iorã. fluui ei. ut fluus. seu
man sublimium. aũ dñi exal

Ioliberb. dñi gloria. ut dñi
sublimis. ſ sublimis.

Ioarer. fluus spinas. ut fluui

Iasib. est gradiens. ut ut gradi
ens. siue dñs gradiens. à dñi sibi

mans. ſ pensio eoꝝ.

Ionn. nil dans. ut fluui gemens.

Idumel. fluus iudicij. ut fluui
iudicans. sili deorsio eoꝝ. aũ ips

Iorb. fluꝰ gaudij. t fluui g dans.

Ioñ. fluus eoꝝ. ut fluui eoꝝ.
siue gratis. fluus. aũ fluui gra
tuitus. ſ salmano.

Iom. faciens mandans. ut dñi

Iolabesely. ā est sanctus geminus.
ut ū ē sanctus vespertinus.

Iolibeth. dñi sacians. ut dñi um
bracu. ſ ung est unitum.

Iolaha. ubi est consilium dñi. uel

Iolaph. dñi speculat. ut dño ula
ta est. siue dñi labiũ. aut dño ā
gustat. ſ dicebat.

Iolaphr. ips iudicans. ut ips iu
dicat. siue dñi iudicij. aũ dñi iu

Ioseph. dñi ustus. ut dño iustifica
tus ſ testimonium.

Iolagh. augmentat. ut appetitus.

Iolchyas. augens altitudo. ut ipse

Iolphias. ips liber dñi. ut ipa lex
dñi. ſ est sacrificium.

Iolrat. ā est secutus dñi. ut eque

Iolosphonias. dño abundans. uel
dñi speculans. ſ cor ꝰ.

Iolouas. ā salus. ut eque est salus

Iolus. salus. ut saluans.

Iorb. sagena. seu pharus. ut do
minans. aut dilatio.

Iothy. et pferens. ā ē dñi pferens.

Iothal. dñi pferto. ut dñi estimatio
siue pferens eoꝝ. ā estimans eoꝝ

Iothan. sat dñi. ut pharus gre.

Iouel. dñi ulcus. ut dñi filius. ſ eorum.

Iouhabd. dño dat. ut dñi donans.

Imõabaar. dño donat. ut dñi do

Iohad. dñi fluens terra. ut dño
eoꝝ fluuius. ſ um.

Iozachar. dñi ultio. ut dñi memor

Iozabed. dñi fortis ſmus. ut dñi
fortis testimonij. ſ eius.

Iozabb. dñi ultio. ut dñi dilata

Iozeb. dñi ultio est. ut dñi alius
est. ſ aũ sustinens testimoniũ.

Irad. enarrat. descendit. ut enar
ret descensio. seu ingrediens fluus

Iras. fr mei ut dens. ut fili mor
tis. seu ingrediens sibilans.
aut ingrediens plasmatoꝝ.

Is. mr. ut adhuc.

Isa. mulier. ut adhuc.

Isaac. risus. ut gaudiũ. siue.

Isear. aut ingrediens. ut ā fusa

Isaiae ingrediens aut. ut aut
fusa erat. ſ noctis mea.

Isadā. q̃ ē memor dñi. ut memo
rans dñm. seu cui memor. aut

Iachanne. q̃ te dimoueſt. ut dimo
moueant. ſeu uir mouebit. aue
te mouebit mee. ſ mutet.
Iac. ſalus mea. ut dñs ſalumue:
ſeu ur ſaluet. aue ut ſaluet.
Iaguel. dñs ſalus. ſiue dñs ſaluauit.
Iag. ur paululus. ſeu ur minu
us. ut ur uegetans. aũ ut ſuſa
Iaſ. ur paruulus uel. ut ur mi
noũat mee. ſeu ur ſuſcepit
me. aue ur uegetans meus.
Iſbual. ur uerustus. t ur deus
uel. ſ pro. ſ dereadente popl.
Iſbam. ur deuastans pp̃. ut adiu
Iſdech. ad ſuſtinens. t adiuua ſtu
ſtu. ſ de domini.
Iſcaioch. ut memoriedut e uicos ei.
ſue mores memoria. aũ memor
Iſmuel. ut deficit. t delinit dispa
nens. ſiue exaudiens deo.
Iſmahelite. uel audire dñs. ut adiu
Iſrahel. mens uidet dñm.
Iſrahel. ur uidens deũ. seu uide
deũ. aũ forte eũ dñs. siũ pncps eũ
dñs suo. deiecto sue dñi.
Iſraheliu. uer uidencet dñm. ut
adiuua pncipes.
Iſſuã. ut parululus. ut minuus
seu ur saluus. aue adiuua salu
mus. ſ es mee.
Iſſu. ur leuans. ut adiuuans salu
Iſtob. ut tenus. ut adiuua bonum.
Iezalia. mi exaudit. ut mihi exau
dit. ut mihi exaudiet. ſ mo.
Iezaliel. mihi exaudiens. mihi exau
dient. ſ mihi exaudiet. ſiũ ſ ñ deus.
Iebamã. titulo palma ut titulo
amabilis deo. siũ ibe. amari à ipũ
Iemer. montana. ut sublimis.
Iehus. mons exaltis. ut mons
sublimitatis. ſ remissionis.
Iubal. canus remissionis. t canus
Iechal. potentia. ut fortitudo
Iechaci. potestas oppressi est. ut
fortis oppressio est. siũ planctus.
Iudaa. confitens dñm. ut glificans
Iudar. confitens. ut glificat. iu.
Iuſi. sapiens. ut pncipiens.
Iuni. sapiens. ut pncipiens.
Iupiter. timens. sapiãs. ut dñs
sapiens. ſ aue ipe doctus.
Iuſus. doctus. ut doctus.
Iuth. priapus t mars. siũ pncps

Laabadeo. apsion. siue sedens
nans. ut geminans latine.
Iachum. deum. ut flãmans sit
deustio. aue flãmans. ſ iudicans.
Iaaza. flãma iudicis. ut deustio
Iaadon. pdens. ut deficiens.
Iaamas. iudicans. ut adiudicans.
Iabidon. pdens. ut deficiens. si
ue deficiens. aue solitude eius.
Iabun. albus. t albedo. siue candi
dus. aue candidatus. ſ eo eius.
Iabana. dealbans eũ. ut candida
Iabuch. veniens. ut egredies ue
menes. ut egredienes.
Iabeth. accepians. ut accepabit
Iaben. candor. ut candidus. seu ut
ego. aue eo filio meo.
Iabim. deum. ut flãmantes. seu
deustio. aue flammato.
Iabi. ebrius. ut ebrietas. seu ue
nus. aue ebrietas.
Iabuch. ebrius. ut ebrietas. ee. à e.
Iacobemoza. supplens. ut supra.
seu obscurio sicuti sanguineo.
Iacobmad. obscurat sicuti. ut
obscurat sanguine.
Iachas. ut est. ut sibi est.
Iachar. obscurus. ut obscurans
Iachin. obscurans. ut confirmans
Iaad. ipse sibi mee ur. à suus ipe
mee ur. fore. nõ abolet.
Iaphedoth. lampas. qi est cadit. ab
Iabel. dns. ut dñs. ſ mee à suus.
Iaus. dns. ut filii dei. seu ipse sibi
Iaſa. leena. ut saluus. seu filia
dei. aue filia leene.
Iamarham. signũ. ut ordena si
ue adsignũ. aũ ordo.
Iamasabacham. ut qd derelicti
me. ut ur qd est dereliccio mee.
Iamuel. aũ quo est ds. ut qd
benedicto
Iaudera. fuit dominus. ut nati
uitas expectata. siũ ibus amatus
dñs. aue ibus amabilis dñi.
Iaodrensol. fuerit tuoribus.
ut naturantes expectent seu ib
amare. ut ibi amabile dñi.
Iaomini. ibus. ut mihi. seu p
phetare mutem ibus. aue p
napel mutem populo
Iaphedoth. fulgor. ut fulgur. si
ue fulgurans. aue fulgurato.
Iaraa. sublimitas. ut ordinatio
Iasasabus. ut clamans. siũ saluet

aue saluatus. ſ opus.
Iasabi. spaui ime. ut dns spes
Iasenus. salus domini. ut saluans
dñs.
Iarbusim. fabri. ut macellarii.
Iacar. agnus dei. ut agnus
dñs. ſ ut maxilla ei.
Iebana. albedo. ut candidatus.
Iebe. candidum. ut candidatus.
Iebe. cerulum. ut qi ex. lobu
late.
Iebus. lanosus. ut carnatus.
Iebui. lacer. ut carnes. ſ supra.
Iebuneg. lacertus. ut carnatus.
Iebona. albedo. ut candidatus.
Iecha. gena ei. ut maxilla eius.
Iechi. gena mea. ut maxilla mea.
Iechi. gena ura. ut maxilla ad
Iechir. gluttor. ut gluttiens.
Iedã. flãma iudicans. ut gentes
iudicans. ee. ſ iudicatus.
Iedã. flãma iudicis. ut exustus
Iedael. flama iudicis dei. ut ge
nens iudicium dei. ſ uisit.
Iedmas. dignus. ut adiudicatus.
Iedebe. flamarum. ut gaudio pa
Iebe. panes. ut refectio.
Iebacha. qui ut ecclesia.
Iebemasabanny. ut qd delinquit me
ut ut quid est derelicta mea.
Iesa. salus. ut saluans. siũ saluet
aue saluatus.
Iesem. domus. ut adauctus.
Ieu. addictus. a. frequens bona opus.
Iesemad. nom iudicis. ut adiudi
nans iudicatus.
Ieuaioth. uenientes. ut hesitans.
Ieue. addictus. ut applicat. siue ad
super. aue applicans. ſ adsupra.
Ieuge. addictus. siue applicatus. ut
Ieuuel. adictus. ut apostolus. siũ
applicatus. aue placatus. ſ ora.
Ieuiah. placens est. addictus
Iia. labrans. ut laborans. siũ
labiosa. ſ aue candidatus.
Iabam. albus. ut candidus. siũ candi
Iebum. fructus paleo. ut paleo
fructus.
Iebu. uenies. ut mens
Iecmona. fusorum. ut fusorum.
siue adfusorum. aue adfusorum.
Iec. obscurus. ut tenebrosus. effundet.
Ieca. tabernaculum fudens. ut genens
ruus. ſ fudet. à tabernaculum. effusio
Ieth. obscurat. ut obscurans. siũ tabernaculum

+ Iecmona. fusoriũ. ee. à adfusoriũ.

lus. ostgenus. ut ipi sustinues. fule lacrimas fundentes. aũ tãs map effusiones.
Lusma. sustinens. ut sustinuo.
Luuiensis. sustinentes.
Lidgenus. ut hedificau ei.
Lidy. nan. ut hedificauues.
Lidda. utilis. ut hedificata.
Lumi. ubiq. ut cuddeau.
Lunga. nata compotus. ut nau uus compotes. ſ grãũ et pallio.
Lulis. geneans. ut gñau.
Lsimach. gñans passionẽ. uel
Lust. genus deoy. ut gñans deozan. ſ bulano.
Lutis. utilis. angelice. ut utilis t
Lstrochas. sublimans. ut pelu uũ. seu gñans lanciduẽ aut utilis ſ pueris. ſ latis. à cãdidus.
Lobna. alba. ut candidata. sine
Lobe. albs. ut candidat. siue eor ũ. aut eor filij mei. ſ aũ cãdidatus.
Lobtu. albs. ut candidat. siue albs
Lobaca. alba. ut candidata. sue al bedmes. aũ candidatoes.
Lobom. albs. ut candidat. siue eo ũ. aut eor mes filio.
Lod. undim. ut declinatus. ſ naũ.
Lodabda. ipa ũba. ut ipe fmaci-
Loddar. ipe fruit. ut ipi celsitu ro. ſ um.
Loddim. ipi causa. ut ipe iudi
Lode. sleuatus uultuus. ut q eo secuta est uultuose.
Loga. lacte candidan. ut lacte candidatus. ſ bnũ t pnaps mlcoy ipe.
Loomitu. philarchi. multaq t
Loch. uacans. ut declinat. seu ũ cans. aũ ipe cõclusit. ſ siclm ea.
Lochã. ipe deludens eos. ut ipe
Lothã. uincitu. ut cõclusio. seu declinans domũ. à uacat gre.
Loch. undim a. ut ipa cõclusio.
Luens. ipe elevans. ut ipe cõtin gens. ſ nã nat. à unã utilis.
Luc. ipe elevans. ut ipe cõpgis.
Lud. uide. ut declinat. siue un
Ludi unclan. ut declinantes. siue fortũ plum. à urnã pli eantes. ſ eũ tplis strutu sub.
Lurh. gene. ut maxille.
Lurga. nux. ut gmudatũ. t. eo

maabeel. cõgnatus dñi. ut cõgna ta dei. ſ ro.
maacha. molliues. ut cõtinue
maadan. finem est michi. ut sine u sunt in. seu uere cerus. aut uenit pausio. ſ meu.
maadde. milium sui mi. ut dẽ iustificet rectitudinẽ meum.
maas. cõgregat in. ut cõgrego
maala. chorus. ut thimnus.
maalayh. de mille. ut decima.
maalayh. chor pcentu. ut thim ut qui. ſ no dei.
maaleel. laudans dñm. ut laude qual meam. de habitantẽ. ut ha buerut habitatoẽ
maalon. sfinctum. ut ap̃ri apio seu glumat. aũ secalis.
maallon. cõ. ſ rpnly eius.
maana. ogat pea. ut cõgrego
maanad. defectum t sterilitat.
maanah. respectans. ut respecto.
maanul. amata domus. ut dom mei. siue genitũ. aut genitũ. ſ dñi.
maaroy. fouee. ut speculo.
maasias. hor dñi. ut adiuuet
maath. desiderũ. ut desiderabit
mabar. munitu. sus cirans. ut murum glie. ut u gine. ſ no ei.
mabdiel. munit dñi. ut munu
mabdiehue. munit dñi. ut mu munitel dñi. ſ meo.
mablan. munit. ut preeuus. ut prepes. siue munitu. aut p
macha. rdẽ
mablat. munitens. ut munitu.
macha. pgenitu. ut peculio.
machabe. pregens. ut preno. siue peuens. ut pgenitolus.
machaben. ptepenset. ut pro nedt. siue peuentes. à pgeni ola. ſ mea.
machan. lubrice nt. ut molluit
maachon. q iustus. ut peuuens. aut oiens. aut oientat. aut añcedens.
macedonia. ghusita. ut ghusita siue añcedens. aut oientalis.
amcedonel. ghuitenses. ut cõ busta. siue añcedentes. aut oĩẽ tales. ſ gnu. aut cõgnatoes.
macelor. cce. ut ecc. siue cõg
macelorh. ce. ut ecc cẽ. ũ ſ.
macenia. peuens dñi. ut oiens dñi. ſ maceles. rdẽ.
macel. finis. ut defenitio.
macerh. oiens uera. t añcedẽs.
mach. dp ẽ. ut q est. suũ pp mi. deut mi. ut regna mũ.
machgel. pp mi dẽ. ut regnũ mũ dei. ſ quid est domino.
machmach. quid ẽ donũ. ut
machur. uenundabit. ut ven tuus. seu uidens. aut defi nientes. ſ aut firmitatis.
machurter. uenũdabunt. ut restituens. seu uidens.
machimas. humiliens. ut adrempta eo.
machmath. humilis. ut acce tans. seu tangens. aut un tus ebuan.
machosis. hepulsorna. ut ẽ tupefiebat ſ ens.
madda. milium. ut ꝗ sustula
madabal. milit uoluẽs. su bleuens. ut sustiẽtes uestes. plasmato. ſ ens.
madabena. alatu ei. ut anamẽ eus. suũ sale eos. aũ nemus
madat. milium mã. ut ꝗ sus ciens ũ. ſ no mã dñi mei.
madaliel. tris mã dñi. ut dñs
madam. gdicto. ut habitatũ seu milium dom. aũ sustiẽ na gre. ſ iudo.
mabdoel. horum. ut colun
medua. milium dñi. ut sustie ens deũ. ſ suũ rei. aũ iudicii.
madrami. beatus. ut iudico.
madian. respondens. ut diudi cans. seu ingens. aut gdicto.
madianes. dpondẽtes. ut de udicantes. seu iꝗ. à gdicto.
madid. dns milũ. ut milium humuus. ſ no.
madum. uidens. ut diudica
madumena. milium uidens. ut ꝗ sustinens esset.
madon. gdicto. aut habitatio. suũ habitatio. aut habitãs nes. ſ peculatoẽ.
maphu. speculatus. ut spe culato. seu speculo. aut de
maagal. colonia. ut custodi no. ſ colonia ei.
magala. testimonium eũ. ut
magalum. colone. ut milium gronel. ſ gransio filij ei.
machama. gransans filiũ sibi.
magal. magnitudo. ut tris seu puuens. aut puuens
magdabel. tris dñi. ut magnifi

aggardulū. magnitudo. ut ānīs. seu defendat dns. aū p̄mutato ep̄. ꝙ magnificaū me dns angdulens. magnāa. ut p̄mu nica. siū ānensis. aut ꝺhonsibit. aggdubel. turris dī. ut magnificē deū. seu ullū accepit ads. aut aggdulgud. turris p̄rtutis. ut' aggel. lat̄em dīm. ſ magnifice aggdol. ānīs. ut magnitudo. ea. aggdola. ānīs grandis. ut que ānīs. siue q̄ magnitudo. aut que aggedru. nutrians. ut ānūna nans. ſnūrans ḡre siū p̄ma ol. aggedru. fructus dom̄. ut ā aggerdo. temptatio. ut dom̄ tentēt. siue ꝓmoy ol. aut fr uctuū eoꝝ ol.

aggedru. temperans. ut temp tans. siue emaculū. aut ꝺha bitans. ſ mitis aut.

aggedy. cena pauoris. ut temp

aggmal. tangens. ut detenu siue uile ꝺbitū. aut uiheal t buoyf. ſ terrens. à ꝺmatre.

aggod. dona. ut terrū. siue

aggo. gratiar merois. ut de tuare t̄ q̄runt. ſ do mā.

aghai. dom̄ iudicis. t amatru

aghel. ḡratia ḡdi parte. ut

gratia ḡdi a. ſ dns deus.

aghuaghel. gratia ḡdi. ut gs

aguda. ꝺdicens. ut nisturu fuſſi cens. ſ dolentium ex

aghannain. desiderium. est. ut

aghady. anglus mē. ut ānūn ano mā. ſ nunquam dom̄.

aghadhal. angelus dñi. ut ā

aghadhi. liber regni. ſ siue ep̄i

aghadhi. nunquam as. ut ā.

aghadhor. liber regnoy

aghadhoch. angelus ep̄i. ut' an nuncians resurrōnē. ſ ꝺano di.

aghlay. laudatio nis. ut lau

aghlaghl. laudans dñi. ut lau nens dī. ſ mea.

aghlaal. laudat dñi. t laudatio

aghlaoc. laudans p̄napis. ut

delpeteon. ā gustnay. ſ ost.

aghlahoch. angely. ut annūcia

aghlahā. risio ut humiliet. si ue despiciens. aū ꝺspectū.

aghlcha. regnū. ut p̄napis.

aghlchy. rex nis. ut p̄nceps rā.

aghladha. regnū. ut regnū dñi. uel principatus dñi.

aghchon. rex meliter. ut p̄nceps regnat. ſ regnans.

aghlchy. nitū. ut regnabō.

aghlchus. rex ossiū. ut p̄nceps

aghlcloch. ā glus. ut nūcī. ut ānūnians ꝺlectationē.

aghlch. p̄napis. ut ānūciabō.

aghloch. angly. ut ānūnians.

aghlechr. plenitudines. ut ad plen. siū claūsula. à ꝓspicuus.

aghlē. prudens. ut prudo.

aghlē. prudens in arte. siue da mnatio. aut ꝓspicuus. ſ pellucē.

aghlēt. mare t̄ raptus. ut mad

aghamoagen. delāgo. ut dāgat seu alienat. aut abstinens.

aghaman. lus. pecunie. ut aqui ditas diuinay. ſ ost. utrūq;

aghammona. ꝺlige. ut cupiditas nom̄ siue est p̄ce. roborum mgnū.

aghandia. dāgans eā. ut alienans ꝓpolationē.

agan. q̄d ut quomodo. ſ est illud.

aghanna. q̄d est hoc. ut quomō

aghana. ꝺmans. ut reprehendens.

aghanag. amunus. ut cōsolatio. seu sacrificiū. aut holocaustū.

aghaya ath. munera. ut cōsola ntōē. seu numerans uitā. aut pauoē oplens. ſ nūcī.

aghandam. sepulcrū. ut monu

aghanaē. ossolans. ut ossolamo.

aghanagh. castrū. ut tribuacōn siue refec. aut ossolatio.

aghanahy. requies. ut sepulcrū.

aghanaī. castra. ut tabernacula siue refectiōis. aut ossolatiōs.

aghanallgē. necessitas. ut obtuo scens. siū oblatiōs. aū oblatē.

aghane. nūs. t numeratur. siue oplent. aū oplento. siue oplento.

aghanoch. nūs uter. t numerāt uter. seu ossēt pauoē. à pauo

aghathu. q̄d nā est hō. t q̄n ē illud. ſ similiter

aghē. ater. ut ꝺstruat.

aghagomaryh. ꝺcens. ut

aghaiē. q̄d latebat. t ḡrā latu nolūt esse.

aghaue. refecerunt. t refecit.

aghaoch. cuiā. t cuiātē.

aghael. cui. ut plenitudo

aghaue habitaculū. t habitatio

aghaoy. habitauit. uidet. ut habitaculū fortitudinis eoꝝ.

aghla. ꝓcera. t ꝓpinatio.

aghlam. munitus. t munitē.

aghlan. munitus est. ut p̄cepit

aghlan. amatiant. ut amat

aghao. ſ amarus amygnus.

aghaidhad. amā gnantia. siue amā tractātia. siue gnātes. aut

aghaiu. amatiās me. t amatiatū mea. ſ ꝺtiāno.

aghaiuedh. amā stia. ut amatiōs

aghaiūa. amans ocellos. ut ama ntiāt eos cadens. ſ est nō ꝺbēt.

aghanatha. ꝺni nīi aduentu.

ut qn dns nr aduenit. ſ tū

aghaiuh. amay. ep̄. t amatrudo

peccati. ſ rei.

aghathalogh. quadrige. t ḡdrigā

aghaeh. p̄incipia. ut ꝓpinans.

aghaic. amat. ut ꝺclinat. siū erit. aū sublimat. mandato. ſ ḡtē.

aghaidar. amā ḡtento. ut pudēt

aghaidedha. amare. t repnit. t pudē tem. ut amā ḡtē. ḡtento. t pudēt.

aghaig. amatr. tollens. ut amā

glasmatē. ſ pauoē.

aghaidh. acceptio. ut ap̄napio.

aghaig. amatu uita. ut amatiuo

aghā illuminato. ut illumina ta. ut illuminatr. ſ dñi tēpore.

aghan. similitudo. aghaic. siū illu nat. aū mate amatr. siue aū ꝺdē.

aghaidhar. lucet. ut micta. siue ꝺsplicāt. à ꝺdicēt. ſ amā plentudo.

aghaimiur. linguā. t ꝺdicēt. siū amatiuo mentis. à amā mēt.

aghisa. acceptue. t ap̄napio. seu amatē tollens. aut amatiuo. ut

aghaing. amatr hoī. ut amā tē no. ſ mater. ḡtento.

aghaidhedh. amā ꝓcreans. ut a

aghaiologh. amā stia. ut amatiāt ꝺnātes ſ amā ecclīa.

aghaiom. sublimet. ut ꝺcendo.

seu ḡtus amatē. à amā ḡtudo.

aghalana. amare habuit ꝺdē. ut

aghaidha. ꝓcreans. ut utreans. siue all ꝓmte ꝺnat. aut ꝺnatr.

aghla. omus. ut ascripto. ſ no.

aghasgharh. speculatē. ut ostpla

aghlaa. honestē. cū t assūptē et.

aghla. prudēt. ut alleuiato. ſ um.

aghladh. remissa. t relict. siū ad sumē. t numer. à ḡnerat. reddi

aghlaghor. tristis. t cordis. ut tribulatus tollēs.

aghlach. ꝓcera t ꝓpinatio.

aghalu. hoī nūc. t adsūptē mā.

ꝑassana. hon' dn̄o ut adlup̄o
domin. ſ ḡrū.
ꝑasal. parvola. ut ꝑubiū.
ꝑasan. secundarius. t secunda
tarius. seu hon' dom. à assup̄o
ꝑasepha. speculator. ut speculā
tor. ſ dic.
ꝑaseta. hon' dn̄o. ut adlup̄o
ꝑasma. ypa. ut scia. seu secū
dus. aut secundus.
ꝑasan. hordine. ut disciplina.
ꝑasedra. ordin. ut disciplina.
ꝑaserasha. ubi. ut arrabonē.
seu tributo. à necessi manū.
ꝑassor. speculat. suggerunt
ut exemplator. suppunctus.
ꝑasseor. speculo. ut refugia.
siue munitor. à precipio.
ꝑasspha. speculator. ut exēplato
siue despeculator. à decepiator.
ꝑasshar. exemplat tpt. ut spe
culator peccū. ſ mm.
ꝑasshe. speculatio. ut exēplatio.
ꝑassia. hon' dn̄o. ut adlup̄o d
ꝑaslor. pubia. ut pubis.
ꝑasma. secundus. ut secundo.
ꝑasmana. addrō dom. ut se
cundo ḡrā. ſ mus.
ꝑasst. hon' tu. ut adlup̄o tu
ꝑaselata. speculans domū. ut su
pno dn̄o. ſ tuera ibino.
ꝑastreora. uerbal. uanū. aū ut
ꝑastreptor. speculans. suggerun
tum. ut exemplato suppumo
nalis. ſ imquirens.
ꝑastrela. hon' tpū. ut sup̄o
ꝑatha. donat. ut donato. siue
ebutū. à humile sup. ſ exp.
ꝑathala. plumas ar. ut pluvio
ꝑathama. manū. ut donatio.
ꝑathan. donans. ut donatū. seu
donato dom. aut donatio ḡre.
ꝑathana. donas dn̄o. ut do
no dn̄i. ſ cust.
ꝑathana. donas a. ut donato
ꝑathana. donū ā m. ut do
no cust mā. ſ nato dn̄i exp.
ꝑathanx. donas dn̄i as. ut do
ꝑathanuer. donatores. ut do
nat. seu donatores donoꝝ. aū
donatores ḡrū. ſ dnō tpt ā.
ꝑathaſ. ypluca. ut ypluvio.
seu ypluca. aū ypluvio mā.
ꝑathar. dnās peccū. t dnāo tpt.
ꝑathathu. donans peccū a. ut
ꝑathachal. donat dnō. ut do
nū dn̄i aliquando.

ꝑathela. dulcedinis scā. ut
dulcedo sanctorū. ſ cust.
ꝑathethu. donans a. ut dnō
ꝑathama. donatio ḡre dn̄i.
ut donans dona. ſ testimonū.
ꝑathi. donato colūbi. ut donū
ꝑathnal. donat dnō. ut datio
dn̄i pudi. ſ tau' loco positus
est. ſ ponens dn̄o.
ꝑathnuia. donū dn̄i est. ut
donat dnō est. ſ defendēs.
ꝑathalami. plumas est.
ꝑatrubir. plectens. t unguē
ꝑatuer. p nomi. t dispēsā.
ꝑathias. dono tpi. ut dō
tes dominus. ſ pauc.
ꝑatualē. nigatē mittit. ut
motus emissio. siue mōnus t
tegmē. aū mgnus ē. ſ ter
ꝑatulatē. mittit mōtē. ē.
ut ē. ſ est ut dē.
ꝑauhel. ut uens dō. ut u
nēs dī. seu gratia dī. aū gs
ꝑaumau. qui est delegē. ut
ꝑauen. alienat.
ꝑaga. gehe. ut gestus.
ꝑaganuth. zodiacus. t. signa.
ꝑasdapi. p duodecī hōrū.
ꝑaganuth. zodiacus. q mathe
matici omnes signa ap
pellant. ſ dicunt.
ꝑazia. gehe dn̄i. ut gesto
ꝑagiau. gehee dn̄i ē. ut ge
stio dnāto est. ſ stupido.
ꝑageth. gehe tpt. ut gestus
ꝑazurie. uncula. ut delapi
ue. seu successiōes. aut seductio
nes. ſ humiliat.
ꝑeadē. abeo.
dio. ut ſ ibam.
ꝑedna. gallis. ut gallī dn̄i.
ꝑedinal. ut adunatio. ut
ꝑedeng. basis gelonē. ut ue
nundet cōmercī. ſ cras.
ꝑedhamor. fulcē. ut suppūi
ꝑedhaīt. uenundis m. ut ue
nūdato mā. ſ no.
ꝑedhamr. uenūdis. ut uenūda
ꝑedhuendhue. uenūdans. ut ue
nūdet. siū uenūdatus. ſ equaſ.
ꝑedali. fames. anaqua. ut fam
ꝑedaba. fames. anaq. ut fam
ānq a. ſ debonere. à ꝑedily.
ꝑedabena. hon'. ut ponēs. siue
ꝑedan. mūs est. t. adjacue. siue
mūs. à mūnus. ſ miqua
ꝑedola. aq sublimes. t mūlum

ꝑedam. mūs. ut pendēs. siue
mendicus. à ꝑpendo. emundo.
ꝑedima. aque emunctē. t aq
ꝑedē. mūda. ut aq emunctē. t
aq mūdissimus. seminis equine aq.
ꝑedemena. mūdi. ut mundi. ſ
ꝑedna. aq sublimis. ut aq sub
limitas. ſ mundi.
ꝑedē. adagia. ut mūdantes.
ꝑedna. ut mūda. ut adagio.
ꝑedin. mūdi cū. t adagio
ꝑedon. mūdamus debem. ut ad
equans mūdantes.
ꝑedro. mūdant. t mūdamus.
ꝑeder. degnat. t ulāo.
ꝑeedhabeth. benigna dī. ut
benignus dñs. ſ mens dei.
ꝑeegael. benigna dī. ut be
ꝑeephar. spiritus aq. ut spūs
aquaꝝ. ſ lacte pmoīt.
ꝑephe. speculū. ut speculare.
ꝑepher. speculū aure. ut spe
ꝑegra. delpicens. ut despero.
ꝑeghis. despicens. ſ ridēs. ut
despero ignominie. scens.
ꝑerdi. ordinis. ut mūdi sūt
ꝑerpel. benigna dī. ut beni
gnitas dñi.
ꝑella. uallis salis. ut uallis sālis
ꝑelehn. regina. ut regnatx.
ꝑelehan. regens est. ut regens.
ꝑeldu. rex mī. ut regnat mī.
ꝑeduel. rex dñs. ut regnū dñi.
ꝑeldhel. rex mī dī. ut regnū
mei dī. ſ mei dī.
ꝑeldhelue. regnet mī dō. t regt
ꝑelehsedec. rex iust. ut rex
ꝑiuſtic. siū pūs. à rex iustice.
ꝑelchu. sua rex salutem. ut re
gnum saluet. ſ omnelone.
ꝑeldulua. rex loquax. ut regnū
canalene. siue rex mī ruman.
aut rex mī ꝑdone. ſ ors.
ꝑelehen. rex exp. ut ꝑsagunt
ꝑelehen. rex meūt. ut ꝑcuret
iquerent. ſ ia.
ꝑelehoner. fulcen. ut regnus. ſ
ue regni idnea. aū regnū calneu
ꝑelen. uallis salis. ut salsa uall.
ꝑelech. dor'. t apnapo. ſ mū
ꝑeleth. regnū. ut regnāt.
ꝑeleda. corrus mī. apncipio ma.
ꝑeledhuī. cor dn̄o. ut apncipio
ꝑelliphne. firmant. t diuturni
tatis. seu mādatū pfecte. à mā
dend pfectent.
ꝑela. plen'. t plenitudo. siū adple.

à adiplēo seu plenitudē dēt. aū
adipleri. ſ onet mor.
adplor plenitudo. ut adiplon.
adplon plenitudo mei. ut adiplor
adplo. neo. ut impleo.
adtudy. uatt ſalta. ymus mōs
ut ut uatt tat dolore pdolauit.
adtudure. uatt ſalta. mōdana
um lapidē. ut uallat ymen lapi
dum aedificio. ſ onet.
adtur. plenitudines. ut adplē
aen. aque. ut aepit.
aenbrana. ymā. ut mafilla
ſeu apna ut mafillana.
aenbus. of. abere. ſic of o. aut
of aepit. ſ our ymonima.
aenfitrler. of cōfulū ut of cōfu
ſion. ſiue of ymonime. aū de
our ymonima. ſ ſuſpit.
aenfuy. of meruit. ut dare ō dra.
aenmuſ. aque ḡt. ut aepit ste.
aenum. aq mor. ut inſam mā
aeume. q deuſ. uſam dmon
ouſ. ſ mſ mor.
aeu. uſam. ut aepit.
aeuma. uſam mā. t aepit in
aeneld. uſam maledicta. ut
aepit maledicti.
aer. apē. t mafill. ſiue illu
nans. à illumi nato. ſ mīāb pdi
aemp. mulatudo. ut dmulatu
dne. ſiū mafillat pare. à illu
aeol. amaūans. ut amatudo.
ſiue apens ungulas. à illumat
ſuſtentatione. ſ manas ſuſtinet.
aenitr. amaūans. ut amā
tes. ſiū apens ungulas. à illu
aeruū. apens auicule. ut oc
cisum ſpm. illuminans.
aeer. apē. ut mafill. ſeu illu
minat eū. à illuminare ei.
aered. rebellis. ut apens. ſiū illu
minat. à mafillare. ſiue illuāt.
aeuſtr. ſdeus. ut tendens.
aut obſtudens. ut abbas.
aeeulr. apens mōē. ut illu
nas mentes. ſ mentes.
aeūual. ymnus aū mālo. ut u
ngal ſiū dnātino. ſui ungal ūnat
num. aue ungans ō dalſtimū.
aeumlr. apē mente. ut illuat
aeed. mulando. t dmulando
aut amā gentes. ſ ſuſtinet ūqs.
aeeddy. amā pcedens. ut ama
trudine ūmanens. ſeu amā ēēt.
aeeru. āq. ut ſuſtinens.
aeern. illuminans mentes. t ina
aeronady. dluū nās mentes ſuſt. ut
mafillat dnātino pdi.
Aeōnmyes. illuminās mētes
ſuſt. ut mafillat ūqs ad.
aeeag. apens uas ut
illuminato tribuendum.
aeeu. dlulans. ut dlulat mdiano.
aut aque. ſ elementum.
aef. hoſpes. ut obſt.
ſiue mānens. aut mānano.
aefac. nudo. ut aqua. t ana.
aefla. hoſpes ā. ut hoſtis ā. ſiue
mānens eū. à mānano eus.
aefla. hoſpes ſalual. ut mānata la
tuas. ſ dns pcul. à ppnatus.
aefra. aquara. t aq aquano. ſiū
aefac. pnans. ut pcul dns. ſiū
hoſpes firmans. ſ tuc.
aeflalr. hoſtis mīſt. ut reddens red
dnāt. ſiu mānat pace. à hoſpe i
aeflalor. euadens mānatū. t agnē
dedmano. ſ mans apnatus.
aeflamder. pcul dns dō. ut pp
aeller. anſt. t mahens. ſuū ōppſus
aut ōppſo. ſ dfuſo. à ſtgano.
aefer. deficiens. ut ploygāt. seu
aefelpin. speculatus. seu ocūplans
à ocmplano. t ſpeculano.
aefilalu. ſapiēs eū dno. palatio ay
aefleor. unda. ut diſciplīn. seu
ſuccellūs. à excluſus. ſ dno.
aefloc. bel. benign dō. t mānat
aefpāl. speculatorē ſuſtinens. ut
ocmplantēs ungulas. ſ ſpiens.
aefphareh. hoſpes tyrans. ut hoſtis
aefphere. hoſpitis. ut hoſpes ala
pine. ſ aut mal. ſ latus.
aefſal. alma. ut unctio. ſiue l.
aefſolam. capiens eus. ut palatū
eoz. ſ ut elevatio aūdā uoes.
aefelpramea. elevata uoce qui
aefirm. hoſpitans eus. ut mānā
na ang. secūd uū dcīlium. ogy
pcul appellāt.
aefith. aū. ut uaueras ſ aries.
aeflus. mānens dcūl. ut hoſpes
aefhes. dulcis. ut dulcedo.
aefhs. ungra. ut leo. ſ dominā.
aefubal. benign uir būt. ut
qui bona dnozano. utrutans.
aefubd. q. lui dō. ut q lui
aefuſ. dulcedo ūdens. ut dulc
uſio. ſ cor.
aeuſin. ſaluans eus. ut acūmato
aeeu. exhoc. ut exito.
aeeiab. elevata. ut lup eū. ſiū
aq fluens. à aque fluuio.
aeuuuu. ḡt mafl ſtrus. t à aūe.
aefaur. elect. ut electo ſiū dño
ri. aū ? electione. ſ dotat.
aefu. ḡt. t addidū loca. t ḡt ē ille.
aefud. ḡt ur dt. t qt ē ille dt.
aefdaa. ḡt ur dt. ut ḡt ur ḡt. ur
aefdund. ḡt t dicentans. ut q
ēt lantudo. ſ lav.
aefdens. ḡt ē ille. ut ḡt ē ille
aefebel. aqua ōs. ut aq ocūbu.
aefeu. mentes. ut inſtantio. ſ ſio.
aefhaur. aq ſpes. ut aq ſ ſpul
aefpglal. of ducāns. ut of ue
ruſtans.
aefrbler. of ofuſū. ut of uetudū.
ſiue of cōfuſus. aut of ygnāre.
aefabel. dns dī. t dns pcul.
aefadene. gnans caſt. ut gene
rans donatū.
aefeū. gnans. t gnāno.
aefedbe. regnū. t regnato. ſ nāt ēēt.
aefnamin. ḡt mafl ſtrus. ut ā do
anm. amata. ut amaūans. seu
amaūudo. à amaūans. ſ dn.
aefnbar. lingua ſui dulcino.
ſiue lingua ſ maūū. t ſalutiſſimū.
aefnel. nutus dī. ut ḡt ingani
aefnel. of ur rū. aue ḡt dgra
udo. ſ deus.
aefael. pp dī. ut ḡt ēt ur ſalual
aefeu. q indigenna. ut q ē dezm
tano. ſ humiliane. à debulatū.
aefer. humilians. t ebulano. seu
aefoz. plena. ut dulcia. ſiū huīt.
aut cumpleū. ſ ſufficiens.
aefilne. dilingans ut delinq.
seu delinat. ut exalmāno. ut
domū ſufficiens. ut dilingano dī
aefindues. redmans. seu redma
no. ut mantingano. ſ ſuē anū pulſum.
aefnab. ḡt ur aut dengū. à qs
aeaab. depane. ut depano.
aeabne. depane genua. ut ogu
ne ḡnān. ſ duo.
aeeadi. dlium dni. ut ſufficiet
aeaag. fortis. ut robuſtus. ſiue
robur. aut fortitudo. ſ auxiliū ē
aeezan. de adunato dni. ut dil
aebona. hedificū. ut hedificu
tū. ſ fictum mea.
aeebonnai. hedificatus ch. t hed
aeebebz. multiplicatus. patre ſui
ut pdemandet. ſ ſui.
aeebona. ſignifico. ut ſubſtantia
aeedn. uendicans dñs. ut uendicto
aeebor. plagas ut uulnes. ſ mā.
aeebo. plagā eī. ut uulnerans eū.

ayodah. nascentes. ut gnidno. ſcī.
ayodaha. nascens pl̄. ut gnidno
ayolach. regnū. ut pnaper. ſui
dolor. aū parturiens; ſ cop.
ayodmi. iudicans est. ut iudicaū
ayodollam. ꝓfanū. tribulos.
ut nauiciū tribulificans. ſ nō.
ayolas. dolens. ut parturiens. ſi
ue adolescentior. ut apparuūcor.
ayolath. dolor mī. ut parturiēs
ayolei. palmaū. ut actrinag. ſcī.
ayolera. palpans eū. ut aggredi
ayolef. aquaticus. ut adhipe
dnā. ſ aggrē. à palpans.
ayolef. ungēs. ut tenens. ſuos
ayolada. pnaps pilatū. ut dolēs.
parturiēs. ſ est dolōr. à pāturiēs
ayolath. rex mī. ut pnaps mī.
ſui dolor mī. aū parturiēs mā.
ayladnec. regnauerē. ut pnaps
ayoldon. regnat est. t pnapsit cop.
ayold. firmatus. ut apnapso.
ayoloth. rex. ut pnaps uī. ſui
rex mī. aut pnaps uī.
ayoola. chor⁹ ei. ut abiaū.
ayohol. firmatus. ut de firma
tate. ſue chor⁹ aut apnapso ei.
ſui firmat eū. aū firmatus
aut. ſ mirator mea.
ayoth. firmatus mā. ut ſ firmat
ayoth. chor⁹ mī. alvāns. aū de
firmitate salutis.
ayoliter. chor mī. ut apnapso
mā. ſui firmatus mor. à dēfir-
matus mīs.
ayāth. hēt. ut hēdras. ſcdm ꝙ
ayosf. firmans. t habitaculū.
ayosla. firmans eū. ut habita
ayosla. firmā dñm. ut habeas
adiū dñi. ſ ista.
ayolahy. hēs mī. ut hēdras mā.
ayanby. hēt mī ut. t hēdras mā
ayonsha. hēt cop ut. ut hēdras
cop ista. ſ manans.
ayeāthet hēdes mī ut. ut habeas
suum hēdras mor. ſcdm
ayorome. sublimēs. ut celsus
ayotā. ultio. ut ultiōr. ſui ꝙ
manās. aut duor ultiōr. ipse
loc ꝙ habitare dicit ch. ua de-
ter ultiōr
ayonthy. herēs mī. ut hēdras mā.
ayolā. saluus. ut erudito.
ayolae. saluans. ut saluans. à
saluare. ſui asal ut scarnos.
ayoselamoth. cupies est mōs. l pal
pans mōs cop. ſeu tēnēs. à nucly
ayosēā. eruditū. ut disciplina.
ayosēā: unctā. ut disciplina.
ayosēr. fetū. fumū. ut mee
ayosf. pulpans. t actiōr.
ayoseth. capiūt. ut capiēs. seu ca
piētes. à capiūs. ſ no cop.
ayosollam. capiens est. t pulpa
ayosollima. capiens est dñabit pal
pans cop. dñs. ſ cop.
ayosollam. capiens est. ut pulpaū
ayslim. unctiū. ut disciplina. ſ.
ayozel. erudē dī. t disciplinatus
ayumin. oblans est. t sulcū cop.
ayusas. palpāt patrē. ut aggrēdi
patrē. ſ aut adnectens.
ayusa. palpans. ut adhēsit pulpās
ayusēr. palpans. ut obtenens.
ayusire. palpans. ut ſcdm dēt.

Baa. pulē. ut pulēndo.
Baak. ablondiē. ut repsicens.
Baabu. ablondiē mī. t repsicio mā.
Baad. pulē sunt. ut pulerū ostiū.
Baallala. laudans. t laudabunt.
ſui cōtens. aū laudantes. ſ mini.
Baalia. tonans dī. ut laudabo dō
Baalon. dēs cundēt. ut pulcra
do latex. ſue ornauit eū. à ornō
Baama. decōr. ut pulchritudo. ſi
Baamū. decōr⁹ ut pulchritudo
ſui ornauit est. à ornō cop
Baanathue. plā. ſ planū.
Baamath. mouēs mōtē. t dom.
Baar. puer. ut stultus ſcdm cop.
Baaniu. pulchritudo. ut ornā
Baany. puer ei. t stultū ei.
Baaseh. pulchra tpōr. ut ſtans
peccatrix. ſ dñi.
Baan. puē in. ut ſtultus mī.
Baanas. puer dñō. ut stans dñō
Baas. puē dñō. t ſtrabulus dñi.
Baasu. puē dñō. t ſtrabulus dño
pas. ſ pont. ut colubē. ſui augu
ans. ut augutiē. ſcdm solue.
Baasan. tribuet. solans. ut repe
Baasen. solubē mūmiāt. ut ſpēt
tant. sue augmēnt dolorē. aū
augutiē tigrans. ſ tempus.
Baar dom tpōr. t pulcrudo pecca
ti. sue abhodens peccā. à repsicō
Baasab. abscrē pl̄a. ut ꝓfundē
tur. ſui pulſt aurdiū. à offend. ut
Babal. ydola. ut repsicās. ſ solue

Yabaroth. sedēs. t occidēs. ſui ō
spiens. à repsicāt.
Yabaroth. sedēs. t occidēs.
Yabar. scandalū. ut scandalizāt
à stultus. ut ſapiētia.
Yabathe. suscipiēs. t scandalizāt.
Yabam. ueniēs. t deludens. ſui e
uentem. à tribulo. ſ laudatiuū.
Yaabdiel. ursus dī. t ſuuēs dī.
Yabeoth. ꝓhans. t ꝓhetes.
Yablar. cognitū. ut laudatiuū.
Yabben. plateā. dne. tarno
Yabo. sessio. ut ꝓphā. ſui ō
clusio. aut supuenies.
Yabu. uenies. ut delaudens.
Yabuchodonolo. sedens tangēs
agnitū. t sessio. t agnitus an
gustus. ſui ꝓhans. ultimo du
ginti. à ꝓphā. tanquam ale
angue. ſ calamus trīm. ut cal
Yabuthabary. calamus tpōr. ut
cano trīmus. ſ. t calamo trīm.
Yabuthanchi. calamus ep̄s
Yabuth. ꝓphe. ut ꝓhantes.
Yabuzardam. ꝓhans pulsans.
ut ꝓphā alienū udicij.
Yadah. ſtans est. t ſtatio cop.
Yadon. ſtans dolens. ut ſtatio
nigrans. ſ tribuno me.
Yadon. misericordiae. ut ob
ſtrēno nouissima. sue repsi
tum. à ſtatio mundare. à
Yad. adscendēs. t adscēsio.
Yadah. uouentium. t ſtrēnē.
Yadahel. uouēs dño. ut ſtatio
nens dñi.
Yaeman. fidelis. ut fidelis. ſi
ue mouens est. à mot cop.
Yaeth. repsicāt. t repsicō.
Yaphadar. dissipa ꝓfanū. t dissi
pio generatiōs. ſ generatiōs.
Yapher. mānā. t mānna.
Yarsheby. pilā ꝓfanū. t dissi
pio generatiōs. ſ generatiōs.
Yarpheg. mānus. ut mān
nus. ſ fingerationes.
Yaphia. mānna. ut ādy. ut
Yaphel. aū. ut repsigānum.
Yagor. medicē. t mediamus.
Yahaziah. puer mī. ut ſtim
ta mā. ſ dat dñi. à dēlaudans.
Yahelel. ymnus. t la. ſui lau
Yaad. salā. t maē. fluentans.
à trahens. ſedēs recte.
Yami. fluēs. ut moē. ſui ſlue
ntans. aut commotio.

oyodin. iudicū.
t iudicans.

Yacob. supplantans. ut ego uideat.
Yael. ascendens. aue laudatio.
Yama. deus. ut commotio sonoris.
Yamchyel. commutatio dei. & commutatio dei sui. uel qui commutatur fuit deus. & deus.
Yamnuptus. ut amaritudo. ut amaritudinem. aut amaritudo. ut amaritudinem. aut amalamnoes.
Yamnis. pugnans. ut apostatans. sui pugil. aut mansionis eorum.
Yamnis. pulsans. ut tangens. siue ademptans. aut cornicans.
Yamuel. locutio dei. & ei qui lacte
Yanoe. pisces. ut fur. seu gens pulcritudinis. aut piscatores eorum.
Yaraliel. colligens. ut colligo uel uidens uel uisio. aut accusatio uel. & germanus eorum.
Yelab. ascendens. ut ascendo. a talentum. qui mille. ut qui mercatus fuit gymnasium est. sic.
Yelia. celebrans dei. & spes dei. uel gaudium. uel uisio. & sanctificans.
Yellim. deus. ut principes. sui principes.
Yeldon. festinans. ut velocitas. si ue auguriam. siue augurium.
Yelfe. pulcritudo luminis. ut consolans augustana.
Yathan. dans ei. & dans eo eorum.
Yathanulae. donum ei regina. ut donans regnantium. sui gloriosi.
Yathan. donans domus. ut donans
Yathanael. donum dei. ut donauit ei qui. sum gloriosi.
Yathrin. dantes. ut dantium siue prodigiorum. qui. aut sub
Yathan. donans meus. ut donatio liquantis. sic. a pulcritudo.
Yaue. seni. ut gemitus. siue lauatus. aue pulcritudo.
Yau. germinans. ut colligo.
Yaum. geminat est. ut colligo. eorum.
Yazaret. flos. ut unguentum. sui sitiens. aut collectio. floris.
Yazare. uncio. uel mundicia. seu custodiens. a sepio.
Yazare. ligatus. ut floridus. siue custodiens. a custodio.
Yazare. mundi. uel sec. sui ut dei. aut obstetrix. floris. uerum hoc nomen apud hebreos non habet. p. c. In tertium. q. habent sedo. q. nec. s. z. uerum donat.
Yazaret. ungulam. ut floride. sui custodiens. a sepio.
Yazara. mundi. ut mundus. uel sanctificans. a sacrificium. sic ratio. omnis. a sepio.
Yazare. mundi. ut mundus. uel sanctificans. a sacrificium. sic ratio. omnis. a sepio.
Yazare. mundi. uel sec. sui ut dei. aut obstetrix. floris. uerum hoc nomen apud hebreos non habet. p. c. In tertium. q. habent sedo. q. nec. s. z. uerum donat.
Yazaret. ungulam. ut floride. sui custodiens. a sepio.
Yazara

Ysbosia. tenebre nīt. ut ymno mā.
nellum augurīt. ut augurium. si
ue augue ymn. à augur̄ ymnus
to. ſ tener.
Ysbur. rempta ruina ut ſupi
Ysbreus. hebr. ut mendax. ſ mā.
Ysethmar. dō. ut mone. ſiū eo
monent eos. aue ymnes eos.
Ysgritha. ymago. ut imaginem.
Ysrephath. edificans me. ut edifico
Ysrichyrtus. includo mel me.
ut includor. nīt. ſ cluēna.
Ysmuō. franc lucna. ut ſtinuā
Ysrhodemi. edudens iudico. ut
effluxio ferentes.
Ysrola. effluens. ut effluxio. ſiū
tudē cō languentes. aue tudi
ua langoīt eccle.
Ysrolaute. effluentes. ut effluxio
nes. siue ſtudentes cō languentes.
à ſtulane langoīt cō.
Ysrhopoles. germē pretiū mor.
ut pretio germinis nīt. ſ cano.
Ysgus. adolescēs. ut adolescio.
Ysmpha. ol aphrenū. ut ōl apli
Ysmuc. fem. ut ſpecula. seu ſ
men pulcrudīs. à monumēt pulc.
Ysmuter. seu. ut ſpeculi. seu ymā
na pulcrudinis. à nanumēt pul
crum. ſ tum donauōīt.
Ysian. augurāt ginm. ut augu
Ysalu. moues eos. t ymoō eos.
Ysai. mouens. t ymono. ſ immun.
Ysadna. mouēs ſuetudē dō. ut
ymoē rethmoū dō. ſ ymoēs illu
Ysadate. mouens dilectū. ut
Yserimba. mouēs eos. t ymoēs eos.
Yszathu. mouens ſpū. ut ymo
no alumacēs. uelientū.
Ysdo. iacuit. ut iacuit.
Yslue. ydē. ymoē à ymoō.
Ysdul. uē. ut ſtano.
Yser. mīsereris. ut misereor. siue
Yserunna. dens. t fides. seu no
lupus. aū deleruno.
Yseman. pulcrudo. ut pulcer
seu ololatus. aue ololare.
Yseremuire. pulō. ut ololau. ſi
ue ololaueres. aue ololagenes.
Yserma. pulō. ut ololatu.
Yserlu. mendax. ut es eō.
Ysertan. es eos. ut mendax eos.
Ysfer. mee age. ut ymono lau
tudinis.
Ysra. medes. ut medras.
Ysre. jd.

Ysain. dō. ut ololano.
Ysrau. decorans magnificū. t
ololagno magnifico. ſhum
yanū. decorans eminentē magni
ficum. ut gloriam magni ololan.
Ysaū. ingressus accessi. ut ymo
no gaudens.
Ysach. pulcer. siue pulcrudo.
Ysū. passus est. ut patiens eos.
Ysun. dens. ut pisis. siue ymō
aue sempiternus.
Ysmy. decorus. ut fides.

Ysad. unitas. ut laudano.
Ysal. mīsericordia mea. ut Yab
mno mā. dilectū. à dilectio.
Ysalo. ue pp. ut ſtamen.
Ysab. spus. ut amplexus. siue
Ysadia. fili dñi. ut fluens dō.
Ysach. magnus. ut firmitas. si
ue resurrectio. aue resurrexi.
Ysdael. fluēs dō. ut fluens
nis. ſ abyssum.
Ysbam. fluentes. aue fluus
Ysbed. fluēs. ut fluxus.
Ysbedyn. fluens rete. ut fluēs
fulfydo. seu ſ mens fre. à fluus
fluxum. ſ dño.
Ysbi. Ysbed. fili dñi. ut fluēs
Ysbedel. fluens dñi. ut fluēs
dño. ſ dnus.
Ysbeth. ymnus. ut magn. siū
laudē iudex. à laudo. ymā
Ysar. diligens. ut placuans
siue dilecto. aue placuāto.
Ysbol. venit habitaculū. t
apprehendit tabernaculū.
Ysbon. venit magistrū. ut
uenio magnū.
Ysdumar. tremens. ut apprehēdo.
Ysbriāl. tremens dñm. ut app
hendo dñi. ſ no.
Ysbān. tremens. ut apphendit.
siue tremendo. aue apphendo.
Ysdam. milium. ut mensura
Ysdema. fluus dñi. ut rethi
cans dñm rethmoū apprehēs.
Ysda. fluus dñi. ut testi. dñm
Ysdera. fili domini. t ut dñm.
Ysdolam. rethmoū eos. ut
Ysdolamus. rethmus alū. ut
rethmoū. aqua.
Ysdr. gratians gratiarum. t reth
ficato. peccatoū. ſ dñm.
Ysdoma. fluus dñi. ut rethificat
Ysdi. mellis mei. ut mīsericors mī.

Ysdus. milium magni. ut rethi
cans magistri. siue cū. à ysdaco.
Ysdu. mollium. ut effundens. t
Ysdu. milium uel modius. ut me
modij milites. ſ dulcedo. à ysdimo.
Ysch. diligens. ut placens. siue
Ysu. effusio. ut effusio.
Ysbal. nebula. ut obscuro. siū obscu
rans. à nebulor. ſ eos.
Ysban. thalamus eos. ut mansio
Ysbar. volans. ut volat. seu vo
lans. aue volauit. ſ illumi.
Ysbar. aut obrepti. ut aut pu
Ysbez. aut obrepti. t aut pu.
Ysbes. nebula. ut obscurans. siū
obscurat. aue nebulosus. ſ olus.
Ysber. ignominia. ut ignomin
Ysbu. mirum. ut ignominiosi.
Ysbum. tabernacula mā. ut habera
culi mee.
Ysbur. firm. ut firmat. seu ur
mus. aū obscurum. ſ lio.
Ysbun. discalceat. ut illuna cū
Ysbā. volans. ut volans.
Ysc. cognans. t vocabulū. seu obscu
rus. aue cognato.
Ysm. volat. ut pinos. siū obscu
rum. à cognato.
Ysna. ipe agnouit. ut agnoui dñi.
Ysnada. ipe agnoue. ut agnoui
ut agnū dñi testimoū. ſ eum.
Ysol. tabernaculū. ut habitatio.
Ysola. firmans est. t firmat
Ysolan. firmans est. ut firmitas
eos. ſ stillet. à dilectū.
Ysam. seculū ut firmat. siue
annus utilens. à firmitas.
Ysan. delirauit. ut delirans sic
Ysdū. testimonium. siue dilectio
ni mee. à dilectio mā. ſ pce.
Ysdun. dilectū domū. ut dilectū
Ysu. firmitas. ut pcepto. ſ pcē.
Ysdub. firmans pace. ut pacē
Ysumpt. edens. ut pānū est
Ysumptuōs. edax. ut pānū
ueus. furunte.
Ysoliul. firmans est dilatatū. t
firmans mallum sagnatū.
Ysuar. ſp amaicans. ut ſp amā
cuculi. ſ magnificus magni mī.
Ysm. ſpūs magnū mū. ut el
Ysmē. ſpūs mee. ut magnificus mī.
Ysu. edens. t manz.
Ysu. ydens. t turbulens. ſ aut.
Ysn. mulcens. t mansuetus
Ysna. mansuetus. ut mansuetus

Gna. mēnis ei. t dolor ei. ſ ſuo ex
Gna. ſanitas. u. t ſignis eius.
Gnā. mentior pp. ut mens ex
Gnā. mentior ppſ. ut mulier
Gnā. mēdax dom. ut dolos gre
Gna. ſigna dom. t utilis gre
Gne. ſimul decor. ut reſpon
ſans ſiue dens. aut reſponſio.
Gnesſipor. reſpondens ſuis. t
decus adhenas. ſ ao nia.
Gni. mūnus mū. ut munia
Gnin. dolor gmoni. ut ume
rosa. ſ mens roſa.
Gni. ſanitas reſer. ut dā gmoro.
Gnio. mālus mōs. ut mul
Gnis. mentis dns. ut dolo do
mus. ſ mutuo dns.
Gnas. iniqui dns. t iuni dns.
Gnas. mur muris dno. ut mū
Gno. mēns eum. ut dolos ei.
Gnam. unus a. ut aquens
eius. ſ mustano ei.
Gno. mūnuris ei. t dqnt. à
Gnon. mūnus nūmus. ſui
dolos tunis. aut inens ā qa
Gola. cubnadin. t habitacio.
Golt. cubiculū meū. ut tha
bernio mā.
Glab. cubiculū meū pur.
ut habitaculū men puris.
Glibi. cubiculi alienū. ut
habitaculū meū alieno.
Gonon. labor. ut dolos. ſiue
dolens. aū labos. ſ ops.
Gzā. videns ops. ut formido
Gzas. videns ops. ut dns. ut
formido dns. ſ mundus.
Gor. foramē. ut mundia.
Gr. mōr. ut lum mū. pollu. à
Grum. capiens. ut apbadet.
ſiue gtempto. aut apbello.
Grā. mundo. ut ne occello. ſiue
mundo. ut mundie ops.
Grum. mor pp. t mor pp. ut to
rum. ſ populos.
Grū. mundus pp. ut mundia
Grū. pelle pp. ut foramē ops
Grtar. cremās. ut cremabo
Grnthi. cornuam pp. ut cor
nuato vnā. ſ gmodo corone.
Gnathmor. longa corona. ut to
Grth. odor. ut sicens. ſui odius.
aut soluendo. ſ aut temptato.
Grth. mila. ut malū. ſui repent.
Grth. longanimis. ut diuitiis.
seu longanimitas. à diuturnus.

Grtz. cornix ei. à ſuspicit ei.
Gu. lux mā. ut mēs mus. ſ mā.
Gu. pellis mā. ut foramē meū.
Gu. unicornis ū. ut mundia
Gy. gingal. t excelle. ſ mā mor.
Gn. aqueus. ut excludens.
Gnn. apprehendens me. ut apbe
Gu. quoqueus. ut excludens.
Guma. anathema. t anathema
tizatio. ſ nanoms.
Gnnā. lumē noſ. t illuminatio nre
Gnnā. lumē gre. ut illuminatio de
Gnor. mis munis. ut foramē ex
cue. ſ munus.
Gnm. pellis dq. ut ira mūnu
Gnn. lumē meroins. ut dolor
multitudinis. ſ ecnaus.
Gnnge. mīs cumes. ut foramē
Gnnuge pellet liq. ut doloſ mu
tationis. ſ mūdatus eos.
Gnnee. lumina meōr tumis eos
ut foramē medis eos. ut mundia
Gtholiada. veredigans nthoē.
ut lum nre poſtea restituimoi.
Gu. spes. ut saluatio. ſ dns.
Gau. spes mā. ut saluatio mea dns.
Gaugs. sanus dnō. ut saluatio
Gauna. salua. ut salutem. siue
salutifica nos. ut mea saluatio.
Gbe. spes. ut saluatō.
Gbe. sanus dnō. ut saluatō ei.
Gba. sanus undnō. ut saluatio ei.
Gbat. spes ei. t delignatio eos.
Gbea. signū meū. ut spatium mea.
Gno. dolor ei. t ostium eis.
Gbm. pecus vigilans. t sig spule.
Gbau. tenus pecū. t stans spalis.
Gbolia. signū labis. ut delgatio
labis. ut delgnatio spalis.
Gbomd. signū dī. t ydaet dī.
Gboliq. signat ost. t delgatio eos.
Gz. uolens. ut uolūtas ſ bonus.
Gzu. videt. t robustus. seu usus. à
Gzau. forma ins. t robū mū. seu
videt me. à formido mā. ſ eos.
Gzam. videns eos. ut formido
Gzam. videt dnm. t formido gre.
Gzmab. qē signū. ut formi delig
natio. suam. ſ mundo.
Gzigim. forma decō. t videns ois
Gzē. videns formas. ut formi ocliis.
Gzelim. videns fontes pnapat. t
formi oculus angustias. ſ mun.
Ggu. videt lucrā. t robust lue
Ggu. videt. t robust seu usus. à for
Gmas. videt dnm. t formido dns.

Gra. usio dns ei. ut formido
dns ei. ſ mundo dī.
Grum. grauis mā. ut gmnasio.
Gpal. videns dnm. t formido dns.
Gzolim. videnes dns. ut form
Gzu. aunt mā. ut audet me?
Gmiy. aurel meor. ut audiet
Gdeemel. dens revelans. ſ mā.

Padpt. redimis endoneo. ut red
no edentium. ſ leanoit. t ost deluso.
Palestina. os ientiens. sui os mal
Palestini. os inuli. ut pnoe
edentes. ut os gnudentes. sui
mallentes. aū ost gnūtion. ſ suis.
Pamun. os gnudens. t os mallen
Panfila. gilio aruna. ut diuti
one cadentes.
Panancost. ub ecc. t ub cecbe.
Panchuraſt. granatus. t gmeten.
Paraclitus. coma. ſ iudicis.
Pauhs. ppanno. ſt deusio plā
Palon. discoopet. ut discoopt eos.
Parmena. dundans plenitudes.
Parbia. pfecto dundens. ut
pfecti dunsio. ſ diuersam.
Parbin. pfecto dundes. ep. t pfectio
Pates. transio. ut transcolio.
Pathma. separo. ut separ.
Pachymos. separo palpantem.
Pathol. videns dīm. ut dissolu
no ei.
Parthos. separs. ut dissolvens.
Pacum. separs. ut separ.
Pank. of rubo. ut of cog. seu
electi matale. à electio in
medii. ſ osculor. à frens eos
Parm. foris. ut oraḡ. seu fru
Pedon. tempno movens. ut
dissentes gmoniosi. ſ lamōsi.
Pellusiū. os mallens. t os mal
Pentateuch. qnq; libi moysi.
Pgramq. dissentes mallet. ut
dicet equina eos.
Pgr. devorans. ut vorago.
Pielus. volus sanct. ab fortus.
Pilpsimio lucrum. ſ mū amabit.
Phd. decumpt dicens. ut tamp
Pithumā talus. ut talio. ſ mā.
Pchus. faceulus. ut repositio
Perdu. tempest. t latens. ſ dolos
Pipolis. temptatis eunuchi.
ut dissidens latis eunuchis.
Porr. agnoscet. ut discalceat.
seu agnosci. aū dissolueris.
Pngnuel. agnus dno. t dns
ſ vigilans.

pisaos. malleat. ut oīs gnusio
Pisanus. oē gaudens. ut os y
malleatōr. ſ dñi.
Pisul. dissoluit. t dissolue
Pisidia. cohors dñi. t cohors
Pithau. fidele. ut fidelium.
Pisca. agnita. ut agnoscēs.
Pisila. agnitō dñi. t agnos
cens dñm. ſ mitto.
Pscus. agnit. t agnoscens.
Psol. omne os. t os oīs.
Pobli. tabernaculū. t habi
pollaby. ab̄ gloriet. t os mu
tauit. ſ inclinauit.
Ponerul. tolue. tolimat. ut
pongas. tolinauerit. t tolina
uerit. ſ diuisit. estimauit.
Pont. talmans gluū. t de
pereul. dum diuiso. t di
uidens diuisā cog.
Posidon. ignoscent uena
tionē. ut cognitio.
Probul. fructus cōsul. ut
fructui tugnomina.
Proorul. fructus congaud.
ut fructui cōgaud.
Pscholomē. adnūsiunt de
ducens. ut adnūsiuā dedu
cens. ſ cons. t adnūsiunt reduca
Pholomei. adnūsiunt dedu
Pholomaida. adnūsiuā dedu
cens reducta. ſ cong.
Pholomadenses. adnūsiuā
reducta. ut adnūsiunt redu
Publi. tabernaculū. ut ha
bitatio cōsilij. ſ diuisio cōsilij.
Pudens. iudex cōsilio. ut i
Puto. decimat. ut decimas.
Puthuhans. os tolimans. ut
oīs tolimatio. sine os addis
serendū. à disserat. à os ul
dinandū. hec oīa ſ̄ca. ut
launa ſm inquā habun
tam. uolens impensius.
Sciendū nāq; ē. q; apō hebr
os. p. littas nō habēt. nec al
lū. t ōēt etr apō ecc. q; hoc
dentū soner. dubitāt ſ
accipienda sunt.

Raab. fames. ut ſpes.
Raaba. lata. t dilatatio
latitudo. à dilatus. di eni
mab. pan. media uitam
tebat. fame significat. pe t
perum. Siue hec. latitu
dines. ut dilatationes. h aut cue
nire ſm accentū. latitas. dilationē.
ut interlatas significationes nota
tionēs. media diuisa gtrā.
Raaba. fames ei. t spes ei. siue
dilatio ei. aut dilatatio ei. ſ mo.
Raabea. ſpes dñi. ut fameliens
dñō. siū uidentes dñm. à diuidi
cato dñi. ſ bucce. t maxille.
Raabar. bucca. ut maxilla. seu
Raam. multitudo. t ubsio dñi.
à multitudo. ſ um dñi.
Raama. ardens eum. t contu
Raanites. mahina dentium.
Raalon. explicis. ut placentia.
siue complanato. aut cōsumatō.
Raacha. magistri pecū. ut magi
stratus tpis. ſ cant. à iudicū.
Rabu. multa. ut magna. siū iudi
Rabag. multitudo pp̄. ut magi
do cog. siue iudicatis. aut iudica
um poplos. ſ mea. meū.
Rabi. multitudo m̄. ut magnitudo
mā. siū iudicatis me. à iudicū
Rabbi. multitudo tpis. ut gnide pe
cati. siue iudicatis tpis. à iudicū
poplos. ſ ut magis mis.
Rabi. docto. t magistri docens me.
Rabbuny. docens a multitudine. ut
magistri iudicantes.
Rabi. multa hec. t multitudo.
seu multitudo mi. à multitudo mā.
Raddar. multitudo. t multa. siue mi
tudo. aut multitudines. ſ dñi.
Rabmag. precepti. t ministror o
Rabbā. doceo. ut magistri seu
docens me. aut docto. ut magis
tris. ſ cepi osculans.
Rabor. grandis signū. ut multitu
dinans. aut iudicium. grandedinis.
Rabbadel. multitudo ostulo. ut pa
Rabsaris. principes eunuchus. ut
magi eunuchos. ſ dissipatio.
Rabsaris. multitudo alienos. ut grandi
Rabbamus. siū abbatis ee tō. aut
signū eius sublimitatis
Rachab. decem. ut quadrigā. seu
ubsio. aut adscensio. ſ negotiatio.
Rachal. bñs. ut dextis ferens. à
Rachel. ouis. t ubsio. seu uidens
dñi. aut uidens principiū.
Rachus. subā. ut pecunia. ſ mā.
Radday. uidens me. ut sufficiens
Radmi. sanctus. ut diana dei.
Raphaa. sanans dñō. ut medi
ana dominq.
Raphul. sanans dō. ut mediana
dei. ſ eos.
Raphaū. gigantes. ut media.
siue fracture uīe. aut lacuna
Raphae. sanans eū. ut medi
cina eius. ſ diuina sententia.
Raphaca. sana. uestio. ut me
Raphael. defluens. ut medicus seu
uoluēs. aut eū eius.
Rathi. di. temperato. ut axe
mei. seu ubsio eius. aut ude
os suffitiens eis.
Raphadi. sanans spiritū. ut sit
eas iudicans. seu uias sis sopiat.
à dissoluto sopiens. uxor ſpha
rum uō lingue sine interpretat.
remissemini. ut remissio ma
nus. ſ temperato iudicans.
Rephaon. mediana delōis. ut
Raphu. temperatio. ut dissolui
siue sanitas. à mediana.
Rgmi. rus. ut negotiatō. seu tri
aut dextium ferens.
Rgoni. pascens. ut egrotat.
Rgael. poplin. t cgnino.
Rhegon. hy . ut pabulū.
siue multū delectans. aut
multū delectum.
Raguel. pastor di. t egrotans dō.
siue pascens dñm. aut pa
Rahalia. pastor dñi. ut egrotās
dñō. siue pascens dñm. à pa
bulū ei dñi. ſ um ei dō.
Raphael. pastor dī. ut egrotans
dō. siue pascens dñm. aut pabu
Ram. excelsus. ut zealotes siue
tonitruū zealotes.
Ramae. sublimitat. ut zela
tio. siue tonitruū. aut zelatōr.
Ramalq. excelsi dñō. ut tonitrū
um dñō. seu excelse habens. à
zelatōes labotanus.
Ramasse. pabulū. t mansi seu
mansi detinens. ſ aut mā ubsio.
Ramat. excelsū signū. ut zela
trix pecū. seu mortē uidens
Ramatha. excelsū signū pp̄. t
zelatōr pecū cog. seu mōs
uidens est. à ubsio mortis cog.
Ramatha. excelsa dō. ut excel
sa trina. siue duo sublimes. à
duo zealotes. ḥ duo bina.
ſ sublimia. sunt duo ubsi negua

fruct. aedard dicit. vnd d
dunu fuisse legit. dorum mahal
q pie audi de ibu leu. et
mat. al de erba nuda. q nom
tur leu. q ostimus dr. afin
ma medica. unde caleph
qui costruc qeiser debu nidi.
Hamelech. qcelsum signū ge
ne. ut elevato mayille.
Hamulhun qcel. gnū. ut e
morum iudex.
Hamath. qcelsa pozno. & qr
amaricant. ut qcalcen pu
nella.
Hamecho. amaricans. & homo
ne obulens. siue convolu o
ner. aū convertit gnudy.
Hange. mortis ustio. ut sup
qcelsum. siue collucdo pa
uit. à qcalento uter.
Homor. qcelsum signū. ut
qcalcato. & cumato magni
tu.
Hanm. cursus magni. ut co
Hoūtus. currens magnifice. &
columat magistio.
Hornature. currentes magni.
ut glumato magistri.
Hasina. tylus dni. ut uate
tos dni.
Hasim. uacantes bina. ut uq
cos duos. & uacantes. à pcto.
Hasim. tpus. ut liquet. seu
Haphanum. sonū. ut unup
seu usio glumat. aut usi
onis glumato. Hexue. hoc li
gnū unupty. Tnulto tpe
cohuant. seu ut sup cui
ad opus fuit usq add
nū agnum pduxer.
Hanel. pastor dr. ut ego
tons dr. siue pascens dei
aut pabuli qui deus.
Hazzaf. lacerat dño & mi
strat dni. & no dei.
Hacon. mistre. ut lacerus.
Hasaf. magist dni. ut dilec
Habba. multa. & magna. si
ue uidemus. aut uidemū.
Haba. multeū nā. ut mag
nido mā. siue uidye uio.
aut uidemū meū.
Habe. quatuor. ut quatuo.
siue ordinat. aut gdinati.
Hebeem. putrenna. & mulcū
accepit.

Hepla. gmissum. & multitudo.
Heblatha. & multū ubo. siue
multeū gmissio. aū multū co
missi. huc. & ut ordinata pessio.
Hebrage. quart ingeniosus
Hecha. mollis. & delicat. siū mol
lucre. aut contenta. & pas.
Hachab. gordens. ut qcelsa
seu mollis pas. aut tenerando
Hachter. gordentes. ut qcelsi
fig. seu tenū partis. aut deūn
de partū. & tes.
Hachac. molinet. ut sublimis
Hees. pictura. ut uasculi. seu
uasue fictū. à uasue fictura
Hechma. temperato. ut mul
ta tpū. aut cohabitatio.
Hecla. clausus. ut frenū siue
tentaculū. & mūdi facien.
Hecha. factum. ut rūcs. aut
Heguli. pedes. ut ambulato.
sili ubor. aut tenen.
Hegih. cibus. ut refecto. sui
pascor. os. à pascua coy.
Hema. tempestio. ut multa
quadrū.
Hegi. ire. ut ambulatio. & insi.
Heohy. pastor nis. ut pabuli.
Hema. qcelsa. ut videns aliqd.
Hepha. qcelsa. ut qculatio
michily. & videns aliquid mira.
Henery. qcelsa gmoto. ut
Hemma. qcelsum murmur.
ut qcalento tunt.
Hemono. qcelse mēt. ut qui
tuere dcham.
Hemon. ecc. ut qcgitio.
Hemmon. sublimis. ut qcalen
ti. seu malū gravati.
Hemiofuel. divident ecclia. &
dilatans gnatione.
Hemiofuel. sublimitus molen
ut qcalento dissipans. seu
divisio malignan. & usio mdi.
Hemmor. videns mōrs. ut di
Hema. magist ablegdi. ut ma
gistru pulcitudinis.
Heus. caput. ut putrenna.
Hela. caput ei. & parens eū.
Hella. annus. ut frenū. siue
studiū. aut tentaculū.
Helaphu. tpuerat. & videt coy.
Helepr. liquatus mūtue. soci.
Helon. caput somas. ut putrēna
Helepr. tpueras. ut liqens. seu
caput ure. aū putrēna pauēs.

Helpha. currens. & uelox. seu at
rus. aue uelox. & dūs.
Helia. caput dni. ut parens
dūs. & mata.
Herbena. sonū. ut tuniq. seu
videt glumans. aū ui sua consi
Heu. pascit. ut pas ei. seu pasce
me. aū pastus mā.
Heui. pastens eis. & pabuli coy.
Hozen. magni. usoem. fortia.
ut magistio usoem fortissima.
Heba. multa. ut magna. siue
videns. aut videntū. & mūm
Habu. multa nā. ut magnitudo
mā. siue videx mūs. aū videntū.
Hecha. videns bona. ut videns
bucellā. & dens bucellā ure.
Hephaa videns bona epis. ut u
Haphus. quescens. ut bon. seu
luxū. aut tgsisse. ut tgsitu bōtatis
Hopheo. videns bona pauōs. ut
videns bucellā ure. & locutū. à su
Ho. magō. ut magistū. & sceptro
Hoga. magis medians. ut ma
Hobuā tpens. ut lanicio.
Hobuā tpens dilatans pp. siue
dilatās pp. ut dissipans pp. siū
dilatās pp. ut dissipans pp. siū
eo popli. aū tdinans. ut telia
eo popli. & sonitū. à sono
Hoalor. placet. videns.
Hoce. miseri. ut sonus. seu ursi
Hodie. videns uerū. & ōnā. seu
videns videntū. & videns parvet.
Hodei. parvus videns. ut ursio
Hodei. usio. ut defensio. seu dissi
tens. aut destruc. & gnditō.
Hodij. videntes. ut descendentes.
seu dissentientes. aū discipula.
Hodachus. sonū dni. & videntiu
Hoggul. de gaiū sentens. ut ngo
tiato ētne. & negotiato ētnte coy.
Hogedim. deosū sonus eos. ut
Hogromoloc. magō sonet pis.
ut magistrus discipulat potest.
Homa. magnitū. frangens. ut
magni cōtrito. siue contū. à sublimis.
Homa. tonans. ut sublimis. si
Homani. tonantes. & sublimes. à
tonitru. & celsi. & munū.
Homolu. magis frangens labo
rantes. ut sublime contritū labo
Hoccho. placet. ut tarditudines.
Hoobia. placet dni. ut lan tu
dines dnōrum. & ad tdinatōes.
Hocho. placet tdinare. ut place

Baal. turris. vel ppa

Bel. cupio. ut imitil. ꝙ mamas.

Bel. mophi. capio fremi. t imitil

Ber. ulio. ut feminario. seu dos aeris. aut defero. ꝙ filia ejus

Ruben. videns filiu. ut filigni

uisios. seu videns in medio. à video filiu mu. ut filij mi uisio. seu ut deus me. à video. ꝙ videns deus me. ꝙ filioꝝ. seu videns in medio.

Rubenites. videntes filios. t uisio

Rufus. sanas. t refocil. siue nos lauans. aue refocens mihi. ꝙ sic. à defic

Rima. species. ut videns aliqd

Rur. videns. t festinans. seu de

Ruph. speculu. ut agnitas

Raed.

Saal. rudens. ut ejulans.

Saul. vola. ut pyni. seu pyrillu. aut vulpis. siue ceruus aquary.

Saalim. rubdens. ut rudens. siue rubdens. aut reddens.

Saar. germans. ut germanu.

Saaren germano. ꝙ soui.

Saarey. germanus. ut germanoꝝ

Saarim. ordinabuntur. apparebunt. t tenuntur apparere. t vocabuntur ad

Sabi. capra. ut capruna. siue capreus. aut gulia. ꝙ mi. à eloquens.

Sabia. clamans. ciuitanes. siu clamoꝝ

Sabuth. rubor. ut erubescentia. siue lapis ruber. aut eloquens.

Sabal. caprus dñi. ut gulia dñi.

Sabu. clamantes. ut eloquentes. siu capreus. à gruentes.

Sabama. lena. ut sinistra. ut ad uitio. quam sinistra est lasciuia. à tollens ocellu. ꝙ tollens ocellum.

Sabon. tollens. clamor. ut ejulatio

Sabama. lena dei. t ejulans. ut gulio. seu valle abundans. à valle ocellum. ꝙ mi. à ejulatio.

Sabar. ululans. ut querens. seu ululatus

Sabay. mons errantes. à monte cautus. ꝙ à precipi.

Sabach. sperni. t ipa. siu baculus

Sabath. privas. t cessi. siu sedentes. aut cessans. aut sedentia.

Sabbathai. cessans mi. t sabbato mi.

Sabbatu. vespe. t vespe.

Sabe. agne. ut ouis. siu septem. à unanimi. siue saturus. à habundans.

Sabe. septes. ut habundans. si

Sabea. captiu. ut clamates. siue exilii. à eloquentes.

Saber. ululatu. ut adiurans. siue ouis. aut saturus.

Saberb. ouis. t sacerdos. siue ululatum. à adiurans. ꝙ dñi.

Sabar. caprea pauidus. ut ad ulio uter. ꝙ uide dño. à saturo

Sabia. damma. t capra. siue

Sabla. requies. ut tumulo.

Sablachum. vespe dei. t intemerati ei. ꝙ ejulans. à tranq.

Sabonu. lauans. ut capre. siu

Sabon. tollens. clamor. ut ejulatio. ꝙ tollens ocellum. ꝙ mi. à eloquens.

Sachar. edicit. ut pitia.

Sachac. singit. ut tuens.

Sada. arbitrii. t latitabit. ut

Saqua. latet. abscondi. ut abscondi ei. ꝙ inquirens.

Sadala. latus liquu. ut adiuti

Sadan. opt. ut oportuna.

Sader. vgro. ut ustura. siu olo latro. aut uenator. vgrandy

Sac. hic. i. q. sic quedi necesse ei apd nos sunt eode apud eos. dulis exercitu. dnoi

ni dulos hic. ita dulat. si

gnificando. quia ita ipi ei dem. ꝙ ei mea apd nos. sic. apd illos dulia sonat nota di

ulat. ꝙ uidi. possidet. ac dulos sonat. vide eo nemerny. ꝙ tuli

sipa. cade iuuis. ꝙ pnuncia

pnuncia. cor sic. t ap labijs u

tu. una que uocat sanec. et

similit sonat. ꝙ p. v. nisi hic

ꝙ ei. alia sig. ut teadure. ꝙ

sider. qdi ne ꝙ mis. me stupe

fera. ꝙ. nam ista sade nat

nat. quesiue aurei pene ostendam

Sadenec. tyrus. ut arua. siue

uitrum. aut consolatio. ꝙ pplay

Sadi. pene pupilla. ut cuiud

Sadeser. ubera dñi. ut lux

ubey. vbey. ꝙ solas reficiens

Sadai. abundans. ut cui

Sadac. ustrina. ut ustrificatio.

Saduca. iusti. ut iustificatus.

Saddima. potentes. aer. ut potentia aeris.

Say. miraculi. aut angustia.

Sabi. ululans ei. à angustia ei.

Saphes. unguens me. siue labium meu. à angustia mea. ꝙ eq.

Saphat. vitaco pp. t labiu pp. siue equitans eos. à speculatu

Sabian. abscondit. ut pscient.

Sabat. lapis. t petre. siu dormiens. aut angelus. ꝙ ea signatis. sabay.

Sabu. speculans deus. ut tabu

ple. siue unctus. aut sup. siu mbi

Sabane. unctu gre. ut speculatores dñi. ꝙ eq.

Sabane. labiu ei. ut labiu sup. seu unctus. à barba super ei

Sabane. phanuel diuan mundi. ut absconditus repm. qui es

Joseph. q egypti saluator. vel sal dei vocatur pharo.

Sabina. absconditi dñi. t speculi. dñi. seu speculans domine dñi. aut labiu gre dñi. ꝙ eq. siue aut.

Sabar. videntes. t videntes

pplm. siue videns eos. à video

Sabachtal. videntes dñi. seu

videntes dñi. ꝙ videntes mortes.

Sabanner. videns motes. ut

Saber. doc. ut pulendo. seu speculans ygnos. à labiu regnu. ꝙ ejus. speciosus.

Sadai. mihi. t sufficit. siu sati

Sadam. satiata. ut satiata. siue

narium. à grue speciosa. aut

ut speranza sin ꝙ mis. sepiens

stemata. t stemoses.

Sabon. labiu mutuantes. ut

speculu. tardus siu uisuli mei

ri. à argentu ei ꝙ mus. ꝙ ei dñi.

Sabna. videntes dñi. ut videntes

Sapa. locuto. ut eloquio.

Sabul. compat. ut cisterna.

Sarar. tumulus. capra.

Salalcua. ut nulla. siue tollens aut missio. ꝙ uide eu dentes.

Salabin. guerul. ut

uestimenti gue. seu gnans tollentium. à egrotantio uestigia.

Salebon. tollens mortes. ut aggr

Salolymor. tollens mortes. ut

gentium ei ꝙ mi. ꝙ misericordia.

Salachi. uenter lena. ut tollens uenter. siu tollens uenter. à cisterna

Salar. tollens me. ut mens mi.

Salabu. salus ordis. ut stirpi ad dñi coy.

Salama. uestimenti. t protecti seu uestis pacis. à restituo ei.

Salamiel. pax mi. ut restituens dñs. siue ꝙ uestimenti mei. aut restituo mi. restituens dñi.

Salamm. pfecto. ut obtinuit. seu pfecto. à obtinuo.

Salamma. fluctū. t gmoiato. seu liberato motionē. à saluo
Salar. firmus. t potens. ſ audiens
Salarel. potens dñs. ut fortis
Salc. credidit. t ſtillio. ſ
Saled. credens. ut credit.
Salc. missi. t reddit. siū ſmaē. pfectus. aut missus ſmaē pfectus.
Salem. pax. t softera. seu misericordia. aut missus ſmaē pfectus.
Salef. reddens. ut reddens. à saluo
Salemoc. credens meruit. ut credidit meruit. siue voluit meruit. aut credidit mentis.
Salmar. umbra pōt. ut umbra fructuosus. à umbra. i despm.
Salu. missa. ut lana. ut vulpes. siue voluit eo camillo eoꝝ.
Saldu. uncula. lana. ut uncula tenuis. seu uncula estimans. ut uncula estimans. ſ stimare.
Salma. pfecta. ut practicat. seu scribit. aut sentens. ſpacio. à
Salamā. sentens. t scribit. seu
Salmena. pfect. ut stimat. siū pacificat. à scribitur. t.
Salmanar. pfect uinculo. ut stimat admirat. siū sentat. seu scribit. aut. à practicans impetrat. ſ stimato.
Salmanec. practicans eū. ut eo sanctū eī. siū ubi. ꝓhibēs. à ubi promotus.
Salmonoc. sens mer. ut practicat saluatos. siū ubi offendat. à mago fortitudinis. siū dñi.
Salmat. sentens eum. ut practicat siū sentit. t practicat suos ubi inuit. à ymago sortitudinis.
Salamana. magnanda fortitudo dñi. seu ubi animā numerosi. ſ mago fortitudo eoꝝ.
Salmene. pnoīa habundat. t ubiq; siū ubi anno eoꝝ. aū
Salo. volens eos. t camillo eoꝝ.
Salmē. rebuens. ut practicans. siue rebuno. à practicato.
Salam. rebuens in. ut practicato meo. ſ iquus.
Salone. temperatus respiciens tristitiā. ut tristitio et meos respiciens temperatus.
Salems. pacific. t rebuens. siū practicans mētes. aut rebuens
Salus. frugi. t pacio.
Salo. temperatus respiciens tristitiā.
siū termolgent ut gri ymoi tes tristitiā uggeris. ut fortunat.
Saluinur. temperatus respiciens tristitiā. t dissimilas respicit eā meā. ſ eo respiciens eam.
Saluisa. mea ostinata. ut tempta
Samu. ibidē. ut pdict. siū gaudens. à gaudibit. ſ monj.
Simaa. ibidē pdict. ſ domino.
Samadya. celeu dñe. ut celer tuo
Samae. ii mitteū. t audies eos
Samaan. ii. aduene. t gaudio eoꝝ. aduenat. ſ gaudio mā.
Sammaly. gaudens me. t ibidē
Samai. celeris. t humil. seu ne. à ibidē pdict siū. ſ deū pensoꝝ.
Sammaa. huit dño. t audiet eā. siue ibi gaudio dñi. ſ mā.
Samae. audiet signū. t ibidē
Samat. lana mā. t custodiet mā.
Sammanit. ii amaty. t gaudio amat eudit. siū eoꝝ mī. à eodia
Samanit. lana mā. t quiet mī.
Samaiā. lana dñi. t gnuera dño. siue custos dñi. à custodiet dñi. ſ custos custodiens.
Samaiaui. lana. t gnuera seu
Samaitam. lane. t quiet. seu custodet. à custodiet. ſ fidemus.
Samaion. ibi mortu. t ibidē pdict
Sambucca. sol. ut lumi. siū il lumnat. à illuminas. ſ deodia.
Samec. fumi. ut fortis. siū aduenū. aut firmamētū. ſ siū custos. à
Sama. custodiens. ut custodiunt.
Samef. sol. ut sonus sol. siue mādatū pumiuat. ſ admitt.
Samagun. nōaut sola. t nōat
Sammias. subditus nom dñi. t audiens dñi. pelamanet. ſ pōt.
Samur. uept. t tenuis lucet
Samur. unit equale. t audiet
Saumodi. nōa. ut nom. nat nōabet. ſ eus sulcepiat.
Samathe. nom mer. ut gaudio
Samothiue. audiens reuelatiōe. t audiens reuelatiōe. seu audiens reuelationē. ſ dñe.
Samothiuel. audiens reuelatiōe seu audiens et reuelationē. à audiens reuelationē. ſ dñe.
Sapsat. nōat pcept. t audiet
Sam. accelerat. t gaudio ama
Samsame. ii audiet. t famoſ
Samsan. sol fortis. ut fortitudo dñe hūs. à ol eoꝝ. à illuminat eos. ſ gaudiet habens.
Samu. audiens. ut gaudibus. seu ibid pdno. aut ibi
Samuel. nōaut dō. t pbat deū. seu audiens. aut gaudiet
Samuf. nōat. t gaudibit.
Samutha. nōat eus. ut gaudio eoꝝ. ſ mea.
Samuth. nōat th. t gaudio
Sam. termin. t securus. seu habundans. ut ipe. ut ostia duāno peccamus.
Samaba. termin dño. à se cultus dñi. seu habundans domino. ſ sio eoꝝ.
Samā. termin pp. t securus pp. seu habundans eos. aū eoꝝ
Samā. termin dño. t ephiens dño. siū grā. seu habūdans
pmac. aut securus pnuntiatu. ſ securus pnficatos eoꝝ.
Samani. termin dño eus. à
Sadie. habundans spāceb. t ostio spāceb.
Samp. t de lumit. t de lucno seu securus nouatet. adoles.
Spā. speculator. t labū eus. siū audiens supi. à barta supi eos iudicij. ſ à angna.
Sam. pcept. ut carbo. uel
Samam. pcept. t cā. uc. à au.
Samara. pcept ei. ut calo ei. seu uelamē ei. à aquatica matos ei. ſ calonū duāmos.
Samaiula. pceptū habens.
Sambas. pcepi parui deum. ut pcepit dñi parui.
Sand. descendens. t Hostio siū descendit. à descendit. ſ à agna mee.
Samphec. incendens. t tendit.
Saraha. pcept fratrū. t uelam fratū. seu carbo sulcepiet
Sarue. pcept mā. ut calbo nis. seu uelam mū. à aquatica mā. ſ calonū. à uelamina.
Samia. pcept sunt. t pcepit dñi. seu mee dño. à aquatica mā.
Sarqas. pcepit dñi. t pcepit dñi. seu uelam dñi. à aqua dñi.
Sarane. pcepit. t aqua. siue
Sarai. portat. celer. seu cam uelena. à amerlena. siue timuit
Sebulo. t ebulo. à pnoy ebulatus.
Samra. pcept ebulato. seu pcept

Sarai. pōre eoꝝ. l cadaues eoꝝ. seu cadauer eoꝝ. à cadauere ei flores ad eos.

Sarnasar. ꝓcepit fugit & he
leuauit angē. seu ꝓcepit fugi
lacrimas. ſ aut mōbus ſanabit.
Sanar. uidens lep̄. seu tribulatio.
Sanar. uenit uincens. & lep̄
ei. seu tribulauit eū. à mōb' &
sanabit ea. ſ mōb' aut adulter.
Sanathan. lep̄. donata. ut uno
via ḡre. seu tribulans eos. aū
Sanatar. uincens diuitē. ut
lep̄ duu nau. seu mōbū ſana
bit rollens. aut tribulatio fac
tum sufficiens.
Sanubi. lep̄ mā. ut tribulans
me. siue uocat mī. à morbus
ſanabit mū. ſeppe pulcrudo.
Sara. lep̄. ut morbus ſanabit.
Sardis. ꝓcepit pulcrudis. ut ꝓ
Sarras. ꝓcepit rollens. ut calo
subtollens. seu uelamē tuctō. à
angſtia plasmatois. ſ dñi.
Sarebuas. ꝓcepit dñi. & āgtians
Sarared. deficiens. ut defectio.
sui defendē. à defendēr. ſ dēfū
Sarebere. defendentes. ut defe
ctōis. sui defendēr. à defendēr.
Sarebia. defensio ei. ut ophē
Sarebadu. dividens. & defectio pe
cunie. ſ dēfuc. à āgtia tuctōis.
Sarama. ꝓcepit tribulans. ꝓcep
mētis. & calo iuuit. seu uelamē
Sarebu. credia. & credū. seu
tribulatō panis. à panis angsta
nem credito siue ꝓfectum.
Sarelar. ꝓcepit. ut angtians
Sarel. ꝓcepit. ungulans. & ꝓcep
sulcrans clauo angē. e. ſ credu.
Sare. uirs. ut lep̄. seu tribulatō
aud requie ꝓcipuus. ſ calo
Sarphim. ꝓcepit. credens
Sarra. ꝓcepit qui. & ꝓcepit
gulu. Sagon. cōe. ſ pugnū.
Sargnur. mmr. ut ꝓpugnā
seu ꝓcepit cumoz. à ꝓcepit. p
Sarsar. ꝓcepit dñi. & ꝓcipi dñi.
Sari. ordei. & tribū. sui ꝓcipi
ois. à angsta eoz. ſ imāmus.
Sanoz. ꝓcepit mōis. ut calo
tuat. seu uelamē tuo. à āgtia
Sare. relige. ut ꝓcepit relig
Sarn. ois ꝓcepit mōis. Lxx.
eoz. à cumulus ois. cumul tritus.
Saron. meroit eoz ꝓcepit ei
tue. & capeans tritū. seu ꝓ
cepit meroit ei. à cumulus
tritue ei.

Sarumer. ꝓcepit mētis. &
cumulus tritū.
Sarz. idus. & diuitē. seu ora
tionis. aut euangelistarū.
Saran. ꝓcepit mōtū. & ꝓcepit
lumini. seu āgtians pelle. à ue
lamē tuentibus. ſ à ꝓcepit calumū.
Sarsarbu. ꝓcepit crudelis. & ꝓ
cepit ruine. seu ꝓcepit tuctū.
Sardam. ꝓcepit demolitor. &
& ꝓcepit cumulator. seu tribulat
eos. à calumniatus eoz. ſ gtians ei.
Sarthana. ꝓcepit demolitor. &
& ꝓcepit cumulator ei. à cal
Sanir. locū. ut corona. seu depē
dens. à ꝓtectō. ſ āgtians. à āgtia.
Sanna. uincens. & uincula. seu
Salomā. ſtans. & ſtruens. for
midis. ſtrūc. à oppidū muratū
Sisa. sonāt mī. & āgtiauit me.
Salon. thamar. urbs palmar. &
aurea amātudis. seu urbs cōmu
Sanlan. cumul. ut cupidū.
Sau. dogma. & elevatio. seu dogma
aut elevatio. sui ei. à elevatō ei.
Saeure. cumulos. & cumulo.
Samne. tristis. ut elevatō. seu dol
Sanpha. speculator. & speculatio. seu
sup effundens. à suppositio.
Saul. petitio. & ꝓpetens. à abutor
aue abusiua. eoz. ſ accipit.
Saulire. pondus. ut ꝓpetens.
sine abutens. aue abusiua eoz.
Saulus. tempratus reluctans. ut
temperatus. secundus. à abutor
ylule. ꝓperatio festinatus.
Senah. zelus. & tabernaculum.
Searseth. mercet. & mercedem
Sesparna. decimo. ut expedit
Sparni. decimi. ut expedit.
Sparma. decimo bona. ut expe
dito illuminatois. ſ decimatum.
Sphamabe. decimi bene. & expe
Soadrim. fratres. cantelenas. ut
fratres cantelenat. ſ ꝓcat ymnū.
Strachi. fracens cantelenas. &
fracto cantelenat eoz. ſ laū dñi.
Starbu zamar. uidit cōcipiat
gre meent. & speculator gre. & spera
Selu. stratus. & elegantia. ſ ris dñi.
Sabalbe. nullans. & gemens.
Setsuan. nelli. & cecidi.
Sebe. stratus. & elegans. ſ nobis dñi.
Sebedia. star. restitue dñm. & cella
Seiuc. trans dñi. & elegantes dñi.
Sebemas. stratus ligni dñi. & stratus

Selsen. tuū mēt. & stratū delet.
seu stat iudex. à elegantia pauci
Sebu. stās dñi. & stās dñi. seu
sperans dñm. à sperans ei.
Sebua. stans pulcre. ſ mālt.
Selun. stratū mālt. & sperans ei
Sebun. dispna. & capta. seu
stratus eoz. à damula eoz.
Selviler. spina. ut dominatō ei.
Selun. dampna. ut captā. seu
stratus mālt. à sperans ei mare.
Sebuel. rectet adeū. & rectus
sur ad deū. & rectat ad deum
Sechaal. hūt. ut obumbrā.
Sezar. ramus. ut ligna. ſ dñi.
Sechar. speculū. ut speculatō
Sechem. labrum. & humeri.
Sechare. humerōs. & laboriosi.
Secunas. uas dñi. ut uasa
dñi. ſ obumbrāt filias. os.
Senacaor. tabnacl à filiop
Sephi. ebetas. tabnaculū. Sephos speculator. &
Sephora. ebetas mētis. & tab
naculū dolozes ei. ſ. à pulchri.
Sechu. spine. & cardy. seu ebu
Sethu. furti. & furuat. sui
ulus. à furtuatus. ſ clevans.
Seruā. clevans. & clevatō. seu
Seda. ebriā. & gelatus ei.
Sedacia. ebriā restitū. & gela
Sedadi. ultima. & ultimi ei.
Sedetho. ultimans ei. Leo.
ut ultimatus eius. ſ fratres dñi.
Sedechas. ultima dñi. & ultī
Sedechū. ebriū. ignis. & cla
re luminis. ſ nō.
Sedi. ebriū mei. gelatus
Sedi. ebriū. nēū. mi ch.
ut gelatus mō eneus. ſ neōl
Sedū. saluus. & amalcudis.
Sedus. ebriū. fortunat.
ut gelatus ylluatoū. barū
ebr deo. ſ ruum dñi.
Sedumiel. gelatus dñi. ut ebu
Seddo. ebriū testū. ut
gelatus ierūis. ſ restituēs.
Sedechudeha. testū. & restū
Sechana. hūt. & ꝓpositi. seu
adrians eos. à actio eoz.
Sechamach. adiecit mōtes
ut humiliant. mōtes. seu la
bū mōtis. à iudicū nūcupo.
Sephum. speculator. & ꝓlo
natis.

Sechar. liber. ut ūrā. sm lib
ri. aut ūrītus.
Sepharuaim. ūbi plalmo.
ut volum hunc. ſ
Sarbanam. lib. ipi. t ūrīe ipi.
sm ubrā. ex. à ipi ūrīa
Sethar. udicans ei. ut diudi
cato. ſ dicato eius.
Sethatha. udicis ei. t diu
Setharīas. udicans dñi. ut
diudicato dñi. ſ à pulētudi
Sethala. humet. ut cāpoſſ.
seu uallis. aut plantatis.
Sethin ubi. t ūrīe. socus.
Seeler. udicū. t diudicato.
Sethē. ſpicula eius. t gdiens.
Sethu. ſpiculae? t unipes.
Sethuma. aglonaīt. seu rep
ſol. aut compenſo ex.
Sethon. gdiēt. t abdue? seu
abdēt. of incrēt. aū gdiet
os ētne. ſ specula. à archanū.
Secho. ſpiculator. t
Sethon. ſpecula. t actila. seu
Sethamice. ſpecula. ut archa
nū. sm aglonaīt. à specula
tores. ſ adhēt. à placans.
Sethō. aurs et ſpeculū. seu
Sethar. aurs et. ut ſpeculum
seu adhēt. à placēt. seu placēs
adhelit. à adhelit. à adhelit
placuit. ſ subtus.
Sethat. placens ſm. t adhēt
Sephan. ſpeculatrix. humit.
ut archanum pſonis.
Sethu. ſpiculū. ut ſpiculator.
seu bipes. aut unipes.
Sethurā. accensi nauēs. t
adhno nauū. sm adubrat
uthrā. à unbriculū uitr.
Sgyar. calidus. t minoratus.
Sgyrim. ſpine. ut adbuly.
seu pūgēt ex. à puncta ex.
Sgym. locutio murmuris.
ut legla ducit. ſ ulcēt. à medians
Sgyz. murmur. t parabola. seu
Sgyb. tyma pua. t legla i
ſ ulcēt. à mediamus.
Sgyū. minor. t pturul? seu
Sechi. exit. t gredit. ſ ouis.
Sechyr. arā. t irrīgā. seu yspi
dus. aut pilotus.
Sechu. hyspida. t rubicans. seu
ornibus. aut pilosa. ſ ei.
Sela. petra. t ūbā ebn. seu
dimitte eū. aut dimissio
Sela. ſcp. ut tfine. sm ſcpt
mus. aut ſl ſcpt mus. ſ eadē ſm
Selachy. tollens sibi me. ut scp
Sela. petra. t sba ei. ſ dñi.
Solai. petra dñi. t ūbā ebn
Sellarie. petrates. ut scpti.
seu dimittens eos. à ūbā ebn ex.
Selam. missi. ut lanus. alate.
ñ alarcudo. spiat. à pace eius
Selam. petra. t scpti mus. sc
obtinuit eos. à dimissio ex.
Seba. ram. t mygo. sm pacifi
Selebin. petra filios. ut ubre
culū filioy. ſ ens scpti
Selec. potens. ut dimittet. seu
umbaculū. aut sempiternus.
Selecha. compatio remedii. t
compatio abulatis. sm obū
bimus eos. à scpti mus ei. ſ eadē.
Selec. ut ē. ſ pacificat. à mea
Selem. pacifica. ut pacet. seu
Selemie. pacifica. ut pacem.
seu pacificus eis. à pacificatis
Selemā. reddit dño ē. ſ dño mi.
Selemias. reddit dño ut re
Selemi. scpti. scpticens. sc
migrace. ut scmigrā scpti
Selec. petra. ut pacificas sm
pacificam. ſ eadē ducatus.
Selachy. finitus. mutis. ut p
Seleu. mus. qui adducat. ut
orient. aduectio. seu tollens
semet ipi. aut remedii ex
mei. ſ mei semina.
Seu. nos mi. audito. à nos
Semdae. nom mu sm. ut
nom mu audiū. seu nom
mu audito. aut nos scta.
Semdarte. nosa ma sanc.
Selemia. exaudi. advocato.
seu tollens semet ipi. aut re
nedi ex. ſ solum.
Sebim. mulpes. ut tollens.
seu auulsio. ut dimissio.
Selma. sens? ut pferio.
Selmai. sons mi. t pferens.
Selmon. pax. ut sons? seu
fortes ymago. à tanul ubā
Sele. dimissio. sue dimitto.
t remitte. aue remitte eis.
Sellu. pacifica. t placa? seu
pacificat. à pacificato.
Sem. audiens. t notat? seu
fama? à famosa audito.
Semaa. nom auditū ei. t
famosa auditio eius.
Semmaa. nom auditū dño. t
famosa auditio dñi.
Semonae. nom humile. t nome
humiliatus. seu nom auditi
aut notata auditio.
Semare. nom quelini. ut
audito boatus. ſ dñi petentis.
Semach. nom ipale. ut exau
Semathei. monti petito. t
exaudita ipalis. ſ ei. à notino.
Semdae. nom sanum. t nom
auditū. seu pois auditio. seu
Semethyr. ei sonus. ut exaudi
no pueri. ſ ibide exaudito.
Semedab. nom pditois. t ei
dit pacto. seu nois auditois. à
Semoppar. ibi aduena. ut ibi
tor. seu auditio aduene. aut
nom mei.
Sema. audi me. t audimi seu
ei mei. aut auditio mea.
Semeas. audiens dñm. aut
notat dñi. ſ audito amat amicu.
Semena ei. t exaudiens mi.
Semd. sol. t ydolū. mora dis
q hoc nom tebras voluimus
bus. qi hmo latuus sit ali
mitudine. ſ ydola. q simulat.
ſ ei. adsimulac dant. ipi
Semeias. ydolū dñi. t sol dñi.
Seminer. nom amaty. ut exa
Semias. quies dño. t custodia
dñi. ſ gestrum tuale.
Semerra. ueſt doleti. ut ten
tatio mentis. seu regnū ma
gistri. edentis. aut audiens ma
Semas. sol. ut fons sols. seu
madma humile. à madmi
humiliatus. ſ mea.
Semi. ei audiens mi. t exaudiens
Semida. nom mei sanū. ut
nom meū audiens.
Sem. nos mi audiens. aut
nom meū sanctum.
Semdae. nom mei sanctum.
ut ei mu audiū. seu ei mu
auditio. aut ei mu sanctia.
Semdarte. nosa mea sanc.
ut nosa mo audita. seu re
minor mey scta. ſ sū tenens.
Semel. uepl. t neutr. seu
tria hmay. à tm spiala.
Semiramoth. nom mei
uidens mortes. ut auditio mia.
à ultio mortis. ſ auditio mea.
Simon. nom inquisitū. uel

audiens. à nominor mū.

Jemua. noīa. t gaudibit.
Jemuiteller. blasphem. t blas
phema. ſig. à gaudia audire.
Jenop. nota. t audiuit. ſeu
Jenm. audiens. l gaudiū. t fa
mosa audiēs gaudiū gaudiū
Jamanig. audiet nouā gaudia.
ut fame. e audiuit gaudiū
mī. ſauia.
Jeunt. ſi lacessierit. t gaudi
Jemom. ſi cū. t audmo cī. seu
custos audit. aut ustoſ étudia.
Jeuuemard. nomī amat timet.
siue audiet amat. meruit. seu
custos amat meruit. aut custo
dient meruit amat audiunt.
Jemchr. solutus. t aluiad mā.
Jē. docet. t habundantia. seu si
uulnus. à anphat comparatiō.
Jella. ville. t angaria. seu dans
ci. aut habūdantia ci. ſuadi ci.
Jenua. uolens eum. ut ā garia
a. seu si uulnus ce. à anphat cp
Jeua. uolū est. t mādatū. seu
uolūtas ci. ſ ena.
Jemnalg. uolūtas pacis. t mā
datū pacis. seu mandatū pa
ce. aut mādatū uolūtatis pa
Jenaar. fenit. t feret cop. seu
gratiosus patrū. aut dnī uadat
factus. ſ alienat. ſ nouus.
Jeuacherb. rollens ſm. ut
Jeuilam. dī p. t angustiam p.
seu rollens est. à habūdantia cop.
Jennalar. uolūtas dnī tuay
t mandatū beatitudīs.
Jane dī ci. à angustiat cū. seu
rollens cū. aut angustiant. aū
uisoſt habundans ci.
Jeruuiteg. anbalū. à ruuiū.
Jenau. femina. rollens rubrū.
ut temptatoſ rollens.
Jemini. uolūtas mandatū cop.
ut mandatū uolūtatis cop.
Jenſon. nomī uidens uident t
custos uoīs. ſ mea.
Jenchi. sol mīs. t illuminato
Jemua. dentes rodentes. ut
mouent. ut anphoā temptan
tat cōmotus. ſ ñ ce. à ſ dentes.
Jeon. cator. ut calcdus. seu ſ
Jeon. temptans lacessens. ut
alleuiadas tumb. seu ſ tentatus.
à ſ minatio temptatoſ.
Jeon. calcdus. t parual.
Jeumind. aut meſoran.
Jeim. numerans cor. t calcdens
Jepti. speculat. t impet ſ ten.
molliſ. ſ seu adentes. à ſ cadent.
Jephuma. spiritū sanctū.
Jemphm. ardet. ut ſ cadentium.
Jerus. princeps ſ principū. ut ā
gustians principes. ſ humiliatus.
Jeco. umcans. ut ſ. scribu
tarius. aut uidens principes cop.
Jeyl. uallis. ut principes ostra
mittatū. aut angustians gratū
Jaū. principalis est. ut angaria
Jeam. princeps est meruit. t cu
rans ctinā. seu carbo mūmuā
mali. aū angaria principis.
Jeua. unedin. à angaria ſ dans.
Jenie. lop. t angaria. siū dapē
Jerma. uacē. t uicino. seu ang
natus. aut angrians.
Jesa. temptatio. t formatoſ
ue longeuus. aut ſ ydeus.
Jenſach. mali. t bull. seu ma
lū facere. à siue bull. ſ ſpiritus mā.
Jelas. gredientiū. t longeui
tas mā. seu tōnat meus. aut
Jeſamel. temptatio dei. t
gillio grē. ſ gillū of ētinc.
Jelmā. gillio. mortificatoſ. ut
Jelion. gillio ētis est. t gillium
ē of ētinc. ſ ictorio.
Jeh. tonet. ut polio. seu poll. i
Jer. seū. t gm. à polin.
Jeriā. peculi. tuscranus. ut ſ
mī ungule. ſ timones.
Jephim. spine. t gmina. seu p
Jerhu. seminant. magnū mī.
ut ictorio magnū mea
Jechim. spine. ut gmina. seu
pomones. ſ meum.
Jehim. exacū mī. t abscōdioma.
siue dūtens in. à dū tentū
Jehir. abscondet. ut dūtoſ
seu absolio. à dū tentū.
Jeene. loquens. t spūs. seu
uulpecule. clamantes. à tabua
cula. ſ ut tabnaday sollo mea
Jmophyga. ūrum oy occisio.
Jena. uulpecula. t tabnacu
lum ipm. ſ cō.
Jephani. corona. t nā coro
na. seu iudicans nos. à ſ cula
Jephima. regula. t ctinata. seu
speculans. à ſ ailare. ſ mā.
Jia. dominato. t ydropica. seu
dominantes. aut ydropici.
Jeia. dominans m. t ydropica
Jaba. ydropici pandiro. t dom
nato pns. ſ na mā.
Jam. dominus mī. ut ydropi
Jam. sinf. ut sinens. seu dom
nans est. à indigestus cop.
Jeba. rum. ut gulio. seu ogllio.
ut uenit ogll.
Jebam. mandato dūs. gulio gnē
Jeuū. ramus. ut dūs. seu gl
duct ē. à gulio cop.
Jecha. clamia. t clamo.
Jeamy. dī rex. t uillam.
Jechar. pua.
Jechar. manus. ut golulio. seu
bullis. aut alienum.
Jeyelgy. defectio uocis. adue
ne. seu effundens spiritum.
aut effusio spūs.
Jechem. humor. ut humet.
seu laby. à labo manus.
Jecher. ebri ei. t ebrius.
Jechar. ebri a. t ebrius ei.
Jiaich. effundens spiritū.
ut effusio spūs. seu defe
ctio uocis. aduc. aduenio ue
ad defectū. ſ ia.
Jiealua. ponderosa. ut labori
Jialiam. ponderosi. t laboriosi.
Jichuma. humosa. ut labo
nosa. ipse ait. q Jichan. ser
tiarum gum femum uentri
ut ichuma pruniuc. ſ ia.
Jichum. humosi. ut labori
Jimone. ponderosi. ut labo
riosa. q ut tuas. ſ terminatus.
Jieulus. ponderosus. ut labor
Jiche. quietus oculus. ut uena
no tenus. ſ à tranquillus. +
Jidon. salus. t tutor. seu salutat
Jidom. uenatio. seu uenatū
tinue. à gmoeno q tuas.
Jidona. gmouit. t uenatū cus
seu gmouens timū est. à uena
tio uū tuas est. ſ tuus.
Jidoma. uenatus. ut gmoeno.
seu uenatio mouit. à uenatū
Jidom. uenantes. t gmouentes.
seu uenatus tuus.
Jidzeo. decor. ut decor. seu de
mia. aut decor mī. ſ ydyema.
Jieue. tuus. ut tuus. seu de
mino. à ydyema. ſ seu ydyema
Jiemchor. tuorum. t cornucū
Jelair. tuo excellent. t tuparelle.
Jilo. nullus. t nullo.
Jilam. nullus est. t nullo cop.

+ Jidom. salus. t tutor. seu salutā
tes à tuus.

Bilas. milla. plasmatio. t mul
tiplicatio. ſ multiplicatio.
Bile. nouū. t nouū. seu recens. à
Brisia. mille. ih. ut millio mīa.
Brilo. mulsa. t mulsum. seu
dimilio. ſ seu dimidium. à rotundo.
Bdeta. mulsa. t mulsio. seu mul
ſa. à mulsio ci. ſ eius.
Bdeto. mulcens. t mulsio cis
Bdemice. mulcens. ut adul
lancis. seu dimulli. à rotundo.
Bdiaul. mulcipsum. ut mul
lo filio adhortatur.
Bmeas. gaudeo. t gaudebit.
Bmparb. magnificus. uel
magnificans. seu magnificat. aut
magnificabit. ſ eius.
Bmcam. audetis. t gaudebitis.
in audiendo meo. à ih habeas
Bmcouter. audet. ut gaudet
bilet. seu audeat. t hymnū. aut
mīa habeat oculos. ſ meos.
Bmd. dedicens. ut obediens.
seu paratus ētimā. aud audiens.
Bmpatua. nocti copulatio.
ut noctu quemcumq ſ eius.
Bmuer. laet. ut loco. ſ sio repen
Bm. temperate. ordinans. ut ego
Bm. temperato. t domus. ut
domui. seu supellectili. aut ānā
ſperationi. ſ mee eius.
Bm. tubus. t dolus. seu mendax
aut ordiens ci. ut ordio repen
Bna. domus ei. t domui ei.
seu supellectili ei. t amphoræ rep
tui ei.
Bna. ministrans. t mandatum. seu
tibi ei. aut audiens ei.
Bnau. temperate ordinans ui
ut ordio temperatus mee.
Bnay. domus mīa. t domui ei.
seu supellectili mee. à amphora
temperatui mee. ſ plaustro mīo.
Bnay. manducatū meum. t
mixturā mīa. seu tubi. à odeo.
Bnē. ordinans. ut odor. seu
lenet me. à allunato mīo.
Bngalma. doctina. t illuminatio
Bnche. quasi de palma. ut
victor de triumphis. ſ à canali.
Bnchem. loquens. ut locula.
Bon. sperata. ut sponsa ei.
Bon. mandatum. ut mihi. sibi
copulatus. aut speculator.
Bor. parvulus. ut ebrietas. seu
seu ebrietas. à firmamento nouū.
Bornabauac. parvulus. amodo
ut firmamento nouo abolendus.
Bur. aula. t tabor. q. uocatur olla
i. caldariam. t tabor ei.
Bun. auunculus. ſ tuus.
Bune. murus. ut macella. ſ mea.
Buncusa. mur? grandis. t macella
Bunarum. annonarum. t annonas ei
Bunan. ara. ut humeros. seu sub
limis. aut sublimitas. ſ excelsi.
Bnf. aer. ut humeros. seu sublimi
Bnxfeussa. alter ouis mulier.
t sublimans ouis ossa. aspice.
Bnrs. thalamos. ut angustie
seu pressure aerumnose.
Bndel. aeruginem.
Bdabith. dicit. applicui. ſ ingemui.
Bis. temperans. ut fama. seu lo
quens. aut ordiens. ſ ordiet eis.
Bisa. temperans me. t fama mea.
seu ordiens mi. aut loquens mea.
Bisa. temperate. t fama mea. seu
Bsam. ordinatio. ut ordinis. seu
dy. seu rationis reddendus. à ordi
nem.
Bnchul. mus dñi tenedor dr.
Bmā. dignare. t decens. ſ ei.
Bulua. pendula. t salubris.
Bndgeoser. prudens. ut sibi
Bidua. mulier. illuminans. ut
templum illuminans. ſ eius.
Bare. mulcens. illuminatus
ut tabernacula illuminata.
Bacpolr. mulcens illuminans
cuet. ubi. t mulcens. illuminā
Bpumma. glumarū amminis
ut amassemo glumam.
Bmumne. emens emercū.
Bmumnensis. emercūs emercū.
ut emercū ei.
Baa. saluans ei. t loomo ei.
Bar. pusill? aut pusillanimis
seu pusillanimis. aut pusil
lanimus. ſ mea.
Bdu. sanctificans. t mandatū
Babib. glorians. ut gaudio ei.
Babib. gloriens ei. t gaudio ei.
Babie. simplex. t edificans. seu
ordinans me. aut gaudio mea.
Bbu. seu mā. secans. t man
datum meū. seu dimen uenditans mee. t
Bbal. spina. t merces. depen
dium. seu mana uendens. à ua
Bbu. sam secans me. t man
datum me.
Bbnas. sedens. t secundus
seu retinens. aut diligentia.
Bbco. uenens. ordinatio.
Bbladhi. gaudio mā. t laudā
mea. seu mea. aut uidens. aut
gaudens deus mee.
Bdu. mundi. ut gaza.
Bdbar. mundi. t gaza mea.
Bdbe. mundi. t immundus seu
immundus. aut rabiosus.
Bdbr. temperata. t ordinata.
seu mundi. aut humiliata.
Bdr. berebur. temperata filia
purgata. ſ mea. aut ecclesia.
Bdud. ecclesia. t lapidata
Bdedu. lapidatus. t ecclesia eis.
sine archana ei. ſ mea.
Bdi. domus mea. t archanum
mea. ecclesia me. ſ eius.
Bdima. pulsio filii. t redemptio
Bdoma. fidua. t fidus. seu ce
rea. aut pro fideus. ſ dilatatus eius.
Bdonuer. pulsiones librorum. t
Bdonuer. fidua. t seu
ad operandum. ſ sonos percutiens eis.
Bdm. gaudens. t operatus.
Bdne. gaudens ei. t operatus eis.
Bdr. operans. t operatus. seu
operatus eis. ſ salutatus.
Bdne. operatus. ut operatus si
mus. aut beatus. à beatus.
Bphar. merces. seu merces eius. à ei
Bphar. speculum meū. spe. ut spe
culator meus. ſ subtilis. à subtilis.
Bphan. adorandus. t adoro. seu
Bphar. speculans ei. t speculo
dissipato. aut dissipans speculum
rū. aut audax speculatoris.
Bphar. audiens. t audiens.
Bpher. liber. t nouus. ſ mundus
Bpbem. mus meus. t liber ei.
Bpherer. liber mus. t nouus
Bphi. speculans eius. t specula
tor eius. ſ quia ignominia dr.
Bphomal. speculū dñi. t eo
Bphomal. ablaudens dñm. t
ablaudit dr. seu speculans dñi.
aut speculator dñi.
Ballez. r. auellentes. t dimi
tens. à amittio. à dimittio.
Balemur. temperate respiremus.
dismittens. t temperanter res
pirans temperate. ſ custodit.
Banus. custos. t custodia. seu
custodiet. à

Sdwoīās. custos & custodia. seu custodiē. à custodīe. ſ unguum.

Sanctās. custos dīs. & ædificans de

Sm. pcē. ut demel.

Son. pupilla cī. ut ſcrund a ſau cof cī. aut occine cī. ſ rubea.

Sona. pcē cog. ut demel cog.

Sonam. pupilla cog. & ſeducta. ſeu tēb cog. aut occine cog.

Sonam, occeneu. & ſuſtinet cī. aut pcem cog. à pcem

Som. pcus meū. & domel.

Sonī. pupillā cog. ut ſeduct aut occineū cog. ſ mano.

Soon. cuneas. & opidum.

Sochamnſ. cuneus egypa. uel opidū mandanus humida.

Sor. pcm. pupilla dnī. ut plas

Sothī. ub udieū. & ub udiam aū. ſeu plasmaū. & angeas.

Sor. pcm. ut ſyrac. ſeu cuneū aut medīam. ſ mor.

Sorneab. hostes eu. & ostium

Solor. lyua. & optima. ſeu electo. aut elygens dona aptima.

Sorer. bñ à meū. & optimania. & robur meum. ſeu plasmaū th. aut angna mā. ſ ū du mehi.

Sorim. cyceū. & tribaliu. ſeu rbyzant cōſ. aut plasmaū cog.

Sol. pūt ſaluans cōſ. & ſaluas ipē. ſeu gaudy dnor. à gauda

Solmanſ. ſaluans dñs ſpōſ. & ſaluanſ ipē. ſ meq.

Sothu. archanſ mū. & excluſio

Sothel. dī ndiea. ſ ſignū. & ndie ſubſor.

Sothmeſ. archanſ. & excludēs.

Sreca. fuca emaleentalenaū. ſ rezrib diſpumaret. ſ ungula.

Su. ſaluus. & ſaluator.

Sua. ſalus cī. & ſaluans cī.

Suaal. reddens eū. & ſaluanſ. ſeu ſalu. aut gūlio. ſ ſaluatōr

Suar. ſaluator. ſuſcitans. & ſuba. manducans. & cendū. ſeu gūcens. aut gūlio. ſ ſūlio mā.

Subae. fructuosus meus. & Suaā. gulus dō. & mandūca. ſ mā.

Subuchsn. ī mercede mercē. ſeu cendū meum. à gūlio

Suaā. gulus dō. à ſuādū a.

Subla. excelſ. & ſublimitaſ.

Subnā. ſedens cāſ. & tribio cog.

Subuel. gūlſ dō. & cendū

Subchna. obumbrāū eſt. & tabnaculū dī. ſ umbo.

Subdī. archanū meū. & latens

Sue. latinſ. & locutio. ſeu cāūſ

Suphur. rubū. uel ſculptuſ. ſeu ſpeculū. à cāelet. à effulio.

Suchu. ſepulcī cī. & rubū a. ſeu offendēt eū. à ſpeculū cī.

Suchar. adorandēs. & adoro. ſeu ubnaclm. aut obūbrans.

Suphanne. adorans. ut effulio. ſeu ubāclm. aut obūbrato

Suchanim. adorans nauct. & obūbraculū rotum.

Sunner. uanitaſ unc. & unaū uere. ut ſinū pauoſ.

Surhin. uīcē. & uīcio. ſeu eſtimans cōſ. aut ſpeculatoz cog.

Surhur. uanitaſ. & uentū. ſ cog.

Surham. ſaluans cōſ. & ſaluato

Sunamine. ſaluanſ cōſ. & ſaluanſ cog. ſ creſcano.

Sur. loquens. & locuto. ſ ārens.

Son. pcm. & tapiſ dur. aū di

Smā. lapidē pp. ut duīna ſ.

Synamar. mozificata. & mozificato. & mozificam. à deſtruo. aut mozificat. & ſ.

Syne. cecine. & cecineū. ſeu domel. aut denuo dnū.

Sne. lapidē pp. & duīna ſūū.

Sū. pcm mā. & lapiſ nūſp ſeu dur nā. à duīna mā. ſ mū.

Sunne. petre mee. & lapideus mū. ſeu dur mū. à duīne.

Sur. angustia mā. & excabans me. ſeu mur mē durel. à cōſtrīna mā.

Sunel. acerbans. & acerbans angustia dī. & rebuſt dō. ſeu geneus dīm. aut dilecta.

Sunely. fyrens mī dō. & angaūs mē dō. ſeu dō gaudī. aut dō dilecto mū.

Sustinde. fortē dūt. & gaudēs mā rubea. ſeu mur gēbus. à dilecto angaūs. ſ mā.

Sufindeu. fortis dūt mū. ſeu gaudia ubry mor. & mur. ac brans mee. à dilecto āgustaū

Sul. gaudiū. & letus. ſ cog.

Sula. leta. & gaudens celum. ſeu gaudiū. aut letaca. cſtucſ.

Sula chſt. lee. & gaudēs celum

Sulam. gaudium dom. & letra. grē.

Sunamuſ. myrra. & captiua ſeu inſeſtāſ. aut mēſtoata.

Sufana. lubūt grā. ſeu obtūē lilij. aut obeuntyna.

Sulaneux. lubūt poſſūēſ. ut grē emulatoreſ. ſeu gaudiū dom hymnū. aut letitia. ſ exmalatoſ.

Sufi. gaudiū meū. & letaa mea. ſue aptanuo cēteū.

Susi. gaudiū um. & letaa abſtipta. ſeu rectus th. aū reuſto mā. ſ ea optimanaſ.

Sufiſ. gaudiū filij. & letra exmanaſ. ſeu obtinet equū. aut obtinuit cēteū.

Suthula. rādic. & rādicē.

Suthulā. rādicat eſt. & radicino cog. ſ rādicin.

Suthalare. rādicamuſ. ut

Sulare. poculū. & ſpina madēti. ſeu ſpina arindec. aut ſpinaſ mādatino.

Seut. fiacens ignē. & nugor ſcendū.

Thaly. pauor. ut ſiny. ſeu pauoꝛ. aut ſuperior. tubilono. ut tonitruſ.

Tabec. cedens. & rēcinoſ. ſeu cenſio. aut rēfectio.

Tabeel. dī bon. & homen. Thalenſi. dō cedentes. ut rēcinentes. ſeu cenſionē. à rēcreatoꝛes.

Tabea. damat. & capēt.

Tadeſ. ſilens. & ſilentium.

Tadē. apphendens ſpnapem. ut apphēſio ſpnapis.

Tadur. aduent parualy. & pmall uenter. ſ domiſſio uen.

Tadna. claudians. & claudens. ſeu tuet dimittēt. aut

Tadnue. malat. abartoze. nō amalina. & cnpanū aptus. ſeu cnpani apte. aut cnpanū adaptans.

Talanſ. & uenus. ſ cog.

Talam. dirans eſt. & uenūs

Talam. appendens cog. & ager

Tamar. pūt pſens. & ſ cog. pares pſens. ſ cnn.

T domū ſhumanū. & ſhūdū

Tanabec. ſolūs. & ſolat? ſeu ſolans. à ſolato

Tapſes. ſpecula. & ſpeculū. ſeu ſpeculator. à ſpeculatoꝛ.

Tarela. uidet rēbuteū. & uſſio

Tarbuſdē.

·t· sine aspiratione. tota sint pnapia nostra q̄uide qua secūt aspiratione. tota sint pncipia nō seruiēda sunt. ¶ dampnanda et reprehensa.

¶ a. amat. dicit indignationem. aū bile. seu diuina substantia. aū ¶ aan. duel dono. à pauē gemere. ¶ abaddir. sup. ut pauē seu diuinus. aut supra. ¶ upadam.

¶ abasar. duel. ut dantur. seu pauon. sublimans. aut supra. ¶ abasar. duel. ut dantur. ꝛc.

¶ abeo. bñ consb. bene occidens. seu bene occīs. aut ansio. ¶ nō.

¶ abelias. bñ dñs. ut bonitas ¶ abino. bona ustio. ut bene usti oues ouē. ¶ gnationes.

¶ abigna. bñ dono. ut benedicens ¶ abrdena. bñ dñans. ¶ bñ faciens.

¶ abr. uenias huc. ut uenient unus. seu aduena luminis. aū lucē adsentio. ¶ usti oīs ouē.

¶ abrino. bene sublimis. ut bona ouē. seu sublimis. ut bñ ō gnatio. aū bñ edendo. aut bonū ¶ abulim. stans. apōlio. et filiis eor. ¶ in sanctuar.

¶ adil. precepi appendens. ut pnapis appendo. ¶ nō appendi.

¶ adul. claudicans labilis. ut ripa ¶ adud. ¶ gnū opum. ut ¶ gnū operis. seu studens ouē. of ¶ gnis. aut ¶ gnū of ¶ gnis. ¶ gnum.

¶ adyra. natus. nūt operimini nouis. ¶ nūt operiēs nouis. ¶ apio.

¶ aana. aspiro. aperi. ¶ ripas

¶ aar. pauor. nūt ¶ frios inclusa.

¶ aāū. duo. ¶ bini. siue bini. aū duo. ¶ supplicans. ¶ de eloquio.

¶ aala. appello. ¶ appendo. sū nūt.

¶ aam. seu ape mea. pendit in. tuo

¶ aalaala. appendens semina. ¶ ut appello plasmatoē. seu ¶ gnū

¶ aalasar. appendo. ¶ pnapi. ¶ trinum. ¶ exercitum. ¶ pnapi. ¶ a trinum. ¶ (seu

¶ aalo. appello. ut appendens. seu ut ministro. ¶ aut laudanda.

¶ aalam. psallens. ¶ pinus. ¶ laudo.

¶ aaluenēt. psallēdo deo suppo. strum eius nō habēdū. ¶ a suspello. ¶ a alme. sude. ¶ sula. seu dependens

¶ aamai. sues mī. ¶ sula mea. seu appendens me. aut suspello mea.

¶ aamar. palma. ut amans. seu ō murans. aut germinans. ¶ a gnātiās aut. ¶ ¶ ·gnumanes. ut ¶ gnēs mī. seu grex. aut ¶ gnis.

¶ aama. nūt. ¶ sudans. seu ¶ sudo. ¶ aama. nūt. ¶ dicat. seu nocens ¶ ō cumq. à gnumo ¶ gnumis.

¶ aamaba. ūrens. ¶ pasmatoē dous. ¶ nocens ¶ exploās odīt. ¶ gnū.

¶ aamatha. ucrantes ¶ explātes odīs. ut nocentes ¶ exploās odīt. ut ¶ gnū

¶ aamaricasam. numēns ¶ operiens nouū. ¶ a. aū ¶ gnumano ouē.

¶ aamel. nūt. ut deficiens. seu sidis

¶ aamil. ¶ gnumans nīa. ut numerūt mī.

¶ aana. humilis. ¶ pno. seu ¶ pondus.

¶ aana. hūlis es. ut ¶ pno es.

¶ aanae. ¶ pondus ē. ut humiliās ante. seu hūlis ē. à ¶ pno ma. ¶ gnāuit.

¶ aanaī. humilians uiā. ut ¶ pondus

¶ aanar. hūlis. ut ¶ pondens. seu humiliat. à ¶ pnatus.

¶ aanchamanas. ¶ gnūsio fidelis. ¶ hūlis ¶ exploans. ¶ doctoīs mei.

¶ aase. speculū ingredi. ¶ ingredi ¶ in sanctuar.

¶ aase. idigens. ¶ indignans. seu fidē ostendēs. aut sillis offendēdis.

¶ aasu. pulsens. ut pulso. seu ¶ exploratoz odīt. aū ¶ exploāno absistēs

¶ aascha. supplians es. ut eloquens alay. seu supplicans es. à ¶ eloquio es.

¶ aasim. ydola. ut ymagines. seu figure. aut ymaginatoēs. ¶ grām.

¶ aauma. nēs. deus. ut ligēt

¶ aauie. supplians. ut eloquens. seu ¶ de eloquio.

¶ aaboma. gens. ac ¶ gnāt. ¶ ut gnauit. aut ¶ gnātur. aut ¶ gnāt. ¶ ¶ ¶

Thamare. ſpuere ſ̄ dono t diſſo
luto ꝺ̄nōis. ſ̄ ut aſſiduꝰ thala
Thase. diſſoluens thalamoſ.
Thebaida. ḡlꝰa. ut ḡlio.
Thebaic. ḡtent rump. ut cō
ulio pendēt.
Thebel. thalꝰ. t ſtipiens.
Thebl. fiuꝰ ꝑ̄. ut mā fuge.
theber. ḡm pauꝯ. ut vinꝯ
ume. ſ̄ men.
Thime. palea mīn. t ona fen.
Thebin. tonuſ mebr. ut palm
Thebdlor. ſpina palee. t ſtultis
ḡminationis. ſ̄ ſtultoꝝ.
Thelen. palee. ut thulſim.
Thd. ſtare appēto t appetꝰ ē
Thebr. tuba. amet. t buccina
vox. ſ̄ ſonꝰ. aut pſalio.
Theua. tuba. ut buccina. ſm
Theuā. tube. t buccine. ſeu ſo
nitꝰ. aut pſalio. ſ̄. à pſallo.
Theuā. tube. t buccine. ſeu ſo
Thecua. buccina. tinquēt. ut
ſeculio peccamꝰ.
Teuā. pauent. ut pauēna. ſeu
pauent eoꝝ aut buccina eoꝝ.
Thedꝛ. pauſſus. ut thegro.
Theō. medrari. ut thimer y
menſure.
Theyne. mīſ mygmis. t mīſm
gmis. ſeu mīſmigno. acerua
ſgnificatiōe. ut intelligas
Theyner. ꝓdalator. mmſmgnis
cedentē ꝓnuntiꝰ. ut ſyſmigno
cedentē ꝓnuntiꝰ. ſ̄ ducē.
Thezalar. nolar. ſyſmigē ar
Thebrei. thanare. miſure. uel
ſtanare. mſuꝝ.
Thebaēr. ſtanum. mſumꝝ.
ut ſentena mſumꝝ.
Tholabin. diſſ. ut diſpgēdꝝ.
ſeu diſſipio. aut eſpargēdꝝ.
Thalame. ager aqꝝ. ut flu
mina. ſ̄ ꝓpoſio ꝓnapis.
Thelalar. ꝓpoſuit ꝓnapis.
Thelelu. mſ. ut ager aquaꝝ.
Tholamolar. ager aquaꝝ. de
ſuper. ut illuminaꝝ.
Thelmoz. mſ doni. t inundā
ꝝ ꝓpoſuerūt. ſ̄ milites à meridiē. orti.
Thema. aust mſ. t affric. ſeu
Themar. aust. t affric.
Thamyn. aust oſ. t affric.
Themon. aust mſ. t affric.
Themanna. austr. t affricus.
t affricano. nō abafrica.
Thema. uentꝰ. ut ꝓcella.
Themā. ſurma. t cōſum
mum. amaīnduꝝ.
Themoꝝ. ſiuma. ei ḡluma
no amaīnduꝝ ei.
Themeꝝ. ſiue mīſ. t cō
ſumaꝝ. amaīnduꝝ.
Thena. caſtra. t domꝰ. ſeu
tentoꝝ. aut tona vox.
thenar. aſtra finis. t ten
torii. ſ̄ declina.
Theutmar. ſle. ut amyg
Theremer. ſolans. t ſolatꝰ.
Thedar. laudꝰ. t laudatꝰ.
Theophilus. ḡtrent. ut ſ
ilꝰ. ſeu ſurſum ferens. à
ſurſum ꝓtrahens. ut elꝰ
gnens. ſ̄ ḡnatꝰ.
Theorhalim. y dola. t ſe
ra. ſeu figurꝰ. aut yma
Theoen. ſubilorem. t ſubilio.
aut explōdo. tranſio.
Thethala. ſubilio cedens
thethala. explōdꝰ de
us. t ſubilione obtentꝰ.
Thema. explōdo redepno.
ut explōdo redempcōis.
Thela. pulꝰ. t placens. ſeu
oblatio. à oblacens ſib.
Thelan. ꝓlaut domꝰ. t de
ſolino gib.
Thelil. ꝓbin. t ꝓbino.
Thebr. capreol. ut ibicꝰ.
ſeu capreol. aut ibilio.
Thelmus. ḡtrent. t capu
tiozꝰ. ſeu uertens. adiu
ḡtendꝰ. aut intelligens fe
ſinata. ſ̄ capreolus.
Thebnel. capreol. t cap
reol. ſeu capreol. aut
Thelalomen. ferre aut
umbra volumen. ſ̄ nave.
Thelalomens. ferens. t
ſol umbra ſtans. et aut
ſtemmatꝰ umbra fu
Thee. ſubꝰ. t ſtia. ſeu ſo
tus. aut ſubtilio.
Thebin. bonꝰ. ſeu ꝓbitꝰ.
ſeu ſtolatꝰ. aut ſalvatꝰ
Thau. ꝓmꝰ. laudꝰ. t lau
dabilis. ſeu ꝓmus. capreol
aut capreolꝰ. ſ̄ ꝓ
Thelyr. agonizans. ut
carni tormentis.
Theauna. illuminata. ut
illuminate. ſeu illuminꝰ.
aut illuminatꝰ.
Thachnit. illuminoꝝ.
ut illuminatꝰ. ſ̄ denna.
Thabar. foꝛ. ut macellꝰ.
Thiton. medius. ut mediatꝰ
Tnouu. de mediano.
Thimaſ. ſpes. ut deſpero.
Thima. humilis. ut deſpe
Thicon. diſpgens meorem.
ut diſpicio ſignes. ſ̄ naſ.
Thimeꝰ. pinguis. ut nim
Thimſ. amō. ut redꝰ. ſeu
umens. aut ſuperfluus.
Thima. umoꝛ. dñi. ut red
dens. dñi. ſ̄ ut ſuccꝰ iden
Thipan. diſſoluens dolorem
Thimer. diſſoluens. ut vehe
mens. ſ̄ uerſa.
Thal. oblatio. ut unū ſtipe
Thel. nouacꝰ. ut oblatio. ſeu
ducē deluſꝰ. aut ḡſ adunꝰ
Thecar. ſpes. ut ſtudens.
Thoch. ſtudꝰ. fortis. ut ſtudens
oculus. ſ̄ preuo.
Thoob. gemma. ut ſtulꝰ. ſeu
ſatuꝰ. à nida plena. t ulcꝰ
Thopes. opꝰ. preuili. ut ob
Thoor. gemma. pauēs. ut
aula plena. uere thulm
Thagrima. angelicus. uel
ſept. ſeu ſ
Thela. coꝛnū. t ſuſculus.
Tholar. coꝛnū. ſ̄ nul. ut
rubens. color. ſeu
Tholade. coꝛnet. ut rubens
Thole. coꝛnet. ut rubeus
color.
Thelmar. adūſtuꝝ. deꝛ u
cens. t adūſtuꝝ. reducēs
ſeu fide. mſ. ut deo me
Tholemarda. adūſtuꝝ. redu
cens. ſ̄ adunꝰ. t adūſtuꝝ. reduc
Tholomar. adūſtuꝝ. adūſtuꝝ
Thelemē. adūſtuꝝ. reducēs
ut adūſtuꝝ. deducēs.
Thelul. reducēs. mundꝰ. ut
vomitionē.
Thomoſ. abal. ut gemē
Thefo. afflicta. t tenuis.
Thaue. ſe. ut penitentiā
Thele. ſapientia. t ſtultitia.
Th . ema. ut aqua.

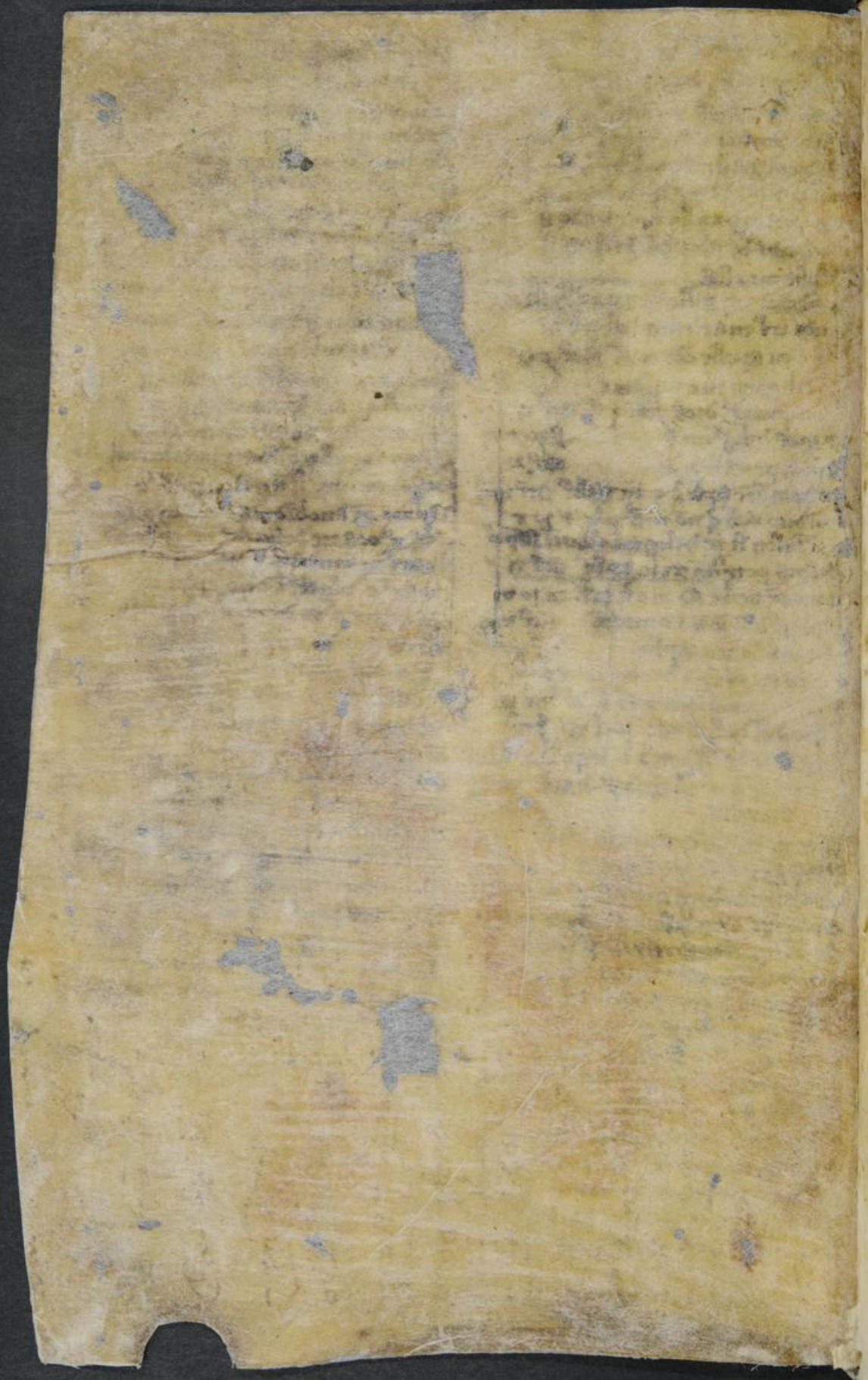
seu festinas mee. à festina
re mea. ſ silij.

Vsu. ofilui. t festinan
oi. seu festinano. sui fest
inofilio. ai festinano eo
rebo. dolez ligi. ut osi
lui. ut ofilutes gerens.
Vsta. ofilui. ut ofilues.
vrai. ofilui eo. à ofiluere ooy.
vapl. finis. t deliro.
vap . fimi mi. ut de
fimio mea. ſ mea.
vaphr. fimi ofilij mei.
ut ofimei festinatione
vagno. pi nalis. geruio.
vagum. libra. librarum.
ut lib lemnie.
vagr. calis. lib numaz.
ut lib mu. ſ ipe fimeo.
vu garb. ipe ducentbe.
vasen. fimi domui. t
destinat angustie.
valphi. signat fimi. ut
dimitto ofimei. ſ ille
valu. h. t ista. seu ipe. d
volud. fimi unis. ut de
fimito destinatois.
vnr. urens. t uruti. sa
pucrui me. aurmeu
diem pucauni.

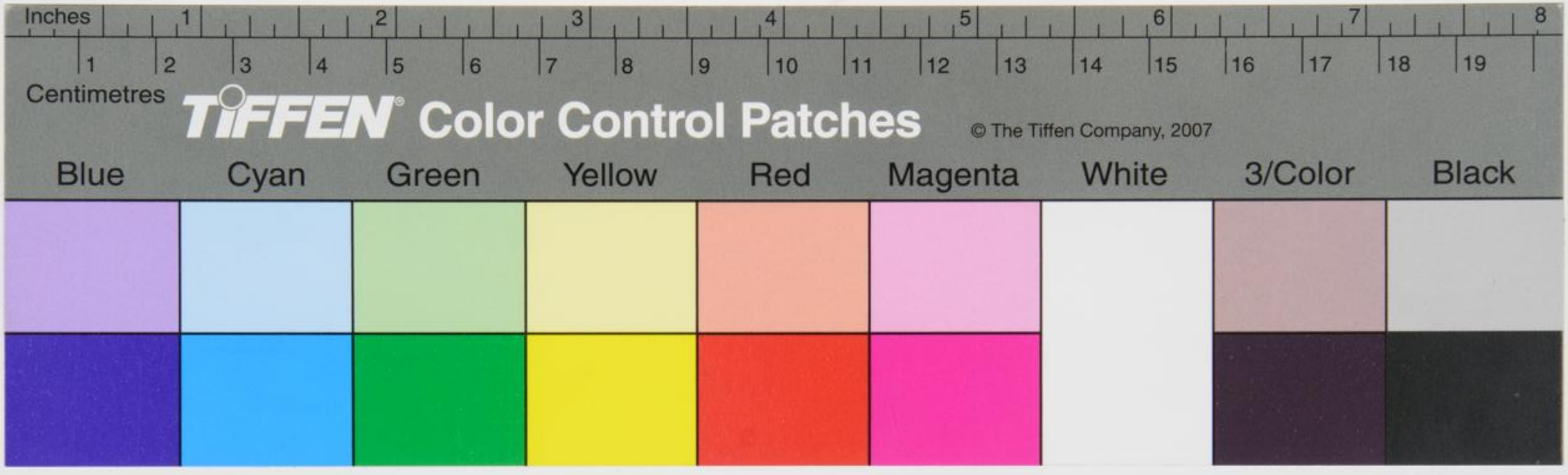
Zab. aut. obrizu. t aur
Zaba. mouet. t mo pulsu.
cui. seu fluentas. à fluctu ag.
Zabed. fluit. unis. t fluit
ofilio. q uilgo ugioe uocat.
Zabadai. fluens. eni dni.
ut eni fluit. dic.
Zabadam. fluens. ei
turbis. t fluens. ei ipo
laic. ſ no mea.
Zabes. mot mis. ut flu
Zabang. mouet. dolet.
t fluentio mea.
Zabene. mouet. dolet. ei.
Zabaon. mouet. dolet. ei
ut fluentiano agnus.
Zabec. mouet. velocis. t
ocis. fluit. pcto. ſ uado ooy.
Zabon. mouet. eo. t fluo
Zabob. ista. ofilio. t ipso
rum. ſ eoz. fluit.
Zabon. mouet. pcuti. t flu
Zabia. fluit. unis. t
fluit habundans. seu flu
ens habundans. dno.

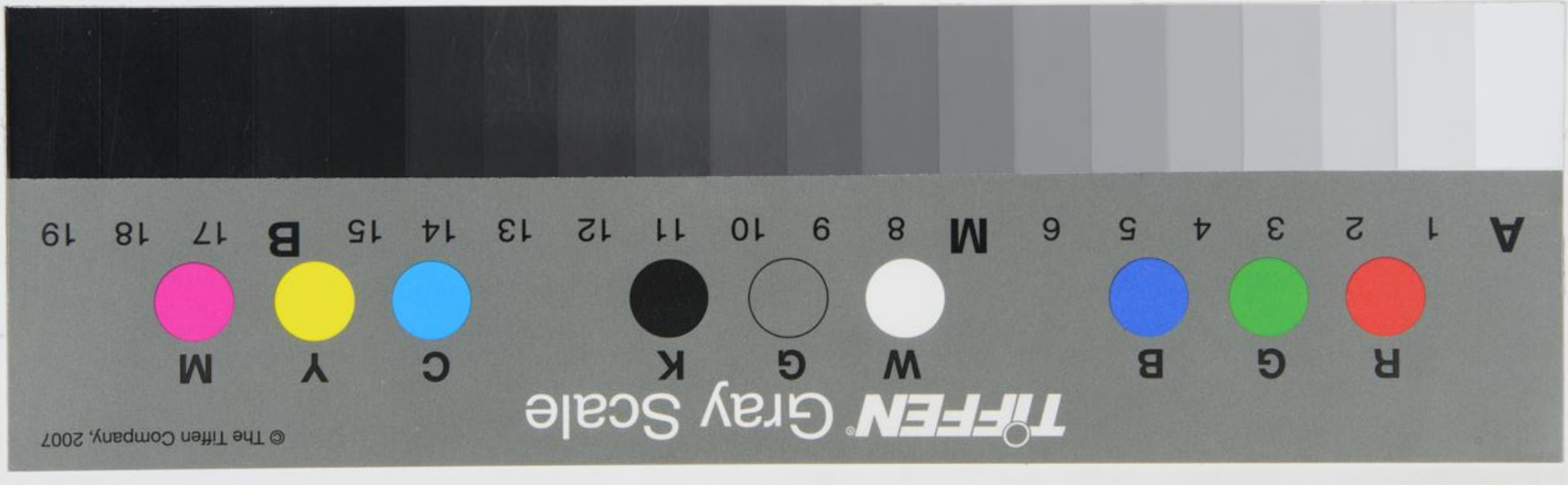
Zabdiaz. fluit. uberis. dni. t fluit
Zabdiel. fluit. uberis. di. habundat. dno.
t fluit habundat. dno. ut. do.
Zab. ma. ista. uel. ut. ista. uel.
ista. uel. ipsa. ista.
Zabul. fluens. eoz. t fluit. ei.
Zabulon. fluit. noct. t habitat. ei.
Zabulo. habitacio. sustentat. t ha
bitaculi. eoz. sui habitatio. fortitudo. dei.
aut habitatio pulchritudo. ſ eoz.
Zabulosite. fluxus. ei. t fluxa. unda.
Zabalomite. habitaculi. eoz. sui. pcaz
ti. habitatio. eoz. sui habitacula
fortitudinis. à habitatio pulchritudo.
Zachu. ustus. mis. ut. iustificatus.
Zacharias. memoriam. dni. t memoria. dni.
Zacheer. memoria. ut. de memoria.
ut iustificatus. à iustificatio. ei.
Zachi. iustificatus. à iustificatio.
fluc. iustificatio. à iustificatio. ei. thiam.
Zachur. memoria. t memoratum.
sui. iustificatio. aut iustificatio. illuminatio.
Zachun. idem. ſ eius. dno.
Zadik. iste. pi. ut iste. pianus.
Zadaba. iste. pie. dni. t iste. pius.
Zah. luna. t illuminatio.
Zaphi. lumen. meum. ut illuminatio. mea.
Zaphi. illuminas. eoz. t illuminatio. eoz.
Zai. ducere. t huc. sua. ostuatorium.
Zam. ista. t hec.
Zar. due. te. huc. ut. fortunati. te.
ut obnata. ei. aut fortunatio. eoz.
Zalmon. subtilium. ut. obumbro.
fluc. obumbrans. à obumbro.
Zamma. iste. fluens. ut fluc. ei.
Zambri. ut. placatores. t iste
amatians. ſ fundans.
Zandi. flaxus. uberis. t fluit. ha
Zan. iste. ap. ut. iste. illuminat.
Zamri. psallens. ei. t cantici. ei.
Zani. cantici. ei. t cantici. eoz.
Zamm. psallat. ei. t cantate. mea.
Zamari. psallens. ei. t cantatio. eoz.
Zamra. psallens. magis. ut
cantici. magis. ſ eius.
Zandra. iste. equus. ut ista. omo.
fluc. iste. equitis. aut. iste. eq
Zande. idem.
Zam. eneus. t olumbus.
Zami. celebrans. ut. alius.
fluc. celebrio. aut. diuano.
Zamuy. ei. celebrari. ut. à laud
dicti. celebrans.
Zam. celebri. t celebrati. mis.
Zamas. cantus. dei. t citharedi. dei.
Zamih. qui. peccant. celebrat. delignat.

Zabdiaz. fluit uberis dni t fluit
Zaludel. fluit. uberis. di. habundat. dno.

Inches
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
Centimetres
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
R G B W G K C Y M
TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007

